

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת ערבין

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

ספר זוהר חדש גרדן מ' וגרדן י'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70-77 פרקים) עמדים ח"ט תג עד ח"י כח
[מותר חדש פרשת אחרי דף נט: עד פרשת בייחבא דף עד.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי חז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר חדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, הרק"ק, והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרומה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את ה'למוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחקמות הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

סנדר־פון נזירא פרישא, אתעטרא בעטרוי גליפין, רשימאן באתון דאקרי גלגולא דחד ותרין ותלת ארבע וחמש ושית, ואינון אתון אי"ק בכ"ר גל"ש דמ"ת הנ"ך וכו'.

בדין בוא"ל, רב אסון דאקרי רפאל, (במדבר יב) אל נא רפא נא, בעותא דקאמר מהימנא דמארוי, ואתר דא אפי למרים. נ"א נ"א הוא בוא"ל, באתון רשימאן דאל"ף דל"ת נו"ן יו"ד. בי"ת וא"ו אל"ף למ"ד, דא הוא בוא"ל. האי רב אסון אפי לכלהו אוכלוסי, ומעבר מנייהו זיוא דחשוכא, דההו מקרבא גבייהו שאר יומי.

בההיא שעתא מתערי תרין רוחין עילאין, חד מסטרא דאור וחד מסטרא דחשף.

ואינון מיכאל גבריאל, מתגלפאן לשתיין רבוא אוכלוסיין, דשלטן בההוא ליליא. ואתעתדן חד לימינא וחד לשמאלא, לכל חד וחד פתורי אתתקנן. בתר דאתחזיון כל פתורי דלתתא בהיכלא ידיעא.

בר אוכלוסיין דלעילא, אית לון דוכתיין פרישן בהאי ליליא. וכל חד רב ויקירא בדוכתיה, על כל שאר חילוי, ואינון חיילין ממנן תחות ידוי. מאינון חילוי, מתפרשן תרין עילאין די בהו, ונטלי פתורא חד מימינא וחד משמאלא, וכל פתורא דלא אתקרב בין תרין אליון, לאו איהו פתורא דשפתא, ולא איהו פתורא דקמי מלפא קדישא.

וכד אינון אתתא ובעלה בחדווה, פדין ההוא פתורא מתעטרא. פד אתקריב ההוא פתורא, בשית נהמי דההוא מנא בההוא סטרא. ושית נהמי דההוא מנא בהאי סטרא.

דא איהו פתורא דמתעטרא בעטרוי. לחמים של אותו המן בצד הזה - זהו השלחן שמתעטר בעטרויתו.

והוא השלחן שמתעטר בעטרויתו.

ואינון מתעוררות שתי רוחות עליונות, אחת מצד האור, ואחת מצד החשף, והם מיכאל גבריאל, מחקקים לששים רבוא אוכלוסיים, ששולטים באותו הלילה, ונועדים אחד לימין לאחד לשמאל, לכל אחד ואחד שלחנות מתקנים, אחר שנראים כל השלחנות למטה בהיכל ידוע.

בר האוכלוסיים שלמעלה יש להם מקומות נפרדים בלילה הזה, וכל אחד ואחד נכבד וגדול במקומו על כל שאר הצבאות שלו, ואותם הצבאות ממנים פחת ידו. מאותם הצבאות נפרדים שני עליונים שבהם, ונוטלים שלחן אחד מימין ואחד משמאל, וכל שלחן שלא נקרב בין שני אלה, אינו שלחן שבת, ואינו שלחן שלפני המלך הקדוש.

וכשאשה ובעלה בשמחה, אז אותו שלחן מתעטר. פשנקרוב אותו השלחן בששה לחמים של אותו המן באותו הצד, וששה ואינו השלחן שמתעטר בעטרויתו.

לחמים של אותו המן בצד הזה - זהו השלחן שמתעטר בעטרויתו.

לחמים של אותו המן בצד הזה - זהו השלחן שמתעטר בעטרויתו.

לחמים של אותו המן בצד הזה - זהו השלחן שמתעטר בעטרויתו.

אינון תרין דנטלין פתורא, אצטריכו לנטרא
 פתורא, דלא יתערבו נהמי שית דהאי
 סטרא, ושית דהאי סטרא. כיון דהאי פתורא,
 אתקריב קמי ההוא רב ועילאה מינייהו, כדין
 נטיל חד מהאי סטרא, וחד מהאי סטרא, וקא
 מברכא עלייהו. כל חד אמר לאוכלוסין, (יחזקאל
 מא כב) זה השולחן אשר לפני ה'. הכין ז"ה
 תרין עשר.

על כל פתורא ופתורא, אתמנן תלת סרכין,
 ורוחא עילאה עלייהו, וההוא רוחא חדי
 ביהוא חדוה, והוא אוריאל. ועם כל
 אוכלוסין (דף ט ע"א) דיליה אזיל, על כל אינון
 פתורין.

ושתין ממנן, טעמין טעמא על כל חד וחד,
 ואומר המוציא, ומברך להקדוש ברוך
 הוא. ומאן דטעים בתיאובתא, הכי איתוסף
 חילא בתיאובתא עילאה. ההוא רוחא דקא
 שלטא עלייהו, (שתין אוכלוסין דקא מסדרן פתורין בההוא ליליא
 ההוא רוחא דקא שלטא עלייהו. בנ"א ל"ג) שפלקא נהירו
 בחדוה.

והא חזי, פדוגמא דאינון מלאכים, דאינון
 שדין יהודאין, דאכלין בדוגמא דבר נש.
 כף אית אתרנין עילאה לעילא לעילא, ואינון
 אכלין ושתין מאור דשכינתא דאינון נהנין.
 ודא הוא דאמרו, צדיקים יושבין ועטרותיהם
 בראשיהן, ונהנין מאור השכינה. ודא האכילה
 ודאית.

חד את נהיר לעילא לעילא, ואיהי את י'. האי
 את נהיר, ואנהיר כל אוכלוסין, ואיהי לא
 ידיע, ולא אתגלייא. תחות האי, אתנהרן חמש
 אתוון, ופרישן על פלהו אוכלוסין, ואינון
 אלהי"ם. אתגלגלא את א', ושריאי על
 אוכלסא חד. וכן כולם.

אותם השנים שנוטלים את
 השלחן, צריכים לשמר את
 השלחן, שלא יתערבו ששת
 הלחמים של הצד הזה ושש של
 הצד הזה. כיון שהשלחן הזה
 נקרב לפני אותו גדול ועליון
 מהם, אז נוטל אחד מצד זה ואחד
 מצד זה, ומברך עליהם. כל אחד
 אומר לאוכלוסין, (יחזקאל מא) זה
 השלחן אשר לפני ה'. הכין ז"ה
 שנים עשר.

על כל שלחן ושלחן התמנו
 שלשה שרים, ורוח עליונה
 עליהם, ואותה הרוח שמחה
 באותה שמחה, והוא אוריאל.
 והולך עם כל אוכלוסין, על כל
 אותם השלחנות.

ששים ממנים טועמים טעם של
 כל אחד ואחד, ואומר המוציא,
 ומברך את הקדוש ברוך הוא. ומי
 שטועם בתאוה, כף נוסף כח
 בתשוקה שלמעלה. אותה הרוח
 השולטת עליהם, (ששים אוכלוסים
 שבשמשדרים שלחנות באותו לילה, אותה הרוח
 ששולטת עליהם) שמעלה את האור
 בשמחה.

ובא ראה, כדגמת אותם
 המלאכים, שהם שדים יהודים,
 שאוכלים בדגמתו של בן אדם,
 כף יש אחרים עליונה למעלה
 למעלה, והם אוכלים ושותים
 מאור השכינה שהם נהנים. וזהו
 שאמרו צדיקים יושבים
 ועטרותיהם בראשיהם ונהנים
 מאור השכינה, וזו האכילה
 הנדאית.

אות אחת מאירה למעלה
 למעלה, והיא האות י'. האות הזו
 מאירה, ומאירה כל האוכלוסים,
 והיא אינה ידועה, ולא התגלתה.
 פחת זו מאירות חמש אותיות,
 ופרושות על כל האוכלוסים, והם
 אלהי"ם. מתגלגלת האות א'
 ושורה על כל מחנה אחד, וכן
 כלם.

ובא ראה, ביום הזה של השבת צריך האדם לשמח ביום ובלילה, וצריך להתקין שלחן, ויעשה שמחה לעליונים ולתחתונים.

ובא ראה, כשפא אדם מבית הפנסת, הולכים עמו מלאכים קדושים מצד זה, ומלאכים מצד זה, והשכינה על כלם, כאם על הבנים. ובשעה הזו (תהלים צא ז-י) יפל מצדך אלף ורובה מימינך וגו', רק בעיניך תביט וגו', כי אתה ה' מחסי וגו', לא תאנה אליך רעה וגו'.

כך זה, אם האיש יבנס לביתו בשמחה ויקבל אורחים בשמחה. וכשפאה השכינה והמלאכים, ויראו נר מאיר ושלחן מתקן, ואיש ואשתו בשמחה - בשעה הזו אומרת השכינה: זה שלי הוא! (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

ואם לא - השכינה הולכת, ועמה המלאכים, ויבא יצר הרע עם צבאותיו, ומתחברים עמם, ויאמר: זה שלי הוא, ומהצבאות שלי! ומיד שורה עליו ומטמאתו, ויסתלק י"ה מן איש ואשה, וישאר אש עם אש. ומאכלו טמא. ועל זה (משלי כג) ואל תתאו למטעמותיו של רע עין. ודאי ששלחנו היא מלאה קי"א צוא"ה. ואין צואה אלא יצר הרע, שהוא טמא.

ועל זה הבא לטהר מסייעים אותו. בא לטמא פותחים לו. ובא תראה, מלאכים קדושים ומלאכים טמאים הולכים עם אדם בכל מקום שהוא. אם אדם הוא צדיק, מתחברים לו מלאכים קדושים, וישמרו אותו בכל מקום שהוא. והוא שכתוב (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך.

ותא חזי, ביומא דא דשבתא, בעי בר נש למחדי ביממא ובליליא, ובעי לתקנא פתורא, ויעביד חידו לעילאין ותפאין.

ותא חזי, כד אתי בר נש מבי פנישתא, יהכון עמיה מלאכין קדישין מהאי גיסא, ומלאכין מהאי גיסא, ושכינתא על בלהון, כאימא על בנין. ובהאי שעתא, (תהלים צא ז-י) יפל מצדך אלף ורובה מימינך וגו', רק בעיניך תביט וגו', כי אתה ה' מחסי וגו', לא תאנה אליך רעה וגו'.

כך דא, אם איניש יעול לביתיה בחדווא, ויקבל אושפיזין בחדווא. וכד אתי שכינתא ומלאכין, ויחזו שרגא נהרא, ופתורא מתתקנא, ואיניש ואיתתיה בחדוה, בהאי שעתא שכינתא אמרת, זה שלי הוא, (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. (דף ט ע"א).

ואם לאו, שכינתא אזלת, ומלאכין עמה, וייתי יצר הרע עם חיליה, ואתחברו עמהון, ויאמר זה שלי הוא, ומן חיילין דילי. ומיד שורה עליו ומטמאתו, ויסתלק י"ה, מן איש ואשה, וישתאר אשא עם אשא. ומאכלו טמא. ועל דא, (משלי כג ו) ואל תתאו למטעמותיו של רע עין. ודאי פתורא דיליה היא מלאה קי"א צוא"ה. ואין צואה, אלא יצר הרע, שהוא טמא.

ועל דא הבא ליטהר מסייעין אותו. בא לטמא פתחין לו. ותא חזי, מלאכין קדישין ומלאכין מסאבין, אזלין עם בר נש בכל אתר דאזיל. אם בר נש זכאה הוא, אזדווגו ליה מלאכין קדישין, וינטרון ליה בכל אתרא דאזיל, הדא הוא דכתיב, (תהלים צא יא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך.

וְאִם לֹא, יִסְתַּלְקוּן מִנִּיה מִלְאָכִין קִדְיִשִּׁין, וְיִשְׁלֹטוּן עָלֶיהָ מִלְאָכִין מְסֻאָבִין, וְאִנְהִיגוּ לֶיהָ לְגִיּהֶנּוּם. וּבִהְיֵה שְׁעֵתָא, (ישעיה ג ב) קָרָאתִי וְאִין עוֹנָה בְּשַׁעַת דְּחָקוּ. וּבְשַׁעֲתָא דְשְׁלִיט עָלֶיהָ רוּחַ מְסֻאָבָא, אוּ מְרַעִין, אוּ שְׁלִטִין עָלֶיהָ אוּמוֹת הָעוֹלָם, (איכה ג) סִכְתָּה בְּעֵנָן לֶךְ מַעְבוֹר תְּפִלָּה. (משלי כח ט) וְגַם תְּפִלְתוּ תוֹעֲבָה. דְּבַר אַחַר (תהלים מא ב) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה', (ישעיה כז ה) אוּ יַחֲזֹק בְּמַעֲזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. תָּא חֲזִי, דִּל אַתְקֵרִי, גְּבָרָא דְלִית לֶיהָ מְדִילִיה פְּלוּם, וְלֹא שְׂאִיל פְּרוּטָה מְשׁוּם גְּבָרָא, וְאִיהוּ נְסִתֵּר, דִּלְא גְּלִי דוּחְקָא דִּילִיה לְשׁוּם גְּבָרָא. וּבְשַׁעַת דּוּחְקָא דִּילִיה, הוּא יַעֲשֶׂה מְרִיבָה פְּלִפִּי מַעְלָה, וְאָמַר, יוֹתֵר חֲיִיבָא אֲנָא מִפְּל שְׂאֵר גּוֹבְרִין דְּעַלְמָא, לְגְּבָרָא חַד עוֹתֵרָא סְגִי, בִּיתָא דִּילִיה מְלִיָּא מִן דְּהָבָא, מִן כְּסָפָא, וְלֹא אִית לִי שׁוּם פְּרוּטָה בְּעוֹלָם, וְלֹא אִית לִי לְחַם לְאָכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ, עַד דִּיחֻב קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכָל אִינִישׁ דִּיחֲזֹק בְּמַעֲזוֹ, וְיִהִיב לֶיהָ צְדָקָה, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי.

וְתָא חֲזִי, כָּל אִינִישׁ דְּאִיהוּ דִּל וְחָב קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא חָשִׁיב לֶיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חוֹבָה, בְּגִין דְּלֹא אִיהוּ בְּדַעְתִּיהָ. וּמָנָא לֹזֵן, מְאִיּוֹב, בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשֹׁטֵן (איוב ב ג) מְאִין תְּבֵא וְכוּ', הַשְׁמַתְ לְבָךְ אֶל עַבְדֵי אִיּוֹב. אָמַר לֶיהָ הַשְׁטָן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִית בְּר נָשׁ בְּעַלְמָא, דִּיחִיב לֶיהָ מְאִרִיָּה כְּסָפָא וְדְהָבָא וּמְרַגְלִיּוֹת וּבְנִים וְכָל טוֹבָא דְּעַלְמָא, וְיִהִא בִישׁ.

אָמַר לֶיהָ, (שם א יב) הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לֹא בִּידְךָ רַק אֲלִיו אֶל תְּשַׁלַּח יְדְךָ. יִהִב לֶיהָ בִּידוּי, וְקָטִיל בְּנוֹי, וְלֹא נִשְׂאֵר בִּידוּי פְּלוּם. לְבַתֵּר

וְאִם לֹא - יִסְתַּלְקוּן מִמֶּנּוּ הַמְּלָאכִים הַקְּדוּשִׁים, וְיִשְׁלֹטוּ עָלָיו מִלְאָכִים טְמֵאִים, וּמִנְהִיגִים אוֹתוֹ לְגִיּהֶנּוּם. וּבְאֹתָהּ שְׁעָה, (ישעיה ג) קָרָאתִי וְאִין עוֹנָה, בְּשַׁעַת דְּחָקוּ. וּבְשַׁעֲה שְׁשׁוּלְטַת עָלָיו רוּחַ הַטְּמָאָה, אוּ מַחְלוֹת, אוּ שׁוֹלְטִים עָלָיו אֲמוֹת הָעוֹלָם, (איכה ג) סִכְתָּה בְּעֵנָן לֶךְ מַעְבוֹר תְּפִלָּה.

וְגַם תְּפִלְתוּ תוֹעֲבָה. דְּבַר אַחַר, אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה', (ישעיה כז ה) אוּ יַחֲזֹק בְּמַעֲזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. בָּא וּרְאֵה, דִּל נִקְרָא אָדָם שְׂאִין לוֹ מְשֻׁלוֹ פְּלוּם, וְלֹא שׁוֹאֵל פְּרוּטָה מְשׁוּם אָדָם, וְהוּא נְסִתֵּר, שְׁלֵא מְגַלָּה דְּחָקוּ לְשׁוּם אָדָם. וּבְשַׁעַת דְּחָקוּ, הוּא יַעֲשֶׂה מְרִיבָה פְּלִפִּי מַעְלָה, וְאָמַר: יוֹתֵר רְשַׁע אֲנִי מִכָּל שְׂאֵר הָאֲנָשִׁים שֶׁל הָעוֹלָם. לְאִישׁ אֶחָד עֶשֶׂר רַב, בֵּיתוֹ מְלֵא מִזֵּהָב, מְכֻסָּף, וְלִי אִין שׁוּם פְּרוּטָה בְּעוֹלָם, וְאִין לִי לְחַם לְאָכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ. עַד שִׁיחֲטָא לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָל אִישׁ שִׁיחֲזֹק בְּמַעֲזוֹ וְיִתֵּן לוֹ צְדָקָה, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי.

וּבָא רְאֵה, כָּל אִישׁ שֶׁהוּא דִּל וְחֻטָּא לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא מַחְשִׁיב לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֻטָּא, מְשׁוּם שְׂאִינוּ בְּדַעְתּוֹ. וּמִנִּין לָנוּ? מְאִיּוֹב. בְּשַׁעֲה שְׂאֵמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁטֵן (איוב א) מְאִין תְּבֵא כוּ', (איוב ב) הַשְׁמַתְ לְבָךְ אֶל עַבְדֵי אִיּוֹב, אָמַר לוֹ הַשְׁטָן לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: יֵשׁ אָדָם בְּעוֹלָם שְׁנוֹתֵן לוֹ אֲדוֹנוֹ כְּסָף וְזָהָב וּמְרַגְלִיּוֹת וּבְנִים וְכָל טוֹב הָעוֹלָם, וְיִהִיָּה רַע?

אָמַר לוֹ: הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לֹא בִּידְךָ, רַק אֲלִיו אֶל תְּשַׁלַּח יְדְךָ. נָתַן אוֹתוֹ בְּיָדוֹ, וְהָרַג אֶת בְּנָיו, וְלֹא נִשְׂאֵר בְּיָדוֹ כְּלוּם. אַחַר כֵּן חָזַר וְאָמַר:

(שם) וַגַּע אֶל עַצְמוֹ וְאֶל בְּשָׂרוֹ. עַד שְׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: (שם) הֵנוּ בִּידֶךָ אַךְ אֶת נַפְשׁוֹ שָׁמַר. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יָצָא אִיּוֹב מִדַּעְתּוֹ, וְאָמַר כֵּן: (שם י) הַטּוֹב לָךְ פִּי תַעֲשֶׂק? ! הַטּוֹב זֶה הַעֲשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי? ! אָבִי וְאִמִּי עָשׂוּ הַגּוֹף, וְאִתָּה הִתְחַבְּרַת עִמָּהֶם בְּשִׁתְּפוּת, וְנִתַּתְּ בִּי נֶפֶשׁ וּנְשָׁמָה. הַנֶּפֶשׁ הִיא שְׁלֶךְ, אֲמַרְתָּ אַךְ אֶת נַפְשׁוֹ שָׁמַר, וְהַגּוֹף שָׁעָשׂוּ לִי אָבִי וְאִמִּי, אֲמַרְתָּ עָשָׂה בּוֹ כֹּל מַה שֶׁתִּרְצֶה - וְכִי הוּא טוֹב זֶה הַעֲשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי? !

דָּבָר אַחֵר, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל. מַה זֶה דָּל? אָדָם שֶׁיָּמוּת בְּלֹא בָנִים. יִצְאָה נַשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ, בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ מִן הָעוֹלָם רָאָה מַה אָמַר עָלָיו הַפְּסוּק - (משלי יא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע. וְאִם נִשְׁאָר לוֹ בֶּן בְּעוֹלָם, אִם יַחְזִיק בּוֹ אֶחָד וְיִלְמְדֵנּוּ תוֹרָה - יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, וּבִיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה'.

וְכֹא רָאָה, אִם אֶחָד הֵלֶךְ לְבִין הָרִי אֲרָרְט, הוּא וּשְׁנַיִם עִמּוֹ, וְרָאָה גְמוּת וּבְקָעִים שֶׁל אֵשׁ, וְעָשָׂן יוֹצֵא מִהַגְּמוּת, וְשָׁמַע אִישׁ אֶחָד שֶׁאָמַר וַי! וַי! - אָמַר, וְדָאִי מְקוּם אֶחָד מִמְּקוֹמוֹת הַגִּיְהֵנִם כָּאן.

נִרְדָּם וְרָאָה בְּחִלּוּמוֹ אִישׁ אֶחָד, וְגָדִישׁ זֶה שֶׁל קוֹצִים עַל כְּתִפּוֹ, וּשְׁנַיִם מִמֶּנּוּם מִהַגִּיְהֵנִם מְכַנְּסִים אֵשׁ תַּחַת הַגְּדִישׁ שֶׁל הַקּוֹצִים, וְנִשְׂרָף, וְהָיָה צוּעֵק. וְהָיוּ אוֹמְרִים לוֹ שְׁנַיִ מְלֹאכִים קְדוֹשִׁים, שְׁלוּחִים מִהַשּׁוֹפֵט שֶׁל מַעְלָה שֶׁדָּן אוֹתוֹ: אִתָּה עֹבְרַת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֶת מְלֹאכְיוֹ, שֶׁהָיוּ שׁוֹמְרִים אוֹתָךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִתָּה עֹשֵׂית הַרְצוֹן שֶׁל הַקּוֹצִים, שֶׁהֵם הַרְשָׁעִים, שֶׁהֵם מַצְדּוֹ שֶׁל סַמְא"ל וְנַחֲשׁ - הַקּוֹצִים יִשְׂרְפוּ אוֹתָךְ.

הִדָּר וְאָמַר, (שם ב ה) וַגַּע אֶל עַצְמוֹ וְאֶל בְּשָׂרוֹ. עַד דִּקְוִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אָמַר לִיָּה, (שם ו) הֵנוּ בִּידֶךָ אַךְ אֶת נַפְשׁוֹ שָׁמַר.

בְּהִיּוֹא שְׁעֵתָא נֶפֶק אִיּוֹב מִדַּעְתִּיהּ, וְאָמַר הַכִּי, (שם י ג) הַטּוֹב לָךְ פִּי תַעֲשֶׂק. הַטּוֹב זֶה הַעֲוֹשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי. אָבִי וְאִמִּי עָשׂוּ הַגּוֹף, וְאִתָּה הִתְחַבְּרַת עִמָּהֶם בְּשׁוֹתְפוּת, וְנִתַּתְּ בִּי נֶפֶשׁ וּנְשָׁמָה. הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא שְׁלֶךְ, אֲמַרְתָּ אַךְ אֶת נַפְשׁוֹ שָׁמַר, וְהַגּוֹף שָׁעָשׂוּ לִי אָבִי וְאִמִּי, אֲמַרְתָּ עָשָׂה בּוֹ כֹּל מַה שֶׁתִּרְצֶה, וְכִי הוּא טוֹב זֶה הַעֲוֹשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי.

דָּבָר אַחֵר אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל, מַהוּ דָּל. אָדָם שֶׁיָּמוּת בְּלֹא בָנִים. יִצְאָה נַשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ, בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ מִן הָעוֹלָם, רָאָה מַה אָמַר עָלָיו הַפְּסוּק, (משלי יא כא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע. וְאִם נִשְׁאָר לוֹ בֶּן בְּעוֹלָם, אִם יַחְזִיק בּוֹ, וְיִלְמְדֵנּוּ תוֹרָה, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי. וּבִיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה'.

וְהָא חֲזִי, גְבָרָא חַד אָזִיל לְבִי טוֹרִי קְרַדוֹנְיָא, הוּא וְתָרִין עִמִּיהּ, וְחָמָא גּוֹמִין בְּקִיעִין דְּאָשָׁא, וְתַנְנָא נְפִיק מִן גּוֹמִין. וְשָׁמַע גְּבָרָא חַד דְּאָמַר וּוִי וּוִי. אָמַר, וְדָאִי אֶתֵר חַד מִן דְּיֻכְתִּי דְּגִיְהֵנִם הַכָּא.

אֲדַמְוֵךְ וְחִזָּא בְּחַלְמִיהּ לְאִינְשׁ חַד, וְהִדָּא גְדִישָׁא מִן קוֹצִין עַל כְּתִפּוֹ, וְתָרִין מְמוֹנִין מִן גִּיְהֵנִם עָאֲלִין נוֹרָא תַּחוּת גְּדִישָׁא דְּמִן קוֹצִין, וְאִיתּוֹקֵד. וְהוּוּ צָעִיק. וְהוּוּ אֲמַרִין לִיָּה תָרִין מְלֹאכִין קְדִישִׁין, שְׁלִיחִין מִן הַשּׁוֹפֵט דְּלַעֲיִלָּא דָּדָן לִיָּה, אִתָּה שְׁבַקְתָּ לְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְלְמְלֹאכִין דִּילִיָּה, דְּהוּוּ נְטָרִין לָךְ בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְּאַתִּי, וְאִתָּה עֹבְדַת רַעְוָא דְּקוֹצִין, דְּאִינוּן רְשָׁעִים, דְּאִינוּן מַסְטָרָא דְּסַמְא"ל וְנַחֲשׁ. הַקּוֹצִין יִשְׂרְפוּ אוֹתָךְ.

אמר לו אותו יהודי לאותו הרשע של הגיהנם: מי אתה? אמר: יהודי רשע אני, והממנים של הגיהנם לא מזכירים את שמי, ושלש פעמים דנים אותי ביום, ופעמים בלילה. אמר לו: את שם מקומך ידעת? אמר לו: הגליל העליון. - והשארת בן בעולם? אמר: תינוק השארתי, ואני הייתי קצב, ומהרעות הרבות שעשיתי בראשונה היו דנים אותי מפי, ומגלילי ומידי. והמלאך שהוא ממנה על הקברות אומר לי בשעה שדנים אותי: אוי למי שנשבע לקים את התורה, ונשבע על שקר! אוי לקרקפת שלא הניחה תפלין מעולם! ואוי לידים ששמשו בהבלי העולם! ואוי לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם!

בשעה שהיו מלקים אותי מכות מרדות, אמרתי כל מה שעשיתי. ובאה נשמת, והמלאך שהיה ממנה על נשמת, ונתנו כתב אחד מכל מה שעשיתי. ונשמת עשתה עדות עם המלאך, ואמרו: (דברים יז) על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת. ועל זה (מכה ז) משכבת חיקך שמר פתחי פיך. ומי הוא? זו הנשמה, שהיא מעידה על אדם בשעת מיתתו. התעורר משנתו אותו איש, הלך לגליל העליון, ואמר לאיש אחד: ראית תינוק שהוא בן של קצב, שמת בזמן פלוני? אמר לו: התינוק הזה שאתה שואל עליו, הוא הולך לבית המטבחים, והוא רשע כמו אביו. כף וכף יהיה לו, ולאביו, ולמינקת שהיניקה אותו. הלך לבית מדרש אחד, שמע תינוק שהיה אומר, (משלי ב) אם תבקשנה ככסף וגו'.

הלך לבית המטבחים, וראה תינוק שהיה משחק עם הנערים

אמר ליה ההוא יודאי ליההוא חייבא דגיהנם, מאן אנת. אמר יודאי חייבא אנא, וממונין דגיהנם לא מדכרין לי שמי. ותלת זמנין דיינין לי ביומא, ותרין בליליא. אמר ליה שמא דדוכתך ידעית. אמר ליה, גלילא עילא. אמר ליה ושבתך בר בעלמא.

אמר ינוקא שבקנא. ואנא קצבא הוינא. ומן בישיין (דף ט ע"ב) סגיאין דעבידנא בקדמיתא, הוּו דיינין לי מפי, ומרגלי, ומידי. ומלאך שהוא ממונה על הקברות, אמר לי בשעתא דדיינין לי, אוי למי שנשבע לקיים את התורה, ונשבע על שקר. ווי לקרקפתא דלא מנחא תפלין מעולם. ואוי לידים ששמשו בהבלי העולם. ואוי לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם.

בשעתא שהיו מלקין אותי מכות מרדות, אמרתי כל מה שעשיתי. ובאה נשמת, והמלאך שהיה ממנה על נשמת, וכתבו כתב אחד מכל מה שעשיתי. ונשמת עשתה עדות עם המלאך, ואמרו: (דברים יז) על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת. ועל דא (מכה ז) משכבת חיקך שמר פתחי פיך. ומאן איהי. דא נשמתא, דהיא מעידה על בר נש בשעת מיתתו.

איתער משינתיה ההוא גברא, אזיל לגלילא עילא, ואמר לגברא חד, חזיתא לינוקא דאיהו בן קצבא, דמית בזמן פלוני. אמר ליה ינוקא דא דאת שאיל עליה, איהו אזיל בבי מטבחיא, ואיהו רשע פאבוהי, כף וכף יהא ליה, ולאבוה, ולמיניקתא דיניקא ליה. אזיל למדרשא חד, שמע לינוקא דהוה אמר, (משלי ב) אם תבקשנה ככסף וגו'.

אזל לבי מטבחיא, וחזא לינוקא דהוה משחק

בבית המטבחים. אמר לו: בני, לך עמי. והלך עמו, והלביש אותו, ונתן אותו לרב אחד שהיה מלמד אותו תורה, עד שגדל התינוק וקרא. ועשה אותו שיאמר הפטרה בבית הכנסת, ועשה אותו שיתפלל. עד שקרא ושנה והתחכם יותר, עד שקראו לו רבי.

אורו האיש המת שהוא אבי הילד, שהיו דנים אותו, בא בחלום לחכם זה ואמר לו: רבי, כמו שנחמת אותי, ינחם אותך הקדוש ברוך הוא. בשעה שאמר בני ההפטרה בקהל, הפקיעו אותי מן הדין. בשעה שעבר לתפלה ואמר קדיש, קרעו לי גזר הדין מכל וכל. ובשעה שהתחכם, נתנו לי חלק בנן עדין, וזהו החלק שאומרים חלק לעולם הבא, החלק שיש לכל צדיק וצדיק בפני עצמו, והכניסו אותי עם הצדיקים לישיבה שלהם.

ובשעה שהתחכם יותר, וקראו לו רבי, עטרו אותי בכתר שהצדיקים מתעטרים בו, ונתנו לי אכילה ושתייה מאותו תענוג שנהנים מזיו השכינה. וזהו שאומרים, צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. וכל איש שנהנה מזיו השכינה, כאלו אכל ושתה. ובשבילך, רבי, זכיתי לכל הכבוד הזה. אשרי חלקך, שבשביל זה יש לך חלק יותר עליון בעולם הזה ובעולם הבא. ואשריו מי שיזפה שישאיר בן בעולם.

ענין י"ח אלף עולמות

רבי שמעון אומר, עד שלא באה הקדוש ברוך הוא את עולמו, היה הוא ושמו נסתר בתוכו. עלה ברצון לברא את העולם, כיון שעלה ברצון, הקיף נקדה

עם הנערים בבי מטבחיא, אמר ליה, ברי, זיל עמי, ואזל עמיה, ואלביש יתיה, ויהב ליה לרב חד דהוה אוליף ליה אורייתא, עד דרבא רביא וקרא. ועבד ליה, דיימר הפטרה בבית הכנסת, ועבד ליה דיתפלל. עד דקרא ושנה ואתחכם יותר, עד דקרו ליה רבי.

ההוא בר נש מית דהוא אבוהי דינוקא, דהוה דיינין ליה, אתא בחלמא לחכם דא ואמר ליה, רבי, פמה דנחמת לי, ינחם לך קודשא בריך הוא. בשעתא דאמר בני ההפטרה בקהל, אפקעי לי מן דינא. בשעתא דעבר לתפלה, ואמר קדיש, קרעו לי גזר דין מפל וכל. ובשעתא דאתחכם, יהבו לי חולקא בגנתא דעדן, ודא הוא חלק, דאמרי חלק לעולם הבא, חלק שיש לכל צדיק וצדיק בפני עצמו, ועאלו לי עם הצדיקים בישיבה דילהון.

ובשעתא דאתחכם יותר, וקרו ליה רבי, אעטרו לי בכתרא, דצדיקיאי מתעטרין ביה. ויהבו לי אכילה ושתייה, מההוא תענוג שנהנין מזיו השכינה. ודא הוא דאמרי, צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה. וכל גברא דנהנה מזיו השכינה, כאלו אכל ושתה. ובשבילך רבי, זכינא לכל האי יקר. זכאה חולקך, שבשביל דא אית לך חולקא עילאה יתיר, בעלמא דין, ובעלמא דאתי. וזכאה איהו, מאן דזכי דישובוק ברא בעלמא.

ענין י"ח אלף עולמות:

רבי שמעון אומר, עד שלא ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, הוה הוא ושמייה סתים בגויה. סליק ברעותא למברי עלמא, כיון דסליק ברעותא, אסחר נקודה דסתים, ואסחר

תחומיה בהיכליה. ופשיט פשיטו לתלת סטריין ולא יתיר.

מגו דנקודה דא, נפקו פחדא תלת נקודין, ואתיישרו תריין בחד גוונא, וחד לתא. ואיהי נקודה דאפיק אלין תלת, עאל ואתטמר באמצעיתא, ועד דלא עאל, סליק ואיגניז. בשעתא דנפקו אלין תלת נקודין, ודליגו מגוה, נפק מגו סתימא דסתים, חד בוצינא ידיע ולא ידיע, טמיר ולא טמיר, ומדיד משחתא סתימא, מנקודא דא לנקודא דא. ואתפשטו נקודין גו חילא דבוצינא, ומדיד אלה עלמין סתימין, דעין לא ראתה, מן דא נקודה לדא נקודה. ואתאחידו תריין נקודין פחדא. ובין נקודה לנקודה, אלה עלמין. מדיד אלה מגו נקודה תנינא, עד נקודה דלתתא, ועבד משחתא בפשיטו דאלה עלמין אחרנין. וכלהו עלמין סתימין.

וארין, אינון תריין אלפין שנין דקיימא אורייתא, עד לא אברי עלמא. פדין עאל אורייתא, נקודה סתימא באמצעיתא, ואשלים להאי סטרא, ולהאי סטרא. ואשתפחו להאי סטרא תלת נקודין, ולהאי סטרא תלת נקודין.

בין דאתעביד דא, אתפשטו נקודין מהאי נקודה להאי נקודה אחרא, נהורא דנהיר, ואתלבש נקודה דא בנקודא דא. דליג מהאי נקודא אחרא סתימא, נקודא (נ"א נהורא) אחרא, ואתלבש דא בדא.

נקודה סתימא דברא פלא, בטש, ובגין דקיימא באמצעיתא, אפיק נקודה (נהורא) אחרא, עמודא דקיימא באמצעיתא בין אינון נקודין דנפקו, דאינון לבושין להני סתימין.

עד הכא תריין נקודין סתימין, דאתפשטו

הסתומה, והקיף תחומה בהיכלו, ופשט התפשטות לשלשה צדדים ולא יותר.

מתוך הנקדה הזו יצאו פאחד שלש נקדות, והתישרו שתיים בגון אחד, ואחד למטה. והיא הנקדה שמוציאה שלשת אלו, היא נכנסת ונטמנת באמצע, וטרם נכנסה, עולה ונגננת.

בשעה שיצאו שלש הנקדות הללו ודלגו מתוכה, יצא מתוך הסתר הנסתר מאור אחד, ידוע ולא ידוע, טמון ולא טמון, ומדד מדה נסתרת מהנקדה הזו לנקדה הזו. ונתפשטו אלו הנקדות מכח הנר החזק, ומודד אלה עולמות סתומים שעין לא ראתה מנקדה זו לנקדה זו. ונאחזו שתי הנקדות פאחד. ובין נקדה לנקדה אלה עולמות. מודד אחד מתוך הנקדה השניה, עד הנקדה שלמטה, ועשה מדידה בפשיטות של אלה עולמות אחרים. וכל העולמות נסתרים.

ואלו הם אלפים השנים שעמדה תורה טרם נברא העולם. ואז נכנסה התורה, שהיא הנקדה הנסתרת באמצע, ומשלימה את הצד הזה ואת הצד הזה. ונמצאו לצד הזה שלש נקדות, ולצד הזה שלש נקדות.

בין שזה נעשה, התפשטו הנקדות מהנקדה הזו לנקדה אחרת, האור המאיר, והתלבשה הנקדה הזו בנקדה הזו. דלג מנקדה אחרת הנסתרת, נקדה (אור) אחרת, והתלבשו זה בזה. הנקדה הנסתרת שבראה הכל, הכתה, ומשום שעומדת באמצע, הוציאה נקדה (אור) אחרת, העמוד שעומד באמצע בין אותן הנקדות שיצאו, שהם לבושים לנסתרים הללו.

עד כאן שתי נקדות נסתרות

שְׁהַתְּפֹשֵׁטוּ וְנִבְרְאוּ מִתּוֹךְ נִקְדָּה נִסְתָּרָה, עָשׂוּ אֶת הָאֲמֵנוֹת הַזֹּאת בְּנִקְדָּה הַנִּסְתָּרָה הַזֵּה. אוֹתָהּ הַנִּקְדָּה שְׁלֵמָה, שְׁסוֹכְכֵת בֵּין (שְׁנֵאֲחֹזֵת עַל) אוֹתָם הַשְּׁנַיִם, הוֹצִיאָה כְּמוֹ הַנִּקְדָּה שְׁלֵמָה שְׁתֵּי נִקְדּוֹת לְמִטָּה, וּמֵאוֹתָן הַנִּקְדּוֹת הַלְבוּשִׁים שְׁאֲמָרְנוּ.

וְאוֹתָהּ הַנִּקְדָּה, הַעֲקָר שֶׁל הַכֹּל, הוֹצִיאָה וְדִלְגָה מִמֶּנָּה נִקְדָּה אַחֲרָת, שְׁעוֹמֶדֶת בְּאֲמֻצָּע, בֵּין שְׁתֵּי הַנִּקְדּוֹת הַלְלוּ שְׁלֵמָה.

עַד כָּאן אוֹתָן הַנִּקְדּוֹת הַלְבוּשִׁים לְנִקְדּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת כְּרֹאוּי. וְהֵם שֵׁשׁ נִקְדּוֹת שִׁיּוּצָאוֹת מִתּוֹךְ שֵׁשׁ נִקְדּוֹת נִסְתָּרוֹת, שֶׁהֵם שֵׁשׁ בְּנִקְדָּה שֶׁהִיא הַעֲקָר שֶׁל הַכֹּל, שְׁמִשְׁלִימָה לְכָל צֶדֶד.

אֵלֶּי הַנִּקְדּוֹת, הַלְבוּשִׁים, שֶׁהֵם שֵׁשׁ, כֹּל אַחַת הוֹצִיאָה שְׁנַיִם, וְהִיא נִכְנֶסֶת בְּאֲמֻצָּע, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּשְׁתֵּי הַנִּקְדּוֹת הַלְלוּ, וְנַעֲשׂוּ לְבוּשִׁים לְנִקְדָּה הַזֹּאת שִׁיּוּצָאוּ מִשָּׁם. וְאִם עַל גַּב שְׁאֲמָרְנוּ שֶׁהֵם שֵׁשׁ - אַרְבַּע נִקְדּוֹת מֵהֵם הִיוּ שֶׁהוֹצִיאוּ כֹּל אַחַת וְאַחַת שְׁתֵּי נִקְדּוֹת לְהַתְּכַסּוֹת וְלְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְנַעֲשׂוּ שְׁמוֹנֶה נִקְדּוֹת, שֶׁהֵם לְבוּשִׁים לְאֲרַבַּע נִקְדּוֹת, הַלְבוּשִׁים לְאוֹתָם הָעֲלִיוֹנִים הַנִּסְתָּרִים. עַד כָּאן הַנִּקְדּוֹת שֶׁל הַצִּיּוֹר שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

בֵּינָן שֶׁהַצִּיּוֹר הַנִּקְדּוֹת, יֵצֵא מְאוּר, וְעֹשֶׂה מְדִידָה, וּמְדַד אֶלְף בֵּין נִקְדָּה לְנִקְדָּה. וּבֵינָן כֹּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה נִמְצְאוּ מְדִידָה וּמְדָה שֶׁל הַמְּאוּר. בְּנִקְדּוֹת הַלְלוּ מִתְּפֹשֵׁטִים שְׁמוֹנֶת אֲלָפִים עוֹלָמוֹת. שְׁמוֹנֶה נִקְדּוֹת שְׁאֲחֹזוֹת בָּהֶם אֵלֶּי הַמְּדוֹת, נִקְרָאִים שְׁמוֹנֶת אֲלָפִים עוֹלָמוֹת גְּנוּזִים. נִמְצְאוּ הַמְּדוֹת בְּהַתְּגַלּוֹת, וְנִקְדּוֹת בְּהַתְּכַסּוֹת - שֶׁשָּׁה עֶשֶׂר אֶלְף עוֹלָמוֹת.

וּמִשֵּׁשׁ הַנִּקְדּוֹת הַלְבוּשִׁים הַלְלוּ,

וְאֵיבְרוּ מִגֹּו נִקְדָּה סְתִימָא, עֲבָדוּ אוֹמְנוֹת דָּא, בְּהֵיִא נִקְדָּה סְתִימָא. הֵהוּא נִקְדָּה דְלִתְתָא, דְאֶסְחָר בֵּין (נ"א דִּאֲתֵאֲחֵד עַל) אֵינּוֹן תְּרִין, אֲפִיק בְּנִקְדָּא דְלַעֲלִיא, תְּרִין נִקְדּוֹת לְתִתָּא. וּמֵאֵינּוֹן נִקְדּוֹת לְבוּשִׁין דְקָא אֲמָרְן.

וְהֵיִא נִקְדָּה עֵיקְרָא דְכָלָא, אֲפִיק וְדִלִּיג מִנִּיהּ נִקְדָּה אַחֲרָא, דְקֵיִמָּא בְּאֲמֻצָּעִיתָא, בֵּין תְּרִין נִקְדּוֹת אֵלִין דְלִתְתָא.

עַד הַכָּא, אֵינּוֹן נִקְדּוֹת לְבוּשִׁין לְנִקְדּוֹת עֵילְאִין כְּדָקָא חֲזִי. וְאֵינּוֹן שִׁית נִקְדּוֹת, דְנִפְקוּ מִגֹּו תֵּלַת נִקְדּוֹת סְתִימִין, דְאֵינּוֹן שִׁית בְּנִקְדָּא עֵיקְרָא דְכָלָא, דְאֶשְׁלִים לְכָל סֵטֶר.

אֵלִין נִקְדּוֹת לְבוּשִׁין, דְאֵינּוֹן שִׁית, כָּל חַד אֲפִיק תְּרִין, וְאִיהוּ עָאל בְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְאַתְלַבֵּשׁ בְּתִרִין נִקְדּוֹת אֵלִין, וְאַתְעַבְדוּ לְבוּשִׁין לְהֵאֵי נִקְדָּה דְנִפְקוּ מִתְּמָן.

וְאִם עַל גַּב דְאֲמָרְן דְאֵינּוֹן שִׁית, אַרְבַּע נִקְדּוֹת מִנִּיהוּ הוּוּ, דְאֶפִּיקוּ כָּל חַד וְחַד תְּרִין נִקְדּוֹת, לְאַתְכַּפְּסָא וְלְאַתְלַבֵּשׁ אֵיִהוּ, וְאַתְעַבְדוּ תְּמַנְיָא נִקְדּוֹת, דְאֵינּוֹן לְבוּשִׁין לְאַרְבַּע נִקְדּוֹת. לְבוּשִׁין לְאֵינּוֹן עֵילְאִין סְתִימִין. עַד הַכָּא נִקְדּוֹת דְצִיּוֹרָא דְעֵלְמָא עֵילְאָה.

בֵּינָן דְאֶצְטִיְרוּ נִקְדּוֹת, נִפְקוּ בּוּצִינָא, וְעַבְדוּ מִשְׁחָתָא, וּמְדִיד אֶלְף בֵּין נִקְדָּא לְנִקְדָּא.

וּבֵינָן כֹּל נִקְדָּא וְנִקְדָּא אֲשַׁתְּכַחוּ, מְדִידוּ וּמִשְׁחָתָא דְבוּצִינָא. בְּאֵלִין נִקְדּוֹת תְּמַנְיָא אֶלְף עֵלְמִין מִתְּפֹשֵׁטִין. תְּמַנְיָא נִקְדּוֹת דְאֲתֵאֲחֵדְן בְּהוּ אֵלִין מִשְׁחָתִי, אֶקְרוּן תְּמַנְיָא אֶלְף עֵלְמִין גְּנִיזִין, אֲשַׁתְּכַחוּ מִשְׁחָתִי בְּאַתְגְּלִיָּא, וְנִקְדּוֹת דְאַתְכַּסְיִין, שִׁיתְסַר אֶלְף (דף טא ע"א) עֵלְמִין.

וּמִן שִׁית נִקְדּוֹת לְבוּשִׁין אֵלִין, אֲשַׁתְּכַחוּ תְּרִין דְאֵינּוֹן בְּאֲמֻצָּעִיתָא דְנִקְדּוֹת, עַל כָּל חַד

אֶלֶף עֲלָמִין, אֲשֶׁתְּכָחוּ תִמְנִיסֵר אֶלֶף עֲלָמִין,
 דְּאֲזִיל בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל יוֹמָא. וְכָל
 עֲלָמָא וְעֲלָמָא גְּנִיז וְסִתִּים מִן דָּא. וְעַל כְּלָהוּ
 כְּתִיב (קהלת ה י) כִּי גִבְהָ מֵעַל גִּבְהָ שְׁמֵר וּגְבַהִים
 עֲלֵיהֶם. וּכְתִיב (ישעיה סד ג) עֵינַן לֹא רְאֵתָה אֱלֹהִים
 זוֹלָתָךְ.

נִמְצְאִים שְׁנַיִם שָׁהִם בְּאֲמָצַע
 הַנְּקֻדוֹת, עַל כָּל אֶחָד אֶלֶף
 עוֹלָמוֹת. נִמְצְאוּ שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר
 אֶלֶף עוֹלָמוֹת שְׁהוֹלֵךְ בָּהֶם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. וְכָל
 עוֹלָם וְעוֹלָם גְּנִיז וְנִסְתָּר מִזֵּה. וְעַל
 כָּלֵם כְּתוּב (קהלת ה) כִּי גִבְהָ מֵעַל
 גִּבְהָ שְׁמֵר וּגְבַהִים עֲלֵיהֶם. וּכְתוּב
 (ישעיה סד) עֵינַן לֹא רְאֵתָה אֱלֹהִים
 זוֹלָתָךְ.

פְּרִשְׁת בְּהַר

פְּרִשְׁת בְּהַר

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (משלי ח כא) לְהַנְחִיל אֶהְיֵי יֵשׁ
 וְאַצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא. מֵאֵי אֶהְיֵי, דָּא
 אֲבִרְהֶם, דְּאֲתָמַר בֵּיה (ישעיה מא ח) זֶרַע אֲבִרְהֶם
 אֶהְיֵי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא אֲבָא, וְהָא
 יִשְׁמַעְעָל וּבְנֵי קְטוּרָה מְנִיָּה קָא אֲתִיָּין.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (משלי ח) לְהַנְחִיל
 אֶהְיֵי יֵשׁ וְאַצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא. מֵי
 אוֹהֲבֵי? זֶה אֲבִרְהֶם, שְׁנֹאמַר בּוּ
 (ישעיה מא) זֶרַע אֲבִרְהֶם אֶהְיֵי. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא אֲבָא, וְהָרִי
 יִשְׁמַעְעָל וּבְנֵי קְטוּרָה מְנִיָּה הֵם
 בָּאִים?

בְּהַחֲוִיא שְׁעֵתָא תָּמָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲדִהְכִי אֲתָא
 אֶלְיָהוּ. אָמַר לִיה, בּוּצִינָא קְדִישָׁא
 שְׂרָגָא עֵילָאָה, שְׁפִיר קָאמַר ר' אֶלְעָזָר, דְּלִית
 אֶהְיֵי אֶלָּא זֶרַעָא דִּיעֶקֶב. דְּכְתִיב (מלאכי א ב) וְאֶהֱבֵ
 אֶת יַעֲקֹב. בְּדַח ר' שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיָּה לְר' אֶלְעָזָר
 עַל רִישִׁיָּה, אָמַר לִיה, (משלי כג טו) בְּנִי, אִם חָכֵם
 לְבָבְךָ יִשְׁמַח לְבִי גַם אֲנִי. קוּם בְּרִי וּיְתַגְּלִי רְזָא
 דְּהָאֵי קָרָא, אֲזִדְעֻזַּע, וְקָם עַל רַגְלוּי.

בְּאוֹרְהָ שְׁעָה תָּמָה רַבִּי שְׁמַעוֹן.
 בִּינְתִים בָּא אֶלְיָהוּ. אָמַר לוֹ:
 הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הַנֵּר הַעֲלִיּוֹן,
 יָפָה אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁאִין אֶהְיֵי
 אֶלָּא זֶרַעוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, שְׁכַתוּב
 (מלאכי א) וְאֶהֱבֵ אֶת יַעֲקֹב. צַחֲקֵ רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, וְנִשְׁקֵ אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר עַל
 רִאשׁוֹ. אָמַר לוֹ: (משלי כג) בְּנִי, אִם
 חָכֵם לְבָבְךָ יִשְׁמַח לְבִי גַם אֲנִי. קוּם
 בְּנִי, וּיְתַגְּלֵה סוּד הַפְּסוּק הַזֶּה.
 הַזְּדַעְזַע, וְקָם עַל רַגְלוּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְהַנְחִיל אֶהְיֵי יֵשׁ, מֵאֵי
 יֵשׁ, דָּא רְזָא דִּיּוֹבֵל וּשְׁמַטָּה, דְּלֹא מְסַר
 יְתֵהוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשָׁאָר עַמִּין, אֶלָּא
 לְעַמָּא קְדִישָׁא. וּבְשַׁעֲתָא דִּישְׂרָאֵל נְטָרִין שְׁתָּא
 דְּשְׁמַטָּה כְּדָקָא יָאוּת, נִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָיָא
 מִשְׁתַּעֲשָׁעֵן בְּגַנְתָּא דְּעַדָּן, וְאֲתֵהֲדְרוּ חֲדַתִּין.
 וְעֲלִיָּיהוּ אֲתָמַר, (ישעיה מ לא) וְקוּי ה' יַחֲלִיפוּ כַּח.
 וְתוּ, כְּלָהוּ נִשְׁמַתִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טְבִיל
 לוּן בְּנַהֲרָא דְּחַמְשִׁין, דְּכַגְנַתָּא דְּעַדָּן
 דְּלַעֲיָלָא, וְאֲתִקְרִי נַהֲר דִּינּוּר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְהַנְחִיל אֶהְיֵי
 יֵשׁ, מֵה זֶה יֵשׁ? זֶהוּ סוּד יוֹבֵל
 וּשְׁמַטָּה, שְׁלֹא מְסַר אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְשָׁאָר הָעַמִּים, אֶלָּא
 לְעַם הַקְּדוֹשׁ. וּבְשַׁעֲתָא דִּישְׂרָאֵל
 שׁוּמְרִים אֶת שְׁנַת הַשְּׁמַטָּה כְּפְרָאוּי,
 נִשְׁמַתוּ הַצְּדִיקִים מִשְׁתַּעֲשָׁעוֹת
 בְּגֵן הָעַדָּן, וְחוֹזְרוֹת חֲדָשׁוֹת.
 וְעֲלֵיהֶם נִאֲמַר (ישעיה מ) וְקוּי ה'
 יַחֲלִיפוּ כַּח.

וְעוֹד, אֶת כָּל הַנְּשֻׁמוֹת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְטַבֵּיל אוֹתָן בְּנַהֲרָא
 הַחַמְשִׁים שְׁבַגְן הָעַדָּן שְׁלַמְעֵלָה,
 וְנַקְרָא נַהֲר דִּינּוּר.

ובסוד השמטה ויובל קבל הקדוש ברוך הוא את תפלת שרה ובלהה. דהא פוליהו אתרשימו בה"א. דה"א, שהיא שמטה ויובל.

ומשום שראתה רחל ששמטה ויובל נרמזו בשם לאה, והיא אין לה הרשם של ה"א, מיד אמרה (בראשית ל) הנה אמת בלהה, שיש לה שנים. סופו של היובל בראש השם לאה, ובסוף השם של רחל.

וכי בכל עת יכול אדם לעשות צדקה? אם כן, שתיים עשרה שעות ביום מי יכול? אלא כן למדנו, מי שעושה צדקה, עושה בכל עת. מה זה בכל עת? כמו שנקרא (ויקרא טו) ואל יבא בכל עת אל הקדש, ופרשוה.

ואל תאמר בכנסת ישראל לבדה, שהיא עת רצון הקדוש של צדיק, אלא אפלו בכל עת שלמטה מרבה עליהם צדקה, ומתעוררת צדקה בכלם, בעליונים ובמתחוננים. ומשום כן ישים אדם לבו ורצונו, וידבק בקדוש ברוך הוא.

ביון שהגיעו לפני רבי שמעון, ספרו לו המעשה. אמר, ומה זה לבדו? אלא כל מי שאוחז בעץ החיים, ינצל בעולם הזה, ואפלו מן המות של העולם משאר בני אדם, כל שפן ממות אחר.

אמר רבי שמעון, בכלם מעוררת צדקה את עץ החיים, וזהו המקום של המזון לכל העולם. תלמידי חכמים מה מעשיהם? שהרי הם אחוזים בצדקה, וכל העולם נזונים בזכותם, בהם ממש, והם לא יכולים להזון בהם ממש, משום שמשפתלים בתורה, ומי שמשפתל בתורה, משתדל בעץ החיים שכל בני העולם נזונים ממנו. נמצא

וברוא דשמטה ויובל, קבל קודשא בריך הוא צלותא, דשרה רבקה רחל ולאה וזלפה ובלהה. דהא פוליהו אתרשימו בה"א. דה"א, היא שמטה ויובל.

ובגין דחזת רחל דאתרמיז שמטה ויובל בשמא דלאה, והיא לית לה רשימו דה"א, מיד אמרה (בראשית ל א) הנה אמת בלהה דאית בה תרי. סופיה דיוב"ל, ברישא דשמא דלאה, ובסיפא דשמא דרחל.

וכי בכל עת יכול בר נש למעבד צדקה, אי הכי תריסר שעתי ביממא מאן יכיל. אלא הכי אוליפנא, מאן דעביד צדקה, בכל עת עביד. מאי בכל עת, כמה דאת אמר (ויקרא טו ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש, ואוקמוה.

ולא תימא בכנסת ישראל בלחודוי, דאיהי עת רעווא קדישא דצדיק, אלא אפילו בכל עת דלתתא, אסגי צדקה עלייהו, ואתער צדקה בכולהו בעילאי ובתתאי. ובגין כן ישוי בר נש לביה ורעותיה, וידבק ביה בקודשא בריך הוא.

ביון דמטו קמיה דרבי שמעון, סחו ליה עובדא. אמר, ומה דא בלחודוי, אלא כל מאן דאחיד באילנא דחיי, ישתייב בהאי עלמא, ואפילו מן מותא דעלמא משאר בני נשא, כל שפן ממותא אחרא.

אמר רבי שמעון, בכולהו איתער צדקה אילנא דחיי. והאי איהו אתר דמזונא לכולי עלמא. תלמידי חכמים מאי עבידתיהו, דהא אינון בצדקה אחידן, וכל בני עלמא בזכותיהו נזונין בהו ממש, ואינון לא יכלין לאתזן בהו ממש. בגין דאשתדלי באורייתא, ומאן דאשתדל באורייתא, אשתדל באילנא דחיי דכל בני עלמא נזונין מניה. אשתכח

שְׁתַּלְמִידֵי חֻכְמִים מְעוֹרְרִים מְזוּנֵי
לְעוֹלָם וְשָׁלוֹם. אִם לְכָל בְּנֵי
הָעוֹלָם מְעוֹרְרִים מְזוּנֵי, לְמָה לָּהֶם
לֹא מְעוֹרְרִים?

אָרְאָה תַּלְמִיד חֻכֵּם הוּא מִמֶּשׁ עֵץ
הַחַיִּים, וְעֵץ הַחַיִּים לֹא נִזְוֵן אֶלָּא
מִן הָעוֹלָם הַבָּא, וְהָעוֹלָם הַבָּא
לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֶלָּא אַחֵר
שֶׁנִּכְנַס לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאָז נִזְוֵן
בוֹ, וְנִטְעַם שְׂרָשׁוֹ עָלָיו.

כַּעֲת אוֹכְלִים מִפְּרֵי עֵץ הַחַיִּים,
וּמִי הוּא? אוֹתוֹ הַמְקוֹם שֶׁנִּמְצָא
אֶצֶל הָעֵנִי, וְהוּא נִקְרָא (בְּרֵאשִׁית א)
פְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן. וְעַל כֵּן
אוֹכְלִים מֵאוֹתוֹ הַפְּרֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וְעַד זֶה שֶׁנִּינְנוּ, הֵם נִזְוֵנִים בְּזוֹרְעַ.
מִה זֶה זְרוּעַ? גְּבוּרָה. וְהֵם מְזַמְנִים
לְעוֹלָם הַבָּא. שֶׁמְזוּנֵי הָעוֹלָם הַבָּא
אֵינּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֶלָּא צִמְצוּם
קָטָן, שֶׁכַּחוּ נִמְצָא בְּמִתְקוֹת
הַתּוֹרָה. וְאֵת זֶה הֵם טוֹעֲמִים עַל
אוֹתוֹ פְּרֵי שֶׁל הָאֵילָן הַתַּחְתּוֹן,
וְזוֹהִי הַשְּׂמִחָה וְהַמְזוּנֵי שֶׁלָּהֶם.

כִּיּוֹן שְׂעוּבָרִים מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
כַּמָּה נִחְלִים עֲלֵינוּם שֶׁל הָעוֹלָם
הַבָּא סוֹבְבִים אֶת מְקוֹמָם,
וְיִשְׁתַּרְשׁוּ בוֹ, וְיִעֲלוּ לְמַעְלָה
לְמַעְלָה, אֲזַי (ישעיה סד) עֵינַי רָאִתִּי
אֱלֹהִים וְזוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ.
מִי יַעֲשֶׂה? זֶה הַיּוֹבֵל, אוֹתוֹ
שֶׁנִּקְרָא הָעוֹלָם הַבָּא. לְמַחְכָּה לוֹ,
וְדַאי שֶׁלֹּא רוֹצִים מְזוּנֵי בְּעוֹלָם
הַזֶּה, עַד שֶׁיִּתְקַנּוּ אֶת מְזוּנָם וְזֶה
מְזוּנָם בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעַל כֵּן
צְדִיקִים הֵם כִּפְלֵי, שֶׁעֲלֵיהֶם כְּתוּב
עֵינַי לֹא רָאִתִּי אֱלֹהִים וְזוֹלָתָךְ
יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ.

פְּרִשְׁתַּי נִשְׂא

בֹּא וּרְאֵה, כִּיּוֹן שֶׁבְּנֵי אָדָם נִשְׁלָמוּ
אִיבְרִיו, בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתַּתְקַן כָּל
אִיבְרֵי פְּרָאוֹי. כְּמוֹ כֵּן, כִּיּוֹן

תָּא חֲזִי, כִּיּוֹן דְּבִר נִשְׂ אֲשֶׁתְּלִימוֹ שִׁיפוֹי, בְּהָהוּא זִימְנָא אֲתַתְקַן כָּל שִׁיפָא

דְּתַלְמִידֵי חֻכְמִים מְתַעְרֵי מְזוּנֵי לְעֵלְמָא
וְשִׁלְמָא. אִי לְכָל בְּנֵי עֵלְמָא מְתַעְרֵי מְזוּנָא, לוֹן
אִמְאֵי לֹא מְתַעְרֵי.

אָרְאָה, תַּלְמִיד חֻכֵּם הוּא אֵילָנָא דְּחַיֵּי מִמֶּשׁ,
וְאֵילָנָא דְּחַיֵּי לֹא מְתַזֵּן, אֶלָּא מִן הָעוֹלָם
הַבָּא, וְהָעוֹלָם הַבָּא לֹא אֲשַׁתְּפַח בְּהַאי עֵלְמָא.
אֶלָּא בְּתַר דְּעָאֵל לְהָהוּא עֵלְמָא, כְּדִין אֲתַזֵּן
בֵּיהּ, וְאֲתַנְטְעֵן שְׂרָשׁוֹ עָלָיהּ.

הַשְּׂתָא אֶכְלִי מֵאֵיבָא דְּאֵילָנָא דְּחַיֵּי. וּמֵאֵן
אִיהוּ, הָהוּא אֲתַר דְּאֲשַׁתְּפַח לְגַבֵּי
מִסְפִּינָא, וְאִיהוּ אֶקְרִי (בְּרֵאשִׁית ג) פְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר
בְּתוֹךְ הַגֵּן. וְעַל דָּא אֶכְלִי מֵהָהוּא פְּרֵי בְּהַאי
עֵלְמָא.

וְעַד דָּא תְּנִינָן, הֵם נִיזְוֵנִין בְּזוֹרְעַ. מֵאִי זְרוּעַ.
גְּבוּרָה. וְאֵינּוּן זְמִינִין לְעוֹלָם הַבָּא.
דְּמְזוּנָא דְּעוֹלָם הַבָּא לָאוּ אִיהוּ בְּהַאי עֵלְמָא,
אֶלָּא צִמְצוּמָא זְעִירָא, דְּחִילָא דִּילֵיהּ אֲשַׁתְּפַח
בְּמִתְקוֹ דְּאוּרֵייתָא. וְדָא טַעְמֵי עַל הָהוּא אֵיבָא
דְּאֵילָנָא תַּתְּאָה, וְדָא הוּא חֲדוּוֹתָא וּמְזוּנָא
דִּילְהוּן.

כִּיּוֹן דְּעִבְרִין מֵהַאי עֵלְמָא, כַּמָּה נִחְלִין עֵילְאִין
דְּעוֹלָם הַבָּא, סְחָרִין לְדוּכְתִּיָּהוּ,
וְיִשְׁתַּרְשׁוּן בֵּיהּ, וְיִסְתַּלְקוּן לְעֵילָא לְעֵילָא, כְּדִין
(ישעיה סד) עֵינַי לֹא רָאִתִּי אֱלֹהִים וְזוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה
לְמַחְכָּה לוֹ. מֵאֵן יַעֲשֶׂה. דָּא יוֹבֵלָא, הָהוּא
דְּאֶקְרִי הָעוֹלָם הַבָּא. לְמַחְכָּה לוֹ, וְדַאי דְּלֹא
בְּעֵינַי מְזוּנָא בְּעֵלְמָא דָּא, עַד דִּיתְתַּקְנּוּ לְמְזוּנָא
דִּילְהוּן וְהַאי מְזוּנָא דִּילְהוּן בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעַל
דָּא זְכָאִין אֵינּוּן בְּכוּלָא, דְּעֲלִיָּהוּ פְּתִיב עֵינַי לֹא
רָאִתִּי אֱלֹהִים וְזוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ.

פְּרִשְׁתַּי נִשְׂא

ששכינה מקדימה לבית הפנסת, צריכים להמצא שם עשרה יחד, וישתלם מה שישתלם, אחר שיתקן הכל. ובמה הוא התקון של הכל? כמו שנאמר (משלי יד) ברב עם הדרת מלך, ועל פן העם שפא אחר כך, כלם תקון הגוף. וכשבאה השכינה ומקדימה, ובני אדם לא באים יחד כראוי,

הקדוש ברוך הוא קורא (ישעיה ג) מדוע באתי ואין איש. מה זה ואין איש? שלא מתקנים האברים, ולא משתלם. אין איש ודאי, ומשום זה ואין איש דוקא. ובא ראה, בפעם שהגוף נשלם למטה, הקדשה העליונה באה ונכנסת בגוף הזה, ונעשה הפתחון כמו העליון ממש. ואז כלם צריכים שלא יפתחו פה בדברי העולם, משום שהרי עומדים ישראל בשלמות עליונה, ומתקדשים בקדשה עליונה. אשרי חלקם!

וידבר ה' כו', (במדבר ו) פה תברכו. בא וראה, כיון שש"ץ סגם תפלתו וברך לברך ברכת פהנים, צריך ודאי לכונן ברצון הלב לברך את העם הקדוש. שפמעשה וידבור קושר את קשר היחוד, וימצא שעל ידו מתברכים עליונים ותחתונים.

ואז צריך לו הש"ץ לומר יברך ה' - כלפי ההיכל, וישמרך - להסתפל לצד ימינו, להמשיך חוט של חסד על העם הקדוש בראשונה. ואחר כך יאמר יאר ה' כלפי ההיכל. פניו אליך ויחנך, ויסתפל לצד שמאלו, ליחד בימין, משום שמקור הברכה הוא מצד הימין. ואז כל הצד של שמאל מסתלק, ואין גזק כלל.

לסטרא דשמאלא דיליה, לניחדא בימינא. בגין דמקורא דברכתא מסטרא דימינא הוא. וכדין כל סטרא דשמאלא אסתלק, ולא הויא נזקא כלל.

פדקא יאות. פגוונא דא, כיון דשכינתא אקדימת לבי פנישתא, בעיין עשרה דישתפחון תמן פחדא, וישתלים מה דישתלים, לבתר דיתתקן פלא. ובמה הוא תיקונא דכלא, כמה דאת אמר, (משלי יד כח) ברב עם הדרת מלך, ועל דא עמא דאתיא לבתר כן, פלהו תיקונא דגופא.

וכד אתת ואקדימת שכינתא, ובני נשא לא אתיין פחדא פדקא יאות, קודשא בריך הוא קארי, (ישעיה נב) מדוע באתי ואין איש. מאי ואין איש. דלא מתתקני שייפי, ולא אשתלים, אין איש ודאי, ובגין דא (דף סא ע"ב) ואין איש דייקא.

ותא חזי, בשעתא דגופא אשתלים לתתא, קדושה עילאה אתיא, ועאל בהאי גופא, ואתעביד תתאה פגוונא דלעילא ממש. וכדין פלהו בעיין דלא יפתחון פומא במילי דעלמא, בגין דהא קיימי ישראל בשלימו עילאה, ומתקדשי בקדושה עילאה. זכאה חולקהון.

וידבר ה' וכו', פה תברכו. תא חזי, כיון דשליח ציבור סיים צלותיה, ואתא לברכא ברכתא דכהני, אצטריך ודאי לכיונא ברעותא דלבא, לברכא ליה לעמא קדישא. די בעובדא ובמילולא, קשיר קשורא דייחודא. וישתפח דעל ידיה מתברכין עילאין ותתאין.

וכדין בעי ליה שליח ציבור למימר, יברך ה' כלפי ההיכל. וישמרך, לאסתפל לסטרא דימינא דיליה, לאמשכא חוטא דחסד על עמא קדישא בקדמיתא. ולבתר יאמר יאר ה', כלפי ההיכל. פניו אליך ויחנך, ויסתפל

לסטרא דשמאלא דיליה, לניחדא בימינא. בגין דמקורא דברכתא מסטרא דימינא הוא. וכדין כל סטרא דשמאלא אסתלק, ולא הויא נזקא כלל.

וְאָז, יֵשׂא ה' פָּנָיו אֵלַיךָ וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם, וְזוֹהִי תַפְלָה שְׁלָמָה.

אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁבָּא לַפְתּוֹת אֶת אֲדוֹנוֹ בְּלֵב רְחוּק וְלֹא בְרִצּוֹן שְׁלֵם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים עח) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִכְזְבוּ לוֹ וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עִמּוֹ. וְזֶהוּ שְׁלִיחַ הַצְּבוֹר, שֶׁיִּתְבּוֹנֵן בְּרֵאשׁוֹנָה בְּצַד שְׂמָאלוֹ, כְּדִי שֶׁיִּתְעוֹרֵר צַד הַדִּין בְּרֵאשׁוֹנָה, וְעַל דָּוִד יֵשׁ פְּרוּד וְלֹא קָשׁוּר.

שְׁתִּיחוּד שֶׁל תַּפְלָה וּבִרְכָה תְלוּי בַדְּבוּר וּבְדַבְרֵי הַפֶּה, וְהַפֶּל תְלוּי בְּעֵקֶר הַמַּעֲשֶׂה. וּמִי שֶׁלֹּא מִפִּיר אֶת עֵקֶר הַמַּעֲשֶׂה, אֵין עֲבוֹדָתוֹ עֲבוֹדָה. וְאִם פּוֹגֵם הַמַּעֲשֶׂה בַדְּבוּר, לֹא נִמְצָא מְקוֹם לְהַשְׁרוֹת בּוֹ בְּרָכָה, וְאֵין תַּפְלָתוֹ תַּפְלָה, וְנִפְגָּם אוֹתוֹ הָאִישׁ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. אוֹי לְאוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁפּוֹגֵם תַּפְלָתוֹ, עֲבוֹדַת רְבוּנוֹ. עֲלִיו כְּתוּב (ישעיה א) כִּי תִבְאוּ לְרֵאוֹת כּוֹ', רְמַס חֲצָרֵי לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא וְגוֹ', לֹא אוֹכַל אֲוֹן וְעֲצָרָה.

פְּרִשְׁת חֻקַּת

וַיִּסְעוּ מֵהַר הַהָר דְּרָךְ יָם סוּף (במדבר כא). הָרִי הַעִירוּ הַחֲבָרִים, שֶׁנֶּסְעוּ מִלְּמַד תַּלְמוּד, שֶׁנֶּקְרָא הַר הַהָר. לְמָה נֶקְרָא הַר הַהָר? מִשּׁוּם שֶׁמִּשָּׁם יוֹצֵאת הוֹרָאָה לְעוֹלָם, שֶׁכְּתוּב (שמות כד) אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם, וְזוֹהִי תוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה. אֲבָרָ בֵּא וַיְרָאָה, סוּד הַחֻקָּה יֵשׁ כְּאֵן. הַמְקוֹם נֶקְרָא הַר הַהָר, דְּרָךְ הוּא לְיָם סוּף, סוּף הַדְּרָגוֹת, שֶׁהִיָּתָה מְנַהֶיגָה לְפָנֵיהֶם בְּמַדְבָּר וּמְלַמֶּדֶת אוֹתָם דְּרָכֵי הַחַיִּים, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הַדְּרָךְ לְהַפְגִּס לְעוֹלָם הַבָּא.

בְּגִין דְּאִיהִי אוֹרְחָא, גְּדַמִּיהוֹן בְּמַדְבָּרָא, וּמֵאֲלָפָא לְהוֹן אוֹרְחִין דְּחַיִּין, בְּגִין דְּאִיהִי אוֹרְחָא, לְמִיעַל לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

וְכַדִּין, יֵשׂא ה' פָּנָיו אֵלַיךָ וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם, וְדָא הוּא צְלוֹתָא שְׁלִים.

וְוִי לִיָּה, לְמֵאֵן דְּאַתָּא לְמַפְתִּי לְמֵאֲרִיָּה, בְּלֵבָא רְחִיקָא, וְלֹא בְרַעוּתָא שְׁלִימָתָא, כְּמָה דְאַתָּא אָמַר, (תהלים עח לו) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יִכְזְבוּ לוֹ וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עִמּוֹ. וְדָא הוּא שְׁלִיחָא דְצִיבוּרָא, דִּי־סִתְפַל בְּקַדְמֵיתָא בְּסִטְרָא דְשְׂמָאלָא דִּילִיָּה, בְּגִין דִּיתְעוֹרֵר סִטְרָא דְרִינָא בְּקַדְמֵיתָא, וְעַל יְדִיהָ הוּי פִּירוּדָא, וְלֹא קִישׁוּרָא.

דִּיחֻוּדָא דְצְלוֹתָא וּבִרְכָתָא, תְּלִיָּא בְּדִיבוּרָא וּבְמִילוּלָא דְפוּמָא, וְכוּלָּא תְלִיָּא בְּעִיקְרָא דְעוּבָדָא. וּמֵאֵן דְלֹא יָדַע עִיקְרָא דְעוּבָדָא, לָאו עֲבִידְתִּיהָ עֲבוּדָה. וְאִי פְגָים עוּבָדָא מִלּוּלָא, לָא אֲשַׁפַּח אֶתְרִי לְשְׁרִיָּא בִּיהָ בְּרִכָּתָא. וְלָאו אִיהוּ צְלוֹתִיהָ צְלוֹתָא. וְאֶתְפְּגָים הֵהוּא בְּרֵשׁ לְעִילָא וְתַתָּא. וְוִי לְהֵהוּא בְּרֵשׁ דְּפְגָים צְלוֹתִיהָ פּוּלְחָנָא דְמֵאֲרִיָּה. עֲלִיָּה כְּתוּב, (ישעיה א יב-טו) כִּי תִבְאוּ לְרֵאוֹת וּכוֹ', רְמַס חֲצָרֵי לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא וְגוֹ' לֹא אוֹכַל אֲוֹן וְעֲצָרָה.

פְּרִשְׁת חֻקַּת

וַיִּסְעוּ מֵהַר הַהָר דְּרָךְ יָם סוּף. הָא אֲתַעְרוּ חֲבָרִיָּא, דְנָטְלוּ מִלְּאוּלְפָּא תַלְמוּדָא, דְאַקְרִי הַר הַהָר. אֲמַאי אֶקְרִי הַר הַהָר, בְּגִין דְּמִתְמָן נִפִּיק הוֹרָאָה לְעֵלְמָא. דְכְּתוּב (שמות כד יב) אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם, וְדָא אִיהִי תוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה.

אֲבָרָ תָּא חֲזִי, רְזָא דְחֻכְמָתָא אִית הַכָּא. הָאִי אֲתָרָא דְאַקְרִי הַר הַהָר, אוֹרְחָא הוּא לְיָמָא דְסוּף, סוּפָא דְדְרָגִין, דְהוֹת מְדַבְּרָא גְּדַמִּיהוֹן בְּמַדְבָּרָא, וּמֵאֲלָפָא לְהוֹן אוֹרְחִין דְּחַיִּין, בְּגִין דְּאִיהִי אוֹרְחָא, לְמִיעַל לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

והם נסעו מאחריה ומדרבה, והלכו אחר דרך הנחש העקלתון, ששולט בארץ אדום, ואז (במדבר כא) ותקצר נפש העם בדרך, משום שטעו מדרך החיים. אז, (סו) וידבר העם באלהים ובמשה. בכל הם התרעמו - בתורה שבעל פה ובתורה שבכתב. כי אין לחם - זו תורה שבעל פה. ואין מים - זו תורה שבכתב, והוא לחם הקלקל, שקל היה בעיניהם דבר התורה שבעל פה.

בא וראה, אהרן ימינו של המלך, הסתלק, והסתלקו שבעה העננים מהם, אז חזרו לאחריהם שבע דרגות, כשנסעו מבאר המים הנובעים הזו, שהיתה מנסכת לקבל על מלכות שמים. שהרי בראשונה היו עולים באותן דרגות ממטה למעלה. אחר כך חזרו לאחריהם, ונדבקו בנחש העקלתון ששט ביס, שהרי יצאו מהרשות העליונה באותן שבע דרגות שחטאו בהן, והסתלקו מהן. ואז היתה לו רשות לנחש הפחתון לשלט בהם, והוא (שם א) עמלק יושב בארץ הנגב, אם לא שחזרו בתשובה ונדבקו בקול יעקב, ואז שלטו באותו הנחש, ונמסר בידיהם.

ואחר כך חזרו לסרחונם, וחטאו במקום של תורה ומצוות, וחזרו לאחור שבע דרגות. אז התעורר הנחש העליון לשלט עליהם, שפיתוב (שם כא) וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים. מה זה שרפים? כמו שנאמר (ישעיה ו) שרפים עמדים ממעל לו. שנים היו, וחזרו להיות אחד, תנינם כתוב חסר.

ובמה נחשים נפקו מההוא חוץ עילאה, העליון והתחתון בהם. אז חזרו בתשובה שלמה ונדבקו בצד הרחמים, להוריד רחמים, לבשם

ואינן נטלו מבתרה ומאורחה, ואזלון בתר ארץ חוץ עקימא, דשליט בארץ אדום, כדין ותקצר נפש העם בדרך, כגין דטעו מארחה דחיי. כדין, וידבר העם באלהים ובמשה. בכלא איתרעמו, בתורה שבעל פה, ובתורה שבכתב. כי אין לחם, דא תורה שבעל פה. ואין מים, דא תורה שבכתב, והוא לחם הקלקל, דקלילא הוה בעיניהון מלתא דאורייתא דבעל פה.

תא חזי, אהרן ימינא דמלפא, אסתלק, ואסתלקו שבעה עננים מנהון, כדין אתחזרו לבתריהון שבע דרגין. כד נטלו מהאי בירא דמיין נבעין, דהוה מנסכא עלייהו לקבלא עול מלכותא דשמיא. דהא בקדמיתא הוה סלקין באינן דרגין מתתא לעילא. לבתר, אתחזרו לאחוריהון, ואתדבקו בחוץ עקימא, דשאט בימא, דהא נפקו מרשותא עילאה, באינן שבעה דרגין דחבו בהון, ואסתלקו מנהון. כדין הוה ליה רשותא לחוץ תתאה לשלטא בהו, ואיהו, עמלק יושב בארץ הנגב. אי לאו דאהדרו בתיובתא, ואתדבקו בקול יעקב, וכדין שליטו בההוא חוץ ואתמסר בידייהו.

ולבתר אתהדרו לסורחנייהו, וחבו באתרא דתורה ומצוה, ואתהדרו לאחורא שבע דרגין. כדין איתער חוץ עילאה לשלטאה עלייהו, דכתיב, וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים. מאי שרפים. כמה דאת אמר (ישעיה נב) שרפים עומדים ממעל לו. תרי הו, חד אתחזרו, תנינם כתיב חסר.

ובמה נחשים נפקו מההוא חוץ עילאה, ואזדווגו בהו. כדין אהדרו בתיובתא שלימתא, ואתדבקו בסטרא דרחמי, לנחחא

את העולם, והוסר הנחש, והתבשמו כל העולמות.

בא וראה, כשחטאו, כתוב וידבר העם באלהים ובמשה. כשחזרו בתשובה, כתוב (במדבר כא) פי דברנו בה' וכו'. אלא רצו להחזיר המים מהמקור העליון למקומם, מתורה שבכתב לתורה שבפעל פה, ונדבקו במקום עליון שבו הפל תלוי לבשם את המקום, ולהשפיע מים עליונים למקום ששורה עליהם, משום כך פי דברנו בה' וכו'.

בא וראה, כשאדם חוטא במקום הדין, כאלו חטא במקום הדין העליון. כל שפן פאן, שבכל הם חטאו, באלהים ובמשה. ומה הטעם בא עליהם הנחש? משום שהם נחשו ואמרו, אם לא יבא עלינו הדין - אין לנו להשתדל בתורה, ואם יבא - נשתדל בה. עשה לך שרף (שם), כמו שנאמר (ישעיהו ו) שרפים עמדים. משום שפיון ששבו בתשובה עליונה, הרי הם בהיכלי, כמו שרפים עליונים שמשמשים לפני. ושם אתו על נס, להגביה אותם למעלה, שפניק אותם מקום מזבח העליון כנפיה להצילם מהנחש, כמו שנאמר (שמות יז) ויקרא שמו ה' נסי, ולכן ושם אתו על נס ודאי.

בא וראה, (בראשית כב) והאלהים נסה את אברהם, שהרים את דגלו על הכל. אף פאן הרים את דגלו על הכל. ומה הטעם עשה אותו מנחשת? משום שנחשת במקום החיים תלויה, המקום שיעקב שרוי שם. משום כך וחי, וחי ודאי.

ובא ראה פמה הוא עליון כח התשובה על הכל, משום שכשאדם שב לפני רבונו, אז מתמלאת באר מים חיים,

רחמי, לבסמא עלמא, ואתעדי חזיא, ואתבסמו פלהו עלמין.

תא חזי, פד חבו, פתיב, וידבר העם באלהים ובמשה. פד אהדרו בתיובתא פתיב פי דברנו בה' וכו'. אלא פעו לאהדרא מיא ממקורא עילאה לאתרייהו, מתורה שבכתב לתורה שבפעל פה, ואתדבקו באתרא עילאה, דביה תלייא פולא לבסמא אתרא, ולאנגדא מיין עילאין לאתרא דשרייא עלייהו, בגין כך פי דברנו בה' וכו'.

תא חזי, פד פר נש חב באתרא דדינא, פאלו חב באתרא דדינא עילאה. כל שפן הכא, דבכולא חבו, באלהים ובמשה. ומאי טעמא אתא עלייהו נחש. בגין דאינון נחישו, ואמרו, אי לא ייתי עלייהו דינא, לית לון לאשתדלא באורייתא, ואי אתי נשתדל בה.

עשה לך שרף (דף סב ע"א), פמה דאת אמר שרפים עומדים. בגין דכיון דתבו בתיובתא עילאה, הא אינון בהיכלי, פשרפים עילאין דמשמשים קדמי. ושם אותו על נס, לאגבהא לון לעילא, דחפיא לון אתר דמדבחה עילאה בגדפהא לשזבותהון מחזיא. פמה דאת אמר, (שמות יז ב) ויקרא שמו ה' נסי, ועל דא ושם אותו על נס ודאי.

תא חזי, (בראשית כב א) והאלהים נסה את אברהם, דארים דגליה על פלא. אוף הכא ארים דגלא דילהון על פולא. ומאי טעמא עבדיה מנחשת. בגין דנחשת באתרא דחיים תלייא, אתרא דיעקב שרי תפון, בגין כך וחי, וחי ודאי.

ותא חזי, פמה היא עילאה חילא דתיובתא על פלא. בגין דכד פר נש תב קמי מאריה, פדין באר מים חיים אתמלי, ונפקין

ויוצאים מעינותיה לכל הצדדים, ומשפיע לכל שבט ושבט, בשנים עשר שערים, להשקות חיות קטנות עם גדולות.

בששבו ישראל בתשובה, אזי אמרו שירה. ואותן שבע הדרגות ששבו מאתריהן, החזירו אותן בשירה שלהם, והעלו את הבאר העליונה למעלה, שנפרד הנחש מן העולם. זהו שכתוב (במדבר כא) אז ישיר ישראל וגו', עלי באר ענו לה, שעולה למעלה למעלה, ומתחברת האם התחתונה בעליונה.

זהו שכתוב (שם) באר חפרוה שרים - זהו האב והאם שהולידו אותה. פרוה נדיבי העם - אלו האבות. מי פרוה? כמו שנאמר (דושה א) ואכרה לי בחמשה עשר פסוק. אלו האבות. וזרע ישראל שהתחברו עמה, בט"ו בניסן, והתעוררה יד רמה, שנקראת פסוק, ימין המלך עליהם.

במחוקק במשענותם (במדבר כא) - על יד משה, שהוא מחוקק, התחברה עם שנים עשר שבטים, שהם בניה ששורים סביבה. מה זה במשענותם? בא וראה, כשישראל משתדלים בתורה, שנתנה על יד המחוקק, אז תומכים בשכינה אותם שנים עשר עמודים שלמעלה, ועל זה במשענותם, שהיא נשענת עליהם.

ובא ראה, שנים עשר שערים יש לבאר הקדושה הזו, הקריה הקדושה, שנקראת ירושלים. ומאותם השערים יוצאות לעולם שתיים עשרה מתנות עליונות: טובה ושמחה, ברכה ושלוש, עזרה, פפרה, תורה, חכמה, וחיים ורצון ועשר וכבוד. וכל שבט ושבט ינקו לו מתנה עליונה.

מבועזי לכל סטריין, ולכל שבטא ושבטא נגיד ליה בתרי עשר תרעי, לאשקאה חיון זעירן עם רברבן.

ישראל פד תבו בתיובתא, פדין אמרו שירתא. ואינון שבע דרגין דתבו מבתריהון, אהדרו לון בשירתא דילהון, וסליקו בירא עילאה לעילא, דאתפרש חויה מעלמא. הדא הוא דכתיב, אז ישיר ישראל וגו', עלי באר ענו לה, דסלקא לעילא לעילא, ואתחברא אימא תתאה בעילאה.

הדא הוא דכתיב, באר חפרוה שרים, דא אבא ואמא, דאולידו לה. פרוה נדיבי העם, אלין אבהן. מאי פרוה, כמה דאת אמר (הושע א) ואכרה לי בחמשה עשר פסוק. אלין אבהן. וזרעא דישראל דאתחברו בה, בט"ו בניסן, ואתערא יד רמה דאקרי פסוק, ימינא דמלכא עלייהו.

במחוקק במשענותם, על ידא דמשה, דאיהו מחוקק, ואתחברא בתרי עשר שבטין, דאינון בנין דילה דשראן סחרנהא. מאי במשענותם, תא חזי, פד ישראל משתדלין באורייתא, דאתיהיבת על ידא דמחוקק, פדין סמכין לה לשכינתא אינון תריסר סמכין דלעילא, ועל דא במשענותם, דאיהי נשענת עלייהו.

ותא חזי, תריסר תרעין אית לה להאי בירא קדישא, קרתא קדישא, דאקרי ירושלים. ומן אינון תרעין נפקין לעלמא תריסר מתנן עילאין: טובה. ושמחה. ברכה. ושלוש. עזרה. פפרה. תורה. חכמה. וחיים. ורצון. ועושר. וכבוד. וכל שבטא ושבטא, יניקו מתנה עילאה ליה.

הָרָא הוּא דְכְתִיב, (שה"ש ד ג) וּמְדַבֵּר מִתְּנָה. מֵאֵי
מְדַבֵּר. כְּמָה דְאֵת אָמַר, וּמְדַבֵּר דְנֵאָוּה.
מֵהֵוּא מְדַבֵּר אֲתִיּוּן לֹוֹן מִתְּנָה עֵילָאָה. בְּהֵאֵי
זְמַנָּא כַּד אֵינוּן לָא מִתְּפָרְשָׁן מִלְּאֶסְמִכָּא לָהּ.
וְעַל דָּא אֲתַעְרוּ חֲבֵרְיָא, דְכַד בַּר נֶשׁ נָסִיב
אֵיתְתָּא, אֲתַדְבֵּק בְּשְׂכִינְתָּא. דְהָא עַד לָא
אֲנָסִיב, לָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ. דְלִית שְׂכִינְתָּא שְׂרִיא
עַל אֲתָרָא פְּגִימָא. וְכַד לָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ, אֵיהֵי
אֲתַמְנְעוּ מִנִּיהּ תְּרִיסַר מִתְּנָן עֵילָאִין.
וְעַל דָּא אֵיתַעְרוּ חֲבֵרְיָא, כָּל הַשְּׂרוּי בְּלֵא אֲשֵׁה,
שְׂרוּי בְּלֵא טוֹבָה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית
ב יח) לֹא טוֹב הִיּוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ. בְּלֵא שְׂמַחָה,
דְכְתִיב (דברים יד כו) וְשְׂמַחְתָּ אִתָּהּ וּבֵיתָךְ. בְּלֵא
בְּרָכָה, דְכְתִיב (יחזקאל מד ל) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.
בְּלֵא שְׁלוֹם, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב ה כד) וַיִּדְעַתְּ כִּי
שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ. בְּלֵא עֲזָרָה, דְכְתִיב (בראשית ב יח)
אֶעֱשֶׂה לּוֹ עֲזָרָה כְּנַגְדּוֹ. בְּלֵא כְּפָרָה, דְכְתִיב (ויקרא
טו י) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ. בְּלֵא תוֹרָה, כְּמָה
דְאֵת אָמַר (איוב ו יג) הָאֵם אֵין עֲזַרְתִּי בִי וְתִשְׁיָה
נִדְחָה מִמֶּנִּי. בְּלֵא חֲכָמָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (משלי
יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים כְּנִתְּהּ בֵּיתָהּ. בְּלֵא חֵיִים, כְּמָה
דְאֵת אָמַר (קהלת ט כב) רָאֵה חֵיִים עִם אֲשֵׁה אֲשֶׁר
אֶהְבֵּת. בְּלֵא רְצוֹן, כְּמָה דְאֵת אָמַר מִצָּא אֲשֵׁה
מִצָּא טוֹב וַיִּפֶּק רְצוֹן מֵה'. בְּלֵא עוֹשֶׁר, כְּמָה
דְאֵת אָמַר (משלי לא יא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל
לֹא יִחְסֹר. בְּלֵא כְבוֹד, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם יא טז)
אֲשֶׁת חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד.

זְהוּ שְׂכְתוּב (שם) וּמְדַבֵּר מִתְּנָה.
מֵה זֶה מְדַבֵּר? כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שיר
ד) וּמְדַבֵּר דְנֵאָוּה. מֵאוֹתוֹ הַמְדַבֵּר
כָּאֵה לְהֵם מִתְּנָה עֲלִיוְנָה, בְּזַמַּן
הַזֶּה כְּשֵׁאִינִם פּוֹרְשִׁים מִלְתַּמְךָ
בְּה.
וְעַל זֶה הַעִירוּ הַחֲבֵרִים,
שְׂכֵשְׂאָדָם נוֹשֵׂא אֲשֵׁה, נִדְבֵק
בְּשְׂכִינָה. שְׂהַרִי טְרָם שְׂנַשֵּׂא, אֵין
שׁוֹרָה עֲלִיו, שְׂאֵין שְׂכִינָה שׁוֹרָה
עַל מְקוֹם פְּגוּם. וּכְשֵׁאִינָה שׁוֹרָה
עֲלִיו, הִיא מוֹנַעַת מִמֶּנּוּ שְׂתִים
עֲשָׂרָה מִתְּנוֹת עֲלִיוֹנוֹת.
וְעַל זֶה הַעִירוּ הַחֲבֵרִים, כָּל
הַשְּׂרוּי בְּלֵא אֲשֵׁה, שְׂרוּי בְּלֵא
טוֹבָה. כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (בראשית ב) לֹא
טוֹב הִיּוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ. בְּלֵא
שְׂמַחָה - שְׂכְתוּב (דברים יד) וְשְׂמַחְתָּ
אִתָּהּ וּבֵיתָךְ. בְּלֵא בְּרָכָה - שְׂכְתוּב
(יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.
בְּלֵא שְׁלוֹם - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (איוב ה)
וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ. בְּלֵא עֲזָרָה
- שְׂכְתוּב (בראשית ב) אֶעֱשֶׂה לּוֹ עֲזָרָה
כְּנַגְדּוֹ. בְּלֵא כְּפָרָה - שְׂכְתוּב (ויקרא
טו) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ. בְּלֵא
תוֹרָה - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (איוב ו) הָאֵם
אֵין עֲזַרְתִּי בִי וְתִשְׁיָה נִדְחָה מִמֶּנִּי.
בְּלֵא חֲכָמָה - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (משלי
יד) חֲכָמוֹת נָשִׁים כְּנִתְּהּ בֵּיתָהּ.
בְּלֵא חֵיִים - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (קהלת ט)
רָאֵה חֵיִים עִם אֲשֵׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.
בְּלֵא רְצוֹן - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (משלי יח)
מִצָּא אֲשֵׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפֶּק רְצוֹן
מֵה'. בְּלֵא עוֹשֶׁר - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שם
לא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא
יִחְסֹר. בְּלֵא כְבוֹד - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר
(שם לא) אֲשֶׁת חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד.
מִשׁוּם שְׂהֵאֲשֶׁת חֵיל הַזֶּה נִקְרָאת
יְרֵאת ה', כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (תהלים יט)
יְרֵאת ה' טְהוֹרָה. וּכְשֵׁנַשֵּׂא הָאִישׁ,
כָּל שְׁגִים עֲשֶׂר הַשְּׂעָרִים נִפְתָּחִים,
לְהוֹסִיף בְּרָכוֹת עַל רֵאשׁוֹ, כְּדִי
שִׁיֵּשֵׁב בְּסִתְרֵי הַגְּבִירָה, וַיִּשְׁתַּלֵּם
כְּמוֹ שְׂלַמְעֵלָה.

וְעַל דָּא, וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה, וּמִמְתַּנָּה נַחֲלִיא"ל. וּמִמְתַּנָּה נַחֲלִיא"ל. הַנַּחֲלִים שֶׁל אֵל שׁוֹפְעִים עֲלָיו. וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת. מַה זֶה בְּמוֹת? הַסְּתַלְקוֹת, שֶׁהַסְּתַלֵּק וְיֹשֵׁב בְּרוּמֵי הָעוֹלָם, וְהַשְּׁתַדֵּל בְּדַבְרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא, פְּרֻשָׁה. אֲכַל בַּא רְאָה, כְּשֶׁאֲדָם נִדְבֵק בַּתּוֹרָה וְיוֹשֵׁב בְּרוּמֵי הָעוֹלָם, צְרִיף לוֹ לְהַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ, כְּדֵי שְׂיִצֵּר הָרַע, הַקְּטָגוֹר שֶׁמְקַטְרֵג עֲלָיו, לֹא יִשְׁלַט עֲלָיו לְהַסִּיטוֹ. וְעַל זֶה וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא - צְרִיף לוֹ לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ גֵיא, כְּדֵי שְׂיִפְרֵד מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ שְׂיוֹשֵׁב בַּשְּׂדֵה מוֹאֵב, וְדַאי, הֵיִצֵּר הָרַע שֶׁנִּקְרָא לוֹט, וְשְׂרוּי בְּמוֹאֵב, בְּשִׁבִיל שֶׁהַתְּדַבְּקוֹת שֶׁלוֹ בְּרֵאוֹנוֹהָ לְהוֹצִיא אֶת פְּרֵי הַמַּעֲשִׂים הָרַעִים בְּעוֹלָם הַיָּהּ בְּמוֹאֵב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית יט) וַתִּלְד הַבְּכִירָה בֶן וַתִּקְרָא שְׂמוֹ מוֹאֵב.

וְאִם אֲדָם נִפְרָד מִמֶּנּוּ, הוּא עוֹלָה לְהִיּוֹת רֵאשׁ, וְלִשְׂרוֹת בְּפִסְגָּה. מַה זֶה פִּסְגָּה? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים מו) פִּסְגּוֹ אַרְמְנוֹתֶיהָ. וְנִשְׁקָפָה (בַּמִּדְבָּר כ"א) - שֶׁהַסְּתַכְּלוֹת שֶׁלְמַעְלָה בּוֹ. עַל פְּנֵי הַיְשִׁימוֹן - זֶה הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנִּקְרָא יְשִׁימוֹן, שֶׁמְסַתְּכָל בְּפִסְגָּה הַזֹּה, הַקְּרִיָּה הַקְּדוּשָׁה יְרוּשָׁלַיִם. דָּבָר אַחֵר, כְּשִׂישְׂרָאֵל חֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה וְהָעִלּוּ אֶת הַבָּאָר לְמַעְלָה, נִתְּנָה לָהֶם בְּמִתְּנָה, וּכְשֶׁשָׁבוּ לְדָרְךָ רְעָה, אָז וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים א) וְיֹשֵׁב בְּגֵיא מוֹל בֵּית פְּעוֹר. עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא יִשְׁבוּ לְמִטָּה בְּגֵיא. אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה מוֹאֵב - מִשׁוּם שֶׁהִצִּיד שֶׁל מוֹאֵב גָּרַם לָהֶם.

וְאַחֵר שֶׁקָּבְלוּ אֶת עֲנָשָׁם, עָלוּ לְרֵאשׁ, וְהָרִימוּ דְגְלִיהֶם עַל הַפֶּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר כ"ה) וַיְהִי אַחֵר הַמַּגָּפָה וְכוּ', שָׂאוּ אֶת רֵאשׁ.

וְעַל דָּא, וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה, וּמִמְתַּנָּה נַחֲלִיא"ל. נַחֲלִין דָּאֵל נַגְדִין עֲלֵיהָ. וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת. מֵאֵי בְּמוֹת, אֶסְתַּלְקוֹת, דְּאֶסְתַּלֵּיק וְיִתִּיב בְּרוּמֵי עֲלֵמָא, וְאֶשְׁתַּדֵּל בְּמַלִּין עֲלֵאִין דְּאוּרֵייתָא. וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא, אוֹקְמוּהָ. אֲבָל תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נָשׁ אֶתְדַבֵּק בְּאוּרֵייתָא, וְיִתִּיב בְּרוּמֵי עֲלֵמָא, אֵיבְעֵי לֵיהּ לְאַשְׁפְּלָא גְרַמִּיָּה, בְּגִין דִּיִצְרָא בִישָׂא קְטִיגוֹרָא דְמַקְטְרֵג עֲלוּי, לֹא יִשְׁלוֹט עֲלוּי לְאַסְטָאָה לֵיהּ. וְעַל דָּא, וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא, אֵיבְעֵי לֵיהּ לְמַעַבְדַּ פְּגִיא בְּגִין דִּיתְפָּרַשׁ מִנִּיהּ הַהוּא דִּיתִיב בַּשְּׂדֵה מוֹאֵב, וְדַאי, יִצְרָא בִישָׂא דְאַקְרִי לוֹט, וְשְׂרִיא בְּמוֹאֵב, בְּגִין דְּאֶתְדַבְּקוֹתֶיהָ בְּקַדְמִיתָא לְאַפְקָא פִּירָא דְעוֹבְדוּי בִישִׁין בְּעֲלֵמָא, בְּמוֹאֵב הָוָה, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמְר, (בְּרֵאשִׁית יט לז) וַתִּלְד הַבְּכִירָה בֶן וַתִּקְרָא שְׂמוֹ מוֹאֵב.

וְאִי בַר נָשׁ אֶתְפָּרַשׁ מִנִּיהּ, סְלִיק לְמַהוּי רֵאשׁ, וְלְמַשְׂרֵי בְּפִסְגָּה. מֵאֵי פִסְגָּה, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמְר (תְּהִלִּים מו) פִּסְגּוֹ אַרְמְנוֹתֶיהָ. וְנִשְׁקָפָה. דְּאֶסְתַּכְּלוֹתָא דְלַעֲלִיא בִיהּ. כְּמָה דְּאֶתְ אֶמְר עַל פְּנֵי הַיְשִׁימוֹן, דָּא עֲלֵמָא דְאֶתִי, דְּאַקְרִי יְשִׁימוֹן, דְּאֶסְתַּכְּל בָּהּ בְּהֵאֵי פִסְגָּה, קְרַתָּא קְדִישָׁא יְרוּשָׁלַיִם.

דָּבָר אַחֵר, כַּד יִשְׂרָאֵל אֶהְדָּרוּ בְּתִיבְתָא, וְסְלִיקוּ לְבִירָא לְעִילָא, אֶתִּיְהִיבַת לוֹן בְּמִתְּנָה. וְכַד תָּבוּ לְאוּרַח בִּישָׂא, פְּדִין וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא. כְּמָה דְּאֶתְ אֶמְר (דְּבָרִים ג' כט) וְיֹשֵׁב בְּגֵיא מוֹל בֵּית פְּעוֹר. עַל הַהוּא חוֹבָה, יִתְבוּ לְתַתָּא בְּגֵיא. אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה מוֹאֵב, בְּגִין דְּסְטָרָא דְמוֹאֵב גָּרַם לוֹן.

וְלְבַתָּר דְּקָבִילוּ עוֹנְשֵׁיהוּ, סְלִיקוּ לְרֵישָׁא, וְאַרִימוּ דְגְלִיהוֹן עַל כְּלָא. כְּמָה דְּאֶתְ

אֶמְר (בַּמִּדְבָּר כ"ה יט) וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגָּפָה וְכוּ', (ש"ס כו)

ב) שָׂאוּ אֶת רֵאשׁ. לְאַרְמָא דְגְלִיהוֹן עַל כְּלָא. תָּא חֲזִי, הָאִי בִירָא מְנַחָה אַקְרִי, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית מג יא) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מְנַחָה. תְּחַבְרוֹן מְנַחָה בְּבַעֲלָה, דְגַרְמָתוֹן דִּי־סִתְלַק מִינָהּ, כַּד נַחְתוּ הֵהוּא צְדִיק לְמַצְרַיִם. וְרָא הִיא תוֹרָה שְׂבַעֲלָ פֶה, וְאַקְרִי בְּאָר, דְּכְתִיב (דברים א ה) הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאָר. וְאִית בָּהּ שִׁית סְדָרִין. בְּגִין כְּפִי שִׁית דְּרָגִין יִסְתְּלִיק, מֵאֵן דִּיתְעַסֵּק בָּהּ.

הֲרָא הוּא דְכְתִיב, וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה. מֵאִי מְדַבֵּר, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ש"ש ד ג) וּמִדְּבַרְךָ נִאֻוָּה. מִתְּנָה, גָּרִים לְצְדִיק, דִּיהִיב לִיה מִתְּנָה. וּמִתְּנָה נַחֲלִיאֵל, אֲלִין נַחֲלִין עֵילְאִין, נְצַח וְהוֹד. וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת, דָּא אִסְתְּלִקוּתָא לְאַתְרָא דְמִלְכָא שְׁאֲרִי. וּמִבְּמוֹת הַגִּיא אֲשֶׁר בְּשֻׁדָּה מוֹאֵב, דָּא יִצְחָק, דִּיתִיב בְּהֵהוּא שְׁדָה. דְכְתִיב (בראשית כד סג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֻׁדָּה. וּמֵהֵהוּא שְׁדָה אִיתְעַר עֲלִיהוֹן דִּינָא, עַד דִּיתְבוּ בְּגִיא. רֵאשׁ הַפְּסָגָה, דָּא אַבְרָהָם, רִישָׁא דְעֵלְמָא.

וְתָא חֲזִי, כַּד נַחְת יוֹסֵף לְמַצְרַיִם, חֲזָא (דף טו ע"ב) יַעֲקֹב בְּחֻכְמָה, וְרִמְז לוֹן דִּי־חַתוֹן תַּמָּן לְמְנַחָה, דְתֵהוּי מְגִינָה עֲלִיהוֹן בְּגִלוּתָא. וּבֵהָאִי מְנַחָה, שִׁית סְטָרִין כְּלִילָן. מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ.

מֵאִי טַעְמָא מְעַט מְעַט. תָּא חֲזִי, כַּד בְּנֵי נֶשֶׁא לֹא אַתְּפִשְׁרוֹן עוֹבְדֵיהוֹן לְעֵילְא, כְּדִין סְטָרָא דִי־מִינָא אַתְרִפִּיא, וְשְׁלִיט שְׂמָאֲלָא, וְעַל דָּא מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ, (דאתמר) דָּא תְּמָר, דְאַסְתְּלַק דְכוּרָא מִן נוֹקְבָא, וּכְדִין מְעַט דְּבַשׁ. נִכְאֵת, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מ"ב ב יג) וַיִּרְאֵם אֶת כָּל בֵּית נִכְתָּה. וְלֹט בְּטָנִים וְשִׁקְדִים, הָא שִׁיתָא דְרָגִין הָכָא, דְכְלִילָן בְּהָאִי מְנַחָה.

לְהַרִים דְגֵלָם עַל הַכֵּל. בָּא וְרָא, הַבְּאָר הַזֶּה נִקְרָאת מְנַחָה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בראשית מג) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מְנַחָה. תְּחַבְרוֹן מְנַחָה לְבַעֲלָה, שְׂגַרְמָתָם שִׁי־סִתְלַק מִמְּנָה, כְּשֶׁהוֹרִידוּ אֶת הַצְדִיק הֵהוּא לְמַצְרַיִם. וְזוּהִי תוֹרָה שְׂבַעֲלָ פֶה, וּנְקִרָאת בְּאָר, שְׂכְתוּב (דברים א) הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאָר. וַיֵּשׁ בָּהּ שִׁשָּׁה סְדָרִים. מִשׁוּם כְּפִי תַעֲלָה שֵׁשׁ דְּרָגוֹת מִי שִׁיתְעַסֵּק בָּהּ.

זֶהוּ שְׂכְתוּב וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה. מַה זֶה מְדַבֵּר? כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וּמִדְּבַרְךָ נִאֻוָּה. מִתְּנָה, גוֹרָם לְצְדִיק שְׁנוֹתָן לֹא מִתְּנָה. וּמִתְּנָה נַחֲלִיאֵל - אֵלוּ הַנַּחֲלִים הַעֲלִיוֹנִים, נְצַח וְהוֹד. וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת - זֶה הַהִסְתְּלָקוֹת לְמַקּוֹם שְׁהַמְלִךְ שׁוֹרָה. וּמִבְּמוֹת הַגִּיא אֲשֶׁר בְּשֻׁדָּה מוֹאֵב - זֶה יִצְחָק שְׁיֹשֵׁב בְּאוֹתוֹ שְׁדָה, שְׂכְתוּב (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֻׁדָּה. וּמֵאוֹתוֹ שְׁדָה הַתְּעוֹרָר עֲלֵיהֶם הַדִּין, עַד שִׁישְׁבוּ בְּגִיא. רֵאשׁ הַפְּסָגָה - זֶה אַבְרָהָם, הֵרֵאשׁ שֶׁל כָּלָם.

וּבָא רָא, כְּשִׁירַד יוֹסֵף לְמַצְרַיִם, רָאָה יַעֲקֹב בְּחֻכְמָה, וְרִמְז לָהֶם שִׁיּוֹרִידוּ לְשֵׁם הַמְּנַחָה, שְׂתַהֲיָה מְגִנָּה עֲלֵיהֶם בְּגִלוּת. וּבְמְנַחָה הַזֶּה שִׁשָּׁה צְדָדִים כְּלוּלִים. מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ.

מַה הַטַּעַם מְעַט מְעַט? בָּא וְרָא, כְּשִׁבְנֵי אָדָם אֵין מְעַשִּׂיהֶם כְּשֵׁרִים לְמַעֲלָה, אִזְ צַד הַיָּמִין מִתְרַפֵּה, וְשׁוֹלֵט הַשְּׂמָאל, וְעַל זֶה (בראשית מג) מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ, זֶה תְּמָר, שְׂמִסְתְּלַק הַזְּכָר מֵהַנּוֹקְבָה, וְאִז מְעַט מְעַט. נִכְאֵת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (מ"ב ב) וַיִּרְאֵם אֶת כָּל בֵּית נִכְתָּה. (בראשית מג) וְלֹט בְּטָנִים וְשִׁקְדִים - הָרִי שֵׁשׁ דְּרָגוֹת כְּאֵן שְׂכְלִילוֹת בְּמְנַחָה הַזֶּה.

ועם כל דא אף על גב דנחמא, מעט צרי אתי משום דיתבא בגלותא. וכד תעבדון האי מנחה, פדין (בראשית מג יד) ואל שדי יתן לכם רחמים. אל: דא אברהם. שדי: דא יצחק. יתן לכם רחמים: דא יעקב. לפני האיש: דא יוסף. כל אלין דרגין יתחברו. ואני פאשר שכלתי שכלתי. שכלתי במקדש ראשון. שכלתי במקדש שני. לא אשפל עוד. וכל זה בחטא אותו צדיק שהורידו למצרים.

ובא ראה, שמים עשרה שנים ישב הצדיק ההוא בבית האסורים. משום כף שנים עשר שבטים בגלות אדום, בשביל מאה ברכות שמנעו מכל יום.

ושנה אחת לחוד ישב בבית פוטיפר, שפיתוב (בראשית לט) ויהי ברפת ה' בכל אשר יש לו בבית ובשדה. בבית - זו חצי שנה שקר יורד לעולם. ובשדה - זו חצי שנה שאדם יושב בעבודתו בשדה. נשאר שמים עשרה שנים שישב בבור ההוא. אז הקדוש ברוך הוא עורר עליהם הבור של אותו הנחש, גלות עשו. ועל זה והורידו לאיש מנחה. ובסוף הגלות, משום שהם נתנו מנחה, התקיים בהם (ישעיה סו) והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה'.

ובא ראה, המנחה הזו נקראת ארץ קדושה, ומשתפחת בשבעה פרות עליונים שיש בה, כשהיא בהתחברות למעלה. ועל פן צוה אותם הקדוש ברוך הוא, כשיכנסו לארץ הקדושה, שיחברו אשה עם בעלה.

זהו שפיתוב (דברים כו) ולקחת מראשית כל פרי האדמה. אדם - זה יעקב. כשמתחברת בו האם

ותא חזי, תריסר שנין יתיב ההוא צדיק בבית האסורים. בגין כף תריסר שבטין בגלותא דאדום. בגין מאה ברכאן דמנעו מכל יומא. ושתא חדא לחוד יתיב בבית פוטיפר. דכתיב, (בראשית לט ה) ויהי ברפת ה' בכל אשר יש לו בבית ובשדה. בבית, דא פלגות שתא דקרירו נחית לעלמא. ובשדה, דא פלגות שתא דבר נש יתיב בעובדוי בחקלא. ושתארו תריסר שנין דיתייב בההוא בור. פדין קודשא בריך הוא אתער עליהון בור דההוא נחש, גלותא דעשו. ועל דא והורידו לאיש מנחה, ובסוף גלותא, בגין דאינון יתבו מנחה, אתקיים בהו (ישעיה סו כ) והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה'.

ותא חזי, האי מנחה ארעא קדישא אתקריית, ואשתפחת בשבעה פירין עילאין דאית בה, פד איהי באתחברותא לעילא. ועל דא פקיד לון קודשא בריך הוא, פד ייעלון לארעא קדישא, דיתחברון אתתא בבעלה. ודא הוא דכתיב, (דברים כו ב) ולקחת מראשית כל פרי האדמה. אדם, דא יעקב, פד אתחבר ביה אימא עילאה, דאתקריא ה', ואעטרת ליה, פדין יתיב פרי ההוא אילנא רברבא, ואיקרי בשלימו אדמ"ה.

העליונה, שנקראת ה', ומעטרת אותו, אז אותו העץ הגדול

וְשִׁמְתָהּ בַטְּנָא, דָּא מְטְרוֹנִיתָא, דָּאֲתִי לָהּ נְהִירוֹ
מְנִיחָה, וְשׁוּי בְּהָ נְהִירוֹ עֵילָאָה דָּאֲתִי לִיחָה
מְרֵאשִׁית. וְכַדִּין, וְהִלְכְתָּ אֶל הַמְּקוֹם. וּמֵאֵן
הוּא פְּרִי דָּאֲדָם דְּעֵילָא, דָּא יוֹסֵף, דָּאֲקָרִי צְדִיק,
פְּרִי מִהֵוּא עֵץ חַיִּים. וְהֵוּא פְּרִי תַחְבֵּר בַּטְּנָא.
וְאִי לָא תִיזֵל עִם הָאִי פְּרִי, אֲסַתְמָר מְלִמְיִזֵל
לְהֵוּא אַתְרָא, דְּלָא תוֹקִיד לָךְ בְּשִׁלְהוּבְהָא.
כִּךְ אָמַר יַעֲקֹב לְבְנוֹי, אֲסַתְמָרוּ מְלִמְיִחַת
לְמַצְרַיִם, אִי לָא תַחְתּוֹן לְאִישׁ הֵוּא
מְנַחָה. וְכַד תַּחְתּוֹן, תַּתְּפִיִּסוֹן פְּחֻדָּא, וְכָל
עֲלָמָא פְּחֻדָּה.

וְהָא חֲזִי, מַה פְּתִיב, וְיַכְיִנּוּ אֶת הַמְּנַחָה עַד בַּא
יוֹסֵף. דְּהָאִי מְנַחָה אַתְתַּקְנַת בְּתַרְיִסָר
סַמְכִין דִּילָהּ, עַד דָּאֲתָא בְּעֵלָה לְאַתְחַפְרָא בְּהָ
בְּצַהֲרִים. וּבְהֵוּא זְמַנָּא אֵינוֹן יִכְלוֹן לְחַמָּא
תַּמָּן, וְסַמָּא דַּחֲזִי אַתְעַר עֲלֵיהּוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים י"ב) קוֹמָה ה' אֵל נִשְׂא יָדָךְ.
לְאַגְבְּרָא יְמִינָא עַל כְּלָא. כְּמַה דָּאֲתָא אָמַר,
(שְׁמוֹת ו' ח) נִשְׂאֲתִי אֶת יָדַי. וְדָא יְמִינָא עֵילָאָה,
דָּאֲקָרִי אֵל, דְּאָרִימַת דְּגָלָא לְעֵילָא. וְעַל דָּא,
(דְּבָרִים כ"ג) וּבָאתְ אֶל הַכְּהֵן, וְדָא סְטָרָא דִּימִינָא,
דָּאֲתַעַר בְּעֲלָמָא, וְהוּא יִקְבֵּל מִינָךְ הֵוּא מְנַחָה,
וְיִקְבֵּל לָהּ בְּיְמִינָא.

וְעַל דָּא פְּתִיב, (דָּה"א כט"א) לָךְ ה' הַגְּדֵלָה וְהַגְּבוּרָה.
מַה טַּעַם, מְשׁוּם דְּכַתִּיב כִּי כָל בְּשָׁמַיִם.
וְאַתְחַבֵּר בְּאַרְצֵן הָאִי רֵאשִׁית פְּרִי, וְכָל כְּתָרִין.
וְעַל דָּא פְּתִיב, (תְּהִלִּים קל"ב) שְׂאוּ יָדֵיכֶם קֹדֶשׁ,
קַבִּילוּ לְהֵוּא מְנַחָה דְּאֲקָרִי יָדְכֶם
דִּימִינָא, וְתִשְׂאוּ יָתָה לְאַתְרָא דְּאֲקָרִי קֹדֶשׁ,
דְּהֵינּוּ שְׁבַת, תִּשְׂאוּ יָתָה לִיחָה. וְכַדִּין וּבְרַכּוּ אֶת
ה', וְאִיחָה אַתְבְּרַכַת מְכַלָּא, עַל יְדוּי דְּכַהֲנָא
דָּאֲתַלְבֵּשׁ בְּבַד, דָּאִיחָה עֲנַפָּא דְּאִילָנָא עֵילָאָה,
מִן הַכֵּל עַל יְדֵי הַכְּהֵן שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בְּבַד, שֶׁהוּא עֲנַף הָאֵילָן

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים י"ב) קוֹמָה ה' אֵל נִשְׂא יָדָךְ.
לְאַגְבְּרָא יְמִינָא עַל כְּלָא. כְּמַה דָּאֲתָא אָמַר,
(שְׁמוֹת ו' ח) נִשְׂאֲתִי אֶת יָדַי. וְדָא יְמִינָא עֵילָאָה,
דָּאֲקָרִי אֵל, דְּאָרִימַת דְּגָלָא לְעֵילָא. וְעַל דָּא,
(דְּבָרִים כ"ג) וּבָאתְ אֶל הַכְּהֵן, וְדָא סְטָרָא דִּימִינָא,
דָּאֲתַעַר בְּעֲלָמָא, וְהוּא יִקְבֵּל מִינָךְ הֵוּא מְנַחָה,
וְיִקְבֵּל לָהּ בְּיְמִינָא.

וְעַל דָּא פְּתִיב, (דָּה"א כט"א) לָךְ ה' הַגְּדֵלָה וְהַגְּבוּרָה.
מַה טַּעַם, מְשׁוּם שְׁכַתוֹב כִּי כָל בְּשָׁמַיִם.
וְהַתְּחַבֵּר בְּאַרְצֵן רֵאשִׁית הַפְּרִי
הַזֶּה, וְכָל הַכְּתָרִים.
וְעַל זֶה כְּתוּב (תְּהִלִּים קל"ד) שְׂאוּ
יָדֵיכֶם קֹדֶשׁ. קַבִּלוּ אוֹתָהּ מְנַחָה
שְׁנַקְרֵאת יָדְכֶם שֶׁל הַיָּמִין, וְתִשְׂאוּ
אוֹתָהּ לְמַקּוֹם שְׁנַקְרָא קֹדֶשׁ,
שֶׁהֵינּוּ שְׁבַת, תִּשְׂאוּ אוֹתָהּ לָהּ.
וְאִזּוּ וּבְרַכּוּ אֶת ה', וְהִיא מִתְּבָרַכַת
הַעֲלִיּוֹן, שְׁנַקְרָא חֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה

שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ. וּמֵאוֹתוֹ הַעוֹף יוֹצְאוֹת כָּל הַבְּרֻכּוֹת לְעוֹלָם. וְחֻשְׁבוֹן הַכֶּהֵן הַזֶּה שִׁבְעִים וְחֻמֵּשׁ. שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, כְּנֶגֶד שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם צְדָדִים, רְשׁוּמִים בְּצַד הַחֹסֵד. וּשְׁלֹשָׁה שְׁנֵשְׂאָרוֹ כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶן. וְלֹא צָרִיךְ הַכֶּהֵן לְהַפְסִיק בֵּין אוֹתוֹ הַלְבוּשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ, שֶׁלֹּא לְהִרְאוֹת פְּרוּד בַּמָּקוֹם עֲלִיּוֹן. וְאִז מִתְּבַרְכִּים עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים עַל יָדוֹ.

וְכֹא רָאָה, אֲלֵמְלָא אוֹתָהּ הַמְנַחָה שִׁירָדָה עִמָּהֶם וּמִבְקֻשֶׁת עֲלֵיהֶם רְחֻמִּים, לֹא יֵצְאוּ מִשָּׁם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ב טו) וְתַעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבוּדָה. הָאֱלֹהִים - זֶה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. מִן הָעֲבוּדָה - זֶה מְנַחָה, שֶׁהִיא עֲבוּדָה, וְהִיא מִתְפַּלֵּלָת עַל בְּנֵיהָ, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר (תְּהִלִּים טו) וְאֲנִי תְּפִלָּה. וְנִקְרְאוֹת עֲבוּדָה, מִשׁוּם שֶׁהִיא גֵן עֵדֶן, וְצָרִיךְ לְעַבֵּד אוֹתָהּ.

וְהִיא קִיּוּם הָעוֹלָם. וְעַל זֶה הַעִירוּ הַחֲבָרִים, עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתּוֹרָה - זֶה יַעֲקֹב, עַל הָעֲבוּדָה - זֶה תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, וְעַל גְּמִילוֹת חֲסָדִים - זֶה אַבְרָהָם. דְּבַר אַחַר, עֲבוּדָה - זֶה יִצְחָק, וְהַכֵּל אַחַד.

וּבְשִׁמְתוֹ עוֹרֵר הַכֶּהֵן הַזֶּה לְעֲבוּדָה הַזֶּה, אִזִּי יוֹרֵד לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְאָרֶץ הַזֶּה, וְזֶן אֶת יוֹשְׁבֵיהָ. וְיֵמָּה הַלָּחֶם? זֶה הַלָּחֶם שֶׁהַתַּעֲלָה לְמַעְלָה, וְהַמְזוֹן בְּמִזְל תְּלוּיִים. וּמִטַּל הַיּוֹרֵד בְּשִׁבְת נוֹתֵן מְזוֹנוֹת, כִּיּוֹן שֶׁהִיא הַקִּיּוּם שֶׁל מַעְלָה, מִשׁוּם שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא, וְהָעוֹלָם הַבָּא מוֹצִיא אוֹר לְמַעְלָה. וְעַל זֶה, (שׁם) הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֵהוּ בַשָּׂדֶה, מִשׁוּם שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה מִקְבֵּלֵת הַשָּׂדֶה הַזֶּה הַשָּׂקָאָה לְעֲצָמָהּ, אֲבָל לְעוֹלָם הַבָּא

דְּאֶקְרִי חֲקָמָה עֵילָאָה דְּאֶתְלַבֵּשֶׁת בֵּיהּ. וּמַהֲהוּא עֲנַפָּא, נַפְקִין כָּל בְּרֻכָּאן בְּעֵלְמָא.

וְחוֹשְׁבֵנָא דְהָאִי כְּהֵן שִׁבְעִין וְחֻמֵּשׁ. שִׁבְעִין וְתִרִין, לְקַבִּיל שִׁבְעִין וְתִרִין סְטָרִין, רְשִׁימִין בְּסְטָרָא דְחֹסֵד. וְתִלְתָּא דְאִישְׁתָּאֵרוֹ, לְקַבִּיל תִּלְתָּא דְרָגִין עֵילָאִין, דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּהוּן. וְלֹא בְעִי כְּהֵנָּא לְמִיפְסֵק, בֵּין הַהוּא לְבוּשׁ עֵילָאָה דְּאֶתְלַבֵּשׁ בֵּיהּ, דְּלֹא לְאַחְזָאָה פְּרוּדָא בְּאַתְרָא עֵילָאָה. וְכִדִּין אֶתְבְּרַכֵּן עֵילָאִין וְתַתָּאִין עַל יָדֵיהּ.

וְתָא חֲזִי, אֲלֵמְלָא הַהוּא מְנַחָה דְנִחְתָּא עִמָּהוּן, וּבְעֵיתָ עֲלֵיהוּן רְחֻמִּין, לֹא נַפְקִי מִתְּמִין. הַדָּא הוּא דְכִתִּיב, (שְׁמוֹת ב טו) וְתַעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבוּדָה. הָאֱלֹהִים: דָּא אִימָא עֵילָאָה. מִן הָעֲבוּדָה: דָּא מְנַחָה, דְּאִיהִי עֲבוּדָה וְאִיהִי מְצִלָּאָה עַל בְּנֵיהָ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תְּהִלִּים קט טו) וְאֲנִי תְּפִלָּה. וְאֶקְרִי עֲבוּדָה, בְּגִין דְּהִיא גֵן עֵדֶן, וְאַצְטָרִיךְ לְמַפְלָחָה.

וְאִיהִי קִיּוּמָא דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא אִיתְעָרוּ חֲבָרִיָּא, עַל תִּלְת מְלִין עֵלְמָא מִתְקִיִּים, עַל הַתּוֹרָה, דָּא יַעֲקֹב. עַל הָעֲבוּדָה, דָּא תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וְעַל גְּמִילוֹת חֲסָדִים, דָּא אַבְרָהָם. דְּבַר אַחַר, עֲבוּדָה, דָּא יִצְחָק, וְכוּלָּא חַד.

וְכֹד אִיתְעָר הָאִי כְּהֵן, לְהָאִי עֲבוּדָה, כְּדִין נַחִית לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהָאִי אָרֶץ, וְזֶן לִיתְבָּהָא. וּמֵאִי לָחֶם. דָּא לָחֶם, דְּאֶסְתַּלַּק לְעֵילָא, וּמְזוּגִי בְּמִזְלָא תְּלוּיִין. וּמִטְלָא דְנַחִית בְּשִׁבְתָּהּ יְהִיב מְזוּגִי. כִּיּוֹן דְּאִיהִי קִיּוּמָא דְלְעֵילָא. בְּגִין דְּהוּא עֵלְמָא דְאַתִּי, וְעֵלְמָא דְאַתִּי אִפִּיק נְהִירוֹ לְעֵילָא.

וְעַל דָּא, (שְׁמוֹת טז כה) הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֵהוּ בַשָּׂדֶה, בְּגִין דְּהָאִי יוֹמָא, קַבִּילֵת הָאִי שָׂדֶה, שְׁקִיּוֹ לְגַרְמָהּ. אֲבָל לְעֵלְמָא דְאַתִּי, תִּשְׁכַּחוּן הַהוּא

תמצאו את אותו יום טוב, זהו שְׁמֵשׁ, שְׁמֵשׁ בְּאֹר שְׁמֵשׁ.

ובא ראה, השבת הזו נקראת כ"ל, משום שיש בה חמשים שערים נפתחים, והתעורר. וכשהכל הזה מתעורר לפלה, אזי האם העליונה מלבישה אותו גבורות עליונות, ומתעוררים רחמים בעולמות, והתקון העליון מתקן.

והוא אותו האפריון. ועל זה כתוב (שיר א) אפריון עשה לו המלך שלמה. אלו תקוני העולם. עמודיו עשה כסף - זה אברהם. רפידתו זהב - זה יצחק. מרפכו ארגמן - זה יעקב, כולל שני הצדדים, שרוכב על הפסא, שנקרא אהבה קטנה.

דבר אחר, תוכו רצוף אהבה - זו אהבה רבה, שהיא פנימית. מבנות ירושלים, כשהתקינו את המנחה הזו, שמאיר לה השמש. ועל זה (בראשית מג) ויכינו את המנחה, אז וישא משאת, חלק להם חלקם. ומאיהו מקום נתן להם? מאת פניו, זהו הפסא, שמוזן הכל בו.

והרב משאת בנימן (שם) מה הטעם? משום ששכינה בחלקו. ממשאת כלם חמש ידות - בא וראה, ה' האחרונה הזו נקראת פלה, כשמחבר עמה כל, ואין מתישבות אלא בחלקו של בנימין. ועל זה חמש ידות הוא קבל, כשקבל את ה' הזו, שנקראת מנחה, בחלקו. וכל חמשים הברכות שבאות מכל לפלה הזו, קבל בנימין. מה הטעם? משום שהוא הקטן מכלם.

משאת כל השבטים עשרה, משאת בנימין התגדלה ה' פעמים עשרה. הרי חמשים. והכל בשביל ה' הזו ששורה

יומא טבא, דא הוא שדה, דנהיר בנהירו דשמשא.

והא חזי, האי שבת כ"ל איקרי. בגין דחמשין תרעין ביה אתפתחון ואיתער. וכד האי כל אתער לכלה, כדין אימא עילאה אלבישת ליה גבורין עילאין, ואיתערו רחמין בעלמין, ותיקונא עילאה אתתקן.

והוא, ההוא אפריון. ועל דא פתיב (שה"ש ג ט) אפריון עשה לו המלך שלמה. דא תיקונין דעלמא. (שם) עמודיו עשה כסף, דא אברהם. רפידתו זהב, דא יצחק. מרפכו ארגמן, דא יעקב, כליל תרין סטרין. דרכיב על פורסייא, דאקרי אהבה זוטא.

דבר אחר, תוכו רצוף אהבה, דא אהבה רבה, דאיהי פנימאה. מבנות ירושלים, כד אתקינו להאי מנחה, דאנהיר לה שמשא.

ועל דא ויכינו את המנחה, כדין (דף סג נ"א) (בראשית מג לד) וישא משאת, פליג לון חולקהון. ומאן אתר יהיב לון, מאת פניו, (דא) האי פורסייא, דמזונא דכולא ביה.

והרב משאת בנימן, מאי טעמא, בגין דשכינתא בחולקיה. ממשאת כלם חמש ידות, תא חזי, האי ה' בתראה, אקרי פלה, כד אתחבר כ"ל עמה, ולא אתישובו אלא בחולקא דבנימין. ועל דא חמש ידות קביל, כד קביל האי ה' דאקרי מנחה בחולקיה. וכל חמשין ברכאן, דאתין מפ"ל להאי פל"ה, קביל בנימין. מאי טעמא, בגין דאיהו זעירא דכלהו.

משאת פלהו שבטין עשרה, משאת בנימין, אתרבי, חמש זמנין עשרה. הא חמשין. וכולא בגין האי ה' דשריא בחולקיה. מאי טעמא, בגין דאיהי זעירא, ואיהו זעיר,

בְּחֶלְקוֹ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהֵיא קִטְנָה וְהוּא קָטָן, הַתְּרַצְתָּהּ בּו לְשֵׁים מְדוּרָה עִמּוֹ.

וְעַל זֶה פָּתוּב (שיר א) הִבְיָאֵנִי הַמְּלֶךְ חֲדָרָיו, זֶה בְּנִימִין, שֶׁהַכְּנִיס אוֹתוֹ יוֹסֵף לְחֲדָרוֹ. נְגִילָה וְנִשְׁמַחְתָּה, הִיָּה צָרִיף לְהִיּוֹת אֲגִילָה, לָמָּה זֶה נְגִילָה? שְׁפָלָם הַכְּנִיסָם בְּשִׁבְלוֹ שֶׁל בְּנִימִין. בָּךְ, מָה זֶה בָּךְ? זֶה כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהַתְּקִים כִּשְׁשֹׁמֵר אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. נִזְכְּרָה דוֹדֶיךָ מִיֵּינָן, שְׁפָתוּב (בראשית מג) וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ.

וְעַל זֶה פָּתוּב (שם) מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה, שְׁמִשְׁף אֶת אָחִיו לְשֵׁם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (הושע יא) בְּחֶבְלֵי אָדָם אֲמַשְׁכֶּם בְּעֵבְתוֹת אֶהְבֶּה. זֶה הַאֲהָבָה שֶׁיִּרְדֶּה עִמָּם לְדוֹר שָׁם, וְשִׁמְחוּ שָׁם בַּמְּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהַתְּחַבֵּר עִם יוֹסֵף שָׁם, מִשּׁוֹם שֶׁשְׁמֵר בְּרִית קֹדֶשׁ שֶׁנִּתְּנָה לְשִׁמּוֹנָה יָמִים.

וְעַל זֶה פָּתוּב (שיר א) מִיִּשְׂרָאִים אֶהְבּוּךָ. מָה זֶה מִיִּשְׂרָאִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צט) אֶתְּהַ כּוֹנְנֶת מִיִּשְׂרָאִים. וְיָמֵי הֵם? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם) מִשְׁפָּט וְצִדְקָה. אֵלֶּה נִקְרָאִים מִיִּשְׂרָאִים וְדָאִי, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) צִדְקָה וְיִשְׂרָאֵל הוּא. וְנִכְלָל הַזְּכָר עִם הַנְּקֵבָה, הַמִּשְׁפָּט נִכְלָל בְּצִדְקָה, וְצִדְקָה מִתְּעוֹרְרֶת בְּכָל הַעוֹלָמוֹת, וְעַל זֶה מִיִּשְׂרָאִים אֶהְבּוּךָ וְדָאִי.

וַיִּשְׂרָאֵל אֶהֱבֶה אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו (בראשית לו). וַיִּשְׂרָאֵל הִיָּה צָרִיף לְהִיּוֹת, מָה זֶה וַיִּשְׂרָאֵל? לְהַכְלִיל עִמּוֹ שְׁכִינָה, שֶׁאֲהָבָה אֶת יוֹסֵף. כְּמוֹ כֵּן שְׁנִינּוּ וְה' - הוּא וּבֵית דִּינוֹ.

וְכָל הַשְּׁבָטִים הוֹדוּ לוֹ עַל שֶׁנֶּאֱהָב מֵאֵב וְאָם, וּבְרָכוּ אוֹתוֹ בְּרַפְת עוֹלָמִים כָּלָם, שִׁיתִּישֵׁב בְּמִקְוֹמוֹ כְּרָאוּי.

וּבְמִנְיַן לָנוּ שֶׁאֲפִלוּ אָחִיו אֶהְבּוּ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים א) עֲמַד עַל שְׁנֵי

אֲתֵרְעִיאת בֵּיה, לְשׁוּאַה מְדוּרָה עִמִּיה. וְעַל דָּא פְתִיב, (שה"ש א ד) הִבְיָאֵנִי הַמְּלֶךְ חֲדָרָיו, דָּא בְּנִימִין, דְּאֵעִיל לִיָּה יוֹסֵף בְּאִדְרִיה. נְגִילָה וְנִשְׁמַחְתָּה, אֲגִילָה מִבְּעֵי לִיָּה, מָאִי נְגִילָה. דְּכִלְהוּ אֵעִיל לֹוֹן בְּגִינִיָּה דְּבְנִימִין. בָּךְ, מָאִי בָּךְ. דָּא כָּלֵל דְּאוֹרִיָּתָא, דְּאֲתִקְיִים כַּד נָטִיר אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. נִזְכְּרָה דוֹדֶיךָ מִיֵּינָן, דְּכִתִּיב וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ.

וְעַל דָּא פְתִיב, מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה, דְּמִשְׁיַף לֹוֹן לְאַחֵי תַמָּן. כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר, (הושע יא ד) בְּחֶבְלֵי אָדָם אֲמַשְׁכֶּם בְּעֵבְתוֹת אֶהְבֶּה, דָּא אֶהְבֶּה דְּנִחְתָּא עִמָּהוֹן לְדִיָּירָא תַמָּן, וְחֲדוּ תַמָּן בְּמִלְפָּא עִילָאָה, דְּאֲתִחַבֵּר עִם יוֹסֵף תַמָּן, בְּגִין דְּנָטִיר בְּרִית קֹדֶשׁ דְּאֲתִיָּהִיב לְתַמְנִיא יוֹמִין.

וְעַל דָּא פְתִיב, מִיִּשְׂרָאִים אֶהְבּוּךָ. מָאִי מִיִּשְׂרָאִים, כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר (תהלים צט ד) אֶתְהַ כּוֹנְנֶת מִיִּשְׂרָאִים. וּמָאֵן אִינוֹן, כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר, מִשְׁפָּט וְצִדְקָה. אֵלִין אִיקְרוּן מִיִּשְׂרָאִים וְדָאִי. כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר, (דברים לב ד) צִדְקָה וְיִשְׂרָאֵל הוּא. וְאֲתַכְּלִיל דְּכוּרָא עִם נּוֹקְבָא, מִשְׁפָּט אֲתַכְּלִיל בְּצִדְקָה, וְצִדְקָה אִיתְעַרַת בְּעִלְמִין כְּלָהוּ. וְעַל דָּא מִיִּשְׂרָאִים אֶהְבּוּךָ וְדָאִי.

וַיִּשְׂרָאֵל אֶהֱבֶה אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו. (בראשית לו א) וַיִּשְׂרָאֵל מִבְּעֵי לִיָּה, מָאִי וַיִּשְׂרָאֵל. לְאַכְלִילָא עִמִּיה שְׁכִינָתָא, דְּרַחֲמִיָּא לִיָּה לְיוֹסֵף. כְּגוֹוֵנָא דָּא תְּנִינָן וְה', הוּא וּבֵית דִּינוֹ.

וְכָלֵהוּ שְׁבָטִין אוֹדוּ לִיָּה, עַל דְּאֲתִרְחִים מֵאֲבָא וְאִימָא. וּבְרִיכוּ לִיָּה בְּרַפְת עִלְמִין כְּלָהוּ, לְאַתִּישְׁבָּא בְּדוֹכְתִיָּה כְּדָקָא חֲזִי.

וּבְמִנָּא לָן דְּאֲפִילוּ אַחֵי רַחֲמִיו לִיָּה. דְּכִתִּיב (שה"ש א ג) עַל כֵּן עִלְמוֹת אֶהְבּוּךָ. מָאִי עִלְמוֹת כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר (מ"א ז כה) עֲמַד עַל שְׁנֵי

אוֹתוֹ? שְׁכִתוּב (שיר א) עַל כֵּן עִלְמוֹת אֶהְבּוּךָ. מָה זֶה עִלְמוֹת?

עֶשֶׂר בָּקָר. וְאִינוּן בְּעֶלְמָא דְנוּקְבָא, וְאִינוּן אִיקְרוּן עֲלָמוֹת.

בְּתַר דְּאֶסְתְּלִיק יוֹסֵף לְעִילָא, מַה כְּתִיב, (שה"ש ה) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנָאוּה, בְּגִין דְּאֶתְתַּקִּיף גְּלוּתָא עֲלֵייהוּ. וְעַם כָּל דָּא וְנָאוּה, דְּלֵא אֶתְעַרְבֵי בְּהוּ. כְּפִי קֶדְר, אֶתְקַדְרִית בִּינִייהוּ, דְּגָזְרוּ עָלֵי כְּמַה גְּזָרִין בִּישִׁין, וְעַם כָּל דָּא אֲנָא אִיהִי פִירִיעוֹת שְׁלֵמָה, בְּעוֹבְדִין טְבִין. בְּגִין דְּשִׁבְטֵי יְהוָה עָאלוּ, וְשִׁבְטֵי יְהוָה נִפְקוּ.

אִל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי שְׁחֹרְחוּרְתָא, בְּגִין דְּשִׁמְשָׁא אֶסְתְּלִיק. וְכֹל דָּא בְּנֵי אֲמֵי גְרָמוּ. מֵאֵן בְּנֵי אֲמֵי. דָּא בְּנוֹי דִּיעֻקְב, דְּזַבִּינוּ לְיוֹסֵף הֶבְא. וְאִינוּן גְּרָמוּ לִי וְלִשְׁכִינְתָא דְּאֶתְגַּלְיָא עֲמֵי הֶבְא.

עַל דָּא אָמְרוּ וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּד חֲמוּ פוֹלְחָנָא קִשְׁיָא, עַד דִּהִיא דִּכְרִית לְהוּן קִימָא עִילָאָה וְאֶתְעַרַת בְּרַחֲמִין עַל בְּנֵהָא, אִימָא עִילָאָה. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שמות כג) וַתַּעַל שׁוֹעַתְם אֶל הָאֱלֹהִים, דָּא אִימָא עִילָאָה, דְּכָל חִירוּ בִידְהָא, וּפְתַחָה לוּן פְּתַחִין עִילָאִין, חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, וְאַפִּיקַת לוּן מִתַּמָּן. וְאֶתְמַלְיָא אִימָא תַתָּאָה רַחֲמִין עֲלֵייהוּ. וּמִשָּׁה נִפְק לְעֶלְמָא, מִמְנָא אֲבוּי רַעִי לְיִשְׂרָאֵל בְּאוּרִייתָא. תָּא חֲזִי, דְּוֹד רַמְזוּ לִיה לְהֵאִי תוֹשְׁבַחְתָּא דְּשִׁיר הַשִּׁירִים קוּדֶשׁ קוּדֶשׁ שְׁיָא, עַל יְדָא דְּבְנֵי קֶרַח, אֶלָּא דְּלֵא מְטָא זְמַנָּא דִּיתְאַמְר. בְּגִין כְּךָ כְּתִיב, (תהלים מ) לְמַנְצַח עַל שׁוֹשְׁנִים לְבְנֵי קֶרַח מְשִׁכִּיל שִׁיר יְדִידַת. עַל שׁוֹשְׁנִים, אֶלִּין (שה"ש א ב) נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, דְּאִיקְרוּן שְׁפִתוֹתֵי שׁוֹשְׁנִים. דְּכָר אַחַר, שׁוֹשְׁנִים, אֶלִּין שִׁית שְׁנִין, דְּאֶתְחַבְרוּן בְּהֵאִי שׁוֹשְׁנָה סוּמְקָא, דְּאִיהִי שְׁבִיעָאָה דְּכֹלָא. מְשִׁכִּיל, דָּא נְגִידוּ דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא, דְּנְגִיד לוּן בְּהֵאִי שְׁעֵתָא,

עֶשֶׂר בָּקָר. וְהֵם בְּעוֹלָם הַנוּקְבָא, וְהֵם נְקָרָאִים עֲלָמוֹת.

אַחַר שֶׁהִסְתַּלַּק יוֹסֵף לְמַעַלָּה, מַה כְּתוּב? (שיר א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנָאוּה, מִשׁוּם שֶׁהִתְחַזְּקָה עֲלֵיהֶם הַגְּלוּת, וְעַם כָּל זֶה - וְנָאוּה, שְׁלֵא הִתְעַרְבוּ בָהֶם. כְּפִי קֶדְר, נִשְׁחַרְתִּי בִּינֵיהֶם, שְׁגָזְרוּ עָלַי כְּמַה גְּזָרוֹת רַעוֹת, וְעַם כָּל זֶה אֲנִי הִיא פִירִיעוֹת שְׁלֵמָה, בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, מִשׁוּם שֶׁשִּׁבְטֵי יְהוָה נִכְנְסוּ, וְשִׁבְטֵי יְהוָה יֵצְאוּ.

אִל תְּרַאנִי שְׁאֲנִי שְׁחֹרְחוּרְתָא (שם), מִשׁוּם שֶׁהִשְׁמַשׁ הִסְתַּלַּק. וְכֹל זֶה בְּנֵי אֲמֵי גְרָמוּ. מִי הֵם בְּנֵי אֲמֵי? אֵלוּ בְּנֵי יַעֲקֹב, שֶׁמְכָרוּ כָּאֵן אֶת יוֹסֵף, וְהֵם גְּרָמוּ לִי וְלִשְׁכִינָה שְׁגֻלְתָּה עֲמֵי כָּאֵן.

עַל זֶה אָמַר (שמות ב) וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁרָאוּ עֲבוּדָה קָשָׁה, עַד שֶׁהָיָה זוֹכֵר לָהֶם הַבְּרִית הָעֲלִיוֹן, וְהִתְעוֹרְרָה בְּרַחֲמִים עַל בְּנֵיהֶם הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם) וַתַּעַל שׁוֹעַתְם אֶל הָאֱלֹהִים. זוֹ הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שְׁכַל הַחַרוּת בְּיָדֶיהָ, וּפְתַחָה לָהֶם פְּתָחִים עֲלִיוֹנִים, חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים, וְהוֹצִיאָה אוֹתָם מִשָּׁם, וְהִתְמַלְאָה הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה רַחֲמִים עֲלֵיהֶם. וּמִשָּׁה יֵצֵא לְעוֹלָם מִמְּנָה אֲבוּי לְרַעוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹרָה.

בֵּא וּרְאֵה, דְּוֹד רַמְזוּ לוֹ אֶת הַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת שֶׁל שִׁיר הַשִּׁירִים קוּדֶשׁ קוּדֶשׁ עַל יַד בְּנֵי קֶרַח, אֶלָּא שְׁלֵא הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנֶּאֱמַר. מִשׁוּם כְּךָ כְּתוּב (תהלים מ) לְמַנְצַח עַל שׁוֹשְׁנִים לְבְנֵי קֶרַח מְשִׁכִּיל שִׁיר יְדִידַת. עַל שׁוֹשְׁנִים - אֵלוּ נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, שְׁנִקְרָאוֹת שְׁפִתוֹתֵי שׁוֹשְׁנִים.

דְּכָר אַחַר, שׁוֹשְׁנִים אֵלוּ שִׁשׁ שָׁנִים שֶׁהִתְחַבְּרוּ בְּשׁוֹשְׁנָה הָאֲדָמָה הַזֹּאת, שֶׁהִיא הַשְּׁבִיעִית שֶׁל הַכֹּל. מְשִׁכִּיל - זֶה שְׁפַע שֶׁל

הַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ שֶׁמִּשְׁפִּיעַ לָהֶם
בַּשְּׁעָה הַזֹּאת, שְׁיוֹשְׁבֵים יַחַד וְלֹא
נִפְרָדִים, מִשּׁוֹם אוֹתָם נִשְׁקוּת
בְּדַבְּקוֹת הַרוּחַ, וְלֹא נִפְרָדִים.

שִׁיר יְדִידָת - רִמְזוּ לְשִׁירָה הַזֶּה,
שֶׁנִּקְרָאת שִׁיר כְּפוּל. כִּאֵן שִׁיר
הַשִּׁירִים, וְכֵאֵן שִׁיר יְדִידָת, וְהַפֶּל
אֶחָד. הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכִנְסָת
יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים דּוּדִים. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַ) שָׁתוּ וְשָׁכְרוּ דּוּדִים.
מִשּׁוֹם כֶּן שִׁיר יְדִידָת, שֶׁהֵם
דּוּדִים. וְזֶה מִשְׁבַּח אֵת זֶה, וְזֶה
מִשְׁבַּח אֵת זֶה. וְכִמוֹ שֶׁשָּׁם כִּנְסָת
יִשְׂרָאֵל הַתְּחִילָה הַתְּשַׁבַּח, שֶׁכֶּן
רְאוּי, שֶׁכְּתוּב יִשְׁקֵנִי, אֵף כֵּאֵן הִיא
הַתְּחִילָה לְשַׁבַּח אֵת הַמֶּלֶךְ.

רַחֲשׁ לְבִי דְבַר טוֹב (תְּהִלִּים מ"ח).
רַחֲשׁ לְבִי - זֶה הַחִיָּה שְׁרוּחַשֵׁת
בְּלִילָה, שֶׁנִּקְרָאת לְבִי. דְבַר טוֹב
- שְׁעוֹלָה בְּרִצּוֹנָה שֶׁהַמֶּלֶךְ יִתְחַבֵּר
עִמָּה, שֶׁנִּקְרָא טוֹב.

דְבַר אַחֵר, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא נִתְּנָה לוֹ
רְשׁוּת לְגַלוֹת, אָמַר רַחֲשׁ, מִשּׁוֹם
שֶׁמִּרְחִישָׁה לוֹ אֵת הַדְּבַר הַזֶּה
בְּלִבּוֹ, וְאַפְלוּ בְּשִׁפְתוֹתָיו לֹא נִתְּנָה
לוֹ רְשׁוּת לְרַחֵשׁ, אֲלֹא בְּלִבּוֹ.

דְבַר אַחֵר, מָה הַטַּעַם רַחֲשׁ לְבִי?
מִשּׁוֹם שֶׁדְּבוּר בְּלֹא קוֹל לֹא יִכּוֹל
לְדַבֵּר, וְהַלְבִּי הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא דְבוּר,
עַד כֵּאֵן לֹא נִשְׁלְמָה, עַד שֶׁבֵּא
שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ וְכִנְּהָ לָהּ בֵּית,
וְהַלְבְּנָה נִשְׁלְמָה בְּגִדְל יֵתֵר עַל
הַפֶּל, מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּחַבֵּר עִמָּה
הַקּוֹל.

וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה נִתְּנָה רְשׁוּת לְדַבֵּר,
שֶׁהָרִי נִשְׁלְמָה בְּקוֹל. וְיִשְׁבַּח
בְּשִׁלְמוֹת עִם הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוֹם
שֶׁהוֹצִיאָה בֵּן חֶכֶם לְעוֹלָם,
וְהַתְּקִינָה בֵּית לְמֶלֶךְ. אֵז הַמֶּלֶךְ
שָׁם מְדוּרָה עִמָּה, וְהַתְּחִילָה לְדַבֵּר,
וְאָמְרָה יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.

אֲבָר כְּעַת בְּיָמֵי דָוִד, עַד אֵז לֹא
יִשְׁבַּח בְּשִׁלְמוֹת. מִשּׁוֹם כֶּן רַחֲשׁ
לְבִי וְדַאי הַדְּבַר הַטוֹב הַהוּא. כְּעַת

יְדִתְבִי יַחַד וְלֹא מִתְּפָרְשִׁין. בְּגִין אֵינוֹן נִשְׁקִין
בְּדַבְּקוֹתָא דְרוּחָא, וְלֹא מִתְּפָרְשִׁין.

שִׁיר יְדִידָת, רִמְזוּ לְהָא שִׁירָתָא, דְּאִקְרִי שִׁיר
כְּפוּל. הֵכָא שִׁיר הַשִּׁירִים, וְהֵכָא שִׁיר
יְדִידָת, וְכוּלָא חַד. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכִנְסָת
יִשְׂרָאֵל, אִיקְרוּן דּוּדִים. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ש"ה"ש
ה' א') שָׁתוּ וְשָׁכְרוּ דּוּדִים. בְּגִין כֶּן שִׁיר יְדִידָת,
דְּאֵינוֹן דּוּדִים, דָּא מִשְׁבַּחָא לְדָא, וְדָא מִשְׁבַּחָא
לְדָא. וְכִמָּא דְהֵתָם, כִּנְסָת יִשְׂרָאֵל שְׁרִיאַת
בְּתוֹשְׁבַחָתָא, דְּהִכִּי אֶתְחַזִּי, דְּכְּתִיב יִשְׁקֵנִי. אוּף
הֵכָא, הִיא שְׁרִיאַת לְשַׁבַּחָא לְמֶלְכָא.

רַחֲשׁ לְבִי דְבַר טוֹב. רַחֲשׁ לְבִי, דָּא חִיָּתָא,
דְּרַחֲשׁ בְּלִילָיָא, דְּאִקְרִי לְבִי. דְבַר טוֹב,
דְּסִלִּיקַת בְּרַעוּתָהּ דִּיתְחַבֵּר מִלְכָּא עִמָּה, דְּאִקְרִי
טוֹב.

דְבַר אַחֵר, בְּגִין דְּלֹא אֶתְיִיחֵיב לִיהּ רְשׁוֹ
לְגַלְיָהּ, אָמַר רַחֲשׁ בְּגִין דְּמִרְחֵשָׁא לִיהּ
הִיא מְלָה בְּלִבִּיהּ, וְאַפְילוּ בְּשִׁפְוֹתֶיהּ לֹא
אֶתְיִיחֵיב לִיהּ רְשׁוֹ לְרַחֲשָׁא, אֲלֹא בְּלִבִּיהּ.

דְבַר אַחֵר, מֵאֵי טַעְמָא רַחֲשׁ לְבִי. בְּגִין דְּדְבוּר
בְּלֹא קוֹל, לֹא יִכִּיל לְמַלְלָא. וְהִיא לְבִי
דְּאִקְרִי דְבוּר, עַד הַשְּׁתָא לֹא אֶשְׁתַּלִּימַת, עַד
דְּאֶתָא שְׁלֵמָה מִלְכָּא, וְכִנְּנָא לָהּ בֵּיתָא,
וְאֶשְׁתַּלִּימַת סִיְהָרָא בְּרַבּוֹ יֵתֵר עַל כּוּלָּא. בְּגִין
דְּקוֹל אֶתְחַבֵּר עִמָּה.

וְהָיָא שְׁעָתָא, אֶתְיִיחֵיב רְשׁוֹ לְמַלְלָא, דְּהָא
אֶשְׁתַּלִּימַת בְּקָלָא. וְיִתְבָּא בְּשִׁלְיָמוֹ עִם
מִלְכָּא. בְּגִין דְּאֶפִּיקַת בְּרָא חֲפִימָא לְעֵלְמָא,
וְאֶתְקִינַת בֵּיתָא לְמִלְכָּא. כְּדִין מִלְכָּא שְׁוִי
מְדוּרָיָה עִמָּה, וְשִׁרָאֵת לְמַלְלָא, וְאָמְרַת יִשְׁקֵנִי
מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.

אֲבָר הַשְּׁתָא בְּיוֹמֵי דָּוִד, עַד כְּדִין לֹא יִתְבָּא
בְּאֶשְׁתַּלְמוּתָא, בְּגִין כֶּן רַחֲשׁ לְבִי וְדַאי

טוב, ולא טובים. כִּינן שֶהתחבר
עִמָּה קול, אֲז ודאי טובים בכל.
הצדיק נקרא טוב, שְפִתוב (ישעיה
א) אֲמָרו צדיק כִּי טוב. אֲף היא
נְקָרָת טובָה, (קהלת ז) טובָה
חֲכָמָה. וּכְשֶנְקָרבו, הִתְחַבְּרו
כְּאֶחָד בְּאוֹתוֹן נְשִׁיקוֹת, אֲז (שיר א)
כִּי טובים הִדִּיךְ מִיָּן, הֵם דוֹדִים
שְׁנִיהֶם כְּאֶחָד.

כָּאן דוֹדִים, וְכָאן יְדִידָת. וּמְתִי
הֵם טובים? מִיָּן, כְּשֶנְשַׁקִּים
מִמֶּנּוּ שֶל הַיָּן הַמְשַׁמֵּר הַהוּא.
וְעַל זֶה כְּתוּב (שם ה) שְׁתוּ וּשְׁכְּרוּ
דוֹדִים. שְׁהִי הַנְּטִיעוֹת צְרִיכוֹת
הַשְּׁקָא מִן הַנְּהַר הַעֲמֵק, הָאֵם
הַעֲלִינָה, שְׁהִיא הַשְּׁקָתָה אוֹתָם
כְּרֵאשׁוֹנָה מִהַיָּן הַהוּא.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם ב) שְׁמָאלוּ תַחַת
לְרֵאשִׁי, וְאַחַר כֵּף לְרֵיחַ שְׁמָנִיךְ
טוֹבִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּמְנוּ
תַּחֲתִיכֶנִי. וְזֶהוּ הַשְּׁמֵן הַטוֹב,
שְׁשׁוֹפֵעַ לוֹ מֵהָאֵם.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים קלב) כְּשֶׁמֶן הַטוֹב
עַל הָרֵאשׁ יוֹרֵד עַל הַזֶּקֶן זֶקֶן
אַהֲרֹן. זֶה הַכֶּהֵן הַגְּדוֹל לְמַעֲלָה,
מִיָּן הַמְּלָךְ, כֵּהֵן לְעוֹלָם.
וּכְשֶׁמְגִיעַ אוֹתוֹ הַשְּׁמֵן לְזֶקֶן שֶל
אַהֲרֹן, אֲז וְדַאי נְקָרָאִים שְׁמָנִיךְ,
מִצַּד הָאֵם וּמִצַּד שֶל אַבְרָהָם, וְאֲז
שְׁמָנִיךְ טוֹבִים.

מָה הַטַּעַם שׁוֹפֵעַ אוֹתוֹ הַשְּׁמֵן
הַטוֹב שֶל אַבְרָהָם? מִשׁוּם שְׁפִשֵׁט
הַיָּמִין לְהַאִיר לְלִבָּנָה, וְעַל זֶה
כְּתוּב (שם) הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים
שְׁבֵת אַחִים גַּם יַחַד. מָה טוֹב -
זֶה הָאוֹר הָרֵאשׁוֹן, יוֹם הָרֵאשׁוֹן,
שְׁכָתוּב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאוֹר כִּי טוֹב. וּמָה נְעִים - זֶה
נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל. הַיּוֹם
הַרְבִּיעִי, הַלְּבָנָה.

וְכַא רָאָה, כְּמוֹ שְׁהָאוֹר שְׁנִבְרָא
בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן נִתֵּן שְׁלֵמוֹת, וְשִׁפֵּעַ
מִמֶּנּוּ אוֹר לְאוֹר שְׁהַעוֹלָם הַזֶּה
מִתְנַהֵג בּוֹ - אֲף אַבְרָהָם, הָאוֹר

הַהוּא דְבָר טוֹב. הַשְּׁתָא טוֹב, וְלֹא טוֹבִים. כִּינן
דְּאַתְחַבְּר קוֹל עִמָּה, כְּדִין טוֹבִים וְדַאי כְּכוֹלָא.
צְדִיק טוֹב אֲקָרִי, דְּכְתִיב, (ישעיה ג) אֲמָרו צְדִיק
כִּי טוֹב. אוֹף אִיהִי אֲתִקְרִיאַת טוֹבָה, (קהלת ז א)
טוֹבָה חֲכָמָה. וְכַד אִיתְקָרִיבו וְאַתְחַבְּרוּ כְּחָדָא
בְּאַיְנוֹן נְשִׁיקוֹן, כְּדִין כִּי טוֹבִים דוֹדִיךְ מִיָּן
טוֹבִים וְדַאי, אִינּוֹן דוֹדִים תְּרוּוּיָהוּ כְּחָדָא.

הֲבֵא דוֹדִים, וְהֲכֵא יְדִידָת. וְאַיִמְתִּי אִינּוֹן
טוֹבִים. מִיָּן. כְּד אֲשַׁתְּקִינן מִנִּיה דְּהַהוּא
יָיִן דְּמִנְטְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, שְׁתוּ וּשְׁכְּרוּ
דוֹדִים. דְּהָא נְטִיעַן שְׁקִיו בְּעִינן מִנְהִרָא
עֲמִיקָא, אִימָא (דף טג ע"ב) עֲלִילָא, דְּאִיהִי
אַשְׁקִיאַת לוֹן בְּקַדְמִיתָא מִהַהוּא יָיִן.

הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שם ב ה) שְׁמָאלוּ תַחַת לְרֵאשִׁי,
וּלְבַתֵּר לְרֵיחַ שְׁמָנִיךְ טוֹבִים, הֲדָא הוּא
דְכְתִיב, וַיִּמְנוּ תַּחֲתִיכֶנִי. וְדָא הוּא מְשַׁחַא טָבָא,
דְּנָגִיד לִיָּה מֵאִימָא.

הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קלב ב) כְּשֶׁמֶן הַטוֹב עַל
הָרֵאשׁ יוֹרֵד עַל הַזֶּקֶן זֶקֶן אַהֲרֹן. דָּא
כְּהֵנָא רְבָא לְעִילָא, יִמְיָנָא דְּמִלְכָא, כֵּהֵן לְעוֹלָם.
וְכַד מְטָא הַהוּא מְשַׁחַא אֶל דִּיקְנִיָּה דְּאַהֲרֹן,
כְּדִין שְׁמָנִיךְ וְדַאי אִיקְרוּן, מִסְטְרָא דְּאִימָא
וּמִסְטְרָא דְּאַבְרָהָם, וּכְדִין שְׁמָנִיךְ טוֹבִים.

מֵאִי טַעֲמָא נָגִיד הַהוּא מְשַׁחַא טָבָא לְאַבְרָהָם.
מִשׁוּם דְּפִשִׁיט יִמְיָנָא, לְאַנְהִרָא לְסִיְהִרָא.
וְעַל דָּא כְּתִיב, (שם א) הִנֵּה מָה טוֹב וּמָה נְעִים
שְׁבֵת אַחִים גַּם יַחַד. מָה טוֹב, דָּא נְהוֹרָא
קְדָמָא. יוֹמָא קְדָמָא דְּכְתִיב (בראשית א ד) וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. וּמָה נְעִים, דָּא נְעִים
זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל. יוֹמָא רְבִיעֵאָה, סִיְהִרָא.

וְהָא חֲזִי, כְּמָה דְּנְהוֹרָא דְּאַתְבְּרִי בְּיוֹמָא
קְדָמָאָה, יְהִיב שְׁלִימוֹ, וְנָגִיד מִנִּיה
נְהִירוֹ, לְנְהוֹרָא דְּהָאִי עֲלָמָא אֲתַנְהִיג בִּיה. אוֹף

הראשון נתן אור לפת הזו של המלך, היום הרביעי, שעל ידה מתנהג העולם הזה. ועל פן חוט של חסד משוף עלי, להאיר מאורו. וכאשר מתחברת עמו ויושבת לימין, הוא מתגדל בכל. ובא ראה, כשפא אברהם לעולם, מה כתוב בו? (בראשית יב) ואגדלה שמך. מה היא? שהוסיף בו ה"א. והמקום הזה, בו התגדל הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (תהלים מח) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו. כאשר הקריה הזו הקדושה, שנקראת ה' תחתונה, אהבה קטנה מתדבקת בו, ושורה בתוכה, אז שמן יתגדל על הכל. ובא ראה, כתוב (שם קמה) צדיק ה' בכל דרכיו. משום שברגה הזו נותן בים דרך. וחסיד בכל מעשיו, באותה הדרגה, ימין המלך נעשית בעולם. ועל פן אברהם בימין הזה עשה אותו בריה חדשה, והתחדש מזלו להוליד, והתגדל על הכל. ועל זה (בראשית כד) וה' ברוך את אברהם בפ"ל, בפ"ל הזו, בת המלך שנתנה לו.

ומהי הברכה? השמן הטוב שיורד על ראשו. זהו שכתוב (תהלים קלג) מה טוב ומה נעים. ודאי. כשמן הטוב, השמן שורה בו ברכה, שהמקום גורם. ועל זה, וה' ברוך את אדני מאד. ויגדל, כמו שכתוב (בראשית יב) ואגדלה שמך, כמו שכתוב (שיר א) שמן תורק שמך.

בא וראה, כשהקדוש ברוך הוא עתיד להרים ימינו על הכל בימות המשיח, כשמן הטוב הזה, מה כתוב? (עמוס ט) ביום ההוא אקים את ספת דויד הנפלת. היום ההוא איננו יודעים מי הוא! אלא זה היום הראשון, הימין של אברהם שעתידי לעורר

הכי אברהם, נהורא קדמא, יהיב נהירו להאי ברפא דמלפא, יומא רביעא, דעל ידה אתנהיג האי עלמא. ועל דא חוט של חסד משוף עליה, לאנהרא מן נהוריה. וכד אתחברת עמיה ויתבא לימינא, אתגדל איהו בכלא.

והא חזי, אברהם פד אתא לעלמא, מה כתיב ביה, (שם יב ב) ואגדלה שמך. מאי היא, דאוסוף ביה ה"א. והאי אתרא, ביה אתגדל קודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב, (תהלים מח) גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו. אימתי איהו גדול פד האי קרפא קדישא, דאקרי ה' תתאה, אהבה זוטא אתדפקת ביה, ושרי בגווה, שמייה יתגדל על פולא.

והא חזי, כתיב (שם קמה יז) צדיק ה' בכל דרכיו. בגין דבהאי דרגא יהיב בים דרך. וחסיד בכל מעשיו, בההוא דרגא, ימינא דמלפא אתעביד בעלמא. ועל דא, אברהם בהאי ימינא, עביד ליה בריה חדשה, ואתחדש מזלא דיליה לאולדא, ואתגדל על פולא. ועל דא, (בראשית כד א) וי"י ברוך את אברהם בפ"ל בהאי בפ"ל, ברפא דמלפא דאתיהיבת ליה.

ומאי ברכתא. משחא טבא דנחית על ראשיה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קלג א) מה טוב ומה נעים. ודאי. כשמן הטוב, שמן שרייא ביה ברכתא, דאתרא גרים. ועל דא, (בראשית כד לה) וה' ברוך את אדוני מאד, ויגדל פמא דכתיב, (שם יב ב) ואגדלה שמך, פמא דכתיב, (שח"א ג) שמן תורק שמך.

תא חזי, פד קודשא בריך הוא זמין לארמא ימיניה על פולא, ביומי דמשיחא, בהאי משחא טבא. מאי כתיב. (עמוס ט יא) ביום ההוא אקים את ספת דויד הנפלת. האי יום ההוא

לא ידענא מאן הוא. אלא דא יומא קדמא, מינא דאברהם, דזמין לאתערא לאקמא לה מעפרא.

ועל דא ביום ההוא, יומא קדמא דכלא. נאום ה', דא אברהם, דאתמר עלוי נאום ה' מקמי פולא. דכתיב, (בראשית כב טז) בי נשבעתי נאם ה'. והכא אתרמיז שמא דעתיקא, דאומי ביה זעיר אנפין לאברהם. ועל דא ההוא יומא, לא יום ולא לילה אקרי, דבעתיקא תליא, דבעי לאוקיר דיקניה. בההוא יומא אקים את סכת דויד הנופלת.

מושה, חמא כל אינון עקתינ דזמינין למיתי לעלמא, פד האי ספה נופלת. דכתיב, (ויקרא כו כד-כח) והפיתי אתכם גם אני, אף אנא עמכון בגלותא. וכד אשתלימו אינון חובין מאי פתיב, (שם יב) ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר. סמך ארעא קדישא, סופת דוד, לאברהם, לאקמא לה בימינא, ותיתיב בשלימו.

מאן בריתי. דא אברהם. דכתיב, (בראשית יד) הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים. וכד האי ברית דאיהי ה' עמו, תשתלים בכולא. ועל דא איתערו חברייא, מאן דקרי ליה אברם, פגים אתרא דאקרי עשה ולא תעשה. פגין דבהאי ה', אשתלים במהימנותא.

וכד תסתליק ה' בימינא דאימא, ברתא תקבל מאימא עילאה, ההוא טובה דלא אתפסק לעלמין, וכדין עבדת נוקמין לשאר עמין. ועל דא פתיב, (דניאל ב מה) די מטורא אתגזרת אבן די לא בידין. מטורא: דא אברהם, טורא עילאה. אתגזרת אבן. דא איהו אבן אחת, דעלה שבועה עיינין. ועבדת דינין בכלהו דהדיקו בנהא בין רגלין, הדיקת לון בכולא. וכתיב (שם לה) הות לטור רב ומלאת כל ארעא,

להקימה מהעפר. ועל זה ביום ההוא, היום הראשון של הכל. נאם ה' - זה אברהם, שנאמר עליו נאם ה' מלפני הכל, שכתוב (בראשית כב) בי נשבעתי נאם ה'. וכאן נרמז השם של העתיק, שנשבע בו הזעיר אנפין לאברהם. ועל זה אותו היום (זכריה יד) נקרא לא יום ולא לילה. שבעתיק תלוי, שצריך להוקיר זקנו. ביום ההוא (עמוס ט) אקים את סכת דויד הנפלת.

מושה ראה את כל אותן הצרות שעתידות לבא לעולם, כשהספה הזו נופלת, שכתוב (ויקרא כו) והפיתי אתכם גם אני, אף אני עמכם בגלות. וכשנשלמו אותם חטאים, מה כתוב? (שם) ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר. סמך את הארץ הקדושה, סכת דוד, לאברהם, להקימה בימין, ושפשוב בשלמות.

מי היא בריתי? זה אברהם, שכתוב (בראשית יד) הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים. וכשהברית הזו, שהיא ה' עמו, תשתלם בכל. ועל זה העירו החברים, מי שקורא לו אברם, פוגם המקום שנקרא עשה ולא תעשה, משום שבה' הזו השתלם באמונה.

וכשתסתלק ה' בימין של האם, הפת תקבל מהאם העליונה אותה הטובה שלא תפסק לעולמים, ואז עושה נקמות לשאר העמים. ועל זה כתוב (דניאל ב) שמהר נגזרת אבן שלא בידים. מהר - זה אברהם, הר הזעליון. נגזרת אבן - זוהי אבן אחת שעליה שבועה עינים. ועושה דינים בכל אלו שהדקו את בניה בין הרגלים, הדקו

רגלין, הדיקת לון בכולא. וכתיב (שם לה) הות לטור רב ומלאת כל ארעא,

אותם בכל. וכתוב (שם) היתה להר גדול ומלאה את כל הארץ, משום שנדבקה בימין, (ישעיה ל) אור הלבנה פאור החמה.

ובא ראה, בראשונה כשבא אברהם לעולם, הוארה הלבנה. והתחילה להאיר, עד שהשתלמה בדרגתה בימי שלמה, שהתגדל על הכל, שכתוב (מ"א א) ויגדל את פסאו מפסאף. ועל זה (הושע א) ואברה לי בחמשה עשר פסף, אותם החמשה עשר צדיקים שעד שלמה. ועל זה על ידו נתנה התשבחת העליונה הזו, כדי שיתגדל בה. אבל דוד נאמר בלחש, ולא נתנה לו רשות לגלות.

אמר אני מעשי למלך (תהלים מה), לעורר את המלך העליון. ומי הם מעשי? מי שלא תלוי בו מעשה, מה עושה? שהרי המעשה תלוי למעלה! אלא מי הם מעשי? אלו הם (שם) לשוני עט סופר מהיר. משום שמשבחת בחצות הלילה למלך העליון. שיר ידירת, כמו שנאמר שיר השירים. שמשבחת הגבירה את המלך. אף כאן הגבירה משבחת אותו.

יפיות מבני אדם (שם), הרי פרשוה החברים באברהם: נתפית בעליונים - (בראשית טו) אנכי מגן לך. נתפית בפתחוננים (שם כג) נשיא אלהים אתה. לכה יפיות, תרין תושבחן פלילן. הוצק חן בשפתותיה, (שם יח לא) הנה נא הואלתי. על פן ברכך אלהים לעולם, (שם כד א) וה' ברך את אברהם בכל.

אבר בא וראה, הפסוק הזה יש בו סוד עליון, פנגד המלך העליון. אמרתי לו, יפיות למעלה במחנות העליונים, שמשבחים לפניך. ולמטה באותם צדיקי אמת שעומדים

בגין דאתדבקות בימינא, (ישעיה ל כו) אור הלבנה פאור החמה.

ותא חזי, בקדמיתא פד אתא אברהם לעלמא, אתנהירת סיהרא. ושראת לאנהרא, עד דאשתלימת בדרגהא, ביומוי דשלמה, דאתגדל על כלא. דכתיב, (מ"א א מז) ויגדל את פסאו מפסאף. ועל דא, (הושע ג ב) ואברה לי בחמשה עשר פסף, אינון חמשה עשר זפאין עד שלמה. ועל דא על ידו אתייהיבת האי תושבחתא עילאה, בגין דיתגדל בה. אבל דוד בלחישו אתאמר, ולא אתייהיב ליה רשו לגלאה.

אומר אני מעשי למלך, לאתערא מלך עילאה. ומאי אינון מעשי, מאן דלא תלי ביה עובדא מאי עביד, דהא מעשה לעילא תלי. אלא, מאי מעשי אלין אינון לשוני עט סופר מהיר. בגין דשבחת בפלגו ליליא למלכא עילאה. שיר ידירת, כמה דאתאמר שיר השירים, דשבחת מטרוניתא למלכא, אוף הכא מטרוניתא שבחת ליה.

יפיות מבני אדם, הא אוקמוה חבריאי באברהם. נתפית בעליונים, (בראשית טו) אנכי מגן לך. נתפית בפתחוננים, (שם כג ו) נשיא אלהים אתה. לכה יפיות, תרין תושבחן פלילן. הוצק חן בשפתותיה, (שם יח לא) הנה נא הואלתי. על פן ברכך אלהים לעולם, (שם כד א) וה' ברך את אברהם בכל.

אבר תא חזי, האי קרא, רזא עילאה אית ביה. לקביל מלכא עילאה, אמרית ליה יפיות לעילא במשריין עילאין, דאינון משבחן קמך. ולתתא, באינון זפאי קשוט, דקיימין בפלגות ליליא. הוצק חן בשפתותיה, בשעתא דאת קרי ומקיש לתרע היכלי, (שה"ש ה ב) פתחי לי

אַחוּתִי. עַל כֵּן בִּרְכָה אֱלֹהִים. אִימָא עֵילָאָה
אֵעֲטָרָא לָךְ בְּעֵטְרִין עֵילָאִין. לְעוֹלָם, בְּגִין
הֵהוּא עוֹלָם בְּתַרְאָה, וּבְגִינָה קְאָמַר, דְּאִיהוּ
אַנְהִיר לָהּ.

דְּבַר אַחַר. לְעוֹלָם, דָּא יְמִינָא לְעֵילָא. דְּכְתִיב,
(תהלים קי ד) אַתָּה כֹּהֵן לְעוֹלָם. וְכָל בְּרַכָּאן
וּמְשָׁחָא טָבָא שְׂרִיין בֵּיהּ, וְאוֹקִימָנָא לִיהּ. וְעַל
דָּא כְּתִיב עַל כֵּן, כִּד הָאִי כֵּן אַתְחַבְּרַת לְעֵילָא.
אַבְל בְּזִימָנָא דְאַתְרַחְקָא מִנִּיהּ הָאִי עוֹלָם, (דף
TU ע"א) מָאִי כְּתִיב (ירמיה כה ל) שְׂאֵג יִשְׂאֵג עַל נוֹהוּ,
דָּא מְטַרְוִינִיתָא, בְּגִין דְאַתְמַנְעוּ מִנִּיהּ בְּרַכָּאן,
דְּלֹא שְׂרִיין בֵּיהּ, אֶלָּא כִּד הָאִי נוֹהוּ אַתְחַבְּרַת
בֵּיהּ. וְהָדָא הוּא דְכְתִיב, שְׂאֵג יִשְׂאֵג עַל נוֹהוּ.
לְקַבִּיל דָּא כְּתִיב, כִּי טוֹבִים הוֹדִיף מִיַּיִן לְרִיחַ
שְׂמֹנֶיךָ טוֹבִים, מָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּבִרְכָה
אֱלֹהִים לְעוֹלָם.

מְשַׁבְּנֵי אַחֲרִיךָ נְרוּצָה, לְקַבֵּל דָּא כְּתִיב, חֲגוּר
חֲרָבָה עַל יַרְךָ גְבוּר. דָּא (ישעיה לד ו) חֲרָב
לְה' מְלֹאָה דָּם. לְאַתְפָּרְעָא מַחֲיִיבֵיָא, דְּגַרְמִין
לְה' פְּרוּדָא מְלֵעֵילָא. קַרְבִּית יִתְהַ לְגַבְךָ לְרַחֲמָא
עֲלִמָא, וְתַתְּבַסְמוּן כַּחֲדָא.

וְכִד אַתְקַרִּיבַת בֵּיהּ, אַתְלַבֵּשׁ בְּהוּד וְהָדַר. הָדָא
הוּא דְכְתִיב, (תהלים קד ב) הוּד וְהָדַר לְבָשֶׁת.
וּמָאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּהֵיאִי שְׁעַתָּא אַתְגַּדֵּל בְּגִין
דְּאַתְחַבְּר בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, גְּדַלְתָּ
מְאֹד הוּד וְהָדַר לְבָשֶׁת. בְּאִינוּן לְבוּשֵׁין דִּיקַר,
דְּפָרְשַׁת עֲלֵיהּ אִימָא עֵילָאָה. בְּגִין כְּךָ (בראשית לו
ט) הָדַר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ, אִימְתִי, כִּד אַתְחַבְּרַת
בֵּיהּ מְהִיטְבָּאֵל בַּת מְטַרְד. וְעַל דָּא הוֹדִיף וְהָדַרְךָ
וְדָאִי. כְּגוֹוֹנָא דָּא, נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה כְּךָ נְזַפִּירָה
דוֹדִיךָ מִיַּיִן, נְגִידוֹ דְּאִימָא, דְּאַשְׁקִי לָךְ וּלְכָלָא.
וְדָא הוּי הוֹדִיף וְהָדַרְךָ וְדָאִי.

וְנִשְׁמַחָה כְּךָ נְזַפִּירָה דִּדִּיךָ מִיַּיִן. הַשְּׁפַע שֶׁל הָאֵם שְׂמִשְׁקָה אוֹתָךְ וְאֵת הַכֹּל, וְזֶה הוּא הוֹדִיף וְהָדַרְךָ
וְדָאִי.

בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה. הוֹצֵק חֵן
בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ, בְּשַׁעָה שְׂאֵתָה קוּרָא
וּמְקִישׁ בְּשַׁעֲרֵי הַיְכָלִי (שיר ה) פְּתַחִי
לִי אַחוּתִי - (תהלים מה) עַל כֵּן בִּרְכָה
אֱלֹהִים. הָאֵם הַעֲלִינָה מְעֻטְרַת
אוֹתָךְ בְּעֻטְרוֹת עֲלִינָנוּת. לְעוֹלָם,
מְשׁוּם אוֹתוֹ הָעוֹלָם הָאַחֲרוֹן,
וּבְשִׁבְלָה אָמַר שֶׁהוּא מְאִיר לָהּ.
דְּבַר אַחַר לְעוֹלָם, זוּ יְמִין לְמַעְלָה
שְׂפָתוֹב (תהלים קי) אַתָּה כֹּהֵן לְעוֹלָם.
וְכָל הַבְּרֻכּוֹת וְהַשְּׂמֵן הַטּוֹב שׁוֹרִים
בוֹ, וּבְאַרְנוֹ אוֹתוֹ. וְעַל זֶה כְּתוֹב
עַל כֵּן, כְּשֶׁהֵכֵן הִזָּה מִתְחַבְּרַת
לְמַעְלָה. אַבְל בְּזִמָּן שְׂמַתְרַחֲקַת
מִמֶּנּוּ זֶה הָעוֹלָם, מַה כְּתוֹב? שְׂאֵג
יִשְׂאֵג עַל נוֹהוּ, זוּ הַגְּבִירָה, מְשׁוּם
שְׂנַמְנְעוּ מִמֶּנּוּ בְּרֻכּוֹת, שְׂלֹא
שׁוֹרִים בוֹ, אֶלָּא כְּאֲשֶׁר נוֹהוּ הַזֶּה
מִתְחַבְּרַת עִמּוֹ. וְזֶהוּ שְׂפָתוֹב (ירמיה
כה) שְׂאֵג יִשְׂאֵג עַל נוֹהוּ? כְּנֶגֶד זֶה
כְּתוֹב (שיר א) כִּי טוֹבִים הוֹדִיף מִיַּיִן
לְרִיחַ שְׂמֹנֶיךָ טוֹבִים. מַה הַטַּעַם?
מְשׁוּם שְׂבִרְכָה אֱלֹהִים לְעוֹלָם.

מְשַׁבְּנֵי אַחֲרִיךָ נְרוּצָה (שם), כְּנֶגֶד
זֶה כְּתוֹב (תהלים מה) חֲגוּר חֲרָבָה עַל
יַרְךָ גְבוּר. זוּ (ישעיה לד) חֲרָב לְה'
מְלֹאָה דָּם, לְהַפְרַע מִן הַרְשָׁעִים,
שְׂגוּרִים לָהּ פְּרוּד מְלַמְעָלָה.
קַרְבִּית אוֹתָהּ אֵלֶיךָ לְרַחֵם עַל
הָעוֹלָם, וְתַתְּבַשְׂמוּן כַּאֲחֵד.

וּבְשִׁמְרַתְּקַרְבַּת עִמּוֹ, מְתַלְבֵּשׁ
בְּהוּד וְהָדַר. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (תהלים קד)
הוּד וְהָדַר לְבָשֶׁת. וּמַה הַטַּעַם?
מְשׁוּם שְׂאוֹתָהּ שַׁעָה הַתְּגַדֵּל
מְשׁוּם שֶׁהַתְּחַבְּר בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ.
וְעַל זֶה כְּתוֹב (שם) גְּדַלְתָּ מְאֹד הוּד
וְהָדַר לְבָשֶׁת, בְּאוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁל
כְּבוֹד, שְׂפָרְשָׁה עֲלֵיו הָאֵם
הַעֲלִינָה. מְשׁוּם כְּךָ (בראשית לו)
הָדַר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ. מְתִי?
כְּשֶׁמִּתְחַבְּרַת עִמּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בַּת
מְטַרְד. וְעַל זֶה, הוֹדִיף וְהָדַרְךָ
וְדָאִי. כְּמוֹ כֵּן (שיר א) נְגִילָה

וְנִשְׁמַחָה כְּךָ נְזַפִּירָה דִּדִּיךָ מִיַּיִן, וְזֶה הוּא הוֹדִיף וְהָדַרְךָ וְדָאִי.

והדרך צלח רכב על דבר אמת ועונה צדק, ועונה צדק (תהלים מח), כנגד זה שחורה אני ונאווה. בראשונה, כשנקראת חרב לדון את העולם, נקראת ודאי שחורה. וכעת, כשנקרכת למעלה בעונה, נקראת נאווה. נאווה ודאי בכל. בנות ירושלים - אלו שתים עשרה חיות עליונות גדולות שנקראות כך, וכלן בשלמות. על שהיו כעת בגלות באהלי קדר, חזרו הן כעת פיריעות שלמה ודאי.

ובא ראה, פיון שהחרב ההיא החזרה מהדין שהיה בה, שהכשירו בני העולם את מעשיהם, נעשתה דבר, דבר אמת, והתחברה עם אמת. ואמת בעונה. ואזי צדק בכל, והכל אחד.

הסוף בראש דבר אמת. אמת בראש, שפתוב (תהלים קיט) ראש דברך אמת. הראש של אותו שנקרא דברך, סוף הדרגות, נקרא אמת. הראש בסוף, עונה צדק בלא פרוד, נכללו והתחברו בכל. עונה הראש, צדק הסוף, (משלי כב) עקב עונה יראת ה'.

ותורך נוראות ימינך (תהלים מח) - זה יעקב, שנטל שני חלקים, משום שנדבק בימין לעולמים, שפתוב (בראשית ל) מחשף הלכך אשר על המקלות.

ובשעה ההיא הכל החזר פיריעות שלמה, משום שצד הימין התעורר בעולם, ויד הימין פשוטה לקבל את השבים בתשובה. שתרי עד עתה התקדרו בחטאייהם באהלי קדר, וכעת שחוזרים בתשובה, הם פיריעות שלמה, משום שאברהם התעורר בעולם, ימינו של המלך.

חציו שנונים, פרשוה על אברהם, כשורף אחר כל אותם המלכים בלילה, כשנחלקו

והדרך צלח רכב על דבר אמת ועונה צדק, לקביל דא, שחורה אני ונאווה.

בקדמיתא פד אתקריאת חרב למידן עלמא, איתקרי שחורה ודאי. והשתא פד אתקריבת לעילא בעונה, אתקרי נאווה. נאווה ודאי בכלא. בנות ירושלים, אינון תריסר חיון עילאין רברבן דאקרון הכי, וכלהו בשלימו. על דהוו עד השתא בגלותא באהלי קדר, אתהדרו אינון השתא פיריעות שלמה ודאי.

ותא חזי, פיון דההיא חרבא אסתתרת מדין דההו בה, דאכשרו בני עלמא עובדייהו. אתעבידת דבר, דבר אמת, ואתחפרת באמת. ואמת בעונה. וכדין צדק בכלא וכולא חד.

כופא ברישא דבר אמת. אמת ברישא, דכתיב (תהלים קיט קס) ראש דברך אמת. רישא

דההוא דאקרי דברך, סיפא דדרגין, אמת אקרי. רישא בסופא, עונה צדק בלא פירודא, אתפלילו ואתחברו בכלא. עונה רישא, צדק סופא, (משלי כב ד) עקב עונה יראת ה'.

ותורך נוראות ימינך, דא יעקב, דנטיל תרין חולקין בגין דאתדבק בימינא לעלמין, דכתיב (בראשית ל לו) מחשף הלכך אשר על המקלות.

ובההיא שעתא, כולא אתהדר פיריעות שלמה. בגין דסטרא דימינא איתער בעלמא, וידא ימינא פשוטה לקבל לדתיבין בתויבתא. דהא עד השתא אתקדרו בחובבייהו באהלי קדר, והשתא דהדרין בתויבתא אינון פיריעות שלמה, בגין דאברהם איתער בעלמא, ימינא דמלכא.

חציו שנונים, אוקמוה על אברהם, פד רדף בתר פל אינון מלכין בליליא, פד אתפלגו רחמין מדינא, וקטל אינון מלכין.

הרחמים מן הדין, והרג אותם
המלכים. זהו שכתוב (ישעיה מא)
פקש נדף קשתו ירדפם יעבור
שלום. וכלם נפלו בידיו.

אבר בא וראה את סוד הדבר.
חציף שנונים - אלו חצים ואבני
בליסטראות. שדנה את העולמות
באותם כלי הקרב שהמלך
הפקיד בידי הגבירה. ואותם
חצים של הקדוש ברוך הוא,
ודאי שנונים בכל, מצדו של היום
השני, צדו של יצחק, משום
שממנו יוצא דין לרשעים לדון
אותם.

ועל זה (תהלים מה) עמים תחתיף
יפלו בל"ב. ומי הדרגה שמפילה
אותם? הדרגה שנקראת ל"ב,
שהתמנה על מעשי העולם,
ודנה אותם על שהם אויבי
המלך.

בגדר זה (שיר א) אל תראני שאני
שחרחרת. מה הטעם? משום
שהתלבשתי בדין לדון את
העולם. ואומרת לבניה שקרבים
אליה בתוך הבית, אל תראני.
ודאי, אם השתדלתם בתורה
שנתתי לכם, לא תפחדו. ואם לא
תשתדלו, תגרמו לי שבני אמי
נחרו בי, לשמר את אמות העולם
בשבילכם שתתפזרו שם. ועל זה
העירו, אם נגזר הדין על ישראל,
הקדוש ברוך הוא מוריד אותו
על שאר האמות, כשחוזרים
ישראל בתשובה. ואם לא
חוזרים, יורדים בין שאר האמות,
ואוכלים אותם עצם וכו'.
דבר אחר (תהלים מה) בלב אויבי

המלך - זה אברהם, שהתמנה
מלך על העולם, וכל האמות
הספימו עליו להיות מלך עליהם,
בעמק שוה. וכל שונאיו, הלילה
הרג אותם.

דבר אחר חציף שנונים - שהם
עתידים לעשות דין. עמים תחתיף יפלו - אלו שבאו מצד שאר העמים, תחתיף יפלו, צד הנחש.

הדא הוא דכתיב, (ישעיה מא ב) פקש נדף קשתו
ירדפם יעבור שלום. ונפלו פלהו בידיה.

אבר תא חזי, רזא דמלה. חציף שנונים, אלין
חצים ואבני בליסטראות. דדנת עלמין,
באינון מאני קרבא, דמלפא דאפקיד בידי
דמטרוניתא. ואינון חצים דקודשא בריף הוא,
שנונים ודאי בכלא, מסטרא דיומא תנינא,
סטרא דיצחק, בגין דמניה נפק דינא לחייביא
למידן יתהון.

ועל דא עמים תחתיף יפלו בל"ב. ומאן הוא
דרגא דאפיל לון, דרגא דאקרי ל"ב,
דאתמנא על עובדין דעלמא, ודנת לון על
דאינון אויבי המלך.

דקביר דא אל תראוני שאני שחרחרת. מאי
טעמא, בגין דאתלבשנא בדינא למידן
עלמא. ואמרת לבנהא דקריבין לה גו ביתא,
אל תראוני. ודאי, אי אשתדלתון באורייתא
דיהבית לכון, לא תדחלון. ואי לא תשתדלתון,
תגרמון לי, דבני אמי נחרו בי, למיטר לאומין
דעלמא בגיניכון דתתבדרון תמן. ועל דא
איתערו, אי דינא איתגזר על ישראל, קודשא
בריף הוא נחית ליה על שאר אומין, פד הדרן
ישראל בתיובתא. ואי לא הדרן, נחתין בין
שאר אומין, ואכלין לון גרמא ובשרא.

דבר אחר, בלב אויבי המלך, דא אברהם,
דאתמנא מלפא על עלמא, וכל אומין
אסתפמו עלוי למהוי מלפא עליהון, בעמק
שוה. וכל שונאוי ליליא קטילת לון.

דבר אחר חציף שנונים, דאינון זמינין
למיעבד דינא. עמים תחתיף יפלו, אלין
דאתו מסטרא דשאר עמין, תחתיף יפלו,
סטרא דנחש, פד ההוא שלהובא דסטרא
עתידים לעשות דין. עמים תחתיף יפלו - אלו שבאו מצד שאר העמים, תחתיף יפלו, צד הנחש.

כְּשֹׂאוֹתֶיהָ הַשְּׁלֵחַבַת שֶׁל צַד צְפוֹן
הַתְּעוֹרְרָה עָלָיו, הוּא נּוֹפֵל בְּעַמֻּק
הַיָּם הַעֲלִיּוֹן, וְנִשְׁבֵּר כַּחוֹ.
וְכִשְׁפָּחוּ נִשְׁבֵּר, הַכַּחַת שֶׁל שְׂאֵר
הָעַמִּים נִשְׁבֵּר, מִשּׁוּם שֶׁהֵם אוֹיְבֵי
הַמֶּלֶךְ. מִי הַמֶּלֶךְ? זֶה יִשְׂרָאֵל,
הַמֶּלֶךְ בְּכֹל.

כְּסֵאֵךְ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד (שם) -
עָלֶיךָ אָמַר כָּךְ, כִּאֲשֶׁר
שֶׁהַתְּעוֹרְרָה לְבַעֲלָהּ, וְאוֹמְרַת
אֶשְׁתָּךְ רוֹצֵה לְהַתְּחַבֵּר עִמָּךְ.
שְׁהָרֵי אוֹתָם הִרְשָׁעִים שֶׁהַפְּרִידוֹ
אֶת זְוִיגָנוּ אָבְדוּ מִן הָעוֹלָם,
וְעִשְׂתִּי בָהֶם דִּין. וְכַעַת רוֹצֵה
שֶׁיִּתְחַבֵּר הָעוֹלָם הַאֲחֵרוֹן עִם
הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא וָעֶד, מִשּׁוּם
שֶׁשֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ,
שְׂאוֹתוֹ הַדִּין שֶׁעָשָׂה כְּסֵאֵךְ
בְּרִשְׁעֵי הָעוֹלָם, הוּא דִין אָמַת,
שִׁיּוּצָא מִמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ל"ב) צְדִיק וְיִשְׂרָאֵל הוּא.
וְהַכֶּסֶף נִקְרָא יִשְׂרָאֵל, וְעַל זֶה שִׁיּוּצָא
מִמֶּנּוּ שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל זֶה נִקְרָא.

דְּבַר אַחַר שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל, דָּא מְלֻכָּא מְשִׁיחָא,
דְּאִיקְרִי שֶׁבֶט לְאוֹכְחָא חֵיִיבֵי עֲלָמָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית מ"ט י) לֹא יָסוּר שֶׁבֶט
מִיַּהוּדָה וְכְּתִיב (בְּמִדְבָר כ"ד י"ז) וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל.
מִיִּשְׂרָאֵל (יִשְׁעִיָּה י"א ד), וְהוֹכִיחַ בְּמִיִּשְׂרָאֵל לְעַנּוּי אֶרֶץ.
שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ, עַל דָּא כְּתִיב, וְקָם שֶׁבֶט
מִיִּשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּעֲלָמָא. מֵאִי טַעְמָא, דְּהָא
אֶפִּיקַת לָךְ בְּרָא טְבָא חִפְיָמָא לְעֲלָמָא. וְהָאִי
שֶׁבֶט מְשַׁבַּחַת מְטְרוֹנִיתָא לְמֻלְכָּא לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּישְׂרָאֵל עַל כּוּלָּא. לֹא יָסוּר שֶׁבֶט, בְּגִין
דְּכְּתִיב (תְּהִלִּים פ"ט ל"ז) כֶּסֶף פֶּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי.

אֶהְבֵּת צְדָק (שם מ"ח) - מִשּׁוּם
שֶׁהַצְּדָק הַזֶּה, אֶהְבֵּתְךָ, הִיא אֶהְבָּה
קְטָנָה, שֶׁבְּהַתְּחַבְּרוֹת לְמַעְלָה
נַעֲשִׂית גְּדוּלָה. וְאֵף הוּא גַם
בְּהַתְּחַבְּרוֹתָה עִמָּה הוּא גְּדוּל. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב (שם מ"ח) גְּדוּל ה' וּמְהַלֵּל

דְּצְפוֹן אִיתְעַר עָלֶיךָ, אִיהוּ נָפִיל בְּעַמֻּק יִמָּא
עֲלֵיָא, וְאַתְבַּר חִילֵיָה. וְכַד חִילֵיָה אַתְבַּר,
חִילָא דְשְׂאֵר עַמִּין אַתְבַּר, בְּגִין דְּאִינוּן אוֹיְבֵי
הַמֶּלֶךְ. מֵאִי מֶלֶךְ, דָּא יִשְׂרָאֵל, מְלֻכָּא בְּכוּלָּא.
כְּסֵאֵךְ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד, עָלָה קָאֵמַר הַכִּי,
כִּאֲתָתָא דְּאִיתְעָרָא לְבַעֲלָהּ, וְאַמְרַת
אִינְתְּתָךְ בְּעִיָּא לְאַתְחַבְּרָא בָךְ, דְּהָא אִינוּן
חֵיִיבִין דְּאַפְרִידוּ זְוִיגָא דִּילָן, אַתְאָבִידוּ
מִעֲלָמָא, וְעַבִּידַת בְּהוּ דִּינָא. וְהַשְׁתָּא בְּעִינָא,
דִּיתְחַבֵּר עוֹלָם בְּתַרְאָה, בְּאַתְרָא דְּאִיקְרִי וָעֶד.
בְּגִין דְּשֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ, דְּהוּא
דִּינָא דְּעַבְדַּת כְּסֵאֵךְ בְּחֵיִיבֵי עֲלָמָא, דִּינָא
דְּקָשׁוּט הוּא, דְּנִפְיָק מְאַתְרָא דְּאַקְרִי יִשְׂרָאֵל. כְּמָה
דְּאַתְ אָמַר, (דְּבָרִים ל"ב ד) צְדִיק וְיִשְׂרָאֵל הוּא. וְכוּרְסִיָּא
אַקְרִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא דְּנִפְיָק מִיַּגִּיָּה שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל
אִיקְרִי.

דְּבַר אַחַר שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל, דָּא מְלֻכָּא מְשִׁיחָא,
דְּאִיקְרִי שֶׁבֶט לְאוֹכְחָא חֵיִיבֵי עֲלָמָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית מ"ט י) לֹא יָסוּר שֶׁבֶט
מִיַּהוּדָה וְכְּתִיב (בְּמִדְבָר כ"ד י"ז) וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל.
מִיִּשְׂרָאֵל (יִשְׁעִיָּה י"א ד), וְהוֹכִיחַ בְּמִיִּשְׂרָאֵל לְעַנּוּי אֶרֶץ.
שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתְךָ, עַל דָּא כְּתִיב, וְקָם שֶׁבֶט
מִיִּשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּעֲלָמָא. מֵאִי טַעְמָא, דְּהָא
אֶפִּיקַת לָךְ בְּרָא טְבָא חִפְיָמָא לְעֲלָמָא. וְהָאִי
שֶׁבֶט מְשַׁבַּחַת מְטְרוֹנִיתָא לְמֻלְכָּא לְאַרְמָא
רִישָׁא דִּישְׂרָאֵל עַל כּוּלָּא. לֹא יָסוּר שֶׁבֶט, בְּגִין
דְּכְּתִיב (תְּהִלִּים פ"ט ל"ז) כֶּסֶף פֶּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי.

אֶהְבֵּת צְדָק, בְּגִין דְּהָא צְדָק, אֶהְבָּה דִּיךָ,
הִיא אֶהְבָּה זוּטָא. דְּכִאֲתְחַבְּרוּתָה
לְעִילָא אִיתְעַבְּדָא רְבֻרְבָּא. וְאוּף אִיהוּ נְמִי
בְּאַתְחַבְּרוּתִיָּה עִמָּה, אִיהוּ גְּדוּל. הָדָא הוּא
דְּכְּתִיב, (שם מ"ח ב) גְּדוּל ה' וּמְהַלֵּל מְאֹד
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל (דף ט"ז ע"ב) דָּא מְשֻׁכָּא

מאד בעיר אלהינו. ועל זה מושכת אותו הגבירה בדברי האהבה הללו.

בנגד זה - (שיר א) הגידה לי שאהבה נפשי. אמה שכל אהבת נפשי בך. אם לא תתחבר עמי, איך תרעה את העולם? איך תזון את נפשך מהעמק העליון, אותך ואת האחרים? שהרי אין שורות הפרכות שלמעלה אלא במקום של זכר ונקבה.

שקמה אהיה פעטה (שם). איך אהיה בבושה, פשתובעים ממני מזון בני האבות, שהם עדרי חבריך, עדר ה' ממש. בגין כך אהבת צדק - זה הפסא שלך. ותשנא רשע - זה צד השפחה, שכל דבריה בחוכה, ועומדת לחיב על העולם.

דבר אחר, אף על גב שהכל אחד - אהבת צדק, אלו ישראל שאחוזים בצדק הנה, והיא חלקם, שכתוב (מלאכי א) אהבתי אתכם וכו', ואהב את יעקב. לרבות הדרגה של צדק, שאוחז בה בשעה שנקרא יעקב. ותשנא רשע - זה עשו, שכל מעשיו בחוכה, וצדו של רשע, נחש עקלתון. והו שכתוב (שם) ואת עשו שנאתי.

על פן משחך אלהים אלהיך שמן ששון (תהלים מה) - זה השמן הטוב ששופע על ראשך מהצד העליון, שנקרא בך. מה זה על כן? משום שאהבת צדק.

זהו שכתוב (שם קלא) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים - התחברות של אח בצדק. גם - לרבות את ישראל. משום כך אמרה לו: איכה תרעה - לעצמך, איכה תרביץ - אותם העדרים הקדושים של יעקב. מחברך - אלו האבות העליונים, שהתחברו עמך בראשונה.

ליה מטרוניתא, במלין אלין דרחימו. לקבר דא, הגידה לי שאהבה נפשי. אנת, דכל רחימו דנפשאי בך, אי לא תתחבר בי, איכה תרעה עלמא, איך תזון נפשך מעומקא עילאה, לך, ולאחריני, דהא ברכאן דלעילא לא שריין, אלא באתרא דדכר ונוקבא.

שקמה אהיה פעטיה. איכדין אהא בכסופא, בד תבעין מיני מזונא בני אבהן, דאינון עדרי חבריך, עדר ה' ממש. בגין כך אהבת צדק, דא פורסייא דילך. ותשנא רשע, דא סטרא דשפחה, דכל מילהא בחיובא, וקיימא לחיובא על עלמא.

דבר אחר, אף על גב דכלא חד, אהבת צדק, אלין ישראל דאחידן בהאי צדק, ואיהי חולקהון, דכתיב (מלאכי א ב) אהבתי אתכם וכו', ואהב את יעקב. לאסגאה דרגא דצדק, דאחיד בה בשעתא דאיקרי יעקב. ותשנא רשע, דא עשו, דכל עובדוי בחיובא, וסטרא דיליה סטרא דרשע, חויא עקימא. הדיא הוא דכתיב, (שם א) ואת עשו שנאתי.

על פן משחך אלהים אלהיך שמן ששון, דא משחא טבא, דנגיד על רישך מסטרא עילאה, דאקרי הכי. מאי על כן. בגין דאהבת צדק.

הדיא הוא דכתיב, (תהלים קלא א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים, אתחברותא דאח בצדק. גם, לאסגאה לישראל. בגין כך אמרת ליה, איכה תרעה לגרמך. איכה תרביץ, אינון עדרין קדישין דיעקב. מחברך, אלין אבהן עילאין, דאתחברו בך בקדמיתא.

דָּבַר אַחַר, יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן אַחִים וְרַעִים לִיהּ, וְרַעִים לוֹ, מְשַׁפְּיעִים אֶת הַשְּׁמֶן שְׁשׁוֹן הִזָּה עַל רֵאשׁוֹ בַתְּפִלְתָּם. שְׁמֶן שְׁשׁוֹן - אֵלּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר נִהְרֹת אֶפְרָסִמוֹן וְדָ, שְׁמֵאִירִים בֵּהּ. וְאִזּוּ יֵשׁ שְׁמֵחָה בְּעוֹלָמוֹת, רְצוֹן בְּעוֹלָמוֹת, וְהִרְגֹז מִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם.

מִרְ וְאֶהְלוֹת (שם מא), מִר - זֶה אֶבְרָהֶם, שְׁנִקְרָא הַר הַמֵּר. וְאֶהְלוֹת - זֶה יַעֲקֹב. קְצִיעוֹת - זֶה יֶצֶק. כָּל בְּגֵדְתֵיךָ - בְּשִׁלְשֵׁת הַצְּבָעִים הַלָּלוּ, לְבָיִן אֲדָרִים וְיִרְקָה, הַשְּׁתַלְמֹו אוֹתָם לְבוֹשֵׁי הָאֲרֻגָּמָן.

מִן הַיְכָלִי שֵׁן (שם) - אֵלּוּ שְׁבַע הַיְכָלוֹת עֲלִיוֹנִים, שְׁנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׁמֵחוֹת בָּהֶם לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ שְׁמֵחָה לְפָנָיו. וְלָמָּה נִקְרָאוּ הַיְכָלִי שֵׁן? מִשּׁוֹם שְׁזָכוּ בַתּוֹרָה וְהִתְחַזְּקוּ בֵּהּ, זָכוּ לְשֵׁן הַזֶּה.

מְנֵי שְׁמֵחוּךָ (שם), בְּמָה עוֹסְקוֹת הַנְּשִׁמוֹת הַלָּלוּ? הֵן עוֹסְקוֹת בַּתְּשֻׁבוֹת שְׁלֵי לְפָנֶיךָ, וְאִזּוּ מְשַׁלְמַת הַשְּׁמֵחָה לְפָנֶיךָ, שְׂאִין שְׁמֵחָה לְפָנָיו מִכָּל מְרַכְּבוֹתָיו, כְּשִׁמְחַת נְשִׁמוֹתָם שֶׁל הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם קְרוֹבִים לוֹ.

דָּבַר אַחַר מְנֵי שְׁמֵחוּךָ, וְדָאֵי שְׂאִין שְׁמֵחָה לְפָנָיו כְּמוֹ הַזְּמַן שֶׁעָשָׂה שְׁלֵמָה אֶת שִׁיר הַשִּׁירִים, וְשִׁבַּח אֶת תְּשֻׁבַת הַגְּבִירָה אֶל הַמֶּלֶךְ.

וְמָה אוֹמְרִים? בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקְרוֹתֶיךָ. בְּנוֹת מְלָכִים - אֵלּוּ הַנְּשִׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, שְׁוֹדָאֵי נִקְרָאוֹת בְּנוֹת מְלָכִים, שֶׁהָרִי הֵם הָיוּ מְזוּוּגִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה. בִּיקְרוֹתֶיךָ - זֶה גֵן עֵדֵן שְׁנִכְבְּד מִכָּל מָה שְׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם נְטִיעוֹת יְדִיו. נִצְבָּה שְׁגַל לִימִינְךָ (שם), כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר (שם קי) נֵאֵם ה' לְאֲדָנִי שִׁב

דָּבַר אַחַר, יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן אַחִים וְרַעִים לִיהּ, נִגְדִין לְהָאֵי שְׁמֶן שְׁשׁוֹן עַל רֵיִשִׁיהּ, בְּצִלוֹתֶהוּן. שְׁמֶן שְׁשׁוֹן, אֵלּוּן תְּרִיסַר נִהְרֵי אֶפְרָסִמוֹנָא דְכֵיִיא, דְנִהְרִין בֵּהּ. וְכִדִּין חֲדָוּה בְּעֵלְמִין, רְצוֹן בְּעֵלְמִין, וְרוּגְזָא אֶסְתַּלַּק מִעֵלְמָא.

מִרְ וְאֶהְלוֹת, מִר: דָּא אֶבְרָהֶם, דְאֶקְרִי הַר הַמֵּר. וְאֶהְלוֹת: דָּא יַעֲקֹב. קְצִיעוֹת: דָּא יֶצֶק. כָּל בְּגֵדוֹתֶיךָ: בְּאֵלּוּן תְּלַת גְּוֹנִין, חִיוּ"ר וְסוּמ"ק וְיִרו"ק, אֲשֶׁתְּלִימוֹ אִינוּן לְבוֹשֵׁי דְאֲרֻגָּוֹנָא.

מִן הַיְכָלִי שֵׁן, אֵלּוּן שְׁבַע הַיְכָלִין עֵילְאִין, דְנִשְׁמַתְהוּן דְצְדִיקֵיִיא חֲדָאן בְּהוּ קַמִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְכִדִּין חֲדָוּה קַמִּיהּ. וְאֶמַאי אֵיקְרוּן הַיְכָלִי שֵׁן, בְּגִין דְזָכוּ בְּאוֹרֵיִיתָא, וְאֶתְתַקַּפ"ו בֵּהּ, זָכוּ לְהָאֵי שֵׁן.

מְנֵי שְׁמֵחוּךָ, בְּמַאי עָסְקִין אִינוּן נְשִׁמַתִּין. אִינוּן עָסְקִין בַּתְּשֻׁבָּחָן דִּידֵי קַמְךָ. וְכִדִּין חֲדָוּה קַמְךָ אֲשֶׁתְּלִימַת, דְלִית חֲדָוּה קַמִּיהּ מִכָּל רְתִיכִין דִּילִיהּ, כְּחֲדָוּה דְנִשְׁמַתְהוּן דְצְדִיקֵיִיא דְאִינוּן קְרִיבִין לִיהּ.

דָּבַר אַחַר, מְנֵי שְׁמֵחוּךָ, וְדָאֵי דְלִית חֲדָוּה קַמִּיהּ, כְּזִמְנָא דְעֶבֶד שְׁלֵמָה שִׁיר הַשִּׁירִים. וְשִׁבַּח תוֹשֻׁבָּחָן דְמְטְרוֹנִיתָא לְמֶלֶךְא.

וְמַאי אֶמְרִין. בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקְרוֹתֶיךָ. בְּנוֹת מְלָכִים: אֵלּוּן נְשִׁמַתִּין קְדִישִׁין, דְאֶקְרוּן וְדָאֵי בְנוֹת מְלָכִים, דְהָא מְזוּוּגָא דְמֶלֶךְא וּמְטְרוֹנִיתָא הִוּוּ אִינוּן. בִּיקְרוֹתֶיךָ: דָּא גֵן עֵדֵן, דְיִקִיר מִכָּל מָה דְבָרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהָאֵי עֵלְמָא דְאִינוּן נְטִיעֵן דִּידוּי.

נִצְבָּה שְׁגַל לִימִינְךָ, כְּמָה דְאֶתְ אֶמַר, (שם קי א) נֵאֵם ה' לְאֲדָנִי שִׁב לִימִינִי. בְּגִין כְּךָ

לימיני. משום כף למטה, נדבקה באברהם, ומשום כף נקרא אברהם אהבי, שנדבקה בו אהבתי והודיע את דיני לעולם, ובשבילה זכה לבן, שהרי ה"א נוספה עליו מקדם לבן.

בכתם אופיר (שם מה), כמו שנאמר (ישעיה יג) ואדם מכתם אופיר. ומתי היא בכתם אופיר? כשמזדווגת עם הפלף, כשיורד הכתר בדלוגים, שמאיר מצד האם העליונה, ושורה על ראש הגבירה. ואז (שם מד) כתפארת אדם לשבת בית. שהרי הפית של העולם הזה מתנהג על ידה.

משום כף אמרה לו, אם לא תתחבר עמי, איך אהיה בצמאון על אותם עדרים קדושים שסמוכים על שלחני? זהו שכתוב (שיר א) שלמה אהיה פעטה על עדרי חבריך.

מה משיב לה הקדוש ברוך הוא? (תהלים מה) שמעי בת וראי. פנגד זה, (שיר א) אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך. אמר לה הקדוש ברוך הוא: הנה לך עצה עליונה, צאי לך בעקבי הצאן - אלו הצדיקים השלמים שהתעטרת בהם לפני, ורעי את גדיתיך - אותם שנמשכים אחריו.

ואותם רשעי הדור יתמשכנו בחטאיהם, אלקה אותם ברצועה, ולא יוסיפו לחטא. ותשמרי בניך שהולכים אחריו, שלא יתמשכנו עליהם, והכל בדין ואמת. מה הטעם? שכל הנשמות הן לפני, ועל זה (יחזקאל יח) בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן.

כמו זה, שמעי בת וראי. שמעי, שפך תלויה השמיעה, כשישראל חוזרים בתשובה לפני - שמעי, בדרך להנהיג את העולם התחתון.

לתתא, באברהם אתדבקות, ובגין כף איקרי אברהם אהבי, דאתדבקות ביה אהבה דילי. ואודע דיני לעלמא, ובגינה זכה לבן, דהא ה"א איתוספת עלוי מקדמת דנא.

בכתם אופיר, כמה דאת אמר, (ישעיה יג) ואדם מכתם אופיר, ואימתי הוא בכתם אופיר. כד אזדווגא במלפא, כד נחית כתרא בדלוגין, דאנהיר מסטרא דאימא עלאה, ושריא על רישא דמטרוניתא, וכדין (שם מג יד) תפארת אדם לשבת בית. דהא ביתא דהאי עלמא, על ידה אתנהיגת.

בגין כף אמרה ליה, אם לא תתחבר בי, אכדין אהוי בצחותא על אינון עדרין קדישין, דסמכין על פתורי. הדא הוא דכתיב, שלמה אהיה פעוטה על עדרי חבריך.

קודשא בריך הוא מה אתיב לה, שמעי בת וראי. לקביל דא, אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך. אמר לה קודשא בריך הוא, הא עיטא עילאה לך, צאי לך בעקבי הצאן, אליון זכאין שלימין דאתעטרת בהו קדמי, ורעי את גדיתיך אינון דאתמשכין אבתריך.

ואינון חייבי דרא, יתמשכנון בחובייהו, ואלקי תהון ברצועא, ולא יוספון למחטי.

ותטרי בניך דאזלין אבתריך, דלא יתמשכנון עליהון, וכולא בדינא דקשוט. מאי טעמא דכל הנשמות קדמי אינון, ועל דא (יחזקאל יח ב) בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן. בגוונא דא שמעי בת וראי. שמעי, דכך תליא שמיעה, כד ישראל אהדרין בתיובתא

קמאי, שמעי, אעיל צלותהון קדמי, דפתחא דכלא כף הוא, כולא מסרית בידך לאנהגא הכניסי תפלותיהן לפני, שהפתח של הכל הוא כף, הכל מסרתי

ועל פן שמעי בת וראי, משום שאת המראה של הכל, את נקראת באר לחי וראי. משום כך יש לה לעיין כל יום במעשי העולם, לתת לאדם כפי מעשיו. בא וראה, כשפרא הקדוש ברוך הוא את העולם, הפקיד את היכלו בנד הגבירה לעיין על העולם, וכשבני העולם צדיקים, נוספת שמחה למעלה.

והט"ו אָזְנָה (תהלים מה), כנגד תפלת הכל. וכן עשתה אף היא מפל התפלות, לקרב עטרה לצדיק. משום שהרי כל התפלות הן לקרב העטרה לצדיק.

ושכחי עמך (שם), ששכבני לא הולכים בדרך ישרה, יש לה להביא עליהם מכות, כמו שנאמר (ויקרא כו) והפיתי אתכם גם אני שבע. ועל פן ושכחי עמך, עשי אותם כאלו הם שכוחים מן העולם, עד שישובו בתשובה לפני. ובית אביך, שהוא אברהם, שהיא בתו, ושמה בכל.

ויהא המלך יפנה (תהלים מה) - זה המלך העליון שאותו לדבק בך ולהודו עמך זרוג עולמים. ומתי? בשעה שכל בני היכל המלך צדיקים, בשעה שיסרת אותם והנהגת אותם לרצון המלך. זהו שפתוב (משלי לא) משא אשר יסרתו אמו. וזו בת שבע אם שלמה, שהנהיגה אותו לרצון המלך.

כי הוא אֲדִינָה (תהלים מה) - כל פתך הוא ממנו. אין הלבנה מאירה אלא מן השמש. שמה אדנ"י, סימן לוקחת מבית המלך. א' מראש הכל להתנהג בה, וי' הראש של השם הקדוש, החכמה העליונה.

והשתחוי לו (שם), כמו שנאמר (מ"א א) ותקד בת שבע. ואז המלך עושה כל רצונה. וישראל

עלמא תתאה. ועל דא שמעי בת וראי, בגין דאת חיזו דכולא, את אתקריאת באר לחי וראי. בגין כך אית לה לעיינא כל יומא בעובדיהון דעלמא, למיהב לבר נש כפי עובדוי.

תא חזי, בד ברא קודשא בריך הוא עלמא, מני היכליה בידי דמטרוניתא לעיינא על עלמא. וכד בני עלמא זפאין, חדוה אתוסיף לעילא.

והט"ו אָזְנָה, לקבל צלותא דכולא. וכן עבדת אוף איהי מפל צלותין, לקרבא עטרה לצדיק. בגין דהא כל צלותין, לקרבא עטרה לצדיק הוא.

ושכחי עמך, דכד בני לא אזלין באורח מישר, אית לה לאייתאה עליהון מחאן. כמה דאת אמר, (ויקרא כו כד) והפיתי אתכם גם אני שבע. ועל דא ושכחי עמך, עביד יתהון כאלו הם שכוחין מעלמא, עד דיתובון בתיובתא קמאי. ובית אביך, דא אברהם, דאיהי ברתיה, ובכל שמה.

ויהא המלך יפנה, דא מלפא עילאה, דרחים לאתדבקא בך, ולאזדווג בך זרוג עלמין. אימת, בשעתא דכל בני היכלא דמלפא זפאין. בשעתא דיסרת לון, ודברת לון לרעותא דמלפא. הדא הוא דכתיב, (משלי לא א) משא אשר יסרתו אמו. ודא בת שבע אם שלמה, דדברת ליה לרעותא דמלפא.

כי הוא אֲדִינָה, כל חילא דיך (דף סה ע"א) מניה הוא. סיהרא לא אתנהירת אלא משמשא. שמה דילה אדנ"י, סימנא נקטת מבי מלפא. א' מרישא דכולא לאתנהגא בה. וי' רישא דשמא קדישא, חכמה עילאה.

והשתחוי לו, כמה דאת אמר (מ"א א א) ותקד בת

מתגברים למעלה למעלה, ומדורים עם המלך ועם הגבירה. ואז שאר העמים נכנעים תחתיהם, וכלם חוזרים לעבד אותם, משום שהם בני המלך. משום כך (תהלים מזח) ובת צר במנחה פניך יחלו עשירי עם. בנגד זה, (שיר א) לססתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי. שהקדוש ברוך הוא נתן בלבם להפגס אחריהם לים, כדי שישבעו ישראל מממוניהם שהובילו לשם עמיהם. והכל נטלו ישראל בים שזכר אותה העבודה שעבדו עמם.

כמו כן לעתיד לבא, ובת צר - זה צדו של עשו ושארו העמים שהציקו לישראל, ועד עתה היו מציקים להם בחדאיהם, כמו שנאמר (ישעיה נט) כי יבוא כנהר צר רוח ה' נססה בו.

אז ישראל יחזרו בתשובה שלמה לפני הקדוש ברוך הוא, שנגרעה באותם צרות רבות שבאות עליהם כמי שגשפח זכרונם למעלה. וכשם חוזרים בתשובה בלב שלם, ככתוב (דברים ד) בצר לך ומצאוך וגו', ושבת עד ה' אלהיך. וישוב המלך לבית הגבירה לפיסה. ועל זה (ישעיה נט) ובא לציון גואל, זה המלך שבא לבית הגבירה. משום שביתה כלם שלמים לפניך, בא להקימה מהעפר.

במנחה פניך יחלו עשירי עם, משום שאת (תהלים מזח) כבודך בת מלך פנימה. ומהו כבודך? כבוד ה'. וזו הבת מאותו המלך שהיא פנימה ודאי. וזו האם העליונה, שהיא הפנים של הכל, והיא מעוררת חרות ומנוחה על בניה.

ודאי ודא אימא עילאה, דאיהי פנימה דכלא, ואיהי איתערת חירו ונייחא על בנאה.

שבע. וכדין מלפא עביד כל רעותה. וישאל מתגברין לעילא לעילא. ומדורייהו עם מלפא ועם מטרוניתא.

בדין שאר עמין אתפפיין תחותיהו, וכלהו אתהדרון לעבדין לון, בגין דאינון בני מלפא. בגין כך ובת צור במנחה פניך יחלו עשירי עם.

לקביר דא, לססתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי. דקודשא בריך הוא יהיב בלביה למיעל בתרייהו לימא, בגין דישבועו ישראל מממוניהו, דאובילו עמהון תמן. וכולא נטלו ישראל בימא, אגרא דההוא עבידתא דעבדו עמהון.

בנונא דא לזמנא דאתא, ובת צור, דא סטרא דעשו ושארו עמין דאעקו לישראל, ועד השתא הוו אעקין לון בחובייהו. כמה דאת אמר, (ישעיה נט יט) כי יבוא כנהר צר רוח ה' נססה בו.

בדין, ישראל יהדרון בתיובתא שלימתא קמי קודשא בריך הוא, דאתחזי באינון עקתינ סגיאין דאתיין עלייהו, כמאן דאשתפח דוכרניהו לעילא. וכד אינון הדרן בתיובתא בלפא שלימא, בגוונא דכתיב (דברים ד) בצר לך ומצאוך וגו', ושבת עד ה' אלהיך. וישוב מלפא לבי מטרוניתא לפייסא לה. ועל דא (ישעיה נט כ) ובא לציון גואל, דא מלפא דאתי לבי מטרוניתא. בגין דביתה כלהו שלמין קמה, אתי לאקמא לה מעפרא.

במנחה פניך יחלו עשירי עם, בגין דאת כבודך בת מלך פנימה. ומאי כבודך.

כבוד ה'. ודא בת מההוא מלך דאיהי פנימה ודאי. ודא אימא עילאה, דאיהי פנימה דכלא, על בנאה.

ממשבצות זהב לבושה, לְקָבִיל דָּא אָמַר
שְׁלֵמָה, נָאוּוּ לְחִינְךָ בַּתּוֹרִים
צְנֵאָרָךְ בַּחֲרוּזִים. לְחִינְךָ -
פְּעָמִים, לְזִמְן הוּא וּלְעֵתִיד לְבֵא.
בַּתִּירִים - שְׁנֵי תוֹרִים וְדָאֵי. מִשּׁוּם
שְׁבִימֵי הַמְּשִׁיחַ תַּתְּחַדֵּשׁ דַּעַת
בְּעוֹלָם, וְתוֹאֵר הַתּוֹרָה לְפָנֵי הַכֹּל,
מִשּׁוּם שְׁכָתוּב (ירמיה לא) כִּי כוֹלָם
יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם.
וְעַל זֶה מִמְּשִׁבְצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה,
זֶה צַד הַצָּפוֹן, שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה בּוֹ
לַעֲשׂוֹת נְקֻמוֹת בְּאוֹתָם שֶׁהִצִּיקוּ
לְבִנְיָהּ. וְעַל זֶה קוֹרְאִים לוֹ מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ, וְדוֹד וְדָאֵי הוּא. וְאֵז
מִתְעוֹרָר בְּעוֹלָם.

מַה פְּתוּב לְמַעְלָה? (תהלים מד) כִּי
שָׁחָה לְעַפְרָה נִפְשָׁנוּ כּוֹי, קוּמָה
עֲזֹרְתָה לָנוּ. מַה זֶה קוּמָה? מִשּׁוּם
שְׁעַד עֲתָה הִיא נוֹפְלָת. כַּעַת קוּמָה
עֲזֹרְתָה לָנוּ, שְׁנֹדֵבֵק הַמֶּלֶךְ עִם
הַגְּבִירָה. וּפְדָנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ - זֶה
אֲבָרָהֶם, הַיְמִינִי, שְׁלֵא תִהְיֶה
לְאַחֲרָי. שְׁמִשּׁוּם כֶּף אָמַר (תהלים י)
הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי. מִשּׁוּם כֶּף,
מִמְּשִׁבְצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

דְּרַקְמוֹת - אֵלּוּ לְבוּשֵׁי כְבוֹד,
שֶׁהֵם רְקוּמִים לְמַקְדָּשׁ. וְכֹל
הַבְּגָדִים שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְלַבֵּשׁ, לְתַת נְקֻמָּה בְּאָדָם. תּוֹבֵל
לְמֶלֶךְ - זֶה הַכֹּלֵה הַמְּלַבִּישָׁה אוֹתוֹ.
מִי גֵרָם כֹּל זֶה? מִשּׁוּם שִׁישְׁרָאֵל
לֹא הִתְעַרְבוּ בְּצַד שֶׁל עֲשׂוֹ, כֹּל
אֵלּוּ עֲתִידִים לְרֹאוֹת בְּכַבוֹד שֶׁל
צִיּוֹן.

בְּנִגְדָה זֶה, תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ.
תּוֹרֵי - שְׁנַיִם. רְמָזוּ לְתוֹרָה שְׁנֵיתָנָה
בִּימֵי פְרָעָה, וְרְמָזוּ לְדַעַת
שֶׁתַּתְּחַדֵּשׁ בִּימוֹת הַמְּשִׁיחַ. עִם
נְקֻדוֹת הַכֶּסֶף - שֵׁם (הושע א)
בְּחַמְשָׁה עֶשֶׂר כֶּסֶף, וְכֵאֵן (שיר ח)
אִם חוֹמָה הִיא נִבְנָה עָלֶיךָ טִירַת
כֶּסֶף. וְדָאֵי שְׁמַצַּד שֶׁל אֲבָרָהֶם
בָּאָה זֶה לָהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ויקרא כו)
וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אֲבָרָהֶם אֲזַכֵּר
וְהָאֲרִץ אֲזַכֵּר.

מִמְּשִׁבְצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, לְקָבִיל דָּא אָמַר
שְׁלֵמָה, נָאוּוּ לְחִינְךָ בַּתּוֹרִים
צְנֵאָרָךְ בַּחֲרוּזִים. לְחִינְךָ תְרִין. לְזִמְנָא הַהוּא,
וּלְזִמְנָא דְאֵתִי. בַּתּוֹרִים תְרִין תּוֹרִים וְדָאֵי. בְּגִין
דְּבִיוְמָא דְמְשִׁיחָא תַתְּחַדֵּשׁ דַּעַתָּא בְּעָלְמָא,
וְתַתְּנֵהִיר אוֹרֵייתָא קַמֵּי כּוֹלָא. בְּגִין דְּכִתְיִב,
(ירמיה לא לג) כִּי כוֹלָם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד
גְּדוּלָם. וְעַל דָּא, מִמְּשִׁבְצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, דָּא
סִיטְרָא דְצָפוֹן, דְּאֵתְלַבִּישַׁת בְּהָ לְמַעַבְד
נוֹקְמִין, בְּאִינוּן דְּאֵעְקִין לְבִנְיָהּ. וְעַל דָּא קְרִינָן
לֵיה מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְדוֹד וְדָאֵי הוּא. וְכַדִּין
אֵיתְעַר בְּעָלְמָא.

מַה פְּתִיב לְעִיל. (תהלים מד כו) כִּי שָׁחָה לְעַפְרָה נִפְשָׁנוּ
וְכוֹי קוּמָה עֲזֹרְתָה לָנוּ. מֵאֵי קוּמָה. בְּגִין
דְּעַד הַשְׁתָּא אִיהִי נוֹפְלָת, הַשְׁתָּא קוּמָה עֲזֹרְתָה
לָנוּ, דְּאֵתְדַבֵּק מֶלֶכָא בְּמִטְרוֹנֵיתָא. וּפְדָנוּ לְמַעַן
חֲסִדְךָ. דָּא אֲבָרָהֶם, יְמִינָא, דְּלֹא תִהְיֶה
לְאַחֲרָא. דְּבְגִין כֶּף אָמַר, (ישעיה י) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ
וְעֲנֵנִי. בְּגִין כֶּף, מִמְּשִׁבְצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

דְּרַקְמוֹת: אֵלּוּ לְבוּשֵׁי דִיקָר, דְּאִינוּן מְרוּקְמִין
לְמַקְדָּשָׁא. וְכֹל מְנוּי דְזִמְיִן קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְמַלְבֵּשׁ, לְמִיָּהֵב נוֹקְמָתָא בְּאָדָם.
תּוֹבֵל לְמֶלֶךְ, דָּא כֹּלָה אֲלַבִּישַׁת לֵיה. מֵאֵן גֵּרָם
כֹּל דָּא. בְּגִין דִּישְׁרָאֵל לֹא אִתְעַרְבוּ בְּסִטְרָא
דְּעֲשׂוֹ, כֹּל אִינוּן זְמִינִין לְמַחְמֵי בִיקְרָא דְצִיּוֹן.
לְקָבִיל דָּא תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ. תּוֹרֵי, תְרִין.
רְמָזוּ לְאוֹרֵייתָא דְאֵתִיָּהֵיב בִּימֵי פְרָעָה.

וְרְמָזוּ לְדַעַתָּא דְתַתְּחַדֵּשׁ בִּיוֹמוֹי דְמְשִׁיחָא. עִם
נְקֻדוֹת הַכֶּסֶף. הָתָם, (הושע ג ב) בְּחַמְשָׁה עֶשֶׂר
כֶּסֶף. וְהִכָּא, (שח"ט) אִם חוֹמָה הִיא נִבְנָה עָלֶיךָ
טִירַת כֶּסֶף, וְדָאֵי מְסִטְרָא דְאֲבָרָהֶם אֵתִיָּא לִוְן
הָאֵי. הֵדָּא הוּא דְכִתְיִב, (ויקרא כו מב) וְאֵף אֶת
בְּרִיתִי אֲבָרָהֶם אֲזַכֵּר וְהָאֲרִץ אֲזַכֵּר.

תוב־לָנָה בשְׂמֹחוֹת וְגִיל (תהלים מה) - שְׂפִי שְׂמֹחוֹת, לְמַעַל וּלְמַטָּה. לְמַעַל - שֶׁשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְהַכֶּסֶּא נִשְׁלָמִים, כְּשִׂיאֵכֶּד יוֹדַע צִיד מִן הָעוֹלָם וְזָכְרוֹנוֹ לֹא יִזְכַּר לְעוֹלָמִים. לְמַטָּה - יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּרַחֲמִים עֲלֵינוּ מְרִים דְּגָלָם עַל הַכֹּל. וְעַל זֶה מוֹבָאוֹת לָךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ע"ב) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לָּהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב תְּבַאֲיֵנָה בְּהִיכַל מְלֶךְךָ.

תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ (תהלים מה). אָמַר לָּהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסֹת יִשְׂרָאֵל: תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ, אוֹתָם הָאֲבוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁהוֹדִיעוּ אוֹתָךְ בְּעוֹלָם וְתִקְנוּ אוֹתָךְ - עַל הַכֹּל יִהְיוּ בְּנֵיךָ. תְּשִׁיתָמוּ לְשָׂרִים, אֵת אוֹתָם הָאֲבוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, שֶׁכְּתוּב בָּהֶם (במדבר כא) בָּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, שֶׁתִּקְנוּ אוֹתָךְ בְּכֹל, וְהַכֹּל לְבָאֵר הַזֶּה. כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת.

דְּבַר אַחֵר, (תהלים מה) תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ - שְׂפָלָם בְּאַהֲבָה, כְּאוֹתָם דוֹר הַמְּדַבֵּר, כְּאוֹתָם שֶׁנִּקְרָאִים דוֹר דְּעָה. יִהְיוּ בְּנֵיךָ - שְׂפָלָם בְּאַהֲבָה יִתְגַּבְּרוּ עַל הַתּוֹרָה. כְּנִגְדַּת זֶה כְּתוּב (שיר א) עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נִתַּן רִיחוֹ. שֶׁהַקְּדִימוֹ עֲשִׂיהָ לְשִׁמְיעָה, אֶף כֵּן בְּנֵיךָ יִשְׁתַּלְּמוּ כְּמוֹתָם.

אֲזִכְרֶיהָ שֶׁמָּךְ בְּכָל דוֹר וָדוֹר (תהלים מה), מִהַדוֹר הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהַדוֹר וְהַחֲרוֹת תְּלוּיִים בּוֹ לִפְלֵי. בְּזִמְנָן שֶׁהַשׁוֹפָר הַגָּדוֹל הַהוּא יוֹצִיא הַכֹּל לְחַרוֹת, אֲזַי עִמִּים יְהוּדוּף לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁלֹּא יִפְרֵד עוֹלָם מִוְעֵד, וְוָעֵד מִוְעֵד. כְּנִגְדַּת זֶה, צְרוּר הַמּוֹר דוֹדִי לִי בֵּין שְׂדֵי יִלִּין.

עַד כֵּן נִתְּנָה לוֹ רִשׁוֹת לְגִלוֹת. כֵּן שְׁלֵמָה וְהַשְׁתַּלֵּם בְּכֹל, וְהַשְׁלֵם הַכֹּל, וְהַכְּלִיל בְּאוֹתָן הַתְּשִׁבְחוֹת חֲכָמָה עֲלֵינוּ, הַקִּיּוּם שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ

תוב־לָנָה בשְׂמֹחוֹת וְגִיל, תְּרִין חֲדוּוֹן, לְעִילָא וּלְתַתָּא. לְעִילָא, דְּשָׂמָא קְדִישָׁא וְכוּרְסִיָּא אֲשֵׁתָלִים, כַּד אֲתֵאבִיד יוֹדַע צִיד מִכְּעִלָּמָא, וְדוּכְרֵינִיה לְעִלְמִין לָא אִידְכֵר. לְתַתָּא, יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַחֲמִין עִילָאִין אָרִים דְּגִלְיָהוֹן עַל כּוּלָא. וְעַל דָּא מוֹבָאוֹת לָךְ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה סו כ) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לָּהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב תְּבַאֲיֵנָה בְּהִיכַל מְלֶךְךָ.

תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ. אָמַר לָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסֹת יִשְׂרָאֵל, תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ, אֵינוֹן אֲבָהֶן עִילָאִין, דְּאוֹדִיעוּ לָךְ בְּעִלְמָא, וְאֵתְקִינּוּ לָךְ, עַל כּוּלָא יִהְיוּ בְּנֵיךָ. תְּשִׁיתָמוּ לְשָׂרִים, דְּאֵינוֹן אֲבָהֶן עִילָאִין, דְּכְתִיב בְּהוּ (במדבר כא יח) בָּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, דְּאֵתְקִינּוּ לָּהּ בְּכוּלָא וְכוּלָא לְהֵאִי בָּאֵר. כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל אֲתִקְרִי.

דְּבַר אַחֵר, תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ. דְּכִלְהוּ בְּרַחֲמִי, כְּאֵינוֹן דְּרָא דְּמַדְבְּרָא, כְּאֵינוֹן דְּאִיקְרוּן דוֹר דְּעָה. יִהְיוּ בְּנֵיךָ, דְּכִלְהוּ בְּרַחֲמִי יִתְגַּבְּרוּ עַל אוֹרֵייתָא. לְקַבֵּל דָּא כְּתִיב, עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נִתַּן רִיחוֹ. דְּאֵתְקִימוּ עֲשִׂיהָ לְשִׁמְיעָה. אוֹף הֵכָא בְּנֵיךָ יִשְׁתַּלְּמוּן כְּמוֹתָהוֹן.

אֲזִכְרֶיהָ שֶׁמָּךְ בְּכָל דוֹר וָדוֹר. מְדַרָּא עִילָאָה, דְּתַלְיָא בֵּיהּ דְּרוּר וְחִירוֹ לְכֹלָא. בְּזִמְנָא דִּיהוּא שׁוֹפֵר גָּדוֹל, יִפִּיק כּוּלָא לְחִירוֹ, כְּדִין עִמִּים יְהוּדוּף לְעוֹלָם וָעֶד, דְּלֹא יִתְפַּרֵּשׁ עוֹלָם מִוְעֵד, וְוָעֵד מִעוֹלָם. לְקַבֵּיל דָּא, צְרוּר הַמּוֹר דוֹדִי לִי בֵּין שְׂדֵי יִלִּין.

עַד הֵכָא אֲתִיֵּיב לִיהּ רִשׁוֹ לְגִלְאָה. אֲתָא שְׁלֵמָה, וְאֲשֵׁתָלִים בְּכֹלָא, וְאֲשֵׁלִים כְּלָא, וְאֲכִלִיל בְּהִנְהוּ תוֹשְׁבְחָן חֲכָמָתָא עִילָאָה, כְּיוֹמָא דְּכָל עִלְמִין, דְּזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

ברוך הוא לגלותה לבניו בזמן שתתעורר הדעת בעולם. כשכל אחד ואחד מישראל ישיג דבקות בחכמה העליונה, סוד שמו של הקדוש ברוך הוא, וזהו הטוב שאין לו הפסקה כלל, לעולם ולעולמי עולמים.

פְּרִשְׁת בְּלֶךְ

אָמוּנָה אֲמֵן (ישעיה כח), שְׁנַיִם שָׁהִם אָחֵד. אָחֵד גֵּן, וְאָחֵד נֶהָר. זֶה יוֹצֵא מַעְדָּן, וְזֶה מְשַׁקֵּה מִמְנוּ. הִנֵּה כָּאֵן כֹּל הַסּוּד הַנִּסְתָּר שֶׁל הָאָמוּנָה. וְלִמְדָנוּ, זֶה מִי שֶׁמִּתְעוֹרֵר בְּלִילָה, בְּשַׁעֲה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְגֵן לְהִשְׁתַּשְׁעַע עִם הַצְּדִיקִים, צְרִיף לומר פְּסוּק זֶה בְּרִצּוֹן הַלֵּב, וּלְכוּן בּו בְּרִצּוֹן: ה' אֱלֹהֵי אֶתָּה אֲרוֹמְמָךְ אוֹדָה שְׁמָךְ פִּי עֲשִׂית פְּלֵא עֲצוֹת מְרַחֵק אָמוּנָה אֲמֵן. וְאַחַר כֵּן יֹאמֶר, (תהלים קלט) אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרְאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלְאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנִפְשִׁי יִדְעַת מְאֹד. אַחַר כֵּן, וְנֶהָר יוֹצֵא מַעְדָּן וְגו'. וְהֵינּוּ הַשִּׁבְחָה שֶׁל הַחֲסִידִים הַרְאוּשׁוּנִים כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרִים בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְאַחַר כֵּן מְסַדְרִים שְׂבָחֵיהֶם וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה.

מה הוא שֶׁעֲשׂוּעוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֵלֶּא כֹּל הַצְּדִיקִים עוֹמְדִים בְּדִיוֹקְנֵיהֶם, וּמִתְלַבְּשִׁים בְּגֵן עֲדָן, בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וְרוֹחֲצִים בְּטַל שְׁבוּ עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲיוֹת מֵתִים, וְכֹלֶם נִכְנָסִים אֶל הַמְּשִׁיחַ, וְשׂוֹאֲלִים מֶה שְׂשׂוֹאֲלִים, וְהָרִי הַעִירוֹ הַחֲבָרִים. אַחַר כֵּן מִתְפַּנְּסִים, וּמִתְעַסְקִים בְּכֹל בְּדַעַת הַעֲלִיּוֹנָה, בְּכֹל הַיְשִׁיבוֹת שֶׁל שָׁם. וְעַלֵּיהֶם כְּמֶה מְמַנִּים. וּמִתְחַדְּשִׁים שָׁם כְּמֶה חֲדוּשִׁים בַּתּוֹרָה. אַחַר כֵּן יוֹצֵאִים בְּכֹל, וְרוֹאִים כְּשֶׁבֵּא אֱלֹהֵינוּ אֶל הָאֲבוֹת. הוּא יוֹצֵא - וְהֵם נִכְנָסִים וְעוֹמְדִים לְפָנֵי הָאֲבוֹת, וְשִׂמְחִים

לְגַלְּאָהּ לָהּ לְבָנוּי, בְּזִמְנָא דִּיתְעַר דְּעִתָּא בְּעִלְמָא. דְּכָל חַד וְחַד מִיִּשְׂרָאֵל יִדְבִיק אֲדָבְקוּתָא בְּחֲכֻמָּתָא עֵילְאָה, רְזָא דְשִׂמְא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְדָא אִיהוּ טִיבוּ, דְלִית לֵיהּ פְּסִיקוּ כָּלִל, לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמִין. (דף טו סה ע"ב)

פְּרִשְׁת בְּלֶךְ

אָמוּנָה אֲמֵן, תְּרִי דְאִינוּן חַד. חַד גֵּן, וְחַד נֶהָר. דָּא נְפִיק מַעְדָּן, וְדָא אִיתְשַׁקֵּי מַנְיָה. הָא הֲכָא כָּל רְזָא סְתִימָא דְמַהִימְנוּתָא. וְאוֹרִיפְנָא, הָאִי מֵאֵן דְאִיתְעַר בְּלִילָא, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עָאל בְּגִנְתָּא, לְאַשְׁתַּעֲשַׁעַ בְּצַדִיקְיָא, בְּעֵי לְמִימַר פְּסוּקָא דָּא, בְּרַעוּתָא דְלָבָא, וּלְכוּנָא רַעוּתָא בֵּיהּ. (ישעיה כח א) ה' אֱלֹהֵי אֶתָּה אֲרוֹמְמָךְ אוֹדָה שְׁמָךְ פִּי עֲשִׂית פְּלֵא עֲצוֹת מְרַחֵק אָמוּנָה אֲמֵן. וּבְתַר כֵּן יֹאמֶר, (תהלים קלט יד) אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרְאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלְאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנִפְשִׁי יִדְעַת מְאֹד. לְבַתַּר, (בראשית ב' י) וְנֶהָר יוֹצֵא מַעְדָּן וְגו'. וְהֵינּוּ שְׂבָחָא דְחֲסִידֵי קְדָמָי, כִּד מִתְעָרוּ בְּפִלְגוֹת לִילָא. וּלְבַתַּר מְסַדְרֵי שְׂבָחֵיהוּ, וְלַעֲאן בְּאוֹרֵייתָא. שְׁעִשׂוּעָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מֵאִי הִיא. אֵלֶּא, כֹּל צְדִיקְיָא קְיִימִין בְּדִיוֹקְנֵיהוּ, וּמִתְלַבְּשִׁין בְּגִנְתָּא דְעֲדָן, בְּכֹל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאַתְסַחֵן בְּטַלָּא, דְזִמִּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַחֲרָא מִיתְיָא. וְעֵאלִין כְּלָהוּ לְגַבֵּי מְשִׁיחַ, וְשִׂאֲלִין מֶה דְשִׂאֲלִין, וְהָא אִיתְעָרוּ חֲבָרֵיִיא. לְבַתַּר מִתְפַּנְּשִׁין, וּמִשְׁתַּדְּלִין כְּלָהוּ בְּדַעַתָּא עֵילְאָה, בְּכָלְהוּ מְתִיבְתִי דְתַמָּן.

וְעַלֵּיהוּ כְּמֶה מְמַנֵּן. וּמִתְחַדְּשִׁין תַּמָּן כְּמֶה חֲדוּשִׁין בְּאוֹרֵייתָא. לְבַתַּר נְפַקֵּי כְּלָהוּ, וְחַמָּאן, כִּד אֶתִּי אֱלֵיהוּ לְגַבֵּי אֲבָהֵן. אִיהוּ נִפְקַ, וְאִינְהוּ

בָּהֶם בַּכֶּמֶה בָּנִים קְדוֹשִׁים
שֶׁסָּבִיבָם, וְכֹלֶם שְׂמֻחִים.

בְּשִׁנְכֵנָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה, כֹּלֶם עוֹמְדִים
מִתְקַנְיִם בְּרֹאיוֹ, וְכֹל הַהִשְׁתַּדְּלוֹת
שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בַּחֲדוּשֵׁי
תוֹרָה. וְהִשְׁוֹקְתוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּאוֹתָם הַצְּדִיקִים, שֶׁחֲדָשׁוּ
בָּה דְבָרִים. וְהִשְׁתַּעֲשְׂעוּ בָּהֶם,
וְהִשְׁתַּעֲשַׂע בְּאוֹתָם דְּבָרִים. וְכֵן
בְּכֹל צְדִיק וְצְדִיק.

אֲחֵר כֶּף כֹּף כֹּלֶם מִתְתַּקְּנִים זְכָר
וְנִקְבָּה. וְאַחֵר שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
הַרִיחַ וְהִשְׁתַּעֲשַׂע בָּהֶם, וּבְכֹל
הַסּוּדוֹת הִלְלוּ שֶׁל הַחֲכָמָה
שְׁלָהֶם, מִתְגַּלֶּה עֲלֵיהֶם, וְהֵם
רוֹאִים אֶת אוֹתוֹ נֹעַם ה'. אֲזַי כֹּלֶם
שְׂמֻחִים בְּשִׂמְחָה רַבָּה, עַד
שְׂמֵת־פְּשָׁטִים הַזֵּיו וְהַאֹר שְׁלָהֶם.
וּמֵאוֹתָהּ הַמְּשַׁכָּה שֶׁל זֵיו וְאוֹר שֶׁל
הַשְּׂמֻחָה שְׁלָהֶם, עוֹשִׂים פְּרוֹת
וְתוֹלְדוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹתוֹ
הַפְּרִי נִכְנָס תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה
עַד הַזְּמַן שֶׁצָּרִיךְ.

וְכֵן מִשְׁתַּעֲשַׂע בְּכֹל צְדִיק וְצְדִיק,
וְאוֹמֵר: אֲשֶׁרֵי הַמְּלָךְ שֶׁהַבְּנִים
הִלְלוּ נִבְחָרוּ לְחַלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ. וְקוֹל
מִתְעוֹרֵר מֵאֲמֻצֵּעַ הַגֵּן שֶׁל הַרְקִיעַ,
וְקוֹרָא בְּקוֹל חֲזָק וְאוֹמֵר, (שם קלז)
זָכַר ה' לְבִנְיָ אָדָם אֶת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד
הַיְסוּד בָּה. וְאֲזַי הִלְלוֹת וְהַצְּעָקוֹת
שֶׁלוֹ. וְכֹל הַצְּדִיקִים שֶׁשָּׂם
מִתְעוֹרְרִים בְּבִכְיָה.

וְקוֹרָא מִתְעוֹרֵר בְּאֲמֻצֵּעַ הַגֵּן שֶׁל
הַרְקִיעַ, שְׁנִשְׁמַע בְּשִׁלֵּשׁ מְאוֹת
וְתִשְׁעִים רְקִיעִים, מִשּׁוֹם שֶׁאֵין
שְׂמֻחָה וְשִׁעֲשׂוּע לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֲלָא בְּשַׁעֲה שְׁעוֹמֵד עִם
הַצְּדִיקִים שֶׁשָּׂם. וּמִשּׁוֹם כֶּף נִשְׁבַּע
וְאוֹמֵר, (שם) אִם אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַם
תִּשְׁכַּח יְמִינִי תִדְבַּק וְגו', אִם לֹא
אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי. בְּכֹל אֲתֵר דְּאִית

עֲאֵלִין וְקִיַּיִמִין קָמִי אֲבָהֶן, וְחָדוּ בָּהוּ, בַּכֶּמֶה
בְּנִין קְדִישִׁין דִּי בְּסַחְרְנִייהוּ, וְחָדָאן כְּלָהוּ.

וְכַד עָיִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגוֹ לֵילְיָא,
כְּלָהוּ קִיַּיִמִין מִתְתַּקְּנִין כְּדָקָא יְאוֹת, וְכֹל
אֲשִׁתְּדוֹתָא בְּמָה דְּאֲשִׁתְּדוֹלוּ כֹּל הַהוּא יוֹמָא
בַּחֲדוּשֵׁי אוֹרִייתָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
תִּיאובְתִּיה בְּאֵינוֹן צְדִיקִיָּא, דְּחֲדִישׁוּ בָּה מְלִין.
וְאֲשִׁתַּעֲשַׂע בָּהוּ, וְאֲשִׁתַּעֲשַׂע בְּאֵלִין מְלִין. וְכֹל
בְּכֹל צְדִיקָא וְצְדִיקָא.

דְּבַתֵּר, כְּלָהוּ מִתְתַּקְּנִין דְּכַר וְנוֹקְבָא. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּתֵר דְּאַרְחָ וְאֲשִׁתַּעֲשַׂע בָּהוּ,
וּבְכֹל אֵלִין רְזִין דְּחֲכָמָתָא דִּילְהוֹן, אֲתַגְּלִי
עֲלֵייהוּ, וְאֵינוֹן חֲמָאן בְּהַהוּא נוֹעַם ה'. כְּדִין
כְּלָהוּ חָדָאן בַּחֲדוּוה סְגִיָּא, עַד דְּמִתְפְּשָׁטִי
זֵיוָא וְנַהוּרָא דִּילְהוֹן. וּמַהֵהוּא מְשִׁיכוּ דְּזֵיוָא
וְנַהוּרָא דְּחֲדוּה דִּילְהוֹן, עַבְדִּין פִּירִין וְאֵיבִין
לְעֵלְמָא דָּא, וְהַהוּא אֵיבָא עָאל תַּחוֹת גְּדַפּוּי
דְּשְׂכִינְתָא, עַד זִימְנָא דְּאַצְטְרִיךְ.

וְכַד מִשְׁתַּעֲשַׂע בְּכֹל צְדִיק וְצְדִיק, וְאוֹמֵר, זַכָּאָה
מְלַכָּא דְּבִנְיָן אֵלִין אֲתַבְּרֵרוּ לְחוֹלְקִיָּה
וְעַדְבִּיָּה. וְקָלָא אֵינְתֵר, מֵאֲמֻצֵּעוֹת גִּינְתָא
דְּרְקִיעַ, וְקוֹרָא בְּקַל תְּקִיף וְאוֹמֵר, (תהלים קלז ז)
זָכַר ה' לְבִנְיָ אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוֹ
עָרוֹ עַד הַיְסוּד בָּה. כְּדִין עֲרִטִידוֹ וְקַרְקוֹרָא
דִּילְיָה. וְכֹל צְדִיקִיָּא דְּתַמֵּן אֲתַעֲרוּ בְּבִכְיָה.

וְקָלָא אֵינְתֵר מֵאֲמֻצֵּעוֹת גִּנְתָא דְּרְקִיעַא,
דְּאֲשִׁתַּמַּע בְּתַלְתַּת מְאָה וְתִשְׁעִין רְקִיעִין.
בְּגִין דְּלִית חֲדוּה וְשִׁעֲשׂוּעָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אֲלָא בְּשַׁעֲתָא דְּקָאִים בְּהַדִּי צְדִיקִיָּא
דְּתַמֵּן. וּבְגִין דָּא אוֹמֵי וְאוֹמֵר, (שם ז) אִם אֲשַׁכְּחֶךָ
יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי תִדְבַּק וְגו', אִם לֹא אֲעֲלֶה
אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי. בְּכֹל אֲתֵר דְּאִית

שמחתי. בכל מקום שיש שמחה לקדוש ברוך הוא, קול זה יוצא וקורא.

אז יוצא משם, ועולה ומכה ברקיעים, ושואג שאגות, עד שכל צבאות השמים כלם בערבוביה. אז נושבת רוח ומכה בעלים של אותו העץ הגדול, וכל הענפים שלו מכים זה בזה. וקול מתעורר מתוך נוף העץ וקורא, (שם קה ח-ט) זכר לעולם בריתו דבר צנה לאלף דור אשר פרת את אברהם ושבועתו וישבועתו לישחק. פיון שקול זה מתעורר, שומע אברהם הזקן ומתעורר, ואז הוא רצון המלך, ומתנחם עמו.

בשעה ההיא מתעוררת רוח אחת מצד דרום, וכל הרצון והשמחה והרפואה מתעוררים בעולם. ואז עולה הבקר, ועת רצון נמצאת, ונחת היא לכל אסירי המלך שהם בבית חלים. אשרי העם שיכולים לדעת מהסודות הטמירים, הנסתרים של המלך הקדוש.

אמר רבי אבא, יום אחד היינו הולכים במדבר, אני ורבי יהודה שמן עפו עמי, ונכנסנו למערה אחת, ומצאנו שם ספר עתיק אחד מהזמנים הראשונים. פתחנו אותו, ומצאנו שהיה כתוב בראש דבריו, (ישעיה מב) הראשונות הנה באו וחדשות אני מגיד. ובאר הפסוק בנשמות הצדיקים, מיום שעלה ברצון המחשבה לברא את העולם.

שפרם שנברא העולם, כל רוחות הצדיקים היו גנוזים במחשבה לפניו, כל אחד ואחד בדמותו. פיון שציר העולם, כלם התגלו, ועומדים בדיוקניהם לפניו, שם ברומי הרקיעים (מרומים). אחר כף נתן אותם באוצר אחד בגן העדן שלמעלה. והאוצר ההוא אינו מלא לעולמים, ותמיד קורא:

חדוה לקודשא בריך הוא, קלא דא נפיק וקארי.

בדין נפיק מתמן, וסליק ובטש ברקיעין, ושאיג שאוגין, עד דכל חילי שמייא פלהו בערבוביא. (נ"א בערשורא) פדין נשבא רוחא, ובטש בטרפין דההוא אילנא רברבא, וכל ענפין דיליה בטשין דא בדא. וקלא איתער מגו נופא דאילנא וקרי, (שם קה ח-ט) זכר לעולם בריתו דבר צנה לאלף דור אשר פרת את אברהם ושבועתו וישבועתו לישחק. פיון דקלא דא אתער, שמע אברהם סבא ואיתער, פדין איהו רעווא למלפא, ואתנחם בהדיה.

בההיא שעתא, איתער רוחא חדא מסטרא בדרום, וכל רעו וחדוותא ואסוותא איתער בעלמא. וכדין סליק צפרא, ורעווא אשתכח, ונניחא איהו לכל אסירי מלפא דאינון בבי מרעיהו. זפאה עמא, דיכלין למנדע מרזין טמירין, סתימין דמלפא קדישא. אמר רבי אבא, יומא חדא הוינא אזלי במדברא, אנא ורבי יהודה דמן עפו בהדי, ואעילנא במערתא חדא, ואשפחנא תמן ספרא חדא עתיקא מיומין קדמאין. אפתחנא ליה, ואשפחנא דהוה פתיב בריש מלוי, (ישעיה

מב ט) הראשונות הנה באו וחדשות אני מגיד. ואוקים קרא בנשמתהון דצדיקיא, מן יומא דסליק ברעותא דמחשבה למברי עלמא.

רעד לא אתברי עלמא, כל רוחין דצדיקיא הוו גניזין במחשבה קמיה, כל חד וחד בדיוקניה. פיון דצייר עלמא, אתגליין פלהו, וקיימי בדיוקניהו קמיה, תמן ברומי רקיעין (נ"א מרומים). לבתר יהיב לון באוצר חד, בגנתא דעדן לעילא. וההוא אוצר לא מלייא לעלמין, ותדיר קרי, הראשונות הנה באו וחדשות אני

הראשונות הנה באו וחדשות אני מגיד. מה זה אני מגיד? אלא כלם בשמות, ואין תשוקה וכסוף לאותו האוצר אלא להריק בו נשמות.

כמו שהגיהנם אין לו תשוקה וכסוף אלא לקבל בו נשמות להטהר שם, וכל הימים קורא הב. מה זה הב הב? אלא אשרף אשרף.

ואותו האוצר שומר כל אותן הנשמות, עד הזמן שמלביש אותן, ויורדות לעולם הזה. ומתוך חטאו של אדם הראשון, שהחשיף את העולם, והמשיף הצד האחר הרע לעולם, הצטרכו להתלבש אותן הנשמות בלבוש הזה, שהרי לבוש אחר עתיד הקדוש ברוך הוא להלביש את אותן הנשמות. והיה אומר באותו הספר עד כאן. שתקו. וראיתי מכאן והלאה דברים מתקיים שאין מכרים.

ואחר כך ראיתי אותם בחלום, ואמרו לי שתק, ואל תגלה אלא לסלע הקזק. וכך עשיתי. ומצאתי בו, ואם תאמר, לבוש אחר עתיד הקדוש ברוך הוא להלביש אותן הנשמות לעולם הבא, אם כן, המתים שהחיה יחזקאל, למה לא עשה להם אותו הלבוש?

א"ר משום שטרם הגיע הזמן להעביר בעולם אותו האויר הנפך שעושה לבושים, ומשום כף לא הליביש אותם, אלא כמו שהיו. וכך יהיה לתחית המתים, רק שהנהמה שלראשונה לא מצויה שם.

ובשארם יוצא מן העולם הזה, כלם, בין צדיקים, ובין חסידים ותמימים, ותיבים ורשעים, כלם עוברים בדרך הזו לראות אותו, את אדם הראשון, לכל בני העולם. ושם נוטלים דרך או לגן עדן או לגיהנם.

מגיד. מאי אני מגיד. אלא פלהו בשמהן ולית תאובתא וכיסופא לההוא אוצר, אלא לארקא ביה נשמתין.

במה דגיהנם, לית ליה תאובתא וכיסופא, אלא לקבלא נשמתין ביה לאתדפאה, תמן, וכל יומי קרי, הב הב. מאי הב הב, אלא אוקיד אוקיד.

וההוא אוצר נטיר כל אינון נשמתין, עד זימנא דאלביש לון, ונחתו להאי עלמא. ומגו חובא דאדם קדמאה, דאחשיף עלמא, ואמשיף סטרא אחרא בישא לעלמא, אצטרכו לאתלבשא אינון נשמתין. בלבושא דא, דהא לבושא אחרא זמין קודשא בריך הוא בעא לאלבשא לאינון נשמתין. והוה אמר בההוא ספרא, עד הכא, שתיקו. וחמינא מפאן והלאה, מלין מתיקן דלא אשתמודעאן.

ולבתר חמינא לון בחלמא. ואמרו לי שתוק, ולא תגלי אלא לטינרא תקיפא, וכך עבידנא. ואשפחנא ביה, ואיתימא, לבושא אחרא זמין קודשא בריך הוא לאלבשא לאילין נשמתין לעלמא (לובנא) דאתי, אם כן מיתיא דאחיא יחזקאל, מאי טעמא לא עבד לון ההוא לבושא.

א"ר, בגין (ד' טו ע"א) דלא מטא זמנא, לאעברא בעלמא ההוא אוירא דכ"יא, דעביד לבושין. ובגין כף לא אלביש לון, אלא כמה דהו. וכך יהא לתחית המתים, בר דזוהמא דקדמיתא לא אשתפחת תמן.

ובר בר נש נפיק מהאי עלמא, פלהו, בין צדיקים, בין חסידים ותמימין, ותיבין ורשעים, פלהו עברין באורחא דא למיחמי ליה לאדם קדמאה, לכל בני עלמא. ותמן נטלי אורחא, או לגן עדן, או לגיהנם.

כָּרְ אִינוּן דְּאֹרְחִייהוּ לְגֹן עֵדֶן, מִתְקַרְבִּין לְגַבֵּי
 חוּמָה דְלִבְר, מְאִינוּן תְּלַת חוּמוֹת דְתַמָּן.
 פְּדִין נֶפֶק חַד מִמָּנָא, וְאַתְעַר קַמֵּיהוּ וְקֶאֱרִי
 וְאָמַר, זַפְאִין אַתּוּן צְדִיקָיָא בְּעֵלְמִין פְּלָהוּ.
 וְהֵהוּא מִמָּנָא יַעֲזִיא "ל שְׁמִיה. אוֹלִיף לֹון
 אֹרְחָא, וְאֶזְלִין קַמֵּיה, עַד פִּרְעָא חֲדָא דְגִיהֲנָם,
 וְהֵאִי מִמָּנָא קָרִי בְּחֵילָא, צִנּוּן תְּנָנָא צִנּוּן
 יְקִידְתָּא. בְּהֵיָא שְׁעַתָּא, בְּבֵהִילוּ מְצַנְנָן לֵיה,
 וְעֵאלִין פְּלָהוּ וְטַבְלִין וְעַבְרִין. וְכֻלְהוּ חֵיִבְיָא,
 אַתְמַסְרִין בִּידָא דְדוּמָה, וְאַעְלִין בְּגִיהֲנָם, וְכָל
 אִינוּן זַפְאִין לָא אַתְמַסְרִין בִּידוּי, אֶלָּא בִּידוּי
 דְהֵהוּא מִמָּנָא.

בֵּין דְטַבְלִין וְעַבְרִין, הֵהוּא מִמָּנָא אָזִיל
 קַמֵּיהוּ, עַד דְמַטוּן לְשׁוּר חוּמָה דְגִינְתָּא
 דְעֵדֶן. וְהֵהוּא מִמָּנָא קֶאֱרִי לְפִתְחָא וְאָמַר, ^{(ישעיה}
^{כח)} פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֵא גוֹי צְדִיק שׁוֹמֵר אֱמֻנִים.
 פְּדִין פִּתְחִין פִּתְחָא, וְאַעִיל לֹון לְגָאוּ, וְכֵן לְכָל
 פִּתְחָא וּפִתְחָא.

בֵּין דְעֵאלוּ לְגָאוּ, לְאַתְר דְצְדִיקָיָא אַחְרַנִּין
 קָיִימִין, פְּמָה חֲדָה עַל חֲדָה, וְכֻמָּה חִידוּ
 עַל חִידוּ עַל צְדִיקָא, וְכָל בְּנֵי מְתִיבְתָּא חֲדָן.
 לְסוּף תְּלָתָא יוּמִין, דְאַתְטַמְרִין בְּהַכְּלִין יְדִיעָאן,
 נְפָקִין, וְאוֹוִרִין נְשָׁבִין, וּמְצַטְיִירִין פְּלָהוּ
 בְּדִיוקְנֵיהוּ. וּמְפָאן לְהֵלָּא, יִרְתִּי אַחְסַנְתָּ
 יְרוּתָא, בְּדָקָא חֲזִי לְכָל חַד וְחַד.

חִיזוּוּא דְאַתְחִזִּיא בְּגֵן עֵדֶן, מַחִיזוּ יִקְרָא דִּיוקְנָא
 דְכָל דִּיוקְנִין, וְגִינוּן דְכָל גְּוֹוִנִין, דְמִלְפָּא
 קְדִישָׁא, לָא אַתְגְּלִי בְּהִיכְלָא, וְלָא בְּאַתְר חַד,
 אֶלָּא אַתְפִּתַּח רְקִיעָא מְרַקְמָא עַל גְּבִי גִנְתָּא,
 לְאַרְבַּע סְטָרִין, וְאַתְמַלְיָא מְזִיוָא יִקְרָא
 קְדִישָׁא, וְאַתְחִזּוּ תַמָּן, וְאַתְנַהֲרוּן פְּלָהוּ
 צְדִיקָיָא. מֵאֵן חָמָא חֲדוּוּא דָּא, וְכַסּוּפָּא דָּא,
 דְהֵהוּא נוּעָם ה'.

כָּרְ אוֹתָם שְׁדַרְפִּם לְגֹן עֵדֶן,
 מִתְקַרְבִּים לְחוּמָה הַחִיצוֹנָה
 מֵאוֹתָן שֶׁלשׁ הַחוּמוֹת שָׁשׁם. וְאִז
 יוֹצֵא מִמֶּנָּה אֶחָד וּמִתְעוֹרֵר
 לִפְנֵיהֶם וְקוֹרֵא וְאֹמֵר: אֲשֶׁרִיכֶם
 הַצְדִיקִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְאוֹתוֹ
 הַמִּמָּנָה שָׁשְׁמוֹ יַעֲזִיא"ל, מֵרָאָה
 לָהֶם הַדְרָף, וְהוֹלְכִים לִפְנֵיו עַד
 שֶׁעַר אֶחָד שֶׁל גִּיהֲנֹם, וּמִמֶּנָּה
 אֶחָד קוֹרֵא בְּכַח: צִנּוּן הָעֵשֶׂן, צִנּוּן
 הַדְּלָקָה. בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה מְצַנְנִים
 אוֹתוֹ בְּבֵהִילוֹת, וְכֻלָּם נִכְנְסִים
 וְטוֹבְלִים וְעוֹבְרִים, וְכָל הַרְשָׁעִים
 נִמְסָרִים בְּיַדֵּי דוּמָה, וְנִכְנְסִים
 לְגִיהֲנֹם, וְכָל אוֹתָם הַצְדִיקִים אֵין
 נִמְסָרִים בִּידוּ, אֶלָּא בְּיַדֵּי אוֹתוֹ
 הַמִּמָּנָה.

בֵּין שְׁטוֹבְלִים וְעוֹבְרִים, אוֹתוֹ
 הַמִּמָּנָה הוֹלֵף לִפְנֵיהֶם, עַד
 שְׁמַגִּיעִים לְגֵדֵר חוּמַת גֵּן הָעֵדֶן.
 וְאוֹתוֹ הַמִּמָּנָה קוֹרֵא לְפִתְחָ
 וְאֹמֵר: (שם כח) פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֵא
 גוֹי צְדִיק שׁוֹמֵר אֱמֻנִים. אִז
 פּוֹתְחִים פִּתְחָא, וּמִכְנִיס אוֹתָם
 לִפְנִים, וְכֵן לְכָל פִּתְחָ וּפִתְחָ.

בֵּין שְׁנִכְנְסוּ לִפְנִים, לְמָקַם
 שְׁצְדִיקִים אַחֲרֵים עוֹמְדִים, פְּמָה
 חֲדָה עַל חֲדָה, וְכֻמָּה שְׁמַחָה עַל
 שְׁמַחָה עַל הַצְדִיקִים, וְכָל בְּנֵי
 הַיְשִׁיבוֹת שְׁמַחִים. לְסוּף שְׁלֹשָׁה
 יָמִים שְׁנַטְמְנוּ בְּהִיכְלוֹת יְדוּעִים,
 יוֹצֵאִים, וְהָאוֹוִרִים נוֹשְׁבִים, וְכֻלָּם
 מְצַטְיִירִים בְּדִיוקְנֵיהֶם. מְפָאן
 וְהֵלָּא יוֹרְשִׁים אַחְזוּת נַחְלָה
 כְּרֵאוּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

הַמְרָאָה שְׁנַרְאָה בְּגֵן עֵדֶן מִמְרָאָה
 כְּבוֹד דְּמוֹת כָּל הַדִּיוקְנָאוֹת, וְהַגְּוֹן
 שֶׁל כָּל הַגְּוֹנִים שֶׁל הַמְלָף הַקְּדוֹשׁ,
 לֹא מִתְגַּלָּה בְּהִיכָל וְלֹא בְּמָקוֹם
 אֶחָד, אֶלָּא נִפְתַּח רְקִיעַ מְרָקַם עַל
 גְּבִי הַגֵּן לְאַרְבַּעַת צְדָדִים,
 וּמִתְמַלֵּא מִזִּיו הַכְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ,
 וְנִרְאִים שָׁם, וּמְאִירִים כָּל
 הַצְדִיקִים. מִי רָאָה הַשְּׁמַחָה הַזֹּאת
 וְהַתְשׁוּקָה הַזֹּאת שֶׁל אוֹתוֹ נֹעַם ה'.

עד כאן הנה לי רשות באותו ספר. כשהסתובבתי לראות יותר, פרח מדי ולא ראיתי, ונשאיתי עצוב וכיתי. ישנתי שם באותה המערה, וראיתי אותו לבוש הבדים. אמר לי: רבי, מה לך לבכות? אל תתעצב. ממי שהיה הספר ההוא, פרח אליו, ונטלו. וטרם יצא מן העולם הזה, גנז אותו באותה המערה במדבר הזה, ועכשו שהתגלה לחיים, פרח באויר ונטלו.

מכאן והלאה, לך לך לדרוך. ומאותו יום עד כאן לא התגלה לי, ולא זכיתי לשמע ממי הוא. וככל פעם שאני נזכר, אני נשאר עצוב. אמר רבי אלעזר, אולי הקדוש ברוך הוא רוצה בכבודו שלא יתגלה בעולם.

בעוד שהיו יושבים ועוסקים בדברים הנכבדים והעליונים הללו, האיר היום. קמו והלכו. אמר רבי אלעזר, פעת עת רצון לפני המלך, נאמר דברי תורה ונתעסק בה, ונשתתף עם השכינה.

לאמר הנה עם יצא ממצרים (במדבר כב). אם תאמר, שהרי צריך לטל השמות והיוחסין שלהם - לא צריך, אלא דרך כלל, שכתוב הנה עם יצא ממצרים. מה הטעם? משום שפך קורא להם פטרונום כמה פעמים, ועל זה לא תטעה, שכתוב (שמות ה) שלח את עמי, בכל זמן.

ועוד, כשנטלה יצא עליהם עם פרעה, בלשון זו יכלו להם, שכתוב (שם א) הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. אף כאן שכתוב הנה עם יצ"א ממצרים, שלא הוציא אותם אחר, אלא הוא מעצמו יצא משם, ומשום כן תוכל להרע להם.

כך תיכול לאבאשא לון.

עד כאן הנה לי רשו למחמי בההוא ספרא. אדמקיפנא למיחמי יתיר, פרח מן ידי, ולא חמינא ליה, ואשתארנא עציב, ובכינא. דמיכנא תמן בההוא מערתא, וחמינא ליה לההוא דלביש מדא, אמר ליה, רבי, מה לך למכפי, לא תתעציב. ממאן דהההההוא ספרא, פרח לגביה, ונטליה. ועד דלא נפק מהאי עלמא, גניז ליה בההוא מערתא דמדברא דא, והשתא דההה מתגלי לחייא, פרח באוירא ונטליה.

מכאן ולהלאה, זיל לך לאורחך. ומההוא יומא עד הקא. לא אתגלי לי, ולא זכינא למשמע ממאן הוא. ובכל זמנא דאנא דכירנא, אשתארנא עציב. אמר רבי אלעזר דילמא קודשא בריך הוא בעי ביקריה, דלא יתגלי בעלמא.

עד דהווי יתבי ולעאן במלין יקירין ועילאין אלין, נהר יממא. קמו ואזלו, אמר רבי אלעזר, השתא עידן רעווא הוא קמי מלפא, נימא מילי דאורייתא, ונתעסק בה, ונשתתף בשכינתא.

לאמר הנה עם יצא ממצרים. אי תימא, דהא צריך לנטלא פיפוסין ויוחסין דילהון, לא אצטריך, אלא אורח כלל. דכתיב (שם א ט) הנה עם יצא ממצרים. מאי טעמא. משום דהכי קארי לון פטרונא דילהון כמה זימנין, ועל דא לא תטעה, דכתיב שלח את עמי בכל זמנא.

ועוד, כד אתנטלית עיטא עליהו עם פרעה, בלישנא דא יכלי להו, דכתיב הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. אוף השתא דכתיב, הנה עם יצ"א ממצרים, דלא אפיק לון אתרא, אלא איהו מגרמיה נפק, ובגין

הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ (במדבר כב), יֵשׁ אוֹמְרִים, סִיחוֹן וְעוֹג, שֶׁהָרְגוּ אוֹתָם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיוּ עֵין הָאָרֶץ. אֲלָא כִּשְׁהִיבֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲרַבָּה עַל אֲרֶץ מִצְרַיִם, מַה כְּתוּב? (שמות י) וַיִּכַּס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ וַתִּחַשֵׁף הָאָרֶץ. לְמַה? מִשּׁוֹם שֶׁכָּל הַמְכַשְׁפִּים וְהַקּוֹסְמִים שֶׁל הָעוֹלָם לֹא יִכְלוּ לַעֲשׂוֹת כְּשָׁפִים, אֲלָא דָּבָר אֶחָד בְּדַרְגָּה אַחַת, בְּפַעַם אַחַת. וְלַעֲמֵ הִזָּה הִבִּיא אֲרַבָּה, מְבַלְבֵּל מִכְּמַה מִיָּנִים מְבַלְבְּלִים אֵלּוּ בְּאֵלּוּ, עַד שֶׁלֹּא יִכְלוּ כָּל הַמְכַשְׁפִּים וְכָל הַקּוֹסְמִים לַעֲמֵד לְפָנֵיהֶם. וְזֵהוּ וַיִּכַּס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ. וְכֹאן כְּתוּב, הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בֵּא וּרְאֵה, בְּלֶק וּבִלְעָם לֹא הָיוּ בַּעֲלָמִין וְקוֹסְמִין פְּנוּתֵיהוּ. בְּלְעָם, חִילִּיה וְתוֹקֶפִיה הָיָה בְּפוּמָא וּבְעֵינֵין. בְּלֶק, חִילִּיה וְתוֹקֶפִיה בְּעוֹבְדָא דִּידִין. וְדָא אֲצִטְרִיף לְדָא. דֵּהָא כָּל זִינֵי חֲרָשִׁין דְּעִלְמָא בְּפוּמָא וְעוֹבְדָא הוּוּ, וּבְהוּ תִלְיִין. בְּלְעָם הוּוּ לִיה לִישָׁן, וְלֹא יְדִין. בְּלֶק הָיָה לִיה יְדִין וְלֹא לִישָׁן.

אֲזָלוּ חֲבַרְיָא, וְשִׁמְשָׁא הָיָה תַקִּיף לַחֲדָא, חֲמוּ הָהוּא בִּי חֲקַל בְּשִׁפְרוּ דְּעִשְׁבִּין, וּמִיִּין נַפְקִין לְכָל סֵטֵר, וְאֵילָנֵי חֲקֵלָא סְגִיאִין, יִתְבִּי תַמָּן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּמַה יָאוֹת אֶתֶר דָּא לְנִיחָא בִּיה.

אֲדַהוּ יִתְבִּי, הָא חִיוָּא רַבְרָבָא אֲתִי, בְּתוֹקֶפָא דְּשִׁמְשָׁא, אֲעֵבֵר קַמִּיהוּ. אָמַר לִיה ר' אֶלְעָזָר, חִיוָּא חִיוָּא, סֵטִי לָךְ מְאוּרְחָךְ, דֵּהָא הָהוּא גְבֵרָא תָב, וְאַתְנַחֵם עַל מַה דְּעֵבֵד, וְלֹא יוֹסִיף לְמִיעֵבֵד הָהוּא מְלָה. תְּוֹהוּ חֲבַרְיָא, אָמַר רַבִּי אַבָּא, מַאי הָאִי. אָמַר לֹון שְׁתִּיקוּ. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, חִיוָּא חִיוָּא, לְבַתֵּר דְּלַחִישׁוּ לָךְ מִן שְׁמִיָּא, אֲתַנַּחֵם הָהוּא גְבֵרָא, וְשׁוּי

הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ, אֵית דְּאֲמַרִּי, סִיחוֹן וְעוֹג, דְּקִטְלֵי לֹון יִשְׂרָאֵל, דֵּהוּו עֵינָא דְּאֲרַעָא. אֲלָא פִּד אֵייתִי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲרַבָּה עַל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם, מַה כְּתוּב, (שם יג טו) וַיִּכַּס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ וַתִּחַשֵׁף הָאָרֶץ. אֲמַאי, בְּגִין דְּכָל חֲרָשִׁין וְקוֹסְמִין דְּעִלְמָא, לֹא יִכְלִין לְמַעֲבֵד חֲרָשִׁין, אֲלָא מְלָה חֲדָא, בְּדַרְגָּא חֲדָא, בְּזַמְנָא חֲדָא. וְלַעֲמָא דָּא אֵייתִי אֲרַבָּה, מְבַלְבֵּל בְּכְמַה זִינֵי מְבַלְבְּלִים אֵילִין בְּאֵילִין, עַד דֵּלֹא יִכְלוּ כָּל חֲרָשִׁין וְכָל קוֹסְמִין, לְמִיקָם קַמִּיהוּ. וְדָא הוּא וַיִּכַּס אֶת עֵין כָּל הָאָרֶץ. וְהִכָּא כְּתוּב, הִנֵּה כֶּסֶה אֶת עֵין הָאָרֶץ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בֵּא וּרְאֵה, בְּלֶק וּבִלְעָם לֹא הָיוּ בַּעֲלָמִין וְקוֹסְמִין פְּנוּתֵיהוּ. בְּלְעָם, חִילִּיה וְתוֹקֶפִיה הָיָה בְּפוּמָא וּבְעֵינֵין. בְּלֶק, חִילִּיה וְתוֹקֶפִיה בְּעוֹבְדָא דִּידִין. וְדָא אֲצִטְרִיף לְדָא. דֵּהָא כָּל זִינֵי חֲרָשִׁין דְּעִלְמָא בְּפוּמָא וְעוֹבְדָא הוּוּ, וּבְהוּ תִלְיִין. בְּלְעָם הוּוּ לִיה לִישָׁן, וְלֹא יְדִין. בְּלֶק הָיָה לִיה יְדִין וְלֹא לִישָׁן.

אֲזָלוּ חֲבַרְיָא, וְשִׁמְשָׁא הָיָה תַקִּיף לַחֲדָא, חֲמוּ הָהוּא בִּי חֲקַל בְּשִׁפְרוּ דְּעִשְׁבִּין, וּמִיִּין נַפְקִין לְכָל סֵטֵר, וְאֵילָנֵי חֲקֵלָא סְגִיאִין, יִתְבִּי תַמָּן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּמַה יָאוֹת אֶתֶר דָּא לְנִיחָא בִּיה.

אֲדַהוּ יִתְבִּי, הָא חִיוָּא רַבְרָבָא אֲתִי, בְּתוֹקֶפָא דְּשִׁמְשָׁא, אֲעֵבֵר קַמִּיהוּ. אָמַר לִיה ר' אֶלְעָזָר, חִיוָּא חִיוָּא, סֵטִי לָךְ מְאוּרְחָךְ, דֵּהָא הָהוּא גְבֵרָא תָב, וְאַתְנַחֵם עַל מַה דְּעֵבֵד, וְלֹא יוֹסִיף לְמִיעֵבֵד הָהוּא מְלָה. תְּוֹהוּ חֲבַרְיָא, אָמַר רַבִּי אַבָּא, מַאי הָאִי. אָמַר לֹון שְׁתִּיקוּ. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, חִיוָּא חִיוָּא, לְבַתֵּר דְּלַחִישׁוּ לָךְ מִן שְׁמִיָּא, אֲתַנַּחֵם הָהוּא גְבֵרָא, וְשׁוּי

יָשׁוּב לַחֲטָא הִזָּה לְעוֹלָמִים, סָטָה לָךְ מִדְרָכְךָ! קָם הַנְּחָשׁ בְּקִיּוּמוֹ, וְלֹא נָסַע לְכָאן וּלְכָאן. שָׁב כְּמוֹ מִקְדָּם, וְאָמַר לוֹ: נַחֵשׁ נַחֵשׁ, יִדְעָתִי מַה שְּׂאֵתָה רוּצָה. שׁוּב מִדְרָכְךָ, שְׁהָרִי גוֹי רָשָׁע בָּא, שְׁעֲשֵׂה רַע לַיהוּדֵי אַחֵר, וְהִנֵּה הוּא יִשָּׁן בְּמַעְרַתְךָ. לָךְ וְהָרַג אוֹתוֹ! מִיָּד חֲזַר אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ, וְדָלַג דְּלוּגִים לִפְנֵיהֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: חֲבָרִים, אִם לֹא הִיִּיתִי פֶּאֶן, כְּמָה רַעוּת הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתוֹ נַחֵשׁ, שְׁהָרִי אִישׁ אֶחָד יְהוּדִי עָשָׂה מַעֲשֵׂה שֶׁל חֲטָא, וְטָרַם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, לַחֲשׁוֹ לְנַחֵשׁ הִזָּה לְהָרַג אוֹתוֹ, וְנִמְלַךְ אוֹתוֹ הָאִישׁ בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף, וְהִתְנַחֵם מִחֲטָאוֹ, וְאָמַר שְׁלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָמִים לַחֲטָא הִזָּה, וְעַל זֶה נִצַּל מִן הַדִּין.

אָמְרוּ הַחֲבָרִים לְרַבִּי אֶלְעָזָר: כְּמָה יִדְעָתָּ? אָמַר לָהֶם: סִימֵן נִתֵּן לִי אָבָא, וְאֲנִי מְכִיר בּוֹ. אָמְרוּ לוֹ: מִיֵּלֵא הַנְּחָשׁ שֶׁהִפְרָת בּוֹ, אוֹתוֹ שֶׁהִתְנַחֵם וְשָׁב מִחֲטָאוֹ כְּמָה יִדְעָתָּ? אָמַר לָהֶם: כְּשֶׁהָיָה הוֹלֵךְ אוֹתוֹ נַחֵשׁ, קִשְׁקִשׁוּ הָיוּ עוֹלִים וְזָנְבוּ זְקוּף, וְהוּא שֶׁהֵלֵךְ בְּבִהְלָה. רוּחַ אַחֵר הָיָה הוֹלֵךְ כְּנִגְדּוֹ, וְהָיָה קוֹרֵא לִפְנָיו: שׁוּב מִדְרָכְךָ, שְׁהָרִי אוֹתוֹ הָאִישׁ שָׁב מִחֲטָאוֹ וְהִתְנַחֵם. וְאוֹתוֹ הַנְּחָשׁ הִרַע לֹא הָיָה מְקַשֵּׁיב, עַד שִׁתְּנֵנוּ לוֹ כֶּפֶר בְּמָקוֹם אוֹתוֹ אִישׁ שֶׁהִתְחַיֵּב הִרְגֵּהוּ, וְשָׁב מִדְרָכּוֹ וְהִתְנַחֵם. שְׁכַף דְרָךְ הַנְּחָשׁ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה - בֵּינוֹן שְׁנִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת, לֹא שָׁב, עַד שֶׁמְשָׁלִים אוֹתוֹ הַדִּין הִרַע שְׁנִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לַעֲשׂוֹת, אוֹ שִׁתְּנֵנוּ לוֹ בְּמָקוֹמוֹ רָשָׁע אַחֵר כְּכֹפֵר, שְׁהָרִי לֹא יֵצֵא רִיקָם, בֵּינוֹן שְׁנִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת.

אָמַר לוֹ: מִיֵּלֵא כָּל זֶה, אוֹתוֹ גוֹי שְׂאֵמְרַת שְׁנִתְּנָן לוֹ כֶּפֶר כְּמָה

בְּרַעוּתִיהָ, דְּלֹא יְתוּב לְהָאִי חוּבָא לְעֵלְמִין, סָטִי לָךְ מִאֲוֶרְחֵךְ. קָם חִיּוּנָא בְּקִיּוּמִיהָ, וְלֹא נָטִיל הָכָא וְהָכָא. תָּב כְּמִלְקַדְמִין, וְאָמַר לִיהָ, חִיּוּנָא חִיּוּנָא, יִדְעָנָא מַה אַתְּ בְּעֵי, תוּב מִאֲוֶרְחֵךְ, דְּהָא גוֹי חִיּוּבָא אָתִי, דְּעָבִיד בִּישׁ (דף טו ע"ב) לְחַד יוּדָאִי, וְהָא הוּא נָאִים בְּמַעְרַתָּא דִּילָךְ, זִיל וְקַטְלִיהָ. מִיָּד אַהֲדַר הַהוּא חִיּוּנָא, וְדָלַג דִּילוּגִין קַמִּיָּהּוּ.

אָמַר ר' אֶלְעָזָר, חֲבָרִיָּא, אִי לָא הוֹינָא הָכָא, כְּמָה בִּישְׁיִן הָיָה עָבִיד הַהוּא חִיּוּנָא. דְּהָא בַר נָשׁ חַד יוּדָאִי, עָבִיד עוֹבְדָא דְחוּבָה, וְעַד דְּלֹא תָּב בְּתִיּוּבָתָּא, לַחֲיִשׁוֹ לִיהָ לְהָאִי חִיּוּנָא, לְקַטְלָא לִיהָ. וְאִמְלַךְ הַהוּא בַר נָשׁ בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף, וְאִתְנַחֵם מִחוּבִיָּהּ, וְאָמַר דְּלֹא יְתוּב לְעֵלְמִין לְהָאִי חֲטָאָה, וְעַל דָּא אֲשִׁתִּיזִיב מִן דִּינָא.

אָמְרוּ חֲבָרִיָּא לְרַבִּי אֶלְעָזָר, כְּמָה יִדְעָתָּ. אָמַר לוֹן, סִימְנָא יְהִיב לִי אָבָא וְאָנָּא אֲשִׁתְּמוּדְעָנָא בִּיהָ. אָמַר לִיהָ, תִּינַח חִיּוּנָא, דְּאֲשִׁתְּמוּדְעָתָּ בִּיהָ. הַהוּא דְּאִתְנַחֵם וְתָב מִחוּבִיָּהּ, כְּמָה יִדְעָתָּ. אָמַר לוֹן, כִּד הָיָה אֲזִיל הַהוּא חִיּוּנָא, קִשְׁקִשׁוּי הוּוּ סְלָקִין, וְזָנְבִיָּה זְקִיף, וְאִיהוּ דְּאֲזִיל בְּבִהְלָהּ. רוּחָא אַחֲרָא הָיָה אֲזִיל לְקַבְלִיהָ, וְהָיָה קָאֲרִי קַמִּיָּהּ, תוּב מִאֲוֶרְחֵךְ, דְּהָא תָּב מִחוּבִיָּהּ וְאִתְנַחֵם הַהוּא בַר נָשׁ. וְהַהוּא חִיּוּנָא בִּישָׂא לֹא הָיָה אֲצִית, עַד דִּיתְנֹן לִיהָ כּוּפֶר בְּאַתְרֵיהָ דְּהַהוּא בַר נָשׁ דְּאִתְחַיֵּיב קַטְלָא וְתָב מִאֲוֶרְחִיהָ וְאִתְנַחֵם. דְּכַף אוֹרְחוּי דְּחִיּוּנָא עֵילָא וְתַתָּא, בֵּינוֹן דְּאִתְהִיב לִיהָ רָשׁוֹ, לֹא תָּב, עַד דְּאֲשָׁלִים הַהוּא דִּינָא בִּישָׂא דְּאִתְהִיב לִיהָ רָשׁוֹ לְמַעְבַּד, אוֹ דִּיתְנֹן לִיהָ בְּאַתְרֵיהָ חִיּוּבָא אַחֲרָא בְּכוּפְרָא, דְּהָא בְּרִיקְנִיָּא לֹא יפּוּק, בֵּינוֹן דְּאִתְהִיב לִיהָ רָשׁוֹ. אָמְרוּ לִיהָ, תִּינַח כָּל דָּא, הַהוּא גוֹי דְּאִמְרַת

דַּאֲתִייהִיב לִיה כּוּפְרָא בְּמָה יִדְעָת. אָמַר לֹון, כִּיּוֹן דְּמַלְלִילַת לְחִיּוּנָא, הֵהוּא רוּחָא דִּהְוָה אָזִיל לְקַבְלִיהָ, וְלַחִיש לִיה דִּיתִיב לְאוּרְחִיהָ דִּהָא אַתְנַחֵם הֵהוּא בַר נֶשׁ, הוּא דְלִיג עַל אוּדְנִי, וְאָמַר לִי.

יִדְעָת? אָמַר לֵהֶם: כִּיּוֹן שְׂדִבְרַת לְנַחֵשׁ, אוּתוּ הִרוּחַ שְׁהִיָּה הוּלֵף כְּנִגְדוֹ וְלַחֵשׁ לוֹ שִׁישׁוּב לְדַרְכּוֹ, שְׁהָרִי הַתְּנַחֵם אוּתוּ הָאִישׁ, הוּא דְלַג עַל אָזְנֵי וְאָמַר לִי.

תְּמַהוּ הַחֲבָרִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: חֲבָרִים, גִּלְף וְנִרְאָה, שְׁהָרִי הַנְּחֵשׁ כְּכֹר עֲשֵׂה אֶת מַה שְׁעֲשֵׂה. קָמוּ וְקָרְבוּ לְסַלַע אַחַד בְּאוּתוּ הַשָּׂדֶה. מְצָאוּ אוּתוּ הַגּוֹי מַת, וְאוּתוּ הַנְּחֵשׁ כְּרוּף עַל עַקְבוֹ, וְלֹא הָיָה נִבְדֵּל מִמֶּנּוּ. לְאַחַר נִפְרַד מֵעַקְבוֹ, וְעָלָה עַל גְּרוּנוֹ, וְנִכְרַף שָׁם. וּמִשָּׁם יָרַד עַל עַקְבוֹ, וְלֹא הָיָה נִפְרַד מִמֶּנּוּ.

מְצָאוּ לוֹ אַרְנַק אַחַד מְלֵא דִינָרִים, שְׂגָזַל לִיהוּדֵי אַחַד בְּדֶרֶךְ וְהִכָּה אוּתוּ. נָטַל רַבִּי אֶלְעָזָר אֶת הָאַרְנַק, וְאָמַר: כְּרוּף הַרְחָמָן, שְׂבַכַל הוּא עוֹשֶׂה שְׁלִיחוּת. שָׂבוּ לְאוּתוּ הַמְּקוֹם שְׁהָיוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה מג) מֵאֲשֶׁר יִקְרָת בְּעֵינֵי נִכְבְּדַת וְאֲנִי אֶהְבְּתִידָךְ וְאַתָּן אָדָם תַּחְתִּידָךְ וְלֹאֲמִים תַּחַת נִפְשֶׁךָ. מֵאֲשֶׁר יִקְרָת? ! יִקַּר הָיָה צְרִידָךְ לְהֵיוֹת, וְכֹף צְרִידָךְ: מֵאֲשֶׁר אַתָּה יִקַּר בְּעֵינֵי. מַה זֶה יִקְרָת? מִכְּלָל שְׁהוּא מֵעֲצָמוֹ הַתְּכַפֵּד. כֹּף הוּא וְדָאִי, שְׂכַל אָדָם שְׁהוּא בְּחוּבָה לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא, בְּרַאשׁוֹנָה הוּא מְזַלְזֵל. וְהוּא תוֹעֵבָה לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא, וְאַחַר שְׂנַמְלֵף וְשָׁב מַחְטָאוֹ, כַּעַת הוּא הַתְּכַפֵּד מֵעֲצָמוֹ, וְהַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא קוֹרָא עָלָיו וְאוֹמַר, מֵאֲשֶׁר יִקְרָת - אַתָּה מֵעֲצָמְךָ יִקְרָת.

בְּעֵינֵי נִכְבְּדַת וְאֲנִי אֶהְבְּתִידָךְ, שְׁהָרִי אֵין אֶהְבָּה לְקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא עִם אָדָם בְּעוֹלָם, אֲלֵא לְמִי שְׂשָׁב מַחְטָאוֹ, וְעַל זֶה וְאֲנִי אֶהְבְּתִידָךְ. אֲבָל מַה אַעֲשֵׂה, שְׁהָרִי

תְּוַהוּ חֲבָרִיָּא, אָמַר ר' אֶלְעָזָר, חֲבָרִיָּא, נִהַף וְנַחֲמִי, דִּהָא חִיּוּנָא כְּכֹר עֲבַד מַה דְּעַבַד. קָמוּ וְקָרְבוּ לְגַבֵּי חַד טִינְרָא בְּהֵהוּא בִּי חַקַּל, אֲשַׁכְּחוּ לְהֵהוּא גּוֹי דְּמַת, וְהֵהוּא נַחֵשׁ כְּרוּף עַל עַקְבֵיהָ, וְלֹא הוּא אֲבָדִיל מִנִּיהָ. לְבַתַּר אַתְּפָרֵשׁ מֵעַקְבֵיהָ, וְסָלִיק עַל גְּרוּנִיהָ, וְאַכְרִיף תַּמָּן. וּמִתַּמָּן נַחִית עַל עַקְבֵיהָ, וְלֹא הוּא מִתְּפָרֵשׁא מִנִּיהָ.

אֲשַׁכְּחוּ לִיה אַרְנַקֵי חַד מְלִיָּא דִינָרִין, דְּגִזַּל לְחַד יוּדָאֵי בְּאוּרְחָא, וּמַחָא לִיה. נָטַל רַבִּי אֶלְעָזָר אֶת הָאַרְנַקֵי, וְאָמַר, בְּרִידָךְ רַחֲמָנָא, דְּכֹוֹלָא עֲבִיד שְׁלִיחוּתָא. תָּבוּ לְהֵהוּא אַתָּר דִּהְוּוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה מג ד) מֵאֲשֶׁר יִקְרָת בְּעֵינֵי נִכְבְּדַת וְאֲנִי אֶהְבְּתִידָךְ וְאַתָּן אָדָם תַּחְתִּידָךְ וְלֹאֲמִים תַּחַת נִפְשֶׁךָ. מֵאֲשֶׁר יִקְרָת, יִקַּר מִבְּעֵי לִיה, וְהִכֵּי אֶצְטְרִידָךְ, מֵאֲשֶׁר אַתָּה יִקַּר בְּעֵינֵי, מַהוּ יִקְרָת, מִכְּלָל דִּיאִהוּ מְגַרְמִיָּה אַתְּיִקַּר. אֲלֵא הִכֵּי הוּא וְדָאִי, דְּכָל בַּר נֶשׁ דִּיאִהוּ בְּחִיּוּבָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִידָךְ הוּא, בְּקַדְמִיתָא הוּא מְזַלְזֵלָא. וְתוֹעֵבָה אִיהוּ קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִידָךְ הוּא, וּבַתַּר דְּאִמְלֵף וְתַב מַחוּבֵיהָ, הַשְׁתָּא אַתְּיִקַּר אִיהוּ מְגַרְמִיָּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָךְ הוּא קָאֲרִי עָלֶיהָ וְאָמַר, מֵאֲשֶׁר יִקְרָת, אַתָּה מְגַרְמֵךְ יִקְרָת.

בְּעֵינֵי נִכְבְּדַת וְאֲנִי אֶהְבְּתִידָךְ, דִּהָא לִית רְחִימוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָךְ הוּא בְּהַדֵּי בַר נֶשׁ בְּעֵלְמָא, אֲלֵא לְמַאן דְּתַב מַחוּבֵיהָ, וְעַל דָּא וְאֲנִי

אֶהְבְּתִידָךְ. אֲבָל מַה אַעֲבִיד,

נתת רשות לנחש להזיק. זוהי עצה - ואתן אדם תחתיד. מהו האדם שנתן הקדוש ברוך הוא כפר תחתיו? אותו האדם שבא מהעם של הצד הרע, שאותו הנחש יאכל משלו, שכתוב ואתן אדם, אל תקרי אדם אלא אדם. ולאמים, זה הוא (בראשית כה) ולאם מלאם יאמץ, וזה זרעו של עשו שנתן תחת נפשו.

בעוד שהיו יושבים, הגה אותו היהודי שגזל אותו הגוי ההוא, שהרג אותו הנחש, בא מהדרך ועיף. ומתוך חזק השמש נכנס לאותו שדה וישב תחת עץ אחד, והוא מתרעם לקדוש ברוך הוא ומצדיק עליו הדין, ואומר: רבון העולם, גלוי וידוע לפניך שאני לא חששתי עלי ועל גופי ועל ממוני כלום, שהרי כדין נעשה כל מה שנעשה, אבל אינני יושב בזה ששתי. ועל זה חששתי. ועוד על כל זה - צרור אחד של דינרים שהיה באותו הארנק, של עני אחד לעשות חפה לבתו הענייה, מה יעשה? רבון העולם, על זה כואבני בלבי יותר.

בכה ואמר, (תהלים יט) משפטי ה' אמת צדקו יחדו. דיניו של רבון העולם הם אמת. למה הם אמת, משום שצדקו יחדו? שהרי בשעת הדין, כשהקדוש ברוך הוא רוצה לעשות דין, כמה בעלי מגנים עומדים מצד זה ומצד זה, ונלחמים אלו באלו, ומצדיקים אלו באלו. פיון שהצדיקו אלו והסכימו יחד, אזי משפטי ה' אמת צדקו יחדו. אימתי צדקו יחדו? כשמצדיקים כל בני הדין שלמעלה. ואני, רבון העולם, על זה אני בוכה, ולא על שלי!

דהא יהיבת רשו לחוּא לנזקא. דא הוא עיטא, ואתן אדם תחתיד. מאי איהו אדם דיהב קודשא בריך הוא כופר תחותיה. ההוא אדם דאתי מעמא דסטרא בישא, דההוא חיוּא מדיליה ייכול. דכתיב ואתן אדם, אל תקרי אדם, אלא אדם. ולאמים, דא הוא (בראשית כה) ולאם מלאם יאמץ, ודא זרעא דעשו, דיהיב תחת נפשיה.

אדהוּו יתבי, הא ההוא יודאי, דגזל ליה ההוא גוי, דקטליה חוּא, אתי מאורחא ולאני. ומגו תוקפא דשמשא, עאל בההוא חקל, ויתיב תחות אילנא חד, והוה מתרעם לקודשא בריך הוא, ומצדיק עליה דינא, ואמר, מארי דעלמא, גלוי וידוע קמך, דאנא לא חיישנא עלי, ועל גופאי, ועל ממוני כלום, דהא בדינא אתעביד כל מה דאתעביד. אבל אבא ואמא סבין אית לי, דלית לי במה דאפרנס לון, ועל דא חיישנא.

ותו, על כל דא, צורא חדא דדינרין דהוה בההוא ארנקא, דחד מספינא למעבד חופה לברתיה ענייא, מה יעביד. מאריה דעלמא, על דא פאיבנא בלבאי יתיר.

בכה ואמר, (תהלים יט) משפטי ה' אמת צדקו יחדו. דינין דמארי עלמא קשוט אינון. אמאי אינון קשוט. בגין דצדקו יחדו. דהא בשעתא דדינא, דקודשא בריך הוא פעי למעבד דינא, כמה מארי תריסין קיימין מהאי סטר ומהאי סטר ומגיחין אלין באלין, ומצדיקין אלין באלין. פיון דצדקו אלין באלין ואסתפמו פחדא, כדין משפטי ה' אמת צדקו יחדו. אימתי צדקו יחדו, כד מצדיקין כל בני דינא דלעילא. ואנא מארי דעלמא, על דא אנא בכינא, ולא על דידי.

שָׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֻבְרַיִיא, וְקָמוּ לְגַבְיָהּ, חָמוּ יְתִיב דְּהוּה יְתִיב תַּחוּת הַהוּא אֵילָנָא. אוֹתוּ הָעֵץ, וְהַחֲזִיקוּ בּוֹ, וְנָטְלוּ אוֹתוּ אֵלֵיהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַל תִּפְחַד צַדִּיק אֶמֶת, שְׂאֵם אֵינְךָ צַדִּיק שֶׁל אֶמֶת, לֹא יִרְחִישׁ לָךְ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹס גְדוֹל כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה. וּבְרֵאשׁוּנָה טַל אֲרַנֵּק הַדִּינָרִים שֶׁלָּךְ, וְתִרְאֶה מֵה שֶׁעָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְלֶךָ.

הַרְבֵּה עָמַם, וְרָאָה אוֹתוֹ הַגּוֹי מֵת, וְהִנָּחַשׁ הָיָה עוֹשֶׂה בּוֹ נְקָמוֹת, וְהָיָה כְרוּף עַל צוּאָרוֹ כְּבֵרֵאשׁוּנָה. הַשְׁתַּטַּח אוֹתוֹ הַיְהוּדִי בְּעַפְרָא, וְהוֹדָה וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹן הָעוֹלָם, וְקָם וְנָשַׁק יְדֵי רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֻבְרַיִים. אָמַר לָהֶם: כַּעַת יִדְעַתִּי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרְחִישׁ נֹס זֶה בְּגַלְלֵכֶם.

אַבְרָם רַבֵּנּוּ, עַל הָאֵב וְהָאֵם הַזְקֵנִים שִׁישׁ לִי אֲנִי בּוֹכָה, וְעַל עֲנִי אַחַד שְׁנַתֵּן לִי צָרוֹר זֶה. פִּתַּח הָאֲרֻנָּה, וְהִרְאָה לָהֶם אֶת הַצָּרוֹר, וְכֵן הִרְאָה לָהֶם מִכָּה שֶׁעָשָׂה לוֹ אוֹתוֹ הַגּוֹי. הִתְפַּלֵּל עָלָיו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְנִרְפָּא.

קָרְבוּ לְאוֹתוֹ הַגּוֹי כְּמוֹ מִקְדָּם, וְרָאוּ אוֹתוֹ הַנָּחַשׁ שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה בּוֹ נְקָמוֹת כְּבֵרֵאשׁוּנָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: נַחֵשׁ נַחֵשׁ, כֹּל מֵה שֶׁעָשִׂית - נֹאֵה עָשִׂית, וְעוֹד, שֶׁהִרְאִיתָ כִּתְּךָ וּגְבוּרְתְּךָ בּוֹ וְעָשִׂית נְקָמוֹת רַבּוֹת, וְהָרִי רַאיֵנוּ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וְהִרְאִיתָ כֹּל מֵה שֶׁעָשִׂית. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה לָךְ וְהִתְחַבֵּא בְּמַעְרַתְךָ, וּגְזוּרְנִי עָלֶיךָ, שְׂלֹא תִזְיַק לְבָרִיָּה בְּעוֹלָם. נִפְרַד אוֹתוֹ הַנָּחַשׁ, וְכַפֵּף רָאשׁוֹ וְהִלֵּךְ לוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאוֹתוֹ הַיְהוּדִי: טַל אֶת תְּכֵשִׁיט שׁוֹנֵאָךְ, שֶׁהָרִי פִיס דִּינָרִים שֶׁל זָהָב יֵשׁ לוֹ אֶצְלוֹ, וְעוֹב לוֹ אֶת בְּגָדָיו, וְאֵל תִּטַּל מִשְׁלוֹ כְּלוּם. וְלָךְ לֵאשׁוֹ שְׁבַמְקוֹם פְּלוּנִי, וְתִמְצָא שְׂמֵתָה אֶשְׁתּוֹ. לָךְ אֵלִיו,

שָׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֻבְרַיִיא, וְקָמוּ לְגַבְיָהּ, חָמוּ יְתִיב דְּהוּה יְתִיב תַּחוּת הַהוּא אֵילָנָא. וְאַתְקִיפוּ בֵּיהּ, וְנָטְלוּ יְתִיב לְגַבְיָהוּן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֹא תִדְחַל זַכָּאָה קְשׁוּט, דְּאִי לֹא זַכָּאָה אֲנִתְּ, לֹא יִרְחִישׁ לָךְ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נִיסָא רַבְרָבָא כְּמָה דְעַבְד. וּבְקִדְמִיתָא טוּל אֲרַנְקִי דְדִינָרִין דִּילָךְ, וְתַחֲמִי מֵה דְעַבִּיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגִינְךָ.

אֲזַל בְּהַדְרִיָּהוּ, וְחָמָא הַהוּא גּוֹי מֵת, וְחֻיָּא הוּה עַבִּיד בֵּיהּ נוּקְמִין. וְהוּה פְרִיף עַל קְדְלוֹי פְדַבְקְדְמִיתָא. אֶשְׁתַּטַּח הַהוּא יוּדָאי בְּעַפְרָא, וְאֲזַדִּי וְשִׁבַּח לְמֵאֲרִיָּה דְעֵלְמָא. וְקָם וְנָשַׁק יְדוֹי דְרַבִּי אֶלְעָזָר וְחֻבְרַיִיא, אָמַר לוֹן, הַשְׁתָּא יִדְעָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲרַחִישׁ נִיסָא דָא בְּגִינֵיכּוֹ.

אַבְרָם רַבֵּנּוּ, עַל אַבָּא וְאִימָא סְבִין דְאִית לִי כְכִינָא, וְעַל חַד מְסַפִּינָא דִּיהֵב לִי צָרוּרָא דָא. פִּתַּח הָאֲרֻנָּה, וְאַחֲמִי לוֹן הַצָּרוּרָא, וְכֵן אַחֲמִי לוֹן מְחָאָה, דְעַבְד לִיָּה הַהוּא גּוֹי. צִלִּי עָלֵיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִיתְסִי.

קָרְבוּ לְגַבְיָהּ הַהוּא גּוֹי כְּמִלְקְדְמִין, וְחָמוּ הַהוּא חֻיָּא דְהוּה עַבִּיד בֵּיהּ נוּקְמִין פְדַבְקְדְמִיתָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, חֻיָּא חֻיָּא, כֹּל מֵה דְעַבְדְתָּ, יָאוּת עַבְדְתָּ. וְתוּ דְאַחֲמִית חִילְךָ וּגְבוּרְתְּךָ בֵּיהּ. וְעַבְדְתָּ נוּקְמִין סְגִיָּאִין. וְהָא חֲמִינֵן תְּלַת זְמַנִּין, וְאַחֲמִית כֹּל מֵה דְעַבְדְתָּ. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה, זִיל וְאַתְטַמַּר בְּמַעְרַתְךָ, וּגְזוּרְנָא עָלְךָ, דְלֹא תִנְזִיק לְבְרִיָּיתָא בְּעֵלְמָא. אַתְפָּרַשׁ הַהוּא חֻיָּא, וְכַפִּיף רִישִׁיָּהּ, וְאֲזַל לִיָּהּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְהַהוּא יוּדָאי, טוּל עַדָּאָה דְשִׁנְאָךְ, דְהָא פִיסָא דְדִינָרִין (דף טו ע"א) דְדַהָבָא אִית לִיָּה לְגַבְיָהּ. וְשְׂבוּק לִיָּה מְאֲנוֹי,

ותן לו פיס הדינרים הנה, משום שלאותו האיש יש בן אחד, ושמו שמעון, והנה הולך עם סחורה על הים, והם בספינה, ובנו של הגוי הנה גנב לו אותו הפיס, ונתן אותו לאותו רשע. ואמר לאותו היהודי, שיעלה כים זה לבנו, שבקרוב יבא אליו, ויודה לקדוש ברוך הוא שהחזיר האבדה לבעליה. וכך עשה. נטל הפיס, והשתחוה לפני רבי אלעזר, ונשק ידו. תמהו החברים.

אמר רבי אבא: בכל הדרך הזו יש תמיהה בכל מה שראינו בך, וכעת היא תמיהה על תמיהה, מה זה? אמר לו: דבר אינו בסמך, ולא בחכמה, אלא שרוחי מסתפל, ואני ראיתי כאלו בעין ראיתי. תמהו כל החברים. וכלם הלכו, ואותו היהודי עמם, עד שהגיעו לחמיו. פיון שהגיעו לשם, מצאו את חמיו שהיה יושב על גבי מטתו ועוסק בתורה. ברוך ברכה רבי אלעזר, וברכו החברים, והוא שמח עמם.

פתח ואמר, (ירמיה יז) רפאני ה' וארפא וגו'. פיון שאמר רפאני, מהו וארפא? פיון שאמר הושיעני, מהו ואושעה? פיון שהרופא מרפא, מי הוא שיכה? אלא כל רפואה שבעולם ביד הקדוש ברוך הוא, אבל יש מהם על ידי שליח, ויש מהם שלא נמסרו ביד שליח. ואותם שנמסרו ביד שליח הם רפואה, אבל לפעמים חוזרים. אבל אותם שהקדוש ברוך הוא מרפא, אותה המחלה לא חוזרת לעולמים, ועל זה רפואתו היא רפואה, שאין בה מחלה כלל. ומשום כך, רפאני ה' וארפא, ודאי, בלי קטרוג כלל. וכעת, חברים, הקדוש ברוך הוא

ולא תטול מדיליה כלום. וזיל לגבי גברא דדוך פלן, ותשפח דמיתת אתתיה, זיל לגביה, והב ליה פיסא דדינרין דא, בגין דההוא גברא אית ליה ברא חדא, ושמעון שמייה, וההוא אזיל בסחורתא על ימא, ואינון בארבא, ובכריה דהאי גוי גנב ליה לההוא פיסא, ויהב ליה לההוא רשע. ואימא לההוא יודאי, דיסלק פיסא דא לכריה, דלעגל ייתי לגביה, ויודי לקודשא בריך הוא, דאחזר אבידתא למאריה. וכך עביד, נטל פיסא, ואסגיד לקמיה דרבי אלעזר, ונשק ידוי, תוהו חבריאי.

אמר רבי אבא, בכל ארחא דא, אית תוהו, בכל מה דחמינן בך, והשפא איהו תוהא על תוהא. מהו דין. אמר ליה, מלה דא לאו בסימנא איהו, ולא בחכמתא, אלא רוחא דילי אסתפל, ואנא חמינא, כאלו בעינא חמינא. תוהו פלהו חבריאי. ואזלו פלהו, וההוא יודאי בהדייהו. עד דמטו לגבי חמוי. פיון דמטו תמן, אשפחוהו לחמוי דהוי יתיב על גבי ערסוי ולעי באורייתא, בריך ברכתא רבי אלעזר, וברכו חבריאי, ואיהו חדי בהדייהו.

פתח ואמר, (ירמיה יז) רפאני ה' וארפא וכו', פיון דאמר רפאני, מהו וארפא. פיון דאמר הושיעני, מהו ואושעה. פיון דאסיא מסי, מאן הוא דמחי.

אלא כל אסוותא דעלמא, בידי דקודשא בריך הוא. אבל אית מנהון, על ידא דשליחא. ואית מנהון, דלא אתמסרו בידי דשליחא. ואינון דאתמסרו בידי דשליחא, אסוותא אינון, אבל לזמנא מתהדרין. אבל אינון דקודשא בריך הוא מסי, ההוא מרעא לא אתהדר לעלמין. ועל דא, אסוותא דיליה, איהי

אסוותא, דלית בה מרעא

נתן לי רפואה, ועשק לי וערב לי. ספרו לו כל אותו המעשה. תמה ובכה ושמת. ואמר: חברים, נדרתי שאלף אליו ואתחבר עמו, ונודה ונשבח לרבון העולם. שמת עצם.

אמרו לו: במה היית מתעסק? אמר להם: הייתי מתעסק בפרשת בלק, וראיתי שחכמתו הייתה חזקה ויותר מחכמתו של בלעם. חכמת בלעם פעם אחת - וחכמת בלק בכל זמן. אבל כל המפתחות היו בידי בלעם, משום שהוא היה משלים בפה. בלק היה יודע לעשות בשפתיו, ולא ידע להשלים בפה.

פתח ואמר, (שם מו) ואתה אל תירא עבדי יעקב כו'. הפסוק הזה פרושהו. אבל אל תירא עבדי יעקב - מהכשפים של בלעם. ואל תחת - מהקסמים של בלק.

בא וראה איך היו שניהם זה עם זה בעצה רעה כנגד ישראל. אמר בלעם: יעקב היה בבית לבן אבי אבא, ונחש נחשים כנגדו, ויכל לו. אני אסדר נחשים כנגדו. אמר בלק: ואני אסדר קסמים לשם שנקרא ישראל.

בשעה ההיא יצאה רוח אחת מצדו של יוסף מתוך ענפי האילן, ונשבה באותם נחשים ובטלה אותם. והינו שאמר יוסף, (בראשית מד) פי נחש ונחש איש אשר פמני? בשבילי יש איש שיבטל הנחשים לבניכם. בשבילי הוא למעלה, והינו איש אשר פמני. פמוני יש איש למעלה, יצא (שמדצ"א) רוח אחרת מתוך העץ שלמטה, ונשב באותו הקסם ובטל אותו.

אמר ליה, במאי הוית מתעסק. אמר לון, הוינא משתדל בפרשת בלק, וחמינא, דחכמתא דיליה, הוה תקיף ויתיר מחכמתא דבלעם. חכמתא דבלעם רגעא חדא, חכמתא דבלק בכל זמנא. אבל מפתחן דכלהו, בידוי דבלעם הו. בגין דאיהו הוה אשלים בפומא. בלק הוה ידע למעבר חרשוי, ולא ידע לאשלא בפומא.

בלק. ובגין כך, רפאני ה' וארפא, ודאי, בלא קטרוגא בלא. והשתא חבריאי, קודשא בריך הוא יחיב לי אסוותא, ועשק לי וערב לי.

סחו ליה כל ההוא עובדא, תווה, ובכה וחדוי. ואמר, חבריאי, נדרנא, דאיהך לגביה, ואתחבר בהדיה, ונודה ונשבח למארי עלמא. חדי בהדייהו.

אמרו ליה, במאי הוית מתעסק. אמר לון, הוינא משתדל בפרשת בלק, וחמינא, דחכמתא דיליה, הוה תקיף ויתיר מחכמתא דבלעם. חכמתא דבלעם רגעא חדא, חכמתא דבלק בכל זמנא. אבל מפתחן דכלהו, בידוי דבלעם הו. בגין דאיהו הוה אשלים בפומא. בלק הוה ידע למעבר חרשוי, ולא ידע לאשלא בפומא.

פתח ואמר, (שם מו כח) ואתה אל תירא עבדי יעקב וכו'. האי קרא אוקמוה. אבל אל תירא עבדי יעקב, מחרשי דבלעם. ואל תחת, מקסמוי דבלק.

תא חזי, היאך הו תרווייהו דא ברא בעיטא בישא לקביל ישראל. אמר בלעם, יעקב בביתא דלבן אבי אבא הוה, ונחש נחשין לקבליה, ויכל ליה. אנא אסדר נחשין לקבליה. אמר בלק, ואנא אסדר קוסמין לשמא דאיקרי ישראל.

בההיא שעתא, נפק רוחא חדא מסטרא דיוסף, מגו ענפי אילנא, ונשיב באינון נחשין, ובטיל לון. והינו דאמר יוסף, (בראשית מד טו) פי נחש ונחש איש אשר פמוני.

מאי איש אשר פמוני. בגיני אית איש דנחשים יבטל לבניכו. בגיני איהו לעילא, והינו איש אשר פמוני. פמוני אית איש לעילא, נפק (דאפי) רוחא אחרא, מגו אילנא דלתתא, ונשיב בההוא קסם, ובטיל ליה.

וְהִינּוּ (משלי טו) קָסָם עַל שְׁפִתַי מִלֶּךְ.
 מִי הַמֶּלֶךְ? זֶה הַעֵץ שֶׁלְמִטָּה. אֲזִי
 הַשֵּׁיב בִּלְעָם וְאָמַר, (במדבר כג) כִּי
 לֹא נִחַש בְּיַעֲקֹב וְלֹא קָסָם
 בְּיִשְׂרָאֵל. וְשִׁנְיָהֶם הָיוּ מִשְׁנֵי
 הַצְּדָדִים הַלְלוּ.

כִּי אֲתָךְ אָנִי. לֹא הָיוּ יָמִים מִיּוֹם
 שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם שֶׁהַצְּטוּרָה לְהִיּוֹת
 כָּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל,
 כְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁרָצָה בִּלְעָם לְכַלּוֹת
 אֶת שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם. וְעַל
 זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: בִּלְעָם
 רָצָה לְהַשְׁמִידְכֶם מִן הָעוֹלָם, אֲבָל
 אָנִי לֹא אֶעֱשֶׂה כֵּן, אֲלֵא (ירמיהו מו)
 כִּי אֶעֱשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
 הִדְחַתִּיךָ שָׁמָּה וְאֲתָךְ לֹא אֶעֱשֶׂה
 כְּלָה.

שְׂאֵרוֹ יִבְאוּ כָּל עַמֵּי הָעוֹלָם, לֹא
 יְכוּלִים לְהַשְׁמִידְכֶם מִן הָעוֹלָם.
 בָּא לְבֶן בְּרֵאשׁוֹנָה וְרָצָה לַעֲקֹר
 אֶת יַעֲקֹב לְבִדּוֹ מִן הָעוֹלָם - בָּא
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִגִּין עָלָיו,
 שְׁכָתוֹב (בראשית לא) הַשְׁמֹר לָךְ פֶּן
 תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע. בָּא
 פְּרַעַה וְרָצָה לְהַשְׁמִידֶם מִן הָעוֹלָם
 - בָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִגִּין
 עָלֵיהֶם, שְׁכָתוֹב (שמות א) וְכֹאֲשֶׁר
 יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ וְגו'. בָּא הֶמֶן וְרָצָה
 לְהַשְׁמִידֶם מִן הָעוֹלָם - בָּא
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשֵּׁיב הַכֹּל
 עַל רֹאשׁוֹ. וְכֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תְּמִיד הִגִּין עַל
 יִשְׂרָאֵל.

וְיִשְׂרָאֵל אֹמְרִים, (איכה א) חֲסָדֵי ה'
 כִּי לֹא תִמְנּוּ. כִּי לֹא תִמּוּ הִיָּה צָרִיךְ
 לְהִיּוֹת. אֲלֵא חֲסָדֵי ה' בְּכָל דּוֹר
 וָדוֹר הָיוּ בִסְעָדָנוּ כִּי לֹא תִמְנּוּ,
 שְׁלֵא הַשְׁמִדְנוּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שֶׁלֹּא נִמְנְעוּ רַחֲמָיו מֵעַמּוּנוּ,
 שְׁכָתוֹב (שם) כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו.

בָּא וְרָאָה מַה פְּתוּב בְּרֵאשׁוֹנָה,
 (במדבר כב) וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֵל
 בִּלְעָם, וְאַחַר כֵּן וַיִּלְכּוּ זִקְנֵי מוֹאָב
 וְזִקְנֵי מִדְיָן. הִנֵּה לוֹ לֹמֵר וַיִּלְכּוּ

וְהִינּוּ (משלי טו) קָסָם עַל שְׁפִתַי מִלֶּךְ.
 דָּא אִילָנָא דְלִתְתָא. כְּדִין אָתִיב בִּלְעָם
 וְאָמַר, כִּי לֹא נִחַש בְּיַעֲקֹב וְלֹא קָסָם בְּיִשְׂרָאֵל.
 וְתַרְוִייהוּ הוּוּ מִתְרִין סְטָרִין אֲלִין.

כִּי אֲתָךְ אָנִי. לֹא הוּוּ יוֹמִין מִן יוֹמָא דְאֲתַבְרִי
 עֲלִמָא, דְאֶצְטְרִיךְ הָכִי לְמַהוּי קוּדְשָא בְרִיךְ
 הוּא בְּהַדִּייהוּ דִּישְׂרָאֵל, כְּהֵוּא זִימְנָא, דְבַעָא
 בִּלְעָם לְשִׁיצָאָה לְשִׁנְאִיהוּן דִּישְׂרָאֵל מֵעֲלִמָא.
 וְעַל דָּא אָמַר קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא, בִּלְעָם בַּעָא
 לְשִׁיצָאָה לְכוּ מֵעֲלִמָא, אֲבָל אָנָא לֹא אֶעֱבִיד
 הָכִי, אֲלֵא כִּי אֶעֱשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
 הִדְחַתִּיךָ שָׁמָּה וְאֲתָךְ לֹא אֶעֱשֶׂה כְּלָה.

דְאֵלוֹ יִיתוּן כָּל עַמִּין דְעֲלִמָא, לֹא יְכַלִּין
 לְשִׁיצָאָה לְכוּן מֵעֲלִמָא. אֲתָא לְבֶן
 בְּקַדְמִיתָא, וּבַעָא לְאֶעֱקָרָא לִיָּה לְיַעֲקֹב
 בְּלַחֲדוּדֵי מֵעֲלִמָא, אֲתָא קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא,
 וְאִגִּין עָלֵיהּ. דְכָתִיב, (בראשית לא כד) הַשְׁמֹר לָךְ פֶּן
 תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע. אֲתָא פְּרַעַה,
 וּבַעָא לְשִׁיצָאָה לּוֹן מֵעֲלִמָא, אֲתָא קוּדְשָא
 בְרִיךְ הוּא וְאִגִּין עָלֵיהוּן, דְכָתִיב, (שמות א יב)
 וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ וְגו'. אֲתָא הֶמֶן וּבַעָא
 לְשִׁיצָאָה לּוֹן מֵעֲלִמָא, אֲתָא קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא
 וְאֲתִיב כּוּלָא עַל רִישִׁיהּ. וְכֵן בְּכָל דְרָא וְדָרָא,
 קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא אִגִּין עָלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל תְּדִיר.
 וְיִשְׂרָאֵל אֹמְרִי, (איכה ג כב) חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנּוּ.
 כִּי לֹא תִמּוּ מִבְּעֵי לִיָּה. אֲלֵא חֲסָדֵי
 ה', בְּכָל דְרָא וְדָרָא הוּוּ בִסְעָדָן. כִּי לֹא תִמְנּוּ,
 דְלֹא אֲשְׁתִּיצִינָא. מֵאִי טַעְמָא, מִשּׁוּם דְלֹא
 אֲתִמְנְעוּ רַחֲמוּי מִינָן. דְכָתִיב, כִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמָיו.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב בְּקַדְמִיתָא, וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים
 אֵל בִּלְעָם. וּלְכַתֵּר וַיִּלְכּוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי
 מִדְיָן, הִנֵּה לִיָּה לְמִימַר וַיִּלְכּוּ הַמְּלָאכִים, מֵאִי

המלאכים, מה הטעם שנה הדבר ממה שאמר בראשונה?
אלא, אותו בלק הרשע היה חכם בכל הדרגות שלמעלה, אותן שקושרות קשרים לעשות בהן כשפים וקסמים, וכל אותן דרגות יותר עליונות מהם, שבהן כופים את הדרגות התחתונות.

אמר לו, בכל פעם שאנו מכשפים וקוסמים ומנחשים, יש לנו דרגות ומלאכים ידועים, ונדועים למכשפים ולקוסמים, אבל מכאן והלאה יש לך לעין במקום אחר עליון.

כתב לו שמות אחרים באותן דרגות קדושות. וכך דרכי הקוסמים והמכשפים, שידועים אותן דרגות שאותו קסם שורה בהם, ועושים כשפיהם, ומשביעים אותן בדרגות אחרות עליונות מהם, ועושים מה שעושים.

שרח לו כך: העם הזה, אין הקשר שלהם כשאר עמי העולם, אבל הקשר שלהם במקום אחר עליון, נקשר מעל לכל הדרגות. כתב ושלח לו ההשתלשלות והאבהות של שנים עשר ניצוצות, שסוכבים גלגלי המרפכה של הכסא הקדוש, ואמר לו: אם תסתפל באלו, תסתפל באלו, משום שהשנים עשר הללו נקשרים בשנים עשר שבטים. ואם באלה תעשה כשפים, בדיוקן שלהם למטה, שהם שנים עשר שבטים ושנים עשר דגלים פרושים, נוכל להם, ונלחם בהם בקרב, ונצקור אותם מן העולם.

והינו וישלח מלאכים, מלאכים ודאי. וקסמים בגדם - השתלשלות של מלאכים קדושים היו מביאים בידיהם. והוא לא ידע שכל הדרגות

טעמא קא שני מלה ממאי דקאמר בקדמיתא. אלא ההוא רשע דבלק, חפים הוה בכל דרגין דלעילא, אינון דקשרין קשרין, למעבד בהו חרשין וקוסמין. וכל אינון דרגין עילאין מינייהו, דבהו בפייין לדרגין תתאין.

אמר ליה, בכל זמנא דאנן חרשין וקוסמין ונחשין, אית לן דרגין ומלאכים ידיעין, ואשתמודען לגבי חרשין וקוסמין, אבל מפאן ולהלאה, אית לך לעיינא באתר אחרא עילאה. כתב ליה שמהן אחרנין, באינון דרגין קדישין. והכי אורחייהו דקוסמין וחרשין, דידיעין אינון דרגין דההוא קסם שרטיא בהו, ועבדין חרשייהו, ואומי להון בדרגין אחרנין עילאין מינייהו, ועבדי מה דעבדי.

שרח ליה הכי. עמא דא, לאו קשרא דילהון כשאר עמין דעלמא, אבל קשרא דילהון באתר אחרא עילאה, מתקשרא. לעילא מפל דרגין.

כתב ושלח ליה, פיפוסא ופטרונא דתריסר נצוצין, דסחרן גלגלי רתיכא דכורסייא קדישא, ואמר ליה, אי תסתפל בהני, בהני תסתפל, בגין דהני תריסר מתקשרן בתריסר שבטים. ואי בהני תעביד חרשין, בדיוקנא דילהון לתתא, דאינון תריסר שבטים, ותריסר דגלין פרישן, ניכול (ד' טו ע"ב) לון, וניגח בהון קרבא, ונצקור לון מעלמא.

והיינו וישלח מלאכים, מלאכים ודאי. וקסמים בגדם, פיפוסים דמלאכין קדישין, הוו אתנין בידייהו. ואיהו לא ידע, דכל דרגין עילאין, בידיא דקודשא בריה הוא אינון. מה חשיב בלק. חשיב, דעמא דישראל אתמסרו למלאכין, כשאר עמין דעלמא. ועל

העליונות הן בידי הקדוש ברוך הוא. מה חשב בלק? חשב שעם ישראל נמסרו למלאכים כשאר העמים של העולם, ועל כן כתב שמות של שנים עשר המלאכים הללו ושלח לו, והיננו וישלח מלאכים.

אמר לו: בא וראה, כל הדרגות שקושרות קשרים לשבר את העם הזה, הן מצד הצפון, ומצד הצפון צתידות לפל. שלטון המכשפים שלנו הם מצד הצפון. עכשו נוכל להלחם בהם בקרב, שהרי שנים עשר הללו שהם קשורים בהם, מצד הצפון מתחילים להמנות.

והוא"ל ומשמאל מתחיל התקף שלהם, נחלש ונשבר, משום שכל תקפם הוא לאותו הצד. מהו? שפתיב (מ"א ז) עמד על שני עשר בקר שלשה פנים צפונה. מצפון מתחיל למנות. אמר, הנה התקף שלנו הוא מצפון, והם ארבעים חסר אחת דרגות, חזקים מברזל ונחשת. ותחתיים אין להם חשבון, ועל כן נוכל לערוך בהם קרב ולהתגרות בהם.

והקדוש ברוך הוא לא עשה כן, שלא השאיר אותם למלאכים ולא לצבאות השמים, אלא לקדוש ברוך הוא לבדו. וכל אלו הגדולים והשליטים חלק אותם על כל שאר העמים. וכשבאו ישראל, נטל אותם הוא לבדו, והנחיל אותם בתקף נוף האילן, ולא השאיר אותם ביד המלאכים, ולא ביד ממנה ויגדולי העולם, שפתיב (דברים לב) בהנחל עליון גוים וגו'. ואלו שנים עשר תחומים, מתחמים בארבעת צדי העולם, אחר שפזר ענפים ועלים, נטל את ישראל והנחיל

דא כתב שמהן דאלין מלאכים תריסר, ושלח ליה, והיננו וישלח מלאכים.

אמר ליה תא חזי, כל דרגין דאינון מקשרין קשרין, לתברא עמא דא, מסטרא דצפון אינון. ומסטרא דצפון זמינין למנפל. שולטנו דחרשין דילן, מסטרא דצפון אינון. השתא ניכול לאגחא בהון קרבא, דהא תריסר אלין דאינון מתקשראן בהו, מסטרא דצפון שריין למימיני.

והוא"ל ומשמאלא שריין תוקפא דילהון, אתחלש ואתבר, בגין דכל תוקפא

דילהון לההוא סטרא איהו. מהו, דכתיב, (מ"א ז כח) עומד על שני עשר בקר שלשה פנים צפונה. מצפון שארי למימיני. אמר, הא תוקפא דילן מצפון איהו, ואינון ארבעין חסר חד דרגין, תקיפין מפרזלא ונחשא. ותחותיהו לית לון חושבנא. ועל דא ניכול לאגחא בהון קרבא, ולאיתגרי בהו.

וקודשא בריך הוא לא עביד הכי, דלא שביק לון למלאכין, ולא לחילי שמייא, אלא לקודשא בריך הוא בלחודוי. וכל אלין רברבין ושולטנין, פלג על כל שאר עמין. וכד אתו ישראל, נטיל לון איהו בלחודוי, ואחסין לון בתוקפא דנופא דאילנא, ולא שביק לון בידא דמלאכין, ולא בידא דממנא ורברבין דעלמא. דכתיב, (דברים לב ח) בהנחל עליון גוים וגו'. ואלין תריסר תחומין, מתתחמן בארבע סטרי עלמא, לבתר דבדר ענפין וטרפין, נטל לישראל ואחסין לון בתוקפא דנופא דאילנא. דכתיב, (שם ט) פי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

אותם בתקף נוף האילן, שפתיב (שם ט) פי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: כַּמָּה יָפָה וְנָאָה זֶה שְׁאִמְרַתָּ, אֲשֶׁרִי דַרְכֵנוּ, שְׂכַמָּה דְכָרִים עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים הַרוּחָנוּ אוֹתָם וְרֵאִיתִי. וְאוֹתוֹ יְהוּדֵי הָיָה שֵׁם לַפְּנִיָּהּ. אָמַר לָהֶם: חַכְמִים, כָּל הַדְּבָרִים הִלְלוּ כַּמָּה טוֹבִים, וְדְכָרִים עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים הֵם. מַה זֶה שְׂכַתוּב אַחֲרָיו (שם) יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וְכוּ'?

אָמַר לוֹ: אִם יִדְעָתָּ בּוֹ דְּכָר - אָמַר, שְׁהָרִי הַדְּבָר הַזֶּה פְּרֻשֵׁהוּ בְּאַבְרָהָם, שֶׁמִּצָּא אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ שְׁעוּבָדִים עֲבוּדָה זָרָה, וְאִין מִפְּרִיָּם אֶת אֲמוּנַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא כֻלָּם הָיוּ טוֹעִים אַחַר עֲבוּדָה זָרָה, וְקָם אַבְרָהָם, וְהִפְרִיחַ בִּיְנֵיהֶם עֶנְף אֶחָד שֶׁלֹּם לִפְנֵי רַבּוֹן הָעוֹלָם, וּמִצָּא אוֹתוֹ שֵׁם.

מַה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? נָטַל אֶת אוֹתוֹ הָעֶנְף, וְנָטַע אוֹתוֹ וְהִשְׁקָה אוֹתוֹ, וְהִשְׁתַּדַּל עָלָיו, וְעָקַר אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְשָׂתַל אוֹתוֹ בְּאַרְץ אַחֲרָת, שְׂכַתוּב (בראשית יב) לֶךְ לֶךְ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. וְעָשָׂה מִמֶּנּוּ עֵם קְדוֹשׁ, וְזוֹ הַמִּצִּיאָה שֶׁמִּצָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ שְׂלֵא הָאֲמִינוּ בַּקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא יָדְעוּ מִי הוּא.

אָמַר אוֹתוֹ יְהוּדֵי: וְדָאֵי יָפָה הוּא, וְהַכֵּל נָאָה. אֲבָל יֵשׁ לְשָׂאֵל, אִם אַבְרָהָם הָיָה דְיוֹקָן (דְּרָגָה עֲלִיּוֹנָה בְּלֵא הִיא דְמוּת, וְצִרִיכָה לְהִיּוֹת דְמוּת, שְׁהָרִי אַבְרָהָם מִמְּקוֹם הַזֶּה, וְצָא, וְאַבְרָהָם לְמִשָּׁה כַּר צִרִיף) שְׁהִצְטַרֵּף, וְעוֹד, שְׁהָרִי הַכְּתוּב לֹא מוֹכִיחַ עַל אַבְרָהָם כָּלֵל, וְלֹא הִזְכִּיר אֶת אַבְרָהָם, וְלֹא אֶת יִצְחָק, אֲלֵא אֶת יַעֲקֹב לְבָדוּ, שְׂכַתוּב (דברים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ, וְכַתוּב אַחֲרָיו יִמְצָאֵהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עִם כָּל זֶה לֹא קָשָׁה כָּאֵן, שְׁהָרִי אַבְרָהָם מִצָּאֵנוּ שִׁיזָּא מִתּוֹף עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה,

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כַּמָּה יָאוֹת וְשִׁפִּיר הָאֵי דְאִמְרַתָּ, זַפְּאָה אוֹרְחָא דִּילָן, דְּכַמָּה מְלִין עֵילְאִין קְדִישִׁין רוּחָנָא לִוְן וְחַמִּינָא. וְהָהוּא יוֹדָאֵי הָוָה תַּמָּן לְקַמִּיָּהוּ. אָמַר לִוְן, רַבָּנָן, כָּל מְלִין אֵלִין, כַּמָּה טָבָאן, וּמְלִין עֵילְאִין קְדִישִׁין נִינְהוּ. מַהוּ דְכַתִּיב, בְּתַרִּיהּ, (שם ע')

יִמְצָאֵהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וְכוּ'. אָמַר לִיהּ, אִי יִדְעָתָּ בֵּיהּ מְלָה, אִימָא. דְּהָא מְלָה דָּא אוֹקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם, דְּאִשְׁפַּח לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּאַרְעָא דְּפִלְחֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְלֹא הָוּוּ יִדְעֵי בְּמַהִימְנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אֲלֵא כְּלָהוּ הָוּוּ טַעָאן בְּתַר עֲבוּדָה זָרָה, וְקָם אַבְרָהָם, וּפְרַח בִּיְנֵיהוּ עֲנַפָּא חָדָא שְׁלִים, קָדָם מְאָרִי דְּעֻלְמָא, וְאִשְׁפַּח לִיהּ תַּמָּן.

מַה עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, נָטַל לִיהּ לְהַהוּא עֲנַפָּא, וְנָטַע לִיהּ, וְאִשְׁקִי לִיהּ, וְאִשְׁתַּדַּל עֲלֵיהּ, וְאִעֲקַר לִיהּ מִתַּמָּן, וְאִשְׁתִּיל לִיהּ בְּאַרְעָא אַחֲרָא. דְּכַתִּיב, (בראשית יב א) לֶךְ לֶךְ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. וְעֲבַד מִנֵּיהּ עֲמָא קְדִישָׁא, וְדָא הִיא מִצִּיאָה דְּאִשְׁפַּח קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּאַרְעָא, דְּלֹא מַהִימְנָא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְלֹא יִדְעֵי מֵאֵן אִיהוּ.

אָמַר הַהוּא יוֹדָאֵי, וְדָאֵי שִׁפִּיר הוּא, וְיָאוֹת כְּלָא. אֲבָל אִית לְשָׂאֵלָה, אִי אַבְרָהָם הָוָה

דְּיוֹקָנָא (דְּרַגָּא עֲלִימָה כּוֹלָה הוּא דְּיוֹקָנָא וְאִיצְטְרִיךְ לְמַהוּ דְּיוֹקָנָא דְּהָא אַבְרָהָם מֵאַתֵּר הוּוּ וְנַפְק וְאַבְרָהָם לְתַנְא חֲבִי אִיצְטְרִיךְ) דְּאִצְטְרִיף. וְתוּ דְּהָא קָרָא לֹא אוֹכַח עַל אַבְרָהָם כָּלֵל, וְלֹא אִדְפַּר לְאַבְרָהָם, וְלֹא לְיִצְחָק, אֲלֵא לְיַעֲקֹב בְּלַחֲדוּדֵי. דְּכַתִּיב, כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ, וְכַתִּיב בְּתַרִּיהּ יִמְצָאֵהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עִם כָּל זֶה לֹא קָשִׁיא חָכָא, דְּהָא אַבְרָהָם אִשְׁפַּח דְּנַפְק מִגּוֹ פִּלְחֵי עֲבוּדָה זָרָה. וְהָכָא אָף עַל גַּב דְּיַעֲקֹב אִדְפַּר,

וכאן - אף על גב שיעקב נזכר, הוא מדבר על אברהם, ואין כלל קשיה בדבר. אבל אם ידעת דבר או חדוש - אמר.

פתח אותו יהודי ואמר, (בראשית א) והארץ היתה תהו ובהו - מי הארץ? אותה הנודעת למעלה ומטה. היתה תהו, מה זה תהו? זה קו ירק שמקיף את כל העולם, ונקרא קו תהו, שכתוב (ישעיה לז) ונטה עליה קו תהו ואבני בהו. כמו ששינונו, אבנים מפלמות שמשקעות בתוך התהומות, ומקם יוצאים מים.

עכשו יש לדעת, תהו, שהוא קו ירק, מהו קו ירק? אלא מצאנו בספר הרופא קירטינא, וידן של קסרי שמו, וקוראים את שמו הרופא קירטינא, משום שהוא גדול כל הרופאים ונכבד בחכמה. וכך בלשון פרסי קוראים לאדם נכבד קוראים לו קירטינא, גדול ונכבד בחכמה. והנה אומר, והארץ היתה תהו, מה זה תהו? הוא קו ירק שמקיף כל העולם, ומי הוא? קלפת האגוז, וזוהי הקלפה החיצונה, שהיא ירקה.

לפנים ממנו - בהו. אותן אבנים מפלמות שמקין יוצאים מים. מתהו נמשך עור וכשר. מן בהו נמשכות העצמות.

לפנים ממנו - וחשף. זו החשכה שנמשך ממנו העם של עשו. ואם תאמר מן תהו - כך זה ודאי, שהרי מהחשך תלוי תהו. אלא אותם אבנים מפלמות נכנסו באמצע, שממנו נמשכות העצמות, כמו שנאמר. והחשך משיכה דקה, שממנה נמשך עשו.

ורוח אלהים - זה מח האגוז, שמשם נמשך יעקב השלם, כמו האגוז הנה, שכתוב (יחזקאל א) והנה רוח סערה באה מן הצפון, כנגד התהו. לפנים ממנו - ענן

הוא קאי על אברהם, ולית פירוכא כלל במלה. אבל אי ידעת מילה או חידושא, אימא.

פתח ההוא יודאי ואמר, (שם א ב) והארץ היתה תהו ובהו, מאן ארץ. ההיא דאשתמודעא עילא ותתא. היתה תהו, מאי תהו, דא קו ירוק, דאקיף כל עלמא. ואיקרי קו תהו, דכתיב, (ישעיה לז) ונטה עליה קו תהו ואבני בהו. פמה דתנינן, אבנין מפולמות דמשתקעין גו תהומי, ומנהון נפקין מיין.

השתא אית למנדע, תהו דאיהו קו ירוק, מאי הוא קו ירוק, אלא אשפחן בספרא דאסייא קרטינא, וידן דקסרי שמייה, וקראן שמייה קרטינא אסייא, בגין דאיהו רב על כל אסיין, ויקירא בחכמתא. והכי בלשון פרסי, לבר נש יקירא, קראן ליה קרטינא. רב ויקירא בחכמתא. והנה אמר, והארץ היתה תהו, מאי תהו. איהו קו ירוק, דאסחר כל עלמא. ומאן איהו, קליפה דאגוזא. ודא איהו קליפה דלבר, דאיהו ירוק.

לגו מניה, בהו. אינון אבנין מפולמות דמנהון נפקי מייא. מן תהו אתמשיף עור וכשר. מן בהו אתמשכו גרמי.

לגו מניה וחשף. דא חשיכו דאתמשף מניה עמא דעשו. ואיתימא מן תהו. הכי הוא ודאי, דהא חשף מניה תלייא תהו. אלא אינון אבנין מפולמות, עאלו באמצעיתא, דמניה אתמשכן גרמין, כמא דאיתמר. וחשף משיכו דקיק, דמניה אתמשף עשו.

ורוח אלהים, דא מוחא דאגוזא, דמתמן איתמשף יעקב שלימא, כגוונא דאגוזא

דא, (כגוונא דא רוא) דכתיב, (יחזקאל א ד) והנה רוח סערה באה מן הצפון, לקבליה דתהו. לגו

גְּדוֹל, כְּנֶגֶד הַבְּהוּ. לַפְּנִים מִמֶּנּוּ -
וְאֵשׁ מִתְּלַקְחַת, כְּנֶגֶד הַחֹשֶׁךְ.
לַפְּנִים מִמֶּנּוּ - וְנִגְהָ לֹּ סָבִיב, כְּנֶגֶד
שֶׁל רוּחַ אֱלֹהִים.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֹשֶׁמַל - לַפְּנִים
מִהַפֵּל, שְׁכַנְגֵדוּ מִרְחַפֵּת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם. זֶה רוּחַ הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה
שֶׁמִּרְחַפֵּת עַל הַכֵּל. וַיַּעֲקֹב הַשָּׁלֵם
הוּא וַדָּאֵי מִחַ הָאֲגוּזָה, וְהַקְדוּשׁ
כְּרוּף הוּא יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
וַדָּאֵי. אַחַר כֵּן עָשָׂה הַקְדוּשׁ כְּרוּף
הוּא אֵת כָּל אוֹתוֹן הַקְּלָפוֹת שֶׁלָּהֶם,
שְׁכֵלֵם יִהְיוּ מִשְׁעַבְדִּים לֹו.

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עֵתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא
קְרוּב דְרָף כּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב וְקָם שִׁבְט
מִיִּשְׂרָאֵל וְגו' (במדבר כד). אֲרָאֵנוּ -
אֵת הַגְּאֻלָּה הַזֹּה, שֶׁהִיא רִבִיעִית.
וְלֹא עֵתָה - אֲלֹא לְסוּף הַיָּמִים.
שֶׁשָּׂה יָמִים הָיוּ בַעֲוֹלָם. בַּיּוֹם
הַרְבִּיעִי רָאִינוּ, שֶׁהָאוֹרוֹת שֶׁהָיוּ
בוֹ, מִסְתַּלְקִים וְדוֹעֵכִים. הַשֶּׁמֶשׁ
וְהַלְבָנָה וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת
נִגְנְזוּ בוֹ. אֵלּוּ הִתְהוּוּ בַמַּעֲשֵׂה
כְּרֵאשִׁית, וְבוֹ הִסְתַּלְקוּ בַיּוֹם שֶׁל
הָאֵלֶף הַרְבִּיעִי.

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אוֹי
שֶׁהַגְּלוּת נִמְשַׁכֵּת, וּמִי יִכּוֹל לְסַבֵּל
אוֹתָהּ. אָמַר לוֹ: אוֹי רַבִּי, אוֹי רַבִּי,
אֵלּוּ הָיִית יוֹדֵעַ כִּמָּה בְּהִלָּה
וּבְלִבּוֹל עָשָׂה הַקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא
בְּכָל הַרְקִיעִים בְּשַׁעַת שְׁגוֹר וּמְסַר
אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל בְּיַד אוֹתָהּ
הַשִּׁפְחָה, וְלֵהֲשַׁמְעַבְדֵי תַחַת הַיָּד
שֶׁל אָדָם.

בְּשַׁעַת שֶׁהָיוּ כּוֹתְבִים פְּסָקִים
בְּרַקִיעֵי, טָרַם נִחְתְּמוּ בְּחוֹתְמַת
בְּחוֹתֵם הַמֶּלֶךְ, קָרָא הַקְדוּשׁ כְּרוּף
הוּא לְכָל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, וְקָרָא
לְגַבְרִיאֵל, שֶׁקִּסַּת הַסּוּפֵר בְּמִתְנִיּוֹ,
וְאָמַר לוֹ: עַכְב אֵת הַפְּסָקִים
שֶׁטָרַם נִחְתְּמוּ, וְאִבְכָה עַל בְּנֵי,
וְאֶעֱשֶׂה לָהֶם מִסְפָּד וְאִבְל.
בְּשַׁבּוּעָה עֲלֵיכֶם, כָּל צְבָאוֹת
הַשָּׁמַיִם, שֶׁמַּעֲזִבוּ אוֹתִי וְלֹא

מִנִּיה עֵנָן גְּדוֹל, לְקַבְּלִיהָ דְּבַהוּ. לְגוּ מִנִּיה וְאֵשׁ
מִתְּלַקְחַת, לְקַבְּלִיהָ דְּחֹשֶׁךְ. לְגוּ מִנִּיה וְנִגְהָ לֹו
סָבִיב, לְקַבְּלִיהָ דְּרוּחַ אֱלֹהִים.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֹשֶׁמַל, לְגוּ מִפְּלֵא. דְּלְקַבְּלִיהָ,
מִרְחַפֵּת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. דָּא רוּחַ
דְּאִימָא עֵילָאָה, דְּקָא מִרְחַפָּא עַל פְּלֵא. וַיַּעֲקֹב
שְׁלִימָא, אִיהוּ וַדָּאֵי מוֹחָא דְּאֲגוּזָא. וְהַקְדוּשׁ
כְּרוּף הוּא יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וַדָּאֵי. לְבַתֵּר
עַבְד קוּדְשָׁא כְּרוּף הוּא לְכָל אֵינוֹן קְלִיפִין
דְּלֵהוֹן, דִּיהוֹן פְּלֵהוֹן מִשְׁתַּעְבְּדִין לֵיהּ.

אֲרָאֵנוּ וְלֹא עֵתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוּב דְרָף כּוֹכֵב
מִיַּעֲקֹב וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל וְגו'.
אֲרָאֵנוּ, לְמַלְאָה דְּפּוֹרְקָנָא דָּא, דְּאִיהוּ רִבִיעִיָּאָה.
וְלֹא עֵתָה, אֲלֵא לְסוּף יוֹמִיָּאָה.

שִׁית יוֹמִין הָיוּ בַעֲלָמָא, בַּיּוֹמָא רִבִיעִיָּאָה
חֲמִינָא, דְּנִהוּרִין דִּהוּוּ בֵּיהּ, מִסְתַּלְקִי
וּמִתְדַעְכִּי. שְׁמִשָּׁא וְסִיְהָרָא וְכוֹכְבֵיָּא וּמַזְלֵי
אֲתַגְנִיזוּ בֵּיהּ. הֵנִי אֲתֵהוּוּ בַעֲוֹבְדָא דְּכְרֵאשִׁית,
וּבֵּיה אֲסַתְלָקוּ בַּיּוֹמָא דְּאֵלֶף רִבִיעִיָּאָה.

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְוִי דְּגְלוּתָא אֲתַמְשֶׁף,
וּמֵאֵן יִכִּיל לְמַסְבֵּל לֵיהּ. (דף סו ע"א) אָמַר
לֵיהּ, אוֹי רַבִּי אוֹי רַבִּי, אֵלּוּ הָיוּ יוֹדֵעַ כִּמָּה
עֲרִטוּרָא וּבְלִבּוֹלָא, עַבְד קוּדְשָׁא כְּרוּף הוּא
בְּכָלֵהוּ רְקִיעִין, בְּשַׁעַתָּא דְּגִזוּר וּמְסַר לֹון
לְיִשְׂרָאֵל בְּיַד דִּיהֵיָּא שִׁפְחָה, וְלֵהֲשַׁמְעַבְדָּא
תַּחוֹת יָדָא דְּאָדָם.

בְּשַׁעַתָּא דִּהוּוּ כְּתִבֵי פִתְקִין בְּרַקִיעֵא, עַד דְּלֵא
אֲחִתִּימוּ, בְּגוּשְׁפִנְקָא דְּחוֹתְמָא
דְּמִלְפָּא, קָרָא קוּדְשָׁא כְּרוּף הוּא לְכָל חִילֵי
שְׁמִיָּא, וְקָרָא לְגַבְרִיאֵל דְּקִסַּת הַסּוּפֵר בְּחִרְצוּי,
וְאָמַר לֵיהּ, אוֹי עַכְב פִּתְקִין עַד דְּלֵא אֲחִתִּימוּ,
וְאִבְכָה עַל בְּנֵי, וְאֶעֱבִיד לְהוֹן מִסְפָּדָא וְאִבְלָא.
בְּאוֹמָאָה עֲלֵיכֶם, כָּל חִילָא דְּשְׁמִיָּא, דִּתְשַׁבְּקוּן

תתחזקו לנחמני, כמו שנאמר
(ישעיה כב) על כן אמרתי שְׁעו מני
אמרר בככי אל תאיצו לנחמני
על שד בת עמי.

בעט בעיטות ברקיע של ערכות,
ועשה בו בקיעים וחלונות
פתוחים. פתח ואמר: בני, בני
אהובי מעי, גדלתי אתכם
ולקחתי אתכם כמו אב שנוטל
את בנו, למדתי אתכם את יראתי,
השלטתי אתכם על כל אמות
העולם. חטאתם לפני בכמה
חטאים, עברתי עליכם, משום
שפנים נכבדים אהובים הייתם
לפני.

בני בני, אקרא לארבעת צדדי
העולם, ואשביע אותם עליכם.
מזרח מזרח, בשבועה עליך, אם
בני יתפזרו בינך, שתסתכל בתאר
ובדיוקן שלהם איך השתנו
והשחרו בענויים שעושים להם
בתוכך, ותבכה ותספד עליהם
ותשמר אותם.

בני בני, פשהייתם בביתי, בחיק
אמכם, בעדוניהם ובענוניהם, לא
השגחתם עלי. בני בני, מה
אעשה לכם, גזרה גזרתי
בשבועה, אלא אני ואתם נגלה.
משה, הרועה הנאמן, איך לא
תשגיח על בני, הצאן הקדוש
שמסרתי בידך? מזרח מזרח,
התעורר אל משה, ותכפו ותספדו
על בני. אבל ומספד השמיעו
פאחד, עד שאני אשמע ואדאב
עמכם.

בני בני, אהובי נפשי, איך תלכו
בשלשלאות חזקות, ידיכם
מהדקים לאחור. בנים שגדלו
בעדוניהם, בנים שהיו יקרים מפז
וספירים. בני בני, חסידים
קדושים, איך תפלו בידי נכרים,
שאין מרחמים כלל. הפשר
הקדוש של גופכם נזרק ונתחלל
המלכות שלו. והינו מה שפתיב

לי, ולא תתקפון לנחמא לי. כמה דאת אמר,
(ישעיה כב ד) על כן אמרתי שְׁעו מני אמרר בככי
אל תאיצו לנחמני על שד בת עמי.

בעט בעיטין ברקיעא דערבות, ועבד ביה
בקועין וחלונין פתיחין. פתח ואמר,
בני, בני רחימו דמעיי, רביתי לכוון, ונטלית
לכוון, פאפא דנטיל לבריה, אולפינא לכו
דחלתי, אשלתית לכו על כל אומין דעלמא.
חבתון קמאי בכמה חובין, עברנא עליכו,
בגין דבגין יקירין רחימין הויתון קמאי.

בני בני, אקרא לארבע סטרין דעלמא,
ואומינא להו עליכו. מזרח מזרח,
באומאה עלך, אי בני יתבדרון בינך, דתסתפל
בתוארא ודיוקנא דילהון, היך אשתני
ואשתחר בענויין דיעבדון לון בגווד, ותבכה
ותספד עליהון ותנטר לון.

בני בני, פד הויתון בביתאי, בתוקפא דאמכון,
בעידוניהם בעינוגין, לא אשגחתון עלי. בני
בני, מה אעביד לכוון, גזירא גזירנא באומאה,
אלא אנא ואתון נגלי.

משה רעיית מהימנא, איך לא תשגח על בני,
ענא קדישא דמסרית בידך. מזרח מזרח,
אתערי לגבי משה, ותבפון ותספדון על בני,
אבלא ומספדא אשמעו פחדא, עד דאנא
אשמע ואתרוי עמכון.

בני בני, רחימין דנפשאי, היך תהכון
בשלשלאין תקיפין, ידכון מהדקון
לאחורא. בגין דאתרביאו בעידוניהם, בגין דהו
יקירין מפז וספירין. בני בני, חסידין קדישין,
היך תפלוין בידי נוכראין, דלא רחמין כלל.
בשרא קדישא דגופיכון, איתרמי ואתחלל
בשווקים וברחובות. בני בני, ווי עליכון ועלי.

בשווקים וברחובות. בני בני, וי עליכם ועלי. אז קרע לבוש

בְּדִין בַּזַּע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּהּ. וְהֵינּוּ דְכָתִיב, (איכה ב טז) **בַּזַּע אָמַרְתּוּ.**

דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, כַּד יִתְבַּדְרוּן בְּנֵי בְּגוּוּף, דְתַסְתַּפֵּל בְּהוּ הֵיךְ מִשְׁחָרָא דִּיוֹקְנִיהוּן, וְיִמְיִנְהוּן תְּבִירִין בִּינֵי עַמְמֵיָא. דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, אֲתַעַר לְגַבֵּי אַבְרָהָם רַחֲמָאֵי, וְאִימָא לִיָּהּ אֵיךְ נָפְלוּ בְנוֹי, וְאֲתַבְּדְרוּ בֵּין שְׁנֵיאֵיהוּן, וְתַבְּפוּן וְתַסְפְּדוּן עֲלִיהוּן. דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, דְתַנְטֵר בְּנֵי רַחֲמֵי דִנְפִשָׁאֵי, כַּד יִתְבַּדְרוּן בְּגוּוּף.

צְפוֹן צְפוֹן, אֲתַעַר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְלָא וְיִגְוֵנָא לְגַבֵּי בְנֵי. וְאִימָא לִיָּהּ לְעַקִּידָא דְמַדְבַּחֵי, הֵיךְ אֲזִלִּין בְּנוֹי, וְהֵיךְ נְפִלוּן בְּחַרְבָּא. לֹא תִימְרוּן דָּא, וְלֹא תַהוּדְעוּן דָּא לְיַעֲקֹב אַבוּהוּן. דְלֹא יִהְפֹּךְ עַלְמָא בְּרִיגָעָא.

מַעְרַב מַעְרַב, אֲתַעַר לְגַבֵּי נְאֻקַּת חֲלָלִין, וְקַרְבִּין תְּקִיפִין דְבְנֵי. אִיתַעַר לְגַבֵּי רַחֲמֵי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי, הֵיךְ אֲזִלִּין בְּנֵהָא. וְהֵיךְ מִתְבַּדְרִין בְּכַמָּה סְטָרִין.

אַחֲתֵי בְרַתֵּי רַעֲיִיתֵי רַעֲיִיא דִּילֵי, רַחֲמֵימָא דִנְפִשָׁאֵי, מַה נְעַבִּיד מִן בְּנֵנָא מַה יַעֲבְדוּן אִינוּן. אַבְל רַחֲמֵימֵי אַחֲתֵי, אִימָא לָךְ, אִי בְרַעוּ סְלָקָא עֲלֶיךָ, אֲנָתְ מְרוּבַעַת, וְגַדְפִין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סְטָרִין, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ בְּרַתֵי יַחֲדִיתֵי, דְתַהֲךְ בְּהַדִּיָּהּ, וְלֹא תַשְׁבוּק לּוֹן, וְתַחֲפִי עֲלִיָּהּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְעַלְמָא. וְאִי לֹא, יִתְאַבְדוּן מְעַלְמָא.

מַה אִימָא לָךְ ר', בְּהֵיא שַׁעְתָּא דְכְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל שְׁמַעְתָּ דָּא, אַרְיִמַת קָלָא, וְאַזְדַּעְזְעוּ תַמְנִיסַר אֶלְף עֲלָמִין, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדָּה. וְכַדִּין (ירמיה לא יד) קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהּ. וְקוּדְשָׁא

בַּזַּע אָמַרְתּוּ.

דְרוֹם דְרוֹם, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, כְּשִׁיתְפָּזְרוּ בְנֵי בְּתוּכָךְ, שְׁתַּסְתַּפֵּל בְּהֵם אֵיךְ מִשְׁחָר דִּיוֹקְנֵם, וְיִמְיִנֵם שְׁבוּרָה בֵּין הַעַמִּים. דְרוֹם דְרוֹם, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, הַתַּעוּרָר לְאַבְרָהָם אַהוּבִי, וְאָמַר לוֹ אֵיךְ נָפְלוּ בְנֵי וְהַתְפָּזְרוּ בֵּין שְׁנֵיאֵיהֶם, וְתַבְּכוּ וְתַסְפְּדוּ עֲלֵיהֶם. דְרוֹם דְרוֹם, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, שְׁתַּשְׁמַר בְּנֵי אַהוּבִי נַפְשֵׁי, כְּשִׁיתְפָּזְרוּ בְּתוּכָךְ.

צְפוֹן צְפוֹן, הַתַּעוּרָר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְל וְיִגְוֵן אֶל בְּנֵי, וְאָמַר אֶל הָעַקִּידָא שֶׁל מְזַבְחֵי אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנוֹי וְאֵיךְ נָפְלוּ בְּחַרְבֵי. אֶל תֵּאמְרוּ זֶה וְאֶל תוֹדִיעוּ זֶה לְיַעֲקֹב אַבִּיהֶם, שְׁלֹא יִתְהַפֵּךְ הָעוֹלָם בְּרִגְעָא.

מַעְרַב מַעְרַב, הַתַּעוּרָר לְנְאֻקַּת הַחֲלָלִים וְהַמְלַחְמוֹת הַחַזְקוֹת שֶׁל בְּנֵי הַתַּעוּרָר אֶל אַהוּבֵי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי, אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנֵיהּ, וְאֵיךְ מִתְפָּזְרִים בְּכַמָּה צְדָרִים.

אַחֲוֵי בְתֵי רַעֲיִיתֵי, הַרוּעָה שְׁלֵי, אַהוּבַת נַפְשֵׁי, מַה נַּעֲשֶׂה מִבְּנֵינוּ, מַה הֵם יַעֲשׂוּ? אַבְל אַהוּבֵי אַחֲוֵי, אֲמַר לָךְ, אִם בְּרַצוֹן עוֹלָה עֲלֶיךָ, אֲתַ מְרַבַּעַת, וְהַכְּנַפִּים שְׁלָךְ פְּרוּשׁוֹת לְאַרְבַּעַת צְדָדִים. בְּשַׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, בְתֵי יַחֲדִיתֵי, שְׁתַּלְכִי עִמָּהֶם וְלֹא תַעֲזֹבֵי אוֹתָם, וְתַכְּסִי עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. וְאִם לֹא, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם.

מַה אֲמַר לָךְ, רַבִּי. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שׁוֹמַעַת אֶת זֶה, מְרִימָה קוּל, וּמְזַדְעָזְעִים שְׁמוֹנָה עָשָׂר אֶלְף עוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּה. וְאַז (ירמיה לא) קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהּ. וְאַז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, (ישעיה כב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה

צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי
וּלְמִסְפָּד.

מִי רָאָה אֶת הַבְּהֵלָה בְּכָל
הַרְקִיעִים? מִי רָאָה הַבְּלָבוּל
וְהַמִּסְפָּד שָׁשׁ, עַד שְׂכַל צְבָאוֹת
הַשָּׁמַיִם חָשְׁבוּ שִׁיתְהַפְּכוּ כָּל
הָעוֹלָמוֹת?

אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל: בְּתֵי יַחֲדָתֵי שְׁלִי,
תִּלְכִי לְכֹסוֹת עֲלֵיהֶם וְלְדוֹר עִם
בְּנֵינוּ. אָמְרָה לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם,
לֹא אֵלֶּךָ! אַחַר שְׂרַבִּית אוֹתָם
וְתִקְנֵת אוֹתָם וּגְדַלְת אוֹתָם, אֵהְיָה
רוֹאֶה לְשׁוֹנְאֵיהֶם שְׂאוּכְלִים
אוֹתָם, וְתִשְׁפַח אוֹתָם שָׁם! אֲזַ
נִשְׁבַּע לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַקִּימָהּ וּלְגַאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל
וּלְהוֹצִיאֵם מִן הַגְּלוּת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּה ל"א) כֹּה אָמַר ה' מְנַעֵי
קוֹלְךָ מִבְּכֵי וְגו', וַיֵּשׁ תִּקְוָה
לְאַחֲרִיתֶךָ כֹּו, וְשָׁבוּ בָנִים
לְגִבּוֹלָם.

וְעַל זֶה יֵצְאָה מִלְּפָנָיו. פִּיּוֹן
שִׁיֵּצְאָה מִלְּפָנָיו, פֶּתַח הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם,
וְאָמַר אֵיכָה יוֹעַם זָהָב. וְכָל אוֹתָהּ
הַקִּינָה שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ אָמַר אוֹתָהּ, אַחַר
כֵּן קָשַׁר אֶהְבֶּה בְּקִינָה הִיא
וְחִתְמוּ הַפְּתָקִים.

וְכַעַת נַחֲזֹר לְפָרְשָׁה, שְׁוֹדָאֵי
הַגְּלוּת נִמְשַׁכְת. (במדבר כ"ד) אֲרָאֲנוּ
וְלֹא עָתָה. לְמִי אָמַר אֲרָאֲנוּ?
לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו פִּי אֵינְנוּ,
כְּשִׁיבָא לְפָקֵד אֶת הָאֵילָת. וְלֹא
עָתָה - וְלֹא לְזִמְן קְרוּב. אֲשׁוּרְנוּ
וְלֹא קְרוּב - הַסְּתַפְּלֵתִי בּוֹ, אֲבָל
לֹא כַּעַת, אֲלֵא לְזִמְן רַחוּק.

דְּרַךְ כּוֹכַב מֵיַעֲקֹב. רַבִּי רַבִּי, כְּמָה
נִסְתָּרוֹת כְּלוּלִים פָּאן. פֶּתַח וְאָמַר,
(בראשית ב') וַיִּפֹּל ה' אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה
עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן. כְּשֶׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הַרְאוּשׁוֹן, בְּרָא
אוֹתוֹ דּוּ פְרָצוּפִים, וְהָיוּ מְחַבְּרִים

בְּרִיךְ הוּא כְּדִין, (ישעיה כ"ב) וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה
צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי וּלְמִסְפָּד.

מֵאֵן חָמָא עֲרִטוּרָא בְּכִלְהוּ רְקִיעִין. מֵאֵן חָמָא
בְּלָבוּלָא וּמִסְפִּידָא דְתַמָּן. עַד דְּכָל חֵיילֵי
שְׁמַיָּא חָשִׁיבוּ, דְּכָל עֲלָמִין יִתְהַפְּכוּן.

אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל,
בְּרַתִּי יַחֲדָתֵי דִילִי, תְּהֵךְ לְחַפְיָא
עֲלֵייהוּ, וְלִדְיִירָא עִם בְּנָנָן. אָמְרָה לִיה, מְאָרִי
דְּעֶלְמָא, לֹא אֵייהָךְ. פֶּתַח דְּרַבִּית לוֹן, וְתִקְיִנִית
לוֹן, וּגְדִילִית לוֹן. אֵהְיָ חֲמִית לְשִׁנְאֵיהוֹן דְּאֲכָלִי
לוֹן, וְתִינְשִׁי לְנָא תַמָּן. כְּדִין אוֹמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לָהּ, לְאַקְמָא לָהּ, וּלְמַפְרַק לוֹן לְיִשְׂרָאֵל,
וְלְאַפְקָא לוֹן מְגִלוּתָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ירמיה
לא טו) כֹּה אָמַר ה' מְנַעֵי קוֹלְךָ מִבְּכֵי וְגו', וַיֵּשׁ
תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ וְכו', וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם.

וְעַל דָּא נִפְקַת מִקְמֵיהּ. פִּיּוֹן דְּנִפְקַת מִקְמֵיהּ,
פֶּתַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל חֵיילֵי
שְׁמַיָּא וְאָמַר (איכה ד') אֵיכָה יוֹעַם זָהָב, וְכָל
הַהוּא קִינָה דְאַלְפָּא בֵּיתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּלַחֲדוּי אָמַר לָהּ, לְבַתֵּר קָשַׁר רַחֲמִין בְּהַהוּא
אַלְיָא וְחִתְמוּ פֶּתְקִין.

וְהַשְׁתָּא אֶהְדַּרְנָא לְפִרְשָׁתָא, דְּוִדָּאֵי גְלוּתָא
אַתְמַשְׁךְ. אֲרָאֲנוּ וְלֹא עָתָה, לְמֵאֵן
קָאֲמַר אֲרָאֲנוּ. לְהַהוּא דְאַיְתְמָר עָלוּי פִּי אֵינְנוּ.
כַּד יִיתִי לְפָקֵדָא לְאַיִלְתָּא. וְלֹא עָתָה, וְלֹא
לְזִמְן קְרוּב. אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוּב, אֶסְתַּפְּלִנָא בֵּיהּ,
אֲבָל לְאוּ פְעוֹן, אֲלֵא לְזִמְן רַחוּק.

דְּרַךְ כּוֹכַב מֵיַעֲקֹב, רַבִּי רַבִּי, כְּמָה רְזִין סְתִימִין
כְּלִילֵן הָכָא. פֶּתַח וְאָמַר, (בראשית ב' כ"א) וַיִּפֹּל
ה' אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן. כַּד בְּרָא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם קְדֻמָּאָה, דּוּ פְרָצוּפִין
בְּרָאוּ, וְהוּוּ מִתְחַבְּרִין פְּחָדָא בְּלֹא פִירוּדָא. מֵאֵי
טַעמָא. בְּגִין דְּכִתִּיב, (שם ה' ב') זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאִם,

יחד בלי פרוד. מה הטעם? משום שכתוב (שם ה) זכר וינקבה בראם, בלי פרוד, ולא כתוב בראו, אלא בראם.

בין שנבראו, היו יחד זה עם זה בשוה. מה עשה לו הקדוש ברוך הוא? נסר אותו נסירה, ונטל ממנו את הנקבה, והתקין אותה בכמה תקונים, וקשט אותה בכמה קשוסים, והלביש אותה בכמה לבושים.

באיזה מקום? בגן עדן התקין אותה. כמה קשוסים קשט אותה? שבעים. והם שבעים פנים לתורה. כמה תקונים תקן לה? שלשה עשר תקונים. הם שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. כמה לבושים הלביש אותה? ששה לבושים. והם ששה סדרי משנה, בשש פנים.

כר התקונים הללו, וכל הקשוסים הללו, וכל הלבושים הללו, עשה לה הקדוש ברוך הוא שם בגן עדן, ואחר כך (בראשית ב) ויביאה אל האדם. ואדם היכן היה? במקום הנקדה של ציון, ששם בית המקדש. ומשם נטל אותם והכניסם לגן עדן, וברך אותם ברפת חתנים.

וזה סוד (במדבר כד) דרף פוכב מיעקב. דרף וקשט ותקן אותו הפוכב שנטל מיעקב. שמשום כך, בשבילה יתגלה מי שיתגלה. משום שעל זה היה בא אליה, ונמשך ממעלה למטה. וקם שכט מישראל - זה עץ החיים. וקם, כמו שנאמר (שם ו) והקמתי את בריתי.

וכשזה היה - ומחץ פאתי מואב וגו'. כל אותם הצדדים שנאחזים בעץ התחתון, יעברו ויוסרו ממנו. ואז, ויאמר האדם זאת הפעם. זה זמן העדונים והעונגים להשתעשע יחד, ולא כשאר הפעמים שהצד הרע נאחז בינינו. אבל כעת אין בלבול של הצד האחר עמנו, אלא עצם

בלא פירוודא, ולא כתיב בראו, אלא בראם. בין דאתבריו, הוּוּ פחדא דא עם דא, בשיקולא. מה עבד ליה קודשא בריה הוא. נסר ליה נסירו, ונטל לנוקבא מניה, ואתקין לה בכמה תיקונים, וקשטה בכמה קישוסין, ואלביש לה בכמה לבושין.

באן אתר, בגנתא דעדן אתקין לה. כמה קישוסין קשט לה. שבעין. ואינון שבעים פנים דאורייתא. כמה תיקונים תקין לה. תליסר תיקונים. אינון תליסר מכילין, דאורייתא נדרשת בהו. כמה לבושין אלביש לה. שית לבושין. ואינון שית סדרי משנה, בשית אנפין.

כר הני תיקונים, וכל הני קישוסין, וכל הני לבושין, עבד לה קודשא בריה הוא תמן בגנתא דעדן, ולבתר (שם ב כב) ויביאה אל האדם. ואדם היכן הוה. באתר הנקדה דציון, דבי מקדשא תמן. (דף סח ע"ב) ומתמן נטיל לון, ואעיל לון בגנתא דעדן, ובריה לון ברפת חתנים.

ורזא דא, דרף פוכב מיעקב. דרף וקשט ותקין ההוא פוכב, דאתנטיל מיעקב. דבגין כך, בגינה יתגלי, מאן דיתגלי. בגין דעל דא הוה אתי לגבה, ואתמשך מעילא לתתא. וקם שכט מישראל, דא אילנא דחיי. וקם: כמה דאת אמר, (שם ו יח) והקמתי את בריתי.

וכר יהא דא, ומחץ פאתי מואב וגו'. כל אינון סטרין דאתאחדן באילנא תתאה, יתעברון ויתעדון מניה. בדין, (שם ב כג) ויאמר האדם זאת הפעם. דא זמנא דעדונים וענוגין, לאשתעשעא פחדא ולא כשאר זמנין דסטרא בישא אתאחדת ביננא. אבל השתא לית

ממנו. ואז, ויאמר האדם זאת הפעם. זה זמן העדונים והעונגים להשתעשע יחד, ולא כשאר הפעמים שהצד הרע נאחז בינינו. אבל כעת אין בלבול של הצד האחר עמנו, אלא עצם

מעצמי, ולא שתוף אחר של רע. עצם מעצמי - אור האספקלריה המאירה ממש. ובשר מבשרי - מלבוש מאותו מלבוש שהתלבש בו האור העליון שלי. לזאת יקרא אשה - בשלטון עליון על כל העולם, שלא תסור לעולם. אז (דניאל ב) תדק ותסף כל אלו המלכיות, והיא תקום לעולמים. אראנו ולא עתה - הראיה הזו שאני רואה, עתיד אני לראותו ולהתקרב יחד. ולא עתה - בגלות בבל, באותו הבית שבנו עולי גולה. אשורנו - אני עתיד להסתפל בו פנים בפנים. ולא קרוב - אלא באותו הבית האחרון. שבין זה ובין זה לא היה נחת, ולא קרבה ואחדות כראוי.

אי רבי אי רבי, כמה קשה הדבר, כמה ארוך הזמן, כמה צרות על צרות מזמנים לשונאיהם של ישראל בגלות, וכמה חיות ישלטו, וכמה ישאגו לטרף טרף של ישראל בכל זמן וזמן עד סוף הימים.

לסוף הימים, כפי שעה של יום, בזמן שזורח השמש, מהיום הששי, בשעה שיזדמנו לפי מנין השנים של יובל ושמטה יחד, שהוא רע"ד מהיום הששי. עתיד קול אחד להתעורר מרום רומי הרקיעים, קול עצוב במרירות, מה שלא היה כף מיום שנבראו העולמות.

והקול ההוא יהיה דק, בחשאי, במרירות ועצבות, יורד ועולה, עולה ויורד, וכן אומר: אילת אהבים היית לי מימים הראשונים ונשפחת ממני. אהבות קמות היו לי עמה. אני נזכר שחזתם דיוקנה היה חתום על לבי, והיה חתום על זרועי, והיתה חזקה בתוכי אהבתה,

ערבוביא דסטרא אחרא עמנא, אלא עצם מעצמי, ולא שיתופא אחרא דביש.

עצם מעצמי, נהירו דאספקלרייא דנהרא ממש. ובשר מבשרי, מלבושא מההוא מלבושא דאתלבש ביה נהורא עילאה דילי. לזאת יקרא אשה, בשלטנותא עילאה על כל עלמא, דלא תעדי לעלם. כדין תדיק ותסיף כל מלכותא והיא תקום לעלמא.

אראנו ולא עתה, ראייה דא דאנא חמינא, זמינא למחמי ליה, ולא תקרבא כחדא.

ולא עתה, בגלותא דבבל, בההוא ביתא דכנו עולי גולה. אשורנו, אנא זמינא לאסתפלא ביה אנפין באנפין. ולא קרוב, אלא בההוא ביתא בתרייתא. דבין בהאי ובין בהאי, לא הוה נייחא, ולא קורבא ואחדותא פדקא יאות.

אי רבי אי רבי, כמה קשיא מלה, כמה אריך זימנא, כמה עאקו על עאקו, זמינין לשנאיהון דישראל בגלותא, וכמה ישלטון חיותא, וכמה ישאגון למיטרף טרפין דישראל, בכל זמנא וזמנא עד סוף יומיא.

לסוף יומיא, כפום שעטא דיומא, בעידן די זרח שמשא, מן יומא שתיתאה, בשעטא דיזדמנון לפום מנין שנין, דיובל ושמטה כחדא, דאיהו רע"ד (נ"ל שפ"ד) מן יומא שתיתאה. זמינא קלא חדא לאתערא מרום רומי רקיעין, קלא עצוב במרירו, מה דלא הוה הכי מן יומא דאתברון עלמין.

וההוא קלא יהוי דקיק, בחשאי, במרירו, ועציבו, נחית וסליק, סליק ונחית, וכן

אמר, אילת רחימין הות לי מן יומין קדמאין, ואתנשיאת מינאי. רחומין קיימין הוי לי בהדה, אדפרנא דחותמא דדיוקנה הוה חתים על לבי, והוה חתים על דרועאי, והוה תקיף

וְרִשְׁפֵי שְׁלֵהֲבַתָּה בּוֹעֲרִים בְּתוֹכִי.
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה צוֹעֵק שְׁלֹשׁ צְעָקוֹת
זו אחר זו, וְיִזְדַּעְזְעוּ הַרְקִיעִים,
וְיִזְדַּעְזְעוּ כָּל הָעוֹלָמִים, עַד
שִׁישְׁמְעוּ שְׁלֹשָׁה קוֹלוֹת לְתוֹךְ דָּג
הַתַּנּוּן, וַיִּבְרַח אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף
פָּרְסוֹת לְתוֹךְ דָּג אֶחָד שֶׁל הַיָּם.
וְשֵׁם יוֹשִׁיט מְצוּדוֹת וַיִּפְרֹשׁ
רִשְׁתוֹת, וַיִּמְשֹׁךְ אוֹתוֹ מִן הַיָּם,
וַיִּכְנִיס אוֹתוֹ לְתוֹךְ יְשִׁיבַת הַרְקִיעַ,
וַיִּירָאוּ מִמֶּנּוּ כָּל אוֹתֵן הַקְּשִׁיּוֹת
וְכָל אוֹתֵן הַמַּחְלוֹקוֹת שֶׁהִקְשׁוּ
שָׁם, וַיִּהְיֶה תְּפוּס שָׁם מֵאֵה
וַחֲמִשִּׁים יוֹם.

וְאוֹתוֹ זְמַן יִכְנַס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
כָּל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם, וְכָל בְּנֵי
יְשִׁיבְתוֹ, וְהוּא מַעַל כָּלֵם,
וּמְבִיאִים לְפָנָיו אוֹתוֹ תַּנּוּן, וַיִּקְשֹׁר
שְׁלֹשָׁה קֶשְׁרִים בְּצוּאָרוֹ, וַיִּטְלוּ
אוֹתָם שְׁלֹשֶׁת הָאוֹהֲבִים,
וַיַּחְזִירוּהוּ לְמָקוֹם שֶׁהָיָה תְּפוּס
שָׁם, וְאוֹתָם הָאוֹהֲבִים יִפְּנֶסוּ
לְהִיכַל אֶחָד שֶׁנִּקְרָא אֶהְבָּה, וַיִּהְיוּ
גְּנוּזִים שָׁם.

וְנִשְׁבַּע לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לְכָל אוֹתָם הַצְּבָאוֹת, וְלִשְׁתֵּי
הַיְשִׁיבוֹת, לְלַכֵּת כָּלֵם וְלִשְׁמַע אֵת
קוֹל הָאֶהְבָּה, שֶׁהוּא מֵתְאוּבָה
לִשְׁמַע קוֹלָהּ עִמָּם. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
יִתְעוֹרְרוּ עַל הָעַם הַקְּדוֹשׁ צְרוֹת
אֵלוֹ עַל אֵלוֹ, בְּדַחַק רַב, וְהֵם
צוֹעֲקִים צְעָקָה אַחַר צְעָקָה,
דְּמַעוֹת אַחַר דְּמַעוֹת, וַיִּעוֹרְרוּ
אוֹתָהּ, וְהִיא מִשְׁמִיעָה קוֹל עַל
בְּנֵיהָ.

וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרָא וְאוֹמֵר:
זוֹהִי אֵילָתִי, חֲבִירָתִי, יוֹנָתִי,
שְׁלֵמָתִי הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיִים, שְׁלֹא
הִיְתָה יוֹשֶׁבֶת אֶלָּא בְּסִתְר
הַמְּדַרְגָּה הַפְּנִימִית, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים מא) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ
פְּנִימָה. וְכַעַת בְּגַנְיִים, בְּחֻצְפָּה,
כְּאִם שֶׁהִלְכָה אַחַר בְּנֵה בְּשׁוּקִים
וּבְרַחֲבוֹת הַקְּרִיָּה מִפְּסֵד שְׁלֹא
יִזְקִי לָהּ.

בְּגוּוֹי רַחֲמֵי דִילָהּ, וְרִשְׁפֵי שְׁלֵהֲבַתָּה מוֹקְדִין
בְּגוּוֹאֵי.

בְּהֵוֹא שְׁעַתָּא גְּעִי תַלְת גּוֹעִין, דָּא בְּתַר דָּא,
וַיִּזְדַּעְזְעוּן רְקִיעִין, וַיִּזְדַּעְזְעוּן עַלְמִין
כְּלָהוּ, עַד דִּישְׁתַּמְעוּ קְלִין תַּלְת, לְגוּ נוֹנָא
תַּנּוּנָא, וַיַּעְרוֹק אַרְבַּע מֵאָה אֶלֶף פָּרְסֵי גוּ נוֹנָא
חַד דִּימָא. וְתַמְּן יוֹשִׁיט מְצוּדִין וַיִּפְרִישׁ רִשְׁתִּין,
וַיִּמְשִׁיךְ לִיה מִן יַמָּא, וַיַּעֲיֵל לִיה גּוּ מְתִיבְתָא
דְּרְקִיעַ, וַיַּחֲמוּן מַנְיָה כָּל אֵינּוֹן קוֹשִׁין וְכָל
אֵינּוֹן פְּלוּגְתִין דְּאַקְשֵׁי תַמְּן. וַיְהִי תַפְּסֵי תַמְּן
מֵאֵה וַחֲמִשִּׁין יוֹמִין.

וְתַהוּא זְמַנָּא, וַיִּכְנֹשׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל
חַיִּילֵי שְׁמַיָּא, וְכָל בְּנֵי מְתִיבְתָא דִילִיהּ,
וְהוּא לְעֵילָא מְכַלְהוּ, וְאֵייתוּן קַמְיָה הַהוּא
תַּנּוּנָא, וַיִּקְשׁוּר תַּלְת קֶשְׁרִין בְּקוּדְלִיהּ, וַיִּטְלוּ
אֵינּוֹן תַּלְת רַחֲמִין, וַיִּהְדְּרוּן לִיה לְאַתְר דְּהוּה
תַּפְּסֵי תַמְּן. וְאֵינּוֹן רַחֲמִין יַיַעֲלוּ בְּהִיכְלָא חַדָּא
דְּאִיקְרִי אֶהְבָּה, וַיְהוּן גְּנִיזִין תַמְּן.

וְאוּמֵי לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְכָל אֵינּוֹן
חַיִּילִין, וְלִתְרֵי מְתִיבְתֵי, לְמַהֲךְ כְּלָהוּ,
וְלִמְשַׁמַּע קְלָא דְרַחֲמֵימּוֹתָא, דְּאִיהוּ תְּאִיב
לְמְשַׁמַּע קְלָה בְּהַדִּייהוּ. בְּהֵיחֵי שְׁעַתָּא יִתְעַר
עַל עַמָּא קְדִישָׁא עֲאֲקִין, אֶלִין עַל אֶלִין,
בְּדַחִיקוֹ סְגִי, וְאֵינּוֹן צְוּוּחִין צְוּוּחָה בְּתַר
צְוּוּחָה, דְּמַעִין בְּתַר דְּמַעִין, וַיִּתְעַרְרוּן לָהּ. אִיהִי
אֲשַׁמַּעַת קְלָא עַל בְּנֵהָ.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָרִי וְאָמַר, דָּא הִיא
אֵילָתִי, חֲבִירָתִי, יוֹנָתִי, שְׁלֵימָתִי
הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיִים, דְּלָא הוּת יִתְבָּא אֶלָּא בְּסִתְר
הַמְּדַרְגָּה פְּנִימָא, כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר (תהלים מה יד)
כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה, וְהִשְׁתָּא בְּגַנְיִים,
בְּחֻצְיָהּ, כְּאִימָא דְּאַזְלָא בְּתַר בְּרָהּ, בְּשׁוּוֹקִים
וּבְפּוֹתֵי קְרַתָּא, מְדַחֲלִילוּ דְלָא יִבְאִישׁוּן לִיה.

אֵיִלְתִּי חֲבִירְתִּי חָמִי, הָא חֲבֵרְיָא פְּלֵהוּ דְתַרֵּי
מְתִיבְתִּי הָכָא. חֲבֵרִים דְּאִינוּן מְתִיבְתִּי,
מְקַשְׁיבִים לְקוּלְךָ הַשְּׁמִיעֵנִי, דְּתִיאוּבְתִי לְמִשְׁמַע
לְקוּלְךָ.

בְּמָה זְמַנִּין אִיהוּ דְּלֵא שְׁמַעְנָא לְקוּלְךָ, וְלֵא
יְדַעְנָא לָךְ. פְּדִין כָּל עֲלָמָא בְּעַרְבוּבְיָא,
עֲמִין בְּעֲמִין אֹמִין בְּאֹמִין. וּמֵאן דְּלֵא אֶתְחַזֵּי
לְמַלְפָּא, יִיתוּן לֵיהּ לְמִשְׁלֵט. וַיִּיתוּן עֲמִיָּה עֲמִין
נוֹכְרָאִין, וְלִישְׁנִין אוֹחְרָנִין, דְּלֵא יִשְׁתַּמּוּדְעִין
דִּינָא, וְלֵא נִימוּסֵי מַלְכוּתָא. וְכַמְּה קְרַבִּין
יִחְשְׁבוּן לְמַעְבַּד.

וְכַמְּה פְּעָמִים שְׁלֵא שְׁמַעְתִּי אֶת
קוּלְךָ וְלֵא יְדַעְתִּי אוֹתְךָ, אִז הָיָה
כָּל הָעוֹלָם בְּעַרְבוּבְכֵיהּ, עֲמִים
בְּעֲמִים, אַמּוֹת בְּאַמּוֹת. וּמִי שְׁלֵא
נִרְאָה לְמַלְךָ, יִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְשֵׁלֵט.
וְיִבִּיאוּ עֲמוֹ עֲמִים זָרִים,
וְלִשְׁנוֹת אַחְרִים, שְׁלֵא מְפִירִים
הֲדִין וְלֵא נִימוּסֵי הַמַּלְכוּת. וְכַמְּה
קְרַבוֹת יִחְשְׁבוּ לַעֲשׂוֹת.
וְתוֹךְ שְׁפָה רַפְּיָה וְדַבּוּר רַךְ יַעֲשֶׂה
כְּרַצוֹנוֹ וְיִשְׁלֹט. וְיִחְשֹׁב כְּמָה
מַחְשְׁבוֹת לְהַרְעֵ. וְעַל הָעַם
הַיְחִיד יַעֲשֶׂה נְהִיגִים רַעִים. אִז
תְּהִיָּה צָרָה עַל צָרָה עַל אוֹתוֹ
הָעַם הַיְחִידִי. בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן
יִתְחַזֵּק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וַיִּפִּיס
אֶת אֲלִילָתוֹ בְּכַמְּה פִּיּוּסִים,
וַיִּחְזִיק בֵּהּ, וַיִּקְיָמָה מִן הָעֶפְר,
הוּא וְלֵא אַחַר. וְשְׁתִּי יִשְׁיֹבּוֹת
יִשְׁאַרוּ עִמָּה.

וְכַמְּה מְלָכִים יִשְׁאַרוּ, וַיִּתְעוּרוּרוּ
בְּשִׁלְשָׁה צְדָדֵי הָעוֹלָם עַל הָעַם
הַזֶּה. וְאוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁהִיָּה שׁוֹלֵט
בְּפָה רַךְ, יִשְׁלֹט בְּרַגְזוֹ רַב וְזַעַף
וְתַקַּף עַל הָעַם הַקְּדוּשׁ.

וּבְחֲרִישׁ הַשְּׁלִישִׁי, בְּאַרְבַּעַה
לְחָדָשׁ, בְּתַשְׁע שְׁעוֹת וְחֲצִי, יִלְכוּ
כָּל בְּנֵי הַיִּשְׁרָאֵל עִם הָאֵלִילָת לְתוֹךְ
קְבֵר הַרוּעָה, נֶאֱמַן הַבֵּית, וְתַתֵּן
עֲלֵיו שְׁלִשָׁה קוֹלוֹת. בְּשַׁעֲרָה
שְׁהַשְּׁמֵשׁ יִתְכַנֵּס מִן הָעוֹלָם,
וְקָבְרוּ יִפְתַּח, וְיִרְצוּ בְּנֵי הַיִּשְׁרָאֵל
לְהַכְנִס לָשֵׁם, וְלֵא תִנָּתֵן לָהֶם
רְשׁוּת, וַיַּעֲלוּ כָּלֶם לְמַקּוֹמָם.
וְהִיא תְכַנֵּס, וּמִתּוֹכָהּ יֵצֵא מָה
שְׁיֵצֵא. וְתַמְצֵא אֶת מִשְׁהָ יוֹשֵׁב
וְעוֹסֵק, וְגַר דּוֹלֵק לְפָנָיו, וְכַמְּה
יִחַח וּבְשָׂמִים סְבִיבוּ.

וְכַמְּה זְמַנִּין אִיהוּ דְּלֵא שְׁמַעְנָא לְקוּלְךָ, וְלֵא
יְדַעְנָא לָךְ. פְּדִין כָּל עֲלָמָא בְּעַרְבוּבְיָא,
עֲמִין בְּעֲמִין אֹמִין בְּאֹמִין. וּמֵאן דְּלֵא אֶתְחַזֵּי
לְמַלְפָּא, יִיתוּן לֵיהּ לְמִשְׁלֵט. וַיִּיתוּן עֲמִיָּה עֲמִין
נוֹכְרָאִין, וְלִישְׁנִין אוֹחְרָנִין, דְּלֵא יִשְׁתַּמּוּדְעִין
דִּינָא, וְלֵא נִימוּסֵי מַלְכוּתָא. וְכַמְּה קְרַבִּין
יִחְשְׁבוּן לְמַעְבַּד.

וְכַמְּה שְׁפָה רַפְּיָא, וּמַמְלָל רַפְּיָה, יַעֲבִיד
פְּרַעוּתִיָּה, וְיִשְׁלֹט. וְיִחְשׁוּב כְּמָה
מַחְשְׁבִין לְאַבְרָאָה. וְעַל עֲמָא יִחֲדָאָה יַעֲבִיד
נִימוּסִין בִּישִׁין. פְּדִין יְהֵא עֲאָקוּ עַל עֲאָקוּ, עַל
הַהוּא עֲמָא יִחֲדָאָה. בֵּיהּ זִימְנָא יִתְתַּקַּף קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וַיִּפִּיס לְאַיִלְתִּיָּה בְּכַמְּה פִּיּוּסִין,
וַיִּתְקִיף בֵּהּ, וַיִּקִּים לָהּ מַעֲפָרָא, אִיהוּ וְלֵא
אַחְרָא. וְתַרֵּי מְתִיבְתִּי יִשְׁתַּאֲרוּן בְּהַדָּה.

תִּלְתַּת מַלְכִין יִשְׁתַּאֲרוּן, וַיִּתְעוּרוּן בְּתִלְתַּת סְטָרִין
דְּעֲלָמָא, עַל עֲמָא דָּא. וְהַהוּא מַלְפָּא
דְּהוּה שְׁלִיט בְּפּוּם רַפְּיָה, יִשְׁלֹט בְּרַגְזוֹ סְגִיָּא,
וְנִס וְתוֹקְפָא עַל עֲמָא קְדִישָׁא.
וּבִירְחָא תְּלִיתָאִי, בְּאַרְבַּע לִירְחָא, בְּתַשְׁע שְׁעֵתִי
וּפְלַגָּא, יִהְיוּן כָּל בְּנֵי מְתִיבְתִּי בְּהַדָּה
דְּאַיִלְתָּא, לָגוּ קְבֵרִיָּה דְרַעֲיָא, מְהִימְנָא דְּבֵיתָא,
וְתִיָּהּ תִּלְתַּת קְלִין עֲלִיָּה. בְּשַׁעֲרָה דְּשְׁמֵשָׁא
יִתְכַנֵּשׁ מִעֲלָמָא, וְקְבֵרִיָּה יִתְפַּתַּח, וַיִּבְעוּן בְּנֵי
מְתִיבְתִּי לְעֲאֲלָא לְתַמְזוֹ, וְלֵא יִתְיַהֵיב לִוְן
רְשׁוּתָא, וַיִּסְתַּלְקוּן פְּלֵהוּ לְאַתְרֵיָּהּ. וְהִיא
תִיעוּל, וּמַגְוִוִּיָּה יִפּוּק מַה דִּיפּוּק. וְתַשְׁכַּח
לְמִשְׁהָ יִתִּיב וְלַעֲי, וּבוֹצִינָא דְּלִיק קְמִיָּה, וְכַמְּה
רִיחִין וּבוֹסְמִין סַחְרָנִיָּה.

וְכַמְּה מְלָכִין יִשְׁתַּאֲרוּן, וַיִּתְעוּרוּן בְּתִלְתַּת סְטָרִין
דְּעֲלָמָא, עַל עֲמָא דָּא. וְהַהוּא מַלְפָּא
דְּהוּה שְׁלִיט בְּפּוּם רַפְּיָה, יִשְׁלֹט בְּרַגְזוֹ סְגִיָּא,
וְנִס וְתוֹקְפָא עַל עֲמָא קְדִישָׁא.

וּבִירְחָא תְּלִיתָאִי, בְּאַרְבַּע לִירְחָא, בְּתַשְׁע שְׁעֵתִי
וּפְלַגָּא, יִהְיוּן כָּל בְּנֵי מְתִיבְתִּי בְּהַדָּה
דְּאַיִלְתָּא, לָגוּ קְבֵרִיָּה דְרַעֲיָא, מְהִימְנָא דְּבֵיתָא,
וְתִיָּהּ תִּלְתַּת קְלִין עֲלִיָּה. בְּשַׁעֲרָה דְּשְׁמֵשָׁא
יִתְכַנֵּשׁ מִעֲלָמָא, וְקְבֵרִיָּה יִתְפַּתַּח, וַיִּבְעוּן בְּנֵי
מְתִיבְתִּי לְעֲאֲלָא לְתַמְזוֹ, וְלֵא יִתְיַהֵיב לִוְן
רְשׁוּתָא, וַיִּסְתַּלְקוּן פְּלֵהוּ לְאַתְרֵיָּהּ. וְהִיא
תִיעוּל, וּמַגְוִוִּיָּה יִפּוּק מַה דִּיפּוּק. וְתַשְׁכַּח
לְמִשְׁהָ יִתִּיב וְלַעֲי, וּבוֹצִינָא דְּלִיק קְמִיָּה, וְכַמְּה
רִיחִין וּבוֹסְמִין סַחְרָנִיָּה.

בין דחאמי לה דעאלת, יקום, ויתחברון
 פחדא דא עם דא, וקלא יתערוך ברום
 רומי רקיעין, וקודשא בריך הוא ישמע, וייעול
 לגו היכלא דאהבה, ויטול מתמן תלת רחימין,
 ויפתח לון מערתיה. פדין יתער משיח בההוא
 (דף סט ע"א) ילייא, וישתפח תמן בהדיהו,
 ויהדרון רזין דאורייתא, בכל ההוא ילייא,
 במערתא דמשה.

וכד סליק עמודא דצפרא, יתגניז משיח
 וישתארוך משה ושכינתא בההוא יומא,
 פיומא דשבועות. וסלקא שכינתא על ההוא
 טורא, ותשתמע תלת קלין, חד לקביל
 אברהם, וחד לקביל יצחק, וחד לקביל משה
 ויעקב. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ ט) על הר גבה
 עלי לך מבשרת ציון הרימי בכח קולך וגו'
 הרימי אל תיראי אמרי וכו'.

הרימי, הרימי, דא תרועה ותקיעה ותרועה
 פחדא. הרימי הא תרועה. הרימי אל
 תיראי, תקיעה. אמרי, הא תרועה תקיעה
 ותרועה פחדא. ודא איקרא שופר תרועה.
 שופר מההוא תרועה דלעילא.

שופר זעירא, בגין דאית אחרא דאקרי שופר
 גדול. שופר זעירא דא, אקרי שופר
 הולך גו תנועה דבוצינא, הדא הוא דכתיב,
 (שמות יט ט) ויהי קול השופר הולך. בגין דאחרא
 איהו שופר גניז וטמיר, ולא הולך. אבל דא
 זעירא, איהו להכא פיומא דשבועות, והאי
 איהו דאיתער פיומא דאורייתא, פיומא
 דשבועות.

באתערו דהאי שופר, דאיתער בתרועה
 ותקיעה ותרועה, יתערוך אבהן מגו
 מערתא, ויסתלקון ברוחא, וייתון לגבה.
 ומההוא קלא, פמה חייבין בארעא קדישא

בין שרואה אותה נכנסת, יקום
 ויתחברו יחד זה עם זה, וקולות
 יתעוררו ברום רומי הרקיעים,
 והקדוש ברוך הוא ישמע, ויכנס
 לתוך היכל האהבה, ויטל משם
 שלשה אוהבים, ויפתח להם
 מערתו. אז יתעורר המשיח
 בלילה ההוא וימצא שם עמם,
 ויחזרו על סודות התורה בכל
 אותו הלילה במערת משה.
 ובשעורה עמוד הבקר, יגזז
 המשיח, וישארו משה ושכינה
 פיום ההוא, פיום השבועות.
 ועולה השכינה על אותו ההר,
 ותשמיע שלשה קולות, אחד
 כנגד אברהם ואחד כנגד יצחק,
 ואחד כנגד משה ויעקב. זהו
 שכתוב (ישעיה מ) על הר גבה עלי
 לך מבשרת ציון הרימי בכח
 קולך וגו', הרימי אל תיראי אמרי
 וכו'.

הרימי, הרימי - זו תרועה
 ותקיעה ותרועה פאחת. הרימי -
 זו תרועה. הרימי אל תיראי -
 תקיעה. אמרי - הגה תרועה
 תקיעה ותרועה פאחת. וזה נקרא
 שופר תרועה, שופר מאותה
 התרועה שלמעלה.

שופר קטן, משום שיש אחר
 שנקרא שופר גדול. שופר קטן
 זה נקרא שופר הולך תוך תנועת
 המאור. זהו שכתוב (שמות יט) ויהי
 קול השופר הולך. משום שאחר
 הוא שופר גנוז וטמיר, ולא הולך.
 אבל זה הקטן, הוא כאן פיום
 השבועות, וזהו שמתעורר פיום
 של התורה, פיום השבועות.
 בהתעוררות השופר הזה,
 שמתעורר בתרועה ותקיעה
 ותרועה, יתעוררו האבות מתוך
 המערה, ויתעלו ברוח, ויבאו
 אליה. ומאותו הקול פמה רשעים
 בארץ הקדושה ימותו, ויסתלקו
 מן העולם. באותו היום עולות

באתערו דהאי שופר, דאיתער בתרועה
 ותקיעה ותרועה, יתערוך אבהן מגו
 מערתא, ויסתלקון ברוחא, וייתון לגבה.
 ומההוא קלא, פמה חייבין בארעא קדישא

התפללות של ישראל בכל מקום, שהם לפני המלך הקדוש. והאבות יבאו יחד, ויהיו באותו ההר. ומשה עולה עִמָּם, ושם יסתכל באבות, והם בו, וכלם יכנסו למערת משה. והמשיח יתעורר אליהם, ויתחברו כלם ביום הזה.

וביום הזה יתעוררו עשרה שבטים לערוף מלחמות לארבעת צדדי העולם, יחד עם המשיח שנמשח עליהם, ויקבל משיחה על יד פהן צדק אחד, ושבעה רועים נאמנים עמו.

והמשיח הזה הוא משבט אפרים, ומזרעו של ירבעם בן נבט היה בנו של אביה, שמת בעלומיו, והיום שהוא שמת, נולד לו בן, ונטל מבית ירבעם למדבר. ולשם נטלוהו מאה ושבעים גבורים, כלם צדיקים משבט אפרים, שלא נמצאו בחטא ירבעם.

ומבנו הזה אביה יצא המשיח הזה. ועל זה כתוב (מ"א יד) וספדו לו כל ישראל וקברו אותו. נסתמה הנבואה הזו לשעתה, ונבואה לעתיד - (שם) כי זה לבדו יבא לירבעם אל קבר יען נמצא בו דבר טוב אל ה' אלהי ישראל בבית ירבעם. זה המשיח הזה, שהוא דבר טוב אל ה'.

בין שידעו האבות שצוה הקדוש ברוך הוא את אילתו ואת עמו, פמה שמחה על שמחה ביום הזה. בארץ הצפון מלכות תימן, פמה צרות על צרות יתעוררו ביום הזה על עם ישראל, ותתקבל תפלתם ברצון. ובערב היום הזה תחזור שכניה לתוף ביתה, ומשיח למקומו, והאבות לתוף המערה שלהם.

השכינה תלך ותחזור למשה שבעים ימים. לסוף שבעים ימים עולה נאקת בני ישראל לפני המלך הקדוש, שיהיו מציקים

ימותו, ויסתלקון מעלמא. בההוא יומא, סלקין צלותין דישראל בכל אתר, דאינון קמי מלכא קדישא. ואבהן ייתון פחדא, ויהון בההוא טורא. ומשה סליק בהדייהו. ותמן יסתכל באבהן, ואינון ביה. וייעלון פלהו גו מערתא דמשה. ומשיח יתער לגבייהו, ויתחברון פלהון בהאי יומא.

ובהאי יומא, יתערון עשר שבטין, לאגחא קרבין לארבע סטרין דעלמא, בהדי משיחא דאתמשח עלייהו, ויקבל משיחו על ידא דחד פהן צדק, ושבעה רועים מהימן עמיה.

ומשיחא דא משבטא דאפרים הוא, ומזרעא דירבעם בן נבט הוי בריה דאביה, דבעולימיו מת, וההוא יומא דמת, אתייליד ליה בר, ואתנטיל מבי ירבעם למדברא. ולתמן נטלו מאה ושבעין גברין, פלהו זפאין משבטא דאפרים, דלא אשתפחו בחובא דירבעם.

ומהאי בריה דאביה, נפיק האי משיחא. ועל דא פתיב, (מ"א יד יג) וספדו לו כל ישראל וקברו אותו. סתים האי נבואה לשעתא, ונבואה לעתיד, כי זה לבדו יבא לירבעם אל קבר יען נמצא בו דבר טוב אל ה' אלהי ישראל בבית ירבעם. דא האי משיחא, דאיהו דבר טוב אל ה'.

בין דינדעון אבהן, דפקיד קודשא בריה הוא לאיילתיה ולעמיה, פמה חידו על חידו בהאי יומא. בארעא דצפון מלכותא דתימן, פמה עאקו על עאקו יתערון בהאי יומא על עמא דישראל, ותתקבל צלותהון ברעווא. ובפנייא דהאי יומא, תהדר שכינתא לגו ביתא, ומשיח לאתריה, ואבהן לגו מערתא דילהון. שכינתא תהך ותהדר לגבי משה, שבעין יומין. לסוף שבעין יומין, סליק נאקו דישראל

לָהֶם בְּכָל צַדְדֵי הָעוֹלָם. וּכְנֹסֶת אַחַת לְצַד דְרוֹם תֵּאבֹד וְתִחַרְבּ, וְחִמְשָׁה צַדִּיקֵי אָמֶת יִהְיֶה רִגְוֹ בֵּינֵיהֶם.

וְאִז, לְסוֹף שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם יָמִים שִׁיִּהְרְגוּ אֶת הַכְּנֹסֶת הַהִיא, יִלְבַּשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קְנָאָה לְאוֹתוֹ שׁוֹפֵר קָטָן, וְאוֹתוֹ מְשִׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם יִפְרֹשׁ פְּרִישָׁה כְּמוֹ שׁוֹר אֶחָד שְׁקָרְנוֹ עוֹלִים כְּקָרְנֵי רֹאם. וְאוֹתוֹ שׁוֹפֵר קָטָן יִתְקַע תְּרוּעָה תְּקִיעָה וְתְרוּעָה, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּרֹאשׁ הַהָר כְּמוֹ מִקְדָּם, אִז נוֹסְעִים הַדְּגָלִים שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּשִׁיחַ, וְיִפֹּל רַעַשׁ עַל הָעוֹלָם בְּאוֹתָם קוֹלוֹת הַשׁוֹפֵר. וְכָל אוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם יִשְׁמְעוּ וְיִרְאוּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ישעיה יח) כָּל יֹשְׁבֵי תְּבֵל וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ כְּנָעַן גַּם הָרִים תִּרְאוּ וְכַתְּקַע שׁוֹפֵר תִּשְׁמְעוּ.

וְאִז יִתְבַּעְרוּ הַגְּלוּלִים מִהָאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, וְשִׁלְשָׁה קְרָבוֹת יַעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל עִם הַמְּשִׁיחַ הַזֶּה, וְהֵם יָבִיאוּ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְרַבּוֹן הָעוֹלָם בְּהַר הַקְּדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. וְאֵלוֹ הַקְּרָבוֹת יִהְיוּ בְּאֵלֶּף הַשָּׁשִׁי.

וּבַחֲדָשׁ חֲשׁוֹן יִפְלוּ שׁוֹנְאֵיהֶם, וְיַעֲבְרוּ כָּל אוֹתָם גְּלוּלִים שִׁיִּשְׁאָרוּ בְּאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה. וּמִשָּׁם יִלְכוּ וְיַעֲזְרוּ קְרָבוֹת עַל הָעוֹלָם. וּבַעֲוֹד שָׁהִם יַעֲרֹכוּ קְרָבוֹת עִם כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְיִתְפַּסְּוּ בְּנֵי אָדוֹם עַל הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, וְיִתְפַּסְּוּ אוֹתָהּ, וְיִשְׁלְטוּ עָלֶיהָ שְׁנַיִם עָשָׂר יָרְחִים. לְסוֹף שְׁנַיִם עָשָׂר יָרְחִים יִתְגַּעַשׁ וְיִרְעַשׁ כָּל הָעוֹלָם. וּבֵין הַזְּמַנִּים הַלְלוּ הַשְּׁכִינָה תְּלָף וְתַחֲזוֹר לְגַבֵּי הַמְּעָרָה שֶׁל מִשָּׁה. יִטְמָן הַמְּלָךְ הַמְּשִׁיחַ תִּשְׁעָה חֲדָשִׁים, כִּיִּרְחִי הַיּוֹלְדֵת. וְאוֹתָם תִּשְׁעָה יָרְחִים, כְּמָה צִירִים וְחֻבְלִים יִטַּל עַל עַצְמוֹ. וּבִינְתֵימֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַגְדִּיל צַעֲרוֹ, וְיִכְנֹס לְתוֹף הַשְּׁבִילִים שֶׁל

לְקַמֵּי מַלְכָּא קְדִישָׁא, דִּיהוֹן מְעִיקִין לֹון בְּכָל סְטָרִין דְעֵלְמָא. וּכְנִישְׁתָּא חָדָא לְצַד דְרוֹמָא יִתְאַבִּיד וְיִתְחַרְבּ. וְחִמְשָׁה זְפָאֵי קָשׁוּט יִתְקַטְלוּן בֵּינֵיהוּ.

בְּדִין לְסוֹף תְּלָתִין וּתְרִין יוֹמִין דִּיקְטָלוּן לְכְנִישְׁתָּא הַהִיא, יִלְבַּשׁ קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא קְנָאָה לְהַהוּא שׁוֹפֵר זְעִירָא. וְהַהוּא מְשִׁיחַ בְּרִיָּה דְאֲפָרַיִם יִפְרֹשׁ פְּרִישָׁא כְּחַד תּוֹר דְקָרְנוֹי סְלָקִין כְּקָרְנוֹי דְרֹאם.

וְהַהוּא שׁוֹפֵר זְעִירָא, יִתְקַע תְּרוּעָה תְּקִיעָה וְתְרוּעָה, תְּלַת זְמַנִּין בְּרִישׁ טוֹרָא כְּמַלְקָדְמִין, כְּדִין נְטָלִין דְגָלִין דְהַהוּא מְשִׁיחַ, וְיִפּוֹל רַעַשָׁא עַל עֵלְמָא, בְּאִינוּן קְלִין דְשׁוֹפְרָא. וְכָל אִינוּן בְּנֵי עֵלְמָא יִשְׁמְעוּן וְיַחֲמוּן. כְּמָה דְאָתָּ אָמַר, (ישעיה יח א) כָּל יֹשְׁבֵי תְּבֵל וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ כְּנָעַן גַּם הָרִים תִּרְאוּ וְכַתְּקַע שׁוֹפֵר תִּשְׁמְעוּ.

וּבְדִין יִתְבַּעְרוּן גְּלוּלִין מִן אֶרְעָא קְדִישָׁא. וְתִלְתַּת קְרָבִין יַעֲבְדוּן בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּהַדֵּי מְשִׁיחַ דָּא. וְאִינוּן יִיתִין וְיִסְגְּדוּן לְמֵאֲרֵי עֵלְמָא בְּטוֹרָא דְקוֹדֶשָׁא בִירוּשָׁלַיִם. וְאִילִין קְרָבִין יִהוּן בְּאֵלֶּף שְׁתִּיתָּא.

וּבִירְחָא דְבוּל, יִפּוֹלוּ שְׁנֵאִיְהוּן, וְיִתְעַבְרוּן כָּל אִינוּן גִּילוּלִין דִּישְׁתַּאֲרוּן בְּאֶרְעָא קְדִישָׁא. וּמִתְמָן יִהְכוּן וְיִתְעַרוּן קְרָבִין עַל עֵלְמָא. וּבַעֲוֹד דְאִינוּן יַגִּיחוּן קְרָבִין עִם כָּל בְּנֵי עֵלְמָא, יִתְפַּנְשׁוּן בְּנוֹי דְאָדוֹם עַל אֶרְעָא קְדִישָׁא, וְיִתְפַּסְּוּן לָהּ, וְיִשְׁלְטוּן עָלֶיהָ תְּרִיסַר יָרְחִי.

לְסוֹף תְּרִיסַר יָרְחִין, יִתְגַּעַשׁ וְיִרְעַשׁ כָּל עֵלְמָא. וּבֵין זְמַנִּין אֵלִין, דְשְׁכִינְתָּא תַּהֵךְ וְתַהֲדַר לְגַבֵּי מְעָרְתָּא דְמִשָּׁה, יִתְטַמֵּר מַלְכָּא מְשִׁיחָא תִשְׁעָה יָרְחִין, כִּיִּרְחִין דִּיּוֹלְדָהּ, וְאִינוּן תִּשְׁעָה יָרְחִין, כְּמָה צִירִין וְחֻבְלִים יִטוּל עַל גְּרַמְיָהּ.

וּבֵין כַּף קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא יִסְגִי צַעֲרִיָּה, וְיַעֲלוּ לְגוֹ שְׁבִילִין דְאֵילָנָא חָדָא,

אילן אחד, שיש לו אילן קדוש גדול ותקוף. ושם בשבעים ענפים יטל המדות של האלכסונים, ויטל את שבעים הממנים שמקיפים את שבעים ענפי האילן, תוף אותם האוכלוסים מדות האלכסונים, וימצאו אסורים במשקל אחד של מדה וחצי. אז יוריד אותם מפל ענף וענף.

ובמה ענפים קטנים ושלא קטנים ישברו בהורדתם משם, משום שגאחזים תוף הענפים, ובהורדתם ישברו. ואז פמה גדולים מהעם הקדוש ישברו בין רגלי שאר העמים. וכל אותם הממנים יעברו אותם בתוף נהר דינור, ויעברו משלטונם.

ובין כך יהיו למשיח צירים וחקלים פיולדה. ועל הזמן ההוא פתוב, (תהלים ב) יענף ה' ביום צרה. שאותם תשעה פסוקים, פירחי היולדה. ושבעים תבות, שהרי לשבעים שנים באלה הששי יוליד וישלט על כל העולם. ומשום כך באותם תשעה ירחים יראו בכל לילה, מחצות ואילה, רכב אש וסוסי אש מחוץ לרקיע, עורכים קרבות אלו באלו, עד שיאיר הבקר.

אחר שיעברו אותם תשעה ירחים, אז הקדוש ברוף הוא יעיר את המשיח הזה, ויוציא אותו מגן העדן. והיום ההוא שיצא, יזדעזע כל העולם, שיחשבו כל בני העולם שימותו.

ועל היום ההוא פתוב, (ישעיה ב) ובאו במערות צורים ובמחלות עפר מפני פחד ה'. זה השכינה, שפרום מאתו זמן ואילה, ומשיח עמה. ומהדר גאווה - זה משיח - בקומו לערץ הארץ. אז (שם יא) ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ וגו'. זה בששים שנה של האלה הששי, וילכו אחר שיעשה להם הקדוש ברוף הוא פמה נסים.

דאית ליה אילנא קדישא רברבא ותקוף. ותמן בשבעין ענפין, יטול מכילן האלכסונין, ויטול לשבעין ממנן, ויסחראן לשבעין ענפין דאילנא, גו אינון אוכלוסין מכילן אלכסונין, וישתפחון אסורין חד תקלא דמכילא ופלגו. פדין יחית לון מפל ענפא וענפא.

ובמה ענפין זעירין ודלא זעירין יתברון במיתתהון מתמן, בגין דאתאחדאן גו ענפין, ובמיתתהון יתברו. פדין פמה סגי אין מעמא קדישא יתברון בין רגלין דשאר עמין. וכל אינון ממנן, יעברון לון גו נהר דינור, ויתעברון משולטניהון.

ובין כך משיח צירין וחקלין יהון ליה פיולדה. ועל ההוא זמנא פתיב, (תהלים כב) יענף ה' ביום צרה. דאינון תשע פסוקים פירחין דיולדה. ושבעין תיבין, דהא לשבעין שנין באלה שתיתאה, יוליד וישלוט על כל עלמא. ובגין כך באינון תשעה ירחין, יתחזון בכל ליליא, מפלגו ואילה, רכב אש וסוסי אש לבר מרקיעא, מגיחו קרבין אלין באלין, עד דינהר צפרא.

לבתר דאינון תשעה ירחין יעברון, פדין קודשא בריה הוא יתער למשיח דא, ויפיק ליה מגנתא דעדן. וההוא יומא דיפוק, יזדעזע כל עלמא, דיחשבו כל בני עלמא דימותון.

ועל ההוא יומא פתיב, (ישעיה ב יט) ובאו במערות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה'. דא שכינתא, דתירום מההוא זימנא (דף טט ע"ב) ואילה, ומשיח בהדה. ומהדר גאווה, דא משיח. בקומו לערץ הארץ. פדין (שם יא יב) ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ וגו'. דא בשתיין שנין דאלה שתיתאה, ויכהון לבתר דיעביד לון קודשא בריה הוא פמה נסין. (חסר כאן תשלום הענין).

פְּרֹשֶׁת מִטּוֹת

פְּרֹשֶׁת מִטּוֹת

וְכֹל הַטֹּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
מִשֵּׁכֶב זָכָר (במדבר לא). שֵׁם שְׁנִינּוּ,
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵינן הָעוֹלָם
מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּשָׁנֵי גְנוּנִים שְׂבָאוּ
מִצַּד הָאִשָּׁה, שְׁנִמְצָאָה חֲכַמַת לֵב.
זֶהוּ שְׂכָתוּב (שמות לה) וְכֹל אִשָּׁה
חֲכַמַת לֵב בְּיָדֶיהָ טוֹו וְיָבִיאוּ
מִטּוֹה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן.
וּמָה הִבִּיאוּ? אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת
הָאֲרָגְמָן, הַגְּנוּנִים שְׂפָלוּלִים בְּתוֹךְ
הַגְּנוּנִים.

זֶהוּ שְׂכָתוּב (משלי לא) דְּרָשָׁה צָמֵר
וּפְשָׁתִים וַתַּעַשׂ בְּחֶפְזָא כְּפִיָּה.
וְכָתוּב בְּיָדֶיהָ טוֹו. מָה טוֹו? אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִין, טוֹו
בְּרַחֲמִים. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה
נִקְרָאָה אִשָּׁה? אָמַר לוֹ, שְׂפָלוּלָה
בְּדִין וְכִלּוּלָה בְּרַחֲמִים. בֵּא וּרְאֵה
שְׂאֵמֵר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אִשָּׁה
נִקְרָאת בְּדִין, עַד שְׁטוּעַמַת טַעַם
הַרְחָמִים. שְׁלֹמֹדְנוּ, מִצַּד שֶׁל
הָאִישׁ בֵּא הַלְבֹן, וּמִצַּד הָאִשָּׁה בֵּא
הָאֵדָם. טַעַם אִשָּׁה מַלְבֵּן, הַלְבֵּן
עַדִּיף.

וְבֵא רָאָה, לָמָּה אֶסְוֹרוֹת נְשׁוֹת
שְׂאֵר עַמִּים שִׁיִּדְעוֹת מִשֵּׁכֶב זָכָר?
מִשׁוּם שְׁשִׁינּוּ, יֵשׁ יְמִין וְיֵשׁ
שְׂמָאל, יִשְׂרָאֵל וְשְׂאֵר הָעַמִּים, גֵּן
עֵדֶן וְגִיהֶנֶם, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם
הַבָּא. יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד הַרְחָמִים,
וְשְׂאֵר הָעַמִּים כְּנֶגֶד הַדִּין. וְשִׁינּוּ,
אִשָּׁה שְׁטַעַמָה טַעַם הַרְחָמִים,
הַרְחָמִים מִנְצָחִים. אִשָּׁה
שְׁטוּעַמַת טַעַם הַדִּין, הַדִּין בְּדִין
נִדְבָק. וְעַלֵּיהֶם נִקְרָא (ישעיה נג)
וְהַכְּלָבִים עֲזִי נִפְשׁ לֹא יָדְעוּ
שְׂבָעָה.

וְעַד זֶה שְׁנִינּוּ, הַנְּבַעֲלַת לַגּוֹי,
קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב. מָה הַכְּלָב תִּקְיָף
בְּרוּחֹו, חֲצוּפָה - אָף כָּאֵן דִּין בְּדִין
תִּקְיָף, חֲצוּפָה בְּכֹלֵא.

וְכֹל הַטֹּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשֵּׁכֶב זָכָר.
תִּמְנֵן תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵינן הָעוֹלָם
מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּתַרְיִן גְּנוּנִין, דְּאֵתוּ מִסְטֵר אֶתְתָּא,
דְּאֶשְׁתַּפְּחַת חֲפִימַת לְבָא. הִדָּא הוּא דְכָתִיב,
(שמות לה כה) וְכֹל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב בְּיָדֶיהָ טוֹו וְיָבִיאוּ
מִטּוֹה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן. וּמֵאֵי מִתְיָיִן.
אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן, גְּנוּנִין דְּכִלְיָלָן בְּגוּ
גְּנוּנִי.

הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (משלי לא יג) דְּרָשָׁה צָמֵר וּפְשָׁתִים
וַתַּעַשׂ בְּחֶפְזָא כְּפִיָּה. וְכָתִיב בְּיָדֶיהָ טוֹו.
מֵאֵי טוֹו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִינָא, טוֹו
בְּרַחֲמֵי, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִמְאֵי אֶתְקִרִיא אִשָּׁה.
אָמַר לִיה, דְּכִלְיָלָא בְּדִינָא, וְכִלְיָלָא בְּרַחֲמֵי.
תָּא חֲזִי, דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אֶתְתָּא בְּדִינָא
אֶתְקִרִיאַת, עַד דְּאֶטְעַמַת טַעַמָא דְּרַחֲמֵי.
דְּתַנָּיא, מִסְטֵרָא דְּבַר נֶשׂ אֶתִי חוּוֹרָא, וּמִסְטֵרָא
דְּאֶתְתָּא אֶתִי סוּמְקָא, טַעַמָא אֶתְתָּא מַחוּוֹרָא,
חוּוֹרָא עַדִּיף.

וְתָא חֲזִי, אִמְאֵי אֶסְיָרָן נֶשׂא שְׂאֵר עַמִּין דִּיִּדְעֵי
מִשֵּׁכֶבֵי דְכוּרָא. מִשׁוּם דְּתַנִּינָן, אֵית
יְמִינָא, וְאֵית שְׂמָאלָא. יִשְׂרָאֵל, וְשְׂאֵר עַמִּין.
גֵּן עֵדֶן, וְגִיהֶנֶם. עֲלָמָא דָּא, וְעֲלָמָא דְּאֶתִי.
יִשְׂרָאֵל לְקַבְלֵי דְּרַחֲמֵי, וְשְׂאֵר עַמִּין לְקַבְלֵי
דְּדִינָא. וְתַנָּן, אֶתְתָּא דְּאֶטְעַמַת טַעַמָא דְּרַחֲמֵי,
רַחֲמִין נְצָחָא. אֶתְתָּא דְּטַעַמָא טַעַמָא דְּדִינָא,
דִּינָא בְּדִינָא אֶתְדַבְּקַת. וְעַלֵּיהוּ אֶתְקִרִי, (ישעיה

נו יא) וְהַכְּלָבִים עֲזִי נִפְשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבָעָה.

וְעַד דָּא תְּנִינָן, הַנְּבַעֲלַת לַגּוֹי, קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹלֵב.
מָה כְּלָבָא תִּקְיָפָא בְּרוּחִיהָ, חֲצִיפָא. אוּף
הָכִי דִינָא בְּדִינָא תִּקְיָפָא, חֲצִיפָא בְּכֹלֵא.

בְּתוֹכָהּ הַנִּבְעָלֶת לְיִשְׂרָאֵל, שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל בָּאָה מְרוּחַ אֱלֹהִים חַיִּים, שְׁכַתוּב (ישעיה נז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִמֶּשְׁמַע שְׁכַתוּב מִלְּפָנַי, וּמִשּׁוּם כֶּף, אֲשֶׁה שֶׁהִיא בְּתוֹלָה, שְׁלֹא נִדְבָקָה בַּדִּין הַקָּשָׁה שֶׁל שָׂאֵר הָעַמִּים, וְנִדְבָקָה בְּיִשְׂרָאֵל - הַרְחַמִּים מִנְּצַחִים, וְהִיא כְּשֶׁרָה. וְכֹא רָאָה, כְּתוּב (תהלים פט) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מָה זֶה חֶסֶד? הוּא אֶחָד מֵהַפְּתָרִים הָעֵלְיוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ. שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד עַל תְּנַאי שֶׁתִּבְנֶה, וְלֹא יִכְלֶה חֶסֶד מִן הָעוֹלָם, מִמֶּשְׁמַע שְׁכַתוּב יִבְנֶה.

מִשּׁוּם כֶּף שְׁנִינּוּ, מִי שֶׁמְכַלֶּה חֶסֶד מִן הָעוֹלָם, יִכְלֶה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב (דברים כח) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, כְּדִי לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת, וְנַעֲשֶׂה הַבְּנִין, שְׁכַתוּב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

בְּתוֹכָהּ הַנִּבְעָלֶת לְיִשְׂרָאֵל, תְּנִינּוּ, כְּתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. מֵאֵי טַעַמָא, מִשּׁוּם דְּנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל, אֲתִיָּא מְרוּחָא דְאֱלֹהִים חַיִּים. דְּכְתִיב, (ישעיה נז טז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִשְׁמַע דְּכְתִיב מִלְּפָנַי, וּבְגִין כֶּף אֲתַתָּא דֵּהִיא בְּתוֹלְתָא, דְּלֹא אֲתַדְבַּקַת בְּדִינָא קָשִׁיא דְשָׂאֵר עַמִּין, וְאֲתַדְבַּקַת בְּיִשְׂרָאֵל, רַחֲמִין נְצַחָא וְאֲתַפְשַׁרְתָּ. וְתָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים פט ג) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מֵאֵי חֶסֶד. הוּא חַד מִפְּתָרֵי עֵילְאֵי דְמִלְכָא. דְּנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל קָרָא לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי דִּיתְבַּנִּי, וְלֹא יִשְׁתִּיצֵי חֶסֶד מִעֲלָמָא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב יִבְנֶה.

בְּגִין כֶּף תְּנִינּוּ, מֵאֵן דְּשַׁצֵּי חֶסֶד מִעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיצֵי הוּא לְעֲלָמָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כה ה) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּגִין לְמִיעֶבֶד חֶסֶד עִם מִיתָא, וְאֲתַעֲבִיד בְּנִינָא, דְּכְתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

פְּרֻשַׁת וְאֲתַחֲנִן - מֵאֲמַר קוּ הַמְּדָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד הָכֹּא לֹא הוּוּ חֲבָרִיָּיא יְדַעֵי רִזָּא דִּגּוֹ יַחוּדָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל קָרְאִין דְּאוּרִייתָא רִזִּין סְתִימִין עֵילְאִין אִינוּן, וְהֵאֵי קָרָא מֵאֵי אִיהוּ.

פְּתַח וְאָמַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. הֵאֵי קָרָא, אָף עַל גַּב דְּכַמָּה סְטָרִין דְּרִישְׁנָא בֵּיהּ, רִזָּא דִּיַּיְחוּדָא דֵּבִיהּ סְתִימָא מִעֵינִין, לְבָא אָטִים הוּא מְנִיה, דְּכַמָּה חֲפִימִין טְרִישִׁין דְּלְבָא לְעָאן, וְלֹא יְדַעִין, וְלֹא אֲדַבְּקִין. סְתִים מְחִיזוּ עֵינֵיהוֹן, וּמְסוּכְלַתְנוּ לְבִיהוֹן. תָּא חֲזִי, בְּרִזָּא דִּיַּיְחוּדָא אֲתָנוּן טְמִירִין, שׁוּרִין וְתִיבִין גְּלִיפִין בְּקִיּוּמֵיהוּ.

שְׁמַע, שְׁמָא דְרִזָּא דִּיַּיְחוּדָא, גּוֹ טְמִירָא עֵילְאָה סְתִים, וְגִלְיָא גּוֹ גְּלִיפֵי טְמִירִין, לְסַלְקָא בְּדַרְגוּי לְאֲשַׁתְּלָמָא לְעֵילָא. שְׁמַע, בֵּיהּ תְּלִיָּיא

ש"ם, ביה תלִיָא שְׁמִיעָה. שם, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ש"ב ו ב) אֲשֶׁר נִקְרָא שֵׁם.
ע', אֲשַׁנְחֹתָא דְרִישׁ שְׁתָּא וְעַד סִיפָא שְׁתָּא.

ע' טוֹבָה לְאַסְתַּפְּלָא בִּיה. בְּגִין דְּאִית עֵין טוֹבָה וְעֵין רַעָה. עֵין טוֹבָה,
מִסְטָרָא דִּימִינָא. עֵין רַעָה מִסְטָרָא דְשְׁמַא לָא. עֵין טוֹבָה, הֵינּוּ רְזָא
דְרִשִׁים בִּיה יִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סְבָא. וְאוֹקְמוּהָ, דְהִכָּא
יִשְׂרָאֵל סְבָא.

וּמָאן דְּאָמַר יִשְׂרָאֵל זּוּטָא, כִּלְא חַד. יִשְׂרָאֵל זּוּטָא שְׁפִיר, דְּעֵין סְמִיךְ בִּיה.
וּמָאן אִיהוּ. דְּכְתִיב לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו. וְדָא ו' זְעִירָא. ו' עֵילָאָה,
ו' זְעִירָא כִּלְא חַד. ו' זְעִירָא, מִבּוּעָא דְבִירָא דְלָא אֲפָסִיק מְנִיָּה לְעֵלְמִין.
עַד הִכָּא אֲתַפְּרְשׁוּ אֲוֹרְחִין גְּלִיפִין בְּרְזָא דָא. מִפְּאֵן וְלֹהֲלָאָה, רְזִי דְרְזִין
דִּיחֻדָּא שְׁלִים, כְּדָקָא חֲזִי שְׁיַעוּרָא דְלִיה שְׁיַעוּרָא לְמִיעֶבֶד מְדִידִין
וְשְׁיַעוּרִין לְסִטְרִין כִּלְהוּ.

יְהוּה אֱלֹהֵינוּ יְהוּה. רְזָא דְאַרְבִּיסַר אַתְּוּוֹן. תִּלְת שְׁמֶהֶן פְּנִימָאִין, כִּלְלָא
דְכִלְלָא. רְזָא חֲדָא, עֵילָא אֲמַצְעִיתָא וְתַתָּא. הִכָּא כִּלְלָא דְכָל סִטְרִין,
מֵאַתַּר דְּלִית בִּיה שְׁיַעוּרָא דְאַקְרִי אֵין סוּף, עַד סִיפֵי סִטְרָא בְּתַרְאָה תַּתָּאָה
לְכָל דְרַגִּין.

חַד לְעֵילָא, אַתַּר דְּשִׁירוּתָא, דְּמַתְמָן נְפִקִין שְׁבִילִין לְכָל סִטְרִין. חַד
בְּאֲמַצְעִיתָא רְזָא דְמֹשֶׁה אֲכִלִיל גְּרַמִּיה בִּיה בְּגוּ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק. חַד
כִּלְלָא דְדוּד מְלָכָא. תִּיקוּנָא וְסַמְכָא חַד לְכִלְהוּ.

וְכַד מִתְחַבְּרִין אַתְּוּוֹן דְּמַהִימְנוּתָא, אַתְּגַלְיִין בְּחַבּוּרָא וְקִישׁוּרָא דְכִלְלָא. תְּרִין
עֵלְמִין, עֵילָאָה וְתַתָּאָה. עֵילָאָה סְלֶקָא עַד דְּלִית שְׁיַעוּרָא (דף ע"א) וְאֵין
סוּף. תַּתָּאָה נְחַתָּא. בְּשַׁעוּרָא עַד סוּף דְכָל דְרַגִּין.

עֲלִמָא עֵילָאָה דְּמַתְקַשְׂרָא וְסְלֶקָא עַד אֵין סוּף, פְּלִיג אַתְּוּוֹי בְּדְרַגּוּי, שְׁבַע
אַתְּוּוֹן, יְהוּ"ה אֱלֹהִים. עַד פְּאֵן רְזָא דְעֲלִמָא עֵילָאָה, דְּמַתְקַשְׂרָא וְסְלֶקָא
עַד אֵין סוּף, וְאַתְּפְּלִיג בְּאַתְּוּוֹי שְׁבַעָה. עֲלִמָא תַּתָּאָה, דְּמַתְקַשְׂרָא בִּיה,
וְנַחְתָּא עַד סוּף דְכָל דְרַגִּין, פְּלִיג אַתְּוּוֹי בְּדְרַגּוּי שְׁבַע אַתְּוּוֹן, יְנ"ו יְהוּ"ה.
תִּלְת אַתְּוּוֹן עֵילָאִין, בְּאַרְבַּע אֲלִין, רְזָא חֲדָא, חַבּוּרָא וְקִישׁוּרָא חֲדָא, דְּלִית
בְּהוּ פִירוּדָא. וּבְגִין כֶּף לְאַרְבִּיסַר אַתְּוּוֹן שְׁבַעָה וְשְׁבַעָה, וְכִלְלָא חַד.

אַחַר, וְאוֹקְמוּהָ דְלִית עֵילָאָה וְרַב עַל שְׁאָר אַתְּוּוֹן. וְכֵן רִי"ש דְּאֵל אַחַר.
לְאַשְׁתְּמוּדְעָא, דְּלָא לְאַחֲלָפָא רְזָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, וְלֹאֲכִלְלָא סִטְרָא
אַחַרָא בְּהַדִּיה.

סימן עי"ן דל"ת דאינון רב רבין, ע"ד, לאסהדא סהדותא דרזי דרזין,
לאפקא משחתא חדא, למשיחו דרזא דמהימנותא. ומאן דידע רזא
דא, ידע רזא דמאריה ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.
ומשחתא אקרי קו המדה.

ודא אתייהיב לחפימי עליונים קדישין, דידעין רזא דמאריהון ומשפתדלי
ביקריה. ולא אתייהיב לחייבי עלמא, דלא ידעי ולא חיישי ליקרא
דמאריהון. ואינון זפאי קשוט די בהו רזא דמהימנותא עילאה, להו
אתייהיב למנדע ולאסתפללא, בגין דלא סטאן ימינא ושמאלא.

קו המדה, אורף ורוחב. קו המדה, עומקא ורומא. קו המדה, עיגולא
וריבועא. בתליסר תרעין קיימא למנדע. ואינון שיפתא ועשרין לתרין
סטרין, פד מתגלפי בגילופייהו. פלא חד במשחתא דא. קו המדה סלקא
ונחתא, אתגליף בגליפוי לכל סטרין.

נהורא דלא קיימא בנהורא, גליף, ונפיק נציצו דכל נצוצין, ובטש גו
רעוא דרעוון, ואתטמר ביה, ולא ידיע.

בזמנא דרעוא דא בעא לאתפשטא, נפיק האי נציצו דטמיר גו האי
רעווא, בגין דאתחזי, ולא אתחזי לאתקיימא פגוונא דא.

כד אתפשט רעווא דא, בטש האי נציצו, דאתחזי גוון ולא גוון, ועאל
בהווא אתפשטווא, ונפק בגוונוי, וסלקא, וקיימא בסליקו גו רעווא
ואתפשטווא.

בטש רעוא אתפשטווא דיליה, בסתימו דלא אתיידע, ואפיק נהורין
דקיקין צלילין פלילין פחדא. פד בעאן לנפקא האי נציצו, דביה
גוונין. בטש בהווא אתפשטווא, ואתדחיק. ומגו דחיקו, נפקין אינון
נהורין דקיקין, ואשתמעו פחדא. פדין האי נציצו אחזי בהו גווני, ואצטבע
פלהו פחדא, חיוור וסומק וירוק ואוכם. ואתעפב ביה תריסר ירחין. ולבתר
אתעקרו מתמן, ואשתילו באתר אחרא.

והאי נציצו, סלקא ונחתא. והאי איקרי בוציצא דקרדינווא. האי אתקין
ובטש בכל נטיעין נהורין, ואומר לו גדל. פדין אפיק מבוועין ההוא
אתפשטווא עילאה קדמאה, ואשקי ונהיר לכלהו, ואתרביאו.

בהאי בוציצא דקרדינווא, נהיר מאן דנהיר, וסלקא ונחתא, ואתפשט
לכל סטרין, וכדין איקרי קו המדה. וקיימא משחתא לעילא ותתא.
קו המדה בוציצא דקרדינווא סתימא דכל סתימן, משחתא נהירא דאתקין
שפירו לכלא. ההוא שפירו דנפיק מפשיטו קדמאה, איהו אתקין לון.

בִּיה קַיִימִין לְמִשְׁחָתָא לְעִילָא וְתַתָּא. מֵאן דְּזָכִי בְּהַאי, וְיַדַּע בִּיה, זָכָה לְמַנְדַּע בְּחֻכְמָתָא דְּמֵאֲרִיָּה, זָכָאָה חוּלְקִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְּאֲתִי. דָּא מִשְׁחָתָא לְרִזָּא דְּמֵהִימְנוּתָא, קוּ הַמְדָּה אֹרְכָא וּפּוּתָיָא בְּשִׁיעוּרָא. עוּמְקָא וְרוּמָא בְּשִׁיעוּרָא. עֵיגוּלָא וְרַבּוּעָא בְּשִׁיעוּרָא. כִּלְא סַחְרָא מִשְׁחָתָא חָדָא. כִּל נְהוּרִין, וְכִל רִזִּין, לָא סְלִקִין, וְלָא נְחָתִין, וְלָא מִתְּפַשְׁטִין, אֲלָא בְּמִשְׁחָתָא דָּא. בַּר לְעִילָא לְעִילָא, דְּלִית שִׁיעוּרָא, וְלָא קַיִימָא בְּהַאי לְאַסְתְּפִלָּא וּלְמַנְדַּע.

כִּל שִׁיעוּרִין וְכִל מִשְׁחָתִין הוּא כִּל לֹון, וְכוּלָּא אֲתְפִלִּיל בִּיה. קוּ הַמְדָּה, אִינוּן גְּוונִין דְּאַצְטַבְעוּ בִּיה, וְקַיִימִין בִּיה, אֲתְפַשְׁטוּ. וְכַד אֲתְרַבִּיאוּ, סְלִקִין וּמִתְּפַשְׁטִין לְאוּרְכָא וּלְפּוּתָיָא וְעוּמְקָא וְרוּמָא. וְאִיהוּ סְלִקָא וּמְדִיד לְכִלָּא בְּמִשְׁחָתָא חָדָא. שְׂאֲרֵי מְלַעִילָא מֵאַתְר דְּשְׂאֲרֵי שִׁיעוּרָא, עַד סוּף דְּרַגִּי מֵהִימְנוּתָא.

תְּרַעָא קַדְמָאָה, שִׁירוּתָא דְּשְׂאֲרֵי טְמִירָא דְּטְמִירוּ, וְהַאי נְצִיצוּ אֲתְרַבִּי וְנְצִיץ, דְּלָא אֲתַגְלִיָּא וְלָא אֲתִידַע, עַד דְּמִטִּי לְרַעוּא דְּרַעוּין, וּמִתְּמַן אֲתַגְלִיָּא וְלָא אֲתַגְלִיָּא, עַד דְּקָשִׁיר קְשָׁרִין לְמִשְׁחָתָא, כְּגוּוּנָא דְּאִיהוּ מְדִיד, הִכִּי אֲתְרַבִּיאוּ וְסְלִקִין לְכִל סִטְר, קְשָׁרָא דְּנַעִיץ מִתְּמַן, וְשָׂרָאן קְשָׁרִין. כְּהוּא קְשָׁרָא קַדְמָאָה, תְּלָתָא אֲלִפִי עֲלָמִין קְשִׁירִין בִּיה. חַד עֲלָמָא סְלִקָא לְעִילָא, וְחַד נְחָתָא לְגַבִּיָּה, וְחַד נְחָתָא לְתַתָּא מְנִיָּה, דְּאִיהוּ דְּקִיקָא מְפִלְהוּ. בֵּין עֲלָמָא וְעֲלָמָא אֲלָף עֲלָמִין. עֲלָמָא תַתָּאָה מְפִלְהוּ, אֲרַפִּיָּה אֲלָף אֲמִין.

וְחַמֶּשׁ זְרִתִין אֲתְפִלִּילוּ בְּהַאי קְשָׁרָא. וְהַאי קְשָׁרָא, אֹרְפִיָּה תְּלָתָא אֲלִפִי עֲלָמִין וְחַמֶּשׁ אֲצַבְעָאן. פּוּתִיָּה, תְּלָת אֲלִפִי עֲלָמִין.

וְכִרָּא אֲתַקְשֶׁר בְּעִיגוּלָא. עֵיגוּלָא דְּסְלִקָא וְנְחָתָא. בְּעִיגוּלָא חָדָא שִׁית אֲלִפִין עֲלָמִין לְגוּ מְעִיגוּלָא חַד. וְהַאי קְשָׁרָא כִּלִּיל כִּלָּא. הַאי קְשָׁרָא קַדְמָאָה, קִיוּמָא נַעִיץ מֵהֶכָּא, וְאַתְפַּשְׁטוּ קְשָׁרִין וּמְדִידִין.

מֵהַאי קְשָׁרָא, שְׂאֲרֵי קוּ הַמְדָּה לְאַתְפַּשְׁטָא, מְדִיד אֲלָף דְּאִיהוּ עֵיזְקָא חָדָא, וְאַלָף דְּאִיהוּ עֵיזְקָא חָדָא, לְאַתְאַחְדָּא דָּא בְּדָא. וְאַלִין עֵיזְקָן אִינוּן מֵאַתָּן אֲלָף עֲלָמִין, דְּכִסִּיף בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. וְאַלִין עֵיזְקָן אֲתַאחְדָּן דָּא בְּדָא.

בֵּין עֵיזְקָא וְעֵיזְקָא, חַמֶּשׁ מְאָה אֲלָף עֲלָמִין. וְאַלִין דְּפִתְחֵי תְּרַעִין לְכִל סִטְר. בֵּין עֲלָמָא וְעֲלָמָא טַפַּח. עֵיזְקָא תְּנַיִנָּא, רַב מְחַבִּירְתָּהּ בְּמִשְׁחָתָא דְּקְשָׁרָא קַדְמָאָה דְּכִלָּא.

מִהֶכָּא אֶתְפַּשֵּׁט לְתַתָּא, וּמְדִיד קוּ הַמְּדָה תִּלְת זְרֵתִין פְּשִׁיטִין בְּלֹא קִשְׂרָא.
(אֲרָבָא) אֶתְרָא דִּיהוּא זְרֵת שְׁתִּין רַבּוּא עֲלָמִין.

בְּהַאי זְרֵת אֶתְתַּקְּנוּ שְׁמַיִם, בְּרִזָּא דְשְׁתִּין רַבּוּא עֲלָמִין. וְכָל עֲלָמָא וְעֲלָמָא
כְּלִילָא בְּאַרְבַּע אֲלָפִין עֲלָמִין אֲחֵרְנִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה מ יב)
וְשְׁמַיִם בְּזֵרֵת תַּכְּן. אֶתְפַּשֵּׁט ק"ו הַמְּדָ"ה, וְאֶתְתַּקְּן בְּמִדִּידוּ תְרִין זְרֵתִין,
וּפְלָגָא, וּפְלָג פְּלָגָא, בְּלֹא קִשְׂרָא.

כֹּר מְשַׁחְתִּין אֲלִין דְּהַאי (דף ע"ב) סְטָרָא, דְּקִיּוּמָא בְּקוּ הַמְּדָה, מְשַׁחְתָּא
חָדָא לְרִיבּוּעָא כְּלֹא, וְלֹאוּ הֶכָּא לְעִיגוּלָא. וּמְשַׁחְתָּא דְּקִיּוּמָא בְּק"ו
הַמְּדָ"ה, אִיקְרִי מְשַׁחְתָּא דְּרִיבּוּעָא. בְּהַאי מְשַׁחְתָּא קִיּוּמָא כְּלֹא וְאֶתְקִיִּים.
עוּמְקָא דְּרִיבּוּעָא דָּא, חֲמִשִּׁין זְרֵתִין, לְאֶתְתַּחָּא לְחֲמֵשׁ סְטָרִין. רוּמָא
חֲמֵשׁ. וְעַד הֶכָּא קִיּוּמָא מְשַׁחְתָּא דְּרִיבּוּעָא. וְהֶכָּא קִיּוּמָא קִשְׂרָא
לְקִיּוּמָא, קִשְׂרָא קְדָמָאָה, דְּאִיהוּ שִׁירוּתָא דְּהַאי, אִיהוּ קִיּוּמָא (סִיּוּמָא). קִיּוּמָא
קוּ הַמְּדָה בְּמִדִּידוּ דְּמְשַׁחְתָּא, וְעַד הֶכָּא תַרְעָא קְדָמָאָה לְקִיּוּמָא.

אֲשַׁתְּבַּח קוּ הַמְּדָה, בְּמְשַׁחְתָּא דָּא דְּרִיבּוּעָא בְּכָל סְטָרוֹי, שְׁבַע מְאָה אֲלָף
עֲלָמִין, וְשְׁבַעָה טַפְחִים, וְחֲמֵשׁ זְרֵתִים, וּפְלָגָא, וּפְלָג פְּלָגָא.
עוּמְקָא וְרוּמָא חֲמִשִּׁין וְחֲמֵשׁ זְרֵתִין.

הֶכָּא אֲשַׁתְּכַלְלוּ קוּ הַמְּדָה בְּמְשַׁחְתָּא חָדָא. מְשִׁירוּתָא דְּקִשְׂרָא קְדָמָאָה,
עַד סִיּוּמָא דְּמְשַׁחְתָּא דְּנָא דְּרִיבּוּעָא. הֶכָּא מְשַׁחְתָּא חָדָא לְקִיּוּמָא
חַד. וְהַאי אִיקְרִי מְשַׁחְתָּא עֵילָאָה, קִיּוּמָא סְתִימָאָה, קִשְׂרָא קְדָמָאָה,
וְרִיבּוּעָא דָּא קִיּוּמָא דְּרִזָּא יְהוּ"ה, שְׁמָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, כְּלָלָא דְּקִשְׂרָא
קְדָמָאָה, וּמְשַׁחְתָּא דְּרִיבּוּעָא דְּסַלְגִי גוּ מְשַׁחְתָּא, בְּרַעוּתָא דְּסְתִימוּ עַד אִין
סוּף.

וְעַד הֶכָּא קִיּוּמָא חָדָא עֵילָאָה סְתִימָאָה. מִהֶכָּא אֶתְפַּשֵּׁט קוּ הַמְּדָה, וּמְדִיד
גוּ גְוּוּנִין דְּקִיּוּמִין בְּקִישׁוּרָא חָדָא, כְּלִילָא חָדָא. קוּ הַמְּדָה אֶתְגַּלְיָא,
וְקִיּוּמָא בְּנַצִּיצוּ דְּנִהִיר, וְכָל גְוּוּנִי קִיּוּמִין בִּיהַ.

קִשְׂרָא תְנַיִנָּא. קוּ הַמְּדָה שְׁאֲרִי, וְאֶתְגַּלְיָא בְּתַרִּיסָר קִשְׂרִין עֵילָאִין, וּמְאָתָן
וְתִלְתִין וְשִׁית קִשְׂרִין אֲחֵרְנִין דְּקִיקִין. אֲלִין תַרִּיסָר קִשְׂרִין עֵילָאִין,
קִיּוּמִין גוּ קִשְׂרָא קְדָמָאָה סְתִימָא וְרִבּוּעָא, וּמִתְקִשְׂרָאן וְאֶתְאֲחַדָּאן בְּהוּ.
וּמִתְאֲחַדָּאן וּמִתְקִשְׂרִין בְּאֲלִין אֲחֵרְנִין. וְכַד מְסַתְּפְלִין מְלִין, כּוּלָּא אִיהוּ
מְשַׁחְתָּא חָדָא.

וְקִשְׂרָא קְדָמָאָה מְאִינוּן תַרִּיסָר, אֲלִין אִינוּן דְּקִיּוּמִין בְּמְשַׁחְתָּא, בְּגִין
דְּמִתְפַּשְׁטִי יְתִיר. וְכָל אִינוּן אֲחֵרְנִין, מִתְפַּשְׁטִין הֶכִי, אֲלֹא אִילִין

דְּבַקִּין דָּא עִם דָּא, וּכְלִילִין דָּא עִם דָּא. וּבְקוּ הַמְּדָה, קְיַיְמִי כְּלֵהוּ כְּחֻדָּא,
כְּלָלָא חֻדָּא, לְמַשְׁיחָא חֻדָּא.

הַאי קְשָׁרָא, כְּגוּוּנָא דְקְשָׁרָא קְדַמָּאָה אִיהוּ, וְשִׁיעוּרָא דִּילֵיהּ, וְאוּרְפִיָּה
וּפּוּתִיָּיָה, כְּהֵהוּא גּוּוּנָא מְמַשׁ, בַּר דְּהַאי בְּאַתְגְּלִיָּיא, וְהֵהוּא קְדַמָּאָה
נְעִיץ דְּלָא אַתְגְּלִיָּיא.

כְּשָׁרָא תְּלִיתָאָה, קְשָׁרָא דָּא אִיהוּ קְדַמָּאָה, וְדָא מְשַׁנְיָא מְכַל אִינוּן גּוּוּנִין,
וְדָא אִיהוּ קְשָׁרָא וְגּוּוּן יְתִיר, דְּהָא וְאִיהוּ קָאִים לְמַשְׁחָתָא
לְאַתְפְּשָׁטָא.

שְׂאָרֵי קוּ הַמְּדָה, וּמְדִיד בְּאֵלִין תְּרִיסַר קְשָׁרִין. תְּלַת קְשָׁרִין מִינֵיהּ עֵילְאִין,
דְּקִימִין לְמַשְׁחָתָא כְּהֵהוּא מְדִידוּ דְמְדִיד, וְאַסְגֵי אַרְפָּאן דִּיּוּמִין
כְּכּוּלָּא. וְסִימֵן דָּא חו"ל. רְזָא דְכְּתִיב, (אִיּוֹב כ"ט י"ח) וְכַחֲלוּ אַרְבַּה יָמִים. וְהָא
אוּקִימָנָא.

מְדִיד אֶלְפָּה, וְשְׂאָרֵי מְרִישָׁא דְעַזְקָא דְלְעֵילָא, דִּיּוּקְנָא רְזָא דְאָדָם. מְדִיד
כְּרִישָׁא, לְאַתְפְּשָׁטָא לְתַתָּא בְּאוּרְפָּא.

כְּהוּא רִישָׁא שְׂאָרֵי מְלְעֵילָא, וּמְדִיד בְּעִיגוּלָא, לְתַרִין סְטְרִין. סְטְרָא חֻדָּא
תְּלַת מָאָה זְרַתִין, וּפְלָגָא, וְחַד שְׁלִישׁ. סְטְרָא דָּא קְיַיְמָא בְּחַמְשׁ
מְזֻלְגִין, דְּעֵיילִי לְסְטְרָא תְּנַיִנָּא, וּמְתַדְבְּקֵן אֵלִין בְּאֵלִין. וּמַשְׁחָתָא דְאֵלִין
מְזֻלְגִין דְּעֵיילִי דָּא בְּדָא, תְּלַת מָאָה טְפָחִים, וְחַד זְרַתָּא וּפְלָגָא. מְתַדְבְּקֵן
אֵלִין בְּאֵלִין, לְקְשָׁרָא סְטְרָא דָּא בְּסְטְרָא תְּנַיִנָּא.

כְּסְטְרָא תְּנַיִנָּא, מְדִיד בּוּצִיצָא בְּאַתְפְּשָׁטוּתָא, וְאַתְעֵבִיד מַשְׁחָתָא תְּלַת מָאָה
זְרַתִין, וּפְלָגָא, וְחַד שְׁלִישׁ, כְּהֵהוּא סְטְרָא קְדַמָּאָה. אֲשַׁתְּפַח עִיגוּלָא
דְרִישָׁא דָּא, שִׁית מָאָה וְחַד זְרַתִין, וְתַרִין שְׁלִישִׁים. מַשְׁחָתָא דְאִינוּן מְזֻלְגִין,
שִׁית מָאָה טְפָחִים וְתַלַת זְרַתִין.

דָּא הוּא עִיגוּלָא דְרִישָׁא, דְאִיתְפְּשַׁט בּוּצִיצָא וּמְדִיד לְתַתָּא, לְאוּרְפָּא
אֲשַׁתְּפַח כְּהֵהוּא בּוּצִיצָא בְּמְדִידוּ, (נ"א בּוּצִיצָא כְּהַאי מְדִידוּ) שִׁית מָאָה אֶלְפִין
עֶלְמִין, וְשִׁתִין רַבּוּא אַחַרְנִין. דָּא אִיהוּ אַתְפְּשָׁטוּתָא דְבוּצִיצָא, לְמִיעֵבַד
מַשְׁחָתִין לְעִיגוּלָא וְאוּרְפָּא. וְהֵכָא אִיהוּ קְשָׁרָא חֻדָּא לְתַתָּא, וְקְשָׁרָא לְעֵילָא.
כּוּ הַמְּדָה, מְדִיד אֶלְפָּה. וְשְׂאָרֵי מְעוּמְקָא דְגּוּפָא לְגוּ, וְאַתְפְּשַׁט בּוּצִיצָא,
וּמְדִיד לְאוּרְפָּא בְּעוּמְקָא. וְקֶשֶׁר חַמְשׁ מָאָה אֶלְפִין עֶלְמִין בְּמַעוּי לְגוּ.
כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ש"ש ה' יד) מְעִיו עֲשֵׂת שֵׁן מְעַלְפַת סְפִירִים.

מְעַלְפַת, דָּא הִיא בּוּצִיצָא, עַד דְּלָא אַתְפְּשַׁט, דְאִיהִי מְעַלְפַת לְאַתְפְּשָׁטָא,
וְלְמִיעֵבַד מְדִידוּ, וְדָא אִיהוּ מְדִידוּ דְבוּצִיצָא כְּהַאי סְטְרָא, רוּמָא

ופותיאי. ברזא דנפיק מבוציצא אתפשטותא חדא, דאיהו רומא ופותיאי, תלת מאה אלפין זרתין, לאתפשטא בתלת מאה עלמין. ובין עלמא ועלמא, תלת מאה אלף טפחים. וכלהו קיימי ברומא ופותיאי, ברזא דבוציצא דקרדינותא. וקיימא האי בשית סטרין, אלין שית סטרין דעלמא, דכלהו קיימין בהאי בוציצא, באתפשטותא דא.

והבא אתקשר קשרא חדא לתתא, וקשרא חדא באמצעיתא, וקשרא חדא לעילא. אתקשרו אלין תלתא קשרין, באתר דא בבוציצא. אשתפח בוציצא דא, ברזא דלעילא ואמצעיתא ותתא, למיעבד משחתא. תלת קשרין אלין אתקשרין בבוציצא, וקיימא אלין תלתא בסטרא דאורפא, ואלין עבדין תלתא אחרנין, בסטרא דאורפא. אלין תלת קדמאי, קיימי גו משחתא, פל קשרא וקשרא, קאים במשחתא, שית מאה אלף עלמין, ושית זרתין, ושית טפחים. וכלהו קיימין בקיומא.

אשתבחו תלת קשרין קדמאי, דאינון תמני סרי מאה אלפי עלמין, ותמני סרי זרתין, ותמני סרי טפחים. ודא איהו רזא דבוציצא בסטרא דא. וכן פגוונא דא קיימין תלת קשרין אחרנין.

ובלא קיימא ברעותא דמשחתא דבוציצא, דסלקא עד אין סוף. משחתא דבוציצא אתפשטת מקשרין אלין, וסליק וקשיר פלא בקישורא חדא גו משחתא בשלימו חדא. אתהדרת אתפשטותא, וקיים גו רומא ועיגולא ורבוועא, וסליק וקשיר לעילא חד (דף עא ע"א) קשרא. לבתר נחית וקשיר לתתא קשרא חדא, וקיים פלא.

אשתבח רזא דבוציצא, בכל הני קשרין, ובכל הני מדידין, משחתא חדא, וקשרא חדא. וההוא קשרא פד סלקא וקשיר חד קשרא, עביד משחתא, וקאים בקיומא, ונעיץ נעיצו דמהימנותא. פד נחית וקשיר חד קשרא עביד משחתא וקאים בקיומא ונעיץ נעיצו דמהימנותא. רבוועא קיימא על עיגולא, ועיגולא על אורפא, ואורפא על עומקא, ועומקא על רומא, ורומא על פותיאי. וכלא ברזא דבוציצא, למיעבד מדידו.

קיימא בוציצא, ואהדר לאתפשטא פמלקדמין, פד קשיר קיומא זמנא חדא איהו מעולפת, בזמן דאיהי מעולפת, פדין רשים פל גוונין באינון אתרין דאתחזין, חיור וסומק וירוק ואוכם. ואלין אינון ארבע גוונין, דאתקינת בוציצא, ואנהירת בנהירא דנעיץ ונפקא, ודא הוא מעולפת ספירים, ספירים דנהירין.

אתְהִירֶת בּוֹצִיָצָא וְאִתְפְּשִׁטַּת כְּמִלְקָדְמִין, וְנָטָה קוּ וְעֵבִיד מְדָה. וּמְדִיד אֶלְף
 לְסִטְרָא דָּא, וְאֶלְף לְסִטְרָא דָּא, וְכֵן לְאַרְבַּע סְטְרִין. לְקַבֵּל קִיּוּמָא
 דְּאַתְוּוֹן יְהוּ"ה, דְּאִינוּן אַרְבַּע אַתְוּוֹן. אִתְפְּשִׁטַּת בּוֹצִיָצָא, וּמְדִיד גּוּ גְוּוֹנִין
 לְקִיּוּמָא, בְּנִצִּיצוּ, לְאוֹרְפָא וְלְרוּמָא וְלְעוּמְקָא וְלְפּוֹתִיָּא. נִצִּיצוּ דִּימִינָא
 בְּגוּוֹן חִיּוֹר, בְּרָזָא דְּבוֹצִיָצָא בְּמִשְׁחָתָא.

בְּהוּא פְּשִׁיטוּ דְּגוּוֹנִין, קִיּוּמָאן בְּמִדִּידוּ לְאוֹרְפָא, לְעִילָא, וְתַתָּא, שְׁבַע
 מָאָה אֶלְף עֲלָמִין, וְשִׁית מָאָה וְתַלִּיסַר זְרִתִּין. וְכֵן בְּכָל אִינוּן
 סְטְרִין, בְּכָל אִינוּן גְוּוֹנִין.

בְּרִי מְדִידוּ דְּהוּא גְוּוֹן אוּכְס, דְּקִיּוּמָא בְּגִרְיעוּתָא, לְאַתְחַבְּרָא בְּגוּוֹן חִיּוֹר,
 וְכַד מִתְחַבְּרָן אֵלִין תְּרִין גְוּוֹנִין כְּחָדָא, כְּדִין אִינוּן מִשְׁחָתָא חָדָא.
 אֲשִׁתְּפַחוּ אֵלִין גְוּוֹנִין בְּמִדִּידוּ דְּמִשְׁחָתָא, לְאַרְבַּעַה סְטְרִין דְּגוּוֹנִין, תְּמַנְיָא
 וְעֶשְׂרִין אֶלְף עֲלָמִין, וְאֶלְף וּמֵאָתָן וְאֶלְף וּמֵאָתָן, מֵהֵאִי סְטְרָא וּמֵהֵאִי
 סְטְרָא, וְתַרִּיסַר זְרִתִּין.

עַד הֵכָא פְּשִׁיטוּ דְּרָזָא דְּבוֹצִיָצָא לְעִילָא, בְּמִדִּידוּ בְּכָל סְטְרִין, לְאוֹרְפָא
 וּפּוֹתִיָּא, לְעוּמְקָא וְרוּמָא. בְּהַנִּי אַרְבַּע, קִיּוּמִין כָּל מִשְׁחָתִין, בְּרָזָא
 דְּבוֹצִיָצָא, וְאַתְקִנָּא לְקִיּוּמָא תְּדִיר בְּקִיּוּמָא, גּוּ רְעוּתָא, וְאַתְפְּשִׁטוּתָא דְּלָבָא,
 וּמוּחָא, וְרוּחָא. מֵאֵן דְּבַעֵי לְמִיעֵבַד מְדִידוּ בְּשִׁיעוּרָא דָּא, וְלִנְטָלָא בּוֹצִיָצָא
 דְּקִרְדִּינוּתָא בִּידִיה, וְלִאִתְפְּשִׁטָא בִּיה בְּכָל הַנִּי סְטְרִין, וְעֵבִיד מִשְׁחָתָא דָּא.
 זַפְּאָה חוּלְקִיָּה, דְּכָל רַז לָא אָנִיס לִיה, וְכָל מְלָה דְּחִכְמָתָא עִילָאָה לָא
 יִסְתַּלַּק מִנִּיה. עַד הֵכָא קִיּוּמָא בּוֹצִיָצָא בְּרָזָא דְּחִכְמָתָא עִילָאָה.

אֵלִין קְשָׁרִין עִילָאִין דְּקִיּוּמִין בְּבוֹצִיָנָא דְּקִרְדִּינוּתָא, אִינוּן שִׁיבְסָרִי קְשָׁרִין.
 בְּאֵלִין שִׁיבְסָרִי קְשָׁרִין, קִיּוּמָא רָזָא דְּמִשְׁחָתָא, וְלִנְטָלָא מְטְלָנִין,
 וְאַתְפְּשִׁטוּתָא דְּבוֹצִיָצָא, בֵּין קְשָׁרָא וְקְשָׁרָא, לְסְטְרָא דָּא וְלְסְטְרָא דָּא.
 וְכִלְהוּ שְׁבַסְרֵי קְשָׁרֵי, כִּלְהוּ קִיּוּמִין בְּכָל מִשְׁחָתִין, דְּאוֹרְפָא וּפּוֹתִיָּא
 וְעוּמְקָא וְרוּמָא. מְקְשָׁרָא דָּא לְקְשָׁרָא דָּא, קִיּוּמִין כִּלְהוּ רִזִּין בְּכָל מִשְׁחָתִין.
 וְאִינוּן קְשָׁרִין תַּלִּיסַר, וְכָל אִינוּן אַחְרָנִין, כִּלְהוּ קִיּוּמִין בְּכָלְלָא חָדָא (א),
 וְכִלְהוּ בְּרָזָא חָדָא (א), לְקַבֵּיל אַרְבַּע אֵלִין דְּקְאֻמְרִי, וְלְקַבֵּיל אַרְבַּע
 גְוּוֹנִין, וְלְקַבֵּיל רָזָא דְּאַרְבַּע אַתְוּוֹן.

מִכָּאֵן וְלְהִלָּאָה אִתְפְּשִׁט בּוֹצִיָצָא, וְקִיּוּמִין קְשָׁרִין אַחְרָנִין בְּבוֹצִיָצָא,
 לְמִיעֵבַד מִשְׁחָתִין אַחְרָנִין, בְּרָזָא דְּתַלְתַּת שְׁמָהָן. וּמִנִּיָּהוּ קִיּוּמִין תְּרִי
 שְׁמָהָן לְבוֹצִיָצָא גּוּ מִשְׁחָתָא. וְאִינוּן תַּלְתַּת שְׁמָהָן דְּקְאֻמְרִין, אִינוּן יְהוּ"ה
 אֶלְהִינוּ יְהוּ"ה. אֲשִׁתְּאָרוּ תְּרִין שְׁמָהָן לְבוֹצִיָצָא, וְאִינוּן יְהוּ"ה אֶלְהִינוּ.

השָׁתָא בְּבוּצִיצָא דָא, אִיהוּ מְשַׁחְתָּא דְלָא עִמִּיק גּוּ עוּמְקָא, וְקִימָא רַז
 דָּא בְּאִמְצָעִיתָא. הַשְׁתָּא בּוּצִיצָא דִּהְיִיא מְעוּלְפָת, אֲתַפְשֻׁטת בְּתֵלַת
 סְטְרִי דְרָזָא, לְמַעַבְד מְשַׁחְתִּין. הָכָא קִימָא בּוּצִיצָא וְאֲתַתְקַנַּת. בְּגִין דְּהָכָא
 אִיהוּ מְשַׁחְתָּא אַחְרָא, בַּר מְאִינוּן מְשַׁחְתִּין.

תִּיקוּנָא דְּבוּצִיצָא דְּאֲתַתְקַנַּת, עַד לָא אֲתַפְשֻׁטת, אֲתַתְקַנַּת מִגּוּ טְמִירוּ דְּאִין
 סוּף, סְלָקָא וְנַחְתָּא, וְאֲתַגְנִיז בִּיהּ מַה דְּאֲתַגְנִיז, וּפְשִׁיט לָהּ (נ"א בה),
 תֵּלַת אֲרִגּוּנִין בִּיהּ אֲתַחֲזִיין, וְאִינוּן הוּוּ תִיקוּנָא לְאֲתַפְשֻׁטָא, וּלְמַעַבְד
 מְשַׁחְתָּא.

אֲתַתְקַנַּת בְּגִיזוּ דְּגִיזוּ, בְּגוּוֹן אַחְרָא. לְמַעַבְד שְׁפִירוּ וְתִיקוּנָא דְּאָדָם.
 לְאֲתַקְנָא גּוּ מְשַׁחְתָּא, בְּשְׁפִירוּ, בְּתִיקוּנָא, לְאֲתַחֲפִיָּא מַה דְּטְמִיר
 לָגוּ.

שְׁאֲרֵי בּוּצִיצָא לְאֲתַפְשֻׁטָא, וְאֲתַעֲבִיד (נ"א ועבד) חַד קְשָׁרָא לְעֵילָא, הֵהוּא
 קְשָׁרָא אֲסַתְלַק גּוּ הֵהוּא אֲתַפְשֻׁטוּתָא, מִגּוּ דִּהְיִיא מְעוּלְפָת. פֶּד
 שְׁאֲרֵי וְאֲתַפְשֻׁטת, קְשִׁיר קְשָׁרָא חֲדָא, וְהֵהוּא קְשָׁרָא אֶלְף אֲמִין בִּיהּ.
 מֵהֵהוּא קְשָׁרָא אֲתַפְשֻׁטת בּוּצִיצָא חַד זֶרְתָּא וּפְלָגָא, וּמְדִיד מְדִידוּ לְאוּרְכָא,
 אֶלְף וְשִׁית מְאָה עֲלָמִין.

הֵהוּא אוּרְכָא, קְשָׁרָא מְכָאן, וְקְשָׁרָא מְכָאן. וְנָטִיל הֵהוּא אוּרְכָא, גּוּ הֵהוּא
 טְמִירוּ דְּאִין סוּף, עַד דְּמָטוּ לְחַד מְגַדְלָא דְּפָרְחָא בְּאוּרָא. פִּיוֹן
 דְּמָטָא הָתָם, אֲתַפְשֻׁטת בּוּצִיצָא, וְקִימָא לְאַנְחָא הֵהוּא מְשַׁחְתָּא, בְּקִשְׁרֵירוּ
 דָּא, וְאֲתַעֲבִידת בּוּצִיצָא דְּלָא אֲתִידַע, עַד דְּאֲתַמְשַׁח הָאִי מְשַׁחְתָּא, דִּהְיִיא
 אֲתַגְנִיז בְּגוּ הֵהוּא גְנִיזוּ. לְבַתֵּר בְּטַש לִיהּ לְבַר, פֶּד נְפָקָא, אֲשַׁתְּפַח בִּיהּ
 אֶלְף אֶלְפִין, וְאַרְבַּע מְאוֹת רַבּוּא עֲלָמִין, וְכַמָּה רִזִּין אַחְרָנִין, כְּלֵהוּ קִימִין
 בְּהָאִי מְשַׁחְתָּא.

לְבַתֵּר אֲתַפְשֻׁטת מֵהָאִי אַתֵּר, וּמְדִיד בְּרִיבּוּעָא חֲמֵשׁ קְשָׁרִין. וְכָל קְשָׁרָא
 וְקְשָׁרָא, אִית בִּיהּ חֲמֵשׁ מְאָה אֶלְף עֲלָמִין. כָּל קְשָׁרָא וְקְשָׁרָא
 קִימָא, בְּרָזָא דִּהְיִיא גְנִיזוּ. קְשָׁרָא קְדַמְאָה שְׁאֲרֵי, וְאֲתַפְשֻׁט בּוּצִיצָא עַד
 קְשָׁרָא תְנַיִנָא, בְּגוּ רִיבּוּעָא אֶלְף אֲמִין. מֵהָאִי קְשָׁרָא אֲתַפְשֻׁטת בּוּצִיצָא
 עַד קְשָׁרָא תְלִיתָאָה, אֶלְף אֲמִין אַחְרָנִין. מֵהָאִי קְשָׁרָא עַד קְשָׁרָא רִבִּיעָאָה
 לְעוּמְקָא, אֶלְף אֲמִין. מֵהָאִי קְשָׁרָא לְעוּמְקָא דְּלַתְתָּא, אֶלְף אֲמִין. אֲשַׁתְּפַחוּ
 אֵלִין קְשָׁרִין בְּאֵלִין מְשַׁחְתִּין תְּמַנָּא אֶלְף עֲלָמִין.

וְהָכָא בְּמְשַׁחְתָּא דָּא, אֲתַעֲבִיד דָּא פּוּרְסִיָּא לְמְשַׁחְתָּא עֵילָאָה קְדַמִּיתָא
 דְּקְאֶמְרוּן. וְהָכָא קִימָא וְאֲתִישְׁבָא מְשַׁחְתָּא קְדַמְאָה, דְּאֲתַעֲבִיד

בבוֹצִיִצָא לְקִיּוּמָא לְאַשְׁרָאָה בְּהַ. דָּא מְשַׁחְתָּא (דף עא ו"א) דְּאִמְצָעִיתָא, דְּלָגוּ
(נ"א דלאו) אִיהוּ גְּנִיזָא פְּקִדְמָאָה.

בְּהַאי מְשַׁחְתָּא דְּרִזָּא דְּאָדָם דְּקָאֲמָרֵן, בּוֹצִיִצָא קִיּוּמָא וְעֵבִיד מְשַׁחְתָּא בְּגוּ
אֲתַפְּשֻׁטוּתָא דָּא, וְעֵבִיד (נ"א וּמְדִיד) מְדִידוּ דְּקִשְׁרָא דְּקִיּוּמָא, דְּלָא נָטִיל
לְעֵלְמִין. וְקִשְׁרָא דָּא קִיּוּמָא לְתַתָּא, וְעֵבִיד בְּהַאי קִשְׁרָא מְשַׁחְתָּא, לְהַהוּא
מְדִידוּ דְּקִיּוּמָא בְּשִׁפְירוּ, וְאַתְקִין וּמְדִיד מְשַׁחְתִּין, מְגוּ רְעוּ דְּגְנִיזוּ. וּמְשִׁיף
הַהוּא מְדִידוּ לְתַתָּא.

וְעַל דָּא אַחֲסִין מִשֵּׁה יְרוּתָא דְּאֲתַפְּלִיל בְּגוּ רִזָּא דְּאֲתַמְשְׁכוּתָא דָּא, דְּאֲתַמְשֵׁף
לְתַתָּא. וְעַל דָּא אַכְּלִיל גְּרַמְיָה בְּמְשַׁחְתָּא דָּא, דְּהִיא קִיּוּמָא בְּמִשְׁכּוּ
דְּאִמְצָעִיתָא. מְשַׁחְתָּא דָּא קִיּוּמָא בְּקִיּוּמָא, עַד קִיּוּמָא קְדִישָׁא דְּקָאֲמָרֵן,
וְתַמָּן אֲשַׁתְּפָחוּ מְשַׁחְתִּין בְּרִזָּא דְּבוֹצִיִצָא, כְּמְשַׁחְתָּא דְּלַעֲלָא.

מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה אֲתַפְּשֻׁטוּ בְּרִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא, לְאַשְׁתַּפְּחָא וּלְמַהֲוֵי קִיּוּמָא
דְּכָלָא, לְכָל אִינוּן רְתִיכִין עֵילְאִין וְתַתָּאִין.

עַד פֶּאן רִזָּא דְּבוֹצִיִצָא, קוּ הַמְּדָה, גּוּ רִזָּא דְּעֵלְמָא עֵילְאָה, לְאַשְׁתַּפְּחָא
קִיּוּמָא בְּכָל אִינוּן קִיּוּמִין וְרִזִּין עֵילְאִין. זַפְּאָה חוּלְקָהוֹן דְּצַדִּיקָיָא
בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי, דְּאִינוּן יְכָלִי לְאַתְדַּבְּקָא בְּרִזָּא דְּמַאֲרִיהוֹן כְּדָקָא
חַזִּי.

מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, שְׂאֲרֵי בּוֹצִיִצָא לְאַתַּפְּשֻׁטָא גּוּ רִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא. וְהַהוּא
פְּשִׁיטוּ קְדָמָאָה דְּמְשַׁחְתָּא, אַגְנִיזוּ וְאַסְתַּלְקוּ. אֲתַנְהִיר וְאַתְנַצִּין.

בְּרָא מְגוּ רִזָּא דְּבוֹצִיִצָא, מַהֲהוּא מְשַׁחְתָּא. אֲוִירָא חָדָא נְפָקָא מְגוּ בּוֹצִיִצָא.
וְהַהוּא אֲוִירָא סְלָקָא וְנַחְתָּא, וְעֵבִיד חַד פְּשִׁיטוּ אַחְרָא, מְשַׁנְיָא
מְקַדְמָאָה, וְהַהוּא פְּשִׁיטוּ אִיהוּ דְּנַפְקָא מְגוּ הַהוּא אֲוִירָא.

בְּרִזָּא דְּבוֹצִיִצָא דְּקִיּוּמָא וְלָא קִיּוּמָא, נְפָקָא חַד פְּשִׁיטוּ דְּהַהוּא בּוֹצִיִצָא,
דְּנַפְקָא, וּמְשִׁיף לְאַתַּעֲטָרָא לְתַתָּא הַהוּא מְשַׁחְתָּא. בְּגִין דְּהִכָּא לְתַתָּא,
קִיּוּמָא מְשַׁחְתָּא לְאַתַּעֲטָרָא וְלַאֲתַקְיָמָא.

בּוֹצִיִצָא נְפָקָא וְאַתַּפְּשֻׁטָת, בְּרִזָּא דְּהַהוּא אֲוִירָא דְּנַפְקָא, וּמְדִיד מְגוּ תַלְת
מָאָה וְשִׁתִּין וְחֲמִשׁ גְּוּוּנִין, בְּסוּסְפִיתָא דְּדַהְבָּא פְּסָפָא נַחְשָׁא
וּפְרִזְלָא. וְנַפְקָא מְגוּ קִשְׁרָא חָדָא, דְּקִיּוּמָא לְחַבְרָא בִּין עֵילְא וְתַתָּא. וְהַהוּא
קִשְׁרָא אֲפִיק פֶּל גְּוּוּנִין. בְּרִזָּא דְּמְשַׁחְתָּא דְּשִׁרְבִיטָא.

מַהֲאֵי קִשְׁרָא וְלְתַתָּא, אֲתַפְּרָשֵׁן מְשַׁחְתִּין לְכַמָּה סְטָרִין. וְהַהוּא פְּשִׁיטוּ
דְּנַפְקָא מְגוּ הַהוּא קִשְׁרָא, מְחַבְּר לִוּן כְּחָדָא.

קִשְׁרָא דָּא אֲתַקְשֵׁר לַעֲלָא, בְּהַהוּא פְּשִׁיטוּ דְּמְשַׁחְתָּא עֵילְאָה דְּטַמִּיר וְגְנִיזוּ,

וְאֶתְקַיִים בְּקִיּוּמִיהָ דְּבוּצִיצָא דְּנְהִיר וְקַיִים. כּוּלָּא אֶתְקַשְׁר לְתַתָּא, בְּהֵוּא נְהוּרָא דְּלֹא נְהִיר, דְּקַיִמָּא לְאַנְהָרָא בְּרִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא, לְאַתְחַבְּרָא דָּא בְּדָא. הַאי קַשְׂרָא קָאִי בִּין עֵילָא וְתַתָּא.

שְׁבַע אַלְפֵי עֲלָמִין, קַיִמִין בְּנְהִירו דְּמִשְׁחַתָּא, בְּהֵוּא קַשְׂרָא. הַאי קַשְׂרָא נְהִיר בְּאִינוּן גְּוּוּנִין, לְתַתָּא, כְּגוּוּנָא דְּלַעִילָא. אִינוּן גְּוּוּנִין נְהִרִין מְגוּ הֵוּא קַשְׂרָא, וְקַיִמִין כְּלָהוּ בְּמִדִּידו דְּמִשְׁחַתָּא, בְּהֵוּא פְּשִׁטוּ דְּאַתְפְּשֵׁט, וְאֶתְקַיִמִין כְּלָהוּ בְּקִיּוּמָא בְּשְׁלִימוּ לְאַתְעֻטְרָא. הַאי פְּשִׁטוּ כַּד אֶתְפְּשֵׁט וּמְדִיד, כּוּלָּא אֶתְתַּקֵּן לְאַתְחַבְּרָא דָּא בְּדָא.

אַתְפְּשֵׁט פְּשִׁטוּ דְּנַפְקָא מְגוּ בּוּצִיצָא, וְעֵבִיד מִשְׁחַתָּא, (נ"א מְדִידו) לְיַמִּינָא וּשְׂמָאלָא, לְעוּמְקָא וְרוּמָא, לְאוּרְכָא וּפּוּתִינָא. מִשְׁחַתָּא קְדָמָּה לְיַמִּינָא בְּהֵוּא פְּשִׁטוּ. הֵוּא דְּנַפְקָא מְגוּ קַשְׂרָא הֵוּא דְּקָאֲמָרִן. וְהֵוּא פְּשִׁטוּ אִיקְרִי בּוּצִיצָא זְעִירָא, וְקַיִמָּא לְמִשְׁחַתָּא דְּכַמְּה שְׁיִיפִין, לְחַבְּרָא לֹון כְּחָדָא, וְלְקַשְׂרָא לֹון בְּקִישׁוּרָא חָדָא בְּהֵיָא מִשְׁחַתָּא דְּלַעִילָא, לְמַהוּי כְּלָא בְּרִזָּא דְּמִשְׁחַתָּא חָדָא.

אַתְפְּשֵׁט הֵוּא פְּשִׁטוּ לְיַמִּינָא, וְעֵבִיד מִשְׁחַתָּא. שְׂאֲרֵי גוּ עֵיגוּלָא, מְדִיד אֶלְף בְּהֵוּא פְּשִׁטוּ. הֵוּא פְּשִׁטוּ מְדִיד בְּעֵיגוּלָא, וְעֵבִיד קַשְׂרָא מֵהֵוּא קַשְׂרָא דְּלַעִילָא, עַד הַאי פְּשִׁטוּ, תְּרֵי אַלְפֵי אַמִּין לְסִטְר יַמִּינָא, וְתְרֵי אַלְפֵי אַמִּין לְסִטְר שְׂמָאלָא, וְתְרֵי אַלְפֵי אַמִּין לְכָל סִטְר.

עֵיגוּלָא דְּשְׂאֲרֵי מְדִיד, וְעֵבִיד קַשְׂרָא כְּדָקָאֲמָרִן, בְּתַחוּם תְּרֵי אַלְפֵי אַמִּין, גוּ מִשְׁחַתָּא, מִתְפְּשֵׁט מְגוּ נְקוּדָה דְּקַיִמָּא בִּין שְׂאֵר חֲזִילִין, וּמְדִיד תְּרֵי אַלְפֵי מִילִין לְכָל סִטְר. שְׂאֲרֵי בְּהֵוּא עֵיגוּלָא, אֶלְף וְתִשְׁע מָאָה זְרִתִין וּפְלָגָא.

בְּהֵוּא פְּשִׁטוּ, שְׂאֲרֵי וּמְדִיד בְּעֵיגוּלָא, וְעֵבִיד תְּרִין קַשְׂרִין, מִשְׁרִוּתָא דָּא, עַד סוּפָא דְּהַאי מְדִידוּ. בְּגִין דְּאַתְר דָּא לֹא קַיִמָּא בְּרַבּוּעָא, יְהוּ"ה, דָּא מִשְׁחַתָּא דְּפְּשִׁטוּ דְּנַפְקָא מְגוּ קַשְׂרָא עֵילָאָה, בְּרִזָּא דְּבוּצִיצָא. שְׂאֲרֵי בְּעֵיגוּלָא, וּמִשִּׁיָּהּ וְנָטִי לְתַתָּא, עַד סִטְרָא דְּקַשְׂרָא לְתַתָּא.

אַהֲרָר וּמְדִיד מִסְטְרָא דָּא לְסִטְרָא דָּא, בְּגוּ עוּמְקָא דְּהֵוּא עֵיגוּלָא, וְלֹא קַשִּׁיר קַשְׂרָא. וּמְדִיד בְּמִשְׁכּוּ לְתַתָּא, מִשְׁחַתָּא דְּהַאי מִשְׁרִוּתָא דְּעֵיגוּלָא, אֶלְף אַמִּין וְתְרִיסַר אַלְפִין זְרִתִין.

שְׂאֲרֵי וּמְדִיד, מְגוּ רוּמָא וְעוּמְקָא וְאוּרְכָא וּפּוּתִינָא, בְּרִזָּא דְּדִיוּקְנָא דְּאָדָם, בְּשְׁפִירו חִיזוּ דְּנוּקְבָא, וּמְדִיד בְּעֵיגוּלָא דְּרִישָׁא, בְּסִטְרָא חָדָא בְּהֵוּא פְּשִׁטוּ. הֵוּא פְּשִׁטוּ אֶתְפְּשֵׁט וּמְדִיד בְּעֵיגוּלָא דְּרִישָׁא, בְּלֹא פְּלָגוּ כְּלָל.

וּמְדִיד בְּסִטְרָא דְרוּמָא בְּעִיגוּלָא. וְאַתְפֹּשֵׁט וּמְשִׁיךְ לְתַתָּא, וְקָשִׁיר קְשָׂרָא.
מְדִיד מְרִישָׁא בְּעִיגוּלָא, בְּשִׁיעוּרָא דְתִלְת אֶלְפָּא אַמִּין (נ"א עלמין) כְּלִילָן
בְּחָדָא. וְאַתְמֶשֶׁךְ וְאַתְפֹּשֵׁט לְתַתָּא, בְּלָא קְשִׁירו. וְהֵוּא שִׁיעוּרָא, שִׁית
אֶלְפָּא סְטְרִין דְּעֶלְמִין, וְשִׁית אֶלְפָּא טְפָחִים, בְּעִיגוּלָא.

גוּ פְּשִׁיטוּ דְּבוּצִיצָא דְּנַפְקָא, אַתְפֹּשֵׁטת הַאי דְּנַפְקָא מִגּוּ הַאי קְשָׂרָא עֵילָאָה,
דְּרָזָא דְּבוּצִיצָא, וּמְדִיד בְּעִיגוּלָא לְסִטְרָא רְבִיעָאָה, וְעֵבִיד מְשַׁחְתָּא,
וּמְדִיד אֶלְפָּא לְסִטְרָא יְמִינָא. מְשַׁחְתָּא דְּהַאי סִטְרָא דִּימִינָא, לְתַרְע דְּרוּמָא,
מְדִיד אֶלְפָּא וְאֶלְפָּא וְאֶלְפָּא, בְּהֵוּא סִטְרָא, לְאַרְבַּע סְטְרִין דְּעֶלְמָא,
אַשְׁתַּפְּחוּ אַרְבַּע אֶלְפָּא. וְכֵן אַתְפֹּשֵׁט הַאי פְּשִׁיטוּ לְכָל סְטְרִין.

בְּתַרְע מְזַרְחָא, קְיִימָא פְּשִׁיטוּ אַחְרָא, דְּנַפְקָא מִהַאי פְּשִׁיטוּ דְּמְדִיד מְשַׁחְתָּא,
וְקְיִימָא הֵוּא פְּשִׁיטוּ אַחְרָא בְּאַמְצָעִיתָא, וּמְדִיד אֶלְפָּא, בְּהֵוּא
סִטְרָא בְּאַמְצָעִיתָא.

וְעֵמִיק בְּעוּמְקָא, וּמְדִיד מְדִידוּ בְּרָזָא דְּמַהִימְנוּתָא, בְּרָזָא דְּשִׁית סְדְרִי
מְשֻׁנָּה. וְאַלִין שִׁית סְדְרִין, קְיִימִין בְּהֵוּא עוּמְקָא דְּרָזָא דְּבוּצִיצָא,
דְּהֵוּא (דף עב ע"א) פְּשִׁיטוּ. אֶלִין שִׁית סְדְרִין, קְיִימִין גּוּ מְדִידוּ דְּשֻׁנָּה. שְׁנָ"ה,
אִיהוּ סִימָן, בְּרָזָא דְּאִינוּן שִׁית סְדְרִין דְּמְשֻׁנָּה, דְּקֶאֱמָרֵן.

הַאי פְּשִׁיטוּ קְדַמָּאָה, דְּנַחְתָּא וּנְפִיק מִגּוּ הֵוּא קְשָׂרָא דְּקֶאֱמָרֵן, אֹרְפָּא
דִּילִיָּה לְמִיעֵבַד מְשַׁחְתָּא. בִּיה, אִיהוּ אֶלְפִי אֶלְפִין רְבוּון אַמִּין (עלמין),
עַד הֵוּא נְצִיצוּ בְּתַרְאָה, דְּלִית בִּיה נְהוּרָא כְּלָל. וְרָזָא דָּא לְבַנֵי מַהִימְנוּתָא
לְמִיעֵבַד מְשַׁחְתָּא. אִיהוּ רָזָא דְּכְתִיב, (דניאל ז') אֶלְפָּא אֶלְפִין יִשְׁמְשׁוּנִיָּה וְרַבּוּ
רְבוּון קְדַמּוּהִי יְקוּמוּן. בְּהַאי אִיהוּ רָזָא לְמְשַׁחְתָּא, כְּדֶקֱאֶמְרֵן.

פְּשִׁיטוּ תְּנַיִנָא דְּקֶאֱמָרֵן, דְּנַחְתָּא וּנְפִיק מִגּוּ הַאי פְּשִׁיטוּ קְדַמָּאָה, וְאִיהוּ
קְיִימָא בְּאַמְצָעִיתָא, אֹרְפָּא דִּילִיָּה, לְמִיעֵבַד בִּיה מְשַׁחְתָּא בְּהֵוּא
סִטְרָא, אֶלְפָּא רְבוּא עֶלְמִין, וְשִׁבַע מָאָה אֶלְפָּא וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִין. וְסִימָנָה,
(שמות לח כח) וְאֵת הָאֶלְפָּא וְשִׁבַע הַמָּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וְיִום לְעַמּוּדִים.

זְבָאֵן אִינוּן דִּידְעִין לְאַפְקָא רָזִין עֵילָאִין גּוּ מַהִימְנוּתָא, וְיִדְעִי לְמִיעֵל
לְיִמִינָא וְלִשְׂמָאלָא כְּדֶקֱא יָאוֹת בְּלָא כְּסוּפָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב (דניאל יב
א) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ.

בוּצִיצָא דְּקְרִדִּינוּתָא, כְּדֵ עֵבִיד מְשַׁחְתָּא, אַתְכַּנְּשׁ לְגִוּיָּה, וְקְיִימָא בְּכָל דְּרָגָא
וְדְרָגָא, בְּהֵוּא כְּנִישׁוּ וְקִיִּים לוּן. לְבַתַּר, קְיִימָא וְסִלְקָא מְעוּלָפֶת,
עַד דְּסִלְקִין וְאַתְגַּנִּיזוּ, וְאַתְטַמְרוּ וְלֹא אַתְיִידַע. וְכִלָּא אַשְׁתָּאֵר בְּקִיוּמָא, כְּדִין
נְהִיר מַה דְּנְהִיר, וְאַפִּיק נַחְלִין וּמִיִּין, לְרִוּוּאָה כּוּלָּא. עַד הֵכָּא רָזָא דְּבוּצִיצָא
דְּקְרִדִּינוּתָא, לְאַחְדָּא בְּהַ בְּכָל סְטְרִי מַהִימְנוּתָא.

בוֹצִיֵצָא דְקַרְדִּינוּתָא, קָיִימָא גּוּ טְמִירִין, וְסֻלְקָא וְנַחְתָּא. מֵאֵן דִּידַע רְזָא
 דְּחַכְמָתָא, יְכִיל לְאַדְבָּקָא וּלְמֵיעֵבַד מִשְׁחַתִּין בְּכֻלְהוּ סְטֵרִין, עַד
 דִּידַע בְּרִזִין עֵילָאִין, בְּרִזִין דְּמֵאֲרִיָּה, בְּרִזִין דְּחַכְמָתָא, בְּגִין לְמַנְדַּע
 וּלְאַדְבָּקָא. מֵאֵן דִּידַע וְאַסְתַּפֵּל, זַפְּאָה חוּלְקִיָּה בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.
 בְּגִין דִּהָא פְּלָלָא דָּא, יִתְקַן רְגֵלוֹי דְּבַר נֶשׁ, לְעֵאלָא בְּפִרְגוּדָא, וּלְמִיָּהֻף
 בְּאוּרַח מִיִּשְׂרָאֵל, זַפְּאָה אִיהוּ בְּעֲלָמָא דִּין, וְזַפְּאָה אִיהוּ בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. (עד כאן
 קו המדה).

פְּרִשְׁתָּ בִּי תַצָּא

פְּרִשְׁתָּ בִּי תַצָּא

כִּי תַצָּא לְמַלְחָמָה עַל אִיבִיךָ (דברים
 כא). רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (הושע ח) זִנַּח
 יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוּ. מַה זֶה
 זִנַּח יִשְׂרָאֵל טוֹב? זֶה יִצְרָ הַטּוֹב,
 שְׁשַׁלְמָה הַמְּלִיךְ קִרְאוּ טוֹב,
 שְׁפִתּוֹב (קהלת ד) טוֹב יֵלֵד מִסַּפֵּן
 וְחָכָם. אוֹיֵב יִרְדְּפוּ - זֶה יִצְרָ הָרַע,
 שֶׁהוּא שׁוֹנְאוֹ שֶׁל אָדָם, שְׁשַׁלְמָה
 הַמְּלִיךְ קִרְאוּ שׁוֹנְא. שְׁשִׁמוֹת רַבִּים
 יֵשׁ לוֹ, שְׁכַתּוֹב (משלי כה) אִם רָעַב
 שׁוֹנֵאף הֶאֱכִילָהוּ לְחֶם. וְזוֹהִי
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שם
 ט) לִכּוּ לְחַמֵּי בְּלַחְמֵי.

וְעַל זֶה צָרִיף אָדָם לְשִׁים עֲלוֹי
 דְּכַרִּי תוֹרָה, כְּדִי שִׁיְהִיָּה שְׁבוּר בּוֹ,
 שְׁאִין קְטְרוּגָ לִיצְרָ הָרַע, פֶּרְט
 לְדַכְרֵי תוֹרָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (דברים
 ה) וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבַבְךָ - עַל שְׁנֵי
 יִצְרִיף.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, יִצְרָ הַטּוֹב
 מַה צָרִיף דְּכַרִּי תוֹרָה? אָמַר לוֹ,
 יִצְרָ הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בְּהֶם, וְיִצְרָ
 הָרַע נִכְנָע בְּהֶם.

וְעַל כֵּן, כִּי תַצָּא לְמַלְחָמָה עַל
 אִיבִיךָ - זֶהוּ יִצְרָ הָרַע, שְׁאֲנוּ
 צְרִיכִים לְצַאת כְּנַגְדּוֹ בְּדַכְרֵי
 תוֹרָה, וּלְקַטְרֵג עֲלוֹי, וְאִזּוּ יִמְסַר
 בִּידֵי הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְנִתְּנוּ
 ה' אֱלֹהֶיךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבוּיֹ.

כִּי תַצָּא לְמַלְחָמָה עַל אִיבִיךָ. רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח,
 (הושע ח ג) זִנַּח יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוּ. מֵאֵי
 זִנַּח יִשְׂרָאֵל טוֹב, דָּא יִצְרָ הַטּוֹב, דְּשַׁלְמָה מְלִכָּא
 קָרְיִיָּה טוֹב. דְּכַתִּיב, (קהלת ד יג) טוֹב יֵלֵד מִסַּפֵּן
 וְחָכָם. אוֹיֵב יִרְדְּפוּ, דָּא יִצְרָ הָרַע, דְּאִיהוּ
 שְׁנֹאֲיָה דְּבַר נֶשׁ, דְּשַׁלְמָה מְלִכָּא קָרְיִיָּה שׁוֹנְא.
 דְּסִגְיָאִין שְׁמָהֵן אֵית לִיה, דְּכַתִּיב, (משלי כה כא) אִם
 רָעַב שׁוֹנֵאף הֶאֱכִילָהוּ לְחֶם. וְדָא הִיא אוּרִייתָא
 קְדִישָׁא. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר, (שם ט ה) לִכּוּ לְחַמֵּי
 בְּלַחְמֵי.

וְעַל דָּא בְּעֵי פִר נֶשׁ לְשׁוּוָּאָה מְלִין דְּאוּרִייתָא
 עֲלוֹיָה, בְּגִין דִּיהָא תְּבִירָא בִּיָּה, דְּלִית לִיָּה
 קְטְרוּגָא לִיצְרָ הָרַע, פִּר מְלִין דְּאוּרִייתָא. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, (דברים ו י) וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבַבְךָ. עַל תְּרֵי יִצְרִיף.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, יִצְרָ הַטּוֹב מֵאֵי בְּעֵי
 מְלִין דְּאוּרִייתָא. אָמַר לִיָּה, יִצְרָ הַטּוֹב
 אֲתַעְטֵר בְּהוּ, וְיִצְרָ הָרַע אֲתַפְּנַע בְּהוּ.

וְעַל דָּא כִּי תַצָּא לְמַלְחָמָה עַל אִיבִיךָ דָּא אִיהוּ
 יִצְרָ הָרַע. דְּאֲנֵן צְרִיכִין לְמִיפַק לְקַבְּלִיָּה
 בְּמְלִין דְּאוּרִייתָא, וּלְקַטְרֵגָא לִיָּה, וּכְדִין יִתְמַסֵּר
 בִּידֵי דְּבַר נֶשׁ. כְּמַה דְּאַתְּמַר, וְנִתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ
 בִּידֵךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבוּיֹ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְוַי עַל דָּא, וְוַי עַל דָּא, (משלי ל כב) תַּחַת עֶבֶד פִּי יִמְלוֹךְ וְנָכַל פִּי יִשְׁפַע לָחֶם. דְּהָא יֵצֵר הַטּוֹב אֲשַׁתְּפֹאֵי בְיַדְהּ, וְאִיהוּ מַלְךְ עָלֶיהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְוַי עַל זֶה! וְוַי עַל זֶה! (משלי ל) תַּחַת עֶבֶד פִּי יִמְלוֹךְ וְנָכַל פִּי יִשְׁפַע לָחֶם. שְׁהָרִי יֵצֵר הַטּוֹב נִשְׁפָּה בְיָדוֹ, וְהוּא מַלְךְ עָלָיו.

אֵשֶׁת יִפַּת תַּאֲר, דָּא הֵיא נִשְׁמַתָּא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שם לא ל) אֵשֶׁה יִרְאֵת ה' הִיא תַּתְּהַלֵּל. דְּהָא בְּכַל יוֹמָא וְיוֹמָא, אֵינוֹן סִיעָן וּמְנַהֲיָנָן דְּנִשְׁמַתִּין, וְאֵינוֹן סִיעָן וּמְנַהֲיָנָן דִּיֵּצֵר הָרַע, אֵינוֹן בְּקַטְרוּגָא תְּדִירָא, מְקַטְרְגִין אֲלִין בְּאַלִּין, וְכַל שְׁיִפִּין דְּגוּפָא בְּצַעֲרָא בִּינְיָיְהוּ, בִּין נִשְׁמַתָּא וּבִין יֵצֵר הָרַע.

אֵשֶׁת יִפַּת תַּאֲר - זִוְהִי הַנִּשְׁמָה, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר (שם לא) אֵשֶׁה יִרְאֵת ה' הִיא תַּתְּהַלֵּל. שְׁהָרִי בְּכַל יוֹם וְיוֹם, אוֹתָם הַסִּיעוֹת וְהַמְנַהֲיָגִים שֶׁל הַנִּשְׁמוֹת, וְאוֹתָם הַסִּיעוֹת וְהַמְנַהֲיָגִים שֶׁל יֵצֵר הָרַע, הֵם בְּקַטְרוּגַת תְּמִיד, מְקַטְרְגִים אֵלָיו בְּאֵלוֹ, וְכַל אֵיבָרֵי הַגּוּף בְּצַעַר בִּינְיָיְהֶם, בִּין הַנִּשְׁמָה וּבִין יֵצֵר הָרַע.

וְהַבֹּאֲתָה אֵל תּוּךְ בֵּיתְךָ, דְּאֵתִּתְּרַכַּת מִתְּמָן. (שם ל כג) וְשִׁפְחָה פִּי תִירַשׁ גְּבֻרְתָּהּ. וּכְכַר אוֹקִימְנָא מַלִּין. וְגַלְחָה אֵת רֵאשִׁיהּ וְעֵשְׂתָּהּ אֵת צַפְרָנֶיהָ, וְתַדְפִּי מַהֵהוּא זִוְהֵמָא דְאַטִּיל בָּהּ נְחָשׁ.

וְהַבֹּאֲתָה אֵל תּוּךְ בֵּיתְךָ, שְׁגַרְשָׁה מִשֶּׁם. (שם ל) וְשִׁפְחָה פִּי תִירַשׁ גְּבֻרְתָּהּ, וּכְכַר בְּאַרְנוֹ אֵת הַדְּבָרִים. וְגַלְחָה אֵת רֵאשִׁיהּ וְעֵשְׂתָּהּ אֵת צַפְרָנֶיהָ, וְתַטְהֵר מֵאוֹתָהּ זִוְהֵמָה שֶׁהֵטִיל בָּהּ הַנְּחָשׁ.

וְהַסִּירָה אֵת שְׁמַלַת שְׁבִיָּהּ, מֵאֵינוֹן פְּסוּ דְמַסְאַבָּא וְזֵינִין בִּישִׁין מַחֻבָּא דְעֵגְלָא. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא הוּא לְהוּ לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא, דְּקִבְלִיו בְּטוֹרָא דְסִינֵי. וְכַד עֶבְדוּ יַת עֵגְלָא, אֵעֲדוּ מִנְיָיְהוּ אֵינוֹן לְבוּשֵׁי יָקָר, דְּכַתִּיב (שמות לג ז) וְיִתְנַצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת עֲדָיִם מֵהַר חוֹרֵב.

וְהַסִּירָה אֵת שְׁמַלַת שְׁבִיָּהּ, מֵאוֹתָם כְּסוֹת שֶׁל טְמֵאָה וּמַיִנִים רָעִים מַחֻסָּא הַעֲגֵל. שְׁהָרִי בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ לָהֶם לְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ שֶׁקִּבְּלוּ בָּהֶר סִינֵי, וּכְשֶׁעָשׂוּ אֵת הַעֲגֵל, הוֹסִרוּ מֵהֶם אוֹתָם לְבוּשֵׁי כְבוֹד, שֶׁפְּתוּב (שמות לב) וְיִתְנַצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת עֲדָיִם מֵהַר חוֹרֵב. וּבְכַתָּה אֵת אֲבִיהּ וְאֵת אִמָּהּ יֵרַח יָמִים - זִוְהוּ חֲדַשׁ אֱלוּל, שָׁבוּ עָלֶיהָ מֹשֶׁה לְהָר לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִמְחַל לְיִשְׂרָאֵל עַל (חטק) הַעֲגֵל. וּמַשׁוּם זֶה, וּבְכַתָּה אֵת אֲבִיהּ וְאֵת אִמָּהּ יֵרַח יָמִים, מַשׁוּם שְׁגָלָה אֵת עֲרוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעֲרוֹת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר (ויקרא יח) עֲרוֹת אֲבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגָּלֶה. וְעַל זֶה אָמַר (תהלים קיט) פִּלְגֵי מַיִם יְרֹדוּ עֵינַי עַל לֹא שָׁמְרוּ תּוֹרְתֶךָ.

וּבְכַתָּה אֵת אֲבִיהּ וְאֵת אִמָּהּ יֵרַח יָמִים, דָּא הֵיא יֵרַחֵא דְאֱלוּל, דְּבִיָּה סְלִיק מִשֵּׁה לְטוֹרָא, לְמַבְעֵי רַחֲמִין קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בִּגִין דִּישִׁתְּבִיק לְיִשְׂרָאֵל עַל (חזבא) דְעֵגְלָא. וּבִגִין דָּא וּבְכַתָּה אֵת אֲבִיהּ וְאֵת אִמָּהּ יֵרַח יָמִים, בִּגִין דְּגַלְיָ עַרְיִיתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעַרְיִיתָא דְאוּרִיִיתָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ויקרא יח ז) עֲרוֹת אֲבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגָּלֶה. וְעַל דָּא אָמַר דָּוִד, (תהלים קיט קלו) פִּלְגֵי מַיִם יְרֹדוּ עֵינַי עַל לֹא שָׁמְרוּ תּוֹרְתֶךָ.

וְהוּוּ יִשְׂרָאֵל רַחֲמִין מַמְלָכָא כַּל הַהוּא זְמַנָּא, עַד יוֹמָא דְכַפּוּרֵי, דְּנַחֲתָא

וְהוּוּ יִשְׂרָאֵל רַחֲמִין מַמְלָכָא כַּל הַהוּא זְמַנָּא,

משה מן טורא, והווי ישראל בתעניתא כל
ההוא יומא. וכדין אתדבק מלפא במטרוניתא.
כמה דאת אמר, ואחר פן תבוא אליה ובעלתה
והיתה לה לאשה.

וגזרו קיימא עם קודשא בריה הוא, דלא
יפלהון עוד פולחן נוכראה. כמה דאת
אמר (שמות לד י) הנה אנכי פורת ברית נגד כל
עמך וגו'. וכתיב (שם יז) תמן, אלהי מסכה לא
תעשה לה. ועל דא ומכור לא תמכרנה בפסף,
לא תשקר בנשמתך, בגין דחלן דכסף. כמה
דאת אמר, (שם כ כג) לא תעשון אתי אלהי כסף
ואלהי זהב לא תעשו לכם.

ובאין אינון ישראל, דקודשא בריה הוא גזר
עליהון תעניתא ביומא דין. דכתיב, (ויקרא
כג כט) כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום
הזה ונכרתה מעמיה. בגין דיתכפר להון כל
חוביהון. דכתיב, (שם טז ל) כי ביום הזה יכפר
עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה'
תטהרו. עד כאן. (דף עב ע"ב).

מדרש הנעלם

רבי שמעון אמר, נפשא, דהיא משפעת
דיסודא עילאה, פד איהי חבת, אשא
דלעילא שלטא עליה. זינא בזיניה. ובגופא
שלטא אשא דלרע. ושלמא על כל ישראל.
ומאן דאמר, דמאן דאזיל מהאי עלמא בלא
בגין, דאתי זימנא אחריתי לעלמא הדין,
אמר קשוט.

ועוד. אינון חייבנא דשאטין באוריא, עד
דמרצו חובייהו, ובתר נכנסין פעם
שניה בגוף, כדי לצרף אותו, ואם יצדק, שוב
אינו נכנס פעם אחרת. ואם לאו, פעם
שלישית. שנאמר, (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל
אל פעמים שלוש עם גבר. ואם חס ושלום

הזמן ההוא, עד יום הכפורים
שירד משה מההר, והיו ישראל
בתענית כל היום ההוא. ואז נדבק
המלך בגבירה, כמו שנאמר (דברים
כא) ואחר פן תבוא אליה ובעלתה
והיתה לה לאשה.

וכרתו ברית עם הקדוש ברוך
הוא שלא יעבדו עוד עבודה זרה,
כמו שנאמר (שמות לד) הנה אנכי
פורת ברית נגד כל עמך וגו'.
וכתוב שם (שם) אלהי מסכה לא
תעשה לה. ועל זה, ומכור לא
תמכרנה בפסף, אל תשקר
בנשמתך בשביל אלהי כסף, כמו
שנאמר (שמות כ) לא תעשון אתי
אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו
לכם.

אשרי הם ישראל, שהקדוש ברוך
הוא גזר עליהם תענית ביום הנה,
שכתוב (ויקרא כג) כי כל הנפש אשר
לא תענה בעצם היום הזה
ונכרתה מעמיה. כדי שיתכפרו
לכם כל חטאיכם. שכתוב (שם טז)
כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר
אתכם מכל חטאתיכם לפני ה'
תטהרו. עד כאן.

מדרש הנעלם

רבי שמעון אמר, הנפש, שהיא
משפעת היסוד העליון, כשהיא
חוטאת, האם שלמעלה שולטת
עליה. מין במינו. ובגוף שולטת
האש שלמטה. ושלום על כל
ישראל.

ומי שאומר, שמי שהולך מן
העולם הזה בלי בנים, שבא פעם
אחרת לעולם הזה - אמר אמת.
ועוד, אותם הרשעים ששטים
באור, עד שמרצים את חטאם,
ואחר כך נכנסים פעם שניה
לגוף, כדי לצרף אותו, ואם יצדק,
שוב אינו נכנס פעם אחרת. ואם
לא - פעם שלישית, שנאמר (איוב
לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים

שלוש עם גבר. ואם חס ושלום לא יצדק באלו השלשה פעמים, שוב אין לו תקנה, וזהו הכרת תפירת. ועל דא בעי בר נש לאזדהרא בנפשיה, דילמא אתא זימנא אחרא.

ואית לנא ראיה מנדב ואביהוא, פדכתבינא, דמיתו פלגי גופא (היו בנין) דלא אנסיבו. ועוד אית לנא סמך, מענין יבמה יבא עליה. בגין דלא ישתרש זרעיה, ולא יצטרף למיתי זימנא אחרא בגוף. ותו אוליפנא מאונן, דאמר הפתוב ביה, (בראשית לח ט) לבלתי נתן זרע לאחיו. ועוד ראיה אחרת, (רות ד יז) ילד בן לנעמי. וכי ילד רות והלא רות לנעמי? אלא ללמד, שזה עובד הוא היה מחלון, ומת בלא בניס (יש אומרים מחלון לבדו היה).

ומשום כן תראה אדם צדיק ורע לו, אולי פעם אחרת בא לעולם, ולא היה כל כך צדיק, ומת בענין הזה, ולכן פעת, כשנכנס לעולם הזה, מנכה חטאו, וזהו צדיק ורע לו.

וכמו כן רשע וטוב לו, אולי בא פעם אחרת ומת בלי בניס, והיה צדיק ולא גמור, וכעת משלם לו מזכותו בעולם הזה. וזהו (הושע יד) פי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם.

וזהו שאמרנו, (שם) פי ישבו אחים יחדו. רבי יצחק אמר, פי ישבו אחים - שיפירו בלבם שהם אחים, כמו שנאמר (תהלים כט) וישב ה' מלך לעולם. במה שנודעים שהוא מלך על הכל.

ומת אחד מהם ובן אין לו (דברים כה), הרי אם היו לו בניס - לא צריך. רבי תנחום אמר רבי יוסי, יבמה יבא עליה - למה צריך? שלא למעט מהדמיון שכולל כל הדמיונות.

לא יצדק באלו השלשה פעמים, שוב אין לו תקנה, וזהו (במדבר טו לא) הכרת תפירת. ועל דא בעי בר נש לאזדהרא בנפשיה, דילמא אתא זימנא אחרא.

ואית לנא ראיה מנדב ואביהוא, פדכתבינא, דמיתו פלגי גופא (היו בנין) דלא אנסיבו. ועוד אית לנא סמך, מענין יבמה יבא עליה. בגין דלא ישתרש זרעיה, ולא יצטרף למיתי זימנא אחרא בגוף. ותו אוליפנא מאונן, דאמר הפתוב ביה, (בראשית לח ט) לבלתי נתן זרע לאחיו. ועוד ראיה אחרת, (רות ד יז) ילד בן לנעמי. וכי ילד רות והלא רות לנעמי? אלא ללמד, שזה עובד הוא היה מחלון, ומת בלא בנין (יש אומרים מחלון לבדו היה).

ובגין כן תחמי, בר נש צדיק ורע לו. דילמא זימנא אחריתי אתא לעלמא, ולא היה זכאי כל כך, ומת בענין זה, וכדו השתא פד עאל להאי עלמא, מנפה חוביה, והדין הוא צדיק ורע לו.

וכמו כן רשע וטוב לו. דילמא אתא זימנא אחרא, ומת בלא בנין, והיה זכאי ולא גמור, והשתא משלם ליה מזכותיה בעלמא דין. ודא הוא (הושע יד י) פי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם.

והא דאמרן פי ישבו אחים יחדו. רבי יצחק אמר, פי ישבו אחים, שיפירו בלבם שהם אחים. כמה דאת אמר, (תהלים כט י) וישב ה' מלך לעולם. במה דאשתמודעין דהוא מלפא על כולא.

ומת אחד מהם ובן אין לו, הא אם הווי ליה בנין, לא אצטרף. רבי תנחום אמר רבי יוסי, יבמה יבא עליה, למאי אצטרף. דלא לאמעוטי מדמיונא דכליל כל דמיונין.

רבי יצחק פתח, (קהלת ד) יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו. יש אחד, דין הוא בר נש דיתפטר מעלמא הדין חסר מן טבתא, דהוא חד, ולית ליה זכותא למעבד תננין. דתנניא, אמר רבי יצחק, האי מאן דאתפטר מן עלמא הדין יחיד בלא תננין, איתמעט וישתיצי מדמיונא דכליל כל דמיונין.

מזבים השנים מן האחד (שם ט). מאי טעמא, משום דכתיב אשר יש להם שכר טוב בעמלם. אמר רבי יצחק, תא חזי, דכתיב קרא, (שם י) כי אם יפלו האחד יקים את חברו, בההוא דמיונא. ואילו האחד שיפול, ואין שני להקימו.

רבי יהודה שלח ליה לר' אבא, אמר, אתון דקיימתון קמי מאריהון דמתניתין, מאי טעמא יבמה יבא עליה להקים שם המת, ולא באשה אחרת.

שלח ליה, (ירמיה ב כד) פרה למד מדבר באות נפשה שאפה רוח. איתרגיש רבי יהודה, ואמר, ודאי דא היא רזא דחכמתא, משמע דאמר שאפה רוח, רוח ממש.

ואזלא הא פהאי דאמר רבי יוסי דכתיב, (קהלת ח) ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו. ובאו ממש. אמר רבי יצחק, ומתפרש מלה, במאי דכתיב, באות נפשה דמשמע דאפילו ארוסה, ואפילו בעולה אתיין בתועלתא דהאי מלה.

והיה הבכור אשר תלד יקום וכו'. ומאי טעמא הבכור, ולא השני ולא השלישי. אמר רבי יודן, הבכור והראשון על כל פנים של מת הוא, ודעתיהו דתרויהון בזווגא קדמאה במיתא.

רבי יצחק פתח, (קהלת ד) יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו. יש אחד - זהו אדם שנפטר מהעולם הזה חסר מטוב, שהוא אחד, ואין לו זכות לעשות שני. שלמדנו, אמר רבי יצחק, זה מי שנפטר מן העולם הזה יחיד בלי שני, התמעט והתפלה מהדמיון שכולל כל הדמיונות.

מזבים השנים מן האחד (שם ט), מה הטעם? משום שכתוב אשר יש להם שכר טוב בעמלם. אמר רבי יצחק, בא וראה, שכתב הפסוק (שם ט) כי אם יפלו האחד יקים את חברו, בדמיון ההוא. ואילו האחד שיפול - ואין שני להקימו. רבי יהודה שלח לו רבי אבא. אמר, אתם שעומדים לפני בעלי המשנה, מה הטעם יבמה יבא עליה להקים שם המת, ולא באשה אחרת?

שלח לו, (ירמיה ב) פרה למד מדבר באות נפשה שאפה רוח. התרגיש רבי יהודה, ואמר, ודאי זהו סוד החכמה, ממשמע שכתוב שאפה רוח, רוח ממש.

וזה הולך כמו מה שאמר רבי יוסי, שכתוב (קהלת ח) ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו. ובאו ממש. אמר רבי יצחק, והדבר מתפרש במה שכתוב באות נפשה, שמשמע שאפלו ארוסה, ואפלו בעולה באות בתועלת הדבר הזה.

והיה הבכור אשר תלד יקום וכו' (דברים כה). ומה הטעם הבכור, ולא השני ולא השלישי? אמר רבי יודן, הבכור והראשון על כל פנים של מת הוא, ודעת שניהם בזווג הראשון במת.

למדנו, אמר רבי יוסי, (שם ט) ועלתה יבמתו השערה אל

תנניא, אמר רבי יוסי, ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים, האי מלה חוצפא

הזקנים - דבר זה נראה חצפה!
אמר רבי יהודה, חס ושלום שזו
חצפה, אלא להראות הטוב
שצריך לעשות עם המת, והוא
לא רוצה, ולפיכך עושים לו קלון
לפני כלם.

איזה קלון עושים לו? שכתוב
וירקה בפניו, להפלים בפני הכל,
אשר לא יבנה את בית אחיו.
והפסוק כותב, וירקה ואמרה
פכה כו', כמו שנאמר (במדבר יב)
ואביה ירק ירק בפניה הלא
תכלם.

רבי אבהו אמר רבי יוחנן, כעסה
(וירקה) רק, שנראה שהוא רק, ולא
מים, ולא שהתכסה בעפר.

האשה ההיא, שבאה לפני רבי
שמעון ונרקה רק, ונראה בה
שאכלה באותה שעה, ולא היה
נראה רק, ולא נעשתה ביום
ההוא, ואחר כך נמלכו, והזדווגו
זה עם זה.

והאם רבי שמעון עשה כף? והרי
למדנו, אם נמלכו קדם שתעלה
לפני הדין - נאה! ומשהתירה
את נעלו לפני הדין - לא!

אמר רבי יהודה, שונה אותה
האשה, שטרם שעשו זה עם זה,
אלא שירקה רק לראות, ולא היה
כשר, והלכו והזדווגו זה עם זה
אחר כך.

והרצה נעלו, כמו שנאמר (הושע
ה) חלץ מהם. רבי יהודה אמר
רבי חייא, כתוב (שמות א) אל תקרב
הלום של נעליך מעל רגליך, וכי
מנעל מטהר את המקום או
מטמא את המקום? אלא אמר
רבי אבא, מלמד שצנה לו הקדוש
ברוך הוא בדרך כבוד להתפרש
מאשתו מכל וכל. במשה כתוב
ונעליך, וביהושע כתוב נעליך,
שלא יפרש מאשתו מכל וכל,
אלא לעתים מזומנים.

אתחזי. אמר רבי יהודה, חס ושלום דחוצפא
הוא, אלא לאתחזאה טיבו דבעיית למעבד
עם מיתא, ואיהו לא בעי, ולפיכך עבדית ליה
קלנא קמי כולא.

מאי קלנא עבדית ליה. דכתיב, וירקה בפניו,
להפלים בפני הכל, אשר לא יבנה את
בית אחיו. וקרא כתיב, וירקה ואמרה פכה
וכו'. פמה דאת אמר, (במדבר יב יד) ואביה ירק ירק
בפניה הלא תכלם.

רבי אבהו אמר ר' יוחנן, צהבה (וירקה) רוקא,
דמתחזי לכולא דאיהו רוקא, ולא מים, ולא
דאתפסי בעפרא.

ההיא איתתא, דאתת לקמיה דרבי שמעון,
ורמת רוקא, וחזי בה דאכלת בההיא
שעתא, ולא הוי מתחזי רוקא, ולא אתעבידת
ההוא יומא, ולבתר אמלכו ואזדווגו דא עם
דא.

ומי עביד ר' שמעון הכי, והתנן אי אמלכו
קודם דתסתלק קמי דיינא יאות,
ומדתשרי סיניה קמי דיינא לא.

אמר רבי יהודה, שאני ההיא איתתא, דעד
לא עבדו דא עם דא, אלא דארמית
רוקא למחזי, ולא הוה כשרא ואזלו ואזדווגו
דא עם דא לבתר.

והרצה נעלו, פמה דאת אמר (הושע ה ח) חלץ
מהם. רבי יהודה אמר רבי חייא,
כתיב, (שמות ג ה) אל תקרב הלום של נעליך מעל
רגליך, וכי מנעל מטהר את המקום, או מטמא
את המקום. אלא אמר רבי אבא, מלמד שצנה
לו הקדוש ברוך הוא בדרך כבוד להתפרש
מאשתו מכל וכל. במשה כתיב נעליך,
וביהושע כתיב (הושע ה טו) נעליך, שלא יתפרש
מאשתו מכל וכל, אלא לעתים מזומנים.

בי המקום אשר אתה עומד עליו. (שמות ג ה)
 מקום יש לך במעלה גדולה משאר בני
 אדם, מדרגה הנקראת קודש. ועל כן נצטוו
 להתפרש מאשתו בדרך נעל. אף כאן נמי האי
 נעל פרישות אשה. (דף עג ע"א)

אמר רבי יוחנן, צריך האדם לבטוח בקונו,
 וליקח אשה, ולהוליד בנים, שלא ילך
 עירי לעולם הבא. דתנן, מאי דכתיב, (ויקרא כ
 כא) עיריים ימותו, דכל מי שאין לו בנים בעולם
 הזה, הוא פאלו לא נברא ולא היה, ונקרא
 עירי מן העולם הזה, ומן העולם הבא.
 ואמר רבי יוחנן, מאחר שהאדם נושא אשה,
 ומוליד בנים. נקרא עבד ה', ונוחל
 העולם הזה, והעולם הבא. דכתיב, (יחזקאל מד ל)
 להניח ברכה אל ביתך.

משל למה הדבר דומה. למלך שנתן פקדון
 לשלשה בני אדם, האחד שמר את
 הפקדון. השני אבד את הפקדון לגמרי.
 השלישי טגף את הפקדון, ונתן ממנו לאחר
 לשמרו. לימים, בא המלך לתבוע פקדונו.
 אותו ששמר הפקדון, שבחו המלך ועשאו
 נאמן ביתו. השני שאבד את הפקדון, האבידו
 מן העולם, וצוה שלא יהיה לו שם ושארית.
 השלישי שטגף את הפקדון, והניח ממנו
 לאחר, אמר המלך, הניחו לזה עד שגראה
 האחר, היאך יעשה ממה שהניח זה בידו,
 ובין כך לא יצא מבית המלך.

זכה האחר, יצא זה לחירות. לא זכה, אמר
 המלך, תנו לזה עונש על שטגף את
 הפקדון, וישאר הפקדון שלו. רב הונא אמר,
 כיון דעאל עאל.

ואי טגף את הפקדון ולא הניח ביד אחר
 לשמרו, מוציאין אותו מבית המלך, עד

הנעל הזו פרישות אשה.

אמר רבי יוחנן, צריך אדם לבטח
 בקונו, ולקח אשה, ולהוליד
 בנים, שלא ילך עירי לעולם
 הבא. ששנינו, מהו שכתוב (ויקרא
 כ) עיריים ימותו? שכל מי שאין
 לו בנים בעולם הזה, הוא פאלו
 לא נברא ולא היה, ונקרא עירי
 מן העולם הזה ומן העולם הבא.
 שאמר רבי יוחנן, מאחר שהאדם
 נושא אשה ומוליד בנים, נקרא
 עבד ה', ונוחל העולם הזה
 והעולם הבא, שכתוב (יחזקאל מד)
 להניח ברכה אל ביתך.

משל למה הדבר דומה? למלך
 שנתן פקדון לשלשה בני אדם.
 האחד שמר את הפקדון; השני
 אבד את הפקדון לגמרי;
 השלישי טגף את הפקדון, ונתן
 ממנו לאחר לשמרו. לימים בא
 המלך לתבוע פקדונו. אותו
 ששמר הפקדון, שבחו המלך
 ועשאו נאמן ביתו. השני שאבד
 את הפקדון, האבידו מן העולם,
 וצוה שלא יהיה לו שם ושארית.
 השלישי שטגף את הפקדון
 והניח ממנו לאחר - אמר המלך:
 הניחו לזה עד שגראה האחר
 היאך יעשה ממה שהניח זה
 בידו, ובין כך לא יצא מבית
 המלך.

זכה האחר - יצא זה לחרות. לא
 זכה - אמר המלך: תנו לזה עונש
 על שטגף את הפקדון, וישאר
 הפקדון שלו. רב הונא אמר, כיון
 שנכנס - נכנס.

ואם טגף את הפקדון ולא הניח
 ביד אחר לשמרו, מוציאים אותו
 מבית המלך, עד שיבא אחר

ויתקן מה שטנף זה, והפקדון מוציאין אותו מידו של זה, ונותנים אותו לזה שתקנו.

רבי חייא אמר, כתוב (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. פיון שאמר נשמת חיים, למה ויהי האדם לנפש חיה? אלא על מנת פן נתן הקדוש ברוך הוא נשמה באדם, שיהיה לנפש חיה. במערב קוראים לילדת חיה.

ועוד, אלהים הוציא מינים למינו, והיא הנשמה, והנשמה מתחלקת ומתרבה בגוף, בעוד שהיא בגוף, וכיון שיוצאה מהגוף, מתרבה ביותר, ומשגת מה שלא תוכל להשיג בעודה בגוף.

וחכה שנפרדת מהגוף, רוצה להדבק באלהים, ומשום שלא הוציאה גוף, שהוא מינו, כמו שהוציא אלהים נשמה שהיא מינו - לא מתקבלת, וחוזרת ושואפת עד שתכנס בגוף אחר, כדי לקיים זרע לשוב להדבק בגוף הטהור והנקי והנקי. ומי שלא הניח בנים, לא מזדקק לו. זהו שכתוב (ירמיה ב) באות נפשה שאפה רוח.

רבי שמעון אמר, מי שלא השאיר אחריו גזעים לשרש, נשמתו פלה מן אותו הדמיון שכולל כל הדמיונות, עד שמתגלגלת ומורקת מפלי לכלי, כמו שנאמר (שם) ולא הורק מפלי אל פלי. מה תקנתו? כתוב (ויקרא כה) ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממפר אחריו.

רבי יהודה אמר, מתגלגלת עד שתמצא פלי פשר להתתקן. ואם אותו הגואל איננו, נשבר הפלי הקר, ועל זה נקרא (דברים ז) ומשלם לשנאיו אל פניו

האי אתקרי, ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו. וכתוב (שם ה י)

שביא אחר ויתקן מה שטנף זה, והפקדון מוציאין אותו מידו של זה, ונותנין אותו לזה שתיקנו.

רבי חייא אמר, פתיב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. פיון דאמר נשמת חיים, אמאי ויהי האדם לנפש חיה. אלא, על מנת פן נתן הקדוש ברוך הוא נשמה באדם, שיהיה לנפש חיה. במערב קורין לילדת, חיה.

ותו, אלהים אפיק זינין לזיניה, והיא הנשמה והנשמה מתחלקת ומתרבה בגוף, בעוד שהיא בגוף, וכיון שיוצאה מהגוף, מתרבה ביותר, ומשגת מה שלא תוכל להשיג בעודה בגוף.

וחיבה שנפרדת מהגוף, רוצה להדבק באלהים, ובגין דלא אפיקת גופא, דהוא זיניה, כמה דאפיק אלהים נשמתא דהוא זיניה, לא מתקבלת, וחוזרת ושואפת עד שתכנס בגוף אחר, כדי לקיים זרע ולשוב להדבק בגוף הטהור והנקי והנקי. ומי שלא הניח בנים, לא מזדקק ליה. הדא הוא דכתיב, (ירמיה ב כד) באות נפשה שאפה רוח.

רבי שמעון אמר, האי מאן דלא אשתאר בתריה גזעין לשרשא, נשמתיה אשתיצי מן ההוא דמיונא דכליל כל דמיונין, עד דמתגלגלא, ואיתורקת ממאנא למאנא. כמה דאת אמר, (שם מח יא) ולא הורק מפלי אל פלי. מאי תקנתיה. פתיב, (ויקרא כה כה) ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממפר אחריו.

רבי יהודה אמר, מתגלגלת עד די תשפח מאנא דכשרא לאתתקנא. ואי ההוא פרוקא לא הוי, קוזטיפא דבודיטא אתבר. ועל האי אתקרי, (דברים ז י) ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו. וכתוב (שם ה י)

לְהַאֲבִידוֹ. וְכַתּוּב (שם ה) וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים לְאֲהָבֵי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי.

רַבֵּן אָמֵר רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב (בראשית ט) בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. מֵה שֵׁם זֶה הוֹצִיא מִיָּנַיִם לְמִינוֹ, כִּי צָרִיךְ אָדָם לְהוֹצִיא מִיָּנַיִם לְמִינוֹ.

פְּרֻשַׁת כִּי תִבָּא

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הֵלֵךְ לוֹ וּבָרַח לְמַדְבַּר לוֹד, וְנִגְנַז בְּמַעְרָה אַחַת, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֵי הַתְּרַחֵשׁ לְהֵם נֶס, וַיֵּצֵא לְהֵם חֲרוּב אֶחָד וּמַעֲזֵן מִים אֶחָד. אֶכְלוּ מֵאוֹתוֹ חֲרוּב, וְשָׁתוּ מֵאוֹתָם מִים. הִיָּה אֵלֵיהֶם, זְכוּר לְטוֹב, בָּא אֵלֵיהֶם כֹּל יוֹם פְּעָמִים, וּמְלַמֵּד אוֹתָם. וְלֹא יָדַע אִישׁ עֲלֵיהֶם. יוֹם אֶחָד הָיוּ שׁוֹאֲלִים הַחֲכָמִים בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ, וְאוֹמְרִים קָלְלוֹת שְׁבַתְתוֹרַת כְּהֲנָנִים, הֵן כְּנֶגֶד בֵּית רֵאשׁוֹן. קָלְלוֹת שְׁבַמְשֵׁנָה תוֹרָה כְּנֶגֶד בֵּית שְׁנֵי וְגִלּוֹת אַחֲרוֹן. הַקָּלְלוֹת שְׁבַתְתוֹרַת כְּהֲנָנִים יֵשׁ בְּהֵן הַבְּטָחוֹת וּבְחִיבוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכַתּוּב (ויקרא כו) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְגו'. וְכַתּוּב, וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם. הַקָּלְלוֹת שְׁבַמְשֵׁנָה תוֹרָה, לֵית בְּהוֹ הַבְּטָחוֹת, וְלֵית בְּהוֹ נַחְמָה כָּלֵל, כִּמָּא דְכְּתִיב, בְּקָלְלוֹת קַדְמָאִין. וְלֹא הוּוּ יָדְעֵי.

הָיוּ יוֹדְעִים. קָם רַבִּי יְהוּדָה בַּר אֶלְעָאי וְאָמַר, חֲבַל עַל חֶסְרוֹנוֹ שֶׁל בַּר יוֹחָאי, וְאִין מִי שִׁידְעַע עֲלָיו. וְאֵלּוּ יָדְעוּ, אִין רְשׁוֹת לְגִלּוֹת אוֹתוֹ.

רַבִּי יוֹסִי בֶּן רַבִּי יְהוּדָה קָם יוֹם אֶחָד בַּבֶּקֶר, רָאָה אֶת כָּל אוֹתָם עוֹפּוֹת שָׁהִם הָיוּ טָסִים, וַיּוֹנֶה אַחַת הוֹלְכַת בִּינֵיהֶם. קָם עַל רְגְלוֹ וְאָמַר: יוֹנָה, יוֹנָה נֶאֱמָנָה, מִיּוֹם הַמַּבּוּל דְּמוֹת הָעָם הַקְּדוּשׁ

וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים לְאֲהָבֵי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי. הוֹרֵכֵךְ אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב (בראשית ט ו) בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. מֵה שְׁמָא דָּא אִפִּיק זַיְנִין לְזַיְנִיה, כִּי בְעֵי בַר נֶשׁ לְאַפְקָא זַיְנִין לְזַיְנִיה.

פְּרֻשַׁת כִּי תִבָּא

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, אֲזַל לֵיה וְעָרַק לְמַדְבְּרָא דְלוֹד, וְאֵתְגַנִּיז בְּחַד מַעְרְתָא, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה. אֵתְרַחֵישׁ לוֹן נִיטָא, וַיִּנְפֵק לְהוֹ חַד חֲרוּבָא, וְחַד מַעֲזֵינָא דְמֵיָא. אֶכְלִי מֵהֵהוּא חֲרוּבָא, וְשָׁתָאן מֵאִינוֹן מֵיָן. הָוָה אֵלֵיהֶו זְכוּר לְטוֹב, אֶתִי לוֹן בְּכָל יוֹמָא תְרִי זְמַי, וְאוֹלִיף לוֹן. וְלֹא יָדַע אִינֶשׁ בְּהוֹ.

יִמָּא חַד הוּוּ חֲפִימֵיָא בְּבֵי מַדְרֻשָּׁא שׁוֹאֲלִין, וְאִמְרִין, קָלְלוֹת שְׁבַתְתוֹרַת כְּהֲנָנִים, אִינוֹן כְּנֶגֶד בֵּית רֵאשׁוֹן. קָלְלוֹת שְׁבַמְשֵׁנָה תוֹרָה כְּנֶגֶד בֵּית שְׁנֵי וְגִלּוֹת אַחֲרוֹן. בְּקָלְלוֹת שְׁבַתְתוֹרַת כְּהֲנָנִים, אֵית בְּהוֹ הַבְּטָחוֹת, וּבְחִיבוֹ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, דְכְּתִיב, (ויקרא כו מב) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְגו'. וְכְתִיב (שם כו מד) וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם. קָלְלוֹת שְׁבַמְשֵׁנָה תוֹרָה, לֵית בְּהוֹ הַבְּטָחוֹת, וְלֵית בְּהוֹ נַחְמָה כָּלֵל, כִּמָּא דְכְּתִיב, בְּקָלְלוֹת קַדְמָאִין. וְלֹא הוּוּ יָדְעֵי.

קָם רַבִּי יְהוּדָה בַּר אֶלְעָאי וְאָמַר, חֲבַל עַל גְּרִיעוֹתָא דְבַר יוֹחָאי, וְלֵית מֵאֵן דִּידְעַע מִנֵּיה. וְאֵלּוּ יָדְעֵי, לֵית רְשׁוֹ לְגִלְגָּאָה לֵיה.

ר' יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, קָם יוֹמָא חַד בְּצַפְרָא, חָמִי כָּל אִינוֹן עוֹפִין דְאִינוֹן הוּוּ טָאסָן, וְשַׁפְנִינָא חָדָא אֲזַלָּא בְּתַרְיָהוּ. קָם עַל רְגְלוֹי וְאָמַר, שַׁפְנִינָא, שַׁפְנִינָא מְהֵימְנָא, מִיּוֹמָא טוֹפְנָא דִּיּוֹקְנָא דְעַמָּא קְדִישָׁא, לָךְ יָאוֹת וּלְךָ

נָאָה, זֵיל וְעֵבִיד לִי שְׁלִיחוּתָא חָדָא לְבַר יוּחָאי,
בְּאַתְר דְּאִיהוּ תַּמָּן.

אֶסְתַּחֲרָא הֵהוּא שְׁפַנְינָא וְקָמַת קַמִּיהּ. כְּתֹב
פְּתַקָּא חָדָא, וְאָמַר מָה דְאָמַר.
וְקָמַת שְׁפַנְינָא וְנָטְלַת בְּפוּמָה, וְאַזְלַת לְגַבְיָה
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְשׁוּיָאֵת לִיהּ בְּכַנְפָּא. אֶסְתַּכְּל
בְּהֵהוּא פְּתַקָּא, וּבְכָה, הוּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ.
וְאָמַר, בְּכִינָא עַל פְּרִישׁוּתָנָא מִן חֲבָרְיָא,
וּבְכִינָא עַל מְלִין אֱלִין, דְּלֹא אֲתַגְלִיין לְהוּ, מָה
יַעֲבִדוּן דְּרִי בְּתָרַאי, אִי יִשְׁגִּיחוּן בְּהַאי.

אֲדַהְכִי, אַתָּא אֱלִיהוּ זְכוּר לְטוֹב, חֲמִי דְכִבִּי,
אָמַר בְּשְׁלִיחוּתָא אַחְרָא הוּינָא זְמִין,
הַשְׁתָּא, וְשַׁדְרַנִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְשַׁכְּכָא
דְּמַעֲיָהּ. אִי רַבִּי, אִי רַבִּי, לָא הָוָה אֶצְטְרִיךְ
הַשְׁתָּא לְגַלְגָּא לְצַדִּיקָיָא מְלִין אֱלִין.

אַבְרָ כֶּן אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקַלְלוֹת
קְדָמָיִן אֵית תְּלַתִּין וְתָרִין קְרָאִי, וְכֻלְהוּ
לְקַבִּיל שְׁבִילֵי דְאֹרִייתָא. בְּקַלְלוֹת בְּתָרַאי אֵית
בְּהוּ חֲמִשִּׁין וְתַלְתַּת קְרָאִי, לְקַבִּיל פְּרִשְׁיִין
וְאֹרְחִין דְּאֹרִייתָא.

בְּגַלְלוֹת קְדָמָה דְּבֵית רַאשׁוֹן, עֲבַרוּ יִשְׂרָאֵל
אִינוּן שְׁבִילִין סְתִימִין דְּסַתְרָא, אֲתַגְלִי
חוּבְיָהוּ, וְאַתְגְּלִי קִינְצָא דִּילְהוֹן, וְנַחְמָתָא
וְאַבְטַחוּתָא דִּילְהוֹן. בְּגַלְלוֹת בְּתָרָה דְּבֵית שְׁנִי,
עֲבַרוּ יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁין וְתַלְתַּת פְּרִשְׁיֹת אֹרְחִין
דְּאַתְגְּלִיין, אֶסְתִּים חוּבְיָהוּ, וְאַסְתִּים קִינְצִיָּהוּ,
וְלֹא כְּתִיב בְּהוּ הַבְּטַחוּת וְנַחְמָת (דף עג ע"ב).

אֲדַהְכִי, עֲבַר חַד רוּחָא, וְאַפְרִישׁ לוֹן, וְסָלִיק
אַלְיָהוּ גוּ גַלְגְּלָא דְנוּרָא, וְאַשְׁתַּאֲרַ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וּבְכִי, וְאַדְמוּךְ אֶפִּיתְחָא דְמַעְרְתָא.
אַדְהְכִי, אַתָּא אֱלִיהוּ זְכוּר לְטוֹב, אָמַר, קוּם
רַבִּי שְׁמַעוֹן אַתְעַר מְשַׁנְתְּךָ, זַפְּאָה חוּלְקָךְ,
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרָךְ. כֹּל הַבְּטַחוּת

לְךָ יָפָה וְלָךְ נָאָה. לְכִי וְעֲשֵׂי לִי
שְׁלִיחוּת אַחַת לְבַר יוּחָאי, בְּמָקוּם
שְׁהוּא שָׁם.

הַסְתַּוְכְּבָה אוֹתָהּ הַיּוֹנָה וְעַמְדָה
לְפָנָיו. כְּתֹב פְּתַק אֶחָד, וְאָמַר מָה
שְׁאָמַר. וְעַמְדָה הַיּוֹנָה וְלָקְחָה
אוֹתוֹ בְּפִיהָ, וְהִלְכָה אֶל רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְשָׁמָּה אוֹתוֹ בְּכַנְפֶיהָ.
הַסְתַּכְּל בְּאוֹתוֹ הַפְּתַק וּבְכָה, הוּא
וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְאָמַר: אֲנִי בּוֹכָה
עַל הַפְּרֻדָּה מִן הַחֲבָרִים, וְאֲנִי
בּוֹכָה עַל הַדְּבָרִים הַלְלוּ שְׁלֹא
הֲתַגְּלוּ לָהֶם, מָה יַעֲשׂוּ הַדּוֹרוֹת
הָאַחֲרוֹנִים אִם יִשְׁגִּיחוּ בְּזֵה?
בֵּינַתִּים בָּא אֱלִיהוּ, זְכוּר לְטוֹב,
וְרוּחָא שְׁבוּכָה. אָמַר, הֵייתִי מְזַמֵּן
לְשְׁלִיחוּת אַחְרַת כְּעַתָּה, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח אוֹתִי לְשַׁכְּךָ אֶת
דְּמַעוֹתֶיךָ. אִי רַבִּי, אִי רַבִּי, לֹא
הָיָה צְרִיךְ כְּעַתָּה לְגַלּוֹת לְצַדִּיקִים
הַדְּבָרִים הַלְלוּ.

אַבְרָ כֶּן אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא:
בְּקַלְלוֹת הָרַאשׁוֹנוֹת יֵשׁ שְׁלֹשִׁים
וּשְׁנַיִם פְּסוּקִים, וְכֹלָם כְּנֶגֶד דְּרַכֵּי
הַתּוֹרָה. בְּקַלְלוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת יֵשׁ
בְּהֵן חֲמִשִּׁים וּשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים,
כְּנֶגֶד פְּרִשְׁיֹת וְדְרַכֵּי הַתּוֹרָה.

בְּגַלְלוֹת רַאשׁוֹנָה שֶׁל בֵּית רַאשׁוֹן
עֲבַרוּ יִשְׂרָאֵל אוֹתָם שְׁבִילִים
נִסְתָּרִים שֶׁל הַסַּתֵּר, הַתְּגַלָּה
חֲטָאִים, וְהַתְּגַלָּה קִצָּם, וְהַנְּחִמָּה
וְהַהֲבַטָּחָה שֶׁלָּהֶם. בְּגַלְלוֹת
הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל בֵּית שְׁנִי עֲבַרוּ
יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּשְׁלֹשׁ פְּרִשְׁיֹת
וְדְרַכֵּים שְׁנַגְלוּ, נִסְתָּם חֲטָאִים
וְנִסְתָּר קִצָּם, וְלֹא כְּתוּב בְּהֵם
הַבְּטַחוּת וְנַחְמָת.

בֵּינַתִּים עֲבָרָה רוּחַ אַחַת וְהַפְרִידָה
אוֹתָם, וְעָלָה אֱלִיהוּ בְּתוֹךְ גַּלְגַּל
שֶׁל אֵשׁ, וְנִשְׁאַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
וּבְכָה וְנָרַדַם עַל פְּתַח הַמַּעְרָה.
בֵּינַתִּים בָּא אֱלִיהוּ, זְכוּר לְטוֹב,
וְאָמַר: קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהַתְעוֹרֵר
מְשַׁנְתְּךָ. אֲשַׁרִּי חֲלַקְךָ, שְׁהַקְדוּשׁ

ברוך הוא רוצה בכבודך. כל ההבטחות והנחמות של ישראל כתובות בקללות הללו.

בא וראה, מלך שאוהב את בנו, ואף על גב שקלל אותו והלקה אותו, אהבת מעיו עליו. כמראה רגז חזק, אז רחמנותו עליו. כף הקדוש ברוך הוא - אף על גב שקלל, דבריו הם באהבה. נראים בגלוי פקללות, והם טובות גדולות, משום שאלו הקללות היו באהבה, מה שלא היה כן באותן הראשונות, שפלן היו בדין הקשה.

בארנו יש דין ואהבה, פאב האוהב את בנו ורצועת המלקות לקח בידו, עשה נהימה גדולה וקולות גדולים. והמלקיות פלולות ברחמים.

וקשה מכל אותן הקללות - זהו שפיתוב (דברים כח) גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה יעלם ה' עליך עד השמךך. פאן הן ההבטחות של האב על בניו, באהבה רבה. לא כתוב יעלה, אלא יעלם, יכבש אותם ויכסה אותם בנזק של מקומם, שלא יצאו החוצה, ויהיו כבושים ומכסים בנזביהם.

עד השמךך - מה שלא יהיה לעולם ולעולמי עולמים, שהרי נשבע הקדוש ברוך הוא שלא ישמיד את ישראל לעולם ולעולמי עולמים, וזכרונם יהיה קים תמיד, שפיתוב (ישעיה טו) פן יעמד זרעכם ושמכם, וכתוב (ירמיה לא) כה אמר ה' אם ימדו שמים מלמעלה כו'.

והואיר ובשבעה הוא שלא ישמדו ישראל, עתידים שיהיו כל המפות והחטאים טמירים ומכסים, שלא יצאו החוצה להרע לישראל עד הזמן שיכלו מן העולם, מה שלא יהיה לעולם ולעולמי עולמים.

ונחמות דישראל, בהני קללות פתיבי. פוק וחזי, מלפא דרחים לכריה, ואף על גב דלטייה ואלקייה, רחימו דמעוי עליה.

פד אחזי רוגזא תקיף, פדין רחמנותא עליה. כף קודשא בריך הוא, אף על גב דלייט, מלוי ברחימו. אתחזיין באתגלייא לוטיין, ואינון טבוון סגיין, בגין דאלין קללות ברחימו הוו. מה דלא הוה פן באינון קדמאין, דכלהו הוו בדינא תקיף.

בארין אית דינא ורחימו, פאפא דרחים על בריה, ורצועה דמלקיותא נקיט בידיה, עביד נהימו סגיין, וקלין רברבין. ומלקיותא פלילין ברחמי.

וקשיא מפל אינון קללות, דא הוא דכתיב, גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה יעלם ה' עליך עד השמךך. הכא אינון הבטחות דאפא על בריה, ברחימו סגי. יעלה לא כתיב, אלא יעלם, יכבש לון, ויכסי לון בנוקבא דדוכתייהו, דלא יפקון לבר, ויהון כבושין ומכוסין בנוקבייהו.

עד השמךך, מה דלא יהי לעלם ולעלמי עלמיא, דהא אומי קודשא בריך הוא, דלא ישיצי ית ישראל לעלם ולעלמי עלמין, ודוכרניהון יהי קיים תדירא. דכתיב, (ישעיה טו) פן יעמד זרעכם ושמכם. וכתוב, (ירמיה לא לו) כה אמר ה' אם ימדו שמים מלמעלה וכו'.

והואיר ובאומאה איהו דלא ישתיצון ישראל, זמינא דיהון פל מכתשין ומרעין טמירין ומכוסין, דלא יפקון לבר לאבאשא לון, עד זימנא דישתיצון מן עלמא, מה דלא יהא לעלם ולעלמי עלמין.

הסוף של כלם והסיום של כלם - (דברים כח) והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף עוד לראתה והתמפרתם שם לאיביך לעבדים ולשפחות ואין קנה. פאן הבטחות ונחמות שעתידי הקדוש ברוך הוא לעשות לישראל בסוף הימים. והשיבך ה' מצרים באניות - ההבטחה לשוב ולעשות נסים ואותות שעשה הקדוש ברוך הוא במצרים בימים הראשונים, כמו שנאמר (מכה י) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

באניות - פאן הוא, כמו שאמרת, שאתה דורש בעניות, שתכלה הפרוטה מן הפיס. אבל עתידים כל בני העולם לבא על ישראל על ספינות הים, ויחשבו להשמיד אותם מן העולם, וכלם יטבעו בתוך הים, כמו שעשה בימים הראשונים.

ושם היא שמחה גדולה. כתוב פאן באניות, וכתוב שם (ישעיה מג) באניות ונתם. מה להלן רנה - אף פאן רנה.

בדרך אשר אמרתי לך. מיום שנברא העולם לא גלה הקדוש ברוך הוא את גבורתו להראותה בעולם ושעת רצון, אלא באותה דרך. כי כאשר ראיתם את מצרים - באותו דרך, ובאותו גון יעשה לך.

שחרי לאחר מכל שאר הצדדים יתכנסו על ישראל, ויחשבו ישראל, שבזמן הזה יאבדו, והם מכורים ליריביהם. זהו שכתוב (דברים כח) והתמפרתם שם. לא כתוב ונמפרתם, אלא והתמפרתם, בלבבכם תחשבו שאתם מכורים, ואין זה פך, שחרי כתוב ואין קנה, ואין מי שיכול לשלט עליהם.

למען תשפילו את כל

סופא דכולהון וסיומא דילהון, והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף עוד לראתה והתמפרתם שם לאיביך לעבדים ולשפחות ואין קנה. הכא הבטחות ונחמות, דזמין קודשא בריך הוא למעבד לישראל בסוף יומיא. והשיבך ה' מצרים באניות, אבטחותא לאתבא ולמיעבד נסין ואתין דעבד קודשא בריך הוא במצרים, ביומין קדמאין. פמה דאת אמר (מכה י טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

באניות, הכא איהו, פמה דאמרת, דאת דריש בעניות, שתכלה פרוטה מן הפיס. אבל, זמינן כל בני עלמא למיתי עלייהו דישראל על ספינן דימא, ויחשבו לשיצאה לון מן עלמא, וכלהו טביעין גו ימא, פמה דעבד ביומין קדמאין.

ותמן איהו חדוה סגיאה. פתיב הכא באניות, וכתוב התם (ישעיה מג יד) באניות ונתם. מה להלן רנה אף פאן רנה.

בדרך אשר אמרתי לך. מן יומא דאתברי עלמא, לא גלי גבורתיה קודשא בריך הוא לאתחזאה בעלמא, ושעתא דרעותא, אלא בהוא דרך. כי כאשר ראיתם את מצרים, באותו דרך, ובהוא גוונא יעביד לך.

דהא לבתר מכל שאר סטרין יתפנשו עלליהו דישראל, ויחשבו ישראל, דבזמנא דא יתאבדון, ואינון זבינן לבעלי דבביהון, הדא הוא דכתיב, והתמפרתם שם, ונמפרתם לא כתיב, אלא והתמפרתם, בלבבכו תחשבו דאתון זבינן, ולא הכי, דהא ואין קונה פתיב, ולית מאן דיכיל לשלטאה עלייהו.

וכך דא, לסוף יומיא. ותלייא פולא בתיובתא. וכך זה לסוף הימים, והכל תלוי בתשובה, והכל נסתר, כפתיב (שם כט) למען תשפילו את כל

וְכוּלָּא סְתִים. כְּמָא דְכְּתִיב, לְמַעַן תִּשְׁפִּילוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. מֵאֵן דְּאִית לִיה לְבָא, יִסְתַּכַּל וְיִדַע לְאַתְבָּא לְמֵאֲרִיָּה.

אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן. מִי שֵׁישׁ לוֹ לֵב, יִסְתַּכַּל וְיִדַע לְשׁוּב לְרַבּוֹנוּ.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאִינְה מְקוּם הַתְּגַלְתָּה גְּאֵלַת יִשְׂרָאֵל בְּקַלְלוֹת הַלְלוֹ? אָמַר, הַשְּׂגַח וְדִיִּק, מְקוּם רַע מְכַלְם, שֵׁם זֶה יִשְׁנוּ.

הַשְּׂגַח וְדִיִּק, וּמִצָּא שְׁכַתוּב (שם כח) וְהָיו חֲיִיד תְּלָאִים לָךְ מִנְגַּד וּפְחַדְתָּ לִילָה וְיוֹמָם וְלֹא תֵאֱמִין בְּחֲיִיד. וְאִף עַל גַּב שְׁהַחֲבָרִים יוֹדְעִים הַזְּמַן, אוֹתָם חֲיִים תְּלוּיִים לְפָנֵינוּ וּמִסְפָּקִים, וְזֵהוּ עֲקָר, וְהַדְּבָרִים יִצְיָבִים.

כְּתִב פְּתַק לְעַת עָרְב, וְשֵׁם אוֹתוֹ בְּפִי הַיּוֹנָה, וְהִלְכָה אֶל רַבִּי יוֹסִי, שְׁהִיָּה בְּמְקוֹמוֹ וְעֵינָיו מִצְפּוֹת. כִּיּוֹן שָׂרְאָה אוֹתָהּ, אָמַר: יוֹנָה, כְּמָה אַתְּ נֹאמְנָה מְכַל עוֹף הַשָּׁמַיִם. קָרָא עָלֶיהָ, (בְּרַאשִׁית ח) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעַת עָרְב וְהִנֵּה עֹלָה זֵית טָרֵף בְּפִיהָ.

נְטִיל הַפְּתַק, וְנִכְנַס לְחֲבָרִים וְהִרְאָה לְהֵם, וְסַפֵּר לְהֵם הַמַּעֲשֶׂה. תְּמַהוּ. בְּכָה רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר: וַי! אִף עַל גַּב שְׂאִינְנוּ יוֹדְעִים עָלָיו - (קֹהֶלֶת יא) מְקוּם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שֵׁם יְהוּא. הַמְּקוּם שֵׁשֶׁם בַּר יוֹחָאי, הַחֲבָרִים עֲמוֹ, וּמִתְעַרְרִים מִמֶּנּוּ וְלוֹמְדִים מִמֶּנּוּ.

אֲשֶׁרִי נִפְשׁוּ שֶׁל בַּר יוֹחָאי, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עֲמוֹ נְסִים, וְהוּא גּוֹזֵר - וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם, וְעַתִּיד לְהִיּוֹת רֹאשׁ לְצַדִּיקִים שְׂיֹשְׁבִים בְּגֵן עֵדֵן. וַיִּקְבַּל פָּנָי שְׂכִינָה, וַיִּרְאָה אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וַיִּשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים, וַיֹּאמֶר לְהֵם: בְּאוֹ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרָכָה לְפָנָי ה' עֲשׂוּנוּ.

כִּי יִנְצוּ אֲנָשִׁים - אֵלֹה מִיכָאֵל וְסַמָּאל. (שְׁמוֹת כח) וְנִגְפּוּ אִשָּׁה הָרָה

אָמַר לִיה ר' שְׁמַעוֹן, בְּאֵן אֶתֶר אֲתַגְלִיָּא פּוֹרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל בְּהַנִּי קַלְלוֹת. אָמַר, אֲשַׁגַּח וְדִיִּיק, הַדּוּכְתָא בִישָׂא מְכַלְהוּ, תַּמָּן הָיוּ. אֲשַׁגַּח וְדִיִּיק וְאֲשַׁפַּח, דְּכְּתִיב, וְהָיו חֲיִיד תְּלָאִים לָךְ מִנְגַּד וּפְחַדְתָּ לִילָה וְיוֹמָם וְלֹא תֵאֱמִין בְּחֲיִיד. וְאִף עַל גַּב דִּידְעֵי חֲבָרָא זְמַן, אֵינּוֹן חֲיִים, תְּלוּיִן קָמָן וְסְפִיקָן. וְעִיקָרָא אִיהוּ וְיִצְיָבֵן מְלִין.

כְּתִב פְּתַקָּא לְעִידָן רַמְשָׂא, וְשׁוּיָה בְּפּוּם שְׁפָנִינָא, וְאֶזְלַת לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יוֹסִי, וְדִהּוּ בְּדוּכְתִיָּה, וְעֵינָיו מִחֲכָאן. כִּיּוֹן דְּחֲמָא לָהּ, אָמַר, שְׁפָנִינָא. כְּמָא אַתְּ מְהִימְנָא מְכַל עוֹפָא דְשַׁמַּיָּא, קָרָא עָלֶיהָ, (בְּרַאשִׁית ח יא) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעַת עָרְב וְהִנֵּה עֹלָה זֵית טָרֵף בְּפִיהָ.

נְטִיל פְּתַקָּא, וְעָאֵל לְגַבִּי חֲבָרִיָּא, וְאַחֲמִי לוּן. וְסַחִי לוּן עוּבְדָא, תְּוֹוהוּ. בְּכָה רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, וַי, אִף עַל גַּב דְּלָא יוֹדְעִין לִיה, (קֹהֶלֶת יא א) מְקוּם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שֵׁם יְהוּא. אֶתֶר דְּבַר יוֹחָאי תַּמָּן, חֲבָרִיָּא בְּהַדִּיָּה, וּמִתְעַרְרִין מִגְּנִיָּה וְאוּלְפִין מִגְּנִיָּה.

זְבָאָה נִפְשִׂיָּה דְּבַר יוֹחָאי, דְּקוּדְשָׂא בְרִידָה הוּא עַבִּיד עֲמִיָּה נְסִין, וְאִיהוּ גְזִיר, וְקוּדְשָׂא בְרִידָה הוּא מְקַיֵּם. וְעַתִּיד לְמַהּוּי רִישָׂא לְצַדִּיקִיָּא, דִּיתְבִּי בְּגַנְתָּא דְעֵדֵן. וַיִּקְבַּל אִפִּי שְׂכִינְתָּא, וַיַּחֲמִי לְקוּדְשָׂא בְרִידָה הוּא, וַיִּשְׁתַּעֲשַׁע עִם צַדִּיקִיָּא, וַיִּמָּא לָהּ, (תְּהִלִּים צה ו) בְּאוֹ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרָכָה לְפָנָי ה' עֲשׂוּנוּ.

כִּי יִנְצוּ אֲנָשִׁים (דְּבָרִים כח יא), אֵלִין מִיכָאֵל וְסַמָּאל. וְנִגְפּוּ אִשָּׁה הָרָה, דָּא

- זו פְּנֵטת יִשְׂרָאֵל וְיִצְאוּ יְלָדֶיהָ
 - בְּגָלוֹת. עָנוּשׁ יַעֲנֹשׁ - זֶה סִמָּאל.
 כַּאֲשֶׁר יֵשִׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה -
 זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

יוֹסֵף, מְשַׁלּוֹ נִתְּנוּ לוֹ. הִפָּה שְׁלֹא
 נִשְׁק לְעֵבֶרָה - (בראשית מא) וְעַל פִּיךָ
 יִשְׁק כָּל עַמִּי. וְסוּד הַדְּבָר, מִמֶּנּוּ
 נִזוּן כָּל הָעוֹלָם, וּמִמֶּנּוּ פּוֹרְחוֹת
 הַנְּשָׁמוֹת לְכָל.

הַצֹּאֵר שְׁלֹא הִרְפִּין לְעֵבֶרָה -
 וַיֵּשֶׁם רַבֵּד הַזֶּהֱבָ עַל צֹאֲרוֹ. וְסוּד
 הַדְּבָר, שֶׁשׁ דְּרָגוֹת שֶׁהֵן לְמַעְלָה
 מִמֶּנּוּ, וְכֹלָם מְשַׁפְּעִים לוֹ שֶׁפַּע
 טוֹב מִהַעֲתִיק הַקְּדוּשׁ.

וְזֶהוּ סוּד שֶׁל זֶה"ב, שֶׁהִיא אַרְבַּע
 עֶשְׂרֵה שָׁל כָּל אַחַת וְאַחַת מֵאוֹתָן
 שְׁבַע דְּרָגוֹת, כְּלוּל מִרְחָמִים וְדִין.
 וְזֶהוּ סוּד שֶׁאֲמָרוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה,
 סָפָה שֶׁהִיא גְבוּהָה לְמַעְלָה
 מִעֶשְׂרִים אֲמָה - פְּסוּלָה. מִשׁוּם
 שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּלוּל מִרְחָמִים
 וְדִין, וְאִם הִיא לְמַטָּה מִעֶשְׂרֵה -
 פְּסוּלָה, מִשׁוּם שֶׁאֵינָה כְּלוּלָה
 מִרְחָמִים וְדִין.

הַגּוֹנֵף שְׁלֹא הִרְפִּין לְעֵבֶרָה - (שם)
 וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ. הֵינּוּ סוּד
 שֶׁל ו"ו שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ. הַרְגְּלִים
 שְׁלֹא הִלְכוּ לְדַבֵּר עֵבֶרָה - וַיִּרְכַּב
 אֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה. מִשׁוּם
 שֶׁיֵּשׁ מִרְכָּבָה עֲלִיּוֹנָה וּמִרְכָּבָה
 תַּחְתּוֹנָה, וְיוֹסֵף זָכָה לַשְּׁתֵּי־הֵן,
 מִשׁוּם שֶׁשָּׁמַר עַל הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ.
 שַׁבָּת, ש' בַּת. בְּזִמְנָן שֶׁיִּתְחַבְּרוּ
 שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת עִם הַמַּלְכוּת,
 שֶׁהִיא ב"ת, תִּקְרָא שַׁבָּת.

וַיִּטַּע אֶשֶׁל בְּבֵאֵר שְׁבַע. הַקְּצוּץ
 שֶׁקָּצַץ אָדָם הָרֵאשׁוֹן, תִּקְנֹנוּ
 אֲבָרָהֶם, וְהוּא בְּבֵאֵר שְׁבַע, שֶׁהִיא
 הַמַּלְכוּת. ז"ה אֶש"ל, צְבִיעֵי
 מַדּוֹת, שֶׁהֵם חַגְ"ת "אָדָם" שֶׁחַד
 "לְבָן, הַמְּשִׁיף לָהּ מֵהֶם, בְּסוּד
 (בראשית כט) שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי צֹאן
 רֹבְצִים עָלֶיהָ.

פְּנֵטת יִשְׂרָאֵל וְיִצְאוּ יְלָדֶיהָ בְּגָלוֹת. עָנוּשׁ יַעֲנֹשׁ,
 דָּא סִמָּא"ל. כַּאֲשֶׁר יֵשִׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה,
 דָּא קוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא.

יוֹסֵף, מְדִילִיָּה יִהְיֹו לֵיהּ. פּוּמָא דְלֹא נִשְׁק
 לְעֵבֶרָה, (בראשית מא מ) וְעַל פִּיךָ יִשְׁק כָּל
 עַמִּי. וְרִזָּא דְמַלְהָ, מְנִיָּה אֲתִזֵּן כָּל עַלְמָא, וּמְנִיָּה
 פְּרַחֲזִין נִשְׁמַתִּין לְכוּלָּא.

הַצֹּאֵר שְׁלֹא הִרְפִּין לְעֵבֶרָה, (שם מא מב) וַיֵּשֶׁם
 רַבֵּד הַזֶּהֱבָ עַל צֹאֲרוֹ. וְרִזָּא דְמַלְהָ,
 שִׁית דְּרָגִין דְּאִינּוֹן לְעֵילָא מְנִיָּה, וְכוּלְהוּ נְגֻדִין
 לֵיהּ נְגִידוֹ טָבָא מַעֲתִיקָא קַדִּישָׁא.

וְדָא הוּא רִזָּא דְזֶה"ב דְּאִיהוּ אַרְבִּיסֵר דְּכָל חֲדָא
 וְחֲדָא, מֵאִינּוֹן שְׁבַעָה דְּרָגִין, כְּלִילָא
 מִרְחָמֵי וְדִינָא. וְדָא הוּא רִזָּא, דְּאֲמָרוּ מֵאֲרִי
 מִתְּנִיתִין, סוּפָה שֶׁהִיא גְבוּהָה לְמַעְלָה מִעֶשְׂרִים
 אֲמָה פְּסוּלָה. בְּגִין דְּכָל חֲדָא וְחֲדָא, כְּלִילָא
 מִרְחָמֵי וְדִינָא, וְאִם הִיא לְתַתָּא מִעֶשְׂרֵה
 פְּסוּלָה, בְּגִין (דף טו ע"ב) דְּלָאוּ אִיהִי כְּלִילָא
 מִרְחָמֵי וְדִינָא.

הַגּוֹנֵף שְׁלֹא הִרְפִּין לְעֵבֶרָה, (שם שם) וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ
 בְּגָדֵי שֵׁשׁ. הֵינּוּ רִזָּא דְו"ו דְּשִׁמָּא
 קַדִּישָׁא. הַרְגְּלִים שְׁלֹא הִלְכוּ לְדַבֵּר עֵבֶרָה, (שם)
 פּוּסוּק מ"ג) וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה. בְּגִין דְּאִית
 רְתִיכָא עֵילָאָה, וּרְתִיכָא תַתָּאָה, וְיוֹסֵף זָכִי
 לְתַרְוּוּיָהּ, בְּגִין דְּנִטְר בְּרִית קַיִמָּא קַדִּישָׁא.
 שַׁבָּת, ש' בַּת. בְּזִמְנָן שֶׁיִּתְחַבְּרוּ שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת
 עִם הַמַּלְכוּת, שֶׁהִיא ב"ת, תִּקְרָא שַׁבָּת.

וַיִּטַּע אֶשֶׁל בְּבֵאֵר שְׁבַע (שם כא לג), הַקְּצוּץ שֶׁקָּצַץ
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן, תִּקְנֹנוּ אֲבָרָהֶם, וְהוּא בְּבֵאֵר
 שְׁבַע, שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת. ד"א אֶש"ל, גּוֹוִי
 מַדּוֹת, שֶׁהֵם חַגְ"ת "אָדָם" שֶׁחַד "לְבָן
 הַמְּשִׁיף לָהּ מֵהֶם, בְּסוּד (שם כט ב) שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי
 צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ.

יעקב שמש בבית שם ועבר, ארבעה עשר שנה. לתקון יובל ושמטה, שהם לאה ורחל.

יעקב שמש בבית שם ועבר ארבע עשרה שנה, לתקון יובל ושמטה, שהם לאה ורחל.

בא וראה, בשעה שהוציא הקדוש ברוך הוא את ישראל מארץ מצרים, הוציאם בסוד השם של ארבעים ושנים אותיות, כמו שבא בו שמם וארץ.

תא חזי, בשעתא דאפיק קודשא בריך הוא לישראל מארעא דמצרים, אפיק לון ברזא דשמא דמ"ב אתוון, פגוונא דברא ביה שמיא וארעא.

ובגין דא, פד נפקו ישראל מארעא דמצרים, נטלו תריסר מטלנין, עד דמטו לטורא דסיני. הדא הוא דכתיב, (שמות יט א) ביום הזה באו מדבר סיני. ורצה הקדוש ברוך הוא, ששלישים מסעות אחרים, שיהיו הולכים אותם בשלשה ימים. זהו שכתוב (במדבר י) ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים. עשרה מסעות בכל יום.

ומשום זה, כשיצאו ישראל מארץ מצרים, נסעו שנים עשר מסעות עד שהגיעו להר סיני. זהו שכתוב ביום הזה באו מדבר סיני. ורצה הקדוש ברוך הוא, ששלישים מסעות אחרים, שיהיו הולכים אותם בשלשה ימים. זהו שכתוב (במדבר י) ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים. עשרה מסעות בכל יום.

ובגין דחבו, גרמו דלהו נטלין תהון בתליסר קדמאין. ובגין דא לא עלו לארעא, עד דנטלו תלתין מטלנין אוחרנין, ואשתלים רזא דשמא דמ"ב אתוון, פגוונא דעובדא דבראשית.

ומשום שחטאו, גרמו שיהיו נוסעים אותם בשלשה עשר הראשונים, ומשום זה לא נכנסו לארץ, עד שנסעו שלשים מסעות אחרים, והשתלם סוד השם של ארבעים ושנים אותיות, כמו שמעשה בראשית.

ומפרי העץ אשר בתוף הגן (בראשית ג א), דא הוא אתר דרוחיהון דבני נשא גניזין. ודא הוא אתר דאיקרי אוצר הנשמות. והוא גפיה דקודשא בריך הוא, ואמר לון, לא תשתדלון למנדע, האיך רוחיהון מתפרשין מזווגא דיקרא דילי.

ומפרי העץ אשר בתוף הגן (בראשית ג א) - זהו מקום שרוחות בני האדם גנוזות, וזה המקום שנקרא אוצר הנשמות. והוא אצל הקדוש ברוך הוא, ואמר להם: אל תשתדלו לדעת איך הרוחות נפרדות מהזוג הנכבד שלי.

ועל דא תנינן (ויקרא יב ב) אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) כתיב, ולא כליל) דכר ונוקבא פפום אורחוי דעלמא, דלא מתחבראן כמה דנפקו מלעילא זוגות זוגות.

ועל זה שנינו, (ויקרא יב) אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) ולא כליל) זכר ונקבה פפי דרכי העולם, שאין מתחברים כמו שיצאו מלמעלה זוגות זוגות.

בגין, דאדם קדמאה וזוגא דיליה, חבו קמיה קודשא בריך הוא. ועל דא, מתפרשין פד

משום שאדם הראשון וזוגו חטאו לפני הקדוש ברוך הוא, ועל פן נפרדים כשיוצאים נפקין מלעילא. עד דיהא

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת תמורה

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
לכבוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

ספר זוהר חדש ברוך י'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70-71 פרקים) עמודים כח-כט
[מותר חדש פרשת כ"תבא דף עד. עד שירי השירים דף פו:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי הז"ש הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח: לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר חדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק, והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעו"ם הבא (פמבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפפצות אטום. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים ב"ד היומי, לצרף את ה"למוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ט ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

מלמעלה, עד שיהי רצון מלפני הקדוש ברוך הוא. אם אדם זכה - נותן לו זוגו, ואם לא - מפרידים אותה ממנו, ונותן לו אחרים, ומולידים בנים שאינם פראוי.

ועל זה כתוב (בראשית ו) לא ידון רוחי באדם לעולם. מאי רוחי, רוחו מבועי ליה. אלא אינון תרין רוחי, דנפקי זוגות, לא יהונין פחדא. ועל דא כתיב, וילדה זכר ולא כליל דכר ונוקבא, פפום אורחוי דעלמא. דאינון גרמו.

שיר השירים מדרש הנעלם

רבי רחומאי פתח, (ישעיה יא) ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'. הנה כאן ארבע רוחות, ולא זכה בהם אדם, וזילתי מלך המשיח בלבד.

והרי כתוב (יחזקאל לו) מארבע רוחות באי הרוח! לא כתוב ארבע, אלא מארבע רוחות. זהו רוח שלם.

אמר לו, היאך? אמר לו, זה הבא מתוך אהבת נשיקה. היאך נשיקה מאהבה אינו אלא בפה, ומתחברות רוח ברוח, וכל אחד מהם כלול משתי רוחות - רוחו ורוח חברו. נמצאו שניהם בארבע רוחות. וכל שכן הזכר והנקבה בהתחברם, שם ארבע רוחות יחד. והבן הבא מהם, זהו רוח הבא מארבע רוחות. כמו שנאמר, מארבע רוחות באי הרוח, וזהו רוח שלם.

רבי ברכיה אמר, יושב הייתי על שערי רומי רבתי, וראיתי איש אחד שהיה בא. יצאתי אליו, הכנסתיהו לתוך ביתי, בדקתי אותו במקרא, במשנה, בתוספתא ובהגדה, ולא מצאתי בו. נזפתי בו, ולא השיב לי דבר.

רעוא קמי קודשא בריך הוא. אי זכה בר נש, יתבין ליה זוגיה, ואי לא, מפרשין לה מגיה, ויתבין לה אחרא, ומולידין בנין דלא פדקא יאות.

ועל דא כתיב, (בראשית ו ג) לא ידון רוחי באדם לעולם. מאי רוחי, רוחו מבועי ליה. אלא אינון תרין רוחי, דנפקי זוגות, לא יהונין פחדא. ועל דא כתיב, וילדה זכר ולא כליל דכר ונוקבא, פפום אורחוי דעלמא. דאינון גרמו.

שיר השירים - מדרש הנעלם

רבי רחומאי פתח, (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'. הא הכא ארבע רוחות, ולא זכה בהם אדם, וזילתי מלך המשיח בלבד. והכתוב (יחזקאל לו ט) מארבע רוחות באי הרוח. ארבע לא כתיב, אלא מארבע רוחות. זהו רוח שלם.

אמר ליה היאך. אמר ליה, זה הבא מתוך אהבת נשיקה. היאך נשיקה מאהבה אינו אלא בפה, ומתחברן רוח ברוח, וכל אחד מהם כלול משתי רוחות, רוחו ורוח חברו, נמצאו שניהם בארבע רוחות. וכל שכן הזכר והנקבה בהתחברם, שם ארבע רוחות יחד. והבן הבא מהם, זהו רוח הבא מארבע רוחות. כמה דאת אמר, מארבע רוחות באי הרוח, וזהו רוח שלם.

רבי ברכיה אמר, יתיב הוינא על פילי דרומי רבתא, ונמינא חד בר נש דההו אתי. נפקנא לגביה, אעילנא ליה בגו ביתאי. בדיקנא ליה, במקרא במשנה בתוספתא ובהגדה, ולא אשפחנא ביה. נזיפנא ביה, ולא

אתיב לי מידי. אפיל גרמיה אחורי דשא, ודמך. אמינא, הוא וכלבא ייכלון פחדא.

דהכי אמר רבי מניומי סבא דגוש חלבא, מהו (ישעיה נר יא) והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה והמה רעים וגו'. לא ידעו שבעה, אלו עמי הארץ, שהם עזי פנים כפלב, עזי נפש בכלא. מאי טעמא. מפני שלא ידעו הבין. דקודשא בריך הוא לא אשרי קדושתיה בגווייהו, ועל דא אינון עזי נפש. ובגין כך הוא וכלבא ייכלון פחדא.

הפיל עצמו אחורי הדלת, ונרדם. אמרתי, הוא והפלב יאכלו יחד. שךך אמר רבי מניומי הזקן של גוש חלב, מהו (ישעיה נב) והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה והמה רעים וגו'? לא ידעו שבעה - אלו עמי הארץ, שהם עזי פנים כפלב, עזי נפש בכל. מה הטעם? מפני (ס) שלא ידעו הבין. שאין הקדוש ברוך הוא משרה קדשתו בתוכם, ועל זה הם עזי נפש, ומשום כך הוא והפלב יאכלו יחד.

בשהתעורר, קם וקרב לשלחן, הנמיך ראשו ולא אמר דבר. ראיתי והסתפלתי בעיניו שצוחקות. אמר לי: ודאי מדרכי רבונך התרחקת, שהוא תקן שלחן טרם יבא אדם, וטרם שצוה אותו ויבדק אותו. אם תוסיף ללכת בדרך הזו, לא יתקיימו לך בנים. מיד חזר ואמר: יחיו לך, ויתקיימו לך.

אמרתי לו: למה חזרת בדרך והתנחמת? אמר לי: אסור לאדם לקלל עצמו, כל שבן אחר, משום שקללת חכם אפלו על תנאי מתקיימת. אמרתי: כן הוא ודאי, שכתוב (בראשית לא) עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה, והתקיים. ואני בדתתי כך, וקללותיך אינן כלום.

פתח ואמר, (שמות לב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר פתבת. קללה זו על תנאי, והקדוש ברוך הוא מחל לחטאייהם בשביל משה, ואף על פי כן נמחה מפרשה מעלה בתורה, במצוה של מעשה המשכן, והיא פרשת ואתה תצוה. שהיה לו לכתב שמו של משה בכל דבר ודבר, ובכל מצוה

בר איתער, קם וקריב לגבי פתורא, מאיך רישוי ולא אמר מידי. חמינא ואסתפלנא בעינוי, דחייכון. אמר לי, ודאי מאורחוי דמרך (דף עד ע"ב) אתרחקת, דהוא תקין פתורא עד דלא ייתי אדם, ועד דלא יפקוד ליה, ויבדוק ליה. אי תוסיף למהך באורחא דא, לא יתקיימון לך בנין. מיד אהדר ואמר, ייחון לך, ויתקיימון לך.

אמינא ליה אמאי אהדרת מלה ואתנחמת. אמר לי, אסור ליה לבר נש למיליט גרמיה וכל שבן אחרא, בגין דקללת חכם אפילו על תנאי יתקיים. אמינא, הכי הוא ודאי, דכתיב (בראשית לא לב) עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה, ואתקיים. ואתקיימא את, ולוויך לאו כלום.

פתח ואמר, (שמות לב לב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר פתבת. קללא דא על תנאי, וקודשא בריך הוא מחיל לחוביהון בגיניה דמשה, ואף על פי כן אתמחי מפרשתא מעלייתא באורייתא, בפיקודא דעובדא דמשכנא, ואיהי פרשת ואתה תצוה. דהוה ליה למיכתב שמייה דמשה בכל מלה ומלה, ובכל פיקודא ופיקודא דתמן, ואתמחי מפל ההיא

בכל מלה ומלה, ובכל פיקודא ופיקודא דתמן, ואתמחי מפל ההיא

וּמְצִיחָה שְׁשָׁם, וְנִמְחָה מִכָּל
הַפְּרִשָׁה הַהִיא, שְׁלֹא נִזְכָּר שָׁם.
הִנֵּה אוֹמֵר, קִלְלַת חֶכֶם אָפְלוּ עַל
תְּנַאי מִתְקִימַת.

בֵּינוֹן שֶׁהִרְגְּשָׁתִי בּוֹ, קִמְתִּי
וְהוֹשְׁבֹתֵיהוּ בְּרֹאשׁ הַשְּׁלֶחָן.
אִמְרָתִי: וְהָרִי לְאַחַר וְאַתָּה תִּצְוֶה
אָמַר מֹשֶׁה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. אָמַר
לִי: אֵין מִקְדָּם וּמְאַחַר בַּתּוֹרָה.
שְׁאַלְתִּי אוֹתוֹ בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנֵה
וּבַתּוֹסְפֵתָא וּבַהֲגָדָה, וְהָיָה בְּקִי
בְּכָל. אִמְרָתִי: לֵמָּה בְּרֹאשׁוֹנָה לֹא
הִשְׁבַּחְתָּ לִּי, כְּשֶׁבְדַקְתִּי אוֹתְךָ?
אָמַר: הַשְּׁנֵה אֲנִסָּה אוֹתִי. הָיוּ
יוֹמִים שְׁלֹא יִשְׁנָתִי. וְכַעַת שֶׁהִשְׁנָה
בָּאָה לְעֵינַי, לֹא הִשְׁבַּחְתִּי לְךָ.

אַחַר שֶׁאָכַל וְשָׂתָה, פָּתַח וְאָמַר,
שִׁיר הַשִּׁירִים. ש' גְּדוּלָה, וְהִיא
הַשְּׁנִיָּה מִסוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
הָאֶלְפָּא בֵּיתָא. ב שֶׁל בְּרֹאשִׁית
גְּדוּלָה, וְהִיא הַשְּׁנִיָּה מִרֹאשִׁית
הָאֶלְפָּא בֵּיתָא. מָה הַטֶּעַם?

מִשּׁוֹם שֶׁשִּׁי"ן סוּד הַמְרֻכָּבָה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְעַל פֶּן הִיא בְּשֻׁלְשָׁה
עַמּוּדִים, שֶׁהָרִי הָאֲבֹת הֵם
מְרֻכָּבָה, וְכָל שִׁיר הַשִּׁירִים סוּד
הַמְרֻכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה הוּא, וּמִשּׁוֹם
כֶּף רֹאשִׁיתוֹ בְּשִׁי"ן. ב' הִיא בֵּית
הָעוֹלָם, שֶׁהִיא מַעֲשֵׂה הָעוֹלָם.
וְעַל זֶה הָאוֹתִיּוֹת הַקְּיָמוֹת
בְּרֹאשִׁית שֶׁל הַסְּפָרִים, אַרְבַּע הֵן.
שְׁתֵּי כְּמוֹ שְׁנַעְשׂוּ, וּבִאֲוֹתוֹ הַסּוּד
שְׁלֵהֶם, כֶּף הָאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת
בְּרֹאשׁ. וְאוֹתוֹן הָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוּלוֹת
שְׁעוּלוֹת עַל כָּל שְׁאָר הָאוֹתִיּוֹת.
וְאוֹתָהּ הָאוֹת הַסּוּד וְהַסְּתָר שֶׁל
כָּל הַסֵּפֶר.

וְאֵלֹו הֵם: א שֶׁל דְּבָרֵי הַיָּמִים, ב
שֶׁל בְּרֹאשִׁית. מ שֶׁל מְשָׁלִי. ש שֶׁל
שִׁיר הַשִּׁירִים. אֵלוּ אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּרֹאשׁ הַסְּפָרִים, הֵן
אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת. וּמִי שֶׁמְפִיר
אוֹתוֹן, יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד שֶׁל כָּל
מִלְמַדֵּת אֶת הַסּוּד שֶׁל כָּל הַסֵּפֶר.

פְּרִשְׁתָּא, דְּלֹא אֲדַפְר תַּפְּזָן. הָיוּ קִלְלַת חֶכֶם
אָפְלוּ עַל תְּנַאי, אֶתְקִימִים.

בֵּינוֹן דְּאַרְגִּישְׁנָא בֵּיה, קִמְנָא וְאוֹתִיבְנָא לִיה
בְּרִישָׁא דְּפִתּוּרָא. אִמְינָא, וְהָא לְבַתֵּר
וְאַתָּה תִּצְוֶה אָמַר מֹשֶׁה הָאִי מְלָה. אָמַר לִי,
אֵין מוֹקְדָם וּמְאוּחַר בַּתּוֹרָה.

שְׁאִילָנָא לִיה בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנֵה וּבַתּוֹסְפֵתָא
וּבַהֲגָדָה, וְהָוָה בְּקִי בְּכוּלָּא. אִמְינָא
אִמְאִי בְּקִדְמִיתָא לָא אֶתִּיבַת לִי, כְּדִדִּיקָנָא
בְּךָ. אָמַר, שִׁינְתָּא אָנִיס לִי. תְּרִין יוֹמִין הָווּ
דְּלֹא דְמִיכְנָא. וְהִשְׁתָּא דְשִׁינְתָּא אֶתָּא לְעֵינֵי,
לָא אֶתִּיבְנָא לְךָ.

לְבַתֵּר דְּאָכַל וְשָׂתָה, פָּתַח וְאָמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים.
ש רְבֻכָּא, וְהִיא תְּנִינָא מִסוּפָּא דְּאַתּוּוֹי
דְּאַלְפָּא בֵּיתָא. ב דְּבְרֹאשִׁית רְבֻכָּא, וְהִיא
תְּנִינָא מִשִּׁירוֹתָא דְּאַלְפָּא בֵּיתָא, מֵאִי טַעְמָא.
בְּגִין דְּשִׁי"ן רְזָא דְרִתִּיכָא עֵילְאָה, וְעַל דָּא אִיהִי
בְּתַלַּת סְמְכִין, דְּהָא אַבְהֵן אֵינוֹן רִתִּיכָא.
וְכָל שִׁיר הַשִּׁירִים רְזָא דְרִתִּיכָא עֵילְאָה אִיהִי,
וּבְגִין כֶּף שִׁירוֹתָא דִּילְיָהּ בְּשִׁי"ן. ב, אִיהִי בֵּיתָא
דְּעֵלְמָא, דְּעוֹבְדָא דְּעֵלְמָא אִיהִי.

וְעַל דָּא אֶתּוּוֹן דְּקִימִין בְּשִׁירוֹתָא דְּסִפְרִין
אַרְבַּע אֵינוֹן. דְּהָא כְּגוּוֹנָא דְּאִיתְעַבִּידוּ,
וּכְהֵוּא רְזָא דִּילְהוֹן, הִכִּי אֶתּוּוֹן רְשִׁימִין
בְּרִישָׁא. וְאֵינוֹן אֶתּוּוֹן רְבֻכָּן, דְּסִלְקָן עַל כָּל
שְׁאָר אֶתּוּוֹן. וְהֵוּא אֶת רְזָא וְסִתְרָא דְכָל
סִפְרָא.

וְאֵלִין אֵינוֹן: א דְּדְבָרֵי הַיָּמִים. ב דְּבְרֹאשִׁית.
מ דְּמְשָׁלִי. ש דְּשִׁיר הַשִּׁירִים. אֵלִין
אַרְבַּע אֶתּוּוֹן בְּרִישׁ סִפְרִין, אֵינוֹן אֶתּוּוֹן רְבֻכָּן.
וּמֵאֵן דִּידַע בְּהוּ, יוֹדַע רְזָא דְכָל סִפְרָא. וְהֵוּא
אֶת אוּלְיָף רְזָא דְכָל סִפְרָא.

הַסֵּפֶר, וְהָאוֹת הַהִיא

א התקון שלו, הדיוקן והסתר של אדם בשני גונים. הראש שלמעלה הוא נקדה ראשונה ששולטת על הכל, בחקיקה שהתעטרה להתפשט תחפיו. וא"ו שהוא הסוד ודיוקן של אדם, הוא וכת זוגו דלת שלמטה, שגאחזת מצדו. וזוהי השלמות של אדם.

בגון אחר, באמצע הדיוקן של אדם. ונאחזה בו משני צדדים, כמו שהרועות מצד זה ומצד זה. וזו א, הדיוקן והסוד שלו, אדם הוא ועל כן רשומה אל"ף בראש הספר של דברי הימים, שהרי לא בא אותו ספר אלא להשלים אדם בסטריו ודרגתו, באותם תולדותיו, להיות הכל אדם שלם אחד.

ב היא הבית של כל העולם, מקיפה לשלשה צדדים, מעלה ומטה, וכל המעשים כלולים בתוכה, סוכבת שלשה צדדים של כל העולם, ונשאר צד של צפון שלא נבנה, שהוא המדור הרע, ששם שורה הרע של כל העולם, כמו שגאמר (ירמיה א)

מצפון תפתח הרעה.

ועל זה ב', היא הבית והבנין של כל העולם, היא בראש התורה ושם גדול, להראות על כל הספר.

והספר הזה כמו מעשה בראשית נעשה, בסוד של השם של ארבעים ושנים, כלול במעשה בראשית. ועל זה סוד הספר בראש ב. סיום הספר ס. בסוד של ארבעים ושנים אותיות התעלה.

מ' פתוחה, סוד הנקבה השלמה, אשת חיל מתעטרת בעטרתיה. ועל זה כל ספר משלי אינו אלא תשבחת של אשת חיל הזאת, לשמרך מאשה רעה, וליהתקרב

א תיקונא דיליה, דיוקנא וסתרא דאדם בתרין גוונים. רישא דלעילא, איהו נקודה קדמאה דשלטא על כלא, בגליפו, דאתעטר לאתפשטא תחותיה. וא"ו דאיהו רזא ודיוקנא דאדם. הוא, ובת זוגיה דל"ת דלתתא, דאתחדת מסטריו. ודא איהו שלימו דאדם.

בגוונא אחרא, באמצעיתא דיוקנא דאדם, ואתאחידא ביה מתרין סטרין, בגוונא דדרועין, מסטרא דא ומסטרא דא. ודא א, דיוקנא ורזא דיליה, אדם איהו. ועל דא רשימא אל"ף, בריש ספרא דדברי הימים, דהא לא אתא ההוא ספרא אלא לאשלמא אדם בסטריו ודרגוי, באינון תולדין דיליה, למהוי פולא חד אדם שלים.

ב איהי ביתא דכל עלמא, מסחרא לתלת סטרין, עילא ותתא וכל עובדין פליץ בגווה, סחרא תלת סטרין דכל עלמא, ואשתאר סטרא דצפון דלא אתבני, דאיהו מדורא בישא, דתמן שרת רעה דכל עלמא. כמה דאת אמר, (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה. ועל דא, ב' איהי ביתא ובננינא דכל עלמא, איהי בריש אורייתא, רברבא רשימא, לאחזאה על כל ספרא.

וספרא דא פעובדא דבראשית, אתעביד, ברזא דשמא דארבעין ותרין, כליל פעובדא דבראשית. ועל דא רזא דספרא ברישא ב. סיומא דספרא ס. ברזא דארבעין ותרין אתוון אסתלק.

מ' פתיחא, רזא דנוקבא שלימתא, אשת חיל מתעטרא בעטרהא. ועל דא, כל ספרא דמשלי, לאו איהי אלא תושבחתא דהאי אשת חיל, ולמיתב דעתא דבני נשא, לאסתמרא ולהשיב דעת בני האדם להשמר מאשה רעה, כמו שגאמר,

לאַשְׁתּ חֵיל הַזֶּה בַּעֲבוּרָה עֲלֵינוּהָ.
וְעַל זֶה מ' גְּדוּלָה בְּרֹאשׁ הַסֶּפֶר,
הוֹלַכְתָּ עַל אוֹתוֹ הַסּוּד.

שׁ, זוֹ מִתְיַחֲדָת בְּסוּד הַמְרֻכָּבָה
הָעֲלִיּוֹנָה. שְׁהָאֲבוֹת הֵם מְרֻכָּבָה
עֲלֵינוּהָ. וְאֲבָרְהֵם וַיִּצְחָק אֲחֻזִּים
זֶה בְּזֶה וּכְלוּלִים זֶה בְּזֶה. וַיַּעֲקֹב
נִכְנַס בְּאֲמָצֵעַ, וּמִסְכִּים עִם שְׁנֵי
הַצָּדָדִים. וְעַל זֶה מִתְיַחֲדִים כָּלֵם,
בְּסוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

מִשּׁוּם כֶּף הַתִּשְׁבַּחַת הַזֶּה הִיא
בְּסוּד הַמְרֻכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה,
שְׁמִתְיַחֲדָת בְּמִלָּךְ שְׁהַשְׁלוּם כְּלוּ
שְׁלוֹ, וּמִשּׁוּם כֶּף הִיא גְּדוּלָה.
וּמִשּׁוּם כֶּף מִתְיַחֲדָת בְּרֹאשׁ
הַסֶּפֶר, לְהֵרֵאוֹת שְׁכָל הַסֶּפֶר הוֹלֵךְ
עַל הַסּוּד הַזֶּה וּמִתְתַקֵּן. וְעַל זֶה
הָאוֹת הַזֶּה נִרְאִית הַשְּׁבַח שֶׁל כָּל
הַסֶּפֶר. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה קָמְתִי
וּנִשְׁקָתִי אוֹתוֹ, וּבִקְשָׁתִי מִמֶּנּוּ
שִׁמְחַל לִי, וּמַחֲל לִי.

פֶּתַח וְאָמַר, ^(קַהֲלַת ה') אֵל תִּתֵּן אֶת
פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת בְּשָׂרְךָ וְאֵל תֹּאמַר
לְפָנַי הַמְּלֹאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִיא לָמָּה
יִקְצַף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחַבֵּל
אֶת מַעֲשֵׂה יְדִידְךָ. כַּמָּה יֵשׁ לְאָדָם
לְהַשְׁמֵר בְּעוֹלָם הַזֶּה. הַפְּסוּק הַזֶּה
הַשִּׁיבוּ לַחֲבָרִים שְׂכָף צָרִיךְ
לְכַתֵּב: אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא
אֶת נַפְשְׁךָ, כַּמּוֹ שֵׁנֶאמַר ^(וַיִּקְרָא י')
נָפֶשׁ כִּי תַחֲטָא, וְלֹא מִצְאָנּוּ פְסוּק
שְׁפָתוֹב בְּשֵׁר כִּי יַחֲטָא, וְיָפֶה הוּא.
אַדָּא כֶּף הַסְּקִנּוּ, שְׁאֲסוּר לְאָדָם
לְדַבֵּר דְּכַרִּי זְנוּת אִפְלוּ עִם אֲשֵׁתּוֹ,
כְּדִי שִׁתְּקַשָּׁה, וְיָבֵא לְהִרְהוּרִים
רָעִים אַחֲרָיִם, וְיִהְיֶה דֵשׁ בְּחֻדְרוֹ,
וְיִזְרַע חֲטָיִם אַחֲרָיִם.

זֶהוּ שְׁכַתּוּב, אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ
לַחֲטִיָּא אֶת בְּשָׂרְךָ. זֶהוּ בְּשֵׁר
קָדָשׁ, שְׁכַתּוּב ^(בְּרֵאשִׁית יז) וְהִיתָה
בְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם. וְאֵל תֹּאמַר לְפָנַי
הַמְּלֹאָךְ, הַהוֹלֵךְ לִימִינוּ שֶׁל אָדָם,

מֵאֲשֶׁה רָעָה. כַּמָּה דְּאֵת אָמַר, ^(מִשְׁלֵי ז ה') לְשִׁמְרֵךְ
מֵאֲשֶׁה רָעָה, וְלֹא תִקְרָבָה לְהֵאִי אֲשֶׁת חֵיל,
בְּפוֹלְחָנָא עֵילָאָה. וְעַל דָּא מ' רְבִירָבָה בְּרִישׁ
סְפָרָא, עַל הַהוּא רָזָא אֲזֵלָא.

שׁ, דָּא אִיהִי מִתְיַחֲדָא בְּרָזָא דְרִתִּיכָא עֵילָאָה.
דְּאֲבָהָן אִינוּן רִתִּיכָא עֵילָאָה. וְאֲבָרְהֵם
וַיִּצְחָק אֲחִידָן דָּא בְּדָא, וּכְלִילָן דָּא בְּדָא. וַיַּעֲקֹב
עָאֵל בְּאֲמָצֵעִיתָא, וְאֲסָפִים לְתַרִּין סְטָרִין. וְעַל
דָּא מִתְיַחֲדָאן כּוּלְהוּ, בְּרָזָא דְעֵלְמָא עֵילָאָה.
וּבְגִין כֶּף, תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא, בְּרָזָא דְרִתִּיכָא עֵילָאָה
אִיהִי, דְּאֲתִיחֲדָא בְּמִלְפָּא דְשִׁלְמָא כּוּלָּא
דִּילֵיהּ, וּבְגִין כֶּף אִיהִי רְבִירָבָא. וּבְגִין כֶּף
אֲתִיחֲדָת בְּרִישׁ סְפָרָא, לְאֲחֻזָּא, דְּכָל סְפָרָא
עַל רָזָא דָּא אֲזֵלָא וְאֲתִתְקַן. וְעַל דָּא, אֶת דָּא
אֲתִחֲזִיאַת שְׁבַחָא דְכָל סְפָרָא. בַּהֵיא שְׁעָתָא
קָמְנָא וּנְשִׁיקְנָא לֵיהּ, וְתַבְעֵנָא מִנִּיהּ דִּימַחֲוֹל
לִי, וּמַחֲל לִי.

פֶּתַח וְאָמַר, ^(קַהֲלַת ה ה') אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא
אֶת בְּשָׂרְךָ וְאֵל תֹּאמַר לְפָנַי הַמְּלֹאָךְ כִּי
שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצַף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחַבֵּל
אֶת מַעֲשֵׂה יְדִידְךָ. כַּמָּה אִית לִיהּ לְבַר נֶשׁ
לְאַסְתְּמָרָא בְּהֵאִי עֵלְמָא. הֵאִי קָרָא אֲתִיבּוֹן
לְחַבְרַיָּא, דְּהַכִּי אֲצַטְרִיךְ לְמִיכְתַּב, אֵל תִּתֵּן
אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת נַפְשְׁךָ, כַּמָּה דְּאֵת אָמַר,
^(וַיִּקְרָא ד ב') נָפֶשׁ כִּי תַחֲטָא, וְלֹא אֲשַׁפְחֵן קָרָא
דְּכַתִּיב וּבְשֵׁר כִּי יַחֲטָא, וְיָאוֹת הוּא.

אַדָּא הַכִּי מִסְקָנָא, דְּאֲסוּר לִיהּ לְבַר נֶשׁ
לְמִשְׁתַּעֲרֵי מְלִי דְזְנוּתָא אִפְלוּ בְּאִיתְתִּיהּ,
בְּגִין דִּיתְקַשִּׁי, וְיִיתִי לְהִרְהוּרִין בִּישִׁין אַחֲרָנִין,
וְיִהְיָ דֵשׁ בְּאִידְרִיהּ, וְיִזְרַע חֲטָיִן אַחֲרָנִין.

הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת
בְּשָׂרְךָ. דָּא בְּשֵׁר קָדָשׁ דְּכַתִּיב וְהִיתָה

בְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם. וְאֵל תֹּאמַר לְפָנַי הַמְּלֹאָךְ, הַהוֹלֵךְ לִימִינוּ שֶׁל אָדָם, אֵל

אל תאמר דברים שאינן פהוגן, אלא כל דבריה בנחת ובמשקל. מאי טעמא. מפני כי שגגה היא. ותייב על זה קרבן שגגה.

ועוד, שעל זה, למה יקצף האלהים על קולך. מפני שהקול יוליה אותו עוף השמים, ומעמיד אותו לפני הקדוש ברוך הוא.

וחבר את מעשה ידיך - על חטא הפשר. מה הטעם? מפני שכל אדם שיש לו ברית קדש, אין יכולים אותם השולטים בגיהנם להכניסו שם, ובלבד שישמר אותו. ואם לא שמר אותו, מעבירים ממנו, ומשחיתים ומחבלים אותו, שזהו מעשה ידיו של אדם. ואחר כך מכניסים אותו בגיהנם, ואין להם על מה שישמכו. עכשו בני, תהיה זהיר בכבוד חברך יותר מגופך.

פתח רבי יהושע ואמר, (תהלים פד) גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שטה אפרחיה את מזבחותיה ה' צבאות מלפי ואלהי. גם צפור - שם שנינו, עשה הקדוש ברוך הוא בארץ אתרים ומקומות קדושים יותר עליונים משאר מקומות הישוב. וחבר כמו יצירת האדם. שהקדוש ברוך הוא בחר אותו הנרע ומנפץ אותו, כמו זה שמברר ומנפץ חטים, תבן לחוד וקש לחוד, עד שמברר את החטים על מקומם.

כך נטל הקדוש ברוך הוא שלג מתחת פסא כבודו, ואותו השלג מתחמם בכמה גונים, והטיל אותו בתוך המים של האשה. מכאן שאשה לא מתעברת עד שתשפך מים, ויבאותם המים מטיל הזכר שלג, זהו הנרע שהוא מחבר יחד, יותר מאותו של האשה, כמו שהשלג כנגד המים.

תאמר דברים שאינן פהוגן, אלא כל דבריה בנחת ובמשקל. מאי טעמא. מפני כי שגגה היא. ותייב על זה קרבן שגגה.

ועוד. שעל זה, למה יקצף האלהים על קולך. מפני שהקול יוליה אותו עוף השמים, ומעמיד אותו לפני הקדוש ברוך הוא (דף עה ו"א).

וחבר את מעשה ידיך, על חטא הפשר. מאי טעמא. מפני שכל אדם שיש לו ברית קדש, אין יכולים אותם השולטים בגיהנם להכניסו שם. ובלבד שישמור אותו. ואם לא שמר אותו, מעבירים ממנו, ומשחיתים ומחבלים אותו. שזהו מעשה ידיו של אדם. ואחר כך מכניסים אותו בגיהנם, ואין להם על מה שישמכו. השתא ברי, הוי זהיר בכבוד חברך יותר מגופך.

פתח רבי יהושע ואמר, (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שטה אפרחיה את מזבחותיה ה' צבאות מלפי ואלהי. גם צפור, תמן תנינן, עבד קודשא בריך הוא בארעא, אתריין ודוכתיין קדישין, עילאין יתיר משאר דוכתי ישובא.

ובלא פגוונא דיצירה דבר נש. דקודשא בריך הוא בריר ההוא זרעא, ומנפציה, פהאי דמבריר ומנפץ חטין, תבנא לחוד, וקש לחוד, עד דבריר חטין על דוכתייהו.

כך נטל קודשא בריך הוא תלגא מתחות פורסי יקריה, ויהוא תלגא מתחממא בכמה גוונין, ואטיל לה בגו מייא דאיתתא. מהכא, דאתתא לא מתעברא עד דתושיד מייא, ובאינון מייין אטיל דכורא תלגא, דא הוא זרעא דאיהו מחובר פחדא, יתיר מההוא דאתתא, פגוונא דתלגא לקביל מייא.

לְאָחֵר שֶׁהֵטִיל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא לְתוֹךְ הַמַּיִם, בָּרַר אוֹתוֹ וְנִפְץ
אוֹתוֹ, וַעֲשֵׂה בְּהַתְחַלָּה טָבוֹר,
שֶׁהיא נִקְדָּה אַחַת מֵתוֹךְ הַבְּחִירָה
שֶׁל הַשְּׁלֵג, וְאוֹתוֹ טָבוֹר הוא
נִקְדָּה שֶׁל צִיּוֹן.

וּמִשָּׁם הַתְּפֹשֶׁטוֹ אַרְבַּעַה חוּטִים
לְאַרְבַּעַה צְדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם -
מִזְרָח וּמַעְרָב צְפוֹן וְדָרוֹם. מאֹתוֹ
הַחוּט שְׁנַמְשָׁף מִצַּד הַמִּזְרָח,
מִמְנוֹ נַעֲשֶׂה גוֹף. מֵתַחִיל בְּמִזְרָח,
וּמִסִּים בְּמַעְרָב. הַגּוֹף הוא אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל. נִרְשָׁם בְּאוֹתֵי אֲדֻנָּי.
אֲדוֹן וְרִבּוֹן כֹּל הָעוֹלָם.

מֵאֹתוֹ הַחוּט שְׁנַמְשָׁף מִצַּד
הַדָּרוֹם, שֶׁהוא הַבְּרוּר שֶׁל כָּל
הַשְּׁלֵג וְתִקְפוֹ, מִמְנוֹ נַעֲשֶׂתָה זְרוּעַ
יָמִין, וְהוא בְּחִירַת הָעֵנַג. וְזֶה גֵן
עֵדֵן שְׁנַכְנַס בוֹ אָדָם הֶרְאָשׁוֹן,
וְהוא לֵעֵנַג הַנְּשָׁמוֹת, וְזֶה טְמִיר
וְגִנוֹז, הַיָּמִין שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

מֵאֹתוֹ הַחוּט שְׁנַמְשָׁף מִצַּד
הַצְּפוֹן, מִמְנוֹ נַעֲשִׂית וּנְבָרַת
זְרוּעַ שְׂמָאל. וְזֶה הַגִּיהֶנֶם. מֵאוֹתָהּ
פְּסֻלַת שֶׁל הַשְּׁלֵג. וְהוא לֵעֵנַשׁ שֶׁל
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הָרְשָׁעִים.

הֶרְאֵשׁ נִתְתַקֵּן בְּשָׂמִים. וְהִזִּיהַ
הָעוֹלָם בְּלִי רֵאשׁ, עַד שְׁנַכְנַה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ. כְּשֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן, הוּקַם
בְּרֵאשׁ.

הַפָּה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהִתְתַקֵּן
בְּרֵאשׁ, סִינִי. וְהוא רֵשֶׁם אֶת הַפָּה
הַזֶּה תוֹךְ הַמַּיִם, מֵהַבְּרוּר שֶׁל
הַשְּׁלֵג. הַיִּרְכִּים וְכָל שְׂאֵר
הָאֵיבָרִים, בְּכָל שְׂאֵר הָאֶרֶץ.

וּכְשֶׁם שֶׁלֹאשָׁה יֵשׁ צִירִים וְחַבְלִים
בְּשַׁעַת הַלֵּידָה, כֵּן כְּשֶׁבִקֵּשׁ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוא לְהוֹצִיא הָאֶרֶץ לְאוּר
הָעוֹלָם, הָיוּ הַמַּיִם עוֹלִים
וַיּוֹרְדִים, יַעֲלוּ הָרִים יִרְדוּ בְּקַעוֹת.
מֶה עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא?

עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא. הוֹצִיא מִן הַקְּרָקַע רְעָמִים וַזְּזוּעוֹת, וְנָסוּ הַמַּיִם.

לְבָתֵּר דְּאֵטִיל לִיהַ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוא גּוֹ מֵיָא,
בְּרִיר לִיהַ וְנִפְיֵץ לִיהַ, וַעֲבַד בְּקַדְמֵיתָא
טִיבּוֹרָא, דְּאִיהוּ נִקְוְדָה חָדָא מִגּוֹ בְּרִירו
דְּתַלְגָּא, וְהִיהוּ טִיבּוֹרָא, אִיהוּ נִקְוְדָא דְצִיּוֹן.

וּמֵתָמָן אֲתַפְשְׁטוֹ אַרְבַּע חוּטִין, לְאַרְבַּע סְטָרִין
דְּעֻלְמָא, מִזְרָח וּמַעְרָב צְפוֹן וְדָרוֹם.
מֵהִיהוּ חוּטָא דְאַתְמַשְׁף מִסְטָרָא דְמִזְרָח,
אַתְעַבִּיד מִנְיָה גּוּפָא. שְׂאִרֵי בְּמִזְרָח, וְסִיִּים
בְּמַעְרָב. גּוּפָא אִיהוּ אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל. אֲתַרְשִׁים
בְּאַתּוּי אֲדֻנָּי. אֲדוֹן וְרִבּוֹן כֹּל עֻלְמָא.

מֵהִיהוּ חוּטָא דְאַתְמַשְׁף מִסְטָרָא דְדָרוֹם,
דְּאִיהוּ בְּרִירו דְכָל תַּלְגָּא וְתוּקְפִיהַ,
אַתְעַבִּיד מִנְיָה דְרוּעָא יְמִינָא, וְאִיהוּ בְּרִירו
דְעֵינוּגָא. וְדָא גֵן עֵדֵן, דְעָאל בִּיהַ אָדָם
הֶרְאָשׁוֹן, וְאִיהוּ לְעֵינוּגָא דְנִשְׁמַתִּין, וְדָא טְמִיר
וְגִנְיַז, יְמִינָא דְכָל עֻלְמָא.

מֵהִיהוּ חוּטָא דְאַתְמַשְׁף מִסְטָרָא דְצְפוֹן,
אַתְעַבִּיד מִנְיָה וְאַתְבְּרֵי דְרוּעָא
שְׂמָאלָא. וְדָא גִיהֶנֶם. מֵהִיהוּ פְּסוּלַת דְתַלְגָּא.
וְאִיהוּ לְעוֹנָשָׁא דְנִשְׁמַתִּין דְחַיִּיבָא.

רִישָׁא אִיהוּ בְּשֵׁמִיָּא אֲתַתַּקֵּן. וְהוּהו עֻלְמָא בְּלֵא
רִישָׁא, עַד דְאַתְבְּנִי בֵּי מִקְדָּשָׁא. כֵּד
אִיתְקַם מִשְׁפָּנָא, אִיתְקַם רִישָׁא.

פּוּמָא דְכָל עֻלְמָא דְאַתְתַּקֵּן בְּרִישָׁא, סִינִי. וְהוּהו
רְשִׁים הָאִי פּוּמָא גּוֹ מֵיָא, מִבְּרִירו
דְתַלְגָּא. יְרִכִין וְכָל שְׂאֵר אֵיבָרִים, בְּכָל שְׂאֵר
אַרְעָא.

וּכְשֶׁם שֶׁהָאֵשָׁה יֵשׁ לָהּ צִירִים וְחַבְלִים בְּשַׁעַת
הַלֵּידָה. כֵּן כְּשֶׁבִקֵּשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא
לְהוֹצִיא הָאֶרֶץ לְאוּר הָעוֹלָם, הָיוּ הַמַּיִם עוֹלִים
וַיּוֹרְדִים, (תהלים קד ח) יַעֲלוּ הָרִים יִרְדוּ בְּקַעוֹת. מֶה
עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא. הוֹצִיא מִן הַקְּרָקַע רְעָמִים וַזְּזוּעוֹת, וְנָסוּ הַמַּיִם.

הוציא מן הקרקע רעמים וזועות,
ונסו המים. זהו שכתוב (תהלים קד)
מן גערתי נוסון מן קול רעמך
יחפזון. ויצאה הארץ, ונשארה
נמוכה ומלכלכת, פולד הזה
שיוצא נמוך פמת ומלכלך
מהלדה.

וכשם שמפעפעין את הולד עד
שיתעורר, ונותנים אש ונר לגבו
לחממו, ומראה להאיר - כך עשה
הקדוש ברוך הוא בארץ,
כשיצאה מתוך המים. והכל
בפסוק אחד. זהו שכתוב (שם עז)
קול רעמך בגלגל האירו ברקים
תבל, מיד - רגזה ותרעש הארץ.
עד כאן נסתם הפה, עד שבאו
ישראל, והפה נפתח בראשו
בשמים, וזה סיני שנתנה בו
התורה, ושם נתפקן הדבור.

וכשנבנסו ישראל לארץ, נסתם
הפתוח, ונפתח הסתום. נסתם
הפה - שלא היה בו הדבור
(משנשתלק משה). הפך מן האדם.
נפתח הטבור - בית המקדש.
ומשם אוכל מה שאמו אוכלת,
ושותה ממה שאמו שותה. וכל
העולם נזון מתמצית ארץ
ישראל.

וכשום כך, מקומות ואתרים הם
בעולם, בשבח של אלו על אלו.
גן העדן, שהוא זרוע הימין של
כל העולם, יש בו מקומות
ואתרים לשבח אלו על אלו, ושם
הוא עץ החיים, ועץ הדעת טוב
ורע.

ובהיכל אחד מהם יש מקום
טמיר ונגוז מן הכל, ואין מי
שפכיר את אותו מקום פרט
לצפור אחת, שבאה בכל יום
שלש פעמים ומצפצפת בתוך
עצי הגן (ואמרת גם צפור וגו').

ובאותה הצפור יודעות הנשמות
את סימניהן, בזמן שמודות
וכנסת לאותו היכל, ונטמנת ונגנזת

הדא הוא דכתיב, (שם קד ז) מן גערתי נוסון מן
קול רעמך יחפזון. ויצאה הארץ. ונשארה
נמוכה מלוכלכת, פולד הזה, שיוצא, נמוך
פמת, ומלוכלך מהלידה.

וכשם שמפעפעין את הולד עד שיתעורר,
ונותנים אש ונר לגבו, לחממו, ומראה
להאיר. כך עשה הקדוש ברוך הוא בארץ,
כשיצאה מתוך המים. וכולא בחד קרא, הדא
הוא דכתיב, (שם עז ט) קול רעמך בגלגל האירו
ברקים תבל מיד רגזה ותרעש הארץ.

עד כאן נסתם הפה, עד שבאו ישראל, והפה
נפתח בראשו בשמים, וזה סיני שנתנה בו
התורה, ושם נתפקן הדבור.

וכשנבנסו ישראל לארץ, נסתם הפתוח.
ונפתח הסתום. נסתם הפה, שלא

היה בו הדיבור, (משנשתלק משה). הפך מן האדם.
נפתח הטבור, בית המקדש. ומשם אוכל מה
שאמו אוכלת, ושותה ממה שאמו שותה. וכל
העולם נזון מתמצית ארץ ישראל.

ובגין כך, דוכתיין ואתרין אינון בעלמא,
בשבחא אלין על אלין. גן עדן דאיהו
דרועא ימינא דכל עלמא, אית ביה דוכתיין
ואתרין, לשבחא אלין על אלין, ותמן הוא עץ
החיים ועץ הדעת טוב ורע.

ובהר היכלא מינייהו, אית אתר טמיר ונגוז
מפולא, ולית מאן דיידע בההוא אתר,
בר חד צפור, דאתי בכל יומא תלת זמנין,
ומצפצפא בגו אילני דגנתא, (ואמר גם צפור וגו').

ובההוא צפור ידעין נשמתיין סימניהו,
בזימנא דאודן ומשבחן, ובזמנא
דמשתדלן בחכמתא למנדע, וההוא צפור עאל
בההוא היכלא, ואיטמר ואגניז ולא ידע.
ומשבחות, ובזמן שמשתדלות לדעת בחכמה. ואתה הצפור

וְדָרוֹר, דָּא הִיא נְשִׁמְתָא קַדִּישָׁא, דְּסִלְקָא
לְעֵילָא וְהִיא בֵּת חוֹרִין.

דְּבַר אַחַר, (שם פד) וְדָרוֹר קֵן לָהּ -
זֶה הַיּוֹבֵל, שְׁכָתוֹב וְקָרְאֵתֶם דְּרוֹר.
קֵן לָהּ - בְּחֻמְכָּהּ הַעֲלִינָהּ. צְפוֹר
וְדָרוֹר, זֶה לְמַעַלָּה וְזֶה לְמַטָּה.
אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחֶיהָ, מֵאֵן? הַדְּרוֹר
הַזֶּה שָׁתָה הַחֲמִשִּׁים, שְׁמוֹצִיאָהּ
מִמֶּנָּה שֶׁשָּׂה אֶפְרוּחִים וְהַצְפוֹר
הַזֶּה.

אוֹתָם הָאֶפְרוּחִים, תְּשׁוּקָתָם
לְתוֹךְ שְׁנֵי הַמְּזֻבָּחֹת, הַמְּזֻבָּח
הַפְּנִימִי וְהַמְּזֻבָּח הַחִיצוֹן. נָטְלוּ
מִן הַמְּזֻבָּח הַפְּנִימִי וְנָתְנוּ לְמְזֻבָּח
הַחִיצוֹן. מִלְּפִי וְאֵלֶּהִי, מִלְּפִי - זֶה
הַמְּזֻבָּח הַחִיצוֹן, וְאֵלֶּהִי - זֶה
הַמְּזֻבָּח הַפְּנִימִי.

הַמְּזֻבָּח הַחִיצוֹן תְּמִיד תְּשׁוּקָתוֹ
לְמְזֻבָּח הַפְּנִימִי, וְלַעוֹלָם אֵינוֹ
שׁוֹכֵךְ מִלְּזַמֵּר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר
לְשִׁלְמָה.

כִּי זָמַן שֶׁהֵגֵר דּוֹלֵק עַל הַפְּתִילָה,
וְהַפְּתִילָה כְּתֻקּוֹנָהּ, הָאוֹר מְאִיר
וְצַח, וְהַכֹּל נִהְיֶים מְמֻנָּה. וְכֹל זָמַן
שֶׁהַפְּתִילָה נִעְדְּרָתָהּ וְהַשֶּׁמֶן חָסַר מִן
הַפְּתִילָה, הָאוֹר נִסְתַּלֵּק, וְאֵין מִי
שִׁירָדַע בְּאוֹתוֹ הָאוֹר כְּלוּם.

כִּי, כֹּל זָמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל הִיוּ מְתוֹקְנִים
וּמְסוֹרְגָלִים כְּפִתִּילָה זֹה, אוֹר שֶׁל
מַעַלָּה הִיָּתָה דּוֹלֵקָתָהּ עֲלֵיהֶם,
וְאוֹמְרָתָהּ שִׁירָה, וְאֵינוֹ מְשַׁתְּכֵךְ
לְעוֹלָם, כְּדָגְמַת הָאוֹר עַל
הַפְּתִילָה שֶׁאֵינוֹ מְשַׁתְּכֵךְ לְעוֹלָם
לְנֶגֶד מַעַלָּה. וְאוֹתוֹ הַשִּׁיר הוּא
הַמַּעַלָּה שֶׁבְּשִׁירִים, קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.
נִעְדַּר הַפְּתִילָה - נִעְדַּר הָאוֹר
וְנִסְתַּלֵּק, וְאֵין מִי שִׁירָדַע בּוֹ.

וְשִׁלְמָה צוֹנַח וְאוֹמֵר, (קהלת יב)
וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ בְּיָמֶיךָ בַּחֲזוֹרְתֶיךָ.
הִיָּה מְתַפְקֵן וּמְסוֹרְגָל עֲצֻמָּךְ
בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, בְּיָמֶיךָ

וְדָרוֹר, דָּא הִיא נְשִׁמְתָא קַדִּישָׁא, דְּסִלְקָא
לְעֵילָא וְהִיא בֵּת חוֹרִין.

דְּבַר אַחַר וְדָרוֹר קֵן לָהּ, דָּא יוֹבֵלָא, דְּכֻתִּיב
(ויקרא כה י) וְקָרְאֵתֶם דְּרוֹר. קֵן לָהּ בְּחֻמְכָּתָא
עֵילָא. צְפוֹר וְדָרוֹר, דָּא לְעֵילָא, וְדָא לְתַתָּא.
אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחֶיהָ, מֵאֵן. הִיא דְּרוֹר, שְׁנַת
הַחֲמִשִּׁים, דְּאֶפִּיקַת מִינָהּ שִׁית אֶפְרוּחִין, וְהִיא
צְפוֹר.

אֵינוֹן אֶפְרוּחִין, תִּיאוּבְתָא דִּילְהוֹן, לְגוֹ תְּרִי
מְדַבְּחֵן, מְזֻבָּח הַפְּנִימִי, וּמְזֻבָּח הַחִיצוֹן.
נָטְלוּ מִמְּזֻבָּח הַפְּנִימִי, וְנִהְבּוּ לְמְזֻבָּח הַחִיצוֹן.
מִלְּפִי וְאֵלֶּהִי, מִלְּפִי: דָּא מְזֻבָּח הַחִיצוֹן.
וְאֵלֶּהִי: דָּא מְזֻבָּח הַפְּנִימִי.

מְזֻבָּח הַחִיצוֹן, תִּיאוּבְתִיָּה תְּדִיר לְגַבֵּי מְזֻבָּח
הַפְּנִימִי, וְלַעוֹלָם לָא שְׁכִיךְ מִלְּזַמְרָא
בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבַחִין, הָדָא הוּא דְּכֻתִּיב, שִׁיר
הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה.

כִּי זָמַן שֶׁהֵגֵר דּוֹלֵק עַל הַפְּתִילָה, וְהַפְּתִילָה
כְּתֻקּוֹנָהּ, הָאוֹר מְאִיר וְצַח, וְהַכֹּל נִהְיֶים
מְמֻנָּה. וְכֹל זָמַן שֶׁהַפְּתִילָה נִעְדְּרָתָהּ, וְהַשֶּׁמֶן חָסַר
מִן הַפְּתִילָה, הָאוֹר נִסְתַּלֵּק, וְאֵין מִי שִׁירָדַע
בְּאוֹתוֹ אוֹר כְּלוּם.

כִּי, כֹּל זָמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל הִיוּ מְתוֹקְנִים וּמְסוֹרְגָלִים
כְּפִתִּילָה זֹה, אוֹר שֶׁל מַעַלָּה הִיָּתָה דּוֹלֵקָתָהּ
עֲלֵיהֶם, וְאוֹמְרָתָהּ שִׁירָה, וְאֵינוֹ מְשַׁתְּכֵךְ לְעוֹלָם.
כְּדוֹגְמַת הָאוֹר עַל הַפְּתִילָה, שֶׁאֵינוֹ מְשַׁתְּכֵךְ
לְעוֹלָם, לְנֶגֶד מַעַלָּה. וְאוֹתוֹ הַשִּׁיר הוּא
הַמַּעַלָּה שֶׁבְּשִׁירִים, קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים. נִעְדַּר
הַפְּתִילָה, כְּבִיכּוֹל נִעְדַּר הָאוֹר, וְנִסְתַּלֵּק, וְאֵין
מִי שִׁירָדַע בּוֹ.

וְשִׁלְמָה צוֹנַח וְאוֹמֵר, (קהלת יב א-ז) וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךְ
בְּיָמֶיךָ בַּחֲזוֹרְתֶיךָ. הִיָּה מְתַפְקֵן וּמְסוֹרְגָל
עֲצֻמָּךְ בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, בְּיָמֶיךָ

בְּחִוּרוֹתֶיךָ, בְּזִמְן שֶׁהַמְּאֹרֵה הַהוּא
לוֹהֵב בְּפִתְלָהּ.

דְּבַר אַחַר, עַל הָאֹרֵה הַהוּא בְּזִמְן
שֶׁהַפִּתְלָהּ מְתַקְנֶת, אָמַר לְנֶגְד
אוֹתוֹ הָאֹרֵה וַיִּזְכֹּר אֶת בּוֹרְאֵיךָ.
הַתְּעוֹרֵר לְנֶגְד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּשִׁיר וַתְּעוֹרֵר הָאֲהָבָה.

עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הַרְעָה (שם)
- בְּזִמְן שֶׁהַלְבָּנָה מִתְמַעֲטֶת
וַתְּשַׁלֵּט הַרְעָה, וְהַיָּמִים שְׁלֵה הֵם
יָמִים שְׂאִין בָּהֶם חֶפְזִין. עַד אֲשֶׁר
לֹא תַחֲשַׁף הַשְּׂמֶשׁ - זֶה נִהְר
הַיּוֹצֵא מֵעֵדָן, שְׁכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב)
וְנִהְר יוֹצֵא מֵעֵדָן, שְׁכָתוֹב בּוֹ (אִיּוֹב
ד) וְנִהְר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. וְהָאֹרֵה - זֶה
הָאֹרֵה שֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וַנִּתְעַטֵּף בּוֹ, וְהוּא יְמִינוֹ. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (אִיכָה ב) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינוֹ.
וְהַיָּרֵחַ - הוּא הַיָּם הַמִּתְמַלֵּא
מֵאוֹתוֹ נִהְר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (אִיּוֹב ד)
אֲזָלוּ מִיָּם מִנֵּי יָם וְנִהְר יַחֲרַב
וַיִּבֶשׁ. וְהַפּוֹכְכִים - אֵלוּ שְׁנַיִם
עֲשָׂר מַזְלוֹת הַיְדוּעִים לָהּ. וְשָׁבוּ
הָעֵבִים - אֵלוּ שְׁרֵי אַמּוֹת הָעוֹלָם.
אַחַר הַגָּשֶׁם - אַחַר בְּכִיּוֹתָן שֶׁל
מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרָת, שְׁכָתוֹב מִלְּאֲכֵי
שְׁלוֹם מֵר יִבְכְּיוּן.

בַּיּוֹם שֶׁיִּזְעוּ שְׁמַרֵי הַבַּיִת (קַהֲלַת יב)
- אֵלוּ שׁוֹמְרֵי הַחֻמּוֹת, שְׁכָתוֹב
(יְשַׁעִיָּה סב) עַל חֻמּוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם
הַפְּקַדְתִּי שׁוֹמְרִים. וְהַתְּעוֹתוֹ אֲנֹשִׁי
הַחֵיל - אֵלוּ הֵם שְׂשִׁים גְּבוּרִים
סְבִיב לָהּ. וּבְטָלוּ הַטְּחֻנּוֹת - אֵלוּ
הֵם אוֹכְלֵי הַקְּרַבְנוֹת. פִּי מֵעֵטוֹ -
כְּפִי הַחַיּוֹת. וַחֲשָׁכוּ הָרְאוֹת
בְּאֲרָבוֹת - אֵלוּ הֵם (זַכְרִיָּה ד) עֵינַי
ה' הִמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ,
וְהֵם שְׁבַע עֵינַי ה'.

וּסְגְרוּ דְלִתִּים בְּשׁוֹק - אֵלוּ הֵם
הַשְּׂעָרִים שֶׁכָּלֵם נִנְעָלוּ, זוֹלַתִּי
שְׂעִירֵי דְמַעוֹת שְׁלֵא נִנְעָלוּ. בְּשִׁפְלָה
קוֹל הַטְּחֻנָּה - סִפְתָּ דוֹד, שְׁנִפְלָה
וְנִשְׁפְּלָה לְעַפְרָה, וְקוֹלָה שְׁהִיְתָה
מְשׁוֹרְרָה תְּמִיד בְּשִׁיר הָאֲהָבָה -

בְּחִוּרוֹתֶיךָ, בְּזִמְן שֶׁהַמְּאֹרֵה הַהוּא לוֹהֵב
בְּפִתְלָהּ.

דְּבַר אַחַר עַל הָאֹרֵה הַהוּא בְּזִמְן שֶׁהַפִּתְלָהּ
מְתַקְנֶת אָמַר לְנֶגְד אוֹתוֹ הָאֹרֵה, וַיִּזְכֹּר אֶת
בוֹרְאֵיךָ. הַתְּעוֹרֵר (דף עה ע"ב) לְנֶגְד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּשִׁיר וַתְּעוֹרֵר הָאֲהָבָה.

עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הַרְעָה, בְּזִמְן שֶׁהַלְבָּנָה
מִתְמַעֲטֶת, וַתְּשַׁלֵּט הַרְעָה, וְהַיָּמִים שְׁלֵה
הֵם יָמִים שְׂאִין בָּהֶם חֶפְזִין. עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף
הַשְּׂמֶשׁ, זֶה נִהְר הַיּוֹצֵא מֵעֵדָן, דְּכָתִיב (בְּרֵאשִׁית ב
ו) וְנִהְר יוֹצֵא מֵעֵדָן. דְּכָתִיב בּוֹ, (אִיּוֹב יד יא) וְנִהְר
יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. וְהָאֹרֵה, זֶה הָאֹרֵה שֶׁבְּרָא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וַנִּתְעַטֵּף בּוֹ, וְהוּא יְמִינוֹ. הִדָּא הוּא
דְּכָתִיב, (אִיכָה ב ג) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינוֹ.

וְהַיָּרֵחַ, הוּא הַיָּם הַמִּתְמַלֵּא מֵאוֹתוֹ נִהְר. הִדָּא
הוּא דְכָתִיב, (אִיּוֹב יד יא) אֲזָלוּ מִיָּם מִנֵּי יָם
וְנִהְר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. וְהַפּוֹכְכִים, אֵלוּ שְׁנַיִם עֲשָׂר
מַזְלוֹת הַיְדוּעִים לָהּ. וְשָׁבוּ הָעֵבִים, אֵלוּ שְׁרֵי
אוֹמּוֹת הָעוֹלָם. אַחַר הַגָּשֶׁם, אַחַר בְּכִיּוֹתָן שֶׁל
מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרָת. דְּכָתִיב, (יְשַׁעִיָּה לג ז) מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם
מֵר יִבְכְּיוּן.

בַּיּוֹם שֶׁיִּזְעוּ שְׁמַרֵי הַבַּיִת, אֵלוּ שׁוֹמְרֵי הַחֻמּוֹת.
דְּכָתִיב (שם סב ו) עַל חֻמּוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם
הַפְּקַדְתִּי שׁוֹמְרִים. וְהַתְּעוֹתוֹ אֲנֹשִׁי הַחֵיל, אֵלוּ
הֵם שְׂשִׁים גְּבוּרִים סְבִיב לָהּ. וּבְטָלוּ הַטְּחֻנּוֹת,
אֵלוּ הֵם אוֹכְלֵי הַקְּרַבְנוֹת. פִּי מֵעֵטוֹ כְּפִי
הַחַיּוֹת. וַחֲשָׁכוּ הָרְאוֹת בְּאֲרָבוֹת, אֵלוּ הֵם (זַכְרִיָּה
ד) עֵינַי ה' הִמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ, וְהֵם שְׁבַע
עֵינַי ה'.

וּסְגְרוּ דְלִתִּים בְּשׁוֹק, אֵלוּ הֵם הַשְּׂעָרִים שֶׁכָּלֵם
נִנְעָלוּ, זוֹלַתִּי שְׂעִירֵי דְמַעוֹת שְׁלֵא נִנְעָלוּ.
בְּשִׁפְלָה קוֹל הַטְּחֻנָּה, סִפְתָּ דוֹד, שְׁנִפְלָה
וְנִשְׁפְּלָה לְעַפְרָה, וְקוֹלָה שְׁהִיְתָה מְשׁוֹרְרָה תְּמִיד

שפּל. וישחו כל בנות השיר - הם
המלאכים הנחלקים במשמרותם
על השיר. מהם משוררים ביום,
ומהם משמרות משוררים
בלילה.

גם מגבה יראו, (קהלת ה) כי גבה
מעל גבה שמר. ושומר זה מזה,
ומקבל זה מזה בנעימה ובקדשה.
ובחרפן בית המקדש יצתה
מארה, ודין חזק מצוי לפניו.
וגבה ירא מגבה ומדינו.

ותחתיתם בדרך, (ישעיה מג טז) הנותן פים
הנותן פים דרך וכמים עזים
נתיבה. ובאותו דרך היה יורד,
ובא הטל מראשו של הקדוש
ברוך הוא, וכל שמחה וכל טוב
וכל רצון, באותו הדרך היה בא.
ובחרפן בית המקדש, שבר על
שבר באותו הדרך נמצא, וכל רגז
ואימות ותקף ודין היו באותה
הדרך.

וינאץ השקד, כמו שנאמר (דניאל
ט) וישקד ה' על הרעה. וכתוב
(ירמיה א) מקל שקד אני רואה.
וצמיחת השקד אחד ועשרים יום.
כך משבעה עשר בתמוז עד
תשעה באב. ומיום שהשקד
מציץ, הפרח אין מוציא פרי, עד
עשרים ואחד יום.

ויסתבר החגב - יתן הסבל על
שכמו של בית דוד. ותפר
האבינה - זו עבודת בית המקדש
למטה. וצווחים בני האדם ואינם
נענים. מה הטעם? כי הלך האדם
אל בית עולמו. מסתלק הפכוד
למעלה למעלה, והם צווחים
ואין מי שישגיח בהם, משום
שהוא הסתלק לבית עולמו
שממנו יצא. ועל זה נמצאת
המארה, ורע, ומות, ומאורעות
רעות בעולם, וסופדים וצווחים
בכל יום, שכתוב (שם ט) כי עלה
מות בחלונינו.

בשיר האהבה שפל. וישחו כל בנות השיר,
הם המלאכים הנחלקים במשמרותם על
השיר, מהם, משוררים ביום, ומהם משמרות
משוררים בלילה.

גם מגבה יראו, פי גבה מעל גבה שמר.
ושומר זה מזה, ומקבל זה מזה, בנעימה
ובקדושה. ובחרפן בית המקדש, יצתה מארה,
ודין חזק מצוי לפניו. וגבה ירא מגבה
ומדינו.

ותחתיתם בדרך, פתיב (ישעיה מג טז) הנותן פים
דרך וכמים עזים נתיבה. ובאותו
דרך, היה יורד ובא הטל מראשו של הקדוש
ברוך הוא, וכל שמחה, וכל טוב, וכל רצון,
באותו הדרך היה בא. ובחרפן בית המקדש,
תבירו על תבירו באותו הדרך נמצא, וכל
רוגז ואימתני ותקיפא ודינא, בההוא דרך
הו.

וינאץ השקד, כמה דאת אמר, (דניאל ט יד) וישקד
ה' על הרעה. וכתוב (ירמיה א יא) מקל שקד
אני רואה. וצמיחת השקד אחד ועשרים יום.
כך משבעה עשר בתמוז, עד תשעה באב.
ומיום שהשקד מציץ, הפרח אין מוציא פרי,
עד עשרים ואחד יום.

ויסתבר החגב, יתן הסבל על שכמו של בית
דוד. ותפר האבינה, זו עבודת בית
המקדש למטה. וצווחין בני נשא, ולא
מתענון. מאי טעמא, כי הולך האדם אל בית
עולמו, מסתלק הפכוד למעלה למעלה,
ואינו צווחין ולית מאן דישיגח בהו. בגין
דאיהו אסתלק לבית עולמו דנפק מיניה. ועל
דא אשתפח מארה, וביש, ומות, ומאורעות
רעות בעולם. וספדין וצווחין בכל יומא.
דכתיב, (ירמיה ט ב) כי עלה מות בחלונינו.

עד אשר לא ירתק חבל הכסף, חוט של חסד
 (קהלת יב) - חוט של חסד שנמשך
 מלמעלה למטה. ותרץ גלת הזהב
 - שהיא יורדת באותו החוט.
 נשבר החוט, נפל הגולה. ותשבר
 פד על המבוע - שהתורה
 נשתפחה בגלות, ואותו המשאב,
 יופיא"ל (וי"א יפי"ה) השר, לא
 שאב ממעין התורה, ובני אדם
 נבוכים בה.

ונרין הגלגל אל הבור, ומלאך המשחית
 גתן לו רשות לחבל בכל יום. וישב העפר
 על הארץ פשהיה, ויכלו כל הנשמות,
 והעולם יכלה. והעפר, שהכל
 נהיה ממנו, ישוב כבתחלה,
 ויהיה העולם חרב פשהיה.
 והרוח תשוב אל האלהים אשר
 נתנה, ויתחדש העולם כבתחלה.
 ובאותו זמן כתוב (דניאל יב) ורבים
 מישגי אדמת עפר יקיצו. בא רבי
 עזריה ורבי מרנוס, ונשקוהו
 בראשו. קרא עליו, (משלי יח) לב
 נכון יקנה דעת ואזן חכמים
 תבקש דעת.

פתח ואמר, שיר השירים אשר
 לשלמה, אשרי הדור שהחכמה
 של מעלה שורה בתוכו, בשעה
 שהקדוש ברוך הוא היה רוצה
 לגלות בארץ מה שלא התגלה
 למלאכים העליונים. ומה הוא?
 סודות החכמה של השם החקוק
 העליון. שהשמות הקדושים לא
 נמסרו להם, ונמסרו לחכמים
 שבארץ. באותה שעה משבחים
 ואומרים (תהלים ח) ה' אדונינו מה
 אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה
 הודך על השמים.

מה אדיר שמך בכל הארץ - אלו
 הסודות החקוקים של השמות
 הקדושים שהתגלו בארץ,
 והתשבחת של זה על השמים.
 שכל אותם ההמונים מודים
 ומשבחים את המעשה הזה, שהתגלה בארץ מה שלא התגלה להם.

עד אשר לא ירתק חבל הכסף, חוט של חסד
 שנמשך מלמעלה למטה. ותרץ גלת
 הזהב, דאיהי נחתא בהווא חוט. נשבר החוט,
 נפל הגולה. ותשבר פד על המבוע, שהתורה
 נשתפחה בגלותא, ואותו המשאב, יופיא"ל
 (וי"א יפי"ה) השר, לא שאב ממעין התורה, ובני
 אדם נבוכים בה.

ונרין הגלגל אל הבור, ומלאך המשחית גתן
 לו רשות לחבל בכל יום. וישב העפר
 על הארץ פשהיה, ויכלו כל הנשמות, והעולם
 יכלה, והעפר שהכל נהיה ממנו, ישוב
 כבתחלה, ויהיה העולם חרב פשהיה. והרוח
 תשוב אל האלהים אשר נתנה, ויתחדש
 העולם כבתחלה. ובאותו זמן כתיב, (דניאל יב ב)
 ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו. אתא ר' עזריה
 ורבי מרנוס, ונשקוהו ברישיה. קרא עליה,
 (משלי יח טו) לב נכון יקנה דעת ואזן חכמים תבקש
 דעת.

פתח ואמר שיר השירים אשר לשלמה, זכאה
 דרא די חכמתא דלעילא שריא בגויה.
 בשעתא דקודשא בריך הוא הוי בעי לגלאה
 בארעא, מה דלא אתגלי למלאכי עילאי. ומאי
 איהו, רזין דחכמתא דשמא גליפא עילאה.
 דשמקן קדישין לא אתמסרו לון, ואתמסרו
 לחכימין בארעא. בההיא שעתא, משבחון
 ואמריין, (תהלים ח ב) ה' אדונינו מה
 אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים.

מה אדיר שמך בכל הארץ, אילין רזין גליפין
 דשמקן קדישין, דאתגליין בארעא,
 ותושבחתא דהאי, על השמים. דכל אינון
 אוכלוסין אוזן ומשבחון עובדא דא, דאתגלי
 בארעא מה דלא אתגלי לון.

הרי כאן סודות המרכבה העליונה הקדושה של ארבעה שמות חקוקים, וזהו סוד הסודות של המרכבה העליונה של השמות: אדנ"י, צבאו"ת, יהו"ה, אהי"ה. הסוד של ארבעה שמות חקוקים, של ארבעה זהרים, וכל זהר זהר נקלל אחד בחד בחדו, ותשוקתו של זה להכנס לזה, ולהפיל זה בזה.

וארבעה הזהרים הללו נפרדים בשמות ידועים. אחד נקרא זה"ר חשוף ולא חשוף. בהסתכלות שלו, מיד מרים חשוף. מסתכלים בו יותר, נוצץ ולהט באור, ויפי עליון. ואורו קמוט בתוכו, עד שמכה בו אור אחר, שפורה באור הזה ונוקב אותו, אז מתמלא מאותו הזהר, ונוצץ לכל צד.

הזהר הזה נחקק בשבעים ושנים ניצוצות, שהם שבעים ושנים שמות חקוקים של שבעים סנהדרין ושני עדים. אז הזהר הזה כלול בשני שמות, ומתעטר בשם הזה אדנ"י.

ואז אותו השר של כל העולמים, וכל הצבאות וכל המחנות העליונים והתחתונים, כלם אומרים התשבחת של (הכתוב) הזה שמשבחים אותו, ואומרים תשבחת (של כלם) ומשבחים למעלה. והזהר הזה, כשנשלם, הוא שי"ר. אדון, שר, רבון. י השלמות שהשתלמו מן הכל. שי"ר המעלות, הרבון הממנה על כל הצבאות והמחנות והדרגות שלמטה.

הזהר השני הוא זהר שכל העינים העליונים הנסתרים (בכנסים) כונס אליו. והוא זהר נוצץ לעינים שאין יכולות להסתכל בו, וזה נקרא זהר חי. ומשום שהוא חי, נוטל כל הזהרים העליונים

הא הכא רזין דרתיכא קדישא עילאה, דארבע שמחה גליפן, והא איהו רזא דרזין רתיכא עילאה דשמחה: אדנ"י. צבאו"ת. יהו"ה. אהי"ה. רזא דארבע שמחה גליפן, דארבע זהרין. וכל זהרא וזהרא אתפליל חד בחבריה, ותיאובתא דהאי לעאלא בהאי, ולא אתפללא האי בהאי.

ואלין ארבע זהרין, אתפרשן בשמחה ידיען: חד אקרי זוה"ר חשוף ולא חשוף. באסתכלותא דיליה, מיד ארים חשוף. מסתכלאן ביה יתיר, נציץ ולהיט בנהירו, ושפירו עילאה. ונהוריה קמיט בגייה, עד דבטש ביה נהורא אחרא, דכרי בהאי נהורא, ואנקיב לה, כדין אתמלא מההוא זהרא, ונציץ לכל סטרין (דף שו ע"א).

והרא דא, אתגליף בשבעין ותריין נציצין, דאינון שבעין ותריין שמחה גליפן, דשבעין סנהדרין ותריין סהדין. כדין האי זוהרא פלילא בשתי שמחה, ומתעטרא בשמא דא אדנ"י.

כדין איהו שר דכל עלמין, וכל חילין וכל משריין דעלאין ותתאין, פלהו אמרי תושבחתא דהאי (קרא) דקא משבחן ליה, ואמריין תושבחתא, (נ"א דבלחו) ומשבחים לעילא. ודא זהרא פד אשתלים, איהו שי"ר. אדון, שר, רבון. י שלימו דאשתלימו מכולא, שי"ר המעלות, רבון ממנא על כל חילין ומשריין דרגין דלתתא.

והרא תניינא, הוא זהר דכל עיינין עילאין סתימין, (עליון) פניש לגביה. והוא זהר נציץ לעיינין, דלא יכילו לאסתפללא ביה, והאי איקרי זהר חי. ובגין דאיהו חי, נטיל כל

הנסתרים, וזורק זהרים נוצצים למטה, ועושה פרות ותולדות למינו.

וזהו החי הזה נקרא חי העולמים, וזהו הפלל של העליונים והתחתונים, ועל שמוציא זהרים נוצצים ועושה תולדות למינו, נקרא הזוהר הזה צבאו"ת. וזהו שתשוקתו תמיד לשבח תמיד בזה הראשון הזה שנקרא שיר. וכשכלולים יחד בחבור אחד בלי פרוד תוף תשוקה שלמה, אז הפל נקרא שיר השירים.

ואפ"י הוא לבדו, שהוא פלל של הכל, נקרא פלל של רבים, הפלל של כל הזקרים העליונים והתחתונים. קוראים לו פל, הפלל של הפל. הוא חיים. עליו פתוב (בראשית ב) ועץ החיים בתוף הגן. כל החיים תלויים בו. ממנו פורחים חיים וזקרים לכל צד. השיר הזה שאמרנו נקרא בא"ר, ואותם החיים העליונים נכנסים לתוכו. ואותו הזוהר שנקרא חיים, נובעים בו. ועל זה פתוב באר מים חיים. וכתוב באר חפרוה שרים, על שם שאותם גדולים עליונים, זקרים טמירים, ששתפנסו לזהר הזה. והם לא חפרוה אלא על ידי זה.

הזה"ר השלישי, הזוהר הזה הוא פלל של שלשה זקרים, הסוד של שלש אותיות. בזהר הזה נדבקו האבות.

זהו רצוא ושוב, אין מי שיכול להתישב בניצוח שלו. על זה פתוב (יחזקאל א) והחיות רצוא ושוב. זה יורש ירשה של זקרים טמירים שלא התגלו. וסוד השם הקדוש של שלש אותיות תלויות בהם, יה"ו. מפאן, האות ה' רביעית לוקטת ולוקחת. וכך מסתדר בסדור שלם.

זהירין עלאין סתימין, וזריק זהירין נציצין לתתא, ועביד פירין ואיבין לזניה.

ודא זוהר חי, איקרי חי העולמים. ודא איהו פללא דעילאי ותתאי, ועל דאפיק זהירין נציצין, ועביד איבין לזניה, איקרי האי זוהר צבאו"ת. ודא איהו דתיאובתיה תדיר, לשבחה תדירא, בהאי זוהר קדמאה דאקרי שיר. וכד פלילן פחדא בחבורא חדא בלא פירודא, גו תיאובתא שלימא, פדין איקרי פלא שיר השירים.

ואפ"י איהו בלחודוהי, דאיהו פללא דכלא, איקרי פללא דסגיאין, פללא דכל זהירין עילאין ותתאין. פל קרינן ליה, פללא דכולא. חיים איהו. עליה כתיב (בראשית ב ט) ועץ החיים בתוף הגן. פל חיים ביה תליין. מיניה פרחין חיים וזהוירין לכל סטר.

האי שיר דקאמרן, איקרי בא"ר, ואינון חיים עילאין עאלין בגויה. וההוא זהרא דאקרי חיים, נבעין ביה. ועל דא פתיב, באר מים חיים. וכתוב (במדבר כא יח) באר חפרוה שרים. על שמא דאינון רברבין עילאין, זהירין טמירין, דאתפנשו בהאי זהרא. ואינון לא חפרוה, אלא על ידא דדא.

זה"ר א תליתאה, האי איהו זהרא פללא דתלת זהירין, רזא דתלת אתון. בהאי זהרא אבהן אתדבקו.

האי איהו רצוא ושוב, לית מאן דיכיל לאתישבא בניצוח דיליה. על האי פתיב, (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב. דא ירית אחסנתא ירותא דזהירין טמירין, דלא אתגליין. ורזא דשמא קדישא דתלת אתון תליין בהו, יה"ו. מפאן, את ה' רביעאה לקיט ונקיט. והכי אתסדר בסידורא שלים.

הזֶהר הָזֶה הוּא רְצוּא וְשׁוּב, בְּסוּד שֶׁל הָאוֹת ו', וְהוּא עוֹמֵד בְּאֲמֻצָּע, בֵּין מַעְלָה וּמַטָּה. הָאוֹת ה' מְצַד זֶה לְמַעְלָה, וְהָאוֹת ה' מְצַד הַזֶּה לְמַטָּה. וְהַחִיּוֹת שֶׁהֵן ו' בְּאֲמֻצָּע. וְעַל זֶה רְצוּא וְשׁוּב, רְצוּא - אֶל הַה' הַעֲלִינָה, לְהַתְּעַלּוֹת אֵלֶיהָ בְּתִשׁוּקָה שְׁלֵמָה. וְשׁוּב - אֶל הַה' הַתְּחַתּוּנָה, לְתַתּוֹת לָהּ, כְּמוֹ שֶׁלְקַט מִלְמַעְלָה.

הַזֶּהר הָזֶה הוּא כְּמוֹ גִּלְגַּל הַעֵינַן, בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר, שֶׁהַזֶּהר הָזֶה רְצוּא וְשׁוּב, תְּשׁוּקָתוֹ לְהַתְּעַלּוֹת לְמַעְלָה, וּמִקֵּד חוּזֵר. וְזֶה סוּד אֲשֶׁר, עוֹמֵד כְּאֵן וְכֵאֵן.

הַזֶּהר הַרְבִּיעִי (אה"ח). זֶהוּ זֶהר נִסְתָּר שֶׁלֹּא נִרְאָה כֻּלָּל. שֶׁהָרִי מִן הַזֶּהר הָזֶה הַנִּסְתָּר יֵצְאוּ שְׂאֵר הַזֶּהָרִים, וּמִתְפַּשְׁטִים וְנִכְלָלִים הָאֶחָד בַּחֲבֵרוֹ. הַזֶּהר הָזֶה לֹא הַתְּגַלָּה כֻּלָּל, אֲבָל עוֹמֵד בְּתַבּוּנַת הַלֵּב, שֶׁהַלֵּב יוֹדֵעַ וּמִסְתַּכֵּל בּוֹ, אֲף עַל גַּב שֶׁלֹּא נִרְאָה כֻּלָּל.

וְזֶה מִשׁוּם שֶׁכָּל אוֹתָם הַזֶּהָרִים יוֹצֵא מִמֶּנּוּ תִשׁוּקָה שֶׁל הַזֶּהר הַתְּחַתּוּן, לְשִׁבְחַת שִׁבְחָה, לְהַסְתַּכֵּל בְּתוֹךְ אוֹתָם הַזֶּהָרִים, לְהַפְלִיל בְּתוֹכָם, לְהַתְּעַלּוֹת לְרֵאוֹת בְּאוֹתוֹ הַנֶּעֱם הַעֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלָּים כו) אַחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כִּי כָל יְמֵי חַיֵּי לַחַזוֹת בְּנֶעֱם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ. וְזֶה סוּד לְשִׁלְמָה, לְמֶלֶךְ שֶׁכָּל הַשְּׁלוֹם הוּא שְׁלוֹ.

כְּתוּב (זְכַרְיָה ד) רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה גִרְתֶּיהָ עָלֶיהָ וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת לְגִרְוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ. לְזִכְרָהּ הַתְּגַלָּה הַסּוּד שֶׁל הַמְּנוֹרוֹת הַטְּהוֹרוֹת. אַחַת מְסֻדֶּרֶת, וְאַחַת מְאִירָה.

רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת - זוֹ מְנוֹרָה הַמְּסֻדֶּרֶת בְּשִׁבְחֵי הַגְּנוּנִים הַחֲקוּקִים בְּשֵׁם אֲדֹנָי. בְּשֵׁם זֶה

דָּא זִיְהִר"א אִיהוּ רְצוּא וְשׁוּב, בְּרִזָּא דָּאֵת ו', וְאִיהוּ קָאִים בְּאֲמֻצָּעִיתָא, בֵּין עֵילָא וְתַתָּא. אֵת ה' מְסֻטְרָא דָּא לְעֵילָא. וְאֵת ה' מְסֻטְרָא דָּא לְתַתָּא. וְהַחִיּוֹת דְּאִינוּן ו' בְּאֲמֻצָּעִיתָא. וְעַל דָּא רְצוּא וְשׁוּב, רְצוּא לְגַבֵּי ה' עֵילָאָה, לְאִסְתַּלְקָא לְגַבְהָ בְּתַאוּבָתָא שְׁלִים. וְשׁוּב לְגַבֵּי ה' תְּתָאָה, לְמִיָּהֵב לָהּ, כְּמָא דְלָקִיט מִלְעֵילָא. וְזִהֲרָא דָּא אִיהוּ כְּגִלְגָּלָא דְעֵינָא, בְּאוֹרַח סְתִים, דְּזִהֲרָא דִילֵיהָ רְצוּא וְשׁוּב, תִּיאוּבָתֵיהָ לְאִסְתַּלְקָא לְעֵילָא, וּמִיָּד אֶהֱדֵר. וְרִזָּא דָּא אֲשֶׁר, קָאִים הָכָא וְהָכָא.

וְזִהֲרָא רְבִיעֵאָה (אה"ח). הָאִי אִיהוּ זִהֲרָא סְתִים, דְּלֹא אֶתְחַזִּי כֻּלָּל. דִּהָא מֵהָאִי זִהֲרָא סְתִימָא נִפְקוּ שְׂאֵר זִהֲרִין, וְאַתְּפִשְׁטוּן וְאַתְּפִלְיִן חַד בְּחֲבֵרֵיהּ. הָאִי זִהֲרָא לֹא אֶתְגַּלִּי כֻּלָּל, אֲבָל קָאִים בְּסוּכְלָתָנּוּ דְלִבָּא. דְלִבָּא יוֹדֵעַ וְאִסְתַּכֵּל בֵּיהּ, אֲף עַל גַּב דְּלֹא אֶתְחַזִּי כֻּלָּל.

וְדָא, בְּגִין דְּכָל אִינוּן זִהֲרִין, נִפְקָא מִגֵּיהּ תִּיאוּבָתָא דְּזִהֲרָא תְּתָאָה, לְשִׁבְחָא שִׁבְחָא, לְאִסְתַּכֵּלָא בְּגוּ אִינוּן זִהֲרִין, לְאִתְפִּלְלָא בְּגוּיֵיהּ, לְאִסְתַּלְקָא לְמַחְמֵי בְּהָהוּא נוּעִם עֵילָאָה. וְעַל דָּא אָמַר דָּוִד מִלְכָּא, (תְּהִלָּים כו) אַחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כִּי כָל יְמֵי חַיֵּי לַחַזוֹת בְּנֶעֱם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ. וְרִזָּא דָּא לְשִׁלְמָה, לְמֶלֶךְ דְּשִׁלְמָא כְּלָא דִילֵיהּ.

כְּתוּב (זְכַרְיָה ד) רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה גִרְתֶּיהָ עָלֶיהָ וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת לְגִרְוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ. זְכַרְיָה אֶתְגַּלִּי לִיהּ רִזָּא דְּמְנַרְתִּי דְּכִינִן. חַד מִתְּסֻדְרָא. וְחַד דְּנִהֲרָא.

רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת, דָּא מְנַרְתָּא מִתְּסֻדְרָא בְּשִׁבְחֵי דְּגוּוֹנִין גְּלִיפָאן, בְּשִׁמָּא

מאיר לתחתונים, וזן ומפרנס אותם כראוי.

וזהב - סוד בית הדין בשם של אלהיים, לדון את כל העולם, שהרי בדין בא, ועל השם הזה נברא, והכל בסוד השמאל.

בכה - כשמשלמת בצד הימין, שמחזיק בה בסוד של השם יהו"ה, שהרי אז היא כלה בחפה, שכל העולמות ברחמים בחדוה באהבה ובחבור אחד. שהרי אז, וגלה על ראשה. כתוב גלה, זהו מקור הצדיק, שנעשה נהר פלגיו, שמשמחים עיר אלהים, ועושה פרות ותולדות בשם שנקרא צבאו"ת. מתחם בשנים עשר תחומים לארבעת צדדי העולם. ושבעה גרותיה עליה - זה הסוד של השם העליון החקוק בסוד של שבעים שמות, שבהם נקרא הקדוש ברוך הוא, והם שבעה עמודים שעליהם עומד העולם. שבעה ושבעה - אלו התחתונים שעומדים כנגדם של העליונים, וכלם אחזו לגרות אשר על ראשה. שבעה ושבעה מוצקות - אלו שבעת ימים ושבעת ימים, אלו עליונים ואלו תחתונים, שמתחברים יחד.

עוד, שבעה ושבעה כלם למעלה, משום שכל אחד כלול בחברו. ואם תאמר שש? הוא יפה, שכולל אחד בחברו. האחד שנשארו במי נכלל?

א"א כשכלם עולים לשנים עשר, אותו שעומד עליהם, שמשלים שלשה עשר, נכלל באחד שעומד עליו, שהוא הדרגה שכלם כלולים בה, וזו היא הנקדה העליונה, שכלם יצאו ממנה.

דכלהו פלילן ביה, ודא איהו נקודה עילאה, דכלהו נפקו מיניה.

אדנ"י. בשמא דא מנהרא לתפאי, וזן ומפרנס לון פדקא יאות.

וזהב, רזא דבי דינא בשמא אלהיים, למידן פל עלמא, דהא בדינא קאי, ועל שמא דא אתברי. וכלא פרזא דשמאלא.

בכה, פד אשתלים בסטרא דימינא, דאתקיף בה פרזא דשמא יהו"ה, דהא כדין איהי כלה בחופה, דעלמין פולהו ברחמי בחדוה ברחימו בחבורא חדא. דהא כדין וגלה על ראשה. כתיב גלה, דא איהו מקורא דצדיק, דאתעביד, נהר פלגיו דחדון עיר אלהים, ועביד פירין ואיבין, בשמא דאתקרי צבאו"ת. מתחממא בתריסר תחומין, לארבע סטרי עלמא.

ושבעה גרותיה עליה, דא רזא דשמא עילאה גליפא, ברזא דשבעין שמחן, דאתקרי בהו קודשא בריך הוא. ואינון שבעה קיימין, דעלמא קאים עלייהו.

שבעה ושבעה, אלין תפאי, דקיימין לקבליהון דעלאי, וכלהו אחיד לגרות אשר על ראשה. שבעה ושבעה מוצקות, אלין שבעת ימים ושבעת ימים, אלין עילאי ואלין תפאי. דמתחבראן בחדא. תו. שבעה ושבעה פולהו לעילא, בגין דכליל פל חד בחבריה. ואי תימא, שיתא, איהו שפיר דכליל חד בחבריה, חד דאשתאר במאן אתפליל.

א"א פד סלקין פלהו לתריסר, ההוא דקאים עלייהו, דאשלים תליסר, אתפליל בחד דקיימא עליה, דאיהו דרגא

דכלהו פלילן ביה, ודא איהו נקודה עילאה, דכלהו נפקו מיניה.

עוד, שפתי דרגות הן, וכל אחת נקראת שבִּעָה. אַחַד הוּא הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא שְׁבִעָה, וְנִקְרָא שְׁבִעָה, שְׁפִתוֹב וַיִּבְנֶהוּ שְׁבַע שָׁנִים. וְאַחַד הוּא צְדִיק, שְׁנִקְרָא שְׁבִעָה, וְהוּא שְׁבַע, שְׁפִתוֹב (משלי כד) כִּי שְׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

וּשְׁנֵי הַכְּתָרִים הִלְלוּ מוֹצְקוֹת לַגְּנוֹת, אַחַד מִצַּד זֶה וְאֶחָד מִצַּד זֶה. וְאֵף עַל גִּב שְׁהֵם בְּמִנְיָן שֶׁל אוֹתָם הַגְּנוֹת, וְעַם כָּל זֶה, הַשִּׁבְחָה מְאֹלוֹ הַשָּׁנִים, שְׁהֵם שְׁבִעָה וְשְׁבִעָה (לְמוֹצְקוֹת), שְׁמוֹצְקוֹת אֲלֵיהֶם. שְׁאוֹתָם הַגְּנוֹת שְׁמְאִירִים עַל רֹאשׁ אוֹתָהּ הַמְּנוֹרָה, וְאוֹתָהּ מְנוֹרָה מְאִירָה מִכַּחַס, לְעֹלוֹת אֲלֵיוֹ לְמַעְלָה. וַיִּכְשַׁעוּלָהּ, עוֹלָה מִדְּרָגָה לְדְרָגָה וּמִכְתָּר לְכְתָר, עַד שֶׁהִפְלָה מִתְּאֵחָד לְמַעְלָה, וְזֶה סוּד שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה.

שִׁיר הַשִּׁירִים, עַל פִּי שֶׁל אֲלֵיהוּ נִגְזַר, בְּרִשׁוֹת עֲלִיוֹנָה. שִׁיר הַשִּׁירִים, הַשִּׁבְחָה שֶׁל הַשִּׁבְחִים, לְמַלְךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ. מִשׁוֹם שֶׁהוּא מְקוֹם שְׁרוּצָה שְׁמִחָה, שְׁאִין שֵׁם רִגְזוֹ וְדִין. שֶׁהָרִי הָעוֹלָם הַבָּא, הַכֹּל הוּא שְׁמִחָה, וְהוּא מְשַׁמַּח אֶת הַכֹּל, וּמִשׁוֹם כִּף שׁוֹלַח חֲדוּה וְשְׁמִחָה לְכָל הַדְּרָגוֹת.

כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל שְׁמִחָה לְהַעִיר מִהָעוֹלָם הַזֶּה לְמַעְלָה, כִּף צָרִיף לְעוֹרֵר שְׁמִחָה וְחֲדוּה מִעוֹלָמָה שֶׁל הַלְּבָנָה אֶל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וּמִשׁוֹם כִּף הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים בְּדִגְמָא אַחַת, וְאִין הַתְּעוֹרְרוֹת עוֹלָה אֶלָּא מִלְמַטָּה לְמַעְלָה.

שִׁיר תַּתְּרִי סִימָן, בְּאוֹתִיּוֹת חִקּוּקוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וְעַתָּה וְרַתִּית שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכָל נִקְבֵי תְהוֹם רַבָּה, עַד שֶׁהַתְּפִשּׁוֹת הַרְחֵק הַזֶּה מִתְּעוֹרְרָת (בְּנִסְתָּה) לְשַׁעַר מִפְתָּחוֹת שֶׁל הַיְכָלוֹת, וְהָרִי הוּא

הַנּוֹ. תְּרִין דְּרָגִין אֵינוֹן, וְכָל חַד אֵיקְרִי שְׁבִעָה. חַד אֵיהוּ עֲלֵמָא דְאַתִּי, דְּאֵיהוּ שְׁבִעָה, וְאַקְרִי שְׁבִעָה, דְּכְתִיב (מ"א ו לח) וַיִּבְנֶהוּ שְׁבַע (ד) שו ע"ב) שָׁנִים. וְחַד אֵיהוּ צְדִיק, דְּאַקְרִי שְׁבִעָה, וְאֵיהוּ שְׁבַע דְּכְתִיב (משלי כד טז) כִּי שְׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

וְאֲלִין תְּרִין כְּתָרִין, מוֹצְקוֹת לַגְּנוֹת. חַד מִסְטָרָא דָא, וְחַד מִסְטָרָא דָא. וְאֵף עַל גִּב דְּאֵינוֹן בְּמִנְיָנָא דְּאֵינוֹן גְּנוֹת, וְעַם כָּל דָּא, שְׁבִחָא מְאֲלִין, תְּרִין, דְּאֵינוֹן שְׁבִעָה וְשְׁבִעָה (לְמוֹצְקוֹת), דְּמוֹצְקוֹת לְגַבִּיּוֹ. דְּאֵינוֹן גְּנוֹת דְּקָא נְהָרִין עַל רִישָׁא דְּהֵוּא מְנוֹרָה, וְהֵוּא מְנוֹרָא קָא מְנַהֵרָא מְחִילָא דִּילְהוֹן, לְסִלְקָא לְגַבִּיּוֹ עֵילָא. וְכַד סִלְקָא, סִלְקָא מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, וּמִכְתָּרָא לְכְתָרָא, עַד דְּאֵתְאֲחַדָּא כְּלָא לְעֵילָא, וְרוּזָא דָא, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה.

שִׁיר הַשִּׁירִים, עַל פּוּמָא דְּאֲלֵיהוּ אַתְגַּזַּר, בְּרִשׁוֹ עֵילָאָה. שִׁיר הַשִּׁירִים, שְׁבִחָא דְּשְׁבַחִין, לְמַלְכָּא דְּשִׁלְמָא דִּילֵיהּ. בְּגִין דְּאֵיהוּ אַתְרֵי דְּבַעֵי חֲדוּה, דְּלֹא אֵית תְּמָן רוּגְזָא וְדִינָא. דְּהָא עֲלֵמָא דְּאַתִּי, כּוֹלָא אֵיהוּ חֲדוּה, וְאֵיהוּ חֲדִי לְכוֹלָא. וּבְגִין כִּף מְשַׁדַּר חֲדוֹ וְחֲדוּה לְכָל דְּרָגִין.

כְּמוֹ דְּאַצְטְרִיף אַתְעָרוּ דְּחֲדוּה לְאַתְעָרָא מְהֵא עֲלֵמָא לְעֵילָא. הֵכִי אַצְטְרִיף לְאַתְעָרָא חֲדוּה וְחִידוֹ, מְעֲלֵמָא דְּסִיְהָרָא, לְגַבִּי עֲלֵמָא עֵילָאָה. וּבְגִין כִּף עֲלֵמִין קְיִימִין בְּדוּגְמָא חֲדָא, וְאַתְעָרוּ לָא סִלְקָא אֶלָּא מִתְתָּא לְעֵילָא.

שִׁיר תַּתְּרִי סִימָן, בְּאַתְוֹן גְּלִיפָאן דְּשְׁמָא קְדִישָׁא, זְעוֹ וְרַתִּית דְּכָל עֲלֵמִין, וְכָל נוֹקְבִין דְּתְהוּמָא רַבָּא, עַד דְּהֵאִי פְּשִׁיטוֹ דְּרוּחָא, אַתְעָר (כ"א ע"א) לְגַבִּי תְרַעָא קְדִמָּאָה דְּלִסְטֵר מְזַרְחָה. הֵהוּא מְאִרִי דְּעֵינִין, בְּחַמְשָׁה הָרָאשׁוֹן שֶׁלְצַד מְזַרְחָה. אוֹתוֹ בַּעַל הָעֵינַיִם עִם חֲמֵשׁ מְאוֹת

בחקיקת השם הקדוש של שמים
עשרה אותיות שטסים בו תשעה
עשר מחנות לוחטים של אש.

ואותו בעל העינים לוקט גחלי
אש, איברי האש, ונכנסים לתוף
אותו ההיכל שנקרא זבול, ההיכל
ששם מסתדרים כל השבחים
לצללות למעלה, ועל זה כתוב

(מלכים-א ח) בנה בניתי בית זבל לך.
והוא ההיכל, שיש בו תתרו"ו
דרגות שעולות בשבחי
התשפחת. ובתוף כלם יש דרגה
פנימית אחת מכלן, ששם נבחרת
אהבת התשפחת הזו, בחירת
הנקדה התחתונה. וכשנברר
מתוף כלם, עולה למעלה בסוד
השיר, ונקרא שיר השירים,
ועולה מכל אותם השבחים,
ונבחר מכלם.

כתוב (שם ו) והבית בהפנתו אבן
שלמה וגו'. והבית בהפנתו,
כשהיו זכר ונקבה יחד מחברים,
אזי האבן השלמה נשלמה כמו
שצריך. ולא נשלמה, עד שהיה
מסע, שהסיע (שנסר) אותה הקדוש
ברוך הוא, ותקן אותה וקשט
אותה, והביא אותה אל האדם,
ואז נבנה, ונשלמה מהפל.

וכשהתחברו זה עם זה, כל
הרוחות האחרות וכל המינים
הרעים עברו משם, ולא קרבו
למקדש. זהו שכתוב (שם) ומקבות
והגרזן כל פלי ברזל לא נשמע
בבית בהפנתו. שהרי כלם נכנסו
לתוף נקב תהום רבה. פיין
שנבנה בית המקדש למטה
ונתפקן ההיכל על בריו, אז
התגלה שיר השירים, שהצטרף
להתחבר מקדש במקדש.

כשהיה משה במדבר, משום
חטאי ישראל, הזווג של משה
היתה מתחפרת בו, באחור של
ההוד (שהיו) זכר ונקבה מחברים

מאה מפתחאן דהיכלין, והא איהו בגליפו
דשמא קדישא, דתריסר אתוון, דטאסין ביה
תשע סרי משריין מלהטן דנורא.

וזהוהא מארי דעיינין, לקיט גומריין דאשא,
שייפי דנורא, ועאלין גו ההוא היכלא
דאתקרי זבול, היכל דתמן כל שבחין אתסדרן
לסלקא לעילא. ועל דא פתיב (מ"א ח יג) בנה בניתי
בית זבל לך. ואיהו היכלא, דאית בה תתרו"ו
דרגין, דסלקן בשבחי דתושבחתא, ובגו
פולהו אית חד דרגא פנימאה מפולהו,
דאתבריר רחימו דהאי תושבחתא, ברירו
דנקודא תתאה. וכד אתבריר מגו פולהו,
סלקא לעילא ברזא דשיר, ואיקרי שיר
השירים, וסלקא מכל אינון שבחין, ואתבריר
מפולהו.

כתיב (שם ו) והבית בהפנתו אבן שלמה וגו',
והבית בהפנתו, פד הו דכר וניקבא
פחדא מתחברא, כדין אבן שלמה, אשתלימת
כמה דאצטריך. ולא אשתלימת, עד דהות
מסע, דנסע (נ"א דנסר) לה קודשא בריך הוא,
ואתקין לה, וקשיט לה, ואייתי לה לגבי
דאדם, וכדין נבנה, ואשתלימת מפולא.

וכד אתחברו דא עם דא, כל רוחין אותרנין,
וכל זינין בישין, אתעברו מתמן, ולא
אתקריבו למקדשא. הדא הוא דכתיב, (שם שם)
ומקבות והגרזן כל פלי ברזל לא נשמע בבית
בהפנתו. דהא פולהו עאלו גו נוקבא דתהומא
רבא. פיין דאתבגי בי מקדשא לתתא, ואתתקן
היכלא על בורייה, כדין אתגלי שיר השירים,
דאצטריך לאתחברא מקדשא במקדשא.

כד הוה משה במדברא, בגין חוביהוין
דישראל, זווגא דמשה הות מתחברא
ביה, באחורא דהוד (דביו) דכר וניקבא

יחד. אז, והבית בהפנתו, מעט מעט.

בשעברו ישראל את הירדן ומשה התפגס, האיר (נסר) אותה הקדוש ברוך הוא, והתקין אותה במשפן שילה, עד שהשתלמה בבית עולמים והתחברה במלך שלמה, והיו העולמות פנים בפנים. אז, אכן שלמה מסע נבנה. מסע - שלא היתה במקום אחד קבוע, אלא נעקר ונשתל, ואז נבנה פראוי.

וכך המינים הרעים, וכל הרוחות הרעות, אז עברו מן העולם ולא שלטו כלל. זהו שכתוב (ש) ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהפנתו.

באותה השעה, כשכלם עברו מן העולם ונשארה האשה עם בעלה פנים בפנים, אז התגלה שיר השירים, וזהו שיר השירים אשר לשלמה, בלי ערבוּבֵיא כלל. אשר לשלמה, פנים בפנים. אשר לשלמה, שנעקר ונשתל במקום שהשלוש כלו שלו.

שמח רבי שמעון. אמר לו אליהו: רבי, אמר דבר, ואני אחריך, שהרי ממני וממך יתברר הדבר, ונתנה לנו רשות מעם העתיק של הכל שיתגלו הסודות הללו ממטה וממעלה. אתה פנגד התחתונים - ואני פנגד העליונים. ובחריך, רבי, חשיבות יתרה יש לך, שכל דברך יפתבו למעלה לפני עתיק הימים, ודברי לא יפתבו למעלה, אלא בעולם הזה יכתבו דברי על ידך. דברך יהיו כתובים למעלה, ודברי יהיו כתובים למטה. אשריכם הצדיקים בעולם הזה, ואשריכם לעולם הבא.

פתח רבי שמעון ואמר, שיר השירים אשר לשלמה. כתוב

מתחבראן פחדא. פדין, והבית בהפנתו, זעיר זעיר.

כד עברו ישראל ית ירדנא, ומשה אתפניש, נהר (נ"א נסר) לה קודשא בריה הוא, ואתקין לה במשפן שילה, עד דאשתלימת בבי עלמין, ואתחברת במלך שלמה, והוּו עלמין אפין באפין. פדין, אכן שלמה מסע נבנה. מסע: דלא הות באתר חד קביע, אלא אתעקר ואשתיל, וכדין נבנה פדקא יאות.

וכך זיינין בישין, וכל רוחין בישין, פדין אתעברו מעלמא, ולא שליטו כלל, הדא הוא דכתיב, ומקבות והגרזן כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהפנתו.

בההיא שעתא, כד אתעברו כולא מעלמא, ואשתארת אתתא בבעלה אפין באפין, פדין אתגלי שיר השירים. ודא איהו שיר השירים אשר לשלמה, בלא ערבוּבֵיא כלל. אשר לשלמה, אפין באפין. אשר לשלמה, דאתעקר ואשתיל באתר דשלמא כולא דיליה.

חדו ר' שמעון. אמר ליה אליהו, רבי אימא מילך, ואנא אבתרך, דהא מיני ומינך תסתיים מלתא. ורשו אתיהיב לן מעם עתיקא דכולא, דיתגלו רזין אלין מתתא ומעילא. אנת לקביל תתאי. ואנא לקביל עילאי.

ובחריך רבי, רבו יתיר אית לך, דכל מילך יפתבון לעילא קמי עתיק יומין, ומיליי לא יפתבון לעילא, אלא בהאי עלמא יפתבון מיליי, על ידך. מילך יהון פתיבין לעילא, ומיליי פתיבין לתתא. זכאין אתון צדיקייא בהאי עלמא, וזכאין אתון בעלמא דאתי.

פתח רבי שמעון ואמר, שיר השירים אשר

לשְׁלֹמֹה. כְּתִיב (תהלים קכו ו) הַלֹּחֵף יִלְחַף וּבִכְהָ נִשְׂא מִשָּׁף הַזֶּרַע וּגו'. בְּכֹמָה זְמַנִּין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹכַח לֹון לְיִשְׂרָאֵל, לְאַהֲדָרָא לֹון בְּתִיבְתָא לְגַבִּיָּה, לְמַהֲךָ בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל, בְּגִין לְאַסְתִּלְקָא בְּגוֹיָהוּ. דְּהָא כַּד יִשְׂרָאֵל זַפְּאִין, וְאַזְלִין בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל, סִילּוּקָא אִיהוּ לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא עֲמַהוּן, בְּכָל עֲמִין דְּעֲלָמָא. כַּד יִשְׂרָאֵל זַפְּאִין, וְאַזְלִין בְּאוֹרַח מִיִּשְׂרָאֵל, סִלִּיק לֹון קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, וְכוּלְהוּ אוּדָן וּמִשְׁבַּחָן לִיה, וְלֹאוּ אִינוּן בְּלַחוּדֵיהוּ, אֲלֵא אֲפִילוּ עֵילְאִין לְעֵילָא, כּוּלְהוּ אוּדָן לִיה בְּגִינֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל. וְלֹא דָא בְּלַחוּדוּי, אֲלֵא אִיהוּ אֲסִתְלַק בִּיקְרִיָּה, בְּגִינֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל מִמֶּשׁ. וְלֹא דָא בְּלַחוּדוּי, אֲלֵא אֲפִילוּ יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ, מִסְתַּלְקֵי בִיקְרִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְעֵילָא וְתַתָּא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל זַפְּאִין, כּוּרְסָא יְקָרָא דְלְעֵילָא אֲסִתְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, בְּכֹמָה חֲדוּן, בְּכֹמָה רְחִימוּ, וּמִתְחַבְּרָן עֲלָמִין בְּחֲדוּוּא, וְכוּלְהוּ אֲתַבְּרָן מַעֲמִיקָא דְנַחֲלִין, וְעֲלָמִין כּוּלְהוּ אֲשַׁתְקִיין, וְאֲתַבְּרָאן וְאֲתַקְדָּשָׁן (דף עו ע"א) בְּכֹמָה בְּרַכָּאן, בְּכֹמָה קְדוּשִׁין, וְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא חֲדֵי עֲמַהוּן, בְּחֲדוּא בְּשִׁלְמוּ.

וּבְשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל לָאוּ אִינוּן זַפְּאִין, כּוּלְהוּ אִיהוּ בְּהַפּוּכָא. וְעַם כָּל דָּא רְחִימוּ דְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא לָא אֲתַמְנַע מִנֵּיהוּ, וְכוּרְסִיָּא דִּילִיה יִתְבָּא עֲלֵיהוּ, כְּאֵמָא עַל בְּנִין, וְלֹא אֲתַמְנַעַת מִלְּמַתְבַּע עֲלֵיהוּ רְחִימֵי.

וּבְהָאֵי קָלָא סִלְקָא לְעֵילָא, בְּגִין דְרַעוּתָא דִּילִיה מֵאן דְּאוּלִּיף סְנִיגוּרִיָּא עַל בְּנוּי. מִנָּא לָן, מִמִּשָּׁה, דְּאֲסִתְלַק בְּסִלְקוּ עַל דְּאוּלִּיף זְכוּ עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות לד טט)

(תהלים קכו) הַלֹּחֵף יִלְחַף וּבִכְהָ נִשְׂא מִשָּׁף הַזֶּרַע וּגו'. כְּמָה פְּעַמִּים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְהַחֲזִירָם בְּתִשׁוּבָה אֲלֵיו, לְלַכֵּת בְּדַרְךָ יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְהַתְעַלּוֹת בְּתוֹכָם. שְׁהִי כְּשִׂיִּשְׂרָאֵל צְדִיקִים וְהוֹלְכִים בְּדַרְךָ יִשְׂרָאֵל, כְּכִיכּוֹל זֶה עֲלֵיהּ לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲמַהּ עַם כָּל הָעַמִּים שֶׁל הָעוֹלָם. כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים וְהוֹלְכִים בְּדַרְךָ יִשְׂרָאֵל, מַעֲלָה אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְכֹלֵם מוֹדִים וּמִשְׁבַּחִים אוֹתוֹ, וְלֹא הֵם בְּלַבְדָּם, אֲלֵא אֲפִילוּ הָעֵלְיוֹנִים לְמַעֲלָה, כָּלֵם מוֹדִים לוֹ בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא זֶה בְּלַבְדוֹ, אֲלֵא שֶׁהוּא מַתְעַלָּה בְּכַבּוּדוֹ בְּשִׁבִּיל יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ. וְלֹא זֶה בְּלַבְדוֹ, אֲלֵא אֲפִילוּ יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ מַתְעַלִּים בְּכַבּוּדוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה.

בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל צְדִיקִים, כְּסָא הַכְּבוֹד שֶׁלְמַעֲלָה מַתְעַלָּה לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה, בְּכֹמָה שְׂמַחוֹת, בְּכֹמָה אֲהַבָּה, וּמִתְחַבְּרִים הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכֹלֵם מִתְבְּרָכִים מֵעַמְקֵי הַנַּחֲלִים, וְכֹל הָעוֹלָמִים נִשְׁקִים וּמִתְבְּרָכִים וּמִתְקַדְּשִׁים בְּכֹמָה בְּרַכּוֹת, בְּכֹמָה קְדוּשִׁים, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַח עֲמַהּ בְּשִׂמְחָה בְּשִׁלְמוֹת. וּבְשַׁעְתָּא שְׂאִין יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים, הַכָּל הוּא בְּהַפּוּךְ. וְעַם כָּל זֶה, אֲהַבַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִמְנַעַת מֵהֶם, וְכִסְאוֹ יוֹשֵׁב עֲלֵיהֶם כְּאֵם עַל הַבְּנִים, וְאִין נִמְנַעַת מִלְּבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם רְחִימִים.

וּבְקוּרָה הִזָּה עוֹלָה לְמַעֲלָה, מִשׁוּם שְׂרַצוֹנוּ מִי שֶׁלְמַלְמַד סְנִיגוּרִיָּה עַל בְּנוּי. מִנֵּין לָנוּ? מִמִּשָּׁה שֶׁהַתְעַלָּה בְּעֲלֵיהּ עַל שֶׁלְמַד זְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׂכַתוּב (שמות לד) וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו. מִתִּי הַתְעַלָּה לְכַבּוֹד הִזָּה?

בְּשַׁחֲטָאוֹ יִשְׂרָאֵל, וְלִמַּד עֲלֵיהֶם זְכוּת.

כִּמּוֹ כֵּן כְּתוּב הַלּוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכָה, עַל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. מַה זֶה נִשְׂא מִשֶּׁךְ הַזֶּרַע? זֶהוּ סוּד פֶּסַח הַכְּבוֹד, שְׁנוּטֵל מִשִּׂיכָה שֶׁל זֶרַע קֹדֶשׁ עֲלִיוֹן לַעֲשׂוֹת פְּרוּת וְתוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם הַהֵן.

וּבְשִׁמְתַעֲרֵית בְּקוֹל שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גַּב שְׂאֵינִם צְדִיקִים, עִם כָּל זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה אוֹתָהּ, וּמְשַׁקָּה אוֹתָהּ מִהַשְׁקָאֵת הַנִּחַל הָעֵמֶק, וְנִשְׁתַּלֵּם מִכָּל הַצְּדִידִים. אֲזִי, בֵּא יָבֵא בְּרֵנָה, מִתּוֹךְ אוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת וּבְרָכוֹת וּקְדוּשׁוֹת שֶׁנִּשְׁתַּלְמָה. בְּרֵאשׁוֹנָה - הַלּוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכָה, עַל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁשָּׁבוּ - בֵּא יָבֵא בְּרֵנָה. בְּשַׁעֲהַ שְׁבִנָּה שְׁלֵמָה אֵת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהַשְׁתַּלֵּם הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן כִּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, כָּל יִשְׂרָאֵל הָיוּ צְדִיקִים וְהִתְעַלּוּ בְּכַמָּה דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְאֵז הִתְעַלָּה פֶּסַח הַכְּבוֹד בְּשִׁמְחָה, בְּכַמָּה שִׁמְחוֹת וּבְכַמָּה עֲלוּיִים. וְאֵז שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשֵׁלֵמָה, עֲלֶיהָ בְּשִׁמְחָה וִירִידָה בְּשִׁמְחָה. כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה, וְהַחֲבוּר בְּשִׁמְחָה. שִׁיר - לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. הַשִּׁירִים - לְעֲלִיוֹנִים וְלַתַּחְתּוֹנִים. אֲשֶׁר לְשֵׁלֵמָה - הַחֲבוּר שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה, לְמַלְךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם כְּלוּ שְׁלוֹ. עַל פִּי אֵלֵיהֶם נִגְזַר.

שִׁיר הַשִּׁירִים, כְּתוּב (דְּבָרִים כח) יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטוֹב וּגְו'. בְּשַׁעֲהַ שְׁבִנָּה שְׁבִנָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם, בְּרֵא בְּרֵאשׁוֹנָה שִׁיתִים עֲלִיוֹנִים, שֶׁהֵם מְקוֹרוֹת, לְהוֹרִיד בָּהֶם גְּשָׁמֵי בְּרָכוֹת, וְהַקְּדוּשׁוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁלֹּא מַעֲלָה. וְהֵם נוֹטְלִים בְּרֵאשׁוֹנָה מִמְּקוֹר הַחַיִּים, מִהַמְּקוֹם הָעֲלִיוֹן שֶׁיֵּצְאוּ מִשָּׁם.

וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו. אֵימָתִי אֶסְתַּלֵּיק לִיקָרָא דָא. כִּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל, וְאוֹלִיף עֲלֵייהוּ זְכוּ.

בְּגוֹזְנָא דָא כְּתִיב, (תהלים קכ"ו) הַלּוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכָה, עַל חוֹבֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל. מֵאִי נוֹשֵׂא מִשֶּׁךְ הַזֶּרַע. דָּא רְזָא דְכוּרְסֵיִיא דִיקָרָא, דְאִיהוּ נְטִיל מְשִׁיכוּ דִזֶּרַע קוּדְשָׁא עֵילָאָה, לְמֵיעֶבֶד פִּירִין וְאִיבִין בְּהֵאִי עֲלֵמָא.

וְכִד אֶסְתַּלֵּיקַת בְּקָלָא דִישְׂרָאֵל, אֵף עַל גַּב דְּלָאוּ אִינוּן זַפְאִין, עִם כָּל דָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲעֲלִי לָהּ, וְאֲשַׁקִּי לָהּ, מִשִּׁקִּיו דְנִחְלָא עֲמִיקָא, וְאֲשַׁתְּלִים מִכָּל סְטָרִין. כְּדִין, בֵּא יָבֵא בְּרֵנָה, מִגּוֹ דֵהֵוּא שְׁלִימוּ וּבְרָכָאן וְקְדוּשִׁין דְאֲשַׁתְּלִימַת. בְּקְדָמִיתָא, הַלּוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכָה, עַל חוֹבֵייהוֹן דִּישְׂרָאֵל. כִּד תְּבוּ, בֵּא יָבֵא בְּרֵנָה.

בְּשַׁעֲתָא דְבִנָּה שְׁלֵמָה בִּי מִקְדָּשָׁא, וְאֲשַׁתְּלִים עֲלֵמָא תַתָּאָה כְּגוֹזְנָא דְעֲלֵמָא עֵילָאָה, יִשְׂרָאֵל כּוֹלְהוֹן הוּוּ זַפְאִין, וְאֶסְתַּלְקוּ בְּכַמָּה דְרָגִין עֵילָאִין, וּכְדִין אֶסְתַּלְק פּוּרְסֵיִיא דִיקָרָא בְּחֻדָּה, בְּכַמָּה חֻדּוֹן, בְּכַמָּה עֲלוּיִין.

וּכְדִין שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשֵׁלֵמָה, סְלִיקוּ בְּחֻדּוּא, וּנְחִיתוּ בְּחֻדּוּא. עֲלֵמִין כּוֹלְהוּ בְּחֻדּוּא. וְחִיבּוּרָא בְּחֻדָּה. שִׁיר, לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. הַשִּׁירִים, לְעֵילָאִין וְתַתָּאִין. אֲשֶׁר לְשֵׁלֵמָה, חֲבוּרָא דְעֲלֵמִין כּוֹלְהוּ בְּחֻדּוּא, לְמַלְכָּא דְשְׁלֵמָא כְּלָא דִילֵיהּ. עַל פּוּמָא דְאֵלֵיהוּ אֲתַגְזַר.

שִׁיר הַשִּׁירִים, כְּתִיב (דְּבָרִים כח יב) יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטוֹב וּגְו'. בְּשַׁעֲתָא דְבְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֲלֵמָא, בְּרָא בְּקְדָמִיתָא, שִׁיתִין עֵילָאִין, דְאִינוּן מְקוֹרֵי, לְנִחְתָּא בְּהוֹן גְּשָׁמִיא דְבְּרָכָן, וְקְדוּשִׁין עֵילָאִין דְלְעֵילָא. וְאִינוּן נְטִלוּ בְּקְדָמִיתָא מִמְּקוֹרָא דְחַיִּי, מֵאֲתַר עֵילָאָה דְנִפְקוּ מִתַּמִּין.

שְׁהָרִי בְּרֵאשׁוֹנָה, טָרַם שְׁנִבְרָא
הָעוֹלָם, עֲלָה וְהִתְגַּלָּה רִצּוֹן אֶחָד,
שְׁנִבְרָא מִחֻשְׁבָּה נִסְתַּרְתָּ, וְשָׁם אֶת
הַכֹּל בְּמִחְשְׁבָה הִנְסַתְרַת הָהִיא,
וְכָל מָה שֶׁהָיָה וַיְהִיָּה. וּמֵאוֹתָהּ
הַמִּחְשְׁבָה עֲלָה רִצּוֹן לְבָרָא אֶת
הָעוֹלָם, וַיֵּצֵא מֵעֵין דִּק שְׁכּוֹלֵל
סֵתֵר הַמִּחְשְׁבָה, וְזֶה אֵין נִשְׁמַע
בַּחוּץ וְלֹא הִתְגַּלָּה. וַיֵּשׁ בּוֹ
הַסְתַּפְלוּת שֶׁל חֻכְמָה, לְחֻכְמֵי
הַלֵּב נִמְסָר, כִּי לֹא הִתְגַּלָּה בַּחוּץ.
מִהָהוּא (מִזָּה) יּוֹצֵאִים חֻמְשָׁה
מְקוּרוֹת, וְאֶחָד נִסְתָּר, וְאֶחָד
שְׁמֻכְנָס הַכֹּל. וְאוֹתָם הַמְקוּרוֹת
הֵיוּ כְּשִׁנְבְּרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁנִבְרָא
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. בְּרֵאשִׁית:
בְּרֵאשִׁית שֵׁי"ת. זֶה שֵׁי"ת, הַמְקוּר
שְׁכּוֹנָס אֶת כָּל הַמְקוּרוֹת לְזוֹן
הָעוֹלָמוֹת.

את השמים - אלה הם ששה
מקורות העליונים שלמעלה,
(שעליהם) לתת לשית הנה. מיום
שנברא העולם ועד שנבנה בית
המקדש היו סתומים, ולא נפתחו
כלל.

ואם תאמר שאברהם היה בעולם
- הרי פתוח (בראשית ב) ויהי רעב
בארץ. יצחק - ויהי רעב בארץ
מלבד הרעב וגו'. ויעקב - הרי
פתוח (שם מא) ויהי רעב בכל
הארצות. משה - הרי בכמה
מקומות פתוח, מי יאכילנו.
להמית את כל הקהל הנה ברעב.
(שמות יז) ויצמא שם העם למים.
(במדבר כ) ולא היה מים לעדה.

יהושע - אף על גב דעאלו לארעא, פתיב (יהושע
פתוב (יהושע ה) וישבת המן
ממחרת באכלם מעבור הארץ.
בימי השופטים פתוב (רות א) ויהי
בימי שפט השופטים ויהי רעב
בארץ. בדרך פתוב (שמואל ב-ב כא)
ויהי רעב בימי דוד.
מה הטעם של כל זה? משום
שאותם השיתים לא נפתחו,

דְּהָא בְּקַדְמִיתָא עַד לֹא אִיתְבְּרִי עֲלֵמָא, סְלִיק
וְאִתְגַּלִּי חַד רְעוּתָא, דְּאִיקְרִי מִחֻשְׁבָּה
סְתִימָא, וְשׁוּי פּוֹלָא בְּהֵיא מִחֻשְׁבָּה סְתִימָא,
וְכָל מְאִי דִּהְוָה וַיְהִי. וּמֵהֵוּא מִחֻשְׁבָּה סְלִיק
רְעוּתָא לְמִבְרִי עֲלֵמָא, וּנְפַק נְבִיעוּ דִּיקָא, כְּלִיל
סְתִימוּ דְּמִחֻשְׁבָּה, וְדָא לֹא אֲשַׁתְּמַע לְבָר, וְלֹא
אִתְגַּלִּיא. וְאִית בֵּיה אִסְתַּפְלוּתָא דְּחֻכְמָתָא,
לְחֻכְמֵי לְבָא אֲתַמְסָר, בְּגִין דְּלֹא אִתְגַּלִּיא לְבָר.
מִהָהוּא (מִזָּה) נְבִיעוּ נְפַקִי חֻמְשׁ מְקוּרִין, וְחַד
סְתִימָא, וְחַד דְּכַנִּישׁ פּוֹלָא. וְאִינוּן
מְקוּרִין הֵוּוּ, כִּד אִתְבְּרִי עֲלֵמָא. כְּמָה דְּאִתְ אָמַר
(בראשית א א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. בְּרֵאשִׁית:
בְּרֵאשִׁית שֵׁי"ת. דָּא שֵׁי"ת, מְקוּרָא דְּכַנִּישׁ כָּל
מְקוּרִין, לְמִיזוֹן עֲלֵמִין.

את השמים, אלין אינון שית מקורין עילאין
דלעילא, (ס"א דעליהו) למיהב להאי שית.
מיומא דאתברי עלמא, עד דאתבני בי
מקדשא, הוו סתימין, ולא אתפתחו כלל.

ואי תימא אברהם הוה בעלמא. הא כתיב (שם
יב) ויהי רעב בארץ. יצחק, (שם כו א) ויהי
רעב בארץ מלבד הרעב וגו'. ויעקב, הא כתיב
(שם מא נד) ויהי רעב בכל הארצות. משה, הא
בכמה דוכתיין פתיב (במדבר א ד) מי יאכילנו. (שמות
טז א) להמית את כל הקהל הנה ברעב. (שם יח א)
ויצמא שם העם למים. (במדבר כ ב) ולא היה מים
לעדה.

יהושע, אף על גב דעאלו לארעא, פתיב (יהושע
ה יב) וישבת המן ממחרת באכלם
מעבור הארץ. בימי שופטים פתיב, (רות א א) ויהי
בימי שפט השופטים ויהי רעב בארץ. בדרך
פתיב (ש"ב כא א) ויהי רעב בימי דוד.
מאי טעמא כל דא. בגין דאינון שיתין לא
אתפתחו, ועלמא אתזן מתמציתא דחיק,

והעולם נזון מתמצית דחוקה,
בלי פתיחה כלל, אלא כמו זעה
המזיעה מתוך העץ ויורדת
למטה, או מתוך אבן.

בשעה שבא שלמה המלך, ונבנה
בית המקדש, והיו העולמות כלם
במשקל אחד מעלה ומטה, אז
אותו השית שמקבל וכונס את
כל אלו השיתים העליונים נפתח.
מתי נפתח? בשעה שאותם
השיתים העליונים נפתחו. כיון
שנפתח השית הזה, יצאו ברכות
לעולם. מתי נפתח? פשהזיוו
ממנו עקלתון אחד שישב לרגלו.
וכיון ששהוא העבר, (השית) נעשה
שיר, ונפתח האוצר הטוב. בכח
של מי? את השמים, אלו שאר
השיתים, והינו השירים, שכלם
נפתחו, ותקנו לתת מזון לכל
העולמות.

אז כתוב (מלכים-א ה) וישב יהודה
וישראל לבטח איש תחת גפנו
ותחת תאנתו. וכתוב (שם ד)
אוכלים ושותים ושמים. שהרי
השית והשיתים נפתחו, וכל
העדונים העליונים היו יורדים
לכל העולמות. וכלם היו שמחים
לעלות לעולם העליון, ללקט
ברכות ועדונים לעולמות. אז
התעוררה מהם חביבות למלך
העליון, להיות הפל אחד בלי
פרוד. אז השבח שעולה על כל
השבחים, למלך שהשלום פלו
שלו, שיהיה הפל בשמחה מעלה
ומטה.

כתוב שיר (תהלים סח), וכתוב (שם)
לך דמיה תהלה וגו'. דוד המלך
היה יודע ברוח הקדש שהזדמן
השיר הזה להתגלות בעולם,
ואמר, השיר שעתיד להתגלות -
לך דומיה. הוא בחשאי, שאין
רשות לגלות התשבחת הזו, אלא
התשבחת והתהלה זה אלהים
בציון, כשנבנה בית המקדש,

בלא פתיחה כלל, אלא כזיע זזיע מגו אילנא,
ונחית לתתא, או מגו אבנא.

בשעתא דאתא שלמה מלכא, ואתבניי בי
מקדשא, והו ע למין פולהו
בשיקולא חדא עילא ותתא. פדין, ההוא שית
דמקבל וכניש לכל אינון שיתין עילאין,
אתפתח.

אימתי אתפתח, בשעתא דאינון שיתין עילאין
אתפתחו. כיון דאתפתח האי שית,
נפקו ברכאן לעלמא. אימתי אתפתח, פד
אעדיאו מניה, חד עקימא דיתיב לרגליה.
וכיון דההוא אתעבר, (שית) אתעביד שיר,
ואתפתח אוצר הטוב. בחילא דמאן, את
השמים, אינון שאר שיתין, והיינו השירים,
דכולהו אתפתחו, ואתקינו למיהב מזונא לכל
עלמין.

כדין פתיב (מ"א ה ה) וישב יהודה וישראל לבטח
איש תחת גפנו ותחת תאנתו. וכתוב (שם
ד) אוכלים ושותים ושמים. דהא שית ושיתין
אתפתחו. וכל עידונין עילאין הו נחתין
לעלמין פולהו. וכלהו הו חדאן לסלקא לגבי
עלמא עילאה, למלקט ברכאן ועדונין
לעלמין. פדין, חביבו אתער מנייהו לגבי
מלכא עילאה, למהוי כולא חד בלא פירודא.
כדין שבחא דסלקא על פל שבחין, למלכא
דשלמא פלא דיליה, למהוי כולא בחדוה
עילא ותתא.

כתוב (תהלים סח א-ב) שיר, וכתוב לך דמיה תהלה
וגו'. דוד מלכא הוה ידע ברוח קודשא,
דאזדמן שיר דא, לאתגליא בעלמא. ואמר,
שיר דאזדמן לאתגלי, לך דומיה. איהו
בחשאי, דלית רשו לאתגליא תושבחתא דא,
אלא תושבחתא ותהלה דא אלהים בציון, פד

אֲתַבְּנִי בִּי מִקְדָּשָׁא, דְּאִיהוּ לְקַבִּיל מִקְדָּשָׁא
עֵילָאָה, כְּדִין לָךְ יְשׁוּלָם נָדָר.

פִּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (במדבר כא טו) אֲזַ יִשְׁרִי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת. (שמות טו א) אֲזַ
יִשְׁרִי מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת.
הֵתָם תּוֹשְׁבֵיחֲתָא דְנוֹקְבָא. הֵכָא תּוֹשְׁבֵיחֲתָא
דְּסַלִּיק לְעֵלְמָא דְדְכוּרָא אִיהוּ.

הֵכָא אִיהוּ רְזָא, דְּגוּפָא וְרוּחָא מִתְחַפְּרָאן
כְּחַדָּא, גּוּפָא כְּגוּפָא, וְרוּחָא כְּרוּחָא.
שִׁיר הַשִּׁירִים, אֲתַדְבָּקוּתָא דְּגוּפָא כְּגוּפָא.
יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, אֲתַדְבָּקוּתָא דְּרוּחָא
כְּרוּחָא. וְכֹלָא אִיהוּ בְּרִזָּא דְרַחֲמֵי עֵילָאָה,
לְמַהוּי כּוּלָּא חַד, בְּיַיחודָא חַדָּא.

וְרִזָּא דְיַיחודָא הֵכָא. שִׁיר דָּא אִיהוּ יִשְׂרָאֵל,
דְּמִמְנָא בְּסִהְדוּתָא דְיַיחודָא. הַשִּׁירִים,
ה' (דף טו ע"ב) אֱלֹהֵינוּ ה'. וְכוּלָּא חַד, בְּיַיחודָא
חַד. וְאוּקִימְנָא יַיחודָא דָּא, וְהֵכָא יַיחודָא
דְעֵלְמִין כְּלָהוּ. אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה, רְזָא דְאֶחָד.
וְדָא אִיהוּ דְאַצְטְרִין שְׁלֵמָה מְלָכָא לְיַיחודָא,
כְּרִזָּא דְרוּחַ קוּדְשָׁא. לְאַתְחַבְּרָא כּוּלָּא
בְּיַיחודָא חַדָּא, בְּרַעוּתָא, לְאַתְדְבָּקָא דָּא בְּדָא,
לְמַהוּי כּוּלָּא חַד. דְּהָא שְׁלֵמָה אִיהוּ מְלָכָא
דְשִׁלְמָא כּוּלָּא דִילִיָּה.

מֵאִי כּוּלָּא הֵכָא, וְכִי סְגִיִּיאִין שְׁלָמִין נִינְהוּ.
אֶלָּא חַד שְׁלָמָא אִיהוּ, וְתַרְיִן נִינְהוּ. חַד
שְׁלָמָא אִיהוּ, דְּאִיהוּ שְׁלָמָה דְבֵיתָא, דְּכַגִּינְיָה
אֲשֶׁתְמוּדַע דְּכוּרָא דְכַר. וְחַד שְׁלָמָא אֲחֵרָא,
דְּאִיהוּ שְׁלָמָא דְתַרְיִן סְטְרִין, חַד דְעָאֵל
בְּאַמְצַעִיתָא בְּאַינֹון תַרְיִן סְטְרִין, וְעַבִּיד שְׁלָמָא
בִּינְיָיָהוּ, אִיהוּ שְׁלוֹם אֲחֵרָא.

אַבְרָ שְׁלוֹם דְדְכוּרָא אֲשֶׁתְמוּדַע דְכַר בְּגִינְיָה,
אִיהוּ צְדִיק. דְאַקְרִי (ואקרי) מְלָכָא עֵילָאָה

שְׁהוּא כְּנָגַד מִקְדָּשׁ הָעֲלִיּוֹן, וְאֲזַ
לָךְ יְשׁוּלָם נָדָר.

פִּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (במדבר כא)
אֲזַ יִשְׁרִי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה
הַזֹּאת. (שמות טו) אֲזַ יִשְׁרִי מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת. שֵׁם
תּוֹשְׁבֵיחֲתָא הַנְּקֻבָּה, וְכַאן תּוֹשְׁבֵיחֲתָא
שְׁעוּלָה לְעוֹלָם שְׁהוּא זְכָר.

כַּאן הוּא הַסוּד שְׁגוּף וְרוּחַ
מִתְחַבְּרִים יַחַד גּוּף כְּגוּף, וְרוּחַ
כְּרוּחַ. שִׁיר הַשִּׁירִים (שיר א) -
הַתְּדַבְּקוֹת שֶׁל גּוּף כְּגוּף. יִשְׁקֵנִי
מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ - הַתְּדַבְּקוֹת שֶׁל
רוּחַ כְּרוּחַ. וְהַכֵּל הוּא בְּסוּד
הָאֵהֱבָה הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁיִהְיֶה הַכֵּל
אֶחָד, בְּיַיחוד אֶחָד.

וְכֹד הַיַּחֲוּד כַּאן, שִׁיר - זֶה הוּא
יִשְׂרָאֵל, שְׁמִמְנָה בְּעֵדוּת שֶׁל
הַיַּחֲוּד. הַשִּׁירִים - ה' אֱלֹהֵינוּ ה'.
וְהַכֵּל אֶחָד, בְּיַיחוד אֶחָד. וְכַאן הַיַּחֲוּד שֶׁל
אֶת הַיַּחֲוּד הַזֶּה, וְכַאן הַיַּחֲוּד שֶׁל
כָּל הָעוֹלָמוֹת. אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה -
הַסוּד שֶׁל אֶחָד.

וְזוּהוּ שְׁצַרִּיף שְׁלֵמָה הַמְּלִיף לְיַיחוד,
בְּסוּד שֶׁל רוּחַ הַקּוּדְשׁ, לְחַבְּרָא הַכֵּל
בְּיַיחוד אֶחָד, כְּרִזָּון, לְדַבְּקָא זֶה עִם
זֶה, לְהִיּוֹת הַכֵּל אֶחָד, שְׁהָרִי
שְׁלֵמָה הוּא הַמְּלִיף שְׁהַשְׁלוֹם כְּלוּ
שְׁלוּ.

מַה זֶה הַכֵּל שְׁלוּ כַּאן, וְכִי רַבִּים
הֵם הַשְׁלוֹמוֹת? אֶלָּא שְׁלוֹם אֶחָד
הוּא, וְשְׁנַיִם הֵם. שְׁלוֹם אֶחָד הוּא,
שְׁהוּא שְׁלוֹם הַבַּיִת, שְׁבִשְׁבִילוֹ
נוֹדַע הַזְכָּר זְכָר. וְאֶחָד שְׁלוֹם
אַחֵר, שְׁהוּא הַשְׁלוֹם שֶׁל שְׁנֵי
צְדָדִים. אֶחָד שְׁנַכְנַס בְּאַמְצַע
בְּאוֹתָם שְׁנֵי הַצְּדָדִים וְעוֹשֶׂה
שְׁלוֹם בִּינְיָיָהם, הוּא שְׁלוֹם אַחֵר.
אַבְרָ הַשְׁלוֹם שְׁהַזְכָּר נוֹדַע זְכָר
בְּשְׁבִילוֹ הוּא הַצְּדִיק. שְׁנַקְרָא
(וְנַקְרָא) הַמְּלִיף הָעֲלִיּוֹן בְּשְׁבִילוֹ,
מְלִיף שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוּ. וּמִשׁוּם כֵּן,

בְּגִינְיָה, מְלִיף שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוּ. וּבְגִין כֵּן, כָּל תּוֹשְׁבֵיחֲתָא דְשִׁיר הַשִּׁירִים,

כל התשפכת של שיר השירים,
למלך שהשלום כלו שלו, והיחוד
שהכל מתיחד הוא במקום הזה,
משום שהוא נוטל כל תשוקת כל
האיברים וכל הענוגים וכל
הפסופים העליונים, ומכנס הכל
לתוכו.

ועל זה הוא נקרא אחד, שלמה
המלך בסוד של רוח הקדש.
כששורה עליו אותה רוח הקדש,
רצה לחבר הכל ברצון שלם
כראוי וליחד הכל בחביבות
ברצון, להיות אחד למעלה
ולמטה. ועל זה אמר הפתוח (זכריה

ד) 'יהיה ה' אחד ושמו אחד'.
'שקני מנשיקות פיהו וגו' (שיר א).

פתוח (יחזקאל א) וארא החיות והנה
אופן אחד בארץ אצל החיות
לארבעת פניו. הפסוק הזה נאמר
בקשר של רבי אלעזר. וארא
החיות - הסוד של ישראל סבא,
החבל בחקיקותיו בימין
ובשמאל.

שדשה רשומים קשורים זה עם
זה - דרום מזרח וצפון, יה"ו,
פנים נסתרים, לא שולטת העין
לראות, וכאן אמר וארא?

אלא היה מסתפל מתוך האור
שלא מאיר כמו מי שרואה
בעששית בתוך העינים
הנסתרים, כשמנצצים בתוך
אותה העששית. לזהט להט לפי
שעה, ולא עומד בקיום.

מתגלגלים נוצצים לפי השעה
הזו, ונכנס הניצוץ זה בזה. אחד
עולה ויורד, ומתחזק בצד
הדרום, בסוד של האות יו"ד.
מתחזק ונכנס בצד הצפון
ומתגלגל בקשריו, ונכנס ועולה
בסוד של האות ט', ונגזז. זהו
שפתוח (בראשית א) וירא אלהים את
האור כי טוב, שנוצץ ולהט
בחקיקות באות ט', ונגזז אותו.

האור כי טוב, שנוצץ ולהט
בחקיקות באות ט', ונגזז אותו.

למלפא דשלמא פולא דיליה, וייחודא דקא
מתייחד פולא, באתר דא איהו. בגין דאיהו
נטיל כל תיאובתא דכל שייפין, וכל עינוגין,
וכל פיסופין עילאין, וכניש פולא לגויה.

ועל דא איקרי איהו אחד, שלמה מלפא ברזא
דרוח קודשא. בד שרא עליה ההוא רוח
קודשא, בעא לחברא פולה ברעותא שלים
כדקא יאות, ולייחדא פולא בחביבו ברעותא,
למהוי חד עילא ותתא. ועל דא אמר קרא,
(זכריה יד טו) יהיה ה' אחד ושמו אחד.

ישקני מנשיקות פיהו וגו'. פתיב (יחזקאל טו א)

וארא החיות והנה אופן אחד בארץ
אצל החיות לארבעת פניו. האי קרא בקיטורא
דרבי אלעזר אתמר. וארא החיות, רזא
דישראל סבא, קפטירא בגליפוי בימינא
ובשמאלא.

תלת רשימין קטורין דא עם דא, דרום מזרח
וצפון, יה"ו, אפין סתימין, לא שליט
עינא למחמי, והכא אמר וארא.

אלא, הוה מסתפל מגו נהורא דלא נהרא,
פמאן דחמי בעששיתא, גו עיינין
סתימין, כד מנצצן גו ההוא עששיתא. להיט
להיטו לפום שעתא, ולא קאים בקיומא.

מתגלגלין נצצין לפום האי שעתא, ועאל
נציצו דא בדא. חד סליק ונחית,

ואתתקף בסטר דרום, ברזא דאת יו"ד.
אתתקף ועאל בסטרא דצפון, ומתגלגל
בקוטרוי, ועאל וסליק ברזא דאת ט', ואתגניז.
הדא הוא דכתיב, (בראשית א ד) וירא אלהים את
האור כי טוב. דנציע ולהיט בגליפין באות ט',
וגניז ליה.

רזא דאת דא סתימא בסתימו, נפיק מיניה כל
הסוד של האות הזו נסתר בסתר, יוצא ממנו כל הניצוץ והזהר

אותה בחלומו, זו האכסדרה שמתמנה נוצצים הניצוצות, מתפשט ומתפנס.

ואחד עולה ויורד, ומתחזק בצד מזרח, בסוד האות ט' והאות יו"ד. מתפשט משני צדדים, ומתגלגל בארבעה, שנים למעלה, כמו הירשה של אב ואם. ויש שנים משני צדדים, מצד דרום וצפון, מתישב בכלם. והוא המרכבה העליונה, בארבעה צדדים. אופן אחד בארץ אצל החיות - זוהי המרכבה העליונה, הפלולה בארבעה צדדים.

המרכבה העליונה, שהיא הסוד של ארבעה צדדים, פושטת אור משלשה צדדים. אחד שלו שהתחברו בו ירשת האב והאם, שהיו שנים ומתחברים לאחד, ושנים משני צדדים.

מתפשט אור המזרח, המרכבה הפתוחה היו מגלה פן אחד לאותו האור, ומקבלת אותו, ומאירה ממנו. וכשמאיר אותו הפן מאותו האור, אזי אותו הפן נקרא אדנ"י. והוא שולט ורבוץ בשלטון של אור גדול. ואותו הפן, כיון שמקבל אותו האור, נעשה לו (בחיבה) היכל, וגונז אותו בתוכו, ובשבילו נעשה אדון רבון ושליט.

מתפשט זהר הדרום, המרכבה הפתוחה היו מגלה פן אחד לאותו האור, ומקבלת אותו, ומאירה ממנו. וכשאותו הפן מאיר מהאור ההוא, אז אותו הפן נקרא אל, והוא שולט להיטיב לעולם ברחמים, ולתת מזונות לכל אחד ואחד פראוי.

מתפשט אור הצפון, המרכבה הפתוחה היו מגלה פן אחד לאותו האור, ומקבלת אותו, ומאירה ממנו. וכשאותו הפן מאיר ממנו, אז אותו הפן נקרא

נציצות וזהרא, דנהיר ונציץ. זכאה איהו מאן דחמי לה בחלמיה, דא אכסדרה דמינה נציץ נציץ, פשיט וכניש.

וחד סליק ונחית, ואתתקף בסטר מזרח, ברזא דאת ט' ואת יו"ד. אתפשיט מתרין סטרין, ומתגלגלא בארבע, תרין לעילא, פירותא דאבא ואימא. ואית תרין מתרין סיטרין, מסטר דרום וצפון, מתישבא בכולהו. ואיהו רתיכא עלאה, בארבע סטרין. (יחזקאל א טו) אופן אחד בארץ אצל החיות, דא איהו רתיכא תתאה, כלילא בארבע סטרין.

רתיכא עלאה, דאיהו רזא דארבע סטרין, פשיט נהירו מתלת סטרין, חד דייליה דאתחברו ביה ירותא דאבא ואימא, דהו תרין, ומתחברן לחד. ותרין מתרין סטרין.

פשיט נהירו דמזרח, האי רתיכא תתאה גליפן חד, לגבי דההוא נהירו, ומקבלא ליה, ואתנהיר מיניה. וכד אתנהיר ההוא פן מההוא נהירו, כדין ההוא פן איקרי אדנ"י. ואיהו שליט ורבוץ בשלטנו דנהירו רב. וההוא פן כיון דמקבל ההוא נהירו, אתעביד ליה (בחיבה) היכלא, וגניז ליה בגיניה, ובגיניה אתעביד אדון רבון ושליט.

פשיט זהירו דדרום, האי רתיכא תתאה גלי פן חד לגבי דההוא נהירו, ומקבלא ליה ואתנהיר מיניה. וכד אתנהיר ההוא פן מההוא נהירו, כדין ההוא פן איקרי אל. ואיהו שליט לאוטבא לעלמא ברחמי. ולמיהב מזונא לכל חד וחד כדקא יאות.

פשיט נהירו דצפון, האי רתיכא תתאה גלי פן חד לגבי דההוא נהירו, ומקבלא ליה, ואתנהיר מיניה. וכד ההוא פן אתנהיר מיניה, כדין ההוא פן איקרי אלהים. ואיהו

אֶלֶהִים. וְהוּא שְׁלִיט, רְבוּן, לְדוּן
אֶת הָעוֹלָם בְּדִין, וְלָתֵת דִּין לְכָל מִי
שְׁצָרִיקוֹ, וְלִהְנַהִיג הַכֹּל בְּדִין.

עַד כָּאן פָּנִים עֲלִיוֹנִים וּפָנִים
תַּחְתּוֹנִים, בְּסוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ בְּשֻׁלֵּשׁ
מִתְחַבְּרִים, וְאֵלּוּ בְּאֵלּוּ נִכְלָלִים. פֶּן
אֶחָד שֶׁנִּשְׁאַר מִהַמְרַכְּבָה
הַתַּחְתּוֹנָה, כֹּלֵם שׁוֹאֲלִים עֲלָיו
אוֹפֵן, אִיָּה הוּא הַפֶּן הָאֶחָד
שֶׁנִּשְׁאַר?

חֹזֵר וְאָמַר, בְּאִיָּה מְקוֹם הוּא?
בְּאֶרֶץ. כְּדִי שְׁלֵא יִשְׁאַרוּ הַתַּחְתּוֹנִים
בְּלִי הַשְּׁגָחָה אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד. אוֹתוֹ
הַפֶּן, כְּשֶׁנִּכְלָלוּ כֹּל שְׁלֹשׁ הָאֲחֵרִים,
הַפֶּן הִזָּה נוֹטֵל מִכֹּלֵם, וְנִכְלָלִים
בְּכֹלֵם, וְהוּא לְבַדּוֹ בְּכֹלֵם, כְּדִי
לְהַשְׁגִּיחַ בְּטוֹב עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
וְהַפֶּן הִזָּה מְשַׁבַּח תְּמִיד, וּמַעֲוֹרֵר
הַתַּעֲוֹרְרוֹת אֶל אוֹתָם שְׁלֹמְעֵלָה
מַעֲלִיו. וְאוֹתָם שְׁלֹמְעֵלָה מַעֲלִיו
מַעֲוֹרְרִים אֶל אוֹתָם הָעֲלִיוֹנִים
שְׁלֹמְעֵלָה. וְאוֹתָם הָעֲלִיוֹנִים
שְׁלֹמְעֵלָה מַעֲוֹרְרִים אֶל מַעֲלָה,
וְנִקְשָׁרִים זֶה עִם זֶה עַד אֵין סוּף.

וְכִשְׁוִיָּה מַתְעוֹרֵר בְּהַתַּעֲוֹרְרוֹת שֶׁל
אוֹתָם הַפָּנִים, בְּאוֹתָן נִשְׁיָקוֹת
הָעֲלִיוֹנוֹת, לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּסוּד
עֲלִיוֹן, וְלִהְשָׁלִים וְלִזוֹן אֶת כָּל
הָעוֹלָמוֹת, שֶׁכֹּל הָעוֹלָמוֹת יְהִיוּ
בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, יִשְׁקֵנִי
מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים הַדִּיד
מִיָּן.

יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ - עַל פִּיו שֶׁל
אֱלֹהֵינוּ נִגְזַר. כְּתוּב (בְּרַאשִׁית) וְהָאָדָם
יָדַע אֶת חַוָּה וַתְּהַר וַתֵּלֵד אֶת
קַיִן וְגו' וְהָאָדָם - זֶה אָדָם הָרִאשׁוֹן,
הַשֵּׁר הַמְּמַנֶּה (דְּפוּס), בְּחֻקֵּי קוֹתֵנוּ
הַדְּקִים הָעֲלִיוֹנִים. יָדַע מַה שְׁלֵא
הִפִּיר בָּהּ מִקֶּדֶם לְכֹן. יָדַע לְהִיּוֹת
פָּנִים בְּפָנִים. כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים פָּנִים
בְּפָנִים לְשִׁמוּשׁ, אִזּוֹ כְּתוּב יָדַע. יָדַע
לְהַשְׁקוֹתָהּ, לְזַרְעַ בָּהּ זֶרַע, לַעֲשׂוֹת
תּוֹלְדוֹת. זֶה לְטוֹב, בְּהַתַּעֲוֹרְרוֹת שֶׁל
הַשְּׁגָחָה לְמַטָּה.

שְׁלִיט, רְבוּן, לְמִידָן עֲלֵמָא בְּדִינָא, וְלִמְיָהּ
דִּינָא לְכָל מָאן דְּאֶצְטְרִיד, וְלֵאֲתַנְהַגָּא כּוּלָּא
בְּדִינָא.

עַד הֶכָּא, אֲנַפִּין עֵילָאִין וְאַנְפִּין תַּתָּאִין, בְּרָזָא
דְּתֵלַת בְּתֵלַת מִתְחַבְּרָאן, וְאַתְּכְּלִילוּ אֵלִין
בְּאֵלִין. פֶּן חַד דְּאֶשְׁתָּאֵר מִרְתִּיכָא תַתָּאָה, כּוּלָּא
שְׁאֵלִין עֲלֵיהּ אוּפֵן, אֵן אִיהוּ פֶּן חַד דְּאֶשְׁתָּאֵר.
הַדָּר וְאָמַר בְּאֵן אֲתֵר הוּא, בְּאֶרֶץ. בְּגִין דְּלֵא
יִשְׁתָּאֵרוּן תַּתָּאִין כְּלָא אֶשְׁגָּחוּתָא אֶפִּילוּ
רָגַע חָדָא. הֵהוּא פֶּן, כַּד אֲתַכְּלִילוּ כּוּלָּהוּ
תֵּלְתָא אֲחֵרֵנִין, הָאִי פֶּן נָטִיל מִכּוּלָּהוּ,
וְאַתְּכְּלִילוּ בְּכֹלָהוּ, וְאִיהוּ בְּלַחֲדוּי בְּכֹלָהוּ,
בְּגִין לְאֶשְׁגָּחָא בְּטִיבּוּ עַל כָּל בְּנֵי עֲלֵמָא.

וְהָאִי פֶּן מְשַׁבַּח תְּדִיר, וְאַתְּעֵרַת אֲתַעֲרוּ לְגַבִּי
אֵינּוֹן דְּלַעֲיָלָא דְּעֵלָה. וְאֵינּוֹן דְּלַעֲיָלָא
דְּעֵלָה, מַתְּעַרִי לְגַבִּי אֵינּוֹן עֵילָאִין דְּלַעֲיָלָא.
וְאֵינּוֹן עֵילָאִין דְּלַעֲיָלָא, מַתְּעַרִין לְגַבִּי עֵילָא,
וְאַתְקִשְׁרִי דָּא בְּדָא עַד אֵין סוּף.

וְהָאִי כַּד אֲתַעֲר בְּאַתְעֵרוּ דְּאֵינּוֹן פָּנִים, בְּאֵינּוֹן
נְשִׁיקִין עֵילָאִין, לְמַהוּי דְּבִיקֵי בְּרָזָא
עֵילָאָה, וְלֵאֶשְׁלֵמָא וְלִמְיִזָן כָּל עֲלָמִין, לְמַהוּי
כָּל עֲלָמִין כּוּלָּהוּ בְּחֻדָּא. פֶּמָּא דָּאֲתָּ אָמַר,
יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים הַדִּיד מִיָּן.
יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. עַל פּוּמָא דְּאַלְהֵהוּ
אַתְגַּזֵּר. כְּתִיב (בְּרַאשִׁית ד א) וְהָאָדָם יָדַע אֶת

חַוָּה אֶשְׁתּוּ וַתְּהַר וַתֵּלֵד אֶת קַיִן וְגו'. וְהָאָדָם,
דָּא אָדָם קְדָמָה, טְפִסְרָא (טְפִסְרָא), בְּגִלְפּוּי
דְּקִיקִין עֵילָאִין. יָדַע, מַה דְּלֵא אֶשְׁתְּמוּדַע בָּהּ
מִקְדָּמַת דְּנָא. יָדַע לְמַהוּי אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין. כַּד
אֶסְתַּכְּלָן אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין לְשִׁמוּשָׁא, כְּדִין כְּתִיב
יָדַע. יָדַע לְאֶשְׁקָאָה לָּהּ, לְמִיזְרַע בָּהּ זֶרַע,
לְמַעַבַּד תּוֹלְדִין. הָאִי לְטַב, בְּאַתְעֵרוּ
דְּאֶשְׁגָּחוּתָא לְתַתָּא.

מִדְּאֵתָא נְחֹשׁ עַל חֲוָה, (דַּד עַח ע"ו) אָטִיל בְּהַ זֹהֵמָא, וְקִיָּן מִהֵהוּא זֹהֵמָא נְפִיק. וְאִי תִימָא אִיךְ נְפִיק מִתְּמָן, וְהָא כְּתִיב וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲוָה אִשְׁתּוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן, דְּמִשְׁמַע דְּמָאָדָם הוּהּ, וְלֹא מִסְטָרָא אַחְרָא, וְאֵת אֲמַרְתָּ דְּאָטִיל נְחֹשׁ בְּהַ זֹהֵמָא וְנִפְיָק מִיְנֵיהּ קַיִן.

מִשְׁבַּא נְחֹשׁ עַל חֲוָה, הֵטִיל בְּהַ זֹהֵמָא, וְקִיָּן יָצָא מֵאוֹתָהּ זֹהֵמָא. וְאִם תֵּאמְרָא אִיךְ יָצָא מִשָּׁם, וְהָרִי כְּתוּב וְהָאָדָם יָדַע אֶת חֲוָה אִשְׁתּוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן? שְׁמִשְׁמַע שְׁהִיָּה מָאָדָם, וְלֹא מִצַּד הָאֲחֵר, וְאֵתָהּ אֲמַרְתָּ שְׁהֵנְחֹשׁ הֵטִיל בְּחֲוָה זֹהֵמָא וְיָצָא מִמֶּנּוּ קַיִן?

אֲלָא וְדֵאִי שְׁאוֹתוֹ נְחֹשׁ הֵטִיל בְּהַ זֹהֵמָא, וּמֵאוֹתָהּ זֹהֵמָא נִשְׁאָב בְּהַ אוֹתָהּ רוּחַ רָעָה, וְהוּא הָיָה מְכַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲיָהּ, וְלֹא הָיָה לוֹ גּוֹפָא לְהַפְלִיל בְּהַ וּלְצַאֵת לְעוֹלָם. וְכִיּוֹן שְׂבָא אָדָם, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל אוֹתָהּ זֹהֵמָא, וְהַתְּחַבֵּר עִם אִשְׁתּוֹ, עָשָׂה גּוֹפָא אֶל אוֹתָהּ הָרוּחַ הָרָעָה שְׁהִיָּתָה בְּמַעֲיָהּ, וְנִכְלַל בְּתוֹכּוֹ, וְיָצָא לְעוֹלָם בְּדִיוֹקָן מִמַּעַלָּה וּמִטָּה.

וְחֲוָה הִשְׁגִּיחָהּ בְּזֵה, וְאֲמַרְהָ קִנִּיתִי אִישׁ אֶת ה', עִם ה'. וּמִשּׁוּם כֵּן, כָּל מַעֲשֵׂי קַיִן הָיוּ מֵאוֹתוֹ הַצַּד הָרָע הָאֲחֵר. וּכְשֶׁחִבֵּא קֶרְבָּנוֹ, מֵאוֹתוֹ צַד הָרָע חִבֵּא אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (שם) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא כְּתוּב וַיְהִי מִקֵּץ יָמָיו.

וְתוֹסַף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הָבֶל (שם). שְׁוֹדֵאִי אוֹתָהּ רוּחַ רָעָה הִתְחַזְּקָה וְהִתְגַּבְּרָה בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל קַיִן, וְנִשְׁבֵּר הַכַּחַשׁ וְהִתְקַף שֶׁל הָבֶל, וְלֹא הָיָה אֵלָיו פְּלוּם. עַד כַּאֲן הָיָה בְּצַד שֶׁל כָּל הַזֹּהֵמָה.

בֵּינָן שְׂבָא לְאַחַר כֵּן וְנוֹלַד שֵׁת, הַתְּבַסֵּם הָעוֹלָם בְּצַדִּיקִים וְחַסִּידִים שְׁהִיו אַחַר כֵּן בְּעוֹלָם. שֵׁת, זֶהוּ סִיּוּם שֶׁל אֶלְפָא בֵּיתָא. וְאִף עַל גַּב שְׁהַתְּבַסֵּם, לֹא הִסִּירוּ הַעֲקָלְתוֹן הָרָע מִן הָעוֹלָם, אֲלָא נִכְנַע מִלְּפָנָיו צַד הָאֲמוּנָה, הַסִּיּוּם שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת.

שְׁחַרְרֵי עַד כַּאֲן נִבְרָא הָעוֹלָם בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְלֹא נִשְׁלְמוּ

אֲלָא, וְדֵאִי הֵהוּא נְחֹשׁ אָטִיל בְּהַ זֹהֵמָא, וּמִהֵהוּא זֹהֵמָא אִישְׁאִיב בְּהַ הֵהוּא רוּחַ בִּישָׂא, וְהֵהוּא הוּהּ מְכַשְׁפֵּשׂא בְּמַעֲהָא, וְלֹא הוּהּ לִיָּה גּוֹפָא לְאֵתְכַלְלָא בֵּיהּ, וְלִמִּיפֵק לְעֵלְמָא. וְכִיּוֹן דְּאֵתָא אָדָם, בְּאֵתְעָרוֹ דִּהֵהוּא זֹהֵמָא, וְאֵתְחַבֵּר בְּאֵתְתִּיהּ, עֶבֶד לִיָּה גּוֹפָא לְהֵהוּא רוּחָא בִּישָׂא דִּהֵהוּ בְּמַעֲהָא, וְאֵתְכַלְלִיל בְּגוּיָהּ, וְנִפְק לְעֵלְמָא בְּדִיוֹקָנָא מֵעִילָא וְתַתָּא. וְחֲוָה אִשְׁגַּחַת בְּהֵאִי, וְאֲמַרְתָּ קִנִּיתִי אִישׁ אֶת ה'. עִם ה'. וּבְגִיָּן כֵּן, כָּל עוֹבְדוֹי דְּקַיִן, הוּוּ מִהֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא בִּישָׂא. וְכַד אֵיִיתִי קוֹרְבָּנִיהּ, מִהֵהוּא סְטָרָא בִּישָׂא אֵיִיתִי לִיָּה. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (שם ד ג) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא כְּתִיב וַיְהִי מִקֵּץ יָמָיו.

וְתוֹסַף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הָבֶל (שם פסוק ב). דוֹדֵאִי הֵהוּא רוּחָא בִּישָׂא אֵתְתַקַּף וְאֵתְגַבֵּר בְּעוֹבְדָא דְּקַיִן, וְאֵתְבַר חִילָא וְתוֹקְפָא בְּהָבֶל, וְלֹא הוּהּ לְגַבִּיהּ פְּלוּם. עַד הָכָא הוּהּ בְּסְטָרָא דְּזֹהֵמָא כּוּלָּא.

בֵּינָן דְּאֵתָא לְבַתֵּר וְאֵתְיִלִּיד שֵׁת, אֵתְבַסֵּם עֵלְמָא, בְּצַדִּיקֵי וְחַסִּידֵי דִּהוּוּ לְבַתֵּר בְּעֵלְמָא. ש"ת: דָּא אִיהוּ סִיּוּמָא דְּאֶלְפָא בֵּיתָא. וְאִף עַל גַּב דְּאֵתְבַסֵּם, לֹא אֵעֲדִיאָו עֲקִימוּ בִּישָׂא מֵעֵלְמָא, אֲלָא אֵתְכַפִּיָּא מִקַּמֵּי סְטָרָא דְּמֵהִימְנוּתָא, סִיּוּמָא דְּאֵתְוּוֹן.

דָּהָא עַד הָכָא אֵתְבַרֵי עֵלְמָא בְּאֵתְוּוֹן דְּאוֹרִיָּיתָא, וְלֹא אִשְׁתְּלִימוּ אֵתְוּוֹן,

האותיות עד שנולד שת. כיון שנולד שת, נשלמו כל המעשים שלמעלה ולמטה בסוד האותיות. אז התבסס העולם, שהשתלמו תקוניו. מכאן והלאה התחיל העולם להתנהג כפי ישר דרכיו. הראשית שהתחיל, מאותן האותיות שנשארו בראשונה. אדם מתחיל בא"ף ומסיים במ"ם. ואחר שסיים אלפא ביתא בשת, החזרו אותיות אנו"ש, אל"ף כבתחלה, נ' שהיא אחר מ' שנשארה מאדם. ש' הראשית של אותיות ש"ת. נטל אותיות זה ומזה. ו' דיוקן של אדם, להראות שהי משת התייחסו הדורות בעולם בדרך ישרה כראוי.

ובסוד האותיות הכל נבנה. והלכו שלשים ושתים אלפא ביתות, עד שעמדו ישראל על הר סיני. כיון שעמדו ישראל על הר סיני, התבססו האותיות, ונסתרו בהפוך האלפא ביתות, ויצאה התורה כלולה בשלשים ושנים שבילים של סוד החכמה העליונה, ונרשמה אלפא ביתא בשנים עשר תחומים, שנים עשר שבטים, פרט לשנים שהסתלקו מהם, והם ח"ט, שאין נראים בהם כלל.

עד שנכנסו לארץ בתחלה, והיה חרם ביניהם בחטאו של עכן, ואז חזרו אותן שתי אותיות שהיו מסתלקות מהם, והם מכריזות ואומרות: חטא ישראל. והאותיות הללו לא הסתלקו מהם, אף על גב שהיו בארץ הקדושה בכל דור ודור.

עד שבא שלמה ובנה את בית המקדש והתיישבו העולמות מעלה ומטה בדיוקן אחד, אז התישרו כל האותיות, ואותן שתי האותיות שהיו רשומות ביניהם לרע, התהפכו לטוב, הפכו לטח,

עד דאתייליד שת. כיון דאתייליד שת, אשתלימו כל עובדין דלעילא ותתא, ברזא דאתוון. כדיון אתבסם עלמא, דאשתלים תיקוניו. מכאן ולהלאה, שארי עלמא לאתנהגא פפום מישר אורחוי.

שירותא דקא שארי, מאינון אתוון דאשתבקו בקדמיתא. אדם, שארי בא"ף, וסיים במ"ם. ולבתר דסיים אלפא ביתא בשת, אתהדרו אתוון אנו"ש, אל"ף כמלקדמין, נ' דאיהו בטר מ' דאשתביק מאדם. ש', שירותא דאתוון דש"ת. נטיל אתוון מהאי ומהאי. ו' דיוקנא דאדם, לאתחזאה, דהא משת אתיחסו דרין בעלמא באורח מישר, כדקא יאות.

וברזא דאתוון אתפני כולא. ואזלו תלתין ותריין אלפא ביתות, עד דקיימו ישראל על טורא דסיני. כיון דקיימו ישראל על טורא דסיני, אתפנישו אתוון, ואסתומו בהפוכא דאלפא ביתות, ונפקאת אורייתא, כלילא בתלתין ותריין שבילין דרזא דחכמתא עילאה, ואתרשימת אלפא ביתא, בתריסר תחומין, תריסר שבטין. בר תרין דאסתלקו מנהון, ואינון ח"ט, דלא אתחזו בהו כלל.

עד דאעלו לארעא בשירותא, והוה חרם ביניהו בחובא דעכן, וכדין אתהדרו אינון תרין אתוון, דהוו מסתלקי מנייהו, ואינון מכריזי ואמרי חטא ישראל. ואלין אתוון לא אסתלקו מנייהו, אף על גב דהוו בארעא קדישא, בכל דרא ודרא.

עד דאתא שלמה, ובנה בי מקדשא, ואתיישבו עלמין, עילא ותתא בדיוקנא חדא. כדיון אתיישרו אתוון כולהו, ואינון תרין אתוון דהוו רשימין ביניהו לביש, אתהפכו לטב, אתהדרו טח, דכתוב (מ"א ה ה)

שְׁכַתוֹב וַיִּשָׁב יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל
לְבַט"ח.

בין כל האותיות היו שלומות בלי
מריבה כלל, וכל אותיות האלפא
ביתא היו שלמות למעלה
ולמטה. האותיות העליונות היו
שלמות למעלה, והאותיות
הדקות היו שלמות למטה.

בשעה שהכרובים היו פורסים
בנפיהם ממטה למעלה, אותיות
פורחות ממטה למעלה, ואותיות
ממעלה למטה, ונכנסים אלו
באלו, ונכללים אלו באלו,
בנשיקות של אהבה.

בין שהאותיות מתחברות, כל
הדרגות התחתונות והדרגות
העליונות וכל העולמות
מתחברים יחד, ונושקים אלו
באלו בנשיקות של אהבה, עד
שכלם נהיו לאחד, והקדוש ברוך
הוא אחד בלי פרוד כלל.

כִּי נְשִׁיקוֹת הָאֱהָבָה אֵינָן אֵלָא
לְהִיּוֹת כָּלָא אֶחָד, לְהַכְלִיל זֶה בְּזֶה
בְּלִי פְרוּד, וּמְשׁוּם כִּי הַנְּשִׁיקוֹת
הַלְלוּ בְּכָל הֵן, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד,
בְּכָל אֶחָד, אוֹתִיּוֹת עִם אוֹתִיּוֹת,
עוֹלְמוֹת עִם עוֹלְמוֹת, דְּרָגוֹת עִם
דְּרָגוֹת, אֲשֶׁה עִם בְּעֵלָה, לְהִיּוֹת
הַכֹּל אֶחָד.

פִּיהוּ, לְמָה פִּיהוּ? הִנֵּה צְרִיף
לְהִיּוֹת פִּיו! אֵלָא לְהַכְלִיל אֶת
שְׁנֵיהֶם יחד. פִּיהוּ, לְהִרְאוֹת
שְׁהִיא הִרִי זְמִינָה אֵלָיו, כְּאֲשֶׁה
שְׁמַתְקִינָה פִּיה לְקַבֵּל נְשִׁיקוֹת
מִבְּעֵלָה, מְשׁוּם כִּי נִרְאִית
הַזְּמִינּוֹת שֶׁל פִּיה.

פִּיהוּ, כִּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, אִם
תֹּאמַר שֶׁהַנְּשִׁיקוֹת הֵן לְמַעַלָּה
לְמַעַלָּה בְּאֵין סוּף, מְשׁוּם שֶׁאִמַּר
בְּדִרְךָ נִסְתַּר יִשְׁקָנִי, פִּיהוּ, וְאַחַר
כִּי בְּגִלּוּי - דִּדִּיךָ? לֹא כִּי, שֶׁהִרִי
הַנְּשִׁיקוֹת אֵינָן תְּלוּיּוֹת שֶׁם
לְמַעַלָּה, אֵלָא אֲשֶׁה עִם בְּעֵלָה,
כִּי שֶׁהַתְּקָרְבוֹ וְהַתְּנַשְׁקוֹ בְּדַבְּקוֹת שֶׁל אֱהָבָה

וַיִּשָׁב יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל לְבַט"ח.

בּוֹרְהוֹ אֶתְוֹן הוּוֹ שְׁלָמִין בִּינֵיהוּ בְּלֹא קְטְרוּגָא
כָּלֵל, וְאֶתְוֹן דְּאֶלְפָא בֵּיתָא כּוּלְהוּ, הוּוֹ
שְׁלִימֵי עֵילָא וְתַתָּא. אֶתְוֹן עֵילָאִין הוּוֹ שְׁלִימִין
לְעֵילָא. אֶתְוֹן דְּקִיקִין הוּוֹ שְׁלִימִין לְתַתָּא.

בְּשַׁעְתָּא דְּכְרוּבִים הוּוֹ פְּרִסֵי גְדַפְיֵיהוּ מִתַּתָּא
לְעֵילָא, אֶתְוֹן פְּרַחֲזִין מִתַּתָּא לְעֵילָא,
וְאֶתְוֹן מְעֵילָא לְתַתָּא, וְעֵאלִין אֵלִין בְּאֵלִין,
וְאֶתְכַלִּילוּ אֵלִין בְּאֵלִין, בְּנִשְׁיָקִין דְּרַחֲמֵמוּ.

בֵּינן דְּאֶתְוֹן מִתְחַבְּרִין, כֹּל דְּרָגִין תַּתָּאִין, וְדִרְגִין
עֵילָאִין, וְעֵלְמִין כּוּלְהוּ, מִתְחַבְּרָאן כַּחְדָּא,
וְנִשְׁקִי אֵלִין בְּאֵלִין, בְּנִשְׁקִי דְּרַחֲמֵמוּ, עַד דְּהוּוֹ
כּוּלְהוּ חַד, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַד, בְּלֹא
פִירוּדָא כָּלֵל.

כִּי נְשִׁיקִין דְּרַחֲמֵמוּ, לֹאוּ אֵינּוֹן אֵלָא לְמַהוּי
כָּלֵלָא חַדָּא, לְאֶתְכַלֵּלָא דָּא בְּדָא בְּלֹא
פִירוּדָא. וּבְגִין כִּי נְשִׁיקִין אֵלִין בְּכּוּלָּא, אֵינּוֹן,
לְמַהוּי כּוּלָּא חַד בְּכָלֵלָא חַדָּא, אֶתְוֹן בְּאֶתְוֹן,
עֵלְמִין בְּעֵלְמִין, דְּרָגִין בְּדִרְגִין, אֶתְתָּא בְּבַעֲלָה,
לְמַהוּי כּוּלָּא חַד.

פִּיהוּ, אִמַּאי פִּיהוּ, פִּיו מִיבְּעֵי לִיה. אֵלָא
לְאֶכְלָלָא תְּרוּוּיֵיהוּ כַּחְדָּא. פִּיהוּ,
לְאֶתְחַזְּאָה דְּהָא אִיהִי זְמִינִית לְגַבִּיָּה, כְּאֶתְתָּא
דְּתַקִּינַת פּוּמָה, לְקַבֵּלָה נְשִׁיקוֹ מִבְּעֵלָה. בְּגִין
כִּי אֶתְחַזִּי זְמִינּוֹ דְּפּוּמָה.

פִּיהוּ, הֲכָא אִית לְאֶסְתַּפְּלָא, אִי תִימָא דְּנְשִׁיקִין
אֵינּוֹן לְעֵילָא לְעֵילָא בְּאֵין סוּף, בְּגִין
דְּאִמַר בְּאוֹרַח סְתִים יִשְׁקָנִי פִּיהוּ. וְלִבְתַּר אֶהְדֵּר
בְּאֶתְגַּלְיָא דוֹדִיךָ. לֹאוּ הֲכִי, דְּהָא נְשִׁיקִין לֹא
תְּלִיין תַּמָּן לְעֵילָא, אֵלָא אֶתְתָּא בְּבַעֲלָה. אֵלָא
עַד לֹא אֶתְקָרִיבוּ דָּא בְּדָא, אִמַר בְּאוֹרַח סְתִים.
כִּיִּין דְּאֶתְקָרִיבוּ וְאֶתְנְשִׁיקוּ בְּדַבְּקוֹ דְּרַחֲמֵמוּ דָּא
אֵלָא שְׁטָרִם הַתְּקָרְבוּ זֶה עִם זֶה אִמַר בְּדִרְךָ נִסְתַּר. כִּיִּין שֶׁהַתְּקָרְבוּ וְהַתְּנַשְׁקוּ בְּדַבְּקוֹת שֶׁל אֱהָבָה

זֶה עִם זֶה, הִיא אִמְרָה בְּגִלְי
דְּדִידִי, וְלֹא כְּתוּב דְּדִידִי, שֶׁהִרִי
פְּלוּלִים יַחַד בְּאַהֲבָה, בְּחִבּוּר
אֶחָד, בְּלִי פְּרוּד כָּלֵל.

כִּי טוֹבִים דְּדִידִי מִיָּיִן, הַטּוֹב אֵינּוּ
אֶלָּא מִצַּד הָאוּר הָרֵאשׁוֹן, שְׁכַתוּב
(בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוּר
כִּי טוֹב. וְכֵאֵן שֶׁהָאוֹת בְּשָׁלְמוֹת,
שְׁנַכְלָל הַיָּמִין בְּשִׁמְאֵל. טוֹבִים
דְּדִידִי מִיָּיִן - זֶהוּ יַיִן הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
חֲדוּה, טוֹבִים מִצַּד שֶׁל הַשִּׁמְאֵל.
שְׁמַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, וַדַּאי
זוֹהִי שְׁמֵחָה שְׁנִכְתִּיתִי בְּכָל הַדְּבָרִים
הַעֲלִיּוֹנִים הַלְלוּ. אָמַר לוֹ אֱלֹהֵינוּ,
רַבִּי, פָּתַח פִּיךָ, שְׁדַבְּרִיךָ כְּתוּבִים
לְמַעַלָּה, וּדְבָרֵי כְּתוּבִים לְמַטָּה.
אֲשֶׁרִיכֶם הַצְּדִיקִים לְפָנַי עֲתִיק
הַיָּמִים, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא.

פָּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, יִשְׁקֵנִי
מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דְּדִידִי
מִיָּיִן. תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה הִיטָה
אוֹמְרַת לַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שֶׁהִיא
הוֹלְכַת אַחַר אוֹתָן הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁל
תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב אַחַר הַמְּתִיקוֹת
שֶׁלָּהּ, לְהַתְּחַבֵּר זֶה עִם זֶה בְּאוֹתָן
הַנְּשִׁיקוֹת. וְכֵאֲשֶׁר (וְאָ) הִיא
בְּמַחְלָקַת עִם עֲלְמוּתֶיהָ, לְהַתְּחַבֵּר
עִמָּהּ, שְׁפָלָם יִהְיוּ קְשׁוּטִים לַתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב.

וּכְשִׁמְתַּחֲבַרְתָּ וְנִכְלַלְתָּ בַתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב בְּשִׁמְחָה, בְּחִבּוּר אֶחָד,
שְׁנוֹשְׁקִים זֶה בְּזֶה בְּאַהֲבָה,
מְחַזְּקָה בּוֹ וְאוֹמְרַת לוֹ
בְּחִבּוּבוֹת: כִּפְּהַ יִקְרִים חֲבִיבוֹתֶיךָ
מִהֵינֵן שֶׁלָּךְ שְׁמַחְזִיק כִּי אֵת
אַהֲבָתְךָ, עַד שֶׁמְרֹנָה אוֹתִי הֵינֵן
שֶׁל אַהֲבָה לְהַחְזִיק בְּךָ, הַקְּשׁוּט
שֶׁהַתְּקַשְׁטָה תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה
בְּעֲלְמוּתֶיהָ, כְּדִי לְהַתְּחַבֵּר בַתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב.

הַמְּשֻׁנָּה הִיא רֵאשִׁית הָרֵאשׁוֹ,
בְּסוּד הַתְּקוּן שְׂרָאוּי לָהּ. הַבְּרִיתָא
הִיא בְּסוּד הַתְּקוּן שֶׁל יְרֻכִים

בְּדָא, אִיהִי אִמְרָה בְּאַתְגַּלְיָא, דְּדִידִי, וְלֹא כְּתִיב
דְּדִידִי, דִּהָא פְּלִלְן פְּחָדָא בְּרַחֲמֵינוּ, בְּחִבּוּרָא
חָדָא, בְּלֹא פִירוּדָא כָּלֵל.

כִּי טוֹבִים דְּדִידִי מִיָּיִן, טוֹב לָאוּ אִיהוּ, אֶלָּא
מְסֻטָר דְּאוּר קְדַמָּאָה, דְּכְתִיב (בראשית א ד) וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאוּר כִּי טוֹב. וְהַשְׁתָּא דְּאֵת
בְּשָׁלְמוֹ, דְּאֵתְפְּלִיל יְמִינָא בְּשִׁמְאֵלָא. טוֹבִים
דְּדִידִי מִיָּיִן, דָּא יֵינָא דְּאוּרִייתָא, דְּאִיהוּ חֲדוּה,
טוֹבִים מְסֻטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא.

חֲדִי רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, וַדַּאי דָּא אִיהוּ חֲדוּרָא,
דְּזַכִּינָא בְּכָל הַגֵּי מְלִין עֵילְאִין. אָמַר לִיה
אֱלִיהוּ, רַבִּי, אֶפְתַּח פּוּמְךָ, דְּמִילְךָ כְּתִיבִין
לְעִילָא, וּמִלִּי כְּתִיבִין לְתַתָּא. זְכַאִין אֲתוּן
צְדִיקָא קָמִי עֲתִיק יוֹמִין, בְּהֵאֵי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא
דְּאֲתִי.

פָּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
כִּי טוֹבִים דְּדִידִי מִיָּיִן. אוּרִייתָא דְּבַעֲל פֶּה,
הָוָה אִמְרָה (דף עח ע"ב) לְגַבִּי אוּרִייתָא דְּבַכְתָּב,
דְּאִיהִי אֲזֵלַת בְּתַר אֵינוֹן נְשִׁיקִין דְּתוֹרָה דְּבַכְתָּב,
בְּתַר מְתִיקוֹ דִּילָהּ, לְאַתְחַבְּרָא דָּא עִם דָּא
בְּאֵינוֹן נְשִׁיקִין. וְכַד (וּבְדִין) אִיהִי בְּפִלּוּגְתָא
בְּעוֹלִימְתָהּ, לְאַתְתַּקְנָא בְּהַדָּה, לְמַהוּי פּוּלְהוּ
קְשִׁיטִין לְגַבִּי תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב.

וְכַד אֲתַחֲבַרְתָּ וְאֲתַפְּלִילַת בַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב
בְּחֲדוּה, בְּחִבּוּרָא חָדָא, דְּנִשְׁיֵק דָּא בְּדָא
בְּרַחֲמֵינוּ, אֲתַקְפַת בֵּיהּ, וְאִמְרָה לִיה בְּחִבּוּבוֹ,
כִּפְּהַ יִקְרִין חֲבִיבוֹתֶיךָ, מִחֲמַרָא דִּילְךָ,
דְּאֲתַקִּיף בִּי רַחֲמֵינוּ דִּילְךָ, עַד דְּרִוִי לִי חֲמַר
דְּרַחֲמֵינוּ, לְאַתְתַּקְפָּא בְּךָ, קִישׁוּטָא דְּאֲתַקְשְׁטַת
אוּרִייתָא דְּעַל פֶּה בְּעוֹלִימְתָהּ, לְאַתְחַבְּרָא
בְּאוּרִייתָא דְּבַכְתָּב.

מְשֻׁנָּה אִיהִי שְׁרוּתָא דְּרִישָׁא, בְּרִזָּא דְּתִיקוּנָא
דְּאֲתַחְזִי לָהּ, בְּרִייתָא אִיהִי בְּרִזָּא

דְּתִיקוֹנָא יִרְכִין וְרָגְלִין. גּוּפָא בְּתִיקוֹנָא דְאַתְחַזִּי
(לה).

אַתָּאן עוֹלִימְתָהּ, מְקָרְבִין לָהּ, לְתַקְנָא לָהּ.
דָּא אָמַר מוּתָר, וְדָא אָמַר אָסוּר, דְּדָא
אִיהוּ קִישׁוּטָא דְכֻלָּהּ, כַּד מְקַשְׁטִי לָהּ. דָּא אָמַר
כַּד מְקַשְׁטִי, הֵכִי אֲזֵלָא קִישׁוּטָא דָּא. וְדָא אָמַר
לָאו הֵכִי. דָּא אָמַרְהָ קִישׁוּטָא דְרִישָׁא הֵכִי אָסִיר
וּמְהַדֵּק. וְדָא אָמַרְהָ פִיפָה דְרִישָׁא מוּתָר
בְּסִטְרָא דָּא, וְאָסִיר וּמְהַדֵּק בְּסִטְרָא דָּא.

דָּא אָמַרְהָ, קִישׁוּטָא דְדַהֲבָא דָּא, בְּלִבוּשָׁא דָּא,
אִיהוּ פְּסוּל לְמַהוּי קִישׁוּטָא לְגַבֵּי דָּא. וְדָא
אָמַר, כְּשֶׁר וַיָּאוֹת הוּא לְאַתְחַזְּאָה דָּא בְּדָא.
וְכָל דָּא אִיהוּ תִיקוֹנָא וְקִישׁוּטָא דְכֻלָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא, בְּעוּד דְאַיְנוּן מְקַשְׁטִין, וְרַמֵּיָא
קְטְרוּגָא בְּקִישׁוּטָא, הִיא אוֹסִיפַת חֵילָא
וְנוּי וְגוּוֹן, וְתִיקוֹן בְּהוּ וַיִּתְבָּא בִיקְרָא בִינֵיהוּ,
וְאַתְחַשְׁבַת בְּנַפְשָׁה יִתִיר מִכְּמַה דְהוֹת מְאָה
זְמַנִּין.

בֵּינָן דְאַתְקַשְׁטַת בְּהוּ, פּוֹלְהוּ אַחְדִין לָהּ
בְּקִישׁוּטָהָ, וּבְתִיקוּנֵי שְׁפִירְתָּא, וְעַאֲלִין
לָהּ לְגַבֵּי מַלְפָּא, אוֹרִייתָא דְבַכְתָּב.

כַּד יִתְבָּא מְטְרוּנִיתָא בְּמַלְפָּא, בְּתִיקוֹן שְׁפִירָא,
וּמַלְפָּא חַזִּי לָהּ מְתַקְשְׁטָא בְּשִׁפְרֵיהּ, הֵהוּא
קִישׁוּטָא מְכַרִּיז וְאָמַר לְמַלְפָּא, לְנִשְׁקָא לָהּ,
דְּדָא אִיהוּ דְבִקוּתָא דְרַחֲמֵיהּ, לְאַתְכַּלְלָא דָּא
בְּדָא. מֵאן גָּרִים בְּאִינּוּן נְשִׁיקִין וּבַהֲהוּא
רַחֲמֵיהּ, אִינּוּן עוֹלָמְתָאן דְקִשְׁטוּ לָהּ.

כַּד בְּעִיָא לְאוּטְבָא לְעוֹלִימְתָהּ, הִיא וּמַלְפָּא
לְמִיָּהֵב לוּן נְבַזְבְּזָן, לְכוּלְהוּ יְהִיב כַּחְדָּא.
לְכוּלְהוּ דְהוּוּ מְקַטְרְגִי דָּא בְּדָא עַל קִישׁוּטָהָ,
יְהִיב מַלְפָּא וּמְטְרוּנִיתָא נְבַזְבְּזָן וּמַתְנָן בְּרַעוּ
בַחֲבִיבוּ, לְמִיחֲסוֹן לוּן יְרוּתָא בְּאֶלְף עֲלָמִין
דְכִסְיִפִין לְעֲלָמָא דְאַתֵּי. וְכָל שְׁפָן אִינּוּן דִּידְעֵי

וְרָגְלִים. הַגּוּף בְּתַקוּן שְׁרָאוּי (לה).
בְּאוֹת עֲלָמוּתֵיהּ, מְקָרְבִים אוֹתָהּ
לְתַקְנָא אוֹתָהּ. זֶה אוֹמַר מְתָר, וְזֶה
אוֹמַר אָסוּר, שְׁזַהוּ הַקְּשׁוּט שֶׁל
הַכֹּלָה כְּשֶׁמְקַשְׁטִים אוֹתָהּ. זֶה
אוֹמַר כְּשֶׁמְקַשְׁטִים, כֶּף הוֹלֵךְ
הַקְּשׁוּט הַזֶּה. וְזֶה אוֹמַר לֹא כֶּף.
זוֹ אוֹמֶרֶת שְׁקִישׁוּט הָרֹאשׁ כֶּף
אָסוּר וּמְהַדֵּק. וְזוֹ אוֹמֶרֶת כְּסוּי
הָרֹאשׁ מְתָר בְּצַד זֶה, וְאָסוּר
וּמְהַדֵּק בְּצַד זֶה.

זוֹ אוֹמֶרֶת, קְשׁוּט הַזֶּה־בְּ הַזֶּה עִם
הַלְבוּשׁ הַזֶּה הוּא פְּסוּל לְהִיּוֹת
קְשׁוּט לְזֶה. וְזֶה אוֹמַר, כְּשֶׁר וְרָאוּי
הוּא לְהִרְאוֹת זֶה עִם זֶה, וְכָל זֶה
הוּא תַקוּן וְקְשׁוּט הַכֹּלָה.

וְעַם כָּל זֶה, בְּעוּד שֶׁהֵם מְקַשְׁטִים
וּמְטִילִים קְטְרוּגַת בְּקְשׁוּט, הִיא
מוֹסִיפָה כַח נוּי וְגוּן וְתַקוּן בְּהֵם,
וַיּוֹשְׁבַת בְּכַבּוּד בִּינֵיהֶם,
וּמְחַשְׁבָּה אֶת נַפְשָׁה יוֹתֵר מִכְּמוֹ
שְׁהִיתָה מְאָה פְּעַמִּים.

בֵּינָן שֶׁהַתְּקַשְׁטָה בְּהֵם, כֵּלָם
אוֹחֲזִים אוֹתָהּ בְּקִישׁוּטֵיהּ וּבְתַקְוֵיהּ
לְפָנֶיהָ, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָהּ אֶל הַמְּלָךְ,
הַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב.

בְּשִׁיּוּשְׁבַת הַגְּבִירָה עִם הַמְּלָךְ
בְּתַקוּן יָפָה, וְהַמְּלָךְ רוֹאֵה אוֹתָהּ
מְקַשְׁטַת בִּיפִי, אוֹתוֹ הַקְּשׁוּט
מְכַרִּיז וְאוֹמַר לְמַלְךְ לְנִשֵּׁק אוֹתָהּ,
שְׁזַהוּי דְבַקוּת שֶׁל אַהֲבָה לְהַכֻּלֵּל
זֶה עִם זֶה. מִי גוֹרֵם בְּאוֹתָן
הַנְּשִׁיקוֹת וּבְאוֹתָהּ הָאַהֲבָה? אוֹתָן
הַעֲלָמוֹת שֶׁקְשָׁטוּ אוֹתָהּ.

בְּשִׁרְוּצָה לְהִטִּיב לְעֲלָמוּתֵיהּ,
הִיא וְהַמְּלָךְ לְתַת לָהֶם מַתְּנוֹת,
לְכָלן נוֹתֵן יַחַד. לְכָל מִי שֶׁהִיוּ
רְבוֹת זוֹ עִם זוֹ עַל קְשׁוּטֵיהּ,
נוֹתְנִים הַמְּלָךְ וְהַגְּבִירָה מְנַחוֹת
וּמַתְּנוֹת בְּרַצוֹן וּחֲבִיבוּת, לְהוֹרִישׁ
לְהוֹן יְרֵשָׁה בְּאֶלְף עוֹלָמוֹת
הַנוֹכְסִים לְעוֹלָם הַבָּא. וְכָל שְׁפָן

בְּרַזִּין דְחַכְמַתָּא, לְקַשְׁטָא

אותם שיוֹדעים בסודות החכמה,
לקשט קשׁוּטִיה, שאין שעור
לנחלת הירשה שלהם בעולם
הבא. עליהם כתוב (משלי כא)
להנחיל אהבי י"ש וגו'.

ישקני מנשיקות פיהו פי טובים
הדיף מיין - הרי פאן שבעה
תבות, פנגד שבע דרגות שעליה,
וכנגדם שבע הנערות הראויות
לתת לה, שמקשטות אותה
להכניסה אל המלך.

ישקני (שיר א) - לחי העולמים.
מנשיקות - לחסדי דוד. פיהו -
לישראל סבא. פי טובים - לאור
הראשון. הדיף - ליצחק, ידיד
מבטן. מיין - אל היין העליון
המשמר תמיד.

שבע הנערות הראויות לתת לה
מבית המלך הם: מיכאל, גבריא"ל,
רפא"ל, אוריא"ל, צדקיא"ל, יופיא"ל, רזיא"ל.
וכמה אלף ורבוא מחנות עמהם,
כמו שנאמר ועלמות אין מספר.
שדשה פסוקים הם פאן, שכלם
בחד שבון על הסודות שלהם. אחד
- שיר השירים, שהוא סוד
המפרכה, כמו שנתבאר. שנים -
ישקני, שהוא סוד של שבע
תבות, בשבע דרגות, כמו
שנאמר. שלש - לריח שמניך
טובים, שהוא סוד של עשר
תבות, עשר אמירות, וזהו הסוד
של התשבחת הזו, לכלל אחד
הראשון, ועל הסוד הזה מיסדת
התשבחת של השבת, פרט
לשנים עשר האחרונים שהם
בתשבחת אחרת.

כאן, בשיר השירים, בכתוב (שיר
ד) גר"ד וכרכם וגו', שבע נשיקות
הן בשבע דרגות של הפסוק הזה.
שהנשיקות הן שבע, מכל דרגה
נשיקה אחת. וכן הנשיקות של
יעקב, בשבע תבות כלל את
בכיה של שמחה של אהבה, פנגד

קישוטֶהא, דלית שיעורא לאחסנת ירותא
דלהון בעלמא דאתי. עלייהו כתיב, (משלי כא ח)
להנחיל אהבי י"ש וגו'.

ישקני מנשיקות פיהו פי טובים הדיף מיין.
הא הכא שבעה תיבין, לקביל שבעה
דרגין דעלה. ולקבליהו שבעה הנערות
הראויות לתת לה, דקא מקשטי לה, לאעלא
לה לגבי מלכא.

ישקני, לגבי חי העולמים. מנשיקות, לגבי
חסדי דוד. פיהו, לגבי ישראל סבא.
פי טובים, לגבי אור קדמאה. הודיף, לגבי
יצחק ידיד מבטן. מיין, לגבי יין עילאה
דמנטרא תדיר.

שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך
(אסתר ב ט), אינון: מיכאל. גבריא"ל.
רפא"ל. אוריא"ל. צדקיא"ל. יופיא"ל.
רזיא"ל. וכמה אלף ורבוא משרין עמהון.
כמא דאת אמר, ועלמות אין מספר.

תלת קראי אינון הכא, דכולהו בחושפנא על
רזין דלהון. חד, שיר השירים, דאיהו
רזא דרתיכא, כמא דאתמר. תרין, ישקני,
דאיהו רזא דשבע תיבין, בז' דרגין, כמא
דאתמר. תלת, לריח שמניך טובים, דאיהו
רזא דעשר תיבין, עשר אמירן. ודא איהו רזא
דתושבתא דא, לכללא חדא קדמאה. ועל
רזא דא תושבתא דשפת מתיסדא. בר תריסר
בתראי, דאינון בתושבתא אחרא.

הכא, בשיר השירים, בקרא, גר"ד וכרכם
וגו'. שבע נשיקין אינון, בשבע דרגין
דהאי קרא. דנשיקין שבע אינון, מכל דרגא
חד נשיקה. וכן נשיקין דיעקב, בשבע תיבין
כליל נשיקוי, דכתיב, (בראשית כט יא) וישק יעקב
נשיקותיו, שפתוב וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך.

תבת מִיָּז, שהיא אֶהְבָּה שֶׁל שְׁמֻחָה.

דְּהַרְאוֹת שֶׁהַנְּשִׁיקוֹת הֵן בְּסוּד שֶׁל שֶׁבַע. כְּמוֹ שֶׁהִיא בַת שֶׁבַע, כִּף כֹּל דְּבָרֶיהָ הֵן בְּשֶׁבַע. וְעַל זֶה (תהלים טו) שֶׁבַע שְׁמֻחוֹת אֶת פְּנֵיךְ וְגו'. אֵל תִּקְרֵי שֶׁבַע אֲלֵא שֶׁבַע, שֶׁבַע שְׁמֻחוֹת.

בְּכָרְ הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁל הָאֶהְבָּה, אֵין נְשִׁיקוֹת פְּאוֹתָן שְׁעוֹרְרָה פְּאֵן כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. אֶף עַל גַּב שֶׁהֵן שֶׁבַע נְשִׁיקוֹת כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר, שֶׁלֹּשׁ נְשִׁיקוֹת נְרָאוֹת פְּאֵן, וְשֶׁלֹּשׁ הַנְּשִׁיקוֹת הַלְלוּ שְׁנָרְאוּ בְּכַתוּב. יִשְׁקֵנִי - אַחַד, מִנְּשִׁיקוֹת - שֶׁהֵן שְׁפִימִם, הִנֵּה שֶׁלֹּשׁ.

וְכַעַת הִיא מְבַקֶּשֶׁת מִהַנְּשִׁיקוֹת הַלְלוּ, וּמָה שְׂאֲמַרְתָּ מִנְּשִׁיקוֹת, שְׁמַשְׁמַע נְשִׁיקָה אַחַת, שְׁכַתוּב מִנְּשִׁיקוֹת וְלֹא כַתוּב נְשִׁיקוֹת, שְׁהֵרִי נְשִׁיקוֹת הֵן שְׁפִימִם, מְאוֹתָן נְשִׁיקוֹת אֵינָן אֲלֵא אַחַת - וְדַאי שְׁצַרְיָךְ. מִי שֶׁשׂוֹאֵל לֹא צַרְיָךְ לִשְׂאֵל הַרְבֵּה, אֲלֵא מְעַט, שְׁהֵרִי כִיּוֹן שֶׁהַתְּחִיל - יִטַּל מִי שִׁיטַּל. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבַקֶּשִׁים מִמֶּנּוּ מְעַט - וְהוּא נוֹתֵן הַרְבֵּה. אֲבָרְהָם בִּקֵּשׁ מְעַט - וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ הַרְבֵּה. הוּא בִקֵּשׁ בֵּן אַחַד - מָה כַתוּב? (בְּרַאשִׁית כב) וְהַרְבֵּה אֲרַבָּה אֶת זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֲלוֹל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם וְגו', מְשׁוּם שֶׁכֶּף דְּרַכֵּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה אֲמַרְתָּ מִנְּשִׁיקוֹת וְלֹא נְשִׁיקוֹת.

יִשְׁקֵנִי - דְּבִקּוֹת שֶׁל אֶהְבָּה, רוּחַ בְּרוּחַ. שְׁהֵרִי אֲרַבַּע רוּחוֹת מִתְּחַבְּרוֹת וְנַעֲשׂוֹת כְּאַחַד. זֶה נוֹתֵן רוּחַ לַחֲבֵרוֹ, וְנוֹטֵל אוֹתָהּ רוּחַ שֶׁל חֲבֵרוֹ שְׁנֵדְבֵק בּוֹ. נִמְצָא שְׁרוּחוֹ וְרוּחַ חֲבֵרוֹ הִנֵּה שְׁנַיִם. אֶף

וְרוּחָא דְחַבְרִיָּה, הָא תְּרִין. אוּף הָכִי חַבְרִיָּה. אֲשֶׁתְּפַחֵי, אֲרַבַּע

לְרַחֵל וַיִּשָּׂא אֶת קוּלוֹ וַיִּבְכֶּךָ. בְּכִיָּה דְחֻדְוָה דְרַחִימוֹ, לְקַבֵּל תִּיבַת מִיָּז. דְּאִיהוּ רַחִימוֹ דְחֻדְוָה.

לְאִתְחַזְוָא, דְנְשִׁיקִין בְּרִזָּא דְשֶׁבַע אֵינוּן. כְּמָא דְאִיהִי בַת שֶׁבַע, הָכִי כָּל מִילוּי בְשֶׁבַע. וְעַל דָּא (תהלים טו יא) שׁוֹבַע שְׁמֻחוֹת אֶת פְּנֵיךְ וְגו', אֵל תִּקְרֵי שׁוֹבַע, אֲלֵא שֶׁבַע, שֶׁבַע שְׁמֻחוֹת.

בְּכָרְ נְשִׁיקִין דְרַחִימוֹ, לִית נְשִׁיקִין כְּאֵינוּן דְאִתְעַרָּא הֵכָא פְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. אֶף עַל גַּב דְּאֵינוּן שֶׁבַע נְשִׁיקִין כְּמָא דְאִתְמַר, תְּלַת נְשִׁיקִין אִתְחַזְוֵן הֵכָא, וְהַנִּי תְּלַת נְשִׁיקֵי דְאִתְחַזְוֵן בְּקָרָא. יִשְׁקֵנִי חַד, מִנְּשִׁיקוֹת דְּאֵינוּן תְּרִין, הָא תְּלַת.

וְהַשְׁתָּא אִיהִי תְּבַעַת מְאֵינוּן נְשִׁיקוֹת, וּמָה דְאֲמַרְתָּ מִנְּשִׁיקוֹת, דְּמַשְׁמַע חַד נְשִׁיקָא, דְכַתִּיב מִנְּשִׁיקוֹת, וְלֹא כַתִּיב נְשִׁיקוֹת, דְּהָא נְשִׁיקוֹת דְּאֵינוּן תְּרִין, מְאֵינוּן נְשִׁיקוֹת לְאוֹ אִיהוּ אֲלֵא חֻדָּא. וְדַאי אֲצַטְרִיךְ, מֵאֵן דְּשִׂאֵיל, לֹא אֲצַטְרִיךְ לְשִׂאֵלָה סְגִי, אֲלֵא זְעִיר, דְּהָא כִיּוֹן דְּשִׂאֵרִי, יִטוּל מֵאֵן דִּיטוּל. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׂאֵלִין לִיהַ זְעִיר, וְהוּא יְהִיב סְגִי. אֲבָרְהָם שְׂאֵל זְעִיר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיהַ סְגִי.

הוּא שְׂאֵל בְּרָא חֻדָּא, מָה כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית כב יז) וְהַרְבֵּה אֲרַבָּה אֶת זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֲלוֹל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם וְגו'. בְּגִין דְּכֶף אוֹרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא אֲמַרְתָּ מִנְּשִׁיקוֹת, וְלֹא נְשִׁיקוֹת.

יִשְׁקֵנִי, דְּבִיקוֹ דְרַחִימוֹ, רוּחַ בְּרוּחַ. דְּהָא אֲרַבַּע רוּחוֹן מִתְּחַבְּרוֹן, וְאִתְעַבִּידוּ כְּחֻדָּא. דָּא יְהִיב רוּחָא לְחַבְרִיָּה. וְנִטִּיל הַהוּא רוּחַ דְחַבְרִיָּה, דְאִתְדַבֵּק בִּיהַ. אֲשֶׁתְּפַחַת, רוּחָא דִּילִיָּה וְרוּחָא דְחַבְרִיָּה, הָא תְּרִין. הָא תְּרִין. אוּף הָכִי חַבְרִיָּה. אֲשֶׁתְּפַחֵי, אֲרַבַּע

כַּוְּבֵאֲנֹנִין נִמְצָאִים אַרְבַּע שִׁיקוֹת
שֶׁמֶתְחַבְּרוֹת יַחַד בְּאוֹתָן הַנְּשִׁיקוֹת.
מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ - מֵאוֹתָן
הַנְּשִׁיקוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהִיא מִנְשֶׁק
מִקְדָּם לְכֵן. שֶׁהִיא אֲהָבָה שֶׁל
שֶׁמֶתָּה אֵינָה, אֲלֵא מִתּוֹךְ
הַנְּשִׁיקוֹת שֶׁל הַרוּחַ הַעֲלִיּוֹנָה
בִּתְחִילָתָהּ.

פִּיהוּ, וְלֹא כְּתוּב פִּיו. מֵה זֶה
פִּיהוּ? אֲלֵא זְמוּן שֶׁל הָעוֹלָם
הַבָּא, הַמְּלִךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם כָּלוּ שְׁלוֹ.
וְזוֹהִי תוֹסֶפֶת ה' שֶׁנוֹסֶפֶת עַל זֶה.
מִשּׁוּם שֶׁכָּל הָאֲהָבָה שֶׁל הָעוֹלָם
הַתְּחִילָתוֹ אֵינָה אֲלֵא לְהִתְחַבֵּר
בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, הָעוֹלָם הַבָּא. וְעַל
כֵּן כָּל הַתְּשׁוּבָחוֹת מְעוֹרֵר הָעוֹלָם
הַתְּחִילָתוֹ אֶל הָעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן.

כִּי טוֹבִים - הַהִדְלָקָה וְהַנִּיצוּץ שֶׁל
הַמְּאֹרוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, וְכָל הַנְּרוֹת
מִתְּתַקְנִים וְדוֹלְקִים וּמְאִירִים
כְּרֹאֵי, וְזוֹהוּ הַדִּיף. אוֹתָם מְאֹרוֹת
קְדוּשִׁים אֲהוּבִים עֲלִיּוֹנִים, כָּלֵם
מְאִירִים וְנוֹצְצִים בְּאוֹר בְּנִיצוּץ
כְּרֹאֵי. הַמֵּים, מִשְׁמַחַת הַיָּם
הַטוֹב הַעֲלִיּוֹן שֶׁמְאִיר פָּנִים וְנוֹתֵן
שֶׁמֶחָה לְלֵב, וְכָל הָעַמִּים (הָעוֹלָמוֹת)
בְּחֻלְקָם שֶׁמַּחִים בְּאוֹתָהּ שֶׁמֶחָה.
בֵּא וְרָאָה, יִשְׂרָאֵל נוֹטְלִים חֻלְקָם
וְשֶׁמַּחִים בְּאוֹתָהּ שֶׁמֶחָה מִהֵינָן
הַטוֹב שֶׁמְאִיר וּמְזַכֵּךְ וְשׁוֹכֵף,
וְעוֹמֵד עַל הַשְּׁמָרִים שְׁלוֹ. כָּל שְׂאֵר
הָעַמִּים לֹא נוֹטְלִים, אֲלֵא מִתּוֹךְ
אוֹתָם הַשְּׁמָרִים שֶׁפָּתַח הַיָּם.

וְעַל זֶה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְעֲשׂוֹת לָהֶם מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים.
שֶׁהִיא אוֹתָם שְׁמָרִים, הַשְּׁמָרִים
כָּלֵם, חֻלְקָם שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים.
וְעַל כֵּן שֶׁמַּחֲתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
בְּאוֹתוֹ יֵינן הַמְּשַׁמֵּר, וְיוֹצֵא מִן
הָעוֹלָם הַבָּא, וּמְשַׁמֵּר בְּעַנְבּוּי.

שְׁנֵינִי, מִי שְׁרוּאָה עֲנָבִים בְּחֻלּוֹם,
אִם הֵם לְבָנִים - סִימָן טוֹב לוֹ,
וְאִם שְׁחוּרִים - צְרִיכִים רְחֻמִּים,
שֶׁהִיא וְדָאֵי עוֹמֵד בְּדִין. מֵה

רוּחִין דְּמִתְחַבְּרִין בְּחֻדָּא,
מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, מְאִינֹן נְשִׁיקִין עֵילָאִין, דְּקָא
הָהּ נְשִׁיק מִקְדָּמַת דְּנָא. דְּהָא רְחִימוּ
דְּחֻדָּא לָאו אִיהוּ, אֲלֵא מְגוּ נְשִׁיקִין דְּרוּחָא
עֵילָאָה בְּתַתָּאָה.

פִּיהוּ, וְלֹא כְּתוּב פִּיו, מְאִי פִּיהוּ. (דף עט ע"א) אֲלֵא
זְמוּנוֹ דְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, מְלִיךְ דְּשֵׁלְמָא כּוּלָּא
דִּילִיָּה. וְדָא אִיהוּ תוֹסֶפֶת ה', דְּאִתּוֹסֶף עַל דָּא.
בְּגִין דְּכָל רְחִימוֹ דְּעֵלְמָא תַתָּאָה, לָאו אִיהוּ
אֲלֵא לְאִתְחַבְּרָא בְּעֵלְמָא עֵילָאָה, עֵלְמָא דְּאִתִּי.
וְעַל דָּא, כָּל תּוֹשְׁבְּחֵן אֲתַעֵר עֵלְמָא תַתָּאָה,
לְגַבֵּי עֵלְמָא עֵילָאָה.

כִּי טוֹבִים, דְּלִיקוּ וְנִצְצוּ דְּבוּצִינִין עֵילָאִין,
וְכָל שְׂרָגִין מִתְּתַקְנִין וְדוֹלְקִין וְנְהַרִין כְּדָקָא
יָאוֹת וְדָא אִיהוּ דוֹדִיף, אֵינֹן בּוּצִינִין קְדִישִׁין
רְחִימִין עֵילָאִין, כּוּלָּהוּ נְהַרִין וְנִצְצִין בְּנְהִירוֹ
בְּנִיצוּי, כְּדָקָא יָאוֹת. מֵיִין, מִחֻדָּה דְּחֻמְרָא
טְבָא עֵילָאָה, דְּנְהִיר אֲנַפִּין, וְיִהִיב חֻדָּה לְלַבָּא,
וְכָל עָמִין (עֲלִיּוֹן) בְּחוּלְקֵהוּן, חֻדָּאן בְּהֵהוּא
חֻדָּה.

תָּא חֲזִי, יִשְׂרָאֵל נְטֻלִין חוּלְקֵהוּן, וְחֻדָּאן
בְּהֵהוּא חֻדָּה, מִחְמַר טַב דְּנְהִיר, וְזַפִּיף,
וְשַׁפִּיף, וְקִיִּמָא עַל דוֹרְדִיָּה. שְׂאֵר עָמִין
כּוּלָּהוּ, לָא נְטֻלִי אֲלֵא מְגוּ אֵינֹן שְׁמָרִים
דְּתַחוֹת חֻמְרָא.

וְעַל דָּא, זְמוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּ לּוֹן
מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים. דְּהָא אֵינֹן שְׁמָרִים
דוֹרְדִיָּין כּוּלָּהוּ, חוּלְקָא דְּשְׂאֵר עָמִין. וְעַל דָּא
יִשְׂרָאֵל חֻדָּה דִּילְהוּן בְּהֵהוּא יֵינן דְּמִנְטְרָא,
וְנַפְקָא מִעֵלְמָא דְּאִתִּי, וּמִנְטְרָא בְּעַנְבּוּי.

תֵּנֵן, מֵאֵן דְּחָמִי עֲנָבִין בְּחֻלְמָא, אִי חוּוֹרָאן
אֵינֹן, סִימָן טַב לִיָּה. וְאִי אוּכְמִי, בְּעֵיִן
רְחֻמִּי. דְּהָא וְדָאֵי בְּדִינָא קְיִימָא. מְאִי טַעְמָא,

הטעם? משום שאותם ענבים
לכנים, הם ענבים ששומרים את
אותו היין העליון, ואותם צבע
לכן רחמים. ואותם הענבים
האדמים הם צד הדין, הגון
האדם.

אבר אותם - פדאי הוא לעולם
הבא. מה הטעם? משום שעבר
על הדין ויכול להשמדו. והיין
הטוב של העולם הבא יש לו בו
חלק. שתה יין לכן - סימן טוב
לו, ושמחה. אדם - הדין הוא
השורה עליו.

בשקרב יעקב ליצחק אביו, נתן
לו מאותו היין הטוב המשמר
מהעולם הבא, ששמחה ואהבה
אינם אלא פשמתעוררים מתוך
היין הטוב.

ועל פן יצחק, שהיה מצד הדין
הקשה, הצטרף לשמח אותו
באותו היין הטוב, שבא מרחוק.
זהו שכתוב ויבא לו יין מרחוק,
ממקום עליון, מושף עליו
מאותה שמחה לשמח אותו, אזי
התבסס הרגו, והדין הקשה נכלל
ברחמים, שיהיה הכל פראוי.

ומשום כך אותם דודים,
האהובים העליונים, המאורות
הקדושים, אינם מאירים אלא
מתוך אותו היין, ומיהו? זה
השם החקוק המפרש של שבעים
אותיות. של אותם מאורות
קדושים, השם החקוק הקדוש
של שבעים השמות, זהו בסוד
של אותם הענבים ששומרים את
היין העליון, הכלל של אותם
שבעים.

ומשום כך, השמחה והרצון
באותן הנשיקות לעזר אהבה
הם מהיין העליון. ועל פן
המאורות מאירים ונוצצים
מאותו היין, שכתוב פי טובים
דיך מין.

לריח שמניך טובים (שיר א). אמר

בגין דאינון ענבין חווראין, אינון ענבי דנטרי
ההוא חמרא עילאה, ואינון גוון חוור רחמי.
ואינון ענבין סומקין, אינון סטר דינא גוון
סומק.

אברן, פדאי איהו לעלמא דאתי. מאי טעמא,
בגין דעבר על דינא, ויכיל לשצאה
ליה. וחמרא טבא דעלמא דאתי, אית ליה
ביה חולקא. שתי חמרא חוורא, סימן טב ליה,
וחדוה. סומקא, איהו דינא דשריא עליה.
יעקב, פד קריב לגבי יצחק אבוהי, יתב ליה
מההוא חמרא טבא דמנטר מעלמא
דאתי, דחדוה ורחימו לאו איהו, אלא פד
אתער מגו חמרא טבא.

ועל דא יצחק, דההוה מסטרא דדינא קשיא,
אצטריך למחדי ליה בההוא חמרא טבא,
דאתי מרחוק. הדא הוא דכתיב, (שם כז כה) ויבא
לו יין מרחוק, מדוכתא עילאה, משיף עליה
מההוא חדוה למחדי ליה, כדין אתבסם
רוגזא, ודינא תקיפא אתפליל ברחמי, למיהוי
פולא פדקא יאות.

ובגין כך אינון דודים, רחמיין עילאין, בוצינין
קדישין, לא נהרין אלא מגו ההוא יין,
ומאן איהו, דא שמא גליפא מפרש דשבעין
אתוון. דאינון בוצינין קדישין, שמא גליפא
קדישא דשבעין שמקן, דא איהו ברזא דאינון
ענבין, דנטרין יין עילאה, פללא דאינון
שבעין.

ובגין כך, חדוה ורעו באינון נשיקין, לאתערא
רחימו, מין עילאה איהי. ועל דא,
בוצינין נהרין ונצצין מההוא יין, דכתיב פי
טובים דיך מין.

לריח שמניך טובים רבי שמעון אמר, האי
קרא אסתפלנא ביה, ואיהו סתים ברזא

רבי שמעון, בפסוק הזה
הסתכלתי, והוא נסתר בסוד
עליון. רים - יש רים ויש רים.
וכמה ריחות הם. יש רים שעולה
ממטה למעלה, כמו רים הקרבן,
שזהו רים שעולה וקושר קשרים
זה בתוך זה, ומשתלשל זה עם
זה, עד שהכל נעשה קשר אחד
ואור אחד.

יש רים אחר, וזהו מלך המשיח,
שנקרא רים, שכתוב (ישעיה א)
והריחו ביראת ה'. וזה נקרא רים.

ונקשר בסוד של רים הקרבן.
וזה סוד (ויקרא א) אשה רים נוח
לה. אשה - מחוץ לקשר, והמזון
והאור של צבאות ומחנות של
אש, נקבצו בצדדים. הרים לפני
מנו, וזהו שנקשר פנימה ומאיר
בסוד הברית הקדושה. וזה נקרא
מלך המשיח, שהוא רים מאותם
הבשרים העליונים, שכתוב
פריח בשמים.

נוחח - האור של כל הגונים
העליונים, תפארת ישראל, והיפי
של הכל. וזוהי נחת הרים
העליונה, ששורה עליו ומאירה
אליו. לה' - למלך של הכל, והכל
נקשר זה עם זה, ומאיר זה בזה,
להיות אחד בשמחת הכל בסוד
הקרבן.

ואם תאמר, הרי האש שהוא
מחוץ למקום המקבץ, זהו
האשה, שמאותה האש
מתקבצים כמה צבאות וכמה
מחנות, אלו באלו לוהטים בכמה
מינים, לכמה צדדים. וכלם
התקבצו בסוד הקרבן, ושבו
ונכנסו לאש הזו.

משום שכל בעלי המגנים, בעלי
דינים. וכששבים, כמו ששב
הרגו שיוצא מן הנחירים, כשיש
מנוחה, למקומו. כמו שהצבאות
והמחנות הללו מלהטים קמטים
במקומם, כך גם הצבאות

עילאה. רים, אית רים ואית רים, וכמה ריחין
אינון. אית רים דסליק מתתא לעילא, כגון
ריחא דקורבנא, דהאי איהו ריחא, דסליק,
וקשר קשרין דא בגו דא, ומשתלשל דא בדא,
עד דאתעביד כולא קשרא חדא, ונהירו חד.
אית רים אחרא ודא איהו מלפא משיחא,
דאקרי רים. דכתיב, (ישעיה א ג) והריחו
ביראת ה'. ודא אקרי רים. ומתקשרא ברזא
דריח קורבנא.

ורזא דא (ויקרא א ט) אשה רים נוחח לה, אשה
לבר קישורא, ומזונא ונהירו דחילין
ומשריין דאשא, בטהרונא קמיטין. רים לגו
מיניה, ודא איהו דאתקשר לגו, ונהיר ברזא
דברית קדישא. ודא אתקרי מלפא משיחא,
דאיהו רים מאינון בוסמין עילאין, דכתיב
פריח בשמים.

נוחח, נהירו דכל גונון עילאין, תפארת
ישראל, ושפירו דכלא. ודא איהו
ניחא דרוחא עילאה, דשריא עליה, ונהיר
לגביה. לה', למלפא דכולא, וכולא אתקשר
דא בדא, ואנהיר דא בדא, למהוי חד בחדוה
דכולא, ברזא דקורבנא.

ואי תימא, הא אשא דאיהו לבר בקמיטון, דא
איהו אשה, דמההוא אשא מתקמטון כמה
חילין, וכמה משריין, אלין באלין מלהטון,
בכמה זיגין, לכמה סטריין. וכולהו ברזא
דקורבנא אתקמיטו, ותאבו ועאלו בהאי
אשא.

בגין דכולהו מארי תריסין, מארי דינין. וכד
תבין, כמה דתב רוגזא דנפיק מנחירין,
כד הוי נייחא, לדוכתיה. כמה דאלין חילין
ומשריין מלהטון קמטין באתריהו, הכי נמי
חילין ומשריין עילאין קדישין, מארי דנייחא

וְרָעוּ, נְהָרִין וְתַבְיִן בְּנֵהִירוּ לְאַתְקֶשָׁרָא, גּוּ הָאִי ה', וְכִלְהוּ אֲלִין בְּאֲלִין, וְדָא בְּדָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא, אֲקָרִי אֶשְׁה, רְזָא דְנִיּוּחָא, וּמְזוּנָא, וּנְהִירוּ דְכָל סְטָרִין.

רִיחַ, נְקוּדָה דְלָגוּ. רְזָא דְבְרִית קְדִישָׁא. אַמְאִי אֲקָרִי רִיחַ, בְּגִין דְּאִיהוּ רִיחָא דְבוּסְמִין עֵילְאִין קְדִישִׁין, טְמִירִין, דְּלֹא אֲתַגְלִיין. וְכַד שְׂרִיין, אָרַח לוֹן, פְּהֵאִי מֵאֵן דְּאָרַח רִיחַ בְּהַדְסַ, אִיהוּ רִיחַ נְפִיק מֵהַדְסַ, וְדָא נְקוּדָה אֲקָרִי רִיחַ דְנְפִיק מֵהַדְסַ.

נִיחוּחַ, אֲתַר דְנִחַת רוּחַ עֵילְאָה, וְשָׂרַאת עֲלֵיהּ לְמַהוּי רְתִיכָא עֵילְאָה, בְּרְזָא דְשַׁבְעִין וְתַרִין שְׁמַהֵן. וְרְתִיכָא עֵילְאָה פְּלֹא קִישׁוּרָא חֲדָא. לַה', לְמַהוּי פּוּלָא בְּנֵהִירוּ חֲדָא. וְעַל דָּא אֵית רִיחַ וְאֵית רִיחַ (וְעַל דָּא אֲקָרִי רִיחַ נִיחוּחַ).

וּבְבַר אֲתַר, רִיחַ, מְסַלִּיקוּ דְקָאִים עַל דְרָגָא אֲחֵרָא תַּתְּאָה מְנִיָּה, וְהָאִי אִיהוּ רִיחַ מֵהֵוּא עֵילְאָה. לְרִיחַ, דָּא אִיהוּ נְקוּדָא עֵילְאָה, דְקִיּוּמָא בְּסְתִימוּ, מְגוּ הֵוּא דְסְתִימִים בְּכָל סְתִימוּ דְכָל סְתִימִין, דְּלֹא אֲתִידַע כְּלָל. וְהָאִי נְקוּדָה אִיהִי רִיחַ מֵהֵוּא סְתִימָא דְכוּלָּא. וּבְגִין הָאִי רִיחַ, כֹּל אֵינּוֹן שְׁמַנִּין וּבוּסְמִין, פּוּלְהוּ נֵהִירִין וְאֲקָרוּן טוֹבִים, בְּגִין דְּהָאִי קִיִּים לוֹן, לְמַהוּי פּוּלְהוּ חַד (דף עט ע"ב) קִישׁוּרָא, נְהִיר כְּחֲדָא.

וְאִי לָאוּ, לָא אֲקָרוּן טוֹבִים. בְּגִין דְכַד הָאִי רִיחַ עֵילְאָה, עָאל בְּסְתִימוּ לָגוּ נְחֻלָּא עַמִּיקָא, וְאֲמַלִּי לִיָּה פְּדָקָא יָאוּת, פּוּלְהוּ דְרָגִין אֲקָרוּן טוֹבִים מְאִי טוֹבִים נְהִירִין.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר הָכִי, אֲלִין אֵינּוֹן יָמִים דְּאֲקָרוּן טוֹבִים. וְאֵינּוֹן תְּפִילִין דְּרִישָׁא, דְּאֵינּוֹן תְּפִילִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְנַח לוֹן, וְהֵם תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שְׁהֵן תְּפִלִּין שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא

וְהַמְּחַנּוּת הַעֲלִיוֹנִים הַקְדוּשִׁים, בְּעֵלֵי הַמְּנוּחָה וְהַרְצוֹן, מְאִירִים וְשׁוֹבִים בְּאוּר לְהַתְקַשֵּׁר תוֹף הַ' הַזֶּה, וְכֹלֶם אֵלֶּה עִם אֵלֶּה, וְזֶה עִם זֶה בְּחַבּוּר אֲחָד נְקָרָא אֶשְׁה, הַסּוּד שֶׁל מְנוּחָה וּמְזוּן, וְהָאוּר שֶׁל כָּל הַצְּדִידִים.

הַרִיחַ - הַנְּקָדָה שֶׁלפְּנִים, הַסּוּד שֶׁל הַבְּרִית הַקְדוּשׁ. לְמַה נְקָרָא רִיחַ? מְשׁוּם שֶׁהוּא רִיחַ הַבְּשָׂמִים הַעֲלִיוֹנִים הַקְדוּשִׁים, הַטְּמִירִים, שֶׁלֹּא הַתְּגַלּוּ. וּכְשׁוֹרִים, מְרִיחַ אוֹתָם, כְּמוֹ מִי שֶׁמְרִיחַ רִיחַ בְּהַדְסַ, הוּא הַרִיחַ שֶׁיּוּצֵא מֵהַדְסַ, וְזוֹ הַנְּקָדָה שֶׁנְּקָרָאת רִיחַ הַיּוּצֵא מֵהַדְסַ.

נִיחוּחַ - הַמְּקוֹם שֶׁיּוֹרְדַת הַרוּחַ הַעֲלִיוֹנָה וְשׁוֹרָה עֲלֵיו לְהִיּוֹת מְרַפְּכָה עֲלִיוֹנָה, בְּסוּד שֶׁל שְׁבַעִים וְשָׁנִים שְׁמוֹת. וְהַמְּרַפְּכָה הַעֲלִיוֹנָה כְּלָה קָשֶׁר אֲחָד. לַה' - שִׁיְהִיָּה הַכֹּל בְּאוּר אֲחָד וְעַל כֵּן גַּם רִיחַ וְגַם רִיחַ (וְעַל כֵּן נְקָרָא רִיחַ נִיחוּחַ).

וּבְבַר מְקוֹם, רִיחַ - מְעֵלְיָה שְׁעוּמְדַת עַל דְרָגָה אֲחֵרַת תַּחְתּוֹנָה מְנַיָּה. וְזֶהוּ הַרִיחַ מְאוּתוֹ הַעֲלִיוֹן. לְרִיחַ - זוֹ נְקָדָה עֲלִיוֹנָה שְׁעוּמְדַת בְּסֵתֵר מִתּוֹף אוֹתוֹ הַנְּסֻתָּר שֶׁל כָּל הַנְּסֻתָּרִים, שְׁאֵינּוּ גּוֹדַע כְּלָל. וְהַנְּקָדָה הַזֶּה הִיא רִיחַ מְאוּתוֹ הַנְּסֻתָּר שֶׁל הַכֹּל. וּבְשִׁבִיל הַרִיחַ הַזֶּה, כֹּל אוֹתָם שְׁמַנִּים וּבְשָׂמִים, כֹּלֶם מְאִירִים וְנְקָרָאִים טוֹבִים, מְשׁוּם שֶׁזֶה מְקַיֵּם אוֹתָם, שִׁיְהִי כֹלֶם קָשֶׁר אֲחָד, מְאִיר כְּאֲחָד.

וְאִם לֹא - לֹא נְקָרָאִים טוֹבִים. מְשׁוּם שֶׁכְּשֶׁהַרִיחַ הַעֲלִיוֹן נִכְנָס בְּסֵתֵר לְתוֹף הַנְּחַל הַעֲמַק וּמְמַלֵּא אוֹתוֹ כְּרֵאוּי, כֹּל הַדְּרָגוֹת נְקָרָאוּת טוֹבִים. מֵהוּ טוֹבִים? מְאִירִים. רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר כְּף: אֵלוֹ הֵם יָמִים שֶׁנְּקָרָאִים טוֹבִים. וְעַל כֵּן נְקָרָאוּת

טובים, משום שהן מאירות
בראש הקדוש העליון.

ובכך מקום, ימים טובים הם
תפלין של ראש, שהקדוש ברוך
הוא מניח אותן. חלו של מועד,
שלא נקרא יום טוב, אלו תפלין
של הזרוע, שהרי אין ללכנה
מעצמה כלום, אלא מאור של יום
טוב.

תפלין של זרוע, שהיא תפלה של
יד, אין מאירה אלא מתוך האור
של תפלין של ראש. תפלין של
ראש - ימים טובים. תפלין של
זרוע - חלו של מועד. ויפה אמר,
וכך הוא.

ועל זה, חלו של מועד הוא לענין
עבודה, כמו שיום טוב. וצריך
שמחה כמו שלו. ומשום כך,
בימים הללו, שהם תפלין של
רבון העולם, אסור להניח שאר
התפלין, שהרי הימים הללו,
שהם תפלין עליונים, שורים על
ראשיהם של ישראל הקדושים.
רבי אלעזר שאל את רבי שמעון
אביו. אמר לו, מילא תפלין של
ראש, ששורים על ראשיהם של
העם הקדוש ביום טוב. תפלין
של יד, שהיא חלו של מועד, איך
אנו אוהזים אותה?

אמר לו, משום שאנו אוהזים
אותה, והיא י"ד פהה, אסור
לעשות עבודה בצד שלה, וצריך
לעשות שמחה בצד התפלין של
ראש.

והעם הקדוש אוהזים את התפלין
של רבון העולם, ושורים עליהם
ביום טוב ובחלו של מועד,
ואסור להעביר את התפלין של
רבון העולם מעל ראשיהם
להניח תפלין אחרות, שהם דגמא
ודיוקן למטה.

ועל דא אקרוין טובים, בגין דאינון נהרין
ברישא דקודשא עילאה.

ובכך אתר, ימים טובים אינון תפילין דרישא,
דקודשא בריה הוא מנח לון. חולו של
מועד, דלא אקרי יום טוב, אלין תפילין
דזרועא, דהא לית לה לסיהרא מגרמה כלום,
אלא מנהירו דיום טוב.

תפילין דזרועא דאיהי תפלה של יד, לא
נהירא אלא מגו נהירו דתפילין של
ראש. תפלה דרישא, ימים טובים. תפלה
דזרועא, חולו של מועד. ושפיר קאמר, והכי
הוא.

ועל דא, חולו של מועד איהו לענין עבדתא,
פגוונא דיום טוב. ואצטריך חדוה פגוונא
דיליה. ובגין כך, באלין יומין דאינון תפילין
דמארי עלמא, אסור לאנחא שאר תפילין,
דהא אלין יומין, דאינון תפילין עילאין שריין
על רישיהון דישראל קדישין.

רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון אבוי, אמר
ליה, תינח תפילין דרישא, דשריין על
רישיהון דעמא קדישא ביום טוב. תפילין של
יד, דאיהי חולו של מועד, איך אנו אהדין
לה.

אמר ליה, בגין דאנון אהדין לה, ואיהי י"ד
פהה, אסור למעבד עבדתא בסטרא
דילה, ואצטריך למעבד חדוה, בסטרא
דתפילין דרישא.

ועמא קדישא אהדין תפילין דמארי עלמא
ושריין עלייהו ביום טוב. ובחולו של
מועד, ואסור לאעברא תפילין דמארי עלמא
מעל רישיהון, לאנחא תפילין אחרנין, דאינון
דוגמא ודיוקנא לתתא.

לְמַכְרֵךְ שְׂרָצָה לְשֹׁמֵר אֶת עַבְדּוֹ,
אָמַר לוֹ, עֲשֵׂה (חֹתֵם) כְּמוֹ דְיוֹקָן
הַחֹתֵם שְׁלִי. כָּל זְמַן שְׂאוֹתוֹ
דְיוֹקָן יֵרָאֶה עָלֶיךָ, כָּל־מָה
וּפְחָדוֹ מִמֶּךָ. אַחַר כֵּן מֵתוֹךְ
אַהֲבָה עֲלִיזוֹנָה שְׂאוֹהֵב אוֹתוֹ
הַמֶּלֶךְ, נִתֵּן בְּיָדוֹ חֹתֵם שֶׁל
הַחֹתֵמֶת הַעֲלִיזוֹנָה שְׁלוֹ. כִּי־כֵן
שְׂאֵחַז הַחֹתֵם הַעֲלִיזוֹן שֶׁל הַמֶּלֶךְ
בְּיָדוֹ, נִטַּל מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ הַדְּיוֹקָן
שֶׁהוּא עֹשֶׂה.

אם אותו העבד דוחה את החותם
העליון של המלך בשביל אותו
החותם שהוא עשה, ודאי
בן-מות הוא אותו העבד, משום
שעשה קלון בחותם המלך ואינו
חושש לכבודו, ומשום כן אסור
לעם הקדוש לדחות את חותם
המלך העליון ששורה עלינו,
משום הדיוקן הזה שהם עבדים
(שאנו עושים).

זה במועד ובחלו של מועד, וכל
שכן בשבת, שהכל שורה עלינו.
שבת של ערב שבת - תפלה של
יד. שבת של היום - תפלין של
ראש.

וכך מסדר הקדוש ברוך הוא את
העם הקדוש האהוב שלו, בחל
- אותם תפלין שעשו בדיוקן
החותם של המלך, להיות
שמורים בכל הצדדים. בשבת
ומועד, שהם ימים טובים,
והתפלין של רבון העולם ממש
- מעבירים אותו דיוקן, ומניחים
את התפלין של רבון העולם.
אשרי העם הזה, שבידם החותם
העליון של המלך.

מי שמניח תפלין צריך לשמח,
ועל זה כתוב ושמחת בחגך.
בתפלין של רבון העולם צריך
לשמח, והשמחה הזו במועד
ובחלו של מועד, בתפלין של
ראש, ובתפלין של הדרוע.

ביום טוב, מאותו הריח העליון

לְמַלְכָּא דְבַעֵי לְנִטְרָא לִיהַ לְעַבְדֵיהּ, אָמַר לִיהַ
עַבִּיד (חֹתֵמָא) כְּדְיוֹקָנָא דְחֹתֵמָא דִּילִי,
כָּל זְמַנָּא דִּיהֵוּא דְיוֹקָנָא יִתְחַזֵּי עֲלֶיךָ, כְּלָא
יִזְוַעוֹן וַיִּדְחַלּוֹן מִיְנֶךָ. לְבַתֵּר מְגוֹ רְחִימוֹ
עֵילְאָה, דְקָא רְחִים לִיהַ מְלָפָא, יֵהֵב בִּיּדֵיהּ
חֹתֵמָא דְגוֹשְׁפִּנְקָא עֵילְאָה דִּילִיהַ, כִּי־כֵן דְאֶחִיד
חֹתֵמָא עֵילְאָה דְמְלָפָא בִּיּדֵיהּ, שְׂבִיק מְנִיָּה
הַהוּא דְיוֹקָנָא דְאִיהוּ עַבֵּד.

אי ההוא עבד, דחי חותמא עילאָה דמלפא,
בגין ההוא חותמא דאיהו עביד, ודאי בר
קטולא איהו ההוא עבדא, בגין דעביד קלנא
בחותמא דמלפא, ולא חייש ליקריה. ובגין
כך, אסור לעמא קדישא לדחיא חותמא
דמלפא עילאָה דשרי עלן, בגין דיוקנא דא
דאינון עבדים (ראנו עבדים).

האי במועד ובחולו של מועד, וכל שכן
בשבת, דכלא שריא עלן, שבת דמעלי
שבתא, תפלה של יד. שבת דיומא, תפלין
דרישא.

וזהו קא מסדר קודשא בריך הוא לעמא
קדישא רחמא דיליה, בחול אינון
תפלין דעבדו דיוקנא דחותמא דמלפא,
למהוי נטירין בכל סטרין. בשבת ומועד
דאינון יומין טבין, ותפלין דמארי עלמא
ממש. מעברן היא דיוקנא, ומנחי תפלין
דמארי עלמא. זכאין עמא דא, דבידן חותמא
עילאָה דמלפא.

מאן דמנח תפלין, אצטריך למחדי. ועל דא
כתוב, (דברים טז יד) ושמחת בחגך. בתפלין
דמארי עלמא אצטריך למחדי. וחדנה דא,
במועד ובחולו של מועד, בתפלין דרישא,
ובתפלין דדרועא.

ביום טוב מההוא ריחא עילאָה, שמניף

טובים, תפילין דרישא. בחולו של מועד, שמן תורק שמך, תפלה של יד, דקא סלקא לאתאחדא באורח סתים בתפילין דרישא.

ער פן עלמות אהבוך, ביום טוב בתראה דחג, דהא תפלה של יד אשתלים ואתנהיר בשלימו. ולפלגא חולקא לכולא, לכל אינון משריין וחילין דלעילא, ולכל אינון משריין וחילין דלתתא. ועל דא עלמות (אהבוך, אינון) משריין וחילין דלעילא, עולמות ומשריין וחילין דלתתא.

פתח רבי שמעון ואמר, פתיב (בראשית כז) וירח את ריח בגדיו ויברכהו וגו', מה חמא יצחק, דאף על גב דההוא מיכלא ומשתיא קא אייתי ליה יעקב, לא ברכיה, עד זמנא דארח באינון לבושין.

הכא אית לאסתפלא, דהא אינון לבושין לא הוו דידיה דיעקב, דהא אורייתא אסהידת, דכתיב (שם פסוק טו) את בגדי עשו בנה הגדל, והכא פתיב את ריח בגדיו, וכי בגדיו הוו, ריח הבגדים מיבעי ליה, מאי בגדיו אללא, בגדיו ודאי הוו אינון לבושין ממש, ולא דעשו. ואף על גב דכתיב בגדי עשו - בתפיסה היו אצלו. כמו כן אותה הבאר שעליה ישב יעקב וישב עליה משה - בתפיסה היתה לאחרים. כיון שבא יעקב, נודעה הבאר לאדונה, ועלו המים אליו, וכן למשה.

כמו כן אותם הלושים היו בתפיסה אצל עשו. כיון שלבשם יעקב, נודעו הבגדים לבעליהם, מיום שעשה אותם הקדוש ברוך הוא, לא העלו הריחות שלהם עד הזמן הזה שלבש אותם יעקב, שהרי חזרו לדיוקנם. יעקב הגה ודאי דמות של אדם ויפיו.

פתח רבי שמעון ואמר, פתיב (בראשית כז) וירח את ריח בגדיו ויברכהו וגו', מה חמא יצחק, דאף על גב דההוא מיכלא ומשתיא קא אייתי ליה יעקב, לא ברכיה, עד זמנא דארח באינון לבושין.

הכא אית לאסתפלא, דהא אינון לבושין לא הוו דידיה דיעקב, דהא אורייתא אסהידת, דכתיב (שם פסוק טו) את בגדי עשו בנה הגדל, והכא פתיב את ריח בגדיו, וכי בגדיו הוו, ריח הבגדים מיבעי ליה, מאי בגדיו אללא, בגדיו ודאי הוו אינון לבושין ממש, ולא דעשו. ואף על גב דכתיב בגדי עשו, בתפיסה היו אצלו. כמו כן אותה הבאר שעליה ישב יעקב וישב עליה משה - בתפיסה היתה לאחרים. כיון שבא יעקב, נודעה הבאר לאדונה, ועלו המים אליו, וכן למשה.

כמו כן אותם הלושים היו בתפיסה אצל עשו. כיון שלבשם יעקב, נודעו הבגדים לבעליהם, מיום שעשה אותם הקדוש ברוך הוא, לא העלו הריחות שלהם עד הזמן הזה שלבש אותם יעקב, שהרי חזרו לדיוקנם. יעקב הגה ודאי דמות של אדם ויפיו.

כמו כן אותם הלושים היו בתפיסה אצל עשו. כיון שלבשם יעקב, נודעו הבגדים לבעליהם, מיום שעשה אותם הקדוש ברוך הוא, לא העלו הריחות שלהם עד הזמן הזה שלבש אותם יעקב, שהרי חזרו לדיוקנם. יעקב הגה ודאי דמות של אדם ויפיו.

בְּשֵׁעָה שָׂרְאוּ הַלְבוּשִׁים אֶת דְּמוּתוֹ שֶׁל אָדָם, הֶעֱלוּ רִיחַ שְׁלֹשׁ רִיחוֹת עָלוּ כְּאֵן, אֶחָד - רִיחַ בְּגָדָיו. ב' - רִיחַ בְּנִי. ג' - רִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ ה'. וְכָל הַשְּׁלֵשׁ עָלוּ לְיִצְחָק בְּשֵׁעָה שֶׁנִּכְנַס אֵלָיו יַעֲקֹב.

וְכֵלָם פְּתוּבִים בְּפִסּוּק הַזֶּה. רִיחַ בְּגָדָיו, הֵינּוּ עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ. רִיחַ בְּנִי, הֵינּוּ שְׁמָנִיךָ טוֹבִים. רִיחַ שְׂדֵה, הֵינּוּ שְׁמֵן תּוֹרֵךְ שְׁמֶךָ. וְדָאֵי הַפָּל קָשֶׁר אֶחָד, וְסוּד הַקְּרָפָן שֶׁהֵעֲרַנּוּ בוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִשָּׁה, שֶׁהֵינּוּ עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ, וְהַפָּל סוּד אֶחָד. רִיחַ - שְׁמֵן תּוֹרֵךְ שְׁמֶךָ. נִיחֹחַ - שְׁמָנִיךָ טוֹבִים. וְהַפָּל אֶחָד לֵה', הֵינּוּ לְרִיחַ, וְהַפָּל דְּבָר אֶחָד, וְסוּד אֶחָד, בְּקָשֶׁר אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּחְבָּר.

מְשַׁבְּנֵי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה (שיר א). פְּתוּב וְנִתְתִי מְשַׁבְּנֵי פְתוּכְכֶם וְגו'. בֵּא וְרָאָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן שְׁכִינָתוֹ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת רְבוּצָה עֲלֵיהֶם כְּאֵם עַל הַבָּנִים, וְלִהְיוֹן עֲלֵיהֶם בְּכָל הַצְּדָדִים.

וְכֵן זְמַן שְׂאוֹתָהּ אִם קְדוּשָׁה יוֹשְׁבַת עֲלֵיהֶם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּא לְדוֹר עָמָם, מִשׁוּם שֶׁהָרִי אֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵב אוֹתָהּ לְעוֹלָמִים, וְכָל הַחִבִּיבוֹת שֶׁלְמַעַלָּה הִיא עֲלֶיהָ.

וּמִשׁוּם כֵּן נִתֵּן אוֹתָהּ מִשְׁכּוֹן פְּתוּכָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, לְדַעַת שֶׁלֹּא יִשְׁפָּחֶם, וְלֹא יַעֲזֹב אוֹתָם לְעוֹלָמִים. מֶה הַטֵּעַם? מִשׁוּם אוֹתוֹ הַמִּשְׁכּוֹן שֶׁפְּתוּכָם. וְהִיא אוֹמְרָת, מִשְׁכּוֹן הֵייתִי בְּפִתְחוֹנִים, אֶהְיֶה מִשְׁכּוֹן אֶצְלָךְ, וְלַעֲלוֹת כְּנַגְדְּךָ, וְאֵנִי וְכֵנִי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה. מְשַׁבְּנֵי, חוֹרְנֵנוּ לְקָשֶׁר הַדְּבָרִים הַרְאֵנוּנִים עַל אוֹתוֹ סוּד אִשָּׁה

אֶהְדָּרוּ לְבוּשֵׁין לְדִיוֹקְנֵיהֶו. יַעֲקֹב דִּיוֹקְנָא דְאָדָם וְדָאֵי הָוָה, וְשִׁפְרֵוּ דִּילֵיהָ, בְּשֵׁעָתָא דִּחְמוּ לְבוּשֵׁין דִּיוֹקְנָא דְאָדָם, סְלִיקוּ רִיחָא. תִּלְתַּת רִיחִין אֶסְתַּלְקוּ הַכָּא, חַד, רִיחַ בְּגָדָיו. ב', רִיחַ בְּנִי. ג', רִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ ה'. וְכוּלְהוּ תִּלְתַּת, סְלִיקוּ לְגַבֵּי דִּיצְחָק, בְּשֵׁעָתָא דְעָאֵל יַעֲקֹב לְגַבֵּיהָ.

וְכוּלְהוּ פְתִיב בְּהַאי קְרָא, רִיחַ בְּגָדָיו, הֵינּוּ עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ. רִיחַ בְּנִי, הֵינּוּ שְׁמָנִיךָ טוֹבִים. רִיחַ שְׂדֵה, הֵינּוּ שְׁמֵן תּוֹרֵךְ שְׁמֶךָ. וְדָאֵי כּוּלָּא קִישׁוּרָא חָדָא. וְרִזָּא דְקוּרְבָנָא דְקָא אֶתְעֲרַנָּא בֵּיהּ, כְּמָא דְאֶתְמַר אִשָּׁה, דְּהֵינּוּ עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ, וְכִלְא רִזָּא חָדָא. רִיחַ, שְׁמֵן תּוֹרֵךְ שְׁמֶךָ. נִיחֹחַ, שְׁמָנִיךָ טוֹבִים, וְכוּלָּא חַד. לֵה', הֵינּוּ לְרִיחַ. וְכוּלָּא מְלָה חָדָא, וְרִזָּא חָדָא, בְּקִישׁוּרָא חָדָא, כְּמָא דְאֶתְמַר.

מְשַׁבְּנֵי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה. פְּתִיב, (ויקרא כו יא) וְנִתְתִי מְשַׁבְּנֵי פְתוּכְכֶם וְגו'. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב שְׁכִינְתֵיהָ בֵּינֵיהוּן דִּישְׂרָאֵל, לְמַהוּי רְבִיעָא עֲלֵיהֶו, כְּאִמָּא עַל בְּנִין, וְלֹאֲגָנָא עֲלֵיהֶו בְּכָל סְטְרִין.

וְכֵן זְמַנָּא דְהֵיָא אִמָּא קְדִישָׁא (ד' ט"ו ע"א) יִתְבָּא עֲלֵיהֶו, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתִי לְדִיִּירָא עֲמַהוּן. בְּגִין דְהֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁבִיק לָהּ לְעֵלְמִין, וְכָל חִבִּיבוּ דְלַעֲיִלָּא עֲלָהּ אִיהוּ. וְבִגִין כֵּן, יְהִיב לָהּ מִשְׁכּוֹנָא בְּגוּיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, לְמַנְדַּע דְלֹא יִנְשֵׂי לוּן, וְלֹא יִשְׁבּוּק לוּן לְעֵלְמִין. מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְהֵהוּא מִשְׁכּוֹנָא בְּגוּיֵיהוּ. וְהִיא אֹמְרָת, מִשְׁכּוֹנָא הוּיִתִּי בְּתַתָּאִי, אֶהָא מִשְׁכּוֹנָא לְגַבְךָ, וְלִסְלָקָא לְקַבְלָךְ, וְאַנָּא וְכֵנִי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה.

מְשַׁבְּנֵי, אֶהְדָּרְנָא לְקִישׁוּרָא דְמִילִין קְדָמָאִין, עַל הַהוּא רִזָּא אִשָּׁה רִיחַ

ריח ניחוח. שְׁהִי בְשֵׁעָה שְׁעוֹלָה
הַרְצוֹן מִמָּטָה בְּסוּד הַקְּרִבָּן, היא
עוֹלָה וְאוֹמֶרֶת לְאַהֲבָה: מִשְׁכְּנִי,
הוֹשֵׁט יְמִינֶךָ אֵלַי לְקַבֵּל אוֹתִי
וּלְהַעֲלוֹת אוֹתִי, בְּצַד שֶׁל
הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׂמַאל, וְהַיְמִין
לְחַבֵּק אוֹתִי, וְזֶהוּ מִשְׁכְּנִי.

וְהָאִשָּׁה הִזָּה אָמְרָה לְגַבִּי רִיחַ,
רִיחַ לְגַבִּי נִיחוּחַ, נִיחוּחַ לֵה'. וְאָז,
אֲחֲרָיֶךָ נְרוּצָה. מַה זֶה נְרוּצָה?
נִהְיָה בְּרִצוֹן, כְּמוֹ שְׂנַאֲמֵר (ויקרא א)
וְנְרָצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו. וְזוֹהִי
שְׁפָתוֹב (בראשית מא) וְרִיזָהוּ מִן
הַבּוֹר. מַה זֶה וְרִיזָהוּ? שְׁהֲרָצוּ
אוֹתוֹ בְּדַבְרִים טוֹבִים, בְּמַלִּים שֶׁל
רִצוֹן טוֹב, שֶׁהִיָּה עֲצוּב מְאוֹתוֹ
הַבּוֹר. וְעַל זֶה נְרוּצָה - נִהְיָה
בְּרִצוֹן, בְּרִצוֹן שֶׁלֵּם פְּרָאוּי.

אֲחֲרָיֶךָ נְרוּצָה, טַל עֲתָה רִצוֹן
בְּרָאוּשׁוֹנָה, וְאַחַר שֶׁאַתָּה תַטַּל -
אֲנִי וְכָל אוֹתָן עַל־מוֹתִי נִהְיָה
בְּרִצוֹן, וְעַל כֵּן מִשְׁכְּנִי.

מִכָּאֵן שְׂרָצוֹנוֹת וּבְרָכוֹת אֵין
נִמְצְאִים אֶלָּא בְּמִקּוֹם שְׁזָכַר
וּנְקָבָה הַתַּחֲבָרוֹת יַחַד. וּמִשׁוֹם כֵּן,
מִשְׁכְּנִי אֵלֶיךָ בְּרָאוּשׁוֹנָה, כְּדִי
שְׁאֲקֵבֵל רִצוֹן מִמִּקּוֹם שְׁפָל
הַרְצוֹנוֹת נִמְצְאִים, וְאַחַר כֵּן
אֲחֲרָיֶךָ נְרוּצָה, נִהְיָה בְּרִצוֹן. וְאִם
לֹא תִמְשְׁכְּנִי אֵלֶיךָ, הַרְצוֹן וְהַרְצוֹן
הַעֲלִיזוֹן לֹא יִשְׁרוּ עֲלֶיךָ, שְׁהִי זָכַר
בְּלִי נִקְבָּה אֵין שׁוֹרִים בּוֹ בְּרָכוֹת.
וְכֵן זֶה בְּדִיּוֹקָן שֶׁהַעֲרָנוּ בְּסוּד שֶׁל
אֶלֶף, שְׁהִי שֵׁם נִמְצְאִים הַסּוּדוֹת
הַלְלוּ, אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לֵה'. וְהוּא
הַסּוּד שֶׁל מַעֲלָה וּמָטָה, וְכָל סוּד
הָאֵמוּנָה בּוֹ תְלוּי, וְעַל כֵּן עוֹלָה
בְּה' (בְּאֲחֶד). וְהַפֶּל הוּא א.

בְּשֵׁעָה שֶׁהָאוֹת הִזָּה פּוֹרְחַת
בְּאוֹר, מִתְעַלֵּים אֶלֶף וּמֵאָה
עוֹלָמוֹת וְנִכְלָלִים בְּתוֹכּוֹ. וְנִרְשָׁמוּ
אוֹתֵיּוֹת אַחֲרוֹת, וְנִחְקָקוּ אֲחֲרָיו.

נִיחוּחַ. דְּהָא בְּשֵׁעָתָא דְרַעוּתָא סְלִיק מִתְתַּא
בְּרָזָא דְקוֹרְבָנָא, אִיהִי סְלִיקָתָא וְאַמְרָה לְגַבִּי
רְחִימָא דִילָהּ, מִשְׁכְּנִי: אוֹשֵׁיט יְמִינֶךָ לְגַבִּי,
לְקַבֵּלָא לִי, וְלִסְלָקָא לִי, בְּסִטְרָא דְאַתְעָרוּתָא
דְשְׂמַאלָא. וְיְמִינָא לְחַבְקָא לִי, וְדָא אִיהִי
מִשְׁכְּנִי.

וְדָא אִשָּׁה אָמְרָה לְגַבִּי רִיחַ, רִיחַ לְגַבִּי נִיחוּחַ,
נִיחוּחַ לֵה'. וְכִדִּין, אֲחֲרָיֶךָ נְרוּצָה. מַאי
נְרוּצָה, נְהָא בְּרַעוּתָא. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (שם א ד)
וְנְרָצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו. וְדָא אִיהִי דְכְּתִיב, (בראשית
מא יד) וְרִיזָהוּ מִן הַבּוֹר. מַאי וְרִיזָהוּ. דְאַרְצוּ
לִיהּ בְּמַלִּין טְבִין, בְּמַלִּין דְרַעוּתָא טְבָא, דְהוּהוּ
עֲצִיב מְהֵהוּא בּוֹר. וְעַל דָּא נְרוּצָה: נְהָא
בְּרַעוּתָא, בְּרַעוּתָא שְׁלִים פְּדָקָא יָאוּת.

אֲחֲרָיֶךָ נְרוּצָה, טוֹל אֶת רַעוּתָא בְּקַדְמִיתָא,
וּלְבַתֵּר דְתַטּוֹל אַנְתָּ, אָנָא, וְכָל אֵינוֹן
עוֹלִימְתָאִי, נְהָא בְּרַעוּתָא. וְעַל דָּא מִשְׁכְּנִי.
מִכָּאֵן, דְרַעוּתָא וּבְרָכָאן לָא אֲשַׁתְּפָחוּ אֶלָּא
בְּאַתֵּר דְדָכַר וְנוֹקְבָא אֲתַחֲבָרוּ פְּחָדָא.
וּבְגִין כֵּן, מִשְׁכְּנִי לְגַבִּי בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין
דְתַקְבֵּל רַעוּתָא, מֵאַתֵּר דְכָל רַעוּתָא אֲשַׁתְּפָחוּ.
וּלְבַתֵּר, אֲחֲרָיֶךָ נְרוּצָה, נְהָא בְּרַעוּתָא. וְאִי לָא
תִמְשְׁכְּנִי לְגַבִּי, רַעוּתָא, וְרַעוּתָא עֵילְאָה לָא
יִשְׁרוֹן עָלֶיךָ, דְהָא דְכַר בְּלָא נוֹקְבָא, לָא שְׁרִיין
בֵּיהּ בְּרָכָאן.

וְכֵן דָּא, בְּדִיּוֹקָנָא דְקָא אֲתַעֲרָנָא בְּרָזָא דְאֶלֶף.
דְהָא תַמָּן אֲשַׁתְּפָחוּ רִזִין אֵלִין, אִשָּׁה רִיחַ
נִיחוּחַ לֵה'. וְאִיהוּ רָזָא דְלַעֲיִלָא וְתַתָּא, וְכָל
רָזָא דְמְהִימְנוּתָא בֵּיהּ תְלוּיָא, וְעַל דָּא סְלָקָא
בְּה' (נ"א בְּאֲחֶד). וְכִלְאָ אִיהוּ א.

בְּשֵׁעָתָא דְאַתָּה דָּא פָּרַח בְּאוֹרָא, אֲסַתְּלִיקוּ אֶלֶף
וּמֵאָה עַל־מִין, וְאַתְּכִלִּילוּ בְּגִינְהּ.

והוא מתעטר בעטור חקוק,
שכולל את כל העולמות.

וא' היא אחת, אשה ריח ניחח
לה'. אשה - זה הקוץ הפלוי
למטה, הסוד של כל הצבאות
והמחנות אלו ואלו. הריח - סוד
שעל אותו הקוץ שנאחו באמצע.
ניחח - המרכבה של התפשטות
האמצע, ששורה עליו ריח
עליונה. לה' - נקדה העליונה
שעל גב האמצע, שהוא מקיים
את הכל ויכול קשר אחד.

וזוה של אחורי האמצע, אמר
משכני אחריך. להתחבר עמך,
לטל ברכות מעם הנקדה
העליונה שעליך. וכשנהיה זכר
ונקבה יחד, כיון שתטל ברכות
ורצון, אני והקוץ שפלוי למטה
ממני - אחריך נרוצה, נתרצה
אחריך, להיות שלמות אחת
מעלה ומטה, ולהיות א כל אחד
(הכל אחד) בשלמותו.

הביאני המלך חדריו וגו' (שיר א).
בכה רבי שמעון כמו מקדם,
ואמר, הלואי יהיה בידינו לגלות
סודות עליונים, שמחה היא,
הואיל ורצונו לגלות סודות
עליונים בדור הזה.

יש לדעת, שהרי קשר הדברים
לא נמצאו בכתוב, שפיון שאמר
משכני, מה זה הביאני המלך
חדריו? הנה צריך להיות תביאני
לחדריך, ועל זה נגילה ונשמחה
בך!

אָרָא בסוד האותיות תלויים
העליונים והתחתונים וכל
העולמות. וקשר הדברים כף
הוא, קשר של תשפחת לאור,
שעליה אמרה לבעלה, אמצע
האל"ף, משכני עמך, כמו
שנאמר. ואף על גב שאמרת זה,
רצתה להשתפח אלי, שאף על
גב שהיא תחפיו בשחות לאמצע
של האל"ף ושוכבת תחפיו,

ואתרשימו אתוון אחרנין, ואתגליפו אבתריה.
ואיהו אתעטר בעטורא גליפא, דכליל כל
עלמין.

ואיהו חד א, אשה ריח ניחוח לה'. אשה, דא
קוצא דתליא לתפא, רזא דכל חיילין
ומשיריין אלין ואלין. ריח, רזא דעל ההוא
קוצא דאתאחדא באמצעיתא. ניחוח, רתיכא
דפשיטו דאמצעיתא, דשריא עליה רוח
עילאה. לה', נקודה עילאה דעל גבי
אמצעיתא, דאיהו מקיים כולא. וכולא
קישורא חדא.

ודא דאחורי אמצעיתא, אמר, משכני אחריך,
לאתחברא עמך, ליטול ברכאן, מעם
נקודה עילאה דעלך. וכד נהא דכר ונוקבא
פחדא, כיון דתטול ברכאן ורעוא, אנא וקוצא
דתליא לתפא מיני, אחריך נרוצה, נתרעי
אבתרך, למהוי חד שלימו עילא ותפא.
ולמהוי א' כל אחד (כלא חד) בשלימו דיליה.

הביאני המלך חדריו וגו'. בכה רבי שמעון
כמלקדמין ואמר. הלואי יהא בינדן
לגלאה רזין עילאין, חדוא איהו, הואיל
ורעותיה לגלאה רזין עילאין בדרא דא.

אית למנדע, דהא קישורא דמלין לא אשתפחו
בקרא, דכיון דאמר משכני, מהו הביאני
המלך חדריו, תביאני לחדריך מבעי ליה. ועל
דא נגילה ונשמחה בך.

אָרָא ברזא דאתוון, תליין עילאין ותפאין,
ועלמין כולהו. וקישורא דמלין הכי
הוא, קישורא דתושפחתא לגבי נהורא, דעלה
אמרה לגבי בעלה, אמצעיתא דאל"ף, משכני
עמך, כמה דאתמר, ואף על גב דאמרת דא,
בעאת לאשתפחא לגביה, דאף על גב דאיהי
תחותי בשחותא לגבי אמצעיתא דאל"ף,

אמרה, איני בכך. ואף על גב שאני אליך כך, הביאני המלך חדריו, אני בעלוי וחביבות למלך העליון, בלי שחות.

שהרי הביאני חדריו, באיזה מקום? באות ה', שהרי ההתפשטות של מעלה, סוד המלך העליון, היא האות ה"א. ואותו שנקנס אליו, אני היא. ומשום כך אני בתשבתת רבה ובעלוי נכבד, אף על גב שאני בשחות אליך.

ואני לא חוששת אלא להיות אליך בשחות, ואמה שתשלט עלי. ועל זה, אף על גב שאהיה יותר בשחות אליך, אני וצבאותי נגילה ונשמחה בך. שמחה ורצון יש לנו להיות אצלך ולא להפך ממך, שהרי כל השמחה והרצון אינם אלא בך, שהרי אין שמחה ורצון לאשה אלא עם בעלה, ולא באמה ואביה. הביאני המלך חדריו, ולא קבלתי שמחה ורצון אלא בך.

הביאני המלך חדריו - אלו הם חדריו גן עדן. ואם תאמר, חדריו גן עדן היא גן עדן, והיא אומרת כך? אלא אותם חדרים שגן עדן נזון מהם ונקרא בהם.

החדר הראשון, י"ה, זה חדר, וחדר עליון שאין בו מראה ולא גון כלל, אלא כמו שנצבע לפי שעה במדידת הניצוץ הקשה, וחוזר עולה לאין סוף, בסתר שגונז.

החדר הראשון הזה, כשעולה המדה, עובר הצבע של הגון ונטמן, ולא נראה בו גון כלל. אז בארבעה צדדים, נראים בסתר ונקסים בגלוי ארבע אותיות, והם: אהיה (אשר אהיה).

ושכיבת תחותיה, אמרת לאו אנא בכך, ואף על גב דאנא לגבך הכי, הביאני המלך חדריו, אנא בעילויה וחביבו לגבי מלכא עילאה, בלא שחותא.

דהא הביאני חדריו. באן אתר, באת ה', דהא אתפשטותא דלעילא, רזא דמלכא עילאה, את ה"א איהו. וההוא דעאל לגביה, אנא איהי. ובגין כך, אנא בתושבתתא סגי, ובעילויה יקירא, אף על גב דאנא בשחותא לגבך.

ואנא לא חיישנא, אלא למהוי גבך בשחותא. ואת דתשלוט עלי. ועל דא, אף על גב דאהא יתיר בשחותא לגבך, אנא וחיילי נגילה ונשמחה בך, חדווא ורעוא אית לן למהוי לגבך, ולא לאתפרשא מינך, דהא כל חדווא ורעוא לאו איהי אלא בך, דהא לית חדווא ורעו לאתתא אלא בבעלה, ולא באימא ואביה. הביאני המלך חדריו, ולא קבילנא חדווא ורעו אלא בך.

הביאני המלך חדריו, אלין אינון חדריו גן עדן. ואם תאמר חדריו גן עדן, איהי גן עדן, ואיהי אמרת הכי. אלא, אינון חדרים דגן עדן אתזנת מנייהו, ואתקרי בהו.

חדרא קדמאה, י"ה, דא חדרא, ואידרא עילאה דלית ביה חיזו, ולא גוון כלל, אלא כמא דאצטבע לפום שעתא במדידו דבוצינא דקרדינותא, והדר סלקא לאין סוף, בסתירו דגניז.

האי חדרא קדמאה כד סלקא משחתא, אתעברא צביעו דגוונא ואתטמר, ולא אתחזי ביה גוון כלל. כדן בארבע סטרין, אתחזיין בטמירו, ואתכסיין באתגללא, ארבע אתוון, אינון: אהי"ה (אשר אהיה).

על מה נקרא כף? שעתיד להתגלות מתוך הריח שעליה. ומשום שטרם התמלאה להאיר למטה, נקראת אהי"ה.

וכימן זה ראשית נבואת משה, שעד כאן לא יצאה הלכנה מכסויה להיות מוארת מתוך השמש. וכיון שהלכנה היתה בחשכה, עד עכשו השמש לא מאיר לה, והחדר העליון הזה לא התגלה להאיר, שהרי אותו ריח עליון עולה לתוך נסתר כל הנסתרים, שאין נודע כלל, ואז אהי"ה.

וכששב למקומו, אזי ודאי עומד להאיר לכל, ואז אשר אהיה, שהרי אז התתקנו להתמלא מתוך שביל דק אחד שנכנס בו בסתר. ועם כל זה, בשמות הללו, עד עכשו לא התגלה להאיר המנורות.

אחר כף אהיה השלישי, שהרי עתידה להתגלות ולהפשט אורות לכל צד, וזהו אהי"ה, הריני עתיד להתגלות.

וזה השלישי, תקון השופר להוציא קול. וכיון שיצא אותו הקול בחזק של ראשית הקול, יוצא בתקף של אותו שתקע אותו. אותו ראשית הקול נקרא יהו"ה, משום שאותו החזק של הראשית שב למקומו, ולא (התגלה) כשאר השמות. אחר כף כשהתפשט הקול בהתפשטות של מנוחה, אז נקרא יהו"ה, השם שהתגלה.

כאן סוד הסודות לידועי החכמה העליונה, ומעטים הם (שיודעים) שם זה. ואף על גב שהרי בארנו בסוד האותיות, וכך הוא. אבל נקודות וטעמים קבלה למשה מסיני, בדרך נסתר, לחכמי הלב. וזה סוד (שמות לא) ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. שהרי מסוד

על מה אתקרי הכי דזמין לאתגלייא מגו ריחא דעלה. ובגין דעד לא אתמליאת לאנהרא לתתא, אתקרי אהי"ה.

וכימנא דא שירותא דנבואה דמשה, דעד כאן לא נפקת סיהרא מפסויה, לאתנהרא מגו שמשא. וכיון דסיהרא הות בחשוכא, עד כען שמשא לא נהיר לגבה, ואידרא עילאה דא לא אתגלייא לאנהרא, דהא ההוא ריחא עילאה, סלקא לגו סתימא דכל סתימין, דלא אתידע כלל, וכדין אהי"ה.

וכר תב לאתריה, פדין קיימא ודאי לאנהרא לכולא, וכדין אשר, אהיה, דהא כדין אתתקנו לאתמלייא, מגו שביל חד דקיק, (דף 9 ע"ב) דעיל ביה בסתימו. ועם כל דא, בשמהן אליו, עד כען לא אתגלייא לאנהרא בוצינין. לבתר אהיה תליתאה, דהא זמינת לאתגלייא, ולאפשטא נהורין לכל סטר, ודא איהו אהי"ה, הא אנא זמין לאתגלייא.

ודא תליתאה, תיקונא דשופר לאפקא קלא. וכיון דנפק ההוא קלא בתקיפו דשירותא דקלא, נפיק בתוקפא דההוא דתקע ליה, ההוא שירותא דקלא איקרי יהו"ה. בגין דההוא תוקפא דשירותא תב לאתריה, ולא (אתגלייא) כשאר שמהן. לבתר כד אתפשט קלא בפשיטו דנביחא, פדין איקרי יהו"ה, שמא דאתגלייא.

הכא רזא דרזין, לידעי חכמתא עילאה. וזעירין אינון (ידועין) שמא דא. ואף על גב דהא אוקימנא ברזא דאתוון, והכי איהו. אבל נקודי וטעמי, קבלה למשה מסיני, באורח סתים, לחפימי לבא. ורזא דא, (שמות לא ו) ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. דהא מרזא דנקודי ותנועי

הַנְּקָדוֹת וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטְּעָמִים
הֵיוּ יוֹדְעִים לְהֹאִיר הַצִּיּוּרִים
שְׁלֹמֶעֱלָה. שְׁהָרֵי הַנְּקָדוֹת שֶׁל
הָאוֹתִיּוֹת מְאִירִים (מִתְּנַהֲגִים) בָּהֶם
הֵיוּ יוֹדְעִים, וּבִסּוּד שְׁלָהֶם הֵיוּ
יוֹדְעִים וּמְפִירִים לְקַיֵּם אוֹתוֹ
הַצִּיּוּר בִּסּוּד עֲלִיּוֹן.

מִשּׁוֹם שֶׁכּוֹנֵה וְרָצוֹן צָרִיף לְכָל
אוֹתָם הַמַּעֲשִׂים וְהַצִּיּוּרִים
הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁל מַעְלָה, וְהֵם הֵיוּ
יוֹדְעִים מִתּוֹךְ סוּד הַצִּיּוּר שֶׁל
הַנְּקָדוֹת לְשִׁים רָצוֹן וְלֵב בְּכָל
מַעֲשֵׂה וּמַעֲשָׂה.

כִּי אוֹתָם צִיּוּרֵי הַמִּשְׁפָּן לֹא הֵיוּ
אֶלָּא סוּד הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטָנוֹת,
מִשּׁוֹם שֶׁיֵּשׁ אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
גְּדוּלוֹת, וְיֵשׁ אוֹתִיּוֹת קְטָנוֹת
דְּקוֹת. הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטָנוֹת הַדְּקוֹת
הֵיוּ מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁפָּן. הָאוֹתִיּוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת הַגְּדוּלוֹת - מַעֲשֵׂה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל בֵּית ראשון, וְאֵלוֹ
לֹא נַעֲשׂוּ לְהַתְּקַדֵּשׁ לְמַעְלָה אֶלָּא
בְּצִיּוּר הַגָּדֵל.

שְׁפֹר הַנְּקָדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת
הַדְּקוֹת הֵן מִצַּד הַשְּׂמָאל,
וְהַנְּקָדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
הַגְּדוּלוֹת הֵן מִצַּד הַיָּמִין. וְאֵלוֹ
כְּמוֹ אֵלוֹ נִשְׁכַּחוּ מִהָעוֹלָם, רַק
שָׁבְאוּ חֲכָמִים, שֶׁקָּבְלוּ אֶת אוֹר
הַחֲכָמָה מִהֵרָאשׁוֹנִים, וּבְאֵרוֹ
אוֹתָם עַל הָאוֹתִיּוֹת, לְנִסְע
הָאוֹתִיּוֹת מִסְעִיָּהֶם בְּשִׁבְלָם. וְעַל
כֵּן עֲבוּדַת הַמִּשְׁפָּן וְעֲבוּדַת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, בְּצִיּוּר שֶׁל הַנְּקָדוֹת הֵיוּ
שְׁלֵמִים בְּרָצוֹן וּבְכּוֹנֵה.

הַתְּנוּעוֹת הַטְּעָמִים קָמוּ כִּלְכֵן עַל יַד
מֹשֶׁה. וְעַל כֵּן (שְׁמוֹת לט) וַיְבִיאוּ אֶת
הַמִּשְׁפָּן אֶל מֹשֶׁה, שֶׁהוּא הַעֲמִיד
הַכֹּל בִּסּוּד שְׁלָהֶם.

בַּתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטְּעָמִים, יֵשׁ בָּהֶן
תְּנוּעוֹת בִּסּוּד שְׁלֹמֶעֱלָה, לְהַנְהִיג
וּלְקַיֵּם אֶת מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁפָּן. וְיֵשׁ
בָּהֶן תְּנוּעוֹת בִּסּוּד שְׁלֹמֶעֱלָה, לְהַנְהִיג וּלְקַיֵּם מַעֲשֵׂה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

דְּטַעְמֵי, הוּוּ יְדַעִין לְאַנְהָרָא צִיּוּרִין דְּלַעִילָא.
דְּהָא נְקוּדֵי דְאַתְוּוֹן מִתְנַהֲרָן (מִתְנַהֲרָן) בְּהוּ הוּוּ
יְדַעִין, וּבְרָזָא דִילְהוֹן הוּוּ יְדַעִין וְאַשְׁתְּמוּדַעִין
לְקַיִימָא הֵהוּא צִיּוּרָא בְּרָזָא עִילָאָה.

בְּגִין דְכּוֹנֵה וְרַעוּתָא אִיצְטְרִיף לְכָל אִינוּן
עוּבְדִין וְצִיּוּרִין עִילָאִין דְּלַעִילָא. וְאִינוּן
הוּוּ יְדַעִי מַגוּ רָזָא דְצִיּוּרָא דְנְקוּדֵי, לְשׁוּאָה
רַעוּתָא וְלַבָּא בְּכָל עוּבְדָא וְעוּבְדָא.

כִּי אִינוּן צִיּוּרִין דְּמִשְׁפָּנָא, לֹא הוּוֹן אֶלָּא רָזָא
דְאַתְוּוֹן דְּקִיקִין. בְּגִין דְאִית אַתְוּוֹן עִילָאִין
רְבִרְבִין, וְאִית אַתְוּוֹן זְעִירִין דְּקִיקִין. אַתְוּוֹן
זְעִירִין דְּקִיקִין, אִינוּן עוּבְדָא דְּמִשְׁפָּנָא. אַתְוּוֹן
עִילָאִין רְבִרְבִין, עוּבְדָא דְּבִי מְקַדְשָׁא דְּבֵית
רַאשׁוֹן, וְהֵי לֹא אַתְעַבִּידוּ לְאַתְקַדְשָׁא לְעִילָא,
אֶלָּא בְּצִיּוּרָא דָא.

דְּרָזָא דְנְקוּדֵי דְאַתְוּוֹן דְּקִיקִין, אִינוּן מִסְטְרָא
דְּשְׂמָאלָא. וְנְקוּדֵי דְאַתְוּוֹן עִילָאִין
רְבִרְבִין, אִינוּן מִסְטְרָא דְיָמִינָא. וְאֵלִין כְּגוּוּנָא
דְאֵלִין אַתְנַשִׁי מַעְלָמָא, בְּרַ דְאַתוּ חַפְיָמִי,
דְּקִבִילוּ נְהִירוֹ דְּחַכְמָתָא מְקַדְמָאִי, וְאַקִימוּ לוֹן
עַל אַתְוּוֹן, לְנַטְלָא אַתְוּוֹן מִטְלַנְהוֹן בְּגִינֵיהוּ.
וְעַל דָּא עַבִּידְתָּא דְּמִשְׁפָּנָא, וְעַבִּידְתָּא דְּבִי
מְקַדְשָׁא, בְּצִיּוּרָא נְקוּדֵי הוּוּ שְׁלָמִין בְּרַעוּתָא
וּכּוֹנֵה.

תְּנוּעֵי דְטַעְמֵי קִימוּ כּוּלָא עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה.
וְעַל דָּא, (שֵׁם לט לג) וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן אֶל
מֹשֶׁה, דְּאִיהוּ קִיִּים כּוּלָא בְּרָזָא דְּלְהוֹן.

בַּתְּנוּעֵי דְטַעְמֵי, אִית בְּהוּ תְנוּעֵי בְּרָזָא דְלְתַתָּא,
לְאַנְהָגָא וּלְקַיִימָא עוּבְדָא דְּמִשְׁפָּנָא.

וְאִית בְּהוּ תְנוּעֵי בְּרָזָא דְּלַעִילָא, לְאַנְהָגָא
וּלְקַיִימָא עוּבְדָא דְּבִי מְקַדְשָׁא.

שְׁלֹמֹה מִלְכָּא, לֹא אֶצְטְרִיךְ לְנִקּוּדֵי וְלִטְעָמֵי,
 אֶלֶּא אֵינֹן הֵוּ אַתְיִין בְּסַתִּימוּ וְלַחֲיִשוּ,
 וּמַתְצִיירִין בְּגִלְפֵי (נ"א בְּגִלְפֵי) צִיּוּרֵי מְקַדְשָׁא.
 הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מ"א ר"ו) וְהַבַּיִת בְּהַבְנוֹתוֹ, וְדָאֵי,
 אֶבְנֵי שְׁלֹמֹה מִסַּע נִבְנָה. אֶבְנֵי שְׁלֹמֹה, וְלֹא חֲסֵרָה
 בְּאַתְוֹן דְּקִיקִין, כְּעוֹבְדָא דְּמִשְׁפָּנָא. וּמְקַבּוֹת
 וְהַגְרִזָּן כָּל כְּלֵי בְרִזָּל לֹא נִשְׁמַע בְּבֵית בְּהַבְנוֹתוֹ.
 לֹא נִשְׁמַע וְדָאֵי, דְּהָא אַתְרִיהַ גְרַם דְּאִיהוּ
 בְּלַחֲיִשוּ.

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ לֹא הֶצְטַרַךְ לְנִקּוּדוֹת
 וְלִטְעָמִים, אֶלֶּא הֵם הָיוּ בָּאִים
 בְּסֵתֵר וְלַחֲשׁ, וּמִצְטָרִים בְּחִקְיָתָא
 (בְּחִקְיָתָא) צִיּוּרֵי הַמִּקְדָּשׁ. זֶהוּ
 שְׁכִתּוּב (מלכים א-ו) וְהַבַּיִת
 בְּהַבְנוֹתוֹ, וְדָאֵי, אֶבְנֵי שְׁלֹמֹה מִסַּע
 נִבְנָה. אֶבְנֵי שְׁלֹמֹה, וְלֹא חֲסֵרָה
 בְּאוֹתִיוֹת דְּקוֹת, כְּמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן.
 וּמְקַבּוֹת וְהַגְרִזָּן כָּל כְּלֵי בְרִזָּל לֹא
 נִשְׁמַע בְּבֵית בְּהַבְנוֹתוֹ, לֹא נִשְׁמַע
 וְדָאֵי, שְׁהָרֵי מְקוֹמוֹ גְרַם שְׁהוּא
 בְּלַחֲשׁ.

וְעַל דָּא, סִפְר תוֹרָה דְּאִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְּבֵי
 מְקַדְשָׁא, לִית בֵּיה דִּיּוֹקְנָא דְּטְעָמֵי
 וְנִקּוּדֵי, דְּכוּלָּא סְתִים בְּגוּיָה, כְּגוּוֹנָא דְּדִיּוֹקְנָא
 דְּרָזָא דְּבֵי מְקַדְשָׁא קְדָמָא, דְּטְעָמֵי וְנִקּוּדֵי
 הֵוּ סְתִימִין בְּגוּיָה.

וְעַל כֵּן סֵפֶר תוֹרָה, שְׁהוּא דִּיּוֹקְנָא
 שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֵין בּוֹ דִּיּוֹקְנָא
 שֶׁל טְעָמִים וְנִקּוּדוֹת, שֶׁהֵכֵל נִסְתָּר
 בְּתוֹכּוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִדְיוֹקְנָא שֶׁל סוּד
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, שֶׁטְעָמִים
 וְנִקּוּדוֹת הָיוּ נִסְתָּרִים בְּתוֹכּוֹ.

וְדַחֲיִין דְּתוֹקְפָא דְּשִׁירוּתָא דְּקָלָא, אַהֲדַר
 לְאַתְרִיהַ, וְנִקּוּדֵי דִּילִיהַ בְּאַתְוֹן
 יְהו"ה (אֵינֹן בְּרָזָא דְּשְׂמָא אֱלֹהִים). וּבְגִינֵייהוּ אֵיקְרִי
 בְּשְׂמָא דָּא, לְאַתְגְּלִיָּא אֱלֹהִים חַיִּים. וְעַל דָּא
 נִקּוּדֵי מִתְפָּא לְעִילָא וּמַעִילָא לְתַפָּא כְּנִישׁ
 וְנָטִיל, וְאַהֲדַר לְאַתְרִיהַ.

וְהַדְחִיק שֶׁל תְּקֵף הָרִאשִׁית שֶׁל
 הַקּוֹל חוֹזֵר לְמְקוֹמוֹ, וְנִקּוּדוֹתָיו
 בְּאוֹתִיוֹת יְהו"ה (הֵם בְּסוּד שֶׁל שֵׁם
 אֱלֹהִים). וּבִשְׁבִילֵם נִקְרָא בְּשֵׁם הַיְהוָה,
 לְגַלוֹת אֱלֹהִים חַיִּים, וְעַל זֶה
 נִקּוּדוֹת מִמְּעַלָּה לְמַטָּה מְכַנְּסִים
 וְנוֹסְעִים, וְחוֹזֵר לְמְקוֹמוֹ.

לְבַתֵּר אַתְפְּשִׁיט בְּפִשְׁטוֹ דְּנִיחָא, וְאַתְהַדְרוּ
 נִקּוּדֵי, כְּגוּוֹנָא דְּרָזָא עֵילָאָה, לְמַהוּי
 כּוּלָּא רָזָא חָדָא כְּדָקָא יָאוּת. אַתְוֹן וְנִקּוּדֵי
 כְּגוּוֹנָא חָדָא.

אַחַר כֵּן מִתְפַּשֵּׁט בְּהַתְּפַשְּׁטוֹת
 שֶׁל מְנוּחָה, וְחוֹזְרוֹת הַנִּקּוּדוֹת,
 כְּמוֹ הַסּוּד הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהֵכֵל יִהְיֶה
 בְּסוּד אֶחָד כְּרֹאזֵי. הָאוֹתִיוֹת
 וְהַנִּקּוּדוֹת כְּגוֹן אֶחָד.

נִקּוּדֵי בְּתֵלַת אַתְוֹן קְדָמָאִין. הַ בְּתַרְאָה, לִית
 לָה נַהוּרָא מְגַרְמָה כְּלוּם. י אִיהוּ אַתְנַהִיר
 בֵּיה נַהִירוֹ דְּנִקּוּדָה בְּהוּא גּוּוֹנָא מְשֻׁשׁ, וְהוּא
 דִּיּוֹקְנָא מְשֻׁשׁ. הַ, נַהִירוֹ דְּנִקּוּדָה בְּהוּא גּוּוֹנָא,
 וְרָזָא חָדָא. וְ דְּאִיהוּ אֶמְצָעִיתָא, בְּרָזָא דִּילִיהַ
 לְמַהוּי כּוּלָּא גּוּפָא וְרוּחָא, בְּדִיּוֹקְנָא וְנַהִירוֹ
 שְׁלִים, כְּדָקָא יָאוּת.

הַנִּקּוּדוֹת בְּשֵׁלֶשׁ אוֹתִיוֹת
 הָרִאשׁוֹנוֹת. ה' אַחֲרוֹנָה, אֵין לָהּ
 אוֹר מַעֲצָמָה כְּלוּם. י' הוּא מְאִיר
 בּוֹ אוֹ שֶׁל נִקּוּדָה בְּאוֹתוֹ גּוֹן מְשֻׁשׁ
 וְאוֹתוֹ דִּיּוֹקְנָא מְשֻׁשׁ. ה' הָאוֹר שֶׁל
 הַנִּקּוּדָה בְּאוֹתוֹ הַגּוֹן וְסוּד אֶחָד.
 ו' שְׁהוּא בְּאֶמְצָע, בְּסוּד שֶׁלוֹ
 שִׁיחָה הַכֹּל, גּוּף וְרוּחַ, בְּדִיּוֹקְנָא
 וְאוֹר שֶׁלֶם כְּרֹאזֵי.

וְעַל דָּא, שְׂמָא דָּא שְׂמָא דְּרַחֲמֵי, דְּאַתְוֹן וְנִקּוּדֵי
 בְּדִיּוֹקְנָא וְרָזָא חָדָא, בְּאוֹרַח מִיִּשְׁר. כַּד אַתְוֹן וְנִקּוּדֵי בְּעַקִּימוֹ דָּא מִן

וְעַל זֶה (שְׁמוֹת יד) שֵׁם זֶה הוּא שֵׁם
 הַרְחָמִים, שְׁהָאוֹתִיוֹת וְהַנִּקּוּדוֹת
 בְּדִיּוֹקְנָא וְסוּד אֶחָד, בְּדַרְךָ יִשְׂר.

כְּשֶׁהֶאֱוִיתִי וְהִנְקִדוֹת בְּעֵקְמוֹת
זֶה מְזֶה, אֲזוּ אֵינוֹ בְּדֶרֶךְ שֶׁל
רַחֲמִים, שֶׁהֵרִי עוֹמֵד בְּהֶפֶךְ.

זֶה סוּד וַיֵּבֵא בֵּין מַחְנֵה מִצְרַיִם
וְכוּ', בְּסוּד הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקוֹת
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִרְאֶה
בְּאוֹתָם שְׁלֹשָׁה צְדָדִים. וְאוֹתוֹ שֶׁל
הַהֶפֶךְ אֵינוֹ בְּדֶרֶךְ הַרַחֲמִים,
מְשׁוּם שֶׁהֶאֱוִיתִי מִתְהַפְּכוֹת, וְכָל
שֶׁפֶן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן כְּגוֹן אַחַר.

לְהֵאֱחָרֹנָה אֵין לָהּ מַעֲצָמָה
כְּלוּם. וּמְשׁוּם כֵּן אֵין לָהּ נִקְדָּה
מַעֲצָמָה, רַק כְּשֶׁעוֹשֶׂה שְׁלִיחוֹת,
שְׁמַלּוּיִם אוֹתָהּ נִקְדָּה אַחַת לְהַפְּנִים
וְלַעֲשׂוֹת חֵיל וְתִקְוָה. כְּמוֹ שְׁמַלּוּיִם
אוֹתָהּ נִקְדָּה לְהַפְּנִים, אִף כֵּן מְלוּיִם
אוֹתָהּ הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם סוּד עֲלִיּוֹן
לְהַשְׁלִים אֶת אוֹתָהּ שְׁלִיחוֹת.

חֲדָר שְׁנַי - אַל זֶה חֲדָר וְאֵדְרָא
שֶׁל יְמִין, שֵׁישׁ בּוֹ מֵרָאֶה שְׁנִטְמָן
וְנִגְנָנוּ. כִּיּוֹן שִׁיּוּצָא וּמֵאִיר לְפִי
שְׁעָה, מִיָּד נִגְנָנוּ.

אֵל, לְמָה נִקְרָא כֵּן? א - הוּא סוּד
הָאוֹר הָרֵאשׁוֹן, שְׁכָלוֹל בְּשְׁנַי
אוֹרוֹת, וְעַל זֶה א' הוּא אֶחָד. מִשֵּׁם
הָרֵאשִׁית לְהָאִיר וְשִׁיתְפֹּשְׁטוּ
אוֹרוֹת לְכָל צַד, וְעַל כֵּן הוּא
רֵאשׁוֹן לְכָל הָאוֹתִיּוֹת, הָרֵאשִׁית
שֶׁל כָּלִם.

הַבְּרָרָה שֶׁל שְׁלֹשׁ, שֶׁהֵם אֶחָד,
שְׁלֹשָׁה (וּשְׁלִשִׁים) אוֹרוֹת כְּלוּלִים
בְּאוֹת א', בְּזִרְעֵ אַחַת בְּצַד אֶחָד,
וּבְזִרְעֵ אַחַת בְּצַד אֶחָד. ו'
בְּאֻמְצָע, שְׁפוֹלְלֵת שְׁתֵּי זְרוּעוֹת
שֶׁל שְׁנַי צְדָדִים.

זְרִיךְ הַשְּׁעוֹר שֶׁל הָאֻמְצָע בְּשְׁתֵּי
זְרוּעוֹת שֶׁל שְׁנַי צְדָדִים, מְשׁוּם
שֶׁהוּא נוֹטֵל אוֹתָם, וְהוּא לְבָדוּ
בְּשִׁנְיָהֶם. א - אֵשׁ מִצַּד זֶה, מִיָּם
מִצַּד זֶה. הַרוּחַ מִפְּסִיקָה בְּאֻמְצָע,
וְנוֹסַעַת בְּשְׁנַי צְדָדִים, וְהַכָּל הֵם
אֶחָד.

דָּא, כְּדִין לָאוּ אִיהוּ בְּאוֹרַח דְּרַחֲמִי, דְּהָא
בְּהַפּוּכָא קִיּוּמָא.

וְרָזָא דָּא, (שְׁמוֹת י"ד כ) וַיֵּבֵא בֵּין מַחְנֵה מִצְרַיִם וְכוּ',
בְּרָזָא דְּאַתְוּוֹן גְּלִיפִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אַתְחַזִּי בְּאֵינוֹן תְּלַת סְטָרִין. וְהֵהוּא דְּהַפּוּכָא,
לָאוּ אִיהוּ בְּאוֹרַח דְּרַחֲמִי, בְּגִין דְּמִתְהַפְּכָן
אַתְוּוֹן. וְכָל שֶׁפֶן אַתְוּוֹן דְּאֵינוֹן כְּגוֹנוֹנָא אַחְרָא.
ה' בְּתֵרָאָה, לִית לָהּ מַגְרָמָה כְּלוּם. וּבְגִין כֵּן
לִית לָהּ נִקְוָדָה מַגְרָמָה, בְּרַ פֶּד עֶבְדָּא
שְׁלִיחוֹתָא, דְּאוֹזְפִין לָהּ חַד נִקְוָדָה, לְאַעְלָא
וְלִמְעַבַּד חֵילִין וְתוֹקְפָא. כְּמָה דְּאוֹזְפִין לָהּ
נִקְוָדָה לְאַעְלָא, אוֹף הֵכִי אוֹזְפִין לָהּ אַתְוּוֹן,
דְּאֵינוֹן רָזָא עֵילָאָה לְאַשְׁלָמָא בְּהֵהוּא
שְׁלִיחוֹתָא.

חֲדָרָא תְּנַיְינָא, א"ל. דָּא חֲדָרָא וְאֵדְרָא
דְּיִמִּינָא, דְּאִית בֵּיהּ חִיזוּ, דְּאַתְטַמַּר
וְאַתְגְּנִיז. כִּיּוֹן דְּנִפְיָק וְנִהִיר לְפּוּם שְׁעָתָא, מִיָּד
אַתְגְּנִיז.

א"ל, אִמָּאִי אֵיקָרִי הֵכִי. א, אִיהוּ רָזָא דְּנִהוּרָא
קְדָמָאָה, דְּכָלִיל בְּתָרִין נִהוּרִין, וְעַל דָּא
א' אִיהוּ חַד. מִתְמָן שִׁירוֹתָא לְאַתְנַהֲרָא
וְלְאַתְפֹּשְׁטָא נִהוּרִין לְכָל סְטָר, וְעַל דָּא אִיהוּ
קְדָמָאָה לְכָל אַתְוּוֹן, שִׁירוֹתָא דְּכָלִהוּ.

בְּרָרָא דְּתַלַּת, דְּאֵינוֹן חַד. תְּלַת (וּתְלַתִּין) נִהוּרִין
אֵינוֹן כְּלִילִין בְּאוֹת א'. בְּדְרוּעָא חָדָא
בְּחַד סְטָרָא. וּדְרוּעָא חָדָא בְּחַד סְטָרָא. ו'
בְּאֻמְצָעִיתָא, דְּכָלִיל תְּרִין דְּרוּעִין, דְּתָרִין
סְטָרִין.

וְאַצְטָרִיךְ שִׁיעוּרָא דְּאֻמְצָעִיתָא, בְּתָרִין דְּרוּעִין
דְּתָרִין סְטָרִין. בְּגִין דְּאִיהוּ נְטִיל לֹזֶן,
וְאִיהוּ בְּלַחוּדוּי בְּתְרוּיָהוּ. א, אֵשׁ מִסְטָרָא דָּא.
מִיָּם מִסְטָרָא דָּא. רוּחַ פְּסִיק בְּאֻמְצָעִיתָא, וְנְטִיל
בְּתָרִין סְטָרִין, וְכוּלָּא אֵינוֹן חַד.

עוד, א' דא, אתפשט ואתפליל בכלל דכלהו, וכיון דאיהו פליל בשלימו דתרין סטרין, דאתערו דתלתא (דלתא), אתער לגבי נוקביה, ואתהפך א ברזא (דף פא ע"א) אחרא. ונטיל נוקביה לתתא מיניה, ומתחבראן פחדא, וכדין נקודה עילאה שריא עליה, לאחזאה דנהורא עילאה, נקודה קמייטא, ברזא דשכינתא עילאה, לא שריא אלא באתר דאיהו דכר ונוקבא מתחברן פחדא.

בראשית ברא אלהים את (בראשית א א), הא הכא ארבע אלפין, מתחברן פחדא דכר ונוקבא, בארבע תיבין, בכל תיבה ותיבה א' דאיהו דכר. ובכל תיבה ותיבה, את חד דאיהו נוקבא.

ובספרו של רב המנונא סבא, בראשית - אדם ואשתו. ברא - אברהם ונקבתו. אלהים - יצחק ונקבתו. את - יעקב ונקבתו. ואם תאמר את נקבה בכל מקום - בא וראה, א' זכר, ת' נקבה, פלולים שניהם יחד. והנקבה נראית בשלמות, כלולה בסוד של כל האותיות. ומשום כך (את), אף על גב שהיא נקבה, אבל היא בסוד של הפלל של הזכר.

ועל כן ארבעה זווים הם כאן, ובכל מקום א זכר, שמתחבר עם הנקבה באות אחרת. קרית ארבע, על שהתחברו ארבעה גדולים ממנים של העולם שם. ל, זה מגדל הפורח באויר, שהוא מלך גדול, ומשום כך נקרא אל עליון (מעלה) ואמצעי יחד. המעלה נראש של ההשגחה, ראש של כל האותיות יחד. אל - נוטל אל"ף סיוע של אותו המגדל הפורח באויר אליו, ועליו עולה בשם.

שרשים ושנים שבילים הם שיוצאים מן התורה, והם הסוד

תו, א' דא, אתפשט ואתפליל בכלל דכלהו, וכיון דאיהו פליל בשלימו דתרין סטרין, דאתערו דתלתא (דלתא), אתער לגבי נוקביה, ואתהפך א ברזא (דף פא ע"א) אחרא. ונטיל נוקביה לתתא מיניה, ומתחבראן פחדא, וכדין נקודה עילאה שריא עליה, לאחזאה דנהורא עילאה, נקודה קמייטא, ברזא דשכינתא עילאה, לא שריא אלא באתר דאיהו דכר ונוקבא מתחברן פחדא.

בראשית ברא אלהים את (בראשית א א), הא הכא ארבע אלפין, מתחברן פחדא דכר ונוקבא, בארבע תיבין, בכל תיבה ותיבה א' דאיהו דכר. ובכל תיבה ותיבה, את חד דאיהו נוקבא.

ובספרו של רב המנונא סבא, בראשית, אדם ואתתיה. ברא, אברהם ונוקביה. אלהים, יצחק ונוקביה. את, יעקב ונוקביה. ואי תימא את נוקבא בכל אתר. תא חזי, א דכר, ת נוקבא פלילן תרוייהו פחדא, ונוקבא אתחזי בשלימו, פלילא ברזא דכל אתוון. ובגין כך (את), אף על גב דנוקבא איהו, אבל איהי ברזא דכללא דדכורא.

ועל דא ארבעה זווים אינון הכא. ובכל אתר א דכר, דמתחברא בנוקבא באת אחרא, קרית ארבע, על דאתחברו ארבע רכרבן ממון דעלמא תמן.

ל, דא מגדל דפרח באוירא, דאיהו מלך גדול. ובגין כך איקרי אל עילאה (ס"א עילא) ואמצעיתא פחדא. עילא ורישא דאשגחותא, רישא דכל אתוון, פחדא. אל: נטיל אל"ף סיועא דההוא מגדלא דפרח באוירא לגביה, ועליה סליק בשמא.

תלתין ותרין שבילין אינון דנפקי מאורייתא,

שֶׁל עֵשֶׁר אֲמִירוֹת וְעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכֻלָּם
יוֹצְאִים מִסּוּד הַנְּקֻדָּה הָעֵלְיוֹנָה.
כָּל הָעֵשֶׂר אֲמִירוֹת כְּלוּלוֹת בְּסוּד
הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן,
הַסּוּד שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, הָעוֹלָם
הַבֶּא.

וְעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת
מִתְּפַשְׁטוֹת, וּמִתְחִילוֹת לְהָאִיר
מֵרֵאשׁ הָאוֹר הָרֵאשׁוֹן בְּסוּד
הַיְחוד, שְׁשָׁם הָאוֹתִיּוֹת
לְהַתְּגַלּוֹת, וּמִשָּׁם מֵאִירוֹת
הָאוֹתִיּוֹת וְעוֹלוֹת. א' הַסּוּד שֶׁל
כָּל הָאוֹתִיּוֹת בְּסוּד אֶחָד.

הַחֲדָר הַשְּׁלִישִׁי - אֱלֹהִים. זֶהוּ
זֶהר אָדָם, נוֹצֵץ כְּמוֹ זֶהב. זֶהר
שֶׁלִּפְעָמִים מֵאִיר וְטוֹב, וְלִפְעָמִים
נִחָשֵׁף בַּחֲשֻׁכָה, וְאַחַד (ל) נִיצוֹץ כְּמוֹ
שְׁהִיָה (זֶהב).

אֱלֹהִים, הַסּוּד שֶׁל הַהֲתַעֲוֹרוֹת
לְנֻקְבָה, בְּאוֹתוֹ הַצֵּד. שֶׁשָּׁם הַזֶּה
הוּא בְּסוּד הַסּוּדוֹת לְיִוְדָעִי
הַחֲקִמָה, שְׁשָׁם זֶה הוּא זָכָר,
וְהַהֲתַעֲוֹרוֹת לְנֻקְבָה בְּשָׁם הַזֶּה
מַעִיר הַכֹּל.

וְאַלְמָרָא הַהֲתַעֲוֹרוֹת שֶׁל הַשָּׁם
הַזֶּה, צִדִּיק לֹא מִתְעוֹרֵר. וְאֵף עַל
גַּב שֶׁהַכֹּל הוּא דִין, וְהַצִּדִּיק הוּא
מִצַּד הַיְמִין, אֲבָל הַתְּעוֹרוֹתוֹ
אֵינָה אֶלָּא מִצַּד הַשְּׂמָאל.

אָדָם עוֹב אֶת הַצֵּד הַזֶּה, וְהַתְּעוֹרֵר
בְּפִסְלַת הַזֶּהב הַהִיא, שְׁיִוצֵאת
מִהַלְכָלוֹךְ שֶׁל הַהַתּוֹף שְׁלוֹ.

אֱלֹהִים, אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים -
הַתְּעוֹרוֹת הַצִּדִּיק. וְהוּא מִלֵּה
בְּפִרְיעָה, בְּלִי צֵד עֲרָלָה כָּלֵל. וְזֶהוּ
כְּשֶׁנִּזְכָּר הַשָּׁם הַזֶּה לְטוֹב, כְּמוֹ
וַיִּזְכָּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ,
שֶׁהַתְּעוֹרָה הַבְּרִית בְּסוּד זֶה,
וְאֵלֵהִם פֶּקֶד פֶּקֶד.

בְּצַד אַחַר הַתּוֹרָה מַעֲיָדָה עַל
דֵּינוּ, שֶׁהָרִי מִשָּׁם יוֹצֵאת הָעֲרָלָה.

וְאֵינוֹן רִזָּא דְעֵשֶׂר אֲמִירָן, וְעֵשְׂרִין וְיִתְרִין אֲתוּוֹן
דְּאוֹרֵייתָא. וְכֻלְהוּ נִפְקִי מִרְזָא דְנִקְוֵדָה עֵילָאָה.
עֵשֶׂר אֲמִירָן, כְּלָהוּ כְּלִילָן בְּרִזָּא דְאוֹרֵייתָא,
דְּאִיהוּ מֶלֶךְ עֵילָאָה, רִזָּא דְתוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב,
עֲלָמָא דְאִתִּי.

וְעֵשְׂרִין וְיִתְרִין אֲתוּוֹן, מִתְּפַשְׁטִין, וְשְׂרִיין
לְאֲתַנְהָרָא מְרִישָׁא דְנַהוּרָא קְדָמָאָה,
בְּרִזָּא דְיַחְוּדָא, דְתַמָּן אֲתוּוֹן לְאֲתַגְלִיא, וּמִתַּמָּן
נְהָרִין אֲתוּוֹן וְסִלְקִין, א' רִזָּא דְכָל אֲתוּוֹן בְּרִזָּא
דְאֶחָד.

חֲדָרָא תְּלִיתָאָה, אֱלֹהִים. דָּא אִיהוּ זֶהרָא
סוּמְקָא, נִצִּיץ כְּדֵהבָא. זֶהרָא, דְלִזְמַנִּין
נְהִיר וְטוֹב, וְלִזְמַנִּין אֲתַחֲשָׁף בַּחֲשׁוּכָא, וְ(לִית לִיה)
נִצִּיצוּ כְּמָה דְהוּהוּ (דְהִבָּא).

אֱלֹהִים, רִזָּא דְאֲתַעֲרוּתָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, בְּהֵוּא
סְטָרָא. דְשָׁמָא דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא דְרִזִּין
לְיַדְעֵי חֲכַמְתָּא, דְשָׁמָא דָּא אִיהוּ דְכָר, וְאֲתַעֲרוּ
לְגַבֵּי נוּקְבָא בְּשָׁמָא דָּא, כְּלָא אֲתַעֲרוּ.

וְאַלְמָרָא אֲתַעֲרוּ דְשָׁמָא דָּא, צִדִּיק לֹא
אִיתַעֲרוּ. וְאֵף עַל גַּב דְכּוֹלָא אִיהוּ
דִּינָא, וְצִדִּיק מִסְטָרָא דִּימִינָא אִיהוּ, אֲבָל
אֲתַעֲרוּ דִּילִיה, לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא מִסְטָרָא
דְשָׁמָא לֹא.

אָדָם שָׁבַק סְטָרָא דָּא, וְאֲתַעֲרוּ בְּהֵוּא טוּפְסָרָא
דְדֵהבָא, דְנִפְיק מִלְכָלוֹכָא דְהַתּוּכָא
דִּילִיה.

אֱלֹהִים, אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים, אֲתַעֲרוּתָא דְצִדִּיק,
וְאִיהוּ מִיִּלָּה בְּפִרְיעוֹ, בְּלָא סְטָר
עֲרָלָה כָּלֵל. וְדָא אִיהוּ כַּד אֲדַכְּר שָׁמָא דָּא
לְטוֹב, כְּגוֹן (שְׁמוֹת ב כד) וַיִּזְכָּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ,
דְּאֲתַעֲרוּ בְּרִית. בְּרִזָּא דָּא, (בְּרֵאשִׁית נ כד) וְאֵלֵהִים פֶּקֶד
יִפְקֵד.

בְּסְטָרָא אֲתַרָּא, אוֹרֵייתָא אֲסֵהִידַת עַל דֵּינוּ, דְהָא מִתַּמָּן עֲרָלָה נִפְקַת.

לפְעָמִים שָׁמַע הָיָה, הַנְּקָבָה יוֹרֶשֶׁת אוֹתוֹ, פְּדֵי שִׁדּוּן אֶת הָעוֹלָם בְּאוֹתוֹ סוּד הָעֶרְלָה. כְּשֶׁמִּתְחַזֵּק אֱלֹהִים הָיָה לְמַעַלָּה, וּמִתְקַשֶּׁה אוֹתָהּ הָעֶרְלָה, וְאֵין נִמְצָאת פְּרִיעָה.

וְעַל כֵּן, לְטוֹב הוּא בְּפִרְיעָה, שֶׁהָרִי נִפְרַעַת הָעֶרְלָה וּמַעְכְּרֶת, וּמִתְגַּלֶּה סוּד בְּרִית הַקֹּדֶשׁ, וְהַכֵּל הוּא בְּסוּד שֶׁל אֱלֹהִים. שֶׁהָרִי גֹוֶן זֶה מִתְהַפֵּף לְכַמָּה גֹוִנִים, לְפַעְמִים כֶּף וּלְפַעְמִים כֶּף, וְזֶהוּ בְּסוּד שֶׁל אֱלֹהִים.

אֱלֹהִים, שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הֵם. אֶחָד - אֱלֹהִים חַיִּים, שֶׁהוּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם. אֱלֹהִים שֶׁל פֶּחַד יִצְחָק. אֱלֹהִים הָאֲחֵרוֹן. וְשֵׁם מִתְפַּשְׁטִים אֱלֹהִים שֶׁל פֶּחַד יִצְחָק.

הַהִשְׁנָחָה שֶׁלוֹ, חֲצִיזוֹ אֶל הַיָּם הַקְּדָמוֹנִי דוֹקָא, וְחֲצִיזוֹ אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן דוֹקָא. שֶׁנֶּקְבָּא בְּשֵׁם הָיָה.

וּכְמוֹ שֶׁשִׂיבָא מִלְּמַעַלָּה, יֵשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהַכְלִיל הַיָּמִין בְּתוֹכוֹ. וְכַשֵּׁנְכַלֵּל הַיָּמִין בְּתוֹכוֹ, אִזּוֹ הִיא בְּשִׁמְחָה, וְאוֹחֶז בְּתוֹף הַיָּם הַתַּחְתּוֹן תַּחַת הָרֹאשׁ, שֶׁפְּתוּב (שֵׁר) שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשֵׁי. אִזּוֹ נִקְרָא אֱלֹהִי"ם, שֶׁהָרִי הוֹלֵךְ אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. וְזֶהוּ הַחֲדָר הַשְּׁלִישִׁי (מֵאוֹתוֹ) הַמְּלַךְ הָעֲלִיוֹן.

בְּחֲדָר הַרְבִּיעִי, הַדְּמוּת שֶׁל יַעֲקֹב הַזָּקֵן, בְּסוּד יְהוּ, שְׁנוּטֵל יִרְשָׁה שֶׁל אָב וְאָם, וְהוּא מִתְגַּדֵּל בְּתוֹכָם וְהוֹלֵךְ לַפְּנִיָּה.

הַרְף צְנִיעוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֶּף נִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁסְּדוּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל רַבּוֹן הַכֵּל, כְּמוֹ שֶׁהֵם מְסַתְּדָרִים יְהו"ה, הַרְף הַזָּכָר לְשֵׁם תְּמִיד נִקְבְּתוֹ לַפְּנִי, לְהַשְׁגִּיחַ בָּהּ, וְלְסַלֵּק מִמֶּנָּה חֶשֶׁד וְקִנְיָה, וְאֵין נוֹתֵן עֵינָו בְּאִשָּׁה אַחֶרֶת. י' זָכָר, ה' נְקִבָּה. י"ה, הִנֵּה נְקִבָּה לַפְּנִי

לְזַמְנֵין שָׁמַע דָּא נּוֹקְבָא יִרְתָּא לִיה, בְּגִין לְאַתְדַּנָּא עַלְמָא בְּהָהוּא רְזָא דְעֶרְלָה. כַּד אֲתַתְּקַף הָאִי אֱלֹהִים לְעִילָא, וְאַתְקַשֵּׁי הָהוּא עֶרְלָה, וּפְרִיעָה לָא אֲשַׁתְּכַח.

וְעַל דָּא, לְטַב בְּפִרְיעוֹ אִיהוּ, דְּהָא אֲתַפְרַע עֶרְלָה וְאַתְעַבְר, וְאַתְגְּלִיא רְזָא דְבְרִית קְדִישָׁא. וְכוּלָא בְּרְזָא דְאֱלֹהִים אִיהוּ. דְּהָא גֹוֶן דָּא אֲתַהֲפֹף לְכַמָּה גֹוִנִין, לְזַמְנֵין הַכִּי, וְלְזַמְנֵין הַכִּי, וְדָא אִיהוּ בְּרְזָא דְאֱלֹהִים.

אֱלֹהִים, תְּלַת שְׁמֵהֶן אֵינוּן. חָדָא, אֱלֹהִים חַיִּים, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם. אֱלֹהִים, דְּפֶחַד יִצְחָק. אֱלֹהִים בְּתַרְרָא. וְתַמָּן מִתְפַּשְׁטִין אֱלֹהִים דְּפֶחַד יִצְחָק.

אֲשַׁנְחוּתָא דִּילִיה, (זכריה יד ח) חֲצִיזוֹ אֶל הַיָּם הַקְּדָמוֹנִי דִּיִּיקָא. וְחֲצִיזוֹ אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן דִּיִּיקָא. דְּאַתְקָרִי בְּשֵׁמָא דָּא.

וּבְגִין דְּנַפְיָךְ מְלַעֲלֵילָא, אִית לִיה רְשׁוֹ לְאַכְלֵילָא יְמִינָא בְּגוּיָה. וְכַד אֲתַפְלִילָא יְמִינָא בְּגוּיָה, כְּדִין אִיהִי בְּחָדוּא, וְאַחִיד בְּגוּ יִמָּא תַּתְרָא תַּחַת רִישָׁא. דְּכְתִיב שְׁמָאלוֹ תַּחַת לְרֹאשֵׁי, כְּדִין אֲתַקְרִי אֱלֹהִי"ם, דְּהָא אֲזִיל אֶל הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. וְדָא אִיהוּ חֲדָרָא תְּלִיתָא, (מֵהוּא) מְלַךְ עִילָא.

חֲדָרָא רְבִיעָא, דִּיּוֹקְנָא דִּיעַקֵּב סְבָא, בְּרְזָא יְה"ו, דְּנָטִיל יְרוּתָא דְאַבָּא וְאַמָּא, וְאִיהוּ אֲתַרְבִּי בְּגוּיָהוּ, וְאַזֵּל לְקַמֵּיָהוּ.

אוּרְחָ דְּצְנִיעוֹ דְּכָל עַלְמָא, הַכִּי אֲתַחֲזִי, כְּגוּוֹנָא דְּסִידוּרָא דְּאַתּוּוֹן דְּמֵאֲרִי כּוּלָא, כְּמָא דְּאֵינוּן מְסַתְּדָרִין יְהו"ה. אוּרְחִיה דְּדְכוּרָא, לְשׁוּאַה תְּדִיר נּוֹקְבִיָּה לְקַמֵּיָה, לְאַשְׁגַּחָא בָּהּ, וְלְאַסְתַּלְקָא מִינָהּ חֶשֶׁדָא וְקִנְיָה, וְלָא יְהִיב עֵינּוּי בְּאַנְתּוֹ אַחֶרָא. י' דְּכָר, ה' נּוֹקְבָא. י"ה,

הזכר כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בָּהּ תָּמִיד. הַבֶּן הוֹלֵךְ לְפָנָי אָמוּ, לְכַסּוֹתֶהּ מִן הָעֵינַי, בְּשָׁבִיל כְּבוֹד וּכְבוֹד אָבִיו. וְסִימָנֶךָ - (בראשית מט) בֵּן פֶּתַח יוֹסֵף. שְׁפָתוֹב (שם לג) וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל, יוֹסֵף לְפָנָי אָמוּ.

יַעֲקֹב נָטַל נִקְבָּתוֹ וְשָׁם אוֹתָהּ לְפָנָיו, לְהַשְׁגִּיחַ בָּהּ (תמיד) וְלֹא בְּאַחֲרָתָּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים יא) תָּמִיד עֵינָי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, שְׁאִין מְסַתְּלָקֶת מֵהָעֵינַי רַגַע אֶחָד. וְזֶהוּ סוֹד הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, שְׂיִהְיֶה הַסְדוּר הַזֶּה מְעַלָּה וּמְטָה.

הָאוֹתִיּוֹת הֵלְלוּ נִרְשָׁמוּ בְּרֶשֶׁם שְׁלֵהֶן, כְּשִׁינְצָאוּ הַחוּצָה מִכַּח וְתַקְּףָהּ הַשׁוֹפָר, אֹז בְּשַׁעַה שְׂיִרְצָאוֹת מִכַּח וְתַקְּףָהּ הַשׁוֹפָר מִתּוֹךְ הַחֶק, שְׁהַקּוֹל נַעֲשֶׂה כְּלוּל מֵאֵשׁ רוּחַ וּמַיִם, הָאוֹתִיּוֹת הַתְּגַלְמוֹ, וְנִרְשָׁמוּ בְּפִרְצוּפִים שְׁלֵהֶם, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד פְּרָאוּי לָהֶם, וְהִתְיַשְׁרוּ בְּמִקּוּמָם.

הָאוֹתִיּוֹת הֵיוּ גְנוּזוֹת בְּתוֹךְ הַשׁוֹפָר, בְּלֵי רֶשֶׁם שְׁנֵרָאָה כְּלָל. כִּיּוֹן שְׂיִצְאוּ, כָּלֶם הַתְּגַלְמוֹ, וְנִרְשָׁמוּ בְּדִיוֹקָנָם, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד פְּרָאוּי לוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵרָאָה תוֹךְ סוֹד הַנְּקֻדּוֹת.

חֲדָרָיו - חֲדָרִים טְמִירִים. הַבִּיאֲנִי - תוֹךְ אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת לְהִיּוֹת בִּינֵיהֶם בְּהַתְּנַשְׂאוֹת בְּחַבּוּר אֶחָד. וְכֹל זֶה לְמָה? (שיר א) נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בָּךְ, כְּדִי שְׂתַהַיֶּה לָנוּ שְׂמַחָה בָּךְ.

עַל פִּיו שֶׁל אֱלֹהֵינוּ נִגְזַר. (שם) מְשַׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נִרְוָצָה. כְּתוּב (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ וְכוּ'. כְּאֲשֶׁר בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ הַחֲכָרִים, אֲשֶׁרֵיהֶם: דּוּ פִרְצוּפִים נִבְרָאוּ, בְּאוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת גְּדוּלוֹת, וּבְאוֹתִיּוֹת קֹטְנוֹת תַּחְתּוֹנוֹת.

הָאוֹתִיּוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת הַגְּדוּלוֹת הֵיוּ בְּדֶרֶךְ יֵשׁר לְגַבֵּי הַזְּכָר. הָאוֹתִיּוֹת

הָא נִוְקְבָא לְקָמִי דְכוּרָא, בְּגִין לְאַסְתַּפְּלָא בָּהּ תְּדִיר. בְּרָא אָזִיל לְקָמִיהָ אִמְיָה, לְחַפְיָא לָהּ מַעֲיָנָא. בְּגִין יִקְרָא דִילִיָּהּ וַיִּקְרָא דְאָבוּי.

וְסִימָנֶךָ (בראשית מט כב) בֵּן פֶּתַח יוֹסֵף. דְּכַתִּיב, (שם לג טז) וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל, יוֹסֵף לְקָמִי אִמְיָה. יַעֲקֹב נָטַל נִוְקְבִיָּהּ, וְשׁוּי לָהּ לְקָמִיהָ, לְאַשְׁגָּחָא בָּהּ (תְּדִיר) וְלֹא בְּאַחֲרָא. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים יא יב) תָּמִיד עֵינָי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, דְּלֹא תַסְתַּלֵּק מַעֲיָנָא רַגַעֵא חָדָא. וְדָא אִיהוּ סְדָרָא דְאַתּוּוֹן קְדִישֵׁין, לְמַהְוֵי סִדוּרָא דָא עֵילָא וְתַתָּא.

אַתּוּוֹן אַלִּין אַתְרֵשִׁימוּ בְּרֵשִׁימוּ דְלֵהוֹן, כַּד נִפְקוּ לְבַר מַחִילָא וְתוֹקְפָא דְשׁוֹפָר. כְּדִין בְּשַׁעַתָּא דְנַפְקֵי מַחִילָא וְתוֹקְפָא דְשׁוֹפָר, מַגּוּ דְחִיקוּ, דְאַתְעֵבִיד קָלָא כְּלִילָא מֵאֵשׁ וְרוּחַ וּמַיִם, אַתּוּוֹן אַתְגְּלִימוּ, וְאַתְרֵשִׁימוּ בְּפִרְצוּפִין דְלֵהוֹן, כֹּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזֵי לוֹן, וְאַתְיַשְׁרוּ בְּדוּכְתֵיָּהּוּ.

נְגִיּוּן הוּוּ אַתּוּוֹן גּוּ שׁוֹפָר, בְּלֵא רֵשִׁימוּ דְאַתְחֲזֵי כְּלָל, כִּיּוֹן דְנַפְקֵי, אַתְגְּלִימוּ כּוּלָּהּוּ, וְאַתְרֵשִׁימוּ בְּדִיוֹקְנֵיָּהּוּ, כֹּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזֵי לֵיהּ, כְּמָא דְאַתְחֲזֵי (דף פא ע"ב) גּוּ רִזָּא דְנַקּוּדִין. חֲדָרָיו, חֲדָרִין טְמִירִין. הַבִּיאֲנִי, גּוּ אִינוּן אַתּוּוֹן, לְמַהְוֵי בִינֵיָּהּוּ גּוּפְטָרָא בְּחַבּוּרָא חָדָא. וְכֹל דָּא לְמָה. נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בָּךְ, בְּגִין דִּיְהֵא לָן חֲדוּוּא בָּךְ.

עַל פּוּמָא דְאַלְיָהּוּ אַתְגְּזַר. מְשַׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נִרְוָצָה. כְּתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ וְכוּ'. כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, כְּמָא דְאִמְרוּ חַבְרַיָּא זַכָּאִין אִינוּן, דּוּ פִרְצוּפִין אַתְבְּרִיאוּ בְּאַתּוּוֹן עֵילָאִין רַבְרַבִּין. וּבְאַתּוּוֹן זַעֲרִין תַּתָּאִין.

אַתּוּוֹן עֵילָאִין רַבְרַבִּין, הוּוּ בְּאוֹרַח מִישׁוֹר לְגַבֵּי דְכַר. אַתּוּוֹן זַעֲרִין תַּתָּאִין, הוּוּ בְּהִיפּוּכָא

הקטנות התפתחות היו בהפוך לנקה. האותיות העליונות הגדולות היו בדרך ישר לזכר, אב גד, וכן כלם, כמו שראוי שילכו האותיות בדרך ישר אל הזכר. האותיות הקטנות התפתחות היו בהפוך למפרע תוך הנקה, תשרק, וכן כלם, כמו שראוי לנקה, שהיתה מאחור, קשר התפלין שנקרא אחור.

כמו שנאמר (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני. אחור לנקה, וקדם לזכר. וזהו שכתוב (שמות לא) וראית את אחרי, זו הנקדה שהיתה מאחור.

וכשמתקשטת הנקה, שמקשט אותה המלך העליון, שיתישבו האותיות במקומן פראוי, מכניס אותן לתדריו להתפקן.

ומתפקנות האותיות.

וכר אות של נקה קוראת לכל אות של הזכר, ומתפקנות כל אות ואות זכר ונקבה, וכל אות קוראת ואומרת, משכני אחריך נרצה.

כשהתקנו להתחבר, בסוד של א"ת ב"ש הם התפקנו, והתישבו פנים בפנים. ונקבה כשרצה להראות לפניו, היא אומרת, ששרי התקשטה ברצון האם, וכל האותיות התפקנו. ועל זה הביאני המלך חדריו, להתפקן ולהתקשט פראוי.

וכר זה פדי שנגילה ונשמחה ב"ך. עשרים ושתים האותיות הרשומות העליונות. וזהו ב"ך, וזהו הסוד אשר נשבעת להם בך. נזכרה דידך מיין, פיין שנתחבר יחד, באותה השמחה שלנו, נתן חלק לכל אחד ואחד מאותה השמחה שלנו ונרה אותם, כמו שנאמר יזכר כל מנחתך. מיין - מצד של אותו היין שמשמח הכל.

לגבי נוקבא. אתון עילאין רברבין, הו באורח מישר לגבי דכר, א"ב ג"ד, וכן פולהו, כמה דאתחזי למיהך אתון באורח מישר לגבי דכורא. אתון זעירין תפאין, הו בהפוכא למפרע גו נוקבא, תשר"ק, וכן פולהו, כמה דאתחזי גבי נוקבא, דהוות מאחורא, קשר דתפלין דאיקרי אחור.

כמה דאת אמר (תהלים קלט ה) אחור וקדם צרתני, אחור, לגבי נוקבא. וקדם, לגבי דכורא. ודא איהו דכתוב, (שמות לג כג) וראית את אחורי, דא נוקבא דהות מאחורא.

וכר אתקשטת נוקבא, דקשיט לה מלפא עילאה, לאתיישבא אתון בדוכתייהו פדקא חזי, אעיל לון לאדרוי לאתפקנא, ואתפקנו אתון.

וכר את דנוקבא, קרי לכל את דדכורא, ואתפקנו כל את ואת דכר ונוקבא. וכל את קרי ואמר, משכני אחריך נרצה.

כד אתפקנו לאתחברא, ברזא דא"ת ב"ש אתפקנו. ואתישבו אנפין באנפין. ונוקבא כד בעא לאתחזאה לגביה, היא אומרת, דהא אתקשטא ברעו דאימא, וכל אתון אתפקנו. ועל דא הביאני המלך חדריו, לאתפקנא ולאתקשטא פדקא יאות.

וכר דא בגין דנגילה ונשמחה ב"ך. עשרין ותריין אתון רשימין עילאין. ודא איהו ב"ך. (שם לב יג) ורזא דא אשר נשבעת להם בך.

נזכרה דודיך מיין, פיין דנתחבר כחדא, בההוא חדוא דילן, גיהב חלקא לכל חד וחד מההוא חדוא דילן, ונרווי לון. כמה דאת אמר, (תהלים כ ד) יזכר כל מנחתך. מיין: מחדוא דילן, מסטרא דההוא יין דחדי פולא.

מִיִּשְׂרָיִם אֶהְבוּךָ, מִיִּשְׂרָיִם - אוֹתָן
שָׁאֵר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּשְׁאָרוּ. וּמִי הֵם?
מִנְצַפ־ךְ. שְׁאִין בְּכָל הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁנִּקְרְאוּ מִיִּשְׂרָיִם פָּרַט לְאֵלֶּה.
וְאֵלוּ שֶׁנִּכְפְּלוּ מִיִּשְׂרָיִם, אֵלוּ
בְּאֵלוּ, מ' בִּם', נ' בִּן', צ' בִּין', פ'
בִּף', כ' בְּךְ'. אֵלוּ מִיִּשְׂרָיִם אֵלוּ
עִם אֵלוּ, וְזֶה עִם זֶה.

שְׁהָרֵי עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת
כְּלוּלוֹת בִּי. אוֹתָם שֶׁנִּשְׁאָרוּ,
שֶׁהֵם מִיִּשְׂרָיִם, אֶהְבוּךָ לְהַכְלִיל
עִמָּךְ בְּאוֹתָם עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת.

הַמִּיִּשְׂרָיִם הֵלְלוּ הֵם אוֹתִיּוֹת
טְמִירוֹת גְּנוּזוֹת בְּתוֹךְ הָעוֹלָם
הָעֵלְיוֹן, וּכְשֶׁנִּגְנְזוּ הָאוֹר הָרָאוּשׁוֹן,
נִגְנְזוּ הָאוֹתִיּוֹת הֵלְלוּ. וְהִזָּה מִפִּיר
אוֹתָן אָדָם. אַחַר שְׁאָדָם חָטָא,
נִגְנְזוּ כְּמוֹ מִקְדָּם, עַד שֶׁבָא
אַבְרָהָם וְהַפִּירָן בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
שֶׁשְׁרָתָה עֲלָיו.

אַחַר כֵּן הוֹרִישֵׁן לִיצְחָק, שֶׁכְּתוּב
(בראשית כה) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל
אֲשֶׁר לוֹ לִיצְחָק. יִצְחָק הוֹרִישֵׁן
לִיעֶקֶב, יִעֶקֶב הוֹרִישֵׁן לְיוֹסֵף. כִּיֵּן
שְׁמַת יוֹסֵף וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
בְּגִלוּת, נִגְנְזוּ הָאוֹתִיּוֹת, וְהִסְתַּלְקוּ
כְּמוֹ מִקְדָּם.

עַד שֶׁעָמְדוּ עַל הַר סִינַי וּנְמַסְרָה
תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הִתְגַּלוּ הָאוֹתִיּוֹת,
וַיִּשְׂרָאֵל הָיוּ מִפִּירִים אוֹתָן עַל
בְּרִיָּן, בְּסוּד הַשְּׁמוֹת הַחֲקוּקִים,
עַד שֶׁחָטְאוּ. כִּיֵּן שֶׁחָטְאוּ, כְּתוּב
(שמות לב) וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
עֲדִים. וְהִזָּה מִפִּיר אוֹתָם מִשֶּׁה
וַיְהוֹשֻׁעַ וְשִׁבְעִים זְקֵנִים, וּבָהֶם
נִכְנְסוּ לְאַרְצָן.

כִּיֵּן שֶׁנִּבְנְהָ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהִתְגַּלְהָ
הַשִּׁיר הַזֶּה, נִחְקְקוּ הָאוֹתִיּוֹת הֵלְלוּ
בְּעֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת, סוּד
בִּי, וְהִינּוּ מִיִּשְׂרָיִם אֶהְבוּךָ.

וְכִתְיֹב, (תהלים צט) אַתָּה כּוֹנֵנֶת
מִיִּשְׂרָיִם. (שיר ז) וְחִכְךָ כִּיֵּן הַטּוֹב
הוֹלֵךְ לְדוּדֵי מִיִּשְׂרָיִם. כָּלֵם בְּסוּד

מִיִּשְׂרָיִם אֶהְבוּךָ, מִיִּשְׂרָיִם: אֵינּוֹן שָׁאֵר אֲתוֹן
דְּאִשְׁתְּאַרוּ. וּמֵאֵן אֵינּוֹן. מִנְצַפ־ךְ.
דְּלִית בְּכָל אֲתוֹן דְּאִיקְרוֹן מִיִּשְׂרָיִם, בַּר אֲלִין.
וְאֵינּוֹן דְּאִתְּכַפְּלוּ מִיִּשְׂרָיִם אֲלִין בְּאֲלִין, מ' בִּם',
נ' בִּן', צ' בִּין', פ' בִּף', כ' בְּךְ'. אֲלִין מִיִּשְׂרָיִם
אֲלִין בְּאֲלִין, וְדָא בְּדָא.

דְּהָא עֲשָׂרִים וּתְרִין אֲתוֹן כְּלִילָן בִּי, אֵינּוֹן
דְּאִשְׁתְּאַרוּ דְּאֵינּוֹן מִיִּשְׂרָיִם, אֶהְבוּךָ
לְאִתְּכַלְלָא עִמָּךְ, בְּאֵינּוֹן עֲשָׂרִין וּתְרִין אֲתוֹן.
אֲלִין מִיִּשְׂרָיִם, אֵינּוֹן אֲתוֹן טְמִירִין גְּנוּזִין גּוּ
עֲלָמָא עֵילְאָה. וְכַד אִתְּגַנְזִי אוֹר קְדָמְאָה,
אִתְּגַנְזִי אֲתוֹן אֲלִין. וְהוּהוּ יַדַּע לֹון אָדָם. בְּתַר
דְּחָטָא אָדָם, אִתְּגַנְזִי כְּמִלְקָדְמִין. עַד דְּאִתְּא
אַבְרָהָם וַיַּדַּע לֹון בְּרוּחַ קוּדְשָׁא דְשְׂרָאָת עֲלֵיהּ.
דְּבְתַר אוֹרִית לֹון לִיצְחָק, דְּכְתִיב, (בראשית כה ה)

וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לִיצְחָק.
יִצְחָק אוֹרִית לֹון לִיעֶקֶב. יִעֶקֶב אוֹרִית לֹון
לְיוֹסֵף. כִּיֵּן דְּמִית יוֹסֵף, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
בְּגִלוּתָא, אִתְּגַנְזִי אֲתוֹן, וְאִסְתַּלְקוּ
כְּמִלְקָדְמִין.

עַד דְּקֵיִמוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי, וְאִתְּמַסְרַת
אוֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְאִתְּגַלוּ אֲתוֹן, וְהוּוּ
יִשְׂרָאֵל יַדְעִין לֹון עַל בְּרִירוּ דְּלְהוֹן, בְּרִזָּא
דְּשְׁמֵהֶן גְּלִיפִין. עַד דְּחָטְאוּ. כִּיֵּן דְּחָטְאוּ,
כְּתִיב (שמות לג ו) וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים.
וְהוּהוּ יַדַּע לֹון מִשֶּׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וְשִׁבְעִים זְקֵנִים,
וּבְהוּ עֲאֵלוּ לְאַרְעָא.

כִּיֵּן דְּאִתְּכַנְי בִּי מִקְדָּשָׁא, וְאִתְּגַלִּי שִׁיר דָּא,
אִתְּגַלִּיפוּ אֲלִין אֲתוֹן, בְּעֲשָׂרִין וּתְרִין
אֲתוֹן, רְזָא בִּי, וְהִינּוּ מִיִּשְׂרָיִם אֶהְבוּךָ.

וְכִתְיֹב, (תהלים צט ד) אַתָּה כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָיִם. וְחִכְךָ
כִּיֵּן הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוּדֵי מִיִּשְׂרָיִם.
כְּלְהוּ בְּרִזָּא דְּאֲלִין אֲתוֹן, אֵינּוֹן דְּאִיקְרוֹן

האותיות הללו, אותם שנקראים מישרים. והאותיות הללו הם כתרים גנוזים בתוך העולם הבא, וכלם נביעה אחר נביעה תוף המחשבה בחקיקת הסודות של השמות הקדושים, בחקיקת זכר ונקבה להספים יחד, שהרי אין ככל האותיות הסכמה אלו עם אלו להיות זה עם זה, פרט לאלו. עוד מישרים, אלו יה, שאהבתם לו, והם הסכמת הכל, ובכרצון אחד לו. ועל זה משכני לגביה, להיות עמך, שהרי האותיות הקדושות העליונות הן יה. מתחבר עמהם ו', והוא השם הקדוש העליון. ה' שישבת תחתיו, ואין לה מעצמה כלום, תשוקתה לעלות אליו, להתחבר עמו. ואין עולה אלא ברשות, והיא אומרת משכני, להיות עמך בחבור אחד.

הביאני המלך חדריו, והתקין אותי בכל מיני תקונים, בלפי עליון, כדי להיות אצלך. ועל זה נגילה ונשמחה בך, אני וכל תקוני, כשאהיה אצלך בחבור אחד.

נזכרה דרך, כמו שנאמר, נרוה לכל אחד ואחד, ונשמח אותם מאותו היין שמשמח את הכל, ולא נפסיק מלשמח אותם, שהרי מישרים אהבוך. ולא יפסיקו לשת לך, הואיל והם אהבוך, לשת לך, ולהריק בך, ולהאיר לך.

אמר רבי שמעון, אם נוח לפני מר, הרי כתוב (תהלים טז) אפה כוננת מישרים. אם הם יה, מי יכול לתקן אותם פרט לעתיק כל העתיקים שאינו ידוע כלל, וההוא שלא נודע, טמיר וגנוז, לא נקרא אפה, ואיך אמר וכתוב אפה כוננת מישרים?

אמר לו, הרי נתבאר שאין דיוקן לאותיות בהתגלמות שלהם, עד

מישרים. ואלין אתון, בתרין גניזין גו עלמא דאתי אינון. וכולהו נביעו בתר נביעו גו מחשבה, בגליפו דרזין דשמהן קדישין, בגליפו דכר וניקבא, לאסתכמא פחדא, דהא לית בכל אתון אסכמותא אלין באלין למהוי דא בדא, בר אלין.

תו. מישרים, אלין י"ה, דרחימו דלהון לגבי ו, ואינון אסכמותא דכלא, וברעותא חדא לגבי ו. ועל דא, משכני לגביה, למהוי עמך, דהא אתון קדישין עילאין אינון י"ה, אתחבר עמהון ו, ואיהו שמא קדישא עילאה. ה' דיתבא תחותיה, ולית לה מגרמה כלום, תיאובתה דידה לסלקא לגביה, לאתחברא בהדיה, ולא סלקא אלא ברשו, ואיהי אומרת משכני, למהוי בהדך בחיבורא חדא.

הביאני המלך חדריו, ואתקין לי בכל זיני תיקונין, בשפירו עילאה, בגין למהוי לגבך. ועל דא נגילה ונשמחה בך, אנא וכל תיקוני, פד אהא לגבך בחיבורא חדא.

נזכרה דודך, פמה דאיתמר, נרווי לכל חד וחד, ונחדי לון מההוא יין דחדי כולא, ולא נפסוק מלמחדי לון, דהא מישרים אהבוך. ולא יפסקון למיתן לך, הואיל והם אהבוך, למיתן לך, ולארקא בך, ולאנהרא לך.

אמר רבי שמעון, אי ניחא קמי דמר, הא כתיב, אפה כוננת מישרים. אי אינון י"ה, מאן יכול לאתתקנא לון, בר עתיקא דכל עתיקין, דלא ידוע כלל, וההוא דלא אתידיע, טמיר וגניז, לא אקרי אפה, והיכי קאמר וכתוב אפה כוננת מישרים.

אמר ליה, הא אתמר דלית דיוקנא לאתון בגלימו דלהון, עד דנפקי לבר, פיון

שְׂיוּצָאוֹת הַחוּצָה. כִּיּוֹן שְׂיוּצָאוֹ,
הַתְּגַלְמוֹ וְנִתְקַנּוּ לְהַקְרֵא בְּהֵם
בְּאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וּמִשׁוֹם כֵּן, אִתָּהּ כּוֹנֵנֶת
מִיִּשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן שְׂמַגִּיעִים לְאוֹתוֹ
מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא אִתָּהּ, אֲזִי הַתְּתַקְּנוּ
מִיִּשְׂרָאֵל.

וְעַל זֶה הַתְּשׁוּקָה לְהַתְּחַבֵּר עִם
אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת, שְׂיִהְיֶה הַכֹּל שֵׁם
שְׁלָם, וְעַד שֶׁהַתְּתַקְּנוּ הַצְּדִדִּים
הַלְלוּ שְׁלָה, אִינָה מִתְּחַבֵּר עִם
שְׂאֵר הָאוֹתִיּוֹת, שְׂיִהְיֶה הַכֹּל שֵׁם
שְׁלָם.

וְעַל זֶה הִיא אוֹמֶרֶת בִּיפִי תְּקוּנָהּ,
מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה, הָרִי הִיא
וְצִדִּיקָה. הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו
נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה, הָרִי הִיא וְצִדִּיקָה.
מִשׁוֹם שֶׁהִיא הַתְּתַקְּנָה בִּיפִי
תְּקוּנָהּ לְהַתְּחַבֵּר, לְהִיּוֹת שֵׁם
שְׁלָם בְּחַבּוּר אַחַד. שְׂפִשְׁעוּלָה, אֲזִי
הוּא שֵׁם שְׁלָם, סוּד הַשֵּׁם יְהו"ה
אֱלֹהִים.

וְאֵם תֹּאמֶר, הָרִי כְּשִׁעוּלָה
לְהַתְּחַבֵּר, אֲזִי הִיא שֵׁם שְׁלָם
יְהו"ה, וְלֹא יוֹתֵר, אִיפֹה הוּא
הַסּוּד שֶׁל אֱלֹהִים? אֵלֶּא כְּשִׁשְׁשֵׁם
בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי נִכְלַלֶּת מַעֲלָה
וּמִטָּה. לְמַעֲלָה בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה,
וּלְמִטָּה בְּשֵׁם שֶׁל אֱלֹהִים, וְאֲזִי
נִשְׁלַמְתָּ בְּכֹל.

כְּתוּב (מלכים-א-ב) וְהַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה
בְּרוּךְ. לְמָה נִקְרָא כֵּן? אֵלֶּא
וְהַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה - הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם
שָׁלוֹ. שֶׁהָרִי בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת כְּתוּב
סֵתֵם הַמֶּלֶךְ, וְלֹא כְּתוּב הַמֶּלֶךְ
שְׁלָמָה. אֵלֶּא הַמֶּלֶךְ סֵתֵם, עַל בֵּית
דָּוִד הוּא אָמַר. הַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה -
עַל הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוֹ הוּא
אָמַר.

בְּרוּךְ - שֶׁהָרִי אֲזִי נְבִיעַת הַבְּרָכוֹת
לֹא הִיוּ פּוֹסְקִים לְמַעֲלָה וּלְמִטָּה.
בְּרוּךְ - שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת נּוֹבְעוֹת
מִשֵּׁם שִׁיתְּבָרְכוּ כָּל הַעוֹלָמוֹת,
וְכָל הָאוֹתִיּוֹת מֵאִירוֹת כָּל הַבְּרָכוֹת אַחַד, בְּשִׁלְמוֹת אַחַת.

דְּנִפְקִי, אֲתַגְּלִימוּ וְאֲתַתְּקֵנוּ, לְאֲתַקְרִי בְּהוּ
בְּאֵינוֹן אֲתוֹן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין כֵּן,
אִתָּהּ כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן דְּמָטוּ לְהִהוּא אֲתֵר
דְּאִקְרִי אִתָּהּ, כְּדִין אֲתַתְּקֵנוּ מִיִּשְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא תִּיאוּבְתָא לְאֲתַחְבְּרָא בְּאֵינוֹן אֲתוֹן,
לְמַהּוֹי כּוֹלָא שְׂמָא שְׁלָיִם, וְעַד דְּאֲתַתְּקֵנוּ
אֵינוֹן סְטְרִין דִּילָהּ, לָא אֲתַחְבְּרַת עִם שְׂאֵר
אֲתוֹן, לְמַהּוֹי כּוֹלָא שְׂמָא (דף פב ע"א) שְׁלָיִם.

וְעַל דָּא אִיהִי אֲמַרַת בְּתִיקוּנֵי שְׂפִירָהּ, מִשְׁכְּנֵי
אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה, הִיא אִיהִי וְסְטְרָהּ. הִבִּיאֲנִי
הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה, הִיא הִיא
וְסְטְרָהּ.

בְּגִין דְּאִיהִי אֲתַתְּקֵנַת בְּשְׂפִירוֹ תִּיקוּנָהּ,
לְאֲתַחְבְּרָא, לְמַהּוֹי שְׂמָא שְׁלָיִם
בְּחַיְבוּרָא חָדָא. דְּכַד סְלָקָא, כְּדִין אִיהוּ שְׂמָא
שְׁלָיִם, רְזָא דְשְׂמָא יְהו"ה אֱלֹהִים.

וְאִי תִּימָא, הִיא כַּד סְלָקָא לְאֲתַחְבְּרָא, כְּדִין הוּא
שְׂמָא שְׁלָיִם יְהו"ה, וְלֹא יִתִּיר, אֲזִי הוּא
רְזָא דְאֱלֹהִים. אֵלֶּא כַּד הוּי שְׂמָא בְּשְׁלִימוֹ,
כְּדִין אֲתַפְּלִילַת עֵילָא וְתַתָּא, עֵילָא בְּשְׂמָא
דִּיהו"ה. לְתַתָּא בְּשְׂמָא דְאֱלֹהִים. וְכְדִין
אֲשַׁתְּלִימַת בְּכוֹלָא.

כְּתוּב, (מ"א ב מ"ה) וְהַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה בְּרוּךְ. אֲמַאי
אִיקְרִי הַכִּי. אֵלֶּא וְהַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה,
מְלָכָא דְשְׁלָמָה דִּילִיָּה. דְּהִיא בְּכַמָּה אֲתִירֵי כְּתוּב
הַמֶּלֶךְ סֵתֵם, וְלֹא כְּתוּב הַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה. אֵלֶּא
הַמֶּלֶךְ סֵתֵם, עַל בֵּית דָּוִד קָאמַר. הַמֶּלֶךְ שְׁלָמָה,
עַל מְלָכָא דְשְׁלָמָה דִּילִיָּה קָאמַר.

בְּרוּךְ, דְּהִיא כְּדִין נְבִיעוֹ דְּבְרָכָאן לָא הוּוּ פְּסָקִין
עֵילָא וְתַתָּא. בְּרוּךְ, דְּכָל בְּרָכָאן נְבִיעִין
מִתְּתֵין, לְאֲתַבְּרָא כָּל עַלְמִין, וְכָל אֲתוֹן
אֲתַנְהַרִין, כְּלָהוּ בְּחַבּוּרָא חָדָא, בְּשְׁלִימוֹ חָד.

וְכָל הָאוֹתִיּוֹת מֵאִירוֹת כָּל הַבְּרָכוֹת אַחַת, בְּשִׁלְמוֹת אַחַת.

וְאִזּוּ יִרְשׁ הַשֵּׁם הַזֶּה אֶת הָאֹת
הָאֲחֻרֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
לְהִקְרֹא אַף כִּף בְּרוּךְ, שְׁכָתוּב (שם
ה) בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי וְכוּ' דָּוֵד אָבִי.
שֶׁבְאֲשֶׁר נִקְרָא בְּרוּךְ, אִזּוּ הַכֹּל הוּא
שֵׁם שֶׁלֹּם פְּרָאוֹי, וְכֹל הָעוֹלָמוֹת
מִתְבָּרְכִים מִתּוֹךְ מְקוֹר הַחַיִּים.
וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא מַעְלָה וּמְטָה.
לְפַעֲמִים לְמַעְלָה, וּלְפַעֲמִים
לְמַטָּה. אֲשֶׁרִיכֶם הַעֵם הַקְּדוֹשׁ,
שְׁסוּדוֹת קְדוֹשִׁים עֲלוֹנִים הַתְּגַלוּ
לְכֶם.

בְּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֲזִי ו' יוֹרֶדֶת
לְהַמְשִׁיךְ אֶת ה' מִמְטָה לְמַעְלָה,
לְהִיּוֹת חֲבוּר אֶחָד, וְאִזּוּ הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁל אֶלְפָּא בִּיתָא יוֹרְדוֹת וְעוֹלוֹת.
א' יוֹרֶדֶת אֶל ת' לְהַמְשִׁיכָה אֵלֶיהָ,
שִׁיתְחַבְּרוּ אֵלּוּ תוֹךְ אֵלּוּ. ב' עוֹלָה
לְש' מִמְטָה לְמַעְלָה, שְׁהָרִי
נִמְשָׁכָה מִמְטָה, וְרוֹצֵה לְהִתְחַבֵּר
עִם בְּעָלָה.

א' הַסּוּד שֶׁל הָאוֹת ו', שְׂרוּצָה
לְהַקִּים אֶת הַכְּפֵלָה בְּשִׁירִים הֶלְלוּ
שֶׁהִיא מְעוֹרֶרֶת מִמְטָה, כְּשֶׁהִיא
מִתְקַשֶּׁטֶת, וְנוֹתֵן לָהּ יָד
לְהַמְשִׁיכָה אֵלָיו, וְהָאוֹתִיּוֹת
שֶׁמְחֹת זֹו לְזֹו. בְּשַׁעָה שֶׁהִיא
אוֹמֶרֶת אֵלָיו מְשֻׁכְנִי, אֲזִי א'
שֶׁהוּא ו', יוֹרֶדֶת אֶל הַת'
לְהַמְשִׁיכָה אֵלֶיהָ.

וּבְשַׁעָה שֶׁהִיא אוֹמֶרֶת אַחֲרֶיךָ
נְרוּצָה, עוֹלָה ב', וְרוּצָה אַחֵר ש',
שֶׁהִיא ו'. וְאִזּוּ הִיא נִכְנָסֶת לְתוֹךְ
חֲדָרֵי הַמְּלָךְ, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת,
וְהַחֲדָרִים, וְהַאֲכַסְדְּרוֹת לְתוֹךְ
הַחֲדָרִים, זֹו הִיא הָאוֹת ש', שְׁלֹשׁ
נִקְדוֹת וְהַאֲכַסְדְּרוֹת לְפָנִים.

וּבְשַׁעָה שֶׁאוֹמֶרֶת נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה
בָּךְ, בָּאָה ג' לְהַתְּדַבֵּק בְּאוֹת ר',
שְׁהָרִי אִזּוּ שְׁמַחָה וְרוּצוֹן בְּעֶשְׂרִים
וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת, שֶׁנִּשְׁתַּלְּמוּ בְּאוֹת
ג', וְהָאוֹת ר' מִתְּגַלִּית אֵלָיו, לְטַל
מִמֶּנּוּ בְּלִי בּוֹשָׁה כָּלֵל. וְהוּא
לְהַדְּבִק בָּהּ וּלְהָרִיק בָּהּ בְּרוּצוֹן.

וְכַדִּין, יִרְתָּא שְׁמָא דָּא, אֶת בְּתָרְאָה דְּבִשְׁמָא
קְדִישָׁא, לְאַתְקָרִי אוּף הָכִי בְּרוּךְ.

דְּכַתִּיב, (שם ח טו) בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי וְכוּ' דָּוֵד אָבִי.

דְּכַד אַתְקָרִי בְּרוּךְ, כְּדִין כּוּלָּא אִיהוּ שְׁמָא
שְׁלִים כְּדָקָא יְאוֹת, וְכֹל עֲלָמִין אַתְבְּרָכָאן
מִגּוּ מְקוּרָא דְחַיִּי. וּשְׁמָא דָּא, אִיהוּ עֵילָא
וְתַתָּא. לְזַמְנִין לְעֵילָא, לְזַמְנִין לְתַתָּא. זַכָּאִין
אַתּוֹן עֲמָא קְדִישָׁא, דְּרִזִּין קְדִישִׁין עֵילָאִין
אַתְגַּלְיִין לְכוּ.

כַּד מִתְחַבְּרִין אַתּוֹן דְּשְׁמָא קְדִישָׁא, כְּדִין ו'
נְחִית לְאַמְשָׁכָא ה', מִתַּתָּא לְעֵילָא, לְמַהוּי
חִיבּוּרָא קְדָא, וְכַדִּין אַתּוֹן דְּאַלְפָּא בִּיתָא
נְחִתִּין וְסֻלְקִין. א' נְחִתָּא לְגַבִּי ת', לְאַמְשָׁכָא
לָהּ לְגַבִּיָּה, לְאַתְחַבְּרָא אֵלֶיךָ גוּ אֵלֶיךָ. ב' סֻלְקָא
לְגַבִּי ש', מִתַּתָּא לְעֵילָא, דְּהָא אַתְמְשָׁכַת
מִתַּתָּא, וּבְעֵיָא לְאַתְעַטְרָא בְּכַעְלָה.

א רְזָא דָּאֵת ו', דְּבַעֲי לְאַקְמָא לְכֹלָה, בְּאַלִּין
שִׁירִין דְּאִיהִי אַתְעַרַת מִתַּתָּא, כַּד אִיהִי
מִתְקַשֶּׁטֶת. וְיַהִיב לָהּ יָדָא לְאַמְשָׁכָא לָהּ לְגַבִּיָּה,
וְאַתּוֹן חֲדָאִין דָּא לְגַבִּי דָּא. בְּשַׁעָתָא דְּאִיהִי
אַמְרַת לְגַבִּיָּה מְשֻׁכְנִי, כְּדִין א' דְּאִיהוּ ו', נְחִית
לְגַבִּי ת', לְאַמְשָׁכָא לָהּ לְגַבִּיָּה.

וּבְשַׁעָתָא דְּאִיהִי אַמְרַת אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה, סֻלְקָא
ב', וּמְרַהֲטָא כְּתָר ש', דְּאִיהוּ ו'.

וְכַדִּין עֵילָא אִיהִי גוּ חֲדָרֵי מְלָכָא, דְּאִינוּן תְּלַת
נְקוּדִין, וְחֲדָרִין, וְאַכְסְדְּרִין לְגוּ חֲדָרִין, דָּא
אִיהִי אוֹת ש', תְּלַת נְקוּדִין, וְאַכְסְדְּרִין לְגוּ.

וּבְשַׁעָתָא דְּאַמְרַת נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בָּךְ, אַתְנָא
ג' לְאַתְדַּבְּקָא בְּאַת ר', דְּהָא כְּדִין

חֲדוּא וְרוּעָא בְּעֶשְׂרִין וְיִתְרִין אַתּוֹן,
דְּאַשְׁתַּלִּימוּ בְּאַת ג'. וְאַת ר אַתְפְּרַעָא לְגַבִּיָּה,
לְנִטְלָא מִנִּיהּ בְּלָא כִּיסוּפָא כָּלֵל. וְאִיהוּ
לְאַתְדַּבְּקָא בָּהּ, וְלְאַרְקָא בָּהּ בְּרוּעָא.

בשעה שהיא אומרת נזכירה דודיך מיין, נזכרת שהרי הערלה באה לתוך אותם ההמונים לערבב שמחתה, כדי לטל חלק בשמחת הקדש. וכשהיא רואה אותו, שאוחזו הטמאה בשפולי המקדש, אזי היא מקטינה את עצמה, כדי לתת לו תמצית דחוקה ונסתרת, כמו שנזכר מתוך האבן. ואז ד' נותנת לאות ק', והאות ק' מתפשטת בשמחה, לטל חלק מתוך המקדש.

ועל שהפלה הזו היא קדושה, לטמאה אין לה לתת, עושה עצמה ד', כמי שלא נוטל בתוכה כל פך, והיא עניה, וכך צריך. וסימנה - (בראשית מב) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו. שאתם בשבע ובעשר, הרי רשעי הארץ אצלכם. הראו עצמכם עניים ורעבים. ועל זה מראה עצמה בשמחה, ד'.

בשרואה, רשע זה האות ק', שמתפשטת כמו שנחש פושט את זנבו, ומחזיק אותה בשמחה, לינק מן המקדש, שאז הוא מזדמן לערבב את השמחה בכל מקום שרואה אותה.

ועל פן, בכל מקום של שמחה יש להרבות צבאות, כדי שלא יוכל לקטרג, וכך בכל מקום של אכל יש להרבות צבאות, שהרי הוא שם, שאין יכול לקטרג, וישברו כח.

בשעה הזו אומרת מישרים, ומזכירה אות אחת מאותם מישרים. אז יוצאת אות הנזב החזק שמתפשט למטה חמשים אמה. כמו שאותו המקום שהמן נתלה בו, וזו היא האות י'. פיין שהנחש הזה זוקף עיניו, ורואה את אותה התליה שבאה, אז נפרד מתוך המקדש, ובורח.

והכלה יוצאת אל אהובה, ומעברת מהאות ד', ונכנסת

בשעתא דאיהי אמרת נזכירה דודיך מיין, אינך דהא ערלה אתיך גו אינון אוכלוסין, לערבבא חדוהא, בגין למיטל חולקא בחדווא דקודשא. וכד איהי חמת ליה, דאחיד מסאבא בשיפולי מקדשא, כדין איהי אזעירת גרמה, בגין למיהב ליה תמצית דחיק וסתים, כמה דנביע מגו אבנא. וכדין ד' יהיב לאת ק', ואת ק' אתפשט בחדווא, לנטלא חולקא מגו מקדשא.

ועל דכלה דא קדישא איהי, למסאבו לית לה למיהב, עבידת גרמה ד', כמאן דלא נטיל בגווה כל פך, ואיהי מספנא, והכי אצטריך. וסימניה, (בראשית מב א) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו. דאתון בשבעא ובעותרא, הא חייבי ארעא גבייכו, אחזו גרמייכו מספנין וכפינין. ועל דא אחזיאת גרמה בחדוה, ד'.

בר חמת, חייבא דא את ק', דאתפשטא פנחש דפשיט זנביה, ואתקיף ליה בחדווא, לינקא מן מקדשא, וכדין איהו אזדמן לערבבא חדוה, בכל אתר דחמי לה.

ועל דא, בכל אתר דחדווא, אית לאסגאה חילין, בדיל דלא יכיל לקטרגא. וכל בכל אתר דאבלא, אית לאסגאה חילין, דהא איהו תמן, דלא יכיל לקטרגא, ויתברון חיליה.

בשעתא דאיהי, אמרת מישרים, ואדפרת את חד מאינון מישרים. כדין נפקת את תקיף זנבא פשיט לתפא, חמשין אמיין. פגוונא דההוא אתר, דהמן אזדקף ביה, ודא איהי את י'. פיין דזקיף האי נחש עינוי, וחמא להאי זקפא דאתי, כדין אתפרש מגו מקדשא, ועריק.

וכלה נפקת לגביה דרחימה, ואתעברת מאת

לאות ה' ויוצאת אליו, והשמחה
נשלמת מכל הצדדים, בלי קטרוג
אחר ובלי ערבוביָא.

באן יש להסתכל, בשעה
שאמרת משכני, הוא א', והיא
ת'. ובשעה שאמרת אחריו
נרוצה, היא ב' והוא ש'. ובשעה
שאמרת נגילה ונשמחה בך, הוא
ג' והיא ר'. ובשעה שפא הנחש,
כשאמרת נזכרה דידך מיין, היא
ד', ואותו המקטרג ק'. כל זה
למה מתחלפות האותיות במקום
למקום? הוא מתחלף באותיות
אחרות, והיא מתחלפת באותיות
אחרות?

א"א, בשעה שאמרת משכני,
אין אות שמושכת אותה פרט לזו
א'. שהיא האות שמאירה בצד
האור הראשון, סוד הימין, שהרי
הימין תמיד מקרבת, ומחזיק בה
להמשיכה למעלה. ומשום כך
הוא א' והיא ת', שהיא מתקשטת
בכל הצדדים, כדי לעלות
למעלה, משפחת וחוזרת
להתעורר למעלה.

ובשעה שאמרת אחריו נרוצה,
הרי כל אותם ההמונים הפנימיים
שלה, שהם הגוף, לוקחת אליה,
והיא הבית לקבל את אוכלוסיה
ולהכניסם למלך, כמו שנאמר
(תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה
וגו'. ועל זה היא ב'. והוא
מתעטר בש"ן, ופותח ההיכלות
של אותם חדרי המלך, לקבל
אותה ולהכניסה אליהם.

ובשעה שאמרת נגילה ונשמחה
בך, הרי שמחת הצדיקים
שהזדמן לשמח אותה. ועל זה
הוא ג' והיא ר'. התפקנה היא
לבדה, ונתגלתה אליו, לטל
שמחה באותו המקום, כמו אשה
שמתגלית להשתמש בבעלה.

ד', ועיילא באַת ה', ונפקת לגביה, וחדוה
אשתלים מכל סטרין, בלא קטרוגא אחרא,
ובלא ערבוביָא.

הבא אית לאסתכלא, בשעתא דאמרת משכני,
איהו א', ואיהי ת'. ובשעתא דאמרת
אחריו נרוצה, איהי ב', ואיהו ש'. ובשעתא
דאמרת נגילה ונשמחה בך, איהו ג', ואיהי
ר'. ובשעתא דאתיא נחש, פד אמרה נזכרה
דודיך מיין, איהי ד', והוא מקטרגא ק'. כל
דא, אמאי מתחלפי אתוון מאתר לאתר, איהו
אתחלף באתוון אחרנין, ואיהי אתחלפת
באתוון אחרנין.

א"א, בשעתא דאמרת משכני, לית את
דאמשיך לה, בר דא א'. דאיהי את
דנהרא בסטרא דאור קדמאה, רזא דימינא,
דהא ימינא מקרב תדיר, ואתקיף בה,
לאמשכא לה לעילא. ובגין כך איהו א', ואיהי
ת', דאיהי מתקשטא בכל סטרין, בגין לסלקא
לעילא, משפחת ומהדרת לאתערא לעילא.

ובשעתא דאמרת אחריו נרוצה, הא כל אינון
אוכלוסין (דף פב ע"ב) פנימאן דילה,
דאינון גופא, נטלה לגבה, ואיהי ביתא לקבלא
אוכלוסהא, ולעאלא לון לגבי מלפא. כמה
דאת אמר, (תהלים מה טו) בתולות אחריה רעותיה
וגו'. ועל דא איהי ב'. ואיהו אתעטר בש"ן,
ופתח היכלין דאינון חדרי מלפא, לקבלא לה
ולאעלא לה לגבייהו.

ובשעתא דאמרת נגילה ונשמחה בך, הא
חדוא דצדיקיא, דאזדמן למחדי
לה. ועל דא איהו ג', ואיהי ר', אתפקנת איהי
בלחודהא, ואתפרעא לגביה, לנטלא חדווה
דהוא אתר, פאתתא דאתפרעא לאשתמשא
בבעלה.

ובשעה שאמרת נזכירה דודיך מיין, מתקרב אותו המקטרג. וכיון שרואה אותו, נעשית עניה, בסוד האות ד', כדי שלא יטמא המקדש. ואותו המקטרג פושט זנבו בשמחה לקבל מעינוגי השמחה, ועל זה ק'.

עד שאמרת מישרים, ומתגלה ק', והמקטרג ההוא בורח. והיא באה ומתעברת מהאות ד', ונכנסת לאות ה', ואז מתגלים המישרים. ה"ץ הגה מישרים, ו"ף הגה מישרים.

ועל זה מתחלפות האותיות ממקום למקום ומדרגה לדרגה, והכל בסוד של אותיות התורה. אשרי העם הקדוש, שהם נדבקים במלך העליון, והכל התפקן בשבילם.

שמוח רבי שמעון. אמר לו אליהו, רבי, פתח פיה ויאירו דבריך לפני עתיק הימים. פתח רבי שמעון ואמר, אם נוח לפני מר שאשאל ממנו שאלה? אמר לו, רבי, הקשר של השלטון בחקיקות האורות מהו?

אמר לו: זהו שפתוב משכני אחריו נרוצה, שהרי במקום שהולך השלטון של המלך העליון, שם כלם הולכים ונמשכים אחריו. כעת, רבי, אמר דבריך וסדר את פלי זינך.

פתח ואמר, משכני אחריו נרוצה הביאני המלך חדריו. פתוב (תהלים 130) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. בא וראה, דוד המלך, הקדוש ברוך הוא התרצה בו יותר מכל מלכי העולם, כמו שנאמר (מלכים א-ח) ואבחר בדוד להיות על עמי ישראל. מה הטעם?

משום שדוד, מיום שהיה הולך אחר הצאן במדבר, היה מסתכל משבח ואומר (תהלים ח) כי אראה

ובשעתא דאמרת נזכירה דודיך מיין, אתקריב ההוא מקטרגא, וכיון דחמת ליה, אתעבידת מסכנא, ברזא דאת ד', בגין דלא יסתאב מקדשא. וההוא מקטרגא פשיט זנביה בחידו, לקבלא מעינוגי דחדוא, ועל דא ק'.

עד דאמרת משרים, ואתגלייא ק', וההוא מקטרגא ערק. ואיהי אתייא ומתעברא מאת ד', ועיילת באת ה'. וכדין אתגליין משרים. ה"ץ, הא משרים. ו"ף, הא משרים. ועל דא, מתחלפי אתוון, מאתר לאתר, ומדרגא לדרגא, וכולא ברזא דאתוון דאורייתא. ופאין עמא קדישא, דאינון מתדבקי במלכא עילאה, וכולא אתתקן בגינייהו.

חרי רבי שמעון, אמר ליה אליהו, רבי, אפתח פומך, וינהרון מילך קמי עתיק יומין. פתח רבי שמעון ואמר, אי ניחא קמי דמר דאשאל מיניה חד שאילתא. אמר ליה, רבי, קוטרא דהורמנותא בגליפין טהירין מהו.

אמר ליה, הדא הוא דכתיב, משכני אחריו נרוצה. דהא באתר דהורמנותא דמלכא עילאה אזיל, תמן אזלי כולהו ואתמשכן אבתריה. השתא רבי, אימא מיליך וסדר זינך.

פתח ואמר, משכני אחריו נרוצה הביאני המלך חדריו. פתיב, (שם 130 א) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. תא חזי. דוד מלכא, קודשא בריך הוא אתרעי ביה נתיר מכל מלכין דעלמא, כמה דאתמר, (מ"א ח טו) ואבחר בדוד להיות על עמי ישראל. מאי טעמא.

בגין דדוד, מן יומא דהוה אזיל בתר עאנא במדברא, הוה מסתכל התם במדברא עובד אומנותא דקודשא בריך הוא, והוה שם במדבר את מעשה האמנות של הקדוש ברוך הוא, והיה

מַשְׁבַּח וְאָמַר, (תהלים ח ד) כִּי אֶרְאֶה שְׁמֶךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ וּגּוֹ'.

שְׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ וּגּוֹ'. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהָיָה בְּלִילָה כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם שׁוֹכְבִים יְשָׁנִים עַל מִטּוֹתֵיהֶם, וְהוּא הָיָה יוֹשֵׁב בַּמִּדְבָּר, וְהָיָה מִסְתַּפֵּל בְּשָׁמַיִם, בְּלִבְנָה וּבִכְסוּכָבִים וּבִמְזֻלוֹת וּבְכַמְעָשָׂה הַשָּׁמַיִם, וְהָיָה אוֹמֵר כִּי אֶרְאֶה שְׁמֶיךָ וּגּוֹ'. וְכַתּוּב (שם) ה' אֲדוֹנָנוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ וּגּוֹ'. וְתַמִּיד הָיָה פּוֹחֵד, וּמַשְׁבַּח וּמְרוֹמֵם אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אַחֲרַי כֶּף הָיָה בּוֹרַח מִלִּפְנֵי חַמּוּי, וּבְכָל צָרָה שֶׁהִיְתָה לוֹ, הָיָה מַשְׁבַּח וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכַעֲתָ, בְּהִיּוֹתוֹ בַּמִּדְבָּר יְהוּדָה, שֶׁהָיָה שְׂאוּל רוֹדֵף אַחֲרָיו, הָיָה אוֹמֵר שִׁירָה, שְׁכַתּוּב (תהלים 110) מִזְמוֹר לְדָוִד (וְכַן בַּאֲבִשְׁלוֹם כְּתוּב (שם 1) מִזְמוֹר לְדָוִד בְּכַרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֵי, הָיָה אוֹמֵר, וְעַשְׂוֹ אֲמַר שִׁירָה) בְּהִיּוֹתוֹ בַּמִּדְבָּר יְהוּדָה, בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה רוֹדְפִים אַחֲרָיו.

מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהָא בְּלִילָא, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא שְׁכָבִי נְיִימִין עַל עַרְסִייהוּ, וְאִיהוּ הוּהוּ יְתִיב בַּמִּדְבָּרָא, וְהוּהוּ אֶסְתַּפֵּל בְּשָׁמַיָא, בְּסִיְהָרָא וְכוּכְבִּיָא וּבְמִזְלֵי, וּבְעוֹבְדֵי דְשָׁמַיָא, וְהוּהוּ אָמַר כִּי אֶרְאֶה שְׁמֶיךָ וּגּוֹ'. וְכַתִּיב (שם פסוק י') ה' אֲדוֹנָנוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ וּגּוֹ'. וְתַדִּיר הוּהוּ דְחִיל, וּמַשְׁבַּח וּמְרוֹמֵם לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

לְבַתֵּר הוּהוּ עָרִיק מִקַּמֵי חַמּוּי, וּבְכָל עָאקוּ דְהוּהוּ לִיָּה, הוּהוּ מַשְׁבַּח וּמִצְלֵי קַמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהַשְׁתָּא בְּהִיּוֹתוֹ בַּמִּדְבָּר יְהוּדָה, דְהוּהוּ שְׂאוּל מִלְכָּא רְדִיף בְּתַרְיָה, הוּהוּ אָמַר שִׁירָה. דְכַתִּיב, מִזְמוֹר לְדָוִד (וְכַן בַּאֲבִשְׁלוֹם כְּתִיב (שם 1) מִזְמוֹר לְדָוִד מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֵי, הוּהוּ אָמַר, וְהַשְׁתָּא אֲמַר שִׁירָה) בְּהִיּוֹתוֹ בַּמִּדְבָּר יְהוּדָה, בְּאַתֵּר דְהוּהוּ רְדִפִין אַבְתַּרְיָה.

וְכַהּ אָמַר? אֱלֹהִים אֵלֵי אַתָּה אֶשְׁחַרְךָ וּגּוֹ'. אֱלֹהִים, אֵלֵי, אַתָּה - שְׁלֵשָׁה שְׁמוֹת הַסֵּם. אֱלֹהִים - זוּהֵי דְרָגָתוֹ, כְּתָר הַמַּלְכוּת. אֵלֵי - זֶה הָרֵאשׁ שֶׁהַכְּתָר הַזֶּה שְׁעוֹמֵד עָלָיו, וְהוּא עֹמֵד אַחַד שְׁכָל הָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו, שְׁכַתּוּב (משלי 1) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. אַתָּה - זֶה הַיָּמִין הָעֲלִיּוֹן, שְׁכַתּוּב (תהלים קי) אַתָּה כְּהֵן לְעוֹלָם. וְעַל זֶה שֶׁלֵּשׁ דְּרָגוֹת כְּאֵן - אֱלֹהִי"ם, אֵל"י, אַתָּה. אֶשְׁחַרְךָ, וְאַבְקָר אֶצְלָךָ בְּכָל יוֹם תַּמִּיד.

וְכַהּ אָמַר, (שם 10 ב) אֱלֹהִים אֵלֵי אַתָּה אֶשְׁחַרְךָ וּגּוֹ'. אֱלֹהִים, אֵלֵי, אַתָּה, תִּלְתַּת שְׁמֵהֶן אֵינּוּן. אֱלֹהִים, דָּא אִיהוּ דְרָגָא דִּילִיָּה, כְּתָרָא דְמַלְכוּתָא. אֵלֵי, דָּא רִישָׁא, דְכַתְרָא דָּא דְקִיּוּמָא עָלִיָּה, וְאִיהוּ חַד עֹמּוּדָא דְכָל עֲלָמָא עָלִיָּה קִיּוּמָא. דְכַתִּיב, (משלי י כה) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. אַתָּה, דָּא יְמִינָא עֵילָאָה. דְכַתִּיב, (תהלים קי ד) אַתָּה כְּהֵן לְעוֹלָם. וְעַל דָּא, תִּלְתַּת דְּרָגִין הַכָּא, אֱלֹהִי"ם, אֵל"י, אַתָּה. אֶשְׁחַרְךָ, וְאַבְקָר לְגַבְרֵי בְּכָל יוֹמָא תַדִּיר.

צְמָאָה לָךְ נִפְשִׁי, כְּמָאן דְצָחֵי לְמִשְׁתִּי, אוֹף הָכֵי אָנָּא, צָחֵי נִפְשִׁי לְגַבְרֵי, תַאֲיָבָא לְגַבְרֵי בִשְׂרָא דִילִי, לְמַהוּי נִפְשָׁא וּבִשְׂרָא דְבִקָּא לְגַבְרֵי. בְּאַרְץ צִיָּה וְעִיף בְּלִי מַיִם, מַאי בְּלִי מַיִם. דְלִית תַּפְּן נְהִירוֹ דְאוּרִיָּתָא, נְהִירוֹ דְנַהוּרָא עֵילָאָה.

צְמָאָה לָךְ נִפְשִׁי, כְּמָאן דְצָחֵי לְמִשְׁתִּי, אוֹף הָכֵי אָנָּא, צָחֵי נִפְשִׁי לְגַבְרֵי, תַאֲיָבָא לְגַבְרֵי בִשְׂרָא דִילִי, לְמַהוּי נִפְשָׁא וּבִשְׂרָא דְבִקָּא לְגַבְרֵי. בְּאַרְץ צִיָּה וְעִיף בְּלִי מַיִם, מַאי בְּלִי מַיִם. דְלִית תַּפְּן נְהִירוֹ דְאוּרִיָּתָא, נְהִירוֹ דְנַהוּרָא עֵילָאָה.

בן בקדש חזיתך, מאי טעמא. אלא פן בקדש
חזיתך, אף על גב דאנא במדברא דא,
באתר דאיהו הכי, אנא חמי לך, לאתדבקא
בך, ותאיב אבתרך למחמי עוזך וכבודך. ודא
איהו כמא דכתיב, משכני אחרך נרוצה,
בזמנא דתמשכני אבתרך, פלא נתרעי עמך.
הביאני המלך חדריו, אליו חדריו - אלו חדריו
גן העדן. ששנינו, כשברא
הקדוש ברוך הוא את אדם
הראשון, מעפרו של בית המקדש
נטל, ומשם נברא. ונפח בו נשמת
חיים, ומשם פתח לו פתח של גן
עדן, והכניס אותו לשבעים
חדרים היכלות קדושים, ועשה
לו עשר חפות, כמו אותן החפות
שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות
לצדיקים בגן עדן. ומלאכים
העליונים היו מרקדים לפניו,
והיה שמח שם.

והיה שמח שם. ושמ העביר לפניו הקדוש ברוך
הוא כל אותן רוחות ונשמות
שעתידות ומזמנות להיות בבני
אדם שיצאו ממנו.
בין שהגיע לדוד המלך, ראה
אותו שלא היה לו חיים כלל. אמר
לפניו: רבוננו של עולם, מי הוא
זה שלא ראיתי לו חיים? עד
שאמר לו הקדוש ברוך הוא: זה
דוד המלך. בין שראה אדם
הראשון כך, נתן לו משנותיו
שבעים שנים, והם שבעים
השנים של חיי דוד המלך. וכל
איבר ואיבר מכל איבריו נתן לו
משלו. וחסרו מאדם הראשון
שבעים שנה מאותן אלף השנים
שלו.

כתוב משכני אחרך נרוצה,
אותיות הסוד של השם הקדוש
היו חקוקות מעלה ומטה. בשעה
שאותן אותיות בולטות ועולות

והיה חסרו מאדם הראשון
שבעים שנים, מאינן אלה שנים דיליה.
כתיב, משכני אחרך נרוצה, אתון דרזא
דשמא קדישא, הו גליפין עילא
ותתא. בשעתא דאינון אתון בלטין וסלקין
לגבי אתון אחרנין, פל אינון משריין קדישין,

והיה חסרו מאדם הראשון
שבעים שנים, מאינן אלה שנים דיליה.
כתיב, משכני אחרך נרוצה, אתון דרזא
דשמא קדישא, הו גליפין עילא
ותתא. בשעתא דאינון אתון בלטין וסלקין
לגבי אתון אחרנין, פל אינון משריין קדישין,

ותמן אעבר קמיה קודשא בריך הוא, פל אינון
רוחין ונשמתין, דזמינין ומתעתדן
למהוי בבני נשא, דיפקון מיניה.

בין דמטא למלך דוד, חמא ליה דלא הוי
ליה חייין כלל. אמר קמיה רבוננו של
עולם, מאן הוא דנא, דלא חמינא ליה חייין,
עד דאמר ליה קודשא בריך הוא, דוד מלכא
איהו. בין דחמא אדם הראשון כך, נהיב ליה
משנוי שבעין שנין, ואינון שבעין שנין דחיי
דוד מלכא. וכל שייפא ושייפא מכל שייפוי,
יהב ליה מדייליה, וחסרו מאדם קדמאה
שבעין שנין, מאינן אלה שנים דיליה.

כתיב, משכני אחרך נרוצה, אתון דרזא
דשמא קדישא, הו גליפין עילא
ותתא. בשעתא דאינון אתון בלטין וסלקין
לגבי אתון אחרנין, פל אינון משריין קדישין,

לאותיות האחרות, כל אותם המחנות הקדושים נוסעים במסעיהם באימה ובושה, משום שאין תקיפות לעליונים.

מכאן, כל אותם בני העולם שאין להם בושה, אין להם חלק לעולם הבא. כל אותם עזי המצח שהיו בישראל, כשהיו מסתכלים באותיות השם הקדוש, בציץ גור הקדש של כהן גדול, היו משברים את לבם ומסתכלים במעשיהם, משום שהציץ היה עומד על אות, שכל מי שהסתכל בו, היה מתבייש במעשיו.

האותיות של סוד השם הקדוש יהו"ה, שהיו חקוקים על הציץ, היו מאירים וכולטים ונוצצים. כל מי שהסתכל באותו ניצוץ, היה רואה אותיות בולטות, ופניו נופלים מאימה של רבונו, ושבר לבו לקדוש ברוך הוא.

כמו זו הקטרת, כל מי שמריח באותו העשן, כשעולה אותו העמוד מאותו מעלה עשן, היה מברר לבו בברור ואור, בשמחה ורצון, לעבד את אדונו, ומעביר ממנו זממת וטנוף היצר הרע, ולא היה לו אלא לב אחד כנגד אביו שבשמים.

משום שקטרת היא שברון ליצר הרע ודאי בכל הצדדים. וכמו שהציץ היה עומד על גס, אף כף הקטרת. שאין לה דבר בעולם שמשבר את הצד האחר פרט לקטרת.

בא וראה, שהרי פרושה, שכתוב ויאמר משה אל אהרן קח את המחפה וגו', שהרי השבר של הצד האחר אינו אלא קטרת. משום שהרי אין שמחה וחיבתו לפני הקדוש ברוך הוא כמו הקטרת, ועומדת לבטל כשפים ודברים רעים מן הבית. ריח ועשן הקטרת שעושים בני אדם לאותו מעשה הוא מבטל, כל שכן הקטרת.

נטלין במטלונן באימתא וכסופא. בגין דלית תקיפו לעילאי.

מחבא, כל אינון בני עלמא דלית בהו כיסופא, לית להו חולקא לעלמא דאתי. כל אינון תקיפי מצחא דהוי בהו בישראל, בד הוו מסתכלין באתוון דשמא קדישא, בציצא נזרא דקודשא דכהן גדול, הוו מתברי לביהו, ומסתכלי בעובדיהו, בגין דציץ על את הוה קאים, דכל מאן דאסתפל ביה, הוה מכסיף מעובדוי.

אתוון דרזא דשמא קדישא דיהו"ה, דהוה גליף על ציצא, הוו נהרין ובלטין ונצצין, כל מאן דאסתפל בהווא נציצו, הוה חמי אתוון בלטין, ואנפוי נפלין מאימתא דמאריה, ותבר לביה לגבי קודשא בריך הוא.

בגוונא דא קטורת, כל מאן דארח בהווא תננא, בד סליק ההוא עמודא, מההוא

(דף פג ע"א) מעלה עשן, הוה מברר לביה בבירור ונהירו, בחדווא ורעותא, למפלח למאריה, ואעבר מגיה זוהמא וטנופא דיצר הרע, ולא הוה ליה אלא לבא חדא, לקבל אבוי דבשמיא.

בגין דקטורת תבירו דיצר הרע איהו ודאי בכל סטרין. וכמא דציץ הוה קאים על ניסא, אוף הכי קטורת. דלית לה מלה בעלמא, דמתבר ליה לסטרא אחרא, בר קטורת.

תא חזי, דהא אוקמוה, דכתיב, (במדבר י"א) ויאמר משה אל אהרן קח את המחפה וגו', דהא

תבירו דסטרא אחרא לאו איהו אלא קטורת. בגין דהא לית חדוה וחיבוו קמי קודשא בריך הוא כקטורת. וקיימא לבטלא תרשין ומילין בישא מביתא. ריחא ועשנא דקטורת, דעבדי בני נשא להווא עובדא איהו מבטל. כל שכן קטורת.

דְּבַר זֶה הוּא גְזֵרַת קִיּוּם לַפְּנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - שְׁפַל מִי
שֶׁמִּסְתַּכֵּל וְקוֹרֵא בְּכָל יוֹם אֶת
מַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת, נִצּוֹל מִכָּל דְּבָרֵי
כַּשְׁפִּים שֶׁל הָעוֹלָם, וּמִכָּל
הַפְּגָעִים הַרְעִים, וּמִהַרְהוּר רַע,
וּמִדִּין רַע וּמִמַּגְפָּה, וְלֹא יִנְזַק כָּל
אוֹתוֹ הַיּוֹם, שְׂאֵין יָכוֹל הַצַּד
הָאֲחֵר לְשַׁלֵּט עָלָיו, וְצָרִיף שְׂיִכּוֹן
בו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם בְּנֵי אָדָם
הֵיוּ יוֹדְעִים פְּמָה עָלִיוֹן הוּא
מַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת לַפְּנֵי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, הֵיוּ נוֹטְלִים כָּל מְלָה
וּמְלָה מִמֶּנָּה, וּמַעֲלִים אוֹתָהּ
עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ כְּמוֹ כֶּתֶר שֶׁל
זָהָב. וּמִי שִׁישְׁתַּדֵּל בוֹ, לְהִסְתַּכֵּל
בְּמַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת וּלְכַוֵּן בוֹ בְּכָל
יוֹם, יֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְיִסְלַק מִגְּפָה מִמֶּנּוּ
וּמִכָּל הָעוֹלָם, וְיִנְצַל מִכָּל דֵּינֵי
הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִצָּדִידִים רָעִים,
וּמִדֵּינֵי גֵיהֶנֶם, וּמִדִּין שֶׁל מַלְכוּת
אֲחֵרָת.

בְּאוֹתָהּ הַקְּטָרֶת, כְּשֶׁהִיא עוֹלָה
עֲמוּד הַעֲשָׂן, הִכְתֵּן הָיָה רוֹאֶה
אוֹתוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ פְּרוּשׁוֹת
בְּאֵיִר, וְעוֹלוֹת לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ
הָעֲמוּד. אַחַר כֵּן, כְּמָה מְרַכְּבוֹת
קְדוּשׁוֹת הֵיוּ מְקִיפּוֹת אוֹתוֹ מִכָּל
הַצָּדִידִים, עַד שֶׁעוֹלָה וּמִשְׁמַח אֶת
מִי שֶׁמִּשְׁמַח. וּבְאוֹתָהּ הַקְּטָרֶת הֵיוּ
נִקְשְׂרִים קְשָׁרִים עָלֵינוּ, וְהַיְבָרִים יוֹרְדִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת
הַדְּרָגָה שֶׁלְּמַטָּה לְמַעְלָה. וְאִזּוּ הִיא
אוֹמְרָת, מִשְׁכְּנֵי אַחֲרִיף נְרוּצָה,
מִשׁוּם שֶׁקְטָרֶת קוֹשֶׁרֶת קְשָׁרִים
מַעְלָה וּמַטָּה.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ל) וְעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ
מִקְטָר קְטָרֶת וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה
יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן בוֹ, מִשׁוּם שֶׁהֵיוּ שְׁנֵי
מִזְבְּחוֹת - מִזְבֵּחַ הָעוֹלוֹת, וּמִזְבֵּחַ
קְטָרֶת הַבְּשָׂמִים. זֶה בַּחוּץ וְזֶה
בְּפָנִים. מִזְבֵּחַ הַקְּטָרֶת הַזֶּה הוּא פְּנִימִי.

מִלְּחָה דָּא אִיהוּ גְזֵרַת קְיָמָא קְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא, דְּכָל מֵאֵן דְּאַסְתַּכֵּל וְקָרִי בְּכָל יוֹמָא
עוֹבְדָא דְקְטוֹרֶת, אֲשֶׁתְּזִיב מִכָּל מְלִין דְחֲרָשִׁין
דְּעֵלְמָא, וּמִכָּל פְּגָעִין בִּישִׁין, וּמִהַרְהוּרָא
בִּישָׂא, וּמִדִּינָא בִּישָׂא, וּמִמוֹתְנָא. וְלֹא יִתְזַק כָּל
הֵהוּא יוֹמָא, דְּלֹא יָכִיל סְטָרָא אַחֲרָא לְשַׁלְטָאָה
עָלֶיהָ, וְאַצְטְרִיף דִּיכּוּיִן בֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי בְנֵי נָשָׂא הוּוּ יוֹדְעֵי פְּמָה
עֵילְאָה הוּא עוֹבְדָא דְקְטוֹרֶת קְמִי קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא, הוּוּ נְטָלִי כָּל מְלָה וּמְלָה מִנֶּיהָ,
וְסִלְקִי לָהּ עֲטָרָא עַל רִישֵׁיהּ, כְּכַתְּרָא דְדִהְבָּא.
וּמֵאֵן דִּישְׁתַּדֵּל בֵּיהּ, לְאַסְתַּכֵּלָא בְּעוֹבְדָא
דְקְטוֹרֶת, וּלְכּוּיִן בֵּיהּ בְּכָל יוֹמָא, אֵית לִיהּ
חוּלְקָא בְּהַאי עֵלְמָא וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְיִסְלַק
מוֹתְנָא מִינֶיהָ וּמִכָּל עֵלְמָא, וְיִשְׁתְּזִיב מִכָּל דֵּינִין
דְּהַאי עֵלְמָא, וּמִסְטְרִין בִּישִׁין, וּמִדֵּינֵי דִּגְיֵהֶנֶם,
וּמִדִּינָא דְמַלְכוּת אַחֲרָא.

בְּהוּא קְטוֹרֶת, כַּד הָיָה סָלִיק תְּנַנָּא בְּעֲמוּדָא,
כְּהֵנָּא הָיָה חָמִי אַתּוּוֹן דְרָזָא דְשָׂמָא
קְדִישָׁא פְּרִישֵׁן בְּאֵוִירָא, וְסִלְקִין לְעֵילָא בְּהוּא
עֲמוּדָא. לְבַתַּר, כְּמָה רְתִיכִין קְדִישִׁין הוּוּ סְחָרִין
לִיהּ מִכָּל סְטְרִין, עַד דְּסָלִיק וְחָדִי לְמֵאֵן דְחָדִי.
וּבְהוּא קְטוֹרֶת הָיָה מִתְקַשְׂרִי קְשׁוּרִין עֵילְאִין.
וְשִׁיפִין נַחְתִּין לְאַמְשָׁכָא לְדְרָגָא דְלַתְתָּא
לְעֵילָא. וּכְדִין אִיהִי אֲמַרְת, מִשְׁכְּנֵי אַחֲרִיף
נְרוּצָה. בְּגִין דְקְטוֹרֶת אִיהִי מְקַשֶּׁר קְשָׁרִין עֵילָא
וְתַתָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ל א) וְעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קְטָרֶת
וְגו'. הַאי קָרָא אֵית לְאַסְתַּכֵּלָא בֵּיהּ. בְּגִין
דְתִרִין מְדַבְּחִין הוּוּ, מְדַבְּחָא דְעֵלְוֹן, וּמְדַבְּחָא
דְקְטוֹרֶת בּוּסְמִין. דָּא לְבַר, וְדָא לְגָאוּ. הַאי
מְדַבְּחָא דְקְטוֹרֶת, אִיהוּ פְּנִימָאָה.

למה נקרא מזבח, והרי אין זובחים בו זבחים, ומזבח על זה הוא נקרא? אלא משום שמבטל וכופת את כמה צדדים רעים. ואותו הצד האחר היה כפות כמו עגל שפפות לזביחה. אף כף הצד האחר היה כפות, שאין יכול לשלט, ולא להיות מקטרג, ועל כן נקרא מזבח.

בשאותו המזבח האחר היה רואה עמוד העשן של הקטרת עולה, היה נכנע ובורח ולא יכול לקרב למשכן. ומשום כף נטהר, ולא מתערב אחר באותה שמחה שלמעלה, פרט לקדוש ברוך הוא לבדו.

ואין צד אחר שנהנה ממנו, ואין לצד האחר בה חלק כמו בשאר הקרבנות והעולות. משום שבשאר הקרבנות, יש חלק לכל וקריבה באותו הקרבן. בקטרת לא מתקשר ומתערב, אלא רק הקדוש ברוך הוא לבדו, וכל הצדדים הרעים בורחים, והצדדים הקדושים מתקרבים, ונקשרים איבר עם איבר זה עם זה, כל אחד ואחד כראוי לו.

ומשום שהיא כל כף חביבה, אין עומד אותו המזבח הפנימי אלא בפנים, שזהו המזבח שהברכות נמצאות בו, ועל כן הוא נסתר מן העין.

מה כתוב באהרן? (במדבר יז) ויעמד בין המתים וגו'. שכפת את מלאך המות שאין יכול לשלט כלל, ולא לעשות דין. סימן זה נמסר בידינו - שבכל מקום שאומרים בכונה ובכרצון הלב את מעשה הקטרת, שלא תשלט מגפה באותו מקום ולא ינזקו, ולא יכולים עובדי גלולים ולא שאר הדרגות האחרות להתקרב עמם.

מה כתוב ביעקב? (בראשית ל) וישת לו עדרים לבדו. מכאן שברר

אמאי איקרי מזבח, והא לא דבחינ ביה דבחינ, ומזבח על דא איקרי. אלא בגין דבטיל וכפית לכמה סטרין בישין. וההוא סטרא אחרא הוה כפית, כעגלא דכפית לדבחה, אוף הכי סטרא אחרא הוה כפית, דלא יכיל לשלטאה, ולא למהוי מקטרגא, ועל דא איקרי מזבח.

כד ההוא סטרא אחרא הוה חמי עמודא דעשנא דקטורת סליק, הוה אתכפייא וערק, ולא יכיל לקרבא למשפנא. ובגין דא אתדפי, ולא אתערב אחרא בההוא חדווא דלעילא, בר קודשא ברוך הוא בלחודוי.

ולית סטרא אחרא דאתהני מיניה, ולית ליה חולקא כבשאר קורבנין ועלוון. בגין דבשאר קורבנין, לכולא אית חולקא וקריבו בההוא קרבן. בקטורת, לא מתקשר ומתקרב בר קודשא ברוך הוא בלחודוי, וכל סטרין בישין ערקין, וסטרין קדישין מתקרבין, ומתקשרין שייפא בשייפא, דא בדא, כל חד וחד כדקא חזי ליה.

ובגין דחביבא כל כף, לא קאים ההוא מזבח פנימאה אלא לגו. דהאי איהו מזבח דברכאן אשתפחו ביה, ועל דא סתים מעינא. מזה פתיב באהרן, (במדבר יז) ויעמד בין המתים וגו'. דכפית ליה למלאך המות, דלא יכיל לשלטאה כלל, ולא למעבד דינא. סימנא דא אתמסר בידנא, דבכל אתר דאמרי בכונה וברעותא דלבא עובדא דקטורת, דלא שלטא מותנא בההוא אתר, ולא יתזקו, ולא יכלין עובדי פוכבים ולא שאר דרגין אחרנין לאתקרבא בהדיהו.

מזה פתיב ביעקב, (בראשית ל מ) וישת לו עדרים לבדו. מכאן, דבירר פסולת מן מקדשא,

הפסלת מן המקדש, ושם חלקו
לכדו, וכל אותן המרפבות שנראו
לו לסוד האמונה הקדושה. ולא
שתם על צאן לבן - ששם את
חלק שאר העמים לבדם, שלא
יתערבו עם האמונה הקדושה.
הצאן המקשרות - אותם
שמתקשרים בקשר אחד, שאין
מתערבים עם שאר העמים, שלא
נקשרים אתם לעולם.

כמו כן הקטרת, שהרי באותה
הקטרת, כל המרפבות הקדושות
של סוד האמונה היו נקשרות,
וכל האיברים העליונים
והתחתונים, כלם נקשרים אלה
עם אלה. שהרי המרפבות
הקדושות שלמטה היו מתקרבות
ונקשרות אלה עם אלה, שכלם
יהיו ביחוד אחד, לעלות ביחוד
כראוי.

וכך אותם המחנות של שאר
העמים, כלם מתפזרים ונחלקים
זה מזה, ועל כן נקראים ישראל
גוי אחד, שהם ביחוד וקשר אחד,
ועל כן נקראים הצאן המקשרות,
מה שאין כן לשאר העמים.

הקטרת אסור להקטירה במקום
אחר, רק במזבח, ולא בכלי אחר,
כרט למחפה. מי שהדין רודף
אחריו, צריך את הקטרת הזו,
ולשוב לפני רבוננו, שהרי זהו
סיוע לסלק את הדינים מעליו.

ובזה בודאי מסתלקים הדינים
מעליו, אם הוא רגיל בזה,
להזכירה פעמים בכל יום, בבקר
ובערב, שכתוב (שמות ל) והקטיר
עליו אהרן קטרת סמים בבקר
בבקר. וכתוב (שם) ובהעלת אהרן
וגו'. וזהו הקיום של העולם
שלמטה, וקיום העולם
שלמעלה, שכתוב קטרת תמיד
לפני ה'.

באותו מקום שאין נזכר בכל יום
מעשה הקטרת, הדינים שלמעלה

ושני חולקיה בלחודוי, וכל אינון רתיכין
דאתחזון ליה לרזא דמהימנותא קדישא. ולא
שתם על צאן לבן, דשני חולק שאר עמין
בלחודייהו, דלא יתערבון בהדי מהימנותא
קדישא. (שם מ א) הצאן המקושרות, אינון
דמתקשרי בקישורא חדא, דלא מתערבי בהדי
שאר עמין, דלא מתקשרין בהדייהו לעלמין.
בגוונא דא קטורת, דהא בההוא קטורת, כל
רתיכין קדישין דרזא דמהימנותא, הוו
מתקשרן, וכל שייפין עילאין ותתאין, פולהו
מתקשרין אלין באלין. דהא רתיכין קדישין
דלתתא, הוו מתקרבין ומתקשרין אלין באלין,
למהוי פולהו בייחודא חדא, לסלקא בייחודא
כדקא חזי.

וכך אינון משריין דשאר עמין, פולהו
מתבדרי, ומתפלגי דא מן דא, ועל דא
איקרין ישראל (ש"ב ו כג) גוי אחד, דאינון
בייחודא וקישורא חדא. ועל דא איקרין הצאן
המקושרות, מה דלית הכי לשאר עמין.

קטורת אסור לאקטרא באתר אחרא בר
במזבח, ולא במנא אחרא, בר
במחפה. האי מאן דדינא רדיף אבתריה,
אצטריך להאי קטורת, ולאכתבא לקמי מאריה,
דהא סיועא איהו לסלקא דינין מעליה.

ובהאי ודאי מסתלקין דינין מעליה, אי הוא
רגיל בהאי, לאדפרא ליה תרין זמנין
בכל יומא, בצפרא וברמשא, דכתיב (שמות ל)
והקטיר עליו אהרן קטורת סמים בבקר בבקר.
וכתיב (שם ח) ובהעלות אהרן וגו'. ודא איהו
קיומא דעלמא דלתתא, וקיומא דעלמא
דלעילא דכתיב, קטרת תמיד לפני ה'.

בההוא אתר דלא אידבר בכל יומא עובדא
דקטורת, דינין דלעילא שריין עליה,

שורים עליו, ומגפה רבה בו, ועמים אחרים שולטים עליו, משום שכתוב (ש) קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם. הוא תמיד עומד לפני ה' יותר מכל העבודות האחרות.

משכני - באותיות השם הקדוש, כשמתחברים שני שמות יחד, שהם שם שלם, יהו"ה אלהים. השם הראשון מושך אליו השם האחר.

ומה שאמר אחריו נרוצה, ולא כתוב ארוצה, משום שהשם הזה שנקרא אלהים, כמה מרפכות וכמה פתי דינים, כלם כלולים ומתחברים בו, ועל כן כתוב אחריו נרוצה.

רבים הם שכלולים בשם הזה, והכל הוא שם אחד. שפיון שהשם הראשון מושך את השם האחר, אזי הכל הוא חבור אחד, והעליונים והתחתונים, כל הדרגות נקשרות זו בזו, שכלם יהיו קשר אחד וחבור אחד ויחוד אחד.

הביאני המלך חדריו (שיר א). זה המלך הקדוש העליון. חדריו - אלו החדרים העליונים, והחדרים הקדושים של המרפכות העליונות.

החדר הראשון הוא אור שמאיר מצד הימין, האור שמאיר מסוף העולם ועד סוף העולם. האור שכל האורות כלולים בו. האור של ארבעה גונים החקוקים בארבעת צדדי העולם, ונקרא אל גדול. האור שנוסע בראש, האדרא והחדר הראשון. וזהו האור שנאחז בראש בסוד שנקרא יהו"ה.

החדר השני, האור של החשכה, שיוצא מן הצד של האור הראשון. וזהו אור אדם, שחשוף. וזהו שנקרא אלהים, שבצד שמאל, להקשר באור הראשון.

ומותנא סגיאה ביה, ועמין אחרנין שלטין עליה, בגין דכתיב, קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם. תדיר איהו קיימא לפני ה', יתיר מפל פולחנין אחרנין.

משכני, באתוון דשמה קדישא. פד מתחברין תרין שמהן פחדא, דאינון שמה שלים, יהו"ה אלהים. שמה קדמאה, משיך לגביה שמה אחרא.

ומה דאמר (דף פג ע"ב) אחריו נרוצה, ולא כתיב ארוצה. בגין דשמה דא דאיקרי אלהים, כמה רתיכין, וכמה בי דינין, כולהו פלילין ומתחברין ביה. ועל דא כתיב אחריו נרוצה.

כניאין אינון דכלילין בהאי שמה, ואיהו כולא שמה חדא. דכיון דשמה קדמאה משיך לשמה אחרא, כדין פלא הוא חבורא חדא, ועילאין ותתאין כולהו דרגין מתקשרין הא בהא, למהוי כולהו קשורא חד, וחיבורא חד, וייחודא חד.

הביאני המלך חדריו, דא מלכא קדישא עילאה. חדריו, אליון חדרין עילאין, ואידרין קדישין דרתיכין עילאין.

חדרא קדמאה, איהו נהירו דנהיר מסטרא דימינא, נהירו דנהיר מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. נהירו דכל נהורין פלילין ביה. נהירו דארבע גוונין, גליפין בארבע סטרין דעלמא, ואיקרי אל גדול. נהירו דנטיל ברישא, אדרא וחדרא קדמאה. ודא איהו נהורא דאתאחדא ברישא ברזא דאיקרי יהו"ה.

חדרא תניינא, נהירו דחשוכא, דקא נפקא מסטרא דנהירו קדמאה. ודא איהו נהירו סומקא, דחשיף. ודא איהו דאתקרי אלהים, דבסטר שמאלא, לאתקשרא בנהירו קדמאה.

שְׁנֵי חֲדָרִים שְׁנֹקְשָׁרִים וּמִתְחַבְּרִים
 זֶה עִם זֶה. שְׁהָרִי בְּחֲדָרִים הִלְלוּ,
 אוֹתָהּ שְׁלֹמֶטָה נְאֻחֹת, וּמְכַנִּיס
 אוֹתָהּ הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן לְחֲדָרִים
 הַקְּדוּשִׁים הִלְלוּ. וְאֵנִי וְכֻלָּם,
 בְּשֻׁעָה שְׁאֵנוּ מִתְקַשְּׂרִים יַחַד
 בְּקֶשֶׁר אֶחָד, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בָּךְ.
 נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּאוֹתָן עֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא,
 שְׁנֹקְרָא בָּךְ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ, בָּךְ יִבְרַךְ
 יִשְׂרָאֵל.

אב גד הו זח טי כל מנ סע פצ
 קר שת - אלה הם עשרים ושתיים
 אותיות של אלפא ביתא,
 ומתחלפות לעשרים ושתיים
 אלפא ביתות, בסוד השמות
 הקדושים החקוקים בשמות
 שלהם, והם נקראים בָּךְ.

נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בָּךְ, בָּךְ וּדְאִי,
 שְׁהָרִי כֹל הָאוֹתִיּוֹת נוֹטֵל הַבְּרִית
 הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, הַסּוּד שֶׁל בָּךְ: אב
 גד הו זח טי כל מנ סע פצ קר
 שת.

אשב גתד הקו זרח טפי כצל מסן
 עזר אכתריאל יה צבאות יושב
 על פסא רם ונשא. וכל גדודי שרי
 צבאות מעלה, מימינו חיים,
 משמאלו מות. והפסא עומד על
 ארבעה עמודים, העמוד הימיני,
 בארבע שלהבות לוקטות של
 אותיות.

בשא דתג וקה חרו יפט לצכ נסמ
 עזר יהו, זהו סוד וסתר של
 העמוד האמצעי מאותם ארבעה
 עמודים שאותו הפסא סמוך
 עליהם, בסוד האותיות של אלפא
 ביתא. והם שנים עשר בכל עמוד
 ועמוד, שיתקנים כל אחד מהם
 על שנים עשר עמודים תומכים
 שיתקנים עליהם הפסא.

העמוד השמאלי הוא בסוד אחר:
 תא"ש רב"ק צג"פ עד"ס נה"ם
 לו"ך כז"י טח"י הו"י. זהו הסוד

תְּרִין אֲדָרִין דְּמִתְקַשְּׁרִין וּמִתְחַבְּרִין דָּא בְּדָא.
 דְּהָא בְּאַלִּין אֲדָרִין, הֵהִיא דִּלְתַתָּא
 אַתְּאַחְדָּא, וְאַעִיל לָהּ מִלְפָּא עֵילָאָה לְאַלִּין
 חֲדָרִין קְדִישִׁין. וְאַנָּא וְכוּלְהוֹן, בְּשֻׁעָתָא
 דְּאַתְקַשְׁרְנָא כְּחֲדָא בְּקִישׁוּרָא חֲדָא, נְגִילָה
 וְנִשְׁמָחָה בָּךְ. נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּאַיְנוּן כ"ב
 אַתְוּוֹן אֶלְפָּא בֵּיתָא, דְּאַקְרִי בָּךְ. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (שם לב יג) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ. (בראשית מח כ)
 בָּךְ יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל.

א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י כ"ל מ"נ ס"ע פ"צ
 ק"ר ש"ת אלין אינון עשרים ותריין
 אתוון דאלפא ביתא, ומתחלפי לעשרין ותריין
 אלפא ביתות, ברזא דשמעהן קדישין גליפין
 בשמהן דלהון, ואינון איקרון ב"ך.

נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בָּךְ, בָּךְ וּדְאִי, דְּהָא כֹּל אַתְוּוֹן
 נוֹטֵל הָאִי קְרִימָא קְדִישָׁא, רְזָא בָּךְ: א"ב
 ג"ד ה"ו ז"ח ט"י כ"ל מ"נ ס"ע פ"צ ק"ר
 ש"ת.

אש"ב גת"ד הק"ו זר"ח טפ"י כצ"ל מס"ן
 עז"ר אכתריאל"ל י"ה צבאות יושב על
 פסא רם ונשא. וכל גדודי שרי צבאות מעלה,
 מימינו חיים משמאלו מות. והפסא עומד על
 ארבעה עמודים. עמוד הימיני, בארבע
 שלהובי מלהטן דאתוון.

בש"א דת"ג וק"ה חר"ז יפ"ט לצ"כ נס"מ
 עז"ר יה"ו, דא איהו רזא וסתרא
 דעמודא דאמצעייתא, מאינון ארבע עמודין,
 דההוא פסא סמכא עלייהו, ברזא דאתוון
 דאלפא ביתא. ואינון תריסר בכל עמודא
 ועמודא, לאתקיימא כל חד מנייהו על תריסר
 עמודין סמכין, לאתקיימא כורסייא עלייהו.
 עמוד השמאלי, איהו ברזא אחרא, תא"ש
 רב"ק צג"פ עד"ס נה"ם לו"ך כז"י

טח"י הו"י דא איהו רזא וסתרא דעמודא
דשמאלא. וכורסייא מתתקנא עלייהו, ברזא
וסתרא דתריסר סמכין.

והא תשעה הוו. אלא, תלת (דף ט"א) אתוון
מצטרפין גו צירופא חדא בהאי סטרא,
ובהאי סטרא, לתלת תיבין. סלקין ונחתין,
ואינון טמירין ברזא יה"ו, גליפו דשמא
קדישא מחקקא יה"ו יה"ו יה"ו (פ"א גרים בזה האופן
יהוי יהו יוהי) אלין גניזין בעמודא קדמאה, דאיהו
עמודא דמינא. יה"ו יו"ה הי"ו, אלין גניזין
בעמודא דשמאלא. למהוי פורסייא שלימא
ברזא דעשרין ותריין אתוון דאלפא ביתא,
דהווא קים קדישא פניש ונטיל בגויה ברזא
בך, ועל דא נגילה ונשמחה בך.

נזבירה דדיך מיין, מיינה של תורה. דודיך,
אלין שבועין ממנן דסחרין פורסייא
קדישא. ואינון רברבין שלטין, ונטלין דינא
מהווא יין. ועל דא פתיב, אשקך מיין הרקח.
ואינון דודים שבועין.

ואלין אינון: מיכאל. גבריאל. רפאל. נוריאל.
קדומיאל. מלפיאל. צדקיאל. פדאל.
תומיאל. חסדיאל. צוריאל. רמאל. (נ"א רויאל)
יופיאל. סטוריה. גזריאל. להמיאל. חזקיאל.
רהטיאל. קדשיאל. שבניאל. גדהסיאל.
ומיאל. קדמיאל. חכמיאל. רמאל. קדשיאל.
עניאל. עזריאל. פוריאל. חכמיאל. מבניאל.
קניאל. גדיאל. צורטק. עופפיאל. רחמיאל.
סנסניה. ודרגזריה. ודרגויה. רססיאל.
רומיאל. סניה. טהריאל. עזריאל. גדיה.
שמיאל. עינאל. תסוריה. דנאל. צוריה.
כסיסיה. עיריאל. סמכיאל. מרוניה. כמניה.
ירויאל. טטרוסיה. חוניאל. זכריאל. ועריאל.
דטיאל. גדיאל. בראל. אהינאל. (אין בין פולם רק ס"ה).

והסתר של עמוד השמאל,
והכסא מתתקן עליהם בסוד
וסתר של שנים עשר עמודים.
והרי תשע היו? אלא, שלש
אותיות מצטרפות תוף צרוף אחד
בצד הזה, ובצד הזה, לשלש
תבות. עולים ויורדים, והם
טמונים בסוד של יה"ו, החקיקה
של השם הקדוש חקוקה יה"ו
יה"ו יה"ו. אלו גנונים בעמוד
הראשון, שהוא עמוד הימין.
יה"ו יו"ה הי"ו (ס"א גרים בזה האופן
יהוי יהו יוהי), אלו גנונים בעמוד של
השמאל, להיות כסא שלם בסוד
של עשרים ושפים אותיות של
האלפא ביתא, שאותו ברית קדש
פונס ונוטל בתוכו בסוד של בך,
ועל זה נגילה ונשמחה בך.

נזבירה דדיך מיין - מיינה של
תורה. דדיך - אלו שבועים ממנים
שמקיפים את הכסא הקדוש,
ואותם גדולים שולטים ונוטלים
דין מאתו יין. ועל זה כתוב
אשקך מיין הרקח. ואותם דודים
שבועים.

ואליהם: מיכאל. גבריאל. רפאל.
נוריאל. קדומיאל. מלפיאל.
צדקיאל. פדאל. תומיאל.
חסדיאל. צוריאל. רמאל. (רויאל)
יופיאל. סטוריה. גזריאל.
להמיאל. חזקיאל. רהטיאל.
קדשיאל. שבניאל. גדהסיאל.
ומיאל. קדמיאל. חכמיאל.
רמאל. קדשיאל. עניאל. עזריאל.
פוריאל. חכמיאל. מבניאל.
קניאל. גדיאל. צורטק. עופפיאל.
רחמיאל. סנסניה. ודרגזריה.
ודרגויה. רססיאל. רומיאל. סניה.
טהריאל. עזריאל. גדיה. שמיאל.
עינאל. תסוריה. דנאל. צוריה.
כסיסיה. עיריאל. סמכיאל.
מרוניה. כמניה. ירויאל.
טטרוסיה. חוניאל. זכריאל.
ועריאל. דטיאל. גדיאל. בראל.
אהינאל. (אין בין פולם רק ס"ה).

בְּסַפְרִים אַחֲרִים כְּתוּב כְּסֻדְר הַזֶּה: מִיכָאֵל.
 גְּבַרְיָאֵל. רְפָאֵל. נֹרִיאֵל. קְדוּמִיאֵל.
 מְלַכְיָאֵל. צְדָקִיאֵל. פְּדָאֵל. תוּמִיאֵל. חֲסִדִיאֵל.
 צוּרִיאֵל. רִמָּאֵל. יוֹפִיאֵל. סְטוּרִיאֵל. גְּזוּרִיאֵל.
 וּדְרִיאֵל. לְהַרְיָאֵל. חֲזַקִיאֵל. רַהֲמִיאֵל.
 קְדוּשִׁיאֵל. שְׁבֻנִיאֵל. בְּרַקִיאֵל. אַהֲיָאֵל. חֲנִיאֵל.
 לְעַרְיָאֵל. מְלַכִיאֵל. שְׁבֻנִיאֵל. רַהֲסִיאֵל.
 רוּמִיאֵל. קְדוּמִיאֵל. קְדָמָאֵל. חַכְמִיאֵל. רִמָּאֵל.
 קְדוּשִׁיאֵל. עֲנִיאֵל. עֲזוּרִיאֵל. חַכְמִיאֵל. מַחְנִיאֵל.
 קְנִיאֵל. גְּדִיאֵל. צוּרְטַק. עוֹפְפִיאֵל. רַחֲמִיאֵל.
 סַנְסַנְיָה. וּדְרַגְזִיָה. רַסְסִיאֵל. דוּמִיאֵל. סַנְיָה.
 טַהֲרִיאֵל. יַעֲזוּרִיאֵל. נְרִיָה. סַמְכִיאֵל. עֵינָאֵל.
 תְּסִירִיָה. רְנָאֵל. צוּרִיָה. פְּסִיסִיָה. עִירִיאֵל.
 סַמְכִיאֵל. מְרוּנִיָה. קַנּוּנִיָה. יְרוּאֵל. טַטְרוּסִיָה.
 חוּנִיאֵל. זַכְרִיאֵל. וְעִירִיאֵל. דְּנִיאֵל. גְּדִיאֵל.
 בְּרִיאֵל. אַהֲנִיאֵל.

הֵם שְׁבָעִין אֵילִין, אֵינּוּן דְּסַחְרִין פּוֹרְסִיאַ
 קְדִישָׁא, דְּאַקְרוּן דְּוָדִים. וְנַהֲרִין וְנַצְצִין,
 מְאִינּוּן דְּוָדִים עֵילָאִין, דְּנַהֲרִין וְנַצְצִין בְּטַמִּירוּ
 וּגְגִיזוּ עֵלְאָה. וְעֵלְיָהוּ כְּתוּב, כִּי טוֹבִים הֲדִיף
 מִיָּן. דְּוָדָה, אֵילִין פּוֹלְהוּן בְּכָלְלָא חֲדָא, תַּתְּאִין
 מְגוּ עֵילָאִין, וְכוּלְהוּ נַהֲרִין וְנַצְצִין מְגוּ הַהוּא
 יָין דְּמַנְטְרָא.

עֵילָאִין טַמִּירִין, אֵינּוּן אֵיקְרוּן חֵיּוֹת טַמִּירִין,
 דְּאֵינּוּן רְצוּא וְשׁוּב. וְאֵינּוּן נַהֲרִין מְגוּ
 עֵלְמָא עֵילְאָה, עֵלְמָא דְאַתִּי. וְאֵילִין תַּתְּאִין,
 נַהֲרִין וְנַצְצִין מְגוּ הַהוּא נַהֲרוּ טַמִּיר וּגְגִיזוּ,
 דְּאֵילִין נַצְצִין.

וּבְרַהוּ מִיָּן, מְאִינּוּן שְׁבָעִין שְׁמָהוּ, דְּאֵינּוּן
 נַהֲרִין טַמִּירִין. דְּהָא אֵינּוּן שְׁבָעִין
 דְּסַחְרִין פּוֹרְסִיאַ קְדִישָׁא לְתַתָּא, מְאִינּוּן שְׁבָעִין

וּבְרַם מִיָּן, מְאִוְתָם שְׁבָעִים שְׁמוֹת שְׁהֵם מְאִירִים טַמִּירִים. שְׁהֲרִי אוֹתָם שְׁבָעִים מְקִיפִים אֶת
 הַכְּסָא הַקְּדוּשׁ לְמַטָּה, מְאִוְתָם שְׁבָעִים פְּנִימִיִים מְאִירִים כֻּלָּם וְנַצְצִים. וְזֵהוּ מִיָּן, מְאִוְתָם נַהֲרוֹת

הֵם הַשְּׁבָעִים הָאֵלוּ, אוֹתָם
 הַמְקִיפִים אֶת הַכְּסָא הַקְּדוּשׁ,
 שְׁנַקְרָאִים דְּוָדִים. וּמְאִירִים
 וְנַצְצִים מְאִוְתָם הַדְּוָדִים
 הָעֵלְיוֹנִים, שְׁמֵאִירִים וְנַצְצִים
 בְּסַחְרִין וּגְגִיזוּ עֵלְיוֹנָהּ, וְעֵלְיָהֶם
 כְּתוּב (שִׁיר א) כִּי טוֹבִים הֲדִיף מִיָּן.
 הֲדִיף - אֵלֶּה כֻּלָּם בְּכָלְלָא אֶחָד,
 הַתַּחְתּוֹנִים מִתּוֹף הָעֵלְיוֹנִים,
 וְכֻלָּם מְאִירִים וְנַצְצִים מִתּוֹף
 אוֹתוֹ הֵיִן הַמְשֻׁמֵּר.

הָעֵלְיוֹנִים הַטַּמִּירִים, הֵם נַקְרָאִים
 חֵיּוֹת הַטַּמִּירוֹת, שֶׁהֵן רְצוּא וְשׁוּב.
 וְהֵם מְאִירִים מִתּוֹף הָעוֹלָם
 הָעֵלְיוֹן, הָעוֹלָם הַבָּא. וְאֵלוּ
 הַתַּחְתּוֹנִים מְאִירִים וְנַצְצִים
 מִתּוֹף אוֹתוֹ הָאֵוֹר הַטַּמִּיר וְהַגְּנוּז
 שֶׁל אֵלוֹ הַנִּיצוּצוֹת.

העליונים, היין של התורה.
ואתם המאורות העליונים
שקמרים פנים, ומאורות. והם
שבעים השמות שבהם נקרא
הקדוש ברוך הוא.

פנימאין נהירין בלהו ונצצי. ודא הוא מיין,
מאינון נהירין עילאין, יינא דאורייתא. ואינון
בוצינין עילאין דנהרין אנפין, ובוצינין. ואינון
שבועין שמהן דאתקרי בהו קודשא בריהּ הוא.

(דף 99 ע"א)

בסוד וסתר האלפא ביתא,
שאותן עשרים ושנים אותיות,
יש בהם עשר עליונות - א"ב ג"ד
ה"ו ז"ח ט"י. ושנים עשרה
אחרות, שמתהפכות לכמה
גונים, ומתגלגלות באותיות,
ולעולם לא משתנות. שהרי יינה
של התורה מכאן מתפרש, לא
שיצא מהאותיות הללו, אלא
מהסתר שלהם.

ברזא וסתרא דאלפא ביתא, דאינון
כ"ב אתוון, אית מנייהו עשר
עילאין, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י.
ותריסר אחרנין, דמתהפכין לכמה גוונין,
ומתגלגלין באתוון, ולעולם לא משננין.
דחא יינא דאורייתא מהכא מתפרש.
לא דנפקא מאלין אתוון, אלא מטמירו
דלהון.

משום שכל האותיות יוצאות
מתוך נקדה עליונה, טמירה
ונסתרת, הסוד והכלל של
התורה, ולא היו בו רשומים
אותיות, עד שנכנסו לתוך היכל
טמיר, ויצאו האותיות, והיו
לחות ונקפאו.

בגין דאתוון פולהו נפקו מגו נקודה עילאה,
טמירא וסתימא, רזא וכללא דאורייתא,
ולא הוו רשימין אתוון ביה, עד דעלו
לגו היכלא טמירא, ונפקו אתוון, ולחים
הוו, ואתקרישו.

ואז נחקק השם הקדוש בסוד
האותיות, בתוך האותיות שבהם
נבראו שמים וארץ, השם החקוק
העליון בסוד של ארבעים ושנים
אותיות.

וכדין אתגליף שמא קדישא ברזא דאתוון.
בגו אתוון דאתבריו בהו שמיא
וארעא. שמא גליפא עילאה ברזא דארבעין
ותרין אתוון.

בין שעמדו האותיות על תקונן
והתקנים העולם, אז התקנו
האותיות בשבעים ושנים שמות
שנקראו יין, שבעים השמות
שבהם נקרא הקדוש ברוך הוא.
ואלו הם יין.

בין דקיימו אתוון על תיקונייהו, ואתקיים
עלמא. פדין אתתקנו אתוון בשבעין
ותרין שמהן, דאיקרוין יין, שבועין שמהן
דאתקרי קודשא בריהּ הוא. ואלין
אינון יין.

וה"ו. יל"י. סי"ט. על"ם. מה"ש. מה"ש.
לל"ה. אכ"א. כה"ת. הז"י. אל"ד.
לא"ו. הה"ע. יז"ל. מב"ה. הר"י.
הק"ם. לא"ו. כל"י. לו"ו. פה"ל.
נל"ך. יי"י. מל"ה. חה"ו. נת"ה.
הא"א. יר"ת. שא"ה. רי"י. או"ם.
לכ"ב. וש"ר. יח"ו. לה"ח. כו"ק.

וה"ו. יל"י. סי"ט. על"ם. מה"ש. לל"ה.
אכ"א. כה"ת. הז"י. אל"ד. לא"ו.
הה"ע. יז"ל. מב"ה. הר"י. הק"ם. לא"ו.
כל"י. לו"ו. פה"ל. נל"ך. יי"י. מל"ה. חה"ו.

נת"ה. הא"א. יר"ת. שא"ה. רי"י. או"ם. לכ"ב. וש"ר. יח"ו. לה"ח.

מנ"ד. אנ"י. חע"ם. רה"ע. יי"ז.
 הה"ה. מי"ך. וו"ל. יל"ה. סא"ל. ער"י.
 עש"ל. מי"ה. וה"ו. דנ"י. הח"ש.
 עמ"ם. ננ"א. ני"ת. מב"ה. פו"י.
 נמ"ם. יי"ל. הר"ח. מצ"ר. ומ"ב.
 יה"ה. ענ"ו. מח"י. דמ"ב. מנ"ק.
 אי"ע. חב"ו. רא"ה. יב"ם. הי"י.
 מו"ם.

כור"ק. מנ"ד. אנ"י. חע"ם. רה"ע. יי"ז.
 הה"ה. מי"ך. וו"ל. יל"ה. סא"ל. ער"י.
 עש"ל. מי"ה. וה"ו. דנ"י. הח"ש. עמ"ם.
 ננ"א. ני"ת. מב"ה. פו"י. נמ"ם. יי"ל. הר"ח.
 מצ"ר. ומ"ב. יה"ה. ענ"ו. מח"י. דמ"ב.
 מנ"ק. אי"ע. חב"ו. רא"ה. יב"ם. הי"י.
 מו"ם.

שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאָה (שיר א). נִרְ
 הַמְעַרְב, כְּשִׁשׁוּלֵט וְעוֹמֵד אֶל נִרְ
 הַמְזֻרָח, זֶה שְׁחֹר וְזֶה לְכֹן. כְּמָה
 הוּא יֵאָה בְּאוֹתוֹ הָאוֹר הַלְכֹן.
 הָאוֹר שֶׁל הַמְּאוֹר, שְׁנֵי אוֹרוֹת
 מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד. הַתְּחַתּוֹן שְׁחֹר,
 וְהָעֲלִיוֹן לְכֹן. זֶה שׁוֹלֵט עַל זֶה,
 הָאוֹר הַלְכֹן עַל הַשְּׁחֹר. וְעַם כָּל
 זֶה, כְּמָה הוּא יֵאָה.

שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאָה, בּוֹצִינָא דְמַעְרַב, פֶּד שְׁלֵטָא
 וְקִימָא לְגַבֵּי בּוֹצִינָא דְמְזֻרָח, דָּא
 אוֹכְמָא, וְדָא חִיוּרָא. כְּמָה הוּא יֵאָה, בְּהֵוּא
 נְהִירוֹ חִוּוּרָא.

בְּתִקּוּן שְׁתַּחֲתִיָּה, כְּמָה תְּקוּנִים
 עוֹמְדִים תַּחֲתִיָּה, פְּתִילָה וְנִרְ
 וְשָׁמֶן. וְהִיא עוֹמֵדָת בְּגִדְלָא עֲלִיוֹן,
 נֹאָה בְּאוֹתוֹ הָאוֹר הַלְכֹן. כְּפֶן בְּנוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם, אֵלוֹ תְּקוּנִים שְׁלֵמָטָה
 שְׁעוֹמְדִים תַּחֲתִיָּה בְּנוֹי שְׁלָה.
 כְּאַהֲלֵי קֶדֶר פִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה. זֶה
 שְׁחֹר וְזֶה לְכֹן.

נְהִירוֹ דְּבוֹצִינָא, תְּרִין נְהוּרִין מִתְחַבְּרִין כְּחֶדָא.
 תַּתְּאָה אוֹכְמָא, (דף טו ע"ב) עֵילְאָה חִיוּרָא.
 דָּא שְׁלֵטָא עַל דָּא, נְהוּרָא חִיוּרָא עַל אוֹכְמָא.
 וְעַם כָּל דָּא, כְּמָה אִיהִי יֵאָה.

שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאָה, כְּתוּב (משלי כב)
 חֲנֹף לְנַעַר עַל פִּי דְרַכּוֹ גַם כִּי יִזְקִין
 לֹא יִסוּר מִמֶּנָּה. כְּשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּף הוּא אֵת הָאָדָם, בְּרָא אוֹתוֹ
 בְּדִיוֹקָן עֲלִיוֹן, אִיבְרִיו וּפְרָקִיו
 כְּלָם בְּסוּד עֲלִיוֹן. הוּרִיד אוֹתוֹ
 לְאַרְץ לְתוֹף גֵּן הָעֵדֶן, שְׁבְרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּאַרְץ בְּמִקּוּם
 טְמִיר וְגִנּוּז, שֶׁהוּא בְּדִיוֹקָן וְצִיּוּר
 שְׁלֵמָעֵלָה, שְׁכַתוּב (בראשית ב) וַיִּקַּח
 ה' אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן
 עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן
 עֵדֶן סִתְּם, שֶׁהִפְלִ בְּסוּד אַחַד.

בְּתִקּוּנָא דְתַחֲתִיָּה, כְּמָה תִּיקוּנִין קִימִין
 תַּחֲתִיָּה, פְּתִילָה וְשִׁרְגָא וּמְשַׁחָא.
 וְאִיהִי קִימָא בְּרַבּוֹ עֵילְאָה, יֵאָה בְּהֵוּא נְהוּרָא
 חִיוּרָא. כְּפֶן בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, אֵלִין תְּקוּנִין
 דְּלַתְּתָא, דְּקִימִין תַּחֲתִיָּה בְּנוֹי דִּילָהּ. כְּאַהֲלֵי
 קֶדֶר פִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה. דָּא אוֹכְמָא, וְדָא חִיוּרָא.

שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאָה, כְּתִיב (משלי כב ו)
 חֲנֹף לְנַעַר גַּם כִּי יִזְקִין לֹא יִסוּר
 מִמֶּנָּה. כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרוּף הוּא לְאָדָם, בְּרָא
 לִיה בְּדִיוֹקָנָא עֵילְאָה, אֲבָרוֹי וְשִׁיפּוֹי כְּלֵהוּ
 בְּרָזָא עֵילְאָה. נְחִית לִיה לְאַרְעָא גּוֹ גִּינְתָא
 דְּעֵדֶן, דְּבְרָא קוּדְשָׁא בְּרוּף הוּא בְּאַרְעָא בְּאַתֵּר
 טְמִיר וְגִנּוּז, דְּאִיהוּ בְּדִיוֹקָנָא וְצִיּוּרָא דְלַעֲיֵלָא.
 דְכַתִּיב, (בראשית ב טו) וַיִּקַּח ה' אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם
 וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן
 עֵדֶן סִתְּם, דְּכוּלָּא בְּרָזָא חֶדָא.

שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאָה, כְּתִיב (משלי כב ו)
 חֲנֹף לְנַעַר גַּם כִּי יִזְקִין לֹא יִסוּר
 מִמֶּנָּה. כִּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרוּף הוּא לְאָדָם, בְּרָא
 לִיה בְּדִיוֹקָנָא עֵילְאָה, אֲבָרוֹי וְשִׁיפּוֹי כְּלֵהוּ
 בְּרָזָא עֵילְאָה. נְחִית לִיה לְאַרְעָא גּוֹ גִּינְתָא
 דְּעֵדֶן, דְּבְרָא קוּדְשָׁא בְּרוּף הוּא בְּאַרְעָא בְּאַתֵּר
 טְמִיר וְגִנּוּז, דְּאִיהוּ בְּדִיוֹקָנָא וְצִיּוּרָא דְלַעֲיֵלָא.
 דְכַתִּיב, (בראשית ב טו) וַיִּקַּח ה' אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם
 וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן
 עֵדֶן סִתְּם, דְּכוּלָּא בְּרָזָא חֶדָא.

וְאִי תִימָא, בְּגֵן עֵדֶן עֵילְאָה, כְּמָה תַּחֲוּמִין,
 וְכְמָה שׁוּרִין מִתְּחַתּוֹן סְחֹר וְסְחֹר לִיה, מִכְּמָה מְשַׁרְיִין עֵילְאִין וְרוּחִין

בגן העדן הנה של הארץ אין מתחם כף. שאם תאמר, הואיל והוא בדיוקן עליון, התקין אותו בכמה רוחות ונשמות של צדיקים. אם כן, טרם שהיו צדיקים בעולם, לא היה בדיוקן עליון גן העדן הנה שלמטה?

אלא, ודאי בדגמא ודיוקן עליון הוא מיום שנברא העולם, וטרם שנברא האדם היו כמה חומות תחומים שמלאכים עליונים סובבים אותו, שלא היה ללא שמירה, משום שבכל אותם ההיכלות ששם יש שליטים ששומרים אותו. עד שאותם רוחות נכללים לבא לעולם הנה, כל הרוחות והנשמות שהיו עתידות להכנס לעולם הנה, כלם היו שם טרם נברא אדם.

ועד היום טרם יבאו להכנס לעולם הנה. אותן הרוחות שעתידות להנתן בעולם הנה, כלם היו שם, והרוחות והנשמות הללו עולות ויורדות, יצאו מגן העדן שלמעלה, ויורדות בגן העדן שלמטה, ומתלבשים שם בלבושים כמו גופי העולם הנה. ומתעסקים בתורה לדעת ולהפיר את אותו הלבוש בכבוד רבונם, כל אחד ואחד, כמו שעתידיים להיות בעולם הנה.

וההוא שתקונו לפה נגאה באותו הלבוש, ואם השתדלותו פראוי, מעלים אותו למעלה לפני המלך הקדוש בלבוש הנה כמו של העולם הנה, ועומד לפניו, ושם בו הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (מלכים ב' ה) חי ה' אשר עמדתי לפניו. טרם שיצאתי לעולם.

יש לבושים שמתלבשים בהם רוחות, כמו שהגוף של העולם הנה. ואם הגוף הנה עתיד לעזב

קדישין, והכא בהאי גנתא דעדן דארעא, לא מתתחמא הכי. דאי תימא, הואיל ואיהו בדיוקנא עילאה, אתקין ליה בכמה רוחין ונשמתין דצדיקניא. אי הכי, עד לא הוו צדיקניא בעלמא, לא הוה בדיוקנא עילאה האי גנתא דעדן דלתתא.

אלא, ודאי בדוגמא ודיוקנא עילאה איהו מיומא דאתברי עלמא. ועד לא אתברי אדם, הוו כמה שורין תחומין דמלאכין עילאין סחרין ליה, דלא הוה בלא נטירו, בגין דבכל אינון היכלין דתמן, אית שולטנין נטרין ליה. עד דאינון רוחין אתפלילין למיתי בהאי עלמא, כל רוחין ונשמתין דהוו זמינין לאעלא בהאי עלמא, פלהו הוו תמן עד לא אתברי אדם.

ועד יומא עד לא ייתון לאעלא בהאי עלמא, אינון רוחין דזמינין לאתיהבא בהאי עלמא, פלהו הוו תמן. ואלין רוחין ונשמתין סלקין ונחתין, נפקו מגן עדן דלעילא, ונחתין בגן עדן דלתתא, ומתלבשין תמן בלבושין, פגוונא דגופי דהאי עלמא.

ואתעסקן באורייתא, למנדע ולאסתפלא בההוא לבושא ביקרא דמאריהון, כל חד וחד, כמה דאזדמן למהוי בהאי עלמא. ונהו דתיקוניה שפיר ונאות בההוא לבושא, ואי אשתדלותיה פדקא יאות, סלקין ליה לעילא לקמי מלכא קדישא, בהאי לבושא פגוונא דהאי עלמא, וקאים קמיה, וחדדי ביה קודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב, (מ"ב ה טז) חי ה' אשר עמדתי לפניו. עד לא נפקית לעלמא.

אית לבושין דמתלבשין בהון רוחין, פגוונא דגופא דהאי עלמא. ואי האי גופא אזדמן למשבק רוחא קדישא,

את הרוח הקדושה ולסטות אחרי רוח רעה, אותה רוח קדושה פורחת מתוך אותו הלבוש, ואותו הלבוש נמשך מחוץ לגן עדן.

משום שבכל יום שני ובכל יום רביעי, רוח רעה של אשת זנונים הולכת סביב הגן. ויש לבושים שנמשכים אחרי אותה רוח רעה, ותשוקתה של אותה רוח רעה בהם. וכיון שרוח הקדש יורדת להתלבש בו, אין מתלבשת בתוכו, ופורחת ממנו ועולה למעלה.

ואותו הלבוש נמשך אחר אותה רוח רעה, ומוציאים אותו החוצה, ויושב שם עד שבא אותו האדם, ומתלבש בו, ומורידו לגיהנם, ונדון בו בכל יום.

ואותה רוח הקדש שפורחת מאותו הלבוש, עולה למעלה, ונכנסת לאוצר אחד עד שמוציא אותו רשע בן או זרע, שיוריד אותה רוח קדש, ונשתלם בה פראוי. ולאותו הרשע יש לו מניחה אחר כך, ומצפצף ועולה ומתלבש בלבוש אחר.

ועומד על פתח גן העדן, ורואה אותה רוח קדש שהשאר בכמה כבוד, ובכמה אור, ומתבליש בו. וכן משגיח באתו כבוד של שאר הצדיקים, ומתבליש ובוכה על מעשיו.

ובשכרא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, הכניס אותו לגן עדן בלבוש כבוד אחד של אור גן העדן, ונשתלם ברוח ונשמה קדושה להיות שלם בכל.

הוא ואשתו היו מטילים בגן עדן, והמלאכים העליונים סביבם, מענגים אותם בכמה עדוניהם,

עדוניהם ועינוגיהם. ופתח ליה חד אוצר, ואחמי ליה כל אינון דרין בתראין,

ולאסטאה בתר רוחא בישא, ההוא רוחא קדישא פרח מגו ההוא לבושא, וההוא לבושא אתמשך לבר מגן עדן.

בגין דבכל יומא תננינא ובכל יומא רביעאה, רוחא בישא דאשת זנונים, אזלא סחרניה דגנתא. ואית לבושין דאתמשכן אבתריה דההוא רוחא בישא, ותיאובתיה דההוא רוחא בישא בהו. וכיון דרוחא קודשא נחית ואתלבשא ביה, לא אתישבא בגויה, ופרח מגויה, וסליק לעילא.

וההוא לבושא, אתמשך בתר ההוא רוחא בישא, ומפקי ליה לבר, ויתבא תמן עד דאתי ההוא בר נש, ואתלבש ביה, ונחית ליה לגיהנם, ואתדן ביה בכל יומא.

וההוא רוחא דקודשא, דקא פרח מההוא לבושא, סליק לעילא, ואעל בחד אוצר, עד דנפיק מההוא חייבא פרא, או זרעא, דייחות ההוא רוחא קדישא, ואשתלים ביה פדקא יאות. וההוא חייבא אית ליה נייחא לבתר, ומצפצפא וסליק, ואתלבש בלבושא אחרא.

וקאי אפתחא דגן עדן, וחמי לההוא רוחא קדישא דאיהו שבק, בכמה יקר, ובכמה נהירו, ואכסיף ביה. וכן אשגח בההוא יקר דשאר צדיקניא, ואכסיף ובכי על עובדוי.

וכד פרא קודשא בריך הוא לאדם הראשון, אעיל ליה בגנתא דעדן בחד לבוש יקר דנהורא דגן עדן, ואשתלים ביה ברוח ונשמה קדישא, למהוי שלים בכלא.

הוא ואתתיה היו מטילין בגן עדן, ומלאכי עילאי סחרנייהו, מענגי לון בכמה

עדוניהם ועינוגיהם. ופתח ליה חד אוצר, ואחמי ליה כל אינון דרין בתראין,

כָּל דָּרָא וְדָרָא. וְהוּהּ חֲמֵי דְיוֹקְנֵין עֵילָאִין,
וְדְיוֹקְנֵין תַּתְּאִין, בְּנִהִירוֹ דְאַסְפַּקְלָרְיָא דְנִהְרָא
עֲלֵיהּוּ.

נַחְתָּא אֶשֶׁת זְנוּנִים, וְהָהוּא דְרָכִיב וְשְׁלִיט עֲלֵהּ,
הָהוּא חֶסֶר לָב, דְאַסְטֵי כְּלָא. וְחֲמוּ
הָהוּא יָקָר עֵילָאָה דְהוּהּ בִּיה אָדָם וְאֶתְתִּיה.
אֶתְתַּקְפַּת אֶשֶׁת זְנוּנִים, בְּחֵילָא וְתוֹקְפָא דְהָהוּא
דְשְׁלִיט עֲלֵהּ, וְקָרִיבַת אֶצְל חוּהּ, וְשְׂרִיאַת
לְמַפְתִּי לָהּ בְּכַמְהָ פְתוּיִם, וּבְכַמְהָ מְתִיקוּ
דְלִישְׁנָא, עַד דְאֶתְפִּיאַת. כְּדִין, וְאַפְתַּת לְבַתֵּר
אָדָם, וּפְרַחוּ אֵינוֹן לְבוּשֵׁין מִיְגִיָּה, וְסְלִיקָא
נִשְׁמַתָּא זְהָרָא דְאַסְפַּקְלָרְיָא דְלַעֲיִלָא מִיְגִיָּה,
וְאַשְׁתָּאֵר עָרוֹם מִכְּלָא, הוּא וְאֶתְתִּיה.

בֵּינָן דְחָשִׁיב תְּשׁוּבָה, לְבַתֵּר דְאֶתְתַּרְךָ מִגַּן עֵדֶן,
וְאֶתְקַיִים לְבַר. חָס עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, וְעֵבֵד לִיה לְבוּשֵׁין אַחֲרָנִין, כְּגוֹוֹנָא
דְאַצְטְרִיךְ לְאַשְׁתַּמְשָׂא בְּהָאֵי עֲלִמָּא. וְלְבַתֵּר
אַשְׁתַּמֵּשׁ לְבַר, וְאוּלִיד בְּנִין.

וְהָהוּא זְהָרָא דְנִשְׁמַתָּא עֵילָאָה דְפְרַחָה מִיְגִיָּה,
סְלִיקַת לְעֵילָא, וְהוּת גְּנִיזָא בְּחַד אוֹצָר,
דְאִיהוּ גּוּף. עַד דְאוּלִיד בְּנִין, וּנְפַק חֲנוּף
לְעֲלִמָּא. בֵּינָן דְאַתָּא חֲנוּף, הָהוּא זְהָרָא עֵילָאָה
נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא נַחְתַּת בִּיה, וְהוּהּ חֲנוּף בְּהָהוּא
רְבוּ עֵילָאָה דְשִׁבְק מִיְגִיָּה אָדָם. הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, (בראשית ה כד) וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּף אֶת הָאֱלֹהִים
וְגו'.

לְבַתֵּר, אַצְטְרִיךְ לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְנִטְלָא
לִיה מִהָאֵי עֲלִמָּא, וְלֹאֲתַכְּלָלָא רוּחָא
קְדִישָׁא, מִתַּתָּא וּמִלְעֵילָא, וְאֶתְכְּלִיל כּוּלָּא (ד)
פַּח ע"א) בְּהָהוּא רוּחָא קְדִישָׁא. וְהָהוּא רוּחָא
קְדִישָׁא אֶתְכְּלִיל מִתַּתָּא וּמִלְעֵילָא, לְאַתְמַשְׁכָּא
כָּל עֲלִמָּא זֵינָא בְּתַר זֵיגִיָּה.
בֵּינָן דְאֶתְכְּלִיל, אֶתְעֵבִיד מְמַנָּא בְּהָאֵי עֲלִמָּא

וְעוֹנֵינִים. וּפְתַח לוֹ אוֹצָר אֶחָד,
וְהָרָאָה לוֹ כָּל אוֹתָם הַדּוֹרוֹת
הָאֲחֵרוֹנִים, כָּל דּוֹר וְדוֹר. וְהָיָה
רוּאָה דְיוֹקְנָאוֹת עֲלִיּוֹנִים
וְדְיוֹקְנָאוֹת תַּחְתּוֹנִים בְּאוֹר שֶׁל
הָאֶסְפַּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה עֲלֵיהֶם.
יִרְדֶּה אֶשֶׁת זְנוּנִים, וְאוֹתוֹ שְׂרוּכֵב
וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהּ, אוֹתוֹ חֶסֶר לָב,
שְׁמִסִּית אֶת כָּלָם. וְרָאוּ אוֹתוֹ כְּבוֹד
עֲלִיּוֹן שֶׁהָיָה בּוֹ אָדָם וְאַשְׁתּוֹ.
הַתַּחֲזָקָה אֶשֶׁת זְנוּנִים בְּכַח וְתַקְףָּ
שֶׁל אוֹתוֹ הַשׁוֹלֵט עֲלֵיהּ, וְקָרְבָּה
אֶצְל חוּהּ, וְהַתְחִילָה לְפַתּוּחָהּ
בְּכַמְהָ פְתוּיִים, וּבְכַמְהָ מִתְקָ
לְשׁוֹן, עַד שֶׁהִתְפַּתְתָּהּ. וְאָז
הִתְפַּתָּה אַחַר כֶּף אָדָם, וּפְרַחוּ
מִמֶּנּוּ אוֹתָם לְבוּשִׁים. וְהִסְתַּלְקָה
הַנִּשְׁמָה, הַזֶּהֶר שֶׁל הָאֶסְפַּקְלָרְיָה
שֶׁלְמַעֲלָה מִמֶּנּוּ, וְנִשְׁאַר עָרֹם מִכָּל
הוּא וְאַשְׁתּוֹ.

בֵּינָן שְׁחָשֵׁב תְּשׁוּבָה, אַחַר שְׁגֵרַשׁ
מִגַּן עֵדֶן, וְעָמַד בַּחוּץ, חָס עֲלִיו
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְעָשָׂה לוֹ
לְבוּשִׁים אַחֲרִים, כְּמוֹ שְׁצַרְיָךְ
לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַחַר כֶּף
הַשְׁתַּמֵּשׁ בַּחוּץ, וְהוּלִיד בָּנִים.
וְאוֹתוֹ זֶהֶר הַנִּשְׁמָה הַעֲלִיּוֹנָה
שֶׁפְרַחָה מִמֶּנּוּ, עֲלָתָה לְמַעֲלָה,
וְהִיָּתָה גְנוּזָה בְּאוֹצָר אֶחָד שֶׁהוּא
גּוּף. עַד שֶׁהוּלִיד בָּנִים, וְיָצָא חֲנוּף
לְעוֹלָם. בֵּינָן שֶׁבָּא חֲנוּף, אוֹתוֹ
הַזֶּהֶר הַעֲלִיּוֹן, הַנִּשְׁמָה הַקְדוּשָׁה
יִרְדֶּה בּוֹ, וְהָיָה חֲנוּף בְּאוֹתָהּ
גְדוּלוֹת עֲלִיּוֹנָה שֶׁהִשְׁאִיר מִמֶּנּוּ
אָדָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית ה)

וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּף אֶת הָאֱלֹהִים וְגו'.

אַחַר כֶּף הַצְטְרִיךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְטַל אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְלְכַלֵּל רוּחַ קְדוּשָׁה מִמַּטָּה
וּמִלְמַעֲלָה, וְהַפֵּל נְכַלֵּל בְּאוֹתָהּ
רוּחַ קְדוּשָׁה. וְאוֹתָהּ רוּחַ קְדוּשָׁה
נְכַלֵּלָה מִמַּטָּה וּמִמַּעֲלָה, לְהַמְשִׁךְ
כָּל הָעוֹלָם מִיָּן אַחַר מִינוּ.

בֵּינָן שְׁנַכְלֵל, נַעֲשֶׂה מְמַנָּה בְּעוֹלָם

הזה ובעולם שלמעלה. בעולם הזה - מצד אותו הכללה שנכלל מהעולם הזה. ובעולם שלמעלה - מצד אותה הכללה שנכלל מלמעלה.

ובב"ר פעם ופעם שיש צדיקים וחסידים בעולם, מתחדשת אותה הכללה שנכלל ממטה מהצד של חנוף. אז הוא נער, בסוד התחדשות הלבנה. וזה סוד (משלי כב) חנוף לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה. מה זה על פי דרכו? על פי דרכו של חנוף. ללכת באותו דרך אמת, בדרך ישר ושלם.

גם כי יזקין אותו הדיוקן של חנוף מאותו הזמן שנכלל באותו הקדש, אל תאמר שהרי זקן מכמה ימים והוסר מאותו המקום. לא כן, אלא בכל פעם ופעם שיש צדיקים וחסידים בעולם, אותה ההכללה של אותו הצד התחדשה, ונראה אותו דיוקן ממש נער, ולא זו ממש. ובגלל אותה ההכללה יורשים התחתונים מטל ההשקאה העליונה, ויורדת ירשה של גדלות הקדשה לעולם.

ועל זה (שיר א) שחורה אני ונאווה. שחורה אני שלמטה, ונאווה אני מצד ההכללה שלמעלה.

שחורה אני - פשראיתי כמה רשעים שמרגיזים את רבון הכל, ואני זן אותם בצד של אותה ההכללה שלמטה שבי, ונאווה מהצד שלמעלה.

בנות ירושלים - אף על גב שירושלים ובית המקדש הכל אחד, בית המקדש הוא יתר בכמה קדושים ובכמה עלויים. בית המקדש אחד, וירושלים אחת, ובית קדש הקדשים לפנים מהם, שהוא הפנימי מכלם.

ובעלמא דלעילא. בהאי עלמא, מסטרא דההוא כלילו דאתכליל מהאי עלמא, ובעלמא דלעילא, מסטר דההוא כלילו דאתכליל מלעילא.

ובב"ר זמנא וזמנא דצדיקי וחסדי אית בעלמא, אתחדש ההוא כלילו דאתכליל מתפא מסטרא דחנוף, כדין איהו נער, ברזא דחדתותא דסיהרא. ורזא דא, (משלי כב) חנוף לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה. מאי על פי דרכו. על פי דרכו דחנוף. למיזל בההוא דרך קשוט, באורח מישר ושלים.

גם כי יזקין ההוא דיוקנא דחנוף, מההוא זמנא דאתכליל בההוא קודשא, לא תימא דהא סיב מכמה יומין ואתעדי מההוא אתר, לאו הכי, אלא בכל זמנא וזמנא דצדיקי וחסדי אית בעלמא, ההוא כלילו דההוא סטרא אתחדש, ואתחזי ההוא דיוקנא ממש נער, ולא אתעדי מתמן. ובגין ההוא כלילו, ירתי תפאי מטלא דשקיו עילאה, ונחתא ירותא דרבו קדישא לעלמא.

ועל דא שחורה אני ונאווה, שחורה אני מסטרא דלתתא, ונאווה אני מסטרא דכלילו דלעילא.

שחורה אני, כד חזינא כמה חייבין דמרגיזין למארי כולא, ואנא זן לון בסטרא דההוא כלילו דלתתא דבי. ונאווה, מסטרא דלעילא.

בנות ירושלים, אף על גב דירושלים ובי מקדשא כולא חדא, בי מקדשא איהו יתיר, בכמה קדושין, בכמה עלויין. בי מקדשא חד, וירושלים חד, ובית קדש הקדשים לגו מינייהו, דהוא פנימאה מכולהו.

וזה בשעה שהגבירה התקשטה ורוצה להתקרב לבעלה, ומתקשטת ואמרת להמוניה, שחורה אני - מהצד שלמטה, ונאנה - בהכללה, של הצד שלמעלה יותר, (ונאנה - בצד ההכללה שלמטה תלויה) משום שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם. ישראל דבקים בה' באותו התקון יותר מהכל.

שחורה אני ונאנה, אמר לו אליהו: רבי, כל הדברים הללו רשומים למעלה טרם שתבא לעולם משמך, וכעת כלם עומדים בהתחדשות כמו מקדם. ובחזרתם הטבעת של המלך כלם נסתרים.

פתח ואמר, (בראשית א) ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים. הפסוק הזה נתבאר, והחברים התעוררו בו, וכך הוא. אלא למה זה כתוב ביום הרביעי? שהרי מיום שני ראוי שתהיה הלבנה חסרה, שפיום שני נברא בו גיהנם, והואיל ונברא בו, הלבנה חסרה בגללו, למה הוא כתוב ברביעי?

עוד יש לשאל, אם חסרון הלבנה הוא ברביעי, הרי שנינו, שנשואי בתולה אינו אלא ברביעי, היום של חסרונה של בתולת ישראל, לא ראוי שתהיה בתולה אחרת בשלמות, שהרי אין שלמות לאשה אלא עם בעלה?

אבל ביום שני שבו נברא גיהנם, טרם עמד בקיומו, שהרי יצא מיום שני שהוא חשך, ואז נברא ממנו, שכתוב (איוב כח) קץ שם לחשך וגו', ודרךו של אותו הקץ לכל תכלית הוא חוקר, מתי? אחר שעומד בקיומו.

ואין עומד בקיומו עד שהלבנה מתמעטת ברביעי, שהרי הלבנה היא רגל רביעית בכסא העליון,

והיא בשעתא דמטרוניתא אתקשטת, ובעיא לאתקרבא בבעלה, והיא אתקשטא, איהי אמרת לאוכלוסיה, שחורה אני, מסטרא דלתתא. ונאנה, בכלילו דסטרא דלעילא יתיר, (נ"א ונאנה במטרא דכלילו דלתתא תליא) בגין דכתיב, (דברים ב) ואתם הדבקים בה' אלהיכם. ישראל דבקים בה', בהווא תיקוונא יתיר מכולא.

שחורה אני ונאנה, אמר ליה אליהו, רבי, כל אלין מלין אינון רשימין לעילא עד לא תיתי לעלמא מן שמן. והשתא פחדתווא קיימי פולהו פמלקדמין. ובחזרתמא דגושפנקא דמלכא פולהו חתימין.

פתח ואמר, (בראשית יד) ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים, האי קרא אתמר. וחבריא אתערו ביה, והכי איהו. אלא אמאי פתיב דא פיומא רביעאה, דהא מיום שני אתחזי למהוי סיהרא חסרא, דביום שני אתברי ביה גיהנם, והואיל ואתברי ביה, סיהרא איהי חסרה בגיניה, אמאי איהו כתיב ברביעי.

הו אית לשאלא, אי גרעונא דסיהרא איהו ברביעי, הא תנינו, דנישואי בתולה לאו איהו אלא ברביעי, יומא דגרעונא דבתולת ישראל, לא אתחזי למהוי בתולה אחרא בשלימו, דהא לית שלימו לאתתא אלא בבעלה.

אבל ביום שני דאתברי ביה גיהנם, עד לא קיימא בקיומא. דהא נפק מיום שני דהוא חשך, וכדין אתברי מניה. דכתיב, (איוב כח) קץ שם לחשך וגו', וארחיה דההוא קץ, לכל תכלית הוא חוקר, אימתי. לבתר דקיימא בקיומה.

ולא קיימת בקיומה, עד דאזעירת סיהרא

ומשום שהיא יום רביעי לשלשת העמודים האחרים, נאמר ברביעי את המעשה שלה, שהרי הקטינה את עצמה ונחשף אורה, ועל זה לבתולה יש קיום ברביעי, להראות (סיום) קיום בלבנה.

והיום ההוא שבתולה נשאת ברביעי ויש לה קיום למטה, הפרוז עומד למעלה וקורא: (מכה) אל תשמחי איבתי לי כי נפילתי קמתי. ועל זה, ביום הנפילה קימה משמע, שכתוב כי נפילתי קמתי.

ויאמר אלהים יהי מארת - חסר, משום שנתן מקום לצד האחר לשלט. ומכסה את אור הלבנה, כמו האגוז הזה, שהקלפה מכסה על המוח בכל הצדדים, ומתחזקת הקלפה בחוץ, וכערלה על הברית. ומשום כך נחשף האור שלמעלה.

והיא אומרת, שחורה אני ונאנה בנות ירושלים. אל אותם האוכלוסים שלא היו בקשוטיה באותם הפנימיים. לפנימיים שקשטו אותה אינה אומרת את זה. אלא פשיצאת החוצה, לשאר האוכלוסים היא אומרת את זה.

לפנימיים שידועים קשוטיה, וקשטו אותה בכמה קשוטים עליונים, היא אומרת להם ישקני, כמה אני מתקנת יפה לקבל נשיקות מן המלך. לאותם שבחוץ שאינם מכירים בקשוטיה אומרת שהיא שחורה, מהצד של התחתונים, מצד ההכללה שלמעלה, כדי שלא ישגוהו בעין רעה לקטרג לתחתונים.

שחרי אין להם קנאה אלא בתחתונים. פשהתתונים הם בעלוי, הם מקנאים להם יותר מהכל. ואם תאמר שאין בהם

ברביעי, דהא סיהרא רגלא רביעא איהו בכורסיא עילא. ובגין דאיהי יומא רביעא גבי תלת קיימין אחרנין, אתמר ברביעא עובדא דילה, דהא אזעירת גרמה, ואחשיף נהוראה. ועל דא בתולה אית לה קיומא ברביעא, לאחזאה (סיומא) קיומא בסיהרא.

וההוא יומא דבתולה נשאת ברביעי, ואית לה קיומא לתתא. פרוזא קיימא לעילא וקרי, (מכה זח) אל תשמחי איבתי לי כי נפילתי קמתי. ועל דא, פיומא דנפילה קימה משמע, דכתיב פי נפילתי קמתי.

ויאמר אלהים יהי מארת (בראשית א יד), חסר, בגין דאתיהיב דוכתא לסטרא אחרא לשלטאה. וחפיא נהורא דסיהרא, פהאי אגוזא, דקליפה חפיא על מוחא בכל סטרין, ואתתקפת קליפא לבר, וכערלה על ברית. ובגין כך אתחשכת נהורא דלעילא.

והיא אומרת שחורה אני ונאנה בנות ירושלים, לגבי אינון אוכלוסין דלא הוו בקשוטהא באינון פנימאי. לפנימאי דקשטו לה, לא אומרת האי. אלא בד נפקת לבר, לגבי שאר אוכלוסין אומרת האי.

לפנימאי דידעי קישוטהא, וקשטו לה בכמה קישוטין עילאין, היא אומרת לון ישקני. כמה אנא מתתקנת יאות, לקבל נשיקין ממלכא. לאינון דלבר דלא ידעי בקישוטהא, אומרת דאיהי שחורה, מסטרא דתתאי, מסטרא דכלילו דלתתא, בגין דלא ישגוהו בעינא בישא לקטרגא לתתאי.

דהא לית לון קנאה אלא בתתאי, דכד תתאי אינון בעילויא, אינון מקנאן לון יתיר מפולא. ואי תימא, דלית בהו קנאה. בינייהו לית קנאה, אבל על אחרנין אית להו קנאה.

קנאה - ביניהם אין קנאה, אבל על אחרים יש להם קנאה. ומשום שהיא כמו אם על בניה על ישראל, אותו התקון פה ונאה מהכל, שהוא מצד של ההכללה שלמטה, שבשבילו עולה למעלה, מעלימה אותו לאוכלוסיה שבחוץ, כדי שלא יקנאו ולא יקטרגו על ישראל. ומשום כך, אל תראני שאני שחרחרת, אל תסתכלו בתקון הזה, משום שאני שחרחרת.

ובבבב התקונים שלה, אין תקון פה ונאה בעלוי לעלות לקדש, פרט לאותו תקון מצד ההכללה שלמטה. וכל זה היא אומרת אל אוכלוסיה, ולא אל אהובה. ועל זה אומרת להם שחורה אני ונאנה.

עוד, שחורה אני מן הצד שלמטה, ונאנה מן הצד שלכם, אתן בנות ירושלים, הרי התקון שלי בכם הוא, שאתם אוכלוסים קדושים, ומשום כך לא תסתכלו באותו התקון של צד התחתונים. והבבב הוא כמו אם על הבנים, שכמה מקטרגים הם שעומדים שם, ואם יסתכלו באותו התקון של ההכללה שלמטה, כמה הוא נאה וכמה היא פה לעלות בו למעלה, יבאו לקטרג ולהזכיר את חטאי ישראל. ומקטרגים להם, ומעפבים אותה לעלות למעלה ולהתחבר עם בעלה.

ועל זה פאהלי קדר - מצד התחתונים, פיריעות שלמה - מהצד שלכם. ומשום כך, אל תראני שאני שחרחרת, אל תסתכלו בי כלל, בשביל אותם התקונים שלי, שהם בצד של התחתונים, שהרי בגללם נזוף בי השמש, ואינו בלבדו, אלא בני אמי נחרו בי, אבות העולם, כשראו את קדרותי שמצד התחתונים.

ובגין דאיהי פאימא על בנהא על ישראל, ההוא תיקונא שפירא ויאה מפולא, דאיהו מסטרא דכלילו דלתתא, דבגיניה סלקא לעילא, מחכדא ליה לגבי אוכלוסהא דלבר, בגין דלא יקנאון ולא יקטרגו עלייהו דישראל. ובגין כך, אל תראוני שאני שחרחרת, לא תסתכלון בהאי תיקונא, בגין שאני שחרחרת.

ובבבב תיקונין דילה, לית תיקונא שפירא ויאה בעילוייא, לסלקא לקודשא, בר ההוא תקונא מסטרא דכלילו דלתתא. וכל דא אמרת לגביה אוכלוסהא, ולא לגבי רחימה. ועל דא אמרת לון, שחורה אני ונאנה.

תו. שחורה אני מסטרא דלתתא, ונאנה מסטרא דילכון, אתון בנות ירושלים, הא תיקונא דילי בכון איהי, דאתון אוכלוסין קדישין. ובגין כך לא תסתכלון בההוא תיקונא דסטר תתאי.

ובבבב איהו פאמא על בנין, דכמה מקטרגין אינון דקיימי התם, ואי יסתכלו בההוא תיקונא דכלילו דלתתא, כמה איהו יאה וכמה איהי שפירא לסלקא ביה לעילא, ייתון לקטרגא ולאדפרא חוביהון דישראל. (דף פה ע"ב) ומקטרגי להו, ומעפבי לה לסלקא לעילא, ולא תחברא בבעלה.

ועל דא, פאהלי קדר, מסטרא דתתאי. פיריעות שלמה, מסטרא דילכון. ובגין כך, אל תראוני שאני שחרחרת. לא תסתכלון בי כלל, בשביל אינון תיקוני דילי, דאינון בסטרא דתתאי, דהא בגיניהון נזוף בי שמשא. ולא איהו בלחודוי, אלא בני אמי נחרו בי, אבהן דעלמא, פד חמו קדרותא דילי מסטרא דתתאי.

ואם תאמר, נאה הוא לומר כך? כן, שהרי משני צדדים יפה הוא. אחד בשביל דרכי שלום, שלא יקטרגו על ישראל בניה, ואחד שלא יעכבו עליה מלעלות להתחבר עם בעלה ולקחת נחת, שהרי הפל בלבנה.

בזמן שהיא מכסה אור הלבנה, השמש לא קרבה אליה, פרט לחוט אחד של חסד עליון שנמשך עליה, וזה כורה באותה קלפה ושוכר פחה, ונותן לה נוי ויפי. והיא אומרת, שחורה אני - מצד של הערלה, ונאה - מן הצד של אותו החוט שנמשך עלי.

עוד, שחורה - מצד של החשך העליון כשמתגבר, כמו שנאמר (ישעיה ס) כי הנה החשך יכסה ארץ. ונאה - מצד האור הקדמון, כמו שנאמר (מיכה ז) כי אשב בחשך - מצד השמאל, ה' אור לי - מצד הימין.

אל תראני שאני שחרחרת (שיר א). היא אומרת לאוכלוסייה, כמה ערוב זה לכם, שאל תראוני בזמן שמכסה עלי אותו הצד, ולא תוכלו להיות מוארים ממני ולהסתפל כלל באור שלי.

בני אמי נחרו בי, שהרי הסתלק השמש למעלה והתפנס, ובני אמי הסתלקו למעלה, ומשום כך שולטת הערלה, ואתם אל תראני, לא תוכלו לראות ולהסתפל באור שלי כלל. שמני נטרה את הפרמים - הואיל והערלה אצלי, והיא יונקת ממני לתת לאוכלוסייה, ולא אתם המחנות של שאר העמים. פרמי שלי לא נטרתי - אלה אוכלוסי הקדושים, שלא יכלתי באותו הצד לזון אותם.

עבשו יש להסתפל, מי שמתעסק בשיר, איך אומר פרעומות וקנטורים בראשית התשבחת?

ואי תימא זאת הוא למימר הכי. אין. דהא מתרין סטרין זאת הוא. חד, בגין אורח שלים, דלא יקטרגון על ישראל בנהא. וחד, דלא יעכבון עלה מלסלקא לאתחברא בבעלה, ולמנקט נייחא. דהא פלא בסיהרא.

דבזמנא דאיהי חפיא נהורא דסיהרא, שמשא לא אתקרב בהדה. בר חוטא חדא דחסד עילאה דאתמשיך עליה, והאי פרי בההוא קליפה ותבר חילה, ויהיב לה נוי ושפירו. ואיהי אמרת, שחורה אני מסטרא דערלה. ונאה מסטרא דההוא חוטא דאתמשך עלי.

תו, שחורה, מסטרא דחשך עילאה פד אתתקף. כמה דאת אמר, (ישעיה ס ב) כי הנה החשך יכסה ארץ. ונאה, מסטרא דאור קדמאה. כמה דאת אמר, (מיכה ז ח) כי אשב בחשך, מסטרא דשמאלא. ה' אור לי, מסטרא דימינא.

אל תראוני שאני שחרחרת. היא אמרת לאוכלוסייה, כמה ערבוך דא לכוון, דאל תראוני, בזמנא דחפיא עלי ההיא סטרא, ולא תיכלון לאתנהרא מני, ולאסתפל לא בנהורי כלל.

בני אמי נחרו בי, דהא אסתלק לעילא שמשא אתפניש, ובני אמי אסתלקו לעילא, ובגין כך שלטא ערלה, ואתון אל תראוני, לא תיכלון למחמי ולאסתפל בנהורי כלל. שמוני נטרה את הפרמים, דהואיל והערלה לגבי, והיא ינקא ממני למיהב לאוכלוסין דילה, ולאינון משריין דשאר עמין. פרמי שלי לא נטרתי, אלין אוכלוסין קדישין דיילי, דלא יכלנא בההוא סטרא למיזן לון.

השתא אית לאסתפל. מאן דאתעסק בשיר,

אֵלָא וְדַאי טַעַם קְדַמוֹן הוּא סוּד
דְתוֹשְׁבַחְתָּא. וְהַכֵּל הוּא בְּכַתּוּב. עַל
פִּי אֵלֵיהּ נִגְזַר.

שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה וְגו' (שם). כְּתוּב
(תהלים מח) יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל
הָאָרֶץ וְגו'. יִפֶּה נוֹף - פִּי הַנוֹף
שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, בְּסוּד הַהַכְּלָלָה
שֶׁל כָּל הָאוֹתוֹת.

שְׂבָאֲשֶׁר נִחְקָקוֹת הָאוֹתוֹת
וְנִרְשָׁמוֹת בְּעֵץ הַחַיִּים, עוֹלוֹת כָּל
הָאוֹתוֹת וְנִרְשָׁמוֹת בְּאוֹת אַחַת,
וְנִכְלָלוֹת בְּאוֹתָהּ אוֹת. וְכִיּוֹן
שֶׁנִּכְלָלוּ בוֹ, אֵת כָּלֵן הוּא מוֹצִיא
אֶחָד כֶּף.

וְאוֹתָהּ הָאוֹת הִיא הַשֵּׁבַח שֶׁל
כָּלֵם. הָאוֹת הַזֹּאת לֹא עוֹשֶׂה רֶשֶׁם
אֶחָד חוּץ מִמֶּנָּה, מְשׁוּם שֶׁהִיא
נִכְלָלֶת בְּתוֹכָהּ, וְלֹא עוֹשֶׂה רֶשֶׁם,
רַק טְמִירוֹת וְגִנְיָזוֹת. וּמִי זֶה זֶה
הָאוֹת י'.

שְׁהִיא נִקְדָּה אַחַת, בְּלִי רֶשֶׁם
אֶחָד. לְכָל הָאוֹתוֹת יֵשׁ רֶשֶׁם
אֶחָד עַל גְּבִי מְקוּמוֹ שְׂבַחְתּוּב שֵׁם,
וְאוֹתוֹ הַרֶשֶׁם נִשְׁאָר בְּלִבָּן שֶׁל
אוֹתָהּ הָאוֹת, פָּרֻט לִי שְׁהִיא
נִקְדָּה אַחַת, בְּלִי הַלְבָּן שֶׁל מְקוּם
אֶחָד.

וְהַנִּקְדָּה הַזֹּאת יִרְשָׁה הַכְּלָה הַזֹּאת
בְּתַקּוּנָהּ, וְהִיא נִקְדָּה אַחַת תּוֹף
צְבָאוֹתֶיהָ וּמַחְנֻנֹתֶיהָ, וְנִקְרָאת י',
נִקְדָּה אַחַת.

וְכִיּוֹן שֶׁעוֹלָה בְּשֵׁם הַזֶּה וְנִקְרָאת
י', הִרִי שֶׁהַתְּקַשְׁטָה בְּתַקּוּן עֲלִיּוֹן,
וְאוֹמְרַת שְׁחוּרָה אֲנִי, אֵין לִי
מְקוּם לְהַכְּלִיל אֲחֵרִים בְּתוֹכִי
בְּזַמַּן הַזֶּה, שְׁהִרִי בְּשֵׁם שֶׁל י'
נִקְרָאתִי לְעֻלוֹת לְמַעְלָה.

וְעַל כֵּן שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה, כְּמוֹ
הַתְּקוּן שֶׁלְמַעְלָה, הָרֵאשׁ שֶׁל כָּל
הַדְּרָגוֹת. בְּזֶה הַתְּפַלְלָתִי בְּתוֹכִי
לְעֻלוֹת לְמַעְלָה, וְאֵין לִי כַּעַת
מְקוּם שֶׁל הַתְּפַשְׁטוֹת אַחֲרַת
לְהַתְּגַלוֹת. הִרִי הַתְּכַסִּיתִי בְּלִי
מְרָאֵה אֶחָד, בְּסוּד שֶׁל נִקְדָּה
אַחַת, לְעֻלוֹת נִקְדָּה לְנִקְדָּה.

אֵיךְ אָמַר תְּרַעוּמִין וְקִנְטוּרִין, בְּשִׁירוֹתָא
דְתוֹשְׁבַחְתָּא. אֵלָא וְדַאי טַעַמָא קְדַמָּאָה אִיהוּ
רְזָא דְתוֹשְׁבַחְתָּא, וְכֵלָא אִיהוּ בְּקָרָא. עַל פּוּמָא
דְאֵלֵיהּ אֲתַגְזַר.

שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה וְגו', כְּתִיב, (תהלים מח א) יִפֶּה נוֹף
מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ וְגו', יִפֶּה נוֹף, שְׁפִירו
דְנוּפָא, דְאֵילָנָא דְחַיִּי, בְּרְזָא דְכְלִילוֹ דְכָל אֲתוּוֹן.
דְכַר אֲתוּוֹן מִתְחַקְקוֹן, וְאֲתַרְשִׁימוֹ בְּאֵילָנָא דְחַיִּי,
סְלָקוֹן אֲתוּוֹן פּוּלְהוֹ, וְאֲתַרְשִׁמוֹ בְּחַד אֵת,
וְאֲתַפְלִילוֹ בְּהוּא אֵת. וְכִיּוֹן דְאֲתַפְלִילוֹ בִּיהּ,
פּוּלְהוֹ אֶפִיק לּוֹן לְבַתַּר.

וְהוּא אֵת, אִיהוּ שְׂבַחָא דְכוּלְהוֹ. הִיא אֵת, לָא
עָבִיד רְשִׁימוֹ אַחֲרָא, לְבַר מִינָהּ, בְּגִין
דְאִיהִי אֲתַפְלִילֶת בְּגוּיָהּ, וְלָא עָבִיד רְשִׁימוֹ בַּר
טְמִירוֹ וְגִנְיָזוֹ. וּמֵאן אִיהִי. אֵת י'.

דְאִיהִי נִקּוּדָא חֲדָא, בְּלָא רְשִׁימוֹ אַחֲרָא. כָּל
אֲתוּוֹן אֵת לּוֹן רְשִׁימוֹ אַחֲרָא, עַל גְּבִי
אֲתַרִּיהּ דְכְתִיב תַּמָּן, וְהוּא רְשִׁימוֹ, אֲשַׁתָּאֵר
בְּתוּרוֹ דְהוּא אֵת, בַּר י' דְאִיהִי נִקּוּדָה חֲדָא,
בְּלָא תּוּרוֹ דְאֵתֵר אַחֲרָא.

וְהִיא נִקּוּדָה, יִרְתָּא כְּלָה דָא בְּתִיקוּנָהּ. וְאִיהִי
נִקּוּדָה חֲדָא גּוֹ חִילְהָא וּמִשְׁרִיָּאָה, וְאֲתַקְרִי
י', נִקּוּדָה חֲדָא.

וְכִיּוֹן דְסִלְקָא בְּשֵׁמָא דָא, וְאֲתַקְרִי י', הָא
אֲתַקְשְׁטַת בְּתִיקוּנָא עֵילָאָה, וְאֲמַרַת
שְׁחוּרָה אֲנִי, לִית לִי אֲתַרָא לְאֲתַפְלִלָא אַחֲרִינִין
בְּגוּוֹאֵי בְּזַמָּנָא דָא. דְהָא בְּשֵׁמָא דִי אֲתַקְרִינָא,
לְסִלְקָא לְעֵילָא.

וְעַל דָּא, שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה, בְּתִיקוּנָא דְלְעֵילָא,
רִישׁ כָּל דְרָגִין. בְּהִיא אֲתַפְלִילָנָא בְּגוּוֹי
לְסִלְקָא לְעֵילָא, וְלִית לִי הַשְׁתָּא אֲתַר פְּשִׁיטוֹ
אַחֲרָא לְאֲתַגְלִיא. הָא אֲתַפְסִינָא בְּלָא חִיזוֹ אַחֲרָא,
בְּרְזָא דְנִקּוּדָה חֲדָא, לְסִלְקָא נִקּוּדָה לְנִקּוּדָה.

ומשום שאני שחורה בלי התפשטות של מקום אחר - אל תראני, אין לכם רשות לראותני כלל, לא תוכלו לראות בי, שהרי אני בטמירות וגניזות, בסוד של נקדה אחת, שאין נודע בה כלל מקום.

שדכר האותיות יש מקום אחר בלבן, פרט לי, שאין לה התפשטות להראות כלל, וזוהי אל תראני שאני שחחררת, בכל הצדדים, אין בי מקום לבן ומקום אחר לכלל בי אחרים. כאהלי קדר, שטמירים תוף הסלעים ולא יוצאים החוצה. כף הוא יונתי תמתי בחגוי הסלע, נקדה בתוף אוכלוסייה.

ביריעות שלמה, יריעות שלמה הם כלולים יחד באות אחת, ובאותה האות לא נראים בו כלל, והם שש, והם חמש, וזה סוד חמש היריעות תהיין חוברות, בלי פרוד כלל. ואחד שכולל אותם, שהוא טמיר וגנוז. והוא אות אחת, שאין בה לבן של מקום אחר.

וזהו האות ו', שאין בה מקום להראות בה כלל אחר, אלא הכל נסתר בתוכה. כף הנקדה הזו, היא בלי לבן של מקום אחר, והכל כלול בתוכה. ומי הפולל בתוכו? ששת הצדדים האחרים. כאהלי קדר, זו אות אחרת, שיש בה כל הדרגות האחרות, שאין לה לבן של מקום אחר, והכל כלול בתוכו, וזהו האות ז'.

האות הזו היא אהלי קדר. יריעות שלמה - זו האות ו', ועל זה ז' הוא, שבני קדר פלם עורכים תמיד קרבות מפל שאר האמות, ועתידים לערף קרב בסוף הימים עם כל אמות העולם.

ועל זה שחורה אני, זו יו"ד. כמו שנתבאר, שאין בו הלבן של

ובני דאנא שחורה בלא פשיטו דאתר אחרא, אל תראוני, לית לכו רשו למחזי לי כלל, לא תיכלון למחזי בי, דהא אנא בטמירו וגניזו, ברזא דחד נקודה, דלא אתידע בה אתר כלל. דכר אתון אית לון דוכתא אחרא בחוורו, בר י', דלית לה פשיטו לאתחזאה כלל. ודא הוא אל תראוני שאני שחחררת, בכל סטרין לית בי אתר חוורו, ודוכתא אחרא לאתפללא בי אחרנין. כאהלי קדר, דטמירין גו טינרי, ולא נפקי לבר. כף הוא יונתי תמתי בחגוי הסלע, נקודה גו אוכלוסיה.

ביריעות שלמה, יריעות שלמה אינן פלילן פחדא באת חד, ובההוא את לא אתחזון ביה כלל. ואינן שית, ואינן חמש. ורזא דא, (שמות כו ג) חמש היריעות תהיין חוברות, בלא פירודא כלל. וחד דכליל לון, דאיהו טמיר וגניז. ואיהו את חד, דלית ביה חוורו דאתר אחרא.

ודא איהו את ו', דלית בה אתר לאתחזאה בה פללא אחרא, אלא בלא סתים בגויה. כף האי נקודה, היא בלא חוורו דאתר אחרא, וכלא פליל בגויה. ומאן פליל בגויה. שית סטרין אחרנין.

כאהלי קדר, דא את אחרא, דאית בה פל דרגין אחרנין, דלית לה חוורו דאתר אחרא, וכולא פליל בגויה, ודא איהו את ז'. את דא, איהי אהלי קדר. יריעות שלמה, דא את ו'. ועל דא ז' איהו, דבני קדר פולהו מגיחי קרבא תדיר, מפל שאר אומין וזמינין לאגחא קרבא בסוף יומין, בכל אומין דעלמא. ועל דא, שחורה אני, דא יו"ד. כמה דאתמר, דלית ביה חוורא דאתר אחרא, וכולא פליל בגויה. כאהלי קדר, דא את ז', דהכי

מקום אחר, והכל כולל בתוכו. כְּאֵלֵּי קֶדֶר, זו האות ו', שָׁפָךְ הוא, שָׁאִין בו הִלְכֵן שֶׁל מְקוֹם אַחֵר. וְהַכֵּל כּוֹלֵל בְּתוֹכוֹ. כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה, הָאוֹת ו', שָׁאִין בָּהּ לִבָּן שֶׁל מְקוֹם אַחֵר, וְהַכֵּל כּוֹלֵל בְּתוֹכוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, אָף עַל גַּב שְׁשֻׁנִים הִלְלוּ, אֲהֵלֵי קֶדֶר וִירִיעוֹת שְׁלֹמֹה, הֵם נִסְתָּרִים, וְאִין בָּהֶם לִבָּן אַחֵר, אִין נִסְתָּרֵת וּגְנוּזָה כְּמוֹ הָאוֹת ו'. וּמִשּׁוֹם כֶּף אֵל תִּרְאֵנִי, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר.

וְאֵם תֹּאמֶר, הָאוֹת ו'? זו יוצאת מהאות ו' שְׁמַתְפַּשֵּׁט מִכְּלָלוֹת זָכַר וּנְקִבָה. וּמִשּׁוֹם שְׁיִוצֵאת מִהָאוֹת ו', אֵינָה בְּחֻשְׁבוֹן בְּעֵצְמָה.

וְעַרְזָה שְׁנֵי אֵלוֹ הֵן שְׁחֹרוֹת בְּעֵצְמָן, וְהַכֵּל שֶׁל אוֹתָם הַפְּנִימִיִּים, הַקְּרוּבִים שֶׁלָּהֶם. וְאִין בָּהֶם הִלְכֵן שֶׁל מְקוֹם אַחֵר, לְהִרְאוֹת. אֲהֵלֵי קֶדֶר וִירִיעוֹת שְׁלֹמֹה, וּבְכָל הָאוֹתִיּוֹת אִין בָּהֵן כְּמוֹ הָאוֹת ו' שְׁנִסְתָּרֵת בְּכָל צְדָדֶיהָ.

יְפֹה נוֹף (תהלים מח) - זָהוּ הַנוֹף שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, שְׁיִוצֵא מִן הָאוֹת ו'. וְאַחֵר כֶּף נִכְלָל בָּאוֹת ו'. כִּיּוֹן שְׁמִרִיק אֵת כָּל אוֹתֵן הַבְּרָכוֹת בְּחִבּוּר אֶחָד, נִכְלָל בָּאוֹת ו', וְהַכֵּל נִהְיָה נִקְדָה אַחַת. וְזֶהוּ מְשׁוֹשׁ כָּל הָאֶרֶץ. אַחֵר שְׁנִכְלָל בָּאוֹתֵהּ הַנִּקְדָה, הַכֵּל הוּא הַר צִיּוֹן, הַכֵּל נִקְדָה אַחַת הִיא.

אָף עַל גַּב שְׁהִיא קִטְנָה, וְלֹא נִרְאִית בָּהּ הַתְּפַשֵּׁטוֹת אַחֲרֵת וּלְבָן לְכָלֵל בָּהּ אַחֲרִים, הִיא קְרִיַת מֶלֶךְ רַב. וְאוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ רַב, עֲלִיּוֹן וְשׁוֹלֵט בְּכָל אוֹכְלוֹסִיו, כָּלֵם נִנְכָסִים לְתוֹךְ הַנִּקְדָה הַזֶּה שְׁהִיא

וְזוֹרֵי (קהלת ט) עִיר קִטְנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, שָׁאִין בָּהּ הִלְכֵן שֶׁל מְקוֹם אַחֵר, לְהַכֵּל וּלְהַכְנִיס אַחֲרִים לְתוֹכָהּ. וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל

אִיהוּ, דְּלִית בֵּיהּ חֲנוּרָא דְאַתֵּר אַחֲרָא, וְכוּלָּא כְּלִיל בְּגִינָה. כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה, אֵת ו', דְּלִית בֵּיהּ חֲנוּרוֹ דְאַתֵּר אַחֲרָא, וְכוּלָּא כְּלִיל בְּגִינָה. וְעַם כָּל דָּא, אָף עַל גַּב דְתִרִין אֵלִין, אֲהֵלֵי קֶדֶר וִירִיעוֹת שְׁלֹמֹה, אִינוּן סְתִימִין, וְלִית בְּהוּ חֲנוּרוֹ אַחֲרָא, לִית סְתִים וּגְנִיז כְּפֵאת ו'. וּבְגִין כֶּף, אֵל תִּרְאוּנִי, כְּמָא דְאַתְמָר.

וְאִי תִימָא, אֵת ו'. הָאִי, נִפְקָא מֵאֵת ו', דְאַתְפִּשֵׁט מִכְּלָלוֹ דְכַר וְנוֹקְבָא. וּבְגִין דְנִפְקַת מֵאֵת ו', לָאו אִיהוּ חוּשְׁבָנָא בְּגִרְמָה.

וְעַרְזָה, תִּרִין אֵלִין, אִינוּן שְׁחֹרוֹת (דף טו ע"א) בְּגִרְמִיָהוּ, וּכְלָלָא דְאִינוּן פְּנִימָאִין, קְרִבִין דְלֵהוּן. וְלִית בְּהוּ חֲנוּרוֹ דְאַתֵּר אַחֲרָא, לְאַתְחֻזָּאָה. אֲהֵלֵי קֶדֶר וִירִיעוֹת שְׁלֹמֹה, וּבְכָל אַתְוֹן, לִית בְּהוּ כְּפֵאת ו', דְאִיהִי סְתִים מִכְּלָ סְטְרוֹי.

יְפֹה נוֹף, דָּא נוֹפָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְנִפְיִק מֵאֵת ו'. וּלְבַתֵּר אַתְפְּלִיל בְּפֵאת ו'. כִּיּוֹן דְאֵרִיק כָּל אִינוּן בְּרַכָּאן בְּחִבּוּרָא חֲדָא, אַתְפְּלִיל בְּפֵאת ו', וְהָוִי כּוּלָּא נִקְוּדָה חֲדָא. וְדָא אִיהוּ מְשׁוֹשׁ כָּל הָאֶרֶץ. לְבַתֵּר דְאַתְפְּלִיל בְּהֵוּא נִקְוּדָה, כְּלָא אִיהוּ הַר צִיּוֹן. כְּלָא נִקְוּדָה חֲדָא אִיהִי.

אָף עַל גַּב דְאִיהִי זְעִירָא, וְלֹא אַתְחֻזִּיאַת בָּהּ פְּשִׁיטוֹ אַחֲרָא, וְחֲנוּרוֹ, לְאַתְפְּלָלָא בָּהּ אַחֲרָנִין, קְרִיַת מֶלֶךְ רַב אִיהִי. וְהֵוּא מֶלֶךְ רַב, עֲלִיָּאָה וְשְׁלִיטָא בְּכָל אוֹכְלָסִין דִּילֵיהּ, כּוּלְהוּן עֲאֵלִין גּוֹ הָאִי נִקְוּדָה דְאִיהִי ו'.

וְדָא אִיהִי (קהלת ט יד) עִיר קִטְנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, דְלִית בָּהּ חֲנוּרוֹ דְאַתֵּר אַחֲרָא לְאַתְפְּלָלָא וּלְאַעֲלָא אַחֲרָנִין בְּגִינָהּ. וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל, דָּא אֵת ל', דְאִיהִי מְגִדְלָא דְפִרְחָא בְּאוּרָא דְכִיָּא

זו האות ל', שהיא מגדל שפורח באויר טהור שנתפס, משום שיש אויר אחר שאינו נתפס כלל, ולא ידוע.

זה אף על גב שהאות הזו, מלך גדול על כל האותיות נכנס בתוכה, והיא אות קטנה שחורה שאין בה לכן של מקום אחר. כונס אותו בתוכה, וכולל אותו, וסבב אותה עם אות אחת שהיא ט'. ט' היתה ל', ובאותו הסבוב שסובב סביב סביב, נעשתה בעגול ט'.

ובנה עליה מצודים גדלים, להתפס ולקחת מי שצריך בתפיסה שלה, כמו שנאמר (שם ט) אשר היא מצודים וחרמים. ובנה עליה, עליה ודאי, בשבילה, בשביל כבודה, לתת לה שליטה על הפנים שחביבים פמה מיתות בית דין, פמה קנסות, פמה ענשים. מי שיכנס לאותה נקדה, קנס קנס יתר על נקדה זו.

בגלל הנקדה הזו הפסיד שלמה המלך את מלכותו, ונקרעה ונתנה לאחרים. ואף על גב שהיא קטנה מכל האותיות, והיא נקדה אחת לבדה.

שהרי באותה שעה עלתה י' לפני הקדוש ברוך הוא, ואמרה לפניו: הנה שלמה המלך עשה אותי פלסתר. מי הי'? הי' של (דברים יז) לא י"רפה לו סוסים. ולא י"רפה לו נשים. וכסף וזהב לא י"רפה לו מאד. אמר לה הקדוש ברוך הוא: שלמה יאבד ואלף אחרים, ואת לא תעקרי מתוך מקומך. באותה השעה יצאה קוף מלפני הקדוש ברוך הוא, וגרשה אותו ממלכותו, והלך כהדיוט בעולם, והוא מכריז ואומר באות ק', (קהלת א) אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלים.

ועל זה (שם ט) ובנה עליה מצודים

דאתפס. בגין דאית אוירא אחרא דלא אתפס כלל, ולא ידיע.

והאי, אף על גב דאת דא מלך גדול על כל אתוון, עייל בגויה, ואיהי את זעירא שחורה דלית בה חורו דאתר אחרא. פניש ליה בגויה, וכלל ליה. וסבב אותה באת חד דאיהי ט'. ט' ל' הות, ובההוא סיבובא דקא מסבב סחור סחור, אתעביד בעגולא ט'.

ובנה עליה מצודים גדולים, לאתפשא ולמנקט מאן דבעיא בתפיסו דילה.

פמה דאת אמר, (שם ז כו) אשר היא מצודים וחרמים. ובנה עליה, עליה ודאי, בגינה, בגין יקרה, למייהב לה שלטנותא על בני חייבי פמה מיתות בית דין, פמה קנסין, פמה עונשין, מאן דיעול לגבי ההוא נקודה, קנסא יתירא קנים, על נקודה דא.

בגין נקודה דא, אפסיד שלמה מלכא מלכותיה, ואתקרע, ואתיהב לאחרנין. ואף על גב דאיהי זעירא מכל אתוון, ואיהי נקודה חדא בלחודאה.

דהא בההיא שעתא סליק י' קמי מלכא קדישא, אמרה קמיה, הא שלמה מלכא עבד לי פלסתר. מאן י'. י' (דברים יז) דלא י"רפה לו סוסים. ולא י"רפה לו נשים. וכסף וזהב לא י"רפה לו מאד. אמר לה קודשא בריך הוא, שלמה יתאבד, ואלף אחרנין, ואת לא תתעקר מגו אתרך.

בההיא שעתא, נפקת קוף מקמי קודשא בריך הוא, ותריך ליה ממלכותיה, ואזל הדיוטא בעלמא, והוא אכריז ואמר באת ק', (קהלת א יב) אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלים.

ועל דא (שם ט יד) ובנה עליה מצודים גדולים,

גְּדֻלִים, לְתַפֵּס בְּשִׁבְלָהּ בְּנֵי
הָעוֹלָם בְּחֻטְאֵיהֶם. וְאִם לְשִׁלְמָה
הַמְלֶךְ הִיָּה כֶּף, וְנִתְפַּס בְּאוֹתָם
מִצֹּדִים - כָּל שֶׁכֶּן וְכָל שֶׁכֶּן שָׂאָר
בְּנֵי הָאָדָם. וּמִשּׁוּם כֶּף הִיא
אוֹמֶרֶת שְׁחֹרָה אָנִי, כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאָר. וְעַל זֶה אֵל תִּרְאַנִי, לֹא
תוֹכְלוּ לְהִסְתַּפֵּל בִּי וּלְהַכְנִס
בְּתוֹכִי, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי שְׁחֹרְחֶרֶת,
הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר.

בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי (שֵׁר א), הִצִּיקוּ
לִי בְּנִקְדָּה הַזֹּה, שְׂאֵל לְהַכְנִיס אַחַר
בְּתוֹכִי. הֵם הִתְפַּשְׁטוּ וְהִתְתַּקְּנוּ
בְּתַקּוּנֵיהֶם כְּרֵאוּי, הִתְתַּקְּנוּ
וְהִתְפַּשְׁטוּ בְּאוֹת ו', שִׁיּוּצֵאֵת
מִתּוֹךְ הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהִתְתַּקְּנוּ
בְּתַקּוּנֵיהֶם כְּרֵאוּי. הִתְתַּקְּנוּ
וְהִתְפַּשְׁטוּ וְנִחְקְקוּ בְּאוֹת ש'
שִׁיּוּצֵאֵה מִשָּׁם.

הִתְתַּקְּנוּ וְנִחְקְקוּ וְהִתְפַּשְׁטוּ בְּאוֹת
ו'. הִתְתַּקְּנוּ וְנִחְקְקוּ וְהִתְפַּשְׁטוּ
בְּאוֹת צ'. וְאֲנִי אֵין לִי הִתְפַּשְׁטוֹת
לְצַד בְּעוֹלָם, וְלֹא הִשְׁאִירוּ לִי
מְקוֹם אַחַר לְהַכְלִיל אֶתְכֶם.

שְׂמֵנֵי נִטְרָה אֶת הַכְּרָמִים, שֶׁאֲנִי
נִקְדָּה אַחַת שֶׁשׁוֹמְרֶת אֶת שְׂאָר
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּנְקְדוּ בִּי, וְשׁוֹמְרֶת
אוֹתָם, שֶׁהֲרֵי אֲנִי הוֹלֵכֶת בְּכָל
הָאוֹתִיּוֹת, וְהֵן הִתְפַּשְׁטוּ בִּי, כְּלָם
הִתְפַּשְׁטוּ בִּי.

בְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, שֶׁאֲנִי אֵין
לִי הִתְפַּשְׁטוֹת, וְלֹא עֲנָף לְצַד הַזֶּה,
וְלֹא לְצַד הַזֶּה. שֶׁאֲלֵמֶלֶא פִּשְׁטָתִי
עֲנִפִים, הֵייתִי כּוֹלֵלֶת אֶתְכֶם
בְּתוֹכִי. אֲבָל לֹא נִטְרָתִי, לֹא
הוֹשְׁטָתִי עֲנִפִים לְצַד שֶׁל הָעוֹלָם.
נִטְרָתִי - שְׁמַר אֶת הָעֲנָף.

הָאוֹת הַזֹּה הִיא בֵּית יִשְׂרָאֵל,
שִׁירֵשׁ אוֹתָהּ מִתּוֹךְ הַנִּקְדָּה
הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁכְּתוּב (ישעיה ה) כִּי כָרַם
ה' צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה,
כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, שְׂאֵל
הוֹשְׁטָתִי עֲנִפִים לְצַד שֶׁבְּעוֹלָם, לְאַחַז אֶתְכֶם.

לְאַתְפָּסָא בְּגִינָה בְּנֵי עֲלָמָא בְּחוּבֵיהוֹן. וְאִם
לְשִׁלְמָה מְלָכָא הָוָה הָכִי, וְאַתְפַּס בְּאֵינוֹן
מִצֹּדִין, כָּל שֶׁכֶּן וְכָל שֶׁכֶּן שָׂאָר בְּנֵי נָשָׂא.
וּבְגִין כֶּף אֵיהִי אֲמֶרֶת, שְׁחֹרָה אָנִי, כְּמָה
דְּאַתְמַר. וְעַל דָּא, אֵל תִּרְאוּנִי, לֹא תִיכְלוּן
לְאַסְתַּפְּלָא בִּי וּלְעֲאֲלָא בְּגִוּוּאֵי, בְּגִין שֶׁאֲנִי
שְׁחֹרְחֹרֶת, כְּלָא כְּמָה דְּאַתְמַר.

בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי, אֲעִיקוּ לִי בְּהֵאֵי נְקוּדָה, דְּלֹא
לְעֲעֲלָא אַחְרָא בְּגִוּוּאֵי. אֵינוֹן אֲתַפְּשִׁיטוּ
וְאַתְתַּקְּנוּ בְּתִיקוּנֵיהוֹן כְּדָקָא יְאוּת. אֲתַתַּקְּנוּ
וְאַתְפַּשְׁטוּ בְּאוֹת ו', דְּנִפְקָא מְגוּ נְקוּדָה עֵילְאָה,
וְאַתְתַּקְּנוּ בְּתִיקוּנֵיהוֹן כְּדָקָא יְאוּת. אֲתַתַּקְּנוּ
וְאַתְפַּשְׁטוּ וְאַתְגְּלִיפוּ בְּאוֹת ש', דְּנִפְקָא מִתְּמָן.
אַתְתַּקְּנוּ וְאַתְגְּלִיפוּ וְאַתְפַּשְׁטוּ, בְּאוֹת ו'.

אַתְתַּקְּנוּ וְאַתְגְּלִיפוּ וְאַתְפַּשְׁטוּ בְּאוֹת
צ'. וְאַנָּא לֵית לִי פִּשְׁטוּ לְסִטְרָא בְּעֲלָמָא, וְלֹא
שִׁבְקוּ לִי אַתְר אַחְרָא לְאַכְלָלָא לְכוּ.

שְׂמוּנֵי נוֹטְרָה אֶת הַכְּרָמִים, דְּאַנָּא נְקוּדָה חַד,
דְּנִטְרִי לְשָׂאָר אַתּוּון דְּאַתְנְקִידוּ בִּי,
וְאַנְטְרָנָא לִזֵּן, דְּהָא אָנָּא אֲזִיל בְּכָל אַתּוּון,
וְאַתְפַּשְׁטוּ בִּי, כּוּלְהוּ בִּי אֲתַפְּשִׁטוּ.

בְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, דְּאַנָּא לֵית לִי פִּשְׁטוּ,
וְלֹא עֲנָפָא, לְסִטְרָא דָּא, וְלֹא לְסִטְרָא
דָּא. דְּאַלְמֵי פִּשְׁטָנָא עֲנִפִין, כְּלִילְנָא לְכוּן
בְּגִוּוּאֵי. אֲבָל לֹא נִטְרָתִי, לֹא אוֹשִׁיטְנָא עֲנִפִין
לְסִטְרָא בְּעֲלָמָא. נִטְרָתִי, נִטְר עֲנָפָא.

אַת דָּא, בֵּית יִשְׂרָאֵל אֵיהִי, דְּיִרִית לָהּ מְגוּ
נְקוּדָה עֵילְאָה. דְּכְתִיב, (ישעיה ה ז) כִּי כָרַם
ה' צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, כְּרָמִי שְׁלִי
לֹא נִטְרָתִי, דְּלֹא אוֹשִׁיטְנָא עֲנִפִין לְסִטְרָא
בְּעֲלָמָא, לְאַחְדָּא לְכוּ.

וְאֵנָּה נוֹטְרָה אֶת הַפְּרָמִים, מְשַׁלַּח וּפּוֹשֵׁט עֲנָפִים לְכָל הָאוֹתוֹת, וּמַתּוֹכֵי הַתְּתַקְנּוּ. וְהָאוֹת שְׁלִי לֹא הוֹשְׁטִי בָּהּ עֲנָפִים, וּמִשּׁוּם כִּף אֶל תְּרַאנִי, לֹא תוֹכְלוּ לְהַסְתַּפֵּל בִּי וּלְהַכְנִס לְתוֹכִי.

וְכַרְּ זֶה, מִשּׁוּם שֶׁהֵ"א נִכְלָלָה בִּיחֻדֶּיהָ לְעֵלוֹת לְמַעְלָה, וְלֹא הִצְטַרְכָּה לְהַכְנִס וּלְהַפְלִל לְתוֹכָהּ. רַק שְׁהִיא בִּיחֻד שְׁלֵה, נִקְדָּה פְּנִימִית בְּתוֹךְ אוֹכְלוֹסִיָּה. וְכָל אוֹכְלוֹסִיָּה בְּתַשׁוּקָה לְהַתְקַרֵּב אֵלֶיהָ. וְכִיּוֹן שֶׁהִיא אוֹמֶרֶת אֶת זֶה, הִיא עוֹלָה וּמִסְתַּתֶּרֶת מֵהֶם לְהַשְׁתַּעֲשַׁע לְמַעְלָה. כִּיּוֹן שְׁעוֹלָה, וְעוֹזְבִים אוֹתָהּ אוֹכְלוֹסִיָּה.

שְׁחַרְרֵי זֶה קָשָׁה לָּהּ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא עֲזָבוּ אוֹתָהּ אוֹכְלוֹסִיָּה וְאֶפְלוּ רַגְעַ אֶחָד. וּכְשֶׁהִיא עִם הָאוֹת הַזֶּה, נִכְלָלֶת בְּתוֹכָהּ בִּיחֻד וְאוֹמֶרֶת אֶת זֶה. אֲזַי אוֹכְלוֹסִיָּה עוֹזְבִים אוֹתָהּ בְּעַל כְּרַחֲם, וְהִיא מִתְחַמֶּקֶת מֵהֶם וְעוֹלָה לְמַעְלָה. וְכִיּוֹן שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה, אוֹמֶרֶת לְאַהֲבָה, (שִׁיר א) הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו'.

שְׂמַח רַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר, אִם נוֹחַ לוֹ לְמַר, מִי שֶׁהִתְחִיל הַדְּבָר - שִׁיִּסִּים. שֶׁהוֹאִיל וְשִׂמְחָה שְׁלִי בְּדַבְרֵי מַר, בְּמָה שֶׁהִתְחִיל - שִׁיִּסִּים. אָמַר לוֹ, רַבִּי, דְּבַרְיָךְ שְׂנַחֲקִים וְנִגְלָפִים לְמַעְלָה, הֲוֵה אוֹמֵר בְּרַאשׁוֹנָה. דְּבַרְיָ שְׂנַחֲקִים וְנִגְלָפִים לְמַטָּה, אָמַר לְאַחַר מִכֵּן, וְאַתָּה פִּתַח פִּיךָ וַיֵּאִירוּ דְּבַרְיָךְ.

פִּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו'. הָרִי הַעֲרַנּוּ, בְּכָל מְקוֹם שֶׁכְּתוּב הַגִּד, הַגִּיד, וַיִּגַּד - כָּלֵם הֵם דְּבַרֵי אֲגָדָה, וַיִּשׁ לְהַסְתַּפֵּל בָּהֶם. וְכֵאֵן כְּתוּב הַגִּידָה לִי, זֶהוּ סוּד שֶׁל הַחֲכָמָה.

וְאִם תֹּאמַר, הָרִי רַבִּים הֵם בְּתוֹרָה שְׂאֵין בָּהֶם סוּד שֶׁל חֲכָמָה, כְּפִתּוּב (שְׁמוּאֵל א-ט) הַגִּד הַגִּיד לָנוּ

וְאֵנָּה נוֹטְרָה אֶת הַפְּרָמִים, מְשַׁלַּח וּפּוֹשֵׁט עֲנָפִין לְכָל אֲתוֹנוֹן, וּמַגְיֹוֹאֵי אֲתַתְּקִנוּ. וְאוֹת שְׁלִי לֹא אוֹשִׁיטָנָא בִּיהַ עֲנָפִין, וּבְגִין כִּף אֶל תְּרַאוּנִי, לֹא תוֹכְלוּן לְאַסְתַּפְּלָא בִּי, וּלְאַעְלָא בְּגוּאֵי. וְכַרְּ דָּא, בְּגִין דְּאִיהִי ה"א אֲתַכְּלִילָא בִּיחֻדָּהָ לְסַלְקָא לְעִילָא, וְלֹא אֲצַטְרִיכָא לְאַעְלָא וּלְאַכְלָלָא בְּגוּהָ.

בַּר אִיהִי בִּיחֻדָּא דִּילָהּ, נְקוּדָה פְּנִימָאָה גוּ אוֹכְלוֹסָהָ. וְכָל אוֹכְלוֹסָהָ בְּתִיאֻבְתָּא לְאַתְקַרְבָּא לְגַבָּהּ. וְכִיּוֹן דְּאִיהִי אֹמֶרֶת דָּא, אִיהִי סַלְקָא וְאַתְטַמְרָא מְנַיְיָהּ, לְאַשְׁתַּעֲשַׁע לְעִילָא. כִּיּוֹן דְּסַלְקָא, וְשִׁבְקוּ לָהּ אוֹכְלוֹסָהָ. דְּהָא דָּא קְשִׁיָּא לָהּ, בְּגִין דְּלֹא שְׁבַקוּ לָהּ אוֹכְלוֹסָהָ, וְאַפִּילוּ רַגְעָא חָדָא. וְכַד אִיהִי בְּאֵת דָּא, אֲתַכְּלִילֶת בְּגוּהָ בִּיחֻדָּא, וְאַמֶּרֶת דָּא, כְּדִין אוֹכְלוֹסָהָ שְׁבַקִין לָהּ בְּעַל כְּרַחֲמֵיהּ, וְאִיהִי אֲשַׁתְּמִיטֶת מְנַיְיָהּ, וְסַלְקָא לְעִילָא. כִּיּוֹן דְּסַלְקָא לְעִילָא, אֹמֶרֶת לְגַבֵּי רַחֲמֵיהּ, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו'.

חֲדֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן, וְאָמַר אִי נִיחָא לִיהַ לְמַר, מֵאֵן דְּשָׂרֵי מְלָה, לִיסִיִּים. דְּהוֹאִיל וְחֻדְוָה דִּילִי בְּמַלִּין דְּמַר, בְּמַאי דְּשָׂרֵי לִיסִיִּים. אָמַר לִיהַ, ר', מְלִיךְ דְּמַתְחַקִּין וּמַתְגַּלְפִין לְעִילָא, הָוִי אִימָא בְּקַדְמִיתָא. מִילִי דְּמַתְחַקִּין וּמַתְגַּלְפִין לְתַתָּא, אִימָא לְבַתַּר, וְאַתָּה פִּתַח פּוּמְךָ וַיִּנְהַרוּן מִילְךָ.

פִּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו'. הָא אֲתַעֲרַנָּא, בְּכָל אֲתַר דְּכְתִיב הַגִּד, הַגִּיד, וַיִּגַּד, כּוּלְהוּ מְלִי דְּאַגְדָּה אִינוּן, וְאִית לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּ. וְהָכָא כְּתִיב הַגִּידָה לִי, רְזָא דְּחֲכָמָתָא אִיהוּ.

וְאִי תִימָא הָא סְגִיאִין אִינוּן בְּאוֹרֵייתָא, דְּלִית בְּהוּ רְזָא דְּחֲכָמָתָא, כְּגוּוֹנָא דְּכְתִיב, (ש"א י

פי נמצאו האתונות ואת דבר המלוכה לא הגיד לו - אפלו אלה היו בסוד החכמה. שאלמלא היו בסוד החכמה, מאיפה ידע שמואל אם נמצאו ואם לא? דבר המלוכה - חכמה עליונה היא למעלה ולמטה, הסודות של הקדוש ברוך הוא.

הגידה לי שאהבה נפשי. פתיב (בראשית א ט) ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים וכו'. פשעה למעלה ברצון הקדוש ברוך הוא לברא ארץ, לקח מהשילג שפתת פסא הפכוד, וזרק אותו לתוך המים, והקפיא אותו שם, והיתה הארץ קפואה בתוך המים וטמונה שם, והיתה תוך חשכה בקרירות.

בשעה שאמר יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, שהרי אותם המקורות הושיטו והשפיעו מים למעלה, למקום של יסוד המלך העליון, אזי הארץ שהיתה טמירה בתוך מטה, התקשטה והתפקנה להראות. שאם לא התפקן המקום הזה, הארץ לא היתה נראית. שהמקום הזה לא התפקן בשפע של המים העליונים, רק לתת לנקה.

וכשהוא התפקן אליה, אזי ותראה היבשה, ותראה בקשויטה. מכאן שלא תתראה אשה בקשויטה ובתקונייה, רק כשהיא עם בעלה, אזי תראה ותתפקן כראוי.

או (ש) ויקרא אלהים ליבשה ארץ. יבשה היתה בראשונה, שאין לה מראה ודמות לעשות פרות ותולדות, כיון שהתפקנה עם בעלה, מיד נקראת ארץ. מקום המתקן לעשות פרות ותולדות.

בשעה שאמר יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ודאי, אזי כל חדרה וכל שמחה וכל

הגד הגיד לנו פי נמצאו האתונות ואת דבר המלוכה לא הגיד לו. אפילו הני ברזא דחכמתא הו, דאלמלא הו ברזא דחכמתא, מנא ידע שמואל אי אשתפקן אי לא. דבר המלוכה, חכמתא עילאה היא לעילא ותתא, ורזין דקודשא בריך הוא. (דף 19 ע"ב)

הגידה לי שאהבה נפשי. פתיב, (בראשית א ט) ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים וכו', פד סליק ברעותא דקודשא בריך הוא למברא ארעא, נטיל מתלגא דתחות פורסייא יקריה, וארמיה לגו מיא, ואקפייה תמן, והות ארעא גלידא גו מיא, ואתטמרת תמן, והות גו חשוכא בקרירות.

בשעתא דאמר יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, דהא אינון מקורין אושיטו ואנגידו מיין מעילא, לאתר דיסודא דמלפא עילאה. פדין ארעא דהות טמירא גו תתא, אתקשטת ואתפקנת לאתחזאה. דאי לא אתתפקן האי אתר, ארעא לא אתחזיאת. דהאי אתר לא אתתפקן בנגידו דמיין עילאין, בר למיתן לנוקבא.

וכד איהו אתתפקן לגבה, פדין ותראה היבשה, ותראה בקישויטהא. מכאן דלא תתחזי אתתא בקישויטהא ובתיקונייהא, בר פד איהי בבעלה, אזי תראה ותתתפקן פדקא יאות.

כדין ויקרא אלהים ליבשה ארץ (בראשית א ו), יבשה הוה בקדמיתא, דלית לה חיזו ודיוקנא למעבד פירין ואיבין, כיון דאתתפקנת בבעלה, מיד נקראת ארץ, אתר מתתפקנת למעבד פירין ואיבין.

בשעתא דאמר יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ודאי, פדין כל חדרה וכל

תקוין התפקון. פינן שְפֵל תקוין התפקון, אזי עולה לזכר, והיא אומרת הגידה לי שאֲהֶבָה נפְשִי איכה תרְעָה איכה תרְבִיץ בפְּהָרִים. איכה תרְעָה איכה פְּעָמִים, רמז על שני חרְבָנוֹת, חרְבֵן בֵּית ראשון וחרְבֵן בֵּית שְׁנִי.

ומשום כִּן איכה תרְעָה - בְּחָרְבֵן הָרֵאשׁוֹן. איכה תרְבִיץ - בְּחָרְבֵן הַשְּׁנִי. שֶׁהִנֵּה שְׁמַחְתָּנוּ טוֹבָה וְיִפָּה, וּבְתוֹךְ הַשְּׁמַחָה הָיוּ יֵשׁ לִי לְבָבוֹת עַל שְׁנֵי הַמְקַדְּשִׁים - אֶחָד הַמְקַדֵּשׁ הָעֲלִיוֹן, וְאֶחָד הַמְקַדֵּשׁ הַתַּחְתּוֹן.

שְׁלֹמֹה אֱהִיָּה כְּעֹטִיָּה (שיר א) - אִם לֹא הַפְּעָמִים הִלְלוּ שְׁאֵנִי עֲתִידָה לְקַרֵּא אִיכָה. שְׁלֹמֹה אֱהִיָּה - בְּשִׁלּוֹם אֱהִיָּה בְּלִי גְלוֹת כָּלֵל. בְּשִׁלּוֹם עִם בְּנֵי לְמִטָּה. כְּעֹטִיָּה - כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שמואל א-כח) וְהוּא עֹטָה מְעִיל. אֱהִיָּה מְעֹטְפָת בְּעֶטְוֹף שֶׁל הַקֹּדֶשׁ הָעֲלִיוֹן, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַקֹּדֶשׁ י"ה. שְׁלֹמֹה אֱהִיָּה - בְּשִׁלּוֹם אֱהִיָּה בְּכָל הַשְּׁלָמוֹת הָעֲלִיוֹנָה. כְּעֹטִיָּה - כְּעֹטָה י"ה, לְהִיּוֹת בְּכָל הַשְּׁלָמוֹת הָעֲלִיוֹנָה. עַל עֲדָרֵי חֲבֵרִיךָ - אֵלֶּיךָ הַדְּרָגוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁל כָּלֵם, כְּמוֹ שְׁלֹמֹה עֲלָה.

אֲזִי הוּא מְשִׁיב אֲלֵיךָ, וּמְתַחֵל מִהַדְּבָר הַזֶּה, שֶׁהוּא הָאֲחֵרוֹן מִן הַשְּׁבַח הַזֶּה, וְאוֹמֵר, אִם לֹא תִדְעִי לְךָ הַיִּפָּה בְּנָשִׁים. אִם אַתְּ לֹא יוֹדַעַת פְּעָמִים אִיכָה תְרַעָה לְמָה הֵם? - צְאִי לְךָ, צְאִי וּרְאִי בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, עַל מָה יִהְיֶה חָרְבֵן בֵּית ראשון וּבֵית שְׁנִי. תִּדְעַ עַל מָה - עַל מַשְׁכָּנוֹת הָרַעִים, שֶׁהָרִי עֲתִידִים לְכַטֵּל תוֹרָה בְּבֵית ראשון וּבְבֵית שְׁנִי.

הַגִּידָה לִי שְׁאֲהֶבָה נְפִשִׁי - אַתְּ אֲהוּבָת נְפִשִׁי, הַגִּידָה לִי בְּסוּד הַחֲכֵמָה אִיכָה תְרַעָה, אִם אַתְּ תִרְעֵי כְּנֹגְדִי, לְהִיּוֹת אֲנִי אֲלֵיךָ

חִידוֹ וְכָל תִּיקוּנָא אֲתַתְּקֵן. פִּינֵן דְּכָל תִּיקוּנָא אֲתַתְּקֵן, כְּדִין סְלֵקָא לְגַבֵּי דְכוּרָא, וְאִיְהִי אֲמַרְתַּ הַגִּידָה לִי שְׁאֲהֶבָה נְפִשִׁי אִיכָה תְרַעָה אִיכָה תְרַבִּיץ בְּפְהָרִים. אִיכָה תְרַיֵן זְמַנִּין, רְמִז עַל שְׁנֵי חָרְבָנוֹן, חָרְבֵן בֵּית ראשון וְחָרְבֵן בֵּית שְׁנִי.

וּבְגִין כִּן, אִיכָה תְרַעָה, בְּחָרְבֵן קְדָמָא. אִיכָה תְרַבִּיץ, בְּחָרְבֵן תְּנִינָא. דְּהָא חֲדוּה דִּילָן טַב וְיָאוֹת, וּבְגוֹ חֲדוּה דָא אִית לִי לְבַכְיָא עַל תְּרֵי מְקַדְּשֵׁי, חַד מְקַדְּשָא עֲלָא, וְחַד מְקַדְּשָא תַתָּא.

שְׁלֹמֹה אֱהִיָּה כְּעֹטִיָּה, אִי לָאו הִנֵּי תְרִי זְמַנִּי דְאֲנָא זְמַינָא לְמַקְרִי אִיכָה. שְׁלֹמֹה אֱהִיָּה, בְּשִׁלּוֹם אֱהִיָּה בְּלֹא גְלוּתָא כָּלֵל. בְּשִׁלּוֹם עַל בְּנֵי לְתַתָּא. כְּעֹטִיָּה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ש"א כח יד) וְהוּא עֹטָה מְעִיל. אֱהִיָּה אֲתַעֲטָפָא בְּעִיטוּפָא דְקוּדְשָא עֵילָא, דְאִיְהוּ שְׁמָא קְדִישָא י"ה. שְׁלֹמֹה אֱהִיָּה, בְּשִׁלּוֹם אֱהִיָּה בְּכָל שְׁלִימוֹ דְלְעִילָא. כְּעֹטִיָּה: כְּעֹטָה י"ה, לְמַהוּי בְּכָל שְׁלִימוֹ עֵילָא. עַל עֲדָרֵי חֲבֵרִיךָ, אֵלֶיךָ דְרַגִּין קְדִישִׁין דְכוּלָּהוּ, כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא.

כְּדִין אִיְהוּ אֲתִיב לְגַבְהָ, וְשָׂרִי מִן מְלָה דָא, דְאִיְהוּ בְּתַרְאָה מִן הָאִי שְׁבַחָא, וְאוֹמֵר, אִם לֹא תִדְעִי לְךָ הַיִּפָּה בְּנָשִׁים, אִם אַתְּ לֹא יוֹדַעַת תְּרִיֵן אִיכָה תְרַעָה לְמַאי נִינְהוּ. צְאִי לְךָ, פּוֹקִי וְחַמִּי בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, עַל מָה יְהִי חָרְבֵן בֵּית ראשון וּבֵית שְׁנִי. תִּנְדַע עַל מָה. עַל מַשְׁכָּנוֹת הָרַעִים, דְּהָא זְמַינִין לְבַטְלָא אורִיָתָא, בְּבֵית ראשון וּבְבֵית שְׁנִי.

הַגִּידָה לִי שְׁאֲהֶבָה נְפִשִׁי, אַתְּ רַחֲמָא דְנַפְשָׁאִי, הַגִּידָה לִי בְרָזָא דְחַכְמָתָא, אִיכָה תְרַעָה, אִי כְּדִין תְרַעִי אֲנִתְּ לְקַבְלִי, לְמַהוּי אֲנָא גַבְךָ בְּחֲדוּהָ, וּלְמַהוּי עַמְךָ. דְּהָא בְּזַמְנָא דְאַהֲא

בשמחה, ולהיות עמך. שהרי בזמן שאהיה עמך - שלמה אהיה, בשלום אהיה, כמו מח האגוז, שהיא מתעטפת על כל אותם ההיכלות שבתוכה, שפנתוב (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

אשריהם כל אלו שמשתדלים בתורה, לדעת את חכמת רבונם, והם יודעים ומסתכלים בסודות העליונים. משום שכשאתם יוצא מן העולם הזה, בזה מסתלקים ממנו כל דיני העולם. ולא עוד, אלא שפותחים לו שלשה עשר שערים של סודות אפרסמון וך, שהחכמה העליונה תלויה בהם. ורא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא חוקק אותו באותו לבוש מלכות, שכל הדיקנאות חקוקים שם. והקדוש ברוך הוא משתעשע עמו בגן עדן, ויורש שני עולמות - העולם הזה והעולם הבא.

החכמה שצריך לו לאדם, אחד - לדעת להסתפל בסוד רבוננו. ואחד - לדעת ולהפיר את גופו, ולהודע מי הוא, ואיך נברא, ומאיפה בא, ולאיפה הולך. והתקון של הגוף איך מתתקן, ואיך הוא עתיד להכנס לדין לפני המלך של הכל.

ואחד - לדעת ולהסתפל בסודות נשמתו, מה היא הנפש הזו שבו, ומאיפה באה, ועל מה בא בגוף הזה של טפה סרוחה, שהיום כאן ומחר בקבר. ואחד - להסתפל בעולם הזה, ולדעת את העולם שהוא בו, ועל מה יתתקן. ואחר כך בסודות העליונים של העולם שלמעלה, להודע לרבוננו. וכל זה יתבונן אדם מתוך סודות התורה.

בא וראה, כל מי שהולך לעולם הזה, אפלו יש

עמך, שלמה אהיה, בשלם אהא, כמוחא דאגוזא, דאיהי מתעטפא על כל אינון היכלין דבגווה, דכתיב, (דברים ד ט) וידעת היום והשבות אל לבבך פי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

זכאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעי ומסתכלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מניה כל דיני דעלמא. ולא עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכיא, דחכמתא עילאה תלייא בהו.

ורא עוד, אלא דקודשא בריך הוא חקיק ליה בההוא פורפירא, דכל דיוקנין גליפין תמן. וקודשא בריך הוא אשתעשעא ביה בגן עדן, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש. חד, למנדע לאסתפל לא ברזא דמאריה. וחד, למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודע מאן איהו. ואיך אתברי, ומאן אתי. ולאן יהך. ותיקונא דגופא, היאך אתתקן. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלפא דכולא.

וחד, למנדע ולאסתפל ברזין דנשמתיה. מאי היא האי נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום כאן ומחר בקבר. וחד לאסתפל בהאי עלמא, ולמנדע עלמא דאיהו ביה, ועל מה יתתקן. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא, לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתפל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל ליהוא עלמא בלא בא וראה, כל מי שהולך לעולם הזה, אפלו יש

אותו מכל השערים של העולם
ההוא.

צא וראה מה פתוב פאן, הגידה
לי, אמר לי סודות החכמה
העליונה, איך אפה רועה ומנהיג
את אותו העולם העליון, למד
אותי סודות החכמה שלא ידעתי
ולא למדתי עד פאן, כדי שלא
איהיה בבשושה בתוף אותן הדרגות
העליונות שאני נכנס ביניהם,
שהרי עד פאן לא הסתפלתי בהם.
בא וראה מה פתוב, (שיר א) אם
לא תדעי לך היפה בנשים. אם
אפה בא בלא ידיעה ולא
הסתפלת בחכמה, טרם תפנס
לכאן, ולא הפרת את סודות
העולם העליון - צאי לך, איך
פדאי להפנס לכאן בלי ידיעה,
צאי לך בעקבי הצאן, ותהיה
יודע תוף אותם עקבי הצאן, אלו
הם שבני אדם דשים אותם
בעקב, ויודעים סודות עליונים
של רבונם, ובהם תדע להסתפל
ולדעת.

ורעי את גדיתך, - אלו הם
תינוקות של בית רבן, התינוקות
שהם בבית המדרש ולומדים
תורה. על משפנות הרעים - על
אותם פתי פנסיות ופתי מדרשות,
ששם לומדים את החכמה
העליונה. אף על גב שאינם
יודעים, אפה תדע מתוף דברי
החכמה הללו שאומרים.

כתוב ויברא אלהים את שני
המארות הגדלים וכו'. ויברא
אלהים, בהתחלה שני אורות היו
שקולים זה פנגד זה, כמו
שבארובה החברים. ובארנו,
שאותם שני האורות היו בסוד
אחד, דבוקים יחד, ויהיו בשואה
אחת, ששניהם קראו גדולים,
כמו שבארנו.

רא שהיתה הלכנה בראשונה
גדולה ועליונה, אלא שבכל זמן

ידיעה, אפילו אית ביה עובדין טבין סגיאין,
מפקין ליה מכל תרעי דההוא עלמא.

פוק חמי מאי פתיב הכא, הגידה לי, אימא
לי רזין דחכמתא עילאה, איך אנת רעי
ואנהיגת בההוא עלמא עילאה. אוליף לי רזין
דחכמתא, דלא ידענא, ולא אוליפנא עד הכא.
בגין דלא אהוי בכיסופא, בגו אינון דרגין
עילאין, דאנא עאל בינייהו, דהא עד הכא לא
אסתפלנא בהו.

תא חזי, מאי פתיב, אם לא תדעי לך היפה
בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא
אסתפלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא
ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת
פדי למיעל הכא בלא ידיעה, צאי לך בעקבי
הצאן, והוי ידעת גו אינון עקבי הצאן, אלין
אינון דבני נשא דדשין לו בעקב, וידעין רזין
עילאין דמאריהון, ובהו תנדע לאסתפל
ולמדנע.

ורעי את גדיתך, אלין אינון תינוקות של בית
רבן. ינוקי דאינון בבי מדרשא, ואולפין
אורייתא. על משפנות הרועים, על אינון פתי
כנסיות ופתי מדרשות, דתמן אולפין חכמתא
עילאה. אף על גב דאינון לא ידעי, אנת תנדע
מגו אלין מלין דחכמתא דקאמרי.

בתיב, ויברא אלהים את שני המארות הגדלים
וכו', ויברא אלהים, בקדמיתא תרין
נהורין הוו שקולין דא לקביל דא, פמא
דאוקמוה חברין. ואוקימנא, דאינון תרין
נהורין הוו פרזא חדא, דבוקים פחדא, (טו טז)
(א"ע) ויהו בשיקולא חדא, לאתקרי תרווייהו
גדולים, פמה דאוקימנא.

ראו דהות סיהרא בקדמיתא רב ועילאה, אלא
דבכל זימנא דסיהרא קיימת בשמשא

שֶׁלִּבְנָה עוֹמֶדֶת עִם הַשָּׁמַיִם
בְּסוֹד אֶחָד, בְּשִׁבְלוֹ, הִיא נִקְרָאת
עִמוֹ גְּדוּלִים. זָנַב הָאָרִיָּה הוּא
אָרִיָּה, וְנִקְרָא אָרִיָּה.

אָמְרָה הַלְּבָנָה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא: אֲפֹשֶׁר שְׁמֹלֶךְ אֶחָד יִשְׁתַּמֵּשׁ
בְּשָׁנֵי כְּתָרִים יָחַד? אֵלָּא זֶה לְבָדוֹ
וְזֶה לְבָדוֹ.

אָמַר לָהּ: רְאִיתִי אוֹתָךְ שְׂרָצוֹנָךְ
לְהִיּוֹת רֹאשׁ לְשׁוֹעָלִים. לְכִי
וְהַקְטִינִי אֶת עֲצָמְךָ. שְׁהִרִי אִף עַל
גַּב שְׂאֵת תְּהִי רֹאשׁ לָהֶם, הַקְטֵנָה
תְּהִיָּה לָךְ מִכְמוֹ שְׁהִיִּית.

וְזוֹהוּ שְׂאֵמְרָה הַלְּבָנָה, הַגִּידָה לִי
שְׂאֵהֲבָה נִפְשֵׁי אֵיכָה תִרְעָה. אִיךָ
זֶה אֲפֹשֶׁר לָךְ לְהִנְהִיג הָעוֹלָם
בְּשָׁנֵי כְּתָרִים יָחַד. אֵיכָה תִרְבִּיץ
בְּצִהָרִים, שְׁהִרִי לְלִבְנָה לֹא פְדָאִי
לְהָאִיר, וְאִי אֲפֹשֶׁר לָךְ לְהִנְהִיג
בְּשָׁנֵי כְּתָרִים יָחַד, בְּשִׁמְשׁ
וּבְלִבְנָה, שְׁהִרִי הַלְּבָנָה אֵינָה אֹר
יֵשׁ לָהּ בְּצִהָרִים? מִשּׁוּם כִּךָ אִי
אֲפֹשֶׁר לָךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשָׁנֵי כְּתָרִים
יָחַד.

שְׁלָמָה אָהִיָּה כְּעֵטִיָּה, אִיךָ זֶה
שְׂאֵנִי אָהִיָּה מְעֻטֶּפֶת בְּצִהָרִים,
כְּשֶׁאֹר וְחֹזֵק הַשָּׁמֶשׁ הוֹלֵךְ
וּמִתְחַזֵּק, הַרְיִנִי מְעֻטֶּפֶת כְּבוֹשָׁה
לְפָנָיו, וְלֹא אוּכַל לְשִׁמֵּשׁ לְפָנֶיךָ,
וְאִיךָ אִתָּה תוּכַל לְהִנְהִיג
וְלְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשָׁנֵי כְּתָרִים יָחַד?

אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הַרִי
יְדַעְתִּי כִּךָ, לְכִי וְהַקְטִינִי עֲצָמְךָ.
(ס) אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה
בְּנִשְׁמִים, שְׂאֵמְרָת שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לִי
לְהִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם עִם שְׁנֵי
כְּתָרִים יָחַד, לְכִי וְהַקְטִינִי אֶת
עֲצָמְךָ, וְתִהְיִי רֹאשׁ לְשׁוֹעָלִים.

צָאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, צָאִי וְתִהְיִי
רֹאשׁ לְאוֹתָם הָאוּכְלוֹסִים
וְהַצֹּבְאוֹת שְׁלִמְטָה, וְרַעֲי אוֹתָם
וְהִנְהִיגִי אוֹתָם, וְהִי מִלֶּךְ שֶׁל כָּל
הַתַּחְתּוֹנִים, וְהִנְהִיגִי אֶת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּרֹאֵי לוֹ, וְהִי שׁוֹלֶטֶת

בְּרֹזָא חָדָא, בְּגִינִיָּה, אֵינִי אֲתִקְרִיאַת בְּהִדִּיָּה
גְּדוּלִים. זָנַבָּא דְאָרִיָּה, אָרִיָּה אֵינִי, וְאָרִיָּה
אֲתִקְרִי.

אָמְרָה סִיְהֵרָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲפֹשֶׁר
לְמַלְכָּא חָדָא דְלִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָרִין כְּתָרִין
כְּחָדָא. אֵלָּא דָא בְּלַחֲדוּהִי, וְדָא בְּלַחֲדוּהִי.

אָמַר לָהּ, חֲמִינָא כִּךָ, דִּרְעוּתְךָ לְמַהוּי רֹאשׁ
לְשׁוֹעָלִים. זִילִי וְאֲזַעֲרִי גְרַמִּיךָ, דְּהָא
אִף עַל גַּב דְּאֵת תְּהוּי רִישָׁא לְהוּן, אֲזַעֲרִי אֵית
לָךְ מִכְמָה דְּהוּיִת.

וְדָא אֵינִי דְאֵמְרַת סִיְהֵרָא, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהֲבָה
נִפְשֵׁי אֵיכָה תִרְעָה, אֵיכְדִין אֲפֹשֶׁר לָךְ
לְאִנְהַגָּא עֲלֵמָא, בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחָדָא. אֵיכָה
תִרְבִּיץ בְּצִהָרִים, דְּהָא סִיְהֵרָא לִית הִיא פְדָאִי
לְאִנְהַרָא, וְאִי אֲפֹשֶׁר לָךְ לְאִנְהַגָּא בְּתָרִין כְּתָרִין
כְּחָדָא, בְּשִׁמְשָׁא וּבְסִיְהֵרָא, דְּהָא סִיְהֵרָא מַה
נְהוּרָא אֵית לָהּ בְּצִהָרִים. בְּגִין כִּךָ, אִי אֲפֹשֶׁר
לָךְ לְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחָדָא.

שְׁלָמָה אָהִיָּה כְּעֵטִיָּה, אֲכַדִּין אָהָא אֲנָא
מִתְעַטְפָּא בְּצִהָרִים, כִּד נְהִירוֹ וְתוּקְפָא
דְּשִׁמְשָׁא לְהוּי אֲזִיל וְאֲתִקִּיף. הָא אֲנָא
מִתְעַטְפָּא בְּכִיסוּפָא קָמִיָּה, וְלֹא אֵיכּוּל
לְשִׁמְשָׁא קָמֶךָ. וְאַנְתְּ אִיךָ תִּיכּוּל לְאִנְהַגָּא
וְלְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחָדָא.

אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא יְדַעְנָא כִּיךָ,
זִילִי וְאֲזַעֲרִי גְרַמִּיךָ. אִם לֹא תִדְעִי לָךְ
הִיפָּה בְּנִשְׁמִים, דְּאֵמְרַת, דָּאִי אֲפֹשֶׁר לִי לְאִנְהַגָּא
עֲלֵמָא בְּתָרִין כְּתָרִין כְּחָדָא, זִילִי וְאֲזַעֲרִי
גְרַמִּיךָ, וְתִהְיִי רִישָׁא לְשׁוֹעָלִים.

צָאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, פּוּקִי וְהוּי רִישָׁא לְאִינוּן
אוּכְלוֹסִין וְחִיילִין דְּלִתְתָא. וְרַעֲי לוּן,
וְאַנְהִיגִי לוּן, וְהוּי מַלְכָּא דְכוּלְהוּ תַתָּאִי,
וְאַנְהִיגִי לְכָל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה. וְהוּי

בלילה. ודאי צאי והקטיני עצמך, וכך ראוי לך.

אמר לו אליהו: רבי, אשרי חלקך, שנסתרות רבונך מאירים לפניך כאור השמש, ומשום כך, כל אותם דברי פיך, כלם חקוקים למעלה, ושמח אני שאני שומע אותם מפיהך. אשריך בעולם הזה ואשריך בעולם הבא. הדבר הזה היה תלוי לפני המלך הקדוש, שלא התגלה לכל הצבאות שלמעלה. מי הוא שגלה לו בפסוק הזה כעת? אתה הוא! שאשרי חלקך בעולם הזה ובעולם הבא.

על פי אליהו נגזר, (עו) הגידה לי שאהבה נפשי. פיון שהיא עולה למעלה, ונשמטת מתוך צבאותיה וכל אותם אוכלוסיה, בסוד של האות י', היא אומרת: הגידה לי שאהבה נפשי. את שהיא אהובת נפשי, איכה תרעה, הואיל ואני נקדה אחת בלי התפשטות כלל, שהרי אני כלולה בעצמי, ואיני יכולה ללקט ולתת. וזה היא אומרת לאהובה, משום שהיא יושבת מקבצת בעצמה, בנקדה אחת, והיא רוצה להכניס אותו לתוכה, כמו שנאמר ובא אליה מלך גדול, אף על גב שהיא אות קטנה מפל האותיות.

ועל זה, מיום שנחרב בית המקדש, נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יפנס אליה למעלה, עד שיפנסו ישראל למטה, שכתוב (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר. כתוב כאן בעיר, וכתוב שם (קהלת ט) עיר קטנה, שהרי האות י' היא הקטנה מפלן.

שקמה אהיה פעטיה, כלולה בתוכי, שאין לי התפשטות מפל הצדדים כלל, משום שהוא נסתר מפל הצדדים יותר מפל שאר האותיות.

שלטא בליליא. ודאי פוקי, ואזעירי גרמיה, והכי אתחזי לך.

אמר ליה אליהו, רבי, זפאה חולקך, דסתרין דמארך נהירין קמך פנהורא דשמשא. ובגין כך, כל אינון מילין דפומך, בלהו חקיקין לעילא. וחדינא דאנא שמענא לון מפומך. זפאה אנת בהאי עלמא, וזפאה אנת בעלמא דאתי. מלה דא הוה תליא קמי מלכא קדישא, דלא אתגלי לכל חיילין דלעילא. מאן איהו דגלי ליה בהאי קרא השתא, אנת הוא, דזפאה חולקך בעלמא דין ובעלמא דאתי.

על פומא דאליהו אתגזר, הגידה לי שאהבה נפשי, פיון דאיהי סלקת לעילא, ואשתמיטת מגו חילקא, וכל אינון אוכלוסיה, ברזא דאת י', איהי אמרת, הגידה לי שאהבה נפשי, אנת דאיהו רחימא דנפשאי, איכה תרעה, הואיל ואנא נקודה חדא בלא פשיטו כלל, דהא אנא כלילא בגרמאי, ולא יכילנא למלקט ולמיהב.

ודא איהי אמרה לגבי רחימה, בגין דאיהי יתבא קמוטא בגרמה, בנקודה חדא, ואיהו בעי לאעלא בגוה. כמה דאת אמר, (קהלת ט ד) ובא אליה מלך גדול, אף על גב דאיהי את זעירא, מפל אתוון.

ועל דא, מיומא דאתחריב בי מקדשא, אומי קודשא בריך הוא, דלא ייעול לגבה לעילא, עד דייעלון ישראל לתתא. דכתיב (הושע יא ט) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר. פתיב הכא בעיר, וכתיב התם עיר קטנה. דהא איהי את י' זעירא מפלהו.

שקמה אהיה פעטיה, כלילא בגואי, דלית לי פשיטו מפל סטרין כלל. בגין דאיהי סתימא מפל סטרין יתיר מפל שאר אתוון.

אם לא תדעי לך וגו', צאי לך, פשטי עצמך בכל הצדדים, ולקטי עדונים וכסופים באותה ההתפשטות. ומהי אותה ההתפשטות? שנעשית כסכה אחת של אותם שומרי עדרי הצאן. וזוהי האות ה'.

וזה הוא צאי לך. לא כתוב צאי, אלא צאי לך, כמו שנאמר (ישעיה נד) הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך וכו'. שהרי בראשונה לא היית אלא נקדה אחת שחורה, שאין בה מקום אחר, אלא היא נסתרת בתוכה. כעת שעולה והיא מתחברת עם בעלה, הוא אומר לה צאי לך, הרחיבי מקום אהלך, פשטי את עצמך, ואז ורעי את גדיותיך, תוכלי ללקט עדונים וכסופים.

שהרי בשעה שהיא נקדה אחת ועולה למעלה, ואותו הפלך העליון יורד אליה להפגס בה, מכה באותה נקדה, ומתפשט בכל הצדדים, ונעשית אותה הנקדה האות ה', ונשלמת בכל הצדדים ולקטת עדונים וכסופים. אז אומר לה, ורעי את גדיותיך, לכי ותפרנסי את כל אוכלוסיך, קטנים וגדולים. היפה בנשים, נקדה אחת בתוך האותיות, אין יפי לכל האותיות פרט לאות י'. בנקדה הזו מתקנות כל האותיות, והיא היפה של בלן, ואין אות שהולכת בלי הנקדה הזו. היא בכלן וכלן בה. והיא יפה והיפי של הפל, שהרי ממקום נסתר עליון היא באה, ראש לכל הדרגות העליונות, ובה הוא הראש לכל הדרגות התחתונות שלמטה. משום כך היפה בנשים, היפי של הכל.

ועוד היפה בנשים, פתוב בנשים, באותן האותיות שהן נקבות. ומה הוא? האות ה'. שהרי אז היא ההתפשטות והיפי של הפל,

אם לא תדעי לך וגו', צאי לך, פשטי גרמיה בכל סטריין, ולקטי עדונים וכיסופין, בהוא פשיטו. ומאי איהו ההוא פשיטו. דאתעביד כחד ספה דאינון נטורי עדרי דענא. ודא איהו את ה'.

ודא איהו צאי לך. צאי לא כתיב, אלא צאי לך, כמה דאת אמר (ישעיה נד ב) הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך וכו'. דהא בקדמיתא לא הוית אלא נקודה חדא שחורה, דלית בה אתר אחרא, אלא איהי סתימא בגווה, השתא דסלקא ואיהי מתחברא בבעלה, איהו אמר לה, צאי לך. הרחיבי מקום אהלך, פשטי גרמיה, וכדין ורעי את גדיותיך, תוכלי למלקט עדונים וכיסופין.

דהא בשעתא דאיהי נקודה חדא, וסלקא לעילא, וההוא מלפא עילאה נחית לגבה למיעל בה, בטש בההוא נקודה ואתפשט בכל סטריין, ואתעביד ההוא נקודה את ה', ואשתלימת מפל סטריין, ולקטא עדונים וכיסופין. כדין אמר לה, ורעי את גדיותיך, ויהוי זן ומפרנס לכל אוכלוסיך, זעירין ורבבין.

היפה בנשים, נקודה חדא גו אתוון, לית שפירו לכל אתוון בר את י'. בנקודה דא מתתקנן כל אתוון, ואיהי שפירא דכלהו, ולית את דאזיל בלא נקודה דא. היא בכלהו, וכלהו בה. והיא יפה ושפירו דכולא, דהא מאתר סתימא עילאה קא אתת, ריש כל דרגין עילאין. ובה איהו ריש כל דרגין תתאין דלתתא. בגין כך היפה בנשים, שפירו דכלא. ותו היפה בנשים, פתיב בנשים, באינון אתוון דאינון נוקבי. ומאי איהו. את ה'. דהא כדין איהי פשיטו, ושפירו דכולא, למרעי,

לרעות ולחלק חלקים לכל האוכלוסים העליונים שלה. ועל זה, צאי לך מן הסתר הזה, שאף כללה ונסתרת בתוכך. לך, לצעמך ולתועלתך. והכל הוא בסוד האותיות.

בתוב (תהלים מח ד) אלהים בארמנותיה נודע למשגב. שהרי בשעה שאותו המלך הגדול בא אליה, ומושף אותה למעלה להכנס בה, ומכה בה באותה הנקדה. פיון שמכה באותה נקדה, מתפשטת ונפתחת לכל הצדדים, ונעשית האות ה', פתח של ההיכלות לכל צד, להכניס אותו מלך גדול, ואז אלהים בארמנותיה, באותם פתיחת ההיכלות, באות ה' הוא נודע.

אותו אלהים חיים נוטל אותו השם לזון ולחלק חלקים לכל, ואז נודע למשגב, להיות משגב לתחתונים, ולהריק ברכות לכל, כמו שלמעלה.

בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא את העולם, עלו כל דברי העולם, וכל הדרגות העליונות והתחתונות כלן במחשבה. למה נקראת מחשבה? אלא זוהי נקדה אחת נסתרת, שעומדת במחשבה. שהרי נקדה אחת לא ידוע לאיזה מקום מתפשטת, ומה יהיה ממנה, ולאיזה מקום יסטה הדרך. והנקדה הזו היא הראש של כל הרצונות וכל מחשבות העולם.

והיה הכל נסתר בתוכה, ולא נודע, עד שהתפשטה המחשבה הזו, ונעשתה התפשטות אחת, לצד זה ולצד זה. פיון שהנקדה הזו התפשטה בהתפשטות הזו, התגלה יותר כל מה שהיה נסתר. לא שהתגלה לדעת, אלא התגלה אותו הסתר לאיזה מקום סוטה הדרך. ויוצא מסוד המחשבה,

ולמפלגא חולקין לכל אוכלוסין עילאין די'לה. ועל דא, צאי לך מהאי סתימו, דאת כלילא וסתימא בגי'ו'ך. לך, לגרמך ולתועלתך. וכולא ברזא דאתון איהו.

בתיב, (תהלים מח ד) אלהים בארמנותיה נודע למשגב. דהא בשעתא דההוא מלך גדול אתי לגבה, ואמשיך לה לעילא למיעל בה, ובטש בה בההוא נקודה. פיון דבטש בההוא נקודה, אתפשטת ואתפתחת לכל סט'ין, ואתעבידת את ה', פתחא דהכלין לכל סטר, למיעל ההוא מלך גדול, וכדין אלהים בארמנותיה באינון פתיחו דהיכלין, באת ה' אשתמודע.

ההוא אלהים חיים, נטלא ההוא שמא, למיזן ולמפלגא חולקין לכולא. וכדין נודע למשגב, למהוי משגב לתתאי, ולא'רקא ברכאן לכולא, כגוונא דלעילא.

בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למברי עלמא, סליקו כל מלין (דף פו ע"ב) דעלמא, וכל דרגין עילאין ותתאין, כלהו במחשבה. אמאי אקרי מחשבה. אלא דא איהי נקודה חדא סתימא, דקיימא במחשבה. דהא נקודה חדא, לא אתידע לאן אתר אתפשטת, ומה יהוי מינה, ולאן אתר יסטי אורחא. ונקודה דא, איהי רישא דכל רעותין וכל מחשבין דעלמא.

והנה פלא סתים בגי'ו'ה, ולא אתידע, עד דאתפשט האי מחשבה, ואתעביד חד פשיטו, לסטרא דא ולסטרא דא. פיון דהאי נקודה אתפשט בהאי פשיטו, אתגלי יתיר כל מה דהנה סתים.

לא דאתגלי למנדע, אלא אתגלי ההוא סתימו, לאן אתר סטי אורחא. ונפקא מרזא

שְׁהָרִי אֵין עוֹמֵד בְּמַחְשָׁבָה, וְלֹא עוֹלָה בְּשֵׁם הַזֵּה, אֲלֵא עוֹמֵד בְּשֵׁם לְהַתְגַּלּוּת. וְנַעֲשֶׂה קוֹל אֶחָד בְּלַחֲשׁ, וּמָה הוּא? זֶה הָאוֹת ה', שְׁהִיא כְּלִי לְהוֹצִיא אֶת כָּל אוֹתָם הַדְּבָרִים הַנִּסְתָּרִים שֶׁהֵיוּ בְּתוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה.

כַּאֲן הוּא בְּהַפּוֹד מֵהַגֵּנוּן שְׁלֵמֻטָּה. לְמַטָּה, מִי שְׁמַכָּה בְּאוֹתָהּ נִקְדָּה שְׁלֵמֻטָּה, כְּשֶׁהִיא נִסְתָּרָת, וְכַאֲ אֵלֶיהָ אוֹתוֹ מֶלֶךְ גְּדוֹל, שֶׁהוּא בְּסוֹד הָאוֹת ו' שְׁיוֹצֵאת מֵאוֹתָהּ ה' הַעֲלִיּוֹנָה. אוֹתָהּ הוּ' שְׁיוֹרְדָת מְתוּכָה, מְכָה בְּנִקְדָּה הַזֵּה, וּמוֹצִיאָה מְתוּכָה כָּל מָה שְׁלֵקְטָה מִלְּמַעְלָה, וּמִתְפַּשֵּׁט וּנְפַתַח לְכָל הַצְּדָדִים, וְנַעֲשִׂית הָאוֹת ה'. דְּמַעֲרָה, מִי שְׁמַכָּה בְּאוֹת ה' הַעֲלִיּוֹנָה, הִיא נִקְדָּה אַחַת נִסְתָּרָת עֲלִיּוֹנָה, בִּיּוֹן שְׁמַכָּה בָּהּ, מוֹצִיאָה הַחוּצָה, וּמְתַגַּלִּים כָּל אוֹתָם הַדְּבָרִים הַנִּסְתָּרִים שֶׁהֵיוּ שָׁם, וְיוֹצֵאִים הַחוּצָה. הָרִי נוֹדְעָה אוֹתָהּ הַמַּחְשָׁבָה שֶׁהִיָּתָה נִסְתָּרָת וְלֹא יְדוּעָה.

כְּמוֹ כֵּן, כְּשֶׁמַּכָּה ו' בְּנִקְדָּה הַזֵּה לְמַטָּה, אֲזוּ מוֹצִיאָה בְּתוּכָה (מִשְׁפִּיעִים לְתוּכָה) כָּל אוֹתָם הַצְּבָאוֹת וְהַמַּחְנוֹת וְהָאוֹכְלוֹסִים וְהַמְּאוֹרוֹת וְהַנְּחָלִים הַעֲמֻקִּים שְׁלֵמֻטָּה.

וְאִזּוּ אוֹמְרִים לָהּ, (שִׁיר א) וְרַעֲי אֶת גְּדִיתֶיךָ עַל מִשְׁפְּנוֹת הָרָעִים. טְלִי אוֹרוֹת וּמְזוֹנוֹת, וְחַלְקִי לְכָל אוֹתָם הַצְּבָאוֹת וְתַגִּי לָהֶם. עַל מִשְׁפְּנוֹת הָרָעִים - אוֹתָם הָרָעִים שֶׁהֵם מְנַהֲגִי הָעוֹלָם, לְתַת לָהֶם שְׁלֵטוֹן וְתַקְּף, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרֵאוֹי לוֹ. וְכֵן זֶה בְּהַתְּפַשֵּׁטוֹת שֶׁל הַנִּקְדָּה הִיא שֶׁהִיָּתָה נִסְתָּרָת מִקִּדְּם לְכֵן. שְׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, כְּרֵאוֹנָה כְּשֶׁטָּרַם נֶאֱמָרוּ וְלֹא נִתְגַּלוּ הַדְּבָרִים הַלְלוּ שֶׁל שִׁיר הַשִּׁירִים, בְּכִיתִי וְהַתְּעַצְבֹּתִי.

דְּמַחְשָׁבָה, דִּהָא לֹא קָיִמָא בְּמַחְשָׁבָה, וְלֹא סִלְקָא בְּשֵׁמָא דָּא, אֲלֵא קָיִמָא בְּשֵׁמָא לְאַתְגַּלְיָא. וְאַתְעֵבִיד חַד קוֹל בְּלַחֲשׁ, וּמֵאִי אִיהוּ. דָּא אֶת ה'. דִּהוּא מְגוּ לְאַפְקָא כָּל אֵינוֹן מְלִין סְתִימִין דִּהוּוּ גוּ מַחְשָׁבָה.

הָבֵא אִיהוּ בְּהִיפּוּכָא מְגוּוֹנָא דְלִתְתָא. לְתַתָּא, מֵאֵן דְּבִטְשׁ בְּהִיא נִקוּדָה דְלִתְתָא, כַּד אִיהִי סְתִימָא, וְאַתִּי לְגַבָּה הֵהוּא מֶלֶךְ גְּדוֹל, דְּאִיהוּ בְּרָזָא דְאֶת ו' דְּנַפִּיק מֵהֵהוּא ה' עֵילְאָה. הֵהוּא ו' דְּנַחִית מְגוּוֹיָה, בְּטִשׁ בְּהִיא נִקוּדָה, וְאַפִּיק מְגוּוֹיָה כָּל מָה דְלִקִּיט מִלְּעֵילָא, וְאַתְפַּשֵּׁט וְאַתְפַּתַּח לְכָל סְטָרִין, וְאַתְעֵבִיד אֶת ה'.

לְעֵילָא, מֵאֵן דְּבִטְשׁ בְּאֶת ה' עֵילְאָה, אִיהִי נִקוּדָה חָדָא עֵילְאָה סְתִימָא, בִּיּוֹן דְּבִטְשׁ בָּהּ, אִפִּיק לְבַר, וְאַתְגַּלְיִין כָּל אֵינוֹן מְלִין סְתִימִין דִּהוּוּ תַמָּן, וְנַפְקִי לְבַר, הָא אֲתִיידַע הֵהוּא מַחְשָׁבָה דִּהוּוּ סְתִים וְלֹא יְדִיעַ. בְּגוּוֹנָא דָּא, כַּד בְּטִשׁ ו' בְּנִקוּדָה דָּא לְתַתָּא, כַּדִּין אִפִּיק בְּגוּוֹיָה, (נ"א נַגְדִין לְגוּוֹה) כָּל אֵינוֹן חֲיִילִין וּמִשְׁרִיין וְאוּכְלוּסִין וְנַהוּרִין וְנַחֲלִין עֲמִיקִין דְלְעֵילָא.

וְכַדִּין אֲמַרִי לָהּ, וְרַעֲי אֶת גְּדִיתֶיךָ עַל מִשְׁפְּנוֹת הָרָעִים. טוֹל נַהוּרִין וּמְזוֹנִין, וּפְלַגִּי לְכָל אֵינוֹן חֲיִילִין וְהָבִי לוֹן. עַל מִשְׁפְּנוֹת הָרָעִים, אֵינוֹן רוּעִים דִּהֵן מְנַהֲגִי עֲלֵמָא, לְמִיָּהֵב לוֹן שׁוּלְטָנוּ וְתוּקְפָא, כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיהָ. וְכֵן דָּא, בְּאַתְפַּשֵּׁטוֹ דִּהִיא נִקוּדָא דִּהוּוּ סְתִימָא מִן קִדְמַת דִּנְא.

חֲרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, בְּקִדְמִיתָא עַד לֹא אֲתֵאֱמָרוּ וְלֹא אֲתַגְלוּ מְלִין אֵלִין דְשִׁיר הַשִּׁירִים, בְּכִינָא וְעֲצִיבְנָא. וְהַשְׁתָּא דְמְלִין אֵלִין אֲתַגְלִיין, חֲדִינָא, וְאַמִּינָא, דְזַבְּאָה חוּלְקִי

וכעת שהדברים הללו התגלו, שמחתי, ואמתי שאשרי חלקי שהייתי בזה. ועוד, שדברים עליונים שלמעלה התגלו כאן על ידי מר.

לססתי ברכבי פרעה דמיתוף רעיתי. רבי שמעון פתח ואמר, ויקח שש מאות רכב בחור וכו', בא ותראה, חכמת מצרים, שכל מה שעשו - לסוד החכמה שלמעלה הם עשו. ופרעה היה יותר חכם, שהרי אין מעמידים מלך במצרים, אם לא יהיה החכם מכלם.

ועל זה כתוב ויקח, הוא נטל הכל בחכמה, נטל עצה של חכמה אליו. אמר, העם הזה הם שש מאות אלף. נכנס לחדרו, והפך בכל מיני כשפים שלו, ועשה פגמות ופסים, וכשף כשפים, ונטל שש מאות רכב נבחרים. בחור - נבחרים בכשפים טעונים בכל מיני קסמים וכשפים בסוד שלמעלה, של אותו הממנה שהתמנה עליהם.

והיה נוסע טעון בקסמים וכשפים, שש מאות רכב בחור, שהיו נבחרים כנגדם של ישראל. וכל רכב מצרים - כל אחד ואחד טעון בכשפיו וקסמיו. לא היו חכמים במצרים שלא טעונים במטענים של קסמים וכשפים. ושלשם על כלו - מה זה ושלשם? אלא מיני כשפים לו חקוקים בשלש שלש. ושמות של טמאה היו באותיות של שלש שלש. כלם חקוקים בקשרים מזינים, כמו שלמעלה, להיות לו כלי זין קשורים לישראל.

על הפלה כתוב, שהרי עצה נטל על פלה, וכדי להשמיד את ישראל. וככלם היו מיני מחנות על פלה, שהיתה נוסעת לפניהם של ישראל.

דהוינא בדא. ותו, דמלין עילאין דלעילא, אתגלויין הקא על ידא דמר.

לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוף רעיתי, רבי שמעון פתח ואמר, (שמות יד ז) ויקח שש מאות רכב בחור וכו', תא חזי, חכמתא דמצרים, דכל מה דעבדו, לגבי רזא דחכמתא דלעילא עבדו. ופרעה חכים הוה יתיר, דהא לא מוקמי מלכא במצרים אי לא יהא חכים מפלהו.

ועל דא כתיב ויקח, איהו נטיל כולא בחכמה, נטיל עיטא דחכמתא לגביה. אמר, עמא דא שש מאות אלף אינון, עאל לאידרוי, והפך בכל זיני תרשין דיליה, ועבד פגימין פסיסין, (ב"א פספסין) וחרש תרשין, ונטיל שית מאה רכב ברירן. בחור: ברירן בתרשין, טעונין בכל זיני קסמין ותרשין כרזא דלעילא, דההוא ממנא דאתמנא עלייהו.

והוה נטיל טעין בקסמין ותרשין, שש מאות רכב בחור, דהוה ברירן לקבליהו דישראל. וכל רכב מצרים, כל חד וחד טעין בתרשין וקוסמיו. לא הוה חפימין במצרים, דלא טעין טעונין דקסמין ותרשין.

ושלשם על כלו, מאי ושלשם. אלא זינין דתרשין ליה גליפן בתלת תלת. ושמהן דמסאבו הוה באתוון דתלת תלת. פלהו גליפי בקסירין מזינין, כגוונא דלעילא, למהוי ליה זיונין קסירין לגביהו דישראל.

על פלה כתיב, דהא עיטא נטל על פלה, ובגין לשיצאה לון לישראל. וכלהו הוה זיני משריין על פלה, דהות נטלא קמייהו דישראל.

מִיָּד - (שמות יד) וַיִּחַזַק ה' אֶת לֵב
פְּרַעֲהַ מִלִּפְנֵי מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בְּיַד
רָמָה. מִיָּד רָמָה לֹא כְּתוּב, אֲלֵא
בְּיַד רָמָה. הִיא הַיָּד שֶׁכְּתוּב בָּהּ
(שם) וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָּה.
אוֹתָהּ הַיָּד הַגְּדוּלָּה הִיא יָד רָמָה.
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה חֶקֶק הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּיַד הַזֶּה כֹּל הַדְּיוֹקְנָאוֹת וְכֹל
הַצְּבָאוֹת וְהַחֲזֻקִים שֶׁל הַמִּצְרַיִם,
כְּמוֹ שְׂאוֹתֵם הַכְּשָׁפִים וְהַקְּסָמִים
שֶׁעָשׂוּ, בְּשְׁעָה שֶׁהָיוּ בָּאִים בְּכַשְׁפוֹ
הַזֶּה. אוֹתָהּ הַיָּד הִיא חֶקֶק בָּהּ
כְּנֶגֶד אוֹתָם הַמְּכַשְׁפִּים, וְנִשְׁבְּרָה
לְפָנָיו אוֹתוֹ הַדְּיוֹקָן שֶׁהִיא חֶקֶק
בְּאוֹתָהּ הַיָּד. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם טו)
יְמִינֶךָ ה' נֹאדְרֵי בִפְתַח יְמִינֶךָ ה'
תִּרְעֵץ אוֹיֵב. וּמִשׁוֹם זֶה דְּמִיתִיךָ,
דְּיוֹקְנָאוֹת וְצִיּוּרִים חֶקְקֵתִי בָּךְ,
כְּמוֹ הַסּוֹסִים שֶׁל פְּרַעֲהַ. עַד כָּאן.
אֲבָרֶ בְּקֶשֶׁר הַדְּבָרִים לֹא נִקְשְׁרוּ.
שְׂאֵם כָּךְ, מָה זֶה לְגַבִּי הַפְּסוּק
שֶׁלְמַעֲלָה, וּבסוּד שֶׁל אֲהַבָּה
וְשִׁמְחָה שֶׁל הַתְּשׁוּבָה הַזֶּה? מָה
רוֹצִים כָּאן מִרְכָּבוֹת פְּרַעֲהַ, וּמָה
הוּא הַשִּׁיב לָהּ?

אֲלֵא וְדָאֵי שֶׁהִכַּל בְּקֶשֶׁר שֶׁל סוּד
אֶחָד הוּא, לְסוֹסְתֵי בְּרֻכְבֵי פְּרַעֲהַ.
חֲזַרְנוּ לְדַבֵּר הַרְאֵנוּ. שְׂכַאֲשֶׁר
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנָּה אוֹתָם עַל
כֹּל אוֹתָם הַאֻכְלוּסִים וְהַמְּחַנּוֹת
שֶׁלְמִטָּה לַהֲיוֹת הַרְאֵשׁ שֶׁלָּהֶם,
מֵאוֹתוֹ הַזְּמַן הִיא מְשַׁבַּחַת תְּמִיד,
וְלֹא שׁוֹכֶכֶת, וְכֹל אוֹכְלוּסִיָּה
מְשַׁבַּחִים תְּמִיד, וְלֹא שׁוֹכְכִים
לְעוֹלָמִים.

וְהַתְּשׁוּבָה שֶׁל הַאֲהַבָּה הַזֶּה הִיא
הַרְאֵשִׁית, כְּשֶׁיִּצְאָה מִמִּצְרַיִם, וְכֹל
הַאֻכְלוּסִים שֶׁלְמַעֲלָה וְלִמְטָה הָיוּ
לְפָנֶיהָ, וְאֵז הַתְּחִילָה אֲהַבַת
הַתְּשׁוּבָה לְמַעֲלָה. וְסוֹסֵי פְּרַעֲהַ
וּמִרְכָּבוֹתָיו הָיוּ נוֹסְעִים אַחֲרֵי
יִשְׂרָאֵל, הִיא הַתְּחִילָה בַּתְּשׁוּבָה
שֶׁל אֲהַבָּה אֶל מַעֲלָה.

מִיָּד (שם פסוק ח) וַיִּחַזַק ה' אֶת לֵב פְּרַעֲהַ וַיִּרְדֹּף
אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
בְּיַד רָמָה. מִיָּד רָמָה לֹא כְּתוּב, אֲלֵא בְּיַד רָמָה.
אִיהִי יָד דְּכְתוּב בֵּיהּ (שם לא), וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת
הַיָּד הַגְּדוּלָּה, הִיא יָד הַגְּדוּלָּה אִיהִי יָד רָמָה.
בְּהִיא שְׁעָתָא, חֶקֶק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהִיא
יָד, כֹּל דְּיוֹקְנִין, וְכֹל חֲטִילִין וְתוֹקְפִין
דְּמִצְרַאֵי, כְּגוֹנָא דְּאִינוּן חֲרָשִׁין וְקִסְמִין
דְּעַבְדוּ, בְּשְׁעָתָא דְּהוּוּ אֲתִיין בְּחֲרָשָׁא דָּא.
הִיא יָד, הִיא חֶקֶק בֵּיהּ לְקַבְּלִיהּ דְּהוּוּ
חֲרָשָׁאֵי, וְאֲתַבְּרַת קַמִּיהּ דְּהוּוּ דְּיוֹקְנָא דְּהוּוּ
חֶקֶק בְּהוּוּ יָד. הִיא הוּא דְּכְתוּב, (שם טו ו)
יְמִינֶךָ יי נֹאדְרֵי בִפְתַח יְמִינֶךָ יי תִּרְעֵץ אוֹיֵב.
וּבְגִין הֵיא דְּמִיתִיךָ, דְּיוֹקְנִין וְצִיּוּרִין חֶקְקֵתִי
בִּיךָ, כְּגוֹנָא דְּסוֹסוֹתָא דְּפְרַעֲהַ. עַד הַכָּא.
אֲבָרֶ בְּקִישׁוֹרָא דְּמִלִּין, לֹא אֲתַקְשְׁרוּ. דָּאֵי
הַכִּי, מֵאֵי הֵיא לְגַבִּי קָרָא דְּלַעֲיִלָּא,
וּבְרָזָא דְּרַחֲמֵי וְחֻדְוָה דְּתְשַׁבַּחְתָּא דָּא. מֵאֵי
בְּעָאן הַכָּא רְתִיכִין דְּפְרַעֲהַ. וּמֵאֵי קָא אֲתִיב
לְגַבְהָ.

אֲלֵא וְדָאֵי כּוּלָּא בְּקִישׁוֹרָא דְּרָזָא חֲדָא אִיהוּ.
לְסוֹסְתֵי בְּרֻכְבֵי פְּרַעֲהַ. אֲהַדְרָנָא לְמַלְהָ
קְדָמָא. דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנִּי לָהּ עַל
כֹּל אִינוּן אוֹכְלוּסִין וּמִשְׁרִיין דְּלִתְתָּא לְמַהוּי
רִישָׁא דְּלַהוּן. מַהֲהוּוּ זְמָנָא אִיהִי מְשַׁבַּחַת
תְּדִיר, וְלֹא שְׁכִיבַת, וְכֹל אוֹכְלוּסִין דִּילָהּ
מְשַׁבְּחִין תְּדִיר, וְלֹא שְׁכִיכוּ לְעֵלְמִין.

וְתוֹשַׁבַּחְתָּא דְּרַחֲמֵי דָּא, הוּי שִׁירוֹתָא, כַּד
נָפְקַת מִמִּצְרַיִם, וְכֹל אוֹכְלוּסִין
דְּלַעֲיִלָּא וְתַתָּא הוּוּ קַמָּה, וּכְדִין שְׁרִיאַת רַחֲמֵי
דְּתוֹשַׁבַּחְתָּא לְגַבִּי עֵילָא. וְסוֹסוֹן דְּפְרַעֲהַ
וְרִתִּיכוּי הוּוּ נְטֻלָן אֲבַתְרִיָּהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, אִיהִי
שְׁרִיאַת בְּתוֹשַׁבַּחְתָּא דְּרַחֲמֵי לְגַבִּי עֵילָא.

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת פריתות

והוא: זוהר המחולק לִשְׁבַע שָׁנִים
לְכַמוֹד דֵּף זוהר היומי עם דף גְּמָרָא היומי

ספר זוהר חדש בדרך י'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70 פרקים) עמיתים קבורו
[מזהר חדש שיר-השירים דף פז: עד מדרש רות דף צמא.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס לְכַמוֹד דף היומי, לְכַמוֹד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויֵאמִין כי כל דברי הז"ס הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס לְגֵן עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן (זוהר חדש שיר השירים - כי בלי למוז הזוהר הוֹרַג בְּגִלְגַל [זוהר, תרמ"ק, והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בְּעוֹצֵם הַבָּא (פסבאר בהקדמה), וכו"ל לְכַמוֹד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקדש, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישרא לְכַמוֹד ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפּעֻצַת אָטוּם. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים בְּדף היומי, לְצַרֵף את הַלְמוֹד הקדוש הַזֶּה דף היומי זוהר ביחד עם למוז הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פּוֹכְבִים לְעוֹצֵם וְעַד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא רָצָה
בְּתַשְׁבּוּחַת בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, כְּמוֹ
שֶׁשָּׁנִינוּ (שמות יד) וְלֹא קָרַב זֶה אֶל
זֶה כָּל הַלְּיָלָה. וְהוּא הַשְּׁתִּיק
אוֹתָהּ מִתּוֹךְ תַּשְׁבּוּחַת הָאֱהָבָה
שֶׁהִתְחִילָה.

צֵא וּרְאֵה, כִּלְהַשְׁעוֹמֶדֶת בְּאֱהָבָה
לְרֵאוֹת בְּעָלָהּ, כְּשֵׁרוּאָה אוֹתוֹ,
מִתְעוֹרֶרֶת אֲהָבָה אֵלָיו, וּמִתְחִילָה
לְשַׁבַּח לוֹ. וְאִם הוּא לֹא רוֹצֵה
בְּתַשְׁבּוּחַת, מִשְׁתִּיקָה בְּשְׁתִּיקוֹ
מִהִתְעוֹרְרוֹת הָאֱהָבָה שֶׁהִתְחִילָה.
אֵיךְ שׁוֹכֵף לְבָהּ וּרְצוֹנָה?

בֵּינָן שֶׁטָּבְעוּ כָּל אוֹתָם הַסּוֹסִים
וְהַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל פְּרָעָה בַּיָּם, וְרָאוּ
יִשְׂרָאֵל כָּל אוֹתָם גְּבוּרוֹת וְנִסִּים
שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁבָּחוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ תַּשְׁבּוּחַת
בְּשִׁבְלָהּ. וְקָבַל אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁפָּתוּב (שמות טו) אֲזַ
יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵה'. אַחַר כֵּן
כְּשִׁתְּזַרְזָה הַבָּאָר, שֶׁבָּחוּ יִשְׂרָאֵל
תַּשְׁבּוּחַת בְּשִׁבְלָהּ, שֶׁפָּתוּב אֲזַ
יִשִּׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת.
כִּי הִוָּשַׁע וְשַׁבַּח תַּשְׁבּוּחַת
בְּשִׁבְלָהּ. בָּאוּ דְבוּרָה וּבְרָק
וְשַׁבְּחוּ תַּשְׁבּוּחַת בְּשִׁבְלָהּ.

בֵּינָן דְּבָנָה שְׁלֵמָה בִּי שְׁלֵמָה אֶת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת הָיוּ
בְּמִשְׁקַל אֶחָד, אֲזַ הִיא עוֹרְרָה
אֲהָבָה וְתַשְׁבּוּחַת עֲלִיוֹנָה, וְאָמְרָה
דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים אֵלָיו שֶׁל תַּשְׁבּוּחַת
וְאֲהָבָה אֵלָיו.

אֲזַ הוּא, מִתּוֹךְ אֲהָבָה וְתַשְׁבּוּחַת
הַכֹּלָה, רָצָה לְהַזְכִּיר לָהּ אוֹתָהּ
שְׁתִּיקָה שֶׁעָשָׂה לָהּ לְשִׁתְּקָה, וְלֹא
רָצָה בְּתַשְׁבּוּחַת. פָּתַח וְאָמַר, (שיר
א) לְסִסְתִּי בְּרַכְבֵּי פְרָעָה. כְּשֵׁאוֹתָם
הַסּוֹסִים וְהַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל פְּרָעָה הָיוּ
בָּאִים וְרוֹדְפִים אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל -
דְּמִיתִיךְ רַעֲיָתִי, הַשְּׁתִּיקָתִי אוֹתָךְ
בְּהַשְּׁתִּיקָה. דְּמִיתִיךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וַיִּדַם אֶהְרֹן. שְׁמֵשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם.

וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא בְּעֵי תַּשְׁבּוּחַתָּא בְּהוּא
זְמַנָּא, כְּמָא דְתַנִּינָן דְּכַתִּיב (שם יד כ) וְלֹא
קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלְּיָלָה. וְאִיהוּ אֲשִׁתִּיק לָהּ
מִגּוֹ תַּשְׁבּוּחַתָּא דְרַחֲמֵי דְשָׂרִיאַת.

בּוֹק חֲזִי, כִּלְהַשְׁעוֹמֶדֶת בְּרַחֲמֵי דְלְמַחֲמֵי
לְבַעֲלָהּ, כִּד חֲמַאת לִיה, אֲתַעֲרַת רַחֲמֵי
לְגַבְיָהּ, וְשָׂרִיאַת לְשַׁבְּחָא לְגַבְיָהּ. וְאִי אִיהוּ לָא
בְּעֵי תַּשְׁבּוּחַתָּא, מִשְׁתִּיקָה בְּשְׁתִּיקוֹ
מֵאֲתַעֲרוֹתָא דְרַחֲמֵי דְשָׂרִיאַת. אֵיךְ שְׁכִיךְ לְבָהּ
וּרְעוֹתָהּ.

בֵּינָן דְּטָבְעֵי כָּל אֵינוֹן סוֹסוֹן וְרִתִּיכִין דְּפְרָעָה
בְּיָמָא, וְחֲמוּ יִשְׂרָאֵל כָּל אֵינוֹן גְּבוּרָאן
וְנִסִּין דְּעַבְד לוֹן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, שֶׁבָּחוּ
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרְעָא תַּשְׁבּוּחַתָּא בְּגִינָהּ, וְקָבִיל לוֹן
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב, (שם טו א) אֲזַ יִשִּׁיר
מֹשֶׁה וּבְנֵי (דף פ"ח ע"א) יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לִי. לְבַתֵּר כִּד אֲהַדְר בִּירָא, שֶׁבָּחוּ יִשְׂרָאֵל
תַּשְׁבּוּחַתָּא בְּגִינָהּ. דְּכַתִּיב, אֲזַ יִשִּׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשִּׁירָה הַזֹּאת. אֲתָא יְהוֹשֻׁעַ וְשַׁבַּח תַּשְׁבּוּחַתָּא
בְּגִינָהּ. אֲתוּ דְבוּרָה וּבְרָק וְשַׁבְּחוּ תַּשְׁבּוּחַתָּא
בְּגִינָהּ.

בֵּינָן דְּבָנָה שְׁלֵמָה בִּי מְקַדְּשָׁא, וְעֲלָמִין הוּוּ
כִּלְהוּ בְּשִׁיקוּלָא חָדָא, כִּדִּין אִיהִי אֲתַעֲרַת
רַחֲמֵי וְתַשְׁבּוּחַתָּא עֵילָאָה, וְאָמְרַת מִילִין
עֵילָאִין אֵילִין דְּתַשְׁבּוּחַתָּא וְרַחֲמֵי לְגַבְיָהּ.

כִּדִּין אִיהוּ, מִגּוֹ רַחֲמֵי וְתִיאֻבְחָתָא דְכִלְהָ, בְּעָא
לְאֲדַפּוּרֵי לָהּ הִהוּא שְׁתִּיקוֹ דְּעַבְד לָהּ
לְמִשְׁתִּיק, וְלֹא בְּעָא בְּתַשְׁבּוּחַתָּא, פָּתַח וְאָמַר,
לְסִסְתִּי בְּרַכְבֵּי פְרָעָה, כִּד אֵינוֹן סוֹסוֹן וְרִתִּיכִין
דְּפְרָעָה הוּוּ אֲתִינָן וְרַדְפִין אֲבַתְרִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
דְּמִיתִיךְ רַעֲיָתִי, אֲשִׁתִּיקִית לָךְ בְּאֲשִׁתּוֹקָא.
דְּמִיתִיךְ: כְּמָא דְאֲתַמָּר, (ויקרא י א) וַיִּדַם אֶהְרֹן.
(יהושע י ב) שְׁמֵשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם.

ועם כל זה כף צריך, שהרי באותו זמן עד עתה, הבנים והאוכלוסים שבארץ וכל התקונים שלך לא היו שלמים כראוי, ואת לא היית מתעטרת בהם כראוי בתקוניך.

אבל עכשו נאוו לחיך בתורים, כמה נאים כל התקונים שלך, וכמה נאים הם בתורים, שכבר קבלו תורה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, והתעטרה בהם מה שלא היית מקדם לכן.

ומשום כף דמיתוך רעיתי, ולא רציתי בתשבחותיך והתעוררות אהבתך, משום שאת ערום ועריה, ולא היית מתקנת בתקונים. וכעת כמה נאים התקונים שלך, ורצוני כף, וכדברי תשבחתך. צוארך - הרי יש לך בית מקדש בארץ, בגון של כל הציורים העליונים, וכמה צדיקים וחסידים נכנסים לתוכו.

ועכשו שאת מתעטרת בתקוניך ובשלמות שלךם, הרי כל המקורות העליונים וכל הדרגות והאיברים הרי הם אליך, לקבלך, ולתקן אותך בתקונים עליונים. ועל זה (שיר א) תורי זהב נעשה לך. נעשה ודאי. לא כתוב אעשה, אלא נעשה, מראש הנקדה העליונה עד היסוד הפחתון נתקן אותך, ונעשה לך מן הצד של זהב, ששם התעוררות של אהבה. עם נקדות הכסף - מצד הזמין.

להראות, שהרי ההתעוררות של מעלה אין מתעוררת ואין מתקנת אליה, אלא כשהוא מתקן בראשונה בתקוני העולם הזה. כיון שנתתנו בה תקוני העולם הזה כראוי, אזי התקונים שלמעלה מתקנים בה, ונותנים לה תורי זהב עם נקדות הכסף. תורי, כמו שנאמר (אסתר ב) תור אסתר בת אביחיל.

ועם כל דא, הכי אצטרך, דהא בההוא זמנא עד כען, בנין ואכלוסין דארעא, וכל תיקונין דילך, לא הוו שלמין כדקא יאות, ואת לא הוית מתעטרא בהו כדקא יאות בתיקוניך.

אבל השתא נאוו לחיך בתורים, כמא יאין כל תיקונין דילך, וכמה שפירין אינון בתורים, דכבר קבילו אורייתא, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ואתעטרת בהו. מה דלא הוית מקדמת דנא.

ובגין כף דמיתוך רעיתי, ולא בעינא בתושבחתך, ואתערו דרחימו דילך, בגין דאת ערום ועריה, ולא הוית מתתקנא בתיקונין. והשתא כמא יאין תיקונין דילך, ורעותא דילי כף, ובמילי תושבחתך. צוארך, הא אית לך בי מקדשא בארעא, בגוונא דכלהו ציורין עילאין וכמה צדיקים וחסידים עאלין בגויה.

והשתא דאת מתעטרא בתיקוניך, ובשלמימו דלהון, הא כל מקורין עילאין, וכל דרגין ושייפין הא אינון לגבך, לקבלא לך, ולא תתקנא לך בתיקונין עילאין.

ועל דא תורי זהב נעשה לך, נעשה ודאי, אעשה לא כתיב, אלא נעשה, מרישא דנקודה עילאה, עד יסודא תתאה, נתקן לך, ונעביד לך מסטרא דזהב, דתמן אתערו דרחימו. עם נקודות הכסף, מסטרא דימינא. להחזאה, דהא אתערו דלעילא, לא אתער ולא אתתקן לגביה, אלא פד אתתקנא

איהו בקדמיתא בתיקוני דהאי עלמא. כיון דתיקונין דהאי עלמא אתתקנו בה כדקא יאות, כדין תיקוני דלעילא מתתקני בה, ויהבי לה תורי זהב עם נקודות הכסף. תורי, כמה דאת אמר (אסתר ב טו) תור אסתר בת אביחיל.

וְעַל דָּא, כַּד רָדְפִין סוּסוֹן דְּרַכְבֵּי פְרַעָה, דְּמִיתִיךְ, דְּלֹא תִשְׁבַּח וְלֹא תִתְעַר רַחֲמֵי לְגַבְאֵי. בְּגִין דְּתִיקוּנֵין דִּילָךְ לְתַתָּא לָא הוּיִין. וְהִשְׁתָּא יָאוּת הוּא, דְּהָא נָאוּוּ לְחִינֵךְ בְּתוֹרִים וְגו', וְדָאֵי תוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ וְגו', וְנִתְתַּקַּן לָךְ כְּדָקָא יָאוּת. וְכָל חַד וְחַד כְּפוּם אֹרְחוּי, וּמְלִין הָכִי מִתְקַשְׁרֵן.

לְסַסְתִּי בְּרַכְבֵּי פְרַעָה וְגו', כְּתִיב (שְׁמוֹת יג כא) וְה' הוֹלִךְ לְפָנֶיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן וְגו'. בְּשַׁעֲתָא דְאַפִּיק לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, לֹא הוּוּ בְּעָאן לְמִיזַל בְּמִדְבָּרָא בְּאוֹרְחָא נְגִיבוּ. דְּהוּוּ רְגִילִין בְּמִצְרַיִם, דְּהוּוּ בְּגַנְתָּא דְעֵדֵן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (בְּרַאשִׁית יג ט) כְּגֵן ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. דְּהוּוּ אֲזִלִין בְּאַתֵּר נְגִיבוּ בְּאוֹרְחָא, בְּחוֹרְבָא בְּלֹא יִישׁוּבָא.

מָה עֵבֵד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, שְׂדֵר קְדָמֵיהוּ שְׂכִינְתָּא, דְּהוּת אֲזִלַת בְּכָל גְּוֹנִין דְּזַהְרָא, בְּכָל גְּוֹנִין דְּתִיאֹוּבְתָא, וְהוּוּ רְהִיטֵי אַבְתָּרָה לְמַחְמֵי בְּתִיאֹוּבְתָא. וּבְגִין כֶּף הוּוּ רְהִיטֵין אַבְתָּרָה, וְאֲזִלִי, וְלֹא הוּוּ מִתְעַכְבִּי. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבֵד לֹון הָכִי, כִּי הִכִּי דְלֹא יִתְעַכֵּב קוּדְשָׁא דְשָׂמָא עַל יַמָּא, דְּאִיהוּ (נ"א בְּגִין דְּלֹא יִתְעַכֵּב יְקוּרוּ דְשִׁמְיָה בְּעֵלְמָא אִיהוּ) הָוָה בְּעֵי לְאַתִּיקְרָא בְּגוּ כָּל עַמְמִין דְּאַרְעָא.

בְּגוֹזָא דְאַלִין אֲזִלִין בְּבַהִילוּ, אוֹף הָכִי עֵבֵד פְּרַעָה בְּרִתִּיכוּי וְסוּסוֹן דִּילֵיה, בְּגִין לְמַרְדֵּךְ בְּבַהִילוּ, דְּלֹא יִתְעַכְבוּן רְתִיכוּי בְּאוֹרְחָא. מָה עֵבֵד. נִטְל סוּסוֹן נוֹקְבֵי וְסוּסוֹן דְּכוּרֵי, וְשׁוּי נוֹקְבֵי לְקַמֵּיהוּ וְדְכוּרֵי מְאַחוּרָא, דְּכוּרֵי הוּוּ רְהִיטֵי בְּתֵר נוֹקְבֵי, וְנוֹקְבֵי הוּוּ רְהִיטֵי מְקַמֵּי דְכוּרֵי, וְאַלִין וְאַלִין הוּוּ רְהִיטֵי בְּבַהִילוּ. וְדָא עֵבֵד פְּרַעָה בְּחֻכְמָתָא, לְמַרְדֵּךְ בְּבַהִילוּ אַבְתָּרֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל.

וְעַל זֶה, כְּשֶׁרוֹדְפִים הַסּוּסִים שֶׁל רַכְבֵּי פְרַעָה - דְּמִיתִיךְ, שֶׁלֹּא תִשְׁבַּח וְלֹא תִתְעַר אֶהְבֶּה אֵלַי, מִשּׁוֹם הַתְּקוּנִים שֶׁלָּךְ שֶׁלֹּמְטָה אֵינִים. וְכַעַת נֹאֵה הוּא, שֶׁהֵרִי נָאוּוּ לְחִינֵךְ בְּתוֹרִים וְגו', וְדָאֵי תוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָךְ וְגו', וְנִתְתַּקַּן אוֹתָךְ כְּרָאוּי, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי דְרַכּוּ, וְהִדְבְּרִים הִלְלוּ נִקְשָׁרִים.

לְסַסְתִּי בְּרַכְבֵּי פְרַעָה וְגו' (שִׁיר א). כְּתוּב (שְׁמוֹת יג) וְה' הֹלֵךְ לְפָנֶיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן וְגו'. בְּשַׁעֲתָא שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לֹא הָיוּ רוֹצִים לְלַכֵּת בְּמִדְבַר בְּדֶרֶךְ יְבִשָּׁה, שֶׁהָיוּ רְגִילִים בְּמִצְרַיִם שֶׁהִיְתָה כְּמוֹ גֵן עֵדֵן, כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר כְּגֵן ה' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים בְּמִקוֹם יְבֵשׁ בְּדֶרֶךְ, בְּחֻרְבַּ בְּלֵי יִשׁוּב.

מָה עֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? שֶׁלַח לְפָנֶיהֶם שְׂכִינָה, שֶׁהִיְתָה הוֹלְכַת בְּכָל הַגְּוִנִים שֶׁל זֶהר, בְּכָל הַגְּוִנִים שֶׁל תְּשׁוּקָה, וְהָיוּ רְצִים אַחֲרֶיהָ לְרֹאוֹת בְּתִשׁוּקָה. וּמִשּׁוֹם כֶּף הָיוּ רְצִים אַחֲרֶיהָ, וְהוֹלְכִים, וְלֹא הָיוּ מִתְעַכְבִּים. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשֶׂה לָהֶם כֶּף, כֶּף שֶׁלֹּא יִתְעַכֵּב קוּדְשׁ הַשָּׁם עַל הַיָּם, שֶׁהוּא (כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְעַכֵּב כְּבוֹד שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הוּא) הָיָה רוֹצֵה לְהִתְפַּכֵּד בְּתוֹךְ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ.

כְּמוֹ שֶׁאַלֵּה הִלְכוּ בְּחַפְזוֹן, אִף כֶּף עֲשֶׂה פְרַעָה בְּמַרְפּוֹת וְהַסּוּסִים שֶׁלוֹ, כְּדִי לְרַדֵּף בְּחַפְזוֹן, שֶׁלֹּא יִתְעַכְבוּ מִרְכַּבוֹתֵי בְּדֶרֶךְ. מָה עֲשֶׂה? נִטְל סוּסוֹת נְקֻבוֹת וְסוּסִים זְכָרִים, וְשֵׁם הַנְּקֻבוֹת לְפָנֶיהֶם וְהַזְּכָרִים מְאַחוּר. הַזְּכָרִים הָיוּ רְצִים אַחַר הַנְּקֻבוֹת, וְהַנְּקֻבוֹת הָיוּ רְצוּת מִלְּפָנֵי הַזְּכָרִים, וְאֵלוּ וְאֵלוּ הָיוּ רְצִים בְּחַפְזָה, וְזֶה פְרַעָה עֲשֶׂה בְּחֻכְמָה, לְרַדֵּף בְּחַפְזוֹן אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל.

בֵּין שֶׁהִשִּׁיג אוֹתָם, וְרָצָה לַעֲרֹךְ קָרֵב עִם יִשְׂרָאֵל, נִטַּל הַנִּקְבוֹת וְחָגַר אוֹתָן לְאָחוֹר, וְהִזְכְּרִים לִפְנֵיהֶם, כְּדִי לִזְרוֹ אֶת מַרְכָּבוֹתָיו. כִּף בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתוּב וְה' הִלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם, וְאַחַר כִּף כְּתוּב (שם יד) וַיִּסַּע מִלֶּאֶף הָאֱלֹהִים הַהִלֵּךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם. וַיִּסַּע, בְּגִין דִּיתֵיבִי אֲשׁוּן יִשְׂרָאֵל, וְיִהוּן נְטִירִין. וְכָל אִינוּן גִּירִין, וּבִלְסַטְרָאִין, וְאַבְנִין, וְקוּלְפִין, דְּהוּוּ רָמָאן לְגַבְיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל, לָא מָטוּ לִוּן. וְהֵינּוּ דְכְתִיב, (שם יד יג) הַתִּיצְבוּ וּרְאוּ, וּבְגִין כִּף דְּמִיתִיף, בְּהֵוּא גְוּוּנָא מִמָּשׁ.

בֵּין שְׂאוֹתָם הָאוּכְלוּסִים עֲבָרוּ, וְרָאוּ כָּל אוֹתָם נְסִים וּגְבוּרוֹת שְׁעֵשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַיָּם, אֲזִי נָאוּ לְחִינְף בַּתּוֹרִים, הַתְּתַקְּנוּ יִשְׂרָאֵל בְּסוּד הָאָמּוּנָה, שְׁפָתוֹב (שם) וַיֵּאֱמִינוּ בְּה' וּבִמְשָׁה עֲבָדוּ. וְקָבְלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה עַל הַר סִינַי, תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, וְאִזּוּ הַכֹּל הַתְּתַקְּנוּ, מַעֲלָה וּמִטָּה כְּרָאוּי.

נָאוּ לְחִינְף בַּתּוֹרִים (שיר א). בֵּא וּרְאֵה, כָּל הַגּוֹנִים שְׁבַפְנִים, וְכָל הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַרְצוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁהֵם בְּתוֹךְ הַלֵּב, כֹּלָם נִרְאִים בְּפָנִים. וּבְפָנִים נוֹדַע מִיְהוּ הָאֵדָם, אִם מַעֲשִׂיו לְטוֹב וְאִם מַעֲשִׂיו לְרַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַכֶּרֶת פְּנֵיהֶם עֲנֹתָה בָּם. וְעַכְשָׁו שֶׁהַתְּקוּנִים שֶׁל הַכֹּל כֹּלָם כְּרָאוּי, בְּתַקְּנוּנִים כְּשֵׁרִים, בְּתַקְּנוּנִים שֶׁל מַעֲשִׂים טוֹבִים, מִיַּד נָאוּ לְחִינְף, בְּלֵא בּוֹשָׁה כָּלָל.

וְכִי זֶה הָיָה בְּזַמַּן שֶׁנִּבְנְהָ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה, מַעֲלָה וּמִטָּה, וְאִזּוּ הַתְּתַקְּנוּ הַפְּנִים כְּרָאוּי, הַתְּתַכְּרוּ פְּנִים בְּפָנִים כְּרָאוּי.

לְחִינְף, וְלֵא כְּתוּב פְּנִיךְ, מִשׁוּם שֶׁהַכֹּל אַחַד, אֲכַל לְחֵינִים, הֵם

בֵּין דְּאֲדַבִּיק לִוּן, וּבַעֲא לְאַגְחָא קְרָבָא בִישְׂרָאֵל, נִטַּל נוֹקְבֵי וְחָגַר לִוּן לְאַחוֹרָא, וּדְכוּרֵי לְקַמֵּייהוּ, בְּגִין לִיאֲשָׁא רְתִיכוּי. כִּף בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, וְה' הִלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם, וּלְבַתֵּר כְּתִיב, (שמות יד יט) וַיִּסַּע מִלֶּאֶף הָאֱלֹהִים הַהִלֵּךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם. וַיִּסַּע, בְּגִין דִּיתֵיבִי אֲשׁוּן יִשְׂרָאֵל, וְיִהוּן נְטִירִין. וְכָל אִינוּן גִּירִין, וּבִלְסַטְרָאִין, וְאַבְנִין, וְקוּלְפִין, דְּהוּוּ רָמָאן לְגַבְיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל, לָא מָטוּ לִוּן. וְהֵינּוּ דְכְתִיב, (שם יד יג) הַתִּיצְבוּ וּרְאוּ, וּבְגִין כִּף דְּמִיתִיף, בְּהֵוּא גְוּוּנָא מִמָּשׁ.

בֵּין דְּאִינוּן אוּכְלוּסִין אַתְּעַבְרוּ, וְחָמוּ כָּל אִינוּן נְסִין וּגְבוּרוֹן דְּעַבְד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יָמָא, כְּדִין נָאוּ לְחִינְף בַּתּוֹרִים, אַתְּתַקְּנוּ יִשְׂרָאֵל בְּרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא, דְכְתִיב (שם יד לא) וַיֵּאֱמִינוּ בְּה' וּבִמְשָׁה עֲבָדוּ. וְקָבְלוּ יִשְׂרָאֵל אוּרִייתָא עַל טוֹרָא דְסִינַי, תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, וּכְדִין אַתְּתַקְּנוּ כּוּלָּא, עֵילָא וְתַתָּא כְּדָקָא יָאוֹת.

נָאוּ לְחִינְף בַּתּוֹרִים, תָּא חֲזִי, כָּל גְּוּוּנִין דְּלָגוּ, וְכָל מַחְשְׁבִין וְרַעוּתִין דְּעַלְמָא דְּאִינוּן גּוּ לְבָא, כּוּלְהוּ אַתְחִזּוּן בְּאַנְפִין. וּבְאַנְפִין אֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּרֵשׁ מֵאֵן אִיְהוּ. אִי עוּבְדוּי לְטַב, אִי עוּבְדוּי לְבִישׁ. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה ג ט) הַכֶּרֶת פְּנֵיהֶם עֲנֹתָה בָּם. וְהַשְׁתָּא דִּיתִיקוּנִין דְּכֵלָּא כְּלָהוּ כְּדָקָא יָאוֹת, בְּתִיקוּנִין דְּכְשָׂרָאן, בְּתִיקוּנִין דְּעוּבְדִין טְבִין, מִיַּד נָאוּ לְחִינְף בְּלֵא כִיסוּפָא כָּלָל.

וְכִי דָּא הוּי בְּזַמַּנָּא דְאַתְבְּנִי בִי מִקְדָּשָׁא, וְעַלְמִין כּוּלְהוּן בְּחִדּוּא, עֵילָא וְתַתָּא, וּכְדִין אַתְתַּקְּנוּ אַנְפִין כְּדָקָא חֲזִי. אַתְתַּכְּרוּ אַנְפִין בְּאַנְפִין כְּדָקָא חֲזִי.

לְחִינְף, וְלֵא כְּתִיב פְּנִיךְ, בְּגִין דְּכוּלָּא חַד, אֲכַל

מִתְקַנְיִם צְפָצוּף וְדָבוּר לְהַסְתַּפֵּל בָּהֶם. וּמִשּׁוּם כֶּף הַשִּׁירָה הַזֶּה הַתְּתַקְנָה עֲכָשׁוּ יוֹתֵר מִשָּׂאֵר הַזְּמַנִּים שֶׁל הָעוֹלָם.

כְּתוּב (בראשית טו) וְהִנֵּה דָבָר ה' אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשֶׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ. וְכִי אֲבָרְהָם שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ בְּשִׁלְמוֹת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ, אֵיךְ לֹא הָאֵמִין בְּמֵאֵמֶר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַמָּה פְּעָמִים שָׁאֵמֶר לוֹ שִׁיְהִי לוֹ בָּנִים, שְׁכָתוּב (שם ה) וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחֻצָּה, (שם יב) לְזַרְעֶךָ אֲתָן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת, וְאַחֲרַי כֶּף הוּא אוֹמֵר וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי?

הַבֵּט לְרֹאשׁ הַפְּסוּק, מֵה כְּתוּב? (שם) וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי. וְכְתוּב (שם) הֵן לִי לֹא נִתְּתָה זָרַע וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי. אֲלֵא בְּרֵאשׁוֹנָה אֲבָרְהָם הִיָּה מֵאֵמִין בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיָּה מְסַתְּפֵל בְּפּוֹכְבִּים וּבַמְזֻלּוֹת הַלֵּלוֹ, וְהִיָּה רוֹאֵה שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ בֶן, מִשּׁוּם שֶׁעַד עַתָּה לֹא הִיָּה דָבָר בְּדַבְּקוֹת שֶׁל רְבוּנוֹ.

בֵּינָן שְׁכָתוּב וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחֻצָּה, הוֹצִיא אוֹתוֹ מִן אוֹתָהּ הַדְּרָךְ, וְקָרְבוּ אֵלָיו לְעַבְדוֹתוֹ, לְדַעַת דְּרָכִים אַחֲרוֹת שֶׁל חֲכָמָה, וְהוֹצִיאוּ מֵאוֹתָם הַנְּחוּשִׁים שֶׁל הַמְזֻלּוֹת, וְאָמֵר לוֹ: אֲבָרְם אֵינּוּ מוֹלִיד, אֲבָרְהָם מוֹלִיד. וְזֶה וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרְם וְהִיָּה שְׁמֶךָ אֲבָרְהָם כִּי אִבְ הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ.

מֵה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שָׂאִין בְּכָל הָאוֹתוֹת אוֹת שְׁמִתְקַנָּת לְהוֹלִיד, פָּרַט לְאוֹת ה'. הָאוֹת הַזֶּה הִיא מִתְקַנָּת לְעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְתוֹלְדוֹת יוֹתֵר מִכָּל שָׂאֵר הָאוֹתוֹת, וּמִשּׁוּם כֶּף הִיא פְּתוּחָה מִכָּל הַצְּדָדִים. וְאִם תֵּאֵמֶר, הָאוֹת הַזֶּה לֹא צָרִיךְ לוֹ לְאֲבָרְהָם לְהַתּוֹסֵף לוֹ, שֶׁהִרִי

לְחַיִּים, אֵינּוֹן מִתְקַנְן צְפָצוּפָא וּמִילּוּלָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּ. וּבְגִין כֶּף, שִׁירָתָא דָא (דף פ"ט ע"ב) אֶתְתַּקְנָא הַשְּׂתָא, יִתִּיר מִשָּׂאֵר זְמַנִּין דְּעֻלְמָא.

כְּתוּב, (בראשית טו ד) וְהִנֵּה דָבָר ה' אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשֶׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ. וְכִי אֲבָרְהָם דְּהוּא אֲזִיל בְּשִׁלְמוֹ לְגַבֵּי מְלָכָא קְדִישָׁא, אֵיךְ לֹא הָאֵמִין בְּמֵאֵמֶר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַמָּה זִמְנִין דְּאָמֵר לִיה דְּלְהוֹוִן לִיה בְּנִין, דְּכְתִיב (שם ה) וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחֻצָּה, (שם יב ז) לְזַרְעֶךָ אֲתָן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת. וּלְבַתֵּר אִיהוּ אָמֵר, וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי. שְׁפִיר לְרִישִׁיָּה דְקָרָא, מֵה כְּתִיב, (שם ב) וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי. וְכְתִיב (שם ג) הֵן לִי לֹא נִתְּתָה זָרַע וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי. אֲלֵא בְּקְדָמִיתָא אֲבָרְהָם הָוּה הֵימִין בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּוּ מְסַתְּפֵל בְּכּוֹכְבֵיָא וּבַהֲנֵי מְזֻלְיָא, וְהוּוּ חֲזִי דְלֹא יְהֵא לִיה בֶּר. בְּגִין דְּעַד כְּעַן לֹא הָוּה דְּבִיק בְּדַבְּקוֹ דְּמֵאֲרִיָּה.

בֵּינָן דְּכְתִיב וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחֻצָּה, אֲפִיק לִיה מֵהוּוּ אֹרַח, וְקָרִיב לִיה לְגַבֵּיָה לְפּוֹלְחַנֵּיה, לְמַנְדַּע אֹרַחִין אַחֲרָנִין דְּחֲכָמָתָא, וְאֲפִיק לִיה מֵהוּוּ טִיּוּרֵי דְּמְזֻלֵי, וְאָמֵר לִיה, אֲבָרְם אֵינּוּ מוֹלִיד, אֲבָרְהָם מוֹלִיד. וְדָא (שם יז) וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרְם וְהִיָּה שְׁמֶךָ אֲבָרְהָם כִּי אִבְ הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ.

מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּלִית בְּכָל אֲתוּוֹן אֶת דְּמִתְתַּקְנָא לְאוּלְדָא, בֶּר אֶת ה'. הֵאִי אֶת, אִיהִי מִתְתַּקְנָא לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין יִתִּיר מִכָּל שָׂאֵר אֲתוּוֹן. וּבְגִין כֶּף אִיהִי פְּתִיחָא מִכָּל סְטָרִין.

וְאִי תִימָא, אֶת דָּא לֹא אֲצֻטְרִיךְ לִיה לְאֲבָרְהָם לְאַתּוּסְפָּא לִיה, דְּהָא לָאו דִּילִיָּה הוּא, ה' אִיהִי נוֹקְבָא בְּכָל אֲתֵר,

אינה שלו היא, ה' היא נקבה בכל מקום, ותהיה נוחה לשרה להיות האות הזו רשומה בתוכה.

אלא שפי ההי"ן הן, אחת עליונה ואחת פתונה. האחת - עולם הזכר, והאחת עולם הפתוח - עולם של הנקבה. פיון שנוספה ה' באברהם, האור הראשון שבה' הזו מתעטפת בו, יצא ועשה פרות. ונרשם אברהם באותה הדרגה העליונה שלו, בפח של ה' העליונה הזו, שהרי אין פח ותקף לאותו האור הראשון, פרט לה'. ומשום כפ נוטל אותו האור הראשון האות ה' עמו, ומתישב בדרגתו, שהרי עולה להיות עושה תולדות.

שתי אותיות רשומות כאן, שהם עליה לעולם העליון, והם ה"ם. האות ה' היא מן העולם העליון. מה ביניהם בין האות ה' ובין האות ה', שהרי שפיהן מן העולם העליון?

אלא כשנסתר הכל בתוך הממשכה העליונה, והנקדה היא לא התפשטה, והסתיר לפנים. כל אותם השבילים העליונים והאותיות הנסתרות, הסתיר הכל באות ה'. והיו כל אותם שבילים ואותיות העליונות נסתרות כלולות באות הזו. פיון שעלה ברצון להתגלות ולהוציא תולדות, האות ה' הזו נפתח, ונעשית האות ה'.

לא השתנו זה מזה, אלא שנפתח להוציא תולדות ולהתגלות בלחש, שהרי האות הזו לא התגלתה אלא בפה גלוי, ולא נזכרה. ואף על גב שהיא בלחש, היא בפה גלוי. ומשום כפ, בפעם שהתגלה ונפתח, אזי עתיד להוליד.

שהרי שבטרם עומד בפתיחות של ה', הכל נסתר בתוכה באות ה'. אחר שנפתחה, עושה תולדות באות ה'.

ותינה לשרה למהוי את דא רשימא בגויה. אלא תרי ההי"ן אינון, חד עילאה, וחד תתאה. חד עלמא דדכורא, וחד עלמא

תתאה, דאיהו עלמא דנוקבא. פיון דאתוסף ה' באברהם, אור קדמאה דהוה האי ה' מתעטף ביה, נפיק ועבד איבין. ואתרשים אברהם בהווא דרגא עילאה דיליה, בחילא דהאי ה' עילאה, דהא לית חילא ותוקפא להווא אור קדמאה, בר ה'. ובגין כך נטיל ההוא אור קדמאה, את ה' עמיה, ואתישב בדרגיה, דהא סליק למהוי עביד תולדין.

תרין אתוון רשימין הכא, דאינון סליקו לעלמא עילאה, ואינון ה"ם. את ה' מעלמא עילאה איהי. מאי בינייהו בין את ה' ובין את ה', דהא תרוניהו מעלמא עילאה אינון.

אלא פד סתים כולא גו מחשבה עילאה, והאי נקודה לא אתפשטא, ואסתים לגו. כל אינון שבילין עילאין, ואתוון סתימין, אסתים כולא באת ה'. והווי כל אינון שבילין ואתוון עילאין סתימין כלילין באת דא. פיון דסליק ברעו לאתגלאה, ולאפקא תולדין, האי את ה' אתפתח, ואתעביד את ה'.

לא אשתנו דא מדא, אלא דאתפתח לאפקא תולדין ולאתגלייא בלחישו. דהא את דא לא אתגלייא אלא בפום גלי. ולא אדכר. אף על גב דאיהי בלחישו, הוא בפום גלי. ובגין כך, בשעתא דאתגלי ואתפתח, כדין זמין לאולדא.

דהא בעוד דלא קיימא בפתיחו דה', כולא סתים בגויה באת ה'. לבתר דאתפתח, עביד תולדין באות ה'.

וְאִינּוּן תּוֹלְדִין לָא נִפְקִי לְבַר, בַּר בְּחַד אֲבָר, שְׂיִיפָא קְדִישָׁא דְאַתְתַּמְקֵן (נ"א דְאַתְתַּמְקֵן) גְּבִייה, וְעָאל בְּאֵת ה' בְּתַרְיִיתָא. מֵאֵת ה' נִפְיָק, וּבְאֵת ה' עֵייל, בְּהֵוּא אֲבָר דְאַתְתַּמְקֵן גְּבִי ה' בְּתַרְיִיתָא.

וּבְשַׁעְתָּא דְאַתְפַּתַּח, וְאַתּוּסַף אֵת דָּא, ה' עֵילָאָה, כְּדִין אֲתַמְקֵן בְּתִיאֻבְתָּא, וְהָאִי אֲבָר צְדִיקָא דְעֵלְמָא אֲתַמְקֵן עֲלֵיהּ. וְעַל דָּא, כַּד אֲתַמְקֵן הָאִי אֲבָר בְּתִיאֻבְתָּא, (וְהוּהוּ כְּמִיד וְגַנְיָ גְרַע ה') אֲתוּסַף בִּיהּ ה'. וְכַד אֲבָר דָּא לָא הוּי בְּתִיאֻבְתָּא, וְהוּהוּ מ' בְּלַחֲוֹדוּי, לְאַתְחַזְזָא דְהָא לָא קִיַּמָּא לְאוּלְדָּא.

וְרָזָא דָּא אֲבָרִים, אב"ר מ', דָּא אִינוּ מוֹלִיד, דְהָא מ' סְתִימָא אִיהִי, וְלָא קִיַּמָּא לְאוּלְדָּא. כַּד אֲתוּסַף ה', הֵהוּא מ' אֲתַפְתַּח, וְאַתּוּסַף ה', וְקִיַּמָּא בְּהֵוּא אֲבָר לְמַעַבְד תּוֹלְדִין. וְרָזָא דָּא אֲבָרִים, אב"ר ה"ם, דָּא, מוֹלִיד וְעַבִּיד אִיבִין.

וּבְגִין כְּהָ אֲבָרִים אִינוּ מוֹלִיד, אֲבָרִים מוֹלִיד. בְּגִין דְהֵוּא אֲבָר לָא אֲתַמְקֵן עַד דְאַתִּי ה'. וּבְכָל אֲתַר ה"א קִיַּמָּא לְתוֹלְדִין וְאִיבִין, וְעַל דָּא שְׂמָא גְרִים.

וּמְנָא לָן דְהֵוּא אֲבָר לָא אֲתַמְקֵן אֲלָא בְּגִין ה'. דְהָא בְּזַמְנָא דְהוּהוּ שְׁמִיָּה אֲבָרִים, לָא אֲתַגְזֹר הֵוּא אֲבָר, וְלָא אֲתַמְקֵן. בְּתַר דְאַתָּא ה', אֲתַמְקֵן הֵוּא אֲבָר, וְאַתְגְּזֹר, לְמַעַבְד אִיבִין בְּהֵוּא ה' בְּתַרְאָה. וּבְעוֹד דְאִיהוּ עֵלְמָא עֵילָאָה סְתוּם בְּאֵת מ', הֵהוּא אֲבָר לָא אֲתַמְקֵן, וְקִיַּמָּא עֲרָלָה בְּלָא גְזִירוּ.

וְדַרְגָּא תַּתְּאָה קִיַּמָּא מְגוּ עֲרָלָה, בְּאֵת ד', גוּ מְסַכְּנָו. כַּד עֵלְמָא עֵילָאָה גוּ סְתִימָו בְּרָזָא דְאֵת מ', עֵלְמָא תַּתְּאָה בְּמְסַכְּנָו בְּרָזָא דְאֵת ד' (נ"א מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

וְאִתְּרַבָּה הַתְּחַתּוּנָה עוֹמְדַת מִתּוּךְ הָעֲרָלָה, בְּאוֹת ד', תּוּךְ עֲנִיּוֹת. כְּשֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן תּוּךְ הַסֵּתֵר בְּסוּד הָאוֹת מ', הָעוֹלָם הַתְּחַתּוּן בְּעֵנִי בְּסוּד הָאוֹת ד' (מ').

בשנפתח העולם העליון מהאזות
 ס', ונעשה ה', אז נתמקן הברית,
 והערלה מעברת. וכיון שנתמקנה
 הברית הזו, יוצאות שתי
 האותיות הללו, ונכנסות אותיות
 אחרות. יוצאות שתי אלו ד"ם.

וכך מילה שלא יוצאת ממנה דם
 אינה מילה, שהרי אלה מעברות,
 ונכנסות שתי אחרות. במקום
 האות ס' נכנסת ה'. במקום האות
 ד' נכנסת ה'. ואז הכל עומד
 להוליה.

וזה סוד (ישעיה ט) לם רבה המשרה
 ולשלוש אין קץ על פסא דוד ועל
 ממלכתו להכין אתה ולסעדה. ס'
 רבה, למרבה. סוד זה, כשלאות
 ס' רבה המשרה, שמרבים גדל
 עליון, שנפתח ונעשה ה', אז
 ולשלוש אין קץ. מה זה ולשלוש?
 אלא ולשלוש, זהו איבר ההוא
 היסוד של העולם, שנעברה
 ממנה הערלה, אותו שנקרא קץ
 כל בשר, ודאי ולשלוש אין קץ,
 שהרי נעבר. ויושב שלום על
 פסא דוד, ועל ממלכתו, להכין
 אתה ולסעדה במשפט ובצדקה.
 וכך זה, כשעוברת ס' ונפתחת,
 אז עוברת הערלה, ומעברת ד',
 כמו שנתבאר. וזה סוד (שמות כד)
 הנה דם הברית אשר פרת ה'.
 שצריך להוציא ממנו ד"ם ברית.
 שתי האותיות הללו.

ועל הסוד הזה, אברהם אבר ה',
 שנפתחת האות ס', כדי לשמש
 האיבר הזה בעולם שלמטה.
 ובשביל זה יצחק לא יצא, עד
 שהעברה הערלה מאותו האיבר
 הקדוש העליון. ומשום כך,
 הקדוש ברוך הוא, כל מה שעשה
 בארץ, הכל הוא בסוד השמוש
 כמו למעלה, להראות שהרי
 הוציא כל השמות בחכמה
 עליונה, כמו הסוד שלמעלה,
 הכל כראוי.

פולאו בחכמתא עילאה, פגוונא דרזא דלעילא, פלא פדקא יאות.

בר אתפתח עלמא עילאה מאת ס', ואתעבדת
 ה', פדין, אתתקן ברית, ואתעבר ערלה.
 וכיון דאתתקן האי ברית, נפקין אלין תרין
 אתוון, ועיילי אתוון אוחרנין. נפקין תרין
 אלין ד"ם.

וכך גזירו דלא נפיק מיניה דם, לאו איהו
 גזירו. דהא אלין מתעברן ועיילין תרין
 אוחרנין. באתר דאת ס', עייל ה'. באתר דאת
 ד', עייל ה'. פדין פולא קיימא לאולדא.

ורזא דא (ישעיה ה) לם רבה המשרה ולשלוש
 אין קץ על פסא דוד ועל ממלכתו להכין
 אתה ולסעדה. ס' רבה, למרבה. רזא דא, פד
 לאת ס' רבה המשרה, דאסגיאו רבו עילאה,
 דאתפתח ואתעביד ה', פדין ולשלוש אין קץ.
 מאי ולשלוש. אלא ולשלוש, דא ההוא אבר
 יסודא דעלמא, דאתעבר מניה ערלה, ההוא
 דאקרי (שם ו יג) קץ כל בשר, ודאי ולשלוש אין
 קץ, דהא אתעבר. ויתיב שלום על פסא (ד' ט
 ו"א) דוד, ועל ממלכתו, להכין אתה ולסעדה
 במשפט ובצדקה.

וכך דא, פד אתעבר ס' ואתפתח, פדין אתעבר
 ערלה, ואתעבר ד', פמא דאתמר. ורזא
 דא, (שמות כד ח) הנה דם הברית אשר פרת ה'.
 דאצטריך לאפקא מיניה ד"ם ברית, תרין
 אתוון אלין.

ועל רזא דא, אברהם אבר ה' דאתפתח את
 ס', בגין לשמשא האי אבר בעלמא
 דלתתא. ובגין האי, יצחק לא נפיק, עד
 דאתעבר ערלה מההוא אבר קדישא עילאה.
 ובגין כך, קודשא בריך הוא כל מה
 דעבד בארעא, פולא איהו ברזא דשימושא
 פגוונא עילאה, לאחזאה דהא אפיק שמחן

פולאו בחכמתא עילאה, פגוונא דרזא דלעילא, פלא פדקא יאות.

והנה דבר ה' אליו לאמר לא יירשף זה (בראשית טו). מאי טעמא, בגין דהוה עבד משפיל.

וכדין אמר, (שם י"ג א) הן לי לא נתת זרע והנה בן ביתי וכו'. בגין דהא איהו הוה מסתפל וחקמי בטיורי דלא יוליד. ובשעתא דאתגזר אברהם, אשתלים בכולא באת ה"א, דאתפתח מאת מ' ואת ד' אוף הכי. כדין עאל אברהם באורח דחכמתא, ואתעבר מההוא אורחא אחרא דכוכביא ומזלי.

תא חזי, בשעתא דהוה ביה ערלה, דלא אתגזר, קודשא בריך הוא לא אתגלי ליה אלא במחזה. בגין דעלמא עילאה הוה סתום באת מ', ועלמא תתאה הוה במסכנו באת ד'. כיון דעלמא עילאה אתפתח באת ה', ואברהם אעבר ההוא ערלה, ואתעבר עלמא תתאה מההוא ד', כדין כתיב, (שם י"ח א) וירא אליו ה', כדין אתגלי כולא, ואתפתח מאי דלא הוה מקדמת דנא כדין.

בהאי גוונא ממש, כל זמנא דצדיקי וחסידים אסגיאו בעלמא, כדין כולא אתגליא ואתפתח. בזמנא דשלמה מלכא בנה בני מקדשא, והווי ישראל כולהו צדיקי וחסידים, שקטי כחמרא על דוודייה, כדין אתפתח כולא, ואתגלי שירתא דא עילא ותתא.

בההיא שעתא כתיב, לססתי ברכבי פרעה דמיתיה רעיתי. מה סוסוותא דרתיכין דפרעה הווי מזויגין בכל זיגי קרבא, אוף הכי אנת הוית מתלבשא בכמה זיגי קרבא, לאגחא קרבא. ומה סוסוון דפרעה הווי טעונין בכמה מאני זיגי קרבין, אבנין, גירין, בלסטראין, קסורין, כולהו טעונין לאגחא קרבא, אוף הכי אנא כן טעיננא כל זיגי קרבין, לאגחא

והנה דבר ה' אליו לאמר לא יירשף זה (בראשית טו). מה הטעם? משום שהיה עבד משפיל. ואז אמר, הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי כו'. משום שזה הוא היה מסתפל ורואה בנחשים שלא יוליד. ובשעה שנמול אברהם, נשתלם בכל באות ה"א, שנפתחה מן האות מ' והאות ד' אף כן. אז נכנס אברהם בדרך של חכמה, והעבר מאותה דרך אחרת של כוכבים ומזלות.

בא וראה, בשעה שהיתה בו ערלה, שלא נמול, הקדוש ברוך הוא לא התגלה לו אלא במחזה, משום שהעולם העליון היה סתום באות מ', והעולם התחתון היה בעני באות ד'. כיון שהעולם העליון נפתח באות ה', ואברהם העביר אותה הערלה, והעבר העולם התחתון מאותה ד', אז כתוב וירא אליו ה', אז התגלה הכל, ונפתח מה שלא היה אז מקדם לכן.

בגון זה ממש, כל פעם שצדיקים וחסידים מתרבים בעולם, אז הכל מתגלה ונפתח. בזמן ששלמה המלך בנה בית המקדש, והיו ישראל כלם צדיקים וחסידים, שוקטים כיון על שמריו, אז הכל נפתח, ונתגלתה השירה הזו מעלה ומטה.

באותה שעה כתוב (שיר א) לססתי ברכבי פרעה דמיתיה רעיתי. מה הסוסים של מרפבות פרעה היו מזויגים בכל מיני קרב - אף כן את היות מלבשת בכמה מיני קרב, לערף קרב. ומה סוסי פרעה היו טעוניים בכמה כלי זין של קרבנות, אבנים, חצים, בליסטראות, כלי הריגה, כלם טעוניים לערף קרב - אף כן אני טענתי כן כל מיני קרבנות, לערף

קרבנות, להתקדש בך לעיני כל, ולערוך בהם קרב.

וכעת ראיתי אותך בגן אחר, בכמה תקונים נאים, בכמה תקונים נאים. נאווי לחיך בתורים, בשתי ההי"ן, שהרי הכל נפתח אליך והתגלה. ה' העליונה שמחה בך, ונאה לקבלך, ונפתחת. ואת עוברת מאת ד', ונכנסת לאות ה'. ואלו השנים נאווי והתקנו אליך, שאותן שתי ההי"ן הן תורים, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. צוארך בחרוזים - תקונים עליונים, של כל המקורות שהתקנו אליך.

וזהו שהוא זוכר אצלה בחיבות ואהבה רבה, משום שתשוקתו אליה, ולנחמה ולדבר על לבה, ולהראות לה אהבה רבה. ועל זה אמר לה, תורי זהב נעשה לך וגו', מכאן ואילך יש להוסיף לך יפי על יפי, תקונים על תקונים.

בתוב (שמות יד) ויאמר ה' אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם. הפסוק הזה פירושו החברים. אבל עלה אלי ההרה, אשרי חלקו של העבד, שרבונו העלה אותו אליו למרפכתו. זהו שכתוב עלה אלי ההרה, ההרה ודאי. שהרי ההר צריך לו.

והנה שם, כאן נמסר לו למשה מה שלא נמסר לו מקדם לכן, שהרי אותו השם של המרפכה הקדושה נמסר לו בידו.

ואם תאמר, הרי כתוב (שם א) של נעליך. ודאי צוה אותו להפריד מאשתו מכל וכל, אבל זווג אחר לא נמסר לו עד עתה. בפעם שאמר לו הקדוש ברוך הוא והי"ה שם, אז מסר לו שם החקוק, וחקק אותו למשה בארץ.

קרבין, לאתקדשא בך לעיניהון דכולא, ולאגחא קרבא בהון.

והשתא חמינא לך בגוונא אחרא, בכמה תיקונים יאין, בכמה תיקונים שפירין. נאווי לחיך בתורים, בתרי ההי"ן, דהא כולא אתפתח לגביך ואתגלייא. ה' עילאה חדי בך, ויאין לקבלך, ואתפתח. ואת עוברת מאת ד', ועיילת באת ה'. ואלין תרין, נאווי ואתתקנו לגביך, דאינון תרין ההי"ן, אינון תורים, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. צוארך בחרוזים תיקונים עילאין, דכל מקורין דאתתקנו לגביך. ודא איהו דאיהו דכיר לגבה בחביבו ורחימו סגיי, בגין דתיאובתיה לגבה, ולנחמה ולמללא על לבה, ולאחזאה לה רחימו סגיי. ועל דא אמר לגבה, תורי זהב וגו', מפאן ואילך אית לאוספא לך שפירו על שפירו, תיקונים על תיקונים.

בתיב, (שמות כד יב) ויאמר ה' אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם. האי קרא אוקמוה חברייא. אבל עלה אלי ההרה, זפאה חולקא דעבדא, דמריה סליק ליה לגביה ברתיכיה. הדא הוא דכתיב, עלה אלי ההרה, ההרה ודאי. דהא ההר מפעי ליה. והי"ה שם, הכא אתמסר ליה למשה, מה דלא אתמסר ליה מקדמת דנא. דהא ההוא שמא דרתיכא קדישא, אתמסר ליה בידיה.

ואי תימא הא כתיב (שם ג ה) של נעליך. ודאי פקיד ליה לאתפרשא מאתתיה מכל וכל, אבל זווגא אחרא לא אתמסר ליה עד השתא. בשעתא דאמר ליה קודשא בריך הוא, והי"ה שם, כדין מסר ליה שמא גליפא, וחקיק ליה לגבי משה בארעא.

בְּרֵאשׁוֹנָה כְּשֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, חֶקֶק בִּיה שְׂמָא
 בו שם של אלהים, שְׂכַתּוּב (שם) ו
 רָאָה נִתְחַדָּךְ אֱלֹהִים לְפָרְעָה. הַשֵּׁם
 הַזֶּה וְדָאֵי נִחְקַק בו בְּרֵאשִׁית
 נְבוּאָתָא. פִּיּוֹן שֶׁהִתְעַלָּה בְּעֻלְיָ
 אַחֲרָא, חֶקֶק בו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שְׁמוּ מִמֶּשׁ, כְּדִי לְהִתְעַלּוֹת עַל
 הַשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהָיָה בו
 בְּרֵאשׁוֹנָה. וְכַעַת חֶקֶק בו שְׁמוּ
 הַקְדוּשׁ, כְּדִי לְהִזְדוּג בו בְּשֵׁם
 הַרְאָשׁוֹן, וְלִהְיוֹת בְּאֶרֶץ שֵׁם שְׁלָם,
 כְּמוֹ שְׁלִמְעֵלָה, יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם,
 שֶׁהוּא שֵׁם שְׁלָם.

וְשֵׁם שְׁלָם הָיָה בִּימֵי מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ.
 אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הַזְדוּג שְׁלוֹ. יְהוּ"ה,
 הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ בו. וְטָרַם שֶׁנִּחְקַק
 בְּמֹשֶׁה הַשֵּׁם הַזֶּה, לֹא הַזְדוּג בו
 הַשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים. פִּיּוֹן שְׂכַתּוּב
 עֲלָה אֵלֵי הַהֵרָה, נִתְנָה לוֹ רְשׁוּת
 לְשַׁבֵּת עַל כֶּסֶף הַמֶּלֶךְ. אֲזִי,
 כְּשֶׁהִמְלִיךְ נִתְּן לוֹ כֶּסֶף, נִתְּן לוֹ
 שְׁמוּ מִמֶּשׁ, שְׂכַתּוּב וְהִי"ה שֵׁם,
 הַנִּיחַ אוֹתוֹ בְּמִקּוּמוֹ בְּכָל.

בְּשָׂתֵי דְרָגוֹת הִתְעַלָּה מֹשֶׁה
 בְּאוֹתוֹ זְמַן מַה שְׁלֹא הִתְעַלָּה כִּף
 אִישׁ בְּעוֹלָם. נִתְּן לוֹ כֶּסֶף הַמֶּלֶךְ,
 וְהַמֶּלֶךְ מָסַר לוֹ אֶת שְׁמוֹ. אֲשֶׁרִי
 חִלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה.

וְאַתְנָה לְךָ אֶת לַח"ת הָאֲבָן, וְהָרִי
 פִּרְשִׁיָה לַחֲוֹת הָאֲבָן כְּמִשְׁמַעַן.
 אֲלֹא כָּל הַמִּפְתָּחוֹת נִמְסְרוּ לוֹ
 לְמֹשֶׁה. מִשְׁמַע שְׂכַתּוּב וְאַתְנָה
 לְךָ, ל"ך וְדָאֵי שֶׁהָרִי כְּשֶׁהִתְעַלָּה
 בְּשֵׁם הַזֶּה וְהִי"ה שֵׁם, וְנִמְסַר לוֹ
 הַכֶּסֶף שֶׁל הַמֶּלֶךְ, אֲזִי עֶשֶׂר אוֹתוֹ
 בְּכָל, שִׁיחָה תִּקּוֹן שְׁלָם, תִּקּוֹן
 עֲלִיּוֹן.

וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה - אֵלּוּ שְׁתֵּי
 זְרוּעוֹת, מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה. אֲשֶׁר
 כְּתִבְתִּי - אֵלּוּ שְׁתֵּי הַיָּרְכִיבִים.
 לְהוֹרְתָם - זוֹהִי דְרָגַת הַיְסוּד
 הָאֲחֻת, שֶׁמִּמֶּנָּה יוֹצְאִים כָּל
 הַטְּעָמִים לְהוֹרוֹת לְמִטָּה, וְהַכֹּל
 נִמְסַר לְמֹשֶׁה, כְּדִי לְעַטֵּר אוֹתוֹ

בְּקַדְמוֹתָא כַּד הָוָה בְּמִצְרַיִם, חֶקֶק בִּיה שְׂמָא
 דְּאֱלֹהִים, דְּכַתִּיב (שם ט) רָאָה נִתְחַדָּךְ

אֱלֹהִים לְפָרְעָה. שְׂמָא דָּא וְדָאֵי אֶתְחַקַּק בִּיה
 בְּשִׁירוֹתָא דְנְבִיאוֹתִיהָ. פִּיּוֹן דְּאֶסְתַּלַּק בְּעֻלְיָוִיָּא
 אַחֲרָא, חֶקֶק בִּיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁמִיהָ
 מִמֶּשׁ, בְּגִין לְאֶסְתַּלַּקָּא עַל שְׂמָא דְאֱלֹהִים דְּהָוָה
 בִּיה בְּקַדְמוֹתָא. וְהִשְׁתָּא חֶקֶק בִּיה שְׂמָא
 קְדִישָׁא דִּילֵיהָ, בְּגִין לְאֶזְדוּוּגָא בִּיה בְּשְׂמָא
 קְדָמָאָה, וְלִמְהוּי בְּאַרְעָא שְׂמָא שְׁלָם, כְּגוֹוִנָּא
 דְלְעִילָא, יְהוּ"ה אֱלֹהִי"ם, דְּהוּא שְׂמָא שְׁלָם.

וְשְׂמָא שְׁלָם הָוָה בְּיוֹמֵי דְמֹשֶׁה בְּאַרְעָא.
 אֱלֹהִים, הַהוּא זְוֹגָא דִּילֵיהָ. יְהוּ"ה,
 שְׂמָא קְדִישָׁא בִּיה. וְעַד דְלֹא אֶתְגַּלִּיף בִּיה
 בְּמֹשֶׁה שְׂמָא דָּא, לֹא אֶזְדוּוּג בִּיה שְׂמָא
 דְאֱלֹהִים. פִּיּוֹן דְּכַתִּיב עֲלָה אֵלֵי הַהֵרָה, אֶתְיַהִיב
 לִיה רְשׁוֹ לְמִיתַב עַל פּוֹרְסִיָּא דְמִלְכָּא. כְּדִין
 כַּד מִלְכָּא יַהִיב לִיה פּוֹרְסִיָּיהָ, יַהִיב לִיה שְׁמִיהָ
 מִמֶּשׁ, דְּכַתִּיב וְהִי"ה שֵׁם, אֲנַח לִיה בְּאַתְרֵיהָ
 בְּכוּלָּא.

בְּתַרִּין דְרָגִין סְלִיק מֹשֶׁה בְּהָוָה זְמַנָּא, מַה
 דְלֹא אֶסְתַּלִּיק הָכִי בַר נָשׁ בְּעֻלְמָא.
 אֶתְיַהִיב לִיה פּוֹרְסִיָּא דְמִלְכָּא, וּמִלְכָּא מָסַר
 לִיה שְׁמִיהָ, זַכָּאָה חוּלְקִיהָ דְמֹשֶׁה.

וְאַתְנָה לְךָ אֶת לַח"ת הָאֲבָן, וְהָא אֻקְמוּהָ
 לַחֲוֹת הָאֲבָן כְּמִשְׁמַעַן. אֲלֹא כָּל
 מִפְתָּחֵן אֶתְמָסְרוּ לִיה לְמֹשֶׁה. מִשְׁמַע דְּכַתִּיב
 וְאַתְנָה לְךָ, ל"ך וְדָאֵי. דְּהָא כַּד אֶסְתַּלַּק בְּשְׂמָא
 דָּא וְהִי"ה שֵׁם, וְאַתְמָסַר לִיה פּוֹרְסִיָּא דְמִלְכָּא,
 כְּדִין אֶעֱטַר לִיה בְּכוּלָּא, לְמַהוּי תִּיקוּנָא שְׁלָם,
 תִּיקוּנָא עִילָאָה.

וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה, אֵלּוּן תַּרִּין דְרוּעִין, מִסְטָרָא
 דָּא, וּמִסְטָרָא דָּא. אֲשֶׁר כְּתִבְתִּי, אֵלּוּן
 תַּרִּין יָרְכִיבִין. לְהוֹרוֹתָם, דָּא אִיהוּ דְרָגָא יְסוּדָא

בסוד עליון, להיות שני שמות חקוקים, שהם שם שלם בארץ. ועל זה אמר המלך דוד, (תהלים מו) לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ. אל תקרי שמות אלא שמות. אותם שני שמות שהם שמות חקוקים, ועולים לשם שלם, שיהיה השם שלם בארץ, כמו שלמעלה.

בין שבא שלמה ונבנה בית המקדש, מה כתוב? (דברי הימים א-כט) וישב שלמה על כסא יהוה למלך. אזי הכסא הזה התעטר מעלה ומטה, ועלה בתשבת למעלה.

בין שעלה בתשבת, הושיט לה המלך את הימין לקבל אותה, וקבל אותה בין זרועותיו, ואמר לה דברי אהבה, וצוה לתת לה מתנות ואוצרות וכבוד רב. ואמר (שיר א) תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף. תורי זהב - הם פסוקי הטעמים, משום שהם מלמדים דרך להורות, אם לימין ואם לשמאל.

ועל מה נקראים תורי? משום שפשמגיע התור והזמן של הדרגה הזו לתת לה על ידי אותו היסוד, עושה בה רשם להורות וללכת באותה דרך שרוצה ללכת. וכן כשדרגה אחרת מגיע התור והזמן לתת בה, עושה בה רשם בגוף אחר להורות וללכת באותו דרך ממש. ועל זה הסוד (הושע יד) ישרים דרכי ה'. אלו הן התנועות של הטעמים, כל אחד ואחד פראוי לו.

תורי זהב, משום שהטעמים כף תלויים על האותיות, כמו שתלויים גזרי הנזמים על האזנים. כמו תלשא, ושאר התנועות שהם נזמים ונזרים של התקונים של האותיות.

ונזרי, דתיקונין דאתוון.

חדא, דמיניה נפקין כל טעמין, לאענאה לתתא, וכלא אתמסר ליה למשה, בגין לאעטרא ליה ברזא עילאה, למהוי תרין שמהן (דף פט ע"ב) גליפן, דאינון שמה שלים בארעא. ועל דא אמר דוד מלכא, (תהלים מו ט) לכו חזו מפעלות אלהים אשר שם שמות בארץ. אל תקרי שמות, אלא שמות. אינון תרין שמהן, דאינון שמהן גליפן, וסלקן לשמה שלים, למהוי שמה שלים בארעא, פגוונא דלעילא.

בין דאתא שלמה, ואתבגי בי מקדשא, מה כתיב. (דה"א כט כג) וישב שלמה על כסא יהוה למלך. פדין האי כסא אתעטרת עילא ותתא, וסלקא בתושבתתא לגבי עילא.

בין דסלקא בתושבתתא, אושיט לה מלכא ימינא, לקבלא לה. וקביל לה בין דרועוי, ואמר לה מילי דרחימו, ופקיד למיהב לה מתנן ונבזבזן ויקר סגי, ואמר תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף. תורי זהב, אינון פסוקי טעמי. בגין דאינון אולפין אורח לאענאה, אי לימינא ואי לשמאלא.

ועל מה אקרון תורי. בגין דכד מטא תור וזמנא דהאי דרגא, למיהב לה על ידא דההוא יסודא. עביד בה רשימו לאענאה, ולמהך בההוא אורח דבעי למהך. וכן כד דרגא אחרא, מטא תור וזמנא למיהב בה, עביד בה רשימו בגוונא אחרא, לאענאה ולמהך בההוא אורח ממש. ועל רזא דא, (הושע יד) ישרים דרכי ה'. אלין אינון תנועי דטעמי, כל חד וחד כדקא חזי ליה.

תורי זהב, בגין דטעמי הכי תליין על אתוון, כמא דתליין נזורין דנזמין על גבי אוזנין. פגון תלשא, ושאר תנועי דאינון נזמין

תבות בלי טעמים ושאינ בהן תנועות, כף הם כמו אָזני הכלה בלי נזרים ועגילים, שהם משללים מתקוּן. תבות בלי נקודות הן כּאֶשֶׁה בלי לבושים, שאין יכולה ללכת לשום מקום בעולם. משום כּף תקוּני האותיות הם טעמים ותנועות. אלו ואלו תקונים ומלבושים הם לאותיות. ועל זה תורי זָהב, אותם התנועות של הטעמים.

ומה שאמר זָהב, משום שהם באים מראש המלך, לתת דעת והשכל לכל האותיות. משום כּף כלם עומדים בסוד אָחד.

הנקודות והטעמים הם שתי דרגות. אלו ואלו הצטרכו להתפקן בהם האותיות. האותיות הן רשומות בסודות עליונים, שהרי כלם יוצאים מסוד החכמה העליונה, באותם שלשים וששים שבילים שיוצאים מן החכמה.

וכֵּן האותיות חקוקות למטה, ויורשת אותם תורה שבעל פה. וכשפֶּלֶן באות לתקן אותה בסוד אותן האותיות, עושים בה נקודות וטעמים, כמו שנתבאר. ועל זה תורי זָהב וכו'.

ובאן סודות עליונים לאותם יודעי דין, כל האותיות רשומות בסוד, ונקראות גופי תורה, שעומדים ללמד ולדעת את הסודות העליונים.

הנקודות הן יוצאות מסוד המס, לקיים את האותיות על תקוּנן, ובנקודה אחת משפנה התבנה, ומעבירה את אותה התבנה מקיומה בגון אחר.

הניצוץ הקשה, כשהכה אותו האויר הטהור במס, הכה ולא הִכָּה, מגיע אל אותו המס, ומסתלק ממנו. מגיע ולא מגיע.

אזי אותה ההכאה יוצאת לאותיות מתוך המס, והאותיות מתנקדות

תיבין בלא טעמי, ולא אית בהו תנועי, הכי אינון פאודנין דכלה, בלא נזורין ועגולין, ושלילא מתקוּנא. תיבין בלא נקודי, אינון פאתתא בלא לבושין, דלא יכלא למיהך לאתר דעלמא. בגין כּף תיקוני דאתוון, אינון טעמי ותנועי. אלין ואלין תיקונין ומלבושין אינון לאתוון. ועל דא תורי זָהב, אינון תנועי דטעמי.

ומה דאמר זָהב, בגין דאינון אתיין מרישא דמלפא, למיהב דעתא וסכלתנו לאתוון פלהו. בגין כּף פולהו ברזא חדא קיימין.

נקודי וטעמי, תרין דרגין אינון, אלין ואלין אצטרכו לאתתקנא בהו אתוון. אתוון אינון רשימין ברזין עילאין, דהא פולהו נפקן מרזא דחכמתא עילאה, באינון תלתין ותרין שבילין דנפקא מחכמתא.

ואתוון פולהו חקיקין לתתא, וירתא לון תורה שבעל פה. וכד פולהו אתיין לאתקנא לה ברזא דאינון אתוון, עבדי בה נקודי וטעמי, כמה דאתמר. ועל דא תורי זָהב וכו'. והכא רזין עילאין, לאינון דידיעי מדין. אתוון פולהו רשימין ברזא, ואקרון גופי תורה, דקיימין למילף ולמנדע ברזין עילאין. נקודין אינון נפקין מרזא דמוחא, לקיימא אתוון על תיקונייהו, ובנקודה חדא אשתני תיבה, ואעבר לההיא תיבה מקיומה, בגוונא אחרא.

בוצינא דקרדינותא, פד בטש ההוא אוירא דכיא במוחא, בטש ולא בטש, מטא לגביה דההוא מוחא, ואסתליק מגיה, מטא ולא מטא. כדין ההוא בטישו נפיק לגבי אתוון מגו מוחא, ואתוון אתנקידו.

אזי אותה ההכאה יוצאת לאותיות מתוך המס, והאותיות מתנקדות

ואם תאמר, הנקדות הוא תקון סופרים - חס ושלום! שאפלו כל נביאי העולם יהיו כמו משה, שקבל תורה מהר סיני, אין להם רשות לחדש אפלו נקדה קטנה באות אחת, אפלו אות קטנה של התורה.

בין שאותה ההפאה התישבה במח מתוך האור הטהור שנתפס, משום שיש אור טהור שאין נתפס כלל. וזה שנתפס, פשהתישב במח הזה, אותה ההפאה העליונה. אז יוצאים כל התנועות והטעמים, והטעמים הם כמו מתג לסוס ללכת בדרך ישרה, לימין ולשמאל, לכל רצון שהולכים הטעמים, ופוסקים ושבים, ורצים והולכים בגאונה ובשפלות, ואין רשות לכל האותיות ללכת לצד זה ולצד זה, רק ברשות, כמו שהטעמים מנהיגים אותם, והדבר נשמע בשבילם, כדי ללכת בדרך ישרה. ועל כן, כל האותיות פאות ללכת בסוד שני אלה, עם נקדות וטעמים יחד. וזה סוד תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו. תפוחי זהב - הם טעמים ותנועות. במשפיות כסף - אלו הנקדות. דבר דבר על אפניו, שהרי אין דבור כראוי, פרט בשני אלה, ומשום כך תורי זהב נעשה לך.

בתוב (בראשית א) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדנו וגו'. הפסוק הזה העירו בו החברים, ודאי שהקדוש ברוך הוא אמר את זה למחנות העליונים, והתיעץ בהם לברא אדם כמו מלך בתוך צבאותיו. אבל יש להסתפל, אם בסוד שלמעלה היה, שאלהים הזה הוא אלהים חיים, הסוד של העולם העליון. ואם הוא אלהים סוד העולם התחתון, איך התתקן נעשה לצד זה ולצד זה?

ואי תימא נקודי תיקון סופרים הוא. חס ושלום. דאפילו כל נביאי דעלמא יהון כמשה, דקביל אורייתא מטורא דסיני, לית לון רשו לחדתא אפילו חדא נקודה זעירא באת חד, אפילו את זעירא דאורייתא.

בין דההוא בטישו אתנישב במוחא, מגו אורא דכיא דאתפס, בגין דאית אורא דכיא דלא אתפס כלל. והאי דאתפס בד אתנישב בהאי מוחא, ההוא בטישו עילאה. פדין נפקי כל תנועי דטעמי, ואינון טעמי כמתג לסוסיא, למהך באורח מישר, לימינא, ולשמאלא, לכל רעותא דטעמי אזלי, ופסקי, ותבי, ומרהטי, אזלי בגאותא, ובשפלי, ולית רשו לכל אתוון למהך לסטרא דא ולסטרא דא, בר ברשו, כמה דטעמי מדברי לון. ומלה בגינהון אשתמע, בגין למהך באורח מישר. ועל דא, אתוון פלהו אתיין למיהך ברזא דהני

תרין. בנקודי וטעמי כחדא. ורזא דא, ^{(משלי} כה יא) תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו. תפוחי זהב, אינון טעמי ותנועי. במשפיות כסף, אלין נקודי. דבר דבר על אפניו, דהא לית מלה פדקא יאות, לבר בתרין אלין. ובגין כך, תורי זהב נעשה לך.

בתוב (בראשית א כו) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדנו וגו'. האי קרא אתערו ביה חבריא, ודאי קודשא בריך הוא אמר דא, למשריין עילאין, ואתייעט בהו למברי אדם כמלכא גו חילוי.

אבר אית לאסתפל, אי ברזא דלעילא הוה, דהאי אלהים איהו אלהים חיים, רזא דעלמא עילאה. ואי איהו אלהים רזא דעלמא תתאה. איך אתתקן נעשה להאי סטרא ולהאי סטרא.

אָרְא וְדַאי, הַפֵּל כְּמוֹ אֶחָד, וּבִסּוּד
שֶׁל אֶחָד. אָדָם כְּלוּל בְּכָל
הַצְּדָדִים, הַסּוּד שֶׁלוֹ הוּא בְּכָל,
וּמִסּוּד שֶׁל אֱלֹהִים נִמְצָא אָדָם,
וְלֹא נִמְצָא מִהַסּוּד שֶׁל שְׂאֵר
הַשְּׂמוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוּב (בראשית א)
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם -
לָמָּה הֵם שְׁנֵי צִלְמִים? אֵלֶּא אֶחָד
לְזָכֹר וְאֶחָד לְנִקְבָּה.

שְׁנֵי אֱלֹהִים פָּאן, אֶחָד זָכָר וְאֶחָד
נְקֵבָה. בְּצַלְמוֹ - זָכָר. בְּצֶלֶם
אֱלֹהִים - נְקֵבָה. וְעַל זֶה, וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ - זֶה
הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים -
זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְזֶה סוּד שֶׁל
נַעֲשֶׂה, כָּלֵל אֶחָד, כְּמוֹ שְׂאֵמְרֵנוּ.
בְּשַׁעֲהָ שֶׁנִּבְרָא אָדָם, כָּל הָאוֹתוּתוֹת
נִבְרָאוּ, נִגְלְמוּ וְהִצְטִירוּ. בְּשַׁעֲהָ
שֶׁנִּשְׁבְּחָה בּוֹ הַרוּחַ, יִצְאוּ הַנְּקֻדּוֹת
וְהִתְיַשְּׁבוּ בְּאוֹתוּתוֹת. בְּשַׁעֲהָ
שֶׁהִתְמַקֵּן בְּהַשְׁכֵּל וּמַדְעַ, יִצְאוּ
הַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטְּעָמִים וְהִתְיַשְּׁבוּ
עַל הַנְּקֻדּוֹת וְהָאוֹתוּתוֹת. וְכָל
הַתְּקוּן שֶׁל סוּד שֶׁל אָדָם כִּף הוּא
בְּכָל צְדֵי הָעוֹלָם. בְּסוּד שֶׁל אָדָם
הַפֵּל הִתְיַשְּׁב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר. וְאֵין
אָדָם, רַק בְּכָל הַתְּקוּנִים הַלָּלוּ.

אָמַר לוֹ אֱלִיהוּ, רַבִּי, פִּתַח פִּיךָ
וְיֵאִירוּ דְבָרֶיךָ, שֶׁהָרְשׁוֹת
שֶׁלְמַעֲלָה נִמְסְרָה בְיָדְךָ. פִּתַח
וְאָמַר, בְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
הַפְּסוּק הַזֶּה בִּאֲרֻנוֹהוּ בְּכַמָּה
מְקוֹמוֹת. אֲבָל בֹּא וּרְאֵה, עַל
הַסּוּד שֶׁל הָעֵקֶר הַזֶּה כְּמוֹ
שְׂאֵמְרֵנוּ, שֶׁהָרִי אִם יִבֹּאוּ כָּל
הַנְּבִיאִים הַנֶּאֱמָנִים שֶׁל הָעוֹלָם,
וַיִּתְעַלּוּ בְּנִבּוּאָתָם בְּעֲלִית הַנְּבִיאָה
שֶׁל מֹשֶׁה, לֹא יִכּוּלִים לְחַדֵּשׁ
אֶפְלוּ נִקְדָּה אַחַת שֶׁל הַתּוֹרָה.

מָה הַטְּעָם? מִשּׁוּם שֶׁכָּל הָאוֹתוּתוֹת
לֹא יִצְאוּ אֶלָּא מִתּוֹךְ נִקְדָּה קְטַנָּה,
וְהָאוֹתוּתוֹת הֵן הַכֵּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה.
וְהָרִי אֵין רְשׁוֹת לְכָל הָאוֹתוּתוֹת

אָרְא וְדַאי, כּוֹלָא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא חָדָא, וּבְרָזָא
חָדָא. אָדָם כְּלוּל בְּכָל סְטְרִין, רְזָא דִילִיָּה
אִיהוּ בְּכוּלָא, וּמְרָזָא דְאֱלֹהִים אֲשַׁתְּפַח אָדָם.
וְלֹא אֲשַׁתְּפַח מְרָזָא דְשְׂאֵר שְׂמָהֵן. הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, (שם כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם, תְּרִין צִלְמִין
אֲמַאי אֵינוּן. אֵלֶּא חַד לְדְכוּרָא, וְחַד לְנוּקְבָא.
תְּרִין אֱלֹהִים הֵכָא, חַד דְּכָר, וְחַד נוּקְבָא.
בְּצַלְמוֹ, דְּכָר. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, נוּקְבָא.
וְעַל דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, דָּא
עֲלֵמָא עֵילְאָה. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, דָּא עֲלֵמָא
תַּתְּאָה. וְרָזָא דָּא נַעֲשֶׂה, כְּלָלָא חָדָא. כְּדָקָא
אָמְרִין.

בְּשַׁעֲתָא דְאַתְבְּרִי אָדָם, אַתְוּוֹן כְּלֵהוּ אַתְבְּרִיאוּ,
אַתְגְּלִימוּ, וְאַצְטִיירוּ. בְּשַׁעֲתָא
דְאַתְנַשִּׁיב בֵּיה רּוּחָא, נְפָקוּ נְקוּדֵי וְאַתְיַשְּׁבוּ
בְּאַתְוּוֹן. בְּשַׁעֲתָא דְאַתְתַּקֵּן בְּסוּכְלַתְנוּ וּבְמַדְעַ,
נְפָקוּ תְנוּעֵי דְטְעָמִי וְאַתְיַשְּׁבוּ עַל נְקוּדֵי
וְאַתְוּוֹן. וְכָל תִּיקוּנָא דְרָזָא דְאָדָם הֵכִי אִיהוּ,
בְּכָל סְטְרִין דְעֲלֵמָא. בְּרָזָא דְאָדָם, אַתְיַשְּׁב
כּוֹלָא כְּמָא דְאַתְמַר. וְלִית אָדָם, בַּר בְּכָל הַיָּי
תִּיקוּנִין.

אָמַר לִיָּה אֱלִיהוּ, ר', אַפְתַּח פּוּמְךָ, וַיִּנְהַרְן
מִיְלָךְ. דְרִשׁוּ דְלַעֲיֵלָא אַתְמַסְר בִּידְךָ.
פִּתַח וְאָמַר, (בראשית א א) בְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
הָאִי קָרָא אוּקִימָנָא לִיָּה בְּכַמָּה דּוּכְתִי. אֲבָל
תָּא חֲזִי, עַל רְזָא דְעִיקְרָא דָּא (ד' צ' ו' א"א) כְּדָקָא
אָמְרִין, דְהָא אֵי יִיתוּן כָּל נְבִיאֵי מְהִימְנֵי
דְעֲלֵמָא, וַיִּסְתַּלְקוּן בְּנִבּוּאָתְהוֹן בְּסִלְיקוּ
דְנִבּוּאָה דְמֹשֶׁה, לֹא יִכְלִין לְחַדְתָּא אֶפְילוּ חָדָא
נְקוּדָה דְאוּרִייתָא.

כּוֹמֵי טְעָמָא, בְּגִין דְאַתְוּוֹן כּוֹלָהוּ לֹא נְפָקוּ אֶלָּא
מִגּוֹ נְקוּדָה זְעִירָא, וְאַתְוּוֹן אֵינוּן כְּלָלָא

לְנִסְעַ לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה, רַק עִם נִקְדוּת.

כִּי הָאוֹתוֹת כְּגוֹף בְּלִי נֶפֶשׁ. כְּשִׁבְאוֹת הַנִּקְדוּת, הָרִי הַגּוֹף מִתְקַיֵּם בְּקִיּוּמוֹ, וְאֵז (שם ב) וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה כְּתוּב. וְכִלְזָן יוֹצְאוֹת מִסוּד שֶׁל נִקְדָּה אַחַת.

בְּשַׁעֲרֵה שְׁהֵאוֹתוֹת יֵצְאוּ מִן הָעוֹלָם הַבָּא, כִּלְמַסּוּ הַתְּגַלְמוֹ בְּסוּד שֶׁל אָדָם, וְהִיוּ גוֹף בְּלִי נֶפֶשׁ.

עַד שֶׁהִתְעוֹרְרָה הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה הַזֶּה, וְנִכְנְסָה בְּסִתְרָה לְתוֹךְ הָעוֹלָם

הַבָּא. וְכִל הַנִּקְדוּת יֵצְאוּ מִתּוֹךְ הַנִּקְדָּה הַזֶּה, לְקַיֵּם אֵת הָאוֹתוֹת

עַל קִיּוּמָן. וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים. רֵאשִׁית זֶה הַנִּקְדָּה

הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁבָּהּ בְּרֵא אֱלֹהִים, וְהִתְקַיֵּן אֵת כָּל הַנִּקְדוּת, תְּקוּנֵי

הָאוֹתוֹת, שֶׁהֵם סוּד שֶׁל שְׁמַיִם וְאָרֶץ. וְאִם לֹא הִרְאִישִׁית הַזֶּה, סוּד

הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, לֹא הִתְנַקְדּוּ הָאוֹתוֹת, וְלֹא הָיָה בָהֶם קִיּוּם.

דְּבַר אַחַר בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית הַזֶּה סוּד הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה. בְּרֵא

אֱלֹהִים, בְּכַח הַנִּקְדָּה הַזֶּה יֵצְאוּ הָאוֹתוֹת וְהִצְטִירוּ בְּתִקּוּנָם,

לְהִיטוֹת סוּד הַגּוֹף בְּאִיבָרִים יְדוּעִים, בְּלִי נֶפֶשׁ. וּמִשׁוּם כִּי

כְּתוּב בְּרֵא, מִשׁוּם שֶׁלֹּא יֵצְאָה נֶפֶשׁ לַגּוֹף לְעַמֵּד בְּקִיּוּמוֹ.

בֵּינָן שֶׁהִתְעוֹרְרָה הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה לְתוֹךְ הָעוֹלָם הַבָּא, לְהוֹצִיא אֵת

הַנִּקְדוּת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, אֲזַי כְּתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, הוֹאֲרוּ הָאוֹתוֹת בְּנִקְדוּת, שֶׁהֵן הַנֶּפֶשׁ.

אוֹר, זֶה הַנִּקְדָּה הִרְאִישוֹנָה, שְׁמַאֲרָה מִתּוֹךְ הַנִּקְדָּה הַהִיא

הַסְתוּמָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁנִּסְתַּרְתָּ וְלֹא יְדוּעָה. הַנִּקְדָּה הַזֶּה מְאִירָה מִתּוֹךְ

הַסְתוּמָה הַזֶּה, הַנִּקְדָּה שֶׁנִּקְרְאָת חוֹלָם, שְׁמַאֲרָה לְמַעַלָּה עַל כָּל

הָאוֹתוֹת, בְּשִׁבְלֵי הַכְּבוֹד שֶׁל הַנִּקְדָּה הַסְתוּמָה.

וּמִשׁוּם שֶׁכָּל הָאוֹתוֹת הִתְכַּנְּסוּ

דְּאוֹרֵייתָא. וְהָא לִית לְכָל אֲתוּוֹן רִשׁוֹ לְנִטְלָא לְהָאִי סְטָרָא וּלְהָאִי סְטָרָא, בַּר בְּנִקְוֵי דִי.

אֲתוּוֹן פּוּלְהוּ, כְּגוּפָא בְּלָא נֶפֶשָׁא. כַּד אֲתִיין נִקְוֵי דִי, הָא גּוּפָא אֲתִקְיִים בְּקִיּוּמֵיהּ,

וְכַדִּין (שם ב ז) וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה כְּתוּב. וְכִלְהוּ מִרְזָא דְחַד נִקְוֵה נֶפְקִי.

בְּשַׁעֲרֵה דְאֲתוּוֹן נֶפְקוּ מִגּוֹ עֲלָמָא דְאֲתִי, פּוּלְהוּ אֲגִלְמוּ בְּרְזָא דְאָדָם, וְהוּוּ גּוּפָא בְּלָא

נֶפֶשָׁא.

עַד דְּאֲתַעַר הָאִי נִקְוֵה עֵילְאָה, וְעָאֵל בְּטְמִירוֹ גּוֹ עֲלָמָא דְאֲתִי. וְנֶפְקוּ נִקְוֵי פּוּלְהוּ, מִגּוֹ

הָאִי נִקְוֵה, לְקִיּוּמָא אֲתוּוֹן עַל קִיּוּמֵיהוּ. וְדָא אִיהוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, רֵאשִׁית דָּא נִקְוֵה

עֵילְאָה, דְּבָהּ בְּרֵא אֱלֹהִים, וְאֲתִקִּין כָּל נִקְוֵי דִי תִיקוּנֵי דְאֲתוּוֹן, דְּאִינוּן רְזָא דְשְׁמַיִם וְאָרֶץ. וְאִי

לָא הָאִי רֵאשִׁית, רְזָא דְנִקְוֵה עֵילְאָה, לָא אֲתַנְקִידוּ אֲתוּוֹן, וְלָא הָוָה בְּהוּ קִיּוּמָא.

דְּבַר אַחַר בְּרֵאשִׁית, בְּהָאִי רֵאשִׁית רְזָא דְנִקְוֵה עֵילְאָה, בְּרֵא אֱלֹהִים, בְּחֵילָא דְהָאִי

נִקְוֵה, נֶפְקוּ אֲתוּוֹן, וְאֲצִטִּירוּ בְּתִיקוּנֵיהוּ, לְמַהוּי רְזָא דְגּוּפָא בְּשִׁיפִין יְדִיעֵן, בְּלָא נֶפֶשָׁא.

וּבְגִין כִּי כְּתוּב בְּרֵא, בְּגִין דְלָא נֶפְקָא נֶפֶשָׁא לְגּוּפָא לְקִיּוּמָא בְּקִיּוּמֵיהּ.

בֵּינָן דְּאֲתַעַר נִקְוֵה עֵילְאָה, גּוֹ עֲלָמָא דְאֲתִי, לְאַפְקָא נִקְוֵי נֶפֶשָׁא, כְּדִין כְּתוּב, (שם א ד)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, אֲתַנְהִירוּ אֲתוּוֹן בְּנִקְוֵי דִי, דְּאִינוּן נֶפֶשָׁא.

אוֹר, דָּא נִקְוֵה קְדַמָּא, דְּנַהִיר מִגּוֹ הַהִיא נִקְוֵה עֵילְאָה סְתִימָא, דְּסִתִּים וְלָא יְדִיעַ.

נִקְוֵה דָא, דְּנַהִיר מִגּוֹ הַהִיא סְתִימָא דָא, נִקְוֵה דְאִיקְרִי חוֹלָם, דְּנַהִיר לְעֵילָא עַל כָּל

אֲתוּוֹן, בְּגִין יִקְרָא דְנִקְוֵה סְתִימָא. וּבְגִין דְאֲתוּוֹן פּוּלְהוּ, אֲתַכְּנְשׁוּ בְּחִמְשׁ מְאָה

בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת פְּרָסָאוֹת שֶׁל הָעוֹלָם
הַבָּא, מֵאִירֵה הַנִּקְדָּה הַזֶּה חֲמֵשׁ
פְּעָמִים. וְזֶה סוּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹר. וַיְהִי אֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִים
אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים
בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם.

יְהִי אֹר - זֶה נִקְדָּה חוֹלָם ו'. וַיְהִי
אֹר - זֶה נִקְדָּה אַחֲרַת שְׁנִקְרָאת
שׁוֹרֶק. מִשׁוּם שֶׁהַנִּקְדָּה הַרְאֵשׁוֹנָה
שְׁנִקְרָאת חוֹלָם מֵאִירֵה לְמַעְלָה,
וְטָרַם שְׁנִמְשָׁכָה לְהָאִיר לְמַטָּה,
הִיָּתָה סְתוּמָה. כִּיּוֹן שְׁנִמְשָׁכָה,
מֵאִירֵה תוֹף הָאֲמָצַע, בְּסוּד שֶׁל
שׁוֹרֶק ו'. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר
כִּי טוֹב - זֶה חֶרֶק, כְּשִׁמְאִירֵה
לְמַטָּה.

בְּזִמְנֵן שִׁיִּצְאוּ הַנִּקְדוֹת לְהָאִיר
לְגוֹף, הָאֹר הַרְאֵשׁוֹן שֶׁהוּא חוֹלָם
מֵאִיר לְמַעְלָה, וְהַתִּיּוֹשֵׁב בְּרֵאשׁ
הַגּוֹף, וְנִתֵּן אֹר לְכָל הָרֵאשׁ:
לְפָנִים, לְעֵינָיו. לְאֹר הָרֵאשׁ, לְכָל
תְּקוּנֵי הָרֵאשׁ.

וְשׁוֹרֶק שְׁרוּיָה בְּאֲמָצַע, וְזוֹהַר
הָאֹר לְקִיּוּם הַגּוֹף מִמֶּרְאָה מִתְּנִיּוֹ
וּלְמַעְלָה, בְּכָל הַסּוּדוֹת שְׁלוֹ.

חֶרֶק מִתְּחִיל לְמַטָּה, וְנִתֵּן אֹר
וְקִיּוּם מִמֶּרְאָה מִתְּנִיּוֹ וּלְמַטָּה,
בְּכָל הַתְּקוּנִים וְהַסּוּדוֹת שְׁלוֹ. אֲזַ
וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב.

בְּשֶׁהִתְחַתֵּן הַגּוֹף שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת
הַלְלוּ בְּנִקְדוֹת הַלְלוּ, אֲזַי כְּתוּב
וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ. לְעוֹלָם הַבְּדִלָּה בְּזִרְוּעַ
שְׁמַאל, שֵׁישׁ בּוֹ חֹשֶׁךְ. וּמֵאִיר
בְּנִקְדַת סְגוּל, לְהָאִיר מִתוֹף
הַחֹשֶׁכָה לְלוּיִם.

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם - זֶה נִקְדַּת
צָרִי, שְׁמַאִירֵה וּמִתְלַשְׁבֵּת בְּזִרְוּעַ
זְמִין, וּמִתְקַנְיָה אוֹתוֹ בְּכָל תְּקוּנֵיוֹ.
וּבְשֶׁהִנְקִיבָה נִדְבַקְתָּ בְּזִמְנֵן
וּבְשִׁמַּאל וְנִתְנַתַּת בִּינֵיהֶן, נִדְבַקִים

פְּרִסִי דְעִלְמָא דְאַתִּי, נְהִיר נִקְדָּה דָא חֲמֵשׁ
זְמַנִּין. וְרִזָּא דָא, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר. וַיְהִי
אֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. וַיְבַדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לְאֹר יוֹם.

יְהִי אֹר דָא נִקְדָּה חוֹלָם ו'. וַיְהִי אֹר, דָא
נִקְדָּה אַחֲרָא דְאַקְרִי שְׁרֶק. וּבְגִין דְנִקְדָּה
קְדָמָא דְאַקְרִי חֹלָם, נְהִיר לְעִילָא, וְעַד דְלָא
אַתְמַשֵּׁף לְאַנְהָרָא לְתַתָּא, הָוָה סְתִים. כִּיּוֹן
דְאַתְמַשֵּׁף נְהִיר גּוֹ אֲמָצַעִיתָא, בְּרִזָּא דְשְׁרֶק ו'.
וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, דָא חֶרֶק. כִּד
נְהִיר לְתַתָּא.

בְּזִמְנָא דְנִפְקוּ נִקְוִדִין לְאַנְהָרָא לְגוֹפָא, אֹר
קְדָמָא דְאַיְהוּ חֹלָם, נְהִיר לְעִילָא,
וְאַתְיִישֵׁב בְּרִישָׁא דְגוֹפָא, וַיְהִיב נְהִירוֹ לְכָל
רִישָׁא: לְאַנְפִין. לְעֵינִין. לְנְהִירוֹ דְרִישָׁא, לְכָל
תְּיִקוּנֵי רִישָׁא.

וְשְׁרֶק שְׁאַרִי בְּאֲמָצַעִיתָא, וְזִהִיר נְהִירוֹ לְקִיּוּמָא
דְגוֹפָא מִמֶּרְאָה מִתְּנִיּוֹ וּלְמַעְלָה, בְּכָל
רְזִין דִּילִיָה.

חֶרֶק שְׁאַרִי לְתַתָּא, וַיְהִיב נְהִירוֹ וְקִיּוּמָא
מִמֶּרְאָה מִתְּנִיּוֹ וּלְמַטָּה, בְּכָל תְּיִקוּנִין
וְרִזִין דִּילִיָה. כְּדִין וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי
טוֹב.

כִּד אַתְתַּקֵּן גּוֹפָא דְאַתְנוּן בְּאַלִין נִקְוִדִין, כְּדִין
כְּתִיב, (ש) וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ. לְעוֹלָם הַבְּדִלָּה בְּזִרְוּעַ דְשְׁמַאלָא,
דְאַיִת בֵּיה חֹשֶׁךְ. וְאַנְהִיר בְּנִקְוִדַת סְגוּל,
לְאַנְהָרָא מְגוֹ חֹשׁוּכָא לְלוּאִי.

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם, דָא נִקְוִדַת צָרִי,
דְאַנְהִיר וְאַתְיִישֵׁב בְּזִרְוּעַ יְמִינָא,
וְאַתְקִין לִיה בְּכָל תְּיִקוּנֵיוֹ.

וְכִד נּוֹקְבָא אַתְדְבַקַת בְּיְמִינָא וּשְׁמַאלָא, וְאַתְיְהִיבַת בִּינֵיהוּ, אַתְדְבַקוּ בֵיה

בה שְׁתֵּי הַנְּקֻדּוֹת הַלְלוּ צָרִי וְסָגוּל, בְּקִיּוּם וְהַפּוּף אַחַר, שְׁאִין מִתְּשֻׁבִים בְּהַ כֶּף. צָרִי מִתְּהַפֵּף וּמְאִיר בְּהַ בְּדִיוֹקָן אַחַר, בְּלִי לְשׁוּב כִּמוֹ הַזְּכָר, וְהוּא שָׂבָא. וְסָגוּל מִתְּהַפֵּף וּמְאִיר בְּהַ בְּדִיוֹקָן אַחַר, וְהוּא שׁוּרֵק שֶׁל שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת. וְלִהְרָאוֹת אֶת חֲבִיבוֹת הַזְּכָר לְנֻקְבָה - הוּא וְהִיא הַכֹּל אַחַד, לְפַעֲמִים שְׁמְאִיר בְּהֶם הַזְּכָר. מִכָּאן הַתְּפִשְׁטוֹ הַנְּקֻדּוֹת לְכֹל שְׂאֵר הָאִיבָרִים שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת בַּגּוּף.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם - זֶה הַנְּקֻדָּה פֶּתַח. הַתְּפִשְׁטוֹת הָאוֹר שְׁמְאִיר בְּצַד הַזְּכָר, בְּצַד הַשְּׂמָאל, וּמְאִיר לְאוֹתוֹ הַצֵּד, וְכַעַת הַתְּחַלְפּוֹ וְנִכְלְלוּ הַמַּיִם בְּשְׂמָאל, וְהַשְּׂמָאל בְּמִיָּן.

הַמַּיִם הֵם לְמִיָּן, בְּסוּד אוֹתָהּ הַנְּקֻדָּה שְׁמְאִיר בְּהַ צָרִי, בְּצַד זֶה שֶׁל הַמַּיִם, נִחְלָקוּ שְׁנֵי סוּגֵי מִימוֹת, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ. וּמִשׁוּם כֶּף, צָרִי שְׁתֵּי נְקֻדּוֹת מִתְּשֻׁבִים מִמִּיָּן, כְּנֶגֶד שְׁנַיִם, אַחַד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה, כִּמוֹ שְׁנִרְאָה בְּנֻקְדַת שְׂבָ"א.

אַחַר כֶּף, בֵּינָן שֶׁהָאִיר הַרְקִיעַ הַזֶּה, שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה שְׁנֻקְרָאת פֶּתַח, נִכְנָסַת הַנְּקֻדָּה הַזֶּה בֵּין נְקֻדָּה לְנְקֻדַת הַצָּרִי, בֵּין מַיִם לְמַיִם, וּמִפְרִידָה בֵּינֵיהֶם, וְנוֹטְלַת אוֹתָם אֵלֶיהָ. וְאֵז הַמַּיִם לְצַד הַשְּׂמָאל בְּנֻקְדַת פֶּתַח. וְעַל הַסּוּד הַזֶּה (דְּבָרִים כח) יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב וְכוּ', לְתַת מֶטֶר וְכוּ', שֶׁהָרִי הַמַּיִם הֵם מִצַּד שֶׁל פֶּתַח. עוֹד הַתְּפִשְׁטוֹ רְקִיעַ מִצַּד הַמַּיִם, וְנִכְנָס בְּצַד שְׂמָאל בֵּין נְקֻדַת סָגוּל, וְנַעֲשֶׂה קִמְצָה. וְאֵז נִכְנָס הַשְּׂמָאל בְּמִיָּן, וְנִכְלָלִים זֶה עִם זֶה - הַמַּיִם בְּשְׂמָאל, וְהַשְּׂמָאל בְּמִיָּן.

תָּרִין נְקוּדִין אֵלֶיךָ צָרִי וְסָגוּל. בְּקִיּוּמָא וְהַפּוּכָא אַחְרָא, דְּלֹא מִתְּיַשְׁבֵּן בְּהַ הָכִי. צָרִי אַתְּהַפֵּף וְאִנְהִיר בְּהַ בְּדִיוֹקָנָא אַחְרָא, בְּלֹא יִישׁוּבָא כְּדִכּוּרָא, וְאִיהוּ שָׂבָא. וְסָגוּל אַתְּהַפֵּף וְאִנְהִיר בְּהַ בְּדִיוֹקָנָא אַחְרָא, וְאִיהוּ שׁוּרֵק דְּתַלַּת נְקוּדִין. וְלֹא חֲזָאָה חֲבִיבוֹ דְּדִכּוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, אִיהוּ וְאִיהִי כּוֹלָא חַד, לְזַמְנִין דְּאִנְהִיר בְּהוּ דְּכּוּרָא. מִהֲכָא אַתְּפִשְׁטוֹ נְקוּדֵי לְכֹל שְׂאֵר שְׂיִיפִין דְּאַתְוּוֹן בְּגוּפָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם (שם ו), דָּא נְקוּדַת פֶּתַח. פְּשִׁיטוֹ דְּנִהִירוֹ דְּאִנְהִיר בְּסִטְרָא דְּדִכּוּרָא, בְּסִטְרַ שְׂמָאלָא, וְאִנְהִיר לְהִהוּא סִטְרָא, וְהַשְּׂתָא אַתְּחַלִּיפוֹ, וְאַתְּכְּלִלוֹ יְמִינָא בְּשְׂמָאלָא, וְשְׂמָאלָא בְּמִינָא.

מַיִם אִיהוּ לְמִינָא, בְּרִזָּא דְּהִיא נְקוּדָה דְּאִנְהִיר בְּהַ צָרִי, בְּסִטְרָא דָּא דְּמִינָא, אַתְּפְּלִיגוּ תָּרִין מִמִּיָּן, וְהָא אוּקִימָנָא. וּבְגִין כֶּף, צָרִי, תָּרִין נְקוּדִין מִתְּיַשְׁבֵּן לְקַבִּיל תָּרִין מִמִּיָּן, חַד לְעֵילָא וְחַד לְתַתָּא, כְּמָה דְּאַתְחַזִּי בְּנֻקְדַת שְׂבָ"א.

לְבַתֵּר, בֵּינָן דְּאַתְנַהִיר הָאִי רְקִיעַ, דְּאִיהוּ נְקוּדָה דְּאִיקְרִי פֶּתַח, עָאל הָאִי נְקוּדָה בֵּין נְקוּדָה לְנְקוּדָה דְּצָרִי, בֵּין מַיִם לְמַיִם, וְאַפְרִישׁ בֵּינֵיהוּ, וְנָטִיל לוֹן לְגַבֵּיהָ. וּכְדִין מַיִם לְסִטְרַ שְׂמָאלָא בְּנֻקְדַת פֶּתַח. וְעַל רִזָּא דָּא, (דְּבָרִים כח) יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב וְכוּ', לְתַת מֶטֶר וְכוּ', דְּהָא מַיִם מִסִּטְרָא דְּפֶתַח אֵינּוּן.

תּוֹ אַתְּפִשְׁטוֹ רְקִיעַ מִסִּטְרָא דְּמִינָא, וְעָאל בְּסִטְרַ שְׂמָאלָא, בֵּין נְקוּדַת סָגוּל וְאַתְעֵבִיד קִמְצָה. וְעָאל כְּדִין שְׂמָאלָא בְּמִינָא, וְאַתְכְּלִיל דָּא בְּדָא, יְמִנָא בְּשְׂמָאלָא וְשְׂמָאלָא בְּמִינָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם.
לְמַעַלָּה כְּתוּב מִיָּם חֲמֵשׁ פְּעָמִים:
יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וְיִהְיֶה
מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. וַיִּבְדֵּל בֵּין
הַמַּיִם כּו'. וּבֵין הַמַּיִם. הִנֵּה חֲמֵשׁ
פְּעָמִים מַיִם, כַּנִּגַּד שְׁתֵּי נִקְדוֹת
שֶׁהֵן חֲמֵשׁ, צָרִי וְסָגוּל. צָרִי
שְׁתֵּי, וְסָגוּל שְׁלֹשׁ. הִנֵּה חֲמֵשׁ
אֵלֶּה מִתְּיָשְׁבוֹת בְּיָמִין וּבִשְׂמָאל.

הַנִּקְבָּה נִכְנָסָת בֵּין הַיָּמִין
וְהַשְּׂמָאל, וּמִקְבֵּלַת הַנִּקְדוֹת
הַלְלוּ, לְתַתּ לָהּ דַּעַת בְּשִׁלְמוֹת.
וְלֹא מִתְּיָשְׁבִים בּוֹ כָּף, וּמִתְּהַפְּכִים
בּוֹ בְּדֶרֶךְ קִלְיָה. הַצָּרִי מִתְּהַפֵּף בָּהּ
לְנִקְדָּה שְׂבָא בְּדֶרֶךְ קִלְיָה. הַסָּגוּל
מִתְּהַפֵּף בָּהּ לְנִקְדָּה שׁוּרֵק בְּדֶרֶךְ
קִלְיָה.

וְרִעּוּלָם אֲשֶׁה דַּעַתָּה קִלְיָה עֲלֶיהָ,
שְׁהִירֵי לֹא יִכְלוּ לְהִתְיָשֵׁב בָּהּ,
שְׁתַּהֲיָה בָּהּ דַּעַתָּה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ
שֶׁהֵם לְמַעַלָּה. אֲלֵא חֲזוּרוּ בָּהּ
בְּדֶרֶךְ קִלְיָה, וְנִמְצְאָת דַּעַתָּה קִלְיָה
עֲלֶיהָ. כְּמוֹ שְׂאוֹתָן שְׁתֵּי נִקְדוֹת
צָרִי וְסָגוּל הֵן חֲמֵשׁ, אֶף כָּף בָּהּ
שְׂבָא שׁוּרֵק הֵן חֲמֵשׁ, אֲבָל בְּלִי
יָשׁוּב כָּלֵל.

יִקְוּוּ הַמַּיִם, כָּל אוֹתָן הַחֲמֵשׁ,
לְנִקְדָּה אַחַת, שֶׁהִיא נִקְדַּת שׁוּרֵק,
שְׁעוֹמְדַת פַּחַת הַרְקִיעַ, קִמְץ. כָּל
אוֹתָם הַמַּיִם שֶׁל הַצַּד הַזֶּה, וְהַצַּד
הַזֶּה, כָּל אוֹתָן חֲמֵשׁ הַנִּקְדוֹת
מִתְּיָשְׁבוֹת בְּנִקְדָּה הַזֶּה. וְזוֹ
מִתְּיָשְׁבַת וּמֵאִירָה לְבָרִית
הַקְדוּשָׁה שְׂבָכָר, וְאֵת כָּל הָאוֹר
שֶׁל כָּל חֲמֵשׁ הַנִּקְדוֹת זֶה יוֹרֵשׁ.

בֵּינָן שְׁזָה יוֹרֵשׁ אֵת כָּלֵם, אִזּוֹ
מֵאִירָה הַנִּקְבָּה לְעִשׂוֹת פְּרוֹת
וְתוֹלְדוֹת, שְׂכַתוֹב תְּדַשָּׁא הָאֶרֶץ
דְּשָׂא וְגו'. בְּכַח הַנִּקְדָּה הַזֶּה
שְׁעוֹמְדַת לְמִטָּה, שְׁעוֹשָׂה בָּהּ
פְּרוֹת וְתוֹלְדוֹת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם - זוֹ נִקְדַּת חֲטָף קִמְץ,
שְׂמֵאִירָה אוֹר כְּמוֹ אוֹתוֹ הָאוֹר

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם (בראשית א ט), לְעִילָא
כְּתִיב מִיָּם חֲמֵשׁ זְמַנִּין. יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם. וְיִהְיֶה מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. וַיִּבְדֵּל בֵּין
הַמַּיִם וְכו'. וּבֵין הַמַּיִם. הָא חֲמֵשׁ זְמַנִּין מַיִם,
לְקַבֵּיל תְּרִין נִקְדוּדִין דְּאִינוּן חֲמֵשׁ, צָרִי וְסָגוּל.
צָרִי תְּרִין, וְסָגוּל תְּלָתָא, הָא חֲמֵשׁ אֵלִין
מִתְּיָשְׁבֵן בְּיָמִינָא וּשְׂמָאלָא.

נוֹקְבָא עֲאֵלַת בֵּין יָמִינָא וּשְׂמָאלָא, וּמִקְבֵּלָא
לְאֵלִין נִקְדוּדִין, לְמִיָּהֵב לָהּ דַּעַתָּא
בְּשִׁלְמוֹ. וְלֹא מִתְּיָשְׁבֵן בֵּיהּ הָכִי, וּמִתְּהַפְּכֵן
בֵּיהּ בְּאוֹרַח קִלְיָה. צָרִי, אֲתַהֲפֵף בָּהּ לְנִקְדָּה
שְׂבָא, בְּאוֹרַח קִלְיָה. סָגוּל, אֲתַהֲפֵף בָּהּ לְנִקְדָּה
שׁוּרֵק בְּאוֹרַח קִלְיָה. (דף צ ע"ב)

וְרִעּוּלָם אֲתַתָּא דַּעַתָּה קִלְיָה עֲלֶיהָ, דְּהָא לֹא
יִכְלוּ לְאֲתִישְׁבָא בָּהּ לְמַהֲוֵי בָּהּ דַּעַתָּה
שְׁלִים, כְּמָה דְּאִינוּן לְעִילָא. אֲלֵא אֲהַדְרוּ בָּהּ
בְּאוֹרַח קִלְיָה, וְאֲשַׁתְּכַח דַּעַתָּה קִלְיָה עֲלֶיהָ. כְּמָה
דְּאִינוּן תְּרִין נִקְדוּדֵי צָרִי סָגוּל אִינוּן חֲמֵשׁ, אוּף
הָכִי בָּהּ שְׂבָא שׁוּרֵק אִינוּן חֲמֵשׁ, אֲבָל בְּלֵא
יִישׁוּבָא כָּלֵל.

יִקְוּוּ הַמַּיִם, אִינוּן חֲמֵשׁ פּוּלְהוּ, אֲזֵלִין לְנִקְדָּה
חֲדָא, דְּאִיְהִי נִקְדוּת שׁוּרֵק, דְּקִיִּימָא תַּחֲוֹת
רִקִּיעַ, קִמְץ. כָּל אִינוּן מִיִּין דְּהָאֵי סְטָרָא, וְהָאֵי
סְטָרָא, וְכָל אִינוּן חֲמֵשׁ נִקְדוּדִין מִתְּיָשְׁבֵן בְּהָאֵי
נִקְדוּדָה. וְדָא אֲתִישְׁבַת, וְנַהִיר לְבָרִית קְדִישָׁא
דְּבִדְכוּרָא. וְכָל נַהוּרָא דְּחֲמֵשׁ נִקְדוּדִין פּוּלְהוּ
יָרִית דָּא.

בֵּינָן דְּהָאֵי יָרִית פּוּלְהוּ, כְּדִין אֲתַנְהִירַת נוֹקְבָא,
לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין. דְּכְתִיב, (שם יא) תְּדַשָּׁא
הָאֶרֶץ דְּשָׂא וְגו'. בְּחִילָא דְּהָאֵי נִקְדוּדָה דְּקִיִּימָא
לְתַתָּא, דַּעְבִּיד בָּהּ פִּירִין וְאִיבִין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם (שם)
(ט), דָּא נִקְדוּת חֲטָף קִמְץ, דְּנַהִיר נַהִירוּ,

הראשון, נקדת החולם. ועל שלא מאיר בישוב כמוהו, מארת חסר הוא, שלא מאיר בישוב כמו ששהולם, אף על גב שעומדת בגון שלו.

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה - זהו בסוד של נקדת שב"א סגו"ל, שהרי סגו"ל נכללים המים באש. שורצים שרץ של אותה נפש חיה, אותה הדעת שנתנה לה משני צדדים, היא קלה עליה, וזה נקרא שרץ של נפש חיה, השרץ ששורץ ויוצא והולך בכל הנקודות.

ובא ראה, שב"א נקרא מהיר צדק, וכך הוא. ומשום כך נקרא נפש החיה ההיא שורק של שלש נקודות. בשעה שהאות ו' מסתלקת מפנה, מוציאה דעת אותה שנטלה מתוך למעלה, כמו שנתבאר, ובמקומה של האות ו' מוציא שורק, וכך הוא בכל מקום.

ועל זה כל הנקודות עומדות להאיר לאותיות, כמעשה שמים וארץ וכל העולמות כלם. ואין קיום ואור לכל האותיות, רק באור הנקודות, והכל נמסר בסוד של התורה בסניני. וכך הוא בסוד שלמעלה, והכל תקון של אדם, כמו שנתבאר.

ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א). כתוב (תהלים לו) מה' מצעדי גבר פוננו ונרכו יחפץ. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם העליון והעולם התחתון, הכל היה בדיוקן אחד, שיהיה זה כמו זה. בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם למטה, רצה לעשות אותו כמו שני העולמים. וכך הסודות של מעלה ומטה, הכל הוא באדם. הגלגלת של הראש שעומדת על הגוף היא

פגיונא דההוא אור קדמאה, נקודת חלם. ועל דלא אנהיר בישובא, פגיונא דיליה, איהו מארת חסר, דלא נהיר בישובא, פגיונא דחלם אף על גב דקיימא פגיונא דיליה.

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה (שם כ), דא איהו, ברזא דנקודת שב"א סגו"ל. דהא סגו"ל אתפליל מיין באשא. רחשין רחישו דההוא נפש חיה, ההוא דעתא דאתיהיב לה מתרין סטרין, איהו קלה עליה, ודא אקרי שרץ דנפש חיה, רחישו דרחיש ואזיל בכל נקודי.

ותא חזי, שב"א איקרי (ישעיה טז ה) מהיר צדק, והכי איהו. ובגין כך איקרי נפש דההיא חיה, שרק דתלת נקודין. בשעתא דאת ו' אסתלק מינה, אפיקת דעתא וההיא דנטלה מגו עילא, כמא דאתמר, ובאתריה דאת ו', אפיק שרק, והכי איהו בכל אתר.

ועל דא, נקודי פולהו קיימין לאנהרא לאתוון, פעובדא דשמיא וארעא וכל עלמין פולהו. ולית קיומא ונהירו לכל אתוון, בר בנהירו דנקודי, וכולא אתמסר ברזא דאורייתא בסניני. והכי איהו ברזא דלעילא, וכלא תיקונא דאדם, כמה דאתמר.

ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו), כתיב (תהלים לו כג) מה' מצעדי

גבר פוננו ונרכו יחפץ. תא חזי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא עילא ועלמא תתאה, כולא בדיוקנא חדא הוה, למהוי דא פגיונא דדא. בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למברי אדם לתתא, בעא למעבד ליה פגיונא דתרין עלמין.

וכך רזין דלעילא ותתא, כלא איהו באדם. גולגלתא דרישא דקיימא על גופא, איהו

בסוד העולם העליון, עם אותם התקונים של הראש. הגוף הוא בסוד של גוף, שהדרגות עומדות באיברים ידועים תחת הראש הזה. הירכים והרגלים, הכל בדרגות שלמטה, פראוי לו להיות כמו שלמעלה. כל הדמיות העליונות והמתחונות, את כלם חקק הקדוש ברוך הוא באדם, שיהיה הוא שלם בכל.

בא וראה, מה מצעדי גבר כוננו, כשהקדוש ברוך הוא מרצה מהאדם, כל צעדיו וכל דרכיו הם מתקנים לפניו, והוא מתקן אותם כל אחד ואחד פראוי. ודרכו יחפץ, אפלו בדברי העולם.

עוד, מה מצעדי גבר כוננו - אם אדם ישים דעתו ורצונו ולבו למלך הקדוש, ללכת אחר דרכיו שהוא עושה, הקדוש ברוך הוא מרצה בו, פאלו הוא שלו ממש. בשעה שיצאו האותיות מתוך הסוד העליון, כמו שנתבאר, והתגלמו והצטירו בדמות של אדם, אחר כך יצאו הנקודות, ונשב בהן רוח חיים, והתקיימו האותיות, באדם שעומד על רגליו בקיום של הרוח.

אחר שהנקודות התקיימו על האותיות ונתנו בהן נפש, הצטרף להיות בדעת ובהשכל, ולנסע במסעותיו, ולתת מזון ותקף לאחר. וזהו בצלמנו כדמותנו. כמו שבארנו, בצלמנו - זה סוד העולם העליון. כדמותנו - זה סוד העולם התחתון.

דבר אחר, בצלמנו - אלו התנועות של הטעמים, שהם תקון ושלמות, בדעת ובהשכל, לדעת ידיעה להסתכל למעלה, כמו שהוא נסתר ולא התגלה. כמו מלך שהוא חכם בהשכל

ברזא דעלמא עילאה, באינון תיקונין דרישא. גופא איהו ברזא דגופא, דקיימין דרגין בשייפין ידיען תחות האי רישא. ירכין ורגלין, כולא בדרגין דלתתא, כדקא חזי ליה למיהוי כגוונא דלעילא. כל דיוקנין עילאין ותתאין, כולהו חקיק קודשא בריך הוא באדם, למיהוי איהו שלים ככולא.

תא חזי, מה מצעדי גבר כוננו, כד קודשא בריך הוא אתרעי ביה בכר נש, כל צעדוי וכל אורחוי אינהו מתתקנן קמיה, ואיהו מתקן להו כל חד וחד כדקא יאות. ודרפו יחפץ, אפילו במילי דעלמא.

תו. מה מצעדי גבר כוננו, אי בר נש ישוי דעתיה ורעותיה ולביה לגבי מלכא קדישא, למהך בתר אורחיה דאיהו עביר. קודשא בריך הוא אתרעי ביה, פאלו הוא דיליה ממש.

בשעתא דנפקו אתון מגו רזא עילאה, כמא דאתמר, ואתגלימו, ואצטיירו בדיוקנא דאדם. לבתר נפקו נקודי, ואנשיב בהו רוחא דחיי, ואתקיימו אתון, ככר נש דקאים על רגלוי בקיומא דרוחא.

לבתר דנקודי אתקיימו על אתון, ויהבו בהו נפשא, אצטריך למיהוי בדעתא וסוכלתנו, ולנטלא במטלנוי, ולמיהב מזונא ותוקפא לאתרא. ודא איהו בצלמנו כדמותנו. כמא דאוקימנא, בצלמנו דא רזא דעלמא עילאה. כדמותנו דא רזא דעלמא תתאה.

דבר אחר, בצלמנו: אלין תנויעי דטעמי, דאינון תיקונא ושליומו, בדעתא וסוכלתנו, למנדע ידיעה לאסתכלא לעילא, כמה דאיהו סתים ולא אתגלייא.

כמלכא דאיהו חכים בסוכלתנו בחכמתא, ולא נטיל לסטרא דא או

בְּחֻמָּה, וְאִינוּ נֹסֵעַ לְצַד זֶה אוֹ לְצַד זֶה, וְרַק בְּחֻמָּה וּבְהַשְׁכֵּל וּבְמַדְעָה. אַךְ כִּי, כְּמוֹ זֶה הַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטְּעָמִים, כָּל מַסְעֵיהֶם בְּחֻמָּה וּבְהַשְׁכֵּל וּבְמַדְעָה, כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְזֶהוּ בְּצַלְמֵנוּ.

בְּדַמוֹתֵנוּ - אֵלּוּ סוּדוֹת שֶׁל הַנְּקֻדוֹת, שֶׁהֵם יֵצְאוּ מִתּוֹךְ דְּיוֹקָן אֶחָד שֶׁל נְקֻדָּה עֲלִיוֹנָה, מֵאוֹתוֹ דְּיוֹקָן נֶסְתָּר שֶׁלֹּא נִרְאָה. וּמִתּוֹךְ שִׁיּוּצָאִים מִתּוֹךְ נְקֻדָּה אַחַת, נִקְרְאוֹת הַנְּקֻדוֹת דְּמוּת, הַדְּיוֹקָן שֶׁל הַנְּקֻדָּה הָעֲלִיוֹנָה.

שָׂאם תֹּאמַר הָאוֹתִיּוֹת - לֹא כִּי! שֶׁהֵרִי הַדְּיוֹקָן אִינוּ לְמַעְלָה, וְלֹא תִלְוִי שֵׁם דְּיוֹקָן, שֶׁהֵרִי לְאַחַר שִׁיּוּצָאִים מִסּוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, כָּלֵם מִתְּגַלְמִים וּמִצְטַטְרִים מֵהַשְׁכֵּל שֶׁלֹּא הִיָּה מִקֵּדָם לְכֹן, שְׂאִין דְּיוֹקָן וְצִיּוּר לְמַעְלָה כִּלְלִי, וְעַל כֵּן לֹא יִדְוַע, וְאִין מִי שְׂמַכִּיר בּוֹ כְּלוּם.

הַרְאֵשִׁית הַסְּתוּמָה שֶׁנִּגְלְתָה, וְלֹא יִדְוַע, הִיא נְקֻדָּה אַחַת סְתוּמָה. וְאוֹתָהּ הַנְּקֻדָּה לֹא יִדְוַע וְלֹא גִלוּיָהּ, וְאִין מִי שְׂמַכִּיר אוֹתָהּ. אֲבָל הָאוֹתִיּוֹת לֹא הִצְטַטְרוּ בָּהּ, וְאִין תְּלוּיּוֹת לְמַעְלָה, שֶׁהֵרִי אִין שֵׁם כִּלְלִי דְּיוֹקָן. וְעַל כֵּן, בְּדַמוֹתֵנוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדוֹת בְּצַלְמֵנוּ - אֵלּוּ הַתְּנוּעוֹת, שֶׁהוּא הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הַכֹּל.

כִּי הַסּוּד לְיוֹדְעֵי דִין. הַתְּנוּעוֹת שֶׁהֵן שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, אֵיפֹה הֵן בְּאֶדָם? אֵלּוּ זֶה סוּד בְּצַלְמֵנוּ, אֵלּוּ הֵם הַצְּלָמִים שֶׁל הָאָדָם מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ. לְפָנִים - הַשְּׁכֵל וּמִדְעָה וְחֻמָּה, וּמִבְּחוּץ - אוֹתוֹ הַצְּלָם שֶׁהוּלֵךְ עֲלָיו, וּמִנְהִיג אֶת הָאָדָם בְּשִׁמְרָה, שִׁיְהִיָּה שְׂמוּר מִן הַכֹּל. בְּעוֹד שֶׁהַתְּנוּעוֹת הֵלְלוּ הֵן בְּאֶדָם, הָאָדָם הוּא שְׁלֵם כִּלְלִי, כְּמוֹ כֵּן בְּכָל אוֹתָם הַסּוּדוֹת הָעֲלִיוֹנִים שֶׁלְמַעְלָה.

וְזֶה סוּד מֵהַ מַצְעָדֵי גֶבֶר כּוֹנְנוּ,

לְסִטְרָא דָא, בְּרַבְּחֻמָּתָא וּבְסוּכְלֵתָנוּ וּבְמַדְעָה. אוֹף הָכִי, כְּגוֹוֹנָא דָא, תְּנוּעֵי דְטְעָמִי, כּוֹלְהוּ מִטְּלַנְיָהוּן בְּחֻמָּתָא וּבְסוּכְלֵתָנוּ וּבְמַדְעָה, כְּמָה דְאַתְחַזִּי. וְדָא אִיהוּ בְּצַלְמֵנוּ.

בְּדַמוֹתֵנוּ, אֵלּוּן רִזִּין דְנְקוּדֵי, דְאִינוּן נְפִקוּ מִגּוֹ דְּיוֹקָנָא חֲדָא דְנְקוּדָה עֲלִילָא, מֵהֵוּא דְּיוֹקָנָא סְתִימָא דְלֹא אַתְחַזִּי, וּמִגּוֹ דְנְפִקִי מִגּוֹ נְקוּדָה חֲדָא אֶקְרוּן נְקוּדֵי דְמוּת, דְּיוֹקָנָא דְנְקוּדָה עֲלִילָא.

דְּאִי תִימָא אַתּוּן. לָאוּ הָכִי, דְהָא דְּיוֹקָנָא, לָאוּ אִיהוּ לְעִילָא, וְלֹא תִלְיָא תַּמָּן דְּיוֹקָנָא, דְהָא לְבַתֵּר דְנְפִקִי מִרְזָא דְעִלְמָא עֲלִילָא, אֲגִלְמוּ וְאַצְטַטְרוּ כּוֹלְהוּ, מֵהַ דְלֹא הִיָּה מִקֵּדָמָת דְנָא, דְלָאוּ אִית דְּיוֹקָנָא וְצִיּוּרָא לְעִילָא כִּלְלִי, וְעַל דָּא לֹא יִדְוַע, וְלִית מֵאֵן דְיִדְעָ בֵּיהּ כְּלוּם.

רְאֵשִׁיתָא סְתִימָא דְאַתְגַּלְיָא, וְלֹא יִדְוַע, חֲדָא נְקוּדָה סְתִימָא אִיהוּ. וְהֵוּא נְקוּדָה, לֹא יִדְוַע, וְלֹא אַתְגַּלְיָא, וְלִית מֵאֵן דְיִדְעָ בָּהּ. אֲבָל אַתּוּן, לֹא בָּהּ אַתְצַיִרִין, וְלֹא תִלְיִין לְעִילָא, דְהָא לִית תַּמָּן דְּיוֹקָנָא כִּלְלִי. וְעַל דָּא, בְּדַמוֹתֵנוּ אֵלּוּן נְקוּדֵי. בְּצַלְמֵנוּ, אֵלּוּן תְּנוּעֵי, דְאִיהוּ שְׁלִימוֹ דְכִלְלָא.

רְזָא הָכָא לְיוֹדְעֵי מִדִּין. תְּנוּעֵי דְאִיהוּ שְׁלִימוֹ דְכִלְלָא, אֵן אִינוּן בְּבֵר נֶשׁ. אֵלּוּ רְזָא דָא בְּצַלְמֵנוּ, הָא אִיהוּ צוּלְמֵי דְבֵר נֶשׁ מְלָגוּ וּלְבֵר. לָגוּ, סוּכְלֵתָנוּ וּמִדְעָה וְחֻמָּה. לְבֵר, הֵוּא צוּלְמָא דְאַזְלָא עֲלֵיהּ, וּמִדְבְּרָא לִיָּה לְבֵר נֶשׁ בְּנִטְרוּי, לְמַהוּי נְטִיר מְכֻלָּא. בְּעוֹד דְהִנְי תְּנוּעֵי אִינוּן בְּבֵר נֶשׁ, בְּרַב נֶשׁ אִיהוּ שְׁלִים כִּכְלָא. כְּגוֹוֹנָא דָא בְּכָל אִינוּן רִזִּין עֲלִילָאִין דְלְעִילָא. וְרְזָא דָא, מֵהַ מַצְעָדֵי גֶבֶר כּוֹנְנוּ, לְמִיטְל בְּמִטְלָנוּי, בְּאִינוּן תְּנוּעֵין דְטְעָמִי. וְדִרְכּוּ

לְנִסְעַ בְּמִסְעוֹתָיו, בְּאוֹתָן
הַתְּנוּעוֹת שֶׁל הַטְּעָמִים. וְדַרְכּוֹ
יִחְפֹּץ, בְּאוֹתָן הַנְּקֻדוֹת. מֵה',
מִמֶּנּוּ נִטַּל הַסּוּד הַזֶּה, שְׂיֵהִיָּה
לְמִטָּה הַכֹּל כַּגֹּן אֶחָד וְסוּד אֶחָד.
מֵה' מִצְעָדֵי גִבֹר כּוֹנֵנוּ, כְּמוֹ אֲזֵלָא
מִקְפָּא לְפָנֵי שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ, שֶׁהֵם
מִצְעָדֵי גִבֹר, שְׂמִתְקָנִים כָּל אֶחָד
וְאֶחָד כְּרֵאוּי לוֹ, וְזֵהוּ כּוֹנֵנוּ. וְשֹׁאֵר
הַתְּנוּעוֹת, הֵן שְׂפָתוֹב וְדַרְכּוֹ
יִחְפֹּץ, הֵן בְּעִמְיָדָה, הֵן לְלֶכֶת, הֵן
לְהַפְסִיק, הֵן לְנַגֵּן בְּשִׂמְחָה, הֵן
לְשִׂתֵק, הֵן לְתַת דִּין - הַכֹּל הוּא
מִדְּע וְהַשְׁכָּל לְנִסְעַ בְּמִסְעוֹת
כְּרֵאוּי.

וְרָקָא, זֶהוּ נִגּוּן בְּשִׂמְחָה. כְּשֶׁבֶא
הַנִּיּוֹץ הַקָּשָׁה בְּאוֹתָהּ הַפָּאָה שֶׁל
תוֹף הָאֵוִיר הַזֶּה שֶׁלֹּא נִתְפַּס, נוֹתֵן
שִׂמְחָה וְחֻדוּה, וְזוֹרֵק מִרְחוּק,
לְנַגֵּן בְּשִׂמְחָה לְמִי שֶׁלֹּא יְדוּעַ וְלֹא
נִתְפַּס כָּלֵל, וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, וְלֹא
מִתְיָשֵׁב לְדַעַת, עַד שֶׁקָּרַב בְּיוֹתֵר
הַשְׁכָּל. וְכֵן כָּל הַתְּנוּעוֹת, כָּל אַחַת
וְאַחַת כְּרֵאוּי.

וְטָרָם שֶׁהִגִּיעוּ הַתְּנוּעוֹת הַלְלוּ,
כָּל אוֹתָם אֵיבְרֵי הַגּוֹף לֹא יְכוּלִים
לְנִסְעַ בְּמִסְעוֹת. שֶׁהֵרִי כָּל אֵיבְרֵי
הַגּוֹף בָּהֶם נוֹטְלִים הַתְּחַלְקוֹת
בְּאוֹתֵיזוֹת, שֶׁהֵן עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתֵיזוֹת שֶׁהִתְגַּלְמוּ בְּפָרְקִים
וּבְאֵיבְרִים.

שְׁנַיִם עֲשָׂרֵי אֵיבְרִים, הֵם פָּרְקִים
שְׁנוּסְעִים. וְהַשְׁנַיִם עֲשָׂרֵי הַלְלוּ לֹא
נוֹסְעִים בְּמִסְעוֹת כְּרֵאוּי, רַק בְּסוּד
שֶׁל שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה תְּנוּעוֹת, שֶׁכֻּלָּם
עוֹשִׂים אֵת הַפָּרְקִים הַלְלוּ לְהִסְיַע
אוֹתָם. וְיֵשׁ תְּנוּעוֹת אַחֲרוֹת, לְתַת
הַשְׁכָּל וְחֻכְמָה וּמִדְּע לְכָל הַגּוֹף
וְלְהִסְיַע כָּל הַגּוֹף, וְלְתַת חֻדוּה
לְמַעַלָּה וְלְמַטָּה הַכֹּל כְּרֵאוּי.

עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתֵיזוֹת הֵם הַכֹּלֵל
שֶׁל סוּד הַגּוֹף, וְכֻלָּם הַתְּחַלְקוֹ
בְּאֵיבְרֵי הַגּוֹף. וּמִסוּד הַאוֹתֵיזוֹת
הַגּוֹף נִשְׁלָם. נִשְׁאָרוּ אוֹתֵיזוֹת

יִחְפֹּץ, בְּאֵינּוֹן נְקוּדֵי מֵה', מֵינִיָּה (דף צא ע"א)
אֲתַנְטִיל רְזָא דָא, לְמַהוּי לְתַתָּא כְּלָא כְּגוּוֹנָא
חָדָא וְרְזָא חָדָא.

מֵה' מִצְעָדֵי גִבֹר כּוֹנֵנוּ, כַּגֹּן אֲזֵלָא מִקְפָּא מִקְמֵי
שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ, דְּאֵינּוֹן מִצְעָדֵי גִבֹר,
דְּמִתְתַּקְנָן כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לֵיה, וְדָא
אִיהוּ כּוֹנֵנוּ. וְשֹׁאֵר תְּנוּעֵי, אֵינּוֹן דְּכְתִיב, וְדַרְכּוֹ
יִחְפֹּץ, הֵן בְּזִקִּיפוֹ, הֵן לְמִיזֵל, הֵן לְמִיפְסֵק, הֵן
לְנַגֵּן בְּחֻדוּוֹ, הֵן לְמִשְׂתַּק, הֵן לְמִיָּהֵב דִּינָא.
כְּלָא אִיהוּ מְנַדְע וְסוּכְלֵתָנוּ לְמִיטַל בְּמִטְלָנוּי
כְּדָקָא יָאוּת.

וְרָקָא, דָא אִיהוּ נִיגוּנָא בְּחֻדוּה, כְּדֵ אֲתִי בּוּצִינָא
דְּקַרְדִּינוּתָא, בְּהֵהוּא בְּטִישׁוֹ דְּגוֹ אֲוִירָא
דְּכִיָּא דְלָא אֲתַפֵּס, יְהִיב חֻדוֹ וְחֻדוּה, וְזִרִיק
מִרְחוּק, לְנַגֵּן בְּחֻדוּה, לְמֵאן דְלָא יְדִיעַ וְלָא
אֲתַפֵּס כָּלֵל, וְקֵאִים בְּקִיּוּמִיָּה, וְלָא אֲתִישֵׁב
לְמְנַדְע, עַד דְּקָרִיב בְּסִכְלֵתָנוּ יִתִּיר. וְכֵן תְּנוּעֵי
כּוּלְהוּ, כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא יָאוּת.

וְעַד לָא מְטוּ אֵלִין תְּנוּעֵי, כָּל אֵינּוֹן שְׂיִיפִין
דְּגוּפָא, לָא יְכֻלִין לְנִטְלָא בְּמִטְלָנִין. דְּהָא
כָּל שְׂיִיפִין דְּגוּפָא בְּהוּ נְטֻלִין אֲתַפְלְגוּ בְּאַתְוּוֹן,
דְּאֵינּוֹן עֲשָׂרִין וְתַרִּין אֲתְוּוֹן, דְּאַתְגַּלְמוּ בְּפָרְקִין
וְשְׂיִיפִין.

תְּרִיסַר שְׂיִיפִין, אֵינּוֹן פָּרְקִין דְּנְטֻלִין. וְאֵלִין
תְּרִיסַר לָא נְטֻלִין בְּמִטְלָנִין כְּדָקָא
יָאוּת, בְּרֵ בְרִזָּא דְּתְרִיסַר תְּנוּעֵי, דְּכּוּלְהוּ עֲבָדִין
לְהִנֵּי פָּרְקִין לְנִטְלָא לוֹן. וְאִית תְּנוּעֵי אַחְרָנִין,
לְמִיָּהֵב סוּכְלֵתָנוּ וְחֻכְמָה וּמִדְּע לְכָל גּוּפָא,
וְלְנִטְלָא כָּל גּוּפָא, וְלְמִיָּהֵב חֻדוּה לְעֵילָא וְתַתָּא
כּוּלְא כְּדָקָא חֲזִי.

עֲשָׂרִין וְתַרִּין אֲתְוּוֹן, אֵינּוֹן כְּלָלָא דְּרְזָא דְּגוּפָא.
וְכֻלְהוּ אֲתַפְלְגוּ בְּשְׂיִיפִין דְּגוּפָא. וּמִרְזָא
דְּאַתְוּוֹן, גּוּפָא אֲשַׁתְּלִים. אֲשַׁתְּאָרוּ אֲתְוּוֹן

אחרות, שהן עשר. שמים עשרה
אותיות הן ראשונות, שאותם
האיברים קיומו של כל הגוף,
שיהיה כל איבר ואיבר על תקונו.
ואף על גב שיש בהם באותיות
אותיות שנראות בזכר, ואותיות
שנראות בנקבה. כמו א' זכר, ב'
נקבה. ג' זכר, ד' נקבה. ה' נקבה,
ו' זכר. וכן כל האותיות האחרות,
מהן כלולות בזכר, ומהן כלולות
בנקבה. ואם תאמר, אם כן, איך
נבנה אדם בסוד של עשרים
ושמים אותיות? שהרי
כשמתפללים, ונבחרו האותיות
שהצטרפו וראויות היו לזכר -
אין, רק שמים עשרה, כנגד שנים
עשר איברים!

אלא ודאי, כל האותיות כלולות
בסוד של זכר, ואותם עשרים
ושמים אותיות - אותיות זכריות
ואותיות נקביות. משום שכל
האיברים, יש איבר באותם
פרקים, שהם כלולים זה עם זה
ונכנסים זה בזה. מי שנכנס הוא
זכר, ההוא שמקבל אותו בתוכו
היא הנקבה.

בכל האיברים יש זכר ונקבה,
ונכנסים זה בזה כזכר בנקבה.
ומשום כן, כל האותיות עולות
בסוד של זכר ונקבה. וכל
האותיות צריכות אלו את אלו,
ולתתבר אלו באלו. (א"ב ג"ד ה"ה
אחד זכר ואחד נקבה) נכנס זה לזה כמו
זכר בנקבה.

עשרים ושמים אותיות אחרות
כלולות בנקבה למטה, והן
אותיות קטנות. שהרי כשמתחבר
הזכר בנקבה, בתשוקה שבכל
האותיות של כל האיברים. אל
הנקבה מטיל בה סוד האותיות,
באותם המים שלה, ואחר כך
הקרימו (קפאו) שמים שהתגלמו
האותיות, ויוצאות אותיות
אחרות כמו אלו. ועל זה יש אלפא ביתא של
אותיות קטנות.

אחרנין, דאינון עשר. תריסר אתון אינון
קדמאי, דאינון שייפין קיומא דכל גופא,
למהוי כל שייפא ושייפא על תיקוניה.

ואף על גב דאית בהו באתון, אתון דאתחזון
בדכורא, ואתון דאתחזון בנוקבא. כגון
א' דכורא, ב' נוקבא. ג' דכורא, ד' נוקבא.
ה' נוקבא, ו' דכורא. וכן אתון פולהו אחרנין,
מנהון פליץ בדכורא, ומנהון פליץ בנוקבא.
ואי תימא, אי הכי, איך אתבני אדם ברזא
דעשרין ותרין אתון, דהא פד אסתפלן,
ואתברירו אתון דאצטריכו ואתחזון לדכורא,
לית בר תריסר, לקביל תריסר שייפין.

אלא ודאי, אתון פולהו פליץ ברזא דכורא,
ואינון עשרין ותרין אתון, אתון דכורי
ואתון נוקבי. בגין דשייפין פולהו, אית
שייפא באינון פרקין, דאינון פליץ דא בדא,
ועיילין דא בדא. מאן דעייל איהו דכר, ההוא
דמקבל ליה בגייה, איהי נוקבא.

בכל שייפין אית דכר ונוקבא. ועייל דא בדא,
בדכורא בנוקבא. ובגין כן, פלהו אתון
סלקין ברזא דדכורא ונוקבא. ואתון פולהו
אצטריף אלין לאלין, ולא תחברא אלין באלין.
(כ"א א"ב ג"ד ה"ו ח"ו ח"ד דכר, וחד נוקבא) אעיל דא בדא,
בדכורא בנוקבא.

עשרין ותרין אתון אחרנין פליץ בנוקבא
לתתא, ואינון אתון זעירין. דהא פד
אתחבר דכר בנוקבא, בתיאובתא דבכל אתון
דשייפין פולהו, לגבי נוקבא, אטיל בה רזא
דאתון, באינון מיין דילה, ולבתר אקרימו
(כ"א אקרישו) שמים דאגלימו אתון, ונפקי אתון
אחרנין כגוונא דאלין. ועל דא אית אלפא
ביתא דאתון עילאין רברבין. ואית אלפא
ביתא דאתון דקיקין.

אחרות כמו אלו. ועל זה יש אלפא ביתא של
אותיות קטנות.

א' הוא אָחַד, וְסוּד שֶׁל אָחַד, יוֹצֵא וּמְתַגַּלֵּם בְּסוּד שְׁלֹמֶטָה, הָאֵיבָרִים הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁמִּתְחַבְּרִים בְּאָחַד, וְהֵם אָחַד. וְעַם כָּל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא אֵיבָר אָחַד.

מִשּׁוּם שֶׁשְׂשׂוּיֹצֵאת א' וְנִתְּנָת בְּרֵאשׁ, יוֹצֵאת בְּאוֹתוֹ הַדְּיוּקָן שֶׁל הָאֲחָרִים הֵלְלוּ שֶׁהֲצֻטְּרוּ לְהִתְחַבֵּר עִמוֹ, וּכְשִׂיּוֹצֵאת א', מֵרָאָה לְשִׁמְי הַדְּרָגוֹת הָאֲחָרוֹת שֶׁהֲצֻטְּרוּ לְהִתְחַבֵּר עִמוֹ, שֶׁהֵם הַשְּׂמָאל וְהָמֵצֵעַ, וְכֻלָּם נֶאֱחָזִים יַחַד, וְנִרְאִים בְּדִיוּקָן שְׁלוֹ. כִּיּוֹן שֶׁנִּמְצְאוּ וְהִתְלַשְּׁבוּ בְּמִקּוֹמָם אוֹתָם שְׁנֵי הָאֵיבָרִים הָאֲחָרִים, חוֹזְרֵת א' וּמִתְלַשְּׁבֵת בְּמִקּוֹמָהּ בְּרֵאשׁ, בְּצַד הַיָּמִין.

אֵיךְ עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? כְּשִׂיּוֹצֵאוּ הָאוֹתוֹת, הָאוֹת הַרֵאשׁוֹנָה שִׂיּוֹצֵאה, הָרֵאשׁ לְכָל הָאוֹתוֹת, הִיא א'. מֵה עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? הַתְּעַטֵּף בְּאוֹתָהּ הָאוֹת וּבְרֵא שְׁמַיִם. וּבְאוֹת הַזֶּה בְּרֵא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת סוּד הַיְחוד, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת, וְהֵם שְׁמַיִם, סוּד אָחַד, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרֹנוּ, וְהָרִי זֶה נִתְּבָאָר. כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרְאוּ שְׁמַיִם בְּסוּד הַזֶּה, טָרַם שֶׁנִּקְרְשׁוּ וְלֹא הִגְלִידוּ הַשְּׁמַיִם, שֶׁהָרִי הָיוּ טְמִירִים בְּתוֹךְ הַמַּיִם, הַסוּד שֶׁל הָאוֹת א', שֶׁהִיא לְיָמִין.

לְאֲחַר שֶׁנִּקְרְשׁוּ מִתּוֹךְ הַמַּיִם, יֹצֵאה הָאוֹת ו', מְצִיַרֵת בְּצִיּוּר שֶׁל הַתְּגַלְמוֹת בְּדִיוּקָן שֶׁל אָדָם. וְעַם כָּל זֶה לֹא נִחְסַר מְאוֹתוֹ דְּיוּקָן שֶׁל הָאוֹת א' כְּלוּם, וְחִזְרָה וְהִתְלַשְּׁבָה בְּמִקּוֹמָהּ.

הַתְּחִיל הָאוֹר שֶׁל הָאוֹת הַזֶּה לְהֵאִיר מֵרֵאשׁ הָעוֹלָם לְסוֹף הָעוֹלָם. גִּנְזוּ אֵת אוֹרוֹ בְּאוֹת אֲחֵרֵת, וְעֲשֵׂה לְאוֹת הַזֶּה בִּי"ת אָחַד, לְגִנְזוּ אוֹרוֹ בְּתוֹכוֹ, וְנִגְנְזוּ אוֹתוֹ אוֹר בְּתוֹכוֹ.

א' אִיהוּ חַד, וְרִזָּא דְחַד, נְפִיק וְאֲגָלִים בְּרִזָּא דְלִתְתָא, שְׂיִיפִין עֵילָאִין דְּאִתְחַבְּרָן בְּחַד, וְאִינוּן חַד. וְעַם כָּל דָּא, לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא שְׂיִיפָא חַד.

בְּגִין דְּכַד נְפָקָא א', וְאִתְהֵיבַת בְּרֵאשׁ, נְפָקָא בְּהֵוּא דְיוּקְנָא דְהֵנְהוּ אֲחֵרְנִין דְּאֲצֻטְרִיכוּ לְאִתְחַבְּרָא בְּהֵדִיָּה, וְכַד נְפָקָא א', אֲחִזִּי לְתֵרִין דְּרִגִין אֲחֵרְנִין, דְּאֲצֻטְרִיכוּ לְאִתְחַבְּרָא בְּהֵדִיָּה, דְּאִינוּן שְׂמָאלָא וְאֲמֵצְעִיתָא, וְכוּלְהוּ אִתְאַחְדוּ בְּחַדָּא, וְאִתְחִזּוּן בְּדִיוּקְנָא דִּילֵיהּ. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתַּפְּחוּ וְאִתְיִשְׁבוּ בְּדוּכְתִּיָּהוּ אִינוּן תְּרִין שְׂיִיפִין אֲחֵרְנִין, אִתְהֵדַר א' וְאִתְיִשְׁבַּ בְּדוּכְתִּיָּה בְּרֵאשׁ, בְּסֻטְרָא דְיָמִינָא.

הֵיךְ עֲבַד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. כַּד אִתְוּוּן נְפָקוּ, אֵת קוּדְמָאָה דְנְפִיק, רִישׁ לְכָל אִתְוּוּן, אִיהִי א'. מֵה עֲבַד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אִתְעַטֵּף בְּהֵוּא אֵת, וּבְרֵא שְׁמַיִם. וְאֵת דָּא בְּרֵא בֵּיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, רִזָּא דְיִיחודָא, דְּאִינוּן תְּלַת דְּרִגִין, וְאִינוּן שְׁמַיִם, רִזָּא חַד. כְּמָא דְאוּקִימְנָא, וְהָא אִתְמַר. כִּיּוֹן דְּאִתְבְּרוּ שְׁמַיִם בְּרִזָּא דָּא, עַד לָא הָווּ קְרִישׁוּ וְלֹא גְלִידוּ שְׁמַיִם, דְּהָא טְמִירִין הָווּ גּוּ מֵיָא, רִזָּא דָּאֵת א', דְּאִיהוּ לְיָמִינָא.

לְבַתֵּר דְּאִקְרִישׁוּ מִגּוּ מֵיָא, נְפָקַת אֵת ו', מִתְצִיַרָא בְּצִיּוּרָא, דְּגִלְמִיּוּ בְּדִיוּקְנָא דְאָדָם. וְעַם כָּל דָּא לֹא חָסַר מֵהֵוּא דְיוּקְנָא דָּאֵת א' כְּלוּם, וְאִתְהֵדַר וְאִתְיִשְׁבַּ בְּדוּכְתִּיָּה. שְׂאֲרֵי נִהִירוּ דְהָאִי אֵת לְאַנְהָרָא מְרִישָׁא דְעֵלְמָא לְסִיפֵי עֵלְמָא. גִּנְיִז לִיָּה נְהוּרִיָּה בְּאֵת אֲחֵרָא, וְעֵבִיד לְהָאִי אֵת בִּי"ת חַד, לְאַגְנִזָּא נְהוּרִיָּה בְּגוּיָּה, וְאִתְגְּנִיז הֵוּא אוֹר בְּגוּיָּה.

ומהשעה ההיא נגנו ונטמן, ולא יצא לעולם, פרט לשביל דק אחד, שנמשך חוט אחד ממנו, וממנו נזון העולם ועומד במקומו.

מן האות הזו נבנה הכל. מהאות הזו נזון הכל. פאות הזו שמר הקדוש ברוך הוא את ישראל ושבר את שונאיהם לפניהם. זהו שכתוב (שמות טו) 'ימינה ה' נאדרי בכח ימינה ה' תרעץ אויב. בשעה שגרמו החטאים, מה כתוב? (איכה ב) השיב אחר ימינו. אז פאותו הזמן גלו ישראל מן הארץ, ושלטו בהם שונאיהם.

א' התישבה בזרוע, בסוד ותקף וכח, שהם שני צדדים אחרים שהחזיקו בו, והיא זרוע הימין. ב' נכללה בתוכה, וכונסת אותה כנגדה, כנקבה שנכנס לתוכה זכר. משום כך כל האותיות, אחת זכר ואחת נקבה.

א' התפשטה לאותיות אחרות, ונשלמו בשלמות, לטל שתי דרגות אחרות אלף, להיות השלמות שלו. וזה סוד והחוננים עליו מטה פלוני. והחוננים עליו - שתי דרגות באחת.

עד שעולות האותיות לששים רבוא, כחשבון שבטי ישראל, שהם שנים עשר, ועולים לששים רבוא. אף כך האותיות, כשהתמלאו עולים לששים. אלף בית גימל דלת הא וזין חית טת יוד כף למד מם נוז סמך עין פא צדי קוף ריש שין תו. אלו הם עלית האותיות לששים רבוא, כדי שתהיה שלמות בסוד האותיות בכל האיברים.

נשארו עדין שתיים עשרה אותיות, והן מם הסתומה, צדי ארפה, נוז, פא, כף, והן האותיות

אתון אחרנין כפולים,

ומההיא שעתא, אתגניז ואיטמר, ולא נפיק לעלמא, בר בחד שביל דקיק, דאמשך חד חוטא מיניה, ומיניה אתזן עלמא, וקאים בקיומיה.

מהאי את אתבני פולא. מהאי את אתזן פולא. ובאת דא נטיר לון קודשא בריך הוא לישראל, ואתבר שנאיהון קמייהו. הדא הוא דכתיב, (שמות טו) 'ימינה ה' נאדרי בכח ימינה ה' תרעץ אויב. בשעתא דגרמו חובין, מה פתיב. (איכה ב) השיב אחר ימינו. פדין בהוא זמנא אתגלון ישראל מארעא, ושלטו בהון שונאיהון.

א' אתיישב בדרועא, ברזא ותוקפא וחילא, דאינון תרין סטרין אחרנין דאתתקפו ביה, ואיהו דרועא דמינא. ב' אתפליל בגויה, וכניש ליה לקבליה, פנוקבא דעייל בגויה דכורא. בגין כך אתוון פולהו, חד דכר, וחד נוקבא.

א' אתפשט לאתוון אחרנין, ואשתלימו בשלימו, לנטלא תרין דרגין אחרנין אלף, למהוי שלימו דיליה. ורזא דא (במדבר ב) והחוננים עליו מטה פלוני. והחוננים עליו, תרי דרגין בחד.

עד דסלקין אתוון, לשתיין רבוא, כחושבון שבטיהון דישראל, דאינון תריסר, וסלקין לשתיין רבוא. אוף הכי אתוון, פד אתמלו סלקין לשתיין. (דף צא ע"ב) אלף בית גימל דלת הא וזין חית טת יוד כף למד מם נוז סמך עין פא צדי קוף ריש שין תו. אלין אינון סליקו דאתוון, לשיתין רבוא. בגין למהוי שלימו ברזא דאתוון, בשייפי פולהו.

אשתארו תו תריסר אתוון, ואינון מם סתימא, צדי אריכא, נוז, פא, כף, ואינון

האחרות הכפולות מנצפ"ך. והן עולות לשמים עשרה אותיות. וכשכל האותיות נשלמו, עולות לשבעים אותיות אותיות, סוד השם הקדוש שהקדוש ברוך הוא נקרא בהן.

השבון ישראל שבעים נפש, ושתי אותיות שהם עדים בתוכם, ונכללות בהם, והן י"ה, שפתיים (תהלים קכב) ששם עלו שבטים ששתי י"ה עדות לישראל. ועל זה הסוד, הראובני השמעוני. והרי פשוטה, וכלן עולות לשבעים ושפים.

כמו כן אלפ"א בית"א, שכל האותיות עולות לסוד של שבעים ושפים אותיות, שהכל יהיה סוד של גוף שלם, הסוד של אדם, סוד המרפכה העליונה, סוד השם החקוק.

משום כך כל האותיות עולות בעלית המרפכה העליונה בדיוקנם וגופם, שהכל יהיה סוד אחד פראוי. כל האותיות, כשמתחברות ונחקקות בחקיקותיהן בסוד של שבעים ושפים אותיות חקוקות, נעשות כלן גוף אחד.

מדרש רות

ויהי בימי שפט השפטים (רות א). רבותינו פותרים המקרא שכתוב (איוב לח) ברן יחד פוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים. מי הם פוכבי הבקר? אותם המלאכים הקדושים ששולטים ביום. מי הם בני אלהים? אותם המלאכים הקדושים ששולטים בלילה.

בא וראה, כל מה שבא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בא אלא ליקרא דיליה. שנאמר, (ישעיה ג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. הקדוש ברוך הוא ברא בר נש בעלמא, ויהיב ביה שמייה יהו"ה.

מנצפ"ך. ואינון סלקי לתריסר אתון. וכד אתון פולהו אשתלימו, סלקין לשבעין ותריין אתון, רזא דשמא קדישא דקודשא בריך הוא אתקרי בהו.

חושבן ישראל שבעים נפש, ותריין אתון דאינון סהדי בגוייהו, ואתכלילו בהו, ואינון י"ה. דכתיב, (תהלים קכב ד) ששם עלו שבטים שבטי י"ה עדות לישראל. ועל רזא דא, הראובני השמעוני. והא אוקמוה, וכלהו סלקו לשבעין ותריין.

בגוונא דא אלפ"א בית"א, דסלקא אתון פולהו לרזא דשבעין ותריין אתון, למהוי פלא רזא דגופא שלים, רזא דאדם. רזא דרתיכא עילאה. רזא דשמא קדישא גליפא.

בגין כך אתון פלהו סלקין בסליקו דרתיכא עילאה, בדיוקנייהו וגופייהו, למהוי פולא רזא חדא פדקא יאות. אתון פולהו, פד מתחברן ואתגליפו בגלופייהו, ברזא דע"ב אתון גליפין, אתעבידו פלהו גופא חדא.

(דף צב ע"א)

מדרש רות

ויהי בימי שפט השפטים. רבנן פתרי קרא דכתיב, (איוב לח ז) ברן יחד פוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים. מאי פוכבי בקר. אינון מלאכין קדישין דשלטין ביממא. מאן בני אלהים. אינון מלאכין קדישין דשלטין בלילה.

בא וראה, כל מה שבא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בא אלא ליקרא דיליה. שנאמר, (ישעיה ג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. הקדוש ברוך הוא ברא בר נש בעלמא, ויהיב ביה שמייה יהו"ה.

הוא ברא אדם בעולם, ונתן בו את שמו 'הו"ה'. ה' - נפש. ו' - רוח. ה' - נקראת נשמה. ו' - נשמה לנשמה. וקראם י"ה - אב ואם. ו"ה - בן ובת.

הדגמא דברא רוח ונפשא דקדישא, כף ברא רוח ונפשאל. ובדוגמא דהוא היין על שמריו, כף הוא הרוח והנפש השכלית על רוח ונפש הבהמית. ולמה נקראת בהמית? על שהיא מצד השמאל של סמא"ל ונחש, שהם זכר ונקבה. ועל כן אמר שלמה המלך ברחמיו, (קהלת א) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ.

והצד הטמאה לא נתן הקדוש ברוך הוא את שמו, שנאמר (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. אני - רמז כמו ויסרתי אתכם אף אני. ה' - רמז למדת הרחמים. לאחר לא אתן - רמז לאל אחר, שנאמר לא תשתחוה לאל אחר, שהוא בצד הטמאה.

פתח רבי ואמר, בסוד של יהוה. ו' נקרא בדגמא, זה אלימלך. ה' נקרא בדגמא, זו נעמי. ולמה נקראת שמה נעמי? שנאמר ויהי נעם ה' אליהנו עלינו וגו'. ו"ה דגמא, זו רות ובעלה.

רות הפכה שמה לתור, שנאמר (בראשית טו) ותור וגוזל. (שיר ב) יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך השמיעני את קולך פי קולך ערב ומראיך נאווה. פתח ואמר, ומה זה ומעשה ידינו כוננה עלינו? זה המעשה שיעשה האדם. אם הם מעשים טובים - ישפן עליו הויה, ואם לא - יסתלק ממנו, שנאמר (משלי ט) חכמות נשים כנתה ביתה ואולת כנדיה תהרסנו. חכמות

ה', נפש. ו', רוח. ה', נקראת נשמתא. ו', נשמתא לנשמתא. וקראם, י"ה, אב ואם. ו"ה, בן ובת.

הדגמא דברא רוח ונפשא דקדישא, כף ברא רוח ונפשאל. ובדוגמא דהוא היין על שמריו, כף הוא הרוח והנפש השכלית, על רוח ונפש הבהמית. ולמה נקראת בהמית. שהוא מסטרא דשמאלא דסמא"ל ונחש, דאינון דכר ונוקבא. ועל דא אמר שלמה המלך ברחמיו, (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ.

ולסטרא דמסאבו, לא נהיב קודשא בריך הוא שמא דיליה. שנאמר, (ישעיה מב ח) אני וי' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. אני, רמז כמו (ויקרא כוכח) ויסרתי אתכם אף אני. ה', רמז למדת הרחמים. לאחר לא אתן, רמז לאל אחר, שנאמר (שמות לד יד) לא תשתחוה לאל אחר, דהוא בסטרא דמסאבא. פתח רבי ואמר, ברזא דיהוה. ו' אקרי בדוגמא, דא אלימלך. ה' אתקרי בדוגמא, דא נעמי. ולמה נקראת שמה נעמי, שנאמר (תהלים צא יז) ויהי נעם ה' אליהנו עלינו וגו'. ו"ה דוגמא, דא רות ובעלה.

רות הפכה לשמה תור. שנאמר, (בראשית טו ט) ותור וגוזל. (ש"ש ב יד) יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך השמיעני את קולך פי קולך ערב ומראיך נאווה. פתח ואמר, ומה ומעשה ידינו כוננה עלינו. דא עובדא דיעבד בר נש. אי אינון עובדין טבין, ישפון עליה הויה. ואי לא, יסתלק מינה. שנאמר, (משלי יד א) חכמות נשים

נשים - זו הנשמה והנפש. ואולת
- זו נפש השמאלית שנקראת
ערפה.

פתח ואמר, מה זה שאמר (שיר ב)
הראיני את מראיך? כשנעשה
אדם מטפה בשלית אמו, כמו
שמתגדל (אחר ארבעים יום שנברא) -
מכניס בו הקדוש ברוך הוא מעט
מעט רוח ונפש, ונר נתן על ראשו
בלילה, שנאמר (איוב כט) בהלו נרו
עלי ראשי. ועמוד אור ביום,
שנאמר (שמות יד) ויסע עמוד הענן
וגו', (שם יג) ולילה בעמוד אש כו'
ללכת יומם ולילה. ונאמר (משלי ו)
כי נר מצוה ותורה אור.

ומלמדים אותו את כל התורה,
ומלמדים אותו את כל המצוות,
ואומרים לו: ראה, שזוהי דרך
עקלתון, שנקראת לילה. ובמקום
הזה יכניסו כל נפש של האיש,
שנאמר (איוב א) קטן וגדול שם הוא
ועבד חפשי מאדוניו.

ומראים לו בעמוד של אש,
שהוא על ראשו, כמה דבים
ונמרים ואניות ומלאכי חבלה
שיושבים שם. ושם הפלב. ועל
זה אמר דוד (תהלים כב) הצילה
מחרב נפשי מיד פלב יחידתי.
והמקום הזה הוא חשף, ומלאכי
החבלה קוראים אותם לילות.
ועל זה אמר מפחד בלילות.
לילות ממש נקראו.

ואומרים לו: אם תזכה למצוות,
כל מצוה ומצוה יעשו לך ממנה
מלאך טוב. ובזמן שתכנס למקום
הזה ותזכה למצוות, יאמרו: סלו
סלו פנו דרך הרימו מכשול מדרך
פלוגי זה, ולא ישלטו עליך (מלאכי
חבלה).

ובזו הדגמא ביום, יאמרו: אם
תזכה בתורה, כל אות ואות תהיה
מלאך, שיעזורך במקום הזה.

בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו. חכמות
נשים: דא נשמתא ונפשא. ואולת, נפשא
דשמאלא שנקראת ערפה.

פתח ואמר, מה הוא דאמר, (שה"ש א יד) הראיני
את מראיך. כד יתעביד בר נש מטיפה,
בשלייתא דאמיה, כמה דאתרבי, (ג"א כתר ארבעין
ימין דאתברי) אעיל ביה קודשא בריך הוא זעיר
זעיר רוחא ונפשא. ונר יהיבת על רישיה
בליליא. שנאמר, (איוב כט ג) בהלו נרו עלי ראשי.
ועמודא דנהורא ביממא, שנאמר (שמות יג כא)
ויסע עמוד הענן וגו', ולילה בעמוד אש וכו'
ללכת יומם ולילה. ונאמר, (משלי ו כג) כי נר מצוה
ותורה אור.

ואולפי ליה כל אורייתא. ואולפי ליה כל
פיקודי. וימרון ליה, חזי, דדין הוא
דרך עקלתון, דאיתקרי לילה. ובאתרא הדין
יעלון כל נפשתא דאינשא. שנאמר, (איוב ג ט)
קטן וגדול שם הוא ועבד חפשי מאדוניו.

ואחזיין ליה, בעמודא דאישתא, דהיא על
רישיה, כמה דופין ונמריין ואריין
ומלאכי חבלה דיתבין תמן. וכלבא תמן, ועל
דא אמר דוד, (תהלים כב כא) הצילה מחרב נפשי
מיד פלב יחידתי. ודין אתרא הוא חשף,
ומלאכי חבלה קרון להון לילות. ועל דא
אמר, (שה"ש ג ח) מפחד בלילות. לילות ממש
אקרון.

וימרון ליה, אם תזכה למצוות, כל מצוה
ומצוה, יעבדון לך מינה מלאך טוב.
ובעידן דתיעול באתרא הדין, ותזכה למצוות,
יימרון, (ישעיה נז יד) סלו סלו פנו דרך הרימו
מכשול מדרך פלוגי דא, ולא ישלטון עליך
(מלאכי חבלה).

ובדוגמא דא ביממא, יימרון, אם תזכה באורייתא, כל אות ואות יהיה

והתורה שנקראת דרך, תלך בדרך הזו, שלא ישלטו עליך. ועל כן אמר לנחותם הדרך. ואחר זה יראו לו גן העדן, וכל חלק וחלק שיש לצדיק בפני עצמו. ומשביעים אותו שיקים כל התורה.

ואחר כן יאמרו לו, (בראשית יב) ויאמר ה' אל אברם לך לך וגו', (שם) ואעשה לגוי גדול וגו'. ויאמר ה' אל אברם - זו הנשמה, שהיא אב לרוח ורם לגוף. לך לך מארץך - זה גן העדן. וממולדתך - זו בטן האם, של בשר ודם. ומבית - זו השכינה. אביך - זה הקדוש ברוך הוא. שאין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא כנסת ישראל. אל הארץ - זה העולם השפל. ונותנים לו שבע ברכות כמו שאמרנו לעיל, מואעשה וגו', עד כל משפחות האדמה וגו'.

אם האדם יזכה, ויהיה צדיק, ומכיר את שם הקדוש ברוך הוא - מה אומרים לו כשמסתלק מן העולם? (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה וגו', (שם) על פפים ישאונך פן תגף באבן. מן האבן של דרך עקלתון. רגלך כו', עד פי ידע שמי.

ואם אדם לא יזכה לתורה ולמעשים טובים - כשיסתלק מן העולם, יפגס לדרך החשוכה שאמרנו, ומזדעזעים כל מי שישנו באותו המקום, ויאמרו: הזאת נעמי, שהלכה בדרך הזה מלאה כל טוב, מלאה מתורה! עמוד הענן שהאיר לה במקום הזה ללכת ביום, ועמוד האש להאיר לה ללכת במקום הזה בלילה, ועם בעלה, נשמה לנשמה!

היא משיבה ואומרת, (רות א) אל תקראנה לי נעמי, קראן לי מרה,

מלאך, דיעזרך באתרא הדין. ואורייתא דאקרי אורחא, יהך באורחא הדין, דלא ישלטון עליך. ועל דא אמר, (שמות יג כא) לנחותם הדרך. ובתר דין יחזון ליה גינתא דעדן, וכל חלק וחלק שיש לצדיק בפני עצמו. ומשביעין ליה שיקיים כל התורה.

ובתר כן יימרון ליה, (בראשית יב א) ויאמר ה' אל אברם לך לך וגו' ואעשה לגוי גדול וגו'. ויאמר ה' אל אברם, דא נשמתא, דהיא אב לרוח, ורם לגוף. לך לך מארץך, דא גנתא דעדן. וממולדתך, דא בטן דאימא, של בשר ודם. ומבית, דא שכונתא. אביך, דא קודשא בריך הוא. שאין (דף צב ע"ב) אביו, אלא הקדוש ברוך הוא. ואין אמו, אלא כנסת ישראל. אל הארץ, זה העולם השפל. ויהבו ליה שבע ברכאן דאמירן לעיל, מואעשה וגו' עד כל משפחות האדמה וגו'.

אם בר נש יזכה, ויהיה צדיק, והוא ידע שמה דהקדוש ברוך הוא, מה יימרון ליה פד אסתלק מעלמא. (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה וגו', על פפים ישאונך פן תגוף באבן. מן האבן של דרך עקלתון, רגלך וכו' עד פי ידע שמי.

ואם בר נש לא יזכה באורייתא, ולעובדין טבן, פד יסתלק מעלמא, יעול באורחא חשוכא דאמרנא, ואזדעזעו כל מאן דאית בהווא אתר, ויימרון הזאת נעמי, דאזלת באתרא הדין מלייא כל טובא, מלייא מאורייתא. עמוד הענן דנהר לה באתרא הדין למיהך ביממא. ועמודא דאישתא לאנהרא לה למיזל באתרא הדין בליליא. ועם בעלה נשמתא לנשמתא.

אתיבא איהי ואמרה, אל תקראנה לי נעמי

פי המר שדי לי מאד. שהנעיל אותי בגוף רע. אני מלאה הלכתי במקום הזה, וריקם השיבני ה'. באותה שעה היא אומרת, שבנה בנתי וגו', שנאמר ותאמר נעמי לכלתיה שבנה בנתי. משיבה רות הנפש הקדושה ואומרת, אל תפגעי בי לעזבך לשוב מאחריך כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין וכו'.

אבר ערפה, הנפש שהיא צד השמאל, הולכת לגוף ומתאבלת עליו, שנאמר (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. וכל זמן שמתאבל עליו, אומר הגוף לנפש הבהמית: בשביל האכילה והשתיה שנתת לי, הנשמה בצער גדול, ובלא תורה ובלא מצוות. טל מה שנתת לי. ונבקע הגוף.

אמר רבי, כתוב (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל וגו'. מהו דל? איש נסתר. ויאמר מה תתן לי, וכי יותר רשע אני מכל האדם שבעולם? ויעשה מריבה עם הקדוש ברוך הוא. אשרי מי שמשכיל לו, שכתוב (ישעיה כז) או יחזק במעזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי.

שאמר רבי נהוראי, מה שאמר או יחזק במעזי וגו', וכי הקדוש ברוך הוא שהוא בעל השלום, עושה שלום במרומיו, צריך למי שיעשה לו שלום? והלא השלום שלו!

א"א העני, בשעה שרואה את עצמו בדחק, הוא עושה מריבה כלפי מעלה. והמחזיק בידו של עני ועושה עמו צדקה, כפיכול עם הקדוש ברוך הוא עושה שלום, לפי שגורם לעני שמבקש מחילה מלפניו יתברך על שהטיח דברים כלפי מעלה, ואז עושה שלום בינו לבין קונו. מי

קראנ' לי מרא פי המר שדי לי מאד. דהנעיל לי בגופא בישא. אני מלאה הלכתי באתרא הדין, וריקם השיבני ה'.

בההיא שעתא אמרה, שבנה בנתי וגו'. שנאמר, ותאמר נעמי לכלתיה שבנה בנתי. אתיבת רות נפשתא קדישא ואמרת, אל תפגעי בי לעזבך לשוב מאחריך פי באשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין וכו'.

אבר ערפה, נפשתא דהיא סטרא דשמאלא, אזלא לגופא, ואתאבלת עליה. שנאמר (איוב יד כב) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. וכל זמן דאתאבל עליה, אמר הגוף לנפש הבהמית, בשביל האכילה והשתיה שנתת לי, הנשמה בצער גדול, ובלא תורה ובלא מצוות. טול מה שנתת לי. ונבקע הגוף.

אמר רבי, פתיב (תהלים מא ב) אשרי משכיל אל דל וגו'. מהו דל. איש נסתר. ויאמר מה תתן לי, וכי יותר רשע אני מכל האדם שבעולם. ויעשה מריבה עם הקדוש ברוך הוא. אשריו מאן דמשכיל ליה. דכתיב, (ישעיה כז ה) או יחזק במעזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי.

דאמר רבי נהוראי, מהו דכתיב (ישעיה כז ה) או יחזק במעזי וגו'. וכי הקדוש ברוך הוא שהוא בעל השלום, עושה שלום במרומיו, צריך למי שיעשה לו שלום, והלא השלום שלו.

א"א, העני בשעה שרואה את עצמו בדוחק, הוא עושה מריבה כלפי מעלה. והמחזיק בידו של עני, ועושה עמו צדקה, כפיכול, עם הקדוש ברוך הוא עושה שלום. לפי שגורם לעני, שמבקש מחילה מלפניו יתברך, על שהטיח דברים כלפי מעלה, ואז

גרם לו לעשות שלום? זה הנותן צדקה לעני, והמחזיק בידו, שפתיב או יחזק במעזי וגו', וזהו הדל. והקדוש ברוך הוא מהו אומר? אין דנים את האדם לפי צערו.

וכך גם באיוב. שאמר רבי תנחום, אמר איוב לקדוש ברוך הוא, (איוב כג) מי יתן ידעתי ואמצאהו כו' אערכה לפניו משפט. עד שהטיח איוב דברים כלפי מעלה.

ויותר לא? והלא כבר בכמה מקומות בתחית המתים, והטיח דברים כלפי מעלה, וסקל איקונין של מלך?!

אלא, אמר רבי נהוראי, בההיא שעתא אמר המקטרג לקדוש ברוך הוא: איוב שאמרת עליו איש תם וישר וירא אלהים וסר מרע, הרי כבר בתחית המתים, והטיח דברים, וסקל איקונין של מלך! אמר הקדוש ברוך הוא: איוב לא בדעת ידבר!

בשעה שנתופח איוב עם הקדוש ברוך הוא, מה הוא אומר? (שם) הטוב לך כי תעשק פי תמאס יגיע כפייך וגו'. וכי הוא טוב זה העשק שתעשה לי? אבי ואמי עשו לי את הגוף, ואתה נעשית שתף עמהם, ונתת בי נשמה, ואמרת למקטרג רק את נפשו שמר. מה שלך - שמרת, מה של אבי ואמי - אמרת הנו בידך. וכי הוא טוב זה העשק שתעשה לי, כי תמאס יגיע כפייך, שהנפש מאוסה מצד יסורי הגוף? ועל עצת רשעים הופעת, וסקל איקונין של מלך?!

והמקטרג קטרג על כל זה לפני הקדוש ברוך הוא. אמר לו הקדוש ברוך הוא: איוב לא בדעת ידבר, ואינו נתפס על צערו. וכיון שבא הקדוש ברוך הוא ונתופח עמו, חזר בו ואמר,

עושה שלום בינו לבין קונו. מי גרם לו לעשות שלום. זה הנותן צדקה לעני, והחזיק בידו, דכתיב או יחזק במעזי וגו', וזהו הדל. והקדוש ברוך הוא מהו אומר. אין דנין את האדם לפי צערו.

והכי נמי באיוב, דאמר רבי תנחום, אמר איוב לקדוש ברוך הוא, (איוב כג ב-ג) מי יתן ידעתי ואמצאהו וכו' אערכה לפניו משפט. עד שהטיח איוב דברים כלפי מעלה.

ותו לא. והלא בכמה מקומות כבר בתחית המתים, והטיח דברים כלפי מעלה, וסקל איקונין של מלך.

אלא אמר רבי נהוראי, בההיא שעתא אמר המקטרג לקדוש ברוך הוא, איוב שאמרת עליו (שם א א) איש תם וישר וירא אלהים וסר מרע, הרי כבר בתחית המתים, והטיח דברים, וסקל איקונין של מלך. אמר הקדוש ברוך הוא, (שם לד לה) איוב לא בדעת ידבר.

בשעה שנתופח איוב עם הקדוש ברוך הוא, מה הוא אומר, (שם י א) הטוב לך כי תעשק פי תמאס יגיע כפייך וגו'. וכי הוא טוב זה העושק שתעשה לי, אבי ואמי עשו לי הגוף, ואת אתעבידת אריס עמהון, ויהבת בי נשמתא. ואמרת למקטרג (שם ב ו), אף את נפשו שמר. מה דידך נטרת, מה דאבי ואמי, אמרת הנו בידך. וכי הוא טוב זה העושק שתעשה לי, כי תמאס יגיע כפייך. שהנפש מאוסה מצד יסורי הגוף. (שם י א) ועל עצת רשעים הופעת, וסקל איקונין של מלך.

והמקטרג קטרג על כל זה לפני הקדוש ברוך הוא. אמר ליה הקדוש ברוך הוא, איוב לא בדעת ידבר, ואינו נתפס על צערו. וכיון שבא הקדוש ברוך הוא ונתופח עמו,

(שם מ) אחת דברתי ולא אענה ושפתים ולא אוסיף. סגר פיו לפני הדין.

רבי פדת אמר, לא כתוב כי לא דברתם נכונה בעבדי איוב, אלא (שם מב) כי לא דברתם אלי נכונה. אלי לא דברתם נכונה. הוא עמד והצדיק את הדין, ובקש על עצמו על מה שאמר, והם לא בקשו על עצמם, על מה שהטעוהו במענה לשונם.

רבי יהושע שמסכנין בשם רבי יודא אמר, כל החושד בכשרים ראוי ללקות בצרעת, שכתוב (במדבר יב) אשר נואלנו ואשר חטאנו. וכתוב (שם) אל נא תהי פמת. חבריו של איוב חשדוהו במה שלא היה בו, ולא בקשו ממנו מחילה, ולא בקשו על נפשם, עד שבקש איוב עליהם רחמים. והקדוש ברוך הוא הודיע להם, שחטאו במה שחשדוהו. ולפיכך, ועבדי איוב יתפלל בעדכם.

ואמר רבי יוסי בן קסמא, מה שאמר (איוב מב) כי אם פניו אשא לבלתי עשות עמכם נבלה. מה זה נבלה? זו צרעת, שכתוב (במדבר יב) ואביה ירק ירק בפניה. ותרגם רבי יוסי, ואביה מנבל באפיה.

בא וראה, כשנגלה הקדוש ברוך הוא אל איוב, מה פתוב? (איוב לח) ויען ה' את איוב מן הסערה ויאמר. רבי יוסי בר חלפתא אמר, השיב לו על מה שאמר (שם ט) אשר בשערה ישופני. אמר איוב: רבוננו של עולם, שמא רוח סערה עברה לפניך, ונתחלף לך שמי איוב באיוב? זהו שכתוב (שם יג) ותחשבני לאיוב לך. לפיכך השיבו מן הסערה.

רבוחינו אומרים, סערה של שטן, שהסעיר גופו של איוב.

חזר בו ואמר, (שם מה) אחת דברתי ולא אענה ושפתים ולא אוסיף, אספר פומיה קמי דיניא.

רבי פדת אמר, (שם מב ז) כי לא דברתם נכונה בעבדי איוב לא כתיב, אלא פי לא דברתם אלי נכונה. אלי לא דברתם נכונה, הוא עמד והצדיק את הדין, ובקש על עצמו על מה שאמר. והם לא בקשו על עצמם, על מה שהטעוהו במענה לשונם.

רבי יהושע דסכנין בשם רבי יודא אמר, כל החושד בכשרים, ראוי ללקות בצרעת.

דכתיב, (במדבר יב יא) אשר נואלנו ואשר חטאנו. וכתוב, (שם יב) אל נא תהי פמת. חבריו של איוב חשדוהו במה שלא היה בו, ולא בקשו ממנו מחילה, ולא בקשו על נפשם, עד שביקש איוב עליהם רחמים. והקדוש ברוך הוא הודיע להם, שחטאו במה שחשדוהו. ולפיכך, (איוב מב ח) ועבדי איוב יתפלל בעדכם.

ואמר רבי יוסי בן קסמא, מהו דכתיב כי אם פניו אשא לבלתי עשות עמכם נבלה.

מאי נבלה, זו צרעת. דכתיב, (במדבר יב יד) ואביה ירק ירק בפניה, ותרגם רבי יוסי ואביה מנבל ינבל באפיה.

בא וראה, כשנגלה הקדוש ברוך הוא אל איוב, מה פתיב. (איוב לח א) ויען ה' את איוב

מן הסערה ויאמר. רבי יוסי בר חלפתא אמר, השיב לו על מה שאמר, (שם ט ז) אשר בשערה ישופני, אמר איוב, רבוננו של עולם, שמא רוח סערה עברה לפניך, ונתחלף לך שמי איוב, באיוב. הדא הוא דכתיב, (שם יג כד) ותחשבני לאיוב לך. לפיכך השיבו מן הסערה.

רבנן אמרי, סערה של שטן, שהסעיר גופו של איוב. ומנלן דאיקרי סערה. דכתיב,

ומניין לנו שנקראת סערה?
שכתוב (תהלים קמח) רוח סערה
עושה דברו. שאין לו רשות
לעשות שום דבר, אלא במאמרו
של הקדוש ברוך הוא.

רבי בון אומר, כתוב בשי"ן,
שכתוב אשר בשערה ישופני.
וכתוב בסמך, שכתוב מן הסערה.
כתוב כאן אשר בשערה, וכתוב
שם (ויקרא יז) לשעירם אשר הם
זנים אחריהם.

וזה שכתוב בשערה. רבי רחומאי
אמר, פעם אחת זכר, ופעם אחת
נקבה. פעם אחת זכר - שכתוב
(שם טז) ונשא השעיר עליו. וכתוב
(בראשית כז) הן עשו אחי איש שעיר.
פעם אחת נקבה - שכתוב (שם לו)
וישב ביום ההוא עשו לדרכו
שעירה, וכתוב בסמך, שכתוב מן
הסערה. מה הטעם? שמסעיר
גופו של אדם.

והרי כתוב (מלכים ב) ויעל אליהו
בסערה השמים. רבי נחמיה ורבי
יהודה אמרים, כשהעלה הקדוש
ברוך הוא אליהו לרקיע, עמד
מלאך המות כנגדו.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: על
מנת פן בראתי שמים, שיעלה
אליהו לשם. אמר לו מלאך
המות: רבוננו של עולם, עכשו
יהיה פתחון פה לבריות. אמר לו
הקדוש ברוך הוא: אין זה פשאר
בריות, ויכול הוא להעביר אותך
מן העולם, ואינך יודע פחו. אמר
לו: רבוננו של עולם, תן לי רשות
וארד אליו. אמר לו רד. מיד ירד.
בין שראה אותו אליהו, הכריחו
פחת רגליו, ובקש להעבירו מן
העולם, ולא נתן לו הקדוש ברוך
הוא רשות. מיד כפף אותו
תחתיו, ועלה לשמים, שכתוב
ויעל אליהו בסערה השמים.

בין שנגלה הקדוש ברוך הוא
כפופה, ולא פשוטה. כפף אותו

(תהלים קמח) רוח סערה עושה דברו. שאין לו
רשות לעשות שום דבר, אלא במאמרו של
הקדוש ברוך הוא.

רבי בון אומר, כתיב בשי"ן, דכתיב אשר
בשערה ישופני. וכתוב בסמך, דכתיב מן
הסערה. כתיב הכא אשר בשערה, וכתוב התם
(ויקרא יז) לשעירים אשר הם זונים אחריהם.

והאי דכתיב, בשערה. רבי רחומאי אמר, פעם
אחת זכר, ופעם אחת נקבה. פעם אחת
זכר, דכתיב (שם טז כב) ונשא השעיר עליו. וכתוב,
(בראשית כז יא) הן עשו אחי איש שעיר. פעם אחת
נקבה, דכתיב (דף צג ע"א) (שם לג טז) וישב ביום ההוא
עשו לדרכו שעירה, וכתוב בסמך דכתיב מן
הסערה. מאי טעמא. שמסעיר גופו של אדם.
והא כתיב, (מ"ב ב"א) ויעל אליהו בסערה השמים.
רבי נחמיה ורבי יהודה אמרי, כשהעלה
הקדוש ברוך הוא אליהו לרקיע, עמד מלאך
המות כנגדו.

אמר ליה הקדוש ברוך הוא, על מנת פן
בראתי שמים, שיעלה אליהו לשם.
אמר ליה מלאך המות, רבוננו של עולם,
עכשיו יהיה פתחון פה לבריות. אמר ליה
הקדוש ברוך הוא, אין זה פשאר בריות, ויכול
הוא להעביר אותך מן העולם, ואינך יודע
פחו. אמר ליה, רבוננו של עולם, תן לי רשות,
וארד אליו. אמר ליה רד, מיד ירד. בין שראה
אותו אליהו, הכריחו פחת רגליו, ובקש
להעבירו מן העולם, ולא נתן לו הקדוש ברוך
הוא רשות. מיד כפף אותו תחתיו, ועלה
לשמים. דכתיב ויעל אליהו בסערה השמים.
בין שנגלה הקדוש ברוך הוא לאיוב, בההוא
סערה נגלה אליו. דכתיב, מן הסערה,

לאיוב, באותה סערה נגלה אליו, שכתוב מן הסערה. הנו"ן

הקדוש ברוך הוא פנחש הולך על גחון, ודבר עמו. מה אמר לאיוב? (איוב לח) איפה היית ביסדי ארץ. מיד שתק, ולא יכול לעמוד בתוכחתו. להורות שמעשיו של הקדוש ברוך הוא באמת.

רבי אלכסנדר פתח ואמר, (שם) ברוך יחד כוכבי בקר, כוכבים שבמרום שולטים בלילה, חוץ מאותם ששולטים בבקר. וכלם משבחים ומפארים ומיחדים שמו של הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב ברוך יחד כוכבי בקר, ולא כוכבי לילה, אף על פי שממלתם כרגע.

ויריעו כל בני אלהים (שם), למה ויריעו? אמר רבי אלכסנדר, בשעה שעולה עמוד השחר, אותם בני אלהים מריעים בתרועה, וכל אותם המלאכים והכוכבים הממנים בלילה מעבירים אותם ממקומם, ושולטים מלאכים אחרים במקומם להיותם ממנים ביום. רבי חסדאי אומר, כוכב אחד יש במרום, והקדוש ברוך הוא מוציא ממקומו, וילון שמו. והוא ממנה להכניס ולהוציא שאר הכוכבים, ומשמש כל הלילה. פיון שאותם כוכבי בקר שולטים, נגזו ונבלע במקומו.

אמר רבי שמואל, כתוב (שם ט) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. כשהקדוש ברוך הוא רוצה להרגיז כל העולם, ולרגש ולהרעיש את עמודיו, לא מרעיש אותו אלא ממקומו. מי הוא מקומו? זו הנקדה של ציון.

רבי רחומאי אומר, מציון השתת העולם, שכתוב (תהלים ג) מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבוא.

הנו"ן כפופה, ולא פשוטה. כפף אותו הקדוש ברוך הוא פנחש הולך על גחון, ודבר עמו. מה אמר ליה לאיוב. (איוב לח ד) איפה היית ביסדי ארץ. מיד שתק, ולא יכול לעמוד בתוכחתו. להורות שמעשיו של הקדוש ברוך הוא באמת.

רבי אלכסנדר פתח ואמר, (שם פסוק ז) ברוך יחד כוכבי בקר, כוכבים שבמרום שולטים בלילה, חוץ מאותן ששולטין בבקר. וכלן משבחים ומפארים ומייחדין שמו של הקדוש ברוך הוא. הדיא הוא דכתיב, ברוך יחד כוכבי בקר, ולא כוכבי לילה אף על פי שממלתן כרגע.

ויריעו כל בני אלהים, אמאי ויריעו, אמר רבי אלכסנדר, בשעה שעולה עמוד השחר, אותן בני אלהים מריעין בתרועה, וכל אותן המלאכים והכוכבים הממונים בלילה, מעבירין אותם ממקומם, ושולטים מלאכים אחרים במקומם, להיותם ממונים ביום.

רבי חסדאי אומר, כוכב אחד יש במרום, והקדוש ברוך הוא מוציא ממקומו, וילון שמו. והוא ממונה להכניס ולהוציא שאר הכוכבים, ומשמש כל הלילה, פיון שאותן כוכבי בוקר שולטין, נגזו ונבלע במקומו.

אמר רבי שמואל, כתיב (שם ט) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. כד קודשא בריך הוא בעי למירגז כל עלמא, ולארגשא ולארעשא סמכוהי, לא ארעיש ליה אלא ממקומו. מאן מקומו. דא נקודה דציון.

רבי רחומאי אומר, מציון הושפת העולם. דכתיב, (תהלים ג א) מזמור לאסף אל אלהים

וכתוב אחריו, מציון מכלל יפי
אלהים הופיע.

ואמר רבי שמלאי, כשבא
הקדוש ברוך הוא את העולם,
הכניס אור באור, והלביש זה
בזה, וברא שמים, שכתוב (שם קד)
עטה אור פשלמה נוטה שמים
פיריעה.

והאור הזה נקרא אור לבושו.
האור הראשון שהתלבש בו
הקדוש ברוך הוא. ואותו האור
התפשט בהוד והדר, ונברא
העולם, שכתוב הוד והדר לבשת
כו' נוטה שמים פיריעה.

רבי חזקיה אמר, כשנטל הקדוש
ברוך הוא את השלג וזרק לתוך
המים, מתחת פסא כבודו, נטל
כשעור שעלו, שכתוב (ישעיה מ) מי
מדד בשעלו מים.

רבי יודאי אמר, כשעור שלישי
זרת נטל, וזרק לתוך המים,
שכתוב (שם) וכל בשלש עפר
הארץ. וכתוב (איוב לו) כי לשלג
יאמר הוא ארץ.

ומתחת המים נקפא מקום אחד
בתחלה, באמצע התהום,
ונעשית משם אבן אחת משקעת
באמצע תהום, ועלתה למעלה
ונראית בציון, והיא נקדת
העולם.

רבי יוסי אומר, העגל והפדור
אין (ממתקים) מוקמים (הגלגל וחלקיו
לא מסתובבים) אלא מתוך נקדה אחת
באמצע, ואותה הנקדה היא
מקומו של עולם, ומשם
נתפשטה הארץ לכל רוחותיה.
רבי חזקיה אמר, כעין ברייתו של
אדם.

בשעה שנקפאה הארץ מתחת
המים, מה כתוב? (בראשית א) יקוו
המים מתחת השמים אל מקום

ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבואו.
וכתיב בתריה, מציון מכלל יופי אלהים
הופיע.

ואמר רבי שמלאי, כד ברא קודשא בריה הוא
עלמא, אעיל נהורא בנהורא, ואלביש
דא בדא, וברא שמים. דכתיב, (שם קד ב) עוטה
אור פשלמה נוטה שמים פיריעה.

והאי אור, אקרי אור לבושו. אור קדמאה,
דאתלבש ביה קודשא בריה הוא. וההוא
אור אתפשט בהוד והדר, ואיברי עלמא.
דכתיב, הוד והדר לבשת וכו' נוטה שמים
פיריעה.

רבי חזקיה אמר, כשנטל הקדוש ברוך הוא
את השלג, וזרק לתוך המים, מתחת פסא
כבודו, נטל כשיעור שעלו, דכתיב, (ישעיה מ יב)
מי מדד בשעלו מים.

רבי יודאי אמר, כשיעור שלישי זרת נטל,
וזרק לתוך המים. דכתיב, וכל בשלש
עפר הארץ. וכתוב, (איוב לו) כי לשלג הוא
ארץ.

ומתחת המים, נקפא מקום אחד בתחילה,
באמצע התהום, ונעשית משם אבן
אחת משוקעת באמצע תהום, ועלתה למעלה
ונראית בציון. והיא נקודת העולם.

רבי יוסי אומר, סגלגל וסגולגלתא לא (ממתקין)
מתמוקמי (ג"א הגלגל סגלגלותיה לא מסחר), אלא מגו
חד נקודה, באמצע, וההיא נקודה איהי
מקומו של עולם, ומשם נתפשטה הארץ לכל
רוחותיה. רבי חזקיה אמר, כעין ברייתו של
אדם.

בשעה שנקפאה הארץ מתחת המים, מה
כתיב, (בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה

המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה

אחד ותראה היבשה. כיון שראו המים יבשה, היו עולים ונגבהים לכסותה כבראשונה, עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא ונסו, שפיתוב (תהלים קד) מן גערתך ינוסון.

ואף על פי שהיו נסים, לא היו משתככים. מה הטעם? מפני שהיו מכסים עליה בתחלה, ועכשו נסים מפניה. מה עשה הקדוש ברוך הוא? נטל כמין צרור של חרש, וחקק בו שמו של שבעים ושנים שמות והשליך לתוך המים, ועמדו מיד ומשתככו.

ובאיזה מקום עמדו? בציון, שפיתוב (שם א) מציון מכלל יפי, זה שמו של הקדוש ברוך הוא. וכשהארץ מתמוטטת, אינה מתמוטטת אלא ממקום זה, שהוא מקום העולם.

רבי פדת אומר, הנשבע באמת בשמו של הקדוש ברוך הוא, צרור זה שחתום בו שמו, מסתלק למעלה בחדוה, ומתקיים בו, והעולם מתקיים. והנשבע לשקר, אותו צרור עולה ומסתלק, ורואה שהוא שוא, ואז העולם מתמוטט, ורוצה לחזור ובהוה. שאין העולם מתקיים, אלא על שמו החתום באמת. ועל דא כתוב (שמות ב) לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא.

רבי חזקיה אומר, מקום כל העולם כלו היא נקדה אחת, אשר עליה עומד הכל. והכבוד אינו ברוך אלא ממקומו, שפיתוב (יחזקאל א) ברוך כבוד ה' ממקומו.

מה זה ועמודיה יתפלצון (איוב ט)? רבי פרחיא אומר, אלו העמודים התומכים היסוד, וקיומו של העולם עליהם. וכמה הם? ז', שפיתוב (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה. היסוד של אותם

היבשה. כיון שראו המים היבשה, היו עולים ונגבהים לכסותה כבראשונה, עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא ונסו, דכתיב (תהלים קד ז) מן גערתך ינוסון.

ואף על פי שהיו נסים, לא היו משתככים. מאי טעמא. מפני שהיו מכסים עליה בתחילה, ועכשו נסים מפניה. מה עשה הקדוש ברוך הוא. נטל כמין צרור של חרש, וחקק בו שמו של ע"ב שמות, והשליך לתוך המים, ועמדו מיד, ונשתככו.

ובאיזה מקום עמדו. בציון. דכתיב, (שם נ ב) מציון מכלל יופי, זה שמו של הקדוש ברוך הוא. וכשהארץ מתמוטטת, אינה מתמוטטת אלא ממקום זה, שהוא מקום העולם.

רבי פדת אומר, הנשבע באמת בשמו של הקדוש ברוך הוא, צרור זה שחתום בו שמו, מסתלק למעלה בחדוה, ומתקיים בו, והעולם מתקיים. והנשבע לשקר, אותו צרור עולה ומסתלק, ורואה שהוא שוא, ואז העולם מתמוטט, ורוצה לחזור ובהוה. שאין העולם מתקיים, אלא על שמו החתום באמת. ועל דא כתיב, (שמות כ ז) לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא.

רבי חזקיה אומר, מקום כל העולם כלו, היא נקודה אחת, אשר עליה עומד הכל. והכבוד אינו ברוך אלא ממקומו. דכתיב, (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד ה' ממקומו.

מאי ועמודיה יתפלצון. רבי פרחיא אומר, אלו עמודים סמכין יסודא, וקיומא דעלמא עלייהו. וכמה אינון. שבעה. דכתיב, (משלי ט א) חצבה עמודיה שבעה. יסוד דאינון סמכין, צדיק אחד. דכתיב, (שם י כה) וצדיק יסוד

התומכים צדיק אחד, שכתוב (שם) וצדיק יסוד עולם. עמוד לא כתוב, אלא יסוד, היסוד שהכל עומדים עליו.

בנגד זה שבעה רקיעין הן. ושבעה פוכבים רצין וחוזרין הן. שבעה ארצות. שבעה ימים. שבוע ארצות. שבעה ימים. שבעה תהומות. וכלם תלויים במאמר ההוא, שנאמר הבונה מעלות. עמודים הם שבעה ספירות, מעלות גדולות, עמודים חקוקים בשמו הגדול, וכלם תלויים במאמר אחד, והם העליונים.

ושבע ארצות קדושות שמזדווגין עמהן. ולא אית בהון פירווא. שנאמר, (בראשית א ה) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. יום שני, יום שלישי. יום רביעי. יום חמישי. יום ששית ימים עשה ה'.

ובנגדם שבעה עמודים חקוקים, שהם תלויים בשמים. והם שנים עשר שבטים, שהם תלויים במדת יעקב הנקרא שמים, שנאמר (מלכים א-ח) ואתה תשמע השמים מכוון שבתך, וכתוב (דברים י) שמע ישראל וגו'.

רבי רחומאי אומר, השבעה העליונים הם שמו של הקדוש ברוך הוא. (עמוס ט) ואגדתו - מה זה אגדתו? הם שבע מעלות למטה מהם, שעומדים על העולם ומנהיגים אותו. על ארץ - זו ארץ התחתונה. יסדה - זו ארץ העליונה הנקראת בינה, והיא תלויה בחכמה. ומה הוא? תבל, שנאמר (ירמיה יב ח) מכין תבל בחכמתו.

הקורא למי הים, (עמוס ט ו) ים אחד, והם שבועה. רבי פרוספדאי אומר, הלא ים אחד בעולם הוא? אמר רבי רחומאי, ימים פתוב, שכתוב ולמקוה הים קרא ימים.

עולם. עמוד לא כתיב, אלא יסוד, יסודא דכולא קיימין עליה.

בנגד זה, שבעה רקיעין הן. ושבעה פוכבים רצין וחוזרין הן. שבעה ארצות. שבעה ימים. שבועה תהומות. וכולם תלויים במאמר ההוא. שנאמר, (עמוס ט ו) הבונה מעלות. הם שבועה ספירות, מעלות גדולות, עמודים חקוקים בשמו הגדול, וכלם תלויים במאמר אחד, והם שמים העליונים.

ושבע ארצות קדושות, שמזדווגין עמהן. ולא אית בהון פירווא. שנאמר, (בראשית א ה) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. יום שני, יום שלישי. יום רביעי. יום חמישי. יום ששית ימים עשה ה'.

ובנגדם שבועה עמודים חקוקים, שהם תלויים בשמים. ואינון שני עשר שבטים, דאינון (דף צג ע"ב) תלויין במדת יעקב, הנקרא שמים. שנאמר, (מ"א ח לט) ואתה תשמע השמים מכוון שבתך, וכתיב (דברים ו ד) שמע ישראל וגו'. רבי רחומאי אומר, השבעה העליונים, הם שמו של הקדוש ברוך הוא. ואגדתו, מאי אגדתו. הם שבע מעלות למטה מהם, שעומדים על העולם, ומנהיגים אותו. על ארץ, זו ארץ התחתונה. יסדה, זו ארץ העליונה הנקראת בינה, והיא תלויה בחכמה. ומאי איהו, תבל. שנאמר, (ירמיה יב ח) מכין תבל בחכמתו.

הקורא למי הים, (עמוס ט ו) ים אחד, והן שבועה. רבי פרוספדאי אומר, הלא ים אחד בעולם הוא. אמר רבי רחומאי, ימים פתיב. דכתיב, (בראשית א י) ולמקוה הים קרא ימים. וכולן נכנסין לים הגדול, והם שבועה, וכלם

וְכַלֵּם נִכְנָסִים לַיָּם הַגָּדוֹל, וְהֵם שִׁבְעָה, וְכַלֵּם נִכְנָסִים בּוֹ, זֶה לַמַּטֵּה מְזֵה, עַד הַתְּהוֹם, עַד שֶׁתִּמְצָא יָם הַגָּדוֹל שִׁבְעָה זֶה עַל זֶה, וְכַלֵּם תְּלוּיִים בְּמֵאֵמֶר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמֵלָאִי, אֵימָתִי הָעוֹלָם מִתְמוּטָט. בְּשָׁעָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט וְרוֹאֶה בּוֹ. שְׁנֵאמַר, (תהלים יד ב) ה' מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם וּגּוֹ'.

רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יִצְחָק קָמוּ בְּנֵהוּרָא, כַּד נְהַר יִמְמָא, לְמִיּהָ בְּאוּרְחָא. עַד לֹא נִפְקִי, זָקָף עֵינֹוהִי רַבִּי נְהוֹרָאִי, חָמָא בְּכוּכְבֵי בִקְר דְקָא מְרַתְתִּי. אָמַר לִיה ר' יִצְחָק, חֲזִי אֵינּוֹן פּוּכְבֵי דְקָא מְרַתְתִּי בְּדַחִילָא דְמַרְיָהוֹן, הַשְׁתָּא מְטִי זְמַנִּיּהוּ לְזַמְרָא.

בְּגִין, דְּאֵינּוֹן בְּנֵי אֱלֹהִים, קָיִימוּ עַלְיֵיהוּ. וְכַד מְסִימוּ שְׁאָר חַיִּילִין דְקָא מְשַׁבְּחִין בְּלִילְיָא, אֵינּוֹן בְּנֵי אֱלֹהִים תּוֹקְעִין תְּרוּעָה, וּמִתְפַּנְסִין כָּל מְשַׁרְיִין דְשִׁלְטִין בְּלִילְיָא לְאַתְרֵיהוּ.

בְּדִין אֵינּוֹן פּוּכְבֵי דְשִׁלְטִין בִּימְמָא, בְּצַפְרָא, מְרַתְתִּין וְדַחֲלִי וְסַלְקִי שִׁירְתָּא. וְהַשְׁתָּא מְטָא זְמַנִּיּהוּ, לְשַׁבְּחָא לְמַרְיָהוּ, בְּזַמְנָא דָּא דְשִׁמְעִין הֵיא תְרוּעָה. דְכְתִיב, (איוב לח ז) בְּרִן יַחַד פּוּכְבֵי בִקְר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

אֶקְדִּימוּ וְאַזְלוּ, וְהוּהוּ נְהִיר יִמְמָא. כַּד נִפְקִי שְׁמֵשׁא וְאַתְגְּלִי לְעֵלְמָא, אָמַר לִיה רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי נְהוֹרָאִי, תְּוֹהֵנָּא כַּד אֶסְתַּפְּלִנָּא בְּשִׁמְשָׁא, דְכִי נִפְקִי, נִפְיָא סוּמְקָא, וְלִבְתַּר הָכִי אַתְהֵדֵר חוּרָא. אַמְאִי.

וְדָאִי אֶדְפְּרָנָא מְלָה, דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן שָׁלוֹם, אָמַר רַבִּי יִצְחָק בֶּן יְהוּדָא, שְׁמֵשׁא כַּד נִפְיָא, נִפְיָא בְּתוֹקְפָא, כְּגַבְר תְּקִיף. וּבְקַע תְּלִיסַר מְשִׁקּוּפֵי חֲלוּנֵי דְרִקִיעָא. וְלִית בְּכָל אֵינּוֹן פּוּכְבֵי שְׁמֵיָא וּמְזִלֵי דְאֵיקְרִי וְהַמְזֹלוֹת שְׁנַקְרָא גְבוּר, פֶּרֶט

וְכַלֵּם נִכְנָסִים בּוֹ, זֶה לַמַּטֵּה מְזֵה, עַד הַתְּהוֹם, עַד שֶׁתִּמְצָא יָם הַגָּדוֹל שִׁבְעָה זֶה עַל זֶה, וְכַלֵּם תְּלוּיִים בְּמֵאֵמֶר אֶחָד.

אָמַר רַבִּי שְׁמֵלָאִי, אֵימָתִי הָעוֹלָם מִתְמוּטָט. בְּשָׁעָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט וְרוֹאֶה בּוֹ. שְׁנֵאמַר, (תהלים יד ב) ה' מִשְׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם וּגּוֹ'.

רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יִצְחָק קָמוּ בְּנֵהוּרָא, כַּד נְהַר יִמְמָא, לְמִיּהָ בְּאוּרְחָא. עַד לֹא נִפְקִי, זָקָף עֵינֹוהִי רַבִּי נְהוֹרָאִי, חָמָא בְּכוּכְבֵי בִקְר דְקָא מְרַתְתִּי. אָמַר לִיה ר' יִצְחָק, חֲזִי אֵינּוֹן פּוּכְבֵי דְקָא מְרַתְתִּי בְּדַחִילָא דְמַרְיָהוֹן, הַשְׁתָּא מְטִי זְמַנִּיּהוּ לְזַמְרָא.

בְּגִין, דְּאֵינּוֹן בְּנֵי אֱלֹהִים, קָיִימוּ עַלְיֵיהוּ. וְכַד מְסִימוּ שְׁאָר חַיִּילִין דְקָא מְשַׁבְּחִין בְּלִילְיָא, אֵינּוֹן בְּנֵי אֱלֹהִים תּוֹקְעִין תְּרוּעָה, וּמִתְפַּנְסִין כָּל מְשַׁרְיִין דְשִׁלְטִין בְּלִילְיָא לְאַתְרֵיהוּ.

בְּדִין אֵינּוֹן פּוּכְבֵי דְשִׁלְטִין בִּימְמָא, בְּצַפְרָא, מְרַתְתִּין וְדַחֲלִי וְסַלְקִי שִׁירְתָּא. וְהַשְׁתָּא מְטָא זְמַנִּיּהוּ, לְשַׁבְּחָא לְמַרְיָהוּ, בְּזַמְנָא דָּא דְשִׁמְעִין הֵיא תְרוּעָה. דְכְתִיב, (איוב לח ז) בְּרִן יַחַד פּוּכְבֵי בִקְר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

אֶקְדִּימוּ וְאַזְלוּ, וְהוּהוּ נְהִיר יִמְמָא. כַּד נִפְקִי שְׁמֵשׁא וְאַתְגְּלִי לְעֵלְמָא, אָמַר לִיה רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי נְהוֹרָאִי, תְּוֹהֵנָּא כַּד אֶסְתַּפְּלִנָּא בְּשִׁמְשָׁא, דְכִי נִפְקִי, נִפְיָא סוּמְקָא, וְלִבְתַּר הָכִי אַתְהֵדֵר חוּרָא. אַמְאִי.

וְדָאִי אֶדְפְּרָנָא מְלָה, דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן שָׁלוֹם, אָמַר רַבִּי יִצְחָק בֶּן יְהוּדָא, שְׁמֵשׁא כַּד נִפְיָא, נִפְיָא בְּתוֹקְפָא, כְּגַבְר תְּקִיף. וּבְקַע תְּלִיסַר מְשִׁקּוּפֵי חֲלוּנֵי דְרִקִיעָא.

וְלִית בְּכָל אֵינּוֹן פּוּכְבֵי שְׁמֵיָא וּמְזִלֵי דְאֵיקְרִי

לְשֹׁמֵשׁ. אֵיזוֹ גְבוּרָה עוֹשֶׂה? אֵלֹא כְּשֹׁמְסֵתִים הַיּוֹם וְנִכְנַס הַלְלָלָה, מְסִתְמָמִים כָּל אוֹתָם הַחֲלוּנוֹת וְהַמְשָׁקוּפִים שֶׁל הַרְקִיעַ. בְּשַׁעַר שָׂבָא הַיּוֹם וְהַשְׁמֵשׁ יוֹצֵא, מֵתַעֲטֵר וְנַחְקֵק בְּאוֹתוֹת שֶׁל סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וּבַתְּקָף וּבַכַּח שְׁלוֹ הוּא כּוֹנֵס אֶת כָּל אוֹתָם הַרְקִיעִים, וּבוֹקֵעַ אֶת כָּל אוֹתָם הַחֲלוּנוֹת, וְנוֹשְׁפִים בְּשֵׁלֶהֲבוֹתָיו, וּפּוֹתַח אוֹתָם וְיוֹצֵא הַחוּצָה.

וּמִנַּיִן לָנוּ שֶׁנִּקְרָא גְבוּר? שְׂכָתוּב (תהלים יט) יְשִׁישׁ כְּגְבוּר לְרוּיֵךְ אַרְח. וְכָתוּב (שופטים ה) כְּצֵאת הַשְּׁמֶשׁ בַּגְּבוּרָתוֹ. כְּגְבוּר שֶׁנִּכְנַס לְמַלְחָמָה וְנוֹצֵחַ, הוּא אָדָם. כְּשֶׁנִּצְחַח, חוֹזֵר לְגוּנוֹ הַרְאֵשׁוֹן. כִּי הַשְּׁמֶשׁ, כְּשִׁיוֹצֵא, נִדְלָקִים בּוֹ שְׁלֵהֲבוֹתָיו, וְהוּא אָדָם מֵרַב גְּבוּרָתוֹ, וְאַחַר כֵּן חוֹזֵר לְגוֹן הַרְאֵשׁוֹן.

הַלְכוּ. כְּשֶׁהֲגִיעוּ לַשְּׂדֵה אָחָד, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, יֹאמַר מֵרַב מֵאוֹתָם הַדְּבָרִים הַמְּעַלִּים שֶׁבִקְרִיאת שְׁמַע. פֶּתַח וְאָמַר, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. הַפְּסוּק הַזֶּה נוֹחַ בְּשַׁעַר שְׂאֵמְרוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב לְאֲבִיהֶם, אוֹ מִשֶּׁה לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל עֲכָשׁוּ, כָּל הָעוֹלָם אוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. לְאִיזָה יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים?

אֵלֹא, הִנֵּה שְׂנִינּוּ, יַעֲקֹב אֲבִינוּ לֹא מֵת, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָתַם אוֹתוֹ בְּתוֹךְ פֶּסָא כְּבוֹדוֹ לְהִיּוֹת תְּמִיד יַעֲד עַל בְּנָיו, שֶׁמִּיַּחֲדִים שָׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרָאוּי בְּכָל יוֹם פְּעָמִים. וְכִשְׁהֵם מִיַּחֲדִים אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, תִּהְיֶה מְעִיד עָלֵינוּ, שְׂאֵנוּ מִיַּחֲדִים אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרָאוּי.

בְּאוֹתָהּ הַשַּׁעַר נוֹטְלִים אֶת יַעֲקֹב בְּאַרְבַּעַת כַּנְּפִים, פְּרוּשִׁים וּמְבָרָךְ אוֹתוֹ בְּשִׁבְעַת בְּרָכוֹת. פּוֹתַח

גְבוּר, בֵּר מְשִׁמְשָׁא. מֵה גְבוּרָה עֲבִיד. אֵלֹא כִּד אֶסְתֵּיִים יִמָּא וְעָל לִילִיא, אֶסְתְּמֵן כָּל אֵינוֹן בּוּיֵן וּמְשָׁקוּפִין דְּרְקִיעָא. בְּשַׁעַר דְּאֵתִי יִמָּא וְשִׁמְשָׁא נִפְק, אֶתַּעֲטֵר וְאֶתְגַּלִּיף בְּאַתּוֹן דְּרִזָּא דְשָׁמָא קִדִּישָׁא, וּבַתּוֹקֶפָא וּבְחִילָא דִּילִיה, כְּנִיס בְּכָל אֵינוֹן רְקִיעִין, וּבְקַע בְּכָל אֵינוֹן חֲלוּנִין, וְאֶתּוֹקְדוֹן בְּשֵׁלֶהֲבוֹי, וּפְתַח לוֹן וְנִפְק לְבַר.

וּמִנָּא לָן דְּאֶתְקִרִי גְבוּר. דְּכֵתִיב, (תהלים יט) יְשִׁישׁ כְּגְבוּר לְרוּיֵךְ אַרְח. וְכֵתִיב, (שופטים ה לא)

כְּצֵאת הַשְּׁמֶשׁ בַּגְּבוּרָתוֹ. כְּגְבוּר שֶׁנִּכְנַס לְמַלְחָמָה וְנוֹצֵחַ, הוּא אָדָם. כְּשֶׁנִּצְחַח הוֹזֵר לְגוּנוֹ הַרְאֵשׁוֹן. כִּי הַשְּׁמֶשׁ, כְּשִׁיוֹצֵא, נִדְלָקִים בּוֹ שְׁלֵהֲבוֹתָיו, וְהוּא אָדָם מֵרַב גְּבוּרָתוֹ, וְאַחַר כֵּן חוֹזֵר לְגוֹן הַרְאֵשׁוֹן.

אַזְרוּ, כִּד מָטוּ בִּי חָקֵל, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לִימָא מֵרַב מֵאֵינוֹן מִילִין דְּמַעֲלִיִּתָא דְּבִקְרִיאת שְׁמַע. פֶּתַח וְאָמַר, (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. הַאי קָרָא, תִּינַח בְּשַׁעַר דְּאֶמְרוּ בְּנִין דִּיעַקֵּב לְאַבוּהוֹן, אוֹ מִשֶּׁה לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל הַשַּׁעַר, כָּלֹא עַלְמָא אֶמְרִי שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, לְמַאן יִשְׂרָאֵל אֶמְרִין.

אֵלֹא הָא תְּנִינָא, יַעֲקֹב אֲבִינוּ לֹא מֵת, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָתִים לִיה גּוֹ כּוֹרְסָא יִקְרִיה, לְמַהּוֹי תְּדִיר סַהְדָּא עַל בְּנוֹי, דְּקָא מִיַּחֲדִי שְׁמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָחֲזִי, בְּכָל יוֹמָא תְּרִין זְמָנִי, וְכִד אֵינוֹן מִיַּחֲדִין שְׁמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶמְרִי שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוּי סַהֲיד עֲלָן, דְּאֶנְן מִיַּחֲדִי שְׁמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא חֲזִי. בְּהִוָּהוּא שַׁעַר, נְטְלִי לִיה לְיַעֲקֹב בְּאַרְבַּע גְּדָפִין, פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סִיטְרֵי עַלְמָא, וְסַלְקִי לִיה לְקַמֵּי קִדִּישָׁא עֵילְאָה, וּמְבָרָךְ לִיה בְּשִׁבְעַת בְּרָכָאן. פֶּתַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר, לְאַרְבַּעַת צְדֵי הָעוֹלָם, וּמַעֲלִים אוֹתוֹ לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ הַעֲלִיִן,

הקדוש ברוך הוא ואמר: אשרי האב שהוליד את הנרע הזה בארץ! אשרי הבנים שמעטרים את אביהם כך! באותה השעה כל צבאות השמים פותחים ואומרים, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ויעקב מתעטר בשלשה עשר נהרות אפרסמון זה, ועומד תמיד בקריה מקפת חומה על בניו לפני הקדוש ברוך הוא, ולא נותן לדין הקשה לשלט עליהם, וכל בני העולם אין יכולים להשמידם. זהו שכתוב (ישעיה מד) אל תירא עבדי יעקב.

פתח רבי יהודאי ואמר, בדגמא שיש שנים עשר שבטים למטה, שהם בני יעקב, כך יש יעקב העליון בשמים, ושנים עשר שבטים עליונים. ובדגמא שמיוחדים שמו של הקדוש ברוך הוא ישראל למטה, כך מיוחדים המלאכים הקדושים למעלה, והכל כמו שלמעלה.

פתח רבי נהוראי ואמר, (שם כט) לכן פה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו. וכי יעקב פדה את אברהם? ויעקב טרם נברא בעולם!

אלא בא וראה, בשעה שהיו מפילים את אברהם באור פשדים, הקדוש ברוך הוא פגס את הפמליא שלו ואמר: הצילו את אברהם מתוך השורפה שלו, שהוא אהובי.

אמרו לקדוש ברוך הוא: הרי יצא ממנו ישמעאל! אמר הקדוש ברוך הוא: הרי יצא ממנו יצחק! אמרו לקדוש ברוך הוא: הרי יצא ממנו עשו! אמר הקדוש ברוך הוא: הרי יצא ממנו יעקב! אמרו: הרי ודאי שבזכות יעקב אברהם, שבזכותו נצול אברהם.

זכאה איהו אבא, דזרעא דא אוליד בארעא. זכאין אינון בנין, דקא מעטרין לאבוהון הכי. בהיא שעתא, כל אינון חילי דשמאי, פתחי ואמרי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ויעקב מתעטר בתליסר נהרי אפרסמונא דכיא, וקאים תדיר בקרתא מקפא שור על בנוי קמיה דקודשא בריך הוא, ולא שבק דינא תקיפא לשלטא עליהו, וכל בני עלמא לא יכלין לשצאה להון. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מד) אל תירא עבדי יעקב.

פתח רבי יהודאי ואמר, בדוגמא דאית תריסר שבטים לתתא, דאינון בני יעקב, כך אית יעקב עילאה בשמאי, ותריין עשר שבטין עילאין. ובדוגמא דמייחדי שמיה דקודשא בריך הוא ישראל לתתא, כך מייחדי מלאכי קדישין לעילא. וכולא בגוונא דלעילא.

פתח רבי נהוראי ואמר, (שם כט כב) לכן פה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו. וכי יעקב פדה את אברהם, ויעקב לא אברי בעלמא.

אלא תא חזי, בשעתא דהווי מפלי לאברהם באור פשדים, קודשא בריך הוא אכניש לפמליא דיליה, ואמר שזיכו לאברהם מגו יקינדא דיליה, דאיהו רחיקאי.

אמרו לקודשא בריך הוא, הא יפוק מיניה ישמעאל. אמר קודשא בריך הוא, הא יפוק מיניה יצחק. אמרו להקדוש ברוך הוא, הא יפוק מיניה עשו. אמר קודשא בריך הוא, הא יפוק מיניה יעקב. אמרו, הא ודאי בזכות יעקב ישתזיב. ועל דא אמר, אשר פדה את אברהם, דבזכותיה אישתזיב אברהם.

ינצל. ועל זה אמר, אשר פדה את

אָמַר רַבִּי, בְּשָׁעָה דְכַפִּיתוּ לַחֲנֻנְיָה מִיִּשְׂרָאֵל
וְעִזְרִיָּה, דִּיפְלוּן לִזְוֵן בְּגוּ אַתּוּן נִוְרָא
יְקִידְתָּא. חֲנֻנְיָה אָמַר, (תהלים קיח ו) ה' לִי לֹא
אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם. מִיִּשְׂרָאֵל
אָמַר (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא אֵל תִּירָא עַבְדֵי
יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אַתָּךְ
אָנִי נְאֻם ה'. עִזְרִיָּה אָמַר, שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל וְגו'.

אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, (ישעיה מד)
זֶה יֹאמֵר לֵה' אֲנִי - זֶה חֲנֻנְיָה,
שְׂאֵמֵר ה' לִי לֹא אִירָא. וְזֶה יְקָרָא
בְּשֵׁם יַעֲקֹב - זֶה מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂאֵמֵר
וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב.
וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה - זֶה עִזְרִיָּה,
שְׂאֵמֵר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכו'. לֹא
עַתָּה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו
יִחְוֹרוּ.

וְרַמְזָה לֹא הִיָּה דְנִיָּאל עִמָּהֶם?
אֲלֵא דְנִיָּאל אָמַר, אֲנִי נִקְרָא
בְּלִטְשַׁאצַּר, כְּשֵׁם הָאֱלִיל שְׁלוֹ,
שְׂנַאֲמַר (דניאל ד) בְּלִטְשַׁאצַּר כְּשֵׁם
אֱלֹהֵי כּוּ', וְכַתּוּב (שם ב) אֲזַ הַמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְנֶצַּר נָפַל עַל פָּנָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה
לְדְנִיָּאל. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר,
פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בְּאֵשׁ.
הַלֶּךְ וְלֹא הִיָּה עִמָּהֶם.

מַה רָאוּ חֲנֻנְיָה מִיִּשְׂרָאֵל וְעִזְרִיָּה
שְׁנַפְלוּ לְאֵשׁ? אֲלֵא אָמְרוּ,
הַצְּפַרְדְּעִים הִפִּילוּ אֶת גּוֹפֵם בְּאֵשׁ
כְּדֵי לְהִרְעֵ לְמִצְרַיִם, בְּמֵאֲמָרוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - אֲנַחְנוּ עַל
אֶחָת פֶּמָה וְכַמָּה בְּשִׁבְלֵי כְבוֹד
רְבוּנוּ.

הֲלָכּוּ וְהִתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה. בֵּינְתִים
יָרַד הַשָּׁמֶשׁ. אָמַר רַבִּי נְהוֹרְאִי,
נַעֲבֹר מִהֲדַרְךָ וְנַעֲלָה לְהֵר,
וְנִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, וְלֹא נִישֵׁן.

בְּעוֹרָם יוֹשְׁבִים וּמִתְעַסְקִים
בַּתּוֹרָה זֶה עִם זֶה, שְׁמַעוּ קוֹל אֶחָד
שְׁהִיָּה אוֹמֵר: קוֹמוּ עֲלִינוּנִים.
הַתַּחֲתוֹנִים הַיֹּשְׁבִים, שְׁשֻׁנָה
בְּנַחֲמֵיהֶם, הַתְּעוֹרְרוּ! הִנֵּה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְהַרְגִּיזוּ

אָמַר רַבִּי, בְּשָׁעָה דְכַפִּיתוּ לַחֲנֻנְיָה מִיִּשְׂרָאֵל
וְעִזְרִיָּה, דִּיפְלוּן לִזְוֵן בְּגוּ אַתּוּן נִוְרָא
יְקִידְתָּא. חֲנֻנְיָה אָמַר, (תהלים קיח ו) ה' לִי לֹא
אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם. מִיִּשְׂרָאֵל
אָמַר (ירמיה כ ז-ח)
וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב וְאֵל תַּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי אַתָּךְ אָנִי נְאֻם ה'. עִזְרִיָּה אָמַר, (דברים ו ד) שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל וְגו'.

אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, (ישעיה מד)
זֶה יֹאמֵר לֵה' אֲנִי, זֶה חֲנֻנְיָה,
שְׂאֵמֵר ה' לִי לֹא אִירָא.
וְזֶה יְקָרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב, זֶה מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂאֵמֵר
וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב. וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל
יִכְנֶה, זֶה עִזְרִיָּה, שְׂאֵמֵר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכו'.
לֹא עַתָּה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יִחְוֹרוּ.

וְרַמְזָה לֹא הִוָּה דְנִיָּאל עִמָּהוּן. אֲלֵא דְנִיָּאל אָמַר,
אֲנִי נִקְרָא בְּלִטְשַׁאצַּר, כְּשֵׁם אֱלִיל שְׁלוֹ.
שְׂנַאֲמַר, (דניאל ד ה) בְּלִטְשַׁאצַּר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי כּוּ',
וְכַתּוּב, (שם ב מו) בְּאֲדִין מֶלֶכָא נְבוּכַדְנֶצַּר (דף טז
ר"ב) נָפַל עַל אַנְפּוּהֵי וּלְדְנִיָּאל סָגַד. וְהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָמַר, (דברים ז כה) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם
תִּשְׂרְפוּן בְּאֵשׁ, אֲזַל וְלֹא הִוָּה עִמָּהוּן.

מַה רָאוּ חֲנֻנְיָה מִיִּשְׂרָאֵל וְעִזְרִיָּה דְנַפְלוּ בְּנוֹרָא.
אֲלֵא אָמְרוּ, צְפַרְדְּעִים אָפִילוּ גּוֹפְהוּן
בְּנוֹרָא, בְּשִׁבְלֵי לְאִבְרָאִישׁ לְמִצְרַאִי, בְּמֵאֲמָרוֹ
דְּהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲנַחְנָא עַל אֶחָת פֶּמָה
וְכַמָּה בְּשִׁבְלֵי יְקָרָא דְמֵאֲרָנָא.

אֲזַלְוּ וְאַתְעַסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, אֲדַהְכִי רַמְשׁ
שְׁמֵשׂא. אָמַר רַבִּי נְהוֹרְאִי, נַעֲבֹר
מֵאֲרַחָא, וְנִסְלַק לְטוֹרָא, וְנִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא,
וְלֹא נִדְמוּךְ.

עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי וּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא דָא עִם
דָא, שְׁמַעוּ חַד קָלָא דְהוּוה אָמַר, עֵילְאִין
קוּמוּ. תַּתְּאִין דְּמִיכִין, דְּשִׁנְתָא בְּחוֹרֵיהוּן,
אִיתְעֵרוּ. הָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְמַרְגְּזוּ

את העולם, ואותם העמודים הקיימים, שהעולם סמוך עליהם, מרתתים. קול בכיה של עפר אילים, שבוכה על אריה אחד, שרשום תמיד בפסא הקדוש.

אמר רבי נהוראי לרבי יצחק, שמעת דבר? אמר לו, שמעתי, ועל זה אמרתי, שמעתי ותרגז בטני. אמר רבי נהוראי, ודאי הקדוש ברוך הוא רוצה לדון את העולם שלו, וטרם שייעשה הדין, הנה קול מתעורר, ומכריז תמיד בעולם. ודאי הרמים של הרמים עכשו יסתלקו בעולם. והכל ברור לנו, פרט לזה שאמר קול בכיה של עפר אילים שבוכה על אריה אחד, לא ידעתי מה הוא. אמר רבי נחמיה, לא ידעו בזה לפי שעה. לזמנים מועטים התגלה בעולם. ומהי הבכיה? זו הבכיה של רבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול, שבכה על ראשו של רבן שמעון בן גמליאל. שאותה הבכיה לא עברה מפסא של המלך, עד שייעשה הקדוש ברוך הוא נקמות בשאר העמים.

אמר רבי רחומאי, בא וראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא דן את העולם, את מי דן תחלה? את גדולי הדור דן תחלה, ואחר כך דן את העולם. מנין לנו? מכאן, שפתוב ויהי בימי שפט השפטים. שפט השפטים תחלה, ואחר כך ויהי רעב בארץ. רבי יוסי בר יהודה אמר, מכאן (מלכים א-ח) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל. משפט עבדו תחלה, ואחר כך משפט עמו ישראל.

וי"ך איש מבית לחם יהודה (רות א). רבי יהודה ורבנן שאומרים, בזמן שהדין בא לעיר, יסלק אדם עצמו מאותה עיר, שפינון שנתן

עלמא, ואינון סמכין קיימין, דעלמא סמיך עליהון, מרתתני. קל בכייה, דחד אוזילא דאילתא, דקא בכייה על חד ארייה, דאיתרשים תדירא בכורסייה קדישא.

אמר רבי נהוראי לרבי יצחק, שמעת מידי. אמר ליה, שמענא, ועל דא אמנא, (חבוקק

טו ג) שמעתי ותרגז בטני. אמר ר' נהוראי, ודאי קודשא בריך הוא בעי למידן עלמא דיליה, ועד לא יתעבד דינא, הא קלא איתער, ואכריז תדיר בעלמא. ודאי רמי דרמין יסתלקון השתא בעלמא. וכולא בריר לן, בר האי דאמר, קל בכייה דחד אוזילא דאילתא, דקא בכי על חד ארייה, לא ידענא מאי איהו.

אמר רבי נחמיה, לא ידעו בהאי לפום שעתא, ליומין זעירין איתגלי בעלמא, ומאי איהו בכייה. דא בכייה דרבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול, דבכה על רישיה דרבן שמעון בן גמליאל. דההיא בכייה לא אתעבר מפורסא דמלפא, עד דייעביד קודשא בריך הוא נוקמין בשאר עמין.

אמר רבי רחומאי, בא וראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא דן את העולם, למי דן תחלה, לגדולי הדור דן תחלה, ואחר כך דן את העולם. מנלן. מהכא, דכתיב, ויהי בימי שפט השפטים, שפט השפטים תחלה, ואחר כך ויהי רעב בארץ. רבי יוסי בר יהודה אמר, מהכא, (מ"א ח כט) לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל. משפט עבדו תחלה, ואחר כך משפט עמו ישראל.

וי"ך איש מבית לחם יהודה. רבי יהודה ורבנן דאמרי, בזמן שהדין בא לעיר, יסלק אדם עצמו מאותה עיר, שפינון שנתן

רשות למלאך המות, אינו חושש לכל אדם, ואיש שפגע בו, יש לו רשות להזיקו.

בין שראה אלימלך שהדין בא לעולם, מיד ברח להסתלק מן הדין, ועם כל זה לא נצול ממנו. חכמים של קיסרין אומרים, אלימלך גדול הדור היה, והיה נכר למעלה, וכל מי שהוא נכר למעלה, הוא נתפס תחלה.

רבי יהושע אומר, מה פתיב בשונמית? (מ"ב ד יג) ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מכאן שצריך להכניס ראשו לתוך רבים, ולא יהא נרשם לבד.

מה פתיב בתחלה? וילך איש סתם, רצה להתביא ולהסתיר עצמו שלא יכירו בו. מי הזכירו? מדת הדין. ואמר, ושם האיש אלימלך, אדם נכר ונרשם הוא, אינו ראוי להתביא ולהסתיר. והאין זה אלימלך, פרנס העם?! והאין זה אלימלך שהיה סותם עיניו ממעשי העם?!

רבי פרחיא אומר, באותה השעה היה הקדוש ברוך הוא דן את העולם, ובית הדין שלמעלה עומד, והקדוש ברוך הוא היה מסתירו ואומר, וילך איש, סתם. עמדה מדת הדין והזכירו, ושם האיש אלימלך. מיד נגזר עליו הדין ועל בניו, פדכתיב וימת אלימלך וגו'.

רבי יהודה אומר, אלימלך, מי הוא שלא היה יודע מי זה אלימלך הנה? אלא בין שראה שהדור מבזים בגדולים, אמר, ודאי אלך מכאן, ולא אהיה נתפס בתוכם. ואלימלך גדול הדור היה, והיה יכלת בידו למחות, ולא מחה. והלך משם וברח, ולפיכך נזכר שמו ונענש.

ויהי בימי שפט השפטים (רות א). רבי יהושע אומר, כל מקום

המות, אינו חושש לכל אדם, ואיש שפגע בו, יש לו רשות להזיקו.

בין שראה אלימלך, שהדין בא לעולם, מיד ברח להסתלק מן הדין, ועם כל זה לא ניצול ממנו. רבנן דקיסרין אמרי, אלימלך גדול הדור היה, והיה נכר למעלה, וכל מי שהוא נכר למעלה, הוא נתפס תחלה.

רבי יהושע אומר, מה פתיב בשונמית. (מ"ב ד יג) ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מכאן, שצריך להכניס ראשו לתוך רבים, ולא יהא נרשם לבד.

מה פתיב בתחלה. וילך איש סתם, רצה להתביא ולהסתיר עצמו שלא יכירו בו.

מי הזכירו. מדת הדין. ואמר, ושם האיש אלימלך, אדם נכר ונרשם הוא, אינו ראוי להתביא ולהסתיר. ולא איהו דא אלימלך, פרנסא דעמא. ולא איהו דא אלימלך, דהוה סתים עינוי מעובדי עמא.

רבי פרחיא אומר, באותה שעה היה הקדוש ברוך הוא דן את העולם, ובית דין שלמעלה עומד, והקדוש ברוך הוא היה מסתירו ואומר, וילך איש סתם. עמדה מדת הדין והזכירו, ושם האיש אלימלך. מיד נגזר עליו הדין, ועל בניו. פדכתיב, וימת אלימלך וגו'.

רבי יהודה אומר, אלימלך, מי לא היה יודע דהוא אלימלך. אלא בין שראה שהדור מבזין בגדולים, אמר ודאי אלך מכאן, ולא אהיה נתפס בתוכם. ואלימלך גדול הדור היה, והיה יכולת בידו למחות, ולא מיחה. והלך משם וברח, ולפיכך נזכר שמו ונענש.

ויהי בימי שפט השפטים. רבי יהושע אומר, כל מקום שנאמר ויהי בימי, לשון צער

שנאמר ויהי בימי, לשון צער הוא. אלימלך הוא היה כדגמת מלך. כיון שהפיר בדבר, השמיט עצמו מישראל, והלך לגור בין האמות, שסבר שלא יהיה נדון ביניהם. עמדה מדת הדין והזכירו, ונתפש.

ויהי בימי שפט השפטים. רבי חלקיה בר אליעזר פתח בפסוק שכתוב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי וגו'. כשהקדוש ברוך הוא מדבר עם הנביאים, אינו נגלה אליהם אלא מרחוק. ועל פן רואים דמות דברים, כאדם העומד ממרחק, חוץ ממשא.

שאמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, כל הנביאים כלם לא נתנבאו אלא מתוך אספקלריה שאינה מאירה - משה מתוך אספקלריה המאירה. שאר הנביאים מרחוק - ומשה מקרוב, שנאמר (במדבר יב) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. נאמן בבית המלך, קרוב הוא למלך.

ואם תאמר, כיון שכל הנביאים נתנבאו מרחוק, אין אהבתו של מקום עליהם - כתוב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד.

אמר רבי חנינא, יש רחוק ונתקרב, ונתקרב, ונתקרב. יש רחוק ונתקרב, שכתוב (משלי לא) מרחק תביא לחמה. קרוב ונתרחק, שכתוב מרחוק ה' נראה לי. זה קרוב לנביאים, וזה רחוק למלכות. רבי אלעזר אמר הפוך - קרוב למלכות, ורחוק לנביאים. שרואים הדמיונות של מעלה כמין גוף.

רבי חלקיה אמר, כשרואים הנביאים בצחצוח, בידוע שהעולם נדון למיטב. וכשרואים בחשכה, נדון לפרעניות. ואזי פתח הפסוק ויהי בימי שפט

הוא. אלימלך, הוא היה כדוגמת מלך. כיון שהפיר בדבר, השמיט עצמו מישראל, והלך לגור בין האומות, דסבר שלא יהא נידון ביניהון. עמדה מדת הדין והזכירו, ונתפש.

ויהי בימי שפט השפטים, רבי חלקיה בר אליעזר פתח קרא דכתיב, (ירמיה לא ב) מרחוק ה' נראה לי וגו'. כשהקדוש ברוך הוא מדבר עם הנביאים, אינו נגלה אליהם אלא מרחוק. ועל פן רואים דמות דברים, כאדם העומד ממרחק, חוץ ממשא.

דאמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, כל הנביאים פולם לא נתנבאו אלא מתוך אספקלריה שאינה מאירה, משה מתוך אספקלריה המאירה. שאר הנביאים מרחוק, ומשה מקרוב. שנאמר, (במדבר יב ז) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. מהימנא בבית מלכא, קריב הוא למלכא.

ואי תימא, כיון דכל הנביאים נתנבאו מרחוק, אין אהבתו של מקום עליהם. והא כתיב, מרחוק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד.

אמר רבי חנינא, יש רחוק ונתקרב, וקרוב ונתרחק. יש רחוק ונתקרב, דכתיב, מרחוק תביא לחמה. קרוב ונתרחק, דכתיב, מרחוק ה' נראה לי. זה קרוב לנביאים. וזה רחוק למלכות. רבי אלעזר אומר, איפכא, קרוב למלכות, ורחוק לנביאים. שרואין דמיונות של מעלה כמין גוף.

רבי חלקיה אמר, כשרואין הנביאים בצחצוח, בידוע שהעולם נידון למיטב. וכשרואים בחשכה, נידון לפרעניות. ואזי פתח קרא, ויהי בימי שפט השפטים וגו'. ויהי בימי. רבי בון, כל יומי הוה בקסרינ,

יִוּמָא חַד חָמָא עֲמָא דְסַרְחִי, דְהוּוּ מִסְפְּנֵי אֲזִילי,
וְלֹא מִשְׁגִּיחִין עֲלֵיהּוּ. אָמַר, וְדַאי דִּינָא אֲתַחֲזִי
הָכָא, קָם וְאֲזִיל לֵיהּ.

יִוּמָא חַד חָלִישׁ דַּעֲתִיהּ, פִּגְעַע בְּכַפֵּר סִיכְנִין
בְּרַמּוֹן, וְאַדְמוּף. שְׁמַע חַד קָלָא, לְחַד

תְּנָא דְלַעֲי בְּרַנְנָא דְאֹרִייתָא דְאָמַר, ^(דברים כב ו)
כִּי יִקְרָא קִין צְפוֹר לְפָנֶיהָ וְכוּ'. קִין, זֶה תְּשׁוּבָה.
בְּדַרְךָ, זֶה רַחֵל. שְׁנֵאמַר, ^(משלי ד יח) וְאַרְחַ צְדִיקִים
כְּאוֹר נֶגְהַ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נִכּוֹן הַיּוֹם. וְצְדִיקִים,
תְּרִין בְּנִין, יוֹסֵף וּבְנֵימִין. וְהִיא נִקְרָאת לְבָנָה,
הוֹלֶכֶת כָּל הַלַּיְלָה, וּמְאִיר לָהֶם, עַד נִכּוֹן הַיּוֹם,
שֶׁהוּא יַעֲקֹב.

בְּכָר עֵץ, כָּל, דָּא צְדִיק חֵי הָעוֹלָמִים. עֵץ, דָּא
שְׁכִינָה. שְׁנֵאמַר, ^(שם ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ. עַל הָאָרֶץ, דָּא אָרֶץ הַתְּחַתּוֹנָה.
אֶפְרוּחִים, דָּא שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים דְלַעֲיָלָא.
אוּ בִיצִים, דָּא יִשְׂרָאֵל דְלַתְתָּא, דְאִינוּן
כְּמַלְבוּשָׁא דְגוּפָא. וְהָאֵם רוּבְצַת עַל
הָאֶפְרוּחִים וְכוּ', שְׁלַח תְּשַׁלַּח ^(ד' טז ע"ב) אֶת
הָאֵם, שְׁנֵאמַר, ^(ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה
אִמְכֶם.

וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ. אַרְכִּין רַבִּי בּוֹן אוּדְנוּי,
וְשָׁמַע הָהוּא קָלָא דְאָמַר, חָס עַל דָּא, לֹא
אָמַר וְלֹא כְלוּם. מֵאֵן דְּחָס, שְׁבַק אִימָא וּבְנֵהָא
וְאֲזִיל לֵיהּ. וּמַה דְאִימָא מִתְּרַכָּא מִן הַקֵּן, מַה
הִיא אוּמְרַת. אוּי שְׁהַחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי, וְשִׁרְפְתִי
אֶת הַיִּכְלִי, וְהַגְלִיתִי אֶת בְּנֵי לְבִין הָאוּמוֹת.
וְעַל דָּא יִרְחַם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְהָא רַחֲמָנָא
לֹא אֲשַׁתְּפַח אֲלָא הָכָא.

וְעַד דָּא שְׁכִינָה צוּעֶקֶת עַל בְּנֵיהּ. הָא כְּתִיב,
שְׁלַח תְּשַׁלַּח, תְּרִין שְׁלוּחִין, דְאִינוּן בֵּית
רַאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי. שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶפִּילוּ מֵאָה
זִמְנִין דְאִי אֲהַדֵּר עַל גּוֹזְלֵיהּ גּוֹ רַחֲמֵי דְבְּנֵהָא,

הַשְּׁפָטִים וְגו'.

וְיָהִי בִימֵי. רַבִּי בּוֹן כָּל יָמָיו הָיָה
בְּקִיסְרִין. יוֹם אֶחָד רָאָה אֶת הָעָם
שְׁסוֹרְחִים, שְׁהִיוּ הָעֲנִיִּים הוֹלְכִים,
וְאִין מִשְׁגִּיחִים עֲלֵיהֶם. אָמַר,
וְדַאי הַדִּין רְאוּי לְכָאן. קָם וְהוֹלֵךְ
לוּ.

יוֹם אֶחָד חָלְשָׁה דַּעֲתוֹ. פִּגְעַע בְּכַפֵּר
סִיכְנִין בְּרַמּוֹן, וְנָרְדַם. שְׁמַע קוֹל
אֶחָד שֶׁל תְּנָא אֶחָד שְׁעוֹסֵק בְּרִנַּת
הַתּוֹרָה שְׁאוּמַר, ^(דברים כב) כִּי יִקְרָא
קִין צְפוֹר לְפָנֶיהָ וְכוּ'. קִין - זו
תְּשׁוּבָה. בְּדַרְךָ - זו רַחֵל, שְׁנֵאמַר
^(משלי ד) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאוֹר נֶגְהַ
הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נִכּוֹן הַיּוֹם.
וְצְדִיקִים, שְׁנֵי בָנִים, יוֹסֵף
וּבְנֵימִין. וְהִיא נִקְרָאת לְבָנָה,
הוֹלֶכֶת כָּל הַלַּיְלָה, וּמְאִיר לָהֶם
עַד נִכּוֹן הַיּוֹם, שֶׁהוּא יַעֲקֹב.

בְּכָר עֵץ - כָּל זֶה צְדִיק חֵי
הָעוֹלָמִים. עֵץ זו שְׁכִינָה, שְׁנֵאמַר
עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. עַל
הָאָרֶץ - זו אָרֶץ הַתְּחַתּוֹנָה.
אֶפְרוּחִים - זֶה שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים
שְׁלַמְעֵלָה. אוּ בִיצִים - זֶה יִשְׂרָאֵל
שְׁלַמְטָה, שֶׁהֵם כְּמַלְבוּשׁ שְׁלִגוּף.
וְהָאֵם רַבְצַת עַל הָאֶפְרוּחִים וְכוּ',
שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, שְׁנֵאמַר
^(ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.
וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ. הַרְפִּין רַבִּי
בּוֹן אֲזִינוּ, וְשָׁמַע אֶת הַקּוֹל
שְׁאוּמַר: חָבַל עַל זֶה, לֹא אָמַר
וְלֹא כְלוּם. מִי שְׁחָס, מִשְׁאִיר הָאֵם
וּבְנֵיהּ וְהוֹלֵךְ לוֹ. וּמַה שְׁהָאֵם
מְגַרְשֶׁת מִן הַקֵּן, מַה הִיא אוּמְרַת?
אוּי שְׁהַחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְשִׁרְפְתִי
אֶת הַיִּכְלִי וְהַגְלִיתִי בְנֵי לְבִין
הָאוּמוֹת. וְעַל זֶה יִרְחַם הַקּוּדְשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִרִי הַרְחֵמֵן אִין
נִמְצָא אֲלָא כָאן.

וְעַד זֶה שְׁכִינָה צוּעֶקֶת עַל בְּנֵיהּ.
הִנֵּה כְּתוּב שְׁלַח תְּשַׁלַּח, שְׁנֵי
שְׁלוּחִים, שֶׁהֵם בֵּית רַאשׁוֹן וּבֵית
שְׁנִי. שְׁלַח תְּשַׁלַּח - אֶפִּילוּ ק'

פְּעָמִים, שְׁאֵם חוֹזֶרֶת עַל גּוֹזְלֵיהָ תוֹף אֶהְבֵּת בְּנִיָּה, שְׁלַח אֶפְלוּ כְּמָה פְּעָמִים, עַד שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ וְסוֹתֵר אֶת הַקֵּץ שְׁלָה, וַיִּטַּל הַבָּנִים הַנִּסְתָּרִים בְּקֶזֶן, לְהַטִּילֵם לַגַּג, הָרִי הַרְחֵמֶן אִין נִמְצָא אֶלָּא כֶּף. וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים - שְׁיֵאֲרִיךְ רִגְזוֹ מִן שֵׁשֶׁת יָמִים, שְׁנַקְרָאוּ בָּנִים. ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן וְחַנוּן אֲרֵךְ אַפַּיִם וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן קִיסְמָא אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל, הוּא עֲלָמָא, בְּרָא לִיהַּ בְּתֵלַת קִיטְרִין, וְאִינוּן חֲכָמָה וְתַבּוּנָה וְדַעַת. דְּכַתִּיב, (משלי ג יט) ה' בְּחֲכָמָה יָסַד אֶרֶץ פּוֹנוֹן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמּוֹת נִבְקָעוּ.

וְכִלְהוּ קִיטְרִין בְּבַר נֶשׁ. וְקִיטְרָא דְתַבּוּנָה דְפָקַע מִינֵיהּ, אֶתְפֹּשֵׁט בְּשָׂאֵר בְּרִיין וּבְכוּלֵיהוּ אֵית סוּכְלָתְנוּ לְפּוּם אוֹרְחֵיהּ.

הָאִי עוֹפָא כַּד פָּרַח מִגּוֹזְלֵיהּ, וְאֶשְׁתַּלַּח מֵעַל בְּנֵהָ, מְצַפְצָפָא וְאֶזְלָא, וְלֹא יָדְעָה לְאֶן אֶתֵר אֶזְלָא, מְנַדְדָא לְמִיבַד גְּרָמָה. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכַתִּיב בֵּיהּ (תהלים קמה ט) וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, אֶפִּילוּ עַל יְתוֹשָׁא זְעִירָא בְּעֲלָמָא, רַחֲמִין דִּילֵיהּ עַל כָּלָּא. הַהוּא דְמִמְנָא עַל עוֹפָא, אֵיתַעַר לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתַעַר עַל בְּנוֹי, כְּדִין קָלָא נִפְקָא קָמִיהּ, וְאֶמְרָה, (משלי כז ח) כְּצַפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה בְּן אִישׁ נוֹדְדַת מִמְקוֹמוֹ. כְּדִין אִיהוּ אֶתַעַר רַחֲמֵי, עַל כָּל אִינוּן דְאֶזְלֵי מְנַדְדֵי מֵאֶתֵר לְאֶתֵר, וּמַדּוּף לְדוּף אֶחָרָא. תְּבִירֵי לְבָא, תְּבִירֵי חֵילָא. וְאֵיתַעַר רַחֲמֵי עַל כָּל עֲלָמִין, וְחָס עֲלֵיהּ, וְשָׂבִיק חוּבֵי דְמְנַדְדָן מֵאֶתְרֵיהּ, וְחָס עֲלֵיהּ וְעַל כָּל עֲלָמָא.

וְעַל דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲשֶׁרִי צַפּוֹרָא לְבַר, וְהִיא אֵיתַעַרְתָּ רַחֲמִין עַל כָּל עֲלָמָא, מֵאֵן גְּרִים לְמִיחָס עַל עֲלָמָא וְלֵאֵיתַעַר רַחֲמִין

שְׁלַח אֶפִּילוּ כְּמָה זְמַנִּין, עַד דְאֶזְלֵי לִיהַּ וְסִתֵּר קֵץ שְׁלָה, וַיִּטַּל בְּנִין טְמִירִין דְקוּנְטָרָא, לְמִיטַל אֶגְרָא, הָא רַחֲמָנָא לָא אֶשְׁתַּכַּח אֶלָּא הָכִי. וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, שְׁיֵאֲרִיךְ רִגְזוֹ מִן שֵׁשֶׁת יָמִים, שְׁנַקְרָאוּ בָּנִים. (שמות לד ו) ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרֵךְ אַפַּיִם וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶן קִיסְמָא אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, בְּרָא לִיהַּ בְּתֵלַת קִיטְרִין, וְאִינוּן חֲכָמָה וְתַבּוּנָה וְדַעַת. דְּכַתִּיב, (משלי ג יט) ה' בְּחֲכָמָה יָסַד אֶרֶץ פּוֹנוֹן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמּוֹת נִבְקָעוּ.

וְכִלְהוּ קִיטְרִין בְּבַר נֶשׁ. וְקִיטְרָא דְתַבּוּנָה דְפָקַע מִינֵיהּ, אֶתְפֹּשֵׁט בְּשָׂאֵר בְּרִיין וּבְכוּלֵיהוּ אֵית סוּכְלָתְנוּ לְפּוּם אוֹרְחֵיהּ.

הָאִי עוֹפָא כַּד פָּרַח מִגּוֹזְלֵיהּ, וְאֶשְׁתַּלַּח מֵעַל בְּנֵהָ, מְצַפְצָפָא וְאֶזְלָא, וְלֹא יָדְעָה לְאֶן אֶתֵר אֶזְלָא, מְנַדְדָא לְמִיבַד גְּרָמָה. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכַתִּיב בֵּיהּ (תהלים קמה ט) וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, אֶפִּילוּ עַל יְתוֹשָׁא זְעִירָא בְּעֲלָמָא, רַחֲמִין דִּילֵיהּ עַל כָּלָּא. הַהוּא דְמִמְנָא עַל עוֹפָא, אֵיתַעַר לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתַעַר עַל בְּנוֹי, כְּדִין קָלָא נִפְקָא קָמִיהּ, וְאֶמְרָה, (משלי כז ח) כְּצַפּוֹר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה בְּן אִישׁ נוֹדְדַת מִמְקוֹמוֹ. כְּדִין אִיהוּ אֶתַעַר רַחֲמֵי, עַל כָּל אִינוּן דְאֶזְלֵי מְנַדְדֵי מֵאֶתֵר לְאֶתֵר, וּמַדּוּף לְדוּף אֶחָרָא. תְּבִירֵי לְבָא, תְּבִירֵי חֵילָא. וְאֵיתַעַר רַחֲמֵי עַל כָּל עֲלָמִין, וְחָס עֲלֵיהּ, וְשָׂבִיק חוּבֵי דְמְנַדְדָן מֵאֶתְרֵיהּ, וְחָס עֲלֵיהּ וְעַל כָּל עֲלָמָא.

וְעַל דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲשֶׁרִי צַפּוֹרָא לְבַר, וְהִיא אֵיתַעַרְתָּ רַחֲמִין עַל כָּל עֲלָמָא, מֵאֵן גְּרִים לְמִיחָס עַל עֲלָמָא וְלֵאֵיתַעַר רַחֲמִין

מי גרם לחוס על העולם ולעורר עליהם רחמים? אותו האדם ששולח אותה הצפור לצערה בשני גונים, כך מתעורר הקדוש ברוך הוא ומתמלא רחמים על כל אותם בעלי הצער, ועל כל אותם שנודדים ממקומם. ומשום כך, שכרו של האדם הזה, מה כתוב בו? (דברים כב) למען ייטב לך והארכת ימים.

קם רבי בון על רגליו, ושם ואמר: ברוך הרחמן ששמעתי את הקול הזה, ואלמלא לא באתי לעולם אלא לשמע את זה - די לי!

חזר אותו הקול כמו מקדם, פתח ואמר, (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה עשית וגו'. כל העולם לא באים אלא בחכמה, והאדם התמלא בכל. שאר הבריות, בציוור (בתוספת) של חכמה שושארה באדם.

ואף על גב שכל הבריות כך, לא היתה בריה קלה לרדף אחר מעשה האדם כמו העוף. אדם בונה בנין לדיורו, והעוף בונה בנין לדיורו. אדם מביא מזון לבנו, העוף מביא מזון לבניו. אדם מרפא את המחלות בעשב, והעוף מרפא את המחלות בעשב. אדם אמן ועושה אגרות בים, והעוף נוטל גוזליו ומתקינם על חוף הים.

אדם משבח ומרום את המלך העליון, והעוף מצפצף ומשבח את רבונו, שהוא האלוה העליון. ומשום כך, למען ייטב לך. לא כתוב איטיב לך, אלא ייטב לך. אותו השלוח של הצפור שמשלח, שמעורר על העולם להיטיב לך.

רבי בון קם והלך אליו, ומצא שהוא רבי ינאי הנזקן, מן לבי, כך ינחם הקדוש ברוך הוא

עלייהו. ההוא בר נש דשלה ההוא ציפור לצערה בתריין גוונין, הכי אתער קודשא בריך הוא, ואתמלי רחמין על כל אינון מארי דצערא, ועל כל אינון דמנדדי מדוכתייהו. ובגין כך, אגריה דהאי בר נש, מה פתיב ביה. למען ייטב לך והארכת ימים.

קם רבי בון על רגלוהי, וחדי, ואמר, בריך רחמנא דשמענא להאי קלא, ואלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא, די.

אחר ההוא קלא כמלקדמין, פתח ואמר, (תהלים קד כד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה עשית וגו'. כל עלמא לא איתון אלא בחכמה. ובר נש אתמלי בכולא. שאר בריין בטופסא (נ"א בתוספתא) דחכמתא, דאשתאר בבר נש.

ואף על גב דכולהו בריין הכי, לא הוה בריה קליל למירדף בתר עובדא דבר נש, פעופא. בר נש בנין בניין לדיוריה, עופא בנין בניין לדיוריה. בר נש אתינא מזוני לבריה, עופא אתינא מזוני לבניה. בר נש אסי למרעין בעשבא, עופא בעשבא מסי למרעין. בר נש אומנא ועביד ארבין בימא, עופא נטל גוזליה ואתקין ליה על ביה ימא.

בר נש משבח ומרום למלכא עילאה, עופא מצפצפא ומשבחא למריה, דהוא אלקא עילאה. ובגין כך, למען ייטב לך, אטיב לך לא כתיב, אלא ייטב לך. ההוא שלוחא דציפורא דמשלח, דאתער על עלמא לאוטיב לך.

רבי בון קם ואזיל גביה, ואשבח דהוא רבי ינאי סבא, מן חברינא. עאל גבוי, ונשיק ליה ברישא. אמר, כמה דמנחמת לבאי, כך החברים. נכנס אצלו ונשקו בראש. אמר, כמו שנחמת את

אוֹתָךְ. לְשִׁבוּ יַחַד.

פָּתַח אוֹתוֹ הַזְקֵן וְאָמַר, (רותא) וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁפֶט הַשְּׁפֹטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ. בְּזֶמֶן שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָן אֶת הָעוֹלָם, אֵת מִי הוּא דָן תַּחֲלָה? אֵת אוֹתָם שֶׁהֵם דְּנִים אֵת הָעוֹלָם. הֵם דְּנִים אֵת הָעוֹלָם, מִי דָן אוֹתָם? הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִפְּנֵי קְלָקוּל הַדִּין רָעַב בָּא לְעוֹלָם.

בְּכָרָ זְמַן אֵינוֹ בָּא, אֲלֵא בַעֲוֹן רָאשֵׁי הָעָם. כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי יוֹדָאי, מֵאֵי דְכַתִּיב, (משלי יג כג) רַב אָכַל נִיר רָאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט. כְּשֵׁשׁ סְפוּק אָכַל בְּעוֹלָם, נִיר רָאשִׁים, הֵם זוֹרְעִים וְאוֹכְלִים לְשִׁבְעַ. וְכִשְׁאִין אָכַל בְּעוֹלָם, יֵשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, יֵשׁ מִי שֶׁעוֹמֵד בְּשִׁלְוָה, וְנִסְפָּה מִן הָעוֹלָם. עַל אֵיזָה עוֹן? עַל עוֹן שֶׁמְקַלְקְלִים אֶת הַדִּין וְאֵת הַמִּשְׁפָּט וּמַעֲוֹתֵים אוֹתוֹ.

וְאֵם תֹּאמַר, אִם הַגְּדוֹלִים חוֹטְאִים בְּלֹא מִשְׁפָּט, שְׁלֵא עָשׂוּ מִשְׁפָּט בְּעוֹלָם, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַרְגַּ הָעֲנִיִּים בְּשִׁבְלֵם? אֲלֵא הָעֲנִיִּים הֵם כְּלָיו שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם קְרוּבִים אֵלָיו. וְכִשְׁהָרַעַב בָּא לְעוֹלָם, הֵם צוֹעְקִים אֵלָיו, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ לָהֶם, וּמַעֲיִן עַל הָעוֹלָם, וְדָן אֶת אוֹתָם שֶׁגָּרְמוּ הַצָּעַר הַזֶּה עַל הָעֲנִיִּים, וְנִסְפָּים מִן הָעוֹלָם קִדְּם זְמַנָּם, שֶׁכְּתוּב (שמות כב) אִם צָעַק יִצְעַק אֵלַי וְגו' וְשָׁמַעְתִּי כִּי חֲנוּן אֲנִי. וְאָמַר, (שם) וְחָרָה אַפִּי וְהִרְגַתִּי אֶתְכֶם בְּחָרֵב וְגו'.

בְּיִדְאֵי, בְּאוֹתוֹ זְמַן, יֵשׁ נִסְפָּה מִן הָעוֹלָם קִדְּם זְמַנּוֹ, בְּלֹא מִשְׁפָּט - עַל שְׁלֵא הוֹצִיאוֹ הַמִּשְׁפָּט לְאוּרָה, וְעַל שֶׁעוֹתוֹ וְקִלְקְלוֹ הַמִּשְׁפָּט. שֶׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל דִּין שֶׁאֵינוֹ מִחְמִיר אֶת הַדִּין, אֵין מִחְמִירִין דִּינּוֹ מִלְּמַעְלָה, וּמִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם קִדְּם זְמַנּוֹ.

יְנַחֵם קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לָךְ. יְתִיבּוּ בְּחָדָא. פָּתַח הוּא סָבָא וְאָמַר, וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁפֶט הַשְּׁפֹטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ. בְּזֶמֶן שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָן אֶת הָעוֹלָם, לְמִי הוּא דָן תַּחֲלָה. לְאוֹתָם שֶׁהֵם דְּנִין אֵת הָעוֹלָם, הֵם דְּנִין אֵת הָעוֹלָם, מִי דָן אוֹתָם. הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִפְּנֵי קְלָקוּל הַדִּין, רָעַב בָּא לְעוֹלָם.

בְּכָרָ זְמַן אֵינוֹ בָּא, אֲלֵא בַעֲוֹן רָאשֵׁי הָעָם. כִּי הָא דְאָמַר רַבִּי יוֹדָאי, מֵאֵי דְכַתִּיב, (משלי יג כג) רַב אָכַל נִיר רָאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט. כְּשֵׁשׁ סְפוּק אָכַל בְּעוֹלָם, נִיר רָאשִׁים, הֵם זוֹרְעִים וְאוֹכְלִים לְשׁוֹבְעַ. וְכִשְׁאִין אָכַל בְּעוֹלָם, יֵשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, יֵשׁ מִי שֶׁעוֹמֵד בְּשִׁלְוָה, וְנִסְפָּה מִן הָעוֹלָם. עַל אֵיזָה עוֹן. עַל עוֹן שֶׁמְקַלְקְלִים אֶת הַדִּין וְאֵת הַמִּשְׁפָּט, וּמַעֲוֹתִין אוֹתוֹ.

וְאִי תִימָא, אִם הַגְּדוֹלִים חוֹטְאִים בְּלֹא מִשְׁפָּט, שְׁלֵא עָשׂוּ מִשְׁפָּט בְּעוֹלָם, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא לְהַרְוֵג הָעֲנִיִּים בְּשִׁבְלֵם. אֲלֵא, הָעֲנִיִּים הֵם כְּלָיו שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם קְרוּבִים אֵלָיו, וְכִשְׁהָרַעַב בָּא לְעוֹלָם, הֵם צוֹעְקִים אֵלָיו, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ לָהֶם, וּמַעֲיִן עַל הָעוֹלָם, וְדָן לְאוֹתָן שֶׁגָּרְמוּ צָעַר זֶה עַל הָעֲנִיִּים, וְנִסְפָּים מִן הָעוֹלָם קִדְּם זְמַנָּם. כְּדַכְתִּיב, (שמות כב) אִם צָעַק יִצְעַק אֵלַי וְגו' וְשָׁמַעְתִּי כִּי חֲנוּן אֲנִי. וְאָמַר, וְחָרָה אַפִּי וְהִרְגַתִּי אֶתְכֶם בְּחָרֵב וְגו'.

בְּיִדְאֵי, בְּאוֹתוֹ זְמַן, יֵשׁ נִסְפָּה וּמִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, קִדְּם זְמַנּוֹ, בְּלֹא מִשְׁפָּט, עַל שְׁלֵא הוֹצִיאוֹ הַמִּשְׁפָּט לְאוּרָה, וְעַל שֶׁעוֹתוֹ וְקִלְקְלוֹ הַמִּשְׁפָּט. דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל דִּין שֶׁאֵינוֹ מִחְמִיר אֶת הַדִּין, אֵין מִחְמִירִין דִּינּוֹ מִלְּמַעְלָה, וּמִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם קִדְּם זְמַנּוֹ.

מלמעלה, ומסתלק מן העולם קדם זמנו. זהו שכתוב (משלי יג) לש נספה בלא משפט.

יש מי שדן את הדין לאמתו, ומקבל שכר עליו מאת הקדוש ברוך הוא. ויש מי שדן דין אמת לאמתו ונתפש, כגון דין שמדקדק דקדוקים לזכות לרשע. שלמדנו, בית דין מכין ועונשין שלא מן התורה, כדי לעשות סיג לתורה, או מפני שהזמן גורם, והדין מסלק עצמו מן הדין ומלהענישו, ומדקדק בענין הדין למצא פתח לזכות אותו מן הדין ממש, והוא דין אמת. אפלו כן, כשהקדוש ברוך הוא דן את העולם, אותו הדין נתפס עליו, ומסתלק מן העולם קדם זמנו. ואם לא, עליו הכתוב אומר (איוב

יד) לא נין לו ולא נכד בעמו. כשעצמו אינו נתפס - נתפס ורעו. יש מי שאינו דן את הדין לאמתו, ומקבל עליו שכר. כגון אבא, שראה אחד מחבק לאשת איש ומנשקה, הוציא אותם למלקות, והרגם. לא שהם בני הריגה, אלא לעשות סיג לתורה, שלא יאמרו, הדין הוציאם מדין תורה, שלא מחיבים הרג, אלא ועשו סיג לתורה. והדין שלא עושה סיג לתורה, אין לו סיג בעולם הזה, של נין ונכד ויהיה עצור ועזוב. ובעולם הבא מעבירים ממנו אותם מעשים טובים, שהם סיג לאדם לעולם הבא. כמו זה שאמר רבי נורי, עשו סיג לתורה כדי שתאריכו ימים בעולם הזה ובעולם הבא.

וייך איש - בכל מקום שנאמר איש, צדיק גדול בדורו הוא, שיוכל לעמד על עצמו ועל אחרים. כענין זה לגנאי - איש יודע ציד איש שדה, רשע ברשעו הורג, ומקפח בני אדם ולא פוחד.

הדא הוא דכתיב, יש נספה בלא משפט. יש מי שדן את הדין לאמתו, ומקבל שכר עליו מאת הקדוש ברוך הוא. ויש מי שדן דין אמת לאמתו, ונתפש. כגון דין שמדקדק דקדוקים לזכות לרשע, דתנאי, בית דין מכין ועונשין שלא מן התורה, כדי לעשות סיג לתורה. או מפני שהזמן גורם, והדין מסלק עצמו מן הדין, ומלהענישו, ומדקדק בענין הדין, למצוא פתח לזכות אותו מן הדין ממש, והוא דין אמת, אפילו הכי כשהקדוש ברוך הוא דן את העולם, אותו הדין נתפס עליו, ומסתלק מן העולם קדם זמנו. ואם לאו, עליו הכתוב אומר, (איוב יח ט) לא נין לו ולא נכד בעמו. כשעצמו אינו נתפס, נתפס ורעו.

יש מי שאינו (דף צח ע"א) דן את הדין לאמתו, ומקבל עליו שכר. כגון אבא, שראה אחד מחבק לאשת איש, ומנשקה, אפיק לון לקולפין, וקטיל לון. לאו דבני הריגה נינהו, אלא לעשות סיג לתורה, דלא יימרון, דיינא אפיק לון מדין תורה, דלא מתחייבי קטול, אלא ועשו סיג לתורה. ודיינא דלא עביד סיג לתורה, לית ליה סיג בעלמא דין, של נין ונכד ויהיה עצור ועזוב. ובעולם הבא מעבירין ממנו אותם מעשים טובים, שהם סיג לאדם לעולם הבא. פי הא דאמר רבי נורי, עשו סיג לתורה, בגין דתורכון חיים בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

וייך איש, בכל מקום שנאמר איש, צדיק גדול הוא בדורו, שיוכל לעמוד על עצמו, ועל אחרים. כענין זה לגנאי, (בראשית כה ט) איש יודע ציד איש שדה, רשע ברשעו קטיל, ומקפח בני נשא ולא דחיל.

אֲרִימָךְ גְּדוֹל הַדּוֹר הָיָה, וְרֵאיוּ לְעֲמוּד עַל
עַצְמוֹ, וְעַל אַחֲרִים. כִּיּוֹן שְׂרָאָה
הָרַעַב, מִיַּד בְּרַח. לְפִיכֶךָ נַעֲנֵשׁ.
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה - מִמְּקוֹם
סְנֵה־דְרִי גְּדוֹלָה, מִהַנְּבִיעָה שֶׁל
הַתּוֹרָה שְׁשָׁם, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר
(שְׁמוּאֵל-ב' כג טו) מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מִבּוֹר
בֵּית לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר.

זוה עקר רגליו מנביעת התורה
של בית ל'חם יהודה, לגור בשדי
מו'אב, ומשום כ'ך נ'ענשו. ואתה
רבי, גלית עצמך במקום
שנובעים החברים מעינות של
תורה פ'אן? א'מר, ב'רוף ה'רחמן
שש'לחני לכ'אן לשמ'ע את ד'בר'ך.
רבי בון ה'יה הול'ך יום א'חד
ב'ד'ך. פ'גש בו תינ'ק א'חד. א'מר
לו: רבי, ה'ת'ר'צה ש'אל'ך ע'מך
ב'ד'ך. ו'אש'מש ל'פני'ך ב'ד'ך ה'זו?
א'מר לו: ל'ך. ה'ל'ך א'ח'ריו.

עד ש'ה'יה הול'ך, פ'גשו בו רבי
ח'י'יא ורבי א'ב'א ורבי יו'ד'א ורבי
יו'סי. א'מרו לו: א'תה ל'ב'ד'ך, ו'אין
מי ש'יט'ען א'ח'ר'ך? א'מר ל'הם:
תינ'ק א'חד כ'אן ש'הול'ך א'ח'רי.
א'מר רבי ח'י'יא: כ'דאי ה'יית
ש'תת'ח'יב ב'נפ'ש'ך, ש'אין ע'מך ע'ם
מי ש'ת'ד'בר ב'ד'רי תו'רה. י'ש'בו
ב'ש'דה פ'תח איל'ן א'חד.

פ'תח ר' ח'י'יא ו'א'מר, (משלי ד)
ו'א'רח צ'דיקים כ'אור נ'גה הול'ך
ו'א'ור ע'ד נ'כון ה'יום. ה'הול'ך ב'ד'ך
צ'רי'ך ל'היות ע'מו מי ש'י'ד'בר
ב'ד'רי תו'רה. ו'כן ד'ר'פ'ן ש'ל
צ'דיקים, הול'ך ו'א'ור, הול'ך ו'ע'מו
ד'ברי תו'רה, ש'פ'תוב (שם ו)
ו'תו'רה א'ור. ע'ד נ'כו"ן ה'יום, ע'ד
ש'תש'ת'ת'ף ע'מו ה'ש'כינ'ה ו'לא ת'זוז
מ'מ'נו. ש'ש'נינו, ב'כל מ'קום ש'יש
ד'ברי תו'רה, ש'כינ'ה ש'ם, ש'נ'א'מר
(שמות ב) ב'כל מ'קום א'ש'ר א'ז'כיר
את ש'מי וכו'.

פ'תח רבי יהודה ו'א'מר, (משלי א)
ר'פאות ת'הי ל'ש'ר'ך ו'גו'. ה'תו'רה

אֲרִימָךְ גְּדוֹל הַדּוֹר הָיָה, וְרֵאיוּ לְעֲמוּד עַל
עַצְמוֹ, וְעַל אַחֲרִים. כִּיּוֹן שְׂרָאָה
הָרַעַב, מִיַּד בְּרַח. לְפִיכֶךָ נַעֲנֵשׁ. מִבֵּית לֶחֶם
יְהוּדָה, מִמְּקוֹם סְנֵה־דְרִי גְּדוֹלָה, מִנְּבִיעָה
דְּאוּרֵייתָא דְתַמְזָן. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ש"ב כג טו) מִי
יִשְׁקֵנִי מִיָּם מִבּוֹר בֵּית לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר.

וְדָא עָקַר רַגְלֵי מִנְּבִיעָה דְּאוּרֵייתָא דְּבֵית לֶחֶם
יְהוּדָה, לְגוּר בְּשָׂדֵי מוֹאָב, וּבְגִין כְּךָ
אֲתַעֲנֵשׁוּ. וְאַנְתָּ רַבִּי, גְּלִית גְּרַמְךָ בְּאַתְרֵי דְנִבְעִין
חֲבַרְיָא מִבּוּעֵי דְאוּרֵייתָא הַכָּא. אָמַר, בְּרִי'ךָ
רַחֲמָנָא דְשִׁדְרַנִּי הַכָּא, לְמִשְׁמַע מִיְלִיךָ.

רבי בון, ה'יה א'זיל יו'מא חד ב'אור'ח'א, פ'ג'ע
ב'יה חד ינו'ק'א. א'מר ל'יה, רבי, ת'פ'עי
ד'אית'ך ע'מך ב'אור'ח'ך, ו'אש'מש ק'מך ב'האי
אור'ח'א. א'מר ל'יה, זיל. א'זל א'ב'ת'רי'ה.

עד ד'ה'יה א'זיל, פ'ג'עו ב'יה, ר' ח'י'יא ורבי א'ב'א
ורבי יו'ד'א ור' יו'סי, א'מרו ל'יה, א'ת
ב'ל'חוד'ך, ו'לית מאן ד'ט'עין ב'ת'ר'ך. א'מר לו'ן,
חד ינו'ק'א ה'כ'א ד'א'זיל א'ב'ת'ראי. א'מר רבי ח'י'יא,
כ'דאי ה'וית ל'חוב ב'עצ'מך, ד'לית ע'מך ע'ם מאן
ד'תש'ת'עי ב'מילי ד'אוּרֵייתָא. י'תבו ב'ח'ק'ל'א ת'חות
איל'ן חד.

פ'תח ר' ח'י'יא ו'א'מר, (משלי ד יח) ו'א'רח צ'דיקים
כ'אור נ'גה הול'ך ו'א'ור ע'ד נ'כון ה'יום.
ה'הול'ך ב'ד'ך צ'רי'ך ל'היות ע'מו, מי ש'י'ד'בר
ע'מו ב'ד'רי תו'רה. ו'כ'ך ד'ר'פ'ן ש'ל צ'דיקים,
הול'ך ו'א'ור, הול'ך, ו'ע'מו ד'ברי תו'רה. ד'כ'תיב,
(שם ו כג) ו'תו'רה א'ור. ע'ד נ'כו"ן ה'יום, ע'ד
ש'תש'ת'ת'ף ע'מו ה'ש'כינ'ה, ו'לא ת'זוז מ'מ'נו.
ד'ת'נינ'ן, ב'כל מ'קום ש'יש ד'ברי תו'רה, ש'כינ'ה
ש'ם. ש'נ'א'מר, (שם כ כד) ב'כל מ'קום א'ש'ר א'ז'כיר
את ש'מי וכו'.

פ'תח רבי יהודה ו'א'מר, (משלי ג ח) ר'פאות ת'הי

היא רפואה לאדם, לגוף ולעצמות, בעולם הזה ובעולם הבא. שאמר רבי נחמיה אמר רבי נהוראי, הרפואה לאדם בעולם הזה בכל יום - מי שקורא קריאת שמע על תקוניה.

ואמר רבי נהוראי, בקריאת שמע יש מאתים וארבעים ושמונה תבות, כמנין מאתים וארבעים ושמונה איברים של אדם. והקורא קריאת שמע בתקוניה, כל איבר ואיבר נוטל תבה אחת לעצמו, ומתרפא בו. וזה רפאות תהי לשרף ושיקוי לעצמותיך.

ביתנים הגיע אותו התינוק עיף מהדרף, וישב לפניו. שמע את הדברים הללו, קם על רגליו ואמר: והלא בקריאת שמע אין שם אלא מאתים וארבעים וחמש תבות? אמר לו רבי חייא: שב בני. ישב. אמר: השמעת בני בזה דבר?

אמר לו: כן שמעתי מאבא, שבקריאת שמע יש מאתים וארבעים ושמונה תבות חסר שלש למנין איבריו של אדם. מה תקנתו? תקנו שהשליח צבור חוזר על שלש התבות הללו, ומקו? ה' אלהים אמת. כדי להשלים מאתים וארבעים ושמונה תבות על הקהל, וכדי שלא יפסיק לאמת, לא פחות משלש, ולא יותר משלש.

ביתנים בא רבי יודא בנו של רבי פנחס, וישב אצלם, ואמר להם: כמה עסקתם? אמרו לו: בדברי קריאת שמע, וכך אמר התינוק הזה. אמר: ודאי שכך הוא, וכך אמר רבי יוחנן בן נורי אמר רבי יוסי בן דורמסקית משמו של רבי עקיבא, חסידים הראשונים תקנו קריאת שמע כנגד עשרת הדברות, וכנגד מנין איבריו של אדם. והרי חסרו מהן שלש?

לשרף וגו'. התורה היא רפואה לאדם, לגוף ולעצמות, בעולם הזה ובעולם הבא. דאמר רבי נחמיה אמר רבי נהוראי, אסוותא לבר נש בהאי עלמא בכל יומא, מאן דקרי קריאת שמע על תקוניה.

ואמר רבי נהוראי, בקריאת שמע יש מאתים ושמונה וארבעים תיבות, כמנין מאתים ושמונה וארבעים איברים של אדם. והקורא קריאת שמע בתקוניה, כל איבר ואיבר נוטל תבה אחת לעצמו, ומתרפא בו. ודא איהו רפאות תהי לשרף ושיקוי לעצמותיך.

אדהכי, מטא ההוא ינוקא, לאי מאורחא, ויתיב קמיהו. שמע אליו מלין, קם על רגלוהי ואמר, והלא בקריאת שמע אין שם אלא מאתים וארבעים וחמשה תיבות. אמר ליה רבי חייא, תיב בני, יתיב, אמר, בני שמעת בהאי מידי.

אמר ליה, כן שמעתי מאבא, דבקריאת שמע יש מאתים ושמונה וארבעים תיבות חסר תלת, למנין איבריו של אדם. מאי תקנתיה. תקינו, דשליח ציבור חוזר שלשה תיבות אלו. ומאי נינהו. ה' אלהיכם אמת. כדי להשלים מאתים ושמונה וארבעים תיבות על הקהל. וכדי שלא יפסיק לאמת, לא פחות משלשה, ולא יותר משלשה.

אדהכי אתי רבי יודא בריה דר' פנחס, ויתיב לגבייהו, ואמר להו, במאי עסקיתו. אמרו ליה, במילי דקריאת שמע, והכי אמר האי ינוקא. אמר, ודאי הכי הוא, והכי אמר ר' יוחנן בן נורי אמר רבי יוסי בן דורמסקית, משמיה דר' עקיבא, חסידים הראשונים תקנו קריאת שמע כנגד עשרת הדברות. וכנגד מנין איבריו של אדם. והא חסרו מהם שלשה?

תקנו שְׂיֵהָא שְׁלִיחַ צִיבּוּר חוּזַר וּמְשָׁלִים אוֹתָן. וּמָהֶן? ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

בְּתַפְלָה תקנו שלש בְּרֻכּוֹת ראשונות ושלש בְּרֻכּוֹת אחרונות. בקריאת שמע - שלשה שמות בְּרֻכּוֹת ראשונה, ה' אֱלֹהֵינוּ ה', ושלשה שמות בְּרֻכּוֹת אחרונה - ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת. וְכָל הַקּוֹרֵא קְרִית שְׁמַע גּוֹוָנָא, בְּיָדוּעַ שְׂאִינוּ נִיזּוּק בְּאוֹתוֹ יוֹם.

וְכָרְ הָאוֹמֵר קְרִיאת שְׁמַע שְׁלֵא עִם הַצִּבּוּר, אִינוּ מְשָׁלִים אִיבְרִיו, מְפָנִי שְׁחִסַר הַשְּׁלֵשׁ תְּבוּת שְׁשֵׁלִיחַ צִיבּוּר חוּזַר. מָה תִּקְנָתוֹ? יְכוּן בְּחֻמֶשׁ עֲשָׂרָה ווִי"ם שֶׁל אָמַת וְיָצִיב.

וְעַם כָּל זֶה הָיָה קוֹרֵא עָלָיו אָבָא, (קהלת א טו) מְעַנֵּת לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן וְגו'. אוֹתָן שְׁלֵשׁ תְּבוּת שֶׁבְּקְרִיאת שְׁמַע שְׁשֵׁלִיחַ צִיבּוּר חוּזַר אוֹתָן, לֹא יוֹכֵל לְהַמְנוֹת אוֹתָם לְתַשְׁלוּם מֵאֲתִים וּשְׂמֹנָה וָאַרְבָּעִים וּשְׂמֹנָה כְּשֶׁאֵר הַצִּבּוּר. אָמַר לְאוֹתוֹ הַתִּינּוּק, פְּסֻק פְּסוּקָךְ! פְּתַח וְאָמַר, (שם ט) עִיר קְטָנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעֻט.

רַבִּי בּוֹן הִטְעִין יוֹם אֶחָד אַחֲרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּעֵלִית סֹלַע אֶחָד, בְּרוּם הַהַר. רָאוּ צְפוּר אַחַת נוֹדְדַת מְגוּזָלָיָה, וְאַחֲרֵים בָּאִים, וּמְרֻטוֹ אֶת כְּנָפֶיהָ, וְעָלְיָה אָמַר אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, (משלי כג) כְּצְפוּר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה בֶּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ.

בְּעוֹד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, רָאוּ נָחַשׁ אֶחָד שֶׁהוֹרֵג אָדָם וְהוֹלֵךְ לוֹ, וְרָאוּ אֲרִיָּה שֶׁטּוֹרֵף אֶזְנֵן וְאוֹכֵל. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מָה תוֹעֵלַת לוֹ לְנָחַשׁ הַזֶּה שֶׁטּוֹרֵף לְחֻנָּם?

פְּתַח וְאָמַר, (איוב ט) אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה יִשׁוּפְנִי וְהִרְבָּה פְּצָעֵי חֻנָּם. אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה - זֶה הַשָּׁטָן, שֶׁדְּרָכּוֹ כְּנָחַשׁ, טוֹרֵף וְהוֹרֵג לְחֻנָּם וְלֹא מוֹעִיל לוֹ. יִשׁוּפְנִי - כְּתוּב בְּאֵן

תקנו שְׂיֵהָא שְׁלִיחַ צִיבּוּר חוּזַר וּמְשָׁלִים אוֹתָם. וּמָאִי נִינְהוּ. ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

בְּתַפְלָה תקנו, שְׁלֵשׁ בְּרֻכּוֹת ראשונות, וְשֵׁלֶשׁ בְּרֻכּוֹת אַחֲרוֹנוֹת. בְּקְרִיאת שְׁמַע, שְׁלֵשׁ שְׁמוֹת בְּרֻכּוֹת ראשונה, ה' אֱלֹהֵינוּ ה', וְשֵׁלֶשׁ שְׁמוֹת בְּרֻכּוֹת אַחֲרוֹנָה, ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת. וְכָל הַקּוֹרֵא קְרִית שְׁמַע פְּהָאִי גּוֹוָנָא, בְּיָדוּעַ שְׂאִינוּ נִיזּוּק בְּאוֹתוֹ יוֹם.

וְכָרְ הָאוֹמֵר קְרִית שְׁמַע שְׁלֵא עִם הַצִּבּוּר אִינוּ מְשָׁלִים אִיבְרִיו, מְפָנִי שְׁחִסַר הַשְּׁלֵשׁ תְּבוּת שְׁשֵׁלִיחַ צִיבּוּר חוּזַר. מָאִי תִּקְנָתִיהָ. יְכוּן בְּחֻמֶשׁ עֲשָׂר ווִי"ן דְּאָמַת וְיָצִיב.

וְעַם כָּל זֶה הָיָה קוֹרֵא עָלָיו אָבָא, (קהלת א טו) מְעַנֵּת לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן וְגו'. אוֹתָן שְׁלֵשׁ תְּבוּת שֶׁבְּקְרִית שְׁמַע, שְׁשֵׁלִיחַ צִיבּוּר חוּזַר אוֹתָם, לֹא יוֹכֵל לְהִמְנוֹת אוֹתָם לְתַשְׁלוּם מֵאֲתִים וּשְׂמֹנָה וָאַרְבָּעִים כְּשֶׁאֵר הַצִּבּוּר. אָמַר לְהֵוּא יְנוּקָא, אִימָא קְרֵאךְ. פְּתַח וְאָמַר, (שם ט) עִיר קְטָנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעֻט.

רַבִּי בּוֹן, טְעִין יוֹמָא חַד, אַבְתְּרוּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, בְּסִלְקוֹ דְּחַד טִינְרָא, בְּרַמְמָא דְּטוֹרָא, חָמוּ חַד צְפוּרָא מְנַדְדָא מְגוּזָלָא, וְאַתְיִין אַחֲרֵנִין, וְאַמְרֻטוֹן אַגְפָּהָא, וְאָמַר הָאִי קְרֵא עָלָהּ, (שם כז ח) כְּצְפוּר נוֹדְדַת מִן קִנְיָה בֶּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ.

עַד דְּהוּוּ אַזְלוּ, חָמוּ חַד חוּוּיָא, דְּקָטִיל בַּר נֶשׁ, וְאַזִּיל לֵיהּ. וְחָמוּ אֲרִיָּא, דְּטְרִיף אִוְדְנָא, וְאַכִּיל. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מָאִי אַהֲנִי לְהָאִי חוּוּיָא, דְּטְרִיף לְמַגְנָא.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב ט יז) אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה יִשׁוּפְנִי וְהִרְבָּה פְּצָעֵי חֻנָּם. אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה, דָּא שָׁטָן, דְּאוֹרְחִיָּה פְּחִיוּוּיָא, טְרִיף וְקָטִיל לְמַגְנָא, וְלֹא אַתְהֵנִי מִינֵיהּ. יִשׁוּפְנִי, כְּתִיב הִכָּא יִשׁוּפְנִי,

ישופני, וכתוב שם הוא ישופך ראש. ומשום שבשערה ישופני, הרבה פצעי חנם. שדרכו להזיק חנם, וטורף טרף לחנם.

ואם תאמר שעושה בלי רשות - והנה פתוב רוח סערה עשה דברו? וכתוב (קהלת י) אם ישף הנחש בלוא לחש. נחש אינו נושף עד שלוחשים לו מלמעלה. שאמר רבי שמעון, יש שלוחשים לו מלמעלה, ולא נודע אליו אותו הנחש, והורג את מישהו אחר. אשרי מי שלא נודע אליו ולא נרשם לפניו.

מה פתוב באלימלך? (רות א) ושם האיש אלימלך. פיון שגורשם אצלו, הסטין בדין עליו, עד שהרג אותו, שפתוב וימת אלימלך. פיון שהתחיל בו, התחיל בבניו, והכל בענש של הדין, שאין ענש בענש של הדין. שלא יאמר הדין שהוא נענש לבדו, אלא הוא ובניו וכל ביתו יתפסו בחטא הדין.

הדין יש לו לרדף ולדעת אחרי מעשי בני העיר, מפני שהוא נתפס בחטאיהם. שלא יאמר הדין, אני פדי לדון דין בין איש לחברו, ולא יותר. אלא כל מעשי בני העיר תלויים על צוארו. ואם אוטם עיניו ממעשי העיר, הוא נתפס בחטאיהם.

אלימלך יכול היה לעמד ולהגן על דורו, וצדיק היה. בשעה שהקדוש ברוך הוא התעורר בדין על העולם, הוא משגיח בראשי העם, ורצה לכסות על אלימלך. בראשונה מה פתוב? איש סתם, ולא כתוב מי הוא. מיד קם המקטרג ואמר, ושם האיש אלימלך, שהוא נרשם ונודע הוא וכל ביתו.

מבאן למדנו, שאין דין בכל דור ודור שלא נרשם ונודע אצלו

וכתיב הַתָּם (בראשית ג טו) הוּא יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ. וּבִגְיִן דְּבִשְׁעָרָה יִשׁוּפְנִי, הַרְבֵּה פִּצְעֵי חָנָם, דְּאוֹרְחִיָּה לְאַבְאָשָׁא חָנָם, וְטֹרֵף טֹרְפָא לְמַגְנָא.

ואי תימא בלא רשות קא עביד. והכתיב, (תהלים קמח ח) רוח סערה עושה דברו. וכתוב, (קהלת י

יא) אם ישף הנחש בלא לחש. (דף צה ע"ב) חיויא לא נשף, עד דלחשין ליה מלעילא. דאמר רבי שמעון, אית דלחשין ליה מלעילא, ולא אשתמודע לגביה ההוא חווא, וקטיל ליה לאתרא. זפאה מאן דלא אשתמודע גביה, ולא אתרשים קמיה.

מה פתיב באלימלך. ושם האיש אלימלך, פיון דאתרשים לגביה, אסטין בדינא עלוהי, עד דקטל ליה. דכתיב, וימת אלימלך. פיון דשרי ביה שארי בבנוי וכולא בעונשא דדיינא, דלית ענשא בענשא דדינא. די לא יימא דיינא דאיהו אתענש בלחודוי, אלא איהו ובנוי וכל בייתיה יתפסון בחובא דדינא.

דיינא, אית ליה למירדף ולמדע בתר עובדי דבני מתא, דאיהו איתפס בחובביהו. דלא יימא דיינא, אנא למידן דינא בין גברא לחבריה, ולא יתיר. אלא כל עובדי מתא תלויין על קודליה. ואי אטים עינוי מעובדי מתא, איהו אתפס בחובביהו.

אלימלך יכול הוי למיקם ולאגנא על דריה, וזפאה הוה. בשעתא דאיתער קודשא בריך הוא דינא על עלמא, אשגח בראשיהן דעמא, ובעא לחפיא על אלימלך. בקדמיתא מה פתיב. איש סתם, ולא כתיב מאן הוא. מיד קם מקטרגא ואמר, ושם האיש אלימלך, דאתרשים איהו ואשתמודע הוא וכל בייתיה.

מבאן אוליפנא, דלית דיינא בכל דרא ודרא,

למעלה. ובשעה שמתעורר הדין על העולם, הוא נדון בראשונה, שכתוב שפט השפטים.

ושם שני בניו מחלון וכליון. רבי פדת ורבי פרחיא אמרו, מחלון שמחל לו הקדוש ברוך הוא לאחר זמן, על שהיה מוחה בידו של אביו, ומשתדל בו על המשפטים. כליון - על שנכלה מן העולם.

רבי יוסי בן קיסמא אמר, כשם שהיו הם - כך היו נשותיהם. ערפה - על שמה נדונית, קשת ערף, שלא רצתה שיהיה לה חלק עם ישראל, כמו שנאמר כי פנו אלי ערף ולא פנים. רבנן אמרי, לפי שהחזירה ערף לחמותה. רות - על שם תור, שהוא כשר על המזבח. כך רות כשרה לבא בקהל, שעליה נתקיימה הלכה: עמוני ולא עמונית, מואבי ולא מואבית. רות - שיצא ממנה בן שרוה לקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות.

רות אשת מחלון, באתה בקהל. מחלון, שמחל לו הקדוש ברוך הוא להיות שמו נזכר. ערפה אשת כליון, לא באתה בקהל, שפלה אותם הקדוש ברוך הוא. כליון לא נזכר שמו בישראל.

ועל התקון הזה, נעמי - נשמה. אלימלך - נשמה לנשמה. מחלון - רוח השכלית. רות - נפש השכלית. כליון - רוח הבהמית. ועל זה אמר שלמה, (קהלת א) ומי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. רוח האדם - זה מחלון. רוח הבהמה - זה כליון, שהוא מצד השמאל. נפש הבהמית - זו ערפה, שהיא מקשת ערף, והיא מצד השמאל. ועל כן כליון לא נזכר שמו בישראל.

דלא אתרשים ואשתמודע לגביה עילא. ובשעתא דאתער דינא על עלמא, איהו איתדן בקדמיתא, דכתיב שפט השפטים.

ושם שני בניו מחלון וכליון. רבי פדת ורבי פרחיא אמרו, מחלון: שמחל לו הקדוש ברוך הוא לאחר זמן, על שהיה מוחה בידו של אביו, ומשתדל בו על המשפטים. כליון: על שנכלה מן העולם.

ר' יוסי בן קיסמא אמר, כשם שהיו הם, כך היו נשותיהם. ערפה, על שמה נידונת, קשת קדל, דלא בעאת למיהוי לה חולקא עם ישראל. כמו דאת אמר, (ירמיה ב כז) כי פנו אלי ערף ולא פנים. רבנן אמרי, לפי שהחזירה ערף לחמותה.

רות: על שם תור, שהוא כשר על המזבח. כך רות, כשירה לבא בקהל, שעליה נתקיימה הלכה, עמוני ולא עמונית, מואבי ולא מואבית. רות: שיצא ממנה בן, שריוה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות.

רות אשת מחלון, באתה בקהל. מחלון, שמחל לו הקדוש ברוך הוא, להיות שמו נזכר. ערפה אשת כליון, לא באתה בקהל, שפילה אותם הקדוש ברוך הוא, כליון לא נזכר שמו בישראל.

ועל תיקונא דא. נעמי, נשמה. אלימלך, נשמתא לנשמתא. מחלון, רוח השכלית. רות, נפש השכלית. כליון, רוח הבהמית. ועל דא אמר שלמה, (קהלת ג כא) ומי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. רוח האדם, דא מחלון. רוח הבהמה, דא כליון, שהוא מסטרא דשמאלא. נפש הבהמית, דא ערפה, שהיא מקשת קדל, והיא מסיטרא

דשמאלא. ועל דא, כליון לא נזכר שמו בישראל.

וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מוֹאֲבִיּוֹת, אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, בְּנוֹת עַגְלוֹן מִלֶּךְ מוֹאֵב הָיוּ. וּמִפְּנֵי מָה זָכָה עַגְלוֹן לְכָךְ? אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, כְּשָׁבָא אַהוּד וְאָמַר (שׁוֹפְטִים ג כ) דְּבַר אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיִּקָּם מֵעַל הַפֶּסֶא. אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַתָּה קִמַּת מִכְּסָאךָ בְּשָׁבִיל כְּבוֹדִי - חַיִּיךָ, מִמָּךְ יֵצֵא מִי שְׂיָשֵׁב עַל כֶּסֶּאי, שְׂנַאֲמַר (דְּבָרֵי הַיָּמִים א-ב ט) וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶּא ה'.

רַבִּי בּוּן אָמַר, אֲלֹמְלֵא הֵייתִי שָׁם, כְּשֶׁהַתְּקִימָה הַהִלְכָה מוֹאֲבֵי וְלֹא מוֹאֲבִית - הֵייתִי חוֹלֵק עָלָיו וְאָמַר, מוֹאֲבִית וְלֹא מוֹאֲבֵי. וּמָה מִי שֶׁכְּתוּב בָּהֶם (בַּמְדַּבֵּר כח) וַיִּחַל הָעַם לְזִנוֹת אֵל בְּנוֹת מוֹאֵב וַתִּקְרְאוּנָה לְעַם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן. וְכְתוּב (שׁם לא) הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַבַּר בַּלְעָם וַתְּהִי הַמַּגְפָּה בַּעֲדַת ה'. הֵם גָּרְמוּ לְכָל זֶה, וְהַגְּבָרִים אֲסוּרִים וְהֵן מִתְרוֹת? וּמִיָּד אָמַר, חֲזַרְתִּי בִי! וּמָה מִשָּׁה וְאֶלְעָזָר קִבְּלוּ אוֹתוֹ, שֶׁכְּתוּב (שׁם) אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכַר הַחַיּוֹ לְכֶם. מָה הַטַּעַם? שֶׁבְּהִכְרַח עֲמָדוֹ בְּנוֹת מוֹאֵב בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה. שְׂאָמַר רַבִּי חֵלְקִיָּה אָמַר רַבִּי אֲסִיא בֶּן גּוּרִיּוֹן, הָאֲנָשִׁים בָּאִים וּמְבִיאִים אוֹתָן בְּעַל כְּרַחַן, וְהֵיא שְׁלֹא קִבְּלָה - הוֹרְגִים אוֹתָהּ. עַד שֶׁנִּמְצְאוּ מוֹאֲבִיּוֹת כִּלְּן שָׁם בְּהִכְרַח. וְעַל כֵּן וְדָאֵי הָאֲנָשִׁים אֲסוּרִים, וְהַנָּשִׁים מִתְרוֹת. וְעוֹד, כְּתוּב בַּתּוֹרָה שְׁנֵי טַעְמִים - עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קָדְמוּ אֶתְכֶם בְּלַחַם וּבַמֵּיִם, וְאֲשֶׁר שָׁכַר עֲלֶיךָ אֶת בַּלְעָם, שֶׁעָקַר הַדָּבָר גְּבָרִים הָיוּ. אָמַר רַבִּי חֲסֵדָאִי, וְהָרִי שְׁנִינוּ, שֶׁנִּחַל שְׁטִים מִגְּדַל הַנְּאוּף שֶׁל נָשִׁים הוּא, וְאַתָּה אִמְרַת שְׁבַעַל כְּרַחַן הָיוּ שָׁם?! וְאָמַר רַבִּי אוֹשְׁעִיא, מָה שֶׁכְּתוּב (יִזְאֵל ד) וּמַעֲזִין מִבֵּית ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת נַחַל

וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מוֹאֲבִיּוֹת, אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, בְּנוֹת עַגְלוֹן מִלֶּךְ מוֹאֵב הָיוּ. וּמִפְּנֵי מָה זָכָה עַגְלוֹן לְכָךְ. אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, כְּשָׁבָא אַהוּד וְאָמַר, (שׁוֹפְטִים ג כ) דְּבַר אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיִּקָּם מֵעַל הַפֶּסֶא. אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַתָּה קִמַּת מִכְּסָאךָ בְּשָׁבִיל כְּבוֹדִי, חַיִּיךָ, מִמָּךְ יֵצֵא מִי שְׂיָשֵׁב עַל כֶּסֶּאי. שְׂנַאֲמַר, (דְּה"א כט ב) וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶּא ה'.

רַבִּי בּוּן אָמַר, אֲלֹמְלֵא הוֹינָא הָתָם, כִּד אַתְקִימָא הִלְכָה, מוֹאֲבֵי וְלֹא מוֹאֲבִית, פְּלִיגְנָא עָלָיו, וְאִמְינָא, מוֹאֲבִית וְלֹא מוֹאֲבֵי. וּמָה מָאן דְּכְתִיב בְּהוּ, (בַּמְדַּבֵּר כה א) וַיִּחַל הָעַם לְזִנוֹת אֵל בְּנוֹת מוֹאֵב וַתִּקְרְאוּנָה לְעַם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן. וְכְתִיב, (שׁם לא טז) הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַבַּר בַּלְעָם וַתְּהִי הַמַּגְפָּה בַּעֲדַת ה'. אִינוּן גְּרַמִּין כּוּלֵי הָאִי, וְגוּבְרִין אֲסִירֵי וְאִינוּן שְׂרִיין.

וּמִיָּד אָמַר, הַדְרִי בִי. וּמָה, מִשָּׁה וְאֶלְעָזָר קִבְּלוּן. דְּכְתִיב, (שׁם יח) אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכַר הַחַיּוֹ לְכֶם. מֵאִי טַעְמָא. דְּבְהִכְרַח עֲמָדוֹ בְּנוֹת מוֹאֵב בְּאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה, דְּאָמַר רַבִּי חֵלְקִיָּה אָמַר רַבִּי אֲסִיא בֶּן גּוּרִיּוֹן, הָאֲנָשִׁים בָּאִין וּמְבִיאִין אוֹתָן בְּעַל כְּרַחַן, וְהֵיא שְׁלֹא קִבְּלָה, הוֹרְגִין אוֹתָהּ. עַד שֶׁנִּמְצְאוּ מוֹאֲבִיּוֹת כִּלְּן שָׁם בְּהִכְרַח. וְעַל דָּא וְדָאֵי הָאֲנָשִׁים אֲסוּרִים, וְהַנָּשִׁים מוֹתְרוֹת. וְעוֹד, כְּתִיב בְּאוֹרֵייתָא תְּרִי טַעְמֵי, (דְּבָרִים כג ה) עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קָדְמוּ אֶתְכֶם בְּלַחַם וּבַמֵּיִם, וְאֲשֶׁר שָׁכַר עֲלֶיךָ בַּלְעָם, עֵיקְרָא דְּמִילְתָא גּוּבְרִין הוּוּ.

אָמַר רַבִּי חִיסְדָאִי, וְהָא תְּנִינָן, דְּנַחַל שִׁיטִּים מִגְּדַל הַנְּאוּף דְּנָשִׁים הוּא, וְאַתָּה אִמְרַת בְּעַל כְּרַחַן עֲמָדוֹ שָׁם. וְאָמַר רַבִּי אוֹשְׁעִיא, מֵאִי דְּכְתִיב, (יִזְאֵל ד יח) וּמַעֲזִין מִבֵּית ה' יֵצֵא

השטים, שבאותו זמן עתיד הקדוש ברוך הוא לרפאת את כל העולם, ומפני שנחל שטים מרבה נאוף, יצא מעין מבית ה' לרפאת אותו הנחל. אם כן, הרי לך פי בשביל הנאוף הן באות מעצמן.

אמר רבי מנסיא, חס ושלום! גלוי וידוע, שבמקום שבעליהן ואביהן שם, שאינן באות מעצמן בפרהסיא, אלא הם הפקירו אותן בעל פרחן בעצת בלעם.

אמר רבי יוסי בן קסמא, תמה אני אם מגלה זו לא באה אלא כדי ליחס זרע דוד שבא מרות המואביה - לא יספר יותר, ולמה לי כל זה? לכתב היחס מבעז, כשנשא את רות, ויאמר אלה תולדות פרחן, עד וישי הוליד את דוד. אלא הכל הצטרף בשביל הצדקת הזו, שבאה להתגיר ולחסות תחת כנפי השכינה, ולהודיע ענותנותה וצניעות שבה וצדקותה.

רבי אלעזר ברבי יוסי אמר, להודיע זרע דוד, שהיא (תהלים יב) כסף צרוף בעליל לארץ. שהרי פרח ועובד כסף צרוף הוא, ככסף הזה שנצטרף פעם ושטים.

ואם תאמר, מפני מה באו מן האמהות בענין זה? אלא כסף מזקק מתוך סגים שבה. וזרע דוד צרוף מצד זה ומצד זה, שכתוב (דברים ו) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו', בשני יצריך, ביצר הטוב וביצר הרע. הכל צריך פאחד. וזרע דוד צריך כף.

פתח רבי ואמר, כף אדם הראשון - נשמה לנשמה. חנה - נשמה. קין והבל - הבל ממין אחד עם אדם וחוה, ונקרא רוח הקדש. קין רוח של טמאה של השמאל, ונקרא פלאים. והיה ערבוניה שלא צריך. הצד האחר, שלא

והשקה את נחל השטים, שבאותו זמן, עתיד הקדוש ברוך הוא לרפאות את כל העולם, ומפני שנחל שטים מרבה נאוף, יצא מעין מבית ה' לרפאות אותו הנחל. אם כן הרי לך פי בשביל הנאוף הן באות מעצמן.

אמר רבי מנסיא, חס ושלום. גלוי וידוע, דבמקום שבעליהם ואביהם שם, שאינן באות מעצמן בפרהסיא, אלא הם הפקירו אותן בעל פרחן בעצת בלעם.

אמר רבי יוסי בן קסמא, תמיה אני, אם מגילה זו לא באה אלא כדי ליחס זרע דוד, שבא מרות המואביה, לא יספר יותר, ולמה לי כולי האי, ליכתוב יוחסא מבעוז, כשנשא את רות, ויאמר אלה תולדות פרחן, עד וישי הוליד את דוד. אלא כולא איצטרף, בגין צדקת זו, שבאה להתגיר, ולחסות תחת כנפי השכינה, ולהודיע ענותנותה וצניעות שבה וצדקותה.

רבי אלעזר ברבי יוסי אמר, להודיע זרע דוד, שהיא (תהלים יב ז) כסף צרוף בעליל לארץ. דהא פרחן ועובד כסף צרוף הוא, ככסף זה שנצטרף פעם ושטים.

ואם תאמר, מפני מה באו מן האמהות בענין זה. אלא כסף מזוקק מתוך סגים שבה. וזרע דוד צרוף מצד זה ומצד זה. דכתיב, (דברים ו) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו', בשני יצריך, ביצר הטוב וביצר הרע. הכל צריך פאחד. וזרע דוד איצטרף הכי (דף צו ע"א).

פתח רבי ואמר, הכי אדם הראשון, נשמטא לנשמטא. חנה, נשמטא. קין והבל, הבל, מזינא חדא עם אדם וחוה, ואתקרי רוח דקודשא. קין, רוח דטומאה דשמאלא, אתקרי פלאים. והוי ערבוניה, דלא אצטרף.

מהמין של אדם וחוה. ועל זה, לא תחרש בשור ובחמור יחדיו. ועל זה אל תכניס ברית הקדש ברשות אחרת, לא יהיה לך אלהים אחרים על פני.

ואדם הוא דגמא של מעלה. אלהים אחרים - זה חמור ואתון, זכר ונקבה. ועל זה, מי שמכניס ברית קדש ברשות אחרת, כתיב בו (הושע ה) בה' בגדו פי בני זרים ללדו. ואין קנאה לקדוש ברוך הוא פרט לזה של ברית הקדש. ברא הקדוש ברוך הוא באדם י"ה ו"ה, שהוא שמו הקדוש, נשמה לנשמה, וזה נקראת אדם, ומתפשטים האורות בתשעה אורות, והם משתלשלים מן י', והוא אור אחד בלי פרוד. ועל זה גוף האדם נקרא הלבוש של אדם.

ה' נקראת נשמה, ותזדווג עם י', ומתפשטת לכמה אורות, והוא אחד. י"ה בלי פרוד. ועל זה, ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו, זכר ונקבה בראם כו', ויקרא את שמם אדם.

ו' נקראת רוח, ונקרא בן י"ה. ה' נקראת נפש, ונקראת בת. ועל זה, אב ואם בן ובת. וסוד הדבר יו"ד ה"א וא"ו ה"א, נקרא אד"ם. ומתפשט אורו לחמשה וארבעים אורות, וזהו חשבון אדם מ"ה. והשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, זכר ונקבה בראם כו'. ויקרא את שמם אדם. ואחר כך יצר הגוף, שכתוב (בראשית ב) ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים.

מה יש בין אדם לאדם, הרי יהו"ה נקרא אדם, והגוף נקרא אדם, מה בין זה לזה? אלא,

סטרא אחרא, דלא מזינא דאדם וחוה. ועל דא, (דברים כב י) לא תחרש בשור ובחמור יחדיו. ועל דא, לא תיעול ברית דקודשא ברשות אחריתי, (שמות כ יג) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני.

ואדם הוא דוגמא של מעלה. אלהים אחרים, דא חמור ואתון. זכר ונקבה. ועל דא, מאן דעאיל ברית קדישא ברשות אחרא, כתיב ביה, (הושע ה ז) בה' בגדו פי בני זרים ללדו. ולית קנאה להקדוש ברוך הוא, פר מן דא דברית קדישא.

ברא קודשא בריך הוא באינש י"ה ו"ה, דהוא שמה קדישא דיליה, נשמתא לנשמתא, ודא נקראת אדם, ומתפשטין נהורין בתשעה נהורין, והם משתלשלין מן י', והוא אור אחד בלא פירודא. ועל דא, גופא דאינש, אתקרי לבושא דאדם.

ה' נקראת נשמה, ותזדווג עם י', ואתפשיט לכמה נהורין, והוא חד. י"ה בלי פירודא. ועל דא, (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו, זכר ונקבה בראם וכו', ויקרא את שמם אדם.

ו' נקראת רוח, ואתקרי בן י"ה. ה', אתקריאת נפשא, ואתקריאת בת. ועל דא, אב ואם בן ובת. ורזא דמלה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, איקרי אד"ם. ואתפשט נהורא דיליה, לחמשה וארבעים נהורין, ודא הוא חושבון אדם מ"ה. והשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, זכר ונקבה בראם וכו'. ויקרא את שמם אדם. ואחר כך יצר הגוף, דכתיב (שם ב ז) ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים.

מאי אית בין אדם לאדם, הרי יהו"ה נקרא אדם, וגופא נקרא אדם, מאי

במקום שנקרא (שם א) ויברא
אלהים את האדם בצלמו, הוא
יהו"ה. ובמקום שלא נקרא
בצלמו, הוא גוף.

ואחר שאמר וייצר ה' אלהים,
שיצר את האדם, עשאו, שכתוב
(שם א) ויעש ה' אלהים לאדם
ולאשתו פתנות עור וילבשם.
בראשונה פתנות אור, בדגמא של
מעלה, ואחר שחטאו - פתנות
עור.

ועל דא אמר, (ישעיה מג ז) כל הנקרא
בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו
אף עשיתיו. בראתיו - זה יו"ד
ה"א וא"ו ה"א. יצרתיו - זה
פתנות אור. א"ף עשיתיו - זה
פתנות עור, משום שהאף סבב
זה.

ולכמו יקרא רע? זה יצר הרע, וזה
הנחש, שעשה וסבב שנגזר על
אדם ותוה מות, ועל כל איש.
ובדגמא שיש שם של קדש, כף
יש שם של טמאה, שהוא טמא.
ועל זה, לא יהיה לך אלהים
אחרים על פני. וכל הפוגם אחד
מאיבריו מלמטה, כאלו פוגם
מלמעלה.

ועל זה חרב בא לעולם, ורעב
ומות באים לעולם, ועל זה (שמות
כב) והיו נשיכם אלמנות וגו', למי
שמכניס ברית הקדש לרשות
אחרת. ועל זה (ויקרא יט) שעטנז
לא יעלה עליך. (דברים כב) לא
תחרש בשור ובחמור יחדו. ועל
זה אמר, (שם כז) ארוור שכב עם כל
בהמה. מי היא הבהמה? זו
פותית, גוף שהיא מצד הבהמה
האחרת שלמעלה, טמאה.

ועל דא אמר, (שם ל) ראה נתתי
לפניך היום את החיים ואת הטוב
ואת המות ואת הרע. את החיים
ואת הטוב - זה יהו"ה. ואת המות
ואת הרע - זה שמו של סמאל,
נשמה לנשמה מצד השמאל,

בין האי להאי. אלא, באתר דאקרי (שם א כז)
ויברא אלהים את האדם בצלמו, הוא יהו"ה.
ובאתר דלא אקרי בצלמו הוא גוף.

ובתר דאמר וייצר ה' אלהים. שיצר לאדם,
עשאו. דכתיב (שם ג כא) ויעש ה' אלהים
לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם.
בראשונה פתנות אור, בדוגמא של מעלה,
ובתר דחבו פתנות עור.

ועל דא אמר, (ישעיה מג ז) כל הנקרא בשמי
ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו.
בראתיו, דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א. יצרתיו,
דא פתנות אור. א"ף עשיתיו, דא פתנות עור.
משום דהאף סבב זה.

ולכמן יתקרי רע. דא יצר הרע, ודא נחש,
דעבד וסבב דאתגזר על אדם ותוה
מותא, ועל כל אינש.

ובדוגמא דאיתא שם דקודשא, הכי אית שם
דמסאבו, שהוא טמא. ועל דא, לא
יהיה לך אלהים אחרים על פני. וכל הפוגם
אחד מאיבריו מלמטה, כאלו פוגם מלמעלה.
ועל דא, חרב בא לעולם, וכפנא ומותא אתי
לעלמא. ועל דא (שם כב כג) והיו נשיכם
אלמנות וגו'. למאן דעאיל ברית קדישא ברשו
אחרא. ועל דא, (ויקרא יט) שעטנז לא יעלה
עליך. (דברים כב ז) לא תחרש בשור ובחמור יחדו.
ועל דא אמר, (שם כז כא) ארוור שוכב עם כל
בהמה. מאן היא בהמה. דא פותית. גוף שהיא
מסטרא דבהמה אחרא דלעילא, מסאבא.

ועל דא אמר, (שם ל טו) ראה נתתי לפניך היום
את החיים ואת הטוב ואת המות ואת
הרע. את החיים ואת הטוב, דא יהו"ה. ואת
המות ואת הרע, דא שמייה דסמאל, נשמתא
לנשמתא מסטרא דשמאלא, ונשמה ורוח

ונשמה ורוח ונפש מצד השמאל,
שהיא בגוף, שאדם שהוא משאר
עמים שלא נקראים אדם. ומה
אמר? ובחרת בחיים.

ועל זה יש שדים יהודים, ולא
בא הפסוק שאמר לא יהיה לך
אלהים אחרים, אלא לישמעאל
ולעשו. ואלהים אחרים
מישמעאל ועשו ומעשו מאיזה מקום
יצאו? מן השמרים של השדים
היהודים, ועל זה כתוב (ישעיה יד)
פי משרש נחש יצא צפע. ועל
כן, אם אמר לך יצר הרע חטא
ושכב עם בהמה - אל תאמן בו.
ועל זה יש שדים יהודים
וישמעאלים ונוצרים, והגדולה
לכני עשו וישמעאלים. ומאיזה
מקום היא? מן הגופות שלהם,
שהם אחים עמנו מן הגוף, ולא
מנשמה, ולא מן רוח, ולא מנפש,
ולא מנשמה לנשמה.

ואני פותח לך פתח גדול. כל בני
ישראל הם משפתחים לקדוש
ברוך הוא. ואלהים של בני עשו,
הוא ישפתחו להם. מנין לנו?
רמז שאמר הכתוב, ויבא אלהים
אל בלעם בחלום הלילה. אלהים
שלו ישפתחו לו. (במדבר כב) ויבא
- עד ביתו, וידבר עמו בלעם מן
החלון שלו. (נ"א החלום) וזה למה?
בשביל כבוד הגוף, שהוא עקר
שלהם.

ועל זה, כל גוי שיעשה תשובה
ויפרד מעבודה זרה ומעברה,
יכניס הקדוש ברוך הוא בו רוח
קדושה ונפש קדושה. ועל זה יש
חלק לעולם הבא ולא עם בני
ישראל, אלא חלק בפני עצמו
ועולם בפני עצמו.

וכך זה למה? בשביל השמרים
שיש בגופו, שהם מן הטמאה.
והרוח הקדושה, ונפש הקדושה,

ונפש מסטרא דשמאלא, שהיא בגופא, דאדם
שהוא משאר עמין דלא אקרוין אדם. ומה
אמר. ובחרת בחיים.

ועל דא אית שידין יהודאין. ולא אתא פסוקא,
דאמר (שמות כג) לא יהיה לך אלהים אחרים,
אלא לישמעאל ולעשו. ואלהים אחרים מן
ישמעאל ועשו מאן אתר נפקו. מן השמרים
של שדים יהודאין. ועל דא פתיב, (ישעיה יד כט)
פי משורש נחש יצא צפע. ועל דא, אם אמר
לך יצר הרע, חטא, ושכב עם הבהמה, אל
תאמן בו.

ועל דא, אית שדין יהודאין וישמעאלים
ונוצרים, והגדולה לבני עשו
וישמעאלים. ומאיזה מקום היא. מן הגופות
שלהם, שהם אחים עמנו מן הגוף, ולא
מנשמה, ולא מן רוח, ולא מנפש, ולא
מנשמתא לנשמתא.

ואני פותח לך פתח גדול. כל בני ישראל הם
משפתחים להקדוש ברוך הוא. ואלהים
של בני עשו, הוא ישפתחו להם. מנלן. רמז
שאמר הכתוב, (במדבר כב) ויבא אלהים אל בלעם
בחלום הלילה, אלהים שלו ישפתחו לו, ויבא
עד ביתו, וידבר עמו בלעם מן החלון (נ"א החלום)
שלו. וזה למה. בשביל כבוד הגוף, שהוא
עיקר שלהם.

ועל דא, כל גוי שיעשה תשובה, ויתפרש
מעבודה זרה ומעבירה, יעול קודשא
ברוך הוא ביה רוח קדישא ונפש קדישא.
ועל דא יש לו חלק לעולם הבא. ולא עם בני
ישראל, אלא חלק בפני עצמו, ועולם בפני
עצמו.

וכך זה למה. בשביל השמרים שיש בגופו,
שהם מן הטמאה. והרוח הקדושה, ונפש הקדושה, ונפש

שישבו על

שִׁישְׁבוּ עַל הַשְּׁמָרִים, בְּחֻזְקָה
גְּדוֹלָה יָבִיאוּ אוֹתָהּ לְזֶה הַגּוֹף,
כְּמוֹ הָאָדָם הַדָּר בְּאִשְׁפָּה.
וּמְשִׁימוֹת, נְאֻכְדִים הַשְּׁמָרִים
שֶׁלוֹ.

וְעַל זֶה אָמְרוּ, הַגּוֹף מִן הַפּוֹתֵי -
בְּחֻזְיוֹ טָמֵא, וּבְמוֹתוֹ טָהוֹר.
לְמָה? בְּשִׁבִיל שְׁתֵּאבֵד נִשְׁמָתוֹ,
וְהַגּוֹף יֵשׁוּב אֶל הַעֶפֶר כְּשֶׁהָיָה.
הִיְהוּדֵי - בְּחֻזְיוֹ טָהוֹר, וּבְמוֹתוֹ
טָמֵא, בְּשִׁבִיל שְׁנִשְׁמָתוֹ עוֹלָה
לְמָקוֹם גְּבוּהָ, וְנִשְׁאָר נֶפֶשׁ
הַבְּהֵמִית בַּגּוֹף. וְעַל זֶה, זֶה נִקְרָא
טָמֵא בְּמוֹתוֹ, וְהַפּוֹתֵי טָהוֹר.

לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה? לְשֵׁנֵי אֵילָנוֹת,
אֶחָד קָדוֹשׁ וְאֶחָד טָמֵא. מִי הוּא
הַקָּדוֹשׁ, וּמִי הוּא הַטָּמֵא? מִי
שֶׁעוֹשֶׂה פְרִי הוּא הַקָּדוֹשׁ, וּמִי
שֶׁאֵין עוֹשֶׂה פְרִי הוּא הַטָּמֵא. וְזֶהוּ
שִׁיעֵשָׂה צֶל לְעַבּוּדָה זָרָה. וְעַם כָּל
זֶה הֵם נְטוּעִים בְּאֶרֶץ, וְלַעֲצֵן אֶחָד
יֵשׁ מִים, וְלַעֲצֵן הָאֶחָד אֵין מִים. (ש' מ"ט)
וְעַם כָּל זֶה, עֵץ אֶחָד יַעֲשֶׂה פְרִי,
וְעֵץ אֶחָד לֹא יַעֲשֶׂה פְרִי.

בְּהִנְמָא הִזּוּ הֵם יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי
הָאֻמּוֹת. שְׁנֵי אֵילָנוֹת, שֶׁהֵם
נְטוּעִים בְּאֶרֶץ. רוּחַ שֶׁל קִדְשָׁה,
וְרוּחַ שֶׁל טְמָאָה. זֶהוּ הָאֵילָנוֹת,
וְהֵם בְּאֶרֶץ אַחַת, שֶׁהֵן מִן הַגּוֹף,
אֲחִינוּ עִמָּנוּ. וְלֹא אֶחָד יֵשׁ מִים
וְעוֹשֶׂה פְרִי, זֶה הוּא הַתּוֹרָה
הַקָּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁנִמְשְׁלָה
לְמִים, שְׁנִמְשְׁלָה (יִשְׁעִיָּה נ"ה) הוּי כָּל
צְמָא לְכוּ לְמִים, וְאֵין מִים אֲלָא
תּוֹרָה.

וְעַל הַגּוֹף שֶׁל יִשְׂרָאֵל אָמַר, וְעֵץ
עוֹשֶׂה פְרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאֶרֶץ
וְגו'. וְיִוְרֵשׁ גֵּן הַעֲדֵן, וְיִוְרֵשׁ גּוֹף
קָדוֹשׁ שְׁלִמְעֵלָה, וְנִהְיֶיתָ נִשְׁמָתוֹ
מֵאוֹר הַשְּׁכִינָה.

וְאִם תֵּאמַר, אֲמַרְתָּ, שֶׁאֵין פְרִי
בְּאֵילָן הַטְּמָאָה, לְמָה הַפְּסוּק אָמַר
עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְרִי לְמִינוֹ? אֵין
בְּפִרְיָהּ הַעֵץ שִׁיעֵשָׂה צֶל לְעַבּוּדָה

הַשְּׁמָרִים, בְּחֻזְקָה גְּדוֹלָה יָבִיאוּ לָהּ לְזֶה הַגּוֹף,
כְּמוֹ הָאָדָם הַדָּר בְּאִשְׁפָּה. וּמְשִׁימוֹת נְאֻכְדִים
הַשְּׁמָרִים שֶׁלוֹ.

וְעַל דָּא אָמְרוּ, הַגּוֹף מִן הַפּוֹתֵי, בְּחֻזְיוֹ טָמֵא,
וּבְמוֹתוֹ טָהוֹר. לְמָה. בְּשִׁבִיל שְׁתֵּתֵאבֵד
נִשְׁמָתָא דִּילֵיהּ, וְהַגּוֹף יֵשׁוּב אֶל הַעֶפֶר כְּשֶׁהָיָה.
הִיְהוּדֵי, בְּחֻזְיוֹ טָהוֹר, וּבְמוֹתוֹ טָמֵא. בְּשִׁבִיל
שְׁנִשְׁמָתוֹ עוֹלָה לְמָקוֹם גְּבוּהָ, וְנִשְׁאָר נֶפֶשׁ
הַבְּהֵמִית בַּגּוֹף. וְעַל דָּא, זֶה נִקְרָא טָמֵא בְּמוֹתוֹ.
וְהַפּוֹתֵי טָהוֹר.

לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה, לְתַרְיִן אֵילָנִין, חַד קְדִישָׁא,
וְחַד מְסֻאָבָא. מָאן הוּי קְדִישָׁא, וּמָאן הוּי
מְסֻאָבָא. מָאן דְּעֵבִיד אֵיבָא, הוּי קְדִישָׁא. וּמָאן
דְּלֹא עֵבִיד אֵיבָא, הוּי מְסֻאָבָא. וְדִין הוּא
דְּיַעֲבִיד צֶל לְעַבּוּדָה זָרָה. וְעַם כָּל דָּא הֵם
נְטוּעִים בְּאֶרֶץ, וְלְחַד אֵילָנָא אֵית מִיִּין,
וְלְאֵילָנָא אַחֲרִינָא לֵית (נ"א אֵית) מִיִּין, וְעַם כָּל
דָּא, אֵילָנָא חַד יַעֲבִיד אֵיבָא, וְאֵילָנָא חַד לֹא
יַעֲבִיד אֵיבָא.

בְּהִנְמָא דָּא, אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, וּבְנֵי אוּמּוֹת. תְּרֵי
אֵילָנִין, דְּאֵינוֹן נְטִיעֵין בְּאֶרְעָא. רוּחָא
דְּקְדִישָׁא, וְרוּחָא דְּמְסֻאָבָא, דָּא הוּא הָאֵילָנוֹת,
וְאֵינוֹן בְּאֶרְעָא חַדָּא, דְּאֵינוֹן מִן גּוֹפָא, אַחוּנָא
עִמָּנָא. (דף צו ע"ב) וְלְחַד אֵית מִיִּין וְעֵבִיד אֵיבָא, דָּא
אֵיהִי אוּרִייתָא קְדִישָׁא דִּישְׂרָאֵל, שְׁנִמְשְׁלָה
לְמִים, שְׁנִמְשְׁלָה (יִשְׁעִיָּה נ"ה א) הוּי כָּל צְמָא לְכוּ לְמִים,
וְאֵין מִים אֲלָא תּוֹרָה.

וְעַל גּוֹפָא דִּישְׂרָאֵל אָמַר, (בראשית א יא) וְעֵץ עוֹשֶׂה
פְּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאֶרֶץ וְגו'. וְיִרִית גֵּינְתָא
דְּעֲדָן. וְיִרִית גּוֹפָא קְדִישָׁא דְלַעֲיִלָא. וְנִהְיֶיתָ
נִשְׁמָתוֹ מֵאוֹר הַשְּׁכִינָה.

וְאִי תִימָא אֲמַרְתָּ, דְלֵית אֵיבָא בְּאֵילָנָא
דְּמְסֻאָבָא, לְמָה הַפְּסוּק אָמַר עֵץ עוֹשֶׂה

זרה שיאמרו עליו שיעשה פרי, שלא אוכלים ממנו, וידפנו הרוח. ועל זה אמר, לא כן הרשעים פי אם כפז וגו'.

ויש לאילן הזה של הטמאה מים, ולא יעשה פרי, אלא כמו שאמרנו, כפ"ץ אשר תדפנו רוח. זו התורה שלהם, שכתוב (תהלים א) לא כן הרשעים פי אם כפז כו'. מה שאין פן בישראל, מה כתוב? והיה כעץ שתול על פלגי מים.

רבי אושעיא אמר, בא וראה, מעץ הדעת טוב ורע, זרע דוד כמו זה, עץ הדעת טוב ורע. טוב - מצד האבות, ורע - מצד האמהות, שהיו מן האמות. ועם כל זה, לא מהחציפות שלהם זה היה. כיון ששמע רבי אלעזר בר יוסי את זה, בא ונשקו בראשו. אמר רבי חסדאי, רות מצניעות שבהם היתה, ונכנסה תחת פנפי השכינה, ויצא ממנה דוד. והמלכים התחייבו להיות מזרע דוד, כדי שיהיו רחמנים ואכזרים. רחמנים מצד האב, ואכזרים מצד האם. וזה וזה צריך להיות כאחד. ולפיכך זרע דוד נוקם ונוטר כנחש לאמות, ורחמן לישראלים.

אמר רבי חלפתא, כשושנה בין החוחים נותנת ריח טוב - כך רות מזרע האמות נתנה ריח טוב לפני הקדוש ברוך הוא. כשושנה שהעלתה ריח טוב - כך רות ממעשיה הטובים נכנסה תחת פנפי השכינה.

שאל רבי פדת את בנו של רבי יוסי איש סוכו, רות, כיון שנתגיירה, מפני מה לא קראוה בשם אחר? אמר לו, כך שמעתי, ששם אחר היה לה, וכשנשאת למחלוץ, קראו שמה רות, ומשם עלתה בשם זה. שהרי כשנשאת

פרי למינו. אין באיבא דאילנא, דייעביד צל לעבודה זרה, שיאמרו עליו דייעביד איבא, דלא אכלין מיניה, וידפנו הרוח. ועל זה אמר, (תהלים א ד) לא כן הרשעים פי אם כפז וגו'.

ואית לאילנא דא דמסאבא מיין, ולא יעביד איבא, אלא כמא דאמרנא, כפז"ץ אשר תדפנו רוח. דא אורייתא דלהון, דכתיב לא כן הרשעים פי אם כפז כו'. מה שאין פן בישראל, מה כתיב. (שם א) והיה כעץ שתול על פלגי מים.

רבי אושעיא אמר, בא וראה מעץ הדעת טוב ורע, זרע דוד כהאי גוונא עץ הדעת טוב ורע. טוב מצד האבות. ורע מצד האמהות, שהיו מן האומות. ועם כל זה, לאו מחציפות דלהון הוות. כיון ששמע רבי אלעזר בר יוסי דא בא ונשקו בראשו.

אמר רבי חסדאי, רות מצניעות שבהם היתה, ונכנסה תחת פנפי השכינה, ויצא ממנה דוד. והמלכים התחייבו להיות מזרע דוד, כדי שיהיו רחמנים ואכזרים. רחמנים מצד האב, ואכזרים מצד האם. וזה וזה צריך להיות כאחד. ולפיכך, זרע דוד, נוקם ונוטר כנחש לאומות ורחמן לישראלים.

אמר רבי חלפתא, כשושנה בין החוחים, נותנת ריח טוב, כך רות מזרע האמות, נתנה ריח טוב לפני הקדוש ברוך הוא. כשושנה שהעלתה ריח טוב, כך רות ממעשיה הטובים נכנסה תחת פנפי השכינה. שאל רבי פדת, לבריה של רבי יוסי איש סוכו. רות, כיון שנתגיירה, מפני מה לא קראוה בשם אחר. אמר ליה, כך שמעתי, דשם אחר היה לה, וכשנשאת למחלוץ, קראו שמה רות. ומשם עלתה בשם זה. דהא

למחלון נתגיירה, ולא לאחר זמן. אמר לו, והכתיב אחר כך, באשר תליני אליך ואלהיך ואלהי וכו'. הרבה התראות עשתה נעמי, כמו ששנינו, וכלן קבלה עליה. ואם נתגיירה קודם, למה לה לה כעת כל זה?

אמר לו, חס וחלילה שנסאף מחלון והיא גויה, אלא כשנסאף נתגיירה, ובחזקת אימת בעלה עמדה היא וערפה בענין זה. כיון שמתו בעליהן, ערפה חזרה לסורחונה, ורות עמדה בטעמה, שפתוב, הגה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה, ורות דבקה בה, כמו שהיתה בתחלה. כיון שמת בעלה, ברצונה דבקה בתורה.

אמר לו, שמעת מה שמה בתחילה. אמר לו, (פלוגית) גילית שמה. כשנסאף מחלון, קרא לשמה רות. ערפה, הרפה שמה, וחזרה לסורחונה, ולשמה, ולעמה, ולאליה, שפתוב (שם) הגה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה. אל עמה - להקרא בשם הראשון. ואל אלהיה - לעבד עבודה זרה.

רבי רחומאי ורבי קיסמי בן גירי, הוו שכיחי בהדי הדדי באונו, משבת לשבת. יומא חד הוו יתבי, ורבי רחומאי הוה יתיב ודרש, ועמא יתבי קמיה. פתח ואמר, (ישעיה כד טו) על פן בארים כפדו ה'. מאי באורים. אלו אורים ותומים.

דבר אחר. באורים: בשתי אישות, שהם בציון ובירושלים. דכתיב, (שם לא ט) נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלם. ואין בני אדם יודעים בהם.

בציון ובירושלים לבד עולה על דעתך? אלא, כמו שציון וירושלים זה עם זה, כך גם אלו

כשנסאף למחלון נתגיירה, ולא לאחר זמן. אמר לו, והכתיב אחר כך, באשר תליני אליך ואלהיך ואלהי וכו'. הרבה התראות עשתה נעמי, כדתנינן, וכולן קבלה עליה. ואם נתגיירה קודם, למה לה לה השתא פולי האי. אמר לו, חס ושלום שנסאף מחלון, והיא גויה, אלא כשנסאף נתגיירה, ובחזקת אימת בעלה עמדה היא וערפה, בענין זה. כיון שמתו בעליהן, ערפה חזרה לסורחונה, ורות עמדה בטעמה. דכתיב, הגה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה ורות דבקה בה, כמו שהיתה בתחילה. כיון שמת בעלה, ברצונה דבקה בתורה.

אמר לו, שמעת מה שמה בתחילה. אמר ליה, (ס"א פלוגיתא) גילית שמה. כשנסאף מחלון, קרא לשמה רות. ערפה, הרפה שמה, וחזרה לסורחונה, ולשמה, ולעמה, ולאליה, דכתיב הגה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה. אל עמה, להקרא בשם הראשון. ואל אלהיה, לעבוד עבודה זרה.

רבי רחומאי, ורבי קיסמי בן גירי, הוו שכיחי בהדי הדדי באונו, משבת לשבת. יומא חד הוו יתבי, ורבי רחומאי הוה יתיב ודרש, ועמא יתבי קמיה. פתח ואמר, (ישעיה כד טו) על פן בארים כפדו ה'. מאי באורים. אלו אורים ותומים.

דבר אחר. באורים: בשתי אישות, שהם בציון ובירושלים. דכתיב, (שם לא ט) נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלם. ואין בני אדם יודעים בהם.

בציון ובירושלים לבד סלקא דעתך. אלא, כמו דציון וירושלים דא עם דא, הכא נמי אלין דא עם דא, והם פועין זכר ונקבה.

זֶה עִם זֶה, וְהֵם כְּעֵין זְכָר וְנִקְבָּה.
וְהוּא אֵשׁ שֶׁל זְכָר חָלוּשׁ, וְשֶׁל
נִקְבָּה חֲזָק. זֶה אֶצֶל צִיּוֹן, וְזֶה אֶצֶל
יְרוּשָׁלַיִם.

וְאֵין לָךְ אָדָם בְּעוֹלָם שְׂאִין לוֹ
שְׂתֵי אִשׁוֹת אֵלּוּ, וְהֵם נִקְרָאִים יֵצֵר
הָרַע וְיֵצֵר הַטּוֹב. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נִתְּנָם לְבְנֵי אָדָם כְּדֵי לְנַסּוֹתָם
בָּהֶם, וְהַפְתּוֹב אָמַר, עַל כֵּן בְּאֵרִים
כִּפְדּוּ ה', בָּהֶם הָאָדָם מְכַבֵּד לְקוֹנּוֹ.

שְׁעַר אֶחָד יֵשׁ תַּחַת צִיּוֹן, וְהוּא
תַּחַת הָאָרֶץ אֶלְפִים אַמּוֹת עַל
אֶלְפִים אַמּוֹת, וְהַתְחַלַּת הָאֵשׁ
הוּא דָק וְחָלוּשׁ. וְהַשְׁעַר הַזֶּה הוּא
נִקְרָאת צְפוֹנִית, וּמִשָּׁם הוֹלֵךְ
וּמִתְפַּשֵּׁט עַד יְרוּשָׁלַיִם, מְקוֹם הַר
הַבְּיָת, עַד מְקוֹם שְׁעוֹמֵד כָּל זְכָר
לְהִרְאוֹת אֶת פְּנֵי הָאָדוֹן ה'
צְבָאוֹת.

מָה הַטַּעַם? מִפְּנֵי שְׁשֵׁם תַּחַת הַר
הַבְּיָת, שְׁעוֹמֵד לְפָנֵי הַעֲזָרָה,
מִתְחַתְּיו שְׁעוֹר שֶׁלֹּשׁ מְאוֹת
וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה אַמּוֹת כְּפָלַיִם
הָאֵשׁ. אֲבָל לְמַעְלָה, הָאֵשׁ אֵינּוּ
בוֹעֵר כִּתְּנוֹר חֲזָק. וְלַמַּטָּה, הָאֵשׁ
דֹּגְמַת הָעֲרֵלָה הַחוֹפֶפֶת עַל
הַבְּרִית, וְהִיא לְמַטָּה.

וְעַל כֵּן, כָּל זְכָר שֵׁישׁ לוֹ בְּרִית
נִרְשָׁם, עוֹמֵד עֲלָיו לְפָנֵי הָאָדוֹן
ה'. וּמִפְּנֵי כֵן, עַל כֵּן בְּאֵרִים
כִּפְדּוּ ה'. בְּאוֹר שֶׁל צִיּוֹן, וְאוֹר
שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם.

שְׁעַר הַתְּנוּר הַחֲזָק, נִקְרָא עֲרֵל,
וּכְשֶׁהַזְּכָרִים עוֹמְדִים עֲלָיו, נִשְׁקַע
אוֹתוֹ הָאֵשׁ עַד תְּהוּם רַבָּה, וְהוּא
אֵשׁ שֶׁל גִּיהֵנָם.

וַיֵּשׁ לוֹ שְׂבָעָה שְׁמוֹת לִיֵּצֵר הָרַע,
וְאֵלּוּ הֵם: רַע, טָמֵא, שִׁטָּן, שׁוֹנֵא,
אֶבֶן מִכְשׁוֹל, עֲרֵל, צְפוֹנִי וְשְׂבָעָה
שְׁמוֹת לַגִּיהֵנָם, וְאֵלּוּ הֵם: בּוֹר,
שַׁחַת, דּוּמָה, טִיט הַיַּיִן, שְׂאוּל,
צִלְמוֹת, אֶרֶץ תַּחְתִּית. שְׂבָעָה
פְּתָחִים יֵשׁ לַגִּיהֵנָם, כְּנֶגֶד שְׂבָעָה

וְהוּא אֵשׁ שֶׁל זְכָר, חָלוּשׁ. וְשֶׁל נִקְבָּה, חֲזָק.
זֶה אֶצֶל צִיּוֹן, וְזֶה אֶצֶל יְרוּשָׁלַיִם.

וְאֵין לָךְ אָדָם בְּעוֹלָם, שְׂאִין לוֹ שְׂתֵי אִשׁוֹת
אֵלּוּ, וְהֵם נִקְרָאִים יֵצֵר הָרַע וְיֵצֵר הַטּוֹב.
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתְּנָם לְבְנֵי אָדָם, כְּדֵי
לְנַסּוֹתָם בָּהֶם. וְהַפְתּוֹב אָמַר, עַל כֵּן בְּאֵרִים
כִּפְדּוּ ה', בָּהֶם הָאָדָם מְכַבֵּד לְקוֹנּוֹ.

שְׁעַר אֶחָד יֵשׁ תַּחַת צִיּוֹן, וְהוּא תַּחַת הָאָרֶץ
אֶלְפִים אַמּוֹת עַל אֶלְפִים אַמּוֹת, וְהַתְחַלַּת
הָאֵשׁ, הוּא דָק וְחָלוּשׁ. וְהַשְׁעַר הַזֶּה הוּא נִקְרָאת
צְפוֹנִית, וּמִשָּׁם הוֹלֵךְ וּמִתְפַּשֵּׁט עַד יְרוּשָׁלַיִם,
מְקוֹם הַר הַבְּיָת, עַד מְקוֹם שְׁעוֹמֵד כָּל זְכָר
לְהִרְאוֹת אֶת פְּנֵי הָאָדוֹן ה' צְבָאוֹת.

מֵאֵי טַעְמָא. מִפְּנֵי שְׁשֵׁם תַּחַת הַר הַבְּיָת,
שְׁעוֹמֵד לְפָנֵי הַעֲזָרָה, מִתְחַתְּיו, שִׁיעוֹר
שֶׁלֹשׁ מְאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה אַמּוֹת כְּפָלַיִם
הָאֵשׁ. אֲבָל לְמַעְלָה, הָאֵשׁ אֵינּוּ בּוֹעֵר כִּתְּנוֹר
חֲזָק. וְלַמַּטָּה, הָאֵשׁ דּוּגְמַת הָעֲרֵלָה, הַחוֹפֶפֶת
עַל הַבְּרִית, וְהִיא לְמַטָּה.

וְעַל כֵּן כָּל זְכָר שֵׁישׁ לוֹ בְּרִית נִרְשָׁם, עוֹמֵד
עֲלָיו לְפָנֵי הָאָדוֹן ה'. וּמִפְּנֵי כֵן, עַל כֵּן
בְּאֵרִים כִּפְדּוּ ה'. בְּאוֹר שֶׁל צִיּוֹן, וְאוֹר שֶׁל
יְרוּשָׁלַיִם.

שְׁעַר הַתְּנוּר הַחֲזָק, נִקְרָא עֲרֵל. וּכְשֶׁהַזְּכָרִים
עוֹמְדִים עֲלָיו, נִשְׁקַע אוֹתוֹ הָאֵשׁ עַד
תְּהוּם רַבָּה. וְהוּא אֵשׁ שֶׁל גִּיהֵנָם.

וַיֵּשׁ לוֹ שְׂבָעָה שְׁמוֹת לִיֵּצֵר הָרַע, וְאֵלּוּ הֵן:
רַע, טָמֵא, שִׁטָּן, שׁוֹנֵא, אֶבֶן מִכְשׁוֹל, עֲרֵל.
צְפוֹנִי, וְשְׂבָעָה שְׁמוֹת לַגִּיהֵנָם, וְאֵלּוּ הֵם: בּוֹר,
שַׁחַת, דּוּמָה, טִיט הַיַּיִן, שְׂאוּל, צִלְמוֹת, אֶרֶץ
תַּחְתִּית. שְׂבָעָה פְּתָחִים יֵשׁ לַגִּיהֵנָם, כְּנֶגֶד
שְׂבָעָה שְׁמוֹת שֵׁישׁ לוֹ. שְׂבָעָה מְדוּרוֹת הֵן זו
עַל זוֹ, וְכוּלָן מְדוּרוֹת מְזוּמָנִים לְרִשְׁעִים לִידוֹן

שמות שיש לו. שבע מדורות הן זו על זו, וכלם מדורות מזמנים לרשעים לדון שם. גופם כלה בקבר, ונשמתם נשרפת, והאש אוכלתם.

מדור הראשון - בור, והוא מדור העליון, ושם כמה כתות של מלאכי חבלה, כעין הבור אשר אין בו מים, אבל נחשים ועקרבים יש בו. כך המדור הזה נקרא בור, בו כמה כתות של מלאכי חבלה, כעין נחשים השרפים, אשר אין להם לחש. ושרשה ממנים שולטים בגיהנם מתחת ידי דומה. והם: משחית, אף, חמה. וכל האחרים ממנים תחתם. וכל אותם הממנים רצים ושבים, ודנים כם נפשותם של רשעים.

וכר אותם כתות של מלאכי חבלה, כלם מרעישים גיהנם, ונשמע קולם ברקיע. וקול הרשעים בגיהנם צוחים ואומרים: וי וי! ואין מרחם עליהם.

וער כל אלו השלשה ממנים, עם שאר כתות של מלאכי חבלה, שמרעישים גיהנם, אמר עליהם הכתוב (ישעיה סו) קול שאון מעיר קול מהיכל קול ה' משלם גמול לאיביו.

בנגד שלשה משחיתים הללו, ששולטים כל ימי השבוע. מזמן תפלת ערבית, כל הלילה, דנים לאותם אשר (שם כט) היה במחשף מעשיהם וגו', ומרהררים עליהם על משכבותם. ועליהם אמר הכתוב (שם) והיה במחשף מעשיהם וגו'. (מכה ב) הוי חשבי און ופעלי רע על משכבותם וגו'. וכיון שהתחילו, גומרים ביום על כלם. אבל התחלת הדין ברשעים בגיהנם משתחשף הלילה. ועל זה נקראים לילות. כמה דאת אמר, (שה"ש ג ח) מפחד בלילות. ואמר רבי אלכסנדראי, מפחדה של גיהנם. וזה נקראים לילות, כמו שנאמר (שיר א) מפחד בלילות. ואמר רבי אלכסנדראי, מפחדה של גיהנם.

שם. גופן כלה בקבר, ונשמתן נשרפת, והאש אוכלתן.

מדור הראשון בור. והוא מדור העליון, ושם כמה כתות של מלאכי חבלה, כעין הבור אשר אין בו מים, אבל נחשים ועקרבים יש בו. כך המדור הזה נקרא בור, בו כמה כתות של מלאכי חבלה, כעין נחשים השרפים, אשר אין להם לחש.

ושרשה ממונים שולטים בגיהנם, מתחת ידי דומה. והם: משחית, אף, וכל האחרים ממונים תחתם. וכל אותם הממונים רצים ושבים, ודנים כם נפשותן של רשעים.

וכר אותם כתות של מלאכי חבלה, כולם מרעישים גיהנם, ונשמע קולם ברקיע. וקול הרשעים בגיהנם, צוחים ואומרים, ווי ווי, ואין מרחם עליהם.

וער כל אלו השלשה ממונים, עם שאר כתות של מלאכי חבלה, שמרעישים גיהנם, אמר קרא עליהו, (ישעיה סו ו) קול שאון מעיר קול מהיכל קול ה' משלם גמול לאויביו.

בנגד שלשה משחיתים הללו, ששולטים כל ימי השבוע. מזמן תפילת ערבית, כל הלילה, דנים לאותן אשר היה במחשף מעשיהם וגו', ומרהררים עליהם על משכבותם.

ועליהם אמר הכתוב, (שם כט טו) והיה במחשף מעשיהם וגו'. (איכה ב א) הוי חשבי און ופעלי רע על משכבותם וגו'. וכיון שהתחילו, גומרים ביום על כלם. אבל התחלת הדין ברשעים בגיהנם, משתחשף הלילה. ועל זה נקראים לילות. כמה דאת אמר, (שה"ש ג ח) מפחד בלילות. ואמר רבי אלכסנדראי, מפחדה של גיהנם.

וזה נקראים לילות, כמו שנאמר (שיר א) מפחד בלילות. ואמר רבי אלכסנדראי, מפחדה של גיהנם.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ בְתַפְלַת עֲרֻבִית כָּל יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, וְהוּא רְחוּם יִכְפֹּר עִוֹן. עוֹן. עַל כִּי מֵאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁתַּחֲשֹׁף, דְּנִים אֶת הָרָשָׁעִים בְּגִיהֵנֶם עַל יְדֵי הַמְּשַׁחֲתִים, שֶׁהֵם מְשַׁחֲתִי אֶף וְחִמָּה. וְכֹלָם נִכְלָלִים בְּזֶה שֶׁל וְהוּא רְחוּם. מְשַׁחֲתִי, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים עח) וְלֹא יִשְׁחִית. אֶף, שֶׁכָּתוּב וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אִפּוֹ. חִמָּה, שֶׁכָּתוּב וְלֹא יַעִיר כָּל חֲמָתוֹ.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ לֹמֵר וְהוּא רְחוּם בִּימֵי הַחֹל וְלֹא בַשַּׁבָּת. שֶׁפִּיּוֹן שְׁנֹכְנֵס שַׁבָּת, מִסְתַּלֵּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְהָרָשָׁעִים בְּגִיהֵנֶם יֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה, וּמִלֵּאכִי חֲבֵלָה אֵינֶם שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם מִשְׁעָה שְׁקִידֵשׁ הַיּוֹם.

וְעַל כֵּן אֵין אוֹמְרִים בְּעֲרֻב שַׁבָּת וְהוּא רְחוּם, שֶׁלֹּא יִתְעוֹרְרוּ מִלֵּאכִי חֲבֵלָה. וּלְפִיכָךְ הוּא אֲסוּר מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמַּגֵּן עַל הָרָשָׁעִים בַּשַּׁבָּת, לְהוֹרוֹת שֶׁכָּבֵד נִסְתַּלֵּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְכָבֵד אֵין רְשׁוֹת לְמַחְבְּלִים לְחַבֵּל.

רְשׁוֹמֵר שֶׁהִיא מִלְקָה אֶת הָרָשָׁעִים. כֹּא הַמֶּלֶךְ לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם, וְשֵׁם אוֹתוֹ לְפָנָיו. פִּיּוֹן שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, מִי שֶׁמִּפְחָדֵם בַּמְּלָכוּת, הָאֵין זֶה קְלוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ? כִּי הַמֶּלֶךְ הוּא הַשַּׁבָּת, נוֹטֵל אֶת רְשָׁעֵי הַגִּיהֵנֶם לְפָנָיו, וּמִגֵּן עֲלֵיהֶם, וְכָל הַשׁוֹמְרִים מְעַבְרִים מִלְּפָנָיו הַמֶּלֶךְ. מִי שֶׁנוֹטֵל רְצוּעָה לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ וּמִפְחָדֵם אוֹתָם, הָאֵין הוּא קְלוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ? וְהוּא הַדִּין שְׁאֵין לֹמֵר שׁוֹמֵר עִוֹן יִשְׂרָאֵל.

בְּמִדּוֹר הַזֶּה דְּנִים לְאוֹתָם שְׁקוֹטְפִים מְלוּחַ עֲלֵי שִׁיחַ, הַמְּפָסִיקִים דְּבָרִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּלוּחוֹת עֲלֵי שִׁיחָה בְּטֵלָה, וְאוֹתָם שְׁאֵינֶם נוֹהֲגִים כְּבוֹד בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים. וְאֵין דְּנִים בְּמָקוֹם הַזֶּה לְמַבְזָה תַלְמִיד חֲכָם, כִּי דְנִים אוֹתוֹ בְּטֵיט הַיּוֹן.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ בְתַפְלַת עֲרֻבִית, כָּל יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, (תְּהִלִּים עח לח) וְהוּא רְחוּם יִכְפֹּר עִוֹן. עַל

כִּי מֵאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁתַּחֲשֹׁף, דְּנִין אֶת הָרָשָׁעִים בְּגִיהֵנֶם, עַל יְדֵי הַמְּשַׁחֲתִים, שֶׁהֵם מְשַׁחֲתִי אֶף וְחִמָּה. וְכֹלָם נִכְלָלִים בְּהָאֵי דְוְהוּא רְחוּם. מְשַׁחֲתִי, הִדָּא הוּא דְכָתִיב, וְלֹא יִשְׁחִית. אֶף, דְכָתִיב וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אִפּוֹ. חִמָּה, דְכָתִיב וְלֹא יַעִיר כָּל חֲמָתוֹ.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ, לֹמֵר וְהוּא רְחוּם בִּימֵי הַחֹל וְלֹא בַשַּׁבָּת. שֶׁפִּיּוֹן שְׁנֹכְנֵס שַׁבָּת, מִסְתַּלֵּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְהָרָשָׁעִים בְּגִיהֵנֶם יֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה, וּמִלֵּאכִי חֲבֵלָה אֵינֶם שׁוֹלְטִין עֲלֵיהֶם מִשְׁעָה שְׁקִידֵשׁ הַיּוֹם.

וְעַל כֵּן אֵין אוֹמְרִים בְּעֲרֻב שַׁבָּת וְהוּא רְחוּם, שֶׁלֹּא יִתְעוֹרְרוּ מִלֵּאכִי חֲבֵלָה. וּלְפִיכָךְ הוּא אֲסוּר מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, הַמַּגֵּן עַל הָרָשָׁעִים בַּשַּׁבָּת, לְהוֹרוֹת שֶׁכָּבֵד נִסְתַּלֵּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְכָבֵד אֵין רְשׁוֹת לְמַחְבְּלִים לְחַבֵּל. לְסַנְטְרָא, דְּהוּא מִלְקֵי לְחִיּיבָא. אֶתָּא מִלְּפָא לְאַגְנָא עֲלוּי, וְשׁוּיָה קַמִּיה. פִּיּוֹן דְקָאִים קַמִּי מִלְּפָא, מֵאֵן דְאַגְזִים לִיה בְּמִלְקִיוֹתָא, לְאוֹ קְלָנָא שֶׁל מֶלֶךְ הוּא. כִּי מִלְּפָא אִיהוּ שַׁבָּת, נְטִיל לְחִיּיבֵי דְגִיהֵנֶם קַמִּיה, וְאַגִּין עֲלֵייהוּ. וְכָל סְנִטְרִין מִתְעַבְרִין מִקַּמִּי מִלְּפָא. מֵאֵן דְנִטְל רְצוּעָה קַמִּי מִלְּפָא וְאַגְזִים לְהוּ, לְאוֹ קְלָנָא דְמִלְּפָא הוּא. וְהוּא הַדִּין שְׁאֵין לֹמֵר שׁוֹמֵר עִוֹן יִשְׂרָאֵל.

בְּהָאֵי מְדוֹר, דְּנִין לְאוֹתָן (אֵיב לד) שְׁקוֹטְפִין מְלוּחַ עֲלֵי שִׁיחַ, הַמְּפָסִיקִים דְּבָרִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּלוּחוֹת, עֲלֵי שִׁיחָה בְּטֵילָה. וְאוֹתָם שְׁאֵינֶם נוֹהֲגִין כְּבוֹד בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְאֵין דְּנִין בְּמָקוֹם הַזֶּה לְמַבְזָה תַלְמִיד חֲכָם, כִּי דְנִין אוֹתוֹ בְּטֵיט הַיּוֹן.

ובמדור הראשון מורידים ודנין
המבזה תלמיד חכם בלבו, אף
על פי שפכדום לפני אחרים.
והמקלל חרש וכיוצא בהם.
והעובר בית אחורי בית הפנסת
בשעה שהצבור מתפללים.
והמספר שבח חברו בפני מי
ששונאים אותו לרעה. (ועל אבק לשון
הרע) וכל אלו וכיוצא בהם נדונים
במדור הראשון.

המדור השני הוא נקרא שחת,
והוא אש ירקה. ואין שם פי אם
חשף, ואין שם רחמים כלל. ושם
דנים כל המספרים אחת מטתם
של תלמידי חכמים. והמלביץ פני
חברו ברבים, ואפלו בהלכה
שלא ללמד ממנו. והמתגאה
שלא לשם שמים. והמתכבד
בקלון של חברו. והיודע בחברו
שיפשל בדברים או בהלכה אחת,
והם בעיר אחת, ואינו מודיעו
קדם שיפשל, וישמח הוא או
אחרים. ומי שיש לו בית הפנסת
בעירו ואינו נכנס בה להתפלל.
ומי שאינו נוח לחברו בהלכה.
והאוכל מסעודה שאינה מספקת
לבעליה. והמגביה ידו על חברו,
אף על פי שלא הכהו. ומי
שמקלל בשחוק לחברו בענין
שיגיע לו בשת. כל אלו נדונים
שם במדור זה, וכל כיוצא בהם.
המדור השלישי הוא נקרא
דומה, ושם נדונים כל אותם גסי
הרוח המתגאים בלבם בהלכה
לפני העם שלא לשם שמים.
והמספרים לשון הרע. והמגיס
לבו בהוראה. והדן את חברו לכף
חובה. והמלוה לחברו ברבית.
והמגלה פנים בתורה שלא
כהלכה. ומי שאינו עונה אמן
אחר המברך. ומי שעושה תפלתו
פסקות פסקות, כגון המספר
בתפלתו וחוזר ואומר דבר אחר,
וחוזר ומפסיק, והוא נקרא פסקי

ובמדור הראשון מורידים ודנין המבזה תלמיד
חכם בלבו, אף על פי שפכדום לפני
אחרים. והמקלל חרש, וכיוצא בהם. והעובר
אחורי בית הפנסת, בשעה שהציבור
מתפללים. והמספר שבח חברו בפני מי
ששונאים אותו לרעה. (ס"א ועל אבק לשון הרע) וכל
אלו, וכיוצא בהם, נידונים במדור הראשון.
המדור השני, הוא נקרא שחת. והוא אש
ירקה. ואין שם פי אם חושף, ואין
שם רחמים כלל. ושם דנין, כל המספרין אחר
מטתן של תלמידי חכמים. והמלביץ פני חברו
ברבים. ואפילו בהלכה, שלא ללמוד ממנו.
והמתגאה שלא לשם שמים. והמתכבד בקלון
של חברו. והיודע בחברו שיפשל בדברים
או בהלכה אחת, והם בעיר אחת, ואינו
מודיעו קודם שיפשל, וישמח הוא או אחרים.
ומי שיש לו בית הפנסת בעירו ואינו נכנס בה
להתפלל. ומי שאינו נוח לחברו בהלכה.
והאוכל מסעודה שאינה מספקת לבעליה.
והמגביה ידו על חברו, אף על פי שלא הכהו.
ומי שמקלל בשחוק לחברו, בענין שיגיע לו
בושת. כל אלו נדונים שם במדור זה, וכל
כיוצא בהם.

המדור השלישי, הוא נקרא דומה. ושם
נדונים כל אותן גסי הרוח, המתגאים
בלבם בהלכה לפני העם, שלא לשם שמים.
והמספרים לשון הרע. והמגיס לבו בהוראה.
והדן את חברו לכף חובה. והמלוה לחברו
ברבית. והמגלה פנים בתורה שלא בהלכה.
ומי שאינו עונה אמן אחר המברך. ומי
שעושה תפלתו פסקי פסקי. כגון המספר
בתפלתו, וחוזר ואומר דבר אחר, וחוזר
ומפסיק, והוא נקרא פסקי פסקי. והמתלוצץ

פסקי. והמתלוצץ על חברו ועל הזקן ששכח תלמודו. והרואה דבר ערוה בחברו ואינו מודיעו בינו לבינו. כל אלה נדונים שם, וכל פיוצא בהם.

המדור הרביעי נקרא טיט הינו, ושם נדונים כל אותם גסי הרוח, וכל אותם העונים עזות לעניים ומדבאים. והרואה לעני בדחק ואינו מלוהו, עד שמבקש ממנו הנאתו. וכל אותם היודעים עדות לעני ואינם מודיעים. והעושק שכר שכיר. והמוציא זרע לבטלה. והבא על גויה ונדה. והממשפן לעני ואינו מחזיר לו משכונותיו כשאין לו דבר אחר. והמטה משפט. והלוקח שחד. בכלם נדונים במדור הזה.

המדור החמישי נקרא שאול, ושם נדונים המינים, והמוסרים, והאפיקורסים, והכופרים בתורה, והכופרים בתחית המתים. על אלה נאמר (איוב ז) כלה ענן וילך פן יורד שאול לא יעלה. ועל שאר החוטאים כתוב (שמואל ב ג) ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל.

המדור הששי נקרא צלמות, ושם נדונים כל אותם ששכבו עם אמותם ונדה ועם גויה. המדור השביעי נקרא ארץ תחתית, היורד לשם שוב אינו עולה, ועליהם נאמר (מלאכי א) ועסותם רשעים וגו'.

וכר אלו המדורות, אש אוכלה דולקת לילה ויום לנפשותם של רשעים. יש מי שנקרא רשע ונדון בגיהנם שנים עשר חדש. ויש רשע גמור שאין לו הרהור תשובה, אין לו תקנה, ונדון לעולם בגיהנם. חכמים אומרים, רשע נדון בגיהנם ששה חדשים. רשע גמור - שנים עשר חדש. ודברים אלו פשהרהרו לעשות

על חברו, ועל הזקן ששכח תלמודו. והרואה דבר ערוה בחברו ואינו מודיעו בינו לבינו. כל אלה נדונים שם, וכל פיוצא בהם.

המדור הרביעי, נקרא טיט הינו. ושם נדונים, כל אותן גסי הרוח. וכל אותן העונות עזות לעניים ומדופאין. והרואה לעני בדחק ואינו מלווהו, עד שמבקש ממנו הנאתו. וכל אותם היודעים עדות לעני ואינם מודיעים. והעושק שכר שכיר. והמוציא זרע לבטלה. והבא על גויה ונדה. והממשפן לעני ואינו מחזיר לו משכונותיו כשאין לו דבר אחר. והמטה משפט. והלוקח שחד. כולם נדונים במדור הזה.

המדור החמישי, נקרא שאול. ושם נדונים המינים, והמוסרים, והאפיקורסים, והכופרים בתורה, והכופרים בתחית המתים. על אלה נאמר, (שם ט ז) כלה ענן וילך פן יורד שאול לא יעלה. ועל שאר החוטאים פתיב, (שם ב ו) ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל.

המדור הששי, נקרא צלמות. ושם נדונים, כל אותן ששכבו עם אמותן, ונדה ועם גויה. המדור השביעי, נקרא ארץ תחתית, היורד לשם, שוב אינו עולה. ועליהם נאמר, (מלאכי ג כא) ועסותם רשעים וגו'.

וכר אלו המדורות, אש אוכלה דולקת לילה ויום לנפשותם של רשעים. יש מי שנקרא רשע, ונידון בגיהנם שנים עשר חדש. ויש רשע גמור שאין לו הרהור תשובה, אין לו תקנה, ונידון לעולם בגיהנם. רבנן אמרי, (שם ט ז) רשע נידון בגיהנם ששה חדשים. רשע גמור, שנים עשר חדש. והני מילי פשהרהרו לעשות תשובה, ומתו. אבל אם לא הרהרו לעשות תשובה, ולא עשו תשובה, עליהם

תשובה ומתו. אבל אם לא הרהרו לעשות תשובה ולא עשו תשובה, עליהם הפסוק אמר (ישעיה 10) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי וגו'.

ואמר רבי רחומאי, כשגרש הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון מגן עדן, נתירא זה הנקרא ארץ תחתית, מפני שאין לו שעור, ועל זה נאמר (איוב 1) ארץ עפתי כמו אפל צלמות ולא סדרים ותפע כמו אפל.

מה עשה? עשה תשובה ונכנס במי גיחון עד צוארו. והקדוש ברוך הוא חס עליו וסלקו למקום הנקרא אדמה, שהיא אחת משבעה ארצות, ושם הוליד את קין והבל.

כשהרג קין את הבל, גזר עליו הקדוש ברוך הוא להיות נע ונד בארץ. מה כתוב? (בראשית 4) הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה וגו', והייתי נע ונד בארץ. והקדוש ברוך הוא קבלו בתשובה, וסלקו לארקה.

בשנוצד שם, סלקו הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון למעלה מפל הארצות, לתבל. במקום ארץ ישראל, בתברון. ושם חצב לו קבר, ועשה מערה לפנים ממערה סמוך לגן עדן, ושם היתה קבורתו, וקבורת אברהם יצחק ויעקב והאמהות.

רבי קיסמא אמר, מערת המכפלה סמוך לפתח גן עדן. בשעה שמתה חנה בא אדם לקברה שם, ושם הריח מריחות גן עדן, באותו הריח שהיה שם. רצה לחצב יותר, יצאה בת קול ואמרה: דייך. באותה שעה עמד, ולא חצב יותר, ושם נקבר. מי נתעסק בו? שת בנו, שהוא היה בדמותו ובצלמו.

אמר רבי רחומאי, הקדוש ברוך הוא נתעסק בו כשנוצר, ונתעסק בו כשמת. ולא היה מי שידע

הפסוק אמר, (ישעיה 10 כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו'.

ואמר רבי רחומאי, כשגירש הקדוש ברוך הוא אדם הראשון מגן עדן, נתירא זה הנקרא ארץ תחתית, מפני שאין לו שעור. ועל זה נאמר, (איוב 1 כב) ארץ עפתי כמו אפל צלמות ולא סדרים ותפע כמו אפל. מה עשה. עשה תשובה, ונכנס במי גיחון עד צוארו. והקדוש ברוך הוא חס עליו, וסלקו למקום הנקרא אדמה. שהיא אחת משבעה ארצות, ושם הוליד את קין והבל.

כשהרג קין את הבל, גזר עליו הקדוש ברוך הוא להיות נע ונד בארץ. מה פתיב. קבלו בתשובה, וסלקו לארקה.

בשנוצד שם, סילקו הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון למעלה מפל הארצות, לתבל. במקום ארץ ישראל, בתברון. ושם חצב לו קבר, ועשה מערה לפנים ממערה, סמוך לגן עדן. ושם היתה קבורתו. וקבורת אברהם יצחק ויעקב, והאמהות.

רבי קיסמא אמר, מערת המכפלה, סמוך לפתח גן עדן. בשעה שמתה חנה, בא אדם לקברה שם. ושם הריח, מריחות גן עדן, באותו הריח שהיה שם. רצה לחצוב יותר, יצתה בת קול ואמרה דייך. באותה שעה עמד, ולא חצב יותר, ושם נקבר. מי נתעסק בו. שת בנו, שהוא היה בדמותו ובצלמו.

אמר רבי רחומאי, הקדוש ברוך הוא נתעסק בו כשנוצר, ונתעסק בו כשמת. ולא היה מי שידע בו, עד שבא אברהם אבינו עליו

אמר רבי רחומאי, הקדוש ברוך הוא נתעסק בו כשנוצר, ונתעסק בו כשמת. ולא היה מי שידע

בו, עד שבא אברהם אבינו עליו השלום ונכנס לשם, וראה אותו, והריח ריח בשמים של גן עדן, ושמע קול מלאכי השרת אומרים: אדם הראשון קבור שם, ואברהם יצחק ויעקב מוכנים יהיו למקום הזה. ראה הנר דולק, ויצא. מיד היתה תאוותו על המקום הזה.

אמר רב הונא, קודם שבא אברהם, רבים היו מבקשים ליקבר שם, ומלאכי השרת היו שומרים המקום, ורואים אש דולקת שם, ולא יכלו לכנס. עד שבא אברהם ונכנס, וקנה את המקום.

רבי נחמיה פתח, (בראשית ב) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם וגו'. כשבא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, מבית המקדש בראו, ומעפר בית המקדש נטל וברא אותו. כיון שבא אותו ועמד על רגליו, באו כל הבריות להשתחוות לו.

מה עשה הקדוש ברוך הוא? נטלו משם, והכניסו לגן עדן, ועשה לו עשר חפות, כדגמת עשר חפות שעתידי הקדוש ברוך הוא לעשות לצדיקים בגן עדן לעתיד לבא. ומלאכי השרת היו יורדים ועולים ועושים שמחה לפניו, ונתן לו חכמה עליונה.

וכשיבא סמאל משמי מרום, ראה מעלתו של אדם, ומלאכי השרת משמשים לפניו בחפתו, וירע בעיניו. מה עשה? נטל נחש כמין גמל ורכב עליו, וירד ופתה אותו, עד שעבר מאמר יוצרו.

ומהו שעבר? רבי אלכסנדר רבי אמר, רוח זנונים נכנס בתוכו. רבי חזקיה אמר, רוח השמאה היתה בו, ועבר מאמר יוצרו. כיון שעבר, נגלה עליו הקדוש ברוך הוא, והוא וגרשו מגן עדן, וגזר עליו

השלום, ונכנס לשם, וראה אותו, והריח ריח בשמים של גן עדן, ושמע קול מלאכי השרת אומרים, אדם הראשון קבור שם, ואברהם יצחק ויעקב מוכנים יהיו למקום הזה. ראה הנר דולק, ויצא. מיד היתה תאוותו על המקום הזה.

אמר רב הונא, קודם שבא אברהם, רבים היו מבקשים ליקבר שם, ומלאכי השרת היו שומרים המקום, ורואים אש דולקת שם, ולא יכלו לכנס, עד שבא אברהם ונכנס, וקנה את המקום.

רבי נחמיה פתח, (שם ב ח) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם וגו'. כשבא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, מבית המקדש בראו, ומעפר בית המקדש נטל, וברא אותו. כיון שבא אותו, ועמד על רגליו, באו כל הבריות להשתחוות לו.

מה עשה הקדוש ברוך הוא. נטלו משם, והכניסו לגן עדן, ועשה לו עשר חופות, כדוגמת עשר חופות שעתידי הקדוש ברוך הוא לעשות לצדיקים בגן עדן לעתיד לבא. ומלאכי השרת היו יורדין ועולין, ועושים שמחה לפניו, ונתן לו חכמה עליונה.

וכשיבא סמאל משמי מרום, ראה מעלתו של אדם, ומלאכי השרת משמשים לפניו בחופתו, וירע בעיניו. מה עשה. נטל נחש כמין גמל, ורכב עליו, וירד ופתה אותו, עד שעבר מאמר יוצרו.

ומהו שעבר. רבי אלכסנדר רבי אמר, רוח זנונים נכנס בתוכו. רבי חזקיה אמר, רוח השומאה היתה בו, ועבר מאמר יוצרו. כיון שעבר, נגלה עליו הקדוש ברוך הוא, וגרשו מגן עדן, וגזר עליו עשר גזירות, ועל חוה

עֶשֶׂר גְּזִירוֹת, וְעַל חֲנוּהַ עֶשֶׂר גְּזִירוֹת, וְעַל הַנְּחֹשׁ עֶשֶׂר, וְעַל הָאֲדָמָה תִּשְׁעָה גְּזִירוֹת. נִמְצְאוּ אַרְבָּעִים חֶסֶר אַחַת, כִּנְגַד אַרְבָּעִים מַלְקִיּוֹת שֶׁנִּתְחַיֵּיב הַרְשָׁע בְּבֵית דִּין.

לְסוּף עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה, וְקַבְּלוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָהּ שְׁעָה. שְׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם, מֵהוּ שִׁפְתוֹב (תהלים ט) שִׁמְעָה תִּפְלָה ה' וְשׁוֹעֲתִי הֶאֱזִינָה אֵל דַּמְעֹתַי אֵל תִּחַרְשׁ פִּי גַר אֲנֹכִי עִמָּךְ? דָּוִד הִמְלִיךְ אָמַר אֵת זֶה. שְׁאָמַר רַבִּי בּוֹן בַּר חֲמָא, אָמַר דָּוִד, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא קְרוֹב לְכָל אוֹתָם שִׁקְוָרְאִים לוֹ.

פִּתַּח וְאָמַר הַפְּסוּק הַזֶּה, (שם קמ"ה) קְרוֹב ה' לְכָל קְרָאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת. שֶׁהָרִי כָּל אוֹתָם שִׁקְוָרְאִים בְּאֵמֶת לַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב אוֹתָם וּמְקַבֵּל אוֹתָם, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבַקֵּשׁ אֵת הַלֵּב.

וְרִצּוֹנוֹ שֶׁל אָדָם חָשׁוּב לְפָנָיו מִכָּל הַקְּרִבּוֹת וְהַעוֹלוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁהָאָדָם שֶׁם רִצּוֹנוֹ בְּתְּשׁוּבָה, אֵין שְׁעַר בְּכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים שְׁלֵא פוֹתַח אֵלָיו. קְרִבּוֹ שֶׁל אָדָם תְּלוּי בְּלִב וְרִצּוֹן, שִׁפְתוֹב וְהַתְּוֹדָה אֲשֶׁר חֲטָא עָלֶיהָ. וְהַתְּוֹדָה עָלָיו. וְהַלֵּב תְּלוּי בְּלִב. רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקְּנָה אָמַר לַחֲכָמִים: בְּנִי, חֲיִיכֶם, אֵין קְרוֹב לְפָנָיו הַמָּקוֹם כְּלָבוֹ שֶׁל אָדָם, וְנוֹחַ לְפָנָיו מִכָּל הַקְּרִבּוֹת וְהַעוֹלוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּתַעֲנִיּוֹת, וְיֹשִׁים לְבוֹ וְרִצּוֹנוֹ, הוּא מְקַרֵּב קְרִבּוֹת שְׁלָם, שְׁנוּחַ לוֹ לַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁמְקַרֵּב לְפָנָיו חֵלְבוֹ וְדָמוֹ וְגוֹפוֹ, וּמְקַרֵּב לְפָנָיו הָאֵשׁ וְהָרִיחַ שֶׁל פִּי. וְהַלֵּב וְהַרִצּוֹן נִקְרָאִים מִזְבַּח כְּפָרָה.

הַקְּרִבּוֹת נִחְלָק לְכַמָּה צְדָדִים, לְכַמָּה חֲלָקִים. הַתַּעֲנִיּוֹת שֶׁל אָדָם

עֶשֶׂר גְּזִירוֹת, וְעַל הַנְּחֹשׁ עֶשֶׂר, וְעַל הָאֲדָמָה תִּשְׁעָה גְּזִירוֹת. נִמְצְאוּ אַרְבָּעִים חֶסֶר אַחַת, כִּנְגַד אַרְבָּעִים מַלְקִיּוֹת שֶׁנִּתְחַיֵּיב הַרְשָׁע בְּבֵית דִּין.

לְסוּף עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה, וְקַבְּלוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהֵיאָ שְׁעָתָא. דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם, מֵאִי דְכָתִיב, (תהלים ט) שִׁמְעָה תִּפְלָתִי ה' וְשׁוֹעֲתִי הֶאֱזִינָה אֵל דַּמְעֹתַי אֵל תִּחַרְשׁ פִּי גַר אֲנֹכִי עִמָּךְ. דָּוִד מְלָכָא אָמַר דָּא. דְּאָמַר רַבִּי בּוֹן בַּר חֲמָא, אָמַר דָּוִד, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ קְרִיב לְכָל אֵינוֹן דִּקְרָאֵן לֵיהּ.

פִּתַּח וְאָמַר הָאִי קְרָא, (שם קמ"ה) קְרוֹב ה' לְכָל קְרָאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת. דְּהָא כָּל אֵינוֹן דִּקְרָאֵן בְּאֵמֶת לַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִיב לוֹן, וּמְקַבֵּל לוֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבָא בְּעֵי.

וְרַעוּתָא דְּבַר נֶשׁ, חֲשִׁיב קָמִיָּה מִכָּל קְרִבּוֹתֵין וְעַלְיוֹן דְּכָל עַלְמָא. כִּיּוֹן דְּבַר נֶשׁ שְׁוִי רַעוּתִיָּה בְּתְּשׁוּבָה, לִית תְּרַעָא בְּכָל אֵינוֹן רְקִיעִין, דְּלֵא פִּתַּח לְגַבִּיָּה. קְרִבּוֹת דְּבַר נֶשׁ, בְּלָבָא וְרַעוּתָא תְּלִיא. דְּכָתִיב, (ויקרא ה) וְהַתְּוֹדָה אֲשֶׁר חֲטָא עָלֶיהָ. (שם טז כ"א) וְהַתְּוֹדָה עָלָיו. וְכוּלָּא בְּלָבָא תְּלִיא.

רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקְּנָה אָמַר לַחֲכָמִים. בְּנִי, חֲיִיכֶם, אֵין קְרוֹב לְפָנָיו הַמָּקוֹם, כְּלָבוֹ שֶׁל אָדָם, וְנִיחָא קָמִיָּה יוֹתֵר מִכָּל קְרִבּוֹתֵין וְעַלְיוֹן דְּכָל עַלְמָא.

מֵאֵין דִּיתִיב בְּתַעֲנִיּוֹתָא, וְיִשְׁוִי לְבִיָּה וְרַעוּתִיָּה, אִיהוּ מְקַרֵּב קְרִבּוֹת שְׁלָם, דְּנִיחָא לֵיהּ לַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא דְּמְקַרֵּב קָמִיָּה תְּרַבִּיָּה וְדָמִיָּה וְגוֹפִיָּה, וּמְקַרֵּב קָמִיָּה אִישָׁא וְרִיחָא דְּפוּמִיָּה, וְלָבָא וְרַעוּתָא אֲתַקְרִי מִזְבַּח כְּפָרָה. קְרִבּוֹת אֲתַפְּלַג לְכַמָּה סְטָרִין, לְכַמָּה חוּלְקִין.

נחלקת לכמה צדדים, לכמה חלקים. והקדוש ברוך הוא לא נוטל מהפל אלא הלב והרצון.

ושלשה מלכים הם בגוף: מח, ולב, וכבד. המח אוכל מהפל ונותן ללב. הלב אוכל מהפל ונותן לכבד. הכבד נותן לפל, שגאמר (קהלת א) כל הנחלים הלכים את הים והים איננו מלא. והוא בדגמת ים. והקדוש ברוך הוא מקבלן.

אין לה בכל העולם שעומדים לפניו, אלא תשובה ותפלה של אדם. ואמר רבי יהודה, שלשה מיני תשובה כאן בפסוק הזה: תפלה, שועה, דמעה. וכלם כתובים בפסוק הזה, (תהלים ט) שמעה תפילתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש.

בר השלשה חשובים לפני הקדוש ברוך הוא, ומפלם אין תשובה מהם, רק הדמעה. שהרי בדמעות הולך הלב ורצון כל הגוף. שלשה עשר שערים נכנסים לפני הקדוש ברוך הוא. הפה - שכתוב בו שמיעה, שכתוב שמעה תפלה ה'. שועה - שכתוב ושועתי האזינה. דמעה - לא כאלה, אלא יותר מהפל, שכתוב אל דמעתי אל תחרש.

מה בין זה לזה? הרבנים של קיסרי, ורבי אלעזר בר יוסף אמר, תפלה - לפעמים שאדם מתפלל תפלתו והקדוש ברוך הוא שומע, אבל לא רוצה לעשות בקשתו, ושותק ממנו ולא משגיח בו, שהרי אין כתוב אלא שמיעה. השועה היא יותר מתפלה, שצווח ברצון הלב לפני רבונו ומשום ששם רצונו יותר, כתוב בו האזינה, כמי שמרכיב אזנו אל אותו הדבור, ועם כל זה שותק, ולא רוצה לעשות רצונו. אבל דמעה היא בלב וברצון של כל

תענית דבר נש אתפליג לכמה סטריין, לכמה חולקין. והקדוש ברוך הוא לא נוטל מפולא, אלא לבא ורעותא.

ותרתא מלכין אינון בגופא: מוחא. ולבא. וכבדא. מוחא, אכיל מן פולא, ויהיב ללבא. לבא אכל מן פולא, ויהיב לכבדא. הכבד הוא יהיב לכולא. שגאמר, (קהלת א ט) כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא. והוא בדוגמת ים. וקודשא בריך הוא מקבלן. רית לה בכל עלמא, דקיימי קמיה, אלא תשובה וצלותא דבר נש. ואמר רבי יהודה, תלת זיני תשובה הכא בהאי קרא. תפלה. שועה. דמעה. וכלהו בהאי קרא פתיבי, (תהלים ט יג) שמעה תפילתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש.

בלהו תלתא חשיבי לפני קודשא בריך הוא, ומפולאו לא חשיב מנייהו, בר דמעה. דהא בדמעין אזלא לבא ורעותא וכל גופא. תליסר תרעין צאלין קמי קודשא בריך הוא. תפלה, דכתיב ביה שמיעה, דכתיב שמעה תפילתי ה'. שועה, דכתיב ושועתי האזינה. דמעה, לאו פהני, אלא (דף ע"א) יתיר מפולא, דכתיב אל דמעתי אל תחרש.

מאי בין האי להאי. רבנין דקיסרי, ורבי אלעזר בר יוסף אמר, תפלה, לזמנין דבר נש צלי צלותיה, והקדוש ברוך הוא שומע, אבל לא בעי למעבד שאילתיה, ושתיק מניה, ולא אשגח ביה, דהא לא כתיב ביה אלא שמיעה. שועה איהו יתיר מתפלה, דצווח ברעותא דלבא לקמיה מריה. ובגין דשוי רעותא יתיר, כתיב ביה האזינה, כמאן דארכין אודניה גבי ההיא מלה, ועם כל דא שתיק, ולא בעי למיעבד רעותיה. אבל דמעה, איהי בלבא

הגוף, ומשום כך פתוב בו אֶל
דְּמַעְתִּי אֶל תַּחֲרֹשׁ.

וְחֻכְמִים אֹמְרִים, לֹא כָּל הַדְּמָעוֹת
נִכְנָסוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. דְּמָעוֹת שֶׁל
רָגֶז, וְדְמָעוֹת שֶׁל מוֹסֵר דִּין
לְחִבְרוֹ, לֹא נִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.
אֲלֵא דְמָעוֹת שֶׁל תְּפִלָּה וְשֶׁל
תְּשׁוּבָה, וְשֶׁמִּבְקָשִׁים בְּקִשָּׁה
מִתּוֹךְ צָרָתָם, כָּלָם בּוֹקְעִים
רְקִיעַיִם, וּפּוֹתְחִים שְׁעָרִים,
וְנִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.

שְׂשֻׁנִי, בַּיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ,
וְשְׁעָרֵי דְמָעוֹת לֹא נִנְעָלוּ. מַה
כָּתוּב בְּחֻזְקָהּ? (ישעיה לח) שְׂמַעְתִּי
אֶת תְּפִלָּתְךָ רֵאִיתִי אֶת דְּמָעָתְךָ.
רֵאִיהָ מִמֶּשׁ מִתּוֹךְ דְּמָעוֹת.

וְלָעֵתִיד לְבֹא מַה כָּתוּב? (שם כה)
וּמַחָה אֲדַנֶּי יְהוָה דְּמָעָה מֵעַל כָּל
פְּנִים. יֵשׁ דְּמָעוֹת לְטוֹב, וְיֵשׁ
דְּמָעוֹת לְרַע. לְטוֹב - שֶׁל יֵצֵר
הַטּוֹב. שֶׁל רַע - שֶׁל יֵצֵר הָרַע.
עַל הַדְּמָעוֹת הַלְלוּ שֶׁל צָרָה
וְדְמָעוֹת שֶׁל תְּפִלָּה כָּתוּב, (ירמיה
לא) בְּכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים
אוֹבִילִם.

רַבִּי פְּרוּסְפָדַי חָלַשׁ, נִכְנָסוּ אֵלָיו
רַבִּי יוֹסִי בֶּן קֶסְמָא וְחֻכְמִים. אוֹתוֹ
הַיּוֹם, יוֹם הַשִּׁבְתָּה הִיָּה. רָאוּ אוֹתוֹ
שֶׁהִיָּה בּוֹכָה, וְאַחַר כֵּךְ צָחַק.
בֵּינְתַיִם נִרְדָּם. אָמְרוּ, יוֹם הַשִּׁבְתָּה
הוּא, וְאַסוּר לְטַלְטְלוֹ, וְטַרְחָה
אֶחָרֵת לֹא צָרִיף. הַשְּׂאִירוּהוּ.

קָם רַבִּי יוֹחָנָן וְדַרְשׁ, (רות א) וַיָּמַת
אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נְעָמִי וַתִּשָּׂאֵר הָיָה
וּשְׁנֵי בָנָיָהּ. מֵת אֱלִימֶלֶךְ - נִשְׂאָרוֹ
בָּנָיָהּ לְהַתְנַחֵם בָּהֶם, שֶׁנִּשְׂאָרוֹ שְׁנֵי
בָּנָיו לְהַשְׁלִים אֶת מְקוֹם אֱלִימֶלֶךְ,
שֶׁהִיָּה נִשְׁמָה לְנִשְׁמָה.

אַחַר כֵּךְ מַה כָּתוּב? וַיָּמּוּתוּ גַם
שְׁנֵיהֶם מִחֲלוֹן וְכִלְיוֹן, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
וְרוּחַ הַטְּמָאָה. עֲכָשׁוּ הוּא שֶׁבֶר
עַל שֶׁבֶר. הַנִּשְׁמָה לְנִשְׁמָה שֶׁל

וּבְרַעוּתָא דְכָל גּוּפָא, וּבִגְזִין כִּף כְּתִיב בֵּיהּ, אֶל
דְּמַעְתִּי אֶל תַּחֲרֹשׁ.

וְרַבְּנָן אָמְרִי, לָאוּ כָּל דְּמָעִין עָאֲלִין קַמִּיהּ
מְלָפָא. דְּמָעִין דְּרוּגְזָא, וְדְמָעִין דְּמוֹסֵר
דִּין עַל חִבְרֵוֹ לֹא עָאֲלִין קַמִּיהּ דְּמְלָפָא. אֲלֵא
דְּמָעִין דְּצִלוּתָא וְדְתְּשׁוּבָה, וְדְבַעֲיִין בְּעוּתָא מִגּוֹ
עֻקְתָּא. כְּלָהוּ בְּקָעִין רְקִיעִין, וּפְתַחֲתֵי תְרַעֲיִין,
וְעָאֲלִין קַמִּיהּ דְּמְלָפָא.

דְּתַנְיָן, בַּיּוֹמָא דְאַתְחַרַּב בֵּי מַקְדָּשָׁא, כָּל תְּרַעֲיִין
נִנְעָלוּ, וְתְרַעֲיִין דְּדְמָעִין לֹא נִנְעָלוּ. מַה
כְּתִיב בְּחֻזְקָהּ, (ישעיה לח ה) שְׂמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתְךָ
רֵאִיתִי אֶת דְּמָעָתְךָ. רֵאִיָּה מִמֶּשׁ מִגּוֹ דְּמָעִין.
וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי מַה כְּתִיב. (שם כה ח) וּמַחָה אֲדַנֶּי
יְהוָה דְּמָעָה מֵעַל כָּל פְּנִים. אֵיִת דְּמָעִין
לְטַב, וְאֵיִת דְּמָעִין לְבִישׁ. לְטַב, דְּיֵצֵר הַטּוֹב.
דְּבִישׁ, דְּיֵצֵר הָרַע. עַל הַגִּי דְּמָעִין דְּעָקוּ,
וְדְמָעִין דְּצִלוּתָא, כְּתִיב, (ירמיה לא ח) בְּכִי יָבֹאוּ
וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילִם.

רַבִּי פְּרוּסְפָדַי חָלַשׁ, עָאֵל לְגַבְיָהּ ר' יוֹסִי בֶּן
קֶסְמָא וְרַבְּנָן, הֵהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְשִׁבְתָּא
הָיָה. חֲמוּנִיָּה דְהָיָה בְכִי, וּלְבַתֵּר חֲיִיף, אֲדָהֲכִי
דְמִיף. אָמְרוּ יוֹם שִׁבְתָּה הוּא, וְאַסוּר לְטַלְטְלוֹ,
וְטַרְחָא אוֹחְרָא לֹא אֶצְטְרִיף, שְׁבִקוּהוּ.

קָם ר' יוֹחָנָן וְדַרְיֵשׁ, וַיָּמַת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נְעָמִי
וַתִּשָּׂאֵר הָיָה וּשְׁנֵי בָנָיָהּ. מֵת אֱלִימֶלֶךְ,
נִשְׂאָרוֹ בָּנָיָהּ, לְאַתְנַחֲמָא בְּהוֹן, דְּאַשְׁתָּאֲרוּ תְרִין
בָּנָיו, לְאַשְׁלָמָא דּוּכְתָא דְאֱלִימֶלֶךְ, דְּהָיָה
נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא.

דְּבַתֵּר מַה כְּתִיב, וַיָּמּוּתוּ גַם שְׁנֵיהֶם מִחֲלוֹן
וְכִלְיוֹן, רוּחַ דְּקוּדְשָׁא, וְרוּחַ דְּמִסְאָבָא.
הַשְּׁתָּא הוּא תְבִירוֹ עַל תְּבִירוֹ. נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא

הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא י', וְרוּחַ הַשְּׂכָלִית שֶׁהוּא ו"ו,
שֶׁהיא ו"ו, לֹא יָמוּתוּן, אֲלֵא אָדָם
יֹרֵד מִגְדוּלָתוֹ נִקְרָא מֵת.

אִךְ כֵּן, כְּשֶׁמֵת רַבִּי אֲלִיעֶזֶר,
הִנְחֵמָה בַּחֲכָמִים שֶׁנִּשְׁאַרְוּ, וְהֵם
רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וְחֲבֵרָיו. מֵתוּ
רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וְחֲבֵרָיו - נִשְׁאַר
רַבִּי פְּרוּסְפָדָּאִי. וְכַעַת חֲבַרְנוּ רַבִּי
פְּרוּסְפָדָּאִי שְׁמֵת עֲכָשׁוּ, הוּא שְׁכַר
עַל שְׁכָר.

בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים, רַבִּי חֶלְקִיָּה
שֶׁהָיָה אֶצְלוֹ, רָאָה אוֹתוֹ שֶׁחוֹזְרוֹת
הַדְּמָעוֹת עַל פְּנָיו, וַיִּצְחֹק בְּפִיו.
קָרָא לְרַבִּי יוֹחָנָן וְלַחֲבֵרִים, וְרָאוּ
אוֹתוֹ עִם דְּמָעוֹת עַל פְּנָיו, וַיִּצְחֹק
בְּפִיו. אָמְרוּ שְׂוֹדָאִי לֹא מֵת.

יָשׁוּבוּ, וְלֹא עָזְבוּ אָדָם לְקָרֵב אֵלָיו.
בְּעָרֵב פִּתַח עֵינָיו, בְּקֶשׁ מִים
לְשִׁתוֹת. קָרְבוּ אֵלָיו רַבִּי יוֹחָנָן
וְחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: רַבּוֹתֵי, לָכוּ
לְשִׁלוֹם. לְמַחֵר שׁוּבוּ אֵלַי וְאֹמַר
לְכֶם מֵה שְׂרָאִיתִי, וְצַוּוּ אוֹתִי
לְהוֹדִיעַ לַחֲבֵרִים.

שְׁעָכָשׁוּ הַצְּטֻרְכָתִי לְתַקֵּן כֹּל
הַדְּבָרִים שְׂרָאִיתִי, וּבִלְלִילָה הַזֶּה
שֶׁהֵייתִי שֵׁם, עוֹלָם אַחַר רָאִיתִי,
וְלֹא יִדְעָתִי מֵה הוּא. אָמְרוּ לְבָנֵי
בֵּיתִי שֶׁלֹּא יִקְרְבוּ אֵלַי, וְלֹא יִהְיֶה
אָדָם כֵּן. כֵּלָם הִלְכוּ. וְרַבִּי יוֹחָנָן
נִשְׁאַר שֵׁם, וְלֹא קָרַב אֵלָיו כֹּל
אוֹתוֹ לֵילָה.

כְּשֶׁהָיָה מֵאִיר הַיּוֹם, רָאוּ אוֹתוֹ
שֶׁהָיָה מְדַבֵּר וּבוֹכֶה. וְלֹא יָדְעוּ
דָּבָר. קָם וַיִּשָּׁב, וַקָּרָא לְרַבִּי יוֹחָנָן.
אָמַר לוֹ: מַה רָאִיתָ? אָמַר: מַעוֹלָם
אַחַר בָּאתִי, וְנִכְנַסְתִּי לְשֵׁם, וְלֹא
נִתְּנָה לִי רְשׁוּת לְגַלוֹת דְּבָר, אֲלֵא
לֶךְ וְלַחֲבֵרְךָ. וְאָמַר לָהֶם מֵה
שְׂרָאָה.

אָמַר לוֹ לְרַבִּי יוֹחָנָן: הִתְקַן
דְּבָרֶיךָ, וְלֶךְ לְכִסְאֶךָ שֶׁתִּקְנֶנּוּ לְךָ.

חֲבֵרָיִיא יִיתוֹן בְּגִינְךָ. וְאַנָּה

דְּקוֹדֶשׁא שֶׁהוּא י', וְרוּחַ הַשְּׂכָלִית שֶׁהוּא ו"ו,
לֹא יָמוּתוּן, אֲלֵא אָדָם יֹרֵד מִגְדוּלָתוֹ נִקְרָא
מֵת.

אוֹךְ הָכָא, כַּד מֵית רַבִּי אֲלִיעֶזֶר, נִחְמָתָא בְּרַבָּנָן
דְּאִשְׁתָּאֲרוּ, וְאִינוּן רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי
וְחֲבֵרָיו. מֵיתוּ רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי וְחֲבֵרָיו,
אִשְׁתָּאֲר' פְּרוּסְפָדָּאִי. וְהִשְׁתָּא חֲבַרְנָא רַבִּי
פְּרוּסְפָדָּאִי דְּמֵית הִשְׁתָּא הוּא תְּבִירוּ עַל תְּבִירוּ.
עַד דְּהוּוּ יְתָבִי. רַבִּי חֶלְקִיָּה דְּהוּוה גְּבִיָּה, חָמָא
לֵיה דְּאִהְדְּרוּ דְּמָעִין עַל אֲנָפוּי, וְחוּכָא
בְּפוּמִיָּה. קָרָא לֵיה לְרַבִּי יוֹחָנָן וְלַחֲבֵרָיִיא,
חֲמוּנִיָּה בְּדָמָעִין עַל אֲנָפוּי, וְחוּכָא בְּפוּמִיָּה,
אָמְרוּ וַדָּאִי לֹא מֵית.

יְתָבוּ, וְלֹא שְׁבָקוּ בַר נֶשׁ לְמַקְרַב גְּבִיָּה. בְּרַמְשָׁא
אִפְתַּח עֵינָיו, שָׁאֵל מֵיָא לְמִשְׁתִּי, קָרִיבוּן
לְגְּבִיָּה רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבָּנָן. אָמַר לוֹן, רַבּוֹתֵי, זִילוּ
לְשִׁלוֹם, לְמַחֵר תּוּבוּ לְגַבְּאִי, וְאִימָא לְכוּן מֵאִי
דְּחָמִינָא, וּפְקִידוּ לִי לְהוֹדִיעַ לַחֲבֵרָיִיא.

דְּהִשְׁתָּא אֲצֻטְרִיכְנָא לְאַתְקְנָא כֹּל מְלִין
דְּחָמִינָא, וּבְהָאִי לִילָא דְּהוּוִינָא
תַּמָּן, עַלְמָא אַחְרָא חָמִינָא, וְלֹא יִדְעָנָא מֵאִי
הוּי. אָמְרוּ לְבֵיתִי דְּלֹא יִקְרְבוּן לְגַבְּאִי, וְלֹא
יְהֵא בַר נֶשׁ הָכָא. אֲזִילוּ כְּלָהוּ. וְרַבִּי יוֹחָנָן
אִשְׁתָּאֲר תַּמָּן, וְלֹא קָרִיב גְּבִיָּה כֹּל הַהוּא לִילָא.

כַּד הָוה נְהִיר יוּמָא, חֲמוּנִיָּה דְּהָוה מִשְׁתַּעִי,
וּבְכִי. וְלֹא יָדְעֵי מִיָּדִי. קָם וַיִּתֵּיב, וַקָּרָא
לֵיה לְרַבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לֵיה, מֵאִי חָמִית. אָמַר,
מַעְלָמָא אַחְרִינָא אֲתִינָא, וְאַעִילְנָא תַּמָּן וְלֹא
יְהִי לִי רְשׁוּתָא לְגַלְּאָה מִיָּדִי, אֲלֵא לָךְ
וְלַחֲבֵרְךָ. וְאָמַר לוֹן מֵאִי דְּחָמָא.

אָמַר לֵיה לְרַבִּי יוֹחָנָן, אַתְקִין מִיָּלְךָ, וְזִיל
לְכוּרְסוּךָ דְּאַתְקִינוּ לָךְ, דְּהֵא תְּרִיסַר מִן חֲבֵרָיִיא בְּגִינְךָ. וְאַנָּה

שְׁהָרֵי שָׁנִים עֶשֶׂר מִהַחֲבָרִים יָבֹאוּ
בְּשִׁבְלֶךְ, וְאֲנִי רֵאִיתִי מִה שְׁלֹא
נִתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לְגָלוֹת.

וְרֵאִיתִי מֵאוֹתָם הַחֲבָרִים
שֶׁהִתְקַיְּמוּ תַלְמוּדֵם בְּיָדָם. וְרֵאִיתִי
אֶת אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁל מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ שָׁם. וְשִׁמְעֵתִי כְרוֹז מְכַרֵּז
בְּכָל יוֹם: אֲשֶׁרֵיהֶם הַחֲבָרִים
שֶׁשִׁמְשָׁדְדִים בַּתּוֹרָה, וְאוֹתָם
שֶׁשִׁמְּזוֹפִים בַּה אֶת הָאֲחָרִים, וְאוֹתָם
הַמְּעַבְרִים עַל מִדּוֹתֵיהֶם.

רֵאִיתָם, כְּשֶׁהִיִּיתִי בּוֹכָה וְצוֹחֵק,
הַרְשׁוֹת נִתְּנָה לְמֶלֶךְ הַמְּנוֹת
לְהֵבִיא אוֹתִי, וְרֵאִיתִי הַשְּׂכִינָה
אֲצִלִּי, וְלֹא נִתְּנוּ לוֹ. וְעַל כֵּן בְּכִיתִי
מִמֶּלֶךְ הַמְּנוֹת, וְצוֹחֵקִי כִּשְׂרֵאִיתִי
הַשְּׂכִינָה שְׁלֹא נּוֹתַנְתָּ לוֹ.

וְרֵאִיתִי עַד שְׁנוּטָלִים אוֹתִי לְבֵית
הַדִּין שָׁשִׁם, וְרֵאִיתִי כַּמָּה צְבָאוֹת
וּמַחְנוֹת, שָׁם כָּלֵם מִתַּעֲסָקִים
בְּדִינֵי הָעוֹלָם, וּבְרֵאֲשֵׁיהֶם
סַנְדַּלְפוֹרִין בְּעַל הַפְּנִים, שְׁקוֹשֶׁר
קְשָׁרִים לְאֲדוֹנוֹ, וּפְרֻכַת אַחַת
פְּרוּסָה עֲלָיו, וְכָל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם
שֶׁפָּתַח יָדוֹ, וְלֹא נִתְּנָה רְשׁוֹת
לְקָרֵב לְרֵאוֹתוֹ.

וְרֵאִיתִי בֵּית דִּין, וְכַמָּה שָׂרִים
מְמַנִּים לְפָנֵיהֶם, מִמֶּה סַנְגוֹרִים עַל
בְּנֵי הָעוֹלָם, וּמִמֶּה קַטְגוֹרִים. נָטְלוּ
וְקָרְבוּ אוֹתִי אֲלֵיהֶם. וְרֵאִיתִי שָׁם
רַבִּים מִן הַחֲבָרִים.

אָמְרוּ לוֹ לְמֶלֶךְ הַמְּנוֹת: מַה זֶּה
מִבְּנֵי הָעוֹלָם אֲצִלְךָ? אָמַר לָהֶם:
שְׁלֹא נּוֹתְנִים לִי לְהַמִּית אוֹתוֹ,

וְקָרְבֹתִיו לְדִין. (אָמַר לָהֶם, דּוּנוּ דִינוֹ
וְהִנְחוּ אוֹתִי לְשִׁבַת וְקָרְבוּ אוֹתִי לְדִין לְפָנַי שְׁלֹשָׁה

סַנְדַּרְדִּין שִׁדְּוֵנוּ דִינִי וְשִׁמְעֵתִי).

שְׁקֹמוּ שְׁלֹשָׁה עֲדִים, וְאָמְרוּ שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים מְצָאנוּ כֹפֵר, מְצָאנוּ כֹפֵר,
וְהַעֲיֵדוּ עָלַי שֶׁהַעֲבָרְתִי תְּמִיד עַל
מִדּוֹתַי. הַתַּעֲסָקוּ בְּדִינֵי כָּל אוֹתוֹ
הַיּוֹם, שְׂרֵאִיתָם שִׁישְׁנָתִי, וְעֲשׂוּ
חֲשָׁבוֹן שֶׁל יָמַי וְשָׁנָיִם שְׁלִי,
וּנְמַצְאוּ תְּמִיד שְׁלָמִים.

חֲמִינָא, מַה דְּלֹא יָהֲבוּ לִי רְשׁוֹ לְגַלְגָּאָה.
וְחֲמִינָא מֵאִינוֹן חֲבָרֵיִיא, דְּאִתְקַיְּמוּ תַלְמוּדֵיִיהוּ
בְּיַדֵּיהוּ. וְחֲמִית בַּהֲהוּא אֶתְר דְּמֶלְכָא
מְשִׁיחָא תַמָּן. וְשִׁמְעֵנָא כְרוֹזָא כְרוֹזֵי בְּכָל יוֹמָא,
זַפְאִין אִינוֹן חֲבָרֵיִיא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵיִיתָא,
וְאִינוֹן דְּמִזַּפְאִין לָהּ לְאַחְרָנִין, וְאִינוֹן דְּמִעֲבִירִין
עַל מִדּוֹתֵיִיהוּ.

חֲמִיתוֹן, כִּד הָוִינָא בְּכִי וְחִיִּיךְ. רְשׁוֹתָא אֲתִיְהִיב
לְמֶלֶךְ הַמְּנוֹת לְאִיתִי יָתִי. וְחֲמִינָא
שְׂכִינְתָא לְגַבִּי, וְלֹא שְׂבָקִי לִיהּ. וְעַל דָּא, בְּכִינָא
מִמֶּלֶךְ הַמְּנוֹת. וְחִיִּיכִית, כִּד חֲמִינָא שְׂכִינְתָא
דְּלֹא שְׂבָקִי לִיהּ.

וְחֲמִינָא עַד דְּנָטְלָן לִי לְבֵי דִינָא דְתַמָּן, וְחֲמִינָא
כַּמָּה חִיִּילִין וּמְשָׂרִין, תַמָּן כּוּלְהוּ
מִתַּעֲסָקִין בְּדִינִין דְּעֶלְמָא, וּבְרֵאֲשֵׁיהֶן
סַנְדַּלְפוֹרִין מְאָרִיָּה דְּאַנְפִּין, דְּמִקְשָׁר קְשָׂרִין
לְמְאָרִיָּה. וְחַד פְּרוּכְתָא פְּרִיסָא עֲלוּי, וְכָל
חִילֵיָּה דְשִׁמְיָא תְּחוֹת יָדוּי, וְלֹא אֲתִיְהִיב לִי
רְשׁוֹתָא לְמִקְרַב לְמִיחְמִיָּה.

וְחֲמִינָא בֵּי דִינָא, וְכַמָּה סְרַכִּין מְמַנִּין קַמֵּיִיהוּ,
מְנַהוֹן סַיְגוֹרִין עַל בְּנֵי עֶלְמָא, וּמְנַהוֹן
קַטְיִגוֹרִין, נָטְלוּ וְקָרִיבוּ לִי גַבֵּיִיהוּ. וְחֲמִינָא
תַמָּן סְגִיִּאִין מִן חֲבָרֵיִיא.

אָמְרוּ לִיָּה לְמֶלֶךְ הַמְּנוֹת, מַה דִּין מִן בְּנֵי עֶלְמָא
גַבְיָהּ. אָמַר לָהּ, דִּי לֹא שְׂבִיקִי לְמִימַת

יָתִיָּה וְקָרִיבְנָא לִיָּה לְדִינָא. (אָמַר לָהּ דִּינֵנוּ דִּינֵי שְׂבִיקוּ

לִי לְמִימַת וְקָרִיבוּ לִי לְדִינָא כַּמִּי תַלַת סַנְדַּרְדִּין לְדִינֵנוּ דִינֵי וְשִׁמְעֵתִי).

דְּקָמוּ תַלַת סַהְדִין, וְאָמְרוּ תַלַת זְמָנָא, מְצָאנוּ
כּוּפֵר, מְצָאנוּ כּוּפֵר, וְאַסְהִידוּ עָלַי
דְּאֲעַבְרָנָא תְּדִיר עַל מִדּוֹתַי. אֲתַעֲסָקוּ בְּדִינֵי כָּל
הַהוּא יוֹמָא, דְּחֲמִיתוֹן דְּדְמִיכְנָא, וְעַבְדוּ
חֲשָׁבוֹן יוֹמִין וְשָׁנִין דִּילִי, וְאַשְׁתַּפְּחוּ תְּדִיר
שְׁלִימִין.

ועל שהעברתי תמיד על מדותי, עזבו את הדין, ולא יכלו לדון בזה, עד שהעלו את דיני המקום אחר, ולא נדעתי לאיזה מקום. ובה מן הדין לעזר אותי, ולתת לי זמן להשלים תלמודי בעולם הזה, שעדין לא גמרתי אותו, ולא עזב אותי מלאך המות, עד שנתנו לו במקומי את רבי פרוספדאי הזקן של מקדם, ואז עזב אותי. כשראיתם הדמעות בפני וצחוק בפה, אותם הדמעות - שבכיתי מפחדו של מלאך המות, וצחקתי - משמחת השכינה, ועל שחפו לי עד זמן אחר כדי להודיע לי מה שגליתי לכם. ולא ישנתי על יד מלאך המות, אלא השאירו עמי את רבי אושעיא, ועמו הולך אני לשם.

תמהו החברים, וקראו עליו, (תהלים פד) עברי בעמק הבכא מעין ישיתוהו גם ברכות יעטה מורה. עברי בעמק הבכא - זה רבי פרוספדאי, שעבר על זה של מלאך המות, שהוא עמק הבכא, שהוא גרם בכיה לכל העולם. מעין ישיתוהו - שהניחוהו לגמר את תלמודו, ולהיות מעיין בתורה. לפיכך, גם ברכות יעטה מורה. אם התורה גורמת לו חיים, כל שכן מי שגורס אותה גרסה ולומד אותה.

קרא עליו רבי יוחנן, (תהלים קיב) זרח בחשף אור לישרים חנון ורחום וצדיק. זרח בחשף, מהו חשף? זהו מלאך המות, שמתחשף את פני העולם, כמו שנאמר וחשף על פני תהום. אור לישרים שמאיר הקדוש ברוך הוא לצדיק הזה, רבי פרוספדאי, את אור התורה. ומי עושה את זה? הקדוש ברוך הוא, שנקרא חנון ורחום וצדיק.

ועל דאעברנא על מדותי תדיר, שבקו דינא, ולא יכלו לי למידן בהאי, עד הסליקו דינאי לאתר אחרא, ולא ידענא לאן אתר. ואתיא מן דינא, לשבקא לי, ולמיהב לי זימנא, לאשלמא תלמודאי בהאי עלמא, דעדיין לא גמירנא ליה, ולא שביק לי מלאך המות, עד דיהבו ליה באתרי רבי פרוספדאי סבא דמלקדמין, באדין שבק לי.

בר חמיתון דמעין באנפאי, וחוכא בפומאי. אינון דמעין, דקא בכינא מדחילו דמלאך המות. וחייכינא מחדוה דשכינתא. ועל דאוריכו לי עד זמנא אחרא, בגין לאודעא לי מה דגלינא לכוון. ולא דמיכנא על יד מלאך המות, אלא שבקו בהדאי לרבי אושעיא, ועמיה אזלינא תמן.

תמהו חבריאי, וקרו עליה, (תהלים פד ז) עברי בעמק הבכא מעין ישיתוהו גם ברכות יעטה מורה. עוברי בעמק הבכא, דא רבי פרוספדאי, דעבר על דא דמלאך המות, דאיהו עמק הבכא. דאיהו גרים (דף צ"ב ע"א) בכיה לכוילי עלמא. מעין ישיתוהו, דהניחוהו למיגמר תלמודיה, ולמהוי מעיין באורייתא. לפיכך, גם ברכות יעטה מורה. אי אורייתא גרים ליה חיים, כל שפון מאן דגרים ליה גרסא ואוליה ליה.

קרא עליה רבי יוחנן, (שם קיב ד) זרח בחשף אור לישרים חנון ורחום וצדיק. זרח בחשף, מהו חשף. דא מלאך המות, דאחשיף אנפי עלמא. כמה דאת אמר, (בראשית א ב) וחשף על פני תהום. אור לישרים דאנהיר קודשא בריך הוא לצדיק דא, רבי פרוספדאי, נהירו דאורייתא. ומאן עבד דא. קודשא בריך הוא, דאיקרי (תהלים קיב ד) חנון ורחום וצדיק.

והאמר נעמי לכלותיה וגו', כי שמעה בשדה מאוב פי פקד ה' את עמו לתת להם לחם. אמר רבי ברכיה אמר רבי יצחק, בא וראה, מי שמעלים עיניו מעניים בשני בצרת, הם יראו בנחמות העולם ולא ימותו, עד שיפקדו לטובה, והוא לא יזכה לראותה. אלימלך עשיר היה. כיון שראה הרעב, העלים עיניו מן הצדקה, וברח לשדה מאוב. אמר רבי ברכיה, וכי לא דרפן של צדיקים לברח מפני הרעב, והרי גדולים מאלימלך, אברהם ויצחק, עשירים ממנו, והלך זה למצרים מפני הרעב, וזה לארץ פלשתים?

אמר רבי ברכיה אמר רבי יצחק, הקדוש ברוך הוא גרם להם לצדיקים הללו לצאת מתוף הרשעים ולהודיע טבעם בעולם, ולפיכך הביא הרעב.

אבר אלימלך, במקום של צדיקים היה יושב, במקום של תורה, ובעשר רב. וכשבא הרעב, העניים היו באים אליו, והעלים עינו מהם, וברח. ועוד, שראה הדין חל על העולם, וברח והלך בין האמות.

רבי חסדאי פתח, (קהלת ט) עיר קטנה ואנשים בה מעט. עיר קטנה, כף אמר רבי יוסי משמו של רבי יצחק, עיר קטנה - זה גופו של אדם. ואנשים בה מעט - אלו האברים. ובא אליה מלך גדול - זה יצר הרע, שהוא מלך זקן וכסיל, ובני אדם גם כן משעבדים תחתיו, והוא מלך עליהם. ומצא בה איש מספן חכם, וזה יצר טוב, שהוא מספן ואין מאזין לו. חכם, שהוא מספן למאזין לו, להנצל מענשה של גיהנם.

ומלמט הוא את העיר בחכמתו -

והאמר נעמי לכלותיה וגו', פי שמעה בשדי מאוב פי פקד ה' את עמו לתת להם לחם. אמר רבי ברכיה אמר רבי יצחק, בא וראה, מי שמעלים עיניו מעניים בשני בצרת, הם יראו בנחמות העולם ולא ימותו, עד שיופקדו לטובה, והוא לא יזכה לראותה. אלימלך עשיר היה, כיון שראה הרעב, העלים עיניו מן הצדקה, וברח לשדי מאוב.

אמר רבי ברכיה, וכי לא דרפן של צדיקים לברוח מפני הרעב, והרי גדולים מאלימלך אברהם ויצחק עשירים ממנו, והלך זה למצרים מפני הרעב, וזה לארץ פלשתים. אמר רבי ברכיה אמר ר' יצחק, הקדוש ברוך הוא גרם להם לצדיקים הללו לצאת מתוף הרשעים, ולהודיע טבעם בעולם, ולפיכך הביא הרעב.

אבר אלימלך, במקום צדיקים הוה יתיב, במקום תורה ובעותרא סגיי. וכשבא הרעב, עניים היו באים אליו, והעלים עינו מהם, וברח. ועוד, שראה הדין חל על העולם, וברח והלך בין האומות.

רבי חסדאי פתח, (קהלת ט יד) עיר קטנה ואנשים בה מעט. עיר קטנה, כף אמר רבי יוסי משמיה דרבי יצחק, עיר קטנה, דא גופו של אדם. ואנשים בה מעט, אלו האברים. ובא אליה מלך גדול, זה יצר הרע. שהוא מלך זקן וכסיל ובני אדם גם כן משועבדים תחתיו, והוא מלך עליהם. ומצא בה איש מספן וחכם, זה יצר טוב, שהוא מספן, ואין מאזין לו. חכם, שהוא מספן למאזין לו, להנצל מעונשה של גיהנם.

ומלמט הוא את העיר בחכמתו, זו נשמתו של אדם, שלא תחטא לפני בוראה. ואדם

זו נשמתו של אדם, שלא תחטא לפני בוראה. ואדם לא זכר את האיש המספן ההוא. אין זוכר אותו, וישוב האדם לחטא באותו יצר הרע.

אמר רבי בון, אותו התינוק שהיה יושב אצלנו, מה אמר בפסוק הזה? אלא כף פתח: עיר קטנה - זו פנסת ישראל, שנקראת עיר הקדש, קריה קדושה אל הקדוש ברוך הוא. כמו שאמרנו (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה, שנאמר (בראשית כט) ושם הקטנה רחל. ואנשים בה מעט - האבות.

בא אדם הראשון - ירדה עמו שכינה ושרתה בתוכו. חטא אדם הראשון, ונסתלקה ממנו. בא נח, והורידה לארץ. חטאו דור המבול, ונסתלקה מן העולם. בא אברהם והורידה. באו אנשי סדום, ונסתלקה. לפיכך ואנשים בה מעט להתקיים עמה בעולם. זמן מועט היו, ולא נתקיימו בה הרבה.

ובא אליה מלך גדול וסבב אתה - זה פלוני. ומצא בה איש מספן חכם - זה יעקב. שבמספנות היה בזמן שחטאו בניו ביוסף, ונמנע השפע ממנו, ונפרדה הגבירה ממנו. ומלט הוא את העיר בחכמתו - זה משה. מהו וסבב אתה? שמתעסק פלוני שיחטאו ישראל בגלות, בשביל להתעכב הגבירה בגלות, שכתוב (תהלים צא) עמו אנכי וגו'.

דבר אחר, (קהלת ט) עיר קטנה - זו ציון. ואנשים בה מעט - אלו ששת ימי בראשית. ובא אליה מלך גדול וסבב אתה - זה פלוני. ומצא בה איש מספן - זה משיח בן דוד, שנאמר בו (זכריה ט) עני ורכב על חמור, ונאמר (ישעיה נז) הצדיק אבד. כל זמן שלא יבא עליו השפע. ועליו נאמר, (שם ט ה) ונהר יחרב ויבש.

לא זכר את האיש המספן ההוא. אין זוכר אותו, וישוב האדם לחטא, בההוא יצר הרע. אמר רבי בון, ההוא ינוקא דהיה יתיב לגבן, מאי אמר בהאי קרא. אלא הכי פתח, עיר קטנה, זו פנסת ישראל, שנקראת עיר הקדש, קרתא קדישא לגבי הקדוש ברוך הוא. כדאמרין. (שה"ש ח ח) אחות לנו קטנה. שנאמר (בראשית כט טז) ושם הקטנה רחל. ואנשים בה מעט, אלו האבות.

בא אדם הראשון, ירדה עמו שכינה, ושרתה בתוכו. חטא אדם הראשון, ונסתלקה ממנו. בא נח, והורידה לארץ. חטאו דור המבול, ונסתלקה מן העולם. בא אברהם, והורידה. באו אנשי סדום, ונסתלקה. לפיכך ואנשים בה מעט להתקיים עמה בעולם. זמן מועט היו, ולא נתקיימו בה הרבה.

ובא אליה מלך גדול וסבב אתה, דא פלוני. ומצא בה איש מספן חכם, דא יעקב, שבמספנות היה בזמן שחטאו בניו ביוסף, ונמנע השפע ממנו, ונתפרשה מטרוניתא ממנו. ומלט הוא את העיר בחכמתו, דא משה. מהו וסבב אותה. שמתעסק פלוני שיחטאו ישראל בגלות, בשביל להתעכב המטרוניתא בגלות, דכתוב (תהלים צא טו) עמו אנכי וגו'.

דבר אחר, עיר קטנה, דא ציון. ואנשים בה מעט, אלו ששת ימי בראשית. ובא אליה מלך גדול וסבב אותה, דא פלוני. ומצא בה איש מספן, דא משיח בן דוד. שנאמר בו, (זכריה ט ט) עני ורכב על חמור ונאמר (ישעיה נז א) הצדיק אבד. כל זמן שלא יבא עליו השפע. ועליו נאמר, (שם ט ה) ונהר יחרב ויבש.

ורכב על חמור, ונאמר (ישעיה נז) הצדיק אבד. כל זמן שלא יבא עליו השפע. ועליו נאמר (שם ט) ונהר יחרב ויבש.

חמור, דא סמא"ל. חכם, דא משיח בן דוד. ועליו נאמר, ומלט הוא את העיר בחכמתו. שיהיה גואל משיח בן אפרים, וזהו הגאולה מלמעלה.

דבר אחר, עיר קטנה - זו תבת נח. ואנשים בה מעט - אלו נח ואשתו ובניו. וכא אליה מלך גדול - זה יצר הרע, שסבב לה. ומצא בה איש מספן חכם - זה נח. ומלט הוא את העיר בחכמתו - זה אברהם, שפעבור אברהם שעתיד לבא, מלט את התבה בחכמתו, ומלטו נח ובניו.

דבר אחר, עיר קטנה - זו ירושלים, שהיא בזמן הזה קטנה וחרבה. ואנשים בה מעט - מעטים הם היהודים שיש בה. וכא אליה מלך גדול וסבב אתה - זה מלך מבני עשו, שנאמר עליו בדניאל, (דניאל ב לג) שקוהי די שפרועע כל אלו, תעשם דק ותרוע. שהמלכים וגו' תעשם דק ותביא סוף לכל אלו המלכויות. ובזמן שהוא סבב בירושלים, מצא בה איש מספן חכם - זה משיח ראשון, ומלט הוא את העיר בחכמתו - זה משיח אחרון. דבר אחר, עיר קטנה - זו התורה. ואנשים בה מעט. ולמה היא קטנה? והרי פתוב (איוב יא) ארצה מארץ מדה וגו'? אלא משום שאנשים בה מעט הם.

וכא אליה מלך גדול וסבב כו' - זה סם המות, שסבב אותה. ומצא בה איש מספן - זה דוד. חכם - זה שלמה המלך עליו השלום, שהתקין לה נר, והאיר לה באור, במשלו וספריו. ומלט הוא את העיר בחכמתו, מיד האפיקורסים והמינים, שהוא תקן אננים לתורה.

ששנינו, בטרם שבא שלמה, היתה התורה בקלחת שאין לה

חמור, דא סמא"ל. חכם, דא משיח בן דוד. ועליו נאמר, ומלט הוא את העיר בחכמתו. שיהיה גואל משיח בן אפרים, ודא הוא פרוקא מלעילא.

דבר אחר, עיר קטנה, זו תיבת נח. ואנשים בה מעט, אלו נח ואשתו ובניו. וכא אליה מלך גדול, דא יצר הרע, שסיבב לה. ומצא בה איש מספן חכם, דא נח. ומלט הוא את העיר בחכמתו, דא אברהם, שפעבור אברהם שעתיד לבא, מילט את התיבה בחכמתו, ומלטו נח ובניו.

דבר אחר, עיר קטנה זו ירושלים, שהיא בזמן הזה קטנה וחרובה. ואנשים בה מעט, מעטים הם היהודים שיש בה. וכא אליה מלך גדול וסבב אתה, דא הוא מלכא מבני עשו, דאתמר עליה בדניאל, (דניאל ב לג) שקוהי די פרזל. די מרעע כל אלין תדק ותרע. די מלכיא וגו'. תדק ותסף כל אלין מלכותא. ובזמן שהוא סיבב בירושלים, מצא בה איש מספן וחכם, דא משיח ראשון, ומלט הוא את העיר בחכמתו, דא משיח אחרון.

דבר אחר, עיר קטנה דא אורייתא. ואנשים בה מעט. ולמה היא קטנה, והכתיב (איוב יא ט) ארצה מארץ מדה וגו', אלא משום דאנשים בה מעט הם.

וכא אליה מלך גדול וסבב וכו', דא סמא דמותא, דסבב לה, ומצא בה איש מספן, דא דוד. חכם, דא שלמה המלך עליו השלום, דאתקין לה שרגא, ואנהיר לה בנהירו, במשלו וספריו. ומלט הוא את העיר בחכמתו, מידא דאפיקורסים ומינים, דאיהו אתקין אננים לתורה.

דתנינו, עד לא אתא שלמה, הות אורייתא

אֲזַנִּים, וּמִי שֶׁקָּרַב אֵלָיָה נִשְׂרָף.
 פִּיּוֹן שְׂבָא שְׁלֹמָה וְעָשָׂה לָּהּ
 אֲזַנִּים, וְנִצְלוּ בְּנֵי הָעוֹלָם בְּעֲצָתוֹ,
 נִתַּן בְּאוֹתָהּ הָעִיר כְּבִיכּוֹל הַצֵּלָה.
 וּבַמָּה? בְּחֻכְמָתוֹ.

וְכִרָּה זֶה מִשּׁוֹם הַתְּקוּן שֶׁהַתְּקִינָה,
 וְהַהֲשַׁדְּלוֹת שֶׁהַשְּׁתַּדֵּל אַחֲרֶיהָ
 אוֹתוֹ הַמְּסַפֵּן, שֶׁהוּא דוֹד, שְׂאִין
 אִישׁ שֶׁהַשְּׁתַּדֵּל אַחֲרֶיהָ כְּמוֹ דוֹד
 הַמְּלַךְ.

וְשִׁנְיָנוּ, רְאוּי הִיָּה דוֹד הַמְּלַךְ
 לְהַתְּקִים בְּעוֹלָם מְאֹה שָׁנִים.
 שְׂאֵלְמָלָא הוּא הַתְּקִים מְאֹה
 שָׁנִים, הוּא הִיָּה מִתְּקֵן אֶת הַמְּאֹר
 תְּקוּן חֻזַּק שְׁלֵא יִסּוּר לְעוֹלָמִים,
 וְלֹא הִיָּה נִחְרַב בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ. אֲבָל
 כְּמָה גִרְמוּ אוֹתוֹן הַשָּׁנִים שְׁלֵא
 הַתְּקִימוּ.

וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמְּסַפֵּן
 הַהוּא, זֶה אָדָם הַרְאֵשׁוֹן, שֶׁנִּתַּן
 לוֹ מִשְׁנוֹתָיו רַק שְׁבַעִים שָׁנִים.
 וְאָדָם לֹא זָכַר אוֹתוֹ בְּשַׁעַה שְׂבָא
 ס"מ וְרוֹכֵב עַל גָּמֶל, וְסָבַב אוֹתוֹ
 שְׁחָטָא, לֹא זָכַר אֶת דוֹד, שְׁבַעֲנֵי
 יָהִיָּה עַל הָעוֹן הַזֶּה. שֶׁהִנָּחַשׁ סָבַב
 לְחַוָּה, וְסַמָּא"ל לְאָדָם הַרְאֵשׁוֹן.
 וְסַמָּא"ל לֹא הִיָּה לוֹ כַּחַ שִׁיְהַפֵּךְ
 אֶת הָאָדָם, עַד שְׂבָא הִנָּחַשׁ וְהִפֵּךְ
 אֶת לֵב חַוָּה, וְחַוָּה הִפְכָה אֶת לְבוֹ
 שֶׁל הָאָדָם, וְחָטְאוּ שְׁנֵיהֶם. וְעַל
 זֶה אָמַר, (בְּרַאשִׁית א) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
 נִתְּנָה עִמָּדִי הוּא נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ
 וְאָכַל. וְלִסַּמָּא"ל לֹא הִיָּתָה
 הַרְשׁוּת שִׁיְהַפֵּךְ אֶת לֵב הָאָדָם, עַד
 שְׂבָאָה חַוָּה, וְגִרְמָה לוֹ שְׂאָכַל
 מִמֶּנּוּ, וְעַל כֵּן הָאִשָּׁה נִעְנְשָׁה. (הַרְאֵה
 הוּא דְאִמְרִינוּן, בְּכָל מְקוֹם שֶׁגִּלוּ שְׂכִינָה עִמָּהֶם.
 גִּלוּ לְכָבֵל שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גִּלוּ לְאָדָם שְׂכִינָה
 עִמָּהֶם וְלֹא אַחַת מִן הַמְּדוּת.)

כְּשֶׁאָדָם הַרְאֵשׁוֹן נִתַּן לוֹ מִשְׁנוֹתָיו
 אוֹתוֹן שְׁבַעִים שָׁנָה, לֹא זָכַר מִמֶּנּוּ
 בְּרַאשׁוֹנָה, שְׂאֵלְמָלָא נִזְכַּר מִמֶּנּוּ,
 מְאֹה שָׁנָה יִשְׁאִיר לוֹ מִשְׁנוֹתָיו,
 כְּמוֹ שְׂרַאֲוִיִּים לוֹ, כְּדִי לְהַתְּחַזֵּק

כְּקַלְחַת דְּלִית לָהּ אֲזַנִּים, וּמִאֵן דְּקָרַב בְּהָדָה
 אִיתּוּקְדַ. פִּיּוֹן דְּאָתָא שְׁלֹמָה, וְעַבְד לָהּ אֲזַנִּים,
 וְאִשְׁתִּיזְבוּן בְּנֵי עֲלָמָא בְּעֲצָתֶיהָ. יֵהֵב בְּהִיא
 עִיר כְּבִיכּוֹל שְׁזִיבּוּתָא. וּבַמָּה, בְּחֻכְמָתוֹ.

וְכִרָּה דָא בְּגִין תִּיקוּנָא דְאִתְקִין, וְאִשְׁתַּדְּלוּתָא
 דְאִשְׁתַּדֵּל אַבְתָּרָה הַהוּא מְסַפֵּן, דְאִיהוּ
 דוֹד. דְּלֹאוּ אִית בְּר נִש דְאִשְׁתַּדֵּל אַבְתָּרָה, כְּדוֹד
 מְלָכָא.

וְתַנְיָנוּ, יְאוֹת הָוָה דוֹד מְלָכָא, לְאִתְקִימָא
 בְּעֲלָמָא מְאֹה שָׁנִין. דְאִלְמָלָא אִתְקִיִּים
 אִיהוּ מְאֹה שָׁנִין, אִיהוּ הָוָה מִתְּקֵן לְבוֹצִינָא,
 תְּקוּנָא תְּקִיף, דְּלֹא תַתְּעַדִּי לְעֲלָמִין, וְלֹא
 אִתְחַרִּיב בֵּי מְקֻדָּשָׁא. אֲבָל כְּמָה גִרְיַעוּ אִינוּן
 שָׁנִין דְּלֹא אִתְקִימוּ.

וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמְּסַפֵּן הַהוּא, זֶה
 אָדָם הַרְאֵשׁוֹן, דִּיְהִיֵּב לִיָּה מִשְׁנוֹי רַק
 שְׁבַעֲעִין שָׁנִין. וְאָדָם לֹא זָכַר לִיָּה בְּשַׁעַה שְׂבָא
 ס"מ (דף צט ע"א) וְרוֹכֵיב עַל גָּמֶל, וְסָבַב אוֹתוֹ
 שְׁחָטָא, לֹא זָכַר אֶת דוֹד, שְׁבַעֲסַפְנוּתָא לְהוּי
 עַל זֶה הָעוֹן, שְׁנַחֲשׁ סָבַב לְחַוָּה, וְסַמָּא"ל
 לְאָדָם הַרְאֵשׁוֹן.

וְסַמָּא"ל לֹא הָוָה לִיָּה כַּחַ דִּיְהַפֵּוֹךְ לְאָדָם, עַד
 שְׂבָא נִחַשׁ וְהִפֵּךְ לְבַה דְחַוָּה, וְחַוָּה
 הִפְכָה לְבוֹ שֶׁל אָדָם, וְחָטְאוּ שְׁנֵיהֶם. וְעַל דָּא
 אָמַר, (בְּרַאשִׁית ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נִתְּנָה עִמָּדִי הוּא
 נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ וְאָכַל. וְסַמָּא"ל לֹא הָוָה לִיָּה
 רְשׁוּת דִּיְהַפֵּוֹךְ לְבִיָּה דְאָדָם, עַד שְׂבָאָה חַוָּה,
 וְגִרְמָה לִיָּה דְאָכִיל מִיָּנִיָּה, וְעַל דָּא אִתְתָּא הִיא
 אִתְעַנְשָׁת (הַרְאֵה הוּא דְאִמְרִינוּן, בְּכָל מְקוֹם שֶׁגִּלוּ שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גִּלוּ
 לְכָבֵל שְׂכִינָה עִמָּהֶם. גִּלוּ לְאָדָם שְׂכִינָה עִמָּהֶם וְלֹא אַחַת מִן הַמְּדוּת).

אָדָם הַרְאֵשׁוֹן כְּדִי יְהִיֵּב לִיָּה מִשְׁנוֹי אִינוּן שְׁבַעֲעִין
 שָׁנִין, לֹא אִידְפַר מִיָּנִיָּה בְּקֻדְמִיתָא,
 דְאִלְמָלִי אִידְפַר מִיָּנִיָּה, מְאֹה שָׁנִין יִשְׁאִיר לִיָּה

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי

מסכת מעי לך קנים תמיד מדות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
לכבוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

ספר זוהר חדש ברוך ה'
לפי ספר זוהר 10 פרקים (70 פרקים) עממים חושיד
[מזהר חדש מרדש רות דף צט. עד זחר חדש תקוניים דף קיג:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויגמין כי כל דברי חז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח: לעזי תיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר חדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק, והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעו"ם הבא (פמבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפפצות אטום. וזוהי חובבה על כל מגידי השיעורים בדר היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם יעד (תקוני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ט ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

בעולם, ויתקן את תקון המאור.
אלא לא נזכר ממנו, רק שבעים
שנה, ולא יותר.

שדשים שנה היו, שהיה הולך
מהם במדבר, ומהם בצאן.
ובאותו הזמן - וחקמת המספן
בזויה, ודבריו אינם נשמעים
מלפני שאול המלך. זה שלא
נשארו בו אלא ארבעים חסר
אחת, שהרי שנה אחת היה בורח
מלפני בנו אבשלום. ומשום כך
ירד תקון הנר, עד שהיה כפושע
בינו ובין המות.

וכר זה, מפני שאדם לא נזכר
ממנו בראשונה להוסיף לו אותם
שלשים שנים למטה, להשלים לו
למאה. ונפגמו שלשים שנים
למטה, מאותם שבעים השנים
שהיתה חכמתו בזויה ודבריו
אינם נשמעים.

וזהו, ששלמה המלך כל כך
משבח את עצמו, והוא קורא על
עצמו חכם. אלא משום כך הוא
אמר בראשונה, (קהלת ט) וגדולה
היא אלי. דבר זה גדול שאני בא
לשבח את עצמי, אלא הואיל
ואין אחר שיאמר לו. באו
החברים ונשקוהו, וקראו עליו
(ישעיה נד) וכל בניך למודי ה' ורב
שלום בניך.

אמר רבי רחומאי, דוד המלך,
שלש שנים היה רעב בימיו. מה
הטעם? פדי להודיע לו שעל
הדין תלוי הדבר. זהו שכתוב
(שמואל-ב כא) ויהי רעב בימי דוד
שלש שנים ויבקש וגו'. עד
שנשלם הדין. כיון שנשלם, מיד
(שם) ויעתר אלהים לארץ וכו'.

ששנה רבי חייא, כל העולם אין
שותים אלא מתמציתה של ארץ
ישראל. כשנפקד העולם, היא
נפקדת בתחלה, משום שלא
נמצא מי שיציל אותה ויגן עליה.

משנוי, כמה דאתחזו ליה, בגין לאתתקפא
בעלמא, ויתקן תקונא דבוצינא. אלא לא
איזכר מיניה, בר שבעין שנין, ולא יתיר.

תלתין שנין הוו, דהוה אזל מנהון במדברא,
ומנהון בענא. ובההיא זמנא, (קהלת ט טז)

והכמת המספן בזויה. ודבריו אינם נשמעים
מקמי שאול מלכא. הא דלא אשתארו ביה
אלא ארבעין חסר אחת, דהא שתא חדא הוה
עריק מקמי בריה אבשלום. ובגין כך נחתת
תקונא דשרגא, עד דהוה (ש"א כ כג) כפושע בינו
ובין המות.

וכר דא, מקמי דאדם לא איזכר מיניה
בקדמיתא, לאוספא ליה אינון תלתין
שנין לתתא, לאשלמא ליה למאה. ואתפגימו
תלתין שנין לתתא, מאינון שבעין שנין, דהוה
חכמתו בזויה ודבריו אינם נשמעים.

ודא הוא, דשלמה מלכא כל כך משבח גרמיה,
וקרא איהו על נפשיה חכם. אלא בגין
כך אמר איהו בקדמיתא, (קהלת ט יג) וגדולה היא
אלי. מלה דא רברבא דאנא אתי לשבחא
גרמאי. אלא הואיל ולא איתא אחרא דיימא
ליה. אתו חברייא ונשקוהו, קרו עליה, (ישעיה
נד יג) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך.

אמר רבי רחומאי, דוד מלכא, תלת שנין הוה
כפנא ביומוהי. מאי טעמא, בגין
לאודעא ליה דעל דינא תליא מלתא. הדא
הוא דכתיב, (ש"ב כא א) ויהי רעב בימי דוד שלש
שנים ויבקש וגו'. עד דאשתלים דינא, כיון
דאשתלים, מיד (שם יד) ויעתר אלהים לארץ וכו'.
דתני רבי חייא, כל עלמא לא שתיון, אלא
מתמצית ארץ ישראל. כד אתפקיד
עלמא, איהי אתפקדת בקדמיתא. בגין דלא
אשתבח מאן דישיזיב לה ויגין עליה.

בְּקִרְמוֹתָא אֱלִימְלֹךְ זַכָּאָה הוּהוּ, וְיָכוֹל לְאַגְנָא
עַל דְּרֵי עֲלָמָא, וְעָרִיק לִיהַּ בֵּין שְׁאָר
אוּמִין. וּבְגִין כֶּךָ אֲתַעֲנַשׁ, מִת אִיהוּ, וּמִיתוּ
בְּנוֹי, עַל דְּנָסִיבוּ נָשִׁין נוֹכְרִיין, וְאֲתַעֲנַשׁוּ.

רַבִּי נְחֻמֵּיה פָּתַח, (בראשית ו ב) וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים
אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הָנָה וַיִּקְחוּ לָהֶם
נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ. וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים,
עַז"א וְעַז"ל, תְּרִין מְלָאכִין הוּוּ, דְקִטְרְגוּ
לְמֵאֲרִיהוֹן, וְאַפִּיל לֹוֹן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
מֵאַתֵּר קֻדִישָׁא (נ"א מְקוּדָּשָׁה) דְלַעִילָא. וְכַד נִחְתּוּ,
אֲתַגְלִימוּ בְּאוּרָא, וְאֲתַעֲבִידוּ כַּבְּנֵי אֵינְשָׁא.

וְלִית לָךְ בְּכָל אֵינּוֹן מְלָאכִין, דְּאֲשְׁלִימוּ
לְאֲתַעֲרְבָא גוּ בְּנֵי נָשָׂא, כְּאֵינּוֹן דְּאִקְרוּן
אִישִׁים. וְכְאֵינּוֹן דְּאִיקְרוּן בְּנֵי אֱלֹהִים. כִּיּוֹן
דְּאֲפִיל לֹוֹן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲתַגְלִימוּ מִכָּל
אֵינּוֹן יְסוּדֵי דְבְּנֵי נָשָׂא, וְאֲתַלְבִּישׁוּ בַּהוּן.

שְׁאָר מְלָאכִין, כַּד נִחְתִּי, וְאֵינּוֹן זְמִינִין לְאַתְבָּא
לְדוּכְתִּיָּהוּ, אֲתַגְלִימוּ בְּאוּרָא (דְעֲלָמָא, וּנְטִיל
קִטְרָא דְאֲנָשִׁי כְּתִרְיָהוּ, וְלֹא יִתִּיר. וּבְגִין כֶּךָ אֲתַחֲמוּאוּ לְפִיּוֹם שַׁעְתָּא, וְלֹא
יִתִּיר, זִמְנָא בּוּזְמָא, אוּ תְרִין וּמִנּוּן, אוּ בְכָל יוּמָא וּזְמָנָא חֲדָא אוּ תְרִין, וְלִכְתֵּר
פְּרָתֵי בְּאוּרָא) וּמִתְפַּשְׁטִין מִינֵיהּ, וְאֲתַהֲדְרוּ
לְדוּכְתִּיָּהוּ.

רַבִּי קִיסְמָא בַּר רַבִּי יִנְאִי פָּתַח, (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה
מְלָאכִיו רֹחוֹת רוּחוֹת מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט. אֵית
מְלָאכִין דְּאֵינּוֹן מְרוּחַ, וְאֵית מְלָאכִין דְּאֵינּוֹן
מֵאֲשָׁא, דָּא יְהִיב מְדִילֵיהּ לְחַבְרִיָּה, בְּגִין דְּאֵית
שְׁלָמָא בִּינֵיהוּ. וְעַל דָּא, אֵינּוֹן דְּנִחְתִּין, מִתְרִי
יְסוּדֵי אֵילִין נִחְתִּין. כַּד נִחְתִּי מִתְלַבְּשִׁין יִתִּיר
בְּאוּרָא דְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְאֲתַגְלִימוּ.

אֵינּוֹן דְּאֲתַעֲרְבוּ בְּהֵאֵי עֲלָמָא, מִתְלַבְּשִׁין בִּיְסוּדֵי
דְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְלֹא יָכִילוּ לְפָרְחָא וְלְאַתְבָּא
לְאַתְרֵיהוּ, וּמִתְעַכְּבוּ הֲכָא. כִּיּוֹן דְּשִׁבְעַת יוּמִין
אֲתַעֲכְבוּ הֲכָא, דָּא בְּתַר דָּא, לֹא אֲתַהֲדְרוּ תַּמָּן.

בְּתַחֲוִיָּהּ אֱלִימְלֹךְ הִיָּה צְדִיק,
וְיָכֹל לְהַגֵּן עַל הַדְּפִירִים שֶׁל
הָעוֹלָם, וּבָרַח לוֹ בֵּין שְׁאָר
הָאֲמוֹת, וּמִשׁוּם כֶּךָ נֶעֱנַשׁ. הוּא
מֵת, וּמִתּוֹ כָּבְיוּ עַל וְנִשְׂאוּ נָשִׁים
נְכָרִיּוֹת מֵאֲמוֹת אַחֲרוֹת, וְנֶעֱנַשׁוּ.
רַבִּי נְחֻמֵּיה פָּתַח, (בראשית ו) וַיִּרְאוּ
בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי
טֹבֹת הָנָה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל
אֲשֶׁר בָּחָרוּ. וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים -
עַז"א וְעַז"ל, שְׁנֵי מְלָאכִים הִיוּ,
שְׁקִטְרְגוּ לְרַבּוֹנָם, וְהַפִּילָם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמְּקוֹם קְדוּשׁ
שֶׁל מַעְלָה. וּכְשִׁירְדוּ, נִתְגַּלְמוּ
בְּאוּרִי, וְנֶעֱשׂוּ כַּבְּנֵי אָנוּשׁ.

וְאֵין לָךְ בְּכָל אוֹתָם הַמְּלָאכִים
שִׁיגְרָמוּ לְהִתְעַרֵּב בְּתוֹךְ בְּנֵי אָנוּשׁ
כְּאוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ אִישִׁים, וְכְאוֹתָם
שֶׁנִּקְרְאוּ בְּנֵי אֱלֹהִים. כִּיּוֹן
שֶׁהַפִּילָם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הִתְגַּלְמוּ מִכָּל אוֹתָם יְסוּדוֹת שֶׁל
בְּנֵי אָדָם, וּמִתְלַבְּשִׁים בָּהֶם.

שְׁאָר הַמְּלָאכִים, כְּשִׁירְדוּ, וְהֵם
עֲתִידִים לָשׁוּב לְמִקְוֹמוֹתֵיהֶם,
הִתְגַּלְמוּ בְּאוּרִי (הָעוֹלָם, וּנוֹטִילִים צוּרַת
אֲנָשִׁים עִמָּהֶם, וְלֹא יִתִּיר. וּמִשׁוּם כֶּךָ נִרְאִים לְפִי
שַׁעְתָּא, וְלֹא יִתִּיר. פַּעַם בַּיּוֹם, אוּ פַּעַמִּים, אוּ בְכָל
יוֹם פַּעַם אַחַת אוּ שְׁתַּיִם, וְאַחַר כֶּךָ פּוֹרְחִים בְּאוּרִי)
וּמִתְפַּשְׁטִים מִמְּנּוֹ, וְחוֹזְרִים
לְמִקְוָמָם.

רַבִּי קִיסְמָא בַּר רַבִּי יִנְאִי פָּתַח,
(תהלים קד) עֹשֶׂה מְלָאכִיו רוּחוֹת
מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט. יֵשׁ מְלָאכִים
שֶׁהֵם מְרוּחַ, וְיֵשׁ מְלָאכִים שֶׁהֵם
מֵאֵשׁ, זֶה נוֹתֵן מְשָׁלוֹ לְחַבְרוֹ,
מִשׁוּם שִׁישׁ שְׁלוֹם בִּינֵיהֶם. וְעַל
זֶה, אוֹתָם שִׁיּוּרְדִים, מְשַׁנֵּי
הַיְסוּדוֹת הָאֵלֶּה יוֹרְדִים.

כְּשִׁיּוּרְדִים, מִתְלַבְּשִׁים יוֹתֵר
בְּאוּרִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִתְגַּלְמִים.
אוֹתָם שֶׁהִתְעַרְבוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
מִתְלַבְּשִׁים בִּיְסוּדוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְלֹא יָכוּלִים לְפָרַח וְלָשׁוּב

למקומם, ומתעפכים כאן. בין שמתעפכים כאן שבעה ימים זה אחר זה, לא חוזרים לשם.

ועל זה ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו'. מה זה פי טבת הנה? שהיה מאיר היפי שלהן כמו אור עליון.

בין שהולידו בנים, לקח אותם הקדוש ברוך הוא והכניס אותם בהרי החשף, שנקראים הרי קדם, וקשר אותם בשלשלאות של ברזל. ואותן השלשלאות משקעות עד לתוף התהום הגדולה, ושם מלמדים כשפים לבני האדם.

בלעם נטל משם את כשפיו, ולמד מהם, באותם ההרים. זהו שכתוב (במדבר כג) מן ארם ינחנו בלק מלך מואב מהרי קדם. ומשם התעטרו כל יודעי הכשפים שבעולם.

ומהוה שהיו מקטרגים על רבונם בראשונה ועד היום הנה, הם מקטרגים לרבונם במה? באותם הכשפים, שמכחישים פמליא של מעלה. ואלמלא אותן השלשלאות המשקעות בתוף התהום הגדולה ואחוזים בהם בתפיסה רבה, היו מחריבים את העולם, והעולם אינו יכול לסבל. ושם, באותם הרי החשף, יונקים מצד הצפון, שהרי מאתו הצד כל אותם המינים מתעוררים בעולם.

אמר רבי נחמיה אמר רבי יהודה, נעמה היתה באותו זמן, וכל העולם טועים אחריה. רבי שמעון אומר, אמא של שדים היתה. בין שראו אותה בני האלהים, טעו אחריה.

לאחר כן ראו בנות האדם הולכות ערמות, ובאו להן, וילדו מהם. זהו שכתוב (בראשית ו) וגם אחרי כן באו בני האלהים וגו'. אנשי שם, מה זה אנשי שם וגו'? אלו הנפילים שלמדו

ועל דא ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו'. מאי פי טבת הנה. דהוה נהיר שפירו דלהון, כנהירו עילאה.

בין דאולידו בנין, נטל להון קודשא בריה הוא, ואעל לון בטורא דחשוכא, דאיקרונ הררי קדם. (נ"א וקפיר) וכפת לון בשלשלאות של ברזל, ואינון שלשלאין משוקעין עד גו תהומא רבא. ותמן אולפין חרשין לבני נשא.

בלעם, מתמן נטיל חרשוי, ואוליה מינייהו, באינון טורין. הדא הוא דכתיב, (במדבר

כג ז) מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהרי קדם. ומתמן אתעטרו כל ידעי חרשין דבעלמא.

ובגו דהוה מקטרגי דמריהון בקדמיתא, ועד האי יומא, אינון מקטרגין למריהון במה, באינון חרשין, דמכחישין פמליא דלעילא. ואלמלא אינון שלשלאין דמשוקעין גו תהומא רבא, ואחידן בהו בתפיסו סגי מטשטשי עלמא הו, ועלמא לא יכיל למיסבל.

ותמן באינון טורין דחשוכא, ינקין מסיטרא דצפון, דהא מההוא סיטרא, כל אינון זייני מתערין בעלמא.

אמר רבי נחמיה אמר רבי יהודה, נעמה היתה באותו זמן, וכל העולם טועים אחריה.

רבי שמעון אומר, אימא של שדים היתה. בין שראו אותה בני אלהים, טעו אחריה.

לאחר כן ראו בנות האדם הולכות ערמות, ובאו להן, וילדו מהם. הדא הוא

דכתיב, (בראשית ו ח) וגם אחרי כן אשר יבאו בני האלהים וגו'. אנשי שם, מאי אנשי שם וגו'.

אלין נפילין דאוליפו בעלמא, שם בכל מלה אחרי כן באו בני האלהים וגו'. אנשי שם, מה זה אנשי שם וגו'? אלו הנפילים שלמדו

ומלה, לאשלמא חרשייהו. רבי יהודה ורבי יוסי אמרו, אנשי שם ממש. כמא דאת אמר, ששים גבורים סביב לה. אמר ליה רבי יצחק, מגבורי ישראל כתיב. (דף צט ע"ב).

רבי עזריה שאל לרבי יוסי איש כפר אונן, מאי טעמא חרשין אינון יתיר בנשייא, ולא בגברייא. דכתיב (שמות כב טז) מכשפה לא תחיה, ולא כתיב מכשף.

אמר ליה, כתיב (תהלים צא י) לא תאנה אליך רעה. רע לא כתיב, אלא רעה. דא סטרא דנוקבא ודאי הוא. ונגע לא יקרב באהלך, דא הוא דכורא. ומן נוקבא כל זינין דחרשין, וכל עיסקין בישין אתיין לעלמא. הדא הוא דכתיב, (קהלת יכו) ומוצא אני מר ממות את האשה וגו'.

ומאי אסורים ידיה. ר' ינאי ורבי יהושעיא. חד אמר, כל הנוגע באשה, או מקבל ממנה מידה לידו, לא ינקה מדינה של גיהנם. שנאמר (משלי יא כא) יד ליד לא ינקה רע. הדא הוא דכתיב, אסורים ידיה. ודאי.

וחד אמר, מן הנקיבות באות כל מיני נחש וכישוף, וכל הרהורים רעים, ואלמלא שאסורים ידיה, היו הורגים וממיתין כל העולם בכל עת וזמן. ורא אתתקפת נוקבא, אלא בחילא דדכורא. דהיא שארת בעומקין דיליה, שהיא יודעת לאומאה לבר נש, לאשלמא רעותה.

(נ"א שהיא יודעת בכל מיני כישוף ולבר נש איצטרוד למשלם רעותה) ובמה. בשם, ובמילין עמיקין, בשמא דמסאבא. ועל דא עובדי בה תליין, ומלין בדכורא. ותרוייהו מנוקבא מתערי. ובגין כך, זיני חרשין משתכחין בנוקבא, ולא בדכורא.

בעולם שם בכל דבר ודבר, להשלים את פשיהם. רבי יהודה ורבי יוסי אמרו, אנשי שם ממש, כמו שנאמר (שיר א) ששים גבורים סביב לה. אמר לו רבי יצחק, כתוב מגבורי ישראל.

רבי עזריה שאל את רבי יוסי איש כפר אונן, מה הטעם הכשפים הם יותר בנשים, ולא בגברים, שכתוב (שמות כב) מכשפה לא תחיה, ולא כתוב מכשף?

אמר לו, כתוב (תהלים צא) לא תאנה אליך רעה. לא כתוב רע, אלא רעה. זהו צד הנקבה ודאי. ונגע לא יקרב לאהלך - זהו הנזכר. ומן הנקבה כל סוגי הכשפים, וכל העסקים הרעים באים לעולם. זהו שכתוב (קהלת ז) ומוצא אני מר ממות את האשה וגו'.

וכמה זה אסורים ידיה? רבי ינאי ורבי יהושעיא. אחד אמר, כל הנוגע באשה, או מקבל ממנה מידה לידו, לא ינקה מדינה של גיהנם, שנאמר יד ליד לא ינקה רע. זהו שכתוב אסורים ידיה, ודאי.

ואחד אמר, מן הנקבה באות כל מיני נחש וכשוף וכל הרהורים רעים. ואלמלא שאסורים ידיה, שלא נותנים לה מן השמים, היו הורגים וממיתים כל העולם בכל עת וזמן.

ואין מתגברת הנקבה אלא בכח של הזכר, שהיא שורה בעמקים שלו, שהיא יודעת להשביע את האדם להשלים את רצונה. (שהיא יודעת בכל מיני כישוף והאדם צריך להשלים רצונה) ובמה? בשם, ובדברים עמקים, בשם של טמאה. ועל פן המעשים תלויים בה, והדברים בזכר. ושניהם מתעוררים מהנקבה. ומשום כך מיני הכשפים נמצאים בנקבה, ולא בזכר.

שנינו, העובר בין שתי נשים, אם נדות הן - נכפה. ולא תווי מגופו אם לא יעשו לו דבר, סכנת דם או הריגה מזמנת לו. ואם אינן נדות - עין הרע שולט בו בגופו או במקומו. כמו זה של רבי נחום ברבי שמלאי, פעם אחת היה בכרך של קסרין. עבר בין שתי נשים. הסתכלו בו, והסתפן מיד בגופו ובקמונו. מה הטעם? משום שאותה רוח רעה שרתה עליהן, ויכולה להזיק.

מה תקנתו? יאמר כף: לכי לכי, דמי דמי, הסירי את קשירת הקשר, לא ולא לי. ואחר כף יתחיל באל ויסיים באל. יתחיל באל, שפתוב (במדבר כ) אל מוציא ממצרים. ויסיים באל, (שם) כי לא נחש ביעקב וגו', עד מה פעל אל. וילך לו, ולא ישגיח אחריו. רב הונא היה עולה מבבל לארץ ישראל, והיה עולה לשם. נקלע לכפר אחד, ראה אותה אשה שהיתה הולכת אחריו. זרקה מים על כתפיו, ונטלה עפר מרגליו. החזיר ראשו ואמר לה: עשי וקחי אחרי, שהרי אין כלום אצלי, אבל אני גוזר עליך בלבול בדעתך.

אחר כף אמר: לא בשבילי, אלא בשביל שלא תהרגי בני אדם אחרים. וכן היה. התבלבלה דעתה, ולא ידעה דבר, ומתה. ועל זה כתוב (תהלים צא) לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלה. שנה רבי חניא, (קהלת י) טוב לפני האלהים ימלט ממנה. ממי? מאותה האשה שכתוב בה, אשר היא מצודים וחרמים וכו'. וחוטא ילכד בה - אותו שהולך אחר יצר הרע.

בא וראה, בזמן שהרעב בעיר, לא יראה אדם את עצמו, ולא ילך יחידי בעיר, מפני שמלאך המות

התן, העובר בין שתי נשים, אם נדות הן, נכפה. ולא תזוז מגופו, אם לא יעשו לו מיד. סכנת דם או הריגה מזמנת לו. ואם אינן נדות, עין הרע שולט בו בגופו, או במקומו.

כי הא דר' נחום ברבי שמלאי, זמנא קדא הוה בכרך קסרין, אעבר בין שתי נשים. אסתכלו ביה, ואיסתפן מיד בגופיה ובקמוניה. מאי טעמא. בגין דההוא רוחא בישא שראת עלון, ויכיל לנזקא.

מאי תקנתיה. לימא הכי, זיל זיל, דומי דומי, אעדי קטור דקטרא, לא לך ולא לי. ולבתר יתחיל באל, ויסיים באל. יתחיל באל, (במדבר כג כב) אל מוציא ממצרים. ויסיים באל, (שם כג כג) כי לא נחש ביעקב וגו', עד מה פעל אל. ויזיל ליה, ולא ישגח אבתריה.

רב הונא הוה סליק מבבל לארץ ישראל, והוה סליק להתם, איערע בחד פפר, חמא ההיא אתתא דהוה אתיא אבתריה, ארמאת מיין אכתפוי, ונטלת עפרא מרגלוי. אהדר רישיה ואמר לה, עבידי וטול בתראי, דהא לא כלום גבאי, אבל גוזרני עליך בלבולא בדעתך.

לבתר אמר, לא בגיני אלא בגין דלא תיקטלי בני אינשא אחרנין. וכן הוה, איתבלבל דעתה, ולא ידעה מיד, ומתה. ועל דא כתיב, (תהלים צא י) לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלה.

תני ר' חניא, (קהלת י כו) טוב לפני האלהים ימלט ממנה. ממאן. מההיא אשה דכתיב בה, אשר היא מצודים וחרמים וכו'. וחוטא ילכד בה, ההוא דאזל בתר יצר הרע.

בא וראה, בזמן שהרעב בעיר, לא יראה אדם את עצמו, ולא ילך יחידי בעיר, מפני

נמצא שם, ויש לו רשות לחבל. ועל פן פתוב (בראשית מב) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו. פיוצא בו, בזמן שדבר בעיר, יסגור אדם עצמו ולא יתראה בשוק. שפיון שנתן רשות למחבל - מי שפוגע בו נזוק, והוא מתחייב בנפשו.

בא וראה, עשר שנים היתה נעמי בשדה מואב, לסוף - פי שמעה בשדה מואב כו'. מפני מה נענשו מחלון וכליון? מפני שנשאו נשים מואביות.

אין לה בעולם נשים מתעסקות בנחש ובכשוף כמו מואביות. ממה? שפתוב (במדבר כה) ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן. פיון שהיו אוכלים דבר בכשפיהם, מיד היו משתחווים לגלוליהם. (שם) ויצמד ישראל לבעל פעור. רבי חייא אמר, כמו הצמידים התכשיטים, כך היו מתחברים לבעל פעור.

בכשפיהן של הנשים, מנין לנו? שפתוב (שם לא) הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם. בעצת בלעם לא נאמר, אלא בדבר בלעם. למד אותם דברים בפה, שהרי לעשות כשפים וקסמים לא היו כמוהם בעולם, אבל הדברים של הפה להשלים כשפיהם לא היו יודעים. ועל זה בדבר בלעם עשו, והשלים כשפיהם, וכל להם. רבי יוחנן אמר, פשרה היתה רות.

והאמר נעמי לשתי כלתיה לכהן שבה אשה לבית אמה יעשה ה' (רות א), יעשה פתוב. אמרה להם: אם תזכו לכנס תחת פנפי השכינה - יעשה, ואם לא - יעשה חסר ה'.

כי מר לי מאד מכם, עליכם צריך לו להיות, כמו שנאמר (שמואל ב-א) צר לי עליך. מה זה מכם? אמר

שמלאך המות נמצא שם, ויש לו רשות לחבל. ועל דא פתיב, (בראשית מב א) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו. פיוצא בו, בזמן שהדבר בעיר, יסגור אדם עצמו, ולא יתראה בשוק. דכיון שנתן רשות למחבל, מי שפוגע בו, נזוק. ואיהו מתחייב בנפשו.

בא וראה, עשר שנים היתה נעמי בשדה מואב, לסוף, פי שמעה מפני מה נענשו מחלון וכליון. מפני שנשאו נשים מואביות.

אין לה בעולם, נשים מתעסקות בנחש ובכישוף, כמו מואביות. ממאי, דכתיב, (במדבר כה ב) ויאכל העם וישתחוו לאלהיהן. פיון דהוה אכלי מידי בחרשייהו, מיד הוה סגדין לטעוותהו, (שם כה ג) ויצמד ישראל לבעל פעור. רבי חייא אמר, פהני צמידין תכשיטין, הכי הוה מתחברים בבעל פעור.

בחרשיהו דנשיא. מנלן, דכתיב, (שם לא טז) הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם. בעצת בלעם לא נאמר, אלא בדבר בלעם. אוליף לון מילין בפומא. דהא למעבד חרשין וקוסמין, לא הוה בעלמא פותייהו, אבל מילין בפומא לאשלמא חרשייהו לא הוה ידעי. ועל דא, בדבר בלעם עבדו, ואשלים חרשייהו, ויכלו להו. רבי יוחנן אמר, כשירה היתה רות. והאמר נעמי לשתי כלתיה לכהן שבה אשה לבית אמה יעשה ה', יעשה כתיב. אמרה להו, אם תזכו ליכנס תחת פנפי השכינה, יעשה. ואם לאו, יעשה חסר ה'.

כי מר לי מאד מכם. עליכם מבעי ליה, כמה דאת אמר, (ש"ב א כו) צר לי עליך, מאי מכם. אמר רבי קרונאי אמר רב פהנא, עאקו בלבאי

רבי קרוניא אָמר רב כּהנא, צָרָה בלבי מַכּם, שְׂאתָן גְּרַמְתָּן לְבָנֵי שְׂיִמּוֹתוֹ, וּכְמִי שְׂמַתְרַעַם עַל אַחֵר. וְהַשֵּׁק עָרְפָה לַחֲמוּתָהּ. עָרְפָה - הָרְפָה שְׁמָה. לָמָּה נִקְרָא שְׁמָה עָרְפָה? עַל שֶׁהַחֲזִירָה עָרְף לַחֲמוּתָהּ, וְחֲזִירָה לְמַקּוּמָהּ לְשִׁדָּה מוֹאָב. זָנְתָה, וְלֹא קָבְלוּהָ, וְהִלְכָה לְאַרְץ פְּלִשְׁתִּים. וְהִכַּל דָּשִׁים בָּהּ כְּהַרִיפּוֹת, שֶׁהַפְּקִירָה עֲצָמָה לְזָנוֹת.

וַיִּלְדָּה מִזְנוֹת שֵׁשׁ בָּנִים, וְכֻלָּם נִפְלוּ בְּיַד דָּוִד וְאַנְשָׁיו, שְׁהִיָּה בֶן בְּנֵה שֶׁל רוּת, שְׁנֶאֱמַר (שם כא) וַיֹּשְׁבֵי כְּנָב אֲשֶׁר בִּילִידֵי הָרְפָה. וְכִי מִי נָתַן אוֹתָם בְּכָב? וְהִלָּא נָב סְמוּכָה לִירוּשָׁלַיִם הִיא, בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא בְּאַרְץ פְּלִשְׁתִּים? אֲדָא כֶּף אָמַר רַבִּי פְּנַחֲסִי, מִלְּמַד שְׂבָא עַל עֶסְקֵי נָב, מִפְּנֵי שְׁגָרַם עֲגִין נָב עִיר הַפְּהֲגִים, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: דָּוִד, גְּרַמְתָּ כָּל כֶּף בְּכָב עִיר הַפְּהֲגִים, חֲזִיף, אוֹ הַדִּין יַחֲוֹל עַל עֲצָמָה, אוֹ עַל זֶרְעָה, וְלֹא יִשְׁאַר אֵלָּא אֶחָד.

שְׁנֵה רַבִּי חֲזִיָּא, כְּתוּב (שמואל א-ב) וַיִּמְלֹט בֶּן אֶחָד לְאַחִימֶלֶךְ וּגְוִי. שְׂלֵא נִשְׂאָר לְאַחִימֶלֶךְ מִכָּל בֵּית אֲבִיו וְזִלְתִּי אֲבִיתָר לְבָדוּ, וְעַל עֶזְרָה זֶה מֵת שְׂאוּל וּבְנָיו, וְכַמָּה אֲלָפִים וַרְבָּבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, וְנִגְזַר עַל דָּוִד לְמוֹת.

בֵּינָן שְׁהִלָּךְ לְאַרְץ פְּלִשְׁתִּים, רָאִתָּה אוֹתוֹ הָרְפָה. אָמַרְתָּ לְכַנֶּה: זֶה שְׁהַרְגְּ אַחִיף. בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה הִגִּיעַ זְמַן מַדַּת הַדִּין לְהַנְקָם מִדָּוִד עַל עֶסְקֵי נָב, וְזָמַן אֶת יִשְׁבִּי לְהַרְגוֹ. מִיד - וַיֹּשְׁבֵי כְּנָב, שְׂבָא עַל עֶסְקֵי נָב. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כֶּף אָמַר דָּוִד: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, וְזָרְעֵי יִהְיֶה נְכוּן לְפָנֶיךָ, וְהַרְיֵנִי מִקְּבֵל עָלֵי אֶת הַדִּין.

מַכּם, דָּאֲתוֹן גְּרַמְתוֹן לְבָנֵי דִימוֹתוֹ, כְּמֵאֵן דְּמַתְרַעַם מֵאַחֲרָא.

וְהַשֵּׁק עָרְפָה לַחֲמוּתָהּ. עָרְפָה, הָרְפָה שְׁמָה. לָמָּה נִקְרָא שְׁמָה עָרְפָה. עַל שֶׁהַחֲזִירָה עָרְף לַחֲמוּתָהּ, וְחֲזִירָה לְשִׁדָּה מוֹאָב. זָנְתָה, וְלֹא קָבְלוּהָ, וְהִלְכָה לְאַרְץ פְּלִשְׁתִּים. וְהִכַּל דָּשִׁים בָּהּ כְּהַרִיפּוֹת, שֶׁהַפְּקִירָה עֲצָמָה לְזָנוֹת. וַיִּלְדָּה מִזְנוֹת שֵׁשׁ בָּנִים. וְכֻלָּם נִפְלוּ בְּיַד דָּוִד וְאַנְשָׁיו, שְׁהִיָּה בֶן בְּנֵה שֶׁל רוּת. שְׁנֶאֱמַר, (שם כא טו) וַיֹּשְׁבֵי כְּנָב אֲשֶׁר בִּילִידֵי הָרְפָה. וְכִי מִי נָתַן אוֹתָם בְּכָב. וְהִלָּא נוֹב סְמוּךְ לִירוּשָׁלַיִם הוּא, בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא בְּאַרְץ פְּלִשְׁתִּים.

אֲדָא הָכִי אָמַר רַבִּי פְּנַחֲסִי, מִלְּמַד, שְׂבָא עַל עֶסְקֵי נוֹב, מִפְּנֵי שְׁגָרַם עֲגִינָן נוֹב עִיר הַפְּהֲגִים, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דָּוִד, אַתָּה גְּרַמְתָּ כָּל כֶּף בְּכָב עִיר הַפְּהֲגִים, חֲזִיף, אוֹ הַדִּין יַחֲוֹל עַל עֲצָמָה, אוֹ עַל זֶרְעָה, וְלֹא יִשְׁאַר אֵלָּא אֶחָד.

תַּנִּי ר' חֲזִיָּא, כְּתִיב, (ש"א כב כ) וַיִּמְלֹט בֶּן אֶחָד לְאַחִימֶלֶךְ וּגְוִי. שְׂלֵא נִשְׂאָר לְאַחִימֶלֶךְ מִכָּל בֵּית אֲבִיו, זוֹלְתִי אֲבִיתָר לְבָדוּ, וְעַל עֶזְרָה זֶה מֵת שְׂאוּל וּבְנָיו, וְכַמָּה אֲלָפִים וַרְבָּבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, וְנִגְזַר עַל דָּוִד לְמוֹת.

בֵּינָן שְׁהִלָּךְ לְאַרְץ פְּלִשְׁתִּים, רָאִתָּה אוֹתוֹ הָרְפָה, אָמַרְתָּ לְכַנֶּה, הִיא מֵאֵן דְּקָטִיל לְאַחֲוֶיהָ. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, הִגִּיעַ זְמַן מַדַּת הַדִּין לְהַנְקָם מִדָּוִד, עַל עֶסְקֵי נוֹב. וְזִימְנָן לְיִשְׁבִּי לְהַרְגוֹ. מִיד, (ש"ב כא טז) וַיֹּשְׁבֵי כְּנָב, שְׂבָא עַל עֶסְקֵי נוֹב. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כֶּף אָמַר דָּוִד, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, וְזָרְעֵי יִהְיֶה נְכוּן לְפָנֶיךָ, וְהַרְיֵנִי מִקְּבֵל עָלֵי אֶת הַדִּין.

מה עשה. נטלו ישבי, והגרים את עצמו עליו, ועל המטה, אמר ליה, לאו יקרא דילי. נטלו וארמי ליה לאורא, ושוי סייפא דיתקטל בה דוד. הדא הוא דכתיב, והוא חגור חרב חדשה ויאמר להפות את דוד. מיד הזכיר אבישי שם המפורש, ועמד באויר, וסוסו מיד נשמט, והלך לירושלים.

הלך אבישי ובא לסנהדרין ואמר, מהו לרפוב על סוסו של מלך בשעת הדחק, והתירוהו. מצאו לדוד עומד באויר, אמר ליה חזר מתפלתך.

אמר ליה, (תהלים קטז יב) מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי. שפך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי, שאפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים. מיד חזר מתפלתו, וקבל הדין על זרעו, שכתוב (שמואל-ב כא) ויעזר לו אבישי בן צרויה ויף את הפלשתי וגו'.

מה כתיב. (מ"ב יא א) ועתליה אם אחזיהו ראתה כי מת בנה ותקם ותקם ותאבד את כל זרע הממלכה. כתיב ותאבד, וכתיב (דה"ב כב י) ותדבר את כל זרע וכו'. מהו ותדבר. אמרה שעתידין זרעו של דוד ליאבד מן העולם.

ותקח יהושבע בת המלך יורם וכו', את יואש וכו'. (מ"ב יא ב) מלמד שהקדוש ברוך הוא דן מדה כנגד מדה. ועם כל זה, אף על פי שנגזרה גזירה זו, וניתן רשות למדת הדין, על זה כתיב, (ישעיה י לב) עוד היום בנב לעמד. שעדיין מדת הדין בנוב עומדת ותובעת דין מלפני הקדוש ברוך הוא. ומה בצדיקים מדקדק הקדוש ברוך הוא בך, ברשעים על אחת כמה וכמה.

ותאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל

מה עשה? נטלו ישבי, והגרים את עצמו עליו ועל המטה. אמר לו: אין כבודי. נטלו וזרקו באויר, ושם הסיף שיהרג בו דוד. זהו שכתוב (שמואל-ב כא) והוא חגור חרב חדשה ויאמר להפות את דוד. מיד הזכיר אבישי שם המפורש, ועמד באויר, וסוסו מיד נשמט, והלך לירושלים.

הלך אבישי ובא לסנהדרין ואמר, מהו לרכב על סוסו של מלך בשעת הדחק? והתירוהו. מצאו לדוד עומד באויר. אמר לו, חזר מתפלתך.

אמר לו, (תהלים קטז) מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי. שפך מקבלני מבית דינו של שמואל הרמתי, שאפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים. מיד חזר מתפלתו, וקבל הדין על זרעו, שכתוב (שמואל-ב כא) ויעזר לו אבישי בן צרויה ויף את הפלשתי וגו'.

מה כתיב? (שמואל-א יא) ועתליה אם אחזיהו ראתה כי מת בנה ותקם, (דברי הימים-ב כב) ותאבד את כל זרע הממלכה. כתיב ותאבד, וכתיב ותדבר את כל זרע וכו'. מהו ותדבר? אמרה, שעתידין זרעו של דוד לאבד מן העולם. ותקח יהושבע בת המלך יורם וכו', את יואש וכו'. מלמד שהקדוש ברוך הוא דן מדה כנגד מדה. ועל כל זה, אף על פי שנגזרה גזירה זו וניתן רשות למדת הדין, על זה כתיב, (ישעיה י לב) עוד היום בנב לעמד. עדין מדת הדין בנוב עומדת ותובעת דין מלפני הקדוש ברוך הוא. ומה בצדיקים מדקדק הקדוש ברוך הוא בך - ברשעים על אחת כמה וכמה. והאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה (רות א). אמר רבי נחום אמר רבי יהודה, מזה

שָׁאֵמַר שְׁבָה, מְלַמֵּד שְׁגִיּוֹרֵת הֵיטָה בַּתְּחִלָּה. וְכַתּוּב וְאֶל אֱלֹהֵיהָ, שְׁהִי אֵלֹהִים אֶחָד הִיָּה לָהּ עִם נַעֲמִי, וְעַכְשָׁיו חֲזָרָה לְסִרְחוֹנָהּ הֵרָאשׁוֹן, וְטַעַמָּה אַחַר עֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהּ.

וְרוֹת דְּבָקָה בָּהּ (שם), כְּמוֹ שֶׁקִּבְּלָה עָלֶיהָ בְּחַיֵּי בַעֲלָהּ, דְּבָקָה בְּאַמוֹנָתָהּ. בֵּא וּרְאָה שְׁבָחָה שֶׁל רוֹת, שְׂאָף עַל פִּי שְׂאִימַת בַּעֲלָהּ לֹא הֵיטָה עָלֶיהָ, דְּבָקָה בְּאַמוֹנָתָהּ. וְעַל כֵּן זֶה, נַעֲמִי חִדְּשָׁה לָהּ כְּמִתְחִלָּה, וְהִתְרַתָּה בָּהּ הִתְרַאוֹת, וְכֵלֶן קִבְּלָתָן עָלֶיהָ.

רַבִּי בְרוּקָא אָמַר, כְּתוּב (בראשית כא) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבִקְרַת וַיִּקַּח לֶחֶם וַחֲמַת מִיַּם וַיִּתֵּן אֶל הַגֵּר שֵׁם עַל שְׁכָמָה וְאֵת הַיֶּלֶד. כִּי־יִוֹן שְׁכָתוֹב אֶל הַגֵּר, מֵהוּ שֵׁם עַל שְׁכָמָה? אֵלֹא מְלַמֵּד, שֶׁהִזְהִירָה עַל עַל הָאֲמוּנָה, וְלַעֲמֹד בְּמָה שֶׁהֵיטָה רְגִילָה בַּתְּחִלָּה עִמּוֹ. כְּתוּב כִּי־יִוֹן שֵׁם עַל שְׁכָמָה, וְכַתּוּב שֵׁם (שמות טו) שֵׁם שֵׁם לֹו חֵק וּמִשְׁפָּט. מֵה לְמִטָּה עַל שְׁכִינָה - אָף כִּי־יִוֹן עַל שְׁכִינָה.

מָה עֲשֵׂתָה? כִּי־יִוֹן שְׂרָאָתָה עֲצָמָה יוֹצֵאת מִתְּחַת רְשׁוֹתָהּ שֶׁל אַבְרָהָם, חֲזָרָה לְקַלְקוּלָהּ. מֵה כְּתוּב? וַתִּלְוֶה וַתִּתְּעַ, אַחֲרֵי עֲבוּדַת גִּלּוּלִים וְגִלּוּלֵי בֵּית אָבִיהָ. וְכַתּוּב הִקְבֵּל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים.

רַבִּי חִידְקָא וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי חִידְקָא, הֲרִי שְׁנִינוּ, נְכָרִי וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה הוּא כְּמוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל. מֵה הִטְעַם שֶׁקַּל אוֹתוֹ לְכַהֵן גָּדוֹל, וְהֲרִי כְּתוּב (תהלים עז) וַיִּקַּם עֲדוֹת בִּיעֲקֹב וַתּוֹרָה שֵׁם בִּישְׂרָאֵל. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן אוֹתָהּ לְיִשְׂרָאֵל, לְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׁכָר לְעוֹלָם הַבָּא. וּמִי שֶׁלֹּא קִבְּלוּהָ, לֹא מְקַבְּלִים עָלֶיהֶם שְׁכָר בְּעוֹלָם הַבָּא.

אֱלֹהֵיהָ. אָמַר ר' נָחוּם אָמַר ר' יְהוּדָה, מִדְּקָאֵמַר שְׁבָה, מְלַמֵּד שְׁגִיּוֹרֵת הֵיטָה בַּתְּחִלָּה. וְכַתּוּב וְאֶל אֱלֹהֵיהָ, דְּהָא אֵלֹהִים אֶחָד הִיָּה לָהּ עִם נַעֲמִי, וְעַכְשָׁיו חֲזָרָה לְסִרְחוֹנָהּ הֵרָאשׁוֹן, וְטַעַמָּה אַחַר עֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהּ.

וְרוֹת דְּבָקָה בָּהּ, כְּמָה שֶׁקִּבְּלָה עָלֶיהָ בְּחַיֵּי בַעֲלָהּ, דְּבָקָה בְּאַמוֹנָתָהּ. בֵּא וּרְאָה שְׁבָחָה שֶׁל רוֹת, שְׂאָף עַל פִּי שְׂאִימַת בַּעֲלָהּ לֹא הֵיטָה עָלֶיהָ, דְּבָקָה בְּאַמוֹנָתָהּ. וְעַל כֵּן דָּא, נַעֲמִי חִדְּשָׁה לָהּ כְּמִתְחִלָּה, וְהִתְרַתָּה בָּהּ הִתְרַאוֹת, וְכֵלֶן קִבְּלָתָן עָלֶיהָ.

רַבִּי בְרוּקָא אָמַר, כְּתוּב (בראשית כא יד) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבִקְרַת וַיִּקַּח לֶחֶם וַחֲמַת מִיַּם וַיִּתֵּן אֶל הַגֵּר שֵׁם עַל שְׁכָמָה וְאֵת הַיֶּלֶד. כִּי־יִוֹן דְּכַתּוּב אֶל הַגֵּר, מֵהוּ שֵׁם עַל שְׁכָמָה. אֵלֹא מְלַמֵּד, שֶׁהִזְהִירָה עַל עוֹל הָאֲמוּנָה, וְלַעֲמֹד בְּמָה שֶׁהֵיטָה רְגִילָה בַּתְּחִלָּה עִמּוֹ. כְּתוּב כִּי־יִוֹן שֵׁם עַל שְׁכָמָה, וְכַתּוּב הִקְבֵּל הַמָּה חֵק וּמִשְׁפָּט. מֵה לְהִלָּן עוֹל שְׁכִינָה, אָף כִּי־יִוֹן עוֹל שְׁכִינָה.

מָה עֲשֵׂתָה, כִּי־יִוֹן שְׂרָאָתָה עֲצָמָה יוֹצֵאת מִתְּחַת רְשׁוֹתָהּ שֶׁל אַבְרָהָם, חֲזָרָה לְקַלְקוּלָהּ. מֵה כְּתוּב, (בראשית כא יד) וַתִּלְוֶה וַתִּתְּעַ. אַחֲרֵי עֲבוּדָה זָרָה וְגִלּוּלֵי בֵּית אָבִיהָ. וְכַתּוּב (ירמיה י טו) הִקְבֵּל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים.

רַבִּי חִידְקָא וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹסִי, הָיוּ קְאָזְלֵי בְּאוּרְחָא, אָמַר ר' שְׁמַעוֹן לְרַבִּי חִידְקָא, הָא תְּגִינֵן, נְכָרִי וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, כְּכֹהֵן גָּדוֹל הָיוּ. מֵאִי טַעַמָּא שְׁקִלוּ לְכַהֵן גָּדוֹל. וְהַכְּתוּב, (תהלים עז ה) וַיִּקַּם עֲדוֹת בִּיעֲקֹב וַתּוֹרָה שֵׁם בִּישְׂרָאֵל. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִבָּה לְיִשְׂרָאֵל, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אַגְרָא לְעֵלְמָא דְּאִתִּי, וּמִי שֶׁלֹּא קִבְּלוּהָ, לֹא מְקַבְּלֵי עָלֵיהֶוּ אַגְרָא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי.

דַּהֲבִי אָמַר ר' עֲקִיבָא, יִשְׂרָאֵל שֶׁעֲמָדוֹ עַל הַר סִינַי, מְקַבְּלִין עָלֶיהָ שְׂכָר. גּוֹיִם שֶׁלֹּא עֲמָדוֹ עַל הַר סִינַי, אֵין מְקַבְּלִין עָלֶיהָ שְׂכָר. וְאַתָּה אֲמַרְתָּ, נִכְרִי וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה הֲרִי הוּא כִּכְהֵן גְּדוֹל.

שֶׁבַךְ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, יִשְׂרָאֵל שֶׁעֲמָדוֹ עַל הַר סִינַי, מְקַבְּלִים עָלֶיהָ שְׂכָר. נִכְרִים שֶׁלֹּא עֲמָדוֹ עַל הַר סִינַי, אֵין מְקַבְּלִים עָלֶיהָ שְׂכָר. וְאַתָּה אֲמַרְתָּ, נִכְרִי וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה הֲרִי הוּא כִּמוֹ כִּהֵן גְּדוֹל?!

אָמַר לִיה, כִּכְהֵן גְּדוֹל עִם הָאָרֶץ תִּגְנִינָא וְדָאֵי. דְּאָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרִי יוֹדָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מָאֵי דְכָתִיב, (משלי ג טו) יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חֲפִצֶיךָ לֹא יִשְׁווּ בָּהּ. אֲפִילוּ מִמְזַר תִּלְמִיד חֲכָם, עֲדִיף מִכֵּהֵן גְּדוֹל עִם הָאָרֶץ הַמְּשַׁמֵּשׁ לִפְנֵי וְלִפְנֵימֵי. הוֹאִיל וְאֵינוֹ קוֹרָא בַּתּוֹרָה, אֵין עֲבוּדְתוֹ עֲבוּדָה, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלָיו כְּתִיב, (שם יט ב) גַּם בְּלֹא דַעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב. כִּהֵן גְּדוֹל שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ עֵיקַר שְׁלַ עֲבוּדָה, אֵין עֲבוּדְתוֹ עֲבוּדָה.

אָמַר לוֹ, כִּמוֹ כִּהֵן גְּדוֹל עִם הָאָרֶץ שְׂנִינּוּ וְדָאֵי. שְׂאָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרִי יוֹדָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מֵה שֶׁכְּתוּב (משלי א) יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חֲפִצֶיךָ לֹא יִשְׁווּ בָּהּ - אֲפִילוּ מִמְזַר תִּלְמִיד חֲכָם עֲדִיף מִכֵּהֵן גְּדוֹל עִם הָאָרֶץ הַמְּשַׁמֵּשׁ לִפְנֵי וְלִפְנֵימֵי. וְהוֹאִיל וְאֵינוֹ קוֹרָא בַּתּוֹרָה, אֵין עֲבוּדְתוֹ עֲבוּדָה, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלָיו כְּתוּב (שם ט) גַּם בְּלֹא דַעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב. כִּהֵן גְּדוֹל שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ עֵיקַר שְׁלַ עֲבוּדָה, אֵין עֲבוּדְתוֹ עֲבוּדָה.

וְאָמַר רַבִּי יוֹדָא, מִנֵּיִן שֶׁכֵּהֵן גְּדוֹל צְרִיף לְהִיּוֹת תִּלְמִיד חֲכָם? שֶׁכְּתוּב (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כִּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֵם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר. כִּהֵן גּוֹי הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עוֹסֵקוּ בַּתּוֹרָה עֵסֶק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר. כִּהֵן גְּדוֹל וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלָיו כְּתוּב (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כִּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֵם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר. כִּהֵן גּוֹי הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עוֹסֵקוּ בַּתּוֹרָה עֵסֶק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר.

וְאָמַר רַבִּי יוֹדָא, מִנֵּיִן שֶׁכֵּהֵן גְּדוֹל צְרִיף לְהִיּוֹת תִּלְמִיד חֲכָם? שֶׁכְּתוּב (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כִּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֵם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר. כִּהֵן גּוֹי הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה - הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עוֹסֵקוּ בַּתּוֹרָה עֵסֶק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר.

כִּהֵן גְּדוֹל וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלָיו כְּתוּב (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כִּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֵם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר. כִּהֵן גּוֹי הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עוֹסֵקוּ בַּתּוֹרָה עֵסֶק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר.

פִּתַח וְאָמַר, (ויקרא ב) צוֹ אֶת אֶהֱרֵן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר. אֶהֱרֵן וּבְנָיו מִצְוִיִּים, וְשָׂאֵר כִּהֵנִים אֵינָם מִצְוִיִּים.

כִּהֵן גְּדוֹל וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלָיו כְּתוּב (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כִּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֵם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר. כִּהֵן גּוֹי הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עוֹסֵקוּ בַּתּוֹרָה עֵסֶק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר.

אֲדָא, כִּל כִּהֵן שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ עֵיקַר הָעֲבוּדָה, כִּהֵן גְּדוֹל וְאֵינוֹ מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר, וְעָלָיו כְּתוּב (מלאכי ב) כִּי שִׁפְתַי כִּהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאֵם הוּא עִם הָאָרֶץ, אֵין מְקַבֵּל עָלֶיהָ שְׂכָר. כִּהֵן גּוֹי הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הוֹאִיל וְהוּא גּוֹי, אֵין עוֹסֵקוּ בַּתּוֹרָה עֵסֶק, וְאֵינוֹ מְקַבֵּל שְׂכָר.

וְהָבִי אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר ר' יִצְחָק, כִּהֵנִים לְוִיִּם וְיִשְׂרָאֵלִים מְעַכְּבִין אֶת הַקְּרָבָן. עֵיקַר הַקְּרָבָן הַכֵּהֵן, שְׂצִרִיף לְכוֹן אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְלִסְדֹר הַדְּרָגוֹת

העליונות, וליחד הפל ביחוד שלם, ולשמח עליונים ותחתונים ברצון ובפונה שלו.

וכך אמר רבי חייא אמר רבי יצחק, מהו שכתוב (שם א) אשה ריח ניחוח לה? אלא, לעמת שלש דרגות אלו - אשה. פנגד זה הלויים הממנים על השיר ולהרמת הקול, והוא מצד של אשה, ומכונים פנעם הנגון והחדוה והשיר.

ומתוך כך, כל פעם שהיה עולה על הדוכן בעוד שהוא גבר, ושלֵהבת האש חזקה בו להרים קול בנעימות הנגון, הוא פשר לעבודה. פיון שנחלשה שלֵהבת בחרותו, וגחלי האש דועכים בתוכו, הנה נחלש פחו, והקול מתחיל להשבר. אז כתוב (במדבר ח) ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד. ופסול לעבודה. מכאן והלאה, (שם) ושרת את אחיו וגו', ועבדה לא יעבד.

משמרות הרקיע, אף כך גם, שפכיון שבאים לנגן לפני רבונם, נקראים אישים. וכך שמעתי משמו של רבי שמעון בן יוחאי, שאמר רבי אליעזר, הדרגות הללו, יש מהן שממנות על השערים בחוץ, ומהן על השערים הפנימיים שלפנים.

אותם הפנימיים אומרים שירה, ועולים ונכנסים בשירה הזו חמש דרגות, עד חמשים, פנגד חמשים השערים של היובל. פיון שעולים לשם, נוטלת אותם ריח של אש לזהטת ושוכרת פחם. פיון שגשבר פחם, דוחים אותם, ויורדים מאותן הדרגות.

ועומדים בחוץ הממנים על השערים בחוץ, ואלו נוטלים חלקם מעשן האש של הקרבן, חוץ מאותם שנוטלים בפנים.

ביחודא שלים, ולמחדי עילאין ותתאין, ברעותא וכונה דיליה.

והכי אמר רבי חייא אמר רבי יצחק, מאי דכתיב, (שם א ט) אשה ריח ניחוח לה? אלא, לקבל תלתא דרגין אליו, אשה, לקבל דא לויים, דממנין על השיר, ולאֵרמא קלא, והוא מסיטרא דאשה, ומכוני בנעימותא בנגונא וחדוה ושיר.

ומגו כף, כל זמנא דהוה סליק על הדוכן, בעוד דאיהו גיבר, ושלֵהובא דאשא תקיף ביה, לאֵרמא קלא בנעימותא דניגונא, איהו פשר לעבודה. פיון דאיתחלש שלֵהובא דבחרותא דיליה, וגומריין דנורא מתדעכין בגויה, הא אתחלש תוקפיה, וקלא שארי לאתתברא. פדין כתיב, (במדבר ח כה) ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד. ופסול לעבודה. מכאן והלאה, (שם כו) ושרת את אחיו ועבדה לא יעבד עוד.

משמרות דרקיעא, אוף הכי נמי דמפיון דמטון לנגנא קמי דמריהון, איקרון אישים. והכי שמענא משמיה דרבי (דף ק ע"ב) שמעון בן יוחאי, דאמר רבי אליעזר, דרגין אליו, אית מנהון דממנין על תרעין לבר, ומינייהו על תרעין פנימאין לגו.

אינון פנימאין אמריין שירתא, וסלקין ועאלין בהאי שירתא, חמשה דרגין, עד חמשים. לקבל חמשים תרעין דיובלא. פיון דסלקין תמן, נטיל לון רוחא דאשא מלהטא, ותבר תוקפיהו. פיון דאתבר תוקפיהו, דחיין להון, ונחתין מאינון דרגין.

וקיימין לבר, ממונין על תרעין דלבר, ואליון נטלין חולקיהון מתננא דאשא דקורבנא, בר מאינון דנטלי לגו. ובכל יום

ובכל יום ויום מתחדשים הממנים על השירה, וזהו אשה. הריח כנגד ישראל, שמתפללים תפלה, שחשובה לפני הקדוש ברוך הוא כמו ריח בשמים של גן עדן. נוחות, שהוא נחת רוח לגבוה. כנגד זה הפהן, שהוא מכון פונה, כמו שהרצון של השם הקדוש, ומיוחד יחוד באותיות רשומות, וכל הדרגות מאירות ולוהטות, ונוצצות בניצוצין עליון מתוך העמק העליון הטמיר.

ועל פן צריך הפהן להיות חכם (ולתקשט) בחכמה, ונאה בהשכל, ויפה באור התורה, וזריז, ופקח יותר מכל בני העולם. ואם הוא עם הארץ, אין עבודתו עבודה, ועליו פתוב (תהלים ה) לא יתיצבו הוללים לנגד עיניך.

בא וראה, הזקמה של הפותי, אף על גב שהתגבר, קשה לפרש ממנו הזקמה עד שלשה דורות, כל שפן בעוד שהוא פותי. הפשרה שבהם רות, ולא מצאנו בה שום דפי כלל. וזוהי הנפש השכלית. ערפה, שהיא הנפש הבהמית, מיד חזרה לסרחונה ולקלקולה. בא רבי חזקיה ונשקו. אמר, ודאי מעטים הם שעוברת זהמתם מהם.

רבי נחמיה אומר, פתוב (מלכים א-ב) וישם פסא לאם המלך. זו רות המואבית, שזכתה וראתה למלך שלמה על פסאו.

בשם שלבה היה שלם, כך השלים מיה ושנותיה. זהו שפתוב (רות ב) ותהי משפרתך שלמה. פתוב שלמה, וקוראים שלימה. מלמד שראתה את המלך שלמה על פסאו, וראתה שברה בעולם הזה ובעולם הבא. והצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי כלתיה עמה כו'.

יום מתחדשים דממנן על שירתא. וזהו אשה. ריח, לקבל ישראל, דקא מצלו צלותא, דחשיבא קמי קודשא בריך הוא, בריח בוסמין דבגנתא דעדן. נוחות, דאיהו נחת רוח לגבוה. לקבל דא פהן, דאיהו מכיון פוונה, כגוונא דרעותא דשמא קדישא, ומייחד יחודא באתוון רשימין, וכל דרגין נהרין, ומתלהטין, ונצצי בניצוצא עילאה, מגו דעומקא עילאה טמירתא.

ועל דא אצטריך פהנא למהוי חפימא (ג"א ולא תקשטא) בחכמה, ויאה בסוכלתנו, ושפיר בנהירו דאורייתא, וזריז, ופקח יותר מכל עלמא. ואם עם הארץ הוא, עבודתו לאו עבודה, ועליה פתיב (תהלים ה) לא יתיצבו הוללים לנגד עיניך.

תא חזי, זוהמא דכותי, אף על גב דאגיר, קשה לפרוש מיניה זוהמא עד תלתא דרין, כל שפן בעוד שהוא פותי. פשרה דבהון, רות, ולא אשפחן בה שום דופי כלל. ודא היא נפש השכלית. ערפה, שהיא נפש הבהמית, מיד חזרה לסרחונה ולקלקולה. אתא רבי חזקיה ונשקיה. אמר, ודאי דזעירין אינון דמתעברן זוהמותיהו מינייהו.

רבי נחמיה אומר, פתיב (מ"א ב יט) וישם פסא לאם המלך, זו רות המואבית, דזכתה וראתה למלך שלמה על פסאו.

בשם שלבה היה שלם, כך השלים מיה ושנותיה. זהו משפרתך שלמה. פתיב, וקרינן שלימה. מלמד, שראתה למלך שלמה על פסאו, וראתה שברה בעולם הזה ובעולם הבא.

והצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי

ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכנה
שכנה כו'. ותאמרנה לה כי אתך נשוב
לעמך. ותאמר נעמי שכנה
בנתי כו'. ותאמר הנה שבה
יבמתך אל עמה כו'. ערפה שבה
אל עמה ואל אלהיה. ותאמר רות
אל תפגעי בי לעזבך לשוב
מאתריך. כך בודקים לגר בשביל
שיתקיים תחת פני השכינה
כרות, בלכב שלם.

רבי אלכסנדר פתח, (מלכים-ב ו)
ואשה אחת מנשי בני הנביאים
צעקה אל אלישע וגו'. שם שנינו,
זו אשת עובדיהו, וממנה היה על
בית אחאב מלך ישראל. ובשעה
שהלך עובדיהו אצל אלהיו,
הפיר בו אלישע.

ואם תאמר, אלישע לא שמש
לפניו עדין - כבר היה משמש,
ואין מקדם ומאחר. ועל כן כתוב,
ואתה ידעת פי עבדך היה ירא
את ה', שודאי הפיר בו אלישע
מאותה שעה.

צעקה אל אלישע. באותה שעה
שמת עובדיהו, מת אחאב. ומלך
יהורם בא לקחת את שני ילדיו.
מה עשתה? הלכה גועה וצועקת
ובוכה לבית הקברות. עמדה על
קברו וצעקה: ירא אלהים, כך
וכך עושים ליתומים!

אמרו לעובדיהו: הרי אשתך
עומדת וצועקת על קברך. מה
עשה? הלך לו אצל חזקיהו, אמר
לו: דיי בעולם הזה. הלך לו אצל
האבות, אמר: כך וכך יש לי.
אמרו לו: כבר שמענו צעקותיה,
לך אצל אלישע הנביא.

בינתיים חזרה גועה וצועקת על
קברו. אמר לה: אי ענייה, לכי
אצל אלישע, והוא יתן לך עצה.
מיד הלכה אצל אלישע.

אמר רבי, בא וראה היאך
מספרים המתים בקברותם זה עם
זה, והלא נפשותם במקום אחר

כלתיה עמה כו'. ותאמר נעמי לשתי כלתיה
לכנה שכנה כו'. ותאמרנה לה כי אתך נשוב
לעמך. ותאמר נעמי שכנה בנתי וכו' ותאמר
הנה שבה יבמתך אל עמה וכו'. ערפה תבת
אל עמה ואל אלהיה. ותאמר רות אל תפגעי
בי לעזבך לשוב מאתריך. כך בודקין לגר,
בשביל שיתקיים תחת פני השכינה כרות,
בלכב שלם.

רבי אלכסנדר פתח, (מ"ב ד א) ואשה אחת מנשי
בני הנביאים צעקה אל אלישע וגו'. תמן
תנינן, דא אשת עובדיהו. וממנה היה על
בית אחאב מלך ישראל. ובשעה שהלך
עובדיהו אצל אלהיו, הפיר בו אלישע.

ואי תימא, אלישע לא שמש לפניו עדיין. כבר
היה משמש. ואין מוקדם ומאוחר. ועל
כן כתיב, (מ"ב ב א) ואתה ידעת פי עבדך היה ירא
את ה', דודאי הפיר בו אלישע מאותה שעה.

צעקה אל אלישע. באותה שעה שמת
עובדיהו, מת אחאב. ומלך יהורם בא
לקחת את שני ילדיו. מה עשתה. הלכה גועה
צועקת ובוכה לבית הקברות. עמדה על קברו
וצעקה, ירא אלהים, כך וכך עושים ליתומים.

אמרו ליה לעובדיהו, הרי אתתך עומדת
וצועקת ובוכה על קברך. מה עשה.

הלך לו אצל חזקיהו, אמר ליה דיי בעולם
הזה. הלך לו אצל האבות, אמר כך וכך יש
לי. אמרו לו, כבר שמענו צעקותיה, לך אצל
אלישע הנביא.

אדהכו, חזרה גועה וצועקת על קברו, אמר
לה אי ענייה, לכי אצל אלישע, והוא

יתן לך עצה. מיד הלכה אצל אלישע.
אמר רבי, בא וראה היאך מספרים המתים
בקברותם זה עם זה, והלא נפשותם

בְּמָקוֹם אַחַר עוֹמֶדֶת. (תהלים כה יד) סוֹד ה' לִירָאֵי וְכוּ'. נִזְדַּמֵּן לִיה רַבִּי בּוֹן, אָמַר, אֵי קִשְׂיָא הָכִי קִיִּמָּא, וְהִשְׁתָּא מְלָה בְתַרִּין, מִשְׁתּוֹקָא לָא כְלוּם.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו ט) נִפְשֵׁי אֹיִתְךָ בְּלִילָה אַף רֹחֵי בְקַרְבֵי אֲשַׁחֲרֶךָ. נִפְשֵׁי אֹיִתְךָ, תְּרִין קְטָרִין טָבִין יְהִיב קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּבַר נֶשׁ, לְשִׁמְשָׁא בְּהַאי עֲלָמָא, וְאִינוּן נִפְשָׁא וְרוּחָא. נֶפֶשׁ, לְקִיּוּמָא דְגּוּפָא, בְּמַצּוֹת דִּיתְעַר מְנִיָּה. רוּחַ, לְאִיתְעָרָא לִיה בְּאוּרִייתָא, וְלֹאֲנַהֲגָא לִיה בְּהַאי עֲלָמָא. וְאִי זְכוּ נֶפֶשׁ בְּמַצּוֹת, וְרוּחַ לְאִתְעַסְקָא בְּאוּרִייתָא. פְּדִין נַחְתוּ עֲלֵיה רְבוּ יִתִּיר מְלַעֲיָלָא, כְּפוּם אוּרְחוּי.

וּבְתַרִּין פְּתַרִּין אֲלִין, אֲזִיל בַּר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, לְשִׁמְשָׁא בְּהוּ. דִּהִיּוּא נֶפֶשׁ לָא אֲתַקִּיִּים בְּגוּפָא, אֶלָּא בְּאִתְעָרוּ דְרוּחַ דִּשְׂרָיָא עֲלֵיה. בַּר עֵיִיל בַּר נֶשׁ לְשִׁמְשָׁא וְלִמְפְּלַח לְמַאֲרִיָּה בְּאֲלִין תְּרִין. אִיתְעַר עֲלֵיה מְלַעֲיָלָא אֲתַעְרוּ קְדִישָׁא, וְשְׂרָיָא עֲלֵיה דְבַר נֶשׁ, וְסַחֲרָא לִיה מִפְּל סְטָרִין. וְאִיתְעַר בֵּיה בְּחַכְמַתָּא עֵילָאָה, לְמִזְבֵּי וְלִמְהוּי בְּהִיכְלָא דְמִלְכָּא.

וְהִיּוּא אֲתַעְרוּ דִּשְׂרָיָא עֲלֵיה, מֵאַתַּר עֵילָאָה הוּא. וּמֵאֵי שְׂמִיָּה. נִשְׁמָה. וּמִינִיָּה יִתְעַר לְבַר נֶשׁ תְּשׁוּבָה, וְעוּבְדִין טָבִין. וְאִיְהוּ חֵילָא עֵילָאָה, חֵילָא דְתְּשׁוּבָה, אִימָא לְרוּחַ, וְרוּחַ בִּין לָה.

וְעַל נִשְׁמַתָּא, אֵית לָה מְרַחֲמָא עֵילָאָה. וּמֵאֵי שְׂמָה. נִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא. וְאִיְהוּ אִיקְרֵי אַב לְרוּחַ. מִינִיָּה יִתְעַר לְבַר נֶשׁ, יְרָאָה, וְאַהֲבָה, תּוֹרָה, וּמַצּוּה. וְאִינוּן מֵאֵב וְאִם בִּין וּבַת. יו"ד אַב. ה"א אִם. וְא"ו בִּין. ה"א בַת. וְדָא יְהו"ה מְלָא.

בְּדוּגְמָא דְאֵית רוּחָא וְנִפְשָׁא דִימִינָא, דִּיִּצְר

עוֹמֶדֶת. (תהלים כה) סוֹד ה' לִירָאֵי וְכוּ'. נִזְדַּמֵּן לוֹ רַבִּי בּוֹן. אָמַר: אִם יִשְׁנָה קִשְׂיָה - כִּף עוֹמֶדֶת, וְכַעַת דְּבוּר בְּשָׁנִים וּשְׁתִּיקָה בְּלֵי כְלוּם. פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו) נִפְשֵׁי אֹיִתְךָ בְּלִילָה אַף רֹחֵי בְקַרְבֵי אֲשַׁחֲרֶךָ. נִפְשֵׁי אֹיִתְךָ, שְׁנֵי קִשְׂרִים טוֹבִים נִתְּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶדָם לְשִׁמְשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהֵם נִפְשׁ וְרוּחַ. הַנֶּפֶשׁ - לְקִיּוּם הַגּוּף, בְּמַצּוֹת שִׁיתְעוֹרְרוּ מִמֶּנּוּ, וְהָרוּחַ - לְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּתוֹרָה וְלִהְנַהֲיָגוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם זְכוּ, הַנֶּפֶשׁ בְּמַצּוֹת, וְהָרוּחַ לְהִתְקַיֵּם בְּתוֹרָה, אֲזַי מוֹרִידִים עֲלֵיו גְּדֻלוֹת יִתְרָה מְלַמְעֵלָה, כְּפִי דְרַכְיוּ.

וּבְשָׁנִים הִלְלוּ הוֹלֵךְ הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה לְשִׁמְשׁ בְּהֵם, שְׁאוּתָה הַנֶּפֶשׁ לֹא מִתְקַנְמַת בְּגוּף, אֶלָּא בְּהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁל הָרוּחַ שְׁשׁוּרָה עֲלָיו.

כְּשֶׁנִּכְנַם אָדָם לְשִׁמְשׁ וְלַעֲבֹד אֶת רַבּוֹנוּ בְּשָׁנֵי אֱלוֹ, מִתְעוֹרְרַת עֲלָיו מְלַמְעֵלָה הִתְעוֹרְרוֹת קְדוֹשָׁה, וְשׁוּרָה עַל הָאָדָם, וּמְקִיפָה אוֹתוֹ מִפֶּל הַצְּדִידִים. וּמִתְעוֹרְרַת בּוֹ בְּחַכְמָה עֲלִיוֹנָה, לְזַכּוֹת וְלִהְיוֹת בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ.

וְאוּתָה הִתְעוֹרְרוֹת שְׁשׁוּרָה עֲלָיו הֵיא מִמָּקוֹם עֲלִיּוֹן. וּמָה שְׂמָה? נִשְׁמָה. וּמִמְנָה תִתְעוֹרֵר לְאָדָם תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְהוּא כַּח עֲלִיּוֹן, כַּח הַתְּשׁוּבָה, הָאִם לְרוּחַ, וְהָרוּחַ בִּין לָה.

וְעַל הַנִּשְׁמָה יֵשׁ לָה אוּהַב עֲלִיּוֹן. וּמָה שְׂמוֹ? נִשְׁמָה לְנִשְׁמָה. וְהוּא נִקְרָא אַב לְרוּחַ. מִמֶּנּוּ תִתְעוֹרֵר לְאָדָם יְרָאָה וְאַהֲבָה, תּוֹרָה וּמַצּוּה. וְהֵם מֵאֵב וְאִם בִּין וּבַת. יו"ד אַב. ה"א אִם. וְא"ו בִּין. ה"א בַת. וְזֶה יְהו"ה מְלָא.

בְּדוּגְמָא שִׁישׁ רוּחַ וְנֶפֶשׁ שֶׁל הַיְמִין, שֶׁל יִצְר הַטּוֹב, כִּף יֵשׁ רוּחַ וְנֶפֶשׁ שֶׁל הַשְּׂמָאל, שֶׁל יִצְר הָרַע.

ועל זה אמר, (דברים ל) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת המות ואת הרע. ואת הטוב ואת הקדשה. ואת המות ואת הרע - של השמאל, של יצר הרע. ועל זה רמז, ומעץ הדעת טוב ורע, מן הטוב אכל, ומן הרע לא תאכל ממנו.

ועל ה"א העליונה שהיא הנשמה האם, ועל ה"א הפחתונה שהיא הבת, נקרא הפסוק הזה (משלי יד) חכמות נשים בנתה ביתה. ואולת בידיה תהרסנו - זו הנפש הבהמית של יצר הרע. בידיה תהרסנו - הגוף של הקדש שנתן לו הקדוש ברוך הוא לשמש בעולם הזה, ונשמה להעיר לשמוש שלמעלה.

בשארם בעולם הזה ישן במטותו, רוחו משוטטת והולכת, ורצונו לעלות בכל לילה. וכמה ממנים מגנים עומדים בכל רקיע ורקיע. שאמר רבי נחוניא, סח לי בן גאים, כשעליתי לרקיע, ברקיע העליון מצאתי מלאכים שרפים, כלם כמראה הלפידים, וגלגלי אש סובבים אותם, וגבותם כגחלי אש, ושיניהם ועיניהם שביבים של אש, הפסות שלהם אש לוהטת, ועליהם ממנה אחד, הדומיעם שמו.

בשראו אותי שם, אמרו: מי נתן לך אשה בינינו במקום הזה? פחדתי ממנו, והזפרתי אותיות השם, כשראיתי שמבקשים לשרף אותי בהבל פיהם, ועמדו כלם. אמר לי אותו השר הגדול הממנה עליהם: מי אתה? אמרתי לו שמי.

אמר לי: אי ידיד, כל באי עולם עוברים על ידי בכל לילה ולילה, בשעה שבאים לשכב על מטותיהם, ומפקידים רוחם ביד אדון עולם. מיד פורחים מהם,

הטוב, כך אית רוחא ונפשא דשמאלא, דיצר הרע. ועל דא אמר, (דברים ל טו) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. את החיים ואת הטוב, דקדושה. ואת המות ואת הרע, דשמאלא, דיצר הרע. ועל דא רמז, (בראשית ב יז) ומעץ הדעת טוב ורע, מן הטוב אכול, ומן הרע לא תאכל ממנו.

ועל ה"א עילאה שהיא נשמתא אם. ועל ה"א תתאה שהיא בת. איתקרי האי קרא, (משלי יד א) חכמות נשים בנתה ביתה. ואולת בידיה תהרסנו, דא נפש הבהמית דיצר הרע. בידיה תהרסנו, הגוף דקודשא, דיהיב ליה קודשא בריך הוא לשמשא בהאי עלמא, ונשמה לאתערא לשמושא דלעילא.

בר נש בהאי עלמא נאים בערסיה, רוחיה משטטא ואזלא ורעותיה לסלקא בכל ליליא. וכמה ממנין תריסין קיימין בכל רקיע ורקיע.

דאמר רבי נחוניא, סח לי בן גאים, כשעליתי לרקיע, ברקיע העליון מצאתי מלאכים שרפים, כולם כמראה הלפידים, וגלגלי אש סובבים אותם, וגבותם כגחלי אש, ושיניהם ועיניהם שביבין דנור, פסותם אש לוהטת, ועליהם ממונה אחד, הדומיעם שמו.

בשראו אותי שם, אמרו מי נתן לך אשה בינינו במקום הזה, פחדתי ממנו, והזפרתי אותיות השם, כשראיתי שמבקשים לשרוף אותי בהבל פיהם, ועמדו כלם. אמר לי אותו השר הגדול הממונה עליהם, מי אתה. אמרתי לו שמי.

אמר לי, אי ידיד. כל באי עולם עוברים על ידי בכל לילה ולילה, בשעה שבאים לשכב על מטותיהם, ומפקידים רוחם ביד

אָדוֹן עוֹלָם. מִיַּד פּוֹרְחִים מֵהֶם, וְעוֹלִים לְפָנָיו.
 זְכַר הַרְוַחֹת לְפָנָי, וְלֹא נָתַן לִי רְשׁוֹת לְהַכְנִיס,
 אֲלֵא אוֹתָם הַכְּתוּבִים לְפָנָי. חוּץ מֵאוֹתָם
 שְׁעָשׂוּ מַצּוֹת לְפָנָיו בַּיּוֹם, עֲדִיין אָנוּ מִבְּקָשִׁים
 וּמִחֲפָשִׁים אַחֲרֵיהֶם.

וְעוֹלִים לְפָנָיו.
 זְכַר הַרְוַחֹת לְפָנָי, וְלֹא נָתַן לִי
 רְשׁוֹת לְהַכְנִיס אֲלֵא אוֹתָם
 הַכְּתוּבִים לְפָנָי. חוּץ מֵאוֹתָם
 שְׁעָשׂוּ מַצּוֹת לְפָנָיו בַּיּוֹם, עֲדִין
 אָנוּ מִבְּקָשִׁים וּמִחֲפָשִׁים
 אַחֲרֵיהֶם.

נִשְׁאָתִי עֵינִי, רְאִיתִי שֵׁם הַיְכָלוֹת, כְּמִנְיָן
 יְמוֹת הַחֲמָה. וְכוֹלֵן לְצַד מְזַרְח,
 וְאַרְבַּע שְׁעָרִים בְּכָל הַיְכָל וְהַיְכָל, וְכַמָּה
 מְמוּנִים וּמְשָׁרְתִים עֲלֵיהֶם, וְכוֹלֵם דְּמוֹת אַחַת
 לָהֶם, וְקוֹרְאִים לָהֶם מְשָׁרְתֵי מְזַרְח. וְכֵן לְצַד
 דְּרוֹם.

נִשְׁאָתִי עֵינִי, רְאִיתִי שֵׁם הַיְכָלוֹת,
 כְּמִנְיָן יְמוֹת הַחֲמָה. וְכוֹלֵם לְצַד
 מְזַרְח, וְאַרְבַּע שְׁעָרִים בְּכָל הַיְכָל
 וְהַיְכָל, וְכַמָּה מְמוּנִים וּמְשָׁרְתִים
 עֲלֵיהֶם, וְכוֹלֵם דְּמוֹת אַחַת לָהֶם,
 וְקוֹרְאִים לָהֶם מְשָׁרְתֵי מְזַרְח. וְכֵן
 לְצַד דְּרוֹם.

חוּץ מִמָּה שֶׁרְאִיתִי לְאוֹתוֹ צַד, שְׁעַר גְּבוּהַ עַד
 מְאוֹד מִכָּל הַשְּׁעָרִים. שְׁאֵלְתִי עַל הַשְּׁעַר
 הַהוּא. אָמַר לִי אִי יָדִיד. בַּשְּׁעַר הַזֶּה עוֹבְרִים
 כָּל בְּעָלֵי צַעַר, וְכָל בְּעָלֵי דְמָעָה, מִצַּעַר אוֹמוֹת
 הָעוֹלָם. וְכָל אוֹתָם בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה, פּוֹלֵם נִכְנָסִים
 בַּשְּׁעַר זֶה.

חוּץ מִמָּה שֶׁרְאִיתִי לְאוֹתוֹ צַד
 שְׁעַר גְּבוּהַ עַד מְאוֹד מִכָּל
 הַשְּׁעָרִים. שְׁאֵלְתִי עַל הַשְּׁעַר
 הַהוּא. אָמַר לִי: אִי יָדִיד, בַּשְּׁעַר
 הַזֶּה עוֹבְרִים כָּל בְּעָלֵי צַעַר, וְכָל
 בְּעָלֵי דְמָעָה, מִצַּעַר אוֹמוֹת
 הָעוֹלָם. וְכָל אוֹתָם בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה,
 כָּלֵם נִכְנָסִים בַּשְּׁעַר זֶה.

לְמַעַנְהָ מִזֶּה הַשְּׁעַר, נִגְלָה לְפָנָי שְׁעַר גְּדוֹל,
 וְעֲשָׂרָה שְׁעָרִים סְבִיבָיו, שְׁאֵלְתִי עֲלָיו.
 אָמַר לִי, הַשְּׁעַר הַזֶּה אֵין לִי רְשׁוֹת עֲלָיו, וְלֹא
 נִפְתַּח אֲלֵא בְּרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים וְשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים
 טוֹבִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּשֶׁנִּכְנַס שַׁבָּת, אוֹ רֵאשׁ
 חֲדָשׁ, אוֹ מוֹעֵד, קוֹל מִתְּפוּצֵן בְּכָל הַיָּם
 רְקִיעִים, וְאוֹמֵר, (ישעיה כו ב) פִּתְחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֵא
 גּוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֲמִנִים.

לְמַעַנְהָ מִזֶּה הַשְּׁעַר נִגְלָה לְפָנָי
 שְׁעַר גְּדוֹל, וְעֲשָׂרָה שְׁעָרִים
 סְבִיבָיו. שְׁאֵלְתִי עֲלָיו. אָמַר לִי,
 הַשְּׁעַר הַזֶּה אֵין לִי רְשׁוֹת עֲלָיו,
 וְלֹא נִפְתַּח אֲלֵא בְּרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים
 וְשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים. בְּאוֹתוֹ
 זְמַן, כְּשֶׁנִּכְנַס שַׁבָּת, אוֹ רֵאשׁ
 חֲדָשׁ, אוֹ מוֹעֵד, קוֹל מִתְּפוּצֵן
 בְּכָל אוֹתָם רְקִיעִים, וְאוֹמֵר, (ישעיה
 כו ב) פִּתְחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֵא גּוֹי צַדִּיק
 שֹׁמֵר אֲמִנִים.

מִפְּנֵי שֶׁכָּל הַרְוַחֹת שֶׁבִּגְן עֵדֵן שֶׁבְּאַרְצָן כָּל יָמֵי
 הַשְּׁבוּעַ עוֹמְדוֹת שָׁם, וּמְטִילוֹת בְּתוֹכוֹ.
 וּבְאוֹתוֹ זְמַן וּבְאוֹתוֹ רְקִיעַ שְׁעַל גְּבִי גֵן עֵדֵן
 שֶׁבְּאַרְצָן, שֶׁבְּאוֹתָם שְׁעָרִים
 חֲלוֹנוֹת, רְשׁוּמוֹת בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁם
 הַמְּפוֹרָשׁ, הוּא הַמְּיוֹחָד בְּגַנְזֵי מְרוּמִים, וְכָל
 אוֹתָם הַרְוַחֹת מִתְּלַבְּשׁוֹת בְּלָבוֹשׁ יָקָר, בְּאוֹתוֹ

מִפְּנֵי שֶׁכָּל הַרְוַחֹת שֶׁבִּגְן עֵדֵן
 שֶׁבְּאַרְצָן, כָּל יָמֵי הַשְּׁבוּעַ עוֹמְדוֹת
 שָׁם, וּמְטִילוֹת בְּתוֹכוֹ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן
 וּבְאוֹתוֹ רְקִיעַ שְׁעַל גְּבִי גֵן עֵדֵן
 שֶׁבְּאַרְצָן, שֶׁבְּאוֹתָם שְׁעָרִים
 נִפְתָּחוֹת ד' חֲלוֹנוֹת, רְשׁוּמוֹת בְּד'
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשָּׁם הַמְּפָרָשׁ, הוּא
 הַמְּיוֹחָד בְּגַנְזֵי מְרוּמִים, וְכָל אוֹתָם
 הַרְוַחֹת מִתְּלַבְּשׁוֹת בְּלָבוֹשׁ יָקָר

בְּאוֹתוֹ גַּן עֵדֶן, כְּדָמוֹת אוֹתוֹ עוֹלָם
שֶׁהָיוּ עוֹמְדוֹת בְּמַלְבוּשׁ בְּשָׂר
מִטְּפָה סְרוּחָה.

וּבִשְׁעָה שֶׁהַחֲלוֹנוֹת נִפְתָּחִים, כָּלֵם
פּוֹשְׁטִים מַלְבוּשֵׁיהֶם, וּפּוֹרְחִים
לְמַעַלָּה בְּאוֹתָם חֲלוֹנוֹת, וְעוֹלוֹת
בְּמָקוֹם הַזֶּה. וְשָׂשָׂה בַעֲלֵי כִנְפִים,
וְכַמָּה מְמוֹנִים עִמָּהֶם, פּוֹתְחִים
הַשַּׁעַר הַזֶּה. וְכָל אֱלוֹ הַעֲשָׂרָה
שְׁעָרִים, הַרוּחוֹת נִכְנָסוֹת לְשֵׁם
בְּחֻדָּה וְעוֹלוֹת לְמַעַלָּה. וְכֵן כָּל
רְקִיעַ וְרְקִיעַ בְּדֶרֶךְ זֶה, בְּשָׁלוֹם
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה.

בְּשָׂעָה שֶׁאֱלוֹ הַרוּחוֹת עוֹלוֹת,
רוּחוֹת אַחֲרוֹת יוֹרְדוֹת, שֶׁנִּתְּסַפּוּ
בֵּין הַחַיִּים בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. אֱלוֹ
עוֹלוֹת, וְאֱלוֹ יוֹרְדוֹת. בְּאוֹתוֹ
מָקוֹם שֶׁיֵּרְדוּ אֱלוֹ מִשָּׁם, שֵׁם
חֲנוּנֵי הָאֲחֵרוֹת, וְאִין הַמָּקוֹם
נִשְׁאָר פְּנוּי.

בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, בְּשָׂעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל
אוֹמְרִים וַיְהִי נֹעֵם ה' אֲלֵהֵינוּ כו',
אוֹתָם הַרוּחוֹת שֶׁיֵּרְדוּ לָהֶם
בְּשַׁבָּת, עוֹלוֹת. אֱלוֹ עוֹלוֹת, וְאֱלוֹ
יוֹרְדוֹת. אֱלוֹ עוֹלוֹת בְּמָקוֹמָן,
וְאֱלוֹ יוֹרְדוֹת לְמָקוֹמָן. וְכֵן תָּמִיד
בַּעֲנִין זֶה.

אָמַר רַבִּי אֶלְפִּסְנָדְרִי, בְּשָׂעָה
שֶׁנִּפְטַר הָאָדָם מִן הָעוֹלָם,
הַנֶּשְׁמָה וְהַנֶּפֶשׁ הוֹלְכוֹת יַחַד,
שֶׁנֶּאֱמַר (רות א) וּתְלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד
בוֹאֲנָה בֵּית לָחֵם.

וַיְהִי כְּבוֹאֲנָה בֵּית לָחֵם וְתָהִם כָּל
הָעִיר עָלִיהֶן וְתִאמְרָנָה הַזֹּאת
נְעָמִי. שֶׁהִלְכָה מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה
מְלֵאָה מִכָּל טוֹב, מְלֵאָה מִן
הַתּוֹרָה, עֲמוּד הָעֵנָן בְּרֹאשָׁה
בַּיּוֹם, וְעֲמוּד הָאֵשׁ בְּלִילָה, וְגַר
מֵאִיר לְפָנֶיהָ. וַיֵּרָאוּ לָהּ גַּן הָעֵדֶן,
מָקוֹם שֶׁכָּרֵם הַטּוֹב שֶׁל הַצַּדִּיקִים.
וַיֵּרָאוּ לָהּ גֵּיהֶנֶם, מָקוֹם פְּרַעֲנוֹתָם
שֶׁל הָרָשָׁעִים, שֶׁנִּדְּוָנִים בּוֹ עַל
חַטָּאתֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהִלּוֹ נָרוּ עַל
רֹאשֵׁי.

גַּן עֵדֶן, כְּדָמוֹת אוֹתוֹ עוֹלָם שֶׁהָיוּ עוֹמְדוֹת
בְּמַלְבוּשׁ בְּשָׂר מִטְּפָה סְרוּחָה.

וּבִשְׁעָה שֶׁהַחֲלוֹנוֹת נִפְתָּחִים, כּוֹלֵם פּוֹשְׁטִין
מַלְבוּשֵׁיהֶם, וּפּוֹרְחִים לְמַעַלָּה בְּאוֹתָן
חֲלוֹנוֹת, וְעוֹלוֹת בְּמָקוֹם הַזֶּה. וְשָׂשָׂה בַעֲלֵי
כִנְפִים, וְכַמָּה מְמוֹנִים עִמָּהֶם, פּוֹתְחִים הַשַּׁעַר
הַזֶּה. וְכָל אֱלוֹ הַעֲשָׂרָה שְׁעָרִים, הַרוּחוֹת
נִכְנָסוֹת לְשֵׁם בְּחֻדָּה וְעוֹלוֹת לְמַעַלָּה. וְכֵן כָּל
רְקִיעַ וְרְקִיעַ בְּדֶרֶךְ זֶה, בְּשָׁלוֹם וּבְשִׂמְחָה רַבָּה.
בְּשָׂעָה שֶׁאֱלוֹ הַרוּחוֹת עוֹלוֹת, רוּחוֹת אַחֲרוֹת
יוֹרְדוֹת, שֶׁנִּתְּסַפּוּ בֵּין הַחַיִּים בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם. אֱלוֹ עוֹלוֹת, וְאֱלוֹ יוֹרְדוֹת. בְּאוֹתוֹ
מָקוֹם שֶׁיֵּרְדוּ אֱלוֹ מִשָּׁם, שֵׁם חֲנוּנֵי הָאֲחֵרוֹת,
וְאִין הַמָּקוֹם נִשְׁאָר פְּנוּי.

בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, בְּשָׂעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים (תהלים
צ"ז) וַיְהִי נֹעֵם ה' אֲלֵהֵינוּ וכו', אוֹתָם
הַרוּחוֹת שֶׁיֵּרְדוּ לָהֶם בְּשַׁבָּת, עוֹלוֹת. אֱלוֹ
עוֹלוֹת, וְאֱלוֹ יוֹרְדוֹת. אֱלוֹ עוֹלוֹת בְּמָקוֹמָן,
וְאֱלוֹ יוֹרְדוֹת לְמָקוֹמָן. וְכֵן תָּמִיד בַּעֲנִין זֶה.

אָמַר רַבִּי אֶלְפִּסְנָדְרִי, בְּשָׂעָה שֶׁנִּפְטַר הָאָדָם
מִן הָעוֹלָם, הַנֶּשְׁמָה וְהַנֶּפֶשׁ אֲזַלִּין
בְּחֻדָּא. שֶׁנֶּאֱמַר, וּתְלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד בוֹאֲנָה
בֵּית לָחֵם.

וַיְהִי כְּבוֹאֲנָה בֵּית לָחֵם וְתָהִם כָּל הָעִיר עָלִיהֶן
וְתִאמְרָנָה הַזֹּאת נְעָמִי. דְּאֲזַלַת מֵאֲתַר
הַדִּין, מְלֵיאָה מִכָּל טְבָא, מְלֵיאָה מִן אוֹרֵייתָא.
עֲמוּדָא דְעֵנָנָא בְּרִישָׁא בֵּימָמָא, וְעֲמוּדָא
דְּאֲשְׁתָּא בְּלִילָא. וְשֶׁרְגָא נְהִיר קְדָמָה. וַיַּחֲמוּן
לָהּ גֵּינְתָא דְעֵדֶן, אֲתַר אַגְרִיהוֹן טַב דְּצַדִּיקָיא.
וַיַּחֲמוּן לָהּ גֵּיהֶנֶם, אֲתַר פּוֹרְעֵנְתָהוֹן דְּרִשְׁעֵיא.
דְּנִידוּנִין בֵּיהּ עַל חוֹבֵיהוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כט ג)
בְּהִלּוֹ נָרוּ עַלֵי רֹאשֵׁי.

בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה אוֹמְרַת הַנְּשָׂמָה,
אל תִּקְרָאנָה לי נְעָמִי, קְרָאנִי לי
מְרָא וגו', אֲנִי מְלֵאָה הַלְכָתִּי, כְּמוֹ
שֶׁאֲמַרְתֶּם, וְכַעַת רִיקָם הֵשִׁיבֵנִי
ה'. כְּשֶׁהֵייתִי בְּמִקּוֹם הַזֶּה, הֵייתִי
מְלֵאָה מִתּוֹרָה, מְלֵאָה מִכָּל טוֹב,
וְכַעַת רִיקָם הֵשִׁיבֵנִי ה', לְעוֹלָם
הַזֶּה.

לְמָה תִּקְרָאנָה לי נְעָמִי וְה' עָנָה
בי וְשָׂדֵי הָרַע לי (רות א). שְׁנַכְנַס בי
יֶצֶר הָרַע, רוּחַ הַבְּהֵמִית וְנִפְשׁ
הַבְּהֵמִיּוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (משלי יד)
חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֹת
בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנוּ. חֲכָמוֹת נָשִׁים
בְּנִתָּה בֵּיתָה - זוֹ הַנְּשָׂמָה וְהַנְּפֶשׁ
שֶׁל הַקֶּדֶשׁ. וְאוֹלֹת בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנוּ
- זוֹ נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת, שֶׁתִּהְרַס בְּנִיזְן
הַגּוֹף בְּאוֹלֹתָהּ. וְזוֹהִי שֶׁנִּשְׁאַרְתָּ
בַּגּוֹף, שֶׁנֶּאֱמַר (איוב יד) אֶף בְּשָׂרוֹ
עָלִיו יִכָּאֵב וְנִפְשׁוֹ עָלָיו תִּאָּכַל,
שֶׁהַשְּׂתַתְּפוּ בִּיחַד.

מִשֶּׁר לְמָה הַדְּבָר דּוֹמָה? לְמַלְךָ
שֶׁמֶנֶה בְּגִן שְׁלוֹ שְׁנֵי שׁוֹמְרִים,
הָאֶחָד פֶּסַח, וְהָאֶחָד סוּמָא. אָמַר
לָהֶם: הַשְּׁמֵרוּ שְׁלֵא תֹאכְלוּ מִפְּרֵי
הַגֶּן הַזֶּה, שְׂאֲנִי מִכִּיר כָּל פְּרֵי שִׂישׁ
בו.

מָה עָשׂוּ? הַפֶּסַח אָמַר לְסוּמָא:
הֲרִי רְצוֹנְנוּ שְׁנֹאכַל מִפְּרֵי
הָאֵילָנוֹת הַלָּלוּ. אָמַר הַסּוּמָא: אֲנִי
לֹא רוֹאֶה. וְהַפֶּסַח אָמַר: וְהֲרִי אֵינִי
יָכוֹל לְלַכֵּת. מָה עָשׂוּ? רָכַב הַפֶּסַח
עַל הַסּוּמָא וְאָכְלוּ.

וְכֹא הַמְּלֶךְ, וְרָאָה שֶׁאָכְלוּ מִפְּרֵי
הָאֵילָן. אָמַר לָהֶם: מִי אָכַל מִפְּרֵי
הָאֵילָן? הַסּוּמָא אָמַר: אֲנִי לֹא
רוֹאֶה. אָמַר הַפֶּסַח: הֲרִי אֵינִי יָכוֹל
לְלַכֵּת. מָה עָשָׂה הַמְּלֶךְ? אָמַר:
כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתֶם וְאָכַלְתֶּם מִפְּרֵי
הָאֵילָן - כִּף יַעֲשֶׂה לָכֶם. מָה עָשָׂה
הַמְּלֶךְ? אָמַר לְעַבְדָּיו: הֲרַכִּיבוּ

בְּהֵיחָא שְׁעָתָא, אָמְרָה הַנְּשָׂמָה, אַל תִּקְרָאנָה
לי נְעָמִי קְרָאנִי לי מְרָא וגו', אֲנִי מְלֵאָה
הַלְכָתִּי כְּמָה דְאֲמַרְתוּן, וְרִיקָם הֵשִׁיבֵנִי ה'. כִּד
הוֹינָא בְּאֲתָרָא הַדִּין, הוֹינָא מְלֵאָה מִן אוֹרֵייתָא,
מְלֵאָה מִכָּל טָבָא. וְכַעַן רִיקָם הֵשִׁיבֵנִי ה', לְזֶה
הָעוֹלָם.

לְמָה תִּקְרָאנָה לי נְעָמִי וְה' עָנָה בי וְשָׂדֵי הָרַע
לי. דְּעָאֵל בי יֶצֶר הָרַע, רוּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת
וְנִפְשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת
נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֹת בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנוּ.
חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, דָּא נְשָׂמָה וְנִפְשׁ
דְּקוּדְשָׁא. וְאוֹלֹת בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנוּ, דָּא נִפְשׁ
הַבְּהֵמִיּוֹת, שֶׁתִּהְרַס בְּנִיזְן הַגּוֹף בְּאוֹלֹתָהּ. וְדָא
הִיא שֶׁנִּשְׁאַרְתָּ בַּגּוֹף, שֶׁנֶּאֱמַר, (איוב יד כב) אֶף
בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וְנִפְשׁוֹ עָלָיו תִּאָּכַל,
דְּאִשְׁתַּתְּפוּ בִּיחַד.

מִשֶּׁר לְמָה הַדְּבָר דּוֹמָה, לְמַלְכָּא דְּמִינָה
בְּגִינְתָּא דִּילֵיהָ תְּרִין שׁוֹמְרִין, הָאֶחָד
פֶּיֶסַח, וְהָאֶחָד סוּמָא. אָמַר לְהוֹן, אִסְתַּמְרוּן
דְּלֹא תִיכְלוּן מֵאִיבָא דְּגִינְתָּא הַדָּא, דְּאֵנָּא יִדְעָנָא
כָּל אִיבָא דְּאִית בֵּיהּ.

מָה עָבְדוּ. הַפֶּיֶסַח אָמַר לְסוּמָא, הָא רְעוּתָן
דְּנִיכְלוּן מֵאִיבָא דְּאֵילָנִין אֵלִין. אָמַר
הַסּוּמָא, אֵנָּא לֹא חֲזִי. וְהַפֶּיֶסַח אָמַר, וְהָא לִית
אֵנָּא יָכִיל לְמִיזֵל. מָה עָבְדוּ. רָכַב הַפֶּסַח עַל
הַסּוּמָא וְאָכְלוּ.

וְאֲתָּא מְלָכָא, וְחֲזָא דְּאָכְלוּ מֵאִיבָא דְּאֵילָנָא.
אָמַר לְהוֹן, מֵאֵן אָכַל מֵאִיבָא דְּאֵילָנָא.
הַסּוּמָא אָמַר, אֵנָּא לֹא חֲזִי. אָמַר הַפֶּיֶסַח, הָא
אֵנָּא לֹא יָכִיל לְמִיזֵל. מָה עָשָׂה הַמְּלֶךְ, (ד' ק"א)
אָמַר, כְּמָה דְּעַבְדְּתוּן וְאָכַלְתוּן מֵאִיבָא
דְּאֵילָנָא, כִּן יִתְעַבֵּיד לְכוּן. מָה עָבַד מְלָכָא.

הפסח על הסומא, ותנו להם
ששים מכות במקום הזה.
כך הנפש הבהמית מן יצר הרע,
עם הגוף. הקדוש ברוך הוא
עושה להם חבור אחד, הנפש
הבהמית עם הגוף, ומענישן יחד.
וכן אם היה צדיק, מחברם
הקדוש ברוך הוא, ומקבלים שכר
טוב יחד.

רבי עזריה ורבי חזקיה היו עולים
לרגל. היה עמם אותו הסוחר,
שהיה מחמר אחריהם. אמר רבי
עזריה לרבי חזקיה, האם שמעת
דבר באותו הפסוק שכתוב אל
גנת אגוז ירדתי לראות באפי
הנחל? דברי התורה נמשלים
לאגוז, היאך?

אמר לו, מה האגוז יש לו קלפה
בחוץ ומח בפנים, אף דברי תורה
יש בה מעשה, מדרש, והגדה,
וסוד, הכל זה לפנינו מזה.

אמר לו, כך שמעתי את זה.
באותו הזמן שהמלך שלמה גלה
שיר השירים, והמת אותו הנחש
הקדמוני שהטיל באדם וחוה
נפסקה מן העולם, משום
שכשצאו תולדות לעולם מאדם
וחוה, מאותה הנהמה יצאו.

וכך שמעתי מרבתי, והם שמעו
עד פיו של אליהו, שאמר כך,
מה שכתוב (בראשית ד) והאדם ידע
את חוה אשתו ופתה ותלד את
קין ותאמר קניתי איש את ה'.
והאדם - זה אדם הראשון, כשבא
נחש על חוה, הטיל בה זמה,
וקין מאותו הצד של אותו הנחש
יצא. מה נחש דרכו להרג
ולקמתו, כך גם קין, מיד נעשה
הורג.

כמו שנאמר, (ישעיה יד) משרש נחש
יצא צפע ופריו שרף מעופף. פי
משרש נחש - זה נחש הקדמוני.
יצא צפע - זה קין, שיצא משרשו
ומעקרו. ופריו שרף מעופף -

אמר לעבדיו, ארפיבו הפיסח על הסומא,
ויהבון להון שתין פולסין באתרא הדין.
כך נפש הבהמית מן יצר הרע, עם הגוף.
הקדוש ברוך הוא עושה להם חיבור
אחד, הנפש הבהמית עם הגוף, ומענישן יחד.
וכן אם היה צדיק, מחברם הקדוש ברוך הוא
ומקבלים שכר טוב יחד.

רבי עזריה ורבי חזקיה, היו סלקו לרגל, הוה
עמהון ההוא טייעא, דהוה טעין
אבתרייהו. אמר ר' עזריה לרבי חזקיה, מידי
שמעת ביה הוא קרא דכתיב, (שה"ש ו יא) אל גנת
אגוז ירדתי לראות באפי הנחל. דברי התורה
נמשלים לאגוז, היאך.

אמר ליה, מה אגוז אית ליה קליפה לבר,
ומוחא לגו. אף דברי תורה, אית בה
מעשה, מדרש, והגדה, וסוד, פלא דא לגו
מן דא.

אמר ליה, הכי שמענא להאי. ביה הוא זימנא
דהמלך שלמה גלי שיר השירים, זוהמא
דהוה נחש קדמאה דאטיל באדם וחוה,
אתפסק מעלמא, בגין דכד נפקו תולדין
לעלמא מאדם וחוה, מההוא זיהמא נפקי.

והכי שמעתי מרבתי, ואינון שמעו עד פומיה
דאליהו. דאמר הכי, מאי דכתיב, (בראשית

ד א) והאדם ידע את חוה אשתו ופתה ותלד
את קין ותאמר קניתי איש את ה'. והאדם,
דא אדם קדמאה, פד אתא נחש על חוה, אטיל
בה זיהמא, וקין מההיא סטרא דהוה נחש
נפק, מה נחש דרפו להרוג ולקמתו, הכי נמי
קין, מיד נעשה הורג.

במה דאת אמר, (ישעיה יד כט) משרש נחש יצא
צפע ופריו שרף מעופף. פי משרש
נחש, דא נחש הקדמוני. יצא צפע, דא קין,

שִׁיצָא מִשְׂרָשׁוֹ וּמַעֲיָקְרוּ. וּפְרִיּוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף, שֶׁנֶּעֱשֶׂה הוֹרֵג בְּשָׂרָף הַזֶּה, שֶׁאֵין לְמַפְתּוֹ לַחֵשׁ. מְעוֹפֵף כְּפוֹל, שֶׁכִּבֵּר נַעֲשֶׂה הַנְּחֹשׁ בְּמִינוֹ כְּפוֹל. וְאִם תֹּאמַר מֵאוֹתָהּ הַזֶּה־מָה יֵצֵא, וְהַפְסוּק אָמַר וְהָאָדָם יִדַע אֶת חַוָּה אֲשֶׁתוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן - וַיְדַאי מֵאָדָם הַזֶּה, וְלֹא מֵאוֹתָהּ זֶה־מָה? אֲלֵא אוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ הַטִּיל זֶה־מָה בְּחַוָּה, וְאוֹתָהּ הַזֶּה־מָה שֶׁנִּשְׁאַבָּה בָּהּ, הִיָּתָה מְכַשְׁפֶּשֶׁת בְּמַעֲיָה, וְלֹא הָיָה לוֹ גּוֹף לְהַכְלִיל בּוֹ וּלְהוֹצִיא אוֹתָהּ הַרוּחַ לְעוֹלָם.

בֵּינָן שֶׁבֶּא אָדָם הִרְאִישׁוֹן עָלֶיהָ, הַתְּעַרְבָה אוֹתָהּ הַזֶּה־מָה בְּאוֹתוֹ הַזֶּרַע, וְעָשָׂה גּוֹף לְאוֹתָהּ רוּחַ רָעָה, וְהַזֶּה־מָה שֶׁהִיָּתָה בְּמַעֲיָה נְכַלְלָה בּוֹ. וְיֵצֵא לְעוֹלָם בְּדַמּוֹת גְּדוּלָה מִכָּל שְׂאֵר בְּנֵי הָאָדָם שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁהָיוּ אַחֲרָיו.

וְעוֹד, שְׂאוֹתוֹ הַזֶּרַע שֶׁהִטִּיל בָּהּ אָדָם לְעִשׂוֹת גּוֹף, מֵאוֹתוֹ הַצֵּד הָרַע הָיָה, וְהַתְּעַרְבָה אוֹתָהּ רוּחַ רָעָה, וְהַתְּגַלְמָה בּוֹ, וְיֵצֵא לְעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁרָאָתָה אוֹתוֹ חַוָּה, אָמְרָה קְנִיתִי אִישׁ אֶת ה', עִם ה'.

וּכְשֶׁהֵבִיא קַרְבָּנוֹ, מֵאוֹתוֹ הַצֵּד הָרַע הֵבִיא אוֹתוֹ, שֶׁפְּתוּב וַיְהִי מִקֵּץ יָמִי"ם, שֶׁהוּא הַצֵּד הָרַע, וְלֹא מִצֵּד הַקְּנֻשָׁה, שֶׁהוּא מִקֵּץ יָמִי"ן.

שֵׁת בְּסֵם הָעוֹלָם בְּצַדִּיקִים וּחְסִידִים שִׁיצָאוּ אַחַר כֶּף מִמֶּנּוּ. שֵׁת זֶה הָיָה סִיּוֹם שֶׁל אֶלְפָּ"א בֵּיתָא, וּמִמֶּנּוּ חֲזָרוּ הָאוֹתִיּוֹת לִישֵׁר - ש"ת.

בֵּינָן שֶׁהִסְתִּימוּ אוֹתָם צַדִּיקִים וּחְסִידִים עַד נֹחַ, וְהָיוּ אוֹתָם בְּנֵי הַמַּבּוּל, שֶׁכָּלָם נִמְחוּ. כִּיּוֹן שֶׁכָּלָם נִמְחוּ, וְיֵצֵא נֹחַ וּבְנָיו מִהַתְּבָחָה, אֲזַי כְּתוּב (שם ט) וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ. אֲזַי הַתְּחִילוּ הָאוֹתִיּוֹת

שֵׁת, בְּסִיּוֹם עֵלְמָא בְּצַדִּיקִים וּחְסִידִים דְּנִפְקוּ לְבַתֵּר מִגֵּיָה. שֵׁת דָּא הָיָה סִיּוֹם דְּאֶלְפָּ"א בֵּיתָא, וּמִיָּנִיָּה אֶהְדְּרוּן אֲתוּוֹן לְמִישֵׁר, ש"ת. בֵּינָן דְּאֶסְתִּימוּ אֵינוֹן צַדִּיקִים וּחְסִידִים עַד נֹחַ, וְהָיוּ אֵינוֹן בְּנֵי טוֹפְנָא, דְּאֲתַמְחוּ כּוּלְהוֹן. כִּיּוֹן דְּאֲתַמְחוּ כּוּלְהוֹ, וּנְפַק נֹחַ וּבְנֵיהוּי מִתִּיבּוּתָא, כְּדִין כְּתִיב, (שם ט יט) וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל

הָאָרֶץ, כְּדִין שְׂרִיאוֹ אֲתוּוֹן

וְאִי תִימָא מֵהֵהוּא זִוְהֵמָא נָפַק, וּקְרָא אָמַר וְהָאָדָם יִדַע אֶת חַוָּה אֲשֶׁתוֹ וַתְּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן. וַיְדַאי מֵאָדָם הַזֶּה, וְלֹא מֵהֵהוּא זִוְהֵמָא.

אֲלֵא הֵהוּא נְחֹשׁ הַטִּיל בָּהּ זִוְהֵמָא (דף קב ע"א) בְּחַוָּה, וְהֵהוּא זִוְהֵמָא דְּאֲשֶׁתָּאב בָּהּ, הָיָה מְכַשְׁפֶּשֶׁא בְּמַעֲיָה, וְלֹא הָיָה לִיָּה גּוֹפָא לְאֲתַכְלִלָּא בֵּיהּ, וּלְנִפְקָא הֵהוּא רוּחָא לְעֵלְמָא.

בֵּינָן שֶׁבֶּא אָדָם הִרְאִישׁוֹן עָלֶיהָ, אֵיתַעְרַב הֵהוּא זִוְהֵמָא בְּהֵהוּא זֶרַע, וְעַבְד גּוֹפָא לְהֵהוּא רוּחָא בִישָׂא, וְזִוְהֵמָא דְּהָיָה בְּמַעֲיָה אֲתַכְלִילָּא בֵּיהּ, וּנְפַק לְעֵלְמָא בְּדִיוֹקְנָא סְגִי מִכָּל שְׂאֵר בְּנֵי אֲנָשָׂא דְּעֵלְמָא דְּהָיוּ אַבְתְּרִיָּה.

וְעוֹד דְּהֵהוּא זֶרַע דְּאֵטִיל בָּהּ אָדָם לְמִיעַבְד גּוֹפָא, מֵהֵהוּא סִיטְרָא בִישָׂא הָיָה, וְאֲתַתְּקַף הֵהוּא רוּחָא בִישָׂא, וְאֲתַגְלִים בֵּיהּ, וּנְפַיק לְעֵלְמָא. כִּיּוֹן דְּחִמַּת לִיָּה חַוָּה, אָמְרָה (בראשית ד א) קְנִיתִי אִישׁ אֶת ה', עִם ה'.

וְכַד אֵייתִי קַרְבָּנִיָּה, מֵהֵהוּא סִטְרָא בִישָׂא אֵייתִי לִיָּה. דְּכְתִיב, (שם ד ג) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִי"ם, דְּהוּא סִטְרָא בִישָׂא, וְלֹא מִסִּטְרָא דְּקְדוּשָׁה, דְּהוּא מִקֵּץ יָמִי"ן.

שֵׁת, בְּסִיּוֹם עֵלְמָא בְּצַדִּיקִים וּחְסִידִים דְּנִפְקוּ לְבַתֵּר מִגֵּיָה. שֵׁת דָּא הָיָה סִיּוֹם דְּאֶלְפָּ"א בֵּיתָא, וּמִיָּנִיָּה אֶהְדְּרוּן אֲתוּוֹן לְמִישֵׁר, ש"ת.

בֵּינָן דְּאֶסְתִּימוּ אֵינוֹן צַדִּיקִים וּחְסִידִים עַד נֹחַ, וְהָיוּ אֵינוֹן בְּנֵי טוֹפְנָא, דְּאֲתַמְחוּ כּוּלְהוֹן. כִּיּוֹן דְּאֲתַמְחוּ כּוּלְהוֹ, וּנְפַק נֹחַ וּבְנֵיהוּי מִתִּיבּוּתָא, כְּדִין כְּתִיב, (שם ט יט) וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל

בְּאַלְפָּא בִּיתָא לְמַפְרַע - תש"ר.
וְאִזּוּ כְּתוּב, וּמֵאַלְהָ נִפְצָה כָּל
הָאַרְץ, וְהִלֵּךְ כָּל הָעוֹלָם בְּזַהֲמַת
אוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ.

וְאַף עַל גַּב שְׂאֲבָרְהֶם תִּקְּן מַה
שֶׁעָשָׂה אָדָם, וְכֵן יַעֲקֹב וַיִּצְחָק
וְהַצְדִּיקִים, עִם כָּל זֶה זַהֲמַת
הַנְּחֹשׁ לֹא פָּסְקָה, עַד שֶׁעָמְדוּ
יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינִי, וְחִזְרוּ
הָאוֹתִיּוֹת לְדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וּמִהֶם
לְמַפְרַע, אַחַת מִכָּאן וְאַחַת מִכָּאן.
וְכִשְׁפָּרְחוּ, חִזְרוּ בְּגוּף אַחֵר. חִזְרוּ
הָאוֹתִיּוֹת בְּגוּן אַחֵר.

וְכֵן הִלֵּךְ הָעוֹלָם בְּסוּדוֹת שֶׁל
אַלְפָּא בִּיתָא, עַד שֶׁבָּא שְׁלֹמֹה.
כִּיּוֹן שֶׁבָּא שְׁלֹמֹה, נִמְצְאוּ
הָאוֹתִיּוֹת עוֹמְדוֹת עַל קִיּוּמָן. וְאִזּוּ
כְּתוּב (מלכים א' ה') וַתִּרְבַּב חֻכְמַת
שְׁלֹמֹה, וַעֲמְדָה הִלְבְּנָה בְּשִׁלְמוֹת,
וְאִזּוּ הִתְגַּלְּהָ שִׁיר הַשִּׁירִים לְעוֹלָם.
וְאִזּוּ אָמַר, (שיר ו') אֶל גַּנַּת אֲגוֹז
יִרְדְּתִי. מַה אֲגוֹז, הַמֵּחַ לֹא נִמְצָא
אֶלָּא לְבִסּוּף, כִּף הָעוֹלָם הִיָּה כִּף,
עַד שֶׁהִתְקַיְּמוּ הַקְּלָפוֹת, וַעֲמַד
הָעוֹלָם בְּמֵחַ וְהִלְבְּנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ.
אָמַר אוֹתוֹ הַסּוּחָר, בְּמַה אֲמַרְתֶּם
וַתְּבָאֲרוּ אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁכְּתוּב,
(רות א') וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם עַד בּוֹאֲנָה
בֵּית לָחֵם וַיְהִי כְּבוֹאֲנָה בֵּית לָחֵם
וַתַּהֲרֹג כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן. עַד כָּאן
שְׁתֵּים. וַתִּאמְרֶנָּה הַזֹּאת נַעֲמִי,
אַחַת וְלֹא יוֹתֵר. אָמַר רַבִּי עֲזַרְיָה,
אֲשִׁירֵיהֶם יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֲפִלוּ
הַרִיקְנִים שֶׁבְּכֶם מְלֵאִים תּוֹרָה
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

יִרְדוּ שְׁנֵיהֶם, אָמְרוּ לוֹ, הַנְּשַׁמֵּעַ
לְךָ דָּבָר בְּפִסּוּק הַזֶּה? אָמַר, כִּף
שֶׁמַּעֲתִי - בְּזִמְנֵי שֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְתַתּ תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל,
הַלּוֹחֹת הָיוּ כְּתוּבִים פָּנִים וְאַחֲרָי, שֶׁנֶּאֱמַר
(שמות לב) מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם
כְּתוּבִים.

וְהָיוּ אַחַד פָּנִים וְאַחֲרָי, וְהָיוּ
אַחֲרַת יְמִין וּשְׂמָאל, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות

בְּאַלְפָּא בִּיתָא לְמַפְרַע, תש"ר. וְכֵדִין כְּתוּב,
וּמֵאַלְהָ נִפְצָה כָּל הָאַרְץ, וְאִזּוּ כָּל עַלְמָא,
בְּהֵהוּא זַהֲמַת דְּנְחֹשׁ.

וְאַף עַל גַּב דְּאַבְרָהִם תִּקְּן מַה דְּעֵבַד אָדָם. וְכֵן
יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וַצְדִּיקָיָא. עִם כָּל דָּא, זַהֲמַת
דְּנְחֹשׁ לֹא פָּסְקָא, עַד דְּקִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא
דְּסִינִי. וְאַהֲדָרוּ אַתְּוּן בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וּמִנְהוּן
לְמַפְרַע, חַד מִכָּאן, וְחַד מִכָּאן. וְכַד סָרְחוּ,
אַהֲדָרוּ בְּגוּפָא אַחֲרָא. אַהֲדָרוּ אַתְּוּן בְּגוּוֹנָא
אַחֲרָא.

וְכֵן אִזּוּ עַלְמָא, בְּרַזִּין דְּאַלְפָּא בִּיתָא, עַד
דְּאַתָּא שְׁלֹמֹה. כִּיּוֹן דְּאַתָּא שְׁלֹמֹה,
אַשְׁתַּכְּחִין אַתְּוּן קִיּוּמִין עַל קִיּוּמֵיהוּ. וְכֵדִין
כְּתוּב, (מ"א ה') וַתִּרְבַּב חֻכְמַת שְׁלֹמֹה, וְקִיּוּמָא
סִיְהֵרָא בְּשִׁלְמוֹתָא, כְּדִין אַתְּגַלִּי שִׁיר הַשִּׁירִים
בְּעַלְמָא.

וְכֵדִין אָמַר, (ש"ש ו' י"א) אֶל גַּנַּת אֲגוֹז יִרְדְּתִי. מַה
אֲגוֹז, מוּחָא לֹא אֲשַׁתְּכַח אֶלָּא לְבִסּוּף,
כִּף עַלְמָא הָכִי הוּא, עַד דְּאַתְקִיּוּמוֹ קְלִיפִין,
וְקִיּוּמָא עַלְמָא בְּמוּחָא, וְסִיְהֵרָא בְּאַשְׁלְמוֹתָא.
אָמַר הַהוּא טִייעָא, בְּמַאי קְאָמְרִיתוּ וְתוֹקִימוּ
הָאִי קָרָא דְכְּתוּב, וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם עַד
בּוֹאֲנָה בֵּית לָחֵם וַיְהִי כְּבוֹאֲנָה בֵּית לָחֵם וַתַּהֲרֹג
כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן. עַד הֵכָא תִּרִין, וַתִּאמְרֶנָּה
הַזֹּאת נַעֲמִי חַד וְלֹא יוֹתֵר. אָמַר רַבִּי עֲזַרְיָה,
אֲשִׁירֵכֶם יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֲפִילוּ הַרִיקְנִים שֶׁבְּכֶם,
מְלֵאִים תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

נְחִתִין תְּרוּוּיָהוּ, אָמְרוּ לֵיהּ, מִיָּדִי שְׁמִיעַ לְךָ
כְּהָאִי קָרָא. אָמַר, הָכִי שְׁמַעְנָא. בְּזִמְנָא
דְּבַעֲי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִיָּהֵב תּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל, הַלּוֹחֹת הָיוּ כְּתוּבִים פָּנִים וְאַחֲרָי.
שֶׁנֶּאֱמַר, (שמות לב טו) מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים.

וְהָיוּ אַחַד פָּנִים וְאַחֲרָי. וְהָיוּ אַחֲרַת יְמִין

ב) והלחת מעשה אלהים המה
והמכתב מכתב אלהים הוא חרות
על הלחת. שנים. על מה אמר
פעמים והמכתב מכתב?

שקדם שעשו ישראל העגל,
ורצה הקדוש ברוך הוא לתת שתי
תורות, שבכתב ושבעל פה
האלו, על ידי משה לישראל -
והלחת מעשה אלהים המה וגו'.
והלוחות היו בדגמא ו"ה לוחות.
ו"ה מכתב, מכתב שכתוב זהו
ו"ה.

לוחות י"ה. מעשה אלהים המה
- זו הבינה העליונה. ו"ה הם שתי
זרועות. ו"ה מכתב - הם יעקב
ורחל, שנקראו שמש וירח,
ונקראו שני שדים, ונקראו אחד.
ועל זה אמר, ו"ה מכתב מכתב
אלהים הוא. חרות על הלחת, אל
תקרי חרות אלא חרות, חרות
ממלאך המות, ומשעבוד
מלכיות, וכל החלאים הרעים של
העולם.

וכיון שעשו את העגל, פרחו
האותיות משני הצדדים פנים
וימין. ואני אפתח לך הדרך הישר
שתבין. אלימלך ונעמי, ומחלון
ורות - בדגמא היו שני הלוחות.
אלימלך ונעמי לוח אחד, ימין
ושמאל. ומחלון ורות, פנים
ואחור, לוח אחר. וכיון שעשו
את העגל, הסתלק אלימלך
ומחלון. נשארו רות ונעמי, שתי
נקבות.

והרכבו שתיהן, עד פי שמעו פי
פקד ה' את עמו לתת להם לח"ם.
שנתן פעם אחרת תורה, לוחות
שניות.

והרכבה שתיהן עד בואנה בית
לחם וגו', ותהם כל העיר עליהן.
כל - זה צדיק. העיר - זה ציון,
עיר דוד. ותאמרנה הזאת נעמי,
שבשעה שנתנה תורה על הר
סיני, כתוב (שמות) וכל העם ראים

ושמאל. שנתמר, (שם לב טז) והלחת מעשה
אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות
על הלחת, תרין, על מה אמר תרין זימנין
והמכתב מכתב.

דקודם שעשו ישראל העגל, ובצא קודשא
ברוך הוא למייהב תרין תורות, שבכתב
ושבעל פה אליו, על ידא דמשה לישראל,
והלחת מעשה אלהים המה וגו'. והלוחות
היו בדוגמא ו"ה לוחות. ו"ה מכתב, דא הוא
דכתיב ו"ה.

לוחות י"ה. מעשה אלהים המה, דא בינה
עילאה. ו"ה, אינון תרין דרועין. ו"ה
מכתב, אינון יעקב ורחל, שנקראו שמש וירח,
ונקראו שני שדים, ונקראו חד. ועל דא אמר,
ו"ה מכתב מכתב אלהים הוא. חרות על
הלוחות, אל תקרי חרות, אלא חירות, חירות
ממלאך המות, ומשיעבוד מלכיות, וכל מרעין
בישין דעלמא.

וכיון דעבדו ית עגלא, פרחו אתוון מתרין
סטרין פנים וימין. ואני אפתח לך הדרך
הישר שתבין. אלימלך ונעמי, ומחלון ורות,
בדוגמא דא תרין לוחות. אלימלך ונעמי לוח
אחד, ימין ושמאל. ומחלון ורות, פנים
ואחור, לוח אחר. וכיון דעבדו ית עגלא,
אסתלק אלימלך ומחלון, נשארו רות ונעמי,
תרין נקיבות.

ואורו תרוייהו, עד פי שמעו פי פקד ה' את
עמו לתת להם לח"ם. דיהב זימנא
אחרא אורייתא, לוחות שניות.

והרכבה שתיהן עד בואנה בית לחם ותהם כל
העיר עליהן. כל, דא צדיק. העיר,
דא ציון, עיר דוד. ותאמרנה הזאת נעמי,
שבשעתא דאתיהבת אורייתא על טורא

את הקולת ואת הלפידים.
 אז צווחה התורה, ואמרה, אל
 תקראנה לי נעמי, אני מלאה
 הלכתי, מפל שמחה ומפל
 הטובות וכל החרות של העולם,
 אפלו משעבוד מלכיות. אז
 אמרה, למה תקראנה לי נעמי.
 וזהו הסוד שאמר הקדוש ברוך
 הוא על ידי משה, (שמות ל) וראית
 את אחרי ופני לא יראו. פשרציתי
 לתת תורה לישראל, ימין ושמאל
 פנים ואחור - הם לא רצו, ועשו
 את העגל. וכאן פשהם רוצים -
 אני לא ארצה.

אמר, כף שמעתי, בזמן שרצה
 הקדוש ברוך הוא לתת תורה
 לישראל, נטל תורה שבכתב
 ותורה שבעל פה, והלך הוא
 לשאר העמים, ולא רצו לקבלם.
 עד שהוריד אותם לישראל על
 הר סיני.

אמרו מלאכי השרת: למי רוצה
 הקדוש ברוך הוא לתת שתי
 תורות הללו? אמר: לישראל,
 שהם גורלי וחלקי, שכתוב (דברים
 לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל
 נחלתו, הרי שנים. ואני נותן להם
 שתי תורות. ועוד, שעולים
 בערבון עוללים ויונקים.
 ובשבילם יתעוררו שתי התורות
 הללו, שכתוב מפי עוללים
 וינקים יסדת עז.

ומכאן יוצא? משם יוצא, שכתוב
 (ישעיה כח) את מי יורה דעה ואת
 מי יבין שמועה גמולי מחלב
 עתיקי משדים. את מי יורה דעה
 - זו תורה שבכתב. ואת מי יבין
 שמועה - זו תורה שבעל פה.
 גמולי מחלב עתיקי משדים
 - שבגללם ירדה תורה לישראל
 על הר סיני.

ורו שכתוב (רות א) ותלכנה שתיים
 עד בואנה בית לחם. לאן הלכו?
 לשאר העמים, עד שעמדו

דסיני, כתיב, (שם כ יח) וכל העם רואים את הקלת
 ואת הלפידים.

בדין צווחה אורייתא, ואמרה, אל תקראנה
 לי נעמי, אני מלאה הלכתי, מפל חידו,
 ומפל טבאן, וכל חירו דעלמא, אפילו
 משעבוד מלכיות. בדין אמרה, למה תקראנה
 לי נעמי.

ורא הוא רזא, דאמר קודשא בריך הוא על
 ידא דמשה, (שם לג כג) וראית את אחורי ופני
 לא יראו. פשרציתי למיהב אורייתא לישראל
 ימין ושמאל פנים ואחור, הם לא רצו, ועבדו
 נת עגלא. וכאן פשהם רוצים, אני לא ארצה.
 אמר, הכי שמענא, בזמנא דבעא קודשא בריך
 הוא למיהב אורייתא לישראל, נטל

קבע"ב תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ואזיל
 הוא לגבי שאר עמין, ולא בעו לקבלא לון.
 עד דנחית לון לישראל על גבי טורא דסיני.
 אמרו מלאכי השרת, למאן בעי קודשא בריך
 הוא למיהב תרין תורות אלין. אמר,
 לישראל, דאינון עדבי וחולקי. דכתיב, (דברים
 לב ט) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו, הרי
 תרין. ואנא יהיב לון שתי תורות. ועוד, דסלקי
 בערבונא עוללים ויונקים. ובגנייהון יתערון
 תרין תורות אלין. דכתיב, (תהלים ח ג) מפי עוללים
 וינקים יסדת עז.

ומהכא נפקא, מהתם נפקא, דכתיב, (ישעיה כח
 ט) את מי יורה דעה ואת מי יבין
 שמועה גמולי מחלב עתיקי משדים. את מי
 יורה דעה, דא תורה שבכתב. ואת מי יבין
 שמועה, דא תורה שבעל פה. גמולי מחלב
 עתיקי משדים, דבגנייהון נחתא אורייתא
 לישראל על טורא דסיני.

הרא הוא דכתיב, ותלכנה שתיים עד בואנה

בית לָחֶם. לְאֵן הִלְכוּ. לְשָׂאָר עַמּוּן, עַד דְּקִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינֵי. כִּיּוֹן דְּנִחְתּוּ תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, מִיָּד וְתַהוּם כָּל הָעִיר עֲלִיהֶן וְתַאמְרֵנָה הַזֹּאת נְעַמִּי. הַזְדַּעְזַע כָּל הָעוֹלָם, וְאָמְרוּ, זֶה הִיא הַתּוֹרָה חֻמְדָּה גְנוּזָה? מִיָּד - וְכָל הָעַם רֹאִים אֵת הַקּוֹלוֹת וְאֵת הַלְפִידִם. מִיָּד וְכָל הָעַם רֹאִים אֵת הַקּוֹלוֹת וְאֵת הַלְפִידִם. כִּדִּין אִמְרַת הַזֹּאת נְעַמִּי. דָּא הוּא נְעִימוֹ דְאֹרִייתָא.

וְלֹא יָדְעֵי יִשְׂרָאֵל עֲנִשָּׂא דְאֹרִייתָא, עַד דִּיאָתוּ לְמַרְה, דְכָתִיב, (שמות טו כה) שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסְהוּ. כִּדִּין אִמְרָה אֹרִייתָא, קְרַאנְךָ לִי מְרָא. וְאַרְכְּבִיָּה תִלַּת פְּרָסִי, וְהוּא עָסִיק עִמָּהוֹן בְּאֵלִין רְזִינָא. קְרַאוּ עֲלֵיהּ, (שה"ש ו ז) כְּפִלַּח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ. אֲפִילוּ הַרִיקְנִין שְׁבִישְׂרָאֵל מְלֵאִין תּוֹרָה וּמִצּוֹת כְּרִימוֹן.

אָמַר לוֹ, כִּדִּין הוּא יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרֵן בְּאֹרִייתָא, אֲתַעְטְרוּ בְּשִׁמְהֶן גְּלִיפִין עֵילְאִין. כִּיּוֹן דְּעַבְדוּ יַת עֲגָלָא וְסָרְחוּ, וְהוּא מִיִּתֵי מִשָּׁה אֹרִייתָא, כְּתִיבָא עַל לִוְחִין דְּאַבְנִין עֲלֵאִין, מְלִיִּין מְכַל טְבָאן, חִירוֹת מְמַלְאָךְ הַמּוֹת, וּמִשְׁעַבּוּד מְלִכְיוֹת, וּמְכַל מְרַעִין בִּישִׁין דְּעֲלָמָא.

כִּיּוֹן דְּחִמָּא מִשָּׁה יַת עֲגָלָא, פְּרַחוּ אֲתוּוֹן, וְכִלְהוּ סִלְקוּ לְעֵילָא, כִּדִּין צְוּוּחָא אֹרִייתָא וְאִמְרָה, אֲנִי מְלָאָה הַלְכְתִּי, מִכְּמָה טְבִין לְיִשְׂרָאֵל, וְהַשְׁתָּא אֲהַדְרִית רִיקָם לְמַגְנָא, דְּלֹא מְהֵינִית לְהוּ. כִּדִּין צְוּוּחוּ עֵילְאִין, וְאָמְרוּ, (הושע י א) אוֹי לָהֶם כִּי נִדְדוּ מִמְּנִי. וְוִי לְהוֹן, דְּלֹא אֲתַקִּימוּ בְּמַהִימְנוּתָא דְמֵאֲרִיהוֹן.

רַבִּי אֶלְכָּסְנִדְרָאִי לְטַעְמִיהּ, דְּאָמַר ר' אֶלְכָּסְנִדְרָאִי, הִנֵּפֶשׁ וְהַגּוֹף הֵם שׁוֹתְפִין יַחַד, וְהוֹלְכִים מְזָה הָעוֹלָם כְּיַחַד. עַד בְּאַנְה

יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינֵי. כִּיּוֹן שְׂיָרְדוּ תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, מִיָּד וְתַהוּם כָּל הָעִיר עֲלִיהֶן וְתַאמְרֵנָה הַזֹּאת נְעַמִּי. הַזְדַּעְזַע כָּל הָעוֹלָם, וְאָמְרוּ, זֶה הִיא הַתּוֹרָה חֻמְדָּה גְנוּזָה? מִיָּד - וְכָל הָעַם רֹאִים אֵת הַקּוֹלוֹת וְאֵת הַלְפִידִם. אֲזַ אִמְרָה, הַזֹּאת נְעַמִּי, זֶה הִיא נְעִימוֹת הַתּוֹרָה.

וְלֹא יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל הָעַנְשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה, עַד שֶׁבָּאוּ לְמַרְה, שְׁכַתּוּב (שמות טו) וַיְבֹאוּ מִקְרָתָהּ. וְכַתּוּב, שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסְהוּ. אֲזַ אִמְרָה הַתּוֹרָה, קְרַאנְךָ לִי מְרָא. וְהַרְבִּיבוּ שְׁלֹשׁ פְּרָסוֹת, וְהוּא עוֹסֵק עִמָּהֶם בְּסוֹדוֹת הַלְלוּ. קְרַאוּ עֲלֵי, כְּפִלַּח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ. אֲפִילוּ הַרִיקְנִים שְׁבִישְׂרָאֵל מְלֵאִים תּוֹרָה וּמִצּוֹת כְּרִימוֹן.

אָמַר לוֹ, אֲזַ הִיוּ יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרִים בְּתוֹרָה, הַתְּעַטְרוּ בְּשִׁמּוֹת חֻקּוֹקִים עֲלִיוֹנִים. כִּיּוֹן שְׁעִשׂוּ אֵת הָעֲגָל וְסָרְחוּ, וְהִיָּה מְבִיא מִשָּׁה אֵת הַתּוֹרָה, כְּתוּבָה עַל לִוְחוֹת שֶׁל אֲבָנִים עֲלִיוֹנִים, מְלֵאִים מְכַל טוֹבוֹת, חֲרוֹת מְמַלְאָךְ הַמּוֹת, וּמִשְׁעַבּוּד מְלִכְיוֹת, וּמְכַל הַמַּחְלוֹת הָרַעוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.

כִּיּוֹן שְׂרָאָה מִשָּׁה אֵת הָעֲגָל, פְּרַחוּ הָאוֹתִיּוֹת, וְכִלְמַם עָלוּ לְמַעְלָה. אֲזַ צְוּוּחָה הַתּוֹרָה וְאִמְרָה, אֲנִי מְלָאָה הַלְכְתִּי, מִכְּמָה טוֹבוֹת לְיִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁו חֲזוֹרְתִי רִיקָם לְחִנָּם, שְׁלֹא מוֹעִילָה לָהֶם. אֲזַ צְוּוּחוּ הָעֲלִיוֹנִים, וְאָמְרוּ, (הושע י) אוֹי לָהֶם כִּי נִדְדוּ מִמְּנִי. אוֹי לָהֶם שְׁלֹא עֲמְדוּ בְּאַמְנוֹהָ שֶׁל רְבוּנָם.

רַבִּי אֶלְכָּסְנִדְרָאִי לְטַעְמוֹ. שְׂאֵמַר רַבִּי אֶלְכָּסְנִדְרָאִי, הִנֵּפֶשׁ וְהַגּוֹף הֵם שׁוֹתְפִים יַחַד, וְהוֹלְכִים מְזָה הָעוֹלָם כְּיַחַד. עַד בּוֹאֲנָה בֵּית לָחֶם. וְלִמָּה נִקְרָאת כֵּךְ? אֵלָּא בֵּית הַדִּין וְקִטְרוּג שֶׁל הַדִּין וְקָרַב יֵשׁ

שם. אז פתוב ותהם כל העיר עליהן. כל שאר המתים מרעישים עליהם, לקול הקרב של הדין.

ששנינו, אותו מלאך הממונה על בית הקברות, נכנס לקבר בשעה שנקבר, עומד עליו ומביט ואומר: אוי לו לפלוני זה! אוי לעינים שנהנו מהעולם הזה בעברה! אוי להם לידים ולרגלים שהלכו בהבלי העולם.

אמר הגוף: אני איני רואה, הנפש היא המנהיג שלי. אומרת הנפש: אני איני יודעת לילך. והם השנים דגמת העור והפסת. מה עשה? מכניס הנפש לתוך הגוף, ודן אותם שלשה ימים זה אחר זה. לאחר שלשה ימים, נדון מפיו ומידיו ומרגליו.

לאחר מפאן הגוף נבקע, ורמה ותולעה עולה עליו, והנפש מתאבלת עליו. שכתוב (איוב ט) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. ואומרת, אני מלאה הלכתי לאותו העולם, וריקם השיבני ה' לזה העולם, בלא מעשים ובלא תורה.

ואשרי מי שתלמודו מתקיים בידו בזמן שהולך אדם לבית עולמו. שאפלו בקבר שפתותיו רוחשות, והם שושני"ם. אל תקרי שושנים, אלא שושנים. מפני שתורתם מגנה עליהם. זהו שכתוב (משלי ו) בשכבך תשמר עליך.

כמו זה של רבי חסדא, כשנפטר לעולמו, הלך רבי יוסי בנו ולן שם על קברו בלילה. שמע מתוך קברו שמחה של פתות פתות, שמתכנסים ואומרים: גלף לשמחת ההלולה של התורה של רבי חסדא. ואפלו מלאכי השרת מתכנסים לשמח עמו.

בית לחם. ואמאי אקרי הכי. אלא בי דינא וקטרוגא דדינא וקרבא תמן. פדין פתיב, ותהם כל העיר עליהן. כל שאר מתייא מרעישין עלייהו, לקל קרבא דדינא.

רתנן, ההוא מלאך הממונה על בית הקברות, נכנס לקבר בשעה שנקבר, עומד עליו ומביט ואומר, אוי לו לפלוני זה, אוי לעינים שנהנו מהעולם הזה בעבירה, אוי להם לידים ולרגלים שהלכו בהבלי העולם.

אמר הגוף, אני איני רואה, הנפש הוא המנהיג שלי. אומרת הנפש, אני איני יודעת לילך. והם השנים, דוגמת העור והפסת. מה עשה, מכניס הנפש לתוך הגוף, ודן אותם ג' ימים זה אחר זה. לאחר שלשה ימים, נדון מפיו ומידיו ומרגליו.

לאחר מפאן, הגוף נבקע, ורימה ותולעה עולה עליו, והנפש מתאבלת עליו. דכתיב, אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. ואומרת, אני מלאה הלכתי לאותו העולם, וריקם השיבני ה' לזה העולם, בלא מעשים ובלא תורה.

ואשרי מי שתלמודו מתקיים בידו בזמן שהולך אדם לבית עולמו. שאפילו בקבר שפתותיו רוחשות, והם שושני"ם, אל תקרי שושנים, אלא שושנים. מפני שתורתם מגינה עליהם. הדא הוא דכתיב, בשכבך תשמר עליך.

כי הא דרבי חסדא, כשנפטר לעולמו, הלך רבי יוסי בריה ובת תמן על קבריה בלילה. שמע מגו קבריה, חדוה דכתות פתות, דמתכנפי וקאמרי, גיזיל לחדותא דהלולא דאורייתא דרבי חסדא. ואפילו מלאכי השרת מתכנפי למיחדי בהדיה.

שָׁמַע שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים, מַה לְּחַיִּים
בְּשִׁמְחַתְנֹו כָּאֵן? יַעֲסֹקוּ בַּתּוֹרָה
בְּעוֹלָם הַהוּא! אָמַר לוֹ, בְּנִי, לֶךְ
מִכָּאֵן וְקַם תְּלַמּוּדֶךָ, שְׂאֲשֵׁרִי הוּא
מִי שָׁבָא לְכָאֵן וְתַלְמוּדוֹ בִּידוֹ.
שְׁהָרִי אֶפְלוּ מִלְּאֲכִי הַשָּׁרֵת לֹא
יְכוּלִים לְקַרֵּב אֵלָיו. לֶךְ וְאָמַר
לְרַבִּי חֲגִי, שְׂיִגְמַר תְּלַמּוּדוֹ,
שְׁבִיּוֹם פְּלוּנִי יבֹא לְכָאֵן.

בִּינְיָתִים שֶׁהָיָה מְדַבֵּר עִמּוֹ,
הַעֲלוּהוּ אֶת רַבִּי חֲסֵדָא לְיִשְׁבִּיבָה
הַעֲלִינָהּ. וְקָם רַבִּי יוֹסִי בְּנֹו,
וְהֵלֵךְ, וְהִרְאָה לַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָאִי, אֲלֵמְלֵא רַבִּי
יוֹסִי אַתָּה, רְאוּי הָיִיתָ לְהַעֲנֵשׂ שָׁם.
אָמַר לוֹ, בְּשִׁבְלִי צַעְרוּ שֶׁל אַבָּא
הַלְכְּתִי וְשִׁמְעִתִּי כָּל זֶה. קָרָא רַבִּי
יוֹנָתָן עַל רַבִּי חֲסֵדָא, (מְשִׁלִּי א)
וְשִׁכְבֹת וְעִרְבָה שְׁנַתְךָ. וְהַפְסוּק
הָאֲחֵר הַזֶּה, (קַהֲלַת ה) מִתּוֹקָה שְׁנַת
הַעֲבָד אִם מַעֲט וְאִם הִרְבָּה יֹאכֵל.
דְּבַר אַחֵר, הַנֶּפֶשׁ נִמְשָׁלָה
לְשִׁכְנִיָּה, וְהַגּוֹף לְיִשְׂרָאֵל. אִם
יִשְׂרָאֵל חֲטָאוּ וְגָלוּ, לָמָּה הַגְּלָה
הַשִּׁכְנִיָּה לְשָׁם עִמָּהֶם, שֶׁהִיא לֹא
חֲטָאָה? אֲלֵא עַל שֶׁהִיָּתָה מִבְּקִשְׁתָּ
עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, וּמִשְׁפַּעַת לָהֶם
עֶשֶׂר וְכַבּוּד מְאֹד, וְנִתְּנָה לָהֶם כָּל
מַה שִׁירְצוּ, וְהֵם חֲטָאוּ. וְעַל זֶה
נֶאֱמַר (דְּבָרִים לב) וַיִּשְׁמַן יִשְׂרוּן
וַיִּבְעֹט שְׁמֵנָתָ עֲבִית כְּשִׁית וַיִּטֵּשׁ
אֱלוֹהִי עֲשָׂהוּ וַיִּנְבֵּל צוּר יִשְׁעָתוֹ.
וְעַל זֶה גְּלַתָּה עִמָּהֶם.

מַה רַמָּה וְתוֹלְעָה עוֹלָה עַל הַגּוֹף
- כִּפּוּר בְּשִׁעָה שִׁיִּשְׂרָאֵל הֵם רְעִים,
אֲמוֹת הָעוֹלָם, בְּנֵי עֲשׂוֹ
וַיִּשְׁמַעְאֵל, שְׁנִקְרָאִים רַמָּה
וְתוֹלְעָה, שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְהַגּוֹף
נִבְקַע וַיִּהְרָגוּ אֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה,
(אִיּוֹב יד) אַף בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב
וּנְפָשׁוֹ עָלָיו תֵּאָכֵל. מַהוּ בְּשָׂרוֹ
עָלָיו יִכָּאֵב וּנְפָשׁוֹ עָלָיו תֵּאָכֵל?
בְּשָׂרוֹ יִכָּאֵב עֲלֵיהֶם, וּנְפָשׁוֹ שֶׁל

שָׁמַע דִּהְיוּ אֲמָרִין, מַה לְּחַיִּי בַּחֲדוּהָ דִילָן הָכָא,
יִלְעוּן בְּאוֹרֵייתָא בַּהֲהוּא עֲלֵמָא. אָמַר
לִיָּה, בְּרִי, זִיל מְהָכָא, וְקַיִים תְּלַמּוּדֶךָ, דִּזְכָּאָה
אִיהוּ מֵאֵן דְּאֲתִי הָכָא וְתַלְמוּדוֹ בִּידוֹ. דְּהָא
אֶפְילוּ מִלְּאֲכִי הַשָּׁרֵת לֹא יְכוּלִין לְקַרְבָּא לִיָּה.
זִיל וְאָמור לִיָּה לְרַבִּי חֲגִי, דִּיגְמור תְּלַמּוּדִיָּה,
דְּבִיּוֹם פְּלוּנִי יִיתִי הָכָא.

אֲדַהְבִּי, דִּהְיָה מְשַׁתְּעִי בַּהֲדִיָּה, סְלִקוּהוּ לְרַבִּי
חֲסֵדָא לְמַתִּיבְתָא עֵילָאָה. וְקָם רַבִּי
יוֹסִי בְּרִיָּה, וְאָזִיל, וְחִוִּי לַהוּן לְחֲבָרֵיָּא.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָאִי, אֲלֵמְלֵא רַבִּי יוֹסִי אַתָּה,
כְּדִי הוּת לְאַתְעֲנַשָׁא תַּמָּן. אָמַר לִיָּה, בְּגִין
צַעְרָא דְאַבָּא, אֲזִלִּית וְשִׁמְעִית כָּל הָאִי. קָרָא
ר' יוֹנָתָן עֲלֵיָּה דְרַבִּי חֲסֵדָא, וְשִׁכְבֹת וְעִרְבָה
שְׁנַתְךָ. וְהָאִי קָרָא אַחֲרֵינָא, מִתּוֹקָה שְׁנַת הַעוֹבֵד
אִם מַעֲט וְאִם הִרְבָּה יֹאכֵל.

דְּבַר אַחֵר, הַנֶּפֶשׁ נִמְשָׁלָה לְשִׁכְנִיָּה, וְהַגּוֹף
לְיִשְׂרָאֵל. אִם יִשְׂרָאֵל חֲטָאוּ וְגָלוּ, לָמָּה
הַגְּלָה הַשִּׁכְנִיָּה לְשָׁם עִמָּהֶם, שֶׁהִיא לֹא חֲטָאָה.
אֲלֵא עַל שֶׁהִיָּתָה מִבְּקִשְׁתָּ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים.
וּמִשְׁפַּעַת לָהֶם עוֹשֶׂר וְכַבּוּד מְאֹד, וְהִבָּא לַהוּן
כָּל מַה שִׁירְצוּ, וְהֵם חֲטָאוּ. וְעַל דָּא נֶאֱמַר,
וַיִּשְׁמַן יִשְׂרוּן וַיִּבְעֹט שְׁמֵנָתָ עֲבִית כְּשִׁית וַיִּטֵּשׁ
אֱלוֹהִי עֲשָׂהוּ וַיִּנְבֵּל צוּר יִשְׁעָתוֹ. וְעַל דָּא גְּלַתָּה
עִמָּהֶם.

מַה רַימָה וְתוֹלְעָה עוֹלָה עַל הַגּוֹף, כִּפּוּר בְּשִׁעָה
שִׁיִּשְׂרָאֵל הֵם רְעִים, אֲמוֹת הָעוֹלָם בְּנֵי
עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל שְׁנִקְרָאִים רַמָּה וְתוֹלְעָה,
שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְהַגּוֹף נִבְקַע וַיִּהְרָגוּ לְיִשְׂרָאֵל.
וְעַל דָּא אַף בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וּנְפָשׁוֹ עָלָיו
תֵּאָכֵל, מַהוּ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וּנְפָשׁוֹ עָלָיו
תֵּאָכֵל. בְּשָׂרוֹ יִכָּאֵב עֲלֵיהֶם, וּנְפָשׁוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל

ישראל תאכל. ואז היא משתוקקת לנשמה העליונה שנקראת נעמי.

והנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז וגו' (רות ב). רבי רחומאי פתח, (תהלים קיב ג) גבור בארץ יהיה זרעו. אשרי הוא מי שמתברך בבנים בעולם הזה, כדי שלא ילך יחידי לאותו העולם.

בא וראה, בדגמא שיש באדם יהו"ה מלא, ומתפרש האור שלו למ"ה, כאן יש בגוף השם מלא יהו"ה, ומתפרש לעשרים ושתים אותיות, ועם מנצפ"ך הם עשרים ושבע.

ואני אפתח לך דרך ישר. כמו שהוא דגמת אדם, שהוא מארבע אותיות, והוא אור גדול, כף יש בגוף ארבעה יסודות - אש ועפר ריח ומים, והם ארבעה פחות. ואלו הם: ריח הבהמית, ונפש הבהמית, והנשמה, והנשמה לנשמה. והם מצד השמאל.

והם פועלים בעולם הזה כמו זה: השכל מהנשמה לנשמה. ותאות השכל נמשכת מן הנשמה. ומן ריח הבהמית יבא המשא ומתן עם הגוים. ונפש הבהמית להנהיג האיברים, שילכו לאכילה ושתיה ותאות המשגל, וזוהי הנפש הבהמית (מן הריח ארבע

רוחות, קר וחס קיץ וחרף).

וחמשה מקומות שעשרים ושתים אותיות נזכרות בהם, והם: אחה"ע מגרון, כומ"ף משפטים, גיכ"ק מחיף, דטלנ"ת מלשון, זסצר"ש משנים. ואלו חמשת המקומות נכללים בארבעה פחות, שהם מנהיגים האיברים, ובהם נברא כל הגוף. ועליהם הארבע אותיות קדושות, שנקראו אדם, ועליהם אמר ויברא אלהים את האדם בצלמו.

תאכל. וכדין איהי תואיבת לנשמה עליונה דאיתקריא נעמי.

והנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז וגו'. רבי רחומאי פתח, (תהלים קיב ג) גבור בארץ יהיה זרעו. זכאה איהו מאן דמתברך בבנין בהאי עלמא, בגין דלא יהי יחידי לההוא עלמא.

הא חזי, בדוגמא דאית באדם יהו"ה מלא, ומתפרש האור שלו למ"ה. הכא אית בגופא השם מלא יהו"ה, ומתפרש לכ"ב אותיות, ועם מנצפ"ך הם כ"ז.

ואני אפתח לך דרך ישר. כמו שהוא דוגמת אדם, שהוא מארבע אותיות, והוא אור גדול. כף אית בגוף ארבע יסודות, אש ועפר ריח ומים, והם ארבע פחות. ודא אינון: ריח הבהמית. ונפש הבהמית. ונשמתא. ונשמתא לנשמתא. ואינון מסטרא דשמאלא.

ואינון פועלין בהאי עלמא כגונא דא. השכל מנשמתא לנשמתא. ותאות השכל נמשך מן נשמתא. ומן ריח הבהמית יבא המשא ומתן עם הגוים. ונפש הבהמית להנהיג האיברים, שילכו לאכילה ושתיה ותאות המשגל ודא הוא נפש הבהמית (מן הריח

ארבע רוחות קור וחוס קיץ וחורף).

וחמשה מקומות שכ"ב אותיות נזכרים בהם, והם אחה"ע מגרון, כומ"ף משפטים. גיכ"ק מחיף. דטלנ"ת מלשון. זסצר"ש משנים. ואלו חמשה מקומות, נכללים בארבע פחות, שהם מנהיגים האיברים, ובהם נברא כל הגוף. ועליהם הארבע אותיות קדושות, שנקראו אדם. ועליהם אמר ויברא אלהים את האדם בצלמו.

הכתוב, (בראשית א)

ומן היו"ד איתער יראה לאדוני האדונים, שיהיה האדם ירא ממנו. ומן הה' מתעוררת תשובה לאיש. ומן הו' מתעוררת לאדם תורה. ומן הה' מתעוררים מעשים טובים ומצוות, ולא יחטא. זה הוא השם הנסתר בצלמו. כמו שהקדוש ברוך הוא נסתר בעלמו, כך הוא זה השם נסתר באדם.

ודע שהם ארבעה שמות: יהו"ה. יהו"ה. יהו"ה. יהו"ה. ודע שהארבע אותיות דגמת ארבעה יסודות שנקראו גוף, ומתפשטים למאתים ארבעים ושמונה איברים. ועל אלו הארבעה יש ארבע אותיות הנזכרים למעלה, והם מתעלים על הארבעה גופים שהזכרנו, ונקראים נקודות. פי בהקרת י' אי, ובהקרת ה' אה. ובהקרת ו' או. ובהקרת ה' אה. ויש על הנקודות טעמים, שהם מנהיגים לארבע אותיות, שהם כנגד רגלי המרכבה, שהם מוציא היסודות השפלים, והם נקראים נקודות. ועליהם שלשה טעמים, והם זרקא תלשא שלשלת. וזהו שם הנסתר הטהור שהו"ד.

וכן באדם, מן הא' לבדה התפשטו ארבע אותיות של שם: אי, אה, או, אה. ומן האלף התפשט ה"א הנצלם, פי הוא מוציא מה שקבל. וגם שתי הברותיו אי או, הראשון מקבל והשני מוליד. והיו"ד הנצלם של אי מורה פי ממנו מתפשט הכל. ועל כן נקרא הראשון מקבל, והשני מוליד. והיו"ד הנצלם שמורה פי ממנו מתפשט הכל. ועל כן נקרא הראשון זרקא, כשמו כן הוא, פי הוא מורה שאין לו סוף. והשני תלשא, מלה מרפכת: ת"ל ש"א. פי היא

ומן היו"ד איתער יראה לאדוני האדונים, שיהיה האדם ירא ממנו. ומן הה', איתער תשובה לאיש. ומן הו', איתער לאדם תורה. ומן הה', איתער מעשים טובים ומצוות, ולא יחטא. זה הוא השם הנסתר בצלמו. כמו שהקדוש ברוך הוא נסתר בעולמו, כך הוא זה השם נסתר באדם.

ודע שהם ארבעה שמות, יהו"ה. יהו"ה. יהו"ה. יהו"ה. ודע שהארבע אותיות דוגמת ארבע יסודות שנקראו גוף. ומתפשטין למאתים ושמנה וארבעים אברים. ועל אלו הארבע, אית ארבע אותיות הנזכרים לעיל, והם מתעלין על אלו ארבע גופים שהזכרנו, ונקראים נקודות. פי בהקרת י' אי. ובהקרת ה' אה. ובהקרת ו' או. ובהקרת ה' אה.

ויש על הנקודות טעמים. שהם מנהיגים לארבע אותיות. שהם כנגד רגלי המרכבה, שהם מוציא היסודות השפלים, והם נקראים נקודות. ועליהם שלשה טעמים, והם זרקא תלשא שלשלת. וזהו שם הנסתר הטהור והקדוש, שהוא שם הו"ה.

וכן באדם, מן הא' התפשטו ארבע אותיות של שם, אי, אה, או, אה. ומן האלף התפשט ה"א הנצלם, פי הוא מוציא מה שקבל. וגם שתי הברותיו אי או, הראשון מקבל והשני מוליד. והיו"ד הנצלם של אי מורה, פי ממנו מתפשט הכל. ועל כן נקרא הראשון מקבל והשני מוליד. והיו"ד הנצלם שמורה פי ממנו מתפשט הכל.

ועל כן נקרא הראשון זרקא, כשמו כן הוא, פי הוא מורה שאין לו סוף. והשני תלשא, מלה מרפכת: ת"ל ש"א. פי היא נושאת הת"ל. והשלישי שלשלת, כשמה כן

נושאת הת"ל. והשלישי שלשלת, כשמה בן היא, המשפעת לתל שהכל פונים שם (ועל זה פון המחבר באמרו).

ודע שהם ארבע שמות. בדוגמא דא, יוסי יוסי יוסי יוסי. אית ארבע אותיות שנקראו גוף, ומתפשטים לרמ"ח איברים. ואית ארבע אותיות, שנקראו נקודות, והם מתעלים על הגוף. ויש על הנקודות טעמים, שמהם מנהיגים להם לאותיות. ועל שלשה שם נסתר וקדוש, והנקודות גוף לטעמים, והאותיות גוף לנקודות.

רבי רחומאי פתח, (תהלים קיב ב) גבור בארץ יהיה זרעו. זכאה הוא מאן דיזכה דיתברך בבנין בהאי עלמא. ואי לא, איהו אזיל מיד ליד. וכתוב, (משלי יא כא) יד ליד לא ינקה רע. מאי יד ליד. (תהלים כה יד) סוד ה' ליראיו.

רבי נחמן אומר, ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז. וכתוב (רות ב) קרוב לנו האיש מגאלנו הוא. ורבי רחומאי אמר, (א) הכי, מאי לא ינקה רע?

אמר לו, לשוטר שהיה מלכה את הרשעים, עד שנותנים לו ערב. ואם נותן, לא נותנים לשוטר להלקות. אמר לו, לא כן! אלא בשעה שיבא ויתגלה מי שהחיה את האדם, תדע את זה.

רבי זמירא נצא לשדה אונן, ראה את אותם הבקיעים שבקמטי הבליטות שמעלות שלהבות. הרפין אונן, ושמע קולות. אמר לו אותו הערבי: לך עמי, ואראה לך פליאות נספרות מבני אדם. הלך עמו אחורי הסלע, וראה בקיעים אחרים ושלהבות שעולות למעלה.

היא, המשפעת לתל שהכל פונים שם (ועל זה כיון המחבר באמרו).

ודע שהם ארבע שמות. בדוגמא דא, יוסי יוסי יוסי יוסי. אית ארבע אותיות שנקראו גוף, ומתפשטים לרמ"ח איברים. ואית ארבע אותיות, שנקראו נקודות, והם מתעלים על הגוף. ויש על הנקודות טעמים, שמהם מנהיגים להם לאותיות. ועל שלשה שם נסתר וקדוש, והנקודות גוף לטעמים, והאותיות גוף לנקודות.

רבי רחומאי פתח, (תהלים קיב ב) גבור בארץ יהיה זרעו. זכאה הוא מאן דיזכה דיתברך בבנין בהאי עלמא. ואי לא, איהו אזיל מיד ליד. וכתוב, (משלי יא כא) יד ליד לא ינקה רע. מאי יד ליד. (תהלים כה יד) סוד ה' ליראיו.

רבי נחמן אומר, ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז. וכתוב, קרוב לנו האיש מגואלנו הוא. ורבי רחומאי אמר, (א) הכי, מאי לא ינקה רע.

אמר ליה, לסנטרא דהוה אלקי לחייבא, עד דיהבי ליה ערבא. ואי יהיב לא שבקין סנטירא לאלקאה. אמר ליה לאו הכי, אלא בשעתא דייתי ויתגלי מאן דאחיי לבר נש, תנדע האי.

רבי זמירא נפק לחקל אונן, חמא באינון בקיעין קרטונניא, קומטרי שלהובי דסלקין. ארפין אודנוי, ושמע קלין. אמר ליה ההוא ערבא, זיל בהדי, ואראה לך פליאן טמירין מבי נשא. אזל עמיה אחורי טינרא, וחמי בקיעין אחרנין, ושללהובין סליקו לעילא. שמעו קלין אחרנין. אמר ליה ארפין

שָׁמְעוּ קוֹלוֹת אַחֲרֵיהֶם. אָמַר לוֹ:
הֲרַפְּןָ אֲזַנְךָ לְכַאֵן. הֲרַפְּיִן אֶת אֲזָנוֹ,
וְשָׁמַע קוֹלוֹת שְׂאוּמְרִים וְי וי.

אָמַר: וְדַאי, זֶהוּ מְקוֹם מְאוֹתָם
הַמְקוֹמוֹת שֶׁל הַגִּיהֶנֶם כַּאֲשֶׁר
אוֹתוֹ הָעֶרְבִי, וְהוּא נִשְׂאָר. בֵּינֵתִים
גָּחַן לְתוֹךְ מְקוֹם אַחַר, וְרָאָה אִישׁ
אֶחָד שֶׁהִיָּה מְרִים קוֹלוֹת, וְהָיוּ
לְזֻקְחִים אוֹתוֹ, וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ
לְעֵמֶק שֶׁל מְדוּר אַחַר, וְנִתְפָּסָה,
וְלֹא רָאָה יוֹתֵר.

נִרְדָּם, וְרָאָה בְּחֵלוֹם אוֹתוֹ הָאִישׁ.
אָמַר לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לוֹ: הַיְהוּדִי
רָשָׁע אָנִי, שֶׁלֹּא הִשְׁאֲרֵיתִי רְעוּת
וְחֻטָּאִים בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא עֲשִׂיתִי.
אָמַר לוֹ בְּתוֹךְ הַחֵלוֹם: מַה שָׁמַךְ?
אָמַר לוֹ: אֵינִי יוֹדֵעַ, שֶׁהֲרָשָׁעִים
שֶׁל הַגִּיהֶנֶם לֹא זוֹכְרִים שְׁמֵם.

אָמַר לוֹ: שֵׁם מְקוֹמְךָ מַהוּ? אָמַר
לוֹ: בְּגִלְלֵי הָעֲלִיּוֹן הֵייתִי קָצָב,
וּמִתּוֹךְ הַרְעוּת הַרְבוּת שֶׁעֲשִׂיתִי
שֵׁם, דָּנִים אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁלֹּשׁ
פְּעָמִים בְּיוֹם וְשֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים
בְּלַיְלָה. (אָמַר לוֹ: וּבֵן הַשְּׂאֲרָתָה? אָמַר לוֹ: כּוּן.)

כָּם מָשָׁם, וְהִלֵּךְ לוֹ לְגִלְלֵי הָעֲלִיּוֹן.
שָׁמַע קוֹל תִּינּוֹק שֶׁהִיָּה אוֹמֵר,
(מְשָׁלִי ב) אִם תִּבְקֶשְׁנָה כִּכְסָף
וְכַמְטָמְנִים תַּחֲפֹשְׁנָה אֲזַ תְּבִין
יִרְאֵת ה'. הִלֵּךְ לְבֵית מְדַרְשׁ אַחַר,
שָׁמַע קוֹל תִּינּוֹק אַחַר שֶׁהִיָּה
אוֹמֵר, (צַפְנִיָּה ב) בְּקֶשׁוֹ צְדָק בְּקֶשׁוֹ
עֲנֶנָּה אוֹלֵי תִסְתְּרוּ וְגו'.

הִלֵּךְ וְחִפֵּשׂ אַחַר אוֹתוֹ הָאִישׁ
הַרְשָׁע. וְאֵל תִּינּוֹק אֶחָד שָׁאֵל.
אָמַר לוֹ: רַבִּי, יְבֵא כֶּף וְכַף לְאוֹתוֹ
הָאִישׁ, שֶׁלֹּא הִשְׁאִיר רְעוּת
וְחֻטָּאִים בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשָׂה! כֶּף
וְכַף יִהְיֶה לְאוֹתוֹ הָאִישׁ הַרְשָׁע,
וְלֹאֲתָהּ (הַמִּינִיקָה) שֶׁהִינִיקָה אוֹתוֹ!
אָמַר לוֹ: הֵאֵם הִשְׁאִיר בֶּן
בְּעוֹלָם? אָמַר לוֹ: כֵּן, בֶּן אֶחָד

אוֹדְנָךְ הָכָא. אֲרַפִּין אוֹדְנוֹי, וְשָׁמַע קְלִין
דְּאֲמַרִּין וְי וי.

אָמַר, וְדַאי הָא אַתְר חַד מְאִינּוֹן דְּיוֹכְתִי דְּגִיהֶנֶם
הָכָא. וְעֵבֶר הָהוּא עֶרְבָאָה, וְאִשְׁתָּאָר
הוּא. אֲדִהְכִי, גָּחִין גּוֹ דּוֹכְתָא אַחְרָא, וְחָמָא
חַד בַּר נֶשׁ דְּהוּה רַמִּי קְלִין, וְהוּוּ נְטֻלִין לִיה,
וְאֶעְלִין לִיה לְעוֹמְקָא דְּמְדוּרָא אַחְרִינָא,
וְאִתְפָּסָאי, וְלֹא חָמִי יִתִּיר.

אֲדַמִּיךְ, וְחָמָא בְּחֵלְמָא הָהוּא גְבָרָא. אָמַר לִיה
מֵאֵן אַתָּה. אָמַר לִיה יוֹדַאי חֲתִיבָא אָנָא,
דְּלֹא שְׁבַקְנָא בִישִׁין וְחֻטָּאִין בְּעֵלְמָא דְּלֹא
עֲבַדְנָא. אָמַר לִיה בְּגוֹ הֵלְמָא, מַה שָׁמַךְ. אָמַר
לִיה, לֹא יִדְעָנָא, דְּחֲתִיבִי גִיהֶנֶם לֹא דְכָרִין
שְׁמִייהוּ.

אָמַר לִיה, שָׁמָא דְּדוֹכְתָךְ מַהוּ. אָמַר לִיה,
בְּגִלְלֵי עֵילָאָה קֶצָבָא הוּינָא. וּמַגּוֹ
בִישִׁין סְגִיאִין דְּעֲבַדְנָא הָתָם, דְּיִינִין לְהָהוּא בַר
נֶשׁ תִּלְתָּא זְמַנִּין בִּימְמָא וְתִלְתָּא זִמְנִין בְּלִילָא.

(אָמַר לִיה, וְכִרָא שְׁבַקְתָּ. אָמַר לִיה, אִין.)

כָּם מִתְמַן, וְאֲזַל לִיה לְגִלְלֵי עֵילָאָה, שָׁמַע
קוֹל יְנוּקָא דְּהוּה אָמַר, (מְשָׁלִי ב ד) אִם תִּבְקֶשְׁנָה
כִּכְסָף וְכַמְטָמְנִים תַּחֲפֹשְׁנָה אֲזַ תְּבִין יִרְאֵת ה'.
אֲזַל לְבִי מְדַרְשָׁא אַחְרָא, שָׁמַע קוֹל יְנוּקָא
אַחְרָא דְּהוּה אָמַר, (צַפְנִיָּה ב ג) בְּקֶשׁוֹ צְדָק בְּקֶשׁוֹ
עֲנֶנָּה אוֹלֵי תִסְתְּרוּ וְגו'.

אֲזַל וְחִפֵּשׂ אַבְתְּרִיָּה דְּהוּה גְבָרָא רָשָׁע. וְלַחַד
יְנוּקָא קָא שָׁאִיל. אָמַר לִיה, רַבִּי, תִּיתִי
כֶּף וְכַף לְהָהוּא גְבָרָא, דְּלֹא שְׁבַק בִישִׁין
וְחֻטָּאִין בְּעֵלְמָא דְּלֹא עֲבַד. כֶּף וְכַף תִּהֵא
לְהָהוּא גְבָרָא רָשָׁע, וְלִהָהוּא (ס"א מְנִיקָתָה) דְּיִנִּיקָא
לִיה.

אָמַר לִיה, בְּרָא שְׁבַק בְּעֵלְמָא. אָמַר לִיה הֵן. חַד בְּרָא שְׁבִיק, וְהוּא רָשָׁע

הוא השאיר, והוא רשע כמו אביו, והוא הילד שהולך בבית המטבחים. חפש אחרי, ולקח אותו ולמד אותו בתורה, עד שלמדו מקרא ותפלה וקריאת שמע. אחר כך למד אותו משנה ותלמוד והלכות והגדות, עד שהתחכם יותר, והינו רבי נחום הפקולי.

וְכִמָּה קָרָאוּ לוֹ הַפְּקוּלִי? כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כח) פָּקוּ פְּלִילִיָּה. שֶׁהוֹצִיא אֶת אָבִיו מִהַדִּין שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם. וְכִמָּה חֲכָמֵי הַדּוֹר שִׁיָּצְאוּ מִמֶּנּוּ נִקְרְאוּ פְּקוּלִי.

אוֹתוֹ הָאִישׁ בָּא לוֹ בַּחלוּם, וְאָמַר לוֹ: רַבִּי, כִּמּוֹ שֶׁנִּחְמַתְנִי, כִּף יִנְחַם אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהָרִי מִן הַיּוֹם שִׁידַע בְּנֵי פְּסוּק אַחַד, הוֹצִיאֵנוּ אוֹתִי מִן הַדִּין. כִּיִּן שֶׁקָּרָא קְרִיאַת שְׁמַע, הֶעֱלוּ הַדִּין שְׁלִי בֵּין בָּיִת וּבֵין בְּלִילָה פַּעַם אַחַת. כִּיִּן שֶׁקָּרָא בּוֹ הַרְבֵּי, הֶעֱבִירוּ אֶת דִּינֵי מִכַּל וְכָל.

הַיּוֹם שֶׁנִּהְיָ חֲכָם וְקָרָאוּ לוֹ רַבִּי, הִתְקִינוּ אֶת כְּסָאֵי בֵּין הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן. וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם שֶׁמִּתְחַדְּשֵׁת תּוֹרָה בְּשִׁמּוֹ, מַעֲטָרִים אוֹתִי בַּעֲטָרָה עֲלִיּוֹנָה, שֶׁהַצְּדִיקִים מִתְעַטְּרִים.

בְּגִלְגָּלְךָ זְכִיתִי בְּכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה. אֲשֶׁרִי הוּא חִלְקוֹ שֶׁל מִי שֶׁמִּשְׁאִיר בֶּן שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמַר רַבִּי חִיָּא בַּר אָבָא, כִּמּוֹ זֶה אֵרַע לוֹ לְרַבִּי עֲקִיבָא.

רַבִּי נִתָּן שָׂאל אֶת רַבִּי יוֹסִי בַּר חֲנִינָא יוֹם אַחַד, וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם לְאֵלֵיהוּ הִנֵּה בֶן אוֹ לֹא? אָמַר לוֹ, דְּבַר אַחַר הִנֵּה בּוֹ, וְכַתּוּב (דברי הימים א-טו) אֵל תִּגְעוּ בַּמְּשִׁיחֵי וּבַנְּבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ. מַה זֶה אֵל תִּרְעוּ? אֵל תִּרְעוּ עֲצָמְכֶם רַעִים וְחַבְרִים לְנַבִּיאֵי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּחַר בָּהֶם, וְהַבְּדִילֵם מִיִּשְׂרָאֵל לְעַבּוֹדָתוֹ, וְהַכְּנִיסֵם

בְּאֲבוּהָ, וְאֵיהוּ יְנוּקָא דְאָזִיל בְּבֵי מִטְבְּחָא. חֲפֵשׂ אַבְתְּרִיָּה, וְנִטִּיל לֵיהּ וְלַעֲזֵי לֵיהּ בְּאוּרִייתָא, עַד דְּאוּלִּיף לֵיהּ מִקְרָא וְצִלּוֹתָא וְקְרִיאַת שְׁמַע. לְבַתֵּר אוּלִּיף לֵיהּ מִשְׁנָה וְתַלְמוּד וְהַלְכוֹת וְהַגְּדוֹת, עַד דְּאִתְחַכֵּם יַתִּיר, וְהִינּוּ רַבִּי נַחוּם הַפְּקוּלִי.

אֲמַאי קָרוּ לֵיהּ הַפְּקוּלִי. כִּמָּה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה כח ז) פָּקוּ פְּלִילִיָּה. דְּאִפִּיק לְאֲבוּהָ מִן דִּינָא דֵּהוּא עֲלָמָא. וְכִמָּה חֲכָמֵי דְרָא דִּנְפָקוּ מִינֵיהּ, אֲקָרוּן פְּקוּלִי.

וְהוּא גְבַרָא אֲתִי לֵיהּ בַּחֲלָמָא, וְאָמַר לֵיהּ, רַבִּי, כִּמָּה דְאֵנְתָּ נַחְמַתְ לִי בֶן יִנְחַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתְךָ. דֵּהָא מִן יוֹמָא דִּידַע בְּנֵי פְּסוּק חַד, פָּקוּ לִי מִן דִּינָא. כִּיִּן דְּקָרָא קְרִיאַת שְׁמַע, סְלָקִין דִּינָאֵי בֵּין בֵּימָמָא בֵּין בְּלִילָא זִימָנָא חַד. כִּיִּן דְּקָרִי בֵּיהּ רַב, אֶעֱבְרוּ דִּינָאֵי מִכַּל וְכָל.

יּוֹמָא דְאִתְחַפִּים וְקָרוּ לֵיהּ רַבִּי, אֲתַקִּינוּ פּוּרְסֵי בֵּין צְדִיקָאֵי בְּגִינְתָא דְעֵדֶן. וּבְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא דְאִתְחַדְּשָׁא אוּרִייתָא בְּשִׁמְיָהּ, מַעֲטָרִין לִי בַּעֲיִטְרָא עֲלִילָאָה, דְּצְדִיקִים מִתְעַטְּרִין.

בְּגִינְךָ זְכִינָא בְּכָל הָאֵי יְקָר. זַפְּאָה אֵיהוּ חוֹלְקִיָּהּ, מֵאֵן דְּשָׁבַק בְּרָא דְלַעֲזֵי בַּתּוֹרָה בְּהָאֵי עֲלָמָא. אָמַר ר' חִיָּא בַּר אָבָא, פְּהָאֵי גּוֹנָא אֵירַע לֵיהּ לְרַבִּי עֲקִיבָא.

רַבִּי נִתָּן שָׂאל לֵיהּ לְרַבִּי יוֹסִי בַּר חֲנִינָא יוֹמָא חַד, וְאָמַר לֵיהּ, אֵלֵיהוּ הִנֵּה לֵיהּ בְּרָא, אוֹ לֹא. אָמַר לֵיהּ, מִילְתָּא אַחְרָא הִנֵּה בֵּיהּ, וְכַתִּיב, (דברי הימים א כז כב) אֵל תִּגְעוּ בַּמְּשִׁיחֵי וּבַנְּבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ. מֵאֵי אֵל תִּרְעוּ אֵל תִּרְעוּ עֲצָמֵיכֶם רַעִים וְחַבְרִים לְנַבִּיאֵי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּחַר בָּהֶם, וְהַבְּדִילֵם מִיִּשְׂרָאֵל לְעַבּוֹדָתוֹ, וְהַכְּנִיסֵם

בהיכלו, קל וחומר, קל וחומר מי שהוא מלאך בשמים, אתה שואל עליו?!

רבי יוחנן אומר, משבט גד היה. רבי נהוראי אמר, אליהו, דבר אחר היה בו, שפנתוב (משלי ל) מי עלה שמים וירד. מי עלה שמים - אמר רבי אלעזר משמו של רבי שמעון, זה אליהו. וירד - מקדם לכן.

וקשה מרבי אלעזר על רבי אלעזר, שאמר רבי אלעזר, אליהו זה פנתוב. אם בשביל שקנא לקדוש ברוך הוא - זה קנא וזה קנא! לא כן, שאמר רבי אליעזר, פנתוב (מלכים א-ט) קנא קנאתי. קנא בשמים, וקנאתי פאן. אמר לו הקדוש ברוך הוא: עד מתי אתה מקנא לשמי?

אמר רבי יהודה בר שלום, מי עלה שמים - זה אליהו, שפנתוב (מלכים ב) ויעל אליהו בסערה השמים. וירד - זה יונה, שפנתוי (יונה א) ויונה ירד אל ירפתי הספינה וגו'. לקצבי הרים ירדתי. מי אסף רוח בחפניו - זה משה. מי צרר מים - זה אלישע, שרפא המים ביריחו. בשמלה - בכח שמלתו של אליהו. מי הקים כל אפסי ארץ - זה אברהם, שפנתוב (בראשית א) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, באברהם.

מה שמו של אותו אדון שהביא הללו לעבודתו? ה' צבאות שמו. ומה שם בנו? ישראל, שפנתוב (שמות א) בני בכורי ישראל. רבי נחמן אומר, כל זה בקדוש ברוך הוא מדבר.

רבי נהוראי ורבי יהודאי נפגשו פתח אילן אחד בשדה, והיו יושבים. בינתיים ראו רוק אחד שפא וטעה בשדה. אמר רבי יהודאי: או שטועה אותו האיש בשדה, או שהוא לסטים, או

בהיכלו. קל וחומר, מי שהוא מלאך בשמים, אתה שואל עליו.

רבי יוחנן אומר, משבט גד היה. רבי נהוראי אמר, אליהו מלה אחרא הוה ביה, דכתיב, (משלי ל ד) מי עלה שמים וירד. מי עלה שמים, אמר רבי אלעזר משמיה דרבי שמעון, דא אליהו. וירד מקודם לכן.

וקשיא דרבי אלעזר אדרבי אלעזר, דאמר רבי אלעזר אליהו דא פנתוב. אי בשביל שקינא להקדוש ברוך הוא, זה קינא וזה קינא. לאו הכי. דאמר רבי אליעזר, פתיב, (מ"א ט י) קנא קנאתי. קנא בשמים, וקנאתי הכא. אמר ליה הקדוש ברוך הוא, עד מתי אתה מקנא לשמי.

אמר רבי יהודה בר שלום, מי עלה שמים, דא אליהו. דכתיב, (מ"ב ב יא) ויעל אליהו בסערה השמים. וירד, זה יונה, דכתיב, (יונה א ה) ויונה ירד אל ירפתי הספינה וגו'. (שם ב ז) לקצבי הרים ירדתי. מי אסף רוח בחפניו, זה משה.

מי צרר מים, זה אלישע, שריפא המים ביריחו. בשמלה, בכח שמלתו של אליהו. מי הקים כל אפסי ארץ, דא אברהם. דכתיב (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, באברהם.

מה שמו של אותו אדון שהביא הללו לעבודתו (לעולם). ה' צבאות שמו. ומה שם בנו. ישראל. דכתיב, (שמות ד כב) בני בכורי ישראל. ר' נחמן אומר כל האי בקודשא בריך הוא מדבר.

רבי נהוראי ורבי יהודאי, איערעו תחות אילנא חדא בחקלא, והוו יתבי. אדהכי, חמו חד רוק, דאתי וטעי בחקלא. אמר רבי

יודאי, או טעי ההוא בר נש בַּחֲקֵלָא, או לְסָטִים
הוא, או דְּחֵיל מִינָן.

(אמר רבי נהוראי, שכינתא גבא קום. קמו, רמו ליה קלא, בינן דחמי לון
קרוב לגבייהו).

אמר רבי נהוראי, מאן אנת. אמר ליה, מגו
דלא שאילנא לכוּן בשלמא, לא ידעיתון
לי. יודאי אנא, וטעינא השתא בהאי חקלא,
ולא שאילנא עלייכו, דאמינא שמא רשעים
הם. וכתוב, (ישעיה מח כב) אין שלום אמר ה'
לרשעים. וכדין דלא אשתמודעי בכון. עד
דחמינא בכון פנפי מצוה, וחדינא. השתא
שלמא עלייכו רבנן. יתבי תחות אילנא, אמר
רבי יודאי, נתעסק בפולחנא דמרנא, ונפתח
באורייתא.

פתח רבי יודאי ואמר, (דברים ו ט) וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך. מזוזות פתיב, מאי
טעמא. אלא אשריהם ישראל, שהם מצויינים
תמיד במצות. בשבתם, ובלכתם, בשכבם,
ובקומם. דכתיב, (שם פסוק ח) בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך.

ושיהיו ישראל מעוטרים בתורה ובמצות, כדי
שידבקו תמיד (דף קג ע"ב) בקודשא בריך
הוא. דכתיב, (שם ד ד) ואתם הדבקים בה'
אלהיכם חיים כלכם היום. וכל הדבק בקונו,
אינו ניזוק לעולם.

ורא עוד, אלא ששני מלאכי השרת מלוין לו
לאדם, אחד בימינו, ואחד בשמאלו.
דכתיב, (תהלים צא יא) פי מלאכיו יצוה לך לשמרך
בכל דרכיך. ולא עוד, אלא שאם תמיד מצוי
במצוה, כפיכול, שהקדוש ברוך הוא נעשה
לו שומר. שנאמר, (שם קכא ה) ה' שומרך.

מה עושה הקדוש ברוך הוא. נוטל מלאך
ההולך בימינו, ומעמידו לפניו. והוא עומד במקומו. שנאמר, ה'

שפוחד מעמנו.

(אמר רבי נהוראי: השכינה אצלנו, קום! קמו.
הרימו לו קול. בין שראה אותם, קרב אליהם).
אמר רבי נהוראי: מי אתה? אמר
לו: מתוך שלא שאלתי אתכם
בשלום, לא הכרתם אותי. אני
יהודי, וטעיתי פאן בשדה הזה,
ולא שאלתי עליכם, שאמרתי
שמא הם רשעים, וכתוב (ישעיה מח)
אין שלום אמר ה' לרשעים.
ומאחר שלא הכרתי אתכם, עד
שראיתי בכם פנפי מצוה,
ושמחתי. עכשו שלום עליכם
חכמים. ישבו תחת האילן. אמר
רבי יודאי, נתעסק בעבודת
רבוננו, ונפתח בתורה.

פתח רבי יודאי ואמר, (דברים ו)
וכתבתם על מזוזות ביתך
ובשעריך. מזוזות פתיב, מה
הטעם? אלא אשריהם ישראל,
שהם מצוינים תמיד במצוות,
בשבתם ובלכתם, בשכבם
ובקומם, שכתוב בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך.
ושיהיו ישראל מעוטרים בתורה
ובמצוות, כדי שידבקו תמיד
בקדוש ברוך הוא, שכתוב ואתם
הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם
היום. וכל הדבק בקונו, אינו ניזוק
לעולם.

ורא עוד, אלא ששני מלאכי
השרת מלוין לו לאדם, אחד
בימינו ואחד בשמאלו, שכתוב
(תהלים צא) פי מלאכיו יצוה לך
לשמרך בכל דרכיך. ולא עוד,
אלא שאם תמיד מצוי במצוה,
כפיכול שהקדוש ברוך הוא
נעשה לו שומר, שנאמר (שם קכא)
ה' שמרך.

מה עושה הקדוש ברוך הוא?
נוטל מלאך ההולך בימינו,
ומעמידו לפניו, והוא עומד

במקומו. שנאמר, ה'

במקומו, שגאמר ה' צלף עד יד
ימינה. ואותו המלאך שהוא
משמאלו, מעמידו אחרי האדם,
והקדוש ברוך הוא מימין
ומשמאל. נמצא האדם נשמר
מכל צדדיו, מי יוכל להזיק אותו.
ועל כן צריך שלא יהא האדם מצוי בלא
תורה ובלא מצות, אפילו שעה אחת.
בביתו הקדוש ברוך הוא שומרו מבחוץ,
והאדם מבפנים.

והנינו, אמר רבי יוסי בר יהודה,
פתיח המצין במזוזה, אין מזיק
ואין שטן ואין פגע רע מתקרב
אליו. מפני שהקדוש ברוך הוא
שומר הפתיח, אפילו בשעה שנתן
רשות למלאך המשחית לחבל, וזקף
עיניו, ורואה ששם שדי עומד על
הפתיח, שכתוב (שמות יב) ולא יתן
המשחית לבא אל בתיכם לנגף.
לפיכך צריך האדם שיהא תמיד
מצוי במצות מזוזה.

פתיח רבי נהוראי בפרשת ציצית
ודרש, (במדבר טו) ועשו להם ציצת
על כנפי בגדיהם לדרתם. מה
שונה שפאן ובשבת לדרתם חסר,
שכתוב (שמות לא) לעשות את
השבת לדרתם, חסר

ששנינו, תקנו פרשת ציצית
בקריאת שמע. ובדירתו של אדם
נמצא פרשת קריאת שמע, חוץ
מפרשת ציצית, שחסר משם.
במה נשלם? אלא כשאדם
מתעטף בביתו בציצית, ויוצא בו
לפתחו, הרי נשלם.

והקדוש ברוך הוא שמח בו,
ומלאך המות זז משם, והנינו
לדרתם, שיהיה שלם. ויצא
מפתח ביתו במצוה זו, ומלאך
המשחית זז משם, ונצול האדם
מכל נזק. מנין לנו? ממה שכתוב
מזוזות, מאותיותיו משמע: ז"ז
מ"ת. שלא נתן לו רשות לחבל,
וזז מפתחו.

צלף על יד ימינה. ואותו המלאך שהוא
משמאלו, מעמידו אחרי האדם. והקדוש
ברוך הוא מימין ומשמאל. נמצא האדם נשמר
מכל צדדיו, מי יוכל להזיק אותו.

ועל כן, צריך שלא יהא האדם מצוי בלא
תורה ובלא מצות, אפילו שעה אחת.
בביתו הקדוש ברוך הוא שומרו מבחוץ,
והאדם מבפנים.

והנינו, אמר רבי יוסי בר יהודה, פתיח המצויין
במזוזה, אין מזיק ואין שטן ואין פגע
רע מתקרב אליו. מפני שהקדוש ברוך הוא
שומר הפתיח, אפילו בשעה שנתן רשות
למלאך המשחית לחבל, וזקף עיניו, ורואה
ששם שדי עומד על הפתיח, כדכתיב, (שמות יב)
ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף.
לפיכך צריך האדם שיהא תמיד מצוי במצות
מזוזה.

פתיח רבי נהוראי בפרשת ציצית ודרש, (במדבר
טו לח) ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם
לדרתם. מאי שנא דהכא ובשבת לדרתם חסר,
דכתיב, (שמות לא טז) לעשות את השבת לדרתם,
חסר.

והנינו. תקנו פרשת ציצית בקריאת שמע.
ובדירתו של אדם, נמצא פרשת קריאת
שמע, חוץ מפרשת ציצית, שחסר משם. במה
נשלם. אלא כשאדם מתעטף בביתו בציצית,
ויוצא בו לפתחו, הרי נשלם.

והקדוש ברוך הוא שמח בו, ומלאך המות זז
משם והנינו לדרתם, שיהיה שלם.
ויצא מפתח ביתו במצוה זו, ומלאך המשחית
זז משם ונצול האדם מכל נזק. מנין לנו? ממה
שכתוב מזוזות, מאותיותיו משמע, ז"ז מ"ת.
שלא נתן לו רשות לחבל, וזז מפתחו.

בשבת דכתיב לדרתם, מאי טעמא. מפני שפנין שקידש היום, דירתם של ישראל צריכה להיות בגר דלוק, ושלחן ערוף, ומטה ממצעת, ודירתן מתקנת פדירת חתן לקבל בו הפלה. שבת היא פלה. ולעולם אין מקניסין אותה אלא בדירה מתקנת לכבודה, כפי הראוי לה. ועל זה פתוב לעשות את השבת. וכתוב לדרתם, להכניס בה פלה קדושה לדירתה ולהיות בתוכה. בשעה שקדש היום, וכלה זו באה, ואינה מוצאה דירה מתקנת ושלחן ערוף וגר דלוק - פלה זו אומרת: אין דירה זו מישראל. ביני ובין בני ישראל פתוב, אין זה מישראל, אין דירתו לקדשה. על פן צריך הכר קדשה בפית. ועל זה פתוב לדרתם, בשבת ובציצית.

אמר רבי נהוראי, אני מעיד על מי שיוצא משער ביתו בעטוף של מצוה, ותפלין בראשו, בשעה שיוצא בין שני השערים, מזדמנת עליו שכניה, ושני מלאכים שעומדים עליו, אחד מימין ואחד משמאל, וכלם מלויים אותו עד בית הכנסת ומברכים אותו. ומקטרג אחד שעומד לפני פתחי האדם הולך מאחריהם, ועל פרחו משיב ואומר אמן.

וזכור ושמור - הכלל של התורה. זכור היא פרשת מזוזה. ואם תאמר, מזוזה בנקבה מדבר - כן הוא ודאי. אבל הפרשה הזו, זכור כלול בנקבה. שמור הוא ציצית. ובשיוצא אדם משער ביתו, יוצא בתפלין, שהם הכלל של זכור, וציצית עמו, שהיא שמור, ופוגש במזוזה בשער ביתו, שהוא כלל זכור - הציצית משלימה לו לכלל של שמור.

בשבת דכתיב לדרתם, מאי טעמא. מפני שפנין שקידש היום, דירתם של ישראל צריכה להיות בגר דלוק, ושלחן ערוף, ומטה מוצעת ודירתן מתוקנת פדירת חתן לקבל בו הפלה. ומאי ניהו. שבת היא פלה. ולעולם אין מקניסין אותה אלא בדירה מתוקנת לכבודה, כפי הראוי לה. ועל דא פתיב, לעשות את השבת. וכתוב, לדרתם, להכניס בה פלה קדושה לדירתה ולהיות בתוכה.

בשעה שקידש היום, וכלה זו באה, ואינה מוצאה דירה מתוקנת, ושלחן ערוף, וגר דלוק. פלה זו אומרת, אין דירה זו מישראל. ביני ובין בני ישראל פתיב, אין זה מישראל, אין דירתו לקדושה. על פן צריך הכר קדושה בפית. ועל דא פתיב לדרתם, בשבת ובציצית.

אמר רבי נהוראי, אסהדנא, על מאן דנפק מתרע ביתיה בעיטופא דמצוה, ותפילין בראשו, בשעה דנפיק בין תרין תרעין, אזדמנא שכניה עליה. ותרין מלאכין דקיימין עליה, חד מימינא, וחד משמאלא, וכולהו מלויין ליה עד בי פנישתא, ומברכין ליה. וחד מקטרגא דאיהו קיימא קמי פתחא דבר נש אזיל מבתריהו, ועל פרחיה אתיב ואמר אמן. וזכור ושמור, כללא דכל אורייתא. זכור, איהו פרשת מזוזה. ואיתימא מזוזה בנקבה מדבר. הכי הוא ודאי, אבל פרשתא דא, זכור כלול בנקבה. שמור איהו ציצית.

וכר נפק בר נש מתרע ביתיה, נפיק בתפילין, דאינון כלל זכור, וציצית בהדיהו, דאיהו שמור, ואיערע במזוזה בתרע ביתיה, דאיהו כלל זכור, ציצית

אֲשֵׁלִים לַיה לְכָלֵל שְׁמֹר.

וְאִי תִימָא הָא צִיצִית לֹא קִיִּימָא בְּפִתְחָא, הָאִיף קִיִּימָא זְכוּר בְּלַחֲדוּי, וְהָא תַנֵּן זְכוּר וְשְׁמֹר בְּחֶדָא אֵינוֹן. אֲלֵא, מְזוּזָה אִיהִי כְּלוּל זְכוּר וְשְׁמֹר. תַנֵּן, זְכוּר וְשְׁמֹר בְּדַבּוּר אֶחָד נֶאמְרוּ, וּבְחֶדָא אֵינוֹן, וּמְזוּזָה כְּלָל דִּתְרוּיָיהוּ, כְּלָל דְּכַר וְנוֹקְבָא בְּחֶדָא.

הַתְּפִלִּין לְעֵילָא, כְּלָל זְכוּר. תְּפִלִּין דִּיד, שְׁמֹר, כְּלוּל דָּא בְּדָא. עֲשִׂייה לֹא כְּתִיב אֲלֵא בְּצִיצִית, דָּאִיהִי שְׁמֹר. וְכוּלָא אֲזֵלָא בְּחֶדָא. אֲתָא הֵהוּא רַוּוּקָא וְאָמַר, בְּאֲתָרָא דָּא רִישֵׁין אֲשַׁתְּפַחוּ, מֵאֵן יָכִיל לְמַלְלָא.

פִּתְחָא וְאָמַר, וּלְנַעֲמֵי מוֹדַע לְאִישָׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל מִמְשַׁפְּחָת אֱלִימְלָךְ וְשִׁמּוּ בַעַז. מְגִלָּה זוֹ לֹא הִיָּה לָהּ לְהִתְחִיל אֲלֵא מִפְּסוּק זֶה. שְׁנִינּוּ, כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְבָרָא הָעוֹלָם, הִיָּה מִחְרִיט הָעוֹלָם לְפָנָיו, וְלֹא הִיָּה עוֹמֵד, עַד שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה. פִּינּוֹן שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה, בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְהִעֲמִידוּ עַל עַמּוּדוֹ, עַל עַמּוּד אֶחָד. מָה הוּא? הוּא צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

הַתִּינּוֹן, כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְבָרָא הָעוֹלָם, הִיָּה מִחְרִיט הָעוֹלָם לְפָנָיו, וְלֹא הִיָּה עוֹמֵד. עַד שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה, פִּינּוֹן שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה, בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְהִעֲמִידוּ עַל עַמּוּדוֹ. עַל עַמּוּד אֶחָד. מָאי נִיהוּ. הוּא צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

בֵּינּוֹן שְׁבָרָא אֶת הַתְּשׁוּבָה, הַתְּנוּצֵץ אֹר מִמֶּנָּה, וְהָאֹר הֵהוּא הִבְהִיק וְהָאִיר מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְכוּ נִבְרָא הָעוֹלָם. רָאֵהוּ הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִסְתַּפַּל בְּרִשְׁעִים הָעֲתִידִים לְבֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּגְנָזוּ לְעוֹלָם הַבָּא לְצַדִּיקִים.

וְאִם תֵּאמַר הוֹאִיל וְהוּא עֲתִיד לְגוֹנְזוֹ, לְמָה בְּרָאוּ. אֲלֵא כְּשֶׁבְרָא הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֹר זֶה, לֹא בְּרָאוּ אֲלֵא לְבָרָא בּוֹ אֶת הָעֵפֶר (הָעוֹלָם). וְנִסְתַּפַּל וְרָאָה שְׁעֲתִידִים רִשְׁעִים לְבֹא, וּגְנָזוּ לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא. וְעוֹד הַיּוֹם, אֵף עַל פִּי שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְנָזוּ, בּוֹ הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם.

וּגְנָזוּ לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, וְעַד הַיּוֹם, אֵף עַל פִּי שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְנָזוּ, בּוֹ הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם.

וְאִם תֵּאמַר, הִרִי צִיצִית לֹא עוֹמֵד בְּפִתְחָא? אִיף עוֹמֵד זְכוּר לְכַדוֹ, וְהִרִי שְׁנִינּוּ שְׁזָכוּר וְשְׁמֹר הֵם יַחַד? אֲלֵא, מְזוּזָה כְּלוּלָת זְכוּר וְשְׁמֹר. שְׁנִינּוּ זְכוּר וְשְׁמֹר בְּדַבּוּר אֶחָד נֶאמְרוּ, וְהֵם יַחַד. וְהַמְזוּזָה כְּלָל שְׁל שְׁנֵיהֶם, הַכְּלָל שֶׁל זְכָר וְנוֹקְבָה יַחַד.

הַתְּפִלִּין לְמַעְלָה - כְּלָל זְכוּר. תְּפִלִּין שֶׁל יָד - שְׁמֹר, כְּלוּלִים זֶה עִם זֶה. הַעֲשִׂייה אֵין כְּתוּבָה אֲלֵא בְּצִיצִית, שֶׁהִיא שְׁמֹר, וְהַכֵּל הוֹלֵךְ יַחַד. בָּא אוֹתוֹ הַרְוֵק וְאָמַר, בְּמָקוֹם הַזֶּה נִמְצְאִים רְאשִׁים, מִי יָכוֹל לְדַבֵּר?

פִּתְחָא וְאָמַר, (רות ב) וּלְנַעֲמֵי מוֹדַע לְאִישָׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל מִמְשַׁפְּחָת אֱלִימְלָךְ וְשִׁמּוּ בַעַז. מְגִלָּה זוֹ לֹא הִיָּה לָהּ לְהִתְחִיל אֲלֵא מִפְּסוּק זֶה. שְׁנִינּוּ, כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְבָרָא הָעוֹלָם, הִיָּה מִחְרִיט הָעוֹלָם לְפָנָיו, וְלֹא הִיָּה עוֹמֵד, עַד שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה. פִּינּוֹן שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה, בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְהִעֲמִידוּ עַל עַמּוּדוֹ, עַל עַמּוּד אֶחָד. מָה הוּא? הוּא צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

בֵּינּוֹן שְׁבָרָא הַתְּשׁוּבָה, הַתְּנוּצֵץ אֹר מִמֶּנָּה, וְהָאֹר הֵהוּא הִבְהִיר וְהָאִיר מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְכוּ נִבְרָא הָעוֹלָם. רָאֵהוּ הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִסְתַּפַּל בְּרִשְׁעִים הָעֲתִידִים לְבֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּגְנָזוּ לְעוֹלָם הַבָּא לְצַדִּיקִים.

וְאִם תֵּאמַר, הוֹאִיל וְהוּא עֲתִיד לְגוֹנְזוֹ, לְמָה בְּרָאוּ? אֲלֵא כְּשֶׁבְרָא הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֹר זֶה, לֹא בְּרָאוּ אֲלֵא לְבָרָא בּוֹ אֶת הָעֵפֶר (הָעוֹלָם). וְנִסְתַּפַּל וְרָאָה שְׁעֲתִידִים רִשְׁעִים לְבֹא, וּגְנָזוּ לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא. וְעוֹד הַיּוֹם, אֵף עַל פִּי שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְנָזוּ, בּוֹ הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם.

וּגְנָזוּ לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, וְעַד הַיּוֹם, אֵף עַל פִּי שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְנָזוּ, בּוֹ הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם.

בו יעלה על דעתך? אלא אמר, באור אחר היוצא ממנו. והוא כמו חוט היוצא מאור גדול, והעולם בו מתקיים. והוא עמודו של עולם, שנאמר (משלי י) וצדיק יסוד עולם.

וממנו השתיל ויצא זרע דוד עליו השלום, שנאמר (תהלים כב) זרע יעבדנו יספר לה' לדור, הוא שנאמר (שם פט) וכסאו כשמש נגדי. וכל זרעו של דוד, מצדיק זה יצא. כענין זה (משלי טז ד) כל פועל ה' למענהו.

כתוב ולנעמי מודע לאישה, מכאן היה ראוי להתחיל מגלה זו! אמר לו רבי נהוראי, פתח פיה, שהרי הדברים הללו חדשים עתיקים הם מהיום שנברא העולם.

אמר לו, מה שמך? אמר לו, אמר הדברים הללו, ואחר כך אמר מה שמי. אמר רבי יודאי, השכינה עמנו, ומשראיתי אותך שדברך שותקים, והערתי לך אמר - ברוך תהיה!

אמר להם, רות ונעמי ובעז, שלשתם בדיוקן החשיבות של הדרגות העליונות עומדים, וזרע דוד מתוך דיוקן האילן נשפלת בעולם.

נעמי, כמו שנאמר ויהי נעם אדני אליהנו עלינו. ועל השם הזה נשפלת אותו השם בעולם. מי זה נעם ה'? זו התשובה, כמו שנאמר (תהלים כז) לחזות בנעם ה', זו תשובה, והעולם הבא. ולבקר בהיכלו - זה עולם אחר למטה. רות בדמות של העולם התחתון, שמרוה לקדוש ברוך הוא תמיד בשירות ותשבחות. רות, על שם תור, שמשנה בקולו מכל שאר הקולות - אף פנסת ישראל משנה בקול בתשבחת מכל שאר הקולות. (ששכחה יותר) התור הזה

בו סלקא דעתך. אלא אימא, באור אחר היוצא ממנו. והוא כמו חוט היוצא מאור גדול, והעולם בו מתקיים. והוא עמודו של עולם, שנאמר (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם.

וממנו השתיל ויצא זרע דוד המלך עליו השלום, שנאמר (תהלים כב לא) זרע יעבדנו יספר לה' לדור, הוא שנאמר (שם פט לו) וכסאו כשמש נגדי. וכל זרעו של דוד, מצדיק זה יצא. כענין זה (משלי טז ד) כל פועל ה' למענהו. בתיב ולנעמי מודע לאישה, מכאן היה ראוי להתחיל מגילה זו. אמר ליה רבי נהוראי, פתח פיה, דהא מלין אלין, חדתין עתיקין אינון מן יומא דאברי עלמא.

אמר ליה מה שמך. אמר ליה, אימא מלין אלין, ולבתר אימא מה שמי. אמר רבי יודאי, שכינה גבן, ומדחמינא בך (דף קד ע"א) דמילך שתקין, ואתערנא לך, אימא, בריך תהא.

אמר לון, רות ונעמי ובעז, תלתיהון, בדיוקנא דקומרין דרגין עלאין קיימין, וזרע רות (דוד) מגו דיוקנא דאילן אישתיל בעלמא.

נעמי, כמה דאת אמר (תהלים ד יז) ויהי נעם אדני אליהנו עלינו. ועל שמא דא, אשתיל ההוא שמא בעלמא. מאן נועם ה'. דא תשובה. כמה דאת אמר, (שם כז ד) לחזות בנעם ה', זו תשובה, ועלמא דאתי. ולבקר בהיכלו, דא עלמא אחרא לתתא.

רות בדיוקנא דעלמא תתאה, דקא מרווה לקודשא בריך הוא תדיר בשירין ובתושבחה. רות, על שם תור, דמשנייא בקלא מכל שאר קלין, אף פנסת ישראל, משנייא בקלא בתושבחתא מכל שאר קלין. (דשכחה יותר)

נותן שני קולות יחד, אחד עליון ואחד תחתון, והכל יחד - אף כנסת ישראל מתעוררת למעלה ומתעוררת למטה, והכל בפעם אחת ובקול אחד.

והיננו שפֿתוב, (שם פג) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל. אל תחרש, מלהתעורר למעלה. ואל תשקט, מלהתעורר למטה, הכל יחד.

בע"ז בדיוקן עליון, צדיק, גבור, שומר ברית. והתגבר על יצרו, ונקרא גבור חיל, ודאי שצדיק היזה.

ואם תאמר, וכי מי קרוב לכנסת ישראל? זה צדיק! והרי כתוב, יש גואל קרוב ממני, ומי הוא? אלא ודאי גואל קרוב ממני זה האור הראשון שנקרא טוב, שפֿתוב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב.

א"ת האו"ר - בגימטריא תור"ה, שנקראת לקח טוב. ואף צדיק נקרא טוב כמותו, שפֿתוב (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. וזהו קרוב, והקדים לאותו הטוב של צדיק. ועל זה כתוב קרוב ממני, שאני והוא טוב. ועל זה, אם יגאלך טוב יגאל, שהוא קרוב ממני, הוא שהתחיל והקדים והתעורר להתחבק בראשונה, והרי הוא קרוב, שפֿתוב (בראשית כט) וישק יעקב לרחל.

והנעמי מודע לאישה, מודע לה היה צריך להיות, שהרי המלך שהשלוש שלו שנינו. מי המלך שהשלוש שלו? צדיק.

אלא כמו העולם הבא, לא בא ולא מתגלה אלא מאותה המחשבה העליונה שעומדת עליו, אף כאן צדיק באותו הגון ממש של אותה מחשבה עליונה. ומה שמו? אלימלך. כמו שהמלך העליון שמח אל העולם הבא

תור דא יתבא תרין קלין פחדא, חד עילאה וחד תתאה, וכולא פחדא. אוף כנסת ישראל, אתערת לעילא ואתערת לתתא, וכלא בזמנא פחדא, ובקול פחדא.

והיננו דכתיב, (שם פג ב) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל. אל תחרש, מלאתערא לעילא. ואל תשקט, מלאתערא לתתא, פלא פחדא.

בוע"ז בדיוקנא עילאה, צדיק, גבור, נטר ברית. ואתתקף על יצריה. ואתקרי גבור חיל, ודאי צדיק הוה.

ואי תימא, וכי מאן קרוב לגבי כנסת ישראל, דא צדיק, והא כתיב, יש גואל קרוב ממני, ומאן איהו. אלא ודאי גואל קרוב ממני, דא אור קדמאה, דאקרי טוב. דכתיב, (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב.

א"ת האו"ר, בגימטריא תור"ה. דאתקרי (משלי ד) לקח טוב. ואף צדיק, איקרי טוב פותיה. דכתיב, (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. ודא הוא קרוב ואקדים לההוא טוב דצדיק. ועל דא פתיב קרוב ממני, דאנא ואיהו טוב. ועל דא, אם יגאלך טוב יגאל, דהוא קרוב ממני, הוא דשארי ואקדים ואתער לאתחבקא בקדמיתא והא איהו קרוב, דכתיב (בראשית כט) וישק יעקב לרחל.

והנעמי מודע לאישה, מודע לה מפעי ליה, דהא מלך שהשלוש שלו תנינן, מאן מלך שהשלוש שלו? צדיק.

אלא כגוונא דעלמא דאתי, לא אתא ולא אתגלי אלא מההיא מחשבה עילאה, דקיימא עליה. אוף הכא צדיק, בההוא גוונא ממש דההיא מחשבה עילאה. ומה שמייה אלימלך. כגוונא דמלך עילאה, חדי לגבי

ושולט עליו, אף פאן הצדיק נודע ומכר אליו, לשמח ולהיות לאותו המלך הפתחון, באותו הגון ממש.

ועד פן נקרא בע"ז, בו הוא תקיף לטל את כל ענוגי הגוף וכל יפי הגוף, ונכנס לשם. ומהו מכניס לשם? כל זרעו של דוד, וכל תקוני המלכים ומצוות התורה, ועל פן בו הוא תקיף ולא חלש. חי לעולמים, להיות בע"ז לטל כל התשוקות וכל הענוגים וכל יפי הגוף, ונותן לה.

וכעת התחילה רות להתקרב (להבנות) בעולם מעט מעט, עד שהתחברה עם בעז. וכן הקיום של המגלה הזו - נעמי ובעז ורות הם.

בתוב (בראשית ה) ויתהלך חנוף את האלהים ואיננו כי לקח אתו אלהים, מתוף העולם הזה של בני אדם. ונמשך חנוף מעט מעט, עד שנעשה מה שנעשה, ושהה במקומו פראוי. מטטרו"ן הגדול וחזק, הממנה של הפנים, (מ"ט הרים גדולים, ממנו נבנים) שממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, ושליטים ושמשים עליונים שקרובים לו, לשלט ולהוציא ממנו פח ועטרות קדושות.

אף פאן גם כמו זה משך הקדוש ברנף הוא את רות אחריו, ונטלה משאר העמים, וקרב אותה אליו, להוציא ממנה צבאות ומחנות קדושים.

את חנוף עשה הקדוש ברנף הוא בזמן שנטלו ממקומו, תפקידו בדבקות פראוי, בעטור של הרוח העליונה. וקרא לו נער. ובשבילו כל נערה כתוב נער. ועומד (לרוח) אצלו עליון ותחתון. אל העליון, באותה (מאותה) הרוח העליונה. הפתחון כלול באותה (מאותה)

עלמא דאתי, ושליט עליה. אף הקא צדיק, מודע ואשתמודע לגביה, למיחדי, ולמהוי ליהווא מלך תתאה, בהווא גוונא ממש.

ועד דא אתקרי בוע"ז, ביה תקיף לנטלא כל עינוגי גופא, וכל שפר גופא, ועייל תמן. ומהו אעיל תמן. כל זרעא דדוד, וכל תיקוני מלכין, ופקודי אורייתא, ועל דא ביה תקיף, ולא חליש. חי לעלמין, למיהוי בוע"ז לנטלא כל תיאובתין, וכל עינוגין, וכל שפר גופא, ויהיב לה.

והשתא שריאת רות לאתקרבא (לאתבנאה) בעלמא זעיר זעיר, עד דאתחברת ביה בבוועז. וכן קיומא דמגילה זו, נעמי ובעז ורות אינון בתוב, (שם הכב) ויתהלך חנוף את האלהים ואיננו כי לקח אתו אלהים, מגו עלמא דא דבני נשא. ואתמשך חנוף זעיר זעיר, עד דאתעבד מה דאתעבד, ושאר בדיכתייה פדקא יאות. מטטרו"ן רברבא ותקיפא, ממנא דאנפין, (מ"ט טורין רברבין מינה אתכפיון) דמיניה אדדעזען עילאין ותתאין, ושליטין ושמשין עילאין דקריבין ליה, לשלטאה, ולאפקא מיניה חילא ועטרין קדישין.

אוף הקא נמי פגוונא דא, משיך קודשא ברנף הוא רות אבתריה, ונטל לה משאר עמין, וקרב לה לגביה, לאפקא מינה חילין ומשריין קדישין.

חנוף עביד ליה קודשא ברנף הוא, בזימנא דנטיל ליה מאתריה, תפקידו בדביקו פדקא חזי, בעטורא דרוח עילאה. וקרא ליה נער. ובגיניה, כל נערה פתיב נער. וקיימא (נ"א לרוח) לגביה עילאה ותתאה. לגביה עילאה בהיא (נ"א פתהיא) רוח עילאה. תתאה בהווא

התפללות, שנכלל מצד הכלה
הכלולה שנטל מלמטה.

וע"ר פן שלטונו בשני צדדים,
אחוז למטה ואחוז למעלה. כתוב
(משלי כב) חנוף לנער על פי דרכו
גם פי יזקין לא יסור ממנה. חנוף
לנער, זה הוא מטטרו"ן, שמשפך
אותו הקדוש ברוך הוא מלמטה,
והנהיג אותו על פי (אל התחוננים)
דרכו, לפי דרכו שלמטה. או גם
על פי דרכו, בדרך שאדם רוצה
לילך - מוליכים אותו. גם פי
יזקין, שכתוב (תהלים לו) נער הייתי
גם זקנתי. ושינוי, הפסוק הזה
שר העולם אמרו. ועל זה גם פי
יזקין לא יסור, ולא יסור מאתו
הדרך, כדי להמשיך למטה.

ואני שמעתי מרבי אלעזר ברבי
שמעון, שמפרש אותה בצורה
הזו, ומכאן הכל נשמע. בכו רבי
נהוראי ורבי יודאי ואמרו, מי
שרואה את זנבו של האריה
ופתח, כל שפן מי שרואה את
האריה ממש.

קמו ונשקוהו. אמר להם, שמי
ייסא הקטן. אמרו, ודאי שזה רבי
ייסא הקטן, שמתחבק (מתאבק)
תמיד מעפר הבשמים של רבי
שמעון בר יוחאי.

פתח רבי נהוראי ודרש, (שיר ז)
וחבק פנין הטוב הולך לדודי
למישרים. וחבק - אלו תלמידי
חכמים, שהם פנין הטוב. מה יין
הטוב עומד בכאן וריחו הולך
למרחוק - אף תלמידי חכמים
הם במקום אחד, ותורתם הולכת
למרחוק בכל מקום.

ואף פשהם בקבר, שפתותיהם
רוחשות תורתן. זהו שכתוב (שם)
דובב שפתי ישנים. כל שפן
במקום שעומדים עומדי עולם
על אחת כמה וכמה, שהרי אפלו
מלאכי השרת אין להם כח לעמוד
לפניהם.

(נ"א מההיא) כלילו, דאתכלל מסטרא בלה כלולה
דאתנטל מתתא.

וע"ר דא, שולטנו דיליה בתרין סטרין, אחידא
לתתא ואחידא לעילא. כתיב, (משלי כב ו)
חנוף לנער על פי דרכו גם פי יזקין לא יסור
ממנה. חנוף לנער, דא הוא מטטרו"ן, דמשיף
ליה קודשא בריה הוא מתתא, ואנהיג ביה על
פי (לנבי תתאי) דרכו, לפום אורחיה דלתתא. אי
נמי על פי דרכו, בדרך שאדם רוצה לילך
מוליכין אותו. גם פי יזקין, דכתיב (תהלים לו כה)
נער הייתי גם זקנתי. ותנינן, האי קרא שר
העולם אמרו. ועל דא, גם פי יזקין לא יסור,
לא יעדי מההוא אורח, בגין לאתמשכא
לתתא.

ואנא שמענא מרבי אלעזר ברבי שמעון, דקא
מפרש לה בגוונא דא. ומהכא אשתמע
פולא. בכו רבי נהוראי ורבי יודאי, ואמרו,
מאן דחמי זנביה דאריה ודחיל, כל שפן מאן
דחמי אריה ממש.

קמו ונשקוהו, אמר להם, שמי ייסא זעירא.
אמרו, ודאי דא רבי ייסא זעירא,
דמתחבקא (דמתאבקא) תדיר מעפרא דבוסמין
דרבי שמעון פן יוחאי.

פתח רבי נהוראי ודרש, (שה"ש ט ז) וחבק פנין
הטוב הולך לדודי למישרים. וחבק,
אלו תלמידי חכמים, שהם פנין הטוב. מה יין
הטוב, עומד בכאן וריחו הולך למרחוק. אף
תלמידי חכמים, הם במקום אחד, ותורתם
הולכת למרחוק בכל מקום.

ואף פשהם בקבר, שפתותיהם רוחשות
תורתן. הדא הוא דכתיב, (שם) דובב
שפתי ישנים. כל שפן במקום שעומדים
עומדי עולם, על אחת כמה וכמה. דהא אפילו
מלאכי השרת, אין להם כח לעמוד לפניהם.

שְׁהָרִי פֶּעַם אַחַת הָיָה דֹבֵר בְּלוֹד.
בֶּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי לְעִיר.
אָמְרוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, מַה
נַעֲשֶׂה? קָם וְעָבַר בְּעִיר, וַרְאָה בְּנֵי
אָדָם מֵתִים. אָמַר, כֹּל זֶה בְּעִיר,
וְאֲנִי כָּאֵן? ! גִּזְרֵנָּא שְׁיִתְבַּטֵּל.

שְׁמַעוֹן בֶּת קוֹל שְׁהִיתָה אוֹמֶרֶת:
צֵאוּ מִכָּאֵן, שְׁהָרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאֵי כָּאֵן, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
גִּזְזֵר - וְהוּא מְבַטֵּל. הָיָה שֵׁם רַבִּי
חֲנִינָא. בֶּא וְאָמַר לְרַבִּי מְאִיר.
אָמַר לוֹ רַבִּי מְאִיר, מִי יָכוֹל לַעֲמֹד
בְּשִׁבְחוֹ אִם לֹא (גדול) כְּמוֹ מֹשֶׁה?
פָּתַח וְאָמַר, (במדבר יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן
עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים
(עליה) קִטְרֶת. וְכָתוּב (שם) וַיִּקַּח
אֱהֲרֹן וְגו'. וְכָתוּב (שם) וַהֲנִיחָה הַחֹל
הַנֶּגֶף בָּעָם. וְכָתוּב וַיַּעֲמֵד בֵּין
הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר
הַמֶּגֶפֶה. כֹּל זֶה צָרִיף לוֹ לְמֹשֶׁה
לְטָרַח. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי
בְּמֵאמְרוֹ - הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
גִּזְזֵר, וְהוּא מְבַטֵּל אֶת הַמֶּגֶפֶה.
אָמַר לָהֶם רַבִּי יִיסָא, הוּאִיל
וְהַתְעוּרְתִי בְּדַבְרִים הִלְלוּ שֶׁל
רוּחַ, נִתְעַסַּק בְּדַבְרִים הִלְלוּ
הַעֲלִינִים שֶׁל חֲכָמָה, אֲמַרְתִּי,
שְׁהָרִי רוּחַ הִיְתָה כְּשֶׁרָה. אָמַר לוֹ
רַבִּי יוֹדָאֵי, אָף עַל גַּב דְּכִשְׁרֵיהּ הִיְתָה,
כְּשֶׁרָה, לֹא נִפְרָה כְּשֶׁרוּתָה, עַד
שְׁדַבְּקָה בְּאוֹתוֹ הַצְּדִיק.

בֶּא וַרְאָה, כְּשֶׁרָה מִכָּל הָאֲמוֹת
רוּחַ. מַה אָמַר לָהּ בְּעֵז? (רות) אֵל
תִּלְכִי לְלֶקֶט בְּשָׂדֵה אַחֵר גּוֹ', וְכֵה
תִּדְבְּקִין עִם נַעֲרָתִי. מַה הִיא
אֲמָרָה? גַּם אָמַר לִי עִם הַנְּעָרִים
אֲשֶׁר לִי תִדְבְּקִין. כִּיֹּן שְׂרָאָתָה
חֲמוּתָה כְּךָ, אֲמָרָה לָהּ, לֹא כְךָ,
טוֹב בְּתִי כִי תִצְאִי עִם נַעֲרוֹתַי
וְלֹא עִם הַנְּעָרִים.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, חֶס וְחִלְלֵה
לְצַדִּיקָתָה הִזוּ מִדְּבָרֵי גִנְאֵי, כְּשֶׁרָה
הִיְתָה. שְׁכַף אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,

דְּהָא זִימְנָא חָדָא הָוָה דֹבֵר בְּלוֹד, אֲתָא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי לְמִתָּא. אָמְרוּ לִיה לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, מַאי נַעֲבִיד. קָם וְעָבַר בְּמִתָּא,
וְחָמָא בְּנֵי נִשְׂא שְׂכִיבָן. אָמַר, כֹּל הָאֵי בְּמִתָּא,
וְאֲנָא הָכָא, גִּזְרֵנָּא דְּלִיבְטֵל.

שְׁמַעוֹן בְּרַת קְלָא דֵּהוּת אֲמָרָה, פּוֹקוּ מִהָכָא,
דְּהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הָכָא,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא גִּזְזֵר וְהוּא מְבַטֵּל. הָוָה
תְּמָן ר' חֲנִינָא, אֲתָא וְאָמַר לִיה לְרַבִּי מְאִיר,
אָמַר לִיה רַבִּי מְאִיר, שְׁבַחָא דִּילִיָּה מִן יָכוֹל
לְמִיקָם בֵּיה, מִי לֹא (גדול) כְּמֹשֶׁה.

פָּתַח וְאָמַר, (במדבר יז יא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן
קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים קִטְרֶת. וְכָתִיב, וַיִּקַּח אֱהֲרֹן וְגו'.
וְכָתִיב, וַהֲנִיחָה הַחֹל הַנֶּגֶף בָּעָם. וְכָתִיב, וַיַּעֲמֵד
בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר (דף קד ע"ב)
הַמֶּגֶפֶה. פּוֹלִי הָאֵי אֲצִטְרִיף לִיה לְמֹשֶׁה
לְמִטְרַח. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי בְּמִימְרֵיהּ,
קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא גִּזְזֵר, וְהוּא מְבַטֵּל מוֹתָנָא.
אָמַר לוֹן ר' יִיסָא, הוּאִיל וְאִיתְעָרִית בְּהַנִּי
מִלִּין דְּרוּת נִתְעַסַּק בְּהַנִּי מִלִּין עֵילְאִין
דְּחֲכָמָתָא. אֲמִינָא, דְּהָא רוּחַ כְּשֶׁרָה הִיְתָה.
אָמַר לִיה רַבִּי יוֹדָאֵי, אָף עַל גַּב דְּכִשְׁרֵיהּ הִיְתָה,
לֹא נִפְרָה כְּשֶׁרוּתָה, עַד דְּדַבְּקָה בְּאוֹתוֹ צְדִיק.

בּוֹא וַרְאָה, כְּשֶׁרָה מִכָּל אוֹמוֹת רוּחַ. מַה אָמַר
לָהּ בּוֹעֵז. אֵל תִּלְכִי לְלֶקֶט בְּשָׂדֵה אַחֵר
וְגו', וְכֵה תִדְבְּקִין עִם נַעֲרָתִי. מַה אֲמָרָה הִיא.
גַּם אָמַר לִי עִם הַנְּעָרִים אֲשֶׁר לִי תִדְבְּקִין. כִּיֹּן
שְׂרָאָתָה חֲמוּתָה כְּךָ, אֲמָרָה לָהּ, לֹא הִכִּי. טוֹב
בְּתִי כִי תִצְאִי עִם נַעֲרוֹתַי וְלֹא עִם הַנְּעָרִים.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, חֶס וְשְׁלוֹם לְצַדִּיקָתָה זוּ מִדְּבָרֵי
גִנְאֵי, כְּשֶׁרָה הִיְתָה. דְּהִכִּי אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, כְּתִיב, וַיֹּאמֶר לָהּ בּוֹעֵז הֲלֹא שְׁמַעְתָּ

כתוב ויאמר לה בעז הלוא שמעת
בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר.
מה כתוב למעלה? (שם) אלכה נא
השדה ואלקטה בשבלים. מלמד
שנצנצה בה רוח הקדש. אלכה
נא השדה, מי השדה? דקדקה
באמונה רבה. ומה הוא? הוא
השדה אשר ברכו ה'. והוא שדה
של התפוחים הקדושים.

מה כתוב? ויקר מקרה. ובבלעם
כתוב, (במדבר כג) ויקר אלהים אל
בלעם. ויקר, בלשון קרי וטמאה.
וכאן שנה ואמר ויקר מקרה, כאן
בלשון כבוד, כמו שנאמר (תהלים
לו) מה יקר חסדך אלהים.

ומה יקר נפגע בה? חלקת השדה
וגו', החלק של השדה הזה של
הצדיקים, ושם הלכה, ונכנסה
לחלק אחד, ולמדה דרכיו,
והפירה בו מאותם הקוצרים. ומי
הם? תלמידי חכמים, שנקראים
קוצרי השדה.

ביתנים, והנה בעז בא. הצדיק
בא, בא טעון ברכות, וכמה
קדשות. ויאמר לקוצרים, מי
הקוצרים? למעלה הם בית הדין,
הסנהדרין הגדולה של שם. ה'
עמכם, פעת נתן להם ברכות
וקדושים, והם אומרים יברכה ה',
נותנים לו תקף לשאב ממקור
החיים, מתוך העולם הבא.

למי הנערה הזאת. תיאובתיה לשאלה עליה,
דרחימו דיליה בה. והכי אמר בוצינא
קדישא רבי שמעון, מגילה דא, רמז לתורה
שבכתב ותורה שבעל פה ולעלמא דאתי. דהא
אתערת לצדיקייא, רזא דתורה שבכתב,
לאתחברא בתורה שבעל פה. ובגין כך תקיני
רבנן למגילה זו בשבועות, בזמן מתן תורה.
הרא שמעת בתי אל תלכי ללקט
בשדה אחר (רות א). אלו הם
המרכבות הקדושות שפחר לו

בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר. מאי כתיב
לעיל. אלכה נא השדה ואלקטה בשבלים.
מלמד שנצנצה בה רוח הקודש. אלכה נא
השדה, מאן שדה. דקדקה במהימנותא סגינא.
ומאן ניהו. הוא (בראשית כו כז) שדה אשר ברכו
ה'. והוא שדה של תפוחים קדישין.

מאי כתיב, ויקר מקרה. ובבלעם כתיב, (במדבר
כג ד) ויקר אלהים אל בלעם. ויקר, בלשון
קרי וטומאה. והכא שינה ואמר ויקר מקרה,
הכא בלשון כבוד. כמה דאת אמר, (תהלים לו ח)
מה יקר חסדך אלהים.

ומה יקר נפגע בה. חלקת השדה וגו', חולקא
דהאי שדה דצדיקייא, ותמן אזלת,
ואעלת בחולקא חדא, ואוליפת אורחיה,
וידעת ביה מאינון קוצרים. ומאן ניהו.
תלמידי חכמים, מחצדי חקלא איקרון.

אדהכי והנה בעז בא. הצדיק בא, אתא טעין
ברכאן, וכמה קדושיין. ויאמר
לקוצרים. מאי קוצרים. לעילא אינון בי דינא,
סנהדרי גדולה דתמן. ה' עמכם, השתא יהיב
להו ברכאן וקדושים. ואינון אמריין יברכה
ה', יתבין ליה תוקפא לשאבא ממקורא דחיי,
מגו עלמא דאתי.

למי הנערה הזאת. תיאובתיה לשאלה עליה,
דרחימו דיליה בה. והכי אמר בוצינא
קדישא רבי שמעון, מגילה דא, רמז לתורה
שבכתב ותורה שבעל פה ולעלמא דאתי. דהא
אתערת לצדיקייא, רזא דתורה שבכתב,
לאתחברא בתורה שבעל פה. ובגין כך תקיני
רבנן למגילה זו בשבועות, בזמן מתן תורה.
הרא שמעת בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר.
אלין אינון רתיכין קדישין, דבריר ליה
יעקב קדישא, עדרין קדישין, דלא מתערבין

יַעֲקֹב הַקְדוֹשׁ, הַעֲדָרִים הַקְדוֹשִׁים, שְׁאִין מִתְעַרְבִים עִם אַחֲרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ל) וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שְׂתָם עַל צֹאן לְבָן. וְעַל זֶה, לֹא תִלְכִי לְלֶקֶט בְּשֶׂדֶה אַחֵר, לֹא תִתְרַעַי בְּמַלְכוֹת אַחֲרֹת. וְגַם לֹא תַעֲבֹרִי מִזֶּה, מִן אֵילִין כַּתְּרִין דִּילָךְ, לֹא תִזְוִי לְעֵלְמִין. וּמִזֶּה לֹא תִזְוִי מִבְּעֵלְיָךְ. וּמִגִּיּוֹה לֹא תִזְוִי מִגִּיּוֹה לְעֵלְמִין.

זְכוּה תְּדַבְּקִין עִם נְעֻרְתִּי (רות ב). רַבִּים הֵם שְׂמוּתֵיהּ, וְאֶחָד מֵהֶם "כַּה", כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קמח) וַחֲסִידֶיךָ יִכְרְכוּ כַּה. וְכוּה תְּדַבְּקִין, עִם אֵלוֹ הַמְּרַכְּבוֹת, הַעֲלֻמוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ (שִׁבְחֵהּ לָךְ) לְהַדְּבִק בָּהֶן. מִיָּד, וַיִּמְד שֵׁשׁ שְׁעָרִים וַיֵּשֶׁת עֲלֶיהָ. נִטַּל קוֹ מִדֶּה הָאֶחָד, וְעָשָׂה מִדִּידָהּ, וַיִּמְד שֵׁשׁ צְדָדִים שְׂרָאוּיִים לָהּ לְהֶאֱחֹז בַּיְחֹד שְׁלָהֶם, וְנָתַן לָהּ אוֹצְרוֹת וּמִתְּנוֹת, שְׁהָרִי בְּלִי אֵלוֹ לֹא יִכּוֹלָה לְהַפְּנִס לְעוֹלָם הַבָּא.

זֶהוּ שְׂכָתוֹב (רות א) שֵׁשׁ הַשְּׁעָרִים נָתַן לִי כִי אָמַר אֵל תְּבוֹאִי רִיקָם אֶל חֲמוּתָךְ. שֵׁשׁ שְׁעוּרִים - אֵלוֹ שֵׁשׁ צְדָדִים עֲלוּיִים שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא עוֹמֵד עֲלֵיהֶם. עוֹלָם הַבָּא שְׁעוּרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם. וַיֵּשֶׁת עֲלֶיהָ, שָׁם עֲלֶיהָ לְהַנְהִיגָהּ וּלְבָרְךָ אוֹתָהּ. וְעַל זֶה הִיא כְּלוּלָה מִכָּל שְׂשֵׁת הַצְּדָדִים (וּמִשּׁוֹם כָּךְ כָּאֲשֶׁר רָאָה אוֹתָהּ הָעוֹלָם הַבָּא. בְּכָל אֵלוֹ שְׂשֵׁת הַצְּדָדִים אֲמָרָה הִיא).

זֶהוּ מִפִּירֶךְ בְּרוּךְ (רות ב). (מִי בְּרוּךְ? זֶה שְׁלֹמֹה, הַמֶּלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ. וְעַל זֶה, (מלכים א-ב) וַהֲמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּרוּךְ). בְּשֵׁם הַזֶּה תִּהְיֶה מְבֹרַכַת מִכָּל שְׂשֵׁת הַצְּדָדִים הַלְלוּ. וְאִזּוּ הִיא, הָעוֹלָם הַבָּא, וְנִתְּנָה לָהּ תּוֹסֶפֶת בְּרָכוֹת עַל אוֹתָן שֵׁשׁ לָהּ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (רות ב) וְתוֹצֵא וְתִתֵּן לָהּ אֶת אֲשֶׁר הוֹתֵרָה מִשְׁבְּעָה. זֹאת תּוֹסֶפֶת קְדוּשִׁים וּבְרָכוֹת.

בְּאַחֲרָנִין. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (בראשית ל מ) וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שְׂתָם עַל צֹאן לְבָן. וְעַל דָּא, לֹא תִלְכִי לְלֶקֶט בְּשֶׂדֶה אַחֵר, לֹא תִתְרַעַי בְּמַלְכוֹ אוֹחֲרִי וּבְרִיתִיכִין אוֹחֲרָנִין. וְגַם לֹא תַעֲבֹרִי מִזֶּה, מִן אֵילִין כַּתְּרִין דִּילָךְ, לֹא תִזְוִי לְעֵלְמִין. וּמִזֶּה לֹא תִזְוִי מִבְּעֵלְיָךְ. וּמִגִּיּוֹה לֹא תִזְוִי מִגִּיּוֹה לְעֵלְמִין.

זְכוּה תְּדַבְּקִין עִם נְעֻרְתִּי, סְגִיאיִן שְׂמָהֶן אֵינוֹן לָהּ, וְיָחַד מְנַהֵן כ"ה. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (תהלים קמח ו) וַחֲסִידֶיךָ יִכְרְכוּ כַּה. וְכוּה תְּדַבְּקִין, עִם אֵילִין רִתִּיכִין עוֹלִימְתָאן דְּאֵתְבְּרִאוּ (דְּאֵתְבְּרִירוּ לָךְ) לְאֵתְדַבְּקָא בָּהּ.

מִיָּד, וַיִּמְד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיֵּשֶׁת עֲלֶיהָ. נִטַּל חַד קוֹ הַמִּדָּה, וְעָבִיד מִשְׁחָתָא, וַיִּמְדֵּד שִׁית סְטָרִין, דְּאֵיתְחִזוֹן לָהּ לְאֵתְאֲחָדָא בַּיְחֹדָא דִּילָהּ, וַיִּהֵב לָהּ נְבִזְבָּזָן וּמִתְּנָן. דְּהָא בְּלֹא אֵילִין, לֹא יִכִּילַת לְאֵעֲלָא לְגַבִּי עֲלֻמָּא דְּאֵתִי.

הָדָא הוּא דְכִתִּיב, שֵׁשׁ הַשְּׁעוּרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִי אָמַר אֵל תְּבוֹאִי רִיקָם אֶל חֲמוּתָךְ. שֵׁשׁ שְׁעוּרִים, אֵילִין שִׁית סְטָרִין עֲלֵאִין דְּקִיּוּמָא עֲלִייהוּ עֲלֻמָּא דְּאֵתִי, שְׁעוּרִים, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שם כד ז) שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם. וַיֵּשֶׁת עֲלֶיהָ, שְׁוִי עֲלֶיהָ לְאֵנְהָגָא לָהּ, וּלְבָרְכָא לָהּ. וְעַל דָּא, הִיא כְּלוּלָה מִכָּל שִׁית סְטָרִין (וּבִנְיָן כִּד כַּד חֲמַת לָהּ עֲלֻמָּא דְּאֵתִי, כְּכַל אֵינוֹן שִׁית סִימְרִין אֲמַרְתָּ אִיהוּ).

זֶהוּ מִפִּירֶךְ בְּרוּךְ, (מִאֵן בְּרוּךְ. דָּא שְׁלֹמֹה. מֶלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ. וְעַל דָּא, (מ"א ב מה) וַהֲמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּרוּךְ). בְּשֵׁמָא דָּא,

תְּהֵא מִתְּבָרְכָא מִכָּל אֵילִין שִׁית סִימְרִין. כְּדִין אִיהִי עֲלֻמָּא דְּאֵתִי, יְהֵבַת לָהּ תּוֹסֶפֶת בְּרָכָאן, עַל אֵינוֹן דְּאֵית לָהּ. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, וְתוֹצֵא וְתִתֵּן לָהּ אֶת אֲשֶׁר הוֹתֵרָה מִשְׁבְּעָה. דָּא תּוֹסֶפֶת קְדוּשָׁן וּבְרָכָאן.

נִתְּנָה לָהּ תּוֹסֶפֶת בְּרָכוֹת עַל אוֹתָן שֵׁשׁ לָהּ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (רות ב) וְתוֹצֵא וְתִתֵּן לָהּ אֶת אֲשֶׁר הוֹתֵרָה מִשְׁבְּעָה. זֹאת תּוֹסֶפֶת קְדוּשִׁים וּבְרָכוֹת.

גם כי אמר אלי עם הנערים אשר לי תדבקין (ס). שהרי תשוקתה להדבק תמיד עם הנערים, אלו הפרובים הקדושים, שכל תשוקתה בהם. הדבר הזה הוא בסוד קדוש.

ואם תאמר, דבר כוזב אמרת, והרי הוא אמר וכה תדבקין עם נערת, ולא אמר עם הנערים? אלא השם שנקרא פה, אינו אלא כשמתקרבת (כשמתקנת) על שני הפרובים, לקבל ברכות בסוד של עשרים וחמש אותיות היחוד, שהן (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. הרי עשרים וחמש אותיות היחוד בתקון של הפרובים, שפיון שנתקנה בהן, אז נקראת פ"ה, ואז אמר וכ"ה תדבקין. ועם כל זה - עם נערת, שהכל הצטרף, שלא להשאירן זכרים ונקבות.

וגם לא תעבורי מזה. רבי ייבא סבא אמר פה, מלמד שהראה לה פרובים. ויש בספרו של אדם, שאף על גב שנתחרב בית המקדש, שלא תזוז מפרוב אחד לעולמים. כמו זה, זהו שפתוב (רות ב) וגם לא תעבורי מזה, לא תזווי מאחד מהם לעולמים.

ועל זה היא אמרה עם הנערים, אותם שני הפרובים, תדבקין ודאי. וכן עם אותם המרפכות הנקבות, כמו שנאמר (ס) עיניך בשדה אשר יקצרון והלכת אחריהן. הפסוק הזה בא להדרש. אבל עיניך, הם עיני ה' משוטטות בכל הארץ. בשדה אשר יקצרון, שהואיל שמשוטטים בכל העולם, והלכת אחריהן לרעת.

הלא צויתני את הנערים לבלתי נגעך, שהרי הפרובים לא שוככים לעולמים, כדי לינק ממנה, כמו שנאמר (ישעיה סו יא) למען תמצו והתענגתם מזיו כבודה.

גם כי אמר אלי עם הנערים אשר לי תדבקין. דהא תיאובתא דילה לאתדבקא תמיד עם הנערים, אלין פרובין קדישין, דכל תיאובתא דילה בהו. מלה דא ברזא קדישא איהו.

ואי תימא, מלה פדיבא אמרת, והא איהו אמר וכה תדבקין עם נערותי, ולא אמר עם הנערים. אלא שמא דאיגרי כה, לא איהו אלא פד אקריבת (אתקנת) על תרין פרובים, לקבלא ברכאן ברזא דכ"ה אתוון דיחודא, דאינון (דברים ו ד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. הא חמש ועשרים אתוון דיחודא, בתקוונא דכרובים, דכיון דאתקנת בהו, כדין אתקרי פ"ה, וכדין אמר וכ"ה תדבקין. ועם כל דא, עם נערותי. דכולא אצטריך, דלא לשבקא לון דוכרין ונוקבין.

וגם לא תעבורי מזה. רב ייבא סבא אמר הכי. מלמד שהראה לה פרובים. ואית בספרא דאדם, דאף על גב דאתחרב בי מקדשא, דלא תזוז מחד פרוב לעלמין. פגוונא דא, הדא הוא דכתיב, וגם לא תעבורי מזה, לא תזווי מחד מנהון לעלמין.

ועל דא איהי אמרת עם הנערים, אינון תרין פרובים, תדבקין ודאי. וכן באינון רתיכין נוקבי. כמה דאת אמר, עיניך בשדה אשר יקצרון והלכת אחריהן. האי קרא לדרשא הוא דאתא. אבל עיניך, הם (זכריה ד י) עיני ה' משוטטות בכל הארץ. בשדה אשר יקצרון, דהואיל דמשטטי בכל עלמא, והלכת אחריהן למנדע.

הלא צויתני את הנערים לבלתי נגעך, דהא פרובים לא משתככי לעלמין, בגין לינקא מינה. כמה דאת אמר, (ישעיה סו יא) למען תמצו והתענגתם מזיו כבודה. ובההוא זימנא

ובאותו הזמן שהיא הולכת אחר העינים לראות את כל מעשי העולם, אותם הכרובים אין קרבים אליה, ולא מתעוררים לינק ממנה.

וצמית והלכת אל הפלים. וצמית, כששתשוקתך לינק מסוד העולם העליון בהתעוררות אותם הכרובים, ובשבילם היא משקית מההשקאה העליונה, זהו שכתוב ושתית מאש"ר ישאבון הנערים, אותם הכרובים. אל הפלים - אותם המקורות העליונים שנקראים פנים גדולות.

עד כאן הדברים הנסתרים של עתיק וקדושה עליונה בדברים של המגלה הזו, והכל בדיוקן עליון וסודות נסתרים. קמו ונשקוהו, ואמרו, אשרי הדור שזוכה לכל זה, לדעת מתוך המנוחה הקדושה דברים קדושים, דברי חכמה. על זה כתוב (משלי א) אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה.

אמרו לו, הפסוק האחר הזה, שמעת בו עקר של חכמה, שהרי אנו יודעים לדרש בו דרש? אמר להם, מה הוא? אמרו, כתוב (רות ב) ויאמר לה בעז לעת האכל גשי הלם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך בחמץ. אמר להם, שמעתי.

פתח ואמר, (ישעיה טו) שמעו דבר ה' החרדים אל דברו אמרו אחיכם שנאיכם מנדיכם למען שמי יכבד ה' ונראה בשמחתכם והם יבשו. הפסוק הזה באר אותו רבי אלעזר, פיון שכתוב שמעו דבר ה', מהו החרדים אל דברו? א"ר דבר ה' בכל מקום הוא דרנה של אמונה, פרט לכל מקום שכתוב שמעו דבר ה', הוא דבר שיוצא מתוך הדרנה ההיא, שנקרא לו דבר ה'. והיא הדרנה ששורה עליו. שמעו דבר ה' -

דאיהי אזלת בתר עינין, למחמי כל עובדין דעלמא, אינון פרויבין לא קרבין בהדה, ולא מתערין לינקא מינה.

וצמית והלכת אל הפלים. וצמית, כד תיאובתך לינקא מרזא דעלמא עילאה, באתערו דאינון פרויבין, ובגינהון (ד) קח ע"א) איהי משתקיא משקיו עילאה, הדא הוא דכתיב, ושתית מאש"ר ישאבון הנערים, אינון פרויבין. אל הפלים, אינון מקורין עילאין דאיקרון אנפי רבבי.

עד כאן הוא מילין סתימין דעתיק, וקדושה עילאה, במלין דהאי מגילה, וכולא בדיוקנא עלאה, ורזין סתימין. קמו ונשקוהו. אמרו, זכאה דרא דזכי לכל האי למנדע מגו פוצינא קדישא, מלין קדישין, מלין דחכמתא. על דא כתיב, (משלי א ג) אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה.

אמרו ליה, האי קרא אחרא, שמעת ביה עיקרא דחכמתא, דהא אנן ידעינן למדרש ביה דרשא. אמר לון, מאי היא. אמרו, כתיב, ויאמר לה בעז לעת האכל גשי הלם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך בחמץ. אמר לון, שמענא.

פתח ואמר, (ישעיה טו ה) שמעו דבר ה' החרדים אל דברו אמרו אחיכם שנאיכם מנדיכם למען שמי יכבד ה' ונראה בשמחתכם והם יבשו. האי קרא אוקים ליה רבי אלעזר, פיון דכתיב שמעו דבר ה', מהו החרדים אל דברו. א"ר דבר ה' בכל אתר, דרגא דמהימנותא איהו. בר בכל אתר דכתיב שמעו דבר ה', איהו מלה דנפיק מגו דרגא ההוא, דאקרי ליה דבר ה', והוא דרגא דשרייה עליה. שמעו דבר ה', מלה דנפיק מניה, פגון (ירמיה לא טו)

הַדָּבָר שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ (ירמיה לא)
שָׁמְעוּ דָבָר ה' גוֹיִם, הַדָּבָר שִׁיּוּצָא
מֵאוֹתָהּ הַדְּרָגָה.

הַחֲרָדִים אֵל דָּבְרוּ - אוֹתָהּ הַדְּרָגָה
מִמֶּשׁ. מִי הַחֲרָדִים? אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהֵם תְּמִיד חֲרָדִים עַל אוֹתוֹ
הַדָּבָר. חֲרָדִים בְּכִמְהַ חֲרָדוֹת בֵּין
הָעַמִּים, חֲרָדִים בְּכִמְהַ חֲרָדוֹת,
לְהֵהוּא דָבָר.

לְתַקֵּן אֶת אוֹתוֹ הַדָּבָר.
אָמְרוּ אַחֲיֵיכֶם שְׁנֵאֵיכֶם - אֵלּוּ בְּנֵי
עֲשׂוּ וּבְנֵי יִשְׁמַעְאֵל וְשָׂאֵר הָעַמִּים.
מְנַדִּיכֶם - מִי מְנַדֵּה אֶת מִי? אֵלּא
הֵם בְּנֵדוּי מִכֶּם, שְׁלֵא תֹאכְלוּ
עִמָּהֶם, וְלֹא תִשְׁתּוּ עִמָּהֶם, וְלֹא
תִקְרְבוּ אֲלֵיהֶם. וְעַל זֶה הֵם מִכֶּם
בְּנֵדוּי.

דָּבָר אַחֵר, מְנַדִּיכֶם - בְּגִלוּתְכֶם,
כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (איכה ד) סוּרוּ טִמָּא
קְרָאוּ לָמוֹ. וַיֵּמָּה הֵם אוֹמְרִים?
לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד ה', בְּשִׁבְלֵנוּ
וּבְשִׁבְלֵי נַפְשֵׁנוּ יִכְבַּד ה', וְכָל
כְּבוֹדוֹ בְּשִׁבְלֵנוּ הוּא. וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל
מִתְעוֹרְרִים, וּמְחַפְּסִים בְּכָל יוֹם
לְשִׁמְחַת הַגְּאֻלָּה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, הֵם לֹא מְאֲמִינִים כָּלֵל,
וְאוֹמֵר נִרְאָה בְּשִׁמְחַתְכֶם, בְּזִמְזִן
שִׁיּוּרְדַת אוֹתָהּ הַשְּׂמִחָה שְׁלָכֶם.
וְהֵם יְבוֹשׁוּ, כְּמִי שֶׁתּוֹלָה סִרְחוֹנוֹת
בְּאַחֲרִים.

בְּמִדּוֹר שֶׁל בֵּית הַגֶּרֶן יֵשׁ עֲשִׂיר
אֶחָד וְהוּא אֶחָד, וְהֵם שְׁנַיִם, וַיִּחַד
הָיָה. וְכָל הָעֲשׂוּרִים וְהַשְּׂמוֹת שֶׁל
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֶף כָּף לָהֶם,
בְּלֵי הַתְּהַפְּכוֹת שְׁלָרַע, שְׁעוֹמְדִים
תְּמִיד לִפְנֵי פֶתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ,
מְחוּץ לְסוּד הָאֲמוּנָה. אוֹתוֹ דָּבָר
ה' נִקְרָא שֵׁם טוֹב, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר
(קהלת ז) טוֹב שֵׁם. ה' הוּא טוֹב.

אוֹתוֹ הַצַּד הַרַע הֵם שְׁנַיִם, זָכָר
וּנְקֵבָה, וְהֵם מְחַבְּרִים, וְהַשְּׂמוֹת
שֶׁלָּהֶם בַּהֲפֹךְ שֶׁל רַע, אֱלֹהִים
אַחֲרִים, אֵל אַחֵר, שֵׁם רַע. אוֹתָהּ
הַנְּקֵבָה כָּף נִקְרָאת, בְּחִבּוּר שֶׁל
זָכָר שֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּהּ, שְׂאִין
נִפְרָדִים.

שָׁמְעוּ דָבָר ה' גוֹיִם, מְלָה דְנִפְיָק מֵהֵיָא דְרָגָא.
הַחֲרָדִים אֵל דָּבְרוּ, הֵהוּא דְרָגָא מִמֶּשׁ. מֵאֵן
חֲרָדִים. אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן חֲרָדִים
תְּדִיר עַל אוֹתוֹ דָּבָר. חֲרָדִים בְּכִמְהַ חֲרָדוֹת בֵּין
הָעַמִּים, חֲרָדִים בְּכִמְהַ חֲרָדוֹת, לְתַקְנָא לֵיה
לְהֵהוּא דָבָר.

אָמְרוּ אַחֲיֵיכֶם שְׁנֵאֵיכֶם, אֵלּוּ בְּנֵי עֲשׂוּ וּבְנֵי
יִשְׁמַעְאֵל וְשָׂאֵר עַמִּים. מְנַדִּיכֶם, מֵאֵן
מְנַדִּי לְמֵאֵן. אֵלּא אֵינּוֹן בְּנֵי דוּי מְנַיִכוּ, דְּלֹא
תִּיכְלוּן בְּהַדְּיָהוּ, וְלֹא תִישְׁתּוּן בְּהַדְּיָהוּ, וְלֹא
תִקְרְבוּן בְּהַדְּיָהוּ. וְעַל דָּא אֵינּוֹן מְנַיִכוּ בְּנֵי דוּי.

דָּבָר אַחֵר מְנַדִּיכֶם, בְּגִלוּתְכוּן. כְּמָה דָּאֵת אָמַר,
(מיכה ד טו) סוּרוּ טִמָּא קְרָאוּ לָמוֹ. וּמְדַקָּא (ויצא

קא) אָמְרִי. לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד ה', בְּגִינָן וּבְגִין
נַפְשָׁאן, יִכְבַּד ה', וְכָל יִקְרָא דִּילֵיהּ בְּגִינָן הוּא.
וְכַד יִשְׂרָאֵל מִתְעָרִי, וּמְחַפְּן בְּכָל יוֹמָא חֲדָה
דְּפוּרְקָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵינּוֹן לֹא
מְהִימְנֵי כָּלֵל, וְאוֹמֵר נִרְאָה בְּשִׁמְחַתְכֶם, בְּזִמְנָא
דְנַחֲיַת הֵהוּא חֲדָה דִּילְכוּן. וְהֵם יְבוֹשׁוּ, כְּמֵאֵן
דְתַלִּי סוּרְחַנְיָה בְּאוּחְרִין.

בְּדִיּוּרָא דְבֵי אַדְרָא, הוּי חַד עֲתִירָא וְאִיהוּ חַד,
וְאֵינּוֹן תְּרִין, וְכַחְדָּא הוּו. וְכָל עֲטוּרִין
וְשִׁמְהֵן דְמְהִימְנוּתָא קְדִישָׁא, אוּף הַכִּי לוֹן כְּלֵא
הִיפּוּכָא דְבִישׁ, דְקִימִין תְּדִיר קַמִּי פֶתַחָא דְבֵי
מְלָכָא, לְבַר מְרֻזָּא דְמְהִימְנוּתָא. הֵהוּא דָבָר
ה', אֵי קְרִי שֵׁם טוֹב. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (קהלת ז א)
טוֹב שֵׁם. ה' אִיהוּ טוֹב.

הֵהוּא סְטָרָא בִישָׁא, אֵינּוֹן תְּרִין, דְכּוּרָא
וּנּוּקְבָא, וְאֵינּוֹן מְחוּבְרִין, וְשִׁמְהֵן
דִּילְהוֹן בְּהַפּוּכָא דְבִישׁ, אֱלֹהִים אַחֲרִים, אֵל
אַחֵר, שֵׁם רַע. הֵהוּא נּוּקְבָא, הַכִּי אֵתְקַרְיָא,
בְּחִבּוּרָא דְכּוּרָא, דְאֵתְחַבֵּר בְּהַדָּה דְלֹא
מִתְפָּרְשָׁן.

וּמְכַנְיָן עַל שְׁאֵר עַמּוּיָן, וְלֹא בְּגִין שֵׁם דִּילְהוּן,
אָף עַל גַּב דְּאִיהִי מְנַדְדָּא וּמְרַחֲקָא
מִיְנִיָּה, אִיהִי עִמְהוּן בְּגִלוּתְהוּן. וְלֹא יָדְעִי דְהָא
בְּשֵׁם קְדִישָׁא דִּילָן אֵינוּן מִתְתַּקְפִּין, דְּאִיהִי
אֲתַזְנַת וְאֲתַקִּיפַת לְהֵהוּא שֵׁם רַע בְּחוּבֵיהוּן
דִּישְׂרָאֵל. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שה"ש א ו) שְׂמוּנֵי
נוּטְרָה אֶת הַכְּרָמִים. וְאֶפְּלוּ בְּזַמְנָא דְשְׁלִיטִין,
הֵהוּא דְקִדּוּשָׁא דְמַהִימְנוּתָא נְטִיל וְהֵיב חוּלְק
גְרָמָא לְכַלְבָּא, וּמִיְנִיָּה אֲתַזְנוּ רְשָׁעִים.

כֹּה פְתִיב, וַיֹּאמֶר לָהּ בַעַז לַעַת הָאֲכַל. בְּזַמְנָא
דְּאִיהִי אֲתַתְקַנָּא מִגּוּ תַתְּאִי וְעִילָאִי.
מִתַּתְּאִי, בְּקוּרְבָנִין, וְעִלוּן, וְצִלוּתִין, וְרַעוּ
דְרַעוּוּ, דְסִלְקָא מִתַּתְּאִי. מְעִילָאִי, בְּתִיקוּנִין
רְתִיכִין וְכְרוּבִין, בְּמֵאכְלָהּ, בְּחִדּוּהּ (כְּמֵאן דְּפִלְח
פּוֹלְחָנָא בְּרַעוּ וּבְחִדּוּהּ) וְרַעוּ. דְדִין אִיהוּ לַעַת הָאֲכַל.
וְרַעוּ דְצַדִּיק חֵי לְגַבְהָ, וְאֲתַתְקַנַּת עַל רְתִיכָהָ.
וּמָה אָמַר לָהּ. גְּשֵׁי הַל"ם בְּקִישׁוּטֵי
דְמִלְפָּא עִילָאָה. וְאֲכַלְתְּ מִן הַלְחָם, תְּקַבְּלִי
מְזוּנָא, וְרַעוּ, וּמִיכְלָא קְדִישָׁא, לְפִלְגָא
לְאוּכְלוּסִיף קְדִישִׁין לְעִילָא וּלְתַתְּאִי.

וְעַם כָּל דָּא, וְטַבְלַת פִּתְּךָ בַחֲמִץ, אִית לָךְ
לְנִטְלָא אוֹרַח טְבוּל מֵהֵהוּא חוּמְץ דְסִטְר
שְׂמֵאלָא, לְיִנְקָא לְהֵהוּא סִטְרָא (מֵהֵאכְל, אֵלָא מֵהֵהוּא
חֲמִץ לְמִיָּהב לְשָׂאָר עַמּוּיָן מֵהֵהוּא סִטְרָא) בִּישָׂא, לְמִיתְּזוֹן שְׂאֵר
עַמּוּיָן, וְלֹא אֲתַזְנָא מִיְנִיָּה.

וַיִּצְבֹּט לָהּ קְלִי, מִיכְלָא דְנִפְקָא מֵאִשָּׁא דְסִטְר
שְׂמֵאלָא, בְּגִין לְמִיָּהב מְזוּנָא וְטַרְפָּא
לְכוּלָּא, וְאֶפְּלוּ לְכַלְבִּים, וְכֹל אֵינוּן דְנִפְקִי
וּמִתְּפַשְׁטֵי מֵהֵהוּא סִטְרָא אֲחֵרָא דְמִסְאָבוּ.
וּבְרִין, וְתֹאכַל וְתִשְׁבַּע וְתִתֵּר. וְתֹאכַל
וְתִשְׁבַּע, מֵהֵהוּא מִיכְלָא קְדִישָׁא.
וְתוּתֵר, מֵהֵהוּא מִיכְלָא אֲחֵרָא, דְּאִיהוּ אֲתַנָּא
שִׁיּוּרִין שִׁיּוּרִין, מִיכְלָא דְאַתִּי עַל שׁוּבַע. וְתִתֵּר,

וְהַמְכַנְיָם עַל שְׂאֵר הָעַמּוּיָם, וְלֹא
מִשׁוּם הַשֵּׁם שְׁלָהֶם, אָף עַל גַּב
שֶׁהִיא נוֹדְדַת וּמְרַחֲקַת מִמֶּנּוּ, הִיא
עִמָּהֶם בְּגִלוּתָם. וְלֹא יוֹדְעִים
שֶׁהֵנָּה בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ הֵם
מִתְגַּבְּרִים, שֶׁהִיא מְזִינָה וּמְחַזְקַת
אוֹתוֹ הַשֵּׁם הַרַע בְּחֻטְאֵיהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר, (שִׁירָא) שְׂמִנִּי
נִטְרָה אֶת הַכְּרָמִים. וְאֶפְּלוּ בְּזַמֵּן
שְׁשׁוּלְטִים, אוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ שֶׁל
הָאֱמוּנָה נוּטֵל וְנוֹתֵן חֵלֶק עֲצָם
לְכַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ נִזְנָוִים הַרְשָׁעִים.

כֹּה פְתוּב? (רוּת ב) וַיֹּאמֶר לָהּ בַעַז
לַעַת הָאֲכַל. בְּזַמֵּן שֶׁהִיא הִתְתַּקְּנָה
מִתּוֹךְ תַּחְתּוֹנִים וְעִלְיוֹנִים.
מֵהִתְתַּחְתּוֹנִים - בְּקַרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת,
וּתְפִלוֹת, וְרִצּוֹן הַרְצוֹן, שְׁעוּלָה מִן
הַתַּחְתּוֹנִים. מֵהִעֲלִינִים -
בַּתְּקוּנִים שֶׁל הַמְּרַכְּבוֹת
וְהַכְּרוּבִים, בְּמֵאכְלָהּ, בְּשִׂמְחָה
(כְּמִי שְׂעוּבַד עוּבְדָה בְּרִצּוֹן וּבְשִׂמְחָה) וְרִצּוֹן,
שֶׁזֶהוּ לַעַת הָאֲכַל.

וְרִצּוֹן הַצַּדִּיק חֵי אֵלֶיהָ, וּמִתְתַּקְּנַת
עַל מְרַכְּבוֹתֶיהָ. וּמָה אוֹמֵר לָהּ?
גְּשֵׁי הַל"ם, בְּקִישׁוּטֵי הַפִּלְךְ
הַעֲלִיּוֹן. וְאֲכַלְתְּ מִן הַלְחָם, תְּקַבְּלִי
מְזוּן וְרִצּוֹן וּמֵאֲכַל קְדוֹשׁ לְחֵלֶק
לְאוּכְלוּסִיף הַקְּדוֹשִׁים לְמַעַלָּה
וּלְמַטָּה.

וְעַם כָּל זֶה, וְטַבְלַת פִּתְּךָ בַחֲמִץ,
יֵש לָךְ לְטַל דְרָךְ טְבוּל מֵאוֹתוֹ
הַחֲמִץ שֶׁל צַד הַשְּׂמֵאל, לְהִינִיק
לְאוֹתוֹ הַצַּד (מֵהֵאכְל, אֵלָא מֵאוֹתוֹ חֲמִץ
לְתַת לְשָׂאָר הָעַמּוּיָם מֵאוֹתוֹ צַד) הַרַע, לְזוֹן
אֶת שְׂאֵר הָעַמּוּיָם, וְלִהְיוֹן מִמֶּנּוּ.
וַיִּצְבֹּט לָהּ קְלִי - מֵאֲכַל שִׁיּוּצָא
מֵאִשׁ שֶׁל צַד שְׂמֵאל, כְּדִי לְתַת
מְזוּן וְטַרְף לְכָל, וְאֶפְּלוּ לְכַלְבִּים,
וְכֹל אוֹתָם שִׁיּוּצָאִים וּמִתְּפַשְׁטִים
מֵאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר שֶׁל הַשְּׂמֵאל.
וְאִז, וְתֹאכַל וְתִשְׁבַּע וְתִתֵּר.
וְתֹאכַל וְתִשְׁבַּע - מֵאוֹתוֹ הַמֵּאֲכַל
הַקְּדוֹשׁ. וְתִתֵּר - מֵאוֹתוֹ הַמֵּאֲכַל
הָאֲחֵר, שֶׁהוּא בֹא שִׁיּוּרִים

שׁוֹרִים, הַמֵּאֲכָל שְׂבֵא עַל הַשֶּׁבַע.
וְהַתֵּר, עוֹשֶׂה שׁוֹרִים לְאוֹתוֹ
מֵאֲכָל לְצַד הָאֲחֵר.

שְׂמַחוּ רַבֵּי הַנְּזָרִי וְרַבֵּי יוֹדָאֵי,
וְאָמְרוּ, אֲלֵמְלֵא לֹא כְּאִנּוּ לְעוֹלָם
אֶלָּא לְשִׁמְעַ הַדְּבָרִים הַלְלוּ -
דִּינּוּ!

(רוח ג) וַיֵּאֱכַל בְּעֵז וַיִּשְׁתֵּ וַיֵּיטֵב
לְבוֹ. אָמַר רַבֵּי חֲזַקְיָה, מִלְּמַד
שְׁבִירָךְ עַל מְזוֹנוֹ. מַהוּ וַיֵּיטֵב לְבוֹ?
שְׁבִירָךְ אֶת הַמְּקוֹם הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא
לְב.

רַבֵּי נַחֲמִיָּה פֶּתַח, (דְּבָרִים ח) וְאֶכְלֶתָ
וְשִׁבְעַתָּ וּבִרְכַתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל
הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ.
וְאֶכְלֶתָ וְשִׁבְעַתָּ - כָּל הָאוֹכֵל וְאִינוֹ
מְבָרֵךְ בִּרְכַת הַמְּזוֹן, נִקְרָא
מִשְׁחִית וְגוֹזֵל, (מְשָׁלִי כח)
גּוֹזֵל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין פֶּשַׁע
חֶבֶר הוּא לְאִישׁ מִשְׁחִית.

וְאָמַר רַבֵּי יוֹדָאֵי, גְּדוֹל כַּח בִּרְכַת
הַמְּזוֹן, שְׁמוֹסִיף כַּח בִּרְכַת
בְּפִמְלֵיא שֶׁל מַעְלָה. אָמַר רַבֵּי
חֲנִינָא, גְּדוֹל כַּח בִּרְכַת הַמְּזוֹן,
שְׁמוֹסִיף בִּרְכַת עַל מַעְשֵׂה יָדָיו
שֶׁל אָדָם.

רַבֵּי בּוֹן וְרַבֵּי יוֹסִי בְּרַבֵּי חֲנִינָא
הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ לְפָדְיוֹן
שְׁבוּיִים. נִקְלְעוּ בְּכֶפֶר הַזֶּה. יִשְׁנוּ
שָׁם עִם אוֹתוֹ הַמְּלוֹן. בְּחֻצוֹת
הַלְּיָלָה קָמוּ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה. קָמָה
אוֹתָהּ אִשְׁתׁ הַבַּיִת וְהִדְלִיקָה לָהֶם
נֵר. בְּעוֹדֵם יוֹשְׁבִים, יִשְׁכַּח הָיָא
אֲחֵרֵיהֶם לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תּוֹרָה.
הַשְּׂגִיחוּ עָלֶיהָ.

פֶּתַח אֶחָד וְאָמַר, (מְשָׁלִי ט) נֵר ה'
נִשְׁמַת אָדָם חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי כְּטוֹן.
נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם, וְדָאֵי. מַה הַנֵּר
מֵאִיר בְּאֶפְלָה, אָף נִשְׁמַתוֹ שֶׁל
אָדָם מֵאִירָה לְגוֹף.

חֲזַר וְאָמַר, בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים
הָאִשָּׁה זוֹכָה - בְּחֻלָּה, וּבְגִנְיָה,
וּבְהִדְלַקַת הַנֵּר. וְכֻלָּם שְׁנִינּוּ. בֵּין
שְׂבוּכָה. קָם אֲבִיהָ וַיִּשָּׁב בִּינֵיהֶם.

עֶבֶד שׁוֹרִין לְהֵוֹא מִיכְלָא לְסִטְרָא אוֹחְרָא.
חֲדוּ ר' נְהוֹרָאֵי וְר' יוֹדָאֵי, וְאָמְרִי, אֲלֵמְלֵי לֹא
אֲתִינָא לְעֵלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע מִיַּלִּין אֵלִין,
דִּינּוּ.

וַיֵּאבֵר בְּעֵז וַיִּשְׁתֵּ וַיֵּיטֵב לְבוֹ. אָמַר רַבֵּי חֲזַקְיָה,
מִלְּמַד שְׁבִירָךְ עַל מְזוֹנוֹ. מַהוּ וַיֵּיטֵב
לְבוֹ. דְּבָרֶיךָ לְהֵאֵי אֶתֵר דְּאֶקְרִי לְב.

רַבֵּי נַחֲמִיָּה פֶּתַח, (דְּבָרִים ח) וְאֶכְלֶתָ וְשִׁבְעַתָּ
וּבִרְכַתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטְּבָה
אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. וְאֶכְלֶתָ וְשִׁבְעַתָּ, כָּל הָאוֹכֵל וְאִינוֹ
מְבָרֵךְ בִּרְכַת הַמְּזוֹן, נִקְרָא מִשְׁחִית וְגוֹזֵל.
שְׁנֵאמַר (מְשָׁלִי כח כד) גּוֹזֵל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין
פֶּשַׁע חֶבֶר הוּא לְאִישׁ מִשְׁחִית.

וְאָמַר ר' יוֹדָאֵי, גְּדוֹל כַּח בִּרְכַת הַמְּזוֹן,
שְׁמוֹסִיף כַּח בִּרְכַת בְּפִמְלֵיא שֶׁל
מַעְלָה. אָמַר רַבֵּי חֲנִינָא, גְּדוֹל כַּח בִּרְכַת הַמְּזוֹן,
שְׁמוֹסִיף בִּרְכַת עַל מַעְשֵׂה יָדָיו שֶׁל אָדָם.

רַבֵּי בּוֹן וְר' יוֹסִי בְּר' חֲנִינָא, הָיוּ אֶזְלִין
בְּאוֹרְחָא לְפָדְיוֹן שְׁבוּיִם. אֶעְרַעוּ בְּהֵאֵי
כְּפַר, דְּמָכוּ תַּמָּן בְּהָדִי הָהוּא אוֹשְׁפִינָא.
בְּפִלְגוֹת לֵילֵיא קָמוּ לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא. קָמַת
הָהִיא אֲתַתָּא דְּבֵיתָא, וְאִדְלַקַת לוֹן שְׂרָגָא, עַד
דְּהָווּ יַתְבִּי, יַתִּיבַת הָיָא אֲבַתְרֵייהוּ לְמִשְׁמַע
מִיַּלִּין דְּאוֹרֵייתָא. אֶשְׁגַּחוּ בַּהּ.

פֶּתַח חֲד וְאָמַר, (שֵׁם כ כד) נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם חוֹפֵשׁ
כָּל חֲדָרֵי כְּטוֹן. נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם, וְדָאֵי.
מַה הַנֵּר מֵאִירָה בְּאֶפְלָה, אָף נִשְׁמַתוֹ שֶׁל אָדָם
מֵאִירָה לְגוֹף.

חֲזַר וְאָמַר, בְּשִׁלְשָׁה (דף קה ע"ב) דְּבָרִים הָאִשָּׁה
זוֹכָה, בְּחֻלָּה, וּבְגִנְיָה, וּבְהִדְלַקַת הַנֵּר.
וְכֻלָּהוּ תְּנִינָן. אֲדִהְכִי אֶהְדַּר רִישִׁיהָ, וְחִמָּא
לְהֵיָא אֲתַתָּא דְּקָא בְּכָא, קָם אֲבוּהָ וַיַּתִּיב
בִּינֵיהוּ.

כָּף הַחֲזִיר רָאשׁוּ, וְרָאָה אוֹתָהּ הָאִשָּׁה

אָמַר לוֹ רַבִּי בּוֹן, לָמָּה בָּתֵּךְ בּוֹכָה? אָמַר, שְׁלֹא זָכַתָּה שְׁבַעֲלָה יַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, וְהוּא עֲלָם בֵּין שְׁתֵּים עָשָׂר שָׁנִים, וְאֶפְלוּ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן אִינוֹ יוֹדֵעַ, וְלֹא יִכְלֹתִי עִמּוֹ לְלַמֵּד אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, הֲעֵבִירָנוּ בְּאַחַר, וְלָמָּה נִתַּתְּ לוֹ אֶת בָּתֵּךְ?

אָמַר הוּא, לֹא הִכְרַתִּי בּוֹ, אֲלֹא עַל שְׂרֵאִיתִי יוֹם אֶחָד, שֶׁהִנֵּה לְשִׁמְעַע קָדִישׁ אֶחָד דֹּלֵג מֵהַגֶּגֶל לְמַטָּה, נִדְרַתִּי עָלַי לְהַשִּׁיאַ לוֹ אֶת בִּתִּי. יֵצְאֵתִי מִבֵּית הַכְּנֻסֶת, וְנִתַּתִּי לוֹ אֶת בִּתִּי, וְלֹא חֲשַׁשְׁתִּי לְדַבְּרִים אַחֲרָיִם, וְלֹא הִשְׁגַּחְתִּי יוֹתֵר. וְכַעַת נִמְצָא, שְׁאֶפְלוּ דָבָר אֶחָד בַּתּוֹרָה אִינוֹ יוֹדֵעַ, וְלֹא רוֹצֵה לְלַמֵּד דָּבָר. אָמַר לוֹ רַבִּי בּוֹן, אוּלַי יִזְכֶּה לְבֶן שְׂיִלְמַד אוֹתוֹ תּוֹרָה הַרְבֵּה. בֵּינָתַיִם קָם אוֹתוֹ הָעָלָם מִמַּטָּתוֹ, וְדֹלֵג עֲלֵיהֶם, וַיֵּשֶׁב בֵּינֵיהֶם. הִסְתַּפַּל בּוֹ רַבִּי בּוֹן. אָמַר, אֲנִי רֵאִיתִי כַּפְּנָיו שְׁאוֹר גְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה יֵצֵא מֵהָעָלָם הַזֶּה.

פָּתַח אוֹתוֹ רִנָּן וְאָמַר, (איוב לב) צִעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מַחֲוֹת דְּעֵי אַתְכֶם. עַד שֶׁפָּתַח וְאָמַר בְּדַבְּרֵים שֶׁל בְּרַכַּת הַמְּזוֹן.

וְאָמַר, עַכְשָׁו (שְׁאִמְרַת) שְׁאֶפְלוּ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן לֹא יוֹדְעֵי - בְּבִרְכַּת הַמְּזוֹן יֵשׁ דַּבְּרִים יְדוּעִים, וְהֵם י'. אֶחָד - לְתַקּוֹן הַשְּׁלַחַן כְּפִי אוֹתוֹ הַמְּזוֹן (קְלוֹמֶן). וְיָמִי שְׁלֹא הָיָה לוֹ מְזוֹן כֹּל כֵּן וְיִסְדֵּר שְׁלַחַנוֹ - הוּא מְשַׁבַּח, מְשׁוּם שִׁישׁוּב לְאַכֵּל לְפָנֵי הַמְּלַךְ, שֶׁפָּתוּב וְאֶכְלֶת לְפָנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ.

שְׁנֵית - נְטִילַת יָדִים קֹדֶם אֲכִילָה. מִי שְׁאוּכַל בְּלִי נְטִילַת יָדִים, כְּאֵלּוּ אֶכֶל טָמֵא.

שְׁרִישִׁית - נְטִילַת יָדִים שְׂיִטַל

אָמַר לִיהוּ רַבִּי בּוֹן, אֲמַאי קָא בְּכִיָּא בְּרַתֶּיךָ. אָמַר, דְּלָא זָכַתָּה לְבַעֲלָא דִּילְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְאִיהוּ רַבִּינָא בֶּן תְּרִיסַר שָׁנִין, וְאֶפְלוּ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן לָא יוֹדֵעַ. וְלֹא יִכְלֹנָא עִמָּיה דִּיּוֹלִיף לִיהוּ. אָמַר לִיהוּ, אִי הָכִי, אִיעֵבֵר לִיהוּ (בְּאַחְרָא), וְאֲמַאי יִהְבַּת לִיהוּ בְּרַתֶּיךָ.

אָמַר אִיהוּ, לָא יוֹדְעָנָא בֵּיהּ, אֲלֹא עַל דִּחְמִינָא יוֹמָא חַד, דְּהָא לְמִשְׁמַע חַד קָדִישׁ, דְּלִיג מְאִיגְרָא לְתַתָּא, נִדְרָנָא עָלַי לְנִסְבָּא לִיהוּ בְּרַתִּי. נִפְקָנָא מִבֵּי פְּנִישְׁתָּא, וְיִהִיבָנָא לִיהוּ בְּרַתִּי, וְלֹא חִיִּישִׁינָא לְמִילֵי אַחְרִיתָא, וְלֹא אֲשַׁחְחָנָא יַתִּיר. וְהִשְׁתָּא אֲשַׁתְּפַח, דְּאֶפְלוּ מְלָה אַחַת בְּאוֹרֵייתָא לָא יוֹדֵעַ, וְלֹא בְּעֵי לְמִילְהָ מִיַּדִּי.

אָמַר לִיהוּ ר' בּוֹן, דִּילְמָא יִזְכֶּה לְבַר דִּילְיָהּ לִיהוּ אוֹרֵייתָא סָגִי. אַדְהָכִי, קָם הוּא רַבִּינָא מְעַרְסִיָּה, וְדִלִּיג עֲלֵיהוּ, וַיִּתִּיב בֵּינֵיהוּ. אֲסַתְּפַל בֵּיהוּ ר' בּוֹן, אָמַר, אָנָּא חְמִינָא בְּאַנְפוּי, דִּנְהִירוּ סָגִי דְּאוֹרֵייתָא יַפּוֹק מֵהַאי עוֹלִימָא.

פָּתַח הוּא רִוּוּק, וְאָמַר, (איוב לב ו) צִעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מַחֲוֹת דְּעֵי אַתְכֶם. עַד דִּפְתַּח וְאָמַר בְּמִילִין דְּבְרַכַּת הַמְּזוֹן.

וְאָמַר, הִשְׁתָּא (דְּאַמְרַת) דְּאֶפְלוּ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן לֹא יוֹדְעָנָא, בְּבִרְכַּת הַמְּזוֹן אִית מִילִין יְדִיעִין, וְהֵם י'. חַד, לְתַקּוֹנֵי פְּתוּרָא כְּפּוּם הוּא מְזוֹנָא. (נ"א לִזְמַנָּא) וּמָאן דְּלֹא הָוָה לִיהוּ מְזוֹנָא כֹּל כֵּן, וְיִסְדֵּר פְּתוּרָא, אִיהוּ מְשׁוּבַּח, בְּגִין דִּיתִיב לְמִיכַל קָמִי מְלָכָא, דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ח) וְאֶכְלֶת לְפָנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ.

תְּנִינָא, נְטִילַת יָדִים, קוֹדֶם אֲכִילָה. מָאן דְּאֶכֶל בְּלֹא נְטִילַת יָדִים, כְּאֵלּוּ אֶכֶל טָמֵא.

תְּלִיתָא, נְטִילַת יָדִים, דִּיטוּל יְמִינָא בְּשִׁמְאָלָא, וַיִּשְׁמַשׁ בְּשִׁמְאָלָא לְיְמִינָא.

וַיִּטּוֹל עַד שִׁיעוֹרָא דְּפִרְקָא דְּגִזְרוּ רַבָּנָן.
 רַבֵּיעָא, דְּצָרִיף לְהַגְבִּיהַ יְדִיו לְאַחַר נְטִילָה
 בְּשַׁעַה דְּמִבְרַךְ. וַיַּזְווג שְׁנֵי זְרוּעוֹתָיו
 פְּאַחַת בְּשַׁעַת הַגְּבִיהַ יְדִיו.
 חֲמוּשָׁא"ה, דְּצָרִיף לְמִסְמָךְ בְּרַכָּה לְנְטִילָה זו.
 שְׁשִׁית, לְמִיָּהֵב מִפִּיתָא לְעַנְיִים.
 שְׁבִיעִית, לְבָרַךְ בְּרַפְתָּ הַמוֹצִיא, וּלְדַקְדַּק בַּה'
 וְאַסוּר לְאַכּוֹל בְּלֹא בְּרַכָּה.
 שְׁמִינִית, הָאוֹכֵל עַל שְׁלַחְנוּ, צָרִיף שְׁלֹא יִהְיֶה
 גְּרַגְרָן וּבִלְעָן, אֶלָּא כְּאוֹכֵל לְפָנֵי
 הַמֶּלֶךְ.
 תְּשִׁיעִית, צָרִיף לומר עַל שׁוֹלְחָנוּ דְּבָרֵי תוֹרָה.
 וַיַּחֲדֵד שְׁאִין לוֹ עִם מִי לְעִסּוֹק
 בַּתּוֹרָה, דִּי לוֹ בְּבִרְכוּתָיו.
 עֲשִׂירִית, מִים אַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וְלֹא הֶצְרִיכוּ
 בּוֹ בְּרַכָּה, אִף עַל גִּב דִּידָיו מְזוּהָמוֹת
 מִגּוֹ מֵאֲכָל. וְאִינוּ מְבָרַךְ עַל רְחִיצַת יָדַיִם.
 כֶּרֶס הַנֵּי עֲשָׂרָה, אֵינְצָטְרִיכוּ קוֹדֵם בְּרַפְתָּ הַמְּזוּזָן,
 וְכָל חַד וְחַד אֵית בֵּיה טַעְמָא מִגּוֹ מְתִיבְתָּא
 עִילָאָה. וְאַנָּא אַהֲדַר עֲלֵיהּ.
 חַד, לְתִיקוּנָא פְּתוּרָא עַל הַהוּא מְזוּנָא שְׁל
 אָדָם, בְּגִין יִקְרָא דְּמִלְפָּא, דִּיהִיב לֵיה
 מְזוּנָא לְגוּפִיהּ. דְּתַנִּינָן, קָשִׁין מְזוּנוֹתָיו שְׁל
 אָדָם קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא פְּקָרִיעַת יָם סוּף.
 אֲמַאי קָשִׁין. אֶלָּא בְּגִין דְּמְזוּנֵי דְּעִלְמָא לָּא
 אֲתִינָן אֶלָּא מִגּוֹ דִּינָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא אַעֲבַר עַל דִּינָא, וְזָן לְרִשְׁעִים, לְהַגּוֹנִים
 וּלְשִׂאֵינָן מְהוּגְנִים. וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא זָן
 לְכוּלָם, מְקַרְנֵי רְאֲמִים עַד בִּיצֵי פְּנִים.
 וּשְׁבִינָה עוֹמְדַת וְרוּאָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל. כְּמָה דְּכְתִיב, (יחזקאל מא כב) זֶה
 הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנַי ה' וְדָאֵי. וְכְתִיב, וְאֶכְלֶתָ

זְמִין בְּשִׂמְלָא, וַיִּשְׁמַשׁ בְּשִׂמְלָא
 אֶת הַזְּמִין, וַיִּטּוֹל עַד שִׁיעוֹר הַפֶּרֶק
 שְׁגִזְרוּ חֻקִּים.

הַרְבִּיעִית - שְׁצָרִיף לְהַגְבִּיהַ יְדוֹ
 לְאַחַר הַנְּטִילָה בְּשַׁעַה שְׁמִבְרַךְ,
 וַיַּזְווג שְׁתֵּי זְרוּעוֹתָיו כְּאַחַת בְּשַׁעַת
 הַגְּבִיהַת יְדוֹ.

חֲמוּשִׁית - שְׁצָרִיף לְסַמֵּךְ בְּרַכָּה
 לְנְטִילָה הַזֹּאת.

שְׁשִׁית - לְתַת מֵהַפֶּת לְעַנְיִים.
 שְׁבִיעִית - לְבָרַךְ בְּרַפְתָּ הַמוֹצִיא,
 וּלְדַקְדַּק בַּה"א, וְאַסוּר לְאַכּוֹל בְּלֵי
 בְּרַכָּה.

שְׁמִינִית - הָאוֹכֵל עַל שְׁלַחְנוּ,
 צָרִיף שְׁלֹא יִהְיֶה גְּרַגְרָן וּבִלְעָן,
 אֶלָּא כְּאוֹכֵל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ.

תְּשִׁיעִית - צָרִיף לומר עַל שְׁלַחְנוּ
 דְּבָרֵי תוֹרָה. וַיַּחֲדֵד שְׁאִין לוֹ עִם
 מִי לְעִסּוֹק בַּתּוֹרָה, דִּי לוֹ
 בְּבִרְכוּתָיו.

עֲשִׂירִית - מִים אַחֲרוֹנִים חוֹבָה,
 וְלֹא הֶצְרִיכוּ בּוֹ בְּרַכָּה, אִף עַל גִּב
 שְׁדָיו מְזוּהָמוֹת מִתּוֹךְ הַמֵּאֲכָל.
 וְאִינוּ מְבָרַךְ עַל רְחִיצַת יָדַיִם.

כֶּרֶס הַעֲשָׂרָה הִלְלוּ הֶצְרִיכוּ קוֹדֵם
 בְּרַפְתָּ הַמְּזוּזָן, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ
 בּוֹ טַעַם מִתּוֹךְ הַיְשִׁיבָה הַעֲלִינָה,
 וְאֵינִי חוֹרְתִי עֲלֵיהֶם.

אַחַד - לְתַקּוּן הַשְּׁלַחַן עַל אוֹתוֹ
 הַמְּזוּזָן שְׁל אָדָם, מִשּׁוּם כְּבוֹד
 הַמֶּלֶךְ, שְׁנוֹתָן לוֹ מְזוּזָן לְגוּפּוֹ.
 שְׁשִׁינָה, קָשִׁים מְזוּנוֹתָיו שְׁל אָדָם
 לְפָנֵי הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּקָרִיעַת
 יָם סוּף.

כְּמָה קָשִׁים? אֶלָּא מִשּׁוּם
 שְׁמִזּוּנוֹת הַעוֹלָם אֵין בָּאִים אֶלָּא
 מִתּוֹךְ הַדִּין, וְהַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מַעֲבִיר עַל הַדִּין, וְזָן אֶת הַרְשָׁעִים,
 אֶת הַהַגּוֹנִים וְלְשִׂאֵינָם הַגּוֹנִים.
 וְהַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא זָן אֶת כָּלֵם,
 מְקַרְנֵי רְאֵם עַד בִּיצֵי כְּנִים.

וּשְׁבִינָה עוֹמְדַת וְרוּאָה עַל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כְּכַתּוּב
 (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי

ה' ודאי. וכתוב ואכלת לפני ה'
אלהיך. לפיכך צריך שיהיה
שלחנו בחל ערוף ולא ערוף,
וביום שבת צריך תוספת שנוי
אחר למעלה.

שנית - נטילת ידים קדם אכילה,
מה הטעם? משום שאכילה
צריכה נקיות, כמו שמלאכי
השרת למעלה. שכן אמר רב
המנונא סבא, מהו שכתוב (תהלים
עח) לחם אבירים אכל איש -
הלחם שמלאכי השרת אוכלים.
מה יוצא מזה? אלא מה מלאכי
השרת אוכלים בקדושה ובטהרה
ובנקיות - אף ישראל פן צריכים
לאכל בקדושה ובטהרה, שכתוב
(ויקרא יא) והתקדשתם. אלו מים
ראשונים. והייתם קדשים - אלו
מים אחרונים. פי קדוש - זה שמן
טוב. אני ה' - זו ברפת המזון.

וכך אומרים. והתקדשתם, שכל
האוכל בקדושה ובטהרה
ובנקיות, נדמה למלאכי השרת
שהם קדושים. ושכתוב כי קדוש
אני ה', מלמד שצריך פונה
בברפת המזון.

וכך האוכל בלא נטילת ידים,
אכילתו טמא. והשכינה מה היא
אומרת? (משלי כג) אל תלחם את
לחם רע עין ואל תתאו
למטעמתי. מה הטעם? משום
שיש מדת פרענות בעולם, ושמו
עין הרע. וכל האוכל בלא נטילת
ידים, אותה המדה של פרענות
שורה עליו. וכל אותו המאכל
שלה הוא נקרא לחם רע עין.

שכן אמר רב המנונא סבא, שתי
מדות עומדות על שלחנו של
אדם, אחת מדת טוב, ואחת מדת
רע. כשהאדם מקדש ידיו ומברך,
מדת טוב אומרת: זהו שלחנו של
הקדוש ברוך הוא. ומניחה ידה
על ראשו ואומרת לו: עבדי אתה,
עבדו של מקום אתה, כמו

לפני ה' אלהיך. לפיכך צריך שיהיה שלחנו
בחול ערוף ולא ערוף, וביום שבת, צריך
תוספת שינוי אחר למעליותא.

התנינא, נטילת ידים קודם אכילה. מאי טעמא.
בגין דאכילה אצטריך נקיות, כגוונא
דמלאכי השרת לעילא. דהכי אמר רב המנונא
סבא, מאי דכתיב, (תהלים עח כה) לחם אבירים אכל
איש. לחם דמלאכי השרת אוכלים.

למאי נפקא מניה. אלא מה מלאכי השרת
אוכלים בקדושה ובטהרה ובנקיות, אף
ישראל פן צריכין לאכול בקדושה ובטהרה.
דכתיב, (ויקרא יא מד) והתקדשתם, אלו מים
ראשונים. והייתם קדושים, אלו מים
אחרונים. פי קדוש, זה שמן טוב. אני ה', זו
ברפת המזון.

והכי אמרי. והתקדשתם, דכל האוכל בקדושה
ובטהרה ובנקיות, נדמה למלאכי השרת
שהם קדושים. ודכתיב, פי קדוש אני ה',
מלמד, שצריך פונה בברפת המזון.

וכך האוכל בלא נטילת ידים, אכילתו טמא.
ושכינתא מה היא אומרת. (משלי כג ו) אל
תלחם את לחם רע עין ואל תתאו למטעמתי.
מאי טעמא. בגין דיש מדת פורענות בעולם,
ושמו עין הרע. וכל האוכל בלא נטילת ידים,
אותה המדה של פורענות שורה עליו. וכל
אותו המאכל שלה, הוא נקרא לחם רע עין.

דהכי אמר רב המנונא סבא, שתי מדות
עומדות על שלחנו של אדם, אחת
מדת טוב, ואחת מדת רע. כשהאדם מקדש
ידיו ומברך, מדת טוב אומרת, זהו שלחנו
של הקדוש ברוך הוא, ומנחה ידה על ראשו,
ואומרת לו, עבדי אתה. עבדו של מקום אתה.

שְׁנָאֵמֶר (ישעיה מט ג) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר. וּבְשֵׁאִין אָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל, מִדַּת רַע אוֹמְרָת: זֶה שְׁלִי הוּא! מִיֵּד שׁוֹרָה עָלָיו וּמִטְמָאָה אוֹתוֹ, וּמֵאֲכָלוֹ נִקְרָא לְחֵם רַע עֵינַן. מַעֲשֵׂה הָיָה בְּבָבֶל, בְּאִישׁ אֶחָד שֶׁזָּמַן אוֹתוֹ הָעֵנִי לְאָכֹל. רָאָה אוֹתוֹ שְׂלֵא נָטַל יָדָיו וְאָכַל. אוֹתוֹ הָעֵנִי קָם מִהַשְׁלָחַן וְהִלֵּךְ לוֹ. קָרָא לוֹ וַאֲמַר לוֹ: שֵׁב בְּמִקְוֵמָךְ וְאָכַל! אָמַר לוֹ: חֵס וְשְׁלוֹם שְׁאֲנִי אֲכַל עִמָּךְ, שְׁעָלֶיךָ כְּתוּב (משלי בג) אַל תִּלְחַם אֶת לְחֵם רַע עֵינַן וְכוּנִי, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁמֵאֲכָלְךָ טָמֵא, וְכְתוּב (ויקרא יא) וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם. שְׁכַל מִי שְׁשׁוֹרָה עָלָיו רוּחַ רַע עֵינַן, מְקַבֵּל טְמָאָה סְתוּמָה, שְׁאֵינַן לָהּ פְּתִיחוֹת כְּלָל. בָּא הַמַּעֲשֵׂה לְפָנֵי חֲכָמִים, וְנִתְּנוּ לְאוֹתוֹ הָעֵנִי מֵאָה זוּזִים.

בְּכָה רַבִּי חֲגִי וַאֲמַר, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל! אֲשֶׁרִיכֶם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת! וּמָה הָעֵנִי, שְׁהִיָּה רַעֲב, וְעֶצֶר מַעֲיוֹ, וְשִׁמְרַ עֲצָמוֹ, וְלֹא חֲשַׁשׁ אֲלֵא לְכַבּוֹד אֲדוֹנוֹ - כְּמָה שְׁכָר טוֹב עֲתִיד לְמִי שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה.

הַשְׂרִישִׁית - לְטַל יָמִין בְּשִׁמְאֵל, מְשׁוּם שְׁהֵימִין יֵשׁ לוֹ שְׁבַח עַל הַשְּׁמֵאל בְּכָל, וְצָרִיךְ לְטַל אֶת הַיָּמִין בְּשִׁמְאֵל וּלְשִׁמְשׁ אוֹתוֹ, שְׁהָרִי הַיָּמִין שֶׁל הָאָדָם כְּגוֹן עָלִיזוֹן, לְהִיּוֹת לוֹ שְׁבַח עַל הַשְּׁמֵאל.

שְׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה בְּיָמִין, שְׁכְּתוּב (דברים לג) מִימֵינוֹ אֵשׁ דַּת לְמוֹ. וְכְתוּב (תהלים קיח) יָמִין ה' רוֹמְמָה יָמִין ה' עֲשֵׂה חֵיל. וְעַל זֶה, כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשֶּׁה יָדוֹ וְגִבְרֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכִתְיֵב, יָמִין ה' רוֹמְמָה יָמִין ה' עוֹשֵׂה חֵיל. וְעַל דָּא, כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשֶּׁה יָדוֹ וְגִבְרֵי יִשְׂרָאֵל.

כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה מט ג) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

וּבְשֵׁאִין אָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל. מִדַּת רַע אוֹמְרָת, זֶה שְׁלִי הוּא. מִיֵּד שׁוֹרָה עָלָיו וּמִטְמָאָה אוֹתוֹ, וּמֵאֲכָלוֹ נִקְרָא לְחֵם רַע עֵינַן. עוֹבְדָא הָוָה בְּבָבֶל, בְּחַד בַּר נֶשׁ דְּזַמִּין הַהוּא מְסַפִּינָא לְמִיכַל, חֲמָא לִיהַ דְּלֹא נָטַל יָדָיו וְאָכִיל. הַהוּא מְסַפִּינָא קָם מִפְּתוּרָא וְאָזִיל לִיהַ, קְרִינִיהַ, וַאֲמַר לִיהַ תִּיב בְּקִיּוּמָךְ וְאָכִיל. אָמַר לִיהַ, חֵס וְשְׁלוֹם דְּאָכִיל אֲנָא עִמָּךְ, דְּעָלֶיךָ כְּתִיב, אַל תִּלְחַם אֶת לְחֵם רַע עֵינַן וְכוּנִי, וְלֹא עוֹד אֲלֵא שְׁמֵאֲכָלְךָ טָמֵא. וְכִתְיֵב, (ויקרא יא) וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם. דְּכָל מֵאֵן דְּשִׁרְיָא עָלֵיהַ רוּחַ רַע עֵינַן, מְקַבֵּל טוּמְאָה סְתוּמָה, דְּלִית לָהּ פְּתִיחוֹת כְּלָל. אֶתָּא עוֹבְדָא קָמִי רַבְּנָן, וְיַהֲבוּ לִיהַ לְהַהוּא מְסַפִּינָא מְאָה זוּזִי.

בְּכָה רַבִּי חֲגִי, וַאֲמַר, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרִיכֶם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת. וּמָה מְסַפִּינָא, דְּהוּא כְּפִין, וְעֶצֶר מַעֲוִי, וְנִטְר גְּרַמִּיהַ, וְלֹא חֲיִישׁ אֲלֵא לִיקְרָא דְמַרְיָה. (ד' ט' ק) כְּמָה אַגְר טַב זַמִּין לְמֵאֵן דְּלַעֲן בְּאוֹרֵייתָא. תְּלִיתָאָה, לְנִטְלָא יְמִינָא בְּשִׁמְאֵל. בְּגִין דְּיְמִינָא אֵית לִיהַ שְׁבַחָא עַל שְׁמֵאלָא בְּכָלָא, וְאֲצִטְרִיךְ לְנִטְלָא לְיְמִינָא בְּשִׁמְאֵלָא, וּלְשִׁמְשָׁא לִיהַ. דְּהָא יְמִינָא דְבַר נֶשׁ, כְּגוֹנוֹנָא עֵילָאָה, לְמַהוּי לִיהַ שְׁבַחָא עַל שְׁמֵאלָא.

דְּאוֹרֵייתָא בְּיְמִינָא אֶתִּיְהִיבִית. דְּכִתְיֵב, (דברים לג) מִימֵינוֹ אֵשׁ דַּת לְמוֹ. (תהלים קיח טז)

לְקַדְּשׁ יָדָיו, צָרִיף הַשְּׂמָאל לְקַדְּשׁ אֶת הַיָּמִין. הִכְהֵן שְׁעוּלָה לְדוֹכֵן, מִמִּי נוֹטֵל יָדָיו? הֲוֵה אוֹמֵר מִלּוֹי, שֶׁהוּא מִצַּד הַשְּׂמָאל, שֶׁהוּא מְשַׁמֵּשׂ אֶת הִכְהֵן הַעוּלָה לְדוֹכֵן לְהִיּוֹת יָמִין פְּרָאוֹי וְלֹהֲתַקְדֵּשׁ מִתּוֹף הַשְּׂמָאל. אָף כָּאֵן גַּם, הַיָּמִין לֹא צָרִיף לְהִתְקַדֵּשׁ אֶלָּא מִתּוֹף הַשְּׂמָאל.

וְעוֹד, צָרִיף לְטַל אֶת כָּל פְּרָקֵי הַיָּד. אַרְבַּעַה עֶשֶׂר פְּרָקִים הֵם, שְׁנֵיקְרָאִים י"ד, וְזֶה הוּא כִּי יָד עַל כֶּסֶס י"ה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְהֶ רַב הַמְנוּנָא סָבָא בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא רֵאשׁ וְסוֹף, שְׁנֵיקְרָאִים א"ת ב"ש. וְכָל אוֹתָם י"ד הַפְּרָקִים, בְּסוּד שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, מִתּוֹף ה' וְנִמְעָלָה, וְנִקְרָאִים י"ד פְּרָקִים. וְי"ד עוֹבְדִים לִי"ד, לְהִיּוֹת כָּלֵל שֶׁל יָמִין בְּשְׂמָאל, וְהַשְּׂמָאל בְּיָמִין, וְעַל זֶה נְטִילַת יָדִים, לְהַכְלִיל זֶה עִם זֶה.

רְבִיעִית - שְׁצָרִיף לְהַגְבִּיחַ יָדָיו בְּשַׁעַה שְׁמִכְרָף לְאַחַר נְטִילָה, וְיִקְדֵּשׁ יָדָיו, שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים קלד) שָׂאוּ יָדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת ה'. מַה הַטַּעַם?

מִשּׁוֹם שֶׁהָאֲצָבָעוֹת הֵן דְּיוֹקָן עֲלִיוֹן. הָאֲצָבָעוֹת הֵן חֲמֵשׁ. אַרְבַּע אֲצָבָעוֹת שֶׁהֵן מִחֲבֵרוֹת יְחַד, וְשׁ בְּהֵן שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בְּכָל אַחַת, שֶׁהֵן סוּד שֶׁל דְּיוֹקָן הַמְּרַכְבָּה הַעֲלִיוֹנָה. שֶׁהֵרִי הַמְּרַכְבָּה הַקְּדוּשָׁה הִיא אַרְבַּע, וְהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים, וְעַל כֵּן שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה אוֹתִיּוֹת הוּא. וְזֶהוּ שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ בְּאוֹתִיּוֹתָיו, הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים, כָּל פְּרָק וּפְרָק נִקְרָא אוֹת. אֲצָבָע יִתְרָה שְׁנֵיקְרָאֵת גּוֹדֵל, שֶׁהִיא חוּץ מֵהֶם, וְיֵשׁ בָּהּ שְׁנַיִ פְּרָקִים. אוֹתָם שְׁנַיִ הַפְּרָקִים, שְׁתַּיִ אוֹתִיּוֹת טְמִירוֹת בְּשְׁתַּיִ דְּרָגוֹת

לְקַדְּשׁ יָדָיו, אֲצָטְרִיף שְׂמָאלָא לְקַדְּשׁ לְיָמִינָא. כִּהֵן שְׁעוּלָה לְדוֹכֵן, מִמִּי נוֹטֵל יָדָיו, הֲוֵי אוֹמֵר מִלּוֹי, דְּאִיהוּ מְסִטְר שְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ מְשַׁמֵּשׁ לְכִהֵן הַעוּלָה לְדוֹכֵן, לְמִיּהוּי יָמִינָא פְּדָקָא יָאוֹת, וְלֹאֲתַקְדֵּשׁ מִגּוֹ שְׂמָאלָא. אוּף הַכִּי נִמִּי הַכָּא, יָמִינָא לֹא בְּעֵי לְאֲתַקְדֵּשׁ אֶלָּא מִגּוֹ שְׂמָאלָא.

תו, אֲצָטְרִיף לְנִטְלָא כָּל פְּרָקִין דִּיד. אַרְבַּעַה סְרֵי פְּרָקִין אֵינוֹן, דְּאִיקְרוּן י"ד, וְדָא אִיהוּ (שְׁמוֹת יז טז) כִּי יָד עַל כֶּסֶס י"ה, כְּמוֹ דְּאוֹקְמִיָה רַב הַמְנוּנָא סָבָא, בְּאַתּוּוֹן דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא, רִישָׁא וְסִיפָא, דְּאִקְרִי א"ת ב"ש. וְכָל אֵינוֹן י"ד פְּרָקִין, בְּרִזָּא דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא, מִגּוֹ ה' וְלַעֲיָלָא, וְאִיקְרִי י"ד פְּרָקִין. וְי"ד פְּלַחִין לִי"ד, לְמִיּהוּי כָּלֵל דְּיָמִינָא בְּשְׂמָאלָא, וְשְׂמָאלָא בְּיָמִינָא. וְעַל דָּא נְטִילַת יָדִים, לְאַכְלָלָא דָּא בְּדָא.

רְבִיעִיָּא, דְּצָרִיף לְהַגְבִּיחַ יָדָיו בְּשַׁעַה דְּמִכְרָף, לְאַחַר נְטִילָה, וְיִקְדֵּשׁ יָדָיו. דְּכַתִּיב, שָׂאוּ יָדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת ה', מֵאֵי טַעְמָא.

בְּגִין דְּאֲצָבָעוֹן אֵינוֹן דְּיוֹקָנָא עֵילָאָה. אֲצָבָעוֹן אֵינוֹן חֲמֵשׁ, אַרְבַּע אֲצָבָעוֹן דְּאֵינוֹן מְחוּבְרִים כְּחֵדָא, אִית בְּהוּ תְּלַת פְּרָקִין בְּכָל חֵדָא, דְּאֵינוֹן רִזָּא דְּדִיוֹקָנָא דְּרִתִּיכָא עֵילָאָה. דְּהָא רִתִּיכָא קְדִישָׁא אִיהִי אַרְבַּע, וְאֵינוֹן תְּרִיסַר פְּרָקִין. וְעַל דָּא שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ דְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן, תְּרִיסַר אֲתוּוֹן אִיהוּ. וְדָא הוּא שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ בְּאוֹתִיּוֹתָיו, אֵינוֹן תְּרִיסַר פְּרָקִין, כָּל פְּרָק וּפְרָק אוֹת אִקְרִי.

אֲצָבָע יִתְרָה דְּאֲתַקְרִי גּוֹדֵל, דְּאִיהוּ חוּץ מִיָּמִינָהוּ, וְאִית בֵּיהּ תְּרִין פְּרָקִין, אֵינוֹן תְּרִין פְּרָקִין, תְּרִין אֲתוּוֹן טְמִירִין, בְּתִרִין דְּרָגִין

עליונות טמירין. שבח של כלם הם.

והמפתח של כלם למעלה, אל אותו הטמיר שאינו מתגלה, ואלו הפרקים כלם זקופים אל אותו הטמיר לאחר שמתקדשים, משום שכלם מתברכים ממנו.

ועכשו, כיון שהתקדשו, צריך לזקף את האצבעות למעלה, להעיר אותם הפרקים העליונים הקדושים (שהסתתרו). ועל כן, ה' אצבעות וי"ד הפרקים שיש בהן - הרי תשעה עשר. ובי' פרקים עליונים - הרי עשרים ואחד בזרוע הימין, כנגד אהיה שחשבונו עשרים ואחת. וכן ביד שמאל עשרים ואחד, כנגד אהיה שחשבונו עשרים ואחת. ועל זה אהיה אשר אהיה.

והסוד, אהיה"ה רא"ש אהיה. אש"ר הפכו רא"ש. ועל זה אמר (דברים כט) ראשיכם שבטיכם. ראשיכם - זרוע ימין. שבטיכם - זרוע שמאל.

החמישית, דצריך לברכא בכונה, כמה דאמרן. בגין לאתערא ברכאן לעילא, בדיוקנא דאצבעין. שתיטאה, למיהב מההוא מיכלא למספנא, דדא איהו פדקא יאות. ומצוה מן המובחר, למיהב מההוא מיכלא דאיהו אכיל, מפל שופרי דאיהו תאיב. דהא קודשא בריך הוא אתהני מההיא מזונא דאיהו יתיב למספנא, בגין דההוא מיכלא דאיהו יתיב, עבדא נייחא לנפשא דהאי מספנא, וחדרי ליה.

העני הזה, ומשמח אותו. השביעית - לברך ברפת המוציא על הלחם. שפך אמר רב המנונא סבא, שבע ארצות הן, וכלם מדורים למטה. ומפלן לא התרצה הקדוש ברוך הוא אלא בתבל הזו. ובכלן לא היו מאותם שבעה מינים אלא בתבל הזו.

עילאין טמירין, שבחא דכולהו אינון. ומפתחא דכולהו לעילא, לגבי ההוא דטמיר דלא אתגלייא, ואלין פרקין, כולהו זקיפין לגבי ההוא טמירא, לבתר דאתקדשי. בגין דכולהו אתברכאן מיניה.

והשתא כיון דאתקדשי, אצבעין אצטריך לזקפא לון לעילא, לאתערא אינון פרקין עילאין קדישין (דאתמרו). ועל דא, ה' אצבעין וי"ד פרקין דאית בהון, הרי י"ט. ותרין פרקין עילאין, הרי כ"א בזרוע ימין, כנגד אהיה שחשבונו כ"א. וכן ביד שמאל כ"א, כנגד אהיה"ה שחשבונו כ"א. ועל דא אהיה"ה אשר אהיה"ה.

ורזא, אהיה רא"ש אהיה. אש"ר הפכו רא"ש. ועל דא אמר, (דברים כט ט) ראשיכם שבטיכם. ראשיכם, זרוע ימין. שבטיכם, זרוע שמאל.

החמישאה, דצריך לברכא בכונה, כמה דאמרן. בגין לאתערא ברכאן לעילא, בדיוקנא דאצבעין. שתיטאה, למיהב מההוא מיכלא למספנא, דדא איהו פדקא יאות. ומצוה מן המובחר, למיהב מההוא מיכלא דאיהו אכיל, מפל שופרי דאיהו תאיב. דהא קודשא בריך הוא אתהני מההיא מזונא דאיהו יתיב למספנא, בגין דההוא מיכלא דאיהו יתיב, עבדא נייחא לנפשא דהאי מספנא, וחדרי ליה.

שביעאה, לברכא ברפת המוציא על נהמא. דהכי אמר רב המנונא סבא, שבע ארצות נינהו, וכולהו מדורין לתתא. ומכלהו לא אתרעי קודשא בריך הוא, אלא בתבל דא. ובכולהו לא הוה מאינון שבעה מינים, אלא בתבל דא.

ובבִּרְחוֹ יְהִיב קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל עֲשָׂבִין,
 וְכָל יְבוּלֵי אַרְעָא, בְּיַד מְמַנָּן, בַּר
 מֵאֲלִין שְׁבַעַת הַמִּינִין, נִהְמָא דְּמִיכְלָא דְּבַנֵּי
 נִשְׂאָ. וּבְגִינֵי כְּךָ אֶצְטְרִיךְ לְדַקְדַּק בְּה'
 דְּהַמוֹצִיא, דְּהָא נִהְמָא בִּידֵיהּ אֲתַמְסֵר, וְלֹא
 בִּידָא דְּמְמַנָּן. וְאִיהוּ דְּאִפִּיק לֵיהּ, וְלֹא אֲחֵרָא.
 וְעַל דָּא הַמוֹצִיא, וְלֹא מוֹצִיא.

תְּמִינָאָה, דְּלֹא יְהִי גִרְגָּרָן וּבִלְעָן, אֲלֵא כְּמֵאן
 דְּאָכִיל קִמֵּי מִלְפָּא. דְּבִרְכַּתָּא לָא
 שְׂרִיָּא בְּמַעוּי דְּהָהוּא דְּאֲשַׁתְּפַח בִּלְעָן, אֲלֵא
 בְּהָהוּא דְּלֹא אֲשַׁתְּפַח בִּלְעָן. וּבִלְעָן אִיהוּ
 כְּעֵשׂוֹ, דְּכִתִּיב, ^(בראשית כה ל) הִלְעִיטְנִי נָא מִן הָאָדָם
 הָאָדָם הַזֶּה, אֹרַח הִלְעָטָה. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין
 דְּחֻוּיָא בִּישָׂא שְׂרִיא בְּמַעוּי, וְלֹא יִשְׁבַּע. וְלֹא
 עוֹד, אֲלֵא דְּאִיקְרֵי רִשְׁעָ. דְּכִתִּיב, ^(משלי יג כה) וּבִטָּן
 רִשְׁעִים תִּחְסֹר. בְּגִין דָּא בְּעֵי לְמִיכָל בְּנַחַת עַל
 פְּתוּרִיָּה, כְּמֵאן דְּיִתִּיב קִמֵּי מִלְפָּא.
 תְּשִׁיעָאָה, לְמִיָּהוּי עַל פְּתוּרִיָּה דְּבְרֵי תוֹרָה.
 דְּהָא תְּנִינָן, שׁוֹלְחָן דְּלִית בֵּיהּ דְּבְרֵי
 תוֹרָה, הָרִי הוּא כְּמֵאן דְּאָכַל מִזְבְּחֵי מֵתִים, דָּא
 עֲבוּדָה זָרָה. דְּכִתִּיב, ^(ישעיה כח ח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת
 מְלָאוּ קִיא צֹאָה בְּלֵי מְקוּם. עֲבוּדָה זָרָה אִיקְרֵי
 קִיא צוּאָה.

בְּגִין דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא פְּלִיג חוּלְקִין בְּכָל
 יוֹמָא וּבְכָל לַיְלִיא, מְזוּנִין לְעֵלְמָא,
 לְעֵילָאֵי וּלְתַתָּאֵי. בְּלִילִיא, לְאִינוּן מְלֹאכִין
 דְּמְמַנָּן עַל הוּכְתִיָּהוּ, וְשְׁלִיטֵי בְּלִילִיא, אֲכָלֵי
 בְּלִילִיא, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר, ^(משלי לא טו) וַתְּקַם בְּעוֹד
 לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וַחֵק לְנַעֲרוֹתֶיהָ.
 בִּימָמָא, לְאִינוּן מְלֹאכִין דְּמְמַנִּין עַל הוּכְתִיָּהוּ,
 וְשְׁלִיטֵי בִימָמָא, פְּלִיג לֹון קוֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְזוּנָא בִימָמָא. בִּינוּן דְּפְלִיג לֹון,
 לְבַתְרִיָּהוּ, פְּלִיג לְכָל בְּנֵי עֵלְמָא דָּא.

מִשּׁוּם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַלֵּק
 חֻלְקִים בְּכָל יוֹם וּבְכָל לַיְלָה
 מְזוּנוֹת לְעוֹלָם, לְעֵלְיוֹנִים
 וּלְתַתְּחוֹנִים. בְּלִילָה - לְאוֹתָם
 הַמְּלָאכִים הַמְּמַנִּים עַל מְקוּמָם,
 וְשׁוֹלְטִים בְּלַיְלָה, אוֹכְלִים בְּלַיְלָה,
 כְּמוֹ שְׁנַאָמַר ^(משלי לא) וַתְּקַם בְּעוֹד
 לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וַחֵק
 לְנַעֲרוֹתֶיהָ.
 בַּיּוֹם - לְאוֹתָם הַמְּלָאכִים הַמְּמַנִּים
 עַל מְקוּמָם וְשׁוֹלְטִים בַּיּוֹם, מְחַלֵּק
 לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזוּן
 בַּיּוֹם. בִּינוּן שְׁחַלֵּק לָהֶם,

בְּרִי אֵינֹן מְלֹאכִין דְּלַעֲלֵא, בְּעוֹד דְּאֶכְלֵי
מְזוֹנֵייהוּ, פּוֹלְהוּ מְשַׁבְּחֵן וּמוֹדֵן וּמְנַשְׂאֵן
לְמַאֲרִיהוֹן, וּלְבַתֵּר אוֹף הָכִי. פְּגוּוֹנֵא דָא
יִשְׂרָאֵל לְתַמָּא, אֶצְטְרִיף לְהוֹן פְּהֵאֵי גּוּוֹנֵא
מִמֶּשׁ, לְמַהוּי חֲבָרִים בְּהַדְרֵייהוּ.

עֲשִׂירָאָה, מִים אַחְרוֹנִים, דְּאֵינֹן חוֹבָה,
לְאַעֲבָרָא זוֹהֶמָא בִישָׂא מִינֵיהּ,
וּלְמִיחָב חוֹלְקָא לְסִטְרָא בִישָׂא מַהֲהוּא זוֹהֶמָא
דְּעַל יְדוּי. בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח מְקַטְרָגָא לְגַבִּיחָה.
דְּתַנְיֵן, מְדָה טוֹבָה נְטִלָה הֵהוּא רְעוּתָא וְכוּנָה
דְּנֻטִילַת יְדִים, וְהַמוֹצִיא, וּבְרַפְת (ד' ט' ו' ק)
הַנְּהַנִין, וּבְרַפְת מְזוֹנֵא. מְדָה רְעָה, נְטִלָה
הֵהוּא זוֹהֶמָא דְּיָדִים בְּמִים אַחְרוֹנִים, וּבְדָא
יִתְפָּרֵשׁ מִינֵיהּ, (ס' א' ו' לא מְקַטְרָגָא עֲלִיחָה) וּבְדָא נְטִיל
חוֹלְקִיחָה.

זַעֲרֵ דָא פְּתִיב, וַיֹּאכַל בַּעֲזוֹ וַיִּשְׁתֶּה וַיִּיטֵב לְבוֹ,
דְּבָרִיף עַל מְזוֹנֵיהּ, וְחֲדִי לְהֵהוּא אַתֵּר
דְּאֶקְרִי לָב, הֵהוּא לָב דְּבַעֲי לְבָא וְרְעוּתָא
דְּאֵינֵישׁ.

זְמִים אַחְרוֹנִים חוֹבָה, וְקַבִּיל לֹן הֵהוּא דְּאֶקְרִי
חוֹבָה, וּבְאֵינֹן מִים נִיחָא דַעֲתִיחָה. בְּגִין
דְּתַרִין דְּרַגִין אֵלִין, חַד אֵיקְרִי זְכוּת, וְחַד אֵיקְרִי
חוֹבָה. וְכָל מְלִין דְּדָא פְּתַחֲזִין לְזְכוּת, וְכָל מְלִין
דְּדָא פְּתַחֲזִין לְחוֹבָה, וְאַתְדַּנּוּ לְחוֹבָה. וְעַל דָּא,
מִים אַחְרוֹנִים אֵינֹן חוֹלְקִין דְּחוֹבָה, דְּאַתְהֵנִי
מַהֲאֵי. וְרָזָא שְׁפִיר.

בוֹם שֶׁל בְּרָכָה צְרִיף עֲשָׂרָה דְּבָרִים, פְּמָה
דְּאַתְעֵרוּ בְּהוּ רַבְּנָן. בְּרַפְת הַמְזוֹן
בְּשִׁלְשָׁה, צְרִיף כּוֹס. שְׁלֹא בְּשִׁלְשָׁה, אֵין צְרִיף
כּוֹס. מֵאֵי טַעְמָא, דְּכּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, אֵינוֹ
מִתְבָּרַךְ אֶלָּא בְּשִׁלְשָׁה, וּמִשְׁלֹשָׁה וּלְמַעְלָה. הָא
פְּחוֹת מְשִׁלְשָׁה, לֹא.

לְאַחֲרֵיהֶם מִחֶלֶק לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם
הַזֶּה.

בְּרִי אוֹתֶם הַמְּלֹאכִים שְׁלַמְעֵלָה,
בְּעוֹדֶם אוֹכְלִים מְזוֹנִים, כָּלֶם
מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְנַשְׂאִים אֶת
אֲדוֹנֵם, וְאַחַר כֵּן אַף כֵּן. כְּמוֹ זֶה
יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, צְרִיף לָהֶם בְּגוֹן
הַזֶּה מִמֶּשׁ, לְהֵיחֹת חֲבָרִים עִמָּהֶם.
הַעֲשִׂירִית - מִים אַחְרוֹנִים, שֶׁהֵם
חוֹבָה, לְהַעֲבִיר הַזֶּהמָה הַרְעָה
מִמֶּנּוּ, וְלַתַּת חֶלֶק לְצַד הַרַע
מֵאוֹתָהּ זֶהמָה שְׁעַל יְדוּי, כְּדִי שְׁלֹא
יִמְצָא אֵלָיו מְקַטְרָג.

שְׁשַׁנְיָנוּ, מְדָה טוֹבָה נְטִלָה אוֹתוֹ
הַרְצוֹן וְהַפְּנֵנָה שֶׁל נְטִילַת יְדִים,
וְהַמוֹצִיא, וּבְרַפְת הַנְּהַנִין, וּבְרַפְת
הַמְזוֹן. מְדָה רְעָה נְטִלָה אוֹתָהּ
זֶהמָה שֶׁל יְדִים בְּמִים אַחְרוֹנִים,
וּבְזֶה יִפְרָד מִמֶּנּוּ, (וְלֹא יִקְטְרָג עֲלֵיהּ)
וּבְזֶה נוֹטֵל חֶלְקוֹ.

זַעֲרֵ זֶה כְּתוּב, (רות א') וַיֹּאכַל בַּעֲזוֹ
וַיִּשְׁתֶּה וַיִּיטֵב לְבוֹ, שְׁבָרַף עַל מְזוֹנוֹ,
וְשִׁמַּח אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא לָב,
אוֹתוֹ הִלֵּב שְׁצָרִיף לָב וְרָצוֹן שֶׁל
אָדָם.

זְמִים אַחְרוֹנִים חוֹבָה, וּמְקַבֵּל
אוֹתֶם אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא חוֹבָה,
וּבְאוֹתֶם הַמִּים נְחָה דַעֲתוֹ. מִשׁוּם
שְׁשִׁמֵי הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ, אַחַת
נִקְרָאת זְכוּת, וְאַחַת נִקְרָאת
חוֹבָה. וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁל זֶה
פּוֹתְחִים לְזְכוּת, וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁל
זֶה פּוֹתְחִים לְחוֹבָה, וְנִדְוֹנִים
לְחוֹבָה. וְעַל זֶה, מִים אַחְרוֹנִים
הֵם הַחֲלָקִים שֶׁל חוֹבָה, שְׁנֵהֲנָה
מְדָה. וְסוּד יָפָה.

בוֹם שֶׁל בְּרָכָה צְרִיכָה עֲשָׂרָה
דְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁהֲעִירוּ בְּהֵם
חֲכָמִים. בְּרַפְת הַמְזוֹן בְּשִׁלְשָׁה
צְרִיף כּוֹס. שְׁלֹא בְּשִׁלְשָׁה - אֵין
צְרִיף כּוֹס. מַה הַטַּעַם? שְׁכּוֹס שֶׁל
בְּרָכָה אֵין מִתְבָּרַכֵת אֶלָּא
בְּשִׁלְשָׁה, וּמִשְׁלֹשָׁה וּמַעְלָה. הַזֶּה
פְּחוֹת מְשִׁלְשָׁה - לֹא.

בְּשִׁרְשָׁהּ, אָמְרוּ רַבֵּנָן, דְּהוּא אֹמֵר נְבִרָךְ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ. הֵכָא לָא אָמְרִי לְמֵאן מְבָרַךְ, אִף עַל גַּב שְׁהָם שְׁלֵשָׁה, לֹא אָמַר לְמִי שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ, אוֹ לְשָׁם, וְלֹא אֹמְרִים אֵלָא נְבִרָךְ שְׂאֲכַלְנוּ, וְלֹא אֹמְרִים לְמִי.

וְכַאן הָעִירוּ רַבּוֹתֵינוּ, שְׁהַפּוֹס הַזֶּה שֶׁל בְּרָכָה עוֹמֶדֶת לְפָנָיו, וְעֵינָיו מְסַתְּפָלִים בָּהּ, וְהַסּוֹד - (דברים יא) תְּמִיד עֵינָיו ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְאוֹתָהּ הַפּוֹס שֶׁל בְּרָכָה נוֹטֶלֶת בְּרֻכּוֹת וּמְזוֹנוֹת מִתּוֹךְ שְׁלֹשֶׁת הָעֲבוֹת. וּמֵאוֹתוֹ הַמְּזוֹן שֶׁהוּא נֹטֵל אָנוּ אוֹכְלִים.

וְעַד זֶה מְסַתְּפָלִים בּוֹ, וְאוֹמְרִים נְבִרָךְ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ. נְסִפִי"ם דְּעֵתְנָנוּ לְבָרַךְ, מִשּׁוּם שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ, מֵאוֹתוֹ הַמְּזוֹן שֶׁהוּא נֹטֵל לְזוֹן אֶת הָעוֹלָם.

וְהֵם עוֹנִים וְאוֹמְרִים אֵל (העולם) הָעֲלִיּוֹן, בְּרוּךְ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְבוֹ חַיֵּינוּ. וְכַעַת רוֹשְׁמִים וְאוֹמְרִים דְּרָגָה יְרוּעָה, שְׁפָל הַמְּזוֹן יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ מִי הַבְּרוּךְ? אוֹתוֹ הַמְּלַךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, הַמְּלַךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׁפָל הַבְּרֻכּוֹת יוֹצֵאֹת מִמֶּנּוּ. וּבְרוּךְ הַזֶּה, מִנֵּין לָנוּ? שְׁכַתּוֹב (מלכים א - ב) וְהַמְּלַךְ שְׁלֵמָה בְּרוּךְ, הַמְּלַךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ.

וְעַד זֶה הֵם אוֹמְרִים הַרְשָׁם שֶׁל הַמְּקוֹם, מַה שֶׁהוּא לֹא אָמַר. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה, שֶׁהוּא בִּינָה, מְרִיק בְּרֻכּוֹת בְּרֵאשׁוֹנָה לְשָׁנֵי הַכְּרוּבִים שֶׁפַתְחִיהָ, וְהֵם זְמִין וְשִׁמְאֵל, חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל כֵּן נִרְשְׁמוּ אוֹתָם שָׁנִים, לַעֲשׂוֹת רֶשֶׁם שֶׁל אוֹתָהּ הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה. אוֹתוֹ שֶׁמְבָרַךְ שֶׁהוּא בְּאֲמָצַע, נוֹטֵל הַכֹּל מִבֵּין שְׁנֵי הַצְּדָדִים, וְהוּא מְבָרַךְ מִכָּאן וְהַלְּאָה, וְרוֹשֵׁם הַמְּקוֹם וְהַדְּרָגָה, וְאִזּוּ מְסַתְּפָלִים (מתבסמים) יַחַד בְּשִׁלּוֹם גָּדוֹל שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׁבָטִים שְׁלֵמָעֵלָה.

בְּשִׁרְשָׁהּ, אָמְרוּ רַבֵּנָן, דְּהוּא אֹמֵר נְבִרָךְ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ. הֵכָא לָא אָמְרִי לְמֵאן מְבָרַךְ, אִף עַל גַּב דְּשִׁלְשָׁה אֵינּוֹן, לֹא אָמַר נְבִרָךְ לְמִי שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ, אוֹ לְשָׁם, וְלֹא אָמְרִי אֵלָא נְבִרָךְ שְׂאֲכַלְנוּ, וְלֹא אָמְרִי לְמֵאן. וְהֵכָא אֵיתְעָרוּ רַבֵּנָן, דְּהָאֵי פּוֹס שֶׁל בְּרָכָה קִיַּמָּא קַמֵּיהּ, וְעֵינָיו מְסַתְּפָלִין בֵּיהּ.

וְרָזָא (דברים יא יב) תְּמִיד עֵינָיו ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְהוּא פּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, נֹטֵל בְּרֻכָּן וּמְזוֹנֵי מַגּוֹ תִּלְתֵּי אַבְהָן. וּמַהֲהוּא מְזוֹנָא דְּאִיהוּ נֹטֵל אֲנָן אַכְּלִי. וְעַד דָּא מְסַתְּפָלִין בֵּיהּ, וְאוֹמְרִי נְבִרָךְ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ, נְסִפִי"ם דְּעֵתְנָנוּ לְבָרַכָּא, בְּגִין דְּאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ, מַהֲהוּא מְזוֹנָא דְּאִיהוּ נֹטֵל לְמִיזוֹן עֲלֵמָא.

וְאֵינּוֹן עוֹנִין וְאוֹמְרִין לְגַבֵּי (עלמא) עֵילְאָה, בְּרוּךְ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וּבִטְבוֹ חַיֵּינוּ. וְהַשְּׁתָּא רְשִׁימוּ וְאוֹמְרִי דְּרָגָא יְדִיעַ, דְּכָל מְזוֹנָא מִיְנִיהּ נְפָקָא, וְאוֹמְרִי בְּרוּךְ. מֵאן בְּרוּךְ, הוּא מְלַךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, מְלַךְ עֵילְאָה, דְּכָל בְּרֻכָּאן מִיְנִיהּ נְפָקוּ. וְהָא בְּרוּךְ מְנָא לָן. דְּכַתִּיב, (מ"א ב) וְהַמְּלַךְ שְׁלֵמָה בְּרוּךְ, מְלַךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ. וְעַד דָּא, אֵינּוֹן אָמְרִי רְשִׁימָא דְּדוּכְתָּא, מַה דְּאִיהוּ לֹא אָמַר. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהָא עֲלֵמָא עֵילְאָה שְׁהִיא בִּינָה, אָרִיק בְּרֻכָּאן בְּקַדְמִיתָא לְתַרִּין כְּרוּבִין דְּתַחוּתָהּ, וְאֵינּוֹן יְמִינָא וּשְׁמֵאֵלָא, חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל דָּא אֲתַרְשִׁימוּ אֵינּוֹן תַּרִּין, לְמִיעֵבַד רְשִׁימָא דְּהוּא דְּרָגָא עֵילְאָה. הוּא דְּמְבָרַךְ דְּאִיהוּ בְּאֲמָצַעִיתָא, נֹטֵל פּוֹלָא מִבֵּין תַּרִּין סְטְרִין, וְאִיהוּ מְבָרַךְ מִכָּאן וּלְהַלְאָה, וְאַרְשִׁים דְּדוּכְתָּא וְדְרָגָא, וּכְדִין מְסַתְּפָמִין (מתבסמין) בְּחֻדָּא בְּשִׁלְמָא רַבָּה, תַּרִּיסָר שְׁבָטִין דְּלַעִילָא.

וְאִזּוּ מְסַתְּפָמִים (מתבסמים) יַחַד בְּשִׁלּוֹם גָּדוֹל שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׁבָטִים שְׁלֵמָעֵלָה.

וּבְטוֹבוֹ חֵינּוֹ, וְלֹא מְטוֹבוֹ. דִּזְזָן בְּטוֹב הַהוּא
 עֲלָמָא תַּתְּאָה, דְּנִפְק מִמֵּדַת הַטוֹב
 עֲצָמָה, דְּאִתְקַרִּיאת טוֹבוֹ. כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, (הושע
 ג ה) וּפְחָדוּ אֶל ה' וְאֶל טוֹבוֹ, אֶל ה' דָּא עֲלָמָא
 תַּתְּאָה. וְאֶל טוֹבוֹ, דָּא אֵילָנָא דְחֵיִי. (ירמיה לא יא)
 וְנִהְרֵי אֶל טוֹב ה', דְּעַל יְדוֹ אִיתְזָנוּ וְאִתְנַהְרֵי
 כָּל עֲלָמִין.

בְּעֲשָׂרָה, דְּהָא כֹּלָא בְּהִסְכָּמָה חָדָא, מְרִישָׁא
 עֵילָאָה וְעַד סוּפָא דְכָל דְּרַגִּין, הַהוּא
 דְּמִכְרָה, אָמַר וְאַרְשִׁים, נִכְרָה לְאַלְהֵינוּ.

וְכֵן מִתְמָן וְלִהְלָאָה, כִּיּוֹן דְּמִכְרָה בְּרַבַּת הַזֵּן
 עַל מְזוֹנָא דְּנִפְק מִגּוֹ עֲלָמָא עֵילָאָה, דְּאִיהוּ
 מְקוֹר דְּכֹלָא, אֲהֵדֵר לְבַתֵּר, וְאָמַר עַל אֶרֶץ
 חֲמֻדָּה, רִזָּא דְּעֲלָמָא תַּתְּאָה. מְאִי טַעְמָא, בְּגִין
 דְּכָל בְּרַכָּאן אֲצִטְרִיף בְּקַדְמִיתָא לְגַבֵּי עֲלָמָא
 עֵילָאָה, דְּאִיהוּ מְקוֹר דְּכּוֹלָא, וְלְבַתֵּר לְגַבֵּי
 עֲלָמָא תַּתְּאָה קְדִישָׁא.

בְּגוֹוְנָא דָּא קְדִישָׁא, (דְּהָא גְדוּלָּה בְּקַדְמִיתָא לְגַבֵּי עֲלָמָא עֵילָאָה
 וְלְבַתֵּר קְדוּשָׁה לְגַבֵּי) עֲלָמָא תַּתְּאָה קְדִישָׁא) יִתְגַּדֵּל
 וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהּ רַבָּא, הַהוּא שְׁם רַבָּא עֵילָאָה
 עַל כּוֹלָא, מְקוֹרָא דְחֵיִי, דְּמֵינִיָּה נִפְקִין כָּל
 בְּרַכָּאן וְכָל קְדוּשָׁן, וְדָא עֲלָמָא דְּאִתֵּי. וְלְבַתֵּר
 מְשִׁיכוּ מִנִּיָּה, בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא פְרַעוֹתִיָּה, עֲלָמָא
 תַּתְּאָה. בְּגוֹוְנָא דָּא כָּל בְּרַכָּאן, חוּץ מִתְפִּלָּה
 בְּבִרְכוֹת שְׁאָדָם שׁוֹחָה בְּהֵם, דְּקָא מִתְחִיל
 מִתְּתָא לְעֵילָא.

בְּרַבַּת הָאֶרֶץ, דָּא עֲלָמָא תַּתְּאָה, דְּאִתְפַּלֵּל
 בְּרִזָּא דְּבְרִית וְתוֹרָה. בְּרִית, דָּא אֵילָנָא
 דְּחֵיִי. וְתוֹרָה, עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא. חֵיִים וּמְזוֹן,
 דְּנִפְקִי מֵעֲלָמָא דְּאִתֵּי, לְמִיזָן בְּהוּ עֲלָמָא תַּתְּאָה.
 נְשִׁים וְעַבְדִּים וְקַטְנִים חֵיִיבִין בְּבִרְכַּת הַמְּזוֹן.
 אֲבָל הֵם אֵינָן מְבִרְכִין, דְּהָא תְּנִינָן, אוּי
 לוֹ לְאָדָם שְׁאִשְׁתּוּ וּבְנֵיו מְבִרְכִין לוֹ.

בְּבִרְכַּת הַמְּזוֹן. אֲבָל הֵם אֵינָם מְבִרְכִים, שְׁהֵרִי שְׁנִינּוּ, אוּי לוֹ

וּבְטוֹבוֹ חֵינּוֹ, וְלֹא מְטוֹבוֹ. שְׁזָן
 בְּטוֹב אֵת אוֹתוֹ הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן,
 שְׂיִצָּא מִמֵּדַת הַטוֹב עֲצָמָה,
 שְׁנִקְרֵאת טוֹבוֹ, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (הושע
 א) וּפְחָדוּ אֶל ה' וְאֶל טוֹבוֹ. אֶל ה'
 - זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְאֶל טוֹבוֹ
 - זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים. (ירמיה לא) וְנִהְרֵי
 אֶל טוֹב ה'. שְׁעַל יְדוֹ נִזְוָנִים
 וְנִאֲרִים כָּל הָעוֹלָמוֹת.

בְּעֲשָׂרָה, שְׁהֵרִי הַכֹּל בְּהִסְכָּמָה
 אַחַת, מִהֲרֵאשׁ הָעֲלִיּוֹן וְעַד סוּף
 כָּל הַדְּרָגוֹת. אוֹתוֹ הַמְּכַרֵּף אוֹמֵר
 וְרוּשָׁם, נִכְרָה לְאַלְהֵינוּ.

וְכֵן מִשָּׁם וְלִהְלָאָה, כִּיּוֹן שְׁמִכְרָה
 בְּרַבַּת הַזֵּן עַל הַמְּזוֹן שְׂיִצָּא מִתּוֹךְ
 הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שְׁהוּא הַמְּקוֹר שֶׁל
 הַכֹּל, חוּצֵר אַחֵר כֶּף וְאוֹמֵר עַל
 אֶרֶץ חֲמֻדָּה, הַסּוּד שֶׁל הָעוֹלָם
 הַתַּחְתּוֹן. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׁאֵת כָּל הַבְּרִכוֹת צְרִיף בְּרֵאשׁוֹנָה
 לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שְׁהוּא הַמְּקוֹר שֶׁל
 הַכֹּל, וְאַחֵר כֶּף אֶל הָעוֹלָם
 הַתַּחְתּוֹן הַקְּדוּשׁ.

כְּמוֹ זֶה בְּקְדִישׁ, (שְׁהֵרִי הַגְּדוּלָּה בְּרֵאשׁוֹנָה
 לְגַבֵּי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְאַחֵר כֶּף קְדוּשָׁה לְגַבֵּי)
 הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַקְּדוּשׁ) יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ
 שְׁמִיהּ רַבָּא. אוֹתוֹ הַשֵּׁם הַגְּדוֹל
 הָעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, הַמְּקוֹר שֶׁל
 הַחַיִּים, שְׁמִמְנוּ יוֹצְאוֹת כָּל
 הַבְּרִכוֹת וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת, וְזֶהוּ
 הָעוֹלָם הַבָּא. וְאַחֵר כֶּף מִמְשִׁיכִים
 מִמְנוּ בְּעוֹלָם שְׁבָרָא כְּרִצּוֹנוֹ,
 הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. בְּגוֹן הַזֶּה כָּל
 הַבְּרִכוֹת, חוּץ מִתְפִּלָּה בְּבִרְכוֹת
 שְׁאָדָם שׁוֹחָה בְּהוּ, שְׁמִתְחִיל
 מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

בְּרַבַּת הָאֶרֶץ, זֶה הָעוֹלָם
 הַתַּחְתּוֹן, שְׁנִכְלָל בְּסוּד שֶׁל בְּרִית
 וְתוֹרָה. הַבְּרִית - זֶה עֵץ הַחַיִּים,
 וְתוֹרָה - הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי. חֵיִים
 וּמְזוֹן - שְׂיִצָּאִים מִן הָעוֹלָם הַבָּא
 לְזוֹן בְּהֵם אֵת הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן.
 נְשִׁים וְעַבְדִּים וְקַטְנִים חֵיִבִים
 לְאָדָם שְׁאִשְׁתּוּ וּבְנֵיו מְבִרְכִים לוֹ.

וְאָמַר רַבִּי אַבְא, נָשִׁים חַיִּיבוֹת בְּמִקְרָא מְגִלָּה, אֲבָל הֵם אֵינָן קוֹרְאוֹת לְאַחֲרִים. אֲבָל חַיִּיבוֹת לְשִׁמְעָה הַבְּרָכָה מִפִּי הַמְּבָרֵךְ. כְּעֵין זֶה, זֶה חַיִּיבַת הָאִשָּׁה לְשִׁמְעָה הַבְּרָכָה מִפִּי בְּעֵלָהּ, וְחַיִּיב בְּעֵלָה לְהַמְתִּין לָהּ עַל הַשּׁוֹלְחָן, כְּדֵי לְשִׁמְעָה מִפִּי הַמְּבָרֵךְ.

אֵין שָׁם זָכָר, קוֹרְאִים לְמִי שְׂמִיבְרָךְ לָהֶם. הָיוּ נָשִׁים הַרְבֵּה - שְׂמִיבְרָךְ עֲלֵיהֶן אֵינּוּ מְבָרֵךְ בְּשֵׁם. הַמְּבָרֵךְ עֲלֵיהֶן אֵינּוּ מְבָרֵךְ בְּשֵׁם. שְׂשִׁינּוּ, נָשִׁים אֵינָן מְצַטְרְפוֹת לְזִמּוֹן. וְהוֹאִיל וְאֵינָן מְצַטְרְפוֹת לְזִמּוֹן, אֵין מְבָרְכִין עֲלֵיהֶן בְּשֵׁם, דְּעִיקָר בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן בְּזָכָר הוּא, וְלֹא בְּנִקְבָה. אֲבָל מְחַיִּיבוֹת לְשִׁמְעָה בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן, וּמְחַיִּיבוֹת בְּמִקְרָא מְגִלָּה, לְשִׁמְעָה מִפִּי הַקּוֹרֵא.

בְּרַפְתַּת בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּכַרְפַּת הַמְּזוֹן, שְׁהָרִי אֲנּוּ מְבָרְכִים עַד עַכְשָׁיו לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ לְבָרֵךְ לְמַטָּה, וּלְבָרֵךְ עַל בְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ, שְׁהָרִי מִשָּׁם מְזוֹן יוֹצֵא לְכָל הָעוֹלָם. וְשָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵינָם נְזוֹנִים אֶלָּא מִשָּׁם, מִן הַתְּמִצִּית. וְהַכֹּל הוּא בְּכַרְכָּה רֵאשׁוֹנָה, כָּלֵל הַכֹּל. וְעַד כָּאֵן בְּרַפְתַּת הַזִּמּוֹן.

וְכִי שְׂמִיבְרָךְ בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן, מְשַׁמַּח לְמַעְלָה וּמְשַׁמַּח לְמַטָּה. וְצָרִיף לְבָרֵךְ בְּשִׁמְחָה וּבְרַצוֹן הַלֵּב, כְּדֵי לְשַׁמַּח מִדַּת הַטּוֹב, שְׂכַתוֹב וַיֵּאכֹל בְּעֵז וַיִּשֶׁתּ וַיֵּיטֵב לָבוֹ. זוֹהִי מִדַּת הַטּוֹב, שְׂכַתוֹב (מִשְׁלֵי טו) וְטוֹב לֵב מְשַׁתָּה תָּמִיד. בָּאוּ הַחֲבָרִים וּנְשַׁקְוָהוּ, וְעָשׂוּ שְׂמִחָה וְהִלּוּלָה אַחֲרָת, וְהִזְמִינוּ אֶת כָּל בְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ, וְשִׁמְחוּ רֵאשׁ לְכָלֵם.

וַיָּבֵא לְשִׁכְבַּת בְּקִצָּה הָעֶרְמָה (רות a) רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי בָּאוּ לְטַבְרִיָּה. שְׁמַעוּ אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאוֹמֵר אֶת הַפְּסוּקָה הַזֶּה, וַיֵּאכֹל בְּעֵז וַיִּשֶׁתּ כּוֹי. וַיֵּיטֵב לָבוֹ - אֲכִילַת חַיִּים שֶׁל מַעְלָה, וּמֵאוֹתָם הַחַיִּים שְׂמַח אֶת לָבוֹ. וְכִיּוֹן

וְאָמַר רַבִּי אַבְא, נָשִׁים חַיִּיבוֹת בְּמִקְרָא מְגִלָּה, אֲבָל הֵם אֵינָן קוֹרְאוֹת לְאַחֲרִים. אֲבָל חַיִּיבוֹת לְשִׁמְעָה הַבְּרָכָה מִפִּי הַמְּבָרֵךְ. כְּעֵין זֶה, זֶה חַיִּיבַת הָאִשָּׁה לְשִׁמְעָה הַבְּרָכָה מִפִּי בְּעֵלָהּ, וְחַיִּיב בְּעֵלָה לְהַמְתִּין לָהּ עַל הַשּׁוֹלְחָן, כְּדֵי לְשִׁמְעָה מִפִּי הַמְּבָרֵךְ.

אֵין שָׁם זָכָר, קוֹרְאִים לְמִי שְׂמִיבְרָךְ לָהֶם. הָיוּ נָשִׁים הַרְבֵּה, הַמְּבָרֵךְ עֲלֵיהֶן, אֵינּוּ מְבָרֵךְ בְּשֵׁם. דְּתַנִּינָן, נָשִׁים אֵינָן מְצַטְרְפוֹת לְזִמּוֹן. וְהוֹאִיל וְאֵינָן מְצַטְרְפוֹת לְזִמּוֹן, אֵין מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם בְּשֵׁם, דְּעִיקָר בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן בְּזָכָר הוּא, וְלֹא בְּנִקְבָה. אֲבָל מְחַיִּיבוֹת לְשִׁמְעָה בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן. וּמְחַיִּיבוֹת בְּמִקְרָא מְגִלָּה, לְשִׁמְעָה מִפִּי הַקּוֹרֵא.

בְּרַפְתַּת בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּכַרְפַּת הַמְּזוֹן, דִּהָא אֲנָן מְבָרְכִי עַד הַשְּׁתָּא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ לְבָרֵךְ לְמַטָּה, וּלְבָרֵךְ עַל בְּנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, דִּהָא מִשָּׁם מְזוֹן יוֹצֵא לְכָל הָעוֹלָם. וְשָׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵינָן נְיִזוֹנִים אֶלָּא מִשָּׁם, מִן הַתְּמִצִּית. וְהַכֹּל הוּא בְּכַרְכָּה רֵאשׁוֹנָה, כָּלֵל הַכֹּל. וְעַד הָכָא בְּרַפְתַּת הַזִּמּוֹן.

וּמֵאֵן דְּמְבָרֵךְ בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן, חֲדִי לְעִילָא, וְחֲדִי לְתַתָּא. וְאַצְטְרִיף לְבָרֵךְ בְּחֻדָּא, וּבְרַעוּתָא דְלָבָא, בְּגִין לְמַחְדִּי מִדַּת הַטּוֹב, דְּכַתִּיב וַיֵּאכֹל בְּעֵז וַיִּשֶׁתּ וַיֵּיטֵב לָבוֹ. דָּא הִיא מִדַּת הַטּוֹב. דְּכַתִּיב, (מִשְׁלֵי טו טו) וְטוֹב לֵב מְשַׁתָּה תָּמִיד. אֶתוּ חֲבַרְיָא וּנְשַׁקּוּ לָיָהּ, וְעַבְדוּ חֻדָּהּ וְהִלּוּלָא אַחֲרָא, וְזִמְיִנוּ לְכָל בְּנֵי הַיּוֹכְתָא, וְשׁוּיָוְהוּ רֵישָׁא לְכוּלָּהּוּ (דף קו ע"א).

וַיָּבֵא לְשִׁכְבַּת בְּקִצָּה הָעֶרְמָה. רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי אָתוּ לְטַבְרִיָּה, שְׁמַעוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּאָמַר לְהָאִי קָרָא, וַיֵּאכֹל בְּעֵז וַיִּשֶׁתּ וַיֵּיטֵב לָבוֹ. אֲכִילַת חַיִּים שֶׁל מַעְלָה,

וּמְאִינוּן חֲזִין חֲדֵי לְלַבּוֹ. וְכִיּוֹן דְּחֲדֵי לִיָּה, מִיָּד
וְיָבֵא לְשֹׁכֵב בְּקִצָּה הָעֲרִימָה, אֲלִין אֲבָנִין טְבִין,
וּמְרַגְלִין טְבִין עֵילָאִין, דְּסַחְרִין פּוֹרְסִיא
קְדִישָׁא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שה"ש טז א) בְּטַנְךָ עֲרַמְתָּ
חֲטִים סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים.

וּמְאִי דְכִתִּיב, וְתָבֵא בְלֹט וְתַגֵּל מְרַגְלוֹתָיו
וְתִשְׁכַּב. שְׁכִיבַת רַגְלוֹי, וְלֹא שְׁכִיבַת
לְקִיבְלֵיהָ, וְלֹא לְגַבֵּיהָ. וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה,
מִכָּאֵן דְּעַד חֲצֵי לַיְלָה לֹא יָדַע. דְּאִין הִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִכְנַס לְגַן עֵדֶן עִם הַצְּדִיקִים, אֲלֹא
עַד אַחַר חֲצֵי הַלַּיְלָה.

דְּהָא בְּרֵאשִׁיתָא דְלַיְלָא, כָּל נִשְׁמַתִּין סְלִקִין,
וְעֲרִימַת חֲטִין מִתְתַּקְנָא בְּהוּן. כַּד
אַתְּפְּלִיג לַיְלָא, כְּדִין קָלָא אֵיתְעַר וְקָרִי, וְהָהוּא
קָלָא אֵיתְעַר מִסְטָרָא דְצָפוֹן. וְהָהוּא שְׁלֵהוּבֵי
מְטִי עַד לְהָהוּא אַתְר דְּאִיקָרִי גְבַר, כְּדִין קָרִי
בַּחֲלָא. וְאִיקָרִי קָרִיאת הַגְּבַר. וּמֵאֵן אִיהוּ.
גְּבַרִיא"ל. בְּטַשׁ הָהוּא שְׁלֵהוּבָא בְּגַדְפוּי
דְּתַרְנַגּוּלָא דְלִתְתָא, וְקָרָא.

כְּדִין עֵילָא וְתַתָּא בְּקִיּוּמָא דְדִינָא דְשִׁמְאָלָא
קְיִימָא. וְכִדִּין פְּתִיב, וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה
וַיִּחַרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וַהֲנִיחַ אִשָּׁה שׁוֹכֶבֶת
מְרַגְלוֹתָיו.

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה. תַּנּוּן, תַּלְתַּת מְשֻׁמְרוֹת הָיוּ
הַלַּיְלָה, וְעַל כָּל מְשֻׁמְרָא וּמְשֻׁמְרָא יוֹשֵׁב
הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג פְּאָרִי. וּבְכָל מְשֻׁמְרָה
וּמְשֻׁמְרָה מְלֹאכִין יְדִיעִין, מִמְּנָן בְּלַיְלָא
בְּאִילִין תַּלְתַּת מְשֻׁמְרוֹת.

בְּמְשֻׁמְרָה הִרְאִישׁוּנָה, אִינוּן מְלֹאכִין דְּאִמְרִין
שִׁירְתָא בְּרִישׁ לַיְלָא. וּמְאִי קְאָמְרִי.
(תהלים כד א) לְדוֹד מִזְמוֹר לַה' הָאֲרָץ וְגו', מִי יַעֲלֶה
בְּהַר ה'. נְקִי כַפַּיִם וְכֵר לִכְבֹּ וְגו'.

שְׁשֻׁמַּח אוֹתוֹ, מִיָּד וְיָבֵא לְשֹׁכֵב
בְּקִצָּה הָעֲרִמָה - אֲלוֹ אֲבָנִים
טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת טוֹבוֹת עֲלִיוֹנוֹת
שִׁסּוּכְבוֹת אֵת הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר (שיר"ד ז) בְּטַנְךָ עֲרַמְתָּ חֲטִים
סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים.

וְכֵּה שְׁפָתוֹב (רות א) וְתָבֵא בְלֹט
וְתַגֵּל מְרַגְלֵתָיו וְתִשְׁכַּב - נִשְׁכְּבָה
לְרַגְלָיו, וְלֹא נִשְׁכְּבָה כְּנֶגְדּוֹ, וְלֹא
אֲצִלוֹ. וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה, מִכָּאֵן
שֶׁעַד חֲצֵי הַלַּיְלָה לֹא יָדַע, שֶׁאִין
הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנַס לְגַן עֵדֶן
עִם הַצְּדִיקִים אֲלֹא עַד אַחַר חֲצֵי
הַלַּיְלָה.

שְׁהָרִי בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה כָּל
הַנְּשֻׁמּוֹת עוֹלוֹת, וְעֲרַמְתַּת חֲטִים
מִתְתַּקְנָת בְּהֵם. כְּשֶׁנִּחְלַק הַלַּיְלָה,
אִז קוֹל מִתְעוֹרֵר וְקוֹרָא, וְאוֹתוֹ
הַקּוֹל מִתְעוֹרֵר מִצַּד הַצָּפוֹן.
וְאוֹתָם הַשְּׁלֵהוּבוֹת מְגִיעוֹת עַד
אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא גְּבַר, וְאִז
קוֹרָא בַּחֲלָי, וְנִקְרָאת קְרִיאת
הַגְּבַר. וּמִיָּהוּ? גְּבַרִיא"ל. מִכָּה
אוֹתָהּ הַשְּׁלֵהוּבַת כְּכַנְפֵי הַתְּרַנְגּוּל
שֶׁלְמִטָּה, וְקוֹרָא.

וְאִז מְעַלָּה וּמְטָה בְּקִיּוּם הַדִּין שֶׁל
הַשְּׁמַאל עוֹמְדִים. וְאִז כְּתוּב (רות
א) וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּחַרַד הָאִישׁ
וַיִּלְפַּת וַהֲנִיחַ אִשָּׁה שׁוֹכֶבֶת
מְרַגְלֵתָיו.

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה. שְׁנִינוּ, שֶׁלֹּשׁ
מְשֻׁמְרוֹת הוּא הַלַּיְלָה, וְעַל כָּל
מְשֻׁמְרָא וּמְשֻׁמְרָא יוֹשֵׁב הִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג פְּאָרִי. וּבְכָל
מְשֻׁמְרָה וּמְשֻׁמְרָה מְלֹאכִים
יְדִיעִים, מִמְּנִים בְּלַיְלָה בְּשִׁלְשׁ
הַמְשֻׁמְרוֹת הֵלְלוּ.

בְּמְשֻׁמְרָה הִרְאִישׁוּנָה, הֵם
הַמְּלֹאכִים שֶׁאוֹמְרִים שִׁירָה
בְּרֵאשִׁית הַלַּיְלָה. וְכֵּה הֵם
אוֹמְרִים? (תהלים כד) לְדוֹד מִזְמוֹר
לַה' הָאֲרָץ וְגו', מִי יַעֲלֶה בְּהַר
ה'. נְקִי כַפַּיִם וְכֵר לִכְבֹּ וְגו'.

משום שכל נשמות בני האדם יוצאות ורצות לעלות. כשעולות למקום של הממנים הללו ששם עומדים המשמרה הראשונה, יש שם שלש מאות ששים וחמשה היכלות, כחשבון ימות השנה, וממנים מגנים עליהם.

אם זוכות אותן הנשמות, פותחים להן פתחים עליונים. ואם לא, דוחים אותן החוצה, והולכות ומשוטטות בכל העולם, ופוגשות את אותן הרוחות הרעות, ומודיעות להן דברים, מהם פוזבים ומהם אמת. אם זוכות להפנס, פותחים להן פתח, ונכנסות ועולות למקום אותן האחרות.

משמרת שניה, שם הם הממנים האחרים, שנקראים אבלי ציון, שמתאבלים על חרבן בית המקדש.

ובאותה השעה של קריאת הגבר, שמתעוררת אותה השלהבת של צד הצפון, מאותה התעוררות השלהבת הזאת, כשיוֹרֶדֶת לעולם הזה, עד פני התרנגול של העולם הזה, קורא בחיל, ואומר: התעוררו לבכיה של בית המקדש כל אותם בעלי השלום, שפֶּתוּב (ישעיה לג ז) מלאכי שלום מר בכפיון.

מי שרואה בכי, ומי שלא רואה בכי, כלם מתפנסים לבכי של בית המקדש. מי ראה הערבוביה של כל צבאות השמים, וכל המרפכות הקדושות שגועות ובוכות?

והקדוש ברוך הוא גועה ובוכה, ובוטט בשלש מאות ושבעים (ותשעים) רקיעים. ואז, באותה השעה כתוב, (רות א) ויהי כחצי הלילה ויחרד האיש וילפת. האיש - זה הקדוש ברוך הוא, ששואג ונותן קול על חרבן בית

בגין דכל נשמתין דבני נשא, נפקו ובעאן לסלקא. פד סלקין לדוכתא דאלין ממנן דמשמרה ראשונה קיימין, אית תמן תלת מאה ושיתין וחמש היכלין, כחושבן יומי שתא, וממנן תריסין עלייהו.

אי זכאין אינון נשמתין, פתחין להון פתחין עילאין. ואי לאו, דחייין לון לבר, ואזלין ומשטטי בכל עלמא, ופגעי באינון רוחין בישין, ואודעין להון מילין, מנהון פדיבין, ומנהון קשוט. אי זכאן לאעלא, פתחין להון פתחא, ועאלין וסלקין לדוכתא דאינון אוחרנייתא.

משמרה שנייה, תמן אינון ממנין אחרנין, איקרוין אבלי ציון, דקא מתאבלי על חורבן בית המקדש.

ובההוא שעתא דקריאת הגבר, דאיתער ההוא שלהובא דסטר צפון, מההוא אתערו דההוא שלהובא, פד נחתא להאי עלמא, עד גדפי תרנגולא דהאי עלמא, קרי בחיל, ואמר, אתערו לבכיא דבי מקדשא, כל אינון מאריהון דשלום דכתיב, (ישעיה לג ז) מלאכי שלום מר בכפיון.

מאן דחמא בכיא, ומאן דלא חמא בכיא, כולהו מתפנשין לבכיה דבי מקדשא. מאן חמא ערבוביא דכל חילי שמיא, וכל רתיכין קדישין געו וכוו.

והקדוש ברוך הוא געי ובכי, ובעיט בתלת מאה ושבעין (כ"א ותשעים) רקיעין. וכדין, בהיא שעתא פתיב, ויהי כחצי הלילה ויחרד האיש וילפת. האיש, דא קודשא ברוך הוא, דשאג ויהיב קלא על חורבן דבי מקדשא. הדא הוא דכתיב, (ירמיה כה ל) ה' ממרום ישאג ומפעון קדשו יתן קולו. שאוג ישאג על נהו,

דא שכנינתא. וילפת, פמה דאת אמר (איוב ז יח) ילפתו ארחות דרפם.

בדין איהו בעט ברקיעין פוילהו, וכל חיילין, וכל רתיכין, בכאן ומתאבלן בההוא שעתא. מאי קאמרי, (תהלים עט א) אלהים באו גוים בנחלתך וגו'. נתנו את נבלת עבדיך וגו'. (שם קלז א) על נהרות בבלי וגו'.

וילפת, אמאי. בגין, (דהא) והנה אשה שוכבת מרגלותיו, שכיבת לעפרא, מהדקא בין רגליו, דא כנסת ישראל. פדין בההיא שעתא איהי איתערת לגביה, והוא שאיל לה, מי את בתי בגלותא. ומי את בשעתא דא.

והאמר אנכי רות אמתך. מרות בצערין, מרות מכאובין על בני (דאינין) בגלותא. ועל פלטיירין קדישין דאתתריכנא מנייהו, ולא די דאתתריכנא, אלא דמחרפין ומקללין בכל יומא עלייהו, ולית לי פומא בגלותא לאהדרא לון.

ויאמר ברוכה את לה בתי הטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הפחורים אם דל אם עשיר. אמר לה קודשא בריך הוא, ברתי, אדפר קדמי, פד דוד משיחי אתתך מירושלם, והוא אתא עד פחורים, ונפיק שמעי בן גרא מן הימיני לגבי משיחי, וגדיף וקילל לגביה, ושתיק. פהאי גידופא לא הוה גידופא. וקליל ליה קללה נמרצת, ולא חייש לאתבא ליה, ושתיק.

והשתא בגלותא, אוף הכי טיבו וקשוט סגי עבדת עמי, ואוטיבת (דאטיבת) דא טיבו בתראה, מההוא קדמאה דהוה מבחורים, ולא את חיישא למיהו בתר חירופין וגידופין דשאר עמין, דאינון פההוא מבחורים. אם דל, דא אספסיינוס דלא בר מלפא הוה. ואם

המקדש. זהו שכתוב (ירמיה כה) ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו. שאג ישאג על גוהו - זו השכינה. וילפת - כמו שנאמר (איוב ו) ילפתו ארחות דרפם.

ואו הוא בועט בכל הרקיעים, וכל הצבאות וכל המרפבות בוכים ומתאבלים באותה השעה. מה הם אומרים? (תהלים עט) אלהים באו גוים בנחלתך וגו'. נתנו את נבלת עבדיך וגו'. (שם קלט) על נהרות בבלי וגו'.

וילפת, למה? משום (שהרי) הנה אשה שוכבת מרגלותיו, שוכבת לעפר, מהדקת בין הרגלים, זו כנסת ישראל. אז באותה שעה היא מתעוררת אליו, והוא שואל אותה, מי את בתי בגלות, ומי את בשעה הזו?

והאמר אנכי רות אמתך. רוייה בצער, רוייה במכאובים על בני (שם) בגלות, ועל הפלטיירין הקדושים שגרשתי מהם. ולא די שגרשתי, אלא שמחרפים ומקללים בכל יום עליהם, ואין לי פה בגלות להחזיר להם.

ויאמר ברוכה את לה בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הפחורים אם דל אם עשיר. אמר לה הקדוש ברוך הוא, בתי, נזכר לפני, כשדוד משיחי גרש מירושלים, והוא בא עד פחורים, ויצא שמעי בן גרא מן הימיני אל משיחי, וגדף וקלל אליו, ושתיק. כמו הגדוף הזה לא היה גדוף, וקלל אותו קללה נמרצת, ולא חשש להשיבו, ושתיק.

וכעת בגלות, אף כאן חסד נאמת הרבה עשית עמדי, והיטבת (שהיטבת) את החסד האחרון הזה מאותו הראשון שהיה מבחורים, ואינך חוששת ללכת אחר החרופים והגדופים של שאר

העמים, שהם כמו אות
מבחורים. אם דל - זה אספספוס,
שלא היה בן מלך. ואם עשיר -
זה נבוכדנצר המלך בן מלך, ראש
ההב.

והכמת שלמה אל שמעי, מה
כתוב בו? (שמואל-ב טו) צא צא איש
הדמים ואיש הבלעל. צא צא
פעמים. צא מירושלים, צא
מביתך. אמר לו שלמה, איני כף,
אלא (מלכים-א ב) בנה לך בית
בירושלים וגו', והנה ביום צאתך
גו'.

ועל זה אמר לו הקדוש ברוך
הוא, היטבת חסדך האחרון מן
הראשון, שהתקמת בקיום אלי,
ולא חששת לחרוף והגדוף של
שאר העמים. אבל ליני הלילה,
תהיי פעת בגלות, והובילי את
בניך לשם בתורה ובמעשים
טובים. ואם יעידו עליך מעשים
טובים לגאל אותך - יגאל, ואם
לא - יגאלתיך אנכי. חי ה' שכבי
עד הבקר, עד שיבא הבקר
והארת הגאלה. (ליני הלילה וגו').

בשעה שנחלק הלילה, היא
מתעוררת אליו, ואז נכנס הקדוש
ברוך הוא לגן העדן עם
הצדיקים, להשתעשע בתורה בגן
העדן עד בא היום.

ואז בא הגואל. מתי? בזמן
שישראל מתפללים תפלה,
וסומכים גאלה לתפלה, וישראל
שרויים על הארץ הקדושה.
וכשלא סומכים גאלה לתפלה,
אז לא סומך זה את זה, והולכת
בגלות.

והנה הגאל עבר אשר דבר בעז
(רות ד), זהו גואל קרוב, יותר קרוב
לגאלה. הרבה קרוב לעולם הבא,
והימין העליון.

ויאמר סורה שבה פה פלוני
אלמוני. מה זה אלמוני? אלמוני
ממש. שהרי כתוב, השיב אחור

עשיר, דא נבוכדנצר מלכא בר מלכא רישא
דהבא.

והכמתא דשלמה לגבי שמעי, מאי פתיב ביה.
(ש"ב טו ז) צא צא איש הדמים ואיש
הבלעל. פוק פוק תרי זימני, פוק מירושלים,
פוק מביתך. אמר ליה שלמה אנא לאו הכי
אלא (מ"א ב לו) בנה לך בית בירושלים וגו', והיה
ביום צאתך וגו'.

ועל דא אמר ליה קודשא בריך הוא, הטבת
חסדך האחרון מן הראשון, דאתקיימת
בקיומא לגבאי, ולא חיישת לחרופא וגידופא
דשאר עמין. אבל ליני הלילה, הוי השתא
בגלותא, ואנהיגי לבניך תמן באורייתא
ובעובדין טבין. ואם יסהדן עליך עובדין טבין
למפרוק לך, יפרוק. ואם לאו, יגאלתיך אנכי.
חי ה' שכבי עד הבקר, עד דייתי צפרא ונהירו
דפורקנא. (ד"א ליני הלילה וגו').

בשעתא דאתפליג ליליא, איהי איתערת
לגביה, פדין קודשא בריך הוא
אעיל בגינתא דעדן, עם צדיקייא,
לאשתעשעא באורייתא בגינתא דעדן, עד
יומא.

בדין אתי גואל. אימתי. בזמנא דישראל מצלן
צלותא, וסמכין גאולה לתפלה. וישראל
שריין על ארעא קדישא. וכד לא סמיך גאולה
לתפלה, אז לא סמיך דא לדא, ואזלת בגלותא.
והנה הגאל עבר אשר דבר בעז, דא איהו
גואל קרוב, יתיר קרוב לפורקן, (ד"א טו ז)

ע"ב) סגי קרוב לעלמא דאתי, וימינא עילאה.
ויאמר סורה שבה פה פלוני אלמוני. מאי
אלמוני. אלמוני ממש. דהא כתיב,
(איכה ב ג) השיב אחור ימינו. אמאי. אלא, בגין
דהא עד קץ הימין שכיבת לארעא, פדין הוא

ימינו. למה? אלא משום שהרי עד קץ הימין שוכבת לארץ, אז הוא אלמוני. פלוני מכסה, גנוז מיום שנברא העולם.

לא אוכל לגאל לי פן אשחית את נחלתי (שם). מכאן ששני משיחים הם, גואל קרוב וגואל רחוק. גואל קרוב מצד הימין. גואל רחוק זה משיח בן יוסף. ומי הוא? יוסף שנקרא צדיק, וזהו המשיח שבא ראשון.

לא אוכל לגאל לי, שהרי הימין (שהוא לאחור, שכתוב איכה ב) השיב אחור (מינו), פתוב בו הושיעה ימינך וענני ועד שנושע זה, לא אוכל לגאל לי.

גאל לך אתה את גאלתי. שהרי משיח בן יוסף בא ויגאל הראשון. אחר כך מתעורר הימין הגנוז, שהוא גנוז לשני הצדיקים הללו, צדיק וצדק. ועל זה שנינו שהוא גנוז לצדיקים, וכזה יקומו ויתחברו בתשוקה בגניזה, לעשות תולדות ופרות בעולם, ואז ימין ה' רוממה.

ויאמר הגאל לבעז קנה לך וישלף נעלו (רות ד), כמו שנאמר (איוב ב) שלף ויצא מגוה. (שלף איש - זה משה) בהתעוררות של ברית מדבר, ובלשון כבוד. שפיון שמתעורר הימין אל הצדיק, מיד וישלף נעלו, (ההתעוררות) שלו אל העולם הפתוח. (אז מתעורר לעשות תולדות בעולם) בלח אותו הגואל הקרוב, ומעורר אותו אל העולם, ואמר קנה לך.

עד כאן סודות המגלה הזו. באו רבי נהוראי ורבי יהודאי, ונשקו ראשו וידו. אמרו, ודאי אור של סיני (בסלע העליון) כך גם לפניו, המאור של האור הוא.

וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת לרעהו ונתן לרעהו וזאת

אלמוני. פלוני מכוסה, גנוז מיומא דאתברי עלמא.

לא אוכל לגאל לי פן אשחית את נחלתי. מכאן, דתרין משיחין אינון, גואל קרוב וגואל רחוק. גואל קרוב, מסטרא דימינא. גואל רחוק, דא משיחא בן יוסף. ומאן איהו. יוסף דאקרי צדיק. ודא איהו משיחא דאתי ראשון.

לא אוכל לגאל לי, דהא ימינא דאיהו (לאחורא, דכתיב השיב אחור ומינו), פתיב ביה, (תהלים ס ו) הושיעה ימינך וענני. ועד דאתושע דא, לא אוכל לגאל לי.

גאל לך אתה את גאלתי. דהא משיח בן יוסף אתי ויפרוק קדמאה, לבתר אתערא ימינא גניזא, דאיהו גנוז לתרין צדיקים הללו, צדיק וצדק. ועל דא תנינו, דאיהו גניז לצדיקים. וכזה יקומו ויתחברו בתיאובתא בגניזא, למיעבד איבין ופירין בעלמא, וכדין פתיב, (תהלים קיח טז) ימין ה' רוממה.

ויאמר הגאל לבעז קנה לך וישלף נעלו. פמה דאת אמר (איוב כ כה) שלף ויצא מגוה. (שלף איש זה משה) באיתערו דברית משתעי, ובלשון כבוד. דיכיון דאיתער ימינא לגבי צדיק, מיד וישלף נעלו. (אתער) דיליה לגבי עלמא תתאה. (כיון איתער למעבד איבין בעלמא), בחילא דההוא גואל קרוב. ואתער ליה לגבי עלמא, ואמר קנה לך. עד כאן רזין דמגילה זו. אתו רבי נהוראי ורבי יהודאי, ונשקו ראשיה וידיה. אמרו ודאי נהירו דסיני (בסינרא עלמא) הכי נמי קמיה, בוצינא דנהורא איהו.

וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעודה בישראל. רבנן

התעודה בישׂראל (רות ד). רבותינו פותרים הפסוק, ואמרים, זהו שכתוב (תהלים קב) לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים. כשברא הקדוש ברוך הוא עולמו, לא ברא אותו אלא עם התורה. והתורה היתה אלפים שנה קדם שנברא העולם, שכתוב (משלי ח) ואהיה שעשועים יום יום. ששנינו, כשברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, הכין את התורה, שכתוב (איוב כח) אז ראה ויספרה וגו'. וברא בה העולם, ואחר כך גנזה. עד שברא אדם הראשון, ולמדה לו, שכתוב (שם) ויאמר לאדם וגו'.

באותה שעה עמדו כל האותיות לפניו. זאת אומרת: בי ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, וזאת אומרת: בי ברא הקדוש ברוך הוא עולמו. עמדו לפניו כל האותיות למפרע, בתשרי.

באה ת', ואמרה לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, רצונך לברא בי את עולמך, שאני חתימת כל האותיות, ועוד ששמך הוא אמת, בי נחתם? אמר לה: לא, אינך פדאי לברא כף את עולמי, שבה עתידין כמה צדיקים מבני למות, שכתוב (יחזקאל ט) והתוית ת"ו על מצחות האנשים וגו'. ומיד יצאה לפניו בפחי נפש.

עמדה שי"ן לפני הקדוש ברוך הוא, ואמרה לפניו: רבוננו של עולם, רצונך לברא בי את העולם, ששמך שהוא שדי חתום בי? אמר לה: לא אברא כף את עולמי.

עד שבאו ק"ר מחברים יחד. אמר: לא אברא בהם את עולמי. וכן באו לפניו כלם, עד כ"ף. בין שירדה כ"ף מעל הכתר, נודעו הכתר, ונודעו שמונים

פתרי קרא, ואמרו, האי דכתיב, (תהלים קב כו) לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים. כשברא הקדוש ברוך הוא עולמו, לא ברא אותו אלא עם התורה. והתורה היתה אלפים שנה קודם שנברא העולם. דכתיב, (משלי ח ח) ואהיה שעשועים יום יום.

דתנינו, כשברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, הכין את התורה. דכתיב, (איוב כח כז) אז ראה ויספרה וגו'. וברא בה העולם, ואחר כך גנזה. עד שברא אדם הראשון, ולימדה לו. דכתיב, (שם פסוק כח) ויאמר לאדם וגו'.

באותה שעה, עמדו כל האותיות לפניו, זאת אומרת, בי ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, וזאת אומרת, בי ברא הקדוש ברוך הוא עולמו. עמדו לפניו כל האותיות למפרע, בתשרי.

באה ת', ואמרה לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, רצונך לברא בי את עולמך, שאני חתימת כל האותיות, ועוד ששמך הוא אמת, בי נחתם. אמר ליה, לא. אינך פדאי לברוא כף את עולמי, שבה עתידין כמה צדיקים מבני למות. דכתיב, (יחזקאל ט ט) והתוית ת"ו על מצחות האנשים וגו'. ומיד יצאה לפניו בפחי נפש.

עמדה שי"ן לפני הקדוש ברוך הוא, ואמרה לפניו, רבוננו של עולם, רצונך לברוא בי את העולם, ששמך שהוא שדי חתום בי. אמר לה, לא איברי כף את עולמי.

עד שבאו ק"ר מחברים יחד, אמר, לא איברי ככם את עולמי. וכן באו לפניו כולם, עד כ"ף.

בין שירדה כ"ף מעל הכתר, נודעו הכתר, ונודעו שמונים אלף רבוא מרגליות

אָלף רבוא מרגליות הקבועים
בפֿתֿר. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא: לָמָּה אַתֶּם מְזַדְעָזְעִים?
אָמְרוּ: רבונו של עולם, כֵּל טובנו
וְכָל כְּבוֹדֵנוּ, אֵינּוּ אֵלָּא בָּאוֹת כ"ף,
וְעַכְשָׁיו יֵרְדָה מֵעֲלֵינוּ.

אָמְרָה לְפָנָיו, רבונו של עולם,
רְצוֹנָךְ לְבָרָא בִּי אֶת עוֹלָמְךָ, שְׂאֵנִי
אוֹת שֶׁל כְּבוֹדְךָ? גַּעַר בְּהַ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אָמַר: כ"ף כ"ף, חֲזוּר
לְמִקוּמְךָ, וְלֹא יִשְׁאַר הַפֿתֿר שְׁלִי
גְרוּעַ, וְלֹא אֶבְרָא בְּךָ אֶת עוֹלָמִי,
שֶׁבְּךָ עֲתִידִין לְכַשֵּׁל כְּמָה אֲלָפִים
מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂנֵאָמַר (שמות לב כח) וַיִּפֹּל
מִן הָעַם בַּיּוֹם הַהוּא כֶּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ. מִיָּד
חֲזָרָה מִלְּפָנָיו בְּפַחֵי נַפְשׁ, וְכֵן כּוֹלֵם.

בְּפַחֵי נַפְשׁ, וְכֵן כּוֹלֵם.
עַד שֶׁבָּאָה בִּי"ת, וְאָמְרָה לְפָנָיו:
רבונו של עולם, רְצוֹנָךְ לְבָרָא בִּי
אֶת עוֹלָמְךָ, שְׂאֵנִי אוֹת שֶׁל בְּרָכָה,
וְכִי מְבָרְכִים אוֹתְךָ בְּנִיךָ יִשְׂרָאֵל
הַעֲתִידִים לְבֹא בְּעוֹלָם, וְאוֹמְרִים
בְּרוּךְ אַתָּה ה' אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא: בְּךָ וְדַאי אֶבְרָא אֶת
עוֹלָמִי, וְאַתָּה רְאוּיָה לְכָף!

עֲמָדָה אוֹת אֲל"ף, וְלֹא נִכְנָסָה
לְפָנָיו. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא: אֲל"ף אֲל"ף, לָמָּה לֹא
תִּכְנָסִי כִּשְׂאָר כָּל הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁנִּכְנָסוּ לְפָנָיו? אָמְרָה לְפָנָיו:
רבונו של עולם, מִפְּנֵי שְׂרָאִיתִי כָּל
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּכְנָסוּ לְפָנֶיךָ, שְׂיִצְאוּ
בְּפַחֵי נַפְשׁ. וְכִבְּרָ נִתְּתָ לְאוֹת בִּי"ת
רְשׁוּת שֶׁתִּבְרָא בְּהַ אֶת עוֹלָמְךָ,
וְאֵין רְאוּי לְמַלְךְ הַמְּלָכִים, לְמִי
שְׂנַתֵּן מִתְּנָה, לְהַעֲבִירָה מִמֶּנּוּ, וְלִפְיִכְךָ
עֲמָדָתִי בְּמִקוּמִי. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְלִפְיִכְךָ עֲמָדָתִי בְּמִקוּמִי. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
הואיל וְכָף הוּא, אֶת תְּהִי רֵאשׁוּנָה לְכָל
הָאוֹתִיּוֹת. בְּךָ אֲנִי מִתְּעַלָּה לְהַקְרָא
בְּךָ שְׂמִי אֶחָד.

וּבַתּוֹרָה הִיָּה מְשֻׁגָּיַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹרָא
בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹרָא אֶת הָעוֹלָם.

הַקְּבוּעִים בְּפֿתֿר. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לָמָּה אַתֶּם מְזַדְעָזְעִים. אָמְרוּ, רבונו של עולם,
כֵּל טובֵינוּ, וְכָל כְּבוֹדֵנוּ, אֵינּוּ אֵלָּא בָּאוֹת כ"ף.
וְעַכְשָׁיו יֵרְדָה מֵעֲלֵינוּ.

אָמְרָה לְפָנָיו, רבונו של עולם, רְצוֹנָךְ לְבָרוא
בִּי אֶת עוֹלָמְךָ, שְׂאֵנִי אוֹת שֶׁל כְּבוֹדְךָ.
גַּעַר בְּהַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר, כ"ף כ"ף,
חֲזוּר לְמִקוּמְךָ, וְלֹא יִשְׁאַר הַפֿתֿר שְׁלִי גְרוּעַ,
וְלֹא אֶבְרָא בְּךָ אֶת עוֹלָמִי, שֶׁבְּךָ עֲתִידִין לְיִכְשֵׁל
כְּמָה אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל. שְׂנֵאָמַר, (שמות לב כח) וַיִּפֹּל
מִן הָעַם בַּיּוֹם הַהוּא כֶּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ. מִיָּד
חֲזָרָה מִלְּפָנָיו בְּפַחֵי נַפְשׁ, וְכֵן כּוֹלֵם.

עַד שֶׁבָּאָה בִּי"ת, וְאָמְרָה לְפָנָיו, רבונו של
עולם, רְצוֹנָךְ לְבָרוא בִּי אֶת עוֹלָמְךָ, שְׂאֵנִי
אוֹת שֶׁל בְּרָכָה, וְכִי מְבָרְכִין אוֹתְךָ בְּנִיךָ יִשְׂרָאֵל
הַעֲתִידִים לְבֹא בְּעוֹלָם, וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ אַתָּה
ה'. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּךָ וְדַאי אֵיבְרִי
אֶת עוֹלָמִי, וְאַתָּה רְאוּיָה לְכָף.

עֲמָדָה אוֹת אֲלָף, וְלֹא נִכְנָסָה לְפָנָיו. אָמַר לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲל"ף אֲל"ף לָמָּה
לֹא תִּכְנָסִי כִּשְׂאָר כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּכְנָסוּ לְפָנָיו.
אָמְרָה לְפָנָיו, רבונו של עולם, מִפְּנֵי שְׂרָאִיתִי
כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּכְנָסוּ לְפָנֶיךָ, שְׂיִצְאוּ בְּפַחֵי
נַפְשׁ. וְכִבְּרָ נִתְּתָ לְאוֹת בִּי"ת רְשׁוּת, שֶׁתִּבְרָא
בְּהַ אֶת עוֹלָמְךָ, וְאֵין רְאוּי לְמַלְךְ הַמְּלָכִים,
לְמִי שְׂנַתֵּן מִתְּנָה, לְהַעֲבִירָה מִמֶּנּוּ, וְלִפְיִכְךָ
עֲמָדָתִי בְּמִקוּמִי. אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הואיל וְכָף הוּא, אֶת תְּהִי רֵאשׁוּנָה לְכָל
הָאוֹתִיּוֹת. בְּךָ אֲנִי מִתְּעַלָּה, לְהַקְרָא בְּךָ שְׂמִי
אֶחָד.

וּבַתּוֹרָה הִיָּה מְשֻׁגָּיַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹרָא
אֶת הָעוֹלָם. וְהֵא בָּאוֹת ב' בְּלָכָד בְּרָא

את העולם, והלא (ואת) אמרת בתורה פולה
ברא את העולם.

אלא מלמד, שעשה הקדוש ברוך הוא לאות
בי"ת, כמין קומטרא דאסקופא זו, וכל
האותיות באות ומראות בה את פחן, וכל
האותיות עמדו בה. לפיכך, בתורה ממש
השגיח הקדוש ברוך הוא, וברא את עולמו
(הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרבו).

והרי באות ב' בלבד ברא את
העולם, והלא (ואתה) אמרת
בתורה כלה ברא את העולם?
אלא, מלמד שעשה הקדוש ברוך
הוא לאות בי"ת כמין ארון
שמכסה מעל, וכל האותיות
באות ומראות בה את פחן, וכל
האותיות עמדו בה. לפיכך
בתורה ממש השגיח הקדוש
ברוך הוא וברא את עולמו. (והו

שכתוב (משלי ח) ה' קנני ראשית דרבו)

רב הונא אמר, בא וראה, שאין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה. אף על פי שהאותיות נכנסו למפרע, תש"ר, והדיחן מלפניו, ונתן הקדוש ברוך הוא הפכוד לאות ב' - כשבא לברא את עולמו, בא וצרפן לאות ב', שכתוב בראשית. הרי לה תש"ר, ואות א, ואות יו"ד, נצטרפו עמה.

רב הונא אמר, בא וראה, שאין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה, אף על פי שהאותיות נכנסו למפרע, תש"ר, והדיחן מלפניו, ונתן הקדוש ברוך הוא הפכוד לאות ב'. כשבא לברא את עולמו, בא וצרפן לאות ב', דכתיב בראשית. הרי לה תש"ר, ואות א', ואות יו"ד, נצטרפו עמה.

ואות ב' נטלה כל האותיות עמה, והקדוש ברוך הוא ברא בהם את עולמו. (דף קז ח"א) והאותיות פולם נקראו לפנים. מאי טעמא, מפני שנבראו אלפים שנה קודם שנברא העולם. ובתורה שנקראה לפנים, ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו. הדא הוא דכתיב, לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים.

ואות ב' נטלה כל האותיות עמה, והקדוש ברוך הוא ברא בהם את עולמו. והאותיות פלם נקראו לפנים. מה הטעם? מפני שנבראו אלפים שנה קדם שנברא העולם. ובתורה, שנקראה לפנים, ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו. זהו שכתוב (תהלים קב) לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך שמים.

רבי חנינא אומר, מאותם דברים שעלו במחשבה, קודם שברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, ישראל עלה במחשבה, מפני שהם ראויים לקבל התורה. וכל האותיות נכתרו בראשו. כיון שעלה במחשבה, כבכול עמד הקדוש ברוך הוא, וחקק בו את התורה, וכל האותיות נכתבו (נ"א נכתרו) בראשו.

רבי חנינא אומר, מאותם דברים שעלו במחשבה קדם שברא הקדוש ברוך הוא את עולמו - ישראל עלה במחשבה, מפני שהם ראויים לקבל התורה. וכל האותיות נכתרו בראשו. כיון שעלה במחשבה, כבכול עמד הקדוש ברוך הוא, וחקק בו את התורה, וכל האותיות נכתבו (נכתרו) בראשו. ועליו נתקיימה התורה. זהו שכתוב (רות ד) וזאת לפנים בישראל. ואין זאת אלא התורה, שהיא קדם לישראל. לפנים אלו האותיות. והכל היה חקוק ונרשם בישראל.

ועליו נתקיימה התורה. הדא הוא דכתיב, וזאת לפנים בישראל. ואין זאת אלא התורה, שהיא קודם לישראל, לפנים אלו האותיות. והכל היה חקוק ונרשם בישראל.

וְזֹאת הַתְּעוּדָה, זוּ תִלְמוּד יְרוּשְׁלָמִי. דְּכַתִּיב, (ישעיה ח ז) צוֹר תְּעוּדָה חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדֵי. בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שָׁם נִקְרְאוּ לְמוּדֵי ה', וְשָׁם הָיוּ, וְלֹא בַחוּץ לְאַרְץ. וְכַתִּיב, (שם פסוק כ) לְתוֹרָה, וְלִתְעוּדָה. וְעַל הַתְּמוּרָה, זוּ תִלְמוּד בְּבִלִי, שֶׁפִּלְפְּלוּ בְּלִשׁוֹן יְהוּדִית, וְהַפֵּל הָיָה לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, קוֹדֵם שֶׁפָּרָא הָעוֹלָם.

וְזֹאת הַתְּעוּדָה - זוּ תִלְמוּד יְרוּשְׁלָמִי, שֶׁכְּתוּב (ישעיה ח) צוֹר תְּעוּדָה חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדֵי. בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שָׁם נִקְרְאוּ לְמוּדֵי ה', וְשָׁם הָיוּ, וְלֹא בַחוּץ לְאַרְץ. וְכַתִּיב (שם) לְתוֹרָה, וְלִתְעוּדָה. וְעַל הַתְּמוּרָה - זוּ תִלְמוּד בְּבִלִי, שֶׁפִּלְפְּלוּ בְּלִשׁוֹן יְהוּדִית, וְהַפֵּל הָיָה לְפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קֹדֵם שֶׁפָּרָא הָעוֹלָם.

רַקִּיִּים כֹּל דָּבָר, זֶה בְּרִית מִלָּה, שֶׁהוּא קִיּוּם כֹּל הַתּוֹרָה. שֶׁלֹּף אִישׁ נֶעֱלוֹ, זוּ מִצְוֹת חֲלִיצָה. וְנִתְּן לְרַעְהוּ - זוּ מִצְוֹת יְבוּם. (מִכָּאן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מִצְוֹת חֲלִיצָה קוֹדְמִת לְמִצְוֹת יְבוּם). וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל, מִכָּאן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, נִגְדְּעוּ אֱלוֹפֵי עֲצָה, וְהִדְעוּת מְשׁוּבָשׁוֹת, וְהִלֵּב אֵינּוּ קָיָים עַל בּוּרִיו, וְהוֹלֵךְ הַכֹּל אַחֵר מֵרְאִית הָעֵינַן.

רַקִּיִּים כֹּל דָּבָר - זֶה בְּרִית מִלָּה, שֶׁהוּא קִיּוּם כֹּל הַתּוֹרָה. שֶׁלֹּף אִישׁ נֶעֱלוֹ - זוּ מִצְוֹת חֲלִיצָה. וְנִתְּן לְרַעְהוּ - זוּ מִצְוֹת יְבוּם. (מִכָּאן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִצְוֹת חֲלִיצָה קוֹדְמִת לְמִצְוֹת יְבוּם) וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל, מִכָּאן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, נִגְדְּעוּ אֱלוֹפֵי עֲצָה, וְהִדְעוּת מְשׁוּבָשׁוֹת, וְהִלֵּב אֵינּוּ קָיָים עַל בּוּרִיו, וְהוֹלֵךְ הַכֹּל אַחֵר מֵרְאִית הָעֵינַן.

אָמַר רַבִּי יוֹדָאי, מִצְוֹת יְבוּם מְשׁוּבַחַת. וְהַמְקִיִּים מִצְוֹת יְבוּם לְשִׁמָּה, נֶעֱשְׂה שׁוֹתֵף לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהַמְקִיִּים מִצְוֹת יְבוּם זֹכָה לְשִׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּרוּךְ הוּא כִּיחֻזְקָאֵל, דְּכַתִּיב, (יחזקאל לו ז) וַיְהִי קוֹל כְּהַנִּבְּאִי וְהִנֵּה רַעַשׁ, שֶׁנִּבְּוֵאתוֹ הִיָּתָה בְּרַעַשׁ וְלֹא בְּנִחַת.

אָמַר רַבִּי יוֹדָאי, מִצְוֹת יְבוּם מְשׁוּבַחַת. וְהַמְקִיִּים מִצְוֹת יְבוּם לְשִׁמָּה, נֶעֱשְׂה שׁוֹתֵף לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהַמְקִיִּים מִצְוֹת יְבוּם זֹכָה לְשִׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּרוּךְ הוּא כִּיחֻזְקָאֵל, שֶׁכְּתוּב (יחזקאל לו ז) וַיְהִי קוֹל כְּהַנִּבְּאִי וְהִנֵּה רַעַשׁ, שֶׁנִּבְּוֵאתוֹ הִיָּתָה בְּרַעַשׁ, וְלֹא בְּנִחַת.

רַבִּי חִזְקִיָּה (חֲנִינָא) אָמַר, גְּדוּלָּה מִצְוֹת יְבוּם, שֶׁהַמְקִיִּים מִצְוֹת יְבוּם לְשִׁמָּה, נֶעֱשְׂה שׁוֹתֵף לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְּכַתִּיב, וְלֹא יִכְרַת שֵׁם הַמֵּת. וְכַתִּיב, (מ"א ח כה) וְלֹא יִכְרַת לָךְ אִישׁ וְגו'.

רַבִּי חִזְקִיָּה (חֲנִינָא) אָמַר, גְּדוּלָּה מִצְוֹת יְבוּם, שֶׁהַמְקִיִּים מִצְוֹת יְבוּם לְשִׁמָּה, נֶעֱשְׂה שׁוֹתֵף לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכְּתוּב (רות ד) וְלֹא יִכְרַת שֵׁם הַמֵּת. וְכַתִּיב (מלכים א-ח) וְלֹא יִכְרַת לָךְ אִישׁ וְגו'.

רַבִּי חֲנִינָא לְטַעְמִיָּה, וְנִתְּן לְרַעְהוּ, זוּ מִצְוֹת יְבוּם. מֵאֵי וְנִתְּן לְרַעְהוּ. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, מְשַׁל לְאָדָם שֶׁהָיָה טוֹעֵה בְּמִדְבָּר, בְּמִקּוֹם לְסֻטִּים וְחַיּוֹת. פִּיּוֹן שֶׁרְאוּהוּ לְסֻטִּים טוֹעֵה, עֲמָדוֹ עָלָיו, וְהַפּוּהוּ, וְקִפְחוּ כֹל שִׁכְרוֹ וְכָל עֲמָלוֹ.

רַבִּי חֲנִינָא לְטַעְמִיָּה, וְנִתְּן לְרַעְהוּ - זוּ מִצְוֹת יְבוּם. מֵאֵי וְנִתְּן לְרַעְהוּ? אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, מְשַׁל לְאָדָם שֶׁהָיָה טוֹעֵה בְּמִדְבָּר בְּמִקּוֹם לְסֻטִּים וְחַיּוֹת. פִּיּוֹן שֶׁרְאוּהוּ לְסֻטִּים טוֹעֵה, עֲמָדוֹ עָלָיו וְהַפּוּהוּ, וְקִפְחוּ כֹל שִׁכְרוֹ וְכָל עֲמָלוֹ.

שָׁמַע חֲבִירוֹ, זִינן עֲצָמוֹ וְהִלָּךְ וְהוֹצִיאוּ מִיָּדָם, עָרוֹם מִכָּל. מָה עָשָׂה, בְּנָה לוֹ בַּיִת, וְנָתַן לוֹ מִתְּנֹנֹת, וְעָשָׂה לוֹ מְלַבּוּשִׁים אַחֲרֵים וְנָתַן לוֹ. בָּא וּלְבַשׁ אוֹתָם הַמְּלַבּוּשִׁים, וַיֵּשֶׁב בְּאוֹתוֹ הַבַּיִת, וְהִתְחִיל לְהַרְוִיחַ כְּבַתְחֻלָּה. וְזֶה וְנָתַן לְרַעְהוּ וְדַאי.

וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא בְּעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, שֶׁלֹּא נִתְּנָה לָהֶם מִצְוָה זוֹ, וְעָלִיהֶם כְּתוּב (ירמיה י) יֹאבְדוּ מִן הָאָרֶץ וּמִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֲלוֹ. וְאֵין לָהֶם תְּקוּמָה לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָתוּב (ישעיה כו) מֵתִים בַּל יִחְיוּ רַפְּאִים בַּל יִקְוּמוּ וְגו'.

וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בִּשְׁעַר הַהִזְקָנִים עֲדִים יִתֵּן ה' אֶת הָאִשָּׁה אֶל בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וּכְלָאָה וְגו' (רות ד). מִכָּאֵן שְׁאִין מְבָרְכִין שְׁבַע בְּרָכוֹת אֲלֵא לְבַתּוּלָה שְׁנִקְרָאת כְּלָה, שְׁכָתוּב (ישעיה סב) כִּי יִבְעַל בְּחֹר בְּתוּלָה וְגו', וּמִשׁוֹשׁ חֲתָן וְגו'.

אֲבָרְ אֶלְמָן וְאֶלְמָנָה מְבָרְכִים אוֹתָם כְּעֵין שְׁבַע בְּרָכוֹת, כְּעֵינָן בְּעוֹז וְרוּת. (דְּאָמַר ר' חֲנִינָא בְּעוֹז וְרוּת) אֶלְמָן וְאֶלְמָנָה הִיוּ, וּבְרָכוּ אוֹתָהּ כְּעֵין שְׁבַע בְּרָכוֹת, שֶׁשָּׁבַח בְּתוּלָה עַל בְּעוּלָה בְּבָרְכוֹת וּבְמִתְּנֹנֹת. זֶה נִקְרָאת כְּלָה, וְזוֹ לֹא נִקְרָאת כְּלָה, שְׁכָתוּב כִּי יִבְעַל בְּחֹר בְּתוּלָה יִבְעִלוּךְ בְּנִיךָ וּמִשׁוֹשׁ חֲתָן עַל כְּלָה.

כְּעֵין שְׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁבְּרָכוּ לְבַעֲזוֹ. מָה הֵם? זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בִּשְׁעַר וְכָל הַהִזְקָנִים עֲדִים. א' - יִתֵּן ה' אֶת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל בֵּיתְךָ. ב' - כְּרַחֵל. ג' - וּכְלָאָה. ד' - אֲשֶׁר בְּנוֹ שְׁתִּיָּה אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל. ה' - וְעָשָׂה חֵיל בְּאֶפְרָתָה. ו' - וַיִּקְרָא שֵׁם בְּבַיִת לְחָם. ז' - וַיְהִי בֵּיתְךָ כְּבַיִת פָּרִיץ. וּבְשִׁבְעֵי הַכְּבוֹד מְבָרְכִים בּוֹרָא

שָׁמַע חֲבִירוֹ, זִינן עֲצָמוֹ, וְהִלָּךְ וְהוֹצִיאוּ מִיָּדָם, עָרוֹם מִכָּל. מָה עָשָׂה, בְּנָה לוֹ בַּיִת, וְנָתַן לוֹ מִתְּנֹנֹת, וְעָשָׂה לוֹ מְלַבּוּשִׁים אַחֲרֵים וְנָתַן לוֹ. בָּא וּלְבַשׁ אוֹתָם הַמְּלַבּוּשִׁים, וַיֵּשֶׁב בְּאוֹתוֹ הַבַּיִת, וְהִתְחִיל לְהַרְוִיחַ כְּבַתְחֻלָּה. וְדַא וְנָתַן לְרַעְהוּ וְדַאי.

וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא בְּעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, שֶׁלֹּא נִתְּנָה לָהֶם מִצְוָה זוֹ. וְעָלִיהֶם כְּתוּב, (ירמיה י) יֹאבְדוּ מִן הָאָרֶץ וּמִן תַּחַת שָׁמַיִם אֲלֵה. וְאֵין לָהֶם תְּקוּמָה, לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא. דְּכָתוּב, (ישעיה כו יד) מֵתִים בַּל יִחְיוּ רַפְּאִים בַּל יִקְוּמוּ וְגו'.

וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בִּשְׁעַר הַהִזְקָנִים עֲדִים יִתֵּן ה' אֶת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וּכְלָאָה וְגו'. מִכָּאֵן, דְּאִין מְבָרְכִין שְׁבַע בְּרָכוֹת, אֲלֵא לְבַתּוּלָה שְׁנִקְרָאת כְּלָה. דְּכָתוּב, (שם סב ה) כִּי יִבְעַל בְּחֹר בְּתוּלָה וְגו', וּמִשׁוֹשׁ חֲתָן וְגו'.

אֲבָרְ אֶלְמָן וְאֶלְמָנָה, מְבָרְכִין לָהּ כְּעֵין שְׁבַע בְּרָכוֹת. כְּעֵינָן בּוֹעֲז וְרוּת. (דְּאָמַר ר' חֲנִינָא בּוֹעֲז וְרוּת) אֶלְמָן וְאֶלְמָנָה הִיוּ, וּבְרָכוּ לָהּ כְּעֵין שְׁבַע בְּרָכוֹת, דְּשָׁבַח בְּתוּלָה עַל בְּעוּלָה בְּבָרְכוֹת וּבְמִתְּנֹנֹת. זֶה נִקְרָאת כְּלָה, וְזוֹ לֹא נִקְרָאת כְּלָה, דְּכָתוּב כִּי יִבְעַל בְּחֹר בְּתוּלָה יִבְעִלוּךְ בְּנִיךָ וּמִשׁוֹשׁ חֲתָן עַל כְּלָה.

כְּעֵין שְׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁבְּרָכוּ לְבַעֲזוֹ. מָאן אֵינּוּן, הִדָּא הוּא דְּכָתוּב, וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בִּשְׁעַר וְכָל הַהִזְקָנִים עֲדִים. א', יִתֵּן ה' אֶת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל בֵּיתְךָ. ב', כְּרַחֵל. ג', וּכְלָאָה. ד', אֲשֶׁר בְּנוֹ שְׁתִּיָּה אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל. ה', וְעָשָׂה חֵיל בְּאֶפְרָתָה. ו', וַיִּקְרָא שֵׁם בְּבַיִת לְחָם. ז', וַיְהִי בֵּיתְךָ כְּבַיִת פָּרִיץ.

וּבְגִינֵי יִקְרָא, מְבָרְכִין בּוֹרָא פָּרִי הַגִּפְּן לְאֶלְמָן

וּלְאֶלְמָנָה כְּבַתּוּלָה. וְכוּלְלִין בְּרָכָה זֹו בְּאֶמְצַע. וּלְבִסּוּף חוּתָם הַמְּכַרָּה, אֲשֶׁר בְּרָא שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה חֲתָן וְכָלָה וּגו', מִשׁוּם יִקְרָא דִּידָהוּ, דְּאִית בֵּיה עֲשָׂרָה אָמוּנִים, (ס"א אָמוּנִים) כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שְׁבָהָן נִבְרָא הָעוֹלָם.

רַבִּי יוֹדָאי אָמַר, שְׁבַעָה אֵינוֹן, שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תָּרִין. (סד. חֲתָן תָּרִי. וְכָלָה תִּלְת. גִּילָה וְרִינָה אַרְבַּע. דִּיצָה וְחֲדָה

חֲמִשָּׁ. אַהֲבָה וְאַחֲוָה שְׁשׁ. שְׁלוֹם וְרִיעוּת שְׁבַע.) חֲתָן וְכָלָה תִּלְת.

אַהֲבָה וְאַחֲוָה שְׁלוֹם וְרִיעוּת שְׁבַע.

רַבִּי חֲנִינָא, פָּרִישׁ כָּל חַד וְחַד עַל קִיּוּמִיהָ, שְׁשׁוֹן חַד. שְׁמִחָה ב'. חֲתָן ג'. וְכָלָה ד'.

וּמוֹסִיף, גִּילָה ה'. דִּיצָה ו'. אַהֲבָה ז'. וְאַחֲוָה ח'. שְׁלוֹם ט'. וְרִיעוּת י'. דִּהָא אֵינוֹן עֲשָׂרָה,

כְּנֶגֶד מְאֻמְרוֹת, שְׁבָהָן נִבְרָא הָעוֹלָם. וְאִית בְּבְרָכָה זֹו ה' קוֹלוֹת, שְׁבָהָן נִתְּנָה הַתּוֹרָה.

וְכוּלְן יוֹרְשֵׁת פְּלָה בְּתוּלָה בְּבְרָכוֹת. דִּהָא הִיא רְאוּיָה. וְאַלְמָנָה אֵינָה רְאוּיָה.

כָּרַ הָעַם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר, זֹו סְנֵהֲדִירִי גְדוּלָה, שְׁהִיו שָׁם. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ש"ב כג טו) מִי יִשְׁקֵנִי

מִיָּם מִבּוֹר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר. וְהִזְקֵנִים יַעֲדִים, אֱלוֹ תִלְמִידֵי חֲכָמִים וְהַפְּרָנְסִים. וְכוּלְן בְּרָכוּ בְּרָכָה זֹו לָהֶם, דִּהָא פְּרָנְס הַדּוֹר הִיא,

וּמְנוּ. אַבְצָן מִבֵּית לָחֶם.

וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׁכָנוֹת שָׁם לְאִמּוֹ יֶלֶד בֶּן לְנַעֲמִי. רַבִּנּוּן פְּתָרִין קָרָא, בְּהֵאֵי

דְּכִתִּיב, (שְׁמוֹת כב כה) אִם חָבֵל תַּחֲבֵל שְׁלֹמֵת רַעְפָּה עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ. הֵאֵי קָרָא בְּנִשְׁמָה

שֶׁל אָדָם מְדַבֵּר, בְּזֵה הָעוֹלָם. (וּבְגוֹפּוֹ כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְבֵית עוֹלָמוֹ, בְּנִשְׁמָה בְּזֵה הָעוֹלָם) מְלַמֵּד, שְׁנִשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם

יוֹצֵאת בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ

שֶׁל אָדָם.

פְּרִי הַגֶּפֶן לְאֶלְמָן וְלְאֶלְמָנָה כְּבַתּוּלָה, וְכוּלְלִים בְּרָכָה זֹו בְּאֶמְצַע, וּלְבִסּוּף חוּתָם הַמְּכַרָּה: אֲשֶׁר בְּרָא שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה חֲתָן וְכָלָה וּגו', מִשׁוּם הַכְּבוֹד שְׁלָהֶם, שֵׁישׁ בּוֹ עֲשָׂרָה אָמוּנִים (אָמוּנִים), כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שְׁבָהָם נִבְרָא הָעוֹלָם.

רַבִּי יוֹדָאי אָמַר, שְׁבַעָה הֵם. שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה - שְׁנַיִם. (אֶחָד. חֲתָן - שְׁנַיִם. וְכָלָה - שְׁלֹשָׁה. גִּילָה וְרִנָּה - אַרְבַּעַה.

דִּיצָה וְחֲדָה - חֲמִשָּׁה. אַהֲבָה וְאַחֲוָה - שְׁשָׁה. שְׁלוֹם וְרִיעוּת - שְׁבַעַה.) חֲתָן וְכָלָה - שְׁלֹשָׁה. אַהֲבָה וְאַחֲוָה שְׁלוֹם וְרִיעוּת - שְׁבַעַה.

רַבִּי חֲנִינָא פָּרִישׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד עַל מְקוֹמוֹ. שְׁשׁוֹן אֶחָד. שְׁמִחָה ב'. חֲתָן ג'. וְכָלָה ד'. וּמוֹסִיף, גִּילָה ה'. דִּיצָה ו'. אַהֲבָה ז'. וְאַחֲוָה ח'. שְׁלוֹם ט'. וְרִיעוּת י'.

שְׁהִרֵי הֵם עֲשָׂרָה כְּנֶגֶד מְאֻמְרוֹת שְׁבָהָם נִבְרָא הָעוֹלָם. וַיֵּשׁ בְּבְרָכָה זֹו חֲמִשָּׁה קוֹלוֹת שְׁבָהָם נִתְּנָה הַתּוֹרָה, וְכֻלָּם יוֹרְשֵׁת פְּלָה בְּתוּלָה בְּבְרָכוֹת, שְׁהִירֵי הִיא רְאוּיָה,

וְאַלְמָנָה אֵינָה רְאוּיָה. כָּרַ הָעַם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר - זֹו סְנֵהֲדִירִי גְדוּלָה שְׁהִיו שָׁם, כְּמָו שְׁנֵאֲמַר (שְׁמוֹת כב כג) מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מִבּוֹר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר. וְהִזְקֵנִים יַעֲדִים - אֱלוֹ תִלְמִידֵי חֲכָמִים וְהַפְּרָנְסִים. וְכֻלָּם בְּרָכוּ בְּרָכָה זֹו לָהֶם, שְׁהִירֵי פְּרָנְס הַדּוֹר הִיא, וּמִי הוּא? אַבְצָן מִבֵּית לָחֶם.

וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׁכָנוֹת שָׁם לְאִמּוֹ יֶלֶד בֶּן לְנַעֲמִי (רוֹת ד.) חֲכָמִים פּוֹתְרִים הַפְּסוּק בְּזֵה שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת כב) אִם חָבֵל תַּחֲבֵל שְׁלֹמֵת רַעְפָּה עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ.

הַפְּסוּק הַזֶּה בְּנִשְׁמָה שֶׁל אָדָם מְדַבֵּר בְּזֵה הָעוֹלָם. (וּבְגוֹפּוֹ כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְבֵית עוֹלָמוֹ, בְּנִשְׁמָה בְּזֵה הָעוֹלָם) מְלַמֵּד שְׁנִשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם יוֹצֵאת בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁכֵּן אוֹתָהּ, וְלִמְחַרְתָּהּ מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

לְפִיכָךְ צָרִיף הָאָדָם לְהַפְקִיד
נִשְׁמָתוֹ לְיוֹצְרוֹ, וְקוֹרָא פְּסוּק אַחַד
שֶׁל רַחֲמִים, כַּגּוֹן (תהלים לא) בִּינְדֶךָ
אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִית אוֹתִי ה' אֵל
אֲמַת. והואיל והיא בפקדון - אף
על פי שהיא מחיבת בכמה
חובות, הקדוש ברוך הוא משיב
אותה לחיקו של אדם.

כַּעֲנַן זֶה, צָרִיף לְהַתְנַהֵג בְּמִדּוֹתָיו
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִלְכֹת
בְּדַרְכָּיו, שְׂכָתוֹב (דברים כח) וְהִלְכֹת
בְּדַרְכָּיו. שְׁהִרִי נִשְׁמָתוֹ פְּקִדוֹן
בְּיָדוֹ, שֶׁהִיא מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד,
וְהוּא נוֹצֵר מִטְּפָה סְרוּחָה. הִרִי
פְּקִדוֹן נִשְׁמָתוֹ בְּיָדוֹ.

וְכַתִּיב אִם חָבַל תַּחְבֵּל שְׁלֹמֹת
רַעַךְ, אִם חָבַלְתָּ מֵעֵשִׂיף וְלִכְלֹכֹת
נִשְׁמָתְךָ, שֶׁהוּא מְאוּר לְבוֹשׁוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא רַעַךְ
וְרַע אָבִיךָ - עַד בֵּא הַשְּׁמֶשׁ,
כְּשִׁיגִיעַ זְמַנְךָ לְהַפְטֹר מֵהָעוֹלָם,
תְּשִׁיכְנֹנוּ לוֹ, שְׂכָתוֹב (קהלת יב)
וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
נִתְּנָה. תָּנָה לוֹ כְּמוֹ שֶׁנִּתְּנָה לְךָ.

אִם חָבַל תַּחְבֵּל. אִם חָבַל אָדָם
מֵעֵשִׂי, לְאַחַר כֵּן כְּשִׁיגִיעַ שְׁעָתוֹ,
מֵרַב חוֹבוֹתָיו לְקוֹנוֹ, חוֹבֵל אֶת
שְׁלוֹ וְנוֹטֵל נִשְׁמָתוֹ.

לְפִיכָךְ כְּתוּב לֹא תַחְבֹּל בְּגַד
אֲלֻמְנָה. מָה הַטַּעַם? הוֹאִיל
וּמִשְׁכַּנְתּוֹ בְּיָדוֹ שֶׁל מְקוֹם, אֵין
צָרִיף לְמַשְׁפֵּן אוֹתָהּ פַּעַם אַחֲרַת,
שְׂכָתוֹב (נחום א) לֹא תִקּוּם פְּעַמִּים
צָרָה. כֹּל הַנְּפֹשׁוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אִם זָכוּ -
נִכְנָסוֹת בְּמַחְצָתָן שֶׁל הַצַּדִּיקִים
בְּגֵן עֵדֶן. לֹא זָכוּ - נִכְנָסוּ בְּגִיחָנָם.
רַבִּי נְחוּנְיָא בְּרִי יוֹסִי אָמַר, מְקוֹם
נִתְּבַצֵּר לָהֶם לְרַשְׁעִים בְּגִיחָנָם,
וּמִשָּׁם יוֹצְאוֹת וּמִשׁוֹטְטוֹת
נִפְשוֹתָם בְּעוֹלָם וְאֵין לָהֶם
מְנוּחָה, וְחוֹזְרוֹת לְגִיחָנָם, וּבָאוֹת
לְאַחֲרֵי כֵן, וְנִדְּחוֹת מִשְׁעַרֵי חַיִּים,
וְחוֹזְרוֹת לְעוֹלָם. וּמִי הֵם? אוֹתָם

לְפִיכָךְ צָרִיף הָאָדָם לְהַפְקִיד נִשְׁמָתוֹ לְיוֹצְרוֹ,
וְקוֹרָא חַד פְּסוּקָא דְרַחֲמִי, כַּגּוֹן (תהלים
לא) בִּינְדֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִית אוֹתִי ה' אֵל אֲמַת.
וְהוֹאִיל וְהִיא בְּפְקִדוֹן, אִף עַל פִּי שֶׁהִיא
מְחוּיָבֶת בְּכַמָּה חוֹבוֹת, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשִׁיב אוֹתָהּ לְחִיקוֹ שֶׁל אָדָם.

כַּעֲנַן זֶה, צָרִיף לְהַתְנַהֵג בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְלִלְכֹת בְּדַרְכָּיו. דְּכַתִּיב, (דברים
כח) וְהִלְכֹת בְּדַרְכָּיו. שְׁהִרִי נִשְׁמָתוֹ פְּקִדוֹן בְּיָדוֹ
שֶׁהִיא מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְהוּא נוֹצֵר מִטְּפָה
סְרוּחָה הִרִי פְּקִדוֹן נִשְׁמָתוֹ בְּיָדוֹ.

וְכַתִּיב אִם חָבַל תַּחְבֵּל שְׁלֹמֹת רַעַךְ, אִם חָבַלְתָּ
מֵעֵשִׂיף, וְלִכְלֹכֹת נִשְׁמָתְךָ, שֶׁהוּא מְאוּר
לְבוֹשׁוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא רַעַךְ וְרַע
(דף קח ע"ב) אָבִיךָ. עַד בֵּא הַשְּׁמֶשׁ, כְּשִׁיגִיעַ זְמַנְךָ
לְהַפְטֹר מֵהָעוֹלָם, תְּשִׁיכְנֹנוּ לוֹ. דְּכַתִּיב, (קהלת יב)
וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. תָּנָה
לוֹ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְּנָה לְךָ.

אִם חָבַל תַּחְבֵּל. אִם חָבַל אָדָם מֵעֵשִׂי, לְאַחַר
כֵּן כְּשִׁיגִיעַ שְׁעָתוֹ, מֵרַב חוֹבוֹתָיו לְקוֹנוֹ,
חוֹבֵל אֶת שְׁלוֹ, וְנוֹטֵל נִשְׁמָתוֹ.

לְפִיכָךְ כְּתִיב, (דברים כד יז) לֹא תַחְבֹּל בְּגַד אֲלֻמְנָה.
מֵאִי טַעַמָא, הוֹאִיל וּמִשְׁכַּנְתּוֹ בְּיָדוֹ שֶׁל
מְקוֹם, אֵין צָרִיף לְמַשְׁפֵּן אוֹתָהּ פַּעַם אַחֲרַת.
דְּכַתִּיב, (נחום א ט) לֹא תִקּוּם פְּעַמִּים צָרָה. כֹּל
הַנְּפֹשׁוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם זָכוּ,
נִכְנָסוֹת בְּמַחְצָתָן שֶׁל הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן. לֹא
זָכוּ, נִכְנָסוּ בְּגִיחָנָם.

רַבִּי נְחוּנְיָא בְּרִי יוֹסִי אָמַר, מְקוֹם נִתְּבַצֵּר לָהֶם
לְרַשְׁעִים בְּגִיחָנָם, וּמִשָּׁם יוֹצְאוֹת
וּמִשׁוֹטְטוֹת נִפְשוֹתָם בְּעוֹלָם, וְאֵין לָהֶם
מְנוּחָה, וְחוֹזְרוֹת לְגִיחָנָם, וּבָאוֹת לְאַחֲרֵי כֵן,
וְנִדְּחוֹת מִשְׁעַרֵי חַיִּים, וְחוֹזְרוֹת לְעוֹלָם. וּמִאֵן

שֶׁהַפְּגִימוֹ אֶת בְּרִיתָם וְלֹא
נִתְעַסְקוּ בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה.

עַד שֶׁבָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבִוְנָה
אוֹתָם, וְשׁוֹתֵל וְנוֹטֵעַ אוֹתָם
בְּעוֹלָם. מִשָּׁל לְאָדָם שֶׁנֹּטֵעַ אֵילָן.
רָאָה שְׁלֹא הִצְלִיחַ, עוֹקְרוֹ וְשׁוֹתְלוֹ
בְּמָקוֹם אַחֵר. וְכֵן פְּעָמִים רַבּוֹת,
שֶׁפְּתוּב (אִיּוּב לג) הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל
אֶל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנו (עֲמוּס ב). (אֲרַבְּעָה
פְּתָחִים חֲזוֹר הָאֲדָם) אַרְבָּעָה פְּתָחִים
בְּשָׂמַיִם, וּבְכָל פְּתָח וּפְתָח
מִמְּנִיִּים. הִרְאֵנוּנוּ רַחֲמָנִים,
וְעָקְרוּ וְשָׁתְלוּ בְּמָקוֹם אַחֵר. אִם
שָׁב בְּתִשׁוּבָה - הִרְאֵנוּנוּ
הִרְחַמְנוּנוּ אוֹמְרִים לוֹ: צֵא מִן
הַפְּתָח הַזֶּה, וְנַעֲזוֹר לְךָ שְׂתַצֵּא מִן
הַפְּתָח הַזֶּה.

בְּדַגְמָא זוּ הַשְּׁנִיִּים וְהַשְּׁלִישִׁים.
אִם יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה וְיִרְוִיחַ
כְּבַתְחִלָּה, הִרְי הִרְאֵנוּנוּ שְׁנִיִּים
וְשְׁלִישִׁים נַעֲשׂוּ כָּלֵם רַחֲמָנִים
וְיִוְצִיאוּהוּ. אֲבָל אִם יָבֹא לַפְּתָח
הַרְבִּיעִי, לֹא יֵצֵא לְעוֹלָם, שְׁנֵאֲמַר
עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנו. וְהֵם אוֹתָם
שֶׁהַפְּגִימוֹ בְּרִית קוֹדֶשׁ.

מַה הַטַּעַם? שְׁשִׁנֵּינוּ, אָמַר רַבִּי
יוֹסִי אָמַר רַבִּי יוֹדָא, מִפְּנֵי
שֶׁמִּמַּעֲט אֶת הַדְּמוּת. וּמִנְדִּין
אוֹתָם בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמִתְמַעֲטִים
מִעֲשִׂיהֶם לִפְנֵי הַמָּקוֹם, וְעַלִּיהֶם
כְּתוּב (ישעיה סו) וַיֵּצְאוּ וַיֵּרְאוּ בְּפִגְרֵי
הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִּי תוֹלְעֵתָם
לֹא תָמוּת. שְׁכָל הַפּוֹגֵם בְּרִיתוֹ,
כְּבִיכּוֹל כָּאֵלוֹ פּוֹגֵם בְּמָקוֹם אַחֵר.
רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תהלים קכז) אֲשָׁרִי
הַגָּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מִהֶם
וְגו'. בְּמִתְעַסֵּק בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה
הַפְּתוּב מְדַבֵּר. מַהוּ לֹא יִבּוֹשׁ כִּי
יְדַבְּרוּ אֶת אוֹיְבָיִם בְּשַׁעַר?

אֵינוֹן. אוֹתָם שֶׁהַפְּגִימוֹ אֶת בְּרִיתָם. וְלֹא
נִתְעַסְקוּ בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה.

עַד שֶׁבָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבִוְנָה אוֹתָם,
וְשׁוֹתֵל וְנוֹטֵעַ אוֹתָם בְּעוֹלָם. מִשָּׁל, לְאָדָם
שֶׁנֹּטֵעַ אֵילָן, רָאָה שְׁלֹא הִצְלִיחַ, עוֹקְרוֹ וְשׁוֹתְלוֹ
בְּמָקוֹם אַחֵר. וְכֵן פְּעָמִים רַבּוֹת. דְּכַתִּיב, (אִיּוּב
לג כט) הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל אֶל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם
גָּבֵר.

עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אַרְבָּעָה לֹא
אֲשִׁיבֵנו (עֲמוּס ו ב). (אַרְבַּע פְּעָמִים חֲזוֹר הָאֲדָם) אַרְבַּע
פְּתָחִים בְּשָׂמַיִם, וּבְכָל פְּתָח וּפְתָח מִמְּוִנִים.
הִרְאֵנוּנוּ רַחֲמָנִים, וְעָקְרוּ וְשָׁתְלוּ בְּמָקוֹם
אַחֵר. אִם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, הִרְאֵנוּנוּ הִרְחַמְנוּנוּ
אוֹמְרִים לוֹ, צֵא מִן הַפְּתָח הַזֶּה, וְנַעֲזוֹר לְךָ
שְׂתַצֵּא מִן הַפְּתָח הַזֶּה.

בְּדוּגְמָא זוּ הַשְּׁנִיִּים וְהַשְּׁלִישִׁים, אִם יָשׁוּב
בְּתִשׁוּבָה, וְיִרְוִיחַ כְּבַתְחִלָּה. הִרְי
הִרְאֵנוּנוּ שְׁנִיִּים וְשְׁלִישִׁים נַעֲשׂוּ כּוֹלֵם
רַחֲמָנִים, וְיִוְצִיאוּהוּ. אֲבָל אִם יָבֹא לַפְּתָח
הַרְבִּיעִי, לֹא יֵצֵא לְעוֹלָם. שְׁנֵאֲמַר, עַל שְׁלֹשָׁה
פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנו. וְאֵינוֹן
אוֹתָם שֶׁהַפְּגִימוֹ בְּרִית קוֹדֶשׁ.

מַאי טַעְמָא, דְּתַנִּינן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַבִּי
יוֹדָא, מִפְּנֵי שֶׁמִּמַּעֲט אֶת הַדְּמוּת. וּמִנְדִּין
אוֹתָם בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמִתְמַעֲטִין מִעֲשִׂיהֶם לִפְנֵי
הַמָּקוֹם. וְעַלִּיהֶם כְּתִיב, (ישעיה סו כד) וַיֵּצְאוּ וַיֵּרְאוּ
בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי כִּי תוֹלְעֵתָם לֹא
תָמוּת. שְׁכָל הַפּוֹגֵם בְּרִיתוֹ, כְּבִיכּוֹל, כָּאֵלוֹ
פּוֹגֵם בְּמָקוֹם אַחֵר.

רַבִּי יוֹסִי פְתַח, (תהלים קכז ה) אֲשָׁרִי הַגָּבֵר אֲשֶׁר
מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מִהֶם וְגו'. בְּמִתְעַסֵּק
בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה הַפְּתוּב מְדַבֵּר. מַאי לֹא יִבּוֹשׁוּ
כִּי יְדַבְּרוּ אֶת אוֹיְבָיִם בְּשַׁעַר.

אָרָא בְּזִמְן שְׁהָאָדָם יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְנִפְשׁוּ בָּהּ לִפְנֵי בְּמָקוֹם הָרְאוּי לָהּ, כְּמָה מְלֹאכֵי חֲבֵלָה עוֹמְדִים מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, וְכְמָה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם עוֹמְדִים מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה. זָכָה - מְקַדְיָמִים לוֹ מְלֹאכֵי שְׁלוֹם וְאוֹמְרִים לוֹ שְׁלוֹם בּוֹאֵף. לֹא זָכָה - מְלֹאכֵי חֲבֵלָה מְקַדְיָמִים לוֹ וְאוֹמְרִים (ישעיה ג יא) אוֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גָמוּל יִדְּיו יַעֲשֶׂה לוֹ. זָכָה - מִי שֶׁלֹּא נִתְעַסַּק לְהַנִּיחַ בֶּן בְּעוֹלָם הַזֶּה. שְׁפָל הַמְּנִיחַ בֶּן בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמְלַמְדוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין מְלֹאכֵי חֲבֵלָה וְגִיּוֹנָם שׁוֹלְטִים בוֹ. זְהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים קכז) לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְּבְרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר, אֵלוֹ מְלֹאכֵי חֲבֵלָה שְׁאִינָם יְכוּלִים לְשַׁלֵּט עָלָיו.

שְׁרָא יֹאמֵר אָדָם, הָרִי תוֹרְתִי וּמַעֲשִׂים טוֹבִים מְגִנִּים עָלַי, וְלֹא אֶתְעַסַּק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. אֵלֹא אֶף עַל פִּי שְׁיֵשׁ בְּיָדוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵינוֹ נִכְנָס בְּמַחְצָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא.

כְּמוֹ אֶחָד מִחֲבַרְנֵי, שֶׁהוֹצִיאָהוּ מִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שָׁעִים שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, שֶׁאֵלְמֵלֵא קוּלוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹדָא הַחֲסִיד, הָיָה נִטְרָד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. שְׁהָרִי אֵין לָךְ אָדָם בְּעַל תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּחֻזְקָה מְלֵךְ יְהוּדָה, עָלָיו הַשְׁלוֹם, וְכַתוּב בּוֹ (ישעיה לח) כֹּה אָמַר ה' צוּ לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תַחֲיָה. כִּי מֵת אַתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא תַחֲיָה בְּעוֹלָם הַבָּא.

רַבִּי יוֹחָנָן הָיָה דוֹרֵשׁ, (קהלת יא) בְּבַקֵּר זֶרַע אֶת זֶרַע וְלַעֲרֹב אֶל תַּנַּח יָדְךָ וְגו'. צָרִיף אָדָם לְהִתְעַסַּק בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, בְּבַחְרוּתוֹ וּבְזַקְנוֹתוֹ, דְּלֹא יִשְׁתַּבֵּיךּ מִיָּנִיָּה, אֶף עַל פִּי דְאִיהוּ סָבָא, לֹא יִסְלַק גְּרַמְיָה. מֵאֵי טַעְמָא. כִּי

אָרָא בְּזִמְן שְׁהָאָדָם יוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִפְשׁוּ בָּהּ לִפְנֵי בְּמָקוֹם הָרְאוּי לָהּ, כְּמָה מְלֹאכֵי חֲבֵלָה עוֹמְדִים מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה, וְכְמָה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם עוֹמְדִים מִצַּד זֶה וּמִצַּד זֶה. זָכָה, מְקַדְיָמִים לוֹ מְלֹאכֵי שְׁלוֹם, וְאוֹמְרִים לוֹ שְׁלוֹם בּוֹאֵף. לֹא זָכָה, מְלֹאכֵי חֲבֵלָה מְקַדְיָמִים לוֹ, וְאוֹמְרִים (ישעיה ג יא) אוֹי לְרָשָׁע רַע כִּי גָמוּל יִדְּיו יַעֲשֶׂה לוֹ.

וּמֵאֵן אִיהוּ. מִי שֶׁלֹּא נִתְעַסַּק לְהַנִּיחַ בֶּן בְּעוֹלָם הַזֶּה. שְׁפָל הַמְּנִיחַ בֶּן בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמְלַמְדוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין מְלֹאכֵי חֲבֵלָה וְגִיּוֹנָם שׁוֹלְטִין בוֹ. הָדָא הוּא דְכַתְיָב, (תהלים קכז) לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְּבְרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר, אֵלוֹ מְלֹאכֵי חֲבֵלָה, שְׁאִינָם יְכוּלִים לְשַׁלֵּט עָלָיו.

שְׁרָא יֹאמֵר אָדָם, הָרִי תוֹרְתִי וּמַעֲשִׂים טוֹבִים מְגִנִּים עָלַי, וְלֹא אֶתְעַסַּק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. אֵלֹא אֶף עַל פִּי שְׁיֵשׁ בְּיָדוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵינוֹ נִכְנָס בְּמַחְצָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא.

בְּגוֹן חַד מִחֲבַרְנָא, דְּאֶפְקוּהוּ מִתְּלִיסַר תַּרְעִין דִּיהוּא עֲלֵמָא, דְּאֵלְמֵלֵא קְלִיָּה דְרַבִּי יוֹדָא חֲסִידָא, אֶתְטָרִיד מִתְּרִין עֲלָמִין. שְׁהָרִי אֵין לָךְ אָדָם בְּעַל תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּחֻזְקָה מְלֵךְ יְהוּדָה עָלָיו הַשְׁלוֹם, וְכַתְיָב בִּיָּה, (ישעיה לח) כֹּה אָמַר ה' צוּ לְבִיתְךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תַחֲיָה, כִּי מֵת אַתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא תַחֲיָה בְּעוֹלָם הַבָּא. רַבִּי יוֹחָנָן הָיָה דְרִישׁ, (קהלת יא) בְּבַקֵּר זֶרַע אֶת זֶרַע וְלַעֲרֹב אֶל תַּנַּח יָדְךָ וְגו'. צָרִיף אָדָם לְהִתְעַסַּק בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, בְּבַחְרוּתוֹ וּבְזַקְנוֹתוֹ, דְּלֹא יִשְׁתַּבֵּיךּ מִיָּנִיָּה, אֶף עַל פִּי דְאִיהוּ סָבָא, לֹא יִסְלַק גְּרַמְיָה. מֵאֵי טַעְמָא. כִּי

יִסְלַק עֲצָמוֹ. מָה הַטַּעַם? כִּי לֹא תִדְעַ [אַיִןךָ יוֹדֵעַ] אִי זֶה יִכְשַׁר הַזֶּה אוֹ זֶה וְגו'.

רַבִּי יוֹחָנָן הֵיזֵה קָשִׁישׁ יָמִים, וְכֵהוּ עֵינָיו מִלְּהִסְתַּפֵּל, וְהִחְלִשָׁה הַתְּגַבְרָה עָלָיו. קָם וְאָמַר, מָה אֲנִי לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהִיוּ לִי בָנִים וּמִתּוֹ? אָמְרוּ לוֹ, רַבְּנוּ, מִיִּמְךָ אָנוּ שׁוֹתִים, כַּמָּה בָּנִין אֲשֶׁתְּבִיקוּ (אֵת שְׂכֵמָתָה) דְּאֵתְקִיפוּ לָךְ לְעֵלְמָא דְאֵתִי, לֹא נַח דְעַתִּיהָ.

עַד שֶׁהָאִיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת עֵינָי זָקֵן אַחַד. קָם וְאָמַר, עָלֶיךָ רַבִּי יוֹחָנָן, שְׂאֵתָה זָקֵן וְחִלְשָׁה הַתְּגַבְרָה עָלֶיךָ, וְעַל רַבִּי חֲזַקִּיָּה שֶׁהוּא עָקָר אָמַר הַכְּתוּב (ישעיה נב) כֹּה אָמַר ה' לְסָרְיָסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֵת שְׂבֻחוֹתַי וּבְחָרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי וְכו', (שם) וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנֵי וּמִבְּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכְרַת. נָחָה דְעֵתוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן. אָמַר לוֹ, תְּנוּחַ דְעֵתְךָ כְּמוֹ שֶׁהִנְחַתְתָּ אֵת שֶׁהִנְחַתְתָּ אֵת דְעַתִּי.

רַבִּי בְרוּקָא אָמַר, כְּתוּב (ויקרא כב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלְּפָנָי. אִם הַנֶּפֶשׁ תִּכְרַת, הַגּוּף הַהוּא מָה יִהְיֶה מִמֶּנּוּ? אִם כֶּף, כַּמָּה קְבָרִים בְּרִיקְנוֹת! כַּמָּה צִיּוּנִים לְחֻנָּם! שְׁתַּרִּי אִם אַחַר כֶּף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹנֵה אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ מִקְדָּם בְּעוֹלָם הַזֶּה, הַגּוּף שְׂעוּב נֶאֱבָד, וְהַקְּבָר לְרִיק. אִם כֶּף, כַּמָּה עֲצָמוֹת נֶאֱבָדוּ, וְכַמָּה קְבָרִים לְחֻנָּם.

אֲרַא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יִכְלֶה מַעֲשֵׂי דַיּוּ, אֲלֵא מִהָאָרֶץ וּמִתַּחַת הַשָּׁמַיִם הָאֵלֶּה. וַיִּגְדּוּ לְמַטָּה, וַיִּבְנוּ בְּקִיּוּם אַחַר בְּתוּף אוֹתָם הַתַּחְתּוֹנִים, בְּמִדּוֹר שְׁנִקְרָא נְשִׂיָה, וְשֵׁם הֵם יִתְפַּנְסוּ (שְׂכַחַת) לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

שְׁתַּרִּי שְׂבַע אַרְצוֹת לְמַטָּה, וְאֵלּוּ הֵן: אַרְץ, אֲדָמָה, אַרְקָא, גִּיא,

לֹא תִדְעַ אֵיזָה יִכְשַׁר הַזֶּה אוֹ זֶה וְגו'. רַבִּי יוֹחָנָן קָשִׁישׁוֹ יוֹמוּי, וְתִקְיַפוּ עֵינָיו מִלְּאִסְתַּפְּלָא, וְחוֹלְשָׁא תִקְיַף עָלָיו. קָם וְאָמַר, מָה אָנָּא לְעֵלְמָא דְאֵתִי, דְקָא הוּי לִי בָּנִין וּמִתּוֹ. אָמְרוּ לֵיהּ, רַבְּנוּ, מִיִּמְךָ אָנוּ שׁוֹתִים, כַּמָּה בָּנִין אֲשֶׁתְּבִיקוּ (אֵת שְׂכֵמָתָה) דְּאֵתְקִיפוּ לָךְ לְעֵלְמָא דְאֵתִי, לֹא נַח דְעַתִּיהָ.

עַד שֶׁהָאִיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת עֵינָיו דְחַד סָבָא, קָם וְאָמַר, עָלֶיךָ רַבִּי יוֹחָנָן, דְאֵת סָבָא וְחוֹלְשָׁא תִקְיַף עָלֶיךָ, וְעַל רַבִּי חֲזַקִּיָּה דְאִיהוּ עָקָר, אָמַר קְרָא, (ישעיה נב) כֹּה אָמַר ה' לְסָרְיָסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֵת שְׂבֻחוֹתַי וּבְחָרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי וְגו', וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנֵי וּמִבְּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכְרַת. נָח דְעַתִּיהָ דְרַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר לֵיהּ, תְּנוּחַ דְעֵתְךָ כְּמוֹ שֶׁהִנְחַתְתָּ אֵת דְעַתִּי.

רַבִּי בְרוּקָא אָמַר, כְּתִיב, (ויקרא כב ג) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנָי. אִי הַנֶּפֶשׁ תִּכְרַת, הַגּוּף הַהוּא מָה תִּהְיֶה מִמֶּנּוּ, אִי הָכִי, כַּמָּה קְבָרוֹת בְּרִיקְנֵיָא, כַּמָּה צִיּוּנִין לְמַגְנָא. דְהָא אִי לְבַתַּר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּנֵי לְהַהוּא נֶפֶשׁ כְּמִלְקָדְמִין בְּהָאִי עֵלְמָא, גּוּפָא דְשְׂבִיק, אֲתַאֲבִיד, וְקְבָרָא בְרִיקְנֵיָא, אִי הָכִי, כַּמָּה גְרַמִּין אֲתַאֲבִידוּ, וְכַמָּה קְבָרִין לְמַגְנָא.

אֲרַא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא יִשְׁיָצִי עוֹבְדֵי יְדוּי, אֲלֵא מֵאֲרַעָא וּמִתַּחַת שְׂמִיָא אֲלֵהּ. וַיַּחְתּוּן לְתַתָּא, וַיִּתְבַּנוּן בְּקִיּוּמָא אַחְרָא גוֹ אֵינוּן תַּתָּאִי, בְּדִיּוּרָא דְאֶקְרִי נְשִׂיָה, וְתַמָּן יִתְכַנְשׁוּן (יְתַנְשׁוּן) לְדַרְי דְרִין.

דְהָא שְׂבַע אַרְעִין לְתַתָּא. וְאֵלּוּ הֵן: אַרְץ, אֲדָמָה, אַרְקָא, גִּיא, נְשִׂיָה, צִיָּה, תַּבַּל. תַּבַּל, הוּא דִיּוּרָא דִילָן. בְּנְשִׂיָה אֲמַאי גּוּפִין

נְשִׂיָה, צִיָּה, תִּבְל. תִּבְל הוּא הַמְדוֹר שֶׁלָנוּ. לָמָּה הַגּוֹפִים הִלְלוּ הֵם בְּנִשְׂיָה? אֵלָּא שֶׁהֵם שָׁכְחוּ אֶת מִצְוֹת רַבּוֹנָם וְלֹא הִתְעַסְקוּ בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה וְלֹא גָרְמוּ לְהִתְפַּשְׁטוֹת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹלָם, לְכֵן הֵם יִשְׁכְּחוּ בְּנִשְׂיָה לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְלַעוֹלָם אֵין קָבַר לְחַנּוּם וְאֵין צִיּוֹן לְרִיק.

וּבְאוֹתוֹ הַמְדוֹר שֶׁל נְשִׂיָה, אֵין אֵלָּא אוֹתָם שֶׁנִּקְרְאוּ גּוֹפֵי חַנּוּם, הַגּוֹפִים שִׁיּוֹרְדִים לְשֵׁם לְחַנּוּם וְאֵין עוֹשִׂים תּוֹלְדוֹת, שֶׁהָרִי נָשִׂים אֵין בִּינֵיהֶם, וְזוֹרְעִים וְאוֹכְלִים, וְשׁוֹכְחִים כָּל מָה שֶׁעוֹשִׂים.

הַנְּפִשׁוֹת, טָרַם שֶׁנִּבְנוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, נִדְחוֹת מִפְּמָה שְׁעָרִים, וְהוֹלְכוֹת וּמְשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, עַד שִׁמְצָאוּ גּוֹאֵל. וְאֵלוֹ נִקְרְאוֹת שְׁכָנוֹת. זֶהוּ שְׁכָנוֹב (רות ד) וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׁכָנוֹת שֵׁם וְגוֹ'. וְהַגּוֹף הַזֶּה נִבְנָה לְהִתְקַיֵּם בְּתִבְל אֶרְצוֹ.

רַבִּי יוֹדָאֵי הָיָה לְפָנָי רַבִּי עֲזַרְיָה בְּרַ סִימָאֵי. אָמַר לוֹ, צְדִיקִים שֶׁהִזְדַּמְּנוּ לָהֶם חֲטָא מֵאוֹתָם כְּרִיתוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהִרְהָרוּ (וַחֲשָׁבוּ) תְּשׁוּבָה וּמִתּוֹ, הֵאֵם מִיִּתְּהָ מִכְּפָרֶת עֲלֵיהֶם אוֹ לֹא? אָמַר לוֹ, כֵּן. וְלִפְעָמִים שׁוֹעֲנֵנְשִׁים בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וּמִתְכַּפֵּר לָהֶם.

רָאָה פְּנֵי יִרְקוֹת. אָמַר לוֹ, אָמַר מֵה שֶׁתֵּאמַר, הַתּוֹרָה אֵין מְקַבְּלַת טְמָאָה, שְׁנֹאֲמַר (יִרְמִיָּה כג) הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם ה'. הַרְהוּרִים רְטִישָׁן בְּלִבְכֶּךָ. אָמַר, (תהלים כה יד) סוֹד ה' לִירְאָיו. עֲשֶׂרָה סִבֵּי קְטוֹלֵי מַלְכוֹת אֶתְעַנְשׂוּ עַל מְכִירַת יוֹסֵף. אָמַר לִירְאָיו. עֲשֶׂרָה זְקָנִים הִרְוִיגֵי מַלְכוֹת נִעֲנְשׂוּ עַל מְכִירַת יוֹסֵף. אָמַר לוֹ, רַבִּי עֲקִיבָא אֵין לוֹ זְכוּת אָבוֹת. אָמַר, (דְּבָרֵי הַיָּמִים א יב) וּמִבְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים.

פְּתַח וְאָמַר, (בְּרַאשִׁית ל) וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן הַשָּׂדֶה בָּעָרֵב וַתֵּצֵא לָאָה לְקָרְאָתוֹ וַתֵּאמֶר אֵלַי תְּבוֹא פִי שְׁכֹר שְׁכָרְתִּיךָ. שְׁכֹר הַשְּׂתָא, שְׁכָרְתִּיךָ

אֵלַי. אֵלָּא, אֵינְהוּ אֲנָשִׁי פְּקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּהוּ, וְלֹא אֶתְעַסְקוּ בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה, וְלֹא פְּשִׁיטוּ בְּרִית קִיָּמָא בְּעֵלְמָא. לְכֵן אֵינוֹן יִתְנַשּׁוּ בְּנִשְׂיָה לְדוֹרֵי דְרִין. וְלַעוֹלָם לִית קָבַר לְמַגְנָא, וְלִית (ד' קט) צִיּוֹנָא בְּרִיקְנִיָּא.

וּבְהַהוּא דִּיּוֹרָא דְנִשְׂיָה, לֹא הָיָה אֵלָּא אֵינוֹן דְּאֶקְרוּן גּוֹפֵי מַגָּן, גּוֹפֵי דְלִמְגָן נִחְתִּין תַּמָּן, וְלֹא עֲבָדִין תּוֹלְדִין, דְּהָא נָשִׁין לֹא בִּינֵיהוּ. וְזָרְעֵי וְאֹכְלֵי, וְאֲנָשִׁי כָּל מָה דְעֲבָדִין. נִפְשִׁין עַל דְּלֹא יִתְבַּנוּן בְּהָאֵי עֵלְמָא, אֶתְדַחֲוִין מִפְּמָה תְּרַעֵי, וְאֲזִלֵי וּמְשַׁטְטֵי בְּהָאֵי עֵלְמָא, עַד דִּישְׁכָּחוּן פְּרוּקָא. וְאֵלִין אִיתְקְרוּן שְׁכִינּוֹת. הָדָא הוּא דְכָתִיב, וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׁכָנוֹת שֵׁם וְגוֹ'. וְהָאֵי גּוֹפָא אֶתְבְּנֵי לְאֶתְקִיָּמָא בְּתִבְל אֶרְצוֹ.

רַבִּי יוֹדָאֵי הָיָה קָמִיָּה דְרַבִּי עֲזַרְיָה בְּרַ סִימָאֵי, אָמַר לֵיהּ, צְדִיקִים דְּאִזְדַּמְּנוּ לוֹן חוּבָה מֵאֵינוֹן כְּרִיתוֹת דְּאוֹרִיָּיתָא, וְהִרְהָרוּ (וַחֲשָׁבוּ) תְּשׁוּבָה וּמִתּוֹ, מִיִּתְּהָ מִכְּפָרֶת עֲלֵיהוּ, אוֹ לֹא. אָמַר לֵיהּ, אֵין. וְלִזְמַנִּין דְּאֶתְעַנְשׂוּ בְּהַהוּא עֵלְמָא, וְאֶתְכַּפֵּר לְהוֹן.

חָמָא אֲנָפוּי יְרוּקֵי. אָמַר לֵיהּ, אֵימָא מָה דְתִימָא, אוֹרִיָּיתָא הוּא דְלֹא מְקַבְּלָה טוּמָאָה. שְׁנֹאֲמַר, (יִרְמִיָּה כג כט) הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם ה'. הַרְהוּרִים רְטִישָׁן בְּלִבְכֶּךָ. אָמַר, (תהלים כה יד) סוֹד ה' לִירְאָיו. עֲשֶׂרָה סִבֵּי קְטוֹלֵי מַלְכוֹת אֶתְעַנְשׂוּ עַל מְכִירַת יוֹסֵף.

אָמַר לֵיהּ, רַבִּי עֲקִיבָא לִית לֵיהּ זְכוּת אָבוֹת. אָמַר, (דְּבָרֵי א יד לג) וּמִבְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים.

פְּתַח וְאָמַר, (בְּרַאשִׁית ל טז) וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן הַשָּׂדֶה בָּעָרֵב וַתֵּצֵא לָאָה לְקָרְאָתוֹ וַתֵּאמֶר אֵלַי תְּבוֹא פִי שְׁכֹר שְׁכָרְתִּיךָ. שְׁכֹר הַשְּׂתָא, שְׁכָרְתִּיךָ

שְׂכַר שְׂכַרְתִּיךָ. שְׂכַר כְּעַתָּה, שְׂכַרְתִּיךָ לְאַחַר זְמַן. יִשְׂשַׁכְר - יִשְׂ שְׂכַר. וְלֹאֲחֵר זְמַן נִהְיָ לְמַלְכוּת שָׁמַיִם. הַגּוֹפִים שֶׁלֹּהֶם יִשְׂאָרוּ בְּמִקּוּמָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַפֶּל חוֹזֵר כְּמוֹ מִקְדָּם. כְּתוּב (שם מט) אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוּ בְּרַךְ אֹתָם.

נִפְּרַע עַל פְּנֵי רַבִּי יוֹדָאי, וְנִרְדָּם. הֵרָאוּ לוֹ בְּחִלּוּמוֹ הַפְּסוּק הַזֶּה, (קהלת ה) אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטֵּיא אֶת בְּשָׂרְךָ. נִכְנַסְתָּ סְתוּם. מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא דִיבַר בְּזֵה, אֲלֵא תִהְיֶה אוֹמֵר, (תהלים לו) מִה יִקָּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ יַחְסִיוּ. וּבְצֵל כְּנַפְיֶךָ מִמָּוֶשׁ, וְלִית לְדַבְּרֵי בְּבִנְיָו, שֶׁהָרִי חֲסֵד ה' בְּכָל נִמְצָא.

אָמַר רַבִּי עֲזַרְיָה, וְדָאי כִּף הוּא, שֶׁהָרִי כְּתוּב (דברי הימים-א טז) אֵל תִּגְעֹעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּבְנִבְיָאֵי אֵל תִּרְעוּ. וְכְתוּב (איוב יב) אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְּשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ. בְּכַבְּשֵׁים הַנְּעֻלְמִים שְׁלוֹ אֵין לְדַבֵּר כָּלֵל, שֶׁהָרִי מִי שֶׁבִּידוֹ רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים, הַדְּבָרִים הַנִּסְתָּרִים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, אֵין לְהַפְּנֵס בָּהֶם. יֵד בֶּן לְנַעֲמִי (רות ד), מִה (בְּזֵה) מִצָּאת הָאֲבֵדָה שֶׁאֲבַדְתָּ. מִכָּאן שֶׁאוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּדְּהָ מִהַגּוֹף הַדָּק, אֵין לָהּ רִשׁוּת לְהֵאִיר וּלְהַתְּפֹשֵׁט, לְהֵרָאוֹת שֶׁאֵין לוֹ כֹּחַ, שֶׁכְּתוּב (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוֹמִיו.

בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה שֶׁהַגּוֹף הַזֶּה נִכְנָה, מִיָּד (כְּמוֹ שֶׁעַץ דִּק וְדִלֵק מִיָּד) וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכָנוֹת שֵׁם. וְלָמָּה כָּאן שֵׁם? בְּכָל מִקּוּם שֶׁכְּתוּב שֵׁם, זֹה הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (רות ד) וְלֹא יִכְרַת שֵׁם הַמֵּת. זֹה הַנֶּפֶשׁ. וְכָאן וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכָנוֹת שֵׁם, אוֹתָן הַשְּׂכָנוֹת קוֹרְאוֹת לְאוֹתוֹ הַגּוֹף שֶׁנִּכְנָה כְּעַתָּה שֵׁם, קוֹרְאוֹת לְאוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ לְהַתְּפֹקֵן בְּאוֹתוֹ הַגּוֹף. שֶׁהָרִי לְפַעֲמִים מְזַמְּנָת לְשֵׁם הַנֶּפֶשׁ,

לְבַתֵּר זִימְנָא. יִשְׂשַׁכְר: יִשְׂ שְׂכַר. וְלִבְתֵּר זְמַנָּא, נִהְוֵי לְמַלְכוּת שָׁמַיִם. גּוֹפִין דְּלֵהוֹן יִשְׂתְּאָרוּן בְּדוּכְתִייהוּ בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְכָלֵא אֶתְהִידֵר כְּמַלְקֵדְמִין. (שם מט כח) אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוּ בְּרַךְ אֹתָם כְּתוּב.

נִפְּרַע עַל אֲנַפּוּי רַבִּי יוֹדָאי, וְאֲדַמוּךְ. אֲחִזּוּ לִיִּה בְּחִלְמִיִּה הָאֵי קָרָא, (קהלת ה ה) אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטֵּיא אֶת בְּשָׂרְךָ. נִכְנַסְתָּ סְתוּם. מֵהֵהוּא יוֹמָא לָא אֲשַׁתְּעִי בְּהָאֵי. אֲלֵא הוּוֹ אָמַר, (תהלים לו כא) מִה יִקָּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ יַחְסִיוּ. וּבְצֵל כְּנַפְיֶךָ מִמָּוֶשׁ, וְלִית לְמִשְׁתַּעֲי בְּבִנְיָו דִּילִיִּה. דְּהָא חֲסֵד ה' בְּכּוֹלָא אֲשַׁתְּפַח.

אָמַר רַבִּי עֲזַרְיָה, וְדָאי הָכִי הוּא, דְּהָא כְּתוּב (דב"ה א טז כב) אֵל תִּגְעֹעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּבְנִבְיָאֵי אֵל תִּרְעוּ. וְכְתוּב (איוב יב א) אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְּשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ. בְּכַבְּשֵׁין סְתִימָאֵין דִּילִיִּה, לִית לְמִשְׁתַּעֲי כָּלֵל, דְּהָא מֵאן דְּבִידִיָּה רוּחִין וּנְשָׁמֵתִין דְּצְדִיקָאֵי. מִלִּין סְתִימָאֵין דְּאִיִּהוּ עֲבִיד, לִית לְאַעְלָא בְּהוֹן.

יֵד בֶּן לְנַעֲמִי, מֵאֵי (אצ"ל בְּהָאֵי) אֲשַׁכַּחַת אֲבִידָה דְּאֲבַדְתָּ. מִכָּאן, דְּהֵהוּא נִפְּשׁ דִּנְדָּ מְגוּפָא דְּקִיק, לִית לִיִּה רִשׁוּ לְאַנְהָרָא וּלְאַתְפִּשְׁטָא, לְמִיחֲזִי לִית לִיִּה חִילָא, דְּכְתוּב (שם לג כה) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוֹמִיו.

בְּהֵרִיא שְׁעָתָא דְּגוּפָא דָּא אֲתַבְּנִי, מִיָּד (כְּמִה דְּאֵעִיא דְּקוּק אֲדִלִיק מִיָּד) וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכָנוֹת שֵׁם. וְאֵמַאי הָכָא שֵׁם. בְּכָל אֲתֵר דְּכְתוּב שֵׁם, דָּא אִיִּהוּ נִפְּשׁ. כְּמִה דְּאֵתָּ אָמַר, וְלֹא יִכְרַת שֵׁם הַמֵּת, דָּא אִיִּהוּ נִפְּשׁ. וְהָכָא וְתִקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכָנוֹת שֵׁם, אֵינּוּן שְׂכִינּוֹת קָרוּ לְהֵהוּא גּוּפָא דְּאֲתַבְּנִי הַשְּׁתָּא שֵׁם, קָרוּ לְהֵהוּא נִפְּשׁ, לְאַשְׁתַּכְּלָלָא בְּהֵהוּא גּוּפָא. דְּהָא לְזִימְנִין זְמִינָא

וּלְפַעֲמִים אֵינָה מְזַמְּנָת, מִשּׁוּם שֶׁהוֹלֶכֶת וּמְשׁוּטָטת בְּעוֹלָם, וְאִז קוֹרְאִים לָהּ אֶל אוֹתוֹ הַגּוֹף.

וּבִשְׁעָה שֶׁמִתְעוֹרֵר הַרְצוֹן, הוֹלֶכֶת אֶל קַבְרֵי הָאֲבוֹת, אֶל קַבְרֵי הַחֲסִידִים, עַד שֶׁמִתְעוֹרֵר בְּעַז כָּאֵן, וּשְׁאֵר הַנְּשָׁמוֹת קוֹרְאוֹת לָהּ, וּבָאָה וְנִמְצְאָת וּמִתְקַנֶּת בַּמָּקוֹם הַזֶּה.

וְהָרִי כְתוּב, (איוב לג) אִם יֵשִׁים אֱלֹו לְבוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף? שׁוֹנֶה כָּאֵן, שֶׁהִיא גּוֹאֵל קְרוֹב, שֶׁהִיא תוֹעֵלַת יִתְרָה בְּאוֹתוֹ הַגּוֹאֵל שְׁנִקְרָא קְרוֹב, שֶׁהִתְעוֹרֵר לְהִיּוֹת מְזַמֵּן לְשֵׁם, מִיַּד שֶׁהִתְעוֹרֵר אֵלָיו. וְכָאֵן שֶׁהִיא רְחוֹק, הַצְטָרְכוּ לְקַרֵּא לָהּ, שֶׁהִיא מִחֲשָׁבָה רְחוֹקָה הֵיטֵה. בְּמִחֲשָׁבָה קְרוֹבָה אֵין צְרִיף, אֲלֵא הִיא בָּאָה בְּאוֹתָהּ הַהִתְעוֹרְרוֹת לְהַבְנֹת שֵׁם. וְעַל כֵּן וּתְקַרְאָנָה לְאוֹתוֹ הַגּוֹף שֵׁם, אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ לְהַבְנֹת שֵׁם.

רַבִּי סִימָאָה אָמַר, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת עֲשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד עִם אוֹתָן הַנֶּפְשׁוֹת שֶׁלֹּא מוֹצֵאוֹת מְנוּחָה, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא עָשׂוּ חֶסֶד וְלֹא עָשׂוּ בֵּן.

וְכֵּה נַעֲשֶׂה מֵהֶם, אוֹתָהּ הַנֶּפְשָׁה שֶׁהוֹלֶכֶת בְּלֵי וְלֹד לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְלֹא עֲשָׂתָה בֵּן? רַבִּי סִימָאִי וְרַבִּי יוֹסִי. אֶחָד אוֹמֵר, מוֹרִיד אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֶרֶץ הַתְּחִתּוֹנָה. וְאֶחָד אָמַר בְּאֶבְדוֹן. מִי שִׁוֵּרֵד לְשֵׁם, אוֹבֵד מִכָּל וְכָל. וְעַלֵּיהֶם כְּתוּב (ויקרא כג) וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת.

רַבִּי יוֹדָאִי בַר סִימוֹן אָמַר, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִשְׁתַּדֵּל לְדַעַת אֶת אוֹתוֹ הָעוֹלָם שֶׁשֵׁם הַנְּשָׁמוֹת. מִי שֶׁמְפִיר אוֹתוֹ וּמִשְׁתַּדֵּל לְדַעַת אוֹתוֹ, אֵין שְׁעוֹר לְחַכְמָתוֹ.

רַבִּי פְּרַחְיָא אָמַר, כָּל זְמַן שֶׁהַגּוֹף לֹא נָח בְּמְקוֹמוֹ, נִפְשׁוֹ אֵף כָּף. וְהוּא הֵיךְ תְּמִיד מִשְׁתַּדֵּל לְדַעַת

תְּמַן נִפְשָׁא, וּלְזַמְּנִין לָא זְמִינָא, בְּגִין דְּאִזְלָא וּמְשׁוּטָטָא בְּעַלְמָא, וּכְדִין קְרוֹן לָהּ לְגַבֵּי הַהוּא גּוֹפָא.

וּבִשְׁעָתָא דְרַעוּתָא אֲתַעַר, אִזְלַת לְגַבֵּי קַבְרֵי דְאֶבְהֵן, לְגַבֵּי קַבְרֵי דְחֲסִידֵי, עַד דְּאִתְעַר בּוֹעֵז הַכָּא, וּשְׁאֵר נִשְׁמָתִין קְרוֹן לָהּ, וְאִתְתַּ וְאִשְׁתַּפְּחַת וְאִשְׁתַּכְּלַלַת בְּאַתְרַ דָּא.

וְהָא כְּתִיב, (שם לד יד) אִם יֵשִׁים אֱלֹו לְבוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף. שְׁאֵי הַכָּא, דְּהוּה גּוֹאֵל קְרוֹב, דְּהָא תוֹעֵלְתָא יִתְרָה, הַהוּא גּוֹאֵל דְּאִיקְרֵי קְרוֹב, דְּאִתְעַר לְמַהוּי זְמִינָא תְּמַן, מִיַּד דְּאִתְעַר לְגַבֵּיָהּ. וְהָכָא דְּהוּה רְחוֹק, אִצְטְרִיכוּ לְמִיקְרֵי לָהּ, דְּהָא מִחֲשָׁבָה רְחוֹקָא הוּה. בְּמִחֲשָׁבָה קְרִיבָא לֹא אִצְטְרִיף, אֲלֵא הִיא אִתְתַּ בְּהַהוּא אֲתַעַרוּתָא לְאִתְבְּנָאָה תְּמַן. עַל דָּא וּתְקַרְאָנָה לְהַהוּא גּוֹפָא שֵׁם, הַהוּא נִפְשָׁא לְאִתְבְּנָאָה תְּמַן.

רַבִּי סִימָאָה אָמַר, בְּכַמָּה דְּוִכְתִּי עֶבֶיד קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא חֶסֶד בְּאֵינוֹן נִפְשָׁאן דְּלֹא אִשְׁכַּחִין נְיִיחָא. בְּגִין דְּלֹא עֶבֶידוּ חֶסְדָּא, וְלֹא עֶבֶידוּ בַר.

וְכֵּה אֶעֱבִיד מִיְנִיָּהּ, הַהִיא נִשְׁמָה דְּאִזְלַת בְּלֹא וְלֹד לְהַהוּא עַלְמָא, וְלֹא עֶבֶידַת בַּר. רַבִּי סִימָאִי וְרַבִּי יוֹסִי, חַד אָמַר, נְחִית לִיהַ קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא לְאֶרֶץ הַתְּחִתּוֹנָה. וְחַד אָמַר, בְּאֶבְדוֹן, מֵאֵן דְּנְחִית תְּמַן, אֲתַאֲבִיד מִכָּל וְכָל. וְעַלֵּיהֶם כְּתִיב, וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת.

רַבִּי יוֹדָאִי בַר סִימוֹן אָמַר, זַפְּאָה מֵאֵן דְּאִשְׁתַּדֵּל לְמַנְדַּע בְּהַהוּא עוֹלָם דְּנִשְׁמָתִין תְּמַן. מֵאֵן דִּידַע בִּיהַ, וְאִשְׁתַּדֵּל לְמַנְדַּע בִּיהַ, לִית לִיהַ שְׁעוּרָא לְחַכְמָתִיהַ.

רַבִּי פְּרַחְיָא אָמַר, כָּל זְמַנָּא דְּגּוֹפָא לֹא נָח בְּדוִכְתִּיהַ, נִפְשָׁא דִּילִיהַ אוּף הַכִּי. וְאִיהוּ

באותו העולם של הנשמות.
יום אחד היה הולך בשדה, ומצא
גוף אחד פחת אילן חרב מת.
השגיח בו, ומצא שהוא יהודי,
ומצא פריכות של מצוה, וספר
של אגדה עמו.

אמר, ודאי תלמיד חכם הוא.
התעסק בקברו, והלך לעיר, ותקן
לו תכריכים וקבר. והזמין בני
אדם, ובכה עליו, והשתדל עליו
והוציא כל מה שהיה בידו.

בין שנגזז ונקבר אותו הגוף,
הנפש שלו נכנסה לתוך הישיבה
העליונה. אמרו לה: אין לך פעת
רשות להכנס בכרך (למקום) הסלע
העליון, לכי והשלימי חסד למי
שהשלים לך!

יום אחד רבי פרחיה היה יושב
על השער של הפתח של לוד,
והיה עצוב, שהיתה לו דחוקה
השעה. בא אליו איש אחד. אמר
לו: רבי, התרצה ללכת למקום
פלוגי עמי, ואתן לך כלי כסף,
כדי שנסתדל בתורה יחד בדרך?
אמר לו: גלף. הלכו. אמר לו:
רבי, (מה) זה שכתוב (קהלת ט) פי
החיים יודעים שימתו והמתים
אינם יודעים מאומה? אמר לו:
החיים אלו הצדיקים, והמתים
אלו הרשעים.

אמר לו: חייך, רבי, אפלו
הרשעים באותו העולם יודעים
בצערם, ויודעים בכבוד
הצדיקים ובדיני הרשעים. אמר
לו: אם כן, מה זה והמתים אינם
יודעים מאומה?

אמר לו: בעולם הזה פתוב,
שחרי הצדיקים שנקראים חיים,
מסתכלים ויודעים שימתו,
ועתידים לתת את הדין, שליש דין
ולש דין, כמו שנאמר והחי יתן

דין, וזמינין למהיב דינא,

היה משתדיל תדיר, למנדע בההוא עלמא
דנשמתיין.

יומא חד הוה אזיל בחקלא, ואשתפח חד
גופא תחות אילן חריב מית. אשגח ביה,
ואשפח דהוא יהודאי, ואשפח פריכין דמצוה,
וספרא דאגדתא בהדיה.

אמר ודאי תלמיד חכם הוא. אשתדל בקבריה,
ואזיל למתא, ואתקין ליה תכריכין,
וקברא, וזמין בני נשא, ובכה עליה, ואשתדל
עליה, ואפיק כל מאי דהוי בידי.

בין דאתגניז ואתקבר ההוא גופא, נפש דליה
אעלת לגו מתיבתא עילאה. אמרו לה,
לית לך הכא השתא רשות לאעלא בכרך (בדרך)
דטנרא עילאה. זילי ואשלימי טיבו, למאן
דאשלים לך.

יומא חד, רבי פרחיה הוה (דף קט ע"ב) יתיב אבבא
דפתחא דלוד, והוה עצוב, דדחיקא ליה
שעתא. אתא חד בר נש לגביה, אמר ליה,
רבי תיבעי למיהו בדוה פלוגי בהדאי, ואתן
לך מאני כסף, בגין דנשתדל באורייתא כחדא
באורחא, אמר ליה ניזיל. אזלו. אמר ליה,
רבי, האי (מאי) דכתיב, (קהלת ט ה) פי החיים יודעים
שימתו והמתים אינם יודעים מאומה. אמר
ליה החיים אלו הצדיקים, והמתים אלו
הרשעים.

אמר ליה חייך רבי, אפילו הרשעים בההוא
עלמא, ידעין בצערא דידהו, וידעין
ביקרא דצדיקייא, ובדינהון דרשיעייא. אמר
ליה, אי הכי מאי והמתים אינן יודעים
מאומה.

אמר ליה, בהאי עלמא פתיב. דהא צדיקייא
דאיקרין חיים, מסתכלין וידעין דימותון, וזמינין למהיב דינא,

אֵל לְבוֹ. אֲבָל הַרְשָׁעִים שֶׁנִּקְרָאִים מֵתִים, לֹא יוֹדְעִים וְאִין מְשַׁגְּחִים, וְלֹא מְסַתְּפְלִים בְּמַעֲשֵׂי אוֹתוֹ הָעוֹלָם כְּלוּם. וּמִי שֶׁאִינוּ מְכִיר בְּמַעֲשֵׂי אוֹתוֹ הָעוֹלָם נִקְרָא מֵת, מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה לֹא מְבַנֵּי הַחַיִּים. שֶׁהָעוֹלָם הַהוּא שֶׁל נְשָׁמוֹת וְרוּחוֹת הוּא, וְזֶה הָעוֹלָם הוּא שֶׁל הַגּוֹף.

אוֹתוֹ הָעוֹלָם שֶׁדָּרִים בּוֹ אַחִיהֶם (רוּחוֹת) שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם, וְדוֹמִים בְּדִיּוֹקְנָאוֹת, מְכִירִים זֶה לְזֶה, וְיוֹדְעִים בְּמֵה דוֹמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה (שְׁעִתִּיד לְבֹא לְעוֹלָם). וּמִשְׁתַּדְּלִים לְהַפִּיר אֶת כְּבוֹד רַבּוֹנָם שָׁם, בְּאוֹתוֹ הַמְּלַבּוֹשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְאוֹתוֹ הַשָּׂדֶה, אָמַר לוֹ: נִתְעַכֵּב כְּעֵת. נֶאֱמַח. אָמַר לוֹ: לְמָה אַתָּה נֶאֱמַח? אָמַר לוֹ: אֲבָדָה אֲבָדָה לִי בְּמָקוֹם הַזֶּה. אָמַר: הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִזְמַנֶּנָּה לָךְ.

מִצָּאוּ מְעַרָה אַחַת. אָמַר אוֹתוֹ הָאִישׁ: רַבִּי, נִפְגַּס לְכֹאן, שְׁהָרִי יִדְעֵתִי שֶׁאֲנִי מְכִיר כֹּאן. נִכְנְסוּ, יָרְדוּ בַּמְדַּרְגּוֹת, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְפָרְדֵס אֶחָד, וְרָאוּ שָׁם אֵילָנוֹת מְשֻׁנִּים זֶה מִזֶּה וּמִשָּׂאֵר הָאֵילָנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְאֵילָן אֶחָד מְשֻׁנֶּה מִשָּׂאֵר הָאֵילָנוֹת.

עָרַו לְשָׁם, שָׁמְעוּ קוֹל אֶחָד שֶׁל מַחְנוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים, (תְּחִלִּים צַח) בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִכְרַכָּה לְפָנָי ה' עֲשֹׁנוּ. תָּמָה רַבִּי פְּרַחְיָא, וְאָמַר: מֵה זֶה? אָמַר לוֹ: שְׂתַק.

אָמַר רַבִּי פְּרַחְיָא: הֲאֵלֵהִים, כְּשֶׁהִגַּעְתִּי עִמּוֹ לְאִמְצַע הַפָּרְדֵס הַזֶּה, וְרָאִיתִי שְׁתֵּי דְרָכִים, וּמַחְנוֹת מְצַד זֶה וּמְצַד זֶה, וְאִמְרַתִּי לוֹ מֵה זֶה? וְאָמַר לִי, כֹּאן נְפָרְדוֹת דְרָכֵי הַנְּפִשׁוֹת, מִי שֶׁהוֹלְכִים לְגַן עֵדֶן, וּמִי שֶׁהוֹלְכִים לְגִיהֶנֶם. מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְגַן עֵדֶן - אֵלּוֹ הוֹלְכִים (עִמּוֹ),

דְּאִית דִּין וְאִית דִּיין. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שֵׁם פְּסוּק) וְהָחִי יִתֵּן אֵל לְבוֹ. אֲבָל רְשָׁעִים דְּאִיקְרוּן מֵתִים, לֹא יִדְעִין, וְלֹא מְשַׁגְּחִין, וְלֹא מְסַתְּפְלִין בְּעוֹבְדֵי דֵהֲהוּא עַלְמָא כְּלוּם. וּמֵאֵן דְּלֹא יִדְע בְּעוֹבְדָא דֵהֲהוּא עַלְמָא, אִיקְרִי מֵית. בְּגִין דֵּהֲאִי עַלְמָא לֹא מְבַנֵּי חַיָּא. דֵּהֲהוּא עַלְמָא דְנִשְׁמַתִּין וְרוּחִין אִיהוּ, וְהָאִי עַלְמָא דְגוֹפָא הוּא.

תְּהוּא עַלְמָא דְדִיירִי בֵּיה אַחוּהוּן (רוּחוֹתוֹ) דְּבְנֵי נְשָׂא, וְדַמִּיין בְּדִיּוֹקְנִין, אֲשַׁתְּמוּדְעֵן דָּא לְדָא, וְיִדְעִין בְּמָה דוֹמִין בְּהָאִי עַלְמָא (דוֹמִין לְמִתְוִי בְּעַלְמָא). וּמִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוּן תַּמָּן, בְּהֵהוּא מְלַבּוֹשָׁא דֵהֲהוּא עַלְמָא.

בַּר מְטָא לְהֵהוּא חֲקַל, אָמַר לִיה נִתְעַכֵּב הַשָּׂפָא, אַתְנַח. אָמַר לִיה, אִמָּאִי קָא מִתְנַחַת. אָמַר לִיה אֲבִידָא קָא אֲבִיד לִי בְּהָאִי דוּכְתָא. אָמַר, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִזְמַנֶּנָּה לָךְ. אֲשַׁכְּחוּ חַד מְעַרְתָּא. אָמַר הֵהוּא גַבְרָא, רַבִּי, גִּיעוּל הָכָא, דְּהָא יִדְעָנָא דְּאֲשַׁתְּמוּדְעָנָא הָכָא. אַעְלוּ. נַחְתִּין בְּדַרְגִין, עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּי חַד פְּרִדֵס, וְחָמוּ תַמָּן אֵילָנִין מְשֻׁנִּין דָּא מִן דָּא וּמִשָּׂאֵר אֵילָנֵי עַלְמָא, וְחַד אֵילָן מְשֻׁנֵּיא מִשָּׂאֵר אֵילָנִין.

סְרִיקוּ תַמָּן, שָׁמְעוּ חַד קָלָא דְּמִשְׁרִיין סְגִיאִין, דֵּהוּוּ אֲמָרִין, (תְּחִלִּים צַח ו) בּוֹאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִכְרַכָּה לְפָנָי ה' עוֹשֵׁנוּ. תָּוּוּה רַבִּי פְּרַחְיָא, אָמַר מָאִי הָאִי. אָמַר לִיה שְׂתוּק.

אָמַר רַבִּי פְּרַחְיָא, הֲאֵלֵהִים, כַּד מְטִינָא עִמִּיהָ לְאִמְצַע דֵּהֲאִי פְּרִדִּסָּא, וְחָמִינָא תְרִין אַרְחִין, וּמִשְׁרִיין מְסֻטְרָא דָּא וּמְסֻטְרָא דָּא, וְאִמְרִי לִיה מָאִי הָאִי, וְאָמַר לִי, הָכָא מִתְפָּרְשִׁין אוּרְחִין דְּנִפְשִׁין, מֵאֵן דְּאֲזִלִּין לְגַן עֵדֶן, וּמֵאֵן דְּאֲזִלִּין לְגִיהֶנֶם. מֵאֵן דְּאֲזִל לְגַן עֵדֶן, אֵלִין

אזלי בהדייהו (בתריה), ואשלימו ליה שלמא. ומאן דאזל לגיהנם, אלין נטלין ליה למידן (נתחון) ליה בגיהנם.

ומשלימים לו שלום. ומי שהולך לגיהנם - אלו נוטלים לדון (אוקם) אותו בגיהנם.

אעברנא ההוא פרדס, ומטינא לשורין ומגדלין ותרעין. פד מטינא לתרעא חד, דאיקרי שער המזרח. קרא ההוא גברא, (שם קיה יט) פתחו לי שערי צדק. אמר ליה אמאי. אמר לון, בשליחותא דמאריה דעלמא קא אתינא. פתחו ואמרו כולהו, מאן יהב לילוד אשה באתרא דא. אמר להו דא איהו רבי פרחיא. אמרו דא הוא דאשלים לך חסד בההוא עלמא. אמר אין.

עברנו אותו הפרדס, והגענו לחומות ומגדלים ושערים. כשהגענו לשער אחד, שנקרא שער המזרח, קרא אותו האיש: פתחו לי שערי צדק. אמרו לו: למה? אמר להם: בשליחות של רבון העולם באתי. פתחו ואמרו כלם: מי נתן את ילוד האשה הזו כאן במקום הזה? אמר להם: זה הוא רבי פרחיא. אמרו: זה הוא שהשלים לך החסד באותו העולם? אמר כן.

פתחו ליה. ואמרו, אפשטו ליה, דלית רשו למיעל הכא בגופא דההוא עלמא. מיד אפשטו ליה, ואתלבש באורין דגנתא דלגו. ועאל וחקמי ההוא רקיעא דעל גבי ההוא גופא (גנתא). דההוא רקיעא אתפרש מההוא רקיע דקאים על שאר בני עלמא. רקיע דא אתתחם בתחומא מפל גוונין דעלמא. ארבע חלוני משקופין פתיחין ביה בארבע סיטרי עלמא, וחד באמצעיתא.

פתחו לו, ואמרו: הפשיטו אותו, שאין רשות להפגס לכאן בגוף של העולם ההוא. מיד הפשיטו אותו, והתלבש באורנים של הגן שלפניו.

חלון חד דבסטר מזרח, ביה קיימין ארבע משקופין מרקמו, ברזא דארבע אתון יהו"ה, סלקין לתריסר, תלת אתון לכל חד וחד.

ונבנם וראה אותו הרקיע שעל גבי אותו הגוף (הגוף). שאותו הרקיע נפרד מאותו הרקיע שעומד על שאר בני העולם. הרקיע הזה נתחם בתחום מפל הגונים של העולם. ארבעה חלונות, משקופים פתוחים בו בארבעת צדדי העולם, ואחד באמצע.

תלת זמני ביומא, מתחברן אינון משקופין, ואתון כולהו מתחברן לשמא קדישא. חד ממנא קיימא לההוא סטרא, ויזריעאל (יעוראל) שמייה. וארבע מפתחין בידיה, דאיהו פתח בהו ארבעה תרעין, דאינון על גביה דההוא רקיעא. ולית מאן דינדע בהו.

חלון אחד שבצד מזרח, בו קיימים ארבעה משקופים מרקמים, בסוד של ארבע אותיות יהו"ה, עולות לשמים עשרה, שלש אותיות לכל אחד ואחד.

בר בריש ירחי ושבתאי, דאתין אינון נפשן דמשתתפן עם גופא בקברי, למכרע

שרש פעמים ביום מתחברים אותם המשקופים, וכל האותיות מתחברות לשם הקדוש. ממנה אחד עומד לאותו הצד, ושמו ויזריעאל (יעוראל). וארבעה מפתחות בידו, שהוא פותח בהם ארבעה שערים, שהם על גבי אותו הרקיע, ואין מי שמפיר בהם.

פרט לראשי חדשים ושבתות,

שְׂבָאוֹת אוֹתָן הַנְּפֹשׁוֹת
שֶׁמִשְׁתַּתְּפוֹת עִם הַגּוֹף בְּקָבְרִים,
לְכַרַע וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אוֹתָם
הַשְּׁעָרִים לְרִבּוֹן הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ישעיה טו) וְהָיָה מִדֵּי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ
וּמִדֵּי שֶׁבַת בְּשֶׁבַתוֹ יָבוֹא כָּל בֶּשֶׂר
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי. כָּל - לְרִבּוֹת
אוֹתָן נְפֹשׁוֹת שֶׁדְּרוֹת עִם הַגּוֹף,
וְנִקְרְאוֹת כָּל בֶּשֶׂר.

חֲלוֹן אַחַר שֶׁבְּצַד הַדְּרוֹם, בּוֹ
עוֹמְדִים שֶׁשָּׂה מִשְׁקוּפִים, לֹא
נִכְנְסִים לְמָקוֹם הַזֶּה, אֲלֹא אוֹתָן
שֶׁעוֹסְקוֹת בְּקִרְיַת שְׁמַע בְּרִצּוֹן
וּבְכּוֹנֵה בְּכָל יוֹם.

אָמַר רַבִּי פְּרַחְיָא: הָאֱלֹהִים,
כְּשֶׁהִסְתַּכְּלַתִּי בְּאוֹתוֹ הַחֲלוֹן, קָרַב
אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה, שֶׁשָּׂמוֹ עֲנַ"ל,
שֶׁמְמַנֶּה עַל הַשְּׁעָרִים שֶׁל צַד הַדְּרוֹם.
אָמַר לִי, קוֹם בְּמִקוּמְךָ, וּרְאֵה אֵת
הַחֲלוֹן הַזֶּה, שְׂאִין רִשׁוֹת לְהַפְּנִס
לְשֵׁם וְלֹא לְרִאוֹת אוֹתוֹ, פָּרַט
לְאוֹתָם שֶׁעוֹסְקִים בְּקִרְיַת שְׁמַע
כְּרֵאוּי.

וְכָרְ אוֹתָם שֶׁעוֹסְקִים בְּקִרְיַת
שְׁמַע כְּרֵאוּי, שֶׁשִּׁים מְמַנִּים
נִכְנְסִים לִפְנֵיו (שֶׁל הַמְּשִׁיחַ),
וּמִכְתִּירִים אוֹתוֹ בְּכַתְרִים
קְדוּשִׁים, וְאוֹמְרִים לוֹ: זֶהוּ הַכְּתָר
שֶׁל פְּלוֹנִי שֶׁעָסַק בְּקִרְיַת שְׁמַע
כְּרֵאוּי!

שְׂאֵרְתִּי אוֹתוֹ וְאִמְרַתִּי לוֹ: אֲדוֹנִי,
הַקְּרִיַּת שְׁמַע הַזֶּה כְּרֵאוּי, מַה
הִיא? אָמַר לִי: אֵי חֲסִיד, סוּד
עֲלוֹן הוּא כָּאֵן. בְּקִרְיַת שְׁמַע
יֵשׁ אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת.

הַפְּרָשָׁה הַרְּאשׁוֹנָה שֶׁל הַיְּחִידִין,
שֶׁהִיא שְׁנֵי יְחִידִים, בְּשִׁתִּים
עֲשָׂרָה תְּבוּת. שֵׁשׁ תְּבוּת בַּיְחִיד
הַעֲלוֹן, וְשֵׁשׁ תְּבוּת בַּיְחִיד אַחֵר.
הַפְּרָשָׁה הַשְּׁנִיָּה - וְאֶהְבֶּתָּ,
בְּאַרְבַּעִים וּשְׁתֵּים תְּבוּת, בְּסוּד
הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבַּעִים וּשְׁתֵּים
אוֹתִיּוֹת.

וְהַשְּׂמַאל בַּיְמִין. וְהוּא בְּסוּד וְסִתָּר

וּלְמַסְגָּד קָמִי אֵינוֹן תִּרְעִין לְמֵאֲרִי כּוֹלָא. כְּמָה
דְּאֵת אָמַר, (ישעיה טו כג) וְהָיָה מִדֵּי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ
וּמִדֵּי שֶׁבַת בְּשֶׁבַתוֹ יָבוֹא כָּל בֶּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת
לִפְנֵי. כָּל, לְאֶסְגָּאָה אֵינוֹן נִפְשָׁאן דְּדִיִּירִי עִם
גּוֹפָא, וְאִיתְקְרוּן כָּל בֶּשֶׂר.

חֲלוֹן אַחֲרָא דְּבִסְטָר דְּרוֹם, בֵּיה קְיִימִין שִׁית
מִשְׁקוּפִין, לָא עָאֲלִין לְהֵאֵי אַתְרַ, אֲלֹא
אֵינוֹן דְּלַעֲן קְרִיַּת שְׁמַע בְּרֵעוֹתָא, וּבְכּוֹנֵה בְּכָל
יּוֹמָא.

אָמַר רַבִּי פְּרַחְיָא, הָאֱלֹהִים, כַּד אֶסְתַּכְּלַנָּא
בְּהוּא חֲלוֹנָא, קָרַיב הוּא מְמַנָּא,
וְעֲנַאל שְׁמִיָּה, דִּי מְמוֹנֵה עַל תִּרְעָא דְּסִטָּר
דְּרוֹם, אָמַר לִי, קוֹם בְּקִיּוּמְךָ, וְחֲמִי הֵאֵי חֲלוֹן,
דְּלִית רִשׁוֹ לְאֶעְלָא (דְּקִי ע"א) תַּמָּן, וְלֹא לְמַחְמִי
בֵּיה, בַּר אֵינוֹן דְּלַעֲאן בְּקִרְיַת שְׁמַע כְּדָקָא
יְאוֹת.

וְכָרְ אֵינוֹן דְּלַעֲאן בְּקִרְיַת שְׁמַע כְּדָקָא יְאוֹת,
שֶׁתִּין מְמַנָּן עָאֲלִין קָמִיָּה (ג"א דְּמִשִּׁיחַ),
וּמִכְתִּירִין לִיה בְּכַתְרִין קְדִישִׁין, וְאִמְרִין לִיה,
דָּא הוּא כְּתָרָא דְּפְלוֹנִי דְּלַעֲא בְּקִרְיַת שְׁמַע
כְּדָקָא יְאוֹת.

שְׂאִיִּלְנָא לִיה, וְאִמְרִי לִיה, מֵאֲרִי, הֵאֵי קְרִיַּת
שְׁמַע כְּדָקָא יְאוֹת מַה הוּא. אָמַר לִי,
אֵי חֲסִידָא, רְזָא עִילָאָה אִיהוּ הַכָּא. בְּקִרְיַת
שְׁמַע אֵית בֵּיה אַרְבַּע פְּרָשִׁיין.

פְּרָשָׁה קְדָמָאָה דְּיְחִוּדָא, דְּאִיהוּ תִּרְיִן יְחִוּדִין,
בְּתִרְסָר תִּיבִין. שִׁית תִּיבִין בְּיְחִוּדָא
עִילָאָה. וְשִׁית תִּיבִין בְּיְחִוּדָא אַחֲרָא. פְּרָשָׁה
תְּנִינָא וְאֶהְבֶּתָּ, בְּמ"ב תִּיבִין, בְּרְזָא דְּשֵׁם דְּמ"ב
אַתְרוּן.

פְּרָשָׁה תְּלִיתָאָה, וְהָיָה אִם שְׂמוּעַ, דְּאֶתְכְּלִיל
יְמִינָא בְּשְׂמָאֲלָא, וְשְׂמָאֲלָא בִּימִינָא.

פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית - וְהָיָה אִם שְׂמוּעַ, שְׂנַכְלַל הִימִין בְּשְׂמָאֲלָא,

של המרפכה הקדושה, עד ושמתם, שהיא הפרשה ששולטת על הכל. היא בסוד של שבעים ושנים תבות, תוך הסוד של שבעים ושנים שמות של המרפכה הקדושה.

פרשה רביעית - ושמתם, שהיא חמשים תבות, שהיא פנגד חמשים שערי בינה. פרשת הציצית פלולה מכלם. ועולות הפרשיות למנין של אדם.

וכר שאר הוקמות, בין במצוות התורה, בין בכל שאר המקומות בתורה, הזכר לחוד והנקבה לחוד. וכאן שהוא יחוד, שמתחבר בו הקדוש ברוך הוא, זכר ונקבה מתבססים יחד, ועולים בשעור אחד.

הזכר נשתלם בה, מה שאין פן בכל שאר המקומות של התורה. וזהו השבח של האמונה העליונה, לדעת זה (שהח' ה' הוא האלהים. הזכר נשלם בנקבה, ונקבלים אחד עם אחד, הזכר נבנה עם הנקבה. וזהו היחוד השלם. ואין שלמות אלא בזכר ונקבה יחד.

ובא ראה, כל מי שמשלים היחוד פראוי ומכון בפרשיות הללו בכל יום, זוכה למשקופים והחלונות הללו, להיות שלם פאן. ואין מי שיצפב על ידו, ובלבד שיקרא פראוי, ויכון בסודות העליונים הללו.

ואחז בימיני ואמר לי: אי חסיד, בא וראה את פבוד אותם שמיחדים את השם הקדוש פראוי ועוסקים בקריאת שמע כמו זה.

נבנמתי להיכל אחד, ובאותו היכל היו שלש מאות ששים וחמשה היכלות, פחשבון ימות השנה. אברהם יצחק ויעקב שולטים באותו ההיכל, ואדם הראשון בתוכם.

ואיהו ברזא וסתרא דרתיכא קדישא, עד ושמתם. דאיהי פרשתא דשלטא על כולא. איהי ברזא דע"ב תיבין, גו רזא דע"ב שמחן דרתיכא קדישא.

פרשה רביעאה, ושמתם, דאיהי חמשין תיבין, דאיהי לקביל חמשין תרעין דבינה. פרשה דציצית כלילא מפולהו. וסלקין פרשין למנינא דאדם.

וכר שאר דוכתיין, בין בפקודי דאורייתא, בין כל שאר דוכתי דאורייתא, דכורא לחוד, ונוקבא לחוד. והכא דאיהו ייחודא, דאתיחד ביה קודשא בריה הוא, דכר ונוקבא אתפנישו פחדא, וסלקין בשעורא חדא.

דכורא אשתלים בה, מה דלאו הכי בכל שאר דוכתי דאורייתא. ודא שבחא דמהימנותא עילאה, למנדע ורזא דא (דחא) ה' הוא האלהים. דכורא אשתלים בנוקבא, ואתפלל חד בחד, דכורא אתבני בנוקבא. ודא איהו ייחודא שלים, ולא אית שלימו אלא דכורא ונוקבא פחדא.

ותא חזי, פל מאן דאשלים ייחודא פדקא יאות, ומכוין בפרשיות אלין בכל יומא. זכי לאלין משקופין וחלונין, למהוי שלים הכא. ולית מאן דיעפב על ידוי, ובלבד דיקרי פדקא יאות, ויכוין בהני רזין עילאין.

ואחור בימינא דילי ואמר לי, אי חסידא, פא חמי יקר דאינון דמיחדי שמא קדישא פדקא יאות, ולעאן בקריאת שמע פגוונא דא. אעילנא בחד היכלא, ובההוא היכלא הוו שס"ה היכלים, פחושבין יומי שתא. אברהם יצחק ויעקב שליטין בההוא היכלא, ואדם הראשון בגוייהו.

וְרֵאִיתִי כִּמָּה קְבוּצוֹת שֶׁל נְשׂוֹת
מְלַבְּשׁוֹת בְּרֻקְמָה שֶׁל עֵץ הַחַיִּים,
וְכַמָּה גִּנּוּנִים שֶׁל כְּבוֹד עֲלוּיָן,
וְנִכְנָסִים לְתוֹךְ הַהֵיכָל, וְיוֹפִיאֵל
הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל עַל הַכֹּל, מִמֶּנֶּה
גְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה עִמָּהֶם.

פָּתַח וְאָמַר: הַתְּעוֹרְרוּ קְדוּשֵׁי
הָעוֹלָם, הָרִי בְּגִיכֶם הַקְּדוּשִׁים,
שְׁמִיחִידִים אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ,
וּמְכַוְּנִים בְּרֻצּוֹן שֶׁל הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל
קְרִיאַת שְׁמַע.

וְרֵאִיתִי אֶת אָדָם הַרְּאִשׁוֹן
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בָּהֶם. וּבִשְׁעָה שֶׁנִּכְנַסְתָּ
קְרִיאַת שְׁמַע שְׁקוֹרָא בֶּן אָדָם,
עוֹלָה בְּרֵאשׁוֹנָה לְהֵיכָל הַזֶּה,
וּמְרִיחַ בַּה אָדָם הַרְּאִשׁוֹן. אִם
חִסְרָה אוֹת אַחַת מִקְּרִיַת שְׁמַע,
אֵינוֹ מְקַבֵּל אוֹתָהּ, שֶׁהָרִי חִסֵּר
בְּגִינּוֹ שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּא מֵאֲתִים
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה, בְּאוֹתָן הַתְּבוֹת
שְׁחוֹרֵי שְׁלִיחַ הַצְּבוֹר.

וְאִם מוֹצֵא אוֹתָהּ כְּרֹאֵי, מְקַבֵּל
אוֹתָהּ, וְנוֹטְלִים מִמֶּנּוּ אַבְרָהָם
יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְנוֹשְׁקִים אוֹתָהּ. מִי
רָאָה הַשְּׂמִיחָה, מִי רָאָה
הָעֲרַבּוּכִיָּה בְּכָל אוֹתָם הַצְּדִיקִים
שֶׁבָּגָן עֲדוֹן, שֶׁבָּאִים לְאוֹתָהּ
הַשְּׂמִיחָה.

וּבִשְׁעָה שֶׁיֵּבֵא לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, מִי
רָאָה אֶת שְׂמִיחָתוֹ, שְׂמוֹשִׁיבִים
אוֹתוֹ הָאֲבוֹת אֶצְלָם פְּעָמִים בְּיוֹם,
וּבְכָל יוֹם יוֹרֵד עֲלָיו טַל מֵרֹאשׁ
הַמַּלְאָךְ.

וּבְאוֹתוֹ הַטַּל יוֹדְעִים וְאוֹכְלִים
הַמַּלְאָכִל שֶׁמִּלְאָכִים הַעֲלוּיָנִים
אוֹכְלִים. וְיוֹדְעִים מִה שֶׁהִיָּה, וּמִה
שֶׁהִיָּה, וּמִה שֶׁעֲתִיד לְהִיּוֹת, עַד
הַזְּמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִקַּם
אֶת הַגּוֹפִים הַסְּרוּחִים בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְיִקְיָמֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּבָנָיו מִתְּקַן כְּרֹאֵי.

בְּחֻלּוֹן שֶׁבְּצַד הַדְּרוֹם הֵיוּ רְשׁוּמִים
שׁ, שֶׁבְּצַד זֶה ו', וּבְצַד אַחֵר ו',
וּבְצַד הָאַחֵר ו'. שְׂאֵלְתִי אוֹתוֹ

וְחִמְיָנָא כִּמָּה חֲבִילֵי נִשְׁמַתִּין, מִתְּלַבְּשִׁין
בְּרֻקְמָה דְּאֵילָנָא דְחַיִּי, וְכַמָּה גִּוּוּנִין
דִּיקָרָא עֵילָאָה. וְעֵילָיִין גּוֹ הֵיכְלָא, וְיוֹפִיאֵל
רַב מְמַנָּא עַל כּוּלָּא, רַב מְמַנָּא דְּאוּרִיַּתָּא
בְּהַדְרִיָּהוּ.

פָּתַח וְאָמַר, אַתְּעֵרוּ קְדִישֵׁי עֲלֵמָא, הָא בְּנִיכּוֹן
קְדִישִׁין, דְּקָא מִיַּיְחָדִי שְׁמָא קְדִישָׁא,
וּמְכוּוְנֵי בְּרַעוּתָא דְּפְרָשִׁיין דְּקְרִיאַת שְׁמַע.

וְאָדָם הַרְּאִשׁוֹן חִמְיָנָא דְּמִשְׁתַּדֵּל בָּהוּ. וּבִשְׁעָתָא
דְּעֵאלַת קְרִיאַת שְׁמַע דְּקָרִי בְּרַ נִשׁ,
סְלִיקָא בְּקַדְמִיתָא לְהֵאִי הֵיכְלָא, וְאַרְחַ בַּה אָדָם
הַרְּאִשׁוֹן, אִי חִסֵּר אוֹת אַחַת מִקְּרִיַת שְׁמַע, לֹא
מְקַבֵּל לָהּ. דְּהָא חִסֵּר בְּגִינָא דְּאָדָם, דְּאִיְהוּ
מֵאֲתִים וּשְׁמוֹנֶה וְאַרְבָּעִים, בְּאֵינוֹן תִּיבִין דְּחוֹרֵר
שְׁלִיחַ צְבוֹר.

וְאִי אֲשַׁפַּח יְתָהּ כְּדָקָא יְאוּת, מְקַבֵּל לָהּ, וְנִטְלִין
לִיָּה אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִנִּיהּ, וְנִשְׁקִין
לָהּ. מֵאֵן חִמֵּי חֲדוּהּ, מֵאֵן חִמֵּי עֲרַבּוּכִיא, בְּכָל
אֵינוֹן צְדִיקִיא דְּבִגְיָנְתָּא דְּעֲדוֹן, דְּקָא אַתִּיין
בְּהֵהוּא חֲדוּהּ.

וּבִשְׁעָתָא דִּיִּתִּי לְהֵהוּא עֲלֵמָא, מֵאֵן יַחֲמֵי
חֲדוּהּ דִּילִיָּה, דְּאוֹתְבִין לִיָּה אַבְרָהָם
לְגַבִּיָּהוּ תְרִי זִמְנֵי בְּיוֹמָא, וּבְכָל יוֹמָא נַחִית
עֲלֵיָּה טַלָּא מֵרִישָׁא דְּמִלְכָּא.

וּבְהֵהוּא טַלָּא, יְדַעֵי וְאַכְלֵי מִיכְלָא, דִּי מִלְאָכֵי
עֵילָאִין אַכְלִין. וְיְדַעִין מִה דְּהוּהּ, וּמִה
דִּיהוּי, וּמִה דְּזִמְנִין לְמַהוּי, עַד זְמַנָּא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים לְגוֹפֵי דְּסְרִיחָן בְּהֵאִי עֲלֵמָא,
וְיוֹקִים לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּבִגְיָנָא
מִתְּתַקְנָא כְּדָקָא יְאוּת.

בְּחֻלּוֹן דְּבִסְטֵר דְּרוֹם, הָוּוּ רְשׁוּמִין שׁ,
דְּבִסְטֵר דָּא ו', וּבִסְטֵר אַחֵרָא ו',
וּבִסְטֵר אַחֵרָא ו'. שְׂאֵילָנָא לְהֵהוּא גַבְרָא,

הַאִישׁ, וְאִמְרָתִי: מִהֵן הָאוֹתִיּוֹת
הֵלְלוּ? אָמַר: אֵינִי יוֹדֵעַ.
עַד שֶׁבָּא אוֹתוֹ הַמַּמְנָה וְאָמַר לִי:
אֵי חֲסִיד, אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת סִמְנֵי
(עמודי) הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע.
אֲשֶׁרֵי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׂאוֹמֵר אוֹתָם
בְּכָל יוֹם בְּרִצּוֹן הַלֵּב.

חֲלוֹן אַחַר שֶׁבְּצַד צְפוֹן, בּוֹ
עוֹמְדִים שְׁנֵי מִשְׁקוּפִים, וְחֻמֵּשׁ
אוֹתִיּוֹת לוֹהֲטוֹת וְנוֹצְצוֹת בְּתוֹכָם.
שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בְּצַד זֶה וּשְׁתֵּי
אוֹתִיּוֹת בְּצַד זֶה, וְאַחַת לְמַעַלָּה
מֵהֶם תְּלוּיָה עֲלֵיהֶם, וְהֵם בְּסוּד
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְנִקְרָא אֱלֹהִים.
בְּחֲלוֹן הַזֶּה וּבְאוֹתָם הַמִּשְׁקוּפִים
שׁוֹרִים שְׁנֵי מַמְנִים בְּאוֹתוֹ הַרְקִיעַ,
וְהֵם צוֹרֵטֵק וְגוֹרִיאַל (עוֹרִיאַל),
שְׁמַמְנִים שֵׁם בְּאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁלֹּא
נִפְתַּח.

וְשֵׁם יֵשׁ הַיֵּכַל אַחַד מְרַקֵּם בְּכַמָּה
גּוֹנִים וְכַמָּה צִיּוֹרִים, וּבּוֹ עוֹמְדִים
כָּל אוֹתָם שְׁמַקְדָּשִׁים אֶת שֵׁם
רְבוֹנָם בְּאַמִּירָה בְּכָל יוֹם, אַחַר
שְׁמַבְרָכִים אוֹתוֹ, וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ
ה' הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֶד,
וּמְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ אַחַר כֵּף בְּקַדְשָׁה
מְשֻׁלֶּשֶׁת.

וְאוֹתוֹ הַיֵּכַל נִקְרָא מְשֻׁלֶּשׁ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּהוּ) הַיֵּכַל ה' הַיֵּכַל ה'
הַיֵּכַל ה' הַמְּהָ. וְאוֹתוֹ הַיֵּכַל הוּא
מְשֻׁלֶּשׁ. וְשְׂאֵלְתִי מֵה זֶה. אָמַר
אוֹתוֹ הַאִישׁ: אֵלּוּ הֵם שְׁלֹשׁ
אוֹכְלִים כָּל יְמֵיהֶם עַל דָּמָם.

מִשׁוֹם שֶׁהַנְּשֻׁמָּה שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ בְּכָל לַיְלָה
וְלַיְלָה. בְּבִקּוּר חוֹזֵרֵת אֵלָיו, וְשׁוֹרָה
בְּחוֹטֵם שֶׁל הָאָדָם, וְלֹא נִכְנָסֵת וְלֹא
מִתְיַשְׁבֵּת בְּמַעְוֵי עַד שֶׁמְבַרְךְ אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִתְפַּלֵּל עַל
דָּמוֹ, אִזּוֹ מִתְיַשְׁבֵּת בְּמִקּוּמָהּ.

כְּדִין מִתְיַשְׁבָּא בְּדוּכְתָּהּ.

וְאִמְנָא, מֵאֵי הֲנִי אֲתוּוֹן, אָמַר לָא יְדַעְנָא.
עַד דִּבְאַתָּא הֵהוּא מִמְנָא, וְאָמַר לִי, אֵי חֲסִידָא,
אֵינּוֹן אֲתוּוֹן, סִמְנִין (נ"א סְמִכִין) דְּפִרְשֵׁייתָא
דְּקִרִית שְׁמַע. וְזַפְּאָה חוֹלְקִיָּה דִּמְאֵן דִּבְאַמַּר לּוֹן
בְּכָל יוֹמָא בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא.

חֲלוֹן אַחֲרָא דְּבִסְטֵר צְפוֹן, בִּיָּה קְיִימָן
תְּרִין מִשְׁקוּפִין, וְחֻמֵּשׁ אֲתוּוֹן מְלַהֲטִין
וּמִתְנַצְצִין בְּגוּיָיְהוּ. תְּרִין אֲתוּוֹן בְּסִטְרָא דָּא,
וְתְרִין אֲתוּוֹן בְּסִטְרָא דָּא, וְחַד לְעֵילָא מְנַיְיָהוּ
תְּלִיא עֲלֵיָיְהוּ. וְאֵינּוֹן בְּרִזָּא דְּשְׁמָא קְדִישָׁא
וְאִיקְרִי אֱלֹהִים.

בְּחֲלוֹן דָּא וּבְאֵינּוֹן מִשְׁקוּפִין, שְׁרִיין תְּרִין
מַמְנָן בְּהֵהוּא רְקִיעָא, וְאֵינּוֹן צוֹרֵט"ק
וְגוֹרִיא"ל (נ"א עוֹרִיאַל), דִּי מַמְנָן תַּמָּן בְּהֵהוּא
סִטְרָא דְּלֹא אֲתַפְתַּחַת.

וְתַמָּן אֵי תַּחַד הַיֵּכָלָא, מְרַקֵּמָא בְּכַמָּה גּוֹוִינִין,
וְכַמָּה צִיּוֹרִין. וּבִיָּה קְיִימִין כָּל אֵינּוֹן
דְּמְקַדְּשֵׁי שְׁמָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן בְּאַמִּירָה בְּכָל יוֹמָא,
לְבַתֵּר דְּמְבַרְכִין לֵיהּ, וְאוֹמְרִין בְּרוּךְ ה'
הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֶד, וּמְקַדְּשִׁים לֵיהּ לְבַתֵּר
בְּקַדוּשָׁה מְשׁוּלֶּשֶׁת.

וְהֵהוּא הַיֵּכָלָא אִיקְרִי מְשׁוּלֶּשׁ, כְּמָה דִּבְאַתָּא אָמַר,
(יִרְמִיָּהוּ ז' ד') הַיֵּכַל ה' הַיֵּכַל ה' הַיֵּכַל ה'
הַמְּהָ. וְהֵהוּא הַיֵּכָלָא אִיָּהוּ מְשׁוּלֶּשׁ. וְשְׂאֵילְנָא
מֵאֵי הָאֵי. אָמַר הֵהוּא גְבַרָא, אֵלִין אֵינּוֹן דְּלֹא
אַכְלִי כָּל יוֹמִיָּהוֹן עַל דְּמֵהוֹן.

בְּגִין דְּנִשְׁמַתָּא דְּבֵר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלֵמָא, נְפַקַת
מִיָּנִיָּה בְּכָל לַיְלָא וְלַיְלָא. בְּצַפְרָא
אֲתַהֲדָרָא לֵיהּ, וְשְׁרִיא בְּחוּטְמָא דְּבֵר נֶשׁ,
וְלֹא עֲאֵלַת וְלֹא אֲתִישְׁבָּא בְּמַעְוֵי, עַד דְּמְבַרְךְ
לְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, וּמְצִלִי עַל דְּמִיָּהּ.

וְעַל דָּא פְּתִיב, (ישעיה ב כב) חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם
אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפוֹ. מֵאֵי אֲשֶׁר נִשְׁמָה
בְּאָפוֹ. בְּגִין דְּנַחְתָּא בְּצַפְרָא, וְאוֹמַר לָהּ (ד קי
ע"ב) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זִילִי, וּשְׂרִי לִי
בְּחוּטְמוֹי, עַל מְנַת דִּיצְלִי צְלוֹתֶיהָ. אֵי מְבַרְךָ
הוּא פְּדָקָא יְאוּת, תְּשֻׁרִי בְּגוּיָה, וְאֵי לָא, פְּרָחָא
וּסְלִיקַת, וְאֶשְׁתַּפַּח בְּרַנְשׁ דְּחֶסְרָא מִיְנִיהֵ הֵהִיא
קְדוּשְׁתָּא דְנִשְׁמָתָא.

וְכִינן דְנִשְׁמָתִיהָ חֶסְרָא מִיְנִיהֵ, בְּמָה נַחְשֵׁב הוּא,
לָא אַתְחַשֵׁב לְכָלוּם, כְּאֵלוּ לָא הוּהוּ
בְּעַלְמָא. וְעַל דָּא, אָסִיר לִי לְאִינִישׁ לְבָרְכָא
לְחַבְרִיָּה, עַד דְּמְבַרְךָ לְמַאֲרִיָּה בְּשִׁירוּתָא
דְּצְלוֹתָא.

וְהַחֲזִין אוֹמַר בְּרַכּוּ אֶת ה', וְהוּא אוֹמַר בְּרוּךְ ה'
הַמְבַרְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכִינן דְּמְבַרְךָ
לְמַאֲרִיָּה, מִתַּמָּן שִׁירוּתָא דְּצְלוֹתָא לְצִלָּאָה. וְעַל
דָּא שְׂרִיאָן קְדוּשָׁאן. זַכְּאִין אִינוּן דְּמְבַרְכֵי
וּמְקַדְשֵי לְמַאֲרִיָּהוּן בְּכָל יוֹמָא, בְּרַעוּתָא דְּלַבָּא.
בְּהַהוּא שְׁעַתָּא אוֹלִיפְנָא, דְּלִית רְשׁוֹ לְצִלָּאָה
צְלוֹתָא בְּעֶשְׂרָה, עַד דְּמְבַרְכִין
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁירוּתָא דְּכוּלָּא. וְכִינן
דְּמְבַרְכִין לִיָּה, צְלוּ צְלוֹתְהוּן.

אֲמַר הַהוּא גְּבַרָא, רַבִּי, הֵהִיא בְּרַכָּה, לָאו
אִיהוּ אֶלָּא לְאַתְקְנָא שְׂבַחָא לְמַאֲרִיָּהוּן.
דְּאַהֲדַר לוֹן נִשְׁמַתְהוּן, דְּאִיתְקַרְיָא בְּחַמְשׁ
שְׁמָהּ. וּבְרַכְתָּא בְּחַמְשׁ תִּיבִין, בְּרוּךְ ה'
הַמְבַרְךָ וְכוּ'. וְעַל בְּרַכָּה דָּא שְׂרִיאָ צְלוֹתָא.
וּקְדוּשָׁה לָא שְׂרִיאָ אֶלָּא עַל בְּרַכָּה, לְאַתְקַפָּא
לְמַאֲרִיָּהוּן בְּכוּלָּא, וּבְרַכָּה דָּא, וּקְדוּשָׁה דָּא,
לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּעֶשְׂרָה.

שְׂאִירָנָא לִיָּה, אֲמַאי הֵיכְלָא דָּא לְסִטְרָ צְפוּן.
אֲמַר לִי, בְּהַאי הֵיכְלָא אַתְפַּפִּיין כָּל
סִטְרִין בִּישִׁין, דְּלָא יִשְׁלֹטוּן בְּעַלְמָא.

וְהַחֲזִין אוֹמַר בְּרַכּוּ אֶת ה', וְהוּא אוֹמַר בְּרוּךְ ה'
הַמְבַרְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכִינן דְּמְבַרְךָ
לְמַאֲרִיָּה, מִתַּמָּן שִׁירוּתָא דְּצְלוֹתָא לְצִלָּאָה. וְעַל
דָּא שְׂרִיאָן קְדוּשָׁאן. זַכְּאִין אִינוּן דְּמְבַרְכֵי
וּמְקַדְשֵי לְמַאֲרִיָּהוּן בְּכָל יוֹמָא, בְּרַעוּתָא דְּלַבָּא.
בְּהַהוּא שְׁעַתָּא אוֹלִיפְנָא, דְּלִית רְשׁוֹ לְצִלָּאָה
צְלוֹתָא בְּעֶשְׂרָה, עַד דְּמְבַרְכִין
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁירוּתָא דְּכוּלָּא. וְכִינן
דְּמְבַרְכִין לִיָּה, צְלוּ צְלוֹתְהוּן.

אֲמַר הַהוּא גְּבַרָא, רַבִּי, הֵהִיא בְּרַכָּה, לָאו
אִיהוּ אֶלָּא לְאַתְקְנָא שְׂבַחָא לְמַאֲרִיָּהוּן.
דְּאַהֲדַר לוֹן נִשְׁמַתְהוּן, דְּאִיתְקַרְיָא בְּחַמְשׁ
שְׁמָהּ. וּבְרַכְתָּא בְּחַמְשׁ תִּיבִין, בְּרוּךְ ה'
הַמְבַרְךָ וְכוּ'. וְעַל בְּרַכָּה דָּא שְׂרִיאָ צְלוֹתָא.
וּקְדוּשָׁה לָא שְׂרִיאָ אֶלָּא עַל בְּרַכָּה, לְאַתְקַפָּא
לְמַאֲרִיָּהוּן בְּכוּלָּא, וּבְרַכָּה דָּא, וּקְדוּשָׁה דָּא,
לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּעֶשְׂרָה.

שְׂאִירָנָא לִיָּה, אֲמַאי הֵיכְלָא דָּא לְסִטְרָ צְפוּן.
אֲמַר לִי, בְּהַאי הֵיכְלָא אַתְפַּפִּיין כָּל
סִטְרִין בִּישִׁין, דְּלָא יִשְׁלֹטוּן בְּעַלְמָא.

אֲמַר אוֹתוּ הַאִישׁ: רַבִּי, הַבְּרַכָּה
הַהִיא אֵינָה אֶלָּא לְתַמָּן הַשְּׂבַח
לְרַבּוֹנָם, שְׁהַחֲזִיר לָהֶם נִשְׁמָתָם,
שְׁנַקְרָאת בְּחַמְשָׁה שְׁמוֹת.
וְהַבְּרַכָּה בְּחַמְשׁ תִּבּוֹת, בְּרוּךְ ה'
הַמְבַרְךָ כּוּ'. וְעַל הַבְּרַכָּה הַזֹּאת
שׁוֹרָה הַתְּפִלָּה, וְהַקְדוּשָׁה לָא
שׁוֹרָה אֶלָּא עַל הַבְּרַכָּה, לְהַחֲזִיק
בְּרַבּוֹנָם בְּכָל. וְהַבְּרַכָּה הַזֹּאת
וְהַקְדוּשָׁה הַזֹּאת אֵינָה אֶלָּא בְּעֶשְׂרָה.
שְׂאִירָתִי אוֹתוּ: לְמָה הֵיכֵל לְצַד
הַצְּפוּן? אֲמַר לִי: בְּהֵיכֵל הַזֶּה
נִכְנָעִים כָּל הַצְּדִידִים הַרְעִים שְׁלֹא
יִשְׁלֹטוּ בְּעוֹלָם.

החלון דא, איקרי חלון דנוגה. ולית רשו
לאסתפלא ביה, בר אינון דדיוריהון
תמן, וכלא אינון חמאן, ומסתפלין, ויכלין
לאסתפלא. כל אינון דתמן, אזלי במלבושין
בדיוקנין דהאי עלמא.

ותמן חמינא סגיאיין מן חברייה, ולא אתיהיב
לי רשו לאתקרבא לגבייהו, וכולהו
אשתמודען דא לדא, ואכלי מיכלא דתקיפי
עליונים.

רקיעא דא, נטיל בכל יומא לארבע סטרי
עלמא. וכד נטיל, ארעיה טלא דחיי
לגו גנתא. ואתיין פולהו צדיקיא דתמן,
ואסתחיין בההוא טלא, ואזהרן פזוהר הרקיע,
ואעלין קמי משיחא, ולקמי אבהן, ואדם
הראשון, ולא אתיהיב לי רשו למנדע בהו.
חלון דבסטור מערב, משניא מפל שאר חלונין,
בגונון ובנהורין. מתתחמא בארבע
אתוון דשמא קדישא, דזהרין ונצצין על גפי
ההוא חלונא. זימנין אתגליין, זימנין
אתטמרן. ואחזי לי באתר חד, פתות של
צדיקים, בדרגין יתיר על פולהו (ע"כ מצאתי).

מדרש הנעלם איכה
שרחו להו בניי בכל לבני ארעא קדישא, לן
יאות למבפי, לן יאות למעבד הספדא
על חורבן בית אלהנא, על דאתפדרנא ביני
עממיא, (בסאן דפלא סעון אחרנין) ואית לן למיפתח
הספידא, ולפרשא אלפ"א ביתא, דשלא מארי
עלמא להספידא דחורבן ביתיה.
שרחו להו בניי ארעא קדישא, יאות דאתון
אתפדרתון ביני עממיא, ואתון לבר
מארעא קדישא, ויאות לכו למבפי עליכו
ועל גרמייכו, דנפקתון מנהורא לחשוכא,

מדרש הנעלם על איכה

החלון שבצד מערב משנה מכל
שאר החלונות, בגונים ובאורות.
מתחם בארבע אותיות של השם
הקדוש, שזוהרים ונוצצים על גב
אותו החלון. לפעמים מתגלים,
לפעמים נסתרים. והראו לי
במקום אחד פתות של צדיקים
בדרגות יתרות על כלם.

שרחו להם בניי בכל לבני הארץ
הקדושה: לנו מתאים לבכות, לנו
ראוי לעשות הספד על חורבן בית
אלהינו, על שהתפזרנו בין
העמים, (כמי שעובד עבודת הורח) ויש לנו
לפתח בהספד, ולפרש האלפ"א
ביתא ששלא רבון העולם
להספד של חורבן ביתו.

שרחו להם בניי הארץ הקדושה:
מתאים שאתם התפזרתם בין
העמים, ואתם מחוץ לארץ
הקדושה, ונאה לכם לבכות

עליכם ועל עצמכם, שיצאתם מאור לחשוף כעבד שיצא מבית רבו. אבל אנו יש לנו לבכות ולעשות הספד, ולנו שלח הקדוש ברוך הוא ספר ההספד, שאנו בני הגבירה, ואנו מבני ביתה, ויודעים את כבודו של רבון העולם, ולנו ראוי לבכות ולפרש אותם האלפ"א ביתי"ם. ואנו יתומים בלי אב ואם, ומסתכלים העינים לכתלי בית אמנו - והנה נחרב, ולא מצאנו אותה. שהיתה מניקה אותנו בכל יום בימים הראשונים מהיפי שלה (בין היפי של מעיה), והיתה מנחמת אותנו, ומדברת על לבנו כאם לבנה, כמו שנאמר (ישעיה סו)

כאיש אשר אמו תנחמנו וגו'. וכעת מסתכלות העינים לכל צד, ומקום בית מושבה של אמנו התבלבל, והנה נחרב. נפה הראש לכתלי הבית ומושבה. מי ינחם אותנו, ומי ידבר על לבנו ויגן עלינו לפני המלך?

בשהיינו חוטאים לפני אבינו, ומעלה הרצועה להלקות אותנו, היא עמדה לפנינו, ומקבלת המלקות של המלך כדי להגן עלינו, כמו שנאמר (שם נג) והוא מחלל מפשעינו מדכא מעונותינו כו' ובחברתו נרפא לנו. וכעת אין לנו אם. וי! לנו! וי לכם! לנו ראוי לבכות, לנו ראוי לספד, לנו ראוי לפתור אותם דברי מרירות, להודיעם לאותם שיודעים לבכות דברי הספד.

נקרב כל יום למטת אמנו - ולא נמצא אותה שם. נשאל עליה - אין מי שמשגיח עלינו. נשאל למטתה - התבלבלה. נשאל לכסאה - נפלה. נשאל להיכלותיה - הם נשבעים שלא יודעים ממנה. נשאל את העפר - רשם של עקבות אין שם.

כעבדא דנפיק מבי מאריה. אבל אנן אית לן למבפי ולמעבד הספידא, ולן שדר קודשא בריך הוא ספרא דהספידא, דאנן בנהא דמטרוניתא, ואנן מבני ביתה, וידעין יקרא דמארי עלמא. ולן יאות למבפי, ולפרשא אינון אלפ"א ביתי"ן.

ואנן יתמין בלא אבא ואמא, ומסתכלין עיינין לכותלי ביתא דאימנא, והא אתחרב, ולא אשפחנא לה. דהות ינקא לן בכל יומא, ביומין קדמאין, משפירו דילה. (בין שפירו דמעאה) והות נחיימת לן, וממללת על לבנא, כאמא לברה. כמה דאת אמר (ישעיה סו יג) כאיש אשר אמו תנחמנו וגו'.

והשתא אסתפלן עיינין לכל סטר, ואתר בית מותבא דאימנא אתבלבל, והא אתחרב. נבטש רישא לכותלי ביתא ומותבה. מאן ינחם לן, ומאן ימלל על לבנא, ויגין עלנא קמי מלכא.

בר הוינן חטאן קמי אבונא, וסליק רצועא לאלקאה לן, איהי קיימת לקמן, ומקבלת מלקיותא דמלכא, בגין לאגנא עלנא. כמה דאת אמר (שם נג ה) והוא מחלל מפשעינו מדכא מעונותינו וגו' ובחברתו נרפא לנו. והשתא אימא לית לן, ווי לן, ווי לכו. לן יאות למבפי, לן יאות למספד, לן יאות לפתרא אינון מילין דמרירו, לאודעא להו, לאינון דידעין למבפי מלין דהספידא.

נקרב בכל יומא לגבי ערסא דאימנא, ולא נשפח לה תמן. נשאל עליה, לית מאן דישגח עלן. נשאל לערסא דילה, אתבלבלא. נשאל לכורסייא, נפלת. נשאל להיכלין דילה, אומאן אינון דלא ידעין מינה. נשאל לעפרא, רשימו דעקבתא לית תמן.

נשאל את הגג - הרי הגג משיב לנו, שישבה שם מבכה ומייללת (עליו) והולכת מבכה, צונחת בקול של מרירות עלינו מגג לגג, כמו שנאמר (שם כב) מה לך אפוא פי עלית כלך לגגות. נשאל את הדרכים והשבילים - כלם אומרים ששמעו קול מרירות של בכיה שמבכה על בניה, ולא יודעים לאן הסתלקה.

רנו ראוי לבכות! לנו ראוי לספד! ננשק את עפר רגליה, ננשק את מקום בית מושבה, ננשק את כתלי ההיכל, ונבכה במרירות. אנו נפתח בהספד, שראינו בכל יום כל זה. נבכה תמיד ולא נשפח מרירות הבכי מעמנו.

פתחו הם ואמרו, (איכה א) איכה ישבה בדרך העיר. פתוב (ישעיה כב) פי יום מהומה ומבוסה ומבוכה וגו'. פי יום, יום אחד יש לקדוש ברוך הוא, אהוב נפשו, כלול מפל שאר הימים. ששה ימים כלולים בו, והוא הכלל של כלם. ועל שהתרבו החטאים הסתלק למעלה, לבית עולם החיים.

אז, מתחת שפולי המשפן, קם יום של מרירות, יום של בכיה, יום של צער, יום שנקרא מהומה ומבוסה ומבוכה. ונכנס לתוף המשפן, ומכלה ומטמא. ורבון המשפן הלך וברח וגרש מתוף מושבו לתוף החר שפחוצ, ולתוף החר שחרוב, והמשפן (השמד) ונחרב.

אחר כך ירד אותו היום העליון שהסתלק, שאל על משפנו - והנה נחרב. נכנס והשגיח בכעלת המשפן, הגבירה אהובת נפשו - והיא גרשה וברחה, וכל בגינה סתור. אז התחיל לבכות, בכיה אחר בכיה, כנהמת התרנגול על נקבתו. זהו שפתוב

נשאל לאיגרא, הא איגרא אתיב לן, דתמן יתבה מבכה ומייללת (על) ואזלת מבכה, צונחת בקול מרירו עלן, מאיגרא לאיגרא. כמה דאת אמר, (שם כב א) מה לך אפוא פי עלית כלך לגגות. נשאל לאורחין ושבילין, פלהו אמרין דשמעו קל מרירו דבכיה, דמבכה על בנהא, ולא ידעין לאן אסתלקת.

רן יאות למבכי, לן יאות למיספד. ננשק עפרא דרגלהא, ננשק אתר פי מותבה, ננשק כותלי היכלא, ונבכי במרירו. אנן נפתח בהספידא, דחמינן בכל יומא פל האי. נבכי תדיר ולא איתנשי מרירו דבכיה מינן.

פתחו אינהו ואמרי, איכה ישבה בדרך העיר, פתיב (דף קרא ע"א) (ישעיה כב ה) פי יום מהומה ומבוסה ומבוכה וגו'. פי יום. חד יומא אית לקודשא בריהו הוא, רחימא דנפשיה, כלילא מפל שאר יומין, שית יומין כלילן ביה, והוא כללא דכלהו. ועל דאסגיא חובין, אסתלק לעילא, לבי עלמא דחיינן.

ברין מתחות שפולי משפנא, קם יומא דמרירו, יומא דבכיה, יומא דצער, יומא דאיגרי מהומה ומבוסה ומבוכה, ועאל בגו משפנא, ושיצי וסאיב. ורבונא דמשפנא, אזל וערק ואתתרף מגו מותביה לגו טורא דלבר, ולגו טורא דחרוב, ומשפנא (אשתצי) ואתחרב.

דבתר, נחת ההוא יומא עילאה, דאסתלק, שאל על משפניה, והא אתחרב. עאל ואשגח על מארי דמשפנא, מטרוניתא רחימתא דנפשיה, והיא אתתרבת וערקת, וכל בגינה סתיר. פדין שארי למגעני, גועא פתר גועא, פנהימו דתרנגולא על נוקביה. הדא

(ש) מְקַרְקַר קר, נְהִימוּ פְתַרְנְגוּלָא.
קר - הרבון השליט.

וְשׁוּעַ אֶל הָהָר, עֲשֵׂה שׁוּעָה וְצׁוּחַ
אֶל הָהָר, שְׁלֹשׁם בְּרַחֲמֵי הַגְּבִירָה.
עֲשֵׂה שׁוּעָה, צׁוּחַ וְקוּרָא בְּנִהְמָה
שֶׁל בְּכִיָּה אִיכָה. אִיכָה אֶהוּבַת
נְפִשִׁי, אִיכָה יוֹנְתִי שְׁלִמְתִי, אִיכָה
יְחִידְתִּי, שֶׁהִתְיַחֵדָה עִמִּי בְּיַחְדוּד.
אִיכָה שְׁהִיִּית נוֹטְלַת בְּכָל יוֹם
חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אוֹתוֹת הַיַּחְדוּד,
וְנִקְרָאת עַל זֶה כ"ה.

אֲחֹתִי בְּתִי אִמִּי, לֹאֲנִי הִלְכְּתִי? לֹאֲנִי
פְּנִית לְלַכְתִּי? אֲנִי שְׁשׁוּמְעִים בְּכָל
יוֹם הַקְּרָקוּר הַזֶּה שֶׁל רְבוּנְנָה, לְנוּ
רְאוּנִי לְבָכוֹת, לְנוּ רְאוּנִי לְסִפְד, לְנוּ
רְאוּנִי לְפִתּוּחַ אִיכָה. אִיכָה יִשְׁבָּה
בְּדָד וְגו'.

רְבִי לְוִיטָס חוֹזָאָה פְּתַח, (בראשית
א) וְאִיכָה אִשִּׁית בִּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה
וּבֵין זֶרְעֶךָ. שְׁנֵאָה רַבָּה הִיְתָה
מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל הַעֲלָה
שֶׁל עֲצַת הַנְּחָשׁ. מֵאוֹתָה הַשְּׁעָה
שֶׁהִתְקַלַּל, נִדְחָה מִלִּפְנֵי שַׁעַר
הַמְּלָךְ, וְהוּא אוֹרֵב תְּמִיד בֵּין
הַגְּדֵרוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, בֵּין אוֹתָם
גְּדֵרוֹת הַתּוֹרָה, כָּל אוֹתָם שְׂדִישִׁים
בְּעַקֵּב, בְּאוֹתָם הַגְּדֵרוֹת נוֹשֵׁף
אוֹתָם.

אוֹי שְׂמִצָּא, אוֹי שְׂנִשְׁף. אוֹי עַל
הַשְּׁנֵאָה הַרְעָה שְׂנִשְׂמָרָה, עַל
הַשְּׁנֵאָה הַרְעָה שֶׁהִיְתָה לוֹ בְּאִשָּׁה
הַזֶּה, שְׂנִקְרָאָה אִשָּׁה יְרָאת ה' .
שְׁנֵאָה רְעָה שְׂמַר לָהּ מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
הָעוֹלָם, עַד שֶׁשָּׂכַר אוֹתָהּ בְּשִׁכְר,
לְשִׁכְבַּ לְעֶפְרָא.

"אִיכָה" יִשְׁבָּה "בְּדָד" הָעִיר "רְבִיתִי" עַם
"רְבִיתִי" עַם "הִיְתָה" (איכה א).
הַסְּתַפְּל בְּאוֹתוֹת שֶׁל רֹאשׁ כָּל
תְּבָה וְתַבָּה, וְתַמְצָא שְׂמִירָה שֶׁל
שְׁנֵאָה רְעָה, שְׂנִשְׂמָרָה עַד שְׂנִחָרֵב
בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ. אִיכָה רְעָה
בְּרֹאשֵׁי הָאוֹתוֹת נִשְׂמָרָה לָהּ
לְאוֹתָהּ אִשֶּׁת חֵיל, בְּשִׁבְרוֹן שֶׁל בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, לְשִׁכְבַּ לְעֶפְרָא.

הוּא דְכָתִיב, מְקַרְקַר קר, נְהִימוּ פְתַרְנְגוּלָא.
קיר, רבון שליטא.

וְשׁוּעַ אֶל הָהָר, עֲבִיד שׁוּעָה וְצׁוּחַ לְגַבֵּי
טוּרָא, דְּעֶרְקַת תַּמָּן מְטְרוּנִיתָא. עֲבִיד
שׁוּעָה צׁוּחַ וְקָרִי בְּנִהְימוּ דְּבְכִיָּה אִיכָה. אִיכָה
רְחִימְתָא דְּנַפְשָׁאִי, אִיכָה שְׂפִינְתִי שְׂלִימְתִי,
אִיכָה יְחִידְתָא דִּילִי, דְּאֲתִיחֵדָא עִמִּי בְּיַחְדוּדָא.
אִיכָה דִּהְוִית נְטֹלָא בְּכָל יוֹמָא, חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים
אֲתוּוֹן דִּיחְוּדָא, וְאֲתִקְרִיאת כ"ה עַל דָּא.

אֲחֹתִי בְּרִיתִי אִמִּי, לֹאֲנִי אֲזַלְת, לֹאֲנִי פְּנִית לְמִיָּהָ.
אֲנִי דְשִׁמְעִין בְּכָל יוֹמָא קְרָקוּרָא דָּא
דְּרְבוּנְנָא, לָן יְאוֹת לְמַכְפִּי, לָן יְאוֹת לְמַסְפַּד,
לָן יְאוֹת לְמַפְתַּח אִיכָה. אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד וְגו'.

רְבִי לְוִיטָס חוֹזָאָה פְּתַח, (בראשית ג טו) וְאִיכָה אִשִּׁית
בִּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעֶךָ. דְּבָכוּ סַגֵּי
הָהּ מִן יוֹמָא דְּאֲתַבְרִי עַלְמָא, עַל עִילָה דְּעִיטָא
דְּנַחֲשׁ, מַהִּיא שְׁעֵתָא דְּאֲתַלְטִיָּא, אֲתַדְּחִיָּא
מִקְמִי תַרְעָא דְּמַלְכָּא, וְהוּא כְּמִין תְּדִיר בֵּין
גְּדֵרִין דְּעַלְמָא, בֵּין אִינוּן גְּדֵרִין דְּאוּרִיָּתָא, כָּל
אִינוּן דְּדִשִׁין בְּעַקֵּב, בְּאִינוּן גְּדֵרִין, נְשִׁיף לִוְן.
וְוִי דְּאִשְׁפַּח, וְוִי דְּנִשִּׁיף. וְוִי עַל דְּבָכוּ בִישָׁא
דְּאֲתַנְטִיר. עַל דְּבָכוּ בִישָׁא דִּהְוִית לִיהּ בְּהֵאִי
אִשָּׁה, דְּאֲתַקְרָא (משלי לא ל) אִשָּׁה יְרָאת ה'. דְּבָכוּ
בִישׁ נְטֵר לָהּ מִן יוֹמָא דְּאֲתַבְרִי עַלְמָא, עַד
דְּתַבְר לָהּ בְּתַבִּירוּ, לְמַשְׁכַּב לְעֶפְרָא.

"אִיכָה" יִשְׁבָּה "בְּדָד" הָעִיר "רְבִיתִי" עַם
"הִיְתָה", תַּסְּתַפְּל בְּאֲתוּוֹן דְּרִישׁ כָּל
תִּיבָה וְתִיבָה, וְתַשְׁפַּח נְטִירוּ דְּבָכוּ בִישָׁא,
דְּאֲתַנְטִירָא, עַד דְּאֲתַחַרֵּב בִּי מִקְדָּשָׁא. אִיכָה
רְעָה בְּרִישֵׁי אֲתוּוֹן, אֲתַנְטִיר לָהּ לְהֵיא אִשֶּׁת
חֵיל, בְּתַבִּירוּ דְּבִי מִקְדָּשָׁא, לְמַשְׁכַּב לְעֶפְרָא.

לְאוֹתָהּ אִשֶּׁת חֵיל, בְּשִׁבְרוֹן שֶׁל בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, לְשִׁכְבַּ לְעֶפְרָא.

זְהוּ שְׁכַתוּב (ש) "כְּאֶלְמָנָה רַבָּתִי
 "בְּגוֹיִם" שְׁרָתִי "בְּמַדִּינוֹת" הֵיִתָּה
 "לְמַס. תִּקְרָא לְמַפְרַע בְּרֵאשִׁי
 הָאוֹתִיּוֹת - ל"ה בְּשִׁבְר"ף.
 בְּשִׁבְרוֹן שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
 בְּשִׁבְרוֹנָה שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
 שְׁשֻׁנָּה רְעָה הַדְּבִיק ל"ה
 בְּשִׁבְר"ף.

אִיכָּה שְׁנִדְבָקָה לְאוֹתָהּ אִיכָּה
 רְעָה הַזֶּה, קוֹל הַנְּחֹשׁ, קוֹל מְרִירוֹת
 שֶׁל בְּכִיָּה בְּרָקִיעִים. אֵלּוּ קוֹרְאִים
 אִיכָּה, וּמַצֵּד אַחַר קוֹרְאִים אִיכָּה.
 זְהוּ שְׁכַתוּב וְאִיכָּה אֲשִׁית בִּינְךָ
 וּבֵין הָאִשָּׁה. בֵּין הַצֵּד הַזֶּה, וּבֵין
 הַצֵּד הַזֶּה, נִמְצָא הַשֵּׁם (ש) בְּחֶרֶבֶן
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּבַפְּסוּק הָרֵאשׁוֹן
 נִרְשָׁם הַכֹּל, לְדַעַת שְׁכ"ה הַזֶּה
 הַדְּבִיק אוֹתָהּ אִיכ"ה רְעָה שְׁשֻׁמֵר
 לָהּ מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם.

אִיכָּה יִשְׁבָּה בְּדָד, רַבִּי הַרְפִּינָס
 פְּתַח, (בְּרֵאשִׁית א) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם
 וַיֵּשֶׁבֶן מִקְדָּם לְגֵן עֵדֶן. וַיִּגְרַשׁ אֶת
 - זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, בְּחֶרֶבֶן בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, שְׁגֵרְשָׁה בְּגֵרוּשֵׁינָה,
 שְׁשֻׁלְחָה בְּשִׁלּוּחֵינָה, כִּסָּא הַמְּלִיךָ
 שְׁנִפְלָה.

וַיִּגְרַשׁ אֶת - זֶה כִּסָּא הַמְּלִיךָ. אוֹי
 שְׁגֵרְשָׁה, אוֹי שְׁנִפְלָה. הָאָדָם,
 אוֹתוֹ שְׁשׁוּלְט עַל הַכִּסָּא, שְׁכַתוּב
 בּו (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַכִּסָּא
 דְּמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם וְכוּ'. נִפְלָה
 הַכִּסָּא - נִפְלָה הַכֹּל.

וַיִּשְׁבֵּן - אוֹתוֹ שְׁגֵרְשָׁה אֶת זֶה,
 הַשְּׁפִינָה וְהַשְּׂרָה יִשׁוּב אַחַר
 בְּהַפּוּכּוֹ. בְּשַׁעַת שְׁנִחְרַב בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, סָלַק אֶת הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן
 לְמַעְלָה, וְהַמְעִיט דְּמוֹתוֹ מִכְּמוֹ
 שְׁהִיָּה, וְהַכִּסָּא נִסַּע מִמֶּנּוּ וּנְפָרַד.
 כְּבִיבוּר הַשְּׂרָה אֶת גֵּן הָעֵדֶן עִם
 הַכְּרוּבִים לְמִטָּה, וּנְפָרַד מֵאוֹתוֹ
 הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, וְהַשְּׂרָה אֶת אוֹתָהּ
 לְהֵט הַחֶרֶב, לְעַמֵּד בְּמִקוֹם
 גְּבֻרָתוֹ, לְשֹׁמֵר וּלְשֹׂאֵב וּלְהַסְתִּיר

הַדָּא הוּא דְכָתִיב, "כְּאֶלְמָנָה רַבָּתִי בְּגוֹיִם
 "שְׁרָתִי בְּמַדִּינוֹת" הֵיִתָּה לְמַס, תִּקְרָא
 לְמַפְרַע בְּרֵישִׁי אֶתְרוֹן, ל"ה בְּשִׁבְר"ף. בְּתַבִּירוֹ
 דְּבֵי מִקְדָּשָׁא, בְּתַבִּירוֹ דְּכְנִישְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל,
 דְּבָבוּ בִישָׂא אֲדָבִיק ל"ה בְּשִׁבְר"ף.

אִיכָּה דְאֶתְדַבְּקַת לְהֵיָּא אִיכָּה רְעָה דָּא, קָל
 דְנִחְשׁ, קָל מְרִירוֹ דְּבְכִיָּה בְּרָקִיעִין. אֲלֵיךְ
 קָרָאן אִיכָּה, וּמַסְטָרָא אַחְרָא קָרָאן אִיכָּה. הַדָּא
 הוּא דְכָתִיב, (בְּרֵאשִׁית ג טו) וְאִיכָּה אֲשִׁית בֵּין
 הָאִשָּׁה, בֵּין סְטָרָא דָּא, וּבֵין סְטָרָא דָּא,
 אֲשִׁתְּפַח שְׁמָא (תְּמָן) בְּחֶרֶבֶן בֵּי מִקְדָּשָׁא. וּבְקָרָא
 קְדָמָא אֶתְרֵשִׁים כְּלָא לְמַנְדַּע דְּהָאִי כ"ה,
 אֲדָבִיק לָהּ אִיכ"ה רְעָה, דְּנִטִּיר לָהּ מִיּוֹמָא
 דְאֶתְבְּרִי עַלְמָא.

אִיכָּה יִשְׁבָּה בְּדָד, רַבִּי הַרְפִּינָס פְּתַח, (שם פסוק
 כד) וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיֵּשֶׁבֶן מִקְדָּם לְגֵן
 עֵדֶן. וַיִּגְרַשׁ אֶת, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. בְּחֶרֶבֶן בֵּי
 מִקְדָּשָׁא, דְאֶתְתְּרַכַת בְּתִירוּכִין, דְאֶשְׁתְּלַחַת
 בְּשִׁלּוּחֵינָה, כְּרִסְיָא דְמַלְכָּא נִפְלַת.

וַיִּגְרַשׁ אֶת, דָּא כְּרִסְיָא דְמַלְכָּא. וְוִי דְאֶתְתְּרַכַת,
 וְוִי דְנִפְלַת. הָאָדָם, הַהוּא דְשְׁלִיט עַל
 כְּרִסְיָא, דְכָתִיב בֵּיהּ (יחזקאל א כו) וְעַל דְּמוֹת הַכִּסָּא
 דְּמוֹת כְּמֵרְאָה אָדָם וְכוּ'. נִפְלַת כְּרִסְיָא, נִפְלַת
 כְּלָא.

וַיִּשְׁבֵּן, הַהוּא דְתִרְיָךְ לְדָא, אֲשִׁפִּין וְאֲשִׁרִי
 יִישׁוּבָא אַחְרָא, בְּהַיְפּוּכָא. בְּשַׁעַתָּא
 דְאֶתְתְּרַיב בֵּי מִקְדָּשָׁא, סָלִיק לְכְבוֹד עֵילְאָה
 לְעֵילְאָה, וְאֶזְעִיר דְיוֹקְנֵיהּ מִכְּמָה דְהָוּוֹת.
 וְכוּרְסְיָא נְטִיל מַגִּיָּה וְאֶתְפָּרַשׁ.

כְּבִיבוּר אֲשִׁרִי לְגֵן עֵדֶן עִם כְּרוּבִים לְתַתָּא,
 וְאֶתְפָּרַשׁ מֵהָהוּא כְּבוֹד עֵילְאָה.
 וְאֲשִׁרִי לְהֵיָּא לְהֵט הַחֶרֶב, לְמִיקָם בְּדוּכְתָא
 דְרַבְּנוּתֵיהּ, לְמִיטֵר וּלְמִישָׂאֵב וּלְמַסְתִּיר, (נ"א

וּלְמַסְחָה) הַהוּא אֹרַח דְּאַנְגִיד מֵעֵץ הַחַיִּים. וְשִׁלְמָה מְלָפָא צְוּחַ וְאָמַר, (משלי ל כא) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רְגֵזָה אַרְץ וְגו' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְגו' וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבוֹרָתָהּ. שִׁפְחָה לְגו', גְּבוֹרָתָהּ לְבַר. אֵיכָה יִשְׁבַּח בְּדָד, מֵאֵי בְּדָד. כִּמָּה דְאֵת אָמַר, (ויקרא יג מו) בְּדָד יִשָּׁב מִחוּץ לְמַחֲנֶה מוֹשְׁבֵוּ.

אֵיכָה יִשְׁבַּח בְּדָד, ר' חֲנִינְאִי וְרַבְּנָן פְּתַחֵי קְרֵא בְּאֲדָם הָרֵאשׁוֹן. (בראשית ב טו) וַיִּקַּח ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּגֵן עֵדֶן וְגו'. וַיִּקַּח, כִּמָּה לְקַחוּ? רַבִּי חֲנִינְאִי אָמַר, לְקַחוּ בְּדַבְרִים. כִּמָּה דְאֵת אָמַר (ויקרא ח ב) קַח אֶת אֶהְרֶן. וְרַבְּנָן אָמְרוּ, לְקַחוּ בְּרוּחַ, כִּמָּה דְאֵת אָמַר, (מ"ב ב ה) הַיּוֹם ה' לָקַח אֶת אֲדֹנֶיךָ מֵעַל רֹאשְׁךָ.

וַיִּנְחֲהוּ בְּגֵן עֵדֶן, כְּדִי לְהֵיטִיב לוֹ מְנַחְתָּה, לְדַעַת וּלְהַפִּיר הַחֲכָמָה וְהַתּוֹרָה. דְּאָמַר רַבִּי חֲנִינְאִי, הַתּוֹרָה לְמִדָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (איוב כח כז) אֲזִי רָאִיתִי וַיִּסְפְּרֶה וְגו', וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְהָיוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת מְקַלְסִין לְפָנָיו.

עַד שֶׁרָאָה סַמְא"ל בְּשָׁמַיִם, וְנִתְקַנָּא בּוֹ, וַיִּרְדּוּ מִן הַשָּׁמַיִם כְּדָמוֹת צַל עַל נַחֲשׁ. הַנְּחֹשׁ נִרְאָה, וְהַצַּל עָלָיו, תְּקַפָּא וְחִילָא דִּילֵיהּ.

כְּרִיב הַהוּא נַחֲשׁ לְגַבֵּי אֵיתְתָּא, דְּדַעַתָּא קִלָּה מִן הָאִישׁ. מִכָּאֵן דְּאֵתְתָּא לָא אֵתְתַת, אֲלָא בְּאֵתְתָּא אַחֲרָא. (בראשית ג א) וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אַף כִּי אָמַר אֱלֹהִים, מִיָּד פִּתַּח בָּאֵף. מִהֲכָא, דְּבַתְחִלַּת דְּבִרְיוֹ שֶׁל אָדָם נִיפְרָ מִי הוּא. כִּף הוּא פִּתַּח בָּאֵף, לְהוֹדִיעַ מִי הוּא.

נִטְרָ סִימָן זֶה, אִם תְּקַבֵּל, אִם לָא תְּקַבֵּל. וְהַמְשִׁיכָה בְּדַבְרִים, עַד שִׁפְתָּחָה בְּאוֹת מ"ם, וְאָמְרָה מְכָל עֵץ הֶגֶן [אֲכַל] נֹאכַל. מִיָּד נִטְלָה הַנְּחֹשׁ אוֹת מ', וַיִּשֶׁם אוֹתָהּ עַל זְרוּעוֹ

(לרחץ) אותה הדרף ששופעת מעץ החיים.

ושלמה המלך צווח ואמר, (משלי ל כא) תחת שלוש רגזה ארץ כו' תחת עבד כו' תחת פתחה כו' תירש גבורתה. השפחה בפנים, גבורתה בחוץ. איכה ישבח בך, מה זה בך? כמו שנאמר בך ישב מחוץ למחנה מושבו.

איכה ישבח בך, רבי חנינאי ורבנן פותחים הפתוח באדם הראשון. (בראשית ב טו) ויקח ה' אלהים את האדם וינחהו בגן עדן וגו'. ויקח, כמה לקחו? רבי חנינאי אמר, לקחו בדברים. כמה דאת אמר (ויקרא ח ב) קח את אהרן. ורבנן אמרו, לקחו ברוח, כמו שנאמר (מלכים ב ג) היום ה' לקח את אדניך מעל ראשך.

וינחהו בגן עדן, כדי להיטיב לו מנחתה, לדעת ולהפיר החכמה והתורה. שאמר רבי חנינאי, התורה למדה הקדוש ברוך הוא את האדם. זהו שכתוב (איוב כח) אז ראיה ויספרה וגו', ויאמר לאדם. והיו מלאכי השרת מקלסים לפניו.

עד שראה סמאל בשמים, ונתקנא בו, וירדו מן השמים כדמות צל על נחש. הנחש נראה, והצל עליו, התקף והכח שלו.

כריב ההוא נחש לגבי איתתא, דדעתא קלה מן האיש. מכאן דאתתא לא אתפתת, אלא באתתא אחרא. (בראשית ג א) ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים, מיד פתח באף. מהכא, דבתחלת דבריו של אדם ניפר מי הוא. כף הוא פתח באף, להודיע מי הוא.

נטר סימן זה - אם תקבל, אם לא תקבל. והמשיכה בדברים, עד שפתחה באות מ"ם, ואמרה מכל עץ הגן [אכל] נאכל. מיד נטלה הנחש אות מ', וישם אותה על זרועו

השָׁמְאֵלִית, וְהִיָּה מִמֵּתִין עַל וַאֲוֹ תִי"ו מִפִּיָּה, כְּדֵי לְהִיּוֹת מוֹרֵת נְכוּן לְפָנֶיהֶם.

הַתְּחִיל לְפַתּוֹתָהּ, עַד דְּכַתִּיב, (שם פסוק ו) וַתֵּרָא הָאִשָּׁה, בְּטַעְמָא סְגִי וְתַקִּיף. מְלַמֵּד, שְׁפָרְחוּ הָאוֹתִיּוֹת וַאֲוֹ תִי"ו, וְסִלְקוּ לְהַתְּחַבֵּר עִם אוֹת מ"ם. וְאוֹת מ"ם הִיָּתָה עוֹלָה וְיורֶדֶת, וְלֹא הִיָּתָה מִתְּחַבְּרַת (דף קיא ע"ב) עִמָּהֶם, עַד שְׁנַתְּפַתָּת.

וּפְרָחוּ וַאֲוֹ תִי"ו, אַרְבַּע זְמַנִּין, וְאַקִּיפוּ לְאוֹת מ"ם לְאַרְבַּע סְטָרִין. דְּכַתִּיב, (שם) וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִישָׁהּ. (שם פסוק ז) וַתִּתְּקַחנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם. הָא אַרְבַּע זְמַנִּין ו' ת'. מְלַמֵּד, שְׁסָבְבוּ לְאוֹת מ"ם לְאַרְבַּע צְדָדִין, וְהַמ"ם בְּאִמְצַע, מוֹת בְּכָל סְטָרִין.

בְּמַה דְּאֵתָּא אָמַר, (ירמיה ט) כִּי עָלָה מוֹת בְּחַלּוּנֵינוּ. דָּא סְמַא ל', דְּאִיהוּ חַד מִחַלּוּנֵי שְׁמַיָּא. וְעַל דָּא (תהלים פט מט) מִי גִבֹר יַחֲיָה וְלֹא יִרְאֶה מוֹת. מִיָּד שְׁלֹט בָּהּ, וְהִטִּיל בָּהּ זוּהַמָּא. נַחַת קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיּוֹחֲמֵי, (בראשית ג ח) וַיִּתְּחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ.

תָּא חֲזִי, קוּדְם שְׁחַטָּאוּ, הִיָּתָה הַשְּׂכִינָה עֲטָרָה עַל רְאִשֵׁיהֶם, לְהִיּוֹת בְּשִׁבְלֵם שׁוּרָה עַל הָעוֹלָם. פִּיּוֹן שְׁחַטָּאוּ, כְּבִיכּוֹל, תַּש פַּחָה, וְאִסְתַּלְקַת וְלֹא שְׁלִיטַת. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי לְקוּנָן, וְאָמַר אֵיכָה, מַה תְּהָא מִינָהּ, שְׁלֹטְנוּתָא אֲעֵדוּ מִינָהּ. אוּף הֵכָא בְּחוּרְבָן בִּי מְקֻדְשָׁא, שׁוּלְטְנוּתָא אֲעֵדוּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי לְמִיסְפָּד, וְאָמַר אֵיכָה, מַה תְּהָא עָלֵיהּ.

אֵיכָה, רַבִּי פִּנְחָס פְּתַח, (ירמיה לא יד) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תְּמַרּוּרִים וּגו'. בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְחַרַּב בִּי מְקֻדְשָׁא, וְאִתּוּקַד. אֲתָא קְלָא וְאִיתְעַר עַל קַבְרֵי אֲבָהִין קְדָמָי, וְאָמַר, אֲבָהִין קְדָמָי, אֲתוּן דְּמִיכִין בְּשִׁינְתָּא, וְלֹא יִדְעִיתוּן

זְרוּעוֹ הַשְּׁמַאֲלִית, וְהִיָּה מִמֵּתִין עַל וַאֲוֹ תִי"ו מִפִּיָּה, כְּדֵי לְהִיּוֹת מוֹרֵת נְכוּן לְפָנֶיהֶם.

הַתְּחִיל לְפַתּוֹתָהּ, עַד שְׁכַתּוּב (שם) וַתֵּרָא הָאִשָּׁה, בְּטַעַם גְּדוֹל וְתַקִּיף. מְלַמֵּד שְׁפָרְחוּ הָאוֹתִיּוֹת וַאֲוֹ תִי"ו, וְעָלוּ לְהַתְּחַבֵּר עִם הָאוֹת מ"ם, וְהָאוֹת מ"ם הִיָּתָה עוֹלָה וְיורֶדֶת, וְלֹא הִיָּתָה מִתְּחַבְּרַת עִמָּהֶם, עַד שְׁנַתְּפַתָּת.

וּפְרָחוּ וַאֲוֹ תִי"ו אַרְבַּע פְּעָמִים, וְהִקִּיפוּ אֶת הָאוֹת מ"ם לְאַרְבַּע צְדָדִים, שְׁכַתּוּב (בראשית א) וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִישָׁהּ וְכו'. וַתִּתְּקַחנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם. הִנֵּה אַרְבַּע פְּעָמִים ו' ת'. מְלַמֵּד שְׁסָבְבוּ לְאוֹת מ"ם לְאַרְבַּע צְדָדִים, וְהַמ"ם בְּאִמְצַע, מוֹת בְּכָל הַצְּדָדִים.

כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (ירמיה ט) כִּי עָלָה מוֹת בְּחַלּוּנֵינוּ, זֶה סְמַא ל', שֶׁהוּא אֶחָד מִחַלּוּנוֹת הַשָּׁמַיִם. וְעַל זֶה (תהלים פט) מִי גִבֹר יַחֲיָה וְלֹא יִרְאֶה מוֹת. מִיָּד שְׁלֹט בָּהּ וְהִטִּיל בָּהּ זוּהַמָּא. יָרַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְרְאוֹת, וַיִּתְּחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ.

בָּא וְרֵא, קְדָם שְׁחַטָּאוּ הִיָּתָה הַשְּׂכִינָה עֲטָרָה עַל רְאִשֵׁיהֶם, לְהִיּוֹת בְּשִׁבְלֵם שׁוּרָה עַל הָעוֹלָם. פִּיּוֹן שְׁחַטָּאוּ, כְּבִיכּוֹל תַּש פַּחָה, וְהִסְתַּלְקָה וְלֹא שְׁלֹטָה. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּחִיל לְקוּנָן, וְאָמַר אֵיכָה, מַה יְהִיָּה מִמֵּנָהּ? הַשְּׁלֹטוֹן הַיּוֹסֵר מִמֵּנָהּ. אִף כָּאן בְּחַרְבָן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ הַשְּׁלֹטוֹן הַיּוֹסֵר, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּחִיל לְסַפֵּד, וְאָמַר אֵיכָה, מַה תְּהָא עָלֵיהּ?

אֵיכָה. רַבִּי פִּנְחָס פְּתַח, (ירמיה לא) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תְּמַרּוּרִים וּגו'. בְּשַׁעֲתָא שְׁנַחְרַב בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ וּנְשַׁרְף, כָּא קוֹל וְהַתְּעוּרָר עַל קַבְרֵי הָאֲבוֹת הַרְּאִשׁוֹנִים, וְאָמַר: אֲבוֹת

הראשונים, אתם רדומים בשנה, ואינכם יודעים על צער העולם. בניכם שגדלתם בצער, והכנסתם אותם לאמונה הרבה של הקדוש ברוך הוא, הנה מתו, והנה נהרגו, והנה הלכו לגלות בין שונאיהם, ידיהם מהדקות לאחור, מתים ברעב, בתיהם נשרפו. איה הרחמים שלכם? איה אמונתכם? קומו התעוררו אליהם!

מיד התעוררו האבות והאמהות והלכו אל משה. אמרו לו: משה הרועה הנאמן, איפה הבנים? איפה השארית אותם? מיד התעורר משה, והלך עמם אל יהושע. אמר לו: בני האבות הללו, בני ישראל, שהפקיד אותי הקדוש ברוך הוא עליהם, והשארתי אותם בדרך, איפה הם?

השיב יהושע ואמר: רבנו משה, בארץ הקדושה השארתי אותם, וחלקתי להם הארץ על פי גורל, כמו שצויתני, וכלם השארתי איש על נחלתו ועל גורלו.

ומיד הלכו פלם לארץ הקדושה, ומצאו אותה שנוחרה, שאין נשמע בה קול. נכנסו למקדש, וראו שנושרף. עשו בו הספד, עד ששמע קול מרידת הבכיה לרום השמים, וכל המלאכים העליונים בכו עמם למעלה.

התעורר הקדוש ברוך הוא ובא אליהם, ומצא אותם ממררים בקול בכיה בתוך עפר המקדש. אמר להם: אהובי נפשי, מה אתם באן? (ירמיה יא) מה לידידי בביתי? קם אברהם הזקן בראשונה, אמר לפני רבון העולם: אתה ידעת שהלכתי לפניך בדרך אמת. עשר פעמים נסית אותי, ועמדתי בכל. איפה הם בני? לא שמעתי קול

דברייהם בארץ שנושבעת לי לקים אותם בה.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: אי אברהם אהוב נפשי, (שם) ובשר קדש יעברו מעליך. בטלו מהם

צערא דעלמא, בניכוון דגדלתון בצערא, ואעילתון בהימנותא סגי דקודשא בריך הוא, הא מיתו, והא אתקטלו, והא אזלו בגלותא בין שונאיהון, ידיהון מהדקן לאחורא, מייתין בכפנא, בתיהון אתוקד. אן רחמין דילכוון, אן מהימנותא דילכוון, קומו איתערו לגבייהו.

מיד אתערו אבהן ואמהן, ואזלו לגבי משה, אמרו ליה, משה רעיא מהימנא, אן אינון בנין, אן שבקת לון. מיד איתער משה, ואזל עמהון לגבי יהושע. אמר ליה, בני אבהן אלין, בני ישראל, דפקדני קודשא בריך הוא עליהון, ושבקית לון בידך, אן אינון.

אתיב יהושע ואמר, רבינו משה, בארעא קדישא שבקית לון, ופליגית לון ארעא על פום עדבא, כמה דפקדתני, וכלהו שבקית גבר על אחסנתיה ועל עדביה.

ומיד אזלו פוילהו לארעא קדישא, ואשפחו לה דאתחרבא, דלא אשתמע בה קלא. עאלו גבי מקדשא, ורחמו דאתוקד. עבדו ביה הספידא, עד דאשתמע קל מרירו דבכיה לרום שמיא, וכל מלאכי עילאי בכו עמהון לעילא. איתער קודשא בריך הוא ואתא לגביהון, ואשפח לון ממרין בקל בכיה, גו עפרא דמקדשא. אמר לון, רחמינ דנפשאי, מה אתון הכא, (שם יא טו) מה לידידי בביתי.

קם אברהם סבא בקדמיתא, אמר קמיה מארי דעלמא, אתה ידעת דאזלית קמך באורח קשוט. עשר זמנין נסית לי, וקיימית בכלא. בני אן אינון, לא שמענא קל מליהון בארעא דאומית לי, לקיימא להון בה.

אמר ליה קודשא בריך הוא, אי אברהם

ברית הקדש ועבדו לעבודה זרה, ועל כן התגבר רגזי עליהם, ובגלגלך חפיתי להם כמה פעמים, ולא שבו לפני.

בין ששמע אברהם כן, אמר: ימחו על קדשת שמך כל אותם חטאיהם בין העמים, עד שיהיה רצונך להשיבם אליך. וכן כלם כמו זה, והלכו להם.

נשארה שם רחל, והרימה קול בכיה במרירות של תמרורים. אמר לה הקדוש ברוך הוא: רחל, מה את מבכה? אמרה לפניו: ולא אבקה?! איפה הם בני, ומה חטאו אליך? אמר לה: הכניסו צרתי לפני, והכניסוה לבייתי. מיד אמרה: וכי אני לא עשיתי יותר, שהכנסתי צרתי לבייתי?!

ששנינו, בשעה שכתוב (בראשית כט) ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא, אמר: התדווגי לי? אמרה לו: כן, אבל אחות יש לי קשישה ממני, ואני פוחדת מאבא, שהוא רמאי מיד - ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא, ברמאות.

מיד נתן לה סימנים. בין שנכנסה לאה באותו הלילה, אמרה רחל, כעת תתביש אחותי.

הלכה ומסרה לה הסימנים. ועל זה אמרה אל הקדוש ברוך הוא: ואני לא עשיתי יותר, שהכנסתי צרתי לבייתי?! ואתה, שכתוב בך רחום וחנון ארך אפים, הנה לך להעביר על חטאיהם.

ובכל מה שאמר לה - לא קבלה תנחומים. זהו שכתוב (ירמיה לא) קול ברמה נשמע וגו' כי איננו. לא רוצה לקבל תנחומים. מה הטעם? משום כי איננו, בימים הראשונים לשרות ביניהם, והרי הסתלק למעלה.

ובכל מה דאמר לה, לא קבילת תנחומין. הדין הוא דכתיב, (ירמיה לא יד) קול ברמה נשמע וגו' כי איננו. לא בעאת לקבלא תנחומין. מאי טעמא. בגין כי איננו, כיומין קדמאין לאשראה ביניהו, והא אסתלק לעילא.

רחימא דנפשאי, (שם) ובשר קדש יעברו מעליך. בטילו מינייהו ברית קדישא, ופלחו עבודה זרה, ועל דא איתקפת רוגזאי בהון, ובגינתך אוריך לון כמה זמנין, ולא תבו קדמי.

בין ששמע אברהם כן אמר ימחו על קדושת שמך כל אינון חוביהון ביני עממיא, עד דיהא רעווא דילך לאתבא לון לגבך. וכן פלהו כגוונא דא, ואזלו להו.

אשתארת תמן רחל, וארימת קל בכיה במרירו דתמרורים, אמר לה קודשא בריך

הוא, רחל, מה את מבכה. אמרה קמיה, ולא אבקה, בני אן אינון, ומה חטאן לגבך. אמר לה עאלו צרתי לקמי, ואעילו לה בבייתי. מיד אמרה, וכי לא עבדית אנא יתיר, דאעילנא צרתי בבייתי.

דתנן, בשעתא דכתיב, (בראשית כט יב) ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא, אמר הזדווגי

לגבאי, אמרה ליה אין, אבל אחתא אית לי קשישא מינאי, ומסתפינא מאבא, דרמאה איהו. מיד ויגד יעקב לרחל, כי אחי אביה הוא ברמאותא.

מיד יהב לה סימנין. בין דעאלת לאה בההוא ליליא, אמרה רחל, השתא מתפספא אחתי, אזלת ומסרה לה סימנין.

ועל דא אמרה לגבי קודשא בריך הוא, ואנא לא עבדית יתיר, דאעילנא צרתי בבייתי.

ואת דכתיב בך, (שמות לד) ורחום וחנון ארך אפים, הנה לך לאעברא על חוביהון.

ובכל מה דאמר לה, לא קבילת תנחומין. הדין הוא דכתיב, (ירמיה לא יד) קול ברמה נשמע

וגו' כי איננו. לא בעאת לקבלא תנחומין. מאי טעמא. בגין כי איננו, כיומין קדמאין לאשראה ביניהו, והא אסתלק לעילא.

וּמְשֹׁשׁ שְׂפִי אֵינְנוּ בְּתוֹךְ בְּנֵיהָ, לֹא מִקְבֵּלַת תְּנַחֲמוּמִים, עַד שֶׁנִּשְׁבַּע לָהּ, שֶׁפְּתוּב (שם) כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ מִדַּמְעָה.

כְּמוֹ שֶׁעֲשָׂתָה רַחֵל - אַף כִּף הַשְּׂכִינָה לַמַּעֲלָה. כְּפִי שֶׁמִּתְרַגֵּם, קוֹל נִשְׁמַע בְּרוּם הַשָּׁמַיִם, הַשְּׂכִינָה מִבְּפֶה עַל בְּנֵיהָ. בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה שֶׁהִיא הֵיחָה מִבְּפֶה, הַתְּעוֹרָרוּ אֵלֶיהָ שֵׁשִׁים רַבּוֹא מִחֲנֻת עֲלִיזוֹנִים, וְכֻלָּם הֵעִירוּ אֵלֶיהָ בְּכִיָּה.

בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה נִשְׁמַע קוֹל לְרַקִּיעַ עֲרֻבוֹת, וְהוֹדְעוּעוּ מֵאֲתֵם אֶלְךָ עוֹלְמוֹת שֶׁהֵיוּ גְנוּזִים מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, עַד שֶׁנִּשְׁמַע אוֹתוֹ הַקוֹל לְרוּם הַשָּׁמַיִם. וּמִי הוּא? זֶה הַרְקִיעַ פְּעִין הַקָּרָח הַנּוֹרָא, שֶׁהוּא עַל גְּבִי הַחַיּוֹת.

עַד שֶׁהִתְגַּלְתָּה הָאֵם לְבַתָּהּ, וְאִמְרָה לָהּ: מִנְעִי קוֹלְךָ. אִזּוֹ נִפְרְדָה מִשָּׁם, וְהִלְכָה הִיא וְכָל אוֹכְלוֹסִיָּה לְגִלוֹת, וְהִצְטָרְכוּ לְהַתְפַּזֵּר לְכַמָּה צְדָדִים, שֶׁתְּהִיָּה גִלוֹת לְכָל, וְהִיא יִשְׁבָּה בְּדָד.

רַבִּי נְחוּנְיָא אָמַר, אֵיכָה, מִי אָמַר זֶה? אוֹתָהּ הָרוּחַ הָעֲלִיזוֹנָה נְעִימָה, (הַפְּנִימִית) הָעוֹלָם הֵבֵא. וְעַל זֶה תִּבֶּה זֹו הִיא רוּחַנִית, וְאֵין בָּהּ שִׁתְפוּת כָּלָל, לֹא לְשׁוֹן וְשָׁנִים, וְלֹא שִׁפְתִים כָּלָל.

הָאֵם שׁוֹאֲלַת עַל בַּתָּהּ, זֶה קְרָקוֹר הַקָּר, אֲדוֹן רַבּוֹן, גְּדוֹל וְשְׁלִיט, יִשְׁבָּה, וְלֹא עוֹמְדָת. בַּתְּחִלָּה עוֹמְדָת, וְכָל אוֹכְלוֹסִיָּה עוֹמְדִים. כַּעַת יוֹשְׁבַת וְשׁוֹמְמָה. בְּדָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּדָד יִשָּׁב, כְּמִי שֶׁמִּטְמָא בְּטַמְאָה, וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבֵרְתָּהּ, הִיא שֶׁהִיָּתָה טַמְאָה, יִשְׁבָּה בְּמִקוּמָהּ.

שִׁלְחוּ לָהֶם בְּנֵי כָּבֵל לְבְנֵי הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה: רְאוּי שֶׁאֲתֵם צְרִיכִים לְבַכּוֹת, וְלָכֶם רְאוּי לְסַפֵּד וְלַעֲשׂוֹת אֲבָל, בְּרִאוֹתְכֶם אֵת

וּבְגִין דְּכִי אֵינְנוּ בְּגוֹ בְּנֵהָ, לֹא קְבֵלִית תְּנַחֲמוּמִין, עַד דְּאוּמֵי לָהּ. דְּכַתִּיב, (שם פסוק טו) כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ מִדַּמְעָה.

בְּמָה דְעַבְדַּת רַחֵל, אוּף הִכִּי שְׂכִינְתָא לְעִילָא. כְּדַמְתְּרַגֵּם קָל בְּרוּם שְׂמִיָּא אֲשַׁתְּמַע, שְׂכִינְתָא מִבְּפֶה עַל בְּנֵהָ. בְּהֵיא שְׁעַתָּא דְּאִיהִי הוֹת מִבְּפֶה, אֲתַעְרוּ לְגַבְהָ שְׁתִּין רַבּוֹא מִשְׁרִיִין עִילָאִין, וְכֻלְהוּ אִיתַעְרוּ בְּכִיָּה לְגַבְהָ. בְּהֵיא שְׁעַתָּא, אֲשַׁתְּמַע קָלָא לְרַקִּיעַ עֲרֻבוֹת, וְאִזְדַּעְעוּ מֵאֲתָן אֶלְךָ עֲלִמִין, דְּהוּו גְּנִיזֵי מִן יוּמָא דְּאֲתַבְרִי עֲלִמָא, עַד דְּאֲשַׁתְּמַע הֵהוּא קָלָא לְרוּם שְׂמִיָּא. וּמֵאֲן אִיהוּ, דָּא (יחזקאל א כב) רַקִּיעַ פְּעִין הַקָּרָח הַנּוֹרָא, דְּאִיהוּ עַל גְּבִי הַחַיּוֹת.

עַד דְּאֲתַגְלִית אִימָא לְבֵרְתָא, וְאִמְרָה לָהּ, מִנְעִי קוֹלְךָ. כְּדִין אֲתַפְרַשְׁת מִתְּמָן, וְאִזְלַת הִיא וְכָל אוֹכְלוֹסִיָּהָ בְּגִלוֹתָא. וְאִצְטָרְכוּ לְאֲתַבְדָּרָא לְכַמָּה סְטָרִין, לְמַהוּי גִלוֹתָא לְכוּלָא, וְהִיא יִשְׁבָּה בְּדָד.

רַבִּי נְחוּנְיָא אָמַר, אֵיכָה, מֵאֲן אָמַר דָּא, הֵהוּא רוּחַ עִילָאָה נְעִימָאָה, (ס"א פְּנִימָאָה) עֲלִמָא דְּאֲתִי. וְעַל דָּא, תִּיבָּה דָּא רוּחַנִי אִיהוּ, וְלֹא אִית בָּהּ שׁוֹתְפוּ כָּלָל, לָאוּ בְּלִישָׁן וְלָאוּ בְּשִׁינְיִין, וְלָאוּ בְּשִׁפּוֹן כָּלָל.

אִימָא שְׁאֵלָה עַל בְּרַתָּהּ, דָּא קְרָקוֹרָא דְּקִיר, אֲדוֹן רַבּוֹן רַב וְשְׁלִיט, יִשְׁבָּה, וְלֹא עוֹמְדָת, בַּתְּחִלָּה עוֹמְדָת, וְכָל אוֹכְלוֹסִיָּה עוֹמְדִים, הַשְׁתָּא יוֹשְׁבַת וְשׁוֹמְמָה. בְּדָד, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר (ויקרא יג מו) בְּדָד יִשָּׁב, כְּמֵאֲן דְּמִסְאִיב בְּמִסְאִבוּ, (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבֵרְתָּהּ, הִיא דְּהוֹת מִסְאִבָּא, יִתְבָּא בְּדוּכְתָּהּ.

שִׁלְחוּ לָהּ בְּנֵי כָּבֵל לְבְנֵי אֶרְעָא קְדִישָׁא, יְאוֹת דְּאֲתוֹן צְרִיכִין לְמַבְכִּי, וְלָכוֹן יְאוֹת

היכלות האם חרבים, ומקום
מטתה שהתהפך באבל, והיא
איננה שם, ופָּרְחָה מִפֶּסֶם, ולא
ידעתם מִמֶּנָּה.

האמרו שהיא עמנו בתוך הגלות
והורידה את מדונה? אם כן, אנו
צריכים לשמח, שהרי יחזקאל
הנביא ראה אותה פֶּאֶן, וְכָל
אוּכְלוּסִיָּהּ.

וְדָא, על זה אנו צריכים לבכות
ולספד פתנין, וכייענות המדבר,
שהיא גרשה מחוץ להיכלה, ואנו
בגלות, והיא באה עלינו
במרירות, ורואה אותנו בכל
הימים בכמה צרות, בכמה
הנהגות שגוזרים עלינו בכל זמן,
ולא יכולה להסיר מעמנו את
הצרות, וְכָל אוֹתָם הַמְכוּת שָׁאֲנוּ
סובלים.

שָׁרְחוּ לָהֶם בְּנֵי הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה:
נָאָה הוּא שְׂאֲמָנוּ בְּרַחָה, וגרשה
מתוך היכלה, ויָרְדָה אֲלֵיכֶם
במרירות ובקול עצוב, כאשה
שיושבת בלי דעת, וכאיש שלא
יכול להציל, ונָאָה לָכֶם לְסֹפֵד.
אֲבָרְ אָנוּ יֵשׁ לָנוּ לְבָבוֹת וְלִסְפֵד
בְּנֵיהּ וּבְמַרְיֵרוֹת, שָׁאֲנוּ רוֹאִים
בְּכָל יוֹם הַהֵיכָל חֶרֶב, וְשׁוֹעֲלֵי
הַמְדָבָר נִכְנָסִים וְיוֹצְאִים,
וְשׁוֹרְקִים הַיְעֻנִים בְּתוֹכוֹ, וְאָנוּ
רוֹאִים וּבּוֹכִים.

וּבְעוֹד שָׁאֲנוּ יוֹשְׁבִים נְבוֹכִים
וְשׁוֹכְבִים פִּינוּ בְּעַפְרָה, אָנוּ
שׁוֹמְעִים קוֹל נְעִימוֹת רַגְלֵיהָ
בְּשֵׁלֶשׁ מִשְׁמֵרוֹת שֶׁל הַלֵּילָה,
יורדת ורואה את היכלה, איך
יושבים (חרבים) נשָׁרְפִים. נִכְנָסֵת
מֵהֵיכָל לְהֵיכָל, מִמְּקוֹם לְמְקוֹם,
וגוֹעָה וּמְיַלְלֵת, וּבּוֹכָה עֲלֵינוּ וְעַל
נַפְשָׁנוּ.

ואנו מתעוררים לקול נעימות
בכיתה ויללותיה, ורוחנו הולכת
אחריה, ופורחת אליה. ולפי
שעה פורחת והולכת, ולא

לְמִסְפָּד, וּלְמַעֲבַד אֲבָלָא, בְּמַחֲזִיכוֹן הַיְכָלִין
דְּאִימָא חֲרִיבִין, וְאֲתֵר עֲרֶסָה דְּאֲתֵהֲפֵךְ בְּאֲבָלָא,
וְהִיא לִית תַּמָּן, וּפְרָחָא מִנְכוּן, וְלֹא (דְּרִיב ע"א)
יְדַעְתוֹן מִינָהּ.

תִּמְרוֹן דְּאִיהִי עֲמָנָא גּוֹ גְלוּתָא, וְנַחַתֵת דִּינֹרָה
בְּגוּוֹנָא. אִי הָכִי, אֲנִן צְרִיכִין לְמַחֲדִי,
דְּהָא יַחֲזַקְאֵל נְבִיאָה חֲמָא לָהּ הָכָא, וְכָל
אוּכְלוּסֵהָא.

וְדָא, על דא אנו צריכין למבפי, ולמספד
כְּתַנִּינָא, וּכְיַעֲנֵי מְדַבְרָא, דְּאִיהִי
אֲתֵתְרַכַת לְבַר מֵהֵיכְלָהּ, וְאֲנִן בְּגְלוּתָא, וְהִיא
אֲתֵת עֲלָנָא בְּמַרְיֵרוֹ, וְחֲמָאת לָנָא בְּכִלְיוּמִין
בְּכַמָּה עֲאֲקוּ, בְּכַמָּה נִימוּסִין גְּזָרִין עֲלָנָא בְּכָל
זְמַן, וְלֹא יִכְלָא לְאַעֲדָא מִינָן עֲאֲקִין, וְכָל
אִינוֹן מַכְתְּשִׁין דְּאֲנִן סְבָלִין.

שָׁרְחוּ לָהּ בְּנֵי אֲרַעָא קְדִישָׁא, יְאוֹת דְּאִימָנָא
עֲרַקַת, וְאֲתֵתְרַכַת מִגּוֹ הַיְכָלָהּ, וְנַחַתֵת
לְגַבְיֵיכוּ בְּמַרְיֵרוֹ וּבְקָל עֲצִיב, כְּאִיתְתָא דִּיתְבָא
בְּלֹא דַעְתָא, וּכְגַבְרָא דְּלֹא יִכִּיל לְשִׁיזְבָא, וְיְאוֹת
לְכוּן לְמִסְפָּד.

אֲבָרְ אָנוּ, אִית לָן לְמַבְפִי וּלְמִסְפָּד בְּנֵיהּ
וּמַרְיֵרוֹ, דְּאֲנִן חֲמָאן בְּכָל יוֹמָא הַיְכָלָא
חֲרִיב, וְתַעֲלִין דְּמַדְבְּרָא עֲאֲלִין וְנִפְקִין, וְשִׁרְקִין
יְעֻנִים בְּגוּיָהּ, וְאֲנִן חֲמָאן וּבְכָאן.

וּבְעוֹד דְּאֲנִן יְתַבִּין נְבוֹכִין, וְשִׁכְיִבִין פּוּמָנָא
בְּעַפְרָא, אֲנִן שְׁמַעִין קָל נְעִימוֹ
דְּרַגְלָהּ, בְּתֵלֵת מִשְׁמֵרוֹתָא דְּלֵילָא, נַחַתֵת
וְחֲמָאת לְהֵיכְלָהּ, אִיךְ יְתַבִּין (חֲרִיבִין) מִתּוֹקְדָן,
אֲעֵלֵת מֵהֵיכְלָא לְהֵיכְלָא, מִדּוּף לְדוּף, וְגַעַת
וּמְיַלְלֵת, וּבְכַת עֲלָנָא וְעַל נַפְשָׁנָא.

ואנן מתעורין לקול נעימו דבכיתה ויללותה.
ורוחנא אזלת אבתרה, ופּרַח לְגַבְיָהּ.
ולפּוֹם שַׁעֲתָא פְּרַחַת וְאֲזֵלֵת, וְלֹא שְׁמַעְנָא, וְלֹא

שמענו, ולא ידענו דבר, שהנה
הולכת ונשארונו נבוכים, ישנים,
בלי רוח, בלי דעת. צועקים,
ואומרים איכה.

שנינו, בכל לילה ולילה קול
מרירות של פאב של ציו"ן נשמע
מרום הרקיע למטה, וממטה
לרקיע, כמו שנאמר (ירמיה כה) ה'
ממרום ישאג וממעון קדשו יתן
קולו ישאג על נוהו.

בראשית הלילה היא מכונת
בבכיה, ושואגת מרום הרקיע
למעלה. יורדת למטה, למקום
המזבח החיצון, ורואה מקומה
חרב, טמא בטמאה, וכל מקום
לא נמצא בו. גועה ומיללת,
צוחת בקול של מרירות,
ואומרת: מזבחי, מזבחי, פרנסתי
שריית אותי בכמה נסוכים,
בכמה עולות טהורים קדושים.

כל האישים הקדושים, הגדולים
הממנים, היו רויים ושמחים ממך.
אוכלים עדונים, ומחלקים
חלקיהם ברומי הרקיע. (ועתה)
נתנו כף נבלת חסידים קדושים.
בני שנזבחו עליך, אוי לי
מדמיהם. וכל האישים הגדולים
הממנים נפלו ממקומם לקול
צנחותיהם.

יושבים בחוץ צווחים ובוכים
אותם אראלים קדושים, שאות
שמו הקדוש היה מתעטר עליהם,
ובו הם שמחים ועומדים. לקול
בכיותיהם האות הזו פתחה מהם,
ועלתה לרומי מרומים. ונשארו
כנזכה שבוכה ומיללת. זהו
שפתוב (ישעיה לג) הן אראלם צעקו
חצה. אראלם בלא יו"ד, צעקו
חוצה.

מזבחי מזבחי, אחר שהריות
אותי בנבלות בנים חסידים
קדושים, שמסרו נפשם ונשמתם
עליך, נגנזת. איפה אמצא אותך?
איפה האש שעליך? גועה

ידענא מידי, דהא אזלת, ואשתארנא נבוכין,
דמיכין, בלא רוחא, בלא דעתא. צעקין,
ואמרינן איכה.

תנינן, בכל ליליא ולייליא, קל מרירות דכאיבא
דציו"ן אשתמע מרום רקיעא לתתא,
ומתתא לרקיעא. כמה דאת אמר, (ירמיה כה ל) ה'
ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו ישאג
ישאג על נוהו.

בשירותא דליליא, היא אתפונת בבכיה,
ושואגת מרום רקיעא לעילא.
נחתת לתתא, לאתר מדבח החיצון, וחתת
דוכתה חריב, מסאב במסאבו, וכל אתר לא
אשתכח ביה. געת ומיללת, צוחת בקל
מרירו, ואמרת, מדבחי מדבחי, פרנסתי
דמריות לי בכמה ניסוכין, בכמה עליון דכיין
קדישין.

כל גברין קדישין, רברבן ממנן, הוו מרוון
וחדאן מינה, אכלין עידונין, ופלגין
חולקיהון, ברומי רקיעא. (א"ה צ"ל וחסתא) יתבו
בך ניבלת חסידים קדושים. בני דאתדבחו
עליך, ווי לי מדמיהון. וכל גברין רברבין ממנן,
נפלו מדוכתיהון לקול צנוחיהון.

יתבין לבר צנוחין ובכאן, אינון אראלים
קדישין, דאת שמייה קדישא הוה
מתעטר עלייהו, וביה אינון חדאן וקיימין.
לקל בכיותהון את דא פרחא מנייהו, וסלקא
לרומי מרומים, ואשתארו פנוקבא דבכאת
ומיללת. הדא הוא דכתיב, (ישעיה לג ז) הן אראלם
צעקו חצה. אראלם בלא יו"ד, צעקו חוצה.

מדבחי מדבחי, לבתר דמריות לי בניבלות
בנין חסידין קדישין, דמסרו נפשיהון
ונשמתיהון עליך, איתגניזת. אן אשפח לך, אן
אשתא דעליך. געת ומייללת ובכת בקל עציב.

ומייללת ובוכה בקול עצוב.
ששת אלפי גברים קדושים, בכל
צד של ארבעת צדדי העולם, הם
שהיו אוכלים קרפן בכל יום,
יָרְדוּ עִמָּהּ, ומייללים ובוכים על
מזבח העולות. ויותר היו, אלא
שהתמעטו.

ואפילו אותם שעומדים בחוץ,
ברוח אחרת, שרוים מאותם
האיברים והפדרים, בראשית
הלילה צוחים, גועים ומייללים
על המזבח הזה. אוי לחמור
שאבד אבוסו, המקום שמתרנה
ממנו. מי ראה נהמת הגברים
הקדושים בגבירה, ממטה
למעלה, וממעלה למטה.

בחצות הלילה נכנסת לתוך
אותה הנקדה של ציון, מקום בית
קדשי הקדשים, רואה אותה
שנחרב, ונטמא מקום בית
מושבה ומטטה, גועה ומייללת,
עולה ממטה למעלה, וממעלה
למטה, מסתכלת במקום
הפרובים, צוחת בקול מר,
ומרימה קולה ואומרת: מטתי
מטתי, מקום בית מושבי!

על המקום הזה פתוב (שיר א) על
משפכי בלילות. משפכי, מטת
הגבירה. גועה בבכיה ואומרת:
מטתי, מקום מקדשי, המקום של
המרגליות הטובות, בית הפרכת
והכפרת, שהיו סומכים עליו
ששים אלף רבבות של אבני יקר,
סדרים סדרים, שורות שורות,
מסתכלים זה על זה. סדרי רמונים
מצעים עליו לארבעה צדדים.
העולם עמד בשבילך.

רבון העולם, בעלי הנה בא אלי,
והוא שוכב בין זרועי, וכל מה
שרציתי ממנו, וכל רצוני עושה
בזמן הזה, כשהיה בא אלי ועזב
(שם) בי מדורו ומשתעשע בין
שדי.

מטתי מטתי, אינך זוכרת כשהייתי באה אליך בשמחה ובטוב לב, ואותם התינוקות העלמים

שתא אלפי גברי קדישין, בכל סטרא דארבע
סטרי עלמא, אינון דהוו אכלי קרפנא
בכל יומא, נחתי בהדה, ומייללין ובכייין על
מדבח דעלוון. ויתיר הוו, אלא אתמעטו.

ואפילו אינון דקיימין לבר, ברוח אחרא,
דמרוון מאינון אימריין ופדריין.
בשירותא דליליא צוחין געאן ומייללין על
האי מדבח. ווי לחמרא דאביד אבוסה, אתר
דמתרנה מניה. מאן חמי נהימו דגבריין קדישין
במטרוניתא, מתתא לעילא, ומעילא לתתא.
בפלגו ליליא, עאל לגו ההיא נקודה דציון,
אתר דבית קדש הקדשים, חמת ליה
דאתחריב, ואסתאב אתר בית מותבה וערסה,
געת ומייללת, סלקא מתתא לעילא, ומעילא
לתתא, אסתפל באתר דכרובים, צווחא בקול
מרירו, וארימת קלא ואמרה, ערסי ערסי, אתר
בית מותבי.

על האי דוכתא פתיב, (שה"ש ג א) על משפכי
בלילות. משפכי, ערסא דמטרוניתא. געת
בבכיה ואמרה, ערסי אתר מקדשי, אתר
דמרגלאין טבאן, בי פרוכתא וכפורתא, דהוו
סמכין עלוהי שתין אלפין רבוון אבני יקר,
סדריין סדריין, שורין שורין, מסתפלאן דא
לדא. סדריין דרמונין מתצען עליו לארבע
סטריין. עלמא קיימא בגינך.

רבון עלמא, בעלי, הוה אתי לגבי, והוא שכב
בין זרועי, וכל מה דבעינא מניה, וכל
בעותי עביד בעידנא דא. פד הוה אתי לגבי,
ושביק (שיר) בי מדוריה, ומשתעשע בין שדי.
ערסי ערסי, לית את דכיר פד הוינא אתא
לגבך בחדה ובשפירו דלכא, ואינון
רבין עולמין, הוי נפקי לקדמותי,

בטשי בגדפייהו בחדוה, לקבלא לי. עפרא דבך, הוה קם מדוכתיה, וחזו איך איתנשיא ארונא דאורייתא דהות הקא, מהכא נפקא מזונא לכל עלמא, ונהורא, וברכאן לכלא.

היו יוצאים כנגדי, מפים בכנפיהם בשמחה לקבלני. העפר שבו היה קם ממקומו, ורואה איך נשפח ארון התורה שניה כאן. מפאן יצא מזון לכל העולם, ואור, וברכות לכל.

אשגח על בעלי, לית הקא. אשגח לכל סטר. בעידנא דא פד הוה אתי בעלי לגבי, וסחרניה פמה בנין חסידין, וכל אינון עולמתאן זמינין לקבלא ליה.

אשגח על בעלי - אינו כאן. אשגח לכל צד. בזמן הזה כשהיה בא אצלי בעלי, וסביבו כמה בנין חסידים, וכל אותם העלמות מזמנות לקבלו.

והוינא שמעין מרחיק, קל זוגין דפעמונים מקשקשין בין רגלוי, בגין דאשמע קליה עד דלא יעול לגבי. כל עולימתאן דילי, משבחן ואודן קמי קודשא בריה הוא, לבתר אזלין כל חד על פי מותביה, והוינן יחידאין מחבקן בנשיקתהון ברחימו.

והיינו שומעים מרחוק קול זוגי הפעמונים מקשקשים בין רגליו, כדי שאשמע קולו טרם הפנסו אלי. כל עלמותי משבחות ומודות לפני הקדוש ברוך הוא, אחר כך הולכות כל אחת לבית מושבה, והיינו יחידות מחבקות בנשיקותינו באהבה.

בעלי בעלי, אן פנית, השתא הוא עדנא דהוינא אשגח בך. אסתפלנא בכל סטר, ולית אנת. אן אשגח לך, ולא אתבע בגינך.

בעלי בעלי, איפה פנית? כעת הוא הזמן שהייתי משגיחה בך. הסתפלתי בכל צד - ואינך. איפה אשגח לך, ולא אבקש בשבילך? ורו מקומך בזמן הזה לבא אלי, הריני מזמנת כאן. והרי נשפחת ממני. אינך זוכר ימי האהבה, כשהייתי שוכבת בחיקך, וחקוקה בדיוקנך, ודיוקני היה חקוק בך. פחותם הנה שמשאיך דיוקנו בחקיקת הכתב, כך השארתי דיוקני בך, כדי שתשתעשע בדיוקני, בעודי בתוך צבאותי.

דא הוא אתרך בעידנא דא, למיתי לגבי, הא אנא זמינא הקא. הא אתנשית מנאי, לית אנת דכיר יומי דרחימו, פד הוינא שכבת בתוקפך, ומחקקא בדיוקנך, ודיוקני הוות מחקקא בך, פהאי חותם דשביק דיוקניה בגליפו דכתבא, הכי שבקנא דיוקני בך, בגין דתשתעשע בדיוקני, בעוד דאנא בגו חילי.

גועה בבכיה ואומרת: בעלי בעלי, האור של העינים הרי נחשף. אינך זוכר, כשהיית מושיט שמאלך מתחת לראשי, ואני מתענגת על רב שלום, וימינך מחבבת באחווה ובנשיקות. ונדרת לי שלא תעזב אהבתי לעולמים. ונשבעת לי (תהלים קלו) אם אשכחך ירושלים תשפח ימיני, הנה נשפחתי ממך. אינך זוכר, כשעמדתי אצלך בהר

געת בבכיה, וצוחת, בעלי בעלי, נהירו דעיניי הא איתחשף. לית אנת דכיר, פד הוית אושיט שמאלך מתחות רישי, ואנא מתענגא על סגיא דשלום, וימינך מחבקא באחווה ובנשיקין. ונדרת (דף קיב ע"ב) לי דלא תשבוק רחימותא דילי לעלמין. ואומית לי, (תהלים קלו ה)

אם אֶשְׁפָּחַךְ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁפַּח יְמִינִי, הָא אֵיתְנִשְׁנָא מְנָךְ.

לִית אַנְתָּ דְכִיר, כַּד קְאִימְנָא לְגַבְךָ בְּטוֹרָא דְסִינֵי, שְׁלִימִין שְׁתִּין רַבּוּ דְקִבִּילוּ לָךְ עַלְיֵיהּ, וְאַתְעַטְרָנָא לָךְ בְּהוּ, יְתִיר מְכַל עַמְמֵיָא, וְהוּינָא אֲזֵלִין אֲבַתְרָךְ לְכָל רְעוּתָךְ. וְהֵיא שְׁפַחָה קְטָלָא בְּהוּ לְאַלְפִים וּרְבּוּוֹן, וְלֹא אֶשְׁגַּחְנָא. וְאַתְאַבִּידוּ כְּלָהוּ בְּמַדְבְּרָא, וְשִׁבְקִית לֹוֹן תַּמָּן, וְאַעִילְנָא בְּגִיהוֹן זְעִירִין לְקִימָא קַמָּךְ בְּאַרְעָא דָּא. וּבְדִילְנָא לֹוֹן לְקִימָא קַמָּךְ, בְּגִין רְעוּתָךְ.

בְּעֲרֵי הוּי דְכִיר, בְּכַמְהָ בְּגִין קְדִישִׁין קְאִימְנָא קַמָּךְ בְּכָל דְרָא וְדָרָא, בְּיוֹמֵי דְדוֹד וְשְׁלֵמָה בְּרִיה. לִית אַנְתָּ דְכִיר כַּמְה טְבָאן דְעַבְדוּ קַמָּךְ. יְאוּת לָךְ לְמִדְכַר חוּבִין, וְלֹא תִדְכַר זְכוּוֹן. אִיךְ אַתְהַפִּיכַת עֲלֵךְ.

בְּעִינָא עֲלֵךְ, לִית אַנְתָּ. בְּעִינָא עַל בְּנָאי, לִית אִינוּן. בְּעִינָא עַל קְדוּשְׁתָּא דְאַתְר דָּא, הָא אֶסְתָּאב. כַּל עַלְמָא הוּהּ בְּשָׁלֵם בְּגִין אַתְר דָּא. כְּלָבִין לֹא נִבְחִין בְּעִידְנָא דָּא, כּוּלְהוּ הוּוּ בְּשָׁלֵם. גְּעָה וּמֵיילָלַת, וְכָל אִינוּן אוּכְלוּסִין לְעִילָא. וְכְלָבִים צְוּוּחִין לְתַתָּא, בְּשֵׁרוּתָא דְמִשְׁמֹרָה תְּלִיתָאָה.

נִבְקַת וְאַתְת, קְיִימָא עַל אַתְר דְּמִדְבַּחָא קְטוֹרֶת בּוּסְמִין, גְּעַת וּמֵיילָלַת, וְסִלְקַת לְעִלָּא, וְאַשְׁפָּחָא חַד כְּרוּב מְאִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין דְּהוּוּ בְּהַדְהָ, וּמַהְהוּא זְמָנָא לֹא הוּהּ לָהּ אֶלָּא חַד. וְהֵהוּא רַבִּיָּא עוּלִימָא דְאַשְׁתָּאר, יִנְקָא מִינָהּ בְּכֵיָה וּיְלָלוּתָא.

כְּרִין קוּדְשָׁא כְּרִיךְ הוּא אֲזִדְמֵן לְגַבְהָ, וְנַחֲתִית לָהּ, וּמְמַלֵּל עִמָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה לא) כַּה אָמַר ה' מְנַעֵי קוּלְךָ מִכְּבִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמַעָה, כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ. וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, תִּינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְאַשָּׁה מִסְפָּרַת עִם בְּעִלָּה. (עד כאן הפתיחה, מכאן ואילך ראשיתה של

סִינֵי, וְשֵׁשִׁים רַבּוּא שְׁלָמִים שְׁקַבְלוּךְ עֲלֵיהֶם, וְהִתְעַטְרִיתִי לָךְ בָּהֶם יוֹתֵר מְכַל הָעַמִּים, וְהֵיִינוּ הוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ לְכָל רְצוֹנָךְ. וְאוֹתָהּ שְׁפַחָה הִרְגָה בְּהֶם לְאַלְפִים וּרְכֻבוֹת, וְלֹא הִשְׁגַּחְתִּי. וְכָלֵם נֶאֱבָדוּ בְּמַדְבַּר, וְהִשְׁאַרְתְּ אוֹתָם שָׁם, וְהִכְנַסְנוּ בְּגִיָּהֶם הַקְּטָנִים לְעַמֵּד לְפָנֶיךָ בְּאַרְץ הַזֹּה. וְהַכְדִּילְנוּ אוֹתָם לְעַמֵּד לְפָנֶיךָ בְּשִׁבִיל רְצוֹנָךְ.

בְּעֲרֵי הִיָּה זוֹכֵר, בְּכַמְהָ בְּנִים קְדוּשִׁים עַמְדִּיתִי לְפָנֶיךָ בְּכָל דוֹר וְדוֹר, בְּיַמֵּי דוֹד וְשְׁלֵמָה בְּנוּ. אִינְךָ זוֹכֵר כַּמְה טוֹבוֹת שְׁעָשׂוּ לְפָנֶיךָ ? ! הָאִם נָאָה לָךְ לְזַכֵּר חֲטָאִים, וְלֹא תִזְכַּר זְכוּיֹת ? ! אִיךְ הִתְהַפְּכוּ עֲלֶיךָ ?

אֲנִי מִבְּקִשְׁתְּ אוֹתָךְ - וְאִינְךָ. מִבְּקִשְׁתְּ עַל בְּנֵי - וְאִינִם. מִבְּקִשְׁתְּ עַל קְדֻשַׁת הַמְּקוֹם הַזֶּה - וְהִרִי נִטְמָא. כָּל הָעוֹלָם הִיָּה בְּשָׁלוֹם מִשׁוּם הַמְּקוֹם הַזֶּה. הַכְּלָבִים אִין נּוֹבְחִים בְּזַמַּן הַזֶּה, כָּלֵם הִיוּ בְּשָׁלוֹם. גּוֹעָה וּמֵיילָלַת, וְכָל אוֹתָם הָאוּכְלוּסִים לְמַעְלָה. וְהַכְּלָבִים צְוּוּחִים לְמַטָּה, בְּרֵאשִׁית הַמִּשְׁמֹרָה הַשְּׁלִישִׁית.

הִיא יוֹצֵאת וּבָאָה, וְעוֹמְדַת עַל מְקוֹם מִזְבַּח קְטֹרֶת הַסָּמִים, גּוֹעָה וּמֵיילָלַת, וְעוֹלָה לְמַעְלָה, וּמוֹצֵאת כְּרוּב אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנֵי הַכְּרוּבִים שְׁהִיוּ עִמָּה, וּמֵאוֹתוֹ הַזְּמַן לֹא הִיָּה לָהּ אֶלָּא אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַתִּינוּק הָעֹלָם שֶׁנִּשְׁאַר, יוֹנֵק מִמֶּנָּה בְּכֵיָה וּיְלָלָה.

וְאִזּוּ הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא הַזְּדִמָּן אֲלֵיהָ, יוֹרֵד אֲלֵיהָ, וּמְדַבֵּר עִמָּה. וְעַל זֶה כְּתוּב (ירמיה לא) כַּה אָמַר ה' מְנַעֵי קוּלְךָ מִכְּבִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמַעָה, כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ. וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, תִּינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְאַשָּׁה מִסְפָּרַת עִם בְּעִלָּה. (עד כאן הפתיחה, מכאן ואילך ראשיתה של

יוֹנֵק מִשְׁדֵי אָמוּ, וְאִשָּׁה מִסִּפְרַת עַם בְּעֵלָהּ. (עד
הָכָא פְתִיחָתָא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה שְׂרִידָתָא דַּמְגִילַת אִיכָה).

אִיכָה יֹשְׁבַה בְּדָד, רַבָּנָן פְּתַחֲהִי הָאִי קָרָא, (קהלת
יב א) וְזָכוּר אֶת בּוֹרְאֶיךָ בְּיָמֵי בַחֲרוּתֶיךָ
עַד אֲשֶׁר לֹא יָבוֹאוּ יָמֵי הָרָעָה. הָאִי קָרָא,
אוֹקִימָנָא לִיה בְּיִשְׂרָאֵל כַּד הוּוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא.
וְזָכוּר אֶת בּוֹרְאֶיךָ, הָוִי דְכִיר כָּל אֵינוֹן טְבָאן,
וְכָל אֵינוֹן אֲתִין וְנִסִּין, דְעֵבֵד לָךְ קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ
הוּא בְיוֹמִין קְדָמָאִין, כַּד הָוִית רַבִּיא
בְּמַהִימְנוּתָא, פְּמָה דְאֵת אָמֵר, (הושע יא א) כִּי נֶעַר
יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ.

בְּיָמֵי בַחֲרוּתֶיךָ, בְּזִמְנָא דְאִיהוּ אִיתְרַעֲי בְּךָ
מִכָּל עַמִּין דְעֵלְמָא. עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ
יָמֵי הָרָעָה, יוֹמִין דְיִשְׁלֹטוֹן בְּךָ שְׂאָר עַמִּין,
וַיְבַדְרוּן לָךְ בְּכָל עַמְמָא.

בְּיָמֵי בַחֲרוּתֶיךָ, יוֹמִין דְשַׁתָּא, דְאֵינוֹן בְּרִירִין
לָךְ, וְנִטְוִירוּ דְלַעֲיִלָּא עֲלֶיךָ. וְאֵינוֹן אַרְבַּע
יְרַחֵי דְשַׁתָּא, אֲדָר נִסָּן אֲיִיר סִינּוֹן. אֲלִין אֵינוֹן
יוֹמִין דְבַחַר קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא בְיִשְׂרָאֵל, וְעֵבֵד
בְּהוֹן עַמְהוֹן נִסִּין. וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל מִתַּעֲטָרָא
בְּבַעֲלָהּ, וְאֵתְקַרִיבַת בְּהַדִּיָּה.

עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הָרָעָה, יָמֵי הַזְקָנָה, יָמֵי
הָרָעָה מִמֶּשׁ, וְאֵינוֹן: תַּמוּז אָב טַבַּת שְׁבֹט.
אָף עַל גֵּב דְלֹא אִיתְגַּלְיָא כָּל כֶּף, וְסִימָן (משלי
יג) וְשֹׁבֵט לָגוֹ חֶסֶר לָב.

וְהִגִּיעוּ שָׁנִים, שָׁנִים דְגָלוּתָא, דְאֲזִלִין יִשְׂרָאֵל
מִטּוֹלְטָלִין. וְלִית בְּהוּ חֶפְצִין, דְתַנִּינָן,
זְמִינִין בְּיוֹמָא דְגָלוּתָא, דְלֹא יִשְׁתַּפַּח בִּידָא דְבַר
נֶשׁ (חפץ) לְמִיזְבֵּן בְּשׁוּקָא, וְכַדִּין תַּכְלָה פְּרוּטָה
מִן חֶפְסִים.

עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף הַשְּׁמֶשׁ, דָּא קָלְסַתַּר פָּנִים
שֶׁל שְׂכִינָה, מְלַעֲיִלָּא וּמִתַּתָּא. מִתַּתָּא מֵאֵן
אֵינוֹן. מְאָרִי מִתְנִיתִין דְהוּוּ בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל,

מגלת איכה).

אִיכָה יֹשְׁבַה בְּדָד, רַבּוּתֵינוּ
פּוֹתְחִים בְּפִסּוּק הַזֶּה, (קהלת יב)
וְזָכוּר אֶת בּוֹרְאֶיךָ בְּיָמֵי בַחֲרוּתֶיךָ
עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הָרָעָה.
הַפִּסּוּק הַזֶּה בְּאַרְנוּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל,
כְּשֶׁהָיוּ בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה. וְזָכוּר אֶת
בוֹרְאֶיךָ - תְּהִיָּה זָכוּר אֶת כָּל אוֹתָן
הַטּוֹבוֹת וְכָל אוֹתָם הָאוֹתוֹת
וְהַנְּסִים שֶׁעָשָׂה לָךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּיָמֵים הָרִאשׁוֹנִים, כְּשֶׁהָיִית
נֶעַר בְּאַמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (הושע
יב) כִּי נֶעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ.

בְּיָמֵי בַחֲרוּתֶיךָ - בְּזִמְנָן שֶׁהִתְרַצָּה
כֶּךָ מִכָּל הָעַמִּים שֶׁל הָעוֹלָם. עַד
אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הָרָעָה - יָמִים
שֶׁיִּשְׁלֹטוּ בְּךָ שְׂאָר הָעַמִּים, וַיִּפְזְרוּ
אוֹתְךָ בְּכָל הָעַמִּים.

בְּיָמֵי בַחֲרוּתֶיךָ - יָמוֹת הַשָּׁנָה,
שֶׁהֵם בְּרוּרִים לָךְ, וְהַשְּׁמִירָה
שֶׁלְמַעֲלָה עֲלֶיךָ. וְהֵם אַרְבַּעַה
יְרַחֵי הַשָּׁנָה, אֲדָר נִסָּן אֲיִיר סִינּוֹן,
אֵלוֹ אוֹתָם הַיָּמִים שֶׁבַחַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּיִשְׂרָאֵל, וְעָשָׂה בְּהֵם
עֲמָהֶם נְסִים. וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל
מִעֲטָרַת בְּבַעֲלָהּ וּמִתְקַרְבַּת אֲלֵיו.
עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הָרָעָה -
יָמֵי הַזְקָנָה, יָמֵי הָרָעָה מִמֶּשׁ,
וְהֵם: תַּמוּז אָב טַבַּת שְׁבֹט. אָף
עַל גֵּב שֶׁלֹּא הִתְגַּלָּה כָּל כֶּף,
וְסִימָנְךָ - (משלי י) וְשֹׁבֵט לָגוֹ חֶסֶר
לָב.

וְהִגִּיעוּ שָׁנִים - שָׁנִים שֶׁל גָּלוּת,
שֶׁיִּשְׂרָאֵל הוֹלְכִים מִטּוֹלְטָלִים.
וְאֵין בְּהֵם חֶפְצִין - שֶׁשָּׁנִינוּ, עֲתִידִים
בְּיָמֵי הַגָּלוּת שֶׁלֹּא יִמְצָא בְּיָד
הָאָדָם (חפץ) לְקַנּוֹת בְּשׁוּק, וְאֵז
תַּכְלָה הַפְּרוּטָה מִן חֶפְסִים.

עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁף הַשְּׁמֶשׁ - זֶה
קָלְסַתַּר פָּנִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה,
מִלְמַעֲלָה וּמִלְמַטָּה. מִמֶּטָּה מִי
הֵם? בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה שֶׁהָיוּ בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל, פְּטִישֵׁי בְרוּזֵל, מִהַדְּקִים
סְלַעִים, וְתוֹלְשִׁים הָרִים רְמִים.

פטישי דפרזלא, מהדקין טגרין, ותלשין טורין
רמאין.

והאור, זה תלמוד ירושלמי, דנהיר נהורא
דאורייתא, לבתר דאתבטל דא,
בככול, אשתארו בחדשוכא. דכתוב,
במחשפים הושיבני, זה תלמוד בבלי, דאזלין
ביה בני עלמא במחשפים.

והירח, אלין אינון הברייתות, דהווי נהירין
נהירו דחכמה סתימאה. והפכבים,
אלין אינון משפילים דהווי פארעא קדישא,
פל אינון תנאים ואמוראים, דכל עלמא קיימא
בגינייהו. דכד הווי קיימי פחדא, הוה אמר בר
נש לחבריה, מגו מלה דא דפרח מפומוי, אנא
חמא מה דיהא יומא דא, או למחר, כף וכף.
דבר אחר עד אשר לא תחשף השמש, נהירו
דקלסתר פני שכניה, דהוה נהיר לה בכל
יומא, ומההוא נהירו עלמא אתקיים, וישראל
שראן על ארעא לרוחצנו.

והאור, אור שברא הקדוש ברוך הוא במעשה
בראשית, דהוה נהיר מסייפי עלמא
לסייפי עלמא, ואתגניז. וקודשא בריך הוא
(הוה) נהיר, ואפיק מיניה חד חוטא דימינא
דקודשא בריך הוא, ואחיד לסיהרא. ובההוא
זימנא פתיב, השיב אהור ימינו.

והירח, דכתוב (ישעיה א כא) צדק ילין בה.
והפכבים, מלאכי השרת, שהיו
באים בה וידועים אצלה, ובטלו מקיומיהו,
ואלין איקרון מלאכי שלום. ושבו העבים
אחר הגשם, דכתוב (שם לג ז) מלאכי שלום מר
יבפיון.

ביום שיזעו שמרי הבית, אלין תלת בתי דינין,
דהווי אולפי תורה בלשפת הגזית.
והתעונו אנשי החיל, אלו סנהדרי גדולה

והאור - זה התלמוד הירושלמי,
שמאיר אור התורה, אחר
שהתבטל זה, בככול נשארו
בחשף, שכתוב (איכה א) במחשפים
הושיבני, זה תלמוד בבלי,
שהולכים בו בני העולם
במחשפים.

והירח - אלו הן הברייתות, שהיו
מאירות אור החכמה הנסתרת.
והפכבים - אלו אותם
המשפילים שהיו בארץ
הקדושה, פל אותם התנאים
והאמוראים, שפל העולם עומד
בשבילם. שפשהו עומדים יחד,
היה אומר איש לחברו: מתוך
דבר זה שפרח מפיו, אני רואה
מה שיהיה היום הזה או למחר
כף וכף.

דבר אחר, (קהלת יב) עד אשר לא
תחשף השמש - האור של קלסתר
פני השכינה, שהיה מאיר לה בכל
יום, ומאותו האור העולם
התקיים, וישראל שהו בארץ
לבטח.

והאור - האור שברא הקדוש
ברוך הוא במעשה בראשית,
שהיה מאיר מסוף העולם ועד
סוף העולם, ונגניז. והקדוש ברוך
הוא (היה) מאיר, ומוציא ממנו
חוט אחד של ימינו של הקדוש
ברוך הוא, ואוחז בלכנה. ובאותו
הזמן כתוב (איכה ב) השיב אהור
ימינו.

והירח - שכתוב (ישעיה א) צדק ילין
בה. והפכבים - מלאכי השרת,
שהיו באים בה וידועים אצלה,
ובטלו מקיומם, ואלה נקראים
מלאכי שלום. ושבו העבים אחר
הגשם, שכתוב (שם לב) מלאכי
שלום מר יבפיון.

ביום שיזעו שמרי הבית (קהלת יב)
- אלו שלשה בתי דין שהיו
מלמדים תורה בלשפת הגזית.
והתעונו אנשי החיל - אלו

סנהדרין גדולה וסנהדרין קטנה. ובטלו הטחנות - אלו כהנים ולוים, וכל המשמרות שהיו עומדות בירושלים.

והשבו הראות בארבות - אלו נביאים וצופים, שהיו רואים בנבואה וברוח הקדש. (ש) וסגרו דלתים בשוק - שבני אדם צוחים, ואין מי שמשביב להם, שהרי כל השערים ננעלו מיום שנחרב בית המקדש, ובטלה עבודת בית אלהינו.

בשפ"ר קול הטחנה (ש) - אלה אותם פותשי הקטרת, שהיו נותנים קול בכל יום בפתישה שלה. דבר אחר, קול הטחנה - קול השכינה, שצווחת בכל יום שובו בנים שובכים, ואין מי שישגיח עליה.

וישחו כל בנות השיר - אלו אותם שעולים לדוכן בכל יום, ומנגנים נגון של שיר. כל - לרבות מלאכי עליון למעלה, שהיו מתחלקים משמרות למעלה - כנגד אותם המשמרות למטה. שחו אותם שלמטה - כביכול אף אלו שלמעלה שחו. גם מגבה ייראו, ואף על גב שמגובה הם נגסים, היו פוחדים.

שחו אותם בנות השיר, משום שהרי שמונים אלה לויים היו ידיהם מהדקים לאחור. כשהגיעו לנהרות בכל, פנורוניהם היו תלויים על האילנות שם, היו מבקשים מהם לנגן, ואומרים (תהלים קלז) איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר? נשכו בשניהם כהני ידיהם וכרתו אותם, ולא יכלו לנגן, והרגו אותם.

ותחתתים בדרך - שהרי היו הולכים בריחים על צואריהם, ומההדוק שהיה חזק, היו נופלים אצבעותיהם בדרך, וירמיה היה מלקטם בטליתו, ונושק אותם,

וסנהדרין קטנה. ובטלו הטחנות, אלו כהנים ולוים, וכלהו משמרות דהו קיימי בירושלים. וחשבו הראות בארבות, אלין נביאים וצופים, דהו חמאן בנבואה וברוח הקדש. וסגרו דלתים בשוק, דבני נשא צווחין, ולית מאן דיתיב עליהו, דהא כל תרעין ננעלו, מן יומא דאתחרב בי מקדשא, ובטילת עבדת בית אלהנא.

בשפ"ר קול הטחנה, אלין אינון פותשי קטורת, דהו יהבי קלא בכל יומא, בכתישו דיליה. דבר אחר קול הטחנה, קלא דשכינתא, צווחא בכל יומא, (ירמיה ג כב) שובו בנים שובכים, ולית מאן דישיגח בה.

וישחו כל בנות השיר, אלין אינון דסלקין בדוכנא בכל יומא, ומנגני ניגונא דשיר. כל, לאסגאה מלאכי עלילא, דהו מתחלקי משמרות לעילא, לקבל אינון משמרות לתתא. שחו, אלין דלתתא. כביכול, אף אלין דלעילא שחו. גם מגבה ייראו, ואף על גב דמגבוה הו ננסא, הו דחלין.

שחו אינון בנות שיר, בגין דהא שמונים אלה לויים, הו ידיהו מהדקן לאחורא. כד מטו לנהרות בכל, פנוריהו הו תליין על אילנין דתמן. הו שאלין לון לנגנא, ואמרי, (תהלים קלז) איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר. נשכו בשניהו בנהני ידיהו וכרתו לון, ולא יכילו לנגנא, וקטלו לון.

ותחתתים בדרך, דהא הו אזלין בריחין על צואריהו, ומההדוק דהנה תקיף,

הו נפלו אצבעותיהו באורחא. (דף קיג ע"א) וירמיה הו לקיט לון בטליתיה, ונשיק לון, וככי עליהו. והו אמר להו, בני, ולא אמרית לכו, (ירמיה יג טז) תנו לה' אלהיכם כבוד בטרם

ובוכה עליהם. והיה אומר להם: בני, ולא אמרתי לכם (ירמיה א) תנו לה' אלהיכם כבוד בטרם יחשיף וגו'?! ועל זה כתוב (שם ט) על ההרים אשא ככי ונהי ועל נאות מדבר קינה.

וינאץ השקד (קהלת יב) - מיום שמנצנץ האילן הזה לכלובים עד היום שעושה פרי, הם עשרים ואחד יום. כף משבעה עשר תמוז עד תשעה באב - עשרים ואחד יום ביניהם. זהו שכתוב (ירמיה א) מקל שקד אני ראה.

ויסתבר החגב (קהלת יב) - שנתן משא על כתפי זרע דוד. ותפר האבינה - שהתבטלה עבודת בית אלהינו. כי הלך האדם אל בית עולמו - זהו הכבוד שהסתלק למעלה, ובני אדם צוחים, ואין מי שמשגיח בהם. עד אשר לא ירתק חבל הכסף (שם) - המקום שהכנה היה מקטיר קטרת על המזבח הפנימי. ותרץ גלת הזהב - זהו בית קדש הקדשים, ששם הכרובים של הזהב. ותשבר פד על המבוע - זו מלכות בית דוד שנשברה. וישב העפר על הארץ פשהיה - יחרב בית המקדש, ויהיה כעפר. והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה - זו השכינה, והסתלקות של רוח הנבואה מן העולם.

רבי יודאי פתח, (שם יב) ביום שיזעו שמרי הבית - אלו תנאים ואמוראים, שהיו שומרים העם של ארץ ישראל, והודעזעו ממקומם.

והתעוררו אנשי החיל, כמו שנאמר (בראשית מז) ויש בם אנשי חיל. החטא של בני יעקב, שהיו אנשי חיל וסובלים עוות הדין, כמו שנאמר (איוב ח) האל יענות משפט. קבלו עוות הדין אותם אנשי חיל. שכך דרכי הנפש - אחר שהורג את האדם, חוזר ונושף אותו נשיכה בלי רחמים. זהו עוות הדין.

יחשיף וגו'. ועל דא כתיב, (שם ט) על ההרים אשא ככי ונהי ועל נאות מדבר קינה.

וינאץ השקד, מן יומא דנציץ אילנא דא לבלבין, עד יומא דעביד איבה, חד ועשרים יומא נינהו. כף משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב, עשרים ואחד יום ביניהו. הדא הוא דכתיב, (שם א יא) מקל שקד אני רואה. ויסתבר החגב, דאתיהב מטולא על כתפוי דזרעא דדוד. ותפר האבינה, דאתבטל עבידת בית אלהנא. פי הולך האדם לבית עולמו, דא הוא כבוד, דאסתלק לעילא. ובני נשא צוחין, ולית מאן דישיגח בהו. עד אשר לא ירתק חבל הכסף, אתר דכהנא מקטיר קטורת על מדבחה דלגאו. ותרץ גלת הזהב, דא הוא בית קדש הקדשים, דתמן כרובים דדהב. ותשבר פד על המבוע, דא מלכות בית דוד דאיתבר.

וישב העפר על הארץ פשהיה, יתחרב בי מקדשא, ויהא כעפרא. והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה, דא שכינתא, ואסתלקותא דרוח נבואה מן עלמא. רבי יודאי פתח, ביום שיזעו שמרי הבית, אלין תנאים ואמוראים, דהוו נטרי עמא דארעא דישראל, ואזדעזעון מהיכתייהו.

והתעוררו אנשי החיל, כמה דאתא אמר, (בראשית מז) ויש בם אנשי חיל. חובא דבני יעקב, דהוו אנשי חיל, וסבלי עוות דינא, כמה דאתא אמר, (איוב ח) האל יענות משפט. קבילו עוות דינא. אינון אנשי חיל. דכף אורחוי דנחש, לבתר דקטיל לבר נש, אהדר ונשיף ליה נשיכו בלא רחמין, דא איהו עוות דינא.

משפט. קבלו עוות הדין אותם אנשי חיל. שכך דרכי הנפש - אחר שהורג את האדם, חוזר ונושף אותו נשיכה בלי רחמים. זהו עוות הדין.

שָׁלַחוּ לָהּ בְּנֵי אֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה:
נָאָה שְׂאֵתָם יֵשׁ לָכֶם לְבָבוֹת כְּמִי
שְׂבוּכָה מֵרְחוֹק, שְׁהִרִי אֶבֶל
וּבְכִיָּה וּמִסְפָּד בְּנֵהי וּמְרִירוֹת לֹא
מֵגִיעַ לָכֶם, שְׁהִרִי רַחֲצֹתֶם
וּגְלִיכֶם, וְלֹא רִצִּיתֶם לְטוֹף אוֹתָם
כְּמוֹ מִקְדָּם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שיר ה)
רַחֲצִיתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם.
אֲבָרְ אֲנִי שְׂשׁוֹכְנִים בֵּין גְּדָרֵי
הַנְּחֹשׁ, וְאוֹרֵב לָנוּ בְּכָל יוֹם, הוֹרֵג
וְנוֹשֵׁף, וְאֲנִי רוֹאִים בְּעֵינַיִם עוֹוֹת
הַדִּין שְׁנֹעֶשֶׂה בַּיַּיִנוּ, בְּאוֹתָם
אֲנִשִּׁי חֵיל, שְׂבִימֵיהֶם שׁוֹתֵק, וְלֹא
רוֹצֵה דִין, שְׁפוֹחֵד מֵהֶם פֶּחַד
גְּדוֹל, וְלֹא יָכוֹל לַעֲמֹד לִפְנֵיהֶם.
וְכִינּוֹן שְׁעָבְרוּ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם (הקבא)
בַּתְּשׁוּבָה, עוֹמֵד הַנְּחֹשׁ לִפְנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְתוֹבֵעַ דִּין.

וְדִיִּק הַכְּתוּב, שְׁכַתוּב (שמות כא)
וְגַבֵּי אִישׁ וּמְכָרוּ וּנְמָצָא בְּיָדוֹ מוֹת
יּוֹמָת. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְנֹחֵשׁ: יוֹסֵף לֹא הָיָה אִישׁ. וְנִמְצָא
בְּיָדוֹ וְגו', הָרִי בִּידֵיהֶם לֹא נִמְצָא.
חֹזֵר וְאָמַר, (דברים כד) כִּי יִמָּצָא אִישׁ
גֹּבֵה נֶפֶשׁ מֵאֲחֵיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְהִתְעַמֵּר בּוֹ וּמְכָרוּ וּמֵת הַגֹּבֵה
הַהוּא.

שְׂמוּנָה מְאוֹת שָׁנִים הָיָה עוֹמֵד
אוֹתוֹ הַנְּחֹשׁ וּמְבַקֵּשׁ דִּין. וְאֲנִי
שְׁנִינִי, מִי שְׁנֹתֲחִיב בְּשָׁנֵי דִינִים -
גְּדוֹן בְּחֻמוֹנָה. אוֹי לְמִי שְׁקִבֵּל
עֵנֶשׁ עַל חֲטָאוֹ, שְׁהִרִי הַמִּיתָה
מִכְּפָרָת עַל הַחֲטָאִים, וְחֹזֵר
לְקַבֵּל עֵנֶשׁ אַחֵר. אוֹי שֶׁהִתְעוֹתוֹ
אֲנִשִּׁי הַחֵיל, וְסֵמָ"ל וְנֹחֵשׁ עֲמָדוֹ
לְתַבֵּעַ הַדִּין.

עַל זֶה נָאָה לָנוּ לְבָבוֹת וְלִסְפָּד,
שֶׁהַקְּרִיָּה הַקְּדוּשָׁה נִשְׁאַרָה בְּדָד
מִכָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁהָיוּ בָּהּ. בְּאוֹתָהּ
הַשְּׁעָה יָרַד סֵמָ"ל וּבִלְבָל אֶת
הָעוֹלָם, וְהַכְּנִיס הָרוּחַ הַזֶּה בְּמַעֲוִי
שֶׁל אוֹתוֹ הָרָשָׁע מְלַךְ רוּמִי, וְתַבֵּעַ
דִּין מִגְּבוּרֵי הָעוֹלָם. וַיִּלְזֶה! וַיִּלְזֶה!
לְעוֹלָם! עוֹוֹת הַדִּין לֹא נִמְצָא

שָׁלַחוּ לָהּ בְּנֵי אֶרֶץ קְדִישָׁא, יָאוֹת דְּאֵתוֹן
אֵית לְכוּן לְמַבְפִּי, כְּמֵאן דְּבָכִי מֵרַחֲמֵי.
דְּהָא אֶבְלָא וּבְכִיָּה וּמִסְפָּדָא בְּנֵהי וּמְרִירוֹ לֹא
מֵטָא לָכוּ. דְּהָא רַחֲצִיתִין רַגְלֵיכוֹן, וְלֹא בְּעִיתִי
לְטַנְפָּא לֹוֹן כְּמִלְקָדְמִין. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שה"ש)
רַחֲצִיתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם.

אֲבָרְ אֲנִי דְשְׁכָנִין בֵּין גְּדָרֵי נְחֹשׁ, וְכִמִּין לֹוֹן
בְּכָל יוֹמָא, קָטִיל, וְנָשִׂיף, וְאֲנִי חִמִּינִין
בְּעֵינֵין עוֹוֹת הַדִּין דְּאֵתְעֵבִיד בֵּינָנָא, בְּאִינוֹן
אֲנִשִּׁי חֵיל, דִּי בְּיוֹמֵיהוֹן שְׂתִיק, וְלֹא בְּעָא דִּינָא.
דְּדַחִיל מִיַּיִנוֹהוּ דְּחִילוֹ סָגִי, וְלֹא יָכִיל לְקִימָא
קְמִייהוּ. וְכִינּוֹן דְּעָבְרוּ לְהֵהוּא עֲלֵמָא (ג"א דאתי)
בַּתְּיּוֹבְתָא, קְיִימָא נְחֹשׁ קְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא,
וְתַבֵּעַ דִּינָא.

וְדִיִּיק קְרָא דְכְּתִיב, (שמות כא טו) וְגוֹבֵב אִישׁ וּמְכָרוּ
וּנְמָצָא בְּיָדוֹ מוֹת יּוֹמָת. אָמַר קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא לְנֹחֵשׁ, יוֹסֵף לֹא הָיָה אִישׁ. וְנִמְצָא
בְּיָדוֹ וְגו', הָא בִּידֵיהוֹן לֹא אֶשְׁתַּפַּח. אֶהְדֵּר
וְקָאמַר, (דברים כד ז) כִּי יִמָּצָא אִישׁ גֹּבֵה נֶפֶשׁ מֵאֲחֵיו
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֵּר בּוֹ וּמְכָרוּ וּמֵת הַגֹּבֵב
הַהוּא.

תְּמַנִּי מְאָה שָׁנִין הָוָה קְיִימָא הַהוּא נְחֹשׁ וְתַבֵּעַ
דִּינָא. וְאֲנִי תְּגִינֵן, מֵאן דְּאֵתְחִיִּיב בַּתְּרִי
דִּינִין, אֵתְדֵן בְּחִמִּירָא. וְוִי מֵאן דְּקִבִּיל עוֹנֶשָׁא
עַל חוֹבוֹי, דְּהָא מִיתָה מְכַפְרָה עַל חוֹבִין,
וְאֶהְדֵּר לְקַבֵּל עוֹנֶשָׁא אוֹחְרָא, וְוִי דִי הִתְעוֹתוֹ
אֲנִשִּׁי הַחֵיל, וְסֵמָ"ל וְנֹחֵשׁ קְיִימוֹ לְתַבֵּעַ
דִּינָא.

עַל דָּא יָאוֹת לָן לְמַבְפִּי וְלִמְסָפָד, דְּקָרְתָא
קְדִישָׁא אֶשְׁתַּאֲרַת בְּדָד מִכָּל טְבִין דְּהוּוּ
בָּהּ. בְּהֵיא שְׁעָתָא נַחַת סֵמָ"ל וּבִלְבָל עֲלֵמָא,
וְאֶעִיל רוּחָא דָּא בְּמַעוֹי דְּהֵהוּא רָשָׁע מְלָפָא
דְּרוּמִי, וְתַבֵּעַ דִּינָא מִתְקִיפִי עֲלֵמָא. וְוִי לְדָא,

מיום שנבְּרָא העולם כְּזֶה.
אִיכָּה בְּנִיךָ העמוּדִים של העולם,
עמוּדִים תּוֹמְכִים, שֶׁהעולם עומד
עֲלֵיהֶם, וְאֲנִי (ואת) מתעטר בהם
בְּכָל יוֹם? אִיךָ התעוּתוֹ על יְדֵי
הנְחֹשׁ? אִיךָ התעוּתוֹ רוחות
קְדוֹשׁוֹת לְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים
נְכַרִּים אַחֲרֵים לְדוֹן אוֹתָם בְּקִלּוֹן
רַב? וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ!

מִי רָאָה בְּתוֹךְ גֵּן הָעֵדֶן, בְּשַׁעַר
שְׁנַמְסֵר הַדִּין לְמַעְלָה. עֶשֶׂר
מְרַגְלִיּוֹת יְפוֹת, הָאוֹר שֶׁל כָּל הַגֵּן,
בֵּין כָּל אוֹתָם הַאֵילָנוֹת,
מִתְפַּשְׁטִים וְכֻלָּם יוֹצְאִים הַחוּצָה.
וְכָל אוֹתָם הַאֵילָנוֹת שֶׁל גֵּן עֵדֶן
צוֹחִים וְאוֹמְרִים: וְיֵשֶׁר הַתְּעוּתוֹ
אֲנִשִׁי הַחֵיל! וְשׁוֹמְרֵי הַשַּׁעַר שֶׁל
גֵּן הָעֵדֶן מְזַדְּעוּעִים, אוֹתָם
הַפְּרוּבִים, עוֹלִים וְיוֹרְדִים, וְלֹא
נוֹתְנִים מְקוֹם לְהוֹצִיא אֶת
הָאוֹרוֹת הַלְלוּ.

כְּשֶׁהִתְפַּשְׁטוּ מִתּוֹךְ הָאוֹר שֶׁל
לְבוּשֵׁיהֶם. וְעֵלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
צוֹחִים כְּנֶגְדָם, וְאוֹתָם שׁוֹמְרֵי
הַחֻמוֹת לְמַעְלָה מְזַדְּעוּעִים, וְכָל
צְבָאוֹת רוּם הַשָּׁמַיִם בּוֹכִים
וּמְיַלְלִים מִי רָאָה אֶת אֲמֵנו גּוֹעָה
וּמְיַלְלֶת? יוֹרְדֵת לְפְרוּבִים, שׁוֹמְרֵי
הַשַּׁעֲרִים שְׁבִגוּ, וְהֵם מְזַדְּעוּעִים.
עוֹלָה אֲמֵנו, וְכָרוּב אֶחָד עִמָּה.
וְאֵז לְהֵט הַחֲרֹב הַמִּתְהַפֶּכֶת,
שְׁנוֹנָה הַרְבֵּה, מִכָּה לְתוֹךְ
הַשַּׁעֲרִים, וְיִצְאוּ אוֹתָם עֹשֶׂרָה
הָאוֹרוֹת. הַעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים
צוֹחִים: וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ!

לָנוּ יָאֵה לְסַפֵּד כְּתָנִים, כְּשִׁינְדָה
הָאֵם, וְלֹא מְצָאָה אוֹתָם שֵׁם בְּגֵן.
וְכָל אוֹתָם הָאוֹרוֹת וְהַבְּשָׂמִים
גּוֹעִים וּמְיַלְלִים. אֵז הִיא גּוֹעָה
וּמְיַלְלֶת. אוֹתָם הַפְּרוּבִים שׁוֹמְרֵי
הַשַּׁעֲרִים בּוֹכִים וּמְיַלְלִים,
פּוֹתְחִים בְּכִכְיָה. אָנוּ עַל אַחַת
כְּמָה וְכְמָה נֹאֵה לָנוּ לְבַכּוֹת עַל
הַכָּל, וְעַל הַעוֹת הַזֶּה.

וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ!
עוֹת דִּינָא לֹא אֲשַׁתְּפַח מִן יוֹמָא
דְּאִתְּבְּרֵי עֲלֵמָא, כְּדָא.

אִיכָּה בְּנִיךָ עֵמוּדִים דְּעֲלֵמָא, קְיִימִין סְמִכִין,
דְּעֲלֵמָא קְיִימָא עֲלִיהוֹן, וְאֲנָא (ואנת)
מִתְעַטְרָא עֲלִיהוֹן בְּכָל יוֹמָא. הֵיךְ הַתְּעוּתוֹ עַל
יְדוּי דְנְחֹשׁ, הֵיךְ הַתְּעוּתוֹ רּוּחִין קְדִישִׁין,
לְאִתְּלַבֵּשָׂא בְּלְבוּשִׁין נְכַרְאִין אַחֲרֵינִין, לְמִידִן
לוֹן בְּקִלְנָא סְגִי, וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ!

מֵאֵן חֵמָא גּוֹ גְּנִתָא דְעֵדֶן, בְּשַׁעַתָא דְאִתְּמַסֵּר
דִּינָא לְעֵילָא. עֶשֶׂר מְרַגְלָאן שְׁפִירָאן,
נְהִירוֹ דְכָל גְּנִתָא, בֵּין כָּל אֵינּוֹן אֵילָנִין.
מִתְפַּשְׁטִין וְנִפְקִין כְּלָהוּ לְבַר. וְכָל אֵינּוֹן אֵילָנִין
דְּגְּנִתָא דְעֵדֶן, צּוֹחִין וְאֹמְרִין, וְיֵשֶׁר הַתְּעוּתוֹ
אֲנִשִׁי הַחֵיל. וְנִטְוֵרֵי תְרַעָא דְגְּנִתָא דְעֵדֶן
מְזַדְּעוּעִין, אֵינּוֹן פְּרוּבִים, סְלָקִין וְנִחְתִּין, וְלֹא
יְהִי דוּכְתָא לְאַפְקָא אֵלִין נְהוֹרִין.

כְּדֵי אִתְּפַשְׁטוּ מִגּוֹ נְהוֹרִין דְּלְבוּשֵׁיהוֹן. וְעֵילָאִין
וְתַתְּאִין צּוֹחִין לְקַדְמוֹתֵהוֹן, וְאֵינּוֹן נְטוּרֵי
חֻמוֹת לְעֵילָא מְזַדְּעוּעִין, וְכָל חֵיילֵי רוּם
שְׁמִיָּא בְּכָאן וּמְיַלְלִין. מֵאֵן חֵמָא לְאִימְנָא גְּעַת
וּמְיַלְלָא. נְחַתֵּת לְגַבֵּי פְרוּבִים, נְטוּרֵי תְרַעִין
דְּבְּגִנְתָא, וְאֵינּוֹן מְזַדְּעוּעִין. סְלָקֵת אִימְנָא, וְחַד
פְּרוּב בְּהַדָּה.

וְכַדִּין לְהֵט הַחֲרֹב הַמִּתְהַפֶּכֶת, שְׁנָנָא סְגִי, בְּטַש
לְגוֹ תְרַעִין, וְנִפְקוּ אֵינּוֹן עֶשֶׂר נְהוֹרִין.
עֵילָאִין וְתַתְּאִין צּוֹחִין, וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ! וְיֵלֵךְ!
אֲנֵן יָאוֹת לָן לְמַסְפַּד כְּתָנִים, כְּדֵי נְחַתֵּת אִימָא,
וְלֹא אֲשַׁפַּחַת לוֹן תְּמֵן בְּגְנִתָא, וְכָל אֵינּוֹן
נְהוֹרִין וּבוּסְמִין, גְּעָאן וּמְיַלְלִין, כְּדִין גְּעַת
וּמְיַלְלֶת. אֵינּוֹן פְּרוּבִים נְטוּרֵי תְרַעִין בְּכָאן
וּמְיַלְלִין, פְּתַחִין בְּכִכְיָה, אֲנֵן עַל אַחַת כְּמָה
וְכְמָה יָאוֹת לָן לְמַכְבֵּי עַל כּוּלָא, וְעַל עוֹתָא
כְּדָא.

עוד פתח, (בראשית 1) ויצונו אל יוסף
לאמר וגו', (שם) אָנָא שָׂא נָא פִּשְׁע
אֲחִיד וְחַטָּאתִים וְגו', וַיִּבֶךְ יוֹסֵף
בְּדַבְרָם אֵלָיו. חֲטָא - לוֹ הִם
עָשׂוּ, וְהוּא מְכַפֵּר עַל הַכֹּל, וּמְכַפֵּר
עַל חֲטָאִים. פִּינּוֹן שְׂהוּא מוֹחֵל, לְמִי
יֵשׁ לְחַבֵּעַ עַל חֲטָאִים? זְהוּ
וְהַתְּעוּתוֹ אֲנָשֵׁי הַחֵיל. עוֹוֹת הַדִּין
רַב הִיָּה לְאוֹתָם אֲנָשֵׁי הַחֵיל. וַי
לְנוּ, מִי יִנַּחֵם אוֹתָנוּ?

לְמָה הִיָּה עוֹוֹת הַדִּין הַזֶּה? מִשּׁוּם
שְׁהָרִי אֲמַנּוּ גִרְשָׁה וּבְרָחָה, וְהִלְכָה
לָהּ, וּמִשּׁוּם זֶה עוֹוֹת הַדִּין גִּמְצָא,
שְׁנַמְצָא לְבָדוֹ אוֹתוֹ שְׁהִסְטִין
עֲלֵינוּ, וְלֹא הִיָּה מִי שְׁיִמְחָה בִּידוֹ
וַיִּטְעַן עֲלֵינוּ טַעֲנָה. עַל זֶה נִמְסְרוּ
בְּיָדֶיהָ כָּל תְּקוּנֵי אֲמָנוּ.

שְׂאֵלֵנוּ נִמְצָאָה שֵׁם אֲמָנוּ, לְפָנִים
מִשׁוֹרֵת הַדִּין הִיָּתָה מְכַנִּיסָה
אוֹתָנוּ. עַל זֶה הִיא בּוֹכָה, וְעַל זֶה
הִיא מִיִּלְלָת, עַל בְּנֵיהָ שְׁגָלוּ,
וְשִׁנְהָרְגוּ, וְשִׁהַשְׁמָדוּ בְּחַנּוּם.

וּבְדִינֵיהֶם לֹא נִמְצָאָה, וְעָשָׂה בְּהֵם
אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ אֶת רְצוֹנוֹ. וְעַל זֶה
כְּתוּב וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם,
שְׁלֹא תִהְיֶה מְזַמְנָת בְּדִינֵיכֶם.
אִיכָּה יִשְׁבָּה בְּדָד בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה
שֶׁהִיא הִיָּתָה לּוֹקַחַת טַעֲנַת בְּנֵיהָ,
וּבִשְׂבִילָהּ הִיָּה נִקְרָע הַדִּין.

וּבְשִׂאוֹתָם עֶשֶׂר הַמְּרַגְלִיּוֹת
(הַשְּׂבָטִים) יִצְאוּ מִגֵּן הַעֲדָן לְהַתְּלַבֵּשׁ
בְּלִבוּשִׁים אַחֲרִים, כָּל הַלְּבוּשִׁים
נִמְסְרוּ בְּיַד הַנְּחָשׁ, פָּרַט לְאַחַד,
שֶׁהוּא רְאוּבֵן, שְׁכַתוּב (בראשית לו)
וַיִּשָּׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר.

וְעַד שֶׁנִּתְּנָה הַעֲצָה לְזָרְקוֹ לְבָאֵר,
הוּא נִתְּפַס בְּבָאֵר, וְנִצְלָל. וְזֶהוּ רַבִּי
אֲלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, כְּשֶׁתְּפֹשְׂהוּ
לְמִינוֹת, וּנְתַנּוּהוּ בְּבוֹר, וְנִצְלָה
נִשְׁמָתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן. בְּרוּךְ יְהו"ה
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמַלּוּךְ יְהו"ה
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

תו פתח, (בראשית 1 טז) ויצונו אל יוסף לאמר וגו'
אָנָא שָׂא נָא פִּשְׁע אֲחִיד וְחַטָּאתִים וְגו' וַיִּבֶךְ
יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו. חוֹבָא לִיָּה עֲבָדוֹ, וְהוּא
מְכַפֵּר כּוּלָּא, וּמְכַפֵּר עַל חוֹבֵיָּיהוּ. פִּינּוֹן דְּאִיְהוּ
מְחִיל, מֵאֵן אִית לִיָּה לְתַבְּעָא עַל חוֹבֵיָּיהוּ. הָוִי
וְהַתְּעוּתוֹ אֲנָשֵׁי הַחֵיל. עוֹוֹת הַדִּין סִגִּי, הָוִה
לְאִינוּן אֲנָשֵׁי הַחֵיל, וְוִי לָן, מֵאֵן יִנַּחֵם לָן.

אֲמַאי הָוִה עוֹוֹת דִּינָא דָּא. בְּגִין דְּהָא אִימְנָא
אֲתַתְּרַכַת וְעַרְקַת, וְאַזְלַת לָהּ, וּבְגִין דָּא
עוֹיִת דִּינָא אֲשַׁתְּפַח, דְּאֲשַׁתְּפַחָא בְּלַחוּדָּהָא
הִהוּא דְּאֲשַׁטְנָא עֲלֵנָא, וְלֹא הָוִה מֵאֵן דִּימְחִי
בִּידֵיהָ, וַיִּטְעִין עֲלֵנָא טַעֲנָתָא. עַל דָּא אֲתַמְסְרוּ
בִּידֵיהָ כָּל תְּקוּנֵי דְּאִימְנָא.

דְּאֵלֵנוּ אִימְנָא אֲשַׁתְּפַחַת תַּמָּן. לְגוּ מִשׁוֹרֵת הַדִּין
אֲעֵלַת לוּן. עַל דָּא הִיא בְּכַאת, עַל דָּא
הִיא מְיִילְלָא, עַל בְּנֵיהָ דְּאֲתַגְלוּ, וְדֹאֲתַקְטְלוּ,
וְדֹאֲשַׁתְּצִיאוּ עַל מַגֵּן.

וּבְדִינֵיהוּ לֹא אֲשַׁתְּפַחַת, וְעַבִּיד הִהוּא נְחָשׁ
רַעוּתִיָּה בְּהוּ. וְעַל דָּא פְתִיב, (ישעיה 1
א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם. שְׁלַחָה אִמְכֶם,
דְּלֹא תִהְיֶה זְמִינַת בְּדִינֵיכוֹן. אִיכָּה יִשְׁבָּה בְּדָד
בְּהִהוּא שְׁעָתָא, דְּאִיְהִי הוֹת נִסְכָּה טַעֲנַת בְּנֵיהָ,
וּבְגִינָה אֲתַקְרַע (דף קיג ע"ב) דִּינָא.

וְכַד אִינוּן עֶשֶׂר מְרַגְלָן נִפְקוּ מִגֵּן עֲדָן,
לְאַתְּלַבֵּשָׂא בְּלִבוּשֵׁין אַחֲרֵינִין, כְּלֵהוּ
לְבוּשֵׁין אֲתַמְסְרוּ בִּידָא דְּנְחָשׁ, בַּר חַד, דְּאִיְהוּ
רְאוּבֵן. דְּכַתִּיב (בראשית לו טז) וַיִּשָּׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר.
וְעַד דִּיהִב עֵיטָא לְמַרְמֵי לְבִירָא, אִיתְּפַס אִיְהוּ
בְּבִירָא, וְאַשְׁתְּזִיב. וְדָא אִיְהוּ רַבִּי אֲלִיעֶזֶר
הַגָּדוֹל, כַּד תְּפֹשְׂהוּ לְמִינוֹת, וְיִהְיִבוּהוּ בְּבִירָא,
וְאַשְׁתְּזִיבַת נִשְׁמָתִיהָ דְּרְאוּבֵן. בְּרוּךְ יְי' לְעוֹלָם
אָמֵן וְאָמֵן. יְמַלּוּךְ יְי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן

תקונים מזהר חדש

תקונים מזהר חדש

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. בא וראה,
שְׁתֵּי הַתְּבוּת הַלְלוּ נַחֲלָקוּ לְשֹׁנֵי
צְדָדִים כָּל אַחַת. בְּרֵאשִׁית -
בְּרֵאשִׁית שִׁי"ת. אֱלֹהִים - מי אֱלֹה.
מֵה זֶה שִׁית? אֵלֹו שֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים
שֶׁל הַמְּשָׁפֵן שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהַשְּׁמִים
וְהָאָרֶץ, וּבְשִׁבְלֵם נֹאמֵר (שְׁמוֹת ל"ח)
אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפֵן. וְזֶה הוּא מִי
אֱלֹה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה מ) שְׁאוֹ
מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹה.
וּשְׁנֵי מְשָׁפְנוֹת הֵם שְׁנֵי מְרוֹמֵי בְּפִסּוּק
הַזֶּה: אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפֵן מְשָׁפֵן
הָעֵדֻת, הַמְּשָׁפֵן הָעֵלְיוֹן. מִי, וְזֶה
הָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן, הַמְּשָׁפֵן הַתְּחִתּוֹן
מֵה.

הַמְּשָׁפֵן הָעֵלְיוֹן בְּשִׁבְלֵה נֹאמֵר
מִי בְּרָא אֱלֹה, מֵה זֶה אֱלֹה? אֵלֹו
אֱלֹה מוֹעֲדֵי ה'. וּמִי הֵם מוֹעֲדֵי
ה'? אֵלֹו הֵם חֲגַי הַמְּצוֹת וְחֲגַי
הַשְּׁבוּעוֹת וְחֲגַי הַסְּפּוֹת, הָרִי
שְׁלֹשָׁה. שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרִים - רֹאשׁ
הַשָּׁנָה, חֲנֻכָּה וּפּוּרִים. שְׁלֹשָׁה
מֵהֶם נִקְרָאִים מוֹעֲדֵי ה', וְהֵם
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ. שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרִים
נִקְרָאִים אֱלֹה הֵם מוֹעֲדֵי, וּכְנֻגָדִם
נֹאמֵר (איוב ל"ג) הֵן כָּל אֱלֹה יַפְעֵל
אֵל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

וְזֶה הַמְּשָׁפֵן הָעֵלְיוֹן שְׁעֵלֵיהֶם
נִקְרָא מִי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מִי בְּרָא
אֱלֹה. וְזוֹ מִי, הִיא הַבִּינָה, וְזֶה
שְׁמָה, וְהַדְּרָגָה שְׁלֵה הוּא וְדָאֵי
יוֹם הַפְּפוּרִים, וְהַדְּרָגָה הַזֹּו
שְׁנִקְרָאת בִּינָה נִקְרָאת הָעוֹלָם
הַבָּא. וּבְעוֹלָם הַבָּא אֵין בּוֹ אֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה. כְּמוֹ כֵן יוֹם הַפְּפוּרִים שְׁלוֹ
אֵין שֵׁם אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה. הַמְּלָכוֹת
נִקְרָאת מ'ה, זֶה מְשָׁפֵן הָעֵדוּת.
וּמְשׁוּם שְׁבוֹ נִמְצָאת עֵדוּת, נֹאמֵר
בּוֹ מָה אֶעֱיֹדָךְ. (וְזֶה שְׁמָה, וְהַדְּרָגָה שְׁבָה)
וּכְמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הָעֵלְיוֹן הוֹצִיא
שְׁשָׁה מוֹעֲדִים, כִּף הָעוֹלָם

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. תָּא חֲזִי, תְּרִין תִּיבִין
אֵלִין אַתְּפִלְגוּ לְתִרִין סְטָרִין כָּל חַד.
בְּרֵאשִׁית, בְּרָא שִׁי"ת. אֱלֹהִים, מִי אֱלֹה. מֵאֵי
שִׁית. אֵלִין שִׁית סְטָרִין דְּמִשְׁפָּנָא דְּאִיהוּ פְּגוּנָא
דְּשָׁמַיִם וְאָרֶץ. וּבְגִינֵיהוּ אַתְּמֵר (שְׁמוֹת ל"ח) אֱלֹה
פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפֵן. וְדָא הוּא מִי אֱלֹה. הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב (ישעיה מ כ"ו) שְׁאוֹ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי
בְּרָא אֱלֹה. וְתִרִין מְשָׁפְנוֹת אֲנוּן דְּאַתְרֵמִיזוּ
בְּהֵאֵי קָרָא, אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפֵן מְשָׁפֵן הָעֵדֻת.
מְשָׁפֵן עֲלָאָה. מִי, וְדָא עֲלָמָא עֲלָאָה מְשָׁפֵן
תְּתָאָה מֵה.

מְשָׁפֵן עֲלָאָה בְּגִינָה אַתְּמֵר מִי בְּרָא אֱלֹה, מֵאֵי
אֱלֹה. אֵלִין (ויקרא כ"ג ד) אֱלֹה מוֹעֲדֵי ה'.
וּמֵאֵי אֲנוּן מוֹעֲדֵי ה', אֵלִין אֲנוּן חֲגַי הַמְּצוֹת
וְחֲגַי הַשְּׁבוּעוֹת וְחֲגַי הַסְּפּוֹת, הָרִי תְּלָת. תְּלָת
אַחֲרֵינִין, רֹאשׁ הַשָּׁנָה חֲנֻכָּה פּוּרִים. תְּלָתָא
מִנְהוּן אֲקָרוּן מוֹעֲדֵי ה'. וְאֲנוּן מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ.
תְּלָתָא אַחֲרֵינִין אֲקָרוּן אֱלֹה הֵם מוֹעֲדֵי.
וּלְקַבְּלֵיהוּן אַתְּמֵר (איוב לג כ"ט) הֵן כָּל אֱלֹה יַפְעֵל
אֵל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

וְהֵאֵי מְשָׁפֵן עֲלָאָה דְּעֲלִיהוּ אַתְּקָרִי מִי. הָדָא
הוּא דְּכִתִּיב מִי בְּרָא אֱלֹה. וְהֵאֵי מִי אִיהִי
בִּינָה. וְדָא שְׁמָא וְדְרָגָא דִּילָהּ יוֹם הַפְּפוּרִים
אִיהוּ וְדָאֵי, וְהֵאֵי דְרָגָא דְּאַתְּקָרִי בִּינָה אַתְּקָרִי
הָעוֹלָם הַבָּא. וּבְעוֹלָם הַבָּא, לִית בִּיהּ אֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה. פְּגוּנָא דָא יוֹם הַפְּפוּרִים דִּילָהּ לִית
תְּמָן אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה. מְלָכוֹת אַתְּקָרִי מ'ה, דָא
מְשָׁפֵן הָעֵדֻת. וּבְגִין דְּבֵה אֲשִׁתְּכַח עֵדוּת, אַתְּמֵר
בִּיהּ (איכה ב' י"ג) מָה אֶעֱיֹדָךְ (וְדָא שְׁמָא וְדְרָגָא דִּילָהּ שְׁבָת).

וּכְמוֹ דְּעֲלָמָא עֲלָאָה אַפִּיק שִׁית מוֹעֲדִים, כִּף
עֲלָמָא תְּתָאָה אַפִּיק שִׁית. וְאֲנוּן אַתְּ

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת נדה

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

ספר זוהר חדש בדרך י'
לפי ספר הזוהר 10 פרקים (70-79 פרקים) עמודים שמו-תקכח
[זוהר חדש תקינים דף קיג: עד דף קמג.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויגמין כי כל דברי חז"ל
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"י לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר חדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעוֹלָם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעוֹלָם
ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ר ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמנו הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

הפתחון הוציא ששה מועדים, והם את השמים ואת הארץ. ומנין שהם ששה בשמים והארץ? זהו שכתוב כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. כי ששת ודאי שהם ששה. ומשום זה לא אמר כי בששת ימים.

ובכזו שנאמר עדות בעולם הפתחון. זהו שכתוב מה אעידך, כך יש עדות בשמים ובארץ. זהו שכתוב העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ. הרי העולם העליון בראשית, והעולם הפתחון בראשית, ואלו הם שני משפנות לאביר יעקב. אם כן, אחר שאמר אלה מועדי ה' מקראי קדש שהם ששה.

מהו במועדים שאמר אחר כן? אלא אין רשות לקרא להם אלא במועדים, שהיא מלכות. ובמקום אחר אמר אלה הם מועדי ה' הוא בהפוך אותיות מ"ה, וזהו אלה הם מועדי. וזהו שמיני חג עצרת, שהוא חג בפני עצמו.

בא וראה, אלה מועדי ה' הולכים על תקון הגוף של המלך הקדוש, ואלה הם: פסח - זרוע ימין של המלך, וזה חסד, ובשבילה נאמר הימין מקרבת. ראש השנה - זרוע שמאל של המלך, וזו גבורה, ובשבילה נאמר שמאל דוחה. שבעות - זה הגוף של המלך, וזו תפארת, העמוד האמצעי. חנכה ופורים - אלה הם שתי השוקים של המלך, שעליהם שורה הנס, ובשבילם נאמר אלה פקודי, שתי מצוות ודאי, שבשבילם נאמר פקד פקדתי. שני נביאים, שני משיחים הם ודאי.

כך העבר על הפקדים - זה היסוד, וזה חג הסוכות כלול הוא בצבא שלו. ולמה נקרא כל?

השמים ואת הארץ. ומנין דאנון שית בשמים והארץ, הדיא הוא דכתיב פי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. פי ששת ודאי דאנון שית. ובגין דא לא אמר פי בששת ימים. ובכזה דאתמר עדות בעלמא תתאה. הדיא הוא דכתיב מה אעידך, הכי אית עדות

בשמים ובארץ. הדיא הוא דכתיב (דברים ד כו) העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ. הא עלמא עלאה בראשית, ועלמא תתאה בראשית, ואלין אנון תרין (תהלים קלב ה) משפנות לאביר יעקב. אם כן פתר דאמר אלה מועדי ה' מקראי קדש, דאנון שית.

מאי ניהו במועדים דאמר פתר כן. אלא לית רשו למקרי לון אלא במועדים דאיהי מלכות. ובאתר אחרא אמר (ויקרא כג ה) אלה הם מועדי ה' הם איהו בהפוך אתון מ"ה. ודיא איהו אלה ה"ם מועדי. ודיא איהו שמיני חג עצרת דאיהו חג בפני עצמו.

הא חזי, אלין מועדי ה', אזלין על תקוונא דגופא דמלכא קדישא, ואלין אנון פסח דרועא ימינא דמלכא, ודיא חסד, ובגין דאתמר ימין מקרבת. ראש השנה דרועא שמאלא דמלכא, ודיא גבורה, ובגין דאתמר שמאל דוחה. שבעות דא גופא דמלכא, ודיא תפארת, עמודא דאמצעיתא. חנכה ופורים אלין אנון תרין שוקין דמלכא, דעליהו שריא נס, ובגין דיהו אתמר אלה פקודי, תרין פקודין ודאי, דבגין דיהו אתמר (שמות ג טז) פקד פקדתי.

תרין נביאים, תרין משיחין אנון ודאי. כך העבר על הפקדים (שם ל יג), דיא יסוד, ודיא חג הסוכות כליל מכלהו, ואיהו העבר על הפקדים. דאנון נצח והוד הוא בצבא מכלם, והוא העבר על הפקדים. שאותם נצח והוד, אות

משום שעליו שורה בינה, שהיא
השביעית. (י"ם ב"ל)

י"ם, זה יום הכפורים, היא ודאי,
ועמה חמשים שערים של חרות
בחשבון כל, בינה בן י"ה, שהוא
הולך מהלך חמש מאות שנים,
ומגיע ליסוד, שהוא חג הסוכות,
כדי להתחבר עם הפלה שלו,
שהיא חג שמיני עצרת. ובשעה
שהם בחבור אחד, נקראו שניהם
כ"ל פליה. פסח צריכים ישראל
לומר בו הלל גמור והלל שאינו
גמור. הלל גמור לקבועו.

ספר שני

והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע
ומצדיקי הרבים כפוכבים לעולם
ועד (דניאל י"ב). והמשפלים - אלו
רבי שמעון וחבריו, יזהרו
כשהתכנסו לעשות את החבור
הזה, שהוא מזהר העליון
שלמעלה, הרצון העליון התגלה,
נתנה רשות לרבי שמעון וחבריו
לגלות בו רזים נסתרים עמקים,
ולכל הנשמות של הישיבה
שלמעלה, והישיבה התחתונה,
ולשבעה הרים עליונים, שהם
שלושת האבות והרועה הנאמן
ואהרן ודוד ושלמה, ואלהיו
עמם, ולכל הנשמות של
הישיבות שהולכים מערטלים,
והמלאכים שממנים עליהם,
והולכים מערטלים בשבילם,
שהם בתולות אחריה רעותיה של
השכינה. שהיא מערטלת מהם,
והם מערטלים ממנה. וכך הם
צבאות המלך מערטלים ממנה,
שפתוב (ישעיה לב) הן אראלם צעקו
חצה מלאכי שלום מר יבכיון.
ובנין לנו שהשכינה יחידה
מצבאותיה? זהו שפתוב איכה
ישבה בדר. א"י כ"ה ישבה בדר,
שנאמר בו (תהלים קמ"ה) וחסידך
יברכו כ"ה. ועל הקדוש ברוך הוא

שלו. ולמה אתקרי כל, בגין דעלה שריא בינה
דאיהי שביעאה (י"ם ב"ל).

י"ם, דא יום הכפורים, איהי ודאי, ועמה חמשים
תרעין דחירו בחשבון כל. בינה בן י"ה,
דאיהו אזיל מהלך חמש מאה שנין, ומטי
ליסוד דאיהי חג הסוכות. בגין לאתחברא
בכלה דילה דאיהי חג שמיני עצרת. ובשעתא
דאנון בחבורא חדא, אתקריאו תרויהו כ"ל
פל"ה. פסח צריכין ישראל למימר ביה הלל
גמור והלל שאינו גמור. הלל גמור לקבועו
(חסר כאן).

ספרא תננא

והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע ומצדיקי
הרבים כפוכבים לעולם ועד (דניאל
י"ב). והמשפלים, אליו רבי שמעון וחבריו,
יזהרו כד אתפנשו למעבד האי חבורא דאיהו
מזיהרא עלאה דלעלא, רעותא עלאה
אתגליא, רשותא אתיהיב לרבי שמעון וחבריו
לגלאה ביה רזין סתימין עמיקין, ולכל
נשמתין דמתיבתא דלעלא, (דקיד ע"א) ומתיבתא
תתאה, ולשבע טורין עלאין, דאנון תלת אבהן
ורעיא מהימנא ואהרן ודוד ושלמה, ואליהו
עמהון, ולכל נשמתין דמתיבתאן דאזלין
ערטילאין, ומלאכין דממנן עליהו, ואזלין
ערטילאין בגיניהו, דאנון בתולות אחריה
רעותיה דשכינתא, דאיהי ערטילאה מנהון
ואנון ערטילאין מנה. והכי אנון חילין דמלכא
ערטילאין מנה, דכתיב (ישעיה לג ז) הן אראלם
צעקו חצה מלאכי שלום מר יבכיון.

ומנא לן דשכינתא יחידא מחילהא, הדא הוא
דכתיב (איכה א א) איכה ישבה בדר. א"י
כ"ה ישבה בדר, דאתמר ביה (תהלים קמ"ה)
והסידך יברכו כ"ה. ועל קודשא בריך הוא

ושכינתו אמר הפתוב (משלי כז)
 כצפור נודדת מקנה פן איש נודד
 ממקומו, שנאמר בו (שמות טו) ה'
 איש מלחמה. ובזמן שהיא
 מערטלת, תלמידי חכמים
 וצדיקים ואנשי מדות שלה, כלם
 הולכים ונודדים ממקום למקום,
 מאתר לאתר, כמו שבארוה בעלי
 המשנה, דור שבן דוד בא, אנשי
 חיל יסובבו מעיר לעיר, ולא
 ירחמו.

ומשום זה הספים הקדוש ברוך
 הוא ושכינתו לעשות את החבור
 הזה על יד אותו שהתגלה, וכנס
 בו עליונים ותחתונים למצא בו
 מנוחה לשכינה בגלות, וחרות
 לה ולבניה. זהו שכתוב (תהלים פד)
 גם צפור מצאה בית ודרור קן
 לה. והיא שנאמר בה (ויקרא כה)
 וקראתם דרור בארץ לכל ישביה.
 אשר שטה אפרוחיה - אלו
 שנאמר בהם (דברים כב) והאם
 רבצת על האפרחים, והם בעלי
 הפנפים, שבהם נאמר (יחזקאל א)
 וארבעה פנים לאחת וארבע
 פנפים לאחת להם. שאלה הם
 שממנים על בעלי המשנה,
 שרוחם פורחת מהם.

או על הביצים - אלו האופנים
 שממנים על בעלי המקרא.
 שבשביל החבור הזה, והאם
 רבצת על האפרחים או על
 הביצים לא תקח האם על הבנים,
 אלו שנאמר בהם בנים אתם לה'
 אלהיכם. אלו רבי שמעון וחבריו
 ומורי הישיבה שעושים את
 החבור הזה.

והחבור הזה היה כמו תבת נח
 שהתפנסו בה כל מין ומין. כף
 מתפנסים בחבור הזה כל נשמות
 הצדיקים ואנשי מדות, שנאמר
 בהם (תהלים קיח) זה השער לה'
 צדיקים יבאו בו. ואחרים שאינם
 מתפנסים אליו, שנאמר בהם (דברים

ושכינתה אמר קרא (משלי כז ח) כצפור נודדת מן
 קנה פן איש נודד ממקומו, דאתמר ביה (שמות
 טו) ה' איש מלחמה. ובזמנא דאיהי ערטילאה,
 תלמידי חכמים וצדיקים ואנשי מדות דילה,
 פלהו אזלין מנדיין מדוה לדוה, מאתר לאתר.
 כמה דאוקמוה מארי מתניתין דור שבן דוד
 בא, אנשי חיל יסובבו מעיר לעיר ולא ירחמו.
 ובגין דא אסתכם קודשא בריך הוא ושכינתה
 למעבד האי חבורא, על יד ההוא
 דאתגליא וכניס ביה עלאין ותתאין לאשפחא
 ביה נייחא לשכינתא בגלותא, וחירו לה
 ולבניה. הדיא הוא דכתיב (תהלים פד ד) גם צפור
 מצאה בית ודרור קן לה. והיא דאתמר בה
 (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ לכל ישביה.

אשר שטה אפרוחיה, אלין דאתמר בהון (דברים
 כב ו) והאם רבצת על האפרחים. ואנון
 מארי דגדפין דאתמר בהו (יחזקאל א ו) וארבעה
 פנים לאחת וארבע פנפים לאחת להם. דאלין
 אנון דממנן על מארי מתניתין דרוחיהון
 פרחין מנהון.

או על הביצים, אלין אופנים דממנן על מארי
 מקרא. דבגין האי חבורא, והאם רבצת על
 האפרחים או על הביצים לא תקח האם על
 הבנים, אלין אנון דאתמר בהון (דברים יד א) בנים
 אתם לה' אלהיכם. אלין רבי שמעון וחברוי
 ומארי מתיבתא דעבדי האי חבורא.

והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתפנש
 בה כל מין ומין, הכי מתפנשין בהאי
 חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות,
 דאתמר בהון (תהלים קיח כ) זה השער לה' צדיקים
 יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין
 מתמן. וכד אתגליא האי חבורא, בעלמא,
 צדיקים, נדחים משם. וכשהתגלה החבור הזה בעולם, רבים

סגיאין מתפנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט)
 כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו
 פה, בהאי חבורא, עמנו היום. ועליהו אתמר
 (דניאל יב ג) ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד,
 כאנון פוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי
 עלמיא, ואתמר בהון (בראשית כב יז) והיה זרעך
 פכוכבי השמים, דאיהו עמודא דאמצעיתא,
 דאיהו (מ"א ח ט) אתה תשמע השמים, ולא
 פכוכביא משמיא דאתמר בהון (ישעיה נא ו) כי
 שמים פעשן נמלחו, (תהלים קב כז) המה יאבדו
 ואתה תעמד.

(כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת
 אשר איננו פה - בחבור הזה -
 עמנו היום. ועליהם נאמר (דניאל
 יב) ומצדיקי הרבים פכוכבים
 לעולם ועד, כאותם הפוכבים
 שיהיו קימים לעולם ולעולמי
 עולמים. ונאמר בהם, והיה זרעך
 פכוכבי השמים, שהוא העמוד
 האמצעי, שהוא אתה תשמע
 השמים, ולא פכוכבים משמים,
 שנאמר בהם (ישעיה נא) כי שמים
 פעשן נמלחו, (תהלים קב) המה
 יאבדו ואתה תעמד.

ועוד והמשפלים, אלו שיש בהם
 שכל לדעת את גזרת הנשמות
 שלהם, מאלו הספירים שהם
 דברים שגזורים מעשר ספירות,
 שעליהם נאמר (תהלים יט) השמים
 מספרים כבוד אל. שכלם מלאים
 סגלות. ואותם אנשי מדות,
 נשמותיהם רשומות שם, ומשם
 אצילותם. מצדה של המלכות הם
 בני מלכים, שנאמר בהם כל
 ישראל בני מלכים, ומצד זה
 יוצאים מישראל מלכים.

ומצד של הצדיק נקראו צדיקים.
 זהו שכתוב (ישעיה ס) ועמך כלם
 צדיקים. ומהצד של נצח והוד
 נקראו נביאים. ומהצד של
 העמוד האמצעי נאמר בהם (ירמיה
 א) ואנכי נטעתיה שורק פלה זרע
 אמת, ועליהם נאמר (מלאכי ג) תורת
 אמת היתה בפייהו. ומצד של
 הגבורה נקראו גבורים עומדים
 בפרץ דוחים את הגזרות. ומצד
 של החסד נקראו חסידים. ומהצד
 של חכמה ובינה נאמר בהם כלנו
 חכמים כלנו נבונים.

ומצד של הכתר, שהוא הראש
 של הכל, הם ראשי אלפי ישראל,
 שעליהם נאמר אנשי מדות. אלו
 הם המשפלים שיש בהם שכל

ועוד והמשפלים, אלין דאית בהון שכל
 למנדע גזירו דנשמתין דילהון, מאלין
 ספירין דאנון מלין גזירן מעשר ספירן,
 דעליהו אתמר (תהלים יט ב) השמים מספרים כבוד
 אל. דכלהו מלין סגלות, ואנון אנשי מדות,
 נשמתין דילהון רשימין תמן, ומתמן
 אצילותהון, מסטרא דמלכות אנון בני מלכים,
 דאתמר בהו כל ישראל בני מלכים, ומסטרא
 דא נפקין מישראל מלכים.

ומסטרא דצדיק אתקריאו צדיקים, הדא הוא
 דכתיב (ישעיה ס כא) ועמך כלם צדיקים,
 ומסטרא דנצח והוד אתקריאו נביאים.
 ומסטרא דעמודא דאמצעיתא. אתמר בהו (ירמיה
 ב כא) ואנכי נטעתיה שורק פלה זרע אמת,
 ועליהו אתמר (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפייהו,
 ומסטרא דגבורה אתקריאו גבורים עומדים
 בפרץ דוחים את הגזרות. ומסטרא דחסד
 אתקריאו חסידים. ומסטרא דחכמה ובינה
 אתמר בהו כלנו חכמים כלנו נבונים.

ומסטרא דכתר דאיהו רישא דכלא אנון ראשי
 אלפי ישראל, דעליהו אתמר אנשי

מדות, אלין אנון המשפלים דאית בהון שכל

לְהַפִּיר אֶת רַבּוֹנָם, שְׁסוּדוֹת רַבּוֹנָם
אֵין מִתְכַּסִּים מֵהֶם, שְׁכַלָם הָיוּ
בְּהִסְכָּמָה בְּחִבּוּר הַזֶּה.

וְלֹאֲלוֹ שֶׁהֵם בְּמִדּוֹת הַלָּלוּ, צָרִיךְ
לְגַלּוֹת סוּדוֹת טְמִירִים. אָבֵל מִי
שֶׁמְגַלֶּה סוּדוֹת לְרֹשָׁעִים, כְּאֵלוֹ
מְגַלֶּה עֲרִיוֹת בַּתּוֹרָה. שְׁבִנִי
שִׁפְחָה הִרְעָה לִילִית, אִמָּם שֶׁל
הַרְשָׁעִים, עֲרֹבֹבֵיָה רָעָה. מִי
שֶׁמְגַלֶּה סוּדוֹת הַתּוֹרָה, גּוֹרֵם
לְצַדִּיק שֶׁהוּא יְסוּד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
(תהלים כה) סוּד ה' לִירְאִיו,
שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ הַמַּעֲזִין וּמִן
הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (אִיּוֹב יד) אֲזָלוּ
מִים מִנִּי יָם וְנִהַר יַחֲרֹב וַיִּבֶשׁ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן אוֹתָם הַצַּדִּיקִים
לְמַטָּה עֲנִיִּים מֵהַכֹּל, עֲנִיִּים
מִסוּדוֹת הַתּוֹרָה, עֲנִיִּים בְּגוּף. וְכֹל
מִי שֶׁמְגַלֶּה סוּדוֹת לְצַדִּיקִים, גּוֹרֵם
לְצַדִּיק לְהֵאִיר בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה,
וְלִשְׂכִינָה, שֶׁהָאִיר נִקְרָא ר"ז.

וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ
כְּזֶה הַקְּרִיעַ. מַה זֶה כְּזֶה?
הַדְּרָגָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם, הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁעַל
שְׁמוֹ נִקְרָא הַחִבּוּר הַזֶּה סֵפֶר
הַזֶּה. וְהַשְּׂכִינָה מְאִירָה בּוֹ,
וְזוֹהֶרֶת בְּלִבָּנָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ.
שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְאִירָה בְּשֵׁשׁ הַיָּמִים
גְּדוֹלִים, וְהַלְבָּנָה בְּשִׁבְעֵית
כְּלוּלָה מִשְׁבַּע.

שֵׁם אֲבִיגַיִת"ץ, עָלֶיהֶם נֶאֱמַר (ישעיה
ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד.
וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא סְגֻלָּתוֹ לְכַסּוֹת
וְלִנְשָׂמָה, כְּשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה בְּכֹל
לֵלָה וְלֵלָה לְהַעֲדִי עַל הַמַּעֲשִׂים
הַטּוֹבִים שֶׁל הָאָדָם, וְלְהַצִּילוֹ
מִמְּלֹאכֵי הַחֲבָלָה וּמִכָּל הַמַּזִּיקִים
וְהַרוּחוֹת וְלִילִין וְשָׂדִים, וּבָהֶם
פּוֹרַחַת לְמַעְלָה. בְּשִׁפְתַי אוֹתִיּוֹת
מִכָּל שֵׁם תְּכַסֶּה פְּנֵיהֶם מֵהֶם, בְּשִׁפְתַי
אוֹתִיּוֹת תְּכַסֶּה רַגְלֵיהֶם, וּבְשִׁפְתַי
אוֹתִיּוֹת פּוֹרַחַת לְמַעְלָה, וְאֵף כֶּף
לְרוּחַ וְאֵף כֶּף לְנַפְשׁ. עַד כָּאֵן.

דְּמַאֲרִיהוֹן לֹא אֶתְכַפֵּינָן מִנִּיהוּ. דְּכִלְהוּ הוּוּ
בְּאַסְכְּמוֹתָא בְּחִבּוּרָא דָּא.

וְלֹאֲלוֹ דְּאֲנִין בְּאֵלִין מִדּוֹת צָרִיךְ לְגַלְּאָה רְזִין
טְמִירִין. אָבֵל מֵאֵן דְּמְגַלֶּה רְזִין
לְרֹשָׁעִיא, כְּאֵלוֹ מְגַלֶּה עֲרִיִין בְּאוֹרִיתָא. דְּבִנִי
שִׁפְחָה בִישָׂא לִילִי"ת אִמָּא דְרֹשָׁעִיא עֲרֹבֹבֵיא
בִישָׂא. מֵאֵן דְּמְגַלֶּה רְזִין דְּאוֹרִיתָא גְרִים לְצַדִּיק
דְּאִיהוּ יְסוּד, דְּאִתְמַר בֵּיה (תהלים כה יד) סוּד ה'
לִירְאִיו, דְּאִסְתַּלַּק נְבִיעוֹ מִנָּהּ וּמִן שְׂכִינְתָּא,
הַדָּא הוּא דְּכִתִּיב (אִיּוֹב יד יא) אֲזָלוּ מִים מִנִּי יָם
וְנִהַר יַחֲרֹב וַיִּבֶשׁ.

כְּהוּוּא זְמַנָּא אֲנִין צַדִּיקָא לְתַתָּא עֲנִיִּים מִכְּלָא,
עֲנִיִּים מִרְזִין דְּאוֹרִיתָא, עֲנִיִּים בְּגוּפָא.
וְכֹל מֵאֵן דְּמְגַלֶּה רְזִין לְצַדִּיקָא, גְרִים לְצַדִּיק
לְאַנְהָרָא בְּרְזִין דְּאוֹרִיתָא, וְלִשְׂכִינְתָּא דְּאוֹרִי ר"ז
אַתְקָרִי.

וּבְהוּוּא זְמַנָּא וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶה הַקְּרִיעַ.
מֵאִי כְּזֶה, דְּרָגָא דְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְּעַל שְׁמֵהּ
אַתְקָרִי הָאִי חִבּוּרָא סֵפֶר הַזֶּה. וְשְׂכִינְתָּא בֵּיה
נִהָרָא וְזֶהֱרָא בְּסִיְהָרָא מִן שְׁמֵשָׁא. דְּשִׁמְשָׁא
נִהָרָא בְּשִׁית טוּרִין רַבְרַבִּין, וְסִיְהָרָא
בְּשִׁבְעָא כְּלִילָא מִשְׁבַּע.

שֵׁם אֲבִיגַיִת"ץ, עָלֶיהוּ אִתְמַר (ישעיה ו ב) שֵׁשׁ
כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד. וְהָאִי שְׁמָא
אִיהוּ סְגוּלְתָא דִּילָהּ לְכַסָּאָה וּלְנִשְׁמָתָא, כְּדִ
סְלִיקַת לְעֵלָא בְּכֹל לֵילִיא וְלֵילִיא, לְאַסְהָדָא
עַל עוֹבְדֵינָן טְבִין דְּבַר נֶשׁ, וְלִישְׁזַבֵּיה מִמְּלֹאכֵי
חֲבָלָה וּמִכָּל מַזִּיקִין וְרוּחִין וְלִילִין וְשָׂדִין,
וּבְהוֹן פְּרַחַת לְעֵלָא. בְּשִׁפְתִים אִתְוֹן מִכָּל שֵׁם
תְּכַסֶּה אֲנַפְהָא מִנְהוֹן, בְּשִׁפְתִים אִתְוֹן תְּכַסֶּה
רַגְלָאָה, וּבְשִׁפְתִים אִתְוֹן פְּרַחַת לְעֵלָא, וְאֵוֹף הִכֵּי
לְרוּחָא וְאֵוֹף הִכֵּי לְנַפְשָׁא.

אב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר
 צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו
 צי"ת. דנשמטא בהון פרחת לעלא בכל ליליא
 וליליא, והאי איהו נשמת כל חי, דאצילותא
 מאמא (דף קיד ע"ב) עלאה, ושבע שמחן אלין
 דפרכת בהון, אנון שבע, דכלילן בבת שבע
 דאיהי שכינתא תתאה, כלילא משבע ספירן,
 דעליהו אמר דוד (דברי הימים א, כט) לך ה' הגדלה
 והגבורה והתפארת והנצח וההוד פי כל
 בשמים ובארץ.
 ובארץ.

והאם העליונה היא הנשר הגדול
 בעל הכנפים, האדם הגדול,
 חכמה, ועשר חכמות נקראו עשר
 ספירות מצדו. וכתר עליון נקרא
 מצדו חכמה קדומה, והיא יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א, שהתפשטותו
 בעשר ספירות, אבל האם
 העליונה נשר עליון,
 שהתפשטותו בשבע, והיא
 השמינית, ובה שבחו של משה.
 אז ישיר משה, וממנו תמצא את
 סוד קן הצפור, שלח תשלח את
 האם של אצילות. אריה חסד,
 שור גבורה, זוהי המרכבה
 העליונה. המרכבה השנייה,
 תפארת אדם שנית, שנאמר בו
 (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם,
 דמות אריה שור נשר. נצח הוד
 יסוד מלכות היא תבנית כלם. זהו
 הסוד של תקוין אחד.

אבל מצד הנשמה הם נקראו
 שרפים, וממצד של רוח - חיות,
 שנאמר בהם (שם) ודמות החיות
 מראיהם כגחלי אש בערות
 כמראה הלפדים היא מתהלכת
 בין החיות. ונאמר בהם (שם)
 ומתוכה דמות ארבע חיות וזה
 מראיהן דמות אדם להנה.
 והרוח היא מצד העמוד האמצעי,
 ולש לה ארבעה פנים, כמו זה יש

אב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר
 צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו
 צי"ת. דנשמטא בהון פרחת לעלא בכל ליליא
 וליליא, והאי איהו נשמת כל חי, דאצילותא
 מאמא (דף קיד ע"ב) עלאה, ושבע שמחן אלין
 דפרכת בהון, אנון שבע, דכלילן בבת שבע
 דאיהי שכינתא תתאה, כלילא משבע ספירן,
 דעליהו אמר דוד (דברי הימים א, כט) לך ה' הגדלה
 והגבורה והתפארת והנצח וההוד פי כל
 בשמים ובארץ.

ואמא עלאה איהי הנשר הגדול בעל הכנפים,
 אדם הגדול, חכמה, ועשר חכמות
 אתקריאו עשר ספירן מסטרה, וכתר עליון
 אתקרי מסטרה חכמה קדומה, ואיהי יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א, דאתפשטותה בעשר ספירן,
 אבל אמה עלאה נשרא עלאה דאתפשטותה
 בשבע, ואיהי תמינאה ובה שבח משה.

אז ישיר משה (שמות טו א). ומנה תשפח רזא דקן
 צפור, (דברים כב ז) שלח תשלח את האם
 דאצילות. אריה חסד, שור גבורה, האי איהי
 מרפכתא עלאה. מרפכתא תנינא, תפארת אדם
 תנינא, דאתמר ביה (יחזקאל א) ודמות פניהם פני
 אדם, דמות אריה שור נשר, נצח הוד יסוד
 מלכות איהי תבנית פלהו, האי איהו רזא
 דתקוין אחד.

אבל מסטרא דנשמטא אתקראו שרפים.
 ומסטרא דרוחא חיות, דאתמר בהון
 (שם) ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות
 כמראה הלפדים היא מתהלכת בין החיות.
 דהא ואתמר בהון (שם) ומתוכה דמות ארבע
 חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה.

ורוחא איהו מסטרא דעמודא דאמצעיתא,
 ואית לה ארבע אנפין, כגונא דא אית

לְנִשְׁמָתָא אַרְבַּעַּה פְּנִים. הַאֲוֹפְנִים
מִצַּד שֶׁל הַנְּפֶשׁ, וְהִיא מִצַּד שֶׁל
הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתוֹנָה, וְיֵשׁ לָהֶם
אַרְבַּעַּה פְּנִים שֶׁל מְרַכְּבָה שֶׁהֵם
נֹצֵחַ וְהוֹד. וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ
זֶה צְדִיק. הַאֲוֹפְנִים הֵם מִמְטָה
לְמַעְלָה, הַחַיּוֹת בְּאֲמֻצָּע,
הַשְּׂרָפִים לְמַעְלָה.

וְלַמְעַלָּה (על בלמ) אֲדוּן יְחִיד שׁוֹלֵט
עַל הַפֶּל, מִפְּלָא וּמְכֹסָה בְּכֹתֵר,
וּבְחֻכְמָה הוּא שְׁלוֹטוֹן שְׁעוֹמֵד עַל
כָּלֶם בְּעֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַמְּפֹרָשׁ. אֲבָל מִשֵּׁם לְמִטָּה כָּל
הַסְּפִירוֹת, מְרַבְּעוֹת בְּאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת. כְּמוֹ זֶה בִּינָה יְהו"ו, אוֹתוֹ
בֶּן שֶׁל י"ה הוּא ו', שֶׁהַתְּפִשְׁטוֹתוֹ
בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת. ה' רְבִיעִית
בְּשְׂכִינָה הַתְּחִתוֹנָה, בּוֹ נִשְׁלָם
יְהו"ה.

מִהַצַּד שֶׁל אַרְבַּע הַאֲוֹתִיּוֹת הַלְלוּ
יֵשׁ לְכָל חַיָּה אַרְבַּעַּה פְּנִים,
וּמִהַצַּד שֶׁל יו"ד ה"א וַאֲו"ו ה"א
דְמוֹת אָדָם לְאַרְבַּעַתָּן. וּכְנֻגָּד
תִּשְׁעַ הַסְּפִירוֹת הַלְלוּ רָאָה
יְחֻזְקָאֵל תִּשְׁעַ מְרָאוֹת, שְׁנֹאֲמַר
בָּהֶם (ש) נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְרָאָה
מְרָאוֹת אֱלֹהִים. וְאַלֵּה הֵם:
הַמְּרָאָה הָרֵאשׁוֹן - (ש) וּמִמְעַל
לְרִקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשׁוֹ מְרָאָה
אֲבָן סְפִיר דְמוֹת כֶּסֶף. הָאֲבָן הַזֶּה
הִיא הַשְּׂכִינָה, אֲבָן סְפִיר,
וְיְחֻזְקָאֵל רָאָה מִמְטָה לְמַעְלָה.
הוּא רָאָה אוֹתָהּ כְּמִי שְׂרוּאָה
מִתּוֹךְ עֲשׂוּשִׁית.

הַמְּרָאָה הַשֵּׁנִי - וְעַל דְמוֹת הַכֶּסֶף
דְמוֹת כְּמְרָאָה אָדָם עָלָיו
מִלְּמַעְלָה. כָּאֵן רָאָה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי סְמוּךְ לְשְׂכִינָה, וְרָאָה
אוֹתוֹ מִתּוֹךְ מִטְטְרוּ"ן שֶׁהוּא שְׂדִי.
הַמְּרָאָה הַשְּׁלִישִׁי - (ש) וְרָאָה
כְּעֵין חֲשָׁמֶל כְּמְרָאָה אֵשׁ בֵּית לָה
סְבִיב, וְזֶה צְדִיק חַי הַעוֹלָמִים,
שְׂאֻחוֹ בֵּין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא יְהו"ה, וּבֵין הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא אֲדַנ"י. וְהַצְּדִיק הוּא חֲשָׁמֶל,
הַכָּלֵל שֶׁל שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ, שֶׁהֵם יְאֵהֲדוּנָה"י. וְרָאָה אוֹתוֹ מִתּוֹךְ שַׁר הַפְּנִים.

לְנִשְׁמָתָא אַרְבַּע אַנְפִּין. אוֹפְנִים מִסְטְרָא דְנִפְשׁ
וְאִיהִי מִסְטְרָא דְשְׂכִינְתָּא תְּתָאָה, וְאִית לוֹן
אַרְבַּע אַנְפִּין, דְמְרַכְּבָה דְאַנוּן נֹצֵחַ וְהוֹד. וְהִנֵּה
אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ דָּא צְדִיק. אוֹפְנִים אַנוּן מִתְּתָא
לְעֵלָא. חַיּוֹן בְּאֲמֻצְעִיתָא. שְׂרָפִים לְעֵלָא.

וְלַעֲיָרָא (על בלמ) אֲדוּן יְחִיד שְׁלִיט עַל כָּלָא,
מִפְּלָא וּמְכֹסָה בְּכֹתֵר, וּבְחֻכְמָה אִיהוּ
שׁוֹלְטָנוּ דְקָאִים עַל כָּלָהוּ בְּעֶשֶׂר אַתְוֹן דְשָׁמָא
מְפֹרָשׁ. אֲבָל מִתְּמֵן לְתִתָּא כָּלָהוּ סְפִירָן מְרַבְּעִין
בְּאַרְבַּע אַתְוֹן. כְּגוֹנָא דָּא בִּינָה יְהו"ו. הַהוּא בֶּן
דִּי"ה אִיהוּ ו', דְאֵתְפִשְׁטוֹתָהּ בְּשִׁית סְפִירָאֵן.
ה' רְבִיעֵאָה בְּשְׂכִינְתָּא תְּתָאָה בֵּיה אֲשְׁתְּלִים
יְהו"ה.

מִסְטְרָא דְאַרְבַּע אַתְוֹן אֲלִין אִית לְכָל חַיָּה
אַרְבַּע אַנְפִּין, וּמִסְטְרָא דִּי"ד ה"א
וַאֲו"ו ה"א דְמוֹת אָדָם לְאַרְבַּעַתָּן. וְלְקַבֵּל
תִּשְׁעַה סְפִירִין אֲלִין, חָזָא יְחֻזְקָאֵל תִּשְׁעַה
מְרָאוֹת, דְאֵתְמַר בְּהוּן (ש) נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם
וְרָאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים. וְאַלִין אַנוּן. חַיּוֹ
קְדָמָאָה, (ש) וּמִמְעַל לְרִקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשׁוֹ
כְּמְרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוֹת כֶּסֶף. הִיא אֲבָן אִיהוּ
שְׂכִינְתָּא אֲבָן סְפִיר, וְיְחֻזְקָאֵל חָזָא מִתְּתָא
לְעֵלָא. אִיהוּ חָזָא לָה כְּמָאֵן דְחָזָא מְגוֹ עֲשׂוּשִׁית.
חַיּוֹ תְּנַנְנָא, וְעַל דְמוֹת הַכֶּסֶף דְמוֹת כְּמְרָאָה
אָדָם עָלָיו מִלְּמַעְלָה. הָכָא חָזָא עֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא סְמוּךְ לְשְׂכִינְתָּא, וְחָזָא לִיה מְגוֹ
מִטְטְרוּ"ן דְאִיהוּ שְׂדִי. חַיּוֹ תְּלִיתָאָה, (ש) וְרָאָה
כְּעֵין חֲשָׁמֶל כְּמְרָאָה אֵשׁ בֵּית לָה סְבִיב, וְדָא
צְדִיק חַי עֲלָמִין, דְאֵחִיד בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְאִיהוּ יְהו"ה, וּבֵין שְׂכִינְתָּא דְאִיהִי אֲדַנ"י,
וְצְדִיק אִיהוּ חֲשָׁמֶל כָּלָא דְתָרִין שְׂמָהֵן אֲלִין,
דְאַנוּן יְאֵהֲדוּנָה"י. וְחָזָא לִיה מְגוֹ שַׁר הַפְּנִים.

שְׂאֻחוֹ בֵּין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא יְהו"ה, וּבֵין הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא אֲדַנ"י. וְהַצְּדִיק הוּא חֲשָׁמֶל,
הַכָּלֵל שֶׁל שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ, שֶׁהֵם יְאֵהֲדוּנָה"י. וְרָאָה אוֹתוֹ מִתּוֹךְ שַׁר הַפְּנִים.

וְד' הַפְּנִיּוֹת הֵם יְהוּ"ה, וְאַרְבַּע
כְּנָפִים הֵם אֲדֹנָי. כָּל חֵיהָ הִיא
מְרַבֶּעֶת, וְלִכְל צַד יֵשׁ לָהּ ד' פְּנִים.
לְכָל פֶּן ד' פְּנִים, וְלִכְל כְּנָף ד'
כְּנָפִים, וְהֵם שֹׁשֶׁה עֶשֶׂר פְּנִים.
וְשֹׁשֶׁה עֶשֶׂר כְּנָפִים לְכָל חֵיהָ, הֵם
אוֹתָם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מְרַבְּעִים
עוֹלָם לְד' חֵיוֹת - שְׁשִׁים וְאַרְבָּעָה
פְּנִים וְשְׁשִׁים וְאַרְבָּע כְּנָפִים.

וַיֵּשׁ אוֹמֵר כֶּה, וְהִפְלֵ אֶמֶת:
אַרְבָּעָה פְּנִים לְאַחַת וְאַרְבָּע
כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם, וְהֵם לְכָל חֵיהָ
אַרְבָּעָה פְּנִים וְאַרְבָּע כְּנָפִים, הָרִי
הֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם כַּחֲשׁוֹבֹן
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית. וְדַמּוֹת פְּנִיהֶם פְּנֵי אָדָם,
שֶׁהוּא עֶשֶׂר אוֹתִיוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַמְּפָרֵשׁ, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, הָרִי
אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. וְשְׁשִׁים וְאַרְבָּעָה
פְּנִים וְכְנָפִים עִם שְׁמוֹנֶה אוֹתִיוֹת
שֶׁל חֲשֵׁמֶל - שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם,
וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (שם) וְגִבִּיהֶן, אֵלּוּ
שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם כְּנָפִים. וְגִבָּה
לָהֶם, וְהֵם שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם פְּנִים.
שֶׁהֵם בְּאוֹתִיוֹת אֶצֶל הַנְּקֻדּוֹת,
שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (קהלת ה) כִּי גִבָּה
מֵעַל גִּבָּה שֶׁמֶר. וְגִבּוּהֵם עֲלֵיהֶם
- אֵלּוּ הַטְּעָמִים. וְגִבְלָלָם נֶאֱמַר
(יחזקאל א) וְגִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם
סָבִיב לְאַרְבָּעָתָן.

וְאוֹתָם הַנְּקֻדּוֹת כְּמוֹ פְּרָקִי
הָאֶצְבָּעוֹת שֶׁהֵם עֲגוּלִים, וְאוֹתָן
הָאוֹתִיוֹת כְּמוֹ שֶׁהָאֶצְבָּעוֹת.
וְאוֹתָם הַטְּעָמִים כְּמוֹ הָעֵינַיִם
שֶׁמְנַהֲיָגִים אֶת כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף
אֲחֵרֵיהֶם, וְהֵם רְמוּזִים בְּשֵׁם הַזֶּה
יְהוּ"ה. וְעוֹד וְגִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם
סָבִיב לְאַרְבָּעָתָן כְּמוֹ זֶה י', וְנֶאֱמַר
בְּכְנָפִים, שְׁתַּיִם חֲבֵרוֹת אִישׁ, כְּמוֹ
(שמות כח) שְׁתַּיִם כְּתִפְתַּת חֲבֵרָת.
וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֶת גְּוִיַתִּיהֶנָּה, כְּמוֹ
אֶל שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֲבֵר. שְׁתַּיִם
חֲבֵרוֹת - הֵם יְמִין וְשְׂמָאל.

נִקְרָאת חֲכָמָה אָדָם, וְנִקְרָא אִישׁ,

וְאַרְבַּע אֲנָפִין אֲנוּן יְהוּ"ה, וְאַרְבַּע גְּדָפִין אֲנוּן
אֲדֹנָי. כָּל חֵיהָ אִיהִי מְרַבֶּעֶת, וְלִכְל
סְטָרָא אִית לָהּ אַרְבַּע אֲנָפִין, לְכָל פֶּן אַרְבַּע
אֲנָפִין, וְלִכְל גְּדָפָא אַרְבַּע גְּדָפִין, וְהוּן י"ו
אֲנָפִין וַי"ו גְּדָפִין לְכָל חֵיהָ, אֲנוּן ל"ב מְרַבְּעִים
סְלָקִין לְאַרְבַּע חֵיוֹן ס"ד אֲנָפִין וּס"ד גְּדָפִין.

וְאִית דְּאָמַר הָכִי וְכֻלָּא קְשׁוּט, אַרְבָּעָה פְּנִים
לְאַחַת וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם, וְאֲנוּן
לְכָל חֵיהָ אַרְבַּע אֲנָפִין וְאַרְבַּע גְּדָפִין, הָא אֲנוּן
ל"ב כַּחֲשׁוֹבֵן תְּלַתִּין וְתַרְיִין אֱלֹהִים דְּעוֹבְדָא
דְּבְרֵאשִׁית. וְדַמּוֹת פְּנִיהֶם פְּנֵי אָדָם, דְּאִיהוּ
עֶשֶׂר אֲתוּן דְּשָׁמָא מְפָרֵשׁ לְקַבֵּל עֶשֶׂר אֲמִירוֹן,
הָא אַרְבָּעִין וְתַרְיִין. וְשִׁיתִין וְאַרְבָּעָה אֲנָפִין
וְגִדָפִין עִם תְּמַנְיָא אֲתוּן דְּחֲשֵׁמֶל שְׁבַעִין וְתַרְיִין.
וְעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (שם) וְגִבִּיהֶן, אֵלּוּן שְׁבַעִין וְתַרְיִין
גְּדָפִין. וְגִבָּה לָהֶם וְאֲנוּן שְׁבַעִין וְתַרְיִין אֲנָפִין.

דְּאֲנוּן בְּאֲתוּן לְגִבִּי נְקוּדֵי, דְּעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (קהלת
ה) כִּי גִבָּה מֵעַל גִּבָּה שֶׁמֶר. וְגִבּוּהֵם עֲלֵיהֶם,
אֵלּוּן טְעָמִי. וְכִּגְוִיָּהּ אֲתַמַּר (יחזקאל א) וְגִבְתָּם
מְלֵאת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבָּעָתָן.

וְאֲנוּן נְקוּדֵין כְּגוּנָא דְּפִרְקִין דְּאֶצְבָּעֵן דְּאֲנוּן
עֵיגוּלִין, וְאֲנוּן אֲתוּן כְּגוּנָא דְּאֶצְבָּעֵן.

וְאֲנוּן טְעָמִי כְּגוּנָא דְּעֵינַיִן דְּמִתְנַהֲגִין כָּל אֵיבָרִין
דְּגוּפָא אֲבַתְרֵיהוּ, וְאֲנוּן רְמִיזִין בְּהַאי שְׁמָא
יְהוּ"ה, וְעוֹד וְגִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם סָבִיב
לְאַרְבָּעָתָן כְּגוּנָא דָא, י' וְאֲתַמַּר בְּגִדָפִין שְׁתַּיִם
חֲבֵרוֹת אִישׁ, כְּגוּן (שמות כח) שְׁתַּיִם כְּתִפּוֹת חֲבֵרוֹת,
וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֶת גְּוִיַתִּיהֶנָּה, כְּגוּן (שם לט ד) אֶל
שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֲבֵר. שְׁתַּיִם חֲבֵרוֹת אֲנוּן יְמִינָא
וּשְׂמָאֵלָא.

אִישׁ, ה' אִישׁ מְלַחְמָה (שם טו ג). מֵאן אִישׁ. לְזַמְנִין
מֵעֵלָא לְתַתָּא אֲתַקְרִיאַת חֲכָמָה אָדָם

אִישׁ - ה' אִישׁ מְלַחְמָה. מִי הָאִישׁ? לְפַעְמִים מֵמַעְלָה לְמַטָּה,

וְשֵׁלֶשׁ סְפִירוֹת תַּחֲתֵינוּ נִקְרְאוּ
שֵׁלֶשׁ חַיּוֹת. וְלַפְעָמִים הָאֵם
הַעֲלִינָה נִקְרָאת הָאָדָם, בְּתוֹסֶפֶת
ה'. חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת שֵׁלֶשׁ
חַיּוֹת. וְלַפְעָמִים תִּפְאָרֶת נִקְרָאת
אָדָם. נִצַּח הוּד יְסוּד שֵׁלֶשׁ חַיּוֹת.
וְלַפְעָמִים חֲכָמָה אִישׁ. א' כְּתָר
עֲלִיּוֹן, י' חֲכָמָה, ש' תְּשׁוּבָה,
שְׁהִיא הָאֵם הַעֲלִינָה, שְׁתִּים
חֲכָרוֹת אִישׁ - גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה.
וּשְׁתִּים מְכֻסּוֹת - הֵן נִצַּח וְהוּד.
אֵת גְּוִיַּתִּיהֶנָּה - אֵת זֶה צַדִּיק,
שֶׁהוּא תְּרַגּוּם אוֹת.

אֵת גְּוִיַּתִּיהֶנָּה - זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא הַגּוֹף, וְשִׁכְנֵתוֹ
הַטְּבוּר שְׁלוֹ וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (שְׁמוֹת כה) וְהָיוּ
הַכְּרֹבִים פְּרָשִׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה. מִי
הַכְּנָפִים שְׁלָהֶם לְמַעְלָה? זְמִין
וּשְׁמָאל. סַכְכִּים בְּכַנְפֵיהֶם - שְׁנֵי
עֲמוּדֵי אֲמֵת. עַל הַכְּפָרֶת - זֶה
צַדִּיק שֶׁצָּרִיף לְכֻסּוֹתוֹ. וּפְנֵיהֶם
אִישׁ אֶל אַחֵיו - הֵם חֲכָמָה וּבִינָה,
שֶׁהֵם הַפְּנִים שֶׁל הַכְּרוּבִים.

וְרַמְבַּם הָיוּ פּוֹרְשִׁים כְּנָפֵיהֶם
וּמְסַתְּפָלִים אִישׁ אֶל אַחֵיו? לְאוֹתוֹ
שֶׁנִּכְנַס בְּכְתָר עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא
מְכֻסָּה, שֶׁעֲלָיו נֶאֱמַר בְּמִפְלָא מִמֶּךָ
אֵל תִּדְרֹשׁ וּבְמִכְסָּה מִמֶּךָ אֵל
תִּחְקֹר. וְהַכְּרוּבִים אֵלָיו, כְּנָפֵיהֶם
פְּתוּחִים לְמַעְלָה לְקַבֵּל אוֹתוֹ
עֲלֵיהֶם. (בְּמִדְבָר ז) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל
- מִתּוֹךְ הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. מִדְּבַר
אֵלָיו - מִתּוֹךְ הַשְּׁכִינָה הַתַּחֲתוֹנָה.
וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל - לְמַעְלָה מִתּוֹךְ
הָאֵב. וַיִּדְבַּר אֵלָיו - מִתּוֹךְ הָאֵם.
וּמִי שָׁמַע אוֹתוֹ? הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי. וְהַדְּבוּר נִשְׁמַע אֶל
הַשְּׁכִינָה.

מִרְאָה רְבִיעִי וְחִמְיִשִּׁי - מִמִּרְאָה
מִתְּנִיּוֹ וְלְמַעְלָה, נִצַּח. וּמִמִּרְאָה
מִתְּנִיּוֹ וְלְמַטָּה, הוּד. שֶׁהֵם שְׁתֵּי
שׁוֹקִים. הַמִּרְאָה הַשְּׁשִׁי - רְאִיתִי
כְּמִרְאָה אֵשׁ, וְזוֹ הַגְּבוּרָה, שֶׁמִּשֶּׁם

וְאֵתְקָרִי אִישׁ, וַתִּלְתְּ סְפִירָן תַּחֲוֹתָהּ אֵתְקָרִיאוּ
תִּלְתְּ חַיּוֹן. וְלִזְמַנֵּן אֲמָא עֲלָאָה אֵתְקָרִיאָת
הָאָדָם, בְּתוֹסֶפֶת ה'. חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת תִּלְתְּ
חַיּוֹן, וְלִזְמַנֵּן תִּפְאָרֶת אֵתְקָרִי אָדָם. נִצַּח הוּד
יְסוּד תִּלְתְּ חַיּוֹן, לִזְמַנֵּן חֲכָמָה אִישׁ. א' כְּתָר
עֲלָאָה, י' חֲכָמָה, ש' תְּשׁוּבָה, דְּאִיהִי אֲמָא
עֲלָאָה, שְׁתִּים חֲכָרוֹת אִישׁ, גְּדֻלָּה גְּבוּרָה.
וּשְׁתִּים מְכֻסּוֹת, אַנּוּן נִצַּח וְהוּד. אֵת גְּוִיַּתִּיהֶנָּה,
אֵת, דָּא צַדִּיק דְּאִיהוּ תְּרַגּוּם אוֹת.

אֵת גְּוִיַּתִּיהֶנָּה, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא דְּאִיהוּ
גּוֹפָא, וְשִׁכְנֵתָהּ טְבוּר דִּילָהּ וְעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא, עֲלֵיהוּ אֲתָמַר (שְׁמוֹת כה) וְהָיוּ
הַכְּרֹבִים פְּרָשִׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה. מִאֵן גְּדַפִּין
דִּילְהוֹן לְעֵלָא, יְמִינָא וּשְׁמָאלָא. סַכְכִּים
בְּכַנְפֵיהֶם, תְּרִי סַמְכֵי קְשׁוּט. עַל הַכְּפָרֶת, דָּא
צַדִּיק דְּצָרִיף לְכֻסְאָה לִיה. וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל
אַחֵיו, אַנּוּן חֲכָמָה וּבִינָה, דְּאַנּוּן אַנְפִּין
דְּכְרוּבִים.

וְרַמְבַּם הָיוּ פְּרָשִׁי גְּדַפִּיהוּ וּמְסַתְּפִין אִישׁ אֶל
אַחֵיו, לְהֵהוּא (דף קטו ע"א) דְּעֵאל בְּכְתָרָא
עֲלָאָה, דְּאִיהוּ מְכֻסָּה, דְּעֵלָה אֲתָמַר בְּמִפְלָא
מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ וּבְמִכְסָּה מִמֶּךָ אֵל תִּחְקֹר.
וְכְרוּבִים לְגַבְהָ גְּדַפִּיהוּ פְּתִיחֵן לְעֵלָא, לְקַבֵּלָהּ
לִיה עֲלֵיהוּ (בְּמִדְבָר ז ט) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל, מִגּוֹ
עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא. מִדְּבַר אֵלָיו, מִגּוֹ שְׁכִינְתָא
תַּתָּאָה. וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל, לְעֵלָא מִגּוֹ אֲבָא.
וַיִּדְבַּר אֵלָיו, מִגּוֹ אֲמָא. וּמִאֵן שָׁמַע לִיה עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא. וּמִלּוּלָא אֲשֶׁתִּמַּע לְגַבִּי שְׁכִינְתָא.
חַיּוֹן רְבִיעָאָה וְחִמְיִשָּׁאָה, מִמִּרְאָה מִתְּנִיּוֹ
וְלְמַעְלָה, נִצַּח. וּמִמִּרְאָה מִתְּנִיּוֹ וְלְמַטָּה,
הוּד. דְּאַנּוּן תְּרִין שׁוֹקִין. חַיּוֹן שְׁתֵּיתָאָה, רְאִיתִי
כְּמִרְאָה אֵשׁ, וְדָא גְּבוּרָה, דְּמִתְּמֵן אַנּוּן שְׁנַיִם
כְּרוּבִים זָהָב. דְּכֻסְפָּא אִיהוּ לִימִינָא, זָהָב

אותם שנים פרוכים זהב. שפספס הוא לימין, הזהב לשמאל. ושבעה מיני זהב נכללים בו. המראה השביעי - כמראה הקשת אשר יהיה בענן. מי הענן? זה החסד שעולה שבעים ושנים, ובו פא הקדוש ברוך הוא בעב הענן בעבור ישמע העם (בשבא) לדבר עם משה. ובו יש שבעים ושנים שהוא חסד, נראית קשת שהיא צדיק בגוניה המאירים, שהם שלשה גונים של שלשה אבות, ובו הם נכללים. ומשום זה נאמר בצדיק ויכלו, שעולה שבעים ושנים, שבו נכללים שלשת האבות, שנאמר בהם בפיל מפיל פיל. ובאלו שלשת הגונים, וראיתיה, את השכינה, לזכר ברית עולם.

שהצדיק הוא האלה הששי, היום הששי. ונוסע בימין, שהוא חסד כולל שבעים ושנים, ובשכילו נאמר (דניאל יב) ואתה לך לקץ ותנוח, בצדיק, ותעמד לגרלה לקץ הימין. שהוא הימין, שבו (ישעיה נב) פי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. ונוסע בע"ב של העמוד האמצעי, שבו (בראשית א) ויהי מבדיל בין מים למים. ובשכילה נאמר ללבי גליתי, ולמלאכי השרת לא גליתי. ולאיברי לא גליתי. (חסר פאן) נראה שפי לש בכל דור ודור פפי זכיותיהם, בכל מורה הדור פפי שרב הדור נוטים אחריו. ואם החטאים מתרבים עליה - אמר רבי חייא, הגאלה (בדחית) עד הדור האחרון. ומשום זה פל הקצין פלו, והפל תלוי בתשובה ובזכיות של המדות של כל דור ודור.

אבר קץ והזמן ששם הקדוש אבר קץ והזמן ששם הקדוש

לשמאלא. ושבע מיני דהבא אתפלילן ביה. חיזו שביעאה, כמראה הקשת אשר יהיה בענן. מאן עננא, דא חסד דסליק ע"ב, ובה אתא קודשא בריך הוא בעב הענן, בעבור ישמע עמא (כדאחא) למללא עם משה. ובהאי שבעין ותריין דאיהו חסד, אתחזיא קשת דאיהו צדיק בגונוי נהירין, דאנון תלת גונון דתלת אבהן, ובה אתפלילן. ובגין דא אתמר בצדיק ויכלו, דסליק שבעין ותריין, דבה אתפלילן תלת אבהן, דאתמר בהו בפ"ל מפ"ל כ"ל. ובאלין תלת גונון וראיתיה, לשכינתא, לזכר ברית עולם.

דצדיק איהו אלה שתיתאה יום הששי. ונטיל בימינא דאיהו חסד פליל שבעין ותריין, ובגינה אתמר (דניאל יב יג) ואתה לך לקץ ותנוח, בצדיק, ותעמד לגרלה לקץ הימין, דאיהו ימינא דבה (ישעיה נב ח) פי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. ונטיל בע"ב דעמודא דאמצעיתא, דבה (בראשית א ז) ויהי מבדיל בין מים למים, ובגינא אתמר ללבי גליתי ולמלאכי השרת לא גליתי. ללבי גליתי ולאברי לא גליתי. (חסר פאן) נראה דקצין אית בכל דרא ודרא פפום זכון דילהון. בכל מארה דדרא פפום דרב דרא נוטים אבתרה. ואם חובין מתרבין עליה, אמר רבי חיא, (אדחייא) פרקנא עד דרא אחרא. ובגין דא פל הקצין פלו, וכלא תליא בתיובתא ובזכון דמדות דכל דרא ודרא.

אבר קץ והזמן דשוי קודשא בריך הוא, לא תליא בזכון ובמדות דכל דרא ודרא, אלא ביה תליא, הדא הוא דכתיב (ישעיה מח יא) למעני למעני אעשה, (יחזקאל כ ט) ואעש למען

ברוך הוא לא תלוי בזכיות ובמדות של כל דור ודור, אלא בו

למעני אעשה, (יחזקאל ב) ואעש
 למען שמי. ומשום זה כל קץ של
 כל דרגה הוא כפי הזכיות של
 בני האדם הוא, והקץ של הקדוש
 ברוך הוא לא תלוי בזכיותיהם.
 ויש שבעים ושנים אחר האלף
 החמישי כפי המדה ההיא. ויש
 שבעים ושנים אחר אלף
 ומאתים כפי המדה ההיא. ויש
 מאתים וחמשים ויש של נח
 שלו, כי עין בעין יראו קץ אחר
 יש מאתים ארבעים וחמש כפי
 (אותה) המדה, והדרגה הזו של
 רצון שהוא הקדוש ברוך הוא.
 שני קצין אאריף. וזה וכל
 החשבונות וגיימטריאות של
 קצים הם פּרפראות לחכמה
 מכתר למעלה אין קץ וחשבון.
 כמו שכתב בעל ספר יצירה:
 ולפני אחד מה אתה סופר. הראש
 של כל הקצים - חכמה, הסוף
 של כל הקצים הוא, שהשכינה
 היא העשירית.

העמוד האמצעי כולל הראש
 והסוף של כל הקצים, וכל סוף
 הוא בצדיק, והפל נכלל בצדיק
 שכולל שלשת האבות שבהם
 נקרא שביעי שלש פעמים. זהו
 שפתוב (בראשית ב) ויכל אלהים
 ביום השביעי, וישבת ביום
 השביעי, ויברך אלהים את יום
 השביעי. וזהו בעב הענן, וממנו
 נמצא השם בן שבעים ושנים
 שמות ויטע ויבא ויט, שהם
 כלל ופרט וכלל, שנכללים במים
 אש ורוח, והם ים ואויר ורקיע.
 והם הים ותקף הימין, מלאך
 החסד, וזה מיכאל, שהוא על שם
 (שמות טו) מי כמודף באלים ה',
 ששמו מכבי שעולה לשבעים
 ושנים בחשבון אותיות, ואורו
 ארבעים ושנים. וזהו פחו, (ישעיה
 ג) כי תלך כמו אש לא תפנה.

(שמות טו) ויט משה את ידו על

שמי. ובגין דא כל קץ דכל דרגא פפום זכון
 דבני נשא איהו. וקץ דקודשא בריך הוא לא
 תליא בזכון דלהון.

ואית ע"ב בטר אלף חמישאה פפום ההיא
 מדה. ואית ע"ב בטר אלף ומאתן, פפום
 ההיא מדה ואית מאתן וחמשין ושית דנ"ח
 דילה, פי עין בעין יראו קץ אחרא אית רמ"ה
 פפום (ההיא) מדה, והאי דרגא דרעוא דאיהו
 קודשא בריך הוא. תרין קצין אאריף. ודא
 וכל חשבונות וגיימטריאות דקצים, אנון
 פרפראות לחכמה מכתרא לעלא לית קץ
 וחשבון, כמו שכתב בעל ספר יצירה, ולפני
 אחד מה אתה סופר. רישא דכל קצין חכמה,
 סופא דכל קצין צדיק איהו, דאיהו שכינתא
 עשיראה.

עמודא דאמצעיתא פליל רישא וסופא דכל
 קצין. וכל סוף איהו בצדיק, וכלא
 אתפליל בצדיק דכליל תלת אבהן דבהון
 אתקרי שביעי תלת זמנין. הדא הוא דכתיב
 (בראשית ב ב) ויכל אלהים ביום השביעי,
 וישבת ביום השביעי, ויברך אלהים את יום השביעי.
 והאי איהו בעב הענן, ומנה אשתכח שם בן
 שבעין ותריין שמהן ויט"ע ויב"א וי"ט, דאנון
 כלל ופרט וכלל, דאתפלילן במיא אשא
 ורוחא. ואנון ימא ואוירא ורקיעא.

ואנון ימא ותקפא דימינא, מלאך החסד ודא
 מיכאל, דאיהו על שם (שמות טו) מי כמודף
 באלים ה', די שמה מכבי דסליק שבעין ותריין,
 בחשבון אתווי ונהורא דילה ארבעין ותריין.
 ודא חילא דילה (ישעיה מג ב) פי תלך כמו אש לא
 תפנה. דדא מכבי אשא, ומיכאל איהו דמות
 אריה דאיהו אריה ממים. (שמות יד כא) ויט משה

שזה מכבה אש, ומיכאל הוא דמות אריה, שהוא אריה ממים. (שמות טו) ויט משה את ידו על

הַיָּם, וַיִּשָּׂם אֶת הַיָּם לְחֶרֶב, בְּכַח
שֶׁל גְּבֻרֵי אֱלֹהִים שְׁלִיחַ הַגְּבוּרָה
שֶׁמְנַגֵּה עַל חֶרֶב. וּמִשּׁוֹם זֶה
נֹאמַר בּוֹ וַיִּשָּׂם אֶת הַיָּם לְחֶרֶב,
מֵהֵצֵד שֶׁל אֹרִיֵאל, שְׁלִיחוֹ שֶׁל
הַעֲמוּד הָאֲמֻצִי, הַפְּרִיד בֵּין מַיִם
וְאֵשׁ. זֶהוּ שְׁכָתוּב, וַיָּבֵא בֵּין מַחְנֵה
מִצְרַיִם, שֶׁהִיא אֵשׁ נְכַרְיָה, וּבֵין
מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא מַיִם.

וַיְהִי הַעֲנָן מִיָּמִין, וְהַחֲשָׁן שֶׁל
הַרְשָׁעִים מִשְׁמָאל, שֶׁהֵלֵךְ לְקַטְרֵג
לְצַד הַשְּׂמָאל שֶׁל גְּבוּרָה, וְלֹא
קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלַּיְלָה. וַיִּכְמוּ
שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַשְּׂמָאל שֶׁל הַצַּד
הָאֲחֵר לַיָּמִין שֶׁל הַקֶּדֶשׁ שֶׁלֹּא
הִתְקָרַב אֵלָיָהּ, כִּי מִיָּחַד בֵּין
הַיָּמִין וְהַשְּׂמָאל שֶׁל הַקֶּדֶשׁ, שְׁבוּ
הַשְּׂמֹת וְהַסְּפִירוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת
וְהַהֲיוֹת מִשְׁלֹשׁוֹת, וּמִשּׁוֹם זֶה
וְהָיָה וְכוּ' מְשַׁלֵּשׁ בְּשִׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת,
מִשּׁוֹם שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁי לַפֶּהַן
וְלִלְוִי. אֲבָל שְׂמֹת מְרַבְּעִים
וְאוֹתִיּוֹת שֶׁל תְּבֵה אַרְבַּע הֵם
מֵהַשְּׂכִינָה.

וְהַשְּׂעֵ סְפִירוֹת הֵן מְשַׁלֵּשׁוֹת
בְּעֲמוּד הָאֲמֻצִי, כְּמוֹ זֶה:
ח' כ' מ' חס' נצ' פת' תפ' ארת'
יס' ד' בינ' גבו' ר' הו' ד',
וּמְלָכוֹת הִיא עֲשִׁירִית לָהֶם,
וּרְבִיעִית לָהֶם מִצַּד הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, הִיא שְׂמִינִית, וּשְׁלֹשׁ
הַסְּפִירוֹת הַלְלוּ לְבוּשֵׁם חֲשָׁן עֲנָן
וְעֶרְפֵל. הַחֲשָׁן לְשְׂמָאל, הַעֲנָן
לַיָּמִין, וְהַעֶרְפֵל בְּאֲמֻצֵּי, תַּחַת
הַשְּׂמִים שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצִי.
זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים יח) וַיִּט שְׂמִים
וַיִּרְד וְעֶרְפֵל תַּחַת רַגְלָיו. בְּעֲנָן
שִׁיּוּצִי קוֹל, שְׁנֹאמַר בּוֹ (שם כט)
קוֹל ה' עַל הַמַּיִם.

וְכַמּוֹ קוֹלוֹת מִתְּפוּצָצִים מִמְּנוֹ,
שְׁנֹאמַר בָּהֶם (שם ג) מִקְלוֹת מַיִם
רַבִּים, מִצַּד הַגְּבוּרָה שֶׁשֵׁם חֲשָׁן,
שְׁבוּ (בראשית כז) יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו
וּמִצַּד הַעֶרְפֵל דּוֹפֵק הַקוֹל שְׁנֹאמַר

אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם, וַיִּשָּׂם אֶת הַיָּם לְחֶרֶב, בְּתַקְפָּא
דְּגְבֻרֵי אֱלֹהִים שְׁלִיחָא דְּגְבוּרָה דְּמִמְנָא עַל חֶרֶב.
וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בֵּיה וַיִּשָּׂם אֶת הַיָּם לְחֶרֶב,
מִסְטָרָא דְּאוּרִיֵאל שְׁלִיחָא דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצִיעִיתָא, אֲפֻרִישׁ בֵּין מַיָּא וְאֲשָׁא. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם פסוק ט) וַיָּבֵא בֵּין מַחְנֵה מִצְרַיִם, דְּאִיהִי
אֲשָׁא נּוֹכְרָאָה, וּבֵין מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי מַיָּא.
וַיְהִי הַעֲנָן מִיָּמִינָא, וְהַחֲשָׁן דְּרְשִׁיעִיָּא
מִשְׂמָאלָא, דְּאֵזֵל לְקַטְרֵגָא לְסְטָרָא
דְּשְׂמָאלָא דְּגְבוּרָה, וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל
הַלַּיְלָה, וּכְמָא דְּאֲתַפְרִישׁ בֵּין שְׂמָאלָא דְּסְטָרָא
אֲחֵרָא לַיָּמִינָא דְּקוּדְשָׁא דְּלֹא אֲתַקְרִיב לְגַבְהָ
הַכִּי מִיָּחַד בֵּין יָמִינָא וְשְׂמָאלָא דְּקוּדְשָׁא, דְּבֵה
שְׂמָהֵן וְסְפִירוֹן וְאֲתוֹן וְהוּוֹן מִשְׁלֹשִׁין, וּבְגִין דָּא
וְהָיָה וְכוּ' מְשַׁלֵּשׁ בְּתַלְתָּא אֲתוֹן. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל
שְׁלִישִׁי לְכַהֵן וְלוֹי, אֲבָל שְׂמָהֵן מְרַבְּעִין וְאֲתוֹן
דְּתַבֵּה אַרְבַּע אֲנוּן מִשְׂכִּינְתָּא.

וְהַשְּׂעֵ סְפִירוֹת אֲנוּן מְשַׁלֵּשִׁין בְּעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצִיעִיתָא. כְּגֻוֹנָא דָּא ח' כ' מ' חס' ד'
נצ' ח פת' תפ' ארת' יס' ד' בינ' גבו' ר' הו' ד',
וּמְלָכוֹת עֲשִׁירִי לֹוֹן, וּרְבִיעִי לֹוֹן מִסְטָרָא דְּאֲמָא
עֶלְאָה, אִיהִי תְּמִינָאָה, וְתַלְתָּא סְפִירוֹן אֵלִין,
לְבוּשֵׁיהוּ חֲשָׁן עֲנָן וְעֶרְפֵל. חֲשָׁן לְשְׂמָאלָא,
עֲנָן לַיָּמִינָא, וְעֶרְפֵל בְּאֲמֻצִיעִיתָא, תַּחַת שְׂמִים
דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצִיעִיתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב
(תהלים יח) וַיִּט שְׂמִים וַיִּרְד וְעֶרְפֵל תַּחַת רַגְלָיו.
בְּעֲנָן דְּנְפִיק קְלָא, דְּאֲתַמַּר בֵּיה (שם כט ג) קוֹל ה'
עַל הַמַּיִם.

וְכַמּוֹ קִלִּין מִתְּפוּצָצִין מְנַה, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שם
ג) מִקְלוֹת מַיִם רַבִּים, מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה
דְּתַמְן חֲשָׁן, דְּבֵה (בראשית כז) יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו
מִרְאֵת, דְּפִיק קְלָא דְּאֲתַמַּר בֵּיה (תהלים כט ז) קוֹל
מִרְאֵת. דּוֹפֵק קוֹל שְׁנֹאמַר בּוֹ (תהלים כט) קוֹל ה' חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ,

בו קול ה' בְּהָדָר, הַיְדוּעַ הַדוּר
לְיִשְׂרָאֵל דּוֹפֵק זָקֵן. זְהוּ שְׁפָתוֹב
(ויקרא מט) וְהִדְרָת פְּנֵי זָקֵן.

שְׂדֵשָׁה קוֹלוֹת אֲחֵרִים מְנַצַּח הוּד
יְסוּד, שְׁהֵם כְּנֻגַד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת.
הַקּוֹל הַשְּׂבִיעִי יוֹצֵא מִן הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה. וְכֻנְגַד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת
הֵם. הַזֵּית לְיָמִין, נֵר לְשִׁמְאֵל,
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי פְתִילָה שְׁאֲחוּזָה
בְּשִׁנְיָהֶם, שְׁהִיא עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי
לְיָמִינוּ. אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ,
זֶה הַכְּלִי שֶׁל הַנֵּר, וְנֵר שֶׁל שֶׁבֶת
מִצַּד הַגְּבוּרָה בּוֹעֵרֶת וּמוֹאֲרֶת.
אוֹי לְמִי שֶׁמְקָרִיב אֵשׁ זָרָה אֵלֶיהָ,
שֶׁבְגָלְלוּ צִוָּה לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל
מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְאִף
הַשְּׂכִינָה כִּף נִקְרָאת נֵר מִצַּד
הַשְּׂמָאֵל, וְנִקְרָאת אוֹר מִצַּד
הַיָּמִין, שֶׁשֵּׁם (שמות כז) זֵית זָךְ וְכוּ'
לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד, וְהוּא שֶׁמֶן
לְמָאוֹר, שְׁהִיא כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה
אוֹר, וְהִיא פְתִילָה מִצַּד הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי שְׁאוּחֵז בְּשִׁנְיָהֶם.

וְכֻכּוּ זֶה זָרַע שֶׁל אָדָם כְּנֻגַד שֶׁמֶן,
וְבוֹרִית מִילָה כְּנֻגַד פְתִילָה. נֵר ה'
נִשְׁמַת אָדָם כְּנֻגַד נֵר שֶׁל מְנוֹרָה.
הַמְרָאָה הַשְּׂמִינִי, הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה
נִקְרָאת - כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב,
מִט"ה הָאֱלֹהִים. הַנְּגָה מִצַּד הַיָּמִין
מִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד, לְרַחֵם עַל בְּעָלֵי
הַתְּשׁוּבָה, שְׁבוּ נֹאמֵר כִּי יִמְיָן
פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִיִם. מִצַּד
הַשְּׂמָאֵל מִטָּה הָאֱלֹהִים, לְהַפּוֹת
בוֹ אֶת הַרְשָׁעִים. זְהוּ שְׁפָתוֹב (שמות
י) וּמִטָּף אֲשֶׁר הַכִּיתָ בוֹ אֶת הַיָּאֵר
קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ.

וְשִׁבְעַ שְׁבָתוֹת, לְכֹל אַחַת שְׁבָעָה
יָמִים, עוֹלָיִם לְאֲרָבַעִים וְתִשְׁעֵ.
וְזֶהוּ (ויקרא כה) וְסִפְרָתְ לָךְ שְׁבַע

ה' חֲצִב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וּמִסְטָרָא דְעַרְפֵּל דְפִיק
קָלָא דְאֲתַמְר בִּיהַ (שם פסוק ד) קוֹל ה' בְּהָדָר, הַיְדוּעַ
הַדוּר לְיִשְׂרָאֵל דְפִיק סְבָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב
(ויקרא מט לב) וְהִדְרָת פְּנֵי זָקֵן.

תִּלְתָּת קָלִין אֲחֵרִין מְנַצַּח הוּד יְסוּד, דְאֲנוּן
לְקַבֵּל תִּלְתָּת אֲבֵהוּן קָלָא שְׂבִיעֵאָה מְאֵמָא
עֲלָאָה נִפְקָא. וְלְקַבֵּל תִּלְתָּת אֲבֵהוּן אֲנוּן, זֵית
לְיָמִינָא. נֵר לְשִׁמְאֵלָא. עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא
פְתִילָה דְאֲתַאֲחִיד בְּתַרוּיָהוּ. דְאִיהִי (בראשית א יא)
עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְיָמִינוּ. אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל
הָאָרֶץ, דָּא מְאֵנָא דְשִׁרְגָא, וְנֵר דְשֶׁבֶת מִסְטָרָא
דְגְבוּרָה אֲתוּקְדַת וְאֲתַנְהַרַת. וְוִי לְמָאן דְקָרִיב
אֲשָׁא נּוֹכְרָאָה לְגַבְהָ דְבְּגִינָה מְנִי (שמות לה ג) לֹא
תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת,
וּשְׂכִינְתָא אוֹף הִכִּי אֲתַקְרִיאת נֵר (דף קטו ע"ב)
מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, וְאֲתַקְרִיאת אוֹר מִסְטָרָא
דִּימִינָא, דְתַמְן (שמות כז) זֵית זָךְ לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד.
וְאִיהוּ שֶׁמֶן לְמָאוֹר, דְאִיהִי (משלי י כג) כִּי נֵר מִצְוָה
וְתוֹרָה אוֹר. וְאִיהִי פְתִילָה מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא דְאֲחִיד בְּתַרוּיָהוּ.

וְכַנְזָא דָא, זָרַע דְבַר נֶשׁ לְקַבֵּל מִשְׁחָא, וְבוֹרִית
מִילָה לְקַבֵּל פְתִילָה. (שם כ כז) נֵר ה' נִשְׁמַת
אָדָם, לְקַבֵּל נֵר דְשִׁרְגָא. חִיזוּ תְמִינָאָה, אֲמָא
עֲלָאָה אֲתַקְרִיאת, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב, מִט"ה
הָאֱלֹהִים. הַנְּגָה מִסְטָרָא דִימִינָא מִטָּה כְּלָפִי
חֶסֶד, לְרַחֵם עַל מְאָרִי תִיּוֹבְתָא דְבִיהַ אֲתַמְר,
כִּי יִמְיָן פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִיִם, מִסְטָרָא
דְשִׁמְאֵלָא מִטָּה הָאֱלֹהִים, לְמַחְאָה בִּיהַ
לְרִשִׁיעֵיָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שמות יז ה) וּמִטָּף אֲשֶׁר
הַכִּיתָ בוֹ אֶת הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ.

וְשִׁבְעַ שְׁבָתוֹת, לְכֹל חַד שְׁבַע יוֹמִין סְלֵקִין מ"ט. וְהִיא אִיהוּ (ויקרא כה ח)
וְסִפְרָתְ לָךְ שְׁבַע שְׁבָתוֹת שְׁנַיִם, אֲנוּן מ"ט שְׁנַיִם. וּמ"ט יוֹמִין שְׁבַע

שבתות, לְקַבֵּל שֶׁבַע שְׁמָהָן אֲלֵינוּ, דְּאֲנוּן.
 אב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר
 צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו

צ"ת, אנון שֶׁבַע שְׁמָהָן וּלְכָל חַד שִׁית אֲתוּן,
 לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי שְׁבוּעָה לְכָל שַׁבַּת וְשַׁבָּת. וְאֲלֵינוּ
 אֲנוּן דְּאֲתָמַר (ישעיה ו ב) שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ
 שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד. וְכִלְהוֹ תִּשְׁעָה
 וְאַרְבָּעֵין שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת, וְאַרְבָּעֵין וּתְרִין יוֹמֵין
 דְּחַל. וְשֶׁבַע שַׁבָּתוֹת, שֶׁבַע סְפִירָן לְכָל חַד שִׁית
 דְּרִגִין, וְסִלְקִין תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעֵין פְּנִים טְהוֹר
 דְּאוֹרִיתָא, אֲמַא עֲלָאָה חֲמִשִּׁים יוֹם דְּסְפִירַת
 הַעֲמֹר. ה' עֲלָאָה מִן מַט"ה, וּתְלַת דְּרִגִין אֲנוּן
 עֲלֵאִין, שְׂרָפִים וְחִיּוֹת וְאוֹפְנֵי קִדְשׁ.

שְׂרָפִים בְּהוּן פְּרַחַת אֲמַא עֲלָאָה דְּאִיְהִי נִשְׁמַת
 כָּל חַי, וּמְנָה נִשְׁמַת חַיִּים דְּבַר נֶשׁ,
 דְּאֲתָמַר בֵּיה (בראשית ב ז) וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים.
 וּבְשְׂרָפִים דְּאֲתַמְשְׁכֵן מֵאֲלֵינוּ אִיְהִי פְּרַחַת בְּכָל
 לַיְלִיא לְגַבֵּי אֲמַא עֲלָאָה וּבְכָל שַׁעֲתָא דְּחַזְרַת
 בְּתִשְׁבּוּכָה, דְּבִגִּינָא אֲתָמַר (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. הָאָדָם חֲשַׁבְנִיה חֲמִשִּׁין.
 רוּחָא דְּקוּדְשָׁא דְּאֲתָמַר בָּה (שם פסוק ב) וְרוּחַ
 אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. דְּאֲנוּן בְּנֵי תוֹרָה,
 מַיִם דְּאוֹרִיתָא, אִיתְנַטִּיל מַעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.
 הַאי סְלִיקַת בְּכָל לַיְלִיא בְּאַרְבַּע חִיוּן, דְּלְכָל
 חַד אַרְבַּע גְּדַפִּין וּבְהוּן פְּרַחִין לְעֲלָא לְגַבֵּי
 עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא דְּאִיְהוּ כְּלִיל יֵאֵהוּדוּנָה יי.
 יְהו"ה מִימִינָא אֲדַנְי מִשְׁמָאלָא. נִפְשָׁא אֲתִיא
 מִסְטָרָא דְּאוֹפְנִים, דְּאֲתָמַר עֲלֵיהוּ (יחזקאל א)

וּמְרָאָה הָאוֹפְנִים וּמַעֲשִׂיהֶם כְּעִין תְּרִישִׁישׁ. נְאֻמַר כְּאֵן תְּרִישִׁישׁ, וְנְאֻמַר בְּשִׁיר הַשִּׁירִים (שיר ה)
 דְּיָדוּ גְּלִילֵי זָהָב מִמְּלָאִים בְּתְרִישִׁישׁ.

ואף על גב דהא אוקימנא לעיל שרפים וחיות ואופנים. בכל צריך לאחזרא לון שרפים לקבל גדפין דכרובים. וחיות לקבל גופא דכרובים. אופנין לקבל רגלין דכרובים דאנון עגולין. משגלו ישראל הו מתמעטין גדפין דחיון, וכרוב חד דאיהו עמודא דאמצעייתא אסתלק לגבי ההוא מופלא (ומבסח), דאתמר ביה (ש"ב כב יא) וירכב על פרוכ ויעף.

ואף על גב דהא אוקימנא לעיל שרפים וחיות ואופנים. בכל אתר דמתחדש ביה רזין צריך לאחזרא לון שרפים לקבל גדפין דכרובים. וחיות לקבל גופא דכרובים. אופנין לקבל רגלין דכרובים דאנון עגולין. משגלו ישראל הו מתמעטין גדפין דחיון, וכרוב חד דאיהו עמודא דאמצעייתא אסתלק לגבי ההוא מופלא (ומבסח), דאתמר ביה (ש"ב כב יא) וירכב על פרוכ ויעף.

נשאר פרוכ שני, שהיא השכינה בגלות. אשריו מי שמחבר אותם בשפתים שלמות בכו"ה העולמים, שהוא לשון למודים, כולל שמונה עשרה ברכות התפלה, שבו מתכנסים שרפים וחיות ואופנים, כלם פנפיהם פתוחים פנגוד, וקולו נשמע מתוך העמוד האמצעי ושומעים להם. זהו שכתוב (יחזקאל א) ואשמע את קול פנפיהם.

אשתאר פרוכ תנינא דאיהי שכינתא בגלותא, זפאה איהו מאן דמחבר לון בשפון שלים בכו"ה עלמין, דאיהו (ישעיה נ ד) לשון למודים, כליל ח"י ברפאן דצלותא, דבה מתפנשין שרפים וחיות ואופנים פלהו גדפיהו פתיחן לקבליה, וקלא דילה אשתמע מגו עמודא דאמצעייתא ושמעין לגביהו, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א) ואשמע את קול פנפיהם.

באיזה מקום נשמע בקריאת שמע, ובאיזה מקום נפתחו? כשישראל אומרים אדני שפתי תפתח. אדני - השכינה, כשנפתחת לקבל את בעלה, נפתחים שרפים וחיות ואופנים, פנפיהם אליו לקבל אותם לרבונם. זהו שכתוב (שם) ופניהם וכנפיהם פרוות מלמעלה. הרי שאותם הפרוכים זכר ונקבה יחד. בתפלת העמידה נאמר בשרפים וחיות ואופנים, (שם) בעמדם תרפינה כנפיהן. בעמדם - ודאי ישראל בתפלת העמידה, באותו הזמן אותם הפרוכים ופניהם איש אל אחיו. באותו הזמן התפללות מתקבלות ברצון, שנאמר עליהן תפלות פנגד תמידין. ועוד הרי פרשוה בעלי המשנה, שאין עבודה אלא תפלה, ששקולה התפלה פעבודת הכהנים, וכמו הקרבנות שלהם.

באן אתר אשתמע בקריאת שמע, ובאן אתר אתפתחו, פד ישראל אמרין אדני שפתי תפתח, אדני, שכינתא פד איהי אתפתחת לקבלא לבעלה, מתפתחין שרפים וחיות ואופנים. גדפיהו לגבה לקבלא לון למאריהון. הדא הוא דכתיב (שם) ופניהם וכנפיהם פרוות מלמעלה. הא אנון פרוכים דכר ונוקבא פחדא. בצלותא דעמידה אתמר, בשרפים וחיות ואופנים, (שם) בעמדם תרפינה כנפיהן. בעמדם, ודאי ישראל בצלותא דעמידה, בההוא זמנא אנון פרוכים ופניהם איש אל אחיו בההוא זמנא. צלותין מתקבלין ברעוא, דאתמר עליהו תפלות פנגד תמידין, ועוד הא אוקמוה מארי מתניתין דאין עבודה אלא תפלה, דשקולה איהי צלותא פעבודת הכהנים וכקרבינא דילהון.

בזמן שהכרובים, שהם העמוד
האמצעי והשכינה, אינם פנים
בפנים, אין התפלה מתקבלת,
ויוצא סמ"ל, שהוא הפלב,
לאכל את הקרבנות שלהם, שהם
התפלות, וזהו (ויקרא ט) ותצא אש
מלפני ה' ותאכל אותם. וזו
האכילה של הקרבנות שהן
תפלות ישראל, ונאמר בהם
וימתו, כמו שבני אהרן, ואין
מיתה לישראל אלא עניות.
ובפנים של הכרובים הללו נאמר
(שמות לב) ודבר ה' אל משה פנים
אל פנים.

קמו כלם בעלי המשנה
והמלאכים, ואמרו, מי הוא
שגלה הסודות הללו? אלא ודאי
זהו שנקרא ספר הזהר, בדרגה
שלו, שהוא בדיוקן של רבנו,
שנאמר בו (דניאל ד) גדל העץ
והתחזק, שלרגליו תהיה בצל
חיות השדה, שהן חיות הקדש.
ובענפיו ידורו צפרי השמים,
שהן הנשמות העליונות. וממנו
יזון כל בשר, זה ישראל למטה.
ולא עוד, אלא בכבת עינו מאירה
השכינה, שבשבילו נאמר (שמות א)
וירא מלאך ה' אליו בלפת אש
מתוך הסנה. וזה ב"ת ל"ב, בת
פלולה מעשר אמירות ול"ב
נתיבות שלה, שהם ל"ב אלהים
של מעשה בראשית. שבגלל
הל"ב הזה נאמר, הלב רואה הלב
שומע. בעין שלו מאיר העמוד
האמצעי.

בשרשת צבעי עינו הימנית
מאירים שלשה אבות. בשתי
כנפי עינו פותחים וסוגרים שני
עמודי אמת, ברב העין שאוחז
בשתי כנפי העין שלו, זה צדיק.
בת דקה קטנה יש מבפנים תחת
בת העין העליונה, וזו השכינה
הפתוחה. שבת העין העליונה
שם חכמה, לב, האם העליונה.

דבזמנא דכרובים, דאנון עמודא דאמצעייתא,
ושכינתא לאו אנון אנפין באנפין,
צלותא לא מתקבלא, ונפק סמ"ל דאיהו
פלבא למיכל קרבנין דילהון, דאנון צלותין,
והאי איהו (ויקרא ט כד) ותצא אש מלפני ה' ותאכל
אותם. ודא אכילה דקרבנין דאנון צלותין
דישראל, ואתמר בהון וימתו, פגונא דבני
אהרן, ולית מיתא לישראל אלא עניותא,
ובאלין אנפין דכרובים אתמר (שמות לג יא) ודבר
ה' אל משה פנים אל פנים.

קמו פלהו מארי מתניתין ומלאכין ואמרו מאי
ניהו דגלי רזין אלין. אלא ודאי דא איהו
דאתקרי ספר הזהר, בדרגא דילה דאיהו
בדיוקנא דמארה, דאתמר ביה (דניאל ד ח) רבה
אילנא ותקיה, תחתיה תטלל חיות ברא,
דאנון חיות הקדש. ובענפיה ידורן צפרי
שמיא, דאנון נשמתין עלאין. ומנה יתזין כל
בשרא, דא ישראל לתתא, ולא עוד, אלא
בכבת עינוי נהרא שכינתא, דבגינה אתמר (שמות
ג) וירא מלאך ה' אליו בלפת אש מתוך הסנה.
ודא ב"ת ל"ב בת פלילה מעשר אמירן ול"ב
נתיבות דילה. דאנון ל"ב אלהים דעובדא
דבראשית. דבגין האי ל"ב אתמר הלב רואה
הלב שומע. בעין דילה נהיר עמודא
דאמצעייתא.

בתלת גוונים דעינה ימינא נהרין תלת אבהן.
בתרי גדפי עינא דילה, פתחין וסגרין
תרי סמכי קשוט. ברב דעינא דאחיד בתרי
גדפי עינא דילה דא צדיק. בת דיקיקא זעירא
אית מלגאו, תחות בת עינא עלאה ודא
שכינתא תתאה. דבת עינא עלאה תמן חכמה
לב אמא עלאה. אור (ד קטז ע"א) דנהיר בכבת
עינא דאיהי י' ועמה אתקרי אור הקדמון,

האור שמאיר בבת העין שהיא י' ועמו נקרא האור הקדמון, זה כתר עליון. ועוד, בשבעה גלדי העין שלו מאירים נשמות רבי שמעון וששת חבריו, ועליהם נאמר (זכריה ד) שבעה ושבעה מוצקות.

ויש מפרש אותם כך בארבע עשרה אותיות של השם המפרש. בשבעה גלדי העין ושלשת צבעי העין מאירות עשר אותיות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ונהו (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. בשני פרוכי העין ובשני עפעפי העין מאירים פני אדם, שהם ד', והם יהו"ה, ועליהם נאמר ודמות פניהם פני אדם. דמות שלש החיות הם דמות פני אדם, כל איבר ואיבר שלו, נמצאת רשות היחיד, שרחבו ארבעה וגבהו עשרה, שהן ארבע עשרה אותיות השם המפרש. באיברים שלו מקננות כל נשמותיהם של ששים רבוא של ישראל. שששים רבוא של מלאכים כלם שמתפנסים בחבור הזה מקננים בו.

אמרו הנשמות של הישיבה העליונה: ודאי זה הוא שדרגתו העמוד האמצעי, שעתידי להגלות בדור שהמלך המשיח מתגלה בו. וסוד הדבר הכתוב מוכיח, מ"ה שהיה הוא שיהיה. ובה ממכו"ן שבת"ו השגי"ח אל כל יושבי הארץ.

קום רועה הנאמן להתעורר לאותו שנאמר בו אני ישנה ולפי ער. וכמה הם ישנים ושנה בעיניהם, שלא פותחים אותם להתעסק בסודות של התורה, שכל רז נקרא אור, להאיר בו לבת העין ולעורר אותה בו אל בעלה, שהיא ישנה בגלות בין אותם בעלי תורה, שאין אחד מהם שיעורר אותה לבעלה, שהוא ר"ז, האור שמאיר בה בבת העין. שרו, אור הוא בחשבון.

דא פתר עלאה. ועוד בשבעה גלדי עינא דילה, נהרין נשמתיך דרבי שמעון ושית חברוי. ועליהו אתמר (זכריה ד) שבעה ושבעה מוצקות. ואית דפריש לון הכי בי"ד אתון דשמא מפרש. בשבעה גלדי עינא ותלת גוני עינא, נהרין עשר אתון דאנון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והאי איהו (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם, בתרי פרוכי עינא ובתרי עפעפי עינא, נהרין פני אדם דאנון ארבע ואנון יהו"ה. ועליהו אתמר ודמות פניהם פני אדם, דמות תלת חיון אנון דמות אנפי אדם, כל אבר ואבר דילה, אשתכח רשות היחיד, דרחבו ארבע וגבהו עשרה, דאנון ארביסר אתון דשמא מפרש, באברין דילה מקננן כל נשמתיך דששים רבוא דישראל. דששים רבוא דמלאכים פלהו דמתפנשין בהאי חבורא, מקננין ביה.

אמרו נשמתיך דמתיבתא עלאה, ודאי האי איהו דדרגה עמודא דאמצעיתא דעתיד לאתגליא בדרא דמלכא משיחא אתגליא ביה. ורזא דמלא קרא אוכח, (קהלת א ט) מ'ה שהיה הוא שיהיה. ובה (תהלים לג טו) ממכו"ן שבת"ו השגי"ח אל כל יושבי הארץ.

קום רעיא מהימנא לאתערא ליה הוא דאתמר ביה (שה"ש ה ב) אני ישנה ולפי ער. וכמה אנון דמיכין ושינתא בעיניהון, דלא פתחין לון לאתעסקא פרזין דאורייתא, דכל רז אור אתקרי, לאנהרא ביה לבת עינא ולאתערא לה ביה לגבי בעלה, דאיהי דמיכא בגלותא בין אנון מארי תורה. דלית חד מניהו דיתער לה בבעלה דאיהו ר"ז אור דנהיר בה בבת עינא. דרז אור איהו בחשבון. דהא אנת הוא דאתמר מהם שיעורר אותה לבעלה, שהוא ר"ז, האור שמאיר בה בבת העין. שרו, אור הוא בחשבון.

שְהָרִי אַתָּה הוּא שְנֹאֲמַר בּוּ מִשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מְסִינִי. שְהָרִי כֵל הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים וּבְעֲלֵי קִבְלָה אֶצְלָךְ הֵם כִּלְכֵנָה וְהַכּוֹכְבִים וְהַמְזֹלוֹת, שְאִין לָהֶם אוֹר אֶלָּא מִן הַשָּׁמֶשׁ.

וּמִשּׁוּם שְנֹאֲמַר בְּךָ פָנִי מִשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה, קוּם הָאֵר לָהֶם, שְעַד שְאַמַּת מֵאִיר לָהֶם, כֵּלָם הֵם בְּחֻשְׁכָּה וְאִין לָהֶם אוֹר. שְבִמְקוּם שְאַתָּה תִמְצָא, הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי נִמְצָא שֵׁם, שֶהוּא כּוֹלָל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. אַתָּה הוּא הַמְרָאָה שֶל כֵּל מְרָאוֹת הַנְּבוּאָה, שְנֹאֲמַר בְּהֵם (יחזקאל א) וְאָרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים. הַמְרָאָה הַתְּשִׁיעִי - (שם) מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד ה'. וְזוֹ חֲכָמָה שְׂיֵשׁ בְּהַ כִּחַ מְיָה, וְכַמְּהַ חֻשְׁבוֹנוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת יֵשׁ שֵׁם, שְנֹאֲמַר בְּהֵם תְּקוּפוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת פְּרָפְרָאוֹת לְחֲכָמָה. וְהֵם מְיָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, הוּא (תק) עֶשֶׂר סְפִירוֹת.

שְאַמַּר בְּעַל סִפְרֵי יִצְרֵה: עֶשֶׂר, וְלֹא ט' וְלֹא י"א. כְּמוֹ שְעֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת שֶל הַשֵּׁם הַמְפָּרֵשׁ, שְלֹא לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶן יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר, וְלֹא לְגַרֵעַ מֵהֶן. וְחֻשְׁבוֹן שֶל עֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלֶּה הֵם מ"ה. הַכַּח שְלוֹ הֵם כ"ח אוֹתִיּוֹת שֶהֵם תּוֹלְדוֹת שֶל עֶשֶׂר הָאֵלֶּה. וְהֵם יו"ד וְא"ו דְל"ת, ה"א אֶל"ף, וְא"ו אֶל"ף וְא"ו, ה"א אֶל"ף. עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת כְּנֶגֶד עֶשֶׂר אֲצִבְעוֹת. כ"ח אוֹתִיּוֹת כְּנֶגֶד כ"ח פְּרָקֵי עֶשֶׂר אֲצִבְעוֹת, וּבְשִׁבְלֵים נֹאֲמַר (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַּל נֹא כ"ח אֲדָנִי.

וּמִשּׁוּם הַכַּח הַזֶּה נֹאֲמַר, שְמִי שְלֹא יוֹדַע בְּגִימְטְרִיאוֹת וְחֻשְׁבוֹנוֹת שְלוֹ, עַתִּיד לְרִדַת לְשֹׁאוֹל, כְּמוֹ שְבַּאֲרוּהָ בַמְדָּרֶשׁ, (קהלת ט) (כֵּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְּף לְעִשׂוֹת עֲשֵׂה) כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת (שמה) כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת. כְּמוֹ זֶה וְא"ו חֻשְׁבוֹנוֹ אֶחָד כְּבוֹד.

בִּיה מִשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מְסִינִי. דְהָא הוּוּ כִּלְהוּ נְבִיאִיא וְחֲכָמִיא וּמֵאִרִי קִבְלָה לְגַבְךָ, כְּסִיחָרָא וְכוֹכְבֵיא וּמְזֹלֵי דְלִית לוֹן נְהוֹרָא אֶלָּא מִשְׁמַשָּׁא.

וּבְגִין דְאַתְמַר בְּךָ פָנִי מִשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה. קוּם אֲנָהִיר לוֹן דְעַד דְאַמַּת אֲנָהִיר לוֹן, כִּלְהוּ הוּוּ בְּחֻשְׁכָּא וְלִית לוֹן נְהוֹרָא. דְבַאֲתֵר דְאַנַּת תְּשַׁתְּפַח, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אֲשַׁתְּפַח תְּמָן, דְאִיהוּ כְּלִיל עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין. אַנַּת הוּא חִיזוּ דְכֵּל מְרָאוֹת דְנְבוּאָה, דְאַתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א) וְאָרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים. חִיזוּ תְשִׁיעָאָה (שם) מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד ה'. וְדָא חֲכָמָה דְאִית בְּהַ כ"ח מ"ה, וְכַמְּהַ חֻשְׁבוֹנוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת אִית תְּמָן, דְאַתְמַר בְּהוֹן תְּקוּפוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת פְּרָפְרָאוֹת לְחֲכָמָה. וְאַנוּן מְיָה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א אִיהוּ (כ"א אַנוּן) עֶשֶׂר סְפִירוֹת.

דְאַמַּר בְּעַל סִפְרֵי יִצְרֵה עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע וְלֹא אֶחָד עֶשֶׂר, כְּגוֹנָא דְעֶשֶׂר אַתְוֹן דְשְׂמָא מְפָרֵשׁ, דְלֹא לְאוֹסְפָא עֲלֵיהוּ יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר, וְלֹא לְמַגְרַע מִנֵּיהוּ וְחֻשְׁבוֹן דְעֶשֶׂר אַתְוֹן אֶלִין אַנוּן מְיָה. כַּח דְיִלָּה אַנוּן כ"ח אַתְוֹן דְאַנוּן תּוֹלְדִין דְעֶשֶׂר אֶלִין. וְאַנוּן יו"ד וְא"ו דְל"ת, ה"א אֶל"ף, וְא"ו אֶל"ף וְא"ו, ה"א אֶל"ף. עֶשֶׂר אַתְוֹן לְקַבֵּל עֶשֶׂר אֲצִבְעוֹן. כ"ח אַתְוֹן לְקַבֵּל כ"ח פְּרָקִין דְעֶשֶׂר אֲצִבְעוֹן. וּבְגִינֵיהוּ אַתְמַר (במדבר יד ז) וְעַתָּה יִגְדַּל נֹא כ"ח אֲדָנִי.

וּבְגִין הָאִי כַח אַתְמַר דְמֵאִן דְלֹא יוֹדַע בְּגִימְטְרִיאוֹת וְחֻשְׁבוֹנוֹת דְיִלָּה, עַתִּיד לְנַחְתָּא לְשֹׁאוֹל, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ בַמְדָּרֶשׁ (קהלת ט) (כֵּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְּף לְעִשׂוֹת כְּכַחַד עֲשֵׂה) כִּי אִין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻשְׁבוֹן אֶתָּה הוֹלֵךְ שְמָה, מְיָה אִיהוּ כְּבוֹד אֶחָד. כְּגוֹנָא דָא וְחֲכָמָה בְּשֹׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שְמָה. מְיָה הוּא כְּבוֹד אֶחָד.

הוא יו"ד ה"א ה"א. וכבוד הוא חשבון ל"ב, והוא ל"ב אה"ד. ובגללו נאמר (יחזקאל א) הוא מראה דמות כבוד ה'. ועוד, מה באותיות מ"ם ה"א שעולה בגימטריא אהי"ה אדנ"י, וחשבוננו אלהים. וזה הפנוי של השם המפרש, שפך עולה אלהים בגימטריא פנוי. וזהו השם בכנוי. הפס"א כף עולה הוא בחשבוננו כ"ו כ"פ וא"ו הוא. יהו"ה אלהים בגימטריא א' תוספת, מראה ששמו וכנויו אחד, ואינו כמו שהאדם שהוא אחד וכנויו אחד, אלא הקדוש ברוך הוא הוא ושמו וכנויו הכל אחד. תשע המראות הללו ראה יחזקאל מתוך תשע צורות אחרות. המראה העשירי שהוא פתר מפלא ומכסה, לא גלה בו שום מראה בעולם. זהו שכתוב (שם) ואראה ואפל על פני, ולא אמר מה ראה. משום שנאמר עליו במפלא ממה אל תדרש ובמכסה ממה אל תחקר. אין לה עסק בנסתרים.

מי המסתרים שלו? אלו שש מאות ועשרים סתרי תורה גנוזים (סודות) שתלויים ממנו, כחשבון פת"ר, וכל אחד מלמד סוד למעלה ממנו, והם עולמות גנוזים לאותו מפלא, שהוא עלת כל העליונים. קום רועה הנאמן, גלה שבחיו, שהרי הרשות נתנה לה מן עלת כל העלות. וענן וערפל - אב ואם. ושבעה ענני כבוד - שבע ספירות. השקאה של אלו העממים הם יו"ד ה"י וי"ו ה"י שעולה לחשבון ע"ב. ועליו נאמר (ישעיה יט) הנה ה' רכב על עב קל ויבא מצרים. ועשר הספירות נכללו בו מצד של החסד, וממנו שם בן שבעים ושנים פתוב בזרוע של הקדוש

וא"ו חשבנה אה"ד פכו"ד. איהו יו"ד ה"א ה"א. וכבוד איהו חשבון ל"ב, והאי איהו ל"ב אה"ד. ובגינה אתמר (יחזקאל א) הוא מראה דמות כבוד ה'. ועוד מה באותן מ"ם ה"א דסליק בגימטריא אהי"ה אדנ"י וחשבנה אלהים. ודא פנוי דשמה מפרש דהכי סליק אלהים בגימטריא פנוי. והאי איהו השם בכנוי. הפ"סא הכי סליק איהו בחשבנה כ"ו כ"פ וא"ו, איהו.

יהו"ה אלהים בגימטריא א' תוספת אחזי דשמה וכנויה אחד. ולא איהו פגונא דבר נש דאיהו אחד וכנויה אחד, אלא קודשא בריך הוא הוא ושמה וכנויה פלא חד. אליו תשע מראות חזא יחזקאל מגו תשע צורות אחרנין. חיזו עשיראה דאיהו פתר מפלא ומכסה, לא גלי ביה שום מראה בעלמא. הדא הוא דכתיב (שם) ואראה ואפל על פני ולא אמר מאי חזא. בגין דאתמר עלה במפלא ממה אל תדרש ובמכסה ממה אל תחקר, אין לה עסק בנסתרים.

מאן מסתרים דילה. אנון שית מאה ועשרים סתרי תורה גניזין (נ"א ריו) דתלין מנה, כחשבון פת"ר וכל חד אוליה רזא לעלא מנה, ואנון עלמין גניזין לההוא מפלא דאיהו עלת כל עלאין. קום רעיא מהימנא גלי שבחוי, דהא רשו אתיהיב לה מן עלת כל העלות. וענן וערפל אבא ואמא. ושבע ענני כבוד שבע ספירן. שקיו דאלין עממין אנון יו"ד ה"י וי"ו ה"י דסליק לחשבון ע"ב. ועלה אתמר (ישעיה יט א) הנה ה' רוכב על עב קל ויבא מצרים. ועשר ספירן אתפלילן ביה מסטרא דחסד, ומנה שם בן ע"ב פתיב בדרועא דקודשא בריך הוא פמא דאוקמוה בספר רזיאל, בשעור

ברוך הוא, כמו שבארו בספר רזיאל, בשעור קומה שהוא היה הספר של אדם הראשון.

ובשעורה השכינה בעננים הללו, עולה בחשאי בתפלה בחשאי. וכמה חיות שהולכות באויר, שהם שרפים חשמלים, עשר פתות הם כלם פותחים כנפיהם אליה. זהו שכתוב (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה, לקבל השכינה עליהם. וכשעולה, עולה בכלם בחבלים הללו של הפה, שהם שבעה חבלים שאמר קהלת ושלשה גנוזים.

ובשעורה עליהם, מיד יורד הקדוש ברוך הוא לקבל אותה בכמה צבאות ומחנות. המחנות של השכינה עולות עם השכינה, ומחנות המלך יורדים עליהם, והם המרכבות התחתונות מהעליונות, ומקבלים אלו מאלו בשמחה בנשיקות. וסוד הדבר, (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. והנה המלאכים של השכינה שנעשית אלהים עולים, ומלאכים יורדים בו אליה.

אשרי תפלת האדם שהיא עושה סלם לשני מחנות המלך והגבירה. ומשום זה, כשעולים מחנות הגבירה, עולים בחשאי, וכשירדים מחנות המלך עליהם, הם מדברים עליהם. באותו הזמן הוא היחוד של הקול והדבור יחד.

יאהרונה, שבשכילו נאמר גדול העונה אמן יותר מן המברך. והרי פרשה, וכשירדים מחנות המלך, יורדים בקולות. זהו שכתוב (שמות יט) ויהי קול וברקים וענן כבד על החר וקל שפר חזק מאד. להעלות מאד. שפך דרך המטר - להעלות ענן בחשאי, ולהוריד מטר בקולי קולות. ואין מטר אלא השקאת התורה לשכינה. שהשכינה

קומה דאיהו הוה ספרא דאדם קדמא. וכד סליקת שכינתא באלין עננין, סליקת בחשאי בצלותא בחשאי. וכמה חיון דאזלין באוירא דאנון שרפים חשמלים, עשר פתות אנון פלהו פתחין גדפיהו לגבה. הדא הוא דכתיב (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה. לקבלא שכינתא עליהו וכד סליקת, סליקת בכלהון באלין חבלים דפומא, דאנון שבע חבלים דאמר קהלת ותלת גניזין.

וכד סליקת עליהו מיד נחת קודשא בריך הוא לקבלא לה בכמה חילין ומשרין. משרין דשכינתא סלקין עם שכינתא, ומשרין דמלפא נחתין עליהו, ואנון מרפכת תתאין מעלאין, ומקבלין אלין מאלין בחדוא בנשיקו. ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עלים (דף קטז ע"ב) וירדים בו. והנה מלאכים דשכינתא דאיהי אתעבידת אלהים, עולים ומלאכים יורדים בו לגבה.

זבאה צלותא דבר נש דאיהי איתעבידת סלם לתרין משרין דמלפא ומטרוניתא. ובגין דא פד סלקין משרין דמטרוניתא, סלקין בחשאי, וכד נחתין משרין דמלפא עליהו, אנון ממללן עליהו, בההוא זמנא איהו יחודא דקול ודבור פחדא.

יאהרונה"י דבגינה אתמר גדול העונה אמן יותר מן המברך. והא אוקמוהו וכד נחתין משרין דמלפא, נחתין בקלין הדא הוא דכתיב (שמות יט טז) ויהי קול וברקים וענן כבד על החר וקל שפר חזק מאד. דהכי ארח דמטרא לסלקא עננא בחשאי, ולנחתא מטרא בקולי קולות. ולית מטרא אלא שקיו דאורייתא לגבי שכינתא. דשכינתא איהי שרגא, דאתמר ענן בחשאי, ולהוריד מטר בקולי קולות.

היא גר, שגאמר בה היא העלה. ישראל פתילת שמן תורה להעלת גר תמיד, ובזמן שהתפלה שהיא מצוה, עולה בתורה, אין לה פביה עולמית.

ובשפת פלה, היא עת רצון לפני ה', נראית הקשת בגוניה מאירים בענן, באותו הזמן וראיתה לזכר ברית עולם. שבגונים המאירים הללו נודע ששכינה עולה לפני ה' במעשים טובים של ישראל. אם לא נראית הקשת בגונים מאירים, היא רומזת (איכה א) סתה בענן לך מעבור תפלה. ונראית בלבוש של ענן שחר.

אם קשת בו בגונים חשוכים, היא רומזת אל תראני שאני שחרחרת. ואם צבעי הקשת מאירים, היא רומזת שחורה אני ונאווה. שחורה אני - בענן שחר, ונאווה - בגונים יפים מאירים של הקשת, במעשים טובים של ישראל.

ושבר התפלה של התקון הזה, כשיצאת הנשמה מן הגוף ללכת לעולם הבא, כמו שהוא כבוד את השכינה והלביש אותה בכמה עננים של לבושים נכבדים, שנקראו ענני כבוד, והעלה אותה בתפלתו לקדוש ברוך הוא בשירות וזמירות ותשבחות והודאות, שהתפלה כף מעלה אותה הקדוש ברוך הוא לעולם הבא לנשמתו בלבוש ענני כבוד ובכמה שירות ותשבחות והודאות, כמו שיצאו ישראל ממצרים בענני כבוד ובגונון, זהו שכתוב (שמות טו) אז ישיר משה ובני ישראל וגו'.

ובכמו שמעלה אותה בכמה מחנות של מלאכים, ומוריד אליה את מחנות הקדוש ברוך הוא לפניו, והקדוש ברוך הוא עמהם - כף מעלה את הנשמה מן הגוף עם מחנות השכינה,

בה היא העולה. ישראל פתילה משחא אורייתא להעלת גר תמיד ובזמנא דצלותא דאיהי מצוה סליקת באורייתא, לית לה פביה עולמית.

וכד צלותא איהי עת רצון קדם ה'. אתחזיא קשת בגונוי נהירין בעננא, בההוא זמנא (בראשית ט טז) וראיתה לזכר ברית עולם. דבאלין גונוין נהירין אשתמודע דשכינתא סליקת קדם ה' בעובדין טבין דישראל אם לא אתחזיא קשת בגונוין נהירין איהי קא רמיזא (איכה ג מד) סתה בענן לך מעבור תפלה. ואתחזיא בלבוש דעננא אפמא.

אם קשת ביה בגונוי חשוכין איהי קא רמיזת (שה"ש א ו) אל תראני שאני שחרחרת. ואם גונוי דקשת נהירין, איהי קא רמיזת (שם פסוק ה) שחורה אני ונאווה. שחורה אני בעננא אפמא, ונאווה בגונוין שפירין. נהירין דקשת בעובדין טבין דישראל.

ואגרא דצלותא דתקונא דא, בד נפקת נשמתא מן גופא לאזלא לעלמא דאתי, כמא דאיהו אוקיר לשכינתא, ולביש לה בכמה עננין דלבושין יקירין, דאתקריאו ענני יקר, וסליק לה בצלותה לגבי קודשא ברוך הוא, בשירין וזמירות ותשבחות והודאות, דצלותא הכי סליק לה קודשא ברוך הוא לעלמא דאתי לנשמתה בלבוש ענני יקר ובכמה שירות ותשבחות והודאות כגונא דנפקו ישראל ממצרים בענני יקר ובגונונה. הדא הוא דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל וגו'.

ובכמה דסליק לה בכמה משרין דמלאכים, ונחית לגבה משרין דקודשא ברוך הוא לקדמותה וקודשא ברוך הוא עמהון, הכי סליק לנשמתא מן גופא במשרין דשכינתא

וַיִּוֹרֵד הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפָנֶיהָ
עִם מַחְנוּתָיו.

וּכְבוֹן שְׁמַעְטֵר אֶת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וּמִתְקִין
לוֹ כֶּסֶף בְּצִיצִית, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה
(ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף - כֶּף
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְקֵן לְנִשְׁמָתוֹ
כֶּסֶף, וּמִתְקֵן לוֹ דִּירָה עִם מְזוּזָה,
וּמַעְטֵר אוֹתוֹ בַּכֶּתֶר שְׁלוֹ.

וּכְבוֹן שְׁקֵשֶׁר אֶת הַשְּׂכִינָה עִם
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקֵשֶׁר שֶׁל
תְּפִלִּין וּמִיַּחַד אוֹתָהּ בּוֹ - כֶּף הַרִיחַ
שְׁלוֹ קְשׁוּרָה עִם הַנֶּפֶשׁ, וְהַנֶּשְׁמָה
עִם בַּעֲלָהּ, שֶׁהוּא אָדָם, וּמִתְקִין
לוֹ דִּירָה עִמּוֹ. וְהַסִּימָן - (מִשְׁלִי ב)
גֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. גֵּר - נֶפֶשׁ
רוּחַ, וְהֵם אֲצִילוֹת שֶׁל הַשְּׂכִינָה,
וְהַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי שֶׁכּוֹלֵל שֵׁשׁ
סְפִירוֹת. נִשְׁמַת אָדָם - הָאֲצִילוֹת
שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה וְחֻכְמָהּ, שֶׁשֵּׁם
מִ"ה, שֶׁהוּא אָדָם הָרִאשׁוֹן.
הַמְחַשְׁבָּה כֶּתֶר עֲלִיּוֹן, תְּפִלִּין עַל
רֹאשׁ - הָאֵב וְהָאֵם. וּמִשׁוּם זֶה
נֹאמֵר בְּאֲדָם, בְּמִדָּה שְׁאֲדָם מוֹדֵד,
בֵּה מוֹדְדִים לוֹ. וּבִשְׂכִיל בְּנֵי
הָאָדָם נֹאמֵר (שְׁמוּאֵל א-ב) כִּי מְכַבְּדֵי
אֲכַבֵּד וּבְזֵי יִקְלוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא
מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה, יֵשׁ לוֹ
חַרוֹת.

וְכַעַת צְרִיף לְפָרֵשׁ עַל פֶּה שְׁעוֹלָה
הַתְּפִלָּה מִמְּנָה, כְּצִפּוֹר וּכְיוֹנָה
וּכְנֶשֶׁר. וּכְשִׁישְׂרָאֵל יֵצְאוּ
מִמִּצְרַיִם, יֵצְאוּ כְּמוֹ שְׂיוֹנָה
בּוֹרַחַת, וְהַגֵּץ הָיָה רוּחַ אַחֲרֶיהָ,
כֶּף יֵשׁ תְּפִלָּה שֶׁמֵּהֲצַד שְׁלוֹ
הַשְּׂכִינָה פּוֹרַחַת בֵּה כְּיוֹנָה,
וְסַמָּ"ל וְצִבְאוֹתָיו רוֹדְפִים
אַחֲרֶיהָ בְּכִמָּה חֲטָאִים שְׁמֵלֵמְדִים
עַל בַּעַל אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה, וּמִלְמַד
אוֹתָם בְּגִבּוּרָה לְעַכֵּב אֶת הַשְּׂכִינָה
שָׁם, שְׁלֵא תַעֲלֶה לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עִם אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה. וְזוֹהִי
תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם, שֶׁהָיוּ בְּלִי
זְכוּת שֶׁל תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים,

וְנַחֲתִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקִדְמוּתָא בְּמִשְׁרָן
דִּילָהּ.

וּכְמָה דְאֵעֵטֵר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַתְּפִלִּין
דְּרִישָׁא, וְאַתְקִין לִיה פּוֹרְסִיָּא בְּצִיצִית,
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף. הַכִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְקֵן לְנִשְׁמָתָה פּוֹרְסִיָּא,
וְתִקֵּן לִיה דִּירָה בְּמְזוּזָה, וְאֵעֵטֵר לִיה בַּכֶּתֶרָא
דִּילָהּ.

וּכְמָה דְקָשִׁיר לְשְׂכִינְתָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּקִשׁוּרָא דְתְּפִלִּין, וּמִיַּיְחַד לָהּ בֵּיה, הַכִּי
רוּחָא דִּילָהּ קָשִׁיר עִם נֶפֶשָׁא, וְנִשְׁמָתָא עִם
בַּעֲלָהּ, דְאִיהוּ אָדָם, וְתִקִּין לִיה דִּירָה עִמָּה,
וְסִימְנָא (מִשְׁלִי כ כז) גֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. גֵּר נֶפֶשׁ
רוּחַ. וְאַנּוּן אֲצִילוֹת דְשְׂכִינְתָא, וְעַמּוּדָא
דְאֲמִצְעִיתָא דְכֻלִּיל שֵׁית סְפִירָן. נִשְׁמַת אָדָם
אֲצִילוֹתָא דְאִמָּא עֲלָאָה וְחֻכְמָהּ. דְתַמְן מִ"ה
דְאִיהוּ אָדָם קִדְמָאָה. מְחַשְׁבָּה כֶּתֶר עֲלָאָה,
תְּפִלִּין עַל רִישָׁא דְאִבָּא וְאִמָּא. וּבְגִין דָּא אֲתַמֵּר
בְּבֵר נֶשׁ, בְּמִדָּה שְׁאֲדָם מוֹדֵד, בֵּה מוֹדְדִין לוֹ.
וּבְגִינִיהוֹן דְבְּנֵי נֶשָׁא אֲתַמֵּר (שְׁמוּאֵל א ל ב) כִּי מְכַבְּדֵי
אֲכַבֵּד וּבְזֵי יִקְלוּ, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא מָאן דִּישְׁתְּדֵל
בְּאוּרִיתָא, אִית לִיה חִירוֹ.

וּבְעֵן צְרִיף לְפָרֵשׁ עַל פּוּמָא דְסְלִיקָא צְלוֹתָא
מְנָה. כְּצִפּוֹר וּכְיוֹנָה וּכְנֶשֶׁרָא. וְיִשְׂרָאֵל
כַּד נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם נִפְקוּ כְּיוֹנָה דְבִרְחַת, וְנִץ
הָוָה רָדִיף אֲבַתְרָה הַכִּי אִית צְלוֹתָא דְמִסְטְרָא
דִּילָהּ שְׂכִינְתָא אִיהִי פְּרַחָא בֵּה כְּיוֹנָה וְסַמָּ"ל
וְחִילָהּ רָדִפִּין אֲבַתְרָאָה בְּכִמָּה חוּבִין דְאוּלְפִין
עַל מְאָרָה דִּהִיא צְלוֹתָא, וְאוּלִיף לוֹן בְּגִבּוּרָה
לְעַכֵּבָא שְׂכִינְתָא תַמְן, דְלֹא סְלָקָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בִּהְהִיא צְלוֹתָא. וְאִיהוּ הַהוּא צְלוֹתָא
דִּישְׂרָאֵל עַל גְּמָא, דִּהוּוּ בְּלֹא זְכוּ דְאוּרִיתָא

והמים להם חומה, וכך הם
התפלות מעכבין.

ואם חוזרים בתשובה, בעל
התפלות הוא שאומר לשליח
התפלות מטטרון: מה תצעק
אלי? אמר לתפלות לנסע
במסעיהם. זהו שכתוב (שמות יד)
דבר אל בני ישראל ויסעו. לאדם
שהולך בדרך, והולך אחריו אותו
בעל מסי המלך, ואוחז בו עד
שפורע מנדה בלו (סוגי מסים) והלך.
משום שברח, הוא צווח למי
שמוציא אותו: יבא אדונו ויאמר,
(אמר) לו שילך לדרך, שאני
פרעתי. בא בעל המסים של
המלך. מה עשה? הטביע ראשו
בטיט והרג אותו. כך הקדוש
ברוך הוא עשה במצרים. זהו
שכתוב (שמות טו) מרכבות פרעה
וגו' טבעו בים סוף.

וכי גרם שרודפים אחרי ישראל?
משום שטרם היתה להם תורה
לא היה שטר שחרור, משום
שתורה היא שטר חרות לבני
אדם מיצר הרע וממלאך המות
ומכל מקטרגי העולם. זהו
שכתוב (שם לב) והמכתב מכתב
אלהים הוא חרות על הלחת. וזו
האם העליונה שנת החמשים,
שמשם תורה, שהיא העמוד
האמצעי שנקראת חרות, שמשם
נתנה ליונה הקדושה, שהיא
השכינה, שמצדה נקראו ישראל
יונה.

וכך פשתפלה, שהיא יונה, עולה
בתורה, מה פתוב בו? (ישעיה נב)
פי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא
תלכוני פי הלך לפניכם ה' וגו'.
ואלו הן התפלות של בעלי
התורה, שעולה פנשר שאינו
פוחד מפל עופות העולם. ומהצד
שלם (של התפלה) הגבירה היא
דרך הנשר בשמים. ויש שיאמר
כך, והכל אמת.

ועובדין טבין, והמים להם חומה והכי אנון
צלותין מעכבין.

ואם חוזרין בתשובה. מארי הצלותין איהו
דאמר לגבי שלוהא הצלותין מטטרון,
מה תצעק אלי, מליל הצלותין דנטלין
במטלנותהון הדא הוא דכתיב (שמות יד טו) דבר
אל בני ישראל ויסעו. לבר נש דאזיל באורחא
ורדיף אבתרה ההוא מארי מנדה דמלפא,
ואחיד ביה עד דפרע (עזרא ז כד) מנדה בלו והלך.
בגין דברח איהו צווח למאן דאפיק ליה. יתי
מאריה וימא (אמא) ליה דיזיל לאורחה דאנא
פרעתה. אתא מארי מנדה דמלפא מה עבד
טבע רישה בטיט וקטל ליה, הכי קודשא בריך
הוא עבד במצראי. הדא הוא דכתיב (שמות טו ד)
מרכבת פרעה וגו' טבעו בים סוף.

ומאן גרים דרדפין אבתריהו דישראל, בגין
דעד לא הוה לון אורייתא לא הוה שטר
חירו. בגין דאורייתא איהי שטר חירו לבני
נשא, מיצר הרע וממלאך המות ומקטרגי
דעלמא. הדא הוא דכתיב (שם לב טז) והמכתב
מכתב אלהים הוא חרות על הלחת. ודא אמא
עלאה שנת החמשים, דמתמן אורייתא דאיהו
עמודא דאמצעיתא אתקרי חירו, דמתמן
אתיהיב אורייתא לגבי יונה קדישא דאיהו
שכינתא, דמסטרעה אתקריאו ישראל יונה.

והכי פד צלותא דאיהי יונה סליקת באורייתא,
מה פתיב ביה (ישעיה נב יב) כי לא בחפזון
תצאו ובמנוסה לא תלכוני פי הולך לפניכם
ה' וגו'. ואלין אנון צלותין דמארי דאורייתא.
דסליק פנשרא דלא דחלת מפל עופין דעלמא.
ומסטרע דאנון (נ"א דצלותא) איהי מטרונייתא דרך
הנשר בשמים. ואית דיימא הכי וכלא קשוט.

ומצדקם של בעלי המקרא עולה התפלה כמו צפור. ומצדקם של בעלי המשנה עולה כמו יונה. ומצדקם של בעלי קבלה עולה כמו נשר, גבירה על הכל. אבל מצדקם של אלו שאין בהם מקרא משנה וקבלה, שהם עמי הארץ, אין לה עליה בהם.

ומשום זה אמר קהלת בדרוך רמו, (קהלת א) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. ורוח הבהמה, אלו הם עמי הארץ, ולפעמים יוצאים מהם זרע מעלה, בני תורה, לעלות בהם. משום זה בארו בעלי המשנה, הזהירו בעמי הארץ, שלפעמים יוצאים מהם בנים מעלים בעלי תורה.

קם המנורה הקדושה וכל המחנות לנשק אותו וקן. פרח. אמר רבי שמעון, ודאי אותו וקן לא רצה לטל שכר מעמנו לנשק אותו, ומשום כך פרח. אשרי חלקנו שזכינו לשמע שכר של מצוה ושל תפלה בעולם הבא.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא, מי היה אותו הנקן? אמר, ודאי רב המנונא סבא הנודע שנשמתו ירדה מלבשת באויר של ההבל של התורה. שבזמן שהצדיקים מתעסקים בתורה, כל ההבלים האלו שעולים מפיהם בתורה, פמה נשמות של אותו העולם ורכבים עליהם ומתלבשים בהם. והקולות והדבורים של התורה נעשים להם כמו סוסים, ורכבים עליהם ויורדים בעולם הזה, ואפלו המלאכים. וכל שפן בחבור הזה.

ובבעלי החבור הזה שבו הקדוש ברוך הוא הטו השמים ושמי השמים כמו שבסיני, והוא נרד עליו להקים שכנינתו בשמים

ובמסטרך דמארי מקרא סליקת צלותא כצפור. ומסטרך דמארי משנה סליקת פיונה. ומסטרך דמארי קבלה סליקת פנשרא, מטרוניתא על כלא. אבל מסטרך דאלין דלית בהו מקרא משנה וקבלה, דאנון עמי הארץ, לית לה סליקו בהון.

ובגין דא אמר קהלת בארז רמיזא, (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. ורוח הבהמה אלין אנון עמי הארץ. ולזמנין נפקין מניהו זרעא מעליא בני תורה לאסתלקא (דף ק"ז ע"א) בהון. בגין דא אוקמוה מארי מתניתין הזהירו בעמי הארץ, דלזמנין נפקין מניהון בני מעליא מארי אורייתא.

קם בוצינא קדישא וכלהו משרין לנשקא ההוא סבא. פרח. אמר רבי שמעון, ודאי ההוא סבא לא בעא לנטלא אגרא מן לנשקא ליה, ובגין דא פרח. זכאה חולקנא דזכינא למשמע אגרא דפקודא דצלותא בעלמא דאתי.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא מאן הוה ההוא סבא. אמר ודאי רב המנונא סבא, אשתמודע דנשמתה נחתא מתלבשא באוירא דהבל דאורייתא. דבזמנא דצדיקיא מתעסקין באורייתא, כל אלין הבלים דסלקין מפומיהון באורייתא, פמה נשמתין דההוא עלמא רכבן עליהו ומתלבשין בהו. וקלין ודבורין דאורייתא אתעבידו לון פסוסון, ורכבין עליהו ונחתין בהאי עלמא. ואפלו מלאכין. וכל שפן בחבורא דא.

ובמארי דהאי חבורא דבה קודשא בריך הוא הטו השמים ושמי השמים כגוונא דסיני, ואיהו נחית עליה לאקמא שכנינתה

רבוא של מלאכים, ובכל הנשמות שנבראו ושעתידות להבראות. זהו שכתוב (דברים כט) כי את אשר ישנו פה עמנו וגו'. ובנשמות האצילות של פיו, היא סיני. והקול שלו (בא) כמו הקול של אדונו, שנאמר בו (דברים ד) קול דברים אתם שמעים. וכל דבור ודבור נעשה ממנו מלאך. ונשמתו בגללה מכריזים למעלה, כשעולה בכל לילה: תנו כבוד לדיוקן המלאך. בינתיים הנה הרועה הנאמן בא. נטל מקלע בידו.

פתח ואמר, זרקא מקף שופר הולך סגולתא. נטל שלש אבנים וזרק אותן למעלה. וכשזרק אותן, נעשו אבן אחת, ואמר לראשי השייבה: קבלו אליכם את האבן הזו, שהי השכינה בגלות, ואין בכם מי שיתעורר אליה לרצותה לבעלה, ולא עוד, אלא כמה בעלי מדרשות, שהם חברים אצלכם, צווחים בכל יום ולילה בתורה שבעל פה בכמה קשיות, וצווחים בה כמו כלבים שאומרים הב הב, כמו שהגיהנם צווח הב הב. זהו שכתוב (משלי ל) לעלקה שתי בנות הב. הב לנו עשר בעולם הזה, הב לנו עשר בעולם הבא. כמו שבארונה, למד תורה הרבה, ויתנו לך שכר הרבה. ואין מי שישתדל בתורה להעלות בה השכינה מהגלות וליחד אותה עם בעלה, משום שהם אטומי עינים וסתומי לב. ומשום זה יוצא קול בכל לילה, כשיורד הקדוש ברוך הוא לגן עדן, כשעולות הנשמות לפניו, ואותו הקול אומר פסוק בכתוב (ישעיה כ) קול אמר קרא, לך ואמר להם שישתדלו בתורה כדי לחבר השכינה עם הקדוש ברוך הוא. כמו שדוד שאמר (תהלים קלב) אם

בשתיך רבוא דמלאכין. ובכל נשמתין דאתבריאו ועתידין למברי. הדא הוא דכתיב (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה עמנו וגומר.

ובנשמתין דאצילות דפומיה איהי סיני. וקלא דילה (אהא) כגונא דקלא דמארה דאתמר ביה (דברים ד יב) קול דברים אתם שמעים. וכל דבור ודבור אתעביד מניה מלאך. ונשמתא דילה בגינה מכריזין לעלא, פד סלקא בכל ליליא הבו יקרא לדיוקנא דמלאך. אדהכי הא רעיא מהימנא קא אתי נטל קרטא בידה.

פתח ואמר זרקא מקף שופר הולך סגולתא. נטיל תלת אבנין וזריק לון לגבי עלא. וכד זריק לון אתעבידו אבנא חדא, ואמר למארי מתיבתא, קבילו האי אבנא לגביכו, דהא שכינתא איהי בגלותא ולית בכו מאן דיתער לגבה לרצאה לה לגבי בעלה. ולא עוד אלא כמה מארי מדרשות דאנון חברין לגביכו, צוחין בכל יומא וליליא באורייתא דבעל פה, בכמה קושין. וצוחין בה ככלבין דאמרין הב הב. כגונא דגיהנם דצוח הב הב, הדא הוא דכתיב (משלי ל טו) לעלקה שתי בנות הב הב. הב לן עותרא בעלמא דין. הב לן עותרא בעלמא דאתי. כמה דאוקמוה למד תורה הרבה ויתנו לך שכר הרבה. ולית מאן דישתדל באורייתא, לסלקא ביה שכינתא מן גלותא, וליחדא לה עם בעלה בגין דאנון אטימין דעינין סתימין דלבא.

ובגין דא קלא נפק בכל ליליא פד נחית קודשא בריך הוא בגנתא דעדן, דסלקין נשמתין

קמה, ויהוא קלא אמר קרא פדכתיב, (ישעיה מ) קול אמר קרא. זיל ואמא לון דישתדלון באורייתא לחברא שכינתא עם קודשא בריך הוא. כגונא דדוד דאמר (תהלים קלב ה) אם אתן

אֲתָן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תְּנוּמָה עַד אֲמָצָא מְקוּם לָהּ. וְהוּא הָיָה מְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה לְחַבְרָא שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי א) וְאֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אֱמֶךְ, עִם בְּעֵלָה. שֶׁהָיָה הַשְּׂכִינָה מִצַּד שֶׁל הַחֲסֵד נִקְרָאת בְּגַמְלֵי חֲסִידִים.

וּמִצַּד הַגְּבוּרָה נִקְרָאת עֲקֵדָה וְקַרְבָּן, וּמִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי נִקְרָאת תּוֹרָה, וְאִין מִי שִׁיעִיר אוֹתָהּ בַּמִּדּוֹת הַלְלוּ לְבַעֲלָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה נא) אִין מְנַהֵל לָהּ וְגו'. וּמִשּׁוּם זֶה הַקּוּל אוֹמֵר (ישעיה מ) מָה אֶקְרָא כָּל הַבֶּשֶׂר חֲצִיר. שֶׁלֹּא מְשַׁתְּדֵלִים אֵלָּא לְזַבַּח בֶּשֶׂר, וְאֵלּוּ הֵם עֲמֵי הָאָרֶץ. וְאֵלּוּ שְׂמֵשְׁתְּדֵלִים בְּגַמְלֵי חֲסֵד וּבַתּוֹרָה, לֹא מְשַׁתְּדֵלִים אֵלָּא לְעֲצָמָם, וּבִשְׂבִילָם נֶאֱמַר וְכָל חֲסֵדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה. וְכָל אֵלּוּ שֶׁלֹּא מְשַׁתְּדֵלִים בָּהּ לְשִׁמָּה - רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, לֹא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים עח) וַיִּזְכֹּר כִּי בֶּשֶׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב.

וַיֵּשׁ שֶׁלֹּא מְשַׁתְּדֵלִים בַּתּוֹרָה שֶׁבַעֲל פָּה לְשִׁמָּה, וְנֶאֱמַר בָּהֶם (שמות א) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה - זוֹ קִשְׁיָהּ. בַּחֲמֵר - זֶה קָל וְחֲמֵר. וּבִלְבָנִים - בְּלַבּוֹן הַהֶלְכוֹת. שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְתִכֵּן לְבָנִים תִּתְּנֵנּוּ. כָּכֵל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה - זוֹ בְּרִיתָא. אֵת כָּל עֲבֹדָתָם - זוֹ פְּסָקָה. אֲשֶׁר עֲבָדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ - פְּרָכָה. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְעִמְקָהּ שֶׁל הַלְכָה, נֶאֱמַר בָּהֶם אִין הַלְכָה כְּפִלּוּנִי.

וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׂמֵשְׁתְּדֵלִים בָּהּ לְשִׁמָּה, שֶׁהֵם בְּעֵלֵי הַמַּגְנִים שֶׁל בֵּית הַמִּדְרָשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (במדבר ט) אָדָם כִּי יָמוֹת בְּאֵהָל. כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אִין הַתּוֹרָה מִתְקַיְּמַת אֵלָּא בְּמֵי שְׂמִמִּית עֲצָמוֹ עֲלֶיהָ.

שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תְּנוּמָה עַד אֲמָצָא מְקוּם לָהּ. וְאִיהוּ הָיָה מְשַׁתְּדֵל בְּאוֹרֵיתָא לְחַבְרָא אֲמָא, דְּאִתְמַר בָּהּ (משלי א ח) וְאֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אֱמֶךְ, עִם בְּעֵלָה. דְּהָא שְׂכִינְתָא מִסְטָרָא דְּחֲסֵד אִתְקַרִּיאת בְּגַמְלֵי חֲסִידִים.

וּמִסְטָרָא דְּגְבוּרָה אִתְקַרִּיאת עֲקֵדָה וְקַרְבָּנָא. וּמִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא אִתְקַרִּיאת תּוֹרָה. וְלִית מָאן דִּיתְעַר לָהּ בְּאֵלִין מִדּוֹת לְגַבֵּי בְּעֵלָה. הָדָא הוּא דְּכָתִיב (ישעיה נא יח) אִין מְנַהֵל לָהּ וְגו'. וּבְגִין דָּא קָלָא אֲמַר (ישעיה מ) מָה אֶקְרָא כָּל הַבֶּשֶׂר חֲצִיר. דְּלֹא מְשַׁתְּדֵלִין אֵלָּא לְדַבְּחָא בְּשָׂרָא, וְאֵלִין אֲנוּן עֲמֵי הָאָרֶץ וְאֵלִין דְּמְשַׁתְּדֵלִין בְּגַמְלֵי חֲסֵד וּבְאוֹרֵיתָא, לֹא מְשַׁתְּדֵלִין אֵלָּא לְגַרְמֵיהוּ, וּבְגִינְיהוּ אִתְמַר (שם שם) וְכָל חֲסֵדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה. וְכָל אֵלִין דְּלֹא מְשַׁתְּדֵלִין בִּיהּ לְשִׁמָּה, רוּחָא קוּדְשָׁא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא לָא שְׂרִיא עֲלֶיהוּ, הָדָא הוּא דְּכָתִיב (תהלים עח ט) וַיִּזְכֹּר כִּי בֶּשֶׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב.

וְאִית דְּלֹא מְשַׁתְּדֵלִין בְּאוֹרֵיתָא דְּבַעֲל פָּה לְשִׁמָּה, וְאִתְמַר בְּהוּן (שמות א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה, דָּא קוּשְׁיָא, בַּחֲמֵר, דָּא קָל וְחֲמֵר. וּבִלְבָנִים בְּלַבּוֹן הַהֶלְכוֹת. דְּעֲלֵיהוּ אִתְמַר (שם ה יח) וְתִכֵּן לְבָנִים תִּתְּנֵנּוּ. בְּכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה, דָּא בְּרִיתָא. אֵת כָּל עֲבֹדָתָם, דָּא פְּסָקָא. אֲשֶׁר עֲבָדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ, פְּרָכָא. כְּדִ מְטוֹ לְעִמְקָא שֶׁל הַלְכָה אִתְמַר בְּהוּן לִית הַלְכָה כְּפִלּוּנִי.

וְאִית אַחֲרֵינִין דְּמְשַׁתְּדֵלִין בָּהּ לְשִׁמָּה, דְּאֲנוּן מְאָרֵי תְּרִיסִין דְּבַהּ מְדַרְשָׁא דְּאִתְמַר בְּהוּן (במדבר יט יד) אָדָם כִּי יָמוֹת בְּאֵהָל. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְּנִיתִין אִין הַתּוֹרָה מִתְקַיְּמַת אֵלָּא בְּמֵי שְׂמִמִּית עֲצָמוֹ עֲלֶיהָ.

וְלִית מִיתָה אֶלָּא עֲנִי. דְּאוּקְמוּהָ בֵּיהּ, פֶּת בְּמַלְחָ תֹּאכַל. וְעַלֵּיהּוּ אֶתְמַר (ישעיה כו יט) יְחִינּוּ מִתִּיד. אֲלִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (במדבר יט יד) אָדָם פִּי יָמוּת בְּאֵהָל. דְּוִדְאֵי בְּהוּן מִתְקַיְמַת שְׂכִינְתָּא. וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא לְאַחֲרָא לֹון בֵּיהּ. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ כָּל הַמְקָיִם אֶת הַתּוֹרָה מִעֲנִי סוּפוּ לְקִיָּמָה וְכוּ'. נִבְלְתִי יְקוּמוּן, אֲלִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (משלי ל לב) אִם נִבְלַת בְּהַתְנַשָּׂא. וְאָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין כָּל הַמְנַבֵּל עֲצָמוּ עַל הַתּוֹרָה, לְסוּף מִתְנַשָּׂא.

הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שְׂכִנֵי עֶפְרָיִם. אֲלִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (קהלת ג כ) הַכֹּל הִזָּה מִן הָעֶפְרָיִם, וְאֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה, דְּבֵיהּ בְּרִין קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא לְאַבְרָהָם (בראשית יג טז) וְהִזָּה (ושמתי את) זֶרְעֶךָ בְּעֶפְרָיִם. וְדָא שְׂכִינְתָּא, דְּבִגְיִנָּה אֶתְמַר בְּאֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בֵּיהּ לְשִׁמְהָ, (דניאל יב ב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָיִם יְקִיצוּ אֶלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם. (ואלן דלא משתדלון בה לשמה, בה לשמה, יהיו לחרפות לדראון עולם).

בִּי טַל אֲרוֹת טַלְף (ישעיה כו), וְזָה יוֹדֵד הִיא וְאִי. זְהוּ חֲשַׁבּוֹן טַל תּוֹרָה שְׂבַעֲלָ פֶה, שְׂהוּא הִיא, שְׂשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה הִיא בְּחֲשַׁבּוֹן הִיא, וּבְשִׁבְלָה בְּאִרוּ בְּעַלֵי הַמְשָׁנָה, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מְחִיָּהוּ. וְזָהוּ שְׂמַתְפַּלְלִים בּוּ מוֹרִיד הַטַּל. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר (הושע יא) לֹא אָבוּא בְּעִיר.

מִשְׁרָ לְבַת מְלָךְ דְּאִזֵּל בְּעֵלְהָ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְלִזְמַן שְׂבָא אֲלֵיהָ, נִשְׁבַּע לָהּ שְׂלֵא נִכְנַס בִּישׁוּב. וְזָהוּ לֹא אָבוּא בְּעִיר. וְאִם אֵינְךָ מֵאֲמִינָה לִי, הֲרִי לָךְ סִימֵן שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל, שְׂזָהוּ הַטַּל לְהַחֲיוֹת בּוּ מִתִּים. (ישעיה כו) וְאֶרְץ רְפָאִים תְּפִיל, פְּרִשׁוּהָ בְּעַלֵי הַמְשָׁנָה, מִי הַרְפָּאִים? אֲלוּ שְׂנַאֲמַר בְּהוּן

הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שְׂכִנֵי עֶפְרָיִם. אֲלִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן וְעַל הָאֶרֶץ תִּישָׁן. בְּגִין הֵהִיא דְּאֶתְמַר בְּהוּן (קהלת ג כ) הַכֹּל הִזָּה מִן הָעֶפְרָיִם, וְאֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה, דְּבֵיהּ בְּרִין קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא לְאַבְרָהָם (בראשית יג טז) וְהִזָּה (ושמתי את) זֶרְעֶךָ בְּעֶפְרָיִם. וְדָא שְׂכִינְתָּא, דְּבִגְיִנָּה אֶתְמַר בְּאֲלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בֵּיהּ לְשִׁמְהָ, (דניאל יב ב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרָיִם יְקִיצוּ אֶלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם. (ואלן דלא משתדלון בה לשמה, יהוון לחרפות לדראון עולם).

בִּי טַל אֲרוֹת טַלְף (ישעיה כו יט), וְדָא יוֹדֵד הִיא וְאִי. הִיא אִיהוּ חֲשַׁבּוֹן טַל אֲרוֹרִיתָא דְּבַעַל פֶּה. דְּאִיהוּ הִיא שִׁית סְדְרֵי מִשְׁנָה אִיהוּ בְּחֲשַׁבּוֹן הִיא. וּבְגִינָּה אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה. טַל תּוֹרָה מְחִיָּהוּ. וְהִיא אִיהוּ דְּמִצִּילָן בֵּיהּ מוֹרִיד הַטַּל. וְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא אָמַר (הושע יא ט) לֹא אָבוּא בְּעִיר.

מִשְׁרָ לְבַת מְלָךְ דְּאִזֵּל בְּעֵלְהָ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְלִזְמַנָּא דְּאֶתָּא לְגַבְהָ, אוּמִי לָהּ דְּלֹא עָאֵל בִּישׁוּבָא. וְהִיא אִיהוּ לֹא אָבוּא בְּעִיר. וְאִם לִית אֶת מְהִימְנַת לִי, הֲרִי לָךְ סִימְנָא (שה"ש ה ב) שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל. דְּהִיא אִיהוּ טַל לְהַחֲיוֹת בּוּ מִתִּים. (ישעיה כו) וְאֶרְץ רְפָאִים תְּפִיל, אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, מְאֵן רְפָאִים, אֲלִין דְּאֶתְמַר

מִשְׁרָ לְבַת מְלָךְ דְּאִזֵּל בְּעֵלְהָ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְלִזְמַנָּא דְּאֶתָּא לְגַבְהָ, אוּמִי לָהּ דְּלֹא עָאֵל בִּישׁוּבָא. וְהִיא אִיהוּ לֹא אָבוּא בְּעִיר. וְאִם לִית אֶת מְהִימְנַת לִי, הֲרִי לָךְ סִימְנָא (שה"ש ה ב) שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל. דְּהִיא אִיהוּ טַל לְהַחֲיוֹת בּוּ מִתִּים. (ישעיה כו) וְאֶרְץ רְפָאִים תְּפִיל, אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, מְאֵן רְפָאִים, אֲלִין דְּאֶתְמַר

בפסוק אחר רפאים בל יקמו.
ואלו הם שמתרפים מדברי תורה
לעבודה זרה, שנותנים לעובדי
כוכבים ומזלות את ממונם
להתגבר בהם, ומרפים ידיהם
מאלו שעוסקים בתורה לשמה
לעשות חסד עמהם. אלו לא
יקומו, והארץ מפילה אותם,
כאשה מעברת שמפילה נפלים,
וזהו וארץ רפאים תפיל. שהנפל
אינו בר קיימא, וזהו שלא כלו לו
חדשיו, שהם תשעה ירחי
המעברת. מי המעברת?

אלא זו תורה, והיא השכינה,
אותו הילד שנולד ממנה בתורה,
בחדש הראשון מאלו שנאמר
בהם אין בן דוד בא עד שתתפשט
מלכות הרשעה תשעה חדשים
על ישראל. בחדש הראשון הוא
משיח א"ן. ובחדש השני עושה
אותו יש מאין, בספירה השנייה
שנאמר בה והחכמה מאין
תמצא. בחדש השלישי מוסיף בו
בינה, וזה ונחה עליו רוח ה' רוח
חכמה ובינה. ומשום זה פרשה
בעלי המשנה, איזהו חכם?
המבין דבר מתוך דבר. שקדם
שפא לעולם מלמדים אותו
חכמה ובינה. בחדש הרביעי
גומל עמו חסד, שמכניס לו
פרנסה מטבור אמו. בחדש
החמישי נותן בו תקף של גבורה
להתגבר על יצר הרע מצד של
סמא"ל שלא ישלט עליו בבטן
אמו לעשות אותו נפל להרג
המשיח.

בחדש השביעי נותן בו דעת וכת
ויפי של פנים. בחדש השביעי
והשמיני נותן בו רוח הקדש מצד
של נצח והוד, שהם שני נביאי
אמת. ומשום זה נתנבא רוח
הקדש עליו, (ירמיה א) בטרם אצרך
בבטן ידעתיה ובטרם תצא מרחם
וגו'. מצד הצדיק נותן לו אות

בהון בקרא אחרא, (ישעיה כו יד) רפאים בל יקמו.
ואלו אנני דמתרפין מפתגמי אורייתא לעבודה
זרה, דייהבי לעובדי פוכבים ומזלות
ממונא דילהון, לאתגברא בהון וארפון ידיהון
(דף קיז ע"ב) מאלין דעסקין באורייתא לשמה
למעבד טיבו עמהון. אלין לא יקומו ופילת
לון ארעא, פאתתא עברא דמפלת נפלים, ודא
איהו וארץ רפאים תפיל. דנפל לאו איהו בר
קיימא. והאי הוא דלא פלו לו חדשיו, דאנון
תשעה ירחין דעברא מאן עברא.

אלא דא אורייתא. ואיהי שכינתא, ההוא ילד
דאתיליד מנה באורייתא, בירחא קדמאה
מאלין דאתמר בהון אין בן דוד בא עד
דתתפשט מלכות הרשעה תשעה חדשים על
ישראל. בירחא קדמאה איהו משיח א"ן.
ובירחא תנינא עביד ליה יש מאין, בספירה
תנינא דאתמר בה (איוב כח יב) והחכמה מאין
תמצא. בירחא תליתאה מוסיף ביה בינה. והאי
איהו (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה
ובינה. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין איזהו
חכם המבין דבר מתוך דבר. דקדם דאתא
לעלמא אולפין ליה חכמתא ובינה. בירחא
רביעאה גמיל עמיה חסד, דעאיל ליה פרנסה
מטבורא דאימיה. בירחא חמישאה יהיב ביה
תקפא דגבורה לאתגברא על יצר הרע דהוא
מסטרא דסמאל, דלא שליט (ישלום) עלה בבטן
אמיה למעבד ליה נפל לקטלא משיחא.

בירחא שביעאה יהיב ביה דעתא וכת ושפירו
דאנפוי. בירחא שביעאה ותמינאה
יהיב ביה רוחא דקודשא מסטרא דנצח והוד,
דאנון תרי נביאי קשוט. ובגין דא נתנבא רוחא
דקדשא עליה (ירמיה א ה) בטרם אצרך בבטן
ידעתיה ובטרם תצא מרחם וגו'. מסטרא

ומופת בחדש התשיעי שנולד מהול, ואותו התינוק הוא העשירי מצד המלכות, הוא הטפה העשירית, ומשום זה זכה לתשע הדרךגות הללו.

קמו בעלי המשנה ואמרו, רועה הנאמן, טלו האבן שלך אליך, שאתה הוא שנאמר עליך (שמות ה) ותרא אתו פי טוב הוא. ופרשוה בעלי המשנה, מה זה פי טוב? שנולד מהול. ואתה הוא כלול בתשעה החדשים הללו, ומצד העבור שלך, המלכות הקדושה נאמר בה (דברים לג) ויהי בישרון מלך. וזו האבן, טפה קדושה כלולה מעשרה. אתה הוא הירע שנמשכת ממנה, וברך תלויה הגאולה, ועליך עתיד להבנות בנין ועליך תקום. טל אותה אליך. אמר להם, אינכם יכולים להנצל. אם נצלתם מאבן אחת, אני אזרק לכם שש, שנאמר בהם ברא"ש ש"ת. נטל המקלע כמו מקדם.

פתח ואמר זרקא מקף שופר הולך סגולתא. שלש אבנים עליונות הן סגולתא. שלש טפות עליונות שנאמר בהן (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר. ושלש טפות תחתונות כנגדם סגול, עליהן נאמר (מכה ו) שמעו הרים את ריב ה'. מי ההרים? אלא הנה שלש אבנים עליונות אצלכם, שהן סגולתא. ולמי מפם? לרבי ורבי ורבי של הישיבה העליונה, שכנגדכם היו כל רב מבבל, ורבי מארץ ישראל, ורבי משאר הארצות.

שמעו שלאותיות ריב וקטטה ומחלקת בהלכה למעלה, ורבי ורבי ורבי מחלקת וריב וקטטה בהלכה שלהם למטה. ואין בכם שיהיה ריב וקטטה ומחלקת בשביל השכינה לקדוש ברוך הוא לדחק אותו בכמה קשיות עד שיוציא אותו מן הגלות.

דצדיק יהיב ליה אות ומופת. בירחא תשיעאה דנולד מהול, וזההוא נוקא איהו עשיראה מסטרא דמלכות, איהו טפה עשיראה. ובגין דא זכה לתשעה דרגין אלין. קמו מארי מתניתין ואמרו, רעיא מהימנא טול אבנא דילך לגבך, דאנת הוא דאתמר עלך (שמות ב ב) ותרא אתו פי טוב הוא. ואוקמוה מארי מתניתין מאי פי טוב, דאתיליד מהול. ואנת הוא כליל מתשעה ירחין אלין, ומסטרא דעבורא דילך, מלכות קדישא אתמר בך (דברים לג ה) ויהי בישרון מלך. והאי אבנא טפה קדישא כלילא מעשרה. אנת הוא זרע דאתמשכא מנה. וברך תליא פרקנה, ועלך עתיד לאתבנאה בנינא ועלך תקום, טל לה לגבך. אמר לון לית אתון יכלין לאשתזבא. אי אשתזבתון מאבנא חדא. אנא זריק לכון שית, דאתמר בהון ברא"ש ש"ת, נטל קרטא כמלקדמין.

פתח ואמר זרקא מקף שופר הולך סגולתא תלת אבנין עלאין אנון סגולתא. תלת טפין עלאין דאתמר בהון (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר. ותלת טפין תתאין לקבליהו סגול עליהו אתמר שמעו הרים את ריב ה' (מכה ו ב). מאן הרים. אלא הא תלת אבנין עלאין לגביכו, דאנון סגולתא. ולמאן מנייהו לרבי ורבי ורבי דמתבתא עלאה. דלקבליכו הוו כל רב מבבל. ורבי מארעא דישראל. ורבי משאר ארעין.

שמעו דאתון ריב וקטטה ומחלקת בהלכה לעלא. ורבי ורבי ורבי מחלקת וריב וקטטה בהלכה דילהון לתתא. ולית בכו דיהא ריב וקטטה ומחלקת בגין שכינתא, לגבי קודשא בריך הוא לדחקא ליה בכמה קושין עד דיפיק ליה מן גלותא.

והאתנים - אלו התנאים של המשנה של הישיבה שלמטה. הנה שלש אבנים אצלכם, שהם סגול. שש הנקודות הללו הם ששה סדרי משנה, וכל נקודה היא עשר, ועולים לס' מסכתות, שעליהם אמר שלמה (שיר השירים ו) ששים המה מלכות. ויש לו כמה בתולות אחריה רעותיה של הלכות פסוקות שנאמר בהן (שם) ועלמות אין מספר. והשכינה היא פתח על כלם.

התג של ורקא, עליו נאמר (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. והיא ריב וקטטה ומחלקת וקשיה לקדוש ברוך הוא בשביל ישראל אחיכם. ומורי המשנה שמשפדלים בתורה בכל יום ולילה בגלות, היא ריב בשבילם שיוציא אותם, ואין מי שיהיה ריב וקטטה ומחלקת לקדוש ברוך הוא בשבילו בגלות.

קם זקן אחד מביניהם ואמר, רועה הנאמן, כמה חזקות האבנים שזרקת, שהודעו בעלי הישיבה שלמעלה ומטה, ואפלו המלאכים העליונים, שהם סומכים את שש מדרגות הכפא, והכפא הודעו. אבל הרי איתן מושבך אליך, שהיא השביעית, השמר ממנה, שהרי האבן שזרקת הרי היא אצלך, שהיא פתח על כלם. ושים בסלע קנה, ושש אחרים אצלך, משום שהוא אמר (יחזקאל לו) לא למענכם אני עשה. הרי שש אצלך. כי אם לשם קדשי. הרי השביעית אצלך. ולא עוד, אלא אתה הוא שנאמר בך ויך את הסלע, ושים בסלע, שהנחש קנה לכפר עונך.

הקדוש ברוך הוא צוה אתכם ודברתם אל הסלע, ואתם לא עשיתם כף. שאם עשיתם מאמרו

והאתנים, אלין תנאים דמתניתין דמתיבתא דלתתא. הא תלת אבנין לגביכו, דאנון סגול. דשית נקודין אלין, אנון שית סדרי מתניתין. וכל נקודה איהי עשר. וסלקין לששים מסכתות, דעליהו אמר שלמה (שיר השירים ו) ששים המה מלכות. ואית ליה כמה (תהלים מח טו) בתולות אחריה רעותיה דהלכות פסוקות דאתמר בהון (שה"ש ו ח) ועלמות אין מספר. ושכינתא איהי תגא על כלהו.

תגא דזרקא עליה אתמר (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. ואיהי ריב וקטטה ומחלקת וקשיה לקדוש ברוך הוא בגין ישראל אחיכון. ומארי מתניתין דמשפדלין באורייתא בכל יומא וליליא בגלותא, איהי ריב בגיניהו דיפוק לון. ולית מאן דיהא ריב וקטטה ומחלקת לקדוש ברוך הוא בגיניה בגלותא.

קם סבא חדא מביניהו ואמר, רעיא מהימנא כמה תקיפיין אבנין דזריקת. דאזדעזעו מארי מתיבתא דלעלא ותתא, ואפלו מלאכין עלאין דאנון סמכין שית דרגין דפורסטיא ופורסטיא אזדעזעת. אבל הא (במדבר כד כא) איתן מושבך לגבך דאיהי שביעאה אסתמר מנה, דהא אבנא דזריקת הא איהי לגבך דאיהי תגא על כלהו. ושים בסלע קנה, ושית אחרנין לגבך בגין דאיהו אמר (יחזקאל לו כב) לא למענכם אני עשה. הא שית לגבך כי אם לשם קדשי, הא שביעאה לגבך, ולא עוד, אלא דאנת הוא דאתמר בך (במדבר כ יא) ויך את הסלע ושים בסלע, דחויא קנה לכפר עונך.

קודשא ברוך הוא מני לכו (שם פסוק ז) ודברתם אל הסלע, ואתון לא עבדתון הכי. דאי עבדתון מימריה בדבורא, הוו אולפיין

ובשהתנצ'ה לך עץ החיים בידו
האחרון, שאתה עתיד להתגלות
ביניהם, כמו שבארוה (קהלת א)
מ'ה שהיה הוא שיהיה, כמה
נסיונות יש לנסות את ישראל?
זהו שכתוב שם שם לו חק
ומשפט ושם נסהו, את משה,
והתורה החזירה להם נסיון
לאותם שמשתדלים בה והם
בצרות רבות. כמו שבמצרים
שנאמר בו (שם א) כל הבן הילוד
היארה תשליכהו, וזו התורה
שבכתב, וכל הבת תחיון -
התורה שבעל פה, ששתייהן הן
פה ולשון, ובהם תהיה אתה
כבד פה וכבד לשון, ולחכם
ברמז. ואין מיתה של בעל אור
התורה אלא עניות.

ובנאצ'ה האחרונה, תורה תהיה
לישראל כמו שהים, שנאמר בך,
הרועה הנאמן, (שם) ותשם בסוף
על שפת היאר. בסוף פ"ו ימים,
דרגה של גאלה, נאמר בך ותשם
בסוף על שפת היאר, שהוא אור
התורה, העמוד האמצעי. שפתו
השכינה.

באותו הזמן אלו הטפות שהיו
יוצאות מהסלע, שהן פסקי
הלכות, נאמר בהם (תהלים צ)
נשאו נהרות ה'. שתי טפות שהן
צרי, עולות עם שני ווי"ם
ונעשים נהרות. ואותה הנקדה
העליונה, שהיא סגולתא,
התעלתה על כנפיהם. ועליה
באיזה מקום הוא? אלא אלו שני
נהרות הם אבא ואמא. מצד הבת
של המלך נקראו טפות, שנאמר
בהם וייצר, (ישעיה כו) כי ביה ה'
צור עולמים. ציר שני עולמות
דקים. העולמות של בת המלך
הם מטה למעלה. מצד העמוד
האמצעי נקראו נהרות, ומשום
זה נשאו נהרות.

וכך אתגלי לך אילנא דחיי בדרא בתרא, דאת
עתיד לאתגלאה ביניהו כמה דאוקמוה
(קהלת ט) מ"ה שהי"ה הו"א שיהי"ה. כמה
נסיונות אית לאתנסאה ישראל. הדא הוא
דכתיב (שמות טו כה) שם שם לו חק ומשפט ושם
נסהו למשה, ואורייתא אתחזרת לון נסיון לאנון
דמשתדלין ביה והיון בעאקו סגני. פגונא
דמצרים דאתמר ביה (שם א כב) כל הבן הילוד
היארה תשליכהו. ודא אורייתא דבכתב. וכל
הבת תחיון אורייתא דבעל פה, דתרויהו אנון
פ"ה ולשו"ן, ובהון תהא אנת כבד פה וכבד
לשון, ולחפימא ברמיזא. ולית מיתה דמארי
דנהורא דאורייתא אלא עניותא.

ובפרקנא בתרייתא, אורייתא יהא לישראל
כגונא דימא, דאתמר בך, רעינא
מהימנא (שם ב ג) ותשם בסוף על שפת היאר.
בסוף פ"ו יומין דרגא דפרקנא אתמר בך
ותשם בסוף על שפת היאר, דאיהו נהורא
דאורייתא עמודא דאמצעיתא. שפה דילה
שכינתא.

בהורא זמנא אלין טפין דהוו נפקין מן הסלע,
דאנון פסקי הלכות אתמר בהון (תהלים
צ ג) נשאו נהרות ה'. תרין טפין דאנון צירי
סלקין בתרין ווין ואתעבדו נהרות. ובההיא
נקודא עלאה דאיהי סגולתא אסתלקת על
גדפיהו. וסליקו דילה באן אתר הוי, אלא אלין
תרין נהרות אנון אבא ואמא. מסטרא דברתא
דמלכא טפין אתקריאו דאתמר בהון, (בראשית ב
ו) וייצר, (ישעיה כו ד) כי ביה ה' צור עולמים. ציר
תרין עלמין דקיקין. עלמין דברתא דמלכא
אנון מתתא לעלא. מסטרא דעמודא
דאמצעיתא אתקריאו נהרות. ובגין דא נשאו
נהרות.

רמי? לאותה סגולתא, מעלים אותו פת"ר על גביהם יי להיות כולל סגולתא, ומתעטרת בו בשלשה כתרין, שהם פת"ר כהנה וכת"ר מלכות, וכת"ר תורה על גביהן. וכך הם שלשה נהרות ור"ו' ושלש יודי"ם ושלש ווי"ם רמוזים בשלשה ראשי תבות שהם וי"סע וי"בא וי"ט. שנים שהם אבא ואמא מעלים פת"ר על פנפיהם.

נשאו נהרות קולם. הם חסד גבורה, עליהם נאמר נשאו נהרות קולם. מי קולם? העמוד האמצעי, וזה הסוד של שורק למעלה. השלשלת כוללת שלש נקודות בקשור אחד של העמוד האמצעי, שעליו נאמר (ירמיה ב) ואנכי נטעתיו שורק פלה זרע אמת.

ישאו נהרות דכ"ם, הם נצח והוד. לא כתוב נשאו, אלא ישאו, והם סגול, שהיא נקדה מצד השכינה, היא נקדה למטה, שצדיק שכינה תחת רגלים, שהם ירפתי צפון. זהו שכתוב (תהלים מח) יפה נוף משוש כל הארץ וגו'. כשהיא נקדה וד' תחת ירכי אמת, נקראת הר ציון, הר נמוף. ונקראת מצד של צדיק דכ"ם, ד"ף י"ם. דף כליל מכ"ד אותיות שהן ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד, ובהם אל ישב דף נכלם.

ים נקראת מצד של האם העליונה, כלולה מחמשים אותיות שפלולות בקריאת שמע בפסוק הראשון שמיחדים את הקדוש ברוף הוא פעמים, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ובהם ויפן כה וכה ויפן את המצרי. ומצד של האם העליונה היא נקדה על פנפיהם, קרית מלך רב. וכעת נאמר בה (איכה א) העיר רפתי עם היתה פאלמנה.

רמאן להיא סגולתא, סלקין ליה פת"ר על גביהו י י י למהוי פליל סגולתא, ומתעטרה ביה בתלת פתרין. דאנון פת"ר כהנה וכת"ר מלכות וכת"ר תורה על גביהן. והכי אנון תלת נהרות ור"ו' ותלת יודין ותלת ווין רמזין בתלת רישי תיבות, דאנון וי"סע וי"בא וי"ט. תרין דאנון אבא ואמא סלקין פת"ר על גדפיהו.

נשאו נהרות קולם. אנון חסד גבורה עליהו אתמר נשאו נהרות קולם. מאן קולם דא עמודא דאמצעיתא ודא רזא דשור"ק לעלא. שלשלת איהו פליל תלת נקודין בקשורא חדא דעמודא דאמצעיתא. דעלה אתמר (ירמיה ב כא) ואנכי נטעתיו שורק פלה זרע אמת.

ישאו נהרות דכ"ם (תהלים צג), אנון נצח והוד. נשאו לא פתיב אלא ישאו. ואנון סגול"ל דהיא נקדה דשכינתא מסטרא דצדיק איהי נקדה לתתא תחות רגלין, דאנון ירפתי צפון. הדא הוא דכתיב (תהלים מח ג) יפה נוף משוש כל הארץ וגו'. פד איהי נקדה וד' תחות ירכי קשוט אתקריאת הר ציון טורא מאיף. ואתקריאת מסטרא דצדיק, דכ"ם ד"ך י"ם. פליל מכ"ד אתון דאנון ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד, ובהון (תהלים עד כא) אל ישב דף נכלם.

ים אתקריאת מסטרא דאמא עלאה, פלילא מחמשים אתון דכלילן בקריאת שמע. בקרא קדמאה דמיחדין לקודשא בריף הוא תרין זמנין (דברים וד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ובהון (שמות ב יב) ויפן כה וכה ויפן את המצרי. ומסטרא דאמא עלאה איהו נקודא על גדפיהו קרית מלך רב. וכען אתמר ביה (איכה א א) העיר רפתי עם היתה פאלמנה.

קום עמוּדא דְאִמְצַעִיתָא, דְאֵנָתְהּ הוּא ו' כְּלִיל
שִׁית סְפִירָן. וְאֵנָתְ אַחִיד בֵּין כ"ה עֲלָאָה
וּבֵין כ"ה תַּתָּאָה. קוּם לְגַבֵּי סַמְא"ל דְאִיְהִי
מְצַרֵי בְמַאֲנֵי קַרְבָּא דִילָךְ, דְאֵנּוּן שְׂכִינְתָא
תַּתָּאָה קוֹרְטָא תַּתָּאָה. וְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה קוֹרְטָא
עֲלָאָה דְעֵלָה אֲתָמֵר (שמואל א, כה כט) וְאֵת נַפְשׁ אִיְבִידְךָ
יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלַע. מָאן נַפְשׁ אִיְבִידְךָ.
סַם מוֹת נַחֲשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים דְמַקְנָנָא בְּשַׁבַּע
סְלָעִים וּבַעֲלָה בְּשַׁבְעָה טוּרִין.

קוּם בְּאַבְנֵין דִילָךְ דְאִסְתַּלְקוּ בְּטוּרֵיא לְתַבְרָא
טוּרִין וְסְלָעִין דְחוּיָא, וּבְגִין טוּרִין דִילָךְ
אֲתָמֵר (תהלים צג) נִשְׂאוּ נְהָרוֹת ה'. וּבַהוּן (ישעיה מ
ד) כָּל גֵּיא יִנְשָׂא הֵהוּא דְכֻלָּא כְּלִיל בִּיה. וְדָא
רַעֲיָא מְהִימְנָא דְאֲתָמֵר בִּיה (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ
בְּגִי. דְבְּגִינָה אֲתָמֵר (תהלים ס ב) וַיִּף אֶת אֲדוֹם בְּגִיא
מְלַח. וְנִשְׁמַתָּה גְּנִיזָא בְּגִי"א מִן אב"ג ית"ץ.
ת' תוֹרַת מֹשֶׁה צְפוּנָה בְּצַד"י דְאִיְהוּ ין'. דְצַדִּי
אַרִיכָא מְסֻטְרָא דְעֲלָמָא דְאֲתִי, מִתַּמְן הוּא טוֹב
לְצַדִּיקִים לְעֲלָמָא דְאֲתִי.

בְּגִי"א אָב לִי"ג מְכִילִין, דְאֵנּוּן וְא"ו (שמות לד ו)
וַיַּעֲבֹר ה' עַל פְּנֵיו. וַיַּעֲבֹר ע"ב רי"ו.
ע"ב חֶסֶד. רי"ו גְבוּרָה דְבִיה קר"ע שט"ן מִן
ימָא. וּבִיה עֲתִיד לְמַקְרַע לִיה מִן ימָא דְאוּרִיתָא.
וּמְסֻטְרָא דְחֶסֶד אִיהוּ אָב לְתַלְיִסֵר מְכִילָן, דְבִיה
אִיהוּ יְהו"ה עֵמוּדָא דְאִמְצַעִיתָא אַרְךָ אֲפִים,
וּמְאַרְיָךְ בִּיה עַל בֵּינוּנִים וּמָטָה לוֹן כְּלָפֵי חֶסֶד.
וּבְאַתְוִן א"ת ב"ש. יְהו"ה אִיהוּ מִצַּפ"ן א"ל
ת"ך, רְחוּ"ם גִּסְפ"י וְהִכִּי עַד תְּלִיסֵר
תְּבִין. בְּאֵלִין תְּלִיסֵר מְאַרְיָךְ עַל בֵּינוּנִים
דְיַחְזְרוּן בְּתַשׁוּבָה. אָבֵל בְּקר"ע שט"ן (תהלים ק
ו) יָדִין בְּגוֹיִם מְלָא גְוִיּוֹת. דְאִיְהוּ שְׁטָן מְלָא
עֵינִין. וּבְגִין דָּא אַבְגִּית"ן אֲתָקְרִי כְּתָר חֲכָמָה
אָב לְתַלְיִסֵר מְכִילָן, דְכְּלִילָן בְּחֶסֶד דְכְּלִיל

קוּם הַעֲמוּד הָאִמְצַעִי, שְׂאֲתָה הוּא
ו' כוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְאֲתָה אַחֲזוּ
בֵּין כ"ה עֲלִיוְנָה וּבֵין כ"ה
תַּתְּוֹנָה. קוּם אַצֵּל סַמְא"ל,
שְׁהוּא מְצַרֵי, בְּכָלֵי הַקְּרַב שְׁלָךְ,
שְׁהִם הַשְּׂכִינָה הַתַּתְּוֹנָה, הַמְקַלְע
הַתַּתְּוֹן. וְהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוְנָה,
הַמְקַלְע הָעֲלִיוֹן, שְׁעֲלִיו נֹאֲמֵר
(שמואל א-א כה) וְאֵת נַפְשׁ אִיְבִידְךָ
יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלַע. מִי נַפְשׁ
אִיְבִידְךָ? סַם מוֹת נַחֲשׁ אֲשֶׁת
זְנוּנִים, שְׁמַקְנָנָת בְּשַׁבְעָה סְלָעִים,
וּבַעֲלָה בְּשַׁבְעָה הַרִים.

קוּם בְּאַבְנֵים שְׁלָךְ שְׁהִסְתַּלְקוּ
בְּהָרִים לְשַׁבֵּר אֶת הַהָרִים
וְהַסְלָעִים שֶׁל הַנַּחֲשׁ, וּבְשִׁבִיל
הַהָרִים שְׁלָךְ נֹאֲמֵר (תהלים צג) נִשְׂאוּ
נְהָרוֹת ה'. וּבְהֵם כָּל גֵּיא יִנְשָׂא,
הֵהוּא שְׁהַכֵּל כְּלוּל בּוֹ. וְזֶה הַרוּעָה
הַנֹּאֲמֵן שְׁנֹאֲמֵר בּוֹ (דברים לד) וַיִּקְבֹּר
אֹתוֹ בְּגִי. שְׁבִשְׁבִילוֹ נֹאֲמֵר (תהלים
ס) וַיִּף אֶת אֲדוֹם בְּגִיא מְלַח.
וְנִשְׁמַתוּ גְּנוּזָה בְּגִי"א מִן
אַבְגִּית"ן. ת' תוֹרַת מֹשֶׁה צְפוּנָה
בְּצַד"י שְׁהוּא ין'. שְׁצַדִּי אַרְכָּה
מְצַד הָעוֹלָם הַבָּא, מִשָּׁם הוּא טוֹב
לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא.

בְּגִי"א אָב לִי"ג מְדוּת, שְׁהֵם וְא"ו,
וַיַּעֲבֹר ה' עַל פְּנֵיו. וַיַּעֲבֹר ע"ב
רי"ו. ע"ב חֶסֶד. רי"ו גְבוּרָה, שְׁבוֹ
קר"ע שט"ן מִן הָיִם, וּבּוֹ עֲתִיד
לְקַרַע לוֹ מִן הָיִם שֶׁל הַתּוֹרָה.
וּמְצַד חֶסֶד הוּא אָב לִי"ג מְדוּת,
שְׁבוֹ יְהו"ה, הוּא הַעֲמוּד הָאִמְצַעִי
אַרְךָ אֲפִים, וּמְאַרְיָךְ בּוֹ עַל
הַבֵּינוּנִים וּמָטָה לָהֶם כְּלָפֵי חֶסֶד.
וּבְאוּרִיּוֹת א"ת ב"ש, יְהו"ה הוּא
מִצַּפ"ן א"ל ת"ך, רְחוּ"ם גִּסְפ"י,
וְכֵן עַד שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְּבוּת. בְּאֵלוֹ
הַשְּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הוּא מְאַרְיָךְ עַל
הַבֵּינוּנִים שְׁיַחְזְרוּ בְּתַשׁוּבָה. אָבֵל
בְּקר"ע שט"ן יָדִין בְּגוֹיִם מְלָא
גְוִיּוֹת, שְׁהוּא שְׁטָן מְלָא עֵינִים.
וּמִשּׁוּם כֶּף אַבְגִּית"ן נִקְרָא כְּתָר

חכמה, אב לשלש עשרה המדות,
שפלוולות בחסד שכולל שבעים
ושנים שמות שהם הפלל שלהם,
והו אני והו, וחכמה למין, כמו
שנאמר הרוצה להחכים ידרים.
האם העליונה לגבורה (לשמאל)
בה.

קר"ע שט"ן מן השמאל. ובה
(שמות יד) וישם את הים לחרבה,
ובה קרע הים לשנים עשר
קרעים, ובה רקע הארץ
וצאצאיה, ובה עקר הרים ושבר
סלעים של הנחש. זהו שכתוב
(מלכים א-ט) ורוח גדולה ורוח
מפרק הרים ומשבר סלעים. שהם
ההרים והסלעים של הנחש,
שנאמר בו דרך נחש עלי צור.
ובשם הזה היה רבה עוקר הרים
בתורה שבעל פה.

בְּתַר עֲלִיּוֹן הוּא פְּלֵא, ובו העמוד
האמצעי, שנקרא אש עושה
פליאות. זהו שכתוב (שמות טו) נורא
תהלת עשה פלא. ובו אמר משה
נגד כל עמך אעשה נפלאות וכו'.
וזהו נג"ד יכ"ש. נג"ד י"ש כ'
שהוא פתר. י"ש, להנחיל אהבי
יש. והם י' חכמה, ש' תשובה.
כלם כולל העמוד האמצעי
השמים, שנאמר בו (מלכים א-ח)
ואתה תשמע השמים. שמע
ישראל.

בט"ר צת"ג זהו נצח, ויש
אומרים אותו גת"ץ רט"ב, בו
והיית פגן רטב. ויתקים בישראל
(ישעיה נח) והשביע בצחצחות
נפשך, מצד הנצח שהוא צח (שם)
ועצמתיך יחליץ וגו'. ונאמר בג'
מן גת"ץ, והיית פגן רטב, הוא
רחמים. ת' תפארת, ובו (בראשית
א) תדשא הארץ דשא, עץ פרי
עשה פרי, לישראל במדבר,
וכמה מעינות של מים.

חק"ב טנ"ע זה ההוד, בו (שמות ט)
שם שם לו חק ומשפט ושם נסוהו.

שבעין ותרין שמהן דאנון פללא דילהון והו
אני והו וחכמה לימינא. כמה דאת אמר
הרוצה להחכים ידרים. אמא עלאה לגבורה
(לשמאל) בה.

קר"ע שט"ן מן שמאלא (מן ימא). ובה (שמות יד כא)
וישם את הים לחרבה. ובה קרע ימא
לתריסר קרעים. ובה (ישעיה מב ה) רקע הארץ
וצאצאיה. ובה עקר טורין ותבר טינרין
דחויא. הדא הוא דכתיב (מלכים א, יט יא) ורוח
גדולה ורוח מפרק הרים ומשבר סלעים.
דאנון (דף קיח ע"ב) טורים וסלעים דחויא, דאתמר
ביה (משלי ל יט) דרך נחש עלי צור. ובהאי שמא
הוה רבה עוקר הרים באורייתא דבעל פה.

בְּתַר עֲלִיּוֹן אִיהו פְּלֵא, וביה עמודא
דאמצעיתא, דאתקרי נורא עביד
פליאן. הדא הוא דכתיב (שמות טו יא) נורא תהלת
עשה פלא. וביה אמר משה (שם לד י) נגד כל
עמך אעשה נפלאות וגו'. והאי איהו נג"ד
יכ"ש, נג"ד י"ש כ' דאיהו פתר. י"ש, (משלי ח
כא) להנחיל אהבי יש. ואנון י' חכמה ש'
תשובה. פלהו פליל עמודא דאמצעיתא
שמים, דאתמר ביה (מלכים א, ח לב) ואתה תשמע
השמים. שמע ישראל.

בט"ר צת"ג דא נצח ואית דאמרי ליה גת"ץ
רט"ב ביה והיית פגן רטב. ויתקים
בישראל (ישעיה נח יא) והשביע בצחצחות נפשך,
מסטרא דנצח דאיהו צח (שם) ועצמתיך יחליץ
וגו'. ואתמר בג' מן גת"ץ והיית פגן רטב
רטוב איהו רחמי, ת' תפארת ובה (בראשית א יב)
תדשא הארץ דשא, עץ פרי עשה פרי,
לישראל במדברא, וכמה מבויעין דמיא.

חק"ב טנ"ע דא הוד ביה (שמות טו כה) שם שם לו
חק ומשפט ושם נסוהו. דהוד אתקשר

בגבוּרָה, נִצַּח בַּחֶסֶד וְאַתְמַר בְּהוֹד (איכה א יג) נִתְנַנְּי
 שְׁמָמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה. בֵּיה אֶסְתַּפֵּל בַּחֲרַפְנָא
 דְּמִקְדָּשָׁא, וְכַמָּה קָטִילִין דְּאַתְקַטְלוּ לְנִטְלָא
 נוֹקְמִין מִרְשָׁעִים. וְבֵיה אַתְמַר (בראשית לב לד) וְהוּא
 צִלְעַ עַל יִרְכּוֹ. בְּהֵוּא זְמָנָא (ישעיה לה ו) אָז יִדְלַג
 כְּאַיִל פֶּסַח. וְעוֹד טַנ"ע בְּהַפּוּף אַתְוֹן נִטְע בֵּיה
 חֵב אָדָם הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם יז יא) בְּיוֹם נִטְעָף
 תְּשַׁגְּשְׁגִי. וְבֵיה אַתְנַטְע וְאַשְׁתַּרְשׁ בְּעַלְמָא הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ס כא) נִצָּר מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי
 לְהַתְּפָאָר.

וְעוֹד חֲק"ב טַנ"ע תַּמָּן בַּט"ן וְתַמָּן ע"ב.
 שְׁכִינְתָא בֵּיה אַתְקַרִּיאַת (שה"ש ז ג) בְּטַנְגָּה
 עֲרַמַת חֲטִים. דְּהָא כָּל שְׁמָא כְּלִיל שִׁית לְסַפִּירָן
 וְתַמָּן ע"ב הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא כו מ) וְעַנְף עֵץ
 עֲבַת. דְּנִצָּח וְהו"ד אֲנוּן עָבִי שְׁחָקִים. וְעַלִּיהוּ
 אַתְמַר (שם) עֲרִבֵי נַחַל, דְּוּמְיָא דְתַרִּין שְׁפּוֹן וְתַלְתָּ
 סַפִּירָן, כָּל חַד כְּלִיל ע"ב אַתְוֹן דְּאַנּוּן נִצַּח
 וְהוּד יְסוּד. כְּגוֹנָא דְתַלְתָּ אַבְהָן וְכִלְהוּ תַלְתָּ
 כְּלִילָן שְׁבַעִין וְתַרִּין (ג"א מ"ב) אַתְוֹן.

יג"ל פז"ק דָּא אִיהוּ צַדִּיק אֶלְף שְׁתִּיתָאָה דְבֵיה
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא יְגַל"ה פְּדִיו"ן זַר"ע
 קְדוּשִׁי"ם. דְּאִיהוּ יְסוּד עַלְמִין, אִיהוּ סוּד דְקַץ
 דְּפִרְקָנָא דְאַתְרַמִּזוּ בְּשְׁכִינְתָא דְאַתְקַרִּי שְׁק"ו
 צִי"ת, דְּתַמָּן שִׁי"ת וְק"ץ דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא
 שְׁבִיעִית לּוֹן קַץ דְכִלְהוּ. עֲלֵה אַתְמַר (דניאל יב)
 וְאַתָּה לָף לְקַץ וְתַנּוּחַ וְתַעֲמַד לְגַרְלָף לְקַץ
 הִימִין. וְאִיהוּ ק"ץ דְדִלִיג מִן אַרְבַּע מְאָה שְׁנִין,
 דְּהוּוּ עֲתִידִין לְאַשְׁתַּעֲבָדָא בְּמַצְרַים הִיא
 וּבְנֵהָא, וְאַשְׁתַּאֲרוּ רַד"ו (בראשית מב ב) רְדוּ שְׁמָה.
 מִסְטָרָא דִימִינָא אַתְקַרִּיאַת קַץ הִימִין.
 וּמִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא קַץ כָּל בְּשָׂר.
 לְמָאן דְּחַבִּיל אוֹת בְּשָׂר קוּדְשׁ, אִיהִי לִיָּה דִינָא,
 קַץ כָּל בְּשָׂר. וְאִיהִי סוּף פְּסוּק סוּף פְּסוּק

שְׁהוּד נִקְשָׁר בְּגוּבְרָה, נִצַּח בַּחֶסֶד,
 וְנִאֲמַר בְּהוֹד (איכה א) נִתְנַנְּי שְׁמָמָה
 כָּל הַיּוֹם דָּוָה. כּוּ הַסְתַּפֵּל בַּחֲרַפְן
 הַמִּקְדָּשׁ, וְכַמָּה הַרוּגִים שְׁנֵהֲרָגוּ
 לְטַל נְקָמוֹת מִהַרְשָׁעִים, וּכּוּ נִאֲמַר
 (בראשית לב) וְהוּא צִלְעַ עַל יִרְכּוֹ.
 בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן (ישעיה לה) אָז יִדְלַג
 כְּאַיִל פֶּסַח. וְעוֹד, טַנ"ע בְּהַפּוּף
 אוֹתִיּוֹת נַט"ע, כּוּ חֲטָא אָדָם. זְהוּ
 שְׁפָתוֹב (שם יז) בְּיוֹם נִטְעָף
 תְּשַׁגְּשְׁגִי. וּכּוּ נִטְעַ וְהַשְׁתַּרְשׁ
 בְּעוֹלָם. זְהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה ס) נִצָּר
 מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאָר.

וְעוֹד, חֲק"ב טַנ"ע, שָׁם בַּט"ן וְשָׁם
 ע"ב. הַשְׁכִּינָה כּוּ נִקְרֵאת בְּטַנְגָּה
 עֲרַמַת חֲטִים. שְׁהֲרִי כָּל שָׁם כְּלוּל
 שֵׁשׁ לְסַפִּירוֹת, וְשָׁם ע"ב. זְהוּ
 שְׁפָתוֹב (ויקרא כג) וְעַנְף עֵץ עֲבַת.
 שְׁנַצ"ח וְהו"ד הֵם עָבִי שְׁחָקִים,
 וְעַלִּיהֶם נִאֲמַר (שם) עֲרִבֵי נַחַל.
 דְּמִיּוֹן לְשִׁתֵּי שְׁפָתִים וְשִׁלְשׁ
 סַפִּירוֹת, כָּל אֶחָד כּוֹלָל שְׁבַעִים
 וְשִׁתִּים אוֹתִיּוֹת, שְׁהֶם נִצַּח וְהוּד
 יְסוּד, כְּמוֹ שְׁשִׁלְשַׁת הָאֲבוֹת, וְכָל
 הַשְּׁלִשָּׁה כּוֹלָלִים שְׁבַעִים וְשִׁתִּים
 אוֹתִיּוֹת. (מ"ב)

יג"ל פז"ק - זְהוּ הוּא צַדִּיק, הָאֶלְף
 הַשְּׁשִׁי, שְׁכּוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא
 יְגַל"ה פְּדִיו"ן זַר"ע קְדוּשִׁי"ם.
 שְׁהוּא יְסוּד הַעוֹלָמוֹת, הוּא סוּד
 קַץ הַגְּאֻלָּה שְׁנַרְמּוּ בְּשְׁכִינָה
 שְׁנִקְרֵאת שְׁקוּצִי"ת, שְׁשָׁם שִׁי"ת
 וְק"ץ, שְׁהִיא הַשְׁכִּינָה הַשְּׁבִיעִית
 לְהֶם, הַקַּץ שֶׁל כָּלִם. עֲלֵיהָ נִאֲמַר
 (דניאל יב) וְאַתָּה לָף לְקַץ וְתַנּוּחַ
 וְתַעֲמַד לְגַרְלָף לְקַץ הִימִין. וְהוּא
 הַקַּץ שְׁמַדְלַג מֵאַרְבַּע מְאוֹת
 שָׁנִים שְׁהִיוּ עֲתִידִים לְהַשְׁתַּעֲבָד
 בְּמַצְרַים הִיא וּבְנֵיהָ, וְנִשְׁאָרוּ
 רַד"ו, רְדוּ שְׁמָה.

מִצַּד שֶׁל הִימִין נִקְרֵאת קַץ הִימִין,
 וּמִצַּד הַשְּׁמָאֲלָא קַץ כָּל בְּשָׂר. לְמִי
 שְׁמַחְבֵּל אוֹת בְּשָׂר קוּדְשׁ, הִיא דִין
 לוֹ, קַץ כָּל בְּשָׂר. וְהִיא סוּף פְּסוּק,

סוף פסק ההלכות. ובחבור של האות ו' הוא פסוק. הוא פסק והוא פסוק, כולל כל פסקי הלכות. ששאלה צריכה, ופסק היא השכינה, תורה שבכל פה קוראים לה.

והיא משמעתא, שטה, תשובה, תוספתא, הגדה, תיקון. תניא, קבלה, הלכה, משנה, ברייתא, קשיה, מחלקת, חמרה, קלא. השכינה היא השאלה שבה החכם שואל פענן ומשיב כהלכה, ובה (שמות ג כב) ושאלה אשה משכנתה וגו'. ובה (דברים לב ז) שאל אביך ויגדך, דאיהי הגדה, דבה (שם כו ג) הגדתי היום לה' אלהיך. (תהלים ב ח) שאל ממני ואתנה גוים נחלתך. ובה אמר לשלמה (מלכים א, ג ה) שאל מה אתן לך, ובה תקנו לשאל בקשתו בברכות האמצעיות של התפלה, שבשאלה הזו לא יחזר ריקם בתפלתו לפני המלך, שהוא העמוד האמצעי. ובברכות הראשונות נקראת תשפחת, שבה תקנו לסדר האדם את שבו של המלך.

ובש"ש האחרונות נקראת קבלה, שבה העבד, שהוא מטטרו"ן, הוא כמו עבד המקבל פרס מרבו והולך לו, ובו נותנים שכר התפלות לאלו שמתפללים על מנת לקבל פרס. אבל לאותם בנים שלא מתפללים, אלא מתוך אהבה ויראת רבונם בצדיק, היסוד ח"י העולמים כולל ח"י ברכות מקבלים.

שמעודו של הצדיק היא נקראת קבלה, היא בית הקבול להוריש נשמות לצדיקים. הברכה נקראת מצד העמוד האמצעי, כשנוטל מגבורה, שהוא השור שהקריב אדם הראשון, שהוא חכמה, שממנה על כל הקרבנות. שהפכש הוא מצד הימין, והשור מצד השמאל.

דהלכות. ובחבורא דאת ו' איהו פסוק. איהו פסק ואיהו פסוק כלל כל פסקי הלכות. דשאלה צריכה ופסק איהי שכינתא אורייתא דבעל פה קרינן ליה.

ואיהו משמעתא, שיטה, תיובתא, תוספתא, הגדה, תיקון. תניא, קבלה, הלכה, משנה, ברייתא, קושיא. מחלקת חמרא, קלא, שכינתא איהי שאלה דבה חכם שואל פענן ומשיב כהלכה. ובה (שמות ג כב) ושאלה אשה משכנתה וגו'. ובה (דברים לב ז) שאל אביך ויגדך, דאיהי הגדה, דבה (שם כו ג) הגדתי היום לה' אלהיך. (תהלים ב ח) שאל ממני ואתנה גוים נחלתך. ובה אמר לשלמה (מלכים א, ג ה) שאל מה אתן לך. ובה תקינו למשאל שאלתה בברכאן אמצעין דצלותא, דבשאלה זו לא יחזר ריקנא בצלותיה קמי מלכא דאיהו עמודא דאמצעיתא ובברכאן קדמאין אתקריאת תשפחתא, דבה תקינו לסדרא בר נש שבחא דמלכא.

ובתלת בתראין אתקריאת קבלה דבה עבדא דאיהו מטטרו"ן איהו פעבד המקבל פרס מרבו והולך לו, וביה יתבין אגרא דצלותין לאלין דמצלין על מנת לקבל פרס. אבל לאנון בנין דלא מצלין אלא מגו רחימו ודחילו דמאריהון בצדיק, יסוד ח"י עלמין כליל ח"י ברפאין מקבלין.

דמסטרן דצדיק אתקריאת איהי קבלה, איהי בית קבול לירתא נשמתין לצדיקיא. הברכה אתקריאת מסטרן דעמודא דאמצעיתא, פד נטיל מגבורה דאיהו שור דקריב אדם קדמאה, דאיהו חכמה דממנא על כל קרבנין. דכבש איהו מסטרן דימינא, ושור מסטרן דשמאלא.

ומשום זה, השור שהקריב אדם הראשון נאמר בו (תהלים טו) משור פר מקרן מפריס, והוא ממנה על המדבר, ובו ספק צרכיהם במקום המדבר. ומשם השכינה נקראת הברכה, וממנו נקראת פסק, ומשם פסקי הדינים. ומשם לאוי הדינים אין צריך.

ומשום זה יש לדעת לאדם כל מדה ומדה שהיא שאלה ותשובה, שיהיה בה שואל ומשיב בהלכה, וכל רז לא אנוס לו, וכל עמק ההלכה התגלה לו. וצריך לחזור עליו שלא יהיה בו ספק בעולם. שאל"ה היא מימין שהוא אל, האל הגדול ששם חכמה. ומשם בקש שלמה חכמה, כשאמר לו הקדוש ברוך הוא (מלכים א' א) שאל מה אתן לך. ומשם תניא שמסיע לו, שבו וה' נתן חכמה לשלמה.

מה זה תניא? זה העמוד האמצעי, ומשם נקראת סיעתא דשמיא, שנאמר בה (שם ח) ואתה תשמע השמים. צריכא הרי בארנו אותה מצד הגבורה. התשובה נקראת מצד הבינה. שאם אין אדם מבין ההלכה, איך יחזיר אותה ומשיב לשואל?

פסק, הרי בארנוהו מצד הדין פסק דין. משמעטא - משמעות ההלכה, מצד אותו שנאמר בו שמע ישראל של ההוא של ארבע הם תקוני ההלכה שנרמזו באדם, והם: 'י' ראיה, 'י"ה' שמיעה, 'יה"ו' ריח, 'הו"ה' דבור. וארבעה בגוף כלולים מארבע אותיות. כנגדם א' שמוש, א"ד תנועה, אד"נ משוש, אדנ"י הלוח. שהם: שמוש בידיים, תנועה בגוף, משוש בפריה, הליכה ברגלים. יש אומרים, משוש בידיים, שמוש בפריה, והכל אמת.

בפריה. וכלא קשוט.

ובגין דא שור שהקריב אדם קדמא אהמר ביה (תהלים טו לד) משור פר מקרין מפריס.

ואיהו ממנא על מדברא ובה ספק צרכיהון בארע מדברא. ומתמן אתקריאת שכינתא הברכה, ומנה אתקריאת פסק ומתמן פסקי דינין. ומתמן לאוי דינין לא צריכא.

ובגין דא אית לאשתמודע לבר נש כל מדה ומדה דאיהי שאלה ותשובה דיהא בה שואל ומשיב בהלכה. וכל רז לא אנוס ליה. וכל עומקא דהלכה אתגליא ליה. וצריך לאחזרא עלה דלא יהא ביה ספיקא בעלמא שאל"ה איהי מימינא דאיהו אל, האל הגדול דתמן חכמה. ומתמן שאיל שלמה חכמתא. פד אמר ליה לקודשא בריך הוא (מלכים א' א) שאל מה אתן לך. ומתמן תניא דמסיע ליה, דבה (מלכים א' א, ה כו) וה' נתן חכמה לשלמה.

מאי תניא, דא עמודא דאמצעיתא. ומתמן אתקריאת סיעתא דשמיא דאתמר בה (שם ח לד) ואתה תשמע השמים. צריכא הא אוקימנא ליה מסטרא דגבורה תיובתא אתקריאת מסטרא דבינה, דאם בר נש לאו מבין ההלכה, איך יחזיר לה ומשיב לשואל.

פסק הא אוקימנא ליה מסטרא דדינא פסק דין. משמעטא משמעות ההלכה, מסטרא דההוא דאתמר ביה שמע ישראל דההוא דארבע אנון תיקונין דהלכה דאתרמיזו בבר נש. ואנון 'י' ראיה. 'י"ה' שמיעה. 'יה"ו' ריחא. 'הו"ה' דבור. וארבע בגופא פלילין מארבע אתון. לקבליהו א' שמוש. א"ד תנועה. אד"נ משוש. אדנ"י הלוח. דאנון שמוש בידיים. תנועה בגופא. משוש בפריה. הליכה ברגלין. אית דאמרי משוש בידיים. שמוש

רֵאִיָּה - מִצַּד שֶׁל אַרְיָה, שְׁהִיא לְיָמִין, שְׁנֵאמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. רֵאִיָּה - אַרְיָה. תּוֹסֶפֶת י' שְׁנֵיהֶם חֻכְמָה. הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. וּמִשָּׁם רְאוּבֵן, אוֹר"ב ב"ן, הָאוֹר שֶׁל הַיּוֹם הַרְאִישׁוֹן.

הַשְּׂמִיעָה - בְּשׁוֹר, גְּבוּרָה, שְׁשֵׁם בִּינָה, שְׁהִיא הַשְּׂמִיעָה כּוֹלֶלֶת חֻמְשִׁים אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וּמִשׁוּם זֶה תִּקְנוּ בּוֹ קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֲרִית וְעַרְבִית, וּבִשְׁבִילָהּ אָמַר הַנְּבִיא (חבוק ג ב) ה' שְׁמַעְתִּי וְרֵאִיתִי. וְאָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הַבִּינוֹתִי הִנֵּה צָרִיף לְהִיּוֹת! וּבִשְׁבִילָהּ אָמַר (ישעיה לו) הִטָּה ה' אֲזַנְךָ וּשְׁמַע. וּמִצַּד הַחֲסֵד, פִּי עִי"ן בְּעִי"ן יָרְאוּ, שְׁהוּא ע"ב חֲסֵד. אָבֵל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאִיתִי, שְׁשֵׁם יִרְאָה, שְׁמִשָּׁם הִיא הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, מִשְׁמַעְתָּא, וּמִשָּׁם שׁוֹמְעִים.

הַרְיָח - (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְכוּ הִיא פּוֹרְחַת הַנֶּשֶׁר, וּמִשָּׁם נִקְרְאת הַשְּׂכִינָה נֶשֶׁר. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. וּמִשָּׁם לו"י לוֹיָהּ, שְׂיָמִין וּשְׂמַאל חֲבוּר שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

דְּבוּר - (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְהַיְהוּדָה בָּהּ, (בראשית כט לה) אוֹדָה אֶת ה'. וּמִתְמַן אֲתִקְרִיאַת שְׂכִינְתָּא אֲגָדָה. בְּגִין (שם פסוק יב) וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְאֲנוּן תְּרִין חֻכְמָה עֲלָאָה וְחֻכְמָה תְּתָאָה. וּבְגִינְהוּ אֲתָמַר (איוב יא ו) וַיִּגַּד לָךְ תַּעֲלָמוֹת חֻכְמָה. (משלי לא כו) פִּיהָ פִּתְחָה בְּחֻכְמָה. דְּמִתְתָּא לְעֲלָא אִיהִי אָדָם הַקָּטָן, מְחֻכְמָה עֲלָאָה אָדָם הַגְּדוֹל, וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא תְּפָאֲרַת אָדָם כְּלִיל בִּיהַ (ג"א ב"ן) תְּרוּיְהוּ.

פְּשׁוּטָה נִקְרְאת מִצַּד הַיָּמִין, פִּי יְמִינָךְ פְּשׁוּטָה, וּכְמוֹ תְּקִיעָה פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וְלֵאחֲרֶיהָ רַחֲמִים,

רֵאִיָּה מִסְטָרָא דְאַרְיָה, דְּאִיהוּ לְיָמִינָא דְאַתְמַר בִּיהַ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין (דף קיט ט"ו) לְאַרְבַּעַתָּם. רֵאִיָּה אַרְיָה תּוֹסֶפֶת י' תְּנַיְנָא חֻכְמָה. הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים. וּמִתְמַן רְאוּבֵן, אוֹר"ב ב"ן אוֹר דְּיוֹמָא קְדָמָאָה.

שְׂמִיעָה בְּשׁוֹר גְּבוּרָא דְתְּמַן בִּינָה דְּאִיהוּ שְׂמִיעָה כְּלִילָא חֻמְשִׁין אֲתוּן דְּקְרִיאַת שְׁמַע. וּבְגִין דָּא תִּקְינוּ בִּיהַ קְרִיאַת שְׁמַע דְּשְׁחֲרִית וְעַרְבִית. וּבְגִינָהּ אָמַר הַנְּבִיא (חבוק ג ב) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאִיתִי. וְאָמְרוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין הַבִּינוֹתִי מִבְּעֵי לִיהַ. וּבְגִינָהּ אָמַר (מ"ב יט טז) הִטָּה ה' אֲזַנְךָ וּשְׁמַע. וּמִסְטָרָא דְחֲסֵד (ישעיה נב ח) פִּי עִי"ן בְּעִי"ן יָרְאוּ דְּאִיהוּ ע"ב חֲסֵד. אָבֵל מִסְטָרָא דְגְּבוּרָא שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאִיתִי דְתְּמַן יִרְאָה דְּמִתְמַן אִיהִי שְׂכִינְתָּא תְּתָאָה מִשְׁמַעְתָּא, וּמִתְמַן שְׁמַעִין.

רִיחָא (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וּבִיהַ אִיהִי פְּרָחָא נֶשֶׁרָא, וּמִתְמַן אֲתִקְרִיאַת שְׂכִינְתָּא נֶשֶׁרָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ל יט) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. וּמִתְמַן לו"י לוֹיָהּ דִּימִינָא וּשְׂמַאלָא חֲבוּרָא דְתְּרוּיְהוּ.

דְּבוּר (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְהַיְהוּדָה בָּהּ, (בראשית כט לה) אוֹדָה אֶת ה'. וּמִתְמַן אֲתִקְרִיאַת שְׂכִינְתָּא אֲגָדָה. בְּגִין (שם פסוק יב) וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְאֲנוּן תְּרִין חֻכְמָה עֲלָאָה וְחֻכְמָה תְּתָאָה. וּבְגִינְהוּ אֲתָמַר (איוב יא ו) וַיִּגַּד לָךְ תַּעֲלָמוֹת חֻכְמָה. (משלי לא כו) פִּיהָ פִּתְחָה בְּחֻכְמָה. דְּמִתְתָּא לְעֲלָא אִיהִי אָדָם הַקָּטָן, מְחֻכְמָה עֲלָאָה אָדָם הַגְּדוֹל, וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא תְּפָאֲרַת אָדָם כְּלִיל בִּיהַ (ג"א ב"ן) תְּרוּיְהוּ.

פְּשׁוּטָה אֲתִקְרִיאַת מִסְטָרָא דִּימִינָא פִּי יְמִינָךְ פְּשׁוּטָה וּכְגוֹן תְּקִיעָה פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ

וְלֹא־תִרְיֶה רַחֲמֵי, דְלִית תַּמָּן קוּשְׂיָא דְדִינָא. דְקוּשְׂיָא אִיהִי וְדַאי קוּשְׂיָא מִסְטָרָא דְדִינָא מִדַּת הַדִּין הַקָּשָׁה מְדָה דְדִינָא קוּשְׂיָא. וְכַד חֲזִי דַאֲתַקְשָׁה מִינָה הַלְכָה, אֲשַׁתְּדַל בְּפַקוּדֵין דְעֵשָׂה, וְיִתְעַר יְמִינָא בְשִׁמְאֵלָא, רַחֲמֵי בְדִינָא. דְפַקוּדֵין דְעֵשָׂה הָא אִוּקְמוּהָ. (שְׁמוֹת ג טו) וְזֶה זְכָרִי דְאִיהוּ ו"ה עִם זְכָרִי רַמ"ח, מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם דְדַרְגָּה חֲסֵד כְּמָה דְאִוּקְמוּהָ (יְרֵמִיָּה לֹא ב) אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבְּתִיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֲסֵד. דְמָאן גָּרִים דַּאֲתַקְשְׂיָא מִינָה הַלְכָה דְאֶעְבֵּר עַל חַד מִשְׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, דְאֲנוּן מִשְׁמַאלָא דַאֲתַמַּר בֵּיהּ זֶה שְׁמִי עִם י"ה שִׁס"ה.

חֲמָרָא אֲתַקְרִי מִימִינָה. קוּלָא מִשְׁמַאלָא, וְהֵאֵי אִיהוּ (שְׁמוֹת א) מְקַל וְחֲמָר. גְּזֵרָה שְׁוֵה מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא. וְהֵאֵי אִיהוּ (שְׁמוֹת א ט) וְיִמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בְּחֲמָר וּבִלְבָנִים, בְּקַל וְחֲמָר וּבְכָל עֲבוּדָה בְשָׂדֵה, בְּגִזְרָה שְׁוֵה. וְחֲמָרָא מִשְׁמַאלָא דְתַמָּן סֵטֶר סַמָּא"ל דְאִיהוּ מְמוּנָה עַל לֹא תַעֲשֶׂה וְאִיהוּ חֲמָרָא מִסְטָרָא דְאֵל אַחַר חֲמוּר. קוּלָא מִימִינָא דַאֲתַמַּר בֵּיהּ וּבִלְבָנִים בְּלַבּוֹן הַהֲלָכָה. וְאִית דִּימָא הֲכִי חֲמָרָא מִימִינָא, דְתַמָּן חֲמוּר נוֹעַר, דַּאֲתַמַּר בֵּיהּ (חֲבִיקוּק ג טו) חֲמָר מִים רַבִּים. קוּלָא מִשְׁמַאלָא דְתַמָּן שׁוּר מוּעֵד דְנִזְיָקִין, דְאִיהוּ אָבִי אַבוֹת דְנִזְיָקִין, אִיהוּ אֲשֵׁר דְגִיָּהֲנָם. אָבֵל חֲמוּר אִיהוּ אָבִי אַבוֹת הַטְּמָאָה. וּבְגִין דָּא צְרִיף בֵּיהּ חֲמָר יִתִּיר, וְאֲתַמַּר בְּהוֹן (דְּבָרִים כֵּב י) לֹא תַחַרֵּשׁ בְּשׁוּר וּבְחֲמָר יַחְדוּ.

גְּזֵרָה שְׁוֵה דָא עַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְאֶפְלִיג בִּינֵיהוּ מַחְלָקַת לְאַפְרָשָׁא בִּינֵיהוֹן, וְאִיהוּ שְׁוֵה בִּין יְמִינָא וּשְׁמַאלָא דְקַדְשָׁא. וּבְגִין דָּא מַחְלָקַת אִיהוּ עַמּוּדָא

שְׂאִין שָׁם קוּשִׁי שֶׁל הַדִּין. שְׁתַּקְשִׁיָּה הִיא וְדַאי קָשָׁה מִצַּד הַדִּין, מִדַּת הַדִּין הַקָּשָׁה, הַמְּדָה שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה. וְכַשְׂרׁוּאָה שְׁמַתְקָשָׁה מִמְּנוּ הַלְכָה, מִשְׁתַּדַּל בְּמִצְוֹת עֵשָׂה, וְיִתְעוֹרֵר הַיָּמִין בְּשִׁמְאֵל, רַחֲמִים בְּדִין. שְׁמִצְוֹת עֵשָׂה הָרִי פְרֻשִׁיָּה וְזֶה זְכָרִי, שֶׁהוּא ו"ה, עִם זְכָרִי רַמ"ח, מִצַּד שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, שְׁדַרְגָּתוֹ חֲסֵד, כְּמוֹ שְׁבָאֲרׁוּהַ אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבְּתִיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֲסֵד. שְׁמִי גוֹרָם שְׁמַתְקָשָׁה מִמְּנוּ הַלְכָה? שְׁעֵבֵר עַל אַחַת מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהֵן מִשְׁמַאל, שְׁנֹאמַר בּוֹ זֶה שְׁמִי, עִם י"ה - שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ.

הַחֲמָרָה נִקְרָאת מִימִינוּ, הַקּוּלָא מִשְׁמַאל, וְזֶהוּ מְקַל וְחֲמָר (שְׁמוֹת א). גְּזֵרָה שְׁוֵה מִצַּד הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי. וְזֶהוּ וְיִמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה. בְּחֲמָר וּבִלְבָנִים - בְּקַל וְחֲמָר. וּבְכָל עֲבוּדָה בְשָׂדֵה - בְּגִזְרָה שְׁוֵה. וְחֲמָרָא מִשְׁמַאל, שְׁשֵׁם הַצַּד שֶׁל סַמָּא"ל, שֶׁהוּא מְמוּנָה עַל לֹא תַעֲשֶׂה, וְהוּא חֲמָרָה מִצַּד שֶׁל אֵל אַחַר חֲמוּר. קְרָא מִיָּמִין, שְׁנֹאמַר בּוֹ וּבִלְבָנִים, בְּלַבּוֹן הַהֲלָכָה. וְיֵשׁ שְׁהִים כְּף חֲמָרָה מִיָּמִין, שְׁשֵׁם חֲמוּר נוֹעַר, שְׁנֹאמַר בּוֹ (חֲבִיקוּק א) חֲמָר מִים רַבִּים. הַקּוּלָא מִשְׁמַאל, שְׁשֵׁם שׁוּר מוּעֵד שֶׁל נִזְיָקִין, שֶׁהוּא אָבִי אַבוֹת שֶׁל הַנִּזְיָקִין, הוּא אֲשֵׁר הַגִּיָּהֲנָם. אָבֵל חֲמוּר הוּא אָבִי אַבוֹת הַטְּמָאָה. וּמִשׁוּם זֶה צְרִיף בּוֹ חֲמָר יוֹתֵר, וְנֹאמַר בְּהֶם (דְּבָרִים כֵּב י) לֹא תַחַרֵּשׁ בְּשׁוּר וּבְחֲמָר יַחְדוּ. גְּזֵרָה שְׁוֵה זֶה הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי, שְׁמַחְלָק בִּינֵיהֶם מַחְלָקַת לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, וְהוּא שְׁוֵה בִּין יָמִין וּשְׁמַאל שֶׁל הַקְּדָשׁ. וּמִשׁוּם זֶה

שְׁוֵה בִּין יְמִינָא וּשְׁמַאלָא דְקַדְשָׁא. וּבְגִין דָּא מַחְלָקַת אִיהוּ עַמּוּדָא

מחלקת היא העמוד האמצעי בין דרגות הסמאה, והוא הפרוד ביניהן. והיחוד בדרגות הקדושות.

הברייתא היא השכינה משמאל, זהו שכתוב (דברים כב) פי בשדה מצאה. והמשנה בצד הימין, שהיחוד שלו אינו אלא מצד העמוד האמצעי. ולמה היא משנה וברייתא מצד של ימין ושמאל? משום חמור ושור מועדים, שהם לימין ולשמאל.

התוספתא נקראת מצד הצדיק, שהוא כולל כל המוספים, ומשם השכינה היא קרפן של המוספים, ובשבילו נאמר (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד. בו התוספתא חכמה ובינה ודעת וכל המדות של הקדוש ברוך הוא, וממנו תוספת של נשמה? תרה שנוספת לאדם מערב שבת לערב שבת. והוא יום השבת, שביעי, כל הספירות נקראו בו שביעיות. וכל מי שמוסיף בו בשבת במאכלים ובתענוגים, מוסיפים לו. ומזה מאכלותיו? הקרבנות של התפלה של מוסף שמוסיפים בו העם הקדוש יותר משאר ימות החל. תוספת קדשה של קדוש, ענוג, וקראת לשבת ענג בשלש סעודות.

ומשום זה כל המוסף מוסיפים לו, וכל הגורע גורעים לו. ועוד, השכינה נקראת תיק"ו, מצד אותו שנאמר בו במפלא ממה אל תדרש ובמכסה ממה אל תחקר. ובגללו פרושה בעלי המשנה, שתק, כף עלה במחשבה.

קם רועה הנאמן ואמר, סבא סבא, עליך נאמר (ויקרא יט) מפני שיבה תקום. תקום בישראל העליון עד שאין סוף לעלייתך. העליונים והתחתונים מתברכים בך ומשתבחים בך, שנכללו בך

דאמצעיתא, בין דרגין דמסאבו, ואיהו פרודא ביניהו. ויחודא בדרגין קדישין.

בריתא איהי שכינתא משמאלא, הדא הוא דכתיב (שם פסוק כז) פי בשדה מצאה.

ומשנה מסטרא דימינא, דיחודא דילה לאו איהו אלא מסטרא דעמודא דאמצעיתא. ואמאי איהי משנה וברייתא מסטרא דימינא ושמאלא. בגין חמור ושור המועד דאנון לימינא ושמאלא.

תוספתא אתקריאת מסטרא דצדיק, דאיהו פליל כל מוספין, ומתפן איהי

שכינתא קרפן המוספין. ובגינה אתמר (משלי יא

כז) יש מפזר ונוסף עוד. ביה תוספתא חכמה ובינה ודעת וכל מדות דקודשא בריך הוא,

ומנה תוספת נשמה יתרה, דאתוסף בכר נש מערב שבת לערב שבת. ואיהו יום השבת,

שביעי כל ספירן אתקריאו ביה שביעיות. וכל מאן דאוסף ביה בשבת במאכלין בענוגין,

מוספין ליה. ומאי מאכלות דילה. קרבנין דצלותא דמוסף, דאתוספן ביה עמא קדישא

יתיר משאר יומין דחל. תוספת קדשה דקדוש ענוג (ישעיה נח יג) וקראת לשבת ענג בתלת סעדתן.

ובגין דא כל המוסף מוסיפין ליה וכל הגורע גורעין לו. ועוד שכינתא אתקריאת

תיק"ו, מסטרא דההוא דאתמר ביה במפלא ממה אל תדרש ובמכסה ממה אל תחקר.

ובגינה אוקמוה מארי מתניתין שתק כף עלה במחשבה.

קם רעיא מהימנא ואמר, סבא סבא עלך אתמר (ויקרא יט לב) מפני שיבה תקום. תקום בישראל

עלאה עד דלית סוף לסליקו דילך. עלאין ותתאין מתברכין בך ומשתבחים בך,

דאתפלילו בך כל מדות אחוריים ופנימיים

כל המדות אַחֲרֵי וּפְנִימִיִּים שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר, הָרִי
זֹרֶקֶת מִקְלַע, אֲבָנֵי הַקְלַע אֵלַי.
אָמַר לְאוֹתָם שֶׁהוֹלְכִים בְּאֹיֶר,
שֶׁהָרִי אֲבָן אֲלֵיהֶם.

פְּתַח וְאָמַר, זֹרֶקֶת מִקְּפֵי שׁוֹפָר
הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. הַמְּלֹאכִים שֶׁל
הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁעֲלֵיכֶם נֶאֱמַר (תהלים
קד) עֲשֵׂה מִלְּאֲכִיו רִוּחוֹת מִשְׁרְתָיו
אֲשֶׁר לֵהֵט, קִבְּלוּ אֲבָנִים הִלְלוּ שֶׁהֵן
הַנְּקֻדוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ עַל שְׁמֵכֶם,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (דברים כו) אֲבָנִים
שֶׁלְמֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח ה'
אֲלֵהֶיךָ. אֱלוֹהִים:

קָמִין - קְדוּמֵי"ל מִלְכִּיא"ל
צוּרֵי"ל. פְּתַח - פְּדֵא"ל
תוּמֵי"ל חֲסִידֵי"ל. צְרִי -
צוּרֵי"ל רִזִּיא"ל יוֹפֵיא"ל. סְגוּלָּה
- סִטְטוּרֵי"ל גִּזְרֵי"ל לְמוֹא"ל.
שְׁבָ"א - שְׁמַעֵי"ל בְּרִכֵּי"ל
אֵהֵי"ל. חֲלָ"ם - חֲנִי"ל
לֵהֵרֵי"ל מֵהֵי"ל. חֲרָ"ק -
חֲזִיקֵי"ל רֵהֵי"ל קְדוּשֵׁי"ל.
שְׂרָ"ק - שְׁמוּעֵי"ל רַעֲמֵי"ל
קֵינֵי"ל. שְׂרָ"ק - שְׁמֵשֵׁי"ל
רַפֵּי"ל קְדוּשֵׁי"ל.

וְהַמְּשִׁבִּימִים, אֱלוֹהֵי שֵׁשׁ בָּהֶם שְׁכָל
לֵהֵפִיר בְּתַפְלָה, אֵיךְ מַעֲלָה אוֹתָהּ
הַבַּת בְּאוֹתִיּוֹת וְנִקְדוֹת וְטַעֲמִים.
שְׁכָלָם הֵם אֲהַבְתָּ בַת הַמֶּלֶךְ לְחֹתֶן
שְׁלָהּ, לְהַכְנִיס אֲהָבָה וְשְׁלוֹם
וְחִבּוּר וְקִרְבָּה בֵּינֵיהֶם בְּכָל
הַמִּדּוֹת שֶׁל שְׁנֵיהֶם, לְהַכְלִיל
אוֹתָם יַחַד בְּכָלָם. וְהֵם קָרַב
לְסַמֵּא"ל וְנַחֲשׁ וְשִׁבְעִים הַמְּמַנִּים.
קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן הַמְּנוֹרָה הַקְדוּשָׁה
עַל רַגְלָיו, וְהַעֲלָה יָדָיו לְרַבּוֹן
הָעוֹלָם וְאָמַר, רַבּוֹן הָעוֹלָם, יְהִי
רְצוֹנְךָ לְתַת לָנוּ תַקְוָה לִי וּלְכָל
הַחֲבָרִים וּלְכָל הַנִּכְנָסִים לְקָרַב
הַזֶּה, שֶׁהֵם מִן הַצַּד שֶׁלְךָ, לְהַפְּנֵם
לְקָרַב הַזֶּה בְּלִי בּוֹשָׁה לְפָנֶיךָ,
וּלְצַאת מִשָּׁם בְּלִי בּוֹשָׁה לְפָנֶיךָ
וּלְפָנֵי הַגְּבִירָה הַעֲלִיּוֹנָה.

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמַר הָא זֹרִיקֶת קִירְטָא.
אֲבָנֵי דְקִירְטָא לְגַבְאֵי, אֲמָא לְאֲנוּן דְאֲזִלִּין
בְּאֹיֶרָא, דִּהָא אֲבָנָא לְגַבְיָהּוּ.

פְּתַח וְאָמַר זֹרֶקֶת מִקְּפֵי שׁוֹפָר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא.
מִלְּאֲכִין דְאֲתוֹן דְעֲלִיכוּ אֲתַמַּר (תהלים קד ד)
עֲשֵׂה מִלְּאֲכִיו רִוּחוֹת מִשְׁרְתָיו אֲשֶׁר לֵהֵט. קִבְּלוּ
אֲבָנֵי אֵלִין דְאֲנוּן נִקְוֵדִין דְאֲתַקְרִיאוּ עַל
שְׁמֵכֶם, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (דברים כו ו) אֲבָנִים שֶׁלְמֹת
תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח ה' אֲלֵהֶיךָ, אֵלִין אֲנוּן.

קָמִין. קְדוּמֵי"ל מִלְכִּיא"ל צוּרֵי"ל. פְּתַח
פְּדֵא"ל תוּמֵי"ל חֲסִידֵי"ל. צְרִי
צוּרֵי"ל רִזִּיא"ל יוֹפֵיא"ל. סְגוּלָּה סִטְטוּרֵי"ל
גִּזְרֵי"ל לְמוֹא"ל. שְׁבָ"א שְׁמַעֵי"ל
בְּרִכֵּי"ל אֵהֵי"ל. חֲלָ"ם חֲנִי"ל לֵהֵרֵי"ל
מֵהֵי"ל. חֲרָ"ק חֲזִיקֵי"ל רֵהֵי"ל
קְדוּשֵׁי"ל. שְׂרָ"ק שְׁמוּעֵי"ל רַעֲמֵי"ל
קֵינֵי"ל. שְׂרָ"ק שְׁמֵשֵׁי"ל רַפֵּי"ל
קְדוּשֵׁי"ל.

וְהַמְּשִׁבִּימִים אֵלִין דְאֵית בְּהוֹן שְׁכָל
לְאֲשַׁתְמוּדְעָא בְּצִלוֹתָא, אֵיךְ
סְלָקָא לָהּ בְּרַתָּא בְּאֲתוֹן (דף קיט ע"ב) וְנִקְדֵי וְטַעֲמֵי.
דְכִלְהוּ אֲנוּן רְחִימוּ דְבְּרַתָּא דְמִלְּפָא בְּחֹתָן
דִּילָהּ, לְאֲעֵלָא רְחִימוּ וְשִׁלְמָא וְחִבּוּרָא וְקוּרְבָּא
בֵּינֵיהוּ, בְּכָל מִדּוֹת דְתַרְוֵיהוּ לְאֲכַלְלָא לִוְן
בְּחֻדָּא בְּכִלְהוּ. וְאֲנוּן קָרַבָּא לְסַמֵּא"ל וְנַחֲשׁ
וְשִׁבְעִין מְמַנִּין.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עַל רַגְלוֹי,
וְסָלִיק יָדָיו לְמַאֲרֵי עֲלָמָא וְאָמַר, רַבּוֹן
עֲלָמָא יְהִי רְעוּא דִּילְךָ, לְמִיּהָב לָן תַּקְוָּא לִי
וּלְכָל חֲבָרֵיָא וּלְכָל דְעָא לִי בְּקָרְבָּא דָּא, דְאֲנוּן
מִסְטָרָא דִּילְךָ לְאֲעֵלָא בְּקָרְבָּא דָּא בְּלֵא כְּסוּפָּא
קַמָּךְ, וּלְאֲפָקָא מִתַּמָּן בְּלֵא כְּסוּפָּא קַמָּךְ וְקַמֵּי
מִטְרוּנֵיתָא עֲלָהּ.

שֶׁשֶׁמֶנֶצְחִים בְּנִיָּה בְּקִרְבוֹת,
נֹאמֵר בָּהּ אִם הַבְּנִים שֶׁמֶחָה
(תהלים קיג), וְלֹא אֶהְיֶה כְּבוֹשָׁה
לְפָנָי בַּת הַמֶּלֶךְ, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ (שם
מה) כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה
וְגו'. שֶׁהָרִי כְּמֵה כְּרוֹזִים יוֹצְאִים
בְּשִׁבִילָהּ. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב (משלי א)
בְּרֹאשׁ הַמַּיּוֹת תִּקְרָא בְּפִתְחֵי
שְׁעָרִים בְּעִיר אֲמַרְיָה תֹאמֵר.
וְמָה אוֹמְרִים הַכְּרוֹזִים? (שם ח)
אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֲקָרָא וְקוֹלֵי אֶל
בְּנֵי אָדָם.

שֶׁהָרִי כְּמֵה פְּרָשִׁים חֲזָקִים הָיוּ
מִתְּפַנְסִים לְהִלָּחֵם בְּקִרְבָּה עִם
הַנְּחָשׁ, נִחַשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שֶׁהָרֵג
אֶת אָדָם הָרֹאשׁוֹן, וְהָרֵג אֶת כָּל
הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו. מֵהֵם הָיָה
אוֹכֵל בָּאֵשׁ שְׁלוֹ שֶׁהָיָה גִיְהֵנָם,
וּמֵהֵם הָיָה בּוֹלֵעַ אוֹתָם חַיִּים
כְּמוֹ קֶרֶחַ, שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם (במדבר
טו) וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים
שְׂאֵלָה. מֵהֵם הָרֵג כְּכֹמֶה מִיְּנֵי
מִתָּה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם (תהלים סח)
לְמֹת תּוֹצְאוֹת.

וְכֹמֶה בְּעֵלֵי מְגִנִּים הָיוּ
מִתְּפַנְסִים אֵלָיו בְּבִתֵּי כְּנַסְיוֹת
וּבְבִתֵּי מִדְּרָשׁוֹת וּפּוֹסְקִים עָלָיו
כְּמֵה פְּסָקוֹת, בְּקִלּוֹת וְחִמּוּרוֹת
שְׁלוֹ. (שמות ב) וַיִּפֶן כֹּהֵן וַיֵּרָא
כִּי אֵין אִישׁ. אֵין בָּהֶם אֶחָד
שֶׁהָרֵג אֶת הַנְּחָשׁ. וְהַכְּרוֹזִים
יוֹצְאִים: מִי שֶׁנִּצָּח בְּקִרְבָּה וְהָרֵג
אֶת הַנְּחָשׁ, תִּהְיֶה הַהֲלָכָה שְׁלוֹ.
וְכֹמֶה הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת הֵן,
שֶׁנֹּאמֵר בְּכָל אַחַת הַהֲלָכָה
כְּפִלּוֹנִי, וְהֵן (תהלים מה) בְּתוֹלוֹת
אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ, שֶׁל בַּת הַמֶּלֶךְ.
אֲבָל עַל בַּת הַמֶּלֶךְ נֹאמֵר (משלי לא)
רְבוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֶת עֲלִית
עַל כְּלָנָה. וְהִיא אַרְוִסָּה לְמִשָּׁה,
הַהֲלָכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְעַדִּין אֵינָה
נְשׂוּאָה לוֹ, עַד שֶׁיְהָרֵג הַנְּחָשׁ
וַיִּכְנַס לְאַרְצָה הַקְּדוּשָׁה. שֶׁבְּגִלְלָהּ לֹא נִכְנַס לְאַרְצָה הַקְּדוּשָׁה עַד שֶׁיִּזְכֶּה לָהּ, שֶׁמֵּאֵז שֶׁשְׁנֵי הַלּוּחוֹת נִשְׁבְּרוּ
פְּרָחָה מִמֶּנּוּ, וּבְגִלְלוֹת הִרְבִּיעִית יִזְכֶּה לָהּ, וּבְגִלְלָהּ יִזְכֶּה לְהַכְּנִס לְאַרְצָה הַקְּדוּשָׁה.

דָּבָר נִצְחִין בְּנִהָא קְרָבִין, אֲתֹמֵר בָּהּ (תהלים קיג ט)
אִם הַבְּנִים שֶׁמֶחָה. וְלֹא אֶהְיֶה כְּכֹסוּפָא קָמִי
בְּרִתָּא דְּמִלְפָּא דְּאֲתֹמֵר בָּהּ (שם מה יד) כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת
מֶלֶךְ פְּנִימָה וְגו'. דִּהָא כְּמֵה כְּרוֹזִין נִפְקִין בְּגִינָה.
הָדָא הוּא דְּכִתְיִב (משלי א כא) בְּרֹאשׁ הַמַּיּוֹת תִּקְרָא
בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בְּעִיר אֲמַרְיָה תֹאמֵר. וּמֵאֵי אֲמַרְיָן
כְּרוֹזִין (שם ח ד) אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֲקָרָא וְקוֹלֵי אֶל בְּנֵי
אָדָם.

דִּהָא כְּמֵה פְּרָשִׁין תְּקִיפִין הָיוּ מִתְּפַנְשִׁין לְאַגְחָא
קְרָבָא עִם חוּזָא נִחַשׁ הַקְּדָמוֹנִי, דְּקָטִיל
לְאָדָם קְדָמָא, וְקָטִיל לְכָל דְּרִין דְּאֲתִין אֲבַתְרָה.
מִנְהוֹן הָוּה אָכִיל בְּנוֹרָא דִּילָהּ דְּאִיהוּ גִיְהֵנָם,
וּמִנְהוֹן הָוּה בְּלַע לֹון חַיִּין כְּגוֹנָא דְּקֶרֶחַ, דְּאֲתֹמֵר
בְּהוֹן (במדבר טו לג) וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים
שְׂאֵלָה. מִנְהוֹן קָטִיל כְּכֹמֶה מִיְּנֵי מִתָּה. דְּאֲתֹמֵר
בְּהוֹן (תהלים סח כא) לְמֹת תּוֹצְאוֹת.

וְכֹמֶה מְאִרֵי תְּרִיסִין הָיוּ מִתְּפַנְשִׁין לְגִבְהָ בְּבִתֵּי
כְּנַסְיוֹת וּבְבִתֵּי מִדְּרָשׁוֹת וּפְסָקִין עָלֶיהָ
כְּמֵה פְּסָקוֹת בְּקִלּוֹן וְחִמּוּרִין דִּילָהּ (שמות ב יב) וַיִּפֶן
כֹּהֵן וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ. לִית בְּהוּ חַד דְּקָטִיל
לְחוּזָא וְכְרוֹזִין נִפְקִין מֵאֵן דְּנִצָּח קְרָבָא וְקָטִיל
לְחוּזָא יְהָא הַהֲלָכָה דִּילָהּ וְכֹמֶה הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת
אֲנוּן דְּאֲתֹמֵר בְּכָל חַד הַהֲלָכָה כְּפִלּוֹנִי וְאֲנוּן (תהלים
מה טו) בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ, דְּבִרְתָּא דְּמִלְפָּא.
אֲבָל בְּרִתָּא דְּמִלְפָּא עָלָה אֲתֹמֵר (משלי לא כט) רְבוֹת
בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֶת עֲלִית עַל כְּלָנָה. וְאִיהִי
אַרְוִסָּה לְמִשָּׁה הַהֲלָכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי וְעַד לָאו
אִיהִי נְשׂוּאָה לִיהָ עַד דִּיקָטוּל לְחוּזָא וַיַּעוּל
לְאַרְעָא קְדִישָׁא. דְּבִגִין דָּא לֹא עָאֵל לְאַרְעָא
קְדִישָׁא עַד דִּיזְכֶּה לָהּ דְּמִדְּתִרִין לְוַחֲיִן אֲתֹבְרוּ
פְּרָחָא מִנָּהּ וּבְגִלְלוֹתָא רְבִיעִיָּה יִזְכֶּה לָהּ וּבְגִינָה
יִזְכֶּה לְאַעְלָא לְאַרְעָא קְדִישָׁא.

וַיִּכְנַס לְאַרְצָה הַקְּדוּשָׁה. שֶׁבְּגִלְלָהּ לֹא נִכְנַס לְאַרְצָה הַקְּדוּשָׁה עַד שֶׁיִּזְכֶּה לָהּ, שֶׁמֵּאֵז שֶׁשְׁנֵי הַלּוּחוֹת נִשְׁבְּרוּ
פְּרָחָה מִמֶּנּוּ, וּבְגִלְלוֹת הִרְבִּיעִית יִזְכֶּה לָהּ, וּבְגִלְלָהּ יִזְכֶּה לְהַכְּנִס לְאַרְצָה הַקְּדוּשָׁה.

קום אנת רענא מהימנא, דבגינך אתמר (שמות ב
 יב) ויפן פ"ה וכו"ה ויך את המצרי. דבשמא
 דאמא עלאה דאיהי חמשין תרעין, מחית ליה
 דאתרמיזו בכ"ה. וכו"ה אתון דמיחדין בהון
 לקודשא בריה הוא תרין זמנין בכל יומא שמע
 ישראל ה' אלהינו ה' אחד, דאית בשית תיבין
 כ"ה אתון, ותרין זמנין אנון חמשין. באלין
 חמשין מחי לפרעה ובכל עבדיו חמשין
 מכות.

קום לגבה בחוטרא דילך, למחאה ליה
 ככלבא, דהכי אורחא דכלבא למחאה
 ליה בחוטרא. ואורחא דעבדא למחאה ליה
 בחוטרא ככלבא, בגין דעלה אתמר (משלי כט יט)
 בדברים לא יוסר עבד. בקדמיתא מחית ליה
 על ימא. פען קום מחי ליה בימא דאורייתא
 בקלמוס דילך בדרועא דילך ביד דילך.
 דאתמר ביה (שמות יד כא) ויט משה את ידו על
 היים דהא בימינה אתבקעא ימא. בשמאלא
 אתחזרת יבשה. הדא הוא דכתיב (שם פסוק כט)
 ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך היים. בעמודא
 דאמצעיתא (שם טו י) נשפת ברוחך פסמו ים.
 קום נצח קרבין דהא ברפא דמלכא דילך איהי
 ולך אתחזרת. ולא עוד אלא פמה דבים
 וזאבים דערבוביא מתפנשין בגלותא למיכל
 עאנא דילך, דאתמר בהון (יחזקאל לד לא) ואתן צאני
 צאן מרעיתי.

קום נטיל קירטא דילך לגביהו דהא קירטא
 דוד אתמר בה (שמואל א, יז מ) ויבחר לו חמשה
 חלקי אבנים מן הנחל. נטיל לון בחמשה
 תיבין, דאנון שמע ישראל ה' אלהינו ה'. וכד
 שוי לון בקירטא, אתעבידו אחד, אבנא חדא,
 וקטיל לפלישתאה.
 וְהֵא אבנא עלה אתמר (דניאל ב לה) ואבנא די מחת

קום אתה הרועה הנאמן,
 שבגללך נאמר (שמות ב) ויפן כה
 וכה ויך את המצרי. שבשם האם
 העליונה, שהיא חמשים שערים,
 הפית אותו, שגמרזו בכ"ה. וכו"ה,
 האותיות שמיוחדים בהם את
 הקדוש ברוך הוא פעמים בכל
 יום שמע ישראל ה' אלהינו ה'
 אחד, שיש בשש התבות עשרים
 וחמש אותיות, ופעמים הם ו'.
 באלו החמשים הפה את פרעה
 ואת כל עבדיו חמשים מכות.

קום אליו במקל שלך להכות
 אותו כמו כלב, שפך דרוך הפלב,
 להפוחו במקל. ודרוך העבד
 להפוחו במקל ככלב, משום
 שעליו נאמר (משלי כט) בדברים לא
 יוסר עבד. בהתחלה הפית אותו
 על היים. בעת קום והפה אותו
 בים של התורה, בקולמוס שלך,
 בדרוע שלך, ביד שלך, שנאמר
 בו (שמות יד) ויט משה את ידו על
 היים, שהרי בימין נבקע היים,
 ובשמאל חזרה היבשה. זהו
 שכתוב (שם טו) ובני ישראל הלכו
 ביבשה בתוך היים. בעמוד
 האמצעי, נשפת ברוחך פסמו ים.
 קום תנצח בקרבות, שהרי בת
 המלך שלך היא, ולך חוזרת. ולא
 עוד, אלא פמה דבים וזאבים של
 ערבוביה מתפנסים בגלות לאכל
 את הצאן שלך, שנאמר בהם
 (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי.
 קום קח המקלע שלך עליהם,
 שהרי במקלעו של דוד נאמר
 (שמואל א-יז מ) ויבחר לו חמשה חלקי
 אבנים מן הנחל. נטל אותן
 בחמש תבות, שהן שמע ישראל
 ה' אלהינו ה' אחד. וכששם אותו
 במקלע, נעשו אחת, אבן אחת,
 והרג את הפלשתי.

ועל האבן הזו נאמר (דניאל ב)
 והאבן שהפחה את הצלם היתה
 להר גדול, ומלאה כל הארץ. זהו

שְׁפָתוֹב (יחזקאל א) מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּבִשְׁבִילֹו נֹאמֵר (תהלים קיח) אֲבָן מְאֹסוּ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת ה' הֵיטָה זֹאת. וּבִשְׁבִילָה אָמַר דָּוִד, (שם כז) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מִחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי וְגו' בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ. וְאֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל, (ירמיה ט) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל. (איכה א) זֹאת אָשִׁיב אֵל לְבִי עַל פֶּן אוֹחִיל.

וַיַּעֲקֹב, מִשּׁוֹם שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ שֶׁהִיא עֶקֶר הַכֵּל, לְמַד אוֹתָהּ לְבָנָיו, זְהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית מט) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם. וּמִשָּׁה רַבְּנּוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם מִמֶּנָּה קָבַל תּוֹרָה, זְהוּ שְׁפָתוֹב (דברים מד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מִשָּׁה. וְאֶהְרֵן נִכְנַס עִמָּה לְקֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים, וְהַתְּקַבֵּל קֶרְבָּנוֹ, זְהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ. זֹאת אֲשֶׁר לְלוֹיִם. וּבִשְׁבִילָה נֹאמֵר (בראשית מט) מִשֶּׁם רַעֲה אֲבָן יִשְׂרָאֵל. (זכריה א) עַל אֲבָן אַחַת שִׁבְעָה עֵינַיִם.

אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשָּׁם אוֹתָהּ בַּמְקַלְע שְׁלוֹ, שֶׁהוּא פִּי, בְּקִרְיַאת שְׁמֵעַ, וְזוֹרֵק אוֹתָהּ לְשָׁמַיִם שֶׁל סַמָּא"ל, שֶׁבִשְׁבִילֹו נֹאמֵר (ירמיה ב) שְׁמוֹ שָׁמַיִם עַל זֹאת. וּבָהּ כִּי שְׁמַיִם (שלו) בְּעֶשֶׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּפְּגָד תִּבְלָה.

וְאֵתָה רוּעָה הַנֶּאֱמָן, קוֹם טַל אֵת הַמְקַלְע שֶׁלָּךְ, שֶׁלְמִקוֹם עָלְיוֹן אַתָּה מַעֲלָה אוֹתוֹ, יוֹתֵר מִדָּוִד וּמִכָּל הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים שֶׁל כָּל דוֹר וָדוֹר. וְזֶהוּ הַמְקַלְע שֶׁלָּךְ - זֶרְקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. שֶׁהָאֲבָן הַזֶּה מִפִּיךָ עוֹלָה לְמִקוֹם שְׁנֵאמֵר בּוֹ בַּמְּפָלָא מְקַף אֵל תְּדַרְשׁ וּבַמְּכֹסָה מְקַף אֵל תַּחֲקֹר. וְהִיא הַשֵּׁם שֶׁל הַכְּתוּר הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהִיא חֲכָמָה קְדוּמָה. שְׁכָף עוֹלָה חֲכָמָה לְחִשְׁבוֹן שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, עִם עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת בְּכֻלָּל, שֶׁהֵם יוֹ"ד ה"י וַא"ו ה"י. שֶׁשָּׁם שֶׁלֹּשׁ

לְצִלְמָא הוֹת לְטוֹר רַב וּמְלֹאת כָּל אֶרְעָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ו ג) מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּבִגְיִנָה אֶתְמַר (תהלים קיח ב) אֲבָן מְאֹסוּ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת ה' הֵיטָה זֹאת. וּבִגְיִנָה אָמַר דָּוִד (שם כז א) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מִחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי וְגו'. בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ. (ירמיה ט כג) וְאֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל. (איכה ג כא) זֹאת אָשִׁיב אֵל לְבִי עַל פֶּן אוֹחִיל.

וַיַּעֲקֹב בְּגִין דִּיהוּה יָדַע דְּאִיהִי עֶקְרָא דְכֻלָּא, אוֹלִיף לִיה לְבָנוֹי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית מט כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם, וּמִשָּׁה רַבְּנּוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם מִיָּנָה קָבִיל אוֹרִיתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים מד מד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מִשָּׁה. וְאֶהְרֵן פָּה עָאֵל לְקֹדֶשׁ קְדֻשִׁין, וְאֶתְקַבֵּל קֶרְבָּנָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ. (במדבר ח כד) זֹאת אֲשֶׁר לְלוֹיִם. וּבִגְיִנָה אֶתְמַר (בראשית מט כד) מִשֶּׁם רַעֲה אֲבָן יִשְׂרָאֵל. (זכריה ג ט) עַל אֲבָן אַחַת שִׁבְעָה עֵינַיִם.

זְבָאָה אִיהוּ מָאן דְּשׁוּי לָהּ בְּקִירְטָא דִּילָהּ, דְּאִיהִי פּוּמוֹי, בְּקִרְיַאת שְׁמֵעַ, וְזֶרֶיק לָהּ לְגַבֵּי שָׁמַיִם דְּסַמָּא"ל. דְּבִגְיִנָה אֶתְמַר (ירמיה ב יב) שְׁמוֹ שָׁמַיִם עַל זֹאת. וּבָהּ (ישעיה נא ו) כִּי שְׁמַיִם (דִּילָהּ) בְּעֶשֶׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּפְּגָד תִּבְלָה.

וְאֵנֶת רַעֲיָא מְהִימְנָא, קוֹם טַל קִירְטָא דִּילָךְ. דְּלֵאֲתֵר עֲלָאָה אֵנֶת סְלִיק לִיה, יִתִּיר מִדָּוִד וּמִכָּל נְבִיאִיא וְחֲכָמִיא דְכָל דָּרָא וְדָרָא. וְהִיא אִיהִי קִירְטָא דִּילָךְ. זֶרְקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. דְּאֲבָנָא דָּא מִפּוּמָךְ סְלִיקָא לְאֵתֵר דְּאֶתְמַר בֵּיה בַּמְּפָלָא מְקַף אֵל תְּדַרְשׁ וּבַמְּכֹסָה מְקַף אֵל תַּחֲקֹר.

וְאִיהִי שְׁמָא דְכְּתֵר עֲלָאָה דְּאִיהוּ חֲכָמָה קְדוּמָה. דְּהִכִּי סְלִיק חֲכָמָה לְחִשְׁבוֹן שְׁמָא קְדִישָׁא, עִם עֶשֶׂר אֲתוֹן בְּכֻלָּלָא, דְּאֵנּוֹן יוֹ"ד ה"י וַא"ו

יוד"ים, שהן השם שמכתיר את השם של החכמה הקטנה. זה כולל עשר ממעלה למטה, והחכמה הקטנה כוללת עשר ממשלה למעלה. עשר בגבורה ממעלה סגולתא, שמשם נקראת השכינה סגלת מלכים, והיא משמידה את אמות העולם.

היא האבן האחת כפולה מעשר אותיות ממשלה למעלה שרמוזות ביו"ד ה"א וא"ו ה"א. שלש האלפיים האלו של חכמה קטנה ששם כ"ח מ"ה, שזהו השם שעולה ארבעים וחמש בחשבון. ותלויות ממנו עשרים ושמונה אותיות, שהן יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו ה"א אל"ף. ושלש האלפים של השם הזה, אלו שעולים אהיה שלש פעמים, כחשבון שרומז הקדוש ברוך הוא לך בשליחותך להוציא את ישראל ממצרים. זהו שכתוב (שמות א) ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר אל בני ישראל אהיה שלחני אליכם. ובו נודע שהוא מפלא ומכסה מהצד של עלת כל העליונים, שנאמר בו בשלש יודין של סגולתא אני ראשון ואני

אחרון ומבלעדי אין אלהים. ומכצד של עלת כל העליונים נקראת השכינה אמונת ישראל. והאבן האחת הזו בחשבון עשר, ויש לה קוץ למעלה וקוץ למטה, ונקדה באמצע, והכל אחד. ומשם קרא למשה לעמוד האמצעי בשלש עשרה מדות הרחמים. שמי שקורא בשלש עשרה מדות הרחמים הללו לעלת כל העלות, לא תחזור תפלתו ריקם.

וכשהוא רוכב על אבן אחת, אין ממנה ושלטי שבשמים וארץ שעומד לפני האבן הזו. שבאותו הזמן נאמר בסמא"ל, (עובדיה א) אם תגביה פנשר ואם בין

ה"י. דתמן תלת יודי"ן דאנון שמא דאכתר לשמא דחכמה זעירא. דא כליל עשר מעלא לתתא. וחכמה זעירא כליל עשר מתתא לעלא. עשר בגבורא מעלא סגולתא, דמתמן אתקריאת שכינתא סגלת מלכים, ואיהי שצאה לאמין דעלמא.

איהו אבנא חדא כלילא מעשר אתון מתתא לעלא דרמיזין ביו"ד ה"א וא"ו ה"א. תלת אלפין אלין דחכמה זעירא דתמן כ"ח מ"ה. דהאי איהו שמא דסליק מ"ה בחשבון. (דף קכ ע"א) ותלין מנה כ"ח אתון דאנון יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף. ותלת אלפין דהאי שמא, אלין דסלקין אהיה תלת זמנין, כחשבון דרמיז קודשא בריך הוא לך בשליחותך, לאפקא לישראל ממצרים. הך הוא דכתיב (שמות ג יד) ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר אל בני ישראל אהיה שלחני אליכם. ובה אשתמודע דהוא מפלא ומכסה מסטרא דעלת כל עלאין, דאתמר ביה בג' יודין דסגולתא (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים.

ומכסתרא דעלת כל עלאין אתקריאת שכינתא אמונה דישראל. והאי אבנא חדא י בחשבנא עשר, ואית לה קוצא לעלא וקוצא לתתא. ונקודא באמצעיתא וכלא אחד. ומתמן קרא למשה לעמודא דאמצעיתא ביי"ג מכילן דרחמי. דמאן דקרא באלין י"ג מכילן דרחמי לעלת כל העלות. לא יחזור ריקם בצלותה.

וכר איהו רכיב על אבנא חדא לית ממנא ושלטן דבשמיא וארעא, דקימא קמי האי אבנא. דבההוא זמנא אתמר בסמא"ל

שעומד לפני האבן הזו. שבאותו הזמן נאמר בסמא"ל, (עובדיה א) אם תגביה פנשר ואם בין

פוככים שים קנף וגו'. וכף י' התפתונה עולה לשלש עשרה מדות, ורמוזות באות א', י' למעלה וי' למטה. חכמה בראש וחקמה בסוף. ו' פריכה של שניהם.

קום טל האבן, וכרף אותה באותו החוט של זרקא, שהוא ארף אפים, בעלה, ודאי וא"ו ארפה, שאם אין אדם כורף אותה בה' באבנים בראש הטבעת, שעליה נאמר תהא מקדשת לי בטבעת זאת. וכרצועה, שהיא קשר תפלין תפלה של יד, שהיא פרוכה באצבע, לא מסתלקת. וכשהיא פרוכה על הראש של אות ו', נקראת פתך של ספר תורה. ובשבילה נאמר, כל המשמש בכתך עובר.

היא אבן מכללת ומעטרת על כל האותיות, היא עטרה על כל ראש של צדיק, כמו שבארנו בעלי המשנה, העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, והיא פתך תורה וכתך פהנה וכתך מלכות בשלש פנים של ש"ן. ממש נודע בשמך, רועה הנאמן. בשלש אותיות התעטרת להיות פתך על ראש כל הכהנים ולוים וישראלים התעטרת על כלם.

וכשעלתה במחשבה האבן האחת כלולה מעשר ספירות, שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, המחשבה ודאי היא חכמה מ"ה חש"ב, ותמצא אותה שם. ומצד של הפתך נקראת פתך, ובה עלו ישראל במחשבה. שמחשבה נעשתה לו מרובה, וכשעולה לעלת כל העליונים נעשית פתך בלי שתוף, שנקללת להיות מרובה לאותו שאין לו חשבון ושתוף.

וכשיש בישראל משכילים, וזורקים אותו בדבור של תפלות במקלע שלהם, ומעלים אותה

אם תגביה פנשר ואם בין פוככים שים קנף וגו'. והכי י' תתאה סליקת ל"ג מכילן, ורמיזן באת א' י' לעלא וי' לתתא, חכמה בראש וחקמה בסוף. ו' פריכא דתרויהו.

קום נטיל אבנא וכריוף לה ביהווא חוט דזרקא דאיהו אריוף אנפין בעלה ודאי וא"ו אריכא דאם בר נש לא פריף לה בה' י' באבנין בריש טבעתא, דעלה אתמר תהא מקדשת לי בטבעת זאת. וכרצועה דאיהי קשר תפלין תפלה דיד דאיהי פריכא באצבעא, לא אסתלקת. וכד איהי פריכא על רישא דאת ו' אתקריאת תגא דספר תורה. ובגינה אתמר כל המשמש בתגא חלף.

איהו אבן מכללת ומעטרת על כל אתון. איהי עטרה על כל רישא דצדיק, כמה דאוקמוה מארי מתניתין, העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. ואיהי פתך תורה וכתך פהנה וכתך מלכות בתלת אנפין דש"ן. מן משה אשתמודע בשמך רעיא מהימנא. בתלת אתון אתעטרת למהוי פתך על רישא דכלהו דכהנים ולוים וישראלים אתעטרת על כלהו. וכד סליקת במחשבה איהי אבנא חדא פלילא מעשר ספירן דאנון יו"ד ה"א וא"ו ה"א.

מחשבה ודאי איהי חכמה מ"ה חש"ב ותשפח לה תמן. ומספרא דכתך תגא אתקריאת, ובה עלו ישראל במחשבה. דמחשבה אתעבידת ליה מרובה. וכד סליקא לגבי עלת כל עלאין, אתעבידת תגא בלא שתופא דאתפלל למהוי מרובה ליהווא דלית ליה חשבון ושתוף.

וכד אית בישראל משכילים וזרקין ליה

במחשבה עד אותו המפלא
 שהוא על הפתח, מיד נענים. זהו
 שפתיב (תהלים צא) כי ידע שמ"י,
 שם י הפתח של זרקא. יקראני
 ואענהו עמו אנכי וגו'. באותו
 החוט שהוא כריכה שלה, שבו
 צריך להאריך אותה, עד שמעלה
 אותה עד עלת כל העליונים,
 יורד בה לקבל תפלותיהם.

אשריו מי שמעלה שלש תפלות
 אלו בשלש נקודות של סגולתא,
 שמהם נמשכו שלש טפות של
 שלשה מחים עליונים. שפשאדם
 נמשך ממנו זרע, אלו הטפות
 שנמשכו ממנו הן מיפי היפי של
 המח המבחר מן הכל. כך כמו
 זה, כשהקדוש ברוך הוא מוריש
 באדם שלשה קשרים, שהם
 נשמה ורוח ונפש, מיפי היפי
 שלו, נותן אותם שהם משלש י
 י של סגולתא שנומזו בשם יו"ד
 ה"י וא"ו ה"י. ומשום זה אמר
 להם (דברים כו) ובך בחר ה' להיות
 לו לעם סגולה.

באותו זמן שיצאו הדברים הללו
 מפי המנורה הקדושה, ירדה
 שכינה ונשקה אותו, וכל אותם
 ראשי ישיבות ברכו אותו,
 והרועה הנאמן ברוך אותו ונשק
 אותו. באותו הזמן זקן אחד
 הזדמן אליו. פתח ואמר, נשקו
 בר, שהוא סלת נקיה, טפה
 קדושה זו של התורה של משה
 שנתנה לנו על ידו, שלא היה בו
 פסלת של מז ותבן. שמי שאין
 פסלת בנשמתו, הוא בן של
 הקדוש ברוך הוא ושכינתו. שיש
 בן מאותה חטה שנאמר בה
 האילן שאכל אדם הראשון היה
 חטה.

ח"ט מז ותבן, שבשכילו אמר
 דוד (תהלים נא) הן בעוון חוללתי
 וגו'. ובזמן שהאות ה', שהיא
 חמשה מיני לחם, היא בכסוי

בדבורא דצלותן בקירטא דילהון, וסלקין לה
 במחשבה עד, ההוא מפלא דאיהו על הפתח,
 מיד נענים. הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים צא יד) כִּי יֵדַע
 שְׁמִי שֵׁם י' תָּגֵא דְזַרְקָא, יְקָרָאנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוּ
 אֲנֹכִי וְגו'. בַּהֲהוּא חוּט דְאִיהוּ פְּרִיכוּ דִילָהּ,
 דְּבַה צְרִיךְ לְאַרְכָּה לָהּ עַד דְּסָלִיק לָהּ עַד עֲלַת
 כָּל עֲלָאִין, וְנַחֲתִית בְּהּ לְקַבְּלָא צְלוֹתֵהוּן.

זבאה איהו מאן דסליק תלת צלותין לגבה
 בתלת נקודין דסגולתא. דמנהון
 אתמשכו תלת טפין דתלת מחין עלאין. דכד
 בר נש אתמשך זרע מנה, אלין טפין דאתמשכו
 מנה, אנון משופרי שופרי דמחא מבחר
 מפלא. הכי כגונא דא, כד קודשא בריה הוא
 אורית בבר נש. תלת קטירין דאנון נשמטא
 ורוחא ונפשא משופרי שופרי דילה, יהיב לון
 דאנון מתלת י י י דסגולתא דאתרמיוו בשם
 יו"ד ה"י וא"ו ה"י. ובגין דא אמר לון, (דברים
 יד ב) ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה.

בההוא זמנא דנפקו מלין אלין מפומוי
 דבוצינא קדישא, נחיתת שכינתא
 ונשיקת ליה וכל אנון מארי מתיבתן בריכו
 ליה, ורעיא מהימנא בריה ליה ונשיק ליה.
 בההוא זמנא סבא חדא אזדמן לגבה. פתח
 ואמר, (תהלים ב יב) נשקו בר, דאיהו סלת נקיה,
 טפה קדישא דא דאורייתא דמשה דאתיהיב
 לן על ידה, דלא הוה ביה פסלת דמז ותבן.
 דמאן דלית פסלת בנשמתה, איהו ברא
 דקודשא בריה הוא ושכינתה. דאית בר
 מההוא חטה דאתמר בה אילן דאכל אדם
 קדמאה חטה הוה.

ח"ט מז ותבן. דבגינה אמר דוד (תהלים נא ז) הן
 בעוון חוללתי וגו'. ובזמנא דאת ה'
 דאיהי חמשה מיני נהמא, איהי בכסויא דרת

בין (רדפיו אבתרה) רשיעיא בגלותא, דאתמר עליהו (תהלים א ד) לא כן הרשעים פי אם כמין אשר תדפנו רוח. י' דאיהי מעשה דילה לא שלו, לא מתחברת עמו.

ומשום זה מין ותכן פטורים מן המעשה, ומשום זה נשקו בר. נשקו בר, שהשפתים העליונות של הרועה הנאמן, שהם ההשקאה שלהם בשני עמודי אמת, שהם למודי ה'. והצדיק הוא לשון למודים, הוא לשון למעלה, ואות ברית למטה.

ועוד נשקו בר, בשפתים העליונות השכינה העליונה, שפך עולה שכינה לחשבון שפ"ה. החוט שסובב אותה הוא אותה פריכה, החוט של זרקא שמקיף את השפה הוא חוט של חסד, והוא חוט של זהב. והוא קו ירק מהצד של תשובה שסובב כל העולם. שלשה חוטים הם למעלה שסובבים את בת העין, שעליהם נאמר (שיר ז) עיניך ברכות בחשבון על שער בת רבים. מה זה בת רבים? בת עין אלו שלשת האבות. שלשה גונים הם של העין. עין המים שאין לה הפסק, עין המים. ומשם נשקו בר להאיר עולמות בסודות נסתרים של התורה.

באותו זמן גם אותו זקן ונטל מקלע בידו. פתח ואמר, המנורה הקדושה, עד עכשו היה מקלע בידך, מפאן ואילך הרי התעלית בעליונים, שמר עצמך מהאבנים שלה. שהרי בפי הצדיקים היא מתעלה בתפלות שלהם אל בעלה. ובמעשים שלהם של האבן הזו, כשיורדת למטה היא אבן בחן, שעליה נאמר (תהלים יא) ה' צדיק יבחן. ובה נתנסו האבות. אבן מאסו הבונים, שהם האבות. (קמ)

בין (רדפיו אבתרה) רשיעיא בגלותא, דאתמר עליהו (תהלים א ד) לא כן הרשעים פי אם כמין אשר תדפנו רוח. י' דאיהי מעשה דילה לא אתחברת עמה.

ובגין דא מין ותכן פטורים מן המעשה. ובגין דא נשקו בר. נשקו בר. דשפון עלאין דרעיא מהימנא דאנון שקיו דילהון בתרי סמכי קשוט, דאנון למודי ה'. וצדיק איהו לשון למודים, איהו לשון לעלא, ואות ברית לתתא.

ועוד נשקו בר בשפון עלאה שכינתא עלאה, דהכי סליקת שכינה כחשבון שפ"ה. חוט דאסחר עלאה, איהו ההוא פריכו, חוט דזרקא דאסחר שפה איהו חוט של חסד. ואיהו חוט דדהבא. ואיהו קו ירק מסטרא דתיובתא דאסחר כל עלמא. תלת חוטין אנון לעלא דסחרין לבת עינא, דעליהו אתמר (שה"ש ז ה) עיניך ברכות כחשבון על שער בת רבים. מאי בת רבים, בת עין אליון תלת אבהן תלת גונין אנון דעינא. עינא דמיא דלית לה הפסק (בראשית כד טז) עין המים. ומתמן נשקו בר לאנהרא עלמין ברזין סתימין דאורייתא.

בההוא זמנא גם ההוא סבא ונטל קירטא בידוי. פתח ואמר, בוצינא קדישא עד פען הוה קירטא בידך. מפאן ואילך הא אסתלקת בעלאין. נטור גרמך מאבנין דילה. דהא בפומא דצדיקים איהי מסתלקא בצלותין דילהון לגפי בעלה ובעובדין דילהון דהאי אבנא פד נחתת לתתאה איהי אבן בחן, (קד קכ ע"ב) דעלה אתמר (תהלים יא) ה' צדיק יבחן ובה נתנסו אבהן. ובגין דא אתמר (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים דאנון אבהן.

וּכְשִׁינִי יִרְדֶּת לַמָּטָה, יִרְדֶּת כְּמוֹ זֶה:
הוּהוּ"י. וּכְשִׁעוּלָהּ, נֶאֱמַר בָּהּ אֲבָן
מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים הַיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.
כְּמוֹ זֶה יְהוּ"ה. בָּהּ נִתְּנָסָה אֲבָרָהָם
בַּעֲשָׂרָה נְסִינּוֹת. וּבְזֶמֶן שֶׁנִּתְּנָסָה
בָּהּ אָדָם, הוּא מְנַמְךָ. וְאַחַר
שְׁעוֹמֵד בְּנִסְיוֹן שְׁלוֹ, הִיא מִתְּעַלָּה
בּוֹ לְבַעֲלָה שֶׁהוּא יְהוּ"ה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְּעַלָּה אָדָם עַל כָּל
אוֹתָן הַדְּרָגוֹת וּמִמְנִים שֶׁהִתְנַסָּה
בָּהֶם אָדָם. וּכְשֶׁרֹאָה סְמַא"ל
שְׁנוֹתָיִם לוֹ רְשׁוֹת עַל צַדִּיק
לְהִיּוֹת לוֹ נְסִיּוֹן, וְרוֹאָה שֶׁהוּא
עוֹמֵד בְּקִיּוּם, הוּא אוֹמֵר (אֶסְתֵּר ה)
וְכִל זֶה אֵינִינּוֹ שׁוֹיָה לִי. וְאִם
תֹּאמַר שֶׁעַל מְרֻדְכִי אָמַר לוֹ הֶמֶן
- וְדַאי הֶמֶן דִּגְמָא שֶׁל סְמַא"ל
הָיָה לוֹ, שְׁבוּ הַתְּלַבֵּשׁ, וְעֲשֵׂרָה
כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים הַתְּלַבְּשׁוּ
בַּעֲשָׂרָה בְּנָיו. וּמִשׁוּם שֶׁעֲמַד
מְרֻדְכִי בְּנִסְיוֹן, נִתַּן אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּיָדוֹ. עַל אַחַת כְּמָה
וְכְמָה מִי שֶׁהִתְנַסָּה בְּשִׁבִיל
הַשְּׂכִינָה בְּגִלוֹת.

מִשׁוּם שִׁינִי יִרְדֶּת עָלָיו עֲשֵׂר סְגֻלוֹת
שֶׁל הַשֵּׁם שֶׁל הַכְּתָר, שֶׁהֵן יו"ד
ה"י וְא"ו ה"י, שֶׁהֵם סְפִירוֹת
מְלֵאוֹת בְּסֻגְלוֹת, שְׁסוּבָבִים אֶת
הַכְּתָר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַמְּלָךְ
וְהַגְּבִירָה. וְזֶהוּ הַכְּתָר הָעֲלִיּוֹן
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בַּיּוֹם שֶׁבַת בְּקִדְשָׁהּ
כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ. מִי ה'
אֱלֹהֵינוּ? הָאֵבָא וְאֵמָא שְׁבוּ
מִכְּתִירִים אֶת הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי,
וְהַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא קִדְשָׁהּ. וְנֶאֱמַר
בָּהּ קִדְשָׁהּ לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. וְהֵם קְדוֹשׁ
קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, ה'
צְבָאוֹת. מִי הַצְּבָאוֹת? נִצַּח וְהוֹד.
מְלֵא כָל - זֶה צַדִּיק, בּוֹ מְלֵא כָל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שֶׁהִיא שְׂכִינָה.

וְכִי שֶׁהוּא מְשַׁלֵּשֵׁת הָאֲבּוֹת, לֹא
צָרִיךְ לְהִתְנַסּוֹת. שְׁמִי שֶׁהוּא
מְגֻזְעוֹ וּמְשָׁרְשׁוֹ, אֵין בּוֹ סִפְקָ
שְׁעוֹמֵד בְּנִסְיוֹן. וְאִם תֹּאמַר

וְכִי נִחַתְתָּ לְתַתָּא נִחַתְתָּ כְּגוֹנָא דָּא הוּהוּ"י וְכִד
אֶסְתְּלַקְתָּ, אֶתְמַר בָּהּ אֲבָן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים
הַיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, כְּגוֹנָא דָּא יְהוּ"ה. בָּהּ נִתְּנָסָה
אֲבָרָהָם בַּעֲשָׂרָה נְסִינּוֹת. וּבְזֶמֶן דִּנְתְּנָסָא בָּהּ
בַּר נָשׁ, אִיהוּ מְאִיךְ. וּלְכַתְרָ דְקָאִים בְּנִסְיוֹנָא
דִּילָהּ, אִיהוּ אֶסְתְּלַקְתָּ בִּיהַּ לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, דָּאִיהוּ
יְהוּ"ה.

בְּהוּא זְמַנָּא אֶסְתְּלַק בָּהּ בַּר נָשׁ עַל כָּל אַנּוּן
דִּרְגִין וּמְמַנֵּן דָּאֶתְנַסֵּי בְּהוּן בַּר נָשׁ.
וְכִד חֲזָא סְמַא"ל דִּינְהִבִין לִיהַּ רְשׁוֹ עַל צַדִּיק
לְמַהוּי לִיהַּ. נְסִיּוֹן, וְחֲזָא דָּאִיהוּ קָאִים בְּקִיּוּמָא
אִיהוּ אָמַר (אֶסְתֵּר ה) וְכָל ז"ה אֵינִינּוֹ שׁוֹיָה לִי.
וְאִי תִימָא דְעַל מְרֻדְכִי אָמַר לִיהַּ הֶמֶן. וְדַאי
הֶמֶן דִּגְמָא דְסְמַא"ל הוּהוּ לִיהַּ, דְבִיהַּ אֶתְלַבֵּשׁ
וְעֲשֵׂרָה פְתָרִין תַּתְּאִין אֶתְלַבְּשׁוּ בַּעֲשֵׂר בְּנוֹי
וּבְגִין דְקָאִים מְרֻדְכִי בְּנִסְיוֹנָא, יְהַב לוֹן קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בִּידֵהּ. עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה מָאן
דָּאֶתְנַסָּא בְּגִין שְׂכִינְתָּא בְּגִלוֹתָא.

בְּגִין דִּנְחַתִּין עָלָהּ עֲשֵׂר סְגֻלוֹת דְשְׁמָא דְכְתָרָא,
דְאֶנּוּן יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, דְאֶנּוּן סְפִירָן
מְלִין סְגֻלוֹת, דְסַחְרִין לְכְתָרָא עֲלָאָה דְמְלָכָא
וּמְטוֹרְנִיתָא. וְהִיא אִיהוּ כְּתָר עֲלָאָה דְאֶתְמַר
בִּיהַּ בַּיּוֹם שֶׁבַת בְּקִדְשָׁהּ כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה'
אֱלֹהֵינוּ. מָאן ה' אֱלֹהֵינוּ, אֵבָא וְאֵימָא בִּיהַּ
מִכְּתִירִין לְעֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא וּשְׂכִינְתָּא דָּאִיהוּ
קִדְשָׁהּ. וְאֶתְמַר בָּהּ קִדְשָׁהּ לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. וְאֶנּוּן
קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ תְּלַת אַבְהֵן. ה' צְבָאוֹת מָאן
צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוֹד. מְלֵא כָל, דָּא צַדִּיק, בִּיהַּ
מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּאִיהוּ שְׂכִינְתָּא.

וּמָאן דָּאִיהוּ מִתְּלַת אַבְהֵן לֹא צָרִיךְ לְאֶתְנַסָּאָה.
דְמָאן דָּאִיהוּ מְגֻזְעוּי וּמְשָׁרְשׁוּי, לִית בִּיהַּ
סְפְקָא דְקָאִים בְּנִסְיוֹנָא. וְאִי תִימָא דְאֲבָרָהָם
לֹא אֶתְנַסָּא בְּשְׁמָא דְכְתָרָא אֶלָּא בְּמִדַּת חֶסֶד,

שְׂאֲכָרְהֶם לֹא הִתְנַסָּה בְּשֵׁם שְׁל
הַפֶּתֶר, אֲלֵא בְּמִדַּת חֶסֶד, וַיִּצְחַק
בְּמִדַּת גְּבוּרָה, וַיַּעֲקֹב בְּמִדַּת
תַּפְּאֲרֹת, וְהִשְׁכִּינָה מְשַׁלְּשֵׁת
הַצְּדִידִים הִלְלוּ נְקֻרָאֵת לָהֶם אֲבָן
בַּחֲזָן - יָפָה הוּא, וּמִי שֵׁיִתְנַסָּה
דְּבוּר בְּעֵשֶׂר אוֹתוּת שְׁסוּכְבוֹת
אֶת הַפֶּתֶר. (שם לֹא הִתְנַסָּה) וְכִיּוֹן שְׁפָךְ,
הוּא יְכוּל לְהִתְנַסּוֹת.

וּמִי שֵׁיִתְנַסָּה שָׁם, אֵין סוּף
לְנִסְיוֹנוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוּב (איכה ב) מָה
אֲעִידֶךָ מָה אֲדַמָּה לָךְ. שְׁלֵא יְכוּל
לְהִתְדַמּוֹת הַנְּסִיּוֹן שְׁלָךְ לְמַ"ה,
שֶׁהוּא יו"ד ה"א וּא"ו בְּשַׁלְּשֵׁת
הָאֲבוֹת. ה"א בְּמַלְכוּת, אַחַר
שְׁנִסְיוֹנֶךָ בְּאֵין סוּף, (שם) כִּי גְדוּל
כַּיִם שְׁבָרֶךָ מִי יִרְפָּא לָךְ. אוֹתוֹ
שֶׁהוּא מַפְלֵא וּמְכַסֶּה, וְכוּ תַתְעֲלֶה
לְאֵ"ם, כְּמוֹ שֶׁשְׁבָר שְׁלָךְ אֵין לוֹ
סוּף. וְכַעַת, הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
טל אֲבָן אֵלֶיךָ, שְׁאֵתָה יְכוּל לְסַבֵּל
אוֹתָהּ, וַיֵּשׁ לָךְ כַּח.

וְאִם תֹּאמַר שְׁאֵתָה לְבָדֶךָ הוּא
שְׁזַרְקַת אוֹתָהּ - לֹא! אֲלֵא אֶפְלוּ
לְאֲבוֹת וּלְכָל הַמַּחְנוֹת שֶׁל
הַנְּשִׁמוֹת שְׁמַקְנָנוֹת עִמָּךְ
בְּדִיוֹקְנֶךָ, כְּמוֹ רוּעָה נֶאֱמָן שִׁישׁ
לוֹ שְׁנֵי פְרָצוּפִים, אֶחָד לְמַעְלָה
וְאֶחָד לְמַטָּה, כְּנֶגֶד הַמְּרַכְבָּה
הַעֲלִיּוֹנָה וְהַמְּרַכְבָּה הַתַּחְתּוֹנָה,
וּבְשִׁבְלֵם נֶאֱמַר (בראשית א) וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְם
אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ, בְּדִיוֹקְן
שְׁלִמַעְלָה. בְּצַלְם אֱלֹהִים, הַדִּיוֹקְן
לְמַטָּה. וּמִשּׁוּם זֶה כָּפַל שְׁמוֹ
פְּעַמִּים מִשְׁ"ה מִשְׁ"ה. זֶהוּ
שְׂכָתוּב (שמות ב) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה.
וְכִמוֹ שְׁפוּלֵל הַפְּרָצוּפִים שֶׁל
בְּרִיאָה, כֶּף כְּלוּלִים בּוֹ הַפְּרָצוּפִים
שֶׁל אֲצִילוֹת.

אִמַּר לוֹ הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה: זָקֵן
זָקֵן, יִדְעִיתִי כִּי שְׁאֵתָה הוּא מֵהַצֵּד
שֶׁל הַזָּקֵן הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל
שְׂאֵין סוּף וְתַכְלִית לְנִסְיוֹנוֹת שְׁלוֹ,

וַיִּצְחַק בְּמִדַּת גְּבוּרָה, וַיַּעֲקֹב בְּמִדַּת תַּפְּאֲרֹת,
וְשִׁכְנִיתָא מֵאֵלִין תְּלַת סְטָרִין אֶתְקַרִיאת לוֹן
אֲבָן בַּחֲזָן. שְׁפִי"ר אִיהוּ וּמֵאֵן דִּיתְנַסָּה מְלוּלָא
בְּעֵשֶׂרָה אֲתוֹן דְּסַחְרִין לְכַתְּרָא. (נ"א תַּמֵּן לֹא אִתְנַסּוּ)
וְכִיּוֹן דְּהַכִּי, הוּא יְכִיל לְאַתְנַסָּאָה.

וּמֵאֵן דִּיתְנַסָּא תַּמָּן, לִית סוּף לְנִסְיוֹנָא דִּילָהּ.
הָדָא הוּא דְכַתִּיב (איכה ב יג) מָה אֲעִידֶךָ מָה
אֲדַמָּה לָךְ. דְּלִית יְכִיל לְאַתְדַמָּאָה נְסִיּוֹנָא דִּילָךְ
לְמַ"ה דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו בַּתְּלַת אֲבָהָן.
ה"א בְּמַלְכוּתָא, בְּתַר דְּנְסִיּוֹנָא דִּילָךְ בְּאֵין סוּף
(שם) כִּי גְדוּל כַּיִם שְׁבָרֶךָ מִי יִרְפָּא לָךְ. הַהוּא
דְּאִיהוּ מַפְלֵא וּמְכַסֶּה וְכֵה תַסְתַּלֵּק לְאֵ"ם, כְּמָא
דְּתַבִּירוֹ דִּילָךְ לִית לִיה סוּף. וְכַעַן בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא, טל אֲבָנָא לְגַבְךָ דְּאַנְתָּ יְכִיל לְמַסְבֵּל
לִיה, וְאִית לָךְ חִילָא.

וְאִי תִימָא דְאַנְתָּ בְּלַחוּדֶךָ אִיהוּ דְאַזְרִיקַת לָךְ.
לֹא. אֲלֵא אֶפְלוּ לְאַבְהָן וּלְכָל מְשַׁרְיָן
דְּנִשְׁמַתִּין דְּמַקְנָנִין עִמָּךְ בְּדִיוֹקְנָא דִּילָךְ, כְּרַעֲיָא
מֵהִימָנָא דְאִית לִיה תְּרִי פְרָצוּפִין, חַד לְעֵלָא
וְחַד לְתַתָּא, לְקַבֵּל מְרַכְבְּתָא עֲלָאָה וּמְרַכְבְּתָא
תַּתָּאָה. וּבְגִינִיָּהּ אֶתְמַר (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְם אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ
בְּדִיוֹקְנָא דְלְעֵלָא בְּצַלְם אֱלֹהִים דִּיוֹקְנָא לְתַתָּא.
וּבְגִין דָּא כָּפַל שְׁמָה תְּרִין זְמָנִין מִשְׁ"ה מִשְׁ"ה.
הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שמות ג ד) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה.
וְכִמָּה דְכְּלִיל פְּרָצוּפִין דְּבְרִיאָה הַכִּי כְּלִילָן בִּיה
פְּרָצוּפִין דְּאַצִּילוֹת.

אִמַּר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא סְבָא סְבָא, יִדְעָנָא
כֶּף דְאַנְתָּ הוּא מְסַטְרָא דְסְבָא עֲלָאָה
דְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל דְלְעֵלָא. וְהֵאֵי אֲבָנָא דִּילָךְ אֲנָן
מְקַבְּלִין לִיה בְּרַעֲוָא דְלִית סוּף וְתַכְלִית
לְנִסְיוֹנִין דִּילָהּ. בְּגִין יִקְרָא דְשְׁכִינְתָּא דְאַתְמַר
שְׁלִמַעְלָה. וְאֵת הָאֲבָן הַזֶּה שְׁלָךְ אֲנִי מְקַבְּלִים אוֹתָהּ בְּרַצוֹן

בשכיל כבוד השכינה שנאמר בה
(בראשית מט) משם רעה אכן ישראל,
כדי להחזיר לה סגולתא לשרות
עליך, וכדי שישרה עליו עלת על
כל העליונים.

אמר אותו הזקן: המנוחה
הקדושה, יו"ד ה"י וא"ו ה"י הם
עשר אותיות, וחסבוננו ששים
ושלש, ובו נוטל נקמה מצ"ס רוח
שנאמר בו כי גאה גאה. משום
שממנו באים הערובי הרע,
שנאמר בהם (תהלים נג) כלו סג
יחדו נאלחו אין עשה טוב אין
גם אחד. ועשר אותיות עם ס"ג
הם ג"ע, וזהו שלח נא ידך. וג"ע
בכל אשר לו. והמנוחה הקדושה,
אחר שקבלתם את האבן הזו,
טלו אותה אליכם, שלא תזוז
מכם, עליה נאמר (תהלים סח) אם
תשכבון בין שפתים. אשרי הוא
מי שמשפכיב את האם העליונה
בין שפתותיו, ובשכילה נאמר
(שם) אם תשכבון בין שפתים. אל
תקרי אם אלא אם.

ושתיים הן, האם העליונה והאם
התחתונה. השכינה העליונה
והשכינה התחתונה, שעליה
נאמר (דברים כב) שלח תשלח, שני
שלוחים, כנגדם נאמר (רות א)
ותלכנה שתיהן. אשרי הוא מי
שמשפכיב אותם בשפתותיו
בתפלה, בתורה, בקריאת שמע,
בתפלת השפיכנו, ששם הקדוש
ברוך הוא שנאמר בו השפיכנו
אבינו לשלום וגו'. ועל השכינה
נאמר ופרש עלינו ספת שלומך.
שני שלומות, אחד כנגד השכינה
העליונה, ואחד כנגד השכינה
התחתונה. אחד הוא בעל הבית,
ובשכילו נאמר השפיכנו אבינו
לשלום, וזה העמוד האמצעי.
והשני הוא אורח. על שניהם

נאמר, בעל הבית בוצע, והאורח מברך.

ומהצד של אורח נקראת השכינה מלון אורחים. זהו שכתוב (ירמיה ט) מי יתנני במדבר מלון

ביה (בראשית מט כד) משם רעה אכן ישראל. בגין
לאחזרא לה סגולתא לשריא עלך. ובגין
דישרי עליה עלת על כל עלאין.

אמר ההוא סבא בוצינא קדישא יו"ד ה"י
וא"ו ה"י איהו עשר אתון. וחסבנה
ס"ג. ביה נוטיל נוקמא מן ג"ס רוחא דאתמר
ביה (שמות טו א) כי גאה גאה. בגין דמנה קא אתין
ערבוביא בישא. דאתמר בהון (תהלים נג ד) כלו סג
יחדו נאלחו אין עשה טוב אין גם אחד. ועשר
אתון עם ס"ג הם ג"ע והאי איהו (איוב א יא) שלח
נא ידך. וג"ע בכל אשר לו. ובוצינא קדישא
בתר דקבלתון האי אבן טולו לה לגביכו, דלא
תזוז מנכון. עלה אתמר (תהלים סח יד) אם תשכבון
בין שפתים. זכאה איהו מאן דשכיב אימא
עלאה בין שפון דילה ובגינה אתמר (שם) אם
תשכבון בין שפתים, אל תקרי אם אלא אם.
ותרין אנון אם עלאה אם תתאה שכינתא עלאה
שכינתא תתאה. דעלה אתמר (דברים כב ז)

שלח תשלח, תרין שלוחין. לקבליהו אתמר
(רות א יט) ותלכנה שתיהן. זכאה איהו מאן דשכיב
לון בשפון דילה, בצלותא, באורייתא, בקריאת
שמע. בצלותא בהשפיכנו, דתמן קודשא בריך
הוא דאתמר ביה השפיכנו אבינו לשלום וגו',
ועל שכינתא אתמר ופרש עלינו ספת שלומך,
תרין שלומי חד לקבל שכינתא עלאה, וחד
לקבל שכינתא תתאה. חד איהו בעל הבית,
ובגינה אתמר השפיכנו אבינו לשלום ודא
עמודא דאמצעיתא. ותנינא איהו אורח. על
תרויהו אתמר בעל הבית בוצע ואורח מברך.
ומסטרך דאורח אתקריאת שכינתא מלון
אורחים. הדא הוא דכתיב (ירמיה ט א)

(ירמיה ט א)

ארחים. ובשבילו נאמר וילן שם. ולמה? כי בא השמש. שהתפנס ממנו אותו שנאמר בו (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' אלהים. ונשארה השכינה בחשכה בגלות.

ומהצד של נצח והוד נקראת גבוהה, ומהצד של שלשת האבות שנקראו אל אלהים ה', שהם האל הגדול הגבור והנורא, נקראת גדלה גבורה תפארת. ובשלשת השמות הללו היא מעידה על היותו ואלהותו ויכלתו על כל העולמות.

ומהצד של האם העליונה נקראת אם תשובה יהו"ה, שמראה על פנוי והויה של רבון העולמים, בעל כל הפנויים וכל ההוויות. שכל הפנויים וההוויות הם פנויים לו, והוא אינו כפנוי. והיא נקראת מ"ה מהצד של חכמה, שנאמר (דברים י) מה ה' אלהיך שאל מעמך כי אם ליראה. שאם אין חכמה - אין יראה, ואם אין יראה - אין חכמה. וכזה מ"ה מעיד על עלת כל העליונים, כי לא ידעו מ"ה הוא.

ומצד של החכמה הם הנקודות. כמו זה י', הקוץ שלמטה והקוץ שלמעלה, והנקדה של האמצע מראה על פתר עליון, שבו שלשה קשרים י י י, והם רמוזים ביו"ד ה"י וא"ו ה"י. וכל אות מראה ארבע אותיות, שהן: יברכך יהו"ה, יאר יהו"ה, ישא יהו"ה, י"ב אותיות שתלויות מן י יו"ד. ובה אותם שלש עשרה מדות אחת. כמו זה י' הקוץ למעלה - אחת. והקוץ למטה - שתיים. ונקדה שבאמצע - הגה שלש. והאות י' בחדשונה עשר. הגה י"ג מדות הרחמים, שנאמר בהם בעשרה מאמרות נברא העולם. ומה תלמוד לומר, והלא במאמר אחד יכול להבראות?

מי יתנני במדבר מלון ארחים. ובגינה אתמר (בראשית כח יא) וילן שם. ואמאי כי בא השמש, דאתפנש מנה הוא דאתמר ביה (תהלים פד יב) כי שמש ומגן ה' אלהים. ואשתארת שכינתא בחשוכא בגלותא.

ומסטרא דנצח והוד אתקריאת גבוהה. ומסטרא דתלת אבהן דאתקריאו אל אלהים ה', דאנון האל הגדול הגבור והנורא, אתקריאת גדלה גבורה תפארת ובאלין תלת שמהן איהי סהידת על הויתיה, ואלהותיה, ויכולתיה על כל עלמין.

ומסטרא דאמא עלאה אתקריאת אם תשובה יהו"ה, דאחזי על פנוי והויה דמארי

עלמין מארי דכל פנויין וכל הוין. דכל (ד) קכא ע"א) פנויין וכל הוין אנון פנויין ליה, ואיהו לאו איהו פנוי. ואתקריאת מ"ה מסטרא דחכמה דאתמר (דברים י יב) מה ה' אלהיך שאל מעמך כי אם ליראה. דאם לית חכמה לית דחילו. ואם לית דחילו לית חכמה. ובהאי מ"ה מעיד על עלת כל עלאין, (שמות טז טו) כי לא ידעו מ"ה הוא.

ומסטרא דחכמה אנון נקודין. פגונא דא י' קוצא דלתתא וקוצא דלעלא,

ונקודא דאמצעייתא אחזי על פתר עלאה, דבה תלת קטירין י י י ואנון רמיזין ביו"ד ה"י וא"ו ה"י. וכל את י' אחזי ארבע אתון, דאנון יברכך יהו"ה, יאר יהו"ה ישא יהו"ה תריסר אתון דתלין מן י יו"ד. ובה אנון תלת עשר מכילן חד. פגונא דא י' קוצא לעלא, חד, וקוצא לתתא, תרין. ונקדה באמצעייתא, הא תלת. ואות י' בחשבונה עשר, הא י"ג מכילן דרחמי, דאתמר בהון בעשרה מאמרות נברא העולם. ומה תלמוד לומר, והלא במאמר אחד יכול להבראות.

ומצד של הנקודות נקראת השכינה המתחננה בת קול, כמו שבארנו, כמו זה ׀. ומהצד של הטעמים נקראת השכינה מחשבה, כמו זה ש. והכל נרמז באות אלה. בה נרמזו הטעמים למעלה, והנקודות למטה, האותיות באמצע, והכל הוא עשר אמירות, עשרת הדברות, וששת ימי בראשית, והם כ"ו כחשבון יהו"ה, שכולל טעמים ונקודות ואותיות כמו זה יהו"ה, ואותם טעמים ונקודות מים עליונים, כמו זה ש. מים נקביים כמו זה ׀.

הרקיע של האמצע כולל כל האותיות. בשבילו נאמר (בראשית א) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. רקיע בהפוך אותיות עקר, וזהו עקר האמונה. ועליו נאמר (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע, שהוא הרקיע שבכתר עליון, שהוא מרכבה לאותו שנקרא עקר האמונה, עלת על כל העליונים טמיר וגנוז.

ועוד, השכינה מצד הנקודות היא בתו של הקדוש ברוך הוא, הדום רגליו. ומהצד של הטעמים נקראת אשת חיל עטרת בעלה. ובצורפים וההויות נודעת בת המלך, כמו זה הוה"י. מצד הזה היא הדום רגליו.

ומצד של יהו"ה נקראת פרצוף ונקראת פניו. ומהצד של שתי נקודות אלו, שהם פרצוף וזנב, נקראת א. בראש הנקודה העליונה היא ראש, ובנקודה המתחננה היא סוף. וסוד הדבר, חכמה בראש וחכמה בסוף. בשתי הנקודות הללו מראה על עלת העלות, שהוא ראשון ואחרון. זהו שכתוב (ישעיה מד) אני ראשון ואני אחרון.

ומסַטְרָא דְנִקְדִין אֲתִקְרִיאת שְכִינְתָא תַתָּא בַת קוֹל, כְּמָא דְאוּקִימְנָא, כְּגוֹנָא דָא ׀.

ומסַטְרָא דְטַעְמֵי אֲתִקְרִיאת שְכִינְתָא מַחְשְׁבָה כְּגוֹנָא דָא שׁ. וְכֹלֵא אֲתִרְמִיז בְּאֵת אֶלְף. בַּה אֲתִרְמִיזו טַעְמֵי לְעֵלָא נִקְוִדִין לְתַתָּא, אֲתוֹן בְּאֲמַצְעֵיתָא, וְכֹלֵא אִיהו עֶשֶׂר אֲמִירָן, עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, וְשִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית, וְאֲנוּן כ"ו כְּחֻשְׁבֹן יְהו"ה, דְּכֻלִּיל טַעְמֵי וְנִקְוִדֵי וְאֲתוֹן כְּגוֹנָא דָא יְהו"ה וְאֲנוּן טַעְמֵי וְנִקְוִדֵי מִיֵּן עֲלָאֵי, כְּגוֹנָא דָא שׁ. מִיֵּן נוֹקְבִין כְּגוֹנָא דָא ׀.

רְקִיעַ דְּאֲמַצְעֵיתָא כְּלִיל כֹּל אֲתוֹן. בְּגִינְיָה אֲתִמַּר (בראשית א ו) יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיִהְיֶה מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. רְקִיעַ בְּהַפּוּךְ אֲתוֹן עֶקֶר. וְהָאֵי אִיהו עֶקֶר הָאֲמוּנָה. וְעֵלָה אֲתִמַּר (יחזקאל א כב) וְדָמוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ, דְּאִיהו רְקִיעַא דְּבִכְתָּרָא עֲלָאָה, דְּאִיהו מְרַכְבָּה לְהֵהוּא דְּאֲתִקְרִי עֶקֶר הָאֲמוּנָה, עֲלֵת עַל כֹּל עֲלָאִין טְמִיר וְגִנְיָז.

וְעוֹד שְכִינְתָא מְסַטְרָא דְנִקְדִי אִיהִי בְרַתָּא דְקוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא הַדָּם רַגְלָיו, וּמְסַטְרָא דְטַעְמֵי אֲתִקְרִיאת אִשְׁת חֵיל עֶטְרַת בְּעֵלָה. וּבְצֻרוֹפִין וְהוֹזֵן אֲשֶׁת־מוֹדַעַת בְּרַתָּא דְמִלְכָּא. כְּגוֹנָא דָא הוה"י, מְסַטְרָא דָא אִיהִי הַדָּם רַגְלָיו.

וּמְסַטְרָא דִיהו"ה אֲתִקְרִיאת פְּרָצוּף וְאֲתִקְרִיאת אֲנָפוּי. וּמְסַטְרָא דְתֵרִין נִקְוִדִין אֲלִין דְּאֲנוּן פְּרָצוּף וְזָנָב אֲתִקְרִיאת א. בְּרִישָׁא דְנִקְדָּא עֲלָאָה אִיהִי רִישָׁא וּבְנִקְדָּא תַתָּאָה סִיפָא. וְרִזָּא דְמִלָּה חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף. בְּב' נִקְוִדִין אֲלִין. אַחְזִי עַל עֲלֵת הָעֲלוֹת דְּאִיהו רֵאשׁוֹן וְאַחְרוֹן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מד ו) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחְרוֹן.

וא"ו באמצע של שתי יודיים
מראה על עלת כל העליונים
שאין אלוה חוץ ממנו. זהו
שכתוב (שם) ומבלעדי אין אלהים.
ומשום שהשכינה כלולה
מהעליונים ותחתונים, נקראת
בשם של עליונים ותחתונים. זהו
שכתוב (שם מ) לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא.
לְכֻלָּם הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים
בְּשֵׁכִינָה נְקָרָאוּ, שְׁנֵי נְקָרָת שֵׁם,
שְׁבִשְׁבִילוֹ אָמַר לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ
הַשְּׁלוֹם (שמות לג)

ואיש לא נעדר מפל העליונים
והתחתונים שלא נקראת בהם.
בעליונים - הרי בארנו שנקראת
בשם של כל ספירה וספירה,
בהוייתה, בנקודתה, ובשמות של
כל הכנויים. ונקראת בשם של
התחתונים - פסא, שרף, מלאך,
אופן. פסא, (תהלים קג) ה' בְּשָׁמַיִם
הַכִּיּוֹן כְּסָאוֹ. מה זה שמים? זה
העמוד האמצעי. ומשום זה סמך
לו (שם) ומלכותו בכל משלה.
מצד של השמים נקראת שמימה.
זהו שכתוב (בראשית טו) הַבַּיִת נָא
הַשְּׁמַיִמָה. וכמו שהיא נקראת
בשם של העליונים והתחתונים,
כך נקרא העמוד האמצעי
בעליונים ובתחתונים, שהיא (בכל
אחת כמדתו) מדתו, והיא שעור
קומתו.

ונקראת שרף, זהו שכתוב (ישעיה
ו) וַיַּעַף אֱלֹהִים אֶחָד מִן הַשָּׁרָפִים.
כמו שמלאך שנקרא שרף
ונקראת מלאך. זהו שכתוב
(בראשית מח) הַמְּלָאךְ הַגָּאֵל אֶתִי
מִכָּל רָע. ויסע מלאך הגאל אתי
ומלאך פניו הושיעם.

ונקראת מלאך על שם מטטרו"ן,
כשהיא עושה בו את שליחותו
של בעלה. ונקראת אופן על שם
סנדלפון, כששלטונה בו על
התחתונים. ונקראת מרפכה על
שם ארבע חיות של המרפכה

וא"ו באמצעיתא דתרין יודין אחזי על עלת
כל עלאין דלית אלהא בר מנה. הדא
הוא דכתיב (שם) ומבלעדי אין אלהים. ובגין
דשכינתא איהי כלילא מעלאין ותתאין,
אתקריאת בשמא דעלאין ותתאין. הדא הוא
דכתיב (שם מ כו) לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא. לְכֻלָּהוּ עֲלָאִין
וְתַתָּאִין בְּשֵׁכִינָתָא אֲתַקְרִיאוּ, דִּאֲתַקְרִיאת שֵׁם
דְּבַגְיָנָה אָמַר לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם (שמות לג)

וַאֲדַעַף בְּשֵׁם.

איש לא נעדר (ישעיה מ כו). מפלהו עלאין ותתאין
דלא אתקריאת בהון. בעלאין הא
אוקימנא דאתקריאת בשמא דכל ספירה
וספירה, בהוייתה בנקודתה ובשמיהן דכלהו
פנויים. ואתקריאת בשמא דתתאין כפסא שרף
מלאך אופן. כפסא (תהלים קג יט) ה' בְּשָׁמַיִם הַכִּיּוֹן
כְּסָאוֹ. מאי שמים, דא עמודא דאמצעיתא.
ובגין דא סמיה ליה (שם) ומלכותו בכל משלה.
מסטרא דשמים אתקריאת שמימה. הדא הוא
דכתיב (בראשית טו ה) הַבַּיִת נָא הַשְּׁמַיִמָה.
וכמא דאיהי אתקריאת בשמא דעלאין
ותתאין, הכי אתקרי עמודא דאמצעיתא
בעלאין ותתאין, דאיהי (בכלא חר כמדתה) מדתה
ואיהי שעור קומתיה.

ואתקריאת שרף. הדא הוא דכתיב (ישעיה ו ו)
וַיַּעַף אֱלֹהִים אֶחָד מִן הַשָּׁרָפִים. כְּגֹוִי
דמלאך דאתקרי שרף ואתקריאת מלאך. הדא
הוא דכתיב (בראשית מח טז) הַמְּלָאךְ הַגָּאֵל אֶתִי מִכָּל
רָע. (שמות יד יט) וַיַּסַּע מְלָאךְ הָאֱלֹהִים. (ישעיה סג ט)
ומלאך פניו הושיעם.

ואתקריאת מלאך על שם מטטרו"ן כד איהי
עבידתא ביה שליחותא דבעלה.
ואתקריאת אופן על שם סנדלפון כד
שלטנותה ביה על תתאין. ואתקריאת מרפכה

שְׁלֹמֹה כִּשְׁשֹׁלְטוֹנָה עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ (תהלים קג יט) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. נִקְרָאת דְמוֹת אָדָם, דְמוֹת אֲרִיָה, דְמוֹת שׁוֹר, דְמוֹת נֶשֶׁר בָּהֶם. וּבְאֵלּוּ הַדְּמִיוֹנוֹת נִרְאִית לַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁהֵם עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (הושע יב) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

וַיֵּשׁ נְבִיאִים שֶׁהֵם מִהַמְּרַכְּבָה הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁנִּקְרָאוּ בְּנִים. כְּמוֹ זֶה מִי שִׁירָא מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שׁוֹרָה י' בְּלָבוֹ. וּמִי שִׁאֲוָהֵב אוֹתוֹ, שׁוֹרָה ה' בְּמַח. וְעַל שְׁמֵי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ נְאֻמֵּר (דברים כט) הַנִּסְתָּרֹת לֵה' אֱלֹהֵינוּ. שְׁמֵי שִׁירָא מִן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹ שִׁאֲוָהֵב אוֹתוֹ, נִסְתָּר הוּא מִבְּנֵי אָדָם, וְהַנְּגֻלוֹת הֵן ו"ה. מִי שֶׁמֵּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, שׁוֹרָה ו' בְּפִיו. וּמִי שֶׁעוֹסֵק בְּמִצְוָה, שׁוֹרָה ה' בְּמַאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אֵיבָרָיו.

וּמִצְוָה כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁהֲצִיצִית שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (במדבר טו) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית, וּפְרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַפּוֹחֹת לֹא יִפְחַת מִשְׁבַּעָה, וְכָל הַמוֹסִיף לֹא יוֹסִיף עַל שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר. וְהֵם שְׁמוֹנֶה עֶשֶׂר בֵּין קְשָׁרִים וְחִלּוֹת לְכָל צַד - עוֹלִים שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם. עֲרִיבָם נְאֻמֵּר (ישעיה טו) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף. חֲסֵד בְּגִימְטְרִיא שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם. וְהַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה אָמַר, כָּל מִי שֶׁמְנִיחַ תְּפִלִּין וְצִיצִית, כְּאֵלּוּ מְקִים תְּרִי"ג מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא בְּצִיצִית כְּאֵלּוּ מִתְקַן כֶּסֶף לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. בַּתְּפִלִּין, שֶׁהֵם שֵׁם יְהו"ה, כְּאֵלּוּ הוֹרִיד יְהו"ה עַל כֶּסֶף.

אִם כֵּן, לָמָּה נְאֻמֵּר אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים? אֲלֹא וְדַאי שְׁנֵי סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים כְּאֵן, אֶחָד שֶׁל גְּאֵלֶת הַעֲמוּד

עַל שֵׁם אַרְבַּע חִיּוֹן דְּמִרְכַּבְתָּא דְּלִתְתָּא. כִּד שְׁלֹטְנוּתָהּ עֲלֵיהוּ כְּמָא דְּאוּקִימְנָא (תהלים קג יט) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אֲתִקְרִיאַת דְמוֹת אָדָם, דְמוֹת אֲרִיָה, דְמוֹת שׁוֹר, דְמוֹת נֶשֶׁר בְּהוֹן וּבְאֵלִין דְּמִיוֹנוֹת אֲתִחְזִיאַת לְתַתְּאִין דְּאֲנוּן עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים. הֲדָא הוּא דְכִתְיֵב (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

וְאִית נְבִיאִים דְּאֲנוּן מִמְּרַכְּבָה עֲלָאָה דְּאֲתִקְרִיאוּ בְּנִים. כְּגוֹנָא דָּא מָאן דְּדַחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא שְׁרִיא י' בְּלָבָה. וּמָאן דְּרַחִים לִיה שְׁרִיא ה' בְּמַחָה. וְעַל אֵלִין תְּרִין אֲתָנוּן אֲתָמַר (דברים כט כח) הַנִּסְתָּרֹת לֵה' אֱלֹהֵינוּ. דְּמָאן דְּדַחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אוֹ רַחִים לִיה סְתִים אִיהוּ מִבְּנֵי נֶשֶׁא. וְהַנְּגֻלוֹת אֲנוּן ו"ה. מָאן דְּאֲתַעְסֵק בַּתּוֹרָה שְׁרִיא ו' בְּפוּמָה. וּמָאן דְּעָסִיק בְּמִצְוָה שְׁרִיא ה' בְּמַאֲתִים וּשְׁמֹנֶה וְאַרְבָּעִים אֲבָרִים דִּילָהּ.

וּמִצְוָה כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אֲתָנוּן כְּגוֹנָא דְּצִיצִית דְּאֲתָמַר בֵּיהּ (במדבר טו כח) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית, וְאוּקְמוּהָ מְאֲרִי מִתְּנִיתִין כָּל הַפּוֹחֹת לֹא יִפְחַת מִשְׁבַּעָה, וְכָל הַמוֹסִיף לֹא יוֹסִיף עַל תְּלִיסֵר. וְאֲנוּן תְּמַנְסֵר בֵּין קְשָׁרִים וְחִלּוֹן לְכָל סְטְרָא סְלָקִין שְׁבַעִין וְתִרִין.

עֲרִיבָהּ אֲתָמַר (ישעיה טו ה) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף. חֲסֵד בְּגִימְטְרִיא ע"ב. וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא אָמַר כָּל מָאן דְּמִנַּח תְּפִלִּין וְצִיצִית, כְּאֵלּוּ מְקִים תְּרִי"ג מִצְוֹת דְּאוּרִיתָא. וְלֹא עוֹד אֲלֹא בְּצִיצִית כְּאֵלּוּ מִתְקַן כְּוֹרְסִיָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. בַּתְּפִלִּין דְּאֲנוּן שֵׁם יְהו"ה כְּאֵלּוּ נְחִית יְהו"ה עַל כְּוֹרְסִיָּא.

אִי הָכֵי אֲמַאי אֲתָמַר אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים. אֲלֹא וְדַאי תְּרִין רְזִין עֲלָאִין הָכָא. חַד דְּפִרְקָנָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא

האמצעי והשכינה, והאב והאם שהם יהו"ה, אין תלויה אלא בעלת כל העליונים, שהוא מפלא ומכסה בכתר עליון. ואחד שמהצד של צדיקים גמורים אינו חבוש ואסור בגלות, אלא הוא אסור וחבוש עמהם באהבה, קשור עמהם בחביבות. זהו שכתוב (בראשית מד) ונפשו קשורה בנפשו. חבוש עמהם בכסא שמתקנים לו ובמרכבה שלו בכמה שירות ותשבחות שיוֹרְדִים עליהם כמה מחנות של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם (יחזקאל א) ואשמע את קול כנפיהם.

ובישתבח באים השׁרפים, יורדים אליו בכמה מחנות, שהם שׁרפים וחיות ואופנים, ובתפלה קול דממה דקה, כמו שבארונה (מלכים א' ט) והנה ה' עבר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים וגו'. שהתפלה בחשאי היא קול דממה דקה. ומשום ששם בא המלה, צריך לעמד בשבילו, ומשום זה נקראת תפלת עמידה. ומשום זה ח"י העולמים, כולל ח"י ברכות, בו מתחדד הקדוש ברוך הוא ושכינתו. יאהדוהי שעולה לחשבון אמן. ובו צריך לכרע עד שיתפקחו ח"י החליות שבשדרה, וכך פשוטה בעלי המשנה.

ובשׁרש הראשונות צריך לתקן את שבחו, להכנס לשער המלה בהיכלו, שהיא אדנ"י. שכך עולה היכ"ל כחשבון אדנ"י. אחר שנכנס לשם ויבקש בקשתו בשמים עשרה הברכות שהן ו"ו, אחר כך נותנים לו שאלתו בשלש האחרונות, ששם צדיק בין שתי שפתיים לשון למודים, ובו השכינה היא קבלה. מהצד של הצדיקים הללו הוא אסור וחבוש (של האהבה), שמתקנים לו כסא עם המרכבה שלו, והמחנה מהצד של עץ החיים.

ושכינתא ואבא ואימא דאנון יהו"ה, לא תליא אלא בעלת כל עלאין, דאיהו מפלא ומכסה בכתרא עלאה. וחד דמסטרא דצדיקים גמורים לאו איהו חבוש ואסור בגלותא, אלא איהו אסור וחבוש עמהם ברחימו, קשיר עמהון בחביבותא. הךא הוא דכתיב (בראשית מד ל) ונפשו קשורה בנפשו. חבוש עמהון בכורסייא דמתקנין ליה ובמרכבה דילה, בכמה שירין ותשבחון דקא נחתין עליהו כמה משרין דקודשא בריך הוא. דאתמר בהון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול כנפיהם.

ובישתבח אתין שׁרפים, נחתין ליה בכמה משרין, דאנון שׁרפים וחיות ואופנים. ובצללותא קול דממה דקה. כמה דאוקמוה (מלכים א, יט יא) והנה ה' עבר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים וגו'. דצללותא בחשאי איהי קול דממה דקה. ובגין דתמן אתא מלכא, צריך למיקם בגינה. ובגין דא אתקריאת צלותא עמידה. ובגין דא חי עלמין פליל ח"י ברפאן, ביה מתחדד קודשא בריך הוא ושכינתה. יאהדונה ח"י דסליק בחשבון אמן. ובה צריך למכרע עד שיתפקחו ח"י חליות שבשדרה. והכי אוקמוה מארי מתניתין.

ובתלת קדמאין צריך לתקנא שבחוי, לאעלא לתרעא דמלכא בהיכלה, דאיהי אדנ"י. דהכי סליק היכ"ל כחשבון אדנ"י. בתר דעאל תמן וישאל שאלתוי בי"ב ברפאן דאנון ו"ו. לבתר יהבין ליה שאלתוי בתלת בתראין, דתמן צדיק בין תרין שפון לשון למודים, ובה שכינתא איהי קבלה. מסטרא דאלין צדיקיא, איהו אסור וחבוש (דרחימותא) דמתקנין ליה פורסייא, עם מרכבתא דילה ומשריתה מסטרא דעץ החיים.

אָבֵר מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּקָשִׁיר לֹון בַּיִצָר הַטּוֹב, לְמַהוּי עֶזֶר בַּהַדְיָהוּ, וְקָשִׁיר לִיָּה לַיִצָר הָרַע לְמַהוּי בְּחַמּוֹר לְמִשְׁאוּי תַּחֲוִתִּיהוּ, חַמּוֹר נוֹשָׂא סְפָרִים. מִסְטָרָא דְבִינוּנִים אִיהוּ אָסוּר וְחָבוּשׁ בְּגִלוּתָא. דְּעַלְיָהוּ אֶתְמַר בְּיוֹמִין דְּחַל הָיָה כְּשׁוֹר לְחַרְשׁ וְכַחֲמוֹר לְמִשְׁאוּי. בְּרַשִׁיעֵיָא אֶתְמַר (איכה א יד) נְתַנְנִי ה' בְּיָדִי לֹא אוֹכַל קוּם.

שְׂרַצוּעוֹת הַתְּפִלִּין הֵן פְּחָבִלִים לְקַרְנֵי סַמְא"ל, שׁוֹר מוּעַד שְׁלֹא יִכְלֶה אוֹתָם, וְתַפְלָה שֶׁל יָד קוֹשֶׁר לְרַגְלָיו. וּמִי שְׁלֹא מְנִיחַ תְּפִלִּין, עָלָיו נֶאֱמַר מִשׁוֹר מוּעַד הַרְחַק מִמֶּנּוּ כְּמֵלֵא עֵינָיו, שְׁמַמְנוּ תְלוּיִים אֲבוֹת נְזִיקִין, צִיצִית מִשְׁאוּי עַל חַמּוֹר נוֹאָף. נְחָשׁ, בְּשִׁבְלוֹ נֶאֱמַר אֶפְלוּ נְחָשׁ כְּרוּף עַל עַקְבוֹ לֹא יִפְסִיק.

וְאַרְבַּעַת בְּתֵי תְּפִלִּין הֵם כְּהִיכָל לְאַרְבַּע אוֹתוֹת. מִי הִהִיכַל הַזֶּה? אַדְנָי, שְׁכֵף עוֹלָה כְּחֻשְׁבוֹן הִיכָל. וְאוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת אַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל יְהוָה, כְּמוֹ פְּנֵי הַחַיּוֹת. וּבְתֵים אַרְבַּעַת כְּנָגַד כְּפְנֵי הַחַיּוֹת, וְהֵם כְּמוֹ הַנְּקֻדּוֹת וְהַאוֹתוֹת שֶׁהֵן זָכַר וְנִקְבָּה.

שְׁתֵּי רְצוּעוֹת כְּנָגַד כְּפְנֵי יוֹנָה, רְצוּעָה שֶׁל יָד לְקֶשֶׁר אוֹתָהּ, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יוֹנָתַי. וּשְׁנַיִם הֵם הַיּוֹנִים - זָכַר וְנִקְבָּה. מִי שְׂרוּצָה לְצוּד אוֹתוֹ צִידָה שֶׁל שְׂנִיָּהֶם, נוֹטֵל הַנְּקֻבָּה וְקוֹשֶׁר אוֹתָהּ עִמוֹ, וּמִיד יִקְרָא לְזָכַר וְיִבֵּא. וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לִטַּל יוֹנָה קְדוּשָׁה מִצְוֶה הַשְּׂכִינָה, לְקֶשֶׁר אוֹתָהּ בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וּמִיד יִקְרָא לְבַעֲלָהּ, שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמְעֵלָה, הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי.

וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֶנוּ לְקֶרֶא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל עִם מִצְוֹת תְּפִלִּין. וּמִיד כְּשִׁוֹרֵד אֵלֶיָּהּ, צְרִיף לְקֶשֶׁר

אָבֵר מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּקָשִׁיר לֹון בַּיִצָר הַטּוֹב, לְמַהוּי עֶזֶר בַּהַדְיָהוּ, וְקָשִׁיר לִיָּה לַיִצָר הָרַע לְמַהוּי בְּחַמּוֹר לְמִשְׁאוּי תַּחֲוִתִּיהוּ, חַמּוֹר נוֹשָׂא סְפָרִים. מִסְטָרָא דְבִינוּנִים אִיהוּ אָסוּר וְחָבוּשׁ בְּגִלוּתָא. דְּעַלְיָהוּ אֶתְמַר בְּיוֹמִין דְּחַל הָיָה כְּשׁוֹר לְחַרְשׁ וְכַחֲמוֹר לְמִשְׁאוּי. בְּרַשִׁיעֵיָא אֶתְמַר (איכה א יד) נְתַנְנִי ה' בְּיָדִי לֹא אוֹכַל קוּם.

הַרְצוּעִין דְּתְּפִלִּין אֲנוּן פְּחָבִלִים לְקַרְנֵי דְּסַמְא"ל שׁוֹר מוּעַד דְּלֹא יִשְׁיַצִּי לֹון, וְתַפְלָה דִּיד קָשִׁיר לְרַגְלוֹי וּמָאן דְּלֹא מְנִיחַ תְּפִלִּין, עַלְיָה אֶתְמַר מִשׁוֹר מוּעַד הַרְחַק מִמֶּנּוּ כְּמֵלֵא עֵינָיו, דְּמַגְּהַ תְּלִין אֲבוֹת נְזִיקִין צִיצִית מִשְׁאוּי עַל חַמּוֹר נוֹאָף. נְחָשׁ בְּגִינָה אֶתְמַר אֶפְלוּ נְחָשׁ כְּרוּף עַל עַקְבוֹ לֹא יִפְסִיק.

וְאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין אֲנוּן כְּהִיכָלָא לְאַרְבַּע אֲתוֹן מָאן הִיכָלָא דָּא אַדְנָי דְּהִכִּי סְלִיק כְּחֻשְׁבוֹן הִיכָל. וְאֲנוּן אַרְבַּע פְּרָשִׁין אַרְבַּע אֲתוֹן דִּיהוּ"ה כְּגוֹנָא דְּאַנְפִּין דְּחַיּוֹן. וּבְתֵים אַרְבַּע לְקַבֵּל גְּדַפִּין דְּחַיּוֹן, וְאֲנוּן כְּגוֹנָא דְּנִקְוֵדִין וְאֲתוֹן דְּאַנוּן דְּכַר וְנִקְבָּא.

תְּרִין רְצוּעִין לְקַבֵּל כְּפְנֵי יוֹנָה רְצוּעָה דִּיד לְאַקְשָׁרָא לָהּ וְדָא שְׂכִינְתָא דְּאַתְמַר בָּהּ יוֹנָתַי. וְתְּרִין אֲנוּן יוֹנִים דְּכַר וְנִקְבָּא. מָאן דְּבַעֵי לְצִידָא לִיָּה צְדָה דְּתְרוּיָהוּ, נְטִיל נִקְבָּא וְקָשִׁיר לָהּ עִמָּה וּמִיד יִקְרִי לְדְכוּרָא וְיִתִּי. וְהִכִּי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְנִטְלָא יוֹנָה קְדִישָׁא מִצְוֶה שְׂכִינְתָא, לְקֶשֶׁרָה לָהּ בְּקֶשֶׁרָא דְּתְּפִלִּין, וּמִיד יִקְרִי לְבַעֲלָהּ דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲלָא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא.

וּבְגִין דָּא תִּקְנֶנוּ לְמַקְרִי שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל עִם מִצְוֹת תְּפִלִּין. וּמִיד דְּנַחֲתִית לְגַבְהָ, צְרִיף לְקֶשֶׁרָא לִיָּה עִמָּה לְמַהוּי חָבוּשׁ עִמָּה

אותו עמה להיות חבוש עמה
ברצועה של תפלין של יד, כמו
שבארובה בעלי המשנה (יחזקאל כז)
פארך חבוש עליך. אלו תפלין,
כמו שבארובה לעיל.

ומיד שקושר אותם, צריך ליחד
אותם ביחוד של אחד, א"ח עם
ד', שהיא כלולה מארבע פרשיות
של תפלין, והיא הרביעית
לארבע האותיות של הקדוש
ברוך הוא. ה' הרביעית השלמות
של השם יהו"ה, והיא הקוץ של
האות דל"ת, עשירית לא"ח,
שהוא תשע בחשבון, ובה נשלם
לעשרה. כמו זה יו"ד ה"א וא"ו
ה"א, והרי פרשה.

וכשום זה תקנו לקרא קריאת
שמע בתפלין. ופרשה בעלי
המשנה, שמי שקורא קריאת
שמע בלי תפלין, כאלו מעיד
עדות שקר. והקשר של הקדוש
ברוך הוא והשכינה צדיק, אות
של תפלין. ובאותו זמן שקושר
אותם בו לקדוש ברוך הוא
ושכינתו, מי ששח בינתים -
עברה היא בידו.

ותפלין של ראש הוא תפלין,
האם שמעטרת אותו לקדוש
ברוך הוא, עליה נאמר ובזרוע
עזו. כמו שבארובה בעלי המשנה,
(ישעיה סב) נשבע ה' בימינו - זו
תורה. ובזרוע עזו - אלו תפלין
שבראש. גבורה הוא זרוע שלו,
והיא עזו, והרי פרשה. ושכינת
עזו בגבהי מרומים, הוא אלהינו,
מהצד שלו תפלה של יד אינה
מעפכת של ראש וכו', שכל אחת
היא מצוה בפני עצמה. מצד האם
אותם ההיות שבאמצע, כמו
שבארובה, והרי נתבאר. ומשום
שלא בקיאים אלו של הדור
האחרון, שמים שני זוגות תפלין,
מספק שלא יודעים בסוד הזה (שניהם נצרכים).

ברצועה ותפלין יד, כמא דאוקמוה מארי
מתניתין. (יחזקאל כד יז) פארך חבוש עליך, אלו
תפלין כמא דאוקמוה לעיל.

ומיד דקשיר לון צריך ליחד לון ביחודא
דאחד א"ח עם ד', דאיהי פלילא
מארבע פרשין ותפלין, ואיהי רביעית לארבע
אתון דקודשא בריך הוא. ה' רביעאה שלימו
דשם יהו"ה, ואיהי קוצא דאת דל"ת עשירית
לא"ח, דאיהו תשע בחשבון, ובה אשתלים
לעשרה. כגונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והא
אוקמוה.

ובגין דא תקינו למקרי קריאת שמע בתפלין.
ואוקמוה מארי מתניתין, דמאן דקארי
קריאת שמע בלא תפלין, כאלו סהיד סהדותא
דשקרא. וקשורא דקודשא בריך הוא
ושכינתא צדיק אות ותפלין. ובההוא זמנא
דקשיר לון ביה לקודשא בריך הוא ושכינתה,
מאן דשח בינתים עברה היא בידו.

ותפלין דרישא איהו תפלין אימא דעטרת ליה
לקודשא בריך הוא. עלה אתמר (ישעיה
סב ח) ובזרוע עזו. כמא דאוקמוהו מארי
מתניתין נשבע ה' בימינו, זו תורה. ובזרוע
עזו וגו', אלו תפלין שבראש. גבורה איהו
זרוע דילה ואיהי עזו, והא אוקמוה. ושכינת
עזו בגבהי מרומים, הוא אלהינו מסטרא דילה
תפלה דיד אינה מעפכת של ראש וכו'. דכל
חד איהי מצוה בפני עצמה. מסטרא דאמא
אנון הויות באמצע כמא דאוקמוה. והא
אתמר. ובגין דלא בקיאיין אלין דדרא בתראה,
שוין תרין זוגין ותפלין, מספיקא דלא ידעין
ברזא דא (תרוייהו איצטריכו).

ועוד, מי ששם תפלין כראוי, זהו שמקיים המצוה במאמרה, וכמו שצדיק הוא אות שאוחז בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, כך הוא אוחז בשניהם בשמונה עשרה ברכות התפלה. ונאמר בתפלין, שח בינתים - עברה היא בידו. ונאמר בתפלה, ואפלו נחש כרוף על עקבו לא יפסיק. אשרי הפה שבתפלה עושה בו משכב לשכינה, וזהו (תהלים סח) אם תשכבון בין שפתים, שבהן אדני שפתי תפתח, להשכיב בהם האם העליונה שנאמר בזה (דברים כב) והאם רבצת על האפרחים.

שבזמן שהיא פורשת כנפיה על גזליה, שהם ישראל, בשבתות וימים טובים, כמו שבארוה (לברך) הפורש סכת שלום עלינו, נמצאו בחרות מפל אמות העולם, ומשום זה בשבתות וימים טובים שהיא רובצת על ישראל, אין להם פחד מפל המקטרגים שבעולם. וכשיבאו ימות החל, נאמר בו (שם) שלח תשלח את האם.

וכזה יש בין השכינה העליונה לתחתונה שהכל אחד? אלא השכינה התחתונה היא כיונה, ונאמר בזה (תהלים סח) כנפי יונה נחפה בכסף, צריך לכסותה, שהיא יראה ופחד נמצא מצדה, משום שנטלה מצד הגבורה ששם סמא"ל לתבע דינים.

ומשום זה צריך לכסות אותה מפמה בעלי דינים שלא מכירים אותו. וכמה? בכסף, שהוא ימין, שבגללו נאמר, כל העוסק בתורה בלילה, הקדוש ברוך הוא מושף עליו חוט של חסד ביום. ומשום זה נחפה בכסף לרשמה לה הרחמים, שלא יפירו בה בעלי הדין.

ועוד מאן דשוי תפלין כדקא חזי, האי איהו מקיים מצוה במאמרה. וכגונא דצדיק איהו אות דאחיד בין קודשא בריך הוא ושכינתה, הכי איהו אחיד בתרויהו בתמנסר ברפאן דצלותא. ואתמר בתפלין שח בינתים עברה היא בידו. ואתמר בצלותא ואפלו נחש כרוף על עקבו לא יפסיק. זפאה פומא דבצלותא עביד ביה משכב לשכינתא והא איהו. (תהלים סח יד) אם תשכבון בין שפתים. דבהון אדני שפתי תפתח למשכבא בהון אימא עלאה דאתמר ביה (דברים כב ו) והאם רבצת על האפרחים.

דבזמנא דאיהי פרישת גרפהא על גזליא, דאנון ישראל, בשבתות וימין טבין פמא דאוקמוה (לברך) הפורש סכת שלום עלינו, אשתכחו בחירו מפל אמין דעלמא. ובגין דא בשבתות וימין טבין דאיהי רובצת על ישראל, לית לון דחילו מפל מקטרגין דעלמא. וכד ייתי יומין דחל אתמר בו (שם פסוק ז) שלח תשלח את האם.

ומאי אית בין שכינתא עלאה לתתאה דכלא חד. אלא שכינתא תתאה איהי כיונה, ואתמר בזה (תהלים סח יד) כנפי יונה נחפה בכסף, צריך לכסאה לה, דאיהי יראה ודחילו אשתכח מסטראה. בגין דאנטילת מסטרא דגבורה, דתמן סמא"ל למתבע דינין.

ובגין דא צריך לכסאה לה מפמה מארי דינין, דלא אשתמודעין ביה. ובמאי בכסף דאיהו ימינא. דבגינה אתמר כל העוסק בתורה בלילה הקדוש ברוך הוא מושף עליו חוט של חסד ביום. ובגין דא נחפה בכסף לרשמה לה מסטרא דרחמי, דלא ישתמודעין בה מארי דיניא.

אָבֵר הָאֵם הָעֲלִינָה הִיא פְּנֹשֶׁר, שְׁלֵא פּוֹחֲדָת מְכַל הָעוֹפּוֹת שְׁלִמְעָלָה, וְהַפְּנִים שְׁלָה הֵם מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם, וּבִשְׁבִילָה נֹאֲמַר (דְּבָרִים לֵב) פְּנֹשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, וְזוּ יְרוּשָׁלַיִם. וְעֲלִיו נֹאֲמַר (שִׁם כֵּב) כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר. שְׁהִקֵּן שְׁלָה הִיא יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, וְקֵן הַצְּפוּר יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַטָּה. אֲשֶׁרִי הִפָּה שֶׁהוּא הִקֵּן שְׁלָה. אֲשֶׁרִי הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁהִיא קֵן שְׁלָה. אֲשֶׁרִי הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִיא הִקֵּן שְׁלָה. שְׁכֻשָׁהּ מְקַנְנָת שֵׁם, לֹא פּוֹחֲדָת מְכַל הַמְּקַטְרְגִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאת נִשְׁמַת כָּל חַי. הִיא מְקַנְנָת בַּתְּפִלָּת הַשַּׁבָּת, וְצַדִּיק מֵחֲצַד שְׁלוֹ נִקְרָאת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, כְּשִׁמְחָשָׁבִים הַיָּמִים מֵהָאֵם הָעֲלִינָה, וְהִיא הַיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וְהַיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן שֶׁל סְכוּת. וְהַשְּׁכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה חֵג שְׁמִינֵי עֲצֵרֶת, וְהִיא יוֹם מִפְּנֵי תּוֹרָה, וְהִיא יוֹם הַפְּפוּרִים. כָּל הַתְּפִלוֹת שֶׁל כָּל הַשַּׁבָּתוֹת וְהַיָּמִים הַטּוֹבִים צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ. וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר הַפְּסוּק (וַיִּקְרָא כֵב) אֱלֹה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם. מֵאֵי מוֹעֲדָם. אֵימָא עֲלָאָה. וְצַרִּיף לְאַכְלָלָא בְּהַ עֶשֶׂר סְפִירוֹת.

וּבִשְׁהִיא עוֹלָה, הִיא עוֹלָה עַל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר שְׁלֵמָה (מְשַׁלִּי) דְּרַף הַנְּשֻׁר בְּשָׁמִים. עוֹשֶׂה שֵׁם דְּרַף וְלֹא נוֹדַעַת בּוֹ אֱלֹא לְבַעֲלָהּ. וַיִּדַע אָדָם עוֹד אֵת אֲשֶׁתּוֹ. אֱלֹא שְׁמַעְלָה אוֹתוֹ עֲטָרָה עַל רִאשׁוֹ, תְּפִלִּין עַל הָרֵאשׁ. וּכְשֶׁעוֹלָה, כְּמָה צְבָאוֹת עוֹלִים עִמָּה. וּכְשִׁיּוֹרְדָת, כְּמָה צְבָאוֹת יוֹרְדִים עִמָּה, וְנִקְרְאוּ נְשֻׁמוֹת יְתָרוֹת שִׁיּוֹרְשִׁים הָעֵם הַקְּדוֹשׁ, וּבְהֵם יֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל מְנוּחָה בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים.

אָבֵר אֵימָא עֲלָאָה אֵיהִי פְּנֹשֶׁרָא דְלֹא דְחִילַת מְכַל עוֹפִין דְלַעֲלָא. וְגַדְפִין דִּילָה אֲנוּן מְסוּף עֲלָמָא וְעַד סוּף עֲלָמָא. וּבִגְיָנָה אֲתַמַּר (דְּבָרִים לֵב יֵא) פְּנֹשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, וְדָא יְרוּשָׁלַיִם. וְעֲלָה אֲתַמַּר (שִׁם כֵּב ו) כִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר. (דף קכב ע"א) דִּקֵּן דִּילָה אֵיהִי יְרוּשָׁלַיִם דְלַעֲלָא. וְקֵן דְצְפוּר יְרוּשָׁלַיִם דְלַתְתָּא. זַפְּאָה פּוֹמָא דְאֵיהִו קֵן דִּילָה. זַפְּאָה אוּרִיתָא וְצְלוֹתָא דְאֵיהִי קֵן לָהּ. זַפְּאָה נִשְׁמַתָּא דְאֵיהִי קֵן דִּילָה. דְכַד אֵיהִי מְקַנְנָא תַמָּן לֹא דְחִילַת מְכַל מְקַטְרְגִין דְעֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאת נִשְׁמַת כָּל חַי, אֵיהִי מְקַנְנָת בְּצְלוֹתָא דְשַׁבָּת וְצַדִּיק. מְסַטְרָא דִילָה אֲתַקְרִי יוֹם הַשְּׁבִיעִי כַּד חֲשָׁבִין יוֹמִין מֵאֵימָא עֲלָאָה. וְאֵיהִי יוֹמָא קְדָמָאָה דְפֶסַח. וַיּוֹמָא קְדָמָאָה דְסְכוּת. וּשְׁכִינְתָא תְתָאָה חֵג שְׁמִינֵי עֲצֵרֶת וְאֵיהִי יוֹם מִפְּנֵי תּוֹרָה וְאֵיהִי יוֹם הַפְּפוּרִים. כָּל צְלוֹתִין דְכָל שַׁבָּתוֹת וַיּוֹמִין טְבִין צְרִיכִין לְמַעַבְד לֵיה. וְהֵאֵי אֵיהִו דְאָמַר קְרָא (וַיִּקְרָא כֵב א) אֱלֹה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם. מֵאֵי מוֹעֲדָם. אֵימָא עֲלָאָה. וְצַרִּיף לְאַכְלָלָא בְּהַ עֶשֶׂר סְפִירוֹת.

וְכַד אֵיהִי סְלִיקַת, אֵיהִי סְלִיקַת עַל עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. וּבְגִין דָּא אָמַר שְׁלֵמָה (מְשַׁלִּי ל יט) דְרַף הַנְּשֻׁר בְּשָׁמִים. עֲבִידַת אוּרְחָא תַמָּן וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדַעַת בֵּיה אֱלֹא לְבַעֲלָהּ. (בְּרַאשִׁית ד כה) וַיִּדַע אָדָם עוֹד אֵת אֲשֶׁתּוֹ אֱלֹא דְסְלִיק לֵיה עֲטָרָא עַל רִישָׁהּ תְּפִלִּין עַל הָרֵאשׁ. וְכַד סְלִיקַת כְּמָה חִילִין סְלִיקִין עִמָּה. וְכַד נְחִיתַת כְּמָה חִילִין נְחִתִין עִמָּה, וְאֲתַקְרִיאוּ נְשֻׁמוֹת יְתָרוֹת דִּירְתִין עִמָּא קְדִישָׁא. וּבְהוּן אֵית לוֹן נִיחָא לְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁבָּתוֹת וַיּוֹמִין טְבִין.

וְהַיּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי
הַחֹל הַחֹלְכֵת נִדְּדַת מִמְּקוֹם
לְמִקּוֹם. וְאִם מוֹצֵאת צְדִיק
בְּעוֹלָם, נִדְּבַקַת בּוֹ. אִם לֹא,
חֲזֹרַת לְקִנְיָה וּמִתְחַבֵּאת שָׁם,
בְּאוֹתוֹ מִקּוֹם שְׁנִקְרָא קֵן צְפוּר.
וּמָה הוּא הַקֵּן שְׁלָהּ? מִטְטְרוּן
שְׁשֵׁמוֹ שְׁדִי, שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַשְּׁעַר
שְׁנִאֲמַר בּוֹ (תְּהֵלִים קיח) זֶה הַשְּׁעַר
לָהּ.

וּמִשּׁוּם זֶה בְּמִזְוֵה, שְׁדִי מִבְּחוּץ
וַיְהִי מִבְּפָנִים. שְׁשָׁלַשׁ מְאוֹת
שָׁשִׁים וָאַרְבָּעָה מִלְּאֲכֵי חֲבָלָה הֵם
כְּחֻשְׁבוֹן יְמוֹת הַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ מְאוֹת
שָׁשִׁים וְחֲמֵשׁ חֲסֵר אֶחָד. זֶהוּ יוֹם
הַכְּפוּרִים שְׁאִין לְשִׁטּוֹן שְׁלִטּוֹן
עָלָיו. הַשִּׁטּוֹן כִּף עוֹלָה שְׁלֹשׁ מְאוֹת
שָׁשִׁים וָאַרְבָּע. בְּמִקּוֹם שְׁשָׁם
מִזְוֵה, אֵין לוֹ רְשׁוּת לְהִתְקַרֵּב,
וּמִשּׁוּם זֶה (דְּבָרִים יא) וּכְתַבְתֶּם עַל
מִזְוֹת בֵּיתְךָ. מִזְוֹת - זֵז מוֹת.
וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשֶׁלֹּא מוֹצֵאת מִקּוֹם,
חֲזֹרַת לְקִנְיָה שֶׁהוּא מִטְטְרוּן,
שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ שְׁדִי, שְׁשָׁם יְהוּ"ה
בְּעַל הַיּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה.

וּבְשֵׁשֶׁת שָׁשָׁם צְדִיק, וְתַבֵּא אֱלִיו
הַיּוֹנָה לְעַת עָרֵב, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
הַיְחָדֵד שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
שְׁכִינָתוֹ. וּכְשֶׁיֵּשׁ צְדִיק לְמִטָּה,
הוּא בְּמִקּוֹם שֶׁל יוֹם הַשִּׁבְתָּה,
שֶׁהוּא שְׁדִי שְׁלִמְעָלָה, וְבוֹ
מִתְיַחֵדֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְשָׁם
מוֹצֵאת מְנוּחָה, וְלֹא הוֹלְכֵת
מִטְּלַטֵּלֵת מִמְּקוֹם לְמִקּוֹם וּמֵאַתֵּר
לְאַתֵּר.

וּמִי הוּא הַצְּדִיק שֶׁנִּדְּבַקַת בּוֹ?
אוֹתוֹ שְׁפָלוּל מִכָּל הַמַּדּוֹת שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנִאֲמַר בּוֹ
וַיְכַלּוּ, כּוֹלֵל הַכֹּל. שְׁכָל הַסְּפִירוֹת
נִכְלָלוּ בּוֹ, שֶׁהוּא חֲסִיד וְגוֹמֵל
חֲסֵד עִם הַשְּׁכִינָה, וְנוֹתֵן לָהּ תְּקֵף
בְּגִבּוּרָה. וְכֵן בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
נוֹתֵן לָהּ תְּקֵף. הִיא נִדְּבַקַת, וְלֹא
אֶחָד הָעוֹלָם עוֹמֵד. הוּא הַעֲמוּד

וַיּוֹנָה קְדִישָׁא בְּכָל שֵׁיט יוֹמִין דְּחַל. אֲזֵלָא
מִנְדִּדָא מְדוּף לְדוּף. וְאִם אֲשַׁכַּחַת צְדִיק
בְּעֵלְמָא אֲתִדְבַקַת בֵּהּ. אִם לָאו אֲתִחְזַרַת לְקִנְיָה
וְאֲתִטְמְרָה תְּפִז, בְּהֵהוּא אֲתֵר דְּאֲתִקְרִי קֵן
צְפוּר. וּמֵאִי נִיהוּ קֵן דִּילָהּ מִטְטְרוּן דִּי שְׁמָה
שְׁדִי, דְּאִיהוּ נְטִיר תְּרַעָא דְּאֲתִמַּר בֵּיהּ (תְּהֵלִים
קיח כ) זֶה הַשְּׁעַר לָהּ.

וּבְגִין דָּא בְּמִזְוֵה שְׁדִי מְלַבֵּר יְהוּ"ה מְלַגָּאו.
דְּשִׁ"ד מְלַאֲכֵי חֲבָלָה אֲנוּן פְּחֻשְׁבֵּן יוֹמֵי
שְׁתַּא שִׁ"ה חֲסֵר חַד. דָּא אִיהוּ יוֹם הַכְּפוּרִים
דְּלִית לְשִׁטּוֹן שׁוֹלְטָן עָלָהּ, הַשִּׁטּוֹן הֵכִי סָלִיק
שִׁ"ד. בְּאַתֵּר דְּמִזְוֵה תְּפִז, לֹא אִית לִיהּ רְשׁוּ
לְקַרְבָּא. וּבְגִין דָּא (דְּבָרִים ו ט) וּכְתַבְתֶּם עַל מִזְוֹת
בֵּיתְךָ. מִזְוֹת זֵז מוֹת. וּבְגִין דָּא פֶּד לֹא
אֲשַׁתְּכַחַת אֲתֵר, אֲתִחְזַרַת לְקִנְיָה דְּאִיהוּ
מִטְטְרוּן, דְּחֻשְׁבָּנָה שְׁדִי, דְּתְּפִז יְהוּ"ה מְאִרֵי
דִּיּוֹנָה קְדִישָׁא.

וּבְשֵׁשֶׁת דְּתְּפִז צְדִיק, (כּוֹרַשִׁית ח יא) וְתַבֵּא אֱלִיו
הַיּוֹנָה לְעַת עָרֵב. בְּגִין דְּאִיהוּ יְחֻדָּא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינָתָהּ. וְכֵד אִית צְדִיק
לְתַתָּא, אִיהוּ בְּאַתֵּר דִּיּוֹם הַשִּׁבְתָּה, דְּאִיהוּ שְׁדִי
דְּלַעֲלָא, וְיֵה אֲתִיחַדֵת קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְתְּפִז
אֲשַׁכַּחַת נִיּוּחָא, וְלֹא אֲזֵלַת מִטְּלַטֵּלָא מְדוּף
לְדוּף וּמֵאַתֵּר לְאַתֵּר.

וּמֵאַן אִיהוּ צְדִיק דְּאִיהוּ אֲתִדְבַקַת בֵּיהּ הֵהוּא
דְּאִיהוּ פְּלִיל מִכָּל מְדוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. דְּאֲתִמַּר בֵּיהּ וַיְכַלּוּ פְּלִיל כְּלָא. דְּכָל סְפִירָן
בֵּיהּ אֲתִפְלִילוּ דְּאִיהוּ חֲסִיד וְגִמִּיל חֲסֵד עִם
שְׁכִינָתָא, וְיֵהִיב לָהּ תְּקֵפָא בְּגִבּוּרָה. וְהֵכִי בְּכָל
סְפִירָה וְסְפִירָה יֵהִיב לָהּ תְּקֵפָא. אִיהוּ אֲתִדְבַקַת
וְלֹא תְּזוּז מְנַה בְּכָל שֵׁיט יוֹמֵי שְׁבִתָּא. וּבְגִינָה
אֲתִמַּר עַל צְדִיק אֶחָד הָעוֹלָם עוֹמֵד. אִיהוּ

תְּזוּז מְנַה בְּכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַשִּׁבְתָּה. וּבְשִׁבְלֵי נִאֲמַר, עַל צְדִיק

שְׁנוּשָׂא הַכֹּל, וְבוּ כַּפֵּי יוֹנָה נֶחֱפָה
בַּכֶּסֶף. הִיא מְכֻסָּה עָלָיו בְּכַנְפֵיהָ
וּמְגִנָּה עָלָיו מִכָּל הַמְקַטְרָגִים שֶׁל
הָעוֹלָם.

וּבְשִׁבְיָו נֶאֱמַר (תהלים נה) לֹא יִתֵּן
לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק. לֹא יֵאָנֶה
לְצַדִּיק כָּל אֶנֶן. לֹא רְאִיתִי צַדִּיק
נִעְזֵב וְזָרְעוּ מִבְּקֶשׁ לָחֵם. וְבוּ
נִרְאִית הַקֶּשֶׁת שֶׁל גְּאֻלָּה בְּגוֹנִים
מְאִירִים, וּמִיָּד (בראשית ט) וְרִאִיתִיהָ
לְזִכֵּר בְּרִית עוֹלָם. וְלֹא תֵצֵא
כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִצֵּד הַקֶּשֶׁת
שֶׁהוּא עֶבֶד. וְעוֹד וְרָקָא. הִנֵּה
אֵלֵיהוּ יוֹרֵד וְכֻמָּה מִחֲנוֹת עִמּוֹ שֶׁל
מְלָאכִים וּנְשֻׁמוֹת.

פֶּתַח וְאָמַר, הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
הִנֵּה פֶמָה מִחֲנוֹת שֶׁל מְלָאכִי
חִבְלָה שִׁיּוֹרְדִים עַל הַצֶּאֱנָן. אָמַר
לְרוּעָה שִׁיּוֹרֵק אֶבְנֵי מִהַמְקַלֵּעַ
הַקְּדוּשׁ עֲלֵיהֶם. נִרְמָז בְּכֶתֶר עֲלִיּוֹן
כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"י וּא"ו ה"י,
שֶׁעוֹלָה אֵהִי שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְהוּא
אֲשֶׁר רֵא"ש שְׁאֵהִי"ה אֵהִי"ה
הַכֹּלל שֶׁל מ"ב, וְהוּא כּוֹלֵל עֶשֶׂר
אֲמִירוֹת כְּמוֹ זֶה: א"לף ה"א יו"ד
ה"א. וְכֻמָּה הֵן סְפִירוֹת פְּנִימִיּוֹת,
וְכֻמָּה סְפִירוֹת אַחֲוֵרִיּוֹת, וְהֵן זוֹ
עַל גֵּב זוֹ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב כִּי גִבָּה
מֵעַל גִּבָּה שְׁמֵר וּגְבָהִים עֲלֵיהֶם.

וּבְשִׁבְיָם נֶאֱמַר וְכֻמָּה פָּנִים
לְפָנִים הַנּוֹרְאִים, וְכֻמָּה אַחֲוֵרִיִּים
לְאַחֲוֵרִים שֶׁלֹּא נִרְאִים. וְאוֹתָם
הַפְּנִימִיִּים הֵם: יו"ד ה"י וּא"ו
ה"י. יו"ד ה"י וִי"ו ה"י. יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א. אַחֲוֵרִיִּים הֵם: י"ה
יְהו"ו יְהו"ה א א"ה אֵהִי"ה.
א' א"ד אד"נ אדנ"י. כְּשֵׁאוֹתָם
פְּנִימִיִּים מְלַמְעֵלָה כְּמוֹ הַטְּעָמִים
עַל הָאוֹתִיּוֹת, הֵם זְכָרִים.
וְכֻשׁ הַפְּנִימִיִּים הֵם לְמִטָּה בְּשִׁבְלֵי
הַנְּקֻדוֹת פֶּתַח הָאוֹתִיּוֹת, הֵם
נְקֻבוֹת. וְכֻלָּם נוֹדְעִים בְּסוּד זֶה.

עֲמוּד סָבִיל כְּלָא. וְיָבֵה (תהלים סח יד) כַּנְּפֵי יוֹנָה
נֶחֱפָה בַּכֶּסֶף. אֵיהִי מְכֻסֵּאת עָלָה בַּגְּדֻפָּהָ,
וְאַגִּינַת עָלָה מִכָּל מְקַטְרָגִין דְּעָלְמָא.

וּבְגִינָה אֲתָמַר (תהלים נה כג) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט
לְצַדִּיק. (משלי יב כא) לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל
אֶנֶן. (תהלים לו כה) לֹא רְאִיתִי צַדִּיק נִעְזֵב וְזָרְעוּ
מִבְּקֶשׁ לָחֵם. וְיָבֵה אֲתַחֲזִי קֶשֶׁת דְּפִרְקָנָא בְּגוֹנוֹי
נְהִירִין. וּמִיָּד (בראשית ט ז) וְרִאִיתִיהָ לְזִכֵּר בְּרִית
עוֹלָם. (שמות כא ז) וְלֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים
מִסְטָרָא דְקֶשֶׁת דְּאֵיהוּ עֶבֶד. וְעוֹד וְרָקָא. הֵא
אֵלֵיהוּ נֶחֱתִית וְכֻמָּה מִשְׁרִין עִמָּה דְּמְלָאכִין
וּנְשֻׁמְתִין.

פֶּתַח וְאָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא הֵא פֶמָה מִשְׁרִין
דְּמְלָאכִי חִבְלָה קָא מִחֲתִין עַל עֶאנָא.
אֵימָא לְרַעִיא דְזָרִיק אֲבָנָא מְקִירְטָא קְדִישָׁא
לְגַבִּיהוּ. (חסר כאן) אֲתִרְמִיז בְּכֶתֶר עֲלָאָה כְּגוֹנָא
דָּא יו"ד ה"י וּא"ו ה"י דְּסִלִּיק אֵהִי תִלַּת
זְמַנִּין. וְאֵיהוּ אֲשֶׁר רֵא"ש דְּאֵהִי"ה אֵהִי"ה
כְּלָלָא דְּמ"ב. וְאֵיהוּ כְּלִיל עֶשֶׂר אֲמִירִין. כְּגוֹנָא
דָּא אֲלָף ה"א יו"ד ה"א. וְכֻמָּה אֲנֹנִי סְפִירִין
פְּנִימָאִין וְכֻמָּה סְפִירִין אַחֲוֵרִיִּים, וְאַנּוֹן דָּא עַל
גֵּב דָּא. הֵדָּא הוּא דְכִתִּיב (קהלת ז ז) כִּי גִבָּה מֵעַל
גִּבָּה שְׁמֵר וּגְבָהִים עֲלֵיהֶם.

וּבְגִינָהוּ אֲתָמַר וְכֻמָּה פָּנִים לְפָנִים הַנּוֹרְאִים,
וְכֻמָּה אַחֲוֵרִיִּים לְאַחֲוֵרִים דְּלָאוּ
הַנּוֹרְאִים, וְאַנּוֹן פְּנִימִיִּים אֵלִין יו"ד ה"י וּא"ו
ה"י. יו"ד ה"י וִי"ו ה"י. יו"ד ה"א וּא"ו
ה"א, אַחֲוֵרִיִּים, אֲנֹנִי י"ה יְהו"ו יְהו"ה א'
א"ה אֵהִי"ה אֵהִי"ה. א' א"ד אד"נ אדנ"י. כְּד
אֲנֹן פְּנִימִיִּים מְלַעֲלָא כְּגוֹן טְעָמִי עַל אֲתוֹן,
אֲנֹן דְּכוּרִין. וְכֵד פְּנִימִיִּים אֲנֹן לְתַתָּא כְּגִין
נְקוּדִין תַּחוֹת אֲתוֹן, אֲנֹן נוֹקְבִין. וְכֻלָּהוּ

כְּשֶׁאֶהְיֶה עַל יְהוָה הֵם נִקְבָּה.
בְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ. וּבְכָל
מְקוֹם הַפֶּתַח הִיא אִם, וּשְׁנֵיהֶם
נִרְמְזוּ בְּשֵׁם אֲדֹנָי א' אֶהְיֶה י'
יְהוָה. וְכֵן כְּשֶׁאֲדַנִּי עַל יְהוָה,
הַנִּקְבָּה הִיא בַת. כְּמוֹ שֶׁטִּפְּחָה שֶׁל
הַזָּכָר, כְּאֲשֶׁר הִיא מִקְדִּימָה אֶת
טִפְּחַת הַנִּקְבָּה, הִיא בַת, וְכִשְׁנִקְבָּה
מִקְדִּימָה אֶת הַזָּכָר, הוּא בֶן. זֶהוּ
שֶׁפְּתוּב (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת
יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

וּמִשּׁוּם זֶה עֲשֶׂר סְפִירוֹת מֵהַצַּד
שֶׁל אֶהְיָ מִתְחִילִים בְּאוֹת א',
וְהוּא ב' פֶּתַח פְּחֻשְׁבוֹן חִי"ה,
וּמִתְפַּשְׁטִים מִמֶּנּוּ עֲשֶׂר הַיּוֹת,
וְהֵם הֵיחָה הֵיחָה אֶהְיָ, כְּמוֹ
שֶׁהָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהוָה מְלֻךְ
יְהוָה מְלֻךְ יְהוָה יְמֻלֵךְ.
שֶׁהַנִּקְבָּה שֶׁלָּהֶם הִנּוּ הֵיחָה וְיִהְיָה,
שֶׁהַהֵיחָה הִנּוּ מַעֲיָדָה עַל עֲלֵת כָּל
הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁהוּא הֵיחָה קִדְּם כָּל
הַיּוֹת, וְיִהְיָה אַחֵר כָּל הַיּוֹת עַד
אֵין סוּף. וּמֵהַצַּד שֶׁל אֲדֹנָי נִקְרָא
אֵין, שְׁנִרְמְזוּ בְּאֲדֹנָי, שֶׁמַּעֲיָד עָלָיו
שֶׁהוּא אַחֲרִית עַד אֵין סוּף
וְתַכְלִית. וְאֵהִי מַעֲיָד עַל קְדָמוֹתוֹ,
שֶׁאֵין קְדָמוֹן עָלָיו, וְסִימְנֵף
שֶׁאַחֲרָי א"י א"י אֶהְיֶה יְהוָה.

אֲדֹנָי יְהוָה. הֵם עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה
אַרְבַּע אַרְבַּע. אַרְבַּע רְשִׁיּוֹת שֶׁל
שֶׁבַת שֶׁאֵין זָר בִּינֵיהֶם, וְהֵם שְׁנַיִם
- זָכָר וְנִקְבָּה אַחַד לְיָמִין, וְזָכָר
וְנִקְבָּה אַחַת לְשְׂמָאל. וּפְנֵי לֹא
יָרְאוּ. י"א י"א יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
אַחַד, וְכָל שֵׁם רַחְבּוֹ אַרְבַּע וְגִבְהוֹ
עֲשָׂרָה, וְעוֹלָיִם אַרְבַּע אַרְבַּע
לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם. וְתִלְוִיִּים מַעֲשֶׂר,
כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"י וי"ו ה"י, וְהֵם
יו"ד עֲשָׂרִים. ה"י ה"י שְׁלוֹשִׁים.
וְי"ו עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם. עוֹלָיִם
לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם.

כְּמוֹ שֶׁעֲשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן י"ה
יְהוָה יְהוָה, וְעוֹלוֹת לְשִׁבְעִים
וּשְׁתַּיִם. אֵין שֵׁם בֵּין מִשְׁבְּעִים

אֲשֶׁתְּמוֹדְעוּ בְּרָזָא דָא. פֶּד אֶהְיֶה עַל יְהוָה
אֲנוּן נִוְקָבָא.

בְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ. וּבְכָל אֶתֶר פֶּתַח
אֵימָא, וְתִרְוִיָּהוּ אֲרַמִּיזוּ בְּשֵׁם אֲדֹנָי א'
אֶהְיֶה י' יְהוָה. וְהֵכִי פֶד אֲדֹנָי עַל יְהוָה
אִיהוּ נִוְקָבָא בַת. כְּגוֹנָא דְטִפְּחָה דְדְכוּרָא פֶּד
אֶקְדִּימָה לְטִפְּחָה דְנִוְקָבָא, אִיהוּ בַת. וְכֵד נִוְקָבָא
אֶקְדִּימָת לְדְכוּרָא אִיהוּ בֶן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(בראשית ב ד) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ
וְשָׁמַיִם.

וּבְגִין דָּא עֲשֶׂר סְפִירוֹת מִסְטָרָא דְאֶהְיָ
מִתְחִילִים בְּאוֹת א', וְאִיהוּ ב' פֶּתַח
פְּחֻשְׁבוֹן חִי"ה וּמִתְפַּשְׁטִין מִנֵּה עֲשֶׂר הַיּוֹת,
וְאֲנוּן הֵיחָה הֵיחָה אֶהְיָ כְּגוֹנָא דְאֶתְנוּן דְּאֲנוּן
יְהוָה מְלֻךְ יְהוָה מְלֻךְ יְהוָה יְמֻלֵךְ. הִנּוּ
הֵיחָה וְיִהְיָה דְנִקְבָּה דְלֵהוֹן דְּהַיּוֹת דָּא מִסְהִיד
עַל עֲלֵת כָּל עֲלָאִין, דְּאִיהוּ הֵיחָה קִדְּם כָּל הַיּוֹת,
וְיִהְיָה פֶתַח כָּל הַיּוֹת עַד אֵין סוּף. וּמִסְטָרָא
דְּאֲדֹנָי אֶתְקָרִי אֵין דְּאֶתְרַמִּיזוּ בְּאֲדֹנָי דְּאֶסְהִיד
עָלָה דְּאִיהוּ אַחֲרִית עַד אֵין סוּף וְתַכְלִית. וְאֶהִי
סְהִיד עַל קְדָמוֹתוֹ דְּלִית קְדָמוֹן עָלָה. וְסִימְנֵף
דְּאַחֲרֵיִים א"י א"י אֶהְיֶה יְהוָה.

אֲדֹנָי יְהוָה. אֲנוּן עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה אַרְבַּע אַרְבַּע.
אַרְבַּע רְשִׁיּוֹת דְּשֶׁבַת דְּלִית זָר בִּינֵיהוּ,
וְאֲנוּן תְּרִין דְּכָר וְנִוְקָבָא חַד (דף קכב ע"ב) לְיָמִינָא.
וְדְכָר וְנִוְקָבָא חַד לְשְׂמָאלָא. (שְׁמוֹת לג כג) וּפְנֵי לֹא
יָרְאוּ. י"א י"א יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אַחַד, וְכָל
שְׂמָא רַחְבּוֹ אַרְבַּע וְגִבְהוֹ עֲשָׂרָה וְסִלְקִין אַרְבַּע
אַרְבַּע לְשִׁבְעִין וְתִרְיָן, וְתִלְוִין מַעֲשֶׂר. כְּגוֹנָא דָּא
יו"ד ה"י וי"ו ה"י. וְאֲנוּן יו"ד עֲשָׂרִין. ה"י
ה"י תְּלָתִין. וְי"ו עֲשָׂרִין וְתִרְיָן. סִלְקִין שְׁבַעִין
וְתִרְיָן.

כְּגוֹנָא דְּעֲשֶׂר אֶתְנוּן דְּאֲנוּן י' י'ה יְהוָה

במקום הטעמים, וכשיש טעמים
שבהם פתרים על אותיות, לא צריך
לעשות תנועה באות מן תבה,
אלא באותה שעליה הכתר.

ועוד, השכינה, אף על גב
שכלולה מעשר ספירות, ובה
נקראו כלם אחרים, כד
כשמתחדות בה הספירות שהן
פנימיות, כל הספירות נקראות
מצד הפנימיים.

ויש ספירות שהן לפני ולפנים.
וכשנכללים בה כל הספירות,
נקראות לפני ולפנים. ופנימיים,
ופנימיים של פנימיים, ואחרים,
כלם הם אחד. ואינם כמו שהאדם
שגופו מין אחד ונשמתו מין
אחר, אבל למעלה הכל אחד.
אלא כל אור וכל דרגה שהיא
יותר קרובה לעלת כל העליונים,
נקראת לפני ולפנים.

ועוד, השכינה נקראת פרדס של
התורה, על שם שהיא כלולה
מ'פשט, 'ראיה, 'דרשה, 'סוד.
שהתורה זהו סימן פרדס.
ונקראת עץ החיים מהצד של
צדיקים גמורים שאין בהם
פסלות. ומצד של כמה אילנות
הם, שמהפרי שלהם נודעת
השכינה ביניהם כפי מעשיהם.

כמו האגוז שפריו נסתר וחתום,
זהו רימז לשכינה שנאמר בה (שיר
ד) גן נעול אחתי פלה גל נעול
מעין חתום. כמו היין שהוא
סתום וחתום, שאין נהנים ממנו
הרשעים, ולא התנסף, כד גם
השכינה סתומה וחתומה בין
הרשעים שלא נהנים ממנה,
והאור שלה נאמר בו (שמות ב)
ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו.
וכד התורה, הסודות שלה
סתומים וחתומים, שאין נהנים
מהם הרשעים, ומשום זה אכל
דבש ושתה יין ואל תלמדוהו
לגוי.

והכי בכל תבה ותבה. דתנועה דנקודי אנון
באתר דטעמי. וכד אית טעמי דאנון פתרין
על אתון, לא צריך למעבד תנועה באת מן
תבה, אלא בהיה דתגא עלה.

ועוד שכינתא אף על גב דאיהי כלילא מעשר
ספירות ובה אתקריאו פלהו אחרים.
הכי כד מתחדים בה ספירן דאנון פנימיים,
כל ספיראן אתקריאו מסטרא פנימיים.

ואית ספיראן דאנון לפני ולפנים. וכד אתכלילן
בה כל ספירן, אתקריאו לפני ולפנים.
ופנימיים ופנימיים דפנימיים ואחרים כלהו
אנון חד. ולאנון כגונא דבר נש דגופה
מינא חדא, ונשמתה מינא אחרא, אבל לעלא
פלא חד. אלא כל נהורא וכל דרגא דאיהי
יתיר קריבא לעלת כל עלאין, אתקריאת לפני
לפנים.

ועוד שכינתא אתקריאת פרדס דאורייתא, על
שם דאיהי כלילא מ'פשט 'ראיה 'דרשה
'סוד דאורייתא דא הוא סימן פרדס. ואתקריאת
עין חיים מסטרא דצדיקים גמורים דלית בהון
פסלות. ומסטרא דכמה אילנין אנון, דמאיבא
דילהון אשתמודעת שכינתא ביניהון כפום
עובדיהון.

כגון אגוז דאיבא דילה סתימא וחתומה, האי
איהו רמיז לשכינתא דאתמר בה (שיר ד יב)
גן נעול אחתי פלה גל נעול מעין חתום. כגון
יין דאיהו סתום וחתום, דלא אתהנין מנה
רשיעיא, ולא אתנסף, הכי נמי איהי שכינתא
סתימא וחתומא בין רשיעיא דלא אתהנין
מנה. ואור דילה אתמר ביה (שמות ב ב)
ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו. והכי אורייתא רזין דילה
סתימין וחתומין דלא אתהנין מנהון רשיעיא.
ובגין דא אכל דבש ושתי חמרא ואל תלמדוהו
לגוי.

ועם פל דא. (משלי כה טז) דבש מצאת אכל דיך.
 דבמה שהרשית התבונן, ואין לך עסק
 בנסתרות. וכגונא דמחא דאגוז סתים הכי
 איהי שכינתא סתימא. ואיהי אסורא בגלותא
 בין רשיעיא. ובגיניהו אתמר (איכה א יד) נתנני ה'
 בידי לא אוכל קום. דבהון איהי סוגרת
 ומסגרת. ובין צדיקיא לית בה פסלת.

ובבינוניים בעלי התשובה היא
 סמא"ל, אסור כפסלת של תמר,
 שהוא אסור וסתום מבפנים ואין
 לו רשות לשלט. ועוד, מצד
 הבינוניים היא פשושנה בין
 החוחים, כמו שירושלים שנאמר
 (יחזקאל ה) זאת ירושלים בתוף
 הגוים שמתיה וסביבותיה
 ארצות. זו היא השכינה, השרש
 של העץ בתוף הקוצים, שהם
 עשרת הכתרים התחתונים,
 שנאמר בהם (ויקרא טז) השכן אתם
 בתוף טמאתם. והם ארצות של
 שפחת הגבירה, שעליהם נאמר
 וסביבותיה ארצות.

ורא עוד אלא פל מזונין דחמרי וכלבי, דאנון
 חילין דסמא"ל ונחש דשליטין במשמרות
 דליליא, פמא דאוקמוה מארי מתניתין,
 משמרה ראשונה חמור נוער. שניה פלבים
 צועקים, פלהו הוו צוחין לגבי מטרוניתא,
 למיהב לון מזונא לקים בהון (תהלים קג ט)
 ומלכותו בכל משלה. הא שכינתא פלילא
 מעלאין ותתאין איהי מבוועא דאילנא מסטרא
 דאת י'. ואיהי מקור מים חיים מסטרא דכתר,
 מקורא דלית ליה סוף. ואיהי ימא דאורייתא
 מסטרא דאמא עלאה, ובה מתפלגין שבע
 ספירן לשבעה נחלין. הךא הוא דכתיב (ישעיה

יה טז) והפּהו לשבעה נחלים.
 והוא פרי העץ מצד האות י'.

ובבינוניים מארי תיובתא איהי סמא"ל אסיר
 כפסלת דתמר דאיהו אסיר וסתים
 מלגאו ולית ליה רשו לשלטאה. ועוד מסטרא
 דבינוניים איהי (שה"ש ב ב) פשושנה בין החוחים,
 כגונא דירושלם דאתמר (יחזקאל ה ה) זאת ירושלים
 בתוף הגוים (דף קכג ע"א) שמתיה וסביבותיה
 ארצות. דא היא שכינתא שרשא דאילנא בגו
 גובין, דאנון עשר כתרין תתאין, דאתמר בהון
 (ויקרא טז טז) השכן אתם בתוף טמאתם. ואנון
 ארעין דשפחה דמטרוניתא, דעליהו אתמר
 וסביבותיה ארצות.

ורא עוד אלא פל מזונין דחמרי וכלבי, דאנון
 חילין דסמא"ל ונחש דשליטין במשמרות
 דליליא, פמא דאוקמוה מארי מתניתין,
 משמרה ראשונה חמור נוער. שניה פלבים
 צועקים, פלהו הוו צוחין לגבי מטרוניתא,
 למיהב לון מזונא לקים בהון (תהלים קג ט)
 ומלכותו בכל משלה. הא שכינתא פלילא
 מעלאין ותתאין איהי מבוועא דאילנא מסטרא
 דאת י'. ואיהי מקור מים חיים מסטרא דכתר,
 מקורא דלית ליה סוף. ואיהי ימא דאורייתא
 מסטרא דאמא עלאה, ובה מתפלגין שבע
 ספירן לשבעה נחלין. הךא הוא דכתיב (ישעיה

יה טז) והפּהו לשבעה נחלים.
 ואיהו איבא דאילנא מסטרא דאת י'. ואיהי
 גופא דאילנא מסטרא דאת ו'. ואיהי

וְהָיָא גַּוְף הָאֵילָן מִצַּד הָאוֹת ו'.
וְהָיָא עֲנָפֵי הָאֵילָן מִצַּד שֵׁל הָאוֹת
ה' הָעֲלִיוֹנָה. וְהָיָא שְׂרֵשׁ הָאֵילָן
מִצַּד הָאוֹת ה' הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהָיָא
גַּן, שְׁבוּ נִטְע עֵץ מִצַּד שֵׁל אַדְנִי.
וְהָיָא אָדָם שְׁנַאֲמַר בּוּ (בראשית ב)
וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם
וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יִצָּר.
הָיָא אָדָם מִצַּד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד
ה"א וַא"ו ה"א. הָיָא כְּלוּלָה מִכָּל
הַשְּׁמוֹת הָעֲלִיוֹנִים. וּמִשׁוּם שֶׁהָיָא
כְּלוּלָה מִעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים,
שׁוּרָה עֲלֶיהָ עֲלֵת כָּל הָעֲלִיוֹנִים,
וּבוּ שְׁלִטוֹן עַל הַכָּל.

קוּם אֱלֹהֵיו לְשִׁבְחָ אֶת עֲלֵת כָּל
הָעֲלִיוֹנִים, שְׁאֵתָה תִּהְיֶה מִקְדָּם
לְכָל נְבִיא בְּדוֹר הַמְּשִׁיחַ, שֵׁישׁ מִי
שְׁאֵתָה עֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת לוֹ מִצַּד
נִשְׁמָתוֹ בְּשִׁכְלֵ שְׁלוֹ, וַיֵּשׁ לְמִי
שְׁאֵתָה עֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת לוֹ
בְּחֻכְמָתוֹ, וַיֵּשׁ לְמִי שְׁאֵתָה עֲתִיד
לְהַתְּגַלּוֹת לוֹ פְּנִים בְּפְנִים מִצַּד
שֵׁל גּוּפוֹ.

קוּם פִּתַּח דְּבָרִים לְפָנֵי הַשְּׂכִינָה.
מִיָּד פִּתַּח וְאָמַר, וְהַמְּשַׁכְּלִים
זְהָרוּ. מִי הַמְּשַׁכְּלִים? אֱלוֹ שֵׁישׁ
בְּהֵם שִׁכְלֵ לְהַכִּיר אֶת רַבּוֹן
הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא עֲלֵת כָּל
הָעֲלִיוֹנִים בְּשִׁכְנָה, שְׁנַאֲמַר בֵּה
(תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לֵה' צְדִיקִים
יָבֹאוּ בּוּ. שַׁעַר בְּהַפּוֹף אוֹתִיּוֹת
עֵשֶׁר, כְּלוּלָה מִעֵשֶׁר סְפִירוֹת,
וּמִהַצַּד שְׁלֵהֶם הָיָא גְבוּל, כְּמוֹ
הָיָם שְׁנַאֲמַר בּוּ (ירמיה ח) אֲשֶׁר
שְׁמָתִי חוֹל גְבוּל לַיָּם. כֶּף הָיָא
גְבוּל וְתַחֲסוּם לַשֵּׁם שֵׁל יְהו"ה,
שֶׁהָיָא רְשׁוֹת הַיְחִיד, שְׁתַּחֲמוּמוֹ
הוּא שְׁמוֹנָה אֲלָפִים אֲמָה, אֲלָפִים
לְכָל צַד. וְהֵם יֵאֱהָדוּנָה.

וְרְשׁוֹת הוּא לַיְחִיד, שֶׁהוּא רַחְבּוֹ
אַרְבַּעַה יְהוּה, וְגִבְהוֹ עֲשָׂרָה יוֹד
הוּ וַאוּ הָא. הוּא גְבוּל לַיָּם
הַתּוֹרָה, שֶׁהָיָא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה
אֲבָל מִצַּד עֲלֵת כָּל הָעֲלוֹת שְׁאִין

עֲנָפִין דְּאֵילָנָא מִסְטָרָא דְאֵת ה' עֲלָאָה. וְאֵיהִי
שְׂרֵשׁא דְאֵילָנָא מִסְטָרָא דְאֵת ה' תַּתְּאָה דְאֵיהִי
גַּן, דְּבֵה נִטְע אֵילָנָא מִסְטָרָא דְאַדְנִי. וְאֵיהִי
אָדָם דְּאֵתְמַר בֵּיה (בראשית ב ח) וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גַּן
בְּעֵדֵן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יִצָּר.
אֵיהִי אָדָם מִסְטָרָא דְשְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א
וַא"ו ה"א אֵיהִי כְּלוּלָה מִכָּל שְׁמָהֵן עֲלָאִין.
וּבְגִין דְּאֵיהִי כְּלוּלָה מִעֲלָאִין וְתַתְּאִין, שְׂרֵיא
עֲלֵה עֲלֵת כָּל עֲלָאִין וּבֵיה שְׁלִטְנוּתָא עַל כָּלָא.
קוּם אֱלֹהֵיו לְשִׁבְחָ לְעֲלֵת כָּל עֲלָאִין, דְּאֵת
תְּהָא אֲקָדִים לְכָל נְבִיאֵיא בְּדָרָא
דְּמִשִּׁיחָא. דְּאֵית לְמָאן דְּאֵת עֲתִיד לְאַתְּגַלֵּיא
לֵיה מִסְטָרָא דְנִשְׁמָתָה בְּשִׁכְלֵ דִּילָה. וְאֵית
לְמָאן דְּאֵת עֲתִיד לְאַתְּגַלֵּיא לֵיה בְּחֻכְמָתִיה
וְאֵית לְמָאן דְּאֵת עֲתִיד לְאַתְּגַלֵּיא לֵיה פְּנִים
בְּפְנִים מִסְטָרָא דְגּוּפָה.

קוּם אֲפִתַּח מְלִין קָמִי שְׂכִינְתָא. מִיָּד פִּתַּח
וְאָמַר. (דניאל יב ג) וְהַמְּשַׁכְּלִים יְזַהְרוּ. מָאן
מְשַׁכְּלִים. אֵילִין דְּאֵית בְּהוֹן שִׁכְלֵ לְמַנְדַּע
לְמֵאֲרִי עֲלָמִין, דְּאֵיהִו עֵילַת כָּל עֲלָאִין
בְּשְׂכִינְתָא, דְּאֵתְמַר בֵּיה (תהלים קיח ד) זֶה הַשַּׁעַר לֵה'
צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוּ. שַׁעַר בְּהַפּוֹף אַתּוֹן עֵשֶׁר
כְּלוּלָה מִעֵשֶׁר סְפִירָן. וּמִסְטָרָא דִּילְהוֹן אֵיהִי
גְבוּל. כְּגוֹן יִמָּא דְּאֵתְמַר בֵּיה (ירמיה ח כב) אֲשֶׁר
שְׁמָתִי חוֹל גְבוּל לַיָּם וְגו'. הַכִּי אֵיהִי גְבוּל
וְתַחֲסוּם לְשְׁמָא דִּיהו"ה, דְּאֵיהִי רְשׁוֹת הַיְחִיד
דְּתַחֲוּמָה, אֵיהִו שְׁמוֹנָה אֲלָפִים אֲמָה, אֲלָפִים
לְכָל סְטָרָא. וְאַנּוֹן, יֵאֱהָדוּנָה.

וְרְשׁוֹת אֵיהִי לַיְחִיד דְּאֵיהִו רַחְבּוֹ אַרְבַּעַה יְהוּה
וְגִבְהוֹ עֲשָׂרָה יוֹד הָא וַאוּ הָא אֵיהִי
גְבוּל לְיִמָּא דְּאוֹרִיתָא, דְּאֵיהִי אֵימָא עֲלָאָה
דְּגִלוּי דְּאֵשְׁתַּכְּחוּ מִן חֻכְמָה, דְּאֵיהִי כ"ח מ"ה
שְׁגַלְיָה שְׁנַמְצָאוּ מִחֻכְמָה, שֶׁהָיָא כ"ח מ"ה, לֹא עוֹבְרִים מִמָּנָה.

למעלה ממנה, אין לה גבול מצדו, ואין לה תחום מצדו ולא רשות עליו, ולא מחוצה לו, ואין לו מדה ושעור.

וְדַא עוּד, אֶלָּא מַצַּד הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי יֵשׁ לָהּ שְׂתוּף וְחִבּוּר, כְּמוֹ זָכַר וְנִקְבָּה שֶׁהִיא וְשְׂתוּף שֶׁלָּהּ א"ח, וְשְׁנֵיהֶם אַח"ד. אֲבָל מַצַּד שֶׁל עֵלֶת כָּל הָעֲלוֹת, אֶחָד בְּלִי שְׂתוּף, וְלֹא עוּד, אֶלָּא מֵהַצַּד שֶׁל אֶחָד הִיא ד', עֲמוֹ י"ג אַח"ד הַמְּנוּי. אֲבָל מֵהַצַּד שֶׁל עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים הִיא אֶחָד. וְלֹא כִּכְל אֶחָד הַפְּנוּי וְהַמְּנוּי שֶׁהוּא פְּנוּי לִיהוּ"ה. אֱלֹהִים וְדַאי כִּף עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן פְּנוּי. וּמַצַּד שֶׁל רְבוּן עַל הַפֶּל אֵין לוֹ פְּנוּי.

וְעוּד, מַצַּד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי נִקְרָאת בֵּית קַבּוּל, שֶׁלְּפַעֲמִים יוֹרֶדֶת לָהּ נְבִיעָה. וְהִיא מְלֵאָה, שֶׁכֶּף אוֹתִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהִים מְלֵאָה. וְלְפַעֲמִים הִיא יִבְשָׁה, כְּמוֹ (רות א) אֲנִי מְלֵאָה הַלֶּכְתִּי וְרִיקָם הִשְׁבִּינִי ה'. וּמֵהַצַּד שֶׁל עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים לֹא יִחְסַר וְלֹא יַעֲדִיף. נְבִיעַת אוּרוֹ שֶׁכָּל הַסְּפִירוֹת מְקַבְּלוֹת זו מִזוֹ, וַיְכּוּלִים לַעֲשׂוֹת שֵׁם דְּמִיּוֹן כְּמוֹ שְׁנִבְעַת הַמַּיִם שֶׁמִּשְׁקִים אֶת הָאֵילָן. וְאִם חִסְרָה אוֹתָהּ נְבִיעָה מִמֶּנּוּ, הוּא חָרֵב וְיִבֵּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּהָר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲזָלוּ מֵיָם מִנֵּי יָם וְגו'.

אֲבָרָ בַּעֲלַת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים אֵין לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ שְׁמוּסִיף בּוֹ וְגוֹרַע בּוֹ, שֶׁכָּכֵל הַסְּפִירוֹת הוּא גוֹרַע מֵהֶם נְבִיעָה, וּמוּסִיף לָהֶם נְבִיעָה, כְּמוֹ שֶׁהַשְּׂכִינָה שֶׁלְּפַעֲמִים הִיא מְלֵאָה וְלְפַעֲמִים הִיא חִסְרָה, וְכִף כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה. וְהוּא שְׁמוּסִיף וְגוֹרַע כָּכֵלָם, וְאֵין עָלָיו שְׁמוּסִיף וְגוֹרַע. וְלֹא עוּד, אֶלָּא הוּא שֶׁהוֹצִיא תִשְׁעַ סְפִירוֹת, שֶׁהֵן כָּלֵל שֶׁל א"ח, שֶׁהָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי כְּלוּל מֵאוֹתָן הַתִּשְׁעַ.

לֹא עֲבָרִין מִיָּנָה אֲבָל מִסְטָרָא דְעֵלֶת כָּל הָעֲלוֹת דְּלִית לְעֵלָא מְנָה, לִית לָהּ גַּבּוּל מִסְטָרָה, וְלִית לָהּ תְּחוּם מִסְטָרָה וְלֹא רְשׁוּת עָלֶיהָ, וְלֹא בַר מְנָה. וְלִית לִיהָ מְדָה וְשְׁעוּר.

וְדַא עוּד אֶלָּא מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא אֵית לָהּ שְׂתוּף וְחִבּוּר, כְּגוֹן דְּכַר וְנִיקְבָּא דְאֵיהִי וְשְׂתוּפָא דִילָהּ א"ח וְתַרְוֵיהּוּ א"ח. אֲבָל מִסְטָרָא דְעֵלֶת כָּל הָעֲלוֹת. אֵיהִי אֶחָד בְּלֹא שְׂתוּף. וְלֹא עוּד אֶלָּא מִסְטָרָא דְאֶחָד, אֵיהִי ד' עֲמָה י"ג אַח"ד הַמְּנוּי. אֲבָל מִסְטָרָא דְעֵלֶת עַל כָּל עֲלָאִין אֵיהִי אֶחָד. וְלֹא כִּכְל אֶחָד הַפְּנוּי וְהַמְּנוּי דְאֵיהּ פְּנוּי לִיהוּ"ה. אֱלֹהִים וְדַאי הָכִי סְלִיקַת בְּחֻשְׁבָּן פְּנוּי. וּמִסְטָרָא דְמֵאֲרִי עַל כָּלָא לִית לִיהָ פְּנוּי.

וְעוּד מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא אֶתְקַרִּיאת בֵּית קַבּוּל, דְּלִזְמַנִּין נַחֲתִית לָהּ נְבִיעָה. וְאֵיהִי מְלֵאָה דְהָכִי אֶתְוֹן דְּאֱלֹהִים מְלֵאָה. וְלִזְמַנִּין אֵיהִי יִבְשָׁה, כְּגוֹן (רות א כב) אֲנִי מְלֵאָה הַלֶּכְתִּי וְרִיקָם הִשְׁבִּינִי ה'. וּמִסְטָרָא דְעֵלֶת עַל כָּל עֲלָאִין לֹא יִחְסַר וְלֹא יַעֲדִיף. נְבִיעָה נִהוּרָה דְכָל סְפִירָן מְקַבְּלִין דִּין מֵדִין. וַיְכּוּלִּינָן לְמַעַבְדַּת תְּמָן דְּמִיּוֹן כְּגוֹנָא דְנְבִיעָה דְמִין, דְאֶשְׁקִי לְאֵילָנָא וְאִם חִסַּר הֵוּא נְבִיעָה מְנָה, אֵיהִי חָרֵב וְיִבֵּשׁ. כְּגוֹנָא דְנֶהָר דְאֶתְמַר בֵּיהּ (איוב יד יא) אֲזָלוּ מֵיָם מִנֵּי יָם וְגו'.

אֲבָרָ בַּעֲלַת עַל כָּל עֲלָאִין לִית לְעֵלָא מְנָה דְאוּסִיף בֵּיהּ וְגַרַע בֵּיהּ דְכָכֵל סְפִירָן אֵיהִי גַרַע נְבִיעָה מְנָהוֹן, וְאוּסִיף לוֹן נְבִיעָה. כְּגוֹנָא דְשְׂכִינְתָא דְלִזְמַנִּין אֵיהִי מְלֵאָה. וְלִזְמַנִּין אֵיהִי חִסְרָה וְהָכִי כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה. וְאֵיהִי דְאוּסִיף וְגַרַע בְּכָלָהּ, וְלִית עָלֶיהָ דְאוּסִיף וְגַרַע. וְלֹא עַד אֶלָּא אֵיהִי דְאֶפִיקַת תִּשְׁעַ סְפִירָן דְאֶנוּן כָּלֵלָא דְא"ח, דְאֵיהִי עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא כְּלִיל מֵאֶנוּן תִּשְׁעַ.

וְעָלָת עַל כָּל עֲלָאִין לֹא נַחֲת עָלֶיהָ יְחֻדָּה, עַד
 דְּאִפִּיק לִיהַ בַּת זִוְגָה כְּלִילָא מְעַשֵּׂר
 סְפִירָן, וּבְגִינָה נַחֲת עָלֶיהָ יְחֻדָּה בְּגִין דְּתַהֵא
 חֲבִיבָה עָלֶיהָ. וְאִיהוּ דְּאֶחִיד בְּתַרְוֵיהוּ (וּבְגִין דָּא אֲנִין
 חַד מִסְפָּרִיהַ בְּלֹא חוּשְׁמֵן וּבְזִמְנָא דְּאִיהוּ אֶחִיד בְּתַרְוֵיהוּ לִית תַּמָּן פִּירוּדָא וְכַד
 אִיהוּ אֶחִיד בְּתַרְוֵיהוּ). אֲנִין א"ח ד'. דְּאִית שְׁתּוּפָא
 דְּתַרְוֵיהוּ כְּגוֹן צְדִיק דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (דַּה"א כט יא) כִּי
 כָּל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵן, וְתַרְגּוּמוֹ דְּאֶחִיד בְּשָׂמִיא
 וּבְאַרְעָא. שְׁתּוּפָא דִּילָהּ כְּגוֹנָא דְּבְרִית מִילָהּ
 דְּאֶחִיד בְּדָכַר וְנוֹקְבָא, וְאִיהוּ לְזַמְנִין יְדִיעֵן אִית
 זְוִיגָא, וְלְזַמְנִין אֶפְרָשׁוּתָא.

כְּגוֹן אַהֲרֹן כְּהֵנָּא דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (ויקרא טו ב) וְאֵל יָבֵא
 בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְזַמְנִין (שם פסוק ג) בְּזֹאת
 יָבוֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ כְּגוֹנָא דְּאֶתְתָּא דְּלְזַמְנִין
 אִיהִי גְדָה מְרַחֲקָא מִבְּעֻלָּהּ, וְלְזַמְנִין אִיהִי דְּכִיָּא
 מִתְּרַת לְבַעֲלָהּ.

אַבְרָם כַּד עָלָת עַל כָּל עֲלָאִין, בִּינִיהוּ לִית תַּמָּן
 גְּדוּת וְלֹא רַחוּק, וְלֹא קְצוּץ, וְלֹא פְרוּד,
 וְאִיהוּ דְּקָשֶׁר עֶשֶׂר סְפִירָן פְּנִימִיִּים וְעֶשֶׂר סְפִירָן
 חִיצוֹנִיִּים לְגַבְיָהּ. וּבְגִין דְּאִיהוּ מְלָגָאוּ שְׁוִי
 אָמוּנָה דִּישְׂרָאֵל כְּהוֹן, כְּהֵיכָל דְּהִיא קְשׁוּרָא
 בְּכָלְהוּ פְּנִימִיִּים וְחִיצוֹנִיִּים דְּאִיהִי כְּלִילָא
 מְעֻלָּאִין וְתַתְּאִין, עַד דְּלִית סוּף וְתַכְלִית.

וּבְגִין דָּא קָרָא לָהּ אָמוּנָה דִּישְׂרָאֵל דְּבָהּ
 אֲשֶׁתְּמוּדְעוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְעָלָת עַל
 כָּל עֲלָאִין. וּמֵאֵן דְּמִיַּחַד לִיהַ בָּהּ, כְּאֵלוּ מִיַּחַד
 לִיהַ (דף קכג ע"ב) וְאִמְלִיף לִיהַ עַל כָּל עֲלָאִין
 וְתַתְּאִין. קָמַת שְׂכִינְתָּא מְפּוֹרְסִיָּא דִּילָהּ
 וְנִשְׁיַקַּת לִיהַ, וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא נְשִׁיק לִיהַ, וְכָל
 עֲלָאִין וְתַתְּאִין בְּרִיכוּ לִיהַ וְיִהְיֻוּ לִיהַ נְבֻזְבְּזִין.
 עַד כְּאֵן רְזָא דִּיחֻדָּא. מִכְּאֵן וְאִילָף סְתָרִי
 אֲוִרִיתָא וְטַעְמֵי אֲוִרִיתָא.

מִתְּנֹת. עַד כְּאֵן סוּד הַיְחֻד. מִכְּאֵן

וְעָלָת עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים לֹא יוֹרֵד
 עָלָיו יְחֻדוּ, עַד שְׁמוּצִיא לוֹ בַּת
 זִוְגוּ כְּלוּלָהּ מְעַשֵּׂר סְפִירוֹת,
 וּבְגִלְלָהּ יוֹרֵד עָלֶיהָ יְחֻדוּ, כְּדִי
 שְׁתַּהֲנֶה חֲבִיבָה עָלָיו, וְהוּא
 שְׁאוּחוֹ בְּשִׁנְיָהֶם. (ומשום כִּי הֵם אֶחָד
 מְצֻדוּ בְּלֹא חֲשׁבוֹן. וּבְזִמְנָן שְׁהוּא אוּחוֹ בְּשִׁנְיָהֶם,
 אִין שֵׁם פְּרוּד. וּבְשִׁהוּא אוּחוֹ בְּשִׁנְיָהֶם) הֵם
 א"ח ד', שֵׁישׁ שְׁתּוּפָא שֶׁל שְׁנֵינְהֶם,
 כְּמוֹ צְדִיק שְׁנֵינְהֶם בּוֹ כִּי כָל
 בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵן. וְתַרְגּוּמוֹ, שְׁאוּחוֹ
 בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵן. הַשְׁתּוּפָא שֶׁלוֹ כְּמוֹ
 בְּרִית הַמִּילָהּ שְׁאוּחוֹ בְּזִכֵּר
 וְהַנְּקָבָה, וְהוּא לְזַמְנִים יְדוּעִים יֵשׁ
 זְוִיג, וְלַפְעָמִים הַפְּרָדָה.

כְּמוֹ אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שְׁנֵינְהֶם בּוֹ (ויקרא
 טו) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ.
 וְלַפְעָמִים בְּזֹאת יָבֵא אַהֲרֹן אֶל
 הַקֹּדֶשׁ. כְּמוֹ אִשָּׁה שְׁלַפְעָמִים הִיא
 גְּדָה מְרַחֲקָת מִבְּעֻלָּהּ, וְלַפְעָמִים
 הִיא טְהוֹרָה מִתְּרַת לְבַעֲלָהּ.

אַבְרָם כְּשֶׁעָלָת עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים
 בִּינֵיהֶם, אִין שֵׁם גְּדוּת וְלֹא רַחוּק
 וְלֹא קְצוּץ וְלֹא פְרוּד, וְהוּא
 שְׁקוּשֵׁר עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַפְּנִימִיִּים
 וְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַחִיצוֹנִיִּים
 אֲלֵיהֶם. וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא מְכַפְּנִים,
 שֵׁם אֶת אָמוּנַת יִשְׂרָאֵל בָּהֶם,
 בְּאוֹתָהּ הַקְּשׁוּרָה בְּכָלֶם, פְּנִימִיִּים
 וְחִיצוֹנִיִּים, שֶׁהִיא כְּלוּלָהּ
 מְעֻלָּיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים עַד שְׁאִין
 סוּף וְתַכְלִית.

וּמִשּׁוּם זֶה קָרָא לָהּ אָמוּנַת
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּהּ נִדְרְעִים עֲלִיוֹנִים
 וְתַתְּחוּנִים, וְעָלָת עַל כָּל
 הָעֲלִיוֹנִים. וּמִי שְׁמִיַּחַד אוֹתוֹ
 עִמָּהּ, כְּאֵלוּ מִיַּחַד אוֹתוֹ וּמִמְלִיף
 אוֹתוֹ עַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתַּתְּחוּנִים. קָמַת הַשְּׂכִינָה
 מִכְּסָאָה וְנִשְׁקָה אוֹתוֹ, וְרוּעָה
 הַנְּאָמֵן נִשְׁקָה אוֹתוֹ, וְכָל הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתַּתְּחוּנִים בְּרַכּוּ אוֹתוֹ וְנִתְּנוּ לוֹ
 מִתְּנֹת. עַד כְּאֵן סוּד הַיְחֻד. מִכְּאֵן

קום המנורה הקדושה, פתח דברים לפני השכינה להוריד אליה נביעה משמן קדוש, שנאמר בו (שמות כז) שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר תמיד. שהיא השכינה שנאמר בה (משלי כ) נר ה' נשמת אדם. בגללה נאמר אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. וכך לא תכבה נשמתו של מי שיתעסק בה תמיד. אל תתנו דמי לקדוש ברופך הוא עד שיתעורר אליה, שהנר לא שוכף אצלו. זהו שכתוב למען יזמרך כבוד ולא ידם. שהיא כבודו, יקרה היא מפנינים וכל חפצים לא ישוו בה.

קום המנורה הקדושה, פתח ואמר, בראשית ברא אלהים רבון העולם, יהי רצונך לקים בי ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר. שלא בשביל כבודי עשיתי, אלא לפתח דברים לפני שכינתך. פתח ואמר פעם שניה. סו"ד ה' ליראיו, הוא שבעים פנים של סתרי תורה שצריך לפרש בהם שבעים פעמים במעשה של הפרשה הזו של בראשית.

תקוני ראשון

בראשית. פעמים רבות הן בתורה ראשית, וכל אחד מתפרש במקומו. הראשון הוא, (משלי ה) ה' קנני ראשית דרכו. זו התורה שלש בה טעמים ונקודות ואותיות, וכמה מצוות של עשה ולא תעשה, שפלן תלויות בשם יהו"ה. זהו שכתוב זה שמי לעלם וזה זכרי לדר [נדר]. שמי עם י"ה - שלש מאות ששים וחמש. זכרי עם ו"ה - מאתים ארבעים ושמונה. שלש מאות ששים וחמש משמאל, מיראת הגבורה נתנו פחד יצחק. מאתים ארבעים

קום בוצינא קדישא אפתח מלין קמי שכינתא, לנחתא נביעו לגבה ממשחא קדישא, דאתמר ביה (שמות כז ב) שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר תמיד. דאיהי שכינתא דאתמר בה (משלי כ כז) נר ה' נשמת אדם. בגינה אתמר (ויקרא י) אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. והכי לא תכבה נשמתה דמאן דיתעסק בה תמיד. אל תתנו דומיה לקודשא בריך הוא עד דיתער לגבה. דשרגא לית שכיכו לגבה. הדא הוא דכתיב (תהלים ל יג) למען יזמרך כבוד ולא ידם. דאיהי כבוד הילה (משלי ג טו) יקרה היא מפנינים וכל חפצך לא ישוו בה.

קום בוצינא קדישא פתח ואמר, בראשית ברא אלהים רבון עלמא יהא רעוא דילך לקימא בי (שמות ד יב) ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר. דלא בגין יקרא דילי עבידנא, אלא לאפתחא מלין קמי שכינתך. פתח ואמר זמנא תננא. (תהלים כה יד) סו"ד ה' ליראיו. איהו שבעין אנפין דסתרי תורה דצריך לפרשא בהון שבעין זמנין בעובדא דפרשתא דא דבראשית.

תקונא קדמאה.

בראשית זמנין סגיאין אנון באורייתא ראשית, וכל חד אתפרש באתרה. קדמאה איהו (משלי כ כב) ה' קנני ראשית דרכו. דא אורייתא דאית ביה טעמי ונקודי ואתון. וכמה פקודין דעשה ולא תעשה דכלהו תלין בשם יהו"ה. הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדר [נדר]. שמי עם י"ה שס"ה. זכרי עם ו"ה רמ"ח. שס"ה משמאלא, מדיחילו דגבורה אתיהיבו פחד יצחק. רמ"ח מימינא, מרחימו דדרגא דאברהם דאתמר ביה (ירמיה לא

וּשְׂמוֹנֵה מִיָּמִין, מֵאַהֲבָה שֶׁל דְּרָגַת אַבְרָהָם, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (ירמיה לא) אֲהַבְתָּ עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ עַל פֶּן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֶסֶד. הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם. וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.

אַבְרָם הַיָּמִין א"ל, נוֹטֵל עִמּוֹ ו"ה. זֶהוּ שִׁכְתוֹב אֱלֹהִים מִתִּימָן יְבוּא. הַשְּׂמָאל נוֹטֵל עִמּוֹ י"ה מִן אֱלֹהִים. הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי נוֹטֵל שֵׁם שְׁלֹם. וּמִשּׁוּם זֶה אֵל אֱלֹהִים ה' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרְצָן. כְּלִיל לֹוֹן בְּהַאי קָרָא.

בְּפִסּוּק הַזֶּה. וַיִּכְרֶם מִצְוֶה יֵשׁ טַעַם יְדוּעַ לְמַעְלָה, וּשְׁכָרָה יְדוּעַ לְאוֹתָם שְׂיֻדְעִים הַסּוּדוֹת הַנְּסֻתָרִים שֶׁל רְבוּנָם, לֹא הַתְּפִסָּה מֵהֶם כֹּל רָז. זֶהוּ שִׁכְתוֹב (דניאל ד) כֹּל סוּד אֵין נִסְתָּר מִמֶּךָ.

וְכִרְ אֹת וְאוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהַקּוּץ שֶׁלָּהּ וְהַנְּקוּד שֶׁלָּהּ וְהַטְּעָמִים שֶׁלָּהּ, יֵשׁ לָהֶם סוּדוֹת נִסְתָּרִים לְמַעְלָה. וְהַמְשַׁכְּלִים מְכִירִים אוֹתָם שֵׁשׁ בָּהֶם פֶּחַ לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בְּחַנְנִיָּה מִיִּשְׂאֵל וְעֻזְרִיָּה (שם א) וְאֲשֶׁר פֶּחַ בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, בְּעַמִּידָה דְּצֻלוֹתָא דְּאִיְהִי הִיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּלִילָא מְכַל טַעְמֵי וְנִקּוּדֵי וְאִתּוֹן. דְּלִית יְדִיעָה פִּידִיעָה דְּנִקְדֵי וְטַעְמֵי דְּאִתּוֹן, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּהוֹן סְגוּלְתָא, דְּאִתְּמַר בֵּיה זֶרְקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוּלְף סְגוּלְתָא. וְכִלְהוּ אִתְּרַמִּיזוּ בְּהוֹן כְּגוֹנָא דְּאִי יִי"י ה'ה'ה' ו'ו'ו' ה'ה'ה'.

בְּכִרְ אֶתֶר דְּאִנּוֹן תְּלַת יוּדִי"ן כְּחֻדָּא יִי"י רְמִיזוֹן לְסְגוּלְתָא, דְּאִיְהִי שְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִן חֲכָמָה חֶסֶד נְצַח. (משלי א כ) חֲכָמוֹת כְּחוּץ תְּרַנְּהָ. וּבְגִינְיָהוּ אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין הַרוּצָה לְהַחְפִּים יְדָרִים. דְּכִלְהוּ תְּלַתָּא אִנּוֹן דְּרוּמִיִּים. ה'ה'ה' בִּינָה גְבוּרָה הוּד. וְכִלְהוּ לְצַפּוֹן. וּבְגִינְיָהוּ אִתְּמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר לְצַפּוֹן. זְכָאָה אִיְהוּ מְאֵן דְּמְכוּן בְּהוֹן. לְנַחְתָּא

אֲהַבְתָּ עוֹלָם אֲהַבְתִּיךָ עַל פֶּן מִשְׁכַּתֶּיךָ חֶסֶד. עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָהוּ. וּבְגִין דְּאִי אִתְּקֵרִי בְּשֵׁם יְהוָה.

אַבְרָם יְמִינָא א"ל נוֹטֵיל עִמָּה ו"ה הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (חֲבֻקוּק ג ג) אֱלֹהִים מִתִּימָן יְבוּא. שְׂמָאֲלָא נוֹטֵיל עִמָּה י"ה מִן אֱלֹהִים, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא נוֹטֵיל שְׂמָא שְׁלִים. וּבְגִין דְּאִי (תהלים ג א) אֵל אֱלֹהִים ה' דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרְצָן. כְּלִיל לֹוֹן בְּהַאי קָרָא.

וְכִרְ פְּקוּדָא אִית לִיה טַעְמָא יְדִיעָא לְעֵלָא, וְאִגְרָא דִּילָהּ יְדִיעַ לְאִנּוֹן דִּיִּדְעִין רְזִין סְתִימִין דְּמְאִרִיָּהוֹן. לֹא אִתְּפִסִּיא מְנַהוֹן כֹּל רָז. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דניאל ד) וְכֹל רָז לֹא אִנְס לָךְ. וְכִרְ אֹת וְאוֹת דְּאִוְרִיתָא, וְקוּצָא דִּילָהּ וְנִקְדָּה דִּילָהּ וְטַעְמֵי דִּילָהּ, אִית לֹוֹן רְזִין סְתִימִין לְעֵלָא. וְהַמְשַׁכְּלִים אֲשַׁתְּמוּדְעוּן בְּהוֹן דְּאִית בְּהוֹן חִילָא לְמִיקָם בְּהִיכַלָּא דְּמִלְכָּא. כְּגוֹנָא דְּאִתְּמַר בְּחַנְנִיָּה מִיִּשְׂאֵל וְעֻזְרִיָּה (שם א ד) וְאֲשֶׁר פֶּחַ בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ, בְּעַמִּידָה דְּצֻלוֹתָא דְּאִיְהִי הִיכַל הַמֶּלֶךְ, כְּלִילָא מְכַל טַעְמֵי וְנִקּוּדֵי וְאִתּוֹן. דְּלִית יְדִיעָה פִּידִיעָה דְּנִקְדֵי וְטַעְמֵי דְּאִתּוֹן, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּהוֹן סְגוּלְתָא, דְּאִתְּמַר בֵּיה זֶרְקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוּלְף סְגוּלְתָא. וְכִלְהוּ אִתְּרַמִּיזוּ בְּהוֹן כְּגוֹנָא דְּאִי יִי"י ה'ה'ה' ו'ו'ו' ה'ה'ה'.

בְּכִרְ אֶתֶר דְּאִנּוֹן תְּלַת יוּדִי"ן כְּחֻדָּא יִי"י רְמִיזוֹן לְסְגוּלְתָא, דְּאִיְהִי שְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִן חֲכָמָה חֶסֶד נְצַח. (משלי א כ) חֲכָמוֹת כְּחוּץ תְּרַנְּהָ. וּבְגִינְיָהוּ אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין הַרוּצָה לְהַחְפִּים יְדָרִים. דְּכִלְהוּ תְּלַתָּא אִנּוֹן דְּרוּמִיִּים. ה'ה'ה' בִּינָה גְבוּרָה הוּד. וְכִלְהוּ לְצַפּוֹן. וּבְגִינְיָהוּ אִתְּמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר לְצַפּוֹן. זְכָאָה אִיְהוּ מְאֵן דְּמְכוּן בְּהוֹן. לְנַחְתָּא

יצפין. אשרי הוא מי שמכונן בהם להוריד חכמה ועשר לשכינה, שנאמר בה קדשה לך ישלשו, שפך היא הסגלה שלהם, להוריד חכמה ועשר.

אשריו מי שלא נוטל שכר לעצמו, אלא שמלמד הסגלות הללו אל השכינה, שאותן סגלות הן של בעלה שמוריד אותן אליה. ויו' פתר תפארת יסוד. משום שפטר הוא יו'ד שעולה לחשבון כ', ששם ו'. שתי ווי"ם רמוזות באות וא"ו. וכל שלש הווי"ם כלולות בצדיק ח"י העולמים, שפך עולות שלש ווים כחשבון שמונה עשרה, וזהו וברכות לראש צדיק.

ושרש הווי"ם הללו, סגלתן ליחד את השכינה עם הקדוש ברוך הוא, וזהו לקרב רחוקים, שהם אורחים, שבהם קפצה הארץ ליצקב, שהאות ו' היא דרך. זהו שכתוב (במדבר כד) דרך כוכב מיעקב. דרך הנשר בשמים. קפיצת הדרך שכינה. שבווי"ם הללו קפצה הדרך לבעלה, והוא ישיש כגבור לרוץ ארח אליה. ובגלגלם נאמר (משלי א) דרכיה דרכי נעם.

ומצד האות וא"ו מן שם בן שבעים ושתיים עושה שתיים עשרה דרכים בים, שעברו ביניהם שנים עשר שבטים, ששלשה שמות הם בויסע ויבא ויט, והם וה"ו אנ"י וה"ו. וראשי תבות שלהם וא"ו. הים באמצע א' אלף בינה, ותמצא אותה. ובחוק של שתי הווי"ם הללו בוקע השמש רקיעים ועושה בהם שתיים עשרה דרכים ברקיע, שנאמר בו ואתה תשמע השמים. וחמש עשרה י"ה ואחת עשרה ו"ה עולה חשבונם שלש מאות ארבעים ושש. פעל בכ"ח

חכמתא ועותרא לשכינתא, דאתמר בה קדשה לך ישלשו. דהכי איהו סגולתא דילהון לנחתא חכמתא ועותרא.

זבאה איהו מאן דלא נטיל איהו אגרא לגרמה, אלא דאוליה סגלות אלין לגבי שכינתא דאלין סגלות אלין דבעלה דנחתא לון לגבה. ו'ו' פתר תפארת יסוד. בגין דכתר איהו יו'ד דסליק לחשבון כ' דתמן ו' תרין ווי"ן רמיזין באת וא"ו. וכלהו תלת ווין פלילן בצדיק חי עלמין. דהכי סלקין תלת ווין פחשבון ח"י. והאי איהו וברכות לראש צדיק.

ואלין תלת ווין סגלה דילהון ליחדא שכינתא עם קודשא בריה הוא. והאי איהו לקרב רחוקים דאנון ארחים, דבהון קפצה ארעא ליצקב. דאת ו' דרך איהו. הדא הוא דכתיב (במדבר כד יז) דרך כוכב מיעקב. (משלי ל יט) דרך הנשר בשמים. קפיצת הדרך שכינתא. דבאלין ווין קפצת אורחא לגבי בעלה. ואיהו (תהלים טו) ישיש כגבור לרוץ ארח לגבה. ובגיניהו אתמר (משלי א ג) דרכיה דרכי נעם.

ומסטרך דאת וא"ו מן שם בן ע"ב עביד י"ב אורין בימא, דאעברו ביניהו י"ב שבטין דתלת שמהן אנון, בויסע ויבא ויט. ואנון וה"ו אנ"י וה"ו. ורישי תבין דילהון וא"ו. ימא באמצעיתא א' אלף בינה ותשפח לה.

ובתקפא דתרין ווי"ן אלין, בקע שמשא רקיעין ועביד בהון י"ב אורחין ברקיע דאתמר ביה (מ"א ח לד) ואתה תשמע השמים. וחמש סרי י"ה וחד סרי ו"ה סלקין חשבניהון שמ"ו. פעל בכ"ח מ"ה דסלקין לחשבון שמים לעלא עשר מיני תלים דכלילן בעשר אתון דשמא מפרש וסלקין מ"ה. ועם

שְׁעוּלִים לְחֻשְׁבוֹן שְׁמִים לְמַעַל
 י מִיָּנִי תִלִּים שְׁכֻלִים בְּעֶשֶׂר
 אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ וְעוֹלִים
 לְמִ"ה, וְעַם שְׁמ"ו - שְׁצ"א. וְזֶהוּ
 וְאָמְרוּ לִי מִ"ה שְׁמ"ו. כִּי לֹא יִטַּשׁ
 ה' אֶת עַמּוֹ בְּעַבְרוֹ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.
 דְּלֶג מִ"ה מִ"ה מְשֻׁמוֹ, נִשְׁאָר רַנ"ו.
 חֶסֶר מִ"ד מְשֻׁמִּים, נִשְׁאָר שְׁמוֹ,
 בּוֹ שְׁבוּעָה (ישעיה סג) כִּי יוֹם נָקַם
 בְּלַבְי, כְּחֻשְׁבוֹן דָּם, לְקַיֵּם בּוֹ
 כִּי דָם עֲבָדְיוֹ יִקָּם.

שְׁמ"ו עִם דָּם - שְׁמִים. חֶסֶר אֶחָד
 לְמִ"ה וּמִ"ה אֶחָד בְּתוֹסֶפֶת א',
 לְהִרְאוֹת שֶׁהִפֵּל אֶחָד. הָרִי כָּאֵן
 הַסּוּד שֶׁל שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת יְה"ו
 מְשֻׁלָּשִׁים. וּמִשָּׁם בָּנִים חַיִּים
 וּמְזוֹנוֹת. חַיִּים - הַחֻכְמָה תַּחֲיָה
 בְּעֲלִיָּה. מְזוֹנוֹת - (תהלים קמה) פּוֹתַח
 אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן,
 וְהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. בָּנִים - בֶּן
 יִ"ה. וְהִיא יָד רַמָּה, הַבִּינָה
 שְׁאוֹתִיּוֹתֶיהָ יְה"ו, וּמִן יו"ד יוֹצֵא
 יְהו"ה. וּמִן ה' יוֹצֵא אֱלֹהֵינוּ. וּמִן
 וּא"ו יְהו"ה שְׁהֵם י"ד אוֹתִיּוֹת,
 וְרַמְזוֹת בְּקַרְיַת שְׁמַע, שְׁשֵׁם
 יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְהִפֵּל אֶחָד.
 ח'ה'ה הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
 שְׁלֻמוֹתֶם שֶׁל שְׁלֹשָׁה יְה"ו יְה"ו
 יְה"ו שְׁרַמְיֹתֶם אֱהִי"ה אֱהִי"ה
 אֱהִי"ה, שְׁנֹאמַר לְמֹשֶׁה הֲרַמְזוּ
 שְׁלֵהֶם בְּפִסּוּק הַזֶּה, (שְׁמוֹת א) וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֱהִי"ה אֲשֶׁר
 אֱהִי"ה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֱהִיָּה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם.
 שְׁמָא שְׁהוּא י"ו שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
 פְּעָמִים י"ו וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פְּעָמִים
 ו"י, הֲרַמְזוּ שְׁלֵהֶם בְּאוֹת א' כְּמוֹ
 זֶה א', רֹמְזוּ יו"י, זֶהוּ א וַיִּיַּצֵּר

(חֶסֶר כָּאֵן).

וְעוֹד, וְהַמְשַׁכְּלִים יְזַהְרוּ, אֵלּוּ
 שְׁשִׁים רְבּוּא בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה
 שְׁלֻמְעֵלָה, וְאֵלּוּ שְׁשִׁים רְבּוּא
 בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה שְׁלֻמְטָה, וְאֵלּוּ
 שְׁשִׁים רְבּוּא שֶׁל מְלָאכִים, וְאֵלּוּ שְׁשִׁים רְבּוּא שֶׁל פּוֹכְכִים, כְּלָם יְזַהְרוּ כְּאוֹתוֹ שְׁנֹאמַר פְּנֵי מֹשֶׁה

שְׁמ"ו שְׁצ"א. וְהֵאֵי אֵיהוּ (שְׁמוֹת ג יג) וְאָמְרוּ לִי
 מִ"ה שְׁמ"ו. (ש"א יב כב) כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ
 בְּעַבְרוֹ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. דְּלֶג מִ"ה מִ"ה מְשֻׁמוֹ
 אֲשֶׁתֹּאֵר רַנ"ו חֶסֶר מִ"ד מְשֻׁמִּים אֲשֶׁתֹּאֵר שְׁמוֹ,
 בִּיה אֲמָאָה (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם נָקַם בְּלַבְי, כְּחֻשְׁבוֹן
 דָּם, לְקַיֵּם בִּיה (דְּבָרִים לב מג) כִּי דָם עֲבָדְיוֹ יִקָּם.
 שְׁמ"ו עִם דָּם שְׁמִים. חֶסֶר חֵד לְמִ"ה וּמִ"ה
 בְּתוֹסֶפֶת א' לְאַחְזָאָה דְּכֻלָּא חֵד. הָא
 הָכָא רְזָא דְתִלְת שְׁמָהֵן יְה"ו מְשֻׁלָּשִׁים. וּמִתְמָן
 בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי. חַיִּי, (קהלת ז יב) וְהַחֻכְמָה תַּחֲיָה
 בְּעֲלִיָּה. מְזוֹנֵי (תהלים קמה טז) פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ
 וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן. וְאֵיהוּ אֲמָא עֲלָאָה.
 בְּנֵי, בֶּן יְהוּ. וְאֵיהוּ יָד רַמָּה בִּינָה דְאַתְּוֹן דִּילָהּ
 יְהוּ וּמִן יו"ד נְפִיק יְהו"ה. וּמִן ה' נְפִיק
 אֱלֹהֵינוּ וּמִן וְא"ו יְהו"ה דְאַנּוֹן י"ד אֲתְוֹן,
 וְרַמְיֹזִין בְּקַרְיַת שְׁמַע. דְתְמָן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
 יְהו"ה וְכֻלָּא אֶחָד (דף קכד ע"א).

ח'ה'ה' שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה שְׁלִימוֹ דְתִלְת יְה"ו יְה"ו
 יְה"ו, דְרַמְיֹזוֹ דִּילְהוֹן אֱהִי"ה אֱהִי"ה
 אֱהִי"ה דְאַתְמַר לְמֹשֶׁה רְמִיזוֹ דִּילְהוֹן בְּקַרְא
 דָּא, (שְׁמוֹת ג יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֱהִי"ה
 אֲשֶׁר אֱהִי"ה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֱהִי"ה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם. שְׁמָא דְאֵיהוּ י"ו י"ו
 שִׁית עֶשְׂרֵה זְמַנִּין י"ו וְשִׁית עֶשְׂרֵה זְמַנִּין ו"י רְמִיזוֹ
 דִּילְהוֹן בְּאֵת א' כְּגוֹנָא דָּא א' רְמִיזוֹ יו"י דָּא
 אֵיהוּ א וַיִּיַּצֵּר (חֶסֶר כָּאֵן).

וְעוֹד וְהַמְשַׁכְּלִים יְזַהְרוּ, אֵלּוּן שִׁיתִין רְבּוּא
 מְאָרֵי מִתְנִיתִין דְלַעֲלָא. וְאֵלּוּן שִׁיתִין
 רְבּוּא מְאָרֵי מִתְנִיתִין דְלַתְתָּא. וְאֵלּוּן שִׁיתִין
 רְבּוּא דְמְלָאכִין. וְאֵלּוּן שִׁיתִין רְבּוּא כּוֹכְבֵיא.
 כְּלָהוּ יְזַהְרוּ כְּהוּא דְאַתְמַר פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי
 חֻמָּה. כְּלָהוּ יְזַהְרוּ בְּחַבְרוּא דָּא. בִּיה יְזַהְרוּ
 שְׁשִׁים רְבּוּא שֶׁל מְלָאכִים, וְאֵלּוּ שְׁשִׁים רְבּוּא שֶׁל פּוֹכְכִים, כְּלָם יְזַהְרוּ כְּאוֹתוֹ שְׁנֹאמַר פְּנֵי מֹשֶׁה

כפני תמה. כלם יזיירו בחבור הזה. בו יזיירו בדבורו. כלם יזיירו בכתיבתו בספר הזה כזה הרקיע. ועל שמו נקרא ספר הזה בדיוקן של העמוד האמצעי, שהוא ספר הזה שלו מהאם העליונה שהיא זהר, ובו בארו חכמים, איזהו חכם? המבין דבר מתוך דבר. והוא הזה שמאיר בלב הרועה הנאמן, וזהר בל"ב אלהים של מעשה בראשית.

והעמוד האמצעי נקרא עליון על ששת הרקיעים, שלשה מפאן ושלשה מפאן, והוא באמצע, רביעי לכל השלשה, ושביעי לכל הששה, ועליו נאמר (בראשית א) ויקרא אלהים לרקיע שמים, כולל אש ומים, מה שלא קרא כף לשאר הרקיעים, אלא לו ממש, והרועה הנאמן בדיוקנו. פתח ואמר, רבון העולמים, יהי רצונך להכליל עליונים ותחתונים בספר הזה ולהמציא כל אחד ואחד בו, בין בכתיבה, בין בדבור, בכח של שמך יהו"ה ובכל ההיות שמאירות ממנו, ובכל השמות והכנויים שלו, שכלם יזיירו ממנו.

יהיו כל העליונים ותחתונים שנוצרו בחבור הזה זוהרים משמך ומההיות שלו כזה שמאיר ברקיע. ותן רשות לכל מי שאזכיר בספר הזה בכח של שמך, להזדמן מיד בו כהרף עין, לגלות בו כל אחד ואחד דברים נכבדים וסודות גנוזים לפני השכינה, שהיא יחידה בגלות, להאיר משמך בחבור הזה ולהתחבר עמך בחבור הזה, להתקשר בו אליך בכמה קשויים, לקיים בו (בראשית ט)

וראיתיה לזכר ברית עולם. גם הרועה הנאמן על רגליו ואמר, רועים קדושים, אברהם

במלוליה. פלהו יזיירו בכתיבתה. בהאי ספרא כזהר הרקיע. ועל שמה אתקרי ספר הזה בדיוקנא דעמודא דאמצעייתא, דאיהו ספר דזהר דילה מאמא עלאה דאיהו זהר. ובה אוקמוה רבנן איזהו חכם המבין דבר מתוך דבר. ואיהו זהר דנהרא בלב דרעיא מהימנא, וזהר בל"ב אלהים דעובדא דבראשית.

ועמודא דאמצעייתא אתקרי עלאה על שית רקיעין, תלת מפאן ותלת מפאן, ואיהו באמצעייתא, רביעאה לכל תלת ושביעאה לכל שית. ועלה אתמר (בראשית א ח) ויקרא אלהים לרקיע שמים, כליל אש ומים, מה דלא קרא הכי לשאר רקיעים אלא ליה ממש ורעיא מהימנא בדיוקנה.

פתח ואמר רבון עלמין יהא רענא דילך לאכללא עלאין ותתאין בספרא דא. ולאשתפחא כל חד וחד ביה בין בכתיבה בין בדבורא, בחילא דשמך יהו"ה ובכל הוין דנהרין מנה, ובכל שמך וכונויין דילה דכלהו יזיירו מנה.

הבי יהון פלהון עלאין ותתאין דאדפרון בהאי חבורא, זיירין משמך ומהוויין דילה כזהר דנהיר ברקיעא. והב רשו לכל מאן דאדפיר בספרא דא בחילא דשמך, לאזדמנא מיד ביה כהרף עין לגלאה ביה כל חד וחד מלין יקירין ורזין גניזין, קמי שכינתא דאיהי יחידה בגלותא, לאנהרא משמך בהאי חבורא ולאשתפחא עמך בהאי חבורא, לאתקשטא ביה לגבך בכמה קשויין, לקיים ביה (בראשית ט) וראיתיה לזכר ברית עולם.

קם רעיא מהימנא על רגלוי ואמר רעין קדישין אברהם יצחק ויעקב ואדם קדמא ואהרן ודוד ושלמה. למה אתון דמיכין אתערו לגבי

יצחק ויעקב ואדם הראשון ואהרן ודוד ושלמה. למה אתם יושנים? התעוררו לשכינה שנאמר בה אני ישנה בגלות, באלו שעוברים על שלש מאות ששים וחמש מצוות כחשבון ישנ"ה. שהרי חיות רעות ודבים באים לאכל את צאנו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי, שכעת הגיע זמן שנאמר בהם (ישעיה ט) ויאכלו את ישראל בכל פה. שהרי בכל דור ודור אתם סובלים כמה דחקים בשבילם בדרך נסתר.

ובבחי של השם יהו"ה ובכל ההיות שלו, ובכל הפנויים הקדושים והטהורים שלו, יתעוררו עמכם ששים רבוא בעלי המשנה, ששים רבוא מלאכים עליונים ותחתונים, וששים רבוא נביאים, שכלם יהיו מלמדים זכות על ישראל להצילם מן החיות הרעות הללו, שימחל להם את כל חטאייהם, ולגאל אותם ולקיים בהם מדלג על ההרים, שהם הקצים. אל תתנו דמי לו עד שיתעורר אליהם הקדוש ברוך הוא ברחמים.

קום אליהו, שאתה מדלג את העולם בארבע טיסות להמצא עם כל אחד ואחד מישראל שמקמים אות ברית מילה. בכח השם יהו"ה וכל ההיות והפנויים שלו, אל תתעכב לטל רשות מהקדוש ברוך הוא לרדת ולשמר את הצאן. ותתעטר בכל השמות של הקדוש ברוך הוא להגן בהם עליהם, ולרדת בחבור הזה לגלות בו סודות נסתרים לפני השכינה, להאיר לה בסוד התורה, שהוא כחשבון ר"ז, שבו

והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, ובו ז"ו שהוא אחד. ויקומו עמך המנורה הקדושה וששת חבריו שנשכחו בראשונה בזהר הזה, לחדש בו דברים

שכינתא דאתמר בה, (שה"ש ב) אני ישנה בגלותא באלין דעברין על שס"ה פקודין כחשבון ישנ"ה. דהא חיון בישין ודבין קא אתון למיכל עאנא דקודשא בריה הוא דאתמר בהון (יחזקאל לד לא) ואתן צאני צאן מרעיתי. דכען מטא זמנא דאתמר בהון (ישעיה ט יא) ויאכלו את ישראל בכל פה. דהא בכל דרא ודרא אתון סבלין כמה דחקין בגיניהו בארץ נסתר.

ובחילא דשם יהו"ה ובכל חיון דילה, ובכל פנויין קדישין ודכייין דילה, יתערוץ עמכון שיתין רבוא מארי מתניתין ושיתין רבוא דמלאכין עלאין ותתאין. ושיתין רבוא נביאים. למהוי פלהון אולפין זכו על ישראל, לשיזבא לון מאלין חיון בישין, למהוי מחיל להון כל חוביהון, ולמפרק לון ולקיים בהון (שה"ש ב ח) מדלג על ההרים דאנון קצים. אל תתנו דמי לו עד יערה לגביהו קודשא בריה הוא ברחמי.

קום אליהו דאנת דליג עלמא בארבע טסין לאשתפחא בכל חד וחד מישראל דמקימין אות ברית מילה. בחילא דשמא דיהו"ה וכל חיון וכנויין דילה, לא תתעכב לנטלא רשו מקודשא בריה הוא לנחתא לנטרא עאנא. ותתעטר בכל שמחן דקודשא בריה הוא לאגנא בהון עליהו, ולנחתא בהאי חבורא לגלאה ביה רזין טמירין קמי שכינתא, לאנהרא לה ברזא דאורייתא, דאיהו כחשבון ר"ז, דבה והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, פזהר דבה כ"ו ר"ז כ"ה אתון דיחודא. ובה ז"ו דאיהו אחד.

ויקומו עמך בוצינא קדישא ושית חברוי

והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, פזהר שבו כ"ו ר"ז כ"ה אותיות היחוד, ובו ז"ו שהוא אחד. ויקומו עמך המנורה הקדושה וששת חבריו שנשכחו בראשונה בזהר הזה, לחדש בו דברים

כְּבָרָא שׁוֹנָה, שְׁעָלֵיהֶם הַשְּׂכִינָה
מְאִירָה מִשְׁבַּעַה רְקִיעִים, וּבָהֶם
מְאִירָה מִשְׁבַּע אַרְצוֹת שְׁאֵמֶר
עָלֵיהֶם דָּוָד (תהלים קטז) אֶתְהַלֵּךְ
לִפְנֵי ה' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים.

(קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח
ואמר, והמשכלים יזהרו בזהר הרקיע ומצדיקי
הרבים כפוכבים לעולם ועד. והמשכלים, אלו
רבי שמעון וכו', ככתוב בדפוס בתקונים ראש דף
א.)

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ. וְהַמְשַׁכְּלִים
לְהוֹצֵאת הָאוֹתִיּוֹת שְׁנַמְשְׁחוּ
בְּשֶׁמֶן, הָרָאשׁ וְהַגּוֹף וְהַשּׁוּלִים
שֶׁל זְנוּבוֹת הַהָרִים יוֹשְׁבִים כְּגוֹף
כְּלֵי רוּחַ. הַנֶּפֶשׁ בְּהַשְׁכַּל דְּגוּשָׁה
וּרְפוּיָה, לְפַעֲמִים כְּנֶגֶד הָרוּחַ.
הָרוּחַ, נִקְדוּת שְׁמֵתְחֻמּוֹת
בְּתַחֲמוּמֵיהֶן, לְהַחֲיוֹת הַגּוֹף
וּלְהַצְמִידוֹ עַל רִגְלָיו לְהַעֲנוֹת
בְּדַרְךָ, וְלֹא יוֹדְעִים לְלַכֵּת לְיָמִין
וּלְשְׂמָאל, לִפְנֵים וּלְאַחֹר.

יִזְהָרוּ כְּזֶהר הַנֶּשְׁמָה אוֹתָן
הַתְּנוּעוֹת לְלַמֵּד הַדָּרֶךְ לְיָמִין
וּלְשְׂמָאל וּלְלַכֵּת בְּדַרְךָ אֶמֶת שְׁלֹא
יִסְטוּ מִמֶּנָּה. כְּזֶהר הַרְקִיעַ, שֶׁהוּא
כְּמוֹ הַקַּפְאוֹן הַחֹזֵק שֶׁעַל גֵּב
הַחַיּוֹת, בְּשַׁעוֹר נִסְתָּר וּלְמַטָּה
בְּסוֹד הַמְדִידָה שֶׁל הַמְּאוֹר.

וּמְצַדִּיקֵי הַרְבִּים, שֶׁהוּא אוֹתָם
הַפְּסִיקִים, תְּנוּעוֹת, שֶׁהֵם מְצַדִּיקֵי
הַרְבִּים וְלֹא לִפְלֵי. כְּפּוֹכְבִּים,
הַשְּׁבַעַה שְׁמֵאִירִים וְנוֹסְעִים
לְהוֹרוֹת בְּעוֹלָם, מֵהֶם לְיָמִין
וּמֵהֶם לְשְׂמָאל. זְנוּבוֹת שׁוּלֵיהֶם
כְּשׁוּלֵי קִדְרָה שְׁעוֹמְדַת עַל הָאֵשׁ
שְׁאִינָה שׁוֹרְפָתָה, וְהִיא הָאֵשׁ שֶׁל
הַסֵּנָה שְׁנֹרְאִית וְלֹא שׁוֹרְפָתָה. יֵשׁ
אֵשׁ סוֹכְלַת אֵשׁ, וְיֵשׁ אֵשׁ אוֹכְלַת
אֵשׁ. שְׁבַעַה נּוֹסְעִים וְשְׁבַעַה
עוֹמְדִים. הַשְּׂמִינִי נִרְאָה כְּהֵם,
וְהַתְּשִׁיעִי מְסִיעַ אוֹתָם.

וְהַמְשַׁכְּלִים. עֶשֶׂר נִקְדוּת
שְׁעוֹמְדוֹת לְהַנְהִיג, ה' מְיָמִין וְה'
מְשְׂמָאל, הַדָּרֶךְ שֶׁל אֵלֶּה כְּנֶגֶד

דְּאֶתְפַּנְשׁוּ בְּקַדְמֵיתָא בְּהַאי זֶהֱר, לְחַדְשָׁא בִּיה
מְלִין כְּדְבַקְדְּמֵיתָא דְעָלֵיהּוּ שְׂכִינְתָּא נְהָרָא
מִשְׁבַּעַה רְקִיעִין, וּבְהוֹן נְהָרָא מִשְׁבַּעַה אַרְעִין
דְּאֵמֶר עָלֵיהּוּ דָּוָד (תהלים קטז ט) אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי ה'
בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים.

(קום רבי שמעון אפתח מלין קמי שכינתא. פתח ואמר והמשכלים יזהרו
בזהר הרקיע ומצדיקי הרבים כפוכבים לעולם ועד. והמשכלים אלון רבי
שמעון וכו' ככתוב בדפוס בתקונים ריש דף א.)

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ. וְהַמְשַׁכְּלִים לְאֶפִיקוֹ דְּאֶתְוֹן
דְּאֶתְמְשְׁחוּ בְּמִשְׁחָתָא, רִישָׁא
וְגוּפָא וְשׁוּלֵי דְזַנְבֵי טוּרִיהוֹן יְתִבֵי כְּגוּפָא בְּלֹא
רוּחָא. נֶפֶשׁא בְּסַכְלָתְנֹו דְגִשָׁא וּרְפִיא, זְמַנִּין
לְקַבְּלָהּ רוּחָא. רוּחָא נְקוּדֵי דְּאֶתְתַּחֲמֵן
בְּתַחֲמוּמֵיהוֹן, לְאַחֲיָא גּוּפָא וּלְמִיקָם לִיה עַל
רִגְלוֹי לְאַעֲנָאָה בְּאוּרְחָא. וְלֹא יוֹדְעֵי לְמִיְהַךְ
לְיָמִינָא וּלְשְׂמָאלָא לְקַמָּא וּלְאַחֹרָא.

יִזְהָרוּ כְּזֶהרָא דְנִשְׁמָתָא אַנוּן תְּנוּעֵי לְמִילְךָ
אוּרְחָא לְיָמִינָא וּלְשְׂמָאלָא, וּלְמִיְהַךְ
בְּאוּרַח קְשׁוּט דְלֹא יִסְטוּן מִנָּה. כְּזֶהר הַרְקִיעַ
דְּאִיהוּ כְּגַלְיָדָא תְּקִיפָא דְעַל גְּבִי חַיּוֹתָא, דְּאִיהוּ
קָאִים בְּשַׁעוֹרָא סְתִים וּלְתַתָּא בְּרָזָא דְּמִשְׁחָתָא
דְּבוּצִינָא.

וּמְצַדִּיקֵי הַרְבִּים אַנוּן פְּסוּקֵי תְּנוּעֵי דְאַנוּן
מְצַדִּיקֵי הַרְבִּים וְלֹא לְכֻלָּא. כְּפּוֹכְבִּים
שְׁבַעַה דְנִהַרִין וְנִטְלִין לְאַעֲנָאָה עַלְמָא, מִנְהוֹן
לְיָמִינָא וּמִנְהוֹן לְשְׂמָאלָא. זְנָבֵי שׁוּלֵיהוֹן
כְּשׁוּלֵי קִדְרָה דְקִימָא עַל נוּרָא דְלֹא אַכְלָא,
וְהִיא אֶשָׁא דְאַסְנָא דְאֶתְחַזִּי וְלֹא אַפְלָא. אִית
אֶשָׁא סְבִיל אֶשָׁא, וְאִית אֶשָׁא אַפְלָה אֶשָׁא.
שְׁבַעַה נְטְלֵי וְשְׁבַעַה קִימֵי. תְּמִינָאָה אֶתְחַזִּי
בְּהוּ. תְּשִׁיעָאָה נְטִיל לוּן.

וְהַמְשַׁכְּלִים. עֶשֶׂר נִקְוִדִין דְקִימִין לְאַעֲנָאָה,
חֲמִשָּׁה מִימִינָא וְחֲמִשָּׁה מְשְׂמָאלָא

אֹרְחָא דְאֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין. חֲמֵשׁ (דף קכד ע"ב)
 אַנוּן רַבְרַבִּין בְּהֵוּא גְּוַנָּא זְעִירִין. אָ אָ אָ אָ אָ
 יְמִינָא. אָ אָ אָ אָ אָ (ג"ל בְּחִירִיק וְהֵם ה' נְקֻדּוֹת קַמְנֻנּוֹת)
 שְׂמָאֵלָא. אֲתַכְּלוּ אֵלִין בְּאֵלִין לְאַעְנָאָה גּוּפָא.
 חֲמֵשׁ מְשֻׁמָּאֵלָא נְפֶשׁ. חֲמֵשׁ מִיְמִנָא רּוּחַ.
 וְאַנוּן חֲמֵשׁ גּוּ חֲמֵשׁ. תְּרִין טְמִירִין וְלֹא
 אֲתַגְּלִין. שְׂרִיא לְאַעְנָאָה נְקֻדָּה דְאַבְרָהָם אָ
 כְּלָלָא דְכְּלָא.

הָאֵי נְקֻדָּה דְאַבְרָהָם מְשִׁיף אַנוּן טְמִירִין וְכְלִיל
 לִוָן. בְּגִין כֹּל אַנוּן דִּלְתַתָּא עֲאֵלִין בִּיהַ.
 וְדָא נְקֻדָּה דְנְהִיר מְסִיפֵי עֲלֵמָא עַד סִיפֵי עֲלֵמָא.
 אָ רְזָא דְשְׂמָא גְּלִיפָא. מְשִׁיף בּוּצִינָא וְרָשִׁים
 נְקֻדָּה חֲשׂוּכָא בְּלֹא נְהִירוּ כְּלָל. וְדָא נְקֻדָּה
 דִּיצְחָק. אָ דָּא אֶקְרִי שְׁבֵט לְגוּ חֶסֶר לֵב. (אִיּוֹב יב
 כ)
 מְגַלָּה עֲמַקּוֹת מְנֵי חֲשָׁף. וּבְגִין כֹּף סְלִיק
 בְּשְׂמָא.

נְקֻדָּה דִּיעֻקֵּב לָא מְשַׁכַּח בִּיהַ בּוּצִינָא אֶחִיד
 לְתִרִין סְטֵרִין, וְאִיהוּ לָא אֲתַחְזִי. אָ יוֹמָא
 תְּלִיתָאָה דִּבְרָאשִׁית כִּי טוֹב כִּי טוֹב תְּרִי זְמַנִּי,
 אִיהוּ גְּנִיז דְלֹא יָדִיעַ בְּגוּיָהּ, בּוּצִינָא לָא מְשִׁיף
 בִּיהַ כְּלָל. אִיהוּ טְמִיר וּגְּנִיז וְלֹא אֲתַחְזִי.
 עֲרֻבוֹת אַגְּנִיז בְּתִרְיָהּ לְאַתְקַנָּא בִּיהַ סְתִים
 מְכֻלָּא. וּבְגִין דְטְמִיר וְסְתִים עֲלֵהּ דְלֹא
 יָדִיעַ כְּלָל כְּלֹא גְּנִיז. קַרְקַע עֲרֻבוֹת אֲתַחְזִי, וְאַף
 עַל גַּב דְסְתִים אִיהוּ. אָ נְקֻדָּה דְתַלְיָא תַּחוֹת
 תְּרִין אִיהִי קַרְקַע עֲרֻבוֹת. עֲרֻבוֹת הוּא גְּנִיז
 וְסְתִים דְלֹא אֲתִידִיעַ בֵּין תְּרִין לְבִתֵּר דְרַכִּיב
 בִּיהַ הֵהוּא טְמִירָא דְכְּלָא, אֶפִּיק לִיהַ וְשְׁלִיט
 קַרְקַע עֲרֻבוֹת בְּכֻלָּא.

וְהַמְשַׁבְּלִים זִזְהֵרוּ. וְהַמְשַׁבְּלִים כְּמָה דְאֵת אֶמֶר
 (מְשֻׁלֵי טז) מְשַׁבְּלִיל עַל דְּבַר יִמְצָא טוֹב.
 הִינְנוּ זִזְהֵרוּ כְּזֵהר הַרְקִיעַ. כְּזֵהר זֵהר זֵהרָא
 דְזֵהרִין בְּסִלְקוֹ, זֵהרָא זֵהִיר וְאַנְהִיר וְאַדְלִיק

אֵלָה. חֲמֵשׁ הֵם גְּדוּלִים בְּאוֹתוֹ
 הֶגְוֹן קְטֻנִים. אָ אָ אָ אָ אָ אָ
 אָ אָ אָ אָ אָ (כ"ל בְּחִירִיק וְהֵם ה' נְקֻדּוֹת
 קַמְנֻנּוֹת) בְּשְׂמָאֵל. נְכֻלָּים אֵלּוּ עִם
 אֵלּוּ לְהִנְהִיג הַגּוּף. חֲמֵשׁ מְשֻׁמָּאֵל
 נְפֶשׁ, וְחֲמֵשׁ מִיְמִין רּוּחַ. וְהֵם
 חֲמֵשׁ בְּתוֹף חֲמֵשׁ. שְׁתֵּים נְסֻתִים
 וְלֹא גְּלוּיִים, תַּחֲלַת הַהִנְהִיגָה
 הַנְּקוּדָּה שֶׁל אַבְרָהָם אָ הַכְּלָל שֶׁל
 הַכֹּל.

הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת שֶׁל אַבְרָהָם מוֹשַׁכַּת
 אוֹתָם הַנְּסֻתִים וְכוֹלֶלֶת אוֹתָם,
 מְשׁוּם שֶׁכֹּל אֵלּוּ שְׁלֵמֻטָה נְכַנְסִים
 בָּהּ, וְזוֹ הַנְּקֻדָּה שְׂמָאִירָה מְסוּף
 הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם. אָ סוּד
 הַשָּׁם הַחֻקִּיק. מוֹשֵׁף מְאוּר וְרוּשָׁם
 נְקֻדָּה חֲשׂוּכָה בְּלִי אוֹר כְּלָל. וְזוֹ
 הַנְּקֻדָּה שֶׁל יִצְחָק. אָ זוֹ נְקֻרָאֵת
 שְׁבֵט לְתוֹף חֶסֶר לֵב. מְגַלָּה
 עֲמַקּוֹת מְנֵי חֲשָׁף. וּמְשׁוּם כֹּף
 עוֹלָה בְּשָׁם.

הַנְּקֻדָּה שֶׁל יַעֲקֹב לֹא מוֹשַׁכַּת בּוּ
 מְאוּר אַחוּז לְשַׁנֵּי צְדָדִים, וְהוּא
 לֹא נִרְאָה. אָ יוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל
 בְּרָאשִׁית, כִּי טוֹב כִּי טוֹב פְּעַמִּים,
 הוּא גְּנִיז וְלֹא יָדוּעַ בְּתוֹכָם.
 הַמְּאוּר לֹא מוֹשֵׁף בּוּ כְּלָל. הוּא
 טְמִיר וּגְּנִיז וְלֹא נִרְאָה.

עֲרֻבוֹת גְּנִיז אַחֲרֵיהֶם לְהַתְקִין בּוּ
 אֵת הַנְּסֻתָּה מִהַכֹּל. וּמְשׁוּם שְׂטֵמִיר
 וְנְסֻתָּה עֲלִיו שְׂאִינוּ יָדוּעַ כְּלָל,
 הַכֹּל גְּנִיז. קַרְקַע עֲרֻבוֹת נִרְאָה,
 וְאַף עַל גַּב שֶׁהוּא נְסֻתָּה. אָ הַנְּקֻדָּה
 שְׁתַּלְוִיָּה תַּחַת הַשָּׁנִים, הִיא קַרְקַע
 עֲרֻבוֹת. עֲרֻבוֹת, הוּא גְּנִיז וְנְסֻתָּה
 שְׁלֹא נוֹדָע בֵּין הַשָּׁנִים לְאַחַר
 שְׂרוּכֵב בּוּ אוֹתוֹ הַטְּמִיר שֶׁל הַכֹּל,
 מוֹצִיא אוֹתוֹ וְשׁוֹלֵט בְּקַרְקַע
 עֲרֻבוֹת הַכֹּל.

וְהַמְשַׁבְּלִים זִזְהֵרוּ. וְהַמְשַׁבְּלִים
 כְּמוֹ שְׂנֹאֶמֶר (מְשֻׁלֵי טז) מְשַׁבְּלִיל עַל
 דְּבַר יִמְצָא טוֹב, הִינְנוּ זִזְהֵרוּ כְּזֵהר
 הַרְקִיעַ. כְּזֵהר, זֵהר שְׂזוּהֵר שֶׁל
 זֵהרִים בְּעֻלְיָהּ. הַזֵּהר זֵהִיר וּמְאִיר

ומדליק, נוצץ לכמה צדדים
 זוהרים. זהר עולה ויורד. זהר
 נוצץ לכל עבר. זהר שופע ויוצא.
 זהר שאינו פוסק לעולמים. זהר
 שעושה תולדות. זהר זוהר
 שטמיר וגנוז, ניצוץ של כל
 ניצוץ. כל הדרגות בו יוצא
 וטמיר, נסתר וגלוי, רואה ולא
 רואה, משקל בעקור מבוטע
 הבאר, יוצא ביום וטמיר בלילה.
 משתעשע בחצות הלילה
 בתולדות שהוציא.

הזהר שזוהר ומאיר לכל, הפלל
 של התורה, וזהו זהר הרקיע.
 הרקיע שבו תלויים השמש
 והלבנה, כוכבים ומזלות. זה
 נקרא הזהר של האספקלריה
 שמאירה, שלא זכה בו איש פרט
 לרועה הנאמן של כל הבית,
 שאין מאירה הלבנה אם
 האספקלריה שלא מאירה, רק
 ממנו, שזכה לאספקלריה
 שמאירה.

זהר הרקיע, הנסתר העליון,
 שמאיר ואינו ידוע, מדליק ולא
 נראה, ומי שנוטל אינו יודע ממי
 נוטל. הסתר שלו נסתר וגנוז,
 שבטו של יוסף הצדיק נסתר
 בארבעה גונים. הזהר שנוצץ
 בשמים עשרה חיות, זיוים
 ואורות נוצצים ממנו, שלש
 עשרה הם בסוד השם הקדוש,
 ותוף סוד האין סוף. האין סוף
 שאין לו שעור.

תשע נקודות בתורה יוצאים
 ומתחלקים באותיות. האותיות
 בהם נוסעים מסעות קטנים
 בסודות חלוקים. אלו התשע
 שולטים על האותיות, האותיות
 מתפשטות מהם. נשארו הנקודות
 להנהיג אותם. לא נוסעים רק
 בשהם יוצאים, אלו נקראו אין

נציען לכמה סטרין זהירין. זהר סליק ונחית
 זהר נציען לכל עיבר. זהר נגיד ונפיק. זהר
 דלא פסיק לעלמין. זהר דעביד תולדין. זהר
 זהרא דטמיר וגניז נציעו דכל נציעו. דרגין
 כלא ביה נפיק וטמיר, סתים וגליא, חזי ולא
 חזי, סיפתא בעקורא מבוטעא דבירא, נפיק
 ביממא וטמיר בליליא. אשתעשע בפלגו
 דליליא בתולדין דאפיק.

זהר דזהיר ואנהיר לכלא פלא דאורייתא, ודא
 איהו זהר הרקיע. הרקיע דבה תלין
 שמשא וסיהרא פוכביא ומזלי, דא אקרי זהרא
 דאספקלריא דנהרא, דלא זכה ביה בר נש,
 בר רעיא מהימנא דכל ביתא, דלא אנהיר
 סיהרא אי אספקלריא דלא נהרא בר מנה דזכה
 באספקלריא דנהרא.

זהר הרקיע סתים עלאה דנהיר ולא ידוע,
 אדליק ולא אתחזי, ומאן דנטיל לא ידע
 ממאן נטיל. סתימו דילה טמיר וגניז שבטא
 דיוסף צדיקא סתים בארבע גונין, זהר הנציען
 בתריסר חיון זיון, ונהורין נציעין מנה תליסר
 אנון ברזא דשמא קדישא וגו רזא דאין סוף.
 אין סוף דלית שיעורא.

תשע נקודין באורייתא נפקין ואתפלגין באתון.
 אתון בהון נטלין מטלנין דקיקין ברזין
 פלגין. אלין תשעה שליטין על אתון אתון
 מנהון אתפשטו. אשתארו נקודין לאענאה
 לון. לא נטלין בר פד אנון נפקין, אלין אקרון
 אין סוף. פלהו אתון מטלנהון באין סוף. כמא
 דאנון נטלין לון, הכי נטלין אלין סתימין אתון
 גלין קלין דקליא, אשתנין מגו נקדה חדא
 דנפקא מאלין נקודין, דאקרון אין סוף.

סוף. כל האותיות מסעותיהן באין סוף. כמו שהם נושאים
 אותיות מגלות קולות של קולות, משתנים מתוף נקדה אחת

אינן סוף. ומאותה הנקדה כל האותיות התפשטו.

אחר כך אלו הנקדות מסתפרות בתוך הסתר, ונוטלים אותם בכל המסעות. מאין סוף יוצא הניצוץ הקשה לעטר את הכל, להנהיג את הים הגדול שלא יצא משעורו החוצה. זהו שכתוב (איוב לח) עד פה תבוא ולא תסיף ופא ישית בגאון גליך. פ"ה השעור של המאור פ' שמונים מסעות מתוך ראשית העגול בתוך העמק. כ' עגול, העמק שנכנס פנימה לאותו העגול, ו' בדיוקן של הכ"ו הזה, והפ' הזה עגול ועמק. רבוע בתוך חמשים מסעות, ה' רבוע תוך מדידה ו', בדיוקן שנכנס בעגול, אותו הדיוקן ממש נכנס ברבוע. הניצוץ הקשה מתפשט בכל אותם הקשרים וסימניהם חו"ל. ח' למעלה, ו' באמצע, ל' בכלם. פשהמאור מתפשט, כל אחד ואחד עושה תחום לשבר גלי הים. (לצד צפון) מתחילים הגלים ועולים הפעמים. יוצאת ח' הקשר בסודו ומכה אותם ורושם במדידה, וחוזרים הגלים.

לצד מזרח מתחילים הגלים רוגזים ועולים ורועשים, ויוצא סוד הקשר ו' בכל אותם רשומים, ומכה אותם, רושם ברשימה בתוך המדידה וחוזרים הגלים.

לצד דרום מתחילים הגלים, ועולים ורוגזים ורועשים, עולים ויורדים. יוצאת ל', הקשר שנעשה בכל הקשרים, מגדל בחומתו, מקפים דלתות ובריחים בתחום, והגלים חוזרים לצד צפון, לצד מזרח, ולצד דרום, ונשברו ושוכף הרגז. זהו שכתוב (ירמיה ח) אשר שמתי חול גבול לים. ח"ל עולים באויר מתערבים באותיות, והאותיות מתחילות עליהם להוציא בהם קולי קולות. ואלו הם תחום לתקון של סוד האמונה.

ומההיא נקדה אתפשטו כלהו אתון. לבתר אלין נקודין אסתימו בגו סתימו, ונטלי לון בכל מטלנין. מאין סוף נפקא בוצינא דקרדינותא, לאעטרא לכלא, לאנהגא לימא רבא דלא יפוק משעורא לבר. הדא הוא דכתיב (איוב לח יא) עד פה תבוא ולא תסיף ופא ישית בגאון גליך. פ"ה שיעורא דבוצינא פ' תמנין מטלנין, מגו שירותא דעגולא גו עומקא. כ' עגולא. עומקא דעאיל לגו בההוא עגולא ו' בדיוקנא דהאי כ"ו, ודא פ' עגולא ועומקא. רבועא גו חמשין מטלנין ה' רבועא גו משחתא ו' בדיוקנא דעאיל בעגולא ההוא דיוקנא ממש אעיל ברבועא. בוצינא דקרדינותא אתפשט בכל אנון קשרין וסימניהון חו"ל. ח' לעלא, ו' באמצע, ל' בכלהו פד אתפשטת בוצינא, כל חד וחד עביד תחומא לתברא גלוי דימא. (לסטר צפון) שראן גלין וסלקין רגזין, נפקא ח' קשרא ברזוי ובטש לון ורשים במשחתא ואהדרו גלין.

לסטר מזרח שראן גלין רגזין וסלקין ורעשין ונפקא רזא דקשרא ו' בכל אנון רשימין, ובטש לון רשים ברשימו גו משחתא ואהדרו גלין.

לסטר דרום שראן גלין וסלקין ורגזין ורעשין סלקין ונחתין. נפקא ל' קשרא דאתעביד בכלהו קשרין מגדלא בשורוי, מקפן בעברין ודשין ורשים בתחומא, וגלין אהדרו לסטר צפון לסטר מזרח לסטר דרום, ואתברו ואשתכח רגזא. הדא הוא דכתיב (ירמיה ח כב) אשר שמתי חול גבול לים. ח"ל סלקין באוירא אתערבו באנון, ואתון שראן עלון לנפקא בהון קלין דקליא, ואלין אנון תחומא לשכלולא דרזא דמהימנותא.

וְאֵלֶּיךָ חַיִּיךָ וְלִשְׁׁוֹן וּמִגְדָּל
הַשָּׁנִים, עַל אֵלֶּה שׁוֹרִים הַכֹּל.
וְאֵלֶּה הֵם שֶׁהַתְּכַסּוּ בְּקוֹל הַפְּנִימִי,
וּבְקוֹל שְׁנִשְׁמַע וּבְדַבּוּר. וְאֵלֶּיךָ הֵם
תְּחוּם לְאֵלֶּיךָ. אֵלֶּיךָ מִשְׁנֵים לְכַתְּרָא
הִרְאִשׁוֹן שֶׁהִיָּה בְּסִתְרָא.
וּכְשֶׁמִּתְפַּשְׁטָת, מְגִיעָה לְאַחַד
מֵאֵלֶּיךָ, וּמִשְׁתַּנֵּה וְנִעְשִׂית רִיחַ
שֶׁלֹּא שׁוֹכַכְתָּ לְעוֹלָמִים וְתַמִּיד
נֹכְבַּעַת. מִשׁוּם שֶׁאוֹתוֹ הִקְשֵׁר
שֶׁהוּא תְּחוּם הַמְּאֹר מִכָּה בּוֹ,
וּבְגִלְלוֹ נֹכְבַּע בְּחִשָּׁאִי, וְזֶה סוּד ח' חַיִּיךָ,
כִּי נִקְרָא. זֶה עוֹשֶׂה בְּנִין
בְּגִרְוֹן שֶׁל אָדָם.

וְזֶה הַתְּחוּם הִרְאִשׁוֹן. כְּשֶׁרוֹצֶה
לְהִתְפַּשֵּׁט אוֹתָהּ הַנִּקְדָּה, עוֹלָה
הִקְשֵׁר הַזֶּה, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ מִהַמְּקוֹם
הַזֶּה, וּמְשַׁנֵּה אוֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁה
גִּוּוּנִים, בְּאֵשׁ בְּרוּחַ וּבְכִמִּים. מִשׁוּם
שֶׁהִקְשֵׁר הַזֶּה, כְּשֶׁנִּקְשֵׁר מֵאִין סוּף
בְּמְאֹר, כִּי נִקְשֵׁר.

וּכְשֶׁמוֹצִיא קוֹל שְׁנִשְׁמַע מִתּוֹךְ
הַדּוּחַק שֶׁפּוֹשֵׁט שֶׁל הַמִּחְשָׁבָה,
הִקְשֵׁר הַזֶּה דוּחַק אוֹתוֹ, וְשׁוֹלַח
אוֹתוֹ לְקִשְׁרֵי הַשָּׁנִי בְּסוּד שֶׁל וְאִי
שֶׁהוּא לְשׁוֹן, וּמִכָּה בּוֹ אוֹתוֹ
הַקּוֹל, וְנִשְׁמַע מִן הַצַּד הַזֶּה,
וְשׁוֹרָה עַל הַצַּד הַזֶּה שֶׁל הַלְשׁוֹן.
וּמִשׁוּם כִּי נִקְרָא הַקּוֹל הַזֶּה ו'
לְשׁוֹן.

הִקְשֵׁר הַזֶּה שֶׁהוּא לְשׁוֹן, שׁוֹלַח
אוֹתוֹ לְתוֹךְ קִשְׁרֵי חוֹק, מִגְדָּל כָּלֵל
שֶׁל עֲשָׂרִים וְשִׁפְתִים שׁוֹרוֹת, וְאֵז
אוֹתוֹ קוֹל שׁוֹכֵף לְתוֹךְ הַדְּבָר
בְּשַׁעוֹר, בְּתוֹךְ הַתְּחוּם כְּרִאוּי.

וְשֶׁרִשֵׁת הַקְּשָׁרִים הַלְלוּ הֵם תְּחוּם
לְהִנְהִיג לְקוֹל וּלְדַבּוּר, וְלִכְּלֵל
אוֹתָם הַצְּדָרִים שִׁיּוֹצְאִים מִהַקּוֹל
וְהַדְּבָר, שְׁנִקְרָאִים יְמֵי קָדָם.
וְאֵלֶּיךָ מְרַבִּים אֶת הַיָּמִים בְּשַׁעוֹר
כְּרִאוּי לְקוֹל וּלְדַבּוּר. וְזֶה סוּד
(אִיּוֹב כֵּט יח) וְכַחֲלוֹ אַרְבָּה יָמִים. מִשׁוּם
הַחֲלוֹ מְרַבִּים הַיָּמִים תּוֹךְ הַשַּׁעוֹר
שֶׁל הַמְּאֹר כְּרִאוּי, וְהַכֹּל מֵאִין סוּף.

וְאֵלֶּיךָ חַיִּיךָ וְלִישְׁׁן וּמִגְדָּלָא דְשָׁנִין, עַל אֵלֶּיךָ
שְׁרִיָּאן כָּלָא. וְאֵלֶּיךָ אֲנוּן דְּאִתְכַּסִּין בְּקָלָא
פְּנִימָאָה, וּבְקָלָא דְּאִשְׁתַּמַּע וּבְמִלּוּלָא. אֵלֶּיךָ
אֲנוּן תְּחוּמָא לְאֵלֶּיךָ. אֵלֶּיךָ מִשְׁנֵין לְכַתְּרָא
קְדָמָא דְּהוּה בְּסִתְמִיּוֹ. וְכִד אִתְפַּשְׁט מְטָאָת
לְחַד מֵאֵלֶּיךָ, וְאִשְׁתַּנֵּי וְאִתְעַבִּיד רִיחָא דְּלָא
שְׁכִיף לְעֵלְמִין וְנִבְיַעוּ תְּדִיר. בְּגִין דְּהוּא
קְשָׁרָא דְּאִיהוּ תְּחוּמָא דְּבוֹצִינָא, בְּטַשׁ בֵּיהּ,
וּבְגִינָה נְבִיעוּ בְּחִשָּׁאִי, וְדָא רְזָא ח' חַיִּיךָ, הַכִּי
אִתְקַרִי. דָּא עַבִּיד בְּנִינָא בְּגִרְוֹן דְּבַר נֶשׁ.

וְדָא הוּא תְּחוּמָא קְדָמָאָה, כִּד בְּעָא לְאִתְפַּשְׁטָא
הִהִיא נִקְדָּה, סְלִיק הַאי קְשָׁרָא וְנִטִּיל לִיהּ
מֵהַאי אֲתַר, וְשָׁנִי לִיהּ בְּתַלְתָּ (דף קכח ע"א) גְּוִוִּין,
בְּאֵשָׁא בְּרוּחָא בְּמִיא. בְּגִין דְּהַאי קְשָׁרָא כִּד
אִתְקַשֵׁר מֵאִין סוּף בְּבוֹצִינָא, הַכִּי אִתְקַשֵׁר.

וְכִד אִפִּיק קָלָא דְּאִשְׁתַּמַּע מִגּוֹ דְּחִיקוּ דְּפִשִׁיט
דְּמִחְשָׁבָה, הַאי קְשָׁרָא דְּחִיק לִיהּ, וְשִׁדַּר
לִיהּ לְקְשָׁרָא תְּנַנָּא בְּרְזָא דּוּא'וֹ דְּאִיהוּ לִישָׁן,
וּבְטַשׁ הִהוּא קָלָא בֵּיהּ, וְאִשְׁתַּמַּע מֵהַאי סְטָרָא
וְשְׁרִיא עַל הַאי סְטָרָא דְּלִישָׁן. וּבְגִין כִּי אִקְרִי
הַאי קָלָא ו' לִישָׁן.

הַאי קְשָׁרָא דְּאִיהוּ לִישָׁן שִׁדַּר לִיהּ לְגוֹ קְשָׁרָא
תְּקִיפָא, מִגְדָּלָא כָּלֵל דְּעֲשָׂרִין וְתַרִּין
שׁוֹרִין, וּכְדִין הִהוּא קָלָא אִשְׁתַּכַּף לְגוֹ מְלָה
בְּשִׁיעוּרָא. גּוֹ תְּחוּמָא כְּדָקָא יָאוּת.

וְאֵלֶּיךָ תְּלַת קְשָׁרִין אֲנוּן תְּחוּמָא לְאִעֲנָאָה לְקָלָא
וְלְמְלָה, וְלִכְּלֵל אֲנוּן סְטָרִין דְּנִפְקִין מִקָּלָא
וּמְלָה דְּאִקְרוּן יְמֵי קָדָם. וְאֵלֶּיךָ אֲסַגִּין יוֹמִין
בְּשַׁעוּרָא כְּדָקָא יָאוּת, לְקָלָא וּמְלָה. וְרְזָא דָּא
(אִיּוֹב כֵּט יח) וְכַחֲלוֹ אַרְבָּה יָמִים. בְּגִין חוֹל אֲסַגִּיאֵי
יוֹמִין גּוֹ שִׁיעוּרָא דְּבוֹצִינָא כְּדָקָא חֲזִי, וְכָלָא
מֵאִין סוּף.

אין סוף פלהו נקודין דאורייתא, קשרין אלין תלת קשרין דקא אמרן, בשיעורא רזא דחול ואנון תלת נקודין דשרין על אתון, לעלא ולאמצעיתא ולתתא, ואנון חו"ל דקאמרן. קדמאה שריא לעלא ואקרי בכלהו. שריא תנינא באמצעיתא, ושני שמא ואתקשר בין עלא ותתא. תליתאה דאיהו תקיפא אקרי בשמא אחרא.

ועל דא הני תלתא אקרו גבול תחומא דקולפין, סטרוי דבוצינא לשואה תחומא לכלא לעלא ותתא. מקשרא תליתאה נפיק האי זהר, ואיהו זהר הרקיע דבה שמשא וסיהרא כוכביא ומזלי לאנהרא. פד האי זהר נהיר ובטש בכל אנון טורין, ורשים לון ואפיש לון ואסגי לון, וכדין אשתלימו פלהו.

והמשבליים יזהרו פזהר הרקיע. האי זהר אפיק אתון דקיקין פחיזו דאנון עלאין, אתון עלאין אתון דקיקין, וכלהו ברזא עלאה פדקא חזי מקשרא תנינא אמצעיתא נפקי מזלות דזהרין לאסתפלא בההוא זהר עלאה. מקשרא תליתאה נפקי פוכביא לאשתמשא ועל דא (דניאל יב) ומצדיקי הרבים פפוכביא לעולם ועד. ומצדיקי דיקא, ואנון פפוכביא דצדק. וכלהו תלין בהאי זהר.

תשע נהרין לא מתפשטין מניהו אתון פהני דנפקי מגו נקדה אחרא. אלין לא מתפשטי אלא פשיטו דקיק ואשתארו אלין בקיומיהו. וההוא פשיטו דמתפשטי אנון טעמי דאורייתא דנפקי לנגנא בהו.

תלת קשרין קדמאין דקא אמרן, קשרא קדמאה אשתאר על אתון לעלא לנקדה, ואשתאר למהוי טעמא לעלא. תרי שאמרנו, הקשר הראשון נשאר על האותיות למעלה לנקדה,

והשני הקשר השני נשאר להיות הטעם למעלה. שני

אין סוף, כל הנקודות של התורה, קושרים אלו שלשת הקשרים שאמרנו בשעור הסוד של חול, והם שלש הנקודות ששורות על האותיות, למעלה ובאמצע ולמטה, והם חול שאמרנו. הראשון שורה למעלה ונקרא בכלם. השני שורה באמצע, ומשנה השם ונקשר בין מעלה ומטה. השלישי שהוא חזק, נקרא בשם אחר.

ועל זה שלשת אלו נקראו גבול, התחום של המקלות, צדדי המאור לשים תחום לכל, למעלה ולמטה. מהקשר השלישי יוצא הזהר הזה, והוא זהר הרקיע שבו השמש והלבנה פכוכבים ומזלות להאיר. פשהזהר הזה מאיר ומכה בכל אותם הקרים, ורושם אותם ומרבה אותם ומגדל אותם, ואז פלם גשלמים.

והמשבליים יזהרו פזהר הרקיע. האי זהר אפיק אתון דקיקין פחיזו דאנון עלאין, אתון עלאין אתון דקיקין, וכלהו ברזא עלאה פדקא חזי מקשרא תנינא אמצעיתא נפקי מזלות דזהרין לאסתפלא בההוא זהר עלאה. מקשרא תליתאה נפקי פוכביא לאשתמשא ועל דא (דניאל יב) ומצדיקי הרבים פפוכביא לעולם ועד. ומצדיקי דיקא, ואנון פפוכביא דצדק. וכלהו תלין בהאי זהר.

תשע נהרין לא מתפשטין מניהו אתון פהני דנפקי מגו נקדה אחרא. אלין לא מתפשטי אלא פשיטו דקיק ואשתארו אלין בקיומיהו. וההוא פשיטו דמתפשטי אנון טעמי דאורייתא דנפקי לנגנא בהו.

תלת קשרין קדמאין דקא אמרן, קשרא קדמאה אשתאר על אתון לעלא לנקדה, ואשתאר למהוי טעמא לעלא. תרי שאמרנו, הקשר הראשון נשאר על האותיות למעלה לנקדה,

האחרים קימים לטעם אחד, והם שתי נקודות בתוך הדיוקן של ר"ו. שלשת אלו לא מתפשטים יותר, אלא עומדים בקיומם שלש נקודות שלשה קשרים, להנהיג הכל בכל אותם הסודות שאמרנו. ובכלם הם סוד התורה לסמך, משום שיש לתורה על מה שתסמך. סמיכות נסתרת פנימית, וסמיכות שמגלה יותר ועושה המסעות של התורה ללכת, ולא תצא בחוץ. התורה בלי סמיכות זו פנימית לא סמיכות, ולא נמצאת להיות תורה, והכל מאין סוף ועשרים ושנים אותיות של התורה, ואלו מן הנקודה שיצאה מאין סוף.

תשע נקודות ששולטות על האותיות הן אין סוף, ושולטות על הכל. שלשה עשר טעמים של התורה התפשטו מהם, וכל העשרים ושנים כחשבון האותיות של התורה. אלו כ"ב הנקודות וטעמי התורה, הם הסוד של הניצוץ הקשה למדידת הכל בסוד הזה. כל מדידה לארץ ולרחב לעמק ולרום. אין לו מדידה שיוצאת מן השעור הזה, מסוד של תשע נקודות ושלשה עשר טעמים. על זה הסוד התורה עומדת בכל צדדיו, וכל הסודות וכל העמקים של התורה לא יצאו מן הסוד הזה החוצה.

הניצוץ הקשה עשה מדידה בסוד הזה לכל המדידות, והסוד הזה לא נתן לגלות רק ליראי חטא, שסוד האמונה בידיהם, והם כשרים לגלות להם. אלו המפתחות של אותם עשרים ושנים ששולטים על התורה, ומאלו מתפרשים כל הסודות וכל העמקים של התורה, וכל מדידה של כל המדידות בכל אותם הצדדים.

אחרנין קימין לטעמא חדא, ואנון תרין נקודין גו דיוקנא דר"ו. תלת אלין לא מתפשטי יתיר, אלא קימי בקיומיהו תלת נקודין תלת קשרין, לאענאה פלא בכל אנון רזין דקא אמרן.

וברהו איהו רזא דאורייתא דאסתמכא, בגין דאית לאורייתא על דיסתמך. סמיכו סתים פנימאה וסמיכו דגלי יתיר ועביד מטלנוי דאורייתא למיהו ולא תפוק לבר. אורייתא בלא סמיכו דא פנימאה לאו סמיכו ולא אשתכחת למהוי אורייתא וכלא מאין סוף ועשרין ותרין אתון דאורייתא ואלין מהאי נקדה דנפקא מאין סוף.

תשע נקודין דשלטין על אתון אנון אין סוף ושלטיין על פלא. תליסר טעמי דאורייתא אתפשטו מניהו, וכלהו תרין ועשרין פחשבן אתון דאורייתא. אלין תרין ועשרין נקודין וטעמי דאורייתא. אנון רזא דבוצינא דקרדינותא למשחתא דכלא ברזא דא, פל משחתא לארפא ולפותיא לעמקא ולרומא. לית משחתא דנפיק משיעורא דא, מרזא דתשע נקודין ותליסר טעמין על רזא דא אורייתא קימא בכל סטרוי, וכל רזין. וכל עמיקין דאורייתא לא נפקו מרזא דא לבר.

בוצינא דקרדינותא ברזא דא עביד משחתא לכל אנון משחתין, ורזא דא לא אתיהיב לגלאה בר לדחלי חטאה, די רזא דמהמנותא בידיהו ואנון פשראן לגלאה לון. אלין מפתחין דאנון תרין ועשרין דשלטין על אורייתא, ומאלין מתפרשן כל רזין וכל עמקין דאורייתא, וכל מדידו דכל משחתין בכל אנון סטרוין.

המפתחות הללו נמסרו למשה בסיני בשעה שקרן עור פניו, ומסר אותם בסוד של לחש ליהושע וכל אותם הזקנים, עד שהגיעו לבעלי האמונה לדעת. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.

משנה. בארבעה תקופות של רוחות העולם. והמשפלים וזהרו, מי המשפלים? אלו שיודעים להסתפל בכבוד רבונם, ויודעים סוד החכמה להפנס בלי בושה לעולם הבא, אלו זוהרים כמו הזהר העליון.

ומה שאמר והמשפלים ולא אמר והיודעים, אלו ודאי אותם שמסתכלים בסודות הפנימיים הנסתרים שלא עומדים בגלוי, ולא נמסרו לכל בני האדם. מי שזוכה להסתפל בהם בהשפלה, זה מזהיר שנוצץ בעטור של הזהר העליון על הכל. אין זהר שמזהיר פנה, אין זהר שנוצץ לאותו העולם כמו הזהר הזה.

זה הזהר של התורה, זה הזהר של בעלי החכמה שיורשים אותו העולם על הכל. הם יוצאים ונכנסים בכל גנוי רבונם, ואין מי שימחה בידיהם. כלם מתביישים מהזהר שלהם. הזהר הזה נוצץ לכל עבר. ומצדיקי הרבים, הרבים ולא הכל, כמו (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו. מה זה ורבים? משום שיש שלא יקומו, וזו היא אדמת עפר. מה זה אדמת עפר? אלא אדמת שהיא מעפר, וזוהי ארץ ישראל שהיא אדמת מאותו עפר, שכתוב בו (קהלת א) הכל היה מן העפר, ואפלו גלגל חמה, ונאורים שאר הרשעים ממנה ולא יקומו. ומשום כך ורבים - אלו ישראל. אף כאן ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד - אלו

אלוין מפתחן אתמסרו ליה למשה בסיני בשעתא דקרן עור פניו, ומסר לון ברזא דלחישו ליהושע וכל אנון סבין, עד דמטו למארי מהימנותא למנדע. זכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

מתניתין בארבע תקיפין דרוחי דעלמא. והמשפלים וזהרו. מאן משפלים, אליון דידיעי לאסתפל לא ביקרא דמארהון, וידעי רזא דחכמתא למיעל בלא פסופא לעלמא דאתי, אליון זהירין פזוהרא עלאה.

ומה דאמר והמשפלים ולא אמר והיודעים, אליון ודאי אנון דמסתפלן ברזין פנימאין סתימין דלא קימין בגלויא, ולא אתמסרו לכל בר נש. מאן דזכי לאסתפל בהו בסכלתנו. דא אזהיר דנציץ בעטורא דזהרא עלאה על כלא. לית זהרא דאזהר כדא. לית זיהרא דנציץ לההוא עלמא פהאי זיהרא. דא זהר דאורייתא דא זהר דמאריהון דחכמתא דירתיך ההוא עלמא על כלא. אנון נפקין ועאלין בכל גנזי דמאריהון. ולית מאן דימחי בידיהון. כלא פסיפן מזוהרא דילהון. זהר דא נציץ לכל סטר. ומצדיקי הרבים, הרבים ולא כלא. פגונא (דניאל יב ב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו. מאי ורבים בגין דאית דלא יקומו. ודא היא אדמת עפר. מאי אדמת עפר. אלא אדמת דהיא מעפר, ודא היא ארעא דישראל דאיהי אדמת מההוא עפר. דכתיב ביה (קהלת א) הכל היה מן העפר. ואפלו גלגל חמה. ואתנהרין שאר חביבין מנה ולא יקומו. ובגין כך ורבים אליון ישראל.

אוף הקא ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד. אליון ישראל דזכו לאורייתא דנקדה דסתים. (דף קנה ע"ב) ואורייתא כללא דנביאים

ישראל שזכו לתורה של הנקדה הנסתרת. והתורה היא כלל של נביאים וכתובים, הפלל של תורה שבעל פה. ומשום שהיא הפלל של הכל, מי שזוכה בה זוכה בכל. פכוכבים, יש פכוכבים שנראים לצד מזרח, פכוכבים לצד צפון, פכוכבים לצד דרום, פכוכבים לצד מערב. אם מדה במקל, שלשה לכל צד דקים נוצצים, ושנים פדבוק, פוכב של זהר וזהר ונסתר בתוך תקפו של העגל. פוכב מאיר וזהר בלבן מהצד הזה. פוכב אחר מאיר וזהר אדם. זה חיים וזה מות סמוך לזהב הדק הזה, שלא מאיר ולא מוציא קטטה של קטטה (מדת הבנאים). בתוך היכל האותיות הדקות שבעה טעמים של תורה תלויים בהם.

ואלו הטעמים שנפרדו מאותם הטעמים האחרים שלשה עשר שעומדים להנהיג ולנגן, ואלו השבעה נפרדים לשלשה עשר אחרים להנהיג ולנגן לפתובים. ואלו יחידים למקום הזה בשבעה היכלות של פתובים, ואלו השבעה נפרדים מאותם האחרים. וכששורים בפתובים נפרדים לעשרה, ועליהם נקרא ספר פתובים ספר אמונים. ועשרה אמונים הם עליהם. אחר כך נפרדים לשלשה עשר, והכל כמו שלמעלה בתורה, הנביאים שורים במקומם, והכל הולך בסוד של התורה.

הניצוץ הקשה עשה מדידה במדידות שאמרנו, והכל בסוד של האין סוף בנגון של הטעמים, מתחיל ומפה האויר שלשה. שאותו האויר יוצא מאין סוף ומפה לתוך המת, והמת מוציא אויר ומפה בגרון, שמשם יוצא מתחילים בשלשה קשרים שאמרנו,

וכתובים. וכללא דאורייתא דבעל פה. ובגין דאיהי פללא דכללא מאן דזכי בה זכי בכללא. פכוכבים. אית פכוכבים דאתחזון לסטר מזרח. פכוכבים לסטר צפון. פכוכבים לסטר דרום. פכוכבים לסטר מערב. אי קיסטון בקולפון תלת לכל סטר דקיקיא נצצין, ותרין פקייטפא פוכבא דזיהרא וזהיר וסתים גו תוקפוי דעגלא. פוכבא נהיר וזהיר פחירו מהאי סטרא. פוכבא אחרא נהיר וזהיר סמקא. דא חיינ דא מותא סמין להאי דהבא דקיק דלא נהיר ולא נפיק קייטפא דיקטפא. (נ"א דקטפא) גו היכלא דאתון דקיקין שבע טעמי דאורייתא תלזן בהו.

ואלו טעמין דאתפרשו מאנון טעמין אחרנין תליסר דקיימין לאענאה ולנגנא, ואלין שבע מתפרשן לתליסר אחרנין, לאענאה ולנגנא לפתובים. ואלין יחידאי לאתר דא בשבעה היכלין דכתובים ואלין שבע מתפרשן מאנון אחרנין. וכד שראן בפתובים מתפרשן לעשר, ועליהו אקרי ספר פתובים ספר אמונים. ועשר אמונים עליהו אנון. לבתר מתפרשן לתליסר, וכלא פגונא דלעלא באורייתא, נביאים שראן בדוכתיהו וכלא ברזא דאורייתא אזלא.

בוצינא דקרדינותא עביד משחתא במדידו דקא אמרן. וכלא ברזא דאין סוף בנגונא דטעמי, שארי ובטש אוירא דילהון. דההוא אוירא נפקא מאין סוף ובטש גו מחא, ומחא אפיק אוירא ובטש בגרונא, דמתמן נפק אוירא אחרא לבר. אשתכחו תלת אוירין ואתפלילו בחד אלין שראן בתלת קשרין דקא אמרן ושארי מבוצינא פשיטו לאתפשטא, אויר אחר החוצה. נמצאו שלשה אוירים ונכללו באחד, אלו

ומתחילה מן המאור התפשטות
להתפשט, ומודד לארץ ולרחב
לעמק ולרום לאותם עשרים
ושנים מפתחות עליונים, ומודד
עשרים ושנים אותיות.

וכך הסוד והעמק והסתר שלהם
כנגד שלשה אוירים, שלשה
קשרים, יהו"ה אלהינו יהו"ה,
והכל בסוד למשה מסיני. וכיון
שנזכרו (שהתחברו) בפה, יוצא
המאור, והצטרף למדד אותם
לשמות הללו בתוך המדידה,
ומדידתם אחוזה במדידת הארץ
והרחב, העמק והרום, העגול
והרבוע. וכך צריך, משום שסוד
השמות צריך להסתמך על אין
סוף, ולהתקים בקיום שלם בתוך
מדידת המאור, בנקודות וטעמים
בנגון. שזוהי השלמות של סוד
היחוד פראוי, ואין מי שיודע על
מה קיום הכל, פרט לבעלי
האמונה, ומעטים הם.

אח"כ א' בחטף, הסוד להתקשר
המאור באותם הקשרים, ועושה
מדידה תורת המדידה נקדה אחת
שיצאה מאין. הנביאים מאותה
נקדה התפשטו ונכללו בה, וירדו
למטה, ואלה נסמכו על העמוד
שנסתר מאין סוף שלשה קשרים
כפי שאמרנו.

משנה. האשכולות של הצורות
בעלי המגנים, פקוחי העינים
בעלי הלב, בהשכל קרבו ושמעו,
מי מכם ששמע קול גלגל שנעים
וסובב בגלגול, עולה ויורד
ומרים קולות בקול נעים, ושלשה
נצנוצים יוצאים מהמצח של כל
קול. ואותו הגלגל סובב למעלה
ולמטה, ויוצא ניצוץ ומלהיט את
הגלגל, ואז מוציא אש לזהות
במקלות. כשמתפשט אותו גלגל
המאור למדידה, יוצא אור טהור
שלוטה באותם שלשת האוירים
שאמרנו, ולוהטים יחד. ומאותו

ומדיד לארפא ופותיא לעמקא ורומא. לאנון
תרין ועשרין מפתחן עלאין ומדיד תרין
ועשרין אתון.

וכך רזא ועומקא וסתימו דילהון, לקבל תלת
אוירין תלת קשרין, יהו"ה אלהינו
יהו"ה. וכלא ברזא למשה מסיני. וכיון
דאדברו (נ"א דאתחברו) בפומא, נפקא בוצינא
ואצטרין למדדא לון להגי שמהן גו משחתא,
ומשחתא דילהון אחיד במדידו דארפא
ופותיא, עומקא ורומא, עגולא ורבועא. והכי
אצטרין, בגין דרזא דשמהן בעאן לאסתמכא
על אין סוף, ולא תקימא בקיומא שלים גו
משחתא דבוצינא, בנקודי וטעמי בנגונא. דדא
שלימו דרזא דיחודא פדקא חזי. ולית מאן
דידע על מה קיומא דכלא, בר מארי מהמנותא
וועירין אנון.

אח"כ א' בחטיפא רזא לאתקשרא בוצינא
באנון קשרין, ועביד משחתא אורייתא
דמשח נקדה חדא דנפקא מאין. נביאים
מההוא נקדה אתפשטו ואתכלילו בה, ונחתו
לתתא, ואלין אסתמכו על קיומא דסתים מאין
סוף תלת קשרין פדקא אמרן.

מתניתין קטופי דקטרין מארי דתריסין,
פקיחין דעינין מארי דלבא,
בסכלתנו קריבו שמעו, מאן מנכון דשמע קל
גלגלא דנעים ואסחר בגלגולא, סלקא ונחתא
ורמי קלין בקל נעימו, ותלת נציצין נפקין
מאפותא דכל קלא. וההוא גלגלא אסחר
לעלא ולתתא, ונפקא נציצא ולהיט לה
לגלגלא. וכדין אפיק אשא מלהטא בקולפין.
ההוא גלגלא פד אתפשט בוצינא למשחתא,
נפקא אורא דכיא דלהיט באנון תלת אוירין
דקאמרן, ולהטין פחדא. ומההוא להיטו

הלהט יוצא זה הגלגל שסובב ולעלות ויורד.

ובשמדידת המאור יוצאת ומודדת ממעלה למטה, הגלגל הזה פוגס את כל המחנות, וכשמתחילה המדידה, הגלגל הזה נוהם פנעם, ומוציא אותיות קטנות נוצצות לפרש באותיות של התורה, ואז נקראת מסרת. מהגלגל הזה לוחט אחר תחתון, ומתפשט ומלהט אותיות אחרות לפרש, ולא פאותם הראשונים, ונקראת מסרת קטנה.

שני הגלגלים הללו נקראים מסרת קטנה ומסרת גדולה. שתי המסרות הללו נמסרו לידי הרועה הנאמן, לדעת ולהסתפל, עד שירדו האותיות ונחקקו על לוחות האבנים. כשהגלגלים מתחילים וסובבים כמה צבאות וכמה מחנות, בעלי כנפים טסים באותם הרקיעים, ואותם האותיות שיוצאות נמסרו לאותו הממנה הקדוש שנקרא יופיא"ל בעל החכמה. ואז הולך וחוקק אותם סביב האותיות. והממנה הקדוש הזה מסר אותם לנאמן הקדוש, כמו שנאמר (שמות כד)

עלה אלי ההרה והיה שם וגו'. והמשבילים יזהרו כזהר הרקיע, אלו אותם שמשבילים בתורה, ומסתפלים בדברי תורה ברצון ובהרהור הלב. והמשבילים שמשבילים, ולא מסתפלים בדבר לבדו, אלא שמשבילים במקום שתלוי אותו הדבר, משום שאין דבר שלא תלוי על סוד עליון אחר. וימצא בדבר הזה דבר אחר של סוד עליון מתוך האספקלריה שאינה מאירה, ימצא ויראה האדם סוד האספקלריה המאירה, וסימנה - משכיל על דבר ימצא טוב.

(משלי טז) משכיל על דבר ימצא טוב.

דבר - זו האספקלריה שלא מאירה. ימצא טוב - זו האספקלריה המאירה. משכיל על דבר,

נפקא גלגלא דא דאסחר ולסלקא ונחתא. וכד משחתא דבוצינא נפקא ומדיד מעלא לתתא, האי גלגלא פניש כל משרין. וכד שארא משחתא האי גלגלא נהים בנעימו ואפיק אתון נציצין דקיקין לפרשא באתון דאורייתא וכדין אקרי מסרת. מהאי גלגלא להיט אחרא תתאה, ואתפשט ולהיט אתון אחרנין לפרשא ולא פאנון קדמאי ואקרי מסרת זעירא.

אלין תרין גלגלין אקרון מסרת זעירא ומסרת רברבא. אלין תרין מסרות אתמסרו לידוי דרעיא מהימנא, למנדע ולאסתפללא, עד דנחתו אתון ואתחקקו על לוחי אבנין. כד גלגלי שארי ואסחר כמה חילין וכמה משרין מאריהון דגדפין טאסין באנון רקיעין, ואנון אתון דנפקי אתמסרו לההוא ממנא קדישא דאקרי יופיא"ל מארי דחכמתא. וכדין אזיל וחקיק לון סחרני דאתון. והאי ממנא קדישא מסר לון למהימנא קדישא. כמה דאת אמר (שמות כד יב) עלה אלי ההרה והיה שם וגו'.

והמשבילים יזהרו כזהר הרקיע. אלין אנון דמשבילי באורייתא, ואסתפלין במלי דאורייתא ברעותא בהרהורא דלבא. והמשבילים דמסתפלן, ולא מסתפלן במלה בלחודהא. אלא דמסתפלן באתר דתלי ההוא מלה. בגין דלית מלה דלא תליא על רזא אחרא עלאה. וישפח במלה דא מלה אחרא דרזא עלאה, מגו אספקלריא דלא נהרא, ישפח ויחמי בר נש רזא דאספקלריא דנהרא. וסימנה (משלי טז ט) משכיל על דבר ימצא טוב. דבר, דא אספקלריא דלא נהרא. ימצא טוב,

ולא כתוב משפיל דבר, אלא על דבר, שצריך להסתפל עליו למעלה. וזהו כזה הרקיע, זהו הרקיע הנודע על החיות למטה. שמתוף הרקיע הזה יסתפל באותו זהר, שנוצץ הזהר שזוהרים העליונים. הזהר שיוצא מתוף הנקדה העליונה, וזהיר ויתנוצץ בניצוץ של שאר האורות לכל צד.

ומצדיקן הרבים פכוכבים לעולם ועד. מה הפכוכבים שעומדים תמיד בקיום של אותן הנהגות השמים להאיר תמיד, כמו שנאמר ואת הפכוכבים, אלו הפכוכבים שמאירים. ומצדיקי הרבים - שדוחקים אותם ומלקים אותם לשמר דרכי התורה. פכוכבים - אלו אותם הדגשים של האותיות שדוחקים אותם ומוציאים אותם לאור. ואלו הם פכוכבי השביט, מוציאים רוח ואור כאחד, ומאירים לסוד האותיות.

כזהר הרקיע - זו הנקדה ששורה על האותיות לנגן ולהתפשט, וזו הנקדה שהיא רוכצת על האותיות כמו אם על בנים. ואף על גב שהיא הנקדה האחת מתפשטת לנגון ולא מתפשטת במראה. וזהו סוד הכתוב (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת, שהרי יום השבת בזה עולה. ועל זה הנגון של הנקדה הזו עולה במניחה, וזהו הזהר של הרקיע הזה שנקרא יום השבת.

ועוד יזהרו, אותם המשפילים באותו הזהר שעולה בו אותו הרקיע התפשט. ומשום שאותו שהתפשט קטן מפל הרקיעים, הנקדה הזו שעולה בו אותה ההתפשטות של הנגון מעט במניחה, ולא רבה, ושעורו בנגון כשהושיטו הימין והשמאל

דא אספקלריא דנהרא. משפיל. על דבר, ולא פתיב משפיל דבר, אלא על דבר, דבעי לאסתפלא עליה לעלא. ודא הוא כזהר הרקיע, דא הוא רקיע דאשתמודעא על חיון לתתא. דמגו האי רקיע יסתפל בההוא זהר, דנציץ זהרא דזהרין עלאין, זהרא דנפיק מגו נקדה עלאה, וזהיר ויתנציץ בניצוץ דשאר נהורין לכל סטר.

ומצדיקן הרבים פכוכבים לעולם ועד. מה פכוכבים דקימן תדיר בקיומא דאנון נימוסי שמיא לאנהרא תדיר. פמה דאת אמר (בראשית א טז) ואת הפכוכבים, אלין פכוכבים דנהרין. ומצדיקי הרבים דדחקי לון ואלקי לון למיטר אורחוי דאורייתא. פפכוכבים, אלין אנון דגשים דאתון דדחקי לון, ומפקי לון לנהורא. ואלין אנון פכוכבי דשרביטא מפקי רוחא ונהורא פחדא, ואנהירו לרזא דאתון.

כזהר הרקיע (דף קכו ע"א) דא נקדה דשריא על אתון לנגנא ולאסתפשטא, ודא איהי נקדה דאיהי רביע על אתון כאמא על בנין. ואף על גב דאיהו נקדה חדא אתפשטת לנגונא ולא אתפשטת בחזותא. ודא איהו רזא דכתיב (תהלים צב א) מזמור שיר ליום השבת דהא יום השבת בהאי סלקא. ועל דא נגונא דהאי נקדה. סלקא בניחא ודא איהו זהר דהאי רקיע דאקרי יום השבת.

ועוד יזהרו, אנון משפילים בההוא זהר דסלקא ביה ההוא רקיעא אתפשט. ובגין דההוא אתפשט זעירא מפל רקיעין, האי נקדה דסלקא ביה ההוא אתפשטותא דנגונא זעיר בניחא, ולא סגיא, ושעורא דילה בנגונא פד אושיטו דימינא ושמאלא לגבי האי רקיע פדין מתחדין. ועל דא ביה תרויהו

לְרַקִּיעַ הַזֶּה אִזּוּ מִתְיַחֲדִים. וְעַל כֵּן
בו שְׁנֵיהֶם שְׁתֵּי רוּחוֹת מִתְפַּשְּׁטוֹת
בְּגוּזוֹן, וְהֵם בְּדַחְיָה, וּבָאָה רוּחַ
קְטָנָה בְּמִנְיָחָה.

אַחַר כֵּן הִנְקָדָה הַזֶּה נִסְתַּרְתָּ
בְּתוֹכָהּ, וּמִתְכַּסֶּה וּמִתְפַּשְּׁטָת
בְּהַתְפַּשְּׁטוֹת כְּתוֹלַעַת הַזֶּה
שְׁמִתְכַּסֶּה. וְאַחַר שְׁמִתְכַּסֶּה כְּתוֹכוֹ,
נִזְרַקְתָּ לְמִטָּה לְגוּזוֹן, וְזוֹ נִקְרָאת
זְרִיקַת הַנְּקָדָה הַזֶּה, מִשּׁוּם
שְׁמִתְיִשְׁבֶּת בְּיָמִין הַזֶּה.
וּכְשֶׁמִּתְפַּשְּׁטָת הַנְּקָדָה הַזֶּה לְגוּזוֹן,
אוֹחוֹת אֶת הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה
לְהִתְיִשֵּׁב, וּמֵאִירָה וְנוֹצֵצָת. וְאִזּוּ
וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר, כְּאוֹתוֹ
הַזֹּהֵר מִמֶּשׁ שֶׁהַתְפַּשְּׁט וְנוֹזֵק נִיצוּץ
לְהִתְיִשֵּׁב, וְזֶה מְשַׁכֵּל עַל דְּבָר.
וְדֹא מִשּׁוּם שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת עַל דְּבָר
- יִמְצָא טוֹב. הַתְפַּשְּׁטוֹת הַזֹּהֵר הַזֶּה
שֶׁהוּא נִיצוּץ וְזוֹהֵר לְהִסְתַּפֵּל,
וְהַסּוֹד הַזֶּה הוּא עִמָּךְ וְרוּם
לְהִתְיִשֵּׁב בְּסוֹד הַמְּאוֹר כְּמוֹ אוֹתוֹ
הַדְּבָר.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, דָּא רְקִיעָא
דְּבֵיה שְׁמֵשׁא וְסִיְהָרָא כּוֹכְבֵיא
וּמְזֻלֵיא. הֵכָא פְּשִׁיטוּ דְּבוּצִינָא לְגוּזָא, עַל דָּא
בְּתַמְיָהוּ בְּסִלְיָהוּ עַל כְּלָא. וְסִימְנִיךְ (תְּהִלִּים קִיב ט)
פְּזֵר נִתֵּן לְאַבְיוֹנִים. דְּהָא אִיהוּ יְהִיב לְכַלְהוּ
תַּתְּאִי, וּמִשְׁחָתָא דְּבוּצִינָא פְּזֵר רַבְּרָא.

דְּכַד מִשְׁחָתָא סְלָקָא וְאַתְרַבְּרָא כְּדִין אִיהוּ
סְלִיק וְאוּשִׁיט שִׁית אַמִּין, בְּשִׁיעוּרָא
דְּשִׁית נִקּוּדִין לְאַרְכָּא וּלְפּוֹתֵיא כְּחִיזוּ דָּא L
דְּאִיהוּ פְּזֵר, וְהָאִי אִיהוּ סִימְנִיךְ (אֶסְתֵּר ה) וְיִוִּשְׁט
הַמְּלִיךְ לְאַסְתֵּר אֶת שְׂרָבִיט הַזֶּהב.

וְתַנְיִן שִׁית אַמִּין אוּשִׁיט לְקַבְּלָהּ. מֵהָאִי פְּזֵר
מְלֵיא מְבוּעֵין וְיְהִיב לְמִסְפְּנֵי. וְהָאִי
אִיהוּ שְׂרָבִיטָא דְּאַתְתַּקֵּן בְּמִשְׁחָתָא דָּא.
וּבְגוּזָא דְּמִשְׁחָתָא דָּא סְלָקוּ וְאַתְתַּקֵּנוּ כְּדָקָא
יָאוּת. וְכְדִין וְהַמְשַׁפְּלִים וְגו'. שְׁעוּרָא דָּא
כְּשִׁיעוּרָא דְּשִׁית נִקּוּדִין, לְגוּזָא תַּלְתָּ לְאַרְכָּא

תְּרִין רוּחִין אֶתְפַּשְּׁטוּ בְּגוּזָא, כְּדִי דְחָיא וְאַתִּי
רוּחָא זְעִיר בְּנִיחָא.

לְבַתֵּר הָאִי נִקּוּדָא אֶטְמַרְתָּ בְּגוּזָה, וְאַתְחַפֵּיא
וְאַתְפַּשְּׁטָת בְּאַתְפַּשְּׁטוֹתָא כְּהָאִי
תּוֹלַעַתָא דְּאַתְחַפֵּיא, וּבַתֵּר דְּאַתְחַפֵּיא בְּגוּזָה
אִזְדְּרִיק לְתַתָּא לְגוּזָא, וְדָא אֶקְרִי זְרִיקָא דְּהָאִי
נִקְדָּה, בְּגִין דְּאַתִּישְׁבֶּת בְּהָאִי בְּיָמִינָא, וְכַד
אַתְפַּשְּׁטָת הָאִי נִקְדָּה לְגוּזָא אַחֲדִית בְּבוּצִינָא
דְּקַרְדִּינוֹתָא, לְאַתִּישְׁבָּא וְנָהִיר וְנָצִיץ, וְכַדִּין
וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר, כְּהוּא זֹהֵר מִמֶּשׁ
דְּאַתְפַּשְּׁט וְאַזְדְּרִיק נְצִיצוּ לְאַתִּישְׁבָּא, וְדָא
מְשַׁכֵּל עַל דְּבָר. וְדֹאִי בְּגִין דְּאִיהִי קִימָא עַל
דְּבָר יִמְצָא טוֹב, אֶתְפַּשְּׁטוֹתָא דְּזוֹהֵר דָּא דְּאִיהוּ
נְצִיצוּ וְזוֹהִירוּ לְאַסְתַּפְּלָא, וְרָזָא דָּא אִיהוּ
עוּמָקָא וְרוּמָא לְאַתִּישְׁבָּא בְּרָזָא דְּבוּצִינָא
כְּהוּא דְּבָר.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, דָּא רְקִיעָא
דְּבֵיה שְׁמֵשׁא וְסִיְהָרָא כּוֹכְבֵיא
וּמְזֻלֵיא. הֵכָא פְּשִׁיטוּ דְּבוּצִינָא לְגוּזָא, עַל דָּא
בְּתַמְיָהוּ בְּסִלְיָהוּ עַל כְּלָא. וְסִימְנִיךְ (תְּהִלִּים קִיב ט)
פְּזֵר נִתֵּן לְאַבְיוֹנִים. דְּהָא אִיהוּ יְהִיב לְכַלְהוּ
תַּתְּאִי, וּמִשְׁחָתָא דְּבוּצִינָא פְּזֵר רַבְּרָא.

דְּכַד מִשְׁחָתָא סְלָקָא וְאַתְרַבְּרָא כְּדִין אִיהוּ
סְלִיק וְאוּשִׁיט שִׁית אַמִּין, בְּשִׁיעוּרָא
דְּשִׁית נִקּוּדִין לְאַרְכָּא וּלְפּוֹתֵיא כְּחִיזוּ דָּא L
דְּאִיהוּ פְּזֵר, וְהָאִי אִיהוּ סִימְנִיךְ (אֶסְתֵּר ה) וְיִוִּשְׁט
הַמְּלִיךְ לְאַסְתֵּר אֶת שְׂרָבִיט הַזֶּהב.

וְתַנְיִן שִׁית אַמִּין אוּשִׁיט לְקַבְּלָהּ. מֵהָאִי פְּזֵר
מְלֵיא מְבוּעֵין וְיְהִיב לְמִסְפְּנֵי. וְהָאִי
אִיהוּ שְׂרָבִיטָא דְּאַתְתַּקֵּן בְּמִשְׁחָתָא דָּא.
וּבְגוּזָא דְּמִשְׁחָתָא דָּא סְלָקוּ וְאַתְתַּקֵּנוּ כְּדָקָא
יָאוּת. וְכְדִין וְהַמְשַׁפְּלִים וְגו'. שְׁעוּרָא דָּא
כְּשִׁיעוּרָא דְּשִׁית נִקּוּדִין, לְגוּזָא תַּלְתָּ לְאַרְכָּא

שֶׁלשׁ לַאֲרֶךְ וּשְׁלֹשׁ לְרֹחֵב, מִשּׁוּם
שֶׁהוּא סוּד שֶׁל שֵׁשׁ.

שֵׁשׁ הֵם, וְהֵם חֲמֵשׁ. שֶׁלֹשׁ לַאֲרֶךְ
וּשְׁתַּיִם לְרֹחֵב כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים שֶׁלֹשׁ
לְצַד זֶה וּשְׁלֹשׁ לְצַד זֶה. וְאִז
וּמִצְדֵי קֵי הָרַבִּים כְּפּוֹכְבִּים לְעוֹלָם
וְעַד. אֵלּוּ הֵם שֵׁשׁ הַנְּקֻדוֹת
שֶׁנּוֹצְצוֹת וּמְאִירוֹת לְמִטָּה, וְאוֹתָם
כּוֹכְבִּים נִסְתָּרִים לְהָאִיר, וְהַלְבֵּנָה
מוֹאֲרֵת בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד
מִמֵּדִידָתָם שֶׁנּוֹעֲצוֹת בְּמָאוֹר.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ,
זֶה הַרְקִיעַ שֶׁל חַיּוֹת שְׁעוֹמְדוֹת.
מִתְפַּשֵּׁט קוֹ הַמְּדָה, מוֹדֵד לַאֲרֶךְ
שֶׁלֹשָׁה קְשָׁרִים לְיָמִין וּשְׁלֹשָׁה
קְשָׁרִים לְשְׂמָאל. אֵלּוּ שֶׁלֹשָׁה
קְשָׁרִים עֲמוּד אֶחָד, וְאֵלּוּ הַשְּׁלֹשָׁה
עֲמוּד אֶחָד. וְאֵלּוּ שֶׁלֹשׁ נְקֻדוֹת
שְׁעוֹמְדוֹת זֶה עַל זֶה, בֵּין לְצַד זֶה
בֵּין לְצַד זֶה. מְדִידַת קוֹ הַמְּדָה
הַשְּׁעוֹר לְנֶגֶן שְׁנֵי טַעֲמִים
שְׁעוֹמְדִים בְּמִרְאֵה שְׁמִקְיָמִים נִגּוּן
שֶׁל הַמְּדִידָה שְׁמוּדָה אַחַר הַיִּרְכִּים
שְׁעוֹמְדוֹת.

יַעֲקֹב שֶׁהוּא הַגּוֹף, נִסְמָךְ עַל
הָעֲמוּדִים בְּמִדֵּידַת קוֹ הַמְּדִידָה,
כְּשֶׁנִּכְנַס לְאִבּוֹ הַסּוּד שֶׁל וַיְבֵא לוֹ
יָיִן וַיִּשְׁתֵּה. וְהַגּוֹף הַתְּקִים בְּקִיּוּמוֹ.
וְעַל זֶה וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר
הַרְקִיעַ וְגוֹ'. וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ
כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, שְׁמִתְפַּשֵּׁטִים
וּמְאִירִים לְמִטָּה, כְּשֶׁהַשְּׂרֵבִיט
מִתְקִים בְּסוּד שֶׁל פֶּזֶר, וְנוֹתֵן
וְנִכְנַס בְּמִדֵּידָה וּמוֹדֵד, וְנִתְתַּקְּנִים
אֵלּוּ שְׁנֵי הָעֲמוּדִים בְּמִדֵּידָה
לְמִטָּה, וּמִתְתַּקֵּן הַמָּאוֹר וּמוֹדֵד זֶה
עִם זֶה.

אִז וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, שֶׁהָרִי
לְמִטָּה הַתְּתַקְּנָה בְּתַקּוֹן שֶׁל
הַנְּקֻבָּה לְקַבֵּל אֶת הַזְּכָר. וְהַיִּרְכִּים
הַתְּתַקְּנוּ בְּלֵי הַתְּפַשֵּׁטוֹת. וְכֵאֵן
אֵינן נִגּוּן בְּתוֹךְ הַמְּדִידָה הַזֶּה,
וְנִקְרָאת אֶתְנַחֲתָא כְּנֶגֶד שְׁנֵי
טַעֲמִים, סוּד הַנְּקֻבָּה הַפְּתוּחָה כְּנֶגֶד

וְתִלְתַּת לְפּוֹתֵיָא. בְּגִין דְּאִיהוּ רְזָא דְשִׁית.
שִׁית אֲנוּן, וְאֲנוּן חֲמֵשׁ. תִּלְתַּת לְאֲרַכָּא תְרִין
לְפּוֹתֵיָא פֶד מְסַתְּכָלָאן תִּלְתַּת לְסַטְרָא דָא,
וְתִלְתַּת לְסַטְרָא דָא. וּכְדִין וּמִצְדֵי קֵי הָרַבִּים
כְּפּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וְעַד. אֵלּוּ אֲנוּן שִׁית נְקוּדִין
דְּאֲנוּן נְצִיצִין, וְנִהְרִין לְתַתָּא. וְאֲנוּן כּוֹכְבִּים
טְמִירִין לְאַנְהָרָא, וְסִיְהָרָא אֶתְנַהֲרֵת בְּכָל חַד
וְחַד מִמְשַׁחְתָּא דִּילְהוּן דְּאֶתְנַעֲצָאן בְּבוֹצִינָא.
וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ. דָּא רְקִיעַ
דְּחִיּוֹן דְּקִימִין אֶתְפַּשֵּׁט בּוֹצִינָא
וּמְדִיד לְאֲרַכָּא תִּלְתַּת קְשָׁרִין לְיָמִינָא וְתִלְתַּת
קְשָׁרִין לְשְׂמָאלָא. אֵלּוּ תִּלְתַּת קְשָׁרִין חַד קִימָא.
וְאֵלּוּ תִּלְתַּת חַד קִימָא. וְאֵלּוּ תִּלְתַּת נְקוּדִין
דְּקִימִין דָּא עַל דָּא בֵּין לְסַטְרָא דָּא בֵּין לְסַטְרָא
דָּא. מְדִידוֹ דְּבוֹצִינָא שִׁיעוּר לְנִגְנָא תְרִין
טַעֲמִין, דְּקִימִין בְּחִיזוֹ דְּקִימִין נִגּוּנָא דְּמִשְׁחָתָא
דְּמְדִיד בְּתִרִין יִרְכִין דְּקִימִין.

יַעֲקֹב דְּאִיהוּ גּוֹפָא, אֶסְתַּמִּיךְ עַל קִיּוּמִין
בְּמִדֵּידוֹ דְּבוֹצִינָא. פֶּד עָאל לְאַבוּהַ רְזָא
(בראשית כז כח) דְּוַיְבֵא לוֹ יָיִן וַיִּשְׁתֵּה. וְגוֹפָא אֶתְקִים
בְּקִיּוּמָה. וְעַל דָּא וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר
הַרְקִיעַ וְגוֹ'. וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר
דְּמִתְפַּשֵּׁטִין וְנִהְרִין לְתַתָּא, פֶּד שְׂרֵבִיטָא אֶתְקִים
בְּרְזָא דְּפֶזֶר, וַיְהִיב וְעָאל בְּמִשְׁחָתָא וּמְדִיד
וְאֶתְתַּקְּנוּ אֵלּוּ תְרִין קִימִין בְּמִשְׁחָתָא לְתַתָּא,
וְאֶתְתַּקֵּן בּוֹצִינָא וּמְדִיד דָּא עִם דָּא.

בְּרִין וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ דְּהָא לְתַתָּא אֶתְתַּקְּנַת
בְּתַקּוּנָא דְּנוּקְבָא לְקַבֵּל דְּכּוּרָא, וְיִרְכִין
אֶתְתַּקְּנוּ בְּלָא פְּשִׁיטוֹ. וְהָכָא לָאוּ נִגּוּנָא בְּגוֹ
מִשְׁחָתָא דָּא, וְאֶקְרִי אֶתְנַחֲתָא לְקַבֵּל תְּרֵי טַעֲמִי,
רְזָא דְּנוּקְבָא דְּפְתִיחָא לְקַבֵּל דְּכּוּרָא וְהָכָא לָאוּ
נִגּוּנָא דְּכָלָא בְּנִיחָא.

טַעֲמִים, סוּד הַנְּקֻבָּה הַפְּתוּחָה כְּנֶגֶד

הַמְדִידָה הַזֹּאת טְמִירָה, אֲזַ וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ פְּזֹהַר הַרְקִיעַ. זֶהוּ רְקִיעַ הַיָּמִין שְׁזֹהַר וּמְאִיר וּמְחַזֵּיק בְּחֻזְקוֹ. מִתְחִיל קוֹ הַמְדִידָה וּמִתְפַּשֵּׁט לְהֵאִיר, וְהַנְּגוֹן שְׁהוֹלֵךְ מִצֵּד הַיָּמִין מְרַצֵּה אֶת הַנְּגוֹן שֶׁל חֲבִיבוֹת לְלֶכֶת בַּנְּגוֹן הַזֶּה בְּחֻבּוֹק. וְהַתְּלֻשָׁא סוֹטֵר לְקֶשֶׁר קֶשֶׁר, זֶה יֶשֶׁר וְזֶה כְּפוּף, וְנִכְפָּל נֶגֶד צִדוֹ בְּנִכּוּחַ, וְהַתְּפֻשָּׁטוּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת כְּאֶחָד, בְּסוּד שֶׁל אֲזֵלָא וְגָרִישׁ שְׁקוֹשֵׁר הַשְּׂמָאל.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, כְּשֶׁפּוֹסֵק הָאוֹר וְקוֹ הַמְדִידָה פְּסָקָה, וְלֹא מוֹרֵד בְּאַרְףּ וְרוּחַב מִמֶּטְהָ לְמַעְלָה, מִתְפַּשֵּׁט קוֹ הַמְדִידָה, וְאוֹחֵז מִמַּעְלָה לְמִטָּה בְּסוּד שֶׁל הַקְּשִׁירוֹת, וּמִתְבָּרְכִים עֲלֵיוֹנִים וּמִתְתוֹנִים בַּמְדִידָה הַזֹּאת שֶׁל קוֹ הַמְדִידָה (שֶׁל הַנְּגוֹן) לְכָל הַמְדִידוֹת, וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל מְדִידָה אַחַת שְׁעוֹמֶדֶת וְנִסְמָכֶת כְּלָה עַל זֶה. וּמְשׁוּם כֵּן, כְּשֶׁהַמַּעֲשִׂים כְּשֵׁרִים לְמִטָּה וְנִכְשֵׁרִים בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, בְּמַעֲשִׂים שֶׁל תּוֹרָה, אֲזַ הַכֹּל מִתְפַּקֵּן עַד הָאֵתֶר הַזֶּה. שְׁהָרִי פֶּאֵן נִמְצָא וּמְזַדְמָן בְּגִלּוּי וּבְכִסּוּי סוּד הָאֵמוּנָה, וְנוֹסֵעַ עַד לְכֹאֵן.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, כְּשֶׁהַמַּעֲשִׂים מִתְקַנְיִם וְאוֹחֲזִת מְדִידָה אַחֶרֶת בְּסִטְרָה, וּפּוֹסֶקֶת בֵּין הַמְדִידָה שְׁלֵמָה לְמְדִידָה הַעֲלִיּוֹנָה. הַמְדִידָה הַעֲלִיּוֹנָה הִיא מְדִידָה וְלֹא לְמְדִידָה, אֵין מְדִידָה כְּלָל. וּמְשׁוּם כֵּן פּוֹסֶקֶת מִמֶּטְהָ לְמַעְלָה, וּמִפְּסִיקָה מִמַּעְלָה לְמִטָּה. וְזֶה סוּד יְהוּ"ה ו' יְהוּ"ה פּוֹסֶקֶת בְּתוֹכָם, וְהַכֹּל אֶחָד בְּסוּד קוֹ הַמְדִידָה.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, כְּשֶׁהַמַּעֲשִׂים לֹא נִכְשֵׁרִים וְקוֹ הַמְדִידָה אֵינוֹ מִתְפַּשֵּׁט, אֲזַ הַשׁוֹפֵר מִתְהַפֵּף, וְהַכֹּל מִתְעַכֵּב וְקִים בְּמִקוּמוֹ וְלֹא שׁוֹפֵעַ לְמִטָּה. וְלִפְעָמִים שְׁזֶה

מִשְׁחָתָא דָּא טְמִירָא, כְּדִין וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ פְּזֹהַר הַרְקִיעַ. דָּא רְקִיעַ דִּימִינָא דִּזְהִיר וְנִהִיר וְאַתְקִיף בְּתַקְפָּה. שְׂאֵרֵי בּוֹצִיעָא וְאַתְפֻּשֵׁט לְאַנְהָרָא, וְנִגְוֵנָא דְקָא אֲזֵלָא מִסְטֵר יְמִינָא תְרַצָּתָא הֵאִי נִגְוֵנָא דְחֲבִיבוֹ לְמִיזְלָ בְּנִגְוֵנָא דָּא מִחֲבָקָא. וְתִלְשָׁתָא קָא סְטִיר לְקֶשֶׁרָא קֶשֶׁרָא, הֵאִי אֶחִיד וְהֵאִי כְּפִיף, וְאַתְיַעִיף לְקַבְלָא דְסִנְטוּרָא בְּקִנְטוּפָא וְאַתְפֻּשֵׁטוּ תְרִין דְרוּעִין כְּחָדָא, בְּרִזָּא דְאֲזֵלָא וְגָרִישׁ דְקִטוּר שְׂמָאלָא.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כִּד פְּסִק נְהוּרָא וּבּוֹצִיעָא פְּסָקָה, וְלֹא מְדִיד בְּאַרְפָּא וּפּוֹתִינָא מִתְתָּא לְעֵלָא, אֶתְפֻּשֵׁט בּוֹצִיעָא וְאֶחִיד מְעֵלָא לְתַתָּא בְּרִזָּא דְקֶשֶׁרֵינוּ, וְאַתְבָּרְכָאן עֲלֵאִין וְתַתָּאִין בְּהֵאִי מְדִידוֹ דְבוֹצִיעָא. (נ"א דַּנְּגוֹנָא) לְכִלְהוֹ מִשְׁחָתִין, וְאַתְעֵבִיד כְּלָא מִשְׁחָתָא חַד דְקִימָא וְאַסְתְּמִיךְ כְּלָא עַל דָּא.

וּבְגִין כֵּן כִּד עוֹבְדִין מִתְפַּשְׁרִין לְתַתָּא, וְאַתְפַּשְׁרֵן בְּעוֹבְדִין טְבִין, בְּעוֹבְדִין דְאוּרִיתָא, כְּדִין כְּלָא אֶתְתַּקֵּן עַד הֵאִי אֶתֶר. דְּהֵא הֵכָּא אֶשְׁתַּכַּח וְאַזְדְּמָן בְּגִלּוּיָא וּבְכִסּוּיָא, רִזָּא דְמַהֲמִנּוּתָא וְנִטְלָא עַד הֵכָּא.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כִּד עוֹבְדִין מִתְתַּקְנָן וְאֶחִיד מִשְׁחָתָא אַחֶרָא בְּסִתִּימוֹ, וּפְסָקָה בֵּין מִשְׁחָתָא דְלְתַתָּא לְמִשְׁחָתָא עֲלֵאָה. מִשְׁחָתָא עֲלֵאָה אִיהִי מִשְׁחָתָא וְלֹא מִשְׁחָתָא, לֹא מִשְׁחָתָא כְּלָל. וּבְגִין כֵּן פְּסָקָה מִתְתָּא לְעֵלָא, וּמִפְּסָקָא מְעֵלָא לְתַתָּא. וְרִזָּא דָּא יְהוּ"ה ו' יְהוּ"ה פְּסָקָה בְּגוּיָהוּ, וְכִלָּא חַד בְּרִזָּא דְבוֹצִיעָא.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, כִּד עוֹבְדִין לֹא מִתְפַּשְׁרֵן וּבּוֹצִיעָא לֹא אֶתְפֻּשֵׁט, כְּדִין שׁוֹפְרָא אֶתְהַפֵּךְ וְכִלָּא אֶתְעַכֵּב וְקִימָא בְּדוּכְתָהּ,

שופע עד שמגיע לשרביט, ועומד שם ולא שופע למטה ומתעפב. והנגון עומד ומכה בדרגה, שהיא הראשונה, וקו המדידה עומד שם ולא מודד ולא מתפשט המדידה. וכל זה משום שהשופר התהפך מהתחונים על מעשיהם שאינם כשרים.

ובשכן המדה מתפשט ומודד, אזי השופר הולך, ושלשה קשרים קימים במקומו, ואף על גב שבסוד אחר הכל עומד בסוד אחד, שהרי שלשת הקשרים הללו שבמקומו עומדים תחת כנפי אותו השופר, קו המדה עומד שם ומתברכים מתוך חביבות.

הסגורתא בסוד של שלשה אבות העומדים בתוך השופר, כאן קו המדה מודד את המדידה הזו בכלם. בארך, ברחב, עמק ורום ועגול. ולא עומדת כאן המדידה להתגלות, ואז כזהו הרקיע, הרקיע הנסתר שלא התגלה כלל, ועומד על ראשי החיות הקדושים שעומדים בסוד האבות.

וזה הרקיע הנסתר, עליו עומד עליהם. ומוציא ממנו זהר שמאיר לכל החיות. ואז עומד קו המדידה שמאיר ומכה בכלם לזהר, ועל זה הכל בסוד המדידה עומד לנגן בשעור שהנגון מודד את קו המדה. אין מי שמכיר את הסוד הזה, רק אותם הלויים שעומדים על הנגון, ולא גורעים ולא מתפשטים החוצה, אלא הכל בתוך המדידה של סוד קו המדה.

אותם שלשת הקשרים הראשונים שאמרנו, שהקשר הראשון נשאר על האותיות לנקד שיהיה הטעם למעלה. לפעמים הנקדה הזו שעומדת לטעם

ולא נגיד לתתא. ולזמנין דהא נגיד עד דמטי לשרביטא וקימא תמן, ולא נגיד לתתא ואתעפב. ונגוונא קימא ובטש בדרגא דאיהו קדמאה, ובוציצא קימא (דף ככו ע"ב) תמן ולא מדיד ולא פשיט משחתא. וכל דא בגין דשופרא אתהפך מתתאי על עובדיהון דלא בשרן.

וכד בוציצא אתפשטת ומדיד פדין שופרא אזלת ותלת קשרין קימין בדוכתה ואף על גב דברזא אחרא קימא פלא איהו ברזא חדא דהא תלת קשרין אלין דקימין בדוכתה תחות גרפוי דההוא שופרא בוציצא קימא תמן ואתברכן גו חביבו.

סגורתא ברזא דתלת אבהן דקימן גו שופרא, הקא בוציצא מדיד משחתא דא בכלהו. בארפא ופותיאי בעומקא ורומא ועגולא, ולא קימא הקא משחתא לאתגליא וכדין כזהו הרקיע רקייע סתימאה דלא אתגליא כלל, וקימא על רישי דחיון קדישין דקימן ברזא דאבהן.

והאי רקייעא סתימאה עילאה קימא עליהו. ואפיק מנה זהר דנהיר לכלהו חיון. וכדין קימא בוציצא דנהר ובטש בכלהו לאזדהרא, ועל דא פלא ברזא דמשחתא קימא לנגנא בשעורא דנגוונא מדיד בוציצא. לית מאן דינדע ליה להאי רזא, פר אנון לואי דקימן על נגוונא ולא גרעי ולא מתפשטי לבר, אלא פלא גו משחתא דרזא דבוציצא.

אנון תלת קשרין קדמאי דקאמרן דקשרא קדמאה אשתאר על אתון לנקדא למהוי טעמא לעלא. לזמנין האי נקדה דקימא לטעמא לעלא, בוצינא נחית ליה לתתא להאי קשרא, למעבד ביה מדידו לתתא. וכלא ברזא

למעלה, המאור מוריד אותה למטה לקשר הזה לעשות בו מדידה למטה. והכל בסוד של הדיקון של וא"ו יורד נקרא תביר. וכשירד ועומד על האותיות, הרי נתבאר.

ואתם שני הקשרים האחרים שאמרנו שנשארו, עומדים על האותיות, ומתפשטת אכן המדידה בסוד של וא"ו ואוחז בהם, ואז נקרא זקף גדול. וכשלא קימת ההתפשטות הזו בשני הקשרים הללו, נקרא זקף קטן, ואף על גב שהנה הכל עומד בסוד אחד.

והמשבליים יזהרו, יעשו נגון בסוד הזה פראוי. יזהירו למעלה, יזהירו למטה, לקיים את קיום סוד האמונה, וסומכים אותה ומאירים לה. יזהירו באותו הנגון ויח אחר רוח, ונעצמות זו אחר זו. כשכלם מתחברים בסוד הזה, המדידה עולה פחשבון יזהירו. משום שה"יזהירו" הזה הוא פחשבון מאתים שלשים ושמונה, שהרוחות הללו והתנועות לנגן, שיתפשט המאור בכל האורות תוך המדידה לסמך את התורה. ומשום זה יזהרו כזה"ר, כף הוא לחשבון יזהירו. יזהרו כזהר אחד הוא. מה בין זה לזה? אלא כמו שנאמר, שהרקיע העליון הנסתר על הכל, מדידה בתוך קו המדה שעומד ברקיע הזה בכל המדידות של החיות הקדושות העליונות והתחתונות, ומשום כף יזהירו כזהר, בכל אותם החיות העליונות והתחתונות, כזהר באותה הרקיע שעומד עליהם, והכל זה פנגד זה. והסימן של כל הסודות הללו כזה עומד, יזהרו כזהר הסימן הזה. והסוד הזה לא נתן אלא לבעלי מדות שידעו בסוד קו המדה הזה. אשריהם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

דייקנא דואו נחית אקרי תבירא. וכד נחית וקימא על אתון הא אתמר.

ואנון תרין קשרין אחרנין דקא אמרן דאשתארו קימין על אתון ואתפשט בוציצא ברזא דואו ואחיד לון. וכדין אקרי זקף רב וכד לא קימא פשיטו דא בהני תרי קשרין, אקרי זקיפא זעיר, ואף על גב דהא פלא ברזא חדא קימא.

והמשבליים יזהרו, יעבדון נגונא ברזא דא פדקא חזי. יזהרו לעלא יזהרו לתתא, לקימא קימא דרזא דמהמנותא, וסמכין לה ונהרין לה. יזהרו ביהוה נגונא רוחא פתר רוחא ונעימו דא פתר דא. פד מתחברין פלא ברזא דא, משחתא סליק פחשבון יזהירו. בגין דהאי יזהירו הוא פחשבון רל"ח, דהני רוחי ותנועי לנגנא לאתפשטא בוציצא בכלהו נהורין, גו משחתא לאסתמכא אורייתא. ובגין דא יזהרו כזה"ר הכי הוא לחשבנא יזהירו.

יזהרו כזהר חד הוא. מה בין האי להאי. אלא פמה דאתמר דרקיעא עלאה סתימאה על פלא, משחתא גו בוציצא דקימא בהאי רקיע, בכלהו משחתי דחיון קדישין עלאין ותתאין ובגין כף יזהרו כזהר בכל אנון חיון עלאין ותתאין כזהר ביהוה רקיע דקימא עליהו, וכלא דא לקבל דא. וסימנא דכל רזין אלין בהאי קימא יזהרו כזהר סימנא דא. ורזא דא לא אתיהיב אלא למארי מדין דינדעי ברזא דא דבוציצא. ופאין אנון צדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

כזה עומד, יזהרו כזהר הסימן הזה. והסוד הזה לא נתן אלא לבעלי מדות שידעו בסוד קו המדה הזה. אשריהם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

תא חזי. והמשפלים זזהרו וכו'. והמשפלים
 זזהרו אלין אנון דמסתפלי ברזא דחכמתא
 בסתרי רזין דאורייתא אלין צדיקיא דעבדין
 רעותא דמאריהון. ומשתדלי באורייתא יממא
 וליליא. ואלין אנון משפילים דאנון משפילים
 ברעותא דמאריהון תדיר. והא אוקימנא דלית
 דרגא פדרגא דידהו.

בגין כך כל אנון דמשתדלי באורייתא, אקרין
 משפילים מסתפלן בחכמתא מסתפלן
 ברזא דחכמתא עלאה. אין סוף אתפשט נהירו
 סתים דלא ידיע, והאי דנפקא מאין סוף קימא
 לקימא. והמשפלים זזהרו פזהר הרקיע, אלין
 אנון דמסתפלי ברזא דחכמתא, בסתרי ברזא
 דאורייתא אלין אנון דידיעי ברזא דרזין,
 ומסתפלן ואתחזו לאזדהרא בההוא זיהרו
 דנגיד ונפיק וקימי ברזי דאורייתא, וידיעי
 לאסתפלא בסתרהא.

בזהר הרקיע, דא איהו רקיעא דקאים לאנהרא
 לתתא, ואתעטר לעלא ונהיר לתתא.
 וההוא זזהר נגיד ואתמשך לתתאי ומההוא
 זזהר אתזנו, וקימי בקיומיהו ואזלי ושאטן
 ונצחי גבורי שמאי ודיני גבורתי טסיסין.

ומצדיקן הרבים פפוכבים לעולם ועד. כד
 נהרין פוכביא בנהירו דנציץ ונטלי
 במטלנוי לאתנהרא מגו דרגין ידיעאן, פוכבא
 דנהיר מסטר דמזרח פמה אנון משרין מזלגן
 קימאן בקסטוריהו. האי פוכבא נציץ תלת
 זמני ובטש נציצו דילה ברביעתא לקבלא
 נציצו דחד קטרא וטהרורא דקימא לעלא.
 ולבתר שכיף ואתנצצן כל אנון אחרנין ואיהו
 סתים באתריהו. והאי אקרי כוכבא אומנא.
 לבתר נפקא לסטר דרום פוכבא אחרא, ודא
 נציץ בארבע כוכביא דרהטי ואזלי ואושיטו

בא וראה, והמשפלים זזהרו וכו'.
 והמשפלים זזהרו, אלה אותם
 שמסתפלים בסוד החכמה,
 בסתרי הסודות של התורה. אלה
 הצדיקים שעושים רצון רבונם,
 ומשתדלים בתורה ימים ולילות.
 ואלו הם המשפילים שהם
 משפילים ברצון רבונם תמיד,
 והרי בארנו שאין דרגה פדרגתם.
 משום כך, כל אותם שמשתדלים
 בתורה נקראים משפילים,
 מסתפלים בחכמה, מסתפלים
 בסוד החכמה העליונה. אין סוף
 מתפשט אור נסתר שלא ידוע,
 וזה יוצא מאין סוף ברית לקים.
 והמשפלים זזהרו פזהר הרקיע,
 אלו הם שמסתפלים בסוד
 החכמה, בסתרים בסוד התורה.
 אלו הם שמכירים את סוד
 הסודות, ומסתפלים ויראו
 להזדהר באותו הזזהר ששופע
 ויוצא, ועומדים בסודות התורה
 ויודעים להסתפל בסתריה.

בזהר הרקיע, זהו הרקיע שעומד
 להאיר למטה, ומתעטר למעלה
 ומאיר למטה. ואותו הזזהר שופע
 ונמשך לתחתונים, ומאותו הזזהר
 הם נזונים, ועומדים בקיימם
 והולכים ומשוטטים, ומנצחים
 גבורי השמים, ודנים גבורות
 קשות.

ומצדיקן הרבים פפוכבים לעולם
 ועד. כשמאירים הפוכבים באור
 שנוצץ ונוסעים במסעותיהם
 שיאורו מתוך דרגות ידועות,
 הפוכב שמאיר מצד המזרח, פמה
 הם מחנות משתלשלים עומדים
 בהיכלותיהם. הפוכב הזה נוצץ
 שלש פעמים, ומכה את הניצוץ
 שלו ברביעית לקבל ניצוץ של
 קשר אחד ואור פנימי שעומד
 למעלה. ואחר כך שוכף,
 ומתנוצצים כל אותם האחרים,
 והוא נסתר במקומם. וזה נקרא

כְּכֹכֵב אֲמֵן. אַחַר כֵּן יֵוצֵא לְצַד הַדְרוֹם כֹּכֵב אַחַר, וְזֶה נֹצֵץ עִם אַרְבַּעַת כֹּכְבִים שְׂרָצִים וְהוֹלְכִים וּמוֹשִׁיטִים אֶת אוֹרָם לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְזֶה נִקְרָא כֹכֵב שְׁנוּצֵץ מִשְׁנֵי צְדָדִים, דְרוֹם וּמִזְרָח.

וְנֹאזְרִים אֵלָּהּ וְרִבּוֹא רִכְבוֹת כֹּכְבִים שְׁנוּטְלִים זֶה־וְנִיצוּצוֹת מִתּוֹךְ נִיצוּצוֹת שְׁמַאִיר מִהַשְׁמֶשׁ. שְׁמֶשׁ שֶׁל הַמִּשְׁקוּף (מִשְׁקוּף שֶׁל הַשְׁמֶשׁ) כְּשִׁמְאִיר בְּמִסְעוֹ, נֹאזְרִים מִמֶּנּוּ כָּל אוֹתָם הַכֹּכְבִים שְׁמַאִירִים וְנֹצֵצִים כָּל אוֹתָם כֹּכֵב אוֹמֵן. אֵף עַל גֵּב שְׁנִסְתֵּר אַחַר כֵּן, יֵוצֵא וְזוֹהֵר עָלָיו מִמְּנֶה אֶחָד שֶׁשְׁמוֹ יִגּוּרִיא"ל.

וּכְשֶׁכֹּכֵב אוֹמֵן הֵזֶה יֵוצֵא וְנֹצֵץ וְלֹא נִסְתֵּר, אֲזִי אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה מוֹרִיד שְׁלוֹם לְאוֹתוֹ הַצֵּד. וְכֹאשֵׁר הַנִּיצוּץ הַקָּשֶׁה עוֹשֶׂה מְדִידָה לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה, וְהַכֵּל מִסְתַּמֵּךְ וּמַאִיר וְשׁוֹפֵעַ הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל הַרְקִיעַ הַעֲלִיּוֹן כְּנֶגֶד הַמִּזְרָח, וְהוּא מִתְּעוֹרֵר כְּנֶגֶד הַמַּעֲרָב, וְסִימְנֵךְ - (יְשַׁעִיָּה מ"א) מִי הַעִיר מִמִּזְרָח צֵדֵק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ, אֲזִי כָּל אוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁעוֹמְדִים עַל הַכֹּכְבִים, כְּלָם יוֹבִילוּ הָאוֹר שֶׁל הַפְּנִים מִתּוֹךְ הַשְׁמֶשׁ, כְּשֶׁשׁוֹסֵעַ הַשְׁמֶשׁ לְמִשְׁקוּף אֶחָד שֶׁהוּא מִשְׁקוּף שֶׁל בִּילְגָא, אֲזִי אוֹתוֹ הַכֹּכֵב שְׁנוּצֵץ מַאִיר מִתּוֹךְ כַּחוֹ שֶׁל מְמַנֶּה אֶחָד שְׁנוּסֵעַ כְּשֶׁהַשְׁמֶשׁ נוֹסֵעַ.

וְהוּא לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר - מִצַּד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ. צֵאן וְעָבַד וְשִׁפְחָה - מִהַצֵּד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד. וְהִיא כְּעֵץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם, וְהִיא פְּרִשׁוּהָ כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה, שְׂצָרִיכִים לְשַׁלְשָׁה גִלְגּוּלִים אֵלָיו, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו וְגו'. וּפְרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֵׁנָה, בְּשִׁפְתַי אֵין עוֹלִין בְּאֵילָן, וְאֵין מִשְׁתַּמְשִׁים בְּאֵילָן.

נְהוּרָא דִּילְהוֹן לְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא, וְהָאִי אֶקְרִי כֹכְבָא דְנֹצֵץ מִתְרֵי סְטָרֵי דְרוֹם וּמִזְרָח. וּמִתְנַהֲרֵי אֵלָּהּ וְרִבּוֹא רִבּוֹן כֹּכְבֵיא דְנִטְלֵי זִיְהֵרָא וְנִצִּיצוּ מִגּוֹ נִצִּיצוּ דְנִהִיר מִן

שְׁמֶשׁא. שְׁמֶשׁא דְּמִשְׁקוּפָא (נ"א מִשְׁקוּפָא דְּשִׁמְשָׁא) כַּד נִהִיר בְּמִטְלָנוּי נִהֲרִין מִנֶּה כָּל אַנּוּן כֹּכְבֵיא דְנִהֲרִין וְנֹצֵצִין כָּל אַנּוּן כֹּכְבָא אוּמָנָא. אֵף עַל גֵּב דְּסֵתִים לְבַתֵּר נִפִּיק וְזוֹהִיר עָלָה חַד מְמַנָּא וּיִגּוּרִיא"ל שְׁמֵהּ.

וְכַד הָאִי כֹכְבָא אוּמָנָא נִפִּיק וְנֹצֵץ וְלֹא אֶסְתִּים, כְּדִין הֵהוּא מְמַנָּא נְחִית (נ"א נִפִּיק)

שְׁלֵמָא לְהֵהוּא סְטָרָא. וְכַד בּוּצִינָא דְקָרְדִּינוּתָא עָבִיד מִשְׁחָתָא לְעֵלָא וְתַתָּא, וְכֵלָא אֶסְתַּמִּיךְ וְאַנְהִיר וְנִגִּיד אֶתְעָרוּתָא דְרִקִּיעָא עֲלָאָה לְקַבְלָה דְּמִזְרָח, וְאִיהוּ אֶתְעָר לְקַבְלָה דְּמַעֲרָב, וְסִימְנֵיךְ (יְשַׁעִיָּה מ"ב) מִי הַעִיר מִמִּזְרָח צֵדֵק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ. כְּדִין כָּל אַנּוּן מְמַנֵּן דְקִימִין עַל כֹּכְבֵיא, כְּלָהוּ יוֹבִילוֹן נִהִירוּ דְאַנְפִּין מִגּוֹ שְׁמֶשׁא, כַּד נִטִּיל שְׁמֶשׁא לְמִשְׁקוּפָא חַדָּא דְקָאִי מִשְׁקוּפָא דְבִילְגָא. כְּדִין הֵהוּא כֹכְבָא דְנֹצֵץ נִהִיר מִגּוֹ חֵילָא דְחַד מְמַנָּא דְנִטִּיל כַּד נִטִּיל שְׁמֶשׁא. (דף

קכז ע"א) (עב"מ וכאן תחלת ענין ונראה שצריך להתחיל).

וְהוּא לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר (בְּרַאשִׁית ל"ב ו') מִסְטָרָא דְתְּפִלִּין דְרִישָׁא. צֵאן וְעָבַד וְשִׁפְחָה מִסְטָרָא דְתְּפִלִּין דִּיד וְהִיא כְּעֵץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם, (תְּהִלִּים א' ג') וְהִיא אוּקְמוּהָ (דְבָרִים כ' יט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה. דְצָרִיכִין לְשַׁלַּשׁ גִּלְגּוּלִין לְגַבְהָ, כְּמָא דְאוּקְמוּהָ יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו וְגו'. וְאוּקְמוּהָ מַאֲרֵי מִתְנִיתִין בְּשִׁפְתַי אֵין עוֹלִין בְּאֵילָן, וְאֵין רֹכְבִין (נ"א סוּמְכִים) בְּאֵילָן, וְאֵין מִשְׁתַּמְשִׁין בְּאֵילָן.

כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו וְגו'. וּפְרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֵׁנָה, בְּשִׁפְתַי אֵין עוֹלִין בְּאֵילָן, וְאֵין מִשְׁתַּמְשִׁים בְּאֵילָן.

את זה בדרך סוד אני שואל אותך, המנוחה הקדושה, ולא בפשיטות של בעלי המשנה הגופניים, אלא של בעלי המשנה השכליים שעליהם נאמר והמשפלים יזהרו. אמר לו, זקן זקן, אמר אני, שאני מצד העץ שנקרא עץ החיים, שנטוע בשפת המלכה, שלא צריך שום אדם להשתמש בה, כמו שבארונה, כל המשתמש בכתר - עובר. וזה השם המפרש שעולה לחשבון אדם. ופרשוהו רבותינו, כל המשתמש בשם המפרש, נעקר מן העולם.

אמר לו, ברוך אתה המנוחה הקדושה, שבודאי כך הוא, שבימות החל שולט עץ הדעת טוב ורע, שהוא אדם של וייצר, בייצר הטוב וביצר הרע. זהו שפיתוב (בראשית ב ט) וייצר ה' אלהים את האדם, והוא עץ הדעת טוב ורע שחטא בו אדם, וזהו מטטרו"ן שהוא עבד ששולט בששה סדרי משנה והוא גופני, ושולט בששת ימי החל, שהם חלין של טמאה וחלין של טהרה, וממנו נתנו ששה סדרי משנה באסור והתר, טמאה וטהרה, כשר ופסול.

ובו ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ואין עבודה אלא תפלה, שבו צריך אדם להיות כעבד המסדר שבחיו לפניו, וכעבד השואל פרס מרבו, וכעבד המקבל פרס מרבו והולך לו.

אבל בשבת המלכה, ששולט בה עץ החיים ולא עץ הדעת טוב ורע, פרשוהו שאין משתמשים באילן שום שמוש, וכל המשתמש בכתר - עובר, ולא עולים בו ולא סומכים בו להשתמש, שלא יקצצו בנטיעות, שאין שם קצוץ ופרוד בעץ החיים.

האי בארז רזא אנא שאיל לך בוצינא קדישא ולא בפשיטו דמארי מתניתין גופניים.

אלא דמארי מתניתין שכליים דאתמר עליהו והמשפלים יזהרו. אמר ליה סבא סבא אמא אנא דאנא מסטרא דאילנא דאקרי אילנא דחיי, דנטיע בשבת מלכתא, דלא צריך שום בר נש לאשתמשא בה. כמה דאוקמוה כל המשתמש בתגא חלה. ודא שמא מפרש דסליק לחשבון אדם. ואוקמוה רבנן כל המשתמש בשם המפרש נעקר מן העולם.

אמר ליה בריך אנת בוצינא קדישא, דבודאי הכי הוא, דביומי דחל שלטא עץ הדעת טוב ורע, דאיהו אדם דוייצר פיצר הטוב ובייצר הרע, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ט) וייצר ה' אלהים את האדם. ואיהו עץ הדעת טוב ורע דחב ביה אדם. ודא הוא מטטרו"ן דאיהו עבד דשליט בשית סדרי משנה ואיהו גופני, ושליט בשית יומין דחל דאנון חלין דטמאה וחלין דטהרה. ומנה אתיהיבו שית סדרי משנה באסור והתר, טמאה וטהרה, כשר ופסול.

ובה (שמות כ ט) ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ולית עבודה אלא צלותא, דבה צריך בר נש למהוי כעבד המסדר שבחיו לפניו, וכעבד השואל פרס מרבו, וכעבד המקבל פרס מרבו והולך לו.

אבל בשבת מלכתא דשולטא ביה אילנא דחיי ולא עץ הדעת טוב ורע אוקמוה דאין משתמשין באילן שום שמוש, וכל המשתמש בתגא חלה. ולא עולין ביה ולא סומכין ביה לאשתמשא, דלא יקצצון בנטיעות, דלית תמן קצוץ ופרוד באילנא דחיי.

והעין של עץ הדעת טוב ורע צריך לעשות בו פרווד בין טוב לרע. זהו שכתוב (בראשית ד) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. וצריך לעשות בו קצוץ שיהיה האדם בלי יצר הרע, כמו שקוצץ אותו ממנו והורגו בגרסתו. זהו שכתוב (תהלים קט כב) ולבי חלל בקרבי. וינגד מ"ט מן מטטרו"ן הם ארבעים ותשע פנים טהור. ומצדו של סמא"ל ארבעים ותשע פנים טמא.

וכי שזוכה לחבר ה' לארבעים ותשע פנים של טהור, שהוא חמשה חמשי תורה, נעשה מטה להפכות בו את יצרו עם האות י' שהיא עשר מכות, והינו ה"י מן אלהים. ומשום כך נקרא מטה האלהים. ובעל המטה הזה הוא ר', שנאמר בו (שמות לד) הנה אנכי פרת ברית נגד כל עמך, שפרת עמו ברית על שלש עשרה מדות של רחמים שלא יחזר ריקם בתפלתו. שאדם בלי ה"י בא ריקם.

וזהו שאמר יעקב, לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי פי עתה ריקם שלחתי (בראשית לא). ולמה? משום שנאמר בלבן ותחלף את משכרתי עשרת מנים (שם). ובאות י' נעשה לו נס, שאלהים הוציא ממנו ה"י, נשאר אל"ם ריק בלי תורה שבעל פה. אבל מי שמתפלל תפלה לעץ החיים, לא יחזר ריקם בתפלתו לעולם.

וכמשום זה יש אלהים מהצד של עץ הדעת טוב ורע, ויש אלהים חיים ומלך עולם מהצד של עץ החיים, ואין זוכים לו אלא בעלי קבלה, שיודעים את סודות התורה.

אמר לו המנורה הקדושה לאותו הזמן, במה נודע מי שהוא בעץ

ואילנא דעץ הדעת טוב ורע צריך למעבד ביה פרווד בין טוב לרע. הדיא הוא דכתיב (בראשית א, ד) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך.

וצריך למעבד קצוץ ביה למחוי בר נש בלא יצר הרע, כגונא דקציץ ליה מנה והרגה בגרסתה, הדיא הוא דכתיב (תהלים קט כב) ולבי חלל בקרבי. ולקבל מ"ט מן מטטרו"ן אנון תשעה וארבעין פנים טהור. ומסטר א דסמא"ל תשעה וארבעין פנים טמא.

ומאן דזכי לחברא ה' לתשעה וארבעין פנים דטהור דאיהו חמשא חמשי תורה, אתעביד מטה למחאה ביה ליצרה באת י' דאיהי עשר מחאן והינו, ה"י מן אלהים. ובגין דא אתקרי מטה האלהים. ובעל האי מטה איהו ו' דאתמר ביה (שמות לד 1) הנה אנכי פרת ברית נגד כל עמך וגו', דכרת עמה ברית על תליסר מכילן דרחמי דלא יחזר ריקם בצלותה. דאלם בלא ה"י אתי ריקם.

ודא הוא דאמר יעקב (בראשית לא מב) לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי פי עתה ריקם שלחתי (בראשית לא). ואמאי בגין דאתמר בלבן (שם פסוק מא) ותחלף את משכרתי עשרת מנים (שם), ובאת י' אתעביד ליה נס. דאלהים אפיק מנה ה"י, נשאר אל"ם ריק בלא אוריתא דבעל פה. אבל מאן דצלי צלותא לאילנא דחיי, לא יחזר ריקם בצלותה לעולם. ובגין דא אית אלהים מסטר א דעץ הדעת טוב ורע, ואית (ירמיה י 5) אלהים חיים ומלך עולם מסטר א דאילנא דחיי ולא זכין ליה אלא מארי קבלה דידעין רזין דאוריתא.

אמר ליה בוצינא קדישא לההוא סבא במאי אשתמודע מאן דאיהו באילנא דחיי דאיהו עשר ספירות בלימ"ה בעשר אתון

דַּשְׁמָא מְפָרֵשׁ דְּאִיהוּ אָדָם דְּאֶצִּילוּת דְּהִכִּי סְלִיק יו"ד ה"א וא"ו ה"א לַחֲשַׁבְּנָן אָדָם. לְמָאן דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּאָדָם דְּעַץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע דְּאִית בֵּיהּ אָדָם טוֹב וְאָדָם בְּלִיעֵל.

אָמַר לִיהּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בֵּין אָדָם טוֹב דְּעַץ הַדְּעֵת, לְאָדָם דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, אִית חֲלוּף בְּהוּן. פְּגוּן (שמות כו לג) וְהַבְדִּילָה הַפְּרָכְתָּ לְכֶם וְגו'. דְּדָא בְּבִרְיָאָה וְדָא בְּאֶצִּילוּת. אֲשַׁתְּמוּדַע מָאן דְּאִיהוּ נִשְׁמַתָּה מְאִילָנָא דְּחַיִּי, וְדָאי כַּד מְנַח תְּפִלִּין עַל רִישָׁהּ מִתְּפוּן לְאֶעְלָא כָּל אֱלֹהִים אַחֲרִים תְּחוּת שְׁלִטְנוּתָא דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה דְּאִיהִי תְּפִלִּין דְּרִישָׁא דְּבֵר נֶשׁ, וְלֹאֲעֲלָא כָּל אַמִּין תְּחוּת יַד ה' דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא תְּתָאָה. בְּגִין דְּבִגְלוּתָא אֲתַמַּר (משלי ל כא) תַּחַת שְׁלֹשׁ רַגְזָה אַרְץ וְגו', תַּחַת עֶבֶד פִּי יִמְלוֹךְ וְנֹכַל פִּי יִשְׁבַע לָחֶם וְגו', וְשִׁפְחָה פִּי תִירֵשׁ גְּבֻרָתָהּ וּבְגִין דָּא תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְיִדָּא לְאֶעְלָא שִׁפְחָה תְּחוּת גְּבֻרָתָהּ עֲלָא וְתַתָּא. וּבַהֲזַפְרוּת דְּלִגְאוּ דְּכִלְיָן בְּהוּן דְּאִיהוּ שְׁקוּל לְאוּרִיתָא, צְרִיךְ לְאֶעְלָא עֶבֶד תַּחַת רַבּוּ עֲלָא וְתַתָּא. וְדָא אֶקְרִי בְּרָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּהּ. הֵדָּא הוּא דְּכֹתִיב (שמות ד כב) כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי כְּכַרִּי יִשְׂרָאֵל. וְאֵלִין דְּעֶבְדִּין דָּא אֲתַמַּר בְּהוּן (דברים יד א) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. וּבְגִין דָּא אָמַר (פרקי אבות) אַל תִּהְיוּ כְּעֶבְדִּים הַמְשַׁמְשִׁים אֶת הָרַב עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרִס.

וּמָאן דְּעֵבִיד פְּקוּדָא דָּא עַל מְנַת לְקַשֵּׁר אֱלֹהִים אַחֲרִים דְּעֵבֻדָּה זָרָה לְמַהוּי לְשַׁעֲבֻדָּה, וְאַמִּין דְּלִתְתָּא לְשוּיִי תְּחוּת יְדֵהּ, לֹא יִהְבִּין לִיהּ נִשְׁמָה אֶלָּא מִסְטָרָא דְּהָאֵי עֶבֶד. וּבְגִין דָּא אַם כְּבָנִים אַם כְּעֶבְדִּים. וּבְגִין דָּא (תהלים א ב) כִּי אַם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ. וְאוּקְמוּהָ רַבְּנָן דְּלִית אַם כְּעֶבְדִּים. וּמִשׁוּם זֶה (תהלים א) כִּי אַם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ. וּפְרָשׁוּהָ חֲכָמִים, שְׁלֵא יִתְעַסֵּק אָדָם

הַחַיִּים, שֶׁהוּא עֵשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִמ"ה בְּעֵשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל אֶצִּילוּת, שֶׁכֵּף עוֹלָה יו"ד ה"א וא"ו ה"א לְחֻשְׁבוֹן אָדָם, לְמִי שֶׁהוּא מֵהַצַּד שֶׁל אָדָם שֶׁל עֵץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אָדָם טוֹב וְאָדָם בְּלִיעֵל? אָמַר לוֹ הַמְּנַרְהָ הַקְּדוּשָׁה, בֵּין אָדָם טוֹב שֶׁל עֵץ הַדְּעֵת לְאָדָם שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, יֵשׁ בָּהֶם חֲלוּף, כְּמוֹ וְהַבְדִּילָה הַפְּרָכְתָּ לְכֶם וְגו'. שְׁנֵה בְּבִרְיָאָה וְזֵה בְּאֶצִּילוּת. נוֹדַע מִי שֶׁהוּא מַעֵץ הַחַיִּים נִשְׁמַתוּ, וְדָאי כְּשִׁמְנִיחַ תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ, מִתְּפוּן לְהַכְנִיס כָּל אֱלֹהִים אַחֲרֵים תַּחַת שְׁלִטוֹן הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁל הָאָדָם, וְלֹהַכְנִיס אֶת כָּל הָאֲמוֹת תַּחַת יַד ה' שֶׁהִיא הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

מִשׁוּם שֶׁבְּגֻלוֹת נֶאֱמַר (משלי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רַגְזָה אַרְץ, תַּחַת עֶבֶד פִּי יִמְלוֹךְ וְנֹכַל פִּי יִשְׁבַע לָחֶם, וְשִׁפְחָה פִּי תִירֵשׁ גְּבֻרָתָהּ. וּמִשׁוּם זֶה תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְיַד, לְהַכְנִיס שִׁפְחָה תַּחַת גְּבֻרָתָהּ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וּבַהֲזַפְרוּת שֶׁבְּפָנִים שֶׁפְּלוּלִים בָּהֶם שֶׁהוּא שְׁקוּל לְתוֹרָה, צְרִיךְ לְהַכְנִיס עֶבֶד תַּחַת רַבּוֹ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְזֵה נִקְרָא הַבֵּן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתּוֹ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי כְּכַרִּי יִשְׂרָאֵל. וְאֵלָּה שְׁעוֹשִׂים אֶת זֶה, נֶאֱמַר בָּהֶם בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר אֵל תִּהְיוּ כְּעֶבְדִּים הַמְשַׁמְשִׁים אֶת הָרַב עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרִס.

וְכִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת הַמְצָוָה הַזֶּה עַל מְנַת לְקַשֵּׁר אֱלֹהִים אַחֲרֵים שֶׁל עֵבֻדָּה זָרָה שֶׁתִּהְיֶה לְשַׁעֲבֻדוֹ, וְהָאֲמוֹת שֶׁלְמַטָּה לְשִׁים תַּחַת יְדוֹ, אֵין נוֹתְנִים לוֹ נִשְׁמָה אֶלָּא מִצַּד הָעֶבֶד הַזֶּה. וּמִשׁוּם זֶה אַם כְּבָנִים אֶם כְּעֶבְדִּים, וּפְרָשׁוּהָ חֲכָמִים, שְׁלֵא יִתְעַסֵּק אָדָם

בתורה אלא במה שלבו חפץ. יש שלבו חפץ בסתרי תורה, במעשה בראשית ובמעשה מרפכה, ויש שאין רוצה אלא בפשטי התורה. שפשטים הם מהצד של עבד, וסודות מהצד של המלך. אדון ועבד. ומשום זה לזה נקרא שתול, ולזה נטוע. שתול, שאין לו קשר. ונטוע, שאין לו עקירה.

והנחה של שבת ברשות יחידו של עולם, היא השכינה שבת המלכה, לא צריך לעשות בה עקירה מאותו חפץ, שנאמר בו כי אם בתורת ה' חפצו, ופרשיה רבותינו. אלא להיות בו קבוע. אבל מצד של העץ טוב ורע, צריך לעשות בו עקירה שיהיה מטלטל וגולה ממקום למקום, כמו שבארנו רבותינו של המשנה, אף חבב עמים וגו' (דברים ab) - אלו אותם שמכתתים רגליהם ממדינה למדינה.

ודורשים אותו שפך אומר, בזמן שאפה חובב עמים בגלות בחטאי הדור, כל קדשיו יהיו בידך. ואחר כך אמר והם תפוי לרגלך, אלו אותם שמכתתים רגליהם ממדינה למדינה וממקום למקום לשא ולתן במשא ומתן של תורה, שהולכים מטלטלים ממקום למקום, נחשב להם כגלגול.

ששבעה מיני עניות נחשב לו לאדם כשבעה מדורי גיהנם, שלכלם יורד אדם, ובתשובה עולה, שעליהם נאמר ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם. משום שחטא אדם בשבעה מינים, שהם חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון זית שמן ודבש. ומשום זה היו אומרים רבותינו של המשנה, אילן שאכל אדם הראשון חטה היה. ואחרים אומרים גפן היה.

לאתעסקא בר נש באורייתא אלא במה שלבו חפץ. אית שלבו חפץ בסתרי אורייתא, בעובדא דבראשית ובמעשה מרפכה. ואית דלא בעי אלא בפשטי אורייתא, דפשטין אנון מסטרא דעבד ורזין מסטרא דמלכא. אדון ועבד. ובגין דא לדא אתקרי שתילא ולדא נטוע. שתול דלית ליה קשירא. ונטוע דלית ליה עקירא.

והנחה דשבת ברשות יחידו של עולם, איהי שכינתא שבת מלכתא, לא צריך למעבד ביה עקירא מההוא חפץ, דאתמר ביה כי אם בתורת ה' חפצו ואוקמוה רבנן. אלא למהוי ביה קבוע. אבל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, צריך למעבד ביה עקירא למהוי מטלטל וגלי מאתר לאתר, כמה דאוקמוה רבנן דמתניתין, (דברים לג ג) אף חובב עמים וגו', (דף קכו ע"ב) אלין אנון דמכתתין רגליהון ממדינה למדינה.

ודרשינן ליה דהכי קאמר בזמנא דאת חובב עמים בגלותא בחובין דדרא. כל קדושיו יהיו בידך, ולבתר אמר והם תפוי לרגליך, אלין אנון דמכתתין רגליהון ממדינה למדינה ומאתר לאתר, לשא ולתן במשא ובמתן דאורייתא, ועל דאזלין מטלטלין מאתר לאתר אתחשיב לון כגלגול.

דשבע מיני עניות אתחשיב ליה לבר נש כשבע מדורין דגיהנם, דלכלהו נחית אדם ובתיובתא סליק, דעליהו אתמר (ויקרא כו כח) ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם. בגין דחב אדם בשבעה מינין דאנון חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון זית שמן ודבש. ובגין דא הוו אמרי רבנן דמתניתין אילן שאכל אומרים רבותינו של המשנה, אילן שאכל אדם הראשון חטה היה. ואחרים אומרים גפן היה.

אָדָם הָרֵאשׁוֹן חָטָה הָיָה. וְאַחֲרָיָן אָמְרִין גָּפוֹן הָיָה. וְאַחֲרָיָן אָמְרִין תֵּאֲנֶה הַיְתָה, וְלֹא הוּוּ חוֹלְקִין בְּמַלּוּלָיָהוּ, דְּכֻלָּא קָשׁוּט. דְּשִׁבְעַת מִינֵין נְטוּעִין בְּאַרְץ, חָטָה וּשְׁעוּרָה.

וְהִינּוּ דִתְנֹן, בְּעֶצְרַת עַל פְּרוּת הָאֵילָן נִדוּן כָּל עֲלָמָא. כְּלָהוּ קָרָא לִוְן אֵילָן חַד מִסְטָרָא חַד. וּמִסְטָרָא אַחְרָא מִתְפָּרְשָׁן לְשִׁבְעָה מִינֵין. כְּגוֹן לִוְלָב דְּאִיהוּ אַגְדָּה חֲדָא לְתַתָּא וְלַעֲלָא מִתְפָּרְשָׁן מִינֵין כָּל חַד לְחוּלְקָהּ. כְּגוֹנָא דְחִיוֹן דְּאִתְמַר בְּהוּ (יחזקאל א יא) וּפְנִיָהּם וּכְנִפְיָהּם פְּרֻדוֹת מְלַמְעָלָה. וּלְתַתָּא, שְׁתִּים חֲבֵרַת אִישׁ וּשְׁתִּים מְכַסּוֹת אֶת גּוּיְתִיהֶנָּה.

וּבָאָה אִיהוּ עֵץ דְּאִיהוּ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם דְּאוּרִיתָא. וְיִתִיר מֵאֵן דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּאֵילָנָא דְּחִיִּי, דְּאִתְמַר בֵּיהּ אֲשֶׁר פְּרִיו יִתֵּן בְּעַת"ו (תהלים א ג), וְדָא שְׁכִינְתָּא וְלֹא אִפִּיק מֵעַת דִּילָהּ. (ישעיה ס כב) אֲנִי ה' בְּעַת"ה אַחִישְׁנָה. בְּעַתָּה ע"ב פְּנִים לְתוֹרָה, דְּאִיהִי ת' מִן עַת וְעֵלָהוּ לֹא יִבּוּל. כְּגוֹן (דברים ח ד) שְׁמֵלְתָךְ לֹא בְּלַתָּה מֵעֲלִיךְ. וְכֹרֵ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ. אֵלֶיךָ פְּקוּדֵיךָ דַּעֲשֶׂה. דְּאִתְמַר עֲלִיָּהוּ (בראשית ל ט א) וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֲשֶׂה ה' מִצְלִיחַ בְּיָדוֹ. (מִים הִינּוּ דְכָתִיב עַל פְּלָגֵי מַיִם) וְאוּקְמוּהָ מְאֵרִי מִתְנִיתִין דְּאִיהִי אוּרִיתָא דְּאִתְמַר בֵּיהּ (משלי ה טו) שְׁתֵּה מַיִם מִבּוֹרֶךְ וְגו' וְאוּקְמוּהָ בּוֹר מַיִם מְכַנְסִים. בְּאֵר מַיִם חִיִּים. הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שה"ש ד טו) מַעֲיֵן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חִיִּים.

מִסְטָרָא דַּעֲץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, אִיהִי מַיִם מְכַנְסִים לְמַקְוָה. מַיִם מְכַנְסִים סְרוּחִים. אֵלֶיךָ מִסְטָרָא דְטוֹב. וְאֵלֶיךָ מִסְטָרָא דְרַע. וּמַיִם מְכַנְסִים (לְמַקְוָה) אֵלֶיךָ הַלְכוֹת וְלִקְוִטוֹת דְּאֵנִי. הָכִי (אגון) מַיִם מְכַנְסִים לְהָהוּא דְּאִקְרִי עֲנִי

וְאַחֲרֵים אוּמְרִים תֵּאֲנֶה הַיְתָה. וְלֹא הִיוּ חֲלוּקִים בְּדַבְרֵיהֶם, שְׁהַכֵּל אָמַת. שְׁשִׁבְעַת הַמִּינִים נְטוּעִים בְּאַרְץ, חָטָה וּשְׁעוּרָה.

וְהִינּוּ מַה שְּׁשִׁנּוּ, בְּעֶצְרַת עַל פְּרוּת הָאֵילָן נִדוּן כָּל הָעוֹלָם. לְכֻלָּם קָרָא אֵילָן אֶחָד מִצַּד אֶחָד. וּמִצַּד אַחֵר נִפְרָדִים לְשִׁבְעָה מִינִים. כְּמוֹ לִוְלָב שֶׁהוּא אַגְדָּה אַחַת לְמִטָּה וּלְמַעְלָה, נִפְרָדִים הַמִּינִים כָּל אֶחָד לְחֻלְקוֹ, כְּמוֹ הַחִיּוֹת שְׁנֹאֲמַר בְּהֵן (יחזקאל א) וּפְנִיָהּם וּכְנִפְיָהּם פְּרֻדוֹת מְלַמְעָלָה. וְלְמַטָּה, שְׁתִּים חֲבֵרַת אִישׁ וּשְׁתִּים מְכַסּוֹת אֶת גּוּיְתִיהֶנָּה.

אֲשֶׁרֵינוּ הָעֵץ שֶׁהוּא שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם שֶׁל הַתּוֹרָה. וְיִוְתֵר מִי שֶׁהוּא מֵהַצַּד שֶׁל עֵץ הַחִיִּים, שְׁנֹאֲמַר בּו (בראשית א) אֲשֶׁר פְּרִיו יִתֵּן בְּעַת"ו, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה, וְלֹא מוֹצִיא מֵעַת שְׁלוֹ. אֲנִי ה' בְּעַת"ה אַחִישְׁנָה. בְּעַתָּה, שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם פְּנִים לְתוֹרָה, שֶׁהוּא ת' מִן עַת, וְעֵלָהוּ לֹא יִבּוּל. כְּמוֹ שְׁמֵלְתָךְ לֹא בְּלַתָּה מֵעֲלִיךְ.

וְכֹרֵ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ - אֵלוּ מַצּוֹת עֲשֶׂה, שְׁנֹאֲמַר עֲלֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֲשֶׂה ה' מִצְלִיחַ בְּיָדוֹ. (מִים הִינּוּ שְׁכָתוּב עַל פְּלָגֵי מַיִם) וּפְרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ שְׁתֵּה מַיִם מִבּוֹרֶךְ וְגו'. וּפְרָשׁוּהָ, בּוֹר - מַיִם מְכַנְסִים. בְּאֵר מַיִם חִיִּים. זֶהוּ שְׁכָתוּב מַעֲיֵן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חִיִּים.

מֵהַצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, הִיא מַיִם מְכַנְסִים לְמַקְוָה. מַיִם מְכַנְסִים סְרוּחִים. אֵלוּ מִצַּד הַטּוֹב, וְאֵלוּ מִצַּד הַרַע. וְהַמַּיִם הַמְכַנְסִים (לְמַקְוָה) אֵלוּ הַלְכוֹת וְלִקְוִטוֹת שֶׁהֵן כְּמוֹ לְקַט שְׁכָחָה וּפָאָה לְעֵנִי, כִּפְּ הַמַּיִם הַמְכַנְסִים לְאוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר עֲנִי בַתּוֹרָה וּבְמַצּוֹתֶיהָ, שְׁאִין לוֹ

אֶלָּא מַה שְׁנוֹתָנִים לוֹ, שְׁנֹשְׁקָה מִבְּחוּץ עַל יְדֵי אַחֵר.

אָבֵר אֵלּוּ שֶׁל צַד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, הֵם דּוּמִים לְבָאָר מִים חַיִּים שְׂאִין לָהֶם הַפֶּסֶק, וְדוּמִים לְעֵץ שֶׁהוּא נְטוּעַ עַל פְּלָגֵי מַיִם, אוֹ שְׂתוּל שְׂעָקְרוּ אוֹתוֹ הָאֵילָן מִמְּקוֹם שֶׁל יְבֻשָׁה וְשָׂתְלוּ אוֹתוֹ עַל פְּלָגֵי מַיִם, שֶׁהֵם מְשַׁלְּשִׁים בַּתּוֹרָה.

וְנִקְרְאוּ פְּלָגֵי מַיִם, עַל שֵׁם שִׁישׁ לָהֶם מִחֻלְקַת בְּמִשְׁנֵה שְׁלֵהֶם, וְכֵן הַמְּחֻלְקַת שֶׁל עֵץ הַחַיִּים הוּא מַיִם עֲלִיוֹנִים וְזָכְרִים. מִים פְּחֻתוֹנִים נִקְבוּת. וְהֵם בּוֹכִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה בָּהֶם מִחֻלְקַת, שְׁשֵׁם חֲצִי לְמַעְלָה מִהַרְקִיעַ, וְחֲצִי לְמַטָּה מִהַרְקִיעַ, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה נּוֹדַע הַחֲלוּק בֵּין הַזְּכָרִיִּים לְנִקְבִיִּים. מִשּׁוּם כֵּן שֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַבְּדֵלָה בֵּין פְּנֵי הַזָּכָר לְפְנֵי הַנְּקֵבָה.

וְזוֹדוּי מִחֻלְקַת לְשֵׁם שְׁמִים שְׂסוּפָה לְהַתְקִים. אָבֵל כָּלֵם אָחָד, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר בְּאֶדָם וְאַשְׁתּוֹ, (ישעיה נא) כִּי אָחָד קָרָאתִיו. וְהָאוֹת א' תּוֹכִיחַ, שֶׁהִיא י' לְמַעְלָה מִים זָכְרִים. י' לְמַטָּה מִים נִקְבוּת. כְּמוֹ י"ז מִן יֵאֵהוּדְנָה י', נִשְׁאָרוּ שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת בְּאֶמְצַע בֵּין י"ז מִן יֵאֵהוּדְנָה י' כַּחֲשֻׁבוֹן ו' מִן א' שֶׁהוּא הַרְקִיעַ בְּאֶמְצַע, וְעֲלִיו נֹאֲמַר (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ, וְנֹאֲמַר בּוֹ דְמוּת כְּמִרְאֵה אָדָם עֲלִיו מְלַמְעֵלָה. וְזֶה א' מִן אָדָם.

וְדָא כֹּל הַמְּחֻלְקוֹת שְׁווֹת. שִׁישׁ מִחֻלְקַת לְחֻלְקַת בֵּין טוֹב לְרַע, וְיֵשׁ מִחֻלְקַת לְחֻלְקַת בֵּין זָכְרִים לְנִקְבוּת, כְּמוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁזֶּה חוּלְקַת עַל הַהֲלָכָה שֶׁלוֹ, שֶׁהֵמִים הַעֲלִיוֹנִים יִהְיוּ מִתְגַּבְּרִים עַל הַנְּקֵבָה שֶׁהִיא מִים פְּחֻתוֹנִים, וּמִי שְׂאֵלִים גּוֹבֵר. כְּמוֹ הַלְכָה שֶׁל הַלֵּל

בְּאוֹרֵיתָא וּבְפִקּוּדֵינָ דִּילָהּ, דְּלִית לִיהּ אֶלָּא מַה דִּיְהִיבִין לִיהּ, דְּאַשְׁתַּקִּיָּא מִלְּבַר עַל יְדֵי אַחֵרָא. אָבֵר אֵלּוּ דְּסִטְרָא דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, אֲנוּן דְּמִין לְבָאָר מִים חַיִּים, דְּלִית לֵהּ פְּסִיקוּ, וְדְמִין לְעֵץ דְּאִיהוּ נְטוּעַ עַל פְּלָגֵי מַיִם, אוֹ שְׂתוּל דְּאַעְקְרוּ הוּא אֵילָנָא מֵאַתְרַ דְּיִבְשָׁה וְשָׂתְלוּ לִיהּ עַל פְּלָגֵי מַיִם, דְּאַנוּן מְשַׁלְּשִׁים בְּאוֹרֵיתָא.

וְאַתְקְרִיאוּ פְּלָגֵי מַיִם, עַל שֵׁם דְּאִית לֵהּ פְּלִגְתָּא בְּמִתְנִיתִין דִּילְהוּן וְהִכִּי פְּלִגְתָּא דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, אִיהוּ מַיִם עֲלִיוֹנִים זָכְרִים, מִים פְּחֻתוֹנִים נִקְבוּת, וְאַנוּן בּוֹכִים בְּגִין דְּלֹא יִהְיוּ רְחוּקִין מִקְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד בְּהוּ פְּלִגְתָּא, דְּשׁוּי פְּלָגוֹ לְעֵלָּא מִן רְקִיעָא, וּפְלָגוֹ לְתַתָּא מִרְקִיעָא. בְּגִין לְמַהוּי אֲשֶׁתְּמוּדַע חֲלוּק בֵּין דְּכוּרִין לְנוּקְבִין. בְּגִין כֵּן שׁוּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַבְּדֵלָה בֵּין אֲנַפִּין דְּדְכוּרָא לְאַנַּפִּין דְּנוּקְבָא.

וְהָאִי אִיהוּ מִחֻלְקַת לְשֵׁם שְׁמִים דְּסוּפּוֹ לְהַתְקִים. אָבֵל כָּלֵהוּ אָחָד, כְּגוֹן דְּאַתְמַר בְּאֶדָם וְאַתְתָּה (ישעיה נא ב) כִּי אָחָד קָרָאתִיו. וְאַתְ א' תּוֹכִיחַ דְּאִיהִי י' לְעֵלָּא מִים דּוּכְרִין. י' לְתַתָּא מִים נוּקְבִין. כְּגוֹן י"י מִן יֵאֵהוּדְנָה י' אֲשֶׁתְּאָרוּ שִׁית אֲתוֹן בְּאֶמְצַעִיתָא, בֵּין י"י מִן יֵאֵהוּדְנָה י' כַּחֲשֻׁבּוֹן ו' מִן א' דְּאִיהוּ רְקִיעַ בְּאֶמְצַעִיתָא. וְעֵלָּה אֲתַמַּר (יחזקאל א כו) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ. וְאַתְמַר בִּיהּ דְּמוּת כְּמִרְאֵה אָדָם עֲלִיו מְלַמְעֵלָה, וְדָא א' מִן אָדָם. וְדָא כֹּל פְּלִגְתָּאן שְׁוִין. דְּאִית פְּלִגְתָּא לְמִיפְּלַג בֵּין טוֹב לְרַע. וְאִית פְּלִגְתָּא לְמִיפְּלַג בֵּין דְּכוּרִין לְנוּקְבִין, כְּגוֹן מְאָרֵי מִתְנִיתִין, דְּדָא הוּא חוּלְקַת עַל הַהֲלָכָה דִּילָהּ, לְמַהוּי מִים עֲלִיוֹנִים לְאַתְגַּבְּרָא עַל נוּקְבָא דְּאִיהִי מִים

על הלכה של שמאי, שנוכנעת
ההלכה של שמאי תחת ההלכה
של הלל, אף על פי שאלו ואלו
דברי אלהים חיים. אלא להראות,
שמי שהוא מצד הנקבה, צריך
להפנע תחת הזכר, כמו טפה של
נקבה שנוכנעת תחת הזכר שנוקרא
בן. ואם טפת נקבה שולטת על
טפת הזכר, נקרא בת.

וכאן הוא סוד והיה כעין שתול
על פלגי מים, של אותם סודות
התורה שבעל פה, ונקראו דברי
אלהים חיים מצד של עץ החיים,
ועליהם נאמר (משלי כא) פלגי מים
לב מלך ביד ה' על כל אשר יחפץ
יטנו.

ויש מחלקת על לבושי א' מן
אדם, והינו זכר ונקבה, כמו אלו
שחולקים על הפסקות של לבושי
הגבירה, ועושים להם כמה
ישובים. עליהם נאמר ועלהו לא
יבול. כמו שמלתך לא בלתה
מעליך. ואינם כאותם לבושים
של אסור טמאה פסול, שהבגדים
הלו של רבותינו שמתבלים,
שמתחככים בהם השדים. וכל
אשר יעשה יצליח - אלו מצוות
עשה.

ועוד, תורה נקראת חומה, כמו
והמים להם חמה מימינם. והיא
חמה לאמות העולם שלא קבלו
אותה, כמו מצרים שנעשתה להם
חמה, וטבעו בה ומתו. והינו פי
ישרים דרכי ה' וגו'. מצד הימין
נקראת השכינה חומה, מצד
החסד ששם חכמה. ומצד
הגבורה - ואני אהיה לה נאם ה'
חומת אש סביב. ומצד העמוד
האמצעי נקראת רוח גדולה
וחזק. גדולה מצד החסד, וחזק
מצד הגבורה, ביד חזקה וגו'.
גדולה וירא ישראל את היד

תחתונים ומאן דאלים גבר. כגון הלכה דהלל
על הלכה דשמאי דאתכפיא הלכא דשמאי
תחות הלכה דהלל. אף על פי דאלו ואלו
דברי אלהים חיים. אלא לאחזאה דמאן דאיהו
מסטרא דנוקבא, צריך לאתכפיא תחות
דכורא. כגון טפה דנוקבא דאתכפיא תחות
דכורא אקרי בן. ואי טפה דנוקבא שלטא
על טפה דכורא אקרי בת.

והכי איהו רזא והיה כעין שתול על פלגי מים,
דאנון רזין דאורייתא דבעל פה.
ואתקריאו דברי אלהים חיים מסטרא דאילנא
דחיי. ועליהו אתמר (משלי כא א) פלגי מים לב
מלך ביד ה' על כל אשר יחפץ יטנו.

ואית פלגתא על לבושי א' מן אדם והינו דכר
ונוקבא. כגון אלין דחולקין על פסקות
דלבושי מטרונייתא, ועבדין לון כמה פרוקין,
עליהו אתמר (תהלים א ג) ועלהו לא יבול. (דברים ח ד)
כגון שמלתך לא בלתה מעליך. ולאנון
כאנון לבושי דאסור טמאה פסול, דהני מאני
דרבנן דבלו דמתחככי שדים בהו. וכל אשר
יעשה יצליח, אלין פקודי דעשה.

ועוד אורייתא אתקריאת חומה, כגון (שמות יד כב)
והמים להם חמה מימינם. ואיהי חמה
לאמין דעלמא דלא קבילו לה, כגון מצרים
דאתעביד לון חמה וטבעו בו ומתו. והינו (הושע
יד ט) פי ישרים דרכי ה' וגו'. מסטרא דימינא
אתקריאת שכינתא חומה מסטרא דחסד דתמן
חכמה. ומסטרא דגבורה, (זכריה ב ט) ואני אהיה
לה נאם ה' חומת אש סביב. ומסטרא דעמודא
דאמצעיתא אתקריאת (מ"א יט יא) רוח גדולה
וחזק. גדולה מסטרא דחסד. וחזק מסטרא
דגבורה (שמות יג ט) ביד חזקה וגו'.

גדולה וירא ישראל את היד הגדלה (שם יד לא). מתרוניהו מפרק הרים ומשבר

הגדלה. משניהם מפרק הרים ומשבר סלעים. שהם אמות העולם שלא קבלו תורה. מרוח ה', שנאמר בו ונחה עליו רוח ה'. ונקראת רעש. זהו שכתוב ואשמע אחרי קול רעש גדול וגו'. ועתיד להעביר רעש של הצד האחר, שנאמר בו לא ברעש ה' (מלכים א ט). ונקראת אש. זהו שכתוב פה דברי פאש נאם ה'. ועתיד ללחץ האש של הצד האחר, שנאמר בו לא באש ה'.

נשאר המלך בקול דממה דקה, שהיא שכינה, תפלה בחשאי, שבה אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. שבארבעה היא רביעית דקה, שהיא השכינה. אבל שלש קלפות, שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש, זה קול דממה דקה. ומשום זה נכנסו ארבעה לפרדס. שלשה שנכנסו בשלש שנים ערלים - אחד הציץ ומת, ואחד הציץ ונפגע, שלישי יצא לתרבות רעה. הרביעי שנכנס בשנה הרביעית - קדש הלולים לה'. נכנס בשלום ויצא בשלום. וזהו סוד של הפרדס בתוך הגן שהוא: פ' פשט, ר' ראיה של פסוק, ד' דרשה, כמו שבארוה אין משיבין על ההגדה.

בשרשה האלו נפלו שלשה עליוני עולם ונכשלו. הרביעי שהוא ס' סוד, רבי עקיבא בשלום ויצא בשלום. ומשום זה נקראת התורה ג'ן. זהו שכתוב ג'ן נעול. ג'ן סדרים של תורה נסתרים וחתומים, והינו מעין חתום. כמו יין חתום וסתום שלא מנסף אותו גוי, אף כף צריכים להיות סודות התורה. זהו שכתוב לא עשה כן לכל גוי. כ"ן בגימטריא סו"ד. ומשום זה פרשה בעלי המשנה, אסור

סלעים, דאנון אמין דעלמא דלא קבילו אורייתא. מרוח ה' דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח ה'. ואתקריאת רעש. הדא הוא דכתיב (יחזקאל ג יב) ואשמע אחרי קול רעש גדול וגו' ועתיד לאעברא רעש דסטרא אחרא דאתמר ביה לא ברעש ה' (מלכים א ט). ואתקריאת אש, הדא הוא דכתיב (ירמיה כג כט) הלוא פה דברי פאש נאם ה'. ועתיד ללחץ אשא דסטרא אחרא, דאתמר ביה לא באש ה'.

אשתאר מלפא בקול דממה דקה, (דף קכח ע"א) דאיהי שכינתא צלותא בחשאי, דבה (תהלים נא יז) אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך דבארבעה איהי רביעאה דקה, דאיהי שכינתא. אבל תלת קלפין (ויקרא יט כג) שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קודש וגו', דא קול דממה דקה. ובגין דא ארבע נכנסו לפרדס, תלת דעאלו בתלת שנים ערלים חד הציץ ומת. וחד הציץ ונפגע. תליתיאי יצא לתרבות רעה. רביעה דעאל בשנה הרביעית קדש הלולים לה' עאל בשלם ונפק בשלם. ודא רזא דפרדס בתוך הגן דאיהו פ', פשט, ר' ראיה דפסוק, ד' דרשה, כמה דאוקמוה אין משיבין על ההגדה.

בארין תלת נפלו תלת עלאי עלמא ונכשלו. רביעאה דאיהו ס' סוד. רבי עקיבא עאל בשלם ונפק בשלם. ובגין דא אתקריאת אורייתא ג'ן. הדא הוא דכתיב (שה"ש ד יב) גן נעול. ג'ן סדרים דאורייתא סתימין וחתומין. והינו מעין חתום, כגון יין חתום וסתום דלא מנסף ליה גוי, אוף הכי צריף למהוי רזין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמו כ) לא עשה פן לכל גוי. כ"ן בגימטריא סו"ד. ובגין דא אוקמוה

מארי מתניתין אסור לגלאה סתרי תורה לגוי, דלא ינסף לון לעבודה זרה.

לגלות סתרי תורה לגוי, שלא ינסף אותם לעבודה זרה.

ואי תימא הא אוקמוה רבנן דאנשי כנסת הגדולה קטלו לאריה דעבודה זרה דאיהו יצר הרע, דמיונו כאריה, דעלה אמר דוד (תהלים י ט) יארב במסתר כאריה בסכה יארב לחטוף עני. ולית עני אלא עני מאורייתא ומפקודין דילה.

ואם תאמר, הרי פרשוה רבותינו שאנשי כנסת הגדולה הרגו את האריה של העבודה זרה שהוא יצר הרע, דמיונו כאריה, עליו אמר דוד (תהלים י) יארב במסתר כאריה בסכה יארב לחטוף עני, ואין עני אלא עני מהתורה וממצוותיה.

בגין דעתידין ישראל למהוי בגלותא בדוחקא, ובגין דלא להוי טועין ביה בכבד המס ובכבד המלאכה באבוד דדעת קטילו ליה ובגין דלא יתפשטו בעריות סמו עיני דיצר הרע דבני נשא ואוקמוה דאריה דעבודה זרה פד תפסו ליה בנימא חדא דנשר מנה. צווח קלא עד ארבע מאות פרסה. בגין דא עאלו ליה במאנא דעפרת ולא אשתמע קלה בה, ואוקידו ליה בנורא, לקיים ביה (דברים זכה) פסילי אלהיהם תשרפון באש.

משום שעתידים להיות ישראל בדחק בגלות, וכדי שלא יהיו טועים בו בכבד המס ובכבד המלאכה באבוד הדעת, הרגו אותו. וכדי שלא יתפשטו בעריות, סמאו את עיני יצר הרע של בני אדם, ופרשוה שאריה של עבודה זרה, כשתפסו אותו בנימה אחת של נשר ממנו, צווח קול עד ארבע מאות פרסה. משום זה הכניסו אותו בכלי של עפרת, ולא נשמע בו קולו, ושרפו אותו באש, לקיים בו (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. וכמו שתקנו האבות שלש תפלות בזמנים ידועים, כך תקנו רבנן לשלש את שנותינו במקרא במשנה ובתלמוד. ובגללם בארו שעתיד הקדוש ברוך הוא לומר, קבעת עתים לתורה? ופרשוה, שמי שמתעסק במשנה (בתלמוד), כאלו התעסק בכל, משום שהיא כלולה במקרא במשנה ובתלמוד. ומשום זה נאמר באהרן, (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה. בפר לכפר על העגל, ואיל להזכיר את עקדת יצחק.

ובגונא דתקיננו אבהן תלת צלותין בעתין ידיען הכי תקינו רבנן לשלש שנותינו במקרא במשנה בתלמוד. ובגיניהו אוקמוה דעתיד קדשא בריהו הוא למימר קבעת עתים לתורה. ואוקמוה דמאן דמתעסק במשנה (גלעד בתלמוד) כאילו התעסק בכלא. בגין דאיהי פלילא במקרא במשנה בתלמוד. ובגין דא אתמר באהרן (ויקרא טו א) בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה. בפר לכפרא על עגלא. ואיל לאדפרא עקדת יצחק.

ועוד, במקרא תקנו שמלמד לא יהיה רשאי ללמד יותר מעשרים וחמשה תינוקות, וסוד הדבר - מימין כ"ה תברכו, מצד השמאל הלוא נאם ה'. והינו (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה

ועוד במקרא תקינו דמלמד לא יהא רשאי לאולפא יתיר מעשרין וחמשה תינוקות. ורזא דמלה מימינא (במדבר ו כג) כ"ה תברכו, מסטרא דשמאלא (ירמיה כג כט) הלוא כ"ה דברי פאש נאם ה'. והינו (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה

והיגו ויפן כ"ה וכ"ה ויָרָא פּי אֵין איש. כְּנַגְדָם עֲשִׂירִים וּחְמֵשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית בְּפִסּוּק הָרִאשׁוֹן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, וְאֵין לְהֶאָרִיף יוֹתֵר. וְכָל מִי שֶׁקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע עֲרֵב וּבִקְרָ, פְּאֵלוּ מְקִיִּים וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ. מִי הַמְשַׁבְּלִים? אֵלוֹ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. יִזְהָרוּ - אֵלוֹ הַנְּקֻדוֹת שֶׁמְאִירוֹת בְּאוֹתִיּוֹת כְּנִשְׁמָה בַּגּוֹף. כִּזְהָר - אֵלוֹ טַעְמֵי תּוֹרָה, שֶׁהֵם כְּתָרִים עַל רֵאשֵׁי הָאוֹתִיּוֹת, פְּרָקִיעַ שֶׁהוּא עַל הָאָרֶץ כְּתָר. וְהָאוֹתִיּוֹת וְהַנְּקֻדוֹת וְהַטַּעְמִים הֵם כְּנִשְׁמָה רוּחַ וּנְפֶשׁ. הָאוֹתִיּוֹת הֵן מִצַּד הַנְּפֶשׁ שֶׁהִיא בְּרַבּוּעַ, וְהַנְּקֻדוֹת בְּעִגּוּל שְׁבָאִים בְּעִגּוּל מִשּׁוּם שֶׁהֵם כְּמוֹ אָדָם שֶׁל יִצְרֵה. הַנְּקֻדוֹת הֵן מִצַּד הָרוּחַ כְּאוֹתָם הַגְּלִגְלִים שְׁבָאִים בְּגִלְגּוּל. וְכְמוֹ שֶׁהָרוּחַ מְנַהֵגָה אֶת כָּל הָעֲרָקִים שֶׁל הַדָּם שְׂדוּפָקִים מִן הַלֵּב, כֵּן הָאוֹתִיּוֹת מְנַהֵגוֹת לְנְקֻדוֹת. וְסוּד הַדְּבָר - אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ.

יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ. מִשּׁוּם שֶׁרוּחוֹ שֶׁל אָדָם מִשֵּׁם נְטִלָה, מִהַדְרָגָה שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (יחזקאל א) כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפְנִים, שֶׁהֵם גּוֹף לְרוּחַ לְנְקֻדוֹת, שְׂאוֹתָן רוּחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הֵם מְרוּחַ הַחַיָּה. הַנִּשְׁמָה בָּאָה מִהַפְּסָא. וּמִשּׁוּם שֶׁשֵּׁם יְהוָה, שֶׁהוּא מְנַהֵג אֶת הַכָּל, הַטַּעְמִים שֶׁהֵם הַפְּתָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הֵם מִצְדָּה.

בֵּא וְרָאָה, כָּל הָאוֹתִיּוֹת הֵן מִצַּד הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁכֻלּוֹת בְּשִׁכְיָנָה. הַצְּדִיק נוֹסֵעַ לְשִׁמְאֵל שֶׁהוּא יִצְחָק. קָ"ץ ח"י, חִי הָעוֹלָמִים קָשׁוּר בְּשִׁמְאֵל, וְהַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה מִצַּד הַשִּׁמְאֵל נֹאמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ. וּמִצַּד הַיָּמִין וְבָהּ, בּוֹ הוּא. וּמִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְחֻשָּׁף עַל פְּנֵי

וְיָרָא פּי אֵין אִישׁ. לְקַבְּלֵיהוּ כ"ה אֶתְּוֹן דְּקְרִיאַת שְׁמַע עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית בְּקִרְאָה קְדָמָא דְּקְרִיאַת שְׁמַע. וְלִית לְאַרְפָּא יִתִּיר וְכָל מָאן דְּקִרְאָה קְרִיאַת שְׁמַע עֲרֵב וּבִקְרָ, פְּאֵלוּ מְקִיִּים (יהושע א ח) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ. מֵאֵי מְשַׁבְּלִים. אֵלִין אֶתְּוֹן דְּאוּרִיתָא. יִזְהָרוּ אֵלִין נְקוּדִין דְּנִהְרִין בְּאֶתְּוֹן כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא. כִּזְהָר. אֵלִין טַעְמֵי תּוֹרָה דְּאֲנוּן כְּתָרִין עַל רִישֵׁיהוּ דְּאֶתְּוֹן, פְּרָקִיעָא דְּאִיהוּ עַל אַרְעָא פְּכַתְרָא. וְאֶתְּוֹן וְנְקוּדֵי וְטַעְמֵי אֲנוּן כְּנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא. אֶתְּוֹן אֲנוּן מְסֻטְרָא דְּנִפְשָׁא דְּאִיהִי בְּרַבּוּעָא. וְנְקוּדִין בְּעִגּוּלָא דְּאֶתְּוֹן בְּעִגּוּלָא בְּגִין דְּאֲנוּן כְּאָדָם דִּיִּצְרֵה. נְקוּדִין אֲנוּן מְסֻטְרָא דְּרוּחָא כְּאֲנוּן גְּלִגְלִין דְּאֶתְּוֹן בְּגִלְגּוּלָא. וְכִמְה דְּרוּחָא אֲנַהִיג לְכָל עֲרָקִין דְּדָמָא דִּדְפָקִין מִן לְבָא, הֵכִי אֶתְּוֹן מְתַנְהֵגִין לְגַבֵּי נְקוּדִין. וְרִזָּא דְּמִלָּה (יחזקאל א ב) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ.

בְּגִין דְּרוּחָא דְּבַר נֶשׁ מִתְּמָן אֶתְּנִטִּילַת מִדְּרָגָא דְּאֶתְּמַר בֵּיהּ (יחזקאל א) כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפְנִים. דְּאֲנוּן גּוּפָא לְרוּחַ לְנְקוּדִין. דְּאֲנוּן רוּחִין קְדִישִׁין מְרוּחַ הַחַיָּה אֲנוּן. נִשְׁמָתָא אֶתִּי מְפּוֹרְסִיָּא. וּבְגִין דְּתִמָּן יְהוָה דְּאִיהוּ מְנַהִיג כְּלָא. טַעְמֵי דְּאֲנוּן כְּתָרִין דְּאוּרִיתָא אֲנוּן מְסֻטְרָהָא.

תָּא חֲזִי, כָּל אֶתְּוֹן אֲנוּן מְסֻטְרָא דְּאֶתְּוֹן דְּאוּרִיתָא דְּכֻלִּילָן בְּשִׁכְיָנָתָא. צְדִיק אִיהוּ נְטִיל לְשִׁמְאֵלָא דְּאִיהוּ יִצְחָק, קָ"ץ ח"י, חִי עֲלִמִין קָשִׁיר בְּשִׁמְאֵלָא. וְשִׁכְיָנָתָא תַּתָּאָה מְסֻטְרָא דְּשִׁמְאֵלָא אֶתְּמַר בָּהּ, (בראשית א ב) וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ. וּמְסֻטְרָא דִּימִנָּא וּבָהּ, בּוֹ הוּא. וּמְסֻטְרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא וְחֻשָּׁף עַל פְּנֵי

תהום (שם). ואלו הם הלבושים של השכינה המתחננה בגלות. ומי גרם את זה? אלא הקדוש ברוך הוא קדם שפרא העולם היה נסתר יהוה.

אחר כך התפשטה ה' למטה, ונאמר בו והארץ היתה תהו ובהו. וסוד הדבר - אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם. הרי לך שהיה לבושו תהו. ומשום כך פי לא המטיר ה' אלהים וגו' (שם ב), לא ירדה עליו נביעה, משום שאדם אין. שהיה בעלה נסתר למעלה באין, עד שהתפשטה ו' מן יהו שהיא בינה ס, שהיא מקור הנביעה שהיא נקדה נסתרת. ומיד והשקה את כל פני האדמה.

וקדם שיירדה, היה הקדוש ברוך הוא בונה עולמות ומחריבן, משום שלא היתה נביעה יורדת. באותו זמן שיירדה הנביעה לה, היתה הראשית מחסד. זהו שפיתוב אמרתי עולם חסד יבנה. ומשום כך לא תהו בראה, לשבת יצרה. ונאמר בה (ב) לא טוב היות האדם לבדו.

ובזמן שהיה תהו, אמר אלהים לנח (בראשית ו) קץ כל בשר בא לפני. וזה הקץ של יצחק, שנאמר בו כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה (שם). שאם אתה מבקש רחמים עליהם, (לא נחרבו, וקר הראה לו ברמז בסוף הימים, כדי שיבקש רחמים עליהם) ולא ימות משיח שהוא מצד השמאל. אמר לו, ותרי בונה עולמות ומחריבן היה קדם שנברא העולם. אלא מגיד מראשית אחרית, שהקדוש ברוך הוא ראה במחשבתו כל הדורות שהיה בונה, ונחרבו קדם שנבראו. ראה שהיו עושים מעשים שנחרבו, וכיון שפרא ומנע מהם ברכות, החשיב אותם כאלו חרבו אותם.

תהום (שם). ואלין אנון לבושין דשכינתא תתא בגלותא. ומאן גרים האי. אלא קדשא בריך הוא קדם דברא עלמא הוה סתים יהוה.

לבתר אתפשט ה' לתתא ואתמר ביה והארץ היתה תהו ובהו. ורזא דמלה (שם ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. בה' בראם. הרי לך דהוה לבושה תהו. ובגין דא פי לא המטיר ה' אלהים וגו' (שם ב). לא הוה נחית נביעו עלה. בגין דאדם אין, דהוה בעלה לעלא סתים באין. עד דאתפשט ו' מן יהו דאיהו בינה ס דאיהי מקורא דנביעו דאיהי נקדה סתימאה. ומיד והשקה את כל פני האדמה.

וקדם דנחתת הוה קדשא בריך הוא בונה עולמות ומחריבן בגין דלא הוה נביעו נחית בההוא זמנא דנחת נביעו לגבי ה', הוה שירותא מחסד הדא הוא דכתיב (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה. ובגין דא (ישעיה מה יח) לא תהו בראה לשבת יצרה, ואתמר בה (נ"א ביה) (בראשית ב יח) לא טוב היות האדם לבדו.

ובזמנא דהוה תהו אמר אלהים לנח (בראשית ו יג) קץ כל בשר בא לפני. ודא קץ דיצחק דאתמר ביה כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה (שם ז א). דאי אנת בעי רחמי עליהו. (לא איתחרכו וקבי אחוי ליה ברמז בסוף יומיא בגין דיהא בעי רחמי עליהו) (ד' קכח ע"ב) ולא ימות משיח דאיהו מסטרא דשמאלא. אמר ליה והא בונה עולמות ומחריבן הוה קדם דאתברי עלמא אלא (ישעיה מו ע) מגיד מראשית אחרית דקודשא בריך הוא חזא במחשבתה כל דרין דהוה בונה ואתחריבו קדם דאתבריו. חזא דהוה עבדין עובדין דאתחריבו וכיון דברא ומנע ברפאן מניהו, חשיב לון כאלו הוא חריב לון.

וְזֶה מְדַבֵּר עַל סוּף הַיָּמִים
שֶׁהַתּוֹלְדוֹת הִלְלוּ הָרַעִים הָיוּ
גּוֹרְמִים שֶׁהִנְהָרוּ יַחְרַב וַיִּבֶשׁ.
הַנְּבִיעָה שֶׁלּוֹ בִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת,
בַּשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וּבַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה. וְזֶהוּ יַחְרַב - בְּבֵית
רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ - בְּבֵית שְׁנִי. וְלִנְח
הַתְּגִלָּה מֵה שֶׁהָיָה עֲתִיד לִהְיוֹת,
וְלֹא בִקֵּשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם.

עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים.
וְעֲתִידִים הָיוּ יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יֵצְאוּ
אֶלָּא אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנָיִם
מִמְשַׁפְּחָה, מִצַּד הַגְּבוּרָה שֶׁהִיא
הַדִּין, וְהָיָה חוֹזֵר הָעוֹלָם לְתֹהוּ
וְכֹהוּ. וּמִשׁוֹם שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה
רַחֲמִים עֲלֵיהֶם, הִשְׁמָאל דּוּחָה,
וְלֹא יֵצְאוּ כּוּ יִשְׂרָאֵל. וַיִּמְיָן
מִקְרַבְתָּ, שֶׁהִיא יָמִין מִטָּה כְּלָפִי
חֹסֵד. וּמִשָּׁה, מִשׁוֹם שֶׁנִּתְּן עֲצֻמוֹ
עֲלֵיהֶם, נִתְּן תַּקָּף לְדַרְגָּתוֹ שֶׁהִיא
הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה
שֶׁנִּתְּנָה בְּיָמִין. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (דברים
ab) מִיְמִינוֹ אֵשׁ דֶּת לָמוֹ, וּמִשׁוֹם
זֶה הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ בּוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
לֹא יִסּוּר שְׁבֻט מִיְהוּדָה וְגוֹ', עַד
כִּי יָבֹא שִׁיל"ה, שֶׁהוּא מֹשֶׁה
בַּחֲשׁוֹנוֹ יִסּוּר צְדִיק, בּוֹ ס"ו
תְּהֵא דוּחָה.

אֲפֹּךְ עַל גִּבְ שֶׁבְּאַרְנוּ כּוּ כָּל הַנֶּפֶשׁ
הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרִימָה שְׁשִׁים
וְשֵׁשׁ. מִשׁוֹם שֶׁנִּקְשָׁר בְּשִׁמְאֵל,
וַיִּמְיָן מִקְרַבְתָּ. מִשׁוֹם שֶׁתְּלוּי
מִמְנֵו הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁס"ו הֵם
שְׁשִׁים מִסְכָּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי
מִשְׁנֵה שֶׁנִּתְּנוּ מִגְּבוּרָה, שֶׁהִיא
הַשְׁמָאל. שְׁשִׁים גְּבוּרִים נִקְרְאוּ,
שְׁנוֹסְעִים מִגְּבוּרָה שְׁשֵׁם תּוֹרָה
שֶׁבְעַל פָּה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, הַכָּלֵל שֶׁל שְׁשִׁים
מִסְכָּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה.

שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁבְכַתָּב הִיא הֵלֵב,
הַכָּלֵל מִל"ב אֱלֹהִים, וְתוֹרָה
שֶׁבְעַל פֶּה - פֶּה. וְזֶהוּ הֵלֵב לְפֶה
לֹא גֵלָה, מִשׁוֹם שֶׁעֲתִיד הַשְׁמָאל

וְדָא מְמַלֵּל עַל סוּף יוֹמֵי דְאֵלִין תּוֹלְדֵין בִּישׁוּן
הוּוּ גְרַמִּין (אייב די יא) דְנִהָר יַחְרַב וַיִּבֶשׁ. נְבִיעָה
דִּילָה בְּתַרִּין עֲלֵמִין שְׂכִינָה עֲלָאָה וּשְׂכִינָה
תַּתָּאָה. וְדָא אִיהוּ יַחְרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ
בְּבֵית שְׁנִי. וְלִנְח אֲתַגְלִיא מֵה דְהוּה עֲתִיד
לְמַהוּי, וְלֹא בַעֲא רַחֲמֵי עֲלֵיהוּ.

עַד דְּאֲתָא מֹשֶׁה וּבַעֲא רַחֲמֵי. וְעֲתִידִין הוּוּ
יִשְׂרָאֵל דְּלֹא יַפְקוֹן אֶלָּא (ירמיה ג יד) חַד מֵעִיר
וּשְׁנָיִם מִמְשַׁפְּחָה, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְהוּא דִין.
וְאֲתַחְזֹר עֲלֵמָא לְתֹהוּ וְכֹהוּ. וּבְגִין דְּבַעֲא מֹשֶׁה
רַחֲמִין עֲלֵיהוּ שְׁמָאל דּוּחָה וְלֹא יַפְקוֹן בֵּיה
יִשְׂרָאֵל וַיִּמְיָן מִקְרַבְתָּ דְאִיהוּ יְמִינָא מִטָּה כְּלָפִי
חֹסֵד. וּמִשָּׁה בְּגִין דְּיַהֲיִב גְרַמָּה עֲלֵיהוּ, יַהֲב
תַּקָּפָא לְדַרְגָּה דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא,
דְאִיהוּ אֲוִרִיתָא דְאֲתִיְהִיבַת בִּימִינָא. הָדָא הוּא
דְכַתִּיב (דברים לג ב) מִיְמִינוֹ אֵשׁ דֶּת לָמוֹ. וּבְגִין דָּא
פִּרְקָנָא בֵּיה תְּלִיא הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית מט ו)
לֹא יִסּוּר שְׁבֻט מִיְהוּדָה וְגוֹ'. עַד כִּי יָבֹא
שִׁיל"ה, דְאִיהוּ מֹשֶׁה בַּחֲשׁוֹנָה יִסּוּר צְדִיק בֵּיה
ס"ו תְּהֵא דוּחָה.

אֲפֹּךְ עַל גִּבְ דְּאוּקִימָנָא בֵּיה (שם מו כו) כָּל הַנֶּפֶשׁ
הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. בְּגִין
דְּאֲתַקְשָׁר בְּשִׁמְאֵלָא וַיִּמְיָן מִקְרַבְתָּ. בְּגִין דְּתְלִיא
מִנְה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְס"ו אֲנֻן שְׁתִּין
מִסְכָּתוֹת וְשִׁית סְדְרֵי מִשְׁנֵה דְאֲתִיְהִיבוּ
מִגְּבוּרָה. דְאִיהוּ שְׁמָאלָא. שְׁשִׁים גְּבוּרִים
אֲתַקְרִיאוּ דְנִטְלִין מִגְּבוּרָה דְתַמָּן אֲוִרִיתָא דְבְעַל
פֶּה דְאִיהוּ שְׂכִינָתָא תַּתָּאָה כְּלָלָא דְשְׁשִׁים
מִסְכָּתוֹת וְשִׁית סְדְרֵי מִשְׁנֵה.

דְּאוֹרִיתָא דְבְכַתָּב אִיהוּ לְבָא כְּלָלָא מִל"ב
אֱלֹהִים, וְאוֹרִיתָא דְבְעַל פֶּה פּוּמָא.
וְדָא אִיהוּ לְבָא לְפּוּמָא לֹא גֵלִי. בְּגִין דְּעֲתִידָא
שְׁמָאלָא דְאִיהוּ פּוּמָא לְאֲתִדְחִיא וּכְגוֹנָא דְלְבָא

איהו סתים הָכִי פִּרְקָנָא סְתִימָא בְּלִפְא וּפּוּמָא
 דְּאִיהוּ גְּלִיָּא, לָא אַתְגְּלִי פִּרְקָנָא. וּבְגִין דְּכֻלָּא
 תְּלִיָּא בִּימִינָא, אָמַר (רות ג יג) חֵי ה' שְׁכְבִי עַד
 הַבֶּקֶר, וּבְגִין דְּפִרְקָנָא תְּלִיָּא בִּימִינָא אָמַר
 הַנְּבִיא (ישעיה נג א) וּזְרוּעֵ ה' עַל מִי נִגְלָתָהּ. עַל מִי
 וּדְאִי דְּאִתְמַר בֵּיה (איכה ב יג) מִי יִרְפָּא לָךְ. הָדָא
 הוּא דְּכֻתִּיב (איכה ב) מָה אַעֲיִדְךָ מָה אֲדַמָּה לָךְ.
 הַהוּא דְּאִתְמַר בֵּיה (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ
 מָה אָמַר. בַּמָּ"ה יִיְתִי נַחֲמָה וּבַמָּ"י אֲסוּוּתָא.
 הָדָא הוּא דְּכֻתִּיב מָה אֲשׁוּה לָךְ וְאֲנַחֲמְךָ מִי
 יִרְפָּא לָךְ. דְּמִשָּׁה אִיהוּ מַה שְּׁמוֹ וּבֵיה יְהֵא
 נַחֲמָה.

וּבְגִין דָּא כְּפַל קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמָה (שם פסוק
 ד) מִשָּׁה מִשָּׁה, חַד עַל פִּרְקָנָא קַדְמָאָה,
 וְחַד עַל בִּתְרִיתָא. וּבְגִין דָּא (שמות טו א) אֲזַ יִשִּׁיר
 מִשָּׁה. אֲזַ שֵׁר לֹא נֶאֱמַר אֱלָא אֲזַ יִשִּׁיר.

עֲשִׂירָאָה בַּתְּפִלָּה, וְדָא שְׁכִינְתָּא, עֲלֵיה אִתְמַר
 (תהלים יז א) תְּפִלָּה לְדָוִד שְׁמֻעָה ה' צְדָק.
 וְדָוִד בְּרוּחַ קַדְשָׁא אָמַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרִית
 יוֹמִין דְּגָלוּתָא (תהלים יז יג) בַּחֲנֻת לְבִי פָקַדְתָּ לִילָהּ,
 וְלִית לִילָהּ אֱלָא גָלוּת. וְאִיּוֹב מַה דְּאָמַר כֻּלָּא
 הָוָה מְשַׁל עַל יִשְׂרָאֵל דְּאָמַר (איוב ז ט) כָּלָה עֲנָן
 וַיִּלָּךְ, וְשִׁטָּן בְּעָא לְקַטְרָגָא לִיה וְאָמַר קַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא (שם לד לה) אִיּוֹב לֹא בִדְעַת יַדְבָּר.

וַיַּעֲקֹב בְּגִין דְּחִזָּא בְּרוּחַ קַדְשָׁא דְּוַחֲקָא דְּגָלוּתָא
 בַּתְּרָאָה בְּסוּף יוֹמִיָּא, אָמַר (בראשית לב ח)
 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְרֹ לוֹ. וּפְלִיג עֲמָא קַדִּישָׁא
 בְּגָלוּת לְתַלְת סְטָרִין. הָדָא הוּא דְּכֻתִּיב (שם לג ב)
 וַיִּשָּׂם אֶת הַשְּׂפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רֹאשְׁנָה בְּרִישָׁא
 בְּגָלוּתָא דְּאָדוּם. וְאֶת לֵאָה וַיַּלְדֶּיהָ אַחֲרָנִים
 וְאֶת רַחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרָנִים (שם לג). וּבְגִין דְּחִזָּא
 בְּתַר כֵּן עֲנִיּוּתָא וְצַעֲרָא דִּילְהוֹן אָמַר, וְשִׁבְתִּי
 בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי (שם כח כא), דָּא מְקַדְשָׁא,

שְׁהוּא הִפָּה לְהַדְּחוּת. וּכְמוֹ שְׁהֵלֵב
 הוּא נִסְתָּר, כְּפֹךְ הַגְּאֻלָּה נִסְתַּרְתָּ
 בְּלֵב. וְהִפָּה, שְׁהוּא גְּלוּי, לֹא גְּלָה
 אֶת הַגְּאֻלָּה. וּמִשׁוּם שְׁהִכֵּל תְּלוּי
 בְּיָמִין, אָמַר (רות ג) חֵי ה' שְׁכְבִי עַד
 הַבֶּקֶר. וּמִשׁוּם שְׁהַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה
 בְּיָמִין, אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה נג) וּזְרוּעֵ
 ה' עַל מִי נִגְלָתָהּ. עַל מָ"י וּדְאִי,
 שְׁנַאֲמַר בּוֹ מִי יִרְפָּא לָךְ. זְהוּ
 שְׁכָתוּב (איכה ב) מָה אַעֲיִדְךָ מָה
 אֲדַמָּה לָךְ, הַהוּא שְׁנַאֲמַר בּוֹ
 וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מָה אָמַר.
 בַּמָּ"ה תְּבֵא הַנַּחֲמָה וּבַמָּ"י
 הַרְפּוּאָה. זְהוּ שְׁכָתוּב מָ"ה אֲשׁוּה
 לָךְ וְאֲנַחֲמְךָ מִי יִרְפָּא לָךְ. שְׁמִשָּׁה
 הוּא מַה שְּׁמוֹ, וּבּוֹ תְּהִיָּה נַחֲמָה.
 וּכְמוֹם כְּפֹךְ כְּפַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת שְׁמוֹ מִשָּׁה מִשָּׁה, אֶחָד עַל
 הַגְּאֻלָּה הַרְאִשׁוּנָה, וְאֶחָד עַל
 הָאַחֲרוּנָה. וּמִשׁוּם זֶה אֲזַ יִשִּׁיר
 מִשָּׁה. אֲזַ שֵׁר לֹא נֶאֱמַר, אֱלָא אֲזַ
 יִשִּׁיר.

הַעֲשִׂירִי בַּתְּפִלָּה, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה,
 עֲלֵיה נֶאֱמַר תְּפִלָּה לְדָוִד שְׁמֻעָה
 ה' צְדָק. וְדָוִד בְּרוּחַ קַדְשָׁא אָמַר
 עַל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרִית הַיָּמִים שֶׁל
 הַגָּלוּת, (תהלים יז) בַּחֲנֻת לְבִי פָקַדְתָּ
 לִילָהּ. וְאִין לִילָהּ אֱלָא גָלוּת.
 וְאִיּוֹב מַה שְּׁאָמַר, הַכֹּל הִיָּה מְשַׁל
 עַל יִשְׂרָאֵל, שְׁאָמַר כָּלָה עֲנָן וַיִּלָּךְ.
 וְהַשִּׁטָּן רָצָה לְקַטְרָג עֲלֵיו, וְאָמַר
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִיּוֹב לֹא
 בִדְעַת יַדְבָּר.

וַיַּעֲקֹב, מִשׁוּם שְׂרָאָה בְּרוּחַ
 הַקְּדוּשׁ אֶת דְּחַק הַגָּלוּת הָאַחֲרוּנָה
 בְּסוּף הַיָּמִים, אָמַר (בראשית לב)
 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְרֹ לוֹ, וְחֻלְק
 הָעַם הַקְּדוּשׁ בְּגָלוּת לְשִׁלְשָׁה
 צְדָדִים. זְהוּ שְׁכָתוּב וַיִּשָּׂם אֶת
 הַשְּׂפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רֹאשְׁנָה,
 בְּרִישׁ בְּגָלוּת שֶׁל אָדוּם. וְאֶת
 לֵאָה וַיַּלְדֶּיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת רַחֵל
 וַיַּלְדֶּיהָ אַחֲרָנִים (שם לב). וּמִשׁוּם
 שְׂרָאָה אַחַר כֵּן אֶת הָעֲנִי וְהַצַּעַר

וְאָמַר (שם פסוק כ) וְנָתַן לִי לֶחֶם לְאָכַל וּבָגַד לְלַבֵּשׁ.
 וְיִרְדּוּ בַּגִּין גְּלוּתָא אָמַר (שמואל ב יז כט) הָעַם רָעַב
 וְעֵינָי וְצָמָא בַּמַּדְבָּר. וּבַגִּין דְּחִזָּא שְׂכִינְתָא
 חֲרָבָה וַיִּבְשָׂה, הָוּה אִיהוּ נֹטֵל צַעֲרָא בַּגִּינָה.
 דְּבַתֵּר דְּחִזָּא דְּחִזְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה בְּחֻדְוָה,
 תִּקַּן עֶשְׂרֵי מֵינֵי תַּהֲלִים וּבִסּוּף כְּלָהוּ אָמַר (תהלים
 פו יא) תִּפְלָה לְדָוִד הַטָּה ה' אֶזְנֶךָ עֲנֵנִי וּגּוֹ'.
 חִזָּא דְּכְלָהוּ צְלוֹתִין דְּנִגְוֵנָא, הוּוּ מִתְעַטְפִּין
 קָדָם מַלְכָּא, וְלֹא הוּוּ עָאֲלִין עַד דִּיעוּל צְלוֹתָא
 דְּעֵנִי. הָדָא הוּוּ דְּכְתִיב תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף
 (שם קב א). דְּעֵטֹף כֹּל צְלוֹתִין קַדְמָאֵי עַד דְּעָאֵל
 צְלוֹתָהּ דְּעֵנִי.

וּבַגִּין דָּא צְלוֹתָא (דְּעֵנִי אֲקָדִים לְכַלְהוּ מֵאֵן צְלוֹתָא דְּעֵנִי דָּא צְלוֹתָא)
 דְּעַרְבִית דְּאִיהִי רִשׁוּת בַּפְּנֵי עֲצָמָה בְּלֹא
 בַּעֲלָהּ. וּבַגִּין דְּאִיהִי בְּלֹא בַּעֲלָהּ, אִיהִי עֲנִיָּה
 וַיִּבְשָׂה וְצָדִיק עֲנִי וַיִּבֹשׁ. וְצְלוֹתָא דְּשַׁבַּת אִיהִי
 צְדָקָה לְעֵנִי. (דִּילָּהּ כִּמְהַ דְּאִוְקִמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיחִין שְׁמֵשׁ בְּשַׁבַּת צְדָקָה
 לְעֵנִים) וּבַגִּין דָּא צְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְמַהוּי אִיהוּ כְּעֵנִי
 לְתַרְעָא דְּמַלְכָּא בְּצְלוֹתָא דְּעַמִּידָהּ, בְּכָל שִׁית
 יוֹמִין דְּחַל בַּגִּין שְׂכִינְתָּא. וּמִתְעַטֵּף בְּעֵטוּפָא
 דְּמַצּוּהַ כְּעֵנִי, וַיְהִי בְּתַפְלִין כְּאֲבִיוֹן לְתַרְעָא
 דְּהִיכְלָא דְּאִיהִי אַדְנִי. דְּהַכִּי סְלִיק לְחֻשְׁבּוֹן
 הַיְכָל. וְדָא אִיהוּ (תהלים נא יז) אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תַפְתַּח.
 וְכַד אֲפַתַּח פּוּמָהּ בְּצְלוֹתָא דְּעַרְבִית, נִשְׂרָא קָא
 נַחִית בְּיוֹמִין דְּחַל לְקַבְּלָא בְּגַדְפָּהָ צְלוֹתָא
 דְּלִילָא, וְדָא נוּרִיא"ל אֲתַקְרִי. אוּרִיא"ל
 מַסְטָרָא דְּחֶסֶד. וְנוּרִיא"ל מַסְטָרָא דְּגִבּוּרָה
 דְּאִיהוּ נוֹר דְּלִיק, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (דניאל ז ט) נְהַר דִּינּוֹר
 נִגַּד וְנִפְקַן מִן קְדָמוּהֵי. וּבְצְלוֹתָא דְּשַׁחֲרִית
 נַחִית אַרְיָה לְקַבְּלָא צְלוֹתָהּ דְּבַר נֶשׁ, בְּדְרוּעוּי
 וּגְדָפוּי דְּאַרְבַּע גְּדָפִין לְכָל חַיָּה וְדָא מִיכָא"ל.
 וּבְכַנְפוּי, שְׂאַרְבַּע כַּנְפִים לְכָל חַיָּה, וְזֵה מִיכָא"ל. וּבְתַפְלַת הַמְּנַחָה יוֹרֵד שׁוֹר לְקַבְּלָהּ בְּקַרְנָיו

שְׁלָהֶם, אָמַר וּשְׂבַתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל
 בֵּית אָבִי (שם כח), זֶה הַמְּקַדָּשׁ.
 וְאָמַר וְנָתַן לִי לֶחֶם לְאָכַל וּבָגַד
 לְלַבֵּשׁ.

וְיִרְדּוּ בַּגִּלְל הַגְּלוּת אָמַר (שמואל א-
 יז) הָעַם רָעַב וְעֵינָי וְצָמָא בַּמַּדְבָּר.
 וּמִשׁוּם שְׂרָאָה הַשְׂכִּינָה חֲרָבָה
 וַיִּבְשָׂה, הוּוּ אִיהוּ נֹטֵל הַצַּעַר
 בְּשִׁבְלָהּ. שְׂאֲחֵר שְׂרָאָה שְׂחִזְרוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה בְּשַׁמְחָה, תִּקַּן
 עֶשְׂרֵה מֵינֵי תַּהֲלִים, וּבִסּוּף שְׁל
 כְּלָם אָמַר (תהלים פו) תִּפְלָה לְדָוִד
 הַטָּה ה' אֶזְנֶךָ עֲנֵנִי וּגּוֹ'. רָאָה שְׁכַל
 תַּפְלוֹת הַנְּגוּן הָיוּ מִתְעַטְפוֹת לְפָנֵי
 הַמַּלְכָּה, וְלֹא הָיוּ נִכְנָסוֹת עַד
 שְׂתַכְנַס תַּפְלוֹת הָעֵנִי. זֶהוּ שְׂכַתוּב
 תַּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף (שם קב),
 שְׂעוּטָף כֹּל תַּפְלוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת עַד
 שְׂנַכְנַסַּת תַּפְלוֹת הָעֵנִי.

וּמִשׁוּם כִּף תַּפְלוֹת (הָעֵנִי הַקְּדִים לְכָל. מִי
 הִיא תַּפְלוֹת הָעֵנִי זֶה תַּפְלוֹת) עַרְבִית שְׁהִיא
 רִשׁוּת בַּפְּנֵי עֲצָמָה בְּלֹא בַּעֲלָהּ.
 וּמִשׁוּם שְׁהִיא בְּלֹא בַּעֲלָהּ, הִיא
 עֲנִיָּה וַיִּבְשָׂה וְצָדִיק עֲנִי וַיִּבֹשׁ.
 וּתַפְלוֹת הַשַּׁבַּת הִיא צְדָקָה לְעֵנִי
 (שְׁלָהּ, כְּמוֹ שְׂבָאֲרוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׂמֵשׁ בְּשַׁבַּת
 צְדָקָה לְעֵנִים). וּמִשׁוּם זֶה צְרִיךְ אֲדָם
 שְׂיִהְיֶה הוּוּ כְּמוֹ עֲנִי לְשַׁעַר הַמַּלְכָּה
 בְּתַפְלוֹת הָעַמִּידָהּ בְּכָל שֶׁשֶׁת יָמֵי
 הַחַל בְּשִׁבְלֵי הַשְׂכִּינָה. וּמִתְעַטֵּף
 בְּעֵטוּף שֶׁל מַצּוּהַ כְּעֵנִי, וַיְהִי
 בְּתַפְלִין כְּאֲבִיוֹן לְשַׁעַר הַהִיכָל
 שְׁהוּוּ אַדְנִי, שְׂכַף עוֹלָה לְחֻשְׁבּוֹן
 הַיְכָל. וְזֶהוּ אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תַפְתַּח.
 וּבְשַׁפּוֹתָהּ פִּיּוּ בְּתַפְלוֹת עַרְבִית,
 הַנֶּשֶׁר יוֹרֵד בִּימּוֹת הַחַל לְקַבְּלָהּ
 בְּכַנְפוּי אֶת תַּפְלוֹת הַלִּילָה, וְזֵה
 נְקָרָא נוּרִיא"ל. אוּרִיא"ל מִצַּד
 הַחֶסֶד, וְנוּרִיא"ל מִצַּד הַגִּבּוּרָה,
 שְׁהִיא אֵשׁ דּוֹלְקָת, שְׂנֵאָמַר בֵּיהּ
 (דניאל ז ט) נְהַר דִּינּוֹר שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא
 מִלְּפָנָיו. וּבְתַפְלוֹת שַׁחֲרִית יוֹרֵד
 אַרְיָה לְקַבְּלָהּ תַּפְלוֹת הָאֲדָם בְּזְרוּעוּ
 וּבְכַנְפוּי, שְׂאַרְבַּע כַּנְפִים לְכָל חַיָּה, וְזֵה מִיכָא"ל. וּבְתַפְלוֹת הַמְּנַחָה יוֹרֵד שׁוֹר לְקַבְּלָהּ בְּקַרְנָיו

ובצלוחתא דמנחא שור נחית לקבלא צלותא
בקרנוי ובגדפוי ודא גבריא"ל.

ובשבת נחית קדשא בריך הוא בתלת אבהן
לקבלא פת יחידה בהון ודא רזא
דשבת, ש' פת, בתלת אבהן מקבל קדשא
ברוך הוא לצלותא דאיהי שבת פת יחידה
דילה.

בההוא זמנא חיון עלאין דאתקריאו בשמא
דה' פתחין ואמרין שאו שערים
ראשיכם וגו' (שם כד ו'). בההוא שעתא מתפתחין
שבועה היכלין היכלא קדמאה היכלא דאהבה.
תנינא היכלא דיראה. תליתאה היכלא דרחמי.
רביעאה היכלא דנבואה דאספקלריא דנהרא.
חמישאה היכל דנבואה דאספקלריא דלא
נהרא. שתיתאה היכל צדק. שביעאה היכל
דין. ועליהו פתיב בראשי"ת, ברא שית.
אלהים היכלא שביעאה. ואנון שבועה היכלין
לתתא (דף קכט ע"א) ושבעה היכלין לעלא.
ולקבליהו שבועה קלי דהבו לה'. ותמנסר
אזכרות דהבו לה', דבהון שט קדשא בריך
הוא בתמנסר עלמין, (שם סח יח) ברכב אלהים
רבותים אלפי שנאן, דאנון תמנסר אלפי רבוא
עלמין.

ובמה נטורי תרעין אית ונטורי היכלין
דמקבלין צלותין. וכל צלותא לא
תיעול אלא במדה ובמשקל. ובגין דא אתמר
על צלותא, (דברים כה יג) לא יהיה לך בכיסף וגו'.
וצלותין חסרין, עליהו אתמר (דניאל ה כז) תקל
תקילתא במאזניא ואשתכחת חסיר. אף על
גב דהאי קרא באתר אחרא אוקמוה, שבועין
אנפין לתורה. בגין דשכינתא עלה אתמר (שה"ש
ד ט) פלך יפה רעיתי ומום אין בך. ולא קבילת
צלותא דאית בה מומא. הדא הוא דכתיב (ויקרא
כב ט) כל אשר בו מום לא תקריבו.

ובכנפיו, וזה גבריא"ל.
ובשבת יורד הקדוש ברוך הוא
עם שלשת האבות לקבל את הבת
היחידה בהם, וזה סוד השבת,
ש' פת. בשלשה אבות מקבל
הקדוש ברוך הוא את התפלה
שהיא השבת, הבת היחידה שלו.
באותו הזמן החיות העליונות
שנקראו בשם של ה', פותחים
ואומרים, שאו שערים ראשיכם
וגו' (שם כד). באותה השעה
נפתחים שבועה היכלות. היכל
הראשון - היכל האהבה. השני -
היכל היראה. השלישי - היכל
הרחמים. הרביעי - היכל הנבואה
של האספקלריה שמאירה.
החמישי - היכל הנבואה של
האספקלריה שלא מאירה. הששי
- היכל הצדק. השביעי - היכל
הדין. ועליהם כתוב בראשית,
ברא שש. אלהים, ההיכל
השביעי, והם שבועה היכלות
למטה ושבועה היכלות למעלה.
וכנגדם זו קולות של הבו לה'.
ושמונה עשרה אזכרות של הבו
לה', שבהן שט הקדוש ברוך הוא
בשמונה עשר עולמות ברכב
אלהים רבותים אלפי שנאן, שהם
שמונה עשר רבוא עולמות.
ובמה שומרי שערים עם שומרי
ההיכלות שמקבלים את
התפלות. וכל תפלה לא תכנס
אלא במדה ובמשקל, ומשום זה
נאמר על התפלה לא יהיה בכיסף
וגו'. והתפלות החסרות, עליהן
נאמר, שקל שקלת במאזנים
ונמצאת חסר. אף על גב
שהפסוק הזה במקום אחר
פרשוהו, שבעים פנים לתורה,
משום שעל השכינה נאמר בלך
יפה רעיתי ומום אין בך, ואין
מקבלת תפלה שיש בה מום. זהו
שכתוב (ויקרא כב) כל אשר בו מום
לא תקריבו.

וכי יש תפלה שיש בה מום? כן, זו שעולה פגומה בלי מחשבה ובלבול הדעת. כל שכן אם טעה בשלש ברכות הראשונות או בשלש האחרונות או באמצעיות. ומשום זה פרושה בעלי המשנה, טעה בשלש ראשונות - חוזר לראש. ובאחרונות - חוזר לעבודה. ובאמצעיות - חוזר למקום שנוצר. ומשום זה נאמר בתפלה מי יעלה בחר ה' וגו'. וכשתפלה עולה בזרוע ימין או בשמאל, שהן שחרית ומנחה, מה כתוב בה? שמאלו תחת לראשי לראשי וימינו תחבקני.

הפרכת ערבית היא מטה, ובשבילו נאמר ביצקב וישתחו ושראל על ראש המטה, שהיא בבית החלי בגלות שהוא הלילה. כמעט שעברתי מהם וגו'. וכשתפלות עולות כראוי, הפרוז יוצא ואומר שאו שערם וכו'. ואומרים מי זה מלך הכבוד (תהלים כד), מהצד של האם שהיא מ"י, ונקראת ה' עזוז וגבור מצד השכינה התחתונה. מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה, מצד העמוד האמצעי וצדיק.

ואם אין התפלה שלמה, כמה מלאכי חבלה רודפים אחריה, ונאמר בה כל רדפיה השיגוה בין המצרים. ומשום זה מתפללים והוא רחום יכפר עון, זה סמא"ל שהוא נחש. ולא ישחית - זה משחית. והרבה להשיב אפו - זה אף. כל חמתו - זו חמה, פדי שלא ירדפו אחר התפלה.

וכמה מלאכי חבלה תלויים מהם. שבע הם המקנים, ושבעים תלויים ביניהם. ולכל רקיע ורקיע הם מקטרגים ותלויים מהם שבעים אלה רבוא.

רקיעא ורקיעא אנון מקטרגין ותלגן מניהו שבעין אלה רבוא.

וכי אית צלותא דאית בה מומא, אין, ההיא דסלקא פגימא בלא מחשבה. ובלבולא דדעתא כל שכן אם טעה בתלת ברפאן קדמאין או בתלת בתראין או באמצעיות ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין טעה בשלש ראשונות חוזר לראש ובאחרונות חוזר לעבודה. ובאמצעיות חוזר למקום שנוצר ובגין דא אתמר בצלותא, (תהלים כד ג) מי יעלה בחר ה' וגו'. וכד צלותא סלקא בדרועא ימינא או בשמאלא דאנון שחרית ומנחה, מה פתיב בה (שה"ש ב ו) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

צלותא דערבית איהי מטה, ובגינה אתמר ביצקב (בראשית מז לא) וישתחו ישראל על ראש המטה דאיהי בבי מרעא בגלותא דאיהו לילה. (שה"ש ג ד) כמעט שעברתי מהם וגו'. וכד צלותין סלקין בדקא יאות, פרוזא נפיק ואמר (תהלים כד ז) שאו שערם וכו'. ואמרין (שם) מי זה מלך הכבוד מסטרא דאמא דאיהי מ"י, ואתקרי ה' עזוז וגבור מסטרא דשכינתא תתאה. מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה מסטרא דעמודא דאמצעיתא וצדיק.

ואם צלותא לאו איהי שלמה, כמה מלאכי חבלה רדפין אבתרה, ואתמר בה (איכה א) כל רדפיה השיגוה בין המצרים. ובגין דא מצלין (תהלים עח לח) והוא רחום יכפר עון, דא סמא"ל דאיהו נחש. ולא ישחית דא משחית. והרבה להשיב אפו, דא אף. כל חמתו, דא חמה. בגין דלא ירדפון בתר צלותא.

וכמה מלאכי חבלה תלגן מניהו. שבע אנון ממנן ותלגן ביניהו שבעין. ולכל

רקיעא ורקיעא אנון מקטרגין ותלגן מניהו שבעין אלה רבוא.

ואם תפלה עולה שלמה בעטוף
של מצוה, ובתפלין על ראשו
ובזרועו, נאמר בהם יפל מצדך
אלף. ובזכות תפלין של ראש
וראו כל עמי הארץ כי שם ה'
וגו'. שם ה' הרי פשוטה שהיא
תפלין של ראש. ומיד שרואים
שם ה' על ראשו בתפלה שהיא
אדנ"י, יהו"ה תפלין עליו, מיד
כלם פוחדים ומזדעזעים
מהתפלה, ומהם נופלים ומהם
בורחים. זהו שכתוב יפל מצדך
אלף. ואין מי שעומד לפני שער
התפלה, ועליו נאמר לא יבשו כי
ידברו את אויבים בשער. בשער
שהוא שער המלך.

ואף על גב שבמקום אחר פשוטה
- כאן מקומה. והתפלה היא
השכינה, והקדוש ברוך הוא
תורה, ונאמר בו מסיר אָזְנוֹ
משמוע תורה וגו'. והרי פשוטה
בעלי המשנה, משום שתפלה
היא מצוה וזו שכינה. ותורה
והקדוש ברוך הוא אין צריך
הפסקה ביניהם. וצריך להעלות
תורה ומצוה ביראה ואהבה.
שכל מצוות עשה ולא תעשה,
כלן תלויות משם יהו"ה, וסוד
הדבר - זה שמי לעלם. שמי עם
י"ה - שלש מאות ששים וחמש.
זכרי עם ו"ה - מאתים ארבעים
ושמונה. ומאתים ארבעים
ושמונה תבות הן בקריאת שמע,
ונתנו מאהבה של אהבה.

ומשום זה תקנו הבורח בעמו
ישראל באהבה. ואלו כלולים
באברהם, שנאמר בו זרע אברהם
אוהבי. התפלין הן עז, שנתנו
מיראה שהיא לשמאל. וזהו פחד
יצחק, ששם כל המקטרגים
עולים לתבוע כל הדינים. ומשום
זה, ובזרוע עזו - זה תפלין, י"ה
ביראה, ו"ה באהבה. זהו שכתוב
אהבו את ה' כל חסידיו. תפארת,

ואם צלותא סלקא שלמה בעטופא דמצוה
ובתפלין על רישה ובדרועה, אתמר בהון
(שם צא ז) יפל מצדך אלף. ובזכות תפלין דרישא
(דברים כח ז) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וגו'.

שם ה' הא אוקמוה דאיהו תפלין דרישא.
ומיד דחזון שם ה' על רישה בצלותא דאיהו
אדנ"י. יהו"ה תפלין עליה, מיד פלהו דחלין
ומזדעזעין מצלותא. ומנהון נפלין ומנהון
ברחין. הדא הוא דכתיב יפל מצדך אלף. ולית
מאן דקאים קמי תרעא דצלותא. ועלה אתמר
(תהלים קכז ה) לא יבשו כי ידברו את אויבים בשער.
בשער, דאיהו תרעא דמלכא.

ואף על גב דבאתר אחרא אוקמוה, הכא
אתרה. וצלותא איהי שכינתא והקדוש
ברוך הוא אורייתא ואתמר ביה (משלי כח ט) מסיר
אָזְנוֹ משמוע תורה וגו'. והא אוקמוה מארי
מתניתין בגין דצלותא איהי מצוה ודא
שכינתא. ואורייתא וקודשא בריך הוא לא צריך
הפסקה ביניהו. וצריך לסלקא תורה ומצוה
בדחילו ורחימו. דכל פקודין דעשה ולא
תעשה פלהו תלין משם יהו"ה. ורזא דמלה
(שמות ג טו) זה שמי לעלם. שמי עם י"ה שם"ה.
זכרי עם ו"ה רמ"ח. ורמ"ח תבין אנון בקריאת
שמע, ואתיהיבו מרחימו דאהבה.

ובגין דא תקינו הבורח בעמו ישראל באהבה.
ואלין כלילין באברהם דאתמר ביה (ישעיה
מא ח) זרע אברהם אוהבי. תפלין אנון עז
דאתיהיבו מיראה דאיהי לשמאלא. ודא פחד
יצחק, דתמן כל מקטרגין סלקין למתבע כל
דינין. ובגין דא (שם סב ח) ובזרוע עזו דא תפלין
י"ה ביראה. ו"ה באהבה. הדא הוא דכתיב
(תהלים לא כד) אהבו את ה' כל חסידיו. תפארת
יהו"ה כליל פלא. ובגין דא אתמר ביצחקב

יהו"ה כולל הכל. ומשום זה נאמר ביצקב והנה ה' נצב עליו, שהוא העמוד האמצעי.

דאחר שנקרא ישראל, עולה ביו"ד ה"א וא"ו ה"א, וסוד הדבר - ישראל עלה במחשבה להבראות. מחשבה - חשב מ"ה, ותמצא בו השם הקדוש. ובשכיל יצקב, שהוא ישראל, נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקן רבוננו ודאי. שפאשר תפלתו עולה למעלה, פרוז יוצא מהרקיעים ואומר: תנו כבוד לדמות המלך.

ואין שער שעומד לפני התפלה הזו. אדני שפתי תפתח, להוציא מזון לבנים הקדושים. שבהיכל הזה שם המזון. בנים חיים ומזונות מצד העמוד האמצעי, והוא בני בכרי ישראל. והוא עץ החיים שיוצא מן החיים שלמעלה, והוא העץ שמזון לכלם בו, ותלוי במזל הקדוש הזקן של הזקנים. ובני השכינה, הם ישראל למטה, החיים שלו תורה, המזון שלו תפלה שנחשבת לקרבן.

ובגרות נאמר על ישראל (בראשית 6) הבה לי בנים. והשכינה היא הקרבן של הקדוש ברוך הוא שמקבל אותה בימין ובשמאל ובגוף, ויחודו עמה בצדיק שהוא אות תפלין ואות שבת וימים טובים.

ויש לשאל, למה מתפללים לקדוש ברוך הוא בכמה דרגות? לפעמים מתפללים לו בספירה ידועה ובמדה ידועה, לפעמים תפלה לימין. זהו שאמרו הרוצה להחפים ידרים. לפעמים לשמאל. זהו שאמרו הרוצה להעשיר יצפין. שהאבא והאמא הם לימין ולשמאל, ולפעמים לעמוד האמצעי, לפעמים

(בראשית כח יב) והנה ה' נצב עליו. דאיהו עמודא דאמצעיתא.

רבתר דאתקרי ישראל סליק ביו"ד ה"א וא"ו ה"א. ורזא דמלה ישראל עלה במחשבה להבראות. מחשבה, חשב מ"ה ותשפח ביה שמא קדישא. ובגינה דיעקב דאיהו ישראל אתמר, (שם א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקנא דמארה ודאי. דכד צלותא דילה סלקא לעלא פרוזא נפיק מרקיעין ויימא, הבו יקרא לדיוקנא דמלפא.

ולית תרעא דקאים קמי האי צלותא. (תהלים נא

11) אדני שפתי תפתח, לאפקא מזונא לבנין קדישין דבהאי היכלא תמן מזונא. בני חיי ומזוני מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ואיהו (שמות ד כב) בני בכרי ישראל. ואיהו עץ החיים דנפיק מחיים דלעלא, ואיהו אילנא דמזון לכלא ביה, ותליא במזלא קדישא סבא דסבין. ובנין דשכינא אנון ישראל לתתא חיים דילה אורייתא, מזונא דילה צלותא דחשיבא לקרבנא.

ובגרותא אתמר לגבי ישראל (בראשית ל א) הבה לי בנים. ושכינתא איהי קרבנא דקדשא בריך הוא דמקבל לה בימינא ושמאלא וגופא. ויחודא דילה עמה בצדיק דאיהו אות תפלין ואות שבת ויומין טבין.

ואית למשאל למה מצלאין לקדשא בריך הוא בכמה דרגין. זמנין מצלין ליה בספירה ידיעה ובמדה ידיעה. לזמנין צלותא לימינא. הדא הוא דאמרו הרוצה להחפים ידרים. לזמנין לשמאלא הדא הוא דאמרו הרוצה להעשיר יצפין. דאבא ואמא לימינא ושמאלא אנון. לזמנין לעמודא דאמצעיתא. לזמנין לצדיק כל צלותא סלקא לדרגא ידיעה. אלא

לצדיק. כל תפלה עולה לדרגה ידועה. אלא ודאי יהו"ה הוא בכל ספירה וספירה.

והתפלה היא שכינה. בזמן שצריכים לרחם על העולם, עולה בימין. ובזמן שצריך לעשות דין בעולם, עולה לשמאל. והפל אל יהו"ה שהוא בכל מקום. ומשום זאת, זאת תורת העלה. ה' עלה לה'. וזו התפלה, שהיא השכינה קרבן לה'. וכשעולה אליו, צריך להכליל עמה כל הספירות, שאין קדשה פחות מעשרה, שהיא קדשתו, ברכתו ויחודו.

ומשום כך, כשרוצה אדם להעלות תפלה למעלה, צריך להעלותה בכל התנועות, ואם הנחש רוצה לקטרג לתפלה, צריך לעשות אותה מקלע. וסוד הדבר - זרקא מקף שופר הולף סגולתא.

פתח רבי שמעון ואמר, עליונים שמעו, תחתונים התכנסו. אלו ראשי הישיבה שלמעלה ולמטה. אליהו, בשבועה עליך, טל רשות מן הקדוש ברוך הוא ורד לכאן, שהרי קרב גדול מזמן לך. חנוף מטטרו"ן רד לכאן אתה וכל ראשי הישיבה שתחת יך, שלא לכבדי עשיתי, אלא לכבוד השכינה.

פתח כמו מקדם ואמר, הזרקא, ודאי בה צריך להעלות התפלה לאותו המקום הידוע, שהרי אכן המקלע שנוקרה למקום ידוע, כך צריך להעלות המחשבה בתפלה בפתח הזה, היא אכן מכללת ומעטרת שנאמר בה כל הזוקף זוקף בשם, צריך להעלותה למקום שנטלה. ובאותה שעה שמעלה אותה אל בעלה, אפלו נחש ברוך על עקבו לא יפסיק.

אף על גב שנאמר בו (בראשית א) ומשם רעה אכן ישראל,

ודאי יהו"ה איהו בכל ספירה וספירה. וצדוהא איהי שכינתא. בזמנא דבעי לרחמא על עלמא סליקת בימינא. ובזמנא דבעי למעבד דינא בעלמא, סליקא לשמאלא, וכלא לגבי יהו"ה דאיהו בכל אתר. ובגין דא (ויקרא ו ב) זאת תורת העלה. ה' עלה לה'. ודא צלותא, דאיהי שכינתא קרבן לה'. וכד סליקת לגבה, צריך לאכללא עמה כל ספירן, דלית קדשה פחות מעשרה, דאיהי קדשה דילה ברכה דילה יחודא דילה (דף קכט ע"ב).

ובגין דא פד בעי בר נש לסלקא לצלותא לעלא, צריך לסלקא לה בכל תנועין. ואם חו"א בעי לקטרגא לצלותא צריך למעבד ליה קירטא. ורזא דמלה זרקא מקף שופר הולף סגולתא.

פתח רבי שמעון ואמר, עלאין שמעו תתאין אתפנשו, אלין מארי מתיבתא דלעלא ותתא אליהו באמאה עלך, טל רשו מקדשא בריך הוא ונחית הכא דהא קרבא סגיאה אודמנת לך. חנוף מטטרו"ן נחית הכא אנת וכל מארי מתיבתא דתחות יך. דלא ליקרא דילי עבידנא אלא ליקרא דשכינתא.

פתח פמלקדמין ואמר זרקא ודאי בה צריך לסלקא צלותא לההוא אתר ידוע, כמה דהאי אבנא דקירטא דאזדריקת לאתר ידוע, הכי צריך לסלקא מחשבתא בצלותא בהאי תגא דאיהי אכן מכללת ומעטרת דאתמר בה כל הזוקף זוקף בשם וצריך לסלקא ליה לאתר דאתנטלת ובההיא שעתא דסלקי לה לגבי בעלה אפלו נחש ברוך על עקבו לא יפסיק. אף על גב דאתמר ביה (בראשית ג טו) ואתה תשופנו עקב, והיא אכן דאיהי י' דיעקב דאתמר בה ואתה תשופנו עקב - האכן ההיא שהיא י' של יעקב, שנאמר

לא יפסיק להעלותה לאותו המקום שנשלה. מהעמוד האמצעי צריך להעלותה עד אין סוף.

וכשמודר אותה, נאמר בו כל הפורע פורע בברוך. (וכאשר מוריד אותה) בו צריך להעלות אותה עד אין סוף (ולחורידה) ועד אין תכלית, ולא יפסיק אותה ממנו לא למעלה ולא למטה. לפעמים ו' הוא בעלה בצדיק בששת הפרקים של שתי השוקים, יורדת אליו בשתי שוקים. לפעמים בעלה הוא ו' בשתי זרועות, בששה פרקים עולה אליו בשתי זרועות. לפעמים הוא בעלה בין האב והאם, בין י"ה צריך להעלותה לשם. לפעמים הוא בעלה בכתר ו' בבין י"י כמו זה א' צריך להעלותה אליו. וכשעולה לשם אליו, נאמר בה (תהלים קיח) אכן מאסו הבונים וגו'. בשחיה עולה למעלה בראש של כל הראשים, שואלים בשבילה המלאכים איה מקום כבודו להעריצו. וכשעולה לא' (למעלה) היא כתר בראש של ש, עטרה על ראשו. כשירדת עמו, יורדת ונעשית ׀ נקדה למטה ממנו. ובכל דרגה שעולה, כך יורדת. כשעולה נקראת פתור בסוד הטעמים, וכשירדת נקראת נקדה, וכשהיא כמו זה אוי, וי מתיחדת עמו. וכשהיא פתור על ראשו, נקראת אות זין. כלולה ממנו אות הברית שהיא שביעית, שהכל ודאי שביעי. האכן הזו היא בגן כל העולמות, ובשבילה נאמר (דברים כה) אכן שלמה וצדק יהיה לך. היא מדה בין כל ספירה וספירה, שכל ספירה עולה בה לעשר.

השעור של ה' בה נעשה אמה, עשר אמות ארך בין כל ספירה

(שם מט כד) משם רעה אכן ישראל לא יפסיק לסלקא לה לההוא אתר דאתנטילת מעמודא דאמצעיתא דצריך לסלקא לה עד אין סוף. וכד נחית לה אתמר ביה כל הפורע פורע בברוך. (נ"א וכד נחית לה) ביה צריך לסלקא לה עד אין סוף (נ"א ולנחמא לה) ועד אין תכלית. ולא יפסיק לה מינה לא לעלא ולא לתתא. לזמנין איהו בעלה ו' בצדיק בשית פרקין דתרין שוקין נחית לגבה בתרין שוקין. לזמנין דאיהו בעלה ו' בתרין דרועין בשית פרקין סליקת לגבה בתרין דרועין. לזמנין איהו בעלה בין אבא ואמא, בין י"ה צריך לסלקא לה לגבי תמן. לזמנין איהו בעלה בפתר ו' בבין י"י כגונא דא א' צריך לסלקא לה לגבה. וכד סליקת תמן לגבה אתמר בה (תהלים קיח כב) אכן מאסו הבונים וגו'.

בר איהי סליקת לעלא ברישא דכל רישין, שאלין בגינה מלאכיא איה מקום כבודו להעריצו. וכד סלקא לא' (נ"א לעלא) איהו תגא ברישא דא' עטרה על רישיה שו פד נחמא ביה נחמא ואתעביד נקדה לתתא מנה ׀. ובכל דרגא דסליקת הכי נחיתת. פד סליקת אתקריאת תגא ברזא דטעמי. וכד נחיתת אתקריאת נקדה, וכד איהי כגונא דא אוי. וי מתיחדת עמה וכד איהי תגא על ראשה אתקריאת אות זין. כלילא מנה אות ברית דאיהו שביעאה דכלא שביעי ודאי, האי אבנא איהי בנינא דכל עלמין. ובגינה אתמר (דברים כה) אכן שלמה וצדק יהיה לך. איהי מדה בין כל ספירה וספירה, דכל ספירה בה סליק לעשר.

שעור דילה ו' בה אתעביד אמה, עשר אמות ארך בין כל ספירה וספירה. ורזא דמלא

עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַקֶּרֶשׁ וּבֵין כָּל אַמָּה
וְאַמָּה אֵיחִי עֶשֶׂר, בֵּין פֶּרְקָא וּפֶרְקָא תִּשְׁבַּח
לָהּ. וְי' עֶשֶׂר זְמַנֵּי סְלִיקַת לְמַאָּה. וְהַפּוּכָא
דְּמַאָּה אַמָּ"ה.

וּסְפִירָה, וְסוּד הַדָּבָר - עֶשֶׂר אַמּוֹת
אַרְבֵּי הַקֶּרֶשׁ. וּבֵין כָּל אַמָּה וְאַמָּה
הִיא עֶשֶׂר, בֵּין פֶּרְקָא וּפֶרְקָא תִּמְצָא
אוֹתָהּ. וְי' עֶשֶׂר פְּעָמִים עוֹלָה
לְמַאָּה. וְהַפּוּכָא שֶׁל מַאָּה -
אַמָּ"ה.

כָּרַ מְדָה וּמְדָה אַתְקָרִי עוֹלָם. וְאַנּוּן י"ו שְׁעוֹר
וּמְדָה ו' שְׁקַל י' מְדָה דִּילִיָּה, וְשִׁיעוֹרָא
דְּמְדָה חֲמֵשׁ אַמּוֹת אַרְבֵּי וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת רַחֲב.
וְאַנּוּן לְקַבֵּל שְׁעוֹר דְּכָל רְקִיעַ דְּמַהֲלָךְ ת"ק
שָׁנָה אַרְבֵּה וְת"ק שָׁנָה פּוֹתֵינָא. וְאַנּוּן ה"ה הָרִי
לָךְ שְׁעוֹר קוֹמָה בְּאַתְנוֹן יְהו"ה, דָּאֵת ו' אִיהוּ
תְּפַאֲרַת, הַשְּׁמַיִם חֲמֵשׁ רְקִיעִים דִּילָהּ ה' אֶלְיָן
אַתְקָרִיאוּ הַשְּׁמַיִם, חֲמֵשׁ רְקִיעִים דְּכִלְיָן
בְּשָׁמַיִם. חֲמֵשׁ עֲלָאִין שְׁמֵי הַשְּׁמַיִם. וְאַנּוּן
כִּלְהוּ ה"ה חֲמֵשׁ בְּחֲמֵשׁ.

כָּרַ מְדָה וּמְדָה נִקְרֵאת עוֹלָם.
וְאוֹתָם י"ו שְׁעוֹר וּמְדָה, ו' שְׁקַל,
י' הַמְדָה שְׁלוֹ. וְשְׁעוֹר שֶׁל הַמְדָה
חֲמֵשׁ אַמּוֹת אַרְבֵּי וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת
רַחֲב, וְהֵם כְּנֻגַד הַשְּׁעוֹר שֶׁל כָּל
רְקִיעַ שְׁמַהֲלָךְ חֲמֵשׁ מַאֲוֹת שָׁנָה
אַרְכּוֹ וְחֲמֵשׁ מַאֲוֹת שָׁנָה רַחֲבוֹ.
וְהֵם ה"ה. הָרִי לָךְ שְׁעוֹר קוֹמָה
בְּאוֹתֵינָא יְהו"ה, שְׁהַאוֹת ו' הִיא
תְּפַאֲרַת. שְׁמַיִם, חֲמֵשׁ רְקִיעִים
שְׁלוֹ, ה' אֱלוֹ נִקְרָאוּ הַשְּׁמַיִם,
חֲמֵשׁ רְקִיעִים שְׁכִלּוּלִים
בְּשָׁמַיִם. חֲמֵשׁ עֲלִיוֹנִים שְׁמֵי
הַשְּׁמַיִם. וְהֵם כָּלָם ה"ה חֲמֵשׁ עַם
חֲמֵשׁ.

ו' רְקִיעַ שְׁתִּיתָאָה לוֹן. י' שְׁבִיעָאָה לוֹן וְאַנּוּן
שְׁבַעָה בְּשַׁבְעָה וְסִלְקִין אַרְבֵּיסַר. וְהָכִי אַנּוּן
אַרְעִין שְׁבַעָה עַל גְּבִי שְׁבַעָה כְּגַלְדֵי בְּצָלִים.
וְכִלְהוּ רְמִיזִין בְּתַרְיִן עֵינִין. י' אַתְקָרִי עוֹלָם
קָטָן. ו' עוֹלָם אַרְבֵּי וְכָל מָאן דְּבַעֵי לְמַשְׁאֵל
שְׁאֵלְתוּי לְגַבֵּי עוֹלָם אַרְבֵּי, צָרִיף לְאַרְכָּא בֵּיהּ.
וּבְעוֹלָם קָצֵר צָרִיף לְקָצֵרָא בֵּיהּ.

ו' הַרְקִיעַ הַשְּׁשִׁי לָהֶם. י' שְׁבִיעִי
לָהֶם, וְהֵם שְׁבַעָה עִם שְׁבַעָה,
וְעוֹלָם אַרְבַּעָה עֶשֶׂר. וְכָף הֵן
הָאַרְצוֹת שְׁבַע עַל גְּבִי שְׁבַע כְּגַלְדֵי
בְּצָלִים. וְכָלָם רְמוּזִים בְּשִׁתֵּי
עֵינִים. י' נִקְרֵאת עוֹלָם קָטָן. ו'
עוֹלָם אַרְבֵּי. וְכָל מִי שְׁרוּצָה לְשָׂאֵל
שְׁאֵלְתוֹ לְגַבֵּי עוֹלָם אַרְבֵּי - צָרִיף
לְהָאַרְבֵּי בּוֹ, וּבְעוֹלָם קָצֵר - לְקָצֵר
בּוֹ.

וְעַרְיָ זֶה אֲמַרוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה,
מְקוֹם שְׁאֲמַרוּ לְהָאַרְבֵּי אֵינּוּ רִשְׁאֵי
לְקָצֵר, לְקָצֵר - אֵינּוּ רִשְׁאֵי
לְהָאַרְבֵּי. לְקָצֵר בְּתַפְלָתוֹ - אֵל נָא
רְפָא נָא לָהּ בְּנִקְדַת י'. לְהָאַרְבֵּי -
מִצַּד הָאוֹת ו', וּנְפִילָה בְּאוֹת פ',
וְהַכֵּל פ"ו, וְאַתְנַפֵּל לְפָנֵי ה'
אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה.
וְהַכֵּל מ"ם, י' הַנִּקְדָּה בְּאַמְצַע
נְעֻשִׁית מִיָּם.
וּמִצַּד הַחֲסֵד צָרִיף לְהָאַרְבֵּי
בְּתַפְלָתוֹ. וּבִשְׁם הַקְּדוּשׁ יַעֲלֶה
וְהֵנ"ה בְּרַבִּיעַ. וְצָרִיף לְהָאַרְבֵּי בְּתַנּוּעָה זוֹ דְּאִיהוּ רְזָא
דְּתַקִּיעָה. לְקָצֵר מְסֻטְרָא דְּגַבְוָרָה בְּתַנּוּעָה
וְהֵנ"ה בְּרַבִּיעַ. וְצָרִיף לְהָאַרְבֵּי בְּתַנּוּעָה הַזֹּה, שֶׁהִיא סוּד הַתְּקִיעָה. לְקָצֵר מִצַּד הַגְּבוּרָה בְּתַנּוּעָה

רִשְׁאֵי לְהָאַרְבֵּי. לְקָצֵר בְּצִלּוֹתָהּ (כַּמְדַּבֵּר יב יג) אֵל
נָא רְפָא נָא לָהּ בְּנִקְדַת י'. לְהָאַרְבֵּי מְסֻטְרָא
דָּאֵת ו' וּנְפִילָה בְּאוֹת פ' וְכִלְא פ"ו (דְּבָרִים ט יח)
וְאַתְנַפֵּל לְפָנֵי ה' אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה.
וְכִלְא מ"ם י' נִקְדָּה בְּאַמְצַעִיתָא אַתְעַבִּיד מִיָּם.
וּמְסֻטְרָא דְּחֲסֵד צָרִיף לְאַרְכָּא בְּצִלּוֹתָהּ.
וּבְשֵׁמָא קְדִישָׁא יַסְלִיק יְהו"ה
בְּרַבִּיעַ. וְצָרִיף לְאַרְכָּא בְּתַנּוּעָה זוֹ דְּאִיהוּ רְזָא
דְּתַקִּיעָה. לְקָצֵר מְסֻטְרָא דְּגַבְוָרָה בְּתַנּוּעָה
וְהֵנ"ה בְּרַבִּיעַ. וְצָרִיף לְהָאַרְבֵּי בְּתַנּוּעָה הַזֹּה, שֶׁהִיא סוּד הַתְּקִיעָה. לְקָצֵר מִצַּד הַגְּבוּרָה בְּתַנּוּעָה

של שְׁבָרִים, שְׁשֵׁם תְּבִיר בִּינוּנִי, לא באריכות ולא בקצור, בתרועה בעמוד האמצעי שהיא שלשלת, ששניהם שקל הקדש, כנגד רביע שהוא עולה חולם. השְׁבָרִים כנגד שְׁבָא. זה צריך להעלות קול, וזה צריך להוריד אותה. ומשום זה אותם שְׁבָרִים תרועה, שלשלת זו י' סגולתא.

פְּתַח וְאָמַר, זְרָקָא מְקַף שׁוּפְרֵי הוּלְף סְגוּלְתָא. בחשאי שְׁכִינְתָא תַתָּא (ש"א א יג) וְקוּלָּה לא ישמע פתח נקדת ימין יהו"ה מלף. נקדת שמאל יהו"ה מלף. הנקדה האמצעית יהו"ה ימלף. רביע להעלות קול. תביר לשבר הקול. השלשלת אוחות בשניהם כשלשלת. והוא כמו הרביע שפארף בה תבה, והיא נקדה אחת כמו שהחולם. אין נקדה שאין לה כמו שלה בטעמים. סגול אל הסגולתא. שְׁבָא כנגד זְרָקָא גְדוּל, כָּלֵם תַּמְצָא אוֹתָם נְקוּדִים כְּמוֹ שֶׁהִטְעַמִּים לְמִי שִׂידַע סוּדוֹת נִסְתָּרִים.

קָם זְקַן הַזְּקָנִים מֵאֲחַר צְלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי, הָרִי כֹל בְּעַלֵי הַמְּשֵׁנָה יוֹרְדִים לְעָרֶף עֶמֶד קָרַב. הַתַּמְקֵן וְהַזְּרִז עִם כֹּל כְּלֵי הַקָּרַב. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כֹל בְּעַלֵי הַסּוּסִים שְׁסוּסֵיהֶם הֵם אֵשׁ, מִרְפְּבוֹתֵיהֶם מִרְפְּבוֹת לְהֵבֵה, רְמַחֵיהֶם אֵשׁ, וְחִרְבוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְקִשְׁתוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְחִילוֹתֵיהֶם אֵשׁ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁזָקֵן הַזְּקָנִים בָּא עִמָּהֶם, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ (דניאל ט) עֲתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב, וְלִבּוֹשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לְבָן וְכו'.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, חֲבָרִיא שְׁעֵתָא אִיהוּ הַשְּׁעָה הִיא לְהַתְקִין הַשְּׁכִינָה בִּינוּנוּ לְהַגֵּן עָלֵינוּ בְּקָרַב הַזֶּה. וְהַתּוֹרָה, שְׁהִיא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, הִיא יוֹרֶדֶת בְּכַמָּה בְּעַלֵי קוּלוֹת וְשׁוּפְרוֹת, וְכַמָּה פְּרָשִׁים תְּקִיפִים

דְּשְׁבָרִים, דְּתַמָּן תְּבִיר בִּינוּנִי לֹא בְּאַרְיִכוֹ לֹא בְּקִצְרוֹ, בְּתַרְוֵעָה בְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא דְּאִיהִי שְׁלִשְׁלֵת. דְּתַרְוֵיהּוּ שְׁקַל הַקֶּדֶשׁ לְקַבֵּל רְבִיעַ דְּסֻלִּיק אִיהוּ חֹלֵם. שְׁבָרִים לְקַבֵּל שְׁבָא. דָּא בְּעָא לְסֻלְקָא קָלָא, וְדָא בְּעָא לְנַחְתָּא לָהּ. וּבְגִין דָּא אֲנוּן שְׁבָרִים תַּרְוֵעָה שְׁלִשְׁלֵת דָּא י' סְגוּלְתָא.

פְּתַח וְאָמַר זְרָקָא מְקַף שׁוּפְרֵי הוּלְף סְגוּלְתָא. בחשאי שְׁכִינְתָא תַתָּא (ש"א א יג) וְקוּלָּה לא ישמע פתח נקדת ימין יהו"ה מלף. נקדת שמאל יהו"ה מלף. נקדה אמצעית יהו"ה ימלף. רביע לסלקא קלא. תביר לתפרא קלא. שלשלת אחיד בתרויהו כשלשלאה. ואיהו כגונא הרביע דמאריף בה תבה, ואיהו נקדה חדא כגונא החולם. לית נקדה דלית לה כגונא דילה בטעמי. סגול לגבי סגולתא. שְׁבָא לְקַבֵּל זְרָקָא גְדוּל בְּלֵהוּ תַשְׁפַּח לֹון נְקוּדִי, כְּגוֹנָא דְטַעְמֵי לְמָאן דִּידַע רְזִין סְתִימִין.

קָם סְבָא דְסַבִּין מִבְּתַר טוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר רַבִּי רַבִּי הָא כֹּל מְאַרֵי מִתְנִיתִין קָא נַחְתִּין לְאַגָּחָא קָרְבָא עִמָּהּ. אֲתַתְקֵן וְאַזְדַּרְזוּ בְּכֹל מְאַנִי קָרְבָא. וְלֹא עוֹד אֲלֵא כֹל מְאַרֵי דְסוּסוֹן דְּאֲנוּן סוּסֵיהוֹן דְּאֵשׁ, מִרְפְּבוֹתֵיהוֹן מִרְפְּבוֹת לְהֵבֵה, רוֹמַחֵיהוֹן אֵשׁ, וְחִרְבוֹתֵיהוֹן אֵשׁ, וְקִשְׁתוֹתֵיהוֹן אֵשׁ, וְחִילוֹתֵיהוֹן אֵשׁ. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְסַבָּא דְסַבִּין קָא אֲתִי עִמָּהוֹן, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (דניאל ז ט) וְעֲתִיק יוֹמִין יִתֵּב לְבוּשָׁה כְּתֹלַג תּוֹר וְכו'.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, חֲבָרִיא שְׁעֵתָא אִיהוּ לְאַתְקָנָא שְׁכִינְתָא בִּינוּנָא לְאַגָּחָא עִלְנָא בְּהֵאִי קָרְבָא. וְאוּרִיתָא דְּאִיהִי עַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, אִיהִי נַחִית בְּכַמָּה מְאַרֵי דְקָלִין וְשׁוּפְרִין, וְכַמָּה פְּרָשִׁין תְּקִיפִין מְלַמְדֵי מְלַחְמָה לְאַגָּחָא (דניאל ז ט) עִמָּנָא. וּבְגִין דְּאוּרִיתָא דְּאִיהִי

עמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, אִיהִי נְחִית צְרִיךְ לְאַתְעָרָא
 אֲוִרִיתָא בְּאַתְוֹן דְּאַנּוֹן סוּסֵי אֶשׁ וְנִקּוּדִין דְּאַנּוֹן
 פְּרִשְׁתִּין רְכִיבִין עֲלֵיהּ, וְטַעְמֵי דְאַנּוֹן מְאִי
 קָרְבָּא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר זְרָקָא מְקַף שׁוֹפֵר הוּלְחֵף
 סְגוּלְתָא. פִּד גָּלוּ יִשְׂרָאֵל וְאַזְדְּרִיקוּ בֵּין
 אֲמִין דְּעִלְמָא לְאַרְבַּע סְטָרִין, אֲזִדְּרִיקוּ אַרְבַּע
 אַתְוֹן עֲלֵיהּ מְלַעֲלָא. י' לְמַזְרְחָא. ה' לְמַעְרָב.
 ו' לְדָרוֹם. ה' לְצַפּוֹן. וְדָא עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא
 דְּאִיהִי יְהוָה שְׁלִיט עַל אַרְבַּע סְטָרִין דְּעִלְמָא.
 וְנִשְׂרָא דְּאִיהִי אִימָא עֲלָא פְּרִישַׁת גְּדַפְהָא
 עֲלֵיהּ בְּכָל שַׁבַּת וְיוֹמִין טְבִין. בְּגִין
 דְּתַהֵא מְגַנָּא עֲלֵיהּ וְדָאי מְכָל סְטָרִין בִּישִׁין,
 וְדָא הוּא הַפּוֹרֵשׁ סַפַּת שְׁלוֹם וְכוּ'. דְּסַפְּהָ וְדָאי
 אַתְקֵרִיאַת בְּגִין דְּמַסְפַּכַּת עֲלֵיהּ בְּשַׁבַּע יוֹמֵי
 דְּסַפּוֹת דְּאַנּוֹן בְּנְהָא לְקַבְּלֵיהּ אֲנּוֹן שְׁבַע יוֹמֵי
 דְּפַסְחָא וְעֲלֵיהּ אַתְמַר (ויקרא כב כו) שְׁבַעַת יָמִים
 יְהִיָּה תַחַת אָמוּ.

וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלְאָה, דָּא שְׁמִינִי עֲצַרְתָּ עֲלֵיהּ
 אַתְמַר יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לֵה'. וְהָאִי
 נִשְׂרָא עֲלָא אַתְמַר בְּהָ (דברים לב יא) כְּנִשְׂרָא יַעִיר
 קִנּוּ עַל גּוֹזְלֵיו יִרְחַף. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית
 א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. דְּאַנּוֹן
 שְׁבַעִין אֲנָפִין דְּאֲוִרִיתָא.

מִידָּ (שם א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. יְהִי פְּרָקְנָא
 לְיִשְׂרָאֵל בְּהַהוּא זְמַנָּא יִפְרֵשׁ כְּנַפְיוּ יִקְחָהּ
 יִשְׂאָהּ עַל אַבְרָתוֹ. וּבְגִין דָּא נִשְׂרָא אִיהּ עֵינָא,
 גְּדַפּוּי תְרִין כְּרוּבֵי עֵינָא. תְּלַת גּוֹנִין דִּילָהּ אֲנּוֹן
 תְּלַת אַבְהוֹן, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (שם ט טו) וְרֵאִיתִיָּה לְזִכּוֹר
 בְּרִית עוֹלָם. אֲנּוֹן גּוֹנִין דְּעֵינָא דְּאִיהִי מְרַקְמָא
 בְּהוֹן. זַפְּאִין עֵינִין דְּמַסְתַּפְּלִין וּמַתְּפַתְּחִין לְגַבְּהָ
 לְקַבְּלָא לָהּ מְרַכְבָּה עֲלֵיהּ. וּמִידָּ (שמות ט ד) וְאַשָּׂא
 אֶתְכֶם עַל כְּנַפְי נְשָׂרִים וְאַבָּא אֶתְכֶם אֵלַי.
 וּנְפַתְחִים אֵלֶיהָ לְקַבְּלָהּ כְּמַרְכָּבָה עֲלֵיהֶם. וּמִידָּ וְאַשָּׂא אֶתְכֶם

מְלַמְדֵי מַלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִמּוֹן.
 וּמִשׁוּם שְׁהַתּוֹרָה, שְׁהִיא הַעֲמוּד
 הָאֲמִצְעִי, יוֹרֶדֶת, צְרִיךְ לְהַעִיר
 הַתּוֹרָה בְּאוֹתִיּוֹת שְׁהֵן סוּסֵי אֶשׁ,
 וְהַנְּקֻדוֹת שְׁהֵן פְּרִשִׁים רוֹכְבִים
 עֲלֵיהֶם, וְהַטַּעְמִים שְׁהֵם כְּלֵי
 הַקָּרֵב.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, זְרָקָא
 מְקַף שׁוֹפֵר הוּלְחֵף סְגוּלְתָא. כְּשִׁגְלוּ
 יִשְׂרָאֵל וְנִזְרְקוּ לְבִין אַמּוֹת הָעוֹלָם
 לְאַרְבַּעַה צְדָדִים, נִזְרְקוּ עֲלֵיהֶם
 אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת מְלַמְעֵלָה. י' לְמַזְרְחָא, ה' לְמַעְרָב, ו' לְדָרוֹם, ה' לְצַפּוֹן. וְזֵה הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי
 שְׁהוּא יְהוָה שׁוֹלֵט עַל אַרְבַּעַה
 צְדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וְהַנְּשָׂר, שְׁהוּא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה,
 פּוֹרֶשֶׁת עֲלֵיהֶם אֶת כְּנַפְיָהּ בְּכָל
 שַׁבַּת וַיָּמִים טוֹבִים, כְּדֵי שְׁתַּהֲיָה
 מְגַנָּה עֲלֵיהֶם וְדָאי מְכָל הַצְּדָדִים
 הַרְעִים, וְזֵהוּ הַפּוֹרֵשׁ סַפַּת שְׁלוֹם
 וְכוּ'. שְׁסַפְּהָ וְדָאי נִקְרָאת, מִשׁוּם
 שְׁמַסְכַּכַּת עֲלֵיהֶם בְּשַׁבַּעַת יָמֵי
 הַסַּפּוֹת, הֵם כְּנִיָּה, כְּנִגְדָם שְׁבַעַת
 יָמֵי הַפַּסְחָא, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁבַעַת
 יָמִים יְהִיָּה תַחַת אָמוּ.

וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלְאָה זֶה שְׁמִינִי
 עֲצַרְתָּ, עֲלֵיו נֹאמַר יִרְצָה לְקַרְבַּן
 אִשָּׁה לֵה'. וְהַנְּשָׂר הַעֲלִיּוֹן הַזֶּה
 נֹאמַר בּוֹ כְּנִשְׂרָא יַעִיר עַל קִנּוּ עַל
 גּוֹזְלֵיו יִרְחַף. זֵהוּ שְׁכַתוּב וְרוּחַ
 אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
 שְׁהֵם שְׁבַעִים פְּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה.
 מִידָּ, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. בְּאוֹתוֹ
 הַזְּמַן יִפְרֵשׁ כְּנַפְיוּ יִקְחָהּ יִשְׂאָהּ
 עַל אַבְרָתוֹ. וּמִשׁוּם זֶה הַנְּשָׂר הוּא
 עֵין, כְּנַפְיוּ הֵם שְׁנֵי כְּרוּבֵי הָעֵין.
 שְׁלֹשַׁת הַגּוֹנִים שְׁלוֹם הֵם שְׁלֹשַׁת
 הָאֲבוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֵם וְרֵאִיתִיָּה
 לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. אוֹתָם הַגּוֹנִים
 שֶׁל הָעֵין שְׁהִיא מְרַקְמַת בְּהֵם.
 אֲשֶׁרֵי הָעֵינִים שְׁמַסְתַּפְּלִים
 עַל כְּנַפֵי נְשָׂרִים וְאַבָּא אֶתְכֶם אֵלַי.

בת העין זו השכינה המתחננה.
 היא הפתח בראש. ורקא. האם
 העליונה פורשת כנפיה ונוטלת
 אותה ופורחת עמה, עד שמגיעת
 אותה לבעלה ממנו ועד אין סוף.
 וכשמעלה אותה מתקנת בכל עשר
 הספירות, מתקשטת בכל התקונים
 והלבושים שלה, כלם מרקמים
 מפל הגונים שעליה, וחמשה
 אורות מאירים בה.

באותו הזמן מה כתוב בבעלה,
 שהוא ו' העמוד האמצעי?
 וראייתה לזכר ברית עולם.
 וכשמיוחדת אותם האם את שניהם,
 היא אומרת לי' העליונה שהוא
 האבא, מלך מלפי יהיה יפה עליך.
 וזהו מקף שופר, לשון של יפי.

באותו הזמן שמתחברת עם
 בעלה, יאמר לה האב הולך
 סגולתא, אהובה עם בעלה. באתו
 זמן תקום בו (בראשית ב) על פן יעזב
 איש את אביו ואת אמו ודבק
 באשתו והיו לבשר אחד. וכיום
 ההוא יהיה ה' אחד למעלה, ושמו
 אחד למטה. ויהיו האב והאם
 ביחד אחד, י"ה למעלה, והקדוש
 ברוך הוא ושכינתו ביחד אחד,
 שהם ו"ה למטה. וכך עולה יהו"ה
 לחשבון אח"ד אח"ד.

באותו הזמן שיהיו ארבע אהד
 שורים על הצדיק. וזהו יפה נוף
 משוש כל הארץ. ויתעורר למטה
 המשיח, ותעלה שמועתו בכל
 העולם. משוש כל הארץ הר ציון
 ירפתי צפון. מה זה הר ציון? זה
 אותו ההר שנאמר בו הר העברים,
 משם יקום, ושני משיחים, שהם
 משיח בן דוד ומשיח בן יוסף יהיו
 הירכים שלו, והוא אות ביניהם,
 משום שעליה נאמר (שמות א) וזה לך
 האות. ובאותו הזמן השכינה
 העליונה, שהיא קרית מלך רב,
 שהוא חכמה, מורידה עטרה
 עליה.

בת עינא דא שכינתא תתאה. איהי תגא בראש
 ורקא אמא עלאה פרישת גדפהא ונטילת
 לה ופרחת בה עד דמטי לה לגבי בעלה, מנה
 עד אין סוף וכד סליקת ליה מתתקנא בכל
 עשר ספירן, מתקשטת בכל תקונין ולבושין
 דילה, פלהו מרקמן מפל גונין דעלה, וחמש
 אור נהירין בה.

בההוא זמנא מה פתיב בבעלה דאיהו ו'
 עמודא דאמצעיתא וראייתה לזכר
 ברית עולם. וכד מיוחד לון אמא לתרויהו,
 איהי אמרת לגבי י' עלאה דאיהו אבא. (דניאל
 ד כד) מלכא מלפי ישפר עלך. ודא איהו מקף
 שופר לישנא דשופרא.

בההוא זמנא דמתחברת עם בעלה יימא לה
 אבא הולך סגולתא, רחימא עם
 בעלה. בההוא זמנא יתקום ביה (בראשית ב כד) על
 פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו
 והיו לבשר אחד. (זכריה יד ט) וכיום ההוא יהיה
 ה' אחד לעלא. ושמו אחד לתתא. ויהוין אבא
 ואמא ביחודא חדא י"ה לעלא וקודשא ברוך
 הוא ושכינתה ביחודא חדא דאנון ו"ה לתתא,
 והכי סליק יהו"ה לחשבון אח"ד אח"ד.

בההוא זמנא דיהוין ארבע חד. שרין על צדיק
 ודא איהו (תהלים מח ג) יפה נוף משוש כל
 הארץ. ויתער לתתא משיח ויסתלק שמועתה
 בכל עלמא. משוש כל הארץ הר ציון ירפתי
 צפון. מאי הר ציון. דא ההוא הר דאתמר
 ביה (במדבר כו יב) הר העברים. מתמן יקום, ותריין
 משיחין דאנון משיח בן דוד ומשיח בן יוסף
 יהוין ירכין דילה. ואיהו אות ביניהו. בגין
 דעלה אתמר (שמות ג יב) וזה לך האות. ובההוא
 זמנא שכינתא עלאה דאיהי קרית מלך רב
 דאיהו חכמה, נחיתת עטרה עליה.

קם זקן אחר ואמר, זקן זקן, שנים
 היו, והרי הם אחד למטה. אמר
 לו, ודאי, יפה נוף - צדיק. משוש
 כל הארץ - זה העמוד האמצעי,
 שהוא המשוש של הצדיק
 שנקרא כל. והארץ, שהיא
 השכינה, ואצלה גוף וברית
 נחשבים לאחד. ולמעלה הם
 שנים, כמו שהאילן שהשרש שלו
 הוא אחד, והענפים למעלה
 נפרדים לקבל הפרי, וסוד הדבר
 - ופניהם וכנפיהם פרודות
 מלמעלה. ודאי פרודות, אותם
 הענפים אל האב והאם לקבל
 נביעה ממקור עליון שאין לו
 סוף, ולהריק הכל בצדיק אל
 השכינה.

ועוד, הר ציון ירפתי צפון, זו
 הנקדה שהיא ציון, היא בין שני
 ירכי האמת שהם צרי, ועמהם
 נעשה סגול. בשתי הזרועות היא
 סגולתא. למעלה מהם חולם על
 צרי, נעשה סגולתא. חיריק תחת
 צרי, נעשה סגול תחת שני
 הירכים. ומשום שסגולתא היא
 על שתי הזרועות שהם אברהם
 ויצחק, אמר הכתוב (תהלים קיח)
 אכן מאסו הבונים היתה לראש
 פנה.

ואותן שלש יודיים יי, עליהן
 נאמר אין פוחתים מעשר מלכיות
 ומעשרה זכרונות ומעשרה
 שופרות, שנרמזו ביו"ד ה"י וא"ו
 ה"י. והם שלש טפות של המח
 שנקראו יי. ומהו המח? זו
 החכמה העליונה הנסמרת בכתר
 של הראש שהוא פתח עליון.
 ואלו הם יחוד ברכה קדשה,
 שבהם יעננו ביום קראנו, שהם
 ראשי התבות שעליהם נאמר
 (בראשית לב) ויעבר את מעבר יבק,
 ועולים בחשבון אהי"ה יהו"ה
 אדנ"י, שהן נשמה ורוח ונפש בדרך אצילות משם.

קם סבא אחרא ואמר, סבא סבא תרי הוו,
 והא אנון חד לתתא. אמר ליה ודאי, יפה
 נוף דא צדיק. משוש כל הארץ, דא עמודא
 דאמצעיתא דאיהו משוש דצדיק דאקרי כל.
 הארץ דאיהי שכינתא ולגבה גוף וברית
 חשיבין חד. ולעלא אנון תרין. כגונא דאילנא
 דעקרא דילה איהו חד, וענפין לעלא מתפרדין
 לקבלא איבא. ורזא דמלה (יחזקאל א יא) ופניהם
 וכנפיהם פרודות מלמעלה. פרודות ודאי. אנון
 ענפין לגבי אבא ואמא לקבלא נביעו ממקורא
 עלאה דלית ליה סוף, ולארקא כלא בצדיק
 לגבי שכינתא.

ועוד הר ציון ירפתי צפון האי נקדה דאיהי
 ציון, איהי בין תרי ירכי קשוט דאנון
 צרי, ובהון אתעביד סגול. בתרין דרועין איהי
 סגולתא. לעלא מניהו חלם על צרי אתעביד
 סגולתא. חיריק תחות צרי אתעביד סגול תחות
 תרין ירכין. ובגין דאיהי סגולתא על תרין
 דרועין דאנון אברהם יצחק, אמר קרא (תהלים
 קיח כב) אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

ואנון ג' יודיים יי, עליהו אתמר אין פוחתין
 מעשרה מלכיות ומעשרה זכרונות
 ומעשרה שופרות דאתרמיזו ביו"ד ה"י וא"ו
 ה"י. ואנון תלת טפין דמחא דאתקריאו יי
 ומאי מחא דא חכמה עלאה סתימאה בכתרא
 בראש דאיהו פתח עליון. ואלין אנון יחוד
 ברכה קדשה דבהון (שם כ י) יעננו ביום
 קראנו. דאנון ראשי תבין דעליהו אתמר
 (בראשית לב כב) ויעבר את מעבר יבק, וסלקין
 בחשבון אהי"ה יהו"ה אדנ"י, דאנון נשמתא
 ורוחא ונפשא בארץ אצילות מתמן.

וּבְשֵׁהוֹרְקָא הַזוּ מִתְגַּלִּית בְּעוֹלָם,
נֶאֱמַר בָּהּ (ישעיה מ) עַל הַר גְּבוּהָ עָלִי
לָךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן הָרִימִי בְּכַח
קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם. עָלִי לָךְ
בַּנְּקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה מִן סְגוּלָתָא,
שֶׁהוּא חוֹלֵם עַל צָרִי. הָרִימִי בְּכַח
קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם הָרִימִי אֶל
תִּירָאִי, בְּשָׁנֵי יוֹדִיִּים, שֶׁהֵם צָרִי,
וְכֻלָּם סְגוּלָתָא.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן עוֹלָה לְמַעְלָה קוֹל,
וְעוֹד בְּזֶרְקָא, אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר,
וְאֵין מִיתָה אֲלָא גְלוּת. כִּי בַחֲטָאוֹ
מֵת, בַּחֲטָאֵי הַנְּקֻבָּה שֶׁל סַמְא"ל,
זֶה הַנְּחָשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים שִׁפְתָּה אֶת
חַוָּה. וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה,
עִם אֵלּוּ הַנוֹעֲדִים עַל ה' בְּעֵדַת
קֶרֶח, מֵאֲלוֹ שְׁהִי מְקַצְצִים
בְּנִטְיָעוֹת וְעָשׂוּ פְרוּד בֵּין הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְשִׁכְנֵתוֹ, וְהַנְּחָשׁ הַזֶּה
הוּא כְרוּף עַל צְוֹאָרוֹ.

וּמְשׁוּם כֶּף הָאָרִיף בּוֹ וְאָמַר אָבִינוּ
מֵת בַּמִּדְבָּר. וְזֶה קוֹ יֶרֶק שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תֵהוּ וְבָהוּ. וְהוּא
קוֹ יֶרֶק שֶׁסּוּבֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם.
זֶה קוֹ בַּחֲנֹק רוּחַ סְעָרָה. וְעָלִיו
נֶאֱמַר (איכה ד) רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה'
נִלְכַד בְּשַׁחֲתוֹתָם. רוּחַ אֵף בּוֹ
נִלְכַד מְשִׁיחַ ה' שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית
א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם, וְעָלִיו נֶאֱמַר וּבְרוּחַ אֲפִיךָ
נִעְרַמוּ מַיִם. וְאֵלּוּ הַמַּיִם שֶׁל
הַתּוֹרָה.

בְּזִמְן שְׁאוֹתָם הַרְשָׁעִים שֶׁל
הָעוֹלָם נִצְבּוּ כְמוֹ נֵד נְזֻלִים, טְפוֹת
טְפוֹת, מַעֲט שֵׁם מַעֲט שֵׁם. מְשׁוּם
שֶׁלֹא נִמְצְאוּ הָאֱמוּנָה, קִפְאוּ
תְהַמַּת בְּלֵב יָם. מַה זֶה לֵב יָם?
זֶה ל"ב אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית. כָּלֵם קִפְאוּ, כְּדִי שֶׁלֹא
יִתְגַּרֵּה (יִתְגַּרֵּה) בָּהֶם אֵף. מַהוּ יָם?
זוֹ הָאֵם שֶׁהִיא קְפוּאָה, חֲתוּמָה
בִּינֵיהֶם, וְלֹא מְזַרְמָה וּמְשַׁפִּיעָה
בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁרוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְטַל נִקְמָה מִן הַנְּחָשׁ

וְכֵד הָאִי זֶרְקָא אֲתַגְלִיא בְּעָלְמָא אֲתַמַּר בִּיהַ
(ישעיה מ ט) עַל הַר גְּבוּהָ עָלִי לָךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בְּכַח קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם. עָלִי לָךְ
בַּנְּקֻדָּה עֲלָאָה מִן סְגוּלָתָא דְאִיהוּ חֵלֶם עַל צָרִי.
הָרִימִי בְּכַח קוֹלְךָ מִבְּשֶׁרֶת יְרוּשָׁלַיִם הָרִימִי אֶל
תִּירָאִי בְּתַרְיִן יוֹדִין דְאֲנוּן צָרִי וְכִלְהוּ סְגוּלָתָא.

בְּתַהוּא זְמַנָּא סְלָקָא לְעֲלָא קָלָא וְעוֹד בְּזֶרְקָא
(במדבר כז ג) אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר, וְלִית מִיתָה
(דף קל ע"ב) אֲלָא גְלוּתָא. כִּי בַחֲטָאוֹ מֵת. בַּחֲטָאוֹ
נוֹקְבָא דְסַמְאֵל דָּא נְחָשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים דִּפְתִּי
לְחַוָּה. וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה, בְּאֲלִין
נוֹעֲדִים עַל ה' בְּעֵדַת קֶרֶח, מֵאֲלִין דְהוּוּ
מְקַצְצִין בְּנִטְיָעוֹת וְעָבְדוּ פְרוּדָא בֵּין קְדָשָׁא
בְּרִיף הוּא וּשְׁכִינְתָּהּ, וְהָאִי נְחָשׁ אִיהוּ כְּרִיכָא
עַל צְוֹאָרוֹ.

וּבְגִין דָּא אָרִיף בִּיהַ וְאָמַר אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר.
וְדָא קוֹ יֶרֶק דְאֲתַמַּר בִּיהַ (בראשית יא ב) וְהָאָרֶץ
הִיָּתָה תֵהוּ וְבָהוּ. וְאִיהוּ קוֹ יֶרֶק דְאֲסַחַר כָּל
עָלְמָא דָּא קוֹ בַּחֲנֹק רוּחַ סְעָרָה, וְעָלִיהַ אֲתַמַּר
(איכה ד ט) רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה' נִלְכַד בְּשַׁחֲתוֹתָם.
רוּחַ אֵף בִּיהַ נִלְכַד מְשִׁיחַ ה', דְאֲתַמַּר בִּיהַ
(בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם.
וְעָלִיהַ אֲתַמַּר (שמות טז ח) וּבְרוּחַ אֲפִיךָ נִעְרַמוּ מַיִם.
וְאֲלִין מַיָּא דְאוּרִיתָא.

בְּזִמְנָא דְאֲנוּן חֲבִיבָא בְּעָלְמָא נִצְבּוּ כְמוֹ נֵד
נְזֻלִים, טְפִין טְפִין זְעִיר שֵׁם זְעִיר שֵׁם.
בְּגִין דְלֹא אֲשַׁתְּכַח מֵהַמְּנוּתָא, קִפְאוּ תְהַמַּת
בְּלֵב יָם, מַאי לֵב יָם. דָּא לֵב אֱלֹהִים דְעוּבְדָא
דְּבְרֵאשִׁית. כָּלְהוּ קִפְאוּ. בְּגִין דְלֹא יִתְגַּרֵּי (נ"א
אֲתַמַּר) אֵף בְּהוּן. מַאי יָם דָּא אֲמָא דְאִיהַ גְלוּדָא
חֲתִימָא בִּינֵיהוּ. וְלֹא אֲתַנְּגִידַת וְאֲשַׁפְּעָא
בְּעָלְמָא. וְכֵד בְּעִי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְנִטְלָא

וממרבבותיו, מה פתוב? נשפת
ברוחך כסמו ים.

ובאותו הזמן נמשכים מים של
התורה ומשפיעה למטה. ואותם
מים זידונים צללו פעופרת במים
אדירים מהם, שהם מאותו
שנאמר (תהלים לג) אדיר במרום ה'.
בהם אבנים מפלמות (הק). ויש
אבנים מצד אחר שנאמר בהם
עץ ואבן, יוצאים מהן מים
זידונים, מי המבול. ומי גורם
שהם שולטים על העולם?
הלוחות אבני התורה שנשברו,
שהם אבנים מפלמות שמהן היו
יוצאים מים חיים.

ובשאלו מתגברים, מה פתוב?
וברב גאונך תהרס קמך. ונעשו
להם אבנים של סקילה וחשף על
פני תהום. ויהי הענן והחשף,
ולא קרב זה אל זה כל הלילה.
ונאמר בו (שם קלט) גם חשף לא
יחשיף ממך. ונאמר בו (שמות י'
ויהי חשף אפלה בכל ארץ
מצרים, ולכל בני ישראל היה אור
במושבתם.

וסוד הדבר - ועתה לא ראו אור
בהיר הוא בשחקים (איוב לו). נאמר
פאן ועתה לא ראו אור, ונאמר
במצרים לא ראו איש את אחיו
ולא קמו איש מתחתיו. ולכל בני
ישראל היה אור. וחשף הוא
שרפה, ועליו נאמר תשלח חרוךך
יאכלמו פקש. וזהו אש אוכלת
אש, האש של התורה שאוכלת
אש נכריה. תהו"ם הוא המו"ת.

ויש תהום אחר שנאמר בו (תהלים
מב) תהום אל תהום קורא לקול
צנוריה. מה זה צנוריה? אותם
הצנורות של החכמה שהם ווי
העמודים. כל משבריה - אלו
הטעמים של התורה. וגליך - אלו
הנקודים של התורה. עלי עברו
- זה סוד העבור, שנאמר בו (שמות
לד) ויעבר ה' על פניו ויקרא.

נוקמא מן חוץא ומן רתיכווי, מה פתיב נשפת
ברוחך כסמו ים.

ובהוא זמנא אתמשכן מיא דאורייתא
ואשפעא לתתא. ואנון מים זידונים
צללו פעופרת במים אדירים מניהו. דאנון
מההוא דאתמר (תהלים צג ד) אדיר במרום ה'. בהו
אבנין מפלמין (אבנין), ואית אבנין מסטרא אחרא
דאתמר בהון (דברים כט טו) עץ ואבן, מניהו נפקין
מים זידונים מי טופנא, ומאן גרים דאנון
שלטין על עלמא. לוחות אבני אורייתא
דאתברו, דאנון אבנין מפלמין דמנהון הו
נפקין מים חיים.

וכר אלין מתגברין מה פתיב וברב גאונך תהרס
קמך. ואתעבידו לון אבנין דסקילה
וחשף על פני תהום. (שמות יד כ) ויהי הענן
והחשף, ולא קרב זה אל זה כל הלילה. ואתמר
ביה (שם קלט יב) גם חשף לא יחשיף ממך. ואתמר
ביה (שמות יכה) ויהי חשף אפלה בכל ארץ מצרים,
ולכל בני ישראל היה אור במושבתם.

ורזא דמלה (איוב לו כא) ועתה לא ראו אור בהיר
הוא בשחקים. אתמר הכא ועתה לא ראו
אור. ואתמר במצראי לא ראו איש את אחיו
ולא קמו איש מתחתיו וגו'. ולכל בני ישראל
היה אור. וחשף הוא שרפה, ועלה אתמר
תשלח חרוךך יאכלמו פקש. ודא איהו אש
אוכלת אש, אשא דאורייתא דאכלא אשא
נוכראה. תהו"ם הוא המו"ת.

ואית תהום אחרא דאתמר ביה (תהלים מב ח) תהום
אל תהום קורא לקול צנוריה. מאי
צנוריה. אנון צנורין דחכמתא דאנון ווי
העמודים. כל משבריה, אלין טעמים
דאורייתא. וגליך, אלין נקודי אורייתא. עלי
עברו דא רזא דעבור. דאתמר ביה (שמות לד ו)
ויעבר ה' על פניו ויקרא.

וַיֵּשׁ תְּהוֹם דְּאִיהוּ בְּהַפּוּף אֲתִיּוֹת
הַרְג. וְאֲרַבַּע אֲתוֹן דְּשֵׁם יְהוּיָה שְׁלֹטִין
עַל אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין סְקִילָה שְׁרָפָה הַרְג
וְחִנְק י' עֲבִידַת סְקִילָה בַּה"ו. ה' עֲבִיד שְׁרָפָה
בַּה"ו. ה' עוֹשֶׂה שְׁרָפָה בְּתַהוּ, וְאִיהוּ תְּשׁוּבָה. ה'
שְׁהוּא קָו יֶרֶק, וְהוּא תְּשׁוּבָה. ה'
מִתְלַבֶּשֶׁת בּוֹ לַעֲשׂוֹת דִּין
בְּרִשְׁעִים. ו' הַתְּלַבֶּשֶׁה בַּחֲשָׁף
לַעֲשׂוֹת בּוֹ שְׁרָפָה. ה' הַתְּלַבֶּשׁ
בְּתַהוֹם, שְׁהוּא הַמּוֹת, לַעֲשׂוֹת בּוֹ
הַרְג.

וְהָאֲרִין כְּלִילָא מְפֻלְהוּ קְלַפִּין, וְשְׂכִינְתָא
מִתְלַבֶּשֶׁת בָּהּ לְבַעֲרָא רוּחַ הַטְּמָאָה.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (זכריה יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה
אֲעַבִּיר מִן הָאָרֶץ, וְאִית מָאן דְּאָמַר דְּבִאֲלִין
קְלַפִּין אִיהוּ שְׂמָא קְדִישָׁא בְּהַפּוּכָא הוּוּה"י.
וְרָזָא דְּמִלָּה (אסתר ה יג) וְכָל זֶה אֵינְנִי שׁוֹ"ה
ל"י. וְאֲנוּן ה' בְּתַהוּ ו' בְּבַהוּ. ב"ו הו"א אֲנִי
וְהו"ו. וְחֲשָׁף עַל פְּנֵי תְּהוֹם. וְחֲשָׁף בִּיהַ ה'.
תְּהוֹם בִּיהַ י'. וְכַד אִיהִי ה' זְעִירָא בְּקַלְפָּה
דְּאִיהִי תַהוּ, מַה כְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תַהוּ בְּרָאָה.
דְּלִית לָהּ חֲבוּרָא וְיַחְוּדָא עִם בְּעֻלָּה כַּד אִיהִי
מִתְלַבֶּשֶׁת בְּתַהוּ.

וְהָאֲרִין קְלַפִּין אֲתַקְרִיאוּ עֲרִיּוֹת, וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר
(ויקרא יח ז) עֲרֹת אָבִיךָ וְעֲרֹת אִמְךָ לֹא
תַגְּלֶה. דָּא חֲשָׁף וְתַהוֹם דְּאֲנוּן עֲרֹת אָבָא וְאִמָּא
דְּאֲנוּן י"ה. (שם פסוק יז) עֲרֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ, תַהוּ
וְחֲשָׁף. (שם פסוק ט) עֲרֹת אַחֻותֶיךָ בַת אָבִיךָ אוּ בַת
אִמְךָ, דָּא ה' זְעִירָא. כְּלָהוּ עֲרִיין אֲנוּן הָכָא
וְהָכָא אֲתַמַּר (ישעיה כג יח) לֹאֲכָל לְשִׁבְעָה וְלִמְכָסָה
עֲתִיק.

וְהָאֲרִין הִיָּתָה תַהוּ. בְּזַמְנָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
הָיָה בְּאֲלִין קְלַפִּין הָיָה בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת
וּמַחְרִיבֵן. וְהָיָה פְּרִשְׁיָה שְׂאִין
הַשְּׁפָעָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהִנְהָר,
שְׁהוּא צְדִיק, יַחְרַב וְיִבֵּשׁ, בְּשִׁנֵּי
עוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא. וַיֵּשׁ מִי שְׁאוּמַר, שְׁעֻלָּה

וְאִית תְּהוֹם דְּאִיהוּ בְּהַפּוּף אֲתוֹן הַמּוֹת, וְאִיהוּ
הַרְג. וְאֲרַבַּע אֲתוֹן דְּשֵׁם יְהוּיָה שְׁלֹטִין
עַל אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין סְקִילָה שְׁרָפָה הַרְג
וְחִנְק י' עֲבִידַת סְקִילָה בַּה"ו. ה' עֲבִיד שְׁרָפָה
בַּה"ו. ה' עוֹשֶׂה שְׁרָפָה בְּתַהוּ, וְאִיהוּ תְּשׁוּבָה. ה'
שְׁהוּא קָו יֶרֶק. וְאִיהוּ תְּשׁוּבָה. ה'
מִתְלַבֶּשֶׁת בִּיהַ לְמַעַבְד דִּינָא בְּחִיבָיָא. ו'
אֲתַלְבֶּשׁ בַּחֲשָׁף לְמַעַבְד בִּיהַ שְׁרָפָה. ה' אֲתַלְבֶּשׁ
בְּתַהוֹם דְּאִיהוּ הַמּוֹת לְמַעַבְד בִּיהַ הַרְג.

וְהָאֲרִין כְּלִילָא מְפֻלְהוּ קְלַפִּין, וְשְׂכִינְתָא
מִתְלַבֶּשֶׁת בָּהּ לְבַעֲרָא רוּחַ הַטְּמָאָה.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (זכריה יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה
אֲעַבִּיר מִן הָאָרֶץ, וְאִית מָאן דְּאָמַר דְּבִאֲלִין
קְלַפִּין אִיהוּ שְׂמָא קְדִישָׁא בְּהַפּוּכָא הוּוּה"י.
וְרָזָא דְּמִלָּה (אסתר ה יג) וְכָל זֶה אֵינְנִי שׁוֹ"ה
ל"י. וְאֲנוּן ה' בְּתַהוּ ו' בְּבַהוּ. ב"ו הו"א אֲנִי
וְהו"ו. וְחֲשָׁף עַל פְּנֵי תְּהוֹם. וְחֲשָׁף בִּיהַ ה'.
תְּהוֹם בִּיהַ י'. וְכַד אִיהִי ה' זְעִירָא בְּקַלְפָּה
דְּאִיהִי תַהוּ, מַה כְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תַהוּ בְּרָאָה.
דְּלִית לָהּ חֲבוּרָא וְיַחְוּדָא עִם בְּעֻלָּה כַּד אִיהִי
מִתְלַבֶּשֶׁת בְּתַהוּ.

וְהָאֲרִין קְלַפִּין אֲתַקְרִיאוּ עֲרִיּוֹת, וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר
(ויקרא יח ז) עֲרֹת אָבִיךָ וְעֲרֹת אִמְךָ לֹא
תַגְּלֶה. דָּא חֲשָׁף וְתַהוֹם דְּאֲנוּן עֲרֹת אָבָא וְאִמָּא
דְּאֲנוּן י"ה. (שם פסוק יז) עֲרֹת אִשָּׁה וּבִתָּהּ, תַהוּ
וְחֲשָׁף. (שם פסוק ט) עֲרֹת אַחֻותֶיךָ בַת אָבִיךָ אוּ בַת
אִמְךָ, דָּא ה' זְעִירָא. כְּלָהוּ עֲרִיין אֲנוּן הָכָא
וְהָכָא אֲתַמַּר (ישעיה כג יח) לֹאֲכָל לְשִׁבְעָה וְלִמְכָסָה
עֲתִיק.

וְהָאֲרִין הִיָּתָה תַהוּ. בְּזַמְנָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
הָיָה בְּאֲלִין קְלַפִּין הָיָה בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת
וּמַחְרִיבֵן. וְהָיָה אֲוִקְמוּהָ דְּלִית הַשְּׁפָעָה בְּכָל
עֲלָמִין. וְהִנְהָר דְּאִיהוּ צְדִיק יַחְרַב וְיִבֵּשׁ בְּתַרִין
עֲלָמִין בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְּאֲתִי. וְאִית מָאן

במחשבתו לבנות עולמות ולהחריבן, ואמר: אלה מועילים לי, ואלו לא מועילים לי. אלו שנאמר בהם את השמים ואת הארץ - מועילים לי. האחרים שנאמר בהם והארץ היתה תהו ובהו, שמראה על עולמות שעלה כרצונו לכרא אותם ולא עשה אותם, עליהם נאמר תהו ובהו, באלה הוא אמר לא מועילים לי. ובזמן שהקדוש ברוך הוא באלו הקלפות, נאמר בו (איכה ג) סכתה בענן לך מעבור תפלה. בהו וחשף, עליהם נאמר ויהי הענן והחשף, ואלו הם קלפות האגוז, המח מבפנים שנחלק לארבעה צדדים. זה יהו"ה שהוא אינו מקבל טמאה, כמו שנאמר (ירמיה כב) הלא כה דברי כאש נאם ה'. מה האש לא מקבל טמאה, אף שמו אינו מקבל טמאה.

ובזמן שמעברות הקלפות הללו, ישברו מהאגוז. התפלה, שהיא השכינה ארנ"י, עולה לבעלה, שהוא יו"ד, שבזמן שהוא היה מכסה ממנה בקלפות הללו, היא נקראת עניה ויבשה, ואין לה אלא מה שהביאו לה עבדיה בחשאי.

ובאותו הזמן שמתפשט הקדוש ברוך הוא מהקלפות הללו, נאמר בו (ישעיה ל) ולא יפגף עוד מוריד ויהיו עיניו ראות את מוריד. ומיד שנהיה היבשה, נאמר בו מלא כל הארץ כבודו. ונקראת הברכה שלו, הקטרת שלו, הקשור שלו, ושורפת כל אותן הקלפות ועולה אליו. זהו שכתוב (ויקרא ו) זאת תורת העולה, בתפלת שחרית. היא העלה - היא העולה אליו בתפלת המנחה. על מוקדה על המזבח כל הלילה - בתפלת ערבית, שבה היא שורפת את כל

דאמר דסליק במחשבתה למבני עלמין ולהחריבן, ואמר דין מהננין לי ודין לא מהננין לי. אלין דאתמר בהון את השמים ואת הארץ מהננין לי. אחרנין דאתמר בהון והארץ היתה תהו ובהו, דאחזי על עלמין דסליק ברעותה למברא לון ולא עביד לון. עליהו אתמר תהו ובהו באלין אמר לא מהננין לי.

ובזמנא דקדשא בריה הוא באלין קלפין אתמר ביה (איכה ג ד) סכתה בענן לך מעבור תפלה. בהו וחשף, עליהו אתמר (שמות יד כ) ויהי הענן והחשף. ואלין אנון קלפין דאגוזא מחא מלגאו דאתפלג לארבע סטרין, דא יהו"ה דאיהו לא קביל מסאבו. כמה דאת אמר (ירמיה כג כט) הלא כה דברי כאש נאם ה'. מה אשא לא מקבל טמאה, אף שמה לא מקבל טמאה. ובזמנא דמתעברין אלין קלפין מאגוזא צלותא דאיהו שכינתא אדנ"י סלקא לגבי בעלה דאיהו יו"ד, דבזמנא דאיהו הוה מתפסיא מנה באנון קלפין, איהו אתקריאת עניה יבשה, ולית לה אלא מה שהביאו לה עבדיה בחשאי.

ובהו זמנא דאתפשט קדשא בריה הוא מאלין קלפין אתמר ביה (ישעיה ל כ) ולא יפגף עוד מוריד ויהיו עיניו ראות את מוריד. ומיד דהוה יבשה אתמר ביה (שם ג א) מלא כל הארץ כבודו. ואתקריאת ברכה דילה, קטרת דילה, קרבנא דילה, קשורא דילה, עולה (דף קלא ע"א) דילה, ואוקידת כל אנון קלפין וסליקת לגבה. הדא הוא דכתיב (ויקרא ו ב) זאת תורת העלה, בצלותא דשחרית. היא העלה איהו העולה לגבה בצלותא דמנחה. על מוקדה על המזבח כל הלילה בצלותא דערבית. דבה

הקלפות הללו ששולטות בלילה, שהיא הגלות.

ובשהיא עולה אליו, עולה בכמה ריחות ובשמים של גן עדן, שהיא הגן של התורה, שעליו נאמר (שיר ד) גן נעול אחתי כלה. סתומה שאינה נפתחת אלא לבעלה. וכשיבא בעלה, אדני שפתי תפתח. נפתחת אל שני עמודי האמת, ומקבל אותה בשתי זרועות. זהו שכתוב (שם) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. יהו"ה יורד אליה, וזהו הסוד של אמן יאהדונה"י, הוא החבור של שני השמות. ומשום זה גדול העונה אמן יותר מן המברך.

באותו הזמן שיהיו שני השמות כאחד, תתעורר בת המלך בשיר השירים, ובמשלי ובקהלת, שהם (שני שמות כאחד), שלשת אלפים משל, שלש יודיים שהם שלש טפות של המוח שיורדות מן י. ולאן נמשכים? לצדיק שהיא קשת, ומה שהיה קטן נעשה גדול, וסוד הדבר - שופר הולך פזר גדול. מתי יהיה זורק חץ בדיוקן הזה?

עוד, פתגות עור חשוכות העינים, שנאמר בהן ותכהין עיניו מראת, להסתכל באלו שנאמר בהם נפתחו השמים ואראה מראות אלהים. שהם חמש אור של מעשה בראשית. פתגות עור הם. והארץ היתה תהו ובהו. והארץ - אחת. תהו - שמים. בהו - שלש. וחשך - ארבע. תהום - חמש. וארבע האותיות שכלולות בגוף, והן ארבעה יסודות שהן קלפות האגוז. ומשום זה, והארץ היתה תהו, ופרשה שתהו היתה מקדם לכן, שפך דרוך הקלפות שמקדימות את המוח. ורוח אלהים מרחפת - זה רוחו של המשיח. מיד שתהיה מרחפת על

איהי אוקידת כל אלין קלפין דשלטאן בליליא דאיהי גלותא.

זכר סליקת לגבה, סליקת בכמה ריחין ובסמין דגנתא דעדן דאיהי גן דאורייתא. דעלה אתמר (שיר ד יב) גן נעול אחתי כלה. סתימא דלא אתפתחת אלא לגבי בעלה, וכד ייתי בעלה, אדני שפתי תפתח, אתפתחת לגבי תרי סמכי קשוט וקבילת לה בתרין דרועין. הדא הוא דכתיב (שם ב ו) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, יהו"ה נחית לגבה ודא איהו רזא דאמן יאהדונה"י, איהו חבורא דתרין שמחין. ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך.

בהווא זמנא דיהון תרין שמחין פחדא יתער ברתא דמלכא בשיר השירים ובמשלי ובקהלת, דאנון (תרין שמחין כחדא), (מ"א ה יב) שלשת אלפים משל, תלת יודין דאנון תלת טפין דמחא דנחתין מן י' ולאן אתמשכו לגבי צדיק דאיהו קשת, ומה דהיה קטן אתעביד גדול. ורזא דמלה שופר הולך פזר גדול מתי יהיה זריק חץ בדיוקנא דא.

עוד (בראשית ג כא) פתגות עור חשיכין דעינין דאתמר בהון (שם כז א) ותכהין עיניו מראת, לאסתכלא באלין דאתמר בהון (יחזקאל א א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהים. דאנון חמש אור דמעשה בראשית פתגות עור אנון (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו. והארץ חד. תהו תרין. בהו תלתא. וחשך ארבע. תהום חמש. וארבע אתון אנון דכלילן בגופא, ואנון ארבע יסודין אנון קלפין דאגוזא. ובגין דא והארץ היתה תהו, ואוקמוה תהו היתה מקדמת דנא, דהכי אורחא דקלפין דמקדמין למחא. ורוח אלהים מרחפת, דא רוחא דמשיחא. מיד דיהא מרחפת על אפי מיא דאורייתא, מיד

פני מי התורה, מיד תהיה גאלה.
זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי
אור.

וישלחוהו' אלהים מיד המשיח
שהוא בגן עדן, שנאמר בו
וישלחוהו' אלהים מגן עדן,
מהעדון שלו. ולמה? לעבד את
האדמה, שהיא השכינה. משום
זה וישלחוהו. מיד שיצא משם,
וישפן מקדם לגן עדן את
הכרבים, שהם משיח בן דוד
ומשיח בן אפרים, שמושכים את
רוח המשיח, שנאמר בו ורוח
אלהים. זה שיל"ה, אותו שנאמר
בו ואצלתי מן הרוח אשר עליך.
שכף עולה מש"ה שיל"ה
בחסבון.

וישפן מקדם, שהקדים שילה
לשניהם, כדי שיהיה מרחפת על
פני המים של התורה, והגאלה
בו תלויה, והרי פרושה ואת להט
החרב המתהפכת. מיד תהיה
בידו מטה. ומי הוא? מטטרו"ן,
שמתהפך ממטה לנחש ומנחש
למטה. ועוד מטה, זו השכינה
המתחוננה. ואם זכו ישראל -
מטה כלפי חסד לימין, ויצאו
ברחמים, ואם לא - מטה כלפי
חובה לצד הגבורה, ששם הנחש
אל אחר, שמבקש לשפף דם,
ויהרג המשיח ורבים מישראל.

ומשום זה נאמר (רות א) חי ה' שכבי
עד הבקר, שהוא הבקר של
אברהם שיהיה מטה כלפי חסד.
ומשום זה, ואת להט החרב
המתהפכת, והכל לשמר את דרך
עץ החיים, שהיא התורה,
שנאמר בה עץ חיים היא
למחזיקים בה, והיא התורה
שבעל פה. אם זכה האדם - היא
סם חיים שלו, ואם לא - היא
מתהפכת לו לסם המות. והרי
פרשוה בעלי המשנה כף, כמו
שמתהפך שמתהפך ממטה לנחש

יהא פרקנא. קדא הוא דכתיב (שם א א) ויאמר
אלהים יהי אור.

וישלחוהו' אלהים (שם ג כג), מיד משיחא דאיהו
בגנתא דעדן דאתמר ביה וישלחוהו
ה' אלהים מגן עדן. מעדון דילה. ואמאי לעבד
את האדמה, דאיהי שכינתא, בגין דא
וישלחוהו. מיד דיפוק מתמן וישפן מקדם לגן
עדן את הכרבים, דאנון משיח בן דוד ומשיח
בן אפרים דמשכא רוחא דמשיחא, דאתמר
ביה ורוח אלהים, דא שילה, ההוא דאתמר
ביה (במדבר יא יז) ואצלתי מן הרוח אשר עליך.
דהכי סליק משה שילה בחשבון.

וישפן מקדם דאקדים שילה לתרויהו, בגין
דיהא מרחפת על אנפי מיא דאורייתא,
ופרקנא ביה תליא, והא אוקמוה ואת להט
החרב המתהפכת, מיד יהא בידה מטה ומאי
ניהו מטטרו"ן, דאתהפך ממטה לנחש,
ומנחש למטה. ועוד מטה דא שכינתא תתאה,
ואם זכו ישראל, מטה כלפי חסד לימינא
ויפקון ברחמי. ואם לאו, מטה כלפי חובה
לסטרא דגבורה, דתמן נחש אל אחר דתבע
לשפף דמא, ויתקטיל משיחא וסגיאין
מישראל.

ובגין דא אתמר (רות ג יג) חי ה' שכבי עד הבקר,
דאיהו בקר דאברהם דיהא מטה כלפי
חסד. ובגין דא ואת להט החרב המתהפכת.
וכלא לשמר את דרך עץ החיים, דאיהי
אורייתא. דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא
למחזיקים בה. ואיהי אורייתא שבעל פה. אי
זכה בר נש, איהי סם חיים דילה. ואם לאו,
היא מתהפכת ליה לסם המות. והא אוקמוה
מארי מתניתין הכי, פגונא דמטה דאתהפך
ממטה לנחש ומנחש למטה. ובזמנא ההוא

ומנחש למטה. ובזמן ההוא ימחו
מן העולם כל אותם שנאמר בהם
ויעשו גם הם חרטמי מצרים
בלטיהם כן. עד כאן.

בזאת יבא אהרן אל הקדש. בא
וראה, אין אדם מפיק רצון
מהקדוש ברנף הוא אלא בזאת,
שעליה נאמר (משלי יח) מצא אשה
מצא טוב. וזאת היא עת לעשות
לה'. וכמה עתים יש, ועליהם
נאמר ואל יבא בכל עת. ושלמה
אמר אותם בספרו (קהלת א) עת
לבכות ועת לשחוק. הם עשרים
ושמונה. ועל זה הזהיר לאהרן
ואל יבא בכל עת אל הקדש,
שהוא קדש ישראל לה'.

ובשהשכינה הנקראת זאת עם
ישראל, שנאמר בה ואף גם זאת
בהיותם בארץ איביהם, ישראל
מה הם אומרים לה? אנה הלך
דודך היפה בנשים (שיר השירים ו),
בכמה תחנונים ותפלות וציצית
ותפלין ושבתות וימים טובים,
שעליו נאמר (שמות לא) בני ובין
בני ישראל אות היא. אות של
ברית מילה, אות של שבת, אות
של יום טוב, אות של תפלין.
ועליו נאמר על זאת יתפלל כל
חסיד אליך. מצא אשה מצא טוב.
והנביא אמר (ירמיה יט) אל יתהלל
חכם פי אם בזאת.

ויעקב אבינו, בעבור שהיה יודע
שזאת היא היתה עקר להפיק
רצון אבינו שבשמים, צוה לבניו
והודיעם בזאת, שנאמר (בראשית
מט) וזאת אשר דבר להם אביהם.
ודוד הנה יודע שבה מפיק רצון
מה', כשהנה נלחם עם אויביו
אמר (תהלים כז) אם תחנה עלי
מחנה, בזאת אני בוטח.

והנביא, פשראה צערן של
ישראל בגלות, ולא ראה להם

בעבור זאת, אמר (איכה ג כא)

אתמחון מעלמא כל אנון דאתמר בהון (שמות ז
יא) ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלטיהם כן.
עד כאן.

בזאת יבא אהרן אל הקדש (ויקרא טז ג). בא וראה
אין אדם מפיק רצון מהקדוש ברנף
הוא אלא בזאת, שעליה נאמר (משלי יח כ) מצא
אשה מצא טוב. וזאת היא (תהלים קיט קכו) עת
לעשות לה'. וכמה עתים יש, ועליהם נאמר
ואל יבא בכל עת. ושלמה אמר אותם בספרו.
(קהלת ג ד) עת לבכות ועת לשחוק. הם כ"ח. ועל
זה הזהיר לאהרן ואל יבא בכל עת אל הקדש,
שהוא (ירמיה ב ג) קדש ישראל לה'.

ובשהשכינה הנקראת זאת עם ישראל, שנאמר
בה (ויקרא כו י) ואף גם זאת בהיותם
בארץ איביהם, ישראל מה הם אומרים לה
אנה הלך דודך היפה בנשים וגו' (שיר השירים ו,
א), בכמה תחנונים ותפלות, וציצית ותפלין
ושבתות וימים טובים, שעליו נאמר (שמות לא יז)
בני ובין בני ישראל אות היא. אות של ברית
מילה, אות של שבת, אות של יום טוב, אות
של תפלין. ועליו נאמר (תהלים לבו) על זאת יתפלל
כל חסיד אליך. מצא אשה מצא טוב וגו'.
והנביא אמר (ירמיה ט כב) אל יתהלל חכם פי אם
בזאת.

ויעקב אבינו בעבור שהיה יודע שזאת היא
היתה עקר להפיק רצון אבינו
שבשמים, צוה לבניו (דף קלא ע"א) והודיעם
בזאת. שנאמר (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם
אביהם. ודוד הנה יודע שבה מפיק רצון מה',
כשהנה נלחם עם אויביו אמר (תהלים כז ג) אם
תחנה עלי מחנה. בזאת אני בוטח.

והנביא, פשראה צערן של ישראל בגלות,
ולא ראה להם מנוחה וגאלה אלא

מניחה וגאלה אלא בעבור זאת, אמר (איכה א) זאת אשיב אל לבי. וכן משה - ואולם בעבור זאת העמדתיו. וכן ליהודה - וזאת ליהודה. ומי שלא שם לבו גם לזאת, עליו נאמר וכסיל לא יבין את זאת.

ועתה צריך אתה לדעת, כיון שהאדם בה יפיק רצונו, ובה משיג שם ה' שזהו סוד על זאת תפלל כל חסיד. ועל זאת - ודאי לשם ה' שהוא על זאת. למה תקנו בשחרית תפלה למדה ידועה, וכן במנחה למדה ידועה, וכן בערבית למדה ידועה, וכן בשבת למדה ידועה, וכן ביום טוב למדה ידועה, וכן בעשרת ימי תשובה למדה ידועה? אלא מה שאמר על זאת, הוא מורה שיהו"ה הוא בכל ספירה וספירה, כמו שאמר דוד לך ה' הגדלה והגבורה. וכל ספירה אין לה פעלה בתחתונים אלא על ידי המלכות, שנאמר בה ומלכותו בכל משלה.

אבר' בזמן שצריך הקדוש ברוך הוא להצדיק צדיק ולעשות עמו צדקה, שהוא מלכות עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות ונקראים צדיקים על שמו. וה' נקרא על שמו צדיק, שנאמר צדיק ה' בכל דרכיו, ומרחם על בריותיו בצדקה. ואין צדקה אלא תפלה, שהיא צ' - תשעים אמנים. ד' - ארבע קדשות בכל יום. ק' - מאה ברכות. ה' - חמשה חמשי תורה. וזהו וצדקה תרומם גוי. ועליו נאמר לאברהם (בראשית טו ו) ויחשבה לו צדקה.

ובשהוא רוצה להגן בה, נאמר בה (ישעיה נט) וילבש צדקה כשרין. מצד ה' היא צדקה. ומצד י' היא מצד ו' נאמר בה ארפה מארץ מדה.

זאת אשיב אל לבי. וכן משה (שמות ט טז) ואולם בעבור זאת העמדתיו. וכן ליהודה (דברים לג ז) וזאת ליהודה. ומי שלא שם לבו גם לזאת, עליו נאמר (תהלים צב ז) וכסיל לא יבין את זאת. ועתה צריך אתה לדעת כיון שהאדם בה יפיק רצונו, ובה משיג שם ה' שזהו סוד על זאת תפלל כל חסיד. ועל זאת ודאי לשם ה' שהוא על זאת. למה תקנו בשחרית תפלה למדה ידועה. וכן במנחה למדה ידועה. וכן בערבית למדה ידועה. וכן בשבת למדה ידועה. וכן ביום טוב למדה ידועה. וכן בעשרת ימי תשובה למדה ידועה. אלא מה שאמר על זאת, הוא מורה שיהו"ה הוא בכל ספירה וספירה. כמה שאמר דוד (דח"א כט יא) לך ה' הגדלה והגבורה וגו'. וכל ספירה אין לה פעלה בתחתונים, אלא על ידי המלכות. שנאמר בה (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה.

אבר' בזמן שצריך הקדוש ברוך הוא להצדיק צדיק ולעשות עמו צדקה, שהוא מלכות עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות ונקראים צדיקים על שמו. וה' נקרא על שמו צדיק. שנאמר (שם קמה ז) צדיק ה' בכל דרכיו. ומרחם על בריותיו בצדקה.

ואין צדקה אלא תפלה, שהיא צ', תשעים אמנים. ד', ארבע קדשות בכל יום. ק', מאה ברכות. ה', חמשה חמשי תורה. וזהו (משלי יד לד) וצדקה תרומם גוי. ועליו נאמר לאברהם (בראשית טו ו) ויחשבה לו צדקה.

ובשהוא רוצה להגן בה נאמר בה (ישעיה נט יז) וילבש צדקה כשרין. מצד ה' היא צדקה. ומצד י' היא פושע על ראש צדיק, אות ברית עטרה בראש כל צדיק. ומצד ו' פושע על ראש צדיק, או ברית עטרה בראש כל צדיק. ומצד ו' נאמר בה ארפה מארץ מדה.

מצד ה' עליונה - ורחבה מני ים. ובשרוצה הקדוש ברוך הוא להמשיך נבואה, כל הספירות פלולים בה ונקראו נביאים. ומלכות היא דמיון פלם, שנאמר (הושע יב) וכיד הנביאים אדמה, כמו שנאמר ודברתי על הנביאים, שהיא כמו אספקלריה שפל הפנים נראים בה. וכן כל הספירות מראות בה כחם ודמיונם וצורותם, לכל נביא פפי השגתו למעלה.

וכמו כן למטה היא מתלבשת בכסא הכבוד, ובכל המלאכים והאופנים וחיות הקדש, ובכל הרקיעים והכסאות שבהם המלאכים התלויים מהם, שיש מלאכים גבוהים עליהם, שנאמר (קהלת ה) כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם. וכן בכל פוכב ומזל, כמו שנאמר ומלכותו בכל משלה. וזהו וכיד הנביאים אדמה. לכל אחד נדמה פפי כחו שהיא נשמתו. (והכו אמרם העונה אמן בכל כחו).

ה' הוא בכתר, שהיה קדם שנברא העולם הוא ושמו לבד בכתר, פשפרא העולם במדת ראשית, ירד עליו ולא היה חסר מלמעלה, וכן בכל ספירה וספירה כמדליק נר מנר, ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה עד אין סוף ואין תכלית.

ומי שמפיר אותו בזאת, פאלו מפיר אותו בעליונים ובתחתונים, בעבור שהיא פלולה מהעליונים, והיא יחוד וקשר פלם, והיא מתלבשת בכל התחתונים. ועל זה אמר הנביא (ירמיה ט) כה אמר ה' אל יתהלל חכם, כי אם בזאת וגו', השפל וידע אותי. היא נקראת נבואה מצד הנביאים, שפל הספירות נקראים חכמה.

נאמר בה (איוב יא ט) ארפה מארץ מדה. ומצד ה' עליונה ורחבה מני ים.

ובשרוצה הקדוש ברוך הוא להמשיך נבואה כל הספירות פלולים בה ונקראים נביאים. ומלכות היא דמיון פלם. שנאמר (הושע יב יא) וכיד הנביאים אדמה. כמה שנאמר ודברתי על הנביאים וגו'. שהיא כמו אספקלריא שפל הפנים נראים בה. וכן כל הספירות מראים בה כחם ודמיונם וצורותם, לכל נביא פפי השגתו למעלה.

וכמו כן למטה היא מתלבשת בכסא הכבוד, ובכל המלאכים והאופנים וחיות הקדש, ובכל הרקיעים והכסאות שבהם התלויים מהם, שיש מלאכים גבוהים עליהם. שנאמר (קהלת ה) כי גבה מעל גבה שמר וגבוהים עליהם. וכן בכל פוכב ומזל. כמו שנאמר (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה. וזהו וכיד הנביאים אדמה. לכל אחד נדמה לפי כחו שהיא נשמתו (והכו אמרם העונה אמן בכל כחו).

ה' הוא בכתר, שהיה קדם שנברא העולם הוא ושמו לבד בכתר. פשפרא העולם במדת ראשית, ירד עליו ולא היה חסר מלמעלה, וכן בכל ספירה וספירה כמדליק נר מנר, ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה עד אין סוף ואין תכלית.

ומי שמפיר אותו בזאת, פאלו מפיר אותו בעליונים ובתחתונים. בעבור שהיא פלולה מהעליונים. והיא יחוד וקשר פלם. והיא מתלבשת בכל התחתונים. ועל זה אמר הנביא (ירמיה ט כב) כה אמר ה' אל יתהלל חכם כי אם בזאת וגו', השפל וידע אותי. היא נקראת נבואה מצד הנביאים, חכמה מצד החכמים. שכל הספירות נקראים חכמה.

ועוד, פְּחוּט הַשָּׁנִי שֶׁפְּתוּתֵיךְ
וּמְדַבְּרֵךְ נֶאֱוָה. זֶה חוּט שֶׁל
הַשָּׁפְתִים שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּבְהֵם אֲדֹנִי
שֶׁפְּתֵי תַּפְתָּח, לְזֶרֶק שֶׁלֹּשׁ אַבְנִים
לְנֶחֱשׁ, וְהֵם אַרְבַּע תְּפִלוֹת שֶׁבֵּהֶם
הַקָּלֵעַ, שֶׁהוּא שָׁפָה, זֶרֶק אוֹתָם
לְנֶחֱשׁ, וְהוּא מְקִיף אוֹתָם בְּתַקְףָּךְ
הוֹלֵךְ, וּמוֹלִיכָה אוֹתָם בְּזֵרוּעַ יְמִין
שֶׁהִיא חֶסֶד, וְנֹעֲשִׂים סְגוּלָתָא
בְּעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי.

וּמִי הַשָּׁפָה שֶׁזֹּרֶקֶת אֶת שֶׁלֹּשׁ
הַתְּפִלוֹת הַלְלוּ? זוֹ הַשְּׂכִינָה, שֶׁכָּף
עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׁפָ"ה. וּבְגִלְלָה
נֶאֱמַר כְּחוּט הַשָּׁנִי שֶׁפְּתוּתֵיךְ.
וְחוּט הַשָּׁפָה הַזֶּה הוּא הַקָּלֵעַ.
כְּשֶׁזֹּרֶקֶת הָאֲבָנִים הַלְלוּ לְנֶחֱשׁ,
נֶאֱמַר בְּהַ (שְׁמוּאֵל א' כ"ה) וְאֵת נֶפֶשׁ
אִיבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלֵעַ.
שֶׁהִיא הַקָּלֵעַ, וְהַקָּלֵעַ הַזֶּה הוּא
סִינַי, שֶׁבוֹ נִשְׁמָעוּ שְׁבַעִים קוֹלוֹת
לְשִׁבְעִים אַמּוֹת, שֶׁהֵם תְּלוּיִים
מִשְׁבַּעַת רְאִשִׁים (שֶׁל חֵיהָ) שֶׁל
הַחַיּוֹת, שֶׁמְקַנְנִים בְּשִׁבְעַת הָרִים,
וְכֹלֵם מִתּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא רָצוּ לְקַבֵּל
חֻמְשָׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה שֶׁהֵם ה'
בְּתוֹסֶפֶת הַקָּלֵעַ.

וְדוֹד בְּה' נָטַל חֻמֵּשׁ אַבְנִים, כִּנְגַד
חֻמְשָׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה, וְהֵם הֵיוּ כְּמוֹ
חֻמֵּשׁ הַתְּכּוֹת שֶׁל הַיַּחֲוֹד, שֶׁהֵן
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'.
וְכִשְׁשֵׁם אוֹתָם בְּקָלֵעַ, נִעֲשׂוּ כְּלָן
אַחַת. בִּי"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת,
וְהַרְג אֶת הַפְּלִשְׁתִּי שֶׁהוּא יֵצֵר
הָרַע, וְהוּא נֶחֱשׁ, וְהוּא סַמְא"ל,
הוּא עֲמֶלֶק, הוּא פְּלִשְׁתִּי, הוּא
מִלְאָךְ הַמּוֹת, לְכֹל בַּר נֶשׂ אֲתַעְבִּיד לִיָּה כְּפּוּם
נִעֲשָׂה כְּפִי חֻטְאִיו.

וְכֹל חֻמֵּשׁ הָאֲבָנִים מִתְּקַנּוֹת
בְּחֻמְשָׁה תְּקוּנֵי הַפָּה בְּעֶשְׂרִים
וּשְׁתַּיִם אוֹתִיוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וְהֵן:
אַחַח"ע בּוּמ"ף גִּיכ"ק דְּטַלְנ"ת
זְסַצַר"ש. וְהֵן מִשְׁתַּמְשׁוֹת
בְּשִׁפְתִים, בְּלִשׁוֹן, בְּחֵף, בְּגֵרוֹן,

וְעוֹד (שֶׁה"ש ד' ג) כְּחוּט הַשָּׁנִי שֶׁפְּתוּתֵיךְ וּמְדַבְּרֵךְ
נֶאֱוָה. דָּא חוּט דְּשַׁפּוֹן דְּצִלוֹתָא וּבְהוֹן
(תְּהֵלִים נ"ז) אֲדֹנִי שֶׁפְּתֵי תַּפְתָּח לְזֶרְקָא מִנִּיהוּ תִּלְת
אַבְנֵין לְגַבֵּי חוּיָא. וְאֲנוּן תִּלְת דְּצִלוֹתֵין דְּבְהוֹן
קִירְטָא דְּאִיהִי שְׁפָה זְרִיק לֹון לְגַבֵּי חוּיָא, וְאִיהוּ
מְקִיף לֹון בְּתַקְפָּא הוֹלֵךְ וְאֲזִילַת לֹון בְּדֵרוּעָא
יְמִינָא דְּאִיהוּ חֶסֶד, וְאֲתַעְבִּידוּ סְגוּלָתָא
בְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא.

וּמֵאן שְׁפָה דְּזִרִיקַת תִּלְת צִלוֹתֵין אֵלֵין, דָּא
שְׂכִינָה דְּהִכִּי סִלְקָא בְּחֻשְׁבוֹן שְׁפָ"ה.
וּבְגִינָה אֲתַמַּר כְּחוּט הַשָּׁנִי שֶׁפְּתוּתֵיךְ. וְהִיא
חוּט דְּשָׁפָה אִיהִי קִירְטָא כַּד זְרִיקַת אֵלֵין אַבְנֵין
לְגַבֵּי חוּיָא אֲתַמַּר בְּהַ (שְׁמוּאֵל א' כ"ה כ"ט) וְאֵת נֶפֶשׁ
אִיבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלֵעַ. דְּאִיהִי קִירְטָא
וְהִיא קַל"ע אִיהוּ סִינַי, דְּבְהַ אֲשַׁתְּמַעוּ שְׁבַעִין
קָלִין לְגַבֵּי שְׁבַעִין אַמּוּן דְּאֲנוּן תִּלְיָן מִשְׁבַּעַת
רִאשִׁין (דְּחִיּוּן) דְּחִיּוֹן, דְּמְקַנְנָא בְּשִׁבְעַת טוּרִין
וּמִתּוֹ כְּלָהוּ. בְּגִין דְּלֹא בָּעוּ לְקַבֵּלָא חֻמְשָׁה
חֻמְשֵׁי תוֹרָה דְּאֲנוּן ה' בְּתוֹסֶפֶת הַקָּלֵעַ.

וְדוֹד בְּה' נָטַל חֻמְשָׁה אַבְנֵין לְקַבֵּל חֻמְשָׁה
חֻמְשֵׁי תוֹרָה. וְאֲנוּן הוּוּ כְּגוֹנָא דְּחֻמְשָׁה
תְּבִין דְּיַחֲוּדָא דְּאֲנוּן (דְּבָרִים ו' ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה'. וְכַד שְׁוִי לֹון בְּקִירְטָא אֲתַעְבִּידוּ
כְּלָהוּ אַחַד. בְּתַלְיִסֵּר מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת
וְקִטִּיל לְפִלְשְׁתָּא דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, וְאִיהוּ נֶחֱשׁ
הוּא סַמְא"ל הוּא עֲמֶלֶק הוּא פְּלִשְׁתִּי הוּא
מִלְאָךְ הַמּוֹת, לְכֹל בַּר נֶשׂ אֲתַעְבִּיד לִיָּה כְּפּוּם
חֻבּוּי.

וְחֻמְשָׁה אַבְנֵין כְּלָהוּ מִתְּקַנּוֹת בְּחֻמְשָׁה תְּקוּנֵין
דְּפּוּמָא בְּעֶשְׂרִין וְתֵרִין אֲתוּן דְּאוּרִיתָא.
וְאֲנוּן אַחַח"ע בּוּמ"ף גִּיכ"ק דְּטַלְנ"ת
זְסַצַר"ש. וְאֲנוּן מִשְׁתַּמְשִׁי בְּשַׁפּוֹן בְּלִישְׁנָא

בשנים. וְכַל הַחֲמֵשׁ נִקְרְאוֹת פְּ"ה אֶחָד.

אֲשֶׁר־י מִי שְׁלוּמֵד (שׁוּמֵד) בַּתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בְּחֻמְשַׁת הַתְּקוּנִים הִלְלוּ לְהַרְג בְּהֵם אֶת הַיֵּצֵר הָרַע. שֵׁיִצֵר הָרַע וְחִילוּתָיו מְסוּבֵב אֶת הַגּוֹף בְּכָל יוֹם, לְהִלָּחֵם בּוֹ קָרֵב בְּכֹמֶה חֲטָאִים שְׁכּוֹנִים בְּכָל יוֹם, וּמִקְרִיב אֶת כָּל־ם בְּזִמְנֵי הַדִּין, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֶל כֶּסֶף הַדִּין. בְּאוֹתוֹ זִמְנֵי צָרִיף אָדָם לְהַתְתַּקֵּן בַּתְּפִלּוֹת.

תִּקְוֵן אֶחָד לְמִטָּה, אֲרַבְעָה סוּסִים עִם תְּפִלַּת מוֹסֵף, וְסוּד הַדְּבָר -

(חֲבֻקָּא א) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יְשׁוּעָה, וְאֵלֹי אֲרַבַּע תְּפִלּוֹת. וְצָרִיף לְהִלְבִּישׁ לוֹ שְׂרִיזֵן,

זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה נט) וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרִיזֵן. צְדָקָה הִרִי פְּרִשׁוּהָ, צ' - תִּשְׁעִים אֲמִנִים שְׁתְּלוּיִים מִן א' שֶׁל אָמֵן. ד' - אֲרַבַּע קִדְשׁוֹת. ק'

- מֵאָה בְּרִכּוֹת. ה' - חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְהַכֵּל אָמֵן. מ"ן תִּשְׁעִים.

וּמִי שֶׁלֹּא אָמַר אוֹתָם, צָרִיף לְכוּן בְּחֻמְשׁ עֲשָׂרָה וָיָם שֶׁל אָמֵן

וַיִּצְיִב וַיִּנְכוּן וַיִּקְיֵם וְגו'. א' מִן אָמֵן שָׁבָה עוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן אָמֵן,

וְהוּא סוּד יֵאָהֲדוּנָה"י. וּמִי שֶׁאוֹמֵר אוֹתָם בְּכָל פֶּחוּ, הוּא

אֱלֹהִים, שֶׁכָּף עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן בְּכָל כ"ח, וְנוֹתֵן תְּקֵף לְסוּסִים,

וְקוֹרְעִים לוֹ גִזֵר דִּינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים שָׁנָה, שֶׁהֵם שְׁבַעִים סְנֵה־דְרִין שֶׁהֵם

גִזְרִים עַל אָדָם מֵה שִׁיחֵיזָה לוֹ בְּכָל הַשָּׁנָה.

אֲרַחֲיִים הוּא בְּחֻשְׁבוֹן הַכֶּסֶף"א,

וְהוּא כֶּסֶף רַחֲמִים. אֶל מִלְךָ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג

בְּחֻסְדוֹת. כֶּסֶף חֲס"ד וְדָאֵי שְׁעוֹלָה לְשְׁבַעִים וּשְׁנַיִם קְשָׁרִים

וְחִלּוּתֵי שֶׁל צִיצִית, וְהֵם הַזּוּגִים שֶׁל הַכֶּסֶפוּיִים שֶׁל הַסוּסִים, שְׁעוֹלָה הַנִּגּוֹן שֶׁל הַכֶּסֶפּוּשׁ שֶׁלָּהֶם

לְשְׁבַעִים וּשְׁנַיִם גִּוּנִים, אַחַר שֶׁהַסוּסִים מְנַצְחִים אֶת הַקָּרֵב

בַּחִיף בְּגִרְוֹנָא בְּשִׁינִין. וְכִלְהוּ חֲמֵשׁ אֶתְקָרִיאוּ פְּ"ה אֶחָד.

וּבָאָה אִיהוּ מָאן דִּילִיף (נ"א דלעי) בְּאוֹרֵיתָא דְאֶתִיחֵיבַת בְּה' תְּקוּנִין אֵלִין לְקַטְלָא

בְּהוּן לִיִּצֵר הָרַע. דִּיִּצֵר הָרַע וְחִילִין דִּילֵיה אִיהוּ אֶסְחָר לְגוּפָא בְּכָל יוּמָא, לְאַגְחָא עִמָּה קָרְבָא

בְּכֹמֶה חוּבִין דְכִנְיֵשׁ בְּכָל יוּמָא, וְקָרִיב (ד' ט' ק"ב

ע"ב) לוֹן כְּלָהוּ בְּזִמְנָא דְדִינָא דְאִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה,

לְגַבֵּי פוּרְסֵיִיא דְדִינָא, בְּהֵהוּא זִמְנָא צָרִיף בְּרֵי גֵשׁ לְאֶתְתַּקְנָא בְּצִלוֹתֵין.

תְּקוּנָא קִדְמָאָה לְאֶתְקָנָא סוּסוֹן אֲרַבַּע עִם צְלוֹתָא דְמוֹסֵף. וְרִזָּא דְמִלְּהָ (חֲבֻקָּא ג' ח)

כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתִּיךָ יְשׁוּעָה. וְאֵלִין אֲרַבַּע צְלוֹתֵין. וְצָרִיף לְמַלְבֵּשׁ לוֹ שְׂרִיזֵן. הָדָא

הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נט יז) וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרִיזֵן.

צְדָקָה הָא אוּקְמוּהָ צ', תִּשְׁעִים אֲמִנִים דְתִלְזֵן מִן א' דְאָמֵן. ד' אֲרַבַּע קִדְשׁוֹת. ק', מֵאָה

בְּרִכּוֹת. ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה וְכִלְאָ אָמֵן.

מ"ן תִּשְׁעִים.

וּמָאן דִּלָּא אָמַר לוֹן, צָרִיף לְכוּן בְּחֻמְשׁ סְרִי וָיָין דְאָמֵן וַיִּצְיִב וַיִּנְכוּן וַיִּקְיֵם וְכו'. (וע"ס)

א' מִן אָמֵן בְּה סִלְקִין לְחֻשְׁבוֹן אָמֵן. וְאִיהוּ רִזָּא יֵאָהֲדוּנָה"י. וּמָאן דְאָמַר לוֹן בְּכָל פֶּחוּ

דְאִיהוּ אֱלֹהִים דְהִכִּי סִלִּיק לְחֻשְׁבוֹן בְּכ"ל פֶּחוּ וְיִחֵיב תְּקֵפָא לְסוּסוֹן וְקוֹרְעִין לוֹ גִזֵר דִּינוֹ שֶׁל

שְׁבַעִים שָׁנָה, דְאֲנוּן שְׁבַעִים סְנֵה־דְרִין דְאִינוּן גִזְרִין עַל בְּרֵי גֵשׁ. מֵה דִיחָא לִיָּה בְּכָל שְׁתָּא.

אֲרַחֲיִים אִיהוּ הַכֶּסֶף"א בְּחֻשְׁבוֹן. וְאִיהוּ כֶּסֶף רַחֲמִים. אֶל מִלְךָ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף

רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחֻסְדוֹת. כֶּסֶף חֲס"ד וְדָאֵי דְסִלְקוּ לְע"ב קְשָׁרִין וְחִלְזֵן דְצִיצִית וְאֲנוּן

זוּגִין דְכֶסֶפוּיִין דְסוּסוֹן דְסִלִּיק נְגוּנָא דְכֶסֶפּוּשׁ דִּילְהוּן לְע"ב גִּוּנִין. בְּתַר דְנִצְחִין סוּסוֹן קָרְבָא

בתפלות. באותו הזמן בעלי הסוסים שממנים על התפלות, כלם פותחים בזמירות שירות ותשבחות והודאות. ושפה דאיה קירטא זריקת אבנין ברחימו. ואנון חמש בחמש תקונין דעינא דאנון תלת גוני עינא ותרי עפעפי עינא.

והאיה אן אתר אזדריקו, לגבי בת עינא דהא הוא דכתיב (שמואל א, כ כ) לשלח לי למטרה. ושלשה גוני עינא אנון מרקמן בתלת לבושי תלת אבהן ותרי עפעפי עינא תרי נביאי קשוט דאנון פתחין וסגרין עינא דאיהי מראה דנביאי קשוט ומאי איהי בת עינא שכניתא תתאה. עלה אתמר (במדבר יב ו) ה' במראה אליו אתודע. ועלה אתמר לגבי משה (שם יב ח) ותמונת ה' נביט. ה' גונין אנון ה'. בת עינא דא י' מאן עינא דכליל כל גונין דא ו' איהו פתח וסגיר. קם אליהו ואמר, בוצינא קדישא ה' רביעאה אנה היא. אמר ודאי חמש אור אנון מלגו. ובגין דא ה"ה חמש גונין מלבר, חמש גונין דנהרין בהון מלגאו. ואנון גון חור, גון סומק, גון ירק, גון תכלת, גון אפם. ולבושין דילהון ארגמן. א' אורפניא"ל. ר' רפא"ל. ג' גבריא"ל. מ' מיכא"ל. נ' נוריא"ל. אלין אנון גופא לחמש גונין.

קם אליהו ואמר, המנורה הקדושה, ה' הרביעית אני הוא. אמר, ודאי חמשה אור הם מבפנים, ומשום זה ה"ה הזו חמשה גונים מבחוץ, חמשה גונים שמאירים בהם מבפנים, והם גון לבן, גון אדם, גון ירק, גון תכלת, גון שחר. והלבושים שלהם ארגמן. א' - אורפניא"ל. ר' - רפא"ל. ג' - גבריא"ל. מ' - מיכא"ל. נ' - נוריא"ל. אלו הם גוף לחמשה גונים.

אמר לו אליהו לרבי שמעון, המנורה הקדושה, ודאי עין ימין, כששורה בה יהו"ה ומאיר בה, וכן בעין שמאל, השכינה אומרת לעינים הללו מרב אהבה, (שיר ו) חסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני. שורפים אותי בשלהבות של אהבה שזורקים לכל עבר.

בצלותין, בההוא זימנא מארי דסוסון דממן על צלותין, פלהו פתחו בזמירות שירות ותשבחות והודאות. ושפה דאיה קירטא זריקת אבנין ברחימו. ואנון חמש בחמש תקונין דעינא דאנון תלת גוני עינא ותרי עפעפי עינא.

והאיה אן אתר אזדריקו, לגבי בת עינא דהא הוא דכתיב (שמואל א, כ כ) לשלח לי למטרה. ושלשה גוני עינא אנון מרקמן בתלת לבושי תלת אבהן ותרי עפעפי עינא תרי נביאי קשוט דאנון פתחין וסגרין עינא דאיהי מראה דנביאי קשוט ומאי איהי בת עינא שכניתא תתאה. עלה אתמר (במדבר יב ו) ה' במראה אליו אתודע. ועלה אתמר לגבי משה (שם יב ח) ותמונת ה' נביט. ה' גונין אנון ה'. בת עינא דא י' מאן עינא דכליל כל גונין דא ו' איהו פתח וסגיר. קם אליהו ואמר, בוצינא קדישא ה' רביעאה אנה היא. אמר ודאי חמש אור אנון מלגו. ובגין דא ה"ה חמש גונין מלבר, חמש גונין דנהרין בהון מלגאו. ואנון גון חור, גון סומק, גון ירק, גון תכלת, גון אפם. ולבושין דילהון ארגמן. א' אורפניא"ל. ר' רפא"ל. ג' גבריא"ל. מ' מיכא"ל. נ' נוריא"ל. אלין אנון גופא לחמש גונין.

אמר ליה אליהו לרבי שמעון, בוצינא קדישא, ודאי עינא ימינא פד שריא ביה יהו"ה ונהיר ביה, וכן בעינא שמאלא, שכניתא אמרת לגבי עינין אלין מרחימו סגי, (שיר ו ה) חסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני. מוקדין לי בשלהובין דרחימו דזרקין לכל עיבר.

חסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני. שורפים אותי בשלהבות של אהבה שזורקים לכל עבר.

קָם נַעַר חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן. פָּתַח וְאָמַר, (איוב לה ו) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים, וְלֹאֹר הָעֵינַיִם שְׁלָכְם יְרֵדְתִּי, שְׁמַאֲיָרִים מַעֲלָה וּמִטָּה, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר (רות ב) עֵינַיִךְ בִּשְׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן. וּמָה הוּא? שְׁבָכַל מְקוֹם שְׁנוּתָנִים עֵינַיִהֶם - אוּ מִיָּתָה אוּ עֲנִי. וְאֵלּוּ הֵם הַעֲלָמִים שֶׁנִּפְטְרוּ בַקְצוּר שָׁנִים. וְכֵלָם תַּחַת מְמִשְׁלָתִי בִישִׁיבַת הַרְקִיעַ. וְזֶה לְמָה? מִשׁוֹם הַשְׁכִּינָה שִׁיוֹשְׁבַת בֵּינֵיהֶם, וְשֵׁם מְאִירָה בְעֵינַיִהֶם, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (דברים לב) אֲנִי אֲמִית וְאַחִיהָ.

וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֵינַיִךְ בִּשְׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן. בִּשְׂדֵה הַהוּא שֶׁשֵׁם וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. לְפָנוֹת כָּל הַמְקַטְרְגִים שֶׁהֵם עָרְפוּב שֶׁל יִשְׂרָאֵל (טו) עִם עָרֵב רַב, וַיְכַהֵם נֹאמַר בִּשְׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן.

וְעוֹד עֵינַיִךְ - אֵלּוּ תַלְמִידֵי חַכְמִים, שֶׁהֵם הָעֵינַיִם שֶׁל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁר יִקְצְרוּן בִּשְׂדֵה - שֶׁמַּעֲנִישִׁים אֶת מִי שֶׁנּוֹגֵעַ בְּאִסּוּר תּוֹרָה. וְעוֹד אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, שְׁעַלֵּיהֶם נֹאמַר, מְקוֹם שֶׁאֲמָרוּ לְהֶאֱרִיף אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְקַצֵּר. לְקַצֵּר - אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְהֶאֱרִיף. וְהֵם פּוֹסְקִים תּוֹרָה בְּאִסּוּר וְהַתֵּר, פְּסוּל וְכָשֵׁר, טְמֵאָה וְטָהוֹרָה. וְעוֹשִׂים כְּמָה גְדֵרוֹת בַּתּוֹרָה, שֶׁלֹּא עוֹשִׂים פְּרָצָה וּפְרוּד בִּשְׁכִינָה, שֶׁהִיא תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וּמִשׁוֹם זֶה וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן, מִשׁוֹם שִׁיהוּ"ה שְׁלִיט עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (רות ב) וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים ה' עִמָּכֶם. וּמִשׁוֹם זֶה וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן, שֶׁכָּף צְרִיכָה הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אַחַר בַּעֲלָהּ.

אֲרַקְטָה בְּשַׁבְּלִים - אֵלּוּ לְקוּטוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁיִּתְפָּרְנְסוּ בָהֶם בְּגָלוּת. בֵּין הָעֲמֻרִים תִּלְקַט וְלֹא תִכְלִימוּהָ. וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר (שמות טז) וַיִּמְדוּ בְעַמֹּר. כָּלָם בְּמַדָּה. עַמֹּר

קָם נַעַר חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן. פָּתַח וְאָמַר, (איוב לה ו) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים. וְלִנְהוּרָא דְעֵינַיִן דִּילְכוּן נְחִיתְנָא, דְנִהְרִין עֲלָא וְתַתָּא וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר (רות ב ט) עֵינַיִךְ בִּשְׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן. וּמֵאִי נִיהוּ דְבָכַל אֲתַר דִּיהִבִּי עֵינַיִהוּ אוּ מִיָּתָה אוּ עֲנִי. וְאֵלִין אֲנוּן עוֹלִימִין דְּאֲתַפְטְרוּ בַקְצְרוֹת שָׁנִים. וְכֵלָהוּ תַחַת מְמִשְׁלָה דִּילִי בְמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא. וְדָא לְמָה. בְּגִין שְׁכִינְתָא דִּיתְבָּא בֵּינֵיהוּ וְשֵׁם אֲנֵהִיר בְּעֵינַיִהוּ דְאֲתַמַּר בִּיה (דברים לב לט) אֲנִי אֲמִית וְאַחִיהָ.

וּבְגִין דָּא אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵינַיִךְ בִּשְׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן. בַּהֵהוּא שְׂדֵה דְתַמָּן (בראשית כד טג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. לְפָנוֹת כָּל מְקַטְרְגִין דְּאֲנוּן עָרְפוּבָא בִּישְׂרָאֵל (בישא) דְעָרֵב רַב. וּבַהוּן אֲתַמַּר בִּשְׂדֵה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן.

וְעוֹד עֵינַיִךְ אֵלּוּ תַלְמִידֵי חַכְמִים דְּאֲנוּן עֵינַיִן דְּאוּרִיתָא, אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, דְּעַנְשִׁין לְמָאן דְּנִגַע בְּאִסּוּרָא דְּאוּרִיתָא. וְעוֹד אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, דְּעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר מְקוֹם שֶׁאֲמָרוּ לְהֶאֱרִיף אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְקַצֵּר. לְקַצֵּר אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְהֶאֱרִיף. וְאֲנוּן פְּסֻקִין אוּרִיתָא בְּאִסּוּר וְהַתֵּר, פְּסוּל וְכָשֵׁר, טְמֵאָה וְטָהוֹרָה. וְעַבְדוּ כְּמָה גְדֵרוֹת בְּאוּרִיתָא, דְּלֹא עַבְדִּין פְּרָצָה וּפְרוּדָא בְּשְׁכִינְתָא, דְּאִיהִי אוּרִיתָא דְּבַעַל פֶּה. וּבְגִין דָּא וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן. בְּגִין דִּיהוּ"ה שְׁלִיט עֲלֵיהוּ. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (רות ב ד) וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם. וּבְגִין דָּא וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵיהֶן דְּהִכִּי צְרִיכָה אֲתַתָּא לְמִיזַל בְּתַר בַּעֲלָהּ.

אֲרַקְטָה בְּשַׁבְּלִים, אֵלּוּ לְקוּטוֹת דְּאוּרִיתָא לְאֲתַפְרִנְסָא בַּהוּן בְּגָלוּתָא. בֵּין הָעֲמֻרִים תִּלְקַט וְלֹא תִכְלִימוּהָ. וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר (שמות טז יח) וַיִּמְדוּ בְעַמֹּר. כָּלָהוּ בְּמַדָּה. עַמֹּר

לגלגלת מספר נפשתיכם. ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר. שלא להוסיף ולא לגרע מדברי התורה. והצדיק זורק, והשכינה פונסת, ועליהם נאמר (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד. מה זה ונוסף עוד? זה העמוד האמצעי. ועוד מה זה ונוסף? זה מי שפזר טעמי תורה, ונוסף בחדושו.

באותו הזמן ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה'. וזה הסוד של יברכה ה', יאר ה', ישא ה', שהם שנים עשר עינות מים, והם ו'ו' שיצאים מהצנור שהוא א והפל וא"ו. ומשום שבעלה שם, שהוא ו'ו' בששת הפרקים של הדרועות, וששת הפרקים של השוקים, א באמצע, העטרה על הגוף. ומשום זה ושתי מאשר ישאבון הנערים, שהם ברהטים בשקתות המים. נערים יש למעלה, ונערים יש למטה. והם פנים גדולות ופנים קטנות.

קם הנער (תנוף מט"ט) ואמר, רבנן, צעיר אני לימים מצדו של זעיר אנפין, ואתם ישישים מהצד של ארף אנפין, שהם ברהטים בשקתות המים, על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם. בינתים שהשכינה רוצה להיות משקית מהעלמים, משאיבת התורה שהיא העמוד האמצעי, צריך להשקותה על ידי צדיק שהוא צעיר לימים.

שני נביאי אמת שהם פנגד שתי שפתים, שנאמר בהם (שיר א) ישקני מנשיקות פיהו. מה זה פיהו? זו השכינה, והם פנגד שני כרובי העין, שפותחים וסוגרים, שבהם מאיר העמוד האמצעי בבת העין, ונקראת מצדו האספקלריה המאירה, וכשפותם העין נקראת אספקלריה שאינה

לגלגלת מספר נפשתיכם. ולא העדיף המרבה והממעיט לא החסיר. דלא להוסיף ודלא למגרע מפתגמי אורייתא. וצדיק זריק ושכינתא פנישת, ועליהו אתמר (משלי יא כד) יש מפזר ונוסף עוד. מאי ונוסף עוד. דא עמודא דאמצעייתא. ועוד מאי ונוסף, דא מאן דמפזר טעמי אורייתא ונוסף בחדושים.

בההוא זמנא ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה'. ודא רזא (במדבר ו כד) דיברכה ה', יאר יי', ישא יי'. דאנון י"ב עינות מים. ואנון ו"ו דנפקין מן צנורא דאיהו א' וכלא וא"ו. ובגין דבעלה תמן דאיהו ו"ו בשית פרקין דדרועין, ושית פרקין דשוקין. א' באמצעייתא עטרה על גופא. ובגין דא ושתי מאשר ישאבון הנערים, דאנון (בראשית ל לח) ברהטים בשקתות המים. נערים אית לעלא ונערים אית לתתא ואנון אנפי רברבי ואנפי זוטרי.

קם נער (תנוף מט"ט) ואמר. רבנן (איוב לב ו) צעיר אני לימים מסטרא דזעיר אנפין. ואתם ישישים מסטרא דאריף אנפין. דאנון ברהטים בשקתות המים. על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם. אדהכי דשכינתא בעיא איהי לאשתקאה מעולימין, משואבא דאורייתא דאיהי עמודא דאמצעייתא, צריך לאתשקיא לה על ידי צדיק דאיהו (דף קלב ע"ב) צעיר ליומין. תרי נביאי קשוט דאנון לקבל תרין שפון. דאתמר בהון (שיר א ב) ישקני מנשיקות פיהו. מאי פיהו. דא שכינתא ואנון לקבל תרין כרובי עינא דפתחין וסגרין, דבהון נהיר עמודא דאמצעייתא בבת עינא, ואתקריאת מסטרה אספקלריא דנהרא וכד סתים עינא אתקריאת אספקלריא דלא נהרא. ובת עינא

מאירה. ובת העין היא עינו של צדיק, ועליה נאמר (בראשית כד) לעת ערב ערב לעת צאת השאבת. זמין ושמאל נקראו שקתות המים, שני נביאי אמת מוציאי מים.

וימר שש שערים וישת עליה - זה השעור של שתי שוקים שהן ברוף שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ו' התחתונה. ויש שש עליונים ו' שהם ו' עליונה של שתי זרועות, שהן שמע ישראל. והכל נשקים מהאם העליונה שהיא א אלף בינה, ובה נעשו אחד, וישת עליה אל ה' התחתונה המלכות.

ועוד וימד שש שערים, למטה, הם ששה סדרי משנה, והם מאכל הבהמות שהם חיות הקדש. לאחר שהיא פונסת אותם, זורקת אותם לצבאותיה. זהו שכתוב (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערתי. וכשזורקת אותם למטה, נקראת זרקא. ומשום זה יש מפזר ונוסף עוד, שבעלה מוסיף לה.

קמו העליונים והתחתונים וברכו אותו. פתחו אותם הזקנים בכרכות וברכו אותו.

קם אותו הזקן מאותם הזקנים ואמר, (בראשית מז) המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים. מי המלאך? אם היה אומר מלאך, היה משמע על חנוף מטטרו"ן. אבל ה' בתוספת היא השכינה שהיא ברכה, ברפת ה' היא תעשירי. יברך את הנערים, כל הנערים שנקראו על שם נער, מתברכים על ידי אותו הנער.

ויקרא בהם שמי - זו השכינה העליונה. ושם אבותי - אלו האבות. ועוד יברך את הנערים - הצדיק ושני נביאי אמת. וידגו לרב - החכמה שנאמר בה

איהי עתו דצדיק ועלה אתמר (בראשית כד יא) לעת ערב לעת צאת השאבת. ימינא ושמאלא אתקריאו שקתות המים, תרי נביאי קשוט אפיקי מים.

וימר שש שערים וישת עליה (רות ג טו), דא שעורא דתריין שוקין דאנון ברוף שם כבוד מלכותו לעולם ועד ו' תתאה. ואית שית עלאין דאנון ו' עלאה דתריין דרועין, דאנון (דברים ו ד) שמע ישראל וגו'. וכלא אשתקין מאמא עלאה דאיהי א אלף בינה, ובה אתעבידו אחד. וישת עליה לגבי ה' תתאה מלכות.

ועוד וימד שש שעורים לתתא, אנון שית סדרי משנה. ואנון מאכל בעירן דאנון חיות הקדש. לכתר דאיהי פנישת לון זריקת לון לגבי חילהא. דא הוא דכתיב (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. וכד זריקת לון לתתא. אתקריאת זרקא. ובגין דא (שם יא כד) יש מפזר ונוסף עוד. דבעלה אוסיף לה.

קמו עלאין ותתאין וברכו ליה. פתחו אנון סבין בברכאן וברכו ליה.

קם יהוא סבא מאנון סבין ואמר (בראשית מז טו) המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים. מאי המלאך אי הוה אמר מלאך הוה משמע על חנוף מטטרו"ן אבל ה' בתוספת, איהי שכינתא דאיהי ברכה, (משלי י כב) ברפת ה' היא תעשירי יברך את הנערים פלהו נערים דאתקריאו על שם נער, אתברכאן על ידי ההוא נער.

ויקרא בהם שמי, דא שכינתא עלאה. ושם אבותי אלין אבהן. ועוד יברך את הנערים, צדיק ותרי נביאי קשוט. וידגו לרב, חכמה דאתמר (מלכים א ה י) בה ותרב חכמת

(מלכים-א ה) ותָּרַב חֲכַמַת שְׁלֹמֹה, שְׁתַּתְּרַבָּה וּתְתַגְדַּל. בְּקֶרֶב הָאָרֶץ - בְּאֵלוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְהָיָה זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ. וְלֹא תִפְסַק הַבְּרִכָּה מִמָּנָה, כַּמְבוּעַ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ישעיה נח) וְכַמוֹצֵא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִיָּמָיו.

שָׂאִין דּוֹרוֹן חֲבִיב לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּדוּרוֹן שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אֲשֶׁרִי אוֹתָם זְרוּעוֹת שְׁמַעְלִים אוֹתָהּ אֵלָיו. תִּפְלִין עַל יְדֵיהֶם וְעַל רְאִישֵׁיהֶם. אֲשֶׁרִי אוֹתָם רִגְלִים וְגוּף וְיָדַים וְכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁבּוֹ עוֹלָה הַדּוֹרוֹן לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שָׂאִין דּוֹרוֹן חֲבִיב לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּדוּרוֹן שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אֲשֶׁרִי הָאֵיבָר שְׁעוֹשָׂה בּוֹ מְצוּהָ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁבִשְׂבִילָה יוֹרֵד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֵׁרוֹת בְּכָל אֵיבָר שְׁלוֹ. וְעַל זֶה הָאֵישׁ מְכַרְיִזִים לְמַעְלָה: תַּנּוּ כְּבוֹד לְדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא.

וְעוֹד (יחזקאל א ח) וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת פְּנֵיהֶם. אֵת בְּנֵי נָשָׁא דְסַלְקִין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא. וּבַהוּן (בראשית כח יב) מְלֶאכִי אֱלֹהִים עֲלִים וַיְרִידִים בּוֹ. בַּהֲהוּא בַר נָשׁ בְּנִשְׁמַתָּה דְסַלְקָא דּוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא, וְנַחְתָּא דּוֹרוֹנָא מִנָּה לְמַטְרוֹנִיתָא, דְכַד נַחְתִּין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְדִי אָדָם נַחְתִּין מִתַּחַת גְּדַפְיָהּ דְמְלֶאכִין שְׁלִיחֵן דְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְהִיבִין לוֹן שְׂאֲלִתִין וּבְעוֹתִין דְשְׂאֲלִין מִמַטְרוֹנִיתָא. וְכָל מָה דְמַטְרוֹנִיתָא יְהִבָּא בְּרִשׁוֹתָא דְבַעֲלָהּ אִיהִי כְּלָא. וְאִם לֹא עֲאֲלִין בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, דְחִין לוֹן לְבַר, וְדוֹרוֹנָא דִּילְהוֹן לְכַלְבָּא אַתְּמָסַר.

וְכַּאֲהוּ אִיהוּ בַר נָשׁ דְמַטְרוֹנִיתָא אִיהִי מְקַבְּלָא מִנָּה דּוֹרוֹנָא, אוּ יְהִבָּה לִיהּ בִּידְהָא, דְוַדְאִי בְּרָא דְמַלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל לְאַחַרְנִין עַל יְדֵי שְׁלִיחֵן יְהִבַת לוֹן. מִיְדְהָא. אֵלִין נְפִקִין וְאַחַרְנִין קָא אַתְּנִין דְפִקִין לְפִתְחָהּ, וְאַנוּן מְאִרִי דְאוּרִיתָא מְאִרִי דְפּוּמָא.

וְעוֹד וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת פְּנֵיהֶם, אֵת בְּנֵי נָשָׁא דְסַלְקִין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא. וּבַהֲהוּא בַר נָשׁ בְּנִשְׁמַתָּה דְסַלְקָא דּוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא, וְנַחְתָּא דּוֹרוֹנָא מִנָּה לְמַטְרוֹנִיתָא, דְכַד נַחְתִּין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְדִי אָדָם נַחְתִּין מִתַּחַת גְּדַפְיָהּ דְמְלֶאכִין שְׁלִיחֵן דְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְהִיבִין לוֹן שְׂאֲלִתִין וּבְעוֹתִין דְשְׂאֲלִין מִמַטְרוֹנִיתָא. וְכָל מָה דְמַטְרוֹנִיתָא יְהִבָּא בְּרִשׁוֹתָא דְבַעֲלָהּ אִיהִי כְּלָא. וְאִם לֹא עֲאֲלִין בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, דְחִין לוֹן לְבַר, וְדוֹרוֹנָא דִּילְהוֹן לְכַלְבָּא אַתְּמָסַר.

וְכַּאֲהוּ אִיהוּ בַר נָשׁ דְמַטְרוֹנִיתָא אִיהִי מְקַבְּלָא מִנָּה דּוֹרוֹנָא, אוּ יְהִבָּה לִיהּ בִּידְהָא, דְוַדְאִי בְּרָא דְמַלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל לְאַחַרְנִין עַל יְדֵי שְׁלִיחֵן יְהִבַת לוֹן. מִיְדְהָא. אֵלִין נְפִקִין וְאַחַרְנִין קָא אַתְּנִין דְפִקִין לְפִתְחָהּ, וְאַנוּן מְאִרִי דְאוּרִיתָא מְאִרִי דְפּוּמָא.

וְעוֹד וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת פְּנֵיהֶם, אֵת בְּנֵי נָשָׁא דְסַלְקִין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא. וּבַהֲהוּא בַר נָשׁ בְּנִשְׁמַתָּה דְסַלְקָא דּוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא, וְנַחְתָּא דּוֹרוֹנָא מִנָּה לְמַטְרוֹנִיתָא, דְכַד נַחְתִּין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְדִי אָדָם נַחְתִּין מִתַּחַת גְּדַפְיָהּ דְמְלֶאכִין שְׁלִיחֵן דְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְהִיבִין לוֹן שְׂאֲלִתִין וּבְעוֹתִין דְשְׂאֲלִין מִמַטְרוֹנִיתָא. וְכָל מָה דְמַטְרוֹנִיתָא יְהִבָּא בְּרִשׁוֹתָא דְבַעֲלָהּ אִיהִי כְּלָא. וְאִם לֹא עֲאֲלִין בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, דְחִין לוֹן לְבַר, וְדוֹרוֹנָא דִּילְהוֹן לְכַלְבָּא אַתְּמָסַר.

שְׁלֹמֹה, דְתַתְּרַבִּי וְתַסְגִּי. בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, בְּאֵלִין דְאַתְמַר בְּהוּן (בראשית כח יד) וְהָיָה זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ. וְלֹא תִפְסַק בְּרִכְתָּא מִנָּה, כַּמְבוּעַא דְאַתְמַר בָּהּ (ישעיה נח א) וְכַמוֹצֵא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִיָּמָיו.

דְלִית דּוֹרוֹנָא חֲבִיבָא קְדָם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּדוּרוֹנָא דְשְׂכִינְתָּא. זְפֹאִין אַנוּן דְרוּעִין דְסַלְקִין לָהּ לְגַבִּי. תִּפְלִין עַל יְדֵיהּ וְעַל רִישֵׁיהּ, זְפֹאִין אַנוּן רִגְלִין וְגוּפָא וַיְדִין וְכָל אֵבָר וְאֵבָר דְבַהּ סְלִיק דּוֹרוֹנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְלִית דּוֹרוֹנָא חֲבִיבָא קְדָם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּדוּרוֹנָא דְשְׂכִינְתָּא. זְפֹאֲהָ אִיהוּ אֵבָר דְעֵבִיד בֵּיהּ מְצוּהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְבַגִּינָה נַחֲתִית קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשְׂרִיָּא בְּכָל אֵבָר דִּילָהּ. וְעַל הָאִי בַר נָשׁ מְכַרְיִזִין לְעֵלְאָ הִבּוּ יְקַר לְדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא.

וְעוֹד (יחזקאל א ח) וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת פְּנֵיהֶם. אֵת בְּנֵי נָשָׁא דְסַלְקִין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא. וּבַהֲהוּן (בראשית כח יב) מְלֶאכִי אֱלֹהִים עֲלִים וַיְרִידִים בּוֹ. בַּהֲהוּא בַר נָשׁ בְּנִשְׁמַתָּה דְסַלְקָא דּוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא, וְנַחְתָּא דּוֹרוֹנָא מִנָּה לְמַטְרוֹנִיתָא, דְכַד נַחְתִּין דּוֹרוֹנָא לְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְדִי אָדָם נַחְתִּין מִתַּחַת גְּדַפְיָהּ דְמְלֶאכִין שְׁלִיחֵן דְמַטְרוֹנִיתָא, וַיְהִיבִין לוֹן שְׂאֲלִתִין וּבְעוֹתִין דְשְׂאֲלִין מִמַטְרוֹנִיתָא. וְכָל מָה דְמַטְרוֹנִיתָא יְהִבָּא בְּרִשׁוֹתָא דְבַעֲלָהּ אִיהִי כְּלָא. וְאִם לֹא עֲאֲלִין בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, דְחִין לוֹן לְבַר, וְדוֹרוֹנָא דִּילְהוֹן לְכַלְבָּא אַתְּמָסַר.

וְכַּאֲהוּ אִיהוּ בַר נָשׁ דְמַטְרוֹנִיתָא אִיהִי מְקַבְּלָא מִנָּה דּוֹרוֹנָא, אוּ יְהִבָּה לִיהּ בִּידְהָא, דְוַדְאִי בְּרָא דְמַלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל לְאַחַרְנִין עַל יְדֵי שְׁלִיחֵן יְהִבַת לוֹן. מִיְדְהָא. אֵלִין נְפִקִין וְאַחַרְנִין קָא אַתְּנִין דְפִקִין לְפִתְחָהּ, וְאַנוּן מְאִרִי דְאוּרִיתָא מְאִרִי דְפּוּמָא.

ואם נכנסים ביראה ואתה של
 י"ה, ההיכל נפתח אליהם,
 והקדוש ברוך הוא נותן להם
 לשון למודים, ושם להם דבור
 בפיהם לדבר לפני הגבירה. זהו
 שכתוב (ירמיה א) וישלח ה' את ידו
 ויגע על פי ויאמר ה' אלי הנה
 נתתי דברי בפיה, ועליהם נאמר
 (הושע יב) וכיד הנביאים אדמה.
 וכרתי על הנביאים, בדבור
 ממש.

ועם כל זה, כשיכנסו להיכל כל
 הנביאים לדבר עם הגבירה, היא
 לא מדברת עמם, עד שנדמה להם
 הקדוש ברוך הוא בחיות שלו.
 מהם נכנסים בדיוקן של שור,
 ומהם בדיוקן של נשר, ומהם
 בדיוקן של אריה, ומהם בדיוקן
 של אדם. ויש מי שנכנס בכל
 אותם הדיוקנאות. ואם יהו"ה
 עליו, אדנ"י שפתי תפתח בודאי,
 ההיכל נפתח אליו. ואם שם
 יהו"ה אינו שם בכל אותם
 הדיוקנאות, הגבירה היא כבודה
 בת מלך פנימה, והיא נסתרת
 בהיכל, ומדברת עמהם על ידי
 שליחים כפי דיוקניהם ומזלם.
 ומשה היה שלם בארבע חיות.
 ושם יהו"ה עליו, כמו זה ש' מן
 משה שלש חיות, אריה שור נשר.
 מ'ה ודמות פניהם פני אדם? שם
 יהו"ה עליו. מנין לנו? זהו
 שכתוב (שמות ז) ואמרו ל"י מ"ה
 שמ"ו מ"ה אמר אליהם. ומשום
 שהוא שלם בכל, נפתח אליו
 ההיכל. זהו שכתוב אדני שפתי
 תפתח. ונאמר בו (במדבר יב) פה אל
 פה אדבר בו וגו'. ותמונת ה'
 יביט. שהיא הגבירה. מה שאין
 כן שאר הנביאים שאינם שלמים
 כמותו.

וכיר הרי אלה יוצאים, והנה
 אחרים דופקים לפתח, והם בעלי
 הפנים שיוצעים את שבעים

ואם עאלין בדחילו ורחימו די"ה, היכלא
 אתפתח לגביהו, וקודשא בריך הוא יהיב
 לון לשון למודים, ושוי לון דבורא בפומיהו
 למללא קדם מטרוניתא. הָדָא הוּא דְכְתִיב (ירמיה
 א ט) וישלח ה' את ידו ויגע על פי ויאמר ה'
 אלי הנה נתתי דברי בפיה. ועליהו אתמר (הושע
 יב יא) וכיד הנביאים אדמה. וכרתי על
 הנביאים. בדבור ממש.

ועם כל דא דיעלון להיכלא כל נביאה למללא
 עם מטרוניתא, איהי לא מלילת עמהון
 עד דאתדמא עליהו קודשא בריך הוא בחיון
 דילה. מנהון עאלין בדיוקנא שור, ומנהון
 בדיוקנא דנשר, ומנהון בדיוקנא דאריה,
 ומנהון בדיוקנא דאדם. ואית מאן דעאל בכל
 אנון דיוקנין. ואם יהו"ה עליה (תהלים נא יז) אדנ"י
 שפתי תפתח בודאי היכלא מתפתחא לגביה.
 ואם שם יהו"ה לאו תמן בכל אנון דיוקנין
 מטרוניתא איהי (שם מה יד) כבודה בת מלך פנימה.
 ואיהי סתימא בהיכלא ומלילת עמהון על ידי
 שליחן כפום דיוקניהון ומזליהון.

ומשה הוה שלים בארבע חיון, ושם יהו"ה
 עליה. פגונא דא ש' מן משה תלת חיון
 אריה שור נשר. מה ודמות פניהם פני אדם,
 שם יהו"ה עליה. מנא לן הָדָא הוּא דְכְתִיב
 (שמות ג יג) ואמרו ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אמר
 אליהם. ובגין דאיהו שלים בכלא היכלא
 אתפתחא לגביה. הָדָא הוּא דְכְתִיב אֲדָנִי שְׁפָתַי
 תפתח. ואתמר ביה (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר
 בו וגו'. ותמונת ה' יביט דאיהי מטרוניתא.
 מה דלאו הכי שאר נביאי דלאו אנון שלמין
 כמותיה.

וכיר הא אלין נפקין הא אחרנין דפקין
 לפתחא, ואנון מארי דאנפין דיזעין

הפנים לתורה. ואם נכנסים
ביראה ואהבה, נפתח להם
השער, ונכנסים ולא יכולים
להסתפל בפניה של הגבירה
מהעונה שלהם, ונפלים על
פניהם בנפילת אפים. זהו שכתוב
(יחזקאל א) ואפל על פני. נותנים
להם בקשותיהם ויוצאים.

והנה אחרים נכנסים כמו יחזקאל
או כמותו, והם בעלי עינים
שנאמר בהם וגבתם מלאת
עינים. שהם לאותיות, והאותיות
ממנו, הם מלאת עינים, מלאות
מכמה מצוות, שהם כל מצוה נר
מצוה, שנאמר בה מצות ה' ברה
מאירת עינים, ודופקים לשער.
אם הם פדאים, הגבירה משגיח
מן החלנות מציץ מן החרפים של
ההיכל אליהם, אבל לא שיפנסו
להיכל. ונאמר בהם וארא, כמו
יחזקאל שאמר וארא, וכמו
ישעיה שאמר ואראה את ה',
שודאי לא אמר ואראה ה', אלא
את ה', וזו השכינה שהיא
המראה של הקדוש ברוך הוא
שבה נראה לנביאים.

הנה אלה יוצאים, ואחרים באים
ודופקים לפתח, והם בעלי
האזנים שבהם שמיעה, והם
זריזים שהיו מקדימים למצוות,
והרי קוראים קריאת שמע עם
דמדומי חמה. ואותם בעלי
השמיעה היתה יוצאת הגבירה
לפניהם, והיתה מכבדת אותם
משום שהיו משמחים אותה עם
הקדוש ברוך הוא שהוא ישראל,
ועליהם נאמר (חבקוק א) יהוה
שמעתי שמעך יראתי.

שכר הנביאים כלם היה מקום
ידוע וזמן ידוע, אבל למשה לא
היה לא מקום קבוע ולא זמן
ידוע, אלא בכל מקום היה
מסתפל, ולא היתה הגבירה
מתפסית ממנו בכל תקון.

בשבעין אנפין לאוריתא. ואם עאלין ברחילו
ורחימו אתפתח לון תרעא, ועאלין ולא יכלין
לאסתפל באנפאה דמטרוניתא מעננה
דילהון. ונפלין על אפיהו בנפילת אפים. הדיא
הוא דכתיב (יחזקאל ג כג) ואפל על פני. יהבין לון
שאלתיהו ונפקין.

הא אחרנין קא אתין פגון יחזקאל או פותיה,
ואנון מארי דעינין דאתמר בהו (שם א יח)
וגבתם מלאת עינים, דאנון לאתון ואתון מנה
אנון מלאות עינים מלין מכמה פקודין, דאנון
כל פקודא נר מצוה דאתמר ביה (תהלים יט ט)
מצות ה' ברה מאירת עינים ודפקין לתרעא
אי אנון פדאין מטרוניתא (שה"ש ב ט) משגיח מן
החלנות מציץ מן החרפים דהיכלא לגביהו
אבל לא דייעלון להיכלא. ואתמר בהון וארא,
פגון יחזקאל דאמר (יחזקאל א ד) וארא. וכגון
ישעיהו דאמר (ישעיה ו א) ואראה את ה'. הודאי
לא אמר ואראה ה'. אלא את ה'. ודא שכינתא
דאיהו מראה דקודשא בריך הוא דבה אתחזי
לנביאים.

הא אלין נפקין ואחרנין קא אתין ודפקין
לפתחא, ואנון מארי (דף קלג ע"א) דאודנין
דבהון שמיעה, ואנון זריזין דהו מקדימין
למצות, והא קראן קריאת שמע עם דמדומי
חמה, ואנון מארי דשמיעה הות נפקא
מטרוניתא לקדמותיהו, והות אוקירת לון בגין
דהו מחדין לה עם קדשא בריך הוא דאיהו
ישראל ועליהו אתמר (חבקוק ג ב) יהוה שמעתי
שמעך יראתי.

דכל נביאים פלהון הוה לון אתר ידיע וזמנא
ידיע אבל משה לא הוה ליה אתר ידיע,
ולא זמנא ידיע אלא בכל אתר הוה מסתפל,
ולא הות מטרוניתא מתפסיא מנה בכל תקונא.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת יְהוָה.
 ב' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אֹר יְהוָה.
 ג' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רְקִיעַ יְהוָה.
 ד' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם
 יְהוָה. ה' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא
 הָאָרֶץ יְהוָה. ו' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 יְהי מְאֹרֶת יְהוָה. ז' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם יְהוָה. ח' -
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ יְהוָה.
 ט' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ
 יְהוָה. י' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה
 נִתְּמִי יְהוָה.

אֵלֶּיּוּ הֵם ל"ב אֱלֹהִים שֶׁל בְּרֵאשִׁית
 שָׁהֵם פְּנֹד ל"ב שְׁבִילִים. א' -
 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת. ב' -
 וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל. ג' -
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אֹר. ד' - וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאֹר. ה' - וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר. ו' - וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם. ז' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהי רְקִיעַ. ח' - וַיַּעַשׂ
 אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ. ט' - וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לְרְקִיעַ שָׁמַיִם. י' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם. יא' - וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לַיִּבְשֶׁת אָרֶץ. יב' - וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים פִּי טוֹב. יג' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ. יד' - וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים פִּי טוֹב. טו' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהי מְאֹרֶת. טז' - וַיַּעַשׂ
 אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי יד' - וַיִּתֵּן אֶתֶם
 אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. יח' -
 וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב. יט' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם. כ' - וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִם. כא' - וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים פִּי טוֹב כב' - וַיִּבְרָךְ אֶתֶם
 אֱלֹהִים לְאֹמֶר. כג' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ. כד' - וַיַּעַשׂ
 אֱלֹהִים אֶת חֵית. כה' - וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים פִּי טוֹב. כו' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 נַעֲשֵׂה. כז' - וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם. כח' - בְּצִלְמֵם אֱלֹהִים בְּרָא
 אֶתֹו. כט' - וַיִּבְרָךְ אֶתֶם אֱלֹהִים
 וַיֹּאמֶר. ל' - וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
 פְּרוּ וּרְבוּ. לא' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶת כָּל. א' - וַיִּכַּל אֱלֹהִים בְּיוֹם

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת יְהוָה. ב וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהי אֹר יְהוָה. ג וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהי רְקִיעַ יְהוָה. ד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ
 הַמַּיִם יְהוָה. ה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ
 יְהוָה. ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי מְאֹרֶת יְהוָה. ז
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם יְהוָה. ח וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ יְהוָה. ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 פְּרוּ וּרְבוּ יְהוָה. י וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְּמִי
 יְהוָה.

אֵלֶּיּוּ אֲנוּן ל"ב אֱלֹהִים דְּבְרֵאשִׁית, דְּאֲנוּן לְקַבֵּל
 ל"ב שְׁבִילִין. א' בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
 אֶת. ב' וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל. ג' וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהי אֹר. ד' וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר.
 ה' וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר. ו' וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
 לְאֹר יוֹם ז' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רְקִיעַ. ח' וַיַּעַשׂ
 אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ. ט' וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרְקִיעַ
 שָׁמַיִם. י' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם. יא' וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לַיִּבְשֶׁת אָרֶץ. יב' וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב.
 יג' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ. יד' וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים פִּי טוֹב. טו' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי מְאֹרֶת.
 טז' וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי יז' וַיִּתֵּן אֶתֶם אֱלֹהִים
 בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. יח' וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב. יט'
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם. כ' וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת הַתַּנִּינִם. כא' וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב כב'
 וַיִּבְרָךְ אֶתֶם אֱלֹהִים לְאֹמֶר. כג' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 תּוֹצֵא הָאָרֶץ. כד' וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת חֵית. כה'
 וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי טוֹב. כו' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה.
 כז' וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם. כח' בְּצִלְמֵם
 אֱלֹהִים בְּרָא אֶתֹו. כט' וַיִּבְרָךְ אֶתֶם אֱלֹהִים
 וַיֹּאמֶר. ל' וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ. לא'
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְּמִי. לב' וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 אֶת כָּל. א' וַיִּכַּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. ב'
 פְּרוּ וּרְבוּ. לא' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְּמִי. לב' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל. א' - וַיִּכַּל אֱלֹהִים בְּיוֹם

השביעי. ב' - ויברך אלהים את יום השביעי. ג' - אשר ברא אלהים לעשות.

אֵלֹהֵי הַשְּׁלֹשָׁה עוֹלָמִים עַל כָּל לַ"ב אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית. וְזֶה סוּד (שמות א) וַיֵּרָא אֵלָיו מִלְּאֶפֶד ה' בְּלִבַּת אֵשׁ. בְּלִבַּת הָאֵשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ (ישעיה סג) כִּי יוֹם נָקַם בְּלִבִּי. וּבָהֶם פּוֹעֲלִים אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת שֶׁל יְהו"ה כִּם, וְכֻלָּם נִכְלָלִים בְּכַת שֶׁבַע, וְהֵם שְׁבַע שְׁמוֹת שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת אֲבָג יִתְּן קִרְע שֶׁטֶן נֶגֶד יֶכֶשׁ בְּטֵר צֵתָג חֲקֵב טֵנַע יֶגֶל פִּזְק שְׁקוֹ צִית. עֲלֵיהֶן נֶאֱמַר (תהלים קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִּיךָ. וּבָהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים.

וַיַּעֲקֹב שֶׁהֵצִיל אוֹתוֹ מֵעֲשׂוֹ בְּגָלוֹת, שָׁשֵׁם בַּת שְׁבַע. וְכָל זֶה הָיָה יוֹדֵעַ וַיַּעֲקֹב בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְהָיָה מְזַכֵּר אֲדוֹנָי אֵל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּחַ הוּא, שֶׁהוּא הַאֲדוֹן שֶׁשׁוֹמֵר אוֹתוֹ אֵת אֲדוֹנָי בְּגָלוֹת. כִּנְגֵד שְׁבַע הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ הֵם שְׁבַע יָמֵי בְרָאשִׁית. וְהֵן אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת לְבוֹשִׁים לְעֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת, (ועשר אמירות) וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית וּשְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים שֶׁל וַיְכַלּוּ, עוֹלָה הַכֹּל מ"ה, לְהִרְאוֹת שָׁשֵׁם קָבוֹר בְּגָלוֹת הֵהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַאֲמָרוּ ל"י מ"ה שְׁמ"ו מ"ה, וְזֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּשְׁלֹמוֹת הַלְלִיָּה בְּלִיל שְׁמוֹרִים, שֶׁהֵינּוּ ע"ב בַּחֲשׁבוֹן בְּלִיל, בּוֹ מְאִיר מ"ה, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שֶׁל הַגָּלוֹת, שֶׁהוּא קְבוּרָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה.

וּבְשִׁיבָא לֵיל הַגְּאֻלָּה שְׁלוֹ, מְאִיר לוֹ מ"ה שֶׁהוּא שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ. בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּן שׁוֹאֵל לְאֲבִיו מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלְלִיָּה הַזֶּה מִכָּל הַלְלִיֹּת, שָׁבּוּ (שם לב) מְשָׁמִים הֵבִיט ה' רָאָה אֵת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. וְאֵם יִתְמַהֵמָה לֹו. אֲבָג יִתְּן - וַיִּקְבֹּר אִתּוֹ בְּצִי' תּוֹרָה צְנוּהָ. לָנוּ מִשָּׁה צְפוּן בַּתּוֹרָה. קִרְע שֶׁטֶן - קִרְע

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי. ג' אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

אֵלֶּיךָ תִּלְתָּא סְלִקִּין עַל כָּל ל"ב אֱלֹהִים בְּעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית. וְדָא רְזָא (שמות ג ב) וַיֵּרָא אֵלָיו מִלְּאֶפֶד ה' בְּלִבַּת אֵשׁ. בְּלִבַּת אֵשׁ דְּאוּרִיתָא. וְדָא אִיהוּ (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם נָקַם בְּלִבִּי, וּבַהוּן פּוֹעֲלִים מ'ב אַתּוֹן (במדבר יב ט) דִּיהו"ה כִּם וְכִלְהוּ אֲתַפְלִילִין בְּכַת שְׁבַע וְאַנּוּן שְׁבַעָה שְׁמָהֶן דְּאַרְבָּעִין וַתְּרִין אַתּוֹן. אֲבָג יִתְּן קִרְע שֶׁטֶן נֶגֶד יֶכֶשׁ בְּטֵר צֵתָג חֲקֵב טֵנַע יֶגֶל פִּזְק שְׁקוֹ צִית. עֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (תהלים קיט סג ד) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִיךָ. וּבַהוּן (בראשית לג א) וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים.

וַיַּעֲקֹב דְּשָׂזִיב לִיה מַעֲשׂוֹ בְּגָלוֹתָא דְתַמָּן בַּת שְׁבַע וְכָל דָּא הוּהוּ יָדַע וַיַּעֲקֹב בְּרוּחַ קְדָשָׁא וְהוּהוּ אֲדָפִיר אֲדוֹנָי לְגַבֵּי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּחַ הוּא דְאִיהוּ אֲדוֹן דְּנְטִיר לִיה לְאֲדוֹנָי בְּגָלוֹתָא. לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁמָהֶן אֵלִין אַנּוּן שְׁבַעָה יוֹמֵי בְרָאשִׁית. וְאַנּוּן מ'ב אַתּוֹן לְבוֹשִׁין לְעֶשֶׂר אֲמִירָן, (ועשר אמירות) וַתִּלְתִּין וַתְּרִין אֱלֹהִים דְּעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית, וַתִּלְתִּת אֱלֹהִים דְּוַיְכַלּוּ סְלִיק כְּלָא מ'ה, לְאַחֲזָאָה דְתַמָּן קָבוֹר בְּגָלוֹתָא הֵהוּא דְאֲתַמַּר בִּיה (שמות ג א) וַאֲמָרוּ ל"י מ"ה שְׁמ"ו מ"ה, וְדָא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּשְׁלִימוֹ דְלִילָה בְּלִיל שְׁמוֹרִים, דְּהֵינּוּ שְׁבַעִין וַתְּרִין בַּחֲשָׁבֹן בְּלִיל בִּיה נְהִיר מ"ה דְאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ דְּגָלוֹתָא, דְאִיהוּ קְבוּרָא דְשְׂכִינָתָא.

וְכַד יִיתִי לֵיל פְּרָקְנָא דִילָה, אֲנַהִיר לִיה מ"ה דְאִיהוּ שְׁמָא מְפָרֵשׁ. בְּהֵהוּא זְמַנָּא בֵּן שׁוֹאֵל לְאֲבִיו מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלְלִיָּה הַזֶּה מִכָּל הַלְלִיֹּת דְבָה (שם לג ג) מְשָׁמִים הֵבִיט ה' רָאָה אֵת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. (חבקוק ב ג) וְאֵם יִתְמַהֵמָה חֲפָה לֹו. אֲבָג יִתְּן (דברים לד ו) וַיִּקְבֹּר אִתּוֹ בְּצִי' (שם לג ד)

חֲפָה לֹו. אֲבָג יִתְּן - וַיִּקְבֹּר אִתּוֹ בְּצִי' תּוֹרָה צְנוּהָ. לָנוּ מִשָּׁה צְפוּן בַּתּוֹרָה. קִרְע שֶׁטֶן - קִרְע

שְׁהוּא בַּיּוֹם, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ יְהִי רְקִיעַ
בְּתוֹךְ הַמַּיִם. י' מִן רְקִיעַ הוּא עֶקֶר
הַיַּחֲדוּד וּבּוֹ קָרַע אֶת הַיָּם. וְיִהְיֶה
מִבְּדִיל, שִׁט"ן, שְׁהוּא מִבְּדִיל בֵּין
מַיִם לְמַיִם.

אבג יתן - בְּרֵאשִׁית אב"ג תש"ר
בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש. קרע שטן -
יְהִי רְקִיעַ בַּיּוֹם הַשְּׁנִי. נגד יכש -
הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶגֶד כָּל עַמְּךָ
אֶעֱשֶׂה נִפְלְאוֹת. בטר צתג - בַּיּוֹם
הַרְבִּיעִי, בּוֹ שָׁכַר הָאוֹרוֹת
וְהַחֲשִׁיף לָהֶם, זְהוּ שְׁכַתוּב (ישעיה
כד) וַחֲפָרָה הַלְּבָנָה וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה.
חקב טנע - בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי יֵצְאוּ
הַזְּרַעִים שֶׁל הָאֵילָנוֹת, מִשּׁוּם
שְׁהוּא ח"ק בט"ן, וְהִיא ה'
שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (שמות ב) וַתִּשֶׂם בָּהּ אֶת
הַיֶּלֶד. וַתִּשֶׂם בְּסוּף שֶׁל הַתּוֹרָה
כְּדִי לְכַסּוֹתָּ בְּגִלּוֹת, שְׁעֲלִיו נֹאֲמַר
(שם א) כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיֵּאֲרָה
תִּשְׁלִיכֶהוּ.

שְׁהוּא אוֹר הַתּוֹרָה, שְׁהוּא אוֹר,
תִּשְׁלִיכֶהוּ. וְכָל הַבַּת, שְׁהִיא נֹר
מִצּוּה, תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה - תַּחֲוִינֹן.
כָּל אֱלוֹ שִׁיתְגַּדְלוּ בָּהּ, מִשּׁוּם
שְׁהִיא עֲתִיד לְהוֹצִיא מוֹשִׁיעַ. וְלֹא
עָשׂוּ כֶּף הַמְּיֻלְדוֹת, שֶׁהֵם בַּעֲלֵי
הַמְּשֻׁנָּה, וַתַּחֲוִינֵן אֶת הַיְלָדִים,
מִשּׁוּם שֶׁהֵיוּ פּוֹחַדוֹת מִן הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. זְהוּ שְׁכַתוּב (שם)
וַתִּירָאֵן הַמְּיֻלְדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים
וְגו'. וּבְכֵן הִנֵּה הַיְלֹוד הַיֵּאֲרָה בּוֹ
תִּשְׁלִיכֶהוּ. וְהַמְּשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ
כְּזֶה הַרְקִיעַ וְגו'.

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי אֶלֶף הַשְּׁשִׁי, בּוֹ יגל
פזק, בּוֹ יג"ל פֶּרְקָן זִרַע
קִדּוּשִׁים, וְעֲלִיו נֹאֲמַר (בראשית לא)
יִגַּר שְׁהִדּוּתָא, וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ
גַּלְעָד. וְהַצְּדִיק הוּא עֲנִי. וְשֵׁנִי
מִשִּׁיחִים יְקוּמוּ כֶּף, אֶחָד כְּנֶגֶד
בֵּית רֵאשׁוֹן, שְׁהִיא ה' הַעֲלִינָה,
וְהַשְּׁנִי כְּנֶגֶד בֵּית שְׁנִי, שְׁהִיא ה'
הַתַּחְתּוֹנָה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
מ"ה מִן מִשָּׁה שְׁשׁוּלֵט וְרוֹכֵב

תּוֹרָה 'צוּה. לָנוּ מִשָּׁה צָפוֹן בְּאוֹרֵיתָא. קרע
שטן קר"ע דְּאִיהוּ בַּיּוֹם, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דף קלג
ע"ב) (בראשית א ו) יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. י' מִן רְקִיעַ
אִיהוּ עֶקֶר יַחֲדָא וּבֵיהּ קָרַע יַמָּא. וְיִהְיֶה מִבְּדִיל
שִׁט"ן דְּאִיהוּ מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם.

אבג ית"ן בְּרֵאשִׁית אב"ג תש"ר בְּאִתּוֹן א"ת
ב"ש. קרע שטן יְהִי רְקִיעַ בַּיּוֹם תְּנַנְנָא.
נגד יכש יוֹמָא תְּלִיתָאָה. (שמות לד) נֶגֶד כָּל עַמְּךָ
אֶעֱשֶׂה נִפְלְאוֹת. בטר צתג בַּיּוֹם רְבִיעֵאָה בֵּיהּ
תְּבַר נְהוּרִין וְהַחֲשִׁיף לוֹן. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב
(ישעיה כד כג) וַחֲפָרָה הַלְּבָנָה וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה.

חקב טנע בַּיּוֹמָא חֲמִישָׁאָה נִפְקוּ זְרַעֵי דְּאִילָנִין
בְּגִין דְּאִיהוּ ח"ק בט"ן וְאִיהִי ה' דְּאִתְמַר
בָּהּ (שמות ב ג) וַתִּשֶׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד. וַתִּשֶׂם בְּסוּף
דְּאוֹרֵיתָא, בְּגִין לְכַסּוֹתָּ לִיהּ בְּגִלּוֹתָא דְּעִלָּה
אִתְמַר (שם א כב) כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיֵּאֲרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ.
דְּאִיהוּ נְהוּרָא דְּאוֹרֵיתָא דְּאִיהוּ אוֹר, תִּשְׁלִיכֶהוּ.
וְכָל הַבַּת דְּאִיהִי נֹר מִצּוּה תּוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה, תַּחֲוִינֹן. כָּל אֱלִין דִּיתְגַּדְלוּן בָּהּ. בְּגִין דְּהוּהּ
עֲתִיד לְאַפְקָא מוֹשִׁיעַ. וְלֹא עָבְדוּ הַכִּי הַמְּיֻלְדוֹת
דְּאֵנוּן מְאִרֵי מַתְנִיתִין, וַתַּחֲוִינֵן אֶת הַיְלָדִים. בְּגִין
דְּהוּוּ דְּחִלִּין מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב (שם פסוק יז) וַתִּירָאֵן הַמְּיֻלְדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים
וְגו'. וּבְהֵאֵי בֵּן הַיְלֹוד הַיֵּאֲרָה בֵּיהּ תִּשְׁלִיכֶהוּ.
(דניאל יב ג) וְהַמְּשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶה הַרְקִיעַ וְגו'.

בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אֶלֶף שְׁתִּיתָאָה בֵּיהּ יגל פזק
בֵּיהּ יג"ל פּוֹרְקִינִין זְרַע קְדוּשִׁים
וְעִלָּה אִתְמַר (בראשית לא מז) יִגַּר שְׁהִדּוּתָא. וְיַעֲקֹב
קָרָא לוֹ גַּלְעָד. וְצְדִיק אִיהוּ עֲנִי וַתִּרִין מְשִׁיחִין
יְקוּמוּן כְּגוֹנָא דָּא, חַד לְקַבֵּל בֵּית רֵאשׁוֹן דְּאִיהִי
ה' עֲלָאָה, וְתְנַנְנָא לְקַבֵּל בֵּית שְׁנִי דְּאִיהִי ה'
תַּתָּאָה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, מ"ה מִן מִשָּׁה
דְּשְׁלִיט וְרוֹכֵב עֲלִיהוּ. ע"ב תְּלִין מִן יְהו"ה

עליהם. ע"ב תלויים מן י"הוה י"הוה י"הוה ארבע פנים של אריה, ארבע של שור וארבע של נשר, והם עולים אלף ומאתים, ובהו רוכב מ"ה חיה של אדם שהוא משה.

והכל מתעבב עד שיבא שילה שהוא משה בגימטריא מ"ה, ארבעים וחמש שנים אחר אלף ומאתים שנים. וכל הארבע אותיות יורדות בצדיק ונקשרות בו, משום שהוא קשר של יחוד, ומי הוא? י"הו"ה העמוד האמצעי מאיר בצדיק, להקים בו את השכינה שהיא אדנ"י, דין בגלות.

ומשום שהצדיק נקשר בגבורה שמשם העשר, השמאל דוחה, ולא יגאל משם עד שיתקשר הצדיק בימין, שהוא עני וחכם, ששם הצדיק הוא מספן וחכם, ומלט הוא את העיר בתקמתו. מי העיר? זו ירושלים, שנאמר בה ונלפדה העיר, ולא ימות משיח. ומשום ענייתו וחכמתו יציל את הקריה, משום שהוא עני וחשוב כמת.

ועתידים שלא ישארו בתורה אלא אחד מעיר ושנים משפחה. אחד מעיר - שמגן על הקריה, וזה שילה, שדרגתו העמוד האמצעי. ושנים משפחה - שני משיחים מהצד של שני עמודי האמת שהגנו על משפחה שהם עשירים בתורה ובנבואה. והאחרים כלם עניים בתורה ובנבואה. ובזכות שלשת אלה, ובעני שלחם, ינצלו ממיתה וצרות ויפקד ברחמים. ומשום זה שמאל דוחה וימין מקרבת. שקן צית - ביום השביעי, שהוא האלף השביעי, בה קץ הימין. וסוד הדבר - כוז"ו במוכס"ז נאמר (רות a) ויגאלתיך אנכי חי ה'

יהו"ה יהו"ה ארבע אנפין דאריה וארבע דשור וארבע דנשר. ואנון סלקין אלף ומאתן ובהו רכיב מ"ה חיה דאדם דאיהו משה.

וכלא אתעבב עד דיייתי שילה דאיהו משה בגימטריא מ"ה, ארבעין וחמש שנין בתר אלף ומאתן שנין. וכלהו ארבע אתון נחתין בצדיק ואתקשרן ביה, בגין דאיהו קשורא דיהודא. ומאי ניהו י"הוה עמודא דאמצעיתא, נהיר בצדיק לאקמא ביה לשכינתא דאיהי אדנ"י דין בגלותא.

ובגין דצדיק אתקשר בגבורה דמתפן עותרא, שמאל דוחה ולא יפרוק מתפן עד דיתקשר צדיק בימינא, דאיהו עני וחכים דתפן צדיק איהו (קהלת ט טו) מספן וחכם, ומלט הוא את העיר בתקמתו. מאי העיר דא ירושלים, דאתמר בה (זכריה יד ב) ונלפדה העיר, ולא ימות משיח. ובגין ענייתה וחכמתה ישיזב לקרתא בגין דאיהו עני וחשוב כמת.

ועתידין באורייתא לא ישתארו אלא (ירמיה ג יד) אחד מעיר ושנים משפחה. חד מעיר דאגין על קרתא ודא שילה דדרגה עמודא דאמצעיתא, ותרי משפחה, תרין משיחין מסטרא דתרי סמכי קשוט, דאגיננו על משפחה דאנון עתירין באורייתא ובנבואה. ואחרנין פלהו עניים באורייתא ובנבואה. ובזכות אלין תלת ובעניותא דילהון ישתזבון ממייתא ועאקו ויפקד ברחמי. ובגין דא שמאל דוחה וימין מקרבת.

שקן צית ביומא שביעאה דאיהו אלף שביעאה, בה קץ הימין. ורזא דמלה כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, י"י אלהינו י"י. אלהינו הוא שכינתא עלאה, עליה אתמר (רות ג

כוז"ו, י"י אלהינו י"י. אלהינו היא השכינה העליונה, עליה

שכבי עד הבקר, וזהו כי יום נקם בלבי ועוד, ללב"י גליתי. זה השם של שבועים ושנים שמות בו נבנה בית המקדש שהוא זרוע ימין, ובו נבנה העולם שהיא שכינה. זהו שפנתוב (תהלים טו) אמרתי עולם חסד יבנה, והוא חסד, שבועים ושנים שמות, ועליהם נאמר הנה ה' רכב על ע"ב קל וקא מצרים. ע"ב זה י"ה יה"ו יהו"ה. הרי פאן עשר אותיות, ועולות לשבועים ושנים בחדש, ותלויים מהם שבועים ושנים שמות, ואלו הם.

וה"ו יל"י סי"ט על"ם מה"ש לל"ה אכ"א כה"ת הז"י אל"ד לא"ו הה"ע יז"ל מב"ה הק"ם לא"ו כל"י לו"ו פה"ל נל"ך יי"י מל"ה חה"ו נת"ה הא"א יר"ת שא"ה רי"י או"ם לכ"ב וש"ר יח"ו לה"ח כו"ק מנ"ד אנ"י חע"ם רה"ע יי"ז הה"ה מי"ך וו"ל יל"ה סא"ל ער"י עש"ל מי"ה וה"ו דנ"י הח"ש עמ"ם ננ"א ני"ת מב"ה פו"י נמ"ם יי"ל הר"ח מצ"ר ומ"ב יה"ה ענ"ו מח"י דמ"ב מנ"ק אי"ע חב"ו רא"ה יב"ם הי"י מו"ם וה"ו אנ"י וה"ו ראשי תבות וא"ו, שלש עשרה מדות של רחמים, עליהם נאמר (ישעיה נד) וברחמים גדלים אקבצך.

ואלו הם שלש עשרה מדות הרחמים שפרת עם משה להוציא בהם את ישראל מן הגלות, ויש בהם שבועים ושנים תבות, שהן חסד זרוע ימין, ובהם מאתים ושש עשרה אותיות בחדש, וכוונה. ואותן התבות נקבעות תחת התבות, וזהו ויעבר, ע"ב רי"ו. וזהו הנה ה' רכב על עב קל. וזהו י"ה יה"ו יהו"ה יו"ד יו"ד ה"א יו"ד ה"א ו"א יו"ד ה"א ו"א, והן עשרים ושש אותיות, ויוצאות מן י"ה יה"ו יהו"ה, וזהו הנה ה' רכב על ע"ב ק"ל.

וגאלתיך אנכי חי ה' שכבי עד הבקר. ודא איהו (ישעיה סג ד) כי יום נקם בלבי ועוד ללב"י גליתי, דא שמא דע"ב שמחן, ביה אתבני בי מקדשא דאיהו דרועא ימינא, ובה אתבני עלמא דאיהו שכינתא. דדא הוא דכתיב (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, ואיהו חסד ע"ב שמחן. ועליהו אתמר (ישעיה יט א) הנה ה' רכב על ע"ב קל וקא מצרים. ע"ב דא י"ה יה"ו יהו"ה, דא הכא עשר אתון וסלקי ע"ב בחדש, ותלין מנהון ע"ב שמחן. ואלין אנון. והו"ו יל"י סי"ט על"ם מה"ש לל"ה אכ"א כה"ת הז"י אל"ד לא"ו הה"ע יז"ל מב"ה הר"י הק"ם לא"ו כל"י לו"ו פה"ל נל"ך יי"י מל"ה חה"ו נת"ה הא"א יר"ת שא"ה רי"י או"ם לכ"ב וש"ר יח"ו לה"ח כו"ק מנ"ד אנ"י חע"ם רה"ע יי"ז הה"ה מי"ך וו"ל יל"ה סא"ל ער"י עש"ל מי"ה וה"ו דנ"י הח"ש עמ"ם ננ"א ני"ת מב"ה פו"י נמ"ם יי"ל הר"ח מצ"ר ומ"ב יה"ה ענ"ו מח"י דמ"ב מנ"ק אי"ע חב"ו רא"ה יב"ם הי"י מו"ם. וה"ו אנ"י וה"ו, ראשי תבין וא"ו, י"ג מכילן דרחמי, עליהו אתמר (ישעיה נד ז) וברחמים גדלים אקבצך.

ואלין אנון תלת עשר מכילן דרחמי דכרת ברית עם משה, לאפקא בהון לישראל מן גלותא. ואית בהון ע"ב תבין דאנון חסד דרועא ימינא, ובהון רי"ו אתון בחדש, וכוונה. ואנון אתון מתכפין תחות תבין, ודא איהו (שמות לד ו) ויעבר ע"ב רי"ו. ודא איהו הנה ה' רכב על ע"ב ק"ל. ודא איהו י"ה יה"ו יהו"ה יו"ד יו"ד ה"א יו"ד ה"א ו"א יו"ד ה"א ו"א, ואנון כ"ו אתון ונפקין מן י"ה יה"ו יהו"ה ודא איהו הנה ה' רכב על ע"ב ק"ל.

בְּהוּא זְמַנָּא (שם מב יג) ה' כַּגְבוּר יֵצֵא כְּאִישׁ
 מִלְחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה יִרְיעַ אַף יִצְרִיחַ
 עַל אִיבּוֹ יִתְגַּבֵּר. יִרְיעַ, בְּתַקִּיעָה וְדָא רְבִיעַ
 יִצְרִיחַ, בְּשִׁבְרִים, וְאֵלִינן שְׁנֵי גְרָשִׁין. עַל אִיבּוֹ
 יִתְגַּבֵּר בְּתַרוּעָה, וְדָא שְׁלֵשֶׁלֶת וְהָא אוֹקְמוּהָ.
 בְּהוּא זְמַנָּא שׁוּפְר מְהַפֵּךְ קַדְמָא, זְקַף קַטְנָא,
 זְקַף גְּדוּל. מְאִי מְהַפֵּךְ אֶלְא מְהַפֵּךְ
 מְמַשְׁלָה דְאַמִּין דְּעֵלְמָא, לְמַמְשְׁלָה דִּישְׂרָאֵל.
 וּבְהוּא זְמַנָּא (ירמיה לא יג) וְהִפְכְּתִי אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן.
 זְקַף גְּדוּל זְקַף קַטְנָא. וּבְהוּא זְמַנָּא יִתְקִים (ישעיה
 ס כב) הַקֶּטֶן יִהְיֶה לְאֵלֶּף וְהַצֶּעִיר לְגוֹי עֲצוּם אֲנִי
 ה' בַּעֲתָה אֲחִישְׁנָה. וְהָא אוֹקְמוּהָ אִם זְכוּ
 אֲחִישְׁנָה, וְאִם לֹא זְכוּ בַּעֲתָה, בַּעֲתָה ה'.

צְרִיךְ לְמַנְדַּע מְאִי עֲתָה דְעָלָה אֶתְמַר (תהלים קיט
 קכ) עֵת לַעֲשׂוֹת לֵה' הִפְרוּ תוֹרַתְךָ. וְהָאִי
 אֵית עֵת וְאֵית עֵת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא טז ב)
 וְאֵל יִבֹּא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּבְגִין דָּא אָמַר
 (קהלת ג ד) עֵת לְבָכוֹת וְעֵת לְשִׁחוּק. וְרָזָא דְמִלְּהָ
 מִיָּד דִּיֵּיתִי עֵת דְּבִכְיָה עֵת דְּדַחְקוּ לְיִשְׂרָאֵל,
 מִיָּד יִהְיֶה לֹוֹן עֵת פְּרָקְנָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה
 ל ז) עֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמְנָה יִוָּשַׁע. דְּהָא
 סְגִיֵּאִין הוּוּ עֲתִין דְּעֶאֱקוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
 (תהלים ט ז) מְשׁוּבָב לַעֲתוֹת בַּצָּרָה.

מֵאֵין (דף קלד ע"א) יְכִיל לְמַנְדַּע הֵהִיא עֵת בִּינְיָהוּ,
 אֶלְא עֵת דְּבִכְיָה אִיהוּ. וְרָזָא דְמִלְּהָ (ירמיה
 לא ח) בְּבִכֵּי יִבְאוּ. בְּבִכֵּי דְדִלּוֹת דְּכֶן סְלִיק חֲשַׁבּוֹן
 בְּבִכֵּי, כְּחֲשַׁבּוֹן ד"ל. וְכִיּוֹן דְּחִזָּא מִשָּׁה הָאִי
 דוֹחְקָא דְדִלּוֹת לְיִשְׂרָאֵל, אֶתְמַר בֵּיה (שמות ב ו)
 וְהִנֵּה נֹעַר בְּכָה. מִיָּד מַה פְּתִיב בְּתַר בְּכִיָּה
 וּתְחַמֵּל עֲלֵיו בְּפִרְקָנָא. וְרָזָא דְמִלְּהָ (בראשית יט טז)
 וַיִּתְמַהֲמַה וַיִּחַזְּקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד אִשְׁתּוֹ
 וּבְיַד שְׁתֵּי בָנוֹתָיו בְּחִמְלַת ה' עֲלָיו. דְּהִכֵּי
 עֲתִידִין לְמַהוּי בְּדָרָא דְגְלוּתָא בְּתַרְאָה כְּאֲנוּן

בְּאוֹתוֹ זְמַן, (שם מב) ה' כַּגְבוּר יֵצֵא
 כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה יִרְיעַ
 אַף יִצְרִיחַ עַל אִיבּוֹ יִתְגַּבֵּר. יִרְיעַ
 - בְּתַקִּיעָה, וְזֶה רְבִיעַ. יִצְרִיחַ -
 בְּשִׁבְרִים, וְאֵלֹו שְׁנֵי גְרָשִׁין. עַל
 אִיבּוֹ יִתְגַּבֵּר - בְּתַרוּעָה, וְזֶהִי
 שְׁלֵשֶׁלֶת, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שׁוּפְר מְהַפֵּךְ קַדְמָא,
 זְקַף קַטְנָא, זְקַף גְּדוּל. מַה זֶה
 מְהַפֵּךְ? אֶלְא מְהַפֵּךְ מְמַשְׁלָת
 הָאֲמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, לְמַמְשְׁלָה
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וּבְאוֹתוֹ זְמַן וְהִפְכְּתִי
 אֲבָלָם לְשִׁשׁוֹן. זְקַף גְּדוּל זְקַף
 קַטְנָא. וּבְאוֹתוֹ זְמַן יִתְקִים (ישעיה ס)
 הַקֶּטֶן יִהְיֶה לְאֵלֶּף וְהַצֶּעִיר לְגוֹי
 עֲצוּם אֲנִי ה' בַּעֲתָה אֲחִישְׁנָה.
 וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, אִם זְכוּ - אֲחִישְׁנָה,
 וְאִם לֹא זְכוּ - בַּעֲתָה, בַּעֲתָה ה'.

צְרִיךְ לְדַעַת מַה זֶה עֲתָה שְׁעָלִיָּה
 נְאֻמַר (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לֵה'
 הִפְרוּ תוֹרַתְךָ, וְזֶה יֵשׁ עֵת וְיֵשׁ עֵת.
 זֶהוּ שְׁכַתּוּב (ויקרא טז) וְאֵל יִבֹּא בְּכָל
 עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר
 (קהלת ח) עֵת לְבָכוֹת וְעֵת לְשִׁחוּק.
 וְסוּד הַדְּבָר - מִיָּד שְׂיִבֹּא בְּכִיָּה,
 עֵת שֶׁל דַּחַק לְיִשְׂרָאֵל, מִיָּד יִהְיֶה
 לָהֶם עֵת גְּאֻלָּה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (ירמיה
 ז ט) עֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמְנָה
 יִוָּשַׁע. שְׁהָרִי רַבִּים הָיוּ עֲתוֹת שֶׁל
 צָרָה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב (תהלים ט) מְשׁוּבָב
 לַעֲתוֹת בַּצָּרָה.

מִי יְכוּל לְדַעַת הָעֵת הֵהִיא
 בִּינְיָהוּ? אֶלְא עֵת שֶׁל בְּכִיָּה הִיא,
 וְסוּד הַדְּבָר - בְּבִכֵּי יִבְאוּ. בְּבִכֵּי
 שֶׁל דִּלּוֹת, שְׁכַף עוֹלָה חֲשַׁבּוֹן
 בְּבִכֵּי כְּחֲשַׁבּוֹן ד"ל. וְכִיּוֹן שְׂרָאָה
 מִשָּׁה הַדַּחַק הַזֶּה שֶׁל דִּלּוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל, נְאֻמַר בּוֹ וְהִנֵּה נֹעַר
 בְּכָה. מִיָּד מַה פְּתוּב אַחַר בְּכִיָּה?
 וּתְחַמֵּל עֲלָיו, בְּפִדוּת. וְסוּד הַדְּבָר
 - וַיִּתְמַהֲמַה וַיִּחַזְּקוּ הָאֲנָשִׁים
 בְּיָדוֹ וּבְיַד אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בָנוֹתָיו
 בְּחִמְלַת ה' עֲלָיו. שְׁכַף עֲתִידִים
 לְהִיֹּת בְּדוֹר שֶׁל הַגְּלוּת

האחרונה, כמו אותם אנשי סדום ועמורה. ומיד ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר. ויצאהו - מן הגלות. וינחהו - ממי המבול.

ועוד, והנה נער בוכה ב"ו כ"ה, שנאמר בו ויפן כ"ה וכ"ה. והוא כלול מחמשים שערים של בינה שנמסרו למשה, ובהם ויף את המצרי, ובהם הפה חמשים מפות במצרים, ועליהם נאמר מי ירפא לך. זהו שכתוב מחצתי ואני ארפא. במה שמחצתי את המצריים, אני ארפא לך. ובשביל זה מה אעידך. ושלמות הכתוב - הבת ירושלים, מה אשׁוה לך ואנחמך, כי גדול פים שברך מ"י ירפא לך. מיד שופר הולך אתנח יתיב.

באותו זמן מתעורר משיח, שהוא כמו נח שנאמר בו זה ינחמנו ממעשנו, שהוא כבוד המלאכה. ומעצבון ידינו, שנאמר בהם אשר עבדו בהם בפרך. וזהו אתנח, את האלהים התהלך נח (בראשית ו). ויתמו חטאים מן הארץ, וערב רב מ"ץ ותב"ן שאור וחמץ.

וישאר ישראל סלת נקיה, שעליהם נאמר (דברים כה) תמחה את זכר עמלק מתחת השמים. שהם שנשארו ממי המבול שנאמר בהם ומחיתי את כל היקום, שהם היו עומדים על ישראל בחמש, משום שהם ראשים עליהם בגלות. ומיד שנמחו, יושב הקדוש ברוך הוא על כסאו, שנשבע שבועה שלא ישב על כסאו עד שימחו מן העולם. זהו שכתוב כי יד על פס יה מלחמה וגו'. וזהו אתנח יתיב. באותו זמן שיושב על הפסא, מחל לישראל מפל החטאים

אנשי סדום ועמורה. ומיד ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר. ויצאהו מן גלותא. וינחהו ממיא דטופנא.

ועוד והנה נער בוכה ב"ו כ"ה דאתמר ביה (שמות ב יב) ויפן כ"ה וכ"ה. ואיהו פלילא מחמשין תרעין דבינה דאתמסרו למשה, ובהון ויף את המצרי. ובהון מחא חמשין מחאן במצרים, ועליהו אתמר (איכה ב יג) מי ירפא לך. הדא הוא דכתיב (דברים לב ט) מחצתי ואני ארפא. במאי דמחצתי למצראי אני ארפא לך. ובגין דא (איכה ב יג) מה אעידך. ושלימו דקרא הבת ירושלים, מה אשׁוה לך ואנחמך. פי גדול פים שברך מ"י ירפא לך. מיד שופר הולך אתנח יתיב.

בההוא זמנא אתער משיח דאיהו כגונא דנח דאתמר ביה (בראשית ה כט) זה ינחמנו ממעשנו דאיהו כבוד המלאכה. ומעצבון ידינו דאתמר בהון (שמות א יד) אשר עבדו בהם בפרך. ודא איהו אתנח, (בראשית ו ט) את האלהים התהלך נח. (תהלים קד לה) ויתמו חטאים מן הארץ, וערב רב מ"ץ ותב"ן שאור וחמץ.

וישתארין ישראל סלת נקיה, דעליהו אתמר (דברים כה יט) תמחה את זכר עמלק מתחת השמים. דאנון דאשתארו ממי טופנא דאתמר בהון, (בראשית ז ד) ומחיתי את כל היקום, דאנון הוּו קימין על ישראל בחמס בגין דאנון רישין עליהו בגלותא. ומיד דאתמחון יתיב קדשא בריה הוא על פרסה דאמאה אמי דלא יתיב על פרסה עד דיתמחון מעלמא. הדא הוא דכתיב (שמות יז טז) פי יד על פס יה מלחמה וגו'. ודא איהו אתנח יתיב.

בההוא זמנא דיתב על פורסיא ימחל לישראל מפל חובין דעבדו. הדא הוא דכתיב (דניאל ז ט) ועתיק

שעשו. זהו שכתוב ועתיק הימים יושב, לבושו כש'לג לבן. לקים אם יהיו חטאיכם פשנים כש'לג ילבינו. כסאו שביבי אש, אם יאדימו פתולע כצמר יהיו. ועוד, אם יהיו חטאיכם פשנים - מהצד של יצחק, כש'לג ילבינו - מהצד של אברהם, שבו מתלבנים.

באותו זמן שהקדוש ברוך הוא יושב על כסאו, מיד נח. ותנח התבה, שורה על הרי הקללה לעשות בהם דין, שהם הרי אררט, ההרים החשוכים של הגלות ארורים בגלות. זהו שכתוב (דברים כח) ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה.

שבאותו זמן יורדים כל הקללות על ישראל כדי שיתכפרו מחטאייהם, וכל הזכיות יורדות על הרשעים לקבל בהם שכרם, וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו. עלים - עולים הזכיות. ויורדים - יורדים החטאים. והפל עולים ויורדים בפסלם הזה. ובטעמים הוא סלם. וזהו שופר הולף רביע דרגה, שני טעמים.

באותו זמן עולה הזכות של ישראל למעלה, ויורדים חובותיהם, כמו שבארנו. מה זה עלים ויורדים? אלא מי שחטאו יורד - זכותו עולה. באותה דרגה שהורידו את השכינה עד עפר, כך יורדים אותם שהורידו אותה. וכמה שהם יורדים, כך השכינה שהיא מזלם עולה עד שמגיעה למקום שהורידו אותה משם. ומיד שעולה למקומה, מיד הקדוש ברוך הוא מקבל אותה בזמן. זהו שכתוב (בראשית ח) וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה.

באותו זמן והמים היו הלוף וחסור, שהם ערב רב, עד החדש

יזמין יתב לבושה פתלג חור. לקימא (ישעיה א יח) אם יהיו חטאיכם פשנים כש'לג ילבינו. פורסייא שביבין דנור אם יאדימו פתולע כצמר יהיו. ועוד אם יהיו חטאיכם פשנים מסטרא דיצחק, כש'לג ילבינו מסטרא דאברהם, דבה מתלבנין.

בההוא זמנא דיתבי קדשא בריך הוא על פרסה, מיד אתנח. (בראשית ח ד) ותנח התבה שריא בטורי לוטיא למעבד בהון דינא, דאנון טורי קרדו, טורין חשוכין בגלותא ארינן בגלותא קדא הוא דכתיב (דברים כח טז) ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה.

דבההוא זמנא נחתין כל לוטא על ישראל. בגין דיתכפרון מחוביהון, וכל זכון נחתין על חיביא לקבלא בהון אגריהו. ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו. עולים סלקין זכון. ויורדין נחתין חובין. וכלא בהאי סלם סלקין ונחתין. ובטעמי סלם איהו, ודא איהו שופר הולף רביע דרגא תרי טעמי.

בההוא זמנא סליק זכותא דישראל לעלא, ונחית חובין דילהו כמה דאוקימנא. מאי עולים ויורדים. אלא מאן דחובה נחית, זכותה סליק. בההוא דרגא דאנחיתו לשכינה עד עפרא, כך נחתין אנון דאנחיתו לה. וכמה דאנון נחתין. כך שכינתא דאיהי מזלא דילהון סליקת עד דמטאת לאתר דאנחיתו לה, מתמן. ומיד דסליקת לאתרהא, מיד קדשא בריך הוא קביל לה בימינא קדא הוא דכתיב (בראשית ח ט) וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה. בההוא זמנא (שם פסוק ה) והמים היו הלוף וחסור, דאנון ערב רב עד החדש העשירי. בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים,

העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי הקרים, שהם האבות, ומתעוררת זכותם על ישראל. שעד אותו זמן תמה זכות אבות משם ואילך חלה זכות אבות באותו זמן, ובכך צדיקים יראו וישמחו וגו' והרשעה פלה בעשן תכלה וגו'. בכך ודאי, שהוא חסד זרוע ימין פסא, משום שהכפסא מתתקנת בימין. זהו שכתוב והוכן בחסד פסא, ובה ותמלך אפה הוא ה' אלהינו.

באותו זמן שהקדוש ברוך הוא יושב על פסא של חסד שהוא של רחמים, נאמר אל מלך יושב על פסא רחמים ומתנהג בחסידות. באותו זמן ולא יפגף עוד מוריד.

וכך זה מצדו של עץ החיים. ומצד של העץ של טוב ורע, האתרוג דומה לצדיקים, והדס לבינונים, וערבה לרשעים. ובשכינה נאמר בה ומלכותו בכל משלה. אף על גב שנאמר בה עץ חיים היא למחזיקים בה. היא שולטת על עץ הדעת טוב ורע, מהצד שלו היא קרובה למלך.

(ומהצדדים הללו לפעמים הנקבה היא קרובה למלך). זהו שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, מצד הימין. היא לפעמים רחוקה ממנו מצד השמאל. ואל יבא בכל עת אל הקדש. מצד הימין היא לא מקבלת טמאה. טוב הוא ימין. אבל מקומה מקבלת טמאה מרע וקמות, באותו מקום אין לו קרבה. (אל הקדש, היא לא מקבלת טמאה, אבל מקומה טוב מקבלת טמאה מרע, ומאותו המקום שאין לו קרבה).

ושם צריך להקריב קרבן, וקטרת להרחיק רוח טמאה מאותו המקום, ולקרב הזכות לשמאל הגבירה, ולהרחיק משם השפחה. ומשום זה כל השמות יש בה.

דאנון אבהן ואתער זכותא דילהון על ישראל. דעד ההוא זמנא תמה זכות אבהן. מתמן ואילך חלה זכות אבהן בההוא זמנא ובכך צדיקים יראו וישמחו וגו' והרשעה פלה בעשן תכלה וגו'. בכך ודאי דאיהו חסד דרועא ימינא פורסייא. בגין דכורסיא בימינא אתתקנת. הדא הוא דכתיב (ישעיה טז ה) והוכן בחסד פסא. ובה ותמלך אפה הוא ה' אלהינו. בההוא זמנא דקודשא בריך הוא יתיב על פורסייא דחסד דאיהו דרחמי, אתמר אל מלך יושב על פסא רחמים ומתנהג בחסידות. בההוא זמנא (שם ל כ) ולא יפגף עוד מוריד.

וכך דא מסטרא דאילנא דחיי. ומסטרא דאילנא דטוב ורע אתרוג דמי לצדיקיא, והדס לבינונים, וערבה לרשעים. ושכינתא אתמר בה (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה. אף על גב דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה. איהי שלטא על עץ הדעת טוב ורע, מסטרא דילה היא קריבא למלכא. (נ"א ומסטרין אליו לזמנין איהי נוקבא קריבא למלכא), הדא הוא דכתיב (ויקרא טז ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש מסטרא דימינא לזמנין איהי רחיקא מנה מסטרא דשמאלא ואל יבא בכל עת אל הקדש. מסטרא דימינא איהי לא מקבלת טמאה טוב הוא ימינא. אבל אתרהא מקבלת טמאה מרע ומות בההוא אתר לית ליה קריבו. (נ"א אל הקדש איהי לא מקבלת טמאה אבל אתרהא טוב מקבלת טמאה מרע ומתהוא אתר דלית ליה קריבו).

ותמן צריך לקרבה קרבנא, וקטרת לרחקא רוח טמאה מההוא אתר. ולקרבה זכותא לשמאלא גבירתא ולרחקא שפחה מתמן. ובגין דא כל שמיהן אית בה.

שְׁנוּי מַעֲשֵׂה דָא שְׁבַת. דְּאִיהִי כָּל עוֹבְדוּהִי
כְּלֵאָחַר יָד וְרָזָא דְמַלְהָ כְּלֵאָחַר יָד. כָּל
דְּאִיהוּ צְדִיק. אַחַר יָד דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא דְּאִי שְׁנוּי
מַעֲשֵׂה. וּבְזִמְנָא דְּאִיהִי כְּלֵאָחַר יָד לִית תַּמָּן
סְגִידוּ דְּאִתְמַר בֵּיה כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכַרוּךְ.
תְּעָלָא בְּעַדְנָה סְגִיד לִיה. דְּבְזִמְנָא דְּאִיהִי
כְּלֵאָחַר יָד אֲתַעְבִּיד זָנְב. וְעַם כָּל דָּא דְּאִמְרוּ
תְּעָלָא בְּעַדְנָה סְגִיד לִיה בְּאַתְרָה.

אַבְרָ חוּץ מֵאַתְרָה הָיוּ זָנְב לְאַרְיֹת וְאַל תְּהִי
רֵאשׁ לְשׁוּעָלִים. דְּהָא צְדִיק גְּמוּר אָף עַל
גַּב דְּנַחֲתִית מִדְּרָגָה וְאַתְעַבִּיד זָנְב לְאַרְיֹת, עָלָה
אַתְמַר (תהלים לו כה) לֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב. מֵאִי
זָנְב דִּילָהּ, הֵהוּא קוֹצָא דְּאֵת ד' מִן אֶחָד דְּאִיהוּ
י' זְעִירָא שְׁכִינְתָא תַּתְּאָה עָלֶיהָ אַתְמַר (משלי כד
טז) כִּי שֶׁבַע יְפוּל צְדִיק וְקָם.

תָּא חֲזִי גִלְגּוּל דְּאֵת ו' אִיהוּ. דְּנִפְיָא בְּשַׁעֲתָה,
דְּעָלָה אַתְמַר מְזַל שְׁעָה גוּרָם. כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ מֵאִרִי מִתְנִיתִין אִין (דף קלד ע"ב) מְזַל
יוֹם גוּרָם אֶלָּא מְזַל שְׁעָה גוּרָם. בְּאַבְרָהָם מַה
כְּתִיב בֵּיה פֶּד אֲתִיָּא בְּגִלְגּוּלָא (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכֶּם
אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל הַמָּקוֹם וְגו', בְּגִין לְאַקְדָּמָא
לָהּ. יִצְחָק מַה כְּתִיב בֵּיה בְּגִלְגּוּלָא (שם כד טג)
וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עָרֵב. נִפְקַ
לְגַבְהָ לְחֻקְלָא בְּגִין דְּאַתְמַר בָּהּ (ירמיה ט א) מִי
יִתְנַנֵּי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֲרַחִים.

חַד אַקְדִים לְפִשְׁפִּשָּׂא לָהּ בְּצַפְרָא. וְתַנִּינָא
לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּרַמְשָׂא. יַעֲקֹב מַה כְּתִיב
בֵּיה (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם. פָּגַע בָּהּ. זַכָּאָה
אִיהוּ מֵאֵן דְּפָגַע בָּהּ, כְּגוֹן יַעֲקֹב דְּעָלָה אַתְמַר
(שם) וַיִּלְךְן שָׁם. וְהָיָא לִינָה אִיהִי לְוִיָּה. מִיָּד
דְּאִיעֲרַע בָּהּ (שם לב ב) וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים.
וְעַם כָּל דָּא דְּפָגַע בָּהּ, הָוּה נָטִיר לָהּ וְלֹא
אַתְאַחַד עִמָּה עַד דְּאַתָּא בְּעָלָהּ. וְדָא אִיהוּ (שם)

שְׁנוּי מַעֲשֵׂה זֶה שְׁבַת. שְׁהִיא כָּל
מַעֲשֵׂיו כְּלֵאָחַר יָד, וְסוּד הַדְּבָר -
כְּלֵאָחַר יָד, כָּל - שְׁהוּא צְדִיק,
אַחַר יָד - שְׁהִיא שְׁכִינָה, זֶה שְׁנוּי
מַעֲשֵׂה. וּבְזִמְנָן שְׁהִיא כְּלֵאָחַר יָד,
אִין שֵׁם כְּרִיעָה שְׁנֵאָמַר בָּהּ כָּל
הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכַרוּךְ. שׁוֹעֵל בְּזִמְנֵו
הַשְׁתַּחֲוָה לוֹ. שְׁבִזְמָן שְׁהִיא
כְּלֵאָחַר יָד, נַעֲשִׂית זָנְב. וְעַם כָּל
זֶה שְׁאָמְרוּ שׁוֹעֵל בְּזִמְנֵו הַשְׁתַּחֲוָה
לוֹ בַּמָּקוֹמוֹ.

אַבְרָ חוּץ לְמָקוֹמוֹ תַּהֲיָה זָנְב
לְאַרְיֹת, וְאַל תְּהִי רֵאשׁ
לְשׁוּעָלִים. שְׁהָרִי צְדִיק גְּמוּר - אָף
עַל גַּב שְׁיָרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנַעֲשֵׂה זָנְב
לְאַרְיֹת, עָלֵיו נֵאָמַר (תהלים לו) לֹא
רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב. מַה הַזָּנְב
שְׁלוֹ? אוֹתוֹ הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד'
מִן אֶחָד, שְׁהִיא י' קֶטְנָה, הַשְׁכִּינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלֵיו נֵאָמַר (משלי כד)
כִּי שֶׁבַע יְפוּל צְדִיק וְקָם.

תָּא חֲזִי גִלְגּוּל דְּאֵת ו' אִיהוּ. דְּנִפְיָא בְּשַׁעֲתָה,
דְּעָלָה אַתְמַר מְזַל שְׁעָה גוּרָם. כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ מֵאִרִי מִתְנִיתִין אִין (דף קלד ע"ב) מְזַל
יוֹם גוּרָם אֶלָּא מְזַל שְׁעָה גוּרָם. בְּאַבְרָהָם מַה
כְּתִיב בֵּיה פֶּד אֲתִיָּא בְּגִלְגּוּלָא (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכֶּם
אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל הַמָּקוֹם וְגו', בְּגִין לְאַקְדָּמָא
לָהּ. יִצְחָק מַה כְּתִיב בֵּיה בְּגִלְגּוּלָא (שם כד טג)
וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עָרֵב. נִפְקַ
לְגַבְהָ לְחֻקְלָא בְּגִין דְּאַתְמַר בָּהּ (ירמיה ט א) מִי
יִתְנַנֵּי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֲרַחִים.

חַד אַקְדִים לְפִשְׁפִּשָּׂא לָהּ בְּצַפְרָא. וְתַנִּינָא
לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּרַמְשָׂא. יַעֲקֹב מַה כְּתִיב
בֵּיה (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם. פָּגַע בָּהּ. זַכָּאָה
אִיהוּ מֵאֵן דְּפָגַע בָּהּ, כְּגוֹן יַעֲקֹב דְּעָלָה אַתְמַר
(שם) וַיִּלְךְן שָׁם. וְהָיָא לִינָה אִיהִי לְוִיָּה. מִיָּד
דְּאִיעֲרַע בָּהּ (שם לב ב) וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים.
וְעַם כָּל דָּא דְּפָגַע בָּהּ, הָוּה נָטִיר לָהּ וְלֹא
אַתְאַחַד עִמָּה עַד דְּאַתָּא בְּעָלָהּ. וְדָא אִיהוּ (שם)

בַּעֲלָהּ. וְזָהוּ (שם כח) וַיִּלְךְן שָׁם פִּי
 בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁבִשְׂבִילוֹ (שם לב)
 וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא מִשֶּׁה
 שָׂבָא בּוֹ בְּגִלְגּוּל רִוְחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה.
 וּמִשּׁוּם זֶה יַעֲקֹב וּמֹשֶׁה הָיוּ
 עוֹמְדִים בְּדִרְגָה אַחַת בְּעִמּוּד
 הָאֲמֻצְעִי, אֲבָל זֶה בְּגוּף, וְזֶה
 בְּנִשְׁמָה שְׁלוֹ. וּמִשּׁוּם זֶה אֵין
 הַשְּׁעָה עוֹמְדַת לְכָל אָדָם, שֶׁהִיא
 הַשְּׂכִינָה בְּלִי בַעֲלָהּ. וּמִשּׁוּם זֶה,
 כְּשֶׁדִּחְקָה הַשְּׁעָה לְרַבִּי פְּדַת,
 וְאָמַר, אִם תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב
 הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בְּשַׁעַה שֶׁל
 מְזוֹנוֹת, וְאוּלַי שֶׁתִּפְּל.

מַה זֶה וְאוּלַי? אֲלֵא וְאוּלַי אִם
 יִרְצֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּפְּל
 בְּשַׁעַה שֶׁל מְזוֹנוֹת. שֶׁהָרִי אֲשֶׁתּוֹ
 עָשְׂתָה, וְאוּלַי אִם רִוְצָה בַעֲלָהּ
 שִׁיחֶיהָ מְקִים מַה שֶׁהִיא עָשְׂתָה
 בְּלִי רְשׁוֹת שֶׁל בַּעֲלָהּ. וּכְמוֹ זֶה
 אֵין הַשְּׁעָה עוֹמְדַת, שֶׁהִיא שְׂכִינָה,
 לְאוֹתוֹ אָדָם, אֲלֵא אִם יָבֵא בְּגִלְגּוּל
 בְּאוֹתוֹ הָאָדָם (בַּעֲלָהּ) שֶׁל אוֹתָהּ
 הַשְּׁעָה. וְסוּד הַדְּבָר - בְּזֹאת יָבֵא
 אֶהְרֹן אֶל הַקְּדוֹשׁ. וּבְלִי בַעֲלָהּ
 נֶאֱמַר (ויקרא טו) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עַת
 אֶל הַקְּדוֹשׁ. (שם) וַהֲזֹר הַקְּרֹב יוֹמֵת.
 וְאֵין מִיתָה אֲלֵא עֲנִיּוּת. וַהֲזֹר הַזֶּה
 לֹא כְּזֶר אַחֵר שֶׁל מוֹם זֶר, אֲלֵא
 זֶר מִבַּעֲלָהּ.

אֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּפְגַּשׁ בְּשַׁעַה שֶׁנִּבְרָא
 מִשְׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, שֶׁלְּכָל
 נִשְׁמָה יֵשׁ עַת וְזָמַן בְּגִלְגּוּל, כְּמוֹ
 שְׂאֲמַר קַהֲלֵת (קהלת א) לְכָל זָמַן וְעַת
 לְכָל חֶפְץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם. וְזוֹ
 הַשְּׂכִינָה הַתַּחַתוֹנָה, שֶׁהִיא זָמַן
 וְעַדן לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה וּלְכָל
 גִּלְגּוּל וְגִלְגּוּל.

וְהִיא עַדן וְעַדְנִים וְחֻצֵי עַדְן. שֶׁכָּל
 הָעַדְנִים זָפָה. מַה זֶה וְחֻצֵי עַדְן?
 אֲלֵא כְּמוֹ פֶּלַג הַמִּנְחָה, בְּשִׁמְאֵל
 נְחֻלְקַת לְדִין, וּבִימִין לְרַחֲמִים.
 בְּעִמּוּד הָאֲמֻצְעִי נִשְׁלַמַת.
 וְהִיא בְּקִשְׁתָּךְ עַד חֻצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשׂ. וְהִיא

כח יא) וַיִּלְךְן שָׁם פִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ. דְּבִגְיָנָה (שם לב לב)
 וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאִיהוּ מֹשֶׁה דְּאִתָּא בִּיה
 בְּגִלְגּוּלָא רִוְחָה דִּמֹּשֶׁה.

וּבְגִין דָּא יַעֲקֹב וּמֹשֶׁה הָיוּ קְיָיְמִי בְּדִרְגָא חָדָא
 בְּעִמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. אֲבָל דָּא בְּגוּפָא
 וְדָא נִשְׁמַתָּא לָהּ וּבְגִין דָּא לִית שְׁעַתָּא קְיָיְמָא
 לְכָל בַּר נָשׁ דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא בְּלֵא בַּעֲלָהּ. וּבְגִין
 דָּא פִּד דְּחִיקַת לִיה שְׁעַתָּא לְרַבִּי פְּדַת וְאָמַר
 אִי בָּעִית דְּאַחְרָבָה לְעֵלְמָא, וְאֶפְשֶׁר דִּנְפֻלַת
 בְּשַׁעַתָּא דִּמְזוּנֵי וְאוּלַי דִּנְפֻלַת.

מַאי וְאוּלַי, אֲלֵא וְאוּלַי אִי בָּעִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא דִּנְפֻלַת בְּשַׁעַתָּא דִּמְזוּנֵי. דְּהָא אִתְּתָהּ
 עֲבִיד, וְאוּלַי אִי בָּעִי בַּעֲלָהּ דְּהָוִי קְיָיְמָא מַה
 דְּאִיהִי עֲבִידַת בְּלֵא רְשׁוּתָא דְּבַעֲלָהּ. וּכְגוּנָא
 דָּא לִית שְׁעַתָּא קְיָיְמָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא לְהָהוּא
 בַּר נָשׁ, אֲלֵא אִם יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא בְּהָהוּא בַּר נָשׁ
 (בַּעֲלָהּ) דְּהָהִיא שְׁעַתָּא. וְרָזָא דִּמְלָה (ויקרא טז) בְּזֹאת
 יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקְּדוֹשׁ. וּבְלֵא בַּעֲלָהּ אֶתְמַר (ויקרא
 טז) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עַת אֶל הַקְּדוֹשׁ, (בַּמְדַּבֵּר א נא) וַהֲזֹר
 הַקְּרֹב יוֹמֵת. וְלִית מִיתָה אֲלֵא עֲנִיּוּתָא. וְהִיא
 זֶר לֹא כְּזֶר אַחְרָא דְּמוֹם זֶר, אֲלֵא זֶר מִבַּעֲלָהּ.
 זְבָאָה מָאן דְּאֶעְרָא בְּשַׁעַתָּא דְּאִתְבְּרִי מִשְׁשֶׁת
 יְמֵי בְּרֵאשִׁית. דְּכָל נִשְׁמַתָּא אִית לָהּ עַת
 וְזָמַן בְּגִלְגּוּלָא. כְּמָא דְּאָמַר קַהֲלֵת (קהלת ג א) לְכָל
 זָמַן וְעַת לְכָל חֶפְץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם. וְדָא שְׂכִינְתָּא
 תַּתָּאָה דְּאִיהִי זָמַן וְעַדן לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
 וּלְכָל גִּלְגּוּלָא וְגִלְגּוּלָא.

וְאִיהִי (דְּנִיּוּל זכח) עַדְן וְעַדְנִין וּפְלַג עַדְן. דְּכָל עַדְנִין
 שְׁפִיר, מַאי וּפְלַג עַדְן, אֲלֵא כְּגוּן פְּלַג
 הַמִּנְחָה בְּשִׁמְאֵלָא אִתְפְּלַגַת לְדִינָא, וּבִימִינָא
 לְרַחֲמֵי, בְּעִמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִשְׁתְּלִימַת. וְכַד
 אִתְפְּלַגַת בִּימִינָא וּשְׂמָאֵלָא אִתְמַר בָּהּ לְאִסְתֵּר
 וּכְשֶׁנְּחֻלְקַת בִּימִין וּשְׂמָאֵל, נֶאֱמַר בָּהּ לְאִסְתֵּר (אסתר ה) מַה בְּקִשְׁתָּךְ עַד חֻצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשׂ. וְהִיא

כח יהו"ה, חצי שלה יד ימין, וחצי שלה יד שמאל. כנגד שניהם הזכיר קהלת עשרים ושמונה פעמים עת. זהו שכתוב (קהלת א) עת ללדת וגו'.

ראה שלא הצליח - ונתן את הבית את אבניו ואת עציו, והרכיב אותו בגוף אחר, כמי שפרכיב אילן ממין תפוחים במין חבושים, ושם משתנה האילן והפרי שלו. וזהו שנוי השם. ראה שלא הצליח - עוקר אותו משם, ומשנה אותו בכל מעשיו מכל מה שהיה בראשונה ומכל הצעירים שלו, וסוד הדבר - (איוב יד) משנה פניו ותשלחהו.

הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר. בקרקע ששם נטע אותו והצליח והתפשטו פניו ושרשיו עד אלף דור, זו השכינה. זהו שכתוב דבר צוה לאלף דור. ועליהם נאמר (שיר ח) האלף לך שלמה. ואלה אלף עולמות של פסופים שהרכיב את האדם על כלם, וסוד הדבר - (דברים ה) ועשה חסד לאלפים. למי? לאהביו ולשמרי מצותו לאלף דור (שם ז). פיון שהצליח בכל גלגול ובכלם נטהר והצליח, נאמר בו ועשה חסד לאלפים.

אבר לרשעים שלא מצליחים בכל מקום, מה כתוב בהם? יפל מצדך אלף. אין להם חלק באלף העולמות הללו. וסוד הדבר - (קהלת ח) ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו וממקום קדוש יהלכו. מה זה וממקום קדוש יהלכו? שהרי אם הם רשעים, אז לא הנה להם ממקום של קדושה? אלא ודאי ובכן ראיתי רשעים, משום הרשעות שלהם אין להם חלק בקדושה.

מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש. ואיהי כח יהו"ה פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד שמאל. ולקבל תרויהו אדפיר קהלת כ"ח זמנין עת הדא הוא דכתיב (קהלת ג ב) עת ללדת וגו'.

חזא דלא אצלה, (ויקרא יד מה) ונתן את הבית את אבניו ואת עציו וארכיב ליה בגופא אחרא, כמאן דארכיב אילן ממין תפוחים במין חבושים, ותמן אשתני אילנא ואיבא דילה. ודא איהו שנוי השם. חזא דלא אצלה אעקר ליה מתמן, ושני ליה בכל עובדוי מפל מה דהיה בקדמיתא ומפל ציורין דילה. ורזא דמלה (איוב יד ב) משנה פניו ותשלחהו.

הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר (שם לג כט). קרקע דנטע ליה תמן ואצלה ואתפשט אנפוי ושרשוי עד אלף דור, דא שכינתא. הדא הוא דכתיב (תהלים קה ח) דבר צוה לאלף דור. ועליהו אתמר (שיר ח יב) האלף לך שלמה. ואלין אלף עלמין דכסופין דארכיב ליה לאדם על פלהו ורזא דמלה (דברים ה י) ועשה חסד לאלפים. למאן, לאהביו ולשמרי מצותו לאלף דור. פיון דאצלה בכל גלגולא ובכלהו אתדכי ואצלה, אתמר ביה ועשה חסד לאלפים.

אבר לחיבא דלא אצליחין בכל אתר מה כתיב בהון, (תהלים צא ז) יפל מצדך אלף, לא אית לון חולקא באלף עלמין אלין. ורזא דמלה (קהלת ח י) ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו וממקום קדוש יהלכו. מאי וממקום קדוש יהלכו, דהא אם אנון רשעים לא הוה לון מאתר דקדושה. אלא ודאי בכך ראיתי רשעים בגין רשעותא דילהון לית לון חולקא בקדושה.

בין כף הנה מזדמן הזקן של
 הזקנים אליו, ואמר לו, לא כל
 הרשעים שוים, שיש רשע גמור,
 ויש רשע שאינו גמור. הרשע
 שאינו גמור יש לו חלק בקדשה
 ויש לו חלק בטמאה, ששניהם
 התערבו בו, ועל זה נאמר ראיתי
 רשעים קברים וכאן ומקום
 קדוש יהלכו, ולא אמר ראיתי
 רשעים גמורים. שהרשע הגמור
 אין לו חלק בקדשה ודאי.

אבל רשע שאינו גמור, יש לו
 חלק בקדשה. וכדי להטהר
 מהטמאה, מורידים אותו
 בגלגול, ולזה אין שעה ועת וזמן
 ידוע, אלא יבא כמה פעמים
 בגלגול עד שיטהר מאותה
 הזהמה. לאמן שהיה לו כלי של
 כסף מערב במין אחר, רצה
 לבררו וללבונו, מה עשה? היה
 יוצק אותו בכלי כמה פעמים,
 וזרקו לאש עד שהתברר
 והתלבן, וסוד הדבר - (איוב כב)
 אשר קמטו ולא עת נהר יוצק
 יסודם.

איזה נהר? זה נהר דינור ששם
 יוצק הנשמה עד שמתלבנת. ומה
 זה אשר קמטו ולא עת? אלו
 תשע מאות שבועים וארבעה
 דורות שהתקמטו בלא עת
 והסתלקו בלא עת טרם זמנם,
 וזרק אותם הקדוש ברוך הוא
 בגלגול על כל דור ודור, והחזיר
 אותם ליסוד.

וזהו ונהר יוצק יסודם, שהם ד'
 יסודות של ארבעה פרצופים,
 שהם פרצוף אדם ופרצוף אריה
 ופרצוף שור ופרצוף נשר,
 שממנים על מים ואש ורוח ועפר.
 אריה מפרכה, וגלגולו מים.
 שור מרפכה, וגלגולו אש. נשר
 מרפכה, וגלגולו רוח. אדם
 מרפכה, וגלגולו עפר. זהו
 שכתוב ואדם אל עפר ישוב.

אדהכי הא סבא דסבין קא אזדמן ליה, אמר
 ליה לאו כל רשיעיא שוין, דאית רשע
 גמור, ואית רשע שאינו גמור. רשע שאינו
 גמור אית ליה חולקא בקדושא, ואית ליה
 חולקא במסאבו, דאתערבו ביה תרויהו.
 ולהאי אתמר ראיתי רשעים קברים וכאן
 ומקום קדוש יהלכו. ולא אמר ראיתי רשעים
 גמורים. דרשע גמור לית ליה חולקא בקדשה
 ודאי.

אבל רשע דלאו איהו גמור, אית ליה חולקא
 בקדשה. ובגין לאתדפאה ממסאבו
 נחתין ליה בגלגולא. ולהאי לית שעתיא ועת
 וזמן ידיע אלא ייתי כמה זמנין בגלגולא עד
 דיתדפי מההוא זיהמא. לאומנא דהיה ליה
 מאנא דכספא מערב במינא אחרא. פעא
 לבררא וללפנא ליה. מה עבד היה יוצק ליה
 במנא כמה זמנין, וארמי ליה בנורא עד
 דאתברר ואתלבן. ורזא דמלה (איוב כב טז) אשר
 קמטו ולא עת נהר יוצק יסודם.

מאי נהר דא נהר דינור דתמן יוצק נשמתא
 עד דאתלבנא. ומאי אשר קמטו ולא עת.
 אלין תתקע"ד דרין דאתקמיטו בלא עת
 ואסתלקו בלא עת קדם זמניהו, וזריק לון
 קדשא בריהו הוא בגלגולא על כל דרא ודרא
 וחזר לון ליסוד.

ודא איהו נהר יוצק יסודם. דאנון ארבע יסודין
 דארבע פרצופין, דאנון פרצוף אדם,
 ופרצוף אריה, ופרצוף שור, ופרצוף נשר,
 דממנין על מיא ואשא ורוחא ועפרא. אריה
 מרפכה וגלגולא דילה מיא, שור מרפכה
 וגלגולא דילה אשא. נשר מרפכה וגלגולא
 דילה רוחא. אדם מרפכה וגלגולא דילה
 עפרא. הדא הוא דכתיב (שם לד טז) ואדם על עפר
 ישוב.

ער שלש חיות נאמר, הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר. אדם צוה לאלף דור. בא רבי שמעון לנשקו, ופרח למעלה. אמר רבי שמעון, זקן זקן, עליך נאמר (מלאכי ב) הלא אב אחד לכלנו. בדיוקן שלמעלה, אבינו שבשמים. אשרי חלקנו שזכינו שיהיה לנו בך חלק.

ומה היה? פשתים, שנאמר בו (שמות כח) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. אמר לו רבי אלעזר, אם פן שהתכסתה בו הערוה - הוא טוב! אמר לו, בני, לא כל העריות שוים. זה לא הקריב הקרבן הזה אלא לקרב את ערותו לה, שנאמר בו (ויקרא יח) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה'. ומהי ערותו? הזנה הרעה, הערלה הנקבה, שערלה היא שנאמר בה אדם הראשון מושף בערלתו היתה.

ומהי האם של הערפוביאה הרעה? פרי העץ של טוב ורע, שנאמר בה (בראשית א) ותקח מפריה ויתאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל. ומהי? ליליית, משם באים הערב רב, שהם מערבים בישראל, שנאמר בהם (ישעיה א) הוי גוי חטא, שהם זרע מרעים בני משחיתים וגו'. ואמרו אלה אלהיך ישראל לעגל. ומשום זה (בראשית ד) ואל קין ואל מנחתו לא שעה.

והרי נאמר בקדוש ברוך הוא, (תהלים קמח) ורחמיו על כל מעשיו, ונאמר כי לא אחפץ במות המת, וקבל אותם, וכל שפן לקרבנו של קין. אלא שהיה רצונו לרע, כמו שנתבאר. אבל הבל היה רצונו בקרבנו לקרב את השכינה, לאותו שנאמר בו (דניאל י) ועתיק הימים יושב, לבושו פשלג לבן,

תלת חיון עליהו אתמר (שם לג ט) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר. אדם, (תהלים קה ח) צוה לאלף דור. אתא רבי שמעון לנשקא ליה פרח לעלא. אמר רבי שמעון (דף קלח ע"א) סבא סבא עליך אתמר (מלאכי ב י) הלא אב אחד לכלנו. בדיוקנא דלעלא אבינו שבשמים זכאה חולקנא דזכנא למחוי בך חולקא.

ומאי הוה פשתים, דאתמר ביה (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. אמר ליה רבי אלעזר אם פן דאתפסי ביה בשר ערוה טוב איהו. אמר ליה פרי לאו כל עריות שוין, האי לא קריב קרבנא דא אלא לקרבא ערוה דילה לה, דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה'. ומאי ערוה דילה זכמא בישא ערלה נוקבא דערלה היא דאתמר בה אדם הראשון מושף בערלתו הוה.

ומאי ניהו אמא דערפוביאה בישא, איבא דאילנא דטוב ורע דאתמר בה (בראשית ג) ותקח מפריה ויתאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל. ומאי ניהי ליליית מתמן קא אתין ערב רב, דאנון מערבין בישראל דאתמר בהון (ישעיה א ד) הוי גוי חטא, דאנון זרע מרעים בני משחיתים וגו'. ואמרו אלה אלהיך ישראל לעגלא. ובגין דא (בראשית ד) ואל קין ואל מנחתו לא שעה.

והא קדשא פריף הוא אתמר ביה (תהלים קמה ט) ורחמיו על כל מעשיו, ואתמר ביה (יחזקאל יח לב) כי לא אחפץ במות המת, וקביל לון כל שפן לקרבנא דקין. אלא דהוה רעותה לביש פמא דאתמר אבל הבל הוה רעותה בקרבנא דילה לקרבא שכינתא להוהוא דאתמר ביה

ושער ראשו כצמר נקי. במה?
באותו שהקריב מבכורות צאנו
ומחלבהן. ומשום זה וישע ה'
אל הכל. והרי נתבאר.

ומיד כשלא התקבל קרבנו של
קין, ויחר לקין מאד. ויאמר ה'
אל קין למה חרה לך שלא
התקבל קרבנך? אם תיטיב
מעשיך בגלגול - שאת לך בעולם
ותתקבל בתשובה, ואם לא -
לפתח חטאת רבץ.

הנה פאן אדם של עשיה ויצירה,
אדם של בריאה, שבארוה על
תפארת. מה זה בצלמו בצלם?
שתי הדמיות שלו למעלה. אלו
הם ו"ו, שתי ווי"ן, הם שני
דיוקנאות של א' שהוא האדם
של האמצע.

שהשכינה העליונה היא דמות
אדם עליון, שהוא חכמה,
והשכינה התחתונה דמות אדם,
שהוא העמוד האמצעי. ועוד,
העמוד האמצעי בדיוקן של פתח,
וזה אדם של בריאה. ואדם של
יצירה צדיק בדיוקן החכמה.
ומשום זה (מלכים א ה) ויהיה נתן
חכמה לשלמה. שהוא צדיק
ברית שלום, שלום ה'. ושכינה
התחתונה אדם של עשיה, דמות
השכינה העליונה.

ועוד אדם מהצד של וא"ו הוא
ארוך אפים, וזה אדם של בריאה,
אדם של יצירה, זעיר אנפין
מהצד של וי"ו. ויצר. יו"י אלו הם
הספירות של בריאה ויצירה
ועשיה התחתונים. ועוד,
בראשית בר"א שי"ת, והם אדם
של בריאה ויצירה ועשיה
התחתונים, ואדם של בריאה
ויצירה ועשיה העליונים.

ומצאנו שטמונים בספרו של
חנוך, שאדם בחשבון קטן הוא
תשע, וכל ספירה נקראת אדם,
והשכינה התחתונה דמות אדם.

ועתיק יומין יתב לבושה פתלג חור
ושער רישה פעמר נקא. במאי, בההוא דקריב
מבכורות צאנו ומחלבהן. ובגין דא
וישע ה' אל הכל. והא אתמר.

ומיד דלא אתקבל קרבנא דקין, ויחר לקין
מאד. ויאמר ה' אל קין למה חרה לך
דלא אתקבל קרבנך. אם תיטיב עובדך
בגלגולא, שאת לך בעלמא ותתקבל בתיובתא.
ואם לאו, לפתח חטאת רבץ.

הא הכא אדם דעשיה ויצירה אדם דבריאה
דאוקמוה על תפארת. מאי בצלמו בצלם
דתרין דיוקנין דילה לעלא. אלין אנון ו'ו תרין
ווי"ן אנון תרין דיוקנין דא' דאיהו אדם
דאמצעיתא.

דשכינתא עלאה איהי דמות אדם עלאה
דאיהו חכמה. ושכינתא תתאה
דמות אדם דאיהו עמודא דאמצעיתא. ועוד
עמודא דאמצעיתא בדיוקנא דכתר ודא אדם
דבריאה. ואדם היצירה צדיק בדיוקנא
דחכמה. ובגין דא (מלכים א ה כו) ויהיה נתן חכמה
לשלמה. דאיהו צדיק ברית שלום שלם ה'.
ושכינתא תתאה אדם דעשיה דמות דשכינתא
עלאה.

ועוד אדם מסטרא דוא"ו איהו ארוך אנפין
ודא אדם דבריאה אדם היצירה זעיר
אנפין מסטרא דוי"ו. יו"י אלין אנון ספירן
דבריאה ויצירה ועשיה תתאין, ועוד, בראשית
בר"א שי"ת, ואנון אדם דבריאה ויצירה
ועשיה תתאין, ואדם דבריאה ויצירה ועשיה
עלאין.

ואשבחנא טמירין בספרא דחנוך, דאדם
בחשבון זעיר תשע איהו. וכל
ספירה אתקריאת אדם. ושכינתא תתאה דמות

בְּרֵאשׁוֹנָה עֵלַת הָעֵלּוֹת אָמַר
לְפָתוֹר נַעֲשֶׂה אָדָם, יִהְיֶה הָרֹאשׁ
מִמֶּנּוּ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר ז) רֹאשׁוֹ
עֲלִיךָ כַּכְרָמֶל.

הָרֹאשׁ הֵנָּה אֶחָד, וּמִצְחוֹ וּשְׂתֵי
עֵינָיִם וּשְׂתֵי אָזְנוֹיִם - הֵנָּה שֵׁשׁ,
וּשְׂתֵי פָּנִים וְחֹטֵם - הֵנָּה תִּשְׁעָ.
נַעֲשֶׂה אָדָם, הֵנָּה הִפָּה שִׁיְהִיָּה
עֲשִׂירִית, הַכֹּלֵל שֶׁל הַכֹּל. אָמַר לוֹ
רַבּוֹן הָעוֹלָם, כֹּל עֲמַל הָאָדָם
לְפִיָּהוּ, וְכֹל גִּלְגּוּלָיו לְפִיָּהוּ,
וְאִפְשָׁר שִׁיִּנְתֵּן בְּשַׁעַה שֶׁל
מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ, אֲנִי אֲשַׁתְּתֵּף
עִמָּכֶם, לֹא יִהְיֶה עֲמַל בְּפִיָּהוּ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּרָא הַכֹּל בְּלֵי עֲמַל
וּיְגִיעָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים א) ^(א)
בְּדַבַּר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוֹ
כֹּל צָבָאָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וּמָה עֲמַל הָיָה
לְמַעַלָּה וְחֲסָרוֹן שֶׁל מְזוֹן? אָמַר
לוֹ, כֵּן, שְׂאוֹתוֹ אָדָם קְדָמוֹן הָיָה
בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, מִשׁוּם
שֶׁעֵלַת הָעֵלּוֹת לֹא הָיָה מִשְׁתַּתֵּף
שָׁם, מִשׁוּם שֶׁעַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה
שְׁלָם עִם נִקְבָּתוֹ. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר
(בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם, שֶׁהוּא
נִקְבָּה, וְהַשְׁתַּתֵּף שָׁם, שְׂאִינוּ
שׂוֹרֵה אֵלָּא בְּמִקּוֹם שְׁלָם.

אַחַר כֵּן יָרַד לַמַּחַ, שֶׁהוּא חֲכָמָה,
וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. שֶׁהַמַּח הוּא
אֶחָד, וְנִחְלַק לְאַרְבַּעַה מַחִים -
הֵנָּה חֲמֵשׁ. וּשְׁנֵי כַּנְפֵי רֵאָה וּשְׂתֵי
כְלָיוֹת שְׁנֹחֲשִׁבוֹת עֲמוּ מִבְּפָנָיִם -
הֵנָּה תִּשְׁעָ. וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, זֶה
הַלֵּב, שִׁיְהִיָּה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

וְאַחַר כֵּן יָרַד לַגּוֹף וְאָמַר נַעֲשֶׂה
אָדָם. שֶׁעַל הַגּוֹף, צָוָר וְקָנָה
וּוִשֵׁט - הֵנָּה שְׁלֹשׁ, וְהַגּוֹף וּשְׂתֵי
הַזְרוּעוֹת - הֵנָּה שֵׁשׁ, וּבְרִית וּשְׂתֵי
שׂוֹקִיִם - הֵנָּה תִּשְׁעָ. נַעֲשֶׂה אָדָם
- הַעֲשִׂירִית לְכֹל, זֶה הַנִּקְבָּה. בְּכֹל
מִקּוֹם הַנִּקְבָּה זֶה הִיא שְׁלֵמוֹת
הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים. וְכֵן הוֹלֵךְ
בְּכֹל אִיבָר וְאִיבָר וּבְכֹל סְפִירָה

אָדָם. בְּקִדְמִיתָא עֵלַת הָעֵלּוֹת אָמַר לְכַתָּר נַעֲשֶׂה
אָדָם יִהְיֶה רִישָׁא מִמֶּנּוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר ז)
וְרֹאשׁוֹ עֲלִיךָ כַּכְרָמֶל.

רִישָׁא הָא חַד. וּמִצְחָא דִּילָהּ וְתַרְיִן עֵינָיִן וְתַרְיִן
אוּדְנָיִן הָא שִׁית. וְתַרְיִן אֲנָפִין וְחוּטְמָא
הָא תִּשְׁעָ. נַעֲשֶׂה אָדָם הָא פּוּמָא דִּיהָא עֲשִׂירִית
כְּלָלָא דְכֹלָא. אָמַר לִיה רַבּוֹן עֲלָמָא (קהלת ז) כֹּל
עֲמַל הָאָדָם לְפִיָּהוּ. וְכֹל גִּלְגּוּלֵי דִּילָהּ לְפִיָּהוּ.
וְאִפְשָׁר דִּיהִיב בְּשַׁעַתָּא דְמְזוּנָיִ. אָמַר לִיה אֲנָא
אֲשַׁתְּתֵּף בְּכוּ לֹא יִהְיֶה עֲמַל בְּפִיָּהוּ. בְּהָהוּא
זְמַנָּא בְּרָא כֹלָא בְּלֹא עֲמַל וּיְגִיעָה. הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (תהלים לג) בְּדַבַּר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ
פִּיּוֹ כֹל צָבָאָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וּמָה עֲמַל הָוָה לְעֵלָּא
וְחֲסָרוֹנָא דְמְזוּנָא. אָמַר לִיה אֵינ דִּיהָוָה
אָדָם קְדָמוֹן הָוָה בְּנֵי עֲלָמִין וּמַחְרִיבֵן. בְּגִין
דְעֵלַת הָעֵלּוֹת לֹא הָוָה מִשְׁתַּתֵּף תַּמָּן. בְּגִין דְעַד
הַשְׁתָּא לֹא הָוָה שְׁלָיִם בְּנוֹקְבָא דִּילָהּ. וּבְגִין
דָּא אָמַר (בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם, דְאִיָּהוּ נִוְקְבָא
וְאֲשַׁתְּתֵּף תַּמָּן דְאִיָּהוּ לֹא שְׂרִיא אֵלָּא בְּאַתְר
שְׁלָיִם.

לְבַתָּר נְחִית לְמַחָא דְאִיָּהוּ חֲכָמָה וְאָמַר נַעֲשֶׂה
אָדָם. דְמַחָא אִיָּהוּ חַד וְאַתְּפִלַּג לְאַרְבַּע
מַחִין הָא חֲמֵשׁ. וְתַרְיִן כַּנְפֵי רֵאָה וְתַרְיִן כְּלָיִן
דְאַתְחֲשִׁיבוּ עִמָּה מְלָגָאוּ, הָא תִּשְׁעָ וְאָמַר
נַעֲשֶׂה אָדָם דָּא לְבָא דִּיהָא שְׁלִימוֹ דְכֹלָא.

וְלְבַתָּר נְחִית לַגּוֹפָא וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. דְגוֹפָא
עֲלָה צָוָר וְקָנָה וּוִשֵׁט הָא תִּלָּת.

וְגוֹף וְתַרְיִן דְרוּעִין הָא שִׁית. וּבְרִית וְתַרְיִן
שׂוֹקִיִן הָא תִּשְׁעָ. נַעֲשֶׂה אָדָם עֲשִׂירִית לְכֹלָא
דָּא נִוְקְבָא בְּכֹל אַתְר נִוְקְבָא דָּא אִיָּהי שְׁלִימוֹ
דְעֵלָּאִין וְתַתָּאִין. וְהָכֵי אֲזִיל בְּכֹל אִבְרָא וְאִבְרָ
וּבְכֹל סְפִירָה וְסְפִירָה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. עַד

דַּאֲתַפְלִילַת שְׁכִינְתָא בְּכָל סְפִירָה וּבְכָל אַבְר. בְּהוּא זְמַנָּא דַּאֲשַׁתְּלִימוּ כָּל אַבְרִין בְּהַ כָּל חַד לְעֶשֶׂר כְּגֻנָּא דָּא, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. לְבַתַּר נַחִית לְאַרְבַּע חִיּוֹן דַּאֲתַנְטִיל מַנְיָהּוּ אָדָם דַּאֲנֹן יְהוָה. וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם לְמַהוּי שְׁכִינְתָא כְּלִילָא מִכָּל סְטָרָא. וְהָכִי נַחִית לְתַתָּא לְכָל צְבָא הַשְּׁמַיִם וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. וְהָכִי לְתַתָּא בְּבִנֵי נִשְׂא. וְאַלְעֶזֶר בְּרִי נְקֻט הָאִי כְּלִילָא בִידָךְ, דְּבְכָל אֲתַר דְּלִית שְׁכִינְתָא תַמְן, לִית שְׁלֻמוֹתָא תַמְן, וְעַלְת הַעֲלוֹת לָא שְׁרִיא תַמְן. וּבְגִין דָּא אִיהוּ בְּרַ גַּשְׁפָּגִים בְּלֵא נֹקְבָא, לָא שְׁרִיא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵה. אָמַר רַבִּי אֶלְעֶזֶר וְכָל חַבְרֵיא דְתַמְן אֵלוּ לָא אֲתִינָא לְעֶלְמָא אֶלְא לְמַשְׁמַע דָּא דִּי.

וְעוּד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַפָּאן לָא נַחֲתִין עַל בֵּיתֵיהּ וְלֵא נְבִיעוּ, עַד דְּשְׁכִינְתָא אֲתַחַבְרַת בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ב) כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ. אַמַּאי בְּגִין דָּאָדָם אִין. דְּעֲלֵה אַתְמַר (יחזקאל מד ל) לְהַנִּיחַ בְּרַכָּה אֶל בֵּיתְךָ. וְאָדָם לֹא אֲתַקְרִי בְּלֵא נֹקְבָא, וּבְגִין דָּא כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ. וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ. וְכָל בְּנִינִין הוּוּ חֲרַבִּין וַיִּבְשִׁין בְּלֵא נְבִיעוּ, עַד דַּאֲתַת שְׁכִינְתָּא. וּבְגִין דָּא (שמות כ כד) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבוּא אֵלֶיךָ וּבְרַכְתִּיךָ. וְתַרְגָּם אֲנַקְלוּס בְּכָל אֲתַרָּא דַּאֲשֶׁרִי יֵת שְׁכִינְתִּי. דְּכָל בְּרַפָּאן בֵּיהּ מִתְּפַנְשִׁין.

וּבְגִינָה אַתְמַר כָּל הַפּוֹרְעַ פּוֹרְעַ בְּבְרוּךְ. מַאי בְּרוּךְ כ' פְּתַר. ר' רַאשִׁית חֲכָמָה. ב' אַמָּא עֲלָאָה וְאַמָּא תַתָּאָה. ו' כְּלִיל שֵׁית סְפִירָן, הָא עֶשֶׂר כְּלִילָן בְּהַ וְכֹלְהוּ מִתְּפַנְשִׁין לְגַבְהַ. רַאשִׁית חֲכָמָה. ב' הָאֵם הַעֲלִינָה וְהָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. ו' כּוֹלֵל

וּסְפִירָה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, עַד שְׁנַכְלָלַת הַשְּׁכִינָה בְּכָל סְפִירָה וּבְכָל אֵיבֹר.

בְּאוּתוּ הַזְּמַן שְׁנַשְׁלַמוּ כָּל הָאֵיבֹרִים בְּהַ, כָּל אַחַד לְעֶשֶׂר כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. אַחַר כֶּךָ יוֹרֵד לְאַרְבַּע הַחִיּוֹת שְׁמַהֵם נִטַּל אָדָם שְׁהֵם יְהוָה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׁתַּהֲיָה הַשְּׁכִינָה כְּלוּלָה מִכָּל צַד. וְכֶךָ יוֹרֵד לְמַטָּה לְכָל צְבָא הַשְּׁמַיִם וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, וְכֶךָ לְמַטָּה בְּבִנֵי אָדָם. וְאַלְעֶזֶר בְּנִי, נְקֻט אֶת הַכָּלֵל הַזֶּה בְּיָדְךָ - שְׁכָכְל מְקוּם שְׁאִין שֵׁם שְׁכִינָה, אִין שֵׁם שְׁלֻמוֹת, וְעַלְת הַעֲלוֹת לֹא שְׁרוּי שֵׁם. וּמַשּׁוּם זֶה הָאָדָם בְּלִי הַנְּקָבָה הוּא פְּגוּם וְלֹא שׁוֹרָה עֲלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעֶזֶר וְכָל הַחֲבָרִים שֵׁל שֵׁם, אֵלוּ לֹא בָּאנוּ לְעוֹלָם אֶלְא לְשַׁמַּע זֹאת - מִסְּפִיק.

וְעוּד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַבְּרָכוֹת אִין יוֹרְדוֹת עַל בֵּיתוֹ, וְלֹא הַנְּבִיעָה, עַד שֶׁהַשְּׁכִינָה מִתְּחַבְּרַת עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית ב) כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ. לְמָהּ? מַשּׁוּם שְׁאָדָם אִין, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרַכָּה אֶל בֵּיתְךָ, וְאָדָם לֹא נִקְרָא בְּלִי נְקָבָה, וּמַשּׁוּם זֶה כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ.

וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְכָל הַבְּנִינִים הָיוּ חֲרַבִּים וַיִּבְשִׁים בְּלִי נְבִיעָה, עַד שֶׁבָּאָה הַשְּׁכִינָה. וּמַשּׁוּם זֶה (שמות ב) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבוּא אֵלֶיךָ וּבְרַכְתִּיךָ. וְתַרְגָּם אוֹנְקְלוּס, בְּכָל מְקוֹם שְׁאֲשֶׁרָה אֶת שְׁכִינְתִּי. שְׁכָל הַבְּרָכוֹת מִתְּפַנְסוֹת בּוּ.

וּבְשִׁבְיָא נֶאֱמַר כָּל הַפּוֹרְעַ פּוֹרְעַ בְּבְרוּךְ. מַה זֶה בְּרוּךְ? כ' פְּתַר. ר' שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת. הִנֵּה עֲשָׂרָה כְּלוּלִים

בה, וכלם מתכנסים אליה. ומשום זה נקראת בית הכנסת, הכנוס של הכל.

וכך הזוקף - זוקף בשם, וכל הפורע - פורע בברוך, שהוא שנאמר בו וברוך אל עליון, כולל עשר ספירות ממעלה למטה, שהוא מקור כל הברכות. וכל הזוקף בשם, פועמים למה? היה לו לומר, כל מי שמתפלל, פורע בברוך וזוקף בשם! למה שתי כריעות ושתי זקיפות? אלא הסוד של שתי כריעות - הראש והגוף, עד ח"י העולמים שהוא כולל שמונה עשרה חליות. וזהו עד שיתפקקו כל החליות שבשדרה, ועליה נאמר ביעקב (בראשית לב) וישתחו ארצה שבע פעמים. וכמו ששתי כריעות הם בראש וגוף שהוא ברוך, כך צריך שם שתי זקיפות.

אמר רבי אלעזר, אבא, סוד עליון יש יותר שירידת הנביעה מבפנים היא יתרה. שתי כריעות הן י"ו למי? אל ה"ה, ושתי זקיפות בה"ה להעלות ה' עם י', ה' עם ו', כמו שבית ראשון ושני שהסתלקו בשני עמודים, ועליהם נאמר (תהלים קמה) סומך ה' לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים.

אמר לו, והרי נתבאר כל הפורע פורע בברכות, שהוא אל עליון שנכללים בו עשר, איך הם כפולים שם עשר שניים שיהיו שם שתי כריעות? שהרי הכריעות הן עשר ממעלה למטה. וזקיפות עשר ממטה למעלה. וסוד הדבר - אל"ף ה"א יו"ד ה"א. יו"ד ה"א ו"א ה"א. הכריעות בעשר מן אלף של אדנ"י, עד עשר זקיפות מן י' של אדנ"י, עד אלף מן אדנ"י הוא בברוך אל"ף ה"א יו"ד ה"א. וכל

ובגין דא אתקריאת בית הכנסת, כניסו דכלא. וברך הזוקף זוקף בשם וכל הפורע פורע בברוך. ההוא דאתמר ביה (בראשית יד כ)

וברוך אל עליון. כליל עשר ספירן מעלא לתתא דאיהו מקור כל ברפאן. וכל הזוקף זוקף בשם. תרין זמנין אמאי. הוה ליה למימר כל מאן דמצלי פורע בברוך וזוקף בשם. אמאי תרין כריעות ותרין זקיפות. אלא רזא דתרין כריעות רישא וגופא. עד ח"י עלמין דאיהו כליל ח"י חלון. ודא איהו עד שיתפקקו כל חליות שבשדרה. ועלה אתמר ביעקב (בראשית לב) וישתחו ארצה שבע פעמים. וכמא דתרין כריעות אנון ברישא וגופא דאיהו ברוך. הכי צריך תרין זקיפות תמן.

אמר רבי אלעזר אבא רזא עלאה אית יתיר דנחיתו דנביעו מלגאו איהו יתיר. תרין כריעות אנון י'ו לגבי מאן לגבי ה'ה. ותרין זקיפות בה"ה לסלקא ה' בי, ה' בו'. כגונא דבית ראשון ושני דאסתלקין בתרין עמודין. ועליהו אתמר (תהלים קמה יד) סומך ה' לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים.

אמר ליה והא אתמר כל הפורע פורע בברכות, דאיהו אל עליון דאתפלילן ביה עשר. איך אנון כפולים תמן עשר תגנא למהוי תמן תרין כריעות. דהא כריעות אנון עשר מעלא לתתא. זקיפות עשר (דף קלה ע"ב) מתתא לעלא. ורזא דמלה אל"ף ה"א יו"ד ה"א. יו"ד ה"א ו"א ה"א. הכריעות בעשר מן אלף דאדנ"י עד י' זקיפות מן י' דאדני עד אלף דאלף מן אדנ"י איהו אהיה. י' מן אדנ"י איהו יהו"ה. ובגין דא כל הפורע פורע בברוך אל"ף ה"א יו"ד ה"א. וכל הזוקף זוקף בשם יו"ד ה"א אהיה. י' מן אדנ"י הוא יהו"ה. ומשום זה כל הפורע פורע

הזקף זקף בשם י"ד ה"א וא"ו
ה"א. הרי כאן זקיפה אחת
וכריעה אחת. הפריעה באהיה,
זקיפה ביהו"ה, והכל באדני. אם
כן, זקיפה שניה וכריעה שניה
במה?

אמר רבי שמעון, ברוך בני
לעתיק הימים, ודאי שזקיפה
וכריעה שניה צריך לעלת
העלות, שמוריד אותו ממעלה
למטה ולהעלות בו השכינה,
שהוא זקף אותה בשם יהו"ה
שהכל בינו וברשותו. העליה
והירידה והנביעה ברשותו, שלא
מוריד אלא ברשותו. ואם הוא
לא מוריד נביעה, לא יורדת. ואם
הוא לא מוריד, אין עליה
לשכינה, והנביעה לא יורדת לה.
שמחו כל החברים ושמח רבי
אלעזר. צא קול ואמר על רבי
שמעון: ישמח אביך ואמך. ועל
רבי אלעזר - ותגל יולדתך.

ועוד נעשה אדם, התחברו אופן
ומלאך וכסא ואמרו נעשה אדם,
שיהיה בשתפות שלנו. הנשמה
מכסא, והרוח מהמלאך, והנפש
מהאופן, שיהיה בדיוקן שלנו
לברך ולקדש וליחד אותו כמנונו.
ועוד נעשה אדם. בינתים הגה
הזקן של הזקנים, העתיק של
העתיקים, ירד ואמר, שמעון
שמעון, מי הוא שאמר נעשה
אדם? ויאמר אלהים, מי הוא כאן
האלהים הזה? מיד פרח, ולא
ראה אותו. כמו ששמע רבי
שמעון שאמר לו שמעון שמעון
ולא קרא לו בשם רבי, אמר ודאי
הוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר
בו (דניאל ז) ועתיק הימים יושב,
ולבושו כשלג לכן. פעת השעה
לפתח בסוד הזה, שודאי כאן יש
סוד שאין רשות לגלות, וכעת
משמע שנתנה רשות לגלות.

פתח ואמר, למלך שהיו לו כמה בנינים לבנות, והיה לו אמן, והאמן לא היה עושה דבר אלא

וא"ו ה"א. הא הקא זקיפה חד והכרעה חד.
הכרעה באהיה זקיפה ביהו"ה. וכלא באדני.
אם כן זקיפה תנינא והכרעה תנינא במאי.

אמר רבי שמעון בריה ברי לעתיק יומין. ודאי
זקיפה והכרעה תנינא צריך לעלת
העלות. דנחית ליה מעלא לתתא ולסלקא ביה
שכינתא, דאיהו זקף לה בשם יהו"ה דכלא
בידה וברשותה עליה וירידה ונביעה ברשותה
דלא נחית אלא ברשותה. ואם הוא לא נחית
נביעו לא נחית. ואם הוא לא נחית לית סליקו
לשכינתא ונביעו לא נחית לה. חדו פלהו
חבריא וחדא רבי אלעזר. נפק קלא ואמר על
רבי שמעון (משלי כג כח) ישמח אביך ואמך ועל
רבי אלעזר ותגל יולדתך.

ועוד נעשה אדם, אתחברו אופן ומלאך וכסא
ואמרו נעשה אדם, דיהא בשתפו דילן,
נשמתא מכסא ורוחא ממלאך, ונפשא מאופן
למהוי בדיוקנא דילן לברכא ולקדשא וליחדא
ליה כגונא דילן.

ועוד נעשה אדם. אדהכי הא סבא דסבין
עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר, שמעון
שמעון מאן הוא דאמר נעשה אדם. ויאמר
אלהים מאי ניהו הקא האי אלהים. מיד פרח
ולא חזא ליה. פמא דשמע רבי שמעון שאמר
ליה שמעון שמעון ולא קרא ליה בשם רבי.
אמר ודאי דא איהו קודשא בריה הוא דאתמר
ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתב לבושה כתלג
חור. פען איהי שעתא למפתח בהאי רזא
דודאי הקא אית רזא דלא אית רשו לאתגליא.
וכען משמע דרשותא אתיהיב לאתגליא.

פתח ואמר למלך דהיה ליה כמה בנינים
למבני, והיה ליה אומנא. ואומנא לא

פתח ואמר, למלך שהיו לו כמה בנינים לבנות, והיה לו אמן, והאמן לא היה עושה דבר אלא

בְּרִשׁוֹת הַמֶּלֶךְ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי ח) וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אֲמוֹן וְגו'. הַמֶּלֶךְ וְדָאִי הוּא הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה לְמַעְלָה, וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא הַמֶּלֶךְ לְמִטָּה. אֱלֹהִים הָאֲמֵן לְמַעְלָה, וְזוּ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. אֱלֹהִים הָאֲמֵן לְמִטָּה, וְזוּ הַשְּׂכִינָה שְׁלֵמָטָה. וְאִין לְאִשָּׁה לַעֲשׂוֹת דְּבָר בְּלִי הַרְשׁוֹת שֶׁל בַּעֲלָהּ.

וְכֹרֶּ הַבְּנִינִים שֶׁהִיוּ בְּדֶרֶךְ אֶצִּילוֹת, הִיָּה הָאֵב אֹמֵר בְּאֲמִירָה לְאֵם יְהִי כֹף - וְכֹף הִיָּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית א) יְהִי אֹרֶךְ וַיְהִי אֹרֶךְ. וַיֹּאמֶר, הִיָּה אֹמֵר לְאֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ, בַּעַל הַבְּנִין הוּא שְׂאוֹמֵר, וְהָאֲמֵן עוֹשֶׂה מִיד. וְכֹף בְּכָל הַבְּנִינִים שֶׁהֵם בְּדֶרֶךְ אֶצִּילוֹת הִיָּה אֹמֵר יְהִי רְקִיעַ, יְהִי מְאֹרֶת, וְהַכֹּל מִיד נַעֲשֶׂה.

בְּשֶׁהֲגִיעַ לְעוֹלָם הַפְּרוּד, שֶׁהוּא עוֹלָם הַנִּפְרָדִים, אָמַר הָאֲמֵן לְבַעַל הַבְּנִין, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ. אָמַר בַּעַל הַבְּנִין, וְדָאִי טוֹב הוּא לַעֲשׂוֹתוֹ, אֲבָל עֲתִיד הוּא לְחַטָּא לְפָנֶיךָ, מִשׁוּם שֶׁהוּא כְּסִיל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אֵב וּבֵן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ. הִיא אֹמְרָת, אַחַר שֶׁחֲטָאוּ תְלוּי בָאֵם וְלֹא בָאֵב, אֲנִי רוֹצֶה לְבְרָא אוֹתוֹ בְּדִיוֹקְנִי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְלֹא רָצָה לְהַשְׁתַּחֲפֹּף בּוֹ הָאֵב.

בְּזִמְן שֶׁחֲטָא מַה פְּתוּב? וּבְכַפְשֵׁיכֶם שְׁלַחָה אֲמַכֶּם. אָמַר הַמֶּלֶךְ לְאֵם, וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ שְׁעֲתִיד הוּא לְחַטָּא? בְּאוֹתוֹ זְמַן גִּרַשׁ אוֹתוֹ, וְגִרַשׁ אוֹתָהּ עִמוֹ. וּמִשׁוּם זֶה פְּתוּב בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אֵב, זֶה אָדָם שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ אֶצִּילוֹת. וּבֵן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ, זֶה אָדָם שֶׁל בְּרִיאָהּ.

קָמוּ כָל הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ, רַבִּי רַבִּי, וְכִי יֵשׁ פְּרוּד בֵּין הָאֵב לְאֵם,

הָיָה עֶבֶד מְדַעַם אֶלָּא בְּרִשׁוֹ דְּמִלְכָּא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (משלי ח ל) וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אֲמוֹן וְגו'. מִלְכָּא וְדָאִי אִיהוּ חֲכָמָה עֲלָאָה לְעֵלָּא, וְעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא אִיהוּ מִלְכָּא לְתַתָּא. אֱלֹהִים אוּמְנָא לְעֵלָּא וְדָא אֲמָא עֲלָאָה, אֱלֹהִים אוּמְנָא לְתַתָּא וְדָא שְׂכִינְתָּא דְּלְתַתָּא. וְאֲתַתָּא לִית לָהּ לְמַעְבַּד מְדַעַם בְּלֹא רִשׁוֹ דְּבַעֲלָהּ.

וְכֹרֶּ בְּנִינִין דְּהוּוּ בְּאֹרַח אֶצִּילוֹת, הָיָה אֲבָא אָמַר בְּאֲמִירָה לְגַבִּי אֲמָא יְהִי כֹף, וְכֹף הָיָה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית א ג) יְהִי אֹרֶךְ וַיְהִי אֹרֶךְ. וַיֹּאמֶר, הָיָה אָמַר לְאֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ מְאִרִי דְּבְנִינָא אִיהוּ אֹמֵר, וְאוּמְנָא עֶבֶד מִיד. וְהָכִי בְּכָל בְּנִינִין דְּאֲנוּן בְּאֹרַח אֶצִּילוֹת, הָיָה אָמַר יְהִי רְקִיעַ יְהִי מְאֹרֶת וְכֹלָא אֲתַעְבִּיד מִיד.

בְּרִ מְטָא לְעֵלְמָא דְּפְרוּדָא דְּאִיהוּ עוֹלָם הַנִּפְרָדִים, אָמַר אוּמְנָא לְמְאִרִי בְּנִינָא, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ. אָמַר מְאִרִי בְּנִינָא וְדָאִי טוֹב הוּא לְמַעְבַּד לִיָּה אֲבָל עֲתִיד הוּא לְמַחְטִי קַמְךָ, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּסִיל. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (משלי י א) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אֵב וּבֵן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ, אִיְהִי אֲמִרָת בְּתַר דְּחוּבָהּ בְּאֲמָא תְלוּיָא וְלֹא בְּאֲבָא, אֲנָא בְּעִינָא לְמַבְרִי לִיָּה בְּדִיוֹקְנָא דִּילִי. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית א כ) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְלֹא בְּעֵא לְאֲשַׁתְּחָפָא בֵּיהּ אֲבָא.

בְּזִמְנָא דְּחָב מַה פְּתִיב (ישעיה נ א) וּבְכַפְשֵׁיכֶם שְׁלַחָה אֲמַכֶּם. אָמַר מִלְכָּא לְאֲמָא וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ דְּעֲתִיד אִיהוּ לְמַחְטִי. בְּהַהוּא זְמַנָּא תְרִיף לִיָּה וְתְרִיף לָהּ עִמָּה. וּבְגִין דָּא פְּתִיב בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אֵב, דָּא אָדָם דְּאִיהוּ בְּאֹרַח אֶצִּילוֹת. וּבֵן כְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ, דָּא אָדָם דְּבְרִיאָהּ.

קָמוּ כָלָהּ חֲבָרָא וְאָמְרוּ רַבִּי רַבִּי וְכִי אִית

שמצדו של האב הוא בדרך
אצילות ומצד האם בפריאה?
אמר, חברים חברים, לא כן,
שהנה אדם של אצילות, זכר
ונקבה היה מצדם של האב
והאם. וזהו (בראשית א) ויאמר
אלהים יהי אור ויהי אור. יהי אור
מצד האב, ויהי אור מצד האם.
וזהו אדם דו פרצופים, ולזה אין
בו צלם ודמות. אלא שלא היה
כנו"י שעולה לחשבון אלהים,
והכנו"י ההוא הוא אור וחשף.
ומשום החשף ההוא שהיה בכנו"י
ההוא אמר האב שעתידי הוא
לחטא לאדם של פריאה, שהוא
אור לבוש עליון, וזהו האור
שברא הקדוש ברוך הוא ביום
הראשון שגנו אותו לצדיקים.

והחשף ההוא שנברא ביום
הראשון לרשעים, זהו שכתוב
(שמואל א ב) ורשעים בחשף ידמו.
ומשום אותו החשף שהיה עתיד
להחטיא לאותו האור, לא רצה
האב להשתתף בו. ומשום זה
אמר נעשה אדם בצלמנו, האור
ההוא. כדמותנו, החשף ההוא,
שהוא הלבוש של האור כמו
שהגוף הוא לבוש לנשמה. זהו
שכתוב (איוב י) עור וכשר
תלבישני. שמחו כל החברים
ואמרו, אשרי חלקנו שזכינו
לשמע דברים שלא נשמעו עד
עתה.

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים לב)
ראו עתה כי אני אני הוא ואין
אלהים עמדי. אמר, שמעו חברים
דברים עתיקים שאני רוצה
לגלות, מאחר שנתנה לי הרשות
לגלות. מי הוא שאמר ראו עתה
כי אני אני הוא ואין אלהים
עמדי? אלא זהו עלת על כל
העליונים. והוא נקרא עלת
העלות, עלת מאלו העלות שלא
יעשה אחת מן העלות הללו שום

פרודא בן אבא ואמא, דמסטרא דאבא איהו
בארח אצילות ומסטרא דאמא בפריאה. אמר
להו חבריא חבריא לאו הכי, דהא אדם
דאצילות דכר ונוקבא הוה מסטרא דאבא
ואמא, ודא איהו (בראשית א) ויאמר אלהים יהי
אור ויהי אור. יהי אור מסטרא דאבא. ויהי
אור מסטרא דאמא. ודא איהו אדם דו
פרצופין. ולהאי לית ביה צלם ודמות. אלא
אמא הות ליה כנו"י דסליק לחשבון אלהים.
וההוא כנו"י איהו אור וחשף. ובגין ההוא חשף
דהוה בההוא כנו"י, אמר אבא דעתיד למחטי
לאדם דבריאה דאיהו אור לבוש עליון. והאי
איהו אור דברא קודשא ברוך הוא ביום ראשון
דגנו לצדיקים.

וההוא חשף דאתברי ביומא קדמא לרשיעיא
הדא הוא דכתיב (שמואל א ב ט) ורשעים
בחשף ידמו. ובגין ההוא חשף דהוה עתיד
למחטי לההוא אור, לא בעי אבא לאשתתפא
ביה. ובגין דא אמר נעשה אדם בצלמנו ההוא
אור. כדמותנו ההוא חשף דאיהו לבושא
דאור, כגונא דגופא דאיהו לבושא לנשמתא.
הדא הוא דכתיב (איוב יא) עור וכשר תלבישני.
חדו פלהו חבריא ואמרו זכאה חולקנא
דזכינא למשמע מלין דלא אשתמעו עד
השתא.

פתח עוד רבי שמעון ואמר (דברים לב ט) ראו עתה
כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי. אמר
חבריא שמעו מלין עתיקין דאנא בעינא
לגלאה בתי דאתיהיב לי רשו לגלאה. מאי
ניהו דאמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין
אלהים עמדי. אלא דא הוא עלת על כל עלאין.
וההוא אתקרי עלת העלות, עלת מאלין עלות
דלא יעביד חד מאלין עלות שום עובדא עד

מעשה עד שנוטל רשות מהעליון
ההוא שעליו, כמו שבארנו
למעלה בנעשה אדם.

נעשה ודאי על שנים נאמר. שזה
אמר לאותו שלמעלה ממנו
נעשה, ולא עושה דבר אלא
ברשות באמירה מאותו
שלמעלה ממנו, ואותו שלמעלה
ממנו לא עושה דבר עד שנוטל
עצה מחברו. אבל אותו שנקרא
עלת על כל העלות, שאין למעלה
ממנו, ואין למטה ששונה לו. זהו
שכתוב (ישעיה מ) ואל מי תדמיוני
וגו'. אמר, ראו עתה כי אני אני
הוא ואין אלהים עמדי, שנוטל
ממנו עצה, כמו ההוא שאמר
ויאמר אלהים נעשה אדם
בצלמנו.

קמו כל החברים ואמרו, רבי, תן
לנו רשות לדבר במקום הזה.
אמרו, והרי אמרת למעלה שעלת
העלות אמר לפתר נעשה אדם,
ואיך אמרו בעלת העלות שלא
נוטל עצה ורשות אלא הוא לבדו
בלי שתוף וחשבון, שכתוב ואין
אלהים עמדי, אפלו אלהים של
אצילות?

אמר להם, תהיינה שומעות
אזניכם מה שפיתך מדבר. והרי
לא אמרתי לכם עכשו שיש
שנקרא עלת העלות, ואינו אותו
שנקרא עלת על כל העלות? !
שעלת על כל העלות אין לו שני
שנוטל עצה ממנו, שהוא יחיד
קדם הכל, ואין לו שתי שתי

ומשום זה אמר ראו עתה כי אני
אני הוא ואין אלהים עמדי,
שנוטל ממנו עצה. שהוא יחיד
קדם הכל, ואין לו שני ולא שתי
ואין חשבון. שיש אחד בשתוף
כמו זכר ונקבה שנאמר בהם כי
אחד קראתיו וכו'. אבל הוא אחד
בלי חשבון ובלי שתוף, ומשום
זה ואין אלהים עמדי. קמו כל החברים והשתטחו לפניו ואמרו, אשרי מי שרבנו מסכים עמו

דנטיל רשו מההוא עלאה דעלה, כמה
דאוקימנא לעלא בנעשה אדם.

נעשה ודאי, על תרין אתמר דאמר דא לההוא
דלעלא מנה, נעשה ולא עביד מדעם,
אלא ברשו באמירה מההוא דלעלא מנה.
וההוא דלעלא מנה לא עביד מדעם עד דנטיל
עצה מחברה. אבל ההוא דאתקרי עלת על
כל העלות, דלית לעלא מנה ולית לתתא דשוה
ליה. הדא הוא דכתיב (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיוני
וגו'. אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין
אלהים עמדי, דנטיל עצה מנה, כגונא דההוא
דאמר ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו.

קמו פלהו חבריא ואמרו רבי הב לן רשו
למללא בהאי אתר. אמרו והא לא אמרת
לעיל דעלת העלות אמר לכתר נעשה אדם,
ואיך אמרת בעלת (דף ק"ג ע"א) העלות דלא נטיל
עצה ורשו אלא איהו בלחודוהי בלא שתוף
וחשבון, דכתיב ואין אלהים עמדי. אפלו
אלהים דאצילות.

אמר לון יהון שמעין אודניכון מה דפומיכו
ממלל. והא לא אמרית לכו השתא דאית
דאתקרי עלת העלות, ולא איהו ההוא
דאתקרי עלת על כל העלות. דעלת על כל
העלות לית ליה תנינא דנטיל עצה מנה. דאיהו
יחיד קדם פלא, ולית ליה שתפא.

ובגין דא אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין
אלהים עמדי דנטיל עצה מנה. דאיהו
יחיד קדם פלא ולית ליה תנינא ולא שתפא.
ולא חשבנא. דאית אחד בשתוף כגון דכר
ונוקבא דאתמר בהון (ישעיה נא ב) כי אחד קראתיו
וכו'. אבל איהו חד בלא חשבון ובלא שתוף.
ובגין דא ואין אלהים עמדי. קמו פלהו חבריא

לגלות סודות טמירים שלא היו מתגלים למלאכים קדושים. אמר להם, חברים, יש לנו להשלים הפסוק, שפמה סודות טמירים בפסוק הזה, אני אמית ואחיה וגו'. חברים, אני אמית בספירה, ואחיה בספירה. מצד הימין חיים, ומצד השמאל מיתה. ואם לא הספימו שניהם בעמוד האמצעי, לא מתקיים הדין, שהוא במושב שלשה יחד. ורפעים מספירים השלשה לעשות דין, ותבא יד ימין שהיא פשוטה לקבל שבים, שהיא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזו השכינה נקראת יד ימין מצד החסד, יד שמאל מצד הגבורה. יד יהו"ה מצד העמוד האמצעי. כשאדם חוזר בתשובה, היד הזו מצילתם מן הדין, אבל כשדן עלת על כל העלות, נאמר בו ואין מידי מציל.

ועוד, שלש פעמים יש בפסוק הזה אני אני אני, שיש בהם א א א י י י, שנקראו ביו"ד ה"י וא"ו ה"י יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ויש בהם שלש ווי"ם - ואי"ן ואחיה ואנ"י, שנקראו בשמות הללו. ועם כל זה שבארנו החברים את הפסוק הזה אצל אלהים אחרים - ראו עתה כי אני אני הוא, זה הקדוש ברוך הוא ושכינתו שנאמר בהם אנ"י וה"ו. ואין אלהים עמדי - זה סמאל ונחש. אני אמית בשכינה את מי שהוא רשע, ואני אחיה בה את מי שהוא צדיק. ואין מידי מציל - זו יד יהו"ה שהיא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א. והיא כו"ו במוכס"ז

כו"ו, והכל אמת.

אבל מה שנאמר למעלה על העליון שהוא עלת על כל העלות, הסוד הזה לא נמסר אלא לחכמים ונביאים.

ואשתטחו קמה ואמרו, זכאה בר נש דמארי אסתכם עמה לגלאה רזין טמירין דלא הוו מתגלין למלאכין קדישין.

אמר לון חבריא אית לן לאשלמא קרא, דכמה רזין טמירין בהאי קרא. אני אמית ואחיה וגו'. חבריא אני אמית בספירה, ואחיה בספירה מסטרא דימינא חיי, ומסטרא דשמאלא מיתה. ואי לא אסתכמו תרויהו בעמודא דאמצעיתא לא אתקנים דינא דאנון במותב תלתא כחדא.

ולזמנין אסתכמון תלתא למעבד דינא, וייתי יד ימינא דאיהי פשוטה לקבל שבים.

דאיהו יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א ודא שכינתא אתקרי יד ימין מסטרא דחסד, יד שמאל מסטרא דגבורה. יד יהו"ה מסטרא דעמודא דאמצעיתא. כד בר נש חזר בתשובתא האי יד שיזיב לון מן דינא. אבל כד דן עלת על כל העלות, אתמר ביה ואין מידי מציל.

ועוד תלת זמנין אית בהאי קרא אני אני אני דאית בהון א א א י י י, דאתרמיזו ביו"ד ה"י וא"ו ה"י. יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואית בהון תלת ווי"ן ואי"ן ואחיה ואנ"י דאתרמיזו באלין שמהן. ועם כל דא דהאי קרא אוקמוה חבריא לגבי אלהים אחרים. ראו עתה כי אני אני הוא דא קודשא בריך הוא ושכינתה דאתמר בהו אנ"י וה"ו. ואין אלהים עמדי, דא סמאל ונחש. אני אמית, בשכינתא למאן דאיהו חיב. ואני אחיה ביה למאן דאיהו זפאי. ואין מידי מציל דא יד יהו"ה דאיהו יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואיהו כו"ו במוכס"ז כו"ו וכלא קשוט.

אבל מה דאתמר לעלא על עלאה דאיהו עלת על כל העלות, האי רזא לא אתמסר אלא לחכימא ונביאיא.

ועוד נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, הא
אוקמוה חבריא על מלאכי השרת,
דאנון אמרו האי קרא, אמרו ליה בתר דהו
ידעין מה דהוה ומה דעתיד למהוי. ואנון הו
ידעי דהוה עתיד למחטי. ואמאי בעי ליה
למעבד. ולא עוד אלא עז"א ועזא"ל הו
מקטרגין עלה זמנא דאמרה שכינתא לקודשא
ברוך הוא נעשה אדם.

אמרו (תהלים קמד ג) מה אדם ותדעהו. מה את בעי
למעבד אדם ותדעהו ועתיד למחטי
קמך באתתא דילה דאיהי חשף. דאור איהו
דכורא. חשף נוקבא. שמאלא חשף דבריאה,
בהווא זמנא שכינתא אמרת לון בהאי דאתון
מקטרגין אתון עתידין למנפל. הדא הוא
דכתיב (בראשית ו ב) ויראו בני האלהים את בנות
האדם. וחשקו בהון וטעו בהון ואפיל לון
שכינתא מקדשה דילהון.

אמרו חבריא אי הכי עז"א ועזא"ל לא
משקרין במלוליהו. דודאי בנוקבא
הוה עתיד למחטי אדם. אלא הכי אמרת
שכינתא אתון דאזדמנתון לקטרוגא קדמי
יתיר מפל צבא מרום, אם אתון הויתון שפירין
מאדם בעובדיכו, יאות לכו לקטרגא עלה.
אבל אם הוא עתיד למחטי באתתא חדא אתון
בנשין סגיאין. כמא דאתמר (שם ו) ויראו בני
האלהים את בנות האדם. בנות האדם ולא בת
האדם. ולא עוד אלא אם אדם חב הא
אקדימית ליה תשובה לאחזרא למארה
ולאתתקנא במא דחב.

אמרו ליה חבריא אם פן אמאי פלי האי. אמר
רבי אלעזר לחבריא אי לא הוה הכי
דברא קודשא בריך הוא יצר הטוב ויצר הרע
דאנון אור וחשף, לא הוה זכו וחובה לאדם

ועוד נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, הא
כדמותנו, הרי פרשוה החברים
על מלאכי השרת, שהם אמרו
את הפסוק הזה אחר שהיו
יודעים מה שהיה ומה שעתידי
להיות. והם היו יודעים שהיה
עתיד לחטא, ולמה רצה לעשות
לו? ולא עוד, אלא עזא ועזאל
היו מקטרגים עליו בזמן שאמרה
השכינה לקדוש ברוך הוא נעשה
אדם.

אמרו, מה אדם ותדעהו, מה
אתה רוצה לעשות אדם ותדעהו,
ועתיד לחטא לפניך באשתו
שהיא חשף, שהאור הוא זכר,
החשף נקבה, השמאל חשף של
בריאה. באותו זמן אמרה לו
השכינה, בזה שאתם מקטרגים,
אתם עתידים לנפל. זהו שכתוב
(בראשית ו) ויראו בני האלהים את
בנות האדם, וחשקו בהן וטעו
בהן, והפילה אותם השכינה
מקדשתם.

אמרו החברים, אם כן, עזא
ועזאל לא משקרין בדבריהם,
שודאי בנקבה היה עתיד לחטא
אדם. אלא כן אמרה השכינה,
אתם שהודמנתם לקטרג לפני
יותר מפל צבא המרום, אם אתם
הייתם טובים מאדם במעשיכם,
נאה לכם לקטרג עליו. אבל אם
הוא עתיד לחטא עם אשה אחת,
אתם בנשים רבות, כמו שנאמר
(שם ו) ויראו בני האלהים את בנות
האדם. בנות האדם ולא בת
האדם. ולא עוד, אלא אם אדם
חוטא, הרי הקדים לו תשובה
לחזר לרבונו ולהתתקן במה
שחטא.

אמרו לו החברים, אם פן למה
פל זה? אמר רבי אלעזר לחברים,
אם לא היה כן שברא הקדוש
ברוך הוא יצר טוב ויצר הרע
שהם אור וחשף, לא היתה זכות

וְחֹכְבָה לְאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אֵלֹא מְשֻׁם שֶׁנִּבְרָא מִשְׁנֵיהֶם. וּמְשֻׁם זֶה (דברים ל) רָאָה נְתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הַחַיִּים. אָמְרוּ לוֹ, וְעוֹד כֵּל זֶה לְמָה? לֹא הִיָּה נִבְרָא לְחֹטָא לְפָנֵי יְהוָה, וְלֹא גִוַּרְם כֵּל מִה שֶׁגִּוַּרְם לְמַעַלָּה, וְלֹא הִיָּה לוֹ לֹא עֲנֵשׁ וְלֹא שְׂכָר.

אָמַר חֲבֵרִיא מִן הַדִּין הִוָּה לְמַבְרִי לִיה בְּגִין אֹתוֹ בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, בְּגִלְלָה נִבְרָא, שֶׁכְּתוּב בָּהּ שְׂכָר לְצַדִּיקִים וְעֲנֵשׁ לְרָשָׁעִים, וְלֹא הִיָּה שְׂכָר לְצַדִּיקִים וְעֲנֵשׁ לְרָשָׁעִים. אֵלֹא בְּשִׁבִיל אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, לֹא תְהוּ בְּרִיאָה לְשִׁבְתִּי יְצִרָה. אָמְרוּ, וְדַאי כַּעַת שֶׁמַּעֲנֵנוּ מִה שֶׁלֹּא שֶׁמַּעֲנֵנוּ עַד עַכְשָׁו, שְׁוֹדַאי לֹא בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דְבָר שְׂאִינוּ צְרִיךְ.

וְלֹא עוֹד, אֵלֹא הַתּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה הִיא הַלְבוּשׁ שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אִם אָדָם לֹא הִיָּה עֲתִיד לְהַבְרָא, הִיָּתְהַ הַשְּׂכִינָה בְּלִי כְסוּי, כְּמוֹ עֲנִי. וּמְשֻׁם זֶה, כֵּל מִי שֶׁחֹטָא כְּאֵלּוֹ הַפְּשִׁיט אֶת הַשְּׂכִינָה מְלַבּוּשָׁה, וְזֶהוּ עֲנֵשׁוֹ שֶׁל אָדָם. וְכֵל מִי שֶׁמְקִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, כְּאֵלּוֹ הַלְבִּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּמַלְבוּשֵׁיהָ. וּמְשֻׁם זֶה פְּרֻשָׁה בְּכְסוּי שֶׁל צִיצִית (שְׁמוֹת כב) כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבָדָה הִיא שֶׁמְלָתוֹ לְעֵרוֹ בְּמָה יִשְׁכַּב, בְּגָלוֹת, וְהָרִי פְּרֻשָׁה.

בֵּא וְרָאָה, הַחֹשֶׁף הוּא הַשְּׁחָר שֶׁל הַתּוֹרָה, הָאוֹר הַלְבָן שֶׁל הַתּוֹרָה. וּכְשֶׁאֹתוֹ הָאוֹר מְתַלְבֵּשׁ בַּחֹשֶׁף, נֶאֱמַר בַּתּוֹרָה שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֶאֱמַר (שיר השירים א) וּכְשֶׁמִּסְתַּלֵּק מִשָּׁם אוֹר שֶׁהוּא לְבָן, הִיא אוֹמֶרֶת אֵל תְּרַאֲנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֶרֶת. וְהַתּוֹרָה כְּמוֹ בַת הָעֵצִין שֶׁהִיא שְׁחוֹרָה וְיָפָה בְּאוֹר שְׂמַאִיר בָּהּ, וּמְשֻׁם זֶה בַת הָעֵצִין וְהָאוֹר הַמַּאִיר בָּהּ אָמַר דּוֹד (תהלים כז) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא. אוֹרִי - אוֹר י', שֶׁהִיא בַת

דְּבִרְיָאָה. אֵלֹא בְּגִין דְּאֶתְבְּרִי מִתְּרוּיָהּ. וּבְגִין דָּא (דברים ל טו) רָאָה נְתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע (שם יט), וּבְחֶרֶף בַּחַיִּים. אָמְרוּ לִיה וְעוֹד אֲמַאי כְּלִי הָאִי. לֹא הִוָּה אֶתְבְּרִי לְמִיחָב קָדָם יְהוָה, וְלֹא לְגִרְמָא כֵּל מִה דְּגִרְמִים לְעֵלָא, וְלֹא הִוָּה לִיה לֹא עֲנֵשׁ וְלֹא שְׂכָר.

אָמַר חֲבֵרִיא מִן הַדִּין הִוָּה לְמַבְרִי לִיה בְּגִין דְּאוֹרִיתָא בְּגִינָה אֶתְבְּרִיאַת דְּכֶתִיב בָּהּ אֲגִרָא לְצַדִּיקִיא וְעֲנֵשׂא לְרָשָׁעִיא. וְלֹא הִוָּה אֲגִרָא לְצַדִּיקִיא וְעֲנֵשׂא לְרָשָׁעִיא, אֵלֹא בְּגִין אָדָם דְּבִרְיָאָה (ישעיה מה יח) לֹא תְהוּ בְּרִיאָה לְשִׁבְתִּי יְצִרָה. אָמְרוּ וְדַאי כְּעֵן שֶׁמַּעֲנָא מִה דְּלֹא שֶׁמַּעֲנָא עַד הַשְּׁתָא. דְּוֹדַאי לֹא בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלִתָא דְּלֹאוֹ הוּא צְרִיךְ.

וְלֹא עוֹד אֵלֹא אוֹרִיתָא דְּבִרְיָאָה אִיהִי לְבוּשָׁא דְּשְׂכִינְתָא. אִם אָדָם לֹא הִוָּה עֲתִיד לְמַבְרִי הִוָּה שְׂכִינְתָא בְּלֹא כְסוּיָא כְּגִוּנָא דְּעֲנִי. וּבְגִין דָּא כֵּל מִן דְּחָב כְּאֵלּוֹ הַפְּשִׁיט לְשְׂכִינְתָא מְלַבּוּשָׁהָ, וְהִיא אִיהִי עוֹנֵשׂא דְּאָדָם. וְכֵל מִן דְּמְקִים פִּיקוּדָא דְּאוֹרִיתָא כְּאֵלּוֹ הוּא לְבִישׁ לְשְׂכִינְתָא בְּמַלְבוּשָׁהָ. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ בְּכְסוּיָא דְּצִיצִית, (שְׁמוֹת כב כז) כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבָדָה הִיא שֶׁמְלָתוֹ לְעֵרוֹ בְּמָה יִשְׁכַּב בְּגָלוֹתָא וְהִיא אוֹקְמוּהָ.

תָּא תְּזִי חֹשֶׁף אִיהוּ אֲפֻמוֹ דְּאוֹרִיתָא אוֹר תְּרוּיָהּ דְּאוֹרִיתָא. וְכֵד הִוָּה אוֹר מְתַלְבֵּשׁ בַּחֹשֶׁף, אֲתֵמַר בְּאוֹרִיתָא שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֶאֱמַר (שיר השירים א) וְכֵד אִסְתַּלֵּק מִתְּמִן אוֹר דְּאִיהוּ תְּרוּיָהּ, אִיהִי אוֹמֶרֶת אֵל תְּרַאֲנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֶרֶת. וְאוֹרִיתָא כְּגִוּנָא דְּבַת עֵינָא דְּאִיהִי אֲפֻמָּא וְשְׂפִירָא בְּאוֹר דְּנִהִיר בֵּיהּ. וּבְגִין בַת עֵינָא וְאוֹר דְּנִהִיר בָּהּ אָמַר (ד קלו ע"ב) דּוֹד (תהלים כז א) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעֵי

עין. ושני גננים יש לה, אור מבפנים וחשף מבחוץ להיות שולט בהם על כל הקלפות. זהו שפתוב ומלכותו בכל משלה. בלבוש של אור היא שולטת על כל אותם שנאמר בהם ולכל בני ישראל היה אור במושבתם, ובלבוש שחר שולטת על הרשעים שנאמר בהם ורשעים בחשף ידמו.

ועוד, שהאור הוא מצד הימין, שהוא אור היום הראשון שנאמר בו יהי אור, זה אברהם, ויקרא אלהים לאור יום. החשף מצד השמאל של יצחק, שהוא היום השני, שנאמר בו ותכהין עינו מראת. ולחשף קרא לילה וגו'. אדם, זה יעקב, התלבש בשניהם, באור של הימין ובחשף של השמאל.

ובשניהם העמוד האמצעי הוא עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה, שמאיר בשניהם. זהו שפתוב (שמות יג) לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם וגו'. הענן מהצד שלו מים. החשף מהצד שלו אש. העמוד הוא השלום ביניהם. זהו שפתוב (איוב כה) עשה שלום במרומו. וכשהוא באמצע, ולא קרב זה אל זה כל הלילה. לא קרב המים לאש, ולא אש למים. כמו שהוא הפריד ביניהם, זוהי מחלקת לשם שמים, הלל ושמאי.

בנגדם שני אמוראים ברקיע - מיכאל וגבריאל, ושר שלום מכריע ביניהם, שהוא נוריאל אוריאל. אוריאל נקרא מצד של הימין, נוריאל מצד השמאל, והוא אדם שלמטה, מטטרוין שמו, ששולט על כל בעלי המשנה. זהו שפתוב וירדו בדגת הים. אלו תלמידי חכמים

ממי אירא. אורי אור י' דאיהי בת עין. ותריין גונין אית לה, אור מלגאו וחשף מלבר למיהוי שלטאה בהו על כל קלפיין. הדא הוא דכתיב (שם קג ט) ומלכותו בכל משלה. בלבבושא דאור איהי שליטת על כל אנון דאתמר בהון (שמות ו כג) ולכל בני ישראל היה אור במושבתם. ובלבוש אפמא שליטת על חיבאי דאתמר בהו (ש"א ב ט) ורשעים בחשף ידמו.

ועוד אור איהי מסטרא דימינא דאיהו אור יום קדמאה דאתמר ביה (בראשית א ג) יהי אור, דא אברהם ויקרא אלהים לאור יום. חשף מסטרא דשמאלא דיצחק דאיהו יום תנינא דאתמר ביה (שם כד א) ותכהין עינו מראת. ולחשף קרא לילה וגו'. אדם דא יעקב אתלבש בתרויהו באור דימינא ובחשף דשמאלא.

ובתרויהו עמודא דאמצעיתא איהו עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה דנהיר בתרויהו. הדא הוא דכתיב (שמות יג כב) לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם. ענן מסטרא דילה מיא. חשף מסטרא דילה אשא. עמוד איהו שלום ביניהו. הדא הוא דכתיב (איוב כה ב) עשה שלום במרומו. וכד איהו באמצעיתא (שמות יד כ) ולא קרב זה אל זה כל הלילה. לא קריב מיא לאשא, ולא אשא למיא. דאיהו אפריש ביניהו האי איהו מחלקת לשם שמים פגון הלל ושמאי.

לקבליהו תריין אמוראי ברקיעא מיכאל וגבריאל ושר שלום מכריע ביניהם דאיהו נוריאל אוריאל. אוריאל אתקרי מסטרא דימינא. נוריאל מסטרא דשמאלא. ואיהו אדם דלתתא מטטרוין שמה דשליט על כל מארי מתניתין. הדא הוא דכתיב (בראשית א כ) וירדו בדגת הים. אלין תלמידי חכמים

שְׁמַתְרַבִּין בְּיַמָּא דְאֹרִיָתָא דִירְתִי מִתְמָן וְכוּ'.
מִשָּׁם וְכוּ'.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא שֵׁי"ת, וְזֶה
מִטְטְרוּ"ן אוֹת בְּצַבָּאוּ, וּבְשִׁבִילוֹ
נֶאֱמַר (בראשית ד) וַיֵּשֶׁם ה' לְקִנְיָן
אוֹת, לְהִגָּן עֲלוּי. מַה שְׁהִיָּה הוֹלֵף
נַע וְנָד בְּגִלְגוּל, נַעֲשֶׂה נוֹד. מִיָּד
וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קִדְמַת עֲדָן. וְזוֹ
אוֹת בְּרִית הַמִּילָה שֶׁקָּנָא עַל שֵׁל
אַחִיו, מִשּׁוֹם שְׁנוּלֵד מֶהוּל.
וּבְאִיזָה מְקוֹם זָכָה לוֹ? בְּקִינִי,
מִשּׁוֹם שֶׁשָּׁם חָזַר בְּתִשּׁוּבָה וַיִּצְאוּ
מִמֶּנּוּ בְּנָיו שְׁכַנְסוּ לְגַן עֲדָן,
וּמִשּׁוֹם זֶה וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קִדְמַת
עֲדָן.

אַחַר כֵּן עָשָׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד הָרַע,
וְהַתְּפִשְׁטוּ בְּגִלְגוּלִים בְּעוֹלָם,
וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר וַיֵּדַע קִין אֶת אִשְׁתּוֹ
וַתַּהַר וַתֵּלֵד אֶת חֲנוּךְ. חֲנוּךְ מֵהַצַּד
שֶׁל קִין, וְזֶה יֵצֵר הָרַע, חֲנוּךְ לְרַע.
וַיֵּשׁ חֲנוּךְ מֵהַצַּד שֶׁל אָנוּשׁ, שֶׁהוּא
יֵצֵר הַטּוֹב, חֲנוּךְ לְטוֹב, וְנֶאֱמַר בּוֹ
(שם ה) וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים
וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים. וְזֶה
חֲנוּךְ שְׁנֵהֶפֶף בְּשָׂרוֹ לְלִפְיָדֵי אִשׁ.
וַיִּשְׁרֹשֶׁה הֵם: אָדָם, שֵׁת, אָנוּשׁ.
מֵאָנוּשׁ הַתִּיחֶסּוּ כָּל הַדּוֹרוֹת. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב אֲזִי הוֹחֵל לְקַרָּא בְּשֵׁם ה'.
מִשָּׁם הַתְּפִשְׁטוּ כָּל הַגִּלְגָּלִים שֶׁל
הַצַּדִּיקִים. חֲנוּךְ שֶׁיֵּצֵא מֵאָנוּשׁ
הוּא מִטְטְרוּ"ן שְׁנֵהֶפֶף בְּשָׂרוֹ
לְלִפְיָדֵי אִשׁ, וְהוּא נוֹרִיאֵל, וְעַל
שְׁנֵיהֶם נֶאֱמַר וְהַחִיּוֹת רִצּוּא וְשׁוֹב.
רִצּוּ"א זֶה נוֹרִיאֵל. וְשׁוֹ"ב
מִטְטְרוּ"ן, כֵּן עוֹלִים בְּחֻשְׁבוֹן.
כְּמֵרָאָה הַבְּזָק, אֵלָּא הוּא כְּמֵרָאָה
הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנָן, שְׁנֵאֱמַר
בּוֹ (בראשית ט) וְהָיָה בְּעַנְנֵי עֵנָן עַל
הָאָרֶץ וְנִרְאָתָהּ הַקֶּשֶׁת בְּעַנְנֵי,
וּבְשִׁבִילוֹ נֶאֱמַר (שם) וְלֹא יִהְיֶה עוֹד
הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר,
מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּהַפֵּף לְלִפְיָדֵי אִשׁ. וְכָל
הַמְּלָאכִים הַמְּמַנִּים עַל הַנְּשׂוֹמוֹת
שֶׁל הַגִּלְגוּלִים הֵם מִשָּׁם.

דְּמַתְרַבִּין בְּיַמָּא דְאֹרִיָתָא דִירְתִי מִתְמָן וְכוּ'.
בְּרֵאשִׁית בְּרָא שֵׁי"ת וְדָא מִטְטְרוּ"ן אוֹת בְּצַבָּא
דִּילָה. וּבְגִינָה אֲתָמַר (בראשית ד טו) וַיֵּשֶׁם
ה' לְקִינְיָן אוֹת. לְאֲגָנָא עֲלָה מַה דִּיהוּה אֲזִיל נַע
וְנָד בְּגִלְגוּלָא, אֲתַעְבִּיד נוֹד. מִיָּד (שם ד טז) וַיֵּשֶׁב
בְּאַרְץ נוֹד קִדְמַת עֲדָן. וְדָא אוֹת דְּבְרִית מִילָה
דְּקָנָא עֲלָה דְאַחוּהָ בְּגִין דְּנוֹלֵד מֶהוּל. וּבְאֶן
אַתְר זָכָה לִיָּה בְּקִינֵי בְּגִין דְּחֲזַר תְּמָן בְּתִיבְתָא
וְנִפְקוּ בְּנוֵי מִנָּה דְעָאלוּ לְגַן עֲדָן. וּבְגִין דָּא
וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קִדְמַת עֲדָן.

לְבַתֵּר עֲבִיד תוֹלְדִין מִסְטְרָא דְרַע, וְאֲתַפְשְׁטוּ
בְּגִלְגוּלִין דְּעֲלָמָא. וְעֲלִיהוּ אֲתָמַר (שם ד
יז) וַיֵּדַע קִין אֶת אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֵד אֶת חֲנוּךְ.
חֲנוּךְ מִסְטְרָא דְקִין וְדָא יֵצֵר הָרַע חֲנוּכָא לְבִישׁ.
וְאִית חֲנוּךְ מִסְטְרָא דְאָנוּשׁ דְאִיהוּ יֵצֵר הַטּוֹב
חֲנוּכָא לְטַב. וְאֲתָמַר בֵּיה (שם ה כב) וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ
אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים. וְדָא
חֲנוּךְ דְנֵהֶפֶף בְּשָׂרִיהּ לְלִפְיָדֵי אִשׁ.

וְתַרְתָּא אָנוּן אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ. אָנוּשׁ מִתְמָן
אֲתִיחֶסּוּ כָּל דְרִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב
(שם ד כז) אֲזִי הוֹחֵל לְקַרָּא בְּשֵׁם ה'. מִתְמָן אֲתַפְשְׁטוּ
כָּל גִּלְגוּלִין דְּצַדִּיקָא. חֲנוּךְ דְנִפְק מֵאָנוּשׁ אִיהוּ
מִטְטְרוּ"ן דְנֵהֶפֶף בְּשָׂרוֹ לְלִפְיָדֵי אִשׁ וְאִיהוּ
נוֹרִיאֵל. וְעַל תְּרוּיָהוּ אֲתָמַר (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת
רִצּוּא וְשׁוֹב. רִצּוּ"א דָּא נוֹרִיאֵל. וְשׁוֹ"ב
מִטְטְרוּ"ן הֵכִי סְלָקִי בְּחֻשְׁבוֹן. כְּמֵרָאָה הַבְּזָק
אֵלָּא אִיהוּ (שם כח) כְּמֵרָאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה
בְּעֵנָן, דְאֲתָמַר בֵּיה (בראשית ט יז) וְהָיָה בְּעַנְנֵי עֵנָן
עַל הָאָרֶץ וְנִרְאָתָהּ הַקֶּשֶׁת בְּעַנְנֵי. וּבְגִינָה אֲתָמַר
(שם טו) וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם מִבּוּל לְשַׁחַת כָּל
בְּשָׂר. בְּגִין דְאֲתַהֲפֵף לְלִפְיָדֵי אִשׁ. וְכָל מְלָאכִין
דְּמִמְנָן עַל נְשִׂמְתִין דְּגִלְגוּלִין מִתְמָן הוּוּ.

ועוד כמראה הקשת, עליו נאמר למשה (שמות כה) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר. כמראה אשר הראה ה' את משה בן עשה את המנרה (במדבר ח). וזה מטטרו"ן, מ' שלו מנורה. נוריאל אש דולקת, והוא ט"ט, והיו לטטפות בין עיניו. והכל נתפשט מאנוש, ומשום זה אז הוחל לקרא בשם ה'.

בראשית ברא אלהים (בראשית א). הפסוק הזה התפרש לשבעים פנים כמה שפרשוהו רבותינו שבעים פנים לתורה. בראשית בת בתחלה, למה? אלא כף פרשוהו רבותינו של המשנה, בת תחלה - סימן טוב לבנים. ומהו? אלו שש הספירות שכלולות בעמוד האמצעי, שנאמר עליהן (שמות ב) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. והם שש פעמים טוב שבמעשה בראשית. וביום השלישי פעמים כי טוב, אחד של היום השני של בראשית, ואחד של היום השלישי. והם (דברי הימים-א כט) הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל, שהוא הצדיק. והבת הזו היא השכינה המתחננה, מלכות הקדש, העשירית לתשעה, והשביעית לששה, והרביעית לשלשת האבות, ושמינית לשבעה, חג שמיני עצרת.

והיא בת קול, הרביעית לשלש הדרגות שהיו משתמשים בהם ישראל בארצם, והם: תורה, נבואה, רוח הקדש, בת קול. וכלם כלולות במלכות הקדושה, היא התורה מצדו של העמוד האמצעי, תורת ה' תמימה. והיא הנבואה מהצד של נצח והוד, שהם שני נביאי אמת, בכל הצורות והמראות והדמיונות

ועוד כמראה הקשת, עלה אתמר למשה (שמות כה מ) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר. כמראה אשר הראה ה' את משה בן עשה את המנרה (במדבר ח ד). ודא מטטרו"ן, מ' דילה מנורה. נוריאל נור דליק והוא ט"ט (דברים ו ח) והיו לטטפות בין עיניו. וכלא אתפשטא מאנוש ובגין דא (בראשית ד כו) אז הוחל לקרא בשם ה'.

בראשית ברא אלהים (בראשית א). האי קרא אתפרש לשבעין אנפין במה דאוקמוה רבנן שבעין אנפין לאורייתא. בראשית בת בתחלה אמאי. אלא הכי אוקמוה רבנן דמתניתין בת בתחלה סימן טוב לבנים. ומאי ניהו אלין שית ספירן דכלילן בעמודא דאמצעיתא דאתמר עליהו (שמות לא יז) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. ואנון שית זמנין טוב דעובדא דבראשית.

וביזמא תליתאה תרין זמנין טוב. חד דיומא תננא דבראשית, וחד דיומא תליתאה. ואנון (דברי הימים א כט יא) הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל. דאיהו צדיק. והאי בת איהי שכנתא תתאה מלכות הקדש, עשיראה לתשעה, ושביעאה לשית, ורביעאה לתלת אבהן, ותמינאה לשביעאה חג שמיני עצרת.

ואיהי בת קול רביעאה לתלת דרגין דהווי משתמשים בהון ישראל בארעהון ואנון תורה. נבואה. רוח הקדש. בת קול. וכלהו כלילן בה במלכות קדישא, איהי תורה מסטרא דעמודא דאמצעיתא (תהלים יט ח) תורת ה' תמימה. ואיהי נבואה מסטרא דנצח והוד דאנון תרי נביאי קשוט, בכל צורות ומראות ודמיונות וחזיונות דנביאי, כלהו רשימין בבת

והחזיונות של הנביאים, כלם
 ושומים בכת העין, שהיא לבת
 אש מתוך הסנה. י' כלולה מעשר
 מראות, ומאירה משלשים ושנים
 אלהים של מעשה בראשית,
 כלולה מעשרה מאמרות, ובה
 הלב רואה, הלב יודע, הלב מבין.
 ר"ב נתיבות פליאות חכמה,
 ועליה בארו בעלי הקבלה נגע
 בבת, וכלל בה כל המאמרות
 והנתיבות. ועשר האמירות
 ושלשים ושנים נתיבות הן
 ארבעים ושנים שרמו בהם משה
 בשיר של פגעים. כ"י ב"י חשק
 ואפלטוהו. כ"י ב"י - ארבעים
 ושנים. שבהם נקראת יד הגדולה
 יד החזקה יד רמה.

והיא רוח הקדש מהצד של צדיק
 חי העולמים. והיא בת קול מצדו
 של העמוד האמצעי, שנקרא קול
 השופר, הקל קול יעקב. (שמות ט)
 משה ידבר והאלהים יענו בקול.
 היא בת קול שמונהמת פיונה,
 שנאמר (שיר ב) יונתי בחגוי הסלע.
 ובארו עליה, בת קול היתה
 יוצאת מן השמים ואמרת הלכה
 כפלוני.

היא בת הקול שנאמר עליה (תהלים
 יז) שמרני כאישון בת עין. היא
 בת שנאמר בה (תהלים מה) כל
 כבודיה בת מלך פנימה וגו'.
 פנימה למשנה של הפנים שהם
 נראים מצד של יהו"ה.
 ממשבצות זהב לבושה, מהצד
 של אדנ"י, שהוא דין של גבורה,
 והיא פנימה רחמים. שעמוד
 האמצעי שנוסע בימין וכלולים
 יחד יאהדונה"י. אדנ"י לבוש
 ליהו"ה, והאות י' כבודה בת מלך
 פנימה. והם בת עין ימין ובת עין
 שמאל, יי מן יאהדונה"י, והיא
 הבת מצד החסד, ורגתו של
 אברהם, שנאמר בה בת היתה
 לאברהם ובכל שמה, שנאמר

עין דאיהי לבת אש מתוך הסנה, י' כלילא
 מעשר מראות, ונהירא מתלתין ותריין אלהים
 דעובדא דבראשית, כלילא מעשרה מאמרות,
 ובה הלב רואה, הלב יודע הלב מבין.

ר"ב נתיבות פליאות חכמה. ועלה אוקמוה
 מארי קבלה, נגע בבת וכלל בה כל
 המאמרות והנתיבות. ועשר אמירן ול"ב
 נתיבות, אנון מ"ב דרמיז בהון משה בשיר
 של פגעים. (תהלים צא יד) כ"י ב"י חשק ואפלטוהו.
 כ"י ב"י ארבעין ותריין, דבהון אתקריאת יד
 הגדולה יד החזקה יד רמה.

ואיהי רוח הקדש מסטרא דצדיק חי עלמין.
 ואיהי בת קול מסטרא דעמודא
 דאמצעיתא דאתקרי קול השופר הקל קול
 יעקב. (שמות יט ט) משה ידבר והאלהים יענו
 בקול.

איהי בת קול שמונהמת פיונה דאתמר (שיר ב ד)
 יונתי בחגוי הסלע. ואוקמוה עליה בת
 קול היתה יוצאת מן השמים ואמרת הלכה
 כפלוני.

איהי בת קול דאתמר עליה (תהלים יז ח) שמרני
 כאישון בת עין. איהי בת דאתמר בה
 (תהלים מה יד) כל כבודה בת מלך פנימה וגו'.
 פנימה למשנה דפנים דאנון נראים מסטרא
 דיהו"ה. ממשבצות זהב לבושה מסטרא
 דאדנ"י, דאיהי דין דגבורה.

ואיהי פנימה רחמים. מסטרא דעמודא
 דאמצעיתא דנטיל בימינא וכלילן
 פחדא יאהדונה"י. אדנ"י לבושה ליהו"ה ואת
 י' כבודה בת מלך פנימה. ואנון בת עינא
 ימינא ובת עינא שמאלא יי מן יאהדונה"י.
 ואיהי בת מסטרא דחסד דרגא דאברהם,
 דאתמר בת היתה לאברהם ובכל שמה,

שְׁנָאֵמַר (בראשית כא א) וְה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל הַיָּמִים אֲשֶׁר חָיָה אִתּוֹ. וְה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל הַיָּמִים אֲשֶׁר חָיָה אִתּוֹ.

שְׁנֵי בְּרָאשִׁית, פְּרִשּׁוּהָ רְבוּתֵינוּ, לְמַה הַתּוֹרָה מִתְחִילָה בְּב' אֵלָּא הָרִי פְּרִשּׁוּהָ, אָדָם חָטָא שְׁאֵכֵל מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְקָלַל אֶת הָאָדָם עֲשֶׂר קָלְלוֹת, וְתִשַׁע לְאָרֶץ, חֶסֶר אֶחָד שְׁלֹא הִתְקַלְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת. וּמִיָּד שְׁנִתְּנָה תּוֹרָה פֶּתַח בְּבִי'ת, שֶׁהִיא בְּרָכָה, לְהוֹצִיא אֶת הָעוֹלָם מִקָּלְלוֹתָיו. וְעַל כֵּן מִתְחִיל בְּב', וְעַלֵּה נֶאֱמַר (משלי י) בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר. (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.

וּמֵאִיזוֹה מְקוֹם נִקְרָאת בְּרָכָה? לְמַלְךְ שְׂרָצָה לְבָנוֹת פְּלִטְרִין, חֶפֶר בְּאָרֶץ וְחֶפֶר לוֹ מִעֵין מַיִם. אָמַר, מֵאִיזוֹ שֵׁשׁ לִי מִעֵין מַיִם, אֲבָנָה בֵּית. וְהֵינּוּ בְּחֻמְכָּה יְבֻנָּה בֵּית. וְהַמְקוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הִנְהָר מִעֵין שְׂאִין לוֹ סוּף וְלֹא הֶפְסַק. זֶה הַפֶּתַח הָעֲלִיּוֹן. וְאוֹתוֹ הַבֵּית כְּשֶׁמִּתְמַלֵּא מִחֻמְכָּה, נִקְרָא בֵּית בֵּת י', וְהֵינּוּ בְּחֻמְכָּה יְבֻנָּה בֵּית. כֹּל אִשָּׁה בֵּת לְבַעֲלָהּ. וּבִי'ת קִטְנָה הַתְּמַלְאָה מִתְפָּאֶרֶת, דְּהֵינּוּ תּוֹרָה, וְבוֹ נִקְרָא בֵּית.

אָבֶר הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה בְּתוֹסֶפֶת י'. וְשִׁלְמָה אָמַר (מלכים א-ו) וְהַבֵּית בְּהַבְנָתוֹ אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נְבֻנָּה. מֵהִי אֲבָן שְׁלֵמָה? זוֹ י' שְׁעָלֶיהָ נְבֻנָּה הַבֵּית, וּמִשׁוֹם זֶה בְּחֻמְכָּה יְבֻנָּה בֵּית. וְזוֹ י' קִטְנָה שְׁעָלֶיהָ נְבֻנָּה הַבֵּית שְׁלֵמָטָה, כְּמוֹ שְׁנֻבְנָה בְּאוֹת י' הַבֵּית שְׁלֵמְעֵלָה, וְהֵם בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי. וְהֵם י"י מִן הַיְוָ"ה אֲדָנָי, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (דברים כו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ. אֶת - לְרֻבּוֹת הַמִּזְבֵּחַ הַשְּׁנִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וּשְׂאָר חַבְרַיָּא דְּהוּוּ עֲמָה, שְׁהִיוּ עֲמוּ, וְדָאִי שְׂאֵלוּ לֹא בָּאֲנוּ לְעוֹלָם אֵלָּא לְשִׁמְעָה אֶת זֶה - דִּינֵנו. וְכַעַת נִדְרַע בּוֹ מִי נִתְבָּרְכָה

שְׁנָאֵמַר (בראשית כא א) וְה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל הַיָּמִים אֲשֶׁר חָיָה אִתּוֹ. וְה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל הַיָּמִים אֲשֶׁר חָיָה אִתּוֹ. אֲוִרִיתָא בְּב'. אֵלָּא הָא אוֹקְמוּהָ בְּגִין דְּחָב אָדָם דְּאֵכֵל מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וְלִטְיָה לְאָדָם עֲשֶׂר קָלְלוֹת וְאַרְעָא תִשַׁע, חֶסֶר חַד דְּלֹא אֶתְלִטְיָא דָּא אַרְעָא. וּמִיָּד דְּאֶתְיַהֲיֵבֶת אוֹרִיתָא פֶּתַח בְּבִי'ת דְּאִיהִי בְּרָכָה לְאַפְקָא עֲלֵמָא מִלִּטְיָה. וְעַל דָּא מִתְחִיל בְּב' וְעַלֵּה אֶתְמַר (משלי י כב) בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר. (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.

וּמֵאִן אֶתְר אֶתְקֵרִיאַת בְּרָכָה. לְמַלְךְ דְּבַעַא לְמַכְנֵי פְּלִטְרִין. חֶפֶר בְּאַרְעָא וְחֶפֶר לִיָּה מְבוּעָא דְּמַיָּא. אָמַר בְּתֵר דְּאִית לִי נְבִיעֵנוּ דְּמַיָּא אֲבָנָה בֵּית. וְהֵינּוּ (משלי כד א) בְּחֻמְכָּה יְבֻנָּה בֵּית. וּמְקוֹר דְּהֵהוּא נְהָר מְבוּעָא דִּלִּית לִיָּה סוּף וְלֹא פֶסֶק. דָּא פֶּתַח עֲלִיּוֹן. וְהֵהוּא בֵּית כַּד אֶתְמַלִּיאַת מִחֻמְכָּה אֶתְקֵרִיאַת בֵּית, בֵּת י', וְהֵינּוּ בְּחֻמְכָּה יְבֻנָּה בֵּית. כֹּל אֶתְתָּא בֵּת לְבַעֲלָהּ. וּבִי'ת זְעִירָא אֶתְמַלִּיאַת מִתְפָּאֶרֶת דְּהֵינּוּ תּוֹרָה וְבוֹה אֶתְקֵרִיאַת בֵּית.

אָבֶר אֶמָּא עֲלָאָה בְּתוֹסֶפֶת י'. וְשִׁלְמָה אָמַר (מלכים א ו ז) וְהַבֵּית בְּהַבְנָתוֹ אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נְבֻנָּה. מֵאִי אֲבָן שְׁלֵמָה. דָּא י' עֲלָהּ אֶתְבְּנִי בֵּיתָא. וּבְגִין דָּא בְּחֻמְכָּה יְבֻנָּה בֵּית. וְדָא י' זְעִירָא עֲלָהּ אֶתְבְּנִי בֵּיתָא דִּלְתַתָּא. (דף קלז ע"א) כְּגוֹנָא דְּאֶתְבְּנִי בְּאֶת י' בֵּיתָא עֲלָאָה. וְאַנּוּן בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי. וְאַנּוּן י"י מִן יְהוָה אֲדָנָי, עֲלֵיהוּ אֶתְמַר (דברים כו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ. אֶת לְרֻבּוֹת מִזְבֵּחַ תִּנְיָנָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וּשְׂאָר חַבְרַיָּא דְּהוּוּ עֲמָה, וְדָאִי אֵלוּ לֹא אֶתִינָא לְעֵלְמָא אֵלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי. וְכַעַן אֶשְׁתַּמּוּדַע בֵּיהּ מֵאֵן אֶתְבְּרַכַּת וְאֶתְקֵרִיאַת בְּרַכַּת יְהוָה. וְהֵינּוּ (שם לג)

וּנְקָרָא בְרַפְתָּ ה' וְהִינוּ וּמְלֵא
בְרַפְתָּ ה' יָם וְדָרוּם יְרֻשָׁה. מִן
הַמְּלֵא מִתְּבָרְכַת, וּמִשֵּׁם נִשְׁקִים
כָּל אוֹתָם שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת
מִשְׁקִים. אָמַר הַמְּלֵךְ, אַחַר שֵׁישׁ
לִי מַעֲזֵן, אֲטַע אֵילָן, וְהִינוּ בֵּן,
שֶׁהוּא בֵּן מִלְּשׁוֹן בְּנֵי, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְוֵה רְבוּתֵינוּ, אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךְ
אֶלָּא בּוֹנֵיךְ. וּפְרָשׁוּהָ, בְּנוֹת בְּכַלֵּל
בְּנִים.

וְהָאֵב, שֶׁהוּא מְקוֹר הַחֲכָמָה, הוּא
הַפְּתָר. מְקוֹר הַחֲכָמָה הַשְּׁנִי מַה
הוּא? אָמַר לוֹ, אָמַר בְּנֵי. אָמַר לוֹ,
בְּפִסְוִק הִזָּה רָמַז לוֹ שְׁלֹמָה (משלי
ה) יְהִי מְקוֹרְךָ בְּרוּךְ, וְזֶה צְדִיק.
וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ
צְדִיק, וְזֶה שְׁלוֹם. וּשְׁלֹמָה נִקְרָא
עַל שְׁמוֹ שְׁלֹמָה, וְנֶאֱמַר בּוֹ וְהַמְּלֵךְ
שְׁלֹמָה בְּרוּךְ. וּמִשׁוּם זֶה אֵין אִשָּׁה
מִתְּבָרְכַת אֶלָּא מִפְּרֵי בְטָן שֶׁל
בַּעֲלָה, שֶׁהוּא זָרַע מִבְּרִית חַי
הָעוֹלָמִים, הַכּוֹלֵל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה. וּמִשׁוּם זֶה, מִי
שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת מִשְׁקָה מְמַנֵּה, צְרִיךְ
לְכַרְעַ אֵלָיו.

וְיוֹסֵף הַצְּדִיק, כְּשֶׁזָּכָה לְדַרְגָּה הַזֹּאת
שֶׁל צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים, רָאָה
בְּחִלּוּם שֶׁכָּל הַדַּרְגּוֹת הֵיוּ כּוֹרְעִים
לְדַרְגָּתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (בראשית לו)
וַהֲנִה הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְגו'. וּמִשׁוּם
זֶה, כָּל הַכּוֹרְעַ כּוֹרְעַ בְּכָרוּךְ.

אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ בְּנֵי לְעֵתִיק הַיָּמִים,
יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ. אָבִיךָ - זֶה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אִמְךָ - זֶה
הַשְּׂכִינָה. וְתַגְּל יוֹלְדֶתְךָ - זֶה אִמְךָ
שְׁלֹמֵטָה. שְׂוֹדָאֵי שְׁמֵאוֹתוֹ בְּרוּךְ
מִתְּבָרְכַת הַשְּׂכִינָה שְׁלֹמֵטָה.
וְהַבְּרָכוֹת שֶׁלוֹ בָּאוֹת מִן הַמַּח, שֶׁהִיא
חֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה עַל יְדֵי
הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. וּמִשׁוּם זֶה גּוֹף
וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאַחַד. וְכְמוֹ
שֶׁהַצְּדִיק הוּא מְקוֹר הַשְּׂכִינָה
הַתְּחַתּוֹנָה, אִף כִּף הָעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי הוּא מְקוֹר הַצְּדִיק,

וּמְלֵא בְרַפְתָּ ה' יָם וְדָרוּם יְרֻשָׁה. מִן הַמְּלֵא
אֲתַבְּרַכְתָּ וְתִמְן אֲתִשְׁקֵן כָּל דְּאֲנוּן צְרִיכִין
לְאֲתִשְׁקָאָה. אָמַר מְלֵכָא בְּתַר דְּאִית לִי מִבּוּעָא
אֲטַע אֵילָנָא. וְהִינוּ בֵּן, דְּאִיהוּ בֵּן מִלְּשׁוֹן בְּנֵי
כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ רַבָּנֵן, אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךְ אֶלָּא
בּוֹנֵיךְ. וְאוּקְמוּהָ בְּנוֹת בְּכַלֵּל בְּנִים.

וְאָבָא דְּאִיהוּ מְקוֹר דְּחֲכָמָה אִיהוּ פְּתָר. מְקוֹר
דְּחֲכָמָה תְּנִינָא מְאִי נִיהוּ. אָמַר לִיה אֲמָא
בְּרִי. אָמַר לִיה בְּהַאי קָרָא רָמִיז לִיה שְׁלֹמָה
(משלי ה יח) יְהִי מְקוֹרְךָ בְּרוּךְ. וְדָא צְדִיק. וּבְגִין
דָּא אֲתַמַּר בִּיה (שם יו) וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק וְדָא
שְׁלוֹם. וּשְׁלֹמָה אֲתִקְרֵי עַל שְׁמָה שְׁלֹמָה.
וְאֲתַמַּר בִּיה (מ"א ב מו) וְהַמְּלֵךְ שְׁלֹמָה בְּרוּךְ. וּבְגִין
דָּא אֲתַתָּא לָא אֲתַבְּרַכְתָּ אֶלָּא מִפְּרֵי בְטָן
דְּבַעֲלָה, דְּאִיהוּ זָרַע מִבְּרִית חַי עַלְמִין כְּלִיל
חַי בְּרַפְאֵן דְּצִלוֹתָא. וּבְגִין דָּא מָאן דְּבַעֲי
לְאֲתִשְׁקָאָה מִנָּה צְרִיךְ לְמַכְרַע לְגַבְהָ.

וְיוֹסֵף הַצְּדִיק פַּד זָכָה לְדַרְגָּא דָּא דְּצְדִיק חַי
עַלְמִין, חָזָא בְּחִלְמָא דְּכָל דַּרְגִּין הוּוּ
כְּרַעִין לְדַרְגָּה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית לו ט) וְהִנֵּה
הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְגו'. וּבְגִין דָּא כָּל הַכּוֹרְעַ כּוֹרְעַ
בְּכָרוּךְ.

אָמַר לוֹ בְּרִיךְ בְּרִי לְעֵתִיק יוֹמִין. (משלי כג כה) יִשְׂמַח
אָבִיךָ וְאִמְךָ אָבִיךָ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
אִמְךָ דָּא שְׂכִינְתָא. וְתַגְּל יוֹלְדֶתְךָ דָּא אִמְךָ
דְּלִתְתָא, דְּוֹדָאֵי מַהֲהוּא בְּרוּךְ אֲתַבְּרַכְתָּ
שְׂכִינְתָא דְּלִתְתָא. וּבְרַפְן דִּילָהּ אֲתַנֵּן מִמַּחָא
דְּאִיהִי חֲכָמָה עַלְאָה עַל יְדֵי עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא. וּבְגִין דָּא גּוֹף וּבְרִית חַשְׁבִּינֵן חַד.
וּכְגוּנָא דְּצְדִיק אִיהוּ מְקוֹר דְּשְׂכִינְתָא תְּתָאָה,
אוּף הָכִי דְּעֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא אִיהוּ מְקוֹר
דְּצְדִיק. וְחֲכָמָה עַלְאָה מְקוֹר דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא. וְכַתְּרַ מְקוֹר דְּחֲכָמָה עַלְאָה. וּבְכָל

אתר ברוך דְכָר, בְּרָכָה נוֹקְבָא. וְהִינוּ (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.

תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָא אֵית דְּאַתְקְרִיאַת אָמָה. וְשְׂכִינְתָא אֵית דְּאַתְקְרִיאַת שְׂפָחָה. וְשְׂכִינְתָא אֵית דְּאַתְקְרִיאַת בְּרַתָּא דְּמַלְפָּא. הֲכִי אֵית אִישׁ וְאֵית אִישׁ. אֵית אִישׁ דְּאַתְמַר בֵּיה (שמות טו ג) ה' אִישׁ מְלַחְמָה. וְאֵית אִישׁ דְּאַתְמַר בֵּיה (דניאל ט כא) וְהָאִישׁ גְּבַרְיָאֵל. וּבְגִין דָּא נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי מְחִיבַת בְּגַלְגּוּלָא אִם הִיא בְּרַתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אִי תִימָא דְּאַתְזַבֵּן בְּגוּפָא נוֹכְרָאָה דְּתַמָּן שְׁלִטְנוּתָא דִּיְצַר הָרַע דְּאִיהוּ מְסֻטְרָא דְּסַמְא"ל. חֶסֶד וְשְׁלוֹם. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה מב ח) אָנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אָתָן. דְּאִיהוּ יְצַר הָרַע. וְהִהוּא גוּפָא דְּשְׂרִיא בֵּיה בְּרַתָּא דְּמַלְפָּא אַתְמַר דְּאַזְדַּבֵּן בְּכַתְרִין תַּתְּאִין דְּמְסַאָבוּ. חֶסֶד וְשְׁלוֹם. עֲלֵה אַתְמַר (ויקרא כה כג) וְהָאֶרֶץ לֹא תִמְכַר לְצַמִּיתת פִּי לִי כָּל הָאֶרֶץ. וּמָאן גוּפָא דְּכַרְתָּא דְּמַלְפָּא, דָּא מְטֻטְרוּ"ן. וְהִהוּא גוּפָא אִיהוּ אָמָה דְּשְׂכִינְתָּא. אָף עַל גַּב דְּאִיהִי נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי בְּרַתָּא דְּמַלְפָּא שְׂבוּיָה תַמָּן בְּגַלְגּוּלָא דְּאַתְיָן בְּגַלְגּוּלִין. בְּגִין דְּאַתַּת תַּמָּן מַה פְּתִיב בֵּיה (שמות כא ז) וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאָמָה לֹא תִצָּא וְגו'.

וְעוֹד וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ, אִישׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶת בֵּיתוֹ אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל דְּאַנוּן מְסֻטְרָא דְּבֵית יְחִידָה אַתְקְרִיאוּ בֵּיתוֹ. אִי תִימָא דִּיפְקוּן מְסֻטְרָא דְּעֵבֶד דְּאִיהוּ מְטֻטְרוּ"ן פְּגוּנָא דְּאַלִּין דְּנִפְקוּ בְּמַנוּסָה מְמַצְרִים. לֹא תִצָּא פְּצָאֵת הָעֵבֶדִים. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה נב יב) פִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תִּצְאוּ וּבְמַנוּסָה לֹא תִלְכוּן.

וְהַחֲכֵמָה הָעֲלִינָה מְקוֹר הָעֵמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְכַתְּרָ מְקוֹר הַחֲכֵמָה הָעֲלִינָה. וּבְכָל מְקוֹם בְּרוּךְ - זְכַר, וּבְרָכָה - נְקֻבָּה, וְהִינוּ לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.

בָּא וְרָאָה, יֵשׁ שְׂכִינָה שְׂנֹקְרָאֵת אָמָה, וְשְׂכִינָה שְׂנֹקְרָאֵת שְׂפָחָה, וְיֵשׁ שְׂכִינָה שְׂנֹקְרָאֵת בֵּית הַמְּלֶךְ. כֶּף יֵשׁ אִישׁ וְיֵשׁ אִישׁ. יֵשׁ אִישׁ שְׂנֹאֲמַר בּוּ (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחְמָה, וְיֵשׁ אִישׁ שְׂנֹאֲמַר בּוּ (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבַרְיָאֵל. וּמִשּׁוּם זֶה הַנִּשְׁמָה שְׂמַחֲיַבַת בְּגַלְגּוּל - אִם הִיא בֵּיתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אִם תֹּאמַר שְׂנַמְכַרְתָּ בְּגוּף נְכָרִי שְׁשֵׁם הַשְּׁלִטוֹן שֶׁל יְצַר הָרַע שֶׁהוּא מְהַצֵּד שֶׁל סַמְא"ל - חֶסֶד וְחִלְלִיָּה! זֶהוּ שְׂפָתוּב (ישעיה מב) אָנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אָתָן, שֶׁהוּא יְצַר הָרַע. וְאוֹתוֹ הַגּוּף שֶׁבּוּ שׁוֹרָה בֵּית הַמְּלֶךְ נֹאֲמַר שְׂנַמְכַר לְכַתְרִים הַתַּחְתּוֹנִים שֶׁל הַטְּמָאָה - חֶסֶד וְחִלְלִיָּה! עֲלֵיהִי נֹאֲמַר וְהָאֶרֶץ לֹא תִמְכַר לְצַמִּיתת פִּי לִי כָּל הָאֶרֶץ.

וְכִי הַגּוּף שֶׁל בֵּית הַמְּלֶךְ? זֶה מְטֻטְרוּ"ן. וְאוֹתוֹ הַגּוּף הוּא אָמָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אָף עַל גַּב שֶׁהִיא נִשְׁמָה שֶׁהִיא בֵּית הַמְּלֶךְ, שְׂבוּיָה שֵׁם בְּגַלְגּוּל שְׂבָאִים בְּגַלְגּוּלִים. מִשּׁוּם שְׂבָאָה לְשֵׁם, מַה כְּתוּב בּוּ? (שמות כא) וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאָמָה וְגו'.

וְעוֹד וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ, אִישׁ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֶת בֵּיתוֹ - אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְהַצֵּד שֶׁל בֵּית יְחִידָה נְקֻרָאוּ בֵּיתוֹ. אִם תֹּאמַר שִׁיִּצְאוּ מִצַּד הָעֵבֶד שֶׁהוּא מְטֻטְרוּ"ן כְּמוֹ שֶׁאֵלּוּ יִצְאוּ בְּמַנוּסָה מְמַצְרִים - לֹא תִצָּא פְּצָאֵת הָעֵבֶדִים. זֶהוּ שְׂפָתוּב (ישעיה נב) כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תִּצְאוּ וּבְמַנוּסָה לֹא תִלְכוּן.

בא וראה, מיד כשנולד אדם, נותנים לו נפש של בהמה מצד הטְהֵרָה מאלו שנקראו אופני קדש. זכה יותר - נותנים לו רוח מצד החיות שהן חיות הקדש. זכה יותר - נותנים לו נשמה מהצד של הפסא, ושלשת אלו הם: אמה ועבד ושפחה של בת המלך.

זכה יותר - נותנים לו נפש בדרך של אצילות מהצד של בת יחידה, והיא נקראת בת מלך. זכה יותר - נותנים לו רוח של אצילות מן הצד של העמוד האמצעי, ונקרא בן לקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב (דברים ט) בנים אתם לה' אלהיכם. זכה יותר - נותנים לו נשמה מצד האב והאם. זהו שכתוב (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים. מי החיים? אלו הם י"ה, ועליהם נאמר (תהלים ק) כל הנשמה תהלל יה. ונשלם בו יהו"ה.

זכה יותר - נותנים לו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא אדם בדרך של אצילות למעלה, ונקרא בדיוקן של אדונו, ועליו נאמר (בראשית א) ורדו בדגת הים. זהו השלטון בכל הרקיעים ובכל אופנים ושרפים וחיות ובכל העבאות והפחות שלמעלה ולמטה. ומשום זה, כשאדם זוכה בנפש מהצד של בת יחידה, נאמר בה לא תצא פצאת העבדים.

ובאבד רשעים רנ"ה, הוא הנר, שהוא נהר יצא מעדן. ומה הוא? מצוות עשה ומצוות לא תעשה כחשבון נהר, והוא הנר המאיר לכל אדם, ועל זה ובאבד רשעים רנ"ה. ובאותו זמן שהטחול אינו שוחק, ימלא שחוק פיניו ולשוננו רנ"ה. ודאי ואז לא יכבה בלילה נר"ה, משום שטעמה פי טוב סחרה.

ובאותו זמן מתקנת ירושלים,

תא חזי בר נש מיד דאתיליד יהבין ליה נפשא דבעירא מסטרא דדכיו, מאלין דאתקריאו אופני קדש. זכה יתיר יהבין ליה רוחא מסטרא דחיון דאנון חיות הקדש. זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דפורסייא ותלת אלין אנון אמה ועבד ושפחה דברתא דמלכא.

זכה יתיר יהבין ליה נפשא בארח אצילות מסטרא דבת יחידה, ואתקריאת איהי בת מלך. זכה יתיר יהבין ליה רוחא דאצילות מסטרא דעמודא דאמצעייתא ואתקרי בן לקודשא בריך הוא הדא הוא דכתיב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דאבא ואמא, הדא הוא דכתיב (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים. מאן חיים. אלין אנון י"ה ועליהו אתמר (תהלים ק) כל הנשמה תהלל יה. ואשתלים ביה יהו"ה.

זכה יתיר יהבין ליה יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו אדם בארח אצילות לעלא ואקרי בדיוקנא דמארה. ועלה אתמר (בראשית א כח) ורדו בדגת הים. האי איהו שלטנותא בכל רקיעין ובכל אופנים ושרפים וחיון ובכל חילין ותוקפין דלעלא ותתא. ובגין דא פד בר נש זכי בנפש מסטרא דבת יחידה, אתמר בה לא תצא פצאת העבדים.

ובאבד רשעים רנ"ה. (משלי יא) איהו הנר איהו נהר יצא מעדן. ומאי ניהו מצות עשה ומצות לא תעשה כחשבון נהר, ואיהו הנר המאיר לכל אדם. ועל דא ובאבד רשעים רנ"ה. ובההוא זמנא דהטחול אינו שוחק (תהלים קכד ב) אז ימלא שחוק פיניו ולשוננו רנ"ה. ודאי ואז לא יכבה בלילה נר"ה, בגין דטעמה פי טוב סחרה.

ובההוא זמנא מתקנא ירושלים דאיהי לבא,

שהיא הלב, היא הלב, היא הלב, לא לה"ב המזבח. יכבה פחשבוץ לה"ב הלב. לא יכבה פלילה נרה, שהיא הגלות. וזו ירושלים שהיא הלב, ותבנה על ידי הקדוש ברוך הוא. זהו שפתוב בונה ירושלים ה'.

בראשית ברא אלהים. ברי"ת א"ש. אמר רבי אלעזר אבא רזא דברית אמאי שויין ערלה במאנא דעפרא. אמר ליה ברי יומא חדא שאילנא לאליהו ואמינא ליה ערלה אמרי תקינו ליה מאנא בעפרא. אמר לי ערלה ודאי איהו פת זוגה דנחש הקדמוני, דגרים מיתא לאדם ולכל ברין. ובגינה מתקנין מאנא דעפרא.

וההוא עפרא מזונא לההוא דאתמר ביה (ישעיה סה כה) ונחש עפר לחמו, וכדא אתפרש מבר נש. ועלה אתמר (שמות כ יג) לא תנאף, לא תיהב ליה אתר דאתהני מנה, אלא הב ליה מזונא לבר. ובגין דא פלוג לא תין אף, לא תיהב ליה (דף קמז ע"ב) אתרא פריעה נוקבא דסמאל אושיד דמא, עלה אתמר לא תרצח, פלבא צריף למיהב ליה דמא לדא עפרא ולדא דמא לקיימא בהון (משלי כה כא) אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים. וכלא לבר וכדא אשתזיב מנהון מחבוט הקבר ומחרבא דמלאך המות. האי איהו לחיבא.

אבר לבינוניים האי דמא אתחשיב ליה דמא דקרבנא. והאי עפרא אתחשיב ליה עפרא דמדבחא. הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו'. ואתמר בהון (שם פסוק כב) לא תבנה אתהן גזית. בגין דלא תעשה לך פסל, ודא דנדה או דשפחה או גזיה או זונה. פי חרבך הנפת עליה ותחלליה. פלומר, מחלל שבת לצדיקים, שאין בהם הזמה של הנחש, נעשה בקדשה וברכה ויחוד.

היא הלב"ב לה"ב המזבח. יכבה פחשבוץ לה"ב הלב. לא יכבה פלילה נרה דאיהי גלותא, ודא ירושלים דאיהי לפא, ותתבני על ידי קודשא בריך הוא הדא הוא דכתיב (תהלים קמז ב) בונה ירושלים יי.

בראשית ברא אלהים. ברי"ת א"ש. אמר רבי אלעזר אבא רזא דברית אמאי שויין ערלה במאנא דעפרא. אמר ליה ברי יומא חדא שאילנא לאליהו ואמינא ליה ערלה אמרי תקינו ליה מאנא בעפרא. אמר לי ערלה ודאי איהו פת זוגה דנחש הקדמוני, דגרים מיתא לאדם ולכל ברין. ובגינה מתקנין מאנא דעפרא.

וההוא עפרא מזונא לההוא דאתמר ביה (ישעיה סה כה) ונחש עפר לחמו, וכדא אתפרש מבר נש. ועלה אתמר (שמות כ יג) לא תנאף, לא תיהב ליה אתר דאתהני מנה, אלא הב ליה מזונא לבר. ובגין דא פלוג לא תין אף, לא תיהב ליה (דף קמז ע"ב) אתרא פריעה נוקבא דסמאל אושיד דמא, עלה אתמר לא תרצח, פלבא צריף למיהב ליה דמא לדא עפרא ולדא דמא לקיימא בהון (משלי כה כא) אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים. וכלא לבר וכדא אשתזיב מנהון מחבוט הקבר ומחרבא דמלאך המות. האי איהו לחיבא.

אבר לבינוניים האי דמא אתחשיב ליה דמא דקרבנא. והאי עפרא אתחשיב ליה עפרא דמדבחא. הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו'. ואתמר בהון (שם פסוק כב) לא תבנה אתהן גזית. בגין דלא תעשה לך פסל, ודא דנדה או דשפחה או גזיה או זונה. פי חרבך הנפת עליה ותחלליה, פלומר מחלל שבת לצדיקים דלית בהון זמהא דנחש אתעביד בקדשה וברכה ויחוד.

בְּמָקוֹם שֶׁל פְּרִיעָה שׁוֹרָה בָּהֶם
וְיָהּ, וּבְמָקוֹם עֲרֵלָה שׁוֹרָה בָּהֶם
וְיָהּ, וְסוּד הַדְּבָר - מִי יַעֲלֶה לְנִוֵּי
הַשָּׁמַיִמָּה, בְּסוּפֵי תִבּוֹת יְהוָה,
כְּמוֹ מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'. נִפְשׁוּ, אוֹתוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ נִשְׁבַּע ה' בְּנַפְשׁוֹ.
וְעַלֵּיו נֶאֱמַר (דברים ד) וְאַתֶּם
הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם
הַיּוֹם.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (ישעיה מג)
כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי
בְּרָאֲתִיו וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, כְּבוֹד
הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, כְּשֶׁבָרָא אֶת כָּל
הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ, נִתֵּן לָהֶם כֹּחַ לַהֲנַיֵּג
הָעוֹלָם, וּבָרָא הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
בְּסוּד שֶׁל יו"ד, וְהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן
בְּסוּד שֶׁל ה"א. זֶהוּ שְׁכַתוֹב כִּי
בֵּית ה' צוּר עוֹלָמִים. וְהַנְּהַגַת
הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַזֶּה מֵרָאֵה
בְּהַנְּהַגְתּוֹ הַכֹּחַ שֶׁנִּתֵּן לוֹ מִלְּמַעְלָה
לְמַעְלָה.

אִם אָדָם מֵהֵנָּה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּקַרְבָּנוֹת שֶׁל תַּפְלָה, כִּי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְהַנֶּה אוֹתוֹ
מֵאֲכָלִים זוֹהָרִים בְּעוֹלָם הַהוּא,
שֶׁהֵם מֵאֲכָלִים שֶׁל גּוֹף הַמְּזוּזָן
שֶׁלְּמַעְלָה, מֵאֲכָלִים לְנִשְׁמָה
מְסוּדוֹת הַתּוֹרָה. הָאָדָם שְׁעוֹשֶׂה
דִּירָה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִשְׁכִּינָתוֹ
וְלַחִילוֹתָיו בְּשַׁבָּתוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדַרְתָּם, לְשׁוֹן
שֶׁל דִּירָה, כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִתְקִין לוֹ דִּירָה בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם
וְלִכְל שְׂבָאִים עִמּוֹ.

שְׂבָמוּ שְׂאָדָם עוֹשֶׂה נַחַת לְקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְלִשְׁכִּינָתוֹ בְּשַׁבָּת, כִּי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לְאָדָם
עִם בַּת זוּגוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. הוּא
שׁוֹמֵר אֶת הַשְּׁכִינָה עִמּוֹ בְּשַׁבָּת
שְׁלֵא תַתְחַלֵּל, כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שׁוֹמֵר אֶת הָאָדָם עִם בַּת זוּגוֹ
שְׁלֵא תַתְחַלֵּל.

בְּאַתֵּר דְּפְרִיעָה שְׂרִיָּא בְּהוּ י"ה. וּבְאַתֵּר דְּעֲרֵלָה
שְׂרִיָּא בְּהוּ ו"ה. וְרִזָּא דְּמַלְּהָ (דברים ל"ב)
מִי יַעֲלֶה לְנִוֵּי הַשָּׁמַיִמָּה בְּסוּפֵי תִבּוֹת יְהוָה,
כְּמוֹ (תהלים כד ג) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'. נִפְשׁוּ הוּא
דְּאַתְמַר בֵּיה (ירמיה נא יד) נִשְׁבַּע ה' בְּנַפְשׁוֹ. וְעַלֵּה
אַתְמַר (דברים ד ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם
חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (ישעיה מג ז) כָּל הַנִּקְרָא
בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאֲתִיו וְגו'. תָּא חֲזִי
יְקָרָא דְּמַלְּפָא עֲלָאָה כַּד בָּרָא כְּלָהּ עֲלָמִין
בְּרִזָּא דְּשָׁמְא קְדִישָׁא, יְהִיב לוֹן חִילָא לְאַנְהַגָּא
עֲלָמָא. וּבָרָא עֲלָמָא עֲלָאָה בְּרִזָּא דִּיו"ד וְעֲלָמָא
תַּתְּאָה בְּרִזָּא דְּה"א. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם כו ד)
כִּי בֵּית ה' צוּר עוֹלָמִים. וְאַנְהַגוּתָא דְּהָאִי
עֲלָמָא תַּתְּאָה אַחְזִי בְּאַנְהַגוּתָהּ חִילָא דְּאַתְיָהִיב
לִיה מִלְּעֲלָא לְעֲלָא.

אִי בַר נֶשׁ אַהֲנִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקַרְבָּנִין
דְּצִלוּתָא. הֲכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַהֲנִי לִיה
מֵאֲכָלִין זְהִירִין בְּהוּא עֲלָמָא, דְּאַנּוֹן מֵאֲכָלִים
דְּגוּפָא מְזוּנָא דְּלַעֲלָא, מֵאֲכָלִין לְנִשְׁמָתָא מְרִזִּין
דְּאוּרִיתָא. בַּר נֶשׁ דְּעֵבִיד דִּירָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְלִשְׁכִּינָתָהּ וְלַחִיילָיו בְּשַׁבָּתוֹת. כְּמָה דְּאַתְּ
אָמַר (שמות לא טז) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדַרְתָּם, לִישְׁנָא דְּדִירָה.
הֲכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּקִין לִיה דִּירָה בְּהוּא
עֲלָמָא וְלִכְל דְּאַתְיָן עִמָּה.

דְּכִמָּא דְּבַר נֶשׁ עֵבִיד נִיחָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְלִשְׁכִּינָתָהּ בְּשַׁבָּת, הֲכִי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד לִיה לְבַר נֶשׁ עִם בַּת זוּגָה
בְּהוּא עֲלָמָא, אִיהוּ נְטִיר שְׁכִינָתָא עִמָּה בְּשַׁבָּת
דְּלֹא אַתְחַלֵּל, הֲכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיר לִיה
לְבַר נֶשׁ עִם בַּת זוּגָה דְּלֹא אַתְחַלֵּל.

אָדָם שְׁלֵא מִפְּרִיד בֵּין הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּבֵין שְׁכִינְתּוֹ, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אֶת אוֹתוֹ אָדָם
עִם בַּת זוּגוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאִין
רְשׁוּת לַנְּחֻשׁ לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם.
וּבְכָל מַצְוָה וּמַצְוָה שְׁמוּקִיר אָדָם
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתּוֹ
(בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּכֹל מוּקִיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
הָאָדָם) עִם בַּת זוּגוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם.
וְזֵהוּ שְׁאֵמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי
מְכַבְּדֵי אֲכַבֵּד.

אָדָם שְׁמַמְלִיךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עַל הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ וְאֶרְבֻּעָה
הַצְּדָדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּף הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְמַלִּיךְ אוֹתוֹ עַל
הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ וְאֶרְבֻּעָה הַצְּדָדִים
בְּעוֹלָם הַהוּא. וּמִשׁוּם זֶה פֶּרְשׁוּהָ,
כֹּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי
עַצְמוֹ, וּבְאוֹתוֹ הָעוֹלָם הוּא אָדָם
בְּדִיוֹקָן שֶׁל רַבּוֹנוֹ שֶׁל הַכֹּל. וְזֵהוּ
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.
וְהַמְּשַׁבְּרִים זֵהָרוּ כְּזֵהר הַרְקִיעַ,
הוּא הַזֵּהר הַטָּמִיר וְגִנּוּז, וְזֵה
הַפֶּתֶר. זֵהר בְּהִיר בְּשַׁחֲקִים זו
חֲכָמָה. זֵהר הַזּוֹרֵק נִיצוּצוֹת
וּמִבְּהִיק כְּבָרֵק לְעֵינַיִם זו בֵּינֵיהֶם.
זֵהר לְבָן כְּלָבָנָה זו גְּדֻלָּה. זֵהר
זוֹהַר אָדָם כְּמֵאָדָם זו גְּבוּרָה.
זֵהר מִבְּהִיק הַכּוֹלָל לְבָן וְאָדָם זו
תְּפָאֲרָת. זֵהר יָרֵק כְּכּוֹכַב זֶה
נִצְצוּת. זֵהר כּוֹלָל לְבָן וְאָדָם זֶה
הוֹד. זֵהר זוֹהַר לְכֹל עֵבֶר כְּמִי
שְׂמִכָה בְּפִטְיֵשׁ וְזוֹרֵק שְׂבִיבִים
לְכֹל הַצְּדָדִים זֶה יְסוּד. וְכֹלֵם
מְשֻׁפְּעִים לְמַלְכוּת, כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל.

רְאִישֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה (במדבר
א), כְּתוּר חֲכָמָה חֲכָמִים. בֵּינָה
גְּבוּרִים. חֶסֶד חֲסִידִים. גְּבוּרָה
גְּבוּרִים. בְּעֵלֵי תוֹרָה תְּפָאֲרָת.
נְבִיאִים נִצַּח. חוֹזִים הוֹד. צְדִיקִים
יְסוּד. מַלְכוּת מְלָכִים. וְעַל שְׂמָה
נִקְרְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. בְּרוּךְ
ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

בַּר נֶשׁ דְּלֵא אֶפְרִיד בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבֵין
שְׁכִינְתָּהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיר לִיהּ לְבַר
נֶשׁ עִם בַּת זוּגָה בְּהֵוּא עֲלָמָא, וְלִית רִשׁוּ
לְחוּיָא לְמַפְרֵד בֵּינֵיהוּ. וּבְכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא
דְּאוּקִיר בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתָּהּ
(בְּהַאי עֲלָמָא כְּבוֹלְהוּ אוּקִיר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ) עִם בַּת זוּגָה
בְּהֵוּא עֲלָמָא. וְהַאי אִיהוּ דְּאָמֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא (ש"א ב ל) כִּי מְכַבְּדֵי אֲכַבֵּד.

בַּר נֶשׁ דְּאִמְלִיךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל שְׂמֵיָא
וְאֶרְעָא וְאֶרְבַּע סְטָרִין בְּהַאי עֲלָמָא הַכִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִמְלִיךְ לִיהּ עַל שְׂמֵיָא
וְאֶרְעָא וְאֶרְבַּע סְטָרִין בְּהֵוּא עֲלָמָא. וּבְגִין דָּא
אוּקְמוּהָ כֹּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי
עַצְמוֹ, וּבְהֵוּא עֲלָמָא אִיהוּ בַּר נֶשׁ בְּדִיוֹקָנָא
דְּמֵאֲרָה דְּכֹלָא, וְהַאי אִיהוּ (בראשית א כז) וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

וְהַמְּשַׁבְּרִים זֵהָרוּ כְּזֵהר הַרְקִיעַ (דניאל יב ג). אִיהוּ
זֵהר טָמִיר וְגִנִּיז וְדָא פֶתֶר. זֵהר
בְּהִיר בְּשַׁחֲקִים דָּא חֲכָמָה זֵהר זְרִיק נִיצוּצִין
וּמִבְּהִיק כְּבָרֵק לְעֵינִין דָּא בֵּינֵיהֶם. זֵהר חֲוָרוּ
כְּסִיְהָרָא דָּא גְּדֻלָּה. זֵהר זֵהר סוּמְקָא
כְּמֵאָדָם דָּא גְּבוּרָה. זֵהר מִבְּהִיק כְּלִיל חֲוָר
וְסוּמְקָא דָּא תְּפָאֲרָת. זֵהר יָרֵק כְּכּוֹכַב דָּא נִצְצוּת
זֵהר כְּלִיל חֲוָר וְסוּמְקָא דָּא הוֹד. זֵהר זֵהר
לְכֹל עֵיבֶר כְּמָאן דְּמָחָא בְּפִטְיֵשׁ, וְזְרִיק שְׂבִיבִין
לְכֹל סְטָרִין, דָּא יְסוּד. וְכֹלֵם מְשֻׁפְּעִים
לְמַלְכוּת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

רְאִישֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה (במדבר א טז), כְּתוּר חֲכָמָה
חֲכָמִים. בֵּינָה נְבוֹנִים. חֶסֶד חֲסִידִים.
גְּבוּרָה גְּבוּרִים. מְאִירֵי תוֹרָה תְּפָאֲרָת. נְבִיאִים
נִצַּח. חוֹזִים הוֹד. צְדִיקִים יְסוּד. מַלְכוּת
מְלָכִים. וְעַל שְׂמָה אֶתְקִרְיָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי
מְלָכִים. בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

(זה שִׁיד לְפָרֶשֶׁת גַּח)

[זה שִׁיד לְפָרֶשֶׁת גַּח]

וַיִּבֶן גַּח מִזְבֵּחַ (בראשית ח. ט). מֵאֵי וַיִּבֶן גַּח. אֵלָא גַּח אִישׁ צַדִּיק. וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ, זו הַשְּׂכִינָה. הַבְּנִין שְׁלוֹ בֵּין, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה. בְּהֵמָה לְמַעַלָּה וְעוֹף לְמַטָּה, מֵהִי בְּהֵמָה לְמַעַלָּה? אֵלָא בְּהֵמָה זֶה הַשּׁוֹר הָעֲלִיּוֹן, שֶׁנִּקְרָא הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן שְׁלֹמְעֵלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִקְרָן מִפְּרִיס. וּפְרִשׁוּהָ מִקְרָן פְּתוּב, שֶׁקְרָן אַחַת הִיָּתָה לוֹ בְּמִצְחוֹ, וְזוֹהִי קְרָן הַיּוֹבֵל, שֶׁמִּמֶּנּוּ קְרָן פְּנֵי מִשָּׁה.

הַשּׁוֹר הַזֶּה הוּא פֶּר. פֶּר הוּא דִּין, עִם ו' נַעֲשֶׂה פֶּר, רַחֲמִים סְלִיחָה, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָא צוּם כְּפוּר. מֵה זֶה כִּי בְּתוֹסֶפֶת פֶּר? אֵלָא זֶה כְּתָר מַלְכוּת. בֵּא וּרְאֵה, אֵינן שְׂכִינָה שְׁלֵא נַעֲשִׂית כְּתָר לְאוֹתָהּ שְׁלֹמְטָה מִמֶּנָּה. וּמִשׁוּם זֶה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא כְּתָר מַלְכוּת, וּמַלְכוּת נִקְרָאת צוּם שְׁלָה, הִיא הַמַּלְכוּת (כְּפוּר). וּמַלְכוּת נִקְרָאת צוּם כְּפוּר. מֵהֲצַד שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה הִיא צוּם, אֲבָל מִצִּדוֹ שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי נִקְרָאת אֲכָל. רַחֲם אֲבִירִים אֲכָל אִישׁ, הֵהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ ה' אִישׁ מִלְחָמָה. וּמִי כָּאֵן הָאִישׁ? אֵלָא זֶה מ' פְּתוּחָה מִבְּפָנִים שְׁבָה אֲכָלוּ אֶת הַמֶּן מ' שָׁנָה. אֲבָל ס הִיא הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁאֵין בּוֹ אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, וְכָל הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוּ צוּמוֹת בָּהּ, וּמִשׁוּם זֶה הַקְּרָבָנוֹת שֶׁמִּתְעַכְּלִים, שֶׁהֵם תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, הִיא הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה. וְהֵהוּא שְׁנֵהֲנָה מִמֶּנָּה, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מֵרִיחַ כָּל הַרִיחֹת שֶׁל הַקְּרָבָנוֹת וּמִקְרִיב אוֹתָם לְאֵב וְלֹאֵם. זֶהוּ שְׂכָתוּב (בראשית ח) וַיִּרַח ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ. לֹא כְּתוּב אֵלָא אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, זֶה הִיא.

וַיִּבֶן גַּח מִזְבֵּחַ (בראשית ח ט). מֵאֵי וַיִּבֶן גַּח. אֵלָא גַּח אִישׁ צַדִּיק. וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ דָּא שְׂכִינְתָא. בְּנִינָא דִילָהּ בֵּין דָּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא. וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה. בְּהֵמָה לְעֵלָא וְעוֹף לְתַתָּא, מֵאֵי בְּהֵמָה לְעֵלָא. אֵלָא בְּהֵמָה דָּא שׁוֹר עֲלָאָה דְאֲקָרִיב אָדָם עֲלָאָה דְלְעֵלָא, דְאֲתָמַר בֵּיהּ (תהלים סט סב) מִקְרָן מִפְּרִיס. וְאוּקְמוּהָ מִקְרָן פְּתִיב, קְרָן אַחַת הִוָּה לִיהּ בְּמִצְחָהּ. וְהִיא אִיהוּ קְרָן הַיּוֹבֵל דְמִנָּה קְרָן פְּנֵי מִשָּׁה.

שׁוֹר דָּא אִיהוּ פֶּר. פֶּר אִיהוּ דִינָא עִם ו' אֲתַעְבִּיד פֶּר וְרַחֲמֵי סְלִיחָה וְעַל שְׁמָהּ אֲקָרִי צוּם כְּפוּר. מֵאֵי כִי בְּתוֹסֶפֶת פֶּר. אֵלָא דָּא כְּתָר מַלְכוּת. תָּא חֲזִי לִית שְׂכִינְתָא דְלָא אֲתַעְבִּידת כְּתָרָא לְהֵהוּא דְלְתַתָּא מִנָּה. וּבִגִּין דָּא שְׂכִינְתָא עֲלָאָה אִיהִי כְּתָר מַלְכוּת. וּמַלְכוּת אֲתַקְרִיאַת צוּם דִילָהּ אִיהִי מַלְכוּת (כְּפוּר). וּמַלְכוּת אֲתַקְרִיאַת צוּם כְּפוּר. מִסְטָרָא דְאֲמָא עֲלָאָה אִיהִי צוּם, אֲבָל מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא אֲתַקְרִיאַת אֲכָל.

רַחֲם אֲבִירִים אֲכָל אִישׁ (שם עח כה). הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ (שמות טו ג) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. וּמֵאֵן הִכָּא (דף קלח ע"א) אִישׁ אֵלָא דָּא מ' פְּתוּחָה מְלֻגָּאוּ דְבָהּ (שמות טו לה) אֲכָלוּ אֶת הַמֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה. אֲבָל ס אִיהִי עֲלָמָא דְאֲתִי, לִית בֵּיהּ אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, וְכָל סְפִירָן אֲתַקְרִיאֻ צוּמוֹת בָּהּ. וּבִגִּין דָּא קְרָבָנִין דְמִתְעַכְּלִין דְאֲנוּן צְלוֹתִין וּבְעוֹתִין אִיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה. וְהֵהוּא דְאֲתַהֲנִי מִנָּה דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, אָרַח כָּל רִיחִין דְקְרָבָנִין וּקְרִיב לוֹן לְגַבֵּי אֲבָא וְאֲמָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ח כא) וַיִּרַח ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, לֹא כְּתִיב אֵלָא אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ דָּא אִיהִי.

השושנה, ריח הטוב לאב והאם.
השושנה היא ודאי עם חמשה
עלים היא ה'. אבל הריח שלה ו'
שהוא ריח, לא שורה בו עד
שנפתחת להעלות ממנה ריח
טוב. כשישראל פותחים
בתשובה, השושנה נפתחת
לבעלה, שהוא הריח שלה, ואותו
הריח עולה אל האב והאם שהם
י"ה, וירח ה' את ריח.

(סו) ויאמר ה' אל לבו. ויאמר ה'
- זה האב, אל לבו - זו האם,
שנאמר בה לב מבין. שבזמן
שישראל חוטאים לאביהם
שבשמים, נאמר ויתעצב אל לבו.
ובזמן שמהנים ישראל לאביהם
שבשמים בקרבנות של תפלה,
כמו שנאמר (במדבר כח) צו את בני
ישראל ואמרת להם את קרבני
לחמי וגו'.

מיד - שמן וקטרת ישמח לב.
וגורמים באותו הריח להריק
שמן ונביעה מלמעלה בשכינתו.
זהו שכתוב (שיר א) לריח שמניך
טובים שמן תורק שמך על פן
עלמות אהבוד. מה זה עלמות?
שמונה עשר עולמות שכלולים
בשמונה עשר עולמות שנאמר
בהם רכב אלהים רבותים אלפי
שנאן.

בינתיים הנה זקן הודמן אליו.
פתח ואמר, מה זה רכב? אמר
לו, ר' היא חכמה, ראשית חכמה.
ב' בינה. כ' פתח עליון. הם רכב
לאותו טמיר ונגוז שרוכב
עליהם, ואלו שלש הספירות הן
רוכבות על ח"י העולמים, שהם
תשע נקודות פפולות, והם אדם
עליון טמיר ונגוז בטעמים ואדם
שלמטה שהם תשע נקודות, הם
שמונה עשר עולמות ששט בהם
עלת העלות, שהוא האדם
השלישי שלא התגלה בתורה
ושט בהם, והם מרפכה לו. והשמונה עשר עולה? בויר"ח. ובגללו נאמר וירח ה'

שושנה ריחא טבא לגבי אבא ואמא. שושנה
ודאי בחמש עלין אייהי ה'. אבל ריחא
דילה ו' דאיהו ריחא לא שריא בה עד
דאתפתחת לסלקא מנה ריחא טבא. פד ישראל
פתחין בתיובתא שושנה אתפתחת לגבי בעלה
דאיהו ריח דילה, וההוא ריחא סליק לגבי
אבא ואמא דאנון י"ה, וירח ה' את ריח.

ויאמר ה' אל לבו (סו). ויאמר ה' דא אבא.
אל לבו דא אמא דאתמר בה לב מבין.
דבזמנא דישראל אנון חטאן לאבוהון די
בשמיא, אתמר (סו ו) ויתעצב אל לבו. ובזמנא
דמהנין ישראל לאבוהון די בשמיא בקרבנין
דעלותא, כמה דאת אמר (במדבר כח) צו את בני
ישראל ואמרת להם את קרבני לחמי וגו'.

מיד (משלי כז ט) שמן וקטרת ישמח לב. וגרמין
בההוא ריחא לארקא משחא ונביעו
מלעלא בשכינתה דדא הוא דכתיב (שיר א ג) לריח
שמניך טובים שמן תורק שמך על פן עלמות
אהבוד. מאי עלמות. ח"י עלמין דכילין ב"י
עלמין דאתמר בהון (תהלים סח יח) רכב אלהים
רבותים אלפי שנאן.

אדהכי הא סבא אזדמן לגבה פתח ואמר מאי
רכב. אמר ליה ר' איהו חכמה ראשית
חכמה. ב' בינה כ' פתח עלאה. אנון רכב
לההוא טמיר ונגוז דרכיב עליהו. ואלין תלת
ספירן אנון רכבין על ח"י עלמין דאנון תשע
נקודות פפולות ואנון אדם עלאה טמיר ונגוז
בטעמי ואדם דלתתא דאנון תשע נקודין, אנון
תמני סרי עלמין דשט בהו עלת העלות, דאיהו
אדם תליתאה דלא אתגליא באורייתא ושט
בהו ואנון מרפכה ליה. והאי תמני סרי באן
סליק בויר"ח. ובגינה אתמר וירח ה' את ריח
ושט בהם, והם מרפכה לו. והשמונה עשר עולה? בויר"ח. ובגללו נאמר וירח ה'

את ריח הניחח. וכשישראל
מעלים ברכות בתפלות אליו
פראוי, מיד נהנה משם. מה
כתוב? ויאמר ה' אל לבו. (עב"מ).

וְכַד יִשְׂרָאֵל סִלְקִין בְּרַפְאָן בְּצִלּוֹתֵין
לְגַבְיָהּ פְּדָקָא יְאוּת, מִיַּד אֲתַהֲנִי מִתְּמָן. מַה
כְּתִיב וַיֹּאמֶר ה' אֶל לְבוֹ. (עב"מ).

תקונים

והמשבליים יזהרו פזהר הרקיע
ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד.
פתח רבי שמעון ואמר (ירמיה א ה) בטרם
אצרך בבטן ידעתיה. הדא הוא דאמרי אשר
קדש ידיד מבטן. בטרם אצרך דא רוח
דיצירה. ובטרם תצא מרחם דא נפש דעשיה.
נביא לגוים נתתיה דא נשמתא.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ פְּזָהַר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי
הַרְבִּים פְּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֵד.
פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (יִרְמְיָה א ה) בְּטֶרֶם
אֲצַרְךָ בַּבֶּטֶן יָדַעְתִּיהָ. הַדָּא הוּא דְאִמְרֵי אֲשֶׁר
קִדְשׁ יָדִיד מִבֶּטֶן. בְּטֶרֶם אֲצַרְךָ דָּא רוּחַ
דִּיצִירָה. וּבְטֶרֶם תִּצְא מִרְחֹם דָּא נַפְשׁ דְּעֵשִׂיָּה.
נְבִיא לְגוּיִם נִתְתִּיךָ דָּא נִשְׁמָתָא.

שקדם שאדם יבא לעולם, הוא
נודע לרוחו ונשמתו וגופו (ונפש)
שמתחברים למעלה. ומשום זה
ויאמר ה' אל אברהם, זו הנשמה
שהיא אב לרוח ולנפש ורם לגוף.
ועל אלו הרוח והנפש והגוף,
עליהם נאמר הן כל אלה יפעל
אל וגוי. הנשמה זה גוף פלוני.
לך לך מארצה - זה שנוי מקום.
וממולדתך - זה שנוי השם.
ומבית אביך - זה שנוי מעשה.
שנוי מקום זה גלגול ראשון,
שנעקר ממקומו וננטע בגוף
אחר. ומי גרם לו את זה? משום
שעקר את הארץ הקדושה
ממקומה, שהיא השכינה, כמו
שנאמר ובפשעיהם שלחה
אמכם. וממולדתך, כאן סוד
(בראשית מז) ומולדתך אשר הולדת
אחריהם לך יהיו, ובו יקראו
בנחלתם. כדי שלא יפרת שם
המת, יקרא על שם אחיו, וזה
שנוי השם. ומי גרם את זה?
משום שעקר האילן, שהוא עץ
הגן ממקומו. כך נעקר ממנו,
ונקרא עקר בלא בן, על שם
שהוא עקר וי שכולל ששה
צדדים ממקומו.

דְּקֶדָם דִּיִּיתִי בְּרִשׁ לְעֵלְמָא אֲשַׁתְּמוּדַע לְרוּחָהּ
וּנְשַׁמָּתָהּ וְגוֹפָהּ (נ"א ונפשיה) דִּמְתַּחְבְּרָן
לְעֵלְא. וּבְגִין דָּא (בראשית יב א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם,
דָּא נִשְׁמָתָא דְאִיהִי אָב לְרוּחָא וְנַפְשָׁא וְרֵם
לְגוֹפָא. וְעַל אֲלִין רוּחָא וְנַפְשָׁא וְגוֹפָא עֲלִיָּהּ
אֲתַמַּר (איוב לג כט) הֲזָן כָּל אֵלֶּה יַפְעַל אֵל וְגוֹ'
נִשְׁמָתָא, דָּא גּוּף פְּלוֹנִי. (בראשית יב א) לָךְ לָךְ
מֵאַרְצְךָ דָּא שְׁנוּי מְקוּם. וּמִמּוֹלַדְתְּךָ דָּא שְׁנוּי
הַשֵּׁם. וּמִבֵּית אָבִיךָ דָּא שְׁנוּי מַעֲשֵׂה.
שְׁנוּי מְקוּם דָּא גְּלַגּוּלָא קְדַמָּא, דְּאֲתַעְקַר
מֵאַתְרָהּ וְאֲתַנְטַע בְּגוֹפָא אַחְרָא. וּמֵאַן
גְּרִים לִיָּהּ הָאִי בְּגִין דְּאֲעַקַר אֲרַעָא קְדִישָׁא
מֵאַתְרָהּ דִּהִיא שְׁכִינְתָּא. כְּמָה דְּאֲתָּ אָמַר (ישעיה
נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם. וּמִמּוֹלַדְתְּךָ הֲכָא
רְזָא (בראשית מז ו) וּמִמּוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם
לָךְ יִהְיוּ וּבּוֹ יִקְרָאוּ בְּנַחְלָתָם. בְּגִין (רות ד י) דְּלָא
יִפְרַת שֵׁם הַמֵּת. (דברים כה ז) יָקוּם עַל שֵׁם אָחִיו.
וְדָא שְׁנוּי הַשֵּׁם. וּמֵאַן גְּרִים דָּא בְּגִין דְּאֲעַקַר
אִילָנָא דְאִיהוּ עֵץ הַגֵּן מֵאַתְרָהּ, הֲכִי אֲתַעְקַר
מִנָּה וְאֲתַקְרִי עֶקֶר בְּלֹא בֵן, עַל שׁוּם דְּעַקִּיר
אִיהוּ ו' דְּכֻלִּיל שֵׁית סְטֻרִין מֵאַתְרָהּ.

ומבית אביך - זה שנוי מעשה, ומי גרם לו את זה? משום שחטא במעשה, שהיא האם העליונה, מעשה בראשית, ששם גנוזה המחשבה, שאין עשיה בלא מחשבה. זהו שכתוב כלם בחכמה עשית. אל הארץ אשר אראך - זה הגוף. כפי שהוא מחיב בחטאים, כך ננטע בו ונרפב עד שמחזיר מה שעקר למקומו.

קם העמוד אחר צלו של רבי שמעון ואמר, רבי רבי, סוד זה, סוד אחר עליון יש בגלגול למעלה בדרגות העליונות, וזהו ויאמר ה' אל אברהם, זהו שנאמר בו הלא אב אחד לכלנו. ומי אמר לו? אותו הרם שעליו, שהוא רם על כל גבוהים. ומה אמר לו? לך לך - שני גרושים, הם י' מן א'. האות ו' משם גרש אותה אותו רם על כל רמים, שהוא עלת על כל העליונים. ולאן שלח אותו? אל הארץ אשר אראך, זו השכינה התחתונה.

אמר לו רבי שמעון, אם כך, מה זה מארצך וממולדתך? אמר לו, רבי רבי, שלשת אלפים הם משלשה שמות שהם אהי"ה אהי"ה אהי"ה שנאמר למשה עליהם, שהוא הדיוקן של אותו ו' העליונה.

ויאמר ה' אל משה אהיה אשר אהיה. אהיה שלחני אליכם. פאן נרמו שהתגרש משלשה אלה, שהם שלשה עולמות שנאמר בהם מארצך וממולדתך ומבית אביך (בראשית יב). וזהו האם העליונה שהיא פתר אם כל חי. שהאות ו' במעיה היא א' בכתר עליון, וא' השנית בבניה, ואל"ף היא שלישית באמצע של האות ו', וסוד הדבר - יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והיא פתר מלכות. אל

ומבית אביך דא שנוי מעשה. ומאן גרים ליה האי בגין דחב במעשה, דאיהי אמא עלאה מעשה בראשית, דתמן מחשבה גניזא דלית עשיה בלא מחשבה. הדא הוא דכתיב (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית. אל הארץ אשר אראך, דא גולפא. כפום דאיהו מחיב בחובין, הכי אתנטע ביה ואתרכיב עד דאחזר מה דאעקר לאתרה.

קם עמודא פתר טולא דרבי שמעון ואמר, רבי רבי רזא דא רזא אחרא עלאה אית בגלגולא לעלא בדרגין עלאין. ודא איהו ויאמר יי אל אברהם. דא איהו דאתמר ביה (מ"ב) הלא אב אחד לכלנו. ומאן אמר ליה ההוא רם דעלה דאיהו רם על כל גבוהים. ומה אמר ליה לך לך תרין תירוכין אנון י' מן א' את ו' מתמן תריד ליה, ההוא רם על כל רמים, דאיהו עלת על כל עלאין. ולאן שלח ליה, אל הארץ אשר אראך, דא שכינתא תתאה. אמר ליה רבי שמעון אי הכי מאי מארצך וממולדתך. אמר לו רבי רבי תלת אלפין אנון מתלת שמיהן דאנון אהי"ה אהי"ה אהי"ה דאתמר למשה עליהו דאיהו דיוקנא דההוא ו' עלאה.

ויאמר ה' אל משה אהיה אשר אהיה (שמות ג ד). אהיה שלחני אליכם. הכא אתרמיז דאתתרו מתלת אלין, דאנון תלת עלמין דאתמר בהון מארצך וממולדתך ומבית אביך (בראשית יב). ודא איהו אמא עלאה דאיהי פתר (שם ג כ) אם כל חי. דאת ו' במעיה איהי א' בכתר עלאה. וא' תנינא בבינא ואיהו אל"ף תליתאה באמצעיתא דאת ו'. ורזא דמלה יו"ד ה"א וא"ו ה"א ואיהי פתר מלכות. אל הארץ דא שכינתא תתאה דכלילן בה פלהו. ואעשך

הארץ - זו שכינה הפתח תונה
שכלולים בה כלם. ואעשך לגוי
גדול ואברכה - מהצד של א'
העליונה. ואגדלה שמך - מהצד
של א' השנייה. והיה ברכה -
מהצד של א' השלישית.

ויהי רעב בארץ וירד אברם
מצרימה. דע פי הלב הוא דיוור
הנשמה, והיא שבעה, שנאמר
ארץ אשר לא במספנת תאכל בה
לחם לא תחסר כל בה. וכשיוֹרֶדַת
הנשמה לטחול, שהוא רעב,
משום שפכד לא נותן לו מהדם
אלא השירים הרעים שלו,
ומשום זה (שם) פי כבד הרעב
בארץ.

באותו הזמן שיוֹרֶדַת שם
הנשמה, פוֹחֶדֶת מִשֵׁם, שנאמר
ויהי כאשר הקריב לבא מצרימה.
קדם שנקרבה שם הנשמה.
ויאמר אל שרה אשתו - זה הגוף.
ומה אומר לה? הנה נא ידעתי פי
אשה יפת מראה את. את זפה
בזכיות, ובגלגלך אני פוֹחֶדֶת
שיהרגו אותי בגלגלך, שצופה
רשע לצדיק, ומשום זה ערום
רעה רעה ונסתר. שצדיק שנמצא
בין הרשעים, נתפס ביניהם.
ומשום זה והיה פי יראו אתך
המצרים, וזה סוד כל הבן הילוד.
ומשום זה והרגו אתי ואתך יחי.
אלא אמרי נא אחתי את. זהו
שפתוב אמר לחכמה אחתי את.
למען ייטב לי בעבורך - בעולם
הזה. וחיתה נפשי בגלגלך -
לעולם הבא.

ביתים הנה העמוד של האור
שנראה בצלו של רבי שמעון,
ואמר לו, רבי רבי, כאן סוד ולא
צריך לכסות, משום בעלי חובות
מראה לפניכם, בעלי עשר, שלא
יהרגו אותו על ממונו. ומהו
ממונו? בית והון נחלת אבות
להתפסות בין הרשעים, משום

לגוי גדול ואברכה מסטרא דא' עלאה.
ואגדלה שמך מסטרא דא' תנינא. והיה ברכה
מסטרא דא' תליתאה.

ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה (שם יב ט'),
דע פי לבא איהו דיוֹרֶא דנשמתא ואיהו
שבעה שנאמר (דברים ח ט) ארץ אשר (דף קלח ע"ב)
לא במספנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה.
וכד נחתא נשמתא לטחול דאיהו רעב, בגין
דכבד לא יהיב ליה מדמא אלא שיוֹרֶינן בישין
דילה ובגין דא (שם יב) פי כבד הרעב בארץ.

בהווא זמנא דנחתת תמן נשמתא דחילת
מתמן, שנאמר ויהי כאשר הקריב
לבא מצרימה, קדם דאתקרב תמן נשמתא.
ויאמר אל שרה אשתו, דא גופא. ומה אמר
לה הנה נא ידעתי פי אשה יפת מראה את.
את שפירא בזכון. ובגינך אנא דחיל דקטלין
לי בגינך, (תהלים לו לב) דצופה רשע לצדיק, ובגין
דא (משלי כב ג) ערום ראה רעה ונסתר. דזפקאה
דאשתכח בין חיבאי אתפס ביניהו. ובגין דא
והיה פי יראו אתך המצרים, ורזא דא (שמות א
כב) כל הבן הילוד. ובגין דא והרגו אתי ואתך
יחי. אלא אמרי נא אחתי את. הדא הוא
דכתיב (משלי ז ד) אמר לחכמה אחתי את. למען
ייטב לי בעבורך, בהאי עלמא. וחיתה נפשי
בגלגלך, לעלמא דאתי.

אדהכי הא עמודא דנהורא דאתחזיא בטולא
דרבי שמעון ואמר ליה. רבי רבי הכא
רזא ולא צריך לאתפסיא. בגין מארי חובין
אחזי קדמיהו מארי דעותרא דלא קטלין ליה
על ממונה. ומאי ממונא דילה (שם יט יד) בית והון
נחלת אבות ומיני אשה משפלת. דא בת עין
דאתמר בה (בראשית כ טז) פסות עינים, דצריך
ומה אשה משפלת. וזו בת עין, שנאמר בה פסות עינים, שצריך להתפסות בין הרשעים, משום

אותו האור שְמאיר בַּה, שהוא בעֲלָה, שהוא סוד, צָרִיף לְכִסּוֹתוֹ מְבִינֵיהֶם שְׁלֵא נִתְפַס עֲלָיו.

מִשׁוּם שֶׁחֲשָׁכָה, שֶׁהוּא נֶחֱשׁ הַקְדָּמוֹנִי, מְקַנָּא עַל הָאֹר שֶׁהוּא אֹר הַגְּנוּז, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתְּצַפְנֵהוּ (שמות ב).

וְכַךְ מִי שֶׁמִּתְגַּלֶּה לוֹ אֹר שֶׁהוּא ר"ז בֵּין הַרְשָׁעִים, צָרִיף לְכִסּוֹתוֹ עַד שֶׁיִּכְאֹו הַצְדִּיקִים לְהָאִיר בְּיָנֵיהֶם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אֹר זָרַע לְצַדִּיק. וְאִם לֹא מִטְמִין אֹתוֹ, מַה כְּתוּב? (בראשית יב) וַיְהִי כְּבֹא אֲבָרָם מִצְרַיִם, וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פְּרַעֲה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעֲה. פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, אוֹי לְבָנֵי הָעוֹלָם שֶׁהֵם אֲטוּמִים בְּלִב וּסְתוּמֵי עֵינַיִם, שֶׁהָרִי כְּמַה סוּדוֹת נִסְתָּרִים יֵשׁ בַּתּוֹרָה וְלֹא מְשַׁגְּחִים בָּהֶם, שְׁאִין רוֹצִים אֶלָּא לְאָכַל אֶת הַתְּבִין שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא הַפֶּשֶׁט, לְבוֹשֶׁה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְלֹא טוֹעֲמִים מִן הַמַּח שֶׁבַּפְּנִים.

בֹּא וְרֵא, יֵשׁ נִשְׁמָה שֶׁהִיא גּוֹף לְנִשְׁמָה, וְיֵשׁ נִשְׁמָה לְנִשְׁמָה, וְיֵשׁ נִשְׁמָה זְכָרִית שְׁנֹקְרָאֵת אֲבָרָם. וְיֵשׁ נִשְׁמָה נְקֵבָה שְׁנֹקְרָאֵת שְׂרִי. וְאִף עַל גַּב שְׁנֹקְרָאֵת זָכָר, הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת אֲבָרָם בְּלִי ה' הִיא טְפֵלָה לְנִשְׁמָה שֶׁהִיא נְקֵבָה שְׂרִי שֶׁשֵׁם ה', אוֹ לְשָׂרָה שֶׁשֵׁם ה'. וּמִשׁוּם זֶה פְּרָשׁוֹה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁטְפֵל הִיָּה אֲבָרָם לְשָׂרָה בְּנִבּוּאָה, מִשׁוּם שֶׁהִיא זְכָתָה לְשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת - י' בַּתְּחִלָּה, שְׂרִי, וּלְבִסּוֹף שָׂרָה בַּה.

כְּשֶׁהִיָּתָה בְּיוֹ"ד הִיָּתָה יְחִידָה, וְכְשֶׁזָּכְתָה בַּה' נִקְרָאֵת אִם. וְכְשֶׁהִיָּתָה יְחִידָה בְּיוֹ"ד נֹאֲמַר עֲלֶיהָ שְׁמֵרְנִי פְּאִישׁוֹן בַּת עֵין.

וּפְרַעֲה, שֶׁהוּא דְמוּת שֶׁל נֶחֱשׁ רָשָׁע, אַחַר שֶׁשְׁבַחְוָהָ, כְּתוּב וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעֲה. וְזֶה

לְאַתְפְּסָאָה בְּיָנֵי חִיבָא, בְּגִין הֵהוּא אֹר דְנֶהֱרִיר בַּה, דְּאִיהוּ בְּעֲלָה דְאִיהוּ רִז צָרִיף לְכִסְפָּאָה לִיָּה מְבִינֵיהוּ דְלֹא אִתְפַּס עֲלָה.

בְּגִין דְחֲשׂוּכָא דְאִיהוּ נֶחֱשׁ הַקְדָּמוֹנִי מְקַנָּא עַל נְהוּרָא דְאִיהוּ אֹר הַגְּנוּז, דְאַתְמַר בֵּיהּ וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתְּצַפְנֵהוּ (שמות ב).

וְהָכִי מֵאֵן דְאַתְגַּלִּי לִיָּה אֹר דְאִיהוּ ר"ז בֵּין חִיבָא. צָרִיף לְכִסְפָּאָה לִיָּה עַד דְיִיתוּן צַדִּיקָא לְאַנְהָרָא בְּיָנֵיהוּ. הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים צז יא) אֹר זָרַע לְצַדִּיק. וְאִי לֹא טְמִיר לִיָּה מַה כְּתִיב (בראשית יב יד) וַיְהִי כְּבֹא אֲבָרָם מִצְרַיִם וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פְּרַעֲה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעֲה.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר וַי לְבָנֵי עֲלָמָא דְאַנוּן אֲטִימִין לְבָא וּסְתִימִין עֵינִין. דְהָא כְּמַה רִזִּין סְתִימִין אִית בְּאוּרִיתָא וְלֹא מְשַׁגְּחִין בַּהוּן. דְלֹא בְּעָאן אֶלָּא לְמִיכַל תְּבִין דְאוּרִיתָא, דְאִיהוּ פֶשֶׁט לְבוּשָׂא דְאוּרִיתָא, וְלֹא טְעֲמִין מִן מַחָא מְלָגָאוּ.

הָא חֲזִי אִית נִשְׁמָתָא דְאִיהוּ גּוֹפָא לְנִשְׁמָתָא. וְאִית נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא. וְאִית נִשְׁמָתָא דְכוּרָא דְאַתְקִרִיאֵת אֲבָרָם. וְאִית נִשְׁמָתָא נּוֹקְבָא דְאַתְקִרִיאֵת שְׂרִי. וְאִף עַל גַּב דְאַתְקִרִיאֵת דְכוּרָא, הָאִי נִשְׁמָתָא אֲבָרָם בְּלֹא ה' טְפֵל אִיהוּ לְנִשְׁמָתָא דְאִיהוּ שְׂרִי נּוֹקְבָא דְתַמְן י', אוֹ לְשָׂרָה דְתַמְן ה'. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין דְטְפֵל הוּהוּ אֲבָרָם לְשָׂרָה בְּנִבּוּאָה, בְּגִין דְאִיהוּ זְכָתָה לְתִרִין אֲתוּן, י' בְּקִדְמִיתָא שְׂרִי וּלְבִסּוֹף שָׂרָה בַּה'. כִּד הוּת בְּיוֹ"ד הוּת יְחִידָא. וְכִד זְכָתָה בַּה' אֲתְקִרִיאֵת אִימָא. וְכִד הוּת יְחִידָא בְּיוֹ"ד עֲלָה אֲתַמַּר (תהלים יז ח) שְׁמֵרְנִי פְּאִישׁוֹן בַּת עֵין.

וּפְרַעֲה דְאִיהוּ דִיּוֹקְנָא דְנֶחֱשׁ חִיבָא, בְּתַר דְשְׁבַחְוָהָ כְּתִיב (בראשית יב טו) וַתִּקַּח

רומז לגלות מצרים שגלתה השכינה במצרים. והנחש רצה לקרב אליה, מה כתוב? והזר הקרב יומת. וינגע ה' את פרעה. וזה רומז למפות שהכה הקדוש ברוך הוא את פרעה ואת המצרים ואת הממנים שלהם. ומה כתוב? ועתה הנה אשתך קח ולך. כמו שפרעה במצרים שאמר למשה ולישראל שלח מעל פני ויצאו. וזוהי ההבטחה לשכינה ולישראל בגלות האחרונה.

מיד כשירצו האמות עובדי הכוכבים של העולם לקרב אליה ולדחוק אותה, שכר הפלה הדחוק, כתוב וינגע ה' את פרעה. מיד - ובאלהיהם עשה ה' שפטים. שעל השכינה נאמר אני ה' הוא שמי וכבודי לא אתן, והזר הקרב אליה יומת.

וכמו שפרעה הראשון אמר הנה אשתך קח ולך, כך אמר פרעה קומו צאו מתוך עמי, וכך עתידים העמים של העולם לומר לישראל קומו צאו, צאו מבינינו. והקדוש ברוך הוא לא מוציא אותם מביניהם עד שלקח את כליו. וכמו שנאמר ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו - כמו כן בגלות האחרונה. זהו שכתוב והביאו את כל אחיכם מפל הגוים מנחה לה' וגו'.

בינתיים הנה אליהו הזדמן אליו, ואמר, רבי רבי, ודאי כמו זה הוא בנשמה שהיא מצד השכינה. ויצר הרע רוצה לקרב אליה, והקדוש ברוך הוא מכה אותו בכמה מכות, כמו שהכה את פרעה על דבר שרי אשת אברם.

דבר שרי אשת אברם.

האשה בית פרעה. ודא רמיז לגלותא דמצרים דגלתא שכינה במצרים. ונחש בעא לקרבא לה. מה פתיב (במדבר א כא) והזר הקרב יומת. וינגע ה' את פרעה. ודא רמיז למחאן דמחא קודשא בריך הוא לפרעה ולמצרים ולממנן דילהון. ומה פתיב ועתה הנה אשתך קח ולך. פגונא דפרעה במצרים דאמר למשה ולישראל (ירמיה טו א) שלח מעל פני ויצאו. והאי איהי אבטחותא לישראל ולשכינתא בגלותא בתראה.

מיד דיבעון אמין דעלמא לקרבא לגבה ולדחוקא לה, אגרא דכלה דוחקא. פתיב וינגע ה' את פרעה. מיד (במדבר לג ד) ובאלהיהם עשה ה' שפטים. דעל שכינתא אתמר (ישעיה מב ח) אני ה' הוא שמי וכבודי לא אתן. (במדבר א נא) והזר הקרב לגבה יומת.

וכמה דפרעה קדמאה אמר הנה אשתך קח ולך, הכי אמר פרעה (שמות יב לא) קומו צאו מתוך עמי, וכך עתידין עממין דעלמא למימר לישראל קומו צאו, פוקו מביננא וקודשא בריך הוא לא אפיק לון מביניהו עד דנטיל מאניה.

וכמה דאתמר ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו. פגונא דא בגלותא בתראה דא הוא דכתיב (ישעיה סו ב) והביאו את כל אחיכם מפל הגוים מנחה לה' וגו'.

אדהכי הא אליהו אזדמן לגבה ואמר רבי רבי ודאי פגונא דא איהו בנשמתא דאיהי מסטרא דשכינתא. ויצר הרע בעי לקרבא לגבה וקודשא בריך הוא מחי לה בכמה מכתשין, פגונא דמחא לפרעה על

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא נַחֲתִית סַמְא"ל וְכָל חִילָיו לְהֵהִיא
נִשְׁמַתָּא, וְנָטִיר לָהּ עַד דְּאִתְקַרִיבַת
לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהָכִי פְגוּמָא דָּא כָּל
בַּר נָשׁ דְּבַעֵי לְקַרְבָּא לְצַדִּיק לְאַנְזִיקָא לִיהּ,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחֵי לִיהּ בְּכַמְהָ מַכְתָּשִׁין
עַד דִּיתְחַזֵּר לְשַׁעֲבֻדָּהּ. וּבְגִין דָּא אֲמַרָה אֲנִתּוּ
דְּהַמֵּן חֲתִיבָא (אסתר ו יג) אִם מְזַרְעֵ הֵיְהוּדִים מְרַדְּכֵי
לֹא תוּכַל לֹו כִּי נַפּוּל תַּפּוּל לְפָנָיו. אָבֵל נִשְׁמַתָּא
דְּלָאוּ אִיהִי מְסֻטְרָא דְּרוּחָא דְּקֻדְשָׁא, אִית לָהּ
לְאַסְתְּמָרָא, דְּאִית לִיהּ רִשׁוּ לְמַקְטָרְגָא עֲלֵהּ,
(משלי כב ג) וְעָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר.

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם (בראשית יד א), מֵאִי וַיַּעַל אַבְרָם
מִמִּצְרַיִם. אָמַר לִיהּ אֲלֵיהּוּ וְדָאִי בְּזַמְנָא
דְּנִשְׁמַתָּא אֲשַׁתְּזִיבָה מֵהֵהוּא מְמַנָּא בִּישָׁא,
דְּאִיהּוּ אֵל אַחַר מְלַךְ מִצְרַיִם מְלַכָּא דְּאֲנוּן
צוּרִים דְּדַחֲקִין לְנִשְׁמַתִּין, וְאֲנוּן מְלַכָּי חַבְלָה
מִזִּיקִין כְּמָא דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, נִשְׁמַתִּין
דְּרִשְׁעִיָּא הֵן הֵן הַמִּזִּיקִין בְּעוֹלָם.

מַה כְּתִיב בְּמְאָרֵי נִשְׁמַתָּא וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם.
אֲסַתְּלַק עֲלֵיהּוּ בְּתַקְפָּא סְגִי הוּא וְנִשְׁמַתָּה
וְכָל דִּילָהּ. וְאַפְלוּ לוּט עֲמִיהּ דְּאִיהּוּ שֵׁד (ד' קמ"ט
ו"א) מְסֻטְרָא דִּימִינָא, דְּלָאוּ כָּל שְׂדִין שׁוּיָן,
דְּאִית דְּאֲנוּן פְּגוּמָא דְּמְלַאכִין קְדִישִׁין, דִּידְעִין
מַה דְּהוּהּ וּמַה דְּעַתִּיד לְמַהוּי. וְעַל הַאי שֵׁד
אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (בראשית ב יח) אַעֲשֶׂה לוּ
עֶזְרָא. אִם זָכָה עֶזְרָא. וְאִם לָאוּ (כְּגִידוּ עוֹר דּוֹכָה לְאוֹת י'
דְּבֵרִית מִלְּהָ וְאִתְעֵבִיד שְׂדֵי וְאִם לָאוּ) אִיהּוּ כְּפִגְדוּ שֵׁד. הָדָא
הוּא דְּכְתִיב (בראשית יג ו) וְלֹא נִשָּׂא אֶתְם הָאָרֶץ
לְשִׁבַת יַחֲדוּ.

וְעוֹד אִי זָכָה בַּר נָשׁ אִיהּוּ עֶזְרָא, אִימְתִי בְּלִיל
שְׁבַת דְּאוֹזְפִין תֵּרִין מְלַאכִין לְבַר נָשׁ, דָּא
יַצֵּר הַטּוֹב וְדָא יַצֵּר הָרַע. אִי זָכָה יַצֵּר הַטּוֹב
מְכַרְךָ לְבַעַל הַבַּיִת וְלֹאֲנַתְתָּהּ וְכָל דִּילָהּ, וַיַּצֵּר

וּבִאֲתוּוּ זְמַן יוֹרֵד סַמְא"ל וְכָל
חִילָיו לְנִשְׁמָה הֵהִיא, וְשׁוּמְר
אוֹתָהּ עַד שְׁמַתְקַרְבַּת לְקֻדְשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְכַךְ כְּמוֹ זֶה כָּל אָדָם
שְׂרוּצָה לְקַרְבֵּי לְצַדִּיק לְהִזִּיק
אוֹתוֹ, הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכָה
אוֹתוֹ בְּכַמְהָ מַכּוֹת לְהִזִּיקוֹ עַד
שִׁיחֻזֵּר לְשַׁעֲבֻדּוֹ. וּמִשׁוּם זֶה
אָמַרָה אֲשַׁתּוֹ שֶׁל הַמֵּן הָרַשָּׁע,
(אסתר ו) אִם מְזַרְעֵ הֵיְהוּדִים מְרַדְּכֵי,
לֹא תוּכַל לֹו כִּי נַפּוּל תַּפּוּל לְפָנָיו.
אָבֵל הַנִּשְׁמָה שְׂאִינָה מִצַּד רִיחַ
הַקֻּדְשׁ, יֵשׁ לָהּ לְהַשְׁמֵר, שִׁישׁ
רְשׁוּת לְמַקְטָרְגַּ עֲלֵיהּ, וְעָרוּם רָאָה
רָעָה וְנִסְתָּר.

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם. מַה זֶה וַיַּעַל
אַבְרָם מִמִּצְרַיִם? אָמַר לוֹ אֲלֵיהּוּ,
וְדָאִי בְּזַמְנָא שֶׁהִנְשַׁמָּה נִצּוּלָהּ
מֵהֵמַנְנָה הָרַע הֵהוּא, שֶׁהוּא אֵל
אַחַר מְלַךְ מִצְרַיִם, מְלַךְ שֶׁל אוֹתָם
הַצּוּרִים שְׂדוּחִקִים אֶת הַנִּשְׁמוֹת,
וְאוֹתָם מְלַאכֵי הַחַבְלָה הַמִּזִּיקִים,
כְּמוֹ שְׂבָאוֹ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה,
נִשְׁמוֹת הָרַשָּׁעִים הֵם הֵם הַמִּזִּיקִים
בְּעוֹלָם.

מַה כְּתוּב בְּבַעַל הַנִּשְׁמָה? וַיַּעַל
אַבְרָם מִמִּצְרַיִם. הַתְּעַלָּה עֲלֵיהֶם
בְּחֻזְקָ רַב, הוּא וְנִשְׁמַתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר
לוֹ. וְאַפְלוּ לוּט עִמּוֹ, שֶׁהוּא שֵׁד
מִצַּד הַיָּמִין, שֶׁלֹּא כָּל הַשְּׂדִים
שׁוּיִם. שִׁישׁ שְׂדִים שֶׁהֵם כְּמוֹ
מְלַאכֵי קְדוּשִׁים, שִׁיּוּדְעִים מַה
שֶׁהֵי וּמַה שֶׁעַתִּיד לְהִיּוֹת, וְעַל
הַשֵּׁד הַזֶּה אָמַר הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא
אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזְרָא. אִם זָכָה - עֶזְרָא,
וְאִם לֹא (כְּגִידוּ עוֹר דּוֹכָה לְאוֹת י' שֶׁל בְּרִית
מִלְּהָ, וְנִעֲשֶׂה שְׂדֵי וְאִם לֹא) - הַשֵּׁד הוּא
כְּגִידוּ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (בראשית יג) וְלֹא
נִשָּׂא אֶתְם הָאָרֶץ לְשִׁבַת יַחֲדוּ.

וְעוֹד, אִם זָכָה אָדָם - הוּא עֶזְרָא.
מְתִי? בְּלִיל שְׁבַת שְׂמֵלוּיִם שְׁנֵי
מְלַאכֵי אֶת הָאָדָם, זֶה הַיַּצֵּר
הַטּוֹב וְזֶה הַיַּצֵּר הָרַע. אִם זָכָה -
יַצֵּר הַטּוֹב מְכַרְךָ אֶת בַּעַל הַבַּיִת

וְאֵת אֲשֶׁתוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, וַיֵּצֵר
הָרַע עוֹזֵר לוֹ בְּעַל פְּרוּחוֹ וְעוֹנֵה
אָמֵן. וְאִם לֹא - הוּא כְּנִגְדּוֹ וּמְקַלֵּל
אוֹתוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ. וּמִשׁוֹם זֶה
נִקְרָא לוֹט, שְׂמֵכִיא קָלְלוֹת עַל
אוֹתוֹ הָאִישׁ וְעַל בֵּיתוֹ וּמְכַנִּים
קִטְטָה בְּבֵיתוֹ. זֶהוּ שְׂפִתוֹב וַיְהִי
רִיב בֵּין רַעֲיֵי מְקַנְהַ אַבְרָם וּבֵין
רַעֲיֵי מְקַנְהַ לוֹט.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן, (שם) וַיֹּאמֶר אַבְרָם
אֶל לוֹט אֵל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי
וּבֵינֶךָ וְגו' כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ.
מִצַּד שֶׁהוּא הַגּוֹף. וּמָה אָמַר לוֹ?
הֲלֹא כָּל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ (שם). וּמִשׁוֹם
זֶה אָמְרוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, אִם רָאִיתָ
שֵׁיִצֵּר הָרַע מִתְּגַבֵּר עֲלֶיךָ,
הוֹלִיכֵהוּ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ. אִם אָבִן
הוּא נְמוּחַ, וְאִם בְּרוּל - מִתְּפוּצֵץ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְאַלְיָהוּ, אֵת זֶה
גַּם יְלָדִים יוֹדְעִים אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ,
רַבִּי רַבִּי, וְדַאי כֶּף הוּא, אָבֵל סוּד
דְּכַרֵּי הַפְּרָשָׁה הַזֹּאת אֵינֶם לְגַלּוּי כֶּף,
אֲלֹא בֵּינִי וּבֵינֶךָ.

פְּתַח וְאָמַר, (שם יב) וַיְהִי רָעִב
בְּאֶרֶץ. מַה הָרָעִב כָּאֵן? אֲלֹא וְדַאי
כְּשִׁמְסַלְקַת הַנְּבִיעָה מֵאֶרֶץ
הַשְּׂכִינָה, מִיַּד פְּתוּב וַיְהִי רָעִב
בְּאֶרֶץ (שם). וַיֵּרֵד אַבְרָם מִצְרַיִמָה,
יָרַד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹר בֵּין
הַצְּדָדִים הָרַעִים הַלְלוּ, כְּדִי שְׁזַרְעוּ
יְהִיהֶם שְׁמוֹר בֵּינֵיהֶם.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַבִּי רַבִּי,
וְהָרִי פְתוּב בְּשְׂכִינָה אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְפַּנַּת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם. אָמַר
לוֹ, וְדַאי כֶּף הוּא! שְׂבֻזְמָן
שֵׁיִשְׂרָאֵל שׁוֹמְרִים אוֹת הַבְּרִית,
הִיא מִתְּמַלֵּאת כָּל טוֹב וְלֹא חֶסֶר
מִמֶּנָּה (שִׁפְעָה. וְכֹאשֶׁר לֹא שׁוֹמְרִים הַבְּרִית,
מִסְתַּלֵּק הַשִּׁפְעָה מִמֶּנָּה), וְנֹאמַר בָּהּ
וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן, אִם לֹא יוֹרֵד הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְשֹׁמְרֵי אוֹתָהּ, יֵשׁ רְשׁוֹת
לְצְדָדִים הָאֲחֵרִים לְקִרְבֵי לְשֵׁם.
וְאוֹתוֹ שְׁגוּרִם אֵת זֶה, יֵשׁ רְשׁוֹת

הָרַע אִיהוּ עוֹזֵר לִיהַ בְּעַל פְּרוּחָהּ וְעוֹנֶה אָמֵן.
וְאִי לֹא אִיהוּ כְּנִגְדּוֹ, וְלִיִּט לִיהַ וְלְכָל דִּילָהּ.
וּבִגִּין דָּא אֲתִקְרִי לוֹט דְּאִיתִי לוֹטִין עַל הַהוּא
בְּרַנְשׁ וְעַל בֵּיתָהּ, וְאִיהוּ אָעִיל קִטְטָה בְּבֵיתָהּ.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם י) וַיְהִי רִיב בֵּין רַעֲיֵי מְקַנְהַ
אַבְרָם וּבֵין רַעֲיֵי מְקַנְהַ לוֹט.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא (שם יא) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט אֵל
נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְגו' כִּי
אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ. מִסְטָרָא דְהָאִי גּוּפָא. וּמָה
אָמַר לוֹ הֲלֹא כָּל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ (שם). וּבִגִּין דָּא
אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין אִם רָאִיתָ שֵׁיִצֵּר הָרַע
מִתְּגַבֵּר עֲלֶיךָ הוֹלִיכֵהוּ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ. אִם אָבִן
הוּא נְמוּחַ וְאִם בְּרוּל מִתְּפוּצֵץ. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן לְאַלְיָהוּ דָּא נְנוּקֵי יְדַעֵי לִיהַ. אָמַר לִיהַ
רַבִּי רַבִּי, וְדַאי הָכִי הוּא, אָבֵל רְזָא דְמַלְי
דְּפִרְשָׁתָא דָּא, לֹא אֲנוּן לְגַלְּאָה הַכָּא אֲלֵא בֵּינִי
וּבֵינֶךָ.

פְּתַח וְאָמַר (בְּרַאשִׁית יב) וַיְהִי רָעִב בְּאֶרֶץ. מַאי רָעִב
הַכָּא. אֲלֹא וְדַאי כֶּף אֲסַתְּלַק נְבִיעוֹ
מֵאֶרֶץ דְּשְׂכִינְתָּא, מִיַּד פְּתִיב וַיְהִי רָעִב בְּאֶרֶץ
(שם). וַיֵּרֵד אַבְרָם מִצְרַיִמָה, נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְדִירָא בֵּין סְטָרִין בִּישִׁין אֵלִין, בִּגִּין זִרְעָא
דִּילָהּ לְמַהוּי נְטִיר בֵּינֵיהוּ.

אָמַר לִיהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן רַבִּי רַבִּי וְהָא פְּתִיב
בְּשְׂכִינְתָּא (דְּבֵרִים ח ט) אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפַּנַּת
תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם. אָמַר לִיהַ וְדַאי הָכִי הוּא.
דְּבֻזְמָנָא דִּישְׂרָאֵל נְטָרִין אוֹת בְּרִית, אֲתִמְלִיאַת
כָּל טוֹב וְלֹא חֶסֶר מִנָּה (נְבִיעוֹ. וְכֵן לֹא נְטָרִין בְּרִית אֲסַתְּלַק
נְבִיעוֹ מִנָּה), וְאֲתִמַּר בָּהּ (בְּרַאשִׁית א ט) וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא אִי לֹא נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְנִטְרָא לָהּ, אִית רְשׁוֹת לְסְטָרִין
אַחֲרָנִין לְקִרְבָּא תְּמָן. וְהַהוּא דְגֵרִים דָּא אִית
רְשׁוֹ לְמַקְטָרְגָא לְקַטְלָא לִיהַ. בִּגִּין דָּא אָמַר

למקטרג להרג אותו. משום זה אמר לה והיה פי יראו אתך המצרים וגו' (שם). ועל זה אמרי נא אחתי את (שם), לא תודעי ביניהם.

ואם תאמר מה חטא אברם? אלא חטאו קדם שבא לעולם היה באות ה', בחסרונו שם היה. ומשום זה היה נקרא אברם בלי ה', עד שזכה לה ובה נשלם בכל איבריו. ומשום יו"ד שהיתה בשרי, אמר אמרי נא אחתי את, להגן. למען ייטב לי בעבורך (שם), בת יחידה, ונאמר בה אבן מאסו הבונים. ייטב לי - מצד של הטוב, וחייתה נפשי - מצד של ח"י העולמים, משום ששתי הדרגות הללו נבנה בהם העמוד האמצעי וצדיק.

ויהיו חיי שרה וגו'. פתח רבי שמעון ואמר, ישגי חברון קומו. ויהיו חיי שרה, מי שרה כאן? זו השכינה, משום שלמטה בצדיק ויברא אלהים את האדם בצלמו. כך הצדקת הזו נבראה בדיוקנה של השכינה.

ויהיו חיי שרה - זו השכינה. ומי הוא החיים שלה? י"ה, וזהו השכינה. שכן י"ה. וזהו החיים של הנשמה. זהו שכתוב כל הנשמה תהלל י"ה. ויהי הזו בא"ת ב"ש - צ'. עם י' עולה לק', והם מאה ברכות שחיב אדם להריק בכל יום בשכינה, וזהו מאה שנה. ועליהם צוה הקדוש ברוך הוא את האדם מה ה' אלהיך שאל מעמך. אל תקרי מ"ה אלא מא"ה.

ועשרים שנה ושבע שנים - אלו עשר אמירות ועשרה דברות ושבעה הימים הראשונים של מעשה בראשית, וששת ימי המעשה ויום השבת, שהוא ויכלו, הפלל של כלם. וינגדם

ליה והיה פי יראו אתך המצרים וגו' (שם). ועל דא אמרי נא אחתי את (שם) לא תשתמודע ביניהו.

ואי תימא מה חב אברם. אלא חובה דילה קדם דאיתי לעלמא, הוה באות ה' דחסרונא דילה תמן הוה. ובגין דא הוה אתקרי אברם בלא ה' עד דזכה לה ובה אשתלים בכל אברוהי. ובגין יוד דהוה בשרי אמר אמרי נא אחתי את לאגנא. למען ייטב לי בעבורך (שם) בת יחידאה. ואתמר בה (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים. ייטב לי מסטרא דטוב. וחייתה נפשי מסטרא דחי עלמין. בגין דתרין דרגין אלין יתבני בהון עמודא דאמצעייתא וצדיק.

ויהיו חיי שרה וגו' (בראשית כג א). פתח רבי שמעון ואמר דמיכין דחברון קומו. ויהיו חיי שרה, מאן שרה הכא. דא שכינתא. בגין דלתתא בצדיק (שם א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו. הכי צדקת דא אתבריא בתדיוקנה דשכינתא.

ויהיו חיי שרה דא שכינתא. ומאי ניהו חיים דילה י"ה ודא ההוא שכינה. שכן י"ה, והאי איהו חיים דנשמתא דא הוא דכתיב (תהלים קו) כל הנשמה תהלל י"ה. והאי ה' בא"ת ב"ש צ'. ועם י' סליק למאה. ואנון מאה ברפאן דחיב בר נש לארקא בכל יומא לשכינתא. ודא איהו מאה שנה. ועליהו מני קודשא בריך הוא לבר נש (דברים י יב) מה ה' אלהיך שאל מעמך, אל תקרי מ"ה אלא מא"ה.

ועשרים שנה ושבע שנים אלין עשר אמירן ועשר דברות ושבע יומין קדמאין דעובדא דבראשית וששת ימי המעשה ויום השבת דאיהו ויכלו כללא דכלהו. ולקבליהו

נְתַנָּה תוֹרָה בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבְעַת
אוֹתִיּוֹת - עֶשְׂרִים וְשִׁבְעִים שָׁל
הַתּוֹרָה, וְחֲמֵשׁ שָׁהֵן מִנְצַפ־ךְ
שֶׁהַצּוֹפִים אָמְרוּ אוֹתָם.

וְאִם חֵס וְשְׁלוֹם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם
יִשְׂרָאֵל, מִתְפַּזְרִים לְאַרְבַּעַת
הַצְּדָדִים, וְהַשְׂכִּינָה גְּלַתָּה עִמָּהֶם.
זֶהוּ וְשִׁכְתוֹב וְתַמַּת שָׁרָה. הַמִּיתָה
שֶׁלָּה שֶׁהַסְּתַלַּק מִמֶּנָּה יִ"ה וְנִשְׁאַר
כִּ"ס חֶסֶד. וּמִשּׁוּם זֶה וַיֹּאמֶר כִּי
יָד עַל כִּ"ס יִ"ה.

בְּקִרְיַת אֶרְבַּע - אֵלּוּ אֶרְבַּעַת
צְדָדִים שֶׁהַתְּפִזּוֹר עִם יִשְׂרָאֵל,
וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֶנוּ בַּתְּפִלָּה וְקִבְּצָנוּ
יַחַד מֵאֶרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ.
שֶׁהַגְּלוּת הִיא מִיתָה לְשִׂכְנֵיהָ וְלִכְלֹל
יִשְׂרָאֵל בְּגֵיחַ.

וְעוֹד, וְתַמַּת שָׁרָה בְּקִרְיַת אֶרְבַּע
- אֵלּוּ תִהְיוּ וְתִהְיוּ וְחֻשֵׁף וְתִהְיוּ,
שֶׁהִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּאָרֶץ, שְׁנֹא־מֵר
כֶּה וְהָאָרֶץ הִיְתָה תִהְיוּ וְגו' (בְּרֵאשִׁית א ב).
א. מְשִׁכְנֵיהָ וְצִדִּיק וְצִדִּיק שְׂאִין בּוֹ
נִבְיָעָה שֶׁל הַתּוֹרָה. מֵאֶרְבַּע
הַחַיּוֹת שֶׁלוֹ, שֶׁהֵן אֶרְבַּע הַחַיּוֹת
שֶׁל הַכֶּסֶּא, גְּלוּ בְּאֶרְבַּעַת יְסוּדוֹת
אֵלּוּ, שֶׁהֵם תִּהְיוּ - קוּ יִרְק, הַקְּלָפָה
הַיִּרְקָה שֶׁל הָאֲגוּזָה. בִּהְיוּ - גִּזְוֹן לְבָן,
קְלָפָה שְׂנֵיחַ. וְחֻשֵׁף - קְלָפָה
שְׁלִישִׁית שֶׁל הָאֲגוּזָה, שֶׁהִיא אֵשׁ
מִתְלַקַּחַת. תִּהְיוּ - חִלְלֵי הָאֲגוּזָה
שְׁשֵׁם הַמַּחַ, שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה, כֶּסֶּא
הַכְּבוֹד וְאֶרְבַּע הַחַיּוֹת שֶׁלוֹ. שְׂכַף
נִחְלַק הַמַּחַ שֶׁל הָאֲגוּזָה לְאַרְבַּעַת
צְדָדִים שֶׁעֲלֵיהֶם עוֹמֵד הַמַּחַ.

וְאֵלּוּ הֵם כְּנֶגְדֵי אֶרְבַּעַת אֲוִירֵי הַמַּחַ
שֶׁל אָדָם, עוֹר וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי
וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשַׁכְּכֵנִי. הֵן
אֶרְבַּע קְלָפוֹת הָאֲגוּזָה שֶׁהֵן בְּסוּד
הַעֲרֻלָּה, שֶׁעֲלֵיהֶן נֹאמַר וַיַּעַשׂ ה'
אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת
עוֹר וַיְלַבֶּשֶׂם (שם א). וּפְרָשׁוּהוּ
הַרְאִשׁוֹנִים, מַה זֶה עוֹר? זֶה עוֹר
הַנֶּחֱשׂ.

וּבִזְמַן שִׁישְׂרָאֵל בְּאוֹתָן הַקְּלָפוֹת,

אֲתִיְהִיבַת אוֹרִיתָא בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבְעַת אֲתוֹן, כ"ב
דְּאוֹרִיתָא וְחֲמֵשׁ דְּאֲנוּן מִנְצַפ־ךְ דְּצוֹפִים
אָמְרוּם.

וְאִם חֵס וְשְׁלוֹם עוֹבְרִין עֲלֵיהוּ יִשְׂרָאֵל מִתְבַּדְרִין
לְאַרְבַּע סְטְרִין, וְשִׂכְנִיתָא גְּלַתָּה עִמָּהוֹן
הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְתַמַּת שָׁרָה. מִיתָה דִּילָּה
דְּאִסְתַּלַּק יִ"ה מִנָּה וְאִשְׁתַּאֲרַת כִּ"ס חֶסֶד. וּבִגִּין
דָּא (שְׁמוֹת יז טז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כִּ"ס יִ"ה.

בְּקִרְיַת אֶרְבַּע אֵלּוּן אֶרְבַּע סְטְרִין דְּאִתְבַּדְרַת
עִם יִשְׂרָאֵל וּבִגִּין דָּא תִּקְנִינוּ בְּצִלּוֹתָא
וְקִבְּצָנוּ יַחַד מֵאֶרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ. דְּגְלוּתָא
אִיְהִי מִיתָה לְשִׂכְנִיתָא וְלִכְלֹל יִשְׂרָאֵל בְּגֵיחַ.

וְעוֹד וְתַמַּת שָׁרָה בְּקִרְיַת אֶרְבַּע, אֵלּוּן תִּהְיוּ וְבִהְיוּ
וְחֻשֵׁף וְתִהְיוּ דְאִיְהִי אֲתִלְבִּישֶׁת בְּאֶרְעָא

דְּאִתְמַר בֶּה וְהָאָרֶץ הִיְתָה תִהְיוּ וְגו' (בְּרֵאשִׁית א ב).

מְשִׁכְנֵיהָ וְצִדִּיק דְלִית בֶּה נִבְיָעוּ דְאוֹרִיתָא.
מֵאֶרְבַּע חִיּוֹן דִּילָּה דְאֲנוּן אֶרְבַּע חַיּוֹת הַכֶּסֶּא,
גְּלוּ בְּאֶרְבַּע יְסוּדִין אֵלּוּ דְאֲנוּן תִּהְיוּ קוּ יִרְק,
קְלָפָה יִרְקָה דְאֲגוּזָא. בִּהְיוּ גִזְוֹן חוֹר קְלָפָה
תְּנִינָא, וְחֻשֵׁף קְלָפָה תְּלִיתָא דְאֲגוּזָא דְאִיְהוּ
אֵשׁ מִתְלַקַּחַת. תִּהְיוּ חִלְלֵי דְאֲגוּזָא דְתַמַּן מַחָא
דְאִיְהִי שְׂכִינְתָא פּוֹרְסִיָא יִקְרָא וְאֶרְבַּע חִיּוֹן
דִּילָּה. דְהִכִּי אֲתַפְּלַג מַחָא דְאֲגוּזָא לְאַרְבַּע
סְטְרִין דְעֲלֵיהוּ קִימָא מַחָא.

וְאֵלּוּן אֲנוּן לְקַבֵּל אֶרְבַּע רְהִיטֵי מַחָא דְבֵר נֶשׁ
(אִיּוֹב י יא) עוֹר וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי וּבַעֲצָמוֹת

וְגִידִים תְּשַׁכְּכֵנִי. אֲנוּן אֶרְבַּע קְלָפִין דְאֲגוּזָא
דְאֲנוּן בְּרִזָּא דְעֲרֻלָּה דְעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (בְּרֵאשִׁית ג כא)

וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
וַיְלַבֶּשֶׂם (שם ג). וְאוֹקְמוּהָ קְדָמָי מַאי עוֹר, דָּא
מִשְׁכָּא דְחוּזָא.

וּבִזְמַנָּא דִישְׂרָאֵל בְּאֲנוּן קְלָפִין דְאֲנוּן אֶרְבַּע
גְּלוּתָא אֲנוּן בְּפִרוּדָא כְּבִיכּוֹל כְּאֵלּוּ לֹא

שְׁהָן אַרְבַּע גְּלִיּוֹת, הֵם בְּפִרְדּוֹ כְּבִיכּוֹל, כְּאִלוֹ לֹא הָיוּ גּוֹי אֶחָד, וּשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. וּמִשׁוֹם זֶה בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַדָּר בְּחוּץ לְאַרְץ דְּוֹמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אֱלוֹהַּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא, וְהָרִי שְׁמַעְתִּי שְׂאוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כִּף הֵן י' בְּפִרְדּוֹ מִן ה', ו' מִן ה', וְלֹא מִתְחַבְּרִין עַד שִׁישְׂרָאֵל יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת. אָמַר לוֹ, בְּנִי, יֵשׁ אוֹתִיּוֹת שְׁהָן לְבוּשִׁים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנִקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ שְׁנִבְרָאוּ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדֵי בְּרֵאתִיו. וְאֵלוֹ הֵם בְּפִרְדּוֹ. וְכִשְׁמֵתְחַבְּרִים בְּמִנְיָן, שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לְמַעְלָה וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לְמַטָּה, וְעוֹלָיִם לְעֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ יְהו"ה כְּחֻשְׁבוֹן אַח"ד אַח"ד, כְּפִתּוֹב בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. אֲבָל אוֹתִיּוֹת הַיְחוד בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת אֵין שֵׁם חֻשְׁבוֹן וְלֹא פִרְדּוֹ. וּמִשׁוֹם זֶה וְנִקְרָא יֵצָא מֵעֵדֶן וְגו' וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רֵאשִׁים, בְּזִמְנָא דִּי יִתִּי פְּרָקְנָא יִתְקַיֵּים (ישעיה יא יב) וּנְפִצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. (נֶאֱמַר. הֵיא חֲבֵרוֹן שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַבְּרֵם בְּאַחַד, וְזֶהוּ וְקִבְצֵנוּ יחד

מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ).

וְיִהְיוּ חַיֵּי שָׁרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנִים. מֵאָה שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים. מֵאָה שָׁנָה, זֹו יו"ד שְׁעוֹלָה לְמֵאָה עִם שְׁנֵי הַהִי"ן, כְּמוֹ זֶה ה"י עוֹלָה יו"ד. חֲמֵשׁ פְּעֻמִּים י' הֵם חֲמֵשִׁים. וְכִף ה' הַאֲחֶרֶת חֲמֵשִׁים. הָרִי מֵאָה. וְעֶשְׂרִים שָׁנָה זֹו ו' שְׁעוֹלָה לְכ' שֶׁל כְּתָר וְנִעֲשִׂית כ"ו.

בוֹ נִשְׁלַמְתָּ י' לְהִיּוֹת י' בְּחֻשְׁבוֹן, כְּמוֹ זֶה א' הֵיא יו"ד לְמַעְלָה, ו' בְּאֲמָצַע, דְּל"ת לְמַטָּה. וְלְפַעֲמִים י' לְמַעְלָה, י' לְמַטָּה, ו' בְּאֲמָצַע, וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן כ"ו. וְזֹו כ"ו מִן כּוּז"ו. וּמִשׁוֹם שְׁכ' הֵיא כְּתָר,

הָיוּ גּוֹי אֶחָד וּשְׁמָהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׂרִיא עֲלֵיהוּ וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין כָּל הַדָּר בְּחוּצָה לְאַרְץ דְּוֹמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אֱלוֹהַּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֲבָא וְהֵא שְׁמַעְנָא דְאַתּוֹן דְּשָׂמָא קְדִישָׁא הָכִי אֲנוּן בְּפִרְדּוֹא י' מִן ה', ו' מִן ה', וְלֹא מִתְחַבְּרִין עַד דִּישְׂרָאֵל יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא. אָמַר לֵיהּ בְּרִי אֵית אִית אַתּוֹן דְּאַנוּן לְבוּשִׁין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאַתְקְרִיאוּ עַל שְׁמָהּ דְאַתְבְּרִיאוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מו ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדֵי בְּרֵאתִיו. וְאֵלִין אֲיִנוּן בְּפִרְדּוֹא. וְכַד אַתְחַבְּרִין בְּמִנְיָנָא (דף קלט ע"ב) תִּלְתַּת עֶשְׂרִי לְעֵלָא וְתִלְתַּת עֶשְׂרִי לְתַתָּא, וְסִלְקִין עֶשְׂרִין וְשִׁית כְּמִסְפָּר יְהו"ה וּפְחֻשְׁבֵּן אַח"ד אַח"ד כְּדְכְּתִיב, (זכריה יד ט) בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. אֲבָל אַתּוֹן דִּיחֻדָּא בְּאַרְחֵ אֲצִילוֹת, לֹא תִמְן חֻשְׁבְּנָא וְלֹא פִרְדּוֹא. וּבְגִין דָּא (בראשית ב' י) וְנִקְרָא יֵצָא מֵעֵדֶן וְגו' וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רֵאשִׁים, בְּזִמְנָא דִּי יִתִּי פְּרָקְנָא יִתְקַיֵּים (ישעיה יא יב) וּנְפִצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ : (אֲתִמְרֵהּ הֵיא חֲבֵרוֹן דְּזִמְיִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחַבְּרָא לִזְוֹן כְּתָרָא, וְהֵיא אִיהוּ וְקִבְצֵנוּ יחד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ).

וְיִהְיוּ חַיֵּי שָׁרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים. מֵאָה שָׁנָה דָּא יו"ד דְּסִלְקַת לְמֵאָה בְּתַרִין הַהִי"ן פְּגוּנָא דָּא ה"י סְלִיקַת בְּיו"ד. חֲמֵשׁ פְּעֻמִּים י' הֵם חֲמֵשִׁין. וְכִף ה' הַאֲחֶרֶת חֲמֵשִׁין הָרִי מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה דָּא ו' דְּסִלְקַת לְכ' שֶׁל כְּתָר וְנִעֲשִׂית כ"ו.

בֵּיהּ אֲשַׁתְּלִים י' לְמַהְיוֹי י' בְּחֻשְׁבֵּן פְּגוּנָא דָּא א' אִיהִי יו"ד לְעֵלָא ו' בְּאֲמָצַעִיתָא דְּל"ת לְתַתָּא וְלִזְמִינִין י' לְעֵלָא י' לְתַתָּא ו' בְּאֲמָצַעִיתָא וְסִלְקַת לְחֻשְׁבֵּן כ"ו. וְדָא כ"ו מִן כּוּזוֹ. וּבְגִין דְּכ' אִיהִי כְּתָר רַחֲמֵי וְרַעְוָא דְלִית

רחמים ורצון שאין שם דין כלל, אמרו בעלי המשנה שמעשרים ולמטה לא מענישים בעולם הזה. ושבע שנים זו ו'. כששורה י' על ראשו נעשית ז'. ואם זכה בשכינה שהיא ז' לשמר אותה בברית, משום שהברית ממש שורה עליו ז', שהיא יום שביעי, ונאמר בו שבע ביום הללתיך, ואם לא - כתוב בו ויסרתי אתכם אף אני שבע.

ועקר הכל הוא אות הברית, שבו זוכה לעולם הבא, שהוא עולם הבא שאין בו לא אכילה ולא שתיה ולא קנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. ותמצא סמ"ך ביסוד שהוא כ"ו. חלק סמ"ך ותמצא בו כ"ו. ויסוד הוא יום השביעי, ותמצא בו כו"ו.

אמר רבי אלעזר, אבא, והרי כו"ו מצאנו, אבל ו' האחרונה לא מצאנו באותיות! אמר לו, בני, כשאתה מחשב, מהאם העליונה נקרא ז', וכשאתה מחשב מימין שהיא גדלה נקרא ו'. אמר לו, זה יפה, כף נחשבת בספירות שלשים ושנים, הרי עשר ולא יותר. כמו שאומרים בספר יצירה, עשר ספירות בלי מה, עשר ולא תשע, עשר ולא אחת עשרה.

אמר לו, בני, כ' מראה י' ממעלה למטה וממטה למעלה, והכל א' שהיא הסוד של יו"ד והכל אחד. ומשום זה תמצא שהאות יו"ד היא כ', כתר של האות י' שעולה בחדש שבון כ', והכל אחד. פי י"י אלהיך אש אוכלה הוא. פי הוא י' והוא יהו"ה שעולה כ"ו, ועם ארבע אותיות עולה ל' לחשבון כ"י, וזה סוד יהו"ה.

ותמת שרה - זו הנשמה, שנאמר בה ויפח באפיו נשמת חיים. ומה המיתה שלה? שגרדה

תמן דינא כלל, אמרי מארי מתניתין דמעשרין ולמטה לא מענישין בעלמא דין.

ושבע שנין דא ו' פד שריא י' על רישה אתעביד ז'. ואם זכה בשכינתא דאיהי ז' לנטרא לה בברית, בגין דאיהי ברית ממש שריא עליה ז' דאיהו יום שביעי. ואתמר ביה (תהלים קיט קסד) שבע ביום הללתיך. ואי לאו פתיב ביה (ויקרא כו כח) ויסרתי אתכם אף אני שבע.

ועקרא דכלא איהו אות ברית דבה זכי לעלמא דאתי, דאיהו עולם הבא דאין בו לא אכילה ולא שתיה ולא קנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, ונהנים מזיו השכינה. ותשפח סמ"ך ביסוד דאיהו כ"ו פליג סמ"ך ותשפח ביה כ"ו. ויסוד הוא יום השביעי ותשפח ביה כו"ו.

אמר רבי אלעזר אבא והא כו"ו אשפחנא, אבל ו' בתראה לא אשפחנא ביה באתון. אמר ליה ברי פד את חשיב מאמא עלאה אתקרי ז' וכד את חשיב מימינא דאיהי גדלה אתקרי ו'. אמר ליה האי שפיר. כף אתחשיבת בספירן ל"ב הא עשר אנון ולא יתיר. כמה דאמרי בספר יצירה, עשר ספירן בלי מה עשר ולא תשע, עשר ולא אחד עשר.

אמר ליה ברי כ' אחזי י' מעלא לתתא ומתתא לעלא וכלא א' דאיהי רזא דיו"ד וכלא חד. ובגין דא תשפח דאת יו"ד איהי כ' פתר דאת יו"ד דסליק בחדשפנא כ' וכלא חד. (דברים ד כד) פי י"י אלהיך אש אוכלה הוא. פי הוא י' ואיהו יהו"ה דסליק כ"ו ועם ארבע אתון סליק ל' לחשבון כ"י. ודא רזא יהו"ה.

ותמת שרה דא נשמתא דאתמר (בראשית ב ז) בה ויפח באפיו נשמת חיים. ומאי מיתה

ותמת שרה - זו הנשמה, שנאמר בה ויפח באפיו נשמת חיים. ומה המיתה שלה? שגרדה

מלמעלה ונכנסה לארבעה יסודות רעים, שהם אש רוח מים עפר, והם שתוף של נפש הבהמה, משום שהיא שם בלי תורה. שקדם שהנשמה יורדת לגוף בארבעה היסודות הללו, נתנה התורה פלה. ומיד כשנכנסת לגוף, מסתלקת ממנו, וסוד הדבר - אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה'.

אמרה הנשמה, אני מלאה הלכתי לעולם הזה, וכעת ריקם החזירני ה' לגוף הזה. ועם כל זה, אם זכה אדם להתעסק בתורה - היא חברון, שהיא התורה, שהסתלקה מהנשמה - התחברה לה. שהנשמה היא מפסא הכבוד. והתורה שמו של הקדוש ברוך הוא, תורת ה' תמימה. עץ חיים היא למחזיקים בה. ואף על גב שהוא אדם בארץ רעה, כנעני שסוכב אותו יצר הרע, אם יתחזק באותה חברון, היא מתחברת לו. דבר אחר, היא חברון - זו השכינה. אף על גב שהתרחקה מן הקדוש ברוך הוא, היא חברון אליו. כמו שישראל שאומרים (ישעיהו ב) ה' אליהינו בעלוננו אדנים זולתך. ועם כל זה, לבד בך נזכיר שמך, אף על פי שהתרחק. זהו שפתוב ברח דודי (שיר השירים ח), ועם כל זה הלב שלנו והפה שלנו לא נפרד ממך, פתוב ודמה לך לצבי (שם). פעת אנו מיחדים שמך בכל יום ואומרים שמע ישראל בלב ובפה ובמחשבה.

ומשום זה היא חברון, משום ששכינה לא זזה מן הקדוש ברוך הוא, וישראל מיחדים שמו בכל יום וסובלים פמה מכות עליו, כמו שבארוה הראשונים.

פתח רבי שמעון ואמר, ויהיו חיי שרה מאה שנה - אלו מאה ברכות שנמצאו מחכמה,

דילה, דנחתת מלעלא ועאלת בארבע יסודין בישין דאנון אש רוח מים עפר ואנון שתופא דנפשא דבעירא, בגין דאיהו תמן בלא אורייתא. דקדם דנשמתא נחתא בגופא בארבע יסודין אלין אתיהיבת אורייתא פלה. ומיד דעאלת בגופא אסתלקת מנה. ורזא דמלה (רוח א כא) אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה'.

אמרה נשמתא אנא מלאה אזלנא מהאי עלמא וכען ריקן החזירני ה' בהאי גופא. ועם כל דא אי זכה בר נש לאתעסקא באורייתא היא חברון דהיא אורייתא דאסתלקת מנשמתא אתחברת לה. דנשמתא איהי מפרסי יקרא ואורייתא שמא דקודשא בריה הוא (תהלים יט ח) תורת ה' תמימה. (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה. ואף על גב דאיהו בר נש בארעא בישא כנעני דאסחר ליה יצר רע אי מתקף בההיא חברון אתחברת ליה.

דבר אחר היא חברון דא שכונתא, אף על גב דאתרחקת מנה דקודשא בריה הוא היא חברון לגבה. כגונא דישראל דאמרין (ישעיהו כו) ה' אליהנו בעלוננו אדנים זולתך. ועם כל דא לבד בך נזכיר שמך. אף על גב דאתרחק. הדא הוא דכתיב ברח דודי (שיר השירים ח יד). ועם כל דא לבא דידן ופומא דידן לאו אינון אתפרשו מנף פדכתיב, ודמה לך לצבי (שם). כען אנן מיחדין שמך בכל יום ואמרין שמע ישראל בלבא בפומא ובמחשבה.

ובגין דא היא חברון בגין דשכינתא לא זזה מקודשא בריה הוא, וישראל מיחדין שמה בכל יומא וסבלין פמה מכתשין עליה פמה דאוקמוה קדמאין.

פתח רבי שמעון ואמר. ויהיו חיי שרה מאה שנה. אלין מאה ברפאן דאשתכחו

וְעֹשְׂרִים שָׁנָה מִצַּד הַכֶּתֶר, וְשִׁבְעַת שָׁנִים מִצַּד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה. וְתַמַּת שָׁרָה בְּקִרְיַת אֶרְבַּע - זוֹ קִרְיַת שֹׁמֵר. שְׁלֹשׁ מֵתָה הַצְּדִקָּה הַזֹּאת עַל יְדֵי הַנְּחֹשׁ, אֲלָא שְׂיִצְאָה רִחֻמָּה בְּקִרְיַת שֹׁמֵר בְּאֶרְבַּע אוֹתִיּוֹת. הִיא חֲבֵרוֹן, חֲבֵרוֹן שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה שְׁלֹשָׁה, הִיא הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא קִרְיַת אֶרְבַּע, אֶרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁהֵם 'י' יְהוָה. ה' אֱלֹהֵינוּ. ו' יְהוָה. ה' אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. (עב"מ).

וַיֵּרָא אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר אֵל תֵּרַד מִצְרַיִם וְכוּ'. פְּתַח רַבִּי שֹׁמֵר וַיֹּאמֶר, וַיֵּרָא אֵלָיו ה' - מִצַּד שֶׁל הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁמַאיָרָה כֶּף הוּא ה' בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה כְּנֻשְׁמָה בְּגוֹף אָדָם. וּמִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי נֹאמֵר וַיֵּרָא אֵלָיו ה', הַתְּגִלָּה בְּרַחֲמִים לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהַתְּגִלָּה לָהֶם בְּנֵאֻמָּה שֶׁל גְּלוּת מִצְרַיִם, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ אֲנִי וְלֹא מִלֵּאָדָּם אֲנִי וְלֹא שְׂרָף.

בִּינְיָתִים הֵנָּה הַזְקָן שֶׁל הַזְקָנִים הַזְדַּמָּן אֵלָיו וַיֹּאמֶר, הַמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, מִצַּד הַנְּבוּאָה כֹּל הַסְפִירוֹת נִכְלָלוֹת שָׁם, אֲבָל שֵׁם ה' הוּא בְּכָל מְקוֹם וְדָאִי. אֲבָל הַנְּבוּאָה, דְּרָגָה יְדוּעָה יֵשׁ לָהּ, וְכֶף הַתְּפִלָּה כֹּל הַסְפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ, אֲבָל דְּרָגָה יְדוּעָה יֵשׁ לָהּ. וְכֶף בְּכָל אוֹתָן מִצְוֹת, בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה כֹּל הַסְפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ. אֲבָל כֹּל אַחַת וְאַחַת יֵשׁ לָהּ דְּרָגָה יְדוּעָה. וְהַשְּׂכִינָה הִיא הַמִּצְוָה שֶׁל כֹּל הַמִּצְוֹת, וְכֶה נִכְלָלִים כֹּל הַנְּבִיאִים וְדָאִי נֵצַח וְהוֹד, וְכֶהֱם נִכְלָלִים הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי וְהַשְּׂכִינָה. הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי מִשָּׁם נִקְרָאת הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה הַמַּאיָרָה מִצַּד שֶׁנִּצְחָה שְׁבִיבָה הוּא אוֹר צַח, וְכֶשֶׁבִילוֹ נֹאמֵר וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחְצַחוֹת נִפְשָׁךְ.

הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא מַלְכוּת הַקְּדוּשָׁה מִצַּד הַהוֹד, נִקְרָאת אֶסְפֶּקְלָרְיָה

מִחֲכָמָה. וְעֹשְׂרִים שָׁנָה מִסְטָרָא דְכֶתֶר. וְשִׁבְעַת שָׁנִים מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה. וְתַמַּת שָׁרָה בְּקִרְיַת אֶרְבַּע דָּא קִרְיַת שֹׁמֵר. דְּלָא מִיתַת הָאִי צְדִקָּה עַל יְדֵי נְחֹשׁ, אֲלָא נִפְקַת רִחֻמָּה דִּילָהּ בְּקִרְיַת שֹׁמֵר בְּאֶרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַחֲבֵרוֹן, חֲבֵרוֹת דְּנִשְׁמַתָּא דִּילָהּ הִיא שְׂכִינְתָּא דְאִימָא קִרְיַת אֶרְבַּע, אֶרְבַּע אוֹתִיּוֹת דְשִׁמָּא קְדִישָׁא דְאֲנוּן 'י' יְהוָה. ה' אֱלֹהֵינוּ. ו' יְהוָה. ה' אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד (עב"מ).

וַיֵּרָא אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר אֵל תֵּרַד מִצְרַיִם וְכוּ'. פְּתַח רַבִּי שֹׁמֵר וַיֹּאמֶר וַיֵּרָא אֵלָיו ה', מִסְטָרָא דְאֶסְפֶּקְלָרְיָה דְנִהְרָא הַכִּי אִימָה, ה' בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה כְּנֻשְׁמָתָא בְּגוֹפָא דְבֵר נִשׁ. וּמִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא אֲתַמַּר וַיֵּרָא אֵלָיו ה', אֲתַגְלִי בְּרַחֲמִי לְיִשְׂרָאֵל כְּגוֹנָא דְאֲתַגְלִי לֹוֹן בְּפִרְקָנָא דְגְלוּתָא דְמִצְרַיִם דְאֲתַמַּר בֵּיה אֲנִי וְלֹא מִלֵּאָדָּם אֲנִי וְלֹא שְׂרָף.

אֲדִהְכִי הָא סְבָא דְסָבִין אֲזַדְמָן לְגַבִּי וַיֹּאמֶר, בּוּצִינָא קְדִישָׁא מִסְטָרָא דְנִבּוּאָה כֹּל סְפִירָן אֲתַפְלִילָן תַּמָּן. אֲבָל שֵׁם 'י' הוּא בְּכָל אֲתַר וְדָאִי. אֲבָל נְבוּאָה דְרָגָא יְדִיעָה אִית לָהּ. וְהַכִּי צְלוּתָא כֹּל סְפִירָן אֲתַפְלִילָן בָּהּ. אֲבָל דְרָגָא יְדִיעָה אִית לָהּ וְהַכִּי בְּכָל אֲנוּן פְּקוּדָא כֹּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא כֹּל סְפִירָן אֲתַפְלִילָן בָּהּ. אֲבָל כֹּל חֲדָא וְחֲדָא אִית לָהּ דְרָגָא יְדִיעָה. וְשְׂכִינְתָּא אִימָה מִצְוָה דְכִלְהוּ פְּקוּדִין וְכֶה אֲתַפְלִילָן כִּלְהוּ. נְבִיאִים (ד' קמ ע"א) וְדָאִי נֵצַח וְהוֹד, וְכֶהוֹן אֲתַפְלִילָן עֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא וְשְׂכִינְתָּא. עֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא מִתַּמָּן אֲתַקְרִי אֶסְפֶּקְלָרְיָה דְנִהְרָא מִסְטָרָא דְנֵצַח דְכֶה אִימָה אוֹר צַח. וְכֶהֱנָה אֲתַמַּר (ישעיה נח יא) וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחְצַחוֹת נִפְשָׁךְ.

שְׂכִינְתָּא דְאִימָה מַלְכוּתָא קְדִישָׁא מִסְטָרָא

שלא מאירה, והם פתובים מזה ומזה, וכתוב בו משני עבריהם, והם ימין ושמאל, חסד וגבורה, שבהם שתי ידים לכתב. והם ה' ה', חמש האצבעות של יד ימין, וחמש האצבעות של יד שמאל. רוח הקדש ו' היא תורה שבכתב, עליהם ה"ה ו', ועם י' שהיא חכמה נעשית יהו"ה, והם נצח והוד, שני נביאים, שני כתובים, שני לוחות התורה שנתנו מימין ומשמאל.

העמוד האמצעי הוא תורה שבכתב מימין. מלכות התורה שבעל פה משמאל. והיא אספקלריה המאירה מימין, והיא אספקלריה שלא מאירה משמאל, והם רוח הקדש זכר ונקבה.

מצד הצדיק מתחברים העמוד האמצעי והשכינה בין בתורה בין בפתובים בין בנביאים, ומשום זה כי כל בשמים ובארץ. והרי פרשה שאוחז בשמים ובארץ, שבכל הדרגות הם ימין ושמאל, שאין יחוד וקרבה לקדוש ברוך הוא אלא בצדיק, שהם כאילן שהענפים נפרדים לימין ולשמאל ומתחידים למטה בשרש שהיא אגדה, שהוא הצדיק, עקר היחוד.

וכמו שהצדיק הוא עקר היחוד לקדוש ברוך הוא ושכינתו למטה, כך הוא העמוד האמצעי קרבה ויחוד ועקר לאב ולאם. וכך כמו זה תפלה מעמד ותפלה מישב נכללו בצדיק חי העולמים הפולל שמונה עשרה ברכות של התפלה. ותפלת שחרית ותפלת מנחה הן ימין ושמאל, שם האב והאם, ונכללים בעמוד האמצעי שהוא תפלת ערבית,

דהוד אתקריאת אספקלריא דלא נהרא. ואנון (שמות לה טו) פתובים מזה ומזה. וכתוב בו משני עבריהם ואנון ימינא ושמאלא חסד וגבורה די בהון תרין ידין למכתב. ואנון ה' ה' חמש אצבען דיד ימינא, וחמש אצבען דיד שמאלא. רוחא דקדשא ו' איהו תורה שבכתב עליוהו ה"ה ו' ועם י' דהיא חכמה אתעבידת יהו"ה ואנון נצח והוד תרין נביאים, תרין פתובים, תרין לוחין דאורייתא דאתיהבו מימינא ושמאלא.

עמודא דאמצעיתא איהו אורייתא דבכתב מימינא. מלכות אורייתא דבעל פה משמאלא, ואיהו אספקלריא דנהרא מימינא ואיהו אספקלריא דלא נהרא משמאלא. ואנון רוחא דקדשא דכר ונוקבא.

מסטרא דצדיק מתחברן עמודא דאמצעיתא ושכינתא בין באורייתא בין בפתובים בין בנביאים. ובגין דא (דה"א כט יא) כי כל בשמים ובארץ. והא אוקמוה דאחיד בשמיא ובארעא דבכל דרגין אנון ימינא ושמאלא לית יחודא וקורבא לקודשא בריך הוא אלא בצדיק דאנון כאילנא דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ומתחידין לתתא בשרש דאיהו אגדה. דאיהו צדיק עקרא דיחודא.

ובגונא דצדיק איהו עקרא דיחודא לקודשא בריך הוא ושכינתא לתתא, הכי איהו עמודא דאמצעיתא קורבא ויחודא ועקרא לאבא ואימא.

והכי בגונא דא תפלה מעמד ותפלה מישב אתפלילו בצדיק חי עלמין פלילא ח"י ברפאן דצלותא, וצלותא דשחרית וצלותא דמנחה אנון ימינא ושמאלא. תמן אבא ואימא

שָׁבוּ (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם.
הַדְרָגָה שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
וְהוּא עֶקֶר הַתְּפִלִּין, וְבוֹ צְרִיף
לְקֶשֶׁר (לְסֹדֵר) אוֹתָם כְּמוֹ זֶה: חֲכָמָה
- קִדְּשׁ לִי, וְזֶה י'. בִּינָה - וְהִיָּה
כִּי יִבְיָאָךְ, וְזוּ ה'. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
לְיָמִין - ו'. וְהִיָּה אִם שְׁמַע
לְשִׁמְאֵל, וְזוּ ה', וּבַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
נִכְלָלִים.

וּבְשִׁנְכֵרֵיזוֹת בּוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ
וְשֶׁל יָד, נִקְרְאוֹת תְּפִלִּין. וְבוֹ הֵם
מִצְוָה אַחַת, וְלֹא צְרִיף לְהַפְסִיק,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה, סָח בֵּין תְּפִלָּה
לְתְּפִלָּה - עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ. וְזֶהוּ
עֶקֶר הַגְּמָרָא. וְאֵלּוּ שְׁעוֹשִׂים אוֹתוֹ
שְׁתֵּי מִצְוֹת (בְּתַלְמוּד) שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם,
הוּא מִיָּמִין וּשְׁמָאל שֶׁשֵׁם הַעֲנָפִים
נִפְרָדִים שְׁמַצֵּד הַיָּמִין וְהַשְּׁמָאל.
שְׁתֵּים דְּבַר אֱלֹהִים - צְרִיף לְבָרֵךְ
עֲלֵיהֶן שְׁתֵּי בְּרָכוֹת, אַחַת לְהַנִּיחַ
תְּפִלִּין עַל שֶׁל יָד, וְאַחַת עַל מִצְוֹת
תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְאִם סָח בִּינְתֵּימָם,
מְבָרֵךְ עַל שֶׁל רֹאשׁ שְׁתֵּים.

אַבְרָם מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
עֲלֵיהֶם נֹאמֵר אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים,
וְלֹא צְרִיף אֲלֵא בְּרָכָה אַחַת, כִּי
אַחַד קְרָאתוֹ. וְאִם סָח בֵּין תְּפִלָּה
שֶׁל יָד לְתְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ, הוּא
עוֹשֶׂה פְּרוּד בְּיַחְדוּד, וּמִשּׁוֹם זֶה
עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ וְלֹא מִצְוָה. וְאִין
עֲבָרָה אֲלֵא מוֹת, שְׁנֹאמֵר רַגְלֵיהָ
יָרְדוֹת מוֹת, שְׁעֲלֵיהָ נֹאמֵר כִּי
הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּין א"ח ל'ד'. וּמִשּׁוֹם
זֶה עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ, וְחוֹזְרִים
עֲלֵיהָ מְעוֹרְכֵי הַמְּלַחְמָה. וְשֹׁאֵם
יוֹצֵא מִשֵּׁם בְּחֻטָּא זֶה, יָמוֹת.

וְזֶהוּ אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. זֶה הַצְּדִיק
שֶׁהוּא יוֹם שַׁבָּת, זְכוּר וְשִׁמּוֹר
בְּדַבּוּר אֶחָד צְרִיכִים לִיַּחַד אוֹתָם
בּוֹ וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֶחָד. וְהָרִי
פְּרֻשָׁה, זְכוּר לְזָכֹר וְשִׁמּוֹר
לְגֻבְיָהּ. אֲבָל מִצַּד שֶׁל יָמִין

אוֹקְמוּהָ זְכוּר לְזָכֹר שְׁמוֹר

וְאַתְּפִלִּין בְּעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאִיהוּ צְלוֹתָא
דְּעַרְבִית דְּבִיהַ (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם.

דְּרָגָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. וְאִיהוּ עֶקֶרָא
דְּתְּפִלִּין, וְבִיהַ צְרִיף לְקֶשֶׁרָא (נ"א לְסֹדֵרָא)
לוֹן כְּגוֹנָא דָא חֲכָמָה קִדְּשׁ לִי וְדָא י'. בִּינָה
וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ וְדָא ה' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל לְיָמִינָא
ו'. וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ לְשִׁמְאֵלָא וְדָא ה' וּבַעֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא אַתְּפִלִּין.

וְכַד תְּפִלִּין דְרֹאשׁ וְדִיד אַתְּפִלִּין בִּיהַ אַתְּקִרִיאוּ
תְּפִלִּין. וְבִיהַ אֲנוּן פְּקוּדָא חֲדָא וְלֹא צְרִיף
לְאַפְסָקָא, כְּמָא דְאוּקְמוּהָ סָח בֵּין תְּפִלָּה
לְתְּפִלָּה עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ. וְהָאִי אִיהוּ עֶקֶרָא
דְגְמָרָא. וְאֵלִין דְעֲבָדִין לְהוּ תְרִי פְּקוּדִין (כְּתַלְמוּרָא)
דִירוּשָׁלַיִם, אִיהוּ מִיָּמִינָא וּשְׁמָאלָא דְתַמָּן
עֲנָפִין מִתְּפָרְדִין דְמִסְטָרָא דִימִינָא וּשְׁמָאלָא.
שְׁתֵּים דְבַר אֱלֹהִים צְרִיף לְבָרְכָא עֲלֵיהוּ, תְרִין
בְּרָפָן, חַד לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין עַל שֶׁל יָד, וְחַד עַל
מִצְוֹת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְאִם סָח בִּנְתֵימָם מְבָרֵךְ
עַל שֶׁל רֹאשׁ שְׁתֵּים.

אַבְרָם מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא עֲלֵיהוּ
אַתְמַר (תְּהֵלִים סב יב) אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. וְלֹא
צְרִיף אֲלֵא בְּרָכְתָא חֲדָא. (יִשְׁעִיָה מַא ב) כִּי אֶחָד
קְרָאתוֹ. וְאִם סָח בֵּין תְּפִלָּה שֶׁל יָד לְתְּפִלָּה
שֶׁל רֹאשׁ אִיהוּ עֲבִיד פְּרוּד בְּיַחְדוּדָא. וּבְגִין דָּא
עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ וְלֹא מִצְוָה. וְלִית עֲבָרָה אֲלֵא
מּוֹת דְאַתְמַר (מְשִׁלִּי ה ה) רַגְלֵיהָ יָרְדוֹת מּוֹת. דְעֲלֵהָ
אַתְמַר (רוֹת א יז) כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּין א'ח ל'ד'.
וּבְגִין דָּא עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ וְחוֹזְרִין עֲלֵיהָ
מְעוֹרְכֵי הַמְּלַחְמָה. דָּאִי נְפִיק מִתַּמָּן בְּחוּבָא
דָּא יָמוֹת.

וְהָאִי אִיהוּ אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. דָּא צְדִיק דְאִיהוּ
יוֹם שַׁבָּת. זְכוּר וְשִׁמּוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד
צְרִיכִין לִיַּחַד לוֹן בִּיהַ וְלְמַעַבְד לוֹן חַד. וְהָאִי

ושמאל הם שניהם שתי מצוות,
 וכמו זה כל המצוות.

ומשום המחלקת היא בין
 החברים בתפלין, ושאר המצוות
 הוא בימין ושמאל. אבל בעמוד
 האמצעי אין שם מחלקת, משום
 שהוא עקר הגמרא שהיא שלמה,
 ומשם נקרא יעקב איש תם, הוא
 ו' שכולל ששה סדרי משנה. ה'
 הגמרא שלה היא תם בשלשת
 האבות יה"ו, וכו' נשתלם יהוה.
 ומשום זה, בכל מקום שנפרדים
 הענפים לימין ולשמאל, אבל
 למטה נקראת אגדה אחת בעמוד
 האמצעי, ומשום זה וירא אליו
 ה' ויאמר אל תרד מצרימה. זו
 הדרגה הרעה שגרמה רעב של
 התורה ועניות של מצוות התורה,
 שהרי פרשה, שכן בארץ - זו
 שכניה. והרי פרשה הראשונים,
 כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי
 שאין לו אלוה.

ומשום שאברם דרגתו אריה,
 שנאמר בו גור אריה, ומשום זה
 אמר לו הקדוש ברוך הוא גור
 בארץ הזאת. הימין שם יה"ו
 שעולה לחשבון אהי"ה, ושם ו'
 בשביל ה' של אברהם שהיא
 הארץ. ומצד הימין נקרא בארץ,
 ששם אב, ב"א בהפוך האותיות
 אב, וזהו בארץ, כי אב המון
 גוים נתתיך.

ואהיה עמך - זו יה"ו בחשבון
 אהי"ה, בשביל ה'. ואהיה עמך
 - ו' שהוא בן י"ה מן אהיה עמך.
 ואברכך - שהברכות הן מצדו
 של הפה. השכינה העליונה
 נקראת ברכה מצד הימין, וקדשה
 מצד השמאל, והעמוד האמצעי
 נקרא יברך. זהו שכתוב בך יברך
 ישראל.

ומצד השמאל נקרא קדש, זהו
 שכתוב קדש ישראל לה'.
 ומקדשי תיראו. וקדוש מצד

לנוקבא. אבל מסטרא דימינא ושמאלא אנון
 תרוניהו תרין פקודין. וכגונא דא כל פקודין.
 ובגין דא מחלקת דאיהו בין חבריא בתפלין
 ושאר פקודין בימינא ושמאלא איהו.
 אבל בעמודא דאמצעיתא לית תמן מחלקת.
 בגין דאיהו עקרא דגמרא דאיהי שלמה.
 ומתמן אתקרי יעקב (בראשית כה כז) איש תם איהו
 ו' כליל שית סדרי משנה. ה' גמרא דילה
 איהי תם בתלת אבהן יה"ו ובה אשתלים יהוה.
 ובגין דא בכל אתר דענפין מתפרדין לימינא
 ושמאלא. אבל לתתא אקרי אגדה חדא
 בעמודא דאמצעיתא. ובגין דא וירא אליו ה'
 ויאמר אל תרד מצרימה. דא דרגא בישא
 דגרמא פפנא דאורייתא וענייתא דפקודין
 דאורייתא, דהא אוקמוה שכן בארץ דא
 שכניתא דהא אוקמוה קדמאין, כל הדר
 בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה.

ובגין דאברם דדרגה אריה דאתמר ביה (בראשית
 מט ט) גור אריה. ובגין דא אמר לו הקדוש

ברוך הוא גור בארץ הזאת. ימינא תמן יה"ו
 דסליק לחשבון אהי"ה ותמן ו' בגין ה'
 דאברהם דאיהי הארץ. ומסטרא דימינא
 אתקרי בארץ דתמן אב ב"א בהפוך אתון אב
 והאי איהו בארץ"ן פי אב המון גוים נתתיך.

ואהיה עמך דא יה"ו בחשבון אהיה. בגין ה'
 ואהיה עמך ו' דאיהו בן י"ה מן אהיה

עמך. ואברכך דברכאן מסטרא דכהנא אנון.
 שכניתא עלאה אתקריאת ברכה מסטרא
 דימינא. וקדושא מסטרא דשמאלא. ועמודא
 דאמצעיתא אתקרי יברך, דהא הוא דכתיב (שם
 מז כז) בך יברך ישראל.

ומסטרא דשמאלא אתקרי קדש, דהא הוא
 דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל לה'. (ויקרא

השמאל. ומשום שהבִּרְכָה היא מצד הַיָּמִין, אָמַר וּבִבְרֹכָךְ כִּי לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ. הַזֶּרַע הוּא מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי לַמַּעְלָה, וּמִצַּד הַצַּדִּיק לַמַּטָּה, וְזֶהוּ עַל כָּל זֶרַע זָרוּעַ. זָרוּעַ לַמַּעְלָה, זָרוּעַ לַמַּטָּה. שְׁמִי שְׁשׂוּמֵר הַבְּרִית עוֹלָה עַל כָּל הַקְּלֹפֹת הַלְלוּ שֶׁהֵן עוֹלָה וּפְרִיעָה, שְׁשֵׁם סְמָאֵל וּנְחֹשׁ, הַמְּנַיִם שֶׁל כָּל אֲמוֹת הָעוֹלָם. וּמִשׁוּם זֶה כִּי לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אֲתָן אֶת כָּל הָאֲרָצָה הָאֵל, שֶׁהֵם הַשְּׁלֹטוֹן שֶׁל אֵל אֲחֵר.

וְהִקְמַתִי אֶת הַשְּׁבֻעָה, הַשְּׁבֻעָה הִיא הַשְּׁכִינָה, וְהַקִּיּוֹם שֶׁלָּהּ הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי. אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ, שֶׁבּוֹ הִגָּאֵלָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר. עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלִּי, עֵקֶב רֵאשִׁי תְבוֹת: ע' עֲנוּה, ק' קִדְשָׁה, ב' בְּרָכָה. סְנַדֵּל לְעֲנוּה - יִרְאָה, וּמִשׁוּם זֶה עֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת ה'. עֲנוּה מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי. וּמִשׁוּם שְׁמִשָּׁה הִיָּה מִשָּׁם, נֶאֱמַר בּוֹ וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד. וְהָעֲנוּה מִיָּמִין. וְהַשְּׁכִינָה יִרְאָה מִצַּד הַשְּׁמָאֵל. וּמִשׁוּם שֶׁשְּׁכִינָה הִיא עֵקֶב לְעֵמוּד הָאֲמִצְעִי, נֶאֱמַר בּוֹ רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֲמֵת. וְנֶאֱמַר בְּשְׁכִינָה עֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת ה'.

בְּזֶה הוּא. הוּא יְשׁוּפֵךְ רֵאשׁ וְאֲתָה תִּשׁוּפְנּוּ עֵקֶב. אַחַר כֵּךְ נֶאֱמַר בְּיַעֲקֹב הוּא יְשׁוּפֵךְ רֵאשׁ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (ישעיה כד) יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם. וְיִשְׁמַר מִשְׁמְרָתִי - זוֹ שְׁכִינָה, שֶׁהִיא מִשְׁמְרַת תְּרוּמָתִי. מִצּוֹתֵי - מִצַּד הַיָּמִין כְּלוּלִים בְּמֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אֵיבָרִים. חֲקוֹתֵי - מִצַּד הַשְּׁמָאֵל שְׁמֵשׁ כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים הֵם מִשָּׁם גִּזְרַת הַמֶּלֶךְ, שְׁשֵׁם גִּזְרַת כָּל הַדִּינִים. וְתוֹרָתִי - מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמִצְעִי, וְהוּא סֵפֶר תּוֹרָה.

טו) וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. וְקִדּוּשׁ מִסְטָרָא דְשְׁמָאֵלָא. וּבִגִּין דְּאִיהִי בְּרָכָה מִסְטָרָא דִּימִינָא אָמַר וּבִבְרֹכָךְ כִּי לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ. זָרוּעַ מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא אִיהוּ לְעֵלָא, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק לְתַתָּא, וְהֵאֵי אִיהוּ (ויקרא יא לו) עַל כָּל זֶרַע זָרוּעַ. זָרוּעַ לְעֵלָא. זָרוּעַ לְתַתָּא. דְמָאֵן דְנִטִיר בְּרִית סְלִיק עַל כָּל אֵלִין קְלִפִין דְאֲנוּן עָרְלָה וּפְרִיעָה, דְתַמָּן סְמָאֵל וְנְחֹשׁ מְמַנָּן דְכָל אֲמִין דְעֵלְמָא. וּבִגִּין דָּא כִּי לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אֲתָן אֶת כָּל הָאֲרָצָה הָאֵל. דְאֲנוּן שְׁלֹטְנוּתָא דְאֵל אֲחֵר.

וְהִקְמַתִי אֶת הַשְּׁבֻעָה. שְׁבֻעָה אִיהִי שְׁכִינְתָא קִיּוּמָא דִּילָהּ עֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא. אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ. דְבֵה פְּרֻקְנָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (רות ג יג) חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר. עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלִּי. עֵקֶב רֵאשִׁי תְבוֹת ע' עֲנוּה. ק' קִדְשָׁה. ב' בְּרָכָה. סְנַדֵּל לְעֲנוּה יִרְאָה. וּבִגִּין דָּא (משלי כב ד) עֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת ה'. עֲנוּה מִסְטָרָא (דף קנו ע"ב) דְעֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא. וּבִגִּין דִּמִּשָּׁה הָיָה מִתַּמָּן, בִּיה (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד. וְעֲנוּה מִימִינָא וּשְׁכִינְתָא יִרְאָה מִסְטָרָא דְשְׁמָאֵלָא. וּבִגִּין דְשְׁכִינְתָא אִיהִי עֵקֶב לְעֵמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא אֲתַמַּר בִּיה, (תהלים קיט קס) רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֲמֵת. וְאֲתַמַּר בְּשְׁכִינְתָא (משלי כב ד) עֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת ה'.

בְּהֵאֵי אִיהוּ. (בראשית ג טו) הוּא יְשׁוּפֵךְ רֵאשׁ וְאֲתָה תִּשׁוּפְנּוּ עֵקֶב. וּלְבַתֵּר אֲתַמַּר בְּיַעֲקֹב הוּא יְשׁוּפֵךְ רֵאשׁ הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה כד כא) יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם. (בראשית כו ה) וְיִשְׁמַר מִשְׁמְרָתִי דָּא שְׁכִינְתָא דְאִיהִי (במדבר יח ח) מִשְׁמְרַת תְּרוּמָתִי. מִצּוֹתֵי מִסְטָרָא דִּימִינָא כְּלִילָן בְּרַמ"ח אַבְרָים. חֲקוֹתֵי מִסְטָרָא דְשְׁמָאֵלָא דְמִתַּמָּן כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים אֲנוּן מִתַּמָּן גִּזְרַת מִלְכָּא, דְתַמָּן גִּזְרֵי דְכָל דִּינִין. וְתוֹרָתִי

הצדיק הוא ספר תורה, העמוד האמצעי.

ואם תאמר, צדיקים עומדים ועטרותיהם בראשיהם - אלו התגים של ספר תורה, שהם בד"ק ח"י"ה שעטנז"ג ג"ץ. ואמרו בעלי המשנה, אלו התגים הם כלי זין, כאדם שאוחז כלי זין בידו ומניע אותו לימין ולשמאל ולקדשה. וכלי הזין הם בשלש עשרה אותיות ז"ן בדח"ק, שהיא כמין חטטרת של האות זין ונעשה זה, וסימנך - ז"ה ו"ד ז"ח ח"ק ח"י. ז' צדיק בכל אות ואות, והוא עם י' עטרה על ראשו.

וישב יצחק בגרר. בא וראה, צריך שלא יהיה דבק בין אות לאות, ולא יהיה חסר אות מן התבנה, ולא משנים מפתוחות לסתומות ומסתומות לפתוחות, ואם לא - ספר התורה פסול. וכל התקון הזה למה? אלא האותיות פתוחות מצד השכינה התחתונה, והסתומות מצד האם העליונה, העולם הנסתר. ואותם מ"ם, זו פתוחה וזו סתומה. מ' פתוחה - מלכות. ם סתומה - בינה, מצד הימין והשמאל, שענפים מתפרדים לא ידבק אות באות. ומצד העמוד האמצעי, שהוא שקל הקדש, לא יוסיף אות ולא יחסר אות, שכל המוסיף גורע, ואם הדביק - נגרר, ומשום זה וישב יצחק בגרר וגו'.

בינתיים הנה עלם הזדמן ביניהם ואמר, למה אין נקוד בספר תורה? אמר לו, בני, כל נקודה היא תנועה של אותיות, כמו הפרקים שהם התנועות של איברי הגוף, וכל תנועה הם מצד החכמה. וכדי להפיר את ספר התורה, הוא מצד העמוד האמצעי, אין בו נקודות. וכל הנקודות הן בגוף, עינים, פנים,

מסטרא דעמודא דאמצעיתא. (כאן חסר תחילת המאמר) ואיהו ספר תורה. צדיק איהו ספר תורה עמודא דאמצעיתא.

ואי תימא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, אלין תגין דספר תורה דאנון בד"ק ח"י"ה שעטנז"ג ג"ץ. ואמרי מארי מתניתין אלין תגין אנון זיינין כאדם שאוחז כלי זין בידה ומניע ליה לימינא ולשמאלא ולקדשה. וזיינין אנון בתלת עשר אתון זין בדח"ק איהי כמין חטטרת דאת זין. ואתעביד זה וסימניך ז"ה ו"ד ז"ח ח"ק ח"י. ז' צדיק בכל אות ואות. ואיהו עם י' עטרה על רישה.

וישב יצחק בגרר. תא חזי צריך דלא יהא דבק אות באות, ולא יהא חסר אות מן התבנה ולא משנין מפתוחות לסתומות ומסתומות לפתוחות. ואי לאו ספר תורה פסול. וכל תקונא דא למה, אלא אתון פתיחן מסטרא דשכינתא תתאה. סתימן מסטרא דאמא עלאה עלמא סתימא. ואנון מ'ם דא פתיחא ודא סתימא. מ' פתוחה מלכות. ם סתומא בינה מסטרא דימינא ושמאלא, דענפין מתפרדין לא ידבק אות באות, ומסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו שקל הקדש, לא יוסיף אות ולא יחסר אות. דכל המוסיף גורע. ואם הדביק נגרר. ובגין דא וישב יצחק בגרר.

אדהכי הא נוקא אזדמן ביניהו ואמר, אמאי לית נקוד בספר תורה. אמר ליה ברי, כל נקודה איהי תנועה דאתון. כגון פרקין דאנון תנועין דאברין דגופא. וכל תנועות אנון מסטרא דחכמה. ובגין לאשתמודע דספר תורה, איהו מסטרא דעמודא דאמצעיתא, לית ביה נקודין. וכל נקודין אנון

אֲזַנִּים. הַחֹטֵם שֶׁל כָּלֶם עַל הַפֶּה.
וּמִשּׁוֹם שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב נִתְּנָה
מִצַּד הַיָּמִין, שְׁשֵׁם כְּתִיבָה,
פִּרְשׁוּהָ שֶׁתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, סֵפֶר
תּוֹרָה, שְׁלֹא לִקְרֹא אוֹתוֹ עַל פֶּה,
וְנֹאמַר שְׂאִין לוֹ נְקוּדִים. לַתּוֹרָה
שֶׁבְּעַל פֶּה יֵשׁ טַעֲמִים וְנִקּוּדוֹת.

דְּבַר אַחַר וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה'. בֹּא
וַיִּרְא, יֵשׁ נְבוּאָה מֵרֵאשִׁית, וַיֵּשׁ
נְבוּאָה מֵרֵיחַ, וַיֵּשׁ נְבוּאָה
מִשְׁמִיעָה, וַיֵּשׁ נְבוּאָה מִדְּבוּר,
וְהֵם ד' מִרְפְּבוֹת לְשֵׁם יְהוָה.

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית שֶׁהִיא מֵרֵאשִׁית,
וּכְנֶגֶד הַמִּרְפְּבָה שֶׁלְמַעַלָּה אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה אָדָם.

וְהָרִי הַקָּשׁוּ הֵרֵאשׁוֹנִים, אַחַר שֶׁכָּל
הַבְּרִיּוֹת שֶׁבְּרָא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית
הַזְכִּיר בְּרֵאשִׁית בַּלְשׁוֹן יְחִיד, לְמַה
הַזְכִּיר בְּנַעֲשֵׂה אָדָם בַּלְשׁוֹן רַבִּים
כְּדֵי לַתַּת פִּתְחוֹן פֶּה לַמִּינִים

וְלַמּוֹמְרִים? אֵלֶּא כַּאֲן כְּתוּב (הוֹשַׁע
ד') כִּי יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי ה' וְגו' וּפְשָׁעִים
יִכְשְׁלוּ בָם. לְקִיָּם בָּהֶם וּבְאָבֵד
רְשָׁעִים וְנָה. שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה סִתְּמָה
שֶׁהוּא בְּרָא אֶת הָאָדָם הַעֲלִיּוֹן
הֵרֵאשׁוֹן, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אֶת -
לְרַבּוֹת שֶׁבְּרָא אוֹתוֹ בְּדִיוֹקָן שֶׁל
אָדָם עֲלִיּוֹן בְּמִרְפְּבָה, שֶׁנֹּאמַר בּו
וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.

וּבְרָא אוֹתוֹ בְּשֵׁנֵי דִיוֹקְנָאוֹת
שֶׁכְּתוּב בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם, שֶׁהֵם
אָדָם שֶׁל כִּסֵּא הַכְּבוֹד מְרוֹם, וְאָדָם
שֶׁל הַכִּסֵּא הַשְּׁנַי שֶׁנֹּאמַר בּו
מֵרֵאשִׁית, וְזֶהוּ מְרוֹם מֵרֵאשִׁית.
וּמַה שֶׁאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, זֶה לְלַמֵּד
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
זָכָר וְנִקְבָּה לְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּזוּוּגוֹ,
שֶׁאֵם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׂוֵא עֲמֵלוֹ
בּוֹנֵיו בּו. וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַפְּסוּק
בְּכָל דְּרַכִּיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר
אֶרְצוֹתֶיךָ. שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם כִּי יִשְׂרָיִם

בְּגוֹף עֵינַיִן אֲנַפִּין אוֹדִינִין. חוֹטְמָא דְכִלְהוּ עַל
פֶּה.

וּבְגִין דְּאוֹרִיתָא דְּבְכְתָב אֲתִיבָא מִסְטָרָא
דִּימִינָא, דְּתַמָּן כְּתִיבָה, אוֹקְמוּהָ
דְּאוֹרִיתָא דְּבְכְתָב סֵפֶר תּוֹרָה דְּלֹא לְמַקְרִי לִיה
עַל פֶּה, וְאֲתַמַּר דְּלִית לִיה נְקוּדִין לְאוֹרִיתָא
דְּבְעַל פֶּה אֵית טַעֲמֵי וְנִקּוּדִין.

דְּבַר אַחַר (בְּרֵאשִׁית כו ב) וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה'. תָּא חֲזִי
אֵית נְבוּאָה מֵרֵאשִׁית, וְאֵית נְבוּאָה מֵרֵיחַא,
וְאֵית נְבוּאָה מִשְׁמִיעָה, וְאֵית נְבוּאָה מִדְּבוּר.
וְאֵינוֹן אַרְבַּע מִרְפְּבוֹת לְשֵׁם יְהוָה. בְּרֵאשִׁית,
בְּרֵאשִׁית דְּאִיהִי מֵרֵאשִׁית, וְלִקְבַּל מִרְפְּבָה דְּלַעֲלֵא
אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שם א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם.

וְהָא אֲקָשׁוּ קְדַמְאִין, בְּתַר דְּכִלְהוּ בְּרִין דְּבְרָא
בְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, אֲדַפִּיר בְּרֵאשִׁית
בְּלִישְׁנָא דִּיחִיד. אֲמַאי אֲדַפִּיר בְּנַעֲשֵׂה אָדָם
בְּלִישְׁנָא דְּרַבִּים, לְמִיּהֵב פִּתְחוֹן פֶּה לַמִּינִים
וְלַמּוֹמְרִים. אֵלֶּא הֵכָא כְּתִיב (הוֹשַׁע יד י) כִּי יִשְׂרָיִם
דְּרַכִּי ה' וְגו' וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם. לְקִיָּמָא בְּהוּ
(מְשִׁלִּי יא י) וּבְאָבֵד רְשָׁעִים וְנָה. דְּהָא אוֹרִיתָא קָא
סִתְּמִים דְּאִיהוּ בְּרָא לְאָדָם עַלְאָה קְדַמְאָה, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א כו) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ. אֶת לְרַבּוֹת דְּבְרָא לִיה בְּדִיוֹקְנָא דְּאָדָם
עַלְאָה בְּמִרְפְּבָתָא, דְּאֲתַמַּר בֵּיה (יחזקאל א יא) וּדְמוּת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.

וּבְרָא לִיה בְּתַרִּין דִּיוֹקְנִין דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית א כו)
בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם, דְּאֵינוֹן אָדָם דְּכִסֵּא
הַכְּבוֹד מְרוֹם. וְאָדָם דְּכִסֵּא תְּנִינָא דְּאֲתַמַּר בֵּיה
מֵרֵאשִׁית. וְזֶהוּ (יְרֵמִיָּה יז יב) מְרוֹם מֵרֵאשִׁית. וּמַה
דְּאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, הָאִי לְלַמֵּד לְכָל חַד וְחַד
מִיִּשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן דְּבַר וְנוֹקְבָא לְשִׁתְּפָא לִיה
בְּזוּוּגָה. (תְּהִלִּים קכז א) דָּאֵם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׂוֵא

עֲמֵלוֹ בּוֹנֵיו בּו. וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (מְשִׁלִּי ג ו) בְּכָל דְּרַכִּיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר

דרכי ה'. שְׁנָדַי נֹאמֵר בְּעֵלֶת
הַעֲלוֹת שְׁנֵי עֲלֻמוֹת שְׁצִיר בְּהֵם
עֵלֶת עַל הַכֹּל, וְהֵם י' מֵאִישׁ וְה'
מֵאִשָּׁה. שְׁנֵי עֲלֻמוֹת שְׁצִיר בְּהֵם
עֵלֶת עַל הַכֹּל הֵם ו' ה', הָעוֹלָם
זֶהוּ וְהָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶה י"ה, וְזֶהוּ
י"ד ה"א וְא"ו ה"א.

וְאָמַר עֵלֶת עַל הַכֹּל, אָף עַל גַּב
שְׁנָאמֵר שְׁבָאֵלוּ הָאוֹתוּיּוֹת נִבְרָא
הָעוֹלָם, וְכִסָּא לְאָדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית,
לְשִׁבְתָּ עַל הַכִּסֵּא, שְׂבָהֵם אִי"ה
או"ה, וּבְהֵם נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵים
אֲתָם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, וְנֹאמֵר בְּהֵם
אָדָם אֲתָם - שְׁתַּפּוּנֵי עִמְכֶם
בְּאוֹתוּיּוֹת הַלְלוּ וַיִּתְקַיְמוּ
מַעֲשֵׂיהֶם, שְׁאֲנִי הוּא שְׁבָרְאֵתִי כֹל
הָעוֹלָמוֹת וְכֹל הַכִּסְאוֹת וְהַחַיּוֹת
וְהַמַּלְאָכִים וְכֹל הַצְּבָא הָעֲלִיּוֹנִים
וּבְנֵי אָדָם בְּאוֹתוּיּוֹת הַלְלוּ.

וְאָף עַל גַּב שֵׁישׁ בִּישְׂרָאֵל
הָאוֹתוּיּוֹת הַלְלוּ בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה
שְׁנַתֵּן לָהֶם, לֹא יִמְצְאוּ בְּאוֹתוּיּוֹת
הַלְלוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה בְּהֵם שְׁלֹא
יִשְׁתַּפּוּ אוֹתִי עִמָּהֶם. וּמִשׁוּם זֶה
אָמַר לָהֶם נַעֲשֵׂה אָדָם, בְּשִׁתּוּף
שְׁלִי, וְלֹא הַתּוֹרָה וְהַמְצִיָּה עֲשׂוּ
פְעֻלָּה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה פְּחוֹת
מִמֶּנִּי.

וּמִשׁוּם זֶה בְּכֹל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ. וְכֹל
אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׁלֹא קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ
תּוֹרָה, אִין לָהֶם בּוֹ יְדִיעָה,
וְהוֹלְכִים פְּצֹאן בְּלֵי רוּעָה, וְנֹאמֵר
בְּהֵם פִּי כֹל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ
בְּשֵׁם אֱלֹהָיו, וְעוֹשִׂים הַרְבֵּה
אֱלֹהוֹת, וְכֹל יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ
תּוֹרָה, הֵם עוֹבְדִים אוֹתוֹ אֶחָד בּוֹ,
וּבְכֹל הָאוֹתוּיּוֹת וְהַשְּׁמוֹת
הַקְּדוּשִׁים שְׁלוֹ וּבְכֹל הַמַּחְנוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים שְׁנִבְרָאוּ
בְּהֵם.

וּבְכֹל הַבְּרִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
וְהַתַּחְתּוֹנוֹת וּלְמַעַלָּה מִכֻּלָּם אֶחָד,
וּלְמַטָּה מִכֻּלָּם, וּמִבְּפָנִים שֶׁל
כֻּלָּם, וּמִבְּחוּץ שֶׁל כֻּלָּם הוּא אֶחָד.

אֲרַחֲוֹתֶיךָ. דְּאֶתְמַר בְּהוֹן ^(הוֹשַׁע י"ד י') כִּי יִשְׁרִים דְּרָכֵי
ה'. דְּוַדַּי אֶתְמַר בְּעֵלֶת הָעֲלוֹת תְּרִין עֲלָמִין
דְּצִיר בְּהוֹן עֵלֶת עַל כֻּלָּא. וְאֲנֹן י' מֵאִישׁ, ה'
מֵאִשָּׁה. תְּרִין עֲלָמִין דְּצִיר בְּהוֹן עֵלֶת עַל כֻּלָּא,
אֲנֹן ו' ה' עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְּאֶתִי. וְדָא י' ה'.
וְדָא אִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

וְאָמַר עֵלֶת עַל כֻּלָּא אָף עַל גַּב דְּאֶתְמַר דְּבְּאֵלִין
אֲתָן אֲתַבְּרֵי עֲלָמָא. וְכִרְסָא, לְאָדָם
לְשִׁבְתָּ בֵּית לְשִׁבְתָּ עַל הַכִּסֵּא, דְּבְּהוֹן אִי"ה
או"ה, וּבְהוֹן אֲתַקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל ^(דְּבָרִים י"ד א') בְּנֵים
אֲתָם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. וְאֶתְמַר בְּהוֹן ^(יִחְזַקְאֵל ל"ד לא')
אָדָם אֲתָם. שְׁתַּפּוּנֵי בְּהַדִּיכּוֹ בְּאֵלִין אֲתָן
וַיִּתְקִים עוֹבְדִיכּוֹן. דְּאֲנָא הוּא דְּבְּרֵאֲתִי כֹל
עֲלָמִין, וְכֹל פְּרָסִין וְחִיּוֹן וּמַלְאָכִין, וְכֹל צְבָא
עֲלָאִין וּבְנֵי אָדָם בְּאֵלִין אֲתָן.

וְאָף עַל גַּב דְּאִית בִּישְׂרָאֵל אֵלִין אֲתָן בְּגִין
אוֹרִיתָא דְּיִהֵב לוֹן. לֹא יִשְׁתַּפְּחוּן בְּאֵלִין
אֲתָן לְמַעַבְד עוֹבְדָא בְּהוֹן דְּלֹא יִשְׁתַּתְּפוּן לִי
בְּהַדִּיחּוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר לוֹן נַעֲשֵׂה אָדָם
בְּשִׁתּוּפָא דִּילִי וְלֹא אוֹרִיתָא וּפְקוּדָא עֲבִיד
פְּעֻלָּה עֲלָא וְתַתָּא פְּחוֹת מִנִּי.

וּבְגִין דָּא בְּכֹל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ. וְכֹל אֲמִין דְּעֲלָמָא
דְּלֹא קִבְּלוּ מִנָּה אוֹרִיתָא, לִית לוֹן יְדִיעָה
בֵּיהּ, וְאֲזִלִין כְּעֵאנָא בְּלֹא רַעֲיָא, וְאֶתְמַר בְּהוֹן
^(מִיכָה ד' ה') כִּי כֹל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו,
וְעַבְדִּין אֱלֹהוֹת סְגִיָּאִין. וְכֹל יִשְׂרָאֵל דְּקִבְּלוּ
מִנָּה אוֹרִיתָא, אֲנֹן ^(דף קמ"א ע"א) עַבְדִּין לִיהּ אֶחָד
בֵּיהּ, וּבְכֹל אֲתָן וּשְׁמָהֶן קְדִישִׁין דִּילָהּ וּבְכֹל
מִשְׁרִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין דְּאֶתְבְּרִיאוּ בְּהוּ.

וּבְכֹל בְּרִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין וּלְעֲלָא מִכְּלָהּ אֶחָד
וּלְתַתָּא מִכְּלָהּ וּמִלְגָּאוּ דְּכֻלָּהּ וּמִלְבָּר
דְּכֻלָּהּ אִיהוּ אֶחָד. ^(שְׁמוֹת כ"ה י"א) מִבֵּית וּמִחוּץ
תַּצְפִּנוּ. וְהָכִי תוֹכוֹ כְּבָרוּ, הָכִי אִיהוּ מִלְגָּאוּ

דְּכָל עֲלָמִין כְּמוֹ מְלַבֵּר דְּכָל עֲלָמִין לֹא אֶשְׁתַּנִּי. וְלִית שָׁם וְחַבּוּר אַתּוֹן דְּשָׁם ה' וּבְכָל פְּנוּיִן דִּילָהּ בַר מְנַה. דְּאִי לָאוּ דְּאִיהוּ חֵבֵר בְּקַרְבְּנָה י' בַּה' ו' בַּה', לֹא אַתְקַרִּיאוּ אַתּוֹן בְּשֵׁם יְהוָה, וְאִיהוּ מְחַבֵּר יְהוָה בְּאֵלֵהִים, דְּסָלִיק לְחַשְׁבֹן אֱהִי"ה אֲדַנְי. וְאִיהוּ לָא אַתְקַרִּי אֶחָד פְּחוֹת מְנַהּוּ דְּאִיהוּ אֶחָד דְּמְחַבֵּר שְׁנַיִם, דְּאֲנוּן דְּכָר וְנוּקְבָא. וְעֵבִיד לוֹן חַד. הָדָא הוּא דְּכְתִיב בְּאֲדָם וְחַוָּה (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו. וְאִיהוּ מְשַׁתֵּף בְּבִנְיָן בֶּן וּבַת דְּאֲנוּן בְּנִים לִישְׁנָא דְּבִנְיָן. וְדָא אִיהוּ (תהלים קכז א) אִם יִי' לֹא יִבְנֶה בֵּית.

וְכָרְ עֲנִינָא וְעוּבָדָא דְּלָאוּ אִיהוּ מְשַׁתֵּף בֵּיה, מַה פְּתִיב בַּה, (ישעיה נא ו) כִּי שָׁמַיִם כְּעֵשֶׂן נִמְלְחוּ וְהָאָרֶץ כְּפִגְדָּ תִבְלָה. וּמִיָּד (תהלים צו יא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ דְּאֲנוּן בְּנִינָא וְשַׁתְּפָא דִּילָהּ. דְּכָל הַבָּלִים דְּאֲמִין דְּעֲלָמָא, אֲנוּן שָׁמַיִם וְאָרֶץ וְעַתִּידִין לְאוּבָדָא. וְכָל הַבָּלִים דִּישְׂרָאֵל בֵּינֵי בִּיחֻדָּהּ. אֲנוּן שָׁמַיִם וְאָרֶץ בְּנִינָא דִּילָהּ, וּמַה הוּא חֵי וְקַיִם, הָכִי עוּבָדָא דִּילָהּ חֵי וְקַיִם. וּבְגִין דָּא אָמַר (יחזקאל לג יח) חֵי אֲנִי נְאֻם ה' אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ הָרָעָה וְחָיָה.

וּבְגִין דָּא מִלְּשַׁרְאֵל נַעֲשָׂה אָדָם, הָכִי אָמַר לְסַפִּירָן נַעֲשָׂה אָדָם, דָּא עֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂהּ, דְּאֲנוּן חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף. דְּכָל סַפִּירָה יְהִיב בֵּיה חוּלְקָהּ. וּבְגִין דָּא אִיהוּ בְּדִיוֹקְנָה (במדבר י כה) מְאֹסָף לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְצַבָּאוֹת. וְרַעֲיָא מְהִימְנָא בְּדִיוֹקְנָה.

וְאָמַר לְמִלְאָכִין נַעֲשָׂה אָדָם, וְדָא מִטְטְרוּ"ן, דְּכָל מִלְאָךְ וְחַיָּה שְׂוִי בֵּיה חוּלְקָהּ. וְהָכִי אָמַר לְצַבָּא הַשָּׁמַיִם לְמַעַבְד לְשִׁמְשָׂא בְּדִיוֹקְנָה,

מִבֵּית וּמְחוּץ תַּצְפְּנוּ, וְכָף תּוֹכוֹ כְּבָרוּ. כָּף הוּא מִכְּפָנַיִם שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ מְחוּץ לְכָל הָעוֹלָמוֹת לֹא מִשְׁתַּנֵּה, וְאִין שָׁם וְחַבּוּר אוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁם ה' וּבְכָל הַכְּפִיִּים שֶׁלוֹ חוּץ מִמֶּנּוּ. שְׂאֵם לֹא שְׂהוּא חֵבֵר בְּקַרְבְּנָה י' בַּה' ו' בַּה', לֹא נִקְרָאוּ הָאוֹתִיּוֹת בְּשֵׁם יְהוָה, וְהוּא מְחַבֵּר יְהוָה אֲדַנְי, וְהוּא מְחַבֵּר יְהוָה בְּאֵלֵהִים, שְׁעוּלָה לְחַשְׁבוֹן אֱהִי"ה אֲדַנְי. וְהוּא לֹא נִקְרָא אֶחָד פְּחוֹת מְהֵם, שְׂהוּא אֶחָד שְׁמַחְבֵּר שְׁנַיִם, שְׂהֵם זָכַר וְנִקְבָּה, וְעוֹשֶׂה אוֹתָם אֶחָד. זְהוּ שְׁכְּתוּב בְּאֲדָם וְחַוָּה כִּי אֶחָד קָרָאתִיו. וְהוּא מְשַׁתֵּף בְּבִנְיָן בֶּן וּבַת שְׂהֵם בְּנִים, לְשׁוֹן שֶׁל בְּנִין. וְזְהוּ אִם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית.

וְכָרְ עֲנִין וּמַעֲשָׂה שְׂאִינוּ מְשַׁתֵּף בּוֹ, מַה פְּתוּב בּוֹ? כִּי שָׁמַיִם כְּעֵשֶׂן נִמְלְחוּ וְהָאָרֶץ כְּפִגְדָּ תִבְלָה. וּמִיָּד, יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, שְׂהֵם הַבְּנִין וְהַשְּׁתֵּף שֶׁלוֹ. שְׁכָל הַהַבָּלִים שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵם שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְעַתִּידִים לְהֵאָבֵד, וְכָל הַהַבָּלִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל בֵּינֵי בִּיחֻדּוֹ. אוֹתָם שָׁמַיִם וְאָרֶץ הַבְּנִין שֶׁלוֹ. וּמַה הוּא חֵי וְקַיִם - כָּף מַעֲשָׂהוּ חֵי וְקַיִם. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר חֵי אֲנִי נְאֻם ה' אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְחָיָה.

וּכְמוֹ שְׂאֵמֵר לְיִשְׂרָאֵל נַעֲשָׂה אָדָם, כָּף אָמַר לְסַפִּירוֹת נַעֲשָׂה אָדָם. זֶה הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי שְׂהוּא רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂהּ, שְׂהֵם חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף. שְׁכָל סַפִּירָה נוֹתֶנֶת בּוֹ חֵלְקוֹ, וּמִשׁוּם זֶה הוּא בְּדִיוֹקְנּוֹ מְאֹסָף לְכָל הַמַּחֲנוֹת הַצְּבָאוֹת. וְרוּעָה הַנְּאֻמָּן בְּדִיוֹקְנּוֹ.

וְאָמַר לְמִלְאָכִים נַעֲשָׂה אָדָם, וְזֶה מִטְטְרוּ"ן, שְׁכָל מִלְאָךְ וְחַיָּה שָׁם בּוֹ חֵלְקוֹ. וְכָף אָמַר לְצַבָּא הַשָּׁמַיִם

לעשות את השמש בדיוקנו, וכל כוכב נותן בו חלקו, ועלת על הכל השתתף בו בכל מקום, בתפארת במטטרו"ן ובשמש, ואין להאריך בזה.

ועוד נעשה אדם, לאמן שזרע כמה זרעונים בבת אחת, וכל אחד יצא ביומו. אחר כך אמר לאלה שהם פועלים: אני רוצה שתשתתפו כלכם לעשות כלי, וכל אחד מהם יתן בו חלק ממה שנתתי בכם, ואני אשתתף עמכם בכלי ההוא חלק ממני. אמרו לו: מה הכלי הזה כל כך חשוב לפניך שיהיה כלול מהכל? אמר להם: הכלי הזה הוא אדם שיהיה בדיוקן של האדם העליון.

אמרו לו: למה תאמר לנו שכל אחד ואחד נותן בו חלקו, והרי אתה הוא אדון הכל, ואתה בראת הכל? טל אתה מכל אחד ואחד מה שאתה רוצה, שלא יהיה פתחון פה לאותם שלא יודעים בכך, שיאמרו שמעשה של אדם אתה צריך מהשליחים שלך.

אמר להם: למלך שנתן מתנה לעבדיו ונתן לכל אחד ואחד חלקו וירשתו מאותה מתנה, אחר כך בא העבד הנאמן אליו וביקש ממנו מתנה. אמר המלך: העבד הזה עבד אותי בכל האיברים שלו, כך אני רוצה לעשות הכלי שלו מתנה מכל הצבאות שלי. מה עשה? כנס את כל המחנות שלו ואמר: אני רוצה מכס כל אחד ואחד יתן מתנה משלו לעבד הזה, ואני אשתתף עמכם ואתן בו מתנה משלי.

מהם הקשו ואמרו מה אנוש פי תזכרנו, ומהם אמרו ברצון שלם. אף כך קדם שנברא העולם, ונכנסו ישראל במחשבה להבראות, קדם שנבראו המלאכים וכל הבריות של

וכל כוכבא יהיב ביה חולקה, ועלת על כלא אשתתף בהו בכל אתר בתפארת במטטרו"ן ובשמשא, ולית לארפא בהאי.

ועוד נעשה אדם. לאמן דזרע כמה זרעונים בבת אחת, וכל אחד נפיק ליומוי. לבתר אמר לאלין לאנון פועלים, אנא בעי דתשתתפו כלכו למעבד מאנא, וכל חד מניהו יהיב ביה חולקה ממה דיהבית בכו, ואנא אשתתף עמיכו בההוא מאנא חולקא מני. אמרו ליה מאי האי מאנא כל כך חשיב קדמך דיהא כליל מפלא. אמר לון האי מאנא איהו אדם דיהא בדיוקנא דאדם עלאה.

אמרו ליה אמאי תימא לן דכל חד וחד יהיב ביה חולקה. והא אנתה הוא אדון דכלא, ואנת בראת כלא, טל אנת מפל חד וחד מה דאנת בעי, דלא יהא פתחון פה לאנון דלא אשתמודעין כך. דימרון דעובדא דאדם אנת צריך משליחין דילך.

אמר לון למלפא דיהב מתנא לעבדוי, ויהיב לכל אחד ואחד חולקה ואחסנתה מההוא מתנא. לבתר אתא עבדא מהימנא לגבה ושאל ליה מתנה. אמר מלפא האי עבדא פלח לי בכל אברין דילה. והכי אנא בעי למעבד מאנא דילה מתנה מפל חילין דילי מה עבד פנש פל משרין דילה ואמר לון בעינא מניכו פל חד וחד יהיב מתנה. מדידה להאי עבדא, ואנה אשתתף עמכון ואתן ליה מתנה מדילי.

מנהון אקשו ואמרו (תהלים ח ה) מה אנוש פי תזכרנו. ומנהון אמרי ברעוא שלים. אוף הכי קדם דאתברי עלמא, עאלו ישראל במחשבה להבראות, קדם דאתבריואו מלאכין וכל ברין דעלמא דעובדא דבראשית. ובחביבו

העולם של מעשה בראשית, ובחביבות שלהם הניח את המעשה שלהם שיהיו אחרונים למעשה בראשית. ואמר עליו נעשה אדם.

וְלָמָּה? אלא בשביל החביבות של אביהם שבשמים שנקרא ישראל, והם היו עתידים להקרא בשמו ישראל, כנס את העליונים והתחתונים לתת חלק מפלם. משום שאם יחטא האדם, כלם נמצאים חסרים בהם מאותו החלק שנתנו בו, וכלם יבקשו רחמים בשבילו. והוא נתן בהם משלו, משום שמרוים לו עשה למענך אם לא למעננו, בשביל אותו החלק שלך שנתת בישראל. זהו שפתוב כי חלק ה' עמו. והוא מוחל להם בשביל אותו החלק שלו של שמו שנתן בהם.

שאם לא יתנו הם מעצמם חלק בו ברצונם, כלם היו טוענים עליו, שאתה נטלת מעמנו על פרחנו חלקנו שהוא באדם מכל אחד ואחד, ולא היו מרחמים עליו. וכדי שלא יהיה להם פתחון פה, משום זה לא רצה לטל חלק אלא ברצונם.

כמו זה שנאמר ברוצה הנאמן, עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם. ומשום שהמזיקים סרחו לו ולא רצו לתת בו חלק, ואמרו מה אנוש פי תזכרנו וגו', לא ברא להם לבושים, שהם הגופים שלהם, והם שונאים אותם. ועל פן הממנים שעל שבעים ושפים אמות שהם לפניך, כמו כאשר ישראל מחיבים לאביהם שבשמים, אותם אמות העולם הם רצועות בידי בורא העולם להלקותם בהם.

ובשחוזרים בתשובה, זורק את אינו אלא בידי של מי שנוטל,

דילהון, אנה לעובדא דילהון דיהון בתראין לעובדא דבראשית. ואמר עליה נעשה אדם.

ואמאי אלא בגין חביבו דאבוהון דבשמאי דאתקרי ישראל. ואנון הו עתידין לאתקרי בשמה ישראל, פניש לעלאין ותתאין למיהב חולקא מפלהו. בגין דאי יחוב אדם, פלהו אשתכחו חסרין בהון, מההוא חולקא דיהבו ביה, וכלהו יבעון רחמי בגינה. ואיהו ירב בהון מדילה, בגין דמרון ליה עשה למענך אם לא למעננו, בגין ההוא חולקא דילך דיהבת בישראל. הדא הוא דכתיב (דברים לב ט) פי חלק יי עמו. ואיהו מחיל לון בגין ההוא חולקא דילה דשמה דיהב בהון.

דאם לא יהיבו אנון מגרמיהו חולקא ביה ברעותיהו, פלהו הו טענין עליה, דאנת נטילת מנן על כרחנא, חולקא דאיהו באדם מכל חד וחד, ולא הו מרחמי עליה. ובגין דלא יהא לון פתחון פה. בגין דא לא בעא לנטלא חולקא אלא ברעותא דילהון.

בגונא דא דאתמר ברעיא מהימנא, (תהלים סח ט) עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם. ובגין דמזיקין סרחו לגבה, ולא בעו למיהב ביה חולקא, ואמרו (שם פ ח ה) מה אנוש פי תזכרנו וגו', לא ברא לון לבושין דאנון גופין דלהון. ואנון שנאין לון. ועל פן ממנן דעל ע"ב אמין, דאנון קמך, פגונא דא פד ישראל מחיבין לאבוהון דבשמאי, אנון אמין דעלמא רצועין בידי דבורא עלמין לאלקאה לון בהו.

וכר חזרין בתיובתא זריק רצועין מידה, ולא יהא בהון ממש. דחילא דרצועין לאו איהו אלא בידי דמאן דנטיל. דעליהו אתמר הרצועות מידו, ולא יהיה בהם ממש. שהפח של הרצועות

(ישעיה מ"ז) כָּל הַגּוֹיִים כְּאֵין נִגְדוּ. וּבִגִּין דִּישְׂרָאֵל אֵית בְּהוּ חוּלְקָא מְבוֹרָא עֲלֵמִין דְּאִיהוּ עֲלֵת עַל כֹּלָּא. וּמַעֲשֵׂר סְפִירָאן וּמְכַרְסִין וּמְלֹאכִין וְכוּכְבֵּיא וּמְזִלִין כַּד חֲזַרִין בְּתִשׁוּבָה מִכָּל מַה דְּאִתְנַטְּלוּ בְּעוֹן רַחֲמֵי עָלֵיהוּ. בַּר מַשְׁדִּין וּמְזִיקִין וְחִילִין דְּמִסְאָבוּ, דְּאִתְמַר בִּישְׂרָאֵל (ויקרא יח כד) אַל תִּטְמְאוּ בְּכָל אֱלֹהֵי, דְּלִית לוֹן חוּלְקָא בְּהוֹן.

וּבִגִּין דָּא אַמִּין דְּעֲלֵמָא דְנִשְׁמַתִּין דִּילְהוֹן מְאֻנֹן חִילִין דְּמִסְאָבוּ, לִית לְשִׁתְּפָא בְּהוֹן לְאִכִּילָהּ וּשְׁתִּיהָ, וְלֹא בְּכָל עוֹבְדֵיהוֹן, דְּעָלֵיהוּ כְּתִיב (דברים ד' יט) אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו', (שם יד ב) וּבַךְ בָּחַר ה'. וְעָלֵיהוּ אִתְמַר (מיכה ד' ה) כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיוּ וְגו', דְּאִיהוּ יַחֲדָא וּמִיחַד בְּכָל מְשַׁרְיָן (דף קמא ע"ב) דְּכִלְיָן בְּהוֹן.

וּבִגִּין דִּישְׂרָאֵל כְּלִילָן מַעֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְעֲלֵת עַל כֹּלָּא שׁוּי שְׁמֵהּ בְּהוֹן, וְאַנּוֹן רַחֲמִין יַתִּיר מִמְּלֹאכֵי הַשְּׂרָת, בְּגִין דְּאִית לוֹן חוּלְקָא בְּסְפִירָן, מַה דְּלֹא הָכִי בְּמִלְאכִין. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל אַנּוֹן עַדְבִּיָּה וְאַחְסַנְתָּהּ, כְּגוֹנָא דְּבִנִּין לְגַבֵּי אַבוּהוֹן. דְּמִלְאכִין לָאו אַנּוֹן לְגַבֵּי סְפִירָן אֲלֵא כְּסוּסוֹן לְגַבֵּי דְרוּכְבֵי עָלֵיהוּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאוּקְמוּהָ מְאֻרֵי מַתְנִיתִין אִין יִשְׂרָאֵל נִגְאֲלִין עַד שִׁישְׁתַּעְבְּדוּ בְּשַׁבְעִין וְתַרְיִן אַמִּין. וּבִגִּין דָּא כָּלֵל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּסַנְחַרִּיב שְׁבַעִין וְתַרְיִן אַמִּין, לְקַיִם בְּהוֹן (שמות יז טז) מִלְחָמָה לֵיה' בְּעַמְלֵק מְדוּר דוּר.

וְלִקְבֵּל שְׁבַעִין וְתַרְיִן שָׂרִים אַנּוֹן שְׁמֵהּ שְׁבַעִין וְתַרְיִן דְּוִיסַע וְיָבֵא וַיֵּט, לְקַיִמָא בְּהוֹן (ישעיה יט א) הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל עַ"ב ק"ל, לְנִטְלָא מַגִּיהוֹן נוֹקְמָא מַעֲמַלְק דְּכִלְיָל שְׁבַעִין וְתַרְיִן

שְׁעָלֵיהֶם נֹאמַר כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ. וּמַשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל יֵשׁ בְּהֶם חֶלֶק מְבוֹרָא עוֹלָמוֹת שְׁהוּא עֲלֵת עַל הַכֹּל, וּמַעֲשֵׂר הַסְּפִירוֹת וּמַהֲפֹסְאוֹת וְהַכּוֹכָבִים וְהַמְּזִלוֹת, כְּשַׁחֲזוֹרִים בְּתִשׁוּבָה, מִכָּל מַה שְׁנִטְּלוּ מִבְּקָשִׁים עָלֵיהֶם רַחֲמִים, חוּץ מִשְׁדֵּים וּמְזִיקִים וְכַחוֹת הַטְּמָאָה, שְׁנֹאמַר בִּישְׂרָאֵל אַל תִּטְמְאוּ בְּכָל אֱלֹהֵי, שְׁאִין לְהֶם חֶלֶק בְּהֶם.

וּמַשּׁוּם זֶה אַמּוֹת הָעוֹלָם, שְׁנִשְׁמוֹתֵיהֶם מְאוֹתָם כַּחוֹת הַטְּמָאָה, אִין לְהַשְׁתַּחֲוֶה עִמָּם בְּאִכִּילָהּ וּשְׁתִּיהָ, וְלֹא בְּכָל מַעֲשִׂיהֶם, שְׁעָלֵיהֶם כְּתוּב אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו', וּבַךְ בָּחַר ה'. וְעָלֵיהֶם נֹאמַר כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיוּ וְגו', שְׁהוּא יַחֲדָא וּמִיחַד בְּכָל הַמַּחֲנוֹת שְׁפִלוּלִים בְּהֶם.

וּמַשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל כְּלוּלִים מַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחֹנִים, וְעֲלֵת עַל הַכֹּל שֵׁם אֵת שְׁמוֹ בְּהֶם, וְהֶם אֲהוּבִים יוֹתֵר מִמְּלֹאכֵי הַשְּׂרָת, מַשּׁוּם שִׁישׁ לְהֶם חֶלֶק בְּסְפִירוֹת מַה שְׁאִין כֹּן בְּמִלְאכִים, מַשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל הֵם גּוֹרְלוֹ וְנַחֲלָתוֹ, כְּמוֹ שְׁהַבְּנִים אֲצֵל אֲבֵיהֶם. שְׁהַמְּלֹאכִים אִינָם אֵל הַסְּפִירוֹת אֲלֵא כְּמוֹ סוּסִים אֵל הַרוּכְבִים עָלֵיהֶם, אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּנִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּפְרָשׁוּהָ בְּעָלֵי הַמְּשֻׁנָּה, אִין יִשְׂרָאֵל נִגְאֲלִים עַד שִׁישְׁתַּעְבְּדוּ בְּשַׁבְעִים וּשְׁתִּים אַמּוֹת. וּמַשּׁוּם זֶה כָּלֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסַנְחַרִּיב אֵת שְׁבַעִים וּשְׁתִּים הָאַמּוֹת, לְקַיִם בְּהֶם מִלְחָמָה לֵיה' בְּעַמְלֵק מְדוּר דוּר.

וּכְנִגְדָּ שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שָׂרִים הֵם הַשְּׁמוֹת שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שֶׁל וַיִּסַּע וְיָבֵא וַיֵּט, לְקַיִם בְּהֶם הִנֵּה ה' רֹכֵב עַל עַ"ב ק"ל, לְטַל מֵהֶם נִקְמָה מַעֲמַלְק שְׁכוּלָל בּוֹ שְׁבַעִים

ושפתים אמות. וכנגד שבועים
ושנים שמות ויכלו הוא שעולה
שבועים ושפתים.

וזה עליו נאמר שזרע כל
הזרעונים בבת אחת יחידה, והיא
הפלה, שבת המלכה מן הקדוש
ברוך הוא, שהיא תפארת
והמעשה שלו. ומשום שכל
בריות בראשית נכללים בה, לכך
התחילה התורה בכי"ת
מבראשית, והיא בת זוגו של
תפארת אדם, כל אחד נתן בו
חלקו.

והקדוש ברוך הוא נתן אותה
גדולה ושולטת עליהם, משום
שכלם נבראו באות י', בת יחידה
הפלוזה מעשר אמירות, ועשר
אלהים. ה' פלוזה מחמשה
אורות, האור של היום הראשון.
ו' ששה עמודי אמת. יום הששי
ה', שבשביל שביום הששי ו',
נשלמה ה' בבת אחת.

בא וראה, כשיש לספירות
לעשות פעלה בשם ידוע, שממש
פעלה, לא תשתלם ולא תעשה
עד שכל ספירה נותנת שם חלקה
(בחה). זה נותן שם האותיות שהם
כל הגונים השחורים מהצד של
בת יחידה, והם הנקודות האדמות
מצדם של שלשת האבות, וזה
נותן וכו' עד שנכללות באותו
השם של כל הספירות. (עכ"מ).

עוד לפרשת וירא אליו

אמר רבי שמעון, מהו וירא
אליו? אלא כמו שהראה הקדוש
ברוך הוא לאדם הראשון דור דור
ופרנסיו, דור דור ומנהיגיו, כף
הראה לאברם ואמר לו: בדור
הזה יהיו צדיקים, ובדור הזה
בינוניים, ובדור הזה רשעים.

אמר רבי יוסי, המנורה הקדושה, הרי פרושה הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים (שנאמר דברים

אמין ביה. ולקבל שבועין ותריין שמהן איהו
ויכלו דסליק שבועין ותריין.

ודא עלה אתמר דזרע כל זרעונים בבת אחת
יחידה והיא פלה שבת מלכתא מן קודשא
ברוך הוא, דאיהו תפארת ומעשה דילה. ובגין
דכל ברין דבראשית אתפלילין בה, לכך
התחילה תורה בכי"ת מן בראשית. ואיהי בת
זוגה דתפארת אדם כל חד יהיב ביה חולקה.
וקודשא ברוך הוא יהיב לה רב ושליט עליהו,
בגין דכלהו אתבריואו באת יו"ד בת
יחידא פלילא מעשר אמירן, ועשר אלהים.
ה' פלילא מחמש אורין אור דיומא קדמאה.
ו' שית סמכין דקשוט. יום הששי ה' דבגין
דביום הששי ו' אשתלים ה' בבת אחת.

תא חזי פד אית לספירן למעבד פעלה בשם
ידיע, דמתמן הפעלה, לא אשתלים ולא
אתעביד עד דכל ספירה יהיב תמן חולקא.
(ג"א חילקא) דא יהיב תמן אתון דאנון כל גוונין
אפמין מסטרא דבת יחידה. ואנון סומקין
נקודין מסטרא דתלת אבהן. ודא יהיב וכו'
עד דאתפליל בההוא שמה כל ספירן (עכ"מ).

עוד לפרשת וירא אליו.

אמר רבי שמעון מאי (בראשית יח א) וירא אליו.
אלא קודשא ברוך הוא פגונא דאחזי
לאדם קדמאה, דור דור ופרנסיו דור דור
ומנהיגיו, הכי אחזי ליה לאברהם ואמר ליה,
בהאי דרא יהון צדיקים, ובהאי דרא בינוניים,
ובהאי דרא רשעים.

אמר רבי יוסי, בוצינא קדישא, הא אוקמוה
הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים (שנאמר
דברים י"ב) ועתה ישראל וגו', כי אם ליראה), וקרא אחרא פתיב

אמר רבי יוסי, המנורה הקדושה, הרי פרושה הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים (שנאמר דברים

(י' ועתה ישראל וגו' כי אם ליראה), ויבכסוק
 אחר כתוב (איוב א) מפי עליון לא
 תצא הרעות והטוב. ואם קדם
 שבאו לעולם נגזר עליהם להיות
 צדיקים או רשעים או בינוניים,
 לא היה עתיד להיות להם שכר
 וענש, ולא היה לנביא לומר להם
 (מפי עליון לא תצא הרעות והטוב, ולא היה להם
 לבעלי) משניות לומר הכל בידי

שמים חוץ מיראת שמים.

אמר רבי שמעון, השאלה הזו
 עמקה, ונחלקו בה הקדמונים,
 ורבים פשלו בה, משום שלא
 הגיעו לעמק הסוד. על הנביא
 נאמר הפסוק הזה (ירמיה א) בטרם
 אצרך בבטן ידעתיה. וזה סוד
 הכל צפוי והרשות נתונה. הרי
 הדברים הללו סתומים, ולא
 מתגלים אלא כמה שבארו
 רבותינו, מחשבה טובה הקדוש
 ברוך הוא מצרפה למעשה,
 מחשבה רעה אין הקדוש ברוך
 הוא מצרפה למעשה.

מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא
 מצרפה למעשה - למדנו מכאן,
 שקדם שבא לעולם הוא מתפלל
 בשבילו, ושם בו מחשבתו
 בשעת הזיווג, ומשום כך כתוב
 בטרם אצרך בבטן ידעתיה וכו'
 ובטרם וגו'. אחד על שהתפלל
 בשבילו קדם שבא לעולם, משום
 ששם בו מחשבתו קדם יצירתו
 בבטן בשעת הזיווג, ומשום זה
 בטרם אצרך בבטן ידעתיה
 ובטרם תצא מרחם וגו'. ומשום
 שהקדימה אותו בתפלה
 ובמחשבתו קדם יצירתו וקדם
 שיצא מרחם אמו, הוא מנבא
 עתידות קדם שיבאו לעולם.

כך שפן הקדוש ברוך הוא שידע
 כל הדורות קדם שיבאו לעולם.
 שקדם שיבא כל בן אדם לעולם,
 קדם יצירתו מלאך הממנה על
 או חכם או בעל מקרא ומשנה או

(איכה ג לח) מפי עליון לא תצא הרעות והטוב.
 ואם קדם דאתין לעלמא, אתגזר עליהו למהוי
 צדיקים או רשעים או בינוניים, לא היה עתיד
 למהוי לון אגרא ועונשא, ולא היה ליה לנביא
 למימר לון (מפי עליון לא תצא הרעות והטוב, ולא היה לון למארי)
 מתניתין למימר, הכל בידי שמים חוץ מיראת
 שמים.

אמר רבי שמעון שאלתא דא עמיקא, ואפליגו
 בה קדמאי, וסגיאיין פשלו בה. בגין דלא
 מטו לעומקא דרזא. על נביא אתמר האי קרא,
 (ירמיה א ה) בטרם אצרך בבטן ידעתיה. ורזא דא
 הכל צפוי, והרשות נתונה, הא מלין אלין
 סתימין, ולא אתגליין אלא במאי דאוקמוה
 רבנן, מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא
 מצרפה למעשה. מחשבה רעה אין הקדוש
 ברוך הוא מצרפה למעשה.

מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה
 למעשה, או ליפנא מהכא דקדם
 דאתיא לעולם, צלי בגינה ושוי מחשבתה ביה
 בשעתא דזיווגא, ובגין דא כתיב בטרם אצרך
 וכו' ובטרם וגו'. חד על דצלי בגינה קדם
 דאתא לעלמא. בגין דשוי מחשבתה ביה קדם
 יצירתה בבטן בשעתא דזיווגא. ובגין דא בטרם
 אצרך בבטן ידעתיה ובטרם תצא מרחם וגו'.
 ובגין דאקדימת ליה בצלותא ובמחשבתה
 קדם יצירתיה וקדם דנפק מרחם אמה איהו
 מנבא עתידות קדם דייתון לעלמא.

כך שפן קודשא בריך הוא דינדע כל דרין קדם
 דייתון לעלמא. דקדם דייתי כל בר נש
 לעלמא, קדם יצירתיה מלאך ממנה על ההיא
 טפה, וקודשא בריך הוא גזיר עליה אם יהיה
 נביא או חכם או בעל מקרא ומשנה, או מארי
 הטפה ההיא, והקדוש ברוך הוא גזר עליו אם יהיה נביא

בעל רוח הקדש, או מארי בת קול, דאִתְנַהֵיג בת קול במלולא דילה, ויימא הלכה כפלוני. או אם יהיה טפש. אבל רשע וצדיק לא גזר. אף על גב דאבוי עבד ליה במחשבה רעה, דעביד ביה מעשה דעביד ליה בנדה או בעריות, או בגויה או בזונה או בשפחה.

אף על גב שהקדוש ברוך הוא יודע שהוא בן רשע או ממזר קדם יצירתו, לא צנה הקדוש ברוך הוא על אביו לעשותו בעריות או בנדות, שהרי צנה בו בתורה על העריות ועל הנדות, זהו שפתיב ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב.

וזה הוא שנאמר מהנביא, מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. מה זה הרעות והטוב? אלא כף הקדוש ברוך הוא לא גזר עליו שיהיה צדיק וטוב, אלא קדם יצירתו הוא ידע את מחשבת אביו, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה. זה הוא כל אחד בפרט.

ומשום זה הפל צפוי במחשבה, שהקדוש ברוך הוא יודע את מחשבתו הרעה, והרשות נתונה לאדם במעשה. ואדם חטא במחשבה ובמעשה, וגרם לעולם שנדבקו בעץ של טוב ורע, והוא חזר בתשובה ודבק בעץ החיים. ומשום שכל הדורות תלויים בו, והתורה שנתן לו, נתן למשה ולכל ישראל. וכל הדורות הראה לו הקדוש ברוך הוא דוד דור ופרנסיו, דור דור ומנהיגיו.

ובנין לנו שהקדוש ברוך הוא נתן לו תורה? זהו שפתיב אז ראיה ויספריה הכינה וגם תקרה ויאמר לאדם. אפלו השדים והמזיקים יצאו ממנו, וזהו פקד עון אבות על בנים - אלו שמעשה

רוח הקדש, או מארי בת קול, דאִתְנַהֵיג בת קול במלולא דילה, ויימא הלכה כפלוני. או אם יהיה טפש, אבל רשע וצדיק לא קא גזר. אף על גב דאבוי עבד ליה במחשבה רעה, דעביד ביה מעשה דעביד ליה בנדה או בעריות, או בגויה או בזונה או בשפחה.

אף על גב דקודשא בריה הוא ידע דהוי בן רשע או ממזר קדם יצירתה, לא מני קודשא בריה על אבוי למעבד ליה בעריות או בנדות, דהא מני ביה באורייתא על הנדות ועל העריות. הדא הוא דכתיב (ויקרא יח ט) ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב.

והאי איהו דאמר נביא מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. מאי הרעות והטוב, אלא הכי קודשא בריה הוא לא גזר עלה דיהא צדיק וטוב. אלא קדם יצירתה הוא ידע מחשבה דאבוי. וקודשא בריה הוא מחשבה טובה מצרפה למעשה. האי איהו כל חד בפרט.

ובנין דא הפל צפוי במחשבה. וקודשא בריה הוא ידע מחשבתה בישא. והרשות נתונה ליה לאדם במעשה. ואדם חב במחשבה ובעובדא, וגרם לעלמא דאתדבקו באילנא דטוב ורע, ואיהו חזר בתשובתא ואתדבק באילנא דחיי.

ובנין דכל דרין ביה תלון, ואורייתא דיהב ליה, יֵהב למשה וכל ישראל וכל דרין אחזי ליה קודשא בריה הוא דור ופרנסיו, דור דור ומנהיגיו.

ומנא לן דקודשא בריה הוא יֵהב ליה אורייתא, הדא הוא דכתיב (איוב כח ז) אז ראיה ויספריה הכינה וגם תקרה ויאמר לאדם. אפלו שדין ומזיקין דנפקו מנה. והאי איהו (דברים כד טז) פקד

אבותיהם בידיהם. ולא יומתו
אבות על בנים, ובנים לא יומתו
על אבות - אלו שמעשה אבותם
לא בידיהם.

וְרָא עוֹד, אֵלָּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לא אמר שְהִרְאָה לְאָדָם, וְלֹא
לְאַבְרָהָם, וְלֹא לְשׁוּם נְבִיא, אֵלָּא
דוֹר דוֹר וְדוֹרְשׁוֹ וְכוּ'. וְלֹא אָמַר
שְהִרְאָה לֹא צְדִיקִים אוֹ רְשָׁעִים אוֹ
בִּינוּנִיִּים, וְלֹא שְׁגָזַר עֲלֵיהֶם
לְהִיּוֹת צְדִיקִים אוֹ בִּינוּנִיִּים אוֹ
רְשָׁעִים. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, אַחַר
שְהִרְאָה לוֹ דוֹר דוֹר וּפְרַנְסִיו, דוֹר
דוֹר וּמְנַהֲיָיו, וְדַאי הִפִּיר בְּהֶם
אִם הֵם צְדִיקִים אוֹ רְשָׁעִים אוֹ
בִּינוּנִיִּים! אָמַר לוֹ, כִּף הוּא וְדַאי,
אַבְל סוּד הַדְּבָר עֲמַק, הַנְּסַתְרַת
לֵה' אֱלֹהֵינוּ.

בִּנְתִּים אוֹתוֹ הִנָּקֵן הַעֲלִיּוֹן הַזְּמַן
אֲלֵיהֶם וְאָמַר לָהֶם, בְּמָה
עֲסַקְתֶּם? סָחוּ לוֹ הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר
לָהֶם, וְדַאי שְׁתוּרָה נִכְרָאָה אֲלֵפִים
שְׁנָה קִדְּם שְׁנַבְרָא הַעוֹלָם, וּבָה
הִרְאָה לְאָדָם הַרְאֵשׁוֹן דוֹר דוֹר
וְדוֹרְשׁוֹ וְכוּ', וּבָה הִרְאָה
לְאַבְרָהָם אִף כִּף מָה שְׁפָתוֹב בּוּ.
וּמְשׁוּם זֶה וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי
מִצּוֹתַי חֲקוּתִי וְתוֹרַתִּי. וּבָה נִמְלַךְ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָא אֶת
הַעוֹלָם.

וּנְשַׁמְוֹת הַצְּדִיקִים אֲפִלוּ כִּף נִמְלַךְ
בְּהֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָא
הַעוֹלָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּרֵאשִׁית,
וְאִין רֵאשִׁית אֵלָּא תוֹרָה, וְאִין
רֵאשִׁית אֵלָּא נְשִׁמָּה. וְהַתוֹרָה
טְפִלָּה לְנִשְׁמָה, מְשׁוּם שְׁשִׁבַת
שְׁקוּלָה כְּנִגְדַּת כָּל הַתוֹרָה כְּלָה,
וּמְחַלְלִים אוֹתָהּ בְּשִׁבְלִי נְשַׁמַּת
אָדָם שְׁלֹא תִצָּא מִמֶּנּוּ קִדְּם זְמַנּוּ.
וְהַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת הִיא נְבוֹאִית בַּה
נִבְרָא הַעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁלַח אוֹתוֹ בְּכָל דוֹר וְדוֹר לְהַגִּין

עוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים. אֲלִין דְּמַעֲשֶׂה אָבוֹהוֹן
בִּיּוֹדֵיהוֹן. (שְׁמוֹת כ ה) וְלֹא יוֹמְתוּ אָבוֹת עַל בָּנִים
וּבָנִים לֹא יוֹמְתוּ עַל אָבוֹת, אֲלִין דְּעוֹבְדָא
דְּאַבוֹהוֹן לָאוּ בִּיּוֹדֵיהוֹן.

וְרָא עוֹד אֵלָּא דְלֹא אָמַר דְּאַחֲזִי לִיהַ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, וְלֹא לְאַבְרָהָם, וְלֹא
לְשׁוּם נְבִיא, אֵלָּא דוֹר דוֹר וְדוֹרְשׁוֹ וְכוּ', וְלֹא
אָמַר דְּאַחֲזִי לִיהַ צְדִיקִים אוֹ רְשָׁעִים אוֹ
בִּינוּנִיִּים, וְלֹא דְגָזַר עֲלֵיהוּ לְמַהוּי צְדִיקִים אוֹ
בִּינוּנִיִּים אוֹ רְשָׁעִים. אָמַר לִיהַ רַבִּי יוֹסֵי בְּתַר
דְּאַחֲזִי לִיהַ דְּרָא דְרָא וּפְרַנְסִיָּה, דְּרָא דְרָא
וּמְנַהֲיָיָה וְדַאי אֲשַׁתְּמוּדַע בְּהוֹן אִי אֲנוּן
צְדִיקִים אוֹ (דף קמב ע"א) רְשָׁעִים אוֹ בִּינוּנִיִּים.
אָמַר לִיהַ הַכִּי אֵיהוּ וְדַאי, אַבְל רְזָא דְמַלְךָ
עֲמַק (דְּבָרִים כט כח) הַנְּסַתְרַת לֵה' אֱלֹהֵינוּ.

אֲדַהֲבִי הַהוּא סְבָא עֲלָאָה אֲזִדְמֵן לְגַבְיָהוּ וְאָמַר
לוֹן, בְּמֵאֵי עֲסִיקְתוּ סָחוּ לִיהַ עוֹבְדָא.
אָמַר לוֹן וְדַאי אוֹרִיתָא אֲתַבְרִיאָת תְּרִי אֲלֵפִי
שְׁנִין קִדְּם דְּאַתְבְּרִי עֲלִמָּא, וּבָה אַחֲזִי לְאָדָם
הַרְאֵשׁוֹן דוֹר דוֹר וְדוֹרְשׁוֹ וְכוּ', וּבָה אַחֲזִי
לְאַבְרָהָם אוֹף הַכִּי. מֵאֵי דְכְּתִיב בֵּיהַ. וּבְגִין דָּא
(בראשית כו ה) וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצּוֹתַי חֲקוּתִי
וְתוֹרַתִּי. וּבָה נִמְלַךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְרָא
עֲלִמָּא.

וּנְשַׁמְתְּהוֹן דְּצְדִיקִיא אוֹף הַכִּי נִמְלַךְ בְּהוֹן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְרָא עֲלִמָּא.
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב בְּרֵאשִׁית, וְאִין רֵאשִׁית אֵלָּא
תוֹרָה. וְאִין רֵאשִׁית אֵלָּא נְשִׁמָּה. וְאוֹרִיתָא
טְפִלָּה לְנִשְׁמָה, בְּגִין דְּשִׁבַת שְׁקִיל כְּנִגְדַּת כָּל
הַתוֹרָה כְּלָה, וּמְחַלְלִין לִיהַ בְּגִין נְשַׁמְתָּא דְּבַר
נִשׁ דְּלֹא תְּפוּק מִנָּה קִדְּם זְמַנָּה.

וְאֵיהוּ נְשַׁמְתָּא דָּא נְבוֹאוֹת בַּה נִבְרָא עֲלִמָּא,

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלַח לִיהַ בְּכָל דְּרָא וְדָרָא לְאַגְנָא עֲלוּי וְלִמְסַבֵּל

עליו ולסבל העל שלקחם משום
שהיא מעץ החיים, שלא תלוי
ממנה זכות וחובה ולא שכר
וענש, שהם עץ הדעת טוב ורע.
וכל דור אינו פחות מששים
רבוא, שלטונה של אותה
הנשמה. והראה לאדם, אם הדור
יהיה זכאי, אדם יקום לרשת
נשמה מצד של חסד, ויהיו
צדיקים מצד של חסד, ומטה
להם כלפי חסד, והדור הזה יהיו
בצלי חן וחסד.

ואם לא מתנהגים בדרגתם,
שהוא הממנה על הדור ופרנסו
שיהיו חסידים, הקדוש ברוך הוא
מעביר מהם את החסד, ומשליט
עליהם הגבורה, מדת הדין, לדון
אותם כפי מעשיהם, ולא כפי
הדרגה והמולד והמזל שלהם.
וסוד הדבר הזה רמוז לנו בהגדות
והדרשות, שבארוה, משלחי רגל
השור והחמור - אלו שני
המשיחים שצתידים לבא
בדורות הללו. אם הדור הוא חיב,
מתקיים בהם משלחי רגל השור
והחמור.

ועוד למדנו בסוד זה דבר אחר
לסמך לו, בשגם הוא בשר.
ובארנו, בשגם - זה משה, שצתיד
היה לתת תורה בדור המבול,
אלא שהיו רשעים, והקדוש ברוך
הוא גנו אותה לצדיקים. אף כף
היתה מזמנת בת שבע לדור
מששת ימי בראשית, אלא
שאכלה פנה, ולמדנו שחטאי
האדם גורמים שלא יזכה לטובה
שמזמנת עליו מששת ימי
בראשית.

אף כף, דור טוב, מחלות רעות
שצתידות להיות, יש את מי
שמתרחק ממנו עד שמתקן
מעשיו, ומחזיר לו אבדתו. ויש
שמאבד אותו בחטאו ולא חוזר
לו לעולם, וזוהי האבדה

על דילהון, בגין דאיהי מאילנא דחיי, דלא
תליא מנה זכות וחובה, לא אגרא ולא עונשא,
דאנון עץ הדעת טוב ורע. וכל דור לית הוא
פחות משתיין רבוא שלטנותא דהיהיא נשמתא.
ואחזי לאדם אם דרא יהא זכאה, בר נש יקום
למירת נשמתא מסטרא דחסד, ויהון זכאין
מסטרא דחסד, ומטה לון כלפי חסד, ודרא
דא יהון מארי חנא וחסדא.

ואי לא מתנהגין בדרגא דילהון דאיהו ממנא
על דרא ופרנסין דילה דיהון חסידין,
קודשא בריך הוא אעבר מנהון חסד, ושלטי
עליהו גבורה מדת הדין, למידן להו פפום
עובדיהו, ולא פפום דרגא ומולדא ומזלא
דילהון. ורזא דמלה דא קא רמיזא לן בהגדות
והדרשות, דאוקמוה (ישעיה לב ב) משלחי רגל השור
והחמור, אליו תרין משיחין דצתידין למיתי
בהני דרי. אם דרא איהו חיבא אתקנים בהון
משלחי רגל השור והחמור.

ועוד אוליפנא ברזא דא מלה אחרא לסמכא
לגבה (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר.
ואוקימנא בשגם דא משה, דצתידא הוה
למיהב אורייתא בדור המבול. אלא דהו
רשיעיא, וקודשא בריך הוא גניז ליה
לצדיקיא. אוף הכי מזמנא היתה בת שבע
לדוד מששת ימי בראשית, אלא שאכלה פנה,
ואוליפנא דחובין דבר נש, גרמין דלא יזכי
לטובה דמזמנא עלה למהוי מששת ימי
בראשית.

אוף הכי דרא טבא מרעין בישין דצתידין
למהוי. אית למאן דאתרחק מנה, עד
דמתקן עובדיו ואחזר ליה אבדה דילה. ואית
דאביד ליה בחובוי ולא אתחזר ליה לעולם.
והאי איהי אבדה דאתיאשו הבעלים ממנה,

שֶׁהַתִּיּאֲשׁוּ הַבְּעָלִים מִמֶּנָּה, וְזֶה שְׂזֻכָּה בְּמִצִּיַּאֵה קִנְיָה אוֹתָהּ, אִם הַקָּדִים בָּהּ אֶת חֲבֵרוֹ. וְזֶה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵרָאֵה לְכָל הָעוֹלָם שֶׁשֶׁת אֲלִפֵי שָׁנִים וְאַחַד חֹרֵב, וְהֵרָאֵה שְׁבָכַל הָאֶלֶף הָרִאשׁוֹן שֶׁלְטוֹנוֹ הַחֹסֵד.

בְּאֵרֶף הַשְּׁנֵי שֶׁלְטוֹנוֹ גְּבוּרָה, שְׁדָרִים בְּשִׁפְתֵי דְרָגוֹת - גְּבוּרִים וְחֲסִידִים, וּבְאֵלֶף הַשְּׁלִישִׁי שֶׁלְטוֹנוֹ לִהְיוֹת דוֹרוֹ אֲנָשֵׁי אֱמֶת. הָאֶלֶף הַרְבִּיעִי שֶׁלְטוֹנוֹ נִצַּח, וְהָאֶלֶף הַחֲמִישִׁי שֶׁלְטוֹנוֹ הוֹד, וְהָיוּ עֲתִידִים לִהְיוֹת דוֹרוֹתָם נְבִיאִים.

הָאֵרֶף הַשְּׁשִׁי צָדִיק יְסוּד עוֹלָם. וְאִם חֹס וְשְׁלוֹם בְּמִקוֹם שֶׁדְרָגָתָם מְחִיבֶת אוֹתָם לִהְיוֹת צָדִיקִים וְהֵם רְשָׁעִים, כְּאֵלֹו הַעֲבִירוֹ עֲמוּד הַצָּדִיק יְסוּד עוֹלָם מִן הָעוֹלָם, וּמְחִזְרִים אֶת הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְכֵהוּ, וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם בְּמִקוֹם הַצָּדִיק סְמָאֵל הַרְשָׁע.

אֵיךְ כֵּן אִם הַדּוֹרוֹת שֶׁל נִצַּח וְהוֹד הֵם רְשָׁעִים בְּמִקוֹם נְבִיאֵי הָאֱמֶת - שׁוֹלֵטִים נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר. וְאִם דוֹר שְׂאֵמֶת לֹא מְנַהֵיגִים בּוֹ בְּאֵמֶת - מְסַתְּלֶקֶת מֵהֶם הָאֱמֶת, וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם הַשֶּׁקֶר. וְאִם לְדוֹרוֹת הַגְּבוּרָה אֵין גְּבוּרָה עוֹמְדִים בְּפָרֶץ - מְסַתְּלֶקֶת מֵהֶם הַגְּבוּרָה וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם זֵר. וְאַחַד יִרְדֵּף אֶלֶף וְשָׁנִים יִנְסוּ רַבָּה. וְאִם דוֹר שֶׁל חֲסִידִים לֹא מְתַנְהֵגִים בְּחֲסִידוֹת, שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם גִּזְלָן שְׂגוּל אוֹתָם.

וְזֶה שֶׁהֵרָאֵה לְאָדָם כָּל הַדּוֹרוֹת וְהַמְנַהֵיגִים שֶׁלָּהֶם. אִם זַכָּאִים הַדּוֹרוֹת לְלַכֵּת אַחֲרֵיהֶם, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַנְהֵג בָּהֶם בְּאוֹתָהּ מְדַרְגָּה טוֹבָה. וְאִם לֹא - מְתַנְהֵג אִתָּם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם, בְּמְדַרְגָּה רָעָה. וּמִשׁוֹם זֶה, (אֵיכָה ג) מְפִי עֲלִיזוֹן לֹא תִצָּא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב. וּבְכֵל דוֹר נֹתֵן לָהֶם הַטּוֹב וְהָרַע

וְאֵיךְ דִּזְכָּה בְּמִצִּיַּאֵה קִנְיָה לָּהּ, אֵי אֲקָדִים בָּהּ לְחֲבֵרָה. וְהֵאֵי אֵיךְ דְקוֹדֶשׂא בְּרוּךְ הוּא אֲחִזִּי לְכָל עֲלָמָא, שְׁתָּא אֲלִפֵי שָׁנִין וְחַד חֹרֵב. וְאַחֲזִי דְבְכָל אֲלִיף קְדָמָאָה שׁוֹלְטָנוּתָהּ חֹסֵד.

בְּאֵרֶף תְּנִינָא שׁוֹלְטָנוּתָהּ גְּבוּרָה דְרִין בְּתָרִין דְרָגִין גְּבוּרִים וְחֲסִידִים. וְאַלֶּף תְּלִיתָאָה שׁוֹלְטָנוּתָהּ לְמַהוּי דְרָא דִילָהּ אֲנָשֵׁי אֱמֶת. אֶלֶף רְבִיעָאָה שׁוֹלְטָנוּתָהּ נִצַּח. וְאַלֶּף חֲמִישָׁאָה שׁוֹלְטָנוּתָהּ הוֹד, וְהוּוּ עֲתִידִים לְמַהוּי דְרִין דִּלְהוּ נְבִיאִים.

אֵלֶּף שְׁתִיתָאָה צָדִיק יְסוּד עוֹלָם. וְאִם חֹס וְשְׁלוֹם בְּאֵתֵר דְדְרָגָא דִילְהוֹן מְחִיב לוֹן לְמַהוּי צָדִיקִים וְאֲנוּן רְשָׁעִים, כְּאֵלֹו עֲבָרִין עֲמוּד צָדִיק יְסוּד עוֹלָם מְעֲלָמָא, וְחֲזָרִין עֲלָמָא לְתֵהוּ וְכֵהוּ, וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהוּ בְּאֵתֵר דְצָדִיק, סְמָאֵל הַרְשָׁע.

אֵיךְ הֵכִי אִם דְרִין דְנִצַּח וְהוֹד רְשִׁיעֵינָא בְּאֵתֵר דְנְבִיאֵי הָאֱמֶת, שׁוֹלֵטִין נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר. וְאִם דְרָא דְאֱמֶת לֹא מְתַנְהֵגִין בֵּיהּ בְּאֵמֶת, אֲסַתְּלַק מְנִיְהוּ אֱמֶת וְשׁוֹלֵטָא עֲלֵיהוּ שֶׁקֶר. וְאִם דְרִין דְגְבוּרָה לֹאוּ גְבוּרָה עוֹמְדִים בְּפָרֶץ, אֲסַתְּלַק מְנִיְהוּ גְבוּרָה וְשׁוֹלֵט נּוֹכְרָאָה עֲלֵיהוּ, וְאַחַד יִרְדֵּף אֶלֶף וְשָׁנִים יִנְסוּ רַבָּה. וְאִם דְרָא דְחֲסִידִים לֹא מְתַנְהֵגִי בְּחֲסִידוֹת. שׁוֹלֵט עֲלֵיהוּ גִזְלָן וְגִזְלֵל לוֹן.

וְהֵאֵי אֵיךְ דְאֲחִזִּי לְאָדָם כָּל דְרִין וּפְרָנְסִין דִילְהוֹן. אִם זַכָּין דְרִין לְאֵתְנַהֵגָא אֲבַתְרִיְהוּ, קְדָשׂא בְרוּךְ הוּא מְתַנְהֵג בְּהוֹן בְּהוּא דְרָגָא טָבָא. וְאִם לֹאוּ מְתַנְהֵג בְּהוֹן כְּפּוּם עוֹבְדִיְהוּ בְּדְרָגָא בִישָׂא. וּבְגִין דָּא. (אֵיכָה ג)

מְפִי עֲלִיזוֹן לֹא תִצָּא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב. וּבְכֵל דְרָא יְהִיב לוֹן הַטּוֹב וְהָרַע כְּפּוּם דְרָגָא דְרָא. וְרָזָא דְמִלָּה (דְבָרִים ל טו) רָאֵה נְתַתִּי

לפי מדרגת הדור. וסוד הדבֿר - (דברים ד) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. וזהו שכתוב בתורה כל הדורות שיהיו עתידים להיות, אם זכו להתנהג.

והראיה לו פרנסים מצד של יצר הטוב, ופרנסים מצד של יצר הרע. אם זכו להנהיגה של פרנסים של יצר הטוב, מטה אותם כלפי חסד או גבורה, או אמת, או נביאים, או צדיק יסוד עולם, כפי השלטון של כל מדרגה. ואם מתנהגים בפרנסים רעים מצד של הרע, הקדוש ברוך הוא ידון אותם במדות רעות, בהפך של מדרגות טובות. וזהו שמראה להם פרנסים רשעים וצדיקים שבכל דור. ולא שנאמר שגזר הקדוש ברוך הוא על הדורות להיות צדיקים או רשעים.

מיד ששמע המנוחה הקדושה ורבי יוסי דברים אלו, השתטחו לפניו אותו הזקן ואמרו, כעת התגלו דברים על ברוך. ולא נמצאה קשיה בעולם בשאלה זו. מיד עף אותו זקן. אמר המנוחה הקדושה, ודאי אדם הראשון היה אותו זקן, שאין כמוהו בכל הבריות בחכמה, ואין מדרגה של בן אדם בעולם כמדרגתו, ונכי אידן שהוא קודם לכל הבריות. כך דמותו קודמת לכל הבריות.

(עכ"מ)

כך גם פן כנגדם למטה, שנים עשר שבטים עומדים סביב המשכן בגון הזה, כל אחד מהם במקום הראוי לו. וכנגד הדרגה הזו עשה שלמה למטה ים שעומד על שנים עשר בקר, שלשה פונים צפונה, ושלשה פונים דרום, ושלשה פונים

לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. והאי איהו דכתיב באורייתא. כל דרין דיהוון עתידים למהוי, אם זכו לאתנהגא. ואחזי ליה פרנסים מסטרא דיצר הטוב. ופרנסים מסטרא דיצר הרע. אי זכו לאתנהגא בפרנסין דיצר הטוב. מטה לון כלפי חסד, או גבורה, או אמת, או נביאים, או צדיק יסוד עולם, כפום שלטנותיה דכל דרגא, ואם מתנהגין בפרנסין בישיין מסטרא דרע, קדשא בריך הוא ידון לון במדות בישיין. בהפוכא דדרגין טבין. והאי איהו דאחזי לון פרנסים רשעים וצדיקים דכל דרא. ולא דאתמר דגזר קדשא בריך הוא על דרין למהוי צדיקים או רשעים.

מיד דשמע בוצינא קדישא ורבי יוסי מלין אלין. אשתטחו קמיה הההוא סבא, ואמרו פען אתגליין מלין על בירווא. ולא אשתפח קושיא בעלמא בהאי שאילתא, מיד פרח ההוא סבא, אמר בוצינא קדישא, ודאי אדם קדמאה הוה האי סבא, דלית פוותיה בכל בריין בחכמתא, ולית דרגא דבר נש בעלמא פדרגיה, (וכי חיבי) דאיהו אקדים לכל בריין. הכי דיוקניה אקדים לכל בריין. (עכ"מ).

כך גם פן לקבלהוון לתתא. י"ב שבטין קימין סתריי משפנא בהאי גוונא, פל חד מניהו בדוכתא דאתחזי ליה. ולקבל האי דרגא עבד שלמה לתתא ים עומד על שנים עשר בקר, שלשה פונים צפונה, ושלשה פונים דרום, וג' פונים מזרח, וג' פונים מערב. והאי דרגא לעלא, מאי טעמא אקרי ים.

ארא בגין דההוא צדיק דאמלי להאי ים, אקרי

מזרח, ושלשה פונים מערב. ומה הטעם נקראת הדרגה הזו למעלה ים?

ארא משום שהצדיק ההוא שממלא את הים הזה נקרא ים. זהו שכתוב ויקרא אלהים לאור

יום, וכתוב אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. והוא מאיר בסוד של וא"ו של השם הקדוש, ואותו היום בסוד של פת השם הקדוש, שבו ממלא את הים הזה שנקרא ה"א התחתונה של השם הקדוש. זהו שכתוב כל הנחלים הלכים אל הים. וכל זה הדרגה של צדיק, משום שכל התפנוקים יוצאים ממנו.

מה זה הנחלים? אלו חמש הדרגות שעמו, שהולכים לים למלא אותו. והדרגה הזו נקראת בת שבע. וכשמאיר הצדיק הזה לדרגה הזו שנקראת צדק, לדרגה הזו שנקראת שבעה שבועות שבע פעמים, אז גם העולם התחתון הדרגה הזו שנקראת הלכנה ששולטת בלילה. שנת הלכנה כמה גדולה? שלש מאות ששים וחמשה ימים, וארבעים ותשעה שבועות מהם פנגד הדרגה הזו של הים שלמעלה שיהא מקבלת ממנו.

נשארו שנים עשר ימים פנגד שנים עשר שבטים המקיפים את היום הזה לשמר את משמרת המשכן, והכל כדי להראות הכח העליון. ועל זה כתוב כל הנקרא בשמי, זו דרגת הצדיק שהוא מאיר בפת של שמו הקדוש. זהו שכתוב ולכבודי בראתיו, זה ים החכמה שנקרא כבוד.

יצרתיו, זה סוד של היום למטה שהוא פנגד כל שלמעלה. אף עשיתיו, זו הלכנה שלמטה. ועל זה כתוב יוצר אור ובורא חשך, הדרגה של השמש והלכנה. אז פשמתחברים, עושה שלום במרומיו, ואז שלום לעולם. זהו שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. ואז יחוד למעלה והיחוד למטה, שלום למעלה ושלום למטה, שנאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב.

יום. הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם. וְכְתִיב אֹר זֶרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי לֵב שְׂמֵחָה. וְהוּא נְהִיר בְּרִזָּא דְוָא י"ו דְשָׁמָא קַדִּישָׁא. וְהוּא יוֹם בְּרִזָּא דְחִילָא דְשָׁמָא קַדִּישָׁא, דְבֵה אַמְלִי לְהַאי יָם דְאַקְרִי ה'א תְּתָא דְשָׁמָא קַדִּישָׁא. הָדָא הוּא דְכְתִיב כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם. וְכָל דָּא דְרָגָא דְצַדִּיק בְּגִין דְכָל תְּפִנוּקִין מִנָּה נִפְקִין.

מאי הנחלים, אליו חמש דרגין דעמה הולכים אל הים לממלי ליה. והאי דרגא אקרי בת שבע. וכד נהיר האי צדיק להאי דרגא דאקרי צדק, להאי דרגא דאקרי שבעה שבועין שבעה זמנין, פדין עלמא תתאה נמי האי דרגא דאקרי סיהרא דשלטא בליליא, שנת הלכנה כמה סגי שנ"ה יומין וארבעין ותשע שבועין, מנהון לקבל האי דרגא דים דלעלא, דאיהי מקבלא מנה.

אשתארו י"ב יומין לקבל י"ב שבטין דסחרני האי יומא, למטר מטרת משפנא וכלא לאחזאה חילא עלאה. ועל דא כתיב כל הנקרא בשמי, דא דרגא דצדיק, דאיהו נהיר בחילא דשמה קדישא, הדא הוא דכתיב ולכבודי בראתיו, דא ימא דחכמתא דאקרי כבוד.

יצרתיו דא רזא דיום לתתא דאיהו לקבל כל דלעלא. אף עשיתיו דא סיהרא דלתתא. ועל דא כתיב יוצר אור ובורא חשך, דרגא דשמשא וסיהרא. פדין פד אתחברו עשה שלום במרומיו, וכדין שלמא לעלמא. הדא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. וכדין יחודא לעלא ויחודא לתתא שלמא לעלא ושלמא לתתא. שנאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב. (דף קמב ע"ב).

מִשְׁנָה. בְּטֹהַר, בְּרֹאשׁ רְצוֹן
הַמְּלֶאךָ, חֻקֵּי תְשׁוּעָה חֲקוּקִים
בְּגִלְגָּלֵי הַטְּהוּרִים, וְאֶחָד טָמִיר
וְלֹא יָדוּעַ. חֻקֵּי חֲקוּקִים וְהִכָּה
לְתוֹף מְאֹד אֶחָד וְיֵצֵא אֶחָד מִמֶּנּוּ
שֶׁל רְצוֹן אֶחָד טָמִיר בְּטְמִירוֹת,
יָדוּעַ וְלֹא יָדוּעַ. כֹּל הַהִשְׁפָּל בּוֹ
חוֹזֵר לְאַחֹר. קָטָן הוּא, וּמִתּוֹף
קִטְנוּתוֹ הוּא טָמִיר בְּסִתְרוֹ שֶׁל
מַעְוֵי וְלֹא יָדוּעַ. כֹּל הַהִרְהוּרִים בּוֹ
מִשְׁבָּשִׁים, שְׁבִים וְחוֹזְרִים וְאִין
נִדְבָקִים. נִסְתָּרִים בּוֹ שְׁלִשִׁים
וּשְׁתַּיִם עֵינַיִם, וְהֵם עֵינַיִם שֶׁלֹּא
פְּתוּחוֹת. רְשׁוּמוֹת הֵן בְּרֶשֶׁם קָטָן,
עוֹלִים בּוֹ הִרְהוּרִים וּמַעֲשִׂים וְלֹא
גָּלָה טַעְמֵיהֶם. כּוֹנֵס אוֹתָם בְּשַׁעַת
שְׁנִירְקוֹ, וּבְשַׁעַת שְׁהִתְכַנְּסוֹ זוֹרֵק
אוֹתָם. מַצְטִירִים בּוֹ צִיּוּרִים
נִסְתָּרִים וְלֹא גְלוּיִים.

חֻקֵּי חֲקִיקוֹת וּמִפָּה וְיוֹצֵא ב'
אֶחָד שֶׁלֹּמֶטָה שְׁסוּבָב סָבִיב סָבִיב
וּפּוֹרֵחַ בְּאִוִיר. מִכָּה בַּמַּגְדֵּל,
וּמִסְתַּבֵּב הַהִיכָל מִתּוֹף הָאִוִיר
הַפּוֹרֵחַ. בּוֹ שְׁמִים צִיּוּרִים
הָאֲמֻנִים בְּכָל כְּלֵי הַכֶּסֶף וְהַבַּיִת
וּנְחֹשֶׁת. הוֹלֵךְ וְנִסְתָּר וְלֹא נִשְׁמַע
קוֹלוֹ הַחֻצָּצָה. מִבְּפָנַיִם בְּמַעְוֵי
נִשְׁמַע קוֹל שֶׁלֹּא נוֹדָע.

וְהוֹתוֹ הַקּוֹל יוֹצֵא מִסוּף הָעוֹלָם
וְעוֹד סוּף הָעוֹלָם, עוֹלָה וְיוֹרֵד,
הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד. הָעֵין אֵינָה שׁוֹלֵטֶת
לְרֹאוֹת. בְּשַׁעַת שְׁמִתְכַּסֶּה מִתְגַּלֶּה,
וּבְשַׁעַת שְׁמִתְגַּלֶּה מִתְכַּסֶּה.
בְּסִתְיַמַּת הָעֵינַיִם רוֹאִים אוֹתוֹ.
בְּאֲטִימַת הָאֲוִיִּים שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ.
בְּפִתִּיחַת הָעֵינַיִם מִכְּסִים אוֹתוֹ,
וְלֹא יָדוּעַ, עַד שְׁמִזְדַּמְנִים לְשַׁלְחָנוֹ
צְדִיקֵי אֲמַת לְאַכֵּל.

חֻקֵּי תוֹף חֲקִיקָה שֶׁל צִיּוּר, וְיוֹצֵא
ג' שְׁמִתְכַּסֶּה הַחֹשֶׁן וְהָאֶפֶוד, מְזַרְז
בְּאֲבָנָיו. מִתְגַּלֶּה בְּיוֹם וּמִתְכַּסֶּה
בְּלֵילָה. יוֹצֵא פֶּעַם אַחַת וּמִתְחַרֵּט
וּנְגִינוֹ, עַד שֶׁבָּאָה ו' שְׁאוּחֹזֶת בּוֹ,
וּמִתְפַּיֵס וְשָׁב לְמִקוּמוֹ, וְאִינוֹ

מִתְנִיתִין בְּטְהִירוֹ בְּרִישׁ הוֹרְמְנוּתָא דְּמִלְפָּא,
גְּלִיף תְּשַׁע גְּלִיפִין בְּגִלְגָּלֵי טְהִירִין,
וְחַד טָמִיר וְלֹא יָדוּעַ. גְּלִיף גְּלִיפִין וּבְטֹשׁ גּוֹ
בוֹצִינָא חֲדָא, וְנִפְיָא אֶחָד הַיִּמְנּוֹ דְּחַד
הוֹרְמְנוּתָא טָמִיר בְּטְמִירוֹ יָדוּעַ וְלֹא יָדוּעַ. כֹּל
סוּכְלָתְנּוּ בֵּיהּ הִדְרָא לְאַחֹרָא. זְעִיר הוּא, וּמַגּוֹ
זְעִירוּתָא דִּילָה טָמִיר בְּסִתְיָמוֹ דְּמַעוּי וְלֹא יָדוּעַ.
כֹּל הִרְהוּרִין בֵּיהּ מִשְׁבָּשֵׁן, תְּבִין וְהִדְרָן וְלֹא
אֲתַדְבָּקוּ. בֵּיהּ סִתְיָמִין תְּלָתִין וְתָרִין עֵינַיִן, אֲנּוּן
עֵינַיִן לֹא פְּתִיחָן. רְשִׁימָן אֲנּוּן בְּרִשִׁימוֹ זְעִיר.
בֵּיהּ סְלָקִין הִרְהוּרִין וְעוֹבְדִין וְלֹא גְּלִי טַעְמֵיהוּ.
כְּנִישׁ לוֹן בְּשַׁעַתָּא דְּאֲזַדְרִיקוּ, וּבְשַׁעַתָּא
דְּאֲתַפְּנִישׁוּ זְרִיק לוֹן. בֵּיהּ מִתְצִירָן צִיּוּרִין
סִתְיָמִין וְלֹא גְּלִין.

גְּלִיף גְּלִיפִין וּבְטֹשׁ וְנִפְיָא ב' חַד דִּלְתַּתָּא
דְּסַחְרָא. סַחְרֵי סַחְרֵי וּפְרַחָא בְּאִוִירָא.
בְּטֹשׁ בַּמַּגְדֵּלָא וְאֲסַתְחַר הַיִּכְלָא מַגּוֹ אִוִירָא
דְּפְרַחָא, בֵּיהּ שׁוּן צִיּוּרִין אֲמֻנִין בְּכָל מְאֻנֵי
כְּסָף וְדֹהַב וּנְחָשָׁא. אֲזֵלָא וְאֲתַטְמָרָא וְלֹא
אֲשַׁתְמַע קְלָה לְבַר. לְגוֹ בְּמַעוּי שְׁמִיעַ קַל דִּלָּא
אֲתִידָע.

וְהוּא קָלָא נִפְיָא מְסִיפֵי דְּעֵלְמָא עַד סִיפֵי
דְּעֵלְמָא, סְלָקָא וְנַחְתָּא אֲזֵלָא וְקִימָא,
עֵינָא לֹא שְׁלֵטָא לְמַחְמֵי בְּשַׁעַתָּא דְּאֲתַפְּסֵי
אֲתַגְּלִיא, וּבְשַׁעַתָּא דְּאֲתַגְּלִיא אֲתַפְּסֵי. בְּסִתְיָמוֹ
דְּעֵינַיִן חֲמָאן לִיהּ. בְּאֲטִימוֹ דְּאוּדְנִין שְׁמַעִין
לִיהּ. בְּפִתִּיחוֹ דְּעֵינַיִן אֲתַפְּסֵי לִיהּ. וְלֹא יָדוּעַ
עַד דְּאֲזַדְמִין לְפִתְוֹרָה זְפָאֵי קְשׁוּט לְמִיכָל.

גְּלִיף גּוֹ גְּלִיפָא דְּצִיּוּרָא וְנִפְיָא ג' דְּאֲתַפְּסֵי
חוּשְׁנָא וְאֶפּוּדָא. מְזַרְז בְּהַמְיָינָא. אֲתַגְּלִי
בִּימָמָא וְאֲתַפְּסֵי בְּלִילָא. נִפְיָא זְמָנָא חֲדָא
וְאֲתַחְרֵט וְאֲגִנִּיז, עַד דְּאֲתִי ו' אֶחָד בֵּיהּ
וְאֲתַפְּסֵי וְתָב לְדוּכְתָהּ, וְלֹא בְּעֵי לְאֲתַגְּלָא

רוצה להתגלות אלא לאותם הקוראים לו בלילה. ובבקר מגלה רשם של חוט קטן ודק שמתחבר עמם ביום בתוך שירה וחדוה שמזמרים לו בלילה, ועושה חסד לכל. מעלה הדגל לימין, ונרשם ומקיים העולם.

נבנם לתוף היכלות הפנימיים ויוצא, ובונה עולמות בראשית ובסוף הוא טמון בששים רבוא עולמות. בצד הדרום מתחיל ויוצא, ואוחז מגרפה, ומוציא מזון לכל ומאיר להם. חוקק חקיקה של אור של טהר וזך, ומוציא הרביעית בחשבון של מאתים אלף עולמות עד הר של אור שמאיר. ממנו יוצאים עמקות לגלות האור שמאיר ונטמן ונחשף. הוא דוחה, ואחר מקרב. הוא מפה, ואחר מרפא. בידו שרביט של חיים ומות, טמון בארבע מאות אבנים עורכי קרב, בעלי רמחו וחרב הלוקטת, שמשם יוצאים ומתפשטים בלי חשבון.

בשחוקק חקיקה כהתוף של אש בוערת, יוצא ממנו אדם אחד פשוטונה. שערוותיו תלויים כדבים של הרי החשף. פחד ואימה תקיפה יתרה הוספת בו. ידיו דבקות בשלהבת של חרב המתהפכת. ביום שיתעורר, כלם עוברים לפניו כבני מרון. אשרי מי שמתקרב אליו ונצול ממנו. חוקק חקיקות של הרים של אור, ומוציא ה' שעומדת בתוף עמודי העולם. הפל עומדים לפניו, ויושב ביניהם כמלך בתוף צבאו. שני שרים גדולים ממנים עומדים כנגדו. עושה שלום ביניהם. בשעה שמתגלה, הפל עומדים במקומם, סוגר ופותח. ובשבילו עומדים ששים אלף רבוא על הרים גדולים, וכל מפתחות המלך בו עומדים.

אלא לאנון דקארן ליה בלילא. ובצפרא גלי רשימו דחוטא זעיר דקיק דאתחבר בהדיהו ביממא בגו שירתא וחדוה דמזמין ליה בלילא. ועביד טיבו לכלא, סליק דגלא לימינא ואתרשים וקיים עלמא.

עאל גו היכלין פנימאין ונפק ובני עלמין שירותא וסופא איהו טמיר בשתיין רבון עלמין, בסטר דרומא שארי ונפק ואחיד מגרופיא ואפיק מזונא לכלא ונהיר לון. גליף גליפו דטהירו דטיהרא דכיא, ואפיק ארבע בחשבנא (נ"א בחשבא) דמאתן אלף עלמין עד טורא דנהורא דנהיר. מנה נפקן עמיקן לגלאה. נהרא דנהיר ואתחשף. ואיהו דחי ואחרא מקרב. איהו מחי ואחרא מסי. בידה שרביט דחיי ומותא. טמיר בארבע מאה אבנין מגיחי קרבא, מארי דרומחה וחרבא דמלהטא, דמתמן נפקין ומתפשטן בלא חשבנא.

בר אגליף גליפו בהתוכא דנורא דדליק, נפיק מנה חד דסמקא כורדא. שערוי תלין כדובי דטורי חשוף. דחילו ואימתנו תקיפא יתירא הוספת ביה. ידוי דבקן בשלהובא דחרבא מתהפכא. יומא דיתער, פלא עברין קמה כבני מרוןא. זפאה איהו מאן דקריב ביה ואשתזיב מנה.

גליף גליפין דטורי נהירו ואפיק ה' דקימא גו עמודין דעלמא, פלא קימין קמה ותיב ביניהו (דף קמג ע"א) כמלפא גו חילה. תרין רברבין ממנן קימין לקבלה, עביד שלמא ביניהו. בשעתא דאתגלי. פלא קימין בקיומיהו. סגיר ופתח. ובגינה קימין שתין אלף רבוא על טורין סגיאין. וכל מפתחן דמלפא ביה קימין.

הוא עושה כרצונו, ואין מי שימחה בידו. הנסתרים העליונים רמים וטמירים עומדים עליו ושמחים בו, ממנו פתוחים ומאירים חלונות של אור. חותם נסתר של המלך בידו, עושה כרצונו בצבא השמים ודירי הארץ. בתוך אצילי ידיו ידורו שלש מאות אלף רבוא עולמות. ארכו מסופי העולם ועד סופי העולם. יושב על כסא של שביבים של אש. ממנו נאורים עולמות וממנו נזונים. אחד הוא אחד להיות אחד נקרא, ברוף הוא לעולם ולעולמי עולמים.

מחוקק חקיקה ומכה בציוור, ומוציא ו' שהולכת תמיד. ואוחז רחם, ושוחק האורות לזון העולמים באותם האורות ששוחק. חמשת סממני קטרת הבשמים מתערבים עמם. הוא שוחק ומאיר ולא מתבשם בחוץ. טומן עצמו שלא תבשם ולא יריחו בו ריח. קדם לשמוש בסוד של חמש מאות רזים של המלך. עומד על מקומו, והמלך תמוף עליו. שורים בו כל אותם נאמנים של אמת. חבר אחד יש לו, נותן רשות זה לזה מיום שהיו. לומדים קף חוקק ומכה בחקיקותיו ומוציא ז' אותו הנאמן האחר שאצל חברו. את כל אפנות חברו הוא עושה, עומד אצלו ברצון גדול.

זה על זה עומד, נוסע. נאמנים הם לעשות חסד לבית דוד. אברהם האוהב תמוף על זה. יצחק הקרבן השלם תמוף על זה. יעקב שלמות הכל עומד ותמוף עליהם. יחד הם, ומכסים בעששית שמקבלת שמש. חוקק חקיקות ומכה המאור ומוציא ח', אהוב אחד של הכל, תשוקת הכל.

עביר פרעותה ולית מאן דימחי בידה. סתימין עלאין רמין טמירין קימין עלה וחדאן ביה, כוי נהורא מנה פתיחן ונהרן. חותמא טמירא דמלכא בידה, עביר פרעותה בחיל שמיא ודירי ארעא. גו אצילי ידוי ידורון תלת מאה אלף רבוא עלמין. אורפה מסיפי עלמא ועד סיפי עלמא. יתיב על פורסייא דשביבין דנור. מנה נהרין עלמין מנה אתזנו, חד הוא חד להוי חד אקרי, ברין הוא לעלם ולעלמי עלמין.

גלירי גליפו ובטש בציורא ואפיק ו' דאזלא תדיר ואחיד רחיינ, ושחיק נהורין למיזן עלמין באנון נהורין דשחיק. חמש סימנין דקטרת בוסמין אתערבן בהדיהו. איהו שחיק ונהיר ולא אתבסם לבר. טמיר גרמה דלא יתבסם ולא יריחון ביה ריחא. קדמא לשמושא ברזא דת"ק רזין דמלכא.

קאם על קיומה ומלכא תמיה עלה. ביה שרין כל אנון מהימני קשוט. חד חברא אית ליה יהיב רשו דא לדא מיומא דהו. אולפי הכי גליף ובטש בגלפוי ואפיק ז'. ההוא מהימנא אחרא דלגבי חבריה. כל אומנותה דחברה איהו עביר, קאים לגבה ברעוא סגי. דא על דא קאים, דא יהיב ודא נטיל. מהימנין אנון למעבד טיבו לבי דוד. אברהם רחיקא תמיה על דא. יצחק קרבנא שלים תמיה על דא. יעקב שלימו דכלא קאים ותמיה עליהו פחדא אנון ואתחפין בעששיתא דמקבל שמשא. גליף גליפין ובטש בוצינא ואפיק ח' דא תמינאה לחשבנא, ואפיק חד רחיקא דכלא תאובתא דכלא.

וזו השמינית לחשבון, ומוציא

צדיק של הכל, הנאמן של הכל, הזוהר הדיוקן של השלם ההוא. הזוהר שמתפשט לארבעה זהרים, הוא נעוץ בארץ וראשו מגיע לקצה השמים. נופו יפה ופריו רב, ובו מזון לכל. תחתיו יושבת בצל אותה החיה שנתחמת לארבעה צדדים של העולם, בענפיו נדורו צפרי השמים, הולך ועף בחמש מאות עולמות ומוציא מאכל מפלם, והוא נוסע וגובה מהם. זה נותן לחם, וזה נותן מים, וזה נותן שמן, וזה נותן מן.

והוא גובה ומכניס לאוצר העניים, והוא טמיר. אין בו דיוקן להסתפל בחוץ. אורו מסוף העולם ועד סוף העולם, כל החיים שורים בו, והוא נותן למי שאין לו חיים כלל. נכנס לאותם חמש מאות עולמות, ונוטל מהם חמשים שנים ולא יותר.

והוא נותן. אחר כך נכנס לאב ולאם, וממה שנותנים לו הוא נותן ומשלים לשבעים. מתגלה ביום, ונתחם לשנים עשר תחומים. שבעים תמרים ושנים עשר מעינות שנובעים בו תלויים הצדיקים שנקראים על שמו. כל מאכל וכל תבואה של העולם הוא לוקט והוא נותן. ברוך זכרו לעולם ולעולמי עולמים.

חוקק בתקף הקפאון של תקיפות אחת ומוציא תשע, והוא עצם תשיעי שעולה ביום ויורד בלילה, טמון בשלש מאות ששים וחמשה דיוקנאות נסתרים. הולך ועולה יורד ועומד, טמונים בין שתי זרועות המלך.

חוקק בטבעת השרביט של החותמת. שליח ששומר בדרך, דן דינים ומיטיב על עיון של ספרים פתוחים. טוב ורע עומד כנגדו. מצדו חיים ומצדו מות.

זכאה דכלא מהימנא דכלא, דיוקנא דההוא שלים. זיהרא דמתפשטא לארבע זהרין, הוא נעוץ בארעא ורישאי מטי לצית שמיא. עפאי שפיר ואנבה סגי, ומזון לכלא ביה. תחותה תטלל ההיא חיותא דאתחמא לארבע סטרין דעלמא. בענפיה ידרון צפרי שמיא. אזל ועף בחמש מאה עלמין ואפיק מיכלא מפלהו, ואיהו נטיל וגבי מניהו דא יהיב לחמא, ודא יהיב מיא, ודא יהיב משחא, ודא יהיב מנא.

ואיהו גבי ואעיל באוצרא דמספני, ואיהו טמיר לית ביה דיוקנא לאסתכלא לבר. נהירו דילה מסיפי דעלמא ועד סיפי דעלמא. כל חיון ביה שרין, ואיהו יהיב למאן דלית ליה חיון כלל. עאל לאנון חמש מאה עלמין, ונטיל מניהו חמשין שנין ולא נתיר.

ואיהו יהיב. לבתר עאל לגבי אבא ואמא, וממה דיהבי ליה יהיב איהו ואשלים לשבעין. אתגלי ביממא אתחם לתריסר תחומין. שבעין תמרים ותריסר מבויעין דנבעין ביה תלין זכאין אקרון על שמה. כל מיכלא וכל עבדא דכל עלמא, איהו לקיט ואיהו יהיב. בריך דוכרנה לעלם ולעלמי עלמיא.

גליף בתקפא גלידא דתקיפו חד ואפיק ט', ואיהו גרמא תשיעה דסלקא ביממא ונחיתא בליליא. טמירא בתלת מאה ושתין וחמש דיוקנין טמירין. אזלא וסלקא נחתא וקימא טמירין בין תרין דרועי דמלכא.

גליפא בעזקתא דשרביטא דגשפנקא. פרוונקא דנטיר באורחא, דאין דינין ויטיב על עיונא דספרין פתיחן. טב וביש קימא לקבלה. מסטרה חיון, ומסטרה מותא. מסטרה מתקא, ומסטרה מרירו. חד חיויא

מצדו מתיקות ומצדו מרירות.
נחש אחד עומד פנגדו, ראשו
תחת לרגליו. בשעה שמוציא
ראשו, מכה בזנבו. מי שפוגש
בקשקשיו, שם מוריד אותו עד
נקב תהום רבה. עומד רגלו על
ראש אותו הנחש. כשמסתלק,
בוקע הים באויר שמגיע ולא
מגיע. עומד בלילה.

מחלק נכסים לעשירים. נותן
מזון לביתו. מתחבר ונטמן
במאתים ארבעים ושמונה פנים,
מתקשט בקשוי המלך. רבון כל
הארץ גנו בתוכו אור שמאיר ורץ
בארון לתורה, גלחם בקרב עם
שונאים ונוטל נקמות. מזרז
עצמו כגבר חזק, חרב שנונה
בידו. הרמח שלו שביבי אש.
החצים שזורק לוחטים בתקף של
אש אוכלת.

המאור של הנר ששורה על
ראשם של צדיקי אמת. הסתר של
אותם ההיכלות שלו אין לו
חשבון. התחומים שלו עד שפת
ים גינוסר (בגרת) התתחם לארבעה
צדדים. ארבעה מלכים מצטיירים
מתוכו, בהם הוא שולט על
העולם. שני עלמים קבועים
תחתיו. טס בהם בשנים עשר
(בשמונה עשר) עולמות ונגזו שם.
ברוך הוא לעולם ולעולמי
עולמים אמן נצח סלה ועד.

תם ונשלם השבח לאל בורא עולם.

קאים לקבלה רישה תחות לרגליו. בשעתא
דאפיק רישה מחי בזנבו. מאן דאערע
בקשקשוי שוי מאיך ליה עד נוקבא דתהומא
רבה. קימא רגלה על רישה דההוא חיויא,
כד אסתלק בקע ימא באוירא דמטי ולא מטי.
קימא בליליא.

פלאג נכסין לעותרין. יהיב מזונא לביתה.
אתחבר ואתטמר ברמ"ח אנפין.
אתקשט בקשוי מלכא. רבון כל ארעא אגניז
בגוה נהורא דנהיר ורהיט בארונא לאורייתא,
אגח קרבא בשנאוי ונטיל נוקמין. מזרז גרמה
כגבר תקיף. חרבא משננא בידה. רמחה
שביבין דנור. גירין דזריק להטן בתקיפו
דאשא דאכלא.

בוצינא דשרגא דשארי על רישיהו דזפאי
קשוט. טמירו דאנון היכלין דילה
לית ליה חשבנא. תחומין דילה עד שפתא
דימא דגנוסר. אתתחמא לארבע סטרין. ארבע
מלכין מתצירן מגוה. בהו שלטא על עלמא.
תרין רבין קבועין תחותה. טס בהו בתריסר
(נ"א בתמניסר) עלמין ואגניז תמן. בריך הוא לעלם

ולעלמי עלמין אמן נצח סלה ועד.

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

מיותר

ואז נפרע מהם על ידי מנין אותן השנים שחקרו מסוד של שבע על חטאתיכם. בא וראה,
כשתמנה כ"ב שנים ז' פעמים, לכל אותם מאותם העשרה שמכרו אותו, תמצא אלף תק"מ,

הַדְרֵן עֲלֵךְ סֵפֶר הַזֹּהַר וְהַדְרֵךְ עֲלֵךְ, דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר הַזֹּהַר וְדַעְתָּךְ עֲלֵךְ, לֹא נִתְנָשִׂי מִנֶּךָ סֵפֶר הַזֹּהַר וְלֹא תִתְנָשִׂי מִנּוּ. לֹא בַעֲלָמָא הָדִין וְלֹא בַעֲלָמָא דְאַתִּי: (ב"ב)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּלֵנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנֵי מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ. אֲמֵן אֲמֵן אֲמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַת חֻלְקֵנוּ מִיוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שָׁמַת חֻלְקֵנוּ מִיוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שְׂאֵנוּ מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדְבָרִים בְּטָלִים. אֲנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אֲנוּ עֲמָלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאֲנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לְבָאֵר שַׁחַת. אֲנִשִּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתֵּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר הַזֹּהַר. כִּד תַּעֲזֹרֵנִי לְהַתְחִיל סְפָרִים אַחֲרַיִם וְלִסְיָמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הֶרְחָבָה. לְשָׁמֵר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוֹת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמִידֵי חֻכְמִים הַנּוֹכְרִים בְּסֵפֶר תַּקּוּנֵי הַזֹּהַר, יַעֲמִד לִי וְלִזְרַעִי וְלִזְרַע זְרַעִי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זְרַעִי וְזַרְע זְרַעִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְיָקִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכֵתוֹב, בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְחֻקֵּי צוֹת הִיא תִּשְׁיַחֲדֶךָ. כִּי כִי יִרְבוּ יוֹסִיפוּ לָךְ שְׁנוֹת חַיִּים. אַרְךָ יָמִים בְּיַמֵּינָהּ, עוֹשֵׁר וְכַבוֹד בְּשִׁמְאֵלָה. יי עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (א"א) בַּעֲלָמָא דְהוּא עֲתִיד לְאַתְחַדְתָּא. וְלֹאֲחִינְיָא מִתְּיָא. וְלֹאֲסָקָא יִתְהוֹן לְחַיֵּי עָלְמָא, וְלִמְבַנֵּי קְרִתָּא דִירוּשָׁלַם. וְלִשְׁכַּלְלָא הַכְּלִיָּה בְּנוּהָ. וְלִמְעַקֵּר פּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה מֵאַרְעָה. וְלֹאֲתָבָא פּוֹלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרֵיהָ. וְיִמְלִיךְ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהָ וְיִקְרִיָּה. וְיִצְמַח פּוֹרְקָנִיָּה וְיִקְרַב מְשִׁיחֵיהָ. (א"א) בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבְזִמְנֵי קָרִיב. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"א) יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (א"א) לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא דְאִמְרֵינָא בַּעֲלָמָא. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"א) לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא. שִׁירָתָא. תִּשְׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא. דְאִמְרֵינָא בַּעֲלָמָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. דַּעֲסָקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא. יְהִי לְנָא וּלְכוּן וּלְהוֹן חֲנָא וְחֶסֶדָא וְרַחֲמֵי. מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא. חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁוְיָבָא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיָחָה וְכַפְרָה וְרוּחַ וְהַצְּלָה. לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ. וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"א)

לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת ערכין

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"ט תסט-תע-תעא	ערכין דף כד	ח"ט תלו-תלו-תלח	ערכין דף יג	ח"ט תג-תד-תה	ערכין דף ב
ח"ט תעב-תעג-תעד	ערכין דף כה	ח"ט תלט-תמ-תמא	ערכין דף יד	ח"ט תו-תז-תח	ערכין דף ג
ח"י א-ב-ג	ערכין דף כו	ח"ט תמב-תמג-תמד	ערכין דף טו	ח"ט תי-תי-תיא	ערכין דף ד
ח"י ד-ה-ו	ערכין דף כז	ח"ט תמה-תמו-תמוז	ערכין דף טז	ח"ט תיב-תיג-תיד	ערכין דף ה
ח"י ז-ח-ט	ערכין דף כח	ח"ט תמח-תמט-תנ	ערכין דף יז	ח"ט תטו-תטז-תיז	ערכין דף ו
ח"י י-יא-יב	ערכין דף כט	ח"ט תנא-תנב-תנג	ערכין דף יח	ח"ט תיח-תיט-תכ	ערכין דף ז
ח"י יג-יד-טו	ערכין דף ל	ח"ט תנד-תנה-תנו	ערכין דף יט	ח"ט תכא-תכב-תכג	ערכין דף ח
ח"י טז-יז-יח	ערכין דף לא	ח"ט תנו-תנח-תנט	ערכין דף כ	ח"ט תכד-תכה-תכו	ערכין דף ט
ח"י יט-כ-כא	ערכין דף לב	ח"ט תס-תסא-תסב	ערכין דף כא	ח"ט תכו-תכח-תכט	ערכין דף י
ח"י כב-כג-כד	ערכין דף לג	ח"ט תסג-תסד-תסה	ערכין דף כב	ח"ט תל-תלא-תלב	ערכין דף יא
ח"י כה-כו-כז-כח	ערכין דף לד	ח"ט תסו-תסז-תסח	ערכין דף כג	ח"ט תלג-תלד-תלה	ערכין דף יב

לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת תמורה

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"י צד-צה-צו	תמורה דף כד	ח"י סא-סב-סג	תמורה דף יג	ח"י כט-ל	תמורה דף ב
ח"י צז-צח-צט	תמורה דף כה	ח"י סד-סה-סו	תמורה דף יד	ח"י לא-לב-לג	תמורה דף ג
ח"י קא-קב	תמורה דף כו	ח"י סז-סח-סט	תמורה דף טו	ח"י לד-לה-לו	תמורה דף ד
ח"י קג-קד-קה	תמורה דף כז	ח"י ע-עא-עב	תמורה דף טז	ח"י לז-לח-לט	תמורה דף ה
ח"י קו-קז-קח	תמורה דף כח	ח"י עג-עד-עה	תמורה דף יז	ח"י מא-מב	תמורה דף ו
ח"י קט-קי-קיא	תמורה דף כט	ח"י עו-עז-עח	תמורה דף יח	ח"י מג-מד-מה	תמורה דף ז
ח"י קיב-קיג-קיד	תמורה דף ל	ח"י עט-פ-פא	תמורה דף יט	ח"י מו-מז-מח	תמורה דף ח
ח"י קטו-קטז-קיז	תמורה דף לא	ח"י פב-פג-פד	תמורה דף כ	ח"י מט-נ-נא	תמורה דף ט
ח"י קיח-קיט-כ	תמורה דף לב	ח"י פה-פו-פז	תמורה דף כא	ח"י נב-נג-נד	תמורה דף י
ח"י קכא-קכב-קכג	תמורה דף לג	ח"י פח-פט-צ	תמורה דף כב	ח"י נה-נו-נז	תמורה דף יא
ח"י קכד-קכה-קכו	תמורה דף לד	ח"י צא-צב-צג	תמורה דף כג	ח"י נח-נט-ס	תמורה דף יב

לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת פְּרִיתוֹת

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"י קפא-קפב-קפג	כריתות דף כ	ח"י קנד-קנה-קנו	כריתות דף יא	ח"י קכז-קכח-קכט	כריתות דף ב
ח"י קפד-קפה-קפו	כריתות דף כא	ח"י קנז-קנח-קנט	כריתות דף יב	ח"י קלא-קלב	כריתות דף ג
ח"י קפז-קפח-קפט	כריתות דף כב	ח"י קסא-קסב	כריתות דף יג	ח"י קלג-קלד-קלה	כריתות דף ד
ח"י קצא-קצב	כריתות דף כג	ח"י קסד-קסה	כריתות דף יד	ח"י קלז-קלח	כריתות דף ה
ח"י קצג-קצד-קצה	כריתות דף כד	ח"י קסז-קסח	כריתות דף טו	ח"י קמא-קמב	כריתות דף ו
ח"י קצז-קצח	כריתות דף כה	ח"י קסט-קעא	כריתות דף טז	ח"י קמג-קמד	כריתות דף ז
ח"י קר-קרא	כריתות דף כו	ח"י קעב-קעג-קעד	כריתות דף יז	ח"י קמה-קמו-קמז	כריתות דף ח
ח"י רב-רג-רד	כריתות דף כז	ח"י קעה-קעו-קעז	כריתות דף יח	ח"י קמח-קמט-קנ	כריתות דף ט
ח"י רה-רו	כריתות דף כח	ח"י קעח-קעט-קפ	כריתות דף יט	ח"י קנא-קנב-קנג	כריתות דף י

לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת מְעִילָה-קְנִיּוֹת-תְּמִיד-מְדוֹת

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
ח"י רסא-רסב-רסג	מעילה דף כ	ח"י רז-רח-רט	מעילה דף ב
ח"י רסד-רסה-רסו	מעילה דף כא	ח"י רי-ריא-ריב	מעילה דף ג
ח"י רסז-רסח-רסט	מעילה-קנינים דף כב	ח"י ריג-ריד-רטו	מעילה דף ד
ח"י רע-רעא-רעב	קנינים דף כג	ח"י רטז-ריז-ריח	מעילה דף ה
ח"י רעג-רעד-רעה	קנינים דף כד	ח"י ריט-רכ-רכא	מעילה דף ו
ח"י רעז-רעח	קנינים-תמיד דף כה	ח"י רכב-רכג-רכד	מעילה דף ז
ח"י רעט-רפ-רפא	תמיד דף כו	ח"י רכה-רכז	מעילה דף ח
ח"י רפב-רפג-רפד	תמיד דף כז	ח"י רכח-רכט-רל	מעילה דף ט
ח"י רפה-רפו-רפז	תמיד דף כח	ח"י רלא-רלב-רלג	מעילה דף י
ח"י רפח-רפט-רצ	תמיד דף כט	ח"י רלד-רלה-רלו	מעילה דף יא
ח"י רצא-רצב-רצג	תמיד דף ל	ח"י רלז-רלח-רלט	מעילה דף יב
ח"י רצד-רצה-רצו	תמיד דף לא	ח"י רמ-רמא-רמב	מעילה דף יג
ח"י רצז-רצח-רצט	תמיד דף לב	ח"י רמג-רמד-רמה	מעילה דף יד
ח"י שא-שב	תמיד דף לג	ח"י רמו-רמז-רמח	מעילה דף טו
ח"י שג-שד-שה	מדות דף לד	ח"י רמט-רנ-רנא	מעילה דף טז
ח"י שז-שח	מדות דף לה	ח"י רנב-רנג-רנד	מעילה דף יז
ח"י שט-שי-שיא	מדות דף לו	ח"י רנה-רנו-רנז	מעילה דף יח
ח"י שיב-שיג-שיד	מדות דף לז	ח"י רנח-רנט-רס	מעילה דף יט

לוח זיהור ש"ס דף היומי מפסקת נדה

דף הש"ס	זיהור עמודים:	דף הש"ס	זיהור עמודים:	דף הש"ס	זיהור עמודים:
נדה דף ב	ח"י שטו-שטז-שיז	נדה דף כו	ח"י שפז-שפח-שפט	נדה דף ג	ח"י שיח-שיט-שכ
נדה דף ג	ח"י שכא-שכב-שכג	נדה דף כז	ח"י שצ-שצא-שצב	נדה דף ד	ח"י שכא-שכב-שכג
נדה דף ד	ח"י שכד-שכה-שכו	נדה דף כח	ח"י שצג-שצד-שצה	נדה דף ה	ח"י שכז-שכח-שכט
נדה דף ה	ח"י של-שלא-שלב	נדה דף כט	ח"י שצז-שצז-שצח	נדה דף ו	ח"י שלג-שלד-שלה
נדה דף ו	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף ל	ח"י שצט-ת-תא	נדה דף ז	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף ז	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לא	ח"י תב-תג-תד	נדה דף ח	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף ח	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לב	ח"י תה-תו-תז	נדה דף ט	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף ט	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לג	ח"י תח-תט-תי	נדה דף י	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף י	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לד	ח"י תיא-תיב-תיג	נדה דף יא	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יא	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לה	ח"י תיד-תטו-תטז	נדה דף יב	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יב	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לו	ח"י תיז-תיח-תיט	נדה דף יג	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יג	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לז	ח"י תכ-תכא-תכב	נדה דף יד	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יד	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לח	ח"י תכג-תכד-תכה	נדה דף טו	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף טו	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף לט	ח"י תכו-תכז-תכח	נדה דף טז	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף טז	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מ	ח"י תכט-תל-תלא	נדה דף יז	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יז	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מא	ח"י תלב-תלג-תלד	נדה דף יח	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יח	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מב	ח"י תלה-תלו-תלז	נדה דף יט	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף יט	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מג	ח"י תלח-תלט-תמ	נדה דף כ	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף כ	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מד	ח"י תמא-תמב-תמג	נדה דף כא	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף כא	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מה	ח"י תמד-תמה-תמו	נדה דף כב	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף כב	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מו	ח"י תמו-תמז-תמט	נדה דף כג	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף כג	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מז	ח"י תנא-תנב-תנז	נדה דף כד	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף כד	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מח	ח"י תנג-תנד-תנה	נדה דף כה	ח"י שמו-שמו-שמוז
נדה דף כה	ח"י שמו-שמו-שמוז	נדה דף מט	ח"י תנו-תנז-תנח		

תפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לְשֵׁם יְהוָה קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁבִינְתִּיהּ וְכוּ'. עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל לְאִקְמָא שְׁבִינְתָא מַעֲפָרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁבִינַת עֵזוֹנוּ אִם הַבְּנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנוּ מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוֹד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כּל הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּחַר הַקְדוּשׁ וּבְרָאשֵׁם הַתְּנָא הַאֲלוּכֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְרַבֵּי אֲלֵעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה הַתְּקִינִים תְּפִילַת דְּדוֹר הַמְּלָךְ עִ"ה (הַחֵלִים ס"א ד' ה') כִּי הָיִיתָ מַחֲסֵה לִי מִגְדָּל עֵז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲנוּחָה בְּאַהֲלֵךְ עוֹלָמִים אַחֲסֵה כְּסִתָּר בְּנִפְיָה סִלְה. וְאַזְבַּח שְׁבִלִימוֹדֵינוּ זֶה יְהוּי שְׁפָתוֹתֵיהֶם דּוֹבְכּוֹת בְּקַבְרֵי, לְמַעַן שְׂמוּ בְּאַחֲבָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהִרִין סְפָרָא סְפָרָא חוּזְרָה, וּבְקִין יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, וְרָאָה אֵל עֲבָדֵיךָ פְּעֵלָךְ וְהִדְרֵךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיְהוּי נַעֵם אֲדָרְנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה, וְיְהוּי נַעֵם אֲדָרְנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָה (הַחֵלִים צ' ס"ז י"ג). (סוד ה')

רַבּוּן הַעוֹלָמִים וְאֲדוּנֵי הָאֲדוּנִים, אֵב הַרְחִמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקַדְחָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, שְׁכַרְבְּתָנוּ לְהוֹרְתָךְ וְלַעֲבוֹדְתָךְ עֲבוֹדַת הַקְדָּשׁ, וְנַתַּת לָנוּ חֵלֶק בְּסוֹדוֹת הוֹרְתָךְ הַקְדוּשָׁה. מַה אֲנִי, מַה חַיֵּינוּ, אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גְּדוֹל בְּזַח. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, שְׂתַמְחֹל, וְתַסְּלַח, לְכָל חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ, וְאֵל יְהוּי עוֹנוֹתֵינוּ מִבְּדִילִים בִּיעֵינֵנוּ לְבִיעֵיךָ.

וּבְכֵן יְהוּי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַבּוֹנוּן לְכַבֵּינוּ לְרִאֲתָךְ וְאַחֲבָתָךְ, וְתַקְשִׁיב אֲזַנֶיךָ לְדַבְרֵינוּ אֵלֶּה, וְתַפְתַּח לְכַבֵּינוּ הַעֲרַל בְּסוֹדוֹת תּוֹרְתָךְ, וְיִהְיֶה לְמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדָךְ בְּרִית נִיחוּת. וְתַאֲצִיל עֲלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמַתָּנוּ כְּכֵל בְּחִינַתֵנוּ, וְשִׁיתְנוּצְצֵנוּ נִיצוּצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדָם גְּלוּת דְּבָרֶיךָ אֵלֶּה בְּעוֹלָם. וְזִכּוֹתָם, וְזִכּוֹת אֲבוֹתָם, וְזִכּוֹת תּוֹרָתָם, וְתַמְיוּמוֹתָם, וְקַדְשָׁתָם, יַעֲמוּד לָנוּ לְכָל נַפְשַׁל בְּדָבָרִים אֵלֶּה. וּבְזִכּוֹתָם תֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּמַה שְׂאֵנוּ לוֹמְדִים. כְּמֵאֲמַר נַעִים וְמִדּוֹת יִשְׂרָאֵל "גַּל עֵינֵי וְאִפְסִיטָה נַפְלֹאוֹת מִתּוֹרְתָךְ". וְיְהוּי לְרְצוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יְיָ צִוְרֵי וְנוֹאֲלֵי. כִּי יְיָ וְתֵן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתַבְנִיחָה: (בְּבִלָּה מְקַאֲרִינֵל)

לאחר קריאת הזוהר יאמר תפלה זו בכונת הלב:

יְהוּי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שִׁתְּקוּם בְּנֵי עֲתָה מְקַרָּא שְׂפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל יְדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנַעַם שְׂמִים וְלִיסַד אֲרִיץ", לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַפְּנֵן תְּרִיסוֹת וְחִרְבוֹת הַשְּׁבִינָה הַקְדוּשָׁה לְקַשׁוּטָא וּפּוֹרְפִירָא עֲלֵיךָ וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוּנֵנוּ יֵשֵׁב לְחַזְזוֹר עֲסָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקוּם בְּנֵנוּ מִחֶרַח מְקַרָּא שְׂפָתוֹב "וְיִהְיֶה אוֹר הַמְּלַבְּנָה בְּאוֹר חַמְחָה וְאוֹר חַמְחָה וְיִהְיֶה שְׁבַעֲתִים בְּאוֹר שְׁבַעֲתִים הַיּוֹמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב" הַקְדוּשׁ וּבְנֵי רַבֵּי אֲלֵעָזָר, וְיוֹתָם כֵּן עֲזִיחוּ, יַעֲמוּד לָנוּ לְתַפְּנֵן הַעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוּפֵי בְּרַצוֹנוּ וְכְרַצוֹן יִרְאִיו. וּבְזִכּוֹת חַיּוֹתֵנוּ עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזּוֹאת, עַל יְדֵי הַתְּקַרְבַּח הַנְּאוּלָּה, וְיִשְׁעִיתָהּ מִחֶרַח תַּצְמִיחַ, לַעֲלוֹי שְׁבִינַת עֵזוֹנוּ בְּמַחֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנֵנוּ מְקַרָּא שְׂפָתוֹב "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהוּי אוֹר", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אוֹר יְיָ, בְּיוֹם הַהוּא וְיִהְיֶה יְיָ אֲחֵד וְשְׂמוֹ אֲחֵד, אֲמֵן נַצַּח סִלְה וְעַד. (נַסַּח הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹחֵק שֶׁל רַבֵּי חַיִּים וַיִּסְאַל וַיַּעֲלֵא)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלוֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שְׂוִפִיתֵנוּ לְלִמּוֹד וּלְהַגּוֹת כְּסִפְר הַקְדוּשׁ הַזֶּה וְיִתְרַח עֵילָתָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלַמְדֵנוּ תּוֹרָתָם יַעֲמוּד לָנוּ וּלְיוֹרְעֵנוּ וְנִזְבַּח לְחַבְּמַתַּח הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה נ"ב, כ"ב) וְכֵּן לְצִיּוֹן נוֹאֵל וְלְשִׁבֵי פִשַׁע בְּעַעֲבָב נָאִם ה'. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אֲמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ וְדַבְרֵי אֲשֶׁר שְׂמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי וְרַעַד וּמִפִּי וְרַעַד אֲמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְיִתְקַוִּים בְּנֵנוּ הַנְּבוּאָה (יִשְׁעִיָּה נ"א, ס"ה) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל יְדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנַעַם שְׂמִים וְלִיסַד אֲרִיץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וּבְרַפַּת מִשַׁח רַעִיא מְהִימָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַחֲרָה דִּדְרִין, ה' בְּרַד נַחְנוּ וְאִין עִמּוּ אֵל נִבְר, וְרֵאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבַנוּ וְתַגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישְׁעִיתָךְ בְּאַמַּת כְּמֵאֲמַר לְצִיּוֹן מְלַךְ אֱלֹהֵיךָ, בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן. (סוד ה')

אֵלֵּהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלַךְ רַחֲמָן רַחֵם עֲלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדְרָשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ וְעֲלֵינוּ בְּחַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלָא אֲבוֹת שְׁעֵשׂוּ רְצוּנָךְ. בְּנַח בִּיתָךְ בְּכַתְחַלְחָה וּבְנוֹן מְקַדְשֶׁךָ עַל מְכוּנֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ וְשְׂמַחְנוּ בְּחַמּוֹנוּ. וְהַשֵּׁב שְׁבִינְתָךְ לְחֻזּוֹ, וְהַשֵּׁב בְּהַנִּים לַעֲבוֹדְתָם וְלוֹוִים לְדוּבְכָם לְשִׁירָם וְלִמְרָם. וְהַשֵּׁב יִשְׂרָאֵל לְנִיחָהֶם. וּמְלָאָה הָאֲרִיץ דַּעַת אֵת ה' לְרִאֲהָ וּלְאַחֲבָה אֵת שְׂמֵךְ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֲמֵן כֵּן יְהוּי רְצוֹן. (ס"ח)

Shlomo Moshe Amar
 Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
 President of the Great Rabbinical Court

שלמה משה עמאר
 ראשון לציון הרב הראשי לישראל
 נשיא בית הדין הרבני הגדול

בעה"ח"ש. בשלישי בשבט עשרים יום בחנונו התשע"ב.

25-718/ע"כ

קריאה של חבה

אחינו בית ישראל, את צרה היא ליעקב, ואין להחריש לעת כזאת, כי הגה אויבנו נשאו ראש נזר ח' ונגד משיחו ועמו, אמרו לכו ונכחידם מגוי וגו', בעלילות שוא ומדוחים, והדברים מתמשכים ומתחזקים מזה זמן רב. הקב"ה יצילנו מידם, ויפר מחשבותם וישב גמולם על ראשם.

וגם הגזרה הקשה של התאונות והחולאים הרעים אשר חללים רבים הפילו, ה' יאמר לצרחה עמו ישראל רי'. ועוד שזה זמן רב שהטומאים מרברים על רציחות אדמה, והן אמש נודע שהיתה רעידה אדמה בדרגה גבוהה רחמנא ליצלן ולישובינן.

וזה העת להקהל ולעמוד על נפשנו, באהבה רבה, להיות כולנו כאיש אחד בלב אחד, ולהרחיק המחלוקת והשנאה, "כי כוחנו הוא באחדותנו". ועינינו רואות שהשטן מרקד בתוכנו, ומצית אש של הסתה לשנאה ולפירודי הלבבות, ומעורר מהומות נגד תורת א-ל-הים חיים ולומריה, בסיסמאות ריקות ושדופות, בדברי הכל שלא יועילו ולא יצילו, ואחריהם מי ישדרנו.

וישכנו לרדן בכוכבי ראש מתוך תרדה לעם ה' ונחלתו, כרה מח לצשות, כדי לבטל רעת השינאה והמחלוקת, ואחר דיונים רבים, באנו לכלל החלטה, שמלבד החיזוק הנדרש בכל זמן, להגדיל תורה ועבודה ה', ואהבת איש את רעהו, והרכות צדקה וחסד, שזה נחזק ביותר לעת הזאת.

עוד אנו קוראים בזה לכל איש ישראל שיקבל עליו, לקרא לפחות דף אחד של תורה הקדוש בכל יום, כל אתה כפי הבנתו, שאפילו הגירסו לבד מפגולה הרבה לטהרת הנפש, וקירוב הגאולה כירדע, (וודפס בחוברות מיוחדות, באהיזוח מאירות עינים, ומלווה בפירושו קל וקצר, ומחולק למי השיעור של כל יום יום), ובזכות הלימוד והקריאה בספר תורה הקדוש נצא מהגלות הרע והמר הזה, בחסד וברחמים רבים, כמאמר חננא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, בגין חיבורא דא יפקין ישראל מגלותא.

וגם זאת נבקש להרבות בקריאת הקטורת בכונה ובשמחה בכל הזדמנות (בנוסף על מה שאומרים בסדר החפלה) במקומות הקדושים ובקברי צדיקים. ומפורש כזהר הקדוש נודל מעלת אמירת הקטורת, שהיא מבטלת הגזרות הרעות, וממחקת הדינים, ומהפכת מרת הדין למדת הרחמים, ואלו הן פגולות ירועות ומנוסות.

ושומע פגולות ישמע תפילתו, ויקבל שרעתו, ותבא לפניו נאפתו, ויחיש לגאילנו גאולה עולם בשובה ונתח כב"א.

המצפים לישועת ה' ברחמים.

ביתנו יושבני
 בביתו שמואל
 ראש ושיבת המקובלים נהר שלום
 בעה"ק ירושלים ת"ו

ביתנו יושבני
 בביתו שמואל
 חבר בית הדין הגדול לעצורים
 בעה"ק ירושלים ת"ו

שלמה משה עמאר
 ראשון לציון הרב הראשי לישראל
 נשיא בית הדין הרבני הגדול

הרב עובדיה יוסף
 מן מאור ישראל מופה הודו הראשון
 ראש ממשלת התורה, מגדולי דורנו
 נשיא מועצת חכמי התורה

תן שלום יג' לר' אהרן
 אהרן ק"ק
 אבדקים
 עסקת ישיני
 הגלמון
 בית עובדיה יוסף

א"ל
 א"ל
 א"ל
 א"ל

ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך יח ✦ תקונגי הזהר חלק ב' ✦ 448 עמודים 18 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך יז ✦ תקונגי הזהר חלק א' ✦ 512 עמודים 17 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך טז זהר חדש שיר השירים רות איכה תקונגי זוהר חדש 546 עמודים 16 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך טו זהר חדש צו אחרי בהר נשא חוקת בלק מטות כי תצא כי תבוא 528 עמודים 15 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך יד זהר חדש בראשית נהלך וירא תולדות ויצא וישב בשלה יתרו תרומה כי תשא 592 עמודים 14 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך יג ✦ ואתחנן עקב שופטים כי תצא וילך האזינו ✦ 320 עמודים 13 מפעיל העולם

ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ו ✦ יתרו משפטים ✦ 432 עמודים 6 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ה ✦ שמות וארא בא בשלה ✦ 560 עמודים 5 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ד ✦ מקץ ויגש ויחי ✦ 512 עמודים 4 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ג ✦ חיי שרה תולדות ויצא וישלה וישב ✦ 624 עמודים 3 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ב ✦ נה לך לך וירא ✦ 544 עמודים 2 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך א ✦ הקדמות לזוהר זוהר הקדמת הזוהר בראשית ✦ 640 עמודים 1 מפעיל העולם

ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך יב ✦ בלק פנחס מטות ✦ 592 עמודים 12 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך יא ✦ במדבר נשא בהעלותך שלה קרה חוקת בלק ✦ 592 עמודים 11 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך י ✦ אחרי קדושים אמור בהר בחוקותי ✦ 628 עמודים 10 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ט ✦ ויקרא צו שמיני בהר מצורע ✦ 496 עמודים 9 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ח ✦ ויקהל פקודי ✦ 640 עמודים 8 מפעיל העולם	ספר תורת הזהר תרגום האהר בלשון הקדוש כרך ז ✦ תרומה תצוה כי תשא ✦ 560 עמודים 7 מפעיל העולם

**בזכות התנא האלוקי
רבי שמעון בר יוחאי**

**תורתו מוֹן לְנו,
היא מאירת עינינו.**

ממיטב גנוני מירון*
ספרי רבי שמעון בר יוחאי*
נאות הגר"צ המקובל רבי שלום יהודה גראס שליט"א
נשיא מפעל הזוהר העולמי
מעלת לימוד הזוה"ק*

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי,
נחל לביש 24/8 עיר"ק בית שמש
טל: 054-8436784

נא לשכפל ולהפיץ להרבות תורה ויראת שמים בעולם

תקליטור אוצרות הזוהר ובי:
12.000
ספרים, דרשות לשמיעה,
קבצים ותמונות ועוד...

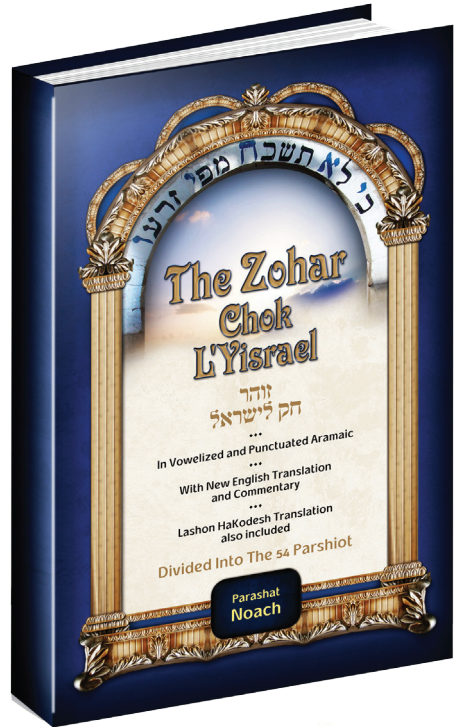
מיאג הגדול בעולם
לעניני הזוהר והקבלה

"בדאי הבורא דילך
דאיתו ספר תוהר
יפקון ביה מן גלותא
ברחמי"

בזכות החבור שלך,
ספר הזוהר הקדוש,
יצאו בני ישראל
מן הגלות
ברחמים

"קול הזוהר"
שיעורים
בזוהר הימני
בטלפון
0722-990044

נחל לביש 24/8
בית שמש
054-843-6784

שטר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שותף במאמצי הגאולה
 וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
 להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
 אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!
ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!
 בכמה שקלים ליום אתה נעשה שותף לרשב"י הקדוש,
 זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.
 בא והטה שכם, למפעל הקדוש
 שבלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.

זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיפגס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!
 ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.
 הרוח פולו שלך,
 תן לרשב"י ותקבל פי אלה,
 בברכת אלה המגן,
 מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את הטופס המצורף,
 ושלחו בפקס: 02-9951300
 לתרומות בפרטים אשראי: 054-8433385
 ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה ושועה:
 וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמות
 תזכו למצוות ולחיים טובים!

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה			
4 7 6 9 5				

לכבוד בנק _____
 סניף _____
 כתובת הסניף _____

אני/הח"מ _____ (שם בעלי החשבון כמופיע בספרי הבנק) מס' זהות _____
 רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבונו/הני"ל בסניפיכם, בנות תרומה כסכומים ובמועדים שיומצאו לכם מדי פעם בפעם באמצעי מונטי, עיי "גן עדן התחנות" כמפורט מטה ב"פרטי הרשאה".
 2. ידוע לי/לנו כי:
 א. הוראה זו ניתנת לכיטול ע"י הודעה ממני/מאתנו בכתב לבנק ול"גן עדן התחנות" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מכן הודעה בבנק וכן, ניתנת לכיטול עפ"י הוראת כל דין.
 ב. אהיה/נחה רשאי/ם לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תיפטר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.
 ג. אהיה/נחה רשאי/ם לבטל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אוכזר/נוכחי לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב הרשאה, אם נקבעו.
 3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב הרשאה ומילויים, הם נושאים שעלינו להסדיר עם המטב.
 4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנוגע חיובים אלה.
 5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.
 6. הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.
 7. נא לאשר לי/נו עדן התחנות" בספח המחבר לה, קבלת הוראות אלו ממני/מאתנו.

מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____
 פרטי הרשאה _____
 חתימת בעלי החשבון _____

קוד מסלקה		סוג חשבון	מספר חשבון											
בנק	סניף													

קוד מוסד	אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה			
4 7 6 9 5				

אישור הבנק
 לכבוד "גן עדן התחנות" (עפ"י זוהר פי' לך) רח' נחשון 10 בית שמש 29099
 בית שמש
 קבלנו הוראות מ _____ לכבוד חיובים כסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מונטי שתצוינו לנו מידי פעם בפעם, ואשר מספר חשבונו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם למפורט בכתב הרשאה.
 רשמנו לפינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת כיטול בכתב על ידי בעלי החשבון, או כל עוד לא הוצאו/ו בעלי החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהתייבותיכם כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

בכבוד רב,
 בנק _____
 סניף _____
 תאריך _____
 חתימה וחותמת הסניף _____